SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 10.10.2022

Pöytäkirjan kansilehti ... 1

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 4

2 § Pöytäkirjan tarkastaminen ... 5

3 § Kokouksen selostukset ... 6

4 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset ... 7

5 § Kaupunginvaltuuston 19.9.2022 pitämän kokouksen täytäntöönpanot ... 9

6 § Eron myöntäminen Markus Ylimaalle historiatoimikunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen ... 11

7 § Eron myöntäminen Arto Mieskolaiselle historiatoimikunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen ... 13

8 § Eron myöntäminen Emilia Kostiaiselle kaupunkikulttuurilautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen ... 15

9 § Eron myöntäminen Mira Pentilälle varavaltuutetun tehtävästä ... 17

10 § Eron myöntäminen Mira Pentilälle kaupunkitilalautakunnan jäsenen, käräjäoikeuden lautamiehen ja Tiedekeskussäätiön valtuuskunnan edustajan tehtävistä ja täydennysvaalien toimittaminen ... 18

11 § Vuoden 2022 toinen osavuosikatsaus 1.1.-31.8.2022 ... 23

- Vantaan kaupungin toinen osavuosikatsaus 2022 ... 28

- Suurten tytäryhtiöiden osavuosikatsaus 2/2022 ... 76

- Sitovien tavoitteiden raportointi osavuosikatsaus 2/2022 ... 95

12 § Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma vuosille 2022–2031 ... 110

- Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022-2031 (Kh 10.10.2022) ... 115

- Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022-2031 (liitteet) ... 222

- Lautakuntien lausunnot kaupunkitasoisesta palveluverkkosuunnitelmasta ... 316

13 § Vantaan kaupungin henkilöstön saatavuusohjelma vuosille 2022-2024 ... 332

- Henkilöstön saatavuusohjelma vuosille 2022-2024 (Kh 10.10.2022) ... 335

14 § Palvelusihteerin virkasuhteisen vakanssin (301406) nimikkeen muuttaminen sovellusvastaavaksi ... 355

15 § Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaisten omistajapoliittisten linjausten hyväksyminen ... 356

- Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset ... 361

16 § Päätös kaupunginjohtajan 2 luvun 6 §:n 4. kappaleen mukaisten erityistoimivaltuuksien päättämisestä ... 364

17 § Elmon uimahallin tavoitehinnan korottaminen ... 365

- Elmon uimahalli L1 kustannusarvio ... 368

18 § Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulujen väistöpaviljongin tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen ... 370

- Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulujen väistöpaviljongin tarveselvitys-hankesuunnitelma (II) ... 372

19 § Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma 2023-2025 ... 406

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 10.10.2022

- Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma vuosille 2023–2025 409
- Ohjelmaluonnos: Sosiaalisesti kestävä Vantaa – strategiaohjelma 431
20 § Vuoden 2021 arviointikertomuksesta aiheutuneet toimenpiteet 518
- Selvitys vuoden 2021 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä 520
- Lautakuntien selvitykset arviointikertomuksesta vuodelta 2021 542
- Vantaan kaupunki - Arviointikertomus 2021 568
21 § Hallintosääntö 1.1.2023 702
- Hallintosääntö 1.1.2023, muutokset näkyvissä 706
- Hallintosääntö 1.1.2023, puhdas versio 903
22 § Vuoden 2022 Vantaan kulttuuripalkinnot 1082
- Liite: Palkinnon saajat 1976-2021 1084
23 § Lausunto ympäristölupahakemuksesta/Massaholmin kiviainesalueen ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa, Vantaa/Seepsula Oy 1086
- Lausunto ympäristölupahakemuksesta/Massaholmin kiviainesalueen ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa, Vantaa/Seepsula Oy 1089
- Lausuntopyyntö kaavoitusviranomaiselle ja kaupunginhallitukselle ympäristölupahakemuksesta/ Massaholmin kiviainesalueen ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa, Vantaa/Seepsula Oy 1091
24 § Lausunto maa-ja metsätalousministeriölle työryhmän luonnoksesta kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi 2030 1092
- Vantaan kaupungin lausunto kansallisesta ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmasta vuodelle 2030 (KISS2030) 1094
- Maa-ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö työryhmän luonnos kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi 2030 1096
25 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle asemakaavan muutoksesta 002457 ja maanalaisesta asemakaavaa 611300ma, 61 Tikkurila, 62 Jokiniemi/Vantaan Ratikka: Tikkurilanaukio tehdystä valituksesta 1113
- Liite: Valitus/Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 3669/2022, T2, JKY/Asemakaavan muutos 002457 ja maanalainen asemakaava 611300ma, 61. Tikkurila, 62. Jokiniemi / Vantaan Ratikka: Tikkurilanraitio / henkilötiedot peitetty 1115
- Vantaan kaupungin lausunto / Asemakaavan muutos 002457 ja maanalainen asemakaava 611300ma, 61. Tikkurila, 62. Jokiniemi / Vantaan Ratikka: Tikkurilanraitio tehdystä valituksesta 1123
- Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 3669/2022, T2, JKY/Asemakaavan muutos 002457 ja maanalainen asemakaava 611300ma, 61. Tikkurila, 62. Jokiniemi / Vantaan Ratikka: Tikkurilanraitio 1135
- Äänestysraportti Kh 10.10.2022 § 25 1137
26 § Ennakkolausunto etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä kiinteistökaupassa: Tontti 92-41-108-8 (Tuupakantie 7) 1141
- Kartta kaupan kohteesta 1143
27 § Tontin 92-25-104-1 vuokraaminen VTK Kiinteistöt Oy:lle Vantaan ammattiopisto Varia Vehkalan toimipistettä varten 1144
- Kohdekartta vuokra-alueesta 1147

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 10.10.2022

- Vuokrasopimusluonnos 1148
28 § Lämmön kausivaraston toteutussopimuksen hyväksyminen / Vantaan Energia Oy 1154
- Lämmön kausivaraston toteutussopimus 1159
- Sopimusalueen rajat osoittava liitekartta 1163
- Rakentamista valmistelevien toimenpiteiden kuvaus 1164
- Asemakaavamuutoskartta 1165
- Vuokrasopimusmalli 1166
29 § Asemakaavan 181600 Vantaanlaakso 5 ajanmukaisuuden arviointi 1172
- Asemakaava 161800 Vantaanlaakso 5 ja yleiskaavat 1178
30 § Asemakaavan muutos 002428, 63 Viertola / Viertolankuja 4 1185
- 002428 selostus, asemakaavamuutos 20.9.2022, Viertolankuja 4 1188
31 § Maankäyttösopimus / Evä-Kara Oy / Asemakaavan muutos Viertolankuja 4 nro 002428 1223
- Maankäyttösopimus 1226
- Liite A1 Sopimusalue 1234
- Liite B1, Esisopimus luovutuksesta 92-63-105-2 1235
32 § Asemakaavan muutos 002484 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 12 Hämeenkylä / Ainontie 5 ja 10 1236
- 002484 selostus, asemakaavamuutos 20.9.2022, Ainontie 5 ja 10 1239
- 002484 Kaupallisten vaikutusten arviointi 14.7.2022 Ainontie 5 ja 10 1280
33 § Maankäyttösopimus / Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 / Asemakaavan muutos nro 002484 1294
- Maankäyttösopimus / akm 002484 1296
- Sopimusaluekartta liite A1 / akm 002484 1301
34 § Maankäyttösopimus / Väylävirasto (Suomen valtio) / Asemakaava ja asemakaavan muutos 232800 Kvartsikulma 1302
- Maankäyttösopimus / A. Esisopimus määräalan kaupasta 1304
- Karttaliite 1311
35 § Asemakaavan muutos 002453 ja tonttijaon muutos, 94 Hakunila/ Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta 1312
- 002453 selostus, asemakaavamuutos 20.9.2022, Vantaan ratikka:Hakunilan keskusta 1318
- 002453 Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta, muistutukset ja vastineet 20.9.2022, ei sisällä henkilötietoja 1376
- 002453 Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta, lausunnot ja vastineet 20.9.2022 1378
36 § Asemakaava ja asemakaavan muutos 931500, 93 Vaarala / Hopeatie 1394
- 931500 selostus, asemakaava ja asemakaavamuutos 20.9.2022, Hopeatie 1401
- 931500 lausunnot ja vastineet, 20.9.2022 Hopeatie 1465
37 § Asemakaavan muutos 002355, 68 Koivuhaka / Piitie 2 1481
- 002355 selostus, asemakaavamuutos, 10.5.2022, 20.9.2022 tarkistettu, Piitie 2 1487
- 002355 Lausunnot ja vastineet 20.9.2022 Piitie 2 1536
38 § Asemakaavan muutos 002372 ja tonttijaon muutos, 61 Tikkurila / Neilikkatie 17 1540
- 002372 selostus, asemakaavamuutos 20.9.2022, Neilikkatie 17 1545

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 10.10.2022

- 002372 Lausunnot ja vastineet 20.9.2022, Neilikkatie 17 1581

39 § Asemakaavan muutos 002493 ja tonttijako, 15. Myyrmäki / Myyrmäen paloasema 1587

- 002493 selostus, asemakaavamuutos 20.9.2022, Myyrmäen paloasema 1592

- 002493 Liikenneselvitys WSP 13.4.2022, Myyrmäen paloasema 1639

- 002493 muistutukset ja vastineet 20.9.2022, Myyrmäen paloasema 1653

- 002493 lausunto ja vastine 20.9.2022, Myyrmäen paloasema 1689

40 § Kytöpuiston koulun muutos-, korjaustöiden ja laajennusten tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen 1690

- Kytöpuiston koulun muutos-, korjaustöiden ja laajennusten tarveselvitys-hankesuunnitelma 1693

41 § Kuusijärven palvelurakennukset, tarveselvityksen hyväksyminen 1742

- Kuusijärven palvelurakennukset, tarveselvitys 1744

42 § Lännen / Myyrmäen perhekeskus, tilamuutokset, Tarveselvityksen hyväksyminen 1797

- Lännen / Myyrmäen perhekeskus, tilamuutokset, Tarveselvityksen hyväksyminen 1799

43 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 72/2022 1839

44 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 73/2022 1843

45 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 75/2022 1847

46 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 100/2022 1851

47 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 102/2022 1855

48 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 127/2022 1859

49 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 129 /2022 1863

50 § Vastaus monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan aloitteeseen: Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön jatkuvuus ja resurssit Vantaalla turvattava 1865

- Ohjeet kunnille ja hyvinvointialueille lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatiorakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi 1869

51 § Vastaus Mika Kasosen ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen nuorisotyöntekijöitä Nikinmäen nuorisotilaan 1894

- Mika Kasosen ja 22 muun valtuutetun aloite nuorisotyöntekijöitä Nikinmäen nuorisotilaan 1899

52 § Vastaus Tiina Tuomelan ja 28 muun valtuutetun aloitteeseen maksuttomasta aamupalasta oppilaitoksiin 1900

- Tiina Tuomelan ja 28 muun valtuutetun aloite maksuton aamupala oppilaitoksiin 1902

53 § Vastaus Jussi Särkelän ja 21 muun valtuutetun aloitteeseen: Järjestöjen vaikutuksen vahvistaminen 1903

- Jussi Särkelän ja 21 muun valtuutetun aloite järjestöjen vaikutuksen vahvistaminen 1906

54 § Vastaus Reija Frimanin ja Jussi Särkelän sekä 21 muun valtuutetun aloitteeseen: Taiteilijaresidenssien perustaminen Vantaalle 1907

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 10.10.2022

- Reija Frimanin ja Jussi Särkelän sekä 21 muun valtuutetun aloite taiteilijaresidenssien perustaminen Vantaalle 1911

55 § Vastaus Sirpa Kauppisen ja 32 muun valtuutetun aloitteeseen sallitaan leikkipuistoissa ympärivuotinen keinuminen 1912

- Sirpa Kauppisen ja 32 muun valtuutetun aloite sallitaan leikkipuistoissa ympärivuotinen keinuminen 1914

56 § Vastaus Juha Suoniemen ja 29 muun valtuutetun aloitteeseen Myyrmäen Toteemiaukion suihkulähteen kunnostus 1915

- Juha Suoniemen ja 29 muun valtuutetun aloite Myyrmäen Toteemiaukion suihkulähteen kunnostus 1917

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus 1918

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen 1919

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto 1920

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus 1921

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa 1926

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa 1927

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa 1928

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 10.10.2022 klo 14.15–16.35
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	**Läsnä**	**Varajäsenet**	**Läsnä**
Multala Sari, puheenjohtaja	X	Rehnström Kristian	
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	X	Haapalainen Tuija	
Niikko Mika, II varapuheenjohtaja	-	Virkamäki Pekka	-
Abdi Faysal	X (klo 14.15–16.32, 16.34–16.35, § 1–51, 55–56)	Hilden Joni	
Karinen Ville	X	Nguyen Chau	
Kasonen Mika	X (klo 14.15–16.23, 16.25–16.35, § 1–38, 40–56)	Hakala Heli	
Kaukola Ulla	X	Vesa Tiina	
Lundell Kai-Ari	X	Aidanjuuri Tanja	
Luokkala Pirjo	X (klo 14.15–16.23, 16.25–16.35, § 1–38, 40–41, 43–56)	Nummela Nina	
Norrena Vaula	X	Seppänen Tia	
Orpana Anitta	X	Kanerva Sami	
Rokkanen Sakari	X (klo 14.15–16.07, 16.16–16.23, 16.25–16.31, § 1–24, 26–38, 40–41, 43–50)	Kaiju Susanna	
Saimen Tuukka	X (klo 14.15–16.17, 16.19–16.35, § 1–27, 29–56)	Kärki Niilo	
Tammi Visa	X	Kähkönen Osmo	
Valtanen Hanna	X	Kuusela Minna	
	X		
Nuorisovaltuuston edustaja		**Varajäsenet**	
Singh Tejwant	X		

Muut osallistujat	**Läsnä**
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja	X (klo 15.25–16.35, § 3–56)

Kaira Lauri, valtuuston I varapuheenjohtaja		X (klo 14.15–16.23, 16.25–16.35, § 1–38, 40–41, 43–56)
Veltheim Erika, valtuuston II varapuheenjohtaja		X (klo 15.11–16.35, § 3–56)
Viljanen Ritva, kaupunginjohtaja		X
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja		X
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja		X
Westlin Henry, vs. apulaiskaupunginjohtaja		X
Varis Mirja, vs. apulaiskaupunginjohtaja		X (§ 1–41, 43–56)
Tolvanen Kaisu, vs. viestintäjohtaja		X
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja		X
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies		X
Tala Lotta, hallintosihteeri		X
Toivonen Janne, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä		X

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sari Multala

Pöytäkirjanpitäjä Janne Toivonen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 17.10.2022, sähköisesti.

Pykälät 6, 7, 23, 24, 25 ja 26 tarkastettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa.

Tuukka Saimen Anitta Orpana

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 19.10.2022, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

2 § **Pöytäkirjan tarkastaminen**

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 17.10.2022 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	
Karinen Ville	
Kasonen Mika	
Kaukola Ulla	
Lundell Kai-Ari	
Luokkala Pirjo	19.9.2022
Niikko Mika	
Norrena Vaula	19.9.2022
Orpana Anitta	10.10.2022
Rokkanen Sakari	
Saimen Tuukka	10.10.2022
Tahvanainen Säde	
Tammi Visa	
Valtanen Hanna	

b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 19.10.2022 lähtien.

Päätös:
Päätettiin
a) valita Anitta Orpana ja Tuukka Saimen pöytäkirjantarkastajiksi toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 17.10.2022 klo 16.00 ja
b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 19.10.2022 lähtien.

3 § **Kokouksen selostukset**

Kokouksessa annetaan seuraavat selostukset:

- Vantaan kulttuuripalkinnot 2022 / Kulttuurijohtaja Annukka Larkio
- Sosiaalisesti kestävä Vantaa strategiaohjelma / MEK-ohjelma / Erityisasiantuntija Petri Roikonen
- Aluehallintoviraston päätös 28.9.2022 / Apulaiskaupunginjohtaja Timo Aronkytö

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 3

Käsittely:
Kokouksessa annettiin seuraavat selostukset:

- Aluehallintoviraston päätös 28.9.2022 / Apulaiskaupunginjohtaja Timo Aronkytö & palvelupäällikkö Saana Pukkio
- Vantaan kulttuuripalkinnot 2022 / Kulttuurijohtaja Annukka Larkio
- Sosiaalisesti kestävä Vantaa strategiaohjelma / MEK-ohjelma / Apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand

Päätös:
Merkittiin tiedoksi saadut selostukset ja käyty keskustelu.

4 § **Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset**

RV/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Tarkastuslautakunnan pöytäkirja nro 11/5.9.2022
Sosiaali- ja terveyslautakunnan pöytäkirja nro 8/12.9.2022
Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan pöytäkirja nro 7/14.9.2022
Kaupunkiympäristön lautakunnan pöytäkirja nro 9/20.9.2022
Kaupunkitilalautakunnan pöytäkirja nro 9/21.9.2022

Hankintajohtajan päätökset
§ 64 Kiinteistöjen ilmanvaihtosuodattimien hankinta (noin 1 085 600 euroa (alv 0 %)
§ 65 Oikaisupäätös: Kodinkoneiden ja viihde-elektroniikan hankinta
§ 66 Yritys- ja henkilötietopalveluiden hankinta (10 000 euroa/vuosi)
§ 67 Suorahankintapäätös Volvo 9700 B 11 R linja-autosta (132 000 € Alv 0%)

Tietohallintojohtajan päätökset
§ 139 Sähköisen asioinnin palvelun muutostöiden hankinta (91 720,14 € euroa)
§ 141 Hankintojen tiedolla johtamisprojektiin Cloudia Analytiikka-työkalun hankinta (81 005 euroa)
§ 143 Hyvinvointialueen TOSI-projektiin kuuluvien integraatioiden rakentamisen ja muutostöiden hankinta (117 330 euroa)

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 4

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan pöytäkirja nro 11/4.10.2022
Sosiaali- ja terveyslautakunnan pöytäkirja nro 9/4.10.2022
Kaupunkikulttuurilautakunnan pöytäkirja nro 9/4.10.2022
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan pöytäkirja nro 5/27.9.2022

Henkilöstö- ja konsernijohtajan päätös
§ 44 Influenssarokotusten hankinta, syksy 2022

Hankintajohtajan päätös
§ 48 Mainos- ja sidosryhmälahjojen hankinta (130 000 €)

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

5 § **Kaupunginvaltuuston 19.9.2022 pitämän kokouksen täytäntöönpanot**

RV/

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (39 §). Päätökset voidaan pannan täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon (143 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (96 §).

Kaupunginvaltuusto teki 19.9.2022 päätökset seuraavissa asioissa:

3 §	Eron myöntäminen Päivi Viljasalolle kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
4 §	Eron myöntäminen Teemu Purojärvelle Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin valtuuston jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
5 §	Kaupungin omistamien kiinteistö- ja osakeomistusten myynti
6 §	Vantaan kiinteistöjohtamisen linjausten hyväksyminen
7 §	Asemakaavamuutos 002432, 17 Martinlaakso / Laajakorvenkuja 8 ja 10
8 §	Asemakaava ja asemakaavan muutos 162000, 16 Kaivoksela / Kuninkaantammenrinne
9 §	Asemakaavan muutos 002467 ja tonttijako, 41 Viinikkala / Varpukallionkuja 9
10 §	Vastaus Eva Tawasolin ja 21 muun valtuutetun aloitteeseen: Ukrainalaisten pakolais- ja turvapaikanhakijalasten oikeus varhaiskasvatukseen
11 §	Vastaus Jussi Särkelän ja 36 muun valtuutetun aloitteeseen hyvinvoinnin pyörätien perustamiseksi Vantaan ja Keravan välille
12 §	Vastaus Paula Lehmuskallion ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen säädöksen muuttamiseksi lumenaurauksessa tieliittymään
13 §	Nina Nummelan ja Juha Järän sekä 31 muun valtuutetun aloite muuttokysely Vantaalle- ja Vantaalta pois muuttavalle väestölle
14 §	Sirpa Kauppisen ja 15 muun valtuutetun aloite seksuaalisen häirinnän vähentämiseksi kouluissa
15 §	Tuukka Saimenin ja Juha Suoniemen sekä 8 muun valtuutetun aloite luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden ei-välttämättömät kustannukset on tarkasteltava uudestaan
16 §	Vihreän valtuustoryhmän ja 14 muun valtuutetun aloite päiväkoteihin luonnonmukaisempia ja terveellisempiä pihoja
17 §	Marjo Vackerin, Tiina Tuomelan ja Sirpa Kauppisen sekä 20 muun valtuutetun aloite lasten ja nuorten matalankynnyksen harrastustoiminnan lisääminen Vantaalla
18 §	Vihreän valtuustoryhmän ja 15 muun valtuutetun aloite säilytetään Linnaisten metsä
19 §	Lauri Kairan ja Jukka Nevalan sekä 11 muun valtuutetun aloite Linnaisten metsän suojelutarpeen uudelleen arvioinnista
20 §	Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 8 muun valtuutetun aloite Vantaalla huumetyöhön etunoja – käyttöhuoneet mahdolliseksi, vertaistoimintaa huumeiden käytön vähentämiseksi

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 8/19.9.2022 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) todeta, että kaupunginvaltuuston 19.9.2022 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu/ ao. toimialat

6 § Eron myöntäminen Markus Ylimaalle historiatoimikunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/9047/00.00.01.00/2021

RV/EJ

Markus Ylimaa on 12.6.2022 saapuneella viestillään pyytänyt eroa historiatoimikunnan jäsenen tehtävästä paikkakunnalta poismuuton vuoksi.

Vantaan kaupungin historiatoimikunnan tehtävänä on edistää Vantaan alueen historiantutkimusta ja julkaisutoimintaa. Toimikunta on perustettu vuonna 1980. Historiatoimikunnan ansiosta Vantaan kaupungilla on laaja historiateosten sarja aina esihistoriasta kaupungin muodostumiseen saakka. Julkaisutoiminnan ohella toimikunta on panostanut arkeologisiin tutkimuskaivauksiin, joiden ansiosta Vantaa on edelläkävijä mm. keskiaikaisten kylätonttien tutkimuksessa.

Seuraavien vuosien ajan historiatoimikunnan päätehtävänä on Vantaa50-historiahanke. Vuonna 2024 Vantaan täyttäessä kaupunkina 50 vuotta, julkaistaan tutkimus siitä, kuinka hajanaisesta maalaiskunnasta kehittyi urbaani ja jatkuvasti kasvava keskus pääkaupungin kupeeseen. Vantaan 50-vuotinen historia on ollut aikaa, jolloin kaupungissa on muodostettu vantaalaista identiteettiä, suunniteltu kasvavan kaupungin rakennetta sekä rakennettu vantaalaisille asukkaille kotiseutua palveluineen.

Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia

Kaupunginhallitus on päätöksellään 20.9.2021 § 13 asettanut historiatoimikunnan toimikaudelle 2021–2023 ja valinnut historiatoimikunnan jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäseniksensä seuraavat henkilöt:

Jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Pirjo Ala-Kapee, puheenjohtaja	Pirkko Niemi
Mika Koskinen, varapuheenjohtaja	Hannele Puusa-Ruohonen
Anneli Karhunen	Juhana Liesimaa
Vallu Novanto	Marianne Träskman
Sixten Granroth	Ari Javanainen
Olli Bäckström	Jaakko Hakala
Lassi Liljanto	Ari Tammi
Suvi Karhu	Markku Weckman
Aive Pietilä	Thomas Kämper
Sari Laakso	Leila Mäkynen
Arto Mieskolainen	Viivi Viuha
Markus Ylimaa	Mariitta Savolainen
Kati Tyystjärvi	Rami Lehkonen

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) myöntää Markus Ylimaalle ero historiatoimikunnan jäsenen tehtävästä, ja
b) toimittaa historiatoimikunnan jäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2023.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Päätettiin
a) myöntää Markus Ylimaalle ero historiatoimikunnan jäsenen tehtävästä, ja
b) valita Tapani Salmi historiatoimikunnan jäsenen tehtävään jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2023.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Pirjo Ala-Kapee, puheenjohtaja	Pirkko Niemi
Mika Koskinen, varapuheenjohtaja	Hannele Puusa-Ruohonen
Anneli Karhunen	Juhana Liesimaa
Vallu Novanto	Marianne Träskman
Sixten Granroth	Ari Javanainen
Olli Bäckström	Jaakko Hakala
Lassi Liljanto	Ari Tammi
Suvi Karhu	Markku Weckman
Aive Pietilä	Thomas Kämper
Sari Laakso	Leila Mäkynen
Riku Romppainen	Viivi Viuha
Tapani Salmi	Mariitta Savolainen
Kati Tyystjärvi	Rami Lehkonen

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

7 § Eron myöntäminen Arto Mieskolaiselle historiatoimikunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/9047/00.00.01.00/2021

RV/EJ

Arto Mieskolainen on 13.6.2022 saapuneella viestillään pyytänyt eroa historiatoimikunnan jäsenen tehtävästä paikkakunnalta poismuuton vuoksi.

Vantaan kaupungin historiatoimikunnan tehtävänä on edistää Vantaan alueen historiantutkimusta ja julkaisutoimintaa. Toimikunta on perustettu vuonna 1980. Historiatoimikunnan ansiosta Vantaan kaupungilla on laaja historiateosten sarja aina esihistoriasta kaupungin muodostumiseen saakka. Julkaisutoiminnan ohella toimikunta on panostanut arkeologisiin tutkimuskaivauksiin, joiden ansiosta Vantaa on edelläkävijä mm. keskiaikaisten kylätonttien tutkimuksessa.

Seuraavien vuosien ajan historiatoimikunnan päätehtävänä on Vantaa50-historiahanke. Vuonna 2024 Vantaan täyttäessä kaupunkina 50 vuotta, julkaistaan tutkimus siitä, kuinka hajanaisesta maalaiskunnasta kehittyi urbaani ja jatkuvasti kasvava keskus pääkaupungin kupeeseen. Vantaan 50-vuotinen historia on ollut aikaa, jolloin kaupungissa on muodostettu vantaalaista identiteettiä, suunniteltu kasvavan kaupungin rakennetta sekä rakennettu vantaalaisille asukkaille kotiseutua palveluineen.

Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia

Kaupunginhallitus on päätöksellään 20.9.2021 § 13 asettanut historiatoimikunnan toimikaudelle 2021–2023 ja valinnut historiatoimikunnan jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäseniksensä seuraavat henkilöt:

Jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Pirjo Ala-Kapee, puheenjohtaja	Pirkko Niemi
Mika Koskinen, varapuheenjohtaja	Hannele Puusa-Ruohonen
Anneli Karhunen	Juhana Liesimaa
Vallu Novanto	Marianne Träskman
Sixten Granroth	Ari Javanainen
Olli Bäckström	Jaakko Hakala
Lassi Liljanto	Ari Tammi
Suvi Karhu	Markku Weckman
Aive Pietilä	Thomas Kämper
Sari Laakso	Leila Mäkynen
Arto Mieskolainen	Viivi Viuha
Markus Ylimaa	Mariitta Savolainen
Kati Tyystjärvi	Rami Lehkonen

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) myöntää Arto Mieskolaiselle ero historiatoimikunnan jäsenen tehtävästä, ja
b) toimittaa historiatoimikunnan jäsenen täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2023.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Päätettiin
a) myöntää Arto Mieskolaiselle ero historiatoimikunnan jäsenen tehtävästä, ja
b) valita Riku Romppainen historiatoimikunnan jäsenen tehtävään jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2023.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Pirjo Ala-Kapee, puheenjohtaja	Pirkko Niemi
Mika Koskinen, varapuheenjohtaja	Hannele Puusa-Ruohonen
Anneli Karhunen	Juhana Liesimaa
Vallu Novanto	Marianne Träskman
Sixten Granroth	Ari Javanainen
Olli Bäckström	Jaakko Hakala
Lassi Liljanto	Ari Tammi
Suvi Karhu	Markku Weckman
Aive Pietilä	Thomas Kämper
Sari Laakso	Leila Mäkynen
Riku Romppainen	Viivi Viuha
Tapani Salmi	Mariitta Savolainen
Kati Tyystjärvi	Rami Lehkonen

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

8 § Eron myöntäminen Emilia Kostiaiselle kaupunkikulttuurilautakunnan varajäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/6998/00.00.01.00/2021

RV/EJ

Emilia Kostiainen on 29.9.2022 saapuneella viestillään pyytänyt eroa kaupunkikulttuurilautakunnan varajäsenen tehtävästä paikkakunnalta muuton vuoksi.

Hallintosäännön 10 luvun 8 §:n mukaan kaupunkikulttuurilautakunta tukee ja luo toimintaedellytyksiä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoiminnalle, kuntalaisten osallisuudelle, kirjastojen ja aikuisopiston toiminnalle sekä neuvonta- ja asiointipalveluille.

Kaupunkikulttuurilautakunta vastaa:
- kaupungin omista kulttuuri-, liikunta-, nuoriso-, kirjasto- ja asukaspalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- kaupungin neuvonta- ja asiointipalveluista
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- sosiaali- ja potilasasiamiehen toiminnasta

Hallintosäännön 8 luvun 4 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee lautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja. Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Kuntalain 74 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:
1) asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 23.8.2021 § 20 valinnut kaupunkikulttuurilautakunnan jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäseniksensä toimikaudelle 2021–2025 seuraavat henkilöt:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Sirkka-Liisa Kähärä, puheenjohtaja	Nina Uskola
Lasse Norres, varapuheenjohtaja	Anniina Pylsy
Helen Josefsson	Karri Louevuo
Matilda Hoviniemi	Matti-Jussi Partanen
Riku Kärkkäinen	Sari Kykyri
Hanna Holmberg-Soto	Axel Orrström
Ranbir Sodhi	Henri Grundström
Anu Hall	Emilia Kostiainen
Jyrki Riikonen	Asko Hosio
Tanja Aidanjuuri	Minna Heikkinen
Milad Dehghan	Pasi Liukkonen
Juha Järä	Juho Heikkinen
Tuire Kaimio	Marjukka Kallio-Ouvinen
Pekka Rautio	Ilari Hämäläinen
Loviisa Kaartokallio	Satu Suuronen
Marjo Vacker	Timo Lehtovirta
Elina Nykyri	Liisa Tilander (kv 28.3.2022 § 3)

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle
a) myönnettäväksi Emilia Kostiaiselle ero kaupunkikulttuurilautakunnan varajäsenen tehtävästä, ja
b) toimitettavaksi täydennysvaali Anu Hallin henkilökohtaiseksi varajäseneksi jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2025.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

9 § Eron myöntäminen Mira Pentilälle varavaltuutetun tehtävästä

VD/8319/00.00.01.00/2022

RV/EJ

Mira Pentilä on 21.9.2022 saapuneella viestillään pyytänyt eroa varavaltuutetun tehtävästä paikkakunnalta poismuuton vuoksi.

Kuntalain 70 §:n mukaan kaupunginvaltuusto myöntää eron valtuutetulle tai varavaltuutetulle.

Vaalilain 93 §:n mukaan valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrän jäädessä vajaaksi, kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain 17 §:n mukaisesti. Keskusvaalilautakunta nimeää Pentilän tilalle uuden varavaltuutetun.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että Mira Pentilälle myönnetään ero varavaltuutetun tehtävästä.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

10 § **Eron myöntäminen Mira Pentilälle kaupunkitilalautakunnan jäsenen, käräjäoikeuden lautamiehen ja Tiedekeskussäätiön valtuuskunnan edustajan tehtävistä ja täydennysvaalien toimittaminen**

VD/6993/00.00.01.00/2021

RV/EJ

Mira Pentilä on 21.9.2022 saapuneella viestillään pyytänyt eroa Vantaan kaupungin luottamustehtävistään paikkakunnalta muuton vuoksi. Pentilä on toiminut Vantaalla varavaltuutettuna, kaupunkitilalautakunnan jäsenen, käräjäoikeuden lautamiehen ja Tiedesäätion valtuuskunnan edustajan tehtävissä.

Kaupunkitilalautakunnan jäsenen tehtävä:

Hallintosäännön 10 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain 13 a luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnanrakennusvalvontaviranomaisena.

Kaupunkitilalautakunta vastaa:
- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen
- tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta
- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta
- kaupungin liikenneturvallisuustyöstä
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta
- kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä
- kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Hallintosäännön 8 luvun 4 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee lautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja.

Kuntalain 74 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:
1) asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentin mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 23.8.2021 § 13 valinnut kaupunkitilalautakunnan jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäseniksensä toimikaudeksi 2021–2025 seuraavat henkilöt:

Jäsen	**Henkilökohtainen varajäsen**
Otso Kivimäki, puheenjohtaja	Leila Ellonen
Kimmo Kiljunen, varapuheenjohtaja	Tomi Mölsä
Katja Siniketo-Pietilä	Miro Vauhkonen
Seija Puha	Teemu Nikkanen
Topi Liutu	Heidi Haapala
Teija Toivonen	Sanna Huuskonen
Mika Oja	Kaarlo Kähärä
Mari Hynninen	Eeva Pitkänen
Mira Pentilä	Minna Heikkinen (kv 25.10.2021 § 3)
Aki Mäkipernaa	Pasi Liukkonen
Antti Lind	Kari Mattila
Mikko Viilo	Timo Huhta
Emmi Pajunen	Maija Linkola
Jussi Vähäkangas	Tuomas Vanhanen
Heidi Hummastenniemi	Jenni Karjalainen

Käräjäoikeuden lautamiehen tehtävä:

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on vuoden 2019 alusta lukien muodostettu yhdistämällä neljä käräjäoikeutta; Itä-Uudenmaan, Tuusulan ja Vantaan käräjäoikeus sekä osa Hyvinkään käräjäoikeudesta. Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on asiakasmäärältään Suomen suurin ja henkilöstömäärältään toisiksi suurin käräjäoikeus.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 4 §:n mukaan kunnanvaltuusto valitsee lautamiehet valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Jos pääkäsittely on kesken 1 momentissa säädetyn toimikauden loppuessa, lautamiehen tehtävä jatkuu, kunnes asia on käräjäoikeudessa ratkaistu.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaan lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä.

Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai

Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 10 §:n mukaan, jos lautamies menettää kelpoisuutensa tai muuten tulee sopimattomaksi lautamiehen tehtävään, käräjäoikeuden on oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetussa kokoonpanossa vapautettava hänet tehtävästään tai määrättävä, ettei lautamies määräaikana saa hoitaa lautamiehen tehtävää. Ennen tehtävästä vapauttamista lautamiehelle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Kunnasta valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa.

Tuomioistuinvirasto on määrännyt Vantaan käräjäoikeuden lautamiesten lukumääräksi 60. Lautamiesten valinnassa tulee korostaa lautamiehen tuomarintehtävää ja että lautamies ei ole poliittisella valtakirjalla toimiva kunnallinen luottamushenkilö, vaan hänen tulee olla riippumaton.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 23.8.2021 § 21 valinnut käräjäoikeuden lautamiehiksi toimikaudeksi 2021–2025 seuraavat henkilöt:

Antti Kortesalmi	Mira Pentilä
Eeva Wetterstrand-Pihola	Ari Siponen
Hannu Puranen	Sari Linnansalmi
Ilkka Meriläinen	Juha-Pekka Mäkelä (kv 31.1.2022 § 3)
Irina Alanne	Markku Naumanen
Jenny Nyman	Peter Nyström
Kari Anttila	Eeva Lammenranta
Mikko Ilmonen	Hannu Savolainen
Outi Tulosmaa	Teemu Uimonen
Pasi Hakala	Ari Jussila
Susanna Issakainen	Sanna Puuppo-Ponomarev
Terhi Salminen	Kai Laaksonen
Virpi Kuorikoski	Taina Raitanen
Pekka Äikäs	Kalle Kivimaa
Siv Lindfors	Paavo Airaksinen
Anatoly Lvov	Mira Sten
Tiina-Maaria Päivinen	Anni Salonen
Lars-Peter Bäckström	Nina Ndukwe
Emilia Vesanto	Heini Salmela (kv 22.8.2022 § 4)
Marko Tuppurainen	Jari Pellinen
Vesa-Pekka Meskanen	Jarmo Lahti
Hanna Koivula	Martti Vilpas
Ulla-Maija Kopra	Tiina Arlin
Juha Kähärä	Pia Heikkinen
Nina Uskola	Georgiana Forsang
Timo Jelekäinen	Anne Lehto
Paula Leppäkoski	Pirkko Kotila (kv 28.3.2022 § 4)

Päivi Viljasalo	Saara Antturi
Juha Lahdensuu	Tommi Bäckström

Tiedekeskussäätiön valtuuskunnan edustajan tehtävä:

Säätiön tarkoituksena on edistää tieteen ja tieteenharjoituksen, tieteen tulosten ja sovellutusten sekä niiden vaikutusten ja merkitysten yleistä tuntemusta.

Tiedekeskussäätiön valtuuskunnassa ovat säätiön sääntöjen mukaan edustettuina seuraavat tahot: Elinkeinoelämän keskusliitto kolme jäsentä, Aalto yliopisto, Helsingin yliopisto, Opetusalan ammattijärjestö OAJ, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ja Tieteellisten seurain valtuuskunta kukin kaksi jäsentä, sekä työ- ja elinkeinoministeriö ja valtiovarainministeriö yksi jäsen ja Vantaan kaupunki 14 jäsentä.

Tiedekeskussäätiön sääntöjen mukaan Vantaan kaupungin edustajat (14) nimeää Vantaan kaupunginvaltuusto.

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 23.8.2021 § 25 valinnut Tiedekeskussäätiön valtuuskuntaan toimikaudeksi 2022–2025 seuraavat edustajat:

Jäsen
Hussein al-Taee
Ellen Pessi
Miia Lindell
Mika Rautio
Otto Aalto
Varpu Peltonen
Pirkko Niemi
Minna Heikkinen
Mira Pentilä
Pasi Liukkonen
Vesa Kupila
Säde Heikinheimo
Päivi Enden
Eeva Helén

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle
a) myönnettäväksi Mira Pentilälle ero kaupunkitilalautakunnan jäsenen, käräjäoikeuden lautamiehen ja Tiedekeskussäätiön edustajan tehtävistä, ja toimitettavaksi
b) kaupunkitilalautakunnan jäsenen,
c) käräjäoikeuden lautamiehen, ja
d) Tiedekeskussäätiön valtuuskunnan edustajan täydennysvaalit

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

11 § **Vuoden 2022 toinen osavuosikatsaus 1.1.-31.8.2022**

VD/11186/02.01.02.00/2022

RV/MR/PK/JT

Talousarvion täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden mukaisesti talousarvion määrärahojen ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle vuosikolmanneksittain tammi-huhtikuun, tammi-elokuun sekä koko vuoden osalta tilinpäätöksen yhteydessä. Vuoden 2022 toinen osavuosikatsaus on laadittu tilanteen 31.8.2022 mukaisesti.

Toimintaympäristön kehitys

Koronapandemia hidasti Vantaan väestönkasvua selvästi. Vuonna 2019 Vantaan väestön kasvoi 5 606 hengellä, kasvun ollessa vain 1 975 vuonna 2021. Vuoden 2022 aikana väestökasvussa ei olla päästy lähellekään koronaa edeltävää tasoa, mutta kasvu on kuitenkin ollut nopeampaa kuin vuonna 2021. Elokuuhun 2022 mennessä Vantaan väestö oli kasvanut vuoden 2022 aikana 1 993 henkeä. Huomattavaa on kuitenkin se, että heinäkuusta elokuuhun Vantaan väestö pieneni. Laskua oli melkein 300 henkeä.

Vantaan väestöä kasvattaa etenkin nettomaahanmuutto. Nettomaahanmuutto on ollut elokuuhun 2022 mennessä 1 919 henkeä. Samana aikana luontainen väestönlisäys on ollut 480 henkeä. Kuntien välinen nettomuutto on kuitenkin pienentänyt Vantaan väestöä 538 hengellä. Kuntien välinen nettomuutto on painunut tappiolle koronakriisin alettua, mutta nettomuuttotappio on kuitenkin ollut pienenemässä koko ajan. Tosin elokuussa se näyttää taas kiihtyneen suhteessa alkuvuoteen.

Nopeimmin kasvava kaupunki alkuvuodesta 2022 on ollut Espoo. Se on myös Oulun lisäksi ainoa suuri kaupunki, joka saa väestökasvua niin kuntien välisestä nettomuutosta, luontaisesta väestönlisäyksestä kuin nettomaahanmuutostakin. Toiseksi nopein kasvaja on Helsinki, jonka väestönkasvu painottuu vahvasti nettomaahanmuuttoon. Vantaa on neljänneksi nopein kasvaja. Tampere kasvaa selvästi nopeammin etenkin kuntien välisen nettomuuton vauhdittamana.

Koronapandemian käynnistyttyä työttömyys lähti nopeaan kasvuun. Rajoitusten purkamisen jälkeen työttömyys parani nopeasti ja etenkin lomautettuja kutsuttiin töihin. Nopein työllisyyden elpyminen on nyt kuitenkin tasaantunut. Vuoden takaisesta tilanne on parantunut selvästi. Kun vuoden 2021 elokuussa työttömiä oli 17 443, oli määrä laskenut 13 648 työttömään vuoden 2022 elokuuhun mennessä. Koronaa edeltävään tasoon on vielä matkaa. Vuonna 2019 elokuussa työttömiä oli 10 186.

Työttömyyden kehityksessä huolestuttavana voidaan pitää pitkäaikaistyöttömyyden korkeaa tasoa. Koronakriisin alettua pitkäaikaistyöttömyys nousi nopeasti ja sen lasku alkoi myöhemmin kuin muun työttömyyden. Pitkäaikaistyöttömyyden lasku näyttää hidastuneen jälleen. Elokuussa 2022 Vantaalla oli 5 845 pitkäaikaistyötöntä, eli yli vuoden työttömänä ollutta henkilöä. Ennen koronakriisin puhkeamista pitkäaikaistyöttömien määrä oli noin 2 400.

Myös nuorisotyöttömyys nousi selvästi koronakriisin myötä. Tämä oli ennakoitavaa, koska koronarajoitukset kohdistuivat etenkin palvelualoihin, joilla työskentelee paljon nuoria. Nuorisotyöttömyys on ollut laskussa, mutta se ei ole saavuttanut vielä koronaa edeltävää tasoa. Vantaalla oli 1 472 alle 25-vuotiasta työtöntä elokuussa 2022. Nuorisotyöttömyydellä on selkeästi kausivaihtelua, se nousee aina kesäksi ja laskee syksyllä.

Työttömyys on kehittynyt jokseenkin samalla tavalla kuudessa suurimmassa kaupungissa. Kaikissa kuudessa suurimmassa kaupungissa näkyy koronan aiheuttama nopea nousu ja sitä seurannut lasku. Tampereella työttömyys nousi koronakeväällä kuuden suurimman kaupungin korkeimmaksi, mutta työttömyys myös laski nopeasti. Oulussa työttömyys lähti nousuun matalammalta tasolta, mutta on jäänyt korkeammalle tasolle kuin Tampereella. Vantaalla työllisyys on kehittynyt myönteisesti myös verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin. Pitkään korkein työttömyysaste vuorotteli Vantaan ja Turun välillä, mutta nyt Vantaan työttömyys on painunut myös Oulun työttömyyden alapuolelle. Vuoden 2022 elokuussa matalin työttömyys oli Espoossa 8,5 prosenttia ja korkein Turussa 12,1 prosenttia. Vantaan työttömyysprosentti oli 10,8 prosenttia.

Työllisyyden kehittymistä on tällä hetkellä vaikea ennustaa. Talous saattaa luisua taantumaan. Toistaiseksi työllisyys on kuitenkin kehittynyt myönteisesti ja avoimia työpaikkoja on edelleen runsaasti.

Alkuvuodesta Vantaalla myönnettiin selvästi vähemmän rakennuslupia kuin aikaisempina vuosina. Kesään mennessä rakennuslupien määrä oli kuitenkin noussut aikaisempien vuosien tasolle. Elokuuhun 2022 mennessä Vantaalla oli myönnetty 1 766 rakennuslupaa. Edellisen vuoden vastaavana ajankohtana rakennuslupia oli myönnetty 1 806. Vantaalla on aloitettu elokuussa 2022 vähemmän asuntoja kuin edellisenä vuonna samaan aikaan. Yhteensä vuoden 2022 elokuuhun mennessä Vantaalla oli aloitettu 1 451 asunnon rakentaminen. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan mennessä Vantaalla oli aloitettu rakentaa 1 829 asuntoa. Valmistuneiden asuntojen määrä on vuoden 2022 elokuuhun mennessä ollut pienempi kuin edellisenä kolmena vuotena vastaavana ajankohtana. Elokuuhun 2022 mennessä Vantaalle on valmistunut 1 520 asuntoa. Vuoden 2021 vastaavaan ajankohtaan mennessä asuntoja oli valmistunut 1 885.

Vuoden 2022 talouden ennustaminen vaikeutui Venäjän aloitettua hyökkäyssodan 24.2.2022 Ukrainassa. Ennen sodan alkua Suomen talous oli nopeasti toipumassa koronapandemian aiheuttamasta notkahduksesta.
Talousennusteiden lähtökohta on se, että talouskasvu jatkuu edelleen, mutta hidastuu selvästi. Vallitsevassa tilanteessa talouden kehitykseen liittyy kolme, toisiinsa liittyvää epävarmuustekijää. Inflaatio on noussut nopeasti Suomessa ja EU:ssa. Inflaation taustalla on monia tarjontaan liittyviä häiriöitä, joista osa syntyi jo koronakriisin takia. Venäjän hyökkäyssota laajensi ongelmia. Näistä merkittävin on energian hinta, kun fossiilisten polttoaineiden (kaasu, öljy ja kivihiili) saatavuus Venäjältä on häiriintynyt. Tämä uhkaa Eurooppaa ml. Suomea energiakriisillä tulevana talvena. Inflaatio on pakottanut Euroopan keskuspankin aloittamaan historiallisen nopeat koronnostot. Tämä on luonut uhan stagflaatiosta, sillä koronnostoihin on lähdetty, vaikka Eurooppaa uhkaa taantuma.

Koronapandemia vaikutti voimakkaasti Vantaan työpaikkakehitykseen vuonna 2020, jolloin pandemian vaikutukset kohdistuivat voimakkaasti mm. lentoliikenteeseen ja siihen liittyviin toimintoihin. Toipuminen pandemian vaikutusten osalta on vielä kesken. Ukrainan sodan aiheuttaman pakotetilanteen vuoksi suomalaiset lentoyhtiöt eivät voi toistaiseksi lentää Venäjän ilmatilan kautta Aasiaan, joka heikentää mm. Finnairin toipumista epidemian vaikutuksista.

Verorahoituksen kehitys

Kaupunki on saanut tammi-elokuussa 2022 verotilityksiä yhteensä 816,4 milj. euroa (2021: 778,4 milj. euroa), josta kunnallisveroja 665,3 milj. euroa (2021: 650,8 milj. euroa), yhteisöveroja 98,7 milj. euroa (2021: 87,3 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 52,5 milj. euroa (2021: 40,4 milj. euroa).

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-elokuussa 3,2 prosenttia edellisvuotta enemmän, Vantaalla kasvua oli 2,2 prosenttia. Verovuoden 2022 kunnallisveron ennakoita kaupunki on saanut tammi-elokuussa yhteensä 571,3 milj. euroa, 2,6 prosentin kasvu edellisvuoteen verrattuna.

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa elokuussa vuoden 2020 valmistuneen verotuksen, vuoden 2021 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto), valtiovarainministeriön uusimpien verotuloennusteiden sekä arvioidun väkiluvun kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kehikon mukaan kertyvän Vantaalla noin 14 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu. Talousarviota heikompaan ennusteeseen vaikuttaa ennakoitua suuremmat veronpalautukset vuoden 2021 verotusta koskien sekä Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset yleiseen taloustilanteeseen. Edelliseen vuoteen nähden ennustetaan kasvua kertyvän 5,8 prosenttia. Verotuoton suurehkoa ennakoitua kasvua selittävät mm. vuoden 2021 verokertymää alentavien edellisten vuosien vero-oikaisujen pieneneminen sekä vuosien 2021–2022 palkkasumman kasvu. Vuoden 2021 verotus valmistuu loka-marraskuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus ja sen vaikutus marraskuun tilityksen suuruuteen varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastettaneen myös vuoden 2022 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 98,7 milj. euroa tammi-elokuussa, nousua 13,0 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen muutos edellisvuoteen oli 8,8 prosenttia. Kasvu on ollut vahvaa siitä huolimatta, että vuodelta 2022 on poistunut vuosina 2020–2021 koronatukena suunnattu määräaikainen 10 prosenttiyksikön korotus kuntaryhmän jako-osuuteen. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan kuntaliiton verokehikon mukaan ylittävän talousarvion noin 47 milj. eurolla. Vantaan erittäin positiivista yhteisöverokertymän arviota selittää verovuoden 2021 parantuneet maksuunpanoarviot sekä alkuvuoden 2022 ennakoitua suuremmat verotilitykset.

Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 108,3 milj. euroa vuonna 2022, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 6,3 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 39 milj. eurolla, mikäli valmistuva verotus vastaa elokuussa 2022 annettua ennakkotietoa.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta Kuntaliiton valtionosuuslaskelman mukaan 167,7 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 95,1 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 23,9 milj. euroa vuonna 2022. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi ennusteen pohjalta 286,7 milj. euroa, 4,7 milj. euroa yli talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 327,8 milj. euroa, toimintakuluja -1 205,0 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -877,2 milj. euroa. Tammi-elokuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 69-prosenttisesti, toimintakulut 65-prosenttisesti ja toimintakate 64-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 517,8 milj. euroon ja toimintakulut -1 913,7 milj. euroon. Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 42,8 milj. eurolla. Valtioneuvosto on antanut luonnoksen asetuksesta covid-19-epidemiasta aiheutuvien lisäkustannusten kompensoimisesta kunnille ja asetuksen mukaan Vantaan kaupunki saisi koronakorvauksia vain 13,5 milj. euroa eli huomattavasti vähemmän kuin arvioidut koronamenot (28,2 milj. euroa) ovat. Vantaan

kaupunki on antanut asetusluonnoksesta lausunnon 5.9.2022, jossa vaaditaan menojen täysimääräistä korvausta. Osavuosikatsauksessa koronakorvausten taso on määritelty asetusluonnoksen tasolle. Vantaan lentokentällä on tammi-kesäkuun 2022 ajan järjestetty pandemiavastaanottotoimintaa, jonka kulut 2,7 milj. euroa valtio korvaa täysimääräisenä. Yleishallinnon ennusteessa näkyy työterveysyhtiön myyntivoitto 14,3 milj. euroa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla toimintatuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 3,5 milj. eurolla koulutuksellisen tasa-arvon erityisavustuksen ja useiden hankeavustusten vuoksi. Toimintakulut ylittävät talousarvion ennusteen mukaan noin 61,0 milj. eurolla. Koronaepidemia on aiheuttanut noin 28,2 milj. menot sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksiin. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon omien menojen arvioidaan ylittyvän noin 28,9 milj. eurolla. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion 3 milj. eurolla, koska pitkäaikaistyöttömyys on edelleen korkealla tasolla. Kaupunkiympäristön toimialalla katujen kunnossapidon ja kiinteistönhoidon kustannusten arvioidaan ylittävän talousarvion 5–6 milj. eurolla. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 18,2 milj. euroa negatiivisena talousarvioon nähden.

Verotulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 39,0 milj. eurolla erityisesti yhteisöveroennusteen positiivisen kehityksen seurauksena. Yhteisöveron kehitys vuonna 2022 on ollut erittäin hyvä ja Verohallinto on nostanut kuluvan vuoden maksuunpantavia ennakkoveroja arvioita. Valtionosuustuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 4,7 milj. euroa.

Korkokulujen ennakoidaan alittavan talousarvion noin 0,3 milj. eurolla. Kaupungin lainasalkun suojausaste on erittäin korkea, joten markkinakorkojen nousu näkyy kaupungin korkokustannuksissa viiveellä.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-elokuussa toteutunut 71,0 milj. euroa ja koko vuonna niitä ennustetaan kertyvän yhteensä noin 111,5 milj. euroa.

Vuoden 2022 toisessa osavuosikatsauksessa vuosikatteeksi ennustetaan 114,3 milj. euroa, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 25,8 milj. eurolla. Tulosennuste päätyy elokuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin 2,8 milj. euron ylijäämään (talousarvio -23,0 milj. euroa). Talousarviota parempi tulosennuste johtuu erityisesti positiivisista verotuloennusteista.

Investoinnit

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 7,8 milj. euroa, investointiosan menoja -71,5 milj. euroa ja investointiosan netto on -63,7 milj. euroa.

Rakentamisen investointimäärärahojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 11,7 milj. eurolla. Alitus johtuu useiden hankealoitusten lykkääntymisestä, mikä johtuu mm. henkilöstöresurssipulasta sekä ongelmista materiaalisaatavuudessa. Julkisen käyttöomaisuuden arvioidaan ylittävän talousarvion noin 4 milj. eurolla käynnissä olevien useiden liikennealuehankkeiden vuoksi.

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2022 toteutuvan 149,2 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 7,8 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 8,1 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan 141,1 milj. euroa (talousarvio -150,1 milj. euroa).

Rahoitus

Vuoden 2022 nettolainanoton arvioidaan olevan negatiivinen vähintään 21,7 milj. euroa eli lainakanta pienenee. Tämä on 85 milj. euroa vähemmän kuin kuluvan vuoden talousarviossa (+63,3 milj. euroa). Kaupunki lyhentää kuluvana vuonna pitkäaikaisia lainoja niiden lyhennysohjelmien mukaisesti noin 71,7 milj. euroa. Uuden lainanoton lopullinen määrä tarkennetaan vuoden loppuun mennessä, kun rahoitukselle on muodostunut tarkempi kuva kuluvan vuoden talousarvion toteumasta ja kaupungin likviditeettitilanteesta. Kaupunki ei ole toistaiseksi nostanut uutta pitkäaikaista lainaa.

Kuluvan vuoden likviditeettitilanne on ollut toistaiseksi ennustettua parempi johtuen mm. hyvästä verotulokehityksestä. Negatiivinen korkoympäristö muuttui rajusti positiiviselle puolelle EKP:n nostettua ohjauskorkoaan heinäkuussa ja syyskuussa. Kassanhallinnan strategisena tavoitteena on edelleen riittävän likviditeetin turvaaminen konsernitasolla kaikissa tilanteissa.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) merkitä tiedoksi vuoden 2022 toinen osavuosikatsaus, ja
b) esittää vuoden 2022 toinen osavuosikatsaus kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Liite 1: Vantaan kaupungin toinen osavuosikatsaus 2022
- Liite 2: Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosikatsaukset 2/2022
- Liite 3: Sitovien tavoitteiden raportointi 2/2022

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

OSAVUOSIKATSAUS 2-2022

10.10.2022

RAPORTIN TOIMITUSKUNTA

Ritva Viljanen	kaupunginjohtaja
Matti Ruusula	talous- ja strategiajohtaja
Päivi Kandolin	talousarviopäällikkö
Päivi Kunnas	taloussihteeri

OSAVUOSIKATSAUKSEN VASTUUHENKILÖT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Matti Ruusula	Talous ja strategia, strategia ja tutkimus p. 043 824 9254

KAUPUNKITASON TALOUS

Matti Ruusula	Kaupunkistrategia ja johto, p. 043 824 9254
Päivi Kandolin	Talous ja strategia, talousohjaus, p. 040 626 7613
Vesa Kokkonen	Talous ja strategia, strategia ja tutkimus, p. 043 824 9254
Pirjo van Nues	Talous ja strategia, rahoitus ja riskienhallinta, p. 0400 889 180

TOIMIALAT

Päivi Kandolin	Kaupunkistrategia ja johto, p. 040 626 7613
Hanna Heinikainen	Sosiaali- ja terveydenhuolto, p. 050 312 2109
Raakel Tiihonen	Kasvatus ja oppiminen, p. 050 302 5187
Leena Rusanen	Kaupunkikulttuuri, p. 050 314 5702
Jonna Hohti	Kaupunkiympäristö, p. 043 836 8687

LIIKELAITOKSET

Jyrki Landstedt	Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos, p. 050 314 5385
Helena Salusjärvi-Juopperi	Suun terveydenhuollon liikelaitos, p. 040 716 4822

RAHASTOT

Ossi Huuskonen	Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, p. 0400 815 428
Jari Salonen	Sosiaalisen luototuksen rahasto, p. 040 541 6891
Hannele Nordman	Vahinkorahasto, p. 040 682 4975

HENKILÖSTÖ

Kirsi-Marja Lievonen	Henkilöstö- ja konsernipalvelut, p. 040 570 5593

KONSERNIYHTIÖT

Teija Kauhanen	Konserniohjaus ja -valvonta, p. 050 318 1461

Kannen kuva: Vantaan kaupungin aineistopankki, Ilari Lehtinen

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTAYMPÄRISTÖ *1*
Väestön kasvu Vantaalla jatkuu 1
Työttömyyden lasku on hidastunut 2
Rakentaminen on edellisvuosia hitaampaa 5
TALOUDEN KEHITYS *6*
Yleinen talouskehitys 6
Kaupungin verorahoitus 8
Käyttötalous 9
Investoinnit 10
Rahoitus 10
Rahoitusmarkkinat 11
SITOVAT TAVOITTEET *11*
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet 11
Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet 11
KESKEISET TUNNUSLUVUT *12*
VEROTULOT *12*
TULOSLASKELMA *13*
RAHOITUSLASKELMA *13*
YLEISHALLINTO *14*
KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO *16*
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO *21*
KASVATUS JA OPPIMINEN *25*
KAUPUNKIKULTTUURI *28*
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ *31*
LIIKELAITOKSET *34*
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos 34
Suun terveydenhuollon liikelaitos 35
RAHASTOT *37*
Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto 37
Sosiaalinen luototus 37
Vahinkorahasto 38
INVESTOINNIT *39*
Rakentaminen 39
Uudisrakentaminen 39
Korjausrakentaminen 40
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt 41
Aineeton omaisuus 41
Julkinen käyttöomaisuus 41
Irtain omaisuus 42
Kiinteä omaisuus 42
Osakkeet ja osuudet 42
Liikelaitosten investoinnit 42
HENKILÖSTÖ *43*
VANTAAN KAUPUNGIN SUURIMMAT TYTÄRYHTIÖT *44*

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Toimintaympäristön ennakoiminen on tällä hetkellä vaikeaa. Yli kahden vuoden ajan koronapandemia on vaikeuttanut toimintaympäristön analysointia, eikä pandemia ole vielä ohi. Koronatautuntojen ilmaantuvuus on edelleen korkeaa ja yhteiskunta on vasta palautumassa koronan aiheuttamista häiriöistä.

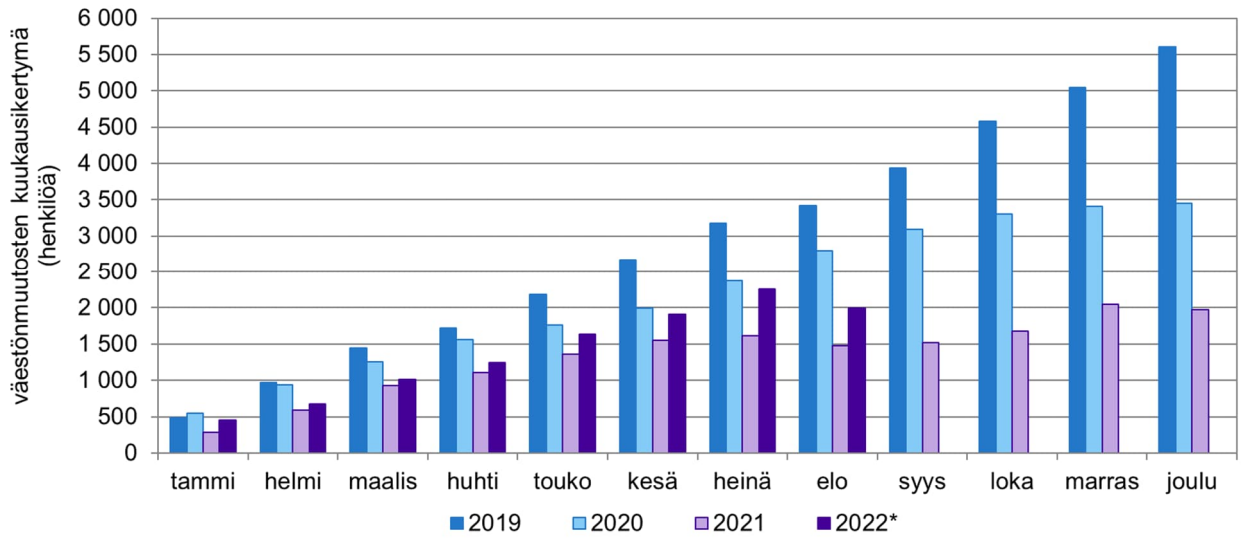
Suuremmaksi haasteeksi toimintaympäristöanalyyseille on muodostunut taloudellinen toimintaympäristö ja maailmanpoliittinen epävarmuus. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on jatkunut jo yli puoli vuotta. Sota ja siihen liittyvät sanktiot ja vastasanktiot ovat vaikuttaneet vahvasti inflaatioon, joka on kiihtynyt koko Euroopassa. Tulevana talvena energiasta voi olla pulaa. Inflaatio on pakottanut myös Euroopan keskuspankin nostamaan ohjauskorkoja, mikä heijastuu markkinakorkoihin.

Mahdollista on, että Suomi ja Eurooppa ovat ajautumassa taantumaan. Tämän seurauksena voidaan olettaa, että hyvä työllisyyskehitys ja rakentamisen tahti tulevat hidastumaan. Väestökehitys on ollut vaikeasti ennakoitavaa koko korona-ajan. Todennäköisesti myös epävarmuus, inflaatiokehitys ja nousevat korot vaikuttavat ihmisten muuttohaluihin.

Väestön kasvu Vantaalla jatkuu

Koronapandemia hidasti Vantaan väestönkasvua selvästi. Vuonna 2019 Vantaan väestön kasvoi 5 606 hengellä, kasvun ollessa vain 1 975 vuonna 2021. Vuoden 2022 aikana väestökasvussa ei olla päästy lähellekään koronaa edeltävää tasoa, mutta kasvu on kuitenkin ollut nopeampaa kuin vuonna 2021. Elokuuhun 2022 mennessä Vantaan väestö oli kasvanut vuoden 2022 aikana 1 993 henkeä. Huomattavaa on kuitenkin se, että heinäkuusta elokuuhun Vantaan väestö pieneni. Laskua oli melkein 300 henkeä.

Kuvio 1: Väestönkasvu Vantaalla vuosina 2019–2022, kuukausittaiset kertymät (vuoden 2022 osalta ennakkotieto)

Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 20.9.2022

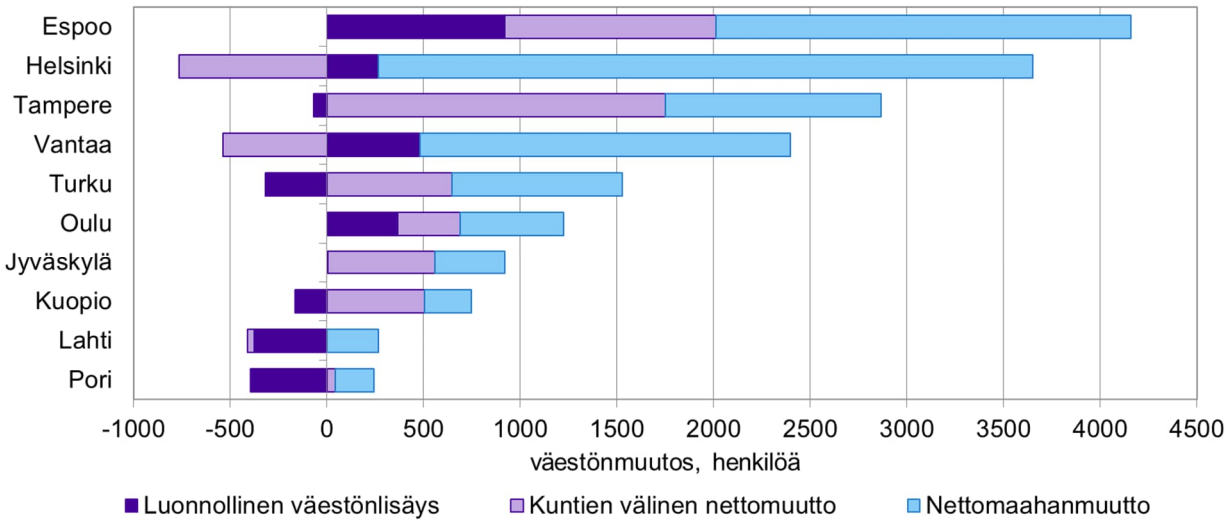
Vantaan väestöä kasvattaa etenkin nettomaahanmuutto. Nettomaahanmuutto on ollut elokuuhun 2022 mennessä 1919 henkeä. Samana aikana luontainen väestönlisäys on ollut 480 henkeä. Kuntien välinen nettomuutto on kuitenkin pienentänyt Vantaan väestöä 538 hengellä. Kuntien välinen nettomuutto on painunut tappiolle koronakriisin alettua, mutta nettomuuttotappio on kuitenkin ollut pienenemässä koko ajan. Tosin elokuussa se näyttää taas kiihtyneen suhteessa alkuvuoteen.

Nopeimmin kasvava kaupunki alkuvuodesta 2022 on ollut Espoo. Se on myös Oulun lisäksi ainoa suuri kaupunki, joka saa väestökasvua niin kuntien välisestä nettomuutosta, luontaisesta väestönlisäyksestä kuin nettomaahanmuutostakin. Toiseksi nopein kasvaja on Helsinki, jonka väestönkasvu

painottuu vahvasti nettomaahanmuuttoon. Vantaa on neljänneksi nopein kasvaja. Tampere kasvaa selvästi nopeammin etenkin kuntien välisen nettomuuton vauhdittamana.

Suurien kaupunkien osalta nettomaahanmuuton merkitys väestöä kasvattavana tekijänä korostuu ja se kasvattaa väestöä kaikissa suurissa kaupungeissa. Lahdessa nettomaahanmuutto on ollut ainoa väkilukua kasvattava tekijä. Lahden ja Porin väkiluvut ovat alkuvuodesta pienentyneet.

Kuvio 2: Väestönmuutosten ennakkotiedot kymmenessä suurimmassa kaupungissa tammi-elokuussa 2022

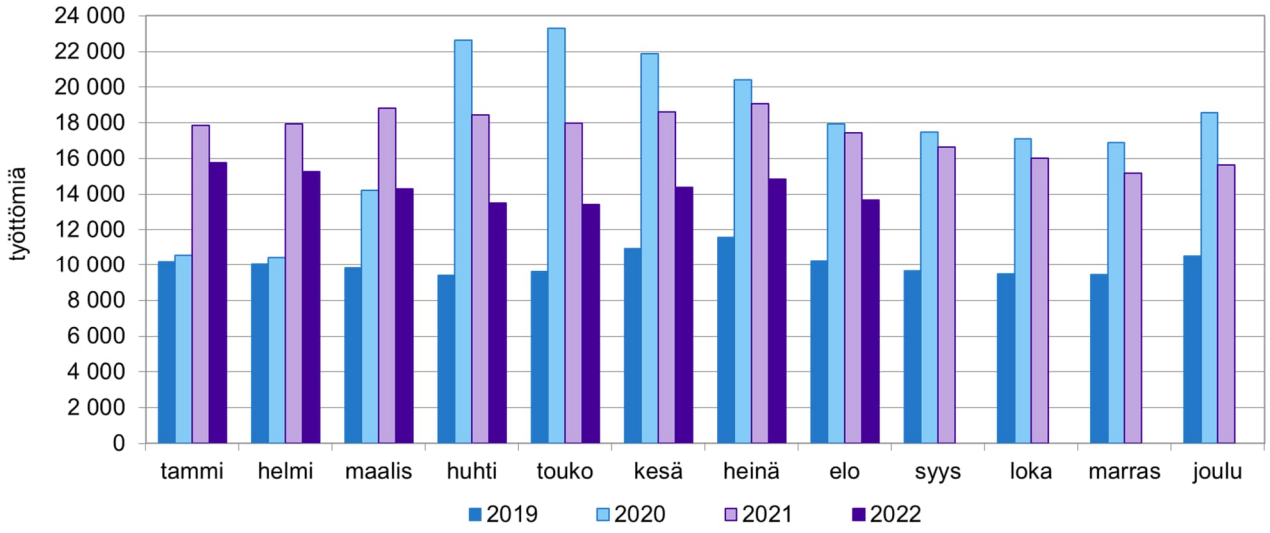

Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 20.9.2022

Työttömyyden lasku on hidastunut

Koronapandemian käynnistyttyä työttömyys lähti nopeaan kasvuun. Rajoitusten purkamisen jälkeen työttömyys parani nopeasti ja etenkin lomautettuja kutsuttiin töihin. Nopein työllisyyden elpyminen on nyt kuitenkin tasaantunut. Vuoden takaisesta tilanne on parantunut selvästi. Kun vuoden 2021 elokuussa työttömiä oli 17 443, oli määrä laskenut 13 648 työttömään vuoden 2022 elokuuhun mennessä. Koronaa edeltävään tasoon on vielä matkaa. Vuonna 2019 elokuussa työttömiä oli 10 186.

Kuvio 3: Työttömät (lomautetut mukaan lukien) kuukauden lopussa vuosina 2019–2022

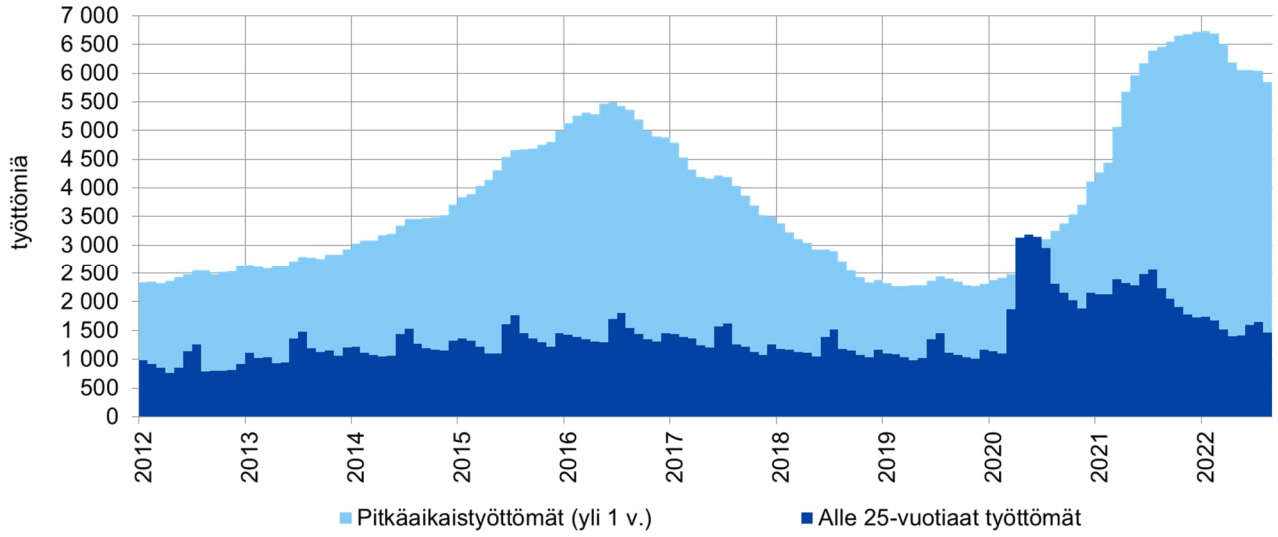

Lähde: TEM, päivitetty 20.9.2022

Työttömyyden kehityksessä huolestuttavana voidaan pitää pitkäaikaistyöttömyyden korkeaa tasoa. Koronakriisin alettua pitkäaikaistyöttömyys nousi nopeasti ja sen lasku alkoi myöhemmin kuin muun työttömyyden. Pitkäaikaistyöttömyyden lasku näyttää hidastuneen jälleen. Elokuussa 2022 Vantaalla oli 5 845 pitkäaikaistyötöntä, eli yli vuoden työttömänä ollutta henkilöä. Ennen koronakriisin puhkeamista pitkäaikaistyöttömien määrä oli noin 2 400.

Myös nuorisotyöttömyys nousi selvästi koronakriisin myötä. Tämä oli ennakoitavaa, koska koronarajoitukset kohdistuivat etenkin palvelualoihin, joilla työskentelee paljon nuoria. Nuorisotyöttömyys on ollut laskussa, mutta se ei ole saavuttanut vielä koronaa edeltävää tasoa. Vantaalla oli 1 472 alle 25-vuotiasta työtöntä elokuussa 2022. Nuorisotyöttömyydellä on selkeästi kausivaihtelua, se nousee aina kesäksi ja laskee syksyllä.

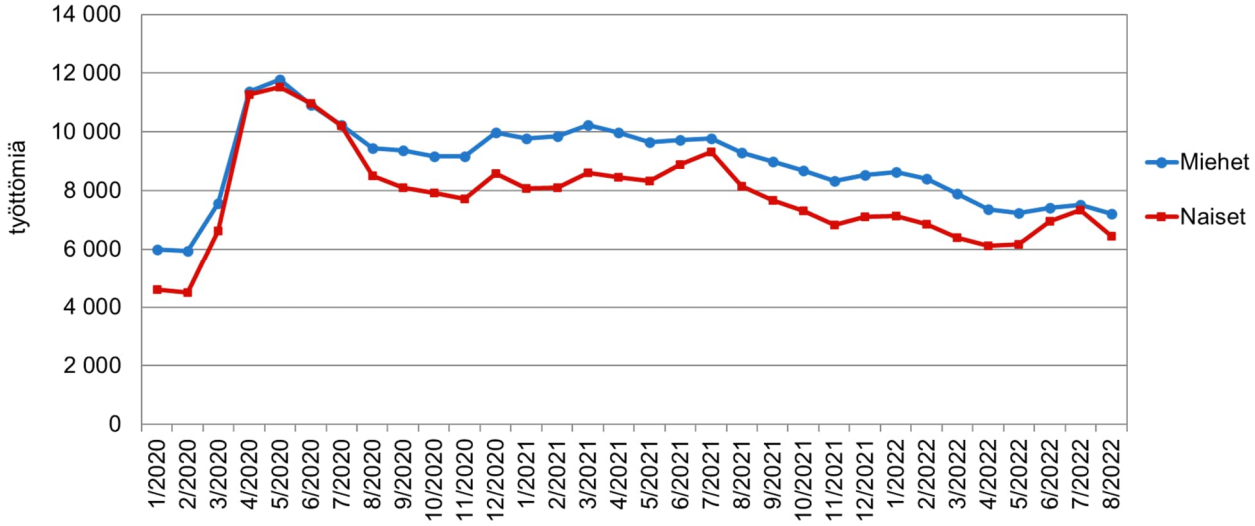
Kuvio 4: Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2012 tammikuusta lähtien

Lähde: TEM, päivitetty 20.9.2022

Työttömyys on Vantaalla sukupuolittunut ilmiö. Työttömiä naisia on ollut koko ajan miehiä vähemmän – lukuun ottamatta kesäkuuta 2020. Koronakriisin alettua naisten työttömyys nousi miehiä nopeammin ja vastaavasti laski nopeammin koronakriisin helpotettua. Elokuussa 2022 naisia oli työttömänä 6 445 ja miehiä 7 203.

Kuvio 5: Työttömien miesten ja naisten määrät Vantaalla vuoden 2020 tammikuusta lähtien

Lähde: TEM, päivitetty 20.9.2022

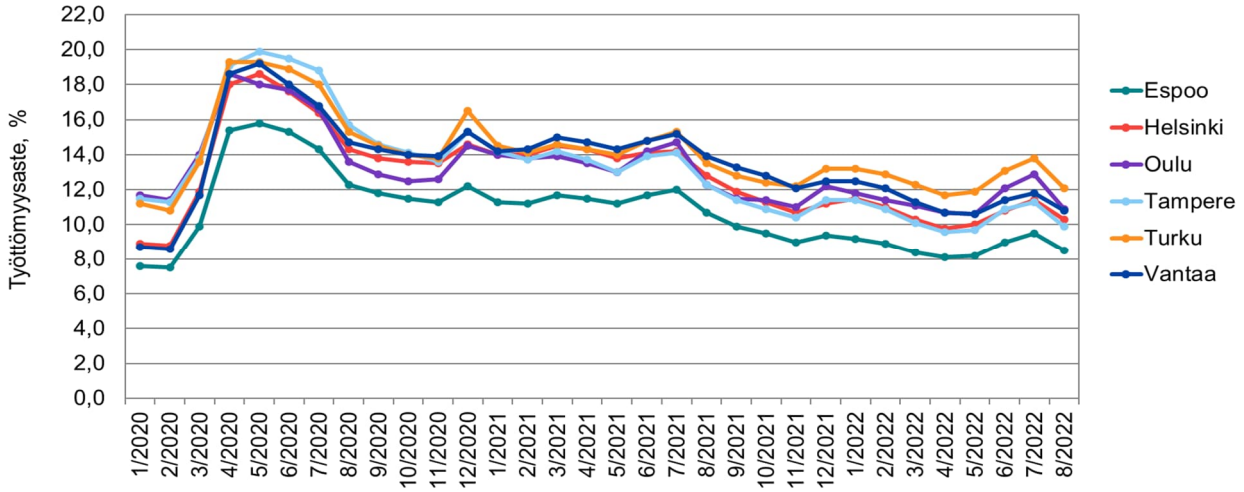
Työttömyys on kehittynyt jokseenkin samalla tavalla kuudessa suurimmassa kaupungissa. Kaikissa kuudessa suurimmassa kaupungissa näkyy koronan aiheuttama nopea nousu ja sitä seurannut lasku.

Tampereella työttömyys nousi koronakeväällä kuuden suurimman kaupungin korkeimmaksi, mutta työttömyys myös laski nopeasti. Oulussa työttömyys lähti nousuun matalammalta tasolta, mutta on jäänyt korkeammalle tasolle kuin Tampereella.

Vantaalla työllisyys on kehittynyt myönteisesti myös verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin. Pitkään korkein työttömyysaste vuorotteli Vantaan ja Turun välillä, mutta nyt Vantaan työttömyys on painunut myös Oulun työttömyyden alapuolelle.

Vuoden 2022 elokuussa matalin työttömyys oli Espoossa 8,5 prosenttia ja korkein Turussa 12,1 prosenttia. Vantaan työttömyysprosentti oli 10,8.

Kuvio 6: Työttömyysaste (%) Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa vuoden 2020 tammikuusta lähtien

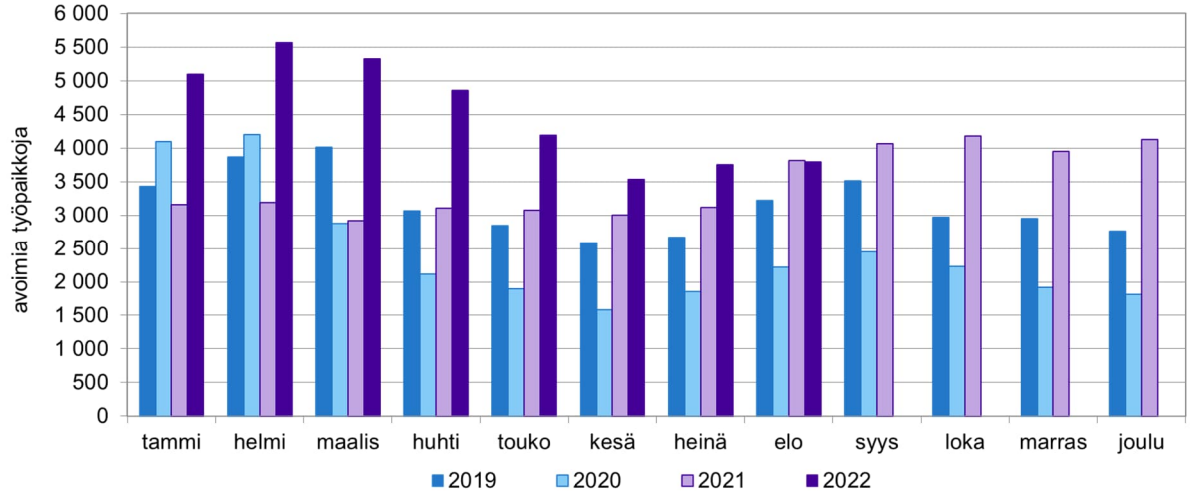

Lähde: TEM, päivitetty 20.9.2022

Avoimien työpaikkojen kehitys on ollut Vantaalla positiivista. Vuoden 2022 jokaisena kuukautena avoimia työpaikkoja on ollut enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana kuukautena elokuuhun asti. Avoimien työpaikkojen määrä ylittää myös koronaa edeltäneen vuoden 2019.

Avoimien työpaikkojen korkea määrä yhdistettynä korkeaan pitkäaikaistyöttömyyteen kertoo työmarkkinoiden rakenteellisista ongelmista. Elokuussa 2022 Vantaalla oli 3 796 avointa työpaikkaa.

Kuvio 7: Avoimet työpaikat kuukauden lopussa vuosina 2019–2022

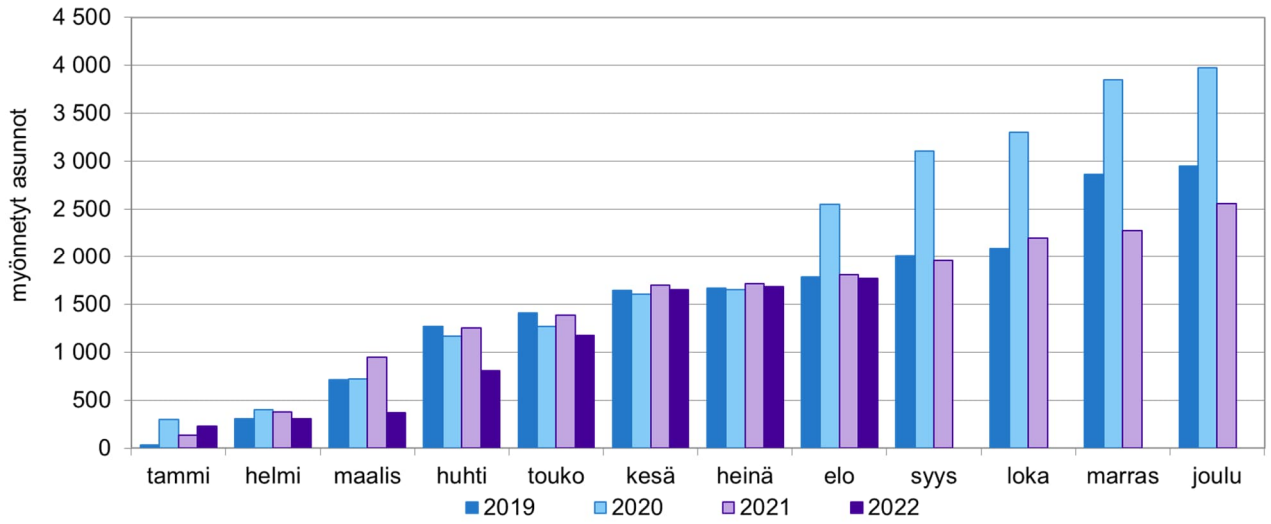
Lähde: TEM, päivitetty 20.9.2022

Työllisyyden kehittymistä on tällä hetkellä vaikea ennustaa. Talous saattaa luisua taantumaan. Toistaiseksi työllisyys on kuitenkin kehittynyt myönteisesti ja avoimia työpaikkoja on edelleen runsaasti.

Rakentaminen on edellisvuosia hitaampaa

Alkuvuodesta Vantaalla myönnettiin selvästi vähemmän rakennuslupia kuin aikaisempina vuosina. Kesään mennessä rakennuslupien määrä oli kuitenkin noussut aikaisempien vuosien tasolle. Lupien kokonaisvaihtelussa on eri vuosien välillä eroa, eivätkä ne jakaannu selkeästi vuodenaikojen välillä. Elokuuhun 2022 mennessä Vantaalla oli myönnetty 1 766 rakennuslupaa. Edellisen vuoden vastaavana ajankohtana rakennuslupia oli myönnetty 1 806.

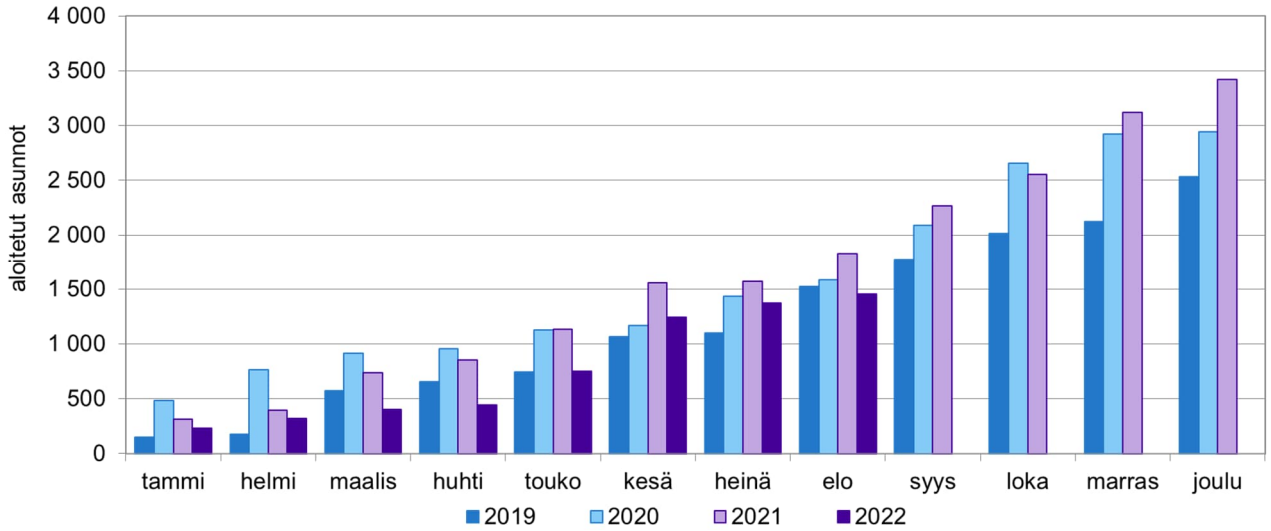
Kuvio 8: Vantaalla myönnettyjen asuntorakentamislupien (asuntoja, ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2019–2022

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 16.9.2022

Vantaalla on aloitettu elokuussa 2022 vähemmän asuntoja kuin edellisenä vuonna samaan aikaan. Yhteensä vuoden 2022 elokuuhun mennessä Vantaalla oli aloitettu 1 451 asunnon rakentaminen. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan mennessä Vantaalla oli aloitettu rakentaa 1 829 asuntoa.

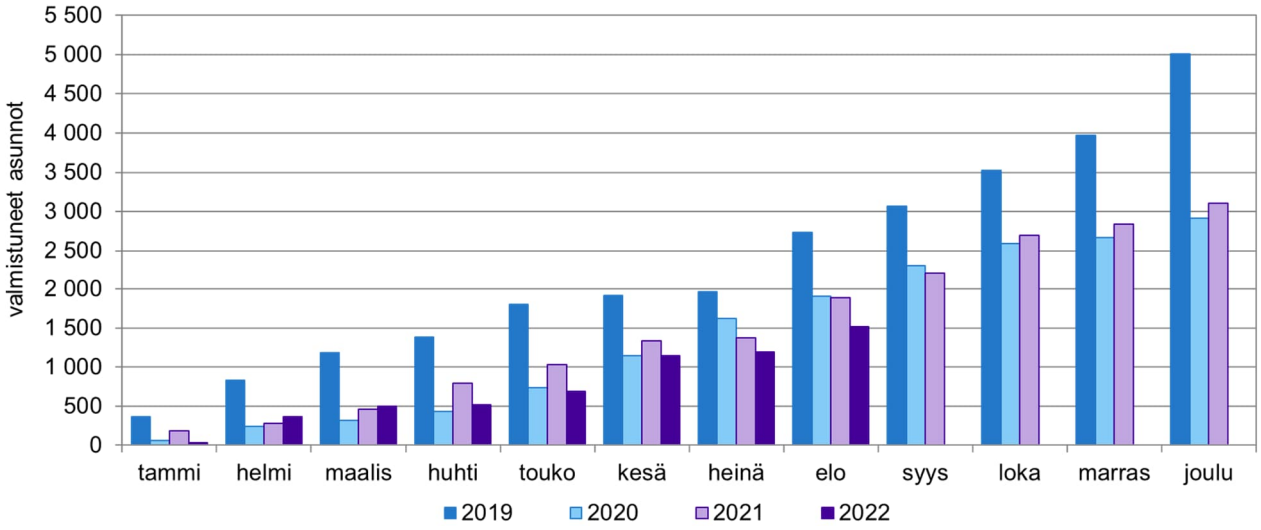
Kuvio 9: Vantaalla aloitettujen asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2019–2022

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 16.9.2022

Valmistuneiden asuntojen määrä on vuoden 2022 elokuuhun mennessä ollut pienempi kuin edellisenä kolmena vuotena vastaavana ajankohtana. Elokuuhun 2022 mennessä Vantaalle on valmistunut 1 520 asuntoa. Vuoden 2021 vastaavaan ajankohtaan mennessä asuntoja oli valmistunut 1 885. Valmistuvien asuntojen määrä on ollut Vantaalla laskussa viimeiset neljä vuotta.

Kuvio 10: Vantaalla valmistuneiden asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2019–2022

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 16.9.2022

TALOUDEN KEHITYS

Yleinen talouskehitys

Talouden kehittymisen ennakointi on tällä hetkellä todella haasteellista. Vuonna 2021 Suomen BKT oli kasvanut 3,5 prosenttia ja kasvun ennustettiin jatkuvan vuonna 2022. Vielä alkuvuodesta 2022 Suomen ja maailman taloutta leimasi nopea elpyminen koronakriisistä. Talous kasvoi selvästi ja työttömyys pieneni. Ensimmäisen neljänneksen aikana kasvua kertyi 2,3 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Koko alkuvuosi näyttääkin vielä hidasta talouskasvua. Työpäiväkorjattu BKT kasvoi kesäkuussa 2022 1 prosentilla vuoden takaisesta.

Talouskasvu jatkui edelleen kesällä, mutta vauhti näyttää hidastuvan. Talouskehitykseen on vaikuttanut vahvasti Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Suomen kannalta merkittävimmät vaikutukset ovat tulleet EU:n Venäjälle asettamista sanktioista ja Venäjän vastasanktioista sekä energiatoimitusten arvaamattomuudesta.

Vallitsevassa tilanteessa talouden kehitykseen liittyy kolme, toisiinsa liittyvää epävarmuustekijää. Inflaatio on noussut nopeasti Suomessa ja EU:ssa. Inflaation taustalla on monia tarjontaan liittyviä häiriöitä, joista osa syntyi jo koronakriisin takia. Venäjän hyökkäyssota laajensi ongelmia. Näistä merkittävin on energian hinta, kun fossiilisten polttoaineiden (kaasu, öljy ja kivihiili) saatavuus Venäjältä on häiriintynyt. Tämä uhkaa Eurooppaa ml. Suomea energiakriisillä tulevana talvena. Inflaatio on pakottanut Euroopan keskuspankin aloittamaan historiallisen nopeat koronnostot. Tämä on luonut uhan stagflaatiosta, sillä koronnostoihin on lähdetty, vaikka Eurooppaa uhkaa taantuma.

Suomen inflaatio oli 7,8 prosenttia heinäkuussa 2022. Eniten inflaatiota kiihdyttivät sähkön, bensiinin ja dieselin hinnat. Euroaleen inflaatio oli samaan aikaan 8,9 prosenttia. Nopeasta inflaatiovauhdista huolimatta on huomattavaa, että Suomen inflaatioaste on euroalueen toiseksi matalin. Hitaampaa inflaatio on ollut vain Maltalla ja Ranskassa. Nopein inflaatio, yli 20 prosenttia, on ollut Baltian maissa. Suomen muuta Eurooppaa matalampi inflaatio saattaa tukea Suomen vientiteollisuuden kilpailukykyä ja näin pehmentää mahdollisen taantuman työllisyysvaikutuksia.

Inflaation takia Euroopan keskuspankki on aloittanut koronnostot. Syyskuun alussa EKP teki merkittävän 0,75 prosentin koronnoston nostaen ohjauskorkonsa 1,25 prosenttiin. Suomalaisten kotitalouksien kannalta keskeiset viitekorot eli euribor-korot ovat nousseet EKP:n ohjauskorkojen myötä. Syyskuun loppupuolella 12 kuukauden euribor oli jo yli 2,5 prosenttia. Nousu on ollut merkittävä, kun vielä huhtikuussa 2022 sama korko oli negatiivinen. Koronnousut syövät nopean inflaation lisäksi kotitalouksien ostovoimaa. Huomattavaa on myös se, että palkankorotukset ovat jääneet inflaatiosta jälkeen, jolloin ostovoima pienenee.

Edellä mainittujen tekijöiden takia Suomen talouskasvun oletetaan hidastuvat tai jopa painuvan taantumaan lähitulevaisuudessa. Useimmat ennusteet olettavan Suomen talouden kasvavan vielä 2023, mutta hitaasti. Valtiovarainministeriö ennustaa syksyn ennusteessaan vuoden 2023 kasvuksi 0,5 prosenttia. Tilanne muuttuu nopeasti ja tämä haastaa ennusteiden tekijät.

Nopeasti nousevien elinkustannusten takia on huomioitava, että esim. kotitaloudet saattavat ajautua vaikeuksiin, vaikka työttömyyden ei ennusteta nopeasti nousevankaan. Talvella 2022–2023 energiasta saattaa tulla aidosti pulaa ja tämä edellyttää uudenlaista varautumista. Energian saatavuushaasteiden takia myös talven säätiloilla on oleellisesti merkitystä.

Keskipitkälläkin aikavälillä talouteen vaikuttaa mm. se kuinka pitkään Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu, miten sanktiot puretaan, kun rauha on saavutettu ja lopulta luonnollisesti se, löydetäänkö venäläiselle energialle korvaavia lähteitä.

Vahva talous- ja työllisyyskehitys on pienentänyt koronapandemian julkiseen talouteen synnyttämää mittavaa epätasapainoa. Talouskasvu hidastuu vuonna 2022, mutta työllisyys kasvaa ja julkinen talous kohenee verotulojen voimakkaan kasvun siivittämänä. Alijäämän pienenemistä edesauttaa myös koronapandemian vuoksi päätettyjen tukitoimien väheneminen. Talouskasvun hidastuessa alijäämä alkaa jälleen kasvaa vuonna 2023. Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vuoksi tehdyt lukuisat varautumiseen liittyvät toimet heikentävät julkista taloutta myös tulevina vuosina. Nähtävissä oleva vaimea talouskasvu ei riitä korjaamaan julkisen talouden epätasapainoa ja alijäämä pysyy mittavana lähitulevaisuudessa.

Julkisen talouden merkittävimmät riskit liittyvät yleiseen talouskehitykseen. Myös mahdolliset uudet koronapandemian aallot sekä kertynyt hoitovelka voivat rasittaa julkista taloutta. Merkittävää velkaantumisessa on myös se, että yleisen koronnousun myötä myös valtion velkojen korot ovat lähteneet nousuun.

Kuntataloudessa koettiin vuonna 2021 toinen peräkkäinen vahva vuosi. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,6 mrd. euroa ylijäämäinen ja toiminnan ja investointien rahavirta lähes tasapainossa. Vuosikate ja tilikauden tulos säilyivät lievästä heikkenemisestä huolimatta lähes vuoden 2020 poikkeuksellisen hyvällä tasolla. Toiminnan ja investointien rahavirta puolestaan vahvistui edellisvuodesta vajaan 300 milj. euroa. Lainakannan kasvu supistui 0,66 mrd. euroon (2,8 %), kun edellisvuonna kasvua oli 1,5 mrd. euroa (6,7 %). Nettoinvestoinnit laskivat edellisvuodesta noin 0,6 mrd. euroa, mikä osaltaan vähensi kuntatalouden lainanottotarvetta ja vaikutti siihen, että vuosikate ylitti nettoinvestointien määrän lähes 0,5 mrd. eurolla.

Kuntatalouden vuosi 2022 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella hyvältä. Ennusteen mukaan verotulojen hyvä kasvu pitää vuosikatteen likimain viime vuoden tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi. Taustalla vaikuttaa kuitenkin Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen, joka vahvistaa toiminnan- ja investointien rahavirtaa kertaluonteisesti lähes 700 milj. eurolla.

Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkeenkin.

Koronaepidemian vaikutukset näkyvät yhä Vantaan työttömyysasteessa. Vantaan työttömyysaste oli elokuussa 2022 10,8 prosenttia, jossa oli kuitenkin 3,1 prosenttiyksikköä laskua vuoden 2021

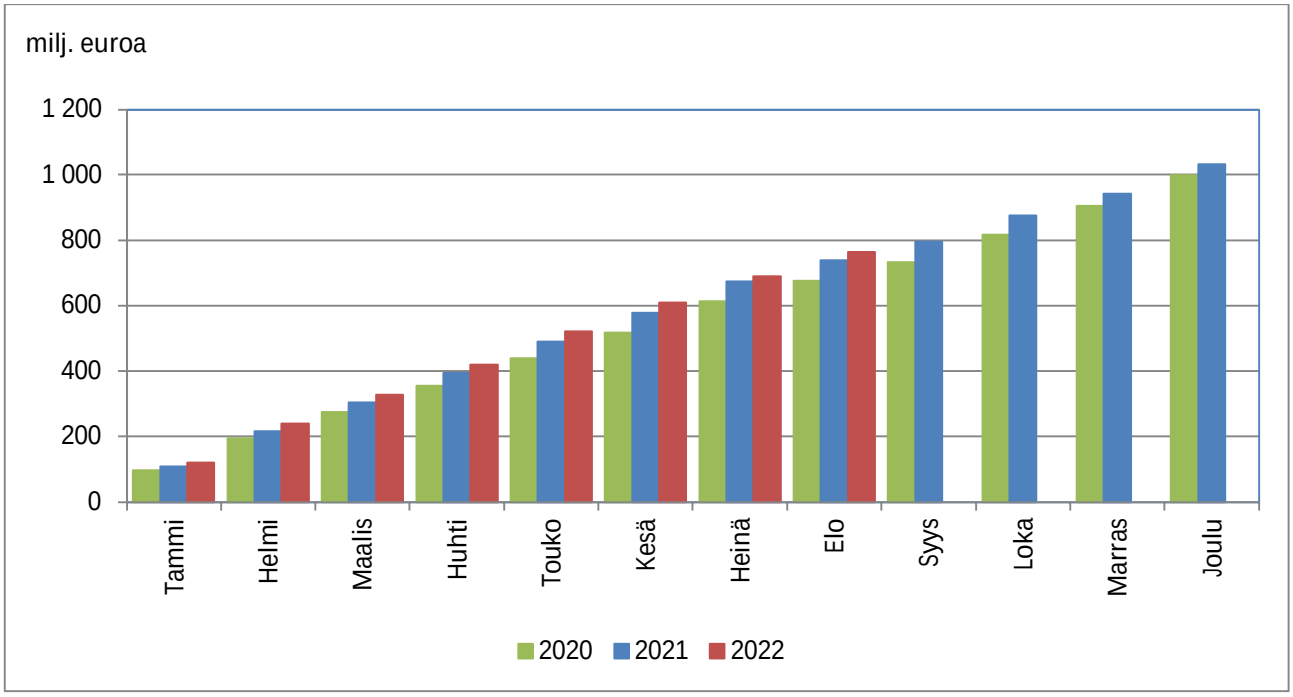
elokuuhun verrattuna. Työttömänä oli elokuun 2022 lopussa yli 13 600 henkeä. Erityisen hitaasti on laskenut pitkäaikaistyöttömyys, jossa vasta vuoden 2022 alussa päästiin lasku-uralle. Koronaepidemia vaikutti voimakkaasti Vantaan työpaikkakehitykseen vuonna 2020, jolloin epidemian vaikutukset kohdistuivat voimakkaasti mm. lentoliikenteeseen ja siihen liittyviin toimintoihin. Toipuminen epidemian vaikutusten osalta on vielä kesken. Ukrainan sodan aiheuttaman pakotetilanteen vuoksi suomalaiset lentoyhtiöt eivät voi toistaiseksi lentää Venäjän ilmatilan kautta Aasiaan, joka heikentää mm. Finnairin toipumista epidemian vaikutuksista.

Kaupungin verorahoitus

Kaupunki on saanut tammi-elokuussa 2022 verotilityksiä yhteensä 816,4 milj. euroa (2021: 778,4 milj. euroa), josta kunnallisveroja 665,3 milj. euroa (2021: 650,8 milj. euroa), yhteisöveroja 98,7 milj. euroa (2021: 87,3 milj. euroa) ja kiinteistöveroja 52,5 milj. euroa (2021: 40,4 milj. euroa).

Koko maassa kunnallisveroja on tilitetty kunnille tammi-elokuussa 3,2 prosenttia edellisvuotta enemmän, Vantaalla kasvua oli 2,2 prosenttia. Verovuoden 2022 kunnallisveron ennakoita kaupunki on saanut tammi-elokuussa yhteensä 571,3 milj. euroa, 2,6 prosentin kasvu edellisvuoteen verrattuna.

Kuvio 11: Kunnallis- ja yhteisöveron kumulatiiviset kuukausittaiset tilitykset 2020–2022

Kuntaryhmän ja Vantaan jako-osuudet tuloveroista vuosille 2020–2022

Verovuosi	Kuntaryhmä	Jako-osuus
Verovuosi 2022	0,6117	0,04451715
Verovuosi 2021	0,5973	0,04484074
Verovuosi 2020	0,6229	0,04443176

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaisen verokehikkonsa elokuussa vuoden 2020 valmistuneen verotuksen, vuoden 2021 ennakonpidätyksen alaisten tulojen tulokehitystilaston (ennakkotieto), valtiovarainministeriön uusimpien verotuloennusteiden sekä arvioidun väkiluvun kehityksen perusteella. Kunnallisveroja ennustetaan kehikon mukaan kertyvän Vantaalla noin 14 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa on oletettu. Talousarviota heikompaan ennusteeseen vaikuttaa ennakoitua suuremmat veronpalautukset vuoden 2021 verotusta koskien sekä Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset yleiseen taloustilanteeseen. Edelliseen vuoteen nähden ennustetaan kasvua kertyvän 5,8 prosenttia. Verotuoton suurehkoa ennakoitua kasvua selittävät mm. vuoden 2021 verokertymää alentavien edellisten vuosien vero-oikaisujen pieneneminen sekä vuosien 2021–2022 palkkasumman kasvu.

Vuoden 2021 verotus valmistuu loka-marraskuussa, mahdollinen jako-osuuden tarkistus ja sen vaikutus marraskuun tilityksen suuruuteen varmistuvat lopullisen verotuksen valmistuttua. Joulukuussa tarkastettaneen myös vuoden 2022 ennakoiden kuntaryhmän ja kunnittaiset osuudet.

Kaupunki on saanut yhteisöverotilityksiä yhteensä 98,7 milj. euroa tammi-elokuussa, nousua 13,0 prosenttia edellisvuoteen nähden. Koko maassa kuntien vastaava yhteisöverojen muutos edellisvuoteen oli 8,8 prosenttia. Kasvu on ollut vahvaa siitä huolimatta, että vuodelta 2022 on poistunut vuosina 2020–2021 koronatukena suunnattu määräaikainen 10 prosenttiyksikön korotus kuntaryhmän jako-osuuteen. Vantaan yhteisöverotulojen ennustetaan kuntaliiton verokehikon mukaan ylittävän talousarvion noin 47 milj. eurolla. Vantaan erittäin positiivista yhteisöverokertymän arviota selittää verovuoden 2021 parantuneet maksuunpanoarviot sekä alkuvuoden 2022 ennakoitua suuremmat verotilitykset.

Kuntaliiton kehikon mukaan kiinteistöverotilityksiä kertyisi Vantaalle 108,3 milj. euroa vuonna 2022, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 6,3 milj. eurolla.

Kokonaisuutena verotulojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 39 milj. eurolla, mikäli valmistuva verotus vastaa elokuussa 2022 annettua ennakkotietoa.

Kaupunki saa peruspalvelujen valtionosuutta Kuntaliiton valtionosuuslaskelman mukaan 167,7 milj. euroa, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvausta 95,1 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaan 23,9 milj. euroa vuonna 2022. Opetus- ja kulttuuriministeriön lopullinen päätös tulee vuoden lopussa. Yhteensä valtionosuuksia kertyisi ennusteen pohjalta 286,7 milj. euroa, 4,7 milj. euroa yli talousarvion.

Käyttötalous

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen toimintatuottoja on kertynyt 327,8 milj. euroa, toimintakuluja -1 205,0 milj. euroa ja toimintakatteeksi on muodostunut -877,2 milj. euroa. Tammi-elokuussa toimintatuotot ovat toteutuneet 69-prosenttisesti, toimintakulut 65-prosenttisesti ja toimintakate 64-prosenttisesti talousarvioon nähden.

Ennusteen mukaan toimintatuotot kasvavat 517,8 milj. euroon ja toimintakulut -1 913,7 milj. euroon. Toimintatuotot tulevat ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 42,8 milj. eurolla. Valtioneuvosto on antanut luonnoksen asetuksesta covid-19-epidemiasta aiheutuvien lisäkustannusten kompensoimisesta kunnille ja asetuksen mukaan Vantaan kaupunki saisi koronakorvauksia vain 13,5 milj. euroa eli huomattavasti vähemmän kuin arvioidut koronamenot (28,2 milj. euroa) ovat. Vantaan kaupunki on antanut asetusluonnoksesta lausunnon 5.9.2022, jossa vaaditaan menojen täysimääräistä korvausta. Osavuosikatsauksessa koronakorvausten taso on määritelty asetusluonnoksen tasolle. Vantaan lentokentällä on tammi-kesäkuun 2022 ajan järjestetty pandemiavastaanottotoimintaa, jonka kulut 2,7 milj. euroa valtio korvaa täysimääräisenä. Yleishallinnon ennusteessa näkyy työterveysyhtiön myyntivoitto 14,3 milj. euroa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla toimintatuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 3,5 milj. eurolla koulutuksellisen tasa-arvon erityisavustuksen ja useiden hankeavustusten vuoksi. Toimintakulut ylittävät talousarvion ennusteen mukaan noin 61,0 milj. eurolla. Koronaepidemia on aiheuttanut noin 28,2 milj. menot sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksiin. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon omien menojen arvioidaan ylittyvän noin 28,9 milj. eurolla. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion 3 milj. eurolla, koska pitkäaikaistyöttömyys on edelleen korkealla tasolla. Kaupunkiympäristön toimialalla katujen kunnossapidon ja kiinteistönhoidon kustannusten arvioidaan ylittävän talousarvion 5–6 milj. eurolla. Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan noin 18,2 milj. euroa negatiivisena talousarvioon nähden.

Verotulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 39,0 milj. eurolla erityisesti yhteisöveroennusteen positiivisen kehityksen seurauksena. Yhteisöveron kehitys vuonna 2022 on ollut erittäin hyvä ja Verohallinto on nostanut kuluvan vuoden maksuunpantavia ennakkoveroja arvioita. Valtionosuustuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 4,7 milj. euroa.

Korkokulujen ennakoidaan alittavan talousarvion noin 0,3 milj. eurolla. Kaupungin lainasalkun suojausaste on erittäin korkea, joten markkinakorkojen nousu näkyy kaupungin korkokustannuksissa viiveellä.

Poistoja ja arvonalentumisia on tammi-elokuussa toteutunut 71,0 milj. euroa ja koko vuonna niitä ennustetaan kertyvän yhteensä noin 111,5 milj. euroa.

Vuoden 2022 toisessa osavuosikatsauksessa vuosikatteeksi ennustetaan 114,3 milj. euroa, joka ylittää talousarviossa oletetun noin 25,8 milj. eurolla. Tulosennuste päätyy elokuun lopussa tehdyn ennusteen perusteella noin 2,8 milj. euron ylijäämään (talousarvio -23,0 milj. euroa). Talousarviota parempi tulosennuste johtuu erityisesti positiivisista verotuloennusteista.

Investoinnit

Tammi-elokuussa kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen investointiosan tuloja on toteutunut 7,8 milj. euroa, investointiosan menoja -71,5 milj. euroa ja investointiosan netto on -63,7 milj. euroa.

Rakentamisen investointimäärärahojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 11,7 milj. eurolla. Alitus johtuu useiden hankealoitusten lykkääntymisestä, mikä johtuu mm. henkilöstöresurssipulasta sekä ongelmista materiaalisaatavuudessa. Julkisen käyttöomaisuuden arvioidaan ylittävän talousarvion noin 4 milj. eurolla käynnissä olevien useiden liikennealuehankkeiden vuoksi.

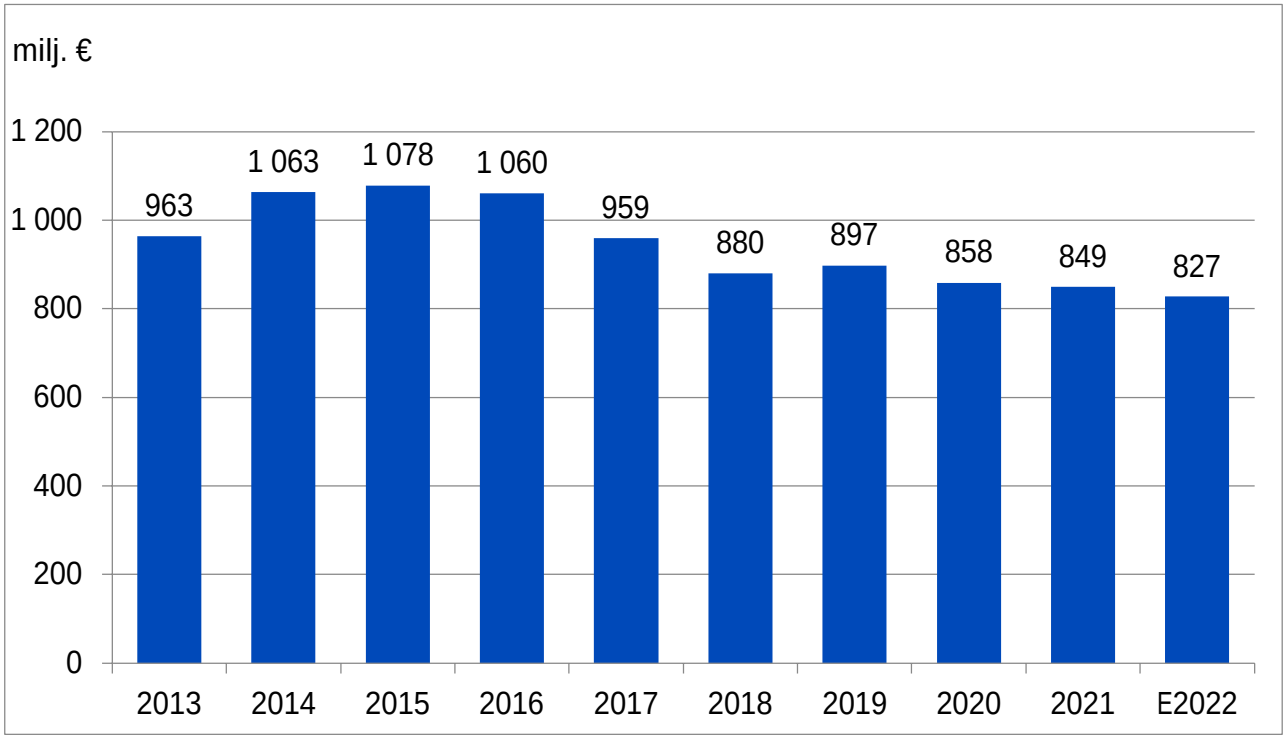
Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen kokonaisinvestointimenojen ennustetaan vuonna 2022 toteutuvan 149,2 milj. euron tasolla ja alittavan talousarvion investointimäärärahat noin 7,8 milj. eurolla. Investointituloja ennustetaan kertyvän 8,1 milj. euroa ja investointiosan netoksi ennustetaan 141,1 milj. euroa (talousarvio -150,1 milj. euroa).

Rahoitus

Vuoden 2022 nettolainanoton arvioidaan olevan negatiivinen vähintään 21,7milj. euroa eli lainakanta pienenee. Tämä on 85 milj. euroa vähemmän kuin kuluvan vuoden talousarviossa (+63,3 milj. euroa). Kaupunki lyhentää kuluvana vuonna pitkäaikaisia lainoja niiden lyhennysohjelmien mukaisesti n. 71,7 milj. euroa. Uuden lainanoton lopullinen määrä tarkennetaan vuoden loppuun mennessä, kun rahoitukselle on muodostunut tarkempi kuva kuluvan vuoden talousarvion toteumasta ja kaupungin likviditeettitilanteesta. Kaupunki ei ole toistaiseksi nostanut uutta pitkäaikaista lainaa.

Kuluvan vuoden likviditeettitilanne on ollut toistaiseksi ennustettua parempi johtuen mm. hyvästä verotulokehityksestä. Negatiivinen korkoympäristö muuttui rajusti positiiviselle puolelle EKP:n nostettua ohjauskorkoaan heinäkuussa ja syyskuussa. Kassanhallinnan strategisena tavoitteena on edelleen riittävän likviditeetin turvaaminen konsernitasolla kaikissa tilanteissa.

Kuvio 12: Lainakanta

Rahoitusmarkkinat

Maailmataloutta varjostaa Euroopan energiamarkkinakriisi, kovat inflaatiopaineet, Yhdysvaltain talouden ylikuumeneminen ja siitä seuraavat keskuspankin ohjauskoron aggressiiviset nostot sekä Kiinan jatkuvat koronasulut. Edessä on vaikea talvi. Heikkojen talousnäkymien, kovan inflaation ja etenkin korkea energian hinnan yhdistelmä haastaa erityisesti keskuspankkien kyvyn pitää inflaatiotavoite uskottavana ja toisaalta välttää talouden taantuma. Energiakriisi koettelee erityisesti euroaluetta, joka on hyvin riippuvainen ulkomailta tuodusta energiasta. Näin ollen taantumariskit ovat suurimpia euroalueella, missä energiasektori on tällä hetkellä lähes kaaoksessa ja hinnat heiluvat voimakkaasti. Inflaatiopaineet ovat kovimmat vuosikymmeniin, ja keskuspankit saattavat joutua nostamaan korkoja poikkeuksellisesti myös siinä tapauksessa, että talous ajautuu taantumaan. Euroopan keskuspankki pyrkii katkaisemaan nopean inflaation ja palkankorotusten kierteen nostamalla korkoja lähikuukausina historiallisen poikkeuksellista tahtia toisin kuin oli vielä alkuvuonna rahoitusmarkkinoille viestittänyt. Onkin todennäköistä, että talouden taantuma on välttämätön inflaation kuriin saattamiseksi. Kuinka korkealle korot nousevat riippuu pitkälti siitä, miten EKP onnistuu hillitsemään pitkän ajan inflaatio-odotuksia.

Huolimatta rahoitusmarkkinoiden turbulenssista kaupungilla ja sen tytäryhteisöillä ei ole ollut ongelmia toteuttaa tarvittava lyhyt- ja pitkäaikainen varainhankinta. Korkokulut tulevat vääjäämättä nousemaan, koska korkeat inflaatioluvut ovat nostaneet sekä pitkiä että lyhyitä markkinakorkoja merkittävästi ja korot jatkanevat nousuaan EKP:n koronnostojen myötä. Korkeammat pitkät korot näkyvät suoraan korkosuojausten ja kiinteäkorkoisten lainojen hinnoittelussa tehden korkosuojauksen merkittävästi kalliimmaksi. Koska kaupungin lainasalkun suojausaste on historiallisesti erittäin korkealla tasolla, markkinakorkojen nousu ei vaikuta kaupungin lainasalkun korkokuluihin juurikaan kuluvana vuonna, vaan nousu näkyy kaupungin korkokustannuksissa viiveellä. Kaupungin korkomenot tulevat kuitenkin nousemaan nykyisestä merkittävästi. Uusi lainanotto tapahtuu aina vallitsevaan korkotasoon ja vaikuttaa siten korkomenoihin välittömästi.

SITOVAT TAVOITTEET

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n tarkoittamia valtuuston asettamia toiminnallisia tavoitteita. Vuonna 2022 niitä on 38 kappaletta.

Sitovista tavoitteista raportoidaan 31.8.2022 tilanteen mukaisesti. Tavoitteista 14 toteutunee täysin, 10 osittain ja 4 ei lainkaan. 10 tavoitteen osalta arviointia ei voitu vielä tehdä. Raportointi sisältää tiiviin sanallisen selostuksen sitovan tavoitteen toteutumiseksi tehdyistä toimenpiteistä ja tilannearvion tavoitteiden toteutumisesta. Sitovien tavoitteiden raportointi on liitteenä.

Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Kaupunginvaltuusto on asettanut tytäryhtiöille toimintaan ja talouteen liittyviä tavoitteita, joiden toteutumisesta raportoidaan konsernijaostolle tilanteesta 30.4, 31.8. ja 31.12.2022. Lisäksi suurimpien tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutumisen tilanne raportoidaan kaupungin osavuosikatauksen yhteydessä.

KESKEISET TUNNUSLUVUT

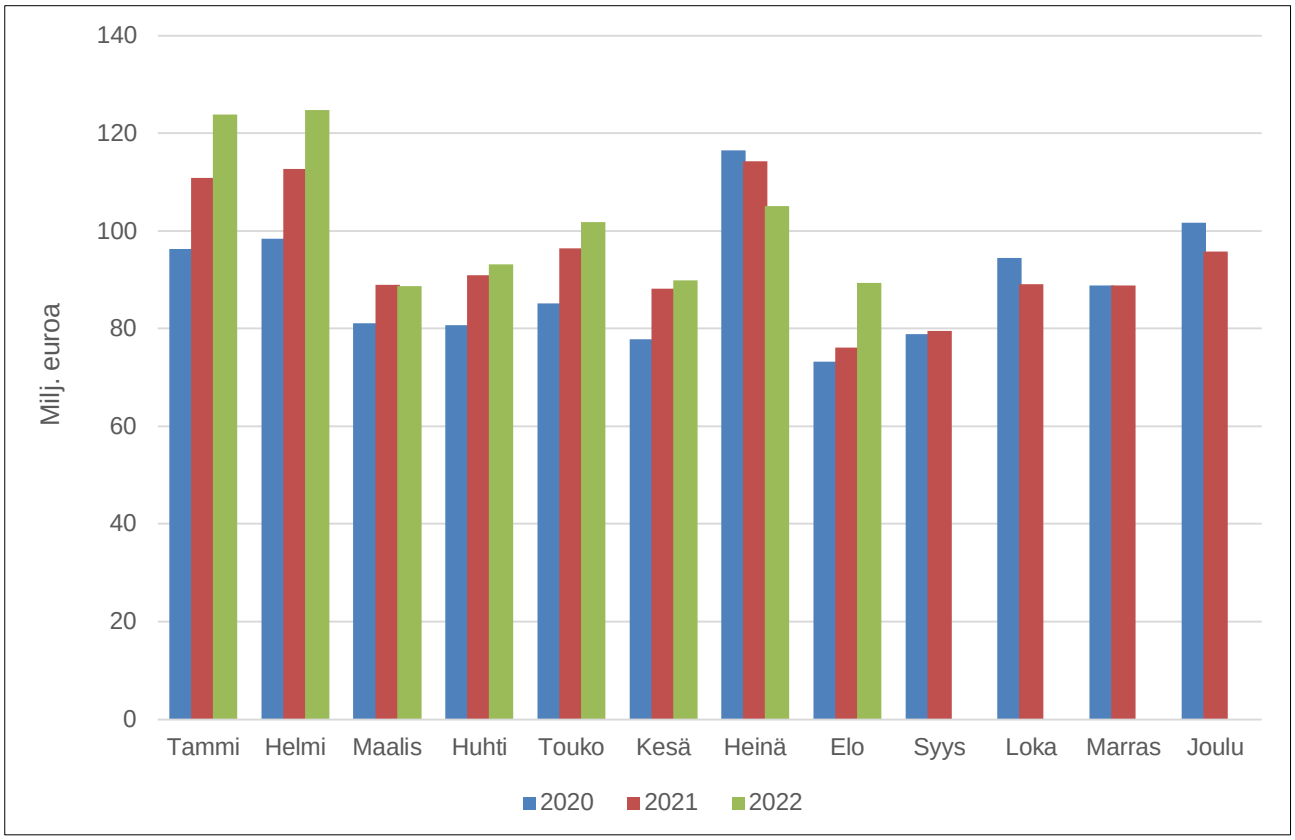
Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TOT 1-8 2022	Ennuste 2022	Ero TA / ennuste
Toimintakate (milj. eur)	-1 226	-1 246	-1 378	-877	-1 396	-18,2
Toimintakatteen kasvu %	4,2 %	1,6 %	10,6 %		12,0 %	1,5 %
Vuosikate (milj. eur)	166,8	166,6	88,6	142,8	114,3	25,8
Vuosikatteen muutos % edelliseen vuoteen	239,3 %	-0,1 %	-46,8 %		-31,4 %	15 %
Vuosikate/poistot, %	149 %	158 %	79 %		103 %	23 %
Poistot ja arvonalentumiset	-111,8	-105,2	-111,5	-70,0	-111,5	0,0
Tilikauden tulos (milj. eur)	55,1	61,5	-23,0	72,9	2,8	25,8
Investointiosa netto (milj. eur)	-127,8	-92,3	-150,1	-63,7	-141,1	9,0
Investointiosa netto tulorahoitus %	130 %	181 %	59 %		81 %	
Pitkäaikainen lainakanta (milj. eur)	859	849	912		827	-85

VEROTULOT

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TOT 31.8.	TOT -%
Verotulot yhteensä	**1 072 963 041**	**1 131 635 571**	**1 161 000 000**	**816 436 809**	**70,3 %**
Kunnallisvero	914 969 613	907 442 464	974 000 000	665 262 974	68,3 %
Kiinteistövero	74 525 307	100 161 510	102 000 000	52 510 573	51,5 %
Yhteisövero	83 468 121	124 031 597	85 000 000	98 663 262	116,1 %

Kuvio 13: Kuukausittaiset verotilitykset yhteensä 2020–2022

TULOSLASKELMA

Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1 000 €	TA 2022	TOT 31.8.	ENNUSTE
Toimintatulot	475 039	327 844	517 842
Toimintamenot	-1 852 705	-1 205 019	-1 913 668
Toimintakate	**-1 377 667**	**-877 175**	**-1 395 826**
Verotulot	1 161 000	816 437	1 199 967
Valtionosuudet	282 000	189 441	286 677
Korkotulot	12 852	6 889	12 852
Muut rahoitustulot	13 440	8 468	13 440
Korkomenot	-2 809	-1 338	-2 509
Muut rahoitusmenot	-264	-104	-264
Vuosikate	**88 553**	**142 618**	**114 337**
Poistot	-111 519	-71 024	-111 519
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	50	0
Tilikauden tulos	**-22 967**	**71 645**	**2 817**

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset

1 000 €	TA 2022	TOT 31.8.	ENNUSTE
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	88 553	142 618	114 337
Satunnaiset erät	0	50	50
Tulorahoituksen korjauserät	-42 399	-37 716	-47 899
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-156 940	-71 524	-149 176
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 375	1 826	3 375
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	45 899	43 707	56 399
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-61 512**	**78 961**	**-22 914**
Antolainauksen muutokset	-5 460	3 207	-5 460
Antolainasaamisten lisäykset	-8 000	-3	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset	2 540	3 210	2 540
Lainakannan muutokset	63 290	-62 245	-21 710
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	135 000	0	50 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-71 710	-20 914	-71 710
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-41 331	0
Oman pääoman muutokset	0	-26	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-16 086	0
Rahoituksen rahavirta	**57 830**	**-75 150**	**-27 170**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**-3 682**	**3 811**	**-50 084**
Nettolainanotto	**63 290**	**-62 245**	**-21 710**

10 YLEISHALLINTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2021	TA 2022	TOT 1-8 2022	TOT-% 2022	ENNUSTE 2022
TOIMINTATULOT	3 963	4 665	18 101	388	17 124
TOIMINTAMENOT	-28 861	-34 538	-18 986	55	-33 975
TOIMINTAKATE	-24 898	-29 873	-885	3	-16 850

Palvelualueittain toteuma

1 000 €

Palvelualue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
10 Keskusvaalilautakunta	-678	-440	65	350	511	146	-328
20 Kaupunginvaltuusto	-1 609	-726	45	0	0		-1 609
30 Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	-641	-334	52	0	0		-641
40 Kaupunginhallitus	-15 674	-6 519	42	4 257	17 571	413	-11 417
50 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	-15 936	-10 966	69	57	18	32	-15 879
Toimiala yhteensä	**-34 538**	**-18 986**	**55**	**4 665**	**18 101**	**388**	**-29 873**

Sitovat määrärahat

Yleishallinnon tuottojen toteumaprosentti tammi-elokuussa oli 388. Tuloihin on kirjattu Vantaan työterveys Oy:n osakkeiden myynnistä syntynyt myyntivoitto. Menojen toteumaprosentti tammi-elokuussa oli 55.

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen kokoukset on järjestetty maaliskuusta alkaen lähitilaisuuksina. Kaupunginvaltuuston selostustilaisuudet ja iltakoulut pidetään jatkossakin hybridinä.

Talousarvion toteutuminen 2022

Yleishallinnon tuottojen toteumaprosentti tammi-elokuussa oli 388. Tuloihin on kirjattu Vantaan työterveys Oy:n osakkeiden myynnistä syntynyt myyntivoitto.

Menojen toteumaprosentti tammi-elokuussa oli 55. (Keskusvaalilautakunta 65 %, Kaupunginvaltuusto 45 %, Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus 52 %, Kaupunginhallitus 42 % sekä yhteistoimintaosuudet ja –avustukset 69 %).

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Vuoden 2022 tammikuussa järjestettiin ensimmäiset aluevaalit. Kuntavaalien tapaan aluevaaleissa kaupunki vastasi vaalien käytännön järjestelyiden lisäksi myös äänten laskennasta. Aluevaaleja leimasi jälleen pahentunut koronaviruspandemia ja vantaalaisten laimea äänestysinnokkuus. Koska aluevaalit pidetiin tammikuussa aluevaalien suunnittelusta, henkilöstön rekrytoinnista ja vaalitoimitsijoiden koulutuksesta toteutuneet kulut ovat osittain jo vuoden 2021 toteumassa. Lisäksi oikeusministeriö nosti kuntien kertakorvausta ja siten aluevaalien 2022 toimintakate on talousarviossa arvioitua huomattavasti parempi.

Keskusvaalilautakunta on tammikuisten aluevaalien jälkeen aloittanut vuoden 2023 huhtikuussa järjestettävien eduskuntavaalien suunnittelun.

Kaupunginvaltuusto on korona-pandemiatilanteen vuoksi pitänyt alkuvuoden kokoukset pääsääntöisesti Teams-järjestelmän kautta. Kokouksiin on voinut osallistua myös valtuustosalissa. Maaliskuusta alkaen kaupunginvaltuuston kokoukset on järjestetty lähitilaisuuksina. Selostustilaisuudet ja iltakoulut pidetään jatkossakin hybridinä.

Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön toiminta on edennyt vahvistetun toimintasuunnitelman ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Elokuuhun mennessä tilintarkastustoiminnassa ei ole ollut lisätoimeksiantoja. Talousarvio toteutuu suunnitellusti ja toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

Kaupunginhallitus on jatkanut kokouksiaan vahvistetun aikataulun mukaisesti alkuvuonna pääsääntöisesti hybridikokouksina ja maaliskuusta alkaen lähitilaisuuksina.

11
KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2021	TA 2022	TOT 1-8 2022	TOT-% 2022	ENNUSTE 2022	
TOIMINTATULOT	10 312	12 265	3 988	33	13 741	
TOIMINTAMENOT	-123 074	-150 668	-80 745	54	-151 980	
TOIMINTAKATE	-112 761	-138 403	-76 757	55	-138 239	

Palvelualueittain toteuma

1 000 €

Palvelualue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
10 Yleisjohto	-17 787	-709	4	0	10		-17 787
30 Sisäinen tarkastus	-406	-220	54	0	0		-406
40 Talous ja strategia	-6 723	-4 170	62	584	303	52	-6 139
50 Henkilöstö ja konsernipalvelut	-71 038	-41 119	58	4 331	1 733	40	-66 707
60 Kasvupalvelut	-49 110	-30 756	63	7 206	1 768	25	-41 904
70 Viestintä	-2 397	-1 350	56	75	3	4	-2 322
80 Kuntademokratia	-3 206	-2 421	76	69	173	248	-3 137
Toimiala yhteensä	**-150 668**	**-80 745**	**54**	**12 265**	**3 988**	**33**	**-138 403**

Sitovat määrärahat

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuottojen toteuma talousarvioon nähden on elokuun lopussa 32,5 prosenttia ja toimintakulujen 53,6 prosenttia. Toimialan menojen ennakoidaan toteutuvan noin 1,3 milj. euroa talousarviota korkeampina ja tulojen noin 1,5 milj. euroa talousarviota parempana. Ylitys muodostuu tietohallinnon ja työmarkkinatuen kuntaosuuden ylityksistä. Tietohallinnon ylitykseen vaikuttaa varautuminen hyvinvointialueuudistuksen vaatimiin muutoksiin, jotka kasvattavat niin tuloja kuin menojakin. Työmarkkinatuen kuntaosuuden ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 3 milj. euroa.

Talousarvion toteutuminen 2022

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma talousarvioon nähden on elokuun lopussa 32,5 prosenttia ja toimintakulujen 53,6 prosenttia. Toimialan menojen ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 1,3 milj. eurolla ja tulojen noin 1,5 milj. eurolla. Ylitys muodostuu tietohallinnon ja työmarkkinatuen kuntaosuuden ylityksistä. Tietohallinnon ylitykseen vaikuttaa varautuminen hyvinvointialueuudistuksen vaatimiin muutoksiin, jotka kasvattavat niin tuloja kuin menojakin. Yleishallintoon on varattu keskitetysti 13 milj. euron määräraha kunnallisen palkkaratkaisun kattamiseksi. Varausta jaetaan toimialoille lisätalousarvion yhteydessä syksyllä 2022.

Henkilöstö- ja konsernipalveluiden toimintatuottojen kumulatiivinen toteuma on elokuun lopussa 40 prosenttia ja toimintakulujen 58 prosenttia talousarviosta. Loppuvuoden ennusteen mukaisesti sekä tuotot, että kulut tulevat ylittämään talousarvion siksi, että STM:n ohjeistuksen mukaisesti Vantaa maksaa ensin hyvinvointialueeseen kohdistuvia järjestelmä- ja ict-kuluja osatoteuttajaroolissa, jonka jälkeen kulut edelleen veloitetaan hyvinvointialueelta. Tämä aiheuttaa Vantaalle lisätuottoja ja -kuluja arviolta noin 2,3 milj. euroa vuoden 2022 aikana.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Talouden ja strategian palvelualue

Talousohjaus on valmistellut talousarvion 2023 kaupunginjohtajan esityksen, jolle tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025, kaupunkistrategia 2022–2025 sekä valtuustosopimus luovat reunaehdot. Eniten tulevaan talousarvioon vaikuttaa 1.1.2023 voimaan astuva hyvinvointialueuudistus, jonka johdosta useat kaupungin tehtävät siirtyvät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hoidettavaksi, pienentäen kaupungin menoja, mutta myös tuloja. Talousarviossa on huomioitu myös syksyllä 2021 hyväksytty koronan toipumissuunnitelma vuosille 2021–2023. Vuoden 2022 talouteen vaikuttaa voimakkaasti Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa luoden suoria sekä epäsuoria kustannuksia mm. energian hinnan, inflaation ja korkojen nousuna. Valtio on sitoutunut korvaamaan kunnille koronan aiheuttamat kustannukset sekä ukrainalaisten maahantulon kustannukset ja näiden asioiden varmistaminen on suuria edunvalvontakysymyksiä vuodelle 2022.

Rahoituksen toimintaympäristö on ollut rajussa muutoksessa keväästä 2022 lähtien. Heikot talousnäkymät, kova inflaatio ja etenkin rajusti heiluva energian hinta asettaa paineita keskuspankille pitää inflaatiotavoite uskottavana. Energiakriisi koettelee erityisesti euroaluetta, joka on hyvin riippuvainen ulkomailta tuodusta energiasta ja näin ollen taantumariskit ovat suurimpia euroalueella. Koska inflaatiopaineet ovat kovimmat vuosikymmeniin, keskuspankit ml. EKP saattavat joutua nostamaan korkoja poikkeuksellisesti myös siinä tapauksessa, että talous ajautuu taantumaan. Korkokulut tulevat vääjäämättä nousemaan, koska korkeat inflaatioluvut ovat jo nostaneet sekä pitkiä että lyhyitä markkinakorkoja merkittävästi, ja EKP tulee jatkamaan koronnostoja pitkin syksyä. Koska myös lyhyet EURIBOR-korot ovat EKP:n koronnostojen myötä nousseet positiivisiksi, likviditeetinhallinnan painopiste on siirtynyt talletusmaksun välttämisestä mahdollisimman hyvän tuoton turvaamiseksi kaupunkikonsernin likvideille varoille.

Riskienhallinnassa painopiste on sisäisen valvonnan jatkokehittämisessä.

Talouspalveluissa on jatkettu taloushallinnon eri tehtävien automatisointia, muun muassa tositedatan tilastoinnissa ja seurannassa. Lisäksi on edelleen kehitetty aiemmin käyttöönotettuja robotiikkaprosesseja. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen taloushallinnon järjestelmäkokonaisuuden rakentaminen Vantaan arkkitehtuuriin tukeutuen on aloitettu. Lisäksi tulevaan muutokseen on varauduttu eriyttämällä hyvinvointialueen taloustehtävien hoitaminen omaksi kokonaisuudekseen. Kuntatalouden lakisääteisen tilastoinnin uudistusprojekti on loppusuoralla ja viimeisen käyttöönottoerän raportit saadaan tuotantoon lokakuussa. Projektin myötä tilastoraportit muodostuvat SAP BW:tä hyödyntäen. Työllisyyden hoidon palvelujen siirtoon (TE2024-hanke) liittyen on perustettu erillinen talous- ja ict-työryhmä valmistelemaan tulevaa muutosta taloushallinnon ja tietojärjestelmien osalta.

Strategia ja tutkimus toiminnassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Alkuvuodesta strategiatiimiä on työllistänyt strategian jalkauttamisprosessin käynnistäminen. Tämä on tarkoittanut mm. sitä, että strategiateemaryhmät on saatu perustettua ja ohjelmatyö käynnistettyä. Tutkimus- ja tietopalvelutiimin osalta merkittävää on ollut uuden väestöennustemallin kehittäminen. Kehitystyössä on ollut vielä haasteita ja tämän takia väestöennuste valmistuu tänä vuonna tavallista myöhemmin. Tutkimus- ja tietopalvelutiimi kehittää edelleen myös tarkempaa analyysia asumisen ja tulojen suhteesta. Edunvalvontatiimi on organisoinut Vantaalla osaksi strategia ja tutkimusyksikköä. Edunvalvontatiimi on ollut mm. mukana Vantaan innovaatiokilpailun järjestämisestä, Avia-verkoston toiminnassa sekä Vantaan kaupungin hallitusohjelmatavoitteiden valmistelussa.

Henkilöstö ja konsernipalveluiden palvelualue

Hankintojen tiedolla johtamisen projektia on viety eteenpäin kartoittamalla toimialojen tarpeita ja tarpeiden mahdollista toteuttamista jo olemassa olevien järjestelmien käytön laajentamisella sekä Vantaan kaupungille hankitun tietoalustan hyödyntämisellä. Hankkeen etenemistä on hidastanut useat henkilöstövaihdokset.

Konserniomistusten kokonaisuudesta **konserniohjaus ja -valvonta** on valmistellut alkuvuoden 2022 aikana kokonaissuunnitelma, jonka konsernijaosto hyväksyi kesäkuussa 2022 noudatettavaksi ohjeellisesti konserniomistuksiin liittyvässä valmistelussa (pl. Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus).

Suunnitelmassa on käyty läpi kaupungin konserniomistusten salkku, eritelty hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset ja esitetty kaupungin omistusten kannalta olennaisimmat toimenpiteet sekä niiden toteutusaikataulu vuosille 2022–2026.

Tietohallinnon toiminnan uudistuksia ovat olleet Vantaan tietoliikenneverkon tietoturvan kehittäminen edistämällä tietoliikenneverkon segmentointia, lankaverkon pääsynhallintaa ja laitteiden tunnistusta. Vantaan työterveys irrotettiin sujuvasti Vantaan kaupungin IT palveluista ja lisäksi alkuvuonna toteutettiin Vantaan valmiusliittymien vaihto, jolla saavutettiin merkittäviä kustannussäästöjä. Tietohallinto otti kokonaisvaltaisemmin vastuun Vantaan mobiililaitehallinnasta mm. uuden käyttöönottoprosessin myötä.

Toimialojen hr-palveluissa tapahtui keväällä liikkeenluovutus, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan sekä Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen palkka- ja järjestelmäpalvelut sekä Titania-tuki siirtyivät HUS Asvian tuotettaviksi. Toimialojen hr-palveluissa tuettiin vahvasti uusien HUS Asvian järjestelmäpalvelujen käyttöönottoa ja siinä ilmenneiden haasteiden haltuunottoa. Muutos myös ruuhkautti keskitetyn hr-asiakaspalvelun toimintaa kevään ja kesän ajan. Muun kaupungin osalta toimialojen hr-palveluissa edistettiin kaupungin uuden hr-järjestelmän Hertan käyttöönoton onnistumista syksyllä 2022.

Valmennus- ja kehittämispalveluiden tuotanto on koronan poikkeusolojen jälkeen toteutettu ”uudella normaalilla” tavalla, jolloin valmennuksissa vaihtelevat etä- ja lähijaksot. Esihenkilöille ja työyhteisöille suunnattujen kehittämis- ja valmennuspalveluiden päivittäminen ja uudistaminen strategian mukaisiksi on käynnistynyt. Esihenkilöiden strategiatyökalujen uudistamistyö on myös toteutettu. Strategian johtamisen kulmakivet kaupunkistrategian painopistealueelle Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella on kuvattu Virkkuun.

Työterveyshuoltoon tullut muutos on vaikuttanut toimintaan ja kevään aikana on päivitetty toimintasuunnitelmat sekä sovittu yhteistyöstä.

Kasvupalveluiden palvelualue

Elinkeinopalvelut on jatkanut SmartVantaa -konseptin kehittämisen koordinointia, jonka osina on työstetty Aviapoliksen alueen sekä Oppimiskampus -hankkeen kehitystyötä. Kaupunkitasoisen Oppimiskampus-hankkeen tavoitteena on osaamislähtöisen vantaalaisen kehittämismallin eteenpäinvieminen. Osana elinkeinopalveluiden Vantaalla koordinoimaa pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimusta on valmisteltu lukuisia hankehakemuksia klusterikehittämisen ja yrityskehityspalveluiden tueksi. Yksikössä on käynnistetty uusi investointien houkuttelu –toiminto.

Kansainvälinen Vantaa sekä Elinvoimainen ja osaava Vantaa -strategiateemojen työskentelyä viedään eteenpäin palvelualueen johdolla. Elinvoimainen ja osaava Vantaa -strategiateemaan liittyen on elinkeinopalvelut koordinoinut Kasvu- ja elinvoimaohjelman valmistelua. Kansainvälinen Vantaa -strategiateemaryhmässä on aloitettu lakisääteisen kotouttamisohjelman valmistelu. Kummatkin ohjelmat on tarkoitus hyväksyä vuoden loppuun mennessä.

Työllisyyspalveluissa työllisyyden kuntakokeilut alkoivat 1.3.2021. Kuntakokeilu toteutetaan yhdessä Keravan kaupungin kanssa. Yhteistyötä kokeilussa toteutetaan monialaisesti laajassa verkostomaisessa toimintamallissa. Kuntakokeilun tavoitteena on asiakkaan yksilöllinen kohtaaminen ja vaikuttavat palvelupolut. Kuntakokeilulakia on muutettu siten, että kuntakokeilut jatkuvat vuoden 2024 loppuun saakka. Samanaikaisesti Työ- ja elinkeinoministeriö on aloittanut TE2024 lainsäädännön valmistelun. Lain tarkoituksena on työllisyyspalveluiden siirtäminen kuntien tehtäväksi 1.1.2025. Kasvupalveluissa on aloitettu tulevan lainsäädännön toimeenpanon valmistelu.

Kuntakokeilun alussa korona vaikutti voimakkaasti yleiseen työmarkkinatilanteeseen. Samalla pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi voimakkaasti. Vuoden 2022 aikana työttömyystilanne Vantaalla on parantunut pienin askelin ollen elokuussa 10,7 %. Myös pitkään kasvussa ollut pitkäaikaistyöttömyys kääntyi laskuun maaliskuussa ja on laskenut edelleen. Kuitenkin työmarkkinatuen kuntaosuuden

odotetaan ylittävän talousarvion 2022 noin kolmella miljoonalla eurolla. Nuorisotyöttömyys (alle 30-vuotiaat) on vähentynyt noin 1 600 henkilöllä viimeisen vuoden aikana.

Uusi asiakaspalvelumalli (ns. Pohjoismainen työvoimapalvelumalli) on tullut voimaan 2.5.2022. Tämän mallin tarkoituksena on asiakkaan kohtaaminen kahden viikon välein työttömyyden alkuvaiheessa sekä asiakkaan yksilöllinen kohtaaminen. Tämä on edellyttänyt perehdyttämistä ja uusia rekrytointeja valtion osoittamilla resursseilla.

Kuntademokratian palvelualue

Edelleen jatkunut häiriötilannejohtaminen vaikuttaa vielä Kuntademokratian kaupunkiturvallisuuden menokohdan toteumaan, käytännössä häiriötilannejohtoryhmän koordinaattorin resurssin kannalta. Häiriötilannejohtoryhmä on seurannut koronapandemiaa ja Ukrainan sodan tilannetta, mutta harvemmalla kokousrytmillä kuin aiemmin. Ukrainan sodasta aiheutuvan laajamittaisen maahanmuuton vaikutukset ovat olleet ennakoitua vähäisemmät Vantaalla. Myös koronan vaikutukset Vantaalla ovat olleet vähäiset, koska epidemia on rauhoittunut eikä rajoitustoimia ole enää ollut käytössä kesän aikana. Kaupunkiturvallisuustiimi on edelleen osallistunut aktiivisesti viranomaisyhteistyöhön näiden häiriötilanteiden osalta.

Toimielinten kokoukset on järjestetty alkuvuoden hybridikokouksina, ja maaliskuusta alkaen lähitilaisuuksina. Selostustilaisuudet ja iltakoulut pidetään jatkossakin hybridinä. Digitaalinen kokousjärjestelmä -hankkeen kustannukset on tarkastettu vuoden 2022 ennusteeseen. Vuoden lopussa maksettava valtionvarainministeriön avustus kattaa pääosin hankkeen kustannukset.

Tiedonhallintalain mukaan pysyvästi säilytettävät tiedot pitää vuoden 2022 alusta tuottaa pelkästään sähköisinä. Sähköinen arkiston tuotantokäyttö on aloitettu maaliskuussa. Joidenkin toimintojen käyttöönotto siirtyi myöhemmäksi siten, että viimeisetkin osiot ovat käytössä maaliskuussa 2023. Arkistoon tallennetaan vain passiivista aineistoa. Vanhaa paperista aineistoa on alettu digitoida.

Maaliskuun alusta käyttöön otettu sähköinen allekirjoitus eli Visman X-Sign-allekirjoituspalvelu laajeni toukokuussa toimielinten pöytäkirjojen allekirjoitukseen. Palvelussa tehty sähköinen allekirjoitus on yhtä sitova kuin fyysinenkin allekirjoitus. Ohjelman pääkäyttäjyys on kuntademokratian palvelualueella.

Hyvinvointialueuudistukseen liittyvä kaupungin toimintojen eriyttämisprojekti on ollut käynnissä vuoden 2021 alusta saakka ja jatkuu vuoden 2022 loppuun.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tarkastustyö on toteutunut vuosisuunnitelman mukaisesti. Ilmoittajansuojelulain voimaantulo on viivästynyt ja tästä syystä väärinkäytösten ilmoituskanavan käyttöönotto siirtyy loppuvuoteen. Talousarvio tulee vuositasolla alittumaan.

Viestintä

Kaupungin viestinnän painopiste oli vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä kriisi- ja poikkeustilaviestinnässä sekä edelleen jatkuneen koronapandemian että Ukrainan sodan vuoksi. Koronan ja Ukrainan tilanteen vaikutuksista tiedotettiin säännöllisissä kaupunginjohtajan mediainfoissa ja henkilöstöinfoissa, tiedotteilla sekä kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa. Toisella vuosineljänneksellä molemmat poikkeustilanteet normalisoituivat ja myös kaupungin viestintä siirtyi poikkeusviestinnästä normaaliin toimintaan.

Valtuustokauden 2022–2025 uusi kaupunkistrategia ”Innovaatioiden Vantaa” julkaistiin helmikuun alussa. Toisella vuosineljänneksellä jatkettiin Innovaatioiden Vantaan viestintää mm. julkistamalla Kaikenkokoiset kaupunkikeksinnöt -innovaatiokilpailu sekä markkinoimalla kilpailua eri kanavissa. Strategiaviestintä jatkuu koko valtuustokauden erityisesti henkilöstön ja asukkaiden sitouttamisella ja osallistamisella.

Vantaan kaupungin uudistetut verkkosivut julkaistiin maaliskuussa 2022. Uudella sivustolla halutaan palvella kaupunkilaisia entistä paremmin. Uudistuksen lähtökohtana on ollut sivuston parempi saavutettavuus sekä teknisesti että sisältöjen osalta. Verkkosivujen uudistuksen toinen vaihe käynnistyi toisella vuosineljänneksellä mm. sivuston saavutettavuuden ja monikielisyyden osalta. Sivuston kehitystyö jatkuu edelleen.

Kaupunkimarkkinointi käynnistyi uudelleen koronatauon jälkeen. Matkailumarkkinointia jatkettiin kevään ja kesän ”Vantaa on maailma” -kampanjalla. Eri kaupunkikeskustoja markkinoitiin uudella ”Vantaudu Aitoudelle” -kampanjalla. Aluemarkkinoinnissa keskityttiin alkuvuonna Aviapoliksen markkinointiin. Lisäksi suurimmille kaupunkikeskuksille on kehitetty omat kaupunginosaprofiilit, joiden viestintä ja markkinointi käynnistyy loppuvuoden aikana.

12
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2021	TA 2022	TOT 1-8 2022	TOT-% 2022	ENNUSTE 2022
TOIMINTATULOT	117 724	46 503	23 877	51	64 193
TOIMINTAMENOT	-789 051	-771 022	-516 232	67	-828 102
TOIMINTAKATE	-671 327	-724 520	-492 355	68	-763 910

Palvelualueittain toteuma

1 000 €

Palvelualue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
01 Sosiaali- ja terveyslautakunta	-132	-49	37	0	0		-132
10 Talous- ja hallintopalvelut	-27 181	-18 466	68	300	80	27	-26 882
30 Terveyspalvelut	-94 384	-78 109	83	5 119	2 137	42	-89 265
40 Perhe- ja sosiaalipalvelut	-133 633	-86 595	65	13 939	7 047	51	-119 694
60 Vanhus- ja vammaispalvelut	-233 910	-150 097	64	25 845	12 718	49	-208 065
Sosiaali- ja terveydenhuolto ilman ESH yhteensä	***-489 240***	***-333 316***	***68***	***45 203***	***21 982***	***49***	***-444 038***
20 Erikoissairaanhoito	-281 782	-182 916	65	1 300	1 895	146	-280 482
Toimiala yhteensä	**-771 022**	**-516 232**	**67**	**46 503**	**23 877**	**51**	**-724 520**

Sitovat määrärahat

Sosiaali- ja terveydenhuollon menojen ennakoidaan toteutuvan 28,9 milj. euroa käyttösuunnitelmaa korkeampina. Ylitysuhka muodostuu pääosin vanhusten tehostetun palveluasumisen ostoista (10,0 milj. euroa), Kaunialan palvelujen ostoista (5,0 milj. euroa) sekä perhe- ja sosiaalipalvelujen asiakaspalveluiden ostoista (7,3 milj. euroa). Pandemiamenojen arvioidaan olevan tänä vuonna 28,2 milj. euroa. Lausuttavana olevan korona-asetusluonnoksen mukaisesti saadaan korvauksena valtiolta yhteensä 16,2 milj. euroa. Toimiala on jatkanut ja laajentanut Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (MEK) toimenpiteitä.

Talousarvion toteutuminen 2022

Sosiaali- ja terveydenhuollon tulojen ilman erikoissairaanhoitoa ennakoidaan toteutuvan 17,7 milj. euroa ja menojen 57,1 milj. euroa käyttösuunnitelmaa korkeampina.

Ylitysuhasta noin 28,2 milj. euroa muodostuu covid-19 epidemian aiheuttamista lisämenoista, joka sisältää lentokentällä järjestetyn toiminnan menot. Poikkeusolotilanteen merkittävin lisämeno on testaustoiminnan menot.

Valtioneuvoston luonnoksessa asetukseksi covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022 ei ole huomioitu kaikkia epidemiasta aiheutuneita lisäkustannuksia, mm. tartunnanjäljitystä ei korvata lainkaan ja testaustoiminta korvattaisiin vain kesäkuun 2022 loppuun. Vantaan kaupunki on 5.9.2022 antanut lausunnon asetusluonnoksesta vaatien menojen täysimääräistä korvaamista. Sosiaali- ja terveystoimen toteumaennusteessa on huomioitu valtion korvaus asetusluonnoksen mukaisena (13,5 milj. euroa). Lisäksi tuloennuste sisältää Vantaan lentokentällä tammi-kesäkuussa 2022 järjestetyn pandemiavastaanottotoiminnan palveluista syntyneiden, yhteensä noin 2,7 milj. euron menoja vastaavan korvauksen valtiolta.

Toimialan oman toiminnan normaalitilanteen menomäärärahan merkittävimmät ylitysuhat muodostuvat vanhusten ja vammaisten kotona-asumisen tuen menoista (4,9 milj. euroa), lasten sijaishuollon palvelutarpeesta (yhteensä 6,7 milj. euroa), vammaisten erityisasumisen ostoista (6,0 milj. euroa) sekä Kaunialan sairaalan ostopalvelujen käytöstä (1,8 milj. euroa)

Tuloja arvioidaan kertyvän noin 0,7 milj. euroa käyttösuunnitelmaa vähemmän eli noin 41,3 milj. euroa, mikä sisältää sekä lentokenttätoiminnasta saatavan korvauksen että Tulevaisuuden sotekeskus ja rakennusuudistushankkeisiin saatavan rahoituksen.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala on toteuttanut palvelutehtäväänsä haastavassa toimintaympäristössä. Henkilöstöpula on vaikeutunut entisestään, koronaepidemia on edelleen jatkunut ja Ukrainan sodan seuraukset heijastuvat yhteiskunnan eri tasoille. Kuluneen kevään mittaan kiristynyt työmarkkinatilanne ei ole lauennut, mikä osaltaan lisää epävarmuutta ja rauhattomuutta henkilöstön keskuudessa. Vantaan väestö ja ikääntyneiden määrä jatkoi kasvuaan, ja hoidon ja palvelun tarpeet lisääntyivät ennustetusti. Toimiala on uudistanut toimintaansa vastatakseen kasvaneeseen palvelujen kysyntään, mutta jonot useisiin palveluihin ovat pysyneet liian pitkinä. Asukkaiden palvelut on kuitenkin pystytty tuottamaan turvallisella tasolla.

Pitkittyneet koronaepidemian vaikutukset näkyvät hoito- ja palveluvelkana, ja on kuormittanut henkilöstöä jo muutaman vuoden ajan. Erityisesti vanhus- ja vammaispalveluissa jouduttiin alkuvuoden aikana supistamaan palvelutoimintaa, ja esim. toiminnan supistamisesta seuranneita päivätoiminnan jonoja on purettu kevään ja kesän aikana. Vaikka sairaalahoitoa vaativa tautitilanne helpotti kesää kohden, on Vantaan sairaalan osastoilla joka viikko koronan vuoksi hoitoa tarvitsevia. Rokotustoiminta on jatkunut kansallisten suositusten mukaisesti. Lentokentällä tapahtuva rajojen terveysturvallisuustoiminta päättyi lainsäädännön mukaisesti 30.6.2022.

Koronan toipumissuunnitelman sekä valtuuston talousarviokäsittelyn yhteydessä myöntämät hoito- ja palveluvelan kattamiseen kohdennetut lisävakanssit on perustettu ja rekrytoinnit ovat edenneet pääasiassa hyvin.

Lääkärien vastaanotolle pääsyä kiireettömässä asiassa on joutunut edelleen odottamaan liian kauan; odotusaikojen kolmannen vapaan ajan mediaani (T3) oli kesäkuussa 78 vrk. Kiireettömään hoitoon pääsy on kuitenkin parantunut vuoden aikana kehittämistyön myötä: heinäkuussa 74 prosenttia asiakkaista pääsi hoitoon 14 vrk sisällä. Hoidon painopiste on kevyemmissä kontaktimuodoissa. Hoidontarpeen arvioinnissa hoidetaan ensikontaktissa 51 prosenttia asiakkaista, ja kaikkiin Maisa-asiakasportaalin ensikontakteihin vastattiin kahdessa päivässä. Puhelinpalvelun odotusaika on ollut keskimäärin 11 minuuttia, takaisinsoittojen reilut 2,5 h. Neuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveystarkastukset ovat toteutuneet suunnitellusti; leikki-ikäisten kiireettömien lääkärintarkastusten jonotilannetta on saatu kesän aikana parannettua.

Vantaan erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa lähes kokonaisuudessaan HUS-kuntayhtymä. Elektiivisten lähetteiden määrä (123 481 kpl) lisääntyi alkuvuonna edellisvuoteen verrattuna 10 prosenttia. Kesäkuun lopussa vantaalaisia potilaita oli vuodeosasto- ja poliklinikkajonoissa yhteensä 4 305; heistä 25 prosenttia oli jonottanut yli hoitotakuuajan. Jonottajien määrä on keväästä vähentynyt, mutta jonotusaika on kasvanut. Eniten kuuden kuukauden hoitotakuun ylittäneitä jonottajia on silmätautien erikoisalalle. Lasten psykiatrian hoitotakuujonossa ei kesäkuun lopussa ollut yli 90 vrk odottaneita ja nuorten psykiatrian hoitotakuujonossa oli kaksi yli 90 vrk odottanutta vantaalaista. Lääkärikonsultaatiotoiminta on jatkunut perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä aikaisemman suunnitelman mukaisesti.

Suun terveydenhuollon liikelaitos jatkaa toimia palveluvelan purkamiseksi, ja palvelusopimukseen tehtiin lisäys hoitotakuussa pysymiseksi.

HUSin omistus siirtyy Uudenmaan neljälle hyvinvointialueelle ja Helsingin kaupungille vuoden 2023 alusta. HUS-kuntayhtymän korvaava HUS-yhtymä perustettiin kaikkien Uudenmaan hyvinvointialu-

eiden ja Helsingin kaupunginvaltuuston hyväksyttyä HUS-perussopimuksen kokouksissaan huhtikuussa 2022. HYKS-järjestämissuunnitelman tilalle on valmisteltu järjestämissopimusta alueellisena yhteistyönä, ja se hyväksytään hyvinvointialueiden toimielimissä ennen vuoden loppua.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa asukkaiden palvelutarpeet ja asiakasmäärän kasvu on jatkunut vuoden 2022 aikana, taustalla mm. nuorten mielenterveyshaasteiden kasvu, varhaisen tuen palvelujen ruuhkautuminen sekä erityisesti päihde- ja mielenterveyspalvelujen palveluvelka. Palveluihin pääsyn nopeuttamiseksi on kehitetty asiakastyötä nopeuttavia prosesseja, esimerkkinä palveluaikojen laajentaminen ja ryhmämuotoisten toiminnan lisääminen. Ostopalveluilla on täydennetty omaa palvelutuotantoa.

Sekä sosiaalihuoltolain mukaisen perhesosiaalityön että lastensuojelun asiakasmäärät ovat kasvaneet keväästä 2021 lähtien. Lastensuojelun asiakkuuksien määrän kasvu on kuitenkin taittunut ja asettunut koronaepidemiaa edeltänyttä aikaa korkeammalle tasolle. Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden osuus Vantaan 0–17-vuotiaista oli heinäkuun lopulla 2,7 prosenttia tavoitteen ollessa enintään 2,6 prosenttia. Lastensuojeluilmoituksia on tehty ensimmäisellä vuosipuolikkaalla 4,6 prosenttia edellisvuoden vastaavaa aikaa enemmän. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä ei ole kasvanut; sijoituksia on pyritty vähentämään kotiin vietäviä palveluja kehittämällä.

Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja tarjoavan Nuortenkeskus Nupin Länsi-Vantaan uusi toimipiste avattiin Myyrmäen Virtataloon toukokuussa. Osana hoito- ja palveluvelan kattamista myönnetyt lisävakanssit on saatu täytettyä, ja toiminnan laajentamiseen liittyvät vakanssit saadaan kokonaisuudessaan täytettyä alkusyksystä. Palveluun pääsyn odotusaika ei vielä ole laskenut toivotusti.

Vantaan 75 vuotta täyttäneistä asui omassa kodissa kotihoidon turvin tai ilman palvelutarvetta heinäkuun lopussa tavoitteen mukaisesti 93,4 prosenttia ikäluokasta. Vanhus- ja vammaispalveluissa on panostettu kotiin vietävien ja liikkuvien palvelujen kehittämiseen, ja mm. kotisairaala ja Liikkuva Sairaala LiiSa ovat osaltaan tukeneet asiakaslähtöistä toimintamallia. Myös kotihoidon kuntoutusosaamista on vahvistettu. Kotihoidon etäpalvelun pilotointi käynnistettiin kesällä. Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet on päivitetty, ja kolmannen hoitoryhmän palkkio on otettu käyttöönotto 1.5.2022 alkaen.

Vanhuspalveluissa on vaikean henkilöstötilanteen vuoksi jouduttu supistamaan vuodeosaston hoitopaikkoja potilas- ja työturvallisuuden turvaamiseksi. Henkilöstövajeen vuoksi myös hoiva-asumisen paikkoja on ollut täyttämättä sekä omassa että ostopalveluissa. Elokuun lopussa vanhusten tehostettuun palveluasumiseen oli jonossa 115 vantaalaista. Henkilöstön riittämättömyys on ruuhkauttanut koko hoitoketjua erikoissairaanhoidosta asumispalveluihin. Toimenpiteitä jonojen purkamiseksi on toteutettu yhteistyössä sisäisten ja ulkoisten toimijoiden kanssa.

Resurssikeskus on pystynyt täyttämään 78 prosenttia tammi-heinäkuun vanhus- ja vammaispalvelujen äkillisistä työvuoropuutoksista.

Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys on kriittistä toimialan palveluvelvoitteiden täyttämisessä. Henkilöstöpula on laajentunut lähes kaikkiin sote-toimialan ammattiryhmiin. Henkilöstövuokrauksella on pyritty paikkaamaan henkilöstövajetta, mutta myös vuokrahenkilöstön saatavuus alueella on ollut vaikea. Kehittämistoimia henkilöstön pito- ja vetovoiman parantamiseksi jatketaan. Perehdytystä ja palkitsemista on kehitetty. Toimialalla on jatkettu tiivistä oppilaitosyhteistyötä, ja käyttöön otetun CLES-opiskelijapalautekyselyn avulla voidaan kartoittaa harjoittelujaksoa suorittavien opiskelijoiden kokemuksia ja tyytyväisyyttä harjoittelujaksoja koskien. Tiedolla johtamisen tuella pyritään tasoittamaan työtaakkaa kohdentamalla henkilöstöresurssia tarkoituksenmukaisesti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala on jatkanut myönteisen erityiskohtelun (MEK) toimintaohjelman toimenpiteitä. Etsivän vanhustyön MEK-projektia on jatkettu panostaen erityisesti prosessin sujuvoittamiseen, verkostotyön vahvistamiseen sekä yksilöohjaukseen. Suun terveydenhuolto on integroitunut projektin aikana vahvasti avoimiin kohtaamispaikkoihin ja muihin matalan kynnyksen toimintoihin. Ehkäisevän terveydenhuollon Moniku-hanke monikulttuuristen perheiden tukemiseksi on

jatkunut. Lapsiperheiden kotipalveluna tarjotaan kaikille vauvaperheille kolme maksutonta kotikäyntiä, toiminta laajentui kevään aikana kahdesta alueesta neljälle alueelle. Avoimissa kohtaamispaikoissa järjestetään iltapäivätoimintaa monialaisena yhteistyönä.

Valmistautumista palvelujen järjestämisvastuun siirtymiseen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa on jatkettu systemaattisesti. Toimiala valmistelee turvallista siirtymää yhteistyössä hyvinvointialueen valmisteluorganisaation kanssa. Ns. fuusiotyöryhmät ovat käynnissä Vantaan ja Keravan sote-toimintojen yhteen liittämiseksi ja uuden organisaation perustamiseksi. Henkilöstön ja sopimusten siirtymisen valmistelu kunnilta hyvinvointialueelle on edennyt suunnitellusti.

Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelmaan kuuluvassa Vantaa-Kerava-sote: Asukkaan asialla -hankkeessa on jatkettu palvelujen kehittämistä asiakastarpeisiin vastaamiseksi ja strategisten hyvinvointitavoitteiden saavuttamiseksi Vantaan ja Keravan yhteistyönä. Vuoden 2022 loppuun jatkuvassa TEOT-hankkeessa kehitetään työkyvyn tuen palveluja ja työmenetelmiä em. kaupunkien sosiaali-, terveys- ja työllisyyspalveluiden yhteistyönä. Suomen kestävän kasvun ohjelman mukaista hankerahoitusta saava VaKeHyva - Hyvät palvelut -hanke on lähtenyt käyntiin hyvin. Hanke muodostuu kolmesta kehittämisen kärjestä: HyväTerveyskeskus, HyväPerhekeskus ja HyväHyte. Lisäksi hankkeessa kehitetään digitaalisia palveluja ja ratkaisuja sekä haavoittuvien ryhmien tarpeisiin kuin koko väestöä palvelemaan.

13
KASVATUS JA OPPIMINEN

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2021	TA 2022	TOT 1-8 2022	TOT-% 2022	ENNUSTE 2022
TOIMINTATULOT	38 282	33 702	30 922	92	36 398
TOIMINTAMENOT	-483 465	-495 957	-324 208	65	-498 299
TOIMINTAKATE	-445 182	-462 255	-293 286	63	-461 901

Palvelualueittain toteuma

1 000 €

Palvelualue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
10 Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta	-90	-51	56	0	0		-90
20 Yhteiset palvelut	-10 949	-7 101	65	667	273	41	-10 283
30 Perusopetus	-214 766	-142 655	66	13 319	14 003	105	-201 447
50 Varhaiskasvatus	-187 301	-121 234	65	15 884	13 462	85	-171 418
90 Svenskspråkiga servicen	-13 639	-8 974	66	606	393	65	-13 033
40 Lukiot	-28 800	-18 821	65	1 323	2 351	178	-27 477
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt yhteensä	***-455 546***	***-298 835***	***66***	***31 798***	***30 483***	***96***	***-423 748***
70 Ammatillinen koulutus	-40 412	-25 373	63	1 904	440	23	-38 507
Kasvatus ja oppiminen nettoyksiköt yhteensä	***-40 412***	***-25 373***	***63***	***1 904***	***440***	***23***	***-38 507***
Toimiala yhteensä	**-495 957**	**-324 208**	**65**	**33 702**	**30 922**	**92**	**-462 255**

Sitovat määrärahat

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimintatuottojen toteuma on elokuun lopussa 91,8 prosenttia. Toimintakulujen toteuma on 65,4 prosenttia. Toimialan bruttoyksiköiden toimintakulujen toteuma on 65,6 prosenttia ja toimintatuottojen 95,9 prosenttia. Nettoyksikön (ammatillinen koulutus) toimintakatteen toteuma on 64,8 prosenttia.

Toimintatuottojen arvioidaan ylittyvän 2,7 milj. euroa johtuen pääasiassa koulutuksellisen tasa-arvon avustuksesta sekä useista muista hankeavustuksista. Toimintakulut ovat ylittymässä 2,7 milj. euroa. Ylitys muodostuu saaduista hankerahoista sekä Ukrainan tilanteen vuoksi perustetuista 13 valmistavan opetuksen ryhmästä. Perusopetuksessa on jouduttu perustamaan kolme vammaisopetuksen ryhmää talousarviossa arvioidun kolmen ryhmän lisäksi. Säästöä toimintakuluihin on tulossa hieman henkilöstökuluista rekrytointiongelmien vuoksi.

Talousarvion toteutuminen 2022

Toimintatuottojen arvioidaan ylittyvän 3,5 milj. eurolla talousarvioon nähden toimialan bruttoyksiköissä. Ylitys muodostuu valtion alkuvuonna myöntämästä koulutuksellisen tasa-arvon erityisavustuksesta (6,28 milj. euroa) sekä useammasta hankeavustuksesta, joista suurimpia ovat lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuushanke sekä osaamiskeskushankkeen jatko, kolmiportaisen tuen hankkeen jatko sekä sitouttavan kouluyhteistyön hankkeen jatko. Toimintatuottoja pienentävät varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulojen ja valtiolta saatavien korvausten vähentyminen.

Toimintakulujen arvioidaan ylittyvän 3,4 milj. euroa johtuen pääasiassa valtion koulutukselliseen tasa-arvoon myöntämää avustusta sekä uusia hankeavustuksia vastaavien toimintakulujen verran.

Lisäksi alkuvuonna koronan vuoksi toteutetut lisäsiivoukset sekä ateriapalvelutuottajien hinnankorotukset aiheuttavat menopainetta. Vammaisopetukseen on perustettu 3 lisäryhmää, joiden arvioidut lisäkustannukset ovat 0,174 milj. euroa tälle vuodelle. Varhaiskasvatuksessa 1.8.2022 voimaantulevalla lapsen tuen lakimuutoksella on merkittävä vaikutus talousarvion lopulliseen toteumaan. Kuntaalan työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset nostavat henkilöstökuluja, mutta niiden määrärahat toimiala saa kaupunkistrategian ja johdon määrärahavarauksista.

Valmistavaan opetukseen on alkuvuoden aikana perustettu 13 uutta ryhmää Ukrainasta tulevia oppilaita varten, mikä lisää toimintakuluja 0,5 milj. euroa. Toisella asteella opiskelee 10 ukrainalaista nuorta Varian aikuisten perusopetuksen s2-ryhmissä.

Varhaiskasvatuksen rekrytointiongelmien vuoksi on jouduttu käyttämään Seuren ostopalveluita, jonka arvioidaan näkyvän 13,6 milj. euron alituksena henkilöstökuluissa, mutta vastaavana ylityksenä palveluiden ostoissa. Myös opiskeluhuollon henkilöstökuluissa on tulossa alitus johtuen psykologien rekrytointiongelmista.

Ammatillisessa koulutuksessa (Varia, nettoyksikkö) toimintakate on hieman alittumassa. Varia on saanut valtionosuutena ensimmäisessä lisäsuoritepäätöksessä 2,1 milj. euroa, jonka arvioidaan kohdistuvan pääasiassa vuodelle 2023–2024. Aiemmista vuosista poiketen vuoden 2022 OKM:n strategiarahoitus on jaettu verkostohankkeina, joista kolmessa Varia on mukana: tietojohtamisen kehittäminen, digitaalisuuden johtaminen ja osaamisen kehittäminen sekä oppimisvalmiuksia tukevien opintojen kehittäminen. Toimintakuluissa ennusteen mukaan alittuminen kohdistuu enimmäkseen palvelujen ostoihin sekä aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin. Toimintatuottojen osalta ennakoidun 1,4 milj. euron ulkopuolisen hanke- ja projektirahoituksen arvioidaan alittuvan 0,8 milj. euroa, koska useita hankkeita on päättynyt, eikä uusia hankerahoituksia ole saatu ennakoidun mukaisesti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Perusopetuksessa huhtikuussa aloittaneet 13 uutta valmistavan opetuksen ryhmää jatkavat lukuvuoden 2022–2023 täydellä oppilasmäärällä. Ukrainasta tulevien oppilaiden lisäksi valmistavaan opetukseen saapuu oppilaita useista muista maista. Vammaisopetuksen tarve kasvaa muuta kasvua enemmän. Nämä yhdessä haastavat tarkoituksenmukaisia kouluverkkoratkaisuja. Strategiaan pohjautuen kehitetään esi- ja alkuopetuksen aiempaa tiiviimpää yhteistyötä pilotoimalla joustavia nivelratkaisuja ja yhdenmukaistamalla nivelvaiheen toimintatapoja. Valtion hankerahoituksella vahvistetaan S2- ja kielitietoista opetusta yläkoulussa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus on heikentynyt vuoden aikana merkittävästi lisää ja opettajan vakansseista enää 56,8 prosentissa on kelpoinen hoitaja. Opettajien vakansseja on täyttämättä 406. Lastenhoitajien vakansseja on täyttämättä 186. Sijaisten saaminen on vaikeaa, eikä Seure pysty vastaamaan kaikkiin tilauksiin. Päiväkotien aukioloaikoja on jouduttu supistamaan 177 kertaa alkuvuonna henkilöstöpulan vuoksi, joten joka päivä 1–2 päiväkotia on joutunut rajaamaan aukioloaikaansa. Avoimia varhaiskasvatuspalveluita on jouduttu myös sulkemaan usein.

Länsimäen päiväkoti aloitti toimintansa 4.4.2022. Kotihoidon tuen kuntalisän maksatus on päättynyt 31.7. Valtion erityisavustuksella on palkattu varhaiskasvatuksen lapsi- ja perheohjaajia, kehittäjäopettajia sekä lisähenkilöstöä Seuresta. Lisäksi valtion erityisavustuksella on vahvistettu henkilöstön osaamista inklusiivisen toimintakulttuurin ja varhaiskasvatuksen tuen osalta.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen opettajien sijaisia on melkein mahdotonta löytää – Håkansbölen päiväkodissa oli kriisi keväällä, kun ei löytynyt yhtään sijaista. Jouduttiin supistamaan päiväkodin aukioloaikoja toistuvasti koko kevään aikana. Samasta syystä jouduttiin aika-ajoin supistamaan aukioloaikoja myös palvelualueen muissa päiväkodeissa keväällä. Jotta toimintaa ei jouduttaisiin siirtämään Håkansbölen päiväkodista toisiin päiväkoteihin, päätettiin siirtää esiopetus Västersundomin skolasta Håkansbölen päiväkotiin määräaikaisesti vuodeksi. Tilanne on yhä hankala ja aukioloaikojen supistuksia joudutaan luultavasti tekemään myös syksyllä. Heinäkuuhun 2022 asti, ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen päätösvalta on ollut siirretty varhaiskasvatuksen palvelualueelle, elokuusta 2022 lähtien päätösvalta on ruotsinkielisen palvelualueen uudella kehittämispäälliköllä.

Kaikki ruotsinkieliset vantaalaiset nuoret, jotka päättivät peruskoulun, saivat jatkopaikan toisella asteella. Uuteen ruotsinkieliseen TUVA koulutukseen hakivat kolme vantaalaista nuorta, ja kaikki kolme saivat opiskelupaikan.

Lukioiden uuden opetussuunnitelman käyttöönottoa on jatkettu ja lukioiden opettajia on keväällä koulutettu kieli- ja kulttuuritietoiseen toimintatapaan. Osaamiskeskuksen ryhmämuotoisen toiminnan, kuten S2-opetuksen, järjestäminen on vaikeutunut rahoittajan tekemien linjausten myötä.

Varian strategian 2022–2025 keskeisimpiä toimenpiteitä ovat jatkuvan haun ja henkilökohtaisen osaamisen kehittämisen prosessien uudistaminen selkeämmiksi sekä tiimimäisen toimintamallin rakentaminen. Kehittämistoimenpiteet on käynnistetty kevään 2022 aikana. Varia tavoittelee opiskelijavuosien hallittua kasvua. Variassa on aloittanut elokuussa 1 349 uutta opiskelijaa, joista uudessa Tuva-koulutuksessa on 153 opiskelijaa. Tuvan opiskelijapaikkoja on tarjolla syksyn aikana jatkuvan haun kautta. Tämänhetkisen ennusteen mukaan Varian opiskelijavuositavoite toteutuu. Varia on mukana Vantaa-Keravan työllisyyden kuntakokeilussa ja TE2025 valmistelussa.

Kuraattorien määrää lisättiin 12 vakanssilla ja psykologien 6 vakanssilla 1.1.2022 alkaen. Psykologien saatavuus on kuitenkin heikentynyt entistään (1.8.2022 täyttöaste on 47.9 %) ja palvelutuotannon kannalta tilanne on kriittinen. Hyvinvointialuevalmistelu on edennyt ja opiskeluhuollon yksikön päällikkö, ja esimiehet ovat olleet valmistelutyössä aktiivisesti mukana. Yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön sisältöä ja osuutta kokonaistyöstä on ensimmäistä kertaa kartoitettu säännöllisesti. Yksilötyön tarve kuraattori- ja psykologipalveluissa on lisääntynyt edelleen.

Vasa-hanke etenee, mutta laskutuskäytänteiden muutoksen takia voi tulla asiakaslaskutukseen noin kahden kuukauden katkos syys-lokakuussa. Digione-hanke edistyy aikataulussa ja pilottikoulut on valittu. Toimialan osalta uuden Vantaa.fi-sivuston käyttöönotto onnistui hyvin.

16 KAUPUNKIKULTTUURI

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2021	TA 2022	TOT 1-8 2022	TOT-% 2022	ENNUSTE 2022
TOIMINTATULOT	8 963	11 383	7 381	65	11 369
TOIMINTAMENOT	-70 858	-73 860	-48 538	66	-74 705
TOIMINTAKATE	-61 895	-62 477	-41 157	66	-63 336

Palvelualueittain toteuma

1 000 €

Palvelualue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
10 Kaupunkikulttuurilautakunta	-69	-27	39	0	0		-69
21 Yhteiset palvelut	-3 622	-2 550	70	745	991	133	-2 877
37 Kirjasto- ja asukaspalvelut	-20 735	-12 834	62	2 256	1 343	60	-18 478
331 Kulttuuripalvelut	-7 747	-5 388	70	365	268	73	-7 382
34 Liikunta	-26 270	-17 416	66	5 368	2 737	51	-20 902
35 Nuoriso	-10 119	-6 765	67	1 281	1 309	102	-8 838
Kaupunkikulttuuri bruttoyksiköt yhteensä	***-68 562***	***-44 980***	*66*	***10 015***	***6 649***	***66***	***-58 547***
332 Musiikkiopisto	-4 281	-2 861	67	1 047	550	53	-3 235
333 Kuvataidekoulu	-1 016	-697	69	322	183	57	-695
Kaupunkikulttuuri nettoyksiköt yhteensä	***-5 298***	***-3 558***	***67***	***1 368***	***732***	***54***	***-3 929***
Toimiala yhteensä	**-73 860**	**-48 538**	**66**	**11 383**	**7 381**	**65**	**-62 477**

Sitovat määrärahat

Kaupunkikulttuurin bruttoyksiköiden tulojen toteutuma 31.8.2022 on 66 prosenttia ja menojen toteutuma 62 prosenttia. Koko vuoden osalta tulojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisena, menot puolestaan ovat ylittymässä 575 000 euroa budjetoimattomista hankkeiden menoista ja sisäisten vuokrien korotuksista johtuen. Nettoyksiköiden toimintakatteiden ennustetaan ylittyvän hieman musiikkiopiston alittuvan lukukausimaksukertymän vuoksi.

Talousarvion toteutuminen 2022

Tammi-elokuun raportointijaksolla toimialan talouden toteumakehityksessä on havaittavissa joitakin poikkeamia suunniteltuun. Ennusteen mukaan toimialan bruttoyksiköiden yhteenlasketut tulot toteutuvat budjetoidusti, sen sijaan yhteenlasketut menot ylittävät talousarvion 850 000 euroa.

Palvelualueiden tuloissa on jonkin verran poikkeamia. Liikuntapalveluiden tulot alittavat ennusteessa budjetin 230 000 euroa johtuen budjetoitua suurempien hanketulojen ja liikuntayhtiöiden nimi- ja mainostulojen sekä saamatta jäävien maksutulojen nettovaikutuksesta. Maksutulojen alitus on seurausta alkuvuoden sulkemisista ja alhaisemmista kävijämääristä ohjatussa liikunnassa, uimahalleissa ja kuntosaleilla (vaikutus 250 000 euroa). Menojen ennusteessa näkyy vastaavasti budjetoitua suuremmat hankemenot ja avustuksina jaettavat nimi- ja mainossopimukset. Menoissa ennustetta heikentää lisäksi sisäisten vuokrien nousu VTK-kiinteistöissä. Menojen ennuste sisältää 1.6. voimaan tulleen palkkaratkaisun arvioidun vaikutuksen (274 000 euroa), mutta tämä huomioidaan ensimmäisessä määrärahamuutosesityksessä, jossa määrärahat kohdennetaan toimialoille keskitetystä palkkavarauksesta.

Kirjasto- ja asukaspalveluiden tulot ylittynee nettona 260 000 euroa. Ylitys on pääasiassa seurausta aikuisopiston budjetoitua suuremmista hanketuloista. Aikuisopiston myyntitulot jäänevät hieman tavoitteesta epidemiatilanteen seurauksena. Kirjasto- ja asukaspalveluiden menojen ennustetaan hankemenojen lisäksi ylittyvän kirjaston palveluostoissa (100 000 euroa) ja palkkaratkaisun johdosta (93 000). Säästöä tulee Aikuisopiston aikuisten perusopetuksesta.

Lautakunnan menot ylittyvät arvioilta 10 000 euroa.

Toimialan nettoyksiköiden ennuste on lähes budjetin mukainen. Musiikkiopiston lukukausimaksut toteutunevat 40 000 euroa budjetoitua alhaisempana.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Toimialan strategiatyö jatkui koko henkilöstön voimin yhteisessä kehittämispäivässä. Hyvinvointiohjelman ja myönteisen erityiskohtelun uuden ohjelmankauden suunnittelu on käynnistynyt.

Harrastusten Vantaa –hankeen lukuvuoden 2021–2022 harrastustoimintaa tarjottiin kaikille vantaan peruskoululaisille. Harrastuksia järjestettiin 39 koululla ja 10 muussa Vantaalla sijaitsevassa tilassa. Harrastuksia toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Harrastusryhmiin sekä etsivään harrastustoimintaan osallistui yhteensä 4 670 peruskoululaista. Toimintaan osallistuneista oppilaista oli tyttöjä 45 prosenttia, poikia 53 prosenttia ja 2 prosenttia oppilaita, jotka eivät ilmoittaneet sukupuolta. Harrastusryhmiin osallistuneista lapsista ja nuorista 34 prosenttia kertoi Harrastusten Vantaa harrastuksen olevan heidän ainoa ohjattu harrastuksensa.

Nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi, yksinäisyyden vähentämiseksi ja harrastuneisuuden lisäämiseksi on perustettu yhteistyöhanke kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa, jossa kokeillaan alueellista toimintamallia valitun kohdekoulun alueella. Laaja työryhmä on kokoontunut kolme kertaa alkuvuoden aikana, toimintasuunnitelma on laadittu ja yhteistyö käynnistynyt.

Osallistuva Vantaa –ohjelma hyväksytty kaupungin hallituksessa 11.4.2022, koordinaatioryhmä aloitti työnsä toukokuussa. Ohjelman toimenpiteiden toteuttaminen on alkanut. Esimerkiksi vuorovaikutteisten ja osallistavien hybriditilaisuuksien järjestämiseen on koottu opas ja järjestetty kaupunkitasoinen henkilöstökoulutus.

Kuusijärven kärkihankkeessa pysäköintialueen laajennustyöt jatkuivat. Rakennustyöt ovat vähentäneet merkittävästi nykyisten pysäköintipaikkojen määrää, mikä on aiheuttanut haasteita erityisesti kesäsesonkiin. Ulkoalueiden kävijäseurannan pilotti on käynnissä. Sipoonkorpi Hop-On Hop-Off –bussi liikennöi kesäkauden ja päättyy syyskuussa. Kuusijärven graafista ilmettä luodaan sisältäen mm. logon ja verkkosivut domainilla vantaankuusijarvi.fi. Kuusijärvi-Sipoonkorpi-projektiryhmien kokoonpanoja on päivitetty. Uudisrakennusten tarvesuunnitelma valmistuu ja hankesuunnittelu käynnistyy ja syksyn aikana laaditaan Kuusijärven kehittämisen tiekartta vuosille 2022–2025.

Kivistön palvelukeskittymän toiminnan hallinnointimalli ja resurssitarpeet on määritelty ja esitetty vuoden 2023 talousarvioon. Tavoitteena on avata toimitilat syyskuussa 2023. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon valmistelutyöryhmä on päivittänyt väistötilasuunnitelmaa. Osallisuussuunnitelma on laadittu.

Toimialan palvelutoiminta on palautumassa koronapandemian jälkeen. Alueellisessa nuorisotyössä nuorisotilat ovat vetäneet nuoria erittäin hyvin, ja tämän lisäksi jalkautuvalle nuorisotyölle on ollut paljon tarvetta. Nuorten aikuisten palveluissa nuorten huonovointisuus on työllistänyt paljon. Kesän jälkeen aloitetaan pääkaupunkiseudun yhteinen tutkimus- ja kehittämishanke, jolla etsitään keinoja puuttua mahdollisimman hyvin katujengikysymykseen ennaltaehkäisevällä työllä.

Kirjastojen lainausmäärät sekä Vantaa-infojen ja asukastilojen kävijämäärät ovat samalla tasolla kuin ennen pandemiaa. Koronapandemian jälkeen on havaittavissa pahoinvointia asiakkaiden keskuudessa, mikä heijastuu uhka- ja väkivaltatilanteiden määrän kasvuna palvelualueen palveluissa. Toipumissuunnitelman toimenpiteet, kuten Länsimäen kirjaston kieltenoppimishanke, on saavuttanut asiakasryhmän hyvin. Korona-aikana voimakkaasti kehitetty Aikuisopiston etäopetus on otettu

hyvin vastaan ja sitä on tarkoituksenmukaisin osin jatkettu. Aikuisopisto tarjoaa muutoin vapaaksi jääviä paikkoja neet-nuorille yhteistyössä Nuorisopalveluiden kanssa.

Vantaan kaupungin ja Vantaa-Keravan hyvinvointialueen välistä yhteispalvelulain mukaista sopimusta valmistellaan ja palveluprosessien kuvaukset ovat käynnissä. Vantaan kaupunki tuottaa jatkossa hyvinvointialueelle asiakaspalveluun liittyvät yleisneuvonnan palvelut.

Kaupungin ja järjestöjen yhteistyönä ylläpitämä Ukraine Help Center Vantaa on ollut auki huhtikuusta lähtien, myös läpi kesän. Kävijöitä on ollut enimmillään noin 1 600 kuussa. Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyön toteuttamissuunnitelma on valmis. Seuraavassa vaiheessa osallistetaan laaja-alaisesti sidosryhmiä.

Kulttuuripalveluiden toiminta on elpynyt koronapandemiaa edeltävään aikaan lähitapahtumien ja tapaamisten, tuotantojen ja festivaalien, näyttelyiden ja taiteen perusopetuksen lähiopetuksen käynnistymisenä. Suurimmat festivaalit toteutettiin perinteisesti hyvässä yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa. Tikkurila-festivaali oli jälleen korona-ajan jälkeen jättimenestys, johon osallistui lähes 30 000 ihmistä kolmen päivän aikana. Vantaan Kesälava ja Martinuksen BackStagella järjestettiin runsaat sata maksutonta tapahtumaa.

Kaupunginmuseon näyttelyissä Håkansbölen kartanoalueella kävi kesän aikana yli 10 000 henkilöä. Laila Pullisen veistospuisto ja kotimuseo teki kävijäennätyksensä ollen avoinna koko kesän ajan. Taiteilija Risto Vilhusen veistospuistoa pidettiin avoinna yleisölle 1.7. - 10.7.2022.

14 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Toimialan talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2021	TA 2022	TOT 1-8 2022	TOT-% 2022	ENNUSTE 2022
TOIMINTATULOT	309 086	298 584	200 468	67	294 856
TOIMINTAMENOT	-242 541	-259 364	-172 610	67	-261 554
TOIMINTAKATE	66 545	39 220	27 858	71	33 301

Palvelualueittain toteuma

1 000 €

Palvelualue	TA-menot	TOT 1-8	%	TA-tulot	TOT 1-8	%	TA-toimintakate
1410 Kaupunkiympäristö-lautakunta	-107	-70	66	0	0		-107
14 20 Yhteiset palvelut	-2 276	-1 320	58	0	2		-2 276
14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö	-12 215	-7 352	60	5 774	3 999	69	-6 441
Kaupunkiympäristölautakunta yhteensä	**-14 598**	**-8 743**	**60**	**5 774**	**4 001**	**69**	**-8 824**
14 60 Kaupunkitilalautakunta	-80	-37	47	0	0		-80
14 50 Kadut ja puistot	-38 330	-27 520	72	27 134	13 740	51	-11 196
14 51 Joukkoliikenne	-65 000	-46 107	71	12 299	8 335	68	-52 701
14 30 Kiinteistöt ja tilat	-25 778	-17 627	68	43 096	38 209	89	17 318
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt yhteensä	***-129 188***	***-91 291***	***71***	***82 529***	***60 284***	***73***	***-46 659***
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	-110 238	-68 506	62	204 039	131 344	64	93 801
14 52 Varikko	-5 340	-4 070	76	6 242	4 838	78	902
Kaupunkitilalautakunta nettoyksiköt yhteensä	***-115 578***	***-72 576***	***63***	***210 281***	***136 182***	***65***	***94 703***
Kaupunkitilalautakunta yhteensä	**-244 766**	**-163 867**	**67**	**292 810**	**196 467**	**67**	**48 044**
Toimiala yhteensä	**-259 364**	**-172 610**	**67**	**298 584**	**200 468**	**67**	**39 220**

Sitovat määrärahat

Vantaan ratikan suunnittelu etenee aikataulussaan. Pientalojen rakentaminen Vantaalla on lisääntynyt muun rakentamistahdin hidastuessa. Yleinen talouden epävarmuus yhdessä resurssihaasteiden kanssa näkyy hankkeiden etenemisessä ja vaikuttaa asuntotuotanto- ja kaavoitustavoitteiden saavuttamiseen. Kasvihuonekaasupäästöjen väheneminen notkahti tilapäisesti kylmästä talvesta ja viimeisten kivihiilivarantojen poltosta johtuen.

Käyttötaloudessa ennustetaan yhteensä 5–6 milj. euron määrärahaylityksiä katujen kunnossapitoon ja kiinteistönhoitoon. Lisäksi mm. kiinteistömyynnin viivästymien vuoksi tulojen ennustetaan alittavan talousarvion noin 5 milj. eurolla. Joukkoliikenteen kuntaosuuden ennustetaan alittavan talousarvion 3,3 milj. eurolla. Toimialan investoinnit alittavat talousarvion kokonaisuudessaan 8 milj. eurolla, mutta kunnallisteknisten investointien ja kiinteän omaisuuden ennustetaan kuitenkin ylittävän määrärahat.

Talousarvion toteutuminen 2022

Investointien toteuma on kokonaisuudessaan maltillinen vuoden toisella kolmanneksella. Toimitilainvestointien ennustetaan alittavan määrärahat 11,7 milj. eurolla, kun taas infrarakentamisen määrärahojen ennustetaan ylittävän 4 milj. eurolla. Maailmantilanne on hankaloittanut materiaalien saatavuutta ja nostanut materiaalien hintoja, mikä tuo epävarmuutta ennusteisiin. Lisäksi maanhankintamäärärahojen ennustetaan ylittävän määrärahat noin 1,7 milj. eurolla.

Vuoden 2022 haastavat keliolosuhteet ovat rasittaneet katujen kunnossapitoa ja toimitilojen kiinteistönhoitoa. Katujen kunnossapitoon ennustetaan 4–5 milj. euron määrärahaylitystä ja kiinteistönhoitoon ja ylläpitoon ennustetaan 1,2 milj. euron ylitystä. Polttoaineiden ja energian hinnannousut ja loppuvuoden sääolosuhteet tuovat ennusteeseen epävarmuutta.

Rakennusalan epävarmalla tilanteella on vaikutuksia toimialan myynti- ja sopimustuloihin. Maanmyyntivoittoja, maanvuokratuloja ja sopimuskorvauksia on toteutunut yhteensä noin 30 milj. euroa. Loppuvuoden osalta epävarmuustekijät, kuten inflaation kehitys ja energian saatavuus, ovat lisääntyneet ja erityisesti asuntotonttien kysyntä on laskussa. Rakennusten ja huoneistojen myynti on viivästynyt ja niistä saatavien tulojen ennustetaan alittavan talousarvio 4,8 milj. eurolla.

Joukkoliikenteen kuntaosuuden ennustetaan alittavan talousarvin 3,3 milj. eurolla johtuen koronatuista sekä elpyneistä lipputuloista.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Vantaalla on valmistunut ajalla 1.1.-31.8.2022 1 488 uutta asuntoa vuositavoitteen ollessa 2 460 asuntoa. Valtuustossa on hyväksytty 16 415 k-m² verran (9 kpl) uutta asumista sisältäviä asemakaavoja. Pientaloille on myönnetty rakennuslupia noin 20 prosenttia enemmän 10 vuoden keskiarvoon nähden ja Vantaalle on valmistunut tänä vuonna uusia pientaloasuntoja 368 kpl. Muilta osin sekä myönnettyjen rakennuslupien että valmistuneiden rakennusten määrä on supistunut noin 20 prosenttia edellisvuosiin verrattuna.

Vantaan keskustoista laskettava elinvoimaluku on kääntynyt jälleen nousuun edellisvuoden notkahduksen jälkeen. Uudet Myyrmäen ja Itä-Vantaan projektijohtajat aloittivat elokuussa 2022 ja keskustojen kehittämisohjelmien laadinta on alkamassa. Myös työpaikkatonttien varantoa pyritään aktiivisesti kasvattamaan.

Vantaan maa- ja asuntopoliittisen ohjelman päivitystyö on valmistunut kesäkuussa ja päivitetyt linjaukset ovat päätöskäsittelyssä. Rakennusjärjestyksen päivitystyö jatkuu koko vuoden ja valmistuu alkuvuonna 2023. Sen yhteydessä etsitään tapoja sujuvoittaa asemakaavoitusta ja pientalorakentamista. Pientaloalueiden kehittämiseen keskittyvä arkkitehti on aloittanut kesällä.

Kaupungin omistuksessa olevien asuinhuoneistojen ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen myyntejä valmistellaan. Lisäksi päätöksenteossa on Vantaan omistamien, ulkopaikkakunnilla sijaitsevien kiinteistöjen myynnin valmistelun aloittaminen tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteiden mukaisesti. Hyvinvointialueelle 1.1.2023 vuokrattavat kiinteistöt eivät kuntalain mukaan voi siirtymäkauden jälkeen olla enää emokaupungin omistuksessa.

Vantaan ratikan suunnittelu etenee aikataulussaan. Kaavarungon luonnos oli nähtävillä kesäkuussa, ja se muokataan saadun palautteen sekä käynnissä olevien vaikutusten arviointien pohjalta ehdotukseksi vuoden loppuun mennessä. Ratikan asemakaavoista noin 20 prosenttia on ollut nähtävillä, ja seuraavia tulee syksyn aikana. Katusuunnitelmista lähes kaikki luonnokset on esitelty, ja useita ehdotuksia on ollut nähtävillä. Suunnitelmien havainnollistamiseen ja vuorovaikutukseen panostetaan edelleen.

Vantaata kohti hiilineutraaliutta vuonna 2030 luotsaava resurssiviisauden tiekartta on päivitetty uudelle valtuustokaudelle. Ympäristövastuuraportoinnissa on otettu käyttöön uusi ympäristövahtityökalu, jonka avulla tavoitteiden etenemistä voi seurata myös verkossa. HSY:n tuottaman päästölaskennan mukaan Vantaan kokonaispäästöt pysyivät ennallaan (0 %) ja asukaskohtaiset laskivat vain

1 prosentin, mistä syystä tälle vuodelle asetettua 7 prosentin vähenemää ei saavuteta. Edellisvuosien laskeva trendi seisahtui kylmästä talvesta ja lämmitykseen vielä käytetystä kivihiilestä johtuen. Vantaan Energia lopetti kivihiilen käytön energiatuotannossa keväällä.

Resurssiviisaustoimet kuitenkin etenivät monella saralla. Kaikissa merkittävimmissä uudisrakennushankkeissa lasketaan niiden hiilijalanjälki. Lisäksi toteutetaan kestävän purkamisen ja päästöttömät työmaat -Green dealin toimenpiteitä. Öljylämmityksestä siirrytään uusiutuvaan energiaan Vierumäen koululla ja Jokivarren koululla vuoden loppuun mennessä. Isosuon ennallistaminen on käynnistynyt. Lähiluontoon tutustutaan lintujen teemavuoden kautta järjestäen muun muassa monipuolista retkitarjontaa.

HSL:n matkustajamäärät ovat elpyneet. Koko vuoden nousut ovat noin 72 prosenttia vuoden 2019 tasosta, mutta junaliikenteen nousut ovat noin 78 prosenttia. Toukokuussa HSL ennusti, että Vantaan kuntaosuus on noin 3,3 milj. euroa talousarviota pienempi.

Länsi-Vantaan joukkoliikenteelle merkittävä Luhtitie avattiin elokuussa. Pyöräilyn edistämisohjelmaa valmistellaan ja se tuodaan päätöksentekoon loppuvuodesta 2022. Kaupungin käytössä oleville sähköautoille suunnitellaan latauspaikkoja toimitilojen yhteyteen, mikä mahdollistaa kaupungin oman sähköautokaluston määrän lisäämisen.

Valtuustokauden kärkihankkeista Kuusijärven ulkoilualueen uudisrakennusten tarveselvitys on valmistunut ja reittien, pulkkamäen ja pysäköintialueen rakentaminen jatkuu. Oppimiskampuksen kaavoitus on käynnissä ja suunnittelupalveluhankinnat on kilpailutettu. Kaupungin toimitilahanke on keskeytynyt toistaiseksi urakoitsijan vetäydyttyä hankkeesta.

Osallistuvan budjetoinnin kohteita toteutetaan vuoden 2021 asukkaiden äänestämien kohteiden osalta Havukoskella, Länsimäessä, Mikkolassa ja Hakunilassa.

LIIKELAITOKSET

1 000 €							
Palvelualue	**TA-menot**	**TOT 1-8**	**%**	**TA-tulot**	**TOT 1-8**	**%**	**TA-toimintakate**
211 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	-40 188	-27 329	68	41 893	27 167	65	1 705
213 Suun terveydenhuollon liikelaitos	-25 112	-15 759	63	25 593	15 939	62	481
Liikelaitokset yhteensä	**-65 300**	**-43 088**	**66**	**67 486**	**43 106**	**64**	**2 186**

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2021	TA 2022	TOT 1-8 2022	TOT-% 2022	ENNUSTE 2022
TOIMINTATULOT	42 354	41 893	27 167	65	42 060
TOIMINTAMENOT	-39 372	-40 188	-27 329	68	-39 897
POISTOT	-1 496	-1 705	-1 066	63	-1 605
LIIKEYLIJÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	1 486	0	-1 228		558
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	3	0	0		0
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	1 489	0	-1 228		558
Poistoeron lisäys/vähennys	303	0	202		292
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 792	0	-1 026		850

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2022	TOT 1-8 2022
Liikeylijäämä	0	-1 228
Bruttoinvestoinnit	-2 500	-547

Talousarvion toteutuminen 2022

Pelastuslaitoksen toiminta ja talous on vuoden toisella kolmanneksella toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Toimintatuotot ovat toteutuneet ennakoidusti, laskutus on hieman jäljessä, tasoittuu loppuvuodesta. Toimintamenot ovat ylittäneet talousarvion henkilöstökulujen osalta ja alittaneet poistojen osalta. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen liikealijäämä tarkastelujaksolla on -1 227 995,19 euroa. Koko vuoden ennuste on noin 150 000 euroa liikeylijäämäinen.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Koronan vaikutukset toimintaan ovat pienentyneet kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana.

Ukrainan sotatilanteen takia on pelastuslaitoksen varautumisen suunnitelmia ja materiaalisia valmiuksia tarkennettu. Myös Ukrainan pelastustoimea on avustettu Sisäministeriön koordinoimana.
Kevään aikana on pelastuslaitoksen palkka- ja henkilöstöjärjestelmä muutettu HUS Asvian palkkajärjestelmiin. Muutoksen nopeus ja vähäinen ennakkotieto sekä kevään että kesän virheellisyydet

tiedoissa ovat aiheuttaneet paljon ylimääräistä työtä ja haasteita. HUS Asvian järjestelmissä ei ole esimerkiksi henkilöiden historiatietoja eikä Numeron-työaikajärjestelmän tiedot välity HUS Asvian järjestelmiin ilman manuaalista käsityötä.

Hyvinvointialueiden valmistelu on edennyt suunnitellusti ja kahden hyvinvointialueen yhteinen pelastuslaitos jatkaa toimintaa alueiden valtuustoissa hyväksytyn yhteistoimintasopimuksen pohjalta. Yhteistoimintasopimus on allekirjoitettu kesäkuussa ja kahden alueen yhteinen pelastuslautakunta kokoontui elokuun lopussa.

HEMS-yksikön henkilöstö siirtyi FinnHEMS Oy:n palvelukseen ja yhteistoimintasopimus FinnHEMS Oy:n kanssa loppui 30.4.2022.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Talousarvion toteumaennuste

1 000 €	TP 2021	TA 2022	TOT 1-8 2022	TOT-% 2022	ENNUSTE 2022
TOIMINTATULOT	24 681	25 593	15 939	62	26 223
TOIMINTAMENOT	-23 999	-25 112	-15 759	63	-25 732
POISTOT	-11	0	0		0
LIIKEYLIJÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	671	481	180		491
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-201	-210	-134		-210
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	470	271	46		281
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0		0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0		0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	470	271	46		281

Sitovat määrärahat

1 000 €	TA 2022	TOT 1-8 2022
Liikeylijäämä	481	180
Lainan korko	-159	-106
Korvaus peruspääomasta	-68	-45
Bruttoinvestoinnit	0	0

Pandemian vaikutus näkyi alkuvuonna alhaisempana painotettujen toimenpiteiden ja asiakaskäyntien määränä, joiden vaikutusta ei ole saatu kurottua kuluvan vuoden aikana toivotulla tavalla.

Suoritettujen painotettujen toimenpiteiden määrä 1–8/2022 oli 7,9 prosenttia alle edellisen vuoden tasosta. Tulos on ylijäämäinen.

Koko vuoden toteumaennusteen tulos on ylijäämäinen.

Talousarvion toteutuminen 2022

Liikevaihto 1–8/2022 on 15,9 milj. euroa ja toteuma-aste talousarvioon on 63,8 prosenttia. Painotettujen toimenpiteiden toteuma-aste on 49,7 prosenttia ja asiakaskäyntien osalta toteuma-aste on 59,0 prosenttia. Alhaisempi painotettujen toimenpiteiden määrä ja asiakaskäynnit johtuvat pandemian vaikutuksesta henkilökunnan lisääntyneeseen poissaolojen määrän. Lisäksi osa työntekijöistä oli siirrettynä muihin palveluyksiköihin sosiaali- ja terveystoimialalla paikkaamaan henkilöstövajetta. Talousarviossa on toiminta-avustusta 625 000 euroa, joka tasapainottaa vuoden 2022 taloutta.

Operatiiviset kulut 1–8/2022 ovat 15,9 milj. euroa ja toteuma-aste talousarvioon on 62,8 prosenttia. Materiaalien ja palveluiden toteuma-aste on 64,0 prosenttia. Henkilöstökulut ovat olleet odotettua alhaisemmat (toteuma-aste 63,4 prosenttia), koska vakansseja on ollut täyttämättä lähinnä rekrytointiprosessien aikana. Lisäksi esimerkiksi kahden uuden työparin vakanssit päästiin täyttämään vasta toukokuussa 2022 työtilojen remontin viivästyttyä. Henkilöstökuluihin vaikutti myös 3.-9.5.2022 olleet JUKO:n, JHL:n ja Jytyn lakot. Suun terveydenhuollossa työskentelevät Hammaslääkäriliiton, JHL:n ja Jytyn jäsenet olivat lakossa siltä osin, kun heidän työtehtävänsä eivät olleet rajattu lakon ulkopuolelle.

Liikelaitoksen koko vuoden toteumaennuste on ylijäämäinen. Ennusteeseen on päivitetty tuottoihin palvelusopimuksen korotus (1,0 milj. euroa), minkä on tarkoitus kattaa ostopalveluna hankittu palveluseteli (0,3 milj. euroa), yksityiseltä palveluntuottajalta hankittu hammashoito (0,4 milj. euroa) sekä alkuvuoden alhaisempi painotettujen toimenpiteiden määrän ja asiakaskäyntien negatiivinen vaikutus ulkoisiin asiakasmaksutuottoihin (0,3 milj. euroa).

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Tammi-elokuun aikana käyntimäärät eivät ole toteutuneet odotuksen mukaisesti. Tämän vuoksi ennuste käyntien osalta on vähennetty 4,5 prosenttia (TA 2022 199 000, ennuste 190 000) ja toimenpiteiden osalta 14,6 prosenttia (TA 2021 456 750, ennuste 390 000). Suun terveydenhuollossa on kuluvan vuoden tammi-elokuun ollut asiakkaana 53 631 (56 049 vuoden 2021 vastaavana ajankohtana), tuotettu 83 655 hammaslääkärikäyntiä (88 879 vuoden 2021 vastaavana ajankohtana), 29 065 suuhygienistikäyntiä (33 138 vuoden 2021 vastaavana ajankohtana).

Liikelaitoksessa vuonna 2021 aloitettu pandemian vuoksi aiheutuneen hoitovelan purku keskeytyi vuoden 2022 alussa. Vuonna 2021 hyvin lyhentynyt hoitotakuujono alkoi uudelleen kasvaa, vaikka näitä jonoja pyrittiin edelleen purkamaan oman henkilökunnan tekemillä lisätöillä erillisen sopimuksen mukaisesti. Tammikuussa 2022 hoitotakuujonossa oli noin 400 henkilöä ja huhtikuun lopussa noin 1 200. Lisäksi pandemiasta johtuvien poissaolojen vuoksi varattuja hoitoaikoja jouduttiin perumaan runsaasti ja tämä aiheutti hoitotakuun ylittymisen yli 500 henkilön osalta. Hoitovelan purkamiseksi on väistämätöntä ostaa suun terveydenhuollon palveluita yksityissektorilta. Liikelaitoksen johtokunta hyväksyi kokouksessaan 13.4.2022 palvelusetelin käyttöönoton. Tavoitteena on saada palvelusetelit tuotantoon kesäkuussa 2022. Koulu- ja neuvolaikäisten suun hoito on toteutunut suunnitellulla tavalla.

Terveyden edistämisen toimia on kohdennettu vuoden 2022 aikana suunnitellusti niin koko Vantaan väestölle kuin tietyille riskiryhmille. Koko väestölle suunnattuja toimenpiteitä mm. erilaiset yhteisölliset tapahtumat sekä verkko- ja somekanavien kautta kohdennetut tietoiskut. Riskiryhmille kohdennettuina toiminta on toteutunut mm. huonon suuhygienian aiheuttaman sairastumisriskin pienentäminen omahoidon tuella ja elintapaohjauksella korkean riskin potilailla, erityisesti ikääntyneet henkilöt (OTE-projekti) ja työllistymisen tukeminen pitkäaikaistyöttömillä (TEOT-projekti). Toimintaympäristöt, joissa terveydenedistämistoimet toteutuvat, ovat pääsääntöisesti yhteistoiminnallisia ja niissä on jatkettu vuoden 2022 aikana suunnitellusti, mm. neuvolat, päiväkodit, koulut, oppilaitokset, avoimet kohtaamispaikat / -perhekeskukset, järjestöt ja yhteisöt.

Terveydenedistämistoimien sisällöllinen painotus on vuoden 2022 osalta ollut mm. eroosio tietoisuuden lisääminen ja juomakulttuuriin vaikuttaminen (Hapoton huhtikuu -kampanja) sekä kuntalaisten suun terveyserojen välinen kaventaminen (MEK-projekti). Vuoden 2022 osalta voidaan sanoa, että suun terveydenhuollon MEK-projektin toimintatavat ovat vahvasti vakiintuneet käytäntöön ja suun terveydenhuolto vahvasti integroitunut avoimiin kohtaamispaikkoihin ja muihin matalan kynnyksen toimintoihin. Suun terveydenhuollon palvelujen saatavuutta kehitetään THL:n organisoimalla valtakunnallisella Hyvä Vastaanotto-mallilla sekä Lean-kehittämisellä. Hyvä Vastaanotto-toimintaan liittyvä koulutus on alkanut toukokuussa 2022 ja Lean-kehittämisen käyttöönoton koulutus alkaa syyskuussa 2022.

RAHASTOT

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoitus on edistää asuntotuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista.

Rahaston pääoma oli vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaan 98 650 191,88 euroa. Lainasaamisten määrä oli 72 119 611,68 euroa. Arvio vuoden 2022 aikana rahastoon palautuvista lyhennyksistä on 3 188 160,25 euroa ja koroista 127 599,11 euroa. Rahaston käytettävissä oleva määrä 2022 on 29 846 339,56 euroa.

Alkuvuonna 2022 rahastosta ei ole myönnetty uusia lainoja tai avustuksia.

Sosiaalinen luototus

Sosiaalisessa luototuksessa myönnetään edullisia luottoja pienituloisille ja vähävaraisille kuntalaisille sekä annetaan taloudellista neuvontaa ja ohjausta luottoa haettaessa sekä tarvittaessa myös luoton maksuohjelman aikana.

Taloudellista neuvontaa ja ohjausta annetaan myös puhelinajoilla. Yksikön työntekijät avustavat tarvittaessa sosiaalitoimen työntekijöitä löytämään ratkaisuja asiakkaiden taloudellisiin ongelmiin.

Jonotusaika henkilökohtaiselle tapaamiselle on ollut lyhyt, noin 1–2 viikkoa.

Asiakkaat ovat pääosin velkaantuneita kuntalaisia. Luoton hakemisen tarkoituksena oli edelleen enimmäkseen velkojen järjestely. Yksikön tavoitteena on saada pienituloisia ja vähävaraisia kuntalaisia käyttämään sosiaalisia luottoja myös kodin hankintoihin ja muihin välttämättömiin tarpeisiin ja tällä tavoin ennaltaehkäistä kuntalaisten ylivelkaantumista.

Sosiaalisen luototuksen rahaston tuotot vähennettyinä kuluilla olivat ajalla 1.1.-31.8.2022 yhteensä 20 824,95 euroa.

Sosiaalilautakunta on vahvistanut 13.6.2016 § 20 Vantaan sosiaalisen luototuksen lainakoroksi korkolain 633/1982 12 §:n mukaisen viitekoron. Sosiaalisesta luotosta voidaan velalliselta periä kohtuullinen vuotuinen korko, joka kuitenkin voi olla enintään korkolain 633/1982 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko (Laki sosiaalisesta luototuksesta § 6).

Korkolain 633/1982 12 §:n mukainen viitekorko on 0,00 prosenttia ajalla 1.7.- 31.12.2022.

Rahastossa oli käytettävissä 31.8.2022 luottojen myöntämiseen 688 390,07 euroa.

Luottoja myönnettiin 1.1-31.8.22 yhteensä 19 kpl. Kielteisiä luottopäätöksiä tehtiin 43 kpl. Kuntalaisilla esiintyy edelleen runsaasti ylivelkaantumista. Luottoja voitaisiin myöntää rahaston kannalta enemmänkin, mutta hakijoilla ei useinkaan ole realistisia mahdollisuuksia luoton takaisinmaksuun. Sellaisten asiakkaiden tavoittaminen, jotka eivät jo ennestään ole sosiaalityön asiakkuudessa on osoittautunut haasteelliseksi.

Luoton jo saaneille asiakkaille tehtiin 78 maksusuunnitelmaa rästiin jääneiden maksuerien hoitamiseksi ja myönnettiin 138 lyhennysvapaata kuukautta.

Sosiaalisen luototuksen luottotoiminnan tavoitteeksi asetettiin 2004 luottotappioiden jääminen alle valtakunnallisen luottotappioprosentin kuusi (6 %) myönnettyjen luottojen kokonaismäärästä.

Rahaston luottotappiokirjaukset ovat 31.8.2022 mennessä yhteensä 336 841,47 euroa on 5,1 prosenttia 31.8.2022 mennessä myönnettyjen luottojen kokonaismäärästä 6 335 871,42 euroa. Sosiaalisen luototuksen tavoitteessa on pysytty.

Vahinkorahasto

Rahaston tarkoituksena on kattaa kaupungin omistamaa tai kaupungin vastuulla olevaa kokonaan tai osittain vakuuttamatonta omaisuutta kohdanneet vahingot sekä muut vahingot, joista kaupunki on voimassa olevan lainsäädännön, kaupunginhallituksen tai – valtuuston päätöksen tai sopimuksen perusteella vastuussa.

Toisen vuosineljänneksen aikana rahastosta on maksettu noin 610 000 euroa, josta noin 40 000 euroa on toiminnasta aiheutuneita vahinkoja, noin 35 000 euroa vastuuvahinkoja ja noin 535 000 euroa vakuutusmaksuja.

INVESTOINNIT

1 000 €	TA 2022	TOT 1-8	TOT-%	Ennuste	
INVESTOINTITULOT	**6 875**	**7 817**	**113,7**	**8 123**	
Rakentaminen	**-87 741**	**-37 119**	**42,3**	**-76 000**	
Uudisrakentaminen	-38 751	-17 423	45,0	-33 500	
Korjausrakentaminen	-46 820	-19 506	41,7	-40 500	
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	-2 170	-190	8,8	-2 000	
Aineeton omaisuus	**-9 200**	**-4 322**	**47,0**	**-9 700**	
Julkinen käyttöomaisuus	**-39 000**	**-24 855**	**63,7**	**-43 000**	
Liikennealueet	-21 620	-16 019	74,1	-26 400	
Urheilualueet	-2 880	-435	15,1	-2 300	
Virkistysalueet	-1 250	-1 658	132,7	-1 700	
Ympäristörakentaminen	-3 990	-1 208	30,3	-2 000	
Yhteishankkeet	-2 260	-2 405	106,4	-3 600	
Vantaan ratikka	-7 000	-3 130	44,7	-7 000	
Irtain omaisuus	**-9 499**	**-1 846**	**19,4**	**-7 276**	
Kiinteä omaisuus	**-10 000**	**-3 099**	**31,0**	**-11 700**	
Osakkeet ja osuudet	**-1 500**	**-284**	**18,9**	**-1 500**	
INVESTOINTIMENOT	**-156 940**	**-71 524**	**45,6**	**-149 176**	
INVESTOINNIT NETTO	**-150 065**	**-63 708**	**42,5**	**-141 053**	

Rakentaminen

Vuoden 2022 toimitilainvestointien ennustetaan toteutuvan 76 milj. euron kustannuksin eli alittavan hyväksytyt määrärahat noin 11,7 milj. eurolla.

Uudisrakentaminen

Uudisrakennusten 2022 investointikustannusten ennustetaan alittavan määrärahat noin 5,3 milj. eurolla, koska usea vuoden 2022 hankealoitus on siirtynyt myöhemmäksi. Hankkeiden aikatauluviiveisin vaikuttavat erityisesti henkilöstöresurssit sekä rakentamisen markkinatilanteen häiriöt muun muassa materiaalisaatavuudessa.

Toisella osavuosikatsausjaksolla valmistuivat Aviapolis X tapahtumatila -paviljonki sekä Vapaalan vuokrapaviljonkipäiväkoti.

Rakennusvaiheessa olivat Kelokuusen, Koivukylän I, Lauhatien ja Patotien päiväkodit sekä Jokiniemen ala-astekoulun laajennushanke ja Hakunilan urheilupuiston tekojääkentän huoltorakennus. Latupuiston ja Korson päiväkodit olivat tarjouskilpailuvaiheessa.

Suunnitteluvaiheessa olivat Karhunkierroksen päiväkoti, Mårtensdals bildingsrum päiväkoti, Elmon uimahalli, Hoivatila Vuorikummun laajennus ja Vaskivuoren lukion laajennus.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Kanniston koulun II vaihe, Aviapoliksen, Kivistön ja Kaskelan päiväkodit, Kuusijärvihanke sekä lisäksi Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulujen yhteinen väistötilapaviljonki.

Myyrmäen ja Koivukylän perhekeskustoiminnan esiselvitykset olivat valmistelussa.

Konserniyhtiöiden uudishankkeita kaupungin toimitiloiksi ei valmistunut tarkastelujaksolla.

VAV:n hankkeista Koisoniittyhanke Koivuhaassa oli rakennusvaiheessa ja Tikkurilan vanhustenkeskushanke suunnitteluvaiheessa.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista suunnitteluvaiheessa olivat Jokiuoman päiväkoti, Varia Vehkalan uudet toimitilat sekä Kansainvälisen koulun tilamuutokset ja pintaremontti. Tikkurilan toimitilahankkeen sopimukset purettiin kesäkaudella.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista hankevalmisteluvaiheessa olivat Karsikkokuja 17 perhekeskuksen laajentaminen, Koivukylän terveysaseman hammashoitolan laajentaminen ja Aviapoliksen uusi lukio.

Kaupunkikonsernin ulkopuolisista vuokrahankkeista rakennusvaiheessa olivat 2023 valmistuva Kivistön palvelukeskittymä, josta kaupungille on vuokrattu kirjasto- ja sotetiloja sekä Kivistön koulualueen pysäköintilaitos. Ruusupuun päiväkoti oli suunnitteluvaiheessa (KVR-toteuttaja).

Tarveselvitys/hankesuunnitteluvaiheessa olivat toimintakeskus kehitysvammaisille, pelastuslaitoksen valmiusasemat (4 kpl), Myyrmäen perhekeskuksen toiminnan laajentaminen sekä Tikkurilan hyvinvointikeskus.

Korjausrakentaminen

Korjausrakentaminen työohjelman mukaisten hankkeiden kustannusten ennustetaan alittavan talousarvion 6,3 milj. eurolla. Alitus johtuu pääosin henkilöstöresurssipulan aiheuttamista hankkeiden aikatauluviiveistä, materiaalien saatavuusongelmista sekä päiväkotikorjausten väistötilojen puutteesta. Päiväkoti hankkeiden ajoitusta on pyritty aikatauluttamaan olemassa olevien väistötilojen ajallisen käytettävyyden mukaan.

Tarkastelujaksolla suurimmista hankkeista valmistuivat:
- Sandkulla Navethalian välipohjakorjaus
- Håkansbölen kartanon talousrakennusten peruskorjaustyöt
- Ravurin päiväkodin päärakennuksen tekniset korjaustyöt
- Kiirunan ja Keihäspuiston päiväkotien märkätilojen korjaukset
- Jokirannan, Mikkolan, Lehtikuusen Havu ja Vierumäen koulujen tilamuutostyöt

Rakennusvaiheessa olivat:
- Kilterin koulun peruskorjaus
- Jokiniemen ala-astekoulun muutos- ja korjaustyöt
- Tikkurilan urheilupuiston huoltorakennuksen korjaustyöt
- Kaunialan sairaalan hissiryhmän uusiminen
- Lehtikuusen koulun hammashoitolan tekninen osakorjaus
- Kaivokselan koulun tilakorjaukset
- Martinlaakson ja Vierumäen koulujen pihakorjaukset
- Simpukan ja Urheilupuiston päiväkotien pihakorjaukset
- Myyrmäen urheilutalon parkkialueen korjaus

Suunnitteluvaiheessa olivat:
- Leppäkorven puukoulun peruskorjaus
- Hoivatila Vuorikummun korjaustyöt laajennuksen yhteydessä
- Vaskivuoren lukion korjaus- ja muutostyöt laajennuksen yhteydessä
- Mårtensdals skolan korjaus- ja muutostyöt
- Pähkinänsärkijän päiväkodin tekninen osakorjaus
- Nuorisotila Wintin talousrakennusten peruskorjaus
- Ylästön, Vallinojan, Päiväkummun, Nissaksen päiväkotien korjaustyöt

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat:
- Kulttuuritehdas Vernissan perusparannus
- Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt
- Jokivarren koulun muutos- ja korjaustyöt
- Kulomäen koulun korjaustyöt
- Hakunilan lisäoppimistilat muutos- ja korjaustyöt
- Mistelin ja Riihipellon päiväkotien korjaustyöt
- Myyrmäen toimintakeskuksen peruskorjaus

- Hakunilan kartanon päärakennuksen peruskorjaus
- Nuorisotila Tonttulan korjaukset

Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa niihin suunniteltujen korjaustarpeiden mukaisesti ja resurssien sallimalla tavalla. Sisäilmakorjausten arvioidaan tässä vaiheessa vuotta toteutuvan 3,5 milj. euron kustannuksin, joka on 1,5 milj. euroa alle talousarvion. Tarkastelujaksolla valmistuivat Päiväkummun, Kivimäen, Rekolan, Simonkallion, Varia Koivukylän ja Varia Myyrmäen koulutilojen sisäilmakorjaukset sekä Yrttitien ja Kimokujan päiväkotien sisäilmakorjaukset. Sotungin koulun osalta sisäilmakorjaukset jatkuvat syyskaudelle.

Energiansäästöhankkeiden osalta toteutusvaiheessa ovat Vierumäen ja Jokivarren koulun maalämpöön siirtyminen sekä kesän led-valaistusmuutoksia toteutettiin Askiston, Jokirannan, Rekolan, Rekolanmäen ja Vierumäen kouluissa, Kiirunantien ja Kimokujan päiväkodeissa sekä Hakunilan uimahallissa.

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden kustannusten ennustetaan alittavan määrärahat noin 0,2 milj. euroa. Alitus johtuu Kivistön palvelukeskus -hankkeen valmistumisen siirtymisestä vuodelle 2023.

Toteumaa oli kertynyt vain vähäisesti sisäilmakorjauksiin ja 2021 lopulla valmistuneisiin hankkeisiin. Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Aineeton omaisuus

Aineettoman omaisuuden investointeja on toteutunut 4,3 milj. euroa. Investointiohjelman ennustetaan ylittävän talousarvion 0,5 milj. eurolla. Ohjelmasta viimeksi valmistuneita projekteja: Osallistuvan budjetointi, SAP BI ympäristön korvaus ja Sähköinen allekirjoitus. Merkittävimpiä käynnissä olevia projekteja: DigiOne ja HR 365 käyttöönotot, Matti jatkokehitys, ServiceNow jatkokehitys, Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä, Vantaa.fi verkkojulkaisu sekä jatkuvaluonteisena Tietoliikenteen ja verkkojen kehittäminen. Hyötyjenhallinta-toimintamallia otettiin käyttöön, jolla tavoitellaan investointiprojektien elinkaaren kattavaa hyötyjen arviointia, mittaamista ja realisoitumisen seurantaa.

Julkinen käyttöomaisuus

Merkittävimpiä käynnissä olevia liikennealueiden hankkeita ovat Luhtitien rakentaminen, Riipiläntien 2. vaiheen rakentaminen sekä Kivistön alueen kadut. Alkavia liikennealueiden hankkeita ovat Manttaalitie ja Annefredin alueen kadut. Ympäristörakentamisen osalta ei ole käynnissä olevia tai alkavia merkittäviä hankkeita tänä vuonna. Urheilualueista merkittävin käynnissä oleva kohde on Hakunilan urheilupuiston tekojääkentän rakentaminen. Elmon urheilupuiston esirakentaminen käynnistyy loppuvuodesta 2022. Virkistysalueiden osalta jatkuvat Kuusijärven alueen kehittämiskohteet.

Väyläviraston kanssa yhteishankkeena toteutettava Kehä III parantaminen Askiston kohdalla valmistuu vuoden 2022 aikana lukuun ottamatta vähäisiä viimeistelytöitä.

Vantaan ratikan suunnittelu on edistynyt katusuunnittelun, asemakaavoituksen ja kaavarunkotyön osalta. Traficom on hyväksynyt MAL-avustushakemuksen vuosille 2021–2023 suunnittelukustannuksiin. Ratikan asemakaavaehdotuksista on käsitelty kaupunkiympäristölautakunnassa viisi kappaletta (noin 25 %). Tämän hetken arvion mukaan asemakaavoja on käsitelty kaupunkiympäristölautakunnassa vuoden loppuun mennessä yli 50 prosenttia. Katu- ja puistosuunnitelmista on ollut nähtävillä noin 15 prosenttia. Tämän hetken arvion mukaan katu- ja puistosuunnitelmista valmistuu tämän vuoden aikana nähtäville noin 70 prosenttia.

Irtain omaisuus

Kaupunkistrategia ja -johdon toimialan irtaimen omaisuuden hankintoihin on Työllisyyspalveluiden Vernissakadun toimitilojen kalustamiseen varattu 20 000 euroa, josta on toteutunut tähän mennessä 23 prosenttia.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan irtaimen omaisuuden määrärahan ennustetaan toteutuvan suunnitelman mukaisesti.

Kaupunkikulttuurin toimialan irtaimen hankinnat toteutuvat budjetin mukaisina. Pitkät hankintaprosessit ja pidentyneet toimitusajat ovat syy alhaisiin toteumaprosentteihin tässä vaiheessa vuotta.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden määrärahojen ennustetaan alittuvan viivästyneiden hankintojen takia. Ajoneuvojen hankintasuunnitelma ei toteudu kaikilta osin, johtuen ajoneuvojen pitkistä toimitusajoista, arvioidut toimitusajat ovat keväällä 2023. Joitain vuodelle 2023 suunniteltuja hankintoja on kuitenkin voitu siirtää kuluvalle vuodelle.

Tilahallinnan ja toimitilajohtamisen käyttöön varatusta irtaimen omaisuuden määrärahasta oli suurin osa käyttämättä. Loppuvuodesta on tiedossa kunnossapitotöihin liittyviä irtokaluste- ja laitehankintoja mm. keittiöihin.

Kiinteä omaisuus

Maa-alueita on hankittu usealla vapaaehtoisella kaupalla ja kaupungin etuosto-oikeutta käyttämällä yhteensä noin 29 ha. Alueet ovat yleiskaavan mukaisia asunto- työpaikka-, suojelu- ja virkistysalueita. Kiinteän omaisuuden ostoihin on käytetty yhteensä noin 3,2 milj. euroa ja maa-alueiden kunnostukseen noin 0,3 milj. euroa. alkuvuoden aikana. Päätöksiä kiinteän omaisuuden hankinnasta on tehty tämän lisäksi noin 2,6 milj. euron arvosta ja useita maanhankintaneuvotteluja on käynnissä. Kiinteän omaisuuden investointeja ennustetaan toteutuvan 1,7 milj. euroa yli talousarvion.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeiden myyntejä on toteutunut yhteensä 17,7 milj. euroa 31.8. mennessä, joka koostuu Vantaan Työterveys Oy:n osakkeiden myynnistä 1,1 milj. euroa ja Tikkurilan keskustapysäköinnin purkautuminen yhteensä 0,6 milj. euroa.

Osakkeiden ostoja on toteutunut yhteensä 0,3 milj. euroa, josta 0,1 milj. euroa on Suomi-Rata Oy:n osakassopimuksen mukainen ensimmäinen rahoituskutsu yhtiön sijoitetun vapaan pääoman rahastoon. Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy osakemerkintä 0,1 milj. euroa. Muita osakkeita on ostettu 0,09 milj. euroa.

Liikelaitosten investoinnit

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen Vantaan valtuuston asettama sitova tavoite investoinneille vuodelle 2022 on 2,5 milj. euroa. Kaupunginjohtajan ja pelastusjohtajan 8.4.2022 käymien neuvotteluiden perusteella vuoden 2022 investoinneista toteutetaan investointirahoituksella vain kesken olleet ajoneuvohankkeet ja muut hankkeet toteutetaan leasingrahoituksella. Investointirahoituksella toteutettavat hankkeet on valmistuneet ja niihin on käytetty noin 574 000 euroa (23 %). Leasingrahoituksella toteutettavista hankkeista on tehty tilauksia noin 1,8 milj. euroa (72 %).

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen taseessa ei ole poistettavaa omaisuutta. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen hoitoyksiköitä korvataan vanhenemisen seurauksena, hoitoyksiköiden korvaushankinnat toteutetaan leasingsopimusjärjestelyillä.

HENKILÖSTÖ

	31.8.2021	31.8.2022
Kaupunkistrategia ja johto	499	517
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	508	530
Kaupunkikulttuuri	705	701
Sosiaali- ja terveydenhuolto	3 112	3 203
Suun terveydenhuollon liikelaitos	300	298
Kasvatus ja oppiminen	5 638	5 700
Kaupunkiympäristö	650	650
Yhteensä	**11 412**	**11 599**

Lähteet:
Vuoden 2021 henkilöstömäärät on raportoitu Kompassi järjestelmästä ja vuoden 2022 henkilöstömäärät on raportoitu eHIJAT-henkilöstötietojärjestelmästä sekä HUS Asvian Prima palkanlaskentajärjestelmästä (Sosiaali- ja terveystoimi ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitos.).

Palkkamenot on raportoitu SAP kirjanpidon toteuma maksetut palkat ja palkkiot raportointi 31.8.

Palkkamenojen ja henkilöstömäärän kehitys

Henkilöstömäärä kasvoi 186 hengellä vuoteen 2021 verrattuna. Palkkamenot olivat 307,6 milj. euroa, joka on 8,2 milj. euroa (2,7 %) enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana.

Palkkoja on nostanut henkilöstömäärän kasvu sekä 1.6. alkaen kaikkia sopimusaloja koskeva keskimäärin 2 prosentin yleiskorotus. Korotus maksettiin siis myös Tehyn ja Superin edustamalle henkilöstölle, vaikka kyseiset järjestöt eivät ole solmineet työnantajan kanssa edelleenkään virka- eikä työehtosopimusta.

Kuntatyönantajat (KT) sekä henkilöstöjärjestöt JAU ja JUKO ovat siis päässeet erillissopimukseen kunta-alan uusista työ- ja virkaehtosopimuksista sopimuskaudelle 2022–2025. Kolmen vuoden sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia. Vuonna 2022 kustannukset nousevat keskimäärin 1,76 prosenttia.

Henkilöstön saatavuus

Vantaan kaupungilla on tehty laaja-alaisesti työtä saatavuuden parantamiseksi erityisesti ns. pula-aloilla. Työ on keskittynyt aiemmin lähinnä soteen (lääkärit, sosiaalityöntekijät, hoitajat) sekä varhaiskasvatuksen opettajiin. Nyt valmistelun alla olevassa Työvoiman saatavuusohjelmassa vuosille 2022–2024 on näkökulma laaja-alaisempi ja se koskee kaikkia 1.1.2023 kaupungilla olevia työntekijä- tai viranhaltijaryhmiä. Ohjelman ajatuksena on kehittää ensisijaisesti pitovoimaa, koska se osaltaan tukee myös vetovoimaa. Keskeisintä on, että saatavuutta tullaan vahvistamaan laaja-alaisin toimenpitein.

Sosiaali- ja terveystoimen työvoimapula-aloilla on jatkettu nopean rekrytoinnin toimintatapaa. Lisäksi varhaiskasvatukseen on tehty lisätoimenpiteitä, joilla katsotaan olevan sekä pito- että vetovoimaa vahvistavia vaikutuksia. Esimerkkinä tästä on monikulttuuristen ja erityisten saatavuushaasteiden kanssa kamppailevien päiväkotien varhaiskasvatusopettajille ja lastenhoitajille myönnetyt rekrytointilisät.

Henkilöstön kehittäminen

Toimialoilla ja palvelualueilla on jatkettu koulutussuunnitelmien mukaisten koulutusten toteutusta ja osaamisen kehittämistä. Osaamisen kehittämisen vuosikellot ja työryhmät toimivat toimialoilla suunnitelmien mukaisesti ja joillakin toimialoilla on tarkasteltu osaamisen kehittämistä pidemmällä aikaperspektiivillä. Kasvatus ja oppiminen toimialla on kevään 2022 aikana johdon ja osaamisen kehit-

tämisryhmän työpajoissa määritelty toimialan strategiset osaamiset. Osaamisen kehittäminen keskittyy koko toimialalla strategisten osaamisten kehittämiseen sen lisäksi, että varmistetaan jatkossakin henkilöstön vahva ammatillinen osaaminen.

Esihenkilöille on toteutettu avoimena erilaisia johtamisen kehittämisen valmennuksia näitä ovat mm Esimiehenä Vantaalla- valmennus sekä erilaiset lyhyemmät esimiesten työpajat, luennot tai ryhmäcoaching-ohjelmat. Valmennuksissa on tullut ns uudeksi normaaliksi hybridimalli, jossa osa valmennuksesta toteutetaan lähitapaamisissa, osa etänä. Tuotannossa on ollut myös kaksi tutkintoon johtavaa esihenkilöiden koulutusohjelmaa Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkintokoulutus, josta ryhmä valmistui toukokuussa ja osallistujat suorittivat erikoisammatti tutkinnon. Lisäksi tuotannossa on edelleen Lähiesimiestyön ammattitutkintokoulutus. Uuteen valtuustokauden strategiaan liittyen on luotu uusi strateginen valmennusohjelma palvelualueiden johtajille, valmennus käynnistyy syyskuun alussa.

Työhyvinvoinnin arviointia ja tuloksia

Uusi työsuojelutoimikausi 2022–2025 käynnistyi vuoden 2022 alussa. Työsuojeluvaltuutettuja aloitti kaikkiaan 11 kokoaikaista aiemman kauden 8 kokoaikaisen ja 2 osa-aikaisen työsuojeluvaltuutetun asemesta. Koska työsuojeluryhmä uusiutui voimakkaasti, panostettiin erityisesti työsuojeluosaamiseen mm. toteuttamalla alkuvuoden aikana yhteistoteutuksena Työturvallisuuskeskuksen kanssa työsuojelun peruskurssi koko työsuojeluryhmälle sekä ensimmäisille työsuojeluvaravaltuutetuille. Tapaturmavakuutukseen sekä tapaturmatutkintaan liittyen lisäksi toteutettiin kaksi erillistä valmennustilaisuutta yhteistyössä tapaturmavakuutusyhtiön kanssa.

Alkuvuonna 2022 työssä tapahtuneiden tapaturmien määrä on ollut samaa luokkaa kuin edellisenä vuonna, mutta työmatkatapaturmien määrä sekä tapaturmista aiheutuneet kokonaiskustannukset ovat lisääntyneet. Erityisesti liukastumiset ja kaatumiset ovat aiheuttaneet kustannuksia.

Vuoden 2022 kuuden ensimmäisen kuukauden sairauspoissaolot ovat lisääntyneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Nousua on tapahtunut kaikilla toimialoilla. (Lähde Hijat: 6kk/22 ilman sotea, pelaa ja opiskelijahuoltoa 5,05 % sekä vastaavasti 6kk/21 3,72 %, kokokaupunki 6 kk/21 4,09 %).

Vantaa on saanut Kevan rahoitusta Kestävä työkykyhankkeelle, jonka tarkoituksena on kokeilujen ja niiden arviointien kautta löytää sekä työntekijöille että esihenkilöille vaikuttavia mielenterveyttä tukevia tuotteita, joita voidaan jatkossa hyödyntää varhaisen vaiheen mielen hyvinvoinnin tukemisen työkaluina. Kokeiluja on tehty ja tehdään edelleen tämän vuoden aikana, lisäksi on tarkoitus ensi keväänä arvioida kokeilujen vaikutuksia ja pohtia vaikuttavuutta palautteiden ja kokemusten kautta sekä arvioida otammeko jotain kokeiluista kaupunkitasoisesti pysyvään käyttöön.

VANTAAN KAUPUNGIN SUURIMMAT TYTÄRYHTIÖT

Suurimpien tytäryhtiöiden osavuosiraportissa raportoidaan näiden toimintaa ja taloutta ajalta 1.1.-31.8.2022. Raportin tiedot perustuvat konserniohjauksen lähettämiin, yhtiöiden toimitusjohtajien elokuun 2022 loppuun mennessä palauttamien kyselylomakkeiden tietoihin.

Yhtiöiden toimittamat tulos- ja tasetiedot ovat tietojen keruuhetkellä olleet vielä osin keskeneräisiä, mistä johtuen elokuun osalta toimitetut tiedot ovat ennusteita. Yhtiöiden kokoeroista, toimialojen- ja toiminnan erilaisuuksista sekä toimitusjohtajien toimittamien raporttien erilaisuudesta johtuen raportointi ei ole kaikkien yhtiöiden osalta yhteneväistä. Lisätietoa yhtiöistä antavat niiden toimitusjohtajat sekä konserniohjaus.

Vantaa
Vanda

SUURIMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN RAPORTTI 1-8/2022

SISÄLLYSLUETTELO

OLENNAISET TAPAHTUMAT VANTAAN KAUPUNKIKONSERNISSA JA KAUPUNGIN OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ 1

SUURTEN TYTÄRYHTIÖIDEN TUNNUSLUKUJA 3

VANTAAN ENERGIA OY 4

VAV YHTYMÄ OY 7

VTK KIINTEISTÖT OY 10

VANTAAN TILAPALVELUT VANTTI OY 12

MERCURIA KAUPPAOPPILAITOS OY 14

Julkaisija
Vantaan kaupunki
08/2022
Konserniohjaus ja -valvonta
Kansikuva: Vantaan kaupungin Aineistopankki, Pertti Raami

OLENNAISET TAPAHTUMAT VANTAAN KAUPUNKIKONSERNISSA JA KAUPUNGIN OSAKKUUSYHTEISÖISSÄ

Ukrainan sodan vaikutukset markkinoihin ovat alkaneet näkyä laajasti Vantaan konserniyhtiöiden toiminnassa. Monissa yhtiöissä raaka-aineiden, tarvikkeiden ja palveluiden saatavuuteen liittyvät riskit ovat nousseet selkeästi ja hintataso noussut yleisesti, mikä on vaikuttanut erityisesti hankkeiden toteutuksiin konserniyhtiöissä ja myös johtanut joidenkin hankkeiden keskeytymiseen. Odotettavissa on, että energiakriisi ja yleinen hintatason nousu kasvattaa kauttaaltaan yhtiöiden menoja. Raportissa kerrotaan Vantaa konserniin kuuluvien suurimpien yhtiöiden osalta yhtiökohtaisesti toimintaympäristön muutoksista ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyvistä riskeistä sekä tulevaisuuden näkymistä. Koko konsernin tasolla taloudellisessa mielessä olennaisimpia tapahtumia ovat Fennovoiman Hanhikivihankkeen toimitussopimuksen päättäminen keväällä 2022, jossa Vantaan Energia on mukana Voimaosakeyhtiö SF:n kautta.

Konsernirakenteen tarkasteluun ja selkeyttämiseen liittyvät toimet sekä kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman toteuttaminen jatkuvat edelleen kuluvan tilikauden aikana. Konsernijaosto hyväksyi konserniohjauksen ja -valvonnan yksikön laatiman konserniomistusten kokonaisuutta tarkastelevan suunnitelman noudatettavaksi ohjeellisena toimenpidesuunnitelmana (pois lukien Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskusta koskeva osa). Suunnitelman valmistelussa on huomioitu vuonna 2021 laadittu ja hyväksytty tuottavuus- ja kasvuohjelma vuosille 2021–2025, minkä tavoitteena on parantaa kaupungin taloustilannetta siten, että vuonna 2023 käyttötalous olisi tasapainossa ja tilikausi ylijäämäinen. Ohjelmassa ennakoidaan myyntivoittoja konserniyhtiöiden myynneistä myös lähivuosille. Konserniomistusten kokonaissuunnitelman valmistelussa on huomioitu erityisesti hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset. Suunnitelma on luonteeltaan kokonaistarkastelu konsernin omistuksista ja sen tarkoituksena on ohjata jatkovalmistelua. Suunnitelman mukaiset yhtiöjärjestelyjä koskevat päätökset tuodaan yhtiökohtaisesti hallintosäännön osoittamien toimielinten päätettäväksi.

Yhtiöiden myynnit ja hyvinvointialueuudistukseen liittyvät järjestelyt etenivät vuonna 2022 suunnitellusti.

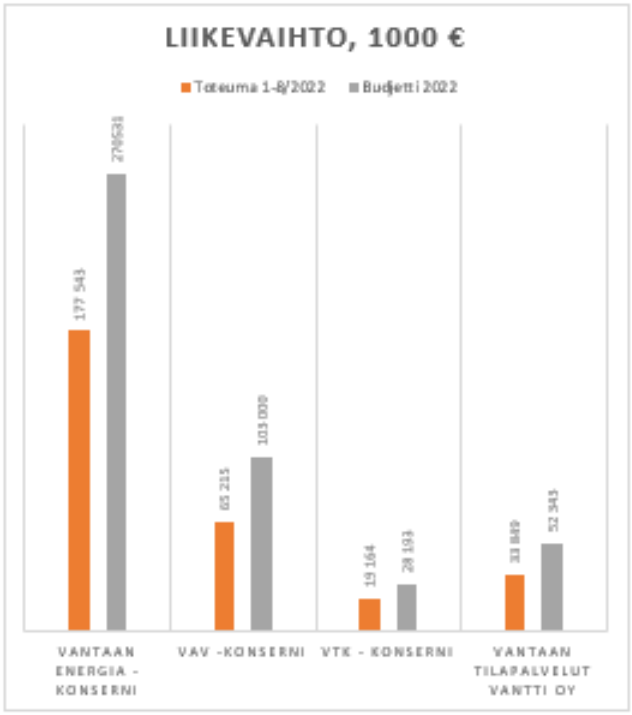
Kaupunginhallitus päätti 30.11.2021 (§ 8) myydä kokonaan omistamansa Vantaan Työterveys Oy:n osakekannan Terveystalo Healthcare Oy:lle peruskauppahinnasta 15,4 milj. euroa sekä kauppakirjanmukaisesta kauppahinnan tarkistuserästä, joka lisää tai vähentää kauppahintaa. Osakekannan myynti oli osana järjestelyä, jossa hankintamenettelyllä ostetaan jatkossa mm. kaupunkikonsernin ja hyvinvointialueen työntekijöiden työterveyspalvelut. Järjestelyn toimeenpano tapahtui helmikuussa 2022. Kauppahinnan tarkistuspöytäkirja allekirjoitettiin ja kauppahinnan tarkistuserä maksettiin kaupungille keväällä 2022.

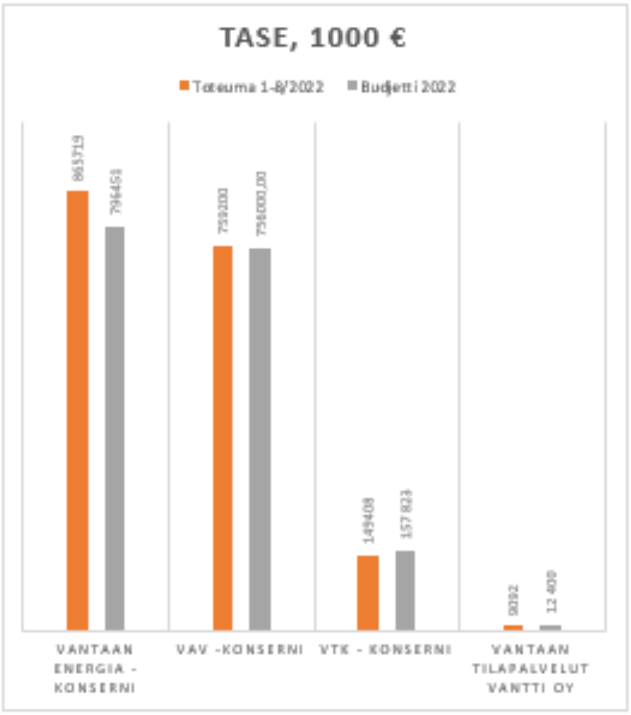
Päätös Kaunialan Sairaala Oy:n ja sairaalakiinteistön myynnistä tehtiin helmikuussa 2022 ja kauppakirja allekirjoitettiin huhtikuussa 2022. Kauppa pantiin täytäntöön kesäkuussa 2022.

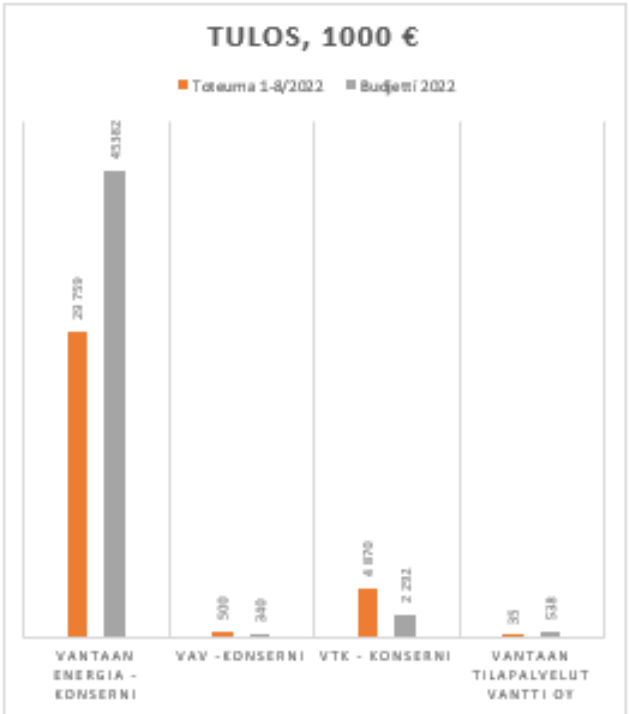
Vantin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kesken toteutettiin kesäkuussa 2022 liiketoimintakauppa ateria- ja puhtauspalveluiden osalta. Liiketoimintakaupan myötä henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti vanhoina työntekijöinä hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueen tarkoituksena on luovuttaa liiketoiminta edelleen sen kilpailuttamalle palveluntuottajalle.

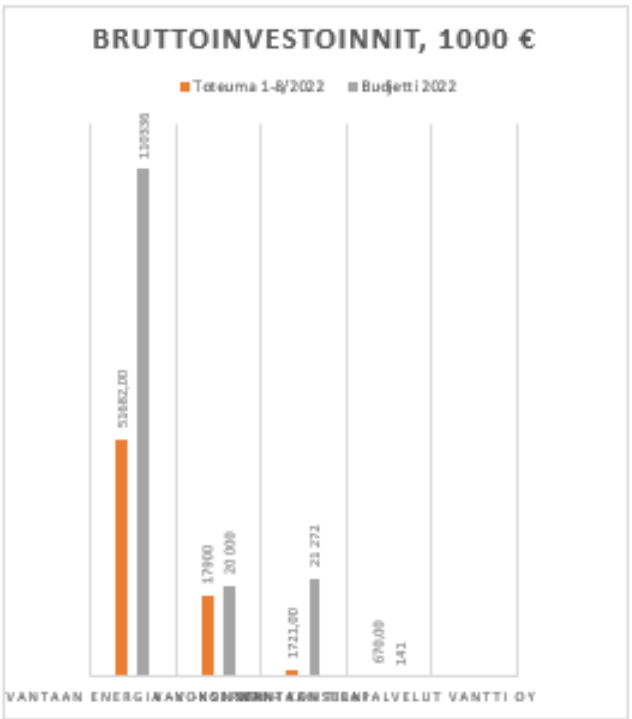
Raportointikauden aikana keväällä 2022 purkautui kaksi kaupungin omistamaa kiinteistöosakeyhtiötä; Koy Ulrikanpuiston päiväkoti sekä Koy Tikkurilan Keskustapysäköinti.

SUURTEN TYTÄRYHTIÖIDEN TUNNUSLUKUJA

VANTAAN ENERGIA OY

Vantaan Energia on yksi Suomen suurimmista kaupunkienergiayhtiöistä, joka tuottaa sähköä ja kaukolämpöä sekä myy lämpöpalveluita. Vantaan kaupunki omistaa yhtiöstä 60 prosenttia ja Helsingin kaupunki 40 prosenttia.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantaan Energian tavoitteena on olla hiilinegatiivinen energiantuottaja vuonna 2030 ja välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä mahdollisimman nopeasti. Toukokuussa käyttöönotettu, kaupan ja teollisuuden jätettä hyödyntävä jätevoimalan laajennus mahdollistaa kivihiilen käytön lopettamisen normaalissa energiantuotannossa. Martinlaakson hiilivoimala jätetään toistaiseksi huoltovarmuuskäyttöön. Yhtiön tuulivoiman tuotantokapasiteetti kasvaa ja yhtiö on mukana kehittämässä teollisen mittakaavan aurinkosähkön tuotantoa. Lämmön hinnoittelu asiakkaille pidetään kilpailukykyisenä.

Vantaan Energia valmistelee lämmön kausivarastointia ja suunnittelee lisää tuotannollisia investointeja fossiiliton 2026-ohjelmassaan. Geotermisen energian tuotantolaitos on valmistumassa Varistoon ja asiakkaiden hukkalämpöjen hyödyntäminen kasvaa. Investointivalmisteluvaiheessa olevat korkealämpötilalaitos sekä lämmön kausivarasto ovat yhtiölle erityisen tärkeitä mahdollistaen sekä maakaasun käytön lopettamisen että pääkaupunkiseudun edullisimman lämmön myös tulevaisuudessa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Tuloskehitys pysyy yhtiössä ennusteiden mukaan vakaana ja hyvällä tasolla. Lähivuosien investointitaso on merkittävä pyrittäessä kohti hiilinegatiivista energiantuotantoa. Investoinnit ovat noin 100 - 200 M€ vuodessa.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2022	Ennuste 2022
Liikevaihto	270531	359640
Liikevoitto	61518	67672
Tilikauden tulos	45382	17677
Taseen loppusumma	796451	865719
Henkilöstön lkm	332	325
Bruttoinvestoinnit	110336	90467
Quick ratio	1,7	1,9
Omavaraisuusaste	44,9	38,1
Pitkäaikainen vieras pääoma	361918	396793
Leasingvastuut	116974	213327

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön toimintaan kohdistuu riskejä, joista tärkeimmät on määritetty avainriskeiksi ja niille on laadittu hallintasuunnitelmat.

Venäjän hyökättyä Ukrainaan konsernin riskienhallintaa on edelleen tehostettu tunnistettujen riskien osalta. Yhtiön Venäjään liittyvät riskikokonaisuudet ovat Fennovoiman ydinvoimahanke, polttoaineiden saatavuuteen ja hintatasoon liittyvät riskit, raaka-aineisiin, tarvikkeisiin ja palveluihin kohdistuvat hinta- ja saatavuusriskit, tietoturvariskit sekä muut taloudelliset riskit. Yhtiö jatkaa yhdessä muiden Voimaosakeyhtiö SF:n osakkaiden kanssa toimenpiteitä Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen liittyvien taloudellisten ja juridisten riskien minimoimiseksi. Monipuolinen ja kustannustehokas sähkön ja lämmön tuotantorakenne on Vantaan Energian vahvuus. Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja siitä seuranneet vaikutukset polttoainemarkkinaan nostavat energiantuotannon riskitasoa. Tulevaan ja sitä seuraavaan lämmityskauteen liittyen

voimalaitosten käytettävyyttä varmistetaan hankkimalla voimalaitoksille riittävästi niin varsinaisia kuin varapolttoaineita sekä kriittisiä varaosia. Lisäksi on tärkeää varmistaa sähkökaupan vakuuksien vaatima käyttöpääoman riittävyys. Muutokset palvelujen, tarvikkeiden ja materiaalien hinnoissa sekä saatavuudessa saattavat vaikuttaa investointien etenemiseen ja kehityshankkeisiin. Tuotannon ominaispäästöt hiilidioksidin osalta toteutuvat osittain tavoitetta korkeampina Ukrainan sodasta aiheutuneesta energian markkinatilannemuutoksesta johtuen. Kyberturvallisuuden parannustoimia sekä järjestelmien turvallisuustestauksia tehdään aktiivisesti.

Yhtiön avainriskeihin kuuluu myös poliittisiin päätöksiin liittyvä riski. Riski voi toteutua mm. haitalliseen liiketoimintaregulaatioon, energian tukijärjestelmien muutoksiin tai ympäristölupiin liittyen. Riskiä hallitaan osallistumalla energia-alan edunvalvontatyöhön ja vaikuttamiseen sekä erilaisin ennustein ja skenaarioin.

Yrityksessä tai toimialalla yleisesti voi toteutua myös riski suuresta häiriöstä energian tuotannossa tai toimituksessa asiakkaille. Häiriöiden juurisyynä voi olla esim. luonnontapahtuma, konerikko, suuronnettomuus tai inhimillinen virhe. Riskien hallinnan keinoina ovat tehokkaat kunnossapito-ohjelmat ja varautumissuunnittelu, sekä erilaisten kriisitilanteiden harjoittelu. Sähkömarkkinoihin kohdistuvan häiriötilanteen riski (esim. sähköpula) on kasvanut.

Koronaviruspandemian osalta yhtiössä on palattu lähes normaaliin toimintamalliin, jossa tarkennettua toimintaohjeistusta on enää lähinnä kriittisissä toiminnoissa. Muutoin työskentely tapahtuu läsnä- ja etätyötä yhdistävällä hybridimallilla.

Vantaan Energia on kiertotalousenergiayhtiö, jonka motivoitunut ja innovatiivinen henkilöstö mahdollistaa yrityksen vahvan kilpailukyvyn, jatkuvan kehittymisen sekä hiilinegatiivisen tulevaisuuden, joiden ansiosta yritys on henkilöstölle hyvä työpaikka, omistajille tuottava sijoitus ja kaupunkilaisille luotettava ja vakaahintainen energiantoimittaja.

	Mittari	Toteuma 2021	Tavoitetaso 2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liikevoitto M€ Pääomatehokkuus: Konsernin ROIC Osingonjakotavoite: %-osuus tilikauden tuloksesta	48,1M€ 7,5 % 50 %	44,9 M€ 5,4 % 50 %	67,2 M€ 7,2 % 50 %	Toteutuu täysin 🟩
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet					
Työturvallisuus	Tapaturmia miljoonaa työtuntia kohti	7,1	7,8	3,6	Toteutuu täysin 🟩
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Kysely , asteikko 1-5	3,8	3,8	3,9	Toteutuu täysin 🟩
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet					
Ilmastomuutoksen hillintä	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh Fossiilisista polttoaineista luopuminen vuoteen 2025 mennessä.	133	107 Kivihiilen käytön lopettaminen	115 Kivihiilen käyttö lopetettu	Toteutuu osittain ◧

VAV YHTYMÄ OY

VAV Yhtymä Oy on Vantaan kaupungin 100-prosenttisesti omistama yhtiö. VAV-konserni koostuu emoyhtiö VAV Yhtymä Oy:stä sekä kolmesta tytäryhtiöstä: VAV Asunnot Oy, VAV Palvelukodit Oy ja VAV Hoiva-asunnot Oy:stä. VAV Asunnot Oy rakennuttaa ja hallinnoi valtion tukemia ara-asuntoja, jotka muodostavat enemmistön konsernin asuntokannasta. VAV Yhtymä Oy rakennuttaa ja hallinnoi muita kohtuuhintaisia asuntoja ja VAV Palvelukodit Oy palveluasuntoja.

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Toiminta on alkuvuodesta toteutunut suunnitellusti lukuun ottamatta uustuotannon investointeja.

VAV:n toimitusjohtaja Teija Ojankoski jätti tehtävänsä 17.1.2022 jolloin väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi valittiin VAV:n asiakkuusjohtaja Lasse Käck. Uusi toimitusjohtaja Mirka Saarholma aloitti tehtävässä 1.6.2022.

Perintötie 9 kohde valmistui aikataulun mukaisesti kesällä 2022. Rakenteilla oleva Koisotie 6 etenee suunnitellun aikataulun mukaisesti valmistuen vuoden lopussa. Kohteen Peltolantie 42 rakennustyöt ovat käynnistyneet kevään 2022 aikana ja kohteeseen tulee valmistumaan 115 asuntoa vuoden 2023 loppuun mennessä. Lipstikkakujan urakkasopimuksen purettiin 21.1.2022 urakoitsijan vastuulla olevien rakennesuunnittelussa havaittujen vakavien virheiden ja puutteiden johdosta. Saatavien valvonta urakoitsijan konkurssipesältä on kesken. Urakkasopimuksen purun myötä vuoden 2022 uudisasuntotavoitteeseen ei tulla pääsemään.

Vuonna 2020 VAV ja kaupunki nostivat yhdessä kanteen yritysjärjestelyissä virheellistä veroneuvontaa antanutta asiantuntijaorganisaatiota vastaan. Kyseisen riita-asian valmisteluistunto pidettiin käräjäoikeudessa elokuussa ja pääkäsittely on sovittu lokakuulle 2022. Poistojen verotuskäsittelystä tehtiin lisäksi oikaisuvaatimus Verohallintoon, josta saatiin hylkäävä päätös keväällä 2022. VAV on jättänyt valituksen Verohallinnon päätöksestä.

Tuloskehitys ja investoinnit

Tuloskehitys on toteutunut alkuvuonna budjetoidun mukaisesti. Korkea vuokrausaste n. 99,0 % takaa tasaisen vuokratuottokertymän, jolla katetaan yhtiön kiinteistöjen ylläpidon, korjausten ja vieraan pääoman kulut.

Kohteeseen Retiisikuja 2 haettiin keväällä ARA:sta osapäätös, jonka ARA hylkäsi. Myyrmäentie 2 hankkeen korkean rakentamisen kustannukset tuovat haasteita ARA-päätöksen saamiselle.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2022	31.8.
Liikevaihto	103 000	65 215
Liikevoitto	13 000	9200
Tilikauden tulos	500	340
Taseen loppusumma	756 000	758 200
Henkilöstön lkm	54	52
Bruttoinvestoinnit	20 000	17 900
Quick ratio	1,2	2,0
Omavaraisuusaste	20	32
Pitkäaikainen vieras pääoma	495 000	496 400
Leasingvastuut	0	0

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Aikaisempia vuodelle 2022 suunniteltuja investointeja (Retiisikuja 2 ja Myyrmäentie 2) on jouduttu lykkäämään eteen päin johtuen

yleisen kustannustason noususta sekä rakentamisen materiaalipulasta. Yhtiössä on henkilöstövajetta ja rekrytointeja on meneillään. Ammattitaitoisen henkilöstön saamisessa on haasteita. Asiakastyytyväisyyden tavoitteista yhtiö on jäänyt merkittävästi johtuen asukkaiden tyytymättömyydessä kiinteistöhuollon toimintaan. VAV käynnistä jo viime vuoden puolella projektin kiinteistönhoidon uudelleenjärjestelyn osalta ja uskoo sen kautta saavan aikaan parannusta asiakastyytyväisyyden osalta.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Tavoitetaso 2022	Mittarien tilanne 1.1. – 31.8.2022	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Verotettava tulos (€) VAV Yhtymä Oy Verotettava tulos min. (€) VAV Asunnot Oy Verotettava tulos (€) VAV Palvelukodit Oy Verotettava tulos (€) VAV Hoiva-asunnot Oy		0 0 0 0	0 0 0 340 t€ / Tuleva korjaustarve huomioiden 0 €	Toteutuu täysin
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto (320 as./v)	220	241	178	Ei toteudu lainkaan
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Kiinteistön ylläpidon kustannusten nousu on pienempi kuin indeksin nousu.	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Max. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	Korjaustoiminnan PTS, M€	11,0	15,9	9,5	Toteutuu täysin
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promote Score)	32,4	37,5	27,7	Ei toteudu lainkaan
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Työtyytyväisyys	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston ka:n.	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuarvon keskiarvon	Toteutuu täysin
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	2,9	3,5	3,0	Toteutuu täysin

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Kaupungin hiilineutraalisuustavoitteet tukeminen	Aurinkoenergiajärjestelmällä tuotettu kiinteistösähkö %-osuus/v (uudet kiinteistöt) Yhtiön resurssiviisauden tiekartan mukaisten toimenpiteiden toteuttamisaste, % (tehdyt toimenpiteet / tarkasteluvuodelle suunniteltujen toimenpiteiden kokonaislukumäärä)		20 100 %	20 100	Toteutuu täysin

VTK KIINTEISTÖT OY

VTK Kiinteistöt Oy vuokraa kaupungille ja muille Vantaalla toimiville toimijoille kiinteistöjä, rakennuksia ja huoneistoja sekä toimii rakennuttajana ja kiinteistökehittäjänä vantaalaisissa kohteissa. Yhtiö toimii emoyhtiönä konsernissa.

Toiminta ja merkittävät tapahtumat

Yhtiön vuokraustoiminnassa ei ole toteutunut merkittäviä poikkeamia. Jokiuoman päiväkotirakennushankkeen aloitus on siirtynyt loppuvuoteen 2022 (hankkeen arvo n. 11 milj. euroa). Kielotie 13:n hybridirakennuksen rakentamishanke on keskeytynyt urakoitsijasta johtuen.

Tuloskehitys ja investoinnit

Luvut toteuma 1-7/2022 + budjetti 8/2022

Konsernin tulos 4,8 milj. euroa on toteutunut n. 1,7 budjetoitua parempana. Ulkoilualueiden hoito on tarkastelujaksolla ylittänyt budjetin n. 0,1 milj. eurolla, mutta korjaukset ovat toteutuneet n. 1,9 milj. euroa alle budjetoidun johtuen mm. Karsikkokuja 15:n ja 17:n vuokralaismuutosten (hammashoitolan siirto ja 3. kerroksen tilamuutokset perheneuvolalle) sekä Pointin oppilasmäärän kasvusta johtuvien muutostöiden toteutuksen siirtymisestä budjetoituun nähden (työt osin aloitettu, valmistuminen osittain vuoden 2023 puolella). Lisäksi syynä on kesän korjauskustannusten laskutuksen jälkijättöisyys.

Tarkastelujaksona 1-8/2022 toteutuneet investoinnit 1,7 milj. euroa koostuvat pääosin Kielotie 13:n hybridirakennuksen ennakkomaksuista. Kolohongan liikekeskuksen K-marketin laajennusinvestoinnista ja Myyrmäen ja Tikkurilan urheilupuistojen peruskorjauksista sekä Varia Vehkalan suunnittelukustannuksista. Kielotie 13:n kumulatiivinen kertymä taseessa on n. 6,3 milj. euroa (ml. maa-omaisuuden osto) ja Kolohongan liikekeskuksen K-marketin laajennuksen kertymä n. 1,4 milj. euroa.

Vuoden 2022 talousarviossa merkittävimmät investoinnit olivat Kielotie 13 hybridihanke n. 9 milj. euroa ja Jokiuoman uusi päiväkoti n. 8,3 milj. euroa. Varia Vehkalan kampuksen suunnittelukustannuksiin on varattu talousarviossa n. 1,1 milj. euroa (hankkeen kokonaisarvo n. 78 milj. euroa). Kivistön Putkijäte Oy:n putkijätejärjestelmän investointeihin on varattu talousarviossa 1,1 milj. euroa (rahoitus kassavaroin). Kielotie 13:n hankkeen keskeytymisen vuoksi ja Jokiuoman päiväkodin rakennushankeen aloituksen siirtymisen vuoksi VTK:n investoinnit tulevat olemaan budjetoitua (21,3 milj. euroa) n. 16 milj. euroa pienemmät vuonna 2022. Tämän vuoksi myös investointien rahoitustarve siirtyy (2022 budjetoitu 15 milj. euron lainan nosto).

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2022	31.8.
Liikevaihto	28 193	19 164
Liikevoitto	1 036	5 917
Tilikauden tulos	2 292	4 870
Taseen loppusumma	157 823	149 408
Henkilöstön lkm	9	9
Bruttoinvestoinnit	21 272	1 721
Quick ratio	0,6	1,5
Omavaraisuusaste, sis. leasingvastuut	33	35
Pitkäaikainen vieras pääoma	92 935	81 497
Leasingvastuut	31 305	32 348

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

VTK Kiinteistöt Oy:n peruskorjaukset ja energiakatselmuksen mukaiset toimenpiteet painottuvat kesälle ja syksylle. Energiansäästö Co2 - % -tavoite tullaan ylittämään, sillä Myyrmäen urheilupuistoissa syksyllä 2021 käyttöönotettu lauhdelämmön hyödyntäminen jäähalleissa ja jalkapallohallissa tuottavat jatkossa merkittävät energiansäästöt.

Vantaan kaupungin yhtiölle asettamien omistajapoliittisten linjausten mukaisesti VTK

rakennuttaa toisen asteen koulutilat. Varia Vehkalan kampushankkeen urakkakilpailutus tehdään loppuvuoden 2022 aikana ja rakentamisen arvioidaan alkavan lopputalvesta 2023. Tulevia toisen asteen kouluhankkeita ovat mm. Jokiniemen kampushanke ja Aviapoliksen lukio. Yhtiön vanha kiinteistökanta on jo saavuttanut yli 20 vuoden iän, jonka vuoksi tulevina vuosina on varauduttava merkittäviin korjausinvestointeihin, jotta erityisesti tavanomaisten toimitilakohteiden arvot kyetään säilyttämään. Uudishankkeiden osalta riskinä on Ukrainan sotatilanteen mahdolliset vaikutukset rakennuskustannuksiin.

Toisen asteen kouluhankkeiden ja rakennusten ikääntyminen nostaa merkittävästi yhtiön lainakantaa. Lainojen korkotaso muodostaa rahoitusriskin, sillä lähivuodet voivat muodostua rahoituksellisesti haasteelliseksi.

Kiinteistö Oy Myyrinselkä on hakenut yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa asemakaavan muutosta ja tontinluovutuskilpailu toteutuu vuoden 2023 aikana. Kivistön Putkijäte Oy:n koonta-aseman laajennus n. 6 milj. eur on siirtynyt tuleville vuosille.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Tavoitetaso 2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen tilinpito	Omavaraisuusaste % Tulos, milj. eur Ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste (%)	31,7 3,0	yli 20 2,0 93	35 5,3 93	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Liikevaihdosta vähintään n. 10 % käytetään peruskorjauksiin, milj. eur	10	10	7	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen tukeminen	Energiansäästö Co2 -päästöistä % (2018 vertailukelpoinen lähtötaso 9 305 tCo2/a) Energiakatselmusten suositusten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen vuosina 2021-2025, toteuttamisaste %/vuosi (seurantajakso yhteensä 100%)	-2,5	-3,0 28	n. -23 % verrattuna 1–7/2018 toteumaan Toimenpiteiden toteutus kesken	Toteutuu täysin

VANTAAN TILAPALVELUT VANTTI OY

Vantti on Vantaan kaupungin kokonaan omistama in house -yhtiö, tuottaa ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja Vantaan kaupungille.

Toiminta ja merkittävät tapahtumat

Yhtiön toiminta on alkuvuoden osalta edennyt suunnitellulla tavalla.

Vantaan konsernijaosto päätti 11.10.2021, että Vantin eri päätoimintojen osalta tehdään jatkoselvitys vuonna 2022. KPMG tekemä selvitys valmistui toukokuussa 2022 ja Vantaan kaupungin konsernijaosto päätti kokouksessaan 13.6. palauttaa Vantin omistajapoliittiset linjaukset uudelleen valmisteluun.

Vantin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kesken toteutettiin kesäkuussa 2022 liiketoimintakauppa ateria- ja puhtauspalveluiden osalta, jonka myötä henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti vanhoina työntekijöinä hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueen tarkoituksena on luovuttaa liiketoiminta edelleen sen kilpailuttamalle palveluntuottajalle. Vartijapalveluiden osalta neuvottelut ovat käynnissä.

Ateriakomponenttikilpailutus julkaistiin maaliskuun lopussa. Päätökset toimittajasta ja vaikutukset tuleviin kustannuksiin ovat selvillä. Yhteistyö uuden toimittajan, Feelian, kanssa alkoi elokuun alussa.

Oppilasruokailun laskutus kaupungilta muuttui arvonlisäverolliseksi vuoden 2022 alusta. Tämän johdosta Vantti voi myös vähentää oppilasruokailuun liittyvistä ostolaskuistaan arvonlisäveron kokonaisuudessaan. Muutos perustuu ennakkoratkaisuun, jonka keskusverolautakunta (KVL) antoi 28.4.2021 oppilasateriapalvelujen arvonlisäverokohtelusta.

Yhtiö jätti palveluiden hinnoitteluesitykset vuodelle 2023 Vantaan kaupungin toimialoille elokuun alussa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Heinäkuun jälkeen tulosennuste on n. 408 t€. Loppuvuoden tarkalla kuluseurannalla odotetaan, että budjetoitu tulos 538 t€ tullaan vielä saavuttamaan. Yhtiön kassan määrä 15.8.2022 oli noin 3,2 m€ (15.8.2021 2,8 m€).

Vantin merkittävimmät investoinnit liittyvät yhtiön tietojärjestelmiin. Yhtiö on varautunut keskipitkän aikavälin investointisuunnitelmassaan vuoteen 2023 mennessä seuraaviin ICT-investointeihin (arvioitu kokonaiskustannus suluissa): Puhtauspalveluiden toiminnanohjausjärjestelmä (150–300 t€), Ateriapalveluiden Aromijärjestelmän uusi versio (150 t€).

Vuodelle 2022 suunnitellut taseeseen kirjattavat investoinnit ovat yhteismäärältään 670 000 euroa.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2022	31.8.
Liikevaihto	52 343	33 849
Liikevoitto	641	116
Tilikauden tulos	538	35
Taseen loppusumma	12 400	9 092
Henkilöstön lkm	1 000	990
Bruttoinvestoinnit	670	141
Quick ratio	1,18	1,24
Omavaraisuusaste	25,0	30,2
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	800	495

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiön tulos on alkuvuoden osalta suunnitellun mukainen. Loppuvuoden osalta kuitenkin odotetaan tavarantoimittajilta merkittäviä hinnankorotuksia, jotka vaikuttavat 2022 tulokseen. TES-neuvottelut päättyivät kesäkuussa ja uusi sopimus on 2+1 vuotinen.

Vuoden 2022 osalta palkkojen korotuksilla ei ole merkittävää vaikutusta yhtiön tulokseen.

Henkilöstö- ja asiakastyytyväisyyden mittareiden tulokset ovat saatavilla vuoden lopussa. Sairauspoissaolojen poissaolo-% on kesäkuun jälkeen 5,97 %. Ympäristötavoitteeksi asetettu biojätemäärän vähentäminen on heinäkuun jälkeen 51 g / ruokailija.

Sosiaali -ja terveydenhuollon palvelutuotanto loppuu vuoden 2023 alussa. Palveluiden piirissä Vantilla on n. 130 henkilöä ja liikevaihtovaikutus n. 7,6milj€.

Yhtiön lähitulevaisuuteen liittyvällä epäselvyydellä (Vantaan kaupungin tukipalvelujen hankinta) tulee olemaan vaikutuksia rekrytointeihin, tuleviin kilpailutuksiin ja henkilöstön vaihtuvuuteen. Riskinä on, että edellä mainitut seikat heijastuvat Henkilöstö- ja asiakastyytyväisyyteen sekä yhtiön kehityshankkeisiin.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Tavoitetaso 2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta	0,57	1,00	0,77 (ennuste 31.7.2022) Tavoite edelleen saavutettavissa.	Toteutuu täysin ■
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet					
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	Pisteluvun muutos	+19	+ 20		Ei tietoa ☐
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1-5	4,0	4,10		Ei tietoa ☐
Sairauspoissaolot %	%	5,40	5,80	5,97 (30.6.2022 asti, mutta ennustetaan, että tavoite toteutuu.)	Toteutuu täysin ■
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet					
Kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen tukeminen	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa/ruokailija: Ateriapalvelujen hiilijalanjäljen pienentäminen	50,5	45 Hiilijalanjälkilaskurin käyttöönotto	51 (per 31.7.2022)	Toteutuu osittain ◧

MERCURIA KAUPPAOPPILAITOS OY

Mercuria kauppaoppilaitos Oy on Vantaan kaupungin ja Helsingin Kauppiaitten Yhdistys ry:n omistama yhtiö, joka ylläpitää liiketalouden alan koulutusta tarjoavaa Mercuriaa.

Toiminta ja merkittävät tapahtumat

Vuosi 2022 alkoi lähiopetuksessa, vaikka pandemia vielä jylläsikin. Koulun toimintaa on pystytty ylläpitämään normaalisti muutamasta sairastumisesta huolimatta. Huhti-toukokuu oli vilkasta aikaa kansainvälisyyden osalta. Erasmus+-hanke ”Creative Minds” päättyi, ja loppuseminaari järjestettiin Mercuriassa. Hankkeessa Mercurian opiskelijat loivat startup-yritykset yhdessä hollantilaisten, saksalaisten ja espanjalaisten opiskelijoiden kanssa. Uutena yhteistyökumppanina on thaimaalainen TAB, jonne opiskelijaryhmä teki kahden viikon opintomatkan. Vastaavasti 12 thaimaalaista opiskelijaa ja kaksi opettajaa vierailivat Mercuriassa touko-kesäkuussa. Myös ulkomaan työssäoppimisjaksot käynnistyivät pitkän koronatauon jälkeen.

Mercurian henkilöstömäärä on kasvanut vuoden 2022 aikana. Vuoden alussa palkattiin kaksi uutta ammatillista opettajaa. Toisen tehtävänä on auttaa opiskelijoita saattamaan loppuun kesken jääneitä opintoja. Erityisesti painopisteenä on työelämässä oppiminen ja puuttuvien suoritusten korvaaminen työssäoppimalla. Elokuussa yhtiössä aloitti jälleen kaksi uutta opettajaa: toinen suomen kielessä ja viestinnässä ja toinen sosiaalisen median sisällöntuotannossa. Sosiaalisen median sisällöntuotannosta on tarkoitus rakentaa uusi, paikallinen tutkinnon osa Mercurian tarjontaan.

Alkuvuoden aikana Mercuriasta valmistui ennätykselliset 41 opiskelijaa kaksoistutkintoon. Ammattitaidon Suomen mestaruuskisoissa Mercurian opiskelijoita suoriutui finaaliin kaikissa liiketoiminnan perustutkintoon liittyvissä lajeissa ja myös mitali saavutettiin.

Yhtiön voimassa oleva strategiakausi lähestyy loppuaan. Strategian päivitystyö on käynnistetty yhteistyössä hallituksen, johtoryhmän, henkilöstön ja sidosryhmien kanssa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Elokuun lopun tulosluvut perustuvat tammi-heinäkuun toteutumaan sekä elokuun talousarvioon. Yhtiön talousluvut ovat kehittyneet odotetulla tavalla. Alkuvuoden talousarvioon verrattuna liikevaihto ja tulos ovat hieman budjetoitua korkeammalla tasolla. Toteutetuista rekrytoinneista huolimatta henkilöstökulut ovat alle talousarvion. Pääosa vuodelle suunnitelluista investoinneista on toteutettu kesän aikana. Suurin yksittäinen investointi (aurinkosähköprojekti) siirtyy toteutettavaksi seuraavalle vuodelle. Haastavan hankkeen suunnittelua päätettiin jatkaa ja kilpailutus olisi tarkoitus käynnistää vuoden vaihteen jälkeen. Yhtiön maksuvalmiuden ja omavaraisuuden tunnusluvuissa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Leasingvastuut ovat jatkaneet kasvua johtuen oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvistä laitehankinnoista.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2022	31.8.
Liikevaihto	8031	5388
Liikevoitto	530	398
Tilikauden tulos	579	405
Taseen loppusumma	20800	20523
Henkilöstön lkm	55	60
Bruttoinvestoinnit	525	152
Quick ratio	8	11
Omavaraisuusaste	95	95
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	250	265

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Pitkä etäopetusjakso lisäsi opiskelijoiden osaamis- ja hyvinvointivajetta. Riskinä on, että aiempien vuosien hyvät valmistumisluvut laskevat ja opintojen keskeyttäminen lisääntyy. Laitteiden saatavuusongelmat vaikeuttavat erityisesti tietokonehankintoja.

Koulutusorganisaationa yhtiön tärkein voimavara on sitoutunut ja osaava henkilöstö. Oikeanlaisen osaamisen saaminen ja pitäminen yhtiössä vaatii toimenpiteitä, johon Mercurian tulee jatkossakin keskittyä. Lainsäädännössä tapahtuvat jatkuvat muutokset edellyttävät henkilöstöltä sopeutumiskykyä ja muutosmyönteisyyttä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Tavoitetaso 2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Nettotulos, Euroa *)	769 564	150000	404500	Toteutuu täysin
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste %	100	100	100	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kpl	800 + 12 lisäsuorite päätöksellä	805	850	Toteutuu täysin
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättökysely)	nps-indeksi	58	57	64	Toteutuu täysin
Työelämäpalaute (amispalaute)	Tyytyväisyys 1-5	Tietoa ei saatavilla.	4	4,4	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1-5	4,3	4,1	4,3	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen tukeminen	Uusiutuvan energian osuus kiinteistön käyttämästä energiasta (%)	100 %	100	100	Toteutuu täysin
Vastuullisuuskampanjat / tapahtumat	kpl/vuosi	4	6	2	Toteutuu täysin

*) Tulokseen vaikuttavat valtionrahoituksen mahdolliset maksuperusteiden muutokset ja maksuaikataulu

Vantaa
Vanda

Vantaa

Sitovat tavoitteet OVK 2/2022

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki							
1. Hallittu käyttötalouden menokehitys	Toimintamenojen kasvu-%	4,0 %	Talousarvion 2022 mukainen	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Matti Ruusula	Valtuustokauden strategian, talousarvion 2022 sekä tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaiset kehittämistoimenpiteet.	Käyttötalousmenojen kasvu edellisvuodesta tilanteessa 31.8.2022 on 5,2 prosenttia koronaepidemian kasvattaessa toimintamenoja. Talousarviossa ennakoitiin 2,8 prosentin vuotuista menokasvua vuoden 2021 talousarvion toteumaan nähden. Koronaepidemian aiheuttamia vaikutuksia toimintamenoihin ja valtion koronakorvausten kautta toimintatuloihin tarkennetaan vuoden aikana.	Tavoite ei toteutune lainkaan.
2. Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitelman mukaisesti	Tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutuminen	Ohjelma valmistunut v. 2021 helmikuussa	Tuottavuus- ja kasvuohjelman vuoden 2022 toimenpiteet toteutuvat. Tulevien vuosien talouden suunnittelussa edetään tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Matti Ruusula	Vuoden 2022 toimenpiteitä toteutetaan osana käyttösuunnitelmaa. Ohjelma toimii vuoden 2023 talousarviovalmistelun pohjana.	Tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutus etenee suunnitellusti.	Tavoite toteutunee täysin.
3. Kaupunki saa maanmyyntivoittoja, maanvuokratuloja ja sopimuskorvauksia yhteensä 45 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	59,4 milj. euroa	45 milj. euroa	Tero Anttila	Yritystontteja on myyty 7 kpl ja yksi teollisuustontti on vuokrattu osto-optiolla. Asuinkerrostalotontteja on myyty kolme kappaletta ja vuokrattu yksi. Rivitalo- ja yhtiömuotoisia erillistalotontteja on myyty kaksi. Yksi tontti on vuokrattu erityisryhmien asumiskäyttöön.	Elokuun loppuun mennessä maanmyyntivoittoja, maanvuokratuloja ja sopimuskorvauksia on toteutunut yhteensä noin 30 milj. euroa. Loppuvuoden osalta epävarmuustekijät ovat lisääntyneet ja erityisesti asuntotonttien kysyntä on laskussa.	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
4. Vantaan maa- ja asuntopoliittinen ohjelma päivitetään	Ohjelman valmistelu käynnistetään.	Nykyiset maa- ja asuntopoliittiset linjaukset on hyväksytty vuonna 2018 ja ensimmäinen seurantaraportti valmistui vuonna 2020.	Ohjelma on valmis kesäkuuhun mennessä.	Tero Anttila	Maa- ja asuntopoliittisten linjausten päivitystyö on valmistunut kesäkuussa 2022 ja päivitetyt linjaukset ovat päätöskäsittelyssä. Esitys jäi pöydälle 10.8. kaupunkitilalautakunnassa. Kevään aikana järjestettiin useita tilaisuuksia päätöksentekijöille ja järjestettiin kyselyt rakennuttajille ja palveluverkon suunnittelijoille.	Ohjelman päivitysesitys on valmistunut kesäkuussa 2022, päätöksenteko syksyllä 2022.	Tavoite toteutunee täysin.
5. Varmistetaan, että kaupunkikonsernin omistusten kokonaisuus on tarkoituksenmukainen ja kaupungin palvelutuotantoa tukeva	Tehdään kokonaistarkastelu ja suunnitelma konserniyhtiöiden omistusten kokonaisuudesta ja strategiset valinnat siitä, mitä kaupungin tulisi omistaa ja mistä omistuksista luopua sekä toteutussuunnitelma luopumisille. Suunnitelma sisältää linjaukset ja aikataulun.	Kokonaisvaltainen suunnitelma puuttuu. Jokaisella yhtiöllä omistajapoliittinen linjaus, joka valmistunut talvella 2020-2021.	Tarkastelu ja suunnitelma tehty sekä niihin liittyvät periaatelinjaukset hyväksytty päätöksenteossa. Suunnitelman vuosien 2022 toteutus tehty.	Kirsi-Marja Lievonen	Ohjelmaa valmisteltu keväällä 2022. Ohjelma esitelty konsernijaostolle 3.5.2022. Konsernijaoston hyväksynyt muutoin ohjelman kokonaisuudessaan 13.6.2022 pl. yksi yhtiö (K Oy Korson toimistokeskus).	Ohjelmaa valmisteltu keväällä 2022. Ohjelma esitelty konsernijaostolle 3.5.2022. Konsernijaoston hyväksynyt muutoin ohjelman kokonaisuudessaan 13.6.2022 pl. yksi yhtiö (K Oy Korson toimistokeskus).	Tavoite toteutunee täysin.
6. Työmarkkinatuen kuntaosuus saadaan laskuun kuntakokeilun myötä	Työmarkkinatuen kuntaosuus	21,9 milj. euroa	23 milj. euroa	Jaakko Niinistö	Uusi asiakaspalvelumalli kohdennettuna toimenpiteenä vaikuttavuuspilotti. Palveluohjauksen kehittämisen jatkuva seuranta.	1-7/2022 toteuma: 15,77 milj. euroa. Pitkäaikaistyöttömyys on kääntynyt laskuun.	Tavoite toteutunee osittain.
7. Asiakkaiden työttömyysjaksot lyhenevät kuntakokeilussa	Työttömyysjakson keskimääräinen kesto	Työnhaun keskimääräinen kesto 10/2020: 39 viikkoa	35 viikkoa	Jaakko Niinistö	Palveluohjausta, omavalmentajien rekrytointia ja perehdytystä on merkittävästi tehostettu.	Lukua ei ole tässä vaiheessa vielä saatavissa.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
8. Työttömyys vähenee	Pitkäaikaistyöttömien määrä	4 115 pitkäaikaistyöttöntä 12/2020	4115	Jaakko Niinistö	Palveluohjausta, omavalmentajien rekrytointia ja perehdytystä on merkittävästi tehostettu.	6043	Tavoite toteutunee osittain.
	Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä	4 388 alle 30-vuotiasta työtöntä 12/2020	3600		Palveluohjausta, omavalmentajien rekrytointia ja perehdytystä on merkittävästi tehostettu.	3391	
	Vieraskielisten työttömien määrä	6294 vieraskielistä työtöntä 12/2020	6000		Palveluohjausta, omavalmentajien rekrytointia ja perehdytystä on merkittävästi tehostettu.	6176	

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
9. Vantaa on vetovoimainen yritysympäristö	Vantaan työpaikkojen määrä kehittyy positiivisesti.	Työpaikkoja: 122 871 (2019)	+1 %	Jaakko Niinistö	Vantaan yritysklustereiden toiminnan kehittäminen. Kasvu- ja elinvoimaohjelman valmistelun käynnistäminen. Invest in -toimintojen käynnistäminen. Pk-yritysten osaamisen kehittäminen.	110 705 (2020) Alustavien tietojen perusteella työpaikkamäärän merkittävä pudotus kytkeytyy lentoliikenteen pysähtymiseen 2020 koronan takia.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
10. Vantaalaisen työelämän vaatimuksiin vastaava ammatillinen koulutus	Valmistuvien sijoittuminen työelämään	Työelämän ulkopuolelle jääneet, (opiskelijoiden päättökyselyn tieto – työtön) 6 %.	Työttömänä 4 %	Katri Kalske	Kiinnitetty erityistä huomiota joustavaan valmistumiseen.	5 %	Tavoite toteutunee osittain.
11. Suunnitelma IB-jatkumon toteuttamiseksi osana oppimiskampusta	Suunnitelma laadittu	Suunnittelua ei aloitettu	Suunnitelma hyväksytty	Katri Kalske	IB Career Related -ohjelman haku on edennyt suunnitellusti ja IBO:lle on jätetty "Application for Candidacy" -hakemus.	Suunnittelu ja toteuttaminen aloitettu IB CP -ohjelman osalta.	Tavoite toteutunee täysin.
12. Vantaan maine ja vetovoima paranee	Kuntien mainetutkimus	Maine: 3.25 Vetovoima: 3.42	Maine: 3.35 (+0.1) Vetovoima: 3.52 (+0.1)	Mari Kalmari	Mittarina T-median kaupunkien maine & vetovoima -tutkimus. Tutkimus tilattu 25.4.2022.	Vantaan tutkimustulokset (tilanne loppuvuosi 2022) saadaan alkuvuodesta 2023.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
Hyvät asukaslähtöiset palvelut							
13. Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu	Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa (3. vapaa aika lääkärille T3, mediaani, vrk)	46 vrk	14 vrk	Timo Aronkytö	On varmistettu, että aikoja on varattavissa 3 kk päähän mm. luomalla vakioidut aikataulupohjat lääkäreille. Lääkäriresursseja on vahvistettu. Vastaanotoille pääsyn nopeudessa on terveysasemakohtaista vaihtelua. Kesälomakaudella ei ammattilaisia pitämässä ajanvarauspohjia auki, mikä heijastuu T3-tietoon.	78 vrk (30.6.2022)	Tavoite ei toteutune lainkaan.
14. Kotona asuvien ikääntyneiden osuus pysyy saavutetulla tasolla hyvinvoinnin tasoa ylläpitäen	Omassa kodissa ilman palvelutarvetta tai kotona asumista tukevien palvelujen turvin asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus	93,4 %	93,4 %	Timo Aronkytö	Kotiin vietävien kuntoutuspalvelujen kehittäminen ja osaamisen vahvistaminen kotihoidossa. Omaishoidontuen 3. hoitoryhmä otettu käyttöön 1.5.2022. Käynnistetty kotona asumista tukevien etäpalvelujen kehittämishanke, jonka myötä pilotoidaan kuntouttavia etäpalveluja. Etäkotihoidon piirissä tällä hetkellä 16 asiakasta.	93,4 % (31.7.2022)	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
					Yhteisöllisyyttä edistävät ikäystävälliset kylät -hanke käynnistynyt 1.5.2022.		
15. Asiakas pääsee suun terveydenhuollon palveluihin paremmin ja tarpeen mukaisesti	Odotusaika hammaslääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa (3. vapaa aika lääkärille T3, mediaani, vrk)	120 vrk	90 vrk	Helena Salusjärvi-Juopperi /Timo Aronkytö	Tavoitteen saavuttamiseksi keskeistä on hoitovelkaan vastaaminen. Hoitotakuujonon purkua on tehty henkilökunnan tekemänä lisätyönä. Pandemiatilanteen heikentyminen rajoitti toimintavolyymia. Palveluseteli käytössä 1.6.2022 alkaen ja yksityinen toimija purkaa hoitotakuujonoa 1.9.2022 alkaen. Tavoite saavutaan alkuvuodesta 2023.	150	Tavoite toteutunee osittain.
16. Laajennetaan lapsille ja nuorille suunnattua harrastustarjontaa ja parannetaan harrastusten saavutettavuutta	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % (Kouluterveyskyselyn osio kohdennetulle alueelle)	4. ja 5. -luokkalaisista 88 % (2019), 83,7 % (2021, koko Vantaa) 8. ja 9. -luokkalaisista 95,2 % (2019), 93,8 % (2021, koko Vantaa)	4. ja 5. -luokkalaisista kohdealueella 90 % (kysely 2022) 8. ja 9. -luokkalaisista kohdealueella 95 % (kysely 2022)	Riikka Åstrand (raportointivastuu) ja Katri Kalske	KAKU-KASO -yhteistyöryhmä koossa, toimintasuunnitelma laadittu ja toimenpiteet etenevät suunnitelman mukaisesti. Painopiste keväällä kenttäpartiotoiminnan käynnistämisessä, harrastustarjonnan ja viestinnän työkalujen kehittämisessä. Syyskuussa järjestetään Hakunila Happy Hobby Day tapahtuma koululla, jonka tarkoituksena on antaa koulun oppilaille ja heidän perheilleen mahdollisuus tutustua alueen harrastustarjontaan. Harrastusmahdollisuuksia ja toiminnallisia pisteitä järjestetään KAKU:n toimesta yhteistyössä koulun kanssa. Valtakunnallisen harrastusviikon aikana 5-9.9 käynnistyy koko kaupungin laajuinen harrastusten markkinointikampanja.	Kohdekoulun lähtötaso on koko Vantaan keskiarvoa alhaisempi, joten tavoitetaso on haastava, mutta parannettavissa. Kysely toteutetaan syys-talvikaudella 2022 kaikille kohdekoulun oppilaille.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
	Harrastusten Vantaa -hankkeeseen osallistuneet, joille kyseessä on ainoa harrastus lkm (kysely osallistuvien perheille)	Hankkeeseen osallistuneista lapsista/nuorista ilmoitti tämän olevan heidän ainoa harrastus: 32 % (pilottihankkeen kysely kevät 2021)	Hankkeeseen osallistuneista lapsista/nuorista ilmoitti tämän olevan heidän ainoa harrastus: >32 % (kysely syksy 2022)		Harrastusryhmiin osallistuneista lapsista ja nuorista 34 % kertoi Harrastusten Vantaa harrastuksen olevan heidän ainoa ohjattu harrastus.	Kevään 2022 kyselyssä 34 %. Lukuvuoden 2022-2023 tulokset selviävät marraskuussa 2022.	

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
17. Oppivelvollisuuden laajennuksen tarjoamat väylät tavoittavat vantaalaiset nuoret	Perusopetuksen opiskelijoiden sijoittuminen 2. asteen opintoihin	13 perusopetuksen keväällä 2020 päättänyttä opiskelijaa ei ole jatkanut opintoja (tilastointipäivä 20.9.2020).	Kaikki perusopetuksen päättäneet ovat jatkaneet opintoja toisella asteella tai TUVA-koulutuksessa.	Katri Kalske	On luotu rakenteita ja tehty toimialarajat ylittävää yhteistyötä opiskelijoiden sijoittumisen tukemiseksi. 1.8.2022 aloitetaan tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA).	Ilman toisen asteen koulutuspaikkaa oleville on osoitettu koulutuspaikat.	Tavoite toteutunee täysin.
18. Kaupungin valmiussuunnittelun taso paranee	Toimialojen ja liikelaitosten valmiussuunnitelmien päivittäminen	Osa toimialojen valmiussuunnitelmista on päivittämättä.	Kaikkien toimialojen sekä liikelaitosten valmiussuunnitelmat päivitetty vuoden 2022 loppuun mennessä (max 3 v vanhoja).	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Hanna Ormio	Kason valmiussuunnitelma on päivitetty ja hyväksytty alkuvuodesta 2022. KATO ja Vantti Oy laativat suunnitelmansa vuoden loppuun mennessä. KATOn toimialalta ympäristöterveydenhuolto on päivittänyt omansa jo 2021. KUPELAn valmiussuunnitelman on tarkoitus valmistua vuoden 2022 aikana, jolloin siinä voidaan ottaa huomioon myös hyvinvointialueelle siirtymisen vaikutukset. KAJO, KAKU ja SOSTER ovat päivittäneet valmiussuunnitelmansa 2021; soster kevyellä päivityksellä, koska valmistelevat hyvinvointialueelle siirtymistä ja tekevät mahdolliset suuremmat muutokset sen jälkeen.	Kolme valmiussuunnitelmaa laaditaan vielä loppuvuonna, muilta osin valmista.	Tavoite toteutunee täysin.
	Hyvinvointialueuudistus: uusien rakenteiden suunnittelu valmiussuunnitteluun ja varautumiseen Vantaan ja Keravan alueella.	Hyvinvointialueen muodostaminen 2023 vaatii muutoksia valmiuden ja varautumisen rakenteisiin.	Uudet rakenteet ja vastuut valmiussuunnitteluun varautumiseen suunniteltu yhteistyössä tulevan hyvinvointialueen kanssa.		Kaupunginjohtaja on asettanut työryhmän tehtävään. Siinä on edustus Vantaan ja Keravan kaupungeilta sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta. Nykytilaselvitys on valmis.	Rakenteiden suunnittelu jatkuu.	
19. Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet sekä esteettömyysvaatimukset ovat vaatimusten mukaisia ja sisäilmaoireilu hallinnassa	Kuntotarkastukset sekä huolto- ja korjaustyöohjelmat	Korjaustarpeet selvitetty noin 80 kohteessa ja osa korjaustoimista toteutettu. Selvitysvaiheessa noin 90 kohdetta.	Toimitilojen tekninen kunto ja sisäilmatilanne todetaan tarkastuksin säännöllisesti. Toimenpiteitä toteutetaan priorisoitujen huolto- ja korjaustyöohjelmien perusteella.	Tero Anttila	Sisäilmaan liittyvää seurantaa, tarkastuksia tai tutkimuksia noin 50 kohteessa kevään ja kesän aikana. Tutkimuksiin perustuvia korjauksia toteutettu useissa kohteissa kesän aikana. Korjausten onnistumisen arviointi sisäilmakyselyin loppuvuodesta. Kunnossapidon auditointien yhteydessä kiinnitetty erityistä huomiota esteettömyyden parantamiseen tähtääviin	Toimenpiteitä tehdään suunnitelmallisesti jatkuvana toimintana.	Tavoite toteutunee täysin.

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
					toimenpiteisiin, joita viedään valmisteilla oleviin työohjelmiin.		
	Oireilu ennen ja jälkeen korjauksen	Oireilu ennen korjauksia	Oireilu vähenee		Sisäilmahaittoja ja oireita kartoittava kysely henkilöstölle toteutettu ennen korjauksia kymmenessä kohteessa, joissa korjaukset toteutuivat kesän aikana. Kysely uusitaan korjausten jälkeen loppuvuodesta.	Mittauksia tehdään korjaushankkeiden yhteydessä. Oireilun vähentyminen todennettavissa loppuvuodesta.	
20. Tehdään digitaalisen siirtymän kokonaisvaltainen toimenpideohjelma	1. Digitaalisen siirtymän toimenpideohjelma on valmis ja vuoden 2022 toimenpiteet toteutuneet. 2. Asiakaspalvelu-2030 -visio ja toimenpideohjelma on valmis ja vuoden 2022 toimenpiteet toteutuneet.	Kokonaisvaltaista tarkastelua ei ole tehty. Lisäksi vaatii näkemyksen myös läsnä tapahtuvista asiakkaiden neuvontapalveluista sekä kuntalaisten osaamisen varmistamisen.	Asiakaspalvelu-2030 -visio on valmis ja toimenpideohjelmat vuosille 2022-2025 laadittu.	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen (1) ja Ulla Virtanen (2)	1. Digitaalisen siirtymän suunnittelu käynnistynyt ja siihen tunnistettuja investointeja edistetään. 2. Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyön toteuttamissuunnitelma on valmis. Seuraavassa vaiheessa osallistetaan laaja-alaisesti sidosryhmiä.	1. Digitaalisen siirtymän ohjelma on kesken. 2. Asiakaspalvelun vision ohjelmatyö on kesken.	Tavoite toteutune täysin.
Eriarvoistumisen estäminen							
21. Vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee	Tuntee itsensä usein yksinäiseksi % (Kouluterveyskyselyn osio kohdennetulle alueelle)	4. ja 5. -luokkalaisista 3,9 % (2019), 5 % (2021, koko Vantaa) 8. ja 9. -luokkalaisista 12 % (2019), 15,9 % (2021, koko Vantaa)	4. ja 5. -luokkalaisista kohdealueella 2 % (kysely 2022) 8. ja 9. -luokkalaisista kohdealueella 10 % (kysely 2022)	Riikka Åstrand	KAKU-KASO -yhteistyöryhmä koossa ja kokoontuu säännöllisesti. Toimintasuunnitelma laadittu ja toimenpiteet etenevät suunnitelman mukaisesti. Painopiste keväällä kenttäpartiotoiminnan käynnistämisessä sekä harrastustarjonnan ja viestinnän työkalujen kehittämisessä. Syyskaudella toteutetaan kohdealueella kysely kaikille oppilaille, jolla seurataan tavoitetilan saavuttamista.	Kysely toteutetaan syys-talvikaudella 2022 kaikille kohdekoulun oppilaille.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
	Osallisuusindikaattori (osallisuuskysely)	Osallisuusindikaattori 77 (ka. 2020 ja 2021)	Osallisuusindikaattori 80 (osallisuuskysely 2022)		Osallistuva Vantaa -ohjelma hyväksytty. Osallisuuden koordinaatioryhmän toiminta käynnistetty ja Osallistuva Vantaa -ohjelman toimenpiteitä aloitettu.	Viimeisimmän osallisuuskyselyn (kerätty vuoden 2022 alussa) tuloksissa osallisuusindikaattori oli 78,4. Seuraava kyselyaineisto kerätään loppuvuodesta.	

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
22. Nuorten mielenterveyttä tuetaan nopeuttamalla palvelujen piiriin pääsyä ja kehittämällä palveluita	Odotusaika opiskeluhuollon kuraattorien ja psykologien sekä nuortenkeskus Nupin palveluihin pääsyyn	Yksilökohtaisen työn lakisääteiset määräajat kouluikäisten ja toisen asteen psykologien osalta: 22,5 % asiakkaista ei ole saanut palvelua määräajassa. Nuortenkeskus Nuppi: 43 vrk (keskimäärinen odotusaika)	Opiskeluhuolto: 7 koulun työpäivää Nuortenkeskus Nuppi: keskimääräinen odotusaika palveluun enintään 10 vrk	Katri Kalske ja Timo Aronkytö	Opiskeluhuollon palveluissa (psykologi, kuraattori ja terveydenhoitaja) on pilotoitu tiimityömallia, jonka tavoitteena on nopeuttaa palveluun pääsyä. Psykologien suuret rekrytointivaikeudet eivät mahdollista psykologipalvelun tarjoamista oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti. Nuortenkeskus Nuppiin osana toipumissuunnitelmaa kohdennetut lisävakanssit on täytetty ja yksikön laajentumiseen liittyvistä vakansseista on täytetty 8/14. Loput vakanssit täytetään elo-syyskuussa 2022. Uusi Länsi-Vantaan toimipiste Nuppi Myyrmäki on avattu Virtataloon väliaikaisiin tiloihin toukokuussa. Varsinaiset tilat Virtatalossa ovat remontissa ja arvioitu muuttoaika on lokakuussa. Toimintamalleja on tehostettu ja nuorelle annetaan mm. ensikäyntiaika heti ensiyhteydenoton perusteella. IPC- ja CoolKids-menetelmiä hyödynnetään aktiivisesti ja ryhmät kokoontuvat neljä kertaa vuodessa. Keväällä on käynnistetty yhteinen kehittämistyö HUS:n nuorisopsykiatrian kanssa.	Perusopetuksessa 8,3 % ei ole saanut aikaa psykologille määräajan puitteissa. Vastaava luku toisella asteella on 18,9 %. Lisäksi useammalta koululta ja toisen asteen oppilaitoksesta puuttui psykologin palvelut kokonaan rekrytointiongelmien takia eikä palvelua ole siten pystytty järjestämään eikä määräajan toteutumistakaan pystytä laskemaan. Nuortenkeskus Nuppi: odotusajan keskiarvo elokuussa 2022 oli 36 vrk. Maaliskuussa 2022 siirrytty manuaalisesta raportoinnista Apotin raportointiin.	Tavoite toteutunee osittain.
	Nuorten antama palaute palvelusta (esim. NPS)	Palautetta ei ole kerätty.	Palautetta kerätään ja nuorten tyytyväisyys palveluihin kasvaa.		Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattorityön asiakaspalautteeseen on kehitetty menetelmää, joka otetaan käyttöön elokuussa 2022. Nuorilta kysytään suullisesti joka kohtaamisen yhteydessä, saiko hän apua tarvitsemaansa asiaan ja kokiko hän tulleensa kuulluksi. Palaute on pääosin myönteistä. Nuoret kokevat tulleensa kuulluiksi ja ovat tyytyväisiä saamaansa kokonaisvaltaiseen tukeen.	Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattorityön asiakaspalautetta kerätään elokuusta 2022 alkaen menetelmän valmistuessa. Nuortenkeskus Nupin osalta sähköinen palautejärjestelmä otetaan käyttöön elo-syyskuussa.	

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
					Kriittistä palautetta on saatu odotusajan pituudesta.		
	Koulupsykologien tehtävien täyttöaste	81,4	100		Psykologityöstä on tehty rekryvideo, hakijoille on tarjottu rekrytoinnin yhteydessä ammatillista täydennyskoulutusta ja esitelty opiskeluhuollon psykologin työtä psykologian opiskelijoille. Kaksi psykologiharjoittelijaa on palkattu syksyksi 2022 tavoitellen heidän jäämistä Vantaalle töihin valmistuttuaan.	1.8.2022 psykologien täyttöaste on 47,9 %.	
23. Lapsia ja lapsiperheitä tuetaan laadukkaalla palvelutarpeen arvioinnilla ja varhaisemman tuen palveluilla lastensuojeluntarpeen vähentämiseksi	Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä kuukaudessa, osuus Vantaan 0–17-vuotiaista	2,2 % (joulukuu 2020)	Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä kuukaudessa, osuus Vantaan 0–17-vuotiaista enintään 2,6 % (koronaepidemian tilannetta heikentävä vaikutus huomioitu tavoitetasossa).	Timo Aronkytö	Asiakasmäärät lastensuojelun avohuollossa ja sosiaalihuoltolain mukaisessa sosiaalityössä ovat suuremmat kuin ennen koronapandemiaa. Lastensuojeluilmoitusten käsittelyn ja palvelutarpeen arvioinnin aloittamisen kiireellisyysluokitusta on kehitetty ja asiakassegmentointia tehdään aktiivisesti sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden ja lastensuojelun palveluiden kesken. Itä-Vantaan avohuollossa asiakastilanne on ruuhkautunut alkuvuodesta 2022 ja toukokuussa on perustettu tukitiimi, joka käynnistää asiakkaille kiireellisiä lastensuojelun palveluita. Lisäresurssiksi osoitetuista määräaikaisista erityissosiaaliohjaajista on rekrytoitu 2/4. Monialaista palvelutarpeen arvioinnin mallinnusta on tehty osana lapsiperheiden neuvonnan ja ohjauksen kehittämistyötä. Perheneuvolatoiminnassa on laadittu kiireellisyysluokitus ja palveluvalikkoa on kehitetty strukturoidumpaan ja tavoitteellisempaan muotoon. Vili-prosessi otettu käyttöön vilkkaiden lasten palveluun pääsyn nopeuttamiseksi.	2,7 % (7/22)	Tavoite ei toteutune lainkaan.

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
24. Alueellista eriarvoisuutta ehkäistään laajentamalla myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa	MEK-ohjelman tavoitteet vuosille 2023-25 määritelty ja hyväksytty (kyllä/ei)	MEK-ohjelman tavoitteita vuosille 2023-25 ei ole määritelty	Ohjelma on rakennettu ja hyväksytty toimeenpanoa varten.	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Riikka Åstrand	MEK-johtoryhmä on kokoontunut, kuullut asiantuntijoita sekä rakentanut ohjelmaluonnosta. Ohjelmaluonnosta on esitelty kaupunginhallitukselle iltakoulussa sekä kaupunginjohdolle.	Valmistelu on käynnissä.	Tavoite toteutunee täysin.
25. Syrjäytymisen ja koulupudokkuuden vähentäminen	Varian keskeyttämisprosentti kaikki	Toteuma 2020: 20,6 %	Keskeyttämisprosentti on enintään 10 %.	Katri Kalske	Keskeyttämisestä kohtaamiseen -hankkeessa kehitettyjä toimintatapoja on otettu käyttöön. Annie-järjestelmää on pilotoitu tukitarpeiden tunnistamiseen liittyen.	6,4 %	Tavoite toteutunee osittain.
	Varian keskeyttämisprosentti alle 20-vuotiaat	Toteuma (alle 20 v.): 13,6 %	Keskeyttämisprosentti (alle 20 v.) on enintään 8 %.		Keskeyttämisestä kohtaamiseen -hankkeessa kehitettyjä toimintatapoja on otettu käyttöön. Annie-järjestelmää on pilotoitu tukitarpeiden tunnistamiseen liittyen.	4,7 %	
	Lukuseula, 2 luokat vakioituna S2-oppilaiden mukaan	Lukutaidon arviointi Lukuseula-testillä: 2. lk lähtötaso -Suomi äidinkielenä oppimäärä 23 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % -Suomi toisena kielenä oppimäärä 69 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	Kaikissa 2. luokan oppilaissa suoritustasoltaan alimpaan 20 % kuuluvien joukko vähenee.		Tehostetaan joustavaa ryhmittelyä äidinkielen opetuksessa. S2-opettajien ja luokanopettajien yhteistyön lisääminen. Koulukohtaisia tuen rakenteita on kehitetty.	kevät 2022/ 2.lk -Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % -Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	
	School day -sovelluksen tuottama data oppilaiden hyvinvoinnista	Lähtötasoa ei ole. Koulukiusaamista koskeva mittaus lisätään sovellukseen tammikuussa 2022.	Tavoitteena on, että kokemus kiusaamisesta vähenee vuoden 2022 aikana. 4. lk oppilaiden kokemus kiusaamisesta vähenee 7. lk kokemus kiusaamisesta vähenee vuoden 2022 aikana		Koulut ovat aloittaneet systemaattisesti käyttämään School day -mittausta.	Tulokset 6/2022 Kiusaamiseen puuttuminen 4.lk 82 % 7.lk 66 % En ole nähnyt kiusaamista 4. lk 72 % 7. lk 65 %	

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa							
26. Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030 (Hiilineutraali Vantaa 2030)	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt.	Kokonaispäästöt 883 ja asukaskohtaiset päästöt 3,7 (kt CO2-ekv.)	7 %:n vähennys vuosittain (vuosittainen päästövähenemä, jolla päätavoite eli hiilineutraali kaupunki vuonna 2030 saavutetaan).	Tero Anttila	Resurssiviisauden tiekartta päivitetty uudelle valtuustokaudelle: Tiekartta sisältää toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi. Vuoden 2021 päästölaskelmat valmistuivat keväällä 2022 (HSY tuottaa laskelmat).	Vuoden 2021 päästötietojen mukaan kokonaispäästöt eivät vähentyneet (0 %) ja asukaskohtaiset vähenivät 1 %. Asetettua 7 % tavoitetta ei saavuteta. Päästöt ovat olleet laskusuunnassa, mutta prosentuaalinen tavoite ei toteudu. Vuoden 2022 päästötiedot saadaan keväällä 2023.	Tavoite toteutunee osittain
	Elinkeinoelämän ja kaupungin välinen ilmastoyhteistyö on käynnistynyt (ilmastokumppanuus)	Vantaalla ei ole systemaattista tapaa tehdä ilmastoyhteistyötä elinkeinoelämän kanssa.	Vähintään 10 kaupunkikonsernin ulkopuolista yritystä ja yhteisöä mukana ilmastokumppanuustyössä		Ilmastokumppanuus -hanke käynnistyi vuonna 2021. Hankkeessa kehitetään Vantaan, Keravan ja Järvenpään kaupunkien ilmastoyhteistyötä yritysten suuntaan.	Hanke päättyi 30.6.2022; toimintamallikirjastoon on koottu yhteistyömallit kaikkien kuntien käyttöön, joista on Vantaalle valittu ensi vaiheen toimintatavat (11 kpl).	
	Luonnon monimuotoisuus lisätään uudeksi omaksi kaistaksi resurssiviisauden tiekarttaan. Kaista sisältää pitkän aikavälin strategian mittareineen lähiluonnon ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.	Resurssiviisauden tiekartassa ei luonnon monimuotoisuudelle omaa kaistaa	Kaista laadittu ja lisätty 2022		Resurssiviisauden tiekartta päivitetty ja sisältää uutena kaistana luonnon monimuotoisuuden. Kaistalle on määritelty toimia monimuotoisen luonnon edistämiseksi Vantaalla.	Monimuotoinen luonto -kaista lisätty päivitettyyn resurssiviisauden tiekarttaan.	
	Ilmastobudjetoinnin käyttöönotto selvitetään	Ilmastobudjetointi ei käytössä	Ilmastobudjetoinnin käyttöönoton selvittäminen aloitettu		Resurssiviisauden tiekartta on päivitetty. Tiekartan Vastuullinen Vantaa -kaistalle on lisätty toimenpiteeksi, että ilmastobudjetoinnin eri malleja ja niiden soveltuvuutta Vantaalle selvitetään.	Asia lisätty resurssiviisauden tiekarttaan. Selvitystyö on alkanut benchmarkkaamalla muita kaupunkeja.	
27. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärät palaavat lähes koronaa edeltävälle tasolle ja pyöräilijöiden määrä kasvaa	Joukkoliikenteessä 90 000 nousua arkivuorokaudessa, pyöräilyindeksi: 1266	Joukkoliikenteen matkustajamäärä 130 000 arkivuorokaudessa, pyöräilyindeksi: 1 136	Tero Anttila	Joukkoliikenteen olosuhteiden kehittäminen. Runkolinjojen 30, 300, 400, 520 ja 530 toimenpiteitä toteutetaan. Luhtitie avattiin joukkoliikenteelle	Tietoja ei voi raportoida kesken vuoden. Arviointi tehdään vuoden lopussa, kun HSL toimittaa	Arviointi tehdään vuoden lopussa.

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
	keskimäärin 4 % vuodessa (2020 indeksitavoite = 1093).				aikataulussa. Runkolinja 570 siirtyy syksyn 2022 aikana uuteen sähköbussikalustoon. Pyöräliikenteen edistämissuunnitelma ollaan viemässä poliittiseen päätöksentekoon syksyllä 2022. Pyöräliikenteen olosuhteita parannetaan tavoiteverkon mukaisesti.	joukkoliikenteen matkustajamäärätiedot.	
28. Kiertotaloutta edistetään	Kiertotalous sisällytetty maankäytön ja rakennuttamisen ohjaamiseen sekä hankintojen kriteereihin	Ei systemaattista tapaa huomioida kiertotalous	Kiertotalouden huomioimiseksi on luotu malli, joka ohjaa kaupungin omaa toimintaa.	Tero Anttila	Kaupunki osallistuu valtakunnalliseen kaupunkien ja yritysten yhteiseen UUMA4, 'Uusiomaarakentaminen osana kiertotaloutta' -ohjelmaan, ohjelma tuottaa uusia ohjeita ja toimintamalleja. Aviapoliksen osalta pilotoidaan ilmastonvaikutukset ja resurssiviisaus kaavoituksessa ja tontinluovutuksessa. Jokaisen alueen kaavan yhteydessä laaditaan selvitys, jonka pohjalta määritellään toimenpiteet hiilineutraaliuden edistämiselle yhteistyössä kaupungin ja kaavanhakijan kanssa.	Kaavakohtaisesti määritelty tavoitetasot ja päästövähennyskeinot (vasta Aviapoliksen osalta).	Tavoite toteutunee täysin.
Kukoistavat kaupunkikeskukset							
29. Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Keskustojen poikkihallinnollisten kehittämisohjelmien valmistelun ja toteuttamisen edistyminen	Kehittämistavoitteet ja avainhankkeet on määritelty suuralueittain poikkihallinnollisissa aluetiimeissä.	Suuralueiden pääkeskusten kehittämisohjelmat avainhankkeineen on saatu valmiiksi poikkihallinnollisena yhteistyönä.	Tero Anttila	Poikkihallinnollisen toiminnan järjestämistä on valmisteltu.	Uudet projektijohtajat ovat aloittaneet työssään 8/2022 ja kehittämisohjelmien laadinta on alkamassa.	Tavoite toteutunee täysin.
	Keskustojen elinvoimalaskenta	Vantaan keskusten elinvoimaluku (Vantaa 1) on 2,9.	Keskustojen elinvoimalaskenta osoittaa myönteistä kehitystä.		Vuoden 2021 laskennan tulos julkistettiin toukokuussa 2022. Laskenta tehdään kerran vuodessa, joten tulos päivitetään vuosittain osavuosikatsaukseen alkusyksystä.	Vuoden 2021 laskennan tulos on 3,0. Vantaan keskustojen kokonaiselinvoimaluku on lähtenyt taas nousuun edellisvuoden (2,9) notkahduksen jälkeen.	
	Vantaan lähiöohjelman toteutuminen	Vantaan lähiöohjelman hankkeet hyväksytty, ja vuodelle 2021	Vantaan lähiöohjelman hankkeet ovat toteutuneet tai toteutuksessa.		Hakunilan valaistusta ei ole vielä aloitettu eikä toteutettavaa osaa päätetty. Koko hankkeen kustannusarvio on noin 200 000 euroa, mutta vain osa	Kohteiden, myös lähiöohjelmasta avustusta saavien vuoden 2022 MEK-	

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
		avustusvarausta on 780 000 euroa.			kuluista sisällytetään MEK ohjelmaan. Katutaide MEK-alueilla on toteutunut VD/6334/02.08.00.00/2022 (Street Art Vantaa). MEK Koivutorin kunnostus (jatkui vuonna 2022). Koivutorin kunnostus on tehty MEK- hankkeena, mutta vain osa kuluista sisällytetään MEK ohjelmaan. Osallisuuskoordinaattori on siirtynyt Katosta Kaupunkikulttuurille. Kapun osallistuva budjetointi kohteet ovat toteutuksessa Havukoskella, Länsimäessä, Mikkolassa ja Hakunilassa.	hankkeiden, toteutus painottuu kesä- ja syyskauteen.	
30. MAL-tavoitteet toteutuvat	Asuntotuotanto asuntoa/vuosi sekä asemakaavatuotanto asunto-k-m2/vuosi, valtion pitkän korkotuen vuokra-asuminen asuntoa/vuosi	Hyväksyttyä uutta asumisen kerrosalaa 239 146 k-m2. Vuonna 2020 valmistui 2893 asuntoa, joista erillispientaloihin 395, rivi- ja ketjutaloihin 90 ja kerrostaloihin ja muihin 2408 asuntoa. Vuonna 2020 valmistui 7 valtion pitkän korkotuen asuntoa.	Asuntotuotanto 2 640 asuntoa vuodessa ja asemakaavatuotanto 240 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa. Valtion tukeman pitkän korkotuen tuotantoa 528 asuntoa vuodessa.	Tero Anttila	Valmistuneet asunnot ja hyväksytyt asemakaavat.	Uusia asuntoja valmistunut 1488 kpl (tilanne 30.8.2022). Valtuustossa on hyväksytty 9 asemakaavaa, joissa yhteensä 16 415 k-m2 uutta asumista.	Tavoite toteutunee osittain.
31. Valmistuvien pientalojen määrä nousee 450 asuntoon	Valmistuvien pientaloasuntojen määrä	Omakotitaloja valmistui 170 ja muita erillisiä pientaloja 220	Pientaloasuntoja 450 kpl /vuosi Kaupunki toteuttaa toimintasuunnitelmaa pientalotuotannon lisäämiseksi.	Tero Anttila	Uusia pientaloasuntoja (omakoti-, erillis-, pari- ja rivitaloja) valmistunut 368 kpl, näistä rivitaloissa 98 kpl (tilanne 30.8.2022)	Uusia pientaloasuntoja (omakoti-, erillis-, pari- ja rivitaloja) valmistunut 368 kpl, näistä rivitaloissa 98 kpl (tilanne 30.8.2022)	Tavoite toteutunee täysin.
32. Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.	Katu- ja puistosuunnitelmien valmistumisprosentti, ratikkakatujen asemakaavojen lautakuntakäsittelyt (prosenttia), kaavarunkoehdotus valmis päätöksentekoon	Ratikan yksityiskohtainen suunnittelu eri suunnittelutasoilla on saatu käyntiin: katu- ja infrasuunnittelun yksityiskohtainen suunnittelu on käynnistynyt marras- ja joulukuun	Katu- ja puistosuunnitelmista valmiina 90 %, ratikkakatujen asemakaavoista yli puolet käynyt lautakuntakäsittelyssä, kaavarunkoluonnos nähtävillä	Tero Anttila	Katu- ja puistosuunnitelmien luonnosten esittely ja ensimmäisten ehdotusten nähtävilläolo, ratikkakatujen asemakaavojen vuorovaikutusaineistojen esittely sekä ensimmäiset nähtävilläolot, kaavarunkoluonnos oli nähtävillä ja vaikutusten arvioinnit siitä ovat käynnissä.	Ratikan kaavarunkoluonnos oli nähtävillä kesäkuussa. Se viimeistellään hyväksyttäväksi ehdotukseksi käynnissä olevien vaikutusten arviointien sekä saadun palautteen pohjalta. Ratikan katualueen	Tavoite toteutunee osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
		aikana koko ratikan reitillä. Ratikkakatujen asemakaavojen valmistelutyö on aloitettu ja ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmistunut marraskuussa 2020.				asemakaavaehdotuksia on käsitelty kaupunkiympäristölautakunnassa 5/20 kpl eli 25 %. Loppuvuoteen mennessä on asetettu nähtäville yli puolet. Katu- ja puistosuunnitelmista nähtäville on valmistunut noin 15 %. Arvion mukaan katu- ja puistosuunnitelmista valmistuu vuoden 2022 aikana noin 70 %.	
33. Tapahtumien määrä Vantaalla lisääntyy	Suurten tapahtumien lukumäärä	Suuret kulttuuritapahtumat (2019): 28 Suuret liikuntatapahtumat (2019): 27	Suuret kulttuuritapahtumat: 30 Suuret liikuntatapahtumat: 30	Riikka Åstrand	Kulttuuri: Tapahtumien tuottaminen etenee suunnitellusti. Suurten tapahtumien sesonki alkaa toukokuussa ja jatkuu vuoden loppuun. Liikunta: 7 toteutunutta suurta tapahtumaa suunnitelmien mukaisesti.	Suuret kulttuuritapahtumat: 19 toteutunutta Suuret liikuntatapahtumat: 20 toteutunutta	Tavoite toteutunee täysin.
	Ilmoitusten lukumäärä Vantaan tapahtumakalenterissa	Ilmoitusten määrä Vantaan tapahtumakalenteri -sivustolla 969 kpl (2020)	Ilmoitusten määrä Vantaan tapahtumakalenteri -sivustolla 1 300 kpl (2022)		Tapahtumanjärjestäjille on laadittu ohjeita tapahtumakalenterin käyttöön tapahtumaviestinnässä ja -markkinoinnissa. Tapahtumamarkkinointi on otettu laajemmin käyttöön myös tapahtumamarkkinoinnin laskeutumisalustana markkinoinnissa.	Tapahtumia tapahtumakalenterissa tammi-elokuu (29.8. tieto) 856 kappaletta. Toteuma tähän mennessä 66 %.	
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella							
34. Tikkurilan toimitilahanke etenee aikataulussa.	1) rakennustyöt alkavat 2) osallistava suunnittelu ja muutosjohtamisen tuki etenee suunnitelman mukaan.	Urakkatarjousvaihe menossa.	Rakennustyöt käynnissä ja hankkeen muutostuki etenee suunnitelman mukaan.	Tero Anttila (1) ja Kirsi-Marja Lievonen (2)	1) Pysäköintilaitoksen ja toimitilan rakennuslupapäätökset on annettu 18.3.2022. 2) Osallistavan suunnittelun työpajat 3-4 toteutettu ja kommentoitu suunnitelmia työpajoissa kerätyn palautteen mukaan. Urakoitsija keskeyttänyt hankkeen 04/2022.	Urakoitsija Lehto Tilat Oy on vetäytynyt toimitilahankkeesta. Kaupunginhallitus on hyväksynyt neuvotellun sovintosopimuksen. Toimitilahanke on keskeytynyt toistaiseksi.	Tavoite ei toteutune lainkaan.
35. Henkilöstön työhyvinvointi ja palautuminen työpäivän	Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (Kunta 10).	Koko kaupunki: 40,7 % Kajo: 49,9 % Pela: 53,8 %	Koko kaupunki: 42,6 % Kajo: 55,0 % Pela: 59,6 %	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu	Ennakkotiedotusta toteutettu, Kunta10 kyselyn valmistelevat työt toteutettu.	Kunta10 -tutkimus toteutetaan syksyllä, tiedot saadaan vuoden lopussa.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
aiheuttamasta rasituksesta paranee		Kaku: 45,2 % Kaso: 38,3 % Kato: 55,3 % Soster: 36,3 % (Vastausvaihtoehdot: 0 = en ollenkaan - 10 = täysin. Tulos esitetään vaihtoehdon 8, 9, tai 10 valinneiden prosenttiosuutena.)	Kaku: 49,6 % Kaso: 40,0 % Kato: 59,9 % Soster: 38,4 % (tilastollisesti merkitsevä muutos)	Kirsi-Marja Lievonen			
	Työyhteisö on tavoitteellinen (Kunta 10)	Koko kaupunki: 3,92 (max 5) Kajo: 3,9 Pela: 3,74 Kaku: 4,01 Kaso: 4,02 Kato: 3,76 Soster: 3,8.	Koko kaupunki: 3,93 Kajo: 3,95 Pela: 3,79 Kaku: 4,05 Kaso: 4,03 Kato: 3,8 Soster: 3,81.		Systemaattinen esimiestyö, tuloskorttien ja toimintasuunnitelmien hyödyntäminen, tulos- ja kehityskeskustelut yksilö- ja ryhmätasolla. Uuden strategian mukaisten esimiehen strategiatyökalujen kehitys kapunkitasoisesti käynnistynyt.	Kunta10 -tutkimus toteutetaan syksyllä, tiedot saadaan vuoden lopussa.	
	Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprosentti)	1,53 %	1,43 %		Esimiesvalmennukset- esimiesosaamisen lisääminen, kestävä työkyky -hankkeessa kokeilujen avulla kehitetään varhaisen tuen palveluja. Työkyky- ja työsuojeluasiantuntijoiden yksilötasoinen työ esimiesten ja työntekijöiden kanssa.	Tiedot raportoidaan vuoden lopussa.	
36. Esimiesten valmentavan johtamisen laatu paranee	Valmentava johtaminen: Lähiesimies vahvistaa työntekijöiden kyvykkyyttä (Kunta 10)	74,8 % (Vastausvaihtoehdot: 1=täysin samaa mieltä, 2=melko samaa mieltä, 3=en samaa enkä eri mieltä, 4=melko eri mieltä, 5=täysin eri mieltä. Tulkinta: Tulos esitetään vaihtoehdon 1 ja 2 valinneiden prosenttiosuutena. Mitä	75,8 % (tilastollisesti merkitsevä muutos)	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu Kirsi-Marja Lievonen	Esimiesvalmennukset valmentavan johtamisen osaamisen kehittämiseksi tuotannossa.	Kunta10 -tutkimus toteutetaan syksyllä, tiedot saadaan vuoden lopussa.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2022	Tavoitteen toteutumisarvio
		suurempi prosenttiosuus sitä useampi kokee, että esimies vahvistaa työntekijöidensä kyvykkyyttä.)					
37. Työyhteisöt ovat pito- ja vetovoimaisia	Kunta 10 kokonaissijoitus kaupunki- ja toimialatasoittain.	Kaupunkitaso: 58,0 Kajo: 56 Pela: 44 Kaso: 66 Kaku: 62 Kato: 54 Soster: 45	Kaupunkitaso: 60,0 Kajo: 61 Pela: 50 Kaso: 68 Kaku: 67 Kato: 59 Soster: 48	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu Kirsi-Marja Lievonen	Esimiesvalmennukset, työyhteisöjen kehittämistoimet, rekrytoinnin tukipalvelut.	Kunta10 -tutkimus toteutetaan syksyllä, tiedot saadaan vuoden lopussa.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.
38. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle	Kunta 10 -tulokset säilyvät vähintään vuoden 2020 tasolla: Ei vaikutusmahdollisuuksia muutoksiin töissä (kys. 12)	Sote: 46,6 Pela: 61,3 (Vaikutusmahdollisuuksia työssä tapahtuneisiin muutoksiin kysyttiin seuraavalla väittämällä: Voitko olla mukana, kun työtäsi koskevia muutoksia suunnitellaan Vastausvaihtoehdot ovat 1=voin vaikuttaa muutoksiin hyvin paljon, 2=voin vaikuttaa jonkin verran, 3=muutokset tulevat yleensä yllättäen, ilman mahdollisuuttani vaikuttaa niihin. Tulkinta: Tulos esitetään vaihtoehdon 3 valinneiden prosenttiosuutena. Mitä suurempi prosenttiosuus sitä useampi on kokenut muutosten tulleen yllättäen ilman vaikutusmahdollisuuksia.)	Sote: 46,6 Pela: 61,3 (Huom. Mitä korkeampi luku, sitä heikompi vaikutusmahdollisuus.)	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Muutosjohtamisen tuki osana hyvinvointialueen hr-valmistelun osakokonaisuutta. Muutosjohtaminen ja henkilöstöviestintä: Henkilöstöinfot ja Esihenkilöiden HR-kahvit kuukausittain vuorovaikutteisina. Esihenkilöiden yhteistoiminnan, osallistamisen ja muutosjohtamisen tueksi valmennuksen suunnittelu. Hyvinvointialueen organisoituminen ja strategian valmistuminen huomioiden muutosjohtamisen tuen suunnittelu myöhemmässä vaiheessa. Henkilöstöviestinnän kanavat ja toimintamallit. Viestinnän ja osallistamisen verkosto. Keskeisten työkyky- ja työsuojeluprosessien kokoaminen, aikataulutus ja priorisointi menossa, esihenkilöiden ja työpaikkatasoinen tuki ja työkykyprosessien saattaminen päätökseen sekä muutostuen ja koulutuksen tarjoaminen johdolle ja lähiesihenkilöille työkyky- ja työturvallisuusteemoista	Kunta10 -tutkimus toteutetaan syksyllä, tiedot saadaan vuoden lopussa.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.

12 § Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma vuosille 2022–2031

VD/10240/02.01.02.00/2022

RV/MR/PK/KVa/MT

Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Yleiskaavan 2020 (kaupunginvaltuusto 25.1.2021 § 14). Sen tavoitteiden toteuttamista ohjataan muun muassa maankäytön suunnittelun ja toteutuksen ohjelmointiin liittyvillä strategisilla linjauksilla ja asemakaavoituksen työohjelmalla. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma toteuttaa omalta osaltaan Vantaan yleiskaavaan tavoitteita ja se on laadittu valtuustokauden Kaupunkistrategian linjausten ja tavoitteiden pohjalta yhteistyössä toimialojen kanssa vuosille 2022–2031.

Kaupungin hallintosäännön 3 luvun 7 § mukaan Talouden ja strategian palvelualueen tehtäväksi on määritelty talousarvion valmistelu sekä investointien ja kaupunkitasoisen palveluverkon ohjaus.

Kaupunkikonsernin toimitilainvestoinnit perustuvat kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitteluun ja kaupunkitasolla tehtävään investointien priorisointiin.
Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma ohjaa vuotuista toimitilainvestointiohjelman laatimista. Toimialojen toimitilainvestointiesitysten tulee olla kaupunkitasoisessa palveluverkkosuunnitelmassa vuosille 2022–2031 esitettyjen linjausten mukaisia sekä edistää palveluverkkojen tavoitetilan saavuttamista.

Palveluverkkosuunnitelmassa käsitellään kaupungin asukkaille tarjoamia palveluja ja niiden palveluverkkoa. Palveluverkolle soveltuvien tonttien kaavoitusta ja tonttien luovutusta on ennakoitava ja suunniteltava pitkällä tähtäimellä. Palveluiden tilatarpeiden muutoksia hallitaan säännöllisellä palveluverkkosuunnittelulla ja ratkaisuvaihtoehtoja tutkitaan alueellisilla tai palvelukohtaisilla selvityksillä. Tavoitteena on palvelutarpeiden mukaisen taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaan sekä monikäyttöisen palveluverkon kehittäminen, mikä vastaa myös kaupungin väestömäärän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen lisääntymiseen.

Kaupungin kehityksen ohjaaminen nykyiseen rakenteeseen, keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille kasvattaa palvelutarpeita näillä alueilla. Kaupungin kokonaisedun mukaista on varmistaa jatkossa, että rakentamisolosuhteiltaan hyviä palvelurakentamisen tontteja on riittävästi sekä kaupungin omiin uudis- ja täydennysrakentamistarpeisiin, että tulevan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tarpeisiin.

Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman valmistelu
Kaupunginvaltuuston 31.1.2022 hyväksymien strategian linjausten mukaisesti talousohjaus on valmistellut yhteistyössä toimialojen kanssa kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman vuosille 2022–2031.

Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelman sisältö on jaettu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa on palveluverkkosuunnitelman lähtökohtia sisältäen strategian- sekä yleiskaavan tavoitteita kaupunkirakenteen tiivistämiseksi ja keskusta alueiden kehittämiseksi. Se sisältää asuntorakentamisennusteen tiedot sekä väestöennusteen tiedot vuoteen 2045 saakka. Vastuullisuus ja resurssiviisauden tiekartan tavoitteet sisältyvät ensimmäiseen osioon samoin kuin kaupungin taloutta ja elinvoimaa koskevat tavoitteet.

Toinen osa sisältää palvelujen järjestämisen tavoitteet ja yleiset periaatteet. Toimialoittain ja palvelualueittain on käyty läpi palveluverkkoja koskevat palvelujen kehittämistä koskevat linjaukset sekä palveluverkkojen kehittämisen tavoitteet. Toimialan palvelujen kehittämislinjausten ja alueen väestön kasvuun perustuen palveluverkkojen kehittämistarpeet on tuotu esiin kaikilla suuralueilla. Osio sisältää myös kaupungin yhteiset palveluverkkoasiat sekä tietoja toimialojen sähköisten palvelujen kehittämishankkeista.

Palveluverkkosuunnitelmasta on tehty tiivistelmä MATTI-järjestelmän Tarinakartta tuotteella. Tarinakartasta löytyvät tiiviissä muodossa muun muassa kaupungin strategiset tavoitteet, palveluverkkoa koskevat kärkihankkeet, toimialojen palveluverkkojen kehittämislinjaukset sekä keskeiset palveluverkkoa koskevat uudisrakentamishankkeet:
https://matti.vantaa.fi/portal/apps/MapJournal/index.html?appid=7748e6d35a6142c5a1ac14d6d5242fe2

Kaupungin hankejohtoryhmä on toiminut kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman laadinnan ohjausryhmänä. Palveluverkkosuunnitelman sisältö määriteltiin työryhmässä yhdessä toimialojen asiantuntijoiden kanssa. Talousohjaus on vastannut taustatietojen kokoamisesta sekä koordinoinut palveluverkkosuunnitelman laatimista. Suunnitelmaa on valmisteltu toimialojen asiantuntijoiden kanssa kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnittelun työryhmässä. Asukaskysely palvelujen saavutettavuudesta on toteutettu OsallistuvaVantaa.fissä 14.1.-18.2.2022.

Kaupunkitasoista palveluverkkosuunnitelmaluonnosta on käsitelty kevään 2022 aikana hankejohtoryhmän kokouksissa, kaupunginvaltuuston iltakoulussa 5.5.2022 (asukaskyselyn tulokset), valtuustoseminaarin ryhmätöissä 13.5.2022, kaupungin johtoryhmässä 16.5.2022, kaupunginhallituksen iltakoulussa 6.6.2022, kaupungin yhteistoimintaryhmässä 21.6.2022 sekä vaikuttamistoimielimissä. Hankejohtoryhmä päätti pyytää lautakunnilta lausunnot palveluverkkosuunnitelmasta kesällä 2022.

Lautakuntakäsittelyt
Lautakunnilta on pyydetty lausunnot Kaupunkitasoisesta palveluverkkosuunnitelmasta 2022–2031. Lausunnot on käsitelty kaupunkitilalautakunnassa 10.8.2022 § 7, kaupunkiympäristölautakunnassa 23.8.2022 § 5, Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa 12.9.2022 § 6, sosiaali- ja terveyslautakunnassa 12.9.2022 § 7 ja kaupunkikulttuurilautakunnassa 13.9.2022 § 10.

Kaupunginhallitus 19.9.2022 § 13

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031 liitteineen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031 liitteineen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginjohtaja muutti esitystään *täydentämällä* ja *muuttamalla* liitettä Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031 seuraavalla tavalla:

2. Palveluiden järjestämisen tavoitteet, yleiset periaatteet ja linjaukset, Yleiset periaatteet, ensimmäinen periaate:
”Palvelut sijaitsevat pääsääntöisesti raideliikenteen ja joukkoliikenteen laatukäytävien varsilla ja ne ovat helposti sekä kestävästi saavutettavia (esteettömyys, julkinen liikenne, kävely, pyöräily). *Myös palveluiden saavutettavuus autolla huomioidaan. Palveluiden hyvä saavutettavuus kestävin kulkumuodoin ei poissulje niiden saavutettavuutta myös autolla.*”

2.1.1 Varhaiskasvatus, Kartta 1. Varhaiskasvatuksen palveluverkko 2022–2031 muutetaan vastaamaan paremmin palveluiden sijaintia.

2.1.1 Varhaiskasvatus, ensimmäinen kappale:
”Lähipalvelun kriteerinä on saavutettavuus, joka tarkoittaa, että enimmällä osalla käyttäjistä palveluun on matkaa enintään 1,5 km tai ~~määritelty riittävä joukkoliikennetiheys. Riittävän joukkoliikennetiheyden kriteeri on, että yhteys toimipisteeseen kestää enintään 30 minuuttia~~ *matka julkisella liikenteellä kestää enintään 30 minuuttia.”*

2.1.2 Perusopetus, Perusopetuksen palveluverkon kehittäminen, sivu 26, kolmas kappale:
”Oppilashuollon palveluiden ja tilojen järjestämisen vastuu siirtyy hyvinvointialueelle, mutta-~~todennäköisesti palvelut tulevat jatkossakin säilymään kouluissa ja oppilaitoksissa.~~ *kaupungin tahtotilana on, että palvelut jatkossakin säilyvät kouluissa ja oppilaitoksissa. Tästä syystä hyvinvointialueen palveluksessa olevat työntekijät on otettava mukaan tilojen suunnitteluun.*
Lakisääteisten oppilashuollon palveluiden (terveydenhoitaja, lääkäri, koulupsykologi ja kuraattori) lisäksi kouluilla työskentelee jo nyt myös mm. psykiatrisia sairaanhoitajia, sosiaaliohjaajia ja nuorisotyöntekijöitä.”

2.2 Kaupunkikulttuuri, toinen kappale:
*“*Kaupunkikulttuurin palveluverkon toimitiloja kehitetään monikäyttäjäperiaatteen mukaisesti*. Pitkän tähtäimen tavoitteena on, että kaikilla suuralueilla on monitoiminen kulttuuritila, jossa yhdistyvät kaupunkikulttuurin eri palvelut.”*

2. Palveluiden järjestämisen tavoitteet, yleiset periaatteet ja linjaukset, *kokonaan uusi luku **2.5 Ruotsinkieliset palvelut:***
”Vantaa on virallisesti kaksikielinen kaupunki. Jokaisella asukkaalla ja luottamushenkilöllä on Vantaalla oikeus käyttää suomea tai ruotsia. Kaupungin on lisäksi järjestettävä mahdollisuus tulla kuulluksi omalla kielellään, suomeksi tai ruotsiksi. Vantaan kaupungin hallintosäännössä todetaan näin: ”Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.”

Kaupunginvaltuuston esityslistat ja pöytäkirjat on käännetty ruotsiksi ja löytyy internetsivuilta paatokset.vantaa.fi. Myös tärkeät lehdistötiedotteet, talousarviot, tilinpäätökset, ilmoitukset,

asemakaavat ja kadunnimet käännetään. Kukin toimiala vastaa viestintämateriaalinsa tuottamisesta ruotsiksi.

Ruotsinkielisten palvelujen palvelualue vastaa ruotsin kielen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Ruotsinkielistä nuorisotyötä järjestetään ruotsinkielisten kasvatuksen ja oppimisen palvelujen kautta. Pääkaupunkiseudun ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttaa Nuorisotyöpaja Sveps (Svenska produktionsskolan) Helsingissä. Vantaan ruotsinkielinen nuorisotilatoiminta järjestetään yhteistyössä Norr om Stan ja Folkhälsan i Östra Helsinge-yhdistysten kanssa.

Kulttuuripalveluiden kahdessa yksikössä, kuvataidekoulussa ja musiikkiopiston ruotsinkielisessä yksikössä, annetaan opetusta ruotsin kielellä. Kulttuuripalveluissa järjestetään myös ruotsinkielistä toimintaa isojen tapahtumien ja festivaalien yhteydessä ja tämän lisäksi kaupunkikulttuuri järjestää perinteiset ruotsinkieliset tapahtumat kuten svenska veckan ja Lucia-kulkue. Urheilu- ja harrastustoimintaa järjestetään myös ruotsiksi, ja kirjasto tarjoaa ruotsinkielistä toimintaa. Vantaan aikuisopisto järjestää kursseja ruotsinkieliselle väestölle. Vantaan kaupungilla hyödynnetään ostopalveluita sekä kuntien välistä yhteistyötä ruotsinkielisten asukkaiden palveluiden järjestämisessä. Kaupunkiympäristön ja kaupungin strategia ja johdon eri palvelualueilla on nimetty erilliset ruotsinkielisistä asioista vastaavat henkilöt.

Ruotsinkielisten palvelujen palvelualue vastaa kaupungin ruotsinkielisten palvelujen koordinoinnista. Tärkein tehtävä on varmistaa, että ruotsinkieliset saavat tietoa siitä, mistä he voivat saada palvelua äidinkielellään. Eri palvelualueiden viranhaltijoiden ruotsin kielen taito kartoitetaan ja täydennys- ja kielikursseja tarjotaan tarpeen mukaan, jotta ruotsinkieliset asukkaat voidaan ohjata äidinkielensä tuntevien viranhaltijoiden luo. Ruotsinkielinen palvelualue tiedottaa kielilaissa säädetyistä vaatimuksista ja oikeuksista yhdessä svenska kommitténin ja kaksikielisyystyöryhmän kanssa. Ruotsinkielisten palvelujen palvelu huolehtii myös yhteydenpidosta kaupungin ruotsinkielisiin yhdistyksiin.”

3.1.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut, Perusopetus, ensimmäinen kappale:
”Väestöennusteen 2021–2031 mukaan Tikkurilan alueelle tarvitaan tarkasteluajanjaksolla yksi uusi yhtenäiskoulu, mutta tontteja tulee varata myös ajanjakson jälkeistä perusopetusikäisten määrän kasvua varten*. Kun aikuisopisto mahdollisesti siirtyy Jokiniemen oppimiskampukseen, tontti varataan Y-tontiksi, mahdollisesti mm. perusopetuksen kasvaviin tilatarpeisiin.”*

3.4 Kivistö, ensimmäinen kappale**:**
”Kivistön keskustassa suunnittelun lähtökohtana on ~~ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen. Tärkein toimenpide ilmastonmuutoksen näkökulmasta on kaupunkielämän perustana oleva~~ kävelykaupunki, *jossa luonnon monimuotoisuus ja ilmastomuutoksen haasteet on huomioitu*. ”

3.4.4 Kaupunkiympäristön palvelut, ensimmäinen kappale**:**
”Arjen lähipalvelut kuten päiväkodit ja lähikaupat löytyvät naapurustosta ja koko keskustaa palvelevat toiminnot keskittyvät Kivistön ja Lapinkylä asemakortteleihin sekä niiden välille kauppakatujen varsille. *Kivistön suuralue on pinta-alaltaan suurin Vantaan suuralueista, ja se on otettava huomioon Kivistön keskustan suunnittelussa. Keskustan ja sen palveluiden on oltava hyvin saavutettavissa kävellen, pyörällä, autolla ja joukkoliikennettä käyttäen.”*

3.4.4 Kaupunkiympäristön palvelut, kolmas kappale**:**

”Autojen kadunvarsipysäköintiä kehitetään palvelemaan erityisesti lyhytaikaista asiointi-, palvelu- ja vieraspysäköintiä. *Kivistön keskustassa turvataan riittävä määrä pysäköintipaikkoja, jotta suuralueen asukkaat pääsevät keskustan palveluiden äärelle.”*

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty ja muutettu esitys.

Merkittiin, että perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”On tarkasteltava Tuomelan koulun palauttamisesta opetuskäyttöön luokille 1–4. Lounais-Vantaan uudet peruskoulut Rajatorppa ja Hämeenkylä rakennettiin niin ahtaiksi, että kummassakin koulussa yksi luokka-aste kiertää luokasta toiseen. Myös Pähkinärinteen ja Askiston koulut ovat tupaten täynnä.”

Liitteet:
- Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031
- Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031, liitteet
- Lautakuntien lausunnot kaupunkitasoisesta palveluverkkosuunnitelmasta

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: erityisasiantuntija Kirsi Vaten, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNKITASOINEN PALVELUVERKKOSUUNNITELMA 2022 - 2031, KH 10.10.2022

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 12 §

SISÄLLYS

VANTAAN KAUPUNKITASOINEN PALVELUVERKKOSUUNNITELMA 2022 - 2031, KH 10.10.2022 1

SISÄLLYS 2

Esipuhe 5

Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 6

OSA I, KAUPUNKI KASVAA JA TIIVISTYY 7

1.1 Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman lähtökohdat 7
1.2 Kestävä toimintapa 11
1.3 Taloudellisesti ja elinvoimaisesti vahva kaupunki 13

OSA II, KAUPUNGIN PALVELUVERKOT KEHITTYVÄT 16

2. Palveluiden järjestämisen tavoitteet, yleiset periaatteet ja linjaukset 16
2.1 Kasvatus ja oppiminen 18
2.1.1 Varhaiskasvatus 18
2.1.2 Perusopetus 22
2.1.3 Toisen asteen koulutus 26
2.2 Kaupunkikulttuuri 31
2.2.1 Kirjasto- ja asukaspalvelut 32
2.2.2 Kulttuuripalvelut 36
2.2.3 Liikuntapalvelut 39
2.2.4 Nuorisopalvelut 42
2.3 Kasvupalvelut 44
2.3.1 Työllisyyspalvelut 45
2.3.2 Elinkeinopalvelut 46
2.4 Kaupunkiympäristö 46
2.4.1 Puistot, viheralueet ja yleiset alueet 47
2.4.2 Kestävä liikkuminen 51
2.4.3 Ympäristöpalvelut 54
2.5 Ruotsinkieliset palvelut 54

3. Palvelujen järjestämisen kehittämistarpeet suuralueittain 55

3.1 Tikkurila 55
3.1.1 Väestönkehitys 56

3.1.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut 56
3.1.3 Kaupunkikulttuurin palvelut 58
3.1.4 Kaupunkiympäristön palvelut 60
3.1.5 Kasvupalvelut 62
3.2 Myyrmäki 62
3.2.1 Väestönkehitys 63
3.2.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut 64
3.2.3 Kaupunkikulttuurin palvelut 65
3.2.4 Kaupunkiympäristön palvelut 67
3.3 Aviapolis 68
3.3.1 Väestönkehitys 68
3.3.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut 69
3.3.3 Kaupunkikulttuurin palvelut 70
3.3.4 Kaupunkiympäristön palvelut 71
3.3.5 Kasvupalvelut 72
3.4 Kivistö 72
3.4.1 Väestönkehitys 73
3.4.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut 73
3.4.3 Kaupunkikulttuurin palvelut 74
3.4.4 Kaupunkiympäristön palvelut 75
3.5 Koivukylä 76
3.5.1 Väestönkehitys 76
3.5.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut 77
3.5.3 Kaupunkikulttuurin palvelut 78
3.5.4 Kaupunkiympäristön palvelut 79
3.5.5 Kasvupalvelut 79
3.6 Korso 79
3.6.1 Väestönkehitys 80
3.6.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut 80
3.6.3 Kaupunkikulttuurin palvelut 81
3.6.4 Kaupunkiympäristön palvelut 82
3.7 Hakunila 82
3.7.1 Väestönkehitys 82
3.7.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut 83
3.7.3 Kaupunkikulttuurin palvelut 84
3.7.4 Kaupunkiympäristön palvelut 86

4. Kaupungin yhteiset palveluverkkoasiat 87
5. Sähköisten palvelujen kehittäminen 88
6. Työryhmä 90
Liite 1. Väestöennuste, teemakartat 91
Liite 2. Edunvalvonta (sote- ja valtion palvelut Vantaalla) 94
Liite 3. Vaikuttamistoimielimien kannanotot 100
Lähteitä 105

Esipuhe

Vantaan kaupungin kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma on laadittu vuosille 2022–2031. Palveluverkkosuunnitelma päivitetään valtuustokausittain. Edellinen Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma valmistui vuonna 2018 koskien vuosia 2018–2027.

Palveluverkkosuunnitelmassa käsitellään kaupungin asukkaille tarjoamia palveluja ja niiden palveluverkkoa. Palveluverkolle soveltuvien tonttien kaavoitusta ja tonttien luovutusta on ennakoitava ja suunniteltava pitkällä tähtäimellä. Tavoitteena on palvelutarpeiden mukaisen taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaan sekä monikäyttöisen palveluverkon kehittäminen, mikä vastaa myös kaupungin väestömäärän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen lisääntymiseen. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma on pohja tulevien vuosien toimitilainvestointiohjelman päivittämiselle ja sen keskeiset linjaukset ohjaavat myös yksittäisiä palveluverkon kehittämishankkeita. Suunnitelman toteuttamisen mukaisista yksittäisistä investoinneista tehdään päätökset vuosittain talousarvioprosessin mukaisesti.

Kaupungin kasvu jatkuu vahvana, vaikka koronaepidemian aikana väestönkasvu jäikin aikaisempia vuosia matalammalle tasolle. Kaupungin rakentamisen investointiohjelmassa korostuvat päiväkoti- ja koulurakentaminen myös tulevina vuosina. Strategian mukaisesti edistetään myös mm. kaupungin kärkihankkeita, joita ovat Vantaan ratikka, Kuusijärven kehittäminen, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo sekä Oppimiskampus Tikkurilaan.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lähtien. Sen myötä kuntien tehtäväalue pienenee. Kunnille jää kuitenkin jatkossakin merkittävä rooli niiden toimiessa mm. koulutus-, sivistys- ja kulttuuripalvelujen järjestäjänä sekä maankäytön ja ympäristön toimijana ja elinvoiman edistäjänä. Kunnille jää myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä yhdessä hyvinvointialueiden kanssa.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä kaupungin rooli muuttuu sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen palveluverkkojen kehittämisen osalta yhteistyökumppanuudeksi. Yhteistyössä keskeistä tulee olemaan sopivien tonttien löytäminen hyvinvointialueen palvelujen käyttöön sekä palveluverkon kehittämistä tukeva kaavoitustyö. Asukkaiden näkökulmasta on myös tärkeää, että kaupungin ja hyvinvointialueen palvelut ja palveluverkko muodostavat eheän kokonaisuuden.

Vantaan kaupungin kokonaistalous on viimeisten viiden vuoden aikana kehittynyt sen verran suotuisasti, että kaupungin ja kaupunkikonsernin voimakas velkaantuminen on saatu pysäytettyä ja kaupungin ja konsernin lainakantojen tasot ovat pienentyneet lähelle valtakunnallisia keskiarvoja ja alle kuuden suurimman kaupungin keskiarvon. Tämä antaa hyvän lähtökohdan hyvinvointialueuudistuksen jälkeisen uuden Vantaan kaupungin kehittämiselle. Talouden tasapainon ja investointikyvyn ylläpitoon on kuitenkin jatkossa rajallisemmin keinoja käytettävissä. Tässä yhtenä tärkeänä keinona on tavoitteellinen ja pitkäjänteinen palveluverkkosuunnittelu.

Ritva Viljanen
Kaupunginjohtaja

Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma

Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Yleiskaavan 2020 (25.1.2021). Sen tavoitteiden toteuttamista ohjataan muun muassa maankäytön suunnittelun ja toteutuksen ohjelmointiin liittyvillä strategisilla linjauksilla ja asemakaavoituksen työohjelmalla. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma toteuttaa omalta osaltaan Vantaan yleiskaavaan tavoitteita ja se on laadittu valtuustokauden strategian (kv 31.1.2022 § 5) linjausten ja tavoitteiden pohjalta yhteistyössä toimialojen kanssa vuosille 2022–2031.

Palveluverkkosuunnitelmassa käsitellään kaupungin asukkaille tarjoamia palveluja ja niiden palveluverkkoa. Palveluverkolle soveltuvien tonttien kaavoitusta ja tonttien luovutusta on ennakoitava ja suunniteltava pitkällä tähtäimellä. Palveluiden tilatarpeiden muutoksia hallitaan säännöllisellä palveluverkkosuunnittelulla ja ratkaisuvaihtoehtoja tutkitaan alueellisilla tai palvelukohtaisilla selvityksillä. Tavoitteena on palvelutarpeiden mukaisen taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaan sekä monikäyttöisen palveluverkon kehittäminen, mikä vastaa myös kaupungin väestömäärän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen lisääntymiseen. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma ohjaa muun muassa vuotuista talousarvioprosessiin kuuluvaa toimitilainvestointiohjelman päivittämistä.

Hallintosäännön mukaan talouden ja strategian palvelualue vastaa kaupunkitasoisesta palveluverkon ohjauksesta. Edellinen kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2018–2027 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 24.9.2018. Kaupungin palveluverkkoja on kehitetty voimassa olevan kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman 2018–2027 periaatteiden mukaisesti.

Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman päivitystyö käynnistettiin kaupungin hankejohtoryhmän (hankejoton) toimeksiannosta syksyllä 2021. Työn ohjausryhmänä on toiminut kaupungin hankejohtoryhmä. Palveluverkkosuunnitelman laatimista varten koottu työryhmä on kokoontunut syksyn 2021 ja alkuvuoden 2022 aikana. Lisäksi palveluverkkosuunnitelmaa on käsitelty palveluverkkosuunnittelun workshopeissa 29.3.2022 ja 26.4.2022, vaikuttamistoimielimissä 13.4.–4.5.2022, valtuustoseminaarissa 13.5.2022, kaupungin johtoryhmässä 16.5.2022, yhteistoimintaryhmässä 21.6.2022 sekä lautakunnissa elokuussa 2022.

Asukkailla on ollut mahdollisuus antaa palautetta ja kehittämisehdotuksia kaupungin palvelujen saavutettavuudesta OsallistuvaVantaa.fi sivustolla 14.1.–18.2.2022. Kyselyyn vastasi 769 vantaalaista. Kyselyn tuloksia on käsitelty toimialoilla. Kooste tuloksista on erillisenä liitteenä.

Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031 tarkistetaan tarvittavilta osin seuraavalla valtuustokaudella.

OSA I, KAUPUNKI KASVAA JA TIIVISTYY

1.1 Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman lähtökohdat

Strategia
Vantaan strategiassa painottuvat vahvasti kaupunkilaisten hyvinvointi ja yhdenvertaisuus. Tavoitteena on tukea ihmisiä elämänkaaren eri vaiheissa, panostaa onnistuneeseen hyvinvointialuesiirtymään sekä tasata hyvinvointieroja. Vahvana teemana nousee esiin oppiminen elämän eri vaiheissa. Osaamisen pohja luodaan varhaiskasvatuksessa ja peruskoulussa, mutta koulutuspolkuja tulee rakentaa eri ikäisille. Osaamisen ja oppimisen merkitys tunnistetaan niin tasa-arvon, vieraskielisten integraation kuin elinvoiman näkökulmista. Lisäksi kaupunkia ja sen useita keskuksia kehitetään viihtyisämmiksi, turvallisemmiksi ja toimivammiksi.

Strategia sisältää poikkihallinnollisia kärkihankkeita, jotka ovat pitkäkestoisia investointihankkeita, eivätkä ne toteudu kokonaisuudessaan yhden strategiakauden aikana vaan suuntaavat tulevaisuutta pidemmälle. Kärkihankkeita ovat Vantaan ratikka, joka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin. Kuusijärven kehittäminen luontomatkailu- ja virkistyskohteena, joka parantaa matkailua ja luonnon virkistyskäyttöä. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo, joka nostaa kulttuurin merkitystä sekä Oppimiskampus Tikkurilassa, joka tukee niin elinvoiman kuin jatkuvan oppimisen tarpeita.

Kuva 1. Innovaatioiden Vantaa. Kaupunkistrategia 2022–2025.

Kaupungin kehittämisen lähtökohtana on kestävä ja alueellisesti tasapainoinen kasvu. Mahdollisimman optimaalisesti ajoitetulla kuntatekniikan rakentamisella, liikennehankkeilla ja palveluinvestoinneilla ohjaamme kaupungin kasvua taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävästi.

Vantaa on asettanut kaupunkistrategiassaan tavoitteeksi hiilineutraaliuden vuoden 2030 loppuun mennessä. Tavoitteen saavuttamiseksi ja uusien ja tehokkaampien

toimintatapojen edistämiseksi vuonna 2018 laadittiin resurssiviisauden tiekartta ja toimialakohtaiset toteutussuunnitelmat. Resurssiviisauden tiekartta on päivitetty uudelle valtuustokaudelle vuosille 2022–2025. Tiekartan tavoitteiden toteutumisen kannalta merkittävimpiä toimenpiteitä ovat rakentamisen energiatehokkuuden parantaminen, kaupunkirakenteen eheyttäminen, joukkoliikenteen parantaminen, kestävien hankintojen tekeminen sekä tilojen ja laitteiden käytön energiatehokkuus. Resurssiviisaus tulee ottaa huomioon kaikessa suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kukoistavat kaupunkikeskukset
Strategia nostaa esiin yhtenä painopisteenä kukoistavat kaupunkikeskukset, joissa monipuolinen asuminen, julkiset palvelut ja muut työpaikat synnyttävät vilkkaita ja viihtyisiä toimintaympäristöjä.

Kukoistavat kaupunkikeskukset ponnistavat omasta historiastaan, niissä on omaa kulttuuria, tapahtumia ja ne jäävät helposti mieleen. Kaupunkikeskus on fyysisesti ja toiminnallisesti monipuolinen ydin, josta löytyy asukkaita, työpaikkoja ja virkistystä. Kaupunkirakenne on monipuolinen ja kerroksellinen. Se on selkeä, jatkuva ja tunnistettava.

Kaupunkikeskukset eivät kehity ilman monipuolista keskustarakennetta. Keskusalueilla tarvitaan asumisen, viherympäristöjen ja liikkumisympäristöjen lisäksi monipuolisia sekä julkisia että yksityisiä palveluita, muun muassa kaupan palveluita. Tarvitaan myös erilaisia työpaikkoja sekä omaleimaisuutta korostavia kulttuurin tiloja ja palveluita. Erilaiset kulttuurin tilat toimivat kohtaamisen paikkoina eri-ikäisille ja eri elämäntilanteissa oleville asukkaille.

Keskuksissa julkinen kaupunkitila ja viherympäristö on laadukasta ja viihtyisää, liikkumisessa priorisoidaan jalankulku, pyöräily ja joukkoliikenne. Laadun paikkoja ovat erityisesti puistot, kadut, aukiot ja torit. Tikkurilan keskuksessa tärkeä resurssi on myös Keravanjoki. Yksityisen autoliikenteen osalta keskuksissa korostuvat pysäköinnin ratkaisut ja sen vaatiman tilan tehostaminen. Kaupungin tori- ja terassitoiminnan kokonaisuutta kehitetään ja siitä vastaa elinkeinopalvelut.

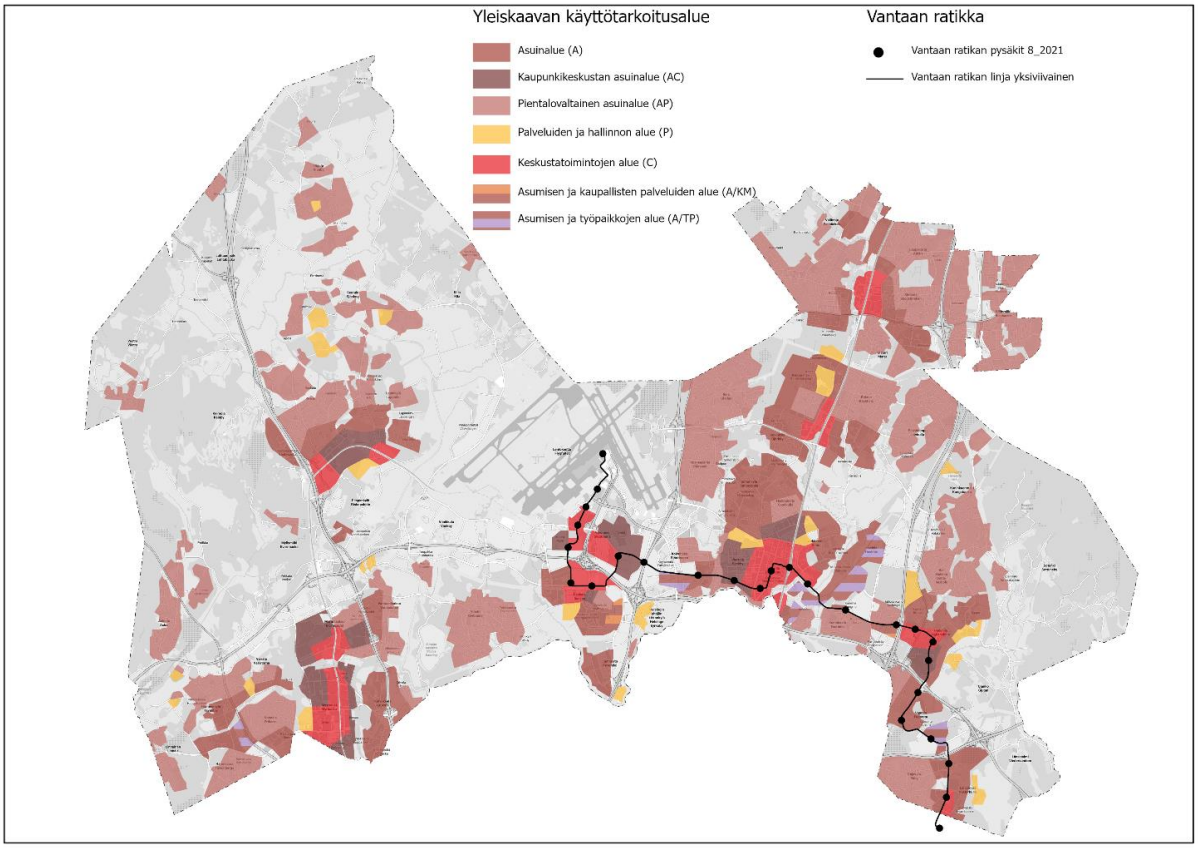
Keskusten kehittämistä pyritään vauhdittamaan. Jokaisen suuralueen keskukselle laaditaan oma kehittämissuunnitelma, jossa korostuvat alueen myönteiset ominaispiirteet. Tikkurilan vahvuutena on sen elävä ja kerroksellinen jokivarren kantakaupunkimaisuus, joka uudistuu historiaa arvostaen. Myyrmäen urbaaneissa kortteleissa sen sijaan elää värikäs katutaidekulttuuri, aktiivinen asukastoiminta ja vireä edistyksellinen yritystoiminta. Aviapolis on kansainvälinen lentokenttäkaupunki ja kaupunkikeskus, josta rakentuu asukkaiden, palvelujen ja yritysten monimuotoinen ydin. Kivistön värikäs ja vehreä kaupunkikeskusta kasvaa Kehäradan Kivistön ja tulevan Lapinkylän aseman ympärille. Koivukylä on tunnistettava ja perinteikäs, se on myös vireä ja turvallinen. Korso puolestaan kasvaa, muuttuu ja kehittyy. Korson sydän säilyy keskuspuistossa eli Ankkapuistossa. Hakunilassa Vantaan ratikka tuo uutta vauhtia moni-ilmeisen ja monikulttuurisen keskustan kehitykselle.

Asuminen ja palvelut yleiskaavassa
Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaava 2020:n 25.01.2021 (valituksenalainen). Uusi yleiskaava on pitkän tähtäimen suunnitelma, jolla kaupunki ohjaa maankäytön kehitystä haluamaansa suuntaan. Tavoitevuosi on 2050. Yleiskaavan väestöskenaarioiden mukaan kaupunki kasvaa 100 000 asukkaalla vuoteen 2050 mennessä.

Yleiskaavassa jatketaan tavoitetta kaupunkirakenteen tiivistämisestä ja täydentämisestä. Kaupungin kasvu halutaan sijoittaa olemassa olevaan rakenteeseen.

Olemassa olevia keskuksia kehitetään nykyistä monipuolisemmiksi asumisen, työnteon ja palvelujen alueiksi. Yleiskaava mahdollistaa kaupungin kasvun ohjaten sen nykyiseen kaupunkirakenteeseen sitä eheyttäen ja uudistaen. Kasvu painottuu erityisesti keskuksiin, joista varsinkin pääkeskukset Tikkurila, Aviapolis ja Myyrmäki vahvistuvat ja laajenevat merkittävästi. Vahvin kasvukäytävä on mahdollisen tulevan Vantaan ratikan varsi, mutta joukkoliikennekaupunki täydentyy myös muilla yhteyksillä ja solmukohdilla.

Asuinrakentaminen painottuu keskuksiin ja tiiviimmille alueille. Vantaalla on merkittävän laajat pientaloalueet ja kaupunki on profiloitunut pientalojen suurkaupungiksi. Nykyisiä pientaloalueita täydennetään ja uusia pientaloalueita ja -tontteja kaavoitetaan lisää. Palvelujen sijoittumisesta yleiskaava ohjaa vain tilaa vievimpiä, kuten urheilupuistoja. Muilta osin tavoite riittävistä palveluista on nostettu keskuksien ja asumisen alueiden yleiskaavamääräyksiin. Lähipuistoja ja virkistysalueita tulee varata riittävästi ja rakentamisen tulee olla vihertehokasta niin asunto- kuin työpaikka-alueellakin.

Kuva 2. Yleiskaava 2020:ssa palveluiden riittävyys ja saavutettavuus kestävillä kulkumuodoilla on nostettu määräyksiin asuin- ja keskusalueilla.

Kaupungin elinvoiman ja seudun kasvun turvaamiseksi on yleiskaavaan määritelty riittävästi työpaikkarakentamisen mahdollisuuksia. Kaupan sijoittumista ohjataan erityisesti suurimpien yksiköiden ja niin sanottujen kaupan alueiden osalta: tärkeimpinä linjauksina keskuksien kehittämisen tukeminen ja saavutettavuus kestävällä liikkumisella. Lentokentän ja lentämisen kasvuun on varauduttu, mikä näkyy muun muassa osittain laajenevina lentomelualueina.

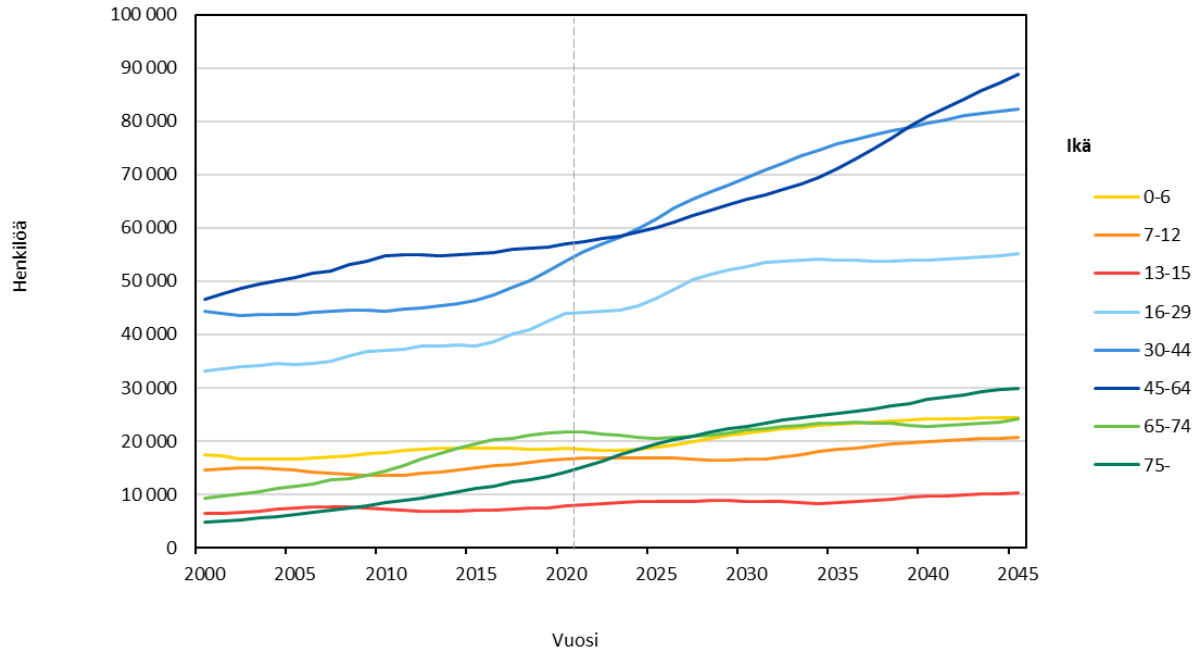
Kuva 3. Yleiskaava 2020:n keihäänkärjet.

Kaupunkirakenteen tiivistyminen
Kaupungin kehityksen ohjaaminen nykyisen rakenteeseen, keskuksiin sekä joukkoliikennevyöhykkeille kasvattaa luonnollisesti myös palvelutarpeita näillä alueilla. Tämä tukee nykyisten palvelujen toimintaedellytyksiä sekä mahdollistaa sen, että palvelut ovat hyvin saavutettavissa kestävin liikkumismuodoin. Olemassa olevia palvelutontteja on jo tehostettu ja tehostetaan uusien ja kasvavien palvelutarpeiden myötä. Kaupungin tiivistyminen tuottaa myös haasteita palvelujen sijoittamiselle, koska uuden Y-tonttivarannon löytäminen uusille palvelurakennuksille on entistä vaikeampaa. Mikäli riittävän kokoisia tontteja ei löydy, tarkastellaan yksityisen maan hankintaa palvelurakentamisen käyttöön sekä innovatiivisia tila- ja tonttiratkaisuja. Tiivistyminen aiheuttaa haasteita myös yleisten alueiden kunnossapidolle, kun esimerkiksi lumitila jää entistä vähäisemmäksi. Jos yleisiä alueita otetaan palvelujen käyttöön, tulee myös alueen kunnossapidosta sopia.

Kaupunkirakenteen sosiaaliseen eheyteen kiinnitetään erityistä huomiota ohjaamalla kasvua tasapainoisesti eri alueille, jotta alueellisen eriarvoistumisen kehitys saadaan pysähtymään.

Asuntorakentamisennuste
Nykyinen MAL-aiesopimus kattaa vuodet 2020–2031, ja sen mukaan Helsingin seudun asuntotuotanto tavoite sopimuskaudelle 2020–2023 on yhteensä noin 16 500 asuntoa vuodessa. Vantaan osuus tästä tavoitteesta on 2 640 asuntoa vuodessa. Tulevana 10-vuotiskautena Vantaalle on arvioitu valmistuvan keskimäärin 3 400 uutta asuntoa vuodessa. Rakentamisen ennustetaan olevan hieman rauhallisempaa ennustekauden ensimmäisinä vuosina ja voimakkainta vuosina 2024–2026, jolloin uusia asuntoja ennustetaan valmistuvan yli 4 000 vuodessa. Suuralueittain tarkasteltuna eniten asuntoja valmistuu Myyrmäen, Kivistön, Aviapoliksen ja Tikkurilan suuralueille. Lähes jokaisella suuralueella rakennettavista asunnoista kerrostaloasuntojen osuus on suhteellisesti suurin ja rivitalojen osuus suhteellisesti pienin. Rakennettavien kerrostaloasuntojen osuus on pienin Korson suuralueella, jonne omakoti- tai paritaloja rakennetaan suhteellisesti eniten.

Väestönkasvu
Vantaan väkiluvun ennustetaan kasvavan edelleen nopeasti, vaikka edellisten vuosien ennätyksellisen suuren väestönkasvun arvioidaan hieman hidastuvan lähivuosina (Vantaan väestöennuste 2021). Väestö kasvaa ennusteen mukaan vuosina 2021–2023 keskimäärin 1,4 prosenttia vuodessa ja voimakkaan asuntorakentamisen myötä kasvun oletetaan nousevan 2,3 prosenttiin vuosiksi 2024–2026. Sen jälkeen kasvun ennustetaan laskevan asteittain siten että se on 1,9 prosenttia vuonna 2027, 1,6 prosenttia vuonna 2030 ja 1,0 prosenttia vuonna 2041 (kuvio 1). Vuoden 2021 alussa Vantaalla asui 237 231 henkilöä. Uuden 2021 vuoden ennusteen mukaan väestöä olisi vuoden 2025 alussa noin 253 000 ja vuoden 2026 aikana ylitettäisiin 260 000 asukkaan raja. Perusennusteen mukaan vuonna 2031 Vantaalla olisi noin 284 000 asukasta, mikä tarkoittaisi 45 000 uutta asukasta vuoden 2021 lopun tilanteeseen verrattuna. Runsaan asuntorakentamisen myötä väestön ennustetaan kasvavan määrällisesti eniten Kivistön, Myyrmäen, Aviapoliksen ja Tikkurilan suuralueilla. Nopeimmin kasvavia ikäryhmiä ovat 25–54-vuotiaat sekä 75 vuotta täyttäneet.

Kuvio 1. Vantaan väestöennuste 2021. Väestönkehitys Vantaalla 2000–2045.

1.2 Kestävä toimintapa

Ympäristövastuullisuus
Yksi Vantaan strategiassaan määrittelemistä arvoista on vastuullisuus, jolla tarkoitetaan hyvän elämän turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Strategian mukaan kaikessa kaupungin valmistelussa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset, sosiaaliset, taloudelliset ja kulttuuriset näkökulmat. Vantaa seuraa vastuullisuustyön toteutumista kahden vuoden välein VLR-raportilla (Voluntary Local Review), jossa tarkastellaan kuinka kaupunki vastaa YK:n kestävän kehityksen vuonna 2015 asetetun Agenda 2030 toimintaohjelman 17 tavoitteen toimeenpanoon kaupungissa.

Ympäristövastuuta kaupungissa toteuttaa resurssiviisauden tiekartta ja siitä johdetut toimialoittaiset toteutussuunnitelmat. Tiekartassa määritellään myös toimenpiteet hiilineutraaliuden saavuttamiseksi vuonna 2030, mihin Vantaa on sitoutunut. Kestävässä kaupungissa yhdyskuntarakenteella on merkittävä vaikutus päästöihin myös liikenteen kautta pitkälle tulevaisuuteen. Palveluiden, kuten myös asuntojen ja työpaikkojen sijoittuminen vaikuttaa olennaisesti liikenteen määrään ja siihen, millä kulkuneuvolla liikutaan. Päästöjä voidaan vähentää, jos palveluita ei sijoiteta sellaisille alueille, joille ei ole hyviä joukkoliikenneyhteyksiä. Tiivis yhdyskuntarakenne mahdollistaa toimivan joukkoliikenteen ja tiheä palveluverkko luo hyvät edellytykset kävelylle ja pyöräilylle.

Rakennetulla ympäristöllä on ratkaiseva merkitys ilmastonmuutoksen hillinnässä, sillä rakennukset aiheuttavat kolmanneksen Suomen ilmastopäästöistä. Kestävässä kaupungissa kiinnitetään huomiota vähähiilisiin rakennusmateriaaleihin, sillä rakennusten elinkaaren aikaisista kasvihuonekaasupäästöistä rakennusmateriaalien osuus on merkittävä. Merkittäviä päästöjä aiheuttaa myös esirakentaminen. Rakennusmateriaalien merkitys kasvaa edelleen rakennusten energiatehokkuuden parantuessa ja käytön aikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentyessä. Kestävä toimintatapa huomio vähähiilisyyden myös korjausrakentamisessa ja mahdollistaa rakennusmateriaalien kierron.

Kuva 4. Resurssiviisauden tiekartan visio 2030.

Tavoitteena on, että Vantaan alueella on luovuttu lämmityksessä fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä. Energiatehokkuutta parannetaan systemaattisesti niin kaupungin omissa kiinteistöissä kuin koko kaupunkialueen kiinteistöissä edistäen kiinteistöjen ja asuntojen energiaremontteja.

Kestävässä kaupungissa rakentaminen suunnitellaan ja rakennukset ja rakenteet ylläpidetään muuttuvan ilmaston vaatimukset huomioiden. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on myös osa kaupungin riskienhallinnan suunnittelua. Viherrakentaminen yleisillä alueilla ja myös katoilla auttaa sopeutumaan ilmastonmuutokseen

erityisesti hulevesien ja lämpötilojen hallinnan kautta. Samalla luodaan viihtyisämpää ja monimuotoisempaa ympäristöä ja lisätään hiilinieluja.

Vantaalla tuetaan ympäristösertifikaattien, kuten Ekokompassin ja koulujen ja päiväkotien Vihreä Lippu -ohjelman käyttöönottoa. Kaupunkiympäristön toimiala kehittää toimintaansa ympäristöjohtamisjärjestelmän avulla. Järjestelmän käyttöönoton tavoitteena on kehittää toimialan ympäristöasioiden hallintaa ja sitä kautta vaikuttaa toimialan omiin päästöihin.

Vantaan tulee kehittää omien kiinteistöjensä jätehuoltoa sujuvammaksi. Tämä vaatii konsernitasoista johtamista, koordinointia ja kehittämistä jäteastioiden saatavuudessa, tiloissa ja puhtauspalvelusopimuksissa. Erityisesti muovijätteen hyödyntämiseen kiinnitetään huomiota.

Sosiaalinen vastuullisuus
Osallistuvalla Vantaalla palvelut tehdään kaupunkilaisten kanssa kaupunkilaisia varten. Palvelut tavoittavat eri ikäluokat, vammaiset ja kieliryhmät. Erityisenä tavoitteena on lapsiystävällisyys. Tavoitteena on myös erilaisten perheiden tukeminen.

Vantaan kaupungilla myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (MEK) tavoitteena on hyvinvointierojen kaventaminen asukkaiden ja asuinalueiden välillä. Ohjelma käsittää toimenpiteitä laajasti eri toimialoilta, minkä avulla on tuettu osaamista ja koulutusta, lasten ja perheiden hyvinvointia sekä yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta. MEK-ohjelma on ollut käynnissä vuodesta 2019 lähtien ja siihen on budjetoitu vuosittain kaksi miljoonaa euroa. Uuden MEK-ohjelman suunnittelu vuosille 2023–2025 on parhaillaan käynnissä, ja voimme odottaa uuden ohjelmarungon valmistuvan syksyllä 2022. Uutta ohjelmaa rakennetaan yhteistyössä toimialojen edustajien sekä alan tutkijoiden kanssa.

Vantaan kaupunki on myös saanut rahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeeseen vuosille 2022–2024. Kyseessä on Valtion erityisavustus koulusegregaation vähentämistä koskevaan hallinnonalojen väliseen yhteistyöhön ja kaupunkisuunnitteluun. Tavoitteena on muodostaa toimialat ylittävä kokonaiskäsitys nykytilanteesta sosioekonomisen eriytymisen ennaltaehkäisyssä Vantaan kaupungin sisällä ja huomioida Vantaan kasvava moninaisuus ja muuttoliike kaupunkirakenteessa ja erityisesti kasvatuksen ja oppimisen palvelutilojen suunnittelussa sekä toiminnassa. Hankkeen aikana Vantaalle laaditaan alueellinen toimintarajat ylittävä toimintamalli koulutuksellisen segregaation vähentämisen näkökulmasta. Työtä ohjaa Vantaan oman ohjausryhmän lisäksi myös valtakunnallinen verkosto Opetus- ja kulttuuriministeriön johdolla.

1.3 Taloudellisesti ja elinvoimaisesti vahva kaupunki

Vantaan talous ja elinvoima
Sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lähtien. Sen myötä kuntien tehtäväalue pienenee. Kunnille jää kuitenkin jatkossakin merkittävä rooli niiden toimiessa mm. koulutus-, sivistys- ja kulttuuripalvelujen järjestäjänä sekä maankäytön ja ympäristön toimijana ja elinvoiman edistäjänä. Kunnille jää myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä yhdessä hyvinvointialueiden kanssa. Vuonna 2024

on suunnitteilla, että kuntien tehtävät puolestaan lisääntyvät, kun TE-keskuksista siirtyvät valtion työ- ja elinkeinopalvelut kokonaisuudessaan kuntien vastuulle.

Hyvinvointialueiden aloittaessa kunnista siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen menot hyvinvointialueille. Vastaavasti siirtyy myös tuloja, kuten toimintatuottoja, veroja ja valtionosuuksia. Siirtymävuonna uudistuksen aiheuttama kuntien talouden tasapainon muutos rajataan nollaan. Kuntien kannalta keskeisintä on pyrkiä huolehtimaan siitä, että vero- ja valtionosuustulojen kehitys riittää myös keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä kattamaan jäljelle jäävien kunnan toimintojen kustannukset. Etenkin voimakkaasti kasvavat kaupungit ja kunnat tarvitsevat jatkossakin vuosikatteen hyvää kehitystä rahoittaakseen väestön- ja palvelutarpeenkasvun vaatimat investoinnit.

Vantaan kaupungin kokonaistalous on viimeisten viiden vuoden aikana kehittynyt sen verran suotuisasti, että kaupungin ja kaupunkikonsernin voimakas velkaantuminen on saatu pysäytettyä ja kaupungin ja konsernin lainakantojen tasot ovat pienentyneet lähelle valtakunnallisia keskiarvoja ja alle kuuden suurimman kaupungin keskiarvon. Tämä antaa hyvän lähtökohdan hyvinvointialueuudistuksen jälkeisen uuden Vantaan kaupungin kehittämiselle. Talouden tasapainon ylläpitoon ja investointikyvyn ylläpitoon on kuitenkin jatkossa keinoja rajallisemmin käytössä. Vantaa kaupungin strategiassa on asetettu strategiakaudelle tavoitteita, joiden avulla pyritään varmistamaan kaupungin talouden vahva kehitys myös tulevaisuudessa.

Vantaa on vahvasti kasvava ja kansainvälistyvä kaupunki. Vahva kansainvälisyys on tekijä, jolla Vantaa erottuu muista suurista kaupungeista. Vieraskielisten osuuden ennakoidaan kasvavan Vantaalla voimakkaasti myös jatkossa. Vantaa on lentokenttäkaupunkina myös Suomen portti maailmalle ja sijoittumiskohde kansainvälisille yhtiöille. Monipuolisen elinkeinorakenteen ansiosta Vantaan työpaikkaomavaraisuus on selvästi yli 100 % ja työpaikkojen kasvu on ollut historiallisesti vahvaa.

Työttömyys Vantaalla nousi covid-19-pandemian aikana voimakkaasti. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden tilanteen parantuminen on ollut hitaampaa kuin muissa suurissa kaupungeissa. Vantaa panostaa työllisyystoimissaan pitkien työttömyysjaksojen katkaisemiseen ja pitkäaikaistyöttömien aktiiviseen työllistämiseen. Työllisyyden hoidossa panostetaan myös erityisesti nuorten ja vieraskielisten työllistymiseen.

Tulevaisuuden kasvu syntyy uudistumisesta ja osaamisesta. Kaupunki pyrkii nostamaan kaupunkilaisten koulutustasoa. Myös pitkäjänteisen elinkeinopolitiikan rooli elinvoiman kehittämisessä on ratkaisevaa.
Vantaan kaupunki pyrkii ohjaamaan alueiden suunnittelua ja rakentamista siten, että luodaan hyviä ja käyttäjien tarpeita palvelevia, terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä sekä sosiaalisesti toimivia ja lisäarvoa tuottavia elinympäristöjä, jotka houkuttelevat sekä uusia asukkaita että yrityksiä. Yritykset hakevat hyviä sijainteja toimivien liikenneyhteyksien ja asiakasvirtojen varrella. Hyvät yhteydet mahdollistavat sekä työvoiman ja asiakkaiden liikkumisen että tavaran kuljettamisen.

Vantaan ratikka on hanke, jossa suunnitellaan Vantaalle noin 19 kilometrin pituista pikaraitiotietä ja siihen liittyviä katutilan uudistuksia. Tavoitteena on luoda uuden yleiskaavan määrittelemään käytävään uusia erinomaisen saavutettavuuden asuin- ja työpaikka-alueita, joille kaupunki voi kasvaa kestävästi. Ratikkahankkeen edistäminen edistyy valtuustosopimuksessa esitetyllä tavalla. Suunnitelmat valmistuvat vuonna 2023, jolloin kaupunginvaltuustoon tuodaan päätösesitys raitiotien rakentamisesta valtuustosopimuksen mukaisesti.

Palvelutilojen rakentaminen
Palvelutilojen rakentamisella voidaan tukea ja kehittää alueiden vetovoimaa ja omaleimaisuutta ja nämä tavoitteet tulee ottaa hankkeiden toteuttamisen yhdeksi lähtökohdaksi asiakaspalvelutarpeiden ohella. Toimitilaverkkoselvityksissä ja hankkeiden valmistelussa tullaan ottamaan entistä paremmin huomioon alueellisen vetovoiman kehittämiseen liittyviä strategisia valintoja ja kaupungin asemakaavan tavoitteita. Kaupunkirakenteen kehittymisessä huomioidaan sosioekonomisen eriytymisen ennaltaehkäisyn näkökulma ja muodostetaan toimialat ylittävä kokonaiskäsitys nykytilanteesta ja kehitystarpeista sosioekonomisen eriytymisen ennaltaehkäisyssä alueen sisällä.

Vantaan kaupungilla on palvelutilojen rakentamisella mahdollisuus kehittää alueiden identiteettiä ja vetovoimaa panostamalla laadukkaaseen ja kiinnostavaan arkkitehtuuriin, rakennusten pitkäaikaiskestävyyteen ja ilmastotietoisuuteen. Poikkihallinnollisissa tiimeissä on mahdollista tunnistaa strategisesti vaikuttavimmat palvelurakentamisen hankkeet ja kohdistaa resurssit näiden toteuttamiseen alueen vetovoimaisuuden kannalta oikea-aikaisesti. Näiden laadun paikkojen yhteinen tunnistaminen edesauttaa palvelujen oikea-aikaista toteutumista asukasmäärään nähden sekä kaupungin eri osapuolten tavoitteiden toteutumista.

Vantaan kaupunki edistää kaupunkikeskuksien ja alueiden elinvoiman kehittämistä myös ostamalla tai vuokraamalla toimitiloja ulkoa. Kaupungin panostusten vaikuttavuutta arvioidaan tällöin muun muassa kaupunkikehityksen ja segregaation näkökulmista.

Toimialoille tarpeettomaksi ja tyhjilleen jääneiden rakennusten purkamisen tai myynnin sijaan jatkossa tutkitaan tarkemmin mahdollisuudet kiinteistöjen kehittämiseen ja käytön jatkamiseen alueellisten toimijoiden, yritysten ja yhdistysten sekä asukkaiden hyväksi.

Kaupungin kiinteistöjohtaminen tukee kaupungin ydintoimintoihin kuuluvien palvelujen järjestämistä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että palvelutiloihin liittyvät päätökset tehdään kaupungin järjestämisvastuulla olevien palveluiden tavoitteiden mukaisesti ottamalla huomioon muun muassa palvelujen tuottavuus, toiminnan tehokkuus ja asiakastyytyväisyys.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palveluverkko
Vantaalaiset ovat jatkossa sekä Vantaan kaupungin että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asiakkaita. Asukkaiden näkökulmasta on tärkeää, että näiden kahden toimijan palvelut ja palveluverkko muodostavat eheän kokonaisuuden. Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyö on tämän vuoksi tärkeää palveluverkon kehittämisessä ja siihen liittyvän suunnittelun yhteensovittamisessa. Tiivistä yhteistyötä kaavoituksen ja hyvinvointialueen välillä tarvitaan suunniteltaessa uudiskohteiden ja isoimpien toimitilahankkeiden sijoittumista. Uudessa yleiskaavassa määritellyt linjaukset sisäänpäin kasvusta joukkoliikenteeseen

tukeutuen ja nykyisiä keskuksia vahvistaen toimivat palveluverkkosuunnittelun perustana.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olevat toimitilat siirtyvät hyvinvointialueen hallintaan 1.1.2023. Suoraomisteisten toimitilojen osalta kaupunki ja hyvinvointialue tekevät vuokrasopimuksen, kuten voimaanpanolaissa (Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta) säädetään. Hyvinvointialue toimii vuokralaisena myös kaupunkikonsernin ulkopuolelta vuokratuissa toimitiloissa. Kaupunki laatii suunnitelman, jolla myydään hyvinvointialueelle vuokrattavat kiinteistöt ja asunnot joko täysin ulkopuoliselle taholle tai osittain kaupungin konserniyhtiölle, jos siitä on saatavissa hyötyä.

OSA II, KAUPUNGIN PALVELUVERKOT KEHITTYVÄT

2. Palveluiden järjestämisen tavoitteet, yleiset periaatteet ja linjaukset

Tavoitteita
Palvelut järjestetään resurssiviisaasti kaupungin strategisia ja palvelullisia tavoitteita toteuttaen sovittujen määrärahojen puitteissa. Palveluverkkosuunnittelussa etsitään uusia keinoja vastata lisääntyvään palvelu- ja tilatarpeeseen muun muassa palveluja ja hankkeita yhdistämällä, kehittämällä kiinteistöjä useampaan käyttötarkoitukseen sekä lisäämällä tilojen käyttöastetta ja yhteiskäyttöä.

Palveluverkkoratkaisut perustuvat palvelutarpeiden kehittymiseen, kaupunkitasoiseen priorisointiin ja vaihtoehtojen kokonaistaloudellisten vaikutusten arviointiin. Oikein toteutettuna palvelut lisäävät alueen elinvoimaa ja ehkäisevät sosiaalista eriarvoistumista.

Toimivat ja tarkoituksenmukaiset palvelutilat tukevat palvelutoimintaa, parantavat tuottavuutta ja hyvinvointia. Oikein sijoitetut ja mitoitetut sekä tehokkaassa käytössä olevat palvelutilat tukevat kaupungin säästö- ja päästövähennystavoitteiden saavuttamista.

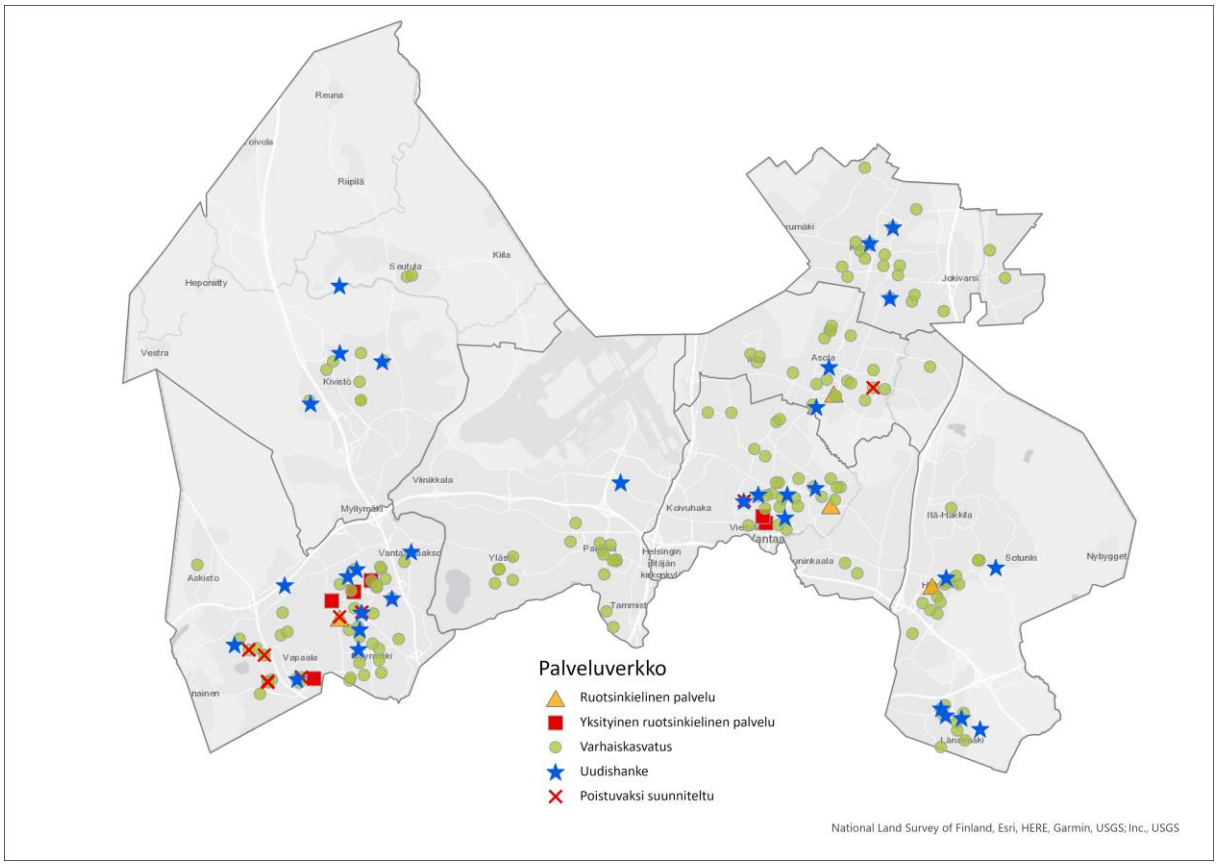
Yleiset periaatteet:

- *Palvelut sijaitsevat pääsääntöisesti raideliikenteen ja joukkoliikenteen laatukäytävien varsilla ja ne ovat helposti sekä kestävästi saavutettavia (esteettömyys, julkinen liikenne, kävely, pyöräily). Myös palveluiden saavutettavuus autolla huomioidaan. Palveluiden hyvä saavutettavuus kestävin kulkumuodoin ei poissulje niiden saavutettavuutta myös autolla.*
- *Palvelujen sijainnin suunnittelussa hyödynnetään täydennysrakentamisen tuomat keskittämismahdollisuudet.*
- *Kaupunkisuunnittelussa ja tontinkäyttösuunnitelmissa otetaan huomioon myös tilapäiset ja äkilliset palvelutilatarpeet.*
- *Suuremmilla täydennysrakentamis- ja laajennusalueilla käyttötarkoituksen muuttuessa asumiseen, kaupunki varmistaa ensin palveluiden rakentamisedellytykset tonttien osalta.*
- *Voimakkaasti täydentyvillä keskusta-alueilla asumista lisääviä kaavahankkeita tarkastellaan kokonaisuutena ja palvelutarpeen lisääntymiseen etsitään ratkaisut.*
- *Asuinalueita, palveluja ja yleisisä alueita suunniteltaessa ratkaistaan palvelujen tilatarpeet ja toiminnot kokonaisuutena. Ratkaisuja haetaan niin kaupungin kuin yksityisenkin mailta (hyötyjen/haittojen jakamisen näkökulma) ja käytämme tämän mahdollistamiseksi maankäyttösopimuksia, maanvaihtoja ja maanhankintaa.*
- *Herkille kohteille, kuten päiväkodeille ja kouluille osoitetaan toteuttamiskelpoiset sijainnit huomioon ottaen ilmanlaatua, melua ja tärinää koskevat määräykset.*
- *Päiväkotien ja koulujen tonttien ja tilojen mitoituksessa ja suunnittelussa noudatetaan ensisijaisesti valtakunnallisia ja kaupungin omia ohjeita, mutta tarvittaessa esimerkiksi täydentyvillä ja tiiveimmillä alueilla kehitetään innovatiivisia tila- ja tonttiratkaisuja toiminnan laatua heikentämättä.*
- *Toimitilat, yleiset alueet ja -kiinteistöt suunnitellaan muunneltaviksi ja monikäyttöisiksi.*
- *Lisääntyvään tilatarpeeseen vastataan yhteishankkeilla ja lisäämällä tilojen yhteiskäyttöä.*
- *Ratkaisuja haetaan myös olemassa olevasta tilakannasta.*
- *Kaupungin tilat, keskus-, piha- ja ulkoalueet tuodaan osaksi kaupunkikulttuurin palveluverkkoa.*
- *Sähköisiä palveluja kehitetään ja niiden saavutettavuutta parannetaan.*

2.1 Kasvatus ja oppiminen

2.1.1 Varhaiskasvatus

Tavoitteena on tarjota varhaiskasvatusta riittävän lähellä lapsen kotia, mikä vahvistaa jokaisen lapsen oikeutta oppia ja mahdollistaa tasa-arvoiset oppimisen edellytykset ja vahvan alun lapsen oppimispolulle.
Ruotsinkielinen varhaiskasvatus järjestetään keskitetysti Itä- ja Länsi-Vantaalle ja pyritään yhteisiin tilaratkaisuihin muiden ruotsinkielisten palveluiden ja suomenkielisen varhaiskasvatuksen kanssa.
Yksityinen varhaiskasvatus täydentää kunnallista palvelua.
Laajennetaan englanninkielistä IB-jatkumoa myös varhaiskasvatusikäisiin.

Kartta 1. Varhaiskasvatuksen palveluverkko 2022–2031. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

Suomenkielisistä varhaiskasvatuspalveluista lasten koko- ja osa-aikainen varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään ja niiden palveluita kehitetään lähipalveluperiaatteella. Lähipalvelun kriteerinä on saavutettavuus, joka tarkoittaa, että enimmällä osalla käyttäjistä palveluun on matkaa enintään 1,5 kilometriä tai matka julkisella liikenteellä kestää enintään 30 minuuttia. Tiiviisti rakennetuilla aluilla tavoitteena on,

että pystytään alittamaan mainitut kriteerit. Tavoitteena on tarjota varhaiskasvatusta riittävän lähellä lapsen kotia, mikä vahvistaa jokaisen lapsen mahdollisuutta osallistua varhaiskasvatukseen ja oikeutta oppimiseen. Palveluverkon tavoitteena on mahdollistaa tasa-arvoiset oppimisen edellytykset, yhteisöllisyyden kehittyminen ja vahva alku lapsen oppimispolulle, joka jatkuu päiväkodista kouluun. Nämä periaatteet ohjaavat palveluverkon suunnittelua. Päiväkotien sijoittelussa pyritään ottamaan huomioon muiden palvelujen sijainti ja työmatkaliikenteen pääsuunnat. Alueilla, joilla palvelutarve on tilapäisesti suuri, pyritään etsimään joustavia ratkaisuja, kuten esimerkiksi paviljonki- tai kotaratkaisuja.

Ilta- ja ympärivuorokautista varhaiskasvatusta järjestetään keskitetysti ja näiden palveluiden osalta palveluverkkoa kehitetään edelleen keskitetyn palvelun periaatteella. Avoimen varhaiskasvatustoiminnan palveluja ja niihin kuuluvia kerho- ja asukaspuistotoimintaa kehitetään yhteistyössä perhekeskusten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Näiden palveluiden palveluverkon suunnittelussa huomioidaan palveluiden alueelliset tarpeet, saavutettavuus ja avoimeen toimintaan liittyvien muiden toimijoiden palveluverkot ja toimipisteiden sijoittuminen.

Ruotsinkielinen varhaiskasvatus järjestetään keskitetysti Itä- ja Länsi-Vantaalle. Ruotsinkielisten varhaiskasvatuspalveluiden keskittämisessä pyritään yhteisiin tilaratkaisuihin etenkin muiden ruotsinkielisten palveluiden ja suomenkielisen varhaiskasvatuksen kanssa.

Englanninkielistä varhaiskasvatusta kehitetään sekä osana koko palveluverkkoa sijoittamalla englannin kielirikasteista esiopetusta ja varhaiskasvatusta toimintayksiköihin että keskitetysti IB-koulutusohjelmajatkumoon (International Baccalaureate) tähtäävällä yhteishankkeella, jossa huomioidaan myös varhaiskasvatusikäisten ikäluokkia IB-koulutusohjelman mukaisesti. Kansainvälistyvän Vantaan tavoitteena on tarjota jatkossa englanninkielistä opetusta myös kansainvälisen IB-viitekehyksen mukaisesti Primary Years Programme –opetuksessa varhaiskasvatusikäisille. Tavoitteena on toteuttaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen IB-linjan saumaton jatkumo, jossa erityisesti esikoulu- ja alkuopetusikäisten lasten yhteistoiminnallinen oppiminen ja opetus mahdollistetaan.

Esiopetusta on pilottikohteissa myös kaksivuotisena 5-vuoden ikäisille lapsille. Esiopetusta kehitetään ja vahvistetaan yhteistyötä alkuopetuksen kanssa. Esi-opetuksen ja alkuopetuksen yhteistoiminnallisuutta ja yhdessä oppimista tuetaan sijoittamalla esiopetuksen ja alkuopetuksen tiloja mahdollisuuksien mukaan toistensa yhteyteen tilamuutos- ja uudishankkeissa.

Yksityinen varhaiskasvatus täydentää kunnallista palvelua ja sen nykytasolla oleva osuus eri alueilla palveluntuottamisessa on lähtökohtana varhaiskasvatuksen palveluita kehitettäessä.

Varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittäminen
Palveluverkon ja vuotuisen toimitilainvestointiohjelman suunnittelun lähtökohtana on varhaiskasvatuksen palvelutarve, nykyisen palveluverkon kunto, tarkoituksenmukaisuus ja toimivuus sekä väestöennusteen mukainen lasten määrän muutos. Investointisuunnitelmaa päivitetään ja täydennetään toimitilajohtamisen johdolla tehtyjen alueellisten päiväkotiverkkoselvitysten mukaisilla päiväkotihankkeilla. Pysyvien päiväkotien muodostamaa palveluverkon runkoa kehitetään ennakoivasti ja

systemaattisesti, jotta kiireellisiltä tilaratkaisuilta vältyttäisiin. Kuitenkin äkillisiä muutoksia palvelutarpeeseen saattavat aiheuttaa yllättävät muutokset kiinteistöjen kunnossa, palvelujen tarpeen ennakoimaton kasvaminen palvelua ohjaavien lakimuutosten vaikutuksesta tai ennakoimattomat asiakaskäyttäytymiseen vaikuttavat muutokset esimerkiksi valtakunnallisten tai kunnallisten päätösten seurauksena. Nämä saattavat synnyttää myös ennakoimattomia investointitarpeita.

Varhaiskasvatuksen kunnallinen palveluverkko muodostuu varhaiskasvatuksen toimintayksiköistä. Toimintayksikköön voi kuulua yksi tai useampi päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti, perhepäivähoitajia, avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa, asukaspuisto tai kerhoja. Varhaiskasvatuksen kunnallisessa palvelutuotannossa on erilaisia palvelumuotoja painottuen päiväkoteihin.

Päiväkodiksi määritellään kiinteistö tai huoneisto, jossa on varhaiskasvatuksen toimintaa samalla tontilla yhdessä tai useammassa rakennuksessa. Mikäli tontilla on useampi rakennus, nimitetään päärakennusta päiväkodiksi ja toisia rakennuksia lisärakennuksiksi. Päiväkotitilaksi määritellään varhaiskasvatuksen käytössä olevia tiloja, jotka sijaitsevat erillään päiväkodista tai ovat muun toiminnan yhteydessä (esimerkiksi esiopetusryhmä koululla). Mahdollisiin toiminnan väistämisen tarpeisiin vastaavat väistötilapäiväkodit.

Varhaiskasvatuksen tilat tukevat varhaiskasvatukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja ne mahdollistavat lapsen oppimisen ja sosiaalistien taitojen kehittymisen. Oppimisympäristöjä suunnitellaan ja kehitetään siten, että ne vahvistavat yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa. Tilat ovat muunneltavia, ne joustavat erilaisiin toiminnallisiin tarpeisiin ja niissä on huomioitu esteettömyys. Päiväkotien pihat ovat tärkeä osa varhaiskasvatuksen oppimisympäristöä ja niiden osalta edellä mainitut tavoitteet ovat yhtenevät itse päiväkotirakennuksen tilojen kanssa. Pihojen maaperän laadulla on merkitystä myös lasten vastustuskyvyn kehittymiseen. Uusia päiväkoti- ja koulutontteja kaavoitettaessa tulee ottaa mahdollisimman hyvin huomioon niiden sijainti lähellä luontoa ja rakennettaessa lähellä olevaa luontoa säilytettäisiin kasvu- ja oppimisympäristönä

Vantaan päiväkotien pihoilla on tehty kartoituksia, joissa on yleisesti arvioitu pihan kuntoa ja pihalla olevien välineiden kuntoa. Näin on saatu kattavampi ymmärrys kaikista Vantaalla olevien päiväkotien pihojen ja välineiden kunnosta ja pihan toimivuudesta. Pihojen kunnostamisessa osallistetaan päiväkodin henkilökuntaa liikuntapalveluiden avulla. Näin saadaan kerättyä suunnittelijoille toiveita ja ideoita pihan suunnitteluun päiväkodin lapsilta, henkilökunnalta ja vanhemmilta. Pihoilla käytetään mahdollisuuksien mukaan orgaanista aineitta välineiden rakenteissa, turva-alustassa ja vaalitaan korjauksissa pihalla olevaa puustoa ja muuta kasvillisuutta.

Osa tiloista on mahdollista vuokrata organisaation ulkopuolisille käyttäjille, ja nämä palvelevat myös kuntalaisten tarpeita ilta- ja vapaa-ajankäyttäjinä. Myös päiväkotien piha- ja pysäköintialueet ovat asukkaiden käytettävissä varhaiskasvatuksen aktiivisen toiminta-ajan ulkopuolella. Päiväkotien tiloja voitaisiin myös hyödyntää kaupunginosan lapsiperheiden, nuorten ja eri-ikäisten asukkaiden kohtaamispaikkana. Tämä edellyttää eri toimialojen tiivistä yhteistyötä.
Palveluverkkoa kehitetään uudishankkeilla, joiden optimikoko olisi 168–210 tilapaikkaa. Tarvittaessa optimikoosta voidaan joustaa ja tehdä laajempia yhteishankkeita

muiden palveluiden, erityisesti perusopetuksen, ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja IB – koulutusohjelman hankkeiden kanssa.

Optimikokoisissa yksiköissä on mahdollista huomioida ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävän kehityksen näkökulmat. Optimaalinen yksikkökoko mahdollistaa ekologisesti kestävämmät rakentamis- ja toiminnanjärjestämisen ratkaisut sekä säästää investointi- ja käyttökustannuksissa pienempiin yksiköihin nähden. Optimikokoisissa yksiköissä on mahdollista erilaisista sosioekonomisista taustoista tulevien lasten oppimisen edellytysten ja laajemmin eri asuinalueiden välisten oppimiserojen tasaaminen. Riittävän kokoista väestöpohjaa palvelevat yksiköt mahdollistavat kulttuuriseen monimuotoisuuteen ja kaikkien oikeuksien arvostamiseen kasvamisen. Näin pyritään ehkäisemään eriarvoistumiskehitystä Vantaan eri alueilla. Optimikokoisissa yksiköissä lapsen tukemiseen liittyvien ratkaisujen järjestäminen, lyhyemmän ja pidemmän aikavälin palvelutarpeen määrän vaihteluiden huomioiminen, henkilökuntaresurssin kohdentuminen, digitaalisiin ja muihin oppimisen välineisiin investoiminen ja varhaiskasvatuksen laatuindikaattoreihin vaikuttaminen on kestävämmällä pohjalla pieniin yksiköihin nähden.

Päiväkotien tilasuunnittelua on kehitetty toiminnallisista, kokonaistaloudellisista ja resurssiviisauden lähtökohdista yhdessä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan ja Kaupunkiympäristön toimialan toimitilajohtamisen kanssa. Tämän kehittämistyön pohjalta on laadittu nykyinen Vantaan päiväkotikonsepti -suunnitteluohje, jonka mukaisesti toteutetaan varhaiskasvatuksen uudistilahankkeet. Ohjeen päivitystyö on käynnissä ja se tuo muutoksia tilasuunnitteluun jo lähitulevaisuudessa.

Kaupungin strateginen tavoite tiivistää kaupunkikeskuksia haastaa päiväkotirakentamisen kaupunkitasoisia ohjeistuksia, koska nykyisten mitoitusten mukaisia tontteja on vaikeaa löytää. Näissä tapauksissa etsitään innovatiivisia tila- ja tonttiratkaisuja, jotta palvelu voidaan järjestää parhaalla mahdollisella tavalla.

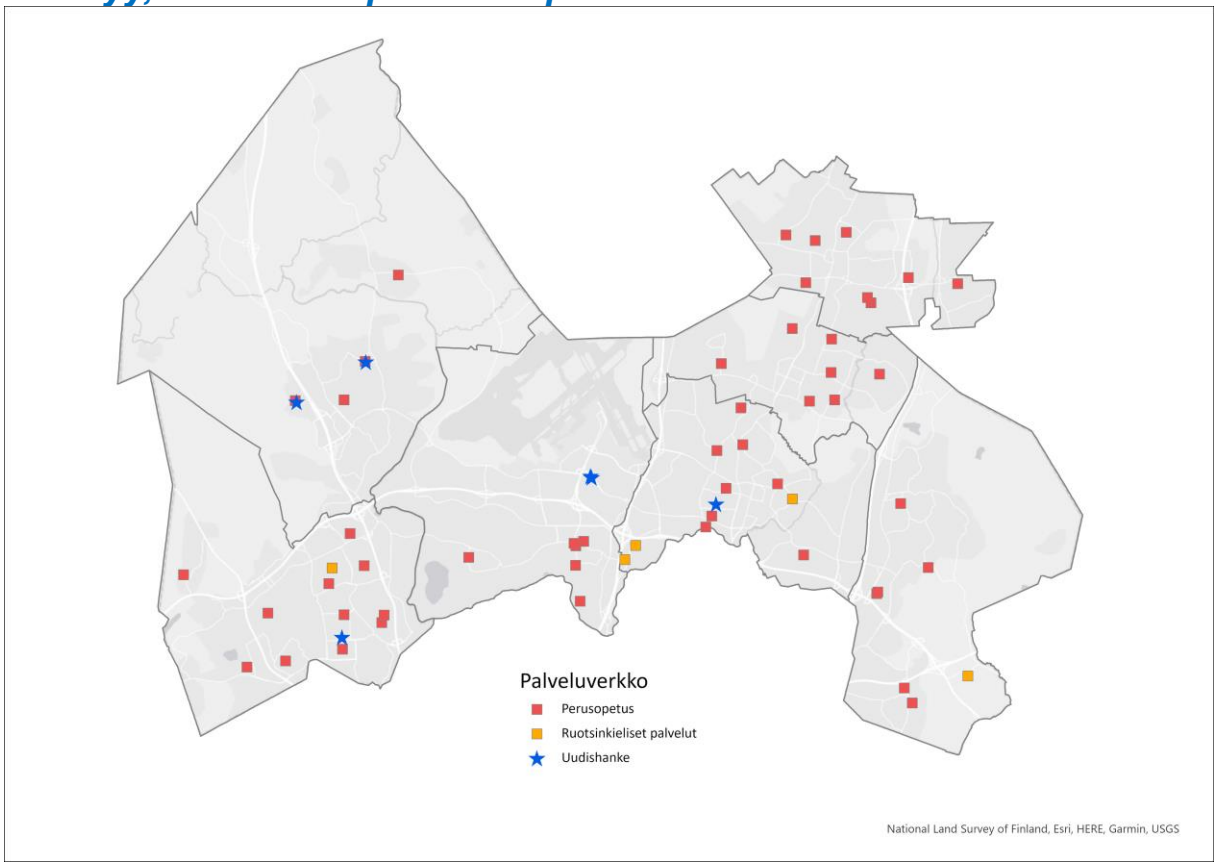
Lainsäädäntö, ohjeistukset ja niiden muutokset
Varhaiskasvatuksen toimintaa keskeisesti ohjaa varhaiskasvatuslaki ja esiopetuksen toteuttamista perusopetuslaki. Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksen toimintaympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottaen.

Varhaiskasvatuksen osallistumisastetta pyritään valtakunnallisesti nostamaan lisäämällä hallinnonalojen välistä yhteistyötä ja tehostamalla muiden tahojen kuten esimerkiksi neuvoloiden perheille antamaa ohjausta varhaiskasvatuksen palveluihin. Myös tulevat lainsäädännössä tapahtuvat muutokset kuten esiopetuksen mahdollinen laajentuminen viisivuotiaille lapsille tulevat todennäköisesti lisäämään varhaiskasvatuspalveluiden piirissä olevien lasten määrää. Nämä tulevat haastamaan palveluverkkoa tulevina vuosina. Valmisteilla oleva perhevapaauudistus, joka lisäisi perheiden valinnan vapautta perhevapaiden käytöstä, on arvioitu lisäävän varhaiskasvatuksessa etenkin palvelutarpeen lyhyen ajan vaihtelua. Varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusvaatimusten muutosten voimaan tuleminen ja sen vaikutukset yksiköiden henkilöstörakenteeseen huomioidaan tilasuunnitteluohjeistuksia päivitettäessä.

Kuntien välinen yhteistyö
Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatuslaissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kuntien väliseen yhteistyöhön perustuva varhaiskasvatuspalveluiden käyttö on vähäistä koko palvelutuotannon määrään nähden, ja sillä ei ole merkittäviä vaikutuksia palveluverkon suunnitteluun. Pääkaupunkiseudun kuntien (Espoo, Helsinki, Kauniainen ja Vantaa) välillä on sovittu palvelujen järjestämisestä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Sopimus turvaa perheen muuttotilanteessa lapsen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen jatkumisen aiemmassa asuinkunnassa perheen niin halutessa. Perhe voi myös hakea lapselle varhaiskasvatuspaikkaa toisesta kunnasta.

2.1.2 Perusopetus

Suomenkielisessä perusopetuksessa toteutetaan lähikouluperiaatetta. Palvelutarpeen kasvu vaihtelee alueittain ja kouluittain, mikä otetaan huomioon tilasuunnittelussa.
Ruotsinkielisen perusopetuksen palveluverkko rakentuu nykyisten koulukiinteistöjen varaan. Mikäli ruotsinkielisen väestön määrä lisääntyy, kasvavaan palvelutarpeeseen vastataan.

Kartta 2. Perusopetuksen palveluverkko 2022–2031. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

Perusopetuksen kouluverkkoon kuuluu 46 koulua, joista suomenkielisiä on 41 ja ruotsinkielisiä 5. Koulut ovat hallinnollisia yksikköjä. Kuudessa koulussa on erillisiä

opetuspisteitä. Koulun pihapiirissä voi olla useita rakennuksia. Koulukiinteistöt ovat pääsääntöisesti kaupungin tai kaupungin omistamien yhtiöiden omistuksessa. Suomenkieliset koulut on jaettu neljään oppilaaksiottoalueeseen, joilla kullakin on 8–13 koulua.

Valtakunnallisesti voidaan arvioida, että vantaalainen suomenkielinen kouluverkko on tehokas, taloudellinen ja kattava saavutettavuudeltaan. Koulujen keskimääräisesti suurempi keskikoko takaa, että opetus pystytään järjestämään toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevästi. Tilatehokkuudessa on monien koulujen osalta jo saavutettu toiminnan kannalta maksimitehokkuus. Nykyisen opetussuunnitelman mukaisesta opetuksesta ja oppilaiden lisääntyneistä tuen tarpeista johtuen erityisesti erilaiset pienryhmätilat ovat useissa kouluissa riittämättömiä. Kevään 2022 aikana valmistellaan uudet mitoitusperusteet peruskoulutiloille, jotka tulevat ohjaamaan tarveselvityksiä ja hankesuunnitelmia vuodesta 2022 eteenpäin. Erilaisilla alueilla sijaitsevien koulujen toisistaan eriytyviä tilatarpeita otetaan huomioon mitoitusperusteiden tarkastelussa.

Äkillisiin perusopetusikäisten määrän muutoksiin ja väistötilatarpeisiin varaudutaan vuokrapaviljongeilla tarpeen mukaan. Tavoitteena kuitenkin on laajentaa palveluverkkoa pitkäjänteisen investointisuunnittelun mukaisesti väestöennusteeseen perustuen. Samalla kun kasvaville alueille suunnitellaan uusia kouluja ja koulujen laajennuksia, toisilla alueilla perusopetusikäisten määrä laskee väestöennusteen 2021–2031 perusteella. Kyseisillä väljenevillä alueilla tiloja voidaan hyödyntää esimerkiksi perusopetuksen kasvavaan kaupunki- ja aluetasoisten ryhmien tilojen tarpeeseen, jolloin palveluverkon tilat tulevat jatkossakin olemaan tehokkaassa käytössä. Osassa kouluista laskeva oppilasmäärä tuo helpotusta nykyiseen toimintaympäristön muutosten aiheuttamaan tila-ahtauteen.

Kasvavien alueiden oppilasmäärä edellyttää uusia kouluja tai olemassa olevien koulujen laajennuksia. Lisäksi tiivistyvään kaupunkirakenteeseen kaavoitetaan uusia Y-tontteja ja olemassa olevia Y-tontteja laajennetaan tarvittaessa. Olemassa olevista koulukäyttöä varten varatuista tonteista ei tule luopua. Täydennysrakentamisen alueilla nykyisen palveluverkon kapasiteetti ei välttämättä riitä vastaamaan asuntorakentamisesta johtuvaan oppilasmäärän kasvuun.

Suomenkielisessä perusopetuksessa toteutetaan lähikouluperiaatetta. Oppilaiden koulumatkat ovat pääsääntöisesti alle kolme kilometriä ja yhtenä oppilaaksioton periaatteena on oppilaan turvallinen ja lyhyt koulumatka. Erityisen tärkeä lähikouluperiaate on pienimpien koululaisten kohdalla.

Suomenkielisessä perusopetuksessa on mahdollista opiskella ruotsia kielikylpyopetuksessa. Kielikylpyopetusta ruotsin kielellä annetaan Uomarinteen koulussa (vuosiluokat 1–6) ja Viertolan koulussa (vuosiluokat 1–6) sekä osittaista kielikylpyopetusta Kilterin koulussa (vuosiluokat 7–9) ja Peltolan koulussa (vuosiluokat 7–9).

Peruskoulun voi käydä kokonaan myös englannin kielellä. Perusopetuksen voi käydä englannin kielellä Kaivokselan koulussa (vuosiluokat 1–6), Rekolanmäen koulussa (vuosiluokat 1–6) ja Vantaan kansainvälisessä koulussa (vuosiluokat 1–9). Aviapoliksen alueella, kehä III:n eteläpuolella olevan kansainvälisen koulun tilat eivät riitä vastaamaan englanninkielisen koulutuksen kysyntään, mikä tulee ottaa huomioon alueen koulutiloja suunniteltaessa.

Tällä hetkellä englanninkielisen opetuksen kysyntä ylittää tarjonnan, joten kansainvälistyvän Vantaan asukkaille on tavoitteena tarjota jatkossa englanninkielistä opetusta myös kansainvälisen IB-viitekehyksen (International Baccalaureate) mukaisesti Primary Years Programme - ja Middle Years Programme -opetuksessa.

Oppilaiden kolmiportainen tuki järjestetään pääsääntöisesti lähikouluissa, mukaan lukien erityinen tuki. Lisäksi jokaisella alueella on vaativan erityisen tuen alueellisia etappi- ja pajaryhmiä ja jalkautuvaa etappitoimintaa. Koulujen tiloja käytetään myös perusopetuksen 1. ja 2. vuosiluokan oppilaiden aamu- ja iltapäivätoimintaan. Valtion rahoituksen turvin kerho- ja harrastustoimintaa on lisätty viime vuosina merkittävästi. Tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Koulujen pihoja on kehitetty suunnitelmallisesti. Koulujen pihojen kunnostuksessa ja lähiliikuntapaikkojen suunnittelussa on liikuntapalveluiden puolelta osallistettu koulujen oppilaita ja henkilökuntaa, sekä alueen asukkaita, jotta saadaan kartoitettua toiveita ja tarpeita. Pihoilla käytetään mahdollisuuksien mukaan orgaanista aineitta välineiden rakenteissa, turva-alustassa ja vaalitaan korjauksissa pihalla olevaa puustoa ja muuta kasvillisuutta.

Kaupungin koulukiinteistöissä on runsaasti peruskorjaustarpeita. Koulukiinteistöjen sisäilmatilannetta on viime vuosina kohennettu entistä kattavampien sisäilmatutkimusten ja sisäilmakorjauksiin painotettujen korjausmäärärahojen myötä. Laajojen korjaustöiden ajaksi tarvitaan erillisiä väistötiloja, sillä oppilasmäärän kasvun vuoksi koulurakennuksista ei pääsääntöisesti ole mahdollista järjestää väistötiloja tilankäyttöä tiivistämällä. Koulurakennusten korjauksista johtuen perusopetuksen toimintaa on väistötiloissa muun muassa entisissä toimistotiloissa Sanomalassa Vantaankoskella, Tikkurilaan valmistuneessa väistöpaviljongissa sekä Metropolia ammattikorkeakoululta vapautuneissa tiloissa Lummetiellä Tikkurilassa.

Osa tiloista on mahdollista vuokrata organisaation ulkopuolisille käyttäjille, ja nämä palvelevat myös kuntalaisten tarpeita ilta- ja vapaa-ajankäyttäjinä. Myös koulujen piha- ja pysäköintialueet ovat asukkaiden käytettävissä koulun aktiivisen toiminta-ajan ulkopuolella.

Perusopetuksen palveluverkon kehittäminen
Palveluverkon ja vuotuisen toimitilainvestointiohjelman suunnittelun lähtökohtana on nykyinen palveluverkko, väestöennusteen mukainen oppilasmäärän muutos sekä tilojen kunto. Lisäksi investointiohjelma sovitetaan kaupungin investointimäärärahoihin.

Väestöennusteen 2021–2031 mukaan perusopetusikäisten määrä kasvaa vuoteen 2031 mennessä noin 400 henkilöllä, mutta alueellinen vaihtelu on suurta. Suurimpia kasvualueita ovat Kivistön (775), Tikkurilan (525) ja Myyrmäen (372) suuralueet. Aviapoliksen (-378), Korson (-377), Hakunilan (-187) ja Koivukylän (-82) suuralueilla oppilasmäärä kasvu laskee ennusteajanjaksolla. Aviapoliksen suuralueen Kehä III:n eteläpuolen perusopetusikäisten määrä on väestöennusteen mukaan voimakkaasti laskeva, mutta Kehä III:n pohjoispuolelle rakentuvassa Aviapoliksen keskuksessa ja sen lähialueilla perusopetusikäisten määrä kasvaa. Väestöennusteen 2021–2031 mukaan perusopetuksen palvelutarve muodostuu Aviapoliksen pohjoisosaan.

Uusista kouluyksiköistä tehdään pääsääntöisesti kooltaan sellaisia, että vuosiluokat 1–6 ovat kooltaan vähintään noin 300 oppilasta ja vuosiluokat 7–9 vähintään 350 oppilasta. Riittävän suuri yksikkökoko mahdollistaa opetuksen monipuolisen ja joustavan toteuttamisen ja ryhmittelyn, riittävän valinnaisuuden sekä ehkäisee eriarvoistumiskehitystä. Yhtenäiskouluja pyritään rakentamaan aina, kun se on toiminnallisesti ja taloudellisesti mahdollista. Suunnittelussa suositaan yhtenäiskouluja, joiden kokoluokka on 600–1 000 oppilasta. Osassa yhtenäiskouluhankkeista 1 000 oppilaan kokoluokka saattaa ylittyä, koska soveltuvia tontteja on joillain alueilla riittämättömästi.

Kaupungin strateginen tavoite tiivistää kaupunkikeskuksia ja tuottaa paineen muuttaa päiväkoti- ja koulurakentamisen kaupunkitasoisia periaatteita ja ohjeistuksia, koska nykyisten mitoitusten mukaisia tontteja on vaikeaa löytää. Tavoitteena on löytää toteutustapoja, joissa palvelun ja sen toiminnan järjestämisen mukaisia tilamitoituksista ei tarvitse tinkiä, vaikka tontti olisikin pienempi kuin mitä nykyisissä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan esittämissä ohjemitoituksissa on esitetty.

Koulurakentamisessa jatketaan siirtymistä kotiluokka-ajattelusta ryhmätila-ajatteluun, jossa tilakokonaisuutta ajatellaan perinteistä luokkatilaa laajempana oppimisalueena. Tilakokonaisuudesta muodostetaan polveileva oppimaisema sijoittamalla alueelle erikokoisia pienryhmätiloja ja jakamalla alue esimerkiksi seinällä, siirtoseinillä, akustisilla kevyillä jakoseinillä tai kalusteilla pienemmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi.

Opiskelun ja opettamisen lähtökohtana on opettajien ja muun kasvatushenkilökunnan yhteistyö, yhteisopettajuus ja oppilaiden joustava ryhmittely pedagogisten tarpeiden mukaisesti. Perusopetuksen tilaratkaisujen kehittämisessä, suunnittelussa, toteutuksessa ja käytössä otetaan huomioon ergonomia, ekologisuus, esteettisyys, esteettömyys ja akustiset olosuhteet sekä tilojen valaistus, sisäilman laatu, viihtyisyys, järjestys ja siisteys.

Vuosina 2016–2020 toteutetuissa uudisrakennuksissa, laajennuksissa ja tilamuutoksissa on lähtökohtana ollut vuonna 2016 laadittu määritelty tilatehokkuus. Vuonna 2019 on päivitetty perusopetuksen tilojen suunnittelun RT-ohjekortti ja Vantaan koulusuunnitteluohje tukemaan uusien koulujen toteuttamista. Uusista kouluhankkeista saatujen tietojen ja perusopetuksen muuttuneen toimintaympäristön analyysin perusteella on koulujen kapasiteettitarkastelu vuodelta 2013 uusittu. Vuoden 2022 kapasiteettitarkastelussa otetaan huomioon uudistuneiden opetussuunnitelmien ja kasvaneen palvelutarpeen vaatimat muutokset, jotka aiheuttavat sen, että keskimääräinen neliömäärä oppilasta kohti kasvaa. Palvelutarpeen muutokseen on keskeisesti vaikuttanut vuonna 2016 vahvistettu perusopetuksen opetussuunnitelma, vammaisopetuksen ryhmien lukumäärän kasvu ja suomi toisena kielenä oppimäärää opiskelevien oppilaiden määrän kasvu. Tilasuunnittelussa tämä tarkoittaa, että mitoitus vaihtelee eri alueilla palvelutarpeen mukaan.

Olemassa olevissa kouluissa muokataan tilaratkaisuja mahdollisuuksien mukaan tukemaan pari- ja tiimiopettajuutta sekä opetuksen toteuttamista joustavasti eri kokoisissa ryhmissä. Teknisten korjausten yhteydessä tutkitaan mahdollisuudet toteuttaa opettamista ja opiskelua tukevia tilaratkaisuja.

Asuinalueiden eriytymiskehityksen hidastamisessa tulee tehdä yhä tiiviimpää yhteistyötä kaavoituksen, asuntorakentamisen ja eri palvelujen järjestäjien kesken. Eriytymiskehityksestä seuraa oppilaiden ja heidän perheidensä palvelutarpeiden erilaistuminen. Muuttuneeseen palvelutarpeeseen pyritään vastaamaan resurssiohjauksella, koulujen oman toiminnan kehittämisellä, tiiviillä yhteistoiminnalla osana alueen palveluvalikkoa ja alueellisista yhteistyötä.

Vammaisopetus on kaupunki- ja aluetasoinen palvelu. Uusien ryhmien muodostaminen edellyttää yleensä oppilaiden tarpeet huomioivia tilamuutoksia. Oppilaaksiotossa voidaan huomioida vammaisopetuksen ja valmistavan opetuksen ryhmien sijoittaminen kouluihin, joissa on siihen tilaa. Perusopetuksessa on asetettu tavoite tasoittaa suomi toisena kielenä -oppilaiden jakautumista eri koulujen välillä. Yhtenä keinona on valmistavan opetuksen ryhmien sijoittaminen kouluihin, joissa on entuudestaan vähemmän suomi toisena kielenä -oppilaita. Valmistavan opetuksen jälkeen he voivat jatkaa koulunkäyntiä näissä kouluissa.

Oppilashuollon palveluiden ja tilojen järjestämisen vastuu siirtyy hyvinvointialueelle, mutta kaupungin tahtotilana on, että palvelut jatkossakin säilyvät kouluissa ja oppilaitoksissa. Tästä syystä hyvinvointialueen palveluksessa olevat työntekijät on otettava mukaan tilojen suunnitteluun. Lakisääteisten oppilashuollon palveluiden (terveydenhoitaja, lääkäri, koulupsykologi ja kuraattori) lisäksi kouluilla työskentelee jo nyt myös mm. psykiatrisia sairaanhoitajia, sosiaaliohjaajia ja nuorisotyöntekijöitä.

Edellä esitetyt periaatteet koskevat myös ruotsinkielisiä perusopetusta.

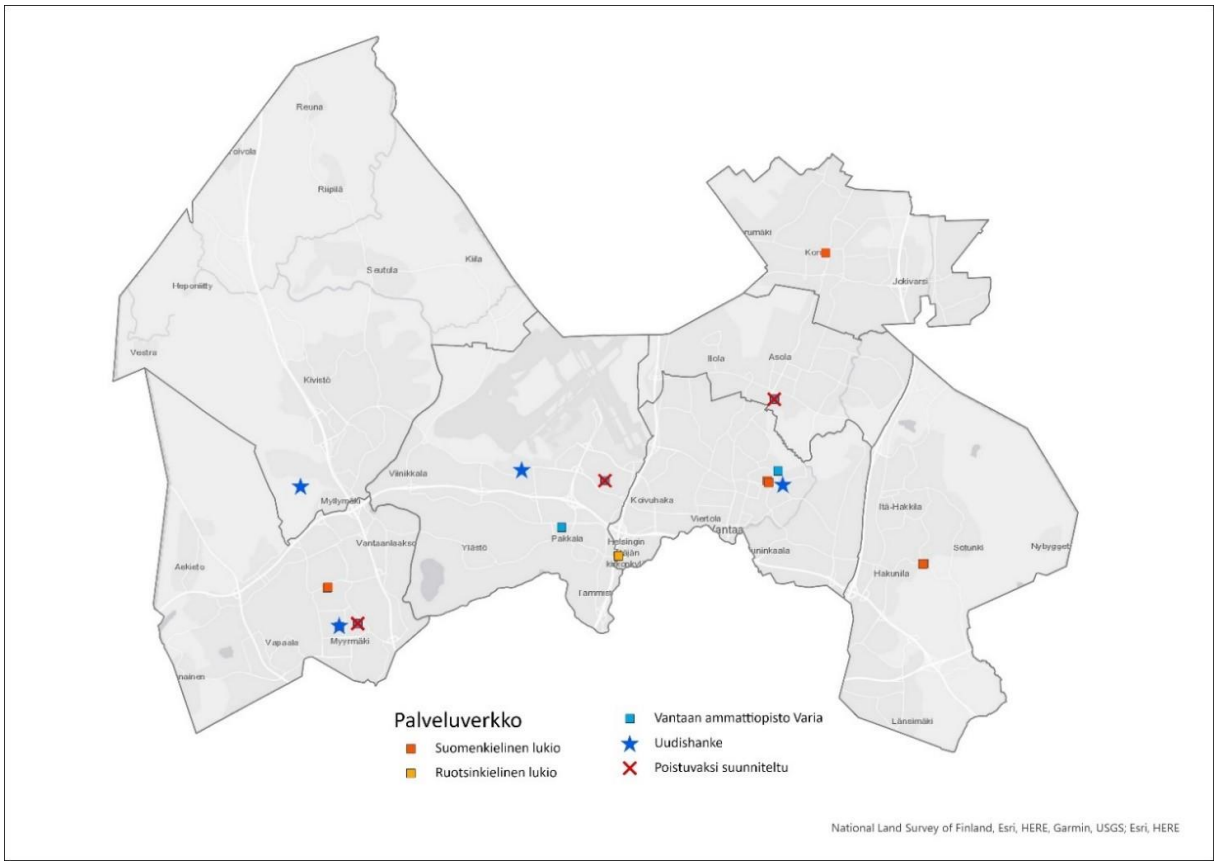
Uusia koulutiloja tarvitaan ennen kaikkea kasvavilla Kivistön, Myyrmäen, Aviapoliksen ja Tikkurilan alueilla. Näiden alueiden täydennysrakentamisen ja keskusalueiden kehittämisen myötä palveluverkon kapasiteetti on ylittymässä oppilasmäärän kasvusta johtuen, joten alueille on suunniteltu uudisrakentamista. Näiden alueiden asukas- ja oppilasmäärän kehitystä suhteessa käytettävissä olevaan tilakapasiteettiin seurataan tiiviisti.

Tavoitteena on varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen tilojen sijoittaminen yhteiseen monitoimijataloon, joka toteutetaan uudisrakennuksena tai laajennuksena. Esiopetuksen ja alkuopetuksen tilojen yhteiskäyttöä, yhteistoiminnallisuutta ja yhdessä oppimista tuetaan sijoittamalla esiopetuksen ja alkuopetuksen tiloja mahdollisuuksien mukaan toistensa yhteyteen.

Kansainvälistyvän Vantaan asukkaille on tavoitteena tarjota englanninkielistä opetusta myös kansainvälisen IB-viitekehyksen mukaisesti Primary Years Programme- ja Middle Years Programme -opetuksessa. Tämän jälkeen pystyttäisiin tarjoamaan englanninkielistä opetusta IB-linjan jatkumossa, joka alkaa varhaiskasvatuksesta ja ulottuu toiselle asteelle saakka. IB-jatkumon rakentaminen olisi tarkoituksenmukaisinta jo olemassa olevan ja vielä laajentuvan toisen asteen IB-koulutuksen (lukio ja ammatillinen) läheisyyteen Tikkurilaan. Lisäksi tulee varmistaa englanninkielisen opetuksen riittävyys myös muualla Vantaalla.

2.1.3 Toisen asteen koulutus

Vantaan tavoitteena on tarjota jokaiselle vantaalaiselle peruskoulun päättäneelle opiskelupaikka ja vastata osaltaan aikuisten jatkuvan oppimisen tarpeisiin. Lukiokoulutuksessa tavoite on tarjota opiskelupaikka 60 % peruskoulun päättävistä nuorista. Varian oppilaitosverkkoa tullaan uudistamaan ja tilatehokkuutta parantamaan.
Opiskeluympäristöjen tulee olla vuorovaikutusta, yhteisöllisyyttä sekä itsenäistä työskentelyä tukevia ja ratkaisuissa tulee ottaa huomioon, että oppimista tapahtuu mitä moninaisimmissa tilanteissa ja paikoissa. Oppilaitosten tulee sijaita hyvien julkisten liikenneyhteyksien varrella.

Kartta 3. Toisen asteen koulutuksen palveluverkko 2022–2031. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

Toisen asteen koulutuksen palveluverkon kehittäminen
Toisen asteen koulutuksen palveluverkko palvelee koko Vantaata, vaikka jokaisella keskusalueella ei ole toisen asteen koulutusta antavaa yksikköä. Vantaan tavoitteena on tarjota jokaiselle vantaalaiselle peruskoulun päättäneelle opiskelupaikka ja vastata osaltaan jatkuvan oppimisen tarpeisiin. Oppivelvollisuuden laajeneminen ei juuri vaikuta toisen asteen opiskelijoiden määrään, koska ennen laajenemistakin kaikille perusopetuksen päättäneille nuorille on voitu tarjota opiskelupaikka (Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvitys 2021).

Toisen asteen koulutus ei ole lähipalvelua, jolloin liikenneyhteydet korostuvat palveluiden saavutettavuuden näkökulmasta. Opiskelijat hakeutuvat toisen asteen koulutuksiin myös yli kuntarajojen (vapaa hakeutumisoikeus). Oppilaitosten tiloilla on paljon vaikutusta siihen, mihin opiskelijat hakeutuvat opiskelemaan. Vaikka toimimme tiiviissä yhteistyössä alueen muiden koulutusta järjestävien toimijoiden kanssa, on toisen asteen koulutuksen vetovoimaisuudesta huolehdittava. Palveluverkkoa tarkasteltaessa on huomioitavaa myös, että koulutuksen järjestämistä varten saatava rahoitus riippuu opiskelijamääristä. Tämä yhdistettynä vapaaseen hakeutumisoikeuteen haastaa pitämään opiskelutilat toimivina ja laadukkaina, niin että niihin halutaan tulla opiskelemaan.

Tiloilta edellytetään muunneltavuutta ja joustavuutta sekä nykyaikaisten oppimis-/opiskelumahdollisuuksien joustavaa hyödyntämistä. Opiskeluympäristöjen tulee olla vuorovaikutusta, yhteisöllisyyttä sekä itsenäistä työskentelyä tukevia ja ratkaisuissa tulee ottaa huomioon, että oppimista tapahtuu mitä moninaisimmissa tilanteissa ja paikoissa. Opiskeluympäristöjä laajennetaan oppilaitoksen ulkopuolelle myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen. Lisäksi robotiikka, simulaatiot ja verkko-oppiminen lisääntyvät ammatillisessa koulutuksessa merkittävästi seuraavan kymmenen vuoden aikana. Korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten, kirjastojen, liikunta- ja luontokeskusten, taide- ja kulttuurilaitosten, työelämän ja yritysten sekä muiden tahojen tarjoamia opiskeluympäristöjä hyödynnetään monin tavoin. Yhteistyötä tehdään myös muiden koulutus- ja työelämän toimijoiden kanssa.

Fyysiset tilat tulee rakentaa siten, että niitä voidaan muunnella joustavasti muuttuvien koulutusten ja oppimisympäristövaatimusten mukaisiksi. Uusien tilojen suunnittelussa selvitetään tilojen yhteiskäytön mahdollisuuksia yritysten ja muiden koulutustoimijoiden kanssa. Lukioissa digitaalisia yo-kirjoituksia varten tarvitaan muuntojoustavia tiloja.

Lukiokoulutuksen palveluverkon kehittäminen
Vantaalla on viisi suomenkielistä lukiota ja yksi ruotsinkielinen lukio. Suomenkieliset lukiot ovat kooltaan 457–1231 opiskelijan oppilaitoksia, keskikooltaan 732 opiskelijaa. Vantaalla rakennetaan keskimääräistä suurempia lukioita, lukioiden keskimääräistä kokoa ei ole syytä enää kasvattaa. Kolmessa lukiossa (Sotungin lukio, Tikkurilan lukio, Martinlaakson lukio) on lisäksi myös aikuislukion opetussuunnitelman mukaista opetusta.

Martinlaakson lukio sijaitsee Mercuria Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksen kanssa samassa kiinteistössä. Sotungin lukio toimii samassa kiinteistössä peruskoulun kanssa ja Lumon lukio Lumon monitoimitalossa. Tikkurilan lukio ja Vaskivuoren lukio toimivat erillisissä kiinteistöissä. Ruotsinkielinen lukio Helsinge Gymnasium toimii samassa kiinteistössä Helsinge Skolan kanssa.

Lukioverkon kehittämisen lähtökohtana on ollut lukioiden sijoittuminen hyvien liikenneyhteyksien varrelle sekä riittävän suuret oppilaitokset. Suomenkielisistä lukioista neljä sijaitsee juna-aseman läheisyydessä siten, että kolme lukiota sijaitsee kehäradan varrella. Ainoastaan Sotungin lukioon on rajalliset kulkuyhteydet julkisilla liikennevälineillä.
Vuonna 2021 Vantaan lukioissa oli aloituspaikkoja noin 52 % peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Vantaan kaupungin tavoitteena on nostaa aloituspaikkojen

määrää lukioissa 60 prosenttiin peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Tavoitteen mukaisesti nykyisten lukioiden aloituspaikkamäärää on nostettu 60 opiskelijalla vuosina 2020 ja 2021. Aloituspaikkoja tullaan lisäämään vielä 70 elokuussa 2022. Lisäksi vuodelle 2026 on suunniteltu valmistuvan uusi 700 opiskelijan Aviapoliksen lukio sekä 300 opiskelijan Tikkurilan lukion laajennus oppimiskampukseen. Aviapoliksen lukiosta on tarkoituksena rakentaa lukio, jossa tehdään tiivistä yhteistyötä alueen yritysten kanssa.

Tarkasteluajanjaksolla valmistuvan Aviapoliksen lukion tilaohjelma on rakennettu uuden opetussuunnitelman pohjalta huomioiden erityisesti tilojen käyttö- ja täyttöasteen nostaminen. Hankkeessa saatua pohjatietoa tullaan soveltamaan tulevissa lukiohankkeissa. Lukiorakennukset ovat tehokkaassa käytössä, koska opetuksen lisäksi opiskelijat käyttävät tiloja oppituntien jälkeen ryhmätöihin ja harjoituksiin. Lisäksi Martinlaakson ja Tikkurilan lukion tiloissa järjestetään iltaopetusta aikuisopiskelijoille. Tilojen tehokasta käyttöä pyritään edelleen parantamaan tilojen monipuolisella yhteiskäytöllä. Yhteistyötä muiden koulutus- ja työelämän toimijoiden kanssa pyritään lisäämään.

Ammatillisen koulutuksen palveluverkon kehittäminen
Ammatillisen koulutuksen koulutuspaikkojen määrää säätelee valtio. Ammatillisen koulutuksen koulutusmäärien suunnittelu ei ole kuntakohtaista, vaan koulutuksen ennakointia tehdään valtakunnallisesti ja alueellisesti. Koulutuspaikkoja lisätään koulutustarpeen mukaisesti niin, että siinä huomioidaan väestön muutokset ja työelämän muutostarpeet.

Ammatillisen peruskoulutuksen koulutuspaikkojen määrän oletetaan lisääntyvän pääkaupunkiseudulla usealla tuhannella paikalla seuraavan kymmenen vuoden aikana. Vantaan osuus lisäyksestä on arvioitu olevan 100–200 koulutuspaikkaa/vuosi. Lisäksi 1.1.2018 voimaan tullut uusi koulutuksen ja tutkintojen järjestämislupa sisältää Variassa aikaisempaa laajemman koulutustehtävän, muun muassa työvoimapoliittisen koulutuksen, johon on kohdennettu vuosittain noin sata koulutuspaikkaa.

Pääkaupunkiseudulla tehdään yhteistyötä ammatillisen koulutuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa, jotta koulutustarjonta jakaantuisi pääkaupunkiseudulla mielekkäästi, tarjontaa olisi riittävästi kaikille aloille ja että koulutuksen järjestäminen olisi taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokasta. Ammatillisen koulutuksen palvelutarpeen ennakointiin on luotu malli, johon osallistuvat sekä yksityiset että kunnalliset koulutuksen järjestäjät.

Vantaan kaupunki toimii ammatillisen koulutuksen järjestäjänä Vantaan ammattiopisto Variassa. Lisäksi Vantaalla toimii kaupungin 95,5 prosenttisesti omistama Mercuria Kauppiaitten kauppaoppilaitos Oy, jossa opetuksen painotuksena on kaupan- ja logistiikan alat.

Ammatillisen koulutuksen tilat eivät ole tällä hetkellä kaikilta osin kunnossa. Aviapoliksen kiinteistössä on sisäilmaongelmia, Koivukylän toimipisteen tilat tulevat lähivuosina peruskorjausikään ja Myyrmäen kiinteistöön tehdään vain välttämättömät korjaustyöt, jotta rakennusta voidaan käyttää, kunnes saadaan rakennettua korvaavat tilat. Osa Myyrmäen toimipisteestä on käyttökiellossa huonon sisäilman vuoksi.

Varian oppilaitosverkkoa tullaan uudistamaan niin, että tilatehokkuus paranee edelleen ja samalla palveluiden kattavuus paranee. Varian toiminta keskitetään kahteen hyvien kulkuyhteyksien päässä olevaan toimipisteeseen, Vehkalaan ja Oppimiskampukseen Tikkurilaan sekä sen opetuspisteeseen Hiekkaharjuun.

Tällä hetkellä toiminnassa olevia, mutta lähivuosina poistuvia Varian toimipisteitä on Myyrmäessä, Aviapoliksessa ja Koivukylässä. Kyseisten toimipisteiden koulutusalat tullaan siirtämään Vehkalaan ja Oppimiskampukseen, joissa kummassakin tulee opiskelemaan noin 2000–2500 ammattiin opiskelevaa.

Opetus, ohjaus ja opiskelijoiden tukipalvelut järjestetään niissä siten, että opiskelu on mahdollista ympäri vuoden. Yhteisiä oppimistiloja yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa hyödynnetään nykyistä tehokkaammin. Koulutusalat tulevat muokkautumaan tulevaisuudessakin tarpeen mukaan, ja tilat pyritään järjestämään muuntojoustaviksi tarpeita ajatellen.

Vantaalla ei ole ruotsinkielistä ammatillista oppilaitosta, vaan Vantaa on osakkaana Helsingissä sijaitsevassa Yrkesinstitutet Practicumissa.

Työllisyyspalveluiden hoidon siirtyminen kuntien vastuulle 2020-luvun alkupuoliskolla edellyttää koulutuspaikkojen uutta kohdentamista. Vantaan kaupunkistrategian 2022–2025 tavoitteena on puolittaa nuoriso- ja vieraskielisten työttömyys. Vantaalla oli elokuussa 2021 alle 30-vuotiaita työttömiä noin 5000 henkilöä ja vieraskielisiä työttömiä yli 7000 henkilöä. Suuri osa heistä tarvitsee koulutusta työllistyäkseen.

Ammatillisen koulutuksen palveluverkon suunnittelussa varaudutaan Vantaalla noin 4500 opiskelijan määrään 2020-luvun lopussa. Palveluverkon kapasiteetin ylittyessä voidaan ottaa käyttöön esimerkiksi väliaikaisia vuokratiloja, laajennettua työpaikalla tapahtuvaa oppimista tai laajennettua etä/verkko-opetusta.

Ammatilliseen koulutukseen hakeutuminen on asuinpaikasta riippumatonta ja koulutukseen haetaan yli kuntarajojen. Varian opiskelijoista noin neljännes tulee Vantaan ulkopuolelta. Hakeutumiseen opiskelemaan Vantaalle vaikuttaa myös muun muassa oppilaitoksen vetovoima ja saavutettavuus.

2.2 Kaupunkikulttuuri

Kaupunkikulttuurin palveluverkon tavoitteena on, että Vantaalla on turvalliset ja laadukkaat asukas-, kirjasto-, nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut kaikille lähellä ja helposti käytettävänä. Kaupunkikulttuurin palveluverkolla tuetaan asukkaiden tasavertaisia osallistumismahdollisuuksia ja mahdollistetaan syrjäytymistä ja eriytymiskehitystä vähentävää yhteisöllistä toimintaa, harrastamista ja tapahtumia.

Kaupunkikulttuurin palveluja tarjotaan kaikissa julkisissa sisä- ja ulkotiloissa, sähköisissä kanavissa ja liikkuvissa palveluissa. Kaupungin palveluverkossa iltaisin ja viikonloppuisin tapahtuva vapaa-ajan toiminta on osaltaan kaupunkikulttuurin palvelutarjonta. Kaupunkikulttuurin palveluverkon toimitiloja kehitetään monikäyttäjäperiaatteen mukaisesti. Pitkän tähtäimen tavoitteena on, että kaikilla suuralueilla on monitoiminen kulttuuritila, jossa yhdistyvät kaupunkikulttuurin eri palvelut. Yksityisten palveluntuottajien tarjonta täydentää kaupunkikulttuurin palveluverkkoa. Palveluverkon kehittämisessä huomioidaan digitaalisten ja hybridipalveluiden vaikutukset toimipisteiden tilatarpeeseen, toiminnallisuuksiin ja mitoituksiin. Väestönkasvu huomioidaan palveluiden sijoittamisessa ja uudisrakentamisen tarpeen arvioinnissa, jotta palveluiden suhteellinen saatavuus asukasmäärään verrattuna säilyy vähintään nykyisellä tasolla.

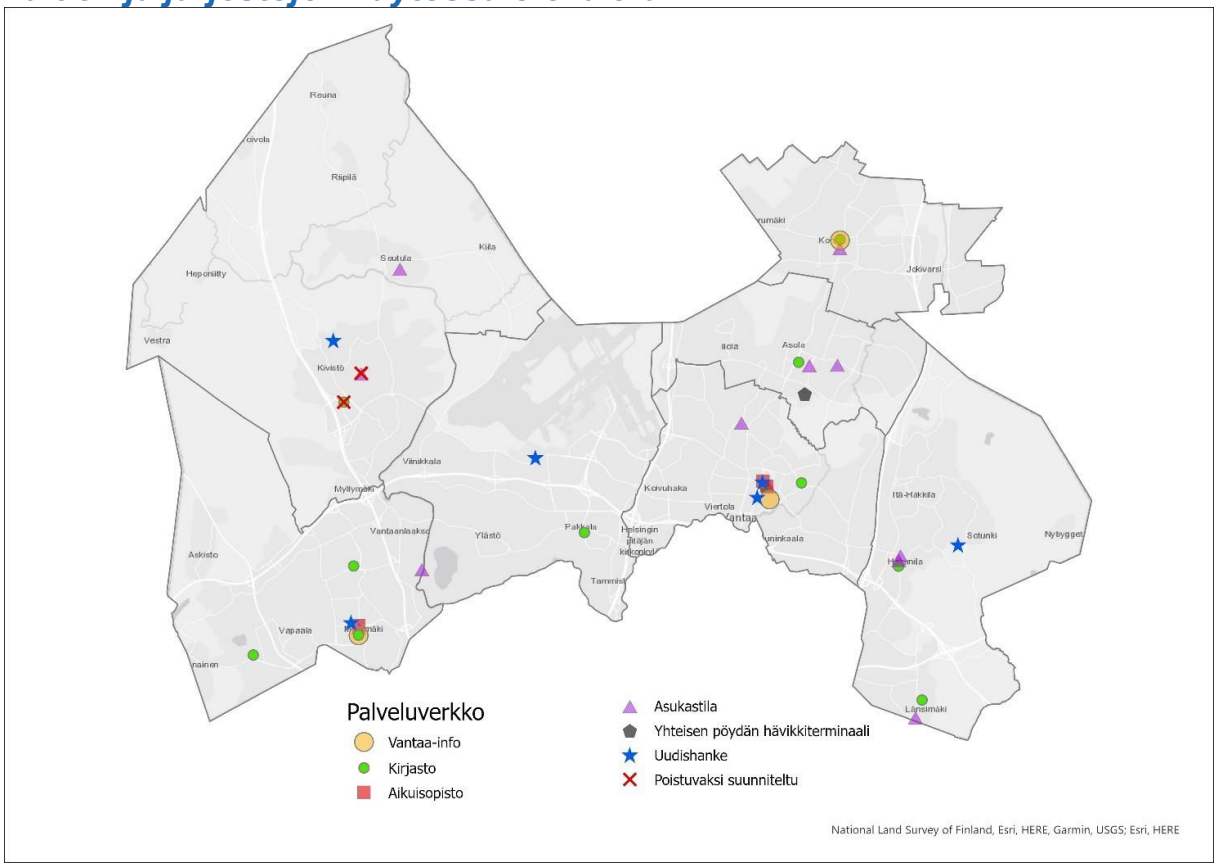
Kaupunkikulttuurin palveluverkon valtuustokauden strategian kärkihankkeet ovat Kuusijärven ulkoilualueen kehittäminen ja Myyrmäen palvelujen keskittäminen uuteen kaupunkikulttuuritaloon. Toimialle keskeisiä hankkeita ovat lisäksi Elmon ja Kivistön, Tikkurilan ja Hakunilan urheilupuistojen kehittäminen.

2.2.1 Kirjasto- ja asukaspalvelut

Kirjastopalvelu on luonteeltaan lähipalvelu. Lähikirjaston merkitys on suuri muun muassa pienten lasten ja ikääntyneiden oppimisen, hyvinvoinnin ja elämänlaadun kannalta. Monikulttuurisen Vantaan asukkaille kirjasto tarjoaa matalan kynnyksen oppimis- ja kohtaamispaikan. Palveluverkon tulee olla asukkaiden helposti saavutettavissa ja on tarkoituksenmukaista, että kirjastot sijaitsevat muiden palveluiden läheisyydessä.

Vantaan aikuisopiston palveluverkkoa kehitetään paikallisen sivistystarpeen, väestörakenteen ja väestön muutosten mukaisesti. Opetus järjestetään lähipalveluna yhteistyössä muiden opetustilojen kanssa. Aikuisopiston omia päivä- ja erityisopetustiloja kehitetään asukkaiden määrän kasvaessa kaupunkikeskuksissa.

Kuntalaispalveluiden palveluverkon kehittämisessä huomioidaan tilojen monikäyttöisyys, saavutettavuus ja esteettömyys. Tulevaisuudessa fyysiset asiointipisteet sijoittuvat kaupunkikeskuksiin yhdessä palvelua tukevien toimintojen kanssa muodostaen palvelutoreja. Palvelutorikonsepti on tapa tarjota kuntalaisille keskeiset palvelut yhdessä paikassa. Asukastilaohjelman mukaisesti jokaisella suuralueella tulee olla asukkaiden ja järjestöjen käytössä oleva tila.

Kartta 4. Kirjastojen, Vantaa-infojen, asukastilojen ja aikuisopiston palveluverkko 2022–2031. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

Kirjasto- ja asukaspalveluiden yksiköitä ovat Vantaan aikuisopisto, Vantaan kaupunginkirjasto sekä kuntalaispalvelut. Palvelualueen palvelut edistävät vantaalaisten hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta sekä lähi- ja kuntademokratiaa. Tämän vuoksi on tärkeää, että palveluita tuotetaan lähipalveluina. Toimipisteiden tulee sijaita keskeisillä paikoilla ja niiden on oltava helposti saavutettavissa julkisilla liikennevälineillä. Liikkuvat palvelut, kuten kirjastoauto tukevat lähipalveluja silloin, kun pysyvät toimipisteet ovat kauempana.

Palveluverkkoa kehitettäessä on huomioitava muiden keskeisten palvelujen kuten tulevien hyvinvointikeskusten sijainti. Palveluita on kohdennettava erityisesti niille alueille, joilla niihin on suurin tarve. Kohdentamista on harkittava esimerkiksi myönteisen erityiskohtelun ohjelman kohdealueiden mukaisesti. Tarvittaessa palveluita viedään niitä tarvitsevien luokse.

Toimipisteiden suunnittelussa on huomioitava tilojen muunneltavuus ja niiden soveltuvuus monimuotoiseen toimintaan. Yhdistyksille ja asukkaille tarkoitettujen tilojen on oltava itsenäisesti käytettävissä. Tiloissa tulee olla mahdollisuus digituen antamiseen kaupunkilaisille.

Kirjaston palveluverkon kehittäminen
Kirjastojen palveluverkossa on yksitoista kirjastoa ja 139 kirjastoauton pysäkkiä. Vantaan kirjastotilojen 10 000 neliön pinta-ala on noin 40 neliötä tuhatta asukasta kohti. Tavoitteena on ollut lisätä kirjastotilaa 75 neliöön tuhatta asukasta kohti, mikä olisi pääkaupunkiseudulla hyvien liikenneyhteyksien ja tiheän asutuksen vuoksi riittävä määrä. Vantaalla kirjastotilaa lisää Kivistön kauppakeskukseen avattava uusi kirjasto. Suunnitelmakaudella kirjastotilojen isoin lisäystarve kohdistuu Myyrmäkeen ja Aviapoliksen alueelle Veromiehen kaupunginosaan.

Kirjaston tehokas käyttöaste edellyttää hyvää sijaintia ja saavutettavuutta julkisten liikennevälineiden avulla. Selvitysten mukaan kirjaston käyttö vähenee merkittävästi, kun kirjaston etäisyys kotoa kasvaa yli kahteen kilometriin. Palveluverkon kehittämistä ohjaa kirjastolaki, joka määrittelee kirjaston tehtäviksi muun muassa lukemisen edistämisen, ohjauksen ja tuen tarjoamisen tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon. Myös tilojen tarjoaminen oppimiseen, harrastamiseen ja työskentelyyn on määritelty kirjastojen tehtäväksi. Palveluiden suunnittelussa on tärkeää huomioida lapsiperheiden ja kirjastoa itsenäisesti vapaa-ajallaan käyttävien lasten ja nuorten tarpeet. Lähikirjaston merkitys on suuri myös esimerkiksi ikääntyneiden oppimisen, hyvinvoinnin ja elämänlaadun kannalta. Monikulttuurinen Vantaa voi helposti saavutettavien kirjastojen kautta tarjota matalan kynnyksen oppimis- ja kohtaamistilan.

Kirjastojen palvelutarjonnassa tulee huomioida myös tilojen osalta tasalaatuisten palvelujen tarjonta kaupungin eri suuralueilla. Kirjaston kokoelmat koostuvat sekä fyysisestä kokoelmasta että e-kokoelmasta (digikokoelma). Kirjastojen tilantarve ei merkittävästi vähene e-aineistojen myötä, tilaa tarvitaan edelleen myös laitteille asiakkaiden verkkoasiointia ja digikokoelman käyttöä varten.

Tilojen monikäyttöisyys ja hyvä yhteistyö eri toimijoiden kesken ovat tärkeitä suunnittelussa huomioitavia asioita. Kirjaston yhteistyö yhteisissä tiloissa nuorisopalvelun kanssa on toiminut hyvin. Samoin jatkossa kirjaston tiloihin voidaan suunnitella kirjastokäynnin elämyksellisyyttä taidepalveluiden suhteen (kulttuuripalvelut)

huomioiden esimerkiksi taidenäyttelyjen vaatiman tilan tarpeet. Kirjaston visiossa tuodaan esiin toiminnan päämääränä asiakkaiden osallisuuden varmistamista ja asiakkaiden kohtaamista sekä tilojen, työpajojen ja kerhojen toimimista alustana elämyksille ja tämän huomiointia tilojen suunnittelussa.

Omatoimikirjastojen kehittäminen jatkuu suunnitellusti asiakkaiden tarpeita heijastaen. Omatoimikirjastojen suunnittelussa on huomioitava sekä turvallisuuteen liittyvät seikat että selkeät kulkureitit. Oma, muista rakennuksen toimijoista riippumaton, teknologian avulla valvottu sisäänkäynti mahdollistaa laajemmat käyttöajat.

Resurssiviisauden tiekartta sisältää kirjaston toimenpiteenä jakamistalouden kehittämisen (esinelainaus), mikä edellyttää erilaista tilaa ja varastointitilaa, jotta esinelainaus saadaan toimimaan myös omatoimisena lainauksena.

Kirjaston liikkuvat palvelut, kirjastoautot, ovat tärkeä palvelu päiväkodeille ja kouluille sekä uusilla asuinalueilla tai muuten kauempana kirjastoista asuville kaupunkilaisille. Uusien alueiden liikennesuunnittelussa on huomioitava kirjastoauton käyttöön tarvittavat pysäkit.

Aikuisopiston palveluverkon kehittäminen
Vantaan aikuisopiston palveluverkkoa kehitetään paikallisen sivistystarpeen, väestörakenteen ja väestön muutosten mukaisesti. Palvelut tuodaan lähelle ihmisiä, helposti saavutettaviin paikkoihin. Suuri osa Aikuisopiston opetuksesta tapahtuu iltaisin ja viikonloppuisin muiden toimijoiden, kuten koulujen, tiloissa. Aikuisopisto tarvitsee opetuksessaan myös erityistiloja (esimerkiksi kotitalous, tekstiilityö, tekninen työ, kuvataide, keramiikka, liikunta, musiikki ja ilmaisutaito) sekä tiloja päivällä tapahtuvaan opetukseen. Päiväopetuksen järjestämiseen Aikuisopistolla on omat tilat Myyrmäessä ja Tikkurilassa. Tikkurilassa Aikuisopiston opetuksen keskittäminen Vantaan Oppimiskampukselle parantaisi yhteistyötä ja synergiaa opetuksen järjestämisessä ja lisäisi tilojen yhteiskäyttöä eri toimijoiden kesken.

Tiloja käytetään tehokkaasti. Opiston omat tilat ovat käytössä klo 8.00–21.30, myös viikonloppukäyttö on runsasta. Tilojen varaaminen ja käyttäminen tulee olla joustavaa. Tilojen yhteiskäyttöä lisätään entisestään esimerkiksi muiden oppilaitosten kanssa. Opiston iltatoiminnalla voidaan tehostaa tilojen käyttöastetta entisestään.

Digitalisaatio muuttaa myös tiloille asetettavia vaatimuksia (muun muassa laitteistot, kalusto ja arkkitehtoniset ratkaisut), kun esimerkiksi hybridiopetus ja opetusteknologian käyttö lisääntyvät. Digitalisaatio vähentää henkilökohtaisesti annettavaa asiakaspalvelua. Jäljelle jäävien asiakaspalvelutilojen tulee olla sijainniltaan hyvin saavutettavia.

Kuntalaispalveluiden palveluverkon kehittäminen
Kuntalaispalvelujen palveluverkko koostuu Vantaa-infon neuvonta- ja asiointipalveluista, asukastiloista ja Yhteisen pöydän ruokahävikkiterminaalista.

Valtuustokauden strategian tavoitteena on laatia Asiakaspalvelu 2030 -visio ja toimenpideohjelma. Ohjelman tavoitteena on koota yhteen kaupungin hajallaan olevat, eri väestö- ja kieliryhmille suunnatut neuvonta- ja asiointipalvelut. Alueella tarjottavat palvelut tulee koota ensisijaisesti palvelutoreiksi, joissa toimivat alueen asiointi- ja neuvontapalveluita tarjoavat organisaatiot ja järjestöt yhdessä.

Kuntalaispalveluiden palvelutorikonsepti on tapa tarjota kuntalaisille keskeiset palvelut yhdessä paikassa yli toimialarajojen, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Henkilöstö tuntee saatavilla olevat palvelut ja osaa ohjata asiakkaita tuen piiriin ennaltaehkäisevästi. Palvelutori on myös luonteva paikka kehittää asiakaspalveluja yhdessä julkishallinnon, yritysten ja kuntalaisten kanssa. Tilasuunnittelussa huomioitava tilojen monikäyttöisyys ja asiakaspalveluverkoston kumppanien toimintamahdollisuudet. Palvelutorin tavoitteena on lisätä asiakaskokemuksen vaikuttavuutta.

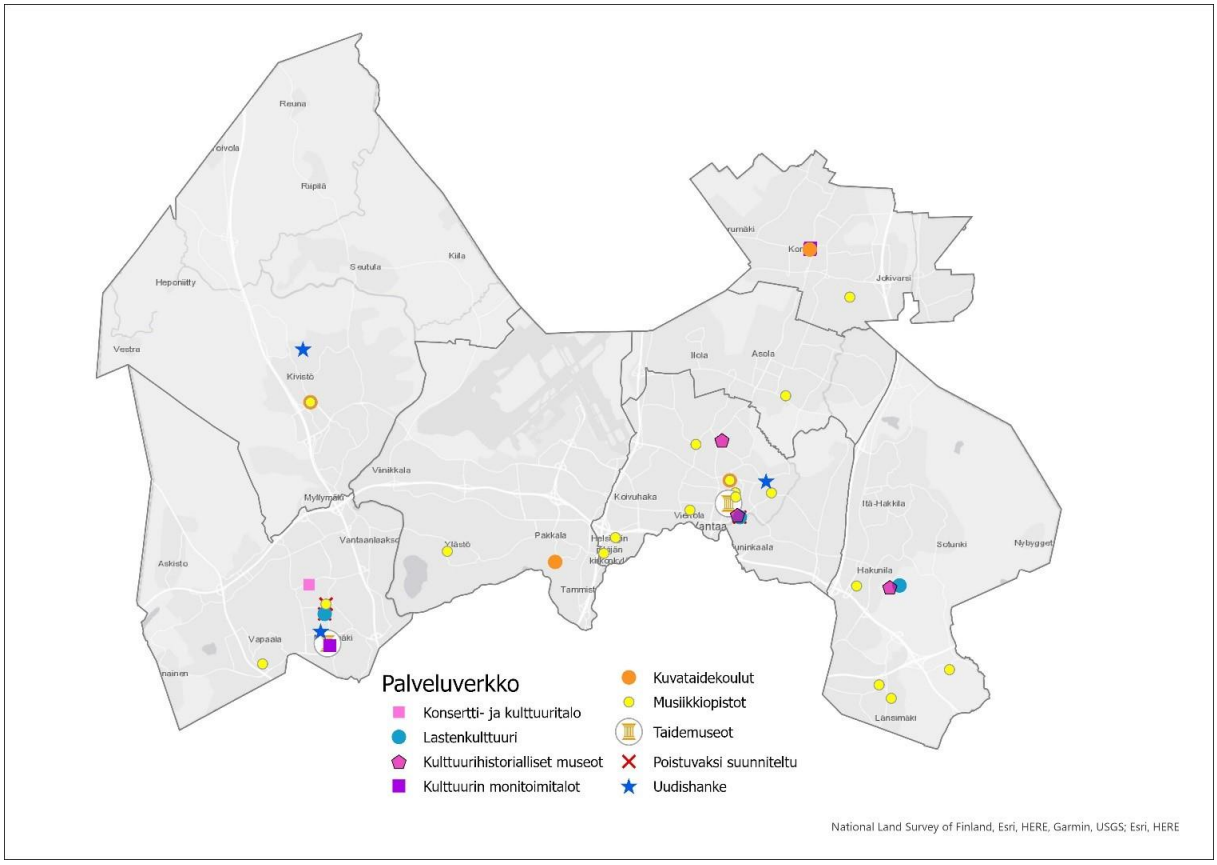
Virtuaali- ja etäpalvelujen kasvava käyttö synnyttää tarvetta digitaalisten laitteiden käytön opastukselle ja neuvonnalle sekä digipalvelujen käyttämiseen soveltuvia tiloja. Digisyrjäytymistä ehkäistään tarjoamalla digitukea alueellisesti laajan palveluverkon avulla. Vantaa-infojen käyntiasioinnin turvaaminen on välttämätöntä sekä yhteispalvelulain että digituen saavutettavuuden turvaamiseksi.

Kuntalaispalvelujen vuonna 2015 laaditun Asukastilaohjelman mukaisesti jokaisella suuralueella tulee olla asukkaiden ja järjestöjen käytössä oleva tila. Uusien tilojen tulee olla monikäyttöisiä sekä muunneltavia eri kohderyhmille ja eri vuorokaudenaikoina tapahtuvaan toimintaan. Tilojen on sovelluttava esimerkiksi järjestöjen omatoimiseen käyttöön. Esimerkiksi suuret eläkeläisryhmät tarvitsevat suuria kokoontumistiloja, joista on ollut eniten pulaa.

Järjestöjen käytössä olevat tilat
Järjestöjen palvelutoiminnan käyttöön luovutetut tilat täydentävät kaupungin omaa palvelutuotantoa. Yksinomaan järjestöjen käytössä olevia tiloja voivat olla esimerkiksi kulttuurihistoriallisesti merkittävät rakennukset, jotka halutaan säilyttää kaupungilla kaupungin arvojen mukaisessa käytössä. Lisäksi järjestöjen käyttöön voidaan osoittaa kumppanuuksien perusteella kaupungin hallinnoimia toimintatiloja. Järjestöjen tilatukimallin kehittämistarpeet tullaan selvittämään.

2.2.2 Kulttuuripalvelut

Kulttuurin tulevaisuuden palveluverkon painopiste on lähipalveluna toteutettava lasten- ja nuorten taide- ja kulttuuritoiminta. Tärkeinä painopisteinä lisäksi ovat museoiden toiminnan ja palvelujen kehittäminen sekä julkinen taide, kulttuuritilojen monipuolinen tarjonta, elinvoimaa vahvistavat tapahtumat eri puolilla kaupunkia sekä kiinnostavat historia-, taide- ja kulttuurireitit.
Kulttuurin palveluverkon kehittäminen edellyttää kulttuurin huomioimista kaupunkisuunnittelussa. Uusia monikäyttöisiä tiloja, suurempia puistoja ja keskusalueiden aukioita suunniteltaessa **huomioidaan esittävän taiteen, näyttelyjen ja tapahtumien tuottamisen tarpeet.**

Kartta 5. Kulttuuripalvelujen palveluverkko 2022–2031. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

Kulttuuripalvelut ja kulttuuripalveluiden toimipisteet tukevat kuntien tehtävää kulttuuritoiminnan järjestäjänä: kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta, tapahtumia, kansainvälisyyttä ja kulttuuriperintöä. Kulttuuripalveluiden palveluverkkoa suunnitellaan, rakennetaan ja kehitetään yhdessä asukkaiden kanssa.

Kulttuuripalveluiden palveluverkko koostuu kulttuuripalveluiden itse hallinnoimista toimipisteistä, kaupungin muiden tilojen vapaa-ajan käytöstä, kaupungin toimipisteiden piha-alueista, kaupungin tapahtumapuistoista ja suuraluekohtaisista tapahtumapaikoista. Lisäksi palveluverkko muodostuu kulttuuriympäristön historiallisista paikoista ja taidekohteista, kaupungin keskuksista kohtaamisten, viihtymisen ja osallisuuden ympäristöinä, purkutaloista kokeilujen ja innovaatioiden alustoina sekä taide- ja kulttuurireiteistä.

Lastenkulttuuritoiminnan keskeisiä periaatteita ovat laatu, yhdenvertaisuus, lapsilähtöisyys ja taide. Lasten- ja nuorten taide- ja kulttuuriharrastustoiminta toteutetaan helposti saavutettavana lähipalveluna. Kaupunkikeskuksissa tarjotaan edistyneiden oppilaiden taiteen perusopetusta kaikissa taidelajeissa.

Museotoiminnan järjestämisen periaatteena on ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa. Museolain edellyttämillä kokoelmapoliittisilla ohjelmilla linjataan kokoelmatoimintaa. Vantaan kaupunginmuseon ja Vantaan taidemuseo Artsin kokoelmapoliittisten ohjelmien linjaukset määrittävät kokoelmatoiminnan tarpeita palveluverkon kehittämiselle.

Kulttuurin palveluverkolla tuetaan Vantaan kulttuurilinjausten 2021–2030 tavoitteiden toteutumista muun muassa Vantaan tunnettavuutta tapahtumien kaupunkina. Tapahtumat lisäävät Vantaan veto- ja pitovoimaa. Kulttuuripalvelun palveluverkko mahdollistaa jokaisella suuralueella paikkoja ja tiloja tapahtumien järjestämiselle ja näin luodaan edellytyksiä alueellisen elinvoiman kehittymiselle sekä kaupungin asukkaisen arjen ja vapaa-ajan elävöittämiselle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Kulttuuripalvelujen palveluverkon kehittäminen
Kulttuuripalveluiden palveluverkon ytimen muodostavat 11 kulttuuritilaa: kolme Lastenkulttuurikeskusta, Vantaan kaupunginmuseo, Vantaan taidemuseo Artsi, Galleria K, Håkansbölen kartano, Kulttuuritalo Martinus, Kulttuurikeskus Orvokki, Lumosali ja Lummesali. Kulttuuripalveluiden palveluverkkoa kehitetään tarkasteluajanjaksolla vastaamaan asukasmäärän kasvun mukaisiin tarpeisiin Vantaan kulttuurilinjausten 2021–2030 mukaisesti.

Lasten- ja nuortenkulttuurin palveluverkon kehittäminen
Vantaan kolmessa Lastenkulttuurikeskuksessa järjestetään keskitettynä kulttuuripalveluina näyttelyitä, esityksiä, työpajoja ja tapahtumia. Lasten- ja nuorten taide- ja kulttuuriharrastustoiminta, kulttuurikasvatussuunnitelmaan perustuva tarjonta sekä lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen nuorimpien oppilaiden opetus toteutetaan suurelta osin helposti saavutettavana lähipalveluna eli esimerkiksi yhteiskäyttötiloissa päiväkotien ja koulujen yhteydessä. Yhteiskäyttöä ja monipuolisuutta tilojen käytössä tehostetaan siten, että myös lastenkulttuurin kasvavat tarpeet etenkin uusilla asuinalueilla tulevat huomioiduiksi. Lastenkulttuurin vaikuttavuus perustuu ammattilaisten tuottamaan, laadukkaaseen palveluun asianmukaisissa kaikille helposti saavutettavissa tiloissa.

Museopalveluiden palveluverkon kehittäminen
Museopalveluiden palveluverkko koostuu Vantaan kaupunginmuseosta, Vantaan taidemuseo Artsista, taidenäyttelytila Galleria K:sta, Håkansbölen kartanosta, kulttuuri- ja taidereiteistä, kulttuurihistoriallisista kohteista, julkisesta taiteesta ja näiden tueksi rakennetuista tai kehitettävistä palveluista.

Museopalveluiden palveluverkon toimipisteiden rakentamiseen ja olosuhteiden hallintaan liittyy taiteen esillepanoon, konservointiin ja säilyttämiseen liittyviä erityisvaatimuksia.

Museopalveluiden palveluverkon kehittämistarpeiden painopiste on taidemuseo Artsin sijoittaminen tulevaan Myyrmäen Kaupunkikulttuuritaloon ja sinne muuttoa edeltävät väistötilat sekä Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus ja hallintomallin kehittäminen. Kaupunginmuseon kokoelmatiloissa on ollut merkittäviä ongelmia ja riskejä. Kokoelmalle etsitään uutta, turvallista ja olosuhdevaatimukset täyttävää tilaa Vantaalta. Julkisen taiteen osalta merkittävimmät hankkeet ovat julkisen taiteen digitointihanke, Ratikan taiteen yleissuunnitelma ja Aviapoliksen taiteen yleissuunnitelma.

Kulttuuritapahtumien ja kulttuurireittien palveluverkon kehittäminen
Vantaan tunnettavuutta lisätään tapahtumien kaupunkina. Kulttuurin palveluverkossa Kulttuuritalo Martinus sekä kulttuuripalveluiden hallinnoimat Lumosali, Lummesali ja Orvokkisali tarjoavat ajanmukaiset, saavutettavat ja viihtyisät tilat erilaisille sisätapahtumille.

Jokaisella suuralueella on jo aukioita tai puistoja, jotka soveltuvat erilaisten ulkotapahtumien järjestämiseen. Tarkasteluajanjaksolla luodaan tapahtumapaikkakortit ja varausjärjestelmä kaupungin omien sekä kaupunkilaisten ja järjestöjen omaehtoisten tapahtumien tueksi. Näin helpotetaan tapahtumien järjestämistä kaikilla suuralueilla.

Kulttuurin palveluverkon kehittäminen edellyttää kulttuurin huomioimista kaupunkisuunnittelussa. Kulttuuri näkyy alueilla myös tapahtumakohtaisesti. Uusia monikäyttöisiä tiloja, suurempia puistoja ja keskusalueiden aukioita suunniteltaessa huomioidaan esittävän taiteen, näyttelyjen ja tapahtumien järjestämisen tarpeet.

Erilaisia kulttuurin kokeiluja ja innovaatioita järjestetään purkamista odottavissa tai muissa väliaikaisesti poissa normaalista käytöstä olevissa rakennuksissa.

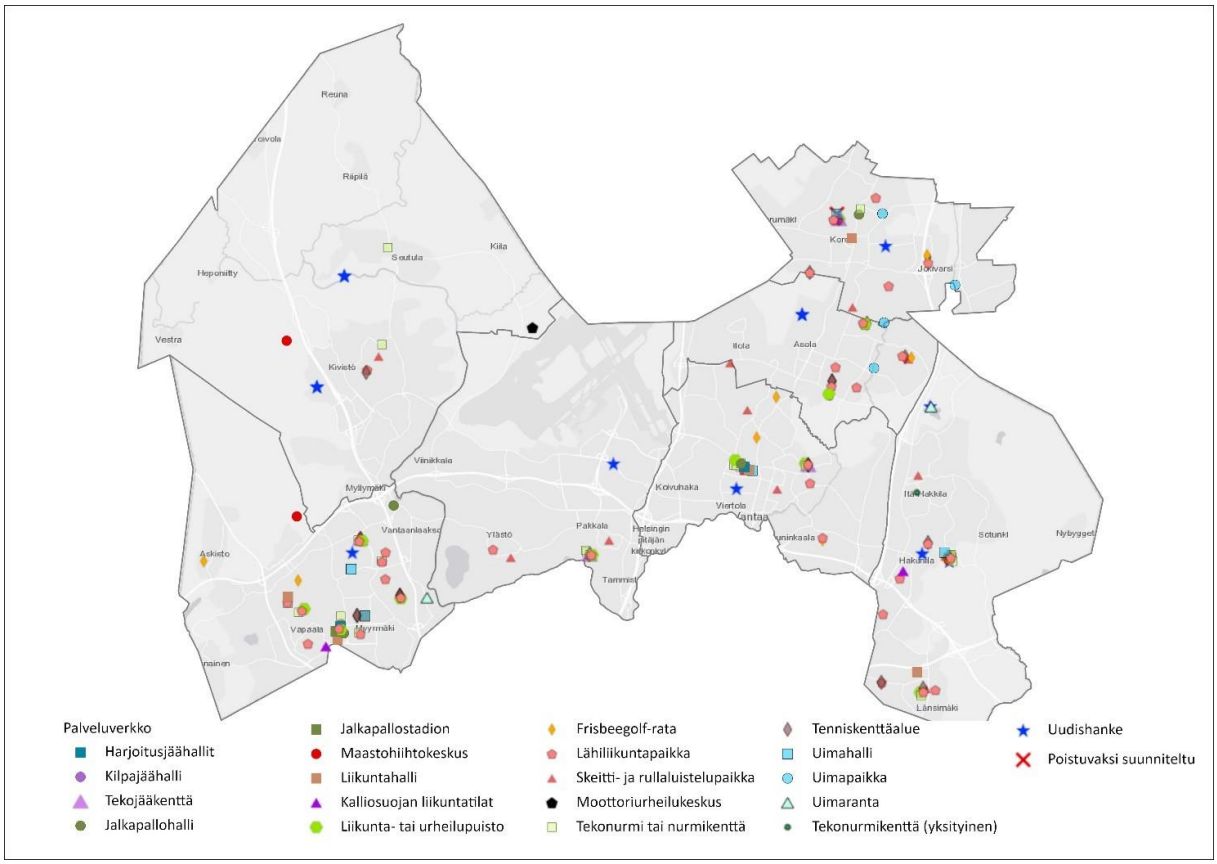
Historia-, taide-, kulttuuri- ja elämysreitit ovat osa kulttuurin palveluverkkoa. Uusien sekä olemassa olevien reittien, kuten Kuninkaantien reitin kehittämistä jatketaan. Håkansbölen alueen luonto-, liikunta- ja kulttuurireitti toteutetaan osana Kormuniitynojan alueen kehittämistä. Reitti pyritään luomaan historiallisesti arvokkaiden alueiden välille Håkansbölen jugendhelmestä Nissbackan kartanoon ja Vilhusen taiteen äärelle.

Håkansbölen kartanoalue on voimakkaan kehitystyön alla ja sitä koordinoimaan palkataan projektityöntekijä. Alueesta muodostuu kaupunkilaisia, kulttuurimatkailijoita ja koululaisia palveleva kartanokohde, jossa historia ja kartanomaisema ovat koettavissa niin ulkoillessa, kahvilakäynnillä, tapahtumissa kuin opaskierroksilla. Päärakennus kunnostetaan lähivuosina. Sen jälkeen kolmivaiheinen rakennusten

kunnostushanke on valmis, ja alueella voi nauttia museonäyttelyistä, lastenkulttuurista, kahvila-, kokous- ja juhlatilapalvelusta.

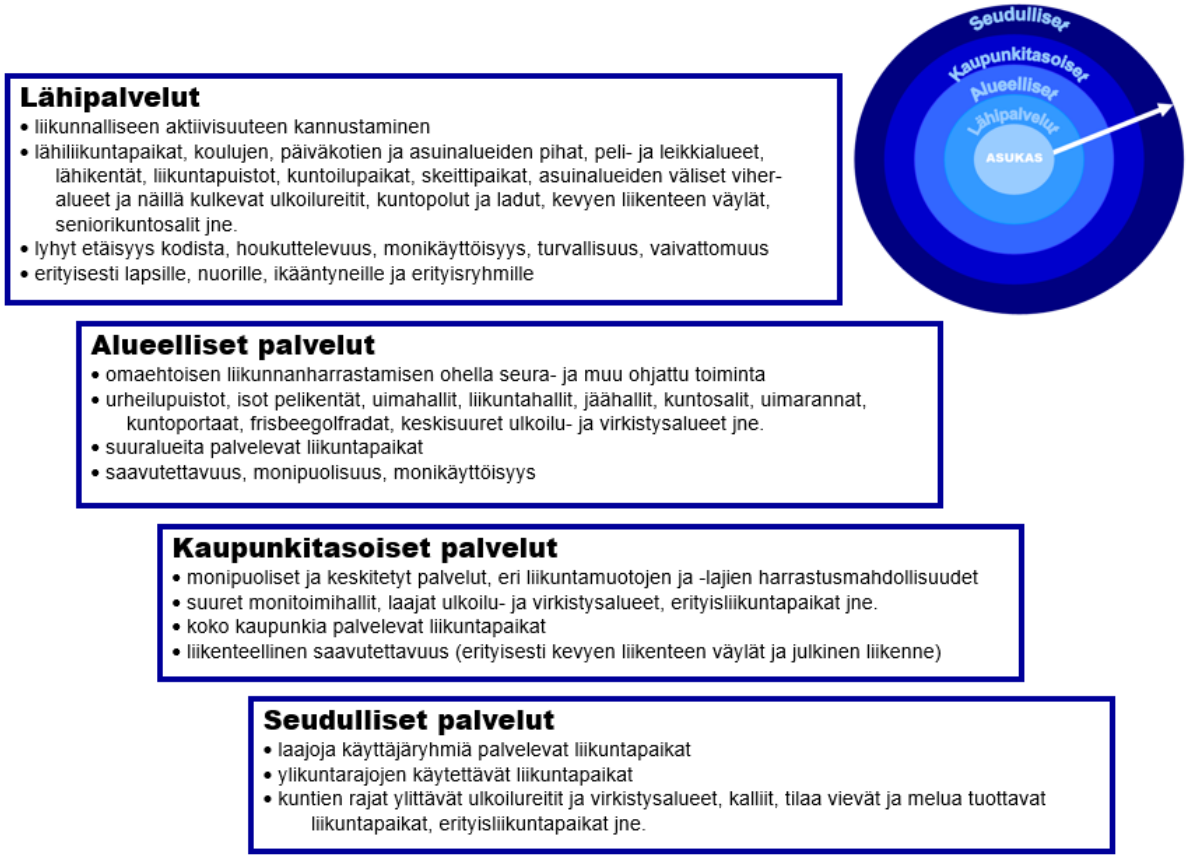
2.2.3 Liikuntapalvelut

Liikunnan palveluverkossa keskeistä on ulko- ja lähiliikuntapaikkojen sekä koulujen yhteydessä olevien liikuntahallien kehittäminen sekä uimahallien peruskorjaukset. Palveluverkko täydentyy myös uusilla Elmon uimahallin ja urheilupuiston hankkeilla, Tikkurilan urheilupuiston kehittämisellä sekä Kivistön urheilupuiston suunnittelulla. Yksityiset- ja kumppanuushankkeet täydentävät kaupungin liikunnan palveluverkkoa.

Kartta 6. Liikuntapalvelujen palveluverkko 2022–2031. Hiekkakenttiä ei ole merkitty kartattaan. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

Vantaan liikunnan palveluverkon suunnittelu perustuu liikunnan palveluketjuajatteluun (kuva 5). Palveluketju muodostuu eri tasoisista palveluista, jotka on jaoteltu liikuntapaikkapalveluiden saavutettavuuden, vaikutuspiirin laajuuden, palveluvarustuksen ja rakenteellisten ominaisuuksien mukaan lähipalveluihin, alueellisiin palveluihin, kaupunkitasoisiin palveluihin ja seudullisiin palveluihin.

Kuva 5. Liikunnan palveluketju.

Vantaan liikuntapoliittiset linjaukset 2030 ohjaavat liikunnan palvelualueen tulevien vuosien tavoitteita ja toimenpiteitä vantaalaisten fyysisen aktiivisuuden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Linjaukset koostuvat seitsemästä visioteemasta, joista yksi on liikkumisympäristöjen laatu ja riittävyys. Tavoitteena on, että liikuntaolosuhteet vastaavat laadullisesti käyttäjien tarpeita ja niitä on riittävästi suhteessa asukasmäärään. Liikuntapaikkaverkoston painopisteet ja kehittämistarpeet ovat ulkoliikuntapaikkojen ja lähiliikunnan palveluverkon laajentamisessa sekä sisäliikuntapaikkojen ja erityisesti koulujen yhteydessä olevien liikuntasalien laadun kehittämisessä. Konkreettisia suurhankkeita ohjelmakauden aikana ovat Elmon urheilupuiston ja Kivistön urheilupuiston rakentaminen sekä Tikkurilan urheilupuiston kehittäminen.

Liikuntapaikkojen laadun parantaminen perusparannuksilla on tarpeellista, jotta liikuntapaikat saadaan pidettyä vetovoimaisina sekä käyttäjäkunnan odotuksia ja tarpeita vastaavina myös 2020-luvun loppupuolella. Perusparannuksilla mahdollistetaan myös kilpaurheilulle riittävän laadukkaat olosuhteet tasokkaaseen harjoitteluun ja kilpailutapahtumien järjestämiseen.

Väestönkasvu huomioidaan uudisrakentamisen tarpeen arvioinnissa, jotta liikuntapaikkojen suhteellinen saatavuus asukasmäärään verrattuna saadaan pidettyä nykyisellä tasollaan.

Laadukkaat ja lähellä olevat liikunta- ja luontoympäristöt ovat asuinalueittaisia vetovoimatekijöitä, jotka vaikuttavat asuinpaikan valintaan pääkaupunkiseudulla.

Liikuntapalvelujen palveluverkon kehittäminen
Vantaan kaupungin liikuntarakentaminen nojaa valtuustokausittain päivitettyyn liikuntapaikkasuunnitelmaan. Suunnitelma ohjaa tulevien vuosien liikuntaympäristön suunnittelua, rakentamista, ylläpitoa ja kehittämistä. Liikuntapaikkasuunnitelmassa esitellään liikunnan tavoitteellinen palveluverkko sekä nykyisten liikuntapaikkojen uudet liikunnan rakentamistarpeet ja -hankkeet.

Liikunnan palveluverkon kehittämistarpeet painottuvat lähiliikuntapaikkoihin, sisäliikuntapaikkoihin ja urheilupuistoihin. Lähiliikuntapaikat sekä koulujen ja päiväkotien pihat ovat keskeisessä asemassa liikkumiseen aktivoivan arkiympäristön luomisessa. Tavoitteena on toteuttaa näitä paikallisina ja lähiliikuntapuistoja suuralueittain palvelevina liikkumisen paikkoina. Kaikille avoimia ja maksuttomia pelailuun, liikkumiseen ja kuntoiluun soveltuvia monipuolisia liikuntapaikkoja toteutetaan lähelle asuinympäristöjä. Kuntoilulaitteita toteutetaan alueittain. Kuntoiluportaiden ja frisbeegolfin tarjontaa sekä ulkoilureittien opasteita ja viitoituksia parannetaan.

Päiväkotien ja koulujen piha-alueet ovat merkittäviä arjen liikkumisympäristöjä lapsille, nuorille ja lapsiperheille. Pihojen kehittäminen liikuntaan innostavaksi on myös toimiva tapa lisätä fyysistä aktiivisuutta päiväkoti- ja koulupäivään. Pihat ovat parhaimmillaan monipuolisia ja viihtyisiä oppimisympäristöjä sekä liikkumisen ja virkistäytymisen alueita. Hyvin toteutettuina pihat toimivat houkuttelevina alueen lähiliikuntapaikkoina ja innostavat liikkumaan myös vapaa-ajalla. Helposti saavutettavina, maksuttomina ja kaikille avoimina päiväkotien ja koulujen pihat sekä muut erilaiset lähiliikuntapaikat luovat edellytyksiä eri-ikäisten asukkaiden omatoimiselle liikkumiselle, kohtaamiselle ja hyvinvoinnille.

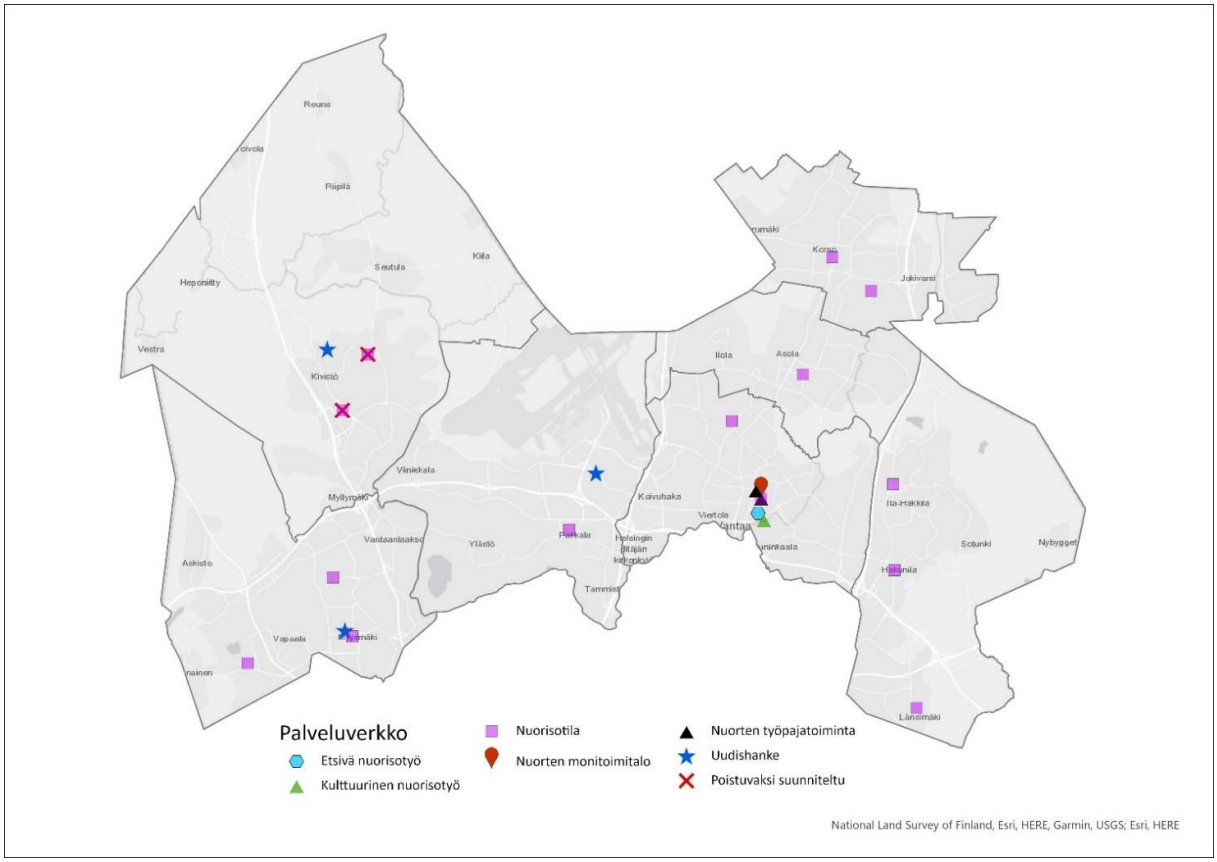
Koulujen ja oppilaitosten yhteydessä olevat liikuntatilat ovat erittäin merkittävä osa liikunnan palveluverkkoa. Opetusverkon muutosten yhteydessä huomioidaan muutosten vaikutukset ja korvaustarpeet liikunnan palveluverkossa. Sisäliikuntatilojen kehittäminen perustuu koulujen ja oppilaitosten yhteyteen tulevien liikuntahallien toteuttamiseen, pääsääntöisesti urheilupuistoihin sijoittuvien uimahallien ja jäähallien toteuttamiseen sekä nykyisten tilojen ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Urheilupuistojen palveluverkkoa kehitetään Elmossa, Tikkurilassa ja Kivistössä. Tikkurilan urheilupuiston kehittäminen edistyy yleissuunnitelman mukaisesti. Elmon urheilupuisto rakennetaan ja Kivistön urheilupuistoa suunnitellaan.

Yksityiset ja kumppanuushankkeet täydentävät kaupungin liikunnan palveluverkkoa. Yksityisinä hankkeina tavoitellaan ensisijaisesti liikuntahallien ja jäähallien toteuttamista Elmon ja Kivistön urheilupuistoihin. Hallien tarve perustuu asiakasmäärien kasvuun sekä tehtyihin vesiolosuhde- ja liikuntahalliselvityksiin. Elmon uimahallin valmistuttua suunnitellaan seuraava uimahalli palvelemaan Kivistön ja Aviapoliksen suuralueita.

2.2.4 Nuorisopalvelut

Nuorisotilat ja nuorisotyö ovat lähipalveluja ja nuorisotilat toimivat myös lähialueensa asukkaiden harrastus ja kohtaamispaikkoina. Nuoret viettävät suuren osan vapaa-ajastaan lähinnä omalla asuinalueellaan, mutta yhä suuremmassa määrin nuoret myös liikkuvat Vantaan eri alueilla sekä laajemmin pääkaupunkiseudulla. Palveluverkkoa kehitetään jatkossa siten, että nuoria laajasti kiinnostavia toimintoja keskitetään Tikkurilan ja Myyrmäen nuorisotiloihin. Näihin keskuksiin keskitetään myös nuorten aikuisten palvelut. Jokaisen alueen omien nuorisotilojen vetovoimaisuudesta huolehditaan ja uusille alueille nuorisotilat suunnitellaan aina muiden palveluiden yhteyteen.

Kartta 7. Nuorisopalvelujen palveluverkko 2022–2031. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

Nuorisopalvelujen palveluverkon kehittäminen
Nuorisotilojen palveluverkon muodostaa 14 nuorisotilaa, nuorten kulttuuritehdas Vernissa, nuorten työpajatoiminnan tilat, etsivän nuorisotyön yksikkö, nuorten aikuisten vapaa-ajan palvelut sekä koulu- ja oppilaitosnuorisotyön 14 eri koulussa ja oppilaitoksessa. Nuorten ja nuorten aikuisten palvelut sijaitsevat muiden kaupungin palvelujen yhteydessä.

Nuorisotilat ja nuorisotyö ovat lähipalveluja. Palveluverkkoa kehitetään siten, että nuoria ja nuoria aikuisia laajasti kiinnostavia toimintoja keskitetään Tikkurilan ja Myyrmäen monitoimitiloihin, joihin on parhaat yhteydet eri puolilta Vantaata. Samalla jokaisen alueen omien nuorisotilojen vetovoimaisuudesta huolehditaan. Uusille alueille suunnitellaan nuorisotilat aina muiden palveluiden yhteyteen ja tilojen yhteiskäyttö on suunnittelun pohjana.

Palvelujen tuottaminen monialaisesti ovat nuorisotyön strategisen ja tulevaisuuden palveluverkkosuunnittelun kokonaisuuden peruslähtökohtia. Tilojen ja palvelujen suunnitteluprosesseissa osallistetaan aina nuoret ja nuoret aikuiset parhaan mahdollisen lopputuloksen varmistamiseksi.

Vantaalla vahvasti kehitetty jalkautuva nuorisotyö on osana nuorisotyön palveluverkkoa. Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävä nuorisotyö on jo vakiintunut palvelu ja toimintaa tullaan laajentamaan erityisesti perusopetuksen puolella huomioiden myönteisen erityiskohtelun alueet ja muut paikalliset tarpeet. Digitaalinen nuorisotyö sosiaalisessa mediassa sen eri alustoilla nuorten ja nuorten aikuisten kanssa on noussut merkittävään asemaan nuorisotyön palveluverkossa. Kulttuurisen nuorisotyön keskuksena toimii kulttuuritehdas Vernissa Tikkurilassa.

Tulevaisuuden tiloilta ja palveluilta edellytetään hyvää muunneltavuutta sekä soveltuvuutta kehittyviin ja muuttuviin tarpeisiin sekä yhteiskäyttöön muiden palvelujen kanssa. Tilojen nopea muunneltavuus antaa mahdollisuuksia tilojen käytön tehokkuuteen sekä tilojen hyvään toimivuuteen ja viihtyvyyteen. Tiloja tullaan käyttämään kaikkina viikonpäivinä ja kaikkina vuorokaudenaikoina. Tilojen muunneltavuus mahdollistaa useiden ryhmien toiminnan samanaikaisesti sekä myös isompien tapahtumien järjestämisen tilakokonaisuudessa. Palvelujen joustavuus, asiakaslähtöisyys ja tehokkuus takaavat oikea-aikaiset palvelut juuri niille kohderyhmille, jotka palveluita eniten tarvitsevat.

Nuorisotilojen sijoittumisella kauppakeskusten, asemien tai muiden palvelujen läheisyyteen on keskeinen tekijä tilojen ja toiminnan vetovoimaisuudelle. Tilojen tulee olla käyttäjien kannalta keskeisellä paikalla ja tilojen käytettävyyden helppoa. Maantieteellisesti tilojen ja resurssoinnin painopisteinä tulee olemaan erityisesti kasvavat Vantaan keskukset; Tikkurila, Aviapolis, Kivistö ja Myyrmäki. Myös Korson, Koivukylän ja Hakunilan alueilla on tulevaisuudessa lisääntyviä nuorisotyön tarpeita.

Pienempien alueiden alueellisen nuorisotyön resursseista tullaan huolehtimaan ja nuorisotyön lähipalvelutarve tulee myös säilymään. Nuorisotyön muodot ja välineet kehittyvät myös digitalisaation myötä. Nuorisotyötä tehdään myös sosiaalisessa mediassa ja nuorisotyön sähköisiä palveluja kehitetään Vantaalla ja valtakunnallisesti, vuorovaikutus nuorten kanssa saa uusia toisiaan täydentäviä muotoja ja toimintaympäristöjä.

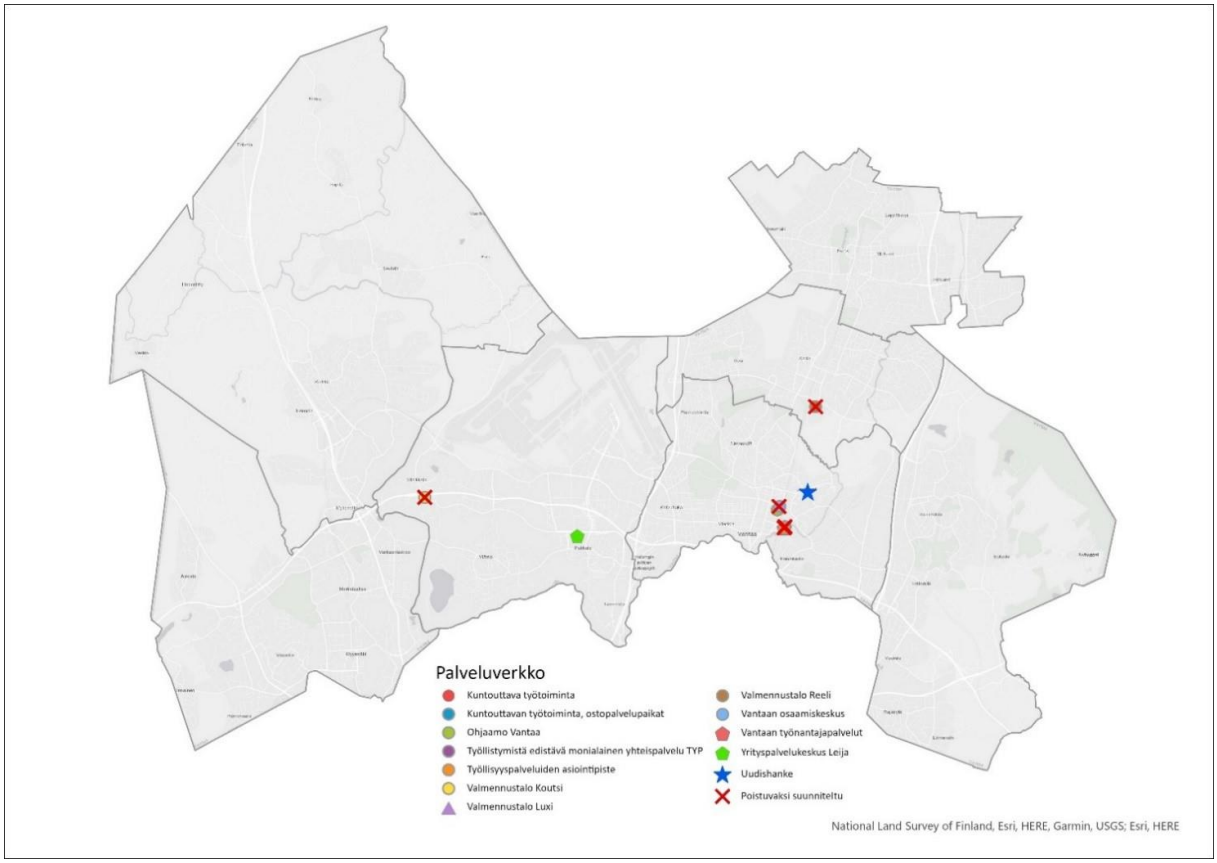
Palveluverkon kehittämisen haasteena on alueellisen nuorisotyön lähipalvelun, jalkautuvan nuorisotyön, nuorten aikuisten palvelujen sekä koulu- ja oppilaitosnuorisotyön toteuttaminen toimintaympäristön muutoksessa. Haasteena on myös niin sanottujen katvealueiden nuorisotyön tarpeeseen vastaaminen esimerkiksi liikkuvalla nuorisotyöllä ja kolmannen ja neljännen sektorin kanssa tehtävällä yhteistyöllä

paikallisesti palveluja muotoillen. Alueellisten nuorisotilojen tarve tullaan täsmentämään valmisteilla olevassa nuoriso- ja asukastilojen toimitilaverkkoselvityksessä.

2.3 Kasvupalvelut

Työllisyyspalvelut tarjoaa kokonaisvaltaista ohjausta työnhakuun, työllistymiseen ja oman osaamisen kehittämiseen. Työllisyyden kuntakokeilussa edistetään parhaillaan jo palvelurakennetta, joka tukee siirtymää pysyvään TE2024 työllisyydenhoidon malliin, jossa valtion työ- ja elinkeinopalvelut on tarkoitus siirtää kuntien vastuulle kokonaisuudessaan. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

Elinkeinopalvelut tarjoaa monipuolisia palveluita ja neuvontaa yrittäjille ja yrittämisestä kiinnostuneille, toimii yrittäjien ja sidosryhmien, kuten oppilaitosten ja tutkimus- ja kehitysorganisaatioiden yhdistäjänä sekä ajankohtaisen tiedon välittäjänä. Elinkeinopalvelut edistää ja toteuttaa myös monenlaisia kehittämishankkeita, joilla tuetaan yritystoimintaa ja lisätään työllisyyttä.

Kartta 8. Kasvupalvelujen palveluverkko 2022–2031. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

2.3.1 Työllisyyspalvelut

Kasvupalveluiden palvelualueen tehtäviin ja palvelujen järjestämisen kehittämistarpeisiin vaikuttavat useat eri lakimuutokset.

Vantaa ja Kerava ovat yhdistäneet voimansa työllisyydenhoidossa. Vantaa ja Kerava osallistuvat yhdessä työllisyyden kuntakokeiluun, joka on alkanut 1.3.2021. Kuntakokeilussa määritellyt valtion työ- ja elinkeinotoimistojen tehtävät siirrettiin määräajaksi kuntien tehtäviksi.

Työllisyyskokeilujen tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilun asiakkaita ovat ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat sekä kaikki maahanmuuttajat ja vieraskieliset, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa kokeilualueiden TE-toimistoissa. Vantaan ja Keravan työllisyyspalveluissa asiakas saa kokonaisvaltaista ohjausta työnhakuun, työllistymiseen ja oman osaamisen kehittämiseen.

Tämä on tarkoittanut yhdessä koronakriisin aiheuttaman työttömyyden kasvun myötä aiempaa suurempaa asiakasmäärää sekä henkilöstömäärää. Toukokuussa 2022 astuu lisäksi voimaan pohjoismainen työvoimapalvelumalli, joka tarkoittaa entistä tiiviimpää työnhakija-asiakkaiden kontaktointia, erityisesti työttömyyden alkuvaiheessa ja sitä myöden henkilöstöresurssien lisäystä.

Valtion työ- ja elinkeinopalvelut on tarkoitus siirtää kuntien vastuulle kokonaisuudessaan vuoden 2024 aikana. TE-palvelujen siirtoa koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syyskuussa 2022. Uudistusta koskeva lainsäädäntö tullee voimaan keväällä 2023. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Kuntakokeilulle säädetään jatko siihen asti, kunnes palvelut siirtyvät pysyvästi kunnille.

TE2024-uudistus tarkoittaa, että kuntien vastuulle siirtyy valtion TE-toimistosta loputkin työnhakija-asiakkaat eli myös ansiosidonnaista päivärahaa saavat ja sen lisäksi E-palvelut eli yrityspalvelut ja ELY-keskusten määrärahat palvelujen ostamiseen. Uudistus tarkoittaa, että henkilöstömäärä kasvaa edelleen. Vantaan Työllisyyspalveluiden ja Elinkeinopalveluiden yhteistyö tiivistyy sen myötä entisestään ja palvelukokonaisuutta kehitetään.

Kasvupalveluiden palvelukokonaisuutta tukee kaupungin kärkihanke, Oppimiskampus, joka sijoittuu Tikkurilan Jokiniemeen. Oppimiskampus kokoaa yhteen kaupungin työllisyyspalvelut, elinkeinopalvelut ja maahanmuuttajiin liittyviä palveluita. Oppimiskampus on jatkuvasti kehittyvä alusta jatkuvaan oppimiseen liittyviin koulutuspalveluihin, se tukee vantaalaisten osaamisen kehittämistä ja toimii innovaatioalustana. Oppimiskampus tarjoaa toimi- ja liiketiloja sekä mahdollistaa tiiviimmän oppilaitosten ja yritysten välisen yhteistyön. Lisäksi tutkitaan

mahdollisuutta yhteisen palvelutorin toteuttamiseksi muun muassa Kelan ja muiden kumppanien kanssa (niin sanottu elinvoimatori).
Työllisyyspalveluiden palvelutarjontaan kuuluvat tällä hetkellä työllisyyden kuntakokeilu, työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP), työttömien ja maahanmuuttajien neuvonta- ja asiakaspalvelu, työnantajapalvelut, maahanmuuttajien osaamiskeskus (OSKE), nuorten palveluiden Ohjaamo, kuntouttava työtoiminta (siirtyy hyvinvointialueelle 2023), tukityöllistäminen ja siihen liittyvät avustukset.

2.3.2 Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalvelut-yksikkö vastaa kaupungin elinvoimaisuuden ja elinkeinopolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta ja elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä. Elinkeinopalveluissa panostetaan tiiviiseen vuoropuheluun elinkeinoelämän kanssa ja pyritään tarjoamaan yrityksille aidosti toimivat ja monipuoliset palvelut yhteistyössä sidosryhmien, kuten oppilaitosten ja tutkimus- ja kehitysorganisaatioiden kanssa. Elinkeinopalveluihin on sijoittunut myös kaupunkitasoinen hanketoimisto, joka omalta osaltaan tukee ja edistää useita kaupunkikehittämishankkeita, joilla tuetaan yritystoimintaa ja lisätään työllisyyttä.

Elinkeinopalvelut sijaitsevat Aviapoliksen suuralueella, Yrityspalvelukeskus Leijassa, Pakkalassa. Elinkeinopalveluiden yhteydessä toimiva YritysVantaa tarjoaa maksutonta, henkilökohtaista neuvontaa yrittäjyyttä suunnitteleville, kevytyrittäjille sekä jo toimiville vantaalaisille yrityksille.

Elinkeinopalveluiden palvelutarjontaan kuuluvat tällä hetkellä muun muassa YritysVantaan palvelut, hanketoimisto, invest-in palvelut, yritysneuvonta sekä yritysten tuki- ja sijoittumispalvelut. TE2024 uudistus tiivistää elinkeinopalveluiden ja työllisyyspalveluiden yhteistyötä.

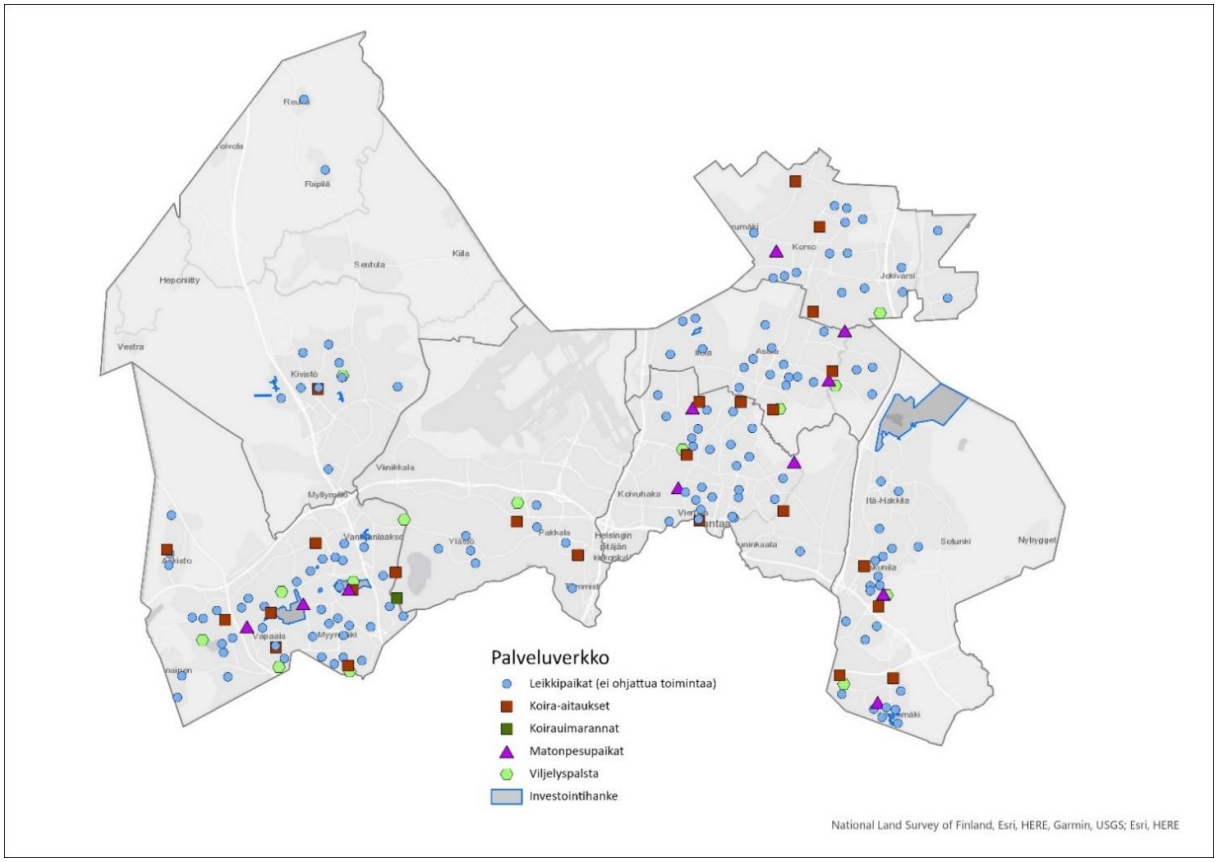
2.4 Kaupunkiympäristö

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kestävästä kaupunkikehityksestä, ekosysteemipalveluiden toiminnan turvaamisesta, maankäytön suunnittelusta, julkisen kaupunkitilan ja liikenteen suunnittelusta, kaavoituksesta, rakennusvalvonnasta, rakentamisesta ja kunnossapidosta, maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä kaupungin toimitiloista, ympäristönsuojelusta, ympäristöterveyden huollosta ja erilaisista valvontatehtävistä.

Kun kaupunki kasvaa, lisääntyy asukasmäärä ja siten palvelutarve. Tavoitteena on, että palvelut sijoittuvat sinne, missä asutaan ja missä joukkoliikenne on lähellä. Nykyisiä palvelutontteja tulee jatkossakin tiivistää. Lisäksi uusia tontteja ja tiloja tarvitaan asutuksen ja joukkoliikenteen ääreltä. Uuden yleiskaavan mukainen ajatus olemassa olevan rakenteen tiivistämisestä tarkoittaa paikoin sitä, että uusia palvelutontteja on haastava löytää, erityisesti jo rakennetuilta alueilta. Tällaisiin tilanteisiin tarvitaan uudenlaisia tontti- ja tilaratkaisuja. Ratkaisuja haasteeseen voi löytyä myös MATTI-järjestelmästä paikkatietoja hyödyntämällä.

2.4.1 Puistot, viheralueet ja yleiset alueet

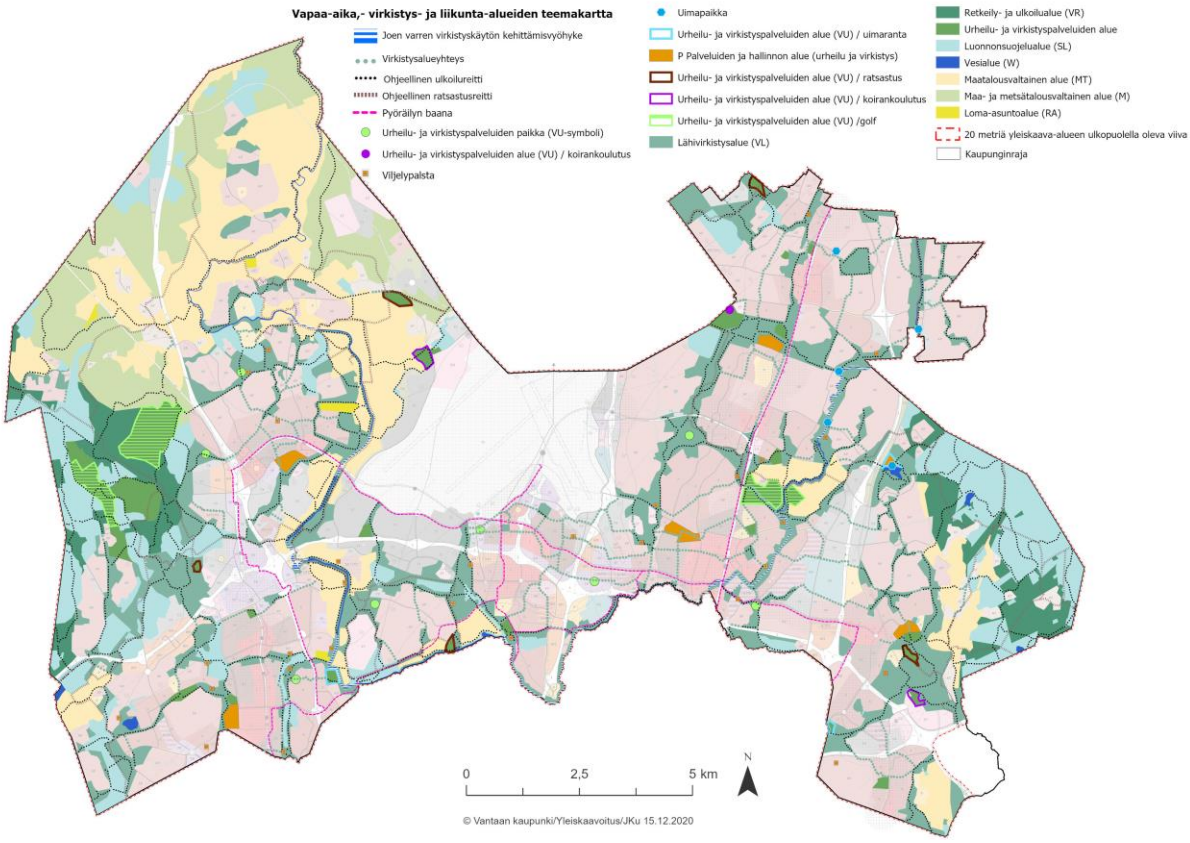
Yleiskaavassa, kaavarungoissa ja asemakaavoissa varataan riittävästi viheralueita, joille myös viheralueiden palveluverkko voi sijoittua. Palveluiden järjestämisen periaatteet ja linjaukset määritellään tarkemmin viheralueiden palveluverkkosuunnitelmassa.

Kartta 9. Kadut ja puistot viheraleuiden palvelupisteiden palveluverkkoa. Kartassa on ympäristörakentamisen investointihankkeita, jotka sisältyvät kadut ja puistot vuoden 2022 rakentamisohjelmaan. Rakentamisohjelma 2022 on hyväksytty kaupunkitilalautakunnassa 19.1.2022.

Vantalla on noin 1 000 puistoa. Näistä lähes 200 on erilaisia puistoleikkipaikkoja, toiminta- ja muita puistoja ja osa pelikenttiä. Lisäksi eri puolella kaupunkia on 10 matonpesupaikkaa ja 25 koira-aitausta. Puistokäytäviä on yhteensä noin 190 km, joista talvikunnossapidettäviä 130 km.

Tällä hetkellä hoidettavia puisto- ja katuviheralueita on yhteensä noin 3130 hehtaaria. Tämä koostuu rakennetuista viheralueista (noin 900 ha), niityistä ja maisemapelloista (noin 480 ha) ja puistometsistä (noin 1750 ha). Metsätilojen vastuualueella hoidossa on noin 3 000 hehtaaria puisto- ja virkistysmetsiä ja kaupungin maatilan peltopinta-ala on noin 350 hehtaaria.

Kuva 6. Yleiskaavassa 2020 varattiin alueita ja paikkoja virkistys- ja liikunta-alueille. Yleiskaavassa katsotaan vuoteen 2050 saakka.

Viheralueverkosto ja viheralueiden palveluverkon kehittäminen
Yleiskaavassa, kaavarungoissa ja asemakaavoissa varataan riittävästi viheralueita, joille myös viheralueiden palveluverkko voi sijoittua. Julkiset virkistysalueet ovat kaikkien käytettävissä. Kaupunkirakenteen tiivistyessä asutuksen ja palvelujen lähellä olevien viheralueiden käyttöpaine kasvaa ja ne on varustettava vastaanottamaan suurempia kävijämääriä. Päiväkodit ja koulut voivat hyödyntää julkisia virkistys- ja viheralueita, kuten liikunta-alueita, leikkipaikkoja ja lähimetsiä opetus- ja retkikohteina.

Viheralueiden palvelut esitetään viheralueiden palveluverkkosuunnitelmassa. Viheralueiden palveluverkkosuunnitelma laaditaan katujen ja puistojen palvelualueen viheraluesuunnittelun vetämänä vuonna 2022. Viheralueiden tulevaisuutta yleiskaavan pohjalta linjataan viherrakenteen kehityskuvassa Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA). Tätä työtä laaditaan yleiskaavayksikön Kestävä kaupunki -tiimissä. VIVA-työn osana laaditaan viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden linjaus. Tavoitteena on riittävä ja kytkeytynyt viheralueverkosto ja vehreä ympäristö myös rakennettujen alueiden sisällä.

Palveluiden järjestämisen periaatteet ja linjaukset määritellään tarkemmin viheralueiden palveluverkkosuunnitelmassa, jossa alustavat päätavoitteet ovat:

- Resurssiviisauden tavoitteet, Vantaalla resurssiviisauden tiekartta
- Varmistetaan viheralueiden palvelujen kunnossapitoresurssien riittävyys tiivistyvässä kaupunkirakenteessa ja kaupunkilaisten vaatimustason kasvaessa

- Taataan viheralueiden palvelujen saavutettavuus kaikille käyttäjäryhmille
- Alueiden monikäyttöisyys ja viihtyisyys
- Lisätään viestintää viheralueiden palveluista

Ulkoilureittien tavoitesuunnitelma on valmistunut vuonna 2022. Suunnitelman tarkoitus on osoittaa puuttuvat seudulliset ulkoilureittiyhteydet, selkeyttää ulkoilureittien suunnittelun asemaa kaupungin organisaatiossa sekä alustavasti ohjata tulevaa reittien suunnittelua. Tavoitesuunnitelmassa on keskitytty seudullisesti merkittäviin pitkiin ja jatkuviin yhteyksiin ja toissijaisesti otettu mukaan joitain paikallisyhteyksiä, mikäli ne ovat esimerkiksi lasten koulumatkaliikkumisen kannalta merkittäviä. Reittitavoitteet sijoittuvat ensisijaisesti viher- tai virkistysalueille.

Luonnon monimuotoisuus on edellytys ekosysteemipalveluiden eli luontohyötyjen turvaamiselle. Luontohyödyt tarkoittavat muun muassa pölytystä, ilmaston säätelyä ja hiilen sidontaa, puhdasta vettä, tulvasuojaa sekä virkistyspalveluita. Riittävä ja kytkeytynyt viheralueverkosto on monimuotisuuden säilymisen kannalta keskeinen. Lisäksi luonnon monimuotoisuutta turvataan rauhoittamalla luonnonsuojelualueita sekä suojelemalla luontotyyppejä ja eliölajeja. Resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden mukaan Vantaalla laaditaan luonnonsuojelun toteutussuunnitelma, jossa tarkastellaan ja aikataulutetaan luonnonsuojelualuevarausten rauhoitusta, hoito- ja käyttösuunnitelmien laatimista ja niiden toteuttamista, luontoalueiden ennallistamista ja luontoalueverkostoa kokonaisuutena. Luonnonsuojelualueiden reitit ovat osa viheralueiden palveluverkkoa.

Laadukas julkinen kaupunkitila
Julkisen kaupunkitilan suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa noudatetaan Vantaan omaa kaupunkitilan ohjeistoa (https://vantaankaupunkitilaohje.fi/).

Kaupunkikeskukset rakennetaan kaupunkikuvaltaan ja kestävyydeltään korkeatasoisesti laadukkaita materiaaleja, tuotteita ja suunnitteluratkaisuja käyttäen. Materiaali- ja kalustevalinnoilla tuetaan paikan persoonallisuutta ja yhteisöllisyyttä luomalla mahdollisuuksia oleskeluun, toritoiminnalle, tapahtumille tai väliaikaiskäytölle. Ratkaisujen tule olla lisäksi koneellisesti kunnossapidettäviä. Julkisen kaupunkitilan erityissuunnittelun, valon ja taiteen avulla vahvistetaan kaupungin identiteettiä.

Sisääntulokadut johtavat valtion pääväyliltä kaupunkikeskuksiin. Sisääntulokatujen roolia ja ohjaavuutta korostetaan muun muassa maalatuilla valaisinpylväillä, maisema-arkkitehtuurilla ja taiteella. Joukkoliikenneasemien ympäristöissä käytettävät materiaalit ja rakenteet ovat korkeatasoisia, kestäviä ja edustavia. Suunnittelussa huomioidaan erityisesti turvallisuus, esteettömyys, selkeä opastus ja kunnossapidettävyys.

Työpaikkojen ja kaupan alueiden julkinen ulkotila on kestävien ratkaisujen laadukas ja viihtyisä kävelyn ja pyöräilyn, joukkoliikenteen ja henkilöajoneuvoliikenteen kokonaisuus. Julkisessa ulkotilassa korostetaan alueen merkittäviä pääkatujaksoja, sisääntuloväyliä ja porttikohtia. Tonttien rajaaminen kaupunkitilasta on viimeistelty ja muodostaa katuympäristöön viihtyisyyttä laadukkailla materiaalivalinnoilla ja istutuksilla.

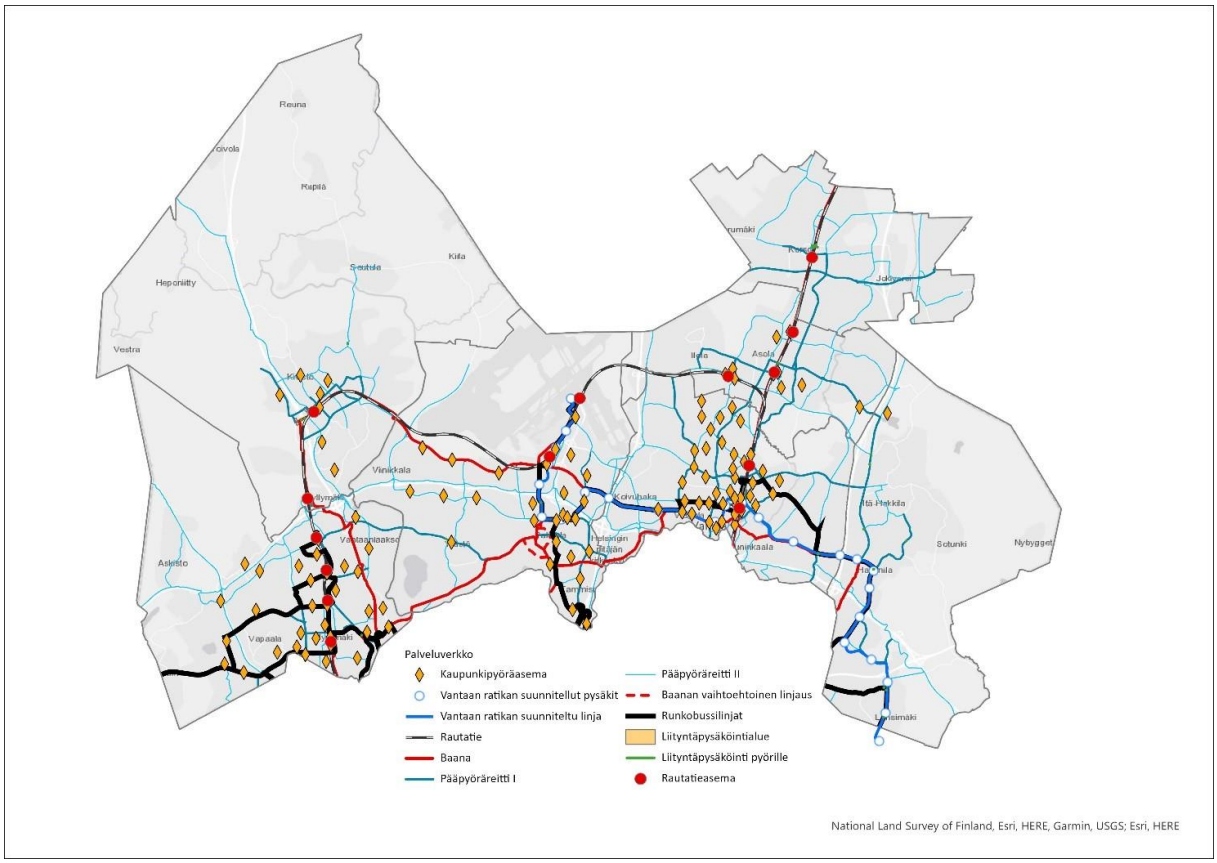
Asuinalueilla julkista kaupunkitilaa kehitetään mielenkiintoiseksi ja tunnistettavaksi kaupungiksi paikan luonteeseen ja rakentamisaikakauteen sopien. Uusilla asuinalueilla tämä vaatii hyvää suunnittelua, rohkeita ja paikkaansa sopivia, räätälöityjä ratkaisuja. Kaupunkirakenteen tiivistymistä ja täydennysrakentamista tuetaan panostamalla asuinalueiden palvelukeskittymien julkisen ulkotilan ratkaisujen laatuun sekä luonnon monimuotoisuuteen.

Puistojen ja viheralueiden laatutasossa noudatetaan kohteen sijaintipaikalle kaupunkirakenteessa määriteltyä laatutasoa. Keskuksissa myös puistojen rakentamisessa käytetään kestäviä ja esteettisesti korkeatasoisia materiaaleja ja ratkaisuja. Sekä materiaali- että kalustevalinnoilla tuetaan paikan persoonallisuutta. Oleskelupaikkojen suunnittelussa suositaan yhteisöllisyyttä tukevia ratkaisuja. Puistojen ja viheralueiden pääreitit ovat kovassa käytössä ympäri vuoden. Suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota turvalliseen liikkumiseen, esteettömyyteen ja opastukseen. Kohdekohtaisilla ratkaisuilla tuetaan paikan identiteettiä ja valaistuksella voidaan korostaa kohteen omaleimaisuutta. Ratkaisujen tulee olla kunnossapidon kannalta toimivia ja käytössä turvallisia. Puistojen rakenteiden tulee olla viimeisteltyjä ja kestäviä. Kasvillisuusratkaisuilla tuetaan luonnon monimuotoisuutta.

Liikuntapaikkojen rakentamisessa käytetään kestäviä ja esteettisesti korkeatasoisia materiaaleja ja ratkaisuja. Kalustevalinnoilla ja valaistuksella tuetaan paikalle suunnittelussa asetettuja toiminnallisia tavoitteita. Reittien ja pysäköintialueiden suunnittelussa kiinnitetään erityisesti huomiota toimivuuteen, turvalliseen liikkumiseen ja opastukseen. Liikuntapaikkojen ratkaisujen tulee olla helposti kunnossapidettäviä, toimivia ja turvallisia. Rakenteiden ja pinnoitteiden tulee olla viimeisteltyjä ja kestäviä. Kasvillisuusratkaisuilla tuetaan kohteen tilallista hahmoa ja hallitaan sään vaikutuksia.

2.4.2 Kestävä liikkuminen

Tavoitteena on, että arjen palveluiden saavutettavuus kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä kaikille käyttäjäryhmille on helppoa ja turvallista. Usein tarvittavat lähipalvelut sijoittuvat kävely- tai pyörämatkan päähän ja harvemmin tarvittavat palvelut keskuksiin, joihin saavutettavuus joukkoliikenteellä on hyvä eri puolilta Vantaata.

Kartta 10. Kadut ja puistot, kestävän liikkumisen palveluverkko. Kartassa on kävelyn ja pyöräilyn kehittämishankkeita sekä joukkoliikenteen kehittämisen kohteita. Hankkeet ovat sisältyneet joko aiempiin kadut ja puistot palvelualueen rakentamisohjelmiin tai sisältyvät palvelualueen tuleviin ohjelmiin.

Tällä hetkellä kunnossapidettävän liikenneverkon (infran) laajuus Vantaalla on yhteensä noin 1 600 km, josta ajoratojen osuus on noin 1 000 km, jalankulku- ja pyöräteiden sekä jalkakäytävien osuus noin 600 km.

Maankäytön suunnittelussa luodaan lähtökohdat kestävälle liikkumiselle ja tarkemmassa infran suunnittelussa varmistetaan laadukkaat sekä toimivat yhteydet. Varmistetaan myös päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten saavutettavuus kävellen ja pyöräillen. Kestävät kulkumuodot eli kävely, pyöräily ja joukkoliikenne eivät ole ainoastaan ympäristökysymys, vaan niillä on vaikutusta myös liikkumisen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen sekä terveyteen. Kun palvelut ovat hyvin saavutettavissa kestävin kulkumuodoin, ne ovat myös niiden saavutettavissa, joille oman auton käyttö ei ole mahdollista. Palveluiden hyvän saavutettavuuden kestävin kulkumuodoin ei kuitenkaan tarvitse poissulkea niiden saavutettavuutta myös henkilöautoilla. Näin ollen

turvalliset yhteydet autoilla mukaan lukien saattoliikenne sekä riittävät pysäköintitilat, ovat myös palveluiden saavutettavuuden kannalta huomioitavia asioita.

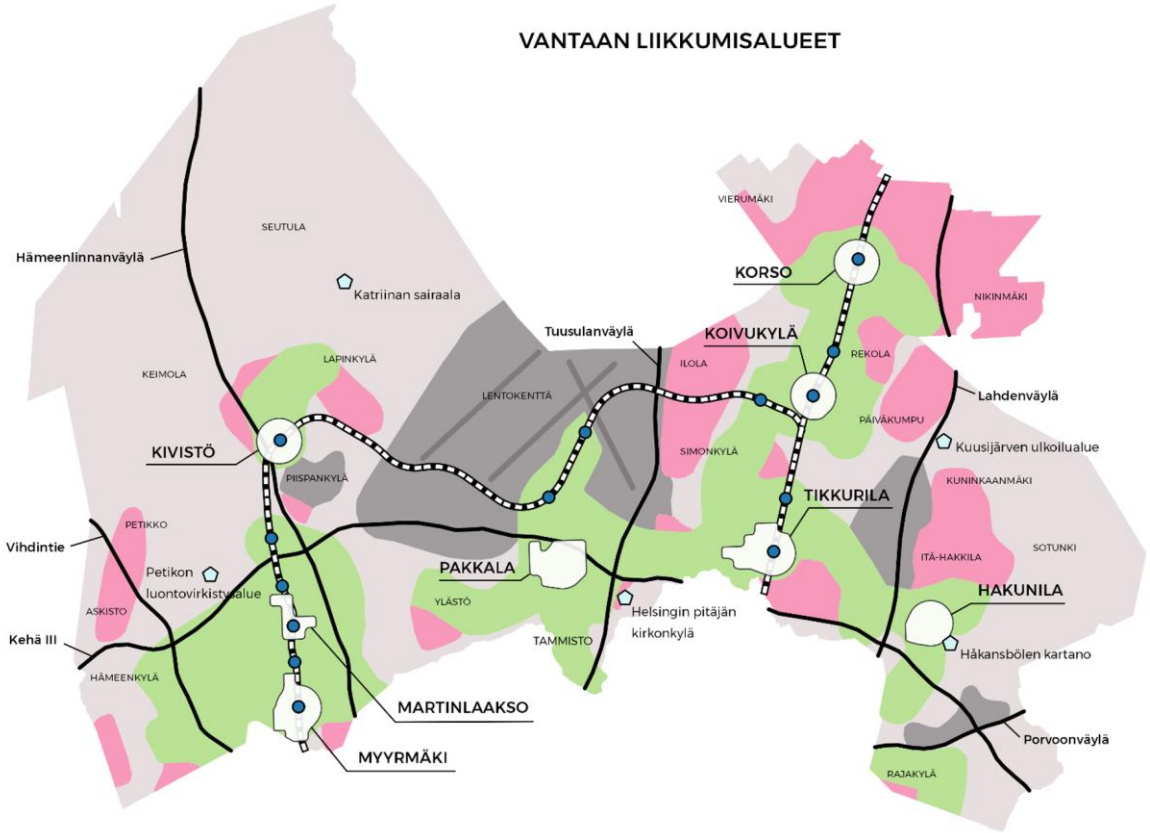
Asukkaiden ja yleisemminkin kiinteistöjen pysäköinti Vantaalla ratkaistaan ensisijaisesti tonteilla. Yleisiä alueita hyödynnetään lähinnä silloin kun paikat palvelevat useita käyttötarkoituksia ja kiinteistöjä eli pysäköintipaikkojen tarve ei johdu suoraan tietyn kiinteistön tarpeista. Yleisten alueiden pysäköintipaikat voivat toimia myös esimerkiksi yhteiskäyttöautojen pysäköinnissä. Poikkeustapauksissa yleisiä alueita voidaan hyödyntää jonkin palvelukohteen pysäköintitarpeen täydentämiseen, jos tämä on kaavoituksessa ja sen liikenteellisessä yleissuunnittelussa perusteltu. Yleisten alueiden pysäköinti ei korvaa velvoitepaikkojen tarvetta. Poikkeuksen tähän voivat muodostaa keskusalueilla kaavoituksessa suunnitelmallisesti tehdyt kokonaisratkaisut, joissa on päädytty esimerkiksi keskitettyyn pysäköintiratkaisuun.

Yleiskaavan 2020 mukaisesti kaupunki kasvaa kestävästi sisäänpäin ja yleiskaava mahdollistaa ratikan kasvukäytävään uusia asukkaita ja työpaikkoja, sekä palveluita. Vantaan ratikkaa ja siihen olennaisesti liittyvää ratikkakaupunkia suunnitellaan, ja hankepäätös tuodaan toimielimien päätöksentekoon vuonna 2023. Suunniteltu ratikka tulisi yhdistämään Helsinki-Vantaa lentoaseman sekä Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan ja Länsimäen keskusalueet Mellunmäkeen. Runkobussilinja 570 liikennöi ratikan reitillä nykyisin.

Keskuksista pyritään luomaan viihtyisiä ja erityisesti kävelemään houkuttelevia. Vaikka keskuksia suunnitellaan entistä enemmän kävelijän ehdoilla, huolehditaan keskuksien saavutettavuudesta kaikilla kulkumuodoilla. Joukkoliikenteen kattavat yhteydet, laadukkaat pääpyörätiet ja baanat sekä riittävät pysäköintipaikkamäärät mukaan lukien tarpeellinen kadunvarren asiointipysäköinti tekevät keskuksien palveluista hyvin saavutettavia. Kaupunki kehittää myös pyöräpysäköintiä lisäämällä yleisille alueille tuntuvasti runkolukittavia pyörätelineitä.

Kestävää liikkumista tukevat myös yhteiskäyttöiset liikkumispalvelut kuten kaupunkipyörät, yhteiskäyttöautoille tarjottavat pysäköintipaikat sekä yksityisten toimijoiden sähköpotkulaudat. Kaupunkipyöriä on tällä hetkellä Vantaalla käytettävissä muun muassa Tikkurilan, Aviapoliksen, Myyrmäen ja Kivistön alueilla. Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkipyöräjärjestelmät siirtyvät HSL:n vastuulle kaudesta 2026 alkaen. Liityntäpysäköintipaikoilla voidaan yhdistää autolla tai polkupyörällä tapahtuva liityntämatka joukkoliikenteen käyttöön osalla matkasta. Autoille liityntäpysäköintipaikkoja on saatavilla Vantaalla kaikilla juna-asemilla lukuun ottamatta lentoaseman ja Aviapoliksen asemia. Polkupyörille pysäköintipaikkoja on asemien lisäksi bussipysäkeillä.

Vantaalla päivitetään vuoden 2022 aikana ensimmäisen kerran vuonna 2016 laadittu liikennepoliittinen ohjelma (VALO). Siinä määritellään Vantaan erityyppisten alueiden suunnitteluperiaatteet, tavoitteet liikkumisen suunnittelulle sekä niitä täydentävät toimenpiteet. Liikennepoliittinen ohjelma sisältää myös nykytilan kuvauksen Vantaan liikkumisalueista:

KAUPUNKIKESKUKSET

Tikkurila, Myyrmäki, Pakkala, Hakunila, Koivukylä, Korso, Kivistö ja Martinlaakso (500 m keskustan asemasta ja joukkoliikennekaupungin määrittämät alueet).

KESTÄVÄ LIIKKUMINEN

Alueet, joissa kestävä liikkuminen (kävely, pyöräily, joukkoliikenne) on todellinen vaihtoehto henkilöautolle (joukkoliikennekaupungin määrittämät alueet 3 km säteellä keskustan asemasta/ keskeisimmästä pysäkistä).

MUUT ASUINALUEET

Kestävän liikkumisen alueiden ulkopuolelle jäävät pääosin pientalovaltaiset asuinalueet.

YRITYSALUEET

Alueet, joiden pääkäyttötarkoitus on yritys- ja kuljetusalalla (yleiskaavan mukaiset isot alueet).

TIIVIIN YHDYSKUNTARAKENTEEN ULKOPUOLISET ALUEET

Harvaan asutut alueet, virkistysalueet sekä maa- ja metsätalousalueet.

ERITYISKOHTEET

Kestävän liikkumisen alueen ulkopuolelle jäävät kohteet, jotka on tärkeä olla hyvin saavutettavissa kestävillä kulkumuodoilla.

2.4.3 Ympäristöpalvelut

Ympäristönsuojelutyön palveluissa on keskeistä terveellisen, turvallisen ja kestävän elinympäristön turvaaminen ja kehittäminen kaupunkilaisille ja liikeyrityksille. Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on tunnistaa, ehkäistä ja poistaa elinympäristössä esiintyviä terveyshaittoja sekä tarjota eläinsuojelu- ja eläinlääkäripalveluja.
Sähköisiä palveluja kehitetään ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollossa liiketoiminnan tarpeisiin, neuvontaan, viestintään että osallistamiseen.

Vantaan ympäristökeskus huolehtii viihtyisän, terveellisen ja turvallisen elinympäristön säilymisestä ja kaikin puolin edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia Vantaalla. Niistä vastaavat ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon yksiköt. Ympäristönsuojelun toimet painottuvat luonnon monimuotoisuuden ja toimintakyvyn turvaamiseen sekä ympäristön pilaantumisen torjuntaan ja valvontaan. Ympäristösuojelun tehtävänä on myös ympäristövastuullisuus- ja ilmastotyön koordinointi kaupungissa.

Ympäristöterveydenhuollossa keskitytään suoraan ihmisten terveyteen vaikuttaviin seikkoihin. Siihen kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden, tupakkalain, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta sekä eläinlääkäripalvelut. Vantaan eläinlääkärivastaanotolla Pakkalassa on saatavilla sairaiden eläinten perustason hoitoa vantaalaisille pieneläimille. Hyvinvointialue-uudistuksessa ympäristöterveydenhuollon tehtäviä ei tässä vaiheessa ole sisällytetty maakunnan tehtäviin.

2.5 Ruotsinkieliset palvelut

Vantaa on virallisesti kaksikielinen kaupunki. Jokaisella asukkaalla ja luottamushenkilöllä on Vantaalla oikeus käyttää suomea tai ruotsia. Kaupungin on lisäksi järjestettävä mahdollisuus tulla kuulluksi omalla kielellään, suomeksi tai ruotsiksi. Vantaan kaupungin hallintosäännössä todetaan näin: ”Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.”

Kaupunginvaltuuston esityslistat ja pöytäkirjat on käännetty ruotsiksi ja löytyy internetsivuilta paatokset.vantaa.fi. Myös tärkeät lehdistötiedotteet, talousarviot, tilinpäätökset, ilmoitukset, asemakaavat ja kadunnimet käännetään. Kukin toimiala vastaa viestintämateriaalinsa tuottamisesta ruotsiksi.

Ruotsinkielisten palvelujen palvelualue vastaa ruotsin kielen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Ruotsinkielistä nuorisotyötä järjestetään ruotsinkielisten kasvatuksen ja oppimisen palvelujen kautta. Pääkaupunkiseudun ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttaa

Nuorisotyöpaja Sveps (Svenska produktionsskolan) Helsingissä. Vantaan ruotsinkielinen nuorisotilatoiminta järjestetään yhteistyössä Norr om Stan ja Folkhälsan i Östra Helsinge-yhdistysten kanssa.

Kulttuuripalveluiden kahdessa yksikössä, kuvataidekoulussa ja musiikkiopiston ruotsinkielisessä yksikössä, annetaan opetusta ruotsin kielellä. Kulttuuripalveluissa järjestetään myös ruotsinkielistä toimintaa isojen tapahtumien ja festivaalien yhteydessä ja tämän lisäksi kaupunkikulttuuri järjestää perinteiset ruotsinkieliset tapahtumat kuten svenska veckan ja Lucia-kulkue. Urheilu- ja harrastustoimintaa järjestetään myös ruotsiksi, ja kirjasto tarjoaa ruotsinkielistä toimintaa. Vantaan aikuisopisto järjestää kursseja ruotsinkieliselle väestölle. Vantaan kaupungilla hyödynnetään ostopalveluita sekä kuntien välistä yhteistyötä ruotsinkielisten asukkaiden palveluiden järjestämisessä. Kaupunkiympäristön ja kaupungin strategia ja johdon eri palvelualueilla on nimetty erilliset ruotsinkielisistä asioista vastaavat henkilöt.

Ruotsinkielisten palvelujen palvelualue vastaa kaupungin ruotsinkielisten palvelujen koordinoinnista. Tärkein tehtävä on varmistaa, että ruotsinkieliset saavat tietoa siitä, mistä he voivat saada palvelua äidinkielellään. Eri palvelualueiden viranhaltijoiden ruotsin kielen taito kartoitetaan ja täydennys- ja kielikursseja tarjotaan tarpeen mukaan, jotta ruotsinkieliset asukkaat voidaan ohjata äidinkielensä tuntevien viranhaltijoiden luo. Ruotsinkielinen palvelualue tiedottaa kielilaissa säädetyistä vaatimuksista ja oikeuksista yhdessä svenska kommitténin ja kaksikielisyystyöryhmän kanssa. Ruotsinkielisten palvelujen palvelu huolehtii myös yhteydenpidosta kaupungin ruotsinkielisiin yhdistyksiin.

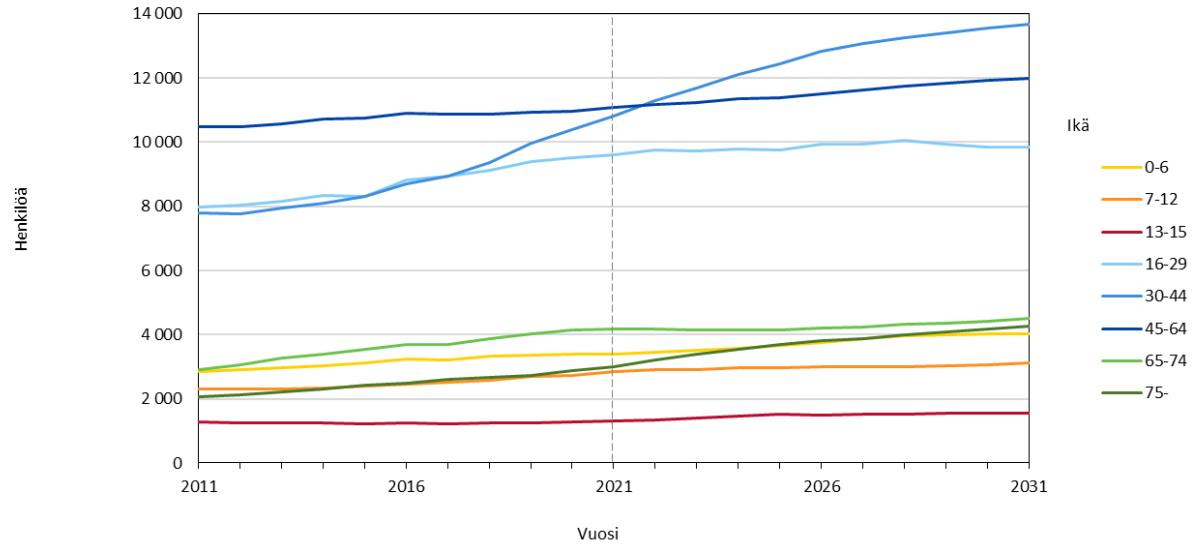
3. Palvelujen järjestämisen kehittämistarpeet suuralueittain

3.1 Tikkurila

Tikkurilan ydinkeskus on noin 11 000 asukkaan ja 9 000 työpaikan keskus. Maankäytön näkökulmasta keskuksen kehittämisen tavoitteena on alueen tiivistyminen siten, että tulevaisuudenkin Tikkurila on toiminnallisesti monipuolinen, viihtyisä, turvallinen ja esteetön kaupunkiympäristö. Tavoitteena on kaupunkikuva, jossa näkyy kaikkien vuosikymmenten historia. Keskuksen toiminnallisesti sekoittunut kantakaupunkimainen rakenne laajenee junaradan molemmin puolin. Korkean rakentamisen tarkastelualue sijoittuu asemanseudulle sekä Jokiniemeen pääradan varteen. Myös kävelykeskusta laajenee pääradan itäpuolelle, ja matkakeskuksen merkitys korostuu entisestään mahdollisen Vantaan ratikan myötä. Alueella on loistava saavutettavuus päärata- ja kehäratayhteyksien myötä, ja Vantaan ratikka lisäisi raideyhteyden Itä-Vantaalle ja Mellunmäkeen. Kestävä kasvu ohjataankin joukkoliikenteen äärelle. Tikkurilassa viheralueita on vähän, ja virkistysyhteyksien sekä taskupuistojen merkitys korostuu. Ohikulkuliikennettä ohjataan suunnitellulle keskuksen kehälle, jonka rajaamaa aluetta kehitetään kestävän liikkumisen alueena.

3.1.1 Väestönkehitys

Tikkurilan suuralue on asukasmäärältään Vantaan toiseksi suurin suuralue. Alueella asui vuoden 2021 alussa 46 200 henkilöä ja asukasmäärän ennustetaan kasvavan ennustejakson 2021–2031 aikana lähes 7 000 henkilöllä. Väestönkasvusta noin kaksi kolmasosaa tulee ennustejakson viiden ensimmäisen vuoden aikana. Alle kouluikäisten määrän ennakoidaan kasvavan suuralueella noin 640:lla ja kouluikäisten 300 lapsella. Työikäisten määrä kasvaa 4 000:lla ja 65 vuotta täyttäneiden 1 600 henkilöllä (kuvio 2). Tikkurilan suuralueella väestön määrän ennustetaan kasvavan eniten Tikkurilan kaupunginosassa, 4 500 henkilöllä. Jokiniemessä lisäys on noin 1 100, Koivuhaassa 800 ja Hiekkaharjussa 550 henkilöä. Muiden alueen kaupunginosien väkiluvun muutokset ovat pienempiä. (Vantaan väestöennuste 2021.)

Kuvio 2. Vantaan väestöennuste 2021. Tikkurilan suuralueen väestön määrän muutos ikäryhmittäin 2011–2031.

3.1.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut

Varhaiskasvatus
Tikkurilan alueen nykyinen toimitilaverkko ei riitä kattamaan väestöennusteeseen perustuvaa varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvua, minkä vuoksi alueelle tarvitaan uusia investointeja. Haasteena on alueen kehittyminen tiivistämällä kaupunkirakennetta, jonka vuoksi uusia sijainteja optimikokoisille päiväkodeille on haasteellista löytää. Päiväkotiverkkoselvityksen 2021 mukaan 10 vuoden ajanjaksolle tarvitaan yhteensä kuusi uutta päiväkotia, joista neljältä puuttuu sijainti.

Lisäksi alueella on tavoitteena tarjota myös varhaiskasvatusikäisille kansainvälisen IB-viitekehyksen mukaista englanninkielistä varhaiskasvatusta (Primary Years Programme 3–12-vuotiaille) osana IB-jatkumoa varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Tikkurilan alueen päiväkotien palveluverkossa on huomattavissa määrin 1980–90-luvuilla rakennettuja tiloja ja osa olemassa olevista tiloista täytyy

päiväkotiverkkoselvitysten mukaisesti korvata kokonaan uusilla tiloilla. Osassa tiloista tulee ajankohtaiseksi tehdä osa- ja peruskorjauksia tai toiminnallisia ratkaisuja muun muassa ilmanvaihdon riittävyyden vuoksi, jotta tilat vastaavat varhaiskasvatuksen toiminnan tarpeita. Olemassa olevan palveluverkon osalta vuokra- ja paviljonkitiloista siirtyminen pysyvämpiin tilaratkaisuihin tulee lisäksi haastamaan palveluverkon kehittämistä tulevina vuosina.

Perusopetus
Tikkurilan alueen voimakas kasvu edellyttää palveluverkossa nopeita ratkaisuja, jotta lapset mahtuvat alueen kouluihin. Alueen kaikkien koulujen käyttöaste on erittäin korkea ja oppilaita muuttaa alueelle jatkuvasti. Väestöennusteen 2021–2031 mukaan Tikkurilan alueelle tarvitaan tarkasteluajanjaksolla yksi uusi yhtenäiskoulu, mutta tontteja tulee varata myös ajanjakson jälkeistä perusopetusikäisten määrän kasvua varten. Kun aikuisopisto mahdollisesti siirtyy Jokiniemen oppimiskampukseen, tontti varataan Y-tontiksi, mahdollisesti mm. perusopetuksen kasvaviin tilatarpeisiin.

Alueellisten vaativan erityisen tuen ryhmien, kuten vammaisopetuksen sekä etappi- ja pajaryhmien, tulee jatkossakin mahtua Tikkurilan alueen kouluihin, jottei erityisen tuen oppilaiden koulumatkoista muodostu liian pitkiä. Myös tämä lisää tarvetta perusopetuksen lisätiloille Tikkurilan alueella.

Viertolan alakoulun ruotsin kielikylpyopetus tulee jatkumaan opetuslautakunnan päätöksen mukaisesti Peltolan yläkoulussa kielikylpyoppilaiden saavuttaessa yläkouluiän vuonna 2023.

Tikkurilan alueelle on tavoitteena tarjota englanninkielistä opetusta myös kansainvälisen IB-viitekehyksen mukaisesti Primary Years Programme (3–12- vuotiaille) ja Middle Years Programme (11–16-vuotiaille) -opetuksessa. Tämän jälkeen pystyttäisiin tarjoamaan englanninkielistä opetusta IB-linjan jatkumossa, joka alkaa varhaiskasvatuksesta ja ulottuu toiselle asteelle saakka. IB-jatkumon rakentaminen olisi tarkoituksenmukaisinta jo olemassa olevan ja vielä laajentuvan toisen asteen IB-koulutuksen (lukio ja ammatillinen) läheisyyteen Tikkurilaan.

Tikkurilan 400 oppilaan väistöpaviljonki palvelee alueen koulujen väistötarvetta peruskorjausten ajan. Väistötilaa käyttävät Jokiniemen koulun lisäksi Simonkallion koulu ja mahdollisesti Viertolan koulu peruskorjausten aikana. Näiden väistötarpeiden jälkeen tulee tarkastella Tikkurilan väistöpaviljongin tarvetta vastaanottaa alueen kasvavaa oppilasmäärää osana Peltolan koulua. Alueen oppilaspaikkamäärän riittävyyttä suhteessa perusopetusikäisten määrään seurataan vuosittain.

Peltolan koulun ja Tikkurilan väistöpaviljongin oppilaat (yhteensä noin 1100 oppilasta) käyttävät liikuntatiloina Tikkurilan urheilupuiston tiloja, koska koulutiloissa ei ole omaa liikuntasalia. Liikuntapuiston tilojen kuntoa ja kapasiteettia tulisikin tarkastella myös tästä näkökulmasta, jotta tilat riittävät päivisin seurojen lisäksi myös koulujen käyttöön.

Toinen aste
Varian toimintoja tullaan keskittämään Tikkurilan Oppimiskampukselle ja Hiekkaharjuun. Näin muodostuva Varia Oppimiskampus on osa ammatillisen koulutuksen keskittämisen strategiaa, jolla uudistetaan oppilaitosta vastaamaan nykypäivän tarpeisiin ja tehostetaan tilatehokkuutta.

Oppimiskampukseen toteutetaan myös lisäpaikkoja Tikkurilan lukiolle, joka mahdollistaa myös IB Diploma Programmen aloituspaikkojen lisäämisen. Varia on käynnistämässä myös IB-jatkumoon kuuluvan Career-related Programme -koulutuksen, joka tulee myös sijoittumaan kampusalueelle.

3.1.3 Kaupunkikulttuurin palvelut

Kirjastopalvelut
Tikkurilan kirjastotalo on pinta-alaltaan suurin ja kävijämäärältään Myyrmäen jälkeen Vantaan toiseksi suurin kirjasto. Tikkurilan kirjastolla on vuosittain noin 450 000 kävijää. Kävijämäärien kasvuun vastataan toteuttamalla kirjastotalon peruskorjaus tarkasteluajanjakson aikana. Tämä mahdollistaa myös omatoimikirjaston mahdollisuuksien huomioimisen osaan uudistettavista tiloista. Peruskorjauksen ajaksi kirjaston toimintoja siirretään väistötiloihin.

Aikuisopisto
Vantaan aikuisopiston kurssitoiminta ja maahanmuuttajien opetus toimii 1960-luvulla valmistuneessa Lummetie 5:n Opistotalossa. Opistotalon rakennukset ovat tulossa peruskorjausikään ja vaihtoehtona korjausinvestoinneille on aikuisopiston toiminnan siirtäminen Jokiniemeen toteutettavalle Vantaan Oppimiskampukselle. Uusia tiloja tarvitaan myös laajenevan aikuisten perusopetuksen tarpeisiin. Toimintojen keskittämisellä oppimiskampukselle saavutetaan hyötyjä tilojen yhteiskäytön ja eri toimijoiden välisen yhteistyön lisääntyessä.

Kuntalaispalvelut
Yksi Vantaa-infon asiointipisteistä sijaitsee Tikkurilassa, Dixin kauppakeskuksessa. Alueella on tarvetta nykyaikaisemmille ja erilaisiin tarpeisiin hyödynnettäville palvelutiloille, sillä asiakaspalvelun painopiste on siirtynyt kassa-asioinnista palveluneuvontaan ja digituen tarve eri väestöryhmissä kasvaa jatkuvasti. Virtuaali- ja etäpalvelujen kasvava käyttö synnyttää tarvetta digitaalisten laitteiden käytönopastukselle ja neuvonnalle sekä digipalvelujen käyttämiseen soveltuvia tiloja. Vantaa-infon muuttamista palvelutoriksi ja sen mahdollista sijoittumista osaksi Oppimiskampusta selvitetään. Käyntiasioinnin mahdollistaminen on tärkeää asiakkaille.

Tikkurilan asukastila sijaitsee Tikkurilan keskuksessa hyvien kulkuyhteyksien päässä. Samassa rakennuksessa on nuorisotila ja työllisyyspalveluiden palveluita. Asukastila toimii avoimena kohtaamispaikkana, ja järjestöt, yhteisöt ja asukkaat voivat varata sen tiloja käyttöönsä. Lisäksi suuralueella toimii Simonkylässä sijaitseva kansalaistoiminnan keskus Leinikki, joka on palvelusopimuksella annettu Järjestörinki ry:n ylläpidettäväksi. Tikkurilan kehittyessä seurataan väestöennusteita ja käyttäjien toiveita ja pyritään etsimään ratkaisuja muuttuviin tilatarpeisiin.

Kulttuuripalvelut
Tikkurilassa merkittävänä kulttuurikeskittymänä toimivat Jokirannan alueen taide- ja kulttuurikohteet. Tikkurilan jokirannasta halutaan toiminnallinen ja aktiivinen kaupunkikulttuurin olohuone sekä urbaanin monimuotoisuuden laboratorio, jossa huomioidaan alueen identiteetin kannalta tärkeät historian kerrostumat sekä luodaan mahdollisuuksia taide- ja tiedesisällöille.

Lastenkulttuurin palveluja Tikkurilassa kehitetään edelleen. Lastenkulttuuritalo Pessin nykyisissä tiloissa on mahdollista tavoittaa vuosittain noin 15 000 kävijää. Lapsiperheiden määrän kasvaessa lastenkulttuurin palvelujen tulee olosuhteiltaan säilyä kaikille vantaalaisille saavutettavana ja tilojen tulee mahdollistaa monimuotoinen ja laadukkaan ammattimainen toiminta. Pessin nykyisten tilojen vuokrasopimus päättyy aikaisintaan 31.3.2026. Lapsiperheiden määrän kasvaessa on ratkaistava lastenkulttuurille isompien sekä ammattimaiseen teatteri- ja esitystoimintaan soveltuvien tilojen toteuttaminen Tikkurilassa.

Orvokin kulttuurikeskuksessa on musiikkiopiston ja kuvataidekoulun hallinto- ja opetustilat sekä Orvokkisali, joka on varustettu teatteritekniikalla. 100-paikkaisessa salissa järjestetään isoja lasten tapahtumia ja -leirejä, kokouksia, seminaareja ja juhlia. Suunnitelmakaudella lisätään salin ja luokkien monikäyttöisyyttä.

Musiikkiopistolla on Tikkurilassa Orvokin lisäksi myös toinen opetuspiste Tikkurilan kirjastotalossa. Siellä on opetustilojen lisäksi 140-paikkainen Lummesali, jossa järjestetään noin 100 konserttia ja tapahtumaa vuodessa. Niihin osallistuu arviolta noin 6 400 henkilöä. Tarkasteluajanjaksolla kirjastotalon peruskorjauksen yhteydessä salin toiminnallisuutta parannetaan.

Vantaan kaupunginmuseo sijaitsee Tikkurilan vanhalla rautatieasemalla. Museo toimii historian, kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön asiantuntijana ja oppimisympäristönä Vantaalla. Asemarakennuksessa on esillä museon vaihtuvia näyttelyitä alueen historiasta. Yleisötilojen lisäksi asemalla on museon toimistotiloja. Museon kokoelmapalvelut toimivat Hiekkaharjun koulun pohjakerroksessa museolle muokatuissa tiloissa.

Viime vuosien aikana museorakennuksessa on tehty useita kunnostusremontteja ja esteettömyyttä on parannettu muun muassa rakentamalla hissi. Seuraavien vuosien kehittämisprojekti tapahtuu museon ulkopuolella, kun Carl Albert Adelfeltin aukiosta kunnostetaan korkeatasoinen kaupunkitila julkinen taide keskiössä. Edelfeltin aukiolle ja Veteraanipuistoon on suunnitteilla Teija ja Pekka Isorättyän Kohtalokas myöhästyminen -taidekonsepti.

Tikkurilassa esittävän taiteen osalta Kaupunkikulttuurin palveluverkkoa täydentää Teatteri Vantaan Silkkisali ja Tanssiteatteri Raatikon sali, joissa molemmissa yleisöpaikkoja on noin 200.

Liikuntapalvelut
Tikkurilassa kaupunkikulttuurin palvelujen erityinen kehittämistarve kohdistuu Tikkurilan urheilupuiston alueelle. Tikkurilan urheilupuisto on väestöltään kasvavan Tikkurilan suuralueen keskeinen urheilu- ja liikuntapaikka. Urheilupuiston kehittämisestä on laadittu yleissuunnitelma, joka sisältää alueen kehittämisvision vuoteen 2050. Yleissuunnitelma kattaa nykyisen urheilupuiston sekä siihen rajautuvat

Peltolan koulun ja päiväkodin pihat sekä viereisen Sovintopuiston alueen. Urheilupuistosta luodaan monipuolinen palveluiden keskus, joka tarjoaa nykyaikaiset puitteet niin kovatasoiselle joukkueurheilulle, jokapäiväiselle perheliikunnalle kuin alueen koulujen liikunnan opetuksellekin.

Yleissuunnitelman toteuttaminen tapahtuu vaiheittain. Koska urheilupuiston toteuttaminen edellyttää muutoksia alueen liikennejärjestelyihin ja maanalaiseen infraan, on toteutus luontevaa aloittaa nykyisten kenttien ja niihin liittyvien rakennusten uudistamisella. Urheilupuistoon toteutetaan uudet kentät, katsomot ja huoltotilat sekä jalkapallohalli. Yleissuunnitelmassa pitkän ajan tavoitteena on korvata nykyinen urheilutalo ja jäähallit uusilla laajempia ja monipuolisempia palveluita tarjoavilla rakennuksilla. Urheilupuistoon on investointisuunnitelmassa varauduttu toteuttamaan uusi liikuntahalli. Myöhemmin toteutettavaksi tulee uusi jäähalli sekä uimahallin laajennus. Lisäksi Tikkurilan suuralueen lähiliikuntapalveluita kehitetään koulujen ja päiväkotien pihojen parantamisella ja lähiliikuntapaikkoja toteuttamalla ja Hiekkaharjun liikuntapuiston ulkoliikuntapalveluita ylläpidetään.

Nuorisopalvelut
Tikkurilan nuorisotilat toimivat Tikkurilan keskuksessa Nuorten monitoimitila Liidossa sekä alueellisena lähipalveluna Hiekkaharjussa. Liidossa toimii lisäksi nuorten työpajoja (Kädentaito-, kulttuuri- ja keittiöpaja), pelitalo sekä nuorten ja nuortenaikuisten palvelupiste Ohjaamo. Etsivän nuorisotyön olosuhteita parannetaan tekemällä Ratatien Kipinä-taloon peruskorjauksia.

Tikkurilassa kulttuurisen nuorisotyön keskus on Kulttuuritehdas Vernissa. Kulttuuritehdas Vernissassa järjestetään vuosittain noin 200 konserttia, teatteriesitystä tai muuta tapahtumaa, jotka tavoittavat yleisöä noin 30 000–35 000 henkeä. Vernissan yleisökapasiteetti on enintään 250 henkeä ja istumapaikoilla 100 henkeä. Alun perin vernissatehtaana toiminut Vernissan rakennus peruskorjataan kunnioittaen sen kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittäviä arvoja. Peruskorjauksen yhteydessä Vernissaan toteutetaan nykyaikaiset puitteet nuorten animaatio-, kuvataide-, musiikki-, tanssi-, teatteri- ja videotaidetoiminnalle sekä uusitut esitystilat. Peruskorjauksen aikana Vernissan toimintoja siirretään väistötiloihin.

3.1.4 Kaupunkiympäristön palvelut

Tikkurilassa maankäytön ja palveluiden näkökulmasta tavoitteena on voimakkaasti kasvavan keskuksen palvelutason kehittäminen ja lisääminen tarvetta vastaavaksi sekä keskukselle tyypillinen palveluiden ja muiden keskustoimintojen sekoittunut rakenne. Tikkurila on pääosin rakennettu alue ja se tiivistyy täydennysrakentamalla. Saavutettavuus on Tikkurilan keskuksen valtti ja tukee palveluiden sijoittumista keskuksen yhteyteen, joita tarkastellaan mahdollisuuksien mukaan kävelyetäisyydelle raideliikenteen asemista ja pysäkeistä. Vantaan ratikan myötä yhä suurempi osa Tikkurilasta olisi raideliikenteen äärellä. Jo rakennetulla alueella uusia tontteja ei aina ole, siksi tulee tarkastella myös erillisistä päiväkotirakennuksista eroavia vaihtoehtoisia ratkaisuja. Keskusalueiden lisäksi palveluille etsitään tilaa lähiympäristöstä keskusalueen ulkopuolelta. Tikkurilan hallinnollisen keskuksen julkinen kaupunkitila on merkittävä palvelu, ja asemanseudun ja laajentuvien kävelypainotteisten alueiden kehittäminen on tärkeä osa alueen muutosta.

Jokiniemen kampusalueelle suunnitellaan uutta tiivistä kampusympäristöä oppimiskampukselle ja sen toimintaa tukeville toiminnoille, kuten työpaikoille, asumiselle sekä palveluille. Oppimiskampukseen sijoittuvat kaupungin palveluista ainakin Tikkurilan lukion ja Varian uudisrakennukset sekä Kasvupalvelut. Jokiniemen kampusalueesta suunnitellaan innovatiivista ja monipuolista kantakaupunkia keskeiselle, helposti saavutettavalle ja näkyvälle paikalle pääradan varteen. Tavoitteena on joustava kaupunkirakenne, joka sallii erilaisten toimintojen sijoittumisen alueelle.

Tikkurila Oyj sekä Vantaan kaupunki kehittävät yhteistyössä Tikkurilan Väritehtaan aluetta ja ovat järjestäneet alueelle kansainvälisen kutsukilpailun 2022. Kilpailulla haetaan vaihtoehtoisia ja toteuttamiskelpoisia ideoita sekä mitoitusta Tikkurilan nykyiseen keskustaan kiinteästi liittyvän kantakaupunginosan suunnitteluun. Kilpailun lopputuloksen perusteella alueelle valmistellaan kaavarunko tulevien asemakaavamuutosten pohjaksi. Alueen asemakaavoitus sekä alueen toteuttaminen tulevat tapahtumaan vaiheittain. Uuden kaupunginosan tulee korostaa alueen kerroksellista historiaa, alueen kulttuuriperintöä ja rakennusperintökohteita sekä vahvistaa Keravanjoen merkitystä yhteisenä kaupunkitilana ja puistona. Lisäksi haetaan ideoita siitä, millaista on uusi aktiivinen ja kestävä kaupunkilaisuus sekä kaupunkielämä muun muassa asumisen, työnteon, palveluiden, liikkumisen ja virkistyksen suhteen. Alueella tulee tarkastella myös elinkaarikestävyyttä, energiatehokkuutta sekä hiilineutraaliutta.

Vantaan kaupunki järjesti vuoden 2021 aikana avoimen liikepaikanluovutuskilpailun Tikkurilan jokirantaan sijoittuvan liikepaikan toimijan ja rakennuttajan valitsemiseksi. Alue luovutetaan pitkäaikaisella vuokrasopimuksella liikepaikaksi sauna-ravintolan ja siihen liittyvien toimintojen sijoituspaikaksi. Rakentamatonta osaa joenvarren yleissuunnitelmasta päivitetään vuoden 2022 aikana. Työssä tutkitaan mm. saunaravintolan, esiintymislavan sekä erilaisten liikuntatoimintojen sijoittumista jokivarren alueelle.

Tikkurilan keskuksesta on erinomaiset yhteydet eri puolella Vantaata, lähiseutua sekä koko Suomeenkin. Joukkoliikenteen yhteyksiä tarjoavat Kehärata, Päärata sekä lukuisat bussilinjat. Tikkurilan aseman lisäksi suuralueella sijaitsee myös Hiekkaharjun asema.

Runkolinja 570 aloitti liikennöinnin syksyllä 2021 reitillä Mellunmäki–Hakunila – Tikkurila–Aviapolis–Lentoasema. Pääosin samalla reitille on parhaillaan suunnitteilla Vantaan ratikka, joka toteutuessaan parantaisi entisestään yhteyden laatutasoa ja toisi raideliikenteen myös Itä-Vantaan suuntaan.

Pyöräliikenteen baanoja on esitetty yleiskaavassa Päärataa mukailleen Helsingistä Korsoon Tikkurilan läpi sekä Tikkurilasta Hakunilan sekä Aviapoliksen ja sieltä Myyrmäen ja Kivistön suuntiin. Autoliikennettä erityisesti palvelevia pääteitä ovat alueella Kehä III ja Tuusulanväylä.

Tikkurilan keskuksen Tikkuraittia ja Asematietä kehitetään erityisesti kävely-ympäristöinä mikä tuo aikanaan kävelijälle sujuvan ja viihtyisän yhteyden juna-asemalta Tikkuraitin palveluihin asti. Aseman useammat liityntäpysäköintipaikat sekä autoille että pyörille mahdollistavat erilaiset matkaketjut. Tikkurilan eteläisessä alikulussa on myös 160-paikkainen kameravalvottu pyöräpysäköintihalli, jonne pääsee HSL:n matkakortilla. Lisäksi Tikkurilan alueella on käytettävissä kaupunkipyöriä.

Tikkurilan keskukseen on ratikan lisäksi suunnitteilla merkittäviä lähivuosien katuympäristön saneerauskohteita, kuten Tikkuraitti, Asematien länsiosa sekä Carl Albert Edelfeltin aukio. Kielotietä kehitetään kaupunkibulevardina ohjaamalla etelä-pohjoissuuntaista läpiajoa Talvikkitielle. Tikkurilan jokirantaa kehitetään edelleen virkistyskohteena.

3.1.5 Kasvupalvelut

Tikkurilassa sijaitsee työllisyyden kuntakokeilun asiointipisteet kahdessa eri osoitteessa. Palvelupisteissä sijaitsevat nuorten ja aikuisten matalan kynnyksen palvelut sekä ajanvarauksella toteutettavat palvelut. Lisäksi Tikkurilassa sijaitsevat maahanmuuttajien osaamiskeskuksen palvelut.

Kuntouttavan työtoiminnan valmennustalo Luxi sijaitsee Tikkurilassa Lummetiellä. Kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023 . Tämä tarkoittaa, että valmennustalojen (Luxi, Reeli ja Koutsi) toiminnat siirtyvä hyvinvointialueiden palveluksi.

Työllisyyspalveluiden toimitiloihin Tikkurilaan on tarvittu lisätilaa sekä asiakastyöhön että hallinnollisiin tehtäviin. Toistaiseksi tämä on pystytty toteuttamaan vuokraamalla lisätilaa nykyisestä toimipisteestä. Tikkurilan lisäksi tilaa on etsitty myös muualta Vantaalta, junaradan varresta. Tämän uuden palvelupisteen tarkempi sijainti selviää kevään 2022 aikana.

TE2024 uudistus tiivistää entisestään Vantaan Työllisyyspalveluiden ja Elinkeinopalveluiden yhteistyötä ja palvelukokonaisuutta kehitetään niin uusien lakisääteisten tehtävien myötä. Tätä kokonaisuutta tukee myös kaupungin kärkihanke, Oppimiskampus, jonka on tarkoitus sijoittua jatkossa Tikkurilan Jokiniemeen. Oppimiskampus kokoaa yhteen kaupungin työllisyyspalvelut, elinkeinopalvelut ja koulutustarjontaa, tukee vantaalaisten jatkuvaa oppimista ja toimii innovaatioalustana, tarjoten toimitilaa myös yrityksille. Työnhakija- ja työnantaja-asiakkaat saavat palvelua ns. “yhden luukun” periaatteella ja osaavan työvoiman saatavuuteen pystytään vaikuttamaan entistä paremmin.

3.2 Myyrmäki

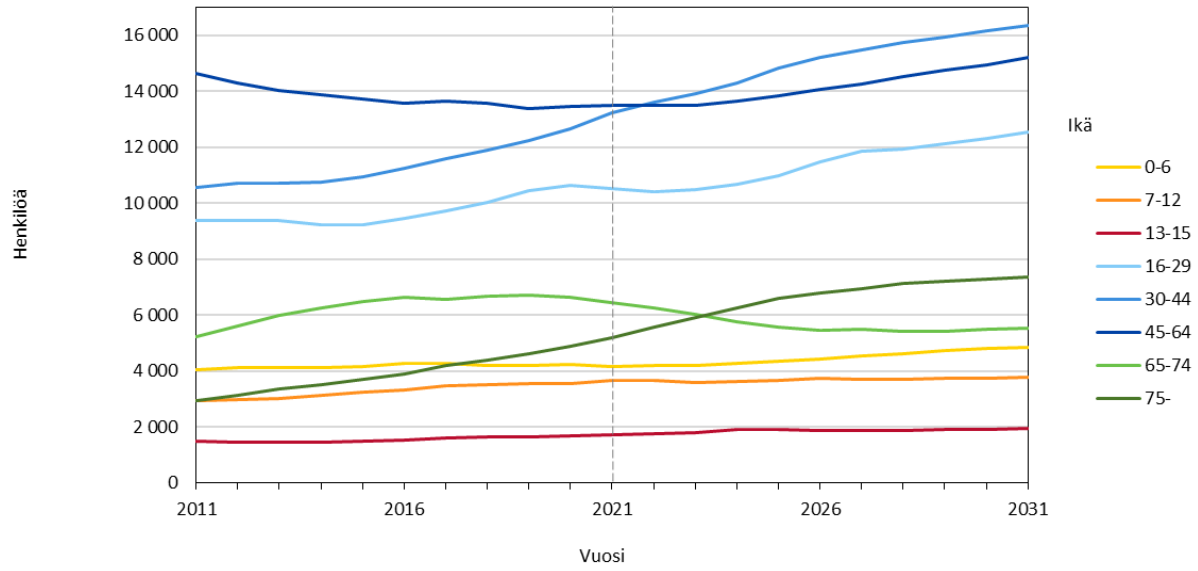
Myyrmäen sijainti on keskeinen luoteisella pääkaupunkiseudulla, lentokentän ja Otaniemi-Keilaniemen puolivälissä ja lyhyellä Kehärataetäisyydellä Helsingin keskustaan. Pääväylät Hämeenlinnaan ja Vihtiin sekä Porin suuntaan kulkevat Myyrmäen kummaltakin puolelta. Nämä yhteydet ja alueen näkyvyys niillä on kehityksen peruspilareita.

Myyrmäessä on työpaikkatarjonnan ohella laaja palvelutarjonta ja monipuolinen asuntojakauma. Myyrmäen kaupunginosassa asukkaita on noin 14 500 ja työpaikkoja melkein 5 700 eri kokoisissa yrityksissä ja julkisissa laitoksissa. Kaupunginosan liike-elämää kehitellään sekä ruohonjuuritasolla että isompien yritysten sijoittumismadollisuuksia edistäen.

Myymäen fyysinen rakenne on rationaaliseen 70-luvun konstruktivistiseen ruutukaavaan perustuva, mutta silti vaihteleva. Eri ilmeisiä rakennuksia löytyy joka vuosikymmeneltä 70-luvusta lähtien. Kävelykeskustaa kehitetään aseman läheisyyteen, jossa myös tiivistetään kaupunkirakennetta ja rakennetaan lisää liiketiloja aktiivisen Myyrmäen raitin ympärille. Myyr York Downtown nimellä kulkeva keskuksen uudistamisprojekti tuo Myyrmäkeen tiivistä asumista sekä liike- ja toimitiloja aivan aseman läheisyyteen Myyrmäen liike-elämä pyritään myös aktivoimaan muun muassa niin sanotulla Myyrmäki Business Avenue (MyBA) -hankkeella, jolla poikkihallinnollisesti edistetään uutta aktiivista liiketoimintaa ja tiiviistä elävää kaupunkitilan muodostusta.

3.2.1 Väestönkehitys

Myyrmäen suuralueella asuu yli 58 000 henkilöä, joten se on väestömäärältään Vantaan suurin suuralue. Suuralueen osuus Vantaan väestöstä on noin neljäsosa. Alueen väestön määrän ennustetaan kasvavan seuraavan kymmenvuotiskauden aikana yli 9 000 asukkaalla. Kasvua on koko kymmenvuotiskauden ajan. Ikäryhmistä suhteellisesti eniten kasvaa 35–45-vuotiaiden ja 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmät, joiden molempien ennustetaan kasvavan yli 2 000 henkilöllä vuoteen 2031 mennessä. Vastaavasti 65–74-vuotiaiden ikäryhmän koko pienenee noin 900 henkilöllä. Alle kouluikäisten, 0–6-vuotiaiden ryhmän ennustetaan kasvavan noin 700:lla ja kouluikäisten noin 150 lapsella. Työikäisten määrä lisääntyy lähes 7 000 henkilöllä (kuvio 3). Suuralueen kaupunginosista eniten kasvaa Myyrmäki, jossa kasvua on noin 4 700 henkilöä, ja Martinlaakso, jossa asukkaiden määrä lisääntyy noin 2 200 henkilöllä. Väestönkasvu jakautuu Myyrmäessä ja Martinlaaksossa tasaisesti koko ennustekaudelle 2022–2031. (Vantaan väestöennuste 2021.)

Kuvio 3. Vantaan väestöennuste 2021. Myyrmäen suuralueen väestön määrän muutos ikäryhmittäin 2011–2031.

3.2.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut

Varhaiskasvatus
Myyrmäen suuralueen nykyinen toimitilaverkko ei riitä kattamaan väestöennusteeseen perustuvaa varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvua, minkä vuoksi alueelle tarvitaan useita uusia investointeja. Haasteena tämän lisäksi on alueen kehittyminen tiivistämällä kaupunkirakennetta, jonka vuoksi uusia sijainteja optimikokoisille päiväkodeille on haasteellista löytää.

Myyrmäen päiväkotien palveluverkossa on huomattavissa määrin 1980–90-luvuilla rakennettuja tiloja. Osa palveluverkon olemassa olevista tiloista on päiväkotiverkkoselvitysten mukaisesti tarvetta korvata kokonaan uusilla tiloilla. Osassa tiloista tulee ajankohtaiseksi tehdä osa- ja peruskorjauksia tai toiminnallisia ratkaisuja muun muassa ilmanvaihdon riittävyyden vuoksi, jotta tilat vastaavat varhaiskasvatuksen toiminnan tarpeita.

Martinlaaksossa toteutetaan uudet korvaavat tilat ruotsinkieliselle varhaiskasvatukselle. Mårtensdal bildningsrum sisältää ruotsinkielisen päiväkodin ja peruskoulun.

Perusopetus
Myyrmäen alue on moni-ilmeinen ja asuinalueiden erilaisuus näkyy alueen kouluissa. Myyrmäen itäisellä alueella äidinkielenään muuta kuin suomea puhuvien oppilaiden osuus on kasvanut voimakkaasti viimeisen vuosikymmenen aikana. Monikielisen väestömäärän kasvu lisää muuntuvien pienryhmäopetustilojen tarvetta kouluissa. Alueella on tarjolla myös englanninkielistä opetusta Kaivokselan koulussa vuosiluokilla 1–6.

Myyrmäen läntisen alueen (Hämeenkylä, Askisto, Pähkinärinne, Rajatorppa) suomenkielisestä kouluverkosta tehdyn selvityksen mukaan alueen oppilaspaikkojen kapasiteetti näyttäisi riittävän seuraavan kymmenvuotiskauden ajalle. Nykyisten ennusteiden perusteella ei alueella ole tarvetta uudisrakentamiselle tarkasteluajanjaksolla. Alueen koulujen tonteilla on jonkin verran käyttämätöntä rakennusoikeutta, jonka avulla voidaan tarvittaessa toteuttaa pienimuotoista lisätilan rakentamista kymmenvuotiskauden loppupuolella, jos se olisi tarpeen. Tyydyttäväkuntoiset Askiston koulun päärakennus ja lisärakennus sekä Pähkinärinteen koulu sekä kirjastorakennus ovat esitetty korjattaviksi.

Myyrmäen itäisen alueen (Martinlaakso, Kivimäki, Kaivoksela, Uomarinne, Kilteri) suomenkielisestä kouluverkosta tehdyn selvityksen mukaan alueen oppilaspaikkojen kapasiteetti näyttää ylittyvän. Suurinta kasvu on yläkouluikäisten lasten määrässä.

Suurin palvelutarve kohdistuu Uomarinteen, Kaivokselan ja Kilterin kouluihin. Sanomalan aineopetustilat pystyvät vastaamaan yläkouluikäisten palvelutarpeeseen väliaikaisesti, mutta ei pysyvästi. Seuraavalle kymmenelle vuodelle syntyvää yläkouluikäisten opetustilojen vajetta ei pystytä paikkaamaan ympäröivien liikerakennusten tarjonnalla, aineopetusluokkien puutteesta johtuen. Uudisrakennuskoulun toteuttaminen Varia Ojahaan tontille on perusteltua ja taloudellisesti järkevää. Samalle tontille on suunniteltu liikuntahallia.

Sanomala toimii sekä Kilterin koulun opetuspisteenä, että Myyrmäen alueen koulujen väistötilana Ojahaan koulun valmistumiseen saakka. Välttäväkuntoiset Kaivokselan ja Kivimäen koulut ovat hyväksytyssä toimitilainvestointiohjelmassa peruskorjausten listalla.

Toinen aste
Myyrmäessä Varian Ojahaantien toimipiste tulee poistumaan, ja uusi Varian toimipiste valmistuu Vehkalaan. Vaskivuoren lukiota laajennetaan vastaamaan paremmin lukion musiikinopetuksen tarpeisiin ja opiskelijamäärän kasvuun. Vaskivuoren lukiossa on erityistehtävä musiikin - ja tanssinopetuksessa sekä medialinja.

3.2.3 Kaupunkikulttuurin palvelut

Myyrmäen keskuksen uudisrakentamisen myötä kaupunkikulttuurin palveluille joudutaan etsimään uusia sijainteja. Tavoitteena on keskittää kaupunkikulttuurin palveluja Myyrmäen keskukseen rakennettavaan uuteen Kaupunkikulttuuritaloon. Kaupunkikulttuuritalosta on tavoitteena rakentaa alueen vetovoimaa kehittävä ja kaupunkikuvallisesti näyttävä keskus, joka tarjoaa monipuolisesti mahdollisuuksia kulttuuri- ja asukastoiminnalle.

Kirjastopalvelut
Myyrmäen väestön kasvaessa kirjasto tarvitsee isommat ja modernit tilat. Myyrmäen nykyinenkin kirjasto on kävijämäärältään Vantaan käytetyin kirjasto. Tavoitteena on toteuttaa Myyrmäen keskukseen rakennettavaan uuteen Kaupunkikulttuuritaloon kirjaston tarvitsemat tilat. Uudet tilat mahdollistavat uusien asukkaiden tarpeiden mukaisten palveluiden käyttöönottamisen. Kaupunkikulttuuritalon rakentamisen aikana kirjaston toiminta siirtyy väistötiloihin.

Martinlaakson kirjasto on hyvin saavutettavissa, mutta tiloissa on korjaustarpeita. Asukasmäärän kasvaessa kirjaston tilat eivät riitä toimivien ja vetovoimaisten kirjastopalvelujen järjestämiseen.

Pähkinärinteen kirjasto toimii lähikirjastona, tosin lähinnä aineiston noutopisteenä hyvässä yhteistyössä samoissa tiloissa nuorisopalveluiden kanssa.

Kuntalaispalvelut
Myyrmäen Vantaa-infon tilat sijaitsevat Myyrmäkitalossa, mutta asiointipiste siirtyy 2020-luvun lopulla valmistuvaan Kaupunkikulttuuritaloon. Vantaa-infon kävijämäärät ovat suuria tämänhetkisen tilan kokoon nähden. Asiakaspalvelun painopiste on siirtynyt kassa-asioinnista palveluneuvontaan ja digituen tarve eri väestöryhmissä kasvaa jatkuvasti. Väkimäärän kasvaessa alueella on tarvetta nykyaikaisemmille ja erilaisiin tarpeisiin hyödynnettäville palvelutiloille. Virtuaali- ja etäpalvelujen kasvava käyttö synnyttää tarvetta digitaalisten laitteiden käytönopastukselle ja neuvonnalle sekä digipalvelujen käyttämiseen soveltuvia tiloja. Käyntiasioinnin mahdollistaminen on tärkeää asiakkaille.

Asukastila Myyrinki sijaitsee Myyrmäen keskuksessa kauppakeskus Isomyyrin yhteydessä. Avoimen kohtaamispaikkatoiminnan ohella asukastilan tiloissa on järjestöjen, yhteisöjen ja asukkaiden toimintaa. Asukastila siirtyy aikanaan uuteen Kaupunkikulttuuritaloon. Ennen Kaupunkikulttuuritalon valmistumista asukastila

tarvitsee väistötilat. Uusien tilojen suunnittelussa on tärkeää etsiä ratkaisuja muuttuviin tilatarpeisiin. Myyrmäen suuralueella Vantaanlaaksossa sijaitsee myös kesäkautena avoinna oleva Bulders, joka on vantaalaisten eläkeläisjärjestöjen käytössä.

Kulttuuripalvelut
Vantaan taidemuseo Artsin tiloja Myyrmäkitalossa ei ole alun perin rakennettu taidemuseokäyttöön. Artsin tilojen olosuhteet eivät tue kansainvälisesti vetovoimaisten näyttelyiden toteuttamista. Olosuhteet rajaavat pois taideryhmiä, kuten paperipohjaiset teokset ja arvokkaammat teoslainat. Myyrmäen keskuksen rakentamistoimenpiteiden johdosta taidemuseon kokoelmia on jouduttu siirtämään pois Myyrmäkitalosta ulkoiseen säilytyspalveluun. Uuden taidemuseon sijoitusvaihtoehdoista on tehty selvitystä ja paras ratkaisu on rakentaa uusi nykyaikainen taidemuseo ja taiteen säilytys- ja konservointitilat uuden Kaupunkikulttuuritalon yhteyteen. Kaupunkikulttuuritalon rakentamisen ajaksi Taidemuseon toiminnalle etsitään väistötilat.

Myyrmäen uuden Kaupunkikulttuuritalon tulevan taidemuseon museaalisten olosuhteiden hallinta saatetaan sille tasolle, että kansainvälisten näyttelyiden tuominen Artsiin on mahdollista. Kaupunkikulttuuritalon suunnittelun ja väistöjen toteuttamisen yhteydessä taidekokoelmien konservointia ja säilytystä vaativat tilat järjestetään vastaavalle tasolle.

Lastenkulttuurikeskus Toteemin tilojen toiminnallisuutta pyritään parantamaan siten, että nykyisissä tiloissa voidaan edelleen toimia tarkasteluajanjakson lopulle. Tavoitteena on toteuttaa lastenkulttuurille uudet kasvavaan kysyntään vastaavat tilat uuteen kaupunkikulttuuritaloon.

Myyrmäkitalossa sijaitseva Kino Myyri tulee jatkossa täydentämään Kulttuurin palveluverkkoa niin elokuvateatterina kuin erilaisten tapahtumien ja yhteisöllisten kohtaamisten paikkana.

Musiikkiopisto ja aikuisopisto
Vantaan musiikkiopiston Patotien opetuspisteen sekä Vantaan aikuisopiston Myyringin pisteen toiminnat tullaan sijoittamaan Myyrmäen keskustaan hyvien liikenneyhteyksien päähän. Palvelujen uudelleen sijoittamisella saadaan mahdollisuuksia parantaa tilojen toiminnallisuutta ja kehittää tilojen yhteiskäyttöä muiden toimijoiden kanssa.

Liikuntapalvelut
Myyrmäen urheilupuiston monipuoliset palvelut yhdessä Kaivokselan, Vapaalan ja Martinlaakson liikuntapuistojen, Myyrmäen urheilutalon ja uimahallin, Martinlaakson uimahallin sekä Hämeenkylän liikuntahallin kanssa muodostavat tärkeän osan alueen palveluverkkoa. Suuralueen tarpeet liittyvät nykyisen palveluverkon ylläpitoon, Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahallin rakentamiseen sekä Myyrmäen uimahallin ja urheilutalon peruskorjaukseen. Rajatorpan kalliosuojan rauhanajan liikuntakäytön mahdollisuuksia parannetaan ja Martinlaakson uimahallin peruskorjausta jatketaan. Petikon ulkoilualueen palveluita kehitetään ja Vetokannaksen virkistysaluetta ylläpidetään. Alueen lähiliikuntapalveluita kehitetään koulujen ja päiväkotien pihojen parantamisella ja lähiliikuntapaikkoja toteuttamalla.

Nuorisopalvelut
Myyrmäen nuorisotila on Vantaan suurin monitoimitila, jossa käy nuoria ympäri pääkaupunkiseutua. Tiloja käyttävät myös monipuolisesti erilaiset asukasryhmät ja järjestöt. Myyrmäen keskuksen kehittämistoimenpiteiden seurauksena nuorisotilalle etsitään Myyrmäestä uudet tilat nuorten liikkumisen kannalta keskeiseltä paikalta. Tavoitteena on myöhemmin keskittää nuorten ja asukasryhmien toimintatiloja Myyrmäen keskukseen rakennettavaan uuteen Kaupunkikulttuuritaloon. Lähipalveluna toimii Martinlaakson ja Pähkinärinteen nuorisotilat.

3.2.4 Kaupunkiympäristön palvelut

Maankäytön ja palveluiden näkökulmasta kaikkien kehitystoimien ytimenä on luoda Myyrmäestä vielä viihtyisämpi, monipuolisempi, ekologisempi ja hauskempi toiminnan, kulttuurin
ja asumisen kukoistava keskus pääkaupunkiseudun luoteisosan navassa. Koulutusta tarjotaan Myyrmäessä sekä korkeatasoisten erikoislukioiden muodossa että kuulun Metropolia-ammattikorkeakoulun toimesta. Start up -toimintaa ollaan kehittämässä tämän opinahjon ympärillä sekä myös kulttuuripuolella, jossa Myyrmäki liike on kanavoinut menestyksekkäästi kansalaisaktivismia.

Myyrmäen suuralueella sijaitsee neljä juna-asemaa (Myyrmäki, Louhela, Martinlaakso ja Vantaankoski) ja kattava bussiliikenteen verkko. Runkolinja 30 (Eira–Kamppi–Munkkivuori–Myyrmäki) ja runkolinja 560 (Rastila (M)–Vuosaari (M)–Kontula (M)–Malmi–Myyrmäki) päättyvät Myyrmäkeen palvellen Myyrmäen eteläisimpiä alueita.

Syksyllä 2022 aloittavat runkolinjat 300 (Elielinaukio–Pähkinärinne–Myyrmäki) ja 400 (Elielinaukio–Martinlaakso–Vantaankoski) tulevat palvelemaan laajempia alueita. Poikittaisliikenne Espoon suuntaan paranee syksyllä 2023 runkolinjojen 520 (Martinlaakso–Myyrmäki–Leppävaara–Matinkylä) ja 530 (Myyrmäki–Jorvi–Espoon keskus–Matinkylä) aloittaessa liikennöinnin.

Autoliikenteen saavutettavuus on hyvä Vihdintien, Hämeenlinnanväylän ja Kehä III:n ansiosta. Liityntäpysäköintipaikkoja autoille on rajoitetusti saatavissa asemilla. Pitempimatkainen liityntäpysäköinti pyritään ohjaamaan aiemmin sijaitsevilla Vehkalan ja Kivistön liityntäpysäköintialueille. Pyöräliikenteen baanoja yleiskaavassa on esitetty Kivistön ja Tikkurilan suuntiin.

Myyrmäen keskuksen merkittäviä lähivuosien kunnallistekniikan investointikohteita ovat Luhtitie ja Kelokuusenmäki, Myyrmäen asemakorttelit, Paalutori ja Paalukylänpuiston sekä Rajatorpantien kaupunkibulevardi välillä Raappavuorentie–Jönsaksentie.

3.3 Aviapolis

Aviapoliksen lentokenttäkaupungista suunnitellaan tulevaisuuden visioissa kiehtova ja kansainvälinen solmukohta. Maankäytön näkökulmasta Aviapoliksesta halutaan resurssiviisauden edelläkävijä. Tiivis kaupunkirakenne sijoittuu ratikan varrelle olemassa olevan infrarakenteen äärelle. Säilytettävät metsäalueet ja urbaani kaupunkivihreä luovat tunnelmaa tiiviin kaupunkirakentamisen vastapainona. Asuin- että työpaikkakortteleiden piha-alueet istutetaan vehreiksi keitaiksi. Autot keskitetään pysäköintilaitoksiin. Pienet taskupuistot kortteleiden lomassa kutsuvat katsomaan kukkivia puita tai ihailemaan taidetta.

Aviapoliksen keskus rakentuu Veromiehen kaupunginosaan Kehäradan aseman ympäristöön Aviabulevardin varrelle. Alueen kaupunkirakenne muuntuu seuraavien vuosikymmenien kuluessa logistiikkapainotteisesta alueesta vehreäksi ja viihtyisäksi keskukseksi ja asuinalueeksi palveluineen ja työpaikkoineen. Keskuksessa yhdistyvät luonto, cityelämä ja lentokenttä kävely-ystävälliseksi lentokenttäkaupungiksi. Aviabulevardi kivijalkakauppoineen tarjoaa laadukkaat puitteet cityelämälle. Uusi ilmailumuseo, Aviapoliksen lukio ja tapahtumatila Aviapolis X muodostavat vetovoimaisen kulttuurin, oppimisen ja tapahtumien kokonaisuuden Aviabulevardin varrelle. Tapahtumatila Aviapolis X on monitoiminen kohtaamispaikka alueen yrityksille, työntekijöille ja kulttuurialan toimijoille sekä kaupungin toiminnoille. Samalla tila on esimerkki kestävästä rakentamisesta. Kävelyreitti ja ratikka kytkevät kaupunkikeskuksen ja lentokentän ainutlaatuisella tavalla.

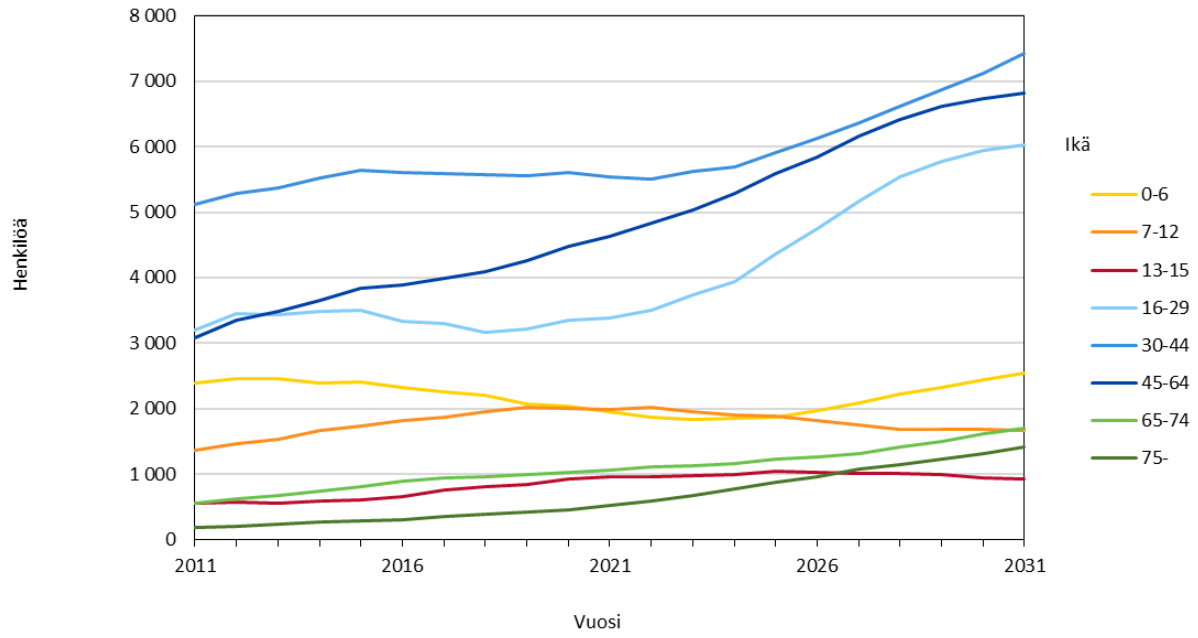
Aviapolis on näyteikkunamme maailmalle: työ, ihmiset, inspiraatio ja innovaatiot sulautuvat yhteen. Joustavilla suunnitteluratkaisuilla mahdollistetaan sujuva arki ja työnteon monimuotoisuus, kuten mahdollisuus projektiluonteiseen työhön. Kansainvälinen työn ja oppisen keskus tarjoaa hyviä verkostoitumisen mahdollisuuksia, innostaa yhteistyöhön ja ideoimaan. Sijainti houkuttelee työnhakijoita ja opiskelijoita. Aviapolis on Vantaan suurin ja Suomen kasvavin keskus työlle ja yrittämiselle. Alueella on kymmeniä tuhansia työpaikkoja ja lentokenttä. Helsinki-Vantaan lentoaseman, lentoliikennetoimialan ja Aviapolis alueen merkitys on elintärkeä Suomen kansantaloudelle.

Aviapolikseen on helppo saapua autolla, junalla ja lentäen. Aviapoliksen suuralue on jo merkittävä toimisto-, hotelli- ja seudullisen kaupan keskittymä. Potentiaalia on tunnistettu kansainvälisistä lentoyhteyksistä hyötyville liikunta-, kulttuuri- ja elämyshankkeille. Alueen toimijat ovat laajasti sitoutuneet kestävään kasvuun. Aviapolis on muotoisuudessaan ja ympäristöystävällisyydessään kansainvälisesti johtava esimerkkikohde muille lentokenttäkaupungeille.

3.3.1 Väestönkehitys

Aviapoliksen suuralueella asui vuoden 2021 alussa noin 20 000 henkilöä, mikä vastaa noin 8 prosentin osuutta koko Vantaan väestöstä. Asukkaiden määrän ennustetaan kasvavan seuraavan kymmenvuotiskauden aikana noin 8 500 henkilöllä kasvun painottuessa hieman enemmän jälkimmäiselle viisivuotisjaksolle. Alle kouluikäisten määrän ennakoidaan alueella lisääntyvän ennustejaksolla noin 600 lapsella ja kouluikäisten määrä puolestaan laskee noin 300 lapsella. Työikäisten määrä

kasvaa 6 700 henkilöllä ja 65 vuotta täyttäneiden määrä noin 1 500 henkilöllä (kuvio 4). Aviapoliksen alueella suurin väestönkasvu kohdistuu runsaan uudisrakentamisen myötä Veromiehen kaupunginosaan, missä väestön määrän ennustetaan kasvavan yli 6 000 henkilöllä. Ylästössä väestön määrä lisääntyy noin 800, ja Pakkalassa ja Tammistossa noin 500 henkilöllä. Muiden alueen kaupunginosien väkiluvun muutokset ovat pieniä. (Vantaan väestöennuste 2021.)

Kuvio 4. Vantaan väestöennuste 2021. Aviapoliksen suuralueen väestön määrän muutos ikäryhmittäin 2011–2031.

3.3.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut

Varhaiskasvatus
Aviapoliksen alueen nykyinen toimitilaverkko ei riitä kattamaan väestöennusteeseen perustuvaa varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvua, minkä vuoksi alueelle tarvitaan uusia investointeja. Etenkin uusilla rakentuvilla asuinalueilla palveluverkko tulee täydentymään uusilla päiväkodeilla. Osassa nykyisen palveluverkon tiloja tulee ajankohtaiseksi tehdä osa- ja peruskorjauksia, jotta tilat vastaavat varhaiskasvatuksen toiminnan tarpeita.

Perusopetus
Alueen koulutilojen suunnittelun haasteena on, että Aviapoliksen suuralueen Kehä III:n eteläpuolen perusopetusikäisten määrä on väestöennusteen mukaan laskeva, mutta Kehä III:n pohjoispuolelle rakentuvassa Aviapoliksen keskuksessa ja sen lähialueilla perusopetusikäisten määrä kasvaa. Aviapoliksen alueella ennustettu oppilasmäärän kääntyminen laskuun ei ole vielä toistaiseksi toteutunut.

Kehä III eteläpuolen koulut ottavat aluksi vastaan Kehä III pohjoispuolen kasvua, kunnes Atomi ja Muuran koulu valmistuvat. Veromiehen alueen rakentuminen ja oppilasmäärän kasvu edellyttää palveluverkolta riittäviä, oikea-aikaisia ratkaisuja, jotta lasten koulumatkat eivät kasva liian pitkiksi. Alueella toimii Vantaan kansainvälinen

koulu, jossa perusopetus toteutetaan englanninkielisenä. Kansainväliseen kouluun tullaan myös alueen ulkopuolelta ja englanninkielisen koulutuksen kysyntä ylittää koulun nykyiset tilat, mikä tulee ottaa huomioon alueen koulutilaratkaisuissa.

Kehä III pohjoispuolen koulutilojen suunnittelussa on haasteena sopivan kokoisten koulutonttien löytyminen ilman melu- ja pienhiukkashaittaa. Kartanonkosken, Vantaan kansainvälinen koulu sekä Veromäen koulu käyttävät liikunnanopetuksessa ja välituntikäytössä lähistöllä olevia liikuntakenttiä ja –puistoja. Osaa Veromäen koulun viereisestä puistosta suunnitellaan osoitettavan koulun käyttöön välitunti- ja liikunta-alueeksi.

Vantaan kansainvälisessä koulussa toteutetaan oppilasmäärän kasvusta johtuvia toiminnallisia tilamuutoksia. Veromäen koulu on hyväksytyssä investointiohjelmassa peruskorjausten listalla.

Toinen aste
Aviapoliksen Varian toimipiste tulee poistumaan Varian keskittäessä toimintojaan Vehkalaan, Tikkurilan oppimiskampukselle ja Hiekkaharjuun. Aviapoliksen lukio valmistuu hyvien kulkuyhteyksien päähän keskeiselle paikalle Aviapoliksen keskuksen alueelle. Kyseessä on 700 opiskelijan lukio, joka yhdessä Tikkurilan oppimiskampukselle sijoittuvan 300 lisäpaikan kanssa mahdollistaa aloituspaikkojen tarjoamisen noin 60 prosentille perusopetuksen päättävästä ikäluokasta.

3.3.3 Kaupunkikulttuurin palvelut

Kirjastopalvelut
Aviapoliksen alueella kirjastopalveluita tarjotaan tällä hetkellä Pointin kirjastossa Pakkalan alueella. Pointin kirjaston palvelut palvelevat sekä lähiseutua että kouluyhteisöä, ja se on edelleen tarpeellinen palvelu sijaitessaan Pakkalan alueella. Koko Aviapoliksen suuralueelle on ennustettu olevan noin 28 000 asukasta vuonna 2030, mikä lisää kirjastotilojen tarvetta alueella. Ennustetun väestönkasvun painottuessa Veromiehen kaupunginosaan tarvitaan Veromieheen koko Aviapoliksen aluetta palveleva kirjasto. Uuden kirjaston tarve ajoittuu tarkasteluajanjakson loppupuolelle.

Saavutettavuuden kannalta paras sijainti uudelle kirjastolle olisi hyvien liikenneyhteyksien johdosta Aviapoliksen keskusalue. Aviapolis on myös työssäkäyntialue, joten kirjaston keskeinen sijainti lähellä liikenteen solmukohtia palvelisi myös alueella työssäkäyviä. Aviapoliksen alueen kirjastoa voidaan suunnitella myös alueen vetovoimatekijäksi, mikä tarjoaa mahdollisuuden yhdessä Ilmailumuseon kanssa toisen kiinnostavan vierailukohteen avaamiseen.

Kuntalaispalvelut
Aviapoliksen alueelta puuttuu asukastila. Alueen asukasmäärän kasvaessa on syytä huolehtia myös asukkaiden yhteisöllisistä tilatarpeista. Asukastilat toteutetaan tarvittaessa yhdessä vapaa-ajan palvelujen ja kirjaston kanssa.

Kulttuuripalvelut
Vantaan Aviapoliksen suuralueelle Veromieheen laaditaan taiteen yleissuunnitelma, joka tulee määrittelemään alueen taiteen suuntalinjoja. Tavoitteena on jäsentää

kehittyvää Aviapolista taiteen keinoin ja luoda kansainvälinen kaupunkikeskus, jossa taide ja kulttuuri puhuttelevat eri kulttuureista tulevia toimijoita.

Lasten- ja nuorten taide- ja kulttuuriharrastustoiminta, kulttuurikasvatussuunnitelmaan perustuva tarjonta sekä lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen nuorimpien oppilaiden opetus toteutetaan helposti saavutettavana lähipalveluna eli yhteiskäyttötiloissa esimerkiksi päiväkodeissa, kouluissa, kirjastossa sekä mahdollisissa uusissa Kaupunkikulttuurin tiloissa.

Kulttuuri- ja taidetapahtumien järjestämisessä hyödynnetään alueella jo toimivia tai suunnitteilla olevia Vantaan kaupungin omistamia sekä yksityisiä tapahtumatiloja ja paikkoja, kuten esimerkiksi Aviapolis X, Backaksen kartanon alue ja tapahtumakeskus Puimala sekä Suomen Ilmailumuseo.

Liikuntapalvelut
Alueen väestönkasvu edellyttää Kartanonkosken liikuntapuiston ulkoliikunnan palveluiden ylläpitämisen lisäksi liikuntahallin toteuttamista yhtenäiskoulun yhteyteen, lähiliikuntapalveluiden kehittämistä asuinalueiden läheisyyteen ja koulujen ja päiväkotien pihoille alueen keski- ja pohjoisosaan sekä Aviapoliksen ja Kivistön suuralueiden asukkaita palvelevien uimahallin ja jäähallin toteuttamista.

Nuorisopalvelut
Lähipalveluna toimii Pakkalan nuorisotila. Normaalin nuorisotilatoiminnan lisäksi nuorisotilan pihapiirissä harrastetaan kaupunkiviljelyä nuorten kanssa. Piharakennuksissa on kesäkaudella myös eläinpihatoimintaa, joka on suunnattu lapsille, nuorille ja perheille.

Kasvavan nuorten määrän tarpeisiin on suunniteltu uutta pienimuotoista nuorisotilaa Atomi –koulurakennushankkeen yhteyteen. Tuoreimman kaavoitustiedon valossa hanke on nuorisotilan osalta vanhentunut ja uusi sijoittuminen keskeisemmälle paikalle on tarpeen. Koko suuraluetta palveleva nuorisotila rakentuu aseman seudulle joko palvelukeskuksen omaiseen tilaan, missä on muitakin julkisia palveluita tai liiketilojen yhteyteen.

3.3.4 Kaupunkiympäristön palvelut

Aviapoliksessa maankäytön ja palveluiden näkökulmasta tavoitteena on asukasmäärän nähden palveluiden oikea-aikainen toteutuminen ja laadun paikkojen tunnistaminen. Lentokenttäkaupungin läpi voi kulkea tulevaisuudessa ratikka sekä jalankulkijan ehdoilla suunniteltava Kiinnostavuuden kehä, joka yhdistää alueen palvelut, aukiot ja raitit. Yllätyksellinen ja tunnistettava kaupunkitila tempaa kävelijän mukaansa ja tarjoaa elämyksiä, taidetta, historiaa sekä kulttuuria. Kaupallisia palveluita keskitetään Aviapoliksen keskuksen lisäksi Muuran ja Huberilan aluekeskuksiin.

Aviapoliksen suuralueella on kaksi juna-asemaa, lentoasema ja Aviapolis. Muuten alue on joukkoliikenteen osalta bussiliikenteen varassa. Kauppakeskus Jumbon ympäristö on keskeinen joukkoliikennekohde ja myös käytetty vaihtopaikka. Runkolinja 570 (Mellunmäki–Hakunila – Tikkurila–Aviapolis–Lentoasema) aloitti liikennöinnin syksyllä 2021. Lisäksi suuralueella aloittaa syksyllä 2022 runkolinja 600

(Rautatientori–Kartanonkoski–Lentoasema). Suunnitteilla oleva Vantaan ratikka yhdistäisi raideliikenteen pariin suoraan muun muassa Jumbon ja useita asuinalueita.

Yleiskaavassa esitetyistä pyöräliikenteen baanoista alueen läpi kulkevat Lentoasemalta Helsinkiin johtava, Tikkurilan ja Kivistön välillä sekä Tikkurilan ja Myyrmäen välillä kulkevat baanat. Alueella on käytettävissä myös kaupunkipyöriä. Erityisesti autoliikenteen saavutettavuuden kannalta keskeisiä läpikulkevia pääteitä ovat Kehä III ja Tuusulanväylä. Pidemmälle Suomeen ja maailmalle alueelta pääsee lentoaseman kautta.

Merkittäviä Aviapoliksen keskuksen kunnallistekniikan investointikohteita ovat Annefredin alueen kadut ja puistot (AUB) sekä Avia-aukio.

3.3.5 Kasvupalvelut

Kuntouttava työtoiminta ja sen myötä Työllisyyspalveluiden valmennustalo Koutsi, Tuupakassa siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023. Valmennustalo on ollut Työllisyyspalveluiden ainoa toimipiste Aviapoliksen alueella. Työllisyyspalveluiden muut toimipisteet ovat sijoittuneet hyvien raideyhteyksien äärelle, pääosin Tikkurilaan jo nykyisellään. Jatkossa ne siirtyvät kokonaisuudessaan Oppimiskampukselle, Tikkurilan Jokiniemeen. Elinkeinopalvelut siirtyvät niin ikään Pakkalasta Tikkurilan Oppimiskampukselle.

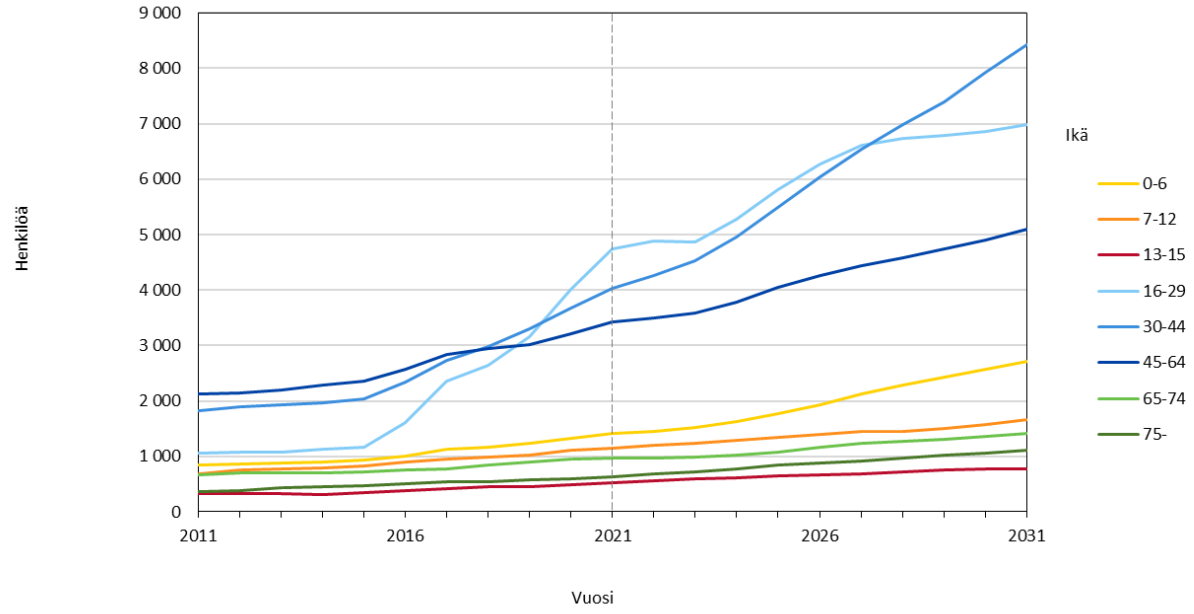
3.4 Kivistö

Kivistön keskuksessa maankäytön suunnittelun tavoitteena on tiivis ja vehreä kahden aseman kaupunkikeskusta, joka tukeutuu tulevaisuudessa Kehäradan Kivistön ja Lapinkylän asemiin. Sekoittunut, pienimittakaavainen, inhimillisen kokoinen kaupunkirakenne tukee kävelyä ja kohtaamispaikkojen syntymistä kaupunkiympäristössä. Kivistön keskustassa suunnittelun lähtökohtana on kävelykaupunki, jossa luonnon monimuotoisuus ja ilmastomuutoksen haasteet on huomioitu. Kävelymatkan päässä Kivistön keskustasta avautuvat laajat metsäalueet sekä valtakunnallisesti arvokas Vantaanjokilaakson maisema-alue. Kivistön keskustan viherrakenteessa limittyvät nämä metsäisen Kivistön ja kulttuurimaiseman Kivistön identiteetit. Identiteettimaisemat luovat vahvaa paikan tuntua ja liittävät tiiviin keskustan viherverkoston luontevasti osaksi laajoja keskusaluetta ympäröiviä viheralueita. Tavoitteena on, että Kivistön keskusta on vehreä ja jokaisesta kodista pääsee yhtenäistä viherverkostoa pitkin laajoille virkistysalueille. Kivistön keskustaa asemakaavoitetaan ja rakennetaan vaiheittain tulevien vuosikymmenten aikana. Tulevaisuudessa Kivistön keskusta on lähipalveluiden kaupunki, jossa monipuoliset palvelut keskittyvät juna-asemien yhteyteen ja niiden välille kauppakatujen varsille. Kivistön keskusta tarjoaa tulevaisuudessa myös merkittävän määrän toimitilarakentamista ja työpaikkoja. Parhaillaan valmisteltavalla Kivistön tapahtuma-areenan asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Arena 3.3 -hanke: monitoimiareena ja hotelli sekä ravintola- liike-, urheilu- ja toimistotilaa. Hankkeella on toteutuessaan valtakunnallista merkitystä niin kansainvälisten jalkapallo-otteluiden järjestämisessä kuin erilaisten kulttuuritilaisuuksien kuten konserttien järjestämisessä. Lisäksi Kivistön asemakortteleiden alueelle on parhaillaan suunnitteilla ja

rakenteilla kaksi palvelukorttelia, joista toinen sisältää kaupallisten palvelujen lisäksi merkittävän määrän julkisia palveluja kuten kaupunkikulttuurikeskuksen, terveysaseman sekä bussiterminaalin.

3.4.1 Väestönkehitys

Kivistön suuralueella asuu kaikista suuralueista vähiten väestöä, vajaa 17 000 henkilöä. Alueen väestön määrän ennustetaan kasvavan vuosina 2021–2031 noin 11 000 henkilöllä. Alueen osuus koko kaupungin väestön määrästä kasvaa noin 10 prosenttiin nykyisestä 7 prosentista. Kasvu painottuu hieman enemmän ensimmäiselle viisivuotisjaksolle. Alueen työikäisten määrä kasvaa noin 8 300 henkilöllä. Erityisesti kasvaa 25–44-vuotiaiden ikäryhmät. Alle kouluikäisten määrä kasvaa noin 1 300 lapsella ja kouluikäisten määrä 500 lapsella (kuvio 5). Kivistön suuralueen kasvu kohdistuu uudisrakentamisen seurauksena Kivistön ja Keimolan kaupunginosiin. Kivistön kaupunginosaan ennakoidaan tulevan uutta väestöä noin 9 000 ja Keimolan kaupunginosaan 2 000 henkilöä. Keimolassa väestönlisäys on voimakkaampaa ensimmäisellä viisivuotiskaudella ja Kivistössä väestönkasvu jakautuu tasaisemmin koko ennustekaudelle. Muiden alueen kaupunginosien väkiluvun muutokset ovat pieniä. (Vantaan väestöennuste 2021.)

Kuvio 5. Vantaan väestöennuste 2021. Kivistön suuralueen väestön määrän muutos ikäryhmittäin 2011–2031.

3.4.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut

Varhaiskasvatus
Kivistön alueen nykyinen toimitilaverkko ei riitä kattamaan väestöennusteeseen perustuvaa varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvua, minkä vuoksi alueelle tarvitaan uusia investointeja. Kivistön alueen palveluverkko täydentyy lasten määrän voimakkaasta kasvusta johtuen useilla uusilla päiväkodeilla uusilla rakentuvilla

alueilla. Väestöennusteen mukaan Kivistön alueelle tarvitaan 5 uutta päiväkotia seuraavalla kymmenvuotiskaudella.

Perusopetus
Kivistön alueen hyvin voimakas kasvu edellyttää palveluverkon laajentamista, jotta erityisesti yläkouluikäisille oppilaille on riittävä määrä koulupaikkoja Kivistössä. On huomioitava, että väestöennusteen mukainen oppilasmäärän kasvu on vuosittain sekä ennusteessa että toteutuneena ollut edellistä vuotta suurempi. Kivistössä Kanniston koulu laajennetaan yhtenäiskouluksi. Keimolanmäessä korvataan väliaikainen vuosiluokkien 1–6 koulu. Alueen kasvun arvioidaan jatkuvan myös nyt tarkasteltavana olevan 10–vuotiskauden jälkeen.

Toinen aste
Kivistön läheisyyteen, hyvien liikenneyhteyksien varrelle, valmistuu Varian toimipiste Vehkalantielle. Varia Vehkala on osa Varian ammatillisen koulutuksen keskittämisen strategiaa, jolla uudistetaan oppilaitosta vastaamaan nykypäivän koulutustarpeisiin ja tehostetaan oppilaitoksen tilatehokkuutta.

3.4.3 Kaupunkikulttuurin palvelut

Kivistön kaupunkikulttuurikeskus
Kivistön asemakortteleiden rakenteilla olevaan palvelukortteliin valmistuva kaupunkikulttuurin palvelukeskittymä sisältää kirjaston, nuorisotilan sekä runsaasti asukkaiden, asukasryhmien ja järjestöjen varattavissa ja käytettävissä olevia ja omatoimisesti käytettäviä tiloja. Tilat hyödynnetään tehokkaasti sekä mahdollistetaan erilaisia asukkaiden kohtaamisia ja järjestöjen tapahtumia.

Kirjastopalvelut
Kivistön alueen kirjastotilat muuttavat uusiin tiloihin kaupunkikulttuurikeskukseen. Uusien tilojen sijainti on keskeinen ja julkisilla liikennevälineillä helposti saavutettava, mikä lisää kirjastonkäyttöä samoin kuin uusien tilojen monipuoliset käyttömahdollisuudet eri-ikäisille asiakkaille ja asiakasryhmille.

Kuntalaispalvelut
Kivistössä on asukastila Rubiini, joka on palvelusopimuksella annettu Marjaverkko ry:n ylläpidettäväksi. Asukastila Rubiini suljetaan ja toiminta keskitetään Kivistön asemakortteleiden rakenteilla olevaan kaupunkikulttuurikeskukseen. Asukastila Rubiinin tulevaisuudesta päätetään sen jälkeen, kun Kivistön uusi kaupunkikulttuurikeskus valmistuu. Asukastilojen palveluverkkoon kuuluu myös Seutulassa sijaitseva Katrinebergin kartano.

Kulttuuripalvelut
Kulttuuritarjonta keskitetään Kivistön asemakortteleiden rakenteilla olevassa palvelukorttelissa sijaitsevaan yhteiskäyttötilaan sekä mahdollisiin muihin julkisiin tiloihin niin sisällä kuin ulkona. Musiikkiopisto ja Kuvataidekoulu toimivat Aurinkokivessä yhteiskäyttötiloissa. Lapsimäärän kasvaessa taiteen perusopetukselle tulee etsiä uusia tiloja Kivistön alueelta.

Liikuntapalvelut
Alueen väestönkasvu edellyttäisi Kivistön urheilupuiston rakentamista, liikuntahallin toteuttamista yhtenäiskoulun yhteyteen, alueen lähiliikuntapalveluiden parantamista koulujen ja päiväkotien pihojen kehittämisellä ja lähiliikuntapaikkoja toteuttamalla sekä Aviapoliksen ja Kivistön suuralueiden asukkaita palvelevien uimahallin ja jäähallin toteuttamista.

Nuorisopalvelut
Nuorisotilatoiminta keskitetään Kivistön asemakortteleihin rakenteilla olevan palvelukorttelin kaupunkikulttuurikeskukseen ja se palvelee koko suuralueen nuoria. Kanniston nuorisotila tulee koulun käyttöön, mutta nuorisotyö hyödyntää jatkossakin tiloja. Sekä kuntosalissa että monitoimisalissa tullaan järjestämään ohjattua toimintaa alueen nuorille.

3.4.4 Kaupunkiympäristön palvelut

Maankäytön ja palveluiden näkökulmasta Kivistön keskusta on lähipalveluiden kaupunki, jossa palveluiden verkosto sekoittuneessa kaupunkirakenteessa tuotetaan asukkaiden, yritysten, kaupungin ja muiden toimijoiden yhteistyönä. Arjen lähipalvelut kuten päiväkodit ja lähikaupat löytyvät naapurustosta ja koko keskustaa palvelevat toiminnot keskittyvät Kivistön ja Lapinkylä asemakortteleihin sekä niiden välille kauppakatujen varsille. Kivistön suuralue on pinta-alaltaan suurin Vantaan suuralueista, ja se on otettava huomioon Kivistön keskustan suunnittelussa. Keskustan ja sen palveluiden on oltava hyvin saavutettavissa kävellen, pyörällä, autolla ja joukkoliikennettä käyttäen.

Kivistön alueen joukkoliikenneyhteydet perustuvat erityisesti Kehäradan Vehkalan ja Kivistön asemiin sekä tulevaisuudessa suunnitelmissa olevaan Lapinkylän asemaan. Eripuolille Kivistön suuraluetta on myös bussilinjoja. Vantaan ensimmäinen baanaosuus, noin 2 kilometrin Kvartsiraitti toteutettiin Kivistöön Kehäradan toteutuksen yhteydessä. Yleiskaavassa pyöräliikenteen baanat on esitetty Kivistöstä Tikkurilaan sekä Myyrmäen kautta Helsingin suuntaan. Autoliikenteen saavutettavuuden kannalta olennainen on Hämeenlinnan väylä sekä Kehä III, joilta tulijoita pyritään ohjaamaan Kivistön ja Vehkalan suurille liityntäpysäköintialueille.

Kivistön keskustassa autojen pysäköinti keskitetään pysäköintilaitoksiin. Autoliikenteelle parhaiten soveltuvat kadut vievät hybridipalvelukortteleihin, joihin keskitetty pysäköinti vapauttaa kotikadut tarpeettomalta autoliikenteeltä ja tekee kaduista miellyttävämpiä ja turvallisempia. Maanpäällisiin keskustakortteleihin keskitetty pysäköinti mahdollistaa muuntojoustavuuden. Mikäli pysäköinnin tarve radikaalisti vähenee tulevaisuudessa, voi korttelia hyödyntää muuhun toimintaan kuin pysäköintiin. Autojen kadunvarsipysäköintiä kehitetään palvelemaan erityisesti lyhytaikaista asiointi-, palvelu- ja vieraspysäköintiä. Kivistön keskustassa turvataan riittävä määrä pysäköintipaikkoja, jotta suuralueen asukkaat pääsevät keskustan palveluiden äärelle.

Ruusuparkki on Kivistön ensimmäinen hybridipalvelukortteli, pohjakerroksessa on päivittäistavarakauppa ja kierrätyshuone. Tulevissa pysäköintiä palvelevissa hybridipalvelukortteleissa pyritään vielä monimuotoisempaan toteutukseen. Esimerkkinä mainittakoon Kivistön Lumikvartsin asemakaava-alueelle sijoittuva

pysäköintilaitos Lumiparkki, joka on jalostettu versio Ruusuparkista. Tavoitteena Lumiparkissa on Ruusuparkkia aktiivisempi kivijalkakerros, johon voisi sijoittua enemmän liiketilaa. Lisäksi pohjakerrokseen tavoitellaan ympäröivien asuintalojen vieraspysäköintiä ja liikuntaesteispysäköintiä. Lumiparkin katolle tavoitellaan aktiivista, rakennettua kaupunkitilaa, kuten leikkipuistoa, joka voisi palvella sekä alueen asukkaita, että päiväkoteja.

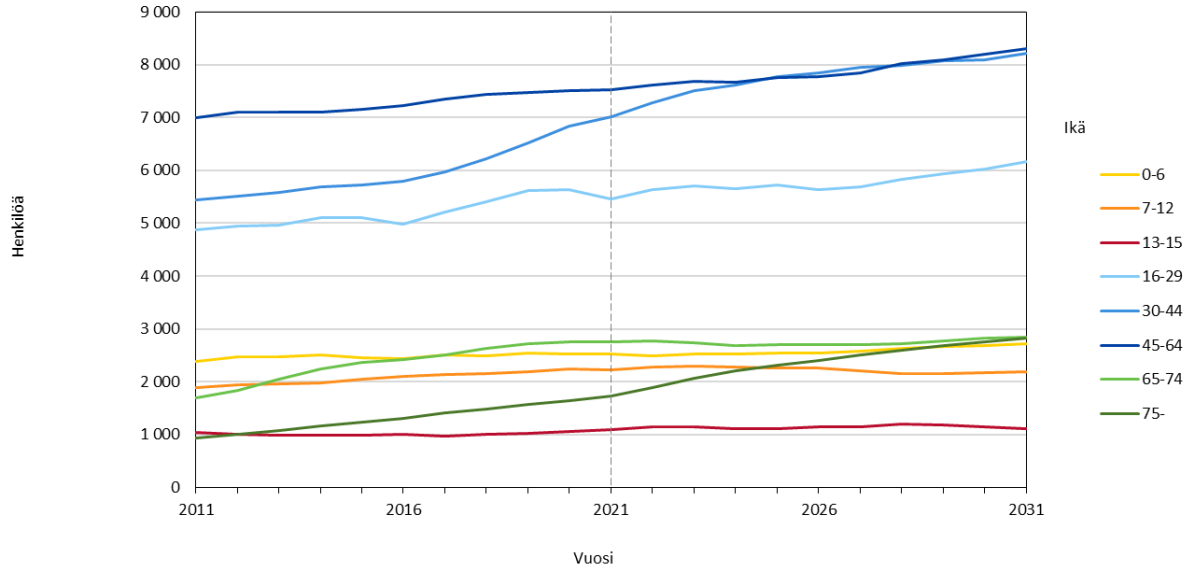
Kivistön keskustan kunnallistekniikkaan investoidaan edelleen runsaasti. Kivistön asemakortteleihin rakennetaan uusi linja-autoterminaali ja Ruusumäenraitti jatkaa itään Kvartsiraitin pyöräilyn laatukäytävää. Keskustarakenteeseen liittyviä kunnallistekniikan laajennuskohteita ovat muun muassa Kivistön kirkon ja Kivistön koulun ympäristön sekä Puu-Kivistön asemakaava-alueet.

3.5 Koivukylä

Koivukylän 70-luvun kompaktikaupunki on saatettava nykypäivään uuden ajan kontaktikaupunkina. Keskuksen tulevaisuuden maankäytön kehittämisen potentiaali on erityisesti Koivukylän ja Havukosken kaupunginosien rajalla. Koivutorin ja nyt asukastilana toimivan Kirnun ja sen lähiympäristön täydennysrakentaminen kerrostaloasumisella ja palvelurakentamisella ryhdistäisi Koivukylän keskuksena tunnetun Havukosken länsireunaa ja yhteyksiä juna-asemalle. Havukosken kahdeksan korkean asuintornin ikonisen rivistön tulee jatkossakin hallita suurmaisemaa. Toisaalta matalammat kerrostalot ja etenkin erilliset liike- ja palvelurakennukset voisivat myös uudistua. Tavoitteena on myös parantaa esteetöntä ja sujuvaa jalan liikkumista radan puolelta toiselle.

3.5.1 Väestönkehitys

Koivukylän suuralueen osuus Vantaan väestöstä on 13 prosenttia, eli 30 300 henkilöä. Alueen väestön määrän ennustetaan lisääntyvän ennustejakson 2021–2031 aikana noin 4 000 asukkaalla. Kasvun ennakoidaan ajoittuvan tasaisesti koko ennustekauden ajalle. Alle kouluikäisten määrä kasvaa noin 200 lapsella ja kouluikäisten määrä vähentyy noin 40 lapsella. Työikäisten määrä kasvaa noin 2 700 henkilöllä ja 65 vuotta täyttäneiden määrä lähes 1 200 henkilöllä (kuvio 6). Koivukylän suuralueella väestön ennustetaan lisääntyvän eniten Havukosken, Koivukylän ja Asolan kaupunginosissa, kussakin noin 1300 henkilöllä. Rekolaan väestöä ennustetaan tulevan lisää noin 200 henkilöä. Koivukylässä ja Asolassa kasvu painottuu ensimmäiselle viisivuotisjaksolle ja Havukoskella jälkimmäiselle. Päiväkummussa ja Ilolassa väestön ennakoidaan hieman vähenevän. (Vantaan väestöennuste 2021.)

Kuvio 6. Vantaan väestöennuste 2021. Koivukylän suuralueen väestön määrän muutos ikäryhmittäin 2011–2031.

3.5.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut

Varhaiskasvatus
Koivukylän alueen palveluverkko täydentyy lasten määrän kasvusta johtuen kahdella uudella päiväkodilla. Koivukylän alueen päiväkotien palveluverkossa on 1980–90-luvuilla rakennettuja tiloja. Osassa tiloista tulee ajankohtaiseksi tehdä osa- ja peruskorjauksia tai toiminnallisia ratkaisuja muun muassa ilmanvaihdon riittävyyden vuoksi, jotta tilat vastaavat varhaiskasvatuksen toiminnan tarpeita.

Perusopetus
Koivukylän alueella oppilaspaikat kouluissa riittänevät seuraavan kymmenvuotiskauden ajalle.

Alueen haasteena on eriytymiskehityksestä johtuva palvelutarpeen kasvu, joka vaikuttaa koulutilojen riittävyyteen ja se tulee ottaa huomioon koulutilojen suunnittelussa. Opetussuunnitelman mukaisia opintoja (suomi toisena kielenä -opinnot, oman äidinkielen ja pienryhmäisten uskontojen opinnot) tulee pystyä järjestämään ryhmämuotoisesti opetuksen kannalta laadukkaissa tiloissa. Lisäksi monikielisten lasten ja perheiden kotouttamisen tueksi kouluilla toimii myös muita toimijoita. Myös näille toimijoille tulisi pystyä osoittamaan koululta toimintaa tukevat tilat.

Kytöpuiston koulun tilojen riittävyyttä pyritään edesauttamaan koulun peruskorjaushankkeen yhteydessä. Tilojen riittävyys on haasteena myös muissa alueen alakouluissa vuoteen 2027 saakka, kunnes Päiväkummun koulun oppilasmäärä väestöennusteen mukaan alkaa laskemaan. Vuoden 2027 jälkeen Koivukylän alueella saatetaan tehdä osassa kouluja vuosiluokkamuutoksia väestöennusteen toteumasta riippuen. Englanninkielistä opetusta tarjotaan ryhmissä Rekolanmäen koulussa vuosiluokilla 1–6.

Koivukylän alueen kouluissa sijaitsevat kaikki Korso-Koivukylän valmistavan opetuksen, vaativan erityisen tuen alueelliset sekä vammaisopetuksen ryhmät. Osa

erityisen tuen ja valmistavan opetuksen ryhmistä siirrettäneen lähivuosina Korson alueelle, jotta Koivukylän alueen oppilaille riittää tilaa lähikoulussa.

Alueen kouluista vain Kytöpuiston koulu on peruskorjauslistalla seuraavan kymmenen vuoden aikana. Peruskorjauksen ajaksi koulun pihalle rakennetaan väistöpaviljonki. Itä-Hakkilan ja Ilolan koulut käyttävät väistöpaviljonkia peruskorjausten aikana Kytöpuiston koulun jälkeen.

Toinen aste
Varian Koivukylän toimipiste tulee poistumaan Varian keskittäessä toimintojaan kahteen toimipisteeseen.

3.5.3 Kaupunkikulttuurin palvelut

Kirjastopalvelut
Koivukylän kirjastopalveluiden sijainti liikekeskuksessa on lisännyt kirjastopalveluiden käyttöä, tiloihin muuton jälkeen lainausmäärät nousivat noin 8 %. Kuitenkin lapsille ja nuorille sopivien tilojen tarjonta on kirjastotiloissa nykyisellään puutteellinen. Mikäli käyttö entisestään lisääntyy, alueella tullaan tarvitsemaan lisätiloja kirjastolle.

Kuntalaispalvelut
Koivukylän asukastila sijaitsee keskeisellä paikalla Koivutorilla lähellä rautatieasemaa. Asukastila toimii alueen avoimena kohtaamispaikkana, ja sen tiloja käyttävät myös järjestöt, yhteisöt ja asukkaat. Alueen kehittyessä on tarpeen etsiä ratkaisuja mahdollisesti muuttuviin tilatarpeisiin.

Yhteisen pöydän hävikkiterminaali sijaitsee Koivukylässä osoitteessa Hosantie 2. Hävikkiterminaali vastaa hävikkiruoan keskitetystä jakelusta vantaalaiselle ruokaavun verkostolle.

Kulttuuripalvelut
Kulttuuritarjonta Koivukylässä keskitetään yhteiskäyttötiloihin, kuten Havukosken nuorisotaloon, asukastilaan, Rekolan kulttuurikeskittymään sekä lastenkulttuurin osalta myös kouluihin ja päiväkoteihin. Lisäksi perusparannetun Koivukylän ostoskeskuksen aukiota hyödynnetään erilaisten tapahtumien järjestämisessä.

Liikuntapalvelut
Rekolan ja Havukosken liikuntapuistojen ulkoliikunnan palveluiden ylläpitämisen ohella palveluverkkoa kehitetään Elmon urheilupuiston, uimahallin ja jäähallin sekä liikuntahallin rakentamisella Koivukylän suuralueelle. Alueen lähiliikuntapalveluita kehitetään koulujen ja päiväkotien pihojen parantamisella ja lähiliikuntapaikkoja toteuttamalla. Korson uimahallista luovutaan Elmon uimahallin valmistuessa ja Korson entisen koulun yhteydessä olevista liikuntatiloista liikuntahallin valmistuessa.

Nuorisopalvelut
Alueen nuorisotyön keskuksena toimii monipuolinen Havukosken nuorisotila. Se palvelee koko alueen nuoria ja toimii myös asukkaiden ja paikallisten järjestöjen kokoontumis- ja harrastamistilana. Nuorisotila toimii lisäksi alueellisen erityis- ja koulunuorisotyön tukikohtana. Muiden alueellisten nuorisotilojen tarve tullaan täsmentämään valmisteilla olevassa nuoriso- ja asukastilojen toimitilaverkkoselvityksessä.

3.5.4 Kaupunkiympäristön palvelut

Maankäytön ja palveluiden näkökulmasta päiväkoteja on Koivukylän alueella tasaisesti. Havukosken puolella sijaitsee julkisten palveluiden luonteva kokonaisuus terveyskeskus ja vanhustenkeskus sekä kolme koulua, nuorisopalveluita ja ulkoliikunnan paikat Rautkallion-Kytöpuiston akselilla. Erityisryhmien palveluita ja asumista Paimenenkadun alueella on uudistettava. Suuralueella sijaitsee Peijaksen sairaala, jonka kehittäminen on käynnissä.

Koivukylän suuralueen joukkoliikenteen runkona ovat Pääradan Koivukylän ja Rekolan asemat sekä Kehäradan Leinelän asema, joita bussiliikenteen verkko täydentää. Kaikilla asemilla on myös liityntäpysäköintipaikkoja autoille ja pyörille. Yleiskaavassa alueen poikki on esitetty pääradan viertä kulkeva pyöräliikenteen baana. Päätieyhteydet, Tuusulan väylä ja Lahdenväylä, kulkevat Koivukylän suuralueen reunoilla.

Elmon urheilupuisto pysäköintialueineen on merkittävä kunnallistekniikan investointikohde. Koivutorin viihtyisyyttä ja turvallisuutta parannetaan osana myönteisen erityiskohtelun hanketta.

3.5.5 Kasvupalvelut

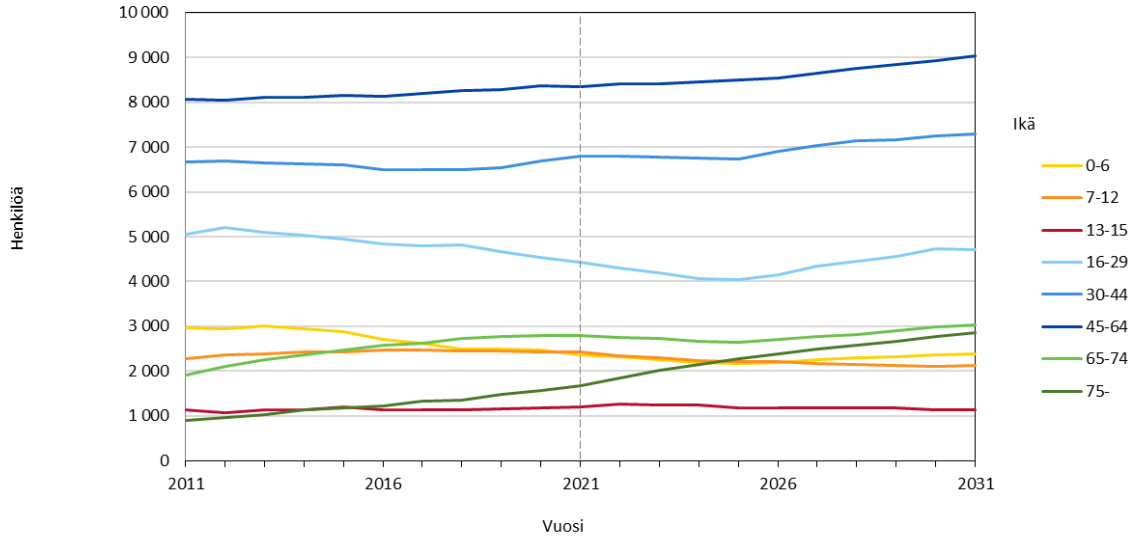
Kuntouttava työtoiminta ja sen myötä Työllisyyspalveluiden valmennustalo Reeli, Koivukylässä siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023. Työllisyyspalveluiden toimipisteet ovat keskitetty nykyisellään pääasiassa hyvien raideyhteyksien äärelle Tikkurilaan, ja kaikki toimipisteet tulevat sijaitsemaan jatkossa Tikkurilan Jokiniemessä, tulevalla Oppimiskampuksella.

3.6 Korso

Maankäytön tavoitteena on luoda Korsolle toimiva, viihtyisä ja turvallinen keskus, joka kunnioittaa sen kyläkeskusmaista ilmettä. Naapurukset Korson vanha asema kahviloineen, monitoimitalo Lumo palveluineen ja Korson kirkko liiketiloineen muodostavat tästä erinomaisen esimerkin. Korson vahvuus on sen kerroksellisuus, jonka tulee pysyä aistittavissa. Keskuksen tontinluovutuskilpailun tuloksena vuonna 2016 kaavailtiin osaan Korsontien ja -polun kiinteistöjä kerrostaloasumista, jossa liiketiloja on kivijaloissa torin ympärillä. Suunnitelma edellytti myös uuden pysäköintilaitoksen ja bussiterminaalin rakentamista. Tämä näkemys keskuksen kehittymisestä on edelleen oikeansuuntainen. Keskusmaiselle kerrostaloasumiselle on alueella ollut kysyntää, kun suuralueen pientaloista halutaan jossain vaiheessa siirtyä hissitaloihin. Keskuksen itäpuolella lähinnä rataa olevat korttelit voivat tiivistyä tulevaisuudessa myös toimitiloja käsittävänä, vaikka keskusmainen asuminen liiketiloineen onkin alueella päätavoite. Kaupallisia palveluita on vahvistettava.

3.6.1 Väestönkehitys

Korson suuralue on väestömäärältään likimain yhtä suuri kuin Koivukylän suuralue, sillä alueella on noin 30 000 asukasta. Alueen väestön ennustetaan kasvavan ennustejakson 2021–2031 aikana noin 2 500 henkilöllä kasvun painottuessa jälkimmäiselle viisivuotisjaksolle. Koko ennustejakson aikana alle kouluikäisten lasten määrä säilyy lähes ennallaan ja kouluikäisten määrän ennakoidaan vähentyvän 300 lapsella. Työikäisten määrä lisääntyy noin 1 500 henkilöllä. Väestö kasvaa 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä noin 1 400 henkilöllä (kuvio 7). Korson suuralueen kaupunginosista nopeimmin kasvaa Vallinoja, noin 1 200 asukkaalla, ja myös Nikinmäen väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 600 henkilöllä. Leppäkorven kaupunginosaan väestöä ennakoidaan tulevan lisää noin 300, Metsolaan 200 ja Korsoon 150. Muiden alueen kaupunginosien väkiluvun kasvu on pienempää ja väestön ennakoidaan hieman vähenevän Matarin ja Vierumäen kaupunginosissa. Väestön kasvu painottuu Nikinmäessä ennustejakson ensimmäiselle ja muissa kasvavissa kaupunginosissa jälkimmäiselle viisivuotisjaksolle. (Vantaan väestöennuste 2021.)

Kuvio 7. Vantaan väestöennuste 2021. Korson suuralueen väestön määrän muutos ikäryhmittäin 2011–2031.

3.6.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut

Varhaiskasvatus
Korson alueella lasten määrän odotetaan suuraluetta tarkastellen pysyvän lähes ennallaan, mutta Vallinojan kaupunginosassa näyttäisi lapsimäärä kasvavan. Korson alueen päiväkotien palveluverkossa on 1980–90-luvuilla rakennettuja tiloja. Osassa vanhoja tiloja on tarvetta vähentää lapsi- ja henkilökuntamäärää ilmanvaihdon riittävyyden vuoksi tai korvata niitä kokonaan uusilla tiloilla. Korson alueelle tarvitaan kolme uutta päiväkotia seuraavan kymmenvuotiskauden aikana vastaamaan tähän tarpeeseen.

Perusopetus
Korson alueella oppilasmäärä laskee seuraavan kymmenvuotisjakson loppupäässä. Alueen oppilaat mahtuvat hyvin lähikouluihinsa. Leppäkorven koulun laajennuksen

ja perusparannuksen valmistuminen vuonna 2022 selkeytti alueen koulujen oppilaaksiottoa. Osassa kouluja riittää tilaa vastaanottamaan myös alueellisia ja kaupunkitasoisia ryhmiä Koivukylän alueelta lähivuosina. Mikkolan koulun Lyyra-rakennukseen, Jokivarren kouluun ja Vierumäen Koulun Kulomäen opetuspisteeseen tehdään perusparannuksia.

Toinen aste
Alueella toimii Lumon lukio osana monitoimitaloa, jossa tullaan tekemään kunnossapitotöitä tarkasteluajanjaksolla.

3.6.3 Kaupunkikulttuurin palvelut

Kirjastopalvelut
Kirjastopalveluiden tarjonta Korson alueella on monitoimitalo Lumossa. Kirjaston tilat ovat helposti saavutettavissa asukkaiden kannalta, mutta tilojen esteettömyyttä tulee parantaa.

Kuntalaispalvelut
Vantaa-infolla on asiointipiste Korsossa. Toimipiste sijaitsee kirjaston yhteydessä. Korson asukastila sijaitsee Korson keskusalueella. Avoimen kohtaamispaikkatoiminnan ohella asukastilassa on järjestöjen, yhteisöjen ja asukkaiden toimintaa.

Kulttuuripalvelut
Kulttuuritarjonnan keskeisin paikka Korsossa on Lumossa sijaitseva Lumosali. Lumosalissa on hyvät puitteet teatteri- ja musiikkiesityksiin, tapahtumiin sekä koulutus- ja kokouskäyttöön. Salissa on 275 paikkainen nouseva katsomo ja mahdollisuus lisätä 50 paikkaa kahdella irtotuolirivillä. Lisäksi Ankkapuistoa hyödynnetään erilaisissa ulkotapahtumissa.

Liikuntapalvelut
Elmon urheilupuisto, uimahalli ja jäähalli toteutetaan palvelemaan Koivukylän ja Korson suuralueita. Korson liikuntapuiston ulkoliikuntapalveluita ja Lumon liikuntatiloja ylläpidetään. Suuralueelle toteutetaan liikuntahalli. Lähiliikuntapalveluita kehitetään koulujen ja päiväkotien pihojen parantamisella ja lähiliikuntapaikkoja toteuttamalla.

Nuorisopalvelut
Alueen nuorisotyön lähipalveluina toimivat Korson ja Mikkolan nuorisotilat. Korson nuorisotila sijaitsee Lumon lukion yhteydessä ja antaa näin mahdollisuuden oppilaitoksen kanssa tehtävän yhteistyön tiivistämiselle. Mikkolan nuorisotila sijaitsee yläasteen yhteydessä ja mahdollistaa tulevaisuudessa entistä systemaattisemman yhteistyön koulun ja alueen nuorten hyväksi. Muiden alueellisten nuorisotilojen tarve tullaan täsmentämään valmisteilla olevassa nuoriso- ja asukastilojen toimitilaverkkoselvityksessä.

3.6.4 Kaupunkiympäristön palvelut

Maankäytön ja palveluiden näkökulmasta julkisten palveluiden on hyvä sijaita Korson ja Metsolan alueella keskeisesti niin, että ne ovat hyvin saavutettavissa julkisella liikenteellä, kävellen ja pyöräillen. Laaksossa sijaitsevaan Korson erinomaiseen keskuspuistoon johtavia yhtyeyksiä myös radan itäpuolelta on vahvistettava ja esteettömyyteen tulee kiinnittää huomiota.

Korson suuralueen keskeisin joukkoliikenteen solmupiste on Korson asema, jonne tuovat myös bussiliikenteen yhteydet eri puolilta suuraluetta. Yleiskaavassa esitetty Pääradan baana kulkee Korson suuralueen läpi nimensä mukaisesti pääradan viertä kulkien. Pääteistä alueen halki kulkee Lahdenväylä.

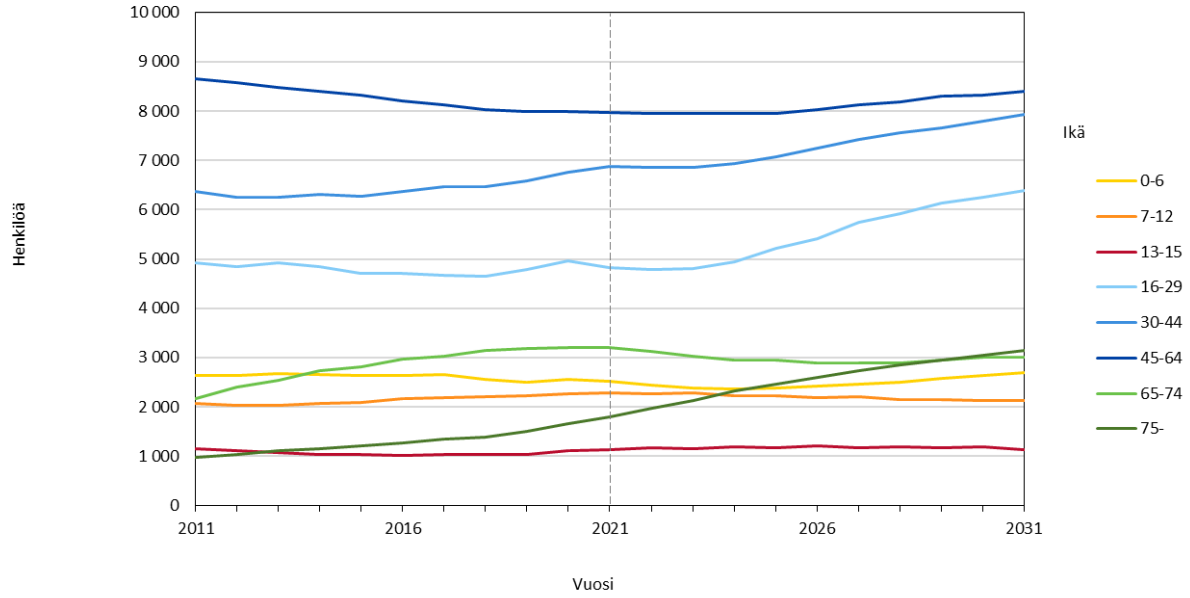
Merkittävin Korson alueen kunnallistekniikan investointikohde on Lehmustontien kaava-alue.

3.7 Hakunila

Maankäytön näkökulmasta laajaa itä-Vantaan aluetta palveleva Hakunilan keskus on idän monikulttuurinen helmi. Hakunilan keskus palveluineen kehitetään kukoistavaksi ja ihmisen mittaiseksi, ratikkaan mahdollisesti tukeutuvaksi palvelukeskittymäksi kaiken ikäisiä asukkaita ajatellen. Hakunilan keskuksen on suunniteltu laajenevan kohti länttä, kun käytöstä poistuneen bussivarikon alue ympäristöineen muuttuu asumis- ja virkistyskäyttöön. Alueelle suunnitellaan kaupallista liiketilaa, sekä esimerkiksi uusia päiväkoteja. Hakunilantien varren täydennysrakentaminen on jo käynnistynyt ja tiivistymisen odotetaan jatkuvan suunnitellun ratikan myötä.

3.7.1 Väestönkehitys

Hakunilan suuralueen osuus Vantaan väestöstä on 13 prosenttia, eli 30 600 henkilöä. Hakunilan suuralueen väestön määrän ennustetaan kasvavan ennustejakson 2021–2031 aikana noin 4 200 henkilöllä. Kasvu painottuu jakson jälkipuoliskolle. Alle kouluikäisten määrän ennakoidaan lisääntyvän noin 200 ja kouluikäisten vähentyvän noin 150 lapsella. Työikäisten määrä kasvaa 3 000 henkilöllä ja 75 vuotta täyttäneiden 1 400 henkilöllä, mutta 65–74-vuotiaiden määrä laskee noin 200 henkilöllä (kuvio 8). Hakunilan suuralueen väestönkasvu keskittyy Hakunilan kaupunginosaan, jonka väkiluvun ennustetaan kasvavan lähes 2 400 asukkaalla. Länsimäessä väestön määrä lisääntyy 1 100:lla ja Vaaralassa noin 700 henkilöllä. Hakunilassa väestönkasvu ajoittuu tasaisesti koko ennustekauden ajalle. Länsimäen ja Vaaralan väestönkasvu puolestaan painottuu ennustekauden jälkimmäiselle viisivuotisjaksolle. Kuninkaanmäen asukasmäärän ennakoidaan kasvavan hieman yli 150 henkilöllä. Muiden alueen kaupunginosien kasvu on pienempää ja asukasmäärän ennustetaan hieman vähenevän Rajakylässä ja Itä-Hakkilassa. (Vantaan väestöennuste 2021.)

Kuvio 8. Vantaan väestöennuste 2021. Hakunilan suuralueen väestön määrän muutos ikäryhmittäin 2011–2031.

3.7.2 Kasvatuksen ja oppimisen palvelut

Varhaiskasvatus
Hakunilan alueen nykyinen palveluverkko ei riitä kattamaan väestöennusteeseen perustuvaa varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvua, minkä vuoksi alueelle tarvitaan uusia investointeja. Haasteena etenkin Hakunilan kaupunginosassa on alueen kehittyminen tiivistämällä kaupunkirakennetta, jonka vuoksi uusia sijainteja optimikokoisille päiväkodeille on haasteellista löytää.

Hakunilan alueen päiväkotien palveluverkossa on huomattavissa määrin 1980–90-luvuilla rakennettuja tiloja. Osa palveluverkon olemassa olevista tiloista on päiväkotiverkkoselvitysten mukaisesti tarvetta korvata kokonaan uusilla tiloilla. Osassa tiloista tulee ajankohtaiseksi tehdä osa- ja peruskorjauksia tai toiminnallisia ratkaisuja muun muassa ilmanvaihdon riittävyyden vuoksi, jotta tilat vastaavat varhaiskasvatuksen toiminnan tarpeita. Olemassa olevan palveluverkon osalta vuokra- ja paviljonkitiloista siirtyminen pysyvämpiin tilaratkaisuihin tulee lisäksi haastamaan palveluverkon kehittämistä tulevina vuosina.

Hakunilan alueella tai vaihtoehtoisesti laajemmin Itä-Vantaalla toteutetaan uudet korvaavat tilat ruotsinkieliselle varhaiskasvatukselle ja tavoitteena on yhteishanke suomenkielisen varhaiskasvatuksen kanssa.

Perusopetus
Hakunilan ja Länsimäen alueiden palveluverkkoa tulisi tarkastella toimialojen yhteistyönä päällekkäisyyksiä karsien. Molemmat alueet ovat syrjässä Tikkurilan keskuksen palveluista, joten alueiden palvelurakenteita tulisi tarkastella kokonaisvaltaisesti. Tästä toimivana esimerkkinä on Hakunilan yhteistyötalo, jonka toimintaa voisi kehittää ja laajentaa toimialojen yhteistyönä.

Hakunilan alueen kouluverkosta on tehty selvitys, josta erityisesti tulee kiinnittää huomiota Hakunilan alueen koulujen kuntoon. Eriytymiskehityksen ehkäisemiseksi koulujen tulisi olla alueen veto- ja pitovoimatekijöiden näkökulmasta erityisen houkuttelevia ja laadukkaasti rakennettuja alueen kuntalaisia palvelevia monitoimijataloja. Hakunilan alueen kouluista vain Itä-Hakkilan koulu on tällä hetkellä peruskorjausohjelmassa.

Länsimäen alueella Rajakylän koulu (1–4 lk) ja Länsimäen koulu (5–9 lk) muodostavat yhtenäisen koulupolun Vaaralan, Rajakylän ja Länsimäen alueen lapsille. Koulujen tilakapasiteetti on maksimaalisessa käytössä. Rajakylän koulun tontilla oleva asuntola muunnetaan koulun oppilashuollon käyttöön. Asuntolan käyttöä koulun tarpeisiin tulee tarkastella tarvittaessa laajemminkin, koska oppilasmäärä on alueella kasvava.

Vantaan monikielisen väestön määrän kasvaessa koulujen tilojen tulee pystyä paremmin vastaamaan palvelutarpeeseen. Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisia opintoja (suomi toisena kielenä -opinnot, oman äidinkielen ja pienryhmäisten uskontojen opinnot) tulee pystyä järjestämään ryhmämuotoisesti opetuksen kannalta laadukkaissa tiloissa. Lisäksi monikielisten lasten ja perheiden kotouttamisen tueksi kouluilla toimii myös muita toimijoita. Myös näille toimijoille tulisi pystyä osoittamaan koululta toimintaa tukevat tilat.

Vantaan asuntorakentamisen ja väestökasvun keskittyessä suunnitellun ratikan varrelle tulee myös palveluverkkoa tarkastella tästä näkökulmasta. Vaaralan alueen ennustetun kasvun myötä tulee tarkastella Hakunilan alueen kouluverkon riittävyyttä ja ryhtyä toimiin riittävän ajoissa. Valmistelun pohjana toimii jo tehty Hakunilan alueen kouluverkkotarkastelu ja peruskoulujen kapasiteettitarkastelu.

Toinen aste
Sotungin lukion ja Sotungin peruskoulun käytössä olevan kiinteistön tilojen riittävyyttä tulee seurata. Vaikka lukiokoulutus ei ole paikallista vaan palvelee laajempaa aluetta, tarvitaan Sotungin tai Hakunilan alueelle lukiokoulutusta alueellisen kattavuuden näkökulmasta myös jatkossa. Sotungin lukion urheilupainotuksen näkökulmasta nykyinen sijainti on lukiolle erinomainen alueen kattavien urheilumaastojen ja liikuntatilojen ansiosta. Lähivuosina Sotungissa voi kuitenkin olla tarvetta esimerkiksi nykyisen kiinteistön laajentamiselle tai erillisen rakennuksen rakentamiselle lukiokoulutuksen käyttöön. Alueella on myös mahdollisesti tulevaisuudessa perusopetuksella laajennustarpeita, mikä tulee huomioida kaavoituksessa.

3.7.3 Kaupunkikulttuurin palvelut

Kirjastopalvelut
Hakunilan alueen kirjastopalveluita tarjotaan pienehköissä tiloissa suuralueen asukasmäärään nähden. Alueen väestömäärän ennustetaan kasvavan, joten kirjasto tulee tarvitsemaan lisätiloja. Mahdollinen raitiovaunuyhteyden rakentaminen lisää alueen vetovoimaa, joka vaikuttaa kirjaston palvelujen kehittämiseen alueella.

Länsimäen asukasmäärän kasvaessa nykyiset pienehköt kirjastotilat eivät täysin vastaa tarpeita. Tilojen toiminnallisuuden parantamista monipuolisemman palvelutarjonnan ja omatoimikäytön mahdollistamiseksi tullaan selvittämään.

Kuntalaispalvelut
Hakunilan suuralueen asukastilat sijaitsevat Hakunilan keskusalueella ja Länsimäessä. Hakunilan keskuksessa olevassa asukastilassa, Skomarsin torpassa, on avointa asukastilatoimintaa, minkä lisäksi järjestökäyttäjät voivat varata tiloja arkiiltoina vakituiseen toimintaansa. Järjestöt voivat varata Länsimäen asukastilaa vakituiseen toimintaansa. Muiden suuralueiden tavoin myös Hakunilan alueen asukastilaverkkoa kehitetään muuttuvien tilatarpeiden mukaisesti.

Kulttuuripalvelut
Sotungin alueen maalaismiljöön lisäksi Sotunki ja sen lähialueet pitävät sisällään useita kulttuurikohteita, joiden palveluita on mahdollista koota selkeämmiksi kokonaisuuksiksi. Suunnittelukaudella on valmistumassa esimerkiksi kulttuurireitti Håkansbölen kartanolta Laila Pullisen veistospuistoon ja kotimuseoon.

Håkansbölen kartantanoalue kunnostetaan kaupunkilaisia, kulttuurimatkailijoita ja koululaisia palvelevaksi kartanokohteeksi, jossa historia ja kartanomaisema ovat koettavissa niin ulkoillessa, kahvilakäynnillä, tapahtumissa kuin opaskierroksilla. Lastenkulttuurikeskus Pyykkitupa toimii alueen lastenkulttuurin tukikohtana ja keskuksena. Sieltä käsin tuotetaan Itä-Vantaan lastenkulttuuripalveluita. Tapahtumissa hyödynnetään niin edellä mainittuja tiloja kuin Kuusijärven ulkoilualuetta sekä Hakunilan urheilupuistoa.

Liikuntapalvelut
Hakunilan uimahallin, Rajakylän tenniskeskuksen, Rajakylän liikuntapuiston ja Hakunilan urheilupuiston palvelut muodostavat tärkeän osan alueen palveluverkkoa. Hakunilan urheilupuiston ulkoliikuntapalveluita kehitetään muun muassa toteuttamalla iso tekojää ja kaukalo sekä parantamalla lumetusjärjestelmää. Alueen väestömäärä edellyttää liikuntahallin toteuttamista. Alueen lähiliikuntapalveluita kehitetään koulujen ja päiväkotien pihojen parantamisella ja lähiliikuntapaikkoja toteuttamalla.

Nuorisopalvelut
Hakunilan keskuksen nuorisotila palvelee koko alueen nuorisoa ja tulee toimimaan osaltaan myös alueen asukkaiden ja järjestöjen tilana. Länsimäen nuorisotila toimii alueen lähipalveluna ja erityis- ja koulunuorisotyön tukikohtana. Tilaa käyttävät myös alueen asukkaat ja järjestöt. Muiden alueellisten nuorisotilojen tarve tullaan täsmentämään valmisteilla olevassa nuoriso- ja asukastilojen toimitilaverkkoselvityksessä.

Kuusijärvi
Kuusijärven ulkoilualueen kehittäminen on aloitettu edellisen palveluverkkosuunnitelman toimenpiteiden suuntaan. Sudentassun sillan valmistumisen myötä virkistysmahdollisuudet laajenivat Sipoonkorven kansallispuistoon. Palveluja kehitetään ulkoilualueen yleissuunnitelman ja palvelujen kehittämisen konseptikuvauksen mukaisesti.

Kuusijärven palvelutarjontaa lavennetaan ruuhkaiselta kesäkaudelta muihin vuodenaikoihin. Palveluilla tuetaan hyvinvointia luonnossa liikkumisen, saunomisen, uimisen sekä ruoka- ja kulttuurikokemusten kautta. Palveluihin ohjataan Kuusijärven verkkosivustolta ja kestäviä kulkuyhteyksiä kohteeseen parannetaan. Tapahtumallisuutta ja elämyksellisyyttä kehitetään alueen luonnon ehdoilla. Harrastamisen mahdollisuuksia parannetaan välinevuokraus- ja luontopalveluilla. Liikkumisen

ohjaamiseksi alueelle lisätään opasteita. Ulkoilualueen kävijämääräseurantaan luodaan tiedonkeruu- ja raportointimalli.

Tarkasteluajanjaksolla valmistuu pysäköintialueen laajennus ja alueen reitistöä, valaistusta ja opastusta parannetaan. Lisäksi rakennetaan uusi esteetön tulipaikka, uudet savusaunat ja grillikodat sekä uudet tukitilat luontopainotteisille yrittäjille. Tavoitteena on myös rakentaa uusi saunakylä sekä kahvila-ravintola- ja kokoustilarakennus.

3.7.4 Kaupunkiympäristön palvelut

Maankäytön ja palveluiden näkökulmasta erityinen Hakunilan vahvuus on keskuksen kainalosta avautuva ”vihreä olohuone”, urheilupuisto ja Håkansbölen kartanonpuisto, josta on yhteydet Sipoonkorven kansallispuistoon. Alueella on syytä varata tontti yhtenäiskoulua varten, jos perusopetusikäisten määrä kääntyy kasvuun. Mahdollisen yhtenäiskoulun sijainti urheilukentän vieressä olisi optimaalinen, ja urheilukenttä osaltaan vahvistaa alueen ulkoilupalveluita. Hakunilan mahdollisuudet toimia pääkaupunkiseudun merkittävänä ulkoilualueen porttina vahvistuvat myös keskuksen kehittymisen ja suunnitellun ratikan myötä paranevien joukkoliikenneyhteyksien myötä. Hakunilalaiset luonnehtivat Hakunilaa yhteisölliseksi, luonnonläheiseksi, monikulttuuriseksi ja mainettaan paremmaksi alueeksi – potentiaalia on!
Hakunilan joukkoliikenne on bussiliikenteen varassa. Suunnitteilla oleva Vantaan ratikka toisi raideliikenteen myös Hakunilaan, joka on tällä hetkellä ainoa Vantaan pääkeskuksista, joka ei ole raideliikenteellä saavutettavissa. Käytännössä raideliikenne tarjoaa bussiliikennettä korkeatasasoisempaa ja esteettömämpää joukkoliikennettä. Runkolinja 570 aloitti liikennöinnin syksyllä 2021 reitillä Mellunmäki–Hakunila – Tikkurila–Aviapolis–Lentoasema. Yleiskaavassa baana on esitetty Tikkurilasta Lahdentielle ja sen vartta Helsingin suuntaan. Alueen autoliikenteen seudullista saavutettavuutta parantavat erityisesti Kehä III, Lahdenväylä ja Porvoonväylä.

Hakunilan keskusalueen suurimmat kunnallistekniikkainvestoinnit kohdistuvat Hakunilan entisen bussivarikon alueeseen ja muun muassa Vanhan Lahdentien siirtoon.

Hakunilan suuralueen eteläosassa Helsingin rajalla sijaitseva Länsimäki kehittyy ratikkaan tukeutuen. Länsimäen kaavarunkotyön mukaan tulevaisuuden Länsimäki tarjoaa vuonna 2045 raitiolinjaan tukeutuvaa laadukasta kaupunkirakennetta. Tällä hetkellä Länsimäkeä palvelee varsin lyhyellä etäisyydellä Helsingin puolella sijaitseva Mellunmäen metroasema. Länsimäentien kummatkin puolet kehitetään kytkeytymään entistä paremmin toisiinsa sekä kaupunkikuvallisesti että toiminnallisesti. Tähän kaupunkimaiseen ympäristöön on hyvä keskittää palveluita ja sitoa alueet yhteen käveltäviä, turvallisia ja viihtyisiä jalankulkuraitteja hyödyntäen.

4. Kaupungin yhteiset palveluverkkoasiat

VantaaInfo
Vantaa-info antaa yleisneuvontaa kaupungin sekä yhteistyökumppaneiden palveluista ja tukee asukkaita palveluihin hakeutumisessa. Vantaa-infossa annetaan myös digitukea eli neuvotaan kaupungin ja yhteistyökumppaneiden sähköisten palvelujen käytössä. Vantaa-infon ulkoisia yhteistyökumppaneita ovat esimerkiksi HSL, Kela, TE-palvelut, Poliisin lupapalvelut sekä Digi- ja väestötietovirasto.

Vantaa-infon asiakkaita palvellaan monikanavaisesti puhelimitse, sähköpostitse, chatin välityksellä sekä asiointipisteissä. Asiointipisteet sijaitsevat Tikkurilassa, Myyrmäessä ja Korsossa. Yleisneuvonnan ohella palvelupisteissä annetaan muun muassa monikielistä palveluneuvontaa sekä järjestetään infotapahtumia erilaisista aiheista. Tikkurilan ja Myyrmäen Vantaa-infoissa on asiakastietokoneet sekä tulostus- ja skannausmahdollisuus. Infojen henkilökunta tukee asiakaskoneiden peruskäytössä ja ohjaa turvallisen asioinnin perusteissa. Neuvonnan ja digituen ohella asiointipisteet tarjoavat monia muitakin palveluja. Niissä voi esimerkiksi hoitaa HSL:n matkakortteihin liittyviä asioita, toimittaa kaupungille ja yhteistyökumppaneille menevää postia ja ostaa vapaa-ajan tuotteita kuten kalastuslupia. Tikkurilan ja Myyrmäen Vantaa-infossa on myös näyttelytilaa vaihtuville näyttelyille.

Vantaa-info vastaa keskitetysti useisiin kaupungin eri asiakaspalvelunumeroihin, kuten varhaiskasvatuksen, kaupunkiympäristön ja pysäköinninvalvonnan linjoihin. Neuvontaa sähköisten palvelujen käytössä annetaan myös puhelimitse, sähköpostitse ja chatin välityksellä.

Lisäksi selvitetään mahdollisuutta yhteisen palvelutorin toteuttamiseen kaupungin kasvupalveluiden, Vantaa-Kerava Hyvinvointialueen ja Kelan kanssa.

Ateriapalvelut
Kaupungin ateriapalvelut tuotetaan pääosin Vantti Oy:n toimesta (86 %). Muita palveluntuottajia ovat Compass Group Finland Oy, Palmia Oy ja Attendo Oy (yhteensä 14 %). Valmistuskeittiöitä on yhteensä 44 ja palvelukeittiöitä yhteensä 140. Päivittäin valmistetaan noin 45 000 ateriaa (30 300 koululounasta, 11 600 päiväkotilounasta ja 3100 hoiva- ja kotipalveluannosta (lounaat ja päivälliset). Lisäksi valmistetaan aamu-, väli- ja iltapaloja.

Vantaan kaupungin keittiöiden tämänhetkinen tuotantokapasiteetti on riittämätön kaupungin tarvitsemaan palveluun nähden. Keittiöt on suurimmaksi osaksi suunniteltu ko. kohteen omia ateriatarpeita ja pienempiä tuotantomääriä varten. Tuotantokapasiteettia ei voida nostaa ilman keittiöiden mittavia peruskorjaustoimenpiteitä, laajennuksia ja laitehankintoja.

Tarpeen mukaisen tuotantokapasiteetin saavuttamiseksi syksyllä 2021 tehtiin selvitys joidenkin Vantaan tuotantokeittiöiden laajentamisesta aluekeittiöiksi. Aluetuotantokeittiömallilla turvattaisiin samalla kaupungin ateriapalvelut häiriö- ja poikkeustilanteissa palveluntuottajista riippumatta. Osa aluekeittiöistä olisi varustukseltaan myös valmiustilakeittiöitä.

Selvityksen tuloksena saatiin arvio vuosille 2022–2030 suunniteltujen uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeiden lisätila- ja kustannustarpeista. Lisäksi

vastaanottavat palvelukeittiöt tulee muutettavaksi cook & chill tuotantomalliin sopivaksi. Tämä edellyttää muun muassa riittäviä kylmä- ja varastotiloja sekä riittävää kapasiteettia ruokien kuumentamiseen ja kypsennykseen.

Aluetuotantokeittiöitä on tarkoituksenmukaista sijoittaa kaupungin eri suuralueille rakenteille tuleviin tai olemassa oleviin kohteisiin peruskorjausten yhteydessä. Yhden aluetuotantokeittiön tuotantokapasiteetti olisi noin 3 000 annosta päivässä. Keittiöiden tuotantokapasiteetti tarkentuu hankkeiden tarveselvitysvaiheessa ja niiden rakentamiseen varaudutaan investointiohjelmassa. Hankejohtoryhmän linjauksen mukaisesti vuonna 2022 suunnitteluvaiheessa olevan Varia Vehkalaan keittiö toteutetaan ensimmäisenä aluetuotantokeittiömallin mukaisena hankkeena. Muiden aluetuotantokeittiöiden toteuttaminen hyväksytään tapauskohtaisesti tarveselvitysten päätöskäsittelyn ja investointiohjelman hyväksymisen yhteydessä.

Muiden hankkeiden keittiöt suunnitellaan palvelemaan ainoastaan ko. kohteen omia ateriapalvelutarpeita toimimaan ensisijaisesti cook & chill tuotantomallilla vastaanottavina keittiöinä. Olemassa olevien kohteiden keittiötiloja kunnostetaan ja varustetaan palvelu/kuumennuskeittiöiksi samalla periaatteella.

Kielotie 13 –toimitalohanke
Vantaan kaupungin uudet toimitilat on tarkoitus rakentaa osoitteeseen Kielotie 13. Rakennuksesta on suunniteltu hybridirakennusta ja siihen sijoittuisi kaupungin uusien toimitilojen lisäksi liike- ja palvelutilaa sekä asumista. Rakennuksen toteuttaa VTK Kiinteistöt ja kaupungin toimijat asettuvat siihen vuokralle. Työtiloja rakennuksessa olisi noin 900:lle kaupungin työntekijälle. Kielotie 13 -toimitalorakennukseen keskitetään kaupungin eri toimialojen toimintoja, jotka tällä hetkellä sijaitsevat hajautetusti Tikkurilassa pääosin vuokratiloissa Asematiellä, Kielotiellä ja Silkkitehtaantiellä. Vuokratiloista luovutaan ja osakeomisteisia tiloja kehitetään kaavallisesti. Kaupungintalo säilyy demokratiatalona kiinteästi uuteen toimitaloon integroituna.

Uuteen toimitaloon sijoittuisivat tietohallinto ja tietohallinnon konsultit, Pilvitoimisto ja CGI lähituki, kasvatuksen ja oppimisen toimiala, kaupunkikulttuurin toimiala, kaupunkiympäristön toimiala pois lukien eläinlääkäripalvelut ja tukikohtien henkilöstö sekä pysäköinninvalvonnan tarkastajat. Uusiin tiloihin sijoittuisivat myös kaupunkistrategian ja johdon toimiala pois lukien kasvupalvelut. Rakennukseen ei olisi tulossa asukas- tai asiakaspalvelupistettä.

5. Sähköisten palvelujen kehittäminen

Digitaaliset palvelut mahdollistavat ajasta ja paikasta riippumattoman asioinnin. Vantaalla digitaalisia palveluita kehitetään ja olemassa olevien käyttöä kasvatetaan Digitaalinen siirtymä -nimisen kehittämiskokonaisuuden kautta. Digitaalisen siirtymän toteuduttua asukkailla on parempia mahdollisuuksia asioida sujuvasti myös digitaalisesti ja työntekijöillä tehokkaammat tavat saada sisäistä palvelua. Digitaalisessa siirtymässä tavoittelemme kaupungin palvelujen parempaa saavutettavuutta, laatua, nopeutta ja tehokkuutta. Palveluja kehitettäessä arvioidaan, milloin sähköisen asioinnin rinnalla tarvitaan edelleen kaupungin työntekijän avustamaa asiakaspalvelua. Lisäksi huolehditaan kuntalaisten digitaitojen kehittymisestä ja ehkäistään digisyrjäytymistä. Vantaa kuuluu ikäystävällisten kaupunkien verkostoon ja toteuttaa siinä hyväksi havaittuja toimintatapoja.

Vapaa-ajan käytön palveluverkon saavutettavuutta ja resurssien käytön tehokkuutta tehostetaan automatisoimalla pääsynhallintaa ja kulunvalvontaa. Tilojen käytöstä kerätään tietoa tilankäytön tehostamiseksi ja palveluverkon kehittämistä varten. Asukasryhmille ja järjestöille mahdollistetaan helppo tilojen varaaminen, tilojen omatoimikäyttö ja käytön raportointi helposti palvelun käytön yhteydessä.

Palveluiden käyttöönottoa ja käyttöä tuetaan kehittämällä digitaalisia ratkaisuja tilojen ja varusteiden opastukseen ja palautteiden keräämiseen. Ulkoilu- ja taidereittien saavutettavuuden parantamiseksi kehitetään reittisovellusta. Kaupunkikulttuurin lippujen, palveluiden ja tuotteiden hankkiminen mahdollistetaan verkkokaupasta.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa asetetaan tavoitteita lasten ja nuorten digitaalisen osaamisen kehittämiselle. Varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa hyödynnetään digitaalisia välineitä ja sisältöjä lasten ja nuorten ikäkauteen soveltuvasti. Toisella asteella digitaalisten välineiden käyttö osana opiskelua on arkipäivää ja myös etäopiskelu on mahdollista osana opintoja. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varsinaista sähköistä asiointia käytetään yhteydenpidon kanavana ja hakeutumistilanteissa eri palveluihin sillä varsinaisessa toiminnassa – erityisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa - digitaalisuus ei korvaa fyysistä palveluverkkoa.

Vantaa on käynnistänyt DigiOne-hankkeen, jossa on mukana, Espoon, Jyväskylän, Lahden, Oulun, Tampereen ja Turun kaupungit sekä Kuntien Tiera. Hankkeen tavoitteena on luoda oppimisen ja koulutuksen järjestelmiä yhteen kokoava valtakunnallinen digitaalinen palvelualusta, jonka avulla parannetaan oppimista ja hyvinvointia sekä tuotetaan tehokkaasti laadukkaita koulutuksen palveluita. Digitaaliselle palvelualustalle kootaan kaikki opettajan, oppijan, rehtorin, huoltajien ja hallinnon käyttämät tiedot, järjestelmät ja palvelut käyttäjäystävälliseksi kokonaisuudeksi. Hankeaikana tuotetaan palvelut perusopetukseen ja lukioon mutta palvelualustan suunnittelussa huomioidaan myös varhaiskasvatus ja ammatillinen koulutus, jotta niihin liittyvät palvelut voidaan liittää alustaan myöhemmin.

Kaupunkiympäristön toimialalla sähköisten palveluiden kehittäminen liittyy pitkälti toimialan suunnittelu-, rakennuttamis-, lupa- ja valvontaprosessien sujuvoittamiseen ja modernisoimiseen. Keskeistä työssä on toimialalla laajalti käytössä olevan MATTI-järjestelmän kehittäminen ja täysipainoinen hyödyntäminen. Sähköisten viranomaispalveluiden kehittämisessä on pitkään ollut trendinä viranomaisrajapintojen kehittäminen sen sijaan, että asiakas joutuu asioimaan usean eri viranomaisen kanssa. Tämä kehitystyö jatkuu myös tulevaisuudessa.

Tulevien vuosien aikana merkittävä osa sähköisten palveluiden kehittämisestä kaupunkiympäristön toimialalla kohdistuu lakisääteisten prosessien kehittämiseen. Parhaillaan on käynnissä maankäyttö- ja rakennuslain uudistustyö, joka toisi merkittäviä muutoksia etenkin rakentamisen lupaprosessien sähköisiin palveluihin. Toinen vireillä oleva keskeinen lainsäädäntöhanke on rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (RYTJ) kehittäminen, jonka tavoitteena on koota kaavoitus- ja rakennuslupaprosesseissa syntyvä tieto teknisten rajapintojen kautta kaikkien saataville yhtenäisessä muodossa. Samalla kehitetään tietomallien käyttöä osana rakentamisen lupaprosesseja. Lisäksi muun muassa asemakaavoituksen ja

ympäristönsuojelun sähköisen asioinnin palveluita kehitetään edelleen toimialalla jo käytössä olevan Lupapiste-järjestelmän yhteyteen.

Maankäytön suunnitteluprosessien siirtyminen yhä vahvemmin paikkatietopohjaiseksi avaa uusia mahdollisia karttapohjaisten palveluiden kehittämiseen. Jatkossa siis esimerkiksi asukasvuorovaikutuksessa on yhä useammin mahdollista käydä vuoropuhelua kaupungin kanssa paikkatiedon avulla, mikä tehostaa muun muassa saadun kuntalaispalautteen käsittelyä. Suunnitteluun liittyvässä vuorovaikutuksessa taas karttapohjainen vuorovaikutuskanava antaisi asukkaille uuden, havainnollisen työkalun kertoa kaupungille tärkeistä säilytettävistä kohteista tai muutosta vaativista kohteista.

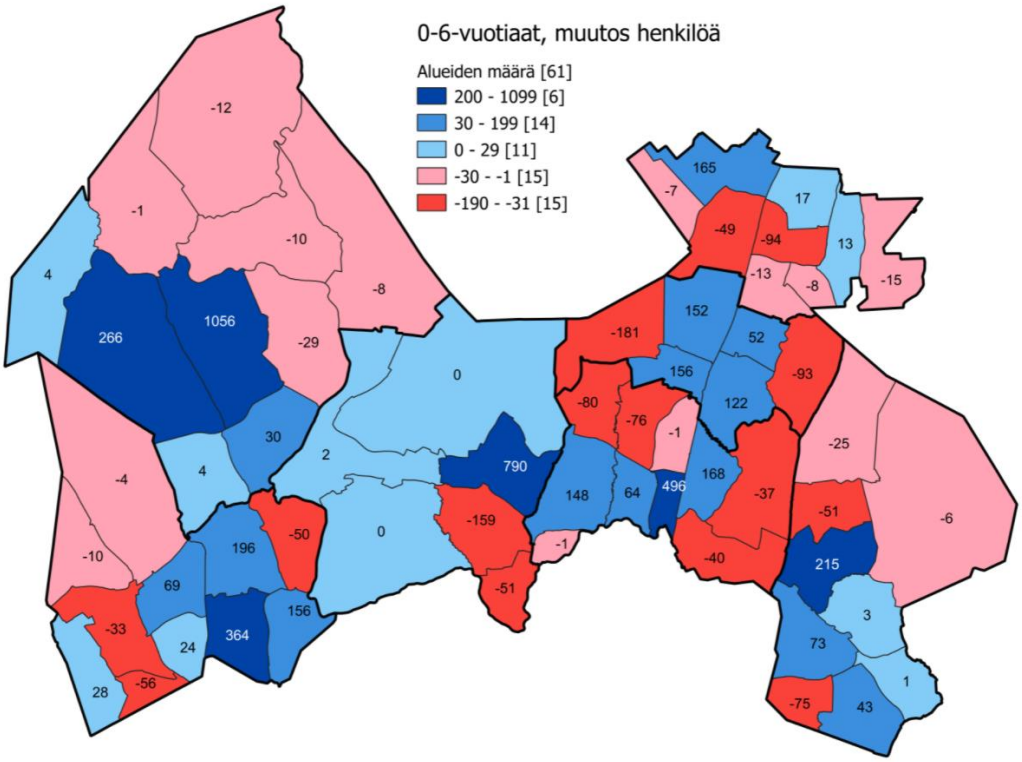
Vantaan kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Yhtenä osana tavoitteeseen pääsemistä kaupunkiympäristön toimiala kehittää päätöksentekoa ekologisesta näkökulmasta katsottuna entistä vaikuttavammaksi ja läpinäkyvämmäksi kehittämällä ilmastoasioiden seurannan sekä viestinnän sähköisiä työkaluja.

6. Työryhmä

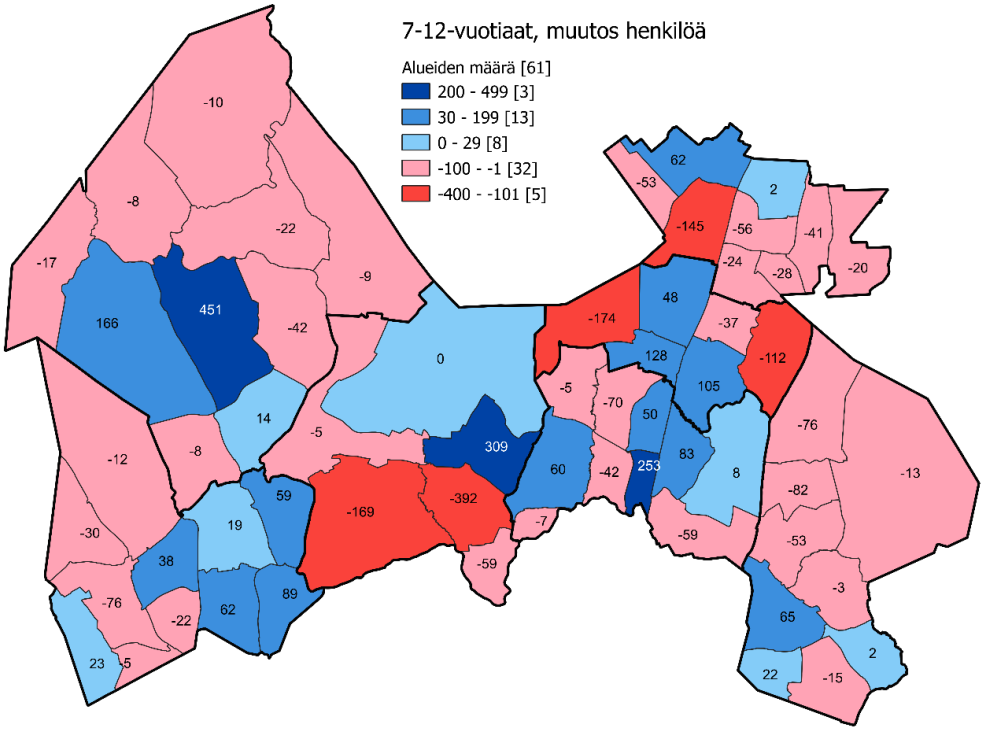
Palveluverkkosuunnitelmatyöryhmän jäseninä ovat olleet kasvatuksen ja opetuksen toimialalta talous- ja hallintopäällikkö Raakel Tiihonen, palveluverkkoasiantuntijat Hannu Haarala ja Janne Myllylä (2.11.2021 asti) sekä Satu Turunen. Kaupunkiympäristön toimialan edustajina työryhmässä ovat olleet talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, kadut ja puistot palvelualueelta kehittämispäällikkö Tuula Markkanen, rakennuspäällikkö Jaakko Koivunurmi ja puistosuunnittelupäällikkö Heidi Burjam, kiinteistöt ja tilat toimitilajohtamisen tiimistä tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, hankepäällikkö Eija Kivineva sekä hankekehitysarkkitehdit Laura Malinen ja Merja Ryytty, kiinteistön hallinta ja asumisen tiimistä kiinteistökehityspäällikkö Tomi Henriksson, yleiskaavoituksesta johtava maisema-arkkitehti Laura Muukka ja yleiskaavasuunnittelija Jonna Kurittu, ympäristökeskuksesta ympäristösuunnittelija Tina Kristiansson sekä asemakaavoituksesta asemakaavapäällikkö Ilkka laine ja asemakaava-arkkitehti Terhi Kuusisto. Kaupunkikulttuurin toimialalta työryhmässä ovat olleet yhteisten palvelujen päällikkö Leena Rusanen ja koordinaattori Harri Raita. Sosiaali- ja terveydenhuollosta työryhmässä ovat olleet talous- ja hallintojohtaja Teemu Paavola (syksy 2022) ja erityisasiantuntija Eija Pyyhtiä. Kaupunkistrategian ja johdon toimialalta työryhmän puheenjohtajana on toiminut talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, sihteerinä erityisasiantuntija Kirsi Vatén sekä työryhmän jäseninä talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, tutkija Minna Mänty ja Kasvupalveluiden palvelualueen asiantuntija Suvi Lindholm. Työryhmän jäsenet ovat koordinoineet palveluverkkosuunnitelman tietojen kokoamisen omalta palvelualueeltaan sekä osallistuneet suunnitelman laatimiseen.

Liite 1. Väestöennuste, teemakartat

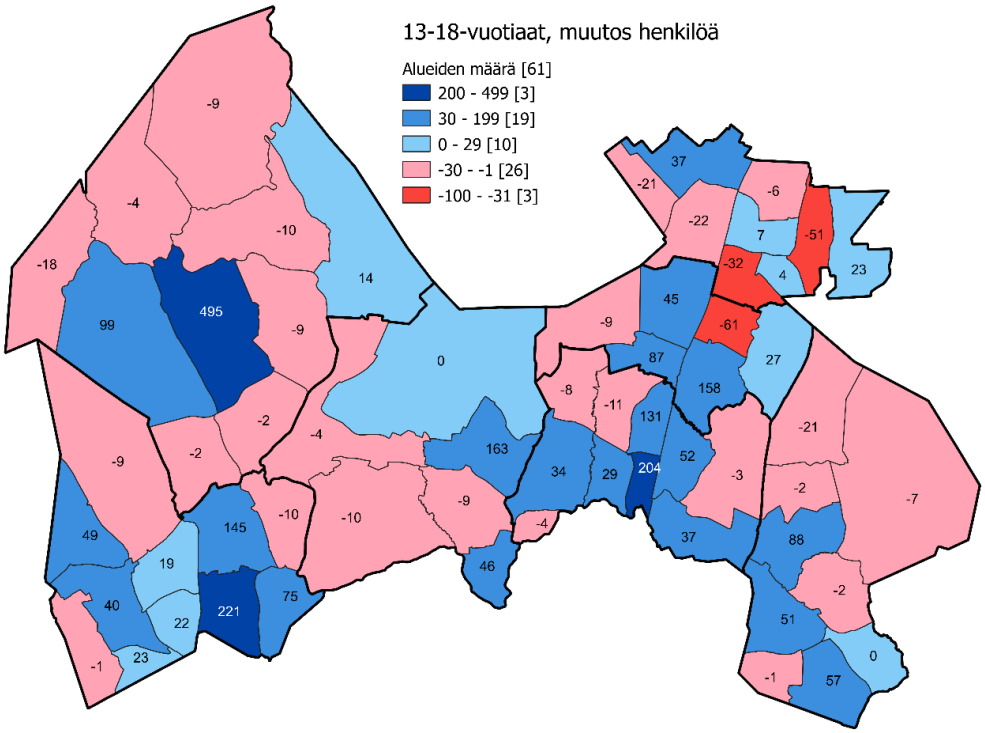
Kartta 11. Osa-alueittainen ennuste 2022–2031, 0–6-vuotiaat. Lähde: Väestöennuste 2021.

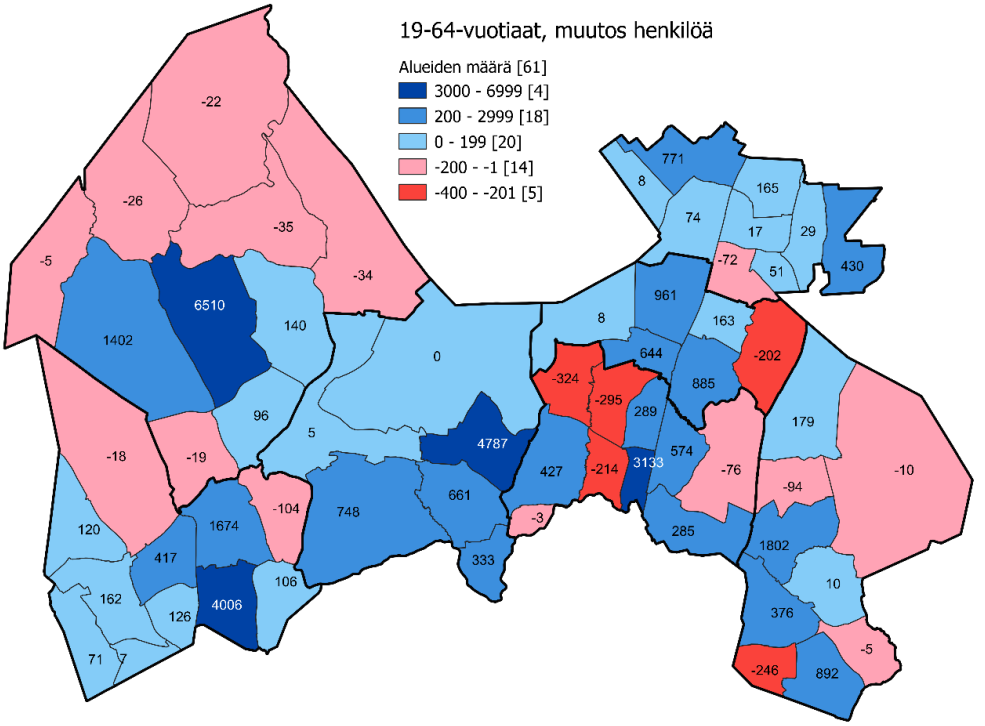
Kartta 12. Osa-alueittainen ennuste 2022–2031, 7–12-vuotiaat. Lähde: Väestöennuste 2021.

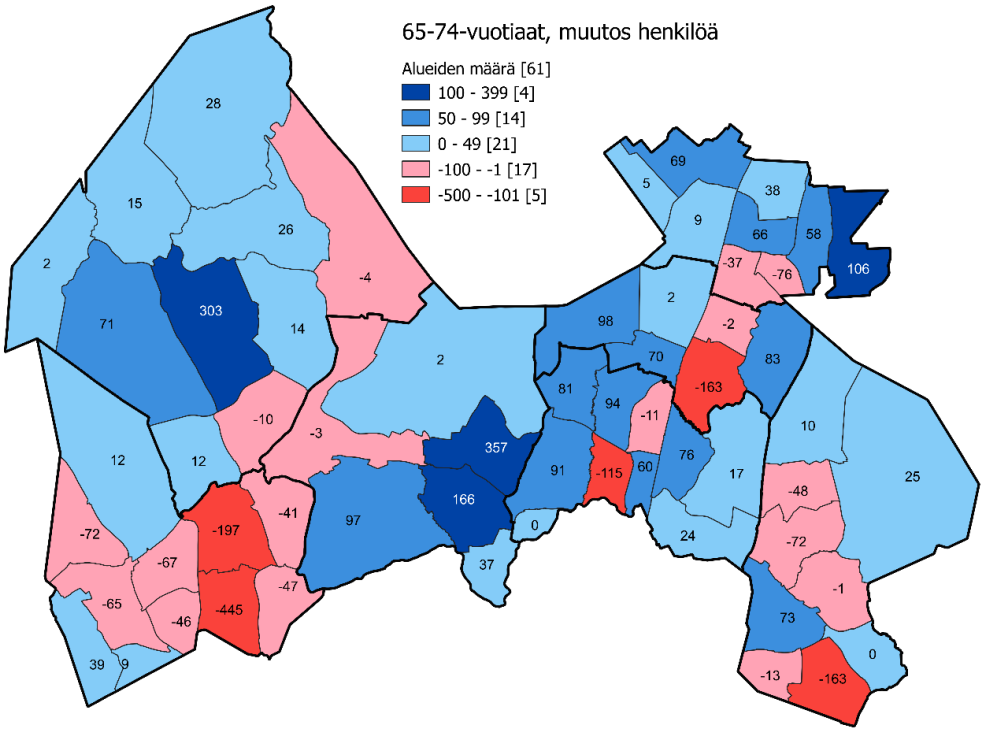
Kartta 13. Osa-alueittainen ennuste 2022–2031, 13–18-vuotiaat. Lähde: Väestöennuste 2021.

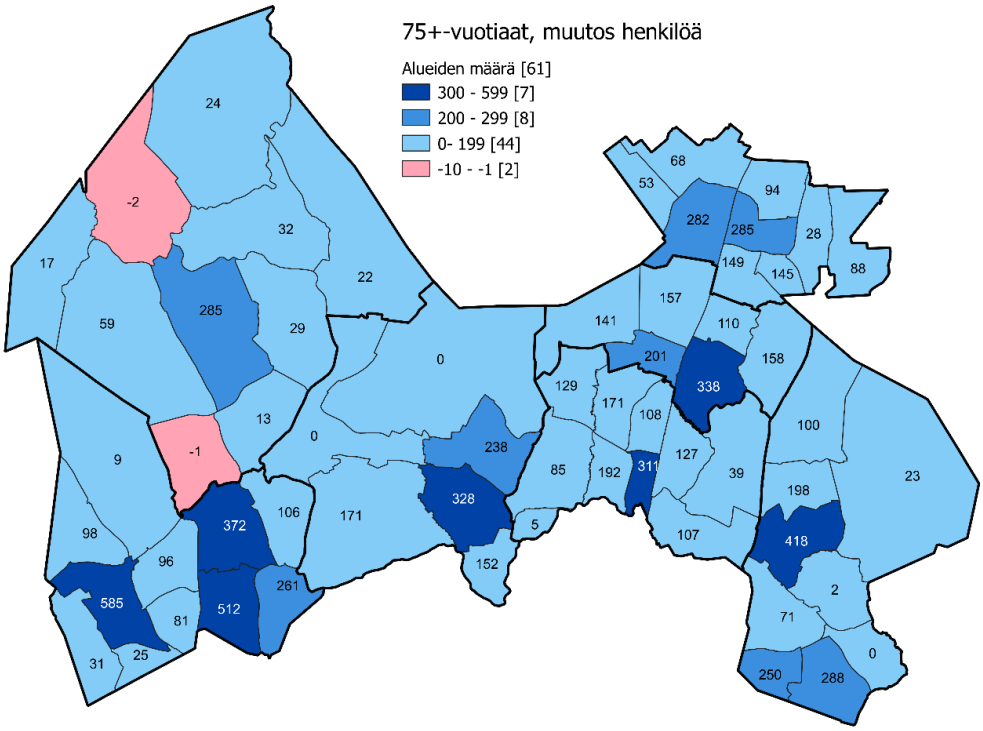
Kartta 14. Osa-alueittainen ennuste 2022–2031, 19–64-vuotiaat. Lähde: Väestöennuste 2021.

Kartta 15. Osa-alueittainen ennuste 2022–2031, 65–74-vuotiaat. Lähde: Väestöennuste 2021.

Kartta 16. Osa-alueittainen ennuste 2022–2031, 75+ -vuotiaat. Lähde: Väestöennuste 2021.

Liite 2. Edunvalvonta (sote- ja valtion palvelut Vantaalla)

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala vastaa sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialaan sekä suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtäväalueeseen kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan kuuluvat talous- ja hallintopalvelujen, perhe- ja sosiaalipalvelujen, vanhus- ja vammaispalvelujen ja terveyspalvelujen palvelualueet sekä suun terveydenhuollon liikelaitos. Toimiala järjestää palvelut omana tuotantona sekä kumppanuuksia hyödyntäen yhteistyössä kuntien, kuntayhtymien, yritysten ja järjestöjen kanssa. Toimiala vastaa erikoissairaanhoidon järjestämisestä ja kustannuksista sekä yhteistyöstä erikoissairaanhoidon kanssa. Erikoissairaanhoidon tuottaa pääosin HUS-kuntayhtymä.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta lähtien. Uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olevat toimitilat siirtyvät hyvinvointialueen hallintaan 1.1.2023.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palveluverkko koostuu noin 230 toimipisteestä, jotka sijaitsevat noin 130 eri osoitteessa eri puolilla kaupunkia. Määrällisesti toimipisteitä on eniten Tikkurilan, Myyrmäen ja Koivukylän ja Korson suuralueilla. Toimialan johdon ja hallinnon toimipaikat sijaitsevat Tikkurilan ja Aviapoliksen suuralueilla.

Vantaalla on nykyisellään seitsemän terveysasemaa. Kahdeksas, Kivistön palvelukeskittymään avautuva terveysasema aloittaa toimintansa vuoden 2023 syksyllä. Terveysasemien palveluvalikoima vaihtelee asemittain; useimmille terveysasemille on keskitetty monipuolisesti sekä sosiaali- että terveyspalveluja.

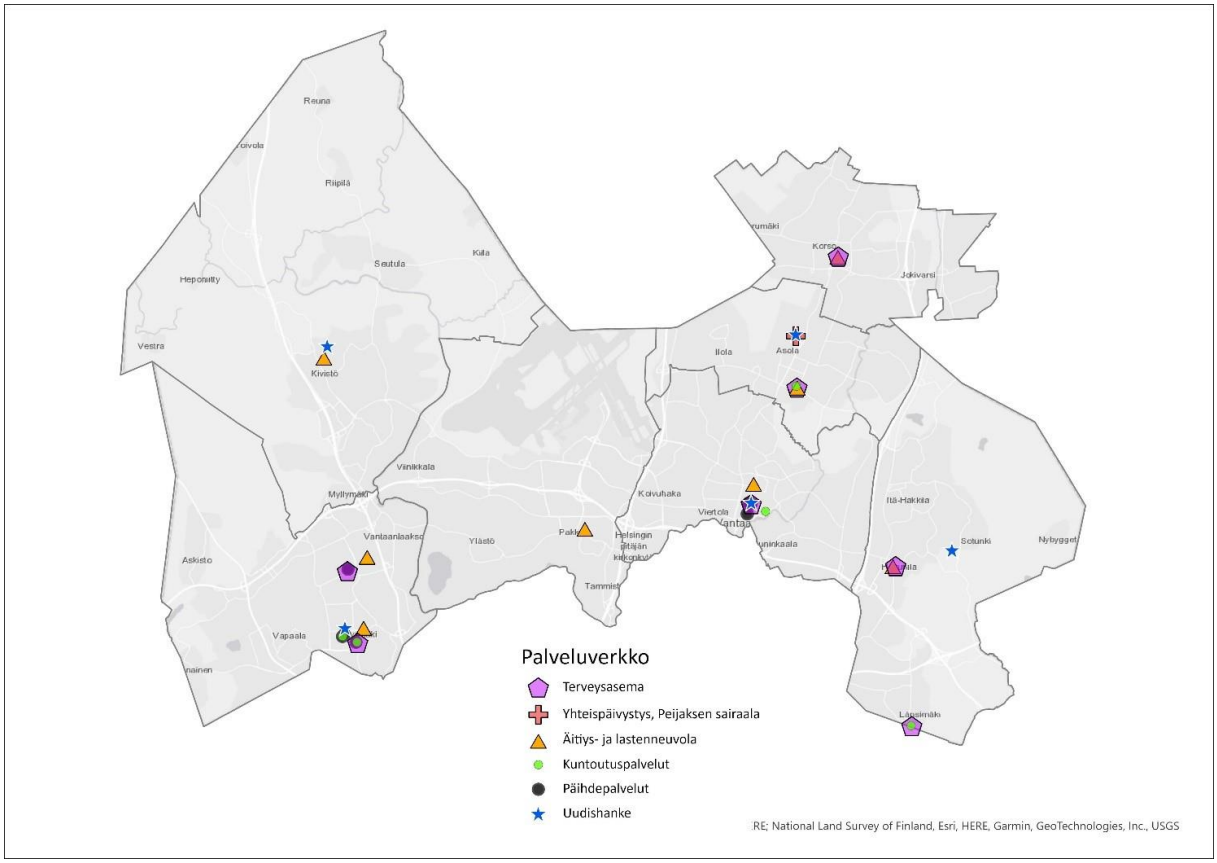
Vantaan voimakas väestönkasvu ja väestön ikääntyminen vaikuttavat merkittävästi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristöön. Väestönkasvu painottuu eri tavoin kaupungin eri osiin ja aiheuttaa siten paineita myös toimitiloille ja niiden riittävyydelle ja ikääntyneiden asumispalvelujen lisäämiselle. Palveluverkon pitkän aikavälin suunnitteluun vaikuttaa väestökehityksen ohella palvelutarpeen muutokset, tilojen kunto ja toimivuus sekä uusien palvelumuotojen kehittyminen, kuten digitaaliset, liikkuvat ja kotiin vietävät palvelut.

Tikkurilan terveys- ja hyvinvointikeskuksen ja Peijas kampuksen rakentuminen tulevat vaikuttamaan merkittävästi sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkkoon vuosikymmenen loppupuolella. Esimerkiksi valtaosa Tikkurilan alueen sosiaali- ja terveyspalveluista on määrä siirtyä terveys- ja hyvinvointikeskukseen ja sen yhteyteen tulevaan perhekeskukseen rakennuksen valmistuttua. Väestön ikääntyminen luo tarpeita vanhusten asumispalvelujen kehittämiselle ja lisäämiselle. Vantaalle on määrä valmistua kolme noin 200-paikkaista vanhustenkeskusta vuosikymmenen loppuun mennessä Tikkurilan, Hakunilan ja Kivistön suuralueille.

Terveyspalvelut
Terveyspalvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä ehkäistä ja hoitaa sairauksia. Terveyspalvelujen palvelualue järjestää ja tuottaa väestön tarpeen mukaiset, terveydenhuoltolain edellyttämät terveyspalvelut, neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut, lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut, perustason mielenterveyspalveluja sekä perus- ja erityistason päihdepalveluja.

Terveysasemia on Vantaalla seitsemän ja niihin on keskittynyt laajasti erilaisia terveyspalveluja, kuten lääkärin, sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan vastaanotot. Useimmilla terveysasemilla on myös kuntoutuspalveluja ja psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotto. Apuvälinepalvelut on keskitetty Myyrmäen ja Koivukylän terveysasemille. Neuvoloita on kahdeksan ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon toiminnot järjestetään noin 80 oppilaitoksessa. Päihde- ja mielenterveyspalveluja tarjotaan terveysasemien lisäksi päihdepoliklinikoilla, terveysneuvontapisteissä ja päihdevieroitusyksikössä.

Terveyspalvelujen palveluverkkoon vaikuttavia uudishankkeita ovat muun muassa Lännen perhekeskus Myyrmäen suuralueella, Kivistön terveysasema, Tikkurilan terveys- ja hyvinvointikeskus, Hakunilan perhekeskus ja Peijas kampus.

Kartta 17. Sosiaali- ja terveydenhuollon terveyspalvelujen palveluverkko. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

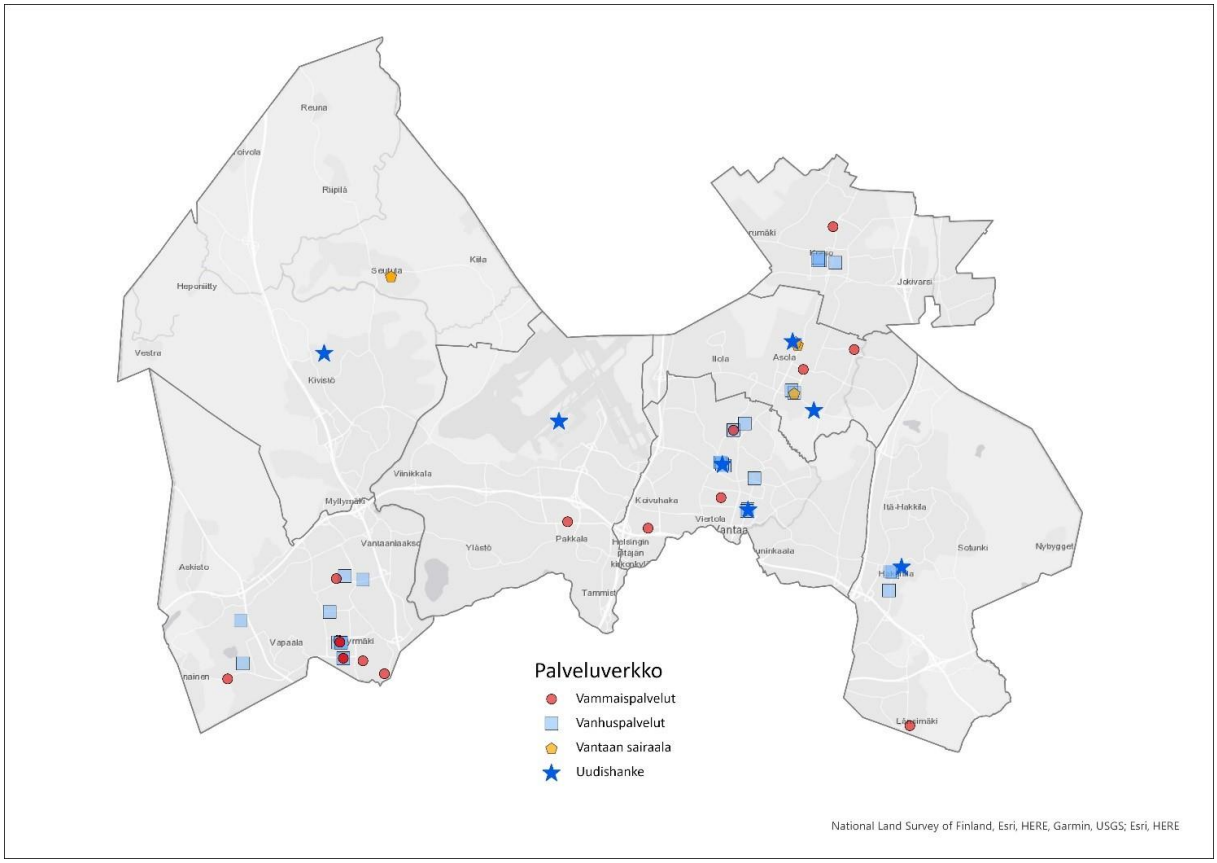
Vanhus- ja vammaispalvelut

Vanhus- ja vammaispalvelujen tavoitteena on osaltaan tukea ja mahdollistaa kuntalaisten mahdollisimman itsenäinen ja toimintakykyinen kotona asuminen. Palvelut järjestetään kaupungin omana toimintana, ostopalveluina, palvelusetelillä ja henkilökohtaisen budjetin avulla.

Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualueen toiminta on organisoitu erityisasumisen, kotona asumisen tuen, ostopalvelujen ja Vantaan sairaalan palveluyksiköihin.

Kotona asumisen tuen palveluyksikön vastuulle kuuluvat asiakasohjaus, kotihoito, vammaisten työ- ja päivätoiminta sekä vanhusten päivätoiminta. Erityisasumisen palveluyksiköissä tuotetaan erilaisia lakisääteisiä asumispalveluja ikääntyneille ja vammaisille. Vantaan sairaalan palveluyksikkö vastaa Vantaan perusterveydenhuollon sairaalatoiminnasta. Palveluyksikköön kuuluu toimipisteitä Katriinan sairaalassa ja Peijaksen sairaalassa.

Vanhus- ja vammaispalvelujen palveluverkkoon vaikuttavia uudishankkeita ovat muun muassa Peijas kampus, Tikkurilan terveys- ja hyvinvointikeskus, uudet vanhustenkeskukset Tikkurilaan, Hakunilaan ja Kivistöön sekä kehitysvammaisten toimintakeskus Itä-Vantaalle. Katriinan sairaalan toiminnot siirtyvät Peijas kampukselle vuosikymmenen loppupuolella uuden vuodeosastorakennuksen valmistuttua.

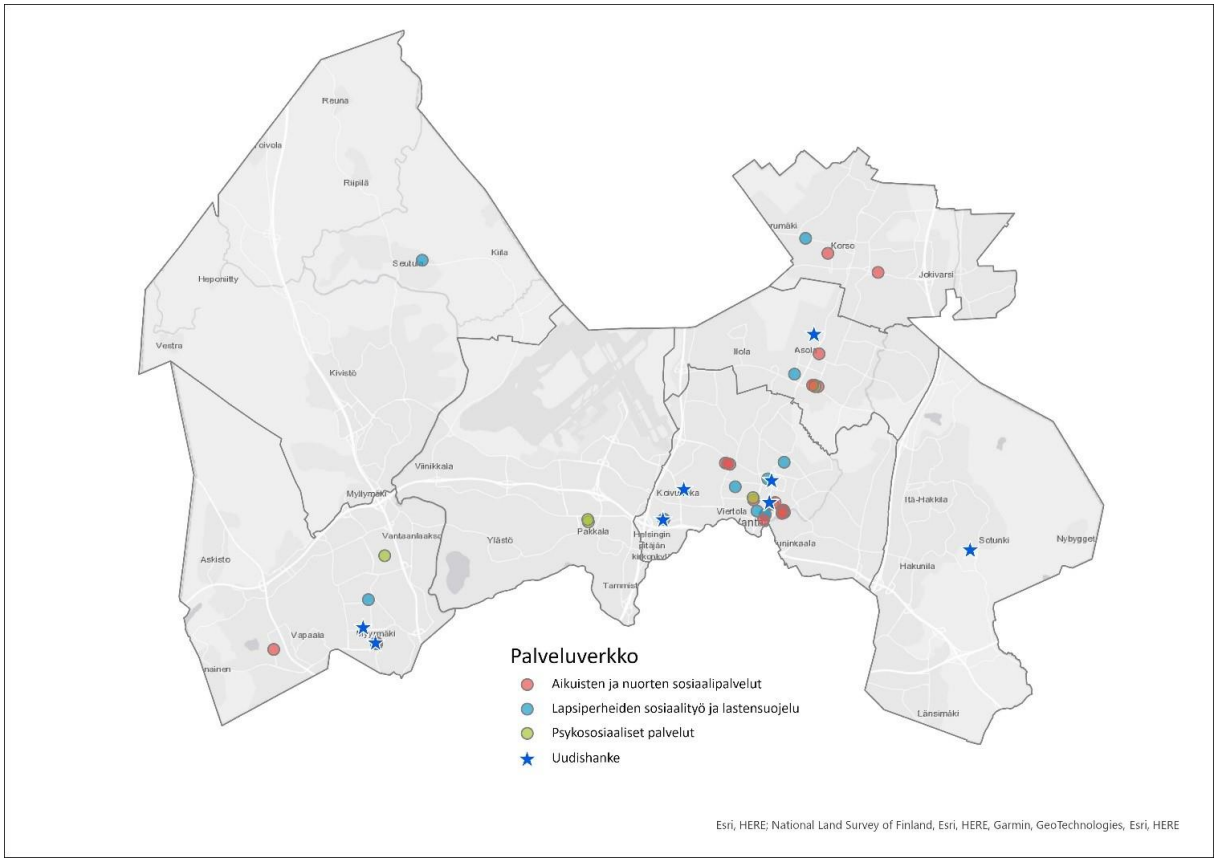

Kartta 18. Sosiaali- ja terveydenhuollon vanhus- ja vammaispalvelujen palveluverkko. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualueen tehtävänä on edistää asukkaiden hyvinvointia järjestämällä lakisääteisiä ennaltaehkäiseviä, tukea antavia ja viimesijaisia sosiaali- ja terveyspalveluja. Palvelualueeseen kuuluu lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun, aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelujen sekä psykososiaalisten palvelujen palveluyksiköt sekä keskitetty laatu-, osto- ja valvontayksikkö. Perhekeskushankkeet tulevat vaikuttamaan vuosikymmenen kuluessa perhe- ja sosiaalipalvelujen palveluverkkoon. Investointisuunnitelmassa 2022–2031 on hankkeena Lännen perhekeskus Myyrmäen alueelle ja Hakunilan perhekeskus. Myös

Tikkurilan terveys- ja hyvinvointikeskuksen yhteyteen on määrä rakentua perhekeskus, jolloin lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja terveyttä edistäviä ja varhaisen tuen, hoidon ja kuntoutuksen palveluja voidaan tarjota samassa toimipaikassa usean erillisen toimipisteen sijaan. Koivukylässä sijaitsevaa lapsiperheiden palvelujen ja avoimen kohtaamispaikan keskittymää kehitetään perhekeskuksen toimipisteeksi toiminnallisesti ja uusin tilaratkaisuin. Hoivatila Vuorikummun laajennus ja Koisonittyhanke ovat niin ikään osa perhe- ja sosiaalipalvelujen palveluverkkoa.

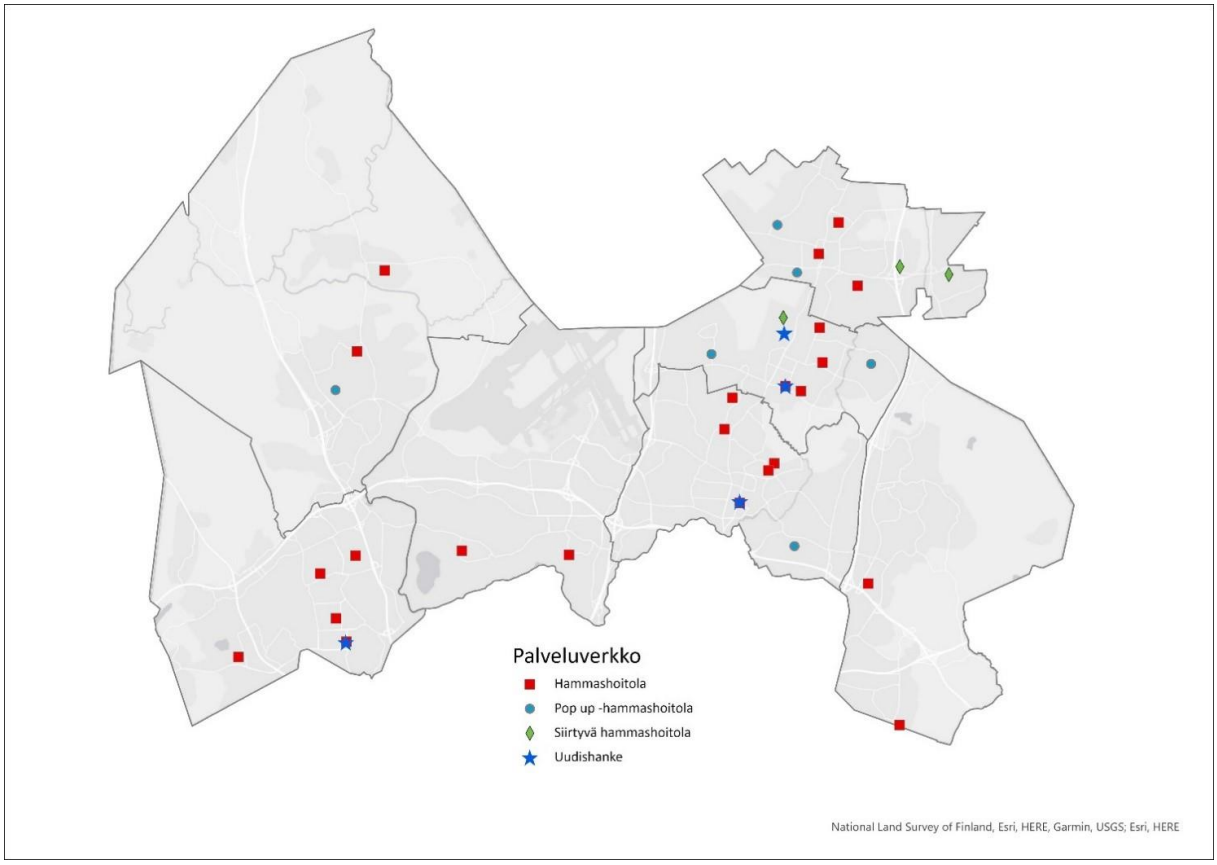

Kartta 19. Sosiaali- ja terveydenhuollon perhe- ja sosiaalipalvelujen palveluverkko. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollon palvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten suun terveyttä ja hyvinvointia ennalta ehkäisemällä ja sairauksia hoitamalla sekä toimintakykyä parantavilla kuntoutustoimenpiteillä. Suun terveydenhuollon organisaatio muodostuu viidestä palveluyksiköstä; erikoishoito, Länsi-Vantaa, Itä-Vantaa, hoitotyö ja palveluohjaus.

Suun terveydenhuollon palveluverkko muodostuu 23 hammashoitolasta, kahdesta kiertävästä pop up –hoitolasta ja yhdestä siirtyvästä, eli niin sanotusta autohoitolasta. Suun terveydenhuollon palveluverkkoon vaikuttavia hankkeita ovat muun muassa Tikkurilan terveys- ja hyvinvointikeskus ja Peijas kampus. Lisäksi investointisuunnitelmaan 2022–2031 sisältyy hankkeena muun muassa Lehtikuusen hammashoitolan peruskorjaus, ja Koivukylän sekä Myyrmäen hammashoitoloiden laajennus- ja tilamuutostyöt.

Kartta 20. Sosiaali- ja terveydenhuollon suun terveyden huollon palveluverkko. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

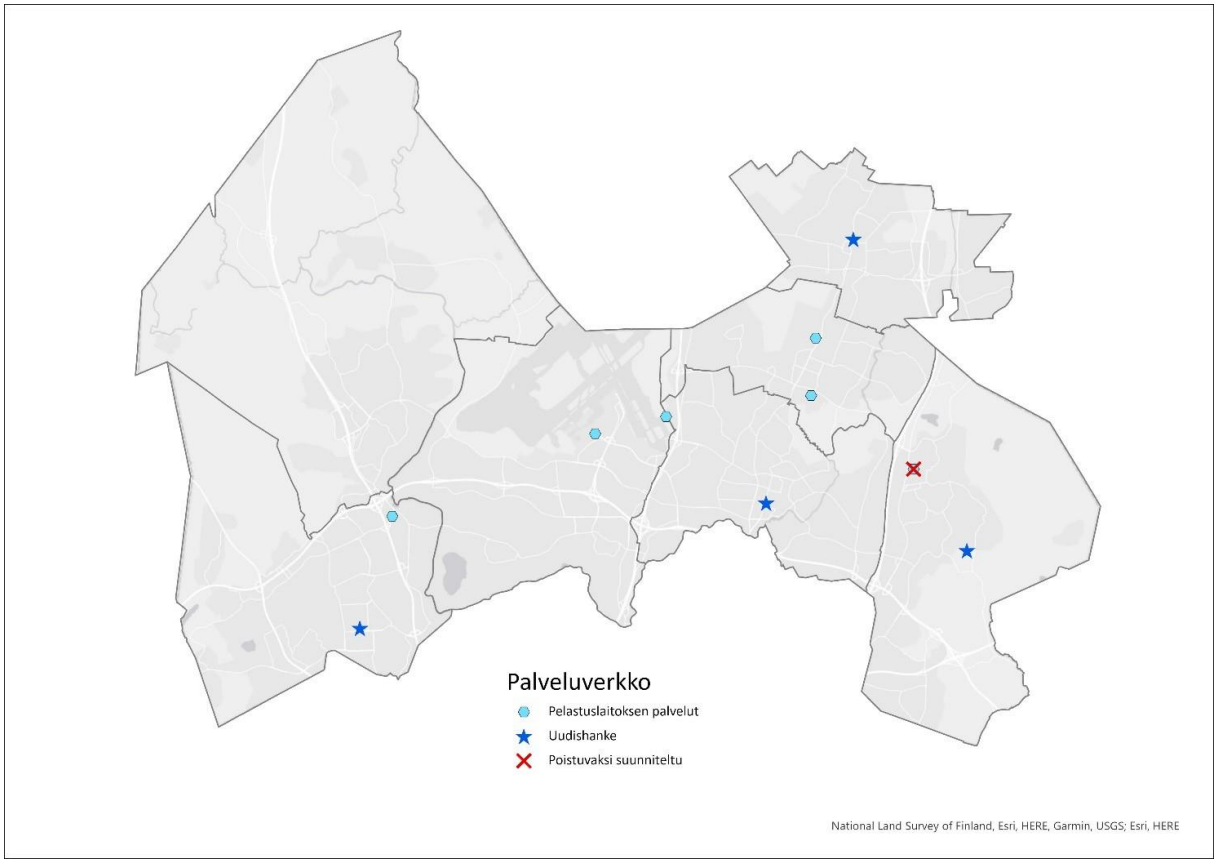
Pelastustoiminnan resurssien eli paloasemaverkoston sijoittamistarpeet määritellään riskianalyysissä. Pelastustoimen alue on jaettu neliökilometrin kokoisiin ruutuihin, jotka luokitellaan riskiluokkiin 1–4. Riskiluokka määräytyy ruudun asukasmäärän, kerrosalan, tapahtuneiden onnettomuuksien ja niiden seurauksien sekä mahdolliset erityisten riskikohteiden perusteella. Riskiluokan 1 ruudut, jotka ovat siis tyypillisesti asukastihentymiä, tulee tavoittaa 6 minuutissa hälytyksestä. Myös ensihoidossa Hus tekee osittain samoihin perusteisiin pohjautuvan tarkastelun, jota käytetään ensihoitoyksiköiden sijoittamiseen.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alue (Vantaa, Kerava, Nurmijärvi, Tuusula, Järvenpää, Pornainen, Hyvinkää ja Mäntsälä) on asukasluvultaan Suomen nopeimmin kasvavaa aluetta, minkä seurauksena riskiluokan 1 alueiden määrä kasvaa jatkuvasti. Kun myös liikennemäärät ovat lisääntyneet merkittävästi, tavoittaa pelastuslaitos onnettomuuskohteet yhä harvemmin 6 minuutin tavoiteajassa. Suurimmat puutteet ovat Vantaalla.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, jäljempänä AVI, lähetti 14.10.2020 selvityspyynnön, jossa se pyysi alueen pelastustoimelta omaa selvitystä ja näkemystä pelastustoiminnan palvelutason riittävyydestä, liittyen ensimmäisen yksikön kiireellisten tehtävien ruutukohtaisiin toimintavalmiusaikojen toteutumiseen sekä selvitystä pelastustoiminnan palvelutasossa esiintyvän huomattavan epäkohdan korjaamiseksi.

Pelastuslaitos valmisteli selvityksen puutteista ja suunnitelman niiden korjaamiseksi. Suunnitelman mukaan Vantaalle rakennetaan vuoden 2026 loppuun mennessä neljä uutta pientä paloasemaa eli valmiusasemaa, joista yksi korvaa nykyiset Itä-Hakkilan toimitilat. Uusilla valmiusasemilla yhdistetään pelastustoiminnan ja ensihoidon tarpeet sekä varmistetaan paikallisen sopimuspalokunnan (VPK) toimintaedellytykset asianmukaisissa tiloissa.

AVI antoi asiasta päätöksensä 21.4.2021, jossa se edellytti korjaamaan pelastustoimen palvelutason pelastuslain edellyttämälle tasolle pelastuslaitoksen tekemän suunnitelman mukaisesti. Pelastuslaitos ja Vantaan kaupunki ovat tämän jälkeen valmistelleet uusien valmiusasemien rakentamista. Koska pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 kunnilta hyvinvointialueille, lopullisen päätöksen rakentamisesta sekä sopimuksen rakennuttajan kanssa tekee Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto kesällä 2022.

Kartta 21. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen palveluverkko. Uudishankkeiden sijainti ei ole tarkka, vaan ne näkyvät kartalla kaupunginosan tai suuralueen keskipisteessä. Uudishankkeet ovat Vantaan kaupungin talousarvion 2022 toimitilainvestointiohjelman mukaisia hankkeita vuosille 2022–2031. Talousarvio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.12.2021.

Kasvupalvelut

Kuntouttava työtoiminta ja sen myötä valmennustalot Luxi, Reeli ja Koutsi tulevat siirtymään hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Liite 3. Vaikuttamistoimielimien kannanotot

Svenska kommitté 11.4.2022

Svenska kommittén beslöt att välja följande fyra gemensamma prioriteringar i planen för servicenätet på stadsnivå 2022–2031

1. Svenskspråkig service ska tas med i planeringsskedet i alla serviceområden.
2. Det ska finnas mera tjänster på svenska inom kultur- och idrottsservicen, dessa tjänster är bristfälliga idag.
3. I Håkansböle storområde ska ett större daghem för svenskspråkiga planeras och en tomt för detta ändamål ska anvisas. (Det finns pengar för det i investeringsbudgeten.)
4. Det ska ordnas tillräckligt många och mångsidiga hobbymöjligheter på svenska främst för barn och unga. Dessutom önskade påverkarorganet tilllägga att svenska kommittén riktar följande fråga till stadsplaneringen: vad kan man göra för att få in svenskspråkig service i planeringsskedet, i synnerhet inom markanvändningen?

Nuorisovaltuusto 25.4.2022, kannanotto

Vantaan nuorisovaltuusto haluaa, että kaupunkitasoisessa palveluverkkosuunnitelmassa 2022–2031 taataan vantaalaisille nuorille oleellisten palveluiden laatu.

Nuorisovaltuusto pitää tärkeänä, että kaikki palvelut ovat saavutettavissa julkisen liikenteen välineillä. Tarkoittaen, että palvelut eivät vain sijaitse julkisen liikenteen reitin varrella vaan matkat ovat kohtuullisen pituisia. Julkisen liikenteen välineiden vaihtoa kesken matkan tulisi myös pystyä minimoimaan. Nimenomaan suorat ja yksinkertaiset julkisen liikenteen yhteydet houkuttelevat käyttämään palveluita. Aidosti toimivat julkiset kulkuyhteydet tarjottuihin palveluihin edistävät myös päästövähennystavoitteita.

Nuorisopalveluiden osalta nuorisovaltuusto toivoo kehitystä. Nuorisotiloja kaivataan paikkoihin, joissa nuoret ovat tottuneet viettämään vapaa-aikaansa kuten ostoskeskusten yhteyteen. Tällöin nuorisotilat olisi helpompi saavuttaa ja nuorisovaltuusto kokee, että tällaiset nuorisotilat tavoittaisivat suuremman kävijämäärän ja tarjoaisivat paremman vapaa-ajanviettopaikan kuin ostoskeskusten liepeillä oleileminen.

Nuorisovaltuusto kaipaa myös ratkaisuja koulujen tilanpuutteeseen. Jotta opiskeluympäristöt ovat oppimista tukevia, täytyy tarjotut tilat olla nykypäiväiseen opiskeluun soveltuvia sekä riittävän tilavia. Etenkin vanhempien koulurakennusten tilatarpeet tulee olla tiedossa, ja niiden pohjalta tulee selvittää, onko tiloissa tarvetta kehitykselle. Myös henkilökunnan ja oppilaiden kokemukset tilojen riittävyydestä tulee huomioida. Toiveena on myös, että asuntojen kasvavaan kysyntään vastataan alueellisesti. Palveluverkon suunnittelussa tulee myös ottaa huomioon kestävät toimenpiteet, ja palveluiden toteutuksessa ympäristöystävälliset sekä kestävät toimintatavat.

Vammaisneuvosto 13.4.2022, lausunto

Palveluverkkosuunnitelman valmistelusta on kerrottu vaikuttamistoimielimille huhti-toukokuun aikana ja tarkoituksena on, että kukin vaikuttamistoimielin muodostaisi suunnitelmasta oman yhteisen kannanottonsa. Nämä kannanotot sisällytetään suunnitelman liitemateriaaliksi. Suunnitelma menee lausunnolle lautakuntiin elokuussa, kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn syys-lokakuussa.

Tällä lausunnolla on tarkoitus tuoda palveluverkkosuunnitelmaan 2022–2031 vammaisneuvosto näkökulmat sekä huomiot tulevaa palveluverkkoa rakentaessa. Lausuntopyyntö on tullut Kaupunginjohdon ja strategian toimialalta ja vammaisneuvosto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto tähän teemaan.

Koska jatkossa koko väestön kannalta olennaisen keskeisiä palveluverkkoja suunnitellaan kahdella eri tasolla, on niiden synkronointi erityisen tärkeää. Taloudellisten ja toiminnallisten synergiaetujen saavuttamiseksi kaupungin ja hyvinvointialueen kiinteä yhteistyö ja vuoropuhelu suunnitelmien valmistelussa on erityisen toivottavaa. Tästä syystä pitäisi myös pyrkiä siihen, että suunnitelmia laadittaisiin myös ajallisesti samanaikaisesti.

Huomioita palveluverkkosuunnitelmasta vuosille 2022–2031
Palveluverkkoa kehittäessä tulee huomioida vammaisten korkea syrjäytymisriski yhteiskunnasta. Vammaisten henkilöiden asema on Suomalaisessa yhteiskunnassa haastava ja rakenteellisen syrjinnän ilmiöitä nousee edelleen kaupungin eri toiminnoissa. Rakenteellisen syrjäytymisen myötä riski yksilön syrjäytymiseen yhteiskunnasta nousee korkeaksi. Palveluverkkosuunnitelma 2022–2031 sen nykyisessä muodossaan on jättänyt huomiotta vammaiset henkilöt ja vammaisia henkilöitä ei mainita.
Vantaan vammaisneuvosto pitää tärkeänä, että palveluverkkosuunnitelmaan vuosille 2022–2031 jalkautetaan YK:n vammaisten henkilöiden sopimuksen sisältö artikloineen. Palveluverkkosuunnitelman kehittämisen tueksi osaksi valmistelua tulee ottaa sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2021 julkaisema kansallinen toimenpideohjelma, jossa on listattuna konkreettisella tasolla eri hallinnon aloille suunnatut tavoitteet ja toimenpiteet, jotka sisältyvät YK:n vammaisten henkilöiden sopimuksen artikloihin.

Koska sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu on siirtymässä 1.1.2023 alkaen uusille hyvinvointialuille, tarkastelee ymmärrettävästä syystä Vantaan kaupungin palveluverkkosuunnitelma 2022–2031 kaupungin muiden toimialojen toimintaa. Palveluverkkoa koskevat toimenpiteet kansallisesta toimenpideohjelmasta:
1. Vammaisten henkilöiden osallisuus (Vammaisyleissopimus 4.3 artikla)
2. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo (Vammaisyleissopimus 5, 6, 7, 12 ja 13 artiklat)
3. Esteettömyys ja saavutettavuus (Vammaisyleissopimus 9 ja 21 artiklat)
4. Turvallisuus ja vaaratilanteet (Vammaisyleissopimus 11 artikla)
5. Liikkuminen (Vammaisyleissopimus 9, 18 ja 20 artiklat)
6. Kulttuuri-, virkistys – ja vapaa-ajan toiminta sekä liikunta (Vammaisyleissopimus 30 artikla)
7. Tietoisuuden ja tietopohjan lisääminen (Vammaisyleissopimus 8 ja 31 artiklat)

Vanhusneuvosto 20.4.2022, lausunto

Palveluverkkosuunnitelman valmistelusta on kerrottu vaikuttamistoimielimille huhti-toukokuun aikana ja tarkoituksena on, että kukin vaikuttamistoimielin muodostaisi suunnitelmasta oman yhteisen kannanottonsa. Nämä kannanotot sisällytetään suunnitelman liitemateriaaliksi. Suunnitelma menee lausunnolle lautakuntiin elokuussa, kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn syys-lokakuussa.

Tällä lausunnolla on tarkoitus tuoda palveluverkkosuunnitelmaan 2022–2031 vanhusneuvoston näkökulmat sekä huomiot tulevaa palveluverkkoa rakentaessa. Lausuntopyyntö on tullut Kaupunginjohdon ja strategian toimialalta ja vanhusneuvosto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto tähän teemaan. Vanhusneuvoston lausuntoa on ollut valmistelemassa vanhusneuvoston jäsenet Marja-Liisa Saares, Risto Pyhältö Ja Varpu Peltonen. Vanhusneuvoston työryhmän työskentelyyn osallistunut myös Vanhusneuvoston koordinaattori Kalle-Pekka Hietala.

Koska jatkossa koko väestön kannalta olennaisen keskeisiä palveluverkkoja suunnitellaan kahdella eri tasolla, on niiden synkronointi erityisen tärkeää. Taloudellisten ja toiminnallisten synergiaetujen saavuttamiseksi kaupungin ja hyvinvointialueen kiinteä yhteistyö ja vuoropuhelu suunnitelmien valmistelussa on erityisen toivottavaa. Tästä syystä pitäisi myös pyrkiä siihen, että suunnitelmia laadittaisiin myös ajallisesti samanaikaisesti.

Huomioita palveluverkkosuunnitelmasta vuosille 2022–2031
Vanhusneuvosto nostaa esille huolena, että ikääntyneiden ihmisten näkökulma ja huomiointi nousee esille ainoastaan kirjastopalvelujen osalta. Suunnitelma jättää merkittävästi ikääntyneen väestön huomiotta esimerkiksi kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä. Palveluverkkosuunnitelma jättää myös huomiotta hyvinvointialueen vastuulle olevien tehtävien huomioinnin ja kuinka hyvinvointialueen sekä kaupungin palveluverkonrakenteet vastaavat yhteisesti erilaisiin ikääntynyttä väestöä koskeviin tulevaisuuden haasteisiin
.
Palveluverkkosuunnitelmassa pitää vanhusneuvoston mielestä huomioida enemmän ikääntyneen väestön merkittävä kasvu Vantaan kaupungin alueella. Ikääntynyt väestön lukumäärän ennustetaan kasvavan vuoteen 2025 mennessä noin 20 000 henkeen nykyisestä 16 000. Ennustekauden loppuun 2045 mennessä 75 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä kasvaa 6,4 prosentista 8,9 prosenttiin. Ikääntyvän väestön määrän kasvaessa myös dementiaa sairastavien määrä kasvaa, mikä merkitsee myös palvelutarpeen määrän kasvua. Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että osana palveluverkkosuunnitelman toimeenpanoa huomioidaan Ympäristöministeriön suositusten mukaisesti muistiystävällisen asuinalueen rakentaminen (Vantaan kaupungin tulee palveluverkkosuunnittelussaan panostaa vahvemmin hyvinvointityön edistämiseen ja pyrkiä ennaltaehkäisemään yhteistyössä tulevan hyvinvointialueen kanssa. Ennaltaehkäisevällä toiminnalla tulee pyrkiä edistämään toimintakyvyn ja terveyden ylläpitämistä, jotta vanhusväestö pystyy mahdollisimman itsenäisesti elämää.

Kaupungin palveluverkkoa suunnitellessa on tärkeää, että toiminnoissa pyrkimyksenä on ikäystävällisyyden edistäminen ja yksinäisyyden ennaltaehkäiseminen ja torjuminen. Koska sosiaali- ja terveyspalveluiden toteuttamisen vastuu siirtyy hyvinvointialueille, Kaupungin vastuu tulee korostumaan entistä merkittävämmin kaupungin muilla toimialoilla. Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että

palveluverkkosuunnitelmassa edistetään myös yhteisöllisyyttä huomioilla kaavoituksessa ja rakennushankkeissa tilaratkaisut kansalaisyhteiskunnan toiminnan edistämiseksi. Ikääntyneen väestön kannalta esimerkiksi eläkeläisjärjestöjen toiminnan tukeminen on merkittävä yksinäisyyttä ennaltaehkäisevä toiminta.

Viimeisenä huomiona vanhusneuvosto nostaa esille palvelujen saatavuuden määrittämisen. Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että palveluverkon suunnittelutyössä määritetään palveluiden läheisyys kodista katsottuna. Palvelujen saavutettavuus nousee ikääntyneen väestön kannalta merkityksellisen, sillä vanhuuden myötä fyysinen toimintakyky alenee ja tämän myötä kynnys nousee korkeammaksi lähteä kauemmaksi palveluiden piiriin.

Keskeisimmät painopisteet palveluverkkojen kehittämisessä ikääntyneiden näkökulmasta

- **Palvelujen läheisyys**

Ikäihmisille tärkeimpien lähipalveluiden (esim. kauppa, apteekki) tulisi sijaita mahdollisimman lähellä kotia, mieluiten kävelymatkan päässä, koska myöhemmällä iällä oman auton käyttö ja jopa julkisen liikenteen käyttö ei ole enää mahdollista. Jo pelkkä päivittäinen kauppamatka on tärkeää terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä, se tarjoaa sekä hyötyliikuntaa että vähentää yksinäisyyttä.

- **Kulkuväylien esteettömyys ja turvallisuus.**

Jalankulkuväylien pitää olla aurattu ja hiekoitettu talvisin, ja niillä pitää voida kulkea rollaattorilla. Väylien varrella pitää olla riittävästi ja lyhyiden välimatkojen päässä kiinteitä levähdyspaikkoja, joihin voi istahtaa vetämään henkeä – myös talvisin.

- **Ikäihmisten liikuntapaikat.**

Isojen urheilupuistojen lisäksi erilaisten sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteiden yhteyteen olisi hyvä saada yli 70-vuotiaille tarkoitettuja pieniä kuntosaleja, joissa ikäihmiset voisivat käydä kuntoilemassa ilman terveydenhuollon lähetettä. Ne voisivat olla kumppanuushankkeita esimerkiksi yksityisten toimijoiden kanssa. Tärkeää on, että tällaiset pienet toimipisteet ovat helposti saavutettavissa ja lähellä.

- **Vanhustenkeskukset palvelemaan myös kotona asuvia ikäihmisiä.**

Hallinnolliset raja-aidat eivät saa muodostua esteeksi toimitilojen järkevälle ja monimuotoiselle käytölle. Tulevien vanhustenkeskusten suunnittelu on yhteistyöhaaste kaupungille, kaavoittajalle sekä hyvinvointialueelle, jotta sote-uudistuksen keskeiset tavoitteet, palvelujen integrointi voisi toteutua. Tulevat vanhustenkeskukset tulee suunnitella niin, että ne palvelevat niissä hoidettavien vanhusten lisäksi kaikkia alueella asuvia ikäihmisiä. Kotona asuvilla ikäihmisillä pitää olla mahdollisuus käydä ruokailemassa vanhustenkeskuksessa, osallistua erilaisiin kerhoihin ja harrastuksiin, kuntosali- ja muihin liikuntaryhmiin jne. Tiloissa olisi hyvä olla kokoontumistiloja järjestöille ja vapaaehtoistyölle.

- **Järjestö- ja asukastilat**

Tällä hetkellä järjestöjen toiminnan kehittämistyön suurin haaste on se, että kokoontumistiloja ei ole riittävästi.

Lopuksi

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että tulevaisuuden palveluverkkoa vantaalla tehdään yhdessä ja näin ollen ikääntynyttä väestöä tulee osallistaa palveluverkon kehittämiseen tulevaisuudessa eri keinoin, joita ovat esimerkiksi työryhmäjäsenyydet, lausuntopyynnöt, kansalaisraadit sekä kuulemistilaisuudet.

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta 4.5.2022

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta käsitteli kokouksessaan 4.5.2022 kaupunkitasoista palveluverkkosuunnitelmaa. Laajempina teemoina esille se nosti esille erityisesti vieraskielisten osallisuuden, kohtaamisen paikat eri ryhmille, oppimisympäristöt, sähköisten palveluiden saavutettavuuden sekä nuorten tarpeet. Neuvottelukunta toi huomioinaan esille seuraavaa: Yleisenä kommenttina palveluverkkosuunnitelmassa tulee huomioida sosiaalinen eriarvoisuus ja segregaation ehkäisy. Vieraskielisyys olisi hyvä huomioida suunnitelman pohjana olevissa väestöennusteissa.

Sähköisten palveluiden suunnittelussa huomioitavaa: digipalvelut lisääntyvät sitä mukaa kun läsnäpalvelut vetäytyvät alueilta ja niitä keskitetään ja se koskee niin kunnallisia kuin valtion palveluita. Sähköiset palvelut eivät avaudu vasta maahan tulleille. On tärkeää huomioida saavutettavuus – toisin sanoen selkokielisyys, erilaiset kieliversiot ja yksinkertainen kirjautuminen. Kaikki eivät kuitenkaan pysty käyttämään edes hyvin toteutettuja digipalveluita, vaan tarvitaan myös läsnäpalveluita.

Koulujen tilasuunnittelussa huomioitavaa: päiväkodeilla ja erityisesti kouluilla on iso merkitys asuinalueilla. Opettamisen ja harrastustilojen tarjoamisen lisäksi niissä tehdään paljon neuvontaa ja ohjataan lähialueen palveluihin. Tilojen täytyy sopia monenlaisiin tarpeisiin. Koulujen nykytrendi on avoimet oppimisympäristöt ja kahden opettajan tilat. Olisi hyvä selvittää enemmän tilojen käyttäjien eli opettajien ja oppilaiden tarpeita ja ottaa heidät huomioon tilojen suunnittelussa. On hyvin tiedossa, että oppilailla on keskittymisvaikeuksia avotiloissa eivätkä ne sovi kaikille, joten tarvitaan enemmän pienopetustiloja, muun muassa S2-opetukseen. On hyvä, että sellaisia on tulossa lisää. Työperäisen maahanmuuton kasvaessa englanninkielisen opetuksen riittävyys tulisi huomioida. Päiväkotien ja koulujen pihoja pitäisi kehittää virikkeellisemmiksi, niin ne toimisivat myös vapaa-ajalla.

Tarvitaan kohtaamisen paikkoja eri tarpeisiin ja ryhmille. On myös vetovoimakysymys, että arkea tukevat palvelut ja harrastukset löytyvät läheltä. Esimerkiksi nuoret eivät halua tai pysty menemään kauas kotoa, joten nuorisotiloja tarvitaan siellä missä nuoret asuvat. Tarvitaan myös paikkoja, missä esimerkiksi kotiäidit voivat kokoontua ja saada tukea kotoutumiseen. Myös ikäihmiset käyttävät muitakin kuin sosiaali- ja terveyspalveluita. Heidän tarpeitaan tulee huomioida monipuolisesti – tarvitaan esim. kerhotiloja ja muita kohtaamisen paikkoja.

Väestöennusteen perusteella nuorten (13–18-vuotiaat) määrä kasvaa. Tällöin voi olettaa, että myös **nuorten palvelutarve kasvaa**. Onko se huomioitu palveluverkkosuunnitelmassa - tuleeko lisää palveluita ja resurssia jo olemassa oleville nuorisopalveluille? Tällä hetkellä nuortenkeskus Nupin palveluihin on pitkä jono, vaikka kaupunki on resursoinut jalkautuvaan nuorisotyöhön ja koulu- ja oppilaitosnuorisotyöhön.

Vaikuttamisesta on tehtävä helpompaa ja kuntalaiset on osallistettava palveluiden suunnitteluun nykyistä laajemmin. Osallistuva Vantaa -kanavat pitää saada paremmin näkyviin, sillä nyt ne ovat huonosti tunnettuja. Palveluverkkosuunnitelmaan liittyvä kysely pitäisi toteuttaa siten, että siihen saataisiin vastauksia laajemmin ja edustavammin eri väestöryhmiltä mukaan lukien eri-ikäiset ja eri sosioekonomisia taustoja edustavat vieraskieliset. Siinä voitaisiin hyödyntää esim. järjestöjen apua ja verkostoja. Ylipäänsä järjestöjen ääni pitää saada paremmin kuuluviin. Lapsia voitaisiin kuulla kouluissa ja maahanmuuttajataustaisia heidän omissa yhteisöissään.

Lähteitä

Asuntorakentamisennuste 2021. Kaupunkiympäristön toimiala, kiinteistöt ja asuminen yksikkö. MATTI-järjestelmän tiedot, Vantaan kaupunki 2021.

Innovaatioiden Vantaa, Vantaan kaupunkistrategia 2022–2025. Kv 31.1.2022 § 5.

Kuntalaispalveluiden asukastilaohjelma 2015, Yleisjaosto 13.4.2015 § 39 https://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/fileshow?doctype=3&docid=614564&version=1

Resurssiviisauden tiekartta. Kaupunginvaltuusto 28.2.2022 § 8.

Seudullinen palvelukartta, toimipisterekisteri (tilanne 31.12.2021, poikkileikkausaineisto) https://www.hel.fi/palvelukarttaws/restpages/

Tikkurilan urheilupuiston kehittämisen yleissuunnitelma, kaupunkisuunnittelulautakunta 25.5.2021 § 7, tekninen lautakunta 5.5.2021 § 8, vapaa-ajan lautakunta 20.4.2021 § 17
Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvitys 2021 (9.3.2021). Kaupunginhallitus 25.4.2021 § 34.

Ulkoilureittien tavoitesuunnitelma. Petra Tammisto. Kadut ja puistot, Kaupunkiympäristön toimiala, Vantaan kaupunki 03/2021. http://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/fileshow?doctype=3&docid=2318408&version=1

Vantaan kaupunginmuseon kokoelmapoliittinen ohjelma Kaupunkikulttuurilautakunta 25.1.2022 § 10

Vantaan kaupunkitilaohje https://vantaankaupunkitilaohje.fi/

Vantaan kirjastopoliittiset linjaukset vuoteen 2030, Vapaa-ajan lautakunta 16.2.2021 § 21

Vantaan kulttuurilinjaukset 2021–2030, Vapaa-ajan lautakunta 16.3.2021 § 8, https://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/fileshow?doctype=3&docid=2157465&version=1
Vantaan kulttuurilinjaukset 2021–2030, Vapaa-ajan lautakunta 16.3.2021 § 8.

Vantaan liikuntahalliselvitys 2020. Liikuntapalvelut. Vantaan kaupunki.

Vantaan liikuntapaikkasuunnitelma 2018–2022, Vapaa-ajan lautakunta 16.1.2018 § 16 / Vantaan liikuntapaikkasuunnitelma 2009–2025, kaupunginhallitus 16.3.2009 § 18
Vantaan liikuntapoliittiset linjaukset 2030, Vapaa-ajan lautakunta 19.1.2021 § 21.

Vantaan päiväkotikonsepti. Vantaan kaupunki, Sivistysvirasto-varhaiskasvatus / Tilakeskus. 18.4.2019.

Vantaan taidemuseo ARTSIn kokoelmapoliittinen ohjelma Kaupunkikulttuurilautakunta 25.1.2022 § 10

Vantaan tuotantokeittiöiden laajentaminen aluekeittiöiksi. Konsulttiselvitys 18.10.2021 Vantaan kaupungin hankintakeskukselle. Ammattikeittiöiden suunnittelutoimisto Design Lime Oy. Merja Salminen, Lea Timonen Design Lime Oy.

Vantaan vesiliikunnan olosuhdeselvitys 2017. Liikuntapalvelut. Vantaan kaupunki.

Vantaan väestöennuste 2021. Koko kaupungin ennuste 2022–2045, osa-alueittainen ennuste 2022–2031. Vantaan kaupunki, Strategia ja tutkimus. Minna Mänty ja Juhani Riihelä. Tietopalvelu A1: 2021.
Vastuullinen Vantaa kuuluu kaikille. YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutuminen Vantaalla 2021.

Vantaan yleiskaava 2020, kaupunginvaltuusto 25.1.2021 § 14

Yleisten kirjastojen laatusuositus; Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2010:20. http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-485-956-1

Vantaa
Vanda

VANTAAN KAUPUNKITASOINEN PALVELUVERKKOSUUNNITELMA 2022 – 2031, LIITTEET

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 12 §

VASTAA KYSELYYN JA KERRO MEILLE AJATUKSESI KAUPUNGIN PALVELUPISTEIDEN SAAVUTETTAVUUDESTA!

Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman päivitys on käynnissä. Suunnitelmassa esitetään tavoitteet kaupungin palveluverkkojen kehittämiseksi vuosina 2022–2031. Kertomalla mielipiteesi palvelujen saavutettavuudesta voit vaikuttaa palveluverkon kehittämiseen.

Tässä kyselyssä saavutettavuudella tarkoitetaan helppoa palvelun luokse pääsemistä. Voit arvioida esimerkiksi päiväkodin, terveysaseman, koulun tai leikkipuiston saavutettavuutta omasta näkökulmastasi.

Kerro meille myös, mitä kaupungin palveluja haluaisit käyttää sähköisesti. Millaisiin palveluihin toivot esimerkiksi sähköistä asiointimahdollisuutta, etävastaanottoa tai chat-asiointia?

Kyselyyn vastataan anonyymisti. Kyselyaineisto julkaistaan myös avoimena datana, mutta aineistoa muokataan siten, ettei yksittäistä vastaajaa voi tunnistaa.

Kysely on auki 14.1.-18.2.2022. Kysely jakautuu usealle sivulle, ja siihen vastaamiseen menee noin 15 minuuttia.

Lisätietoja kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman 2022–2031 päivittämisestä antaa erityisasiantuntija Kirsi Vaten Vantaan kaupungilta (etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh. 0407030535)

Päiväkodit ja koulut

Arvioi vain niitä palveluja, joita sinä tai joku perheenjäsenesi on käyttänyt viimeisen 4 vuoden aikana.

Saavutettavuudella tarkoitetaan tässä helppoa palvelun luokse pääsemistä.

Ovatko kaupungin palvelut hyvin saavutettavissa? Laita ruksi niiden palvelujen kohdalle, joiden saavutettavuus on mielestäsi hyvä.

- [ ] Suomenkielinen varhaiskasvatus (mm. varhaiskasvatus, esiopetus, kerhot, asukaspuistot)
- [ ] Ruotsinkielinen varhaiskasvatus (mm. varhaiskasvatus, esiopetus, kerhot, asukaspuistot)
- [ ] Suomenkielinen perusopetus
- [ ] Ruotsinkielinen perusopetus
- [ ] Lukio
- [ ] Varian ammatillinen koulutus

Laita ruksi niiden palvelujen kohdalle, joiden saavutettavuudessa on mielestäsi parannettavaa.

- [ ] Suomenkielinen varhaiskasvatus (mm. varhaiskasvatus, esiopetus, kerhot, asukaspuistot)
- [ ] Ruotsinkielinen varhaiskasvatus (mm. varhaiskasvatus, esiopetus, kerhot, asukaspuistot)
- [ ] Suomenkielinen perusopetus
- [ ] Ruotsinkielinen perusopetus
- [ ] Lukio
- [ ] Varian ammatillinen koulutus

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa? (Nimeä palvelu, jonka saavutettavuutta tulisi parantaa ja esitä parannusehdotus)

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi? (Nimeä palvelu ja esitä parannusehdotus)

Minkä palvelun saavutettavuutta pitäisi parantaa (valitse tärkein)?

- ◯ Suomenkielinen varhaiskasvatus (mm. varhaiskasvatus, esiopetus, kerhot, asukaspuistot)
- ◯ Ruotsinkielinen varhaiskasvatus (mm. varhaiskasvatus, esiopetus, kerhot, asukaspuistot)
- ◯ Suomenkielinen perusopetus
- ◯ Ruotsinkielinen perusopetus
- ◯ Lukio
- ◯ Varian ammatillinen koulutus

Vapaa-ajan ja kulttuurin palvelut

Arvioi vain niitä palveluja, joita sinä tai joku perheenjäsenesi on käyttänyt viimeisen 4 vuoden aikana.

Saavutettavuudella tarkoitetaan tässä helppoa palvelun luokse pääsemistä.

Ovatko kaupungin palvelut hyvin saavutettavissa? Laita ruksi niiden palvelujen kohdalle, joiden saavutettavuus on mielestäsi hyvä.

- [ ] Kirjastot
- [ ] Asukastilat
- [ ] Nuorisotilat
- [ ] Nuorten työpajat
- [ ] Aikuisopistot
- [ ] Vantaan musiikkiopisto
- [ ] Vantaan kuvataidekoulu
- [ ] Kaupunginmuseo
- [ ] Taidemuseot (Artsi, Galleria K)
- [ ] Kulttuuritalot (Martinus, Lumosali)
- [ ] Lastenkulttuuripalvelut (Pessi, Toteemi)

Laita ruksi niiden palvelujen kohdalle, joiden saavutettavuudessa on mielestäsi parannettavaa.

- [ ] Kirjastot
- [ ] Asukastilat
- [ ] Nuorisotilat
- [ ] Nuorten työpajat
- [ ] Aikuisopistot
- [ ] Vantaan musiikkiopisto
- [ ] Vantaan kuvataidekoulu
- [ ] Kaupunginmuseo
- [ ] Taidemuseot (Artsi, Galleria K)
- [ ] Kulttuuritalot (Martinus, Lumosali)
- [ ] Lastenkulttuuripalvelut (Pessi, Toteemi)

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa? (Nimeä palvelu, jonka saavutettavuutta tulisi parantaa ja esitä parannusehdotus)

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi? (Nimeä palvelu ja esitä parannusehdotus)

Minkä palvelun saavutettavuutta pitäisi parantaa (valitse tärkein)?

- ◯ Kirjastot
- ◯ Asukastilat
- ◯ Nuorisotilat
- ◯ Nuorten työpajat
- ◯ Aikuisopistot
- ◯ Vantaan musiikkiopisto
- ◯ Vantaan kuvataidekoulu
- ◯ Kaupunginmuseo
- ◯ Taidemuseot (Artsi, Galleria K)
- ◯ Kulttuuritalot (Martinus, Lumosali)
- ◯ Lastenkulttuuripalvelut (Pessi, Toteemi)

Liikunta ja ulkoilu

Arvioi vain niitä palveluja, joita sinä tai joku perheenjäsenesi on käyttänyt viimeisen 4 vuoden aikana.

Saavutettavuudella tarkoitetaan tässä helppoa palvelun luokse pääsemistä.

Ovatko kaupungin palvelut hyvin saavutettavissa? Laita ruksi niiden palvelujen kohdalle, joiden saavutettavuus on mielestäsi hyvä.

- [ ] Lähiliikuntapaikat (mm. monitoimikentät, kuntoilulaitteet)
- [ ] Kuntoradat
- [ ] Kuntoportaat
- [ ] Hiihtoladut
- [ ] Luistelualueet/tekojäät
- [ ] Pallokentät
- [ ] Tenniskentät
- [ ] Skeittipaikat
- [ ] Frisbeegolfradat
- [ ] Liikuntasalit
- [ ] Palloiluhallit
- [ ] Jalkapallohallit
- [ ] Uimahallit
- [ ] Uimapaikat/uimarannat
- [ ] Jäähallit
- [ ] Ulkoilu- ja retkeilyreitit
- [ ] Kuusijärvi
- [ ] Sipoonkorpi
- [ ] Petikon luontovirkistysalue

Laita ruksi niiden palvelujen kohdalle, joiden saavutettavuudessa on mielestäsi parannettavaa.

- [ ] Lähiliikuntapaikat (mm. monitoimikentät, kuntoilulaitteet)
- [ ] Kuntoradat
- [ ] Kuntoportaat
- [ ] Hiihtoladut
- [ ] Luistelualueet/tekojäät
- [ ] Pallokentät
- [ ] Tenniskentät
- [ ] Skeittipaikat
- [ ] Frisbeegolfradat
- [ ] Liikuntasalit
- [ ] Palloiluhallit
- [ ] Jalkapallohallit

- [ ] Uimahallit
- [ ] Uimapaikat/uimarannat
- [ ] Jäähallit
- [ ] Ulkoilu- ja retkeilyreitit
- [ ] Kuusijärvi
- [ ] Sipoonkorpi
- [ ] Petikon luontovirkistysalue

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa? (Nimeä palvelu, jonka saavutettavuutta tulisi parantaa ja esitä parannusehdotus)

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi? (Nimeä palvelu ja esitä parannusehdotus)

Minkä palvelun saavutettavuutta pitäisi parantaa (valitse tärkein)?

- ◯ Lähiliikuntapaikat (mm. monitoimikentät, kuntoilulaitteet)
- ◯ Kuntoradat
- ◯ Kuntoportaat
- ◯ Hiihtoladut
- ◯ Luistelualueet/tekojäät
- ◯ Pallokentät
- ◯ Tenniskentät
- ◯ Skeittipaikat
- ◯ Frisbeegolfradat
- ◯ Liikuntasalit
- ◯ Palloiluhallit
- ◯ Jalkapallohallit
- ◯ Uimahallit
- ◯ Uimapaikat/uimarannat
- ◯ Jäähallit
- ◯ Ulkoilu- ja retkeilyreitit
- ◯ Kuusijärvi
- ◯ Sipoonkorpi
- ◯ Petikon luontovirkistysalue

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Arvioi vain niitä palveluja, joita sinä tai joku perheenjäsenesi on käyttänyt viimeisen 4 vuoden aikana.

Saavutettavuudella tarkoitetaan tässä helppoa palvelun luokse pääsemistä.

Ovatko kaupungin palvelut hyvin saavutettavissa? Laita ruksi niiden palvelujen kohdalle, joiden saavutettavuus on mielestäsi hyvä.

- [ ] Terveysasemat
- [ ] Kuntoutuspalvelut (fysio-, puhe-, toiminta- ja ravitsemusterapia ja apuvälinepalvelut)
- [ ] Perusterveydenhuollon mielenterveyspalvelut
- [ ] Äitiys- ja lastenneuvolat
- [ ] Lapsiperheiden palvelut (perheneuvola, perhekoutsit, lapsiperheiden kotipalvelu, lasten psykologipalvelut)
- [ ] Nuorten palveluneuvonta (Nuortenkeskus Nuppi)
- [ ] Aikuisten sosiaalipalvelut ja -neuvonta
- [ ] Aikuisten päihdepalvelut
- [ ] Suun terveydenhuolto (hammashuolto)
- [ ] Koululaisten hammashuolto
- [ ] Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
- [ ] Kuraattori- ja psykologipalvelut (esiopetus, perusopetus ja toinen aste)
- [ ] Seniorineuvonta
- [ ] Vammaisneuvonta

Laita ruksi niiden palvelujen kohdalle, joiden saavutettavuudessa on mielestäsi parannettavaa.

- [ ] Terveysasemat
- [ ] Kuntoutuspalvelut (fysio-, puhe-, toiminta- ja ravitsemusterapia ja apuvälinepalvelut)
- [ ] Perusterveydenhuollon mielenterveyspalvelut
- [ ] Äitiys- ja lastenneuvolat
- [ ] Lapsiperheiden palvelut (perheneuvola, perhekoutsit, lapsiperheiden kotipalvelu, lasten psykologipalvelut)
- [ ] Nuorten palveluneuvonta (Nuortenkeskus Nuppi)
- [ ] Aikuisten sosiaalipalvelut ja -neuvonta
- [ ] Aikuisten päihdepalvelut
- [ ] Suun terveydenhuolto (hammashuolto)
- [ ] Koululaisten hammashuolto
- [ ] Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
- [ ] Kuraattori- ja psykologipalvelut (esiopetus, perusopetus ja toinen aste)
- [ ] Seniorineuvonta
- [ ] Vammaisneuvonta

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa? (Nimeä palvelu, jonka saavutettavuutta tulisi parantaa ja esitä parannusehdotus)

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi? (Nimeä palvelu ja esitä parannusehdotus)

Minkä palvelun saavutettavuutta pitäisi parantaa (valitse tärkein)?

- ◯ Terveysasemat
- ◯ Kuntoutuspalvelut (fysio-, puhe-, toiminta- ja ravitsemusterapia ja apuvälinepalvelut)
- ◯ Perusterveydenhuollon mielenterveyspalvelut
- ◯ Äitiys- ja lastenneuvolat
- ◯ Lapsiperheiden palvelut (perheneuvola, perhekoutsit, lapsiperheiden kotipalvelu, lasten psykologipalvelut)
- ◯ Nuorten palveluneuvonta (Nuortenkeskus Nuppi)
- ◯ Aikuisten sosiaalipalvelut ja -neuvonta
- ◯ Aikuisten päihdepalvelut
- ◯ Suun terveydenhuolto (hammashuolto)
- ◯ Koululaisten hammashuolto
- ◯ Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
- ◯ Kuraattori- ja psykologipalvelut (esiopetus, perusopetus ja toinen aste)
- ◯ Seniorineuvonta
- ◯ Vammaisneuvonta

Työllisyyspalvelut

Arvioi vain niitä palveluja, joita sinä tai joku perheenjäsenesi on käyttänyt viimeisen 4 vuoden aikana.

Saavutettavuudella tarkoitetaan tässä helppoa palvelun luokse pääsemistä.

Ovatko kaupungin palvelut hyvin saavutettavissa? Laita ruksi niiden palvelujen kohdalle, joiden saavutettavuus on mielestäsi hyvä.

- [ ] TYP – työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu
- [ ] Nuorten Ohjaamo
- [ ] Kuntouttava työtoiminta (Valmennustalot Koutsi, Luxi, Reeli)
- [ ] Vantaan työllisyyspalvelut (Tikkurila)
- [ ] Vantaan osaamiskeskus (Tikkurila)

Laita ruksi niiden palvelujen kohdalle, joiden saavutettavuudessa on mielestäsi parannettavaa.

- [ ] TYP – työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu
- [ ] Nuorten Ohjaamo
- [ ] Kuntouttava työtoiminta (Valmennustalot Koutsi, Luxi, Reeli)
- [ ] Vantaan työllisyyspalvelut (Tikkurila)
- [ ] Vantaan osaamiskeskus (Tikkurila)

Miten palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa? (Nimeä palvelu, jonka saavutettavuutta tulisi parantaa ja esitä parannusehdotus)

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi? (Nimeä palvelu ja esitä parannusehdotus)

Minkä palvelun saavutettavuutta pitäisi parantaa (valitse tärkein)?

- ◯ TYP – työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu
- ◯ Nuorten Ohjaamo
- ◯ Kuntouttava työtoiminta (Valmennustalot Koutsi, Luxi, Reeli)
- ◯ Vantaan työllisyyspalvelut (Tikkurila)
- ◯ Vantaan osaamiskeskus (Tikkurila)

Muut kaupungin palvelut

Arvioi vain niitä palveluja, joita sinä tai joku perheenjäsenesi on käyttänyt viimeisen 4 vuoden aikana.

Saavutettavuudella tarkoitetaan tässä helppoa palvelun luokse pääsemistä.

Ovatko kaupungin palvelut hyvin saavutettavissa? Laita ruksi niiden palvelujen kohdalle, joiden saavutettavuus on mielestäsi hyvä.

- [ ] Vantaa-Info (Tikkurilan Dixi, Myyrmäkitalo, Korson Lumo)
- [ ] YritysVantaa (aloittavan yrittäjän neuvontapalvelut)
- [ ] Kaupungin eläinlääkärin vastaanotto (Pakkala)
- [ ] Joukkoliikenne
- [ ] Liityntäpysäköinti
- [ ] Lähimetsät ja puistot
- [ ] Torit (Myyrmäki ja Tikkurila)
- [ ] Leikkipaikat
- [ ] Koira-aitaukset
- [ ] Matonpesupaikat
- [ ] Kaupunkipyörät

Laita ruksi niiden palvelujen kohdalle, joiden saavutettavuudessa on mielestäsi parannettavaa.

- [ ] Vantaa-Info (Tikkurilan Dixi, Myyrmäkitalo, Korson Lumo)
- [ ] YritysVantaa (aloittavan yrittäjän neuvontapalvelut)
- [ ] Kaupungin eläinlääkärin vastaanotto (Pakkala)
- [ ] Joukkoliikenne
- [ ] Liityntäpysäköinti
- [ ] Lähimetsät ja puistot
- [ ] Torit (Myyrmäki ja Tikkurila)
- [ ] Leikkipaikat
- [ ] Koira-aitaukset
- [ ] Matonpesupaikat
- [ ] Kaupunkipyörät

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa? (Nimeä palvelu, jonka saavutettavuutta tulisi parantaa ja esitä parannusehdotus)

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi? (Nimeä palvelu ja esitä parannusehdotus)

Minkä palvelun saavutettavuutta pitäisi parantaa (valitse tärkein)?

- ◯ Vantaa-Info (Tikkurilan Dixi, Myyrmäkitalo, Korson Lumo)
- ◯ YritysVantaa (aloittavan yrittäjän neuvontapalvelut)
- ◯ Kaupungin eläinlääkärin vastaanotto (Pakkala)
- ◯ Joukkoliikenne
- ◯ Liityntäpysäköinti
- ◯ Lähimetsät ja puistot
- ◯ Torit (Myyrmäki ja Tikkurila)
- ◯ Leikkipaikat
- ◯ Koira-aitaukset
- ◯ Matonpesupaikat
- ◯ Kaupunkipyörät

Sähköiset asiointitavat

Kerro meille mitä kaupungin palveluja haluaisit käyttää sähköisesti (sähköinen asiointi, etäpalvelut/etävastaanotto, chat)?

Mitä asioita haluaisit jatkossa hoitaa kaupungin kanssa sähköisen asioinnin välityksellä? (kirjautuminen palveluun tapahtuisi esim. pankkitunnuksilla)

Mitä asioita haluaisit jatkossa hoitaa kaupungin kanssa etäpalveluna/etävastaanotolla?

Missä kaupungin palveluissa mielestäsi pitäisi olla myös chat-mahdollisuus?

Taustatiedot

Mikä on asuinkuntasi?

- ◯ Vantaa
- ◯ Helsinki
- ◯ Espoo
- ◯ Kerava
- ◯ Tuusula
- ◯ Sipoo
- ◯ Nurmijärvi
- ◯ Joku muu

Jos asut Vantaalla, niin millä suuralueella?

- ◯ Myyrmäki (Askisto, Petikko, Varisto, Hämeenkylä, Pähkinärinne, Hämevaara, Linnainen, Kaivoksela, Vantaanlaakso, Martinlaakso, Myyrmäki, Vapaala, Rajatorppa)
- ◯ Kivistö (Kivistö, Keimolanmäki, Keimola, Lapinkylä, Luhtaanmäki, Vestra, Myllymäki, Vehkala, Piispankylä, Seutula, Riipilä, Kiila)
- ◯ Aviapolis (Pakkala, Kartanonkoski, Tammisto, Veromies, Viinikkala, Ylästö)
- ◯ Tikkurila (Helsingin pitäjän kirkonkylä, Hiekkaharju, Jokiniemi, Koivuhaka, Kuninkaala, Hakkila, Ruskeasanta, Simonkylä, Tikkurila, Viertola)
- ◯ Koivukylä (Asola, Havukoski, Ilola, Koivukylä, Leinelä, Päiväkumpu, Rekola)
- ◯ Korso (Korso, Kulomäki, Leppäkorpi, Metsola, Mikkola, Matari, Nikinmäki, Jokivarsi, Vallinoja, Vierumäki)
- ◯ Hakunila (Hakunila, Itä-Hakkila, Kuninkaanmäki, Länsimäki, Länsisalmi, Ojanko, Rajakylä, Sotunki, Vaarala)
- ◯ En asu Vantaalla

Jos asut Vantaalla, niin kuinka kauan olet asunut täällä?

- ◯ Alle vuoden
- ◯ 1-10 vuotta
- ◯ Yli 10 vuotta

Sukupuoli

- ◯ Nainen
- ◯ Mies
- ◯ Jokin muu

Mikä on ikäsi?

- ◯ Alle 25
- ◯ 25-39
- ◯ 40-54
- ◯ 55-64
- ◯ 65+

Mikä on nykyinen perhemuotosi?

- ◯ Yksin asuva
- ◯ Pariskunta
- ◯ Yhden huoltajan lapsiperhe
- ◯ Kahden huoltajan lapsiperhe
- ◯ Asun vanhempieni kanssa
- ◯ Muu

Jos taloudessanne asuu lapsia, minkä ikäisiä he ovat? (Voit valita useamman ikäryhmän)

0-6	◯
7-12	◯
13-15	◯
16-17	◯
18+	◯

Onko taloudessanne auto?

- ◯ Ei
- ◯ 1 auto
- ◯ 2 autoa tai useampia

Mitä kulkuvälinettä käytät pääasiallisesti eri matkoihin liikkuessasi lähiseudulla?

	Joukkoliikenne	Auto	Polkupyörä	Kävely	Muu
Opiskelu- tai työmatkat	◯	◯	◯	◯	◯
Harrastus- ja vapaa-ajanmatkat	◯	◯	◯	◯	◯
Ostos- ja asiointimatkat	◯	◯	◯	◯	◯

Ovatko tarvitsemasi palvelut saavutettavissa julkisella kulkuvälineellä, pyörällä tai kävellen?

- ◯ Kyllä
- ◯ Ei

Mitä et saavuta julkisella kulkuvälineellä, pyörällä tai kävellen?

Lyhteiden selitteet:

Toimiala

KASO	Kasvatuksen ja oppimisen toimiala
SOTE	Sosiaali- ja terveystoimen toimiala
KAKU	Kaupunkikulttuurin toimiala
MUU	Kaupunkiympäristön toimiala

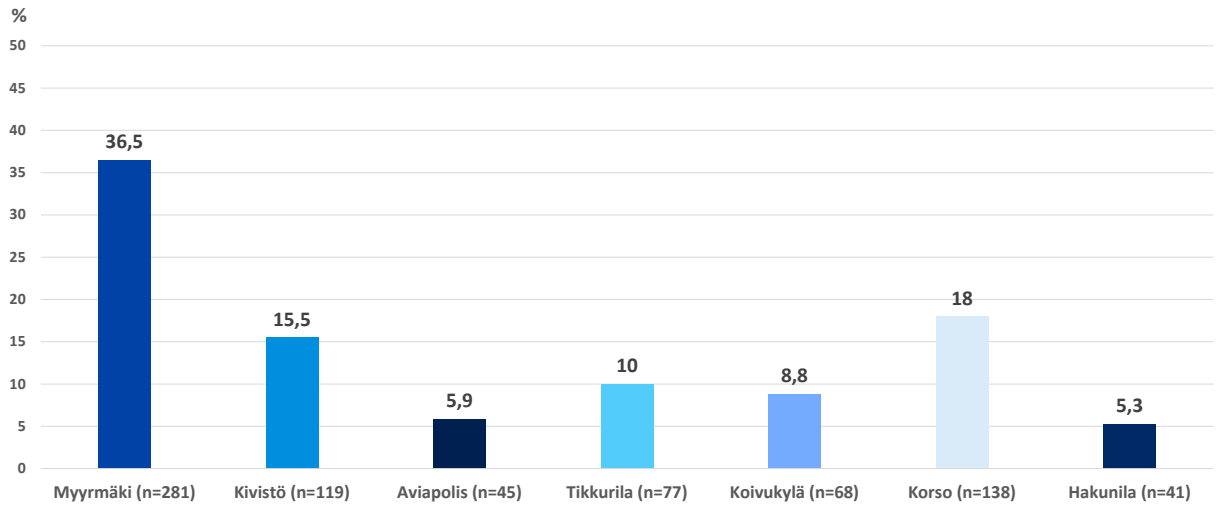
Palvelualue

LIIPA	Kasvatuksen ja oppimisen toimialan liikuntapalvelut

Palvelujen saavutettavuus –kyselyn tuloksia

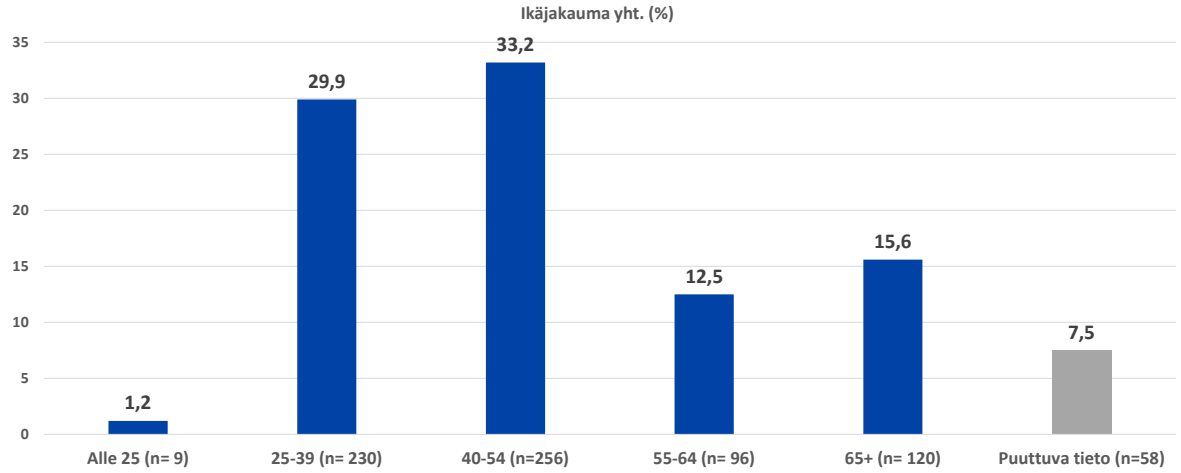
1

Vantaalaisten vastausten jakautuminen suuralueittain (%, n=769)

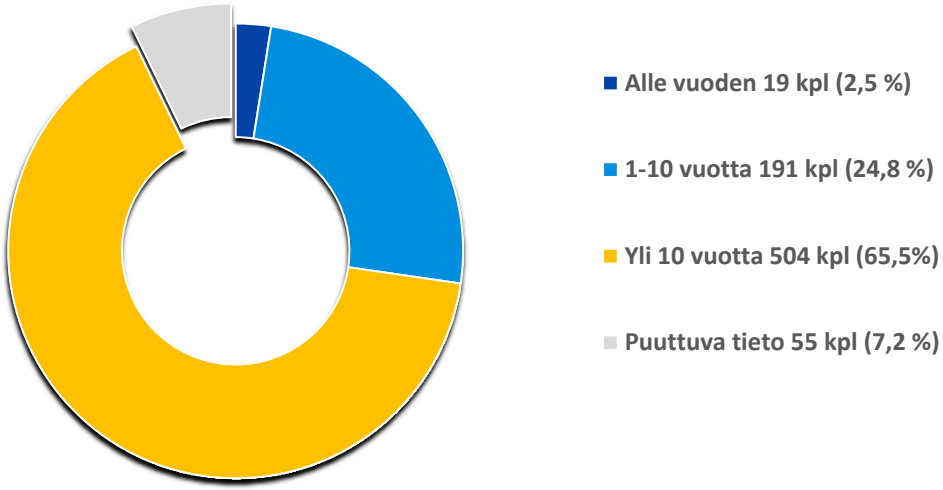
2

Vantaalaisten vastaajien ikäjakauma (lkm n=769 ja %-osuus)

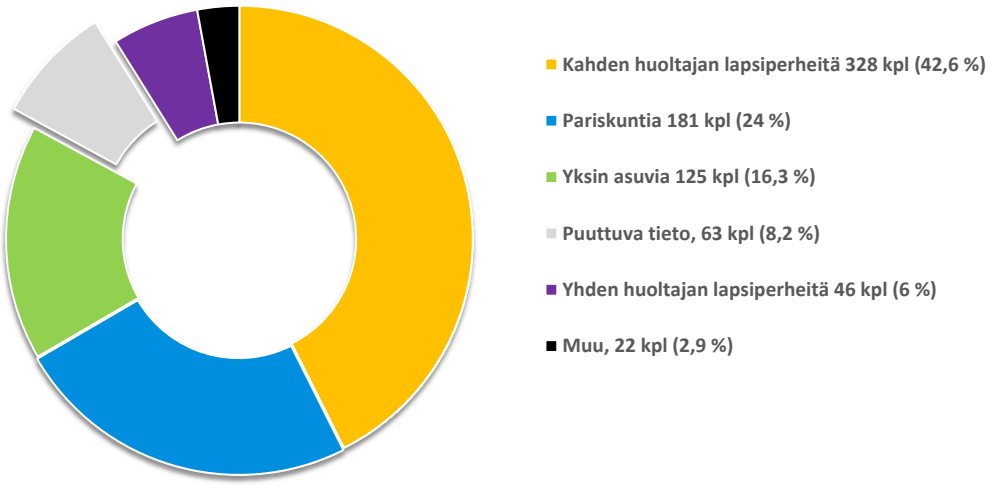
5

Kauanko olet asunut Vantaalla? (%, n=769)

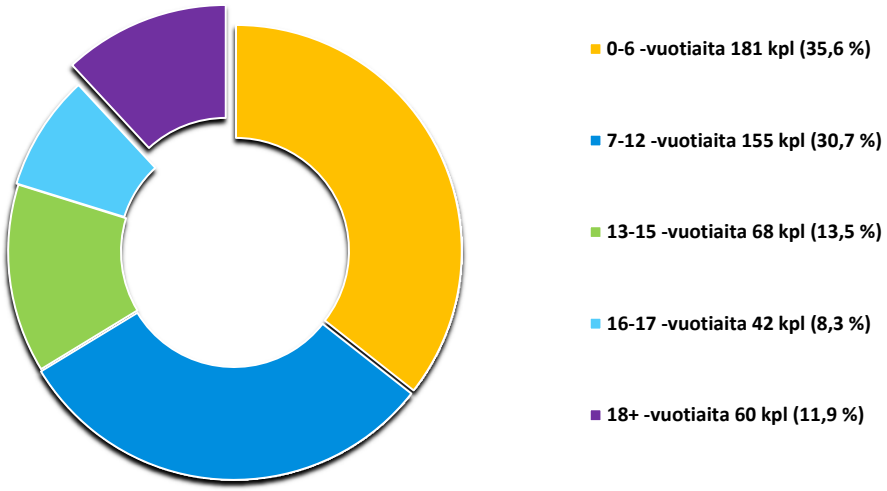
6

Vantaalaisten vastaajien perhemuoto (%, n=769)

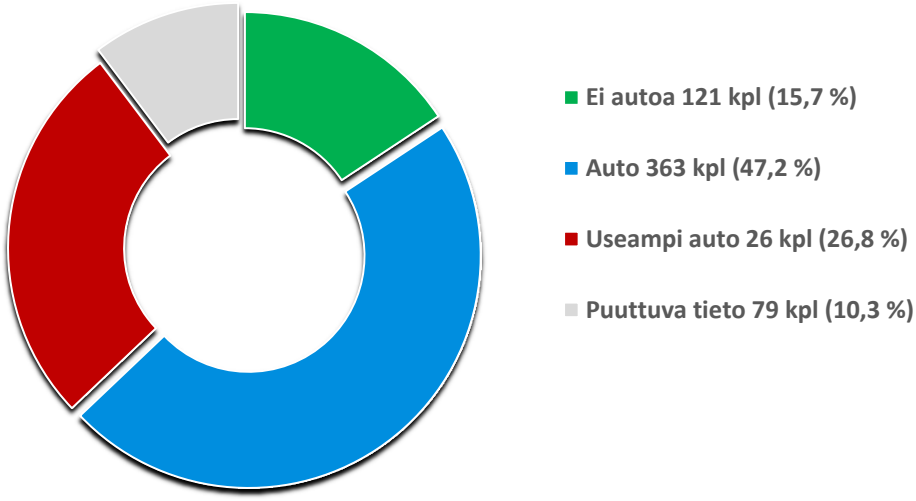
7

Lasten ikäjakauma % (n=508)

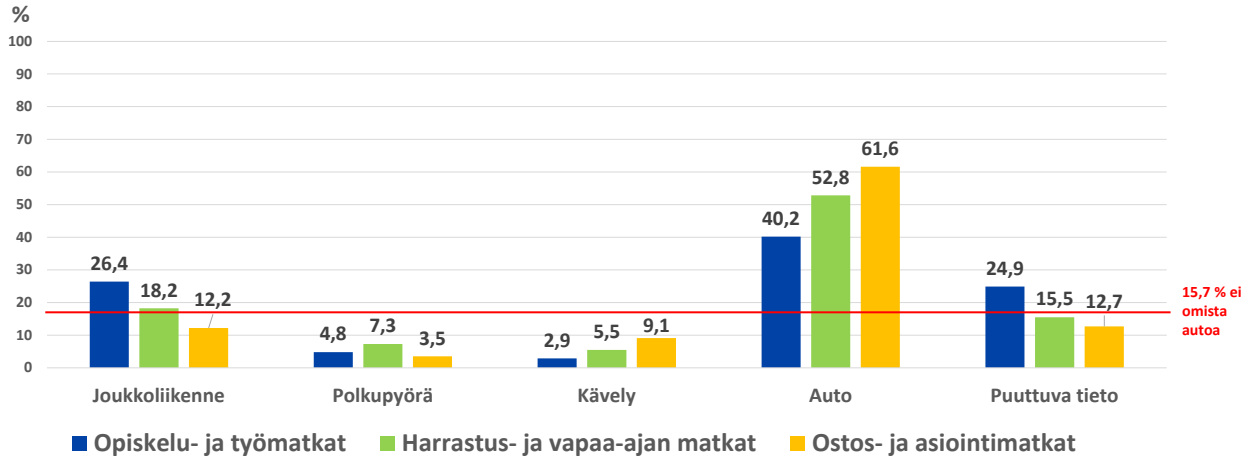
8

Vantaalaisten vastaajien auton omistus (%, n=769)

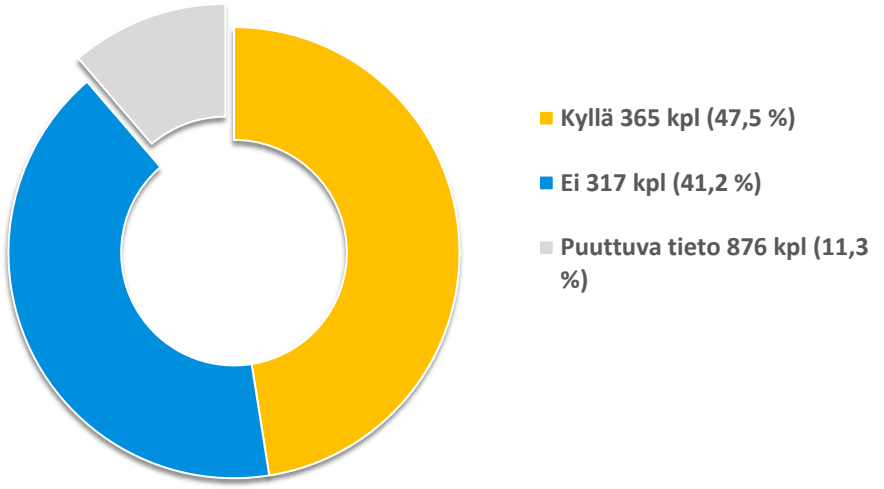
9

Mitä kulkuvälinettä käytät pääasiallisesti eri matkoihin liikkuessasi lähiseudulla? (%, n=769)

10

Ovatko tarvitsemasi palvelut saavutettavissa julkisella kulkuvälineellä, pyörällä tai kävellen? (%, n=769)

11

Tärkeimmät kehittämiskohteet palveluiden saavutettavuudessa - nostot

- **Suomenkielinen varhaiskasvatus. Lukio (Kivistö, Aviapolis)**
- **Kirjastot, nuorisotilat, lähiliikuntapaikat. Uimahalli (Kivistö, Koivukylä, Aviapolis, Korso, Hakunila). Asukastilat, aikuisopistot (Aviapolis). Kuusijärvi (Tikkurila, Hakunila). Kuntoportaat (Hakunila).**
- **Vantaan työllisyyspalvelut, Nuorten Ohjaamo**
- **Terveysasemat ja suun terveyden huollon palvelut (palveluun pääsy)**
- **Joukkoliikenne (joukkoliikenteen saavutettavuus arvioidaan hyväksi, mutta samalla tärkeimmäksi kehittämiskohteeksi kaikkialla)**

Huom! Sinisellä koko kaupunkia kyselyn perusteella koskevat tärkeimmät kehittämiskohteet.

12

Kyselyaineisto

13

Kyselyaineistosta

- Kyselyssä pakollista on ollut vastata vain suuralue -kysymykseen.
- Vastaaja on voinut jättää vastaamatta kysymyksiin tai hän on voinut valita useamman vaihtoehdon kustakin "kysymyspatteristosta".
- Vain kysymyksessä, jossa vastaajia on pyydetty valitsemaan "Tärkein palvelu, jonka saavutettavuutta tulisi parantaa" vastaaja on voinut valita vain yhden vastausvaihtoehdon.
- Suuralueella vastausten määrät/kysymys on suhteutettu suuralueelta saatuihin vastauksiin. Kunkin kysymyksen vastaajamäärä on laitettu näkyviin (n=x).

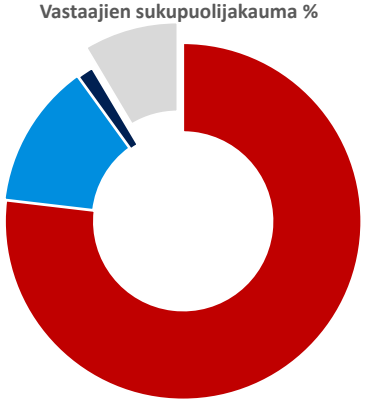
14

Myyrmäki

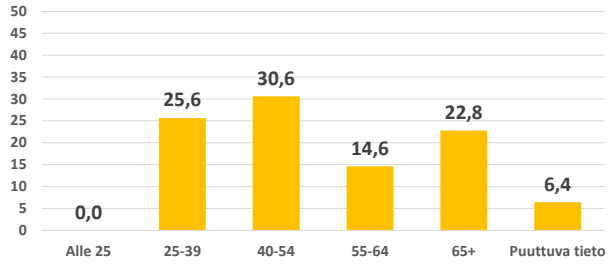
15

Vastaajien määrä 281

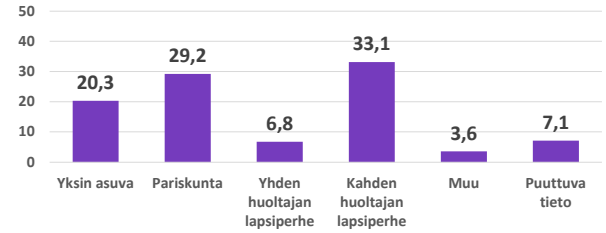
Vastaajien sukupuolijakauma %

Vastaajien ikäjakauma %

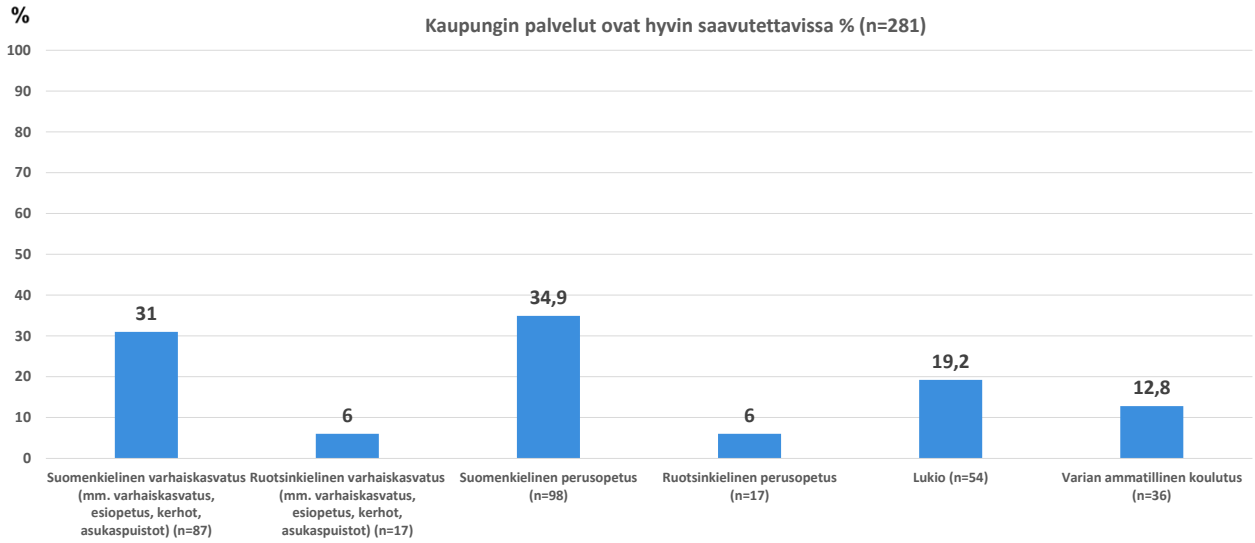

Vastaajien perhemuotojakauma %

16

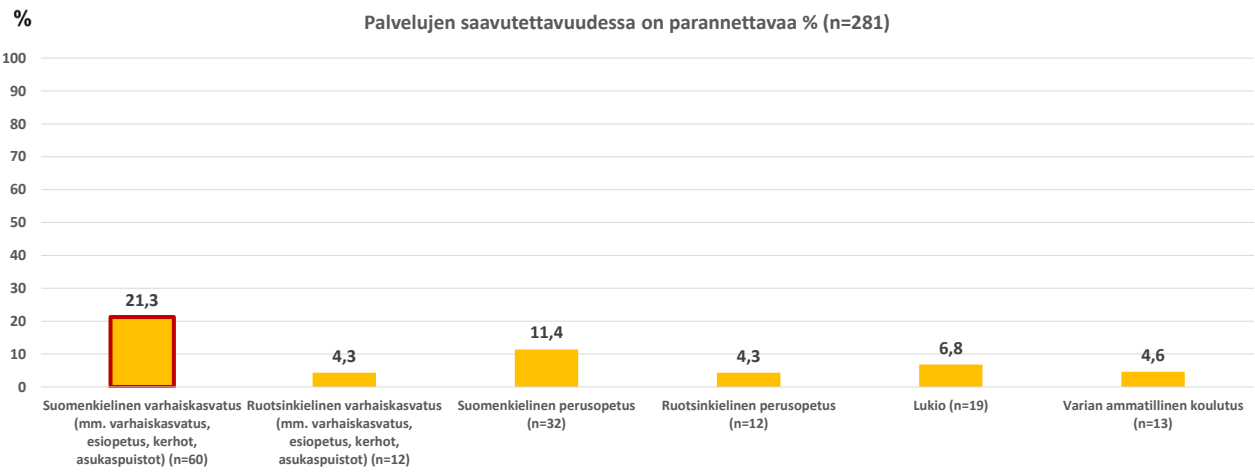
MYYRMÄKI
Kaso

Huom. Vastaaja on voinut valita useita vaihtoehtoja tai jättää kohdan tyhjäksi.

17

MYYRMÄKI
Kaso

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

18

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

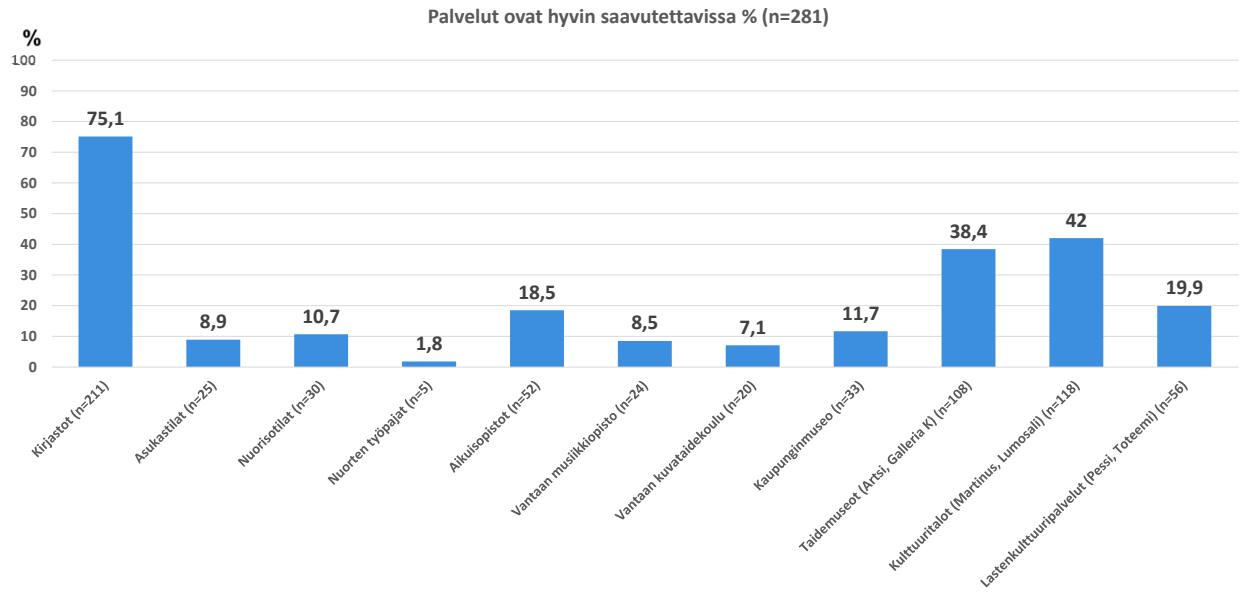
- Lähipalvelun toteutuminen varhaiskasvatuksessa: tarvitaan lisää päiväkoteja ja hoitopaikkoja, jotta toteutuisi lähipalveluna. Päiväkodit täynnä alueella.
- Perusopetus: tarkistettaisiin oppilaaksiottoalueiden rajat (ala- ja yläkoulu) esim. Pähkinärinteen alueella
- Kerhoja lapsille
- Perusopetus ja julkinen liikenne: aikataulut sopimaan paremmin koulutuntien alkamisajankohtiin.
- Ruotsinkielinen perusopetus ja lukio (Helsinge skola): bussiaikataulujen sovittaminen paremmin tuntien alkamisajankohtiin.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

- Varhaiskasvatus

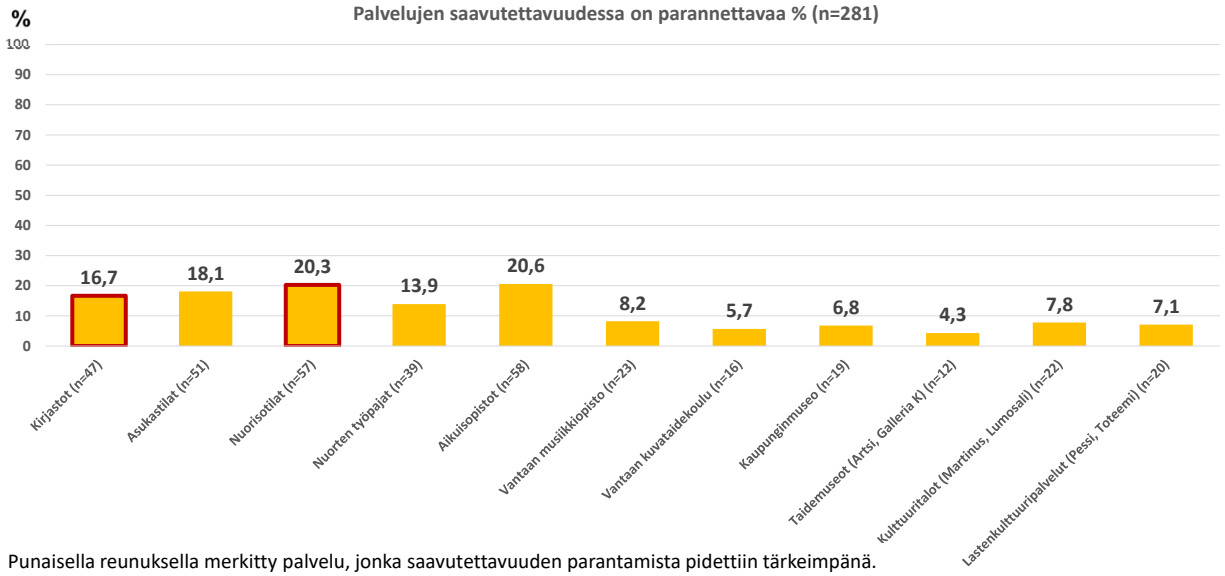
19

MYYRMÄKI
Kaku

20

MYYRMÄKI
Kaku

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

21

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

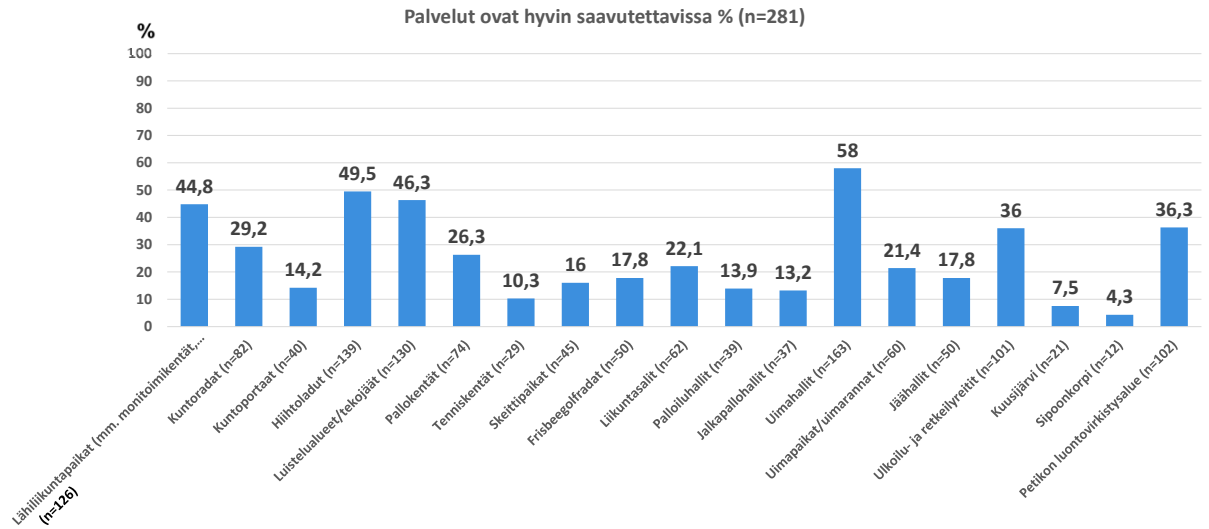
- Pähkinärinteen kirjaston säilyttäminen ja aukioloaikojen parantaminen (joustavuus)
- Nuorisotiloja ja nuorten kokoontumispaikkoja tarvitaan lisää (mm. Pähkinärinne, Hämevaara)
- Asukastiloja tarvitaan alueelle (mm. Martinlaakso, pientaloalueet)
- Aikuisopistolle enemmän kurssipaikkoja ja kurssitarjonta laajemmaksi, enemmän kursseja
- Kirjastojen aukioloajat: aukioloaikojen pidentäminen arkisin ja avoinna olo viikonloppuina
- Enemmän lasten kulttuuritoimintaa Toteemiin.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

- Asukastilat (puuttuvat), nuorisotilat
- Kirjastot mm. aukioloajat liian lyhyet ja palvelut eivät ole auki viikonloppuisin.
- Musiikkiopisto, kuvataidekoulu, musiikkileikkikoulu
- Museot, elokuvateatteri, aikuisopiston kurssit

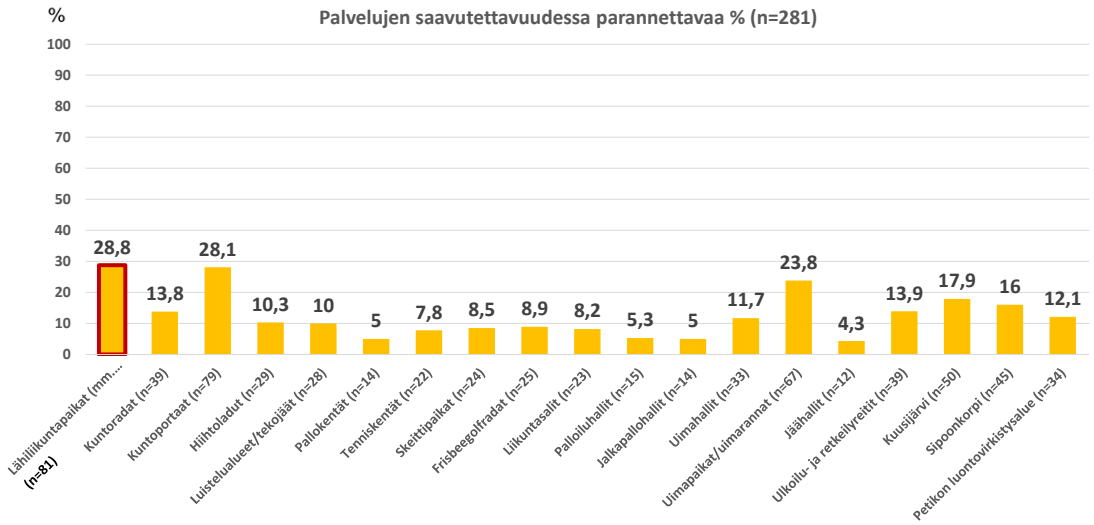
22

MYYRMÄKI
Liipa

23

MYYRMÄKI
Liipa

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

24

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

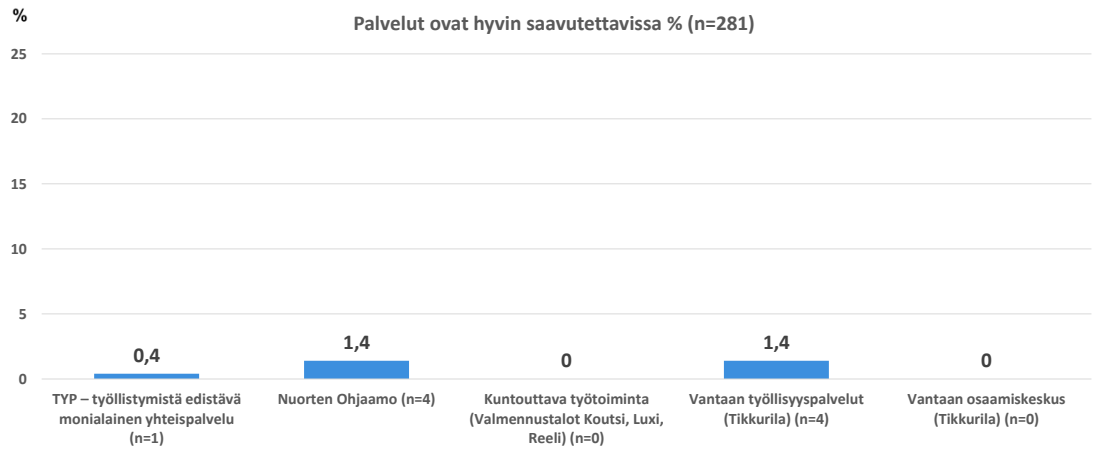
- Pähkinärinteeseen ulkokuntoilulaitteita ja kunnollinen lähiliikuntapaikka
- Lisää uimapaikkoja Länsi-Vantaalle (esim. lammaslampi, maauimala)
- Lisää tekojäitä alueelle
- Lisää skeittipaikkoja
- Kuntoportaat alueelle
- Petikko, Vetokannas, Kuusijärvi lisää pysäköintipaikkoja
- Petikon opasteet paremmiksi
- Bussiyhteydet Kuusijärvelle (yhteydet itä-länsi)
- Tenniskenttä

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

- Uimapaikat, uimahalli, tenniskenttä, skeittipaikka, Kuusijärvi ja Sipoonkorpi, lähiliikuntapaikat, kuntoportaat, hiihtoladut

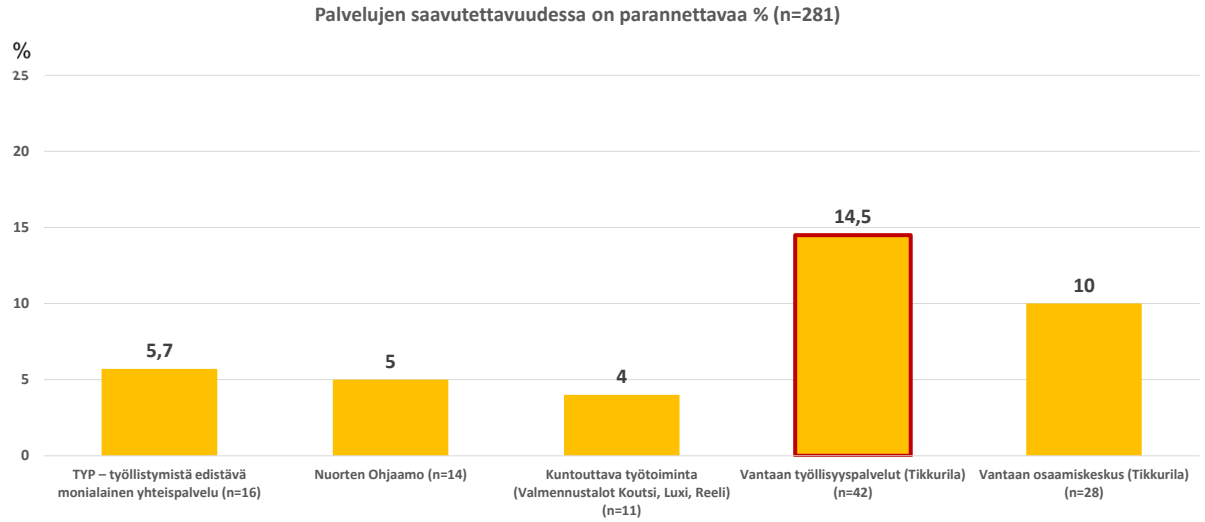
25

MYYRMÄKI Kasvupalvelut

26

MYYRMÄKI
Kasvupalvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

Avovastausten teemat

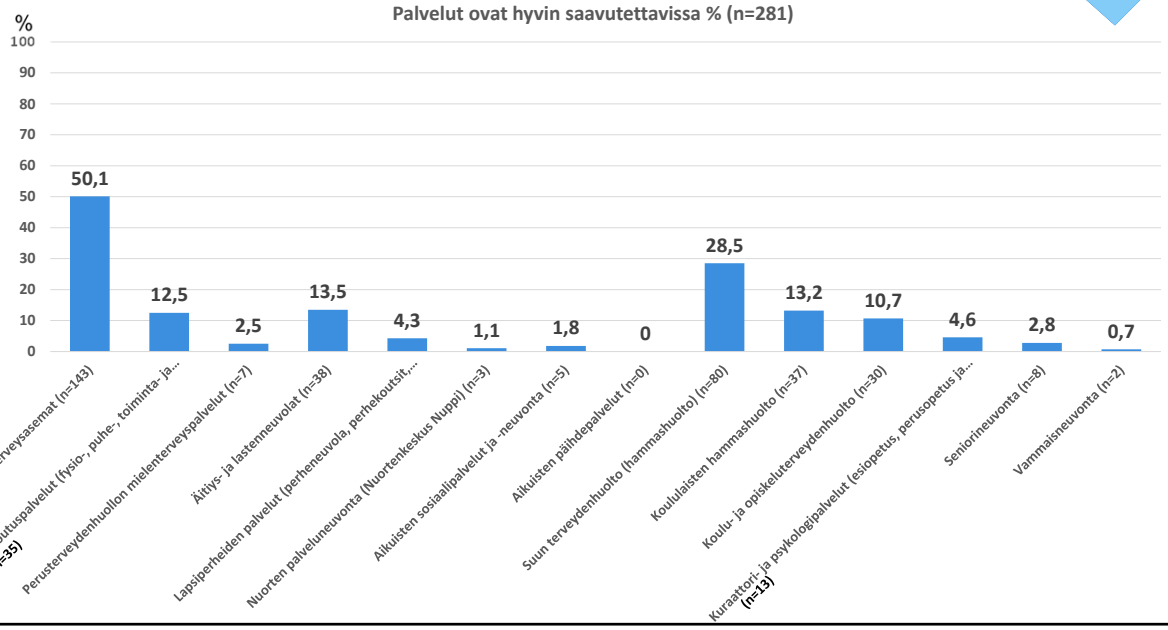
Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

- Työvoimatoimisto ja työllisyyspalveluita takaisin Myyrmäkeen
- Vantaan osaamiskeskus myös Myyrmäkeen
- Saavutettavuutta esim. puhelimitse tulisi parantaa, nyt ketään ei tavoita

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

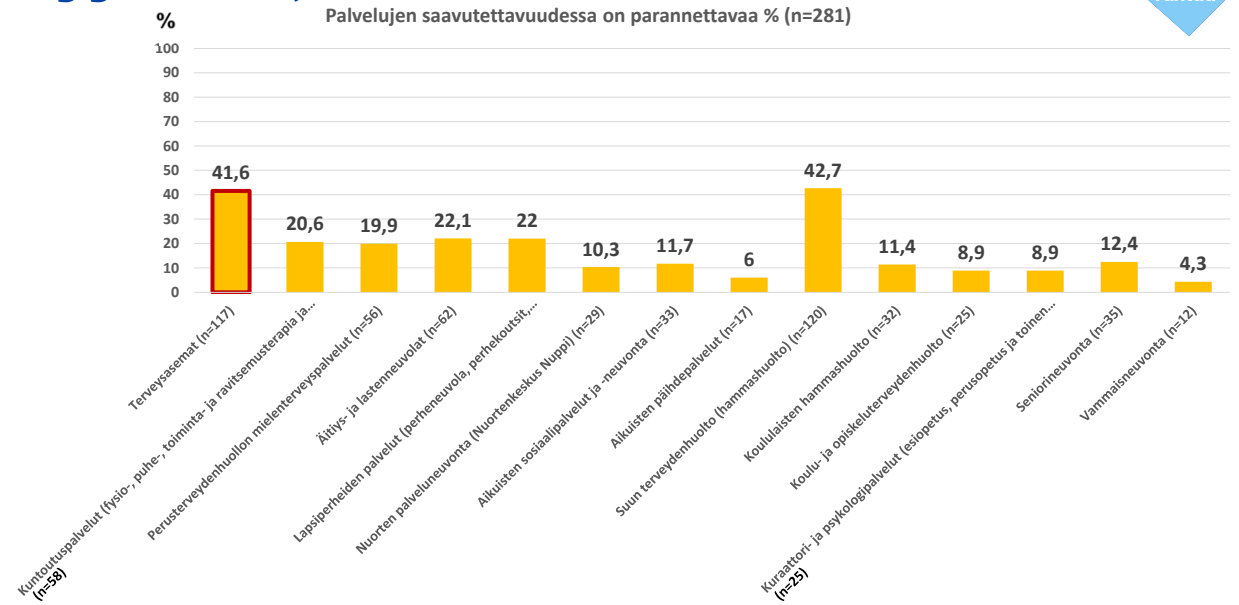
- Työllisyyspalvelut

Myyrmäki, sote

29

Myyrmäki, sote

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

30

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Lähineuvolat takaisin, neuvoloita ei saa keskittää

-Aikojen saaminen terveydenhuoltoon ja suun terveydenhuoltoon, lisää aikoja ja laajemmat aukioloajat mm. iltoihin - ja viikonloppuihin.

-Koululaisten hammashuolto kouluille

-Ravitsemusterapia ja lasten neurologia palveluita myös Myyrmäkeen.

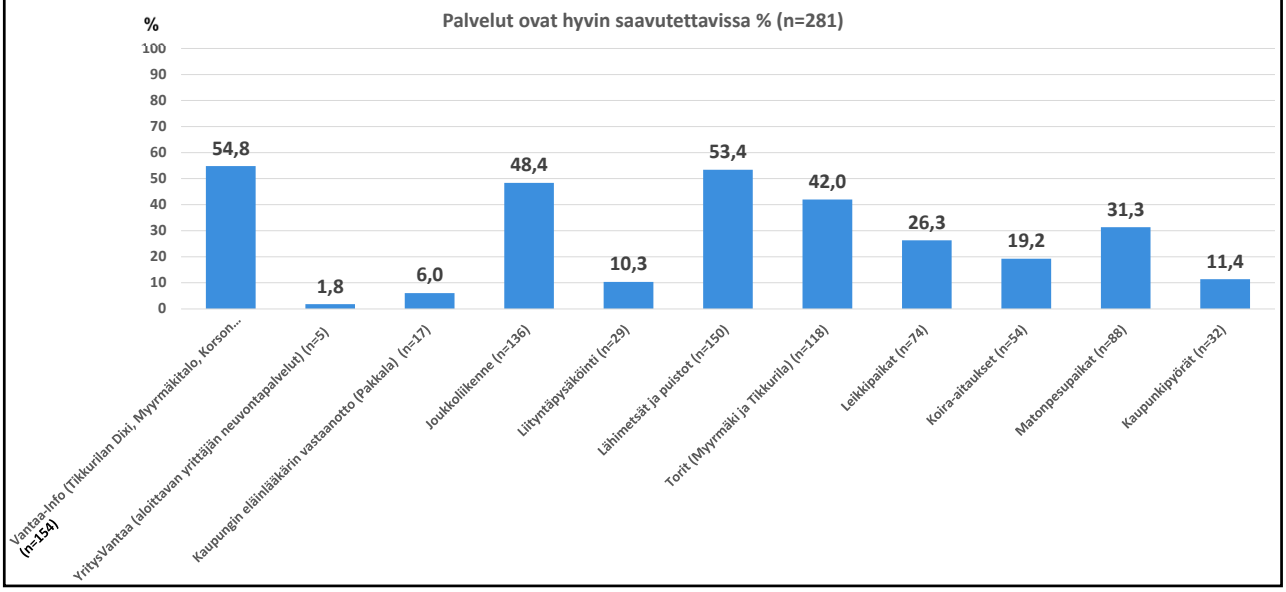
-Terveysasemalle ja hammaslääkärille päivystys Myyrmäkeen

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-terveysaseman palvelut, suun terveyden huolto, perheneuvola, neuvolalääkäri, kuntoutus, koulupsykologi, psykologi

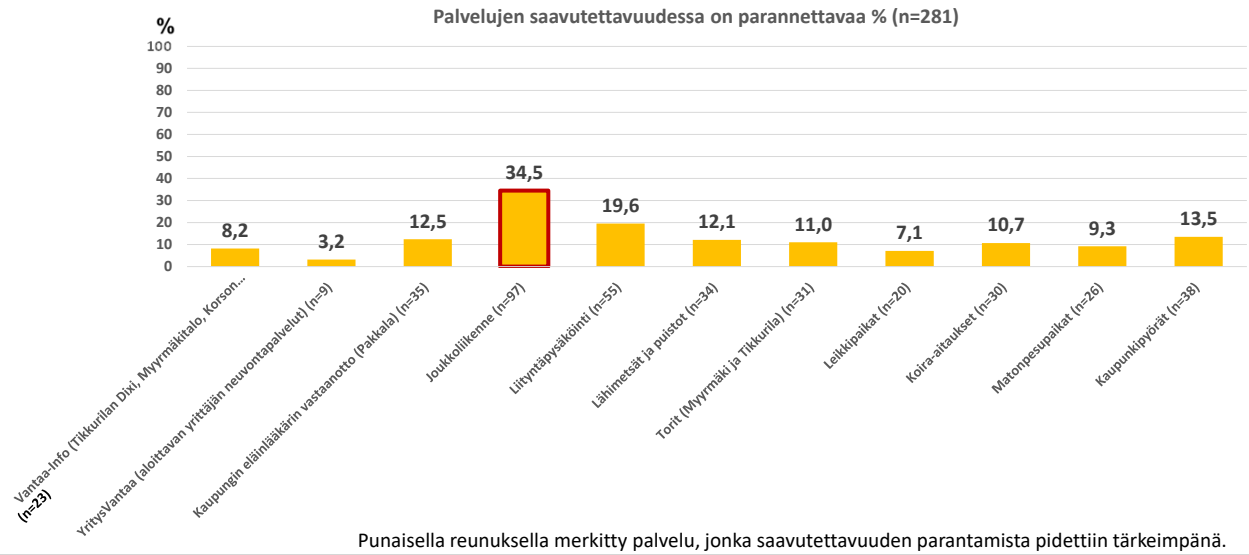
31

MYYRMÄKI, muut palvelut

32

MYYRMÄKI
Muut palvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

33

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Suoria joukkoliikenne linjoja. Vaihdollisilla yhteyksillä aikaa kuluu odotteluun. Vaihtoihin varattava aika pakottaa tiukassa aikataulussa lähtöön aiemmalla yhteydellä, ettei jatkosta myöhästy. Tämä heikentää merkittävästi joukkoliikenteen houkuttelevuutta.

-Yhtenäinen kaupunkipyöräjärjestelmä pääkaupunkiseudulle

-VantaaInfo myös Martinlaaksoon, pidemmät aukioloajat ja mm. poliisin lupapalvelut takaisin.

-Suorat bussiyhteyden Helsinkiin säilytettävä.

-Bussiyhteyksiin ja vuoroväleihin parannusta.

-Poikittaisliikennettä lännestä jumboon parannettava.

-Kävelyteiden kunnossapitoa parannettava (talvella)

-Liityntäpysäköintimahdollisuuksia tulisi lisätä

-Kaupungin eläinlääkäripalveluja länteen.

-Toreille oikeaa toritoimintaa

-Lähimetsien säilyttäminen

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-VantaaInfo aukioloaikojen vuoksi, koirapuistot, kaupunkipyörät, julkinen liikenne, kaupungin eläinlääkäri

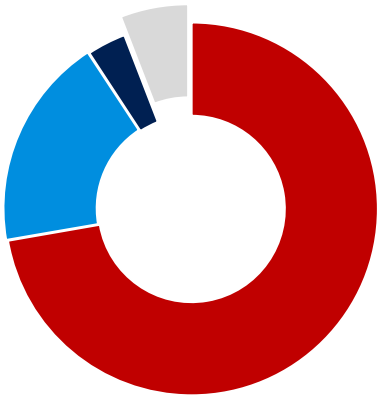
34

Kivistö

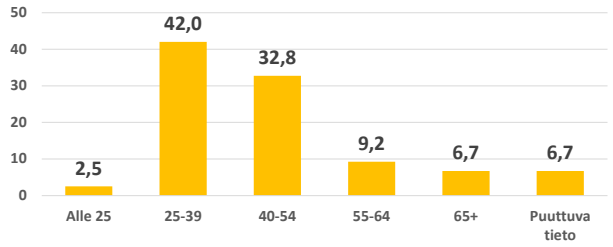
35

Vastaajien määrä 119

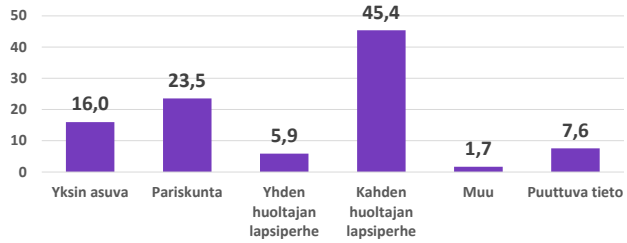
Vastaajien sukupuolijakauma %

Vastaajien ikäjakauma %

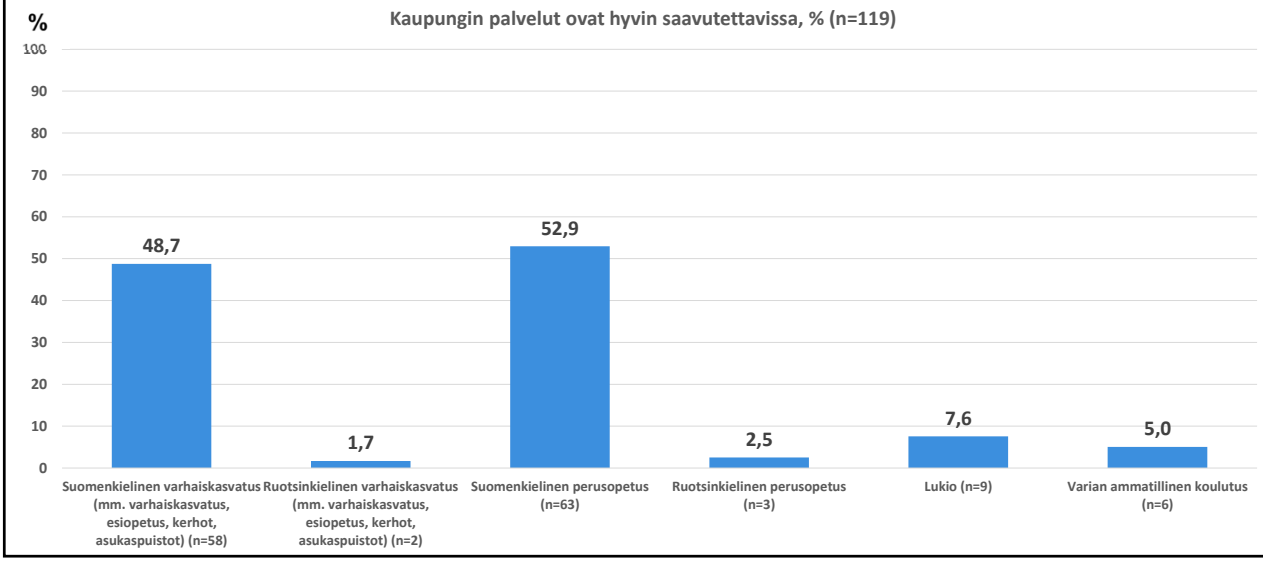

Vastaajien perhemuotojakauma %

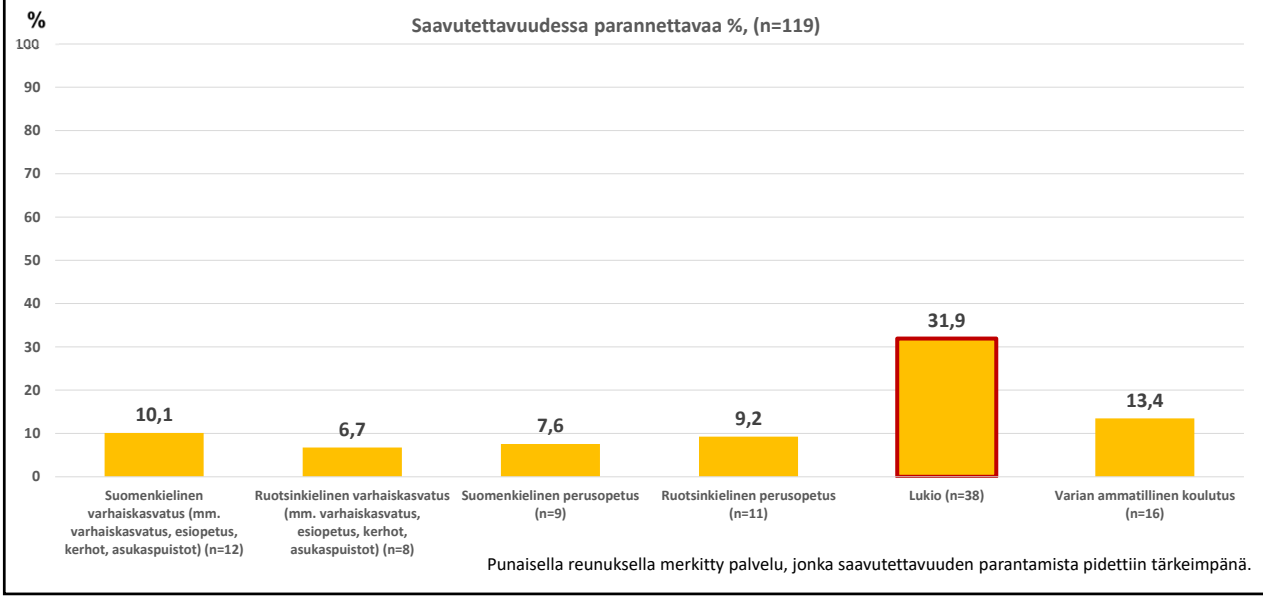
36

KIVISTÖ Kaso

37

KIVISTÖ Kaso

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

38

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

- Lähipalvelun toteutuminen varhaiskasvatuksessa: alueelle tarvitaan lisää päiväkoteja

-Ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja perusopetus voisivat toimia suomenkielisen yhteydessä.

-Kivistöön tarvitaan lukio

- Kivistöön kielikylpypäiväkoti (ruotsi, englanti)

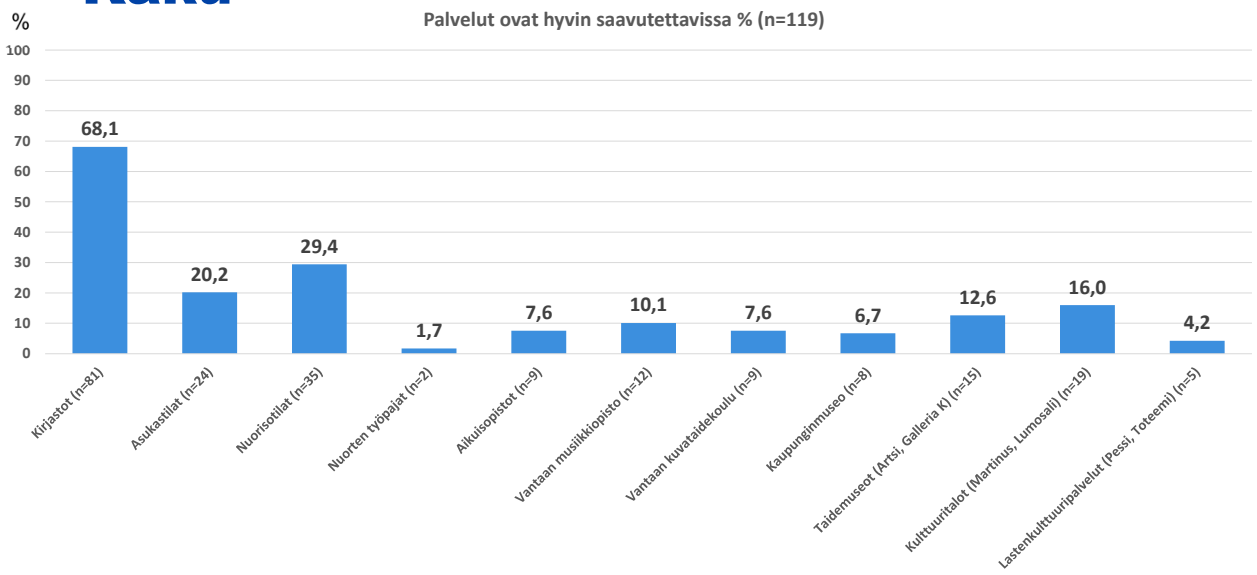
-Liikenneyhteyksien parantaminen Kivistöstä ruotsinkieliseen yläkouluun ja lukioon

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

- Varhaiskasvatus, lukio, kouluterveydenhoitaja/lääkäri

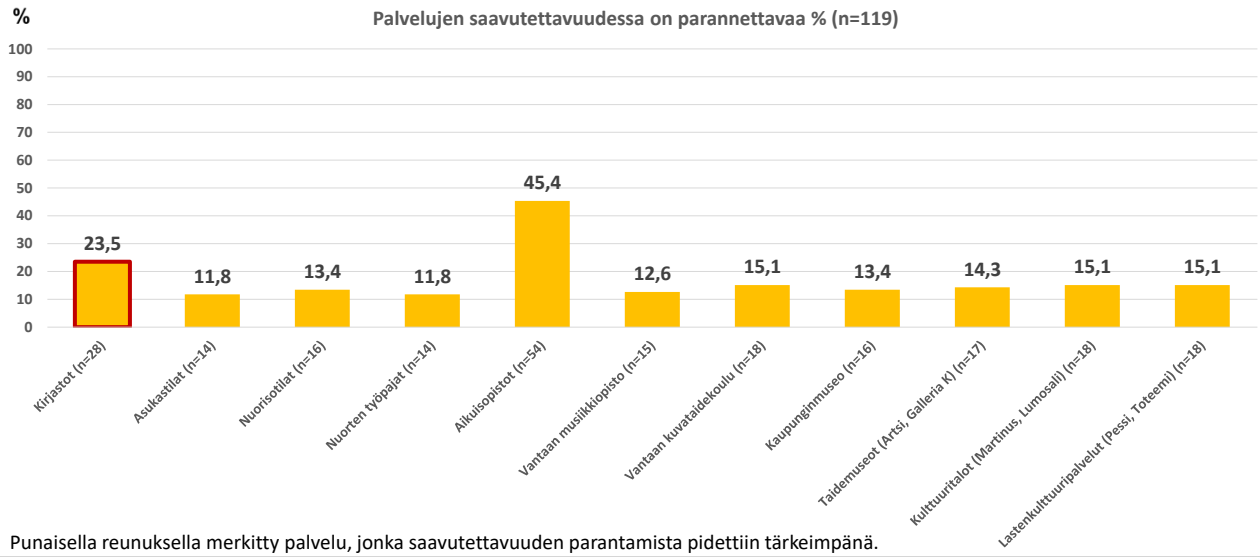
39

KIVISTÖ Kaku

40

KIVISTÖ
Kaku

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

41

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Musiikkiopiston ja kuvataidekoulun tarjonta laajemmaksi

-Aikuisopiston kurssitarjontaa alueelle

-Tekemistä ja toimintaa nuorisolle, nuorisotiloja

-Kulttuuri, kirjasto- ja asukastilojen ilta- ja viikonloppu aukioloaikoja pidemmiksi

-Kirjastopalvelut paremmiksi

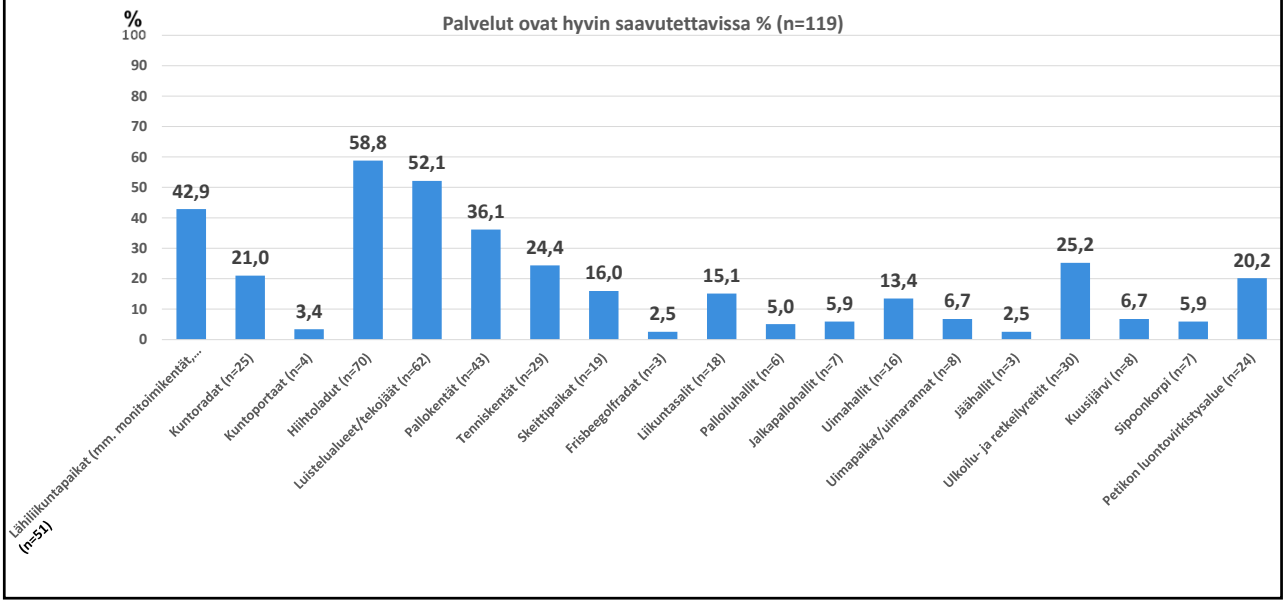
-Parkkipaikkoja enemmän alueelle (myös palvelujen yhteyteen)

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Nuorisotilat, musiikkiopisto, kuvataidekoulu, aikuisopiston kurssit, lastenkulttuuri, kirjasto, elokuvateatteri

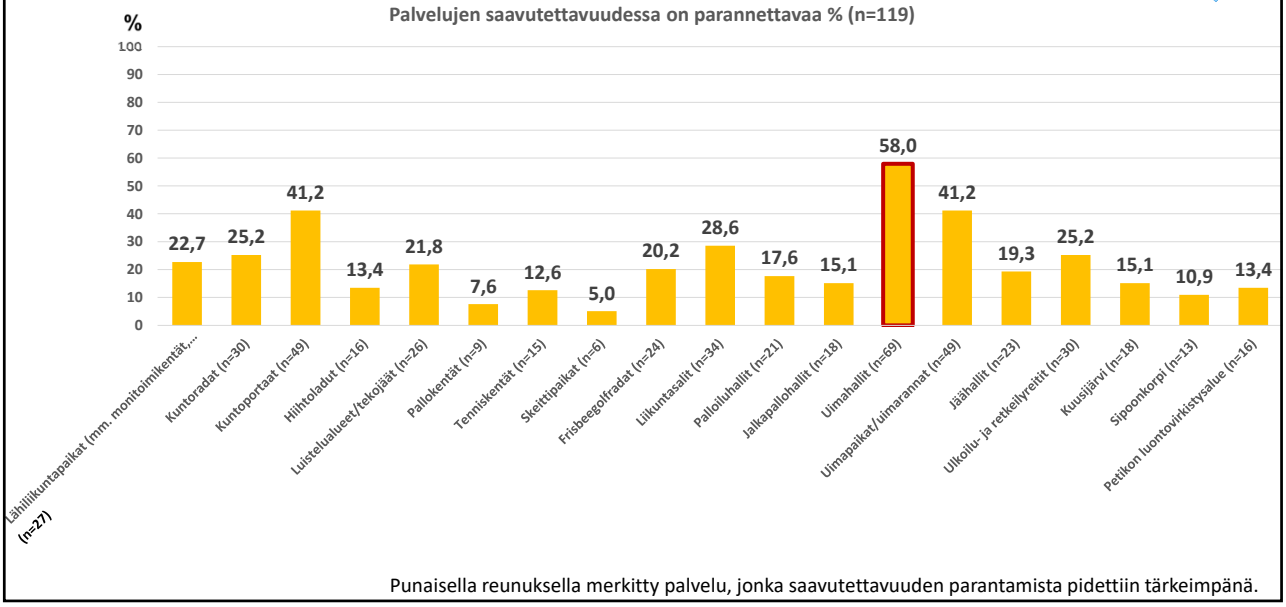
42

KIVISTÖ, Liipa

43

KIVISTÖ, Liipa

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

44

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Uimahalli ja uimapaikka Kivistöön, uimapaikka Vantaanjokeen

-Ulkoliikuntapaikkoja ja kuntoportaat, ulkokuntosali alueelle

-Jäähalli alueelle

-Petikon ulkoilualueelle lisää pysäköintitilaa ja paremmat opasteet

-Liikuntapaikkoja lisää Kivistöön, monitoimihalli ja kuntosali

-Luistelupaikkojen jäiden ja latujen kunnossapito paremmaksi

-Frisbeegolfrata ja Padel-kenttä Kivistöön

-Yhteyksien parantaminen Keimolan ja Petikon kuntoradoille ja retkeilyreiteille

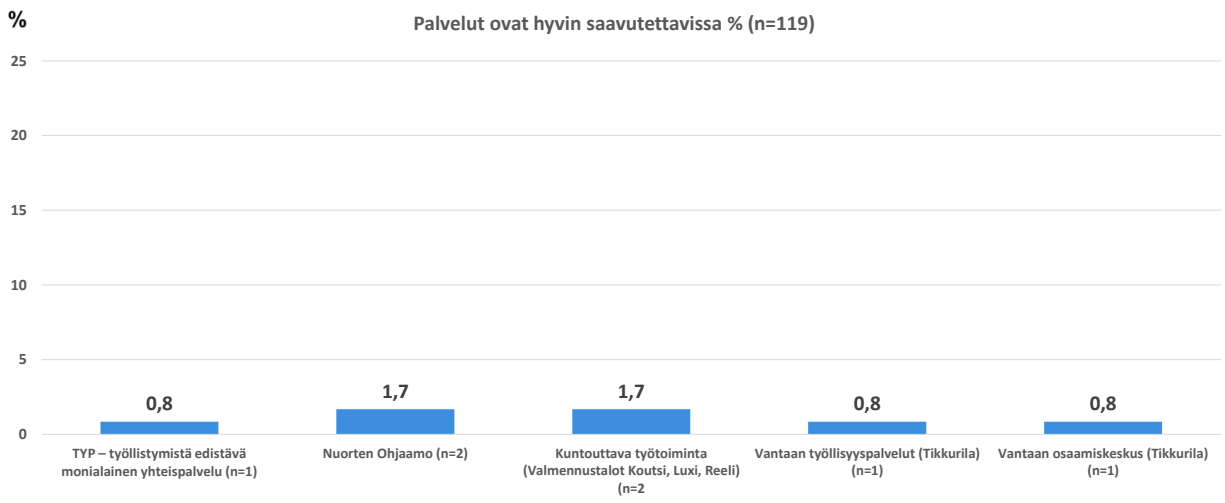
-Keimolan suolle opasteet ja ulkokuntoiluvälineet

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Uimaranta, uimahalli, kuntosali, frisbeegolf, Sipoonkorpi, jäähalli, jumpat, luistelukentät

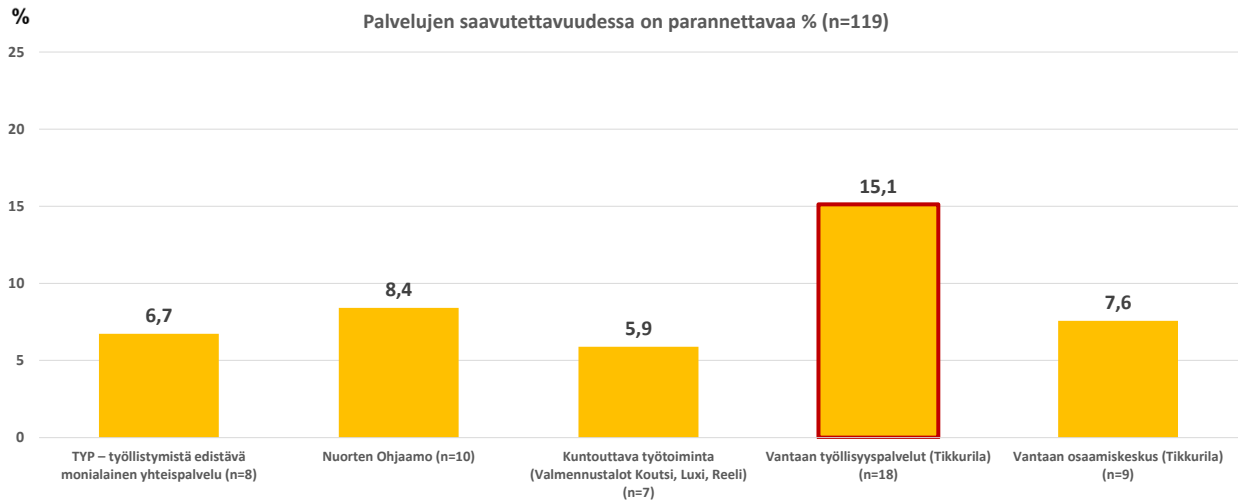
45

KIVISTÖ Kasvupalvelut

46

KIVISTÖ
Kasvupalvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

47

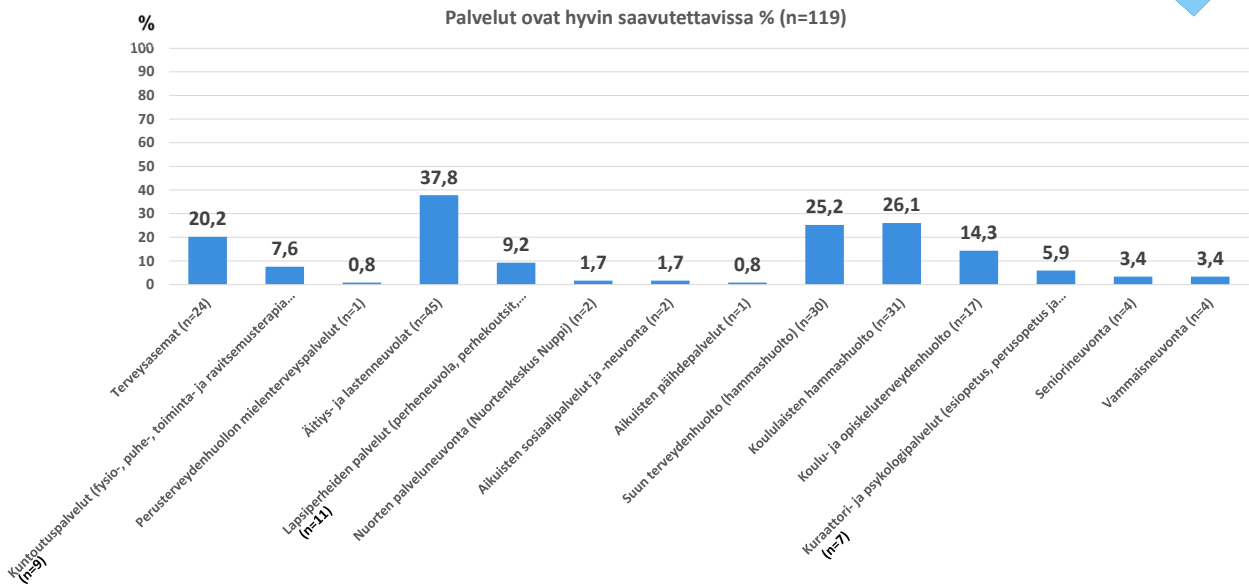
Avovastausten teemat

Miten palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

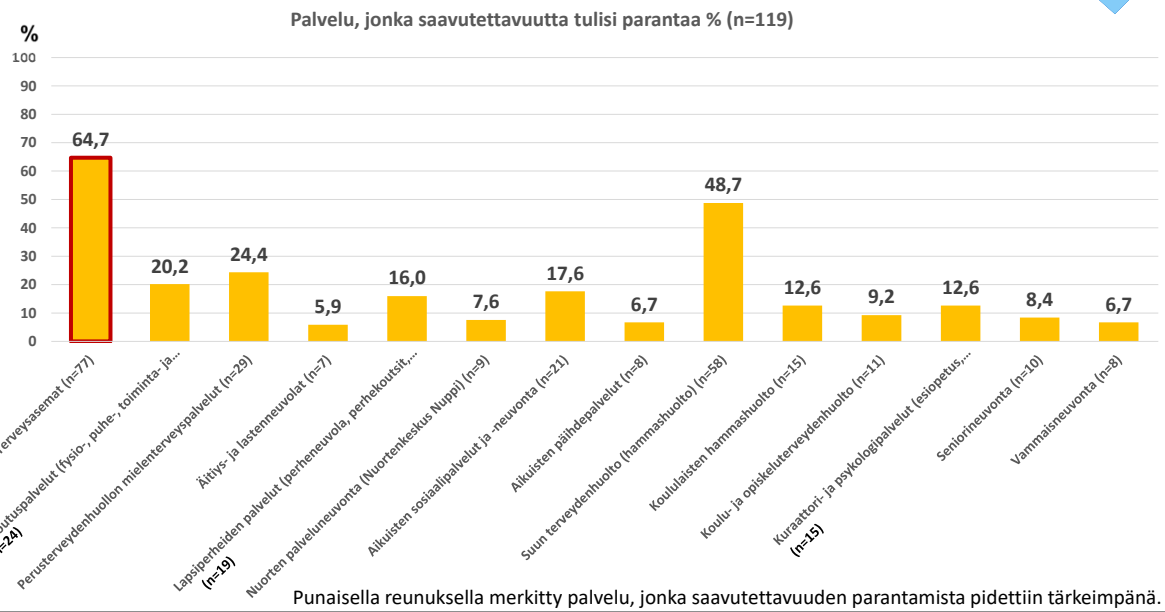
- Palveluiden tuominen Länsi-Vantaalle, josta ne puuttuvat kokonaan. Tikkurila hankalan matkan päässä.
- Konkreettisen avun tarjoaminen Ohjaamossa neuvomisen ja opastamisen lisäksi.

48

KIVISTÖ, sote

KIVISTÖ, sote

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Terveysasema Kivistöön, samaan yhteyteen laboratoriopalvelut

-Suunterveydenhuollolle oma palvelupiste Kivistöön ja lisää aikoja, että pääsisi hoitoon lähelle. Kiireellisen hoitoon pitäisi myös päästä Kivistössä.

-Nuorten päihdepalveluja ja mielenterveyspalveluja alueelle

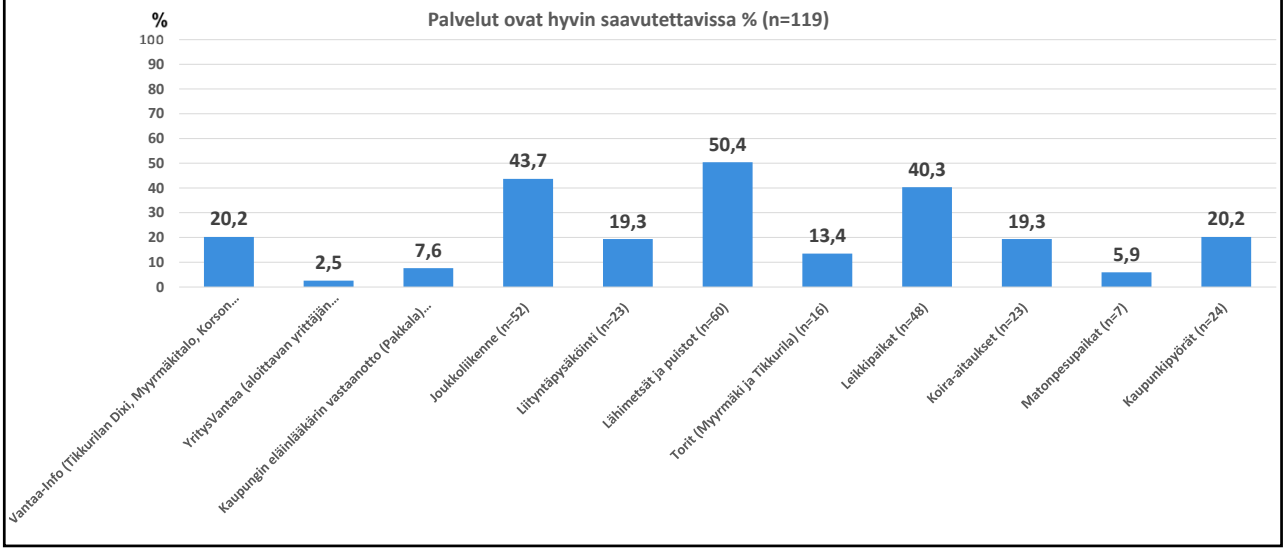
-Puheterapiapalvelut ja ravitsemusterapeuttien palvelut puuttuvat

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-terveysaseman palvelut, suun terveyden huolto, seniori- ja vammaisneuvonta, neuvolalääkäri, neuvolapalvelut, koulupsykologi/kuraattori, fysioterapia, aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut

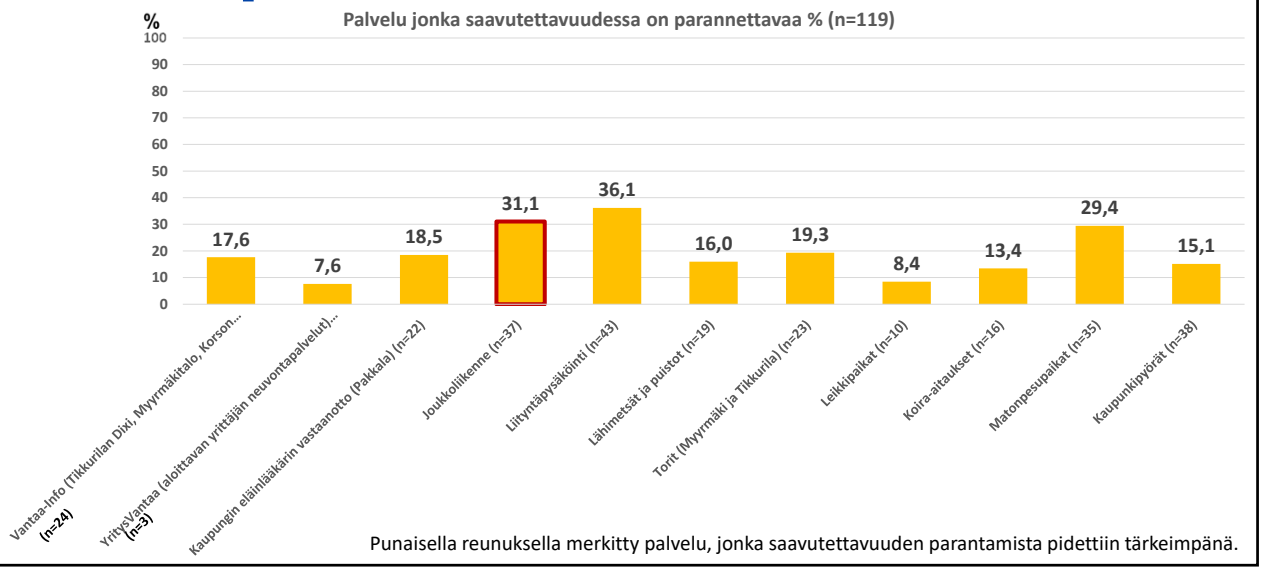
51

KIVISTÖ
Muut palvelut

52

KIVISTÖ
Muut palvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

53

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

- Pysäköinti ongelmana. Parkkipaikkoja palveluiden yhteyteen. Vieraspaikat puuttuvat, liityntäpysäköinti maksuttomaksi ja parkkipaikkoja lisää liityntäpysäköintipaikoille. Syrjäisempien liityntäpysäköintipaikkojen ilkivallan estäminen.

-Julkisen liikenteen kehittäminen. Junan tulisi kulkea nykyistä myöhempään, jotta se palvelisi mm. lento-asemalla työskenteleviä. Bussiyhteyden juna-asemalle suuralueen reunamilta paremmiksi, vuorovälien tihentäminen. Suorat bussiyhteydet Helsingin keskustaa, Peijakseen ja Jumboon.

-Yhtenäinen kaupunkipyöräjärjestelmä pääkaupunkiseudulle. Lisää kaupunkipyöräpisteitä Kivistön alueelle mm. keskustaan Alepan luo sekä omakotialueille.

-Koirapuistoista isompia ja metsäisempiä. Koirapuisto Keimolanmäkeen.

- Matonpesupaikka Kivistöön ja Keimolanmäkeen.

-Siirtymäreitit Vestran ulkoilualueelle

-Lapinkylään asema

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-julkinen liikenne, liityntäpysäköinti, kaupunkipyörät, eläinlääkäri, matonpesupaikat, parkkipaikat ja harrastukset. Lähiliikuntapaikat, ulkoilualueet puutteellisten opasteiden takia.

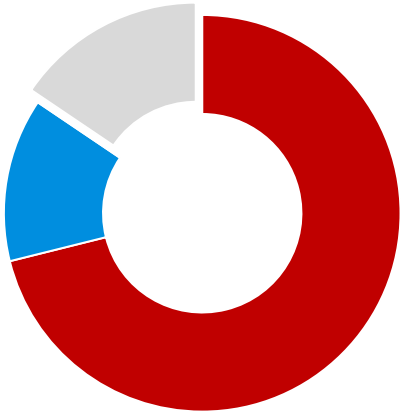
54

Aviapolis

55

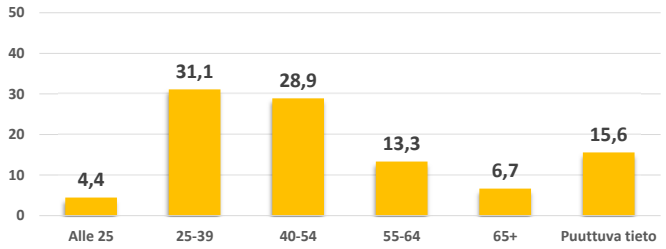
Vastaajien määrä 45

Vastaajien sukupuolijakauma %

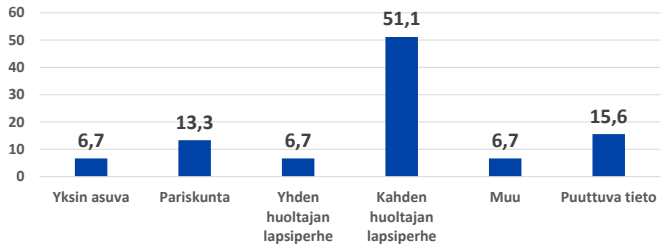

- Nainen 71,1 % (n=32)
- Mies 13,3 % (n=6)
- Muu 0 % (n=0)
- Puuttuva tieto 15,6 % (n=7)

Vastaajien ikäjakauma %

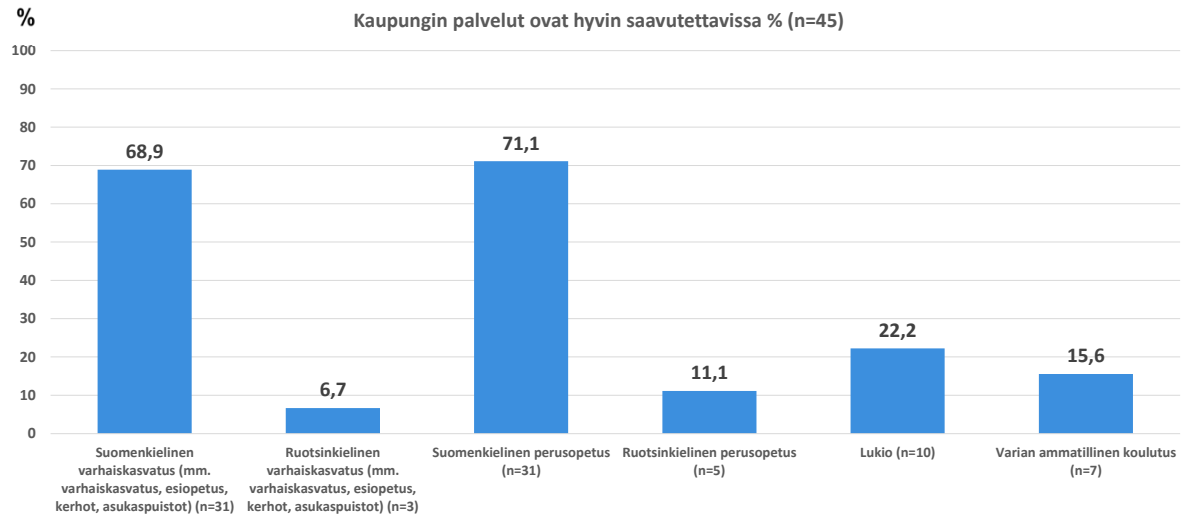

Vastaajien perhemuotojakauma %

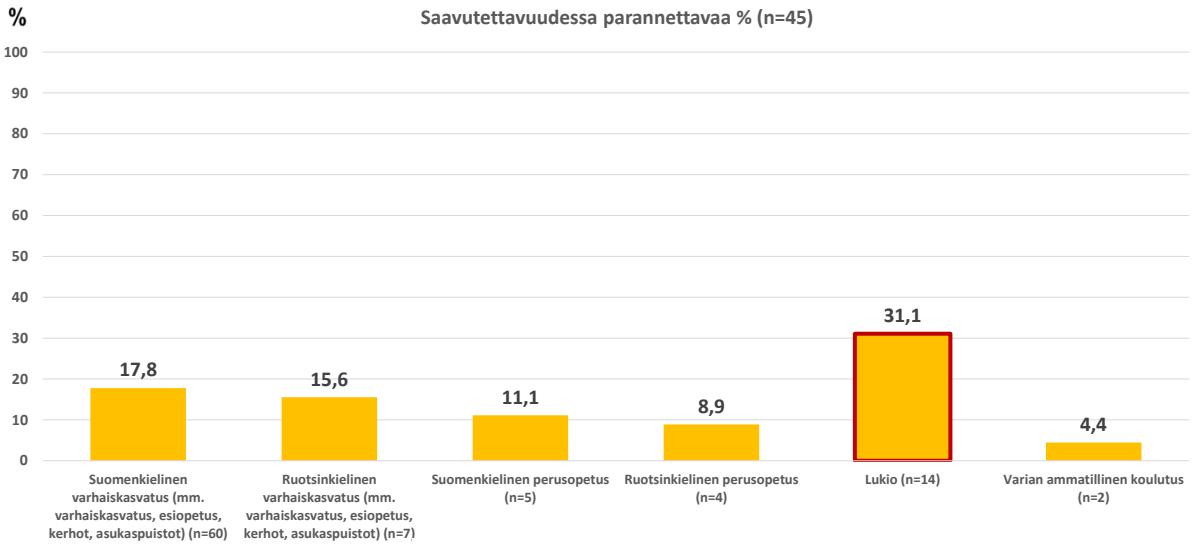
56

AVIAPOLIS
Kaso

57

AVIAPOLIS
Kaso

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

58

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Oma lukio Aviapoliksen alueelle

-Lisätiloja perusopetukseen

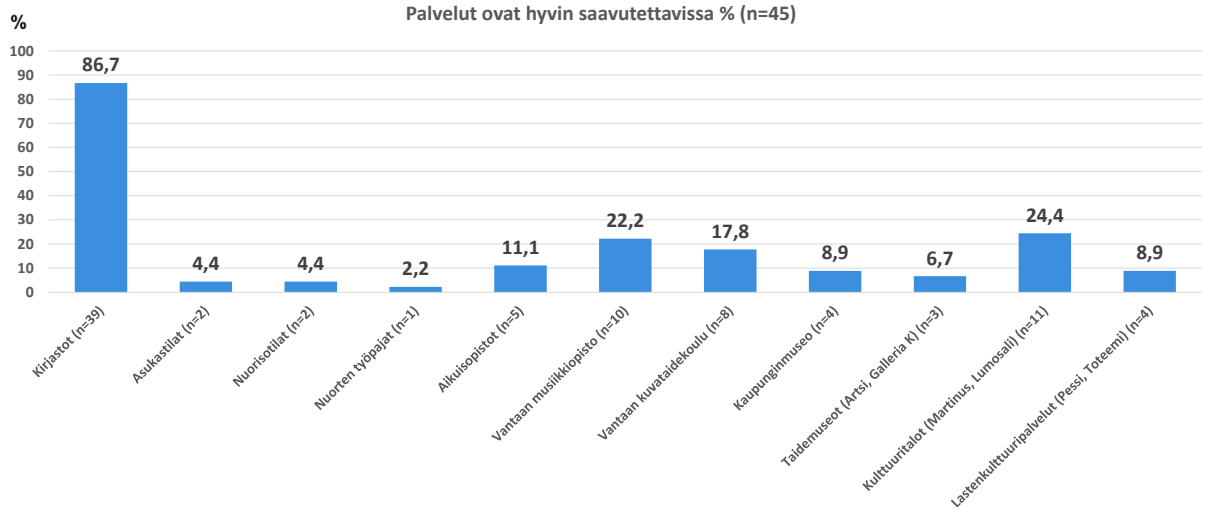
-Varhaiskasvatuksen kapasiteettia tarvitaan lisää alueelle, päiväkodit ovat täynnä.

-Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen palvelut puuttuvat alueelta

-Palveluiden hankkiminen kolmannelta osapuolelta täydentämään palveluja

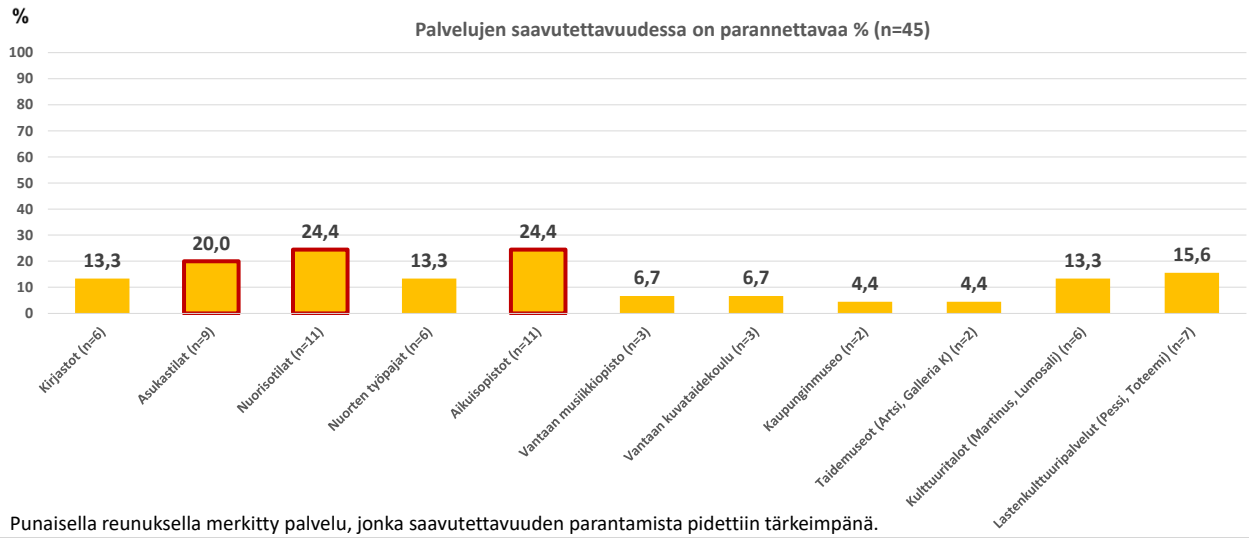
59

AVIAPOLIS Kaku

60

AVIAPOLIS
Kaku

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

61

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Aviapoliksen alueelta puuttuu paljon palveluja. Alueelle tarvittaisiin nuorisotilat, asukastilat, lastenkulttuuripalveluita, musiikkiopiston palveluita, aikuisten- ja lasten harrastus- ja kulttuuritoimintaa.

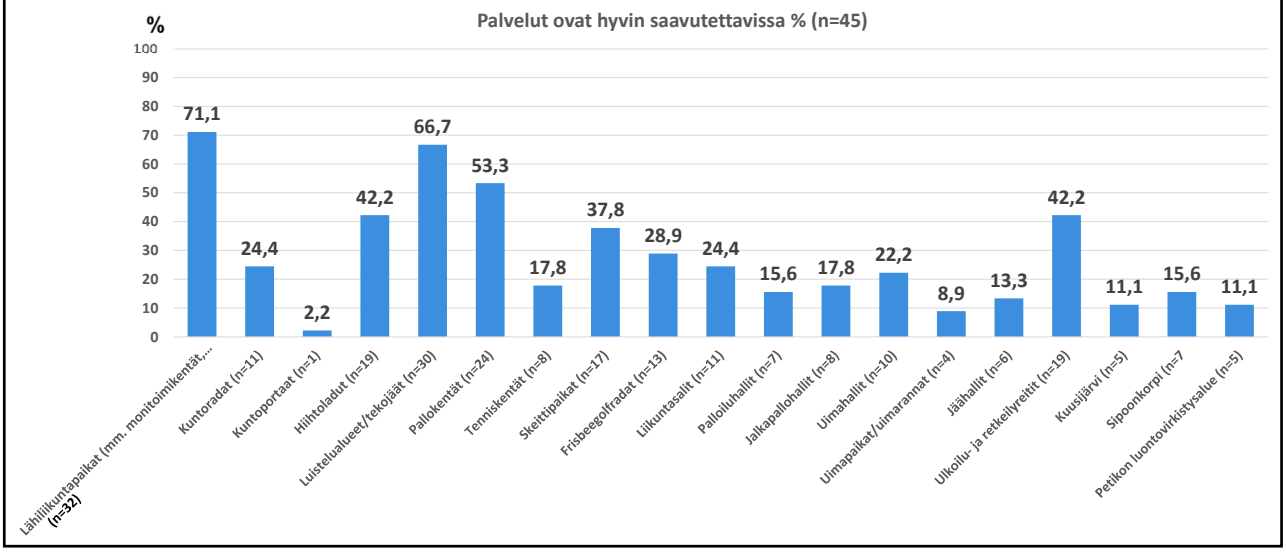
-Julkisen liikenteen parantaminen alueella, nyt harrastuksiin pitää kulkea autolla.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

- Musiikkiopisto, kuvataidekoulu, aikuisopiston kurssit, nuorisotilat.

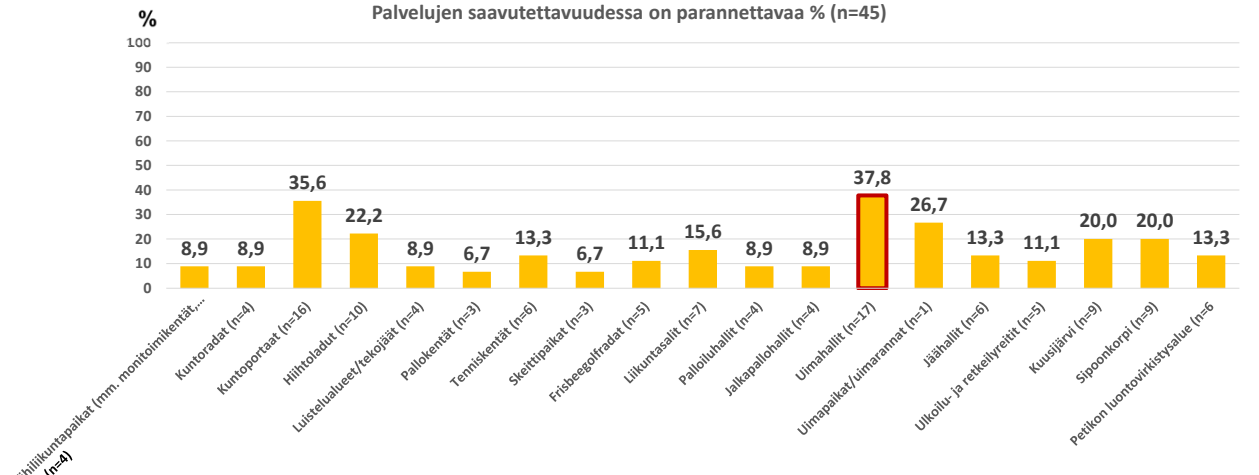
62

AVIAPOLIS
Liipa

63

AVIAPOLIS
Liipa

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

64

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Uimahalli alueelle

-Uimapaikka, kuntoportaat, yleisurheilukenttä, skeittiparkin laajentaminen, luistelua ja jääkiekkoa varten enemmän jäitä, kuntorata Ylästöntien pohjoispuolelle.

-Silta Vantaanjoen yli Ruutinkosken kohdalta. Vantaanjoen rantaa pitkin reitti Ylästöön asti.

-Hiihtolatujen kunnossapito paremmaksi, hiihtolatuyhteys Paloheinään.

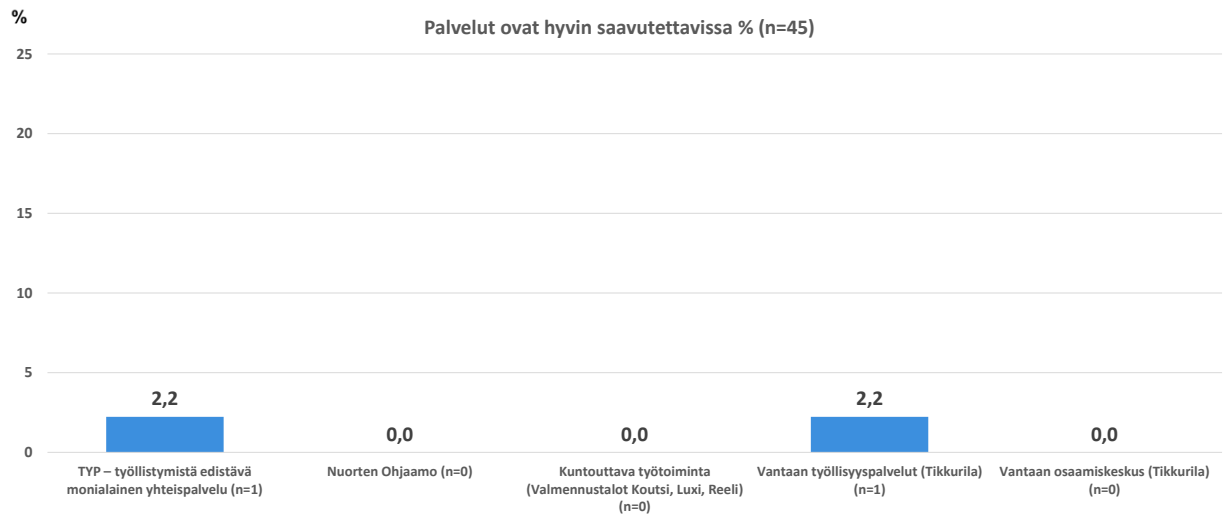
-Julkisen liikenteen yhteydet Kuusijärvelle Sipoonkorpeen ja Petikon luontovirkistysalueelle.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Uimahalli, uimarannat, kuntoportaat, Sipoonkorpi ja Kuusijärvi, luistelu, yleisurheilu. Urheilukenttä puuttuvan esteettömän sisäänkäynnin vuoksi.

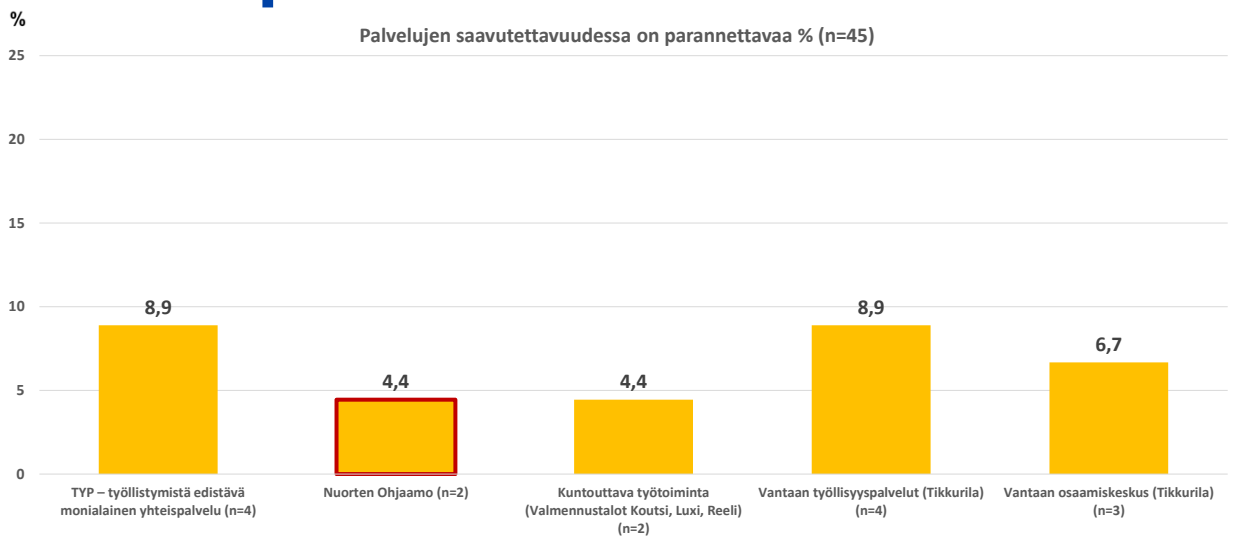
65

AVIAPOLIS Kasvupalvelut

66

AVIAPOLIS
Kasvupalvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

67

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

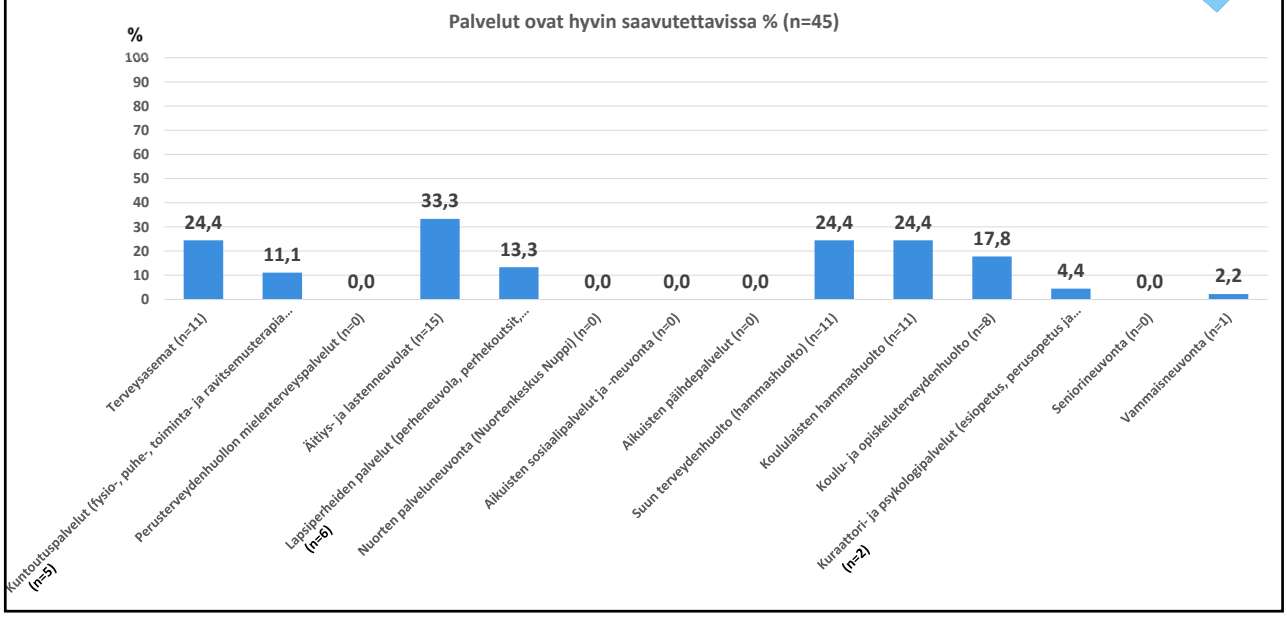
-Monialaisia yhteispalveluja, jossa saisi monialaista palvelua – ei juoksuttamista luukulta toiselle.

-Tiedottamista tarjolla olevista palveluista paremmaksi.

-Enemmän konkreettista tukea työllistymiseen.

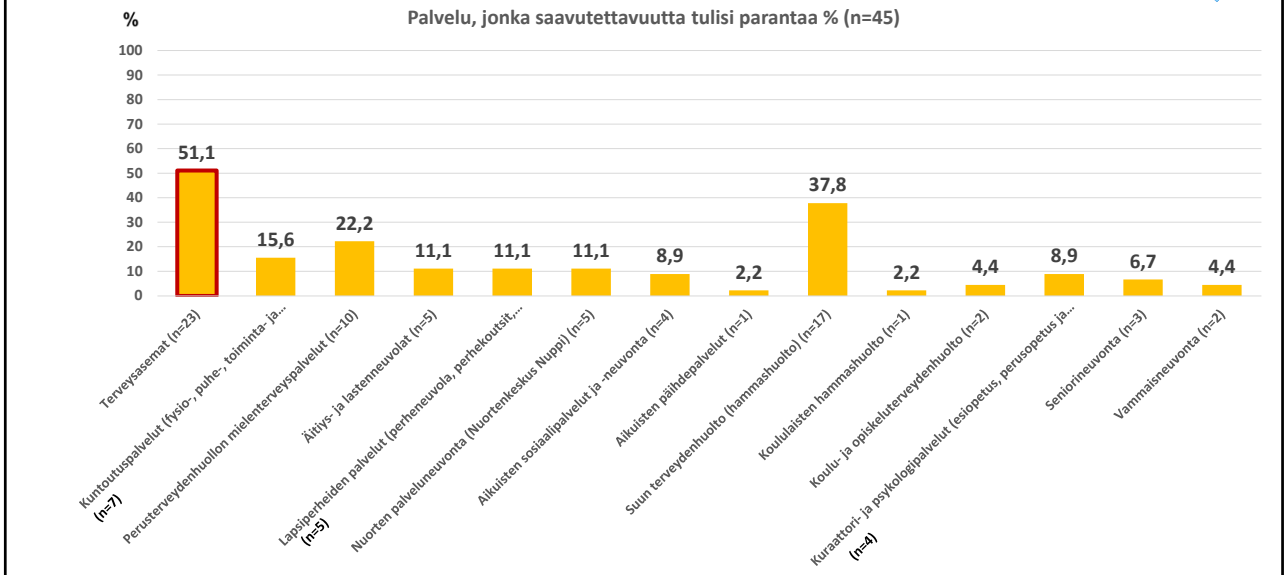
68

AVIAPOLIS, sote

69

AVIAPOLIS, sote

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

70

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Terveysasemalle ja suun terveyden huollon aikojen saaminen, palveluun pääsyä parannettava.

-Terveyskeskus kaukana, Jumbon yhteyteen alueen asukkaille terveysasema.

-Julkiselle liikenteellä kulku terveyspalveluihin on hankalaa useiden vaihtojen takia.

-Koulupsykologille ajan saaminen.

-Kartanonkosken neuvolaan pysäköintitilaa.

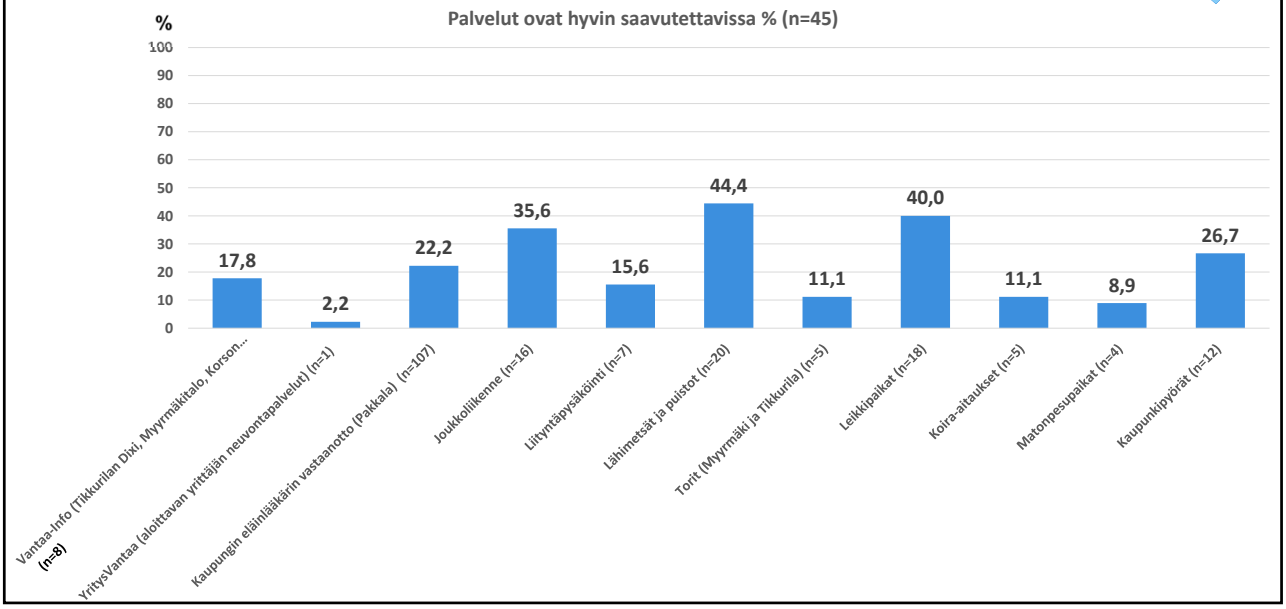
-Palveluverkko on sellainen, että omaa autoa tarvitaan.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Terveyspalvelut, suun terveydenhuolto, Nuppi, perheneuvola, neuvola.

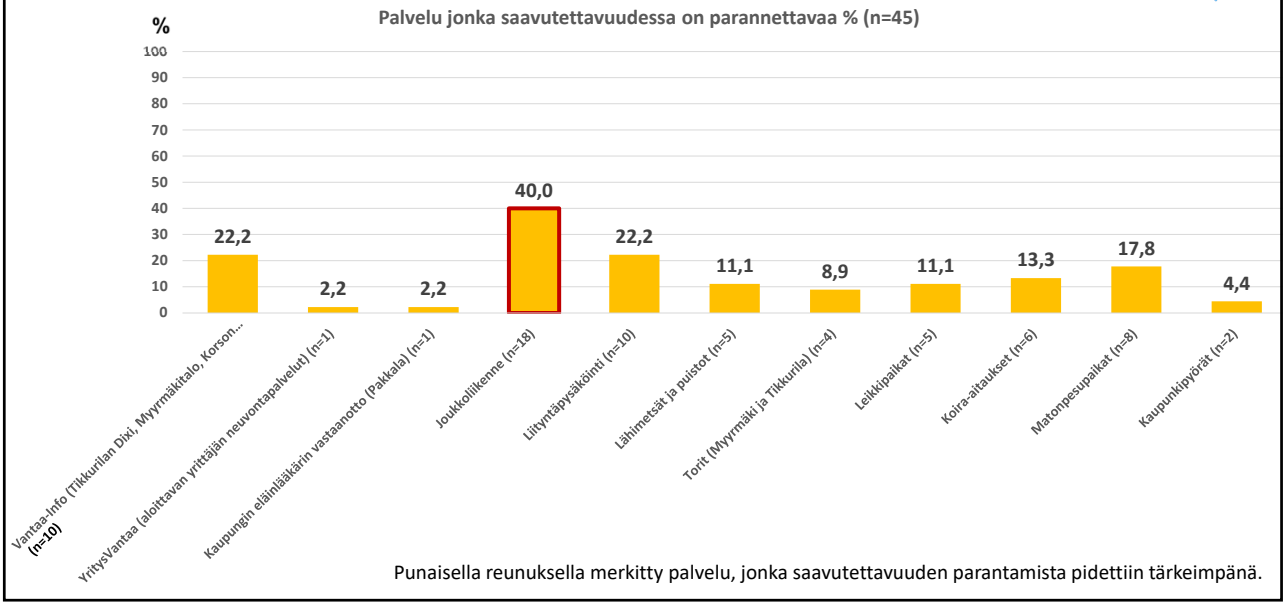
71

AVIAPOLIS, muut palvelut

72

AVIAPOLIS, muut palvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

73

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-VantaaInfo Jumboon
-Joukkoliikenneyhteyksien parantaminen Ylästössä
-Julkisen liikenteen suoria yhteyksiä Tikkurilaan nopeutettava ja yhteyksiä Helsinkiin parannettava.
-Suoria linjoja 614/415 ei saa lakkauttaa. 614 takaisin Ylästöön.
-Liityntäpysäköintipaikkoja lisää
-Ilmaiset pysäköintipaikat kaupungin palvelujen yhteyteen
-Vantaalle samat kaupunkipyörät kuin Espoolla ja Helsingillä.
-Koira-aitaus Ylästöön
-Asukaspuisto ja asukkaiden tapaamispaikkoja sekä ulko- että sisätiloihin.
- Iso leikkipuisto alueelle
-Toritoiminnan kehittäminen

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

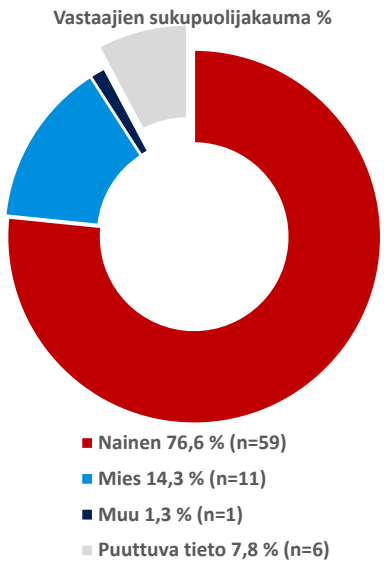
-Joukkoliikenne, liityntäpysäköinti, kaupunkipyörät, yhteiskäyttöautot

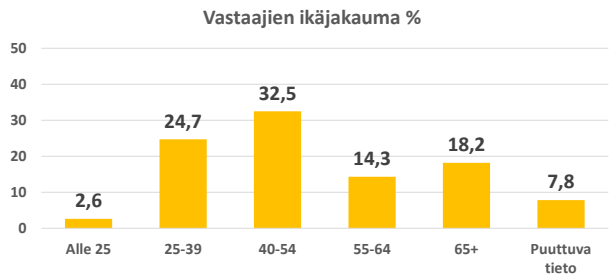
74

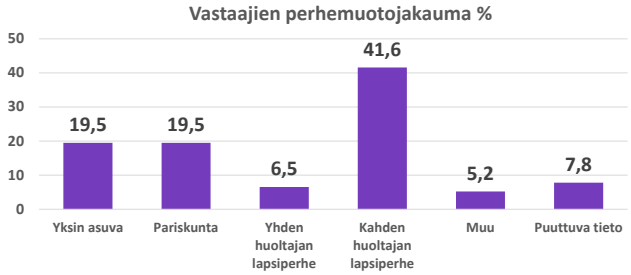
Tikkurila

75

Vastaajien määrä 77

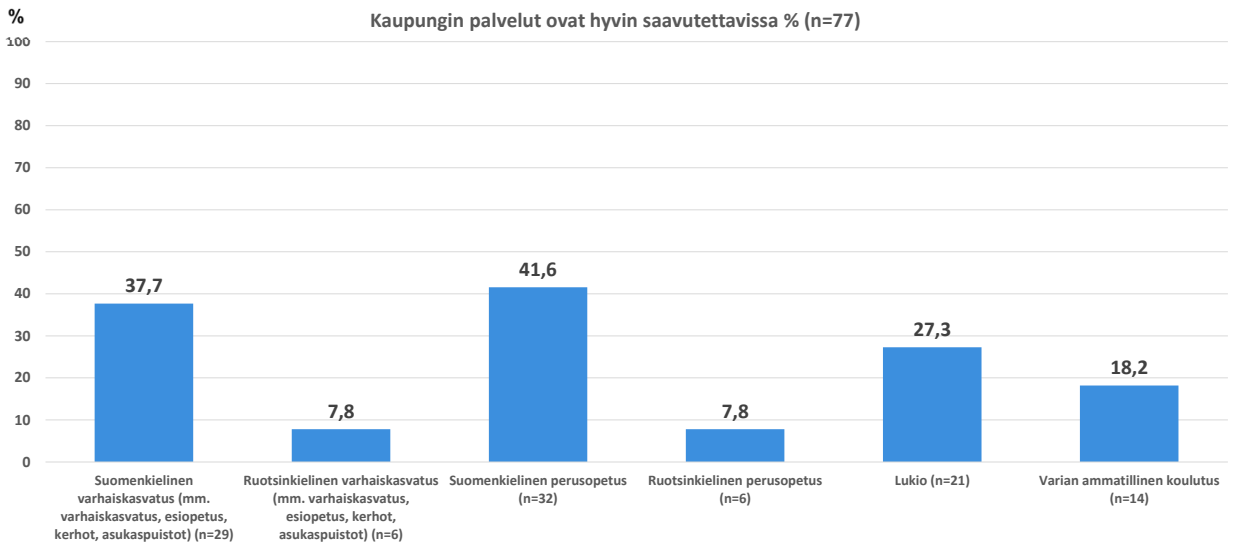

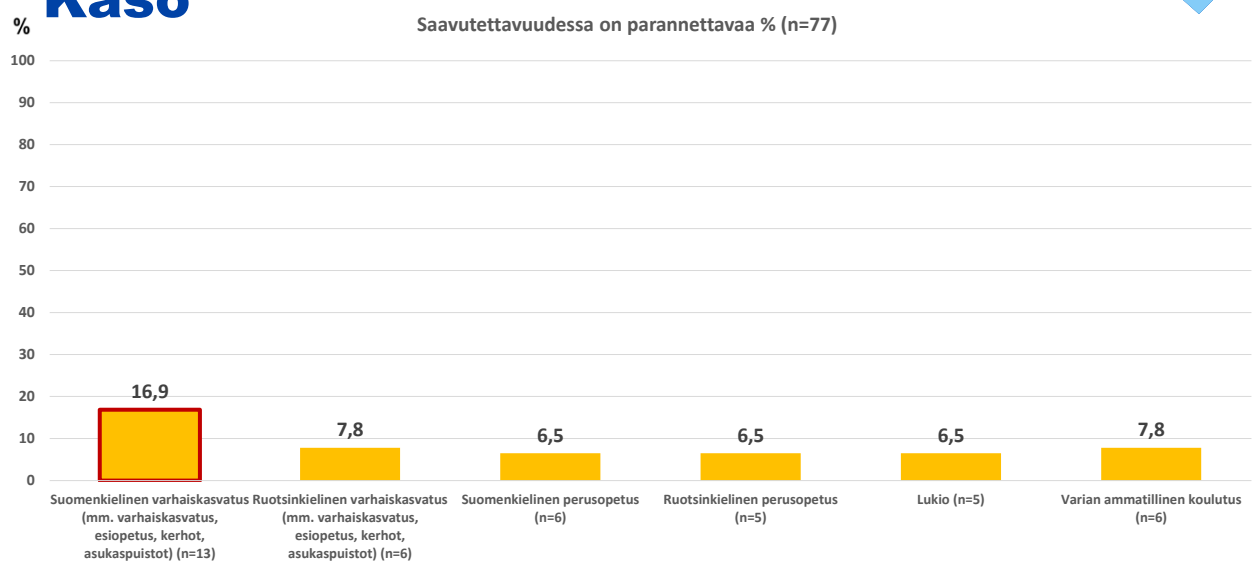
76

TIKKURILA
Kaso

77

TIKKURILA
Kaso

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

78

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Lisää varhaiskasvatuspalveluja ja paikkoja Tikkurilaan. Päivähoitopaikan saaminen lapsille lähipalveluna. Nyt paikkoja liian vähän.

-Päiväkotien saattoliikenteen parkkipaikkatilat liian pieniä.

-Ruotsinkielistä kielikylpyä tarjolle varhaiskasvatukseen

-Avoin päiväkoti, iltapäiväkerhoja ja leikkipuistotoimintaa alueelle.

-Tiedottamisen parantaminen varhaiskasvatuksen paikkojen hakemiseen ja esikouluun liittyen.

-Tiedonkulun parantamine oppilaille.

-Tilat sisäilmaltaan turvallisiksi.

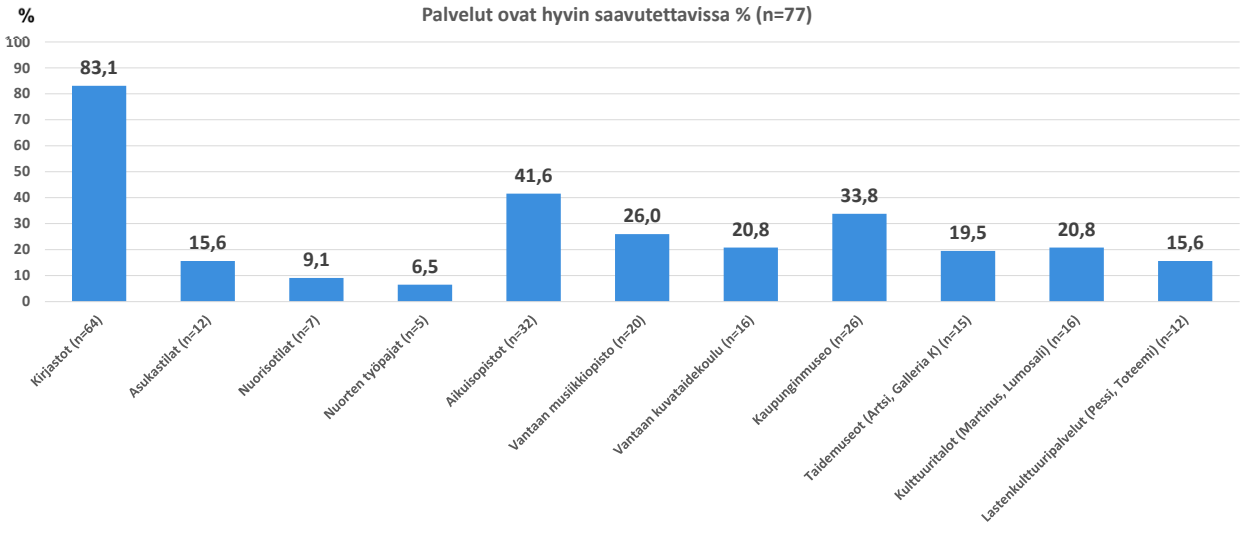
-Varia - mainostuksen kehittäminen.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-varhaiskasvatus, perhekerhot.

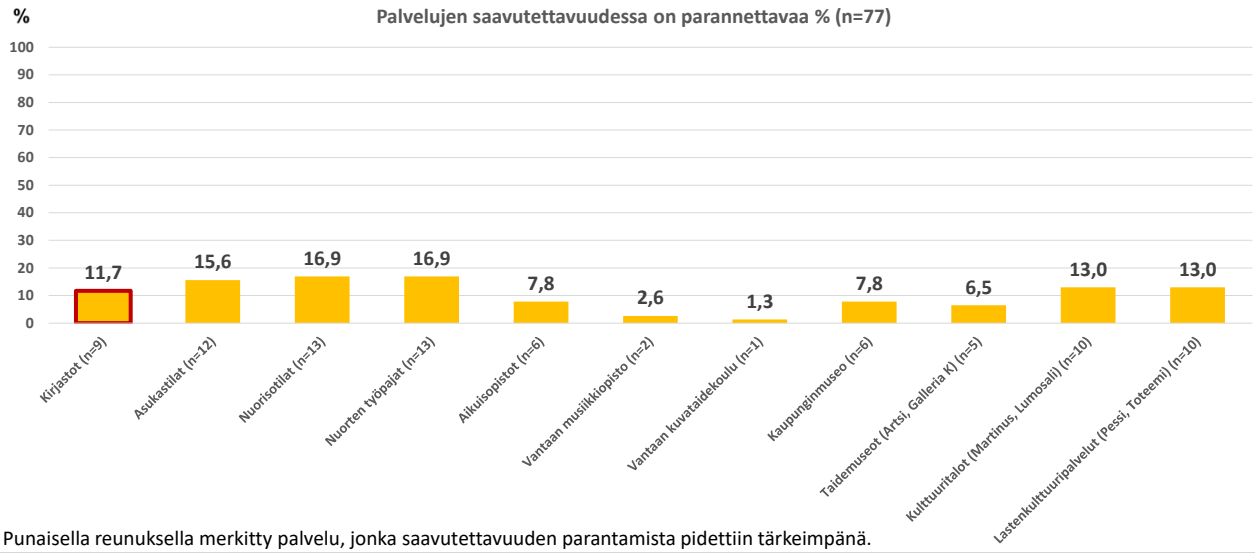
79

TIKKURILA Kaku

80

TIKKURILA
Kaku

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

81

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Tiedottaminen palveluista paremmaksi, nyt tieto kulkee suusta suuhun. Tiedotusta lisää lapsiperheille palveluista.

-Kirjaston aukioloaikojen pidentäminen arkisin ja viikonloppuisin.

-Nuorisotoimintaa ja nuorisotiloja lisää alueelle.

-Kuvataidekouluun lyhyitä kursseja (edullisempia kuin lukukausimaksut)

-Pysäköintipaikkoja lisää kaupungin palvelujen yhteyteen esim. kirjasto. Invapaikkoja liian vähän palvelujen yhteydessä.

-Bussiyhteydet paremmiksi Tikkurilan suuntaan

-Paremmat julkisen liikenteen yhteydet Tikkurilasta Martinukseen.

-Pessiin hankala päästä pysäköinnin takia.

-Työpajatoimintaa aikuisille.

-Lastenkulttuuritarjontaa myös ilta-aikoihin ja viikonloppuihin.

-Pessiin ruotsinkielistä lastenkulttuuritarjontaa myös muulloin kuin keskellä päivää.

-Martinusta vastaavat tilat Itä-Vantaalle.

-Ruotsinkielistä vapaa-ajan toimintaa Tikkurilan alueelle

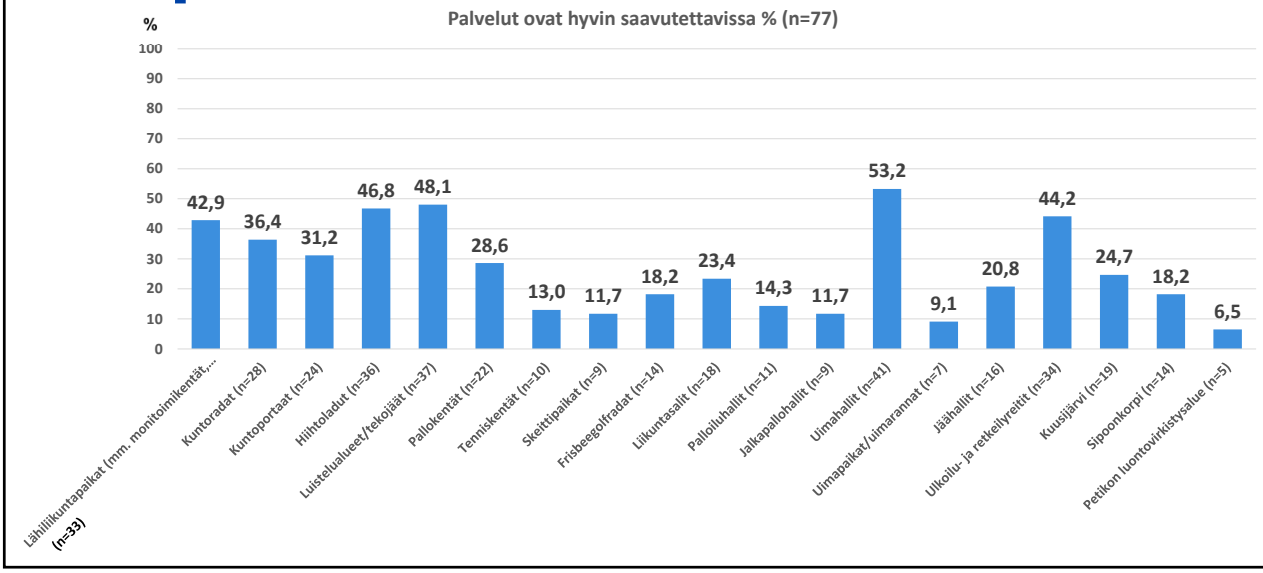
-Kunnallisten muskareiden, kerhojen, jumppien ja leikkipuistojen, kohtaamispaikkojen tarjontaa myös ilta-aikaan työssäkäyvien perheiden lapsille.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Kirjasto, kulttuuri palvelut mm. invapaikkojen puutteen vuoksi ja aukioloaikojen vuoksi. Nuorisotilat, nuorten työpajat, lasten kulttuuripalvelut, kuvataidekoulun kurssit. Aikuisopiston palvelut parkkipaikkojen puutteen vuoksi.

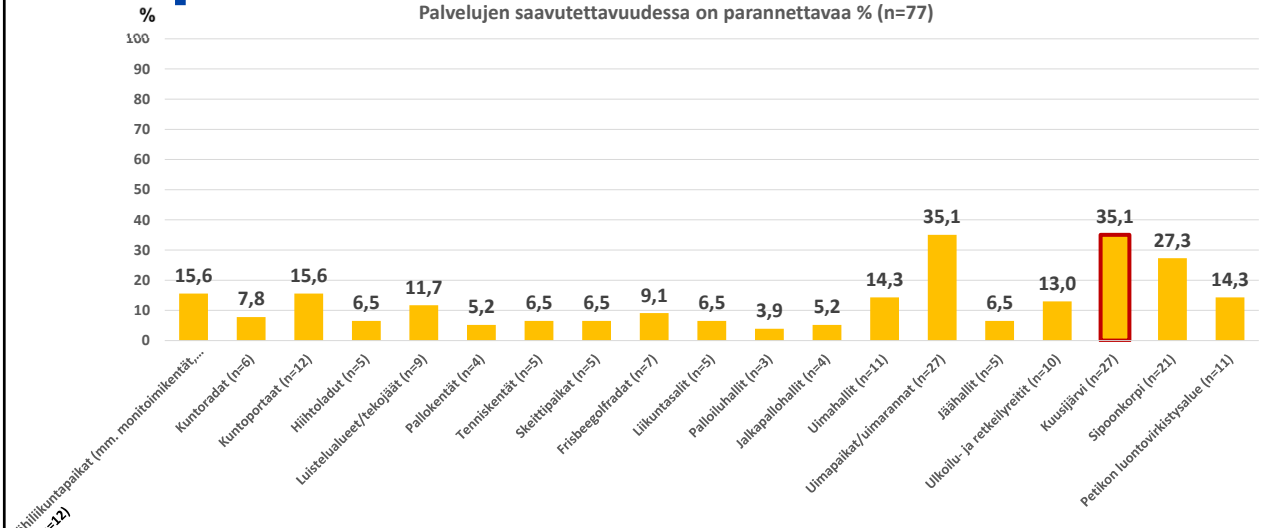
82

TIKKURILA
Liipa

83

TIKKURILA
Liipa

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

84

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Julkisen liikenteen yhteyden paremmiksi Kuusijärvelle ja Sipoonkorpeen.

-Bussiyhteyksien parantaminen Tikkurilan urheilupuiston alueelle.

-Sipoonkorven alueille lisää parkkipaikkoja.

-Tekojää Tikkurilan urheilupuistoon, luistelupaikka Ruskeasuolle.

-Maauimala, uimapaikkoja Tikkurilaan.

-Ulkokuntoilupaikkoja lisää ja kuntoportaat Tikkurilaan.

-Enemmän skeittipuistoja ja frisbeegolf ratoja alueelle.

-Koripallon heittelypaikkoja lisää.

-Ulkoliikunta-alueiden parempi huolto ja kunnossapito, valaistus.

-Työikäisille lisää esim. liikuntatoimintaa iltaisin.

-Nuotiopaikka Ruskeasantaan.

-Paremmat opasteet luontovirkistysalueille

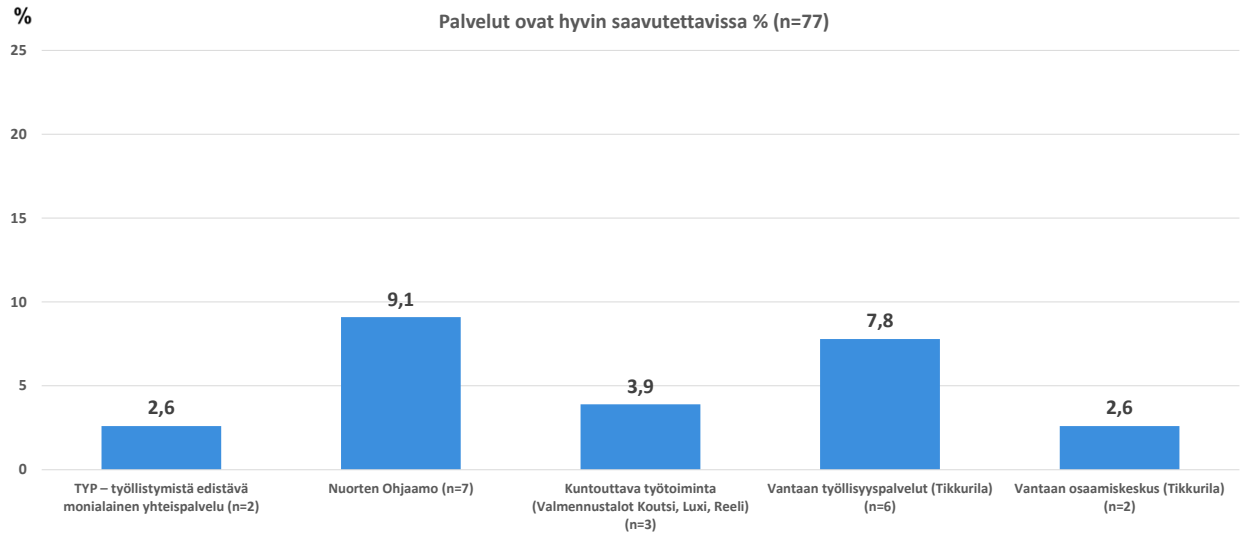
-Petikon luontovirkistysalueen mainostaminen

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Ulkoilu- ja retkeilyreitit, Kuusijärvi, Sipoonkorpi, Petikko. Petikko huonojen opasteiden ja julkisen liikenteen yhteyksien vuoksi. Uinti, uimahalli, luistelu, frisbeegolf.

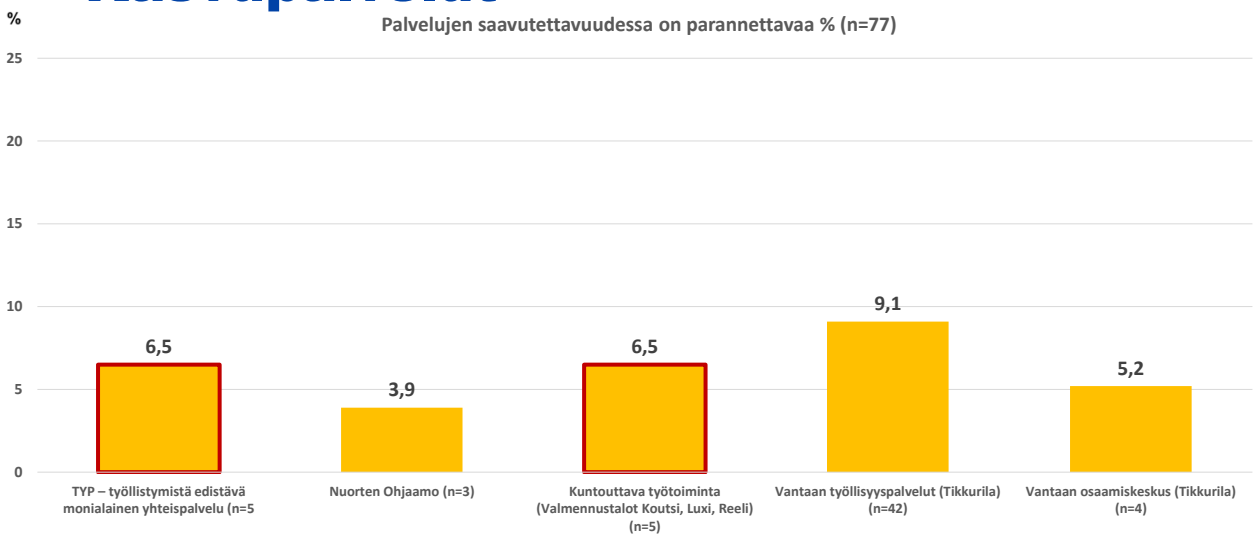
85

TIKKURILA Kasvupalvelut

86

TIKKURILA
Kasvupalvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

87

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Tiedotus kuntouttavasta työtoiminnasta ja Vantaan osaamiskeskuksesta kuntoon.

-Yhteistyötä enemmän työnantajien kanssa.

-Nyt vaikeaselkoinen palvelukokonaisuus, sitä on selkiytettävä.

-Nuorelle tulevat kirjeet ovat vaikeaselkoista byrokratiakieltä, viestintä selkokielelle.

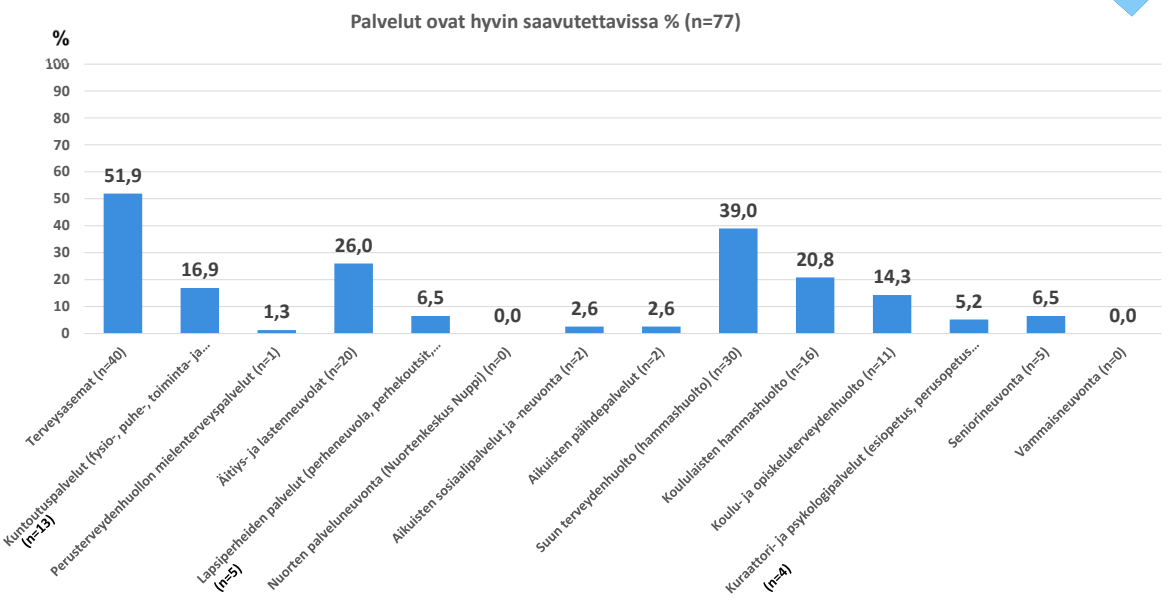
-Ohjaamoon pääsyä parannettava.

-Asiakkaan ohjaaminen soveltuville kursseille (ei vaan kursseille joissa on tilaa).

-Kuntouttavassa työtoiminnassa on todella pitkät jonot, jonojen purku.

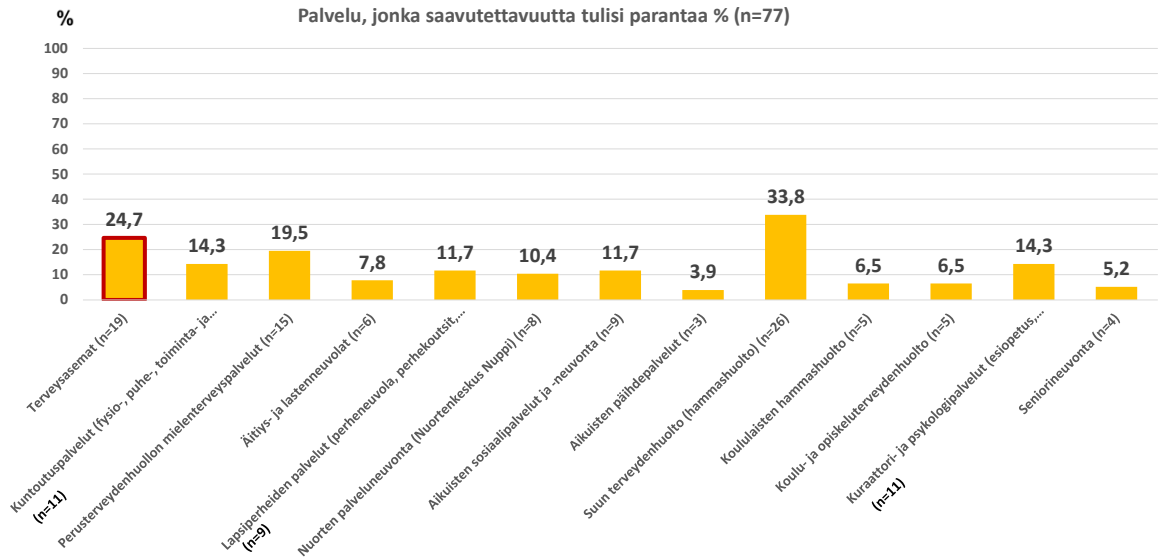
88

TIKKURILA, sote

89

TIKKURILA, sote

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

90

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Terveyskeskuksesta ajan saaminen, lisää aikoja

-Suun terveyden huoltoon pääsy, lisää aikoja

-Mielenterveyspalveluihin ja mielenterveyskuntoukseen pääsyn helpottaminen, lisää aikoja

-Perheneuvola ja koulukuraattori sekä lasten psykologipalveluja lisää

-Lapsiperheiden tukipalveluja parannettava ja apua tarjottava ennaltaehkäisevästi

-Nuorten sosiaalipalveluihin pääsyä parannettava

-Nupin palvelujen kehittäminen, lisää ennaltaehkäisevää toimintaa

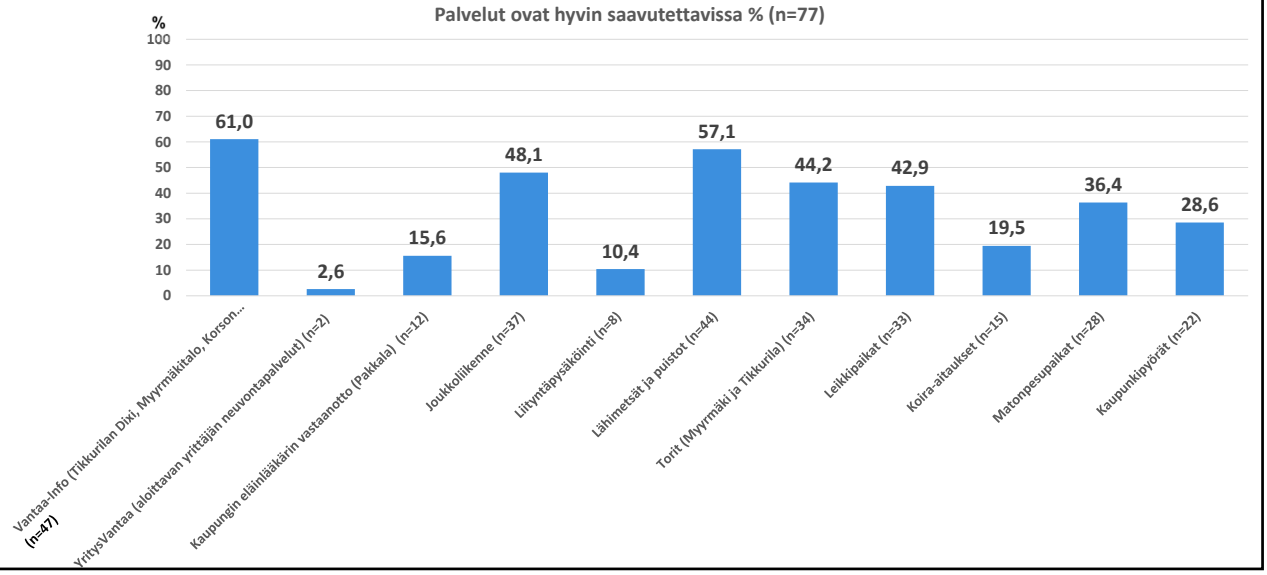
-Kehitetään terveyspalveluja yhteistyössä yksityisen sektorin kanssa. Otetaan malli Hollannista ja Kanadasta.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

- Terveyskeskuksen palvelut, hammashuolto, vammaisneuvonta, vanhusten päivätoiminta, nuppi ja lastensuojelu, mielenterveyspalvelut,

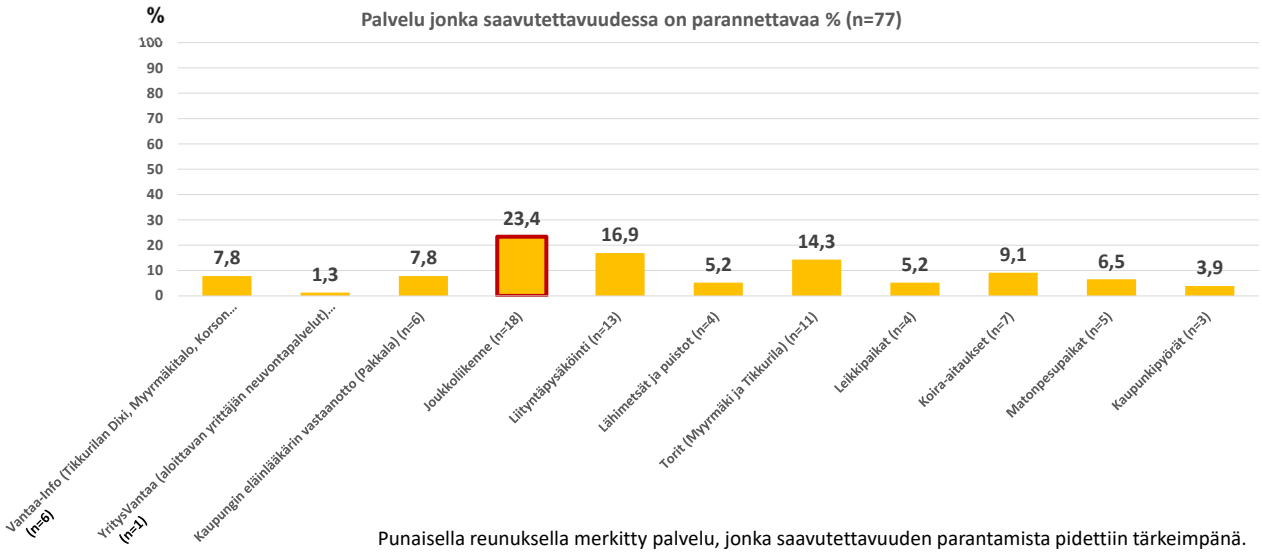
91

TIKKURILA
Muut palvelut

92

TIKKURILA
Muut palvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

93

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Julkista liikennettä kehitettävä, suoria linjoja lakkautettu ja pysäkkejä vähennetty. Bussireitit ovat hitaita, koska ne kiertelevät. Suorempia reittejä lisää. Ruskeasannasta suora bussiyhteys Tikkurilaan, Leinelään ja Helsinkiin.

-Ruskeasantaan juna-asema.

-Lisää liityntäpysäköintipaikkoja juna-asemien yhteyteen. Liityntäpysäköinti toimimaan matkalipulla (ei erillismaksua).

-Invapysäköintipaikkoja lisää.

-Koira-aitaus Jokiniemeen/Tikkurilaan. Koirametsä alueelle.

-Matonpesupaikkojen huolto paremmaksi.

-Leikkipaikkojen kunnostaminen ja tuominen varusteiltaan tähän päivään.

-Kaupunkipyöriä Ruskeasantaan ja Simonkylään.

-Asukaspuisto Koivuhakaan keskuspuiston alueelle.

-Grillauspaikka Ruskeasantaan.

-VantaaInfon näkyvyyttä parannettava.

-Rakennusvalvonnan toiminta asiakasystävällisemmäksi.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Julkinen liikenne, liityntäpysäköinti, rakennusvalvonta, VantaaInfo. Kaupunkipyörät, koska niillä ei voi mennä Helsinkiin.

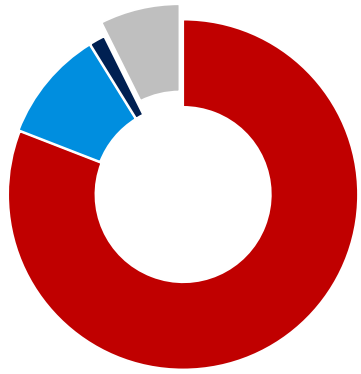
94

Koivukylä

95

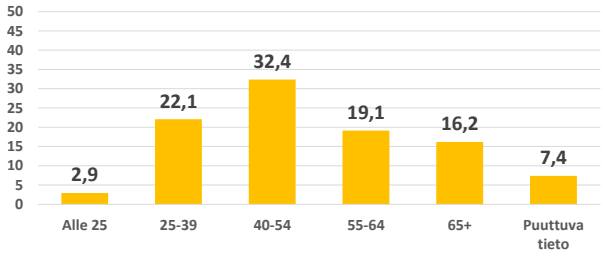
Vastaajien määrä 68

Vastaajien sukupuolijakauma %

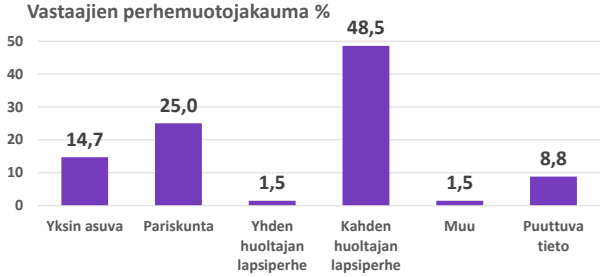

- Nainen 80,9 % (n=55)
- Mies 10,3 % (n=71)
- Muu 1,5 % (n=1)
- Puuttuva tieto 7,4 % (n=5)

Vastaajien ikäjakauma %

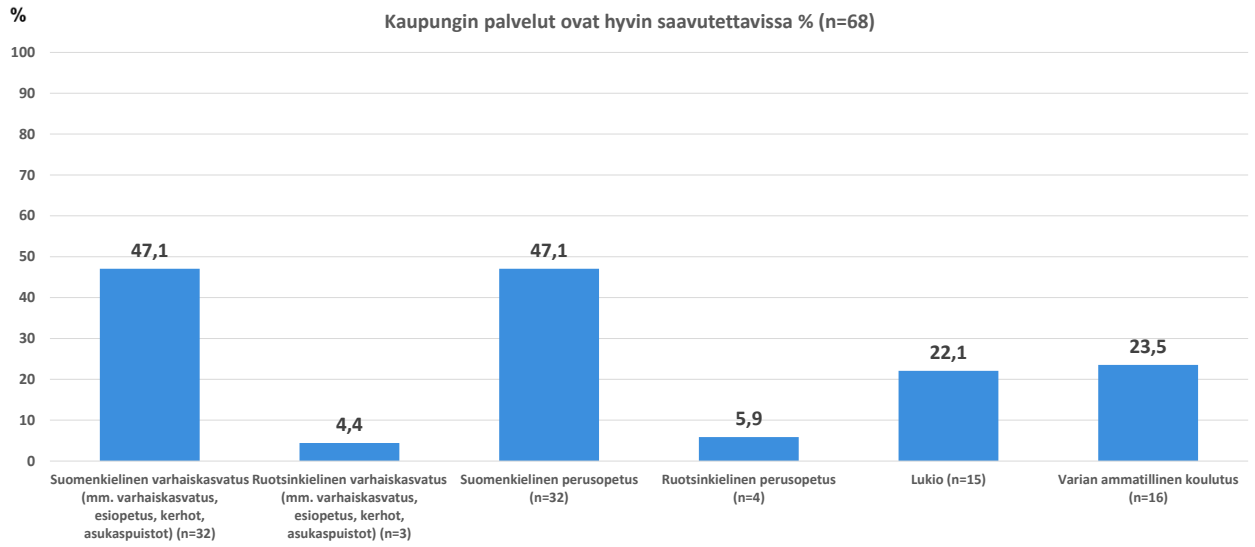

Vastaajien perhemuotojakauma %

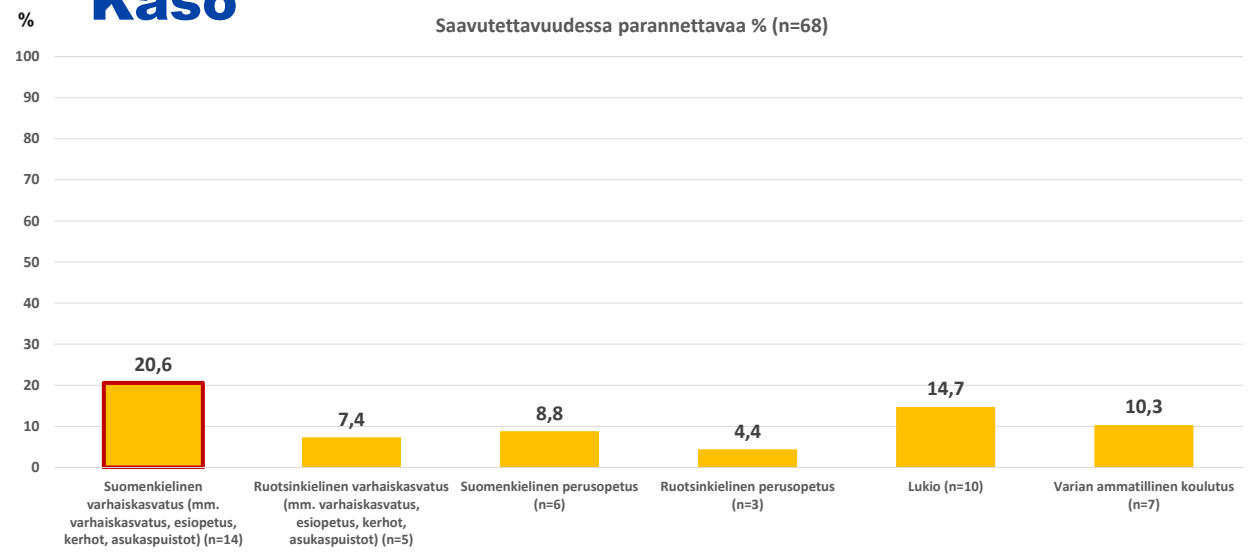
96

KOIVUKYLÄ
Kaso

97

KOIVUKYLÄ
Kaso

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

98

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Päivähoitopaikan saaminen läheltä kotia. Alueen päiväkodit täynnä.

-Avoin päiväkoti, perhekahvila ja asukaspuisto alueelle.

-Bussiyhteydet Päiväkummusta kouluille huonot. Lukioon Lumoon, Tiluun tai Sotunkiin eikä Variaan pääse enää suoralla bussilla.

-Lukio takaisin Koivukylään.

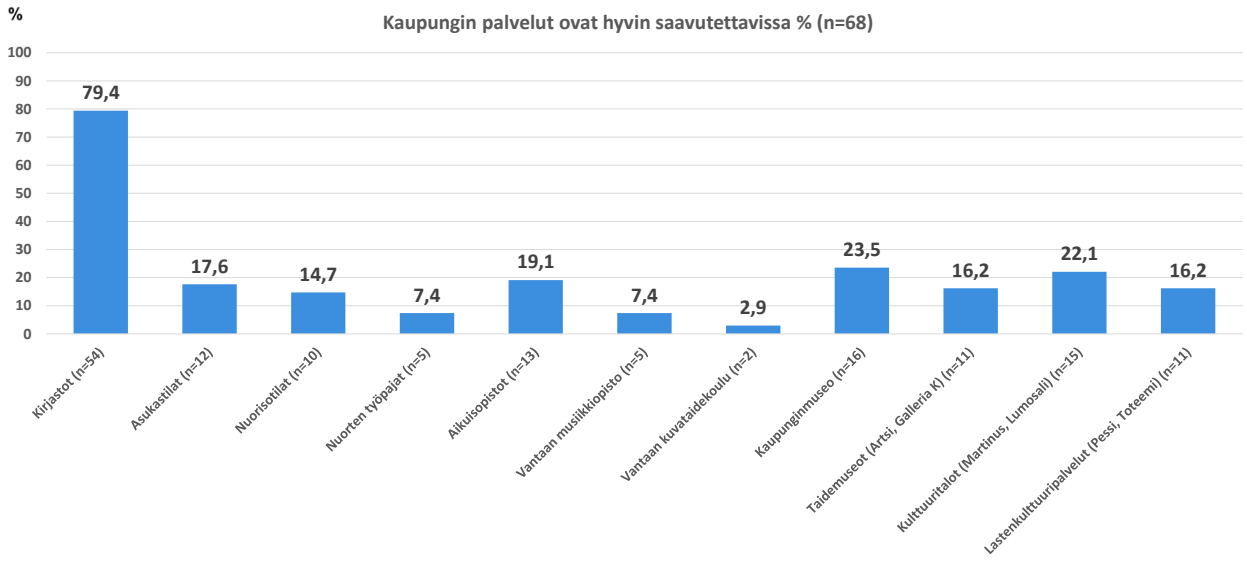
-Pikkulasten kerhoja, avoin päiväkoti, perhekahvila ja asukaspuisto alueelle.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Varhaiskasvatus, kerhot, asukaspuistot

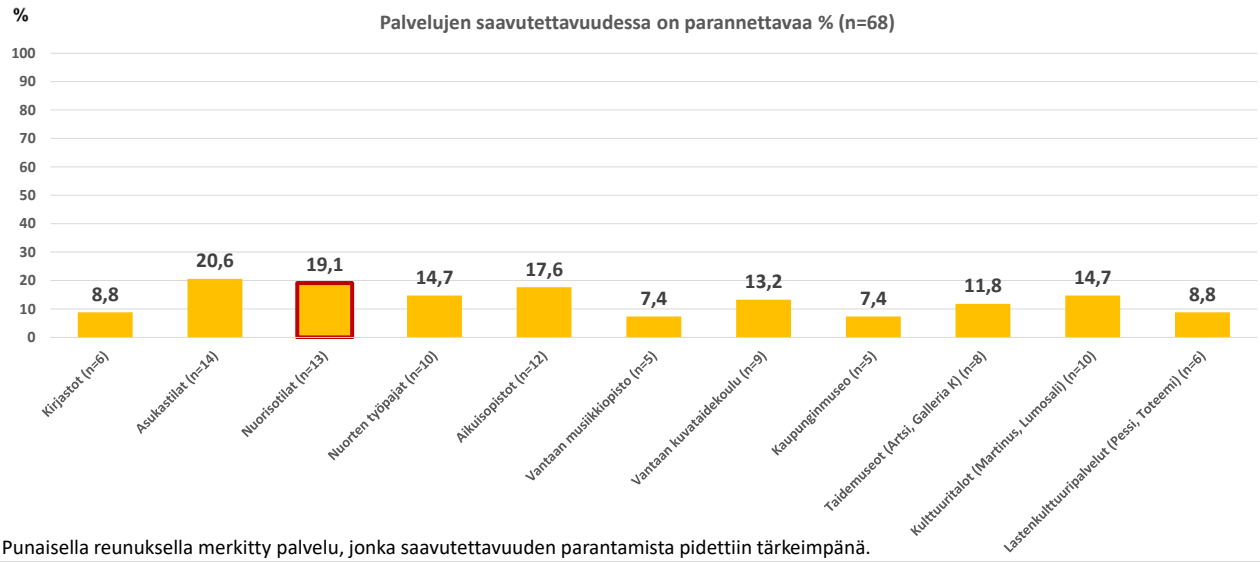
99

KOIVUKYLÄ Kaku

100

KOIVUKYLÄ
Kaku

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

101

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Kirjasto parempaan paikkaan Koivukylässä (nyt turvaton). Kirjaston valikoimaa laajemmaksi. Kirjastoauto säilytettävä Päiväkummussa.

-Asukastila alueelle (Havukoski), aukiolo myös iltaisin ja viikonloppuisin.

-Nuorisotila Ilolaan.

-Nuorten työpaja Koivukylään.

-Aikuisopiston palveluihin lisää verkkokursseja.

-Toimintaa lisää alakouluikäisille.

-Palvelujen estettömyyden parantaminen.

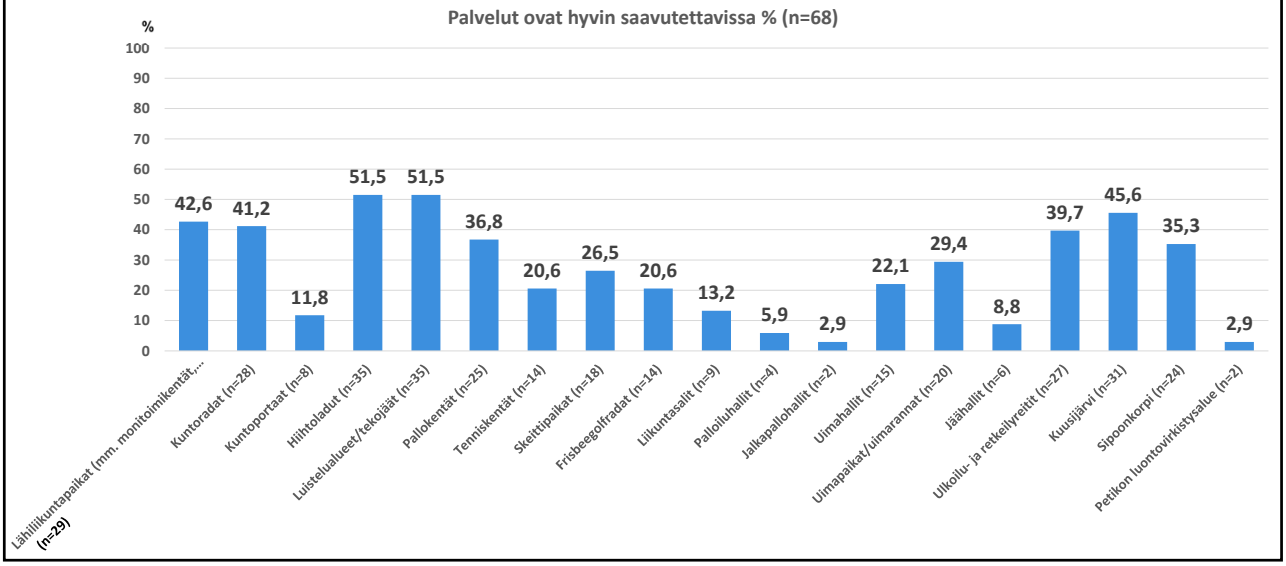
-Palvelujen tarjoaminen iltaisin.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Nuorisopalvelut, musiikkiluokat, Korson kirjasto, lumosali, lasten kerhopalvelut, kirjasto, asukastilat, kuvataidekoulu, aikuisopisto.

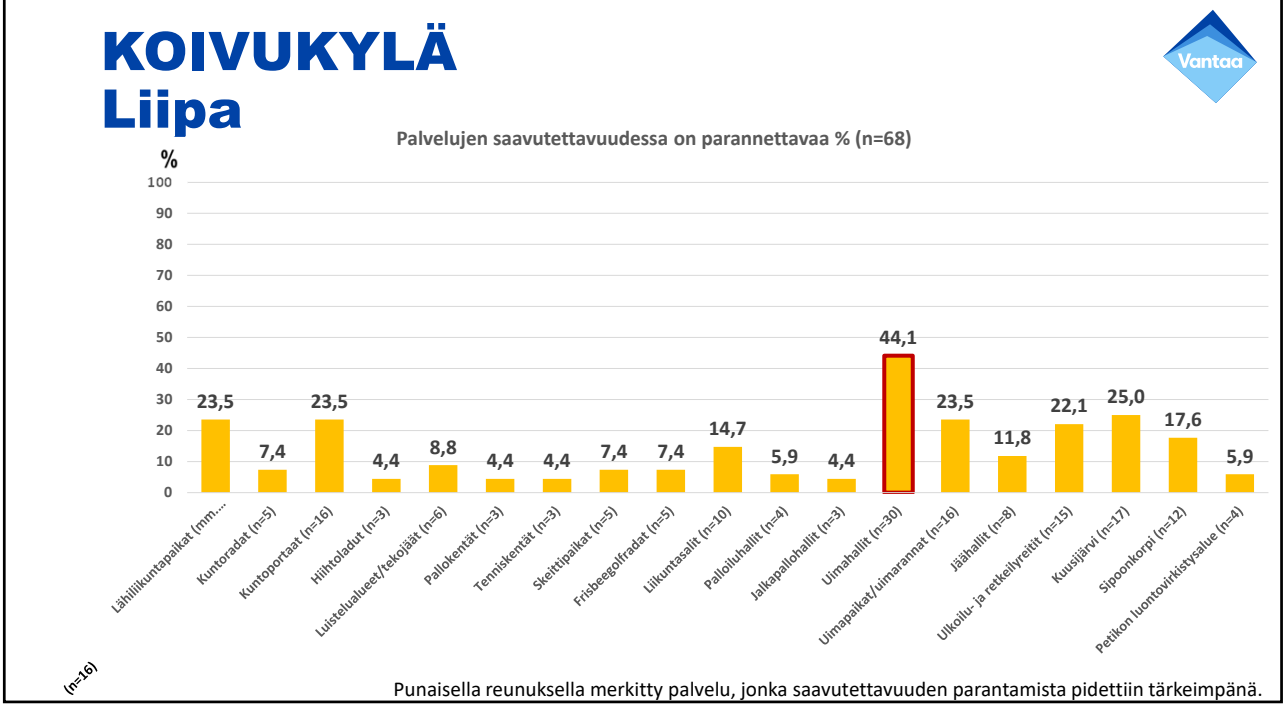
102

KOIVUKYLÄ
Liipa

103

KOIVUKYLÄ
Liipa

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

104

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Uimahalli ja uimapaikkoja lisää.

-Julkisen liikenteen yhteydet Kuusijärvelle ja Sipoonkorpeen.

-Lähiliikuntapaikkoja, liikuntahalleja ja jäähalli, ulkoilureittien opasteet ja kartat paremmiksi.

-Kuntoportaat ja ulkokuntoilulaitteita. Ulkokuntosali Koivukylään/Havukoskelle. Ilolaan frisbeegolf rata, ulkokuntosali ja kunnon leikkipuisto.

-Saunojen aukioloaikojen pidentämine Kuusijärvellä. 10 kerran sarjalippu takaisin. Kausiranneke myös kesäkaudelle. Savusaunojille omat suihkutilat.

-Keravanjokivarteen ulkoilureitti.

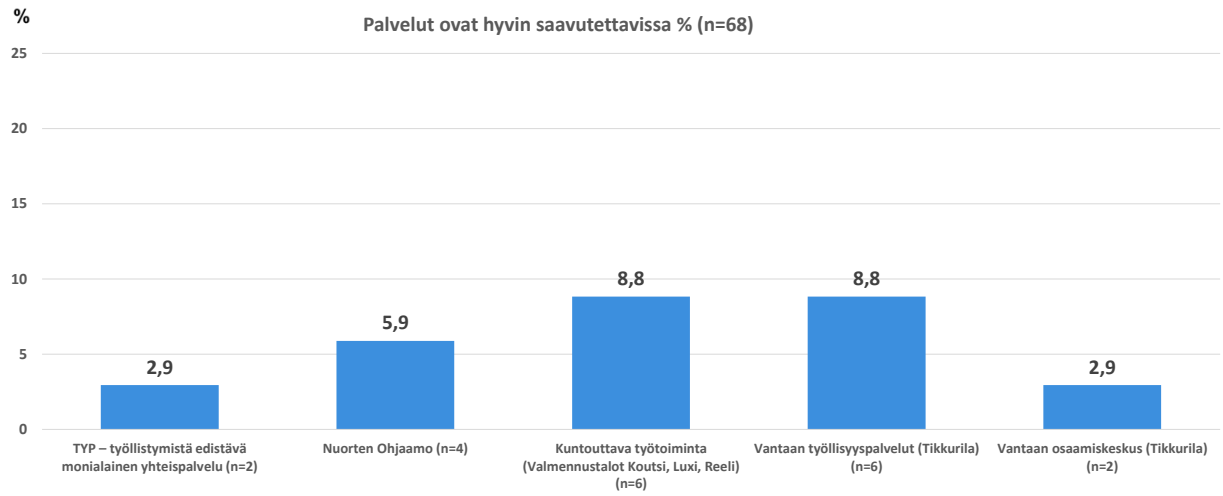
-Maastopyöräreitti alueelle.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

- Uimapaikat, uimahalli, jumpat, Petikon virkistysalue, Kuusijärvi, luistelu.

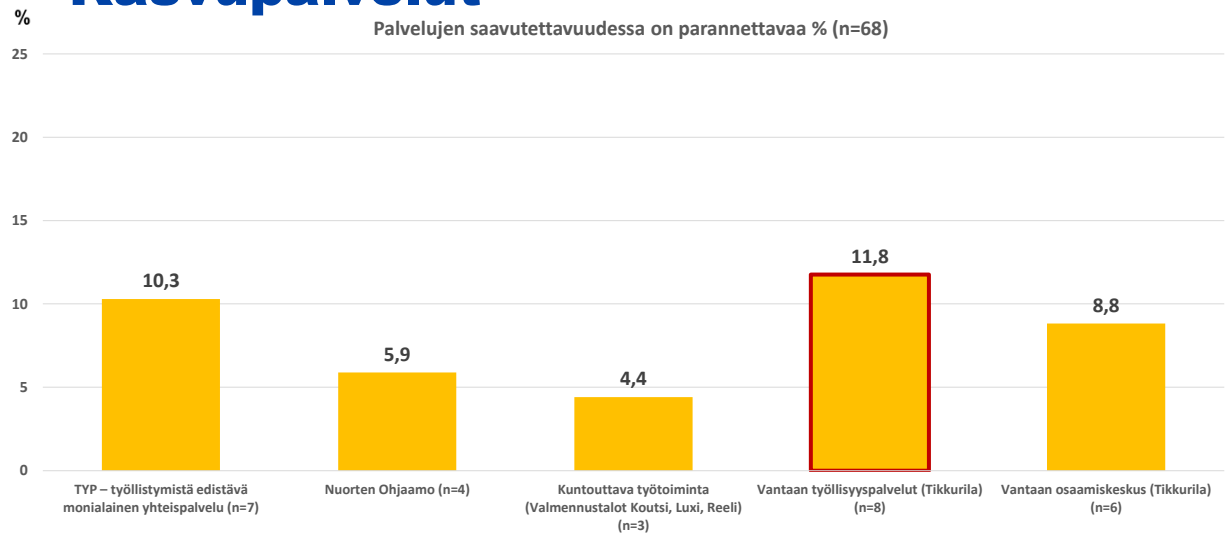
105

KOIVUKYLÄ Kasvupalvelut

106

KOIVUKYLÄ
Kasvupalvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

107

Avovastausten teemat

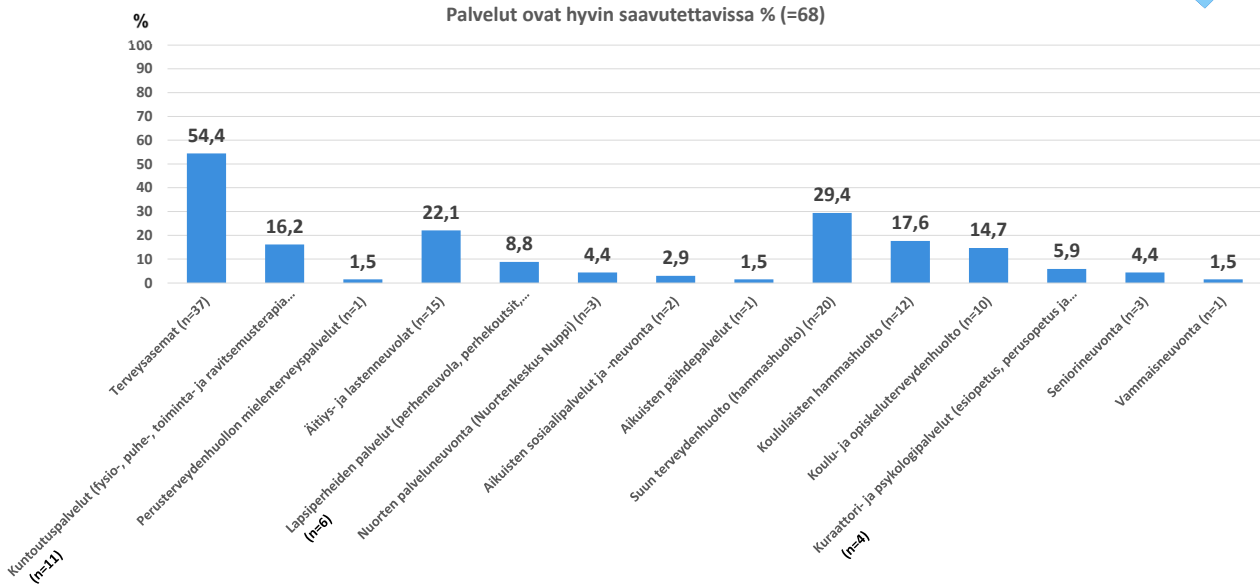
Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Sillä, että omakohtaiset työnhaussa avustavat henkilöt pitäisivät yhteyttä asiakkaisiin (kuten TE-toimistossa)

-Tiedottaminen olemassa olevista palveluista

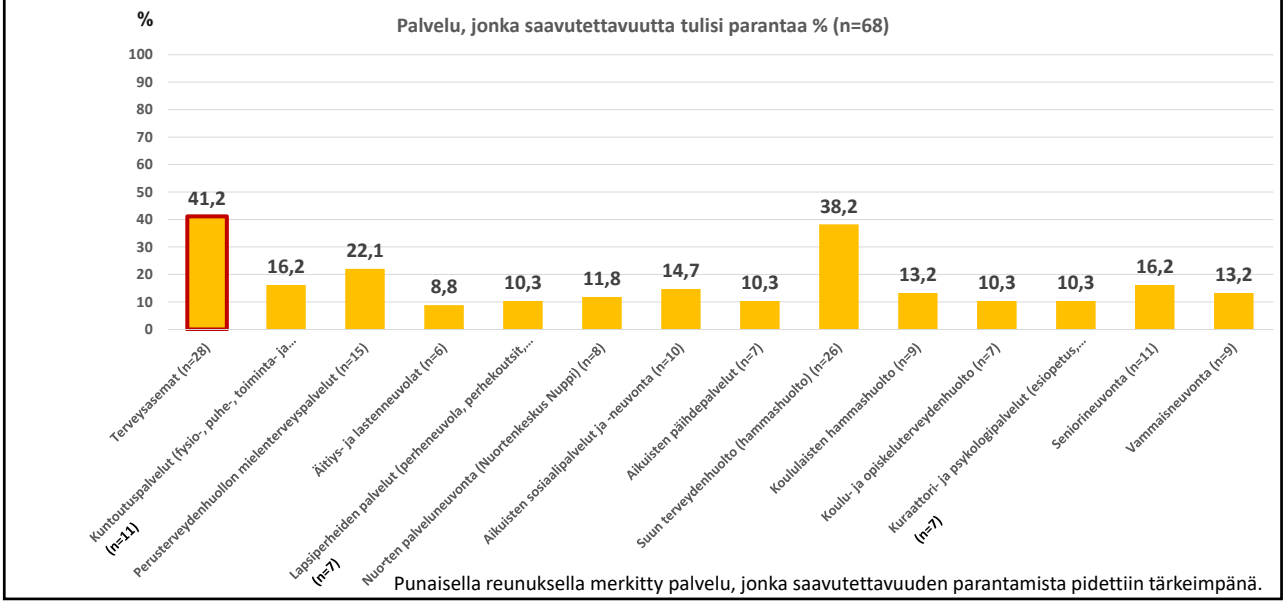
108

KOIVUKYLÄ, sote

109

KOIVUKYLÄ, sote

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

110

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Terveysasemalle ajan saaminen. Enemmän vastaanottoaikoja terveysasemalle, ilta-aikoja tarvitaan.

-Suun terveydenhuollon aikojen saaminen. Lisää aikoja.

-Psykologin palveluun pääsy. Lisää aikoja.

-Lapsiperheiden palveluista tiedottaminen, mahdollisuus etäpalveluun.

-Nuorten aikuisten mielenterveyspalveluihin pääsy. Nuppiin pääsy nopeammaksi.

-Enemmän ennaltaehkäisevää toimintaa.

-Seniorineuvonnan palvelupisteitä ja palveluaikoja lisää.

-Vammaispalveluun pääsy. Lisää aikoja.

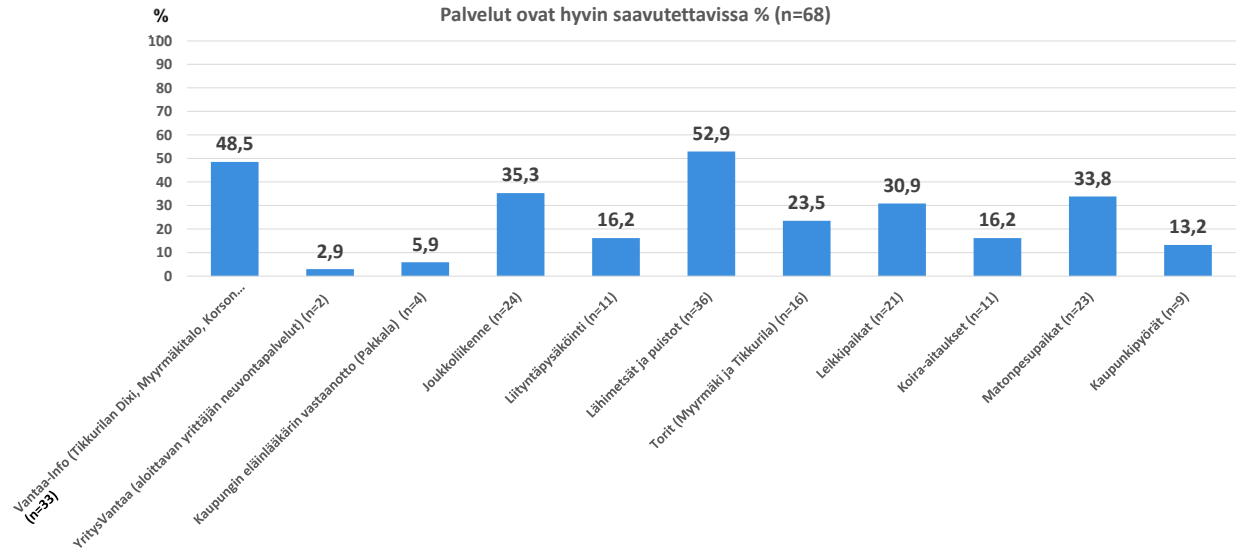
-Matalan kynnyksen kotiapu mahdolliseksi

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Mielenterveyspalvelut, terveyskeskuksen palvelut, suun terveyden huolto, perusterveydenhuollon mielenterveyspalvelut, neuvola, kouluhammashoito.

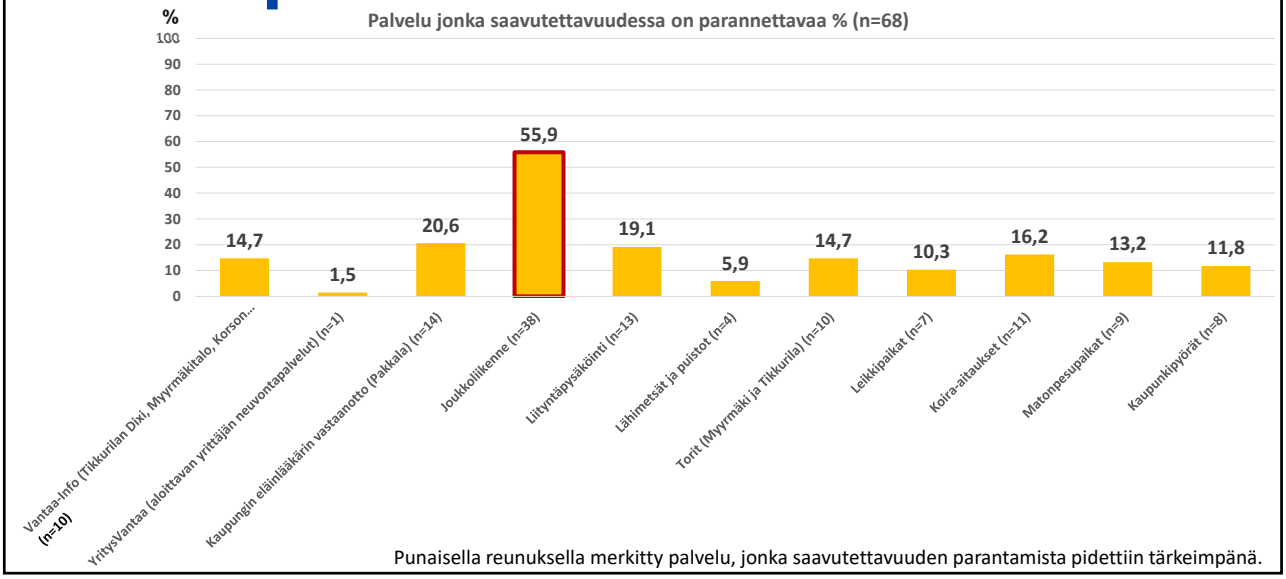
111

KOIVUKYLÄ
Muut palvelut

112

KOIVUKYLÄ
Muut palvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Julkista liikennettä pitää kehittää. Joukkoliikenteen vuorovälien lyhentäminen. Liikennöintivuoroja pitää lisää iltoihin ja viikonloppuihin.

-Päiväkummusta tarvitaan suorat bussiyhteydet Korsoon, Tikkurilaan ja Sotunkiin/Hakunilaan (mm. lukiot, harrastuspaikat) sekä Helsinkiin moottoritien kautta. Bussilinjat 739 ja 735 tarvitaan takaisin.

-Bussireittien lakkauttaminen hankaloittaa autottomien liikkumista Vantaalla.

-Liityntäpysäköinti ilmaiseksi. Vartiointi liityntäpysäköintialueille.

-VantaaInfo Koivukylään.

-VantaaInfojen aukioloaikojen pidentäminen, palvelut auki myös viikonloppuisin.

-Kaupungineläinlääkäriin kulkeminen hankalaa julkisella liikenteellä, palvelu on liian kaukana.

-Päiväkumpuun koirapuisto pienille koirille. Koirapuisto/aitaus (mm. Ilolaan)

-Kaupunkipyörät pitäisi yhdistää Helsingin ja Espoon järjestelmään.

-Kaupunkipyöriä Päiväkumpuun.

-Viheralueiden kunnossapitoon huomiota, lähimetsien säilyttäminen tärkeää.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

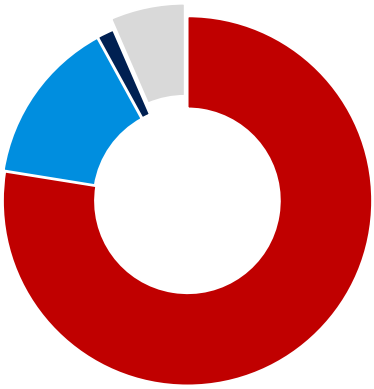
- Julkinen liikenne, koirapuisto, kaupungin eläinlääkäri, Tikkurilan tori, Lumo, matonpesu.

Korso

115

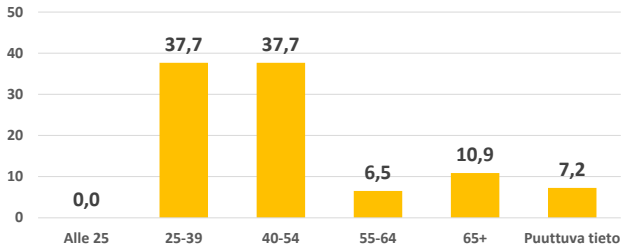
Vastaajien määrä 138

Vastaajien sukupuolijakauma %

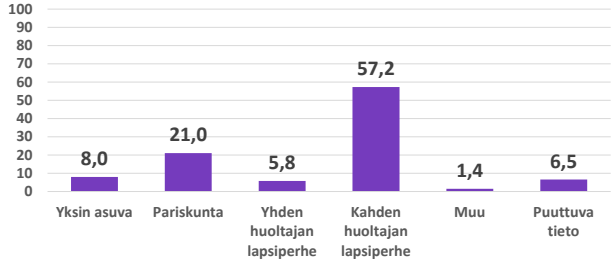

- Nainen 77,5% (n=107)
- Mies 14,5 % (n=20)
- Muu 1,4 % (n=2)
- Puuttuva tieto 6,5 % (n=9)

Vastaajien ikäjakauma %

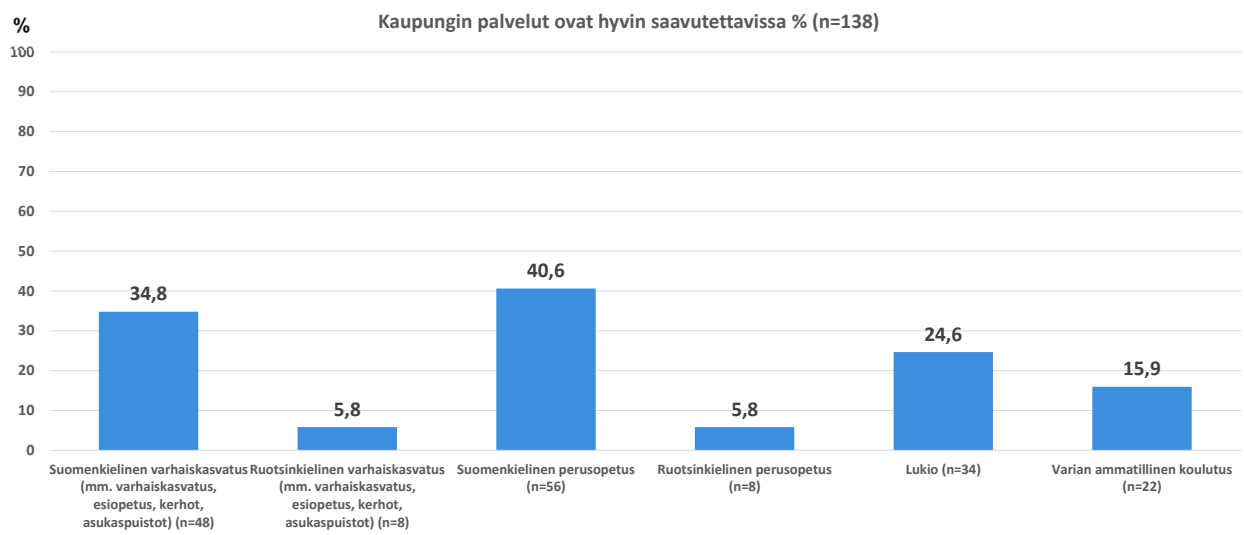

Vastaajien perhemuotojakauma %

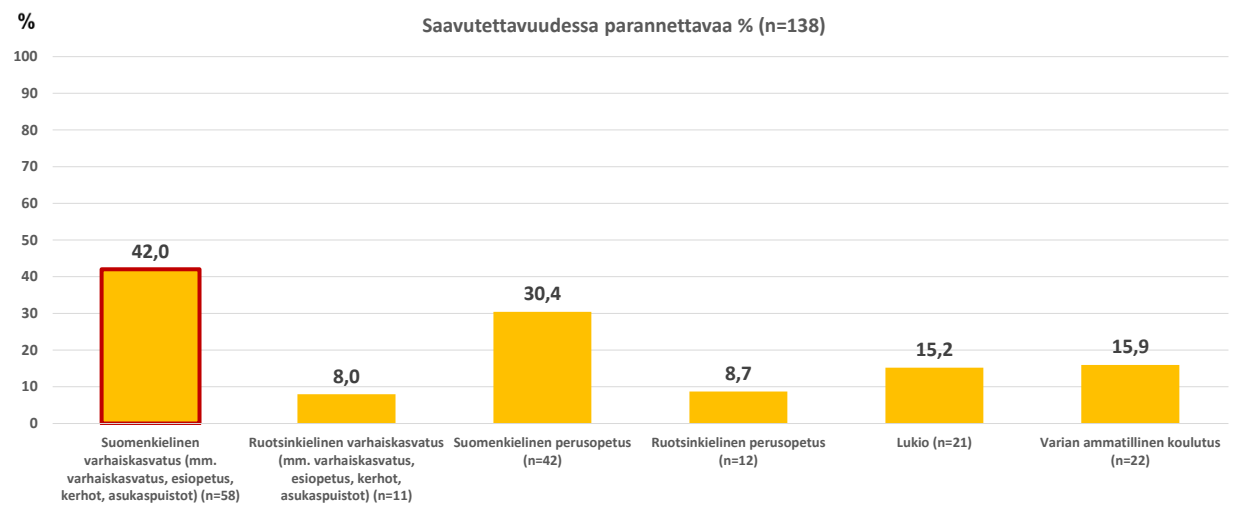
116

KORSO
Kaso

117

KORSO
Kaso

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

118

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Nikinmäkeen tarvittaisiin päiväkoti. Varhaiskasvatuksen paikkoja riittämättömästi alueella, palvelu tulisi saada lähipäiväkodista.

-Nikinmäkeen tarvittaisiin ylä-aste.

-Nikinmäen alakoulun opetuspiste liian pieni alueen oppilasmäärään nähden. Oman alueen päiväkotiin ja alakouluun pääsyn varmistaminen.

-Kerhotoimintaa pienille lapsille.

-Ruotsinkielinen perusopetus puuttuu alueelta. Matka ja matka-aika liian pitkä ja hankala julkisella liikenteellä ruotsinkielisiin palveluihin.

-Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen yksikkö alueelle.

-Bussiyhteydet lähilukioihin.

-Ryhmäperhepäiväkoteja lisää Vantaalle.

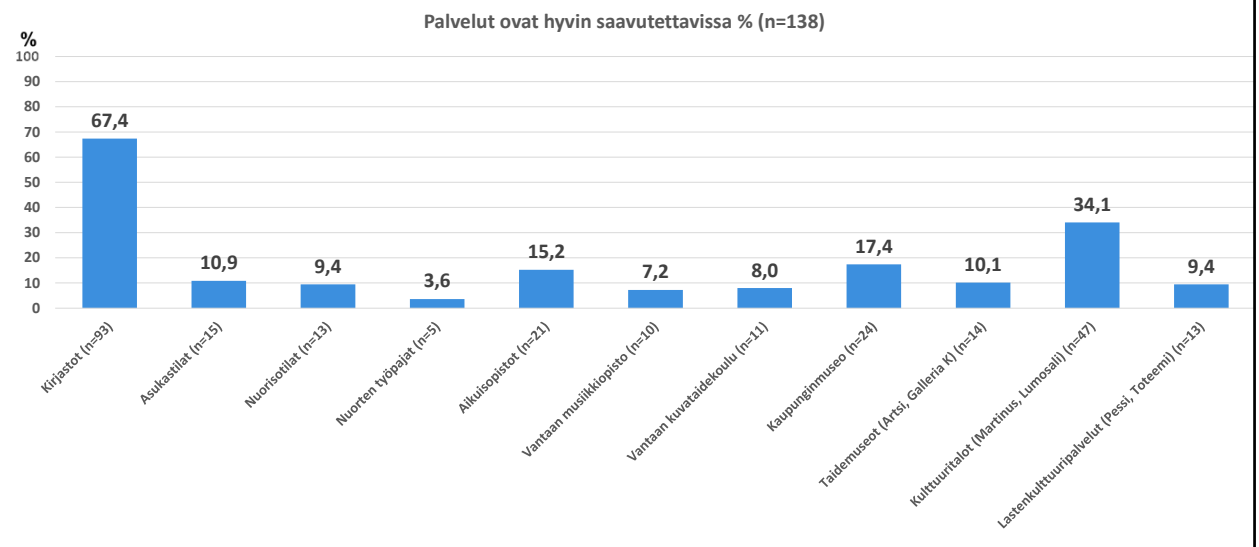
-Asukaspuisto alueelle

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

- Varhaiskasvatus, Varia, kerhot, erityisluokka, lukio, asukaspuisto

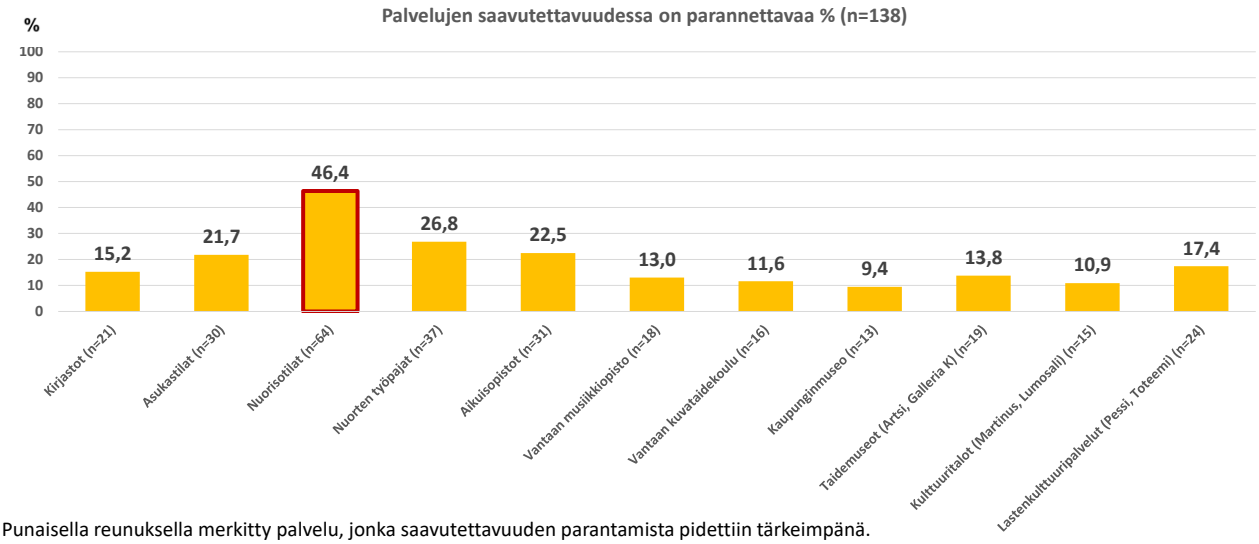
119

KORSO Kaku

120

KORSO Kaku

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

121

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Nuorisotiloja ja avointa nuorisotyötä alueelle, nuorisotilat auki myös viikonloppuisin

-Toimintaa kaupungin taholta nuorisotiloihin Nikinmäkeen, tilat auki myös viikonloppuisin.

-Lasten ja nuorten harrastukset sekä vapaa-ajan toiminta tarvitaan alueelle. Ohjattuja harrastusmahdollisuuksia vähän.

-Koulujen loma-ajoille lisää nuorisotoimintaa.

-Lastenkulttuuripalveluita tarvitaan lisää lapsille ja nuorille.

-Ruotsinkielinen muskari alueelle.

-Palveluita voisi tuoda aktiivisemmin pop up -hengessä esimerkiksi kirjastoihin ja asukastiloihin.

-Kirjastojen aukioloajat pidemmiksi.

-Asukastiloja tarvittaisiin lisää. Asukastilan toiminnasta enemmän tiedottamista.

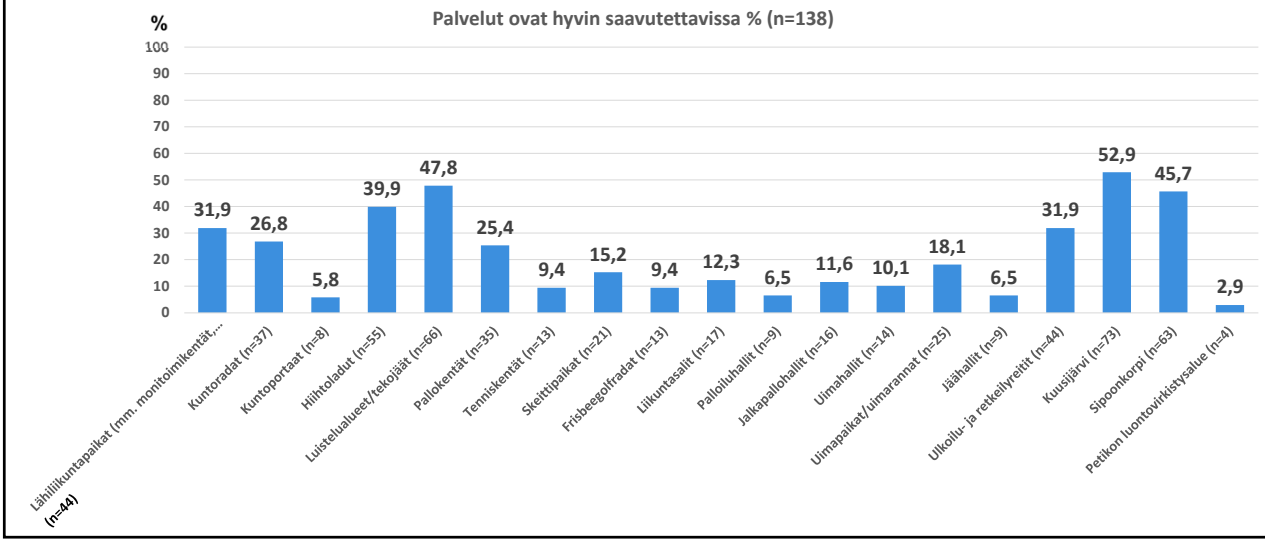
-Lisää kulttuuritapahtumia Lumosaliin. Tilaisuuksista tiedottaminen paremmaksi.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Lasten kulttuuripalvelut- ja tapahtumat, nuorisotilat, Artsi, aikuisopiston kurssit, lähikirjasto, musiikkiopisto.

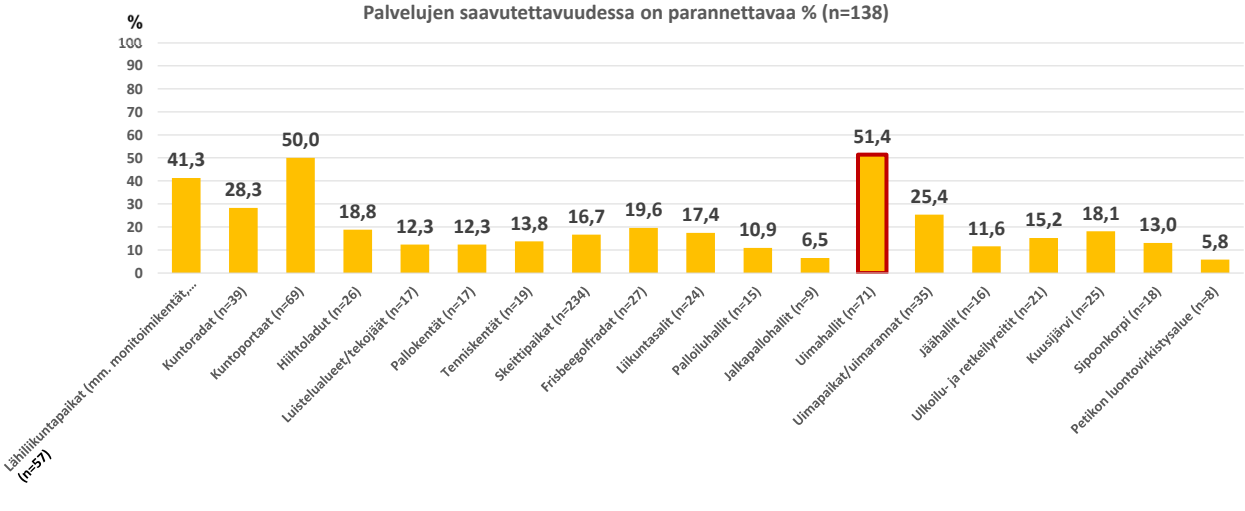
122

KORSO Liipa

123

KORSO Liipa

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

124

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Uimahalli alueelle ja hyvä julkiset yhteydet sinne.

-Lisää uimapaikkoja/ulkoaltaita.

-Kuntoratoja, ulkoliikuntapaikkoja ja kuntoportaat. Kuntoportaat esim. Ankkapuiston rinteeseen.

-Kuntoilulaitteet Metsolansuon ja Vierumäen kuntoradoille.

-Lähiliikuntapaikka ja ulkokuntoiluvälineet Nikinmäkeen.

-Pohjois-Nikinmäestä kuntoratayhteys Keinukallioon.

-Nikinmäkeen luistelupaikka ja hiihtolatuja.

-Skeittipaikka/parkourpuisto alueelle.

-Julkisen liikenteen yhteydet Kuusijärvelle, Sipoonkorpeen ja Petikkoon paremmiksi.

-Frisbeegolfrata Korsoon.

-Jäähalli alueelle.

-Uimapaikka koirille Keravanjoen varteen.

-Keravanjoen varteen valaistut kävelytiet (Nikinmäki).

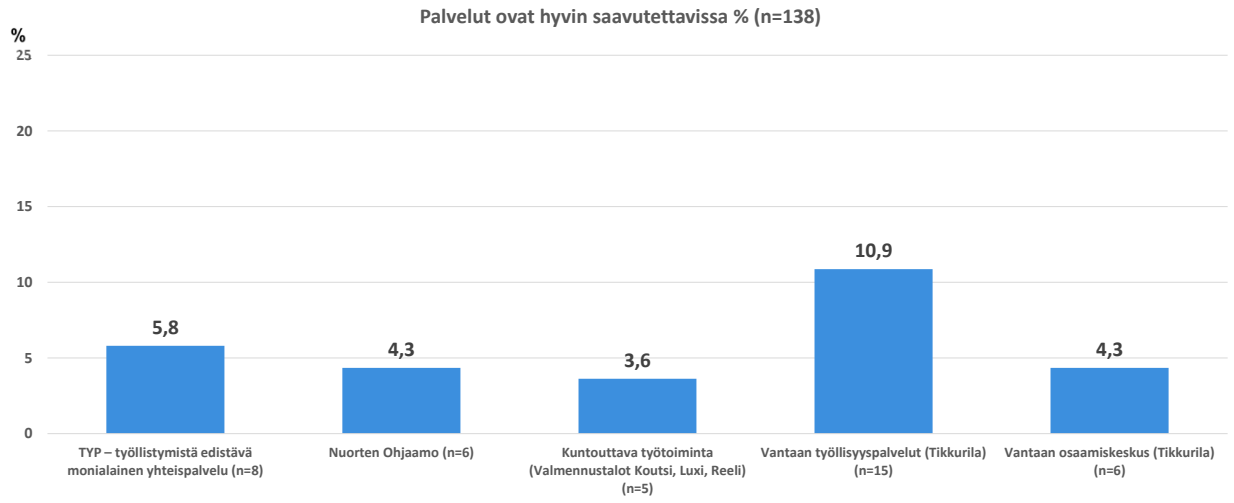
-Kenttien hoito paremmaksi.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Ulkokuntosali, uimaranta, uimahalli, Kuusijärvi, Sipoonkorpi, jumpat, luistelu, frisbeegolf, padel, hiihto, Petikko, palloiluhallit, lähiliikuntapaikat, sisäliikunta, tenniskenttä, kuntoportaat, kuntosali, kuntoportaat, koirapuisto, skeittipaikka.

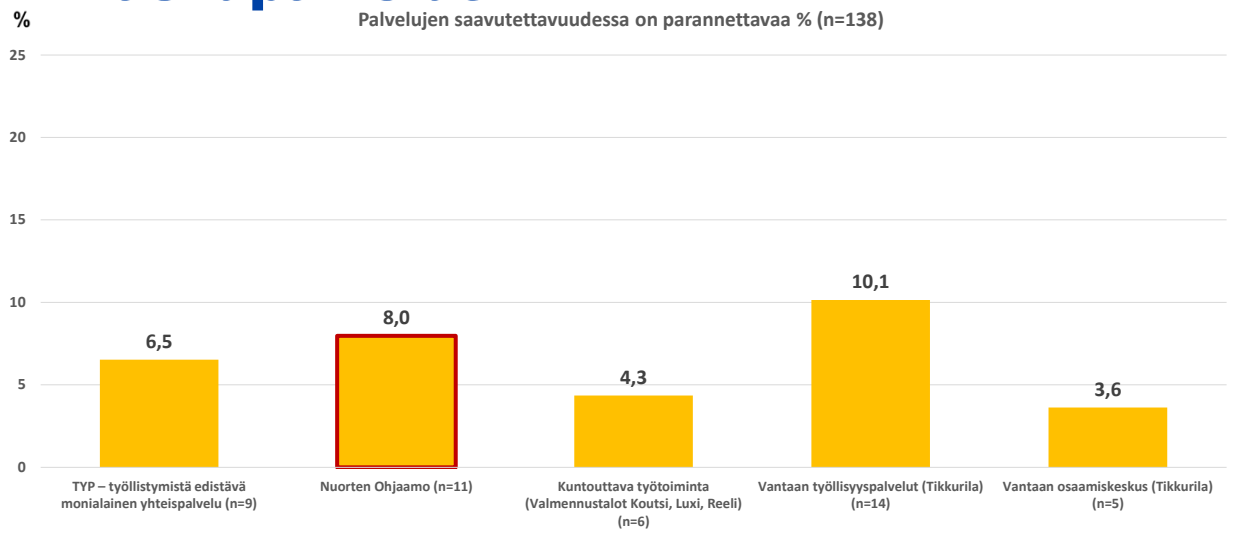
125

KORSO Kasvupalvelut

126

KORSO
Kasvupalvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

127

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Tikkurilan työllisyyspalveluiden löydettävyyttä pitäisi parantaa, tietoisuus palveluista heikkoa.

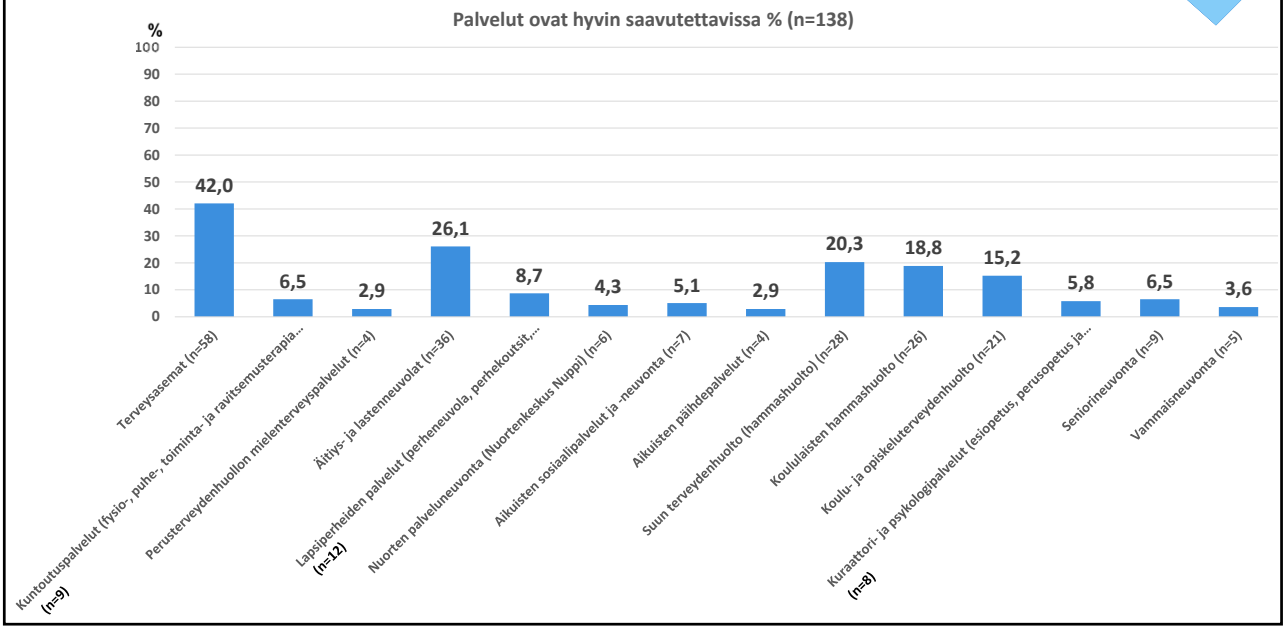
-Parempaa tukea nuorille työnhakemiseen.

-Nuorten Ohjaamon lisäksi Ohjaamo myös yli 30-vuotiaille.

-Palvelujen aukioloaikojen pidentäminen.

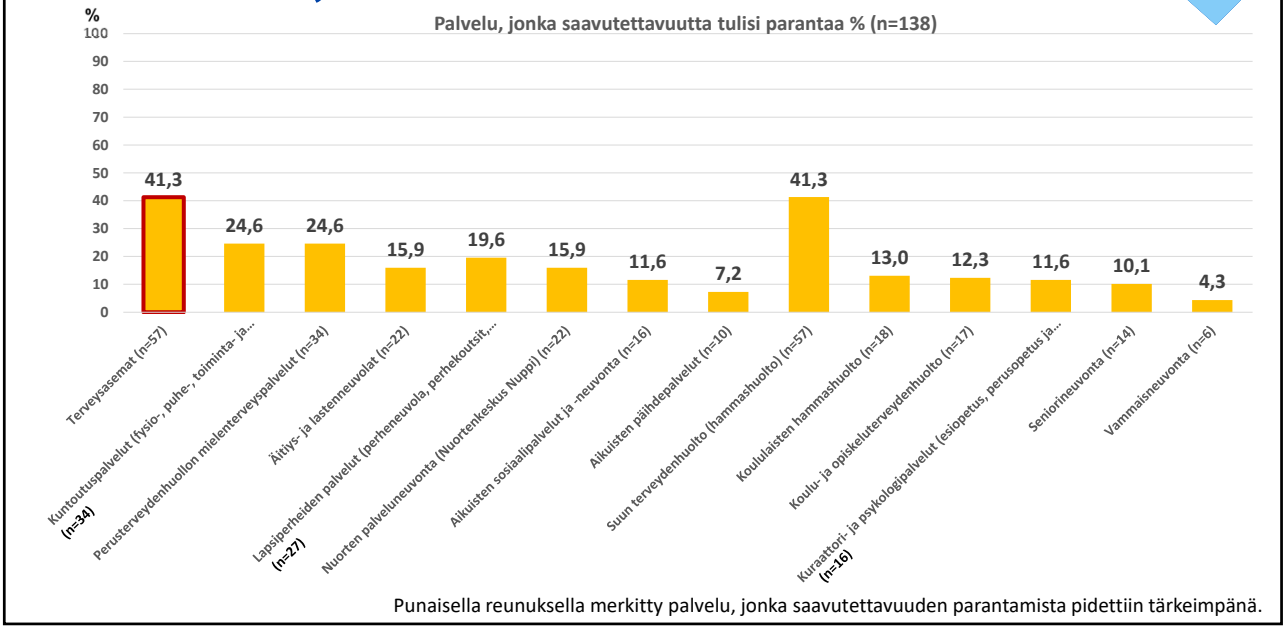
128

KORSO, sote

129

KORSO, sote

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

130

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Terveysasemalle ajan saaminen hankalaa, lisää aikoja.

-Terveyspalvelubusseja alueelle.

-Suun terveyden huollon palvelujen tarjoaminen lähialueelta, ei toiselta puolelta Vantaata.

-Laajemmat aukioloajat terveydenhuollossa ja suun terveydenhuollossa.

-Neuvola- ja lastenlääkäripalvelut lähemmäksi.

-Nopeampi ja helpompi pääsy Nuppiin ja mielenterveyspalveluihin.

-Koulukuraattorille ja psykologille pääsy, lisää aikoja ja resursseja.

-Lapsiperheiden tukipalvelujen resurssointi paremmaksi, palveluun pääsy helpommaksi.

-Sähköisten palvelujen parantaminen. Ajanvaraukset palveluihin nettiin.

-Pop-up palveluita tarjolle.

-Vanhustenneuvoloita Vantaalle.

-Lapsiperheille kotipalveluita.

-Perheneuvola alueelle.

-Kuntoutuspalveluita ja puheterapeutin palveluita saataville alueella.

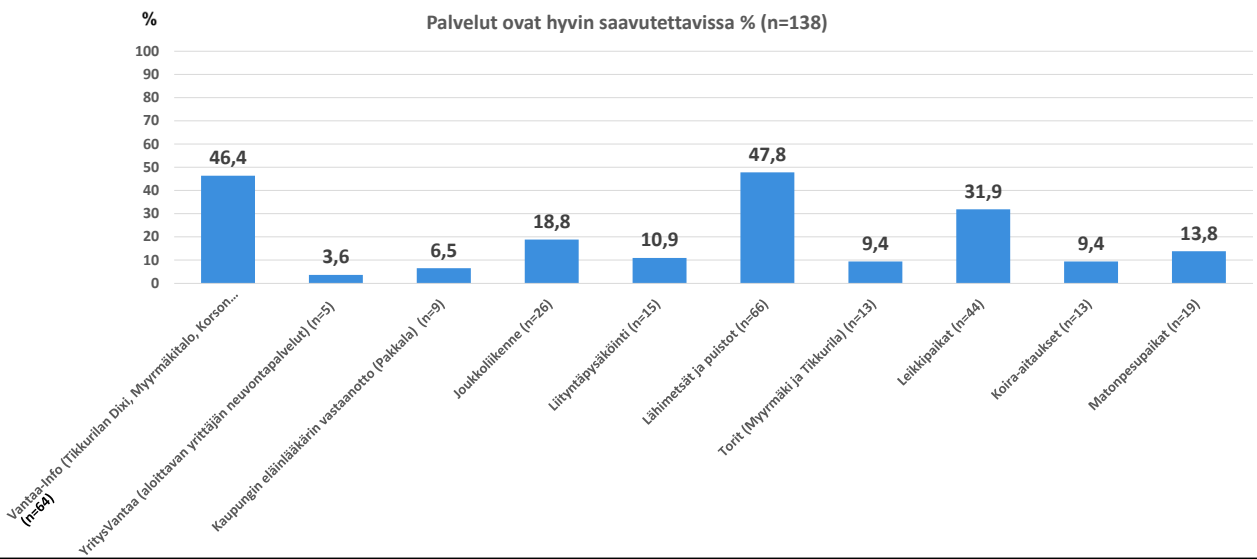
-Koululaisten oikomishoito hankalan matkan päässä Leinikkitiellä. Lapset eivät voi kulkea sinne omatoimisesti.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Terveyspalvelut, seniorineuvonta, Peijas, suun terveydenhuolto.

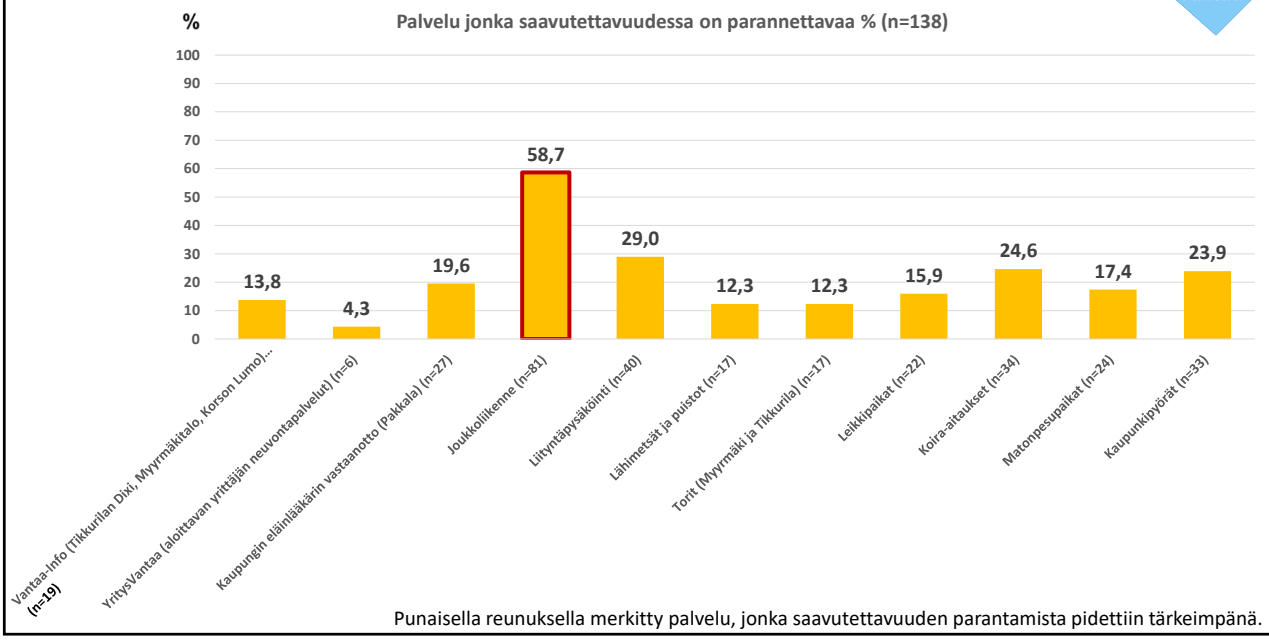
131

KORSO, muut palvelut

132

KORSO, muut palvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

133

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Joukkoliikenneyhteyksien parantaminen alueella. Parempaa joukkoliikennettä omakotialueille. Nikinmäen joukkoliikenteen parantaminen, erityisesti koululaisten tarpeiden huomioiminen. Suorat joukkoliikenneyhteydet Helsingin keskustaan (Nikinmäki, Matari). Bussiyhteydet toimiviksi viikonloppuisin, öisin, päivisin ja iltaisin. 731N ei palvele enää Nikinmäkeä.

-Matka-aika Nikinmäestä Korson keskustaan liian pitkä ja vuoroväli liian harva.

-Bussiyhteys Nikimäestä Peijakseen puuttuu. Joukkoliikenneyhteydet Tikkurilaan Nikinmäestä huonot.

-Liityntäpysäköinnin parantaminen. Liitäntäpysäköinti maksuttomaksi, nyt kallista. Lukollinen pyöräsuoja Korson asemalle.

-VantaaInfojen aukioloaikojen pidentäminen.

-Kaupungineläinlääkärin sijainti junaradan varrelle. Tiedotuksen parantaminen kaupungineläinlääkärin palveluista.

-Koira-aitaus Nikinmäkeen ja Kulomäkeen.

-Sipoonkorpeen menijöille pysäköintipaikkoja myös Viirilään. Parempi markkinointi Sipoonkorven sukkulabussille.

-Monipuolinen leikkipuisto alueelle Nikinmäkeen ja Vierumäkeen.

-Lähimetsien säilyttäminen.

-Toimivia toripalveluita.

-Korson keskustan uudistamiseen vauhtia.

-Yhteinen kaupunkipyöräjärjestelmä pääkaupunkiseudulle. Kaupunkipyöriä Nikimäkeen ja Korsoon.

-Leikkipuistojen kunnossapitoon parannuksia.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Joukkoliikenne, liityntäpysäköinti, harrastukset, Tikkurilan tori, matonpesupaikka, lähimetsät, koirapuisto, liityntäpysäköinti polkupyörällä, kaupungin eläinlääkäri.

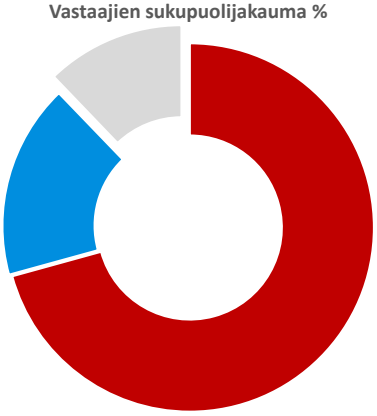
134

Hakunila

135

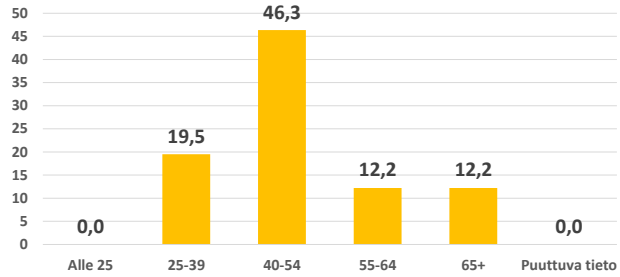
Vastaajien määrä 41

Vastaajien sukupuolijakauma %

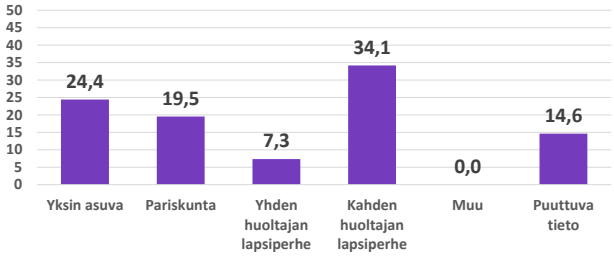

- Nainen 70,7 % (n=29)
- Mies 17,1 % (n=7)
- Muu 0 % (n=0)
- Puuttuva tieto 12,2 % (n=5)

Vastaajien ikäjakauma %

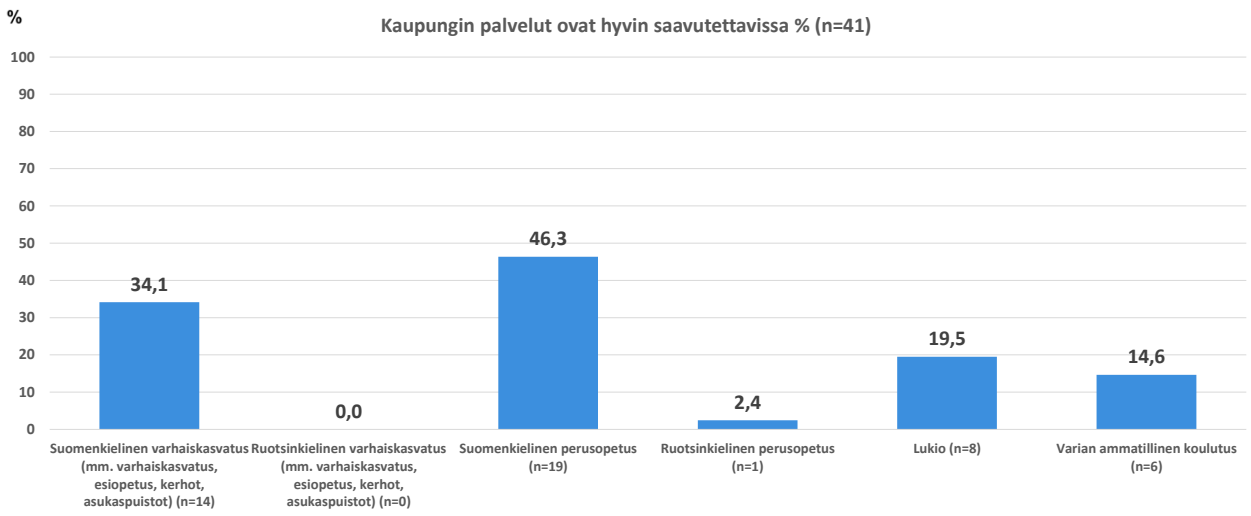

Vastaajien perhemuotojakauma %

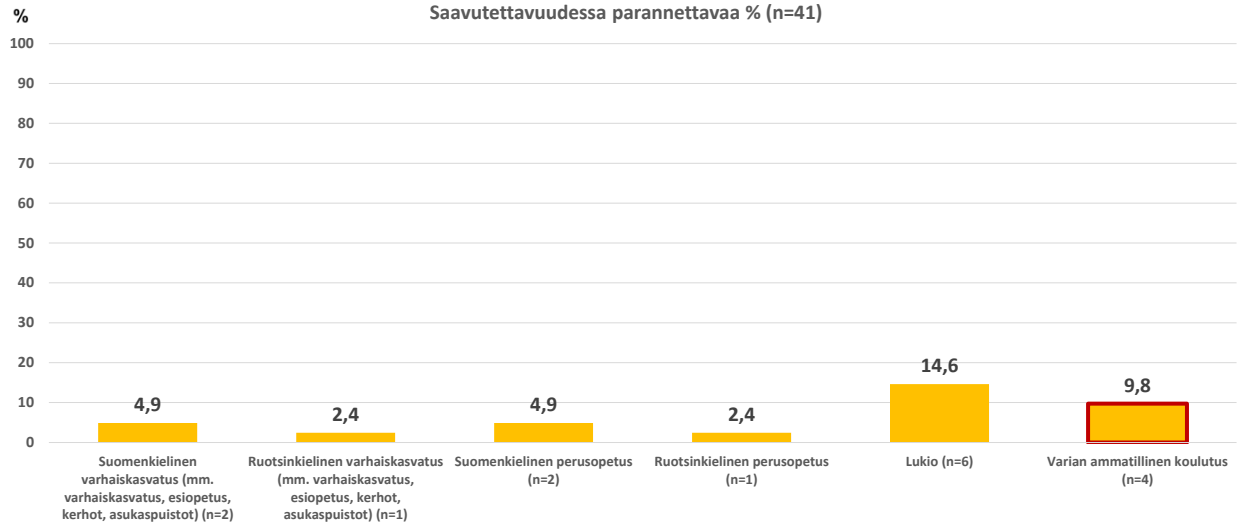
136

HAKUNILA
Kaso

137

HAKUNILA
Kaso

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

138

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Päiväkotien sijainnit paremmin joukkoliikenneyhteyksien varteen.

-Saattoliikenteen parempi huomiointi päiväkotien suunnittelussa.

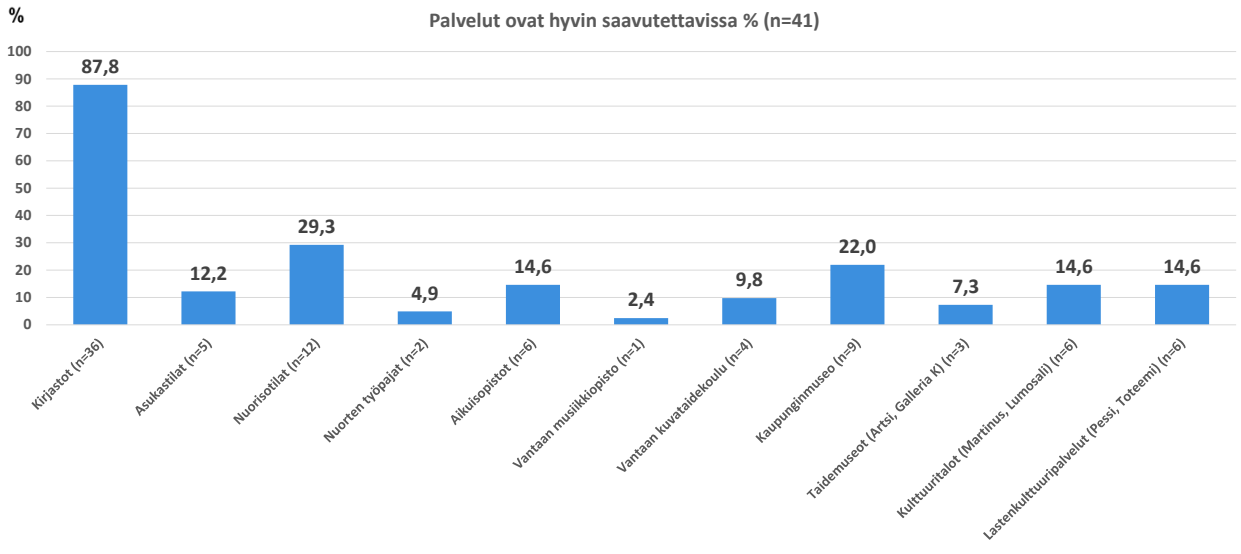
-Uusi koulu Hakunilan alueelle ja segregaatio kehityksen estämiseen lisää huomiota

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Yläaste, lukio

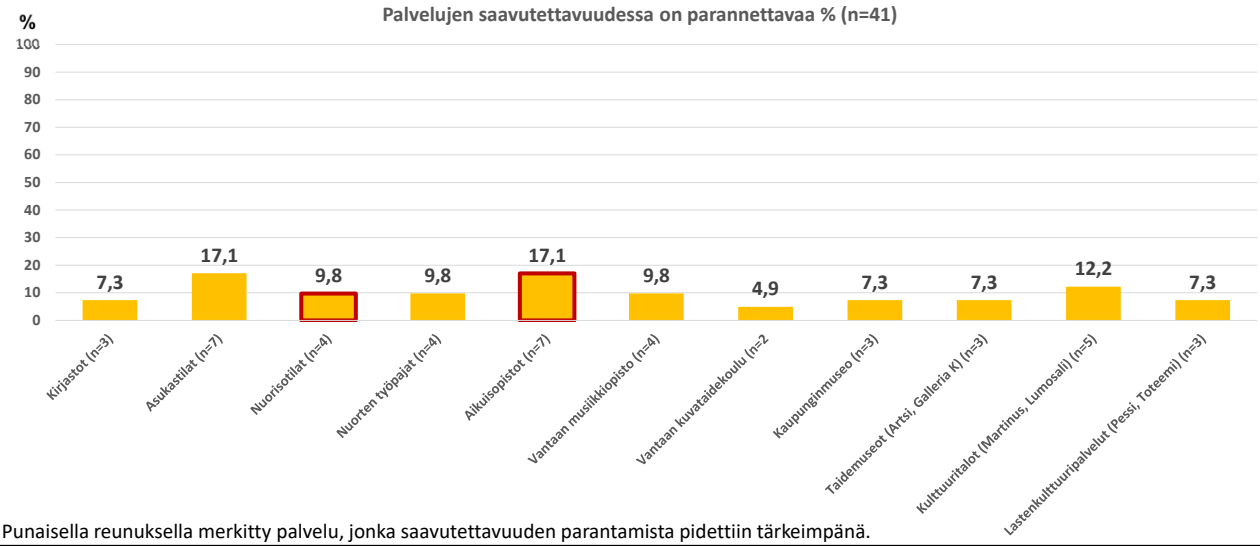
139

HAKUNILA
Kaku

140

HAKUNILA
Kaku

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

141

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Kirjasto ja asukastiloja Rajakylään.

-Aikuisopiston kurssitarjonta paremmaksi alueella.

-Mitä tahansa virikkeitä ja kohtaamispaikkoja alueelle

-Kirjasto takaisin Itä-Hakkilaan.

-Asukastilojen toiminnasta huonosti tietoa saatavilla, tiedottamisen lisääminen.

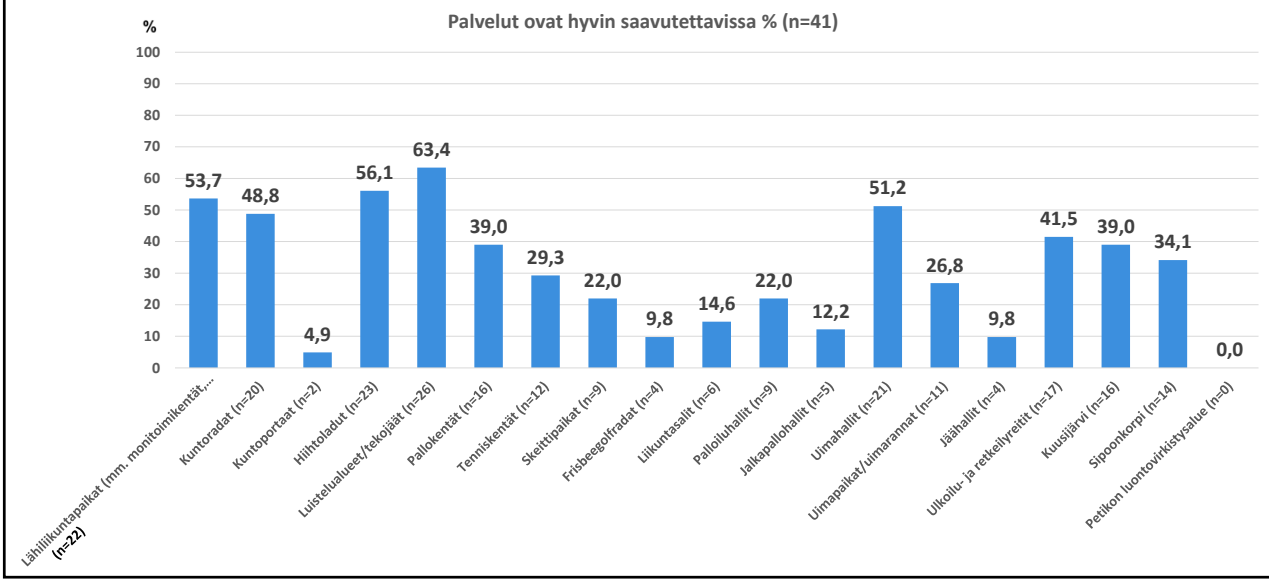
-Kulttuuritalo Tikkurilaan

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

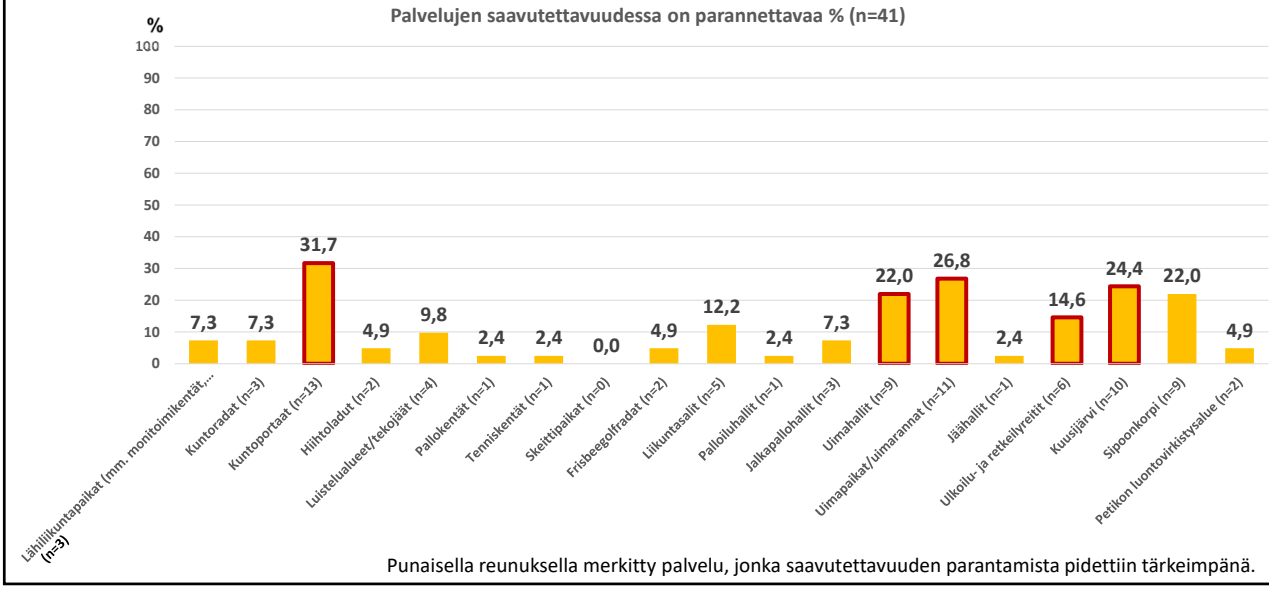
-Kirjasto, asukastilat, aikuisopiston kurssit

142

HAKUNILA
Liipa

HAKUNILA
Liipa

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Padel kenttiä ja kuntoportaat Hakunilan urheilupuistoon.

-Moukarinheittopaikka Hakunilan kentälle

-Kävelyreittejä Hakunilasta Kuusijärvelle ja Sipoonkorpeen.

-Bussiyhteydet Kuusijärvelle ja Sipoonkorpeen.

-Pysäköintipaikkoja Sipoonkorpeen.

-Enemmän kävelyreittejä. Kävelyreittejä myös talvisin kävelykäyttöön.

-Uimahallin tarjonta (ryhmät aina täynnä), uimapaikka alueelle

-Tekojää

-Liikuntasaleja Hakunilaan.

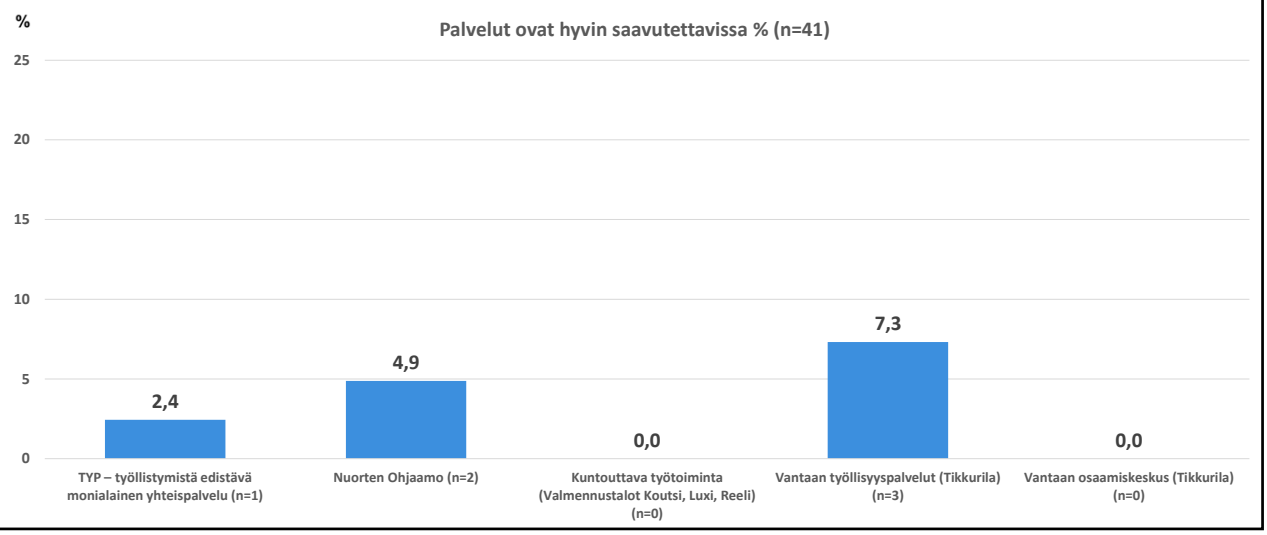
-Jalkapallohalli. Hiekkapohjainen kuplahalli talviharjoittelupaikaksi (Kuula,Kiekko,Petanque,Mölkky,Renkaanheitto,Voimakiekko,Saappaanheitto,Linkopallo)

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Uimaranta, tekojääkenttä, kuntoportaat, kuntoportaat, Sipoonkorpi, leikkipuistot, harrastustoiminta lapsille, metsät, vesijumppa.

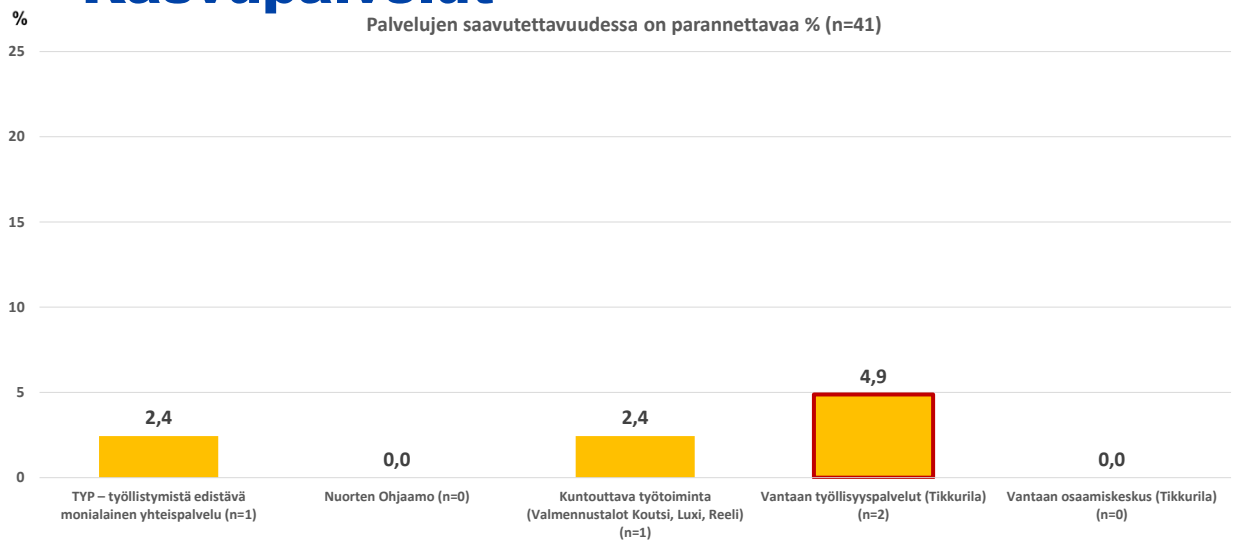
145

HAKUNILA Kasvupalvelut

146

HAKUNILA
Kasvupalvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

147

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Lisää työvoimaatyövoimatoimistoon, jotta apua oikeasti saisi.

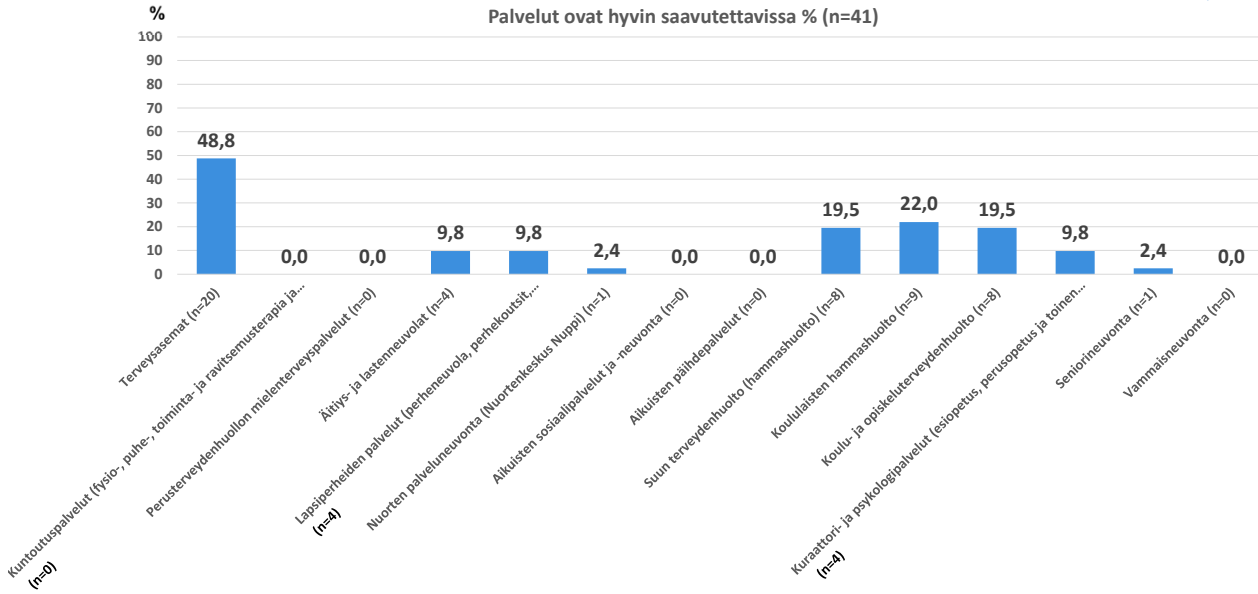
-Länsimäkeen oma työvoimatoimiston piste. Tikkurila liian kaukana.

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Työvoimatoimiston palvelut.

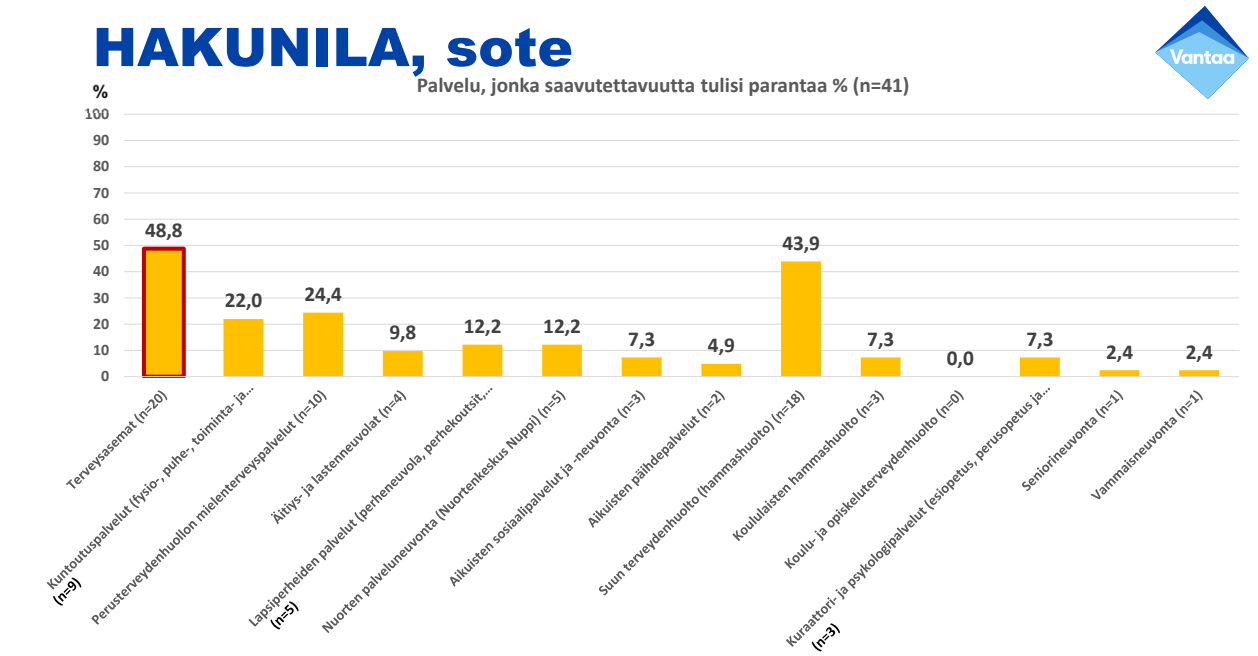
148

HAKUNILA, sote

149

HAKUNILA, sote

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

150

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-Terveysasemille ja hammashuoltoon pitäisi saada myös ilta-aikoja. Nyt aikoja ei saa. Aukioloajat pidemmiksi.

-Suunterveyden huoltoon pääsy. Takaisinsoitto ei toimi, koska takaisin ei soiteta.

-Koulujen hammashoitoloiden lakkauttaminen ollut virhe.

-Psykologin aikojen saatavuus huono, lisää aikoja, myös soittoaikoja.

-Neuvolapalveluita Länsimäkeen ja Rajakylään.

-Lääkäri- ja hammashuollon aikojen varaaminen Maisaan.

-Länsimäen terveysaseman aukioloa parannettava ja laboratoriopalvelut alueelle.

-Nuorten mielenterveyspalvelujen ja palveluun pääsyn parantaminen.

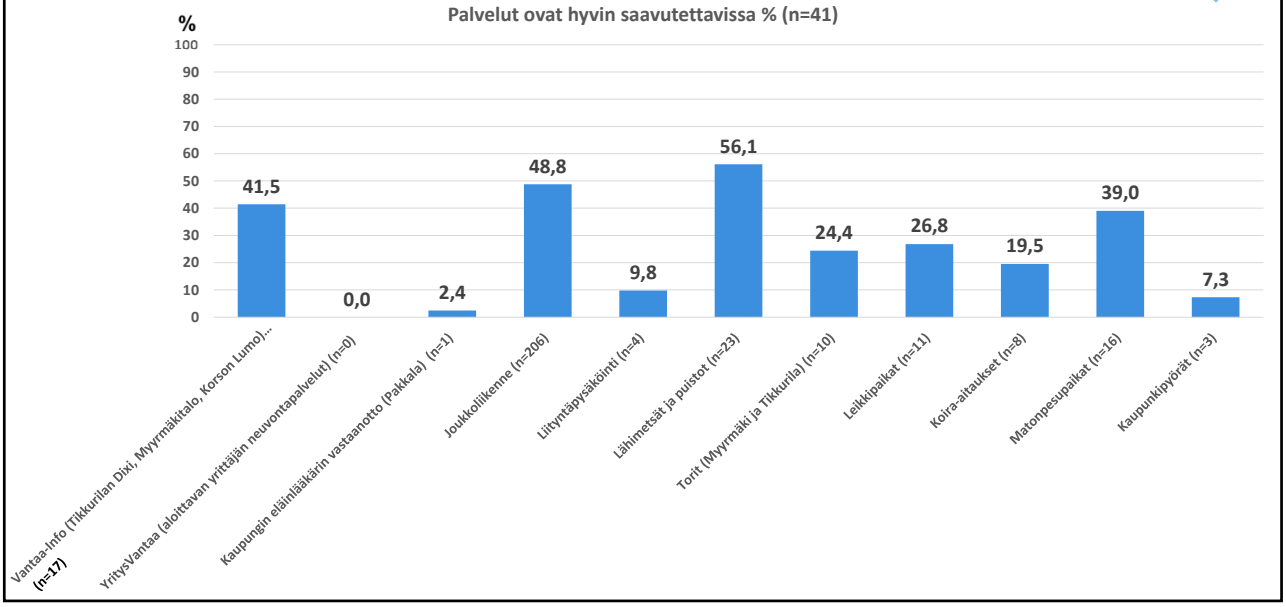
-esim. vanhusten palveluista tiedottaminen paremmaksi

Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-Lääkäri, suun terveydenhuolto, nuppi, fysioterapeutti, kuntoutus, virtuaalijumpat

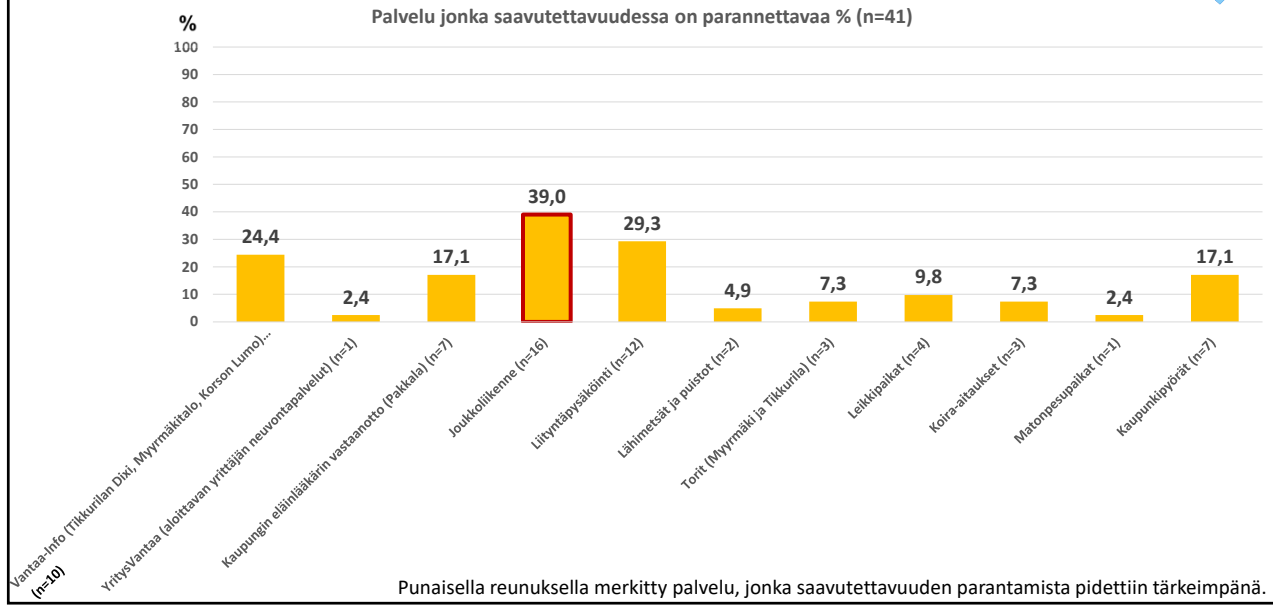
151

HAKUNILA, muut palvelut

152

HAKUNILA, muut palvelut

Punaisella reunuksella merkitty palvelu, jonka saavutettavuuden parantamista pidettiin tärkeimpänä.

153

Avovastausten teemat

Miten näiden palvelujen saavutettavuutta voitaisiin parantaa?

-VantaaInfo myös Hakunilaan.

-Joukkoliikenneyhteyksien parantaminen alueella. Bussilinja 562 pysäkkien palauttaminen 570 linjalle.

-Ratikka Hakunilaan mahdollisimman nopeasti. Bussit jumissa muun liikenteen seassa. Bussimatka kestää aivan älyttömän kauan.

-Liityntäpysäköinteihin enemmän 30 min paikkoja.

-Liityntäpysäköinti ilmaiseksi.

-Kaupunkipyöriä Hakunilan suuralueelle.

-Jalankulkuväylien tavikunnossapitoon parannuksia.

-Kaupungin eläinlääkäripalvelujen lakkauttaminen ja toiminnot Viikkiin.

-Koirapuistoihin nurmi, ei hiekkapintaa.

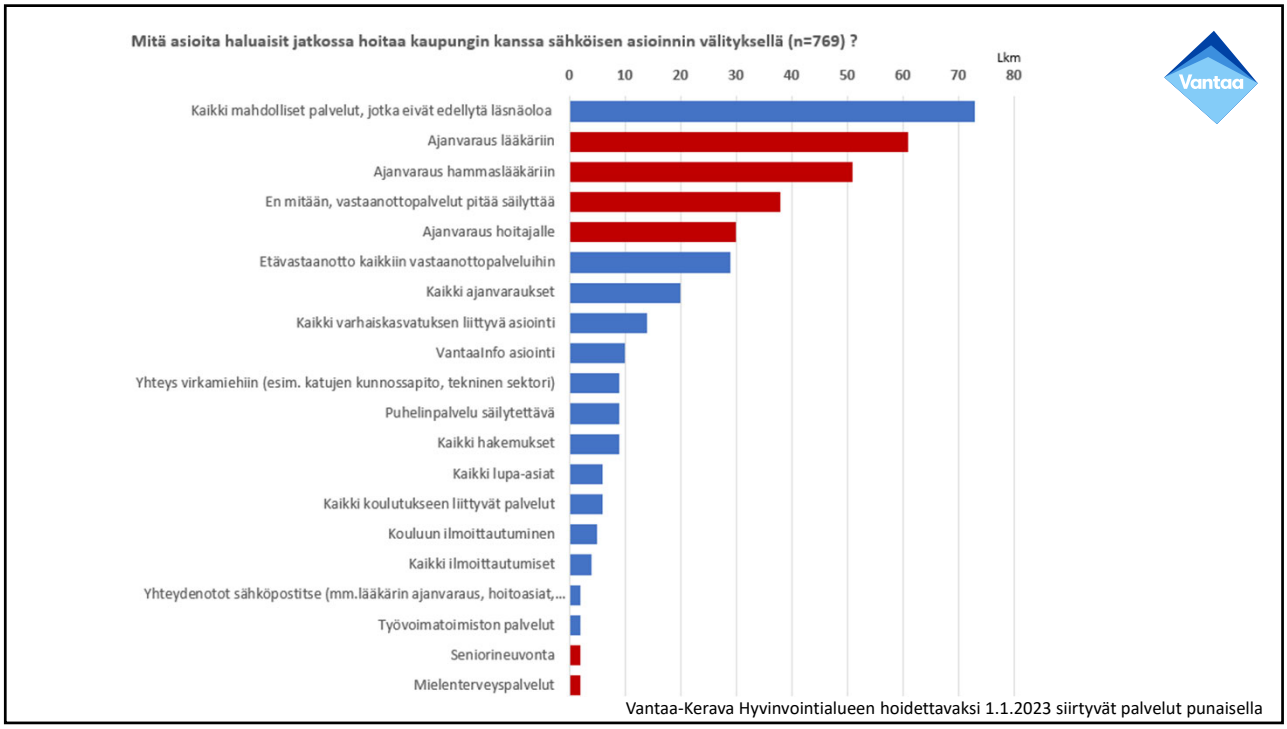
Onko joku tarvitsemasi palvelu jäänyt sinulta tai perheeltäsi käyttämättä sen huonon saavutettavuuden vuoksi?

-VantaaInfo, liityntäpysäköinti, leikkipuistot, kaupunkipyörä, joukkoliikenne

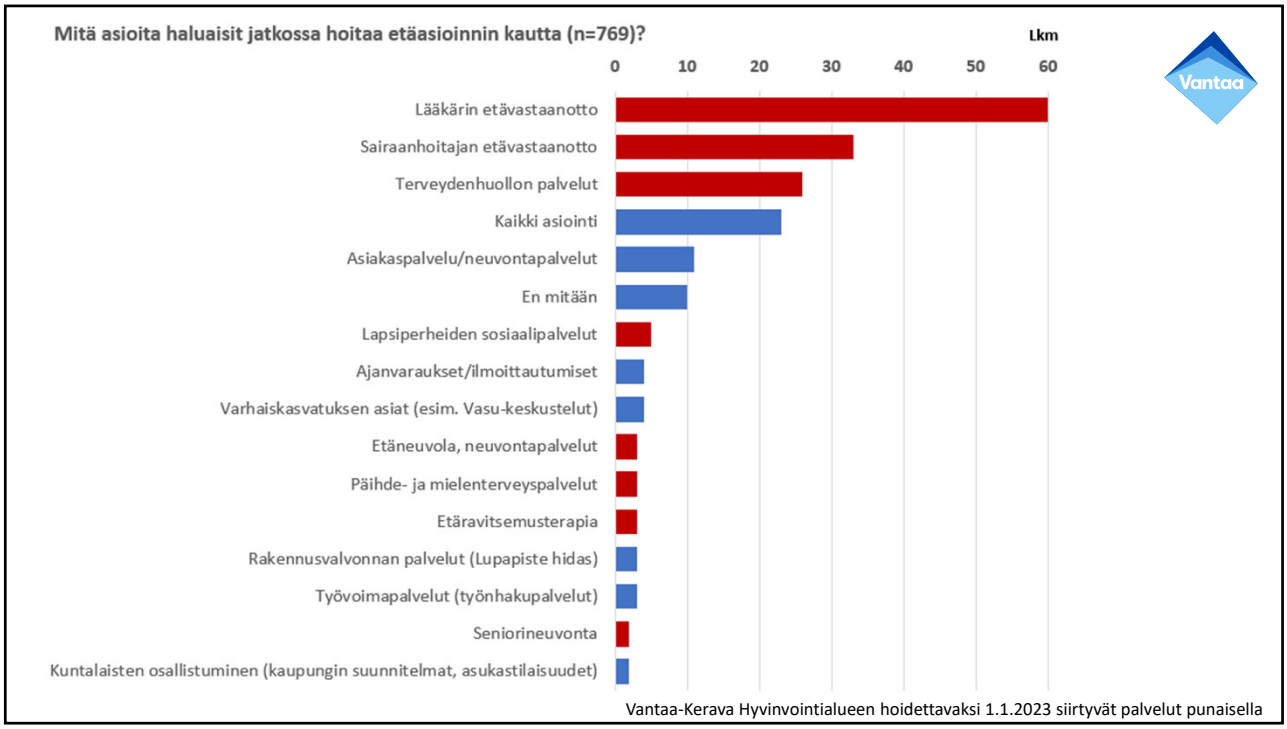
154

Sähköiset palvelujen kehittäminen - palautteet

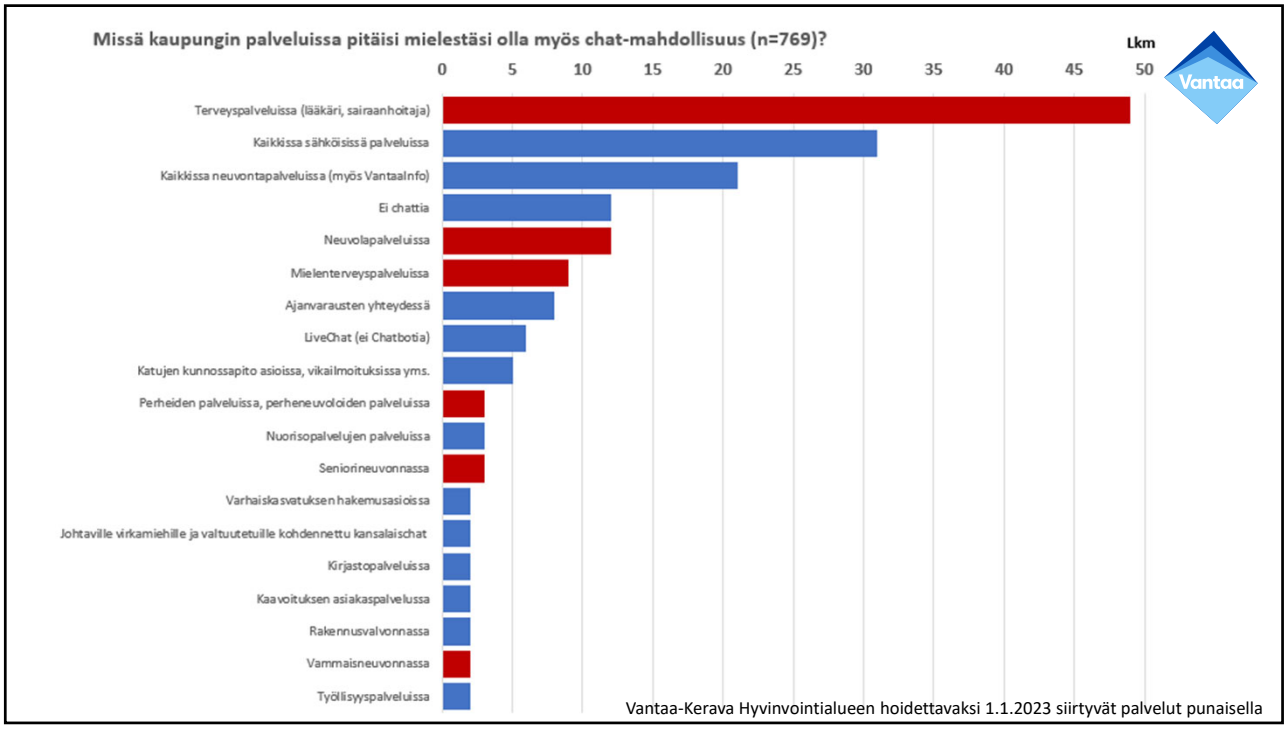
155

156

Mitä asioita haluaisit jatkossa hoitaa etäasioinnin kautta (n=769)?
Lkm
0
10
20
30
40
50
60
Lääkärin etävastaanotto
Sairaanhoitajan etävastaanotto
Terveydenhuollon palvelut
Kaikki asiointi
Asiakaspalvelu/neuvontapalvelut
En mitään
Lapsiperheiden sosiaalipalvelut
Ajanvaraukset/ilmoittautumiset
Varhaiskasvatuksen asiat (esim. Vasu-keskustelut)
Etäneuvola, neuvontapalvelut
Päihde- ja mielenterveyspalvelut
Etäravitsemusterapia
Rakennusvalvonnan palvelut (Lupapiste hidas)
Työvoimapalvelut (työnhakupalvelut)
Seniorineuvonta
Kuntalaisten osallistuminen (kaupungin suunnitelmat, asukastilaisuudet)
Vantaa-Kerava Hyvinvointialueen hoidettavaksi 1.1.2023 siirtyvät palvelut punaisella

157

Missä kaupungin palveluissa pitäisi mielestäsi olla myös chat-mahdollisuus (n=769)?
Lkm
0
5
10
15
20
25
30
35
40
45
50
Terveyspalveluissa (lääkäri, sairaanhoitaja)
Kaikkissa sähköisissä palveluissa
Kaikkissa neuvontapalveluissa (myös VantaaInfo)
Ei chattia
Neuvolapalveluissa
Mielenterveyspalveluissa
Ajanvarausten yhteydessä
LiveChat (ei Chatbotia)
Katujen kunnossapito asioissa, vikailmoituksissa yms.
Perheiden palveluissa, perheneuvoloiden palveluissa
Nuorisopalvelujen palveluissa
Seniorineuvonnassa
Varhaiskasvatuksen hakemusasioissa
Johtaville virkamiehille ja valtuutetuille kohdennettu kansalaischat
Kirjastopalveluissa
Kaavoituksen asiakaspalvelussa
Rakennusvalvonnassa
Vammaisneuvonnassa
Työllisyyspalveluissa
Vantaa-Kerava Hyvinvointialueen hoidettavaksi 1.1.2023 siirtyvät palvelut punaisella

158

Vantaa
Vanda

Sisällys

Kaupunkitilalautakunta 10.8.2022 § 7.....2

Kaupunkiympäristölautakunta 23.8.2022 § 5.....5

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2022 § 6.....9

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.9.2022 § 7.....12

Kaupunkikulttuurilautakunta 13.9.2022 § 10.....13

Kaupunkitilalautakunta 10.8.2022 § 7

KAUPUNKITILALAUTAKUNNAN LAUSUNTO VANTAAN KAUPUNKITASOISESTA PALVELUVERKKOSUUNNITELMASTA VUOSILLE 2022–2031

Vantaan kaupunkitasoista palveluverkkosuunnitelmaa vuosille 2022–2031 on valmisteltu tammikuussa 2022 hyväksytyn valtuustostrategian linjausten mukaisesti. Hankkeen ohjausryhmänä toiminut kaupungin hankejohtoryhmä on pyytänyt lautakunnilta lausuntoa suunnitelmasta.

Kaupunkitilalautakunta lausuu asiasta seuraavaa:
Palveluverkkosuunnittelun lähtökohdat Palveluverkkosuunnittelussa keskeistä on kuvata palveluverkon kehittämisen yleiset periaatteet sekä arvioida eri palveluiden tarvetta ja palvelutarpeen ennakoituja muutoksia alueittain.

Palveluverkkosuunnitelmalla on merkittävä vaikutus koko kaupunkiympäristön toimialan ja molempien lautakuntien toimintaan suunnitelmakaudella. Esimerkiksi suuremmilla täydennysrakentamis- ja laajennusalueilla käyttötarkoituksen muuttuessa asumiseen kaupunki varmistaa ensin palveluiden rakentamisedellytykset tonttien osalta. Voimakkaasti täydentyvillä keskusta-alueilla yksittäisiä pieniä asumista lisääviä kaavahankkeita tarkastellaan kokonaisuutena ja niitä voidaan edistää vasta kun palvelutarpeen lisääntymiseen on löydetty ratkaisut. Ratkaisuja palveluverkon tontteihin haetaan niin kaupungin kuin yksityisenkin mailta (hyötyjen/haittojen jakamisen näkökulma) ja käytämme tämän mahdollistamiseksi maankäyttösopimuksia, maanvaihtoja ja maanhankintaa.

Palveluverkkosuunnitelman yleisten periaatteiden mukaisten toimitilojen ja yleisten alueiden monikäyttöisyyden, innovatiivisten tila- ja tonttiratkaisujen sekä yhteiskäyttöhankkeiden edistäminen ovat tärkeitä tavoitteita kasvavalle kaupungille, joka toimii rajallisin resurssein. Näihin tavoitteisiin voi kuitenkin olla vaikeaa päästä, jos jo palveluverkkosuunnitelmavaiheessa kiinnitytään vahvasti yksittäisiin hankkeisiin. Näin ollen kaupunkitilalautakunta katsoo, että suunnittelun tässä vaiheessa ei ole tarkoituksenmukaista keskittyä yksittäisiin hankkeisiin.

Maankäytön prosessien ja toimitilasuunnittelun kannalta palveluverkkosuunnitelmassa on oleellista kuvata palvelutarve, joka investointiohjelmavaiheessa täsmentyy hanketasolle. Merkittävä osa palveluverkkosuunnitelmassa mainituista yksittäisistä toimitilahankkeista sisältyy hyväksyttyyn toimitilainvestointiohjelmaan vuosille 2022–2031, mutta joukossa on myös hankkeita, jotka eivät tällä hetkellä sisälly toimitilainvestointiohjelmaan. Jälkimmäiset on tärkeä huomioida palvelutarpeen kuvaajina, mutta samalla on syytä korostaa, että vasta jatkosuunnittelu ja kaupungin investointibudjetti lopulta määrittelevät sen, millä tavalla ja ajoituksella em. palvelutarpeeseen vastataan.

Maankäytön näkökulmasta keskeinen palveluverkkosuunnittelua ohjaava työkalu on kaupunginvaltuuston 25.1.2022 hyväksymä Yleiskaava 2020 (YK0048), joka ohjaa Vantaan kaupunkirakenteen kehittymistä vuoteen 2040 saakka. Yleiskaavan keskeinen lähtökohta on kaupungin tiivistyminen olemassa olevan rakenteen sisällä. Tämä lähtökohta on huomioitu palveluverkkosuunnittelussa hyvin.

Palveluiden on sijoituttava sinne, missä asukkaat ovat ja palveluiden saavutettavuuden tukeuduttava mahdollisuuksien mukaan kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen. Kestävän liikkumisen edistäminen palveluverkon suunnittelussa on tärkeä osa valtuustostrategian mukaisten resurssiviisaustavoitteiden toteutumista. Oikein ajoitettuina ja riittävällä laajuudella toteutettuina julkiset ja yksityiset palveluinvestoinnit myös lisäävät alueen elinvoimaa ja ehkäisevät segregaatiota. Palvelurakenteen kehittämisessä on tärkeää huomioida valtuustostrategian mukaisesti kaikki Vantaan alueelliset kaupunkikeskukset. Tästä näkökulmasta palveluverkon tarkastelu suuralueittain on perusteltua, vaikkakin se saattaa johtaa palveluverkkosuunnitelman liialliseen hankekeskeisyyteen.

Suuralueilta oli jäänyt pois toimitilajohtamisen investointihankkeiden kuvaukset ilmeisen resurssipulan vuoksi. Ko. hankkeet on syytä täydentää lopulliseen suunnitelmaan. Myös Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuistokokonaisuuden kehittäminen ansaitsi suurempaa huomiota tässä suunnitelmassa.

Kaupunkitilalautakunta kiinnittää huomiota siihen, että valtuustostrategian mukaiset kaupungin kärkihankkeet eivät näy palveluverkkosuunnitelmassa riittävän selkeästi. Kärkihankkeet ovat lähtökohtaisesti koko kaupungin elinvoimaa lisääviä hankkeita, jotka toteutuessaan tulevat olemaan seuraavan vuosikymmenen merkittävimpiä investointihankkeita Vantaalla. Näin ollen ne ansaitsevat näkyvämmän roolin palveluverkkosuunnitelmassa. Kaikilla kaupungin kärkihankkeilla (Vantaan ratikka, Tikkurilan oppimiskampus, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo ja Kuusijärven kehittäminen) on vahva yhteys kaupungin palveluverkon kehittymiseen - ei vain alueellisesti vaan myös kaupunkitasoisesti. Kärkihankkeet voi myös nähdä eräänlaisena läpileikkauksena kaupungin tarjoamista palveluista sosiaali- ja terveyspalveluiden siirryttyä hyvinvointialueelle.

Kaupunkiympäristön toimialan palveluiden kuvaus
Kaupunkiympäristön toimialan rooli palveluverkon kehittämisessä on ennen kaikkea mahdollistaa muiden toimialojen vastuulla olevien palveluiden sekä yksityisten palveluiden kehittäminen pitkäjänteisellä maankäytön suunnittelulla, riittävällä tonttitarjonnalla, toimitilojen ja yleisten alueiden investointihankkeilla sekä toimivalla joukkoliikenteellä yhteistyössä HSL:n kanssa. Pääsääntöisesti kaupunkiympäristön toimiala siis mahdollistaa palveluverkon fyysiset puitteet ja saavutettavuuden, kun taas muut toimialat vastaavat varsinaisten palveluiden järjestämisestä. Kaavoituksen ohella pitkäjänteinen maa- ja asuntopolitiikka, tehokas kiinteistönhallinta ja toimiva infrastruktuuri ovat keskeisiä kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevia palveluverkon kehittämisen työkaluja. Parhaillaan päätöksenteossa ovat palveluverkkosuunnitelman kanssa samanaikaisesti valmistellut kiinteistöjohtamisen linjaukset sekä maa- ja asuntopoliittisten linjausten päivittäminen.

Kaupunkiympäristön toimialan tarjoamia viranomaispalveluita (esim. rakennusvalvonta, kiinteistönmuodostus ja yleisten alueiden lupapalvelut) on jo pitkään kehitetty sähköiset palvelut edellä, ja tämä työ myös jatkuu tulevaisuudessa. Kaupunkiympäristön toimialan näkökulmasta sähköisten palveluiden kuvaus omana kokonaisuutenaan palveluverkkosuunnitelmassa johtaa siihen, että keskeinen osa toimialan omaa palvelutarjontaa on irrallaan

toimialakohtaisesta palveluiden järjestämisen kuvauksesta. Näin ollen palveluverkkosuunnitelman luku 2.4. ei nykyisessä muodossaan kuvaa koko toimialan palveluiden kokonaisuutta kovinkaan kattavasti.

Hyvinvointialueuudistus ja toimitilainvestoinnit
Vuoden 2023 alusta voimaan tuleva hyvinvointialueuudistus tulee aiheuttamaan merkittäviä muutoksia Vantaan palveluverkon ylläpitoon ja etenkin sen kehittämiseen. Kaupunkitilalautakunta pitää tärkeänä, että jatkossa palveluverkkosuunnittelua tehdään hyvässä yhteistyössä Vantaa-Keravan hyvinvointialueen kanssa. Vaikka sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä ollut rakennettu kiinteistöomaisuus ja sen kehittäminen siirtyykin vähitellen hyvinvointialueen vastuulle, kaupungin vastuulle jää edelleen palveluverkon tasapuolisen kehittymisen mahdollistaminen mm. kaavoituksen ja maanomistuksen keinoin.

Palveluverkkosuunnitelmassa ei kuitenkaan ole riittävästi korostettu niitä vaikutuksia, joita kaupungin palvelutuotannon kokonaisuutta supistava hyvinvointialueuudistus aiheuttaa kaupungin jäljelle jäävän palveluverkon investointi- ja perusparannushankkeille. Palveluverkkosuunnitelmassa todetaan aivan oikein, että kuntien kannalta keskeistä on huolehtia siitä, että vero- ja valtionosuustulojen kehitys riittää myös keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä kattamaan jäljelle jäävien kunnan toimintojen kustannukset. Samalla on kuitenkin tärkeää huomata, että palvelutuotannon volyymin pienentyessä palveluverkon kehittämisessä on pohdittava entistäkin tarkemmin, miten rajalliset määräraha- ja henkilöresurssit saadaan hyödynnettyä mahdollisimman tehokkaasti. Palveluverkkosuunnittelussa on tärkeää etsiä uusia keinoja vastata lisääntyvään palvelu- ja tilatarpeeseen mm. palveluja ja hankkeita yhdistämällä, kehittämällä kiinteistöjä useampaan käyttötarkoitukseen sekä lisäämällä tilojen käyttöastetta ja yhteiskäyttöä. Toimitilahankkeissa on myös syytä kiinnittää huomiota joustavuuteen. Ajoittain nopeastikin muuttuvaan palvelutarpeeseen on helpompi vastata, kun toimitilat ja tontit on suunniteltu mahdollisimman muuntojoustaviksi. Tarpeettomiksi käyneiden tilojen hyödyntäminen kaupungin muussa palvelutuotannossa tai niistä luopuminen ajoissa on paitsi taloudellisesti järkevää myös resurssiviisasta.

Tällä hetkellä nousupainetta erityisesti toimitilainvestointien kustannuksille aiheuttavat koronapandemian ja etenkin Ukrainan sodan myötä voimakkaasti nousseet rakentamiskustannukset. Tätä taustaa vasten kaupunkitilalautakunta pitää selkeänä puutteena, että investointimenojen hallinnan näkökulma palveluverkkosuunnitelmassa on vähentynyt verrattuna voimassa olevaan palveluverkkosuunnitelmaan. Vuosien 2018–2027 palveluverkkosuunnitelmassa toimitilainvestointien säästömahdollisuuksille oli omistettu kokonaan oma päälukunsa, kun taas nyt lausunnoilla olevassa suunnitelmaluonnoksessa resurssien rajallisuutta käsitellään hajanaisesti muutamissa sivulauseissa. Palveluverkkosuunnitelman yleiset periaatteet toki on laadittu siten, että ne huomioivat toimitilaverkon kehittämisen taloudelliset haasteet, mutta periaatteiden taustoja ei näiltä osin avata riittävästi. Toimitilainvestointien säästömahdollisuuksien syvällisempi tarkastelu olisi ollut perusteltua, jotta olisi voitu arvioida jo tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä tarkastella tarvetta uusille toimenpiteille.

Palveluverkkosuunnittelu jatkossa

Palveluverkkosuunnitelma on kokonaisuutena katsottuna varsin laaja tietopaketti kaupungin palveluista tällä hetkellä sekä tulevaisuuden palvelutarpeesta. Kaupunkitilalautakunta katsoo, että jatkosuunnittelussa luonnoksen pohjalta hyväksyttävän palveluverkkosuunnitelman jälkeen voisi laatia luonteeltaan strategisemman palveluverkkosuunnitelman tiivistelmän, jossa kuvattaisiin lyhyesti palveluverkon kehittämisen keskeiset tavoitteet ja uudistussuunnat alueittain sekä linjausten taustalla olevat toimintaympäristön muutokset. Tiivistelmä parantaisi suunnitelman käytettävyyttä palveluverkon strategisen ohjauksen työkaluna.

Kaupunkiympäristölautakunta 23.8.2022 § 5

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto Vantaan kaupunkitasoisesta palveluverkkosuunnitelmasta vuosille 2022–2031

Vantaan kaupunkitasoista palveluverkkosuunnitelmaa vuosille 2022–2031 on valmisteltu tammikuussa 2022 hyväksytyn valtuustostrategian linjausten mukaisesti. Hankkeen ohjausryhmänä toiminut kaupungin hankejohtoryhmä on pyytänyt lautakunnilta lausuntoa suunnitelmasta.

Kaupunkiympäristölautakunta lausuu asiasta seuraavaa:

Kaupunkiympäristölautakunta on yksimielisesti eri poliittisten ryhmien toimesta tehnyt useita sisällöllisiä havaintoja, jotka vaativat poliittisia neuvotteluita. Kaupunkiympäristölautakunta on kuitenkin arvioinut, että neuvottelut käydään kaupunginhallitus- ja valtuustovaiheessa, kun lopullinen esitys palveluverkkosuunnitelmasta on poliittisten ryhmien nähtävillä.

Näin ollen kaupunkiympäristölautakunta keskittyy lausunnossaan vain oman vastuualueensa asioihin.

Palveluverkkosuunnittelun lähtökohdat

Palveluverkkosuunnittelussa keskeistä on kuvata palveluverkon kehittämisen yleiset periaatteet sekä arvioida eri palveluiden tarvetta ja palvelutarpeen ennakoituja muutoksia alueittain.

Palveluverkkosuunnitelmalla on merkittävä vaikutus koko kaupunkiympäristön toimialan ja molempien lautakuntien toimintaan suunnitelmakaudella. Esimerkiksi suuremmilla täydennysrakentamis- ja laajennusalueilla käyttötarkoituksen muuttuessa asumiseen kaupunki varmistaa ensin palveluiden rakentamisedellytykset tonttien osalta. Voimakkaasti täydentyvillä keskusta-alueilla yksittäisiä pieniä asumista lisääviä kaavahankkeita tarkastellaan kokonaisuutena ja niitä voidaan edistää vasta kun palvelutarpeen lisääntymiseen on löydetty ratkaisut. Ratkaisuja palveluverkon tontteihin haetaan niin kaupungin kuin yksityisenkin mailta

(hyötyjen/haittojen jakamisen näkökulma) ja käytämme tämän mahdollistamiseksi maankäyttösopimuksia, maanvaihtoja ja maanhankintaa.

Palveluverkkosuunnitelman yleisten periaatteiden mukaisten toimitilojen ja yleisten alueiden monikäyttöisyyden, innovatiivisten tila- ja tonttiratkaisujen sekä yhteiskäyttöhankkeiden edistäminen ovat tärkeitä tavoitteita kasvavalle kaupungille, joka toimii rajallisin resurssein. Näihin tavoitteisiin voi kuitenkin olla vaikeaa päästä, jos jo palveluverkkosuunnitelmavaiheessa kiinnitytään vahvasti yksittäisiin hankkeisiin. Näin ollen kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että suunnittelun tässä vaiheessa ei ole tarkoituksenmukaista keskittyä yksittäisiin hankkeisiin.

Maankäytön prosessien ja toimitilasuunnittelun kannalta palveluverkkosuunnitelmassa on oleellista kuvata palvelutarve, joka investointiohjelmavaiheessa täsmentyy hanketasolle. Merkittävä osa palveluverkkosuunnitelmassa mainituista yksittäisistä toimitilahankkeista sisältyy hyväksyttyyn toimitilainvestointiohjelmaan vuosille 2022–2031, mutta joukossa on myös hankkeita, jotka eivät tällä hetkellä sisälly toimitilainvestointiohjelmaan. Jälkimmäiset on tärkeä huomioida palvelutarpeen kuvaajina, mutta samalla on syytä korostaa, että vasta jatkosuunnittelu ja kaupungin investointibudjetti lopulta määrittelevät sen, millä tavalla ja ajoituksella em. palvelutarpeeseen vastataan.

Maankäytön näkökulmasta keskeinen palveluverkkosuunnittelua ohjaava työkalu on kaupunginvaltuuston 25.1.2022 hyväksymä Yleiskaava 2020 (YK0048), joka ohjaa Vantaan kaupunkirakenteen kehittymistä vuoteen 2040 saakka. Yleiskaavan keskeinen lähtökohta on kaupungin tiivistyminen olemassa olevan rakenteen sisällä. Tämä lähtökohta on huomioitu palveluverkkosuunnittelussa hyvin. Palveluiden on sijoituttava sinne, missä asukkaat ovat ja palveluiden saavutettavuuden tukeuduttava mahdollisuuksien mukaan kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen. Kestävän liikkumisen edistäminen palveluverkon suunnittelussa on tärkeä osa valtuustostrategian mukaisten resurssiviisaustavoitteiden toteutumista. Oikein ajoitettuina ja riittävällä laajuudella toteutettuina julkiset ja yksityiset palveluinvestoinnit myös lisäävät alueen elinvoimaa ja ehkäisevät segregaatiota. Palvelurakenteen kehittämisessä on tärkeää huomioida valtuustostrategian mukaisesti kaikki Vantaan alueelliset kaupunkikeskukset. Tästä näkökulmasta palveluverkon tarkastelu suuralueittain on perusteltua, vaikkakin se saattaa johtaa palveluverkkosuunnitelman liialliseen hankekeskeisyyteen.

Suuralueilta oli jäänyt pois toimitilajohtamisen investointihankkeiden kuvaukset ilmeisen resurssipulan vuoksi. Ko. hankkeet on syytä täydentää lopulliseen suunnitelmaan. Myös Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuistokokonaisuuden kehittäminen ansaitsi suurempaa huomiota tässä suunnitelmassa.

Kaupunkiympäristölautakunta kiinnittää huomiota siihen, että valtuustostrategian mukaiset kaupungin kärkihankkeet eivät näy palveluverkkosuunnitelmassa riittävän selkeästi. Kärkihankkeet ovat lähtökohtaisesti koko kaupungin elinvoimaa lisääviä hankkeita, jotka toteutuessaan tulevat olemaan seuraavan vuosikymmenen merkittävimpiä investointihankkeita Vantaalla. Näin ollen ne ansaitsevat näkyvämmän roolin palveluverkkosuunnitelmassa. Kaikilla kaupungin kärkihankkeilla (Vantaan ratikka, Tikkurilan oppimiskampus, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo ja Kuusijärven kehittäminen) on vahva yhteys kaupungin palveluverkon kehittymiseen - ei vain alueellisesti vaan myös kaupunkitasoisesti. Kärkihankkeet voi myös nähdä eräänlaisena läpileikkauksena kaupungin tarjoamista palveluista sosiaali- ja terveyspalveluiden siirryttyä hyvinvointialueelle.

Kaupunkiympäristön toimialan palveluiden kuvaus

Kaupunkiympäristön toimialan rooli palveluverkon kehittämisessä on ennen kaikkea mahdollistaa muiden toimialojen vastuulla olevien palveluiden sekä yksityisten palveluiden kehittäminen pitkäjänteisellä maankäytön suunnittelulla, riittävällä tonttitarjonnalla, toimitilojen ja yleisten alueiden investointihankkeilla sekä toimivalla joukkoliikenteellä yhteistyössä HSL:n kanssa. Pääsääntöisesti kaupunkiympäristön toimiala siis mahdollistaa palveluverkon fyysiset puitteet ja saavutettavuuden, kun taas muut toimialat vastaavat varsinaisten palveluiden järjestämisestä. Kaavoituksen ohella pitkäjänteinen maa- ja asuntopolitiikka, tehokas kiinteistönhallinta ja toimiva infrastruktuuri ovat keskeisiä kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevia palveluverkon kehittämisen työkaluja. Parhaillaan päätöksenteossa ovat palveluverkkosuunnitelman kanssa samanaikaisesti valmistellut kiinteistöjohtamisen linjaukset sekä maa- ja asuntopoliittisten linjausten päivittäminen.

Kaupunkiympäristön toimialan tarjoamia viranomaispalveluita (esim. rakennusvalvonta, kiinteistönmuodostus ja yleisten alueiden lupapalvelut) on jo pitkään kehitetty sähköiset palvelut edellä, ja tämä työ myös jatkuu tulevaisuudessa. Kaupunkiympäristön toimialan näkökulmasta sähköisten palveluiden kuvaus omana kokonaisuutenaan palveluverkkosuunnitelmassa johtaa siihen, että keskeinen osa toimialan omaa palvelutarjontaa on irrallaan toimialakohtaisesta palveluiden järjestämisen kuvauksesta. Näin ollen palveluverkkosuunnitelman luku 2.4. ei nykyisessä muodossaan kuvaa koko toimialan palveluiden kokonaisuutta kovinkaan kattavasti.

Hyvinvointialueuudistus ja toimitilainvestoinnit

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii rakennettujen alueiden sekä kaupunkiin kuuluvien luonto- ja viheralueiden toimivuudesta. Oleellinen osa tätä kokonaisuutta ovat ns. ekosysteemipalvelut, eli ekosysteemin ihmisille tarjoamat ilmaiset, aineelliset ja aineettomat hyödyt. Toimivat ekosysteemipalvelut parantavat esimerkiksi veden ja ilman laatua sekä auttavat meitä varautumaan sään ääri-ilmiöihin, kuten kovista sateista johtuviin tulviin. Nykyisessä dokumentissa ekosysteemipalveluita ei ole mainittu lainkaan. Nämä palvelut tulisi mainita resurssiviisauden tiekartan mukaisesti kappaleessa 2.4.1.

Vuoden 2023 alusta voimaan tuleva hyvinvointialueuudistus tulee aiheuttamaan merkittäviä muutoksia Vantaan palveluverkon ylläpitoon ja etenkin sen kehittämiseen. Kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä, että jatkossa palveluverkkosuunnittelua tehdään hyvässä yhteistyössä Vantaa-Keravan hyvinvointialueen kanssa. Vaikka sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä ollut rakennettu kiinteistöomaisuus ja sen kehittäminen siirtyykin vähitellen hyvinvointialueen vastuulle, kaupungin vastuulle jää edelleen palveluverkon tasapuolisen kehittymisen mahdollistaminen mm. kaavoituksen ja maanomistuksen keinoin.

Palveluverkkosuunnitelmassa ei kuitenkaan ole riittävästi korostettu niitä vaikutuksia, joita kaupungin palvelutuotannon kokonaisuutta supistava hyvinvointialueuudistus aiheuttaa kaupungin jäljelle jäävän palveluverkon investointi- ja perusparannushankkeille. Palveluverkkosuunnitelmassa todetaan aivan oikein, että kuntien kannalta keskeistä on huolehtia siitä, että vero- ja valtionosuustulojen kehitys riittää myös keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä kattamaan jäljelle jäävien kunnan toimintojen kustannukset. Samalla on kuitenkin tärkeää huomata, että

palvelutuotannon volyymin pienentyessä palveluverkon kehittämisessä on pohdittava entistäkin tarkemmin, miten rajalliset määräraha- ja henkilöresurssit saadaan hyödynnettyä mahdollisimman tehokkaasti. Palveluverkkosuunnittelussa on tärkeää etsiä uusia keinoja vastata lisääntyvään palvelu- ja tilatarpeeseen mm. palveluja ja hankkeita yhdistämällä, kehittämällä kiinteistöjä useampaan käyttötarkoitukseen sekä lisäämällä tilojen käyttöastetta ja yhteiskäyttöä. Toimitilahankkeissa on myös syytä kiinnittää huomiota joustavuuteen. Ajoittain nopeastikin muuttuvaan palvelutarpeeseen on helpompi vastata, kun toimitilat ja tontit on suunniteltu mahdollisimman muuntojoustaviksi. Tarpeettomiksi käyneiden tilojen hyödyntäminen kaupungin muussa palvelutuotannossa tai niistä luopuminen ajoissa on paitsi taloudellisesti järkevää myös resurssiviisasta.

Tällä hetkellä nousupainetta erityisesti toimitilainvestointien kustannuksille aiheuttavat koronapandemian ja etenkin Ukrainan sodan myötä voimakkaasti nousseet rakentamiskustannukset. Tätä taustaa vasten kaupunkiympäristölautakunta pitää selkeänä puutteena, että investointimenojen hallinnan näkökulma palveluverkkosuunnitelmassa on vähentynyt verrattuna voimassa olevaan palveluverkkosuunnitelmaan. Vuosien 2018–2027 palveluverkkosuunnitelmassa toimitilainvestointien säästömahdollisuuksille oli omistettu kokonaan oma päälukunsa, kun taas nyt lausunnoilla olevassa suunnitelmaluonnoksessa resurssien rajallisuutta käsitellään hajanaisesti muutamissa sivulauseissa. Palveluverkkosuunnitelman yleiset periaatteet toki on laadittu siten, että ne huomioivat toimitilaverkon kehittämisen taloudelliset haasteet, mutta periaatteiden taustoja ei näiltä osin avata riittävästi. Toimitilainvestointien säästömahdollisuuksien syvällisempi tarkastelu olisi ollut perusteltua, jotta olisi voitu arvioida jo tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä tarkastella tarvetta uusille toimenpiteille.

Palveluverkkosuunnittelu jatkossa

Palveluverkkosuunnitelma on kokonaisuutena katsottuna varsin laaja tietopaketti kaupungin palveluista tällä hetkellä sekä tulevaisuuden palvelutarpeesta. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että jatkosuunnittelussa luonnoksen pohjalta hyväksyttävän palveluverkkosuunnitelman jälkeen voisi laatia luonteeltaan strategisemman palveluverkkosuunnitelman tiivistelmän, jossa kuvattaisiin lyhyesti palveluverkon kehittämisen keskeiset tavoitteet ja uudistussuunnat alueittain sekä linjausten taustalla olevat toimintaympäristön muutokset. Tiivistelmä parantaisi suunnitelman käytettävyyttä palveluverkon strategisen ohjauksen työkaluna.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2022 § 6

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan lausunto palveluverkkosuunnitelmasta 2022–2031

Kaupungin hallintosäännön (kv/31.1.2022) 3 luvun 7 § mukaan Talouden ja strategian palvelualueen tehtäväksi on määritelty talousarvion valmistelu sekä investointien ja kaupunkitasoisen palveluverkon ohjaus. Kaupunkikonsernin toimitilainvestoinnit perustuvat kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitteluun ja kaupunkitasolla tehtävään investointien priorisointiin.

Kaupungin hankejohtoryhmä on käsitellyt Kaupunkitasoista palveluverkkosuunnitelmaa 2022–2031 keväällä 2022 ja päättänyt, että palveluverkkosuunnitelmasta pyydetään lautakunnilta lausunnot.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan edustajat ovat olleet mukana valmistelemassa uutta palveluverkkosuunnitelmaa yhdessä talouden ja strategian palvelualueen sekä muiden toimialojen kanssa tiiviissä yhteistyössä.

Valmisteltu palveluverkkosuunnitelma vuosille 2022–2031 on rakennettu kaupungin uuden strategian pohjalle. Tämä näkyy mm. palveluverkon kehittämisen tarkastelussa kaupunkikeskustoittain ja resurssiviisauden tavoitteiden huomioimisena.

Suunnitelmassa on otettu hyvin huomioon kasvatuksen ja koulutuksen palveluiden edellyttäminen tilojen laatu ja soveltuvuus varhaiskasvatukseen, opetukseen ja koulutukseen sekä käsitelty palveluiden saavutettavuutta. Liikaa ei voi korostaa tiivistyvän kaupunkirakenteen asettamaa haastetta sopivien tonttien löytymiseen päiväkodeille ja kouluille. Palveluverkkosuunnitelmasta päätettäessä on tärkeää, että palveluverkon kehittämisen tarpeet otetaan maankäytön ja asuntopolitiikan valmistelussa huomioon. Asunto- ja palvelurakentamisen oikea-aikaisuus ja riittävien palveluiden turvaaminen ovat tärkeitä kuntalaisten viihtymiselle ja hyvälle elämälle Vantaalla. Päiväkodit ja koulut ovat tärkeimpiä kriteereitä valittaessa asuinpaikkaa.

Toimialan näkökulmasta on myös tärkeää, että sosiaali- ja terveydenhoitopalveluiden siirtyessä hyvinvointialueen vastuulle lapsia, nuoria ja perheitä palvelevat palvelut ovat edelleen hyvin saavutettavia ja että opiskeluhuollon palvelut säilyvät koulu- ja oppilaitoskiinteistöissä. Tämä edellyttää tiivistä yhteistyötä kaupungin ja hyvinvointialueen välillä.

Edelleen toimiala pitää tärkeänä, että ruotsinkielisiä kuntalaisia palvelevaa palveluverkkoa suunniteltaessa otetaan huomioon tarve palveluiden keskittämiseen sellaisiin toimipaikkoihin, joissa on kaupungin eri toimialojen palveluja sekä tiloja myös muiden palveluntuottajien toiminnoille. Hyvänä avauksena nähdään myös mahdollisuus yhdistää suomen- ja ruotsinkielinen palvelu yhteisen päiväkotikiinteistön muodossa. Tällöin voidaan tuottaa tukipalvelut myös ruotsinkieliselle palvelulle edullisemmin kuin erillisissä ratkaisuissa.

Kansainvälistyvällä Vantaalla on tärkeää tarjota kasvatuksen ja oppimisen palveluita myös englannin kielellä johdonmukaisena jatkumona varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Tämä edellyttää investointia myös tiloihin. Tämän vuoksi esitämme tarkennusta palveluverkkoluonnokseen seuraavasti:

Sivulle 24 esitämme tekstiä täydennettäväksi seuraavasti:
”Peruskoulun voi käydä kokonaan myös englannin kielellä. Perusopetuksen voi käydä englannin kielellä Kaivokselan koulussa (vuosiluokat 1–6), Rekolanmäenkoulussa (vuosiluokat 1–6) ja Vantaan kansainvälisessä koulussa (vuosiluokat 1–9). Aviapoliksen alueella, kehä III:n eteläpuolella olevan kansainvälisen koulun tilat eivät riitä vastaamaan englanninkielisen koulutuksen kysyntään, mikä tulee ottaa huomioon alueen koulutiloja suunniteltaessa.”

sivulle 26:
”Kansainvälistyvän Vantaan asukkaille on tavoitteena tarjota englanninkielistä opetusta myös kansainvälisen IB-viitekehyksen mukaisesti Primary Years Programme-ja Middle Years Programme -opetuksessa. Tämän jälkeen pystyttäisiin tarjoamaan englanninkielistä opetusta IB-linjan jatkumossa, joka alkaa varhaiskasvatuksesta ja ulottuu toiselle asteelle saakka. IB-jatkumon rakentaminen olisi tarkoituksenmukaisinta jo olemassa olevan ja vielä laajentuvan toisen asteen IB-koulutuksen (lukio ja ammatillinen) läheisyyteen Tikkurilaan. Lisäksi tulee varmistaa englanninkielisen opetuksen riittävyys myös muualla Vantaalla.”

sivulle 68:
”Kehä III eteläpuolen koulut ottavat aluksi vastaan Kehä III pohjoispuolen kasvua, kunnes Atomi ja Muuran koulu valmistuvat. Veromiehen alueen rakentuminen ja oppilasmäärän kasvu edellyttää palveluverkolta riittäviä, oikea-aikaisia ratkaisuja, jotta lasten koulumatkat eivät kasva liian pitkiksi. Alueella toimii Vantaan kansainvälinen koulu, jossa perusopetus toteutetaan englanninkielisenä. Kansainväliseen kouluun tullaan myös alueen ulkopuolelta ja englanninkielisen koulutuksen kysyntä ylittää koulun nykyiset tilat, mikä tulee ottaa huomioon alueen koulutilaratkaisuissa.”

Toisen asteen koulutuksen osalta suunnitelmassa ovat mukana keskeiset hankkeet (Tikkurilan lukion lukiokoulutuksen ja Varian ammatillisen koulutuksen tilat, Aviapoliksen lukio sekä Varian hankkeet Hiekkaharjussa ja Vehkalassa), jotka parantavat koulutuksen vetovoimaisuutta ja saavutettavuutta.
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala valmistelee parhaillaan tiiviissä yhteistyössä toimitilajohtamisen kanssa päiväkotisuunnitteluohjetta, jolla uudistetaan nykyisiä suunnitteluohjeita mm. vastaamaan lainsäädännön vaateita ryhmäkoosta. Peruskoulujen osalta toimialalla on valmistumassa uusi kapasiteettitarkastelu, joka tulee vaikuttamaan opetustilojen mitoitukseen siten, että tilatarve määritellään ottaen huomioon koulukohtaiset tarpeet.

Toimiala pitää hyvänä, että suunnitelmassa on korostettu eri toimialojen ja palveluiden tarpeiden yhteensovittamista palveluverkkoa suunniteltaessa. Investointisuunnitelman ja talousarvion valmistelussa pitäisi kuitenkin ratkaista, miten yhteishankkeet käsitellään investointiohjelmassa ja talousarviovalmistelussa oikeudenmukaisesti ja niin, että se kannustaa yhteiseen suunnitteluun ja yhteisiin hankkeisiin.

Toimiala esittää huolensa rakentamiskustannusten viimeaikaisen nousun vaikutuksista toimialan välttämättömiin peruskorjaus- ja uudishankkeisiin.

Lisäksi pyydämme korjaamaan tekstin sivulta 25, johon jäänyt virheelliset luvut. Kohdan “Suunnittelussa suositaan yhtenäiskouluja, joiden kokoluokka on 600–900 oppilasta. Osassa yhtenäiskouluhankkeista 900 oppilaan kokoluokka saattaa ylittyä, koska soveltuvien tonttien riittämättömyyttä pyritään ennakoimaan niissä hankkeissa, joissa se on mahdollista. Yli 900 oppilaan yhtenäiskoulu ei ole kuitenkaan ihanteellinen yhtenäiskoulun koko.” Tekstin pitäisi olla:” Suunnittelussa suositaan yhtenäiskouluja, joiden kokoluokka on 600–1000 oppilasta. Osassa yhtenäiskouluhankkeista 1000 oppilaan kokoluokka saattaa ylittyä, koska soveltuvia tontteja on joillakin alueilla riittämättömästi.”

Lisäksi apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään muokkaamalla lausunnon sivulla 1 kohtaa ”Toisen asteen koulutuksen osalta suunnitelmassa ovat mukana keskeiset hankkeet (Oppimiskampus, Aviapoliksen lukio sekä Varian hankkeet Hiekkaharjussa ja Vehkalassa), jotka parantavat koulutuksen vetovoimaisuutta ja saavutettavuutta.” vaihtamalla termin ”oppimiskampus” ilmaisuun ” Tikkurilan lukion lukiokoulutuksen ja Varian ammatillisen koulutuksen tilat”.

Lautakunnan jäsen Eve Rämö esitti, että palveluverkkosuunnitelmaa tulisi muuttaa suomenkielisten varhaiskasvatuspalveluiden osalta. Palveluverkkosuunnitelman luonnoksessa on kirjoitettu: ”Suomenkielisistä varhaiskasvatuspalveluista lasten koko- ja osa-aikainen varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään ja niiden palveluita kehitetään lähipalveluperiaatteella. Lähipalvelun kriteerinä on saavutettavuus, joka tarkoittaa, että enimmällä osalla käyttäjistä palveluun on matkaa enintään 1,5 km tai määritelty riittävä joukkoliikennetiheys. Riittävän joukkoliikennetiheyden kriteeri on, että yhteys toimipisteeseen kestää enintään 30 minuuttia ja haja-asutusalueilla yhteys kestää enintään 60 minuuttia.” (s. 18-19). Rämö esitti, että riittävän joukkoliikennetiheyden kriteereistä tulee poistaa haja-asutusalueille asetettu erillinen 60 minuutin raja. Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat Rämön muutettua esitystä äänestävät jaa, ja he jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan alkuperäistä esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja toteutettiin kädennostolla. Äänestyksessä annettiin 12 jaa-ääntä ja 0 ei-ääntä, 2 tyhjää ääntä ja 1 oli poissa. Puheenjohtaja totesi Rämön muutetun esityksen tulleen lautakunnan päätökseksi.

Lautakunnan jäsen Eeva Tikkanen esitti, että Keskusta haluaisi lisätä palveluverkkosuunnitelmaan seuraavat kohdat:

1. Toimiala tuo esille, että uusia päiväkoti- ja koulutontteja kaavoitettaessa otettaisiin mahdollisimman hyvin huomioon niiden sijainti lähellä luontoa ja, että rakennettaessa lähellä olevaa luontoa säilytettäisiin kasvu- ja oppimisympäristönä.
2. *Lisäksi on tärkeää huomioida, että julkisilla kulkuvälineillä pääsee vaivattomasti päiväkoteihin, kouluihin ja oppilaitoksiin.*
3. *Eri toimialojen yhteistyöllä tulisi varmistaa, että mahdollisimman monessa kaupunginosassa olisi kohtaamispaikka lapsiperheille, nuorille sekä eri-ikäisille asukkaille esimerkiksi koulujen ja päiväkotien tiloja hyödyntäen.*

Tikkasen esitys sai kannatusta ja puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat Tikkasen muutettua esitystä äänestävät jaa, ja he jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan alkuperäistä esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä todettiin lautakunnan olevan yksimielinen Tikkasen muutetun esityksen puolesta.

Päätös:
Hyväksyttiin apulaiskaupunginjohtajan muutettu ehdotus, sekä lisäksi Rämön esityksen mukaisesti lautakunta lausuu kantanaan, että palveluverkkosuunnitelmasta tulisi poistaa joukkoliikennetiheyden kriteereistä haja-asutusalueille asetettu erillinen 60 minuutin takaraja ja että palveluverkkosuunnitelmaan tulisi tehdä lisäykset Tikkasen esityksen mukaisesti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.9.2022 § 7

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunkitasoisesta palveluverkkosuunnitelmasta 2022–2031

Hyvinvointialueuudistuksen myötä sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueelle 1.1.2023. Tavoitteena on turvallinen siirtymä, jolloin sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen ydintehtävät jatkuvat hyvinvointialueella saumattomasti ja palveluiden saatavuus varmistetaan.

Vantaalaiset ovat jatkossa sekä Vantaan kaupungin että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asukkaita ja asiakkaita. Siirtymän koittaessa asukkaiden tarvitsemat palvelut löytyvät pääsääntöisesti samoista fyysisistä toimipisteistä kuin tähänkin asti. Jatkossa on tärkeää, että kaupunki ja hyvinvointialue tekevät yhteistyötä palveluverkon kehittämisessä ja siihen liittyvän suunnittelun yhteensovittamisessa. Yhteistyön avulla voidaan myös tukea alueellisesti tasapainoista kasvua ja ehkäistä segregaatiokehitystä. Sosiaali- ja terveyspalvelujen ja muiden peruspalvelujen saatavuus ja saavutettavuus ovat osaltaan kaupunginosien kehitykseen ja elinvoimaan vaikuttavia tekijöitä.

Vantaa on yksi Suomen nopeinten kasvavista kaupungeista ja etenkin iäkkäiden osuus väestöstä kasvaa. Tulevaisuudessa tarve esimerkiksi uusille vanhustenkeskuksille on ilmeinen ja näiden tonttitarpeet tulee ennakoida maankäytön suunnittelussa riittävän varhaisessa vaiheessa. Tiivistä yhteistyötä kaavoituksen ja hyvinvointialueen välillä tarvitaankin suunniteltaessa uudiskohteiden ja isoimpien toimitilahankkeiden sijoittumista. Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimipisteiden tulee jatkossakin sijaita liikenteellisesti keskeisillä paikoilla, hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Palveluverkkoa kehitettäessä tulee huomioida vammaisten ihmisten kokonaisvaltaiset tarpeet, ja esteettömyys tulee ottaa huomioon koko rakentamisen ketjussa suunnittelusta toteutukseen ja kunnossapitoon.

Myös yksittäisen toimipisteen tasolla on toivottavaa jatkaa kaupungin ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä. Esimerkiksi perhekeskusmallin lähtökohtana on, että asiakas saa yhdestä toimipisteestä monipuolisesti lasten, nuorten ja perheiden palveluja tarpeidensa mukaisesti. Nämä palvelut voivat olla sekä hyvinvointialueen, kaupungin tai muiden yhteistyökumppaneiden tuottamia.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen saavutettavuuteen tulee jatkossakin kiinnittää erityistä huomiota. Palvelujen saavutettavuutta koskevassa asukaskyselyssä korostui, että etenkin terveyspalvelujen ja suun terveydenhuollon palvelujen saavutettavuudessa ja palveluun pääsyssä koetaan olevan parannettavaa. Vantaalla terveysasemia on tällä hetkellä seitsemän ja niistä useimmille on keskitetty sekä sosiaali- että terveyspalveluja. Kahdeksas terveysasema avautuu Kivistön palvelukeskittymään vuonna 2023, mikä parantaa terveyspalvelujen saavutettavuutta Kivistön suuralueella. Sähköistä asiointia koskevassa kysymyksessä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut korostuivat asukkaiden vastauksissa. Etenkin ajanvarauksen lääkäriin, hammaslääkäriin ja hoitajalle toivotaan hoituvan jatkossa sähköisesti tai etäasioinnin kautta.

Kaupunkikulttuurilautakunta 13.9.2022 § 10

Kaupunkikulttuurin toimialan lausunto kaupunkitasoisesta palveluverkkosuunnitelmasta 2022-31

Palveluverkkosuunnitelma on tehty taloussuunnittelun ja toimialojen kanssa tiiviissä yhteistyössä. Suunnitelmassa esitetään palveluverkon kehittämistarpeet nykytilaan peilaten sekä tulevaisuuden tarpeet mm. väestönkasvuun perustuen.

Laaditun suunnitelman perusteella voidaan todeta, että tilojen käytön tehostamiseen ja tilojen toiminnallisuuteen on panostettu, mutta kehitettävää tavoitteen saavuttamiseksi edelleen riittää. Kaupunkikulttuurin toimialan palveluverkon kehittämisessä tämä periaate korostuu ja kaupunkitasoisia prosesseja halutaan kehittää edelleen, jotta eri käyttäjäryhmien tarpeen huomioidaan entistä paremmin ja riittävän aikaisessa vaiheessa.

Nuorisopalveluiden palveluverkko on muodostunut tarvelähtöisesti asuinalueiden rakentumisen ja laajentumisen myötä siten, että suurimmilla asuinalueilla on nuorisotila. Nuorisotiloissa on alueen nuorille voitu tarjota harrastustoimintaa, ohjausta ja kasvun tukea sekä luoda edellytyksiä nuorten osallisuudelle ja omaehtoiselle toiminnalle.

Kulttuuripalvelujen palveluverkko painottuu Tikkurilaan, Myyrmäkeen, Martinlaaksoon, Korsoon ja Hakunilaan.

Vantaan liikunnan palveluverkon suunnittelu perustuu liikunnan palveluketjuajatteluun. Palveluketju muodostuu eri tasoisista palveluista, jotka on jaoteltu liikuntapaikkapalveluiden saavutettavuuden, vaikutuspiirin laajuuden, palveluvarustuksen ja rakenteellisten ominaisuuksien mukaan lähipalveluihin, alueellisiin palveluihin, kaupunkitasoisiin palveluihin ja seudullisiin palveluihin. Tavoitteena on, että liikuntaolosuhteet vastaavat laadullisesti käyttäjien tarpeita ja

niitä on riittävästi suhteessa asukasmäärään. Liikuntapaikkaverkoston painopisteet ja kehittämistarpeet ovat ulkoliikuntapaikkojen ja lähiliikunnan palveluverkon laajentamisessa sekä sisäliikuntapaikkojen ja erityisesti koulujen yhteydessä olevien liikuntasalien laadun kehittämisessä. Konkreettisia suurhankkeita ohjelmakauden aikana ovat Elmon urheilupuiston ja Kivistön urheilupuiston rakentaminen sekä Tikkurilan urheilupuiston kehittäminen.

Palveluverkkojen kehittämistarpeet
Palveluverkkojen kehittämistarpeissa painottuvat väestön kasvu ja toiminnan kehittyminen. Palveluverkon ja vuotuisen toimitilainvestointiohjelman suunnittelun lähtökohtana on nykyisen palveluverkon kunto, tarkoituksenmukaisuus ja toimivuus sekä väestöennusteen mukainen kasvu ja tarvittavat muutokset palveluiden tuottamistavoissa.

Julkiset tilat, kuten koulut, suunnitellaan monikäyttäjäperiaatteella tarjoten tilat myös organisaation ulkopuolisille käyttäjille oman käytön toiminta-ajan ulkopuolella. Tulevaisuuden palveluverkon tulee olla joustava ja mahdollistaa tilojen yhteiskäyttö. Tulevaisuuden kouluverkon tulee omalta osaltaan vähentää alueellista eriytymistä.

Aikuisopisto haluaa tarjota koulutusta lähipalveluna. Tämän johdosta on tärkeää, että opetusta voidaan jatkossakin antaa laajasti eri kaupunginosissa. Tilojen monikäyttöisyys sekä vapaa-ajankäytön huomioiminen jo tilojen suunnitteluvaiheessa on erittäin tärkeää. Opisto tarjoaa runsaasti opetusta myös päiväaikaan, minkä vuoksi on tarve panostaa opiston omien tilojen kehittämiseen.

Kuntalaispalveluiden asiakaspalvelupisteet ja asukastilat ovat monikäyttöisiä, saavutettavia ja esteettömiä. Tällä varmistetaan yhteispalvelulain ja asukastilaohjelman asettamat vaatimukset, velvoitteet sekä tarpeet fyysisille tiloille. Myös fyysisen digituen tarpeet tulee huomioida. Tilasuunnittelussa on huomioitava asiakaspalveluverkoston kumppanien toimintamahdollisuudet, jolloin palvelukeskittymistä saadaan luotua palvelutoreja. Asukastilojen on sovelluttava järjestöjen omatoimiseen käyttöön.

Nuorisopalveluiden palveluverkon kehittämisen haasteena on edelleen alueellisen nuorisotyön lähipalvelun, jalkautuvan nuorisotyön sekä asemien ja kauppakeskusten yhteyteen rakennettavien nuorisotyön tilojen ja palvelujen toteuttaminen toimintaympäristön muutoksessa. Nuorisotilojen sijoittumisella kauppakeskusten, asemien tai muiden palvelujen läheisyyteen on keskeinen tekijä tilojen ja toiminnan vetovoimaisuudelle. Tilojen tulee olla keskeisillä paikoilla ja tilojen käytettävyyden helppoa kaikkina vuorokaudenaikoina.

Kivistön kauppakeskukseen sijoittuvan kirjaston valmistuessa vuonna 2023 on Vantaalla 10 kirjastoa ja kaksi kirjastoautoa. Toisaalta uusien ja kasvavien kaupunginosien tarpeet vaikuttavat siten, että nykyisten kirjastojen peruskorjaus (kuten Tikkurilan kirjasto), uuden kirjaston sijainti Aviapoliksessa ja kirjastoauton palveluiden tarjonta huomioidaan palveluverkkosuunnitelmassa.

Kulttuuripalveluja tarjotaan kulttuuritaloissa, kirjastoissa sekä muissa kaupungin toimipisteissä. Tikkurilan keskustan kulttuuripalvelujen palveluverkkoa kehitetään, sekä selvitetään sopivia tiloja lastenkulttuurikeskus Pessin korvaaviksi tiloiksi,

esimerkiksi Silkin kiinteistöstä. Kivistöön tulee kaupunkikulttuurin toimialan yhteiskäyttötilat, joissa kulttuuripalvelut ovat mukana. Aviapolikseen tarvitaan tilat kulttuurille. Taidemuseo Artsin tulevissa olosuhteissa tulee kiinnittää entistä tarkemmin huomiota riittäviin ja kasvaviin tilatarpeisiin ja oikeaan, taideteoksille sopivaan mikroilmastoon sekä näyttely- että kokoelmatiloissa.

Liikunnan palveluverkossa keskeistä on ulko- ja lähiliikuntapaikkojen sekä koulujen yhteydessä olevien liikuntahallien kehittäminen sekä uimahallien peruskorjaukset. Palveluverkko täydentyy myös uusilla Elmon uimahallin ja urheilupuiston hankkeilla, Tikkurilan urheilupuiston kehittämisellä sekä Kivistön urheilupuiston suunnittelulla. Yksityiset- ja kumppanuushankkeet täydentävät kaupungin liikunnan palveluverkkoa.

Toimenpiteet toimialan palveluverkkojen investointikustannusten hallintaan
Kaupunkikulttuurin toimialan palvelujen osalta korostuvat etenkin yhteishankkeiden ja optimaalisen kokoisten hankkeiden toteuttaminen. Hankekoko vaikuttaa myös käyttötalouteen. Toimialan palvelujen kokonaisvaltaisessa palveluverkkosuunnittelussa otetaan huomioon olemassa oleva palveluverkko sisältäen myös huonokuntoisista, epätarkoituksenmukaisista ja epätaloudellisista tiloista luopumisen. Myös tähän vastataan optimaalisella ja aiempaa suuremmalla yksikkökoolla sekä yhteishankkeilla.

Kaupunkikulttuurin toimialalla kehitetään ja edistetään toimialarajat ylittävää tilojen yhteiskäyttöä toimijajoukkoa laajentamalla, tilojen käyttöaikaa pidentämällä ja lisäämällä tilojen käyttöä limittäin. Lisäksi toimintatapoja ja palvelujen tuottamista kehitetään kaupunkitasoisella ja asukkaita osallistavalla yhteistyönä.

Kaupunkitasoisia tarveselvitys-, hankesuunnittelu ja rakennusprosesseja päivitetään siten, että asukkaiden, järjestöjen ja kaupunkikulttuurin oman palvelutuotannon tarpeet tulevat aina huomioitua. Tilojen ja niiden kalustuksen monikäyttöisyyden edistämiseksi suositaan vakioituja kalusteratkaisuja ja -kokonaisuuksia, jolloin kierrätettävyys ja joustava käyttö paranevat.

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa kaupunginhallitukselle liitteen 3 mukainen lausunto Vantaan kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta vuosille 2022−2031.

Käsittely:
Lautakunnan jäsen Loviisa Kaartokallio ehdotti, että kaupunkikulttuurin lausuntoon (liite 3) s. 2 kohta ”Nuorisotilojen sijoittumisella kauppakeskusten, asemien tai muiden palvelujen läheisyyteen on keskeinen tekijä tilojen ja toiminnan vetovoimaisuudelle. Tilojen tulee olla keskeisillä paikoilla ja tilojen käytettävyyden helppoa kaikkina vuorokaudenaikoina.” tulisi muuttaa (muutos punaisella)” Nuorisotilojen sijoittumisella kauppakeskusten, asemien tai muiden palvelujen läheisyyteen on keskeinen tekijä tilojen ja toiminnan vetovoimaisuudelle. Tilojen tulee olla käyttäjien kannalta keskeisellä paikalla ja tilojen käytettävyyden helppoa.” Lautakunta hyväksyi Kaartokallion ehdottaman muutoksen yksimielisesti.

Lautakunnan jäsen Anu Hall ehdotti, että kaupunkikulttuurin lausuntoon (liite 3) s. 2 kohtaan ”Aviapolikseen tarvitaan tilat kulttuurille. Taidemuseo Artsin tulevissa

olosuhteissa tulee kiinnittää entistä tarkemmin huomiota riittäviin ja kasvaviin tilatarpeisiin ja oikeaan, taideteoksille sopivaan mikroilmastoon sekä näyttely- että kokoelmatiloissa.” lisätään perään lause ”Kulttuuripalvelujen tarjontaa vahvistetaan Vantaan kaikilla alueilla.” Lautakunta hyväksyi Hallin ehdottaman lisäyksen yksimielisesti.

Lautakunnan jäsen Anu Hall ehdotti, että palveluverkkosuunnitelmaan (liite 1) tehdään muutos s. 73 kohtaan ”Kivistössä on asukastila Rubiini, joka on palvelusopimuksella annettu Marjaverkko ry:n ylläpidettäväksi. Asukastila Rubiini suljetaan ja toiminta keskitetään Kivistön asemakortteleiden rakenteilla olevaan kaupunkikulttuurikeskukseen.” ja korvataan (muutos punaisella) ”Kivistössä on asukastila Rubiini, joka on palvelusopimuksella annettu Marjaverkko ry:n ylläpidettäväksi. Asukastila Rubiinin tulevaisuudesta päätetään sen jälkeen, kun Kivistön uusi kaupunkikulttuurikeskus valmistuu.” Lautakunta puolsi Hallin ehdottamaa muutosta yksimielisesti.

Lautakunnan jäsen Elina Nykyri ehdotti, että palveluverkkosuunnitelmaan (liite 1) yleisiin periaatteisiin lisätään kohta s. 17 ” Kaupungin palveluiden esteettömyyttä ja saavutettavuutta kehitetään. Palveluissa huomioidaan muun muassa lapsiperheiden, vammaisten ihmisten, pitkäaikaissairaiden, ikäihmisten ja muunkielisten ihmisten tarpeet. Kaupungin viestinnän selkeyttä, monikielisyyttä- ja kanavaisuutta kehitetään. Palveluista tiedotetaan paitsi yleiskielellä.” Lautakunta kannatti ehdotusta muutoksin ja puoltaa yksimielisesti seuraavan kohdan lisäämistä ”Kaupungin palveluiden esteettömyyttä ja saavutettavuutta kehitetään. Kaupungin viestinnän selkeyttä, monikielisyyttä- ja kanavaisuutta kehitetään. Palveluista tiedotetaan paitsi yleiskielellä, myös selkokielellä. Viestinnässä käytetään yleisempiä Vantaalla puhuttuja kieliä.”

Päätös:
Hyväksytään liitteen 3 mukainen lausunto Vantaan kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman luonnoksesta vuosille 2022−2031 lautakunnan päättämin muutoksin, sekä lautakunta lausuu kantanaan, että palveluverkkosuunnitelmaa tulisi muuttaa sen esittämien muutosten mukaisesti.

13 § Vantaan kaupungin henkilöstön saatavuusohjelma vuosille 2022-2024

VD/10379/01.00.02.00/2022

RV/KML/MT

Kaupungin vuoden 2022 talousarvion käsittelyn yhteydessä linjattiin, että kaupungille tulee tehdä Henkilöstön saatavuuden toimenpideohjelma, joka tuodaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue on työstänyt ohjelmaa yhdessä toimialojen kanssa. Ensin tehtiin ohjelmasta luonnos, jota käsiteltiin viidessä työpajassa varhaiskasvatuksen, opetuksen, kaupunkikulttuurin, kaupunkiympäristön ja kaupunkistrategian ja johdon toimialan kanssa kunkin kanssa erikseen paneutuen palvelualueiden nostoihin. Sen jälkeen ohjelmaluonnos kirjoitettiin uudelleen ja se on käsitelty kaupungin johtoryhmässä, pääluottamusmiesten kanssa 30.8.2022 sekä kaupunginhallituksen iltakoulussa 5.9.2022. Saadun palautteen perusteella ohjelmaluonnosta on muokattu lisää.

Osaavan työvoiman saatavuus on heikentynyt sekä kunnilla että yksityisellä sektorilla viime vuosien aikana ja ennusteiden mukaan tilanne tulee vaikeutumaan jonkin verran tai merkittävästi vielä tämän vuoden aikana.

Vantaan kaupungilla on tehty laaja-alaisesti työtä henkilöstön saatavuuden parantamiseksi erityisesti ns. pula-aloilla. Työ on keskittynyt aiemmin lähinnä sosiaali- ja terveystoimeen (lääkärit, sosiaalityöntekijät, hoitajat) sekä varhaiskasvatuksen opettajiin. Tämän ohjelman on tarkoitus olla laaja-alainen ja se koskee kaikkia 1.1.2023 kaupungilla olevia työntekijä- tai viranhaltijaryhmiä. Ohjelma ei koske siis enää 1.1.2023 hyvinvointialueen vastuulle siirtyvien palveluiden henkilöstöä.

Ohjelman ajatuksena on kehittää ensisijaisesti pitovoimaa, koska se osaltaan tukee myös vetovoimaa. Tärkeintä on, että johto ja lähijohtajat oivaltavat, että saatavuutta tulee vahvistaa laaja-alaisin toimenpitein. Henkilöstön palvelualueen hr-yksiköiden tuki on käytössä pääasiassa siellä, missä haasteet ovat suurimmat.

Ohjelmat toimenpiteet voidaan luokitella seuraaviin pääotsikoihin, jotka eivät ole tärkeysjärjestyksessä:

1. Koulutuksen aloituspaikkojen lisääminen
2. Pito- ja vetovoimaa tukeva tiedolla johtaminen
3. Pito- ja vetovoimaa tukeva lähijohtaminen
4. Pito- ja vetovoimaiset sekä kyvykkäät työyhteisöt
5. Joustava työ ja työntekijän pysyvyyden varmistaminen
6. Työnantajan tukema pätevöitymiskoulutus
7. Oppilaitosyhteistyö ja viimeisen harjoittelun suorittaminen palkallisena
8. Nopea rekrytointiprosessi
9. Eläkeläiset lisäresurssina
10. Palkkaus, palkitseminen ja henkilöstöedut
11. Työnantajamielikuva ja rekrytointimarkkinointi.

Ohjelma vaatii runsaasti panostuksia johtamisen ja kehittämisen suuntaamisessa sekä rahallista resursointia. Vuoden 2023 kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä tullaan esittämään ohjelman toteuttamiseen lisäresursointia mm. yhtä rekrytointiasiatuntijaa, kaupungin keskitettyä kehittämisen määrärahaa nostetaan sekä henkilökunnan kulttuuri- ja liikuntaetu. Lisäpanostuksen tältä osin olisivat

noin 1,85 miljoonaa euroa. Kehittämisraha kohdennettaisiin erilaisiin työpajoihin, kyselyihin sekä pito- ja vetovoimaan tuleviin kehittämisprojekteihin.

Vastuu toimenpiteistä on toimialoilla sekä henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualueella ohjelmaan merkityn työnjaon mukaan.

Kaupunginhallitus valvoo ja ohjaa saatavuusohjelman onnistumista kaksi kertaa vuodessa pidettävillä kaupunginhallituksen iltakouluilla, joihin kutsutaan myös ryhmänjohtajat ja keskeisten lautakuntien jäsenet.

Kaupunginhallitus 19.9.2022 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään hyväksyä liitteen mukainen Vantaan kaupungin henkilöstön saatavuusohjelma 2022–2024.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 13

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään hyväksyä liitteen mukainen Vantaan kaupungin henkilöstön saatavuusohjelma 2022–2024.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginhallitus yksimielisesti muutti liitteenä olevaa Henkilöstön saatavuusohjelmaa 2022–2024 siten, että Toimenpide 10: Palkat, palkitseminen ja henkilöstöedut siirretään ensimmäiseksi toimenpiteeksi.

Kaupunginhallitus myös yksimielisesti täydensi Palkat, palkitseminen ja henkilöstöedut -toimenpidettä virkkeellä ”*Osa henkilöstön veto- ja pitovoimaa on kattavat ja laadukkaat työterveyshuollon palvelut*.”

Tämän lisäksi kaupunginhallitus yksimielisesti täydensi esittelytekstiä lisäämällä sen loppuun virkkeen ”*Kaupunginhallitus valvoo ja ohjaa saatavuusohjelman onnistumista kaksi kertaa vuodessa pidettävillä kaupunginhallituksen iltakouluilla, joihin kutsutaan myös ryhmänjohtajat ja keskeisten lautakuntien jäsenet.*”

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu ja täydennetty esitys.

Liite:
- Henkilöstön saatavuusohjelma 2022–2024

Täytäntöönpano: Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue sekä kasvatuksen ja oppimisen toimiala, kaupunkikulttuurin toimiala, kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
henkilöstö- ja konsernijohtaja Kirsi-Marja Lievonen puh. 040-5705593, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

HENKILÖSTÖN SAATAVUUSOHJELMA 2022–2024

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 13 §

SISÄLLYS

SISÄLLYS.....2

ESIPUHE.....3

TOIMENPIDE 1: PALKAT, PALKITSEMINEN JA HENKILÖSTÖEDUT.....4

TOIMENPIDE 2: KOULUTUKSEN ALOITUSPAIKKOJEN LISÄÄMINEN.....5

TOIMENPIDE 3 PITO– JA VETOVOIMAA TUKEVA TIEDOLLA JOHTAMINEN6

TOIMENPIDE 4 PITO- JA VETOVOIMAA TUKEVA LÄHIJOHTAMINEN.....7

TOIMENPIDE 5 VARMISTETAAN PITO- JA VETOVOIMAISET JA KYVYKKÄÄT TYÖYHTEISÖT.....8

TOIMENPIDE 6 JOUSTAVA TYÖ JA TYÖNTEKIJÄN PYSYVYYDEN VARMISTAMINEN.....9

TOIMENPIDE 7: TYÖNANTAJAN TUKEMA PÄTEVÖITYMISKOULUTUS 10

TOIMENPIDE 8: OPPILAITOSYHTEISTYÖ JA VIIMEISEN HARJOITTELUN SUORITTAMINEN PALKALLISENA.....14

TOIMENPIDE 9: NOPEAN REKRYTOINTIPROSESSIN LAAJENTAMINEN...16

TOIMENPIDE 10 ELÄKELÄISET LISÄRESURSSINA.....17

TOIMENPIDE 11 TYÖNANTAJAMIELIKUVAN JA REKRYTOINTIMARKKINOINNIN KEHITTÄMINEN.....18

ESIPUHE

Osaavan työvoiman saatavuus on heikentynyt sekä kunnilla että yksityisellä sektorilla viime vuosien aikana. Duunitorin kansallisen rekrytointitutkimuksen (2022) mukaan tilanne tulee vaikeutumaan jonkin verran tai merkittävästi tämän vuoden aikana.

Olemme Vantaan kaupungilla tehneet laaja-alaisesti työtä saatavuuden parantamiseksi erityisesti ns. pula-aloilla. Työ on keskittynyt aiemmin lähinnä soteen (lääkärit, sosiaalityöntekijät, hoitajat) sekä varhaiskasvatuksen opettajiin. Tämän ohjelman on tarkoitus olla laaja-alainen ja se koskee kaikkia 1.1.2023 kaupungilla olevia työntekijä- tai viranhaltijaryhmiä.

Ohjelman ajatuksena on kehittää ensisijaisesti pitovoimaa, koska se osaltaan tukee myös vetovoimaa. Tärkeintä on, että johto ja lähijohtajat oivaltavat, että saatavuutta tulee vahvistaa laaja-alaisin toimenpitein. HR:n tuki on käytössä pääasiassa siellä, missä haasteet ovat suurimmat.

Ohjelma vaatii runsaasti panostuksia johtamisen ja kehittämisen suuntaamisessa sekä rahallista resursointia. Kaupungin keskitettyyn rekrytointitiimiin rekrytoidaan uusi henkilöstöasiantuntija, kaupungin keskitettyä kehittämisen määrärahaa nostetaan vuosille 2023 ja 2024 200 000 eurolla sekä kulttuuri- ja liikuntaetuun varataan vuodelle 2023 1,6 miljoonaa. Raha kohdennetaan erilaisiin työpajoihin, kyselyihin sekä pito- ja vetovoimaan tuleviin kehittämisprojekteihin.

TOIMENPIDE 1: PALKAT, PALKITSEMINEN JA HENKILÖSTÖEDUT

Työvoiman saatavuuden takia Vantaan tulee käynnistää palkkauksen kehittämisen ohjelma vuosille 2023–2024. Taso tulee valtakunnallisten kunta-alan tes/ves:ien mukaisesti. Kunta-alan sopimuksissa palkankorotuksiin käytetään sopimuskaudella 1.5.2022-30.4.2025 8,79 prosenttia (korkoa korolle).
Korotukset sisältävät yleiskorotusten ja keskitetysti sovittavien erien lisäksi seuraavat paikallisesti jaettavat erät sopimusaloittain (OVTES, KVTES, TS ja TTES): 1.6.2023 paikallinen järjestelyerä 0,4 % ja paikallinen kehittämiserä 1,2 %. 1.6.2024 paikallinen järjestelyerä 0,4 % ja paikallinen kehittämiserä 0,6 %. Lisäksi on sopimuskauden ylittävän palkkaohjelman mukaisesti sovittu vuosille 2026–2028 varattu eriä, joiden kohdentamisesta neuvotellaan myöhemmin. Erien suuruudet ovat erikseen neuvoteltavista 0,8 % eristä nk. kehittämisrahasta.

Kaikissa tulevissa kunnallisissa virka- ja työehtosopimuksissa on yhtenä palkkauselementtinä harkinnanvarainen henkilökohtainen lisä. Henkilökohtainen lisä on osa kannustavaa palkkausta, jonka tarkoituksena on ohjata työntekijöitä tavoitteiden mukaiseen toimintaan. Henkilökohtaista lisää käytetään pitemmän aikavälin erinomaisista työtuloksista palkitsemiseen, joten lisän käyttö parantaa toiminnan tuloksellisuutta ja tukee johtamista. Tuloksellisuudella tarkoitetaan henkilökohtaisten, ennalta asetettujen tavoitteiden toistuvaa saavuttamista.

Osa henkilöstön veto- ja pitovoimaa on kattavat ja laadukkaat työterveyshuollon palvelut.

Toimenpide 1a: palkitseminen

Kehitetään henkilöstön rahallista palkitsemista. Lisäksi palkitsemista laajennetaan myöntämällä etuuksia, jotka lähtökohtaisesti koskevat koko henkilöstöä. Uutena etuna kulttuuri- ja liikunta- tai virkistysetu 200 euroa per työntekijä työmatkaedun rinnalle. Etuun varataan vuoden 2023 talousarvioon 1,4 milj euroa.

Toimenpide 1b: palkkausjärjestelmän kehittäminen

Palkkauksen kehittämisen suuntaviivat luodaan.

Aikataulu

Toimenpide A: valmistelu syksy 2022 ja voimaan vuodesta 2023 alkaen toistaiseksi
Toimenpide B: hr ja toimialat

Vastuu

Hr ja neuvottelut paikallisten pääluottamusmiesten kanssa

TOIMENPIDE 2: KOULUTUKSEN ALOITUSPAIKKOJEN LISÄÄMINEN

Juurisyy työvoimapula-alojen rekrytointihaasteisiin on usein alan koulutuspaikkojen liian alhainen määrä. Siksi sekä poliittisen johdon että virkamiesjohdon tulee vaikuttaa valtakunnalliseen koulutuspolitiikkaan. Koulutuspaikkoja pitää saada riittävä määrä juuri sinne, missä myös alan työpaikat sijaitsevat. Samaan aikaan, kun työvoimapula-aloille on koulutettu liian vähän osaajia, on kelpoisuusasetuksia, mitoituksia ja muuta lainsäädäntöä säädetty. Matemaattinen yhtälö on näin ollen työnantajalle mahdoton. Suurin työvoimapula on varhaiskasvatuksessa, mutta myös rakennusalalla on työvoimakapeikkoja (esim. rakennusmestarit).

Kuntasektorilla oli Uudenmaan maakunnan alueella lokakuussa 2020 lasten päiväkotien toimialalla töissä 13 347 ammattilaista, joista ammattiluokaltaan noin 7 280 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja 6 067 varhaiskasvatuksen opettajaa. Vuonna 2030 vastaavan 13 347 ammattilaisen joukon täytyisi koostua noin 4 449 lastenhoitajasta ja 8 898 varhaiskasvatuksen opettajasta.

Eläköitymisen jälkeenkin vuonna 2030 on noin 1 160 lastenhoitajaa, jotka eivät enää täytä asetuksen mukaista henkilöstörakennetta. Vastaavasti varhaiskasvatuksen opettajia tarvittaisiin taas lisää yli 4 000.

Uudenmaan varhaiskasvatuksen henkilöstörakenne: (lähde KT 3/2022)

Ammatti	Lähtötilanne (2020)	Eläköityvät	Tarve 2030	Ylimääräiset (+) / Lisätarve (-)
Lastenhoitajat	7 280	1 669	4 449	1 162
Varhaiskasvatuksen opettajat	6 067	1 184	8 898	-4 015
Yhteensä	13 347	2 853	13 347	

Vuoteen 2030 mennessä tarvittaisiin Uudellamaalla noin 3 730 uutta varhaiskasvatuksen opettajaa ja 1 570 varhaiskasvatuksen sosionomia. Uudenmaan alueen arvioitu väestönkasvu synnyttää enemmän tarvetta varhaiskasvatuksen lisähenkilöstölle kuin muualla maassa keskimäärin.

Varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämisraportin 2021-2030 mukaan Helsingin yliopistossa oli yhteensä 229 aloituspaikkaa (suomi+ruotsi) varhaiskasvatuksen kandidaateille vuonna 2020. Yllä olevan laskelman mukaan valmistuvia tarvittaisiin joka vuosi 373. Aloituspaikkojen vakituisilla lisäresurssoinneilla on todellinen kiire.

Toimenpiteet

Aktiiviset vaikuttamistoimet kaikissa mahdollisissa verkostoissa

Toteutusaikataulu

Jatkuvaa, mutta erityisesti osana Vantaan kaupungin hallitusohjelmavaikuttamista 2023

Vastuut

Luottamushenkilöt sekä kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, varhaiskasvatusjohtaja sekä henkilöstö- ja konsernijohtaja

TOIMENPIDE 3 PITO– JA VETOVOIMAA TUKEVA TIEDOLLA JOHTAMINEN

Palvelualueilla tulee kokonaisvaltaisesti ja tietoisesti tarkastella ammattialojen sekä palvelualueen pito- ja vetovoimatekijöitä. Pito- ja vetovoimatekijöissä on tarkasteltava työyhteisöjä, johtamisen laatua ja henkilöstötilannetta mm. sairauspoissaoloja, tehtäviä ja tehtäväkuvia, lähtövaihtuvuutta ja hakijamääriä eri ammattiryhmissä. Kerättyä dataa tulkitaan ja pyritään ymmärtämään, jotta voitaisiin tehdä oikeita päätöksiä ja toimenpiteitä. Tavoitteena on tulevaisuuden rakentaminen tietoisen tietoon perustuvan johtamisen avulla.

Lähtöpalautekyselyiden raporttien säännöllinen seuranta palvelualueilla on tärkeää henkilöstöjohtamisen laadun seuraamiseksi ja parantamiseksi.

Toimenpiteet

Valmennus, datan kerääminen sekä työpajat.

Toteutusaikataulu

Valmennus syksy 2022 – kevät 2023
Palvelualueiden työpajat syksy 2022 - kevät 2023
Lisäksi jatkuvana johtamistyönä.

Vastuut

Linjajohto toimialoilla ja palvelualueilla päättää kerättävästä datasta ja työpajojen pitämisestä. HR tukiroolissa sekä datan tuottamisessa että työpajojen järjestämisessä. HR:ltä lähtöpalautekyselyn toteutus ja raporttien tuottaminen osavuosittain palvelualueille.

TOIMENPIDE 4 PITO- JA VETOVOIMAA TUKEVA LÄHIJOHTAMINEN

Lähijohtamisella on suuri merkitys osaavan henkilöstön pitovoimaan. Esihenkilön toiminnalla, läsnäololla ja arvostavalla otteella on merkitystä yksikön pito- ja vetovoimaan. Viime kädessä pitovoima rakentuu yksikkö- ja tiimitasolla. Lähijohtamisen on oltava dialogista, valmentavaa ja yksilön sekä arjessa ryhmän työtä tukevaa. Esihenkilöiden tulee keskittyä työntekijöidensä tukemiseen sekä luoda työntekijän kanssa toimiva suhde. Erityisesti isoissa yksiköissä mietittävä lähijohtamisen järjestämistä arjessa ja keinoja tukea lähijohtamista Esihenkilön perustehtävä työnjaon ja työyhteisön toimivuuden varmistamisessa on merkittävä.

Organisaation selkeä johtamisjärjestelmä, yhtenäiset ohjeet ja toimintatavat tukevat lähijohtamista ja varmistavat oikeudenmukaisuutta organisaatiossa. Esihenkilöiden osaamista on vahvistettava sekä toimintaa ja työtä tuettava. Myös johtamista on johdettava ja tuettava. Lähijohtamisen poikkeamiin on puututtava toimialoilla.

Toimenpiteet

- Valmennukset, koulutukset sekä työnohjaukset ja coaching esihenkilöille
- Vaikuttavaa työtä -keskustelut (eli uudistetut tulos- ja kehityskeskustelut) esihenkilöiden ja työntekijöiden kanssa 1–2 kertaa vuodessa
- Syksyllä 2022 tehdyn Kunta10-tulosten seuranta, jonka pohjalta päätetään kehittämiskohteet, jotka ovat perustana johtamisen johtamisessa.
- Vuonna 2023 välikysely henkilöstölle niihin yksiköihin, joissa on runsaasti kehitettävää (punaisia aihioita) Kunta10-kyselyn perusteella. Ennen kysely yksikössä on tehty määrätietoisia ratkaisuja tilanteen korjaamiseksi.

Toteutusaikataulu

Valmennukset jatkuvana, Vaikuttavaa työtä keskustelut (tulos- ja kehityskeskustelut) palvelualueittain alkaen syksy 2022, Kunta10-kysely syksyllä 2022 ja 2024 sekä seuranta 2023 ja 2025.

Vastuut

Valmennukset: HR

Seuranta ja johtamisen johtaminen: apulaiskaupunginjohtajat sekä kunkin palvelualueen johtaja ja palveluyksikön päälliköt
Kunta10-kysely: kyselyn toteutus HR, käsittely ja kehittämisen seuranta palvelualueet ja yksiköt

TOIMENPIDE 5 VARMISTETAAN PITO- JA VETOVOIMAISET JA KYVYKKÄÄT TYÖYHTEISÖT

Pito- ja vetovoimainen eli toimiva työyhteisö koostuu tukea antavasta yhteistyöstä, hyvästä sosiaalisesta pääomasta ja sparraavasta kulttuurista, jossa kaikki tietävät selkeästi yhteiset tavoitteet ja oman tehtävänsä. Hyvässä työyhteisössä halutaan tehdä töitä ja tällaiseen työyhteisöön halutaan sitoutua.

Työyhteisöjen toimivuus varmistetaan yhteisten tavoitteiden, toimintatapojen, selkeän työnjaon, hyvän työilmapiirin ja turvallisen työympäristön kautta. Yksiköissä on varmistettava riittävä ja toimiva perehdytys sekä mentorointi uusille työntekijöille. Työyhteisön toimivuutta varmistetaan työnohjauksella sekä kehittämis- ja työhyvinvointipäivillä. Työhyvinvointipäivissä tulisi löytää yhteisöllisiä keinoja ja ratkaisuja edistää koko työyhteisön ja työntekijöiden kestävää työkykyä ja mielen hyvinvointia.

Työyhteisön toimivuutta ja henkilöstön työhyvinvointia mitataan säännöllisesti kahden vuoden välein Työterveyslaitoksen toteuttaman, valtakunnallisen Kunta10-työhyvinvointikyselyn avulla. Työyhteisöissä arvioidaan työhyvinvointia, käsitellään tuloksia yhdessä ja nostetaan yhdessä kehittämiskohteet tulevaisuuteen.

Toimenpiteet

- Kunta10-kysely syksyllä 2022, jonka tuloksista luodaan selkeät kehittämiskohteet, joita seurataan jatkossa. Tarvittaessa toteutetaan (punaisille yksiköille) välikysely työyhteisöjen tilanteen arvioimiseen vuonna 2023. Sitä ennen niihin on tehty toimenpiteitä.
- Yhteisöllinen työssäoppimisen tukimalli lanseerataan ja otetaan palvelutuotantoon syksyllä 2022.
- Tuetaan työyhteisöjen toimintaa hr:n työyhteisöjen kehittämispalveluiden mm. työnohjauksen ja valmennuksen avulla
- Perehdytys- ja mentorointimalli kehitetään työyhteisöissä, kaupunkitasoisesti tuetaan materiaalilla perehdytyksen kehittämistä.
- Vahvistetaan kehittämis- ja työhyvinvointipäivien roolia esim. tuotteistamalla ne

Toteutusaikataulu

Jatkuvaa toimintaa.
Kunta10-kysely syksyllä 2022, jonka tuloksista seuranta 2023.
Yhteisöllinen työssäoppimisen tukimalli syksyllä 2022.
Kehittämis- ja työyhteisöpäivät tuotteistettu syksy 2022 – kevät 2023

Vastuut

Seuranta ja johtamisen johtaminen: apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat
Kunta10-kyselyn toteutus: HR sekä tulosten käsittely ja kehittämisnostot lähijohtajat ja työyhteisöt
Työyhteisön kehittämispalveluiden käyttö: lähiesihenkilöt
Perehdytys ja mentorointi työyhteisöissä: lähiesihenkilöt
Työssäoppimisen yhteisöllinen mallin lanseeraus, kehittämis- ja työhyvinvointipäivien kaupunkitasoinen ohjaus sekä kaupunkitasoinen perehdytyksen tukimateriaali: HR

TOIMENPIDE 6 JOUSTAVA TYÖ JA TYÖNTEKIJÄN PYSYVYYDEN VARMISTAMINEN

Optimaaliset ja joustavat työajat

Esihenkilön vastuulla on järjestää työajat optimaalisesti perustehtävän näkökulmasta ottaen kuitenkin huomioon myös työntekijöiden työ- ja vapaa-ajan yhteensovittamisen niin työvuorosuunnittelussa kuin oikeudenmukaisuuden ja vuorokäytänteet loma-ajankohtia suunniteltaessa. Joustavat ja erilaiset työajat mukaan lukien osa-aikatyön mahdollisuus ovat monen työntekijän toiveissa. Tällä hetkellä esihenkilöt näkevät vielä liian usein esteitä, jos työntekijä haluaisi työskennellä osa-aikaisena. Lähtökohtana tulisi olla ratkaisujen etsiminen. Vuosittain on rekrytointeja, joissa esihenkilö näkee esimerkiksi osa-aikaisuuden olevan rekrytoinnin este.

Toimenpiteet

Strategiakauden 2022–2025 aikana esihenkilöt oppivat, miten suunnitellaan ja johdetaan työpaikkaa, jossa työntekijöillä saattaa olla hyvin erilaisia työaikoja osa-aikatyöstä työn painottumiseen yö- ja viikonloppuvuoroihin.

Toteutusaikataulu

Strategiakausi 2022–2025.

Vastuut

Erityisesti työvoimapulasta kärsivät kuntalaisia palvelevat palvelualueet ja -yksiköt.

Työnmuotoilu, osaamisen kehittäminen ja työolot

Työntekijä viimekädessä itse sitoutuu omaan työtehtäväänsä. Sitoutumiseen vaikuttavat paitsi johtaminen ja työyhteisö, myös tehtävän sopiva haasteellisuus, työn merkityksellisyys ja mielekkyys sekä mahdollisuus kehittyä työssä ja työnantajan järjestämä täydennyskoulutusmahdollisuus. On tärkeää, että yksilö voi kehittää ammatillista osaamistaan, kehittyä ja käyttää osaamistaan työssään. Oman osaamisen jatkuvaan kehittämiseen on olemassa erilaisia mahdollisuuksia ja se voi mahdollistaa myös siirtymistä vaativampiin tehtäviin.

Lisäksi sitoutumiseen vaikuttavat työn muotoilun mahdollisuus ja joustavat tavat tehdä työtä sekä hybridityön (etä-lähi) mahdollisuudet osana työn muotoilua kuitenkin niin, että työ itsessään ratkaisee mahdollisuudet. Tärkeää on myös mahdollisuus itsensä johtamiseen ja työn riittävä autonomia sekä riittävä esihenkilötuki. Työyhteisön on varmistettava yksilöiden perehdyttäminen sekä tukea työssä esimerkiksi mentoroinnin avulla. Asiakastyön ja työssä jaksamisen tuki varmistetaan esimerkiksi työnohjauksen avulla.

Työolojen ja työtilojen kehittäminen ja niiden pitäminen hyvällä tasolla tukevat myös pito- ja vetovoimaa.

Toimenpiteet

- Vaikuttavaa työtä-keskustelut ja sen pohjalta osaamisen kehittämisen suunnitelmat, joita seurataan vuoden aikana
- Työntekijälle valmiuksia ja motivaatiota oman osaamisen uudistamiseen – omaehtoisen koulutuksen tuki kohdennetaan painotetusti työvoimapula-aloille
- Toimintasuunnitelmat laaditaan tavoitteineen yksilötasolle asti
- Valmennukset esihenkilöille ja työyhteisöille – mm. työn muotoilusta

Toteutusaikataulu

Jatkuvana

Vastuut

Palvelualuejohtajat, -päälliköt ja lähiesihenkilöt. Apulaiskaupunginjohtajan kokonaisvastuu toimialastaan.

TOIMENPIDE 7: TYÖNANTAJAN TUKEMA PÄTEVÖITYMISKOULUTUS

Vantaan kaupungilla on monivuotiset perinteet tukea opiskelua ja pätevöitymistä työn ohessa. Työnantaja voi tarjota palkallista tukea työntekijälle, joka pätevöityy urallaan vaativampaan tehtävään tai hankkii pätevyyden nykyiseen tehtäväänsä.

Vantaan kaupunki tukee seuraavien ammattinimikkeiden jatkokoulutusta.
Opettajien on mahdollista opiskella erityisopettajiksi pätevöitymiskoulutuksella.
Lastenhoitajan on mahdollista hakeutua lähihoitajakoulutukseen, varhaiskasvatuksen opettajan koulutukseen tai hankkia varhaiskasvatuksen sosionomin pätevöitymiskoulutus.
Sosionomin on mahdollista hankkia varhaiskasvatuksen sosionomin pätevöitymiskoulutus tai varhaiskasvatuksen opettajan koulutus.

Toimenpide 7.1: Opettajien pätevöitymiskoulutus erityisopettajiksi

Perusopetuksen erityisopettajista on pääkaupunkiseudulla kova pula. Tilanteen helpottamiseksi suunnitellaan Vantaan omaa pätevöittämiskoulutusta kaupungin palveluksessa viralla oleville opettajille. Vuosina 2003–2005 koulutettiin 20 erityisopettajaa ja vuosina 2013–2015 on koulutettu 40 opettajaa. Vuosina 2023 ja 2024 on tavoitteena kouluttaa yhteensä 40 opettajaa.

Erityisopettajakoulutus tilataan tilauskoulutuksena kilpailutuksen kautta yliopistolta. Opiskelu tapahtuu iltaisin ja viikonloppuisin sekä omalla ajalla että osittain palkallisina lähikoulutuspäivinä. Vantaan kaupunki on aiemminkin tukenut kouluttautumista myöntämällä palkalliset harjoittelut (3kk). Jatkossakin tämä on osa koulutusta.

Toteutusaikataulu

Yksi ryhmä vuonna 2023 ja yksi ryhmä vuonna 2024

Vastuut

KASO/ perusopetuksen johtaja, rahoitus 100 000 e molempina vuosina – sisältyy KASO:n budjettikehykseen.

Toimenpide 7.2: Varhaiskasvatuksen opettajien pätevöityminen

Vantaan kaupungilla on jo vuosia ollut käytössä malli, joka mahdollistaa varhaiskasvatuksen erityisopettajalle kolmen kuukauden palkallisen pätevöitymiskoulutuksen.

Pätevöitymiskoulutuksen laajentamisen vakiinnuttaminen Varhaiskasvatuksen seuraaviin ammattinimikeisiin: lastenhoitaja, sosionomi ja lähihoitaja.

Toimenpide 7.2a. Lastenhoitajien oppisopimuskoulutus lähihoitajiksi

Tavoitteena on, että vähintään yksi ryhmä vuodessa aloittaisi seuraavien vuosien aikana.

Toteutumisaikataulu

Varhaiskasvatuksesta 23 henkilöä on ilmoittaneet kiinnostuksensa lähihoitajien oppisopimuskoulutukseen. Ensimmäinen ryhmä aloittaa jo syksyllä 2022 ja muut vuosina 2023–2024.

Vastuut

Varhaiskasvatuksen palvelualue ja HR

Toimenpide 7.2b. Sosionomin pätevöityminen varhaiskasvatuksen sosionomiksi työn ohessa

Esimerkiksi Laurea ammattikorkeakoulun monimuoto-opiskelu, jossa yhdistyvät verkon kautta opiskelu ja lähipäivät pe + la. Opiskeluun mahdollista saada palkallista vapaata, jos lähiopetuspäivä osuus työpäiväksi. Lisäksi on mahdollista hakea Omaehtoisen koulutuksen taloudellista tukea.

Toteutumisaikataulu

Jatkuva mahdollisuus, jos epäpätevä sijainen haluaa opiskella pätevyyden työn ohessa esimerkiksi monimuotokoulutuksena. Edellyttää oppilaitosvalinnan läpäisyä työntekijältä.

Vastuut

Varhaiskasvatuksen palvelualue
HR omaehtoisen koulutuksen taloudellinen tuki

Toimenpide 7.2c. Sosionomin, lastenhoitajan ja lähihoitajan täydennyskoulutus varhaiskasvatuksen opettajaksi

Esimerkiksi pätevöityminen lastenhoitajasta varhaiskasvatuksen opettajaksi 1000+ yliopistot ja tiedekorkeakoulut. Yksilön on mahdollista hakea Omaehtoisen koulutuksen taloudellista tukea koulutusmenoihin.

Toteutumisaikataulu

Oppilaitosten seuraavasta hausta. Jatkuvana.

Vastuut

Varhaiskasvatuksen palvelualueella on tietoa pätevöitymismahdollisuuksista ja tietoa annetaan aktiivisesti henkilöstölle. Työntekijän pitää hakea ja päästä oppilaitoksen opiskelijaksi. HR varmistaa mahdollisuuden omaehtoisen koulutuksen tukeen tai palkalliseen työlomaan.

Toimenpide 7.2d. Lähihoitajasta tai lastenhoitajasta varhaiskasvatuksen sosionomiksi pätevöityminen

Aloitus ammattikorkeakoulujen polkuopintojen kautta. Kun 60 op on suoritettu, voi erityisvalinnan kautta hakeutua tutkinto-opiskelijaksi, jolloin opinnot alkavat 2. vuoden opinnoista.

Toteutumisaikataulu

Oppilaitosten seuraavasta hausta. Seuraava ilmoittautuminen Laurean polku- opintoihin on 22.-24.7.2022. Ilmoittautuneille tulee kutsu Orientaatio avoimien AMK:n polkuopintoihin-verkkokurssille 25.7.2022 klo 16.00 mennessä. Orientaatio avoimen AMK:n polkuopintoihin-verkkokurssin suorittaminen 1.8.2022 mennessä. Päätös polkuopintopaikasta viimeistään 8.8.2022, Polkuopintojen vastaanotto viimeistään 10.8.2022.

Työnantaja maksaa opintojen hinnan 400 euroa / 60 op / henkilö. Lisäksi Orientaatio avoimien AMK:n polkuopintoihin-verkkokurssille osallistuneet saavat käyttää päiväkodinjohtajan kanssa sopien 2 työpäivää kyseisen kurssin suorittamiseen. Mikäli henkilö on kyseisten orientaatio-opintojen aikana vuosilomalla, saa hän siirtää 2 vuosilomapäivää myöhemmin pidettäväksi.

Vastuut

Päävastuu tiedon jakamisesta on päiväkodinjohtajalla, joka tuntee yksittäisen työntekijän aikaisemmat pätevyydet, ja jonka kanssa käydyissä tulos- ja kehityskeskusteluissa säännöllisesti pohditaan työntekijän henkilökohtaisia kehittymispyrkimyksiä. Työntekijän pitää hakea ja päästä oppilaitoksen opiskelijaksi.
HR varmistaa mahdollisuuden omaehtoisen koulutuksen tukeen tai palkalliseen työlomaan.

Toimenpide 7.3.: Seure-yhteistyön aktiivinen jatkaminen

Varhaiskasvatus jatkaa vakituisen varahenkilöpoolin aktiivista kehittämistä yhteistyössä Seuren kanssa. Seure tarjoaa myös rekrytointipalveluja, jotka ovat kaikista relevanteimpia

varhaiskasvatuksen sosionomin ja lastenhoitajan nimikkeissä. Kysymyksessä voisi olla niin kutsuttu jatkuva haku ko. nimikkeiden osalta.

Toteutumisaikataulu

Varhaiskasvatuksen ja Seuren sopiman vuosikellon mukaisesti.

Vastuut

Varhaiskasvatuksen palvelualueella.

Toimenpide 7.4: Keskitetty työvuorosuunnittelu

Varhaiskasvatus kokeilee keskitettyä työvuorosuunnittelua kaupungin työvuorosuunnittelujärjestelmän kautta.

Toteutumisaikataulu

2023

Vastuut

Varhaiskasvatus

Toimenpide 7.5: Sijaisringin perustaminen

Lastenhoitajien vakituisen sijaisringin (20 henkeä) luominen.

Toteutumisaikataulu

2023

Vastuu

Varhaiskasvatus

TOIMENPIDE 8: OPPILAITOSYHTEISTYÖ JA VIIMEISEN HARJOITTELUN SUORITTAMINEN PALKALLISENA

Erityisesti työvoimapula-aloilla tulisi tulevat osaajat sitouttaa kaupungille jo opiskeluvaiheessa. Tässä avainasemassa on lähiesihenkilön rooli ja työyhteisön suhtautuminen. Harjoittelijoille pitää antaa positiivinen kuva työpaikasta ja työyhteisöstä.

Harjoittelu on suunniteltava siten, että se parhaalla mahdollisella tavalla vastaa harjoittelijan ammatti-identiteetin syntyyn ja kasvuun.

Tästä on ollut kokemuksia kaupunkiympäristön toimialan “Tekniikan huiput”-ohjelmassa, jossa diplomi-insinööriksi/insinööriksi opiskelevia otetaan pitkiin määräaikaisiin projekteihin työaikojen joustaessa opintojen mukaan. Jokaiselle harjoittelijalle tulee nimetä oma mentori ja rakentaa harjoitteluohjelmalle tuki.

Varhaiskasvatuksen opettajaksi ja sosionomeiksi opiskelevien opintoihin liittyy päiväkotiharjoittelua opintojen eri vaiheissa. Vantaan kaupungilla on olemassa nimetyt päiväkodit, jotka toimivat nk. harjoittelupäiväkoteina. Onnistunut harjoittelu edellyttää, että päiväkodeissa pystytään varmistamaan harjoittelijaksi tulevan opiskelijan harjoittelutavoitteiden täyttyminen. Yhtä tärkeää on luoda positiivinen kuva tulevasta ammatista ja parhaimmillaan Vantaan kaupungista potentiaalisena työpaikasta valmistautumisen jälkeen. Onkin tärkeää saada harjoittelijat jo opiskeluaikana valitsemaan tulevaksi työpaikakseen Vantaan kaupungin. Konkreettinen toimi hyvien harjoittelukäytänteiden ylläpitämisen ja kehittämisen lisäksi on viimeisen ennen valmistumista suoritettavan harjoittelujakson palkallisuus. Yhteistyötä kumppani-ammattikorkeakoulujen tulisi vahvistaa, lisäksi hyödyntää oppisopimuksen mahdollisuuksia entistä laajemmin.

Toimenpide 8a: Tekniikan huiput harjoitteluohjelma

~~Elvytetään~~ Jatketaan kaupunkiympäristön “Tekniikan huiput – harjoitteluohjelmaa" ja kehitetään ohjelmaa edelleen siten, että jokaiselle harjoittelijalle nimetään oma mentori.

Toteutumisaikataulu

Mallin luonti syksy 2022 ja toteutus 2023 alkaen

Vastuut

HR ja palvelualueet

Toimenpide 8b: Varhaiskasvatuksen harjoittelut

Kehitetään malli varhaiskasvatuksen opettajaksi ja varhaiskasvatuksen sosionomeiksi opiskelevien viimeisen harjoittelun palkallisuudesta. Valmistumisen jälkeen tarjotaan lähtökohtaisesti vakituinen työpaikka varhaiskasvatuksen opettajana tai varhaiskasvatuksen sosionomina.

Toteutumisaikataulu

Vuoden 2022 aikana varhaiskasvatuksen ja keskitetyn HR:n yhteystyönä. Malli otetaan käyttöön vuoden 2023 alusta.

Vastuut
Varhaiskasvatus ja HR.

Toteutusaikataulu
a) 2022 suunnittelu ja toteutus 2023–2024
b) Jatkuvana 2023–2024

TOIMENPIDE 9: NOPEAN REKRYTOINTIPROSESSIN LAAJENTAMINEN

Vantaalla keskitetty rekrytointi on ollut toimialojen ja esihenkilöiden tukena ratkomassa saatavuushaasteita ja miettimässä niiden selättämiseksi uusia keinoja. Kokeiluissa on huomattu, että nopeus ja joustavuus ovat valttia osaajien rekrytoinnissa. Tämän vuoksi Vantaalla on pilotoitu rekrytoinnissa uudenlaista hakijalähtöistä toimintamallia. Pilotissa tehtiin yhdistettyjä hakuilmoituksia terveydenhoitajien ja sairaanhoitajien sekä lääkäreiden paikkoihin. Ideana oli, että hakijan ei tarvitse hakea useampaa yksittäistä kiinnostavaa paikkaa, vaan hän voi jättää yhden hakemuksen ja sen jälkeen voidaan alkaa käydä keskustelua, millaista erityisosaamista hakijalta löytyy sekä missä toimipisteessä ja millaisella sopimuksella henkilö haluaisi mieluiten työskennellä.

Hakijoilta on tullut hyvää palautetta siitä, että heidän toiveitaan kuullaan. Hakijoiden osaamista ja toiveita kartoittamalla voidaan mahdollisesti helpottaa myös tulevia rekrytointeja. Lisäksi esihenkilön aikaa vapautuu enemmän päivittäiseen lähijohtamiseen, kun rekrytointi on organisoitu keskitetysti. Myös hakijoiden nopeaan yhteydenottoon on kiinnitetty erityistä huomiota haastavassa tilanteessa. Kun uusi hakemus saapuu, ottaa rekrytointitiimi sen lähettäjään heti yhteyttä, tekee esihaastattelun puhelimitse ja aloittaa keskustelun hakijan toiveista työpaikan suhteen.

Toimenpide 9a: Varhaiskasvatuksen rekrytoinnit
Varhaiskasvatuksen palvelualueella keskitetään rekrytointia nykyisestä täysin hajautetusta mallista.

Toteutumisaikataulu
Malli luodaan ja sitä kokeillaan maaliskuuhun 2023 mennessä, jotta se on käytössä kevään 2023 huhtikuusta alkaen.

Vastuut

Varhaiskasvatus päättää siitä, millaista keskitettyä rekrytointimallia kokeillaan. Kaupungin keskitetty rekrytointi auttaa ja ottaa sellaisen roolin, jota varhaiskasvatus toivoo.

Toimenpide 9b: Kaupunkiympäristön toimialan rekrytoinnit

Kaupunkiympäristön pula-alojen asiantuntijatehtäviin sekä työnjohtotehtäviin kokeillaan hauittain räätälöityjä hakukanavia.

Varhaiskasvatuksen palvelualueella ja kaupunkiympäristön toimialalla saatavuuden kannalta haastavissa asiantuntijatehtävissä keskitetään rekrytointia nykyisestä täysin hajautetusta mallista.

Toteutumisaikataulu

Malli luodaan ja sitä kokeillaan viimeistään syyskuun 2022 alkaen.

Vastuut

Varhaiskasvatus ja HR / keskitetty rekrytointi
Kaupunkiympäristön toimiala ja keskitetty rekrytointi

TOIMENPIDE 10 ELÄKELÄISET LISÄRESURSSINA

Tänä päivänä eläkkeelle jäädään hyväkuntoisina ja virkeinä. Vantaalla keskimääräinen eläköitymisikä oli vuonna 2021 63,4 vuotta. Eläkkeelle lähtijöillä on osaamista ja kokemusta, joka on työyhteisöille arvokasta. Työhyvinvointilaitoksen (THL) tekemän tutkimuksen mukaan työntekijöiden hyvinvointi paranee eläkkeelle siirtymisen myötä. Siten heillä olisi kiinnostusta jatkaa työelämässä omaehtoisesti esim. keikkatöiden tai lyhyiden sijaisuuksien merkeissä. Myös verotuksen muutokset osaltaan tukevat eläkkeellä myös työntekoa. Lähtökeskustelussa työnantajan on hyvä ottaa esille tämä mahdollisuus eläkkeelle siirtyvän kanssa.

Toimenpide

Lähtöpalautekyselyn yhteydessä kysytään eläkkeelle lähtijän kiinnostus toimia keikkatöissä tai lyhytaikaisena sijaisena.

Aikataulu

HR uudistaa syksyllä 2022 lähtöpalautekyselyn ja viestii uudesta mallista. Sen jälkeen jatkuva toiminta.

Vastuu

Lähiesihenkilöt

TOIMENPIDE 11 TYÖNANTAJAMIELIKUVAN JA REKRYTOINTIMARKKINOINNIN KEHITTÄMINEN

Vantaalla on tehty aktiivisesti kehittämistyötä työnantajamarkkinoinnin eteen kaupunki- ja ammattiryhmätasolla. HR:n keskitetty rekrytointitiimi ja työnantajamarkkinoinnin viestintäsuunnittelija ovat olleet toimialojen tukena ratkomassa saatavuusongelmia ja miettimässä niihin viestinnällisiä keinoja. Parin viime vuoden ajan on panostettu erityisesti monipuoliseen osaajiemme ja vetovoimatekijöidemme esiin tuomiseen esimerkiksi Töissä Vantaalla -sivustolla.

Tavoitteena on edelleen tehostaa rekrytointiviestintää ja -markkinointia, lisätä positiivista näkyvyyttä, selventää prosesseja, lisätä tiedonkulkua sekä rakentaa suunnitelmallisesti positiivista työnantajamielikuvaa. Kehitämme jatkuvasti Vantaa työnantajana -sisältöjä nettisivuillamme, julkaisemme työntekijöidemme uratarinoita, osallistumme erilaisiin rekrytointitapahtumiin, kehitämme hakijaviestintää sekä teemme tiivistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Erilaisia töitä ytimekkäästi esittelevät rekrytointivideot ovat olleet myös kaivattuja, ja niiden hyödyntämistä rekrytointimarkkinoinnissa parannetaan.

Lisäksi kannattaa jatkaa rekrytointien tueksi maksettuja lisänäkyvyyskampanjoita sosiaaliseen mediaan. Tämän hetken kumppaneidemme Duunitorin, Oikotien ja Rekrytointi.comin myötä olemme saaneet entistä enemmän osaamista kampanjoiden suunnitteluun, sisällöntuotantoon ja eri kanavien hyödyntämiseen. Muutoinkin näkyvyyteen somessa panostetaan vahvasti. Somessa nostetaan esille paitsi avoimia työpaikkoja myös työntekijöidemme tarinoita ja muita Vantaata työnantajana esitteleviä sisältöjä.
Vantaan rekrytointitiimi on rekrytoivien esihenkilöiden tukena läpi rekrytointiprosessin. Tukea on tarjolla muun muassa työpaikkailmoituksen, rekrymarkkinoinnin, hakemusten karsinnan, hakijaviestinnän, haastattelun sekä valinnan vaiheissa. Tukea annetaan erityisesti esihenkilö- ja asiantuntijarekrytoinneissa.

Vantaalla rekrytoiville esihenkilöille on koottu kattavasti tukimateriaalia oman työn tueksi. Ideana on, että pienillä teoilla jokainen rekrytoiva henkilö voi edistää avoimien työpaikkojemme näkyvyyttä sekä positiivisen työnantajamielikuvan rakentumista. Rekrytiimi ja viestintä ovat jo parin vuoden ajan järjestäneet Onnistunut rekrytointi -koulutuksia, joissa käydään esihenkilöiden kanssa läpi rekrytointijärjestelmän toiminnallisuuksia, hyvän työpaikkailmoituksen mallia, hakijakokemuksen rakentamista sekä somen hyödyntämistä rekrytoinneissa. Lisäksi esihenkilöille on tarjolla rekrytointiin ja palvelussuhteeseen liittyviä eri kestoisia ja sisältöisiä koulutuksia ja tietoiskuja esimerkiksi rekrytoinnista ja palvelussuhdeasioista. Kaikkea tätä kannattaa jatkaa.

Toimenpiteet

Viestintäsuunnitelman työstäminen, johon kirjataan vuosittaiset viestinnälliset tavoitteet ja toimenpiteet työnantajamielikuvan ja rekrytointiviestinnän onnistumiselle. Tulosten seuraaminen ja raportointi. Markkinointimateriaalien tuottaminen. Koulutusmateriaalien tuottaminen esihenkilöille.

Aikataulu

Jatkuvaa kehitystyötä

Vastuu

Työnantajakuvamarkkinoinnin viestintäsuunnittelija ja palvelualuejohto sekä lähiesihenkilöt

14 § Palvelusihteerin virkasuhteisen vakanssin (301406) nimikkeen muuttaminen sovellusvastaavaksi

VD/10476/01.01.00.00/2022

RV/SM/JT

Voimassa olevan hallintosäännön 14 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan muiden virkojen virkanimikkeestä. Asianomainen lautakunta ja liikelaitoksen johtokunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen virkanimikkeistä ja virkanimikkeiden muuttamisesta.

Vakanssilla työskentelevä henkilö tekee vaativuudeltaan vastaavia tehtäviä kuin Talouspalveluiden sovellusvastaava. Sovellusvastaavan tehtäväkentässä korostuu sekä sisäisten että ulkoisten asiakkaiden palvelemiseen ja uusien työntekijöiden perehdyttämiseen liittyvät tehtävät prosessi- ja tietojärjestelmäkehityksen rinnalla, joten sovellusvastaavan nimike soveltuu tähän paremmin.

Toimialan HR-palvelut ovat yhtä mieltä esityksestä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään 1.10.2022 lukien muuttaa virkasuhteisen palvelusihteerin vakanssin (301406) virkanimikkeeksi sovellusvastaava.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Toimialojen HR-palvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
Minna Sevon, puh. 040 574 7646, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

15 § Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaisten omistajapoliittisten linjausten hyväksyminen

VD/7745/00.01.01.01/2020

RV/K-ML/RK-K/TK/JT

Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisessä osassa linjataan kaupungin yhteisöjä koskevaa omistajapolitiikkaa ja erityisessä osassa määritellään yhteisökohtaisesti yhteisön tarkoitus konsernissa sekä asema kaupungin palvelutuotannossa. **Kaupunginvaltuusto** on hyväksynyt konserniyhteisöjen omistajapoliittiset linjausten yleisen osan kokouksessaan 21.9.2020 (§ 7).

Konserniyhteisöjen omistajapoliittisten linjausten yleisen osan hyväksymisen jälkeen kaikille kaupungin tytäryhteisöille ja osakkuusyhteisöille vahvistetaan yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, joissa kuvataan muun muassa yhteisön toiminnan tarkoitus, perusteet kaupungin omistajuudelle ja yhteisölle asetettavat pitkän aikavälin tavoitteet. Yhteisökohtaisia omistajapoliittisia linjauksia voidaan tarkistaa valtuustokausittain.

Vantaan kaupunki omistaa Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n (jäljempänä ”Vantti”) kokonaan ja se toimii hankintalain mukaisella sidosyksikköperiaatteella. Omistajapoliittiset linjaukset on valmisteltu yhdessä yhtiön kanssa. Omistajapoliittiset linjaukset perustuvat Deloitten ja KPMG:n tekemien ulkopuolisten asiantuntijaselvitysten havaintoihin selvityksen yhteydessä ja aiemmin kerättyyn tietoon Vantista, tilaajatoiminnasta vastaavista yksiköstä ja asiakastoimialoilta. Lisäksi omistajapoliittisissa linjauksissa on huomioitu **konsernijaoston** 13.6.2022 (§ 5) antamat evästykset.

Vantin tehtävänä on toimia kaupungin oman palvelutuotannon tukena sekä tuottaa itsenäisesti palveluja kaupunkilaisille. Yhtiö tuottaa ateria, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluita. Kaupungin ostot Vantista ovat vuosittain huomattavan suuria ja kaupunki on käytännössä yhtiön ainoa asiakas. Yhtiön liikevaihto vuonna 2021 oli 51,6 milj. euroa. Henkilöstön koko oli tilikauden päättyessä 985 henkilöä.

Deloitten ja KPMG:n asiantuntijaselvityksissä on havaittu, että Vantin kustannustaso on kilpailukykyinen erityisesti volyymiltaan suurissa palveluissa, kuten perusopetuksen siivouksessa ja ateriapalveluissa. KPMG:n selvityksen mukaan käyttökatteella mitattuna Vantin kannattavuus on kokonaisuutena, kaikki liiketoiminta-alueet huomioiden, samalla tasolla kuin muutamilla verrokkina käytetyillä muiden suurten kaupunkien in house -yhtiöillä ja jopa paremmalla tasolla kuin verrokkina käytetyllä markkinaehtoisella yhtiöllä.

Molemmissa selvityksissä on päädytty siihen, että Vantaan kannattaa tuottaa ateria-, puhtaus- ja kiinteistöhuoltopalveluita myös jatkossa oman in house -yhtiön kautta. Kaupungin oman in house -yksikön omistaminen sekä ateria-, puhtaus- ja kiinteistönhoidon palveluiden keskittäminen omalle yhtiölle tai tuottaminen itse on todettu ulkopuolisissa asiantuntijaselvityksissä yleisimmäksi toimintamalliksi tuottaa palveluita suurissa kaupungeissa. Lisäksi valtaosassa kuutoskaupunkeja, kuten myös Vantaalla, on ulkoistettu osa palvelutuotannosta, jotta in house -yhtiön tai oman toiminnan laatuun, kustannustehokkuuteen ja asiakastyytyväisyyteen saadaan relevantteja vertailukohteita. Tällainen ns. hybridimalli tuottaa tukipalveluita on käytössä KPMG:n asiantuntijaselvityksen mukaan kaikissa kuutoskaupungeissa. Malliin on päädytty erityisesti siksi, että toimintaa on helppo kehittää sekä hallita, koska päätöksentekovastuu toimintaan liittyvistä olennaisista kysymyksistä säilyy omistaja- ja sopimusohjauksen kautta kaupungilla. Tehokkaasti toimivan in house -yhtiön kautta voidaan hillitä

hintojen nousua, koska in house -yhtiö toimii omakustannusperiaatteella eikä yhtiölle tarvitse asettaa markkinatoimintaan liittyviä tuottovaatimuksia. Lisäksi asiakkaan laaja tuntemus edistää palvelutuotannon kustannustehokkuutta ja laatua. Myös kyky varautua kriisitilanteisiin on huomattavasti parempi verrattuna ulkoiseen tuotantoon. Tarkemmin perusteet yhtiön omistamiselle ja kaupungin yhtiölle asettamat pitkän aikavälin tavoitteet on kirjattu liitteenä oleviin Vantin omistajapoliittisiin linjauksiin.

Omistajana kaupunki odottaa yhtiöltä laadukkaita ja kustannustehokkaita palveluita sekä asiakastarpeiden huomioimista toiminnassa. Yhtiön tulee laatia kehittämisohjelma, johon sisältyvät toiminnan kehittämisen yleiset tavoitteet ja erityiset kehittämistoimet palveluiden kustannus-, asiakasyhteistyö- ja laatuhaasteiden ratkaisemiseen.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n hallituksen kokoonpanoa ja osaamisvaatimuksia koskevat linjaukset varmistavat, että hallituksella on monipuolinen osaaminen sekä kykyä itsenäiseen päätöksentekoon ja toimitusjohtajan työskentelyn tukemiseen.

Konsernijaosto päätti 13.6.2022 (§ 5) palauttaa Vantin omistajapoliittisia linjauksia koskeneen asian valmisteluun seuraavilla evästyksillä:

”1. Vantin puhtauspalvelut arvioidaan uudelleen.

Ostopalvelujen osuutta puhtauspalveluissa lisätään merkittävästi. Markkinoilta hankittavien palveluiden kilpailutuksessa on huolehdittava myös pienempien yritysten mahdollisuuksista osallistua palveluiden tuottamiseen.

Päivitetään 18.1.2018 julkaistu selvitys (kaupunginhallitus 22.1.2018 § 17) Vantin kilpailukyvystä puhtauspalveluiden osalta. Vantaa hankkii nykyisin noin 1/4 puhtauspalveluista markkinoilta, mikä mahdollistaa vertailun oman ja ulkopuolisen tuotannon välillä samalla tapaa kuin vuoden 2018 selvityksessä.

Mikäli kustannustehokkuudessa on edelleen merkittävää eroa markkinoilta hankittaviin palveluihin, Vantin rooli puhtauspalveluiden tuotannossa arvioidaan uudestaan elokuuhun 2024 mennessä. Jos Vantin puhtauspalveluista päätetään luopua saadun lisäselvityksen jälkeen, kaikissa ratkaisuvaihtoehdoissa turvataan henkilöstön työsuhteiden ja -ehtojen jatkuminen. Konsernijaosto vahvistaa puhtauspalveluille selkeät laatu- ja vastuullisuuskriteerit. Kaupunki huolehtii tarvittavista resursseista sopimusten ja laadun valvontaan.

2. Vantti jatkaa ateriapalveluiden ensisijaisena tuottajana ja kaupungin omistamana sidosyksikkönä.

Jatketaan ateriapalveluiden kehittämisohjelmaa, jossa tavoitellaan aterian korkeaa laatua ja asiakastyytyväisyyttä kustannustehokkaasti. Osana kehittämisohjelmaa arvioidaan markkinavuoropuhelussa mahdollisuudet hankkia markkinoilta ateriakomponentteja ja näin keventää tulevaisuuden investointitarpeita.

3. Vantti jatkaa kiinteistöhoidon ja tilapalveluiden ensisijaisena tuottajana ja kaupungin omistamana sidosyksikkönä.

Vantin on huolehdittava Vantaan kaupungin omistamien kiinteistöjen turvallisuudesta ja terveellisyydestä sekä kiinteistöomaisuuden arvon säilymisestä. Toimintojen järjestämistä on arvioitava uudelleen ja on pohdittava myös vastuunjakoa kaupungin tilakeskuksen ja palveluntuottajien välillä."

Omistajapoliittisiin linjauksiin on em. evästysten johdosta kirjattu, että Vantin tuottamista puhtauspalveluista ja ulkoisista puhtauspalveluostoista laaditaan kustannusvertailu, joka tuodaan konsernijaoston käsiteltäväksi vuoden 2023 aikana. Vertailuun koostetaan koulu- ja päiväkotikohteita, jotka kohteen koon, siivottavuuden, toiminnon aukioloaikojen ja rakennuksen iän perusteella ovat vertailukelpoisia keskenään. Kustannusvertailussa esitetään hintatasot em. kohteiden osalta Vantin tuotannossa ja ulkoisessa puhtauspalvelutuotannossa.

Lisäksi ateriapalveluiden osalta on omistajapoliittisiin linjauksiin kirjattu, että kehittämisohjelman laatimisen lisäksi Vantti seuraa aktiivisesti ateriakomponenttien hinta- ja laatukehitystä. Vantti hyödyntää jo tällä hetkellä tuotannossaan ateriakomponentteja. Ateriakomponenttien hintatason korkeus ja kehitystarpeet valmiskomponenttien hyödyntämisessä estävät kuitenkin sen, että ateriakomponenttien käyttöä lisäämällä voitaisiin vähentää merkittävästi investointitarpeita kaupungin keittiöverkkoon. Aluekeittiöiden toteuttaminen uudis- tai peruskorjausinvestoinnin osana on edelleen tarpeen, jotta kaupunki voi taata riittävän valmiustason ateriatuotannossa niin normaalioloissa kuin poikkeustilanteiden aikana. Lisäksi aluekeittiöiden toteuttaminen mahdollistaa myös esimerkiksi sen, että aterioita voidaan tuottaa useammassa vuorossa. Vantti tulee aktiivisesti seuraamaan ateriakomponenttimarkkinan kehittymistä.

Kiinteistönhoidon osalta esitetään, että kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat -palvelualue selvittää kehitystarpeita vastuunjaossa kaupungin tilaajatoiminnon ja palveluntuottajien välillä.

Hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 2 momentin 9. kohdan mukaan konsernijaosto päättää kaupungin yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla. Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy on konserniohjeessa määritetty merkittäväksi konserniyhtiöksi.

Konsernijaosto 12.9.2022 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevat Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset ja todeta, että linjaukset tulevat voimaan valtuuston päätöksen jälkeen; ja
b) kehottaa kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat palvelualuetta selvittämään kehitystarpeet vastuunjaossa kaupungin tilaajatoiminnon ja palveluntuottajien välillä.

Käsittely:
Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Liitteen ensimmäisen sivun kuudes ja seitsemäs kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Kaupungilla on *ollut* yhtiön omistamiselle *strateginen* ~~vahvat taloudelliset~~ *intressi ja Vantin in-house yhtiön toiminnan luonteen vuoksi sen hinnoittelusta on tuotettu ja tuotetaan vertailutietoa kustannusmielessä*. ~~sillä in house -yhtiössä palvelujen hinnoittelu perustuu~~

~~omakustannusperiaatteeseen, eikä yhtiöllä ole markkinoilla toimivien yhtiöiden kaltaista tuottovaatimusta.~~

”~~Lisäksi~~ *Vantin tulee varmistaa, että* riittävästä volyymista muodostuvat synergia- ja skaalaedut *hyödynnetään*, sillä nämä realisoituvat kaupungille käytännössä monipuolisempien ja joustavampien palvelujen sekä alempien hintojen muodossa. Kaupunki voi muuttaa palvelusisältöjä ja ostaa tarvittaessa uusia palvelusisältöjä joustavasti Vantilta erilaisiin palvelutarpeisiin. In house -yhtiö toimintamallina mahdollistaa myös sen, että investoinnit voidaan järjestellä yhtiön ja kaupungin välillä rahoituksellisesti ja verotuksellisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.”

Toisen sivun ensimmäinen, toinen ja kolmas kappale muuttuvat seuraavasti:

”Palveluiden ostaminen Vantista on kaupungille *perusteltua, jos* ~~edullista myös siksi, että~~ palvelujen hankinnasta, sopimushallinnasta ja laadunvalvonnasta koituvat kustannukset jäävät ulkoisen palvelutuotannon hankkimiseen verrattuna pienemmiksi. *Kaupunki edellyttää, että Vantti sitoutuu määrätietoisesti kehittämään laatua ja asiakastyytyväisyyttä toiminnassaan.*

Vantin omistamiseen liittyy myös merkittävä strateginen intressi erityisesti varautumisen suhteen, *jos se* ~~sillä se~~ huolehtii osaltaan myös kaupungin palveluvelvoitteesta. *Yhtiön tulee tuntea* asiakkaansa tarpeet hyvin ja *kyetä* myös poikkeustilanteissa sopeutumaan nopeasti kaupungin muuttuneisiin palvelutarpeisiin.

Kun asiakassuhde perustuu omistajuuteen, *kaupungin pitää voida* sopimusohjauksen lisäksi omistajaohjauksella vaikuttaa aidosti niihin palveluihin, joita Vantti tuottaa ja varmistaa, että yhtiön tavoitteet ja toimintatavat ovat linjassa kaupungin tavoitteiden kanssa. Lisäksi omistajaohjauksen keinoin *pitää voida* ~~voidaan~~ määrittää yhtiölle laatutavoitteita ja vaikuttaa näin yhtiön kehittämisen painopisteisiin. *Vantin tulee toimintansa kehittämisessä huomioida ensisijaisesti kaupungin yhtiölle asettamat tavoitteet.”*

Toisen sivun kolmanneksi viimeinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

”Kehittämisohjelmaan sisältyvät toiminnan kehittämisen yleiset tavoitteet ja erityiset kehittämistoimet palveluiden kustannus-, asiakasyhteistyö- ja laatuhaasteiden ratkaisemiseen. Kehittämisohjelman tavoitteena on, että Vantti kykenee kasvattamaan merkittävästi laatua, asiakastyytyväisyyttä ja *kustannustehokkuutta.* Lisäksi Vantin tulee kyetä kehittämään kustannustehokkuutta *erityisesti* niillä liiketoiminta-alueilla, joissa sen kustannustehokkuus on muita alan toimijoita heikompi. Ateriapalveluiden osalta Vantti seuraa ateriakomponenttien hinta- ja laatukehitystä aktiivisesti.”

Päätös:
Hyväksyttiin kaupunginjohtajan muutettu esitys.

———

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 15

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteenä olevat Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset

Täytäntöönpano: Konserniohjaus ja -valvonta

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Konserniohjauksen päällikkö Riikka Kiljander-Kiiskinen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

YHTEISÖKOHTAISET OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET

VANTAAN TILAPALVELUT VANTTI OY

Kaupungin omistus	100 %
Yhtiön toimiala	Yhtiön toimialana on kiinteistön- ja maisemanhoito, rakennus- ja korjauspalvelut, siivouspalvelut sekä majoitus- ja ravitsemispalvelut, aula-, turvallisuus- ja vartiointipalvelut sekä posti- ja kuriiritoiminta. www.vantti.fi

Taustaa yhtiötä koskeviin linjauksiin

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy (Vantti) on kaupungin kokonaan omistama yhtiö, joka tuottaa ateria-, puhtaus- kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluita kaupungin tarpeisiin.

Liikevaihdolla mitattuna yhtiön toiminnan laajuus oli 51,6 milj. euroa vuonna 2021. Henkilöstön koko Vantissa oli vuoden lopussa 985 henkilöä.

Liiketoimintakokonaisuuksista ateriapalvelut on suurin 21,8 milj. euron liikevaihdolla. Puhtaus- sekä kiinteistö- ja vahtimestaripalvelut olivat liikevaihdoltaan kumpikin n. 14,9 milj. euron laajuisia kokonaisuuksia.

Yhtiö on hankintalain mukainen in house -yhtiö. Yhtiön toiminta supistuu yhteensä noin 12 %, sosiaali- ja terveystoimen tuottamisvastuun siirtyessä Vantaa-Kerava hyvinvointialueelle. Yhtiö ja hyvinvointialue ovat ateria- ja puhtauspalveluiden osalta sopineet liikkeenluovutuksesta, jolla soster-toiminnoille palveluja tuottanut henkilöstö siirtyy hyvinvointialueelle ja edelleen sen kilpailuttamalle palveluntuottajalle vuoden 2023 alussa. Myös aula- ja turvapalveluiden osalta vastaavan liikkeenluovutuksen valmistelu on käynnissä.

Miksi omistetaan ja mitä omistukselta odotetaan tulevaisuudessa

Yhtiön tehtävänä on tukea kaupungin omaa palvelutuotantoa sekä tuottaa itsenäisesti palveluita asukkaille. Toiminnan keskeisiä mittareita ovat kustannustehokkuus ja laatu.

Kaupungilla on ollut yhtiön omistamiselle strateginen intressi ja Vantin in-house yhtiön toiminnan luonteen vuoksi sen hinnoittelusta on tuotettu ja tuotetaan vertailutietoa kustannusmielessä.

Vantin tulee varmistaa, että riittävästä volyymista muodostuvat synergia- ja skaalaedut hyödynnetään, sillä nämä realisoituvat kaupungille käytännössä monipuolisempien ja joustavampien palvelujen sekä alempien hintojen muodossa. Kaupunki voi muuttaa palvelusisältöjä ja ostaa tarvittaessa uusia palvelusisältöjä joustavasti Vantilta erilaisiin palvelutarpeisiin. In house -yhtiö toimintamallina mahdollistaa myös sen, että investoinnit voidaan järjestellä yhtiön ja kaupungin välillä rahoituksellisesti ja verotuksellisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.

Palveluiden ostaminen Vantista on kaupungille perusteltua, jos palvelujen hankinnasta, sopimushallinnasta ja laadunvalvonnasta koituvat kustannukset jäävät ulkoisen palvelutuotannon

hankkimiseen verrattuna pienemmiksi. Kaupunki edellyttää, että Vantti sitoutuu määrätietoisesti kehittämään laatua ja asiakastyytyväisyyttä toiminnassaan.

Vantin omistamiseen liittyy myös merkittävä strateginen intressi erityisesti varautumisen suhteen, jos se huolehtii osaltaan myös kaupungin palveluvelvoitteesta. Yhtiön tulee tuntea asiakkaansa tarpeet hyvin ja kyetä myös poikkeustilanteissa sopeutumaan nopeasti kaupungin muuttuneisiin palvelutarpeisiin.

Kun asiakassuhde perustuu omistajuuteen, kaupungin pitää voida sopimusohjauksen lisäksi omistajaohjauksella vaikuttaa aidosti niihin palveluihin, joita Vantti tuottaa ja varmistaa, että yhtiön tavoitteet ja toimintatavat ovat linjassa kaupungin tavoitteiden kanssa. Lisäksi omistajaohjauksen keinoin pitää voida määrittää yhtiölle laatutavoitteita ja vaikuttaa näin yhtiön kehittämisen painopisteisiin. Vantin tulee toimintansa kehittämisessä huomioida ensisijaisesti kaupungin yhtiölle asettamat tavoitteet.

Kyetäkseen hyödyntämään in house -yhtiöstä muodostuvan suhteen koko potentiaalin, tulee yhtiön valmistella yhteistyössä kaupungin kanssa kehittämisohjelma, jossa keskitytään parantamaan palveluiden kustannustehokkuutta ja laatua sekä tähdätään kohti strategisempaa kumppanuutta.

Puhtauspalveluiden osalta Vantin tuottamista puhtauspalveluista ja ulkoisista puhtauspalveluostoista laaditaan kustannusvertailu, joka tuodaan konsernijaoston käsiteltäväksi vuoden 2023 aikana. Vertailuun koostetaan koulu- ja päiväkotikohteita, jotka kohteen koon, siivottavuuden, toiminnon aukioloaikojen ja rakennuksen iän perusteella ovat vertailukelpoisia. Kustannusvertailussa esitetään hintatasot em. kohteiden osalta Vantin tuotannossa ja ulkoisessa puhtauspalvelutuotannossa.

Tavoitteet 2022–2026

Yhtiön tulee sitoutua pitkäjänteisesti kehittämään toimintaansa erikseen laadittavan kehittämisohjelman mukaisesti.

Kehittämisohjelmaan sisältyvät toiminnan kehittämisen yleiset tavoitteet ja erityiset kehittämistoimet palveluiden kustannus-, asiakasyhteistyö- ja laatuhaasteiden ratkaisemiseen. Kehittämisohjelman tavoitteena on, että Vantti kykenee kasvattamaan merkittävästi laatua, asiakastyytyväisyyttä ja kustannustehokkuutta. Lisäksi Vantin tulee kyetä kehittämään kustannustehokkuutta erityisesti niillä liiketoiminta-alueilla, joissa sen kustannustehokkuus on muita alan toimijoita heikompi. Ateriapalveluiden osalta Vantti seuraa ateriakomponenttien hinta- ja laatukehitystä aktiivisesti.

Yhtiön omistajaohjaustavoitteet laaditaan siten, että ne tukevat kehittämisohjelman toteuttamista.

Vastuullisuus

Vantti tukee osaltaan kaupunkikonsernin hiilineutraalisuuden ja resurssiviisauden tavoitteita. Tätä varten yhtiö laatii erillisen kaupungin resurssiviisauden tiekartan tavoitteita tukevan oman vastuullisuusohjelman, jossa tärkeää on mm. ateriapalvelutuotannon hiilijalanjäljen pienentäminen.

Yhtiö sitoutuu toimimaan muutoinkin vastuullisesti kaikilla liiketoiminta-alueillaan niin työnantajana kuin palvelujen tarjoajana.

Erityisvaatimukset hallituksen osaamiseen liittyen ja hallituksen koko

Hallitusten osaamisvaateet:

- Liiketoiminnan johtamisen ja kehittämisen osaaminen
- Asiakastoimintojen tuntemus
- Liiketalouden osaaminen
- Henkilöstöjohtamisen osaaminen

Hallituksen koko:

- 7 henkilöä

16 § Päätös kaupunginjohtajan 2 luvun 6 §:n 4. kappaleen mukaisten erityistoimivaltuuksien päättämisestä

VD/11008/00.01.01.00/2022

RV/S-AP/JT

Hallintosäännön 2 luvun 6 §:n 4. ja 5. kappaleessa on määrätty kaupunginjohtajan erityistoimivallasta häiriötilainteiden ja poikkeusolojen aikana. Hallintosäännön 2 luvun 6 §:n 5. kappaleen mukaan tämä erityistoimivalta otetaan käyttöön Vantaan kaupungissa häiriötilanteissa ja valtioneuvoston määrittelemissä poikkeusoloissa. Erityistoimivallan käyttöön ottamisesta päättää kaupunginhallitus tai kiireellisessä tapauksessa kaupunginjohtaja. Erityistoimivallan käyttämisen lakkaamisesta päättää kaupunginhallitus.

Suomi on maailmanlaajuisen koronapandemian vuoksi ollut poikkeusoloissa 24.3.2020. Kaupunginjohtaja on tuona päivänä § 52 päättänyt edellä mainiten kaupunginjohtajan erityistoimivallan käyttöönotosta. Erityistoimivalta on ollut voimassa koko COVID-19-pandemian ajan. COVID-19-pandemia on rauhoittunut siinä määrin, että kaupunginjohtajan erityistoimivaltuuksien voimassa pitämiselle ei ole enää tarvetta.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 16

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään COVID-19-pandemian ajaksi käyttöön otettujen kaupunginjohtajan hallintosäännön 2 luvun 6 §:n 4. kappaleen mukaisten erityistoimivaltuuksien päättymisestä.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot: Sari-Anna Pennanen, kaupunginlakimies, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

17 § **Elmon uimahallin tavoitehinnan korottaminen**

VD/2331/10.03.02.01/2020

RV/TeA/AK/PW/EK/LO/MR/PK/KVa/JT

Elmon uimahallin toteuttaminen sisältyy voimassa olevan Vantaan liikuntapaikkasuunnitelmaan. Uimahalli on ensimmäinen rakennus, joka toteutetaan Elmon urheilupuistoon puiston kaupunkikuvallisesti keskeisimmälle paikalle, avautuen Elmon aukiolle pääsisäänkäynteineen. Tavoite on moderni, kaikkia kuntalaisia ja eri käyttäjäryhmiä monipuolisesti palveleva esteetön uimahalli. Suunnitelmien tarkentumisesta, rakennuskustannustason noususta ja markkinatilanteesta johtuen hanke-suunnitelmavaiheessa viitesuunnitelman pohjalta laskettu tavoitehinta 36 milj. euroa (alv 0 %, KL 101,4) tulee tarkistaa 44,34 milj. euroon (alv 0 %, KL 119,3).

Aikaisemmin laaditussa uuden uimahallin sijaintiselvityksessä uuden uimahallin sijaintipaikaksi valikoitui Elmon urheilupuisto, sillä Koillis-Vantaalla on tarve alueen asukkaita palvelevalle uimahallille. Vantaalla yhtä uimahallia kohden on yli 47 500 asukasta ja allaspinta-alaa kohden on 85 asukasta / m2, kun keskimääräinen luku Suomessa on 64 asukasta / m2 kohden. Korson ja Koivukylän suuralueiden väestömäärä on tällä hetkellä noin 60 360 asukasta ja väestöennusteen mukaan asukasmäärä kasvaisi noin 67 000 asukkaaseen vuoteen 2031 mennessä. Uuden uimahallin kävijämääräennuste on 300 000–350 000 kävijää vuodessa, mikä tarkoittaa keskimäärin noin 1000 kävijää päivässä.

Uimahallin rakennuspaikka on korttelin 72210 eteläisin rakennusala (Elmon aukio 2, kiinteistötunnus 92–407–13–7). Rakennuspaikan valinnan perusteena on voimassa oleva asemakaava, joka sallii uimahallin rakentamisen kyseiselle paikalle. Rakennuspaikan pohjoispuolelle varataan alue mahdollista tulevaa maauimalaa varten Elmon urheilupuiston yleissuunnitelman yhteydessä.

Hankesuunnitelman tilaohjelmaa on suunnitteluprosessin aikana tarkennettu ja täydennetty lähinnä teknisten ja aputilojen osalta (siivoustilat, varastot). Toiminnot tai toimintatilat ovat pysyneet samoina. Tilaohjelmaan on lisätty väestönsuoja sekä muuntamo. Sen sijaan huoltoajoneuvojen kääntöalue kellarissa on poistettu.

Allasvalikoima on edelleen hankesuunnitelman mukainen ja altaat toteutetaan jaloteräsaltaina. Pääaltaaksi tulee 10-ratainen 50 metrin allas, joka on jaettavissa pienemmiksi altaiksi liikkuvalla kaksiosaisella kannaksella (sillalla). Terapia-allas sekä opetusallas erotetaan muusta allastilasta omaan tilaan. Hankesuunnitelmaan verrattuna hyppyallasta on suunnitteluprosessin edetessä hieman suurennettu mahdollistamaan monipuolisempaa käyttöä. Vastaavasti vesiliukumäen alastuloaltaasta on päätetty luopua ja se on korvattu liukumäkeen kuuluvalla ns. ”jarrualtaalla”. Kahluu-/lastenallas ja kylmäallas toteutetaan hankesuunnitelman mukaisina.

Uimahalliin tulee tilava aula kahviolla ja lipunmyynnillä. Uimahallin toiseen kerrokseen sijoitetaan hankesuunnitelman mukaiset liikuntatilat, jotka sisältävät n. 300 m2 kuntosalin, n. 200 m2 voimistelusalin sekä 50 m2 uinnin oheisharjoittelutilan. Puku- ja pesutilat toteutetaan hankesuunnitelman mukaisina: uimahalliin tulee sekä tavallisia että höyrysaunoja, ryhmäpukutilat, esteettömät pukukopit sekä esteettömät erikoissaunatilat pesutiloineen. Toteutettaviin toimisto-, kokous- ja henkilökunnan tauko- ja sosiaalitiloihin ei ole tehty muutoksia suunnitteluprosessin aikana.

Hankesuunnitelmaan sisältyi kirjaus, jonka mukaan maalämpökaivojen hyödyntämistä tutkitaan suunnittelun aikana. Uudessa tarkennetussa kustannuslaskelmassa on nyt huomioitu noin 60

maalämpökaivoa. Hankesuunnitelman mukaisen tavoitehinnan pinta-alat olivat seuraavat: bruttoala n. 9 250 brm2, hyötyala n. 5 350 hym2, kerrosala n. 5 820 kem2 ja tilavuus n. 60 900 m3. Tarkennettujen L1 suunnitelmien ja uuden kustannuslaskelman mukaiset pinta-alat ovat seuraavat: bruttoala 9 320 brm2, kerrosala 5860 kem2, hyötyala 5 229 hym2, huoneistoala 8 670 htm2 ja tilavuus 62 910 m3.

Yleissuunnitelmatasoisten (tarkennettujen L1) suunnitelmien pohjalta laskettu uusi hankkeen kustannusarvio on yhteensä 44 340 000 euroa (alv 0 %, KL 119,3), josta 6 400 000 euroa on kustannustason nousua ja 1 940 000 euroa suunnitelmien tarkentumisesta johtuvaa.

Elmon alueen esirakentaminen on viivästynyt, mistä johtuen uimahallin rakentaminen ajoittuu vuosille 2023–2025.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 31 mukaan kaupunginhallitus päättää useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia.

Noussut kustannusarvio voi vaikuttaa toimitilaan kohdentuviin sisäisiin vuokriin ja käyttömenoihin. Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 1 mukaan kaupunkikulttuurilautakunta huolehtii kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Kaupunkikulttuurilautakunta 13.9.2022 § 20 on päättänyt esittää kaupunginhallitukselle liitteen mukainen Elmon uimahallin tavoitehinnan korotus 44,34 milj.€ (alv 0 %, KL 119,3)

Lisäksi merkittiin, että asiaan jätettiin kaupunkikulttuurilautakunnassa seuraava perussuomalaisten ryhmän pöytäkirjalausuma:
”Perussuomalainen lautakuntaryhmä pitää Elmon uimahallia -ja urheilupuistoa tärkeänä ja odotettuna investointikohteena. Samalla se kuitenkin esittää, että Elmon uimahallin lopulliseksi hintakatoksi asetetaan 40 miljoonaa, joka on viimeisempään budjettiin kuitenkin neljän (4) miljoonan lisäys. Perustelut: Esitetty kahdeksan (8) miljoonan nousu vielä hankkeen loppuvaiheessa, tässä alun perin 16 miljoonan, sittemmin 17,5 miljoonan, sittemmin 24,5 miljoonan, sittemmin 34 miljoonan ja nyttemmin jo 36 miljoonan hankkeessa, on nykyisessä ja tulevassa taloustilanteessa kestämätön ja liian yksinkertainen sekä helppo ratkaisu. Koko muun urheilupuiston budjetiksi on lautakunnan talousseminaarissa osoitettu 19 miljoonaa, joten pelkkä uimahallin viimehetken kahdeksan miljoonan korotus on lähes puolet siitä.”

Kaupunkitilalautakunta 21.9.2022 § 9 on päättänyt esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Elmon uimahallin uudeksi tavoitehinnaksi 44,34 milj. euroa (alv 0 %, KL 119,3) edellyttäen, että kaupunkikulttuurilautakunta on osaltaan hyväksynyt asian.

Talousjohtaja toteaa, että hanke sisältyy Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan vuosille 2018–2027. Hankkeen määrärahavaraus tarkistetaan vuoden 2024 talousarvioon.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 17

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Elmon uimahallin uudeksi tavoitehinnaksi 44,34 milj. euroa (alv 0 %, KL 119,3).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Tarkennettujen L1 suunnitelmien kustannusarvio

Täytäntöönpano: kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: rakennuttaja-arkkitehti Lars Ollonqvist, puh. 050 3145086, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

ELMON UIMAHALLI
Elmonaukio 2, 01400 Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	9 320	brm2
hyötyala	5 229	hym2
huoneistoala	8 670	htm2
tilavuus	62 910	rm3
tehokkuusluku	1,78	

Rakennuskustannukset		**Yht.€**	**€/brm2**	**€/hym2**	**€/rm3**
Rakennuttajan kulut		5 000 000	536,48	956,21	79,48
suunnittelu	3 000 000				
rakennuttaminen	1 600 000				
liittymismaksut	400 000				
Rakennustekniset työt		24 700 000	2 650,21	4 723,66	392,62
rakennusteknilliset työt					
- sis.pihatyöt					
LVI-työt		6 500 000	697,42	1 243,07	103,32
Sähkötyöt		1 880 000	201,72	359,53	29,88
Erillishankinnat		4 160 000	446,35	795,56	66,13
Muutos- ja lisätyövaraus		2 100 000	225,32	401,61	33,38
KUSTANNUSARVIO (alv 0%)		44 340 000	4 757,51	8 479,63	704,82
KUSTANNUSARVIO (alv 24%)		54 981 600	5 899,31	10 514,74	873,97

Hintataso KL 119,3 (8/22)

Hankkeen tavoitehinta HS:	36 000 000		KL	101,4
	42 400 000		KL	119,3
Kustannusylitys (+) tai -alitus (-):	1 940 000	4,6 %	KL	119,3

Arvio sisältää:
- Teräsaltaiden lisähinta
- Kellarin lattian korko suunnitelmien mukaisesti pääosin +38,0
- Ulkoseinien laatutaso
- Rakennusaikainen sääsuojaus
- Maalämpö- ja ilmavesilämpöjärjestelmät
- Aurinkosähkövoimala

Arvio ei sisällä:
- Käyttäjätehtävät kuten ensikertainen kalustaminen
- Aurinkokeräimet
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 30.8.2022

Petri Kokkonen
Kustannusinsinööri

30.8.2022

ELMON UIMAHALLI			
Hankkeen huoneistoala		**8 670**	**htm2**
Hankkeen jälleenhankinta-arvo		**44 340 000**	**€**
-hankkeen kustannukset (talousarviohinta)	**44 340 000**		
-rakentamisen yksikköhinta huoneisto-m2	**5 114,19**		

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
0	Yhteistehtävät	36414,00	4,20	0,35
1	Kiinteistönhoito ja valvonta sekä ulkoalueen hoito	151898,40	17,52	1,46
2	Lämpöhuolto	47858,40	5,52	0,46
3	Sähköhuolto	54100,80	6,24	0,52
4	Vesihuolto	47858,40	5,52	0,46
5	Erityislaitehuolto	7282,80	0,84	0,07
6	Siivous	0,00	0,00	0,00
7	Jätehuolto	36414,00	4,20	0,35
9	Kunnossapito	120686,40	13,92	1,16
0-9	**Yhteensä**	**502 513**	**57,96**	**4,83**
	Pääomakustannukset:			
	Korjausvastike 3	1 330 200	153,43	12,79
	Korko % 3	1 330 200	153,43	12,79
	Pääomakustannukset yhteensä	**2 660 400**	**306,86**	**25,57**
	Tontin vuokra	**225 767**	**26,04**	**2,17**
	Pääoma- ja ylläpitokustannukset yhteensä	**3 388 680**	**390,86**	**32,57**

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan

18 § Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulujen väistöpaviljongin tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen

VD/3221/10.03.02.01/2022

RV/PW/EK/JC/RV/MR/PK/KVa/JT

Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilola koulujen väistöpaviljonki (jäljempänä Kytöpuiston koulupaviljonki) (enintään 535 paikkainen) tarvitaan väistötilaksi koulujen peruskorjauksen ajaksi. Koulupaviljonki on vuokrakohde. Arvioitu vuosittainen vuokrakustannus on noin 1 758 120 euroa/vuosi (alv 0 %). Valmistumistavoite on marraskuu 2023.

Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulujen väistötilapaviljonki sisältyy Vantaan kaupunginvaltuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan 2022–2025. Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulut kuuluvat Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan 2018–2027. Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan kouluista on tehty useita kuntokartoituksia.

Kytöpuiston koulupaviljongin 31.8.2022 päivätty tarveselvitys-hankesuunnitelma on tehty yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan toimitilajohtamisen kesken.

Kytöpuiston koulupaviljonki rakentuu, Havukosken kaupunginosaan Kytöpuiston koulun päärakennuksen kiinteistöön Vantaan kaupungin omistamalle tontille. Koulupaviljongin osoite on Peltoniemenkuja 3.

Kytöpuiston koulupaviljonki tarvitaan Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulujen väistötilaksi koulujen peruskorjausten ajaksi. Paviljonki suunnitellaan vastaamaan myös Kytöpuiston ja Ilolan koulujen oppilasmäärien kasvuun. Tarve on erityisesti perusvarustelluille oppimisen tiloille. Hankkeessa varaudutaan jättämään osa paviljongista tarvittaessa paikoilleen väistötilatarpeen päätyttyä vastaamaan Kytöpuiston oppilasmäärän kasvuun.

Kytöpuiston paviljongin väistötilaketjutus: Kytöpuiston koulu 1/2024–6/2025; Itä-Hakkilan koulu 8/2025–12/2026; Ilolan koulu 1/2027–6/2028.

Koulupaviljongin mitoitus perustuu Vantaalla käytössä olevaan opetustilojen mitoitukseen ja Vantaan kaupungin opetustilojen suunnitteluohjeisiin. Oppilaita tiloissa tulee olemaan n. 535 ja opettajia n. 60.

Tavoitteena on noin 2990 hym2:n hyötyala ilman teknisiä tiloja, ja bruttoalatavoite on 4365 brm2, joka tarkoittaa 5,58 hym2 / oppilas.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala on yhdessä toimitilajohtamisen kanssa selvittänyt paviljongin sijoittumisvaihtoehtoja. Parhaimmaksi sijoituspaikaksi osoittautui Kytöpuiston koulun kiinteistö, jolla on jäljellä noin 8900 m2 rakennusoikeutta. Paviljonki sijoittuisi rakentamattoman tontin osalla niin, että sen leikkipiha yhdistyy koulun pihalle. Uusi paviljonki on sijoitettava mahdollisemman lähellä Koivukylänväylää ja toimii meluesteenä koulupihalle. Paviljongin autoliikenne ja huoltoliikenne järjestetään Koivukylänväylältä rakennettavan uuden katuliittymän kautta.

Toimitilajohtamisessa on tehty alustava arvio syntyvistä tilakustannuksista pohjautuen aiempiin vastaaviin hankkeisiin. Toimitilajohtamisen arvion mukaan tiloista syntyvä vuosittainen vuokrakustannus

on yhteensä noin 1 758 120 euroa/vuosi (alv 0 %) sisältäen ylläpitovuokran. Vuokrakustannukset tarkentuvat tarjousten ja suunnitelmaratkaisujen myötä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 30 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2022 § 15 on päättänyt esittää kaupunkitilalautakunnalle hyväksyttäväksi 31.8.2022 päivätyn tarveselvitys-hankesuunnitelman ja sen vuokrakustannusarvion 1 758 120 €/vuosi (alv 0 %) suunnittelutyötä varten.

Lisäksi merkittiin, että kasvatuksen ja oppimisen lautakunta jätti asiaan seuraavan yksimielisen pöytäkirjalausuman:
”Hankesuunnitelmaa edistettäessä tulee kiinnittää erityistä huomioita mm. alueiden oppilaiden sujuviin ja turvallisiin koulumatkoihin, iltapäiväkerhon toimivuuteen ja vanhempien ja oppilaiden aktiiviseen kuulemiseen.”

Kaupunkitilalautakunta 21.9.2022 § 17 on päättänyt esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Kytöpuiston koulupaviljongin 31.8.2022 päivätyn tarveselvitys-hankesuunnitelman edellyttäen, että kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on hyväksynyt sen osaltaan.

Talousjohtaja toteaa, että Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulut ovat osa perusopetuksen kouluverkkoa ja sisältyvät Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan vuosille 2018–2027. Tilahallinta varautuu käyttösuunnitelmassaan väistötiloista syntyviin vuosittaisiin vuokrakustannuksiin, yhteensä noin 1 758 120 euroa/vuosi (alv 0 %) sisältäen ylläpitovuokran.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 18

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään hyväksyä 31.8.2022 päivätty tarveselvitys-hankesuunnitelma ja sen vuokrakustannusarvio 1 758 120 €/vuosi (alv 0 %).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Kytöpuiston koulupaviljongin 31.8.2022 päivätty tarveselvitys-hankesuunnitelma (II)

Täytäntöönpano: kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
rakennuttaja-arkkitehti Josée Courtemanche, puh 040 549 0059, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

31.8.2022

KYTÖPUISTON, ITÄ-HAKKILAN JA ILOLAN KOULUPAVILJONKI

Peltoniemenkuja 3, Vantaa

uudisrakennus
TARVESELVITYS – HANKESUUNNITELMA

Vantaan kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala / Kiinteistöt ja tilat palvelualue / Toimitilajohtamisen palveluyksikkö / Hankevalmistelu

Sisällys

1 Hanketietokortti....2
2 Perustelut tarpeelle....3
2.1 Perusopetuksen palvelustrategiset linjaukset....3
2.2 Väestöennuste ja liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan....3
2.3 Liittyminen toimitilaverkkosuunnitelmaan....3
3 Mitoitusperusteet ja tavoitteet....4
3.1 Paviljongin toiminnalliset tavoitteet....4
3.2 Ateriapalvelut....7
3.3 Puhtauspalvelun tavoitteet....8
3.4 Paviljongin tunnusluvut ja tilaohjelma....9
3.5 Muunneltavuus-, laatutaso- ja arkkitehtoniset tavoitteet....9
3.6 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet, muuntavuus....9
4 Tontti ja rakennuspaikka....10
4.1 Sijainti....10
4.2 Hallinta, rasitteet, kaava- ja kiinteistötiedot....12
4.3 Tontin rakennettavuus ja pohjaolosuhteet....12
4.4 Piha, liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka....13
4.5 Liittyvät hankkeet....15
5 Tekniset järjestelmät....16
5.1 Rakennetekniset tavoitteet....16
5.2 LVIA-Tekniset tavoitteet....16
5.3 Sähkötekniset tavoitteet....20
6 Väistötilantarve....24
7 Kustannukset....24
7.1 Pääomakustannukset ja ylläpitokustannukset....24
7.2 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannukset....24
8 Rahoitus ja aikataulu....24
9 Riskit....25
9.1 Normaalit riskit....25
9.1 Työturvallisuustehtävät....25
10 Vastuuhenkilöt / työryhmä....26

Liitteet:

- Liite 1 asemakaavaote ja -määräykset
- Liite 2 karttaliite: melu-, maalaji-, pienvaluma-alue- ja johtokartat
- Liite 3 tilaohjelma

Oheismateriaalit

- Vantaan kaupungin perusopetuksen tilakortit (huonekohtaiset kalusteet ja varusteet)
- Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulupaviljongin tilakortit ja pihakortti – 2022

1 Hanketietokortti

<table>
<tr><td colspan="6">Kohteen nimi:
Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulupaviljonki
(jäljempänä Kytöpuiston koulupaviljonki)</td></tr>
<tr><td colspan="6">Tarpeen kuvaus:
Kytöpuiston koulupaviljonki tarvitaan Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulujen väistötilaksi koulujen peruskorjausten ajaksi. Paviljonki suunnitellaan vastaamaan myös Kytöpuiston ja Ilolan koulujen oppilasmäärien kasvuun. Tarve on erityisesti perusvarustelluille oppimisen tiloille. Hankkeessa varaudutaan jättämään osa paviljongista tarvittaessa paikoilleen väistötilatarpeen päätyttyä vastaamaan Kytöpuiston oppilasmäärän kasvuun.</td></tr>
<tr><td colspan="6">Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin:
Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2018–2027. Koivukylän koulut 2020 selvitys. Kytöpuiston koulun tarveselvitys (2019) ja hankesuunnitelma (2022).</td></tr>
<tr><td colspan="6">Tarpeen perustelut:
Kytöpuiston paviljongin väistötilaketjutus: Kytöpuisto 1/2024-6/2025; Itä-Hakkila 8/2025-12/2026; Ilola 1/2027-6/2028</td></tr>
<tr><td colspan="6">Käyttäjähallintokunta:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala</td></tr>
<tr><td colspan="2">Kaupunginosa:
74 Havukoski, 724206</td><td colspan="2">Kiinteistötunnus:
92-74-206-2</td><td colspan="2">Tontin pinta-ala:
39 764 m^2, josta paviljongin tontin osa on noin 7203 m^2.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Osoite ja tontti:
Peltoniemenkuja 3, 01360 Vantaa</td><td colspan="2">Kaavatiedot:
YO 14 000, 1/2, II</td><td colspan="2">Rakennusoikeus:
14 000m^2, käyttämättä n. 8900 m^2</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)</td><td rowspan="2">brm^2</td><td rowspan="2">htm^2</td><td rowspan="2">hym^2</td><td colspan="2">Investointikustannusennuste</td></tr>
<tr><td>€</td><td>€ / htm^2 / € / hym^2</td></tr>
<tr><td>koulupaviljonki</td><td>4365</td><td>4186</td><td>2990</td><td colspan="2">vuokrakohde</td></tr>
<tr><td colspan="4">koulun paviljongin oppilasmäärä</td><td colspan="2">535</td></tr>
<tr><td colspan="6">Väistötilan tarve:
Ei väistötilan tarvetta.</td></tr>
<tr><td colspan="6">Määrärahavaraus investointiohjelmassa:
Ei ole määrärahavarausta.</td></tr>
<tr><td colspan="6">Hankkeen toteutusaikataulu:
vuodessa 2023 (valmis ennen 11/2023)</td></tr>
<tr><td colspan="6">Ylläpitokustannukset:
Arvio 251 160 € / vuosi</td></tr>
<tr><td colspan="6">Toimintakustannukset hallintokunnalle:
1.888.000e/vuosi (535 oppilaan toimintakustannusten lisäys hallintokunnalle)</td></tr>
<tr><td colspan="6">Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen:
360.000 euroa</td></tr>
<tr><td colspan="6">Vuokra-arvio käyttäjäkunnalle (perustamiskustannukset + paviljongin vuokra):</td></tr>
<tr><td colspan="4">Tuleva vuokra</td><td colspan="2">35 € / htm2 / kk</td></tr>
<tr><td colspan="2">Vuokravaikutus yhteensä (ylläpito + pääomavuokra)</td><td colspan="2">146 510 € / kk</td><td colspan="2">1 758 120 €/v</td></tr>
<tr><td colspan="4">Vuokravaikutus / oppilaspaikka 3286 € / vuosi</td><td colspan="2">274 € / kk</td></tr>
<tr><td colspan="4">Laatija(t):
Josée Courtemanche, Hannu Haarala</td><td colspan="2">Päivämäärä:
31.8.2022</td></tr>
</table>

2 Perustelut tarpeelle

2.1 Perusopetuksen palvelustrategiset linjaukset

Keskeisten palveluverkkolinjausten (Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2018–2027) mukaan suomenkieliset peruskoulupalvelut järjestetään lähikouluperiaatteen mukaisesti. Koulurakentamisessa siirrytään kotiluokka-ajattelusta ryhmätila-ajatteluun, jossa tilakokonaisuutta ajatellaan oppimisalueena. Uuden opetussuunnitelman mukaisesti yhteisopettajuutta tuetaan tilaratkaisulla. Tulevaisuuden palveluverkon tulee olla joustava ja mahdollistaa tilojen yhteiskäyttö. Tulevaisuuden kouluverkon tulee omalta osaltaan vähentää alueellista eriytymistä. Palveluverkkosuunnittelussa otetaan huomioon olemassa oleva palveluverkko sisältäen myös huonokuntoisista, epätarkoituksenmukaisista ja epätaloudellisista tiloista luopumisen. Myös tähän vastataan optimaalisella ja aiempaa suuremmalla yksikkökoolla sekä yhteishankkeilla. (Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2018–2027.)

Vantaan perusopetuksessa korostetaan laaja-alaisissa osaamisalueissa opetuksen kokonaisuuden tarkastelua. Käsitys laaja-alaisesta osaamisesta syntyy kouluyhteisön yhteisessä keskustelussa. Avoimuus ympäröivään yhteisöön rikastuttaa laaja-alaisen osaamisen käsitettä. Oppimisen lähtökohtana ovat usein arjen tilanteet. Tavoitteena on, että oppilas oppii pitämään huolta itsestään, toisista sekä rakennetusta ja luonnon ympäristöstä. Vantaalaisissa kouluissa ennakoidaan tulevaisuuden työelämässä tarvittavia taitoja. Kouluissa opitaan ponnistelemaan ja arvostamaan työn tekemistä. Ahkeruutta ja luovaa ajattelua tuetaan. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia uusien ideoiden tuottamiseen ja ongelmien ratkaisemiseen (OPS Vantaa). Kytöpuiston koulussa painotetaan Vantaan perusopetuksen yhteisten arvojen lisäksi joustavuutta ja yhteistyötaitoja. Oppimisympäristöt tukevat toiminnallista oppimista ja oppilaiden osallisuutta.

2.2 Väestöennuste ja liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan

Kytöpuiston koulun oppilaat tulevat kouluun pääosin Havukosken ja Koivukylän kaupunginosista. Vantaan virallisen väestöennusteen mukaan Havukosken ja Koivukylän kaupunginosien alakouluikäisten määrä nousee ennusteajanjaksolla 2021–2031 noin 220 lapsella, mutta muiden kaupunginosien osalta kehitys on laskeva ennusteajanjaksolla Asolaa lukuun ottamatta. Virallisen väestöennusteen mukaan Koivukylän suuralueen perusopetusikäisten ja alakouluikäisten määrä on hieman laskeva ennusteajanjaksolla.

Oppilasennusteen 2021–2031 mukaan Kytöpuiston koulun oppilasmäärä kasvaa ennusteajanjaksolla noin sadalla oppilaalla. Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulut kuuluvat Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan 2018–2027.

2.3 Liittyminen toimitilaverkkosuunnitelmaan

Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulut kuuluvat Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan 2018–2027. Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan kouluista on tehty useita kuntokartoituksia.

3 Mitoitusperusteet ja tavoitteet

3.1 Paviljongin toiminnalliset tavoitteet

Kaikki perusopetuksen vuosiluokat siirtyivät uuteen opetussuunnitelmaan viimeistään 1.8.2019. Perusopetuksen opetustilojen suunnitteluohjeen (2019) mukaan uuden opetussuunnitelman mukaiset tavoitteet luoda paremmat edellytykset koulun kasvatustyölle, oppilaiden mielekkäälle oppimiselle ja kestävälle tulevaisuudelle asettavat uudenlaisia tavoitteita myös koulujen oppimistiloille. Vanha opetustilan käsite ”luokka” on korvattu käsitteillä oppimis- ja eriyttämistilat, joista muodostuu monipuolinen ja joustava oppimisympäristö. Uusissa oppimisympäristöissä on mahdollisuus tilojen muunneltavuuteen sen hetkisten pedagogisten tarpeiden ja tilanteen mukaan.

Opetussuunnitelmassa oppija nähdään aktiivisena toimijana, jolloin opettajan rooli muuttuu oppimisen ohjaajaksi ja valmentajaksi. Oppijoiden aktiivinen toimijuus edellyttää opetustiloilta muuntuvuutta ja virikkeisyyttä – opetustilojen käyttäminen monipuolisesti muodostuu oleelliseksi osaksi oppimisen prosessia. Ilmiöpohjainen oppiminen tai pari- ja tiimiopettajuus vaativat koulutiloilta joustavuutta ja suurempia tilakokonaisuuksia. Opettajien ja oppilasryhmien yhteistyö edellyttää tiloja, joissa mahdollistuvat vuorovaikutus, oppilaan aktiivinen rooli opiskelussa, TVT:n käyttö ja tarvittaessa mahdollisuus häiriöttömään opiskeluun opettajan välittömässä ohjauksessa. Koulutilojen ja kalusteiden tulisi olla helposti järjestettävissä uudelleen ryhmän tai tehtävän vaatimusten mukaan. Tilojen tulee olla turvalliset, terveelliset ja muunneltavat.

Uusi oppimisympäristö rakentuu oppimisalueista sekä oppimis- ja eriyttämistiloista, joissa on yhteiskäytössä olevia tiloja eri ikäisiä oppilaita varten. Yhteisopettajuuden mahdollistaminen ja tilojen yhdistäminen on suunnittelun tavoitteena, mutta oppimistilat tulee pystyä myös eriyttämään toisistaan. Eriytettynä toisistaan oppimistilat omaavat omat ääni- ja toimintamaailmansa. Pienryhmätila toimii opetusta ja oppimista jaksottavana tilana, joka mahdollistaa myös julkisen ja yksityisen tilan muodostamisen ja vaihtelun arjen opetustilanteissa. Oppimistilat voivat avautua toisiinsa taiteseinien tai isojen pariovien avulla. Siirto- ja taiteseinien sekä pariovien tulee olla helposti avattavia. Rakennettavan paviljongin tiloja voidaan muunnella tarpeen mukaan uudelleensijoittamalla irtokalusteita. Tiloja voidaan jakaa esim. akustisilla kevyillä jakoseinillä pienemmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi. Opetustilojen huonekorkeuden tulee olla vähintään 2,8 metriä, ja kaapistojen tulee olla kattoon saakka. Kaikkiin opetustiloihin, aulaan ja ruokasaliin tulee olla ns. älytaulujärjestelmälle paikat. Opetustiloihin sijoitetaan siirreltävät näytöt. Paviljongin päätyihin voi sijoittaa sisäänkäynnit suoraan 2. kerroksen tiloihin, jotta sisääntuloväylät eivät ruuhkautuisi ja puhtaanapito helpottuisi.

Teknologian hyödyntämisellä oppimisessa tuetaan vapautta valita oppimisen tiloja. Tavoitteena on, että digitaaliset oppimateriaalit, mobiilipalvelut ja pelillisyys oppimisessa ja opetuksessa tulevat luontevaksi osaksi koulupäivää. Langaton verkko toimii kaikissa koulun tiloissa ja koulun lähiympäristössä. Lisäksi sähköpistokkeilla muun muassa TVT-laittei-

den latausta ja käyttöä varten on riittävästi ja eri puolilla oppimistilaa. Paviljonkiin tarvitaan nykyaikaiset datayhteydet, jotta uudenaikaisen opetussuunnitelman mukaista opetusta pystytään toteuttamaan. Koulujen välille asennetaan tietoliikennekuitu.

Koulutilojen tulee olla hyvin valaistuja ja akustoituja. Sisätiloissa lähtökohtana on päivänvalon mahdollisimman suuri hyödyntäminen. Oleskelu- ja työtiloissa ikkunoiden valoaukkojen yhteenlaskettu pinta-alan tulee olla minimissään 10 % huonealasta. Oppimistilojen osalta valaistuksen suunnitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tilojen ääniolosuhteet suunnitellaan toimiviksi akustikon toimesta. Lattiamateriaalien valinnassa huomioidaan akustiikan lisäksi kengättömyys ja materiaaleille asetetut tekniset vaatimukset. Vähintään kaikissa oppimistiloissa on tekstiililaatat tai -matto, joka on helposti puhdistettava ja terveellinen.

Turvallisuutta tarkastellaan uudenlaisen tilasuunnitteluun liittyvänä ensisijaisesti palo- ja poistumisturvallisuuden näkökulmasta. Kyseessä on arjen turvallisuus sekä häiriötilanteiden turvallisuus. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala puoltaa lasiseinien käyttöä toiminnan avoimuudella ja turvallisuudella. Valvottavuuden tulee olla vaivatonta ja erityisesti käytäviin tulee olla näköyhteys myös oppimistiloista. Lasiovet ovat hyvä osittainen ratkaisu näkyvyyden turvaamiseksi. Rakennus varustetaan keskitetyllä kuulutusjärjestelmällä. Poistumisreittien tulee olla selkeitä ja hyvin merkittyjä. Tiloihin tulee suunnitella kaksi poistumistietä. Kahden poistumistien mahdollisuus tulee olla turvattuna myös taiteovien ollessa kiinni. Jokaisessa tilassa tulee olla kaksi poistumistietä (suuremmasta kuin 10m2 tilasta).

Paviljongin piha-alue suunnitellaan alakouluikäisten tarpeet huomioiden, ja tässä hyödynnetään Kytöpuiston koulun oppilaille tehtyä Vantaan Liikkuvan koulun pihasuunnittelu -kyselyn tuloksia. Piha-alue on oppimisympäristö, jonka tulee tarjota niin aktiivista tekemistä kuin rentouttavaa tauotusta opinnoista. Piha tarjoaa myös alueen asukkaille ja perheille mahdollisuuden aktiiviseen tekemiseen iltakäytön muodossa. Liikennejärjestelyihin ja pihan valaistukseen tulee kiinnittää huomiota, ja pihatilan käyttäminen pimeinä vuodenaikoina tulee ottaa huomioon. Valvottavuus tulee turvata myös pimeän aikaan. Valaistuksen painopisteet sijoitetaan oleskelualueille ja sisäänkäyntien yhteyteen. Pihasuunnittelua ohjeistetaan tarkemmin tilakeskuksen ”Ohjeita suunnittelijoille” -dokumentissa. Huoltoajoreitin (kotitalouden kuljetukset sekä huolto-, saatto- ja puhtauspalveluiden liikenne) tulee kulkea erillään oppilaiden kulkureiteistä. Keittiön kuljetusten sisäänkäynnin tulee olla erillinen huolto- ja puhtauspalveluiden kuljetusten sisäänkäynnistä, ja kuljetusten tulee kulkea huoltopihan kautta. Keittiön kuljetusten sisäänkäynnin tulee olla erillään oppilaiden sisäänkäynneistä, mutta puhtaanapidon kuljetukset voidaan tuoda oppilassisäänkäynnistä. Puhtaanapidon sisäänkäynti voi olla myös erillään oppilassisäänkäynnistä. Erityistä huomiota täytyy kuitenkin kiinnittää siihen, etteivät kuljetusten ajoreitit ja oppilaiden kulkureitit risteä keskenään. Pihalla tulee olla (runkolukittavat) polkupyörätelineet ja skuuttiparkki sekä kello rakennuksen ulkoseinällä. Parkkipaikkojen riittävyys tulee turvata opettajamäärän kasvaessa. Koulupaviljongin piha-alue tulee suunnitella rakennustietokortiston mukaisesti (RT-103085).

Kytöpuiston väistöpaviljonki suunnitellaan 1.–6. vuosiluokkien käyttöön. Paviljongin suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös esteettömyys. Paviljongin tilat toteutetaan

pääosin perusvarusteltuina tiloina, joissa muuntojoustavuus on keskeisenä tilojen suunnittelun periaatteena. Suunnittelussa ja rakentamisessa varaudutaan mahdollisuuteen jättää osa paviljongista (n. 2–4 oppimistilaa) paikoilleen alueen väistötarpeen päätyttyä vastaamaan Kytöpuiston koulun kasvavaan oppilasmäärään. Lukuvuonna 2021–2022 Kytöpuiston koulussa on kymmenen erityisen tuen ryhmää ja valmistavan opetuksen ryhmä. Ryhmittelyllä varmistetaan oppilaiden mahdollisuus saada omia tarpeita vastaavaa tukea ja opetusta. S2 –oppilaiden määrä on yli 80 % koulun oppilaista.

Paviljongin tilaohjelma voidaan jakaa neljään kokonaisuuteen: 1) Oppimistilat 2) hallinto- ja varastotilat 3) puhtauspalvelut ja 4) ruokailutilat.

Perusvarusteltuja tiloja ovat lähes kaikki oppimistilat, oppilaiden wc-tilat ja le-wc:t sekä vaate- ja kenkäsäilytyksen tilat. Minikeittiöt kotitalouden opetuksen tarpeeseen sekä käsitöiden tarpeet huomioidaan erikoisvarusteltuina tiloina. Oppimistilat muodostuvat muuntojoustavista oppimistiloista ja pariluokista (60-130m2). Kiinteillä seinillä, palje- ja siirtoseinillä rajatut tilat muodostavat omat tila- ja äänimaailmansa. Oppilaiden wc-tiloja tulee olla molemmissa kerroksissa. Lisää tietoa tilojen järjestämisestä löytyy tilaohjelman Huomioita-kohdasta.

Hallinto- ja varastotilat. Hallinto- ja varastotilat muodostuvat rehtorin-, sihteerin, henkilökunnan huoneista, henkilökunnan sosiaalitiloista, varastotiloista sekä vartijan huoneesta. Oppilashuollontilat muodostuvat psykologin ja kuraattorin sekä terveydenhoitajan huoneista ja lepohuoneesta. Hallinto- ja varastotiloihin lukeutuva henkilökunnan huone on monitilatoimisto. Lisää tietoa tilojen järjestämisestä löytyy tilaohjelman Huomioita-kohdasta.

Liikuntatilat. Liikuntatilat muodostuvat liikuntasalista, pesu- ja pukutiloista sekä liikuntavälinevarastosta. Liikuntatilat tulee olemaan korkeatila, joka sijoitetaan 1. kerrokseen. Liikuntasalin korkeus tulee olla vähintään noin kolme metriä.

Puhtauspalvelut. Puhtauspalvelut muodostuvat siivouskeskuksesta ja siivoustilasta sekä jätekatoksesta. Siivoustila tulee sijoittaa 2. kerrokseen ja siivouksen yhdistelmäkoneen tulisi mahtua hissiin. Astiasuojat (jätekatos) sijoitetaan huoltopihalle.

Ruokailutilat. Ruokailutilat muodostuvat ruokailusalista (mukaan lukien minikeittiö ja erotettava kabinettitila) sekä palvelu/kuumennuskeittiöstä ja sen yhteyteen sijoitettavasta keittiöhenkilökunnan wc:stä. Ruokailutilaan tulee mahtua tarvittaessa 535 oppilasta porrastetusti. Osa ruokailutilasta on erotettavissa oppimistilaksi esimerkiksi taiteseinän avulla.

Paviljongin molemmista päistä rakennetaan sisäänkäynti myös 2. kerrokseen, jos mahdollista. Tällöin vaate- ja kenkäsäilytystilat tulee sijoittaa myös kyseisille sisäänkäynneille. Kengättömässä koulussa oppilaille tulee varata vaate- ja kenkäsäilytystilaan soveltuvaa kenkien säilytystilaa sekä naulakot. Ulkoeteiseen voi suunnitella wc:n, jolloin ulkoa sisään tultaessa oppilaiden ei tarvitse riisua kenkiä. Kenkäsäilytystilat voi sijoittaa ulkoeteiseen, jolloin puhtaanapito helpottuu kengättömässä koulussa. Vaatesäilytys voidaan toteuttaa naulakoissa. Vaate- ja kenkäsäilytystilan tulee sijaita ulko-ovien välittömässä läheisyy-

dessä, jotta oppilaat voisivat jättää kengät pois heti sisään tultuaan. Vaate- ja kenkäsäilytystilat tulee suunnitella myös 2. kerroksen sisäänkäynteihin, jos 2. kerroksen sisäänkäynnit on mahdollista toteuttaa. Vaatesäilytys tulee erottaa riittävällä etäisyydellä ruokasalista, tai tilat tulee voida erottaa toisistaan paljeovilla tai siirtoseinillä.

Tilat varustetaan ja kalustetaan kaupungin koulusuunnittelun huonekorttien mukaan. Opetustiloihin tulee käsienpesupisteet, kaappeja, ilmoitustaulu/kiinnityspintaa ja tussitaulut/heijastuspintaa, sekä pimennysverhot. Opettajien taukotilaan tarvitaan vesipiste ja säilytystilaa. Sisäänkäynnin/sisäänkäyntien tuulikaappeihin sijoitetaan kenkätelineet ja vesipisteet. Sisääntuloaulaan varataan tilat vaatesäilytykselle. Oppimistiloihin tullaan sijoittamaan oppilaiden oppimateriaalien säilytystä varten lokerot tai kaapit, jotka voidaan toteuttaa irto- tai kiintokalusteina. Lokerot tai kaapit mitoitetaan niin, että niihin mahtuu esim. suuret kansiot. Ikkunat varustetaan sälekaihtimilla. Ulko-oviin ja osaan sisäovista tehdään iLoq-Lukitus.

Tarkemmat ohjeet tilojen suunnitteluun tulee tarkistaa “ohjeita suunnittelijoille” -dokumentista (Vantaan kaupunki).

3.2 Ateriapalvelut

- Koulun keittiö on palvelukeittiö/kuumennuskeittiö Cook and chill vastaanottava keittiö. Koulun keittiössä valmistetaan energialisukkeet ja erikoisruokavaliot. Päiväsaikaan pääruoka-annokset tuodaan keittiöön ulkopuolisen tuottajan toimesta.
- Aterioiden kuljetukseen varataan verkkovirralla toimivat kevytrakenteiset hygieniamuoviset kylmä/lämpökuljetusvaunut, tai ruoka toimiteen lämpökuljetuslaatikoissa.

Huomioitavat ateriahuollon tilatarpeita suunnitellessa:

- Keittiön sijainti on oltava hyvän huoltoyhteyden päässä.
- Jätehuolto ja rullakko varaston oltava riittävän suuret ja kohtuullisen matkan päässä keittiöstä. Keittiöllä oltava oma tuulikaappi sisältyy keittiön neliöihin
- Varattava hygieeninen tila kuljetuslaatikoille/vaunuille.
- Pääruokasalinpuolella keittiöseinän vieressä tulee olla ateriabuffet (ei avaudu keittiötiloihin). Linjasto oltava suljettavissa iltakäytön ajaksi
- Ruokasaliin asennetaan käsipesualtaat elekroonisella sekoittajalla
- ruokasalin kotikeittiön yhteyteen varataan kotitalouskylmäkaappi välipalojen säilytystä varten.

Keittiölle tavarantoimitukset hoidetaan katetun huoltosisäänkäynnin sekä oman tuulikaapin kautta. Täten varmistetaan toimitusten hygieeninen pääsy keittiötilaan. Keittiön tuulikaapin neliöt sisältyvät keittiön kokonaisneliöihin. Keittiölle tulee olla oma etuovellinen vain keittiöhenkilökunnalle osoitettu WC-tila, käynti tuulikaapin kautta.

3.3 Puhtauspalvelun tavoitteet

Puhtauspalvelun tavoitteet
Puhtauspalvelujen tavoitteena on aikaan saada puhtaita ja sisäilmaongelmattomia tiloja, joiden pinnat on helppo pitää puhtaina, esim. yläpölyjen kerääntymistä on suunnitteluratkaisuissa vältettävä. Tavoitteena on myös yhtenäistää materiaalivalintoja. Kaikki käytettävät materiaalit ja tilaratkaisut toteutetaan mahdollisimman kestävistä, tehokkaista ja edullisesti ylläpidettävistä tuotteista. Rakennuksen tulee olla kaikilta osin helposti puhtaana pidettävä ja julkisen tilan kulutusta kestäviä, sekä esteettömästi siivottavissa.

Siivoustilat:
Siivouskeskus, sijoitetaan 1 krs. Tavarantoimitusten ja jätepisteen läheisyyden joustavuuden takaamiseksi. Siivouskeskus toimii myös laitoshuollon varastotilanan. Tilassa pestään päivittäin siivouksen pyykkiä, joten tilan ilmanvaihdon tulee olla hyvä. Tilassa puhdistetaan laitoshuollon siivouksessa käytettävät koneet ja laitteet, joten tilassa tulee olla hiekanerottelukaivolla ja käsisuihkulla varustettu pesupiste. Muu varustus tilakorttien mukaisesti.
Siivoustila 2krs.
Siivoustila toimii 2krs. Siivousvarusteiden ja varastotuotteiden säilytystilana, jotta tavaraa ei tarvitse hakea kesken siivouksen1 krs: n siivouskeskuksesta. Rakennuksessa tulee olla hissi tavarantoimituksille ja laitoshuollon koneiden ja laitteiden siirroille kerrosten välillä. Varustus tilakorttien mukaisesti.

Jätehuolto
Toteutetaan jätekatoksella. Jätetilan tulee olla lähellä keittiötä ja laitoshuollon tiloja. Kulku jätepisteelle tulee olla esteetön ja talvilumepoisto ei saa hankaloitta jäteastioiden tyhjennyksiä, eikä kulkua kiinteistöstä jätepisteelle. Jätetila tulee rakentaa tiiviiksi, myös alaosan tulee olla umpinainen, ettei jyrsijät pääse tilaan. Molempiin oviin tulee asentaa aukipitolaitteet. Jätetilan ja maan välillä ei saa olla korkeuseroja, muutoin jätetilan oviaukon kohta tulee luiskata. Jätetilan lukitus kaksoislukkopesällä kiinteistönsarjaan ja Vantaan sarjaan jätteenkuljetuksille.

Jätetilaan astiat seuraaville jätejakeille:
Sekajätteelle 3kpl/ 660 astiaa
Kartonkijätteelle 1 kpl/ 800 l astia
Muovijätteelle 1kpl/ 660 l astia
Biojätteelle 2kpl/ 240 l astiaa
Pienmetallille 1kpl/ 660 l astia
Paperille 2 kpl /240 l astiat

3.4 Paviljongin tunnusluvut ja tilaohjelma

Mitoitus perustuu Vantaalla käytössä olevaan opetustilojen mitoitukseen ja Vantaan kaupungin opetustilojen suunnitteluohjeisiin. Oppilaita tiloissa tulee olemaan n. 535 ja opettajia n. 60. Suunnittelussa on huomioitu koulun erityistarve pienryhmätiloille vuonna 2022 valmistuneen kapasiteettitarkastelun mukaisesti.

Tavoitteena on noin 2990 hym^2:n hyötyala ilman teknisiä tiloja, ja bruttoalatavoite on 4365 brm^2, joka tarkoittaa 5,58 hym^2 / oppilas.

Tilaohjelma on liite 3.

Tilaohjelman lisäksi tarjoaja suunnittelee tarjoukseensa sopivat liikenne- ja muut vaadittavat tilat siten, että ratkaisu on tarkoituksenmukainen ja käyttöönsä soveltuva. IV-konehuoneet ja muut tekniset tilat tarjoussuunnitelman mukaan.

3.5 Muunneltavuus-, laatutaso- ja arkkitehtoniset tavoitteet

Paviljongin tulee sopeutua tontilla olemassa oleviin rakennuksiin. Rakennus suunnitellaan kokonaisuudeksi, jossa toteutuvat kaupunkikuvalliset, toiminnalliset sekä ympäristövaatimukset. Rakennus on kaksikerroksinen, harjakattoinen ja räystäällinen koulu. Kaikilla julkisivuilla on ikkunoita. Sisäänkäynneillä on katetut, esteettömyysmääräykset täyttävä kevytrakenteiset luiskat sekä helppokulkuiset portaat. Rakennusmateriaalien osalta on huomioitava asemakaavamääräykset sekä poikkeavilla osilla kaupunkisuunnittelun ja rakennusvalvonnan vaatimukset.

Paviljonkikoulu toteutetaan Vantaan kaupungin normaalin perusopetuksen laatuluokituksen mukaan. Rakennuksen tulee olla tilaratkaisuiltaan toiminnallinen, tehokas ja tarkoituksenmukainen. Suunnittelu- ja materiaalivalinnoilla vaikutetaan rakennuksen elinkaareen. Tehdyt ratkaisut valitaan mahdollisimman ekologisin perustein.

Koulun tilojen laadulliset ja tekniset tavoitteet ovat RT-ohjekortin RT 96-10939 Koulurakennus, tilasuunnittelu (julkaistu 2008) ja RT-ohjekortin RT 96-10938 Koulurakennus, yleissuunnittelu (julkaistu 2008) mukaisia.

Tilojen, kalusteiden ja varustelun laatu Vantaan kaupungin tilakeskuksen koulutilojen malliluokkien ja huonekorttien mukaan.

3.6 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet, muuntavuus

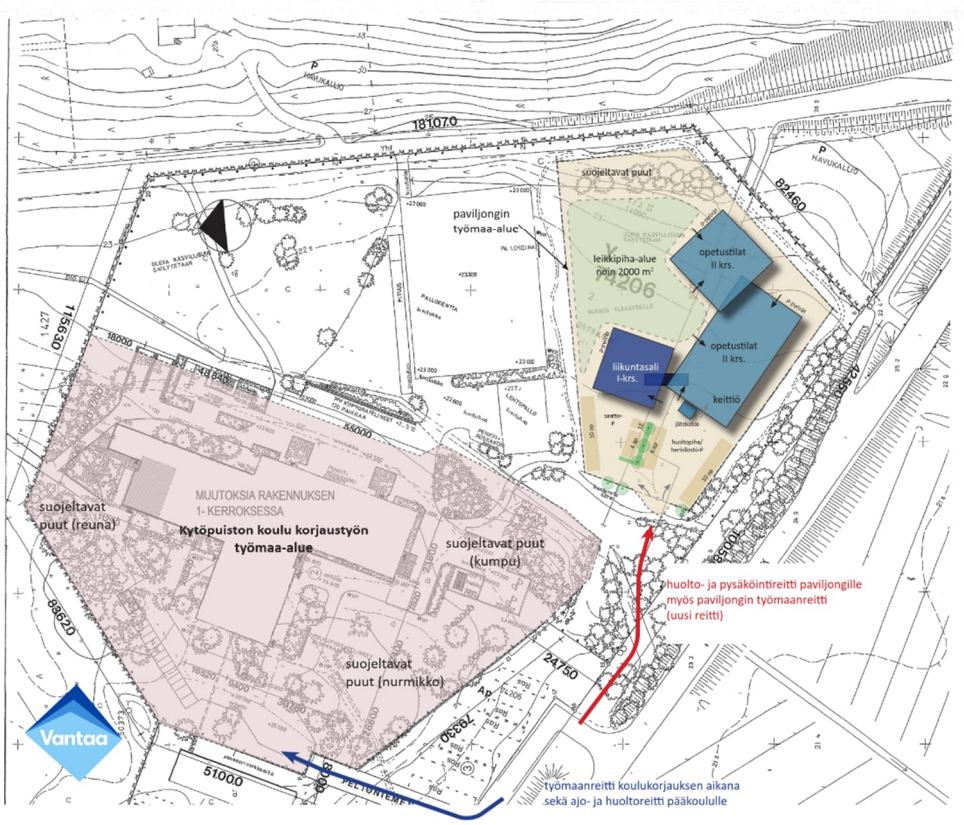
Paviljonkirakennuksen energiatehokkuudelta edellytetään pysyvältä rakennukselta edellytettävää määräysten mukaista tasoa.

4 Tontti ja rakennuspaikka

4.1 Sijainti

Paviljonki sijoittuu Itä-Vantaalle, Havukosken kaupunginosaan. Tontilla on Kytöpuiston rakennus. Paviljonki on sijoitettava tontin osalla, joka on varattu asemakaavassa koulun laajennukseen. Paviljongin tontin osa on noin 7203 m^2.

- Rakennuksen korkeudet on sijoitettava niin, että huoltoajon liittymä paviljongille ja keittiön sisäänkäyntiin (1.krs, huoltopihan puolella) ovat esteettömät. Jyrkkää ramppia ei sallita. On huomioitava suunnitteluvaiheessa, että lasten- ja huoltoreitti ei saa risteä.
- PIMA-riskiä ei tontilla ole.
- Uusi paviljonki on sijoitettava mahdollisemman lähellä Koivukylänväylällä ja toimii meluesteenä koulupihalle. Paviljongin autoliikenne ja huoltoliikenne järjestetään Koivukylänväylältä /Peltoniemenkujalta rakennettavan uuden katuliittymän kautta, joka palvelee paviljongin lisäksi nykyisen koulun ja kerrostalojen liikennettä.
- Tontin itäpuolella on Vanha Rekolantie, joka on historiallisesti merkittävä vanha tie ja joka on myös alueen ”viherkäytävä” ja jalankulun ja pyöräilyn reitti muun muassa urheilu- ja leikkipuistoihin. Tontin itäreunan olevat puut ovat säilytettäviä. Rakennus on sijoitettava siten, että puut ja niiden juuristot eivät vahingoitu.
- Uusi paviljonki on sijoitettava niin että sen koulupiha yhdistyy koulun pihalle. Leikkipihat ovat käytettävissä kokonaisena koulun korjauksen aikana.
- Paviljongin tontin osan länsipuolella on kalliokumpu, sen puut ovat säilytettävä.

Kuva 1. Paviljongin alustava sijainti tontilla.

Kuva 2. Paviljongin tontti.

4.2 Hallinta, rasitteet, kaava- ja kiinteistötiedot

Tontin omistaa Vantaan kaupunki.

Paviljongin rakennuksen raja-alue ja käyttötarkoitus ovat määritelty asemakaavasta.

Liite 1 Kaavaote ja -määräykset,
Liite 2 Melukartta, pienvalumaa-aluekartta, maalajikartta ja johtokartat

4.3 Tontin rakennettavuus ja pohjaolosuhteet

Tontti on rakentamaton.

Tontti on pääasiassa savialue ja täyttö- ja toiminta-alue.

Uusien paviljonkirakennusten kohdalla on tehty pohjatutkimus alustavien pohjasuhteiden määrittämiseksi vuonna 2021. Tulevalla rakennuspaikalla sijaitsee myös muutama vanha hajakairauspiste (v.1978).
Pintamaakartan mukaan paviljonkirakennukset sijoittuvat savialueelle.
Rakennusalueilla sekä lähialueilla on tehty täyttöjä ja muokattu maanpintaa (mm. koulurakennuksen ympärillä, Koivukylänväylän pengerrakenteet sekä alikulku, jk/pp-tie, koulun pihojen (mm. urheilukentän perusparannukset) kohdilla.
Paviljonkirakennusten kohdilla on pääasiassa erittäin pehmeää savea. Rakennukset sijaitsevat savirinteessä (ns. kiilamainen välisavikerrostuma) sekä niiden lähellä on pengerrysrakenteena 1970-luvulla rakennettu Koivukylänväylä sekä alikulkutunneli.

Keskimmäisen paviljonkirakennuksen lähellä noin 15 metrin etäisyydellä kulkee jk/pp-tie, sekä Koivukylänväylä. Lähistöllä sijaitsee myös Koivukylänväylän alikulku.
Koivukylänväylä on rakennettu penkereelle savipohjalle todennäköisesti 1970-luvulla. Sen perustamistapa, sekä alikulun rakenteet tulee selvittää. Tiestä löytyy vanhoja suunnitelmia, joissa on esitetty joillekin osin mm. puupaaluja sekä massanvaihtoa. Jk/pp-tiet on rakennettu myöhemmin, niiden suunnitelmissa ei ole merkintöjä pohjavahvistuksista.
Mikäli vanhat tierakenteet on rakennettu maanvaraisesti savikolle, ne aiheuttavat stabiliteettirasituksen rakennuspaikalle. Myös vanhat toimimattomat puupaalurakenteet voivat olla ongelmallisia stabiliteetin suhteen. Rakennuspaikan stabiliteetti Koivukylänväylän suhteen tulee selvittää, tarvittaessa rakentaa esim. liukupintoja katkaisevia teräsponttiseinä-rakenteita.
Rakennuspaikat sijaitsevat myös itä-länsisuuntaisessa savirinteessä. Rakennuspaikan stabiliteetti tulee tutkia rinteessä sekä tehdä selvitys vanhoista täytöistä.

Alustavat painokairaukset ovat päätyneet paviljonkirakennusten kohdalla tiiviiseen maakerrokseen noin 1,6 - 8 metrin syvyydellä. Lyhyeksi jääneiden kairauksien kohdalla tulee varmistaa paalujen käytön mahdollisuus heijarikairauksilla.
Pihamaat ja putkijohdot vaativat pohjavahvistuksen. Kevennysratkaisut eivät todennäköisesti ole mahdollisia Koivukylänväylän läheisyyden takia.

Rakennuksen lopullinen perustamistapa tarkentuu yksityiskohtaisempien pohjatutkimusten ja stabiliteettiselvitysten (mm. Koivukylänväylä sekä itä-länsisuuntainen savirinne) perusteella.

Rakennuspaikka sijaitsee notkelmassa, jota ympäröi laajat valuma-alueet (esim. itäpuolella korkea mäki). Alueella voi todennäköisesti esiintyä paineellista pohjavettä ainakin ajoittain. (vaikuttaa mm. rakennuksen korkeusaseman valintaan). Pohjavettä ei voi alentaa ympäristövaikutusten takia. Pohjavedenpinta on todennäköisesti rinteen suunnassa kalteva. Pohjavedenpinta tulisi selvittää luotettavasti rakennuspaikkakohtaisesti pitkäaikaisilla havaintosarjoilla.

Tarvittavat lisätutkimukset

Rakentamista varten laaditaan lopullinen perustamistapalausunto ja määritetään perustamistavat rakentamispaikkakohtaisine lisäpohjatutkimuksineen ja stabiliteettiselvityksineen, pohjavedenpinnantaso selvitetään rakennuspaikkakohtaisesti.
Koivukylänväylän ja alikulun rakenteet selvitetään ja niiden aiheuttamat mahdolliset rakentamisrajoitteet/ tai vahvistustarpeet/ tukiseinätarpeet (stabiliteettirasitus) selvitetään.
Vanhoista täytöistä tehdään arvio rinnealueilla ja savirinteiden stabiliteetit selvitetään rakennuspaikkakohtaisesti.
Pihoille ja putkilinjoille laaditaan pohjavahvistussuunnitelmat.
Maaperän mahdollinen radonaktiivisuus tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Pohjavesi on alueella maanpinnan tuntumassa tai saattaa olla paineellista. Paviljongin alue on arvioitu pohjanvahvistusta vaativa alue. Tontti sijaitsee Frasjoen pienvalumaa-alueella.

Tontin perustamistapalausunto on tilattu.

Paviljonki salaojitetaan ja perustusrakenteet routasuojataan.

4.4 Piha, liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka

Pihan tavoite on saada lapset ja nuoret liikkumaan, opiskelemaan, viihtymään ja virkistäytymään ulkotiloissa. Hyvä koulupihan suunnittelu vähentää järjestyshäiriöitä ja kiusaamista. Koulun pihaa käyttävät kuntalaiset aktiivisesti. Sisäänkäynnit tulee olla saavutettavissa esteettömästi. Suunnittelussa hyödynnetään maaston muotoja, luontoa ja huomioidaan talviliikuntamahdollisuudet. Pihan tulee olla turvallinen (SFS standardit) sekä helposti valvottava. Talviolosuhteisiin liittyvät erityispiirteet, kuten katoksilta putoava lumi ja jäästä aiheutuva liukkaus otetaan huomioon suunnittelussa. Piha-alueella ei käytetä lumensulatusaineita.

Varusteet
Piha varustetaan roska-astioilla, lipputangolla, postilaatikolla sekä penkeillä ja pöydillä. Polkupyörätelineiden tulee olla runkolukittavat ja kiinteästi asennettu sekä huomioidaan katosmahdollisuus. Piha varustetaan myös selkeillä alueopasteilla. Opasteet sijoitetaan tontin rajalle kulkuväylien yhteyteen. Oppilailla tulee olla riittävän iso katoksellinen alue,

sade- ja aurinkosuojaksi. Sisäänkäyntikatos voi toimia katoksena, ollessaan riittävän iso ja turvallinen. Piha-alue aidataan. Aidan tulee rinteessä mukautua maaston muotoihin ja sulautua ympäristöön. Leikkipihan yhteyteen kulkuportteihin kohdekyltit. Pihalle on rakennettava 10 m^2 ulkovälinevaraston.

Kohteen pysäköinti- ja liikennealueet varustetaan liikennemerkeillä, joista tehdään erillinen liikenteenohjaussuunnitelma.

Kasvillisuus
Rakennustöiden rikkomalle luonnonmukainen reuna-alue tulee ennallistaa kasvupaikkatyypin mukaisesti (esim. metsäalueille tulee kuntta, niitty alueet niitty). istutusalueet katetaan ja suojataan kasvillisuuden suoja-aidoilla. Istutuksien (puut, pensaat) tulee olla monimuotoiset ja tukea ulkotilojen oppimisympäristöä.

Päällysteet
Aurattavat huoltopihat ja kulkuväylät asfaltoidaan. Turva-alustana käytetään turvahaketta, valettavaa-turva-alustaa tai tekonurmea joustolla.

Hulevedet, pinnanmuodot
Hiekka-alueille sijoitetut sadevesikaivot tulee ympäröidä betonikiveykselle, sekä varustaa hiekankeruusäiliöillä. Pihan maastonmuotoja ja rakenneratkaisuja voidaan hyödyntää ulkotilojen oppimisympäristönä sekä käyttää toiminnallisena elementtinä.

Leikki- ja liikuntavälineet
Leikki- ja liikuntavälineet sijoittuvat paviljongin leikkipihan alueelle:

- Monitoimiteline + 6v, 3 kpl (varaus)
  - 3 välineen tulee olla erilaiset keskenään
  - (Telineessä tulee olla useampi liikunnallinen toiminto,
  - vaikeasti saavutettava,
  - runko kuumasinkittyä pulverimaalattua metallia ja maahan upotettavat osat kuumasinkittyä metallia
  - 10 lasta/väline vähintään,
  - *turva-alusta
- Tasapainoiluväline +6
  - Väline/maastonmuoto /rakenne voi olla osa oppimisympäristöä tai oleskelualuetta, voidaan toteuttaa kohdekohtaisesti näitä elementtejä käyttäen
- asfalttimaalaukset (esim. hyppyruudukot, tervapata yms.) 3 kpl
- Palloseinä yhdistettynä koripallon heittokorilla, pinta heittoalueella asfalttia
- Linnunpesäkeinu
  - Runko kuumasinkittyä pulverimaalattua metallia ja maahan upotettavat osat kuumasinkittyä metallia, asennetaan betoniin

- juoksuesteaita keinun ympärille
- Kiipeily seinä liikuntahallin seinään
  - toteutetaan kiipeilyotteista (erillinen suunnitelma)
  - pitkä mutta ei korkea (huomioidaan turvallisuusmääräykset)
- Opasteet (pelisäännöt, hauskat tarinat)

Vanhan pihan puolella (erillishankkeena):

- Poistetaanko panna-areena tekonurmella (hankittu 2014 pihan kunnostustöiden yhteydessä)
- Pallokenttä on nykyisellään hiekkakenttä ja jäädytetään talvella luistelua varten
- Sadekatokset (3 kpl), koko vähintään vastaava kuin nykyiset sisäänkäyntien katokset
- Pitkospuut kostealle-alueelle (luonnon polku) + opasteet (luonnon ihmeistä)
- Pöytätennispöydät (2 kpl), ulkokäyttöä varten ja kiinnitetty maahan hankitaan erikseen v. 2022 (MEK-toimenpide)
- Kuntoilu/kiipeilyteline v. 2022 (MEK-toimenpide)

Paviljongin autoliikenne ja huoltoajo järjestetään Koivukylänväylältä rakennettavan uuden katuliittymän kautta. Pysäköintialueen, saattoliikennealueen ja huoltoliikenteen suunnittelussa huomioidaan liikenteen turvallisuus erityisesti jalankulun ja pyöräilyn näkökulmasta. Kohteen pelastustiet huomioidaan pihasuunnittelussa erikseen. Pysäköintipaikkojen toteutus:

- 2 ap huoltoautoille.
- 14 ap saattoliikenteelle
- 16 ap henkilöstölle (josta 4 sähkötolppaa, 1 sähköautolatauspaikka ja 1 sähköautovarauspaikka)
- 1 LE-autopaikka
- väh. 150 polkupyöräpaikkaa (jaettu kolmelle eri alueelle) oppilaille, runkolukittavat telineet
- 3 kpl skoottitelineet
- 20 polkupyöräpaikkaa henkilöstölle, runkolukittavat telineet

Liikennemerkit
Kytöpuiston koulun pysäköintialue avoin yleiselle liikenteelle ja tontilla järjestetään yleistä pysäköintiä kouluaikojen ulkopuolella. Paviljongin rakentamisen yhteydessä tulee laatia piha-alueen liikennejärjestelyille oma liikenteenohjaussuunnitelma, jossa on esitetty kaikki liikenteenohjauslaitteet eli liikennemerkit ja tiemerkinnät sijainteineen. Suunnitelman tulee sisältää myös kaikki nykyiset tontilla olevat liikennemerkit, jos ne on tarkoitus säilyttää.

Jätekatos sijoitetaan huoltopihalle.

Tontti sijaitsee tiemelualueella 55–60 dB. Paviljongin rakennus on sijoitettava niin että rakennus suojelee leikkipiha-alue melulta.

Tontilla on kaukolämpöliittymää ja muut kunnallistekniikka. Ks. johtokartta liitteenä.

4.5 Liittyvät hankkeet

Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulujen korjaushankkeet.

5 Tekniset järjestelmät

Tilojen, kalusteiden, varusteiden sekä taloteknisten järjestelmien laatu noudattaa Vantaan kaupungin koulusuunnittelun laatutasoa. Rakennus-, sähkö- ja LVI- teknisissä suunnitelmissa kiinnitetään erityistä huomioita sisäilman laatuun, valaistukseen sekä äänenvaimennukseen.

5.1 Rakennetekniset tavoitteet

Alustavan arvion mukaan paviljonkirakennukset voidaan perustaa paaluttamalla. Osalle rakennuksia voi myös maanvarainen perustaminen olla mahdollista tarkempien pohjatutkimuksien perusteella. Perustamistapa tarkentuu suunnitteluvaiheessa. Perustusrakenteet routasuojataan. Alustatila on tuuletettu (ei koneellinen). Maahan asennettavat vesi- ja viemäriasennukset lämmöneristetään. Vesijohdolle asennetaan saattolämmitys.

Paviljonkirakennus on kaksikerroksinen ja rakennukseen tulee hissi. Paviljonkirakennuksen energiatehokkuudelta edellytetään määräysten mukaista tasoa. Rakenteet suunnitellaan rakennusfysikaalisesti toimiviksi ja toteutuskelpoisiksi. Ulkovaipan sisäpinnan sekä elementtien liitoskohtien tiiveyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Rakenneratkaisuissa noudatetaan YM:n, RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

Rakentamisessa noudatetaan kuivaketju 10-järjestelmän mukaista kosteudenhallintaa, toimittajalla on mahdollisuus hyväksyttää myös oma kosteudenhallintamenettelynsä, jonka periaatteet noudattavat kuivaketju 10.fi sisältöä.

Rakentamisen puhtausluokka on P1 (Sisäilmastoluokitus 2018).

Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät. Pintamateriaaliluokka on M1 (Sisäilmastoluokitus 2018).

Akustiikkaan kiinnitetään erityistä huomiota.

5.2 LVIA-Tekniset tavoitteet

LVI-teknisten järjestelmien tavoitteena on tuottaa rakennukseen hyvät toimintaolosuhteet lämmityksen ja sisäilman laadun sekä vesi- ja viemäritoimintojen osalta. Olosuhteet luodaan energiatehokkaalla tavalla. Tavoite huomioidaan suunnittelussa, laite- ja järjestelmähankinnoissa sekä laiteasennuksissa. Automaatiojärjestelmä mahdollistaa järjestelmien hyvän hallittavuuden sekä energian ja veden käytön etäseurannan. Suunnittelu ja toteutus Vantaan kaupungin suunnitteluohjeen mukaisesti.

Kaikkien LVIA-järjestelmien osien, laitteiden ja komponenttien tulee olla yleisesti käytössä olevia, testattuja ja tyyppihyväksyttyjä sekä järjestelmään yhteensopivia tuotteita. Laitteiden ja ohjelmien tulee olla yhteensopivia. Ohjelmien ja toimintojen tulee olla etäohjattavia ja -valvottavia Vantaan mallin mukaisesti. Ilmanvaihtojärjestelmän puhtausluokka on P1 (Sisäilmastoluokitus 2018). IV-tuotteiden puhtausluokka ja rakennusmateriaalien päästöluokka M1.

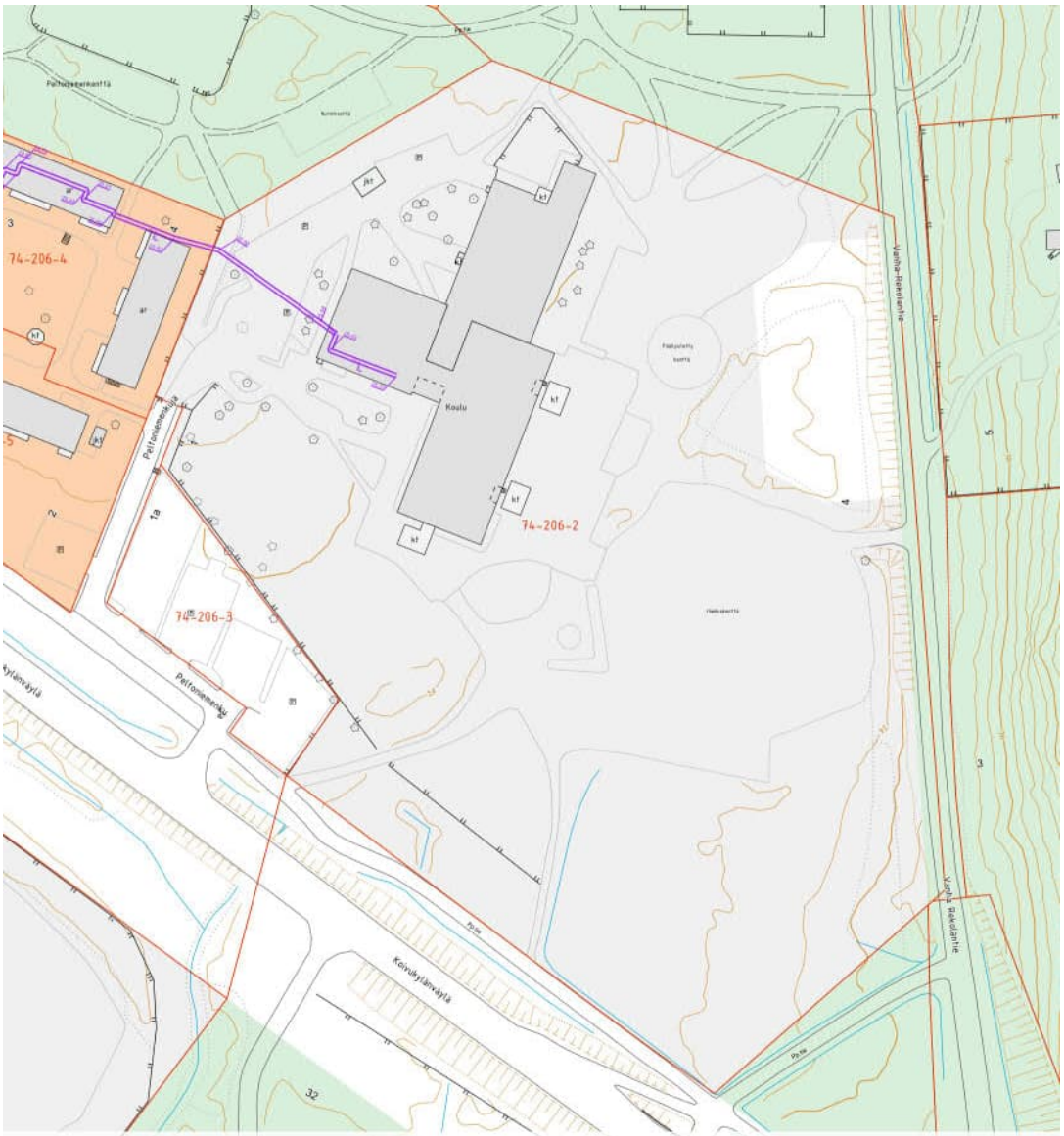
Vesi- ja viemärijohdot liitetään kiinteistön johtoihin. Lämmöntuotto toteutetaan kaukolämmöllä, joka liitetään kiinteistön kaukolämpöverkostoon. Myös muita lämmöntuottotapoja tutkitaan. Lämmöntuottotapa päätetään lopullisesti suunnittelun alettua. Putkistot huuhdellaan sekä uudet jätevesi- ja sadevesiviemärit tarkastetaan kuvaamalla. Wc ym. tilojen näkyviin jäävät vesijohdot on kiinnitettävä ruuvikiinnitteisillä kannakkeilla, painettavia kannakkeita ei tule käyttää.

Keittiö suunnitellaan valmistuskeittiö tasoiseksi, jonka ilmanvaihto on mitoitettava lämpökuorman mukaan, minimi mitoitusilmavirtana on kuitenkin käytettävä vähintään 15 $dm^3/s/m^2$. Keittiön astianpesukone on LTO:lla varustettu malli. Astianpesukone liitetään kylmään veteen. Astianpesukone ei tarvitse huuvaa. Keittiön jätevesiviemäri on varustettava rasvanerottimella kaasutiivein kansistoin, hälytin asennetaan keittiötiloihin.

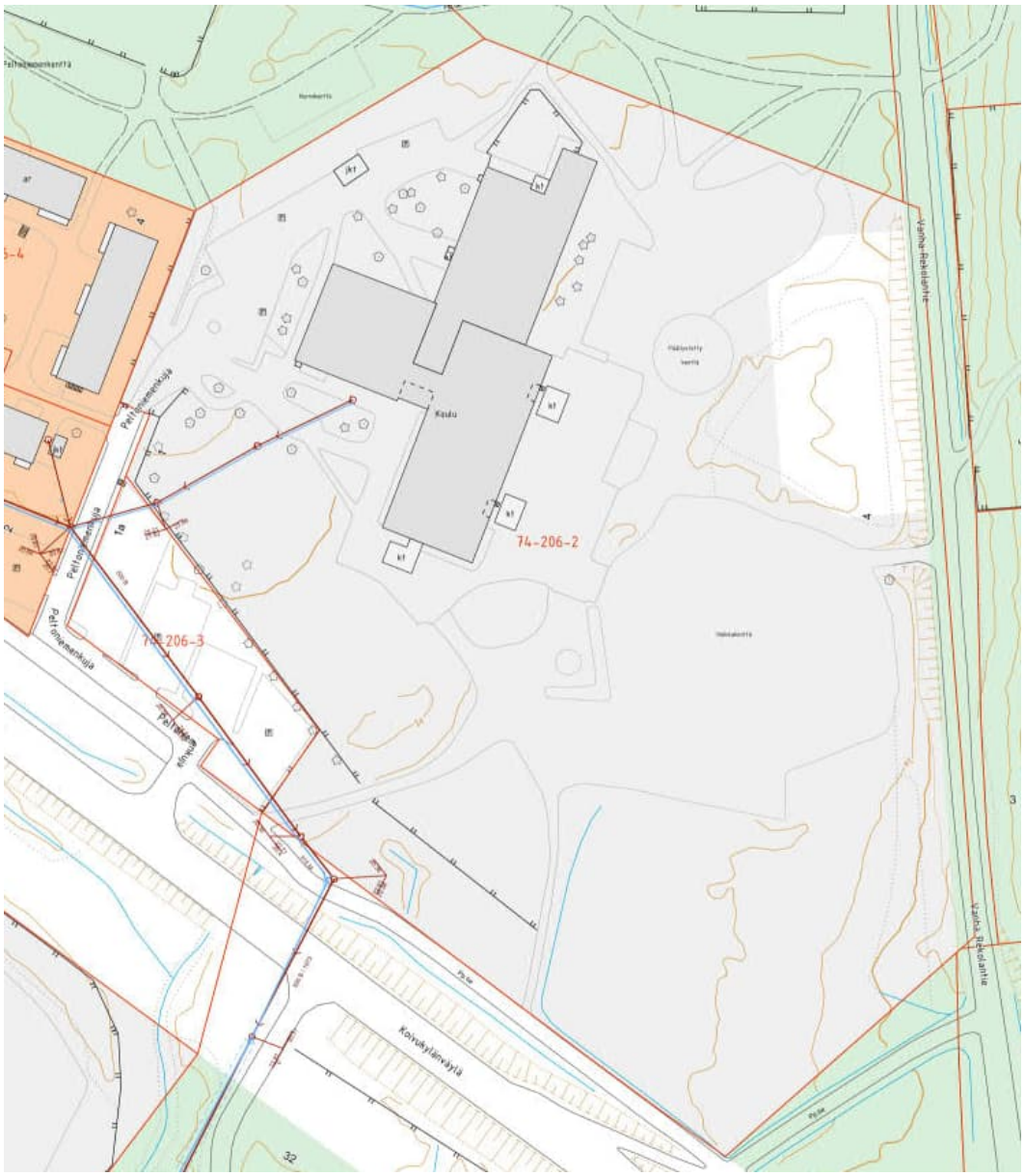
Tilojen ulkopuolelle asetetaan huonetilaa osoittavan kilven alapuolelle tilan maksimihenkilömäärää osoittava kilpi. Tilojen ilmamäärät määritetään henkilömäärien perusteella (8 $dm^3/s/hlö$). Jokaisen tilan henkilömäärä on merkittävä pohjapiirustuksiin.

Ilmanvaihdon käyntiä ohjataan tilojen käyttöaikojen mukaisesti automaatiojärjestelmään ohjelmoitavan ilmanvaihdon aikaohjelman mukaan. Yhtenäisiin toiminnallisiin tiloihin asennetaan palvelualueen ilmanvaihdon käyntiä ohjaavat lisäaika-ajastinkytkimet (0…5 h), joilla ilmanvaihdon käyttöä voidaan ohjata tilasta käsin, normaalikäyttöaikojen ulkopuolella. Tilojen käytön ulkopuolinen tuuletuskäyttö toteutetaan ohjelmallisesti jaksottaisella käytöllä.

Automaatio, toiminnot, lvi-tekniikan laitteet, varusteet ja ohjelmat suunnitellaan ja rakennetaan Vantaan kaupungin käytössä oleviin järjestelmiin ja toimintoihin yhteensopiviksi. Järjestelmä mahdollistaa laitteiden ja järjestelmien tarpeenmukaisen etäseurana ja -ohjaukset, hälytystoiminnot siirtoineen, sekä energian ja veden käytön seurannan ja tietojen taltioinnin myöhempää tarkastelua varten, ”pilvitoimintona” verkkoyhteyttä käyttäen. Kiinteistöautomaatiojärjestelmä tukee avoimia rajapintoja, kuten Modbus RTU ja TCP/IP ja BACnet. Järjestelmän tulee olla laajennettavissa ja vapaasti päivitettävissä järjestelmätoimittajasta riippumatta. Kiinteistöautiojärjestelmän suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungilla käytössä olevaa suunnitteluohjetta.

Kuva 5.2.1; Johtokartta: kaukolämpöjohtojen liitospaikat

Kuva 5.2.2; Johtokartta: vesi- ja viemäritonttijohtojen liitospaikat

5.3 Sähkötekniset tavoitteet

Yleistä

Sähköteknisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia.

Suunnittelun tulee olla laadukasta ja pohjautua tilaajan ja käyttäjien kanssa neuvoteltuihin ratkaisuihin, laskelmiin ja kokemukseen. Suunnittelijan on voitava perustella suunnitteluratkaisut yllä mainittujen kriteerien perusteella.

Aluesähköistys ja liittymät

Rakennus liitetään sähkölaitoksen pienjännitejakeluverkkoon ja tietoliikenneoperaattorin tietoliikenneverkkoon valokuidun välityksellä. Tietoliikenneliittymä asennetaan koululta, mikäli koulun peruskorjaushanke mahdollistaa liittymän hyödyntämisen. Koulun liittymän hyödyntämismahdollisuus selvitetään suunnitteluvaiheessa. Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin kaukovalvontajärjestelmään. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon.

Piha-alueiden valaistus toteutetaan valaisinpylväillä sekä rakennukseen asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla. Pihavalaistuksessa rakennuksen lähialueilla hyödynnetään mahdollisimman paljon seinille ja katoksiin asennettavia valaisimia. Valaisimien tulee olla ilkivaltaa kestävää rakennetta sekä yhdenmukaisia alueen olemassa olevien valaisimien kanssa.

Kaapeloinnissa tulee huomioida pylväsvalaisimien ja autolämmityspistorasioiden lisäysmahdollisuus tulevaisuudessa. Autonlämmityspistorasioita asennetaan neljälle autopaikalle, sekä lisäksi yhdelle autopaikalle asennetaan sähköautojen latausasema (22 kW, 400V).

Sähkönjakelu ja keskukset

Sähköjärjestelmät rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti.

Rakennus varustetaan pää- ja ryhmäkeskuksilla. Keskusten paikat ja määrät tulee suunnitella optimaalisesti huomioiden tilankäytön ja kaapeloinnin minimointi.

Rakennus varustetaan sähköntoimittajan päämittauksen lisäksi kiinteistöautomaatioon liitettävällä keittiön energiankulutuksen seurantamittarilla. Alamittaus toteutetaan Vantaan kaupungin mittarointiohjeen mukaan.

Sähköautojen latausaseman mittari asennetaan pääkeskuksen mittaamattomasta osasta.

Johtotiet

Rakennukseen asennetaan tehdasvalmisteisia metallirakennetta olevia kaapelihyllyjä,

johtokanavia ja valaisinripustuskiskoja. Johtoteiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ääni- ja paloteknisiin eristyksiin. Näkyvillä osuuksilla johtotiet ovat valkoiseksi maalattua mallia.
Pistorasiapylväiden tarve selvitetään suunnitteluvaiheessa.

Johdot ja niiden varusteet

Rakennukseen asennetaan kaapeleita ja johtoja, jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- Sähkökeskuksia (nousu-, ohjaus- hälytysrunkojohdot)
- Maadoituksia/ukkossuojauksia
- Voimavirtalaitteita kuten keittiölaitteita
- Valaistusta ja pistorasioita
- Tele- ja turvajärjestelmiä
- AV-järjestelmiä
- LVIA- laitteita

Läpiviennit tulee tiivistää hyvin ja kylmien sekä lämpimien tilojen välisiä läpivientejä tulee välttää.

Upotettavien sähkökalusteiden sijoittelua huoneiden ulkoseinille tulee välttää.

Valaistusjärjestelmät

Tilojen valaistutasojen mitoituksissa tulee pääsääntöisesti noudattaa standardin SFS-EN 12464-1 suosituksia.

Optimaaliseen energiatehokkuuteen tulee pyrkiä valitsemalla energiatehokkaat valaisimet sekä niihin energiatehokkaat valolähteet (kuten Led). Valaisimet tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että valoa saadaan sinne missä sitä tarvitaan ja tarpeenmukaisella valaistusvoimakkuudella.

Valaistusohjaukset toteutetaan sisätiloissa paikallisesti valokytkimillä, painikkeilla ja liike/läsnäolo tunnistimilla.

Ulkovalaistuksessa Käytetään heti syttyviä ja mahdollisesti säädettäviä Led-lamppuvalaisimia, voidaan syttymistä ohjata osittain liiketunnistimilla ja/tai valoisuusantureilla huomioon ottamalla katuvalaistus sekä lähiseudun asutus. Pimeän aikaista osavalaistusta tarvitaan mm. ilkivaltariskin sekä kameravalvonnan takia.

Yleiskaapelointijärjestelmä (atk, info-tv, av ja videovalvonta)

Rakennus varustetaan Cat 6a mukaisella yleiskaapelointijärjestelmällä (U/FTP).

Yleiskaapelointitelineet asennetaan omiin erilliseen lukittaviin teletiloihin.

Pistorasioita asennetaan mm. toimistotyyppisiin tiloihin, opetustiloihin, auloihin, neuvottelutiloihin, ruokalaan, teknisiin tiloihin, yms.

Rakennus varustetaan kattavalla langattoman lähiverkon verkon (wlan) tukiasemilla. Lisäksi rakennuksen ulkoeteisiin asennetaan langattoman lähiverkon tukiasemarasiat varalla ulko-opetustoimintaa varten.

Ruokalan tarjoilupisteeseen asennetaan kaapelointi ns. ruokalapäätettä varten.

Yhteisantennijärjestelmä

Rakennukseen ei rakenneta erillistä yhteisantenniverkkoa, vaan tarvittaessa tv-lähetyksiä voidaan seurata tietoliikenneverkon kautta.

Info-TV-järjestelmä

Rakennus varustetaan info-tv-järjestelmällä osana yleiskaapelointijärjestelmää. Näyttöjä asennetaan mm. käytäville, auloihin, opettajien huoneeseen sekä ruokalaan. Laitteet ja ohjelmistot käyttäjien erillishankinnassa.

Äänentoisto-, kuulutus- ja AV-järjestelmät:

Rakennus varustetaan kattavalla äänentoisto- ja kuulutusjärjestelmällä (ns. keskusradio). Kaiuttimia asennetaan mm. opetustiloihin, ruokalaan, liikuntasaliin, käytäville, auloihin, henkilökunnan tiloihin sekä ulkoseinille. Järjestelmällä välitetään kuulutuksia, hätäkuulutuksia, välituntisoittoja, yms. Vahvistinkeskus varustetaan varavirtalähteellä (UPS).

Opetus- ja neuvottelutilat varustetaan ns. älytaulujärjestelmällä. Järjestelmän laitteet ja laitekaapelointi käyttäjien erillishankinnassa.

Ruokala varustetaan kuulorajoitteisia palvelevalla sähköisellä järjestelmällä (esim. Induktiosilmukalla + vahvistimella) sekä videoprojektorilla tai isolla näytöllä. Projektori/näyttö käyttäjien erillishankinnassa.

Liikuntasaliin asennetaan sähkö- ja tietoliikennepistorasiat siirrettäville AV-laitteille (kaiuttimet, ääni/kuvalähteet, induktiosilmukan vahvistin, yms.). AV-laitteisto käyttäjien erillishankinnassa (esim. Artome Movea). Lisäksi liikuntasaliin asennetaan kuulorajoitteisia palveleva induktiosilmukka.

Keskuskellojärjestelmä

Rakennus varustetaan sähköverkkoon liitettävällä keskuskellojärjestelmällä. Kelloja asennetaan käytäville, auloihin, opetustiloihin, neuvottelutiloihin, ruokalaan, keittiöön ja pihan puolelle ulkoseinään. Ulkokello valaistua mallia.

Avunpyyntöjärjestelmä

LE–WC-tilat varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä. Lisäksi henkilökunnan huoneeseen asennetaan rinnakkaishälytyskoje.

Soittokellot ja sisäänpyyntölaitteet sekä kuvallinen ovipuhelin

Rakennuksen pääsisäänkäynnit, keittiön ja opettajienhuone, yms. sisäänkäynti varustaan soittokellojärjestelmällä. Rinnakkaiskellojen tarve selvitettävä suunnitteluvaiheessa.

Rehtorin ja apulaisrehtorin huoneet varustetaan sisäänpyyntöjärjestelmällä (”liikennevalot”).

Terveydenhoitajan huone varustetaan kuvallisella ovipuhelimella, josta on kuva- ja ääniyhteys sekä sähkölukon ohjaus sisäänkäynnille.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä

Rakennus varustetaan taloautomaatiojärjestelmällä, jolla ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään hälytystietoja. Yhteishälytys johdetaan vartiointiliikkeelle murtohälyttimen välitinlaitteen kautta.

Murtoilmaisujärjestelmä

Rakennus varustetaan murtoilmaisujärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojauksena liikeilmaisimilla. Hälytystoiminto liitetään vartiointiliikkeeseen mobiiliverkon kautta. Laitteet (Hedegren HHL) ja niiden asennus tilaajan erillishankinta.

Videovalvontajärjestelmä

Rakennus varustetaan IP-pohjaisella videovalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvomaan rakennuksen ulkoseinustoja ja osin piha-alueita. Lisäksi koulun käytäville, auloihin ja ruokalaan asennetaan dome-tyyppisiä kameroita. Laitteet ja niiden asennustyöt tilaajan erillishankinnassa.

Kaapelointi toteutetaan osana yleiskaapelointiverkkoa.

Hätälukitusjärjestelmä

Rakennuksen sähkölukittavat ovet varustetaan ns. hätälukitusjärjestelmällä. Ovien lukitsemista ja avausta ohjataan henkilökunnan huoneesta.

Sähköiset ovilukitukset ja kulunvalvontajärjestelmä

Rakennuksen pääkulkureittien ulko-ovet sekä iltakäytön tilojen sisäreitin ovet varustetaan sähkölukoilla.

Sähkölukkoja ohjataan kulunvalvontajärjestelmästä (iLoq) sekä henkilökunnan huoneesta (hätälukitus).

Iltakäyttötiloihin johtavan pääkulkureitin ovet varustetaan sähköisellä kulunvalvonnalla (iLoq).

Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä

Rakennus varustetaan määräysten mukaisella merkki- ja turvavalaistusjärjestelmällä.

Paloilmoitinjärjestelmä

Rakennus varustetaan automaattisella osoitteellisella analogisella hätäkeskukseen liitettävällä paloilmoitinjärjestelmällä.

Paloilmoittimen vikahälytys siirretään vartiointiliikkeelle murtohälyttimen välitinlaitteen kautta.

Savunpoistojärjestelmä
Rakennus varustetaan savunpoistojärjestelmällä, jos rakennusluvan ehdot sitä edellyttävät.

Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät
Märkätilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus). Lämmitysmuodon valinta tarkasteltavana kokonaisuutena suunnitteluvaiheessa.

Kattokaivojen, räystäiden ja syöksytorvien sähkölämmityksiä tulee välttää. Toteutetaan vain, jos henkilöturvallisuus ja/tai sadevesien johtaminen sitä ehdottomasti edellyttää.

Vesi- ja viemäröintiliittymät varustetaan sähkölämmityksellä.

Pyykinpesu-/kuivauskoneille (sekä keittiön lämpövaunuille) asennetaan 3-vaiheliitäntä (400V). Pistorasiaksi valitaan erikoispistorasia (kombirasia), joka soveltuu 1-, 2- ja 3-vaihekäyttöön. Lvi- ja Makerspace-tilan laitteille asennetaan sähköliitännät.

6 Väistötilantarve

Ei väistötilan tarvetta.

7 Kustannukset

7.1 Pääomakustannukset ja ylläpitokustannukset

Vuokratilojen vuosikustannukset muodostuvat pääomavuokrasta ja ylläpitokustannuksista (arviolta 5 v sopimuskausi) arviolta 1 758 120 €/v

Toimintakustannukset hallintokunnalle:
Toiminnan vuosittaiset kulut sisältäen henkilöstö- ateria- ja toimintakulut arviolta 1.888.000e/vuosi (535 oppilaan toimintakustannusten lisäys hallintokunnalle)

7.2 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannukset

Perustamisvuodelle kohdentuvat irtaimiston hankintakulut ovat noin 360.000 €.

8 Rahoitus ja aikataulu

Hanke toteutetaan vuokrahankkeena.

Paviljonki on käyttöön otettavissa marras-joulukuun 2023.

9 Riskit

9.1 Normaalit riskit

Tarveselvitys-hankesuunnitelmavaiheessa ei hankkeeseen sisälly normaalirakentamisesta poikkeavia riskejä, mutta rakentamisen valmisteluaika ja rakentamisaika on poikkeuksellisen lyhyt.

9.1 Työturvallisuustehtävät

Rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin tilakeskuksen turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat. Rakentamisen osalla on huomioitava tontilla sijaitsevien päiväkotirakennusten toimintaedellytykset sekä turvallisuustekijät.

10 Vastuuhenkilöt / työryhmä

sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Hannu Haarala, palveluverkkoasiantuntija
Kirsi Paukku, aluepäällikkö
Maarit Hosio, Kytöpuiston koulun rehtori
Anne Leppäkoski, Ilolan koulun rehtori
Minna Jokila, Itä-Hakkilan koulun rehtori
Kirsti Linnoinen, terveydenhuolto
Jukka Mölsä, työsuojeluvaltuutettu

Kaupunkiympäristön toimiala, Kiinteistöt ja tilat palvelualue
Toimitilajohtamisen palveluyksikkö
Josée Courtemanche, rakennuttaja-arkkitehti
Annika Varsio, projektipäällikkö
Jukka Tuhkanen, rakenneinsinööri
Ari Hällström, LVI-insinööri
Yrjö Jaakkola, sähköinsinööri
Tarja Aaltola, keittiöasiantuntija
Anne Valkeapää, puhtauspalveluasiantuntija
Marika Suotula, pihavastaava
Laura Malinen, hankekehitysarkkitehti

Kaupunkiympäristön toimiala, Kiinteistöt ja tilat palvelualue
Mittaus- ja geopalvelut

Heikki Kangas, geotekniikkapäällikkö
Anna-Leena Karhunen, geosuunnittelija

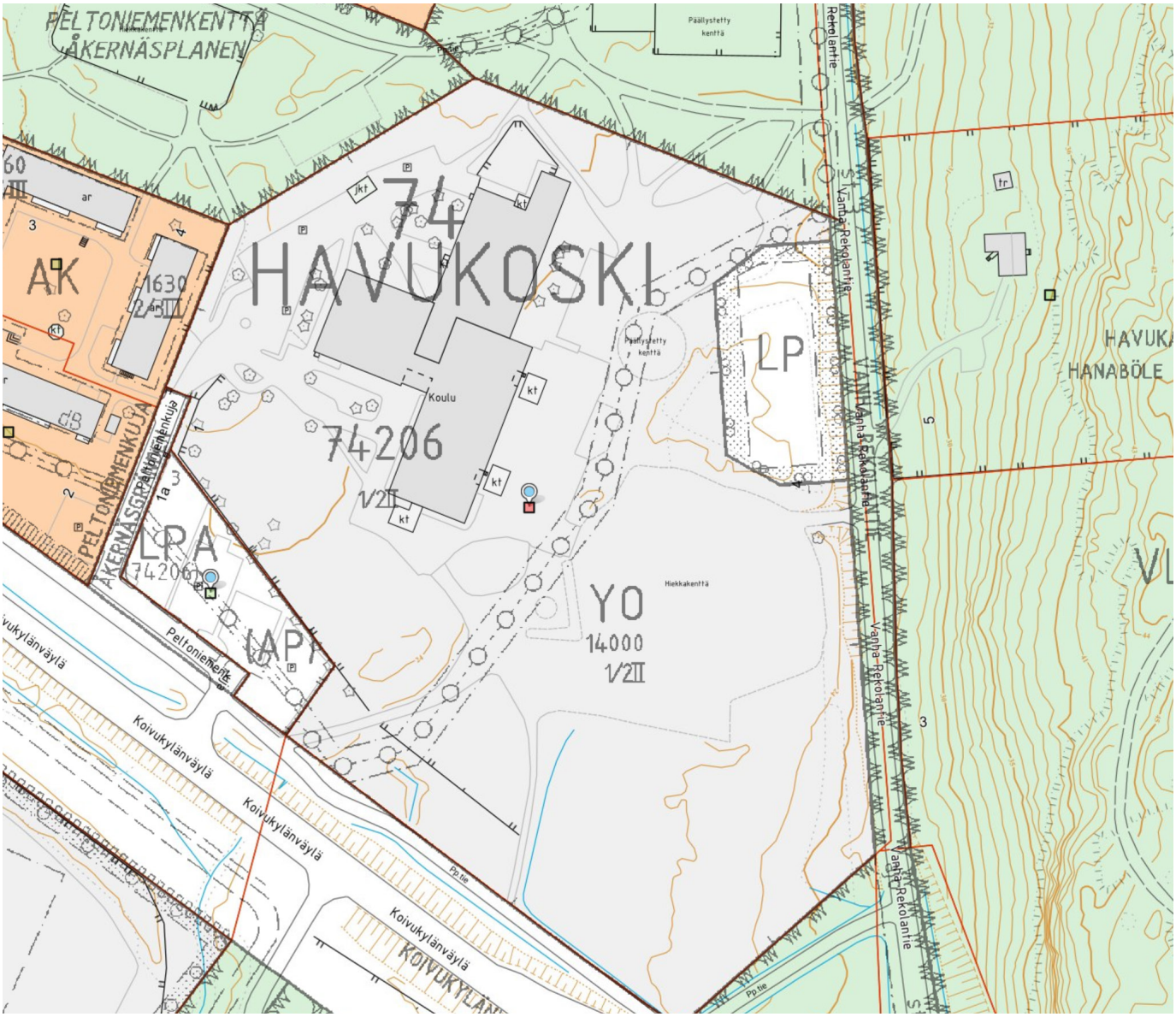
Kaupunkiympäristön toimiala, Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue
Kaupunkisuunnittelu
Vesa Karisalo, aluearkkitehti
Noora Koskivaara, asemakaava-arkkitehti

Kaupunkiympäristön toimiala, Kadut ja puistot
Heikki Väänänen, liikenteen alueinsinööri, Itä-Vantaa
Santtu Bussian, liikennesuunnittelija
Antti Auvinen, vesihuollon yleissuunnittelun suunnitteluinsinööri

Rakennusvalvonta
Ilkka Rekonen, lupapäällikkö

Tietohallinto
Ilkka-Aleksi Ylioja, ICT-pääsuunnittelija

LIITE 1a
asemakaavaote

Kytöpuiston koulupaviljonki - uudisrakennus
Tarveselvitys-hankesuunnitelman liitteet
31.8.2022

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer
001346	12.05.1999	89/59, 90/59

Vantaan kaupunki
74. kaupunginosa

HAVUKOSKI

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 74206 sekä
virkistys- ja liikennealueet.

1:2000

Vanda stad
Stadsdel 74

Kv 18.10.1999

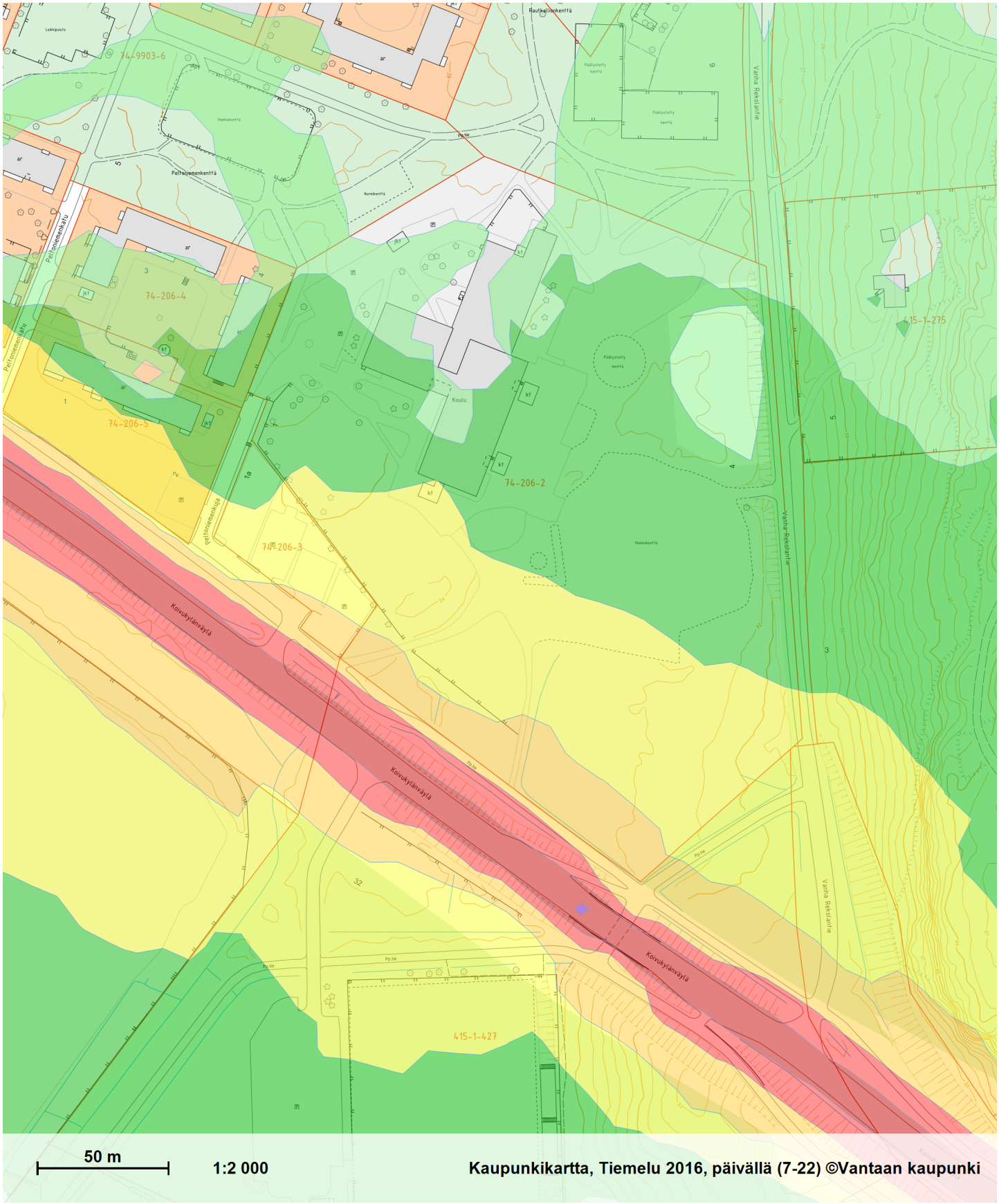
HAVUKOSKI

Ändring av stadsplanen
Del av kvarteret 74206 samt
rekreations- och trafikområden.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	STADSPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
	3 metriä sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.	Linje 3 meter utanför det planområde som fastställelsen gäller.
YO	Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.	Kvartersområde för byggnader för undervisningsverksamhet.
LP	Yleinen pysäköintialue.	Område för allmän parkering.
VP	Puisto.	Park.
VL	Lähivirkistysalue.	Område för närrekreation.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
	Eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.	Bestämmelsegräns.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
74	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
HAVU	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
74206	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
HAVUKALLIO	Kadun, katuaukion, torin tai puiston nimi.	Namn på gata, öppen plats, torg eller park.
14000	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
I	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.
½II	Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kaavassa lukumäärältään mainittujen kerrosten alapuolella olevasta tilasta kerrosluvun estämättä käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.	Brutet tal framför romersk siffra anger hur stor del av byggnads största vånings yta som, utan hinder av våningsantalet, får användas för utrymme som inräknas i våningsytan av det utrymme, som är beläget under de i planen till antalet angivna våningarna.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Istutettava alueen osa.	Del av område som bör planteras.
ajo	Alueella oleva ajoyhteys.	Körförbindelse inom området.
h	Alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa.	Del av område reserverad för områdets interna servicetrafik.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Del av område reserverad för underjordisk ledning.
st-3	Suojeltava tie. Alueen osa, jolla sijaitsee historiallisesti merkittävä tieosuus. Tien nykyinen luonne ja linjaus on säilytettävä. Alueen rakentamis- ja hoitosuunnitelmista on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.	Väg som skall skyddas. Del av område inom viken ett lokalhistoriskt betydelsefullt vägavsnitt är beläget. Vägens nuvarande karaktär och sträckning skall bibehållas. Angående områdets byggnads- och skötselplaner skall utlåtande av den lokala museimyndigheten skaffas.
	AUTOPAIKAT Autopaikkojen vähimmäismäärä määritellään hakijan antaman selvityksen perusteella.	BILPLATSER Minimiantalet bilplatser bestäms på grundval av den utredning som sökanden företett.
	LISÄRAKENNUS JA PERUSKORJAUS Olemassa olevia rakennuksia saa peruskorjata sen estämättä mitä on määrätty rakennusoikeuksista, rakennusaloista tai kerrosluvuista.	TILLBYGGNAD OCH OMBYGGNAD På området redan befintliga byggnader får renoveras oberoende av vad som bestämts om byggnadsrätt, byggnadsytor eller våningsantal.

LIITE 2a
melukartta

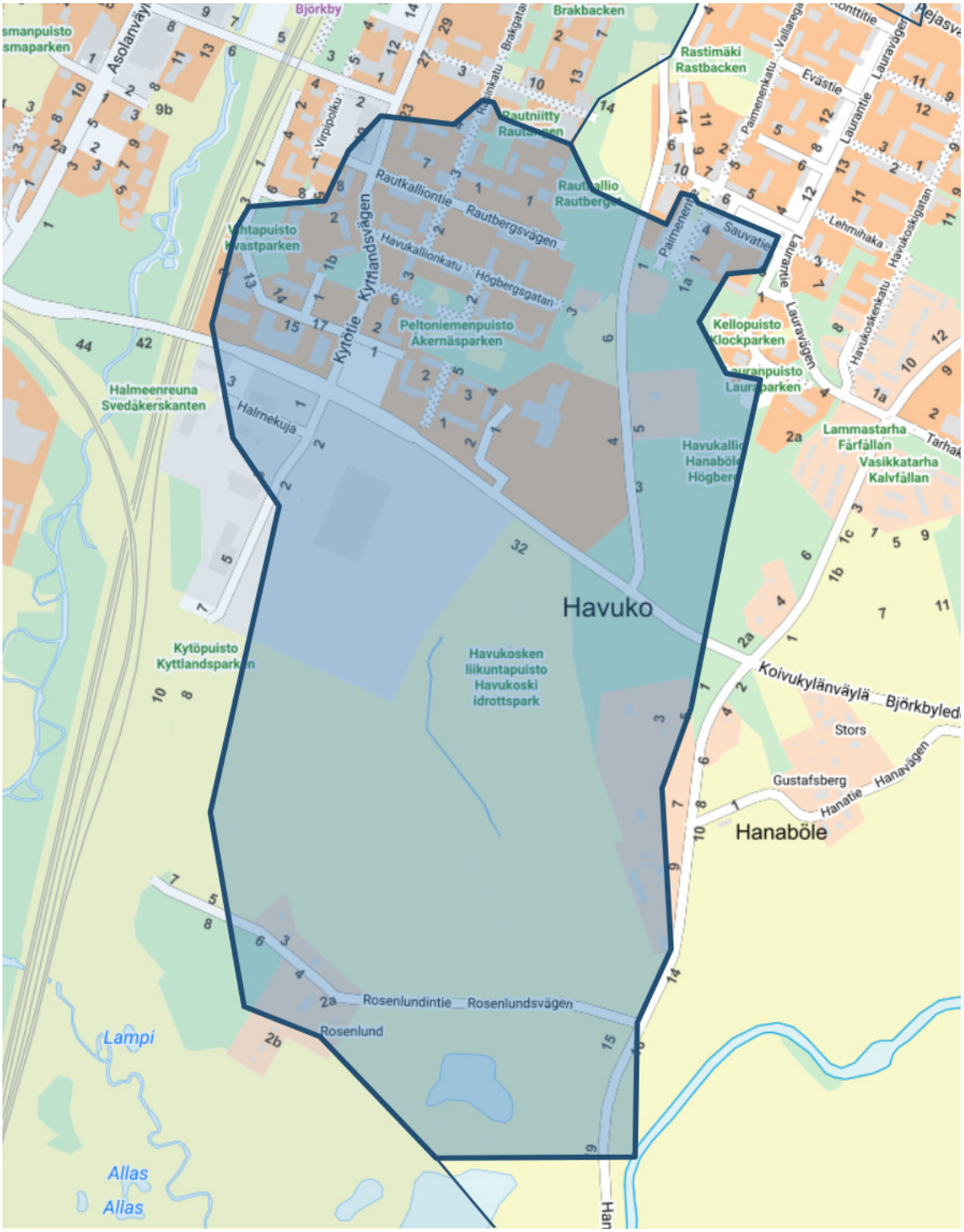

Kytöpuiston koulupaviljonki - uudisrakennus
Tarveselvitys-hankesuunnitelman liitteet
31.8.2022

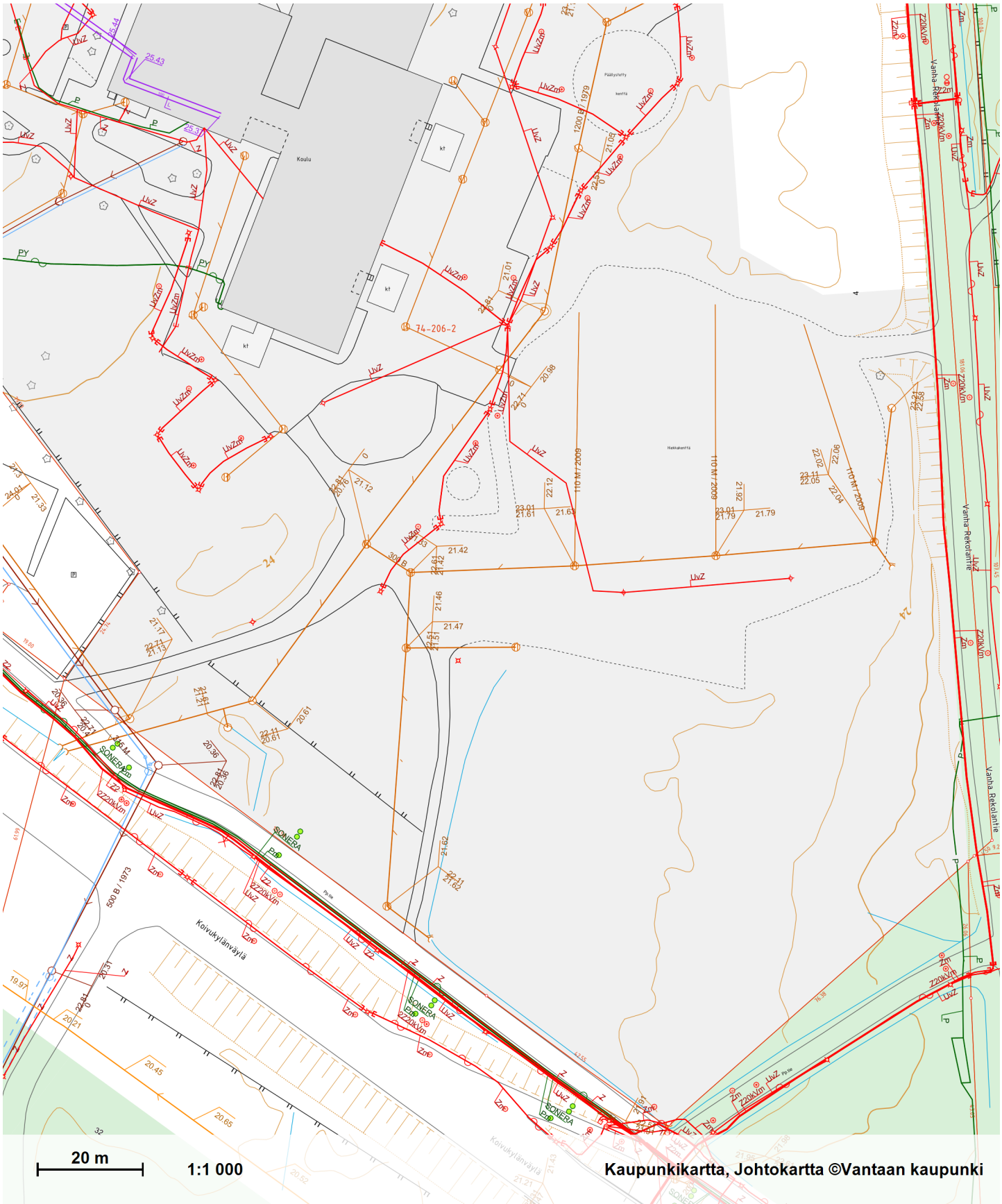
LIITE 2b
maalajikartta

LIITE 2c
Frasjoen valuma-alue

LIITE 2d
johtokartta

Kytöpuiston koulupaviljonki - uudisrakennus
Tarveselvitys-hankesuunnitelman liitteet
31.8.2022

Kytöpuiston väistöpaviljongin tilaohjelma			535	**Mitoitus 535 oppilasta**
Väistötila Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan kouluille				
Perusopetuksen tilatarve	**kpl**	**a' hym2**	**yht hym2**	**Huomioita**
Oppimistilat				
36 ryhmälle (oppilaita ryhmissä 10-28)				
Pariluokka 115m2	6	115	690	Jaettavissa siirtoseinällä 2x57m2 tiloiksi hyvin ääntäeristävällä siirtoseinällä.
Pariluokka 130m2 (sis. pehmeät käsityöt)	2	130	260	Jaettavissa 2x65m2 tiloiksi hyvin ääntäeristävällä siirtoseinällä. Sisältää kaksi minikeittiötä ja kahteen eri (65m2) tilaan pöytätilaa ikkunoiden alle ompelukoneille ja pöydän alle ompelukoneiden säilytystilaa. Minikeittiöt ja käsityöt eri tiloihin. Sijoitetaan makerspacen läheisyyteen. Riittävästi kaappitilaa minikeittiöiden ja käsitöiden yhteyteen.
Oppimistila 132m2	1	132	132	Jaettavissa noin 4x33m2 pienryhmätiloiksi hyvin ääntäeristävillä siirtoseinillä
Oppimistila 68m2	3	68	204	Jaettavissa 2x34m2 tiloiksi hyvin ääntäeristävällä siirtoseinällä. Yksi tila (68m2) erityisen hyvin äänieristetty musiikin opetusta varten.
Oppimistila 60 m2	4	60	240	Pariluokkien läheisyyteen riittävällä äänieristyksellä. Jaettavissa 2x30m2 tiloiksi hyvin ääntäeristävällä siirtoseinällä.
Pienryhmätila 30m2	1	30	30	Kaksi tilaa jaettavissa kevyellä paljeovella 2x15m2 tiloiksi.
Eriyttämistila 8 m2	2	8	16	Erillisiä tiloja omalla sisäänkäynnillä. Voivat sijaita pariluokkien yhteydessä. Hyvin äänieristetty. Rauhoittumistila.
Verstas (työpaja)	1	70	70	Kevyt varustelu, robotiikka. Sijoitetaan pehmeiden käsitöiden läheisyyteen.
Varasto (käsityö/kuvaamataito/makerspac	1	10	10	Sijoitetaan pehmeiden käsitöiden ja makerspacen läheisyyteen.
Oppimateriaalivarasto	3	9	27	Hajautetaan eri puolille paviljonkia
Oppilaiden Wc-tilat	24	1,5	36	
Le Wc (1 kpl/krs)	2	5,5	11	(1 kpl/kerros)
Vaate- ja kenkäsäilytys	3	72	216	Sisäänkäyntien määrä riippuen toteutuksesta. Kenkäsäilytys erillään vaatesäilytyksestä. Vaatesäilytys erillään oppimistiloista. Kenkäsäilytystiloihin tuulikaappimatto. Opettajien vaatesäilytys huomioidaan.
Vararuokakaappien tila	1	6	6	Lähellä ruokasalia
Ulkovarustevarasto	1	7	7	Lämmin varasto lasten ulkovarusteille (luistimet, jne)
Hallinto- ja varastotilat			0	
Rehtorin huone	1	15	15	
Sihteerin huone	1	15	15	
Henkilökunnan huone	1	120	120	sis. Työskentelytilat, neuvottelutilan, minikeittiön, kaapit henkilökohtaisten tavaroiden säilyttämiselle, keskusradiotilan
Henkilökunnan wc:t	4	2	8	
Varastotilat ml. Monistus	1	20	20	Sijoitetaan henkilökunnan huoneen läheisyyteen
Henkilökunnan sosiaalitilat (puku- ja pesuti	1	35	35	Yhteiskäyttötila, jossa 35 kaappia ja käynti vaatevaihtotiloihin (2kpl). Vaatevaihtotiloista käynti erillisiin suihkuihin (2kpl). Laitehuoltajalle pukutila.
Psykologin huone	1	16	16	
Kuraattorin huone	1	16	16	
Terveydenhoitajan huone	1	16	16	5m pitkä seinä näöntarkastusta varten. Äänieristetty, vesipiste, pako-ovet. 1 wc lähettyvillä.
lepohuone	1	6	6	Terveydenhoitajan huoneen yhteyteen
Vartijan huone/valvontahuone	1	8	8	Sisäänkäynnin yhteyteen
Liikuntatilat				
liikuntasali	1	250	250	
Liikuntavarasto	1	30	30	Toimii myös ulkoliikuntavälinevarastona.
Liikunnanopettajien pesu- ja pesutilat	1	10	10	sisältää kaksi vaatekaappia ja suihkun. Jos mahdollista, kulku suoraan ulkopuolelta.
Oppilaiden pesu- ja pukutilat	2	25	50	Vaatevaihto ja suihkutilat
Puhtauspalvelu				
Siivouskeskus (pesukone)	1	15	15	1. kerrokseen
Siivoustila (2 kerrokseen)	1	5	5	siivouskone täytyy mahtua hissiin
Jätekatos	1	20	20	Sekajäte 3kpl/660l, Biojäte 2 kpl/ 240l, Kartonki 1kpl/800l, Muovi 1kpl 660l, Pienmetalli 1 kpl 360l ja Paperi 2 kpl / 240l astiaa
Ruokailutilat				
Ruokailu (ml. minikeittiö ja erotettava kabinettitila)	1	250	250	taiteseinällä jaettava, käyttö myös opetukseen.
Palvelukeittiö/kuumennuskeittiö	1	100	100	Poislukien rullakko/laatikko varasto. Sisältää keittiöhenkilökunnan wc, pukeutumistilat ja suihku yht. 4m2 (keittiön yhteydessä/lähellä)
jakelulinjasto poislukien kulkuväylä	2	15	30	suljettavissa muista tiloista
Yhteensä hym2			**2990**	
Hym2/oppilas			5,588785	

19 § Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma 2023-2025

VD/7638/00.01.04.02/2018

RV/RÅ/PR/JT

Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma nojaa vahvasti uuteen hyväksyttyyn Vantaan kaupungin strategiaan. Ohjelma tukee erityisesti eriarvoistumisen estämisen sekä kukoistavat kaupunkikeskukset painopisteitä. Strategiaohjelman tavoitteena on asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelma on kaupunkitasoinen, kaikkien toimialojen yhteinen myönteisen erityiskohtelun toimintakokonaisuus. Se toteutetaan vuosina 2023–2025, jolloin sen toteutukseen budjetoidaan kaksi miljoonaa euroa vuosittain, yhteensä kuusi miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala siirtyy osaksi hyvinvointialuetta 01.01.2023, joten se ei ole mukana ohjelmassa. Kuitenkin yhteistyönmahdollisuuksia kartoitetaan tiiviisti.

Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma koostuu neljästä kärkiteemasta: 1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, 2. Lapsikeskeinen investointistrategia, 3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä, 4. Kukoistavat kaupunkikeskukset. Ensimmäisessä kärkiteemassa eli ”Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella” luodaan paremmat puitteet tiedolla johtamiselle sekä vaikuttavuuden tutkimiselle. Tavoitteena on yhdistää saatavilla olevaa tietoa eriarvoisuudesta ja hyvinvoinnista, kuten koota erilaisista projekteista, rekistereistä sekä väestökyselyistä saatua tietoa ja muodostaa kokonaiskuva. Mallissa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa. Uudessa rakenteessa ohjelman johtoryhmällä on konsultoiva rooli toimialoille ja se pyrkii arvioimaan eriarvoisuuden tilaa sekä edistämään sen ehkäisyä toimialat ylittävällä työllä.

Toisessa kärkiteemassa eli ”Lapsikeskeinen investointistrategia” on kaksi alateemaa, jotka ovat “Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta” sekä “koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen”. Teeman ydinviesti on se, että lapsiin kohdistuvat panostukset voivat lisätä merkittävästi heidän hyvinvointiaan ja pidemmällä aikavälillä vähentää kalliiden korjaavien palveluiden käyttöä. Pyrimme tähän muun muassa nuorisotyön, Tempo-orkesteritoiminnan, kasvatus- ja lastenhoitoavun sekä koulutuksen avulla. Tulemme kehittämään koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuntaan kohdennettuja toimenpiteitä ja kokeiluja. Uskomme, että yhdessä uuden tiedolla johtamisen rakenteen kanssa voimme kehittää uusia vaikuttavampia toimenpiteitä.

Kolmannessa kärkiteemassa eli ”Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä” on myös kaksi alateemaa, jotka ovat ”koulutus ja työllisyys” sekä ”terveys”. Näemme, että lasten hyvinvointi riippuu vahvasti myös vanhempien hyvinvoinnista, joka on vahvasti yhteydessä sosioekonomisiin taustatekijöihin sekä terveyteen. Tuemme maahan tulleita sekä muita kaupunginosissa asuvia muun muassa panostamalla työllisyyttä edistävään suomen kielen opetukseen ja aikuisopiston maahanmuuttajille suunnattuun tukeen sekä edistämällä erityisesti maahanmuuttajaäitien kouluttautumista ja työllistymistä. Kaupunginosiin perustetaan vertaisohjaamiseen pohjautuvia

lähiliikuntaryhmiä sekä ohjattuja koululaisurheilujoukkueita, mitkä edistävät, terveydellisten elintapojen ohella, asukkaiden yhteisöllisyyttä ja vahvistavat koulujen ja kaupunginosien yhteenkuuluvuutta.

Neljännessä kärkiteemassa eli ”Kukoistavat kaupunkikeskukset” on myös kaksi alateema, joista ensimmäinen on ”Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja”. Koemme, että monissa Vantaan lähiöissä on potentiaalia nousta eläviksi, moninaisiksi sekä yhteisöllisiksi paikoiksi, joissa olisi runsaasti asukaslähtöistä toimintaa tapahtuma- ja kulttuurituotannosta lähiliikuntaan. Kaupunginosien suunnan kääntäminen tätä kohti vaatii kuitenkin erityisesti alueelle jalkautumista, vuorovaikutusta, alueen toimijoiden tuomista yhteen, tiiviimpää yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä yhteisöllisyyden rakentamiseen vaadittavia resursseja. Täten tavoitteena on kehittää suuralueita ja kaupunginosia yhteisökehittäjämallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja yhteen tuominen. Lisäksi turvallisuuteen, päihteiden käyttöön ja levottomuuteen tullaan kiinnittämään huomiota muun muassa Nordic Safe Cities -yhteistyön sekä kohdistetun toimintarahan avulla.

Kukoistavien kaupunkikeskusten toisena alateemana on ”Raidekaupunkia rakentamassa”. Vantaan aluekeskustat ovat usein vaa’an kieliasemassa, kun tarkastellaan alueiden kehittymismahdollisuuksia. Tähän kiinnitetään huomiota muun muassa keskustojen kehittämissuunnitelmilla ja suuralueiden viestintäbrändeillä sekä kaupunkiympäristön toimialalle perustetulla segregaatiotyöryhmällä, joka muun muassa seuraa merkittävien hankkeiden etenemistä (esim. Vantaan ratikka). Monipuolista ja sosiaalisesti kestävää kaupunkia rakennetaan myös maa- ja asuntopolitiikalla. Toivomme, että muodostettavat taloyhtiöklubit toimisivat alustana taloyhtiöiden yhteiskehittämiselle (putkiremonteista energiaremontteihin ja urbaanin ruoan tuotantoon). Lisäksi taloyhtiöklubit, yhdessä yhteisökehittäjämallin kanssa, voivat mahdollistaa paremmat edellytykset naapuruston osallistamiselle, turvallisemman ympäristön luomiselle, yhteisöllisyyden vahvistamiselle sekä paremmalle aluekehittämiselle.

Ohjelma kohdistaa toimenpiteitä erityisesti viiteen kaupunginosaan. Valittujen neljän kriteerin perusteella (pienituloisuusaste 2019, korkeintaan perusasteen käyneiden osuus 25–44-vuotiaista 2020, työttömyysaste 2019, muunkielinen väestönosuus 0–6-vuotiaista 2021) kaupunginosista nousee neljä melko selkeästi kaikkein huono-osaisinta aluetta, jotka ovat kaikki itä-Vantaalla: Havukoski, Länsimäki, Hakunila sekä Mikkola. Lisäksi Myyrmäki nousee, erityisesti muunkielisen väestönosan osalta, yhdeksi Vantaan eriytyneimmistä kaupunginosista. MEK-alueeksi valikoitui siis edellisten neljän lisäksi Myyrmäki, sen suuren väestömäärän, sen roolin suuralueen keskuksena ja kaupunginhallituksen iltakoulussa (8.8.2022) tulleiden kommenttien perusteella. Tästä huolimatta ohjelma ei kuitenkaan ole rajattu pelkästään näihin kaupunginosiin, vaan alueille voidaan kohdistaa toimia, joissa havaitaan alueellista eriytymistä. Lisäksi joskus vakiintuneita hankkeita ja projekteja ei ole välttämätöntä siirtää MEK-alueille käytännöllisten syiden takia tai menestyksekästä kaupunkitasoista toimintaa ei ole järkevää lakkauttaa. Toisaalta eriarvoistumiskehityksen torjuminen voi myös vaatia kaupunkitasoista toimintaa.

Kaupunginhallitus ja kaupungin johtoryhmä seuraavat ohjelman toimeenpanoa. Ohjelmasta raportoidaan vuosittain myös kaupunginvaltuustolle.

Strategiaohjelman toteutus kytketään kaupungin organisaatioon kaikilla tasoilla. Ohjelman onnistuminen edellyttää uusia toimintamalleja toimiala- ja organisaatiorajat ylittävälle työlle. Jotta tämä toteutuu, toimintaohjelman toteutus kytketään jo olemassa oleviin kaupungin johtamis- ja

koordinaatiorakenteisiin. Toimintaohjelmalle nimetään johtoryhmä, jossa on edustajat kaikilta toimialoilta, sekä tarvittaessa asiantuntijaryhmiä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 19

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) hyväksyä Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma

b) hyväksyä ohjelman päälinjaukset vuosille 2023–2025, joihin MEK-johtoryhmä voi tehdä tarvittaessa maltillisia muutoksia.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:
- Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma vuosille 2023–2025
- Ohjelmaluonnos: Sosiaalisesti kestävä Vantaa – strategiaohjelma (Sisältää MEK-toimenpideohjelman)

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
kaupunkikulttuurin apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand, p. 050 539 4555
erityisasiantuntija Petri Roikonen, p. 050 314 5448
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

10.10.2022

Sosiaalisesti kestävä Vantaa strategiateema / Myönteisen erityiskohtelun ohjelma 2023-2025

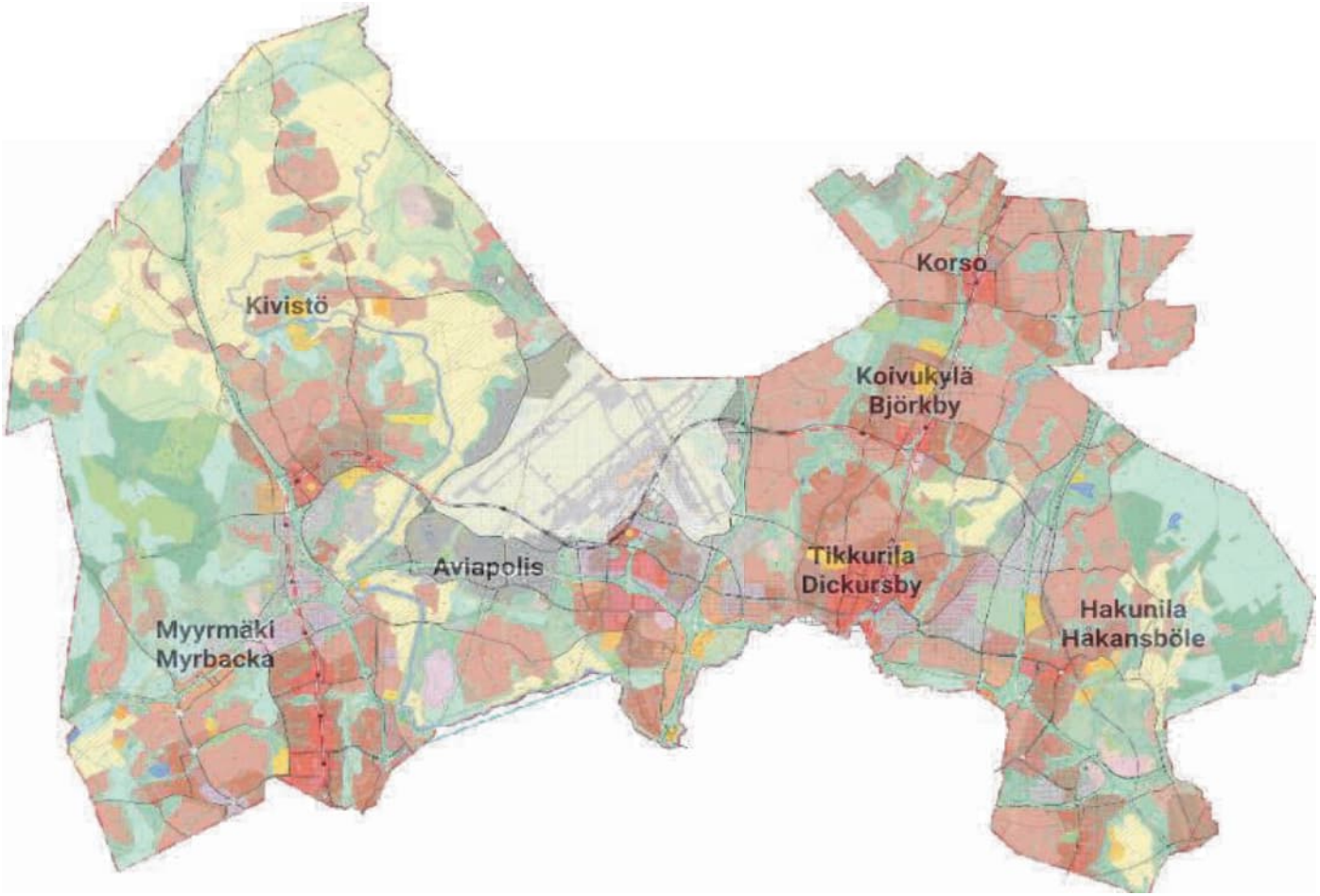
Esitys päätettäväksi

Petri Roikonen, VTT
Erityisasiantuntija
Kaupunkikulttuuri / Yhteiset palvelut
PL 1260, 01030 Vantaan Kaupunki
Käyntiosoite: Silkkitehtaantie 5 C, 2 krs., 01300 Vantaa
+358 50 314 5448
petri.roikonen@vantaa.fi

Tausta

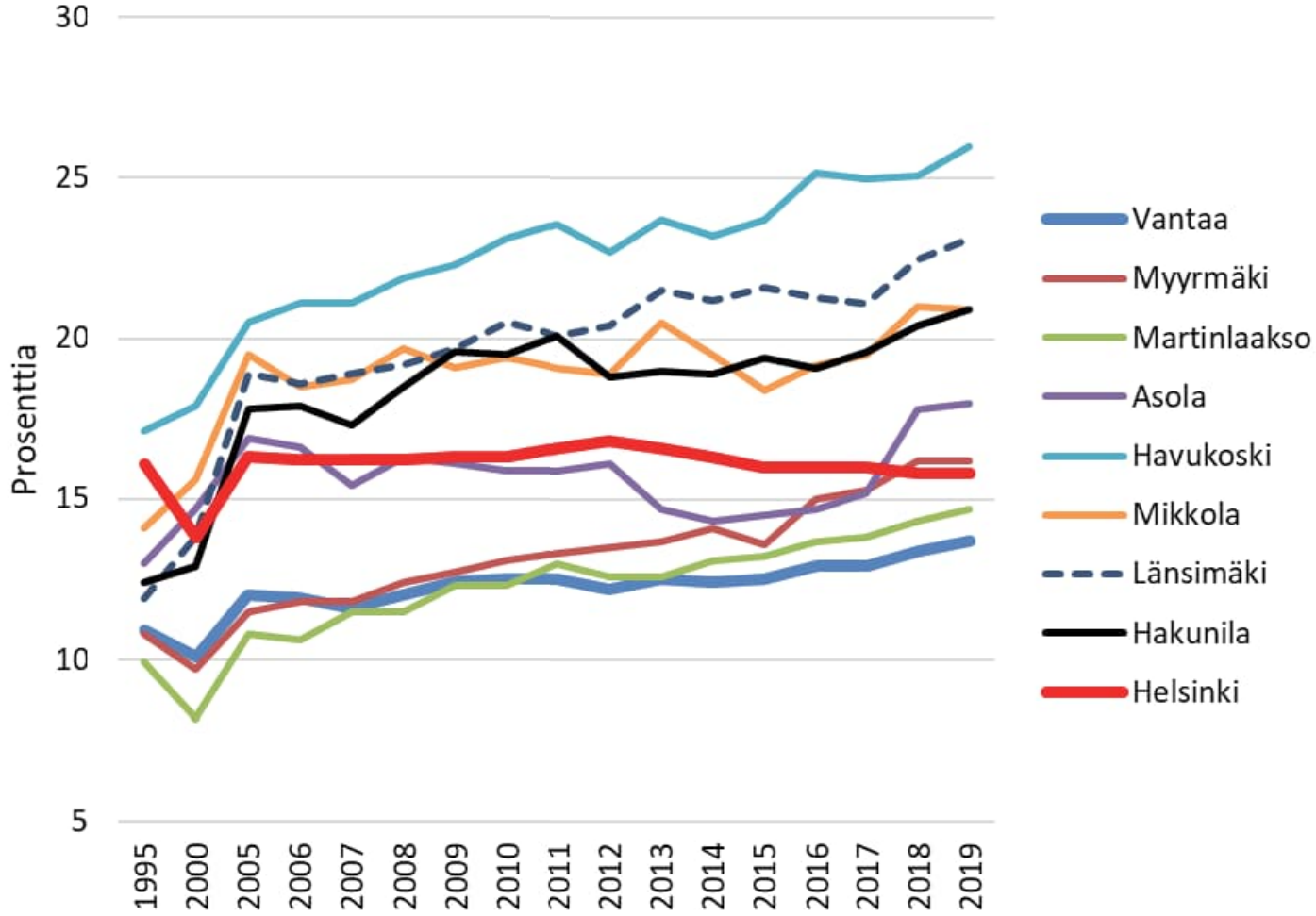
- Asukkaiden ja alueiden väliset hyvinvointierot ovat kasvaneet jo ennen koronaa ja nykyisiä kriisiaikoja
- Eriarvoistuminen on kärjistynyt pandemian aikana
- Erityisesti lasten, nuorten ja perheiden tuen tarve on lisääntynyt. Erityisen vaikea tilanne on niillä lapsilla ja nuorilla, jotka ovat jo ennestään haavoittuvassa asemassa
- Alueellisen eriytymisen ja eriarvoistumiskehityksen ehkäisemiseksi on vältämätöntä investoida ihmisiin – hyvinvointiin, koulutukseen ja työmahdollisuuksiin
- Työ vaatii kärsivällisyyttä, sillä tulokset saattavat näkyä vasta vuosien tai jopa vuosikymmenten päästä
- Vantaalla on tarve toimenpiteille asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen kaventamiseksi myös tulevina vuosina

Tausta: Vantaan alueellinen erilaisuus

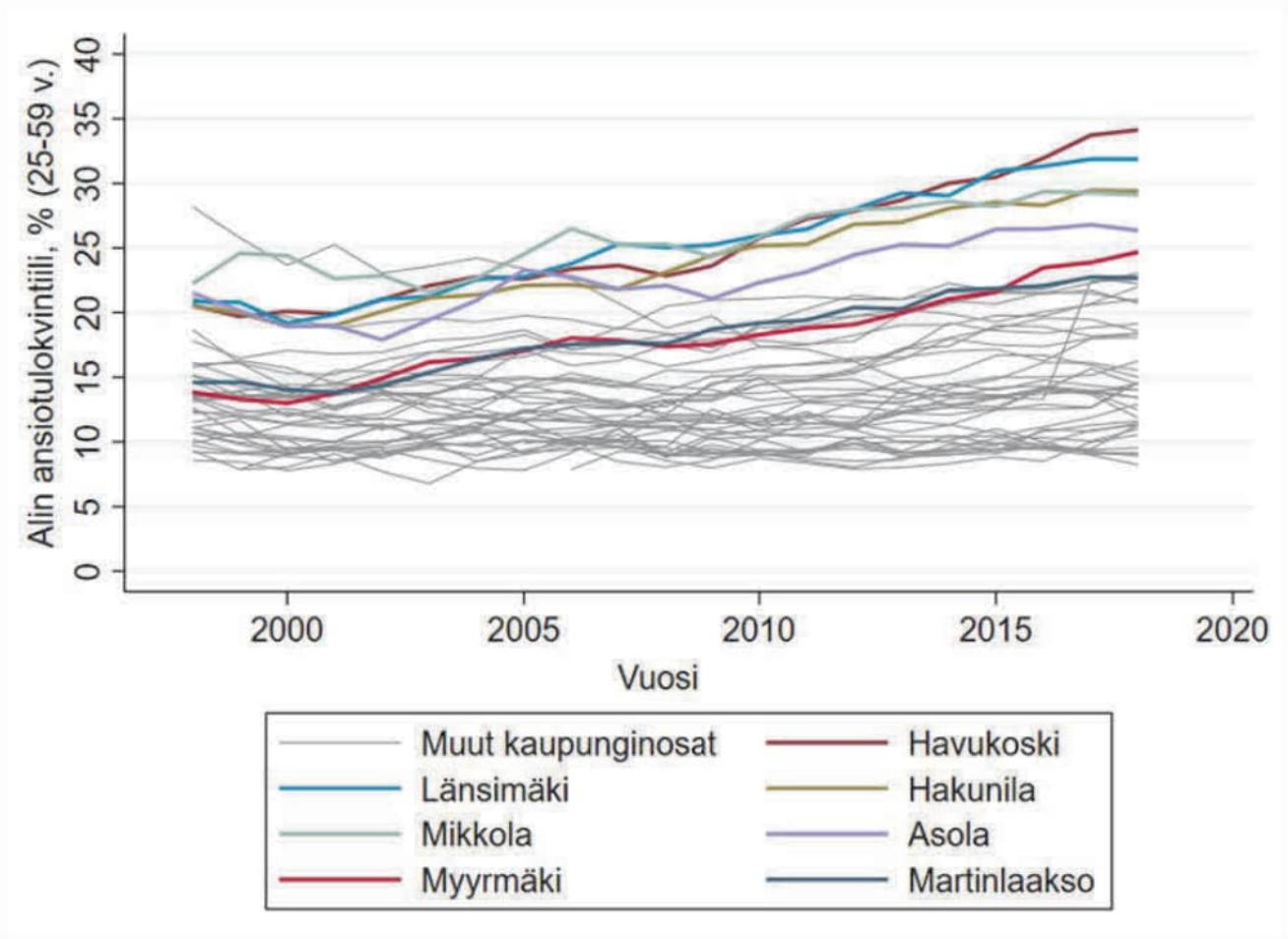
Lähde: Vantaan karttapalvelu, haettu 28.10.2021. https://kartta.vantaa.fi

Tulot: Pienituloisuusaste, 1995–2019* (%).

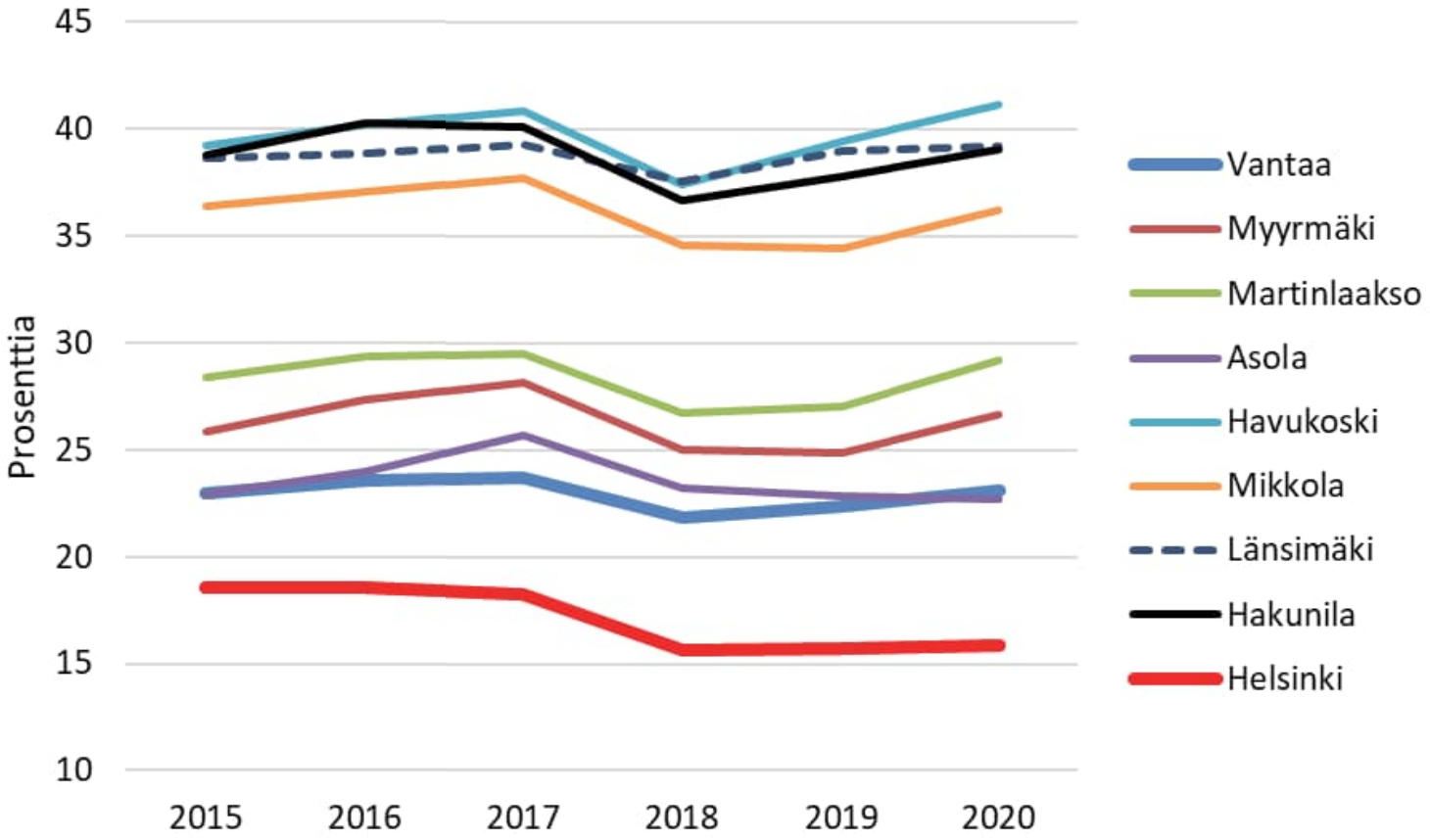
*Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, tulonjakotilasto. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022). * Osuus asuntokunnista, jotka kuuluvat pienituloisimpaan 20 prosenttiin kansallisella tasolla.*

Tulot: Alimpaan ansiotulojen viidennekseen kuuluvien osuus 25–59-vuotiaista, 1997–2018, %.

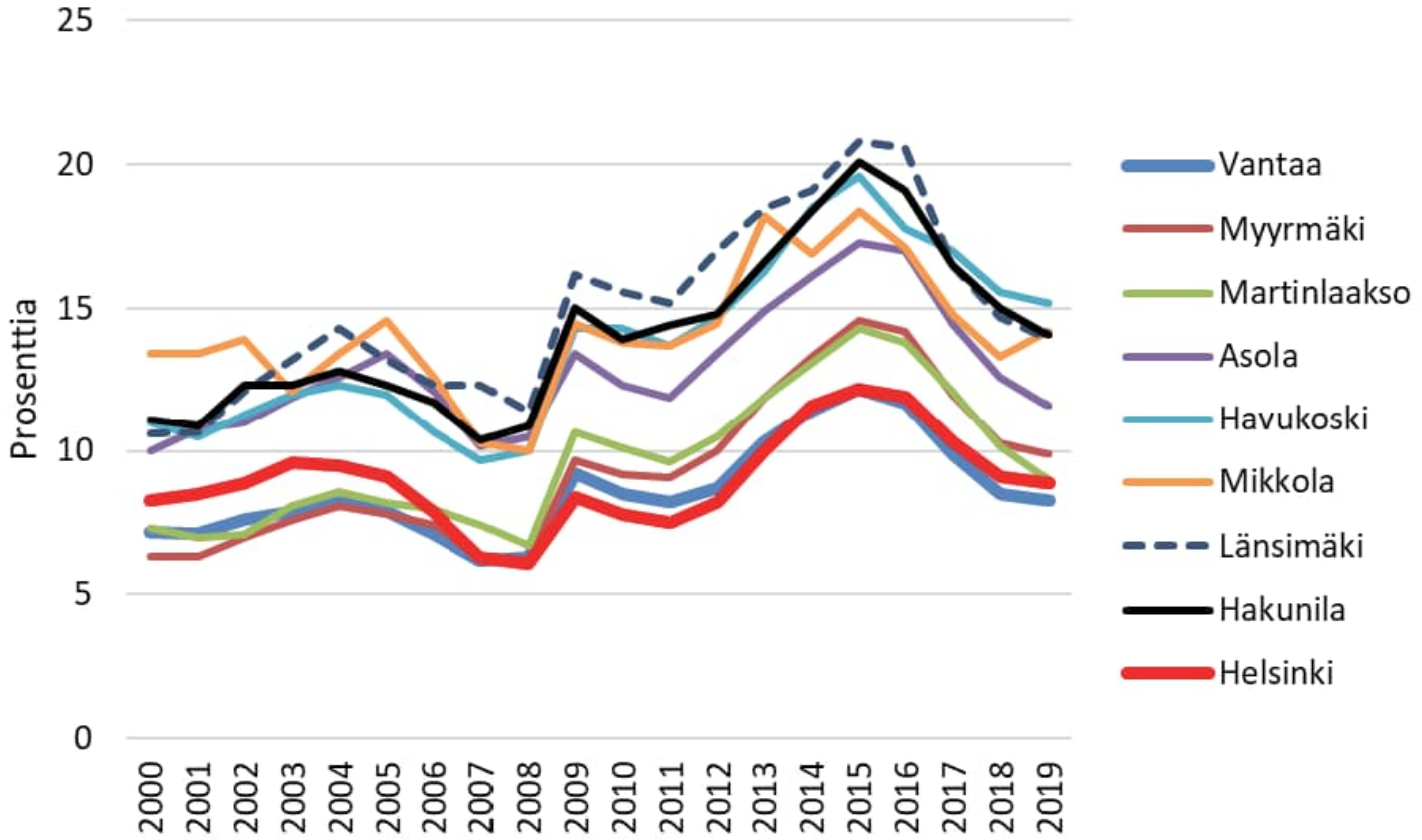
Lähde: Kauppinen ja Mukkila, 2022. Lisätieto: Vantaan vähintään 1 000 asukkaan kaupunginosat.

Koulutus: Korkeintaan perusasteen käyneiden osuus 25–44 vuotiaista, 2015–2020 (%).

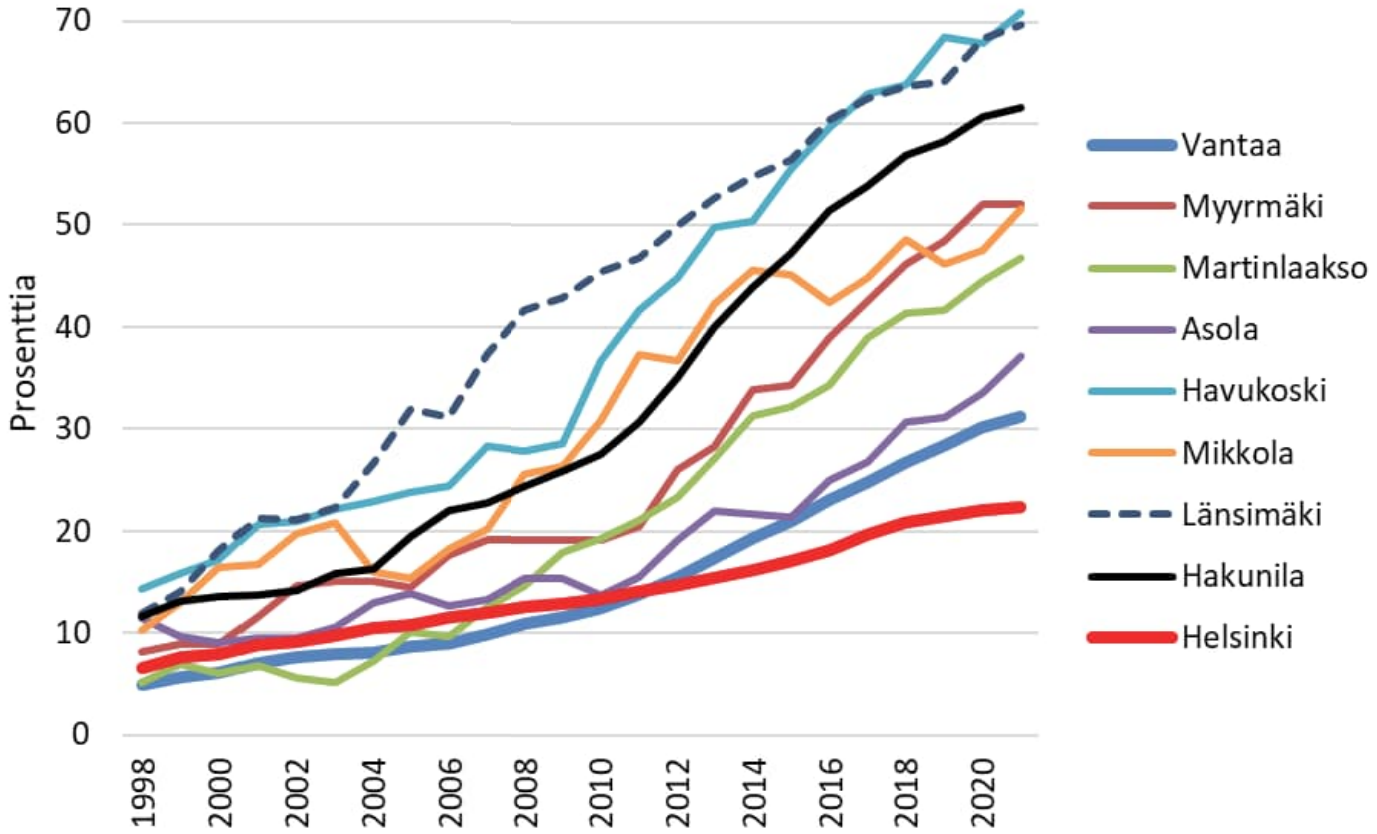
Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, tutkintorekisteri. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022).

Työttömyys: Työttömyysaste, molemmat sukupuolet, 2000–2019 (%).

*Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022). * Luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla.*

Kieli: Muunkielinen väestönosuus*, 0–6 vuotiaista, 1998–2021 (%).

*Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, väestötilasto. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022). *Äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuvien osuus.*

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma
(2023-2025)
Budjetti 2 milj. €/vuosi

Tavoite: Alueiden ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen

Kaupunkiympäristö	Kasvatus ja oppiminen	Kaupunkikulttuuri	Kaupunkistrategia ja johto	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala siirtyy hyvinvointi-alueelle (1.1.2023)

MEK-alueiden valinta

- Näiden neljän edellä kuvatun kriteerin perusteella kaupunginosista nousee neljä melko selkeästi kaikkein huono-osaisinta aluetta, jotka ovat kaikki itä-Vantaalla: Havukoski, Länsimäki, Hakunila sekä Mikkola.
- Näiden neljän kaupunginosan jälkeen eriytynein kaupunginosa vaihtelee indikaattoreittain: tuloissa Jokiniemi (kuvio 1) tai Asola (kuvio 2), työttömyydessä ja koulutuksessa Veromies, kielen osalta Myyrmäki. Kymmenen eriytyneimmän kaupunginosan joukkoon kaikkien neljän indikaattorin osalta kuului ainoastaan 1 434 asukkaan Veromies ja 17 183 asukkaan Myyrmäki (väestötilanne 31.12.2021, Parviainen 2022).
- Kaupunginhallituksen iltakoulussa (08.08.2022) tuotiin esille se, että ohjelmassa olisi hyvä olla muitakin alueita kuin pelkästään itä-Vantaalta. Lisäksi tuotiin esille Myyrmäen suuri väestömäärä ja sen rooli suuralueen keskuksena, mikä puoltaisi sen ottamista mukaan MEK-alueena ohjelmaan.

Kaupunginosat: Länsimäki, Hakunila, Havukoski, Mikkola, Myyrmäki

- Tästä huolimatta ohjelma ei kuitenkaan ole rajattu pelkästään näihin kaupunginosiin, vaan alueille voidaan kohdistaa toimia, joissa havaitaan alueellista eriytymistä. Lisäksi joskus vakiintuneita hankkeita ja projekteja ei ole välttämätöntä siirtää MEK-alueille käytännöllisten syitten takia tai menestyksekästä kaupungintason toimintaa ei ole järkevää lakkauttaa.
- Myös kaupunginhallituksessa (08.08.2022) tuli esille toive eriarvoistumiskehityksen pysäyttämisestä myös asukkaiden tasolla eikä pelkästään asuinaluetasolla. Segregaatio- ja eriarvoistumiskehityksen torjuminen voi siis myös vaatia nimenomaan kaupungintasoista toimintaa.

Sosiaalisesti kestävän Vantaan sekä MEK-ohjelman strategian kärkiteemat, 2023-2025

1. **Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella**
2. **Lapsikeskeinen investointistrategia**
   A. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta
   B. Koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen
3. **Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä**
   A. Koulutus ja työllisyys
   B. Terveys
4. **Kukoistavat kaupunkikeskukset**
   A. Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja
   B. Raidekaupunkia rakentamassa

MEK-ohjelman budjetti

1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella

1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella				Kustannukset, euroa		
Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
Uusi tiedolla johtamisen malli	Luodaan paremmat puitteet tiedolla johtamiselle sekä vaikuttavuuden tutkimiselle. Ensinnäkin tavoitteena on yhdistää saatavilla olevaa tietoa eriarvoisuudesta ja hyvinvoinnista, kuten koota erilaisista projekteista, rekistereistä sekä väestökyselyistä saatua tietoa ja muodostaa kokonaiskuva. Mallissa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa. Uudessa rakenteessa johtoryhmällä on konsultoiva rooli toimialoille ja se pyrkii arvioimaan eriarvoisuuden tilaa sekä edistämään sen ehkäisyä toimialat ylittävällä työllä.	• MEK-erityisasiantuntija, osa ohjelman yleiskuluja • Data-analyytikko (koodaus, GIS-paikkatieto ym.), 70 000 € • Korkeakouluharjoittelijat, osa toimialojen perusrahoitusta • Opinnäytteiden tekijät, 10 000 € • Rekisteri- ja muut aineistot, 20 000 €	**Kaupunkistrategian ja johdon toimiala, talous- ja strategia.** Kaupunkikulttuuri.	100 000	100 000	100 000
Yhteensä				100 000	100 000	100 000

2. Lapsikeskeinen investointistrategia (1)

Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja		2023	2024	2025
A. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta						
Nuorisotyön lisäresurssit	Yläkoulujen nuorisotyöntekijät koulujen yhteisöllisyyttä, auttavat varmentamaan oppilaita jatkokoulutukseen, tukevat nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä pyrkivät tunnistamaan varhaisen syrjäytymisen merkit. Alakoulun nuorisotyön erityisenä painopisteenä on kiusaamisen ehkäisy. Vantaa koordinoi PKS-alueella nuorisotyö raiteilla -toimintaa.	• Alakoulujen nuorisotyöntekijät (3) sekä esihenkilö, 160 000 € • Yläkoulujen nuorisotyöntekijät (6), 230 000 € • Nuorisotyö raiteilla (2), 100 000 €	**Kaupunkikulttuuri, nuorisopalvelut**	490 000	490 000	490 000
Tempo-orkesteritoiminta	Vantaan Tempo-orkesterit ovat matalan kynnyksen orkesteritoimintaa eri taustoista tuleville alakouluikäisille. Tempo-orkesterit kootaan 2.–3.-luokkalaisista ja kokoonpanot soittavat yhdessä yleensä kolmisen vuotta. Tempo-orkesteri tarjoaa muusikoilleen maksuttomat soittimet, yhteiset soittotunnit ja viikoittaisen oman instrumentin opetustuokion. Opetus hoituu koulupäivän yhteydessä.	• Henkilöstökulut Tempo-orkesteritoimintaan MEK-alueen kouluissa, 27 000 € • Koordinaattori (100 %), Tempo-orkesteritoiminnan kehittäminen, 46 000 €	**Kaupunkikulttuuri, kulttuuri**	73 000	73 000	73 000
Vanhemmuuden tuki -palvelu	Tarjoamme pikkulapsiperheille matalan kynnyksen kasvatus- ja lastenhoitoapua, jonka tavoitteena on vähentää tarvetta varsinaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin sekä mahdollistaa paremmin asiakkaiden työelämään ja yhteiskuntaan kiinnittymisen.	Toteutetaan todennäköisesti ostopalveluna. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.	**Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut**	45 000	0	0

2. Lapsikeskeinen investointistrategia (2)

B. Koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen

Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
Varhaiskasvatuksen toimet	Valtion erityisavustuksia suunnataan tarveperusteisesti sosioekonomisesti haastaville alueille. Toimintakulttuurin inklusiivisuutta kehitetään ja vahvistetaan lapsen oikeutta tukeen. Lisätään varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää. Osaamisen kehittämisessä huomioidaan laajasti eri ammattiryhmät. Lisäksi henkilöstön saatavuuden ja pitovoiman parantamiseksi edistetään toimenpiteitä, kuten rekrytoinnin kehittäminen ja rekrytointilisien laajentaminen, monipuolisten ja joustavien ura- ja koulutuspolkujen kehittäminen, vertaismentoriverkoston laajentaminen sekä työhyvinvoinnin edistäminen.	Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.	**Kasvatus ja oppiminen, Varhaiskasvatus**	0	0	0
Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvoraha	Vantaalla valtiolta saatu tasa-arvoraha jaetaan pääosin kokonaisuudessaan yksiköihin käyttämällä kertoimina tasa-arvorahan peruskriteereitä eli koulutustasoa, työllisyyttä ja vieraskielisten määrää. Näin ollen osa yksiköistä saa tasa-arvorahaa enemmän, osa ei ollenkaan. Tasa-arvorahalla on palkattu esimerkiksi laaja-alaisia erityisopettajia nivelvaiheisiin eli esi- ja alkuopetukseen sekä alakoulusta yläkouluun siirtymisen tukemiseen, resurssiopettajia, koulunkäynnin avustajia, monikielisiä ohjaajia. Lisäksi rahalla on pystytty jakamaan perusryhmiä pienemmiksi ns. jakotunteja lisäämällä. Varhaiskasvatuksessa avustusta on käytetty lapsi- ja perheohjaajien sekä kehittäjäopettajien palkkaamiseen.	Tasa-arvoraha on vuodesta 2023 alkaen osa perusrahoitusta uuden lakimuutoksen myötä (HE 55/2022 vp). Esitykseen kirjattu tasa-arvorahan summa on kuitenkin huomattavasti pienempi kuin aiemmin. Erityisenä huolena onkin esityksen mahdollinen negatiivinen vaikutus varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintaan.	**Kasvatus ja oppiminen, perusopetus. Varhaiskasvatus.**	0	0	0
Toimenpiteet koulutuksellisen eriarvoisuuden torjumiseksi	Ohjelma kehittää koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuntaan kohdennettuja toimenpiteitä ja kokeiluja. Uskomme, että yhdessä uuden tiedolla johtamisen rakenteen kanssa voimme kehittää uusia keinoja vaikuttavampien toimenpiteiden kehittämiseksi.	Toiminnan rahoitusta ja toimenpiteitä mietitään johtoryhmässä vuosittain. Summat ovat vain arvioita kustannuksista.	**Kasvatus ja oppiminen, perusopetus. Varhaiskasvatus. Toisen asteen koulutus.**	159 600	191 000	179 000
Yhteensä				767 600	754 000	742 000

3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä

Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
A. Koulutus ja työllisyys						
Muunkielisten suomenkielenopetus	Työllisyyspalveluiden uuden kielenopetuksen malli yhdistää S2-kielenopetuksen ja tarvittavan kielellisen tuen työmarkkinoille siirtymisvaiheessa (aikuisopistolta ostettu palvelu, 128 000 €). Kirjastojen tavoitteena on edistää yhteisöllistä kielenoppimista kirjastoissa ja asukastiloissa palkkaamalla kirjastoihin erikoiskirjastonhoitajia (47 000 €).	Kustannukset kohdistuvat vain vuodelle 2023. Työllisyyspalveluiden ja kirjastojen S2-opetuksen jatkoa mietitään siis uudelleen vuoden 2023 aikana ja johtoryhmä pohtii vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa S2-opetusta vuosille 2024–2025.	Kaupunkistrategia ja johto, Kasvupalvelut, Työllisyyspalvelut. Kaupunkikulttuuri, kirjasto- ja asukaspalvelut.	175 000	175 000	175 000
Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään	Toimintamallissa maahan muuttaneet vanhemmat opiskelevat mm. suomen kielen alkeita ja matematiikan perustaitoja yhdessä peruskoululuokan lasten kanssa 2–3 päivänä viikossa. Lisäksi vanhemmat opiskelevat mm. yhteiskuntaan, kulttuuriin ja kotoutumiseen liittyviä sisältöjä S2-valmentajan johdolla. Keväällä vanhempia tuetaan löytämään työkokeilupaikka.	Sisältää muun muassa henkilöstökulut 6 hlöä (5 S2-valmentajaa, projektiasiantuntija), opettajien korvaukset, toimitilakulut, kaluste- ja tarvikehankinnat, ostopalvelut, tilavuokrat, muut ryhmätoiminnasta aiheutuvat kulut, viestintäkulut, matkakulut.	Kasvatus ja oppiminen, Toisen asteen koulutus. Yhteistyötahot perusopetuksessa.	238 100	388 700	388 700
Aikuisopiston Elämästä kiinni Suomessa -sparraus maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille	Hankkeella tuetaan Aikuisopiston maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita tarjoamalla ohjausta, tukea ja valmennusta opiskelijan eri elämänalueilla, yhteisöpedagogi / valmentaja.	Palkataan kokoaikainen yhteisöpedagogi/valmentaja. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.	Kaupunkikulttuuri, Asukaspalvelut. Aikuisopisto.	45 000	0	0
B. Terveys						
Lähiöt liikkeessä – koulujen urheilujoukkuetoimintaa ja lähiliikuntaa asukkaille	Hankkeessa edistetään asukkaiden liikunnallista elämäntapaa lähiliikunnan ja koulujen urheilujoukkuetoiminnan avulla. Hankkeessa toteutetaan omaehtoista vertaisohjaamiseen perustuvaa lähiliikuntaa sekä ohjattua koululaisurheilua myönteisen erityiskohtelun alueilla.	3 projektikoordinaattoria 135 000 €, varustepaketit 7 500 €, ostopalvelut 5 000 €, tapahtumat 4 000 €, valmennuskulut 44 800 €, matkakulut 12 000 €, lisenssit ja vakuutukset 8 000 €, varusteet 12 000 €, osallistumismaksut 4 000 €, muut kulut 2 000 €	Kaupunkikulttuuri, Liikuntapalvelut	234 300	222 300	234 300
Yhteensä				692 400	786 000	798 000

4. Kukoistavat kaupunkikeskukset

A. Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja

Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
Yhteisökehittäjämalli	Tavoitteena on kehittää suuraluetta ja kaupunginosaa yhteistoimintamallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja tuominen yhteen. Yhteiskehittäjämalli mukautuisi alueen erityispiirteiden mukaan, mutta yhteisökehittäjän tehtäviin kuuluisi erityisesti alueelle jalkautuminen, tiedonvälitys, alueen toimijoiden välisten tapaamisten ja kokousten järjestäminen sekä yhteiskehittämistä ja hankkeiden eteenpäin viemistä. Yhteisökehittäjällä olisi myös keskeinen rooli muiden alueella toimivien hankkeiden kokoajana. Tämä mahdollistaa yhteistyön tiivistämisen. Lisäksi yhteisökehittäjät tukisivat alueellaan tapahtuvaa tapahtuma- ja kulttuurituotantoa, hyvin laajasti määriteltynä.	• Yhteisökehittäjät (4), 45 000 € x 4 = 180 000 € • Yleis- ja toimintakulut 4 x 5 000 € = 20 000 € • MLL:n Hakunilan lasten ja perheiden yhteisötalotoiminta, erillisrahoitus • Avustusmäärärahojen lisäys MEK-alueille: 30 000 € vuonna 2023, 50 000 € vuonna 2024, 50 000 € vuonna 2025.	Kaupunkikulttuuri, kirjasto- ja asukaspalvelut, kuntalaispalvelut. Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut	230 000	250 000	250 000
Havukosken kaupunginosaan kohdistettu toimintaraha	Havukoski on tilastojen ja kokemusten valossa kaikkein huono-osaisin kaupunginosa Vantaalla. Toimintaraha suunnataan kaupunginosassa tapahtuvien uusien avauksien kehittämiseen tai nykyisten toimintojen vahvistamiseen.	Toimintaraha on 50 000 €. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toimintarahan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.	Kaupunkikulttuuri	50 000	0	0
Turvallisuusyhteistyö	Vantaan kaupunki kuuluu Nordic Safe Cities verkostoon, jonka tavoitteena on tuoda kaupungit yhteen, rakentaa resilienttejä paikallisyhteisöjä sekä vähentää polarisaatiota, vihaa ja ääriajattelua. Verkoston avulla kaupungit pystyvät jakamaan kokemuksiaan ja ideoitaan, tukea toisiaan sekä innovoida uutta turvallisuuskysymysten äärellä. Kaupunkeja on mukana yhteensä 19 kaikista viidestä pohjoismaasta. Vantaan kaupunki on muun muassa lisännyt yhteistyötä poliisin kanssa palkkaamalla poliisikoordinaattorin.	Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.	Kaupunkistrategia ja johto, Kuntademokratia. Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut,	0	0	0
Yhteensä				280 000	250 000	250 000

4. Kukoistavat kaupunkikeskukset

B. Raidekaupunkia rakentamassa				Kustannukset, euroa		
Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
Vantaan ratikka	Vantaan ratikka ei ole vain liikennettä vaan koko kaupunkiympäristöä kehittävä hanke, jonka avulla eheytetään ja tiivistetään kaupunkirakennetta.	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkiympäristön toimiala.	0	0	0
Kaupunkikeskustat ja niiden projektinjohtajat sekä kehittämissuunnitelmat	Projektijohtajat valmistelevat ja koordinoivat alueellisia kehittämissuunnitelmia sekä vastaavat niiden seurannasta, tavoitteiden toteutumisesta ja raportoinnista yhteistyössä sidosryhmien kanssa.	Palkataan viisi projektinjohtajaa. Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkiympäristö, kiinteistöt ja tilat.	0	0	0
Monipuolinen ja sosiaalisesti kestävä asuntotuotanto maa- ja asuntopolitiikan toimilla	Jatketaan asuinalueiden sosiaalisen eheyden varmistaminen huolehtimalla vuokra- ja omistusasumisen tasapainosta sekä asuntotarjonnan monipuolisuudesta asemakaavoituksen yhteydessä kaavamääräyksillä ja maankäyttösopimuksilla.	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkiympäristö, kiinteistöt ja tilat.	0	0	0
KATO:n segregaatiotyöryhmä	Perustetaan segregaation torjumisesta vastaava työryhmä kaupunkiympäristön toimialalle	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut.	0	0	0
Keskustojen vahvuudet esiin viestinnällisellä profiloinnilla	Jokaisen suuralueen keskustalle (7 kpl) on määritelty asukkaita ja kaupungin henkilöstöä osallistaen viestinnälliset profiilit.	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkiympäristö, Yhteiset palvelut.	0	0	0
Osallistuva budjetointi	Helsingistä ja muista kaupungeista poiketen, Vantaalla osallistuvaa budjetointia on kohdennettu huono-osaisimpiin kaupunginosiin.	Myyrmäki vuonna 2023.	Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut.	50 000	0	0
Lähiöohjelma	Suomen suurimpien lähiöiden kehittämistä on tuettu Ympäristöministeriön koordinoimassa lähiöohjelmassa vuosina 2020–2022.	Toivomme Lähiöohjelman jatkoa	KATO:n segregaatiotyöryhmä seuraa tilannetta	0	0	0
Suuralueiden keskeiset hankkeet	KATO:n segregaatiotyöryhmä seuraa suuralueiden keskeisten hankkeiden etenemistä.		KATO:n segregaatiotyöryhmä seuraa tilannetta	0	0	0
Taloyhtiöklubit	Taloyhtiöklubit kokoavat yhteen naapuruston taloyhtiöiden hallitukset. Klubit toimivat alustana taloyhtiöiden tarpeiden mukaiselle yhteiskehittämiselle (putkiremonteista energiaremontteihin ja urbaanin ruoan tuotantoon), naapuruston osallistamiselle, taloyhtiöiden asukasosallistumisen mallin kehittämiselle, sosiaalisen turvan luomiselle, ympäristön viihtyisyyden parantamiselle ja yhteisöllisyyden vahvistamiselle. Kaupunki voi hyödyntää klubeja aluekehittämisessä, kuten täydennysrakentamisen edistämisessä ja alueen turvallisuuden sekä viihtyisyyden parantamisessa.	• 2023: rahoitetaan kahden uuden alueen taloyhtiöklubia: 2 * 15 000 = 30 000 e (ostopalvelu) • 2024: 30 000 € (ostopalvelu) • 2025: 30 000 € (ostopalvelu)	Kaupunkiympäristö, kaupunkirakenne ja ympäristö, Ympäristökeskus.	30 000	30 000	30 000
Yhteensä				80 000	30 000	30 000

Toimintaohjelman yleiskulut ja kokonaisbudjetti

				Kustannukset, euroa		
Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
Toimintaohjelman yleiskulut	Sisältää erityisasiantuntijan palkkakulut, matkakulut, tilaisuuksien järjestämiset, kokouskulut, asiantuntijapalkkiot ym.		Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut	80 000	80 000	80 000
Yhteensä				80 000	80 000	80 000
				Kustannukset, euroa		
				2023	2024	2025
Ehdotetut toimenpiteet				2 000 000	2 000 000	2 000 000
Budjetti				2 000 000	2 000 000	2 000 000
Budjettiylijäämä				0	0	0

Lopuksi

Ohjelma on hyvä pohja tulevalle

- Yhdistyy vahvasti kaupungin strategiaan
- Ohjelmatyö on saanut runsaasti positiivista huomiota ja nostettu esiin esimerkkinä sosiaalisesti kestävästä ja laaja-alaisesta hyvinvointityöstä ja kaupunkikehittämisestä (ks. esim. MEK-seminaari)
- Ohjelma rakentaa yhteistoiminnan kulttuuria: systeemiset ja kompleksiset haasteet edellyttävät poikkihallinnollista työtä yli toimiala sekä organisaatiorajojen

Haasteet

- Olemme kohdanneet viime aikoina ensin Koronan tuomat vaikeudet sekä tänä keväänä Ukrainan sodan tuomat kauheudet ja energiakriisin.
- Nämä kriisit kohdistuvat voimakkaimmin kaikkein heikompiosaisiin, minkä lisäksi Vantaalle muuttaa enenemässä määrin jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevia.
- Eriarvoisuuden ja alueellisen eriytymisen ehkäisy on pitkäjänteistä työtä
- Sosiaalisesti kestävän Vantaan rakentaminen ja eriarvoistumiskehityksen torjuminen vaativat useiden toimijoiden välistä yhteistyötä, resursseja ja tietopohjaista päätöksentekoa, mihin pelkästään tämä ohjelma ei anna vastauksia.

Päätettäväksi

Hyväksytäänkö strategiaohjelma (ohjelma kokonaisuudessaan liitteenä)?

Kommentteja, ehdotuksia, risuja / ruusuja?

Kiitos!

Petri Roikonen, VTT
Erityisasiantuntija
Kaupunkikulttuuri / Yhteiset palvelut
PL 1260, 01030 Vantaan Kaupunki
Käyntiosoite: Silkkitehtaantie 5 C, 2 krs., 01300 Vantaa
+358 50 314 5448
petri.roikonen@vantaa.fi

OHJELMALUONNOS: SOSIAALISESTI KESTÄVÄ VANTAA -STRATEGIAOHJELMA

Sisältää MEK-toimenpideohjelman

Ohjelman valmistelu- ja johtoryhmä

Pj. Erityisasiantuntija Petri Roikonen, Kaupunkikulttuuri, Vantaan kaupunki
Pj. Apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand, Kaupunkikulttuuri, Vantaan kaupunki
Nuorisopalveluiden johtaja Hannu Rusama, Kaupunkikulttuuri, Vantaan kaupunki
Kehittämispäällikkö Jussi Perämäki, Kaupunkikulttuuri, Vantaan kaupunki
Varhaiskasvatuksen johtaja Mikko Mäkelä, Kasvatus ja oppiminen, Vantaan kaupunki
Perusopetuksen aluepäällikkö Niina Korko, Kasvatus ja oppiminen, Vantaan kaupunki
Kehittämispäällikkö Hanna Kukkonen, Kasvatus ja oppiminen, Vantaan kaupunki
Projektiasiantuntija Pia Aaltonen, Kasvatus ja oppiminen, Vantaan kaupunki
Kaupungininsinööri Henry Westlin, Kaupunkiympäristö, Vantaan kaupunki
Psykososiaalisten palvelujen palvelupäällikkö Reetta Voutilainen, Sosiaali- ja terveydenhuolto, Vantaan kaupunki
Erityisasiantuntija Hilda Hakkarainen, Sosiaali- ja terveydenhuolto, Vantaan kaupunki
Strategia- ja tutkimuspäällikkö Vesa Kokkonen, Kaupunkistrategia ja johto, Vantaan kaupunki
Erityisasiantuntija Mirka Järnefelt, Kaupunkistrategia ja johto, Vantaan kaupunki
Kansainvälisten asioiden päällikkö Elina Värtö, Kaupunkistrategia ja johto, Vantaan kaupunki
Tutkimuspäällikkö Timo Kauppinen, Sosiologia, THL
Tutkija Ramin Izadi, Taloustiede, VATT

Sisällys

Tiivistelmä 2
1. Johdanto 4
2. Tausta: Mitä kaupungilla jo tehdään eriarvoistumisen ehkäisemiseksi? 6

2.1. Kaupunkistrategian ja johdon toimiala 6
2.2. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala 8
2.3. Kaupunkikulttuurin toimiala 11
2.4. Kaupunkiympäristön toimiala 19
2.5. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala 23
2.6. Koronasta toipumissuunnitelma, 2021–2023 25

3. Alueellinen eriytyminen Vantaalla 27
4. MEK-alueiden valinta 32
5. Strategiaohjelman kärkiteemat ja toimenpiteet 34

5.1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella 34
5.2. Lapsikeskeinen investointistrategia 36

5.2.1. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta 36
5.2.2. Koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen 40

5.3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä 45

5.3.1. Koulutus ja työllisyys 45
5.3.2. Terveys 55

5.4. Kukoistavat kaupunkikeskukset 60

5.4.1. Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja 60
5.4.2. Raidekaupunkia rakentamassa 63

6. MEK:n budjetti 70
7. Toimeenpano, seuranta ja vaikuttavuuden arviointi 0
8. Lopuksi 1
Lähdeluettelo 5
Kirjallisuus 5

Tiivistelmä

Kohtaamamme viime aikojen kriisit kohdistuvat voimakkaimmin kaikkein heikompiosaisiin, minkä lisäksi Vantaalle muuttaa enenemässä määrin jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevia. Nämä kehityskulut luovat haasteita eriarvoisuuden ja alueellisen eriytymisen ehkäisylle, ja ne vaativat panostuksia ja pitkäjänteistä työtä. Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma (MEK) on rakentanut uudenlaista yhteistoiminnan kulttuuria, jolla tämänkaltaisia systeemisiä ja kompleksisia haasteita voitaisiin ratkaista.

Toimintaohjelma on kaupunkitasoinen ja nojaa vahvasti uuteen hyväksyttyyn Vantaan kaupungin strategiaan. Ohjelma tukee erityisesti eriarvoistumisen estämisen sekä kukoistavien kaupunkikeskusten painopisteitä. Strategiaohjelman tavoitteena on asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelmaa toteutetaan vuosina 2023–2025 ja sen toteutukseen varataan kaksi miljoonaa euroa vuosittain, yhteensä kuusi miljoonaa euroa.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma koostuu neljästä kärkiteemasta: **1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, 2. Lapsikeskeinen investointistrategia, 3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä ja 4. Kukoistavat kaupunkikeskukset**. Ensimmäisessä kärkiteemassa, **Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella**, luodaan paremmat puitteet tiedolla johtamiselle sekä vaikuttavuuden tutkimiselle. Mallissa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa.

Toisessa kärkiteemassa, **Lapsikeskeinen investointistrategia**, on kaksi alateemaa: *1. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta* sekä *2. koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen*. Kärkiteeman ydinviesti on se, että erityisesti huono-osaisimpiin perheisiin ja lapsiin kohdistuvat panostukset voivat olla investointeja, jotka lisäävät heidän hyvinvointiaan sekä toisaalta vähentävät kalliiden korjaavien palveluiden käyttöä pidemmällä aikavälillä. Lapsiperheet ovat keskeisessä roolissa myös segregaation muodostumisessa. Tavoitteenamme on vahvistaa lasten ja nuorten kiinnittymistä koulupolkuun ja yhteiskuntaan muun muassa nuorisotyön, harrastusten sekä vanhemmuuden tuki -palvelun avulla. Tulemme myös kehittämään koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuntaan kohdennettuja toimenpiteitä ja kokeiluja.

Kolmannessa kärkiteemassa, **Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä**, on myös kaksi alateemaa, jotka ovat *koulutus ja työllisyys* sekä *terveys*. Köyhyyden, eriarvoisuuden sekä ylisukupolvisen huono-osaisuuden ratkaisemisessa avainasemassa on perhe ja siihen liittyvät instituutiot. Tutkimusten mukaan erityisesti maahanmuuttajaäitien työllistymisaste on Suomessa erittäin matala verrattuna muihin verrokkiryhmiin tai maihin. Yksi keskeinen keino tukea erityisesti lapsiperheitä on helpottaa työn ja perhe-elämän yhdistämistä sekä tarjota tukea työllistymiseen ja kouluttautumiseen, mihin panostetaan muun muassa maahanmuuttajavanhemmille tarkoitetulla ohjelmalla kouluissa. Lisäksi tuetaan muun muassa suomen kielen opetusta ja maahanmuuttajia aikuisopiston opinnoissa. Terveellisiä elintapoja sekä asukkaiden yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta vahvistetaan koululaisurheilujoukkueilla ja kaupunginosien vertaisohjaamiseen pohjautuvilla lähiliikuntaryhmillä.

Neljännessä kärkiteemassa, **Kukoistavat kaupunkikeskukset,** on myös kaksi alateemaa, joista ensimmäinen on *Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja*. Kasvava ja merkittävä osa vantaalaisista kokee yksinäisyyttä ja ulkopuolisuutta, mikä on riski yhä syvenevään yhteisöllisyyden rapautumiseen ja syrjäytymiseen. Suunnan kääntäminen vaatii erityisesti alueille jalkautumista, vuorovaikutusta, alueiden toimijoiden tuomista yhteen, yhteistyötä sekä resursseja. Täten tavoitteena on kehittää suuralueita ja kaupunginosia yhteisökehittäjämallilla, jossa pääideana

on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja tuominen yhteen. Lisäksi turvallisuuteen, päihteiden käyttöön ja levottomuuteen tullaan kiinnittämään huomiota turvallisuusyhteistyötä tiivistämällä.

Kukoistavien kaupunkikeskusten toisena alateemana on *Raidekaupunkia rakentamassa*. Vantaan aluekeskustat ovat usein vaa'ankieliasemassa, kun tarkastellaan alueiden kehittymismahdollisuuksia. Tähän kiinnitetään huomiota muun muassa keskustojen kehittämissuunnitelmilla, suuralueiden viestintäbrändeillä sekä segregaatiotyöryhmällä. Sosiaalisesti kestävää kaupunkia rakennetaan myös järkevällä ja tietoon pohjautuvalla maa- ja asuntopolitiikalla sekä suuralueiden keskeisillä hankkeilla, kuten suunnitellulla Vantaan ratikalla. Toivomme, että muodostettavat taloyhtiöklubit toimisivat alustana taloyhtiöiden monenlaiselle yhteiskehittämiselle sekä paremmalle aluekehittämiselle. Lisäksi taloyhtiöklubit, yhdessä yhteisökehittäjämallin kanssa, mahdollistavat paremmat edellytykset naapuruston osallistamiselle, turvallisemman ympäristön luomiselle ja yhteisöllisyyden vahvistamiselle.

MEK-alueiksi valikoitui Länsimäki, Hakunila, Havukoski, Mikkola sekä Myyrmäki. Tästä huolimatta ohjelma ei kuitenkaan ole rajattu ainoastaan näihin kaupunginosiin, vaan toimia voidaan kohdistaa muillekin alueille, joissa havaitaan eriytymistä. On hyvä huomata myös se, että eriarvoistumiskehityksen torjuminen voi vaatia myös kaupunkitasoista toimintaa.

1. Johdanto

Tuloerot, joita pidetään yleisesti keskeisenä eriarvoisuuden mittarina, ovat kasvaneet useissa kehittyneissä maissa useiden vuosikymmenten ajan aina 1970- ja 1980-luvuilta lähtien. Syitä eriarvoisuuden muutoksille on haettu niin talouskasvusta ja talouden kehittymisestä (Milanović 2011; Milanovic 2019), kriiseistä (Morelli and Atkinson 2015; Scheidel 2017), varallisuudesta ja pääomatuloista (Piketty 2014; Bengtsson and Waldenström 2018) sekä globalisaatiosta ja teknologisesta kehityksestä (Acemoglu 2002; Roine, Vlachos, and Waldenström 2009). Se, että talouskasvusta ja muista edellä mainituista voimista huolimatta maiden väliset tuloerot, mahdollisuuksien tasa-arvo sekä tapahtuneet muutokset näissä eriarvoisuuksissa ovat erittäin huomattavia (Roikonen 2021a; Jäntti et al. 2006; Roikonen, Ojala, and Eloranta 2021; Corak 2013; Roikonen 2021b). Tämä viittaa siihen, että eri yhteiskunnat ovat mukautuneet ja suhtautuneet näihin voimiin erilaisin näkökulmin ja tavoin. Toisin sanoen, politiikka ja vallitsevat instituutiot ovat tärkeitä siinä, mihin suuntaan nämä voimat vievät eriarvoisuutta ja millä voimakkuudella.

Pohjoismaita on pidetty yleisesti esimerkkinä vauraista, kohtuullisen tasa-arvoisista ja mahdollisuuksia tarjoavista yhteiskunnista, joissa vallitsevat vankat ja reilut instituutiot (Acemoglu and Robinson 2012; Jäntti et al. 2006). Toisaalta eriarvoistuminen on tullut näkyväksi erityisesti alueellisten hyvinvointierojen kasvun myötä viimeisten vuosikymmenten aikana myös pohjoismaissa. Eriarvoisuudet ovat kasvaneet erityisesti suurten kaupunkien sisällä, joista löytyy usein maan varakkain sekä myös kaikkein huono-osaisimmat väestöryhmät (Tunström and Wang 2019). Huono-osaisimpien alueiden sosioekonominen ja etninen segregaatio voi heikentää muun muassa syrjään jäävien peruskoulujen mahdollisuuksia saavuttaa hyviä oppimistuloksia (Bernelius and Huilla 2021; Bernelius, Huilla, and Lobato 2021). Huono-osaisimpien asuinalueiden asukkaat voivat myös kokea näköalattomuutta ja osattomuutta, mikä voi johtaa erittäin ikävien yhteiskunnallisten ilmiöiden syntyyn, kuten rikollisuuteen ja syrjäytymiseen (Chetty et al. 2014). Tutkimusnäyttö viittaa myös siihen, että pitkälle syventyessään segregaatiolla on merkittäviä suoria vaikutuksia mahdollisuuksien tasa-arvoon (ns. aluevaikutus) (ks. Yhdysvaltojen esimerkki Chetty and Hendren 2018).

Suomessa pääkaupunkiseutu sekä suuret kaupungit ovat kokeneet vahvimmin eriarvoistumisen alueelliset seuraukset, vaikkakin edelleen segregaatio on verrattain maltillista verrattuna moniin muihin maihin (Saikkonen et al. 2018; Kauppinen and Mukkila 2022). Kuitenkin alueellinen eriarvoistuminen ja viime vuosien kriisiajat näkyvät muun muassa asukkaiden kokemana näköalattomuutena, yksinäisyytenä ja tulevaisuuden uskon heikentymisenä (esim. Helakorpi and

Kivimäki 2021). Huono-osaisimmille alueille on yhä enemmän keskittynyt väestöryhmiä, joilla on kasautuneita sosioekonomisia haasteita, kuten alhainen koulutustaso, työttömyyttä sekä monenlaista osattomuutta. Riskinä on, että Suomessakin vähitellen ajaudutaan kohti sellaista tilannetta, johon Ruotsin useissa lähiöissä on päädytty. Onkin tärkeää, että kaupungit ja kunnat yhdessä yhteistyötahojensa kanssa etsivät vaikuttavia ratkaisuja hyvinvointierojen kasvun hillitsemiseksi toimialat ylittävällä yhteistyöllä.

Viimeaikaiset selvitykset ja kansainväliset tutkimukset ovat osoittaneet alueellisen eriytymisen pysäyttämisen tai hillitsemisen erittäin haastavaksi. Positiivisena merkkinä on kuitenkin huomattu se, että myönteisen erityiskohtelun tuella on saavutettu hyviä tuloksia muun muassa Helsingissä (Silliman 2017). Viimeaikaiset selvitykset kuitenkin korostavat sitä, että segregaatiokehitystä ei pysäytetä investoimalla pelkästään kouluihin, vaan toimialojen välisellä yhteistyöllä (Bernelius and Huilla 2021; Huilla 2022b). Vaikka kunnan rooli verotuksen ja tulonsiirtojen (Jäntti et al. 2010) tai julkisen kulutuksen ja palveluiden (Lindert 2004) muokkaajana on hyvin rajallinen, sillä on suuri vaikutusvalta alueellaan kaupunkiympäristön (kaavoitus, asuntopolitikka ym.), koulutuksen (varhaiskasvatus, peruskoulu, toinen aste ym.), kaupunkikulttuurin (kirjastot, kulttuuri- ja liikuntapalvelut ym.) sekä tulevalla hyvinvointialueella sosiaali- ja terveyspalveluiden kautta. Myös Vantaalla on tehty vaikuttavaa toimialojen välistä yhteistyötä Myönteisen erityiskohtelun kohtelun (MEK) ohjelmassa vuodesta 2019 lähtien. Vantaa on lisännyt esimerkiksi merkittäviä panostuksia nuorisotyöhön, joka on esimerkki vaikuttavasta nuorten syrjäytymisen ja eriarvoistumisen ennaltaehkäisevästä toiminnasta.[1]

Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelman eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman tavoitteena on torjua eriarvoistumisen kasvua sekä alueellisen huono-osaisuuden kasautumista. Ohjelmakokonaisuudella on tarkoitus tasata asukkaiden mahdollisuuksia hyvinvointiin, ehkäistä näköalattomuutta sekä lisätä alueiden elinvoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä. Tarkastelemme toimialojen nykyistä tilannetta sekä niiden suhdetta eriarvoistumiskehitykseen (kappale 2). Käsittelemme Vantaan alueellista eriytymistä kappaleessa 3. Kappaleessa 4 perustelemme indikaattorivalintojamme, joilla olemme valinneet myönteistä erityiskohtelua tarvitsevat alueet. Kappaleessa 5 esittelemme uuden Sosiaalisesti kestävän Vantaan strategiateemaohjelman. Ohjelman budjetti on esitetty kappaleessa 6 ja sen toimeenpano ja seuranta kappaleessa 7. Lopuksi tuomme esille ohjelman ydinkysymyksiä sekä lähtökohtia ohjelmatyöhön (kappale 8).

[1] Varian keskeyttämisluvut ovat laskeneet hieman koronasta huolimatta. Negatiivisesti eronneet / keskeyttämisprosentti oli 12,7 vuonna 2019, 13,0 vuonna 2020, 11,5 vuonna 2021. Toki on mahdollista, että keskeyttämislukujen lasku johtuu jostain ulkopuolisesta tekijästä.

2. Tausta: Mitä kaupungilla jo tehdään eriarvoistumisen ehkäisemiseksi?

2.1. Kaupunkistrategian ja johdon toimiala

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala jakaantuu neljään palvelualueeseen: 1. henkilöstö- ja konsernipalvelut, 2. kuntademokratia, 3. kasvupalvelut, sekä 4. talous ja strategia. Henkilöstö- ja konsernipalvelut vastaa yhteisistä konsernitasoisista palveluista. Se on jaettu kuuteen palveluyksikköön: työantajapalvelut, kehittämispalvelut, toimialojen hr-palvelut, konserniohjaus ja -valvonta, hankinta sekä tietohallinto. Palvelualue tukee elinvoimaisen Vantaan kasvua työllisyyttä vahvistaen. Kuntademokratian palvelualue huolehtii kuntademokratian toteutumisesta. Sen alta löytyvät lakiasiat ja päätösvalmistelu sekä hallintopalvelut. Kuntademokratian palvelualueen kaupunkiturvallisuustiimin ylläpitämään turvallisuuden tilannekuvaan kerätään muiden toimialojen ja viranomaisten tietoa turvallisuudesta (osa tiedoista on saatavilla alueittain). Turvallisuuskyselyn tuloksia on käytetty Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelman laatimiseen. Turvallisuussuunnitelma sisältää useita toimenpiteitä, joiden tarkoitus on hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen.

Kasvupalveluita ovat elinkeinopalvelut ja työllisyyspalvelut. Elinkeinopalvelut ostaa yritysten perustamisneuvontaa Uusyrityskeskus YritysVantaalta. Vuonna 2021 Vantaalla perustettiin 1906 yritystä, joista 579 perustettiin YritysVantaan perustamispalvelun kautta. YritysVantaan avulla perustetuista yrityksistä noin 45 % on maahanmuuttajataustaisten henkilöiden perustamia. Elinkeinopalvelut kehittää Vantaan elinkeinotoimintaa perustoimintansa lisäksi myös erinäisillä hankkeilla, kuten My Business Hub, Urbaania kasvua Vantaa sekä Talent Vantaa. My Business Hub -hankkeessa on tavoitteena synnyttää vireä pk-yritysten yhteisö Myyrmäen suuralueella, mikä edistäisi uusien kumppanuuksien ja liiketoiminnan kehittymistä. Hankkeen keskiössä ovat erityisesti koronasta kärsineet alat (esim. palvelu- kuljetus- ja luovat alat). Urbaania kasvua Vantaa -hanke tarkasteli matalan osaamistason ja koulutuksen työpaikkoihin ja työvoimaan liittyviä haasteita Vantaan kaupungin alueella. Tavoitteena oli tukea pieniä ja keskisuuria yrityksiä ja heidän työntekijöitään työllistymisessä, osaamisen kehittämisessä sekä digitalisaatiossa. Hankkeessa kehitettiin yhdessä uusia, innovatiivisia ratkaisuja sekä edistettiin paikallista osaamisekosysteemiä. Talent Vantaa -hankkeessa on kehitetty palvelulupaus asiakkaalle. Palvelulupaukseen on koottu asettautumisen eri palvelut. Yhteistyötä eri toimijoiden välillä pyritään sujuvoittamaan ja selkiyttämään palvelulupauksen avulla.

Työllisyyspalveluiden palvelualue tukee kaupunkilaisten työllistymistä. Työllisyyspalvelut tarjoavat palveluita kaikille vantaalaisille, mutta alueelliset erot työllisyydessä ovat suuria ja vaikuttavat segregaatioon. Suuret uudistukset, kuten TE24-uudistus ja hyvinvointialueuudistus, aiheuttavat sen, että toiminnan päämääränä on vastata tulevina vuosina lakisääteisiin tehtäviin muuttuvassa tilanteessa. Työllisyyden kuntakokeilut aloittivat toimintansa 1.3.2021. Vantaa toimii työllisyyden kuntakokeilussa yhdessä Keravan kaupungin kanssa. Vantaan erityisinä haasteina nähdään pitkäaikaistyöttömien sekä vieraskielisten suuri määrä. Kuntakokeilun käynnistyttyä osa TE-toimistojen työnhakija-asiakkaista siirtyi kuntien asiakkaiksi ja osa jäi asiakkaiksi TE-toimistoon. Kuntakokeilujen jälkeen kunnat vastaavat työllisyyspalveluista. Kunnat järjestävät työ- ja elinkeinotoimiston asemesta alueillaan palveluita, joiden peruste on työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012) ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (1386/2010). Lisäksi kunnat antavat eräitä työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettuja työvoimapoliittisia lausuntoja työ- ja elinkeinotoimiston asemesta. Kokeilulla lisätään palvelujen asiakaslähtöisyyttä ja tavoitellaan hallinnonalat ylittäviä ratkaisuja. Kokeilujen tavoitteena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. 2.5.2022 tuli voimaan laki uudesta työllisyyden asiakaspalvelumallista. Mallin tarkoituksena on aktivoida asiakasta itsenäiseen työnhakuun kohtaamalla asiakas kahden viikon välein työllisyyden alkuvaiheessa. Vantaa–Kerava-kuntakokeilun tavoitteena on työhakijoiden kohtaaminen, yksilölliset palvelupolut, laaja-alainen palvelutarpeen arviointi sekä tehokas palveluohjaus.

Talouden ja strategian palvelualue kehittää kaupunkia strategisella tasolla ja hoitaa kaupungin talouteen liittyvät palvelut kokonaisuutena. Palvelualue jakautuu neljään palveluyksikköön: talousohjaus, rahoitus ja riskienhallinta, talouspalvelut sekä strategia ja tutkimus. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos sijaitsee myös kaupunkistrategian ja johdon toimialalla. Segregaation ehkäisyn näkökulmasta yksi palvelualueen keskeisistä toiminnoista on tiedontuottaminen Vantaasta. Aluetason tieto mahdollistaa eri alueiden ja niiden eriytymisen seurannan. Kyselyaineistot kuten FCG kaupunki- ja kuntapalvelututkimus, pks-hyvinvointikysely ja asukasbarometri mahdollistavat myös koetun tiedon tuottamisen. Tätä tietoa voidaan hyödyntää palvelujen kohdentamisessa ja hyvinvointierojen vertailussa myös segregaation näkökulmasta. Palvelualue tuottaa myös palveluverkkosuunnitelman. Palveluverkolla on huomattava merkitys alueiden yhdenvertaisuuden edistämisessä. Talouden ja strategian palvelualue tuottaa joka toinen vuosi Voluntary Review Raport -julkaisun. Julkaisussa käydään läpi se, miten YK:n Agenda 2030:n mukaiset kestävyystavoitteet toteutuvat Vantaalla. Sosiaalinen kestävyys on merkittävä kestävyystavoite ja muodostaa osan tästä

raportoinnista. Raportin avulla Vantaalla voidaan tunnistaa, missä asioissa vastuullisuudessa on kehitettävää.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala on toteuttanut myös Vantaan innovaatiokilpailun, jossa Vantaan kaupunki kutsuu asukkaat, yritykset, oppilaitokset, yhdistykset, järjestöt ja kaupungin työntekijät kehittämään kaupunkia. Kilpailuteemoja ovat hyvät arjen palvelut, kukoistavat kaupunkikeskukset ja ilmastonmuutoksen torjunta, joista erityisesti kaksi ensimmäistä pitävät sisällään haitallisen segregaation torjuntaan kuuluvia elementtejä. Valituille kilpailuehdotuksille voidaan jakaa yhteensä 300 000 euroa. Rahoituksen saajan tulee toteuttaa kilpailuidea Vantaalla vuosien 2022 tai 2023 aikana.

2.2. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan yhteisenä tavoitteena on, että lasten, nuorten ja aikuisten kasvatuksen ja oppimisen palvelut ovat laadukkaita ja niihin liittyvät jatkumot toimivat saumattomasti. Toimialan tehtävänä on opetuslautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tehdään lukuisia toimenpiteitä eriarvoistumisen ehkäisemiseksi.

Tasa-arvoraha

Perusrahoituksen lisäksi kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa on haettu vuosittain haussa ollutta Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvorahaa. Tasa-arvorahalla vahvistetaan koulutuksen yhdenvertaisuutta suuntaamalla resursseja erityisesti sellaisille alueille, joilla sosioekonomiset tekijät voivat altistaa heikommille oppimistuloksille. Avustuksella tuetaan varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa toimia, joilla edistetään lasten kehitystä ja oppimista, laadukkaita oppimistuloksia, koulutuksellista tasa-arvoa ja hyvinvointia sekä vähennetään ja ennaltaehkäistään sosioekonomista eriarvoistumista.

Vantaalla valtiolta saatu tasa-arvoraha jaetaan pääosin kokonaisuudessaan yksiköihin käyttämällä kertoimina tasa-arvorahan peruskriteereitä eli koulutustasoa, työllisyyttä ja vieraskielisten määrää. Näin ollen osa yksiköistä saa tasa-arvorahaa enemmän, osa ei ollenkaan. Tasa-arvorahalla on palkattu esimerkiksi laaja-alaisia erityisopettajia nivelvaiheisiin eli esi- ja alkuopetukseen sekä alakoulusta yläkouluun siirtymisen tukemiseen, resurssiopettajia, koulunkäynnin avustajia ja monikielisiä ohjaajia. Lisäksi rahalla on pystytty jakamaan perusryhmiä pienemmiksi ns. jakotunteja lisäämällä. Varhaiskasvatuksessa tasa-arvoraha mahdollistaa muun muassa ryhmäkokojen pienentämisen sekä

lastenhoitajien palkkaamisen. Tasa-arvorahan avulla voidaan lisäksi vahvistaa lähikoulun merkitystä yhteisön keskuksena ja hyvinvoinnin edistäjänä.

Vantaan esi- ja perusopetus sai lukuvuodeksi 2022–23 tasa-arvorahaa 6 281 041 euroa. Raha vastasi perusopetuksessa noin 127 opettajan ja 179 avustajan palkkaa. Tasa-arvoraha on vuodesta 2023 alkaen osa perusrahoitusta uuden lakimuutoksen myötä (HE 55/2022 vp). Lakiin kirjattu tasa-arvorahan summa on kuitenkin huomattavasti pienempi kuin aiemmin jaossa ollut raha. Huolena onkin, että tasa-arvorahan osuus tulee laskemaan ja vaikuttaa esi- ja perusopetuksen rahoitukseen merkittävällä tavalla.

Palkkalisät opettajille

Perusopetuksessa maksetaan opettajille palkkalisää niissä yksiköissä, joissa suomi toisena kielenä -oppilaita on yli 40 % koulun oppilasmäärästä. Kuluvana vuonna (2022) palkkalisä on 153,91 e/kk ja sen piirissä on kuusi koulua. Varhaiskasvatuksessa palkkalisää maksetaan opettajille niissä yksiköissä, joissa vieraskielisten lasten määrä on yli 50 %. Tällöin lisä on 150 e/kk. Mikäli vieraskielisten lasten määrä on yli 70 %, lisä on 200 e/kk. Palkkalisien piirissä on tällä hetkellä 37 päiväkotia. Palkkalisien ja yksiköiden määrät kuvaavat vuoden 2022 tilannetta.

Palkkalisien maksaminen perustuu siihen, että monikielisissä yksiköissä työtehtävien moninaisuus on suuri ja työ haastavaa. Varhaiskasvatuksessa palkkalisä perustuu myös kelpoisten opettajien epätasaiseen jakautumiseen yksiköiden välillä ja kelpoisten opettajien vaikeaan saatavuuteen yksiköissä, joissa vieraskielisten lasten määrä on suuri.

Koulu- ja päiväkotisegregaation vähentäminen

Alueellinen eriytyminen ja eriarvoistuminen heijastuvat vahvasti päiväkoteihin ja kouluihin. Hyvä- ja huono-osaisuuden kasautuminen eri yksiköihin aiheuttaa haasteita päiväkodeille ja kouluille ja heikentää koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Esimerkiksi vieraskielisten lasten määrä vaihtelee merkittävästi yksiköittäin. Vantaalla on kouluja, joissa vieraskielisiä oppilaita on alle 10 % ja toisaalta kouluja, joissa vieraskielisten oppilaiden määrä on yli 70 %. Päiväkotien osalta yksikkökohtainen vaihtelu on vielä koulujakin suurempaa.

Vantaan kaupunki pyrkii vastaamaan eriytymiskehitykseen kehittämällä toimialarajat ylittävän toimintamallin koulusegregaation vähentämiseen. Toimintamalli kehitetään Opetus- ja

kulttuuriministeriön rahoittaman Yhteinen koulu -hankkeen (2022–23) puitteissa. Hanke keskittyy erityisesti kasvatuksen ja oppimisen, kaupunkikulttuurin ja kaupunkiympäristön toimialojen väliseen yhteistyöhön. Tavoitteena on koulujen välisten erojen vähentäminen ja hyvä lähikoulu kaikille vantaalaisille oppilaille. Yhteinen koulu -hanke keskittyy erityisesti perusopetukseen, mutta kehitettävä toimintamalli pyritään tekemään sellaiseksi, että se hyödyttää mahdollisimman paljon myös varhaiskasvatusta.

Oppivelvollisuuden laajeneminen

Oppivelvollisuuden laajenemisen voidaan katsoa olevan merkittävä koulutuspoliittinen uudistus myös eriarvoistumisen ehkäisemisen osalta. Merkittävänä muutoksessa voidaan myös pitää sitä, että aiempaa täsmällisemmin määritetyt lain tuomat rajat opintojen etenemisen seurantaan ja opintojen keskeyttämisriskiin puuttumiseen tarjoaa toisen asteen koulutuksen järjestäjille aiempaa paremmat keinot puuttua koulutuksen keskeyttämiseen. Lisäksi asuinkunnalla on jatkossa velvollisuus tukea ilman opiskelupaikkaa olevaa perusopetuksen päättänyttä oppivelvollista nuorta opiskelupaikan löytämisessä, ja viime kädessä asuinkunnalla on oikeus osoittaa opiskelupaikka nuorelle. Nämä edellä mainitut tehtävät Vantaalla on määritetty toisen asteen koulutuksen palvelualueelle.

Tehostettu oppilaanohjaus ja työelämäpainotteinen perusopetus

Perusopetuksen oppilaanohjauksen ONNI-hankkeen yhtenä kehittämiskärkenä on tasa-arvoinen ja yhdenvertainen oppilaanohjaus. Lukuvuonna 2021–2022 on keskitytty erityisen tuen oppilaiden oppilaanohjaukseen, lukuvuonna 2022–2023 painopisteenä on eri kieli- ja kulttuuriryhmien oppilaiden oppilaanohjaus. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta tarjotaan niille 8.–9.-luokkalaisille oppilaille, joiden katsotaan hyötyvän tehostetusta oppilaanohjauksesta erityisesti jatko-opinto- ja uraohjauksen sekä omien vahvuuksien ja päätöksentekotaitojen vahvistamisen näkökulmista.

Vantaan perusopetuksessa on myös perustettu yrittäjyyskasvatuspolku, joka kattaa muun muassa 4., 6. ja 9. luokkalaisten yrittäjyyskasvatuksen kokonaisuudet. Tavoitteena on tukea oppilaiden omaa toimijuutta, sisäistä yrittäjyyttä sekä vahvistaa yksilöllisten elämänpolkujen mahdollisuuksia.

Yhteistyö eri toimialojen ja eri toimijoiden kanssa

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on tehty eriarvoistumisen ehkäisemiseksi ja vaikutusten minimoimiseksi jo pitkään yhteistyötä eri toimialojen ja kaupungin eri toimijoiden kanssa. Esimerkiksi oppivelvollisuuden laajenemisen yhteydessä on työstetty yhteistyössä toisen asteen sekä kaupunkikulttuurin toimialan kanssa tiedonsiirtoa sekä yksilöllisiä polkuja perusopetuksesta jatko-

opintoihin. Tiivistyneellä yhteistyöllä tuetaan nuorten yksilöllistä siirtymää ja kiinnittymistä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala tekee kaupunkikulttuurin toimialan kanssa monenlaista yhteistyötä, kuten lasten ja nuorten harrastustoiminnan kehittämistä ja kohdentamista (Tempo-orkesterin toiminta, liikuntapalveluiden tarjoama kerhotoiminta ja Sportti-kaverit). Lisäksi perusopetuksessa työskentelee nuorisotyöntekijöitä, perusopetuksesta toisen asteen koulutuksiin siirtymisessä tehdään yhteistyötä nuorisopalvelujen kanssa (esimerkiksi case manager -hanke) sekä Vantaan nuorisopalveluiden ja ammattiopisto Varian yhteistyö tukee nuoria opinnoissa pysymisessä.

2.3. Kaupunkikulttuurin toimiala

Kaupunkikulttuurin painopisteet eriarvoistumisen torjunnassa

Kaupunkikulttuurin toimialalla monet palvelut ehkäisevät eriarvoistumis- ja segregaatiokehitystä. Kaupunkikulttuurin strategian yksi alatavoite on “Kukaan ei jää yksin, tuemme asukkaiden ja yhteisöjen toimintamahdollisuuksia”. Tavoitteen avulla halutaan vahvistaa vapaa-ajan yhteisöjä, joissa voi harrastaa yhdessä tai kohdata muita. Asukkaiden moninaisuus huomioidaan palveluissa, jotka vastaavat asukkaiden tarpeita. Tarjoamme myös digitaalisia palveluita ja digitukea sitä tarvitseville. Kaupunkikulttuurin toimiala vastaa myös kahdesta kaupunkitasoisesta strategiateemasta, jotka ovat Hyvinvointia rakentava Vantaa sekä Sosiaalisesti kestävä Vantaa. Viimeksi mainittuun ohjelmaan sisältyy myös Myönteisen erityiskohtelun ohjelma (MEK), jota koordinoidaan kaupunkikulttuurin yhteisistä palveluista.

Tulevien vuosien aikana kaupunkikulttuurin yhteiset palvelut tekevät monia toimia estääkseen eriarvoistumis- ja segregaatiokehitystä. Esimerkiksi ilmaista harrastustoimintaa tarjotaan kaikille vantaalaisille peruskoululaisille laajenevissa määrin Harrastusten Vantaa -hankkeen kautta. Osallistuva Vantaa 2022–2025-ohjelman yksi teemoista on ’Tuemme hiljaisten ryhmien osallisuutta’. Osana tätä teemaa edistetään lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia, vahvistetaan vieraskielisten vantaalaisten osallisuutta ja tuetaan syrjäytymisvaarassa olevien osallisuutta. Esimerkkejä suunnitelluista toimenpiteistä ovat lapsilähtöisten osallisuuden menetelmien lisääminen menetelmäpankkiin, kokemusasiantuntijoiden laajempi hyödyntäminen ja koulutukset henkilöstölle esteettömistä ja saavutettavista asukastilaisuuksista. Myös teemojen ’Edistämme alueellista osallisuutta’ sekä ’Kohtaamme ja käymme puntaroivaa keskustelua’ alla on

toimenpiteitä, jotka edistävät osaltaan segregaation ja eriarvoistumisen ehkäisyä. Asukkaiden yhteisöllisyyttä ja aktiivisuutta lisäävien käytänteiden ja toimintamallien levittäminen kaupunginosien välillä edistää alueellista tasa-arvoisuutta ja vahvistaa yhteisöjä. Lisäksi haluamme edistää sosiaalisen kuuntelun sekä dialogisen verkostotyön menetelmien käyttöä Vantaalla. Lisäämme ja tehostamme monikielistä viestintää, jotta tavoitamme entistä paremmin ja laajemmin Vantaan monikulttuurisen väestön. Kehitämme viestintää myös vuorovaikutteisemmaksi, mikä vahvistaa kuntalaisten osallisuuden kokemusta.

Kirjasto tarjoaa aineistoja, tiloja ja välineitä, jotka tukevat väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin, elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Asiakaspalvelun yhteydessä tarjoamaa digitukea tarjotaan sekä kirjaston oman henkilöstön osaamisen avulla sekä jatketaan yhteistyötä kumppaneiden (esimerkiksi Enter) kanssa digitukiyhteistyön tiimoilta. Osallisuustoiminta on olennainen osa kirjaston asiakasorientoitunutta toimintakulttuuria ja kehittämistyötä ja sitä tullaan edelleen kehittämään. Yhteistyö vapaaehtoisten kanssa sekä yksityisten toimijoiden että järjestöjen kanssa on myös jatkossa kirjaston toiminnassa mukana.

Kulttuuritoimijat ovat mukana tavoittelemassa mahdollisimman tasa-arvoisia ja hyvinvoivia asuinalueita ja sitä kautta vähentämässä eriarvoisuuden kokemuksia koko Vantaan alueella. Kiristyvä taloustilanne edellyttää samanaikaisesti uusien toimintamuotojen käyttöä ja uudelleenarviointia esimerkiksi niin, että kulttuurialan ammattilaisten ostopalveluita tullaan käyttämään aiempaa useammin. Hyödynnämme toiminnassamme myös maailmaa muuttavia teknologioita ja digitalisaatiota. Uudesta teknologiasta toivomme apua tiellämme kohti ekologisesti terveitä, kaupungin resurssiviisauden tiekartan mukaisia toimintatapoja. Edistämme kestävää kehitystä myös sosiaalisen ja talouden näkökulmat huomioiden.

Vantaan kulttuurilapset (työnimi) on vuonna 2023 käynnistettävä toiminta, jonka puitteissa jokainen vantaalainen lapsi vanhempineen saa syntymälahjaksi kutsun ilmaiseen kulttuuritapahtumaan tai -palveluun kahdesti vuodessa, kunnes lapsi aloittaa koulun. Tapahtumat ja palvelut tuotetaan yhteistyössä vantaalaisten kulttuuritoimijoiden kanssa ja koordinoidaan Vantaan lastenkulttuuripalveluissa. Toiminnan keskeisiä tavoitteita ovat perheiden hyvinvoinnin lisääminen kulttuurin keinoin, vantaalaisten lapsiperheiden kulttuurisen yhdenvertaisuuden edistäminen, taide- ja kulttuuritoimijoiden saavutettavuuden lisääminen tarjoamalla keinoja yleisösuhteen syventämiseen ja yleisötyön keinojen kehittämiseen (mm. uudet yleisöt, erilaiset perheet) sekä toimijoiden varhaiskasvatuksen pedagogiikan vahvistaminen (lapsen kehitys).

Vantaan liikuntapoliittiset linjaukset (2030) ohjaavat liikunnanpalvelualueen toimintaa lähitulevaisuudessa. Linjauksissa esitetään, että viestintää kohdennetaan asiakassegmenttien mukaisesti ja se saavuttaisi myös riskiryhmät. Lähiliikuntapaikat sekä liikunnalliset koulujen ja päiväkotien pihat ovat kaikkien saatavilla. Olemassa olevat liikuntapaikat tunnetaan asukkaiden keskuudessa ja niitä pidetään asukkaiden keskuudessa omina. Ennaltaehkäisevät elintapaohjauspalvelut ovat kiinteä osa kaupungin palveluketjua. Harrasteliikuntaan osallistuminen on mahdollista esiopetuksesta toiselle asteelle sekä varhaisessa puuttumisessa hyödynnetään kattavasti tietokantoja.

Nuorisotyön perustehtävään kuuluu tavoittaa niitä nuoria, jotka ovat vaarassa syrjäytyä. Toiminnan perusajatuksena on se, että toiminta on kaikille avointa. Työtä tehdään kohtaamisen ja mahdollisuuksien luomisen keinoin. Alueellisessa nuorisotyössä on myös potentiaalia toimia tulevaisuudessa vielä voimakkaammin alueellisten nuorten yhteisöjen kokoajana ja kehittäjänä.

Harrastusten Vantaa

Harrastusten Vantaa -harrastustoiminnan tavoitteena on antaa vantaalaisille lapsille tasavertaiset mahdollisuudet osallistua mieluisaan ja maksuttomaan harrastustoimintaan koulupäivän yhteydessä sekä tarjota heille koko lukuvuoden kestävä harrastus lähellä koulua ja/tai kotia. Harrastustarjonnan toteutuksessa otetaan huomioon alueellisia erityispiirteitä muun muassa tarjoamalla muslimitytöille soveltuvaa uintiharrastusta sekä huomioimalla kouluterveyskyselyn pohjalta tietoon tulleet koulut ja alueet, joissa lasten harrastuneisuus on vähäistä ja suurella osalla jopa olematonta. Toiminnan saavutettavuutta parannetaan laajentamalla moni- ja selkokielistä markkinointia ja viestintää sekä tiivistämällä yhteistyötä koulujen monikielisten ohjaajien ja alueellisten monikielisten yhdistysten kanssa. Toiminnan tavoitteena ei ole kilpailu, vaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen, oman yhteisön löytäminen, syrjäytymisen ehkäisy ja eriarvoisuuden vähentäminen. Etsivän harrastetoimintojen kautta tunnistetaan tehokkaasti erityisesti ne lapset ja nuoret, jotka hyvinvointinsa edistämisen, sosiaalisen ja fyysisen sekä emotionaalisen kehittymisen kannalta hyötyisivät harrastamisesta. Suunnitellun toiminnan kautta pystytään huomiomaan myös maahanmuuttajataustaisilla lapsilla ja nuorilla olevia haasteita harrastamisen aloittamisessa, jolloin syntyy mahdollisuus hyödyntää harrastamista myös kotoutumisen välineenä.

Osallisuus, järjestöyhteistyö ja viestintä

Yhteisten palveluiden Viestintä- ja vuorovaikutustiimin tehtävänä on kehittää ja koordinoida koko kaupungin sekä Kaupunkikulttuurin toimialan osallisuustyötä. Osallisuus on yhden määritelmänsä

mukaan syrjäytymisen vastakohta, joten kaikki osallisuustyö edistää osaltaan segregaation ja eriarvoistumisen ehkäisyä. Osallisuuspalvelut tukevat kaupungin ja toimialan työntekijöitä asukasvuorovaikutuksessa, osallisuuden edistämisessä ja kuntalaisten mukaan ottamisessa päätöksentekoprosesseihin tukemalla asukasosallisuuden suunnittelussa, järjestämällä koulutuksia, vertaistukea, hallinnoimalla erilaisia menetelmiä ja järjestelmiä sekä keräämällä tietoa.

Yhteiset palvelut koordinoi osaltaan kaupungin järjestöyhteistyötä ja järjestää foorumeita, joissa kolmannen ja neljännen sektorin toimijoita kuullaan. Järjestöt toimivat sosiaalisena liimana, joka lisää yhteisöllisyyttä alueilla ja tukee asukkaiden osallisuutta ja kiinnittymistä Vantaalle. Niillä on tärkeä ennaltaehkäisevä rooli, mutta moni järjestö myös tuottaa täydentäviä korjaavia palveluita eri tarpeisiin. Järjestöissä tehdään paljon vapaaehtoistyötä, mutta onnistumisen kannalta on tärkeää, että resurssit ja tila-asiat ovat kunnossa. Tavoitteena on, että järjestöjen toimintaedellytyksiä pystytään parantamaan.

Vaikuttamistoimielimet edustavat kuntalaisia ja eri väestöryhmiä kukin omalla tavallaan. Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan tehtäviin kuuluvat myönteisen erityiskohtelun ohjelman seuranta ja osallistuminen lakisääteisen kotouttamisohjelman valmisteluun ja seurantaan. Tosiasiallisesti neuvottelukunnan kokouksissa käsitellään yhdenvertaisuuteen ja eriarvoistumiseen liittyviä kysymyksiä hyvin laajasti tuoden esille vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisten asukkaiden näkökulmia. Päätösvaltaa toimielimellä ei ole, mutta se tekee kannanottoja ja aloitteita kaupunginhallitukselle ja vie niitä eteenpäin myös kokoonpanossa olevien poliittisten luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kautta.

Viestinnällä ja tapahtumien markkinoinnilla edistämme kaikkien kuntalaisten tietoisuutta toimialan palveluista ja toiminnasta. Monikielistä viestintää pyritään toteuttamaan mahdollisimman paljon ennalta määritellyistä aihealueista, jotta tieto olennaisista palveluista tavoittaa myös vieraskieliset väestöryhmät. Pyrimme myös pitämään viestinnässä esillä tasapuolisesti eri asuinalueita ja väestöryhmiä, jotta kaikki voivat kokea tulleensa kuulluksi ja huomioiduksi.

Kirjastot

Kirjastot kuuluvat kaupunkikulttuurin kirjasto- ja asukaspalvelut palvelualueeseen. Kirjaston ydinajatus on segregaatiota ehkäisevä. Kirjasto tarjoaa aineistoja, tiloja ja välineitä, jotka tukevat väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin, elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Kirjasto tukee myös maahanmuuttajien kotoutumista edistämällä maahanmuuttajien kieli- ja lukutaitoa. Maahanmuuttajatyössä on painottunut kielikahvilatoiminta

yhteistyössä Luetaan yhdessä -verkoston ja muiden vapaaehtoisten kanssa. Maahanmuuttajien kielenoppimisen tukemisen kehittämiseen panostetaan lisää lähivuosina. Esimerkiksi Länsimäen kirjastossa on vuosina 2022–2023 yhteisöllisen kielenoppimisen erikoiskirjastonhoitajan vakanssi osana koronatoipumissuunnitelmaa.

Kirjastojen asiakaspalvelun yhteydessä tarjoama digituki ehkäisee myös omalta osaltaan syrjäytymistä parantamalla asiakkaiden digivalmiuksia ja auttamalla näin käyttämään digitaalisia palveluja. Osallisuustoiminnassa kirjastoissa painottuvat aktiivista kansalaisuutta tukeva toimintaosallisuus ja suunnitteluosallisuus. Kirjastossa toimii yli 80 vapaaehtoista, joko suoraan kirjastojen vapaaehtoisina tai järjestöjen kautta. Kuntalaiset on otettu mukaan jokaiseen kirjastouudistukseen. Ajankohtaista vuosina 2021–2022 ovat olleet uuteen Kivistön kirjastoon liittyvät osallisuustoimet.

Asukastilat

Vantaan asukastilat muodostavat alueen asukkaille yhteisiä tiloja toimintaan, joka edistää yhteisöllisyyttä, alueen vetovoimaa sekä parantaa alueen palvelutarjontaa. Vantaan asukastiloissa toimii paljon matalan kynnyksen avointa kansalaistoimintaa. Asukastilat ovat vapaaehtoistoiminnan keskuksia. Yhteisölliset tilat ehkäisevät yksinäisyyttä ja syrjäytymistä, lisäävät sosiaalisia tukiverkostoja ja mahdollistavat omaehtoisen toiminnan ja yhteistyön asukkaiden, yhteisöjen ja kaupungin välillä.

Esimerkiksi Koivukylässä toimiva entinen kirjasto kunnostettiin kaikille vantaalaisille yhteiseksi olohuoneeksi. Tila tarjoaa mahdollisuuden kohtaamiseen, yhdessä tekemiseen ja osallistumiseen erilaisiin harrastuksiin ja vapaaehtoistoimintaan. Asukastilaan voi aukioloaikojen puitteissa piipahtaa koska tahansa vaikka kahville, juttelemaan muiden kanssa tai kysymään neuvoa. Asukastilassa järjestetään myös monenlaista harraste-, kerho- ja virkistystoimintaa. Toiminta on aina maksutonta. Asukastilassa on myös asiakastietokoneita, sekä mahdollisuus saada digitukea tietokoneella asiointiin. Alueen yhdistyksille, järjestöille ja muille toimijoille on myönnetty tilaan käyttövuoroja. Vantaalla asukastilat kuuluvat myös Yhteisen pöydän hävikkiruoka-avun verkostoon ja Koivukylän asukastilassa järjestetään kerran viikossa yhteisöruokailu, sekä useampana aamuna yhteisöaamiainen.

Aikuisopisto

Vantaan aikuisopisto tarjoaa runsaasti eritasoisia ja erilaisia, ilmaisia suomi toisena kielenä -kursseja maahanmuuttajille. Aikuisopisto toteuttaa aikuisten perusopetuksen opinnot maahanmuuttajataustaisille. Aikuisopisto on toteuttanut valmennustaloilla annettua suomen kielen opetusta, johon valmennustalot ovat saaneet MEK-rahoitusta. Tämän lisäksi opiston toimintamallina on tarjota perustarjonnan kurssit työttömänä työnhakijoina oleville puoleen hintaan. Opistolla on

pitkään ollut ohjelmassa OPH:n myöntämän opintosetelituen avulla alennettuun hintaan tarjottu Juttutupa-kurssi afaatikoille. Koronatoipumisrahoituksella opisto tarjoaa vailla työ- tai opiskelupaikkaa oleville nuorille ilmaiseksi peruskurssien muutoin tyhjiksi jääviä kurssipaikkoja. Myös opiston muutkin kurssit ovat avoimia kaikille, mikä auttaa integroitumisessa ja kotoutumisessa.

Kulttuuripalvelut

Kulttuurin tehtävänä on tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen sekä vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin. Kulttuuripalveluiden perustehtävä on mahdollistaa kulttuuria, joka tuottaa elämyksiä, tarjoaa kohtaamisia ja koskettaa. Tavoitteena on eri ikäisten ihmisten elämänilon, hyvän elämän ja hyvinvoinnin vahvistaminen kulttuurin ja taiteen keinoin. Yhdessä tekemisen ja kokemisen meininki luo yhteisöllisyyttä ja osallisuutta, mahdollisuuden kokea vuorovaikutusta. Yhteisöllisillä asuinalueilla koti ei ole ainoastaan asunto vaan kotina voi kokea koko ympäröivän yhteisön.

Kulttuuritoiminta vaikuttaa kaikessa ihmisen elämään liittyvässä kaupungin eri palveluiden ja kolmannen sektorin toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Taide ja kulttuuri toimivat myös konkreettisena välineenä tukea ja yhdistää perheitä sekä lisätä ihmisten hyvinvointia. Toimintamallit elävät arjessa mukana läpi ihmisen elämänkaaren kielisyydestä riippumatta ja kohdistuvat eri asukasryhmiin niiden tarvitsemalla tavalla. Jokaisella kaupunkilaisella on kokemus ja tieto siitä, että hän on tervetullut osallistumaan kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen.

Tuotamme myös peruskouluille lukuvuosittain kulttuuripolkuohjelmat sekä harrastustoimintaa. Kulttuurikasvatuksen johdosta lapset ja nuoret pääsevät vapaa-ajallaan ja koulupäivän yhteydessä osalliseksi taiteellisesta toimijuudesta.

Katutaide ja kyläjuhlat

Alueiden viihtyisyyttä on pyritty parantamaan katutaiteella. Esimerkiksi Hakunilaan ja Havukoskelle on tehty vuonna 2020 katutaidereitit. Taidereitit kytkevät alueen teoksia toisiinsa ja näistä yhdistyvät käveltävät reittikokonaisuudet, jotka on merkitty sekä ympäristöön että kartalle. Muodostetun Hakunilan taidereitin varrelta löytyy monipuolisesti erilaista katutaidetta, kuten kansainvälisten ja suomalaisten taiteilijoiden kerrostalojen seinämuraaleja, sähkökaappiteoksia, ostarimaalauksia ja

julkisen taiteen teoksia kuten Laila Pullisen veistos. Taidereittiä voi kävellä seuraamalla valaisinpylväiden teippauksia tai lataamalla kartan.[2] Hakunilan taidereitti suunniteltiin ja toteutettiin asukkaita laajasti osallistaen. Asukkaat pääsivät mukaan suunnittelemaan reittiä, osallistumaan taideteippaustyöpajoihin sekä suunnittelemaan uutta taideteosta. Etenkin lasten osallistuminen oli keskeisessä roolissa.

Lisäksi kulttuuripalvelut on ollut tiiviisti mukana toteuttamassa osallistuvan budjetoinnin MEK-hankkeita, joissa elävöitetään lähiöitä. Vuonna 2022 toteutetaan kaksi asukkaiden toivomaa kyläjuhlaa, Länsimäessä ja Mikkolassa. Lisäksi osallistava katutaideprojekti toteutetaan Havukoskella osana Vantaan Pride-viikkoa.

Kulttuurinen seniorityö

Kulttuurisessa seniorityössä ikäihmisen kulttuuriset oikeudet tunnustetaan osaksi laadukasta ja omannäköistä elämää. Tavoitteena on tuoda ikäihmisten elämään ja arkeen erilaisia kulttuuri- ja taide-elämyksiä ja -kokemuksia. Vantaan kulttuuripalvelut mahdollistaa kaupungin senioreille kulttuuritapahtumia, esityksiä, näyttelyitä, kursseja ja taidekasvatusta. Hoivakotien asukkaille tuotetaan vuosittain useita musiikki-, teatteri- ja tanssiesityksiä sekä vaihtuvia taidenäyttelyitä. Vantaalla toimii parikymmentä aktiivista, koulutettua kulttuuriluotsia, jotka vievät ikäihmisiä tutustumiskäynneille eri kulttuurikohteisiin museoista teattereihin.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tehtävänä on tarjota jokaisella vantaalaiselle tilaa ja mahdollisuuksia liikkua turvallisessa ympäristössä. Lähiluonto ja liikuntapaikat ovat kaikkien vantaalaisten tavoitettavissa ja käytettävissä. Lisäksi kaupunki tarjoaa monipuolisesti eri kohderyhmille erilaisia ohjatun liikunnan kursseja, hyvinvointimentorointia ja muita liikkumiseen ja hyvinvointiin liittyviä palveluita. Liikunnan palvelualue on myös mukana toteuttamassa puistoruokailua kesäaikana sekä järjestämässä puistoruokailujen yhteyteen liikunnallista toimintaa lapsille ja nuorille.

Harrasteliikunnan ohjaajatuki

Harrasteliikunnan ohjaajatuella tuetaan vantaalaisten liikuntaseurojen edellytyksiä tarjota kohtuuhintaista matalankynnyksen harrastustoimintaa kuntalaisille. Harrasteliikunnan ohjaajatuen avulla tuetaan erityisesti vaikeasti tavoitettavien ryhmien liikkumista, kuten esimerkiksi maahanmuuttajataustaisten naisten tai urheiluseurojen ulkopuolella olevien nuorten liikkumista (enimmillään 38 €/tunti/ohjaaja vuonna 2022). Harrasteliikunnan ohjaajatuki on tärkeä

[2] Lisätietoja taideteoksista osoitteesta: Hakunilan taidereitti — SAV Taidekollektiivi.

avustuskanava, jolla mahdollistetaan kohtuuhintaista liikuntaharrastamista eri alueille. Vuonna 2021 harrasteliikunnan ohjaajatuki kohdistui erityisesti Hakunilan ja Koivukylän suuralueille, kun taas puolestaan Aviapoliksen, Myyrmäen ja Kivistön suuralueilla harrasteliikunnan ohjaajatukea käytettiin suhteessa väkilukuun vähemmän (Tasa-arvoista sporttia -hankkeen tuloksia 2022).

Sporttikaverit

Liikunnan palvelualue järjestää Sporttikaveritoimintaa. Sporttikaveri-toiminta on suunnattu 1.–9.-luokkalaisille oppilaille, joilla ei ole omaa harrastusta. Kuraattorit koordinoivat toimintaa kouluilla, ja lapset ja nuoret saavat itse päättää, mitä lajeja ja liikuntamuotoja he kokeilevat. Sporttikaveri-toiminnalla kannustetaan ilman harrastuksia olevia nuoria liikunnan pariin. Sporttikavereita on tällä hetkellä 8 kpl (toukokuu 2022). Sporttikaveritoiminta torjuu lasten osattomuuden ja yksinäisyyden kokemuksia.

Hyvinvointimentorointi ja elintapaohjaus

Hyvinvointimentorointi on maksuton elintapaohjauspalvelu, joka on tarkoitettu pääasiassa vantaalaisille yli 18-vuotiaille aikuisille. Palvelussa tähdätään asiakaslähtöisesti pysyviin elintapamuutoksiin ja terveystottumusten kohdentamiseen. Palvelu sisältää säännöllisiä ohjaustapaamisia hyvinvointimentorin kanssa ja terveysaiheisen mobiilisovelluksen käytön. Hyvinvointimentorointipalvelun kesto on 12 kuukautta.

Nuorisotyö

Jalkautuva nuorisotyö ja erityisnuorisotyö täydentävät alueellisen nuorisotyön palveluita tarjoten kohdennetumpaa ja tavoittamiseen keskittyvää nuorisotyötä. Nuorisotyö raiteilla on jalkautuvaa toimintaa, jonka erityispiirteenä on luoda kuntarajat ylittävä verkosto pääkaupunkiseudulle ja kehyskuntiin. Verkosto lisää tiedon liikkumista yli kuntarajojen ja samalla auttaa kaupungin muita resursseja reagoimaan mahdollisesti esiintyviin ilmiöihin, joita nuorten liikehdinnässä tapahtuu.

Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö luo yhteistyöverkkoja nuorisotyön ja koulujen välille. Tavoitteena on, että nuorisotyö on ”liima” koulun ja vapaa-ajan välillä erityisesti tukea tarvitsevien nuorten kohdalla. Oppilaitosnuorisotyö on saatu kaikkiin Varian toimipisteisiin vakinaiseksi toiminnaksi. Tulevaisuudessa koulu- ja oppilaitosnuorisotyön kehittäminen tulisi olla vielä enemmän ilmiöpohjaista, jolloin resursseja voitaisiin kohdentaa resurssitarpeiden ja ilmiöiden mukaan.

Nuorten aikuisten palvelut keskittyvät pääosin niihin nuoriin, joilla on jo monia haasteita elämässä.

Työ on enemmän yksilötyöskentelyyn keskittyvää ja tavoitteena on löytää ne tuen ja ohjautumisen keinot, jolla nuorta saataisiin suunnattua takaisin vahvemmin yhteiskuntaan, koulutukseen ja työhön.

2.4. Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön painopisteet eriarvoistumisen torjunnassa

Kaupunkiympäristön toimialan yhteisenä tavoitteena on turvata tasapainoinen ja kestävä kaupunkikehitys. Toimiala vastaa muun muassa kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä, kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, rakennusvalvonnasta, yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta, maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä kaupungin toimitiloista. Eriarvoistumisen torjunnassa merkittävä rooli on vanhoja keskusta-alueita uudistavalla täydennysrakentamisella sekä lähiympäristön viihtyisyyden ja palvelutarjonnan turvaamisella. Kehitystä ohjataan maa- ja asuntopolitiikalla sekä maankäytön suunnittelulla ja toteutuksella.

Vantaalla on useita alueita, joilla erottuu selvemmin huono-osaisuuden keskittyminen ja niihin liittyvät riskitekijät, kuten matala koulutustaso, pienituloisuus ja työttömyys. Näiden eriytymiskehityksen kierteessä olevien alueiden taustalta ja historiasta löytyy selittävinä tekijöinä usein aikanaan tehdyt asuntopoliittiset ratkaisut ja vanheneva, korjausvelkainen rakennuskanta. Kaupunki on laatinut alueille erilaisia kehittämissuunnitelmia, mutta niiden toteutuminen on ollut vaihtelevaa.

Asuntorakentamisen ja erityisesti omistusasuntotuotannon pullonkaulana on näiden alueiden matala hintataso, jonka vuoksi rakentajat eivät uskalla ottaa riskiä mahdollisesti kannattamattomista hankkeista. Joillakin alueilla Itä-Vantaalla korostuu myös alueiden huono saavutettavuus joukkoliikenteellä. Alueiden eriytymiskehityksen kääntämiseksi kaupungin pitää käyttää kaikkia mahdollisia keinoja. Eriytymiskehityksen kierteessä oleville alueille tulee saada uutta nostetta, joka houkuttelee asuntorakentamista, palveluita, kauppoja ja investointeja. Jotta alueiden kehitys kääntyy, täytyy niiden olla vetovoimaisia myös kotipaikkaansa etsiville asukkaille. Lähiympäristön viihtyisyyden lisäksi keskeinen kysymys on arjen sujuvuus liikkumisen ja palveluiden osalta. Vantaa on linjannut tavoitteekseen kestävän resurssiviisaan kaupunkikehittämisen, joka perustuu kestävään liikkumiseen, kuten joukkoliikenteeseen. Tilanne ei ole yhdenvertainen alueellisen eriytymisen näkökulmasta, koska monet Itä-Vantaan alueet eivät ole saavutettavissa yhtä hyvin kuin radan varren kaupunginosat. Tämän vuoksi raideliikenteeseen perustuvia joukkoliikenneratkaisuja on kehitettävä myös Itä-Vantaalle. Lisäksi kaupungin tulee myös varmistaa, että joukkoliikenteen vyöhykejaon tai tariffijärjestelmän muutokset eivät enää syventäisi eriarvoistumiskehitystä.

Maa- ja asuntopolitiikan keinot

Vantaa käyttää erilaisia maapoliittisia keinoja halutun asuntopolitiikan, kuten esimerkiksi hallintamuotojakauman toteuttamiseen. Uusien asuinalueiden sosiaalisen eheyden varmistamiseksi kiinnitetään erityistä huomiota alueen vuokra- ja omistusasumisen tasapainoon ja asuntotarjonnan monipuolisuuteen kaavoitusvaiheessa. Jo rakennetuilla alueilla alkaneen eriytymiskehityksen pysäyttäminen on haastavaa, sillä esimerkiksi asuntojen hallintamuotoihin on vaikeaa vaikuttaa jälkikäteen. Näissä tapauksissa Vantaan maankäyttö on suunnitelmallisesti tukenut täydennysrakentamista ja purkavan uudistamisen hankkeita, joiden yhteydessä voidaan monipuolistaa esimerkiksi vuokratalovaltaisia alueita edellyttämällä alueelle myös omistusasuntojen rakentamista. Asuntopolitiikalla tehdyt ratkaisut asuinalueiden hallintamuodossa eivät yksin riitä sosiaalisen eriytymiskehityksen ehkäisemiseen tai vähentämiseen, vaan lisäksi tarvitaan erilaisia sosiaalipoliittisia toimenpiteitä.

Vantaa seuraa jatkuvasti sosiaalisen eheyden tilannetta asuinalueilla. Eheyttä tukevia toimenpiteitä tehdään aina räätälöidysti alueittain yhdessä eri toimijoiden sekä kaupungin hallinnonalojen yhteistyönä. Kaupunki on asettanut sopimussakkoja tavoitteidensa toteutumisen varmistamiseksi. Maankäyttösopimuksia ja tontinluovutusta käytetään myös jatkossa systemaattisesti tavoitteiden toteuttamisen välineenä.

Monipuolinen asuntotuotanto

Vantaan maa- ja asuntopoliittisten linjausten tavoitteena on, että asuntotuotanto on monipuolista ja sosiaalisesti kestävää. Tavoitteena on, että erilaiset asukkaat voisivat löytää kaupungista juuri itselleen sopivan kodin. Asuntotuotannon monipuolisella tarjonnalla eri kaupunginosissa on suuri merkitys alueiden viihtyisyydelle, palveluntarjonnalle ja sosiaaliselle eheydelle. On myös tärkeää, että samalla asuinalueella voi halutessaan asua elämän eri vaiheissa ja esimerkiksi perhekoon muuttuessa alueelta löytyy eri kokoisia asuntoja aina yksiöistä isompiin perheasuntoihin.

Vantaa edistää asumisen laatua kaikessa asumisessa riippumatta siitä, ovatko asunnot omistus- vai vuokrakäytössä. Laadukas asuminen ei välttämättä tarkoita aina kalliita rakentamiskustannuksia ja -materiaaleja, vaan hyvää arkkitehtuuria ja asuntosuunnittelua, viihtyisää kaupunkiympäristöä, toimivia palveluita sekä mahdollisuutta nauttia lähellä olevasta luonnosta ja virkistysalueista.

Monipuolisen asuntotuotannon ja sosiaalisen eheyden varmistamiseksi Vantaalla varmistetaan, että kaupunginosista ja asuinalueilta löytyy riittävästi monipuolisia asumisen vaihtoehtoja.

Omistusasumista, asumisoikeusasumista tai osaomistukseen perustuvia asumisratkaisuja lisätään kaupunginosissa, joissa vuokra-asumisen osuus on suuri. Vuosittaisesta asuntotuotannosta kuitenkin vähintään 20 prosenttia toteutetaan pitkäaikaisina kohtuuhintaisina vuokra-asuntoina valtion tuella tai muilla rahoitusmalleilla.

Palveluverkko

Palveluverkkosuunnitelmassa käsitellään kaupungin asukkaille tarjoamia palveluja ja niiden palveluverkkoa. Palveluverkolle soveltuvien tonttien kaavoitusta ja tonttien luovutusta on ennakoitava ja suunniteltava pitkällä tähtäimellä. Palveluiden tilatarpeiden muutoksia hallitaan säännöllisellä palveluverkkosuunnittelulla ja ratkaisuvaihtoehtoja tutkitaan alueellisilla tai palvelukohtaisilla selvityksillä. Tavoitteena on palvelutarpeiden mukaisen, taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaan sekä monikäyttöisen palveluverkon kehittäminen, mikä vastaa myös kaupungin väestömäärän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen lisääntymiseen.

Kaupungin kehityksen ohjaaminen nykyiseen rakenteeseen, keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille kasvattaa palvelutarpeita näillä alueilla. Kaupungin kokonaisedun mukaista on varmistaa jatkossa, että rakentamisolosuhteiltaan hyviä palvelurakentamisen tontteja on riittävästi sekä kaupungin omiin uudis- ja täydennysrakentamistarpeisiin että tulevan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tarpeisiin.

Palvelutilojen rakentamisella voidaan tukea ja kehittää alueiden vetovoimaa ja omaleimaisuutta ja nämä tavoitteet tulee ottaa hankkeiden toteuttamisen yhdeksi lähtökohdaksi asiakaspalvelutarpeiden ohella. Toimitilaverkkoselvityksissä ja hankkeiden valmistelussa tullaan ottamaan entistä paremmin huomioon alueellisen vetovoiman kehittämiseen liittyviä strategisia valintoja ja kaupungin asemakaavan tavoitteita. Kaupunkirakenteen kehittymisessä huomioidaan sosioekonomisen eriytymisen ennaltaehkäisyn näkökulma ja muodostetaan toimialat ylittävä kokonaiskäsitys nykytilanteesta ja kehitystarpeista sosioekonomisen eriytymisen ennaltaehkäisyssä alueen sisällä.

Kaupunkisuunnittelu

Vantaa ohjaa kaupunkirakenteen isoja linjauksia kaupunkitasoisella yleiskaavalla, joista uusin yleiskaava 2020 hyväksyttiin valtuustossa tammikuussa 2021. Yleiskaavatyön keskeinen tehtävä oli ratkaista osin ristiriitainen yhtälö vahvasta kasvusta ja kestävyyden neljästä ulottuvuudesta. Ekologisen kestävyyden rinnalla sosiaalisen kestävyyden turvaaminen nousi vahvasti mukaan. Kaava

ei ole vielä voimassa, mutta siihen laajassa yhteistyössä määritellyt ratkaisut toimivat suunnittelun tavoitteina. Kasvu ohjataan nykyiseen kaupunkiin sitä uudistaen ja vahvistaen. Vantaan ratikka ja keskustat ovat kehityksen ytimiä. Sisäänpäin kasvu sekä turvaa vahvan viherrakenteen, luontoarvojen ja kulttuuriympäristön säilymisen että mahdollistaa nykyisten kaupunginosien kehittämisen.

Ratikkakaupungin, kaupunkikeskustojen ja asuntoalueiden kaavoitus etenee kaavoitusohjelman 2022–2024 mukaisesti. Kaupunginosien kiinnostavuus ja vetovoima kasvavat uudisrakentamisen, palveluiden ja lähiympäristöön tehtävien suunnitelmien ja investointien myötä. Kaavoitettavasta uudesta asuntokerrosalasta noin 80 prosenttia sijoittuu joukkoliikennevyöhykkeelle. Suunniteltu Vantaan ratikka vauhdittaa kaupunkikeskustojen kehitystä ja kytkee Vantaan keskustoja toisiinsa.

Kasvavassa kaupungissa on tärkeä vaalia niin luontoarvoja kuin historian kerroksia, jotka ovat osa alueiden omaleimaisuutta. Kulttuurihistoriallisesti merkittäviä ympäristöjä kunnostetaan yhteistyössä kaupunginmuseon, kaupunkiympäristön toimialan ja asukkaiden kanssa. Esimerkiksi Havukosken Hanabölen myllyn raunioiden ja Länsimäen ensimmäisen maailmansodan linnoituslaitteiden alueella tehdään kunnostustöitä.

Osallistuvaa budjetointia on toteutettu Vantaalla vuosien 2020–2022 aikana. Osallistuvassa (OSBU) ajatuksena on, että kaupunginosan asukkaat pääsevät ideoimaan ja äänestämään, mihin 50 000 euroa voitaisiin käyttää. Vantaalla osallistuvaa budjetointia on tehty seuraavilla MEK-kaupunginosilla: 2020–2021 Hakunila ja Martinlaakso, 2021–2022 Havukoski, Länsimäki ja Mikkola, 2022–2023 Myyrmäki. Asukkaat ovat ehdottaneet ja ideoineet asioita koskien kaupunkiympäristön viihtyisyyttä (kukkaistutukset, puita, graffitiseinä), käytännöllisyyttä (penkit, roska-astiat), turvallisuutta, mutta

myös esimerkiksi liikuntaan (ulkoliikuntaväline, puistojumppa) tai kulttuuriin liittyviä asioita (esimerkiksi kyläjuhlat tai katufestarit). Asukkaat ovat myös ehdottaneet yhteisöllisiä kulttuuritapahtumia, taidenäyttelyitä ja julkista taidetta. Lisäksi vuonna 2021 kulttuuripalvelut toteutti MEK-hankkeena Koivukylän lasten ja nuorten kollektiivisen valokuvateoksen Koivukylän asukastila Kirnun julkisivun ikkunapintaan. Parhaimmillaan osallistuva budjetointi parantaa valmistelun ja päätöksenteon laatua ja avoimuutta, vahvistaa kansalaisten osallisuutta ja luottamusta hallintoa ja päätöksentekoa kohtaan sekä lisää asukkaiden motivaatiota osallistumaan yhteiseen päätöksentekoon ja ottamaan vastuuta lähiympäristöstään (Pihlaja 2017). Osallistuvan budjetoinnin lisäksi kaupunki kuulee asukkaita laajasti muun muassa asemakaavoituksen sekä katu- ja puistosuunnittelun yhteydessä MRL:n käytäntöjen mukaisesti.

2.5. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Tausta: Miten ohjelman toimenpiteet ovat onnistuneet?

MEK-ohjelma ja sen toimenpidekokonaisuudet ovat olleet arvokas lisä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen vähentämistä tavoittelevassa palvelumuotoilussa. MEK-hankkeiden avulla on pystytty tuottamaan uusia avauksia sekä saatu arvokasta kokemusta uudenlaisista palveluratkaisuista. MEK-ohjelmassa on ollut seuraavat toimenpidekokonaisuudet: Lapsiperheiden kotipalvelu, Etsivän vanhustyön projekti, Moniku-mallin luominen Vantaalle, Suun terveydenhuolto asiakastapahtumissa, Avoimet kohtaamispaikat alakoululaisille, sekä Varhaiskasvatuksen kuraattorit.

Lapsiperheiden kotipalvelu -toimenpiteessä MEK-alueilla asuville vauvaperheille on tarjottu kolme maksutonta kotipalvelun käyntiä. Palvelu on suunnattu varhaisen tuen perheille, joilla ei lähtökohtaisesti ole pidempiaikaista tarvetta lapsiperheiden kotipalvelulle. Palvelua ei ole tarjottu perheille, joilla on lastensuojelun asiakkuus eikä monikkoperheille, koska heillä on lähtökohtaisesti pidempiaikainen tuen tarve. Hankkeella on tavoitettu perheitä, joiden tuen tarpeita on tunnistettu varhaisessa vaiheessa sekä ohjattu perheitä oikea-aikaisesti muiden palvelujen piiriin.

Etsivän vanhustyön projektissa on tarjottu psykososiaalista tukea haavoittuvimmassa asemassa oleville ikääntyneille, osana kotona asumisen tuen vastuuyksikön toimintaa. Toiminnan taustalla on 2018–2019 laadittu Yksinäiset vanhukset Vantaalla -selvitys, jossa tunnistettiin tarve etsivälle vanhustyölle palvelukatveessa olevien mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden löytämiseksi. Toiminnan kustannusvaikutusta on seurattu, ja huomattu, että asiakkaiden palvelujen aloitusta on voitu siirtää tai vähentää. Asiakaspalautteissa on noussut ilmi, että elämän merkityksellisyys ja itsenäisyyden

kokemukset ovat vahvistuneet henkisen tuen myötä. Tavoitteena on ollut juurruttaa etsivä vanhustyö toimialan ja myöhemmin hyvinvointialueen omaan toimintaan.

MEK-ohjelman puitteissa on kehitetty Moniku-mallia Vantaalle. Toiminnan kohderyhmänä ovat perheet, joissa puhutaan äidinkielenä suomen tai ruotsin lisäksi/sijaan jotain muuta kieltä. Moniku-palvelussa kerrotaan asiakkaille oman äidinkielen käyttämisen tärkeydestä sekä rohkaistaan varhaiseen vuorovaikutukseen lapsen kanssa. Lisäksi tuetaan vanhemmuutta vieraassa kieli- ja kulttuuriympäristössä sekä keskustellaan älylaitteiden käytöstä lapsiperheissä. Lisäksi on tehty palveluohjausta perheen saattamiseksi tarjolla olevien verkostojen ja palvelujen äärelle. Käynneistä on kerätty kirjallista palautetta, ja palvelua saaneet asiakkaat ovat kokeneet palvelun tärkeäksi ja hyödylliseksi. Myös kohtaaminen Moniku-työntekijän kanssa on koettu merkitykselliseksi.

Suun terveydenhuolto asiakastapahtumissa -toimenpiteessä projektityöntekijä (hammashoitaja) on osallistunut asukastapahtumiin ja järjestänyt matalan kynnyksen toimintaa ja neuvontaa esimerkiksi avoimissa kohtaamispaikoissa. Toimintaa on järjestetty myös verkossa, ja hammashoitajalta on voinut kysyä neuvoja puhelimitse. Toiminnalla on tavoitettu syrjäytymisvaarassa olevia ja paljon palveluita tarvitsevia henkilöitä ja ohjattu palveluiden piiriin.

Lapsille on tarjottu arki-iltapäivisin mielekästä tekemistä avoimissa kohtaamispaikoissa Koivukylässä ja Hakunilassa. Lapset ovat esimerkiksi saaneet apua läksyjen tekoon ja välipalan. Toiminta on tuotettu yhteishankkeena perusopetuksen, perheneuvolatoiminnan ja MLL:n kanssa. Lasten lisäksi toiminta on tavoittanut äitejä, jotka ovat saaneet ohjausta ja tukea esimerkiksi työllistymiseen.

Varhaiskasvatuksessa on työskennellyt neljä varhaiskasvatuksen kuraattoria MEK-rahoituksella psykologien työpareina. Varhaiskasvatuksen kuraattorit ja psykologit tarjoavat matalan kynnyksen tukea vanhemmuuteen ja jalkautuvat päiväkoteihin henkilökunnan ja lasten tueksi. Keskeisimmät työn kohteet vanhemmuuden tuen lisäksi ovat olleet lasten tunnetaitojen vahvistaminen sekä päiväkodin kasvattajien tukeminen. Kuraattoripalveluilla on pystytty tarjoamaan tukea varhaisessa vaiheessa, mikä on osaltaan ehkäissyt lasten ja perheiden ongelmien kasvamista ja kasaantumista.

Hyvinvointialueuudistus

Terveys on yksi tärkeimmistä hyvinvointitekijöistä asukkaiden elämässä. Koronakriisi, Ukrainan sota sekä tuleva hyvinvointialueuudistus ovat luoneet painetta sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja todennäköisesti aiheuttavat niitä myös jatkossa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö sekä sosiaali-

ja terveydenhuollon työn onnistuminen ovat avainasemassa myös jatkossa, joten palveluiden saatavuus, laatu ja saumattomuus hyvinvointialueen ja kuntaan jäävien tehtävien kesken on turvattava. Lisäksi on tunnistettava monialaisen ja oikea-aikaisen tuen välttämättömyys erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa oleville asukkaille.

MEK-hankkeiden osalta arvioidaan tarve ja mahdollisuudet yhteistyöhön myös hyvinvointialueen kanssa ja yhteistyökäytännöistä sovitaan hyvinvointialueen kanssa tarkemmin kevätkaudella 2023.

2.6. Koronasta toipumissuunnitelma, 2021–2023

Covid-19-pandemia alkoi syksyllä 2019 Kiinassa. Ensimmäiset dokumentoidut tapaukset olivat Wuhanissa, mistä pandemia levisi nopeasti kevään 2020 aikana kaikkialle maailmaan, myös Suomeen. Pandemian hillitsemiseksi ja kansanterveyden suojelemiseksi Suomessa samoin kuin muualla maailmassa toteutettiin laajoja yhteiskunnan sulkuja. Samalla pandemian hoito kuormitti terveydenhoitojärjestelmää ja sulkutoimenpiteet aiheuttivat niin taloudellisia kuin sosiaalisia ongelmia. Niiden torjumiseksi Vantaan kaupunki laati toipumissuunnitelman. Toipumissuunnitelma laadittiin vuosille 2021–2023 ja sen määrärahat olivat 18 miljoonaa.

Taulukko 1. Toipumissuunnitelman määrärahat toimialoittain vuosille 2021–2023.

Toimiala	2021	2022	2023
Sosiaali- ja terveydenhuolto	2,4	5,0	- *
Kasvatus ja oppiminen	1,2	4,3	2,0
Kaupunkikulttuuri	0,1	0,6	0,6
Kaupunkiympäristö	0	0	0
Kaupunkistrategia ja johto	0	1,4	1,1
Yleishallinto	0	0	0
Yhteensä (miljoonaa euroa)	3,7	11,3	3,7

Kouluterveyskysely osoittaa, että lapset ja nuoret kokevat laajasti uupumusta ja ahdistusta. Huolestuttavin on nuorten naisten ja tyttöjen tilanne. Esimerkiksi 8- ja 9- luokkalaisista tytöistä 28 %, lukiolaisista 30 % ja ammatillisessa oppilaitoksessa 35 % on kokenut ahdistusta kouluterveyskyselyn mukaan. Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvussa. Koronasulku on vaikuttanut mm. koulujen ja neuvoloiden terveystarkastuksiin ja näitä syntyneitä hoitojonoja puretaan nyt. Laajemmin koronapandemian aiheuttamaa hoitovelkaa puretaan myös perhe- ja mielenterveystyössä sekä nuorisotyössä. Terveyspalvelujen lisäksi korona on aiheuttanut oppimisvajetta. Varsinkin

koronasulkujen aikainen etäopiskelu on tuottanut hankaluuksia. Haasteeseen on vastattu mm. lisäämällä resursseja.

Koronapandemia näkyy elinoloissa etenkin yksinäisyytenä, joka on lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä, mutta etenkin alle 40-vuotiailla työikäisillä. Näistä 54 % kertoi yksinäisyyden lisääntyneen. Varsinkin ikääntyneiden liikkuminen kodin ulkopuolella väheni ja koronapandemian alussa juuri heidän liikkuvuuttansa rajoitetiin. Rajoitusten takia etä- ja digipalveluita on laajennettu. Digitaitoja tukemaan on perustettu tukitiimi. Tämän lisäksi on käynnistetty etsivä vanhustyö varmistamaan ikääntyvän väestön hyvinvointia. Toipuminen on huomioitu myös myönteisen erityiskohtelun ohjelmassa. Yksinäisyyttä on pyritty vähentämään myös panostamalla lastenkulttuuriin ja tarjoamalla veloituksetta Aikuisopiston kursseja syrjäytymisvaarassa oleville nuorille aikuisille. Monikielistä viestintää on tehostettu kaikkien vantaalaisten saavuttamiseksi, ja samalla on panostettu myös suomen kielen opetukseen.

Koronapandemia näkyi työmarkkinoilla nopeana työttömyyden nousuna, varsinkin lomautettujen määrä kasvoi nopeasti. Kevään 2020 koronasulkujen helpottumisen jälkeen työttömyys lähti kuitenkin selvään laskuun. Pahimmillaan tilanne oli toukokuussa 2020, jolloin työttömyysaste oli 19,2 %. Huhtikuussa 2022 työttömyysaste oli 10,7 % ja vuotta aiemmin 14,7 %. Työpaikkoja oli huhtikuussa 2022 auki 4861, mikä oli 56,7 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä nousi Vantaalla pandemian aikana. Yrityksiin koronapandemia vaikutti eri tavoin. Vantaalle merkityksellistä oli lentokenttäalueen taantuminen matkustamisen vähentyessä jyrkästi. Laajemmin rajoitukset vaikuttivat etenkin palvelualalla toimiviin yrityksiin ja näin ollen mm. naisyrittäjiin, jotka miehiä useammin toimivat palvelualalla. Tilanteeseen on vastattu palkkaamalla lisää henkilöitä työllisyyden hoitoon, esimerkiksi kymmenen omavalmentajaa sekä viisi muuta henkilöä tilapäisellä virkamääräyksellä purkamaan asiakasjonoja. YritysVantaa on panostanut yritysneuvontaan. Osana työikäisten hyvinvointia on kehitetty myös Vantaan kaupungin omaa etäjohtamista, työssäjaksamista ja henkilöstön pitovoimaa.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa pandemia näkyi toisaalta vähentyneinä käynteinä ja kasvaneina jonoina, toisaalta taas lisääntyneenä sähköisenä asiointina. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala kuormittui pandemian aikana, kun henkilökuntaa ja resursseja ohjattiin koronatoimiin, kuten testaamiseen, jäljittämiseen ja rokottamiseen. Vantaalla korostui myös lentokentän merkitys. Tämän lisäksi huomioitavaa on, että kuntouttava toiminta on vähentynyt ja suun terveydenhoitoon on kertynyt jonoa. Sosiaali- ja terveysalan toimenpiteissä korostuu uusien vakanssien luominen

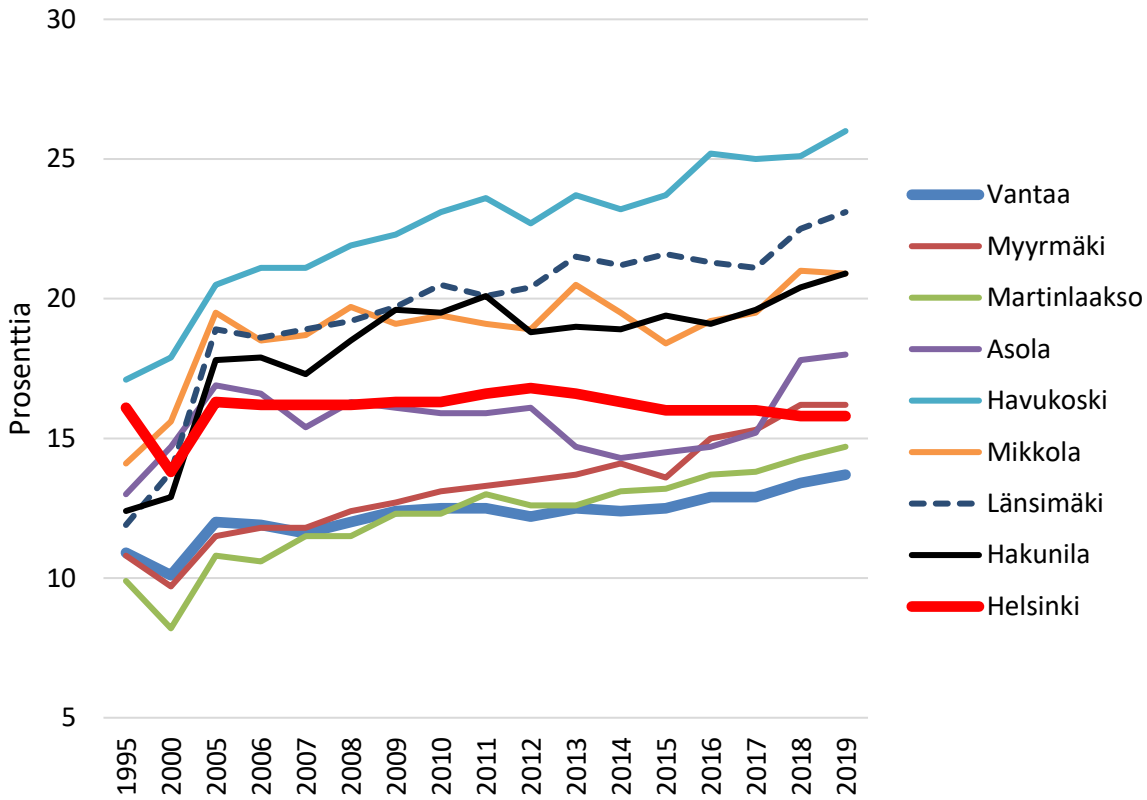
hoitovelan korjaamiseksi. Tämä ei kuitenkaan ole helppoa työntekijöiden saatavuushaasteiden vuoksi. Jonoja on purettu myös ostopalveluina, vakituisen henkilökunnan lisätöinä sekä kehittämällä erilaisia yhteistyömalleja. Osassa terveyskeskuksia jonot on saatu purettua ja toiminta normalisoitua, mutta työ jatkuu vielä. Kokonaisuudessaan pandemian vaikutukset ovat olleet monialaisia. Suorien terveysvaikutusten lisäksi vaikutukset ovat johtuneet myös esimerkiksi rajoitustoimenpiteiden seurauksista, näistä esimerkkinä työllisyysvaikutukset, sekä etäopetuksen ynnä muiden rajoitusten aiheuttamasta kuormituksesta. Terveydenhuollossa resursseja on jouduttu siirtämään muusta, ei-akuutista terveydenhuollosta koronatoimiin. Tämä on tuottanut hoitovelkaa. Hoitovelkaa on kurottu umpeen lisäämällä resursseja sinne, missä niitä on tarvittu. Samalla on luotu etä- ja digipalveluja. Erinäisistä syistä nämä eivät kuitenkaan ole kaikkien saavutettavissa, mikä on luonut tarvetta kehittää myös digitukea.

3. Alueellinen eriytyminen Vantaalla

Tässä kappaleessa käsitellään Vantaan kaupunginosien tilannetta tulonjaollisten, koulutuksellisten, väestöllisten sekä työmarkkinoita koskevien tilastojen kautta. Tarkasteluun ei ole otettu mukaan aivan pienimpiä kaupunginosia. Tämä johtuu ensinnäkin siitä, että esimerkiksi pienituloisuudesta ei julkaista aluesarjatietokannassa tietoja, joissa on vähemmän kuin 100 tulonsaaja-asuntokuntaa. Lisäksi kaupunginosien estimaatit ovat erittäin heilahtelevia yliajan, jos väestön koko alueella on erittäin pieni (ks. lisätietoja aluesarjat tietokannasta: https://stat.hel.fi/pxweb/fi/Aluesarjat/).

Vantaalla pienituloisuusaste on hieman pienempi (2,1 prosenttiyksikköä) verrattuna Helsinkiin, mutta Vantaalla pienituloisuus on kasvanut vuodesta 2005 vuoteen 2019 noin 12,0 prosentista noin 13,7 prosenttiin, kun taas Helsingissä pienituloisuus pieneni samaisessa ajassa 16,3 prosentista 15,8 prosenttiin (kuvio 1). Kuviossa 1 on tarkasteltu eräitä huono-osaisimpia kaupunginosia Vantaalla, joista selkeästi pienituloisimpana näyttäytyy Havukosken kaupunginosa. Havukoskella pienituloisuusaste on kivunnut 17,1 prosentista peräti 26,0 prosenttiin vuosien 1995–2019 välillä. Pienituloisuus on merkittävästi korkeampaa verrattuna Vantaan keskimääräiseen tasoon myös erityisesti Länsimäessä, Mikkolassa ja Hakunilassa. Myös Myyrmäessä ja Asolassa on tapahtunut pienituloisuuden merkittävää kasvua viimevuosina. Lisäksi näyttäisi siltä, että erityisesti vuosista 2015–2017 lähtien pienituloisuus lähti kasvuun useassa kaupunginosassa.

Kuvio 1. Pienituloisuusaste, 1995–2019* (%).

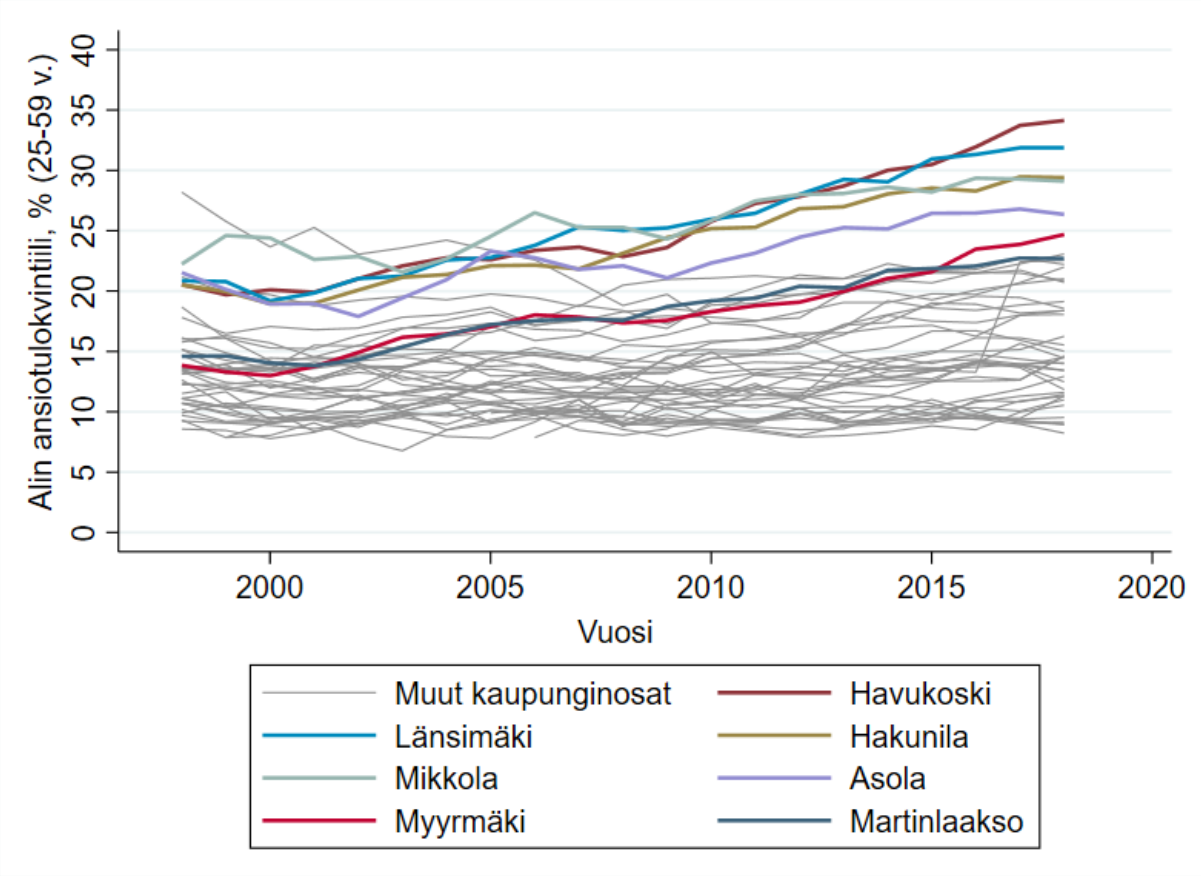

Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, tulonjakotilasto. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022).

** Osuus asuntokunnista, jotka kuuluvat pienituloisimpaan 20 prosenttiin kansallisella tasolla.*

Kuviossa 2 on esitetty alimpaan ansiotulojen viidennekseen kuuluvien osuus 25–59-vuotiaista Vantaan eri kaupunginosissa. Ikärajaus 25–59 vuotiaisiin kuvaa aikuisväestön tuloja, joista on poistettu suurelta osin eläkeläisten pienituloisuuden ja joiltain osin myös opiskelijoiden pienituloisuuden vaikutus. Havukoski ei näyttäydy yhtä pienituloiselta kuin kuviossa 1 verrattuna muihin kaupunginosiin, vaikka se kiilaakin kaikkein pienituloisemmaksi alueeksi viimeisten vuosien aikana. Neljän huono-osaisimman asuinalueen kärki pysyy samana (Havukoski, Länsimäki, Hakunila ja Mikkola). Asola näyttäytyy pienituloisempana alueena verrattuna Myyrmäkeen tai Martinlaaksoon koko tarkastelujakson aikana, mikä eroaa kuviosta 1. Kuviosta 1 ja 2 voidaan kuitenkin nostaa esille Myyrmäessä tapahtunut merkittävä pienituloisuuden kasvu, sillä se on lähentynyt merkittävästi Asolaa vuosien 1997 ja 2018 välisenä aikana.

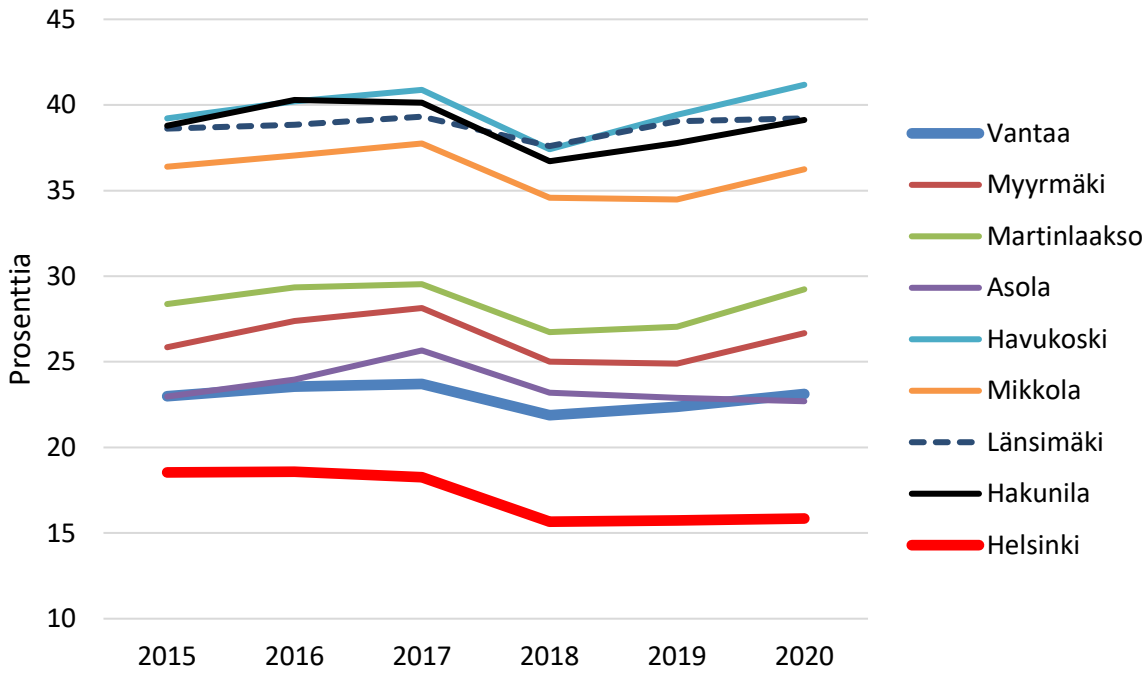
Kuvio 2. Alimpaan työ- ja yrittäjätulojen viidennekseen kuuluvien osuus 25–59-vuotiaista, 1997–2018, %.

Lähde: Kauppinen ja Mukkila, 2022. Lisätieto: Vantaan vähintään 1 000 asukkaan kaupunginosat.

Kuviosta 3 näemme, että Vantaan väestöstä suurempi osuus on pelkästään perusasteen tutkinnon suorittaneita 25–44 vuotiaista (23,1 prosenttia vuonna 2020) verrattuna Helsinkiin (15,9 prosenttia vuonna 2020). Kuvion 1 tavoin, Havukoski, Länsimäki, Hakunila sekä Mikkola ovat kaikkein huono-osaisimpia, vähiten koulutettujen, alueita. Havukoski oli edelleen huono-osaisin, mutta Länsimäki ja Hakunila olivat hyvin lähellä sitä. Kaikkien kolmen alueen korkeintaan perusasteen käyneiden osuudet olivat 38,7–41,2 prosentin välillä. Lisäksi myös Martinlaakson sekä Myyrmäen kaupunginosat näyttäytyvät alueina, joissa on suhteellisesti enemmän ainoastaan perusasteen käyneitä. Ulkomailta muuttaneiden koulutustietoja ei ole useinkaan tutkintorekisterissä, mikä voi vääristää kuviota. Lisäksi tilastolliset muutokset, kuten uuden koulutusluokituksen käyttöönotto (2016) saattaa vaikuttaa kuviossa näkyvään perusasteen käyneiden osuuden pienentymiseen vuosina 2017–2018.

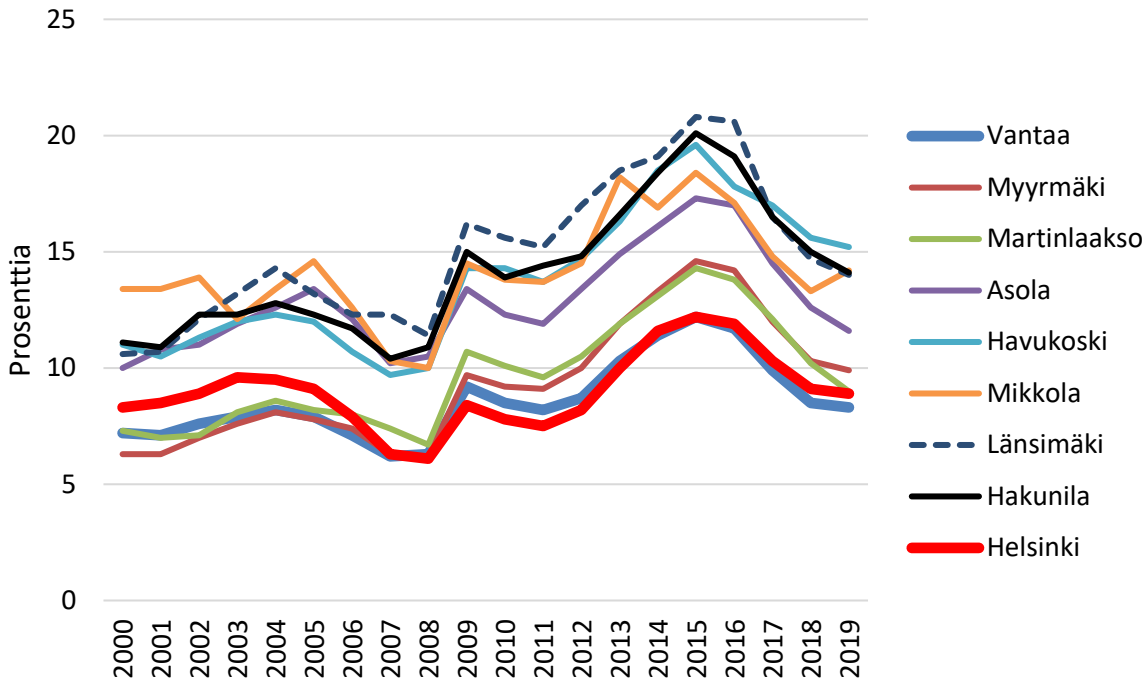
Kuvio 3. Korkeintaan perusasteen käyneiden osuus 25–44 vuotiaista, 2015–2020 (%).

Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, tutkintorekisteri. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022).

Työttömyysasteen trendit ovat olleet hyvin samankaltaisia Helsingissä ja Vantaalla vuosina 2000–2019 (kuvio 4). Vantaalla työttömyys oli korkeampaa verrattuna Helsinkiin finanssikriisin jälkeisinä vuosina (2008–2013), mutta muina aikoina työttömyysluvut ovat olleet hieman alempia. Kuviosta 4 näemme, että edelleen samat neljä kaupunginosaa (Havukoski, Länsimäki, Hakunila, Mikkola) ovat olleet huono-osaisimpia asuinalueita koko tarkasteluajanjaksolla. Näiden neljän kaupunginosan työttömyyslukujen järjestys on muuttunut ajansaatossa useasti, mutta vuonna 2019 korkeimmat työttömyysluvut olivat Havukoskella (15,2 prosenttia). Näiden neljän kaupunginosan lisäksi Asolassa työttömyysluvut ovat olleet ajoittain korkeita, ja se sijoittuu työttömyysasteessa niiden kannoille vuonna 2020 (11,6 prosenttia).

Kuvio 4. Työttömyysaste, molemmat sukupuolet, 2000–2019 (%).

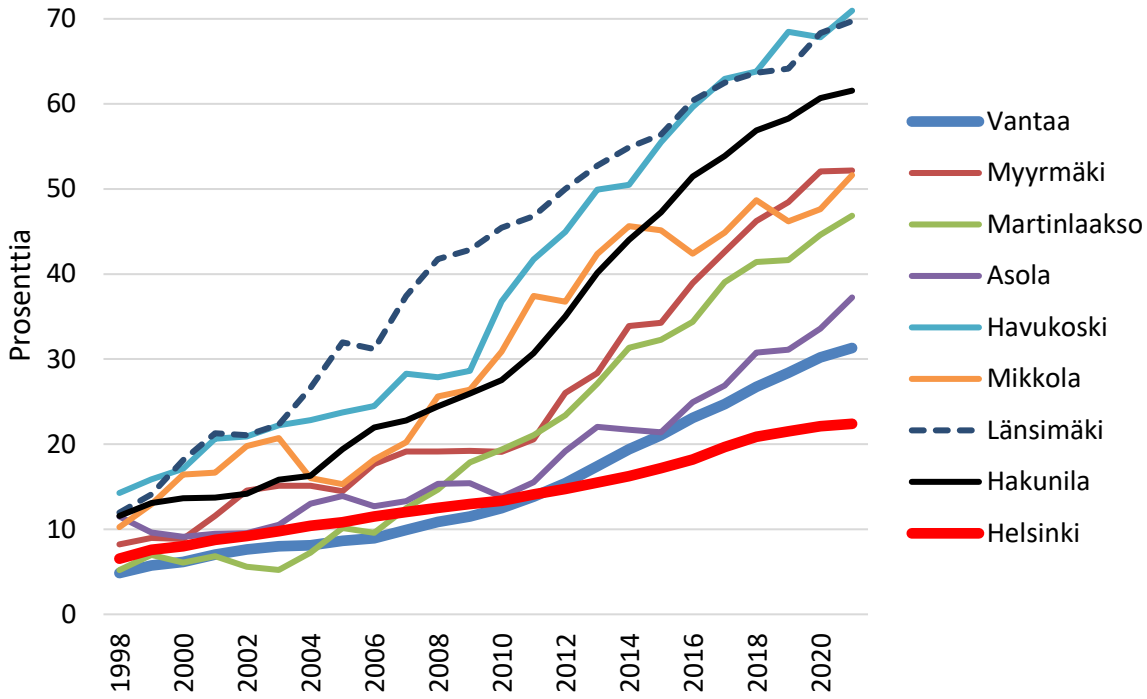

Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022).

** Luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla.*

Muunkielinen väestönosuus 0–6-vuotiaiden osalta Vantalla on ollut Helsinkiä korkeampi vuodesta 2012 lähtien (kuvio 5). Muunkielinen väestönosuus 0–6 vuotiaista on kasvanut Vantaalla vuodesta 1998 noin 4,9 prosentista vuoteen 2021 noin 31,3 prosenttiin. Länsimäessä saavutettiin 30 prosentin raja vuonna 2005, josta se on kasvanut miltei 70 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä. Havukoskella muunkielisen väestönosuus 0–6 -vuotiaista on noussut vuoteen 2021 mennessä jo yli 70 prosentin. Myös muutamassa muussa kaupunginosassa muutos on ollut nopea ja muunkielinen väestöosuus 0-6 -vuotiaista oli melko korkea vuonna 2021, kuten Hakunilassa (61,6 prosenttia), Myyrmäessä (52,2 prosenttia), Mikkolassa (51,6 prosenttia) sekä Martinlaaksossa (46,9 prosenttia).

Kuvio 5. Muunkielinen väestönosuus*, 0–6 vuotiaista, 1998–2021 (%).

Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, väestötilasto. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022).

**Äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuvien osuus.*

4. MEK-alueiden valinta

MEK-ohjelman kaupunginosat vuosina 2019–2022 olivat Hakunila, Länsimäki, Havukoski, Mikkola sekä Martinlaakso. MEK-alueet valittiin vuoden 2018 tietojen perusteella käyttäen seuraavia indikaattoreita: tulotaso (pienituloisten osuus, %), työllisyys (työttömyysaste, %), koulutus (vain perusasteen suorittaneiden osuus, %), kieli (vieraskielisten osuus, %) sekä terveys (sairastavuusindeksi eli kuolleisuuden, työkyvyttömyyden ja erityiskorvattavia lääkkeitä saavien osuus, %).

Uudelle ohjelmakaudelle (2023–2025) asetettavat kriteerit huono-osaisimpien kaupunginosien valinnalle pysyvät täsmälleen samoina eli tulotason, työllisyyden sekä koulutuksen osalta. Kieli-muuttujan osalta käytämme 0–6 -vuotiaiden muunkielisten väestöosuutta koko väestön sijaan, koska väestöosuuden muutokset ja segregaatio näyttäytyvät voimakkaimmin ja selkeimmin juuri lapsiperheiden ja lasten osalta. Tämä kuitenkaan tuskin muuttaa kaupunginosien järjestystä, vaan enemmänkin tuo esille niiden tasoja ja eroja väestörakenteessa. Päätimme pudottaa työkyvyttömyyden ja erityiskorvattavia lääkkeitä saavien osuuden (%) tarkastelusta pois lähinnä sen

kohdistumisen vuoksi iäkkäämpään väestönosaan. Toisin sanoen lääkkeitä saavien osuus saattaa muuttaa kaupunginosatarkastelua vanhempia ikäluokkia suosivaksi, mille ei oikeastaan ole perusteluja hyvinvointieroja tarkasteltaessa. Tulot, työllisyys, koulutus sekä kieli ovat yleisesti käytettyjä sekä tasapuolisempia tapoja tarkastella kaupunginosien eriytymistä.[3] Käytimme indikaattoreina siis seuraavia neljää muuttujaa:

1) **Tulot:** Pienituloisuusaste (%) vuonna 2019, osuus asuntokunnista, jotka kuuluvat pienituloisimpaan 20 prosenttiin kansallisella tasolla. Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, tulonjakotilasto. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022).
2) **Koulutus:** Korkeintaan perusasteen käyneiden osuus 25–44 vuotiaista (%) vuonna 2020. Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, tutkintorekisteri. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022).
3) **Työttömyys:** Työttömyysaste vuonna 2019, molemmat sukupuolet (%), luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla. Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022).
4) **Kieli:** Muunkielinen väestönosuus vuonna 2021, 0–6 vuotiaista (%). Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, väestötilasto. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022).

Näiden neljän kriteerin perusteella kaupunginosista nousee neljä melko selkeästi kaikkein huono-osaisinta aluetta, jotka ovat kaikki itä-Vantaalla: Havukoski, Länsimäki, Hakunila sekä Mikkola. Ainoastaan muunkielisen väestönosan osalta Myyrmäki kiilaa neljänneksi ohi Mikkolan vuosina 2020 ja 2021. Näiden neljän kaupunginosan jälkeen eriytynein kaupunginosa vaihtelee indikaattoreittain: tuloissa Jokiniemi (kuvio 1) tai Asola (kuvio 2), työttömyydessä ja koulutuksessa Veromies, kielen osalta Myyrmäki. Kymmenen eriytyneimmän kaupunginosan joukkoon kaikkien neljän indikaattorin osalta kuului ainoastaan 1 434 asukkaan Veromies ja 17 183 asukkaan Myyrmäki (väestötilanne 31.12.2021, Parviainen 2022). Kaupunginhallituksen iltakoulussa (08.08.2022) tuotiin esille se, että ohjelmassa olisi hyvä olla muitakin alueita kuin pelkästään itä-Vantaalta. Lisäksi tuotiin esille Myyrmäen suuri väestömäärä ja sen rooli suuralueen keskuksena, mikä puoltaisi sen ottamista mukaan MEK-alueena ohjelmaan.

Edellä mainittujen seikkojen vuoksi MEK-ohjelman alueiksi valittiin siis Havukoski, Länsimäki, Hakunila, Mikkola sekä Myyrmäki. Ohjelma kohdistaa toimenpiteitä erityisesti näihin viiteen kaupunginosaan. Tästä huolimatta ohjelma ei kuitenkaan ole rajattu pelkästään näihin kaupunginosiin, vaan alueille voidaan kohdistaa toimia, joissa havaitaan alueellista eriytymistä. Lisäksi joskus vakiintuneita

[33] Ks. lisätietoja myönteisen erityiskohtelun resurssoinnin taustasta Suomessa sekä käytetyistä indikaattoreista eri ohjelmissa (Bernelius and Huilla 2021, s. 114-116).

hankkeita ja projekteja ei ole välttämätöntä siirtää MEK-alueille käytännöllisten syitten takia tai menestyksekästä kaupungintason toimintaa ei ole järkevää lakkauttaa. Myös kaupunginhallituksessa (08.08.2022) tuli esille toive eriarvoistumiskehityksen pysäyttämisestä myös asukkaiden tasolla eikä pelkästään asuinaluetasolla. Segregaatio- ja eriarvoistumiskehityksen torjuminen voi siis myös vaatia nimenomaan kaupungintasoista toimintaa.

5. Strategiaohjelman kärkiteemat ja toimenpiteet

5.1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella

Johtoryhmä ehdottaa uutta tiedolla johtamisen mallia, jossa Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman johtoryhmä pyrkii edistämään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa. Uudessa rakenteessa johtoryhmällä on konsultoiva rooli toimialoille ja se pyrkii arvioimaan eriarvoisuuden tilaa sekä edistämään sen ehkäisyä toimialat ylittävällä työllä. Pyrkimyksenä on myös yhdistää saatavilla olevaa tietoa eriarvoisuudesta ja hyvinvoinnista. Tavoitteena on koota erilaisista projekteista, rekistereistä sekä väestökyselyistä saatua tietoa ja muodostaa kokonaiskuva.

Näemme, että jatkuvuus ja jatkuva kehittäminen luovat pohjan tuottavuuden kasvulle ja vaikuttavuuden tarkastelulle. Suunnitelmallinen eriarvoisuuden tarkastelu mahdollistaa myös vaikuttavamman yhteistyön kaupungin ja sen kumppaneiden välillä. Esimerkiksi kaupungin nykyiset resurssit eivät riitä laadukkaan tutkimuksen tai vaikuttavuusmittausten tekemiseen, mikä edellyttää korkeaa asiantuntemusta ja resursseja. Vakiintunut johtoryhmä pyrkii yhteistyöllä tutkimuslaitosten, yliopistojen sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa uusiin avauksiin, vaikuttavuuden tarkasteluihin sekä eriarvoisuuden ehkäisyyn hankeyhteistyön avulla.

Vaikuttavuuden tarkasteluun on suuri kysyntä, sillä esimerkiksi Ristolaisen ym. (2013) selvitys kuvaa syrjäytymistä ehkäisevien toimenpiteiden ja palveluiden vaikuttavuudesta tehtyä tutkimusta näin:

> *Syrjäytymistä ehkäisevien toimenpiteiden ja palveluiden vaikuttavuudesta on yleisesti hyvin vähän tutkimus- ja arviointitietoa. Vaikuttavuustutkimusta tulisikin järjestelmällisesti lisätä. Myös maahanmuuttajataustaisten lasten, nuorten ja perheiden palveluiden käytöstä, tuen tarpeista ja toisaalta menestystekijöistä tulisi kerätä enemmän tietoa toimenpiteiden kohdentamisen helpottamiseksi. Heikommassa työmarkkinatilanteessa olevien nuorten osalta tulisi kehittää työkyvyn*

arviointitoimintaa sekä tutkia, millaisissa työpaikoissa nämä nuoret menestyvät parhaiten ja millaista tukea he mahdollisesti tarvitsisivat. Hankerahoituksen ongelmia olisi syytä selvittää: hankkeissa on kehitetty paljon toimivia malleja ja työkaluja syrjäytymisen ehkäisemiseksi, mutta niiden ongelmana on toiminnan lyhytjänteisyys ja heikko arviointi, eivätkä hyvätkään käytännöt usein vakiinnu tai leviä laajempaan käyttöön.

Toisaalta ajantasainen ja tarkkatieto asukkaiden hyvinvoinnista on kriittistä, jotta voimme kohdistaa ja ohjata palveluita niitä tarvitseville, politiikkatoimenpiteiden tarkastelussa, toimenpideohjelmien suunnittelussa sekä vaikuttavuuden ja muutosten arvioinnissa. Eriarvoisuudesta ja hyvinvoinnista kerättyä tietoa yhdistetään uudessa tiedolla johtamisen mallissa toimialojen toiminnasta ja käytetyistä resursseista kerättyyn tietoon. Tarkoituksena on yhdistää tieto tarpeesta (eriarvoisuuden ja hyvinvoinnintilanne) mahdolliseen toimintaan (käytettyihin resursseihin alueella). Tämä mahdollistaa tehokkaamman ja vaikuttavamman politiikkavalikoiman, sillä sen avulla voidaan kohdistaa tarvittavia toimia ja resursseja.

Tiedolla johtamisen kokonaisuus pyrkii myös vastaamaan kysymykseen: rakennammeko alueellisesti tasapainoista kaupunkia? Tiedolla johtamisen kokonaisuus on kaupunkisuunnittelun, maapolitiikan, asuntopolitiikan, liikennepolitiikan sekä palveluiden alueellisen sijoittamisen ja resurssoinnin työkalu. Erityisesti tiedolla voidaan tunnistaa varhaisia tuen tarpeita sekä hyvinvoinnin riskitekijöitä. Aluetarkastelun tulisi olla riittävän tarkkaa, jotta voimme tunnistaa huono-osaisimman asuinalueet, koulut, päiväkodit tai muut kunnan yksiköt, kuten korttelit ja oppilasryhmät.

Uskomme, että toimenpiteiden ja tilanteen systemaattinen arviointi sekä yhteistyö eri toimijoiden välillä avaavat uusia mahdollisuuksia ”viheliäisten” ongelmien ratkaisuun. Tavoitteena on selvittää mitkä toimenpiteet ovat kaikkein tehokkaimpia eriarvoistumisen torjunnassa, ja mitkä lisäävät vantaalaisten hyvinvointia kaikkein eniten. Uskomme, että pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen johtamisen sekä uuden tiedolla johtamisen mallilla voimme houkutella uusia yhteistyökumppaneita, kuten yliopistoja ja tutkimuslaitoksia. Etsimme myös mahdollisuuksia hyödyntää satunnaiskokeiluja osana toiminnan vaikuttavuuden arviointia.

Kustannukset

- MEK-erityisasiantuntija, osa ohjelman yleiskuluja
- Data-analyytikko (koodaus, GIS-paikkatieto ym.), 70 000 €

- Korkeakouluharjoittelijat, osa toimialojen perusrahoitusta
- Opinnäytteiden tekijät, 10 000 €
- Rekisteri- ja muut aineistot, 20 000 €
- Yhteensä: 100 000 €

5.2. Lapsikeskeinen investointistrategia

5.2.1. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta

Tausta

Perhe on kiistatta instituutiona ratkaisevassa roolissa lasten mahdollisuuksien ja tulemien muodostumisessa, ns. mahdollisuuksien tasa-arvon toteutumisessa. Perhe välittää seuraaville sukupolville niin materiaalista kuin sosiaalista ja inhimillistä pääomaa, kuten taitoja, kykyjä, tavoittelemisen arvoisia päämääriä, sosiaalisia verkostoja, tapoja, traditioita ja vaikkapa ammattitaitoja sekä rahaa ja vaurautta (Corak 2013; Corak and Piraino 2011; Solon 2004; Georg 2004; Ingram and Lifschitz 2006; Björklund, Roine, and Waldenström 2012; Bengtson and Harootyan 1994; Milanovic 2019). On syytä kuitenkin korostaa, että perhe, johon lapsi syntyy ei kuitenkaan ratkaise lapsen mahdollisuuksia elämässä, vaan ympäristötekijöiden vaikutus on erittäin merkittävässä roolissa. Esimerkiksi peruskoulu-uudistus (1972–77) vähensi tulojen ylisukupolvista periytymistä 23 prosentilla ja se pienensi myös merkittävästi perhetaustan yhteyttä oppimistuloksiin (Pekkarinen and Uusitalo 2012; Pekkarinen, Uusitalo, and Kerr 2009). Heckmanin (2008) mukaan eriarvoisuutta saataisiin kaikkein tehokkaimmin torjuttua, kun interventiot kohdistuisivat mahdollisimman varhaiseen vaiheeseen lapsen elinkaarta, ennen ongelmien ilmaantumista. Toisaalta politiikkatoimet, jotka kohdistuvat parantamaan lapsen perheen hyvinvointia, kuten nostamalla heidän sosioekonomista asemaansa, todennäköisesti parantavat myös lapsen mahdollisuuksia ja hyvinvointia.

Lapsiperheiden ja huono-osaisimmista lähtökohdista ponnistavien lasten tukeminen ja mahdollisuuksien edistäminen ovat siis varsin perusteltuja politiikkasuosituksia, jotka toisaalta parantaisivat lasten hyvinvointia pitkällä aikavälillä ja toisaalta pienentäisivät kalliiden korjaavien palveluiden käyttöä. Lisäksi Saikkosen ym. (2018) mukaan lapsiperheet ovat keskeisessä roolissa myös segregaation muodostumisessa. Käytännössä alueellinen eriytyminen on huomattavasti

voimakkaampaa lapsiperheiden kesken verrattuna lapsettomiin pariskuntiin, ja lapsiperheiden muuttopäätökset toimivat segregaatiokehityksen keskeisenä ajurina.

Täten köyhyyden, eriarvoisuuden sekä ylisukupolvisen huono-osaisuuden ratkaisemisessa avainasemassa on perhe ja siihen liittyvät instituutiot. Yksi keskeinen keino on etsiä politiikkavaihtoehtoja, joilla lisätään äitien työhön osallistumisastetta sekä helpotetaan työn ja perhe-elämän yhdistämistä. Tämäntyyppiset keinot lisäisivät perheen resursseja sekä toisaalta kaventaisivat sukupuolten välistä eriarvoisuutta, koska sukupuolten välinen eriarvoisuus työelämässä johtuu suurelta osin vanhempien epätasaisesti jakautuneista perhevastuista (Ponthieux and Meurs 2015). Toisena kokonaisuutena voidaan pitää investointeja, jotka vahvistaisivat lasten ja nuorten kiinnittymistä koulupolkuun ja yhteiskuntaan muun muassa nuorisotyön ja harrastusten avulla. Lisäksi ohjelma tekee tiivistä yhteistyötä muun muassa jo käynnissä olevan Lapsiystävällinen kuntamallin sekä hyvinvointialueen kanssa, sillä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon rooli tässä kokonaisuudessa on keskeinen.

Nuorisotyön lisäresurssit

Yläkoulujen nuorisotyöntekijät (6 henkilötyövuotta) kuudessa koulussa tukevat koulun yhteisöllisyyttä, auttavat varmentamaan oppilaita jatkokoulutukseen, tukevat nuoren kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä pyrkivät tunnistamaan varhaisen syrjäytymisen merkit. Alakoulun nuorisotyön (3 henkilötyövuotta) tavoitteet ovat hyvin yhteneväiset yläkoulujen nuorisotyöntekijöiden kanssa, mutta heidän erityisenä painopisteenänsä on kiusaamisen ehkäisy nimetyissä kohdekouluissa yhteistyössä koulun henkilökunnan kanssa. Lisäksi on palkattu osana alakoulunuorisotyötä esihenkilö, jolle kuuluu hallinnontason yhteistyö. Nuorisotyöraiteilla (NTR) hankkeessa toimii kaksi nuorisotyöntekijää. Vantaa myös koordinoi PKS-alueella NTR-toimintaa ja toiminnan jatkuminen Vantaalla turvaa myös isompaa toimintakokonaisuutta. Työntekijät ovat kokeneita ja tavoittavat nuoria hyvin.

Kustannukset

- Alakoulujen nuorisotyöntekijät (3) sekä esihenkilö, 160 000 €
- Yläkoulujen nuorisotyöntekijät (6), 230 000 €
- Nuorisotyö raiteilla (2), 100 000 €
- Yhteensä: 490 000 €

Tempo-orkesteritoiminta

Vantaan Tempo-orkesterit ovat matalan kynnyksen orkesteritoimintaa eri taustoista tuleville alakouluikäisille.[4] Tempo-orkesterit kootaan 2.–3.-luokkalaisista ja kokoonpanot soittavat yhdessä yleensä kolmisen vuotta. Tempo-orkesteri tarjoaa muusikoilleen maksuttomat soittimet, yhteiset soittotunnit ja viikoittaisen oman instrumentin opetustuokion. Opetus hoituu koulupäivän yhteydessä. Tempo-orkesterien toiminta perustuu maailmalla laajalti levinneeseen El Sistema -musiikkikasvatusmenetelmään, jonka pyrkimyksenä on edistää monitaustaisten lasten keskinäistä kumppanuutta yhteissoiton avulla.[5] Tällä hetkellä soittajista noin puolet on maahanmuuttajataustaisia ja suurin osa jäljelle jäävästä puoliskosta sellaisia lapsia, joilla ei ole muuten mahdollisuutta harrastaa perheen sosioekonomisen taustan takia. Tavoitteena on saada vanhemmat seuraamaan lasten esityksiä ja osallistumaan Tempo-perhetapaamisiin, joissa maahanmuuttajataustaiset perheet integroituvat kantaväestöön. Lapsilla on mielekästä tekemistä koulupäivän jälkeen ja myös vanhempien on mahdollista osallistua orkestereiden toimintaan.[6]

Toiminnan koordinointiin ja kehittämiseen saadaan palkattua syksyllä 2022 osa-aikainen koordinaattori (MEK-rahoitus). Kouluissa toimivaan Tempo-orkesteritoimintaan tarvitaan koordinaatio- ja kehittämistyöpanosta, koska vanhempien saaminen mukaan toimintaan edellyttää viestintää ja läsnäoloa kouluilla, samoin sekä koulun henkilökunnan että uusien Tempo-opettajien perehdyttäminen Tempo-pedagogiikkaan. Kehittämistyötä pitäisi tehdä erityisesti perheille suunnattujen TempoParents -vanhempainyhtyetoiminnan ja TempoTenavat -varhaiskasvatustoiminnan parissa.

Suomessa El Sistema -menetelmän mukaista toimintaa on tehty vakiintuneesti ainoastaan Vantaalla, jossa Tempo-orkesteritoimintaa on tällä hetkellä kuudessa koulussa: Rajakylän, Lehtikuusen,

---

[4] Lisää tietoa Tempo-orkesteritoiminnasta: http://sistemafinland.blogspot.com/p/tietoa-toiminnasta-about-us.html, opinnäytteet aiheesta: El Sistema Finland: Tutkielmat / Research

[5] Ks. Youtube-esittelyitä Tempo-orkestereista vuosien varrelta: Tempo-orkesteri toivottaa jokaisen lapsen tervetulleeksi - YouTube (20.11.2018), Tempo-orkesteri toivottaa jokaisen lapsen tervetulleeksi - YouTube (12.12.2020), Tempo-orkesterin esittelyvideo (tulkattu arabiaksi) - YouTube (29.09.2021), TEMPO-ORKESTERIN 10-VUOTISJUHLAVIDEO - YouTube (02.10.2020).

[6] Tempo-orkesteritoiminnan menetelmäopas: https://lastenkulttuuri.fi/wp-content/uploads/2021/01/Tempo-opas_e-julkaisu.pdf

Länsimäen, Kytöpuiston, Uomarinteen ja Jokiniemen kouluissa. Rahoitus toimintaan tulee useasta eri lähteestä: Vantaan musiikkiopistolta, MEK-ohjelmalta sekä Harrastusten Vantaa -hankkeelta. Rajakylän koulun Tempo-orkesteritoiminta on rahoitettu tähän asti MEK-rahoituksella. Soittimet Rajakylän koulun Tempo-toimintaan on olemassa. Tempo-orkesteritoimintaa on ulotettu välillä myös varhaiskasvatukseen sekä koululaisten vanhemmille suunnattuun TempoParents -toimintaan. Kustannukset ovat henkilöstökuluja (opettajien palkat). Yhdellä koululla tulisi olla neljä Tempo-opettajaa, joiden instrumentit ovat viulu, alttoviulu, sello ja kontrabasso, sekä pianosäestäjä toisessa viikoittaisessa harjoituksessa. Viikkotunnit jakautuvat siten, että yksilöopetuksessa on viuluja ja alttoja 18, selloja 4 ja kontrabassoja 2 (tarkoittaen 24 yksilöopetuskertaa, eli 24 X 0,33 h/vko). Orkesteriharjoitus on kaksi kertaa viikossa (eli 2 X 1,67 h/vko). Jokaisessa harjoituksessa tulee olla mukana kolme jousisoitinopettajaa ja pianistisäestäjä kerran viikossa. Vuositasolla opetuksen henkilöstökulut ovat noin 27 000 euroa koulua kohden.

Kustannukset

- Henkilöstökulut Tempo-orkesteritoimintaan MEK-alueen kouluissa, 27 000 €
- Koordinaattori (100 %), Tempo-orkesteritoiminnan kehittäminen, 46 000 €
- Yhteensä: 73 000 € / vuosi

Vanhemmuuden tuki -palvelu

Tarjoamme pikkulapsiperheille matalan kynnyksen vanhemmuuden tuki -palvelua. Tämän kasvatus- ja lastenhoitoavun tarkoituksena on helpottaa asiakkaiden perheen ja työelämän yhdistämistä sekä mahdollistaa paremmin asiakkaiden työelämään ja yhteiskuntaan kiinnittymisen. Näemme, että palvelu voi myös vähentää tarvetta korjaaviin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Toimenpiteen esimerkkinä toimii Supernanny-hanke (Rusko-nanny) Ruskon kunnassa, jossa apua tarjotaan mahdollisimman helposti ja joustavasti. Tästä hankkeesta poiketen kasvatus- ja lastenhoitoapua on tarkoitus antaa kaupungin omissa ja yhteistyökumppaneiden tiloissa, jolloin on mahdollista tarjota myös muun muassa lastenryhmähoitoa. Lastenhoito- ja kasvatusapua on tarkoitus antaa vain jossain MEK-kaupunginosassa, josta löytyy sopiva yhteistyökumppani hankkeen toteuttamiseen.

Kustannukset

- Lastenhoitaja (yksi henkilötyövuosi), 45 000 €, toteutetaan todennäköisesti ostopalveluna. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.

- Yhteensä: 45 000 €

5.2.2. Koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen

Tausta

Koulutukselliseen eriarvoisuuteen liittyy Suomessa useita laajoja trendejä kuten kasvavat alueelliset erot, oppimistulosten lasku, koulutuksen periytyvyyden vahvistuminen ja sosioekonomisen taustan lisääntyvä merkitys oppimistuloksille.

Alueellisen eriytymisen vaikutukset kouluille ovat merkittäviä, sillä alueellinen eriytyminen heijastuu suoraan koulujen oppilaspohjaan. Jos hyvä- ja huono-osaisuus kasaantuvat alueellisesti, sama tapahtuu myös koulujen tasolla. Huono-osaisuuden kasautuminen tiettyihin yksiköihin tuottaa kouluihin ilmiöitä, jotka haastavat koulujen mahdollisuudet tuottaa hyvää oppimista. Huono-osaisuuden kasautuminen voi johtaa esimerkiksi eroihin oppimistuloksissa, vaikeuttaa henkilökunnan rekrytointia ja heikentää koulutuksellista tasa-arvoa.

Alueellisen eriytymisen ja koulujen tiivis yhteys näkyy esimerkiksi perheiden muuttopäätöksissä. Helsinkiin kohdistuvassa tutkimuksessa on havaittu, että huono-osaisimmat oppilasalueet menettävät jatkuvasti keskiluokkaisia kantaväestöön kuuluvia perheitä ulosmuuton ja aluetta kiertävän muuton seurauksena (Bernelius and Vilkama 2019). Tämä syventää entisestään asuinalueiden välisiä eroja ja tuottaa yhä yksipuolistuvampaa oppilaspohjaa eli lisää sekä alueellista että koulujen eriytymistä.

Muuttopäätösten ohella myös painotettu opetus on Suomessa usein kouluvalintojen takana. Painotetussa opetuksessa opiskelevat useimmiten korkeamman sosioekonomisen taustan perheiden lapset, millä on vaikutuksia koulujen oppilaspohjaan ja koulujen väliseen eriytymiseen. Koulujen ryhmittelykäytännöillä on myös suuri vaikutus koulujen sisäiseen eriytymiseen. Luokkamuotoisesti järjestettävä painotettu opetus ylläpitää ja vahvistaa yhteiskunnallista asemaa toistavia jakoja (Kosunen 2014; Peltola 2020).

Segregaatio vaikuttaa myös osaamisen eriytymiseen. PISA-tutkimuksissa suomalaisten koululaisten oppimistulokset ovat olleet laskussa vuodesta 2006 lähtien. Oppilaiden osaamiserot ja koulujen väliset erot ovat suuria. Kansallisesti tarkasteltuna parhaan ja heikoimman neljänneksen välinen osaamisero lukutaidossa vastaa viiden vuoden kouluopintoja. Koulujen tasolla tarkasteltuna koulujen heikoimman ja parhaan kymmenyksen välinen osaamisero lukutaidossa vastaa myös 2,5 kouluvuoden opintoja (Leino et al. 2019). PISA-tutkimukset ovat lisäksi osoittaneet, että perhetaustan merkitys

suomalaisoppilaiden osaamiselle on voimistunut 2000-luvun kuluessa (OECD 2020). Lisäksi oppimistuloksissa on systemaattisia eroja myös maahanmuuttotaustaisuuden, kielen ja sukupuolen osalta (Bernelius and Huilla 2021).

Koulujen väliseen eriytymiseen liittyy myös opettajasegregaation riski. Kansainvälisten esimerkkien perusteella opettajien työn liiallinen kuormittavuus huono-osaisilla alueilla voi johtaa opettajasegregaatioon eli yksiköiden välisiin eroihin opettajien pätevyydessä ja opettajien vaihtuvuudessa (OECD 2011). Toistaiseksi Suomessa tilanne opettajasegregaation näkökulmasta on kohtalaisen hyvä, vaikka huono-osaisissa yksiköissä työskentelevien opettajien kuormittuminen onkin tunnistettu haasteeksi. Rekrytointihaasteita on joissakin henkilöstöryhmissä, kuten varhaiskasvatuksen opettajissa ja erityisopettajissa, mutta haasteet eivät liity pelkästään alueelliseen eriytymiseen (Bernelius and Huilla 2021).

Varhaiskasvatuksen toimet

Lisääntynyt sosiaalinen ja alueellinen eriytyminen haastavat varhaiskasvatuspalvelujen järjestämistä Vantaalla. Alueellisen sosioekonomisen ja etnisen segregaation vaikutuksesta koulutuksellinen huono-osaisuus alueellistuu ja syvenee ja tämä heijastuu lasten tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen myös varhaiskasvatuksessa. Alueiden välinen eriytymiskehitys heijastuu varhaiskasvatuksen toimintayksiköihin. Henkilöstön saatavuus näyttäytyy erityisen vaikeana sosioekonomisesti haastavilla alueilla. Rekrytointihaaste koskee tällä hetkellä kaikkia varhaiskasvatuksen ammattiryhmiä ja toimintayksikkökohtaiset erot ovat isoja. Henkilöstövaje vaikuttaa varhaiskasvatuksen tavoitteiden ja varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamiseen. Haastavassa henkilöstötilanteessa päiväkodin johtajan työajasta iso osa kuluu henkilöstön saatavuuden ja osaamisen edistämiseen.

Koulutuksellisen eriarvoisuuden torjumiseksi tehdään varhaiskasvatuksessa monia toimenpiteitä. Toimintakulttuurin inklusiivisuutta kehitetään Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti ja varhaiskasvatuslain uudistus vahvistaa lapsen oikeutta tukeen. Tuen yhdenvertaisen saatavuuden parantamiseksi on lisätty varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää. Valtion erityisavustuksia suunnataan tarveperusteisesti sosioekonomisesti haastaville alueille. Osaamisen kehittämisessä huomioidaan laajasti eri ammattiryhmät mukaan lukien ei-kelpoinen henkilöstö. Koulutusta järjestetään muun muassa sosioemotionaalisten taitojen tukemiseen, kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuuteen, lapsen tukeen ja inklusiiviseen pedagogiikkaan liittyen. Lisäksi henkilöstön saatavuuden ja pitovoiman edistämiseksi on tehty monia toimenpiteitä, joiden toteuttamista jatketaan. Näitä ovat muun muassa rekrytoinnin kehittäminen ja rekrytointilisien laajentaminen,

monipuolisten ja joustavien ura- ja koulutuspolkujen kehittäminen, vertaismentoriverkoston laajentaminen, sekä työhyvinvoinnin edistäminen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvoraha

Perusrahoituksen lisäksi kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksessa ja esi- ja perusopetuksessa on haettu vuosittain haussa ollutta Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvorahaa. Vantaan varhaiskasvatus on saanut erityisavustusta varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen keskimäärin noin 1,5–2,2 miljoonaa euroa vuotta kohden. Vantaan esi- ja perusopetus sai lukuvuodeksi 2022–23 tasa-arvorahaa 6 281 041 euroa. Raha vastasi perusopetuksessa noin 127 opettajan ja 179 avustajan palkkaa.

Vantaalla valtiolta saatu tasa-arvoraha jaetaan pääosin kokonaisuudessaan yksiköihin käyttämällä kertoimina tasa-arvorahan peruskriteereitä eli koulutustasoa, työllisyyttä ja vieraskielisten määrää. Näin ollen osa yksiköistä saa tasa-arvorahaa enemmän, osa ei ollenkaan. Tasa-arvorahalla on palkattu esimerkiksi laaja-alaisia erityisopettajia nivelvaiheisiin eli esi- ja alkuopetukseen sekä alakoulusta yläkouluun siirtymisen tukemiseen, resurssiopettajia, koulunkäynnin avustajia, monikielisiä ohjaajia. Lisäksi rahalla on pystytty jakamaan perusryhmiä pienemmiksi ns. jakotunteja lisäämällä. Varhaiskasvatuksessa avustusta on käytetty lapsi- ja perheohjaajien (27) sekä kehittäjäopettajien (12) palkkaamiseen. Erityisavustusta saaville päiväkodeille mahdollistetaan myös tarveperusteisen lisähenkilön palkkaaminen, jolloin toimintayksiköt pääsevät itse suuntaamaan resurssia tunnistettuun tarpeeseen. Haastavassa henkilöstötilanteessa avustusta on käytetty myös lisähenkilöstön ostamiseen Seuresta. Palvelu on kohdistunut toimintavuonna 2021–2022 29 toimintayksikköön. Avustuksen käyttö koskettaa suoraan tai välillisesti arviolta noin 7 500 varhaiskasvatuksen lasta ja perhettä sekä noin 1 300 työntekijää. Arvio perustuu kohdepäiväkotien keskimääräiseen lapsi- ja henkilöstömäärään.

Sosiaalisesti kestävä Vantaa strategiateema sekä MEK-ohjelma tukeutuvat vahvasti OKM:n jakamaan tasa-arvonrahaan, joka mahdollistaa koulusegregaation torjumisen. Tasa-arvorahalla vahvistetaan koulutuksen yhdenvertaisuutta suuntaamalla resursseja erityisesti sellaisille alueille, joilla sosioekonomiset tekijät voivat altistaa heikommille oppimistuloksille. Avustuksella tuetaan varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa toimia, joilla edistetään lasten kehitystä ja oppimista, laadukkaita oppimistuloksia, koulutuksellista tasa-arvoa ja hyvinvointia sekä vähennetään ja ennaltaehkäistään sosioekonomista eriarvoistumista. Tasa-arvoraha on vuodesta 2023 alkaen osa perusrahoitusta uuden lakimuutoksen myötä (HE 55/2022 vp). Esitykseen kirjattu tasa-arvorahan

summa on kuitenkin huomattavasti pienempi kuin aiemmin jaossa ollut raha. Huolena onkin, että tasa-arvorahan osuus tulee laskemaan ja vaikuttaa varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen rahoitukseen merkittävällä tavalla.

Toimenpiteet

Vantaan kaupunki on panostanut koronasta toipumissuunnitelmassa kasvatuksen ja oppimisen toimialalle 1,2 miljoonaa euroa vuodelle 2021, 4,3 miljoonaa euroa vuodelle 2022 sekä 2,0 miljoonaa euroa vuodelle 2023. MEK-johtoryhmä näkee tarpeelliseksi sen, että myös jatkossa koulutukseen panostetaan Vantaalla, jotta koronan tuomat oppimisvajeet pystyttäisiin kuromaan umpeen, osaamistasoa nostamaan sekä koulutuksellista eriarvoisuutta kaventamaan. On myös tärkeää, että kasvaneeseen lasten ja nuorten ahdistuneisuuteen pystyttäisiin vastaamaan, sillä esimerkiksi kouluterveyskyselyn (2021) mukaan 8- ja 9- luokkalaisista tytöistä 28 %, lukiolaisista 30 % ja ammatillisessa oppilaitoksessa 35 % on kokenut ahdistusta. Lisäksi OKM:n tasa-arvon rahan epävarmuuden vuoksi koulutukseen on syytä varata ohjelmassa panoksia. Toisaalta tämän ohjelman budjetti (kaksi miljoonaa euroa vuotta kohden) ei mitenkään riitä korvaamaan tasa-arvon rahan mahdollista pienentymistä, joten Vantaan kaupungin on syytä mielestämme varautua tähän muilla tavoin.

Näemme, että voimme kehittää koulutukselliseen eriarvoisuuden torjuntaan tämän ohjelman puitteissa kohdennettuja toimenpiteitä ja kokeiluja, mutta laajemmat tasa-arvon rahan korvaamiset tulisi rahoittaa muista lähteistä. Uskomme, että yhdessä uuden tiedolla johtamisen rakenteen kanssa voimme kehittää uusia keinoja vaikuttavampien toimenpiteiden kehittämiseksi. Yksi mahdollinen kokeilu voisi olla se, että pienennettäisiin oppilasryhmien kokoa yläasteelle siirtyvien opiskelijoiden kohdalla joissakin kouluissa koko yläasteen ajaksi (tutkimusnäyttö puoltaa myös tätä, ks. esim. Frederiksson, Öckert, and Oosterbeek 2013); Krueger (1999). Jos tähän päädytään, niin kokeilu tulisi valmistella huolella, jotta saisimme koeasetelman luoduksi suurempien ja pienempien luokkien välillä. Valmistelussa tulisi ottaa huomioon muun muassa opetustilojen ja opettajien saatavuus, yhteistyö eri toimijoiden välillä sekä vaikuttavuustutkimus yhdessä kumppaneiden kanssa. Johtoryhmä tarkastelee ja pohtii myös seuraavia politiikkatoimia ja linjauksia osana ohjelmaa:

- Hyvinvointialueen kanssa tehtävän yhteistyön tiivistäminen varhaiskasvatuksessa, kouluilla ym. Kouluilla on tarvetta sote-alan ammattilaisten työlle
- Varhaiskasvatuksen saatavuuden ja osallistumisasteen tarkastelu
- Kaksivuotisen esiopetuskokeilun seuranta ja suositukset valmistuvien tutkimusten perusteella

- Uusi tiedolla johtamisen malli avaa mahdollisuuksia paremmin ennaltaehkäisevään toimintaan
- Koulujen resurssien tarkastelu ja niiden vaikuttavuuden tutkiminen[7]
- Koulujen organisoinnin, käytäntöjen ja johtamisen tarkastelu (esim. myöhennetyt koulupäivät[8], kouluruokailu[9], koulujen asenneilmapiiri ja toimintakulttuuri[10], edistetään opiskelijaryhmien sisäistä ja niiden välistä ryhmäytymistä, otetaan paremmin huomioon opiskelijoiden eriävät taustat[11] sekä tarjotaan opettajille täydennyskoulutusta[12]).
- Iltapäivätoiminnan maksuttomuus ja laajentaminen vanhemmille oppilaille
- Oppilaaksiottoalueiden tarkastelu ja muokkaaminen, jotta oppilaspohjaa saadaan monipuolistettua
- Eriyttävienluokkien korvaaminen valinnaisilla tunneilla (esim. musiikkiluokat, matematiikan tasoerotellut luokat) sekä laajemmin harkitut ryhmittelykäytännöt, kuten avoimet alut.
- Huolehditaan riittävästä oppilashuollosta, oppilaanohjauksesta sekä terveyspalveluista
- Kouluihin tuodaan palvelupiste (ns. parental corner), jossa vanhemmat saavat tietoa laajemmin yhteiskunnasta
- Toteutetaan Tasa-arvo teoiksi ja todeksi -mallia (ks. Saarinen et al. 2021)
- Edistetään opiskelijaryhmien sisäistä ja niiden välistä ryhmäytymistä ja otetaan paremmin huomioon opiskelijoiden eriävät taustat[13]
- Luonteenvahvuuksiin perustuvien opetusmenetelmien kehittäminen[14]
- Opettajasegregaation riskiin reagoiminen ennakoivasti

[7] Esimerkiksi kansainvälisten tutkimusten mukaan pienempi oppilasryhmien koko on lisännyt merkittävästi oppilaiden elinikäisiä tuloja, palkkoja sekä parantanut heidän koulutustasoaan (Frederiksson, Öckert, and Oosterbeek 2013; Krueger 1999).
[8] Tutkimusnäyttö viittaa myöhennettyjen koulupäivien parantavan oppimistuloksia (Carrell, Maghakian, and West 2011; Edwards 2012; Cortes, Bricker, and Rohlfs 2012), vaikka kaikissa tutkimuksissa ei havaita vaikutusta (Hinrichs 2011).
[9] Kouluruokailulla voidaan saavuttaa merkittäviä ja pitkään kestäviä terveydellisiä ja kognitiivisia hyötyjä sekä parantaa oppimistuloksia (Anderson, Gallagher, and Ramirez Ritchie 2018; Hinrichs 2010; Frisvold 2015). Tulisi selvittää esimerkiksi aamu- ja välipalojen mahdollisuutta.
[10] Ks. esim. Huilla, 2022. Esimerkiksi voitaisiin tiedottaa painotetusta opetuksesta useammilla kielillä, panostaa koulun ja kodin yhteistyöhön sekä puuttua rasismiin tietoisesti ja avoimesti.
[11] Ks. esim. Oittinen, Peltola, and Bernelius (2022). Huomioidaan, että yhteiskunnallisen eriytymisen ja eriarvoistumisen seuraukset koskevat joitakin nuoria voimakkaammin kuin toisia. Keskustelua siitä, miten sosiaaliset erot vaikuttavat oppilaiden arkeen ja synnyttävät erotteluja opetustilanteiden ohella koulun vapaammissa tiloissa ja vapaa-ajalla. Oppilaita tutustutetaan erilaisiin alueisiin ja harrastusmahdollisuuksiin.
[12] Täydennyskoulutusta voitaisiin tarjota koulun henkilöstölle monenlaisista taustoista tulevien oppilaiden kohtaamisesta, opettajien ja oppilaiden välisten avointen vuorovaikutussuhteiden edistämisessä. Opettajia voitaisiin myös tukea, jotta oppilaiden reflektoinnille ja kysymyksille annettaisiin opetuksessa tarpeeksi tilaa sekä siihen, miten tuetaan kaikkien oppilaiden tavoitteellista koulunkäyntiä riippumatta heidän taustastaan.
[13] Oittinen, Peltola, and Bernelius (2022).
[14] Ks. esim. Kaisa Vuorinen, 2022.

Kustannukset

- 2023: 159 600 euroa
- 2024: 191 000 euroa
- 2025: 179 000 euroa

Toiminnan rahoitusta ja toimenpiteitä mietitään johtoryhmässä vuosittain. Summat ovat vain arvioita kustannuksista.

5.3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä

5.3.1. Koulutus ja työllisyys

Tausta

Koronan aiheuttamissa poikkeusoloissa pitkäaikaistyöttömien määrä lisääntyi Vantaalla merkittävästi. Tällä hetkellä Vantaan ja Keravan kuntakokeilun asiakkaista noin puolet on pitkäaikaistyöttömiä.[15] Vuoden 2021 loppupuolelta saakka Suomen talous on kehittynyt positiiviseen suuntaan. Talouden noususuhdanne on laskenut Vantaan työttömyysastetta, joka on vähentynyt hieman yli neljä prosenttiyksikköä. Pitkäaikaistyöttömien määrä on positiivisesta kehityksestä huolimatta säilynyt Vantaalla liki ennallaan. Myös verrattuna muihin pääkaupunkiseudun kaupunkeihin, Vantaan pitkäaikaistyöttömyys on vähentynyt huomattavasti hitaammin. Vantaan erityisinä haasteina nähdään pitkäaikaistyöttömien sekä muunkielisten työttömien suuri määrä. Täten Sosiaalisesti kestävä Vantaa strategiaohjelman yhtenä painopisteenä on työllisyyden parantaminen. Johtoryhmä tarkastelee ja pohtii seuraavia politiikkatoimia ja haasteita osana ohjelmaa:

- Nivelvaiheen työllistymistuki: Opintojen loppuvaiheessa ja opintojen päättyessä työmarkkinakiinnittymisen tukeminen työharjoittelutukien ja TE-palveluiden avulla.
- Etsitään innovatiivisia keinoja pitkäaikaistyöttömien aktivointiin: Esimerkiksi Aikuisopistossa jaetaan kurssien ylijäämäpaikat pitkäaikaistyöttömille.
- Miten Vantaan kaupunki voisi edistää työllisyyttä erityisesti haastavista lähtökohdista ponnistavien kohdalla sekä elämän nivelvaiheissa (harjoittelut, TET, oppisopimus, työntekijöiden monipuolinen tausta, koulutusvaatimukset, ulkomaiset tutkinnot ym.)?

[15] Kuntakokeilun asiakkaita ovat työttömät työnhakijat, jotka eivät saa ansiosidonnaista työttömyysturvaa, vieraskieliset ja maahanmuuttajat sekä kaikki alle 30-vuotiaat. Kuntakokeilun asiakkuudessa on tällä hetkellä (13.06.2022) Vantaalla 11 141 asiakasta. TE-palveluissa palvellaan noin 2600 vantaalaista työnhakijaa.

- Tasa-arvoisten rekrytointikäytäntöjen edistäminen: esimerkiksi anonyymi työnhaku
- Kunnan palkkojen nosto tietyissä tehtävissä: Palkkojen kasvattaminen kunnan työtehtävissä, joista on suuri pula (mahdollinen alueellinen painotus)
- Miten voimme parantaa Vantaan vetovoimaa työpaikkana (palkkaus, työolot, määräaikaiset vs. vakinaiset työntekijät, johto)?
- Työllistymispalveluiden alueellinen kohdentaminen MEK-alueille
- Lähiöhubi, joka toimisi tilana pienyrittäjille ja etätyöntekijöille lähiössä. Tilassa voisi toimia myös yritysvalmentaja.
- Selvitetään mentoriohjelman mahdollisuutta, jossa luodaan rakenne haastavassa tilanteessa olevan henkilön ja ”mentoroitavan” välille.[16]
- Perustetaan laaja-alainen alueen Elinvoimaryhmä (työnimi), jossa tapaavat säännöllisesti alueen merkittävimmät toimijat välittäen tietoa ja muodostaen kullekin alueelle yhteisen vision/ tavoitteita sekä määrittäen toimenpiteitä, joilla tavoitteisiin päästään. Alueellinen jalkautuminen mahdollistaa alueiden erityispiirteiden ja erilaisten lähtökohtien huomioon ottamisen näiden visioiden ja tavoitteiden asettamisessa.

Koulutuksen rooli on keskeinen niin nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä, työllisyyden edistämisessä kuin talouskasvussakin (Kivinen, Hedman, and Kaipainen 2007; Böckerman, Haapanen, and Jepsen 2019; Goldin and Katz 2009). Täten Sosiaalisesti kestävä Vantaa strategiaohjelman yhtenä painopisteenä on asukkaiden koulutuksen tukeminen. Johtoryhmä tarkastelee ja pohtii seuraavia politiikkatoimia ja linjauksia osana ohjelmaa:

- Oppilaitoskohtainen resurssitarpeiden määritys toisen asteen koulutuksen osalta: positiivisen erityiskohtelun kohdentaminen S2-opiskelijamäärien tai muiden mittareiden mukaisesti.
- Joustavat oppimisen polut: toisella asteella yhtenä tavoitteena on joustavat oppimisen polut, jossa Varia ja lukiot tekevät entistä enemmän yhteistyötä ja opiskelijat voivat valita opintojaan vapaammin näiden muotojen välillä. Tavoitteena on se, ettei eriytyminen ala heti toiselle asteelle siirryttäessä ja tuodaan enemmän ihmisiä yhteen näistä kahdesta koulutuspolusta.

[16] Rakenne voisi toimia erityisesti kotoutumisen välineenä. Esimerkiksi Tanskassa ja Norjassa punainen risti tekee yhteistyötä maahanmuuttoviraston kanssa mentorointiohjelmissa, joissa yhdistetään maahan tulleet paikallisten perheiden ja henkilöiden kanssa integroitumisen edistämiseksi. Myös Ruotsissa on kehitetty sosiaalisia innovaatioita, joissa ammattiliitot ja yritykset ovat kehittäneet maahanmuuttajille ”pikakaistoja” työelämään työvoimapula-aloille (ohjelmaan kuuluu muun muassa taitotaso-arviointi sekä julkisesti rahoitettu jatkokoulutus) (Karlsdóttir et al. 2017, s. 36; katso myös Yhdysvalloissa toimiva PeerForward (https://www.peerforward.org/) sekä SPR:n tekemää työelämämentorointia (https://rednet.punainenristi.fi/node/58025)).

- Opiskeluhuollon palveluiden jalkautuminen oppilaitosten arkeen ja mahdollisimman lähelle opiskelijoita
- Oppimiskampus: Vantaan Oppimiskampus on yksi kaupungin kärkihankkeista. Suunniteltu kampusalue sijoittuu Tikkurilan Jokiniemeen. Vantaan Oppimiskampus on ammatillisen ja jatkuvan oppimisen superkampus ja yhteistoimintaympäristö ja lisäksi myös potentiaalinen innovaatiotoiminnan keskittymä. Kampuksen toiminnallisen vision mukaan kampuksella räätälöidään koulutuspolkuja yritysten ja oppijoiden tarpeista lähtöisin. Kampuksen innovaatiot voivat täten olla uudenlaisia oppilaitosrajat ja –tasot ylittäviä koulutuspalveluita, saumattomia julkisen ja yksityisen sektorin yhteistoimintamalleja sekä muita työvoiman kohtaantoa tukevia ratkaisuja. Uudisrakennus Oppimiskampukseen sijoittuvat toisen asteen koulutuksen osalta Tikkurilan lukion 300 uutta lisäpaikkaa ja Vantaan Ammattiopisto Varian 1 300 opiskelijaa sekä Vantaan Aikuisopiston Tikkurilan toimipiste ja Aikuisopiston aikuisten perusopetus.

Muunkielisten suomenkielenopetus

Muunkielisten suomenkielenopetus Vantaan työllisyyspalveluissa

Kielitaidottomuudesta johtuva pitkittynyt työttömyys on yksi aikuisväestössä eniten eriarvoisuutta aiheuttava ongelma. Lisäksi sen vaikutukset näkyvät koko perheessä ja laajemmin yhteiskunnassa.

Työllisyyspalveluiden kuntouttava työtoiminta on saanut Suomi toisena kielenä -opetukseen MEK-rahoitusta jo muutaman vuoden ajan. Tämä on käytetty kahden opettajan työpanokseen valmennustaloille. Opetus on ostettu Vantaan aikuisopistolta. Opetus on kohdentunut pitkäaikaistyöttömille työnhakijoille ja se on ollut konkreettista, käytännön arkeen sijoittuvaa opetusta, josta on hyötynyt sekä asiakas että hänen lähipiirinsä.

Kuntouttava työtoiminta on lakisääteinen sosiaalipalvelu ja jatkossa sitä tuottaa Vantaa-Keravan hyvinvointialue, mikä vaikeuttaa toiminnan jatkamista nykyisessä muodossa. Samaan aikaan työllisyyspalveluissa on havaittu, että myös kotoutumisajan ylittäneet asiakkaat hyötyisivät S2-kielen konkreettisesta ja käytännönläheisestä opetuksesta. Vantaan Osaamiskeskuksessa on aiemmin toteutettu Opetusministeriön rahoituksella S2-koulutusta ostopalveluina, mutta rahoitusehtoihin tulleiden muutosten vuoksi palveluiden ostaminen ei hankerahoituksella ole enää mahdollista. Rahoitusta kotoutumisajan ylittäneiden S2-kielen opetukseen ei juuri ole tarjolla, ja samalla se on iso este työllistymiselle.

Lainsäädäntö on muuttumassa vieraskielisten palveluiden osalta ja osa palveluista tulee jatkossa kunnasta osa hyvinvointialueelta. Tulevan kotoutumislain uudistuksen myötä myös kuntien vastuu kotoutumisen edistämisestä kasvaa ja kunnan tulee tuottaa tai hankkia itsenäisesti suurin osa palvelutarjonnasta. Nyt olisi erinomainen aika pilotoida uudenlaisia malleja, joita voidaan juurruttaa osaksi kunnan peruspalveluja. Ehdotus myös toteuttaa valmistelussa olevan Vantaan kaupungin kotoutumisohjelman tavoitteita mm. palveluiden saavutettavuuden näkökulmasta sekä parantamalla kielenopetuksen työelämälähtöisyyttä.

Tarkoituksena on kehittää ja pilotoida kotoutumisajan ylittäneiden aikuisten kielenopetusta konkreettisesti osana asiakkaan työllistymispolkua. Nykyisin muulla rahoituksella toteuttava S2-opetus on pitkälti koulumuotoista, keskittyy lähinnä peruskielitaidon kerryttämiseen, eikä niinkään työelämälähtöiseen, ammattikielen osaamiseen. Tarvetta on nimenomaan toiminnalliselle, ammatillista suomea vahvistavalle kielenopetukselle, joka voidaan nivoa osaksi muunkielisten palveluita ja yritysyhteistyötä.

Osaamiskeskuksessa on aloittanut kesän 2022 aikana kaksi työpaikoille jalkautuvaa S2-omavalmentajaa, joiden tarkoitus on tukea asiakkaan kielellistä vahvistumista työkokeilu- tai työpaikalla. Työ tehdään tiiviisti Osaamiskeskuksen yritysyhteistyön suunnittelijoiden kanssa. Tavoitteena on tukea kiinnittymistä työelämään ja keventää työnantajan perehdytystyötä. Myös vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hanke linkittyy Osaamiskeskuksen kielenopetuksen kokonaisuuteen ja asiakkaita voidaan poluttaa Osaamiskeskuksesta hankkeeseen ja hankkeesta Osaamiskeskukseen.

Rahoituksessa on tarkoitus saada kaksi S2-kielenopettajan lisäresurssia kielenoppimisen tueksi ennen mahdollisen työpaikan saamista tai jopa työsuhteen alussa perehdytyksen aikana. Opetus ei olisi sidottu tiettyyn paikkaan, vaan sitä voitaisiin tarjota esimerkiksi yhteistyökumppaneiden, kuten asukastilojen, järjestöjen tai yrityskumppaneiden tiloissa. Opetus voisi tarpeen mukaan painottua alakohtaiseen suomen kielen opetukseen, erityisesti työvoimapula-aloille, esimerkiksi hoiva-alalle tai ravintola-alalle. Vastaavaa kielenopetusta ei toteuteta tällä hetkellä peruspalveluna, eikä sille ole muuta rahoitusta saatavilla.

Toiminnan vaikuttavuutta voitaisiin yleisellä tasolla arvioida yrityskumppaneiden ja asiakkaiden palautteiden perusteella ja tietenkin myös työllistymisten määrällä. Tarkemmat vaikuttavuusmittarit tulee asettaa, mikäli rahoitus saadaan ja toimintaa pystytään suunnittelemaan konkreettisemmin.

Tarkoituksena on pilotoida uudenlaista kielenopetuksen mallia, joka yhdistäisi S2-kielenopetuksen ja tarvittavan kielellisen tuen työmarkkinoille siirtymisvaiheessa. Malli tarjoaisi konkreettista tukea kielen oppimiseen työllistymisprosessin eri vaiheissa ja tukisi siirtymää esimerkiksi työkokeilusta työsuhteeseen. Mallia voitaisiin hyödyntää esimerkiksi työharjoittelun, kuntouttavan työtoiminnan tai jopa osa-aikaisen työsuhteen aikana. Toimintaan voivat hakeutua kaikki työttömät työnhakijat, joiden työllistymisen esteenä on kielitaidon puute. Mallia jatkokehitetään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, ja malli linkittyy yhteisöllisen kielenoppimisen tukemisen kokeiluun myös osaamiskeskuksessa järjestetyn vanhemmat mukaan toiminnan kautta.

Ehdotus mahdollistaisi myös sen, että kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat, jotka ovat aina myös työllisyyspalveluiden asiakkaita, voisivat jatkossakin hakeutua palvelun piiriin osana kuntouttavaa työtoimintaa.

Yhteisöllisen kielenoppimisen tukeminen kirjastoissa ja asukastiloilla

Tarkoituksena on edistää yhteisöllistä kielenoppimista kirjastoissa ja asukastiloissa palkkaamalla kirjastoihin erikoiskirjastonhoitajia. Tällä hetkellä hankkeeseen on palkattu erikoiskirjastonhoitaja 1.1.2022-31.12.2023 Länsimäen kirjastoon ja toimintaa olisi tarkoitus laajentaa Koivukylä / Havukoski alueelle uuden erikoiskirjastonhoitajan avulla. Yhteisöllistä kielenoppimista tukee erikoiskirjastonhoitaja, jolla on pätevyys suomen opettamiseen toisena kielenä.

Toimintamalli on ollut suosittu Länsimäessä ja ryhmät ovat kokoontuneet viikoittain ja osallistuja on ollut yhteensä 30. Lisäksi on tarjottu yksilöopastusta 10 henkilölle yhteensä 61 kertaa. Työntekijä on aktiivisesti etsinyt asiakkaat, kuunnellut ja kartoittanut heidän tarpeitaan. Hankkeen työntekijällä on suuri merkitys hankkeen toteutuksessa, ja hankkeessa onkin jo neljäs ryhmä perusteilla. Toiminnassa on ollut erityistä se, että paikkana on kirjasto ja työntekijä osaa yhdistää suomen kielen opiskelun ja kirjaston palvelut, tilat ja aineistot. Kirjastontyöntekijät voivat myös ohjata kirjaston satunnaisia käyttäjiä mukaan toimintaan, ja kynnys on siten huomattavan matala verrattuna siihen, että mainostaisimme meille vieraampaa toimintaa jossakin muualla. Toiminta on myös kehittynyt tämän

kuluvan vuoden aikana ja olemme juuri aloittaneet muun muassa monikulttuuriset ja monikieliset opiskelijoita yhdistävät illanvietot/iltapäivät.

Maahanmuuttajien tavoittaminen aktiivisesti tehtävään palkatun henkilön verkostojen kautta on ollut tärkeää. Ryhmiin olisi paljon tulijoita ja varsinkin iltaryhmät olisivat suosittuja. Kysyntää olisi huomattavasti enemmän saatavilla oleviin paikkoihin nähden. Uudenmuotoiselle oppimiselle näyttää tällä hetkellä olevan tarve niillä, jotka putoavat syystä tai toisesta ryhmämuotoisen opetuksen ulkopuolelle. Suomen kielen taidon merkitys on oleellinen seikka työllistymisen kannalta.

Rahoituksella palkataan Koivukylän kirjastoon kirjastonhoitaja, jonka tehtäväkenttänä on erityisesti lapsiperheisiin, vanhempiin ja alakoululaisiin painottuva lukutaitoja edistävän toiminnan järjestäminen kirjastossa ja asukastilalla. Lisäksi kehitetään uudentyyppistä kielikummi/puhekaveri-toimintaa, jonka tavoitteena on kirjaston asiakkaiden suomen kielen aktivointi kirjaston kanssa yhteistyötä tekevien aktiivisten vapaaehtoisten avulla. Hankkeessa tehdään aktiivista yhteistyötä muiden alueella olevien tahojen ja hankkeiden kanssa, kuten tulevien yhteisökehittäjien, Lähiöliikuttajien, Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään hankkeen sekä Taloyhtiöklubin kanssa.

Kustannukset

- 2023: Työllisyyspalveluiden Suomi toisena kielenä -opetukseen 128 000 €. Opetus ostetaan Vantaan aikuisopistolta. Kustannukset kohdistuvat vain vuodelle 2023.
- 2023: erikoiskirjastonhoitajan palkka, 47 000 euroa. Kustannukset kohdistuvat vain vuodelle 2023.
- Työllisyyspalveluiden ja kirjastojen S2-opetuksen jatkoa mietitään siis uudelleen vuoden 2023 aikana ja johtoryhmä pohtii vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa S2-opetusta vuosille 2024–2025.

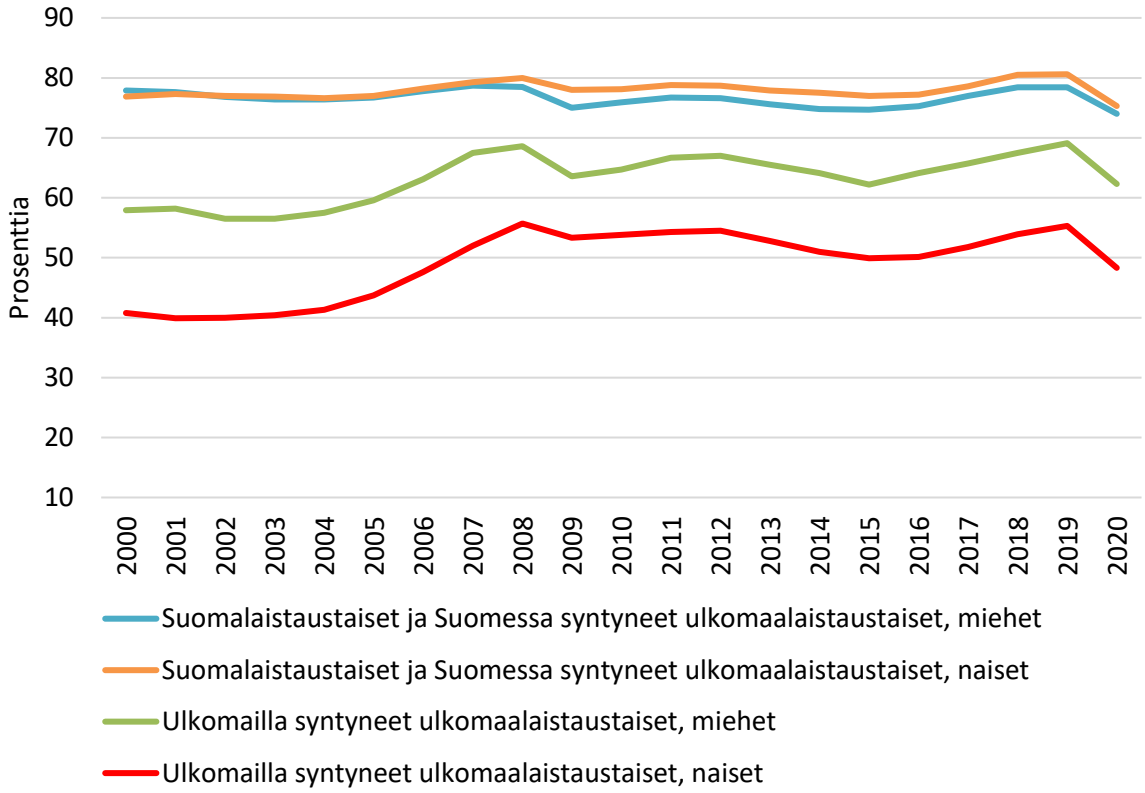
Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään

Vuonna 2018 OECD totesi, että Suomessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten naisten ja lasten kotoutumiseen. Myös tällä hetkellä valmisteltavassa kotoutumislain kokonaisuudistuksessa kiinnitetään erityishuomiota maahan muuttaneiden naisten työllisyyden edistämiseen[17]. Ulkomailla syntyneiden naisten työllisyysaste oli vuonna 2019 noin 55 prosenttia, kun ulkomailla syntyneiden miesten työllisyysaste oli noin 69 prosenttia. Lisäksi ulkomailla syntyneiden naisten työllisyysaste oli 23 prosenttiyksikköä pienempi kuin Suomessa syntyneiden

[17] Ks. HE laiksi kotoutumisen edistämisestä ja siihen liittyviksi laeiksi (valtioneuvosto.fi) (viitattu 14.9.2022).

naisten (kuvio 5). Ei-työllisissä äideissä on runsaasti vähän koulutettuja, vain vähän työkokemusta omaavia ja heikosti suomea osaavia. Lähi-idästä ja Pohjois-Afrikasta lähtöisin olevien koulutustaso on erityisen matala. Nuorimman lapsen ollessa 3–6 vuotta suurin osa suomalaistaustaisista äideistä on jo töissä, mutta ulkomaalaistaustaisista vain joka toinen (Larja 2018). Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden osaaminen matematiikassa, lukutaidossa ja luonnontieteissä 15 vuoden iässä on selvästi heikompaa kuin kantaväestön osaaminen (VTV 2015).

Kuvio 5. Työllisyysaste, %.[18]

Lähde: Kotoutumisen indikaattorit -tietokanta, 2020. Lisätieto: 18–64-vuotiaiden työllisten osuus samanikäisestä väestöstä, tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko (25.–31.12.).

Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -toimintamallissa maahan muuttaneet vanhemmat opiskelevat esimerkiksi suomen kielen alkeita ja matematiikan perustaitoja yhdessä peruskoululuokan lasten kanssa 2–3 päivänä viikossa. Lisäksi vanhemmat opiskelevat suomen kieleen, yhteiskuntaan, kulttuuriin ja kotoutumiseen liittyviä sisältöjä S2-valmentajan johdolla. Huoltajan on helppo osallistua

[18] Eri menetelmistä ja määritelmistä johtuen työvoimatutkimuksen ja rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston työllisyys- ja työttömyysasteet eroavat toisistaan, mutta ulkomaalaistaustaisten naisten heikko työmarkkina-asema tulee esiin molemmista lähteistä.

toimintaan, kun se järjestetään siellä koulussa, missä oma lapsi on. Toimintaan voi osallistua myös alle kouluikäisen lapsen kanssa, mikä madaltaa osallistumisen kynnystä. Keväällä vanhempia tuetaan löytämään työkokeilupaikka, jonka kautta he saavat kokemusta suomalaisesta työelämästä.

Toimintamalli on ollut käytössä Vantaalla vuodesta 2017 alkaen. Toiminnan tarve on huomattu ja toiminta on laajentunut vuosien aikana uusiin kouluihin. Toimintaa on kehitetty ja laajennettu pitkäjänteisesti siten, että tällä hetkellä toimintaa on kuudessa koulussa. Toimintaa olisi tarvetta laajentaa vielä Havukoski/Koivukylä alueelle, jolloin mukana olisi seitsemän koulua. Tähän asti toimintamalli on toiminut ESR-, OPH- ja OKM-rahoituksella. Toimintaa on alusta alkaen tehty siitä näkökulmasta, että siitä saataisiin osa Vantaan kaupungin vakituista toimintaa. Vuonna 2022 hanke on siirtynyt yhä vahvemmin Vantaan kaupungin toiminnaksi osaksi Vantaan osaamiskeskusta ja toimintaa on rahoitettu vuonna 2022 myös Vantaan kaupungin MEK-rahoituksella. Perusopetus on edelleen vahvasti sitoutunut toimintamalliin ja näkee sen hyödyt niin oppilaille, huoltajille kuin kouluillekin.

Muun muassa kotoutumislain kokonaisuudistuksen valmisteluissa on tuotu esille, kuinka erityisesti maahan muuttaneiden naisten tai äitien yhteiskuntaan kiinnittyminen tukee lasten ja koko perheen hyvinvointia ja kotoutumista. Ohjelman vaikuttavuudesta ei ole tehty varsinaista tutkimusta, mutta hanke on saanut erittäin positiivista palautetta osallistujilta[19], noin puolet on jatkanut opintojaan eteenpäin[20], opiskelijoiden kielitaito kehittyi selvästi sekä hankkeella on havaittu olevan kyselyiden mukaan myönteisiä vaikutuksia osallistuneille (itsetunnon vahvistuminen, yhteiskuntaan osallistuminen, ystävien saaminen, omien vahvuuksien löytäminen)[21]. Uskomme, että toimintamalli tukee siis myös lasten ja koko perheen hyvinvointia ja kohdistuessaan MEK-alueille myös vähentää segregaatiota.

Toimintamalli voi olla todellisen integroitumisen alku ja muuttaa vanhempien sosioekonomista asemaa, kun vanhempia tuetaan itselle sopivan työkokeilupaikan ja muun jatkopolun löytämisessä. Toiminnan tuloksena mukana olevien vanhempien kielitaito kehittyy ja he tutustuvat suomalaiseen koulujärjestelmään, työelämään ja yhteiskuntaan. Myös vanhempien ymmärrys varhaiskasvatuksesta ja sen tärkeydestä ja merkityksellisyydestä lisääntyy. Kodin ja koulun välinen yhteistyö vahvistuu, kun

[19] Ks. Äitien tarinat ja tulevaisuuden haaveet -video: Äitien tarinat ja tulevaisuuden haaveet - YouTube (haettu 27.06.2022).
[20] Ks. hankkeen tuotekortti: Äidit mukaan tuotekortti.ai (aiditmukana.fi) (haettu 27.06.2022) sekä Äidit mukaan tuotekortti.pdf - Google Drive (haettu 27.06.2022).
[21] Ks. hankkeen loppuseminaarin sivut, joissa on linkkejä mm. opinnäytteisiin: Hankkeen loppuseminaarisivu – Äidit mukana (aiditmukana.fi) (haettu 27.06.2022).

vanhemmat oppivat ymmärtämään suomalaista koulujärjestelmää ja tutustuvat paremmin oman lapsensa kouluun ja henkilökuntaan, jolloin he pystyvät tukemaan lapsiaan paremmin koulunkäynnissä.

Vanhemman osaamisella ja koulutustaustalla on suuri merkitys myös lasten koulussa menestymiseen. Pitkällä aikavälillä toimintamalli lisää työvoimaa ja tuo sitä kautta yhteiskunnalle säästöjä. Osallistujien itsetunto, minäkuva ja yhteiskunnallisen osallisuuden kokemukset vahvistuvat. Lasten tuntemukset äitien opiskelusta ovat olleet myönteisiä ja kannustavia. Toimintaan osallistuvien vanhempien elinympäristö laajenee ja he tutustuvat paremmin oman asuinalueensa palveluihin.

Toimintamalli on huomioitu laajasti ja se on herättänyt paljon mielenkiintoa. Toimintamallin edustajat on kutsuttu Linnan juhliin, toimintamalli on huomioitu erilaisilla palkinnoilla (Kuntatyö 2030 kehittämistyöpalkinto, Cygnaeus-palkinnon finalisti), ja toimintaa on pyydetty esittelemään monissa eri konferensseissa ja tapahtumissa niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin. Toimintamalli on ollut monen eri tutkimuksen ja selvityksen sekä median kiinnostuksen kohteena. Myös Espoossa ja Helsingissä on käynnistetty Vantaan toimintamallin pohjalta vastaavaa toimintaa.

Kustannukset

Hanke toimii tällä hetkellä kuudessa koulussa, jotka sijaitsevat seuraavilla alueilla: Länsimäki (Rajakylän koulu), Hakunila (Lehtikuusen koulu), Mikkola (Mikkolan koulu), Myyrmäki (Kaivokselan koulu), Tikkurila (Jokiniemen koulu) ja Veromäki (Veromäen koulu). Toiminta on hyvin vakiintunut näissä kouluissa ja koulut ovat sitoutuneita toimintaan. Lisäksi on tunnistettu tarve laajentua Havukosken alueelle (esim. Kytöpuiston koulu), jolloin toiminnassa olisi mukana seitsemän koulua. Mikäli jokin em. kouluista on MEK-aluerajauksen ulkopuolella, niin tässä tapauksessa toimintaa voisi olla mahdollista laajentaa sen sijasta johonkin toiseen kouluun, joka olisi myös MEK-ohjelmaan sopiva. Esitettyyn toimintaan tarvitaan viisi S2- valmentajaa ja projektiasiantuntija. Opettajille, joiden luokassa on toimintaan osallistuvia vanhempia, maksetaan pieni korvaus. Lisäksi muita kuluja ovat toimitilakulut, ulkopuoliset ostopalvelut, vanhempien oppimateriaalit, ryhmätoiminnan tilavuokrat, muut ryhmien toimintakulut (esim. vierailut, materiaalitarvikkeet, ym.), viestintäkulut ja matkakulut. Tällä hetkellä hankkeella on rahoitus 5/2023 asti Opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja vuodelle 2022 on saatu lisäksi rahoitusta Myönteisen erityiskohtelun määrärahasta. Tällä hetkellä toiminnalle ei ole rahoitusta 6/2023 lähtien ja Myönteisen erityiskohtelun määrärahasta haetaan alla olevan budjetin mukaista rahoitusta nykyisen rahoituksen päättymisen jälkeen ajalle 6/2023–12/2025.

Taulukko 2. Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään hankkeen kustannukset

	2023	2024	2025	Yhteensä
Henkilöstökulut 6 hlöä (5 S2-valmentajaa + projektiasiantuntija)	212 000	349 000	349 000	910 000
Opettajien korvaukset	7 600	9 700	9 700	27 000
Toimitilakulut, kaluste- ja tarvikehankinnat	3 000	4 000	4 000	11 000
Ulkopuoliset ostopalvelut	4 000	8 000	8 000	20 000
Vanhempien oppimateriaalit	2 000	2 000	2 000	6 000
Ryhmätoiminnan tilavuokrat	3 000	4 000	4 000	11 000
Muut ryhmätoiminnasta aiheutuvat kulut	4 000	8 000	8 000	20 000
Viestintäkulut	1 500	2 000	2 000	5 500
Matkakulut	1 000	2 000	2 000	5 000
Yhteensä	238 100	388 700	388 700	1 015 500

Aikuisopiston Elämästä kiinni Suomessa -sparraus maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille

Elämästä kiinni Suomessa -sparraus tähtää maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja elämänlaadun kohentamiseen. Sparraus täydentää Aikuisopistossa suoritettuja opintoja tarjoamalla tukea, ohjausta ja valmennusta opiskelijan eri elämänalueilla.

MEK-rahoituksella palkataan kokoaikainen yhteisöpedagogi/valmentaja. Hänen työkuvaansa kuuluu opiskelijoiden ohjaaminen ja avustaminen esimerkiksi taloudellisissa ja opintososiaalisiin etuuksiin liittyvissä kysymyksissä sekä ohjaus palveluiden ja vapaa-ajan toimintojen piiriin. Yhteisöpedagogilla on vahva kulttuurinen osaaminen ja hän tuntee Vantaan kaupungin palvelut sekä kolmannen sektorin toimijat. Yhteisöpedagogin työ on jalkautuvaa: Aikuisopistolla tapahtuvan yksilö- tai ryhmämuotoisen työn lisäksi hän voi liikkua opiskelijoiden mukana esimerkiksi harrastuspaikoissa.

Sparrauksen kohderyhmänä ovat Aikuisopiston maahanmuuttajataustaiset opiskelijat muun muassa lukutaitokursseilta, äiti-lapsi-kursseilta sekä aikuisten perusopetuksesta.

Elämästä kiinni Suomessa -sparraus linkittyy Aikuisopistossa mahdollisesti toteutettavaan Vamos Goal -yhteistyöhankkeeseen, jonka kohderyhmänä ovat aikuisten perusopetuksen nuoret opiskelijat. Tämä hanke voidaan toteuttaa, rahoitusta saataessa, vaikka Vamos Goal -yhteistyöhanke ei toteutuisikaan. Elämästä kiinni Suomessa tukee erityisesti muiden maahanmuuttajakoulutusten opiskelijoita. Kohderyhmässä on myös työelämän ulkopuolella olevia kotiäitejä, joiden tilanteeseen on valtakunnallisestikin toivottu kiinnitettävän erityistä huomiota. Tässä kohdin Elämästä kiinni

Suomessa tekee tiivistä yhteistyötä Maahanmuuttajapalveluiden koordinoiman Vantaan kotoutumisen johdantojakson pilottikokeilun kanssa.

Kustannukset

- Yhteisöpedagogi / valmentaja, 45 000 €. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.

5.3.2. Terveys

Tausta

Liikunnan mittavat vaikutukset ulottuvat niin psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sairauksien ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn kuin arjessa jaksamiseen ja toimintakyvyn rakentamiseen ja ylläpitämiseen koko elinkaaren laajuudelta. Liikunnan on todettu myös parantavan koulumenestystä (esim. Ishihara et al. 2020) ja liikuntaharrastuksissa luodaan pohjaa usein elinikäisille kaveruussuhteille liikunnallisen ja terveellisen elämäntavan omaksumisen ohessa. Lähiöt liikkeessä- hankkeen toisessa osiossa, jonka keskiössä on urheilujoukkueiden perustaminen kouluille, pyritään luomaan näitä edellytyksiä niille, joilla näitä mahdollisuuksia ei muutoin välttämättä olisi perheen sosioekonomisten syiden vuoksi. Tällä tavoin pyritään mahdollistamaan tasa-arvoinen tilaisuus kaikille kuulua osaksi yhteisöä ja ennaltaehkäisemään syrjäytymistä varhaisessa vaiheessa.

Hankkeen toisessa, lähiliikuttajat- osiossa liikunnan vaikutuksia pyritään saamaan esille toimintakyvyn ja liikunnallisen aktiivisuuden lisääntymisen muodossa (höntsäilyn hyödyt, ks. Kopomaa and Salasuo 2020). Ikääntyneiden kohderyhmässä pyritään lisäämään sosiaalista aktiivisuutta ja ennaltaehkäisemään yksinäisyyttä, jota saattaa esiintyä työelämän loputtua. Työikäisten kannalta liikunnan merkitys tulee esiin siinä, miten toimintakykyä ylläpidetään ja kuinka sillä ehkäistään elintapasairauksia, kun taas työttömien kohdalla on tärkeää tarjota monipuolisesti matalan kynnyksen liikuntaa ja toimintaa välttääksemme yhteiskunnasta vieraantumisen ja vahvistaaksemme yksilön pystyvyyden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Lähiöt liikkeessä – koulujen urheilujoukkuetoimintaa ja lähiliikuntaa asukkaille

Hankkeen tavoitteet

Lähiöt liikkeessä -hankkeessa edistetään asukkaiden liikunnallista elämäntapaa lähiliikunnan ja koulujen urheilujoukkuetoiminnan avulla. Hankkeessa toteutetaan omaehtoista vertaisohjaamiseen perustuvaa lähiliikuntaa sekä ohjattua koululaisurheilua myönteisen erityiskohtelun alueilla. Hankkeen tavoitteena on ennaltaehkäistä liikkumattomuudesta koituvia terveyskustannuksia, vahvistaa asukkaiden yhteisöllisyyttä liikunnan avulla sekä tarjota lapsille ja nuorille mahdollisuutta osallistua koulujen omiin urheilujoukkueisiin.

Olemme liikunnan palvelualueen ulkokuntosalien kyselyn (2021) vastauksissa huomanneet, että monilla asukkailla on hyvin rajallinen tieto siitä, millaisia liikuntamahdollisuuksia lähiympäristössä on tarjolla. Lisäksi Tasa-arvoista sporttia -hankkeessa (2021–2022) todettiin, että maahan muuttaneilla asukkailla, erityisesti naisilla, on hyvin suuri kynnys tutustua liikuntapaikkoihin itsenäisesti. Lapsille ja nuorille on tarjolla paljon matalankynnyksen harrastus- ja kerhotoimintaa, mutta liian usein pienituloisten perheiden lapset jäävät kilpailullisen urheilutoiminnan ulkopuolelle (Puronaho 2014). Haluamme Lähiöt liikkeessä -hankkeen avulla madaltaa näitä liikkumisen esteitä sekä luoda yhdenvertaisia liikunnallisia kokemuksia riippumatta siitä, millainen henkilön sosioekonominen tausta on.

Lähiöt liikkeessä -jakaantuu kahteen osa-alueeseen: 1) lähiliikuttajiin ja 2) koulujen urheilujoukkuetoimintaan. Hankkeessa toimii kokonaisuudessa kolme projektikoordinaattoria, joista kahden projektikoordinaattorin pääasiallinen tehtävä on koordinoida ja käynnistää matalankynnyksen ja vertaisohjaamiseen perustuvaa lähiliikuntatoimintaa myönteisen erityiskohtelun alueille. Kolmas projektikoordinaattori koordinoi koulujen urheilujoukkuetoimintaa valituilla pilottikouluilla.

Osa-alue 1: Lähiliikuttajat

Projektikoordinaattorit muodostavat vertaisohjaajien (lähiliikuttajien) avulla itsenäisesti toimivia liikuntaryhmiä eri kohderyhmille (nuoret, nuoret aikuiset, työikäiset ja seniorit) myönteisen erityiskohtelun alueille. Vertaisryhmät tapaavat säännöllisesti asuinalueiden lähiliikuntapaikoilla ja ulkokuntosaleilla sekä vierailevat liikuntatiloissa. Vertaisryhmät valitsevat itsenäisesti harrastettavat liikuntalajit ryhmän toimintakyvyn ja toiveiden perusteella. Tavoitteena on, että liikuntalajeissa keskitytään niihin lajeihin, joita vertaisliikuntaryhmän lähiympäristössä on mahdollista harrastaa (esim. voimaharjoittelu, juoksu, kortteli- ja sauvakävely, jalkapallo, ulko- ja sisäsähly, koripallo, ultimate ja frisbeegolf, uinti, petanque, luontoretkeily, luistelu, hiihto, lumikenkäily).

Lähiliikunnan osalta kohderyhmien tavoittamisessa ja liikuntaryhmien muodostamisessa käytetään jo olemassa olevia yhteistyöverkostoja ja -muotoja, kuten nuorisotiloja, etsivää nuorisotyötä, asukastiloja, seurakuntia ja uskonnollisia yhteisöjä sekä yhdistyksiä. Lähiliikuttajat tekevät yhteistyötä alueiden koulujen, päiväkotien, oppilaitosten ja terveyspalveluiden sekä jo olemassa olevien liikuntaan kannustavien palveluiden kanssa (esim. Liikkuva päiväkoti ja Liikkuva koulu, Liikkuva opiskelu, Sporttikaverit, Harrastusten Vantaa, Hobihobi, Hyvinvointimentorointi).

Tärkeänä kohderyhmänä lähiliikuttajissa ovat maahanmuuttajataustaiset naiset ja tytöt, joille luodaan turvallisia vertaisliikuntaryhmiä. Nais- ja tyttötyössä tehdään tiivistä ja kulttuurisensitiivistä yhteistyötä kotouttamista edistävien yhdistysten kanssa (esimerkiksi Niceheartsin tyttöjen tila). Lähiöt liikkeessä -hankkeeseen pyritään palkkaamaan vähintään yksi projektikoordinaattori, jolla on tuntemusta erilaisista kulttuuritaustoista ja puhuu vähintään yhtä Vantaalla puhuttavaa vähemmistökieltä.

Vertaisohjaajille eli lähiliikuttajille tarjotaan liikunta- ja ohjauskoulutusta ryhmien ohjaamiseksi. Vertaisohjaajat palkitaan liikuntapaikkojen ilmaislipuilla ja varustepaketilla. Tavoitteena on luoda liikuntaryhmistä mahdollisimman pitkälle itsenäisesti toimivia ryhmiä, jotka jatkavat toimintaa myös hankkeen päätyttyä. Lähiliikuttajien viestinnässä ja markkinoinnissa hyödynnetään olemassa olevia kanavia, kuten asukastiloja, kirjastoja, nuorisotiloja sekä sosiaalista mediaa. Lisäksi projektikoordinaattorit järjestävät säännöllisesti pop-up -lähiliikuntatapahtumia (esim. kauppakeskuksissa, toreilla, liikuntapaikoilla ja kirjastoissa). Pop up -lähiliikuntatapahtumissa tehdään yhteistyötä sosiaali-, terveys-, asukas-, kulttuuri-, elinkeino- ja työllisyyspalveluiden sekä paikallisten yritysten kanssa.

Osa-alue 2: Koulujen urheilujoukkueet

Toimintamallin pilotointi suoritetaan valittuihin (MEK-alueet) pilottikouluihin, joihin perustetaan noin 8 kpl koulujen omia urheilujoukkueita. Toiminta tulee pilottivaiheessa tavoittamaan arviolta 160–200 lasta sekä heidän vanhempiaan. Projektikoordinaattori vastaa toiminnan käynnistämisestä, yhteistyöverkostojen luonnista, koulutusten järjestämisestä sekä muista toimintaan liittyvistä työtehtävistä.

Joukkueille valitaan omat asiantuntevat valmentajat, jotka vastaavat laadukkaasta valmennuksesta sekä joukkuetoiminnasta. Joukkueiden valmennuksessa tehdään yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen kanssa, ja tavoitteena on, että valmennus joukkueille toteutuisi heidän kauttaan.

Valituissa kouluissa selvitetään mille lajille olisi eniten kysyntään ja joukkueet muodostetaan oppilaskyselyn selvityksen kautta. Tulevaisuudessa mallia voidaan laajentaa ja räätälöidä myös toiselle asteelle ja luoda joukkueita esim. Vantaan Korttelilliigan sarjoihin.

Koulun joukkue harjoittelee noin kolme kertaa viikossa sekä osallistuu paikalliseen aluesarjaan. Toiminnan kautta tuetaan positiivista ryhmäytymistä ja pyritään luomaan pitkäaikaisen harrastamisen malli, joka kestäisi koko peruskoulupolun sekä myös mahdollisesti jatkuisi toiselle asteelle. Näin tuettaisiin pitkäaikaisten kaveruussuhteiden muodostumista, joka on vahva positiivinen tekijä lasten ja nuorten kasvussa ja kehityksessä.

Joukkueiden kautta lapset ja nuoret voivat myös ohjautua muuhun seuratoimintaan urheiluseurojen stipendien kautta ja näin lapsilla on mahdollista edetä omissa unelmissaan. Lisäksi koulujen omat urheilujoukkueet tukevat lasten koulumyönteisyyttä, ylpeyttä omasta koulusta ja asuinalueesta sekä yhdistävät vanhempia alueellisissa pelitapahtumissa ja muussa joukkuetoiminnassa. Tavoitteena on, että koulujen urheilujoukkuetoiminnassa mukana olevat lapset sitoutuisivat myös hoitamaan opintonsa kunnolla. Näin ennalta ehkäistään mahdollista syrjäytymistä varhaisessa vaiheessa.

Koulujoukkuetoiminnan kautta lapset ja nuoret harjoittelisivat vastuunottoa omista opinnoistaan ja elämästään turvallisessa ympäristössä. Koulujoukkueiden toimintaan voi tulla mukaan myös lapsia ja nuoria, jotka haluavat toimia mukana joukkueen oheistoiminnassa, kuten joukkueiden huoltajina, sosiaalisen median tuottajina, tapahtumissa vapaaehtoisina sekä avustavissa tehtävissä pelimatkoilla. Toimintaan halutaan vahvasti mukaan lapsien vanhempia eri rooleissa, kuten apuvalmentajina, joukkueenjohtajina sekä talkooapuna ja varainkeruussa. Vanhemmille tarjotaan koulutusta näiden edellä mainittujen asioiden hoitamisessa. Koulujen urheilujoukkuetoiminnassa tehdään tiivistä yhteistyötä mm. perusopetuksen, Vantaan Varian, paikallisten seurojen ja valtakunnallisten lajiliittojen kanssa.

Joukkueissa noudatetaan kaikki pelaa -periaatetta ja kaikelle kiusaamiselle sekä syrjinnälle on nollatoleranssi. Toiminnassa hyödynnetään turvallisen tilan periaatteella, johon kaikki osallistujat sitoutuvat. Toiminta on lapsille ja nuorille maksutonta.

Hankkeen seuranta ja vaikuttavuus

Hankkeen tavoitteena on kouluttaa vuoden aikana 20 vertaisohjaajaa (lähiliikuttajaa) sekä perustaa

10 lähiliikuntaryhmää. Ryhmiin osallistuu arviolta 80–100 osallistujaa vuodessa. Lähiliikuntatapahtumia järjestetään 6–8 kpl vuoden aikana. Lähiliikuntaryhmien seurauksena osallistujien terveydentila, fyysinen jaksaminen ja pystyvyyden tunne paranevat, osallistujien kokemus yksinäisyydestä vähenee sekä he kokevat turvallisuuden tunteen ja yhteisöllisyyden vahvistuvan. Osahankkeen tavoitteiden toteutumista arvioidaan tekemällä osallistujille toiminnan aloitus- sekä päätöskartoitus. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan myös havainnoimalla ja teettämällä toimintaan osallistujille tyytyväisyyskysely toimintakauden aikana.

Urheilujoukkueisiin osallistuu arviolta 160–200 lasta ja nuorta sekä heidän huoltajiaan. Osahankkeen vaikutuksina oppilaiden koulumyönteisyys kasvaa, oppilaiden psyykkinen hyvinvointi paranee ja fyysinen aktiivisuus lisääntyy. Laaja-alaisesti urheilujoukkuetoiminnan avulla ehkäistään nuorten syrjäytymistä ja osattomuuden kokemusta. Urheilujoukkueiden ansiosta osallistujille muodostuu vähintään yksi mielekäs ja harrastus, jonka kustannukset eivät muodostu esteeksi harrastamiselle. Osahankkeen tavoitteiden toteutumista seurataan alku, -seuranta ja -päätöskyselyllä, jonka tuloksia voidaan verrata kouluterveyskyselyyn (aihealue: Hyvinvointi, osallisuus ja vapaa-aika).

Kustannukset

Taulukossa 3 esitetään hankkeen kustannukset vuosille 2023–2025.

Taulukko 3. Lähiöt liikkeessä -hankkeen kustannukset, 2023–2025, euroa.

	2023	2024	2025
3 projektikoordinaattoria/12 kk	135 000	135 000	135 000
Liikuntavälineet ja lähiliikuttajien varustepaketit	7 500	7 500	7 500
Ostopalvelut ja koulutuskulut	5 000	5 000	5 000
Lähiliikunta-tapahtumat (6-8 kpl / vuosi)	4 000	4 000	4 000
Valmennuskulut (a 35 €/h, 40 vko x 32 harjoitusta)	44 800	44 800	44 800
Matkakulut (150 €/pelimatka x 80 peliä)	12 000	12 000	12 000
Lisenssi ja pelivakuutus (40 €/lapsi, 40 € x 200 pelaajaa)	8 000	8 000	8 000
Varusteet (60 € x 200 pelaajaa, joka toinen vuosi)	12 000	0	12 000
Osallistumismaksu sarjaan (500 €/joukkue x 8 joukkuetta)	4 000	4 000	4 000
Muut kulut	2 000	2 000	2 000
Yhteensä	234 300	222 300	234 300

5.4. Kukoistavat kaupunkikeskukset

5.4.1. Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja

Tausta

Vantaa on Suomen monikulttuurisin kunta, joka kasvaa voimakkaasti erityisesti muuttoliikkeen ansiosta. Samaan aikaan asukkaista iso osa kokee yksinäisyyttä ja ulkopuolisuutta (14,1 prosenttia vantaalaisista koki itsensä yksinäiseksi melko usein tai jatkuvasti vuonna 2021, Pääkaupunkiseudun hyvinvointikysely 2021-tulosraportti), jotka ovat yhteydessä korkeampaan syrjäytymisriskiin, heikkoon sosiaaliseen pääomaan ja moniin muihin yhteiskunnallisiin sekä terveydellisiin haasteisiin (Turja 2022; Rokach 2016). Moninaisen, kansainvälisen ja tiivistyvän kaupungin haasteeksi on muodostumassa yhteisöllisyyden rapautuminen ja yhä välinpitämättömämpi suhtautuminen yhteistenasioiden hoitoon, mistä esimerkkinä toimii erittäin alhaiset äänestysprosentit eduskunta- ja kunnallisvaaleissa sekä suuret alueelliset erot. Vantaan äänestysprosentti on ollut koko 2000-luvun matalampi verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin (vuoden 2021 kunnallisvaaleissa äänestysprosentti oli 48,4 prosenttia) ja Vantaan äänestysalueiden välinen äänestysaktiivisuusero oli jopa yli 30 prosenttiyksikköä (Bossart 2021). Näemme, että kaupungin voimakkaan kasvun ja moninaisuuden vuoksi on syytä kiinnittää huomiota lähiöiden yhteisöllisyyden tilaan ja pyrkiä vahvistamaan osallisuutta kaupunginosissa. Tavoitteena on luoda lähiöistä eläviä, moninaisia sekä yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja.

Yhteisökehittäjämalli

Vantaan kaupungin sisäisissä tilaisuuksissa on tuotu esille se, että kaupungin tulisi toimia enemmän kulttuurituotannon ja monenlaisen toiminnan mahdollistajana eikä välttämättä aina tuottajana. Myös Vantaan monikulttuurinen ja moninainen väestö nähdään suurena voimavarana, kulttuurituotannon elävöittäjänä sekä mahdollisuutena lisätä alueellista yhteistoimintaa. On kuitenkin huomattava, että väestöryhmien välillä on suuria eroja mahdollisuuksissa tuottaa kulttuuria, tapahtumia tai muuta toimintaa alueellaan. Tämä näkyy Räisäsen (2014) mukaan kulttuurituotannon alueellisessa jakautumisessa, sillä kulttuurituotannossa on hyvin suuria alueellisia eroja, ja asukkaat ovat hyvin eriarvoisessa asemassa kulttuurin kokemisen näkökulmasta (lähiöt vs. keskustat). Käytännössä kulttuuriavustukset kohdistuvat keskustoihin, kuten Helsingissä kantakaupungin ja Kallion alueelle, erityisesti vielä vuonna 2013.

Helsingissä on toiminut stadiluotsit, jotka tukevat asukkaiden ja alueiden yhteisöjen keskinäistä vuoropuhelua, yhteistoimintaa ja alueellisten kehittämistoimien yhteensovittamista. Stadiluotseilla on tehtävinään myös neuvoa asukkaita osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksissa sekä toimeenpanna osallistuvaa budjetointia. Stadiluotsitoiminta on koettu järkeväksi, mutta suurpiiritasolla toimivilla luotseilla on ollut niukasti aikaa kaupunginosien asukkaiden ja alueiden yhteisöjen vuoropuhelun edistämiseen.[1] Helsingin kaupunki on myös ryhtynyt edistämään osallistavaa kulttuurityön mallia, jossa tavoitteena on tasapainottaa ja monipuolistaa kaupunginosien taide- ja kulttuuritarjontaa. Käytännössä taidelaitoksia ja taiteen ammattilaisryhmiä kannustetaan toimimaan oman lähipiirinsä ulkopuolella eri kaupunginosissa yhteistyössä alueen asukkaiden ja yhteisöjen kanssa. Tämä ohjaus tapahtuu erityisesti avustuskriteereillä. Täytyy kuitenkin huomata, että osa kulttuuriavustusten kohdentumisesta keskustoihin on perusteltua, sillä monet kulttuurimuodot tarvitsevat oman infrastruktuurinsa toimiakseen ja kulttuurituotantoa on vaikea siirtää lähiöihin (Lindholm and Päiviö-Häkämies 2020).

Koemme, että Vantaalla olisi tarvetta pilotoida yhteisökehittäjämallia, jossa palkataan yhteisökehittäjiä huono-osaisimmille kaupunginosille tai suuralueille Vantaalla. Yhteisökehittäjä pyrkisi kehittämään aluetta yhteistoimintamallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja tuominen yhteen. Yhteiskehittäjämalli mukautuisi alueen erityispiirteiden mukaan, mutta yhteisökehittäjän tehtäviin kuuluisi erityisesti alueelle jalkautuminen, tiedonvälitys, alueen toimijoiden välisten tapaamisten ja kokousten järjestäminen sekä yhteiskehittämistä ja hankkeiden eteenpäin viemistä (ks. Mellunmäen esimerkki, yhteistoiminnallinen lähiökehittäminen[2]). Yhteisökehittäjien työtä alueilla voidaan tukea asukasraatiprosessilla[22], jossa yhdessä asukkaiden kanssa määritetään alueen erityiset tarpeet ja yhteisön kipupisteet, joihin yhteisökehittäjä voisi työssään tarttua. Asukasraatimallissa kutsutaan koolle satunnaisotannalla kerätty edustava joukko alueen asukkaita, joka perehtymisen ja puntaroivan keskustelun kautta lisäävät ymmärrystä ja muodostavat näkemyksen käsiteltävänä olevasta asiasta. Asukasraatien kutsumenettely edistää muidenkin kuin järjestöissä ja yhteisöissä jo aktiivisten asukkaiden äänen kuulumista.

Yhteisökehittäjällä on myös keskeinen rooli muiden alueella toimivien hankkeiden kokoajana tiiviissä yhteistyössä eri keskusta-alueiden kehittämisen projektinjohtajien kanssa. Tämä mahdollistaa yhteistyön tiivistämisen ja eri hankkeiden välisten synergioiden etsimisen (esimerkiksi Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään, alueellinen nuorisotyö, Tempo-orkesteri, Taloyhtiöklubi, Lähiöliikuttajat, Yhteinen pöytä, asukastilat, seurakunta, järjestötoimijat yms.). Lisäksi

[22] Ks. Turun esimerkki Grönlund et al. (2020).

yhteisökehittäjät tukisivat alueellaan tapahtuvaa toimintaa, kuten tapahtuma- ja kulttuurituotantoa sekä monipuolisesti asukaslähtöistä toimintaa alueella. Lisäksi avustusmäärärahoihin tehdään määrärahan lisäys, joka kohdennetaan MEK-alueille (30 000 euroa vuonna 2023, 50 000 euroa vuonna 2024, 50 000 euroa vuonna 2025).

Yhteisökehittäjiä palkataan neljä, jotka sijoittuvat Hakunilan, Koivukylän, Korson sekä Myyrmäen suuralueille, vastuualueena erityisesti suuralueen huono-osaisimpien kaupunginosien yhteisökehittäminen. Myös Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n ylläpitämään yhteisötalotoimintaan tullaan hakemaan erillisrahoitusta. Näemme, että yhteisökehittäjämallilla voisimme edistää yhteisöllisyyden rakentumista asukkaiden kesken ja tukea alhaalta ylöspäin nousevaa toimijuutta.

Kustannukset

- Yhteisökehittäjät (4), 45 000 € x 4 = 180 000 €
- Yleis- ja toimintakulut 4 x 5 000 € = 20 000 €
- MLL:n Hakunilan lasten ja perheiden yhteisötalotoiminta, erillisrahoitus
- Avustusmäärärahojen lisäys MEK-alueille: 30 000 € vuonna 2023, 50 000 € vuonna 2024, 50 000 € vuonna 2025.
- Yhteensä: 230 000 € (2023), 250 000 € (2024), 250 000 € (2025)

Havukosken kaupunginosaan kohdistettu toimintaraha

Havukoski on tilastojen ja kokemusten valossa kaikkein huono-osaisin kaupunginosa Vantaalla. Toimintaraha suunnataan kaupunginosassa tapahtuvien uusien avauksien kehittämiseen tai nykyisten toimintojen vahvistamiseen.

Kustannukset

- Toimintaraha on 50 000 €. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.

Turvallisuusyhteistyö

Vantaan kaupunki kuuluu Nordic Safe Cities verkostoon, jonka tavoitteena on tuoda kaupungit yhteen, rakentaa resilienttejä paikallisyhteisöjä sekä vähentää polarisaatiota, vihaa ja ääriajattelua.[23] Verkoston avulla kaupungit pystyvät jakamaan kokemuksiaan ja ideoitaan, tukea toisiaan sekä innovoida uutta turvallisuuskysymysten äärellä. Kaupunkeja on mukana yhteensä 19 kaikista viidestä pohjoismaasta. Vantaalla on muun muassa perustettu ns. ankkurimalli, jossa kannustetaan vanhempia kiinnostumaan ja tarvittaessa valvomaan lapsen internetin käyttöä. Mallissa tehdään yhteistyötä poliisin, nuorisotyön sekä sosiaalityön välillä. Lisäksi Vantaan kaupunki on lisännyt yhteistyötä poliisin kanssa palkkaamalla poliisikoordinaattorin. Poliisikoordinaattori toimii kaupungin yhteyshenkilönä turvallisuusasioissa ja yhdyshenkilönä poliisin ja kaupungin välillä sekä edistää Vantaan turvallisuussuunnitelman laadintaa ja toteutusta. Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.

5.4.2. Raidekaupunkia rakentamassa

Yksi keskeisimmistä keinoista segregaation sekä alueellisen eriarvoistumisen purkamiselle on kaupunkirakenteen kehittämisen ja paikallisen kaupunkiympäristön parantaminen. Vantaa on määritellyt niin yleiskaavalla kuin resurssiviisauden tiekartalla tavoitteeksi kestävän kaupunkikehityksen. Vantaa muodostuu useista omaleimaisista kaupunkikeskustoista, joita radat jo nyt yhdistävät. Vain itäisin osa kaupungista on ilman raideyhteyttä. Keskustojen verkostoa rajaavat työpaikka- ja pientaloalueet sekä viherrakenne. Kaupungin kasvu ei ole viime vuosikymmeninä sijoittunut tasapuolisesti eri puolille kaupunkia, mikä on korostunut Itä-Vantaalla uusien hankkeiden vähäisyytenä. Erityisesti asemanseudut ja muu joukkoliikennekaupunki on ollut vetovoimaista. Tätä myönteistä kehitystä halutaan jatkaa ja laajentaa itäiselle Vantaallekin.

Vantaalla suunnitellaan parhaillaan noin 19 km pitkää pikaraitiolinjaa, joka tulee kulkemaan lentoasemalta Tikkurilan ja Hakunilan kautta Helsingin puolelle Mellunmäkeen. Vantaan ratikka on yksi kaupungin kärkihankkeista, ja suuri osa kaupungin tulevasta kasvusta on uudessa yleiskaavassa suunnattu tähän kasvukäytävään, ratikkakaupunkiin. Hankkeelle haetaan investointipäätöstä kaupunginvaltuustolta vuonna 2023, jolloin rakentaminen voisi alkaa aikaisintaan 2024 ja liikennöinti 2028. Hankkeen kokonaiskustannusarvio sisältäen valtion ja Helsingin osuudet on noin 400 miljoonaa euroa vuoden 2019 kustannustasossa.

[23] Lue lisää täältä https://nordicsafecities.org/.

Katujen ja puistojen palvelualue panostaa keskusta-alueiden lähiympäristön viihtyisyyteen ja turvallisuuteen muun muassa peruskorjaamalla katuja, aukioita ja puistoja tavanomaisen toimintansa puitteissa. Erityisen tärkeässä roolissa on ulkovalaistus. Tarkemmat toimenpiteet määritetään keskusta-alueille laadittavissa kehittämissuunnitelmissa.

Katujen, aukioiden ja puistojen peruskorjausinvestointeja on tarkoituksenmukaista jatkossa tarkastella tavanomaisen investointisuunnittelun yhteydessä, koska edes yksittäisen hankkeen kustannuksia ei ole mahdollista sisällyttää käytettävissä olevan MEK-budjetin mukaiseen raamiin.

Vantaan ratikka

Vantaan ratikka ei ole vain liikennettä vaan koko kaupunkiympäristöä kehittävä hanke, jonka avulla eheytetään ja tiivistetään kaupunkirakennetta. Asukkaat ja yritykset hyötyvät saavutettavuuden paranemisesta. Ratikka vahvistaa huomattavasti vaikutusalueellaan joukkoliikenteen palvelutasoa ja kytkee sen entistä paremmin lähimpiin kaupunki- ja palvelukeskuksiin ja seudulliseen raideverkkoon. Ratikan myötä saavutettavuuden parantuminen edistää tontteihin kohdistuvaa kysyntää. Raitiotie parantaa saavutettavuutta erityisesti poikittaisliikenteen näkökulmasta ja edistää kestävää liikkumista. Ratikkaan perustuvan kaupunkikehityksen avulla aluekeskukset on tarkoitus kutoa yhteen jatkuvaksi kaupunkikudokseksi. Kun ratikkakaupunki on kytkeytynyt myös nopeaan junaliikenteeseen ja lentoliikenteeseen, ratikka parantaa koko ratikkakaupungin saavutettavuutta ja edelleen haluttavuutta asuin- työ- ja palvelujen sijaintipaikkana. Kunnan maankäyttöä ja palveluverkkoa koskevat valinnat vaikuttavat monella tavalla kuntalaisten arkeen ja yritysten toimintaedellytyksiin. Mitä tiiviimmin lähiympäristössä on asukkaita, sitä luontevammin alueelle keskittyy arjen palveluita. Esimerkiksi kaupalliset palvelut keskittyvät sinne, missä on toisaalta paljon asukkaita, toisaalta muita samantyyppisiä ja toisiaan tukevia palveluita. Julkiset peruspalvelut pyritään toteuttamaan lähipalveluina, jotka ovat saavutettavissa kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä. Kaavoituksella mahdollistetaan hyvinvoinnin edistäminen kokonaisvaltaisesti ja viihtyisän elinympäristön toteutuminen. Tätä kautta kaavoituksella voidaan ehkäistä esimerkiksi segregaatiota ja muun eriarvoisuuden syntymistä. Kustannukset: osaperusrahoitusta (jos toteutuu).

Kaupunkikeskustat ja niiden projektinjohtajat sekä kehittämissuunnitelmat

Jokaiselle suuralueelle palkataan projektijohtaja (5), joka vastaa kaupunkikeskustojen kokonaisvaltaisen kehittämisen koordinoinnista. Projektijohtajat valmistelevat ja koordinoivat

alueellisia kehittämissuunnitelmia sekä vastaavat niiden seurannasta, tavoitteiden toteutumisesta ja raportoinnista yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Kukoistavat kaupunkikeskukset-painopisteen tavoitteet ja mittarit on määritetty Kaupunkistrategiassa 2022–2025.

Laaditaan kaupunkikeskuksille kehittämissuunnitelma: Kaupunkikeskusten kehityksen suunnitelmallisuuden vahvistamiseksi sekä yksityisten sekä julkisten investointien kokoamiseksi kaupungissa laaditaan jokaiseen suuralueen keskustaan oma kehittämissuunnitelma, jonka lähtökohtana ovat kaupungin eri toimialojen yhteistyössä määritellyt kehittämiskohteet. Kehittämissuunnitelmat tukevat yleiskaavan toteuttamista ja kunnan tasapuolista kehittämistä. Hankkeiden toteuttamiseen ja niiden tarvitsemien kumppanuuksien kokoamiseen kokeillaan erilaisia vaihtoehtoja**.** Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.

Monipuolinen ja sosiaalisesti kestävä asuntotuotanto maa- ja asuntopolitiikan toimilla

Jatketaan asuinalueiden sosiaalisen eheyden varmistaminen huolehtimalla vuokra- ja omistusasumisen tasapainosta sekä asuntotarjonnan monipuolisuudesta asemakaavoituksen yhteydessä kaavamääräyksillä ja maankäyttösopimuksilla.

Omistusasumista lisätään alueilla, joissa vuokra-asumisen osuus on suuri. Tavoitteena on, että vuosittaisesta asuntotuotannosta noin 50 prosenttia toteutetaan vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Kuitenkin vuosittaisesta asuntotuotannosta vähintään 20 prosenttia toteutetaan pitkäaikaisina kohtuuhintaisina vuokra-asuntoina valtion tuella tai muilla rahoitusmalleilla ja tavoitteena on, että kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja on tarjolla kaikilla kaupungin asuinalueilla. Eriytymisuhan alla oleville alueille valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon lisäämisessä Vantaa noudattaa erityistä harkintaa. Perinteisten vuokra- ja omistusasumisen lisäksi tavoitteena on monipuolistaa asuntojen hallintamuotojakaumaa asumisoikeusasunnoilla, asumisen osaomistusvaihtoehdoilla ja asunto-osuuskuntamalleilla tai muilla mahdollisilla uusilla rahoitusmalleilla.

Tavoitteena on, että Vantaan kaupunginosista ja asuinalueilta löytyy eri kokoisia ja erilaisiin elämänvaiheisiin sopivia asuntoja monipuolisesti eri talotyypeissä. Monipuolisen asuntotuotannon takaamiseksi merkittävissä kerrostalokaavahankkeissa vaaditaan monipuolista huoneistotyyppijakaumaa (yksiöitä korkeintaan 30 prosenttia rakennuksen asunnoista, kolmioita tai sitä suurempia asuntoja vähintään 30 prosenttia asuntojakaumasta). Vantaalla lisätään

pientaloasumisen kaavoitusta, jolla tavoitellaan kaupunkiin lisää rivi-, pari- ja erillistalotuotantoa. Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.

KATO:n segregaatiotyöryhmä

Perustetaan segregaation torjumisesta vastaava työryhmä kaupunkiympäristön toimialalle. Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.

Keskustojen vahvuudet esiin viestinnällisellä profiloinnilla

Jokaisen suuralueen keskustalle (7 kpl) on määritelty asukkaita ja kaupungin henkilöstöä osallistaen viestinnälliset profiilit. Profiileissa tuodaan esiin keskustan historiaa, nykypäivää ja keskeisiä vahvuuksia, joilla tähdätään kunkin keskustan tulevaisuuden visioon. Profiileja hyödynnetään maankäytön suunnittelussa, alue- ja kaupunkimarkkinoinnissa ja viestinnässä. Ne ovat osa monikeskuksisen Vantaan brändiä. Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.

Osallistuva budjetointi

Helsingistä ja muista kaupungeista poiketen, Vantaalla osallistuvaa budjetointia on kohdennettu huono-osaisimpiin kaupunginosiin, mikä parhaimmassa tapauksessa lisää asukkaiden osallistumismahdollisuuksia, parantaa valmisteluprosessia sekä vähentää segregoitumista. Keväällä 2022 käynnistynyt Myyrmäen alueelle toimenpiteitä kohdistava Meidän Myrtsi -osallistuvan budjetoinnin prosessi on lähenemässä äänestysvaihetta. Huhtikuussa ollut ideointvaihe tuotti kolmen viikon aikana noin 200 asukkaiden jättämää ideaa, jotka ovat tällä hetkellä verkkoalustalla kommentoitavana sekä kahdessa eri asukastyöpajassa käsiteltävänä. Näiden pohjalta muodostettavien lopullisten äänestettävien ehdotusten joukosta Myyrmäen asukkaat äänestävät marraskuussa voittajaehdotukset, jotka toteutetaan vuoden 2023 aikana.

Kustannukset

- 2023: 50 000 €, osallistuvan budjetoinnin hankkeiden toteuttamiseen.

Lähiöohjelma[24]

Suomen suurimpien lähiöiden kehittämistä on tuettu Ympäristöministeriön koordinoimassa lähiöohjelmassa vuosina 2020–2022. Tavoitteena on ollut asuinalueiden myönteinen pitkän aikavälin kehitys, joka tuottaa asukkaille hyvinvointia ja alueille elinvoimaisuutta. Näemme, että Lähiöohjelmalle olisi tarvetta myös jatkossa, jotta alueellista eriytymistä voitaisiin ehkäistä investoinnein ja monipuolisen yhteistyön avulla. Kustannukset ovat osa perusrahoitusta, johon saatu ARA:lta tukea.

Suuralueiden keskeiset hankkeet

Taulukkoon on listattu suuralueiden keskeisimmät hankkeet (taulukko 4). Hankkeet ovat tärkeitä suuralueiden ja kaupunginosien kehittymiselle, joten segregaatiotyöryhmä seuraa hankkeiden etenemistä. Hankkeita ei rahoiteta MEK-ohjelmasta.

Taulukko 4. Vantaan suuralueiden keskeiset hankkeet.

Tikkurila
- Hyvinvointikeskus
- Oppimiskampus
- Tikkurilan keskustan kävelyakselin kehittäminen
- Väritehtaan alue
- Jokirannan kehittäminen ja Silkki
- Tikkurilan toimitilahanke

Myyrmäki
- Kaupunkikulttuuritalo
- Uudistuvat keskustakorttelit
- Sporttikorttelit

Hakunila
- Vantaan ratikka (liittää erityisesti Hakunilan ja Länsimäen nykyiseen raideverkkoon)
- Kuusijärvi
- Hakunilan keskustan laajennus vanhan bussivarikon suuntaan
- Vaaralanlammet

Koivukylä
- Elmon urheilupuisto
- Koivukylän keskustan kaavarunko

Korso
- Keskustan laajentuminen radan itäpuolelle
- Keskustan kaavarunko

Kivistö
- Palvelukeskus
- Tapahtuma-areena

Aviapolis
- Atomi
- Lukio
- Annefredin ja Muuran kaava-alueet

[24] Lisätietoja: https://ym.fi/lahioiden-kehittaminen (viitattu 1.9.2022).

Taloyhtiöklubit

Venäjän aloittaman hyökkäyssodan seurauksena on syntynyt energiakriisi, joka eriarvoistaa ja aiheuttaa Suomessakin energiaköyhyyttä. Muutos pakottaa Eurooppaa kohti energiamurrosta. Tässä muutoksessa taloyhtiöiden rooli on keskeinen, mutta usein suuremmat hankkeet kariutuvat tiedon puutteeseen, taloyhtiöiden välisen yhteistyön hankaluuteen tai projektien suuriin kustannuksiin. Toisaalta meillä on loistavia hankkeita, joissa nimenomaan taloyhtiöiden yhteistyön lisäämisen avulla on edistetty asukkaiden ja alueiden yhteisöjen yhteishankkeita, kuten yhteisputkiremonttia tai energiaremontteja. Usein yhteiskehittämisellä saadaan lisää tehokkuutta ja säästöjä, sillä esimerkiksi Lähiö 2072-hankkeessa aloitetussa ryhmäputkiremontissa oli arviolta noin 25 prosenttia pienempi hinta normaaliin verrattuna. Myös tiedon lisäämisellä lämmönsäädöstä ja niihin liittyvistä toimenpiteistä voidaan säästää lämmitysenergiassa 5–15 prosenttia, jolla voidaan saada merkittäviä hyötyjä aluetasolla (Dhima 2014). Näemme siis, että monissa kaupunginosissa olisi tarvetta aidosti yhteisöjen rakentamistyöhön, tiedonvälitykseen sekä taloyhtiöiden yhteistoimijuuden vahvistamiseen.

Tässä Taloyhtiöklubi-hankkeessa edistetään ja aikaansaadaan energiaremontteja ja siirrytään fossiilivapaisiin energialähteisiin.[1] Klubien perusideana on koota yhteen naapuruston taloyhtiöiden hallitukset, perustaa heille yhteistyöfoorumi ja fasilitoida ohjattua, tavoitteellista ja aktiivista yhteistyötä kiinteistöjen ja alueen kehittämiseksi. Aluksi fokuksena oli energiaremonttien edistäminen, mutta jo hyvin alkuvaiheessa havaittiin, että klubit käsittelivät asioita lähiruoasta ja alueen viihtyisyydestä rottaongelmien ratkaisuun. MEK-rahoituksen avulla energia- ja kiertotalouskärkien lisäksi klubeihin tuodaan kolmas vahva ulottuvuus eli sosiaalinen yhteisöllisyys ja eriarvoisuuden ehkäisy. Klubit toimivat alustana naapuruston osallistamiselle, taloyhtiöiden asukasosallistumisen mallin kehittämiselle, taloyhtiöiden tarpeiden mukaiselle yhteiskehittämiselle (putkiremonteista urbaanin ruoan tuotantoon), sosiaalisen turvan luomiselle, ympäristön viihtyisyyden parantamiselle ja yhteisöllisyyden vahvistamiselle. Kaupunki voi hyödyntää klubeja aluekehittämisessä, kuten täydennysrakentamisen edistämisessä ja alueen turvallisuuden sekä viihtyisyyden parantamisessa.

Taloyhtiöklubitoimintaa on kehitetty Ympäristöministeriön rahoituksella pääkaupunkiseudun kunnissa vuosina 2020–2021. Tällöin perustettiin Vantaalle kaksi klubialuetta (yksi Myyrmäkeen ja yksi Koivukylään), kaksi Espooseen ja neljä Helsinkiin. Toimintaa on kehitetty kuntien ja Good House -

konsulttiyhtiön kanssa. Nyt toisessa vaiheessa YM:n rahoituksella käynnistyy Vantaalla vuoden 2024 helmikuulle kestävä jatkohanke. Vantaan nykyisten Myyrmäen ja Koivukylän klubien lisäksi perustetaan vuonna 2023 uusi klubialue ja laaditaan klubitoiminnan käsikirja, johon kootaan malli klubin perustamisesta sen pyörittämiseen. Uuden hankeen tarkoituksena on kytkeä asukkaat tiiviimmin kaupungin ilmasto- ja kiertotaloustoimiin sekä tarjota yrityksille ja muille hankkeille alusta kehittää taloyhtiöiden välistä toimintaa.

Taloyhtiöklubihankkeen ensimmäisessä vaiheessa arviotiin yhden klubin toiminnan kustannuksiksi 15 000 euroa/vuosi. Taloyhtiöiden osallistuminen kustannuksiin vuosina 2024–2025 mahdollistaisi taloyhtiöklubitoiminnan jatkon ja laajentumisen uusille alueille. YM:n hankkeessa selvitetään taloyhtiöiden maksuhalukkuus osaltaan rahoittaa toimintaa. Rahoitus käytetään ostopalveluihin, jolla koordinoidaan klubeja sekä kaupungin ja taloyhtiöiden välistä yhteistyötä.

Tavoitteena on kaupungin ja taloyhtiöiden alueellinen yhteiskehittäminen, jonka seurauksena esim. alueen segregaatiokehitystä voidaan lieventää ja osallisuutta lisätä. Klubitoiminnassa syntyvät positiiviset tulokset tulevat näkyväksi asukkaiden arjessa lisäten asukkaiden viihtyisyyttä ja osallisuuden tuntua sekä kehittäen alueen identiteettiä positiiviseen suuntaan. Uudet klubialueet pyritään saamaan sosiaalisen eriytymisen alueille: Länsimäki, Hakunila, Mikkola ja Havukoski.

Kustannukset

2023: 2 x 15 000 € = 30 000 € (YM-rahoitteisten kolmen alueen lisäksi perustetaan kaksi MEK-rahoitteista aluetta)

2024: 30 000 e (kattaa viiden alueen taloyhtiöklubitoiminnan kustannuksista noin 40 prosenttia, loppurahoitus esim. taloyhtiöiden jäsenmaksuilla)

2025: 30 000 e (kattaa viiden alueen taloyhtiöklubitoiminnan kustannuksista noin 40 prosenttia, loppurahoitus esim. taloyhtiöiden jäsenmaksuilla)

6. MEK:n budjetti

1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella

Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	Kustannukset, euroa 2023	2024	2025
Uusi tiedolla johtamisen malli	Mallissa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa. Uudessa rakenteessa MEK-johtoryhmällä on konsultoiva rooli toimialoille ja se pyrkii arvioimaan eriarvoisuuden tilaa sekä edistämään sen ehkäisyä toimialat ylittävällä työllä. Pyrkimyksenä on myös yhdistää saatavilla olevaa tietoa eriarvoisuudesta ja hyvinvoinnista. Tavoitteena on koota erilaisista projekteista, rekistereistä sekä väestökyselyistä saatua tietoa ja muodostaa kokonaiskuva.	• MEK-erityisasiantuntija, osa ohjelman yleiskuluja • Data-analyytikko (koodaus, GIS-paikkatieto ym.), 70 000 € • Korkeakouluharjoittelijat, osa toimialojen perusrahoitusta • Opinnäytteiden tekijät, 10 000 € • Rekisteri- ja muut aineistot, 20 000 €	**Kaupunkistrategian ja johdon toimiala, Talous- ja strategia, Vesa Kokkonen.** Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut	100 000	100 000	100 000
Yhteensä				100 000	100 000	100 000

2. Lapsikeskeinen investointistrategia

Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	Kustannukset, euroa 2023	2024	2025
A. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta						
Nuorisotyön lisäresurssit	Yläkoulujen nuorisotyöntekijät koulujen yhteisöllisyyttä, auttavat varmentamaan oppilaita jatkokoulutukseen, tukevat nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä pyrkivät tunnistamaan varhaisen syrjäytymisen merkit. Alakoulun nuorisotyön erityisenä painopisteenä on kiusaamisen ehkäisy. Vantaa koordinoi PKS-alueella nuorisotyö raiteilla -toimintaa.	• Alakoulujen nuorisotyöntekijät (3) sekä esihenkilö, 160 000 € • Yläkoulujen nuorisotyöntekijät (6), 230 000 € • Nuorisotyö raiteilla (2), 100 000 €	**Kaupunkikulttuuri, nuorisopalvelut**	490 000	490 000	490 000
Tempo-orkesteritoiminta	Vantaan Tempo-orkesterit ovat matalan kynnyksen orkesteritoimintaa eri taustoista tuleville alakouluikäisille. Tempo-orkesterit kootaan 2.–3.-luokkalaisista ja kokoonpanot soittavat yhdessä yleensä kolmisen vuotta. Tempo-orkesteri tarjoaa muusikoilleen maksuttomat soittimet, yhteiset soittotunnit ja viikoittaisen oman instrumentin opetustuokion. Opetus hoituu koulupäivän yhteydessä. Tempo-orkesterien toiminta perustuu maailmalla laajalti levinneeseen El Sistema -musiikkikasvatusmenetelmään, jonka pyrkimyksenä on	• Henkilöstökulut Tempo-orkesteritoimintaan MEK-alueen kouluissa, 27 000 € • Koordinaattori (100 %), Tempo-orkesteritoiminnan kehittäminen, 46 000 €	**Kaupunkikulttuuri, kulttuuri**	73 000	73 000	73 000

	edistää monitaustaisten lasten keskinäistä kumppanuutta yhteissoiton avulla.					
Vanhemmuuden tuki -palvelu	Tarjoamme pikkulapsiperheille matalan kynnyksen kasvatus- ja lastenhoitoapua, jonka tavoitteena on vähentää tarvetta varsinaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin sekä mahdollistaa paremmin asiakkaiden työelämään ja yhteiskuntaan kiinnittymisen. Toimenpiteen esimerkkinä toimii Supernanny-hanke (Rusko-nanny) Ruskon kunnassa, jossa apua tarjotaan mahdollisimman helposti ja joustavasti. Tästä hankkeesta poiketen kasvatus- ja lastenhoitoapua on tarkoitus antaa kaupungin omissa ja yhteistyökumppaneiden tiloissa, jolloin on mahdollista tarjota myös muun muassa lastenryhmähoitoa.	Lastenhoito- ja kasvatusapua on tarkoitus antaa vain jossain MEK-kaupunginosassa, josta löytyy sopiva yhteistyökumppani hankkeen toteuttamiseen. Lastenhoitaja (yksi henkilötyövuosi), 45 000 €, toteutetaan todennäköisesti ostopalveluna. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.	**Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut**	45 000	0	0
B. Koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen						
Varhaiskasvatuksen toimet	Valtion erityisavustuksia suunnataan tarveperusteisesti sosioekonomisesti haastaville alueille. Toimintakulttuurin inklusiivisuutta kehitetään ja vahvistetaan lapsen oikeutta tukeen. Lisätään varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää. Osaamisen kehittämisessä huomioidaan laajasti eri ammattiryhmät. Koulutusta järjestetään muun muassa sosioemotionaalisten taitojen tukemiseen, kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuuteen, lapsen tukeen ja inklusiiviseen pedagogiikkaan liittyen. Lisäksi henkilöstön saatavuuden ja pitovoiman parantamiseksi edistetään toimenpiteitä, kuten rekrytoinnin kehittäminen ja rekrytointilisien laajentaminen, monipuolisten ja joustavien ura- ja koulutuspolkujen kehittäminen, vertaismentoriverkoston laajentaminen sekä työhyvinvoinnin edistäminen.	Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.	Kasvatus ja oppiminen, Varhaiskasvatus	0	0	0
Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvoraha	Vantaalla valtiolta saatu tasa-arvoraha jaetaan pääosin kokonaisuudessaan yksiköihin käyttämällä kertoimina tasa-arvorahan peruskriteereitä eli koulutustasoa, työllisyyttä ja vieraskielisten määrää. Näin ollen osa yksiköistä saa tasa-arvorahaa enemmän, osa ei ollenkaan. Tasa-arvorahalla on palkattu esimerkiksi laaja-alaisia erityisopettajia nivelvaiheisiin eli esi- ja alkuopetukseen sekä alakoulusta yläkouluun siirtymisen tukemiseen, resurssiopettajia, koulunkäynnin avustajia, monikielisiä ohjaajia. Lisäksi rahalla on pystytty jakamaan perusryhmiä pienemmiksi ns. jakotunteja lisäämällä.	Tasa-arvoraha on vuodesta 2023 alkaen osa perusrahoitusta uuden lakimuutoksen myötä (HE 55/2022 vp). Esitykseen kirjattu tasa-arvorahan summa on kuitenkin huomattavasti pienempi kuin aiemmin. Erityisenä huolena onkin esityksen mahdollinen negatiivinen vaikutus	Kasvatus ja oppiminen, perusopetus. Varhaiskasvatus	0	0	0

Toimenpiteet koulutuksellisen eriarvoisuuden torjumiseksi	Varhaiskasvatuksessa avustusta on käytetty lapsi- ja perheohjaajien sekä kehittäjäopettajien palkkaamiseen. Ohjelma kehittää koulutukselliseen eriarvoisuuden torjuntaan tämän ohjelman puitteissa kohdennettuja toimenpiteitä ja kokeiluja. Uskomme, että yhdessä uuden tiedolla johtamisen rakenteen kanssa voimme kehittää uusia keinoja vaikuttavampien toimenpiteiden kehittämiseksi.	varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintaan. Toiminnan rahoitusta ja toimenpiteitä mietitään johtoryhmässä vuosittain. Summat ovat vain arvioita kustannuksista.	Kasvatus ja oppiminen, perusopetus. Varhaiskasvatus. Toisen asteen koulutus.	159 600	191 000	179 000
Yhteensä				767 600	754 000	742 000

3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä

				Kustannukset, euroa		
Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
A. Koulutus ja työllisyys						
Muunkielisten suomenkielenopetus	Työllisyyspalveluiden uuden kielenopetuksen malli yhdistää S2-kielenopetuksen ja tarvittavan kielellisen tuen työmarkkinoille siirtymisvaiheessa. Malli tarjoaa konkreettista tukea kielen oppimiseen työllistymisprosessin eri vaiheissa ja tukee siirtymää esimerkiksi työkokeilusta työsuhteeseen. Kirjastojen tavoitteena on edistää yhteisöllistä kielenoppimista kirjastoissa ja asukastiloissa palkkaamalla kirjastoihin erikoiskirjastonhoitajia.	Työllisyyspalveluiden ostama palvelu aikuisopistolta, 128 000 €. Yhteisöllisen kielenoppimisen tukeminen kirjastoissa ja asukastiloilla, Erikoiskirjastonhoitajan palkka 47 000 €. Kustannukset kohdistuvat vain vuodelle 2023. Työllisyyspalveluiden ja kirjastojen S2-opetuksen jatkoa mietitään siis uudelleen vuoden 2023 aikana ja johtoryhmä pohtii vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa S2-opetusta vuosille 2024–2025.	**Kaupunkistrategia ja johto, Kasvupalvelut, Työllisyyspalvelut. Kaupunkikulttuuri, kirjasto- ja asukaspalvelut.**	175 000	175 000	175 000
Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään	Toimintamallissa maahan muuttaneet vanhemmat opiskelevat esimerkiksi suomen kielen alkeita ja matematiikan perustaitoja yhdessä peruskoululuokan lasten kanssa 2–3 päivänä viikossa. Lisäksi vanhemmat opiskelevat suomen kieleen, yhteiskuntaan, kulttuuriin ja kotoutumiseen liittyviä sisältöjä S2-valmentajan johdolla. Huoltajan on helppo osallistua toimintaan, kun se järjestetään siellä koulussa, missä oma lapsi on. Toimintaan voi osallistua myös alle kouluikäisen lapsen kanssa, mikä madaltaa osallistumisen kynnystä. Keväällä vanhempia tuetaan löytämään työkokeilupaikka, jonka kautta he saavat kokemusta suomalaisesta työelämästä.	Sisältää muun muassa henkilöstökulut 6 hlöä (5 S2-valmentajaa + projektiasiantuntija), opettajien korvaukset, toimitilakulut, kaluste- ja tarvikehankinnat, ulkopuoliset ostopalvelut, vanhempien oppimateriaalit, ryhmätoiminnan, tilavuokrat, muut ryhmätoiminnasta aiheutuvat kulut, viestintäkulut, matkakulut	**Kasvatus ja oppiminen, Toisen asteen koulutus.** Yhteistyötahot perusopetuksessa.	238 100	388 700	388 700

Aikuisopiston Elämästä kiinni Suomessa -sparraus maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille	Hankkeella tuetaan Aikuisopiston maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita tarjoamalla ohjausta, tukea ja valmennusta opiskelijan eri elämänalueilla. Yhteisöpedagogin / valmentajan työkuvaan kuuluu opiskelijoiden ohjaaminen ja avustaminen esimerkiksi taloudellisissa ja opintososiaalisiin etuuksiin liittyvissä kysymyksissä sekä ohjaus palveluiden ja vapaa-ajan toimintojen piiriin. Sparrauksen kohderyhmänä ovat Aikuisopiston maahanmuuttajataustaiset opiskelijat mm. lukutaitokursseilta, äiti-lapsi-kursseilta sekä aikuisten perusopetuksesta.	Palkataan kokoaikainen yhteisöpedagogi/valmentaja. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.	**Kaupunkikulttuuri, Asukaspalvelut. Aikuisopisto.**	45 000	0	0
B. Terveys						
Lähiöt liikkeessä – koulujen urheilujoukkuetoimintaa ja lähiliikuntaa asukkaille	Hankkeessa edistetään asukkaiden liikunnallista elämäntapaa lähiliikunnan ja koulujen urheilujoukkuetoiminnan avulla. Hankkeessa toteutetaan omaehtoista vertaisohjaamiseen perustuvaa lähiliikuntaa sekä ohjattua koululaisurheilua myönteisen erityiskohtelun alueilla. Hankkeen tavoitteena on ennaltaehkäistä liikkumattomuudesta koituvia terveyskustannuksia, vahvistaa asukkaiden yhteisöllisyyttä liikunnan avulla sekä tarjota lapsille ja nuorille mahdollisuutta osallistua koulujen omiin urheilujoukkueisiin.	Ensimmäisen vuoden kustannukset: 3 projektikoordinaattoria/12 kk 135 000 €, liikuntavälineet ja lähiliikuttajien varustepaketit 7 500 €, ostopalvelut ja koulutuskulut 5 000 €, lähiliikunta-tapahtumat (6-8 kpl / vuosi) 4 000 €, valmennuskulut (a 35 €/h, 40 vko x 32 harjoitusta) 44 800 €, matkakulut (150 €/pelimatka x 80 peliä) 12 000 €, lisenssi ja pelivakuutus (40 €/lapsi, 40 € x 200 pelaajaa) 8 000 €, varusteet (60 € x 200 pelaajaa, joka toinen vuosi) 12 000 €, osallistumismaksu sarjaan (500 €/joukkue x 8 joukkuetta) 4 000 €, muut kulut 2 000 €	**Kaupunkikulttuuri, Liikuntapalvelut.**	234 300	222 300	234 300
Yhteensä				692 400	786 000	798 000

4. Kukoistavat kaupunkikeskukset

				Kustannukset, euroa		
Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
A. Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja						

Yhteisökehittäjämalli	Tavoitteena on kehittää suuraluetta ja kaupunginosaa yhteistoimintamallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja tuominen yhteen. Yhteisökehittäjämalli mukautuisi alueen erityispiirteiden mukaan, mutta yhteisökehittäjän tehtäviin kuuluisi erityisesti alueelle jalkautuminen, tiedonvälitys, alueen toimijoiden välisten tapaamisten ja kokousten järjestäminen sekä yhteiskehittämistä ja hankkeiden eteenpäin viemistä. Yhteisökehittäjällä olisi myös keskeinen rooli muiden alueella toimivien hankkeiden kokoajana. Tämä mahdollistaa yhteistyön tiivistämisen. Lisäksi yhteisökehittäjät tukisivat alueellaan tapahtuvaa tapahtuma- ja kulttuurituotantoa, hyvin laajasti määriteltynä.	• Yhteisökehittäjät (4), 45 000 € x 4 = 180 000 € • Yleis- ja toimintakulut 4 x 5 000 € = 20 000 € • MLL:n Hakunilan lasten ja perheiden yhteisötalotoiminta, erillisrahoitus • Avustusmäärärahojen lisäys MEK-alueille: 30 000 € vuonna 2023, 50 000 € vuonna 2024, 50 000 € vuonna 2025.	**Kaupunkikulttuuri, kirjasto- ja asukaspalvelut, kuntalaispalvelut.** Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut.	230 000	250 000	250 000
Havukosken kaupunginosaan kohdistettu toimintaraha	Havukoski on tilastojen ja kokemusten valossa kaikkein huono-osaisin kaupunginosa Vantaalla. Toimintaraha suunnataan kaupunginosassa tapahtuvien uusien avauksien kehittämiseen tai nykyisten toimintojen vahvistamiseen.	Toimintaraha on 50 000 €. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toimintarahan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.	**Kaupunkikulttuuri**	50 000	0	0
Turvallisuusyhteistyö	Vantaan kaupunki kuuluu Nordic Safe Cities verkostoon, jonka tavoitteena on tuoda kaupungit yhteen, rakentaa resilienttejä paikallisyhteisöjä sekä vähentää polarisaatiota, vihaa ja ääriajattelua. Verkoston avulla kaupungit pystyvät jakamaan kokemuksiaan ja ideoitaan, tukea toisiaan sekä innovoida uutta turvallisuuskysymysten äärellä. Kaupunkeja on mukana yhteensä 19 kaikista viidestä pohjoismaasta. Vantaalla on muun muassa perustettu ns. ankkurimalli, jossa kannustetaan vanhempia kiinnostumaan ja tarvittaessa valvomaan lapsen internetin käyttöä. Mallissa tehdään yhteistyötä poliisin, nuorisotyön sekä sosiaalityön välillä. Lisäksi Vantaan kaupunki on lisännyt yhteistyötä poliisin kanssa palkkaamalla poliisikoordinaattorin. Poliisikoordinaattori toimii kaupungin yhteyshenkilönä turvallisuusasioissa ja yhdyshenkilönä poliisin ja kaupungin välillä sekä edistää Vantaan turvallisuussuunnitelman laadintaa ja toteutusta.	Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.	**Kaupunkistrategia ja johto, Kuntademokratia.** Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut.	0	0	0

B. Raidekaupunkia rakentamassa

Vantaan ratikka	Vantaan ratikka ei ole vain liikennettä vaan koko kaupunkiympäristöä kehittävä hanke, jonka avulla eheytetään ja tiivistetään kaupunkirakennetta. Asukkaat ja yritykset hyötyvät saavutettavuuden paranemisesta. Ratikka vahvistaa huomattavasti vaikutusalueellaan joukkoliikenteen palvelutasoa ja kytkee sen entistä paremmin lähimpiin kaupunki- ja palvelukeskuksiin ja seudulliseen raideverkkoon.	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	**Kaupunkiympäristön toimiala.**	0	0	0
Kaupunkikeskustat ja niiden projektinjohtajat sekä kehittämissuunnitelmat	Projektijohtajat valmistelevat ja koordinoivat alueellisia kehittämissuunnitelmia sekä vastaavat niiden seurannasta, tavoitteiden toteutumisesta ja raportoinnista yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Aluekeskustoille tehdään kehittämissuunnitelmat sekä palkataan projektinjohtajat.	Palkataan viisi projektinjohtajaa. Toimenpide on osa perusrahoitusta.	**Kaupunkiympäristö, kiinteistöt ja tilat.** Projektijohtajat.	0	0	0
Monipuolinen ja sosiaalisesti kestävä asuntotuotanto maa- ja asuntopolitiikan toimilla	Jatketaan asuinalueiden sosiaalisen eheyden varmistaminen huolehtimalla vuokra- ja omistusasumisen tasapainosta sekä asuntotarjonnan monipuolisuudesta asemakaavoituksen yhteydessä kaavamääräyksillä ja maankäyttösopimuksilla.	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	**Kaupunkiympäristö, kiinteistöt ja tilat.**	0	0	0
KATO:n segregaatiotyöryhmä	Perustetaan segregaation torjumisesta vastaava työryhmä kaupunkiympäristön toimialalle	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	**Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut.**	0	0	0
Keskustojen vahvuudet esiin viestinnällisellä profiloinnilla	Jokaisen suuralueen keskustalle (7 kpl) on määritelty asukkaita ja kaupungin henkilöstöä osallistaen viestinnälliset profiilit. Profiileissa tuodaan esiin keskustan historiaa, nykypäivää ja keskeisiä vahvuuksia, joilla tähdätään kunkin keskustan tulevaisuuden visioon. Profiileja hyödynnetään maankäytön suunnittelussa, alue- ja kaupunkimarkkinoinnissa ja viestinnässä.	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	**Kaupunkiympäristö, Yhteiset palvelut.**	0	0	0
Osallistuva budjetointi	Helsingistä ja muista kaupungeista poiketen, Vantaalla osallistuvaa budjetointia on kohdennettu huono-osaisimpiin kaupunginosiin, mikä parhaimmassa tapauksessa lisää asukkaiden osallistumismahdollisuuksia, parantaa valmisteluprosessia sekä vähentää segregoitumista.	Osallistuvan budjetoinnin hankkeiden toteutus Myyrmäessä vuonna 2023. Vuosi 2023 rahoitetaan vielä MEK:stä, mutta osallistuvan budjetoinnin rahoitus on vielä avoin tuleville vuosille.	**Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut.**	50 000	0	0
Lähiöohjelma	Suomen suurimpien lähiöiden kehittämistä on tuettu Ympäristöministeriön koordinoimassa lähiöohjelmassa vuosina 2020–2022. Tavoitteena on ollut asuinalueiden myönteinen pitkän aikavälin kehitys, joka tuottaa asukkaille hyvinvointia ja alueille elinvoimaisuutta.	Toivomme Ympäristöministeriön johtaman Lähiöohjelman jatkoa myös vuoden 2022 jälkeen. Toimenpide on osa perusrahoitusta, ARA:lta saatu tuki.	**KATO:n segregaatiotyöryhmä seuraa tilannetta**	0	0	0

Suuralueiden keskeiset hankkeet	KATO:n segregaatiotyöryhmä seuraa suuralueiden keskeisten hankkeiden etenemistä.		**KATO:n segregaatiotyöryhmä seuraa tilannetta**	0	0	0
Taloyhtiöklubit	Taloyhtiöklubit kokoavat yhteen naapuruston taloyhtiöiden hallitukset. Klubit toimivat alustana taloyhtiöiden tarpeiden mukaiselle yhteiskehittämiselle (putkiremonteista energiaremontteihin ja urbaanin ruoan tuotantoon), naapuruston osallistamiselle, taloyhtiöiden asukasosallistumisen mallin kehittämiselle, sosiaalisen turvan luomiselle, ympäristön viihtyisyyden parantamiselle ja yhteisöllisyyden vahvistamiselle. Kaupunki voi hyödyntää klubeja aluekehittämisessä, kuten täydennysrakentamisen edistämisessä ja alueen turvallisuuden sekä viihtyisyyden parantamisessa.	• 2023: rahoitetaan kahden uuden alueen taloyhtiöklubia: 2 * 15 000 = 30 000 e (ostopalvelu) • 2024: Rahoitetaan hanketta 30 000 € (ostopalvelu) • 2025: Rahoitetaan hanketta 30 000 € (ostopalvelu)	**Kaupunkiympäristö, kaupunkirakenne ja ympäristö, Ympäristökeskus**	30 000	30 000	30 000
Yhteensä				360 000	280 000	280 000

				Kustannukset, euroa		
Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
Toimintaohjelman yleiskulut	Sisältää erityisasiantuntijan palkkakulut, matkakulut, tilaisuuksien järjestämiset, kokouskulut, asiantuntijapalkkiot ym.		**Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut**	80 000	80 000	80 000
Yhteensä				80 000	80 000	80 000

	Kustannukset, euroa		
	2023	2024	2025
Ehdotetut toimenpiteet	**2 000 000**	**2 000 000**	**2 000 000**
Budjetti	**2 000 000**	**2 000 000**	**2 000 000**
Budjettiylijäämä	0	0	0

7. Toimeenpano, seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

Valmistelua johtanut MEK-johtoryhmä seuraa Sosiaalisesti kestävän Vantaan strategiaohjelman ja MEK-ohjelman edistymistä ja toteutusta. Toimenpiteille muodostetaan tarvittaessa alatyö- ja asiantuntijaryhmiä, jotka raportoivat MEK-johtoryhmälle. Kaupunkikulttuurin toimialalla on viimesijainen vastuu strategiatyön edistämisestä ja seurannasta (ks. Taulukko 6. Strategiaohjelman toimeenpano ja seuranta).

Ohjelma raportoidaan kolme kertaa vuodessa strategiateemojen ohjausryhmälle. Ohjausryhmään kuuluu kaupungin johtoryhmä ja strategia- ja tutkimuspäällikkö. Lisäksi ohjelmasta tulisi raportoida kaksi kertaa vuodessa kaupunginhallitukselle sekä kerran vuodessa kaupunginvaltuustolle iltakouluissa tai infoissa. Ainakin toistaiseksi kevään raportointi kaupunginhallitukselle on ilmiöpohjaisempi, jolloin teemakokonaisuudesta voidaan esitellä jokin rajatumpi teema. Tämä mahdollistaa syventymisen johonkin asiaan, jonka MEK-johtoryhmä näkee tarpeelliseksi. Syksyllä kaupunginhallitukselle raportoidaan tavoitteiden ja mittareiden tilanne sekä kaupunginvaltuustolle näiden lisäksi laajemmin keskeiset toimintaympäristön muutokset ja teemat.

Taulukko 6. Strategiaohjelman toimeenpano ja seuranta

Elin	Kokous ja raportointi määrä	Ajankohta
Kaupunginvaltuusto	1 kertaa / vuosi	Syksy
Kaupunginhallitus	2 kertaa / vuosi	Kevät, syksy
Kaupunginjohtoryhmä / ohjausryhmä	3 kertaa / vuosi	Kevät, syksy, vuodenvaihde
MEK-johtoryhmä	noin 8–10 kertaa / vuosi	Jatkuva seuranta
Asiantuntijaryhmät	Tilanne riippuvainen	Tilanne riippuvainen

Muodostettava uusi ohjelmarakenne vahvistaa strategiateemaohjelman seurantaa ja tiedolla johtamista: erityisasiantuntija, data-analyytikko, korkeakouluharjoittelijat sekä opinnäytteentekijät. Myös yhteistyön edistäminen kaupungin ulkopuolisten tutkimuslaitosten, korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa on tärkeä osa tätä kokonaisuutta. Näemme, että yhteistyö ja uusi rakenne mahdollistavat jatkossa paremman seurannan ja vaikuttavuuden arvioinnin. Täytyy kuitenkin muistaa, että ohjelman etenemistä ja toteutusta on helpompi arvioida, kun taas yksittäisten toimenpiteiden tai ohjelmakokonaisuuden vaikutusta asukkaiden hyvinvointiin on huomattavan vaikeaa tutkia ja arvioida. Riskinä pidämme sitä, että yhteistyö kaupungin sisällä ja ulkoisten yhteistyötahojen kanssa ei onnistu suunnitellusti eikä arvioinnista saada sitä hyötyä mitä toivottiin. Tästä huolimatta näemme

vaikuttavuusarvioinnin- ja tutkimuksen kehittämisessä potentiaalia vaikuttavampien politiikkatoimien kehittämisessä ja asukkaiden hyvinvoinnin lisäämisessä.

8. Lopuksi

Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma (MEK) nojaa vahvasti uuteen hyväksyttyyn Vantaan kaupungin strategiaan. Ohjelma tukee erityisesti eriarvoistumisen estämisen sekä kukoistavien kaupunkikeskusten painopisteitä.[25] Strategiaohjelman tavoitteena on asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelma on kaupunkitasoinen, kaikkien toimialojen yhteinen myönteisen erityiskohtelun toimintakokonaisuus. Ohjelmaa toteutetaan vuosina 2023–2025 ja sen toteutukseen varataan kaksi miljoonaa euroa vuosittain, yhteensä kuusi miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala siirtyy osaksi hyvinvointialuetta 01.01.2023, joten se ei ole mukana ohjelmassa. Kuitenkin yhteistyömahdollisuuksia kartoitetaan tiiviisti hyvinvointialueen kanssa.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma koostuu neljästä kärkiteemasta: 1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, 2. Lapsikeskeinen investointistrategia, 3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä ja 4. Kukoistavat kaupunkikeskukset. Ensimmäisessä kärkiteemassa, Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, luodaan paremmat puitteet tiedolla johtamiselle sekä vaikuttavuuden tutkimiselle. Tavoitteena on yhdistää saatavilla olevaa tietoa eriarvoisuudesta ja hyvinvoinnista, kuten koota erilaisista projekteista, rekistereistä sekä väestökyselyistä saatua tietoa ja muodostaa kokonaiskuva. Mallissa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa. Uudessa rakenteessa ohjelman johtoryhmällä on konsultoiva rooli toimialoille ja se pyrkii arvioimaan eriarvoisuuden tilaa sekä edistämään sen ehkäisyä toimialat ylittävällä työllä.

Toisessa kärkiteemassa, Lapsikeskeinen investointistrategia, on kaksi alateemaa: 1. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta sekä 2. koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen. Kärkiteeman ydinviesti on se, että perheisiin ja lapsiin kohdistuvat panostukset voivat lisätä merkittävästi heidän hyvinvointiaan sekä toisaalta vähentää kalliiden korjaavien palveluiden käyttöä pidemmällä aikavälillä. Erityisesti huono-osaisimmista lähtökohdista ponnistavien lasten tukeminen sekä heidän

[25] Vantaan strategiset painopisteet ovat seuraavat: taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki, hyvät asukaslähtöiset palvelut, eriarvoistumisen estäminen, resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa, kukoistavat kaupunkikeskukset sekä merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella. Lue lisää Vantaan kaupungin strategiasta: https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/talous-ja-strategia/innovaatioiden-vantaa-strategia.

mahdollisuuksiensa edistäminen ovat vaikuttavia toimenpiteitä. Lapsiperheet ovat keskeisessä roolissa myös segregaation muodostumisessa, sillä heidän muuttopäätöksensä toimivat keskeisenä alueellisen eriytymisen ajurina. Tavoitteenamme on vahvistaa lasten ja nuorten kiinnittymistä koulupolkuun ja yhteiskuntaan muun muassa nuorisotyön, harrastusten sekä vanhemmuuden tuki -palvelun avulla. Tulemme myös kehittämään koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuntaan kohdennettuja toimenpiteitä ja kokeiluja. Uskomme, että yhdessä uuden tiedolla johtamisen rakenteen kanssa voimme kehittää uusia vaikuttavampia toimenpiteitä.

Kolmannessa kärkiteemassa, Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä, on myös kaksi alateemaa, jotka ovat koulutus ja työllisyys sekä terveys. Köyhyyden, eriarvoisuuden sekä ylisukupolvisen huono-osaisuuden ratkaisemisessa avainasemassa on perhe ja siihen liittyvät instituutiot. Näemme siis, että lasten hyvinvointi riippuu vahvasti erityisesti vanhempien hyvinvoinnista, joka on vahvasti yhteydessä perheen sosioekonomisiin taustatekijöihin sekä terveyteen. Tutkimusten mukaan maahanmuuttajaäitien työllistymisaste Suomessa on erittäin matala verrattuna muihin verrokkiryhmiin tai maihin. Yksi keskeinen keino tukea äitien työhönosallistumisastetta on helpottaa työn ja perhe-elämän yhdistämistä sekä tarjota tukea työllistymiseen ja kouluttautumiseen. Näitä tavoitteita edistetään Vantaalla muun muassa panostamalla työllisyyttä tukevaan suomen kielen opetukseen, aikuisopiston maahanmuuttajille suunnattuun tukeen sekä edistämällä erityisesti maahanmuuttajaäitien kouluttautumista ja työllistymistä (esim. Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hanke). Lisäksi kaupunginosiin perustetaan vertaisohjaamiseen pohjautuvia lähiliikuntaryhmiä sekä ohjattuja koululaisurheilujoukkueita, jotka edistävät terveydellisten elintapojen ohella asukkaiden yhteisöllisyyttä ja vahvistavat koulujen ja kaupunginosien yhteenkuuluvuutta.

Neljännessä kärkiteemassa, Kukoistavat kaupunkikeskukset, on myös kaksi alateemaa, joista ensimmäinen on Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja. Koemme, että monissa Vantaan lähiöissä on potentiaalia nousta eläviksi, moninaisiksi sekä yhteisöllisiksi paikoiksi, joissa olisi runsaasti asukaslähtöistä toimintaa tapahtuma- ja kulttuurituotannosta lähiliikuntaan. Kuitenkin tällä hetkellä kasvava ja merkittävä osa vantaalaisista kokee yksinäisyyttä ja ulkopuolisuutta, mikä on riski yhä syvenevään yhteisöllisyyden rapautumiseen, syrjäytymiseen ja välinpitämättömämpään suhtautumiseen yhteisten asioiden hoitoon (ks. kappale 5.4.1). Kaupunginosien suunnan kääntäminen kukoistusta kohti vaatii erityisesti alueille jalkautumista, vuorovaikutusta, alueiden toimijoiden tuomista yhteen, tiiviimpää yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä yhteisöllisyyden rakentamiseen vaadittavia resursseja. Täten tavoitteena on kehittää suuralueita

ja kaupunginosia yhteisökehittäjämallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja tuominen yhteen. Lisäksi turvallisuuteen, päihteiden käyttöön ja levottomuuteen tullaan kiinnittämään huomiota turvallisuusyhteistyötä tiivistämällä muun muassa Nordic Safe Cities -verkoston sekä kohdistetun toimintarahan avulla.

Kukoistavien kaupunkikeskusten toisena alateemana on Raidekaupunkia rakentamassa. Vantaan aluekeskustat ovat usein vaa'ankieliasemassa, kun tarkastellaan alueiden kehittymismahdollisuuksia. Tähän kiinnitetään huomiota muun muassa keskustojen kehittämissuunnitelmilla ja suuralueiden viestintäbrändeillä sekä kaupunkiympäristön toimialalle perustetulla segregaatiotyöryhmällä, joka muun muassa seuraa merkittävien hankkeiden etenemistä (esim. Vantaan ratikka). Monipuolista ja sosiaalisesti kestävää kaupunkia rakennetaan myös järkevällä ja tietoon pohjautuvalla maa- ja asuntopolitiikalla. Toivomme, että muodostettavat taloyhtiöklubit toimisivat alustana taloyhtiöiden monenlaiselle yhteiskehittämiselle, putkiremonteista energiaremontteihin ja urbaanin ruoan tuotantoon, sekä paremmalle aluekehittämiselle. Lisäksi taloyhtiöklubit, yhdessä yhteisökehittäjämallin kanssa, voivat mahdollistaa paremmat edellytykset naapuruston osallistamiselle, turvallisemman ympäristön luomiselle ja yhteisöllisyyden vahvistamiselle.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma kohdistaa toimenpiteitä erityisesti viiteen kaupunginosaan. Valittujen neljän kriteerin perusteella (pienituloisuusaste 2019, korkeintaan perusasteen käyneiden osuus 25–44 vuotiaista 2020, työttömyysaste 2019 sekä muunkielinen väestönosuus 0–6-vuotiaista 2021) kaupunginosista nousee neljä melko selkeästi kaikkein huono-osaisinta aluetta, jotka ovat kaikki Itä-Vantaalla: Havukoski, Länsimäki, Hakunila sekä Mikkola. Lisäksi Myyrmäki nousee, erityisesti muunkielisen väestönosan osalta, yhdeksi Vantaan eriytyneimmistä kaupunginosista. MEK-alueeksi valikoitui siis edellisten neljän lisäksi Myyrmäki sen suuren väestömäärän, sen roolin suuralueen keskuksena ja kaupunginhallituksen iltakoulussa (8.8.2022) tulleiden kommenttien perusteella. Tästä huolimatta ohjelma ei kuitenkaan ole rajattu ainoastaan näihin kaupunginosiin, vaan toimia voidaan kohdistaa muillekin alueille, joissa havaitaan alueellista eriytymistä. Lisäksi vakiintuneita hankkeita ja projekteja ei ole välttämätöntä siirtää MEK-alueille käytännöllisten syiden takia tai menestyksekästä kaupunkitasoista toimintaa ei ole järkevää lakkauttaa. Toisaalta eriarvoistumiskehityksen torjuminen voi myös vaatia kaupunkitasoista toimintaa.

Toimintaohjelmaa on rakennettu yhdessä kaikkien toimialojen kanssa, ja sitä on esitelty muun muassa kaupunginjohdolle, kaupunginhallitukselle sekä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnalle vuoden

2022 aikana. Valmistelutyötä on tehty tiiviissä yhteistyössä muun muassa kotouttamisohjelman valmistelun kanssa, ja ohjelmaan on saatu myös ulkopuolisia asiantuntija-arvioita. Ohjelmatyö on saanut runsaasti positiivista palautetta ja se on nostettu esiin esimerkkinä sosiaalisesti kestävästä ja laaja-alaisesta hyvinvointityöstä ja kaupunkikehittämisestä (ks. MEK-seminaari). Toteamme, että ohjelma tulee olemaan puitteena hyvä tulevien vuosien työlle, mutta samalla täytyy tunnustaa sen vajavaisuudet.

Olemme kohdanneet viime aikoina ensin koronan tuomat vaikeudet sekä sen jälkeen vuoden 2022 keväänä Ukrainan sodan tuomat kauheudet ja energiakriisin. Nämä kriisit kohdistuvat voimakkaimmin kaikkein heikompiosaisiin, minkä lisäksi Vantaalle muuttaa enenemässä määrin jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevia. Lisäksi eriarvoisuuden ja alueellisen eriytymisen ehkäisy vaativat pitkäjänteistä työtä, sillä esimerkiksi eriytyneiden alueiden pito- ja vetovoimatekijöiden kasvattaminen vie aikaa. Myös tämänkaltaisten systeemisten ja kompleksisten haasteiden ratkaiseminen edellyttää poikkihallinnollista työtä yli toimiala- sekä organisaatiorajojen – mihin tämä ohjelma on vastannutkin hyvin rakentamalla uudenlaista yhteistoiminnan kulttuuria. Täten sosiaalisesti kestävän Vantaan rakentaminen ja eriarvoistumiskehityksen torjuminen vaativat useiden toimijoiden välistä pitkäjänteistä yhteistyötä, resursseja ja tietopohjaista päätöksentekoa, mihin pelkästään tämä ohjelma ei anna vastauksia.

Lähdeluettelo

Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus. Haettu: https://api.aluesarjat.fi/pxweb/ (17.5.2022).

Kotoutumisen indikaattorit -tietokanta: Työllisyys [verkkojulkaisu]. Taulukko: 117e -- Työllisyysaste (Rek), 1995-2020. Helsinki: Kotouttamisen osaamiskeskus, Työ- ja elinkeinoministeriö. [viitattu 14.09.2022]. Saantitapa: https://kototietokanta.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Kotoutumisenindikaattorit/Kotoutumisenindikaattorit__tyoll/01seurInd_tyoll_pxt_117e.px/?rxid=bb0652b4-52d2-4d6f-97c2-7a89fb59b6bf

Larja, Liisa, TK-01-1537-18. Lausunto koskien teemaa "Maahanmuuttajanaisten työllisyys ja työttömyys". Tilastokeskus (5.11.2018). URL: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaisuMetatieto/Documents/EDK-2018-AK-219985.pdf

Opetus- ja kulttuuriministeriö, HE 55/2022. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta. URL: https://okm.fi/paatos?decisionId=0900908f807abe91.

Pääkaupunkiseudun hyvinvointikysely 2021. Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien keväällä 2021 toteuttama väestökysely. Verkkojulkaisu pkskysely.kaupunkitieto.fi/sites/default/files/PKShyvinvointikysely2021_indikaattorit.xlsx. (05.07.2022).

Valtiontaloudentarkastusvirasto (2020). Tuloksellisuustarkastuskertomus: Vuoden 2013 TE-toimistouudistuksen vaikutukset, Valtiontalouden tarkastusvirasto 4. DOI: http://urn.fi/urn:isbn:978-952-499-483-5

Kirjallisuus

Acemoglu, Daron. 2002. "Technical Change, Inequality, and the Labor Market." *Journal of Economic Literature* 40 (1):7–72.

Acemoglu, Daron, and James A. Robinson. 2012. *Why Nations Fail: The Origins of Power, Prosperity and Poverty*. 1st ed. New York: Crown.

Anderson, Michael L., Justin Gallagher, and Elizabeth Ramirez Ritchie. 2018. "School meal quality and academic performance." *Journal of Public Economics* 168:81-93. doi: https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2018.09.013.

Bengtson, Vern L., and Robert A. Harootyan. 1994. *Intergenerational linkages: Hidden connections in American society*. New York: Springer Publishing Co.

Bengtsson, Erik, and Daniel Waldenström. 2018. "Capital Shares and Income Inequality: Evidence from the Long Run." *The Journal of Economic History* 78 (3):712–743. doi: https://doi.org/10.1017/S0022050718000347.

Bernelius, Venla Helminna, and Katja Vilkama. 2019. "Pupils on the move: School catchment area segregation and residential mobility of urban families." *Urban Studies* 56 (15):3095–3116. doi: https://doi.org/10.1177/0042098019848999.

Bernelius, Venla, and Heidi Huilla. 2021. *Koulutuksellinen tasa-arvo, alueellinen ja sosiaalinen eriytyminen ja myönteisen erityiskohtelun mahdollisuudet*. Vol. 7. Helsinki: Valtioneuvoston julkaisuja.

Bernelius, Venla, Heidi Huilla, and Isabel Ramos Lobato. 2021. "'Notorious Schools' in 'Notorious Places'? Exploring the Connectedness of Urban and Educational Segregation." *Social inclusion* 9 (2):154-165. doi: 10.17645/si.v9i2.3838.

Björklund, Anders, Jesper Roine, and Daniel Waldenström. 2012. "Intergenerational top income mobility in Sweden: Capitalist dynasties in the land of equal opportunity?" *Journal of Public Economics* 96 (5):474–484. doi: https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2012.02.003.

Bossart, Klaus. 2021. *Kuntavaalit Vantaalla 2021*. Vol. Tietopalvelu C3: Vantaan kaupunki/Tutkimus ja tietopalvelu.

Böckerman, Petri, Mika Haapanen, and Christopher Jepsen. 2019. "Back to school: Labor-market returns to higher vocational schooling." *Labour Economics* 61:101758. doi: https://doi.org/10.1016/j.labeco.2019.101758.

Carrell, Scott E., Teny Maghakian, and James E. West. 2011. "A's from Zzzz's?: The causal effect of school start time on the academic achievement of adolescents." *American economic journal. Economic policy* 3 (3):62-81. doi: 10.1257/pol.3.3.62.

Chetty, Raj, and Nathaniel Hendren. 2018. "The Impacts of Neighborhoods on Intergenerational Mobility I: Childhood Exposure Effects*." *The Quarterly Journal of Economics* 133 (3):1107-1162. doi: 10.1093/qje/qjy007.

Chetty, Raj, Nathaniel Hendren, Patrick Kline, and Emmanuel Saez. 2014. "Where is the land of Opportunity? The Geography of Intergenerational Mobility in the United States." *The Quarterly Journal of Economics* 129 (4):1553–1623. doi: https://doi.org/10.1093/qje/qju022.

Corak, Miles. 2013. "Income Inequality, Equality of Opportunity, and Intergenerational Mobility." *Journal of Economic Perspectives* 27 (3):79–102. doi: https://doi.org/10.1257/jep.27.3.79.

Corak, Miles, and Patrizio Piraino. 2011. "The Intergenerational Transmission of Employers." *Journal of Labor Economics* 29 (1):37–68. doi: https://doi.org/10.1086/656371.

Cortes, Kalena E., Jesse Bricker, and Chris Rohlfs. 2012. "The Role of Specific Subjects in Education Production Functions: Evidence from Morning Classes in Chicago Public High Schools." *The B.E. journal of economic analysis & policy* 12 (1):1. doi: 10.1515/1935-1682.2749.

Edwards, Finley. 2012. "Early to rise? The effect of daily start times on academic performance." *Economics of education review* 31 (6):970-983. doi: 10.1016/j.econedurev.2012.07.006.

Frederiksson, Peter, Björn Öckert, and Hessel Oosterbeek. 2013. "Long-term effects of class size." *The Quarterly journal of economics* 128 (1):249-285. doi: 10.1093/qje/qjs048.

Frisvold, David E. 2015. "Nutrition and cognitive achievement: An evaluation of the School Breakfast Program." *Journal of Public Economics* 124:91-104. doi: https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2014.12.003.

Georg, Werner. 2004. "Cultural Capital and Social Inequality in the Life Course." *European Sociological Review* 20 (4):333–344.

Goldin, Claudia, and Lawrence F. Katz. 2009. "The Race between Education and Technology: The Evolution of U.S. Educational Wage Differentials, 1890 to 2005." *NBER Working Paper* (12984).

Grönlund, Kimmo, Kaisa Herne, Maija Jäske, Heikki Liimatainen, Lauri Rapeli, Mikko Värttö, Jonas Schauman, Rasmus Siren, and Albert Weckman. 2020. "Implementing a democratic

innovation: Online deliberation on a future transport system." *City of Turku, Urban Research Programme, Research reports* 4.
Heckman, James. 2008. Schools, Skills, and Synapses. National Bureau of Economic Research, Inc.
Helakorpi, Satu, and Hanne Kivimäki. 2021. "Lasten ja nuorten hyvinvointi – Kouluterveyskysely 2021: Iso osa lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä – yksinäisyyden tunne on yleistynyt." *THL, tilastoraportti* 30.
Hinrichs, Peter. 2010. "The effects of the National School Lunch Program on education and health: The Effects of the National School Lunch Program." *Journal of policy analysis and management* 29 (3):479-505. doi: 10.1002/pam.20506.
Hinrichs, Peter. 2011. "When the Bell Tolls: The Effects of School Starting Times on Academic Achievement." *Education Finance and Policy* 6 (4):486-507. doi: 10.1162/EDFP_a_00045.
Huilla, Heidi. 2022a. "Kaupunkikoulut ja huono-osaisuus."
Huilla, Heidi. 2022b. "Kaupunkikoulut ja huono-osaisuus: alueiden tukeminen tukee kouluja." *Urbaria summaries series* 6.
Ingram, Paul, and Arik Lifschitz. 2006. "Kinship in the Shadow of the Corporation: The Interbuilder Network in Clyde River Shipbuilding, 1711–1990." *American Sociological Review* 71 (2):334–352. doi: https://doi.org/10.1177/000312240607100208.
Ishihara, Toru, Toshihiro Nakajima, Koji Yamatsu, Koichi Okita, Masato Sagawa, and Noriteru Morita. 2020. "Relationship of participation in specific sports to academic performance in adolescents: A 2-year longitudinal study." *Scandinavian journal of medicine & science in sports* 30 (8):1471-1482. doi: 10.1111/sms.13703.
Jäntti, Markus, Bernt Bratsberg, Knut Røed, Oddbjørn Raaum, Robin Naylor, Eva Österbacka, Anders Björklund, and Tor Eriksson. 2006. "American Exceptionalism in a New Light: A Comparison of Intergenerational Earnings Mobility in the Nordic Countries, the United Kingdom and the United States." *IZA Discussion Paper* (1938).
Jäntti, Markus, Marja Riihelä, Risto Sullström, and Matti Tuomala. 2010. "Trends in Top Incomes Shares in Finland." In *Top incomes: A global perspective*, edited by Anthony B. Atkinson and Thomas Piketty, 371–447. Oxford: Oxford University Press.
Karlsdóttir, Anna, Hjördís Rut Sigurjónsdóttir, Åsa Ström Hildestrand, and Alex Cuadrado. 2017. "Policies and measures for speeding up labour market integration of refugees in the Nordic region: A knowledge overview." *Nordregio Working paper* 8.
Kauppinen, Timo M., and Susanna Mukkila. 2022. *Lähiöalueiden väestörakenteen kehitys suurissa kaupungeissa vuosina 1995-2019*. Vol. 38, *Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Työpaperi*. Helsinki.
Kivinen, Osmo, Juha Hedman, and Päivi Kaipainen. 2007. "From Elite University to Mass Higher Education: Educational Expansion, Equality of Opportunity and Returns to University Education." *Acta Sociologica* 50 (3):231–247. doi: https://doi.org/10.1177/0001699307080929.
Kopomaa, Timo, and Mikko Salasuo. 2020. "Höntsäilyä - leikkimielisen pelailun ideaalien jäljillä 2020." In *Harrastamisen äärellä: Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus*, edited by Mikko Salasuo. Helsinki: Nuorisotutkimusseura.
Kosunen, Sonja. 2014. "Reputation and parental logics of action in local school choice space in Finland." *Journal of education policy* 29 (4):443-466. doi: 10.1080/02680939.2013.844859.
Krueger, Alan B. 1999. "Experimental Estimates of Education Production Functions." *The Quarterly journal of economics* 114 (2):497-532. doi: 10.1162/003355399556052.
Leino, K., A. Ahonen, N. Hienonen, J. Hiltunen, M. Lintuvuori, S. Lähteinen, J. Lämsä, K. Nissinen, V. Nissinen, E. Puhakka, J. Pulkkinen, J. Rautopuro, M. Sirén, M.-P. Vainikainen, and J. Vettenranta. 2019. "PISA 18 Ensituloksia: Suomi parhaiden joukossa." *Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja* 40.
Lindert, Peter H. 2004. *Growing Public: Social Spending and Economic Growth since the Eighteenth Century: Volume 1: The Story*. Vol. 1. Cambridge: Cambridge University Press.

Milanovic, Branko. 2019. *Capitalism, Alone: The Future of the System That Rules the World*. Cambridge, Massachusetts: The Belknap Press of Harvard University Press.
Milanović, Branko. 2011. *The haves and the have-nots: a brief and idiosyncratic history of global inequality*. New York: Basic Books.
Morelli, Salvatore, and Anthony B. Atkinson. 2015. "Inequality and crises revisited." *Economia Politica* 32 (1):31–51. doi: https://doi.org/10.1007/s40888-015-0006-y.
OECD. 2011. *Equity and Quality in Education: Supporting Disadvantaged Students and Schools*. Paris: Organization for Economic Cooperation & Development.
OECD. 2020. *Students' socio-economic status and performance*.
Oittinen, Riikka, Marja Peltola, and Venla Bernelius. 2022. "'Mä tunnistan kaltaiseni, kun mä nään sen" : Etnografinen tutkimus kaupunkikoulun oppilaiden arkitodellisuuksien eriytymisestä."
Parviainen, Elina. 2022. *Vantaan väestö 2021/2022*, *Tietopalvelu B3*. Vantaa: Vantaan kaupunki, Strategia ja tutkimus.
Pekkarinen, Tuomas, and Roope Uusitalo. 2012. "Peruskoulu-uudistuksen vaikutukset." *Kansantaloudellinen Aikakauskirja* 2 (108):12.
Pekkarinen, Tuomas, Roope Uusitalo, and Sari Kerr. 2009. "School tracking and intergenerational income mobility: Evidence from the Finnish comprehensive school reform." *Journal of Public Economics* 93 (7):965–973. doi: https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2009.04.006.
Peltola, Marja. 2020. "Everyday consequences of selectiveness. Borderwork in the informal sphere of a lower secondary school in the metropolitan area of Helsinki, Finland." *British journal of sociology of education* 42 (1):97-112. doi: 10.1080/01425692.2020.1861930.
Pihlaja, Ritva. 2017. *Osallistuva budjetointi kunnissa ja maakunnissa*. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.
Piketty, Thomas. 2014. *Capital in the Twenty-First Century*. London, England: The Belknap Press of Harvard University Press.
Ponthieux, Sophie, and Dominique Meurs. 2015. "Gender Inequality." In *Handbook of Income Distribution: Volume 2A*, edited by A. B. Atkinson and Francois Bourguignon, 981–1146. Amsterdam: North-Holland.
Puronaho, Kari. 2014. "Drop-out vai throw-out? Tutkimus lasten ja nuorten liikuntaharrastusten kustannuksista." *Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja* 5.
Ristolainen, Heidi, Sampo Varjonen, and Jukka Vuori. 2013. Mitä tiedämme politiikkatoimien vaikuttavuudesta lasten ja nuorten syrjäytymisen sekä hyvinvointierojen vähentämisessä? Politiikkatoimien vaikuttavuuden tieto- ja arviointikatsaus In *Valtioneuvoston kanslian raporttisarja*: Valtioneuvoston kanslia.
Roikonen, Petri. 2021a. "Income inequality in Finland, 1865–2019." *Scandinavian Economic History Review*:1-18. doi: 10.1080/03585522.2021.1901774.
Roikonen, Petri. 2021b. *Patterns of Inequality: Income Inequality, Homogamy and Social Mobility in Finland, c. 1700–2019*. Vol. 200, *Publications of the Faculty of Social Sciences*. Helsinki: Unigrafia.
Roikonen, Petri, Jari Ojala, and Jari Eloranta. 2021. "More or less equality? Facts, debates, and policies related to the Nordic model." In *The Nordic Economic, Social and Political Model: Challenges in the 21st century*, edited by Anu Koivunen, Jari Ojala and Janne Holmén, 29. London: Routledge.
Roine, Jesper, Jonas Vlachos, and Daniel Waldenström. 2009. "The long-run determinants of inequality: What can we learn from top income data?" *Journal of Public Economics* 93 (7):974–988. doi: https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2009.04.003.
Rokach, Ami. 2016. *The correlates of loneliness*. Sharjah, United Arab Emirates: Bentham Science Publishers.
Saarinen, Jaana, Kirsi Siekkinen, Tanja Laimi, Arto Ahonen, Venla Bernelius, Kristiina Brunila, Malin Gustavsson, Merja Kauppinen, and Juho Norrena. 2021. *Tasa-arvo teoiksi ja todeksi - Sukupuolten sisäisten ja välisten oppimistuloserojen syitä ja taustoja perusopetuksessa*. Vol. 19: Kansallinen koulutuksen arviointikeskus.

Saikkonen, Paula, Katri Hannikainen, Timo Kauppinen, Jarkko Rasinkangas, and Maria Vaalavuo. 2018. *Sosiaalinen kestävyys: asuminen, segregaatio ja tuloerot kolmella kaupunkiseudulla*.
Scheidel, Walter 2017. *The Great Leveler. Violence and the History of Inequality from the Stone Age to the Twenty-First Century*. Princeton: Princeton University Press.
Silliman, Mikko. 2017. "Targeted Funding, Immigrant Background, and Educational Outcomes: Evidence from Helsinki's “Positive Discrimination” Policy." *VATT Working Papers* 91.
Solon, Gary. 2004. "A model of intergenerational mobility variation over time and place." In *Generational Income Mobility in North America and Europe*, edited by Miles Corak, 38–47. Cambridge: Cambridge University Press.
Tunström, Moa , and Shinan Wang. 2019. *The segregated city – A Nordic overview*. Edited by Nordic Council of Ministers. Copenhagen, Denmark: Nordiskt ministerråd.
Turja, Tuomo. 2022. "Yksinäisyysbarometri 2022." *Taloustutkimus Oy*.
VTV. 2015. *Maahanmuuttajaoppilaat ja perusopetuksen tuloksellisuus*. Vol. 12, *Tuloksellisuustarkastuskertomus*. Helsinki: Valtiontalouden tarkastusvirasto.
Vuorinen, Kaisa. 2022. *Character strength interventions: Introducing, developing, and studying character strength teaching in Finnish education*, *Faculty of Educational Sciences, University of Helsinki*. Joensuu: Unigrafia.

20 § **Vuoden 2021 arviointikertomuksesta aiheutuneet toimenpiteet**

VD/11100/02.01.02.00/2022

RV/MR/AT/JT

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lautakunnan on myös hankittava tilintarkastuskertomuksessa kohdistetuista muistutuksista asianomaisten selvitykset ja kaupunginhallituksen lausunto sekä tehtävä tämän jälkeen oma päätösehdotuksensa valtuustolle niistä toimenpiteistä, joihin tilintarkastuskertomus, siinä tehdyt muistutukset sekä hankitut selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain kaupunginvaltuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä luovutettavan arviointikertomuksen. Arviointikertomus on yhteenveto arviointimuistioista ja tilinpäätöksen johdosta tehtävistä havainnoista ja arvioista kyseistä toiminta- ja varainhoitovuotta koskien. Valtuustokauden päättyessä laadittavassa arviointikertomuksessa tarkastellaan myös valtuustokauden tavoitteiden toteutumista mukaan lukien taloussuunnittelukauden tavoitteiden yleinen linja.

Tarkastuslautakunnan laatima Vantaan kaupungin arviointikertomus vuodelta 2021 merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 23.5.2022 § 6 ja se lähetettiin kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus päätti 6.6.2022 § 4 lähettää valtuuston päätöksen ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Talouden ja strategian palvelualue on pyytänyt toimialoilta ja eräiltä kaupunkistrategia ja johto -toimialan palvelualueilta selvitykset niitä koskevista arviointikertomuksen kohdista. Lautakuntakäsittelyssä toimialojen selvitykset ovat olleet seuraavasti: kaupunkitilalautakunta 21.9.2022 § 8, kaupunkiympäristölautakunta 20.09.2022 § 8, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2022 § 7, kaupunkikulttuurilautakunta 13.9.2022 § 6 sekä sosiaali- ja terveyslautakunta 12.9.2022 § 10.

Talouden ja strategian palvelualue on koostanut lautakuntien vastineista sekä kaupunkistrategia ja johto -toimialan omien vastuualueidensa osalta antamista vastineista yhteenvedon, jossa on käsitelty arviointikertomuksen tiivistelmässä ja sisältökohdissa esiintuodut aiheet. Lautakuntien selvitykset kokonaisuudessaan ovat toisena liitteenä.

Arviointikertomus on asian liitteenä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 20

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) hyväksyä liitteenä oleva selvitys vuoden 2021 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä, ja
b) esittää se kaupunginhallituksen selvityksenä tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Selvitys vuoden 2021 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä
- Lautakuntien selvitykset arviointikertomuksesta vuodelta 2021
- Vantaan kaupunki - Arviointikertomus 2021

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Yhteenveto vuoden 2021 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä

Tässä yhteenvedossa on vastaukset arviointikertomuksen tiivistelmäkohtiin (kohdat 1–15) sekä johtopäätöksiin ja suosituksiin. Toimialojen vastaukset on kirjoitettu ao. kohtien jälkeen. Yhteenvedon lopussa ovat tavoitekohtaiset sitoviin tavoitteisiin annetut selvitykset.

Arviointikertomuksen tiivistelmän huomioihin sekä johtopäätöksiin ja suosituksiin esitetään annettavaksi seuraavat selvitykset

Tarkastuslautakunta:

1. *Valtuustokaudella 2018–2021 asetettiin yhteensä 137 strategista vuositavoitetta. Strategisten tavoitteiden toteuttamista ja arvioitavuutta vaikeuttivat kahtena viimeisenä vuotena koronapandemian vaikutukset. Toteutumatta jääneiden tavoitteiden osuus nousi selvästi vuosina 2020–2021. Noin 80 prosenttia valtuustokaudella asetetuista tavoitteista toteutui kuitenkin täysin tai osittain. Tarkastuslautakunta oli valtuustokaudella joko eri mieltä raportoidusta tavoitetoteutumasta tai antoi erilaisia huomautuksia 32 tavoitteen osalta.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 1 sekä johtopäätöksiin s. 18 ja suosituksiin s. 19:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että lisääntyneistä tukitoimista huolimatta pitkien koronasta aiheutuvien etäopiskelujaksojen jälkeen kaikkia opiskelijoita ei saatu palaamaan toivotulla tavalla lähiopetukseen ja/tai jatkamaan opiskelua.

Kaupunkikulttuurin toimiala:
Kaupunkikulttuuri toteaa, että tavoiteasetantaan ja tavoitteiden mittarointiin panostetaan uudella strategiakaudella mm. toimialan oman strategian laadinnan ja tiiviin henkilökunnan osallistamisen kautta. Yhdeksi pidemmän aikavälin vaikuttavuustavoitteeksi on nostettu NEET-nuorten määrän vähentäminen.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Koronapandemiasta huolimatta kaupunkiympäristön toimiala suoriutui sille vastuutetuista perustehtävistä erinomaisesti. Asiantuntijatehtäviä tehtiin etätyönä ja näin pyrittiin pitämään henkilökunta terveinä ja työkykyisinä. Tavoitteessa onnistuttiin sillä palveluiden heikkenemistä ei havaittu.

Toimiala on pyrkinyt kiinnittämään erityistä huomiota strategisten tavoitteiden mittarointiin. Toisinaan tavoitteiden otsikot tulee annettuna luottamustoimielimistä ja mittareiden kehittäminen menee osittain keksimisen puolelle. Tätä kuitenkin harjoitellaan joka vuosi ja selvää kehittymistä on havaittavissa. Toimiala kiittää tarkastuslautakuntaa hyvistä näkemyksistä ja kehittämisehdotuksista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Kuten tarkastuslautakunta toteaa, lastensuojelun tai huostaanottojen tarve ei ole viime vuosina vähentynyt tavoitteiden mukaisesti. Osaltaan tilanteen vaikeutumiseen entisestään on vaikuttanut koronaepidemia, joka on heijastunut voimakkaasti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin. Kasvanut palvelutarve on ruuhkauttanut (perus)palveluihin pääsyä ja pitkittänyt palvelutarvetta. Henkilöstötilanne on viime vuosina vaikeutunut entisestään.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa on aktiivisesti tehty työtä monialaisen palvelutarpeen arvioinnin kehittämiseksi ja asiakaslähtöisen organisaatiorakenteen juurruttamiseksi. Työtä lasten ja nuorten

hyvinvoinnin tukemiseksi ja vaikuttavan varhaisen tuen lisäämiseksi on edelleen jatkettava. Kappaleen 2.2 selvityksessä kuvataan tarkemmin huostaanottotarpeenkin vähentämiseksi tehtyä ja tehtävää kehitystyötä.

Kasvupalvelut:
Koronapandemia muutti toimintaympäristöä vuosina 2020 ja 2021 suuresti ja tällä oli selvästi vaikutusta tiettyjen mittareiden toteutumatta jäämiseen. Varsinkin työllisyyden parantamiseen kuten arviointikertomuksessa mainitaan.

Talous ja strategia:
Koronapandemia aiheutti huomattavan suuret menot kaupungin toiminnoille. Suurimmat menot kohdistuivat sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle, mutta pandemia aiheutti paljon kustannuksia myös muille toimialoille mm. koulujen ja päiväkotien tehostetun siivouksen muodossa. Koronapandemian aiheuttamia kuluja ei sisällytetty alkuperäiseen talousarvioon, koska pandemian jatkumista ja sen aiheuttamien kulujen määrää oli mahdotonta arvioida. Lisäksi valtio lupasi korvata pandemian aiheuttamat menot täysimääräisesti, mutta korvauksen tapa oli talousarviota valmisteltaessa vielä epäselvä. Sosiaali- ja terveydenhuollolle haettiin lisämäärärahaa pandemian aiheuttamiin kuluihin noin 50,7 milj. euroa vuonna 2022. Kustannukset koostuivat mm. koronanäytteenottomenoista sekä rokotus- ja tartunnanjäljitystoiminnasta. Lisäksi Vantaan lentokentällä järjestettiin rajojen terveysturvallisuustoimintaa, joka aiheutti lähes 10 milj. euron menot vuonna 2022. Koronapandemian aiheuttamien menojen vuoksi menojen hillitsemisen tavoite ei toteutunut. Valtio korvasi kunnille syntyneet koronamenot pääosin valtionavustuksina eli ne kohdistuivat suoraan toimialojen tuloihin. Nettokustannuksia ei pääsääntöisesti kunnille syntynyt.

Tavoitteiden raportoinnin selkeyttä ja täsmällisyyttä kehitetään myös jatkossa. Jo tavoitteita ja mittareita valmisteltaessa on syytä myös jatkossa varmistaa, että tavoite, mittari ja siten myös raportointi kohtaavat eli mittari mittaa oikeaa asiaa tavoitteen seurannan kannalta ja raportointi vastaa mittaria.

Tarkastuslautakunta:
2. *Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2021 sitovista strategisista tavoitteista (yhteensä 39 tavoitetta) oli toteutunut täysin 15, osittain 14 ja 10 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Koronaviruspandemia vaikutti voimakkaasti tiettyjen tavoitteiden toteutumatta jäämiseen (esimerkiksi työllisyyden parantamiseen liittyvät tavoitteet) ja arvioitavuuteen. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kolmen tavoitteen raportoidusta toteumasta, kahden tavoitteen osalta huomautettiin raportoinnista, viiden tavoitteen osalta mittaroinnista. Selkeä mittarointi antaa hyvän lähtökohdan tavoitteiden arvioinnille ja mittaroinnin kehittämiseen pitääkin kiinnittää edelleen huomiota.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 2 sekä johtopäätöksiin ja suosituksiin s. 28 (sitovien tavoitteiden tavoitekohtaiset selvitykset lopussa kohdassa sitovat tavoitteet):

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että kiinnittää jatkossa mittarien selkeyteen ja ajantasaisuuteen sekä myös varmistamaan, että moniosaisissa tavoitteissa kaikille tavoiteosille on asetettu mittari.

Kaupunkikulttuurin toimiala:
Kaupunkikulttuuri toteaa, että koronaviruspandemia vaikutti kaikkien toimialan vastuulla olevin tavoitteiden toteuttamiseen. Suunniteltuja tapahtumia ja myönteisen erityiskohtelun ohjelman toimenpiteitä jouduttiin sopeuttamaan pandemiatilanteen rajoitukset huomioiden. Myöskään

harrastustoimijat eivät pystyneet toteuttamaan toimintaa suunnitellusti, minkä vuoksi ilmoituksia Hobihobi-portaaliin ei saatu tavoitellusti. Ilahduttavaa sen sijaan oli, että usea poikkeusaikana luotu etäosallistumismahdollisuuksia hyödyntävä palvelu ja toimintamuoto on jäänyt käyttöön.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Koronapandemiasta huolimatta kaupunkiympäristön toimiala suoriutui sille vastuutetuista perustehtävistä erinomaisesti. Asiantuntijatehtäviä tehtiin etätyönä ja näin pyrittiin pitämään henkilökunta terveinä ja työkykyisinä. Tavoitteessa onnistuttiin sillä palveluiden heikkenemistä ei havaittu.

Toimiala on pyrkinyt kiinnittämään erityistä huomiota strategisten tavoitteiden mittarointiin. Toisinaan tavoitteiden otsikot tulee annettuna luottamustoimielimistä ja mittareiden kehittäminen menee osittain keksimisen puolelle. Tätä kuitenkin harjoitellaan joka vuosi ja selvää kehittymistä on havaittavissa. Toimiala kiittää tarkastuslautakuntaa hyvistä näkemyksistä ja kehittämisehdotuksista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Tarkastuslautakunta kävi arviointikertomuksessa läpi vuoden 2021 tilinpäätöksen raportoinnit sitovien tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle vastuutetun tavoitteen raportoinnista ja kahden tavoitteen osalta huomautettiin tavoitteen mittaroinnista. Yhden tavoitteen osalta lautakunnalla ilmaisi huolensa tavoitteen toteutumattomuudesta.

Kuten tarkastuslautakunta toteaa, toimialan tulkinnat tavoitteiden 12.9 ja 12.11 toteutumisesta ovat olleet liian suotuisat. Tavoitteen 12.7 osalta asetettu mittari ja siten toteutumisen arviointi on kohdentunut vain osaan tavoitteenasettelusta, mikä jättää mahdollisuuden arvioida tavoitteen saavuttamista rajalliseksi. Tavoitteen 12.8 osalta tarkastuslautakunta ehdottaa mittaroinnin ja raportoinnin laajentamista terveysasemille pääsyn osalta myös takaisinsoittojen keskiarvoihin ja hajontaan. Toimiala on samaa mieltä tarpeesta mitata ja seurata tämän toimialan keskeisen palvelukykyä kuvaavan puhelinpalvelun toimivuutta; tällä hetkellä palveluntuottajalta ei ole saatavissa takaisinsoittojen osalta hajontatietoa. Kuten tarkastuslauta toteaa (tavoite 12.6), lastensuojelun tarve ei ole vähentynyt toivotulla tavalla. Toimiala jatkaa työtä lasten ja perheiden palvelujen vaikuttavuuden parantamiseksi em. kriittisen hyvinvointitavoitteen saavuttamiseksi.

Jatkossa toimiala tarkastelee entistä kriittisemmin toteutumisarvioitaan tilanteessa, jossa kehitys on toivotun suuntaista, mutta asetettu täsmällinen tavoite jää saavuttamatta. Myös tavoitteiden ja mittareiden sanoitukseen sekä yksiselitteisyyteen tullaan kiinnittämään entistä tarkempaa huomiota.

Talous ja strategia:
Tavoitteiden raportoinnin selkeyttä ja täsmällisyyttä kehitetään myös jatkossa. Jo tavoitteita ja mittareita valmisteltaessa on syytä myös jatkossa varmistaa, että tavoite, mittari ja siten myös raportointi kohtaavat eli mittari mittaa oikeaa asiaa tavoitteen seurannan kannalta ja raportointi vastaa mittaria.

Tarkastuslautakunta:
3. *Vantaalla sekä emokaupungin että kaupunkikonsernin taloudellinen tulos oli hyvä vuonna 2021. Hyvää tulosta selittivät valtion suorat ja välilliset koronatuet, omaisuuden myyntivoitot ja talouden tasapainottamistoimenpiteet. Hyvän taloudellisen aseman ylläpitäminen on jatkossa entistä tärkeämpää, jotta kaupungin rahoituksellinen asema ja investointikyky säilyvät myös tulevissa isoissa rakenteellisissa muutoksissa (erityisesti sosiaali- ja terveysalan uudistus).*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 3 sekä johtopäätöksiin s. 36, 38, 40 ja 42:

Talous ja strategia:
Vantaan vuoden 2021 tilinpäätös muodostui huomattavasti ennakoitua paremmaksi vuosikatteen ollessa 166,6 milj. euroa ja tilikauden tuloksen päätyessä 61,4 milj. euroa ylijäämäiseksi. Toimintatuotot ylittivät alkuperäisen talousarvion 85,4 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 33 milj. eurolla. Ylityksestä valtaosa (n. 70 milj. euroa) muodostui sosiaali- ja terveydenhuollon saamista koronakorvauksista, jotka vuonna 2021 kohdistettiin suoraan toimialalle toiminta-avustuksina. Myös kaupunkiympäristön tulot ylittivät talousarvion lähes 13 milj. eurolla. Tästä ylityksestä pääosa koostui hoivakotien konsernin sisäisistä myynneistä VAV:lle sekä ennakoitua suuremmista maanmyynti- ja sopimuskorvauksista. Toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 40,6 milj. eurolla ja alittivat muutetun talousarvion 49,9 milj. eurolla. Muutetussa talousarviossa huomiotiin mm. koronapandemian aiheuttamia kustannuksia. Kaupungin oman toiminnan tasapainottamisohjelma toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Erityisesti henkilöstömenot ja joukkoliikenteen kulut, joihin vaikutti HSL:n saama koronatuki, alittivat talousarvion.

Vuoden 2021 verotulot ylittivät muutetun talousarvion 9,5 milj. eurolla ja valtionosuudet 0,3 milj. eurolla. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna verotulot ylittyivät 42,3 milj. euroa. Sekä kunnallisveron että kiinteistöveron toteumat olivat hyvin lähellä alkuperäistä talousarviota, mutta yhteisöveron muutos oli ennakoitua suurempi. Valtio päätti jatkaa kuntien yhteisöveron jako-osuuden määräaikaista korottamista 10 prosenttiyksiköllä vielä vuoden 2021 ajan ja Vantaalle tämä tarkoitti noin 25 milj. ylitystä arvioituun verrattuna. Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2021 yhteensä 26 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 23,4 milj. euroa. Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2021 yhteensä 103,7 milj. euroa, joka oli 3,7 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän.

Muutetun talousarvion bruttoinvestointimenoiksi muodostui 150,9 milj. euroa. Vuoden 2021 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 120,6 milj. euroa jääden 30,3 milj. euroa alle muutetun talousarvion erityisesti uudis- ja korjausrakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen sekä toteutuneiden hankkeiden ennakoitua pienempien kustannusten vuoksi. Talousarviossa 2021 varauduttiin 67,6 milj. euron nettolainanottoon. Vahvan tuloksen takia kaupungin pitkäaikaista lainakantaa pystyttiin lyhentämään vuoden 2021 aikana 9,5 milj. eurolla.

Henkilöstö- ja konsernipalvelut:
Konsernirakennetta kehitetään myös tulevina vuosina siten, että kaupunkikonsernin omistusten kokonaisuus olisi mahdollisimman tarkoituksenmukainen eli kaupungin palvelutuotantoa tukeva ja taloudellisesti järkevä. Henkilöstö- ja Konsernipalvelut on laatinut konserniomistusten kokonaisuutta tarkastelevan suunnitelman, jonka Konsernijaoston hyväksynyt noudatettavaksi ohjeellisena toimenpidesuunnitelmana, pois lukien Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskusta koskeva osa. Suunnitelman valmistelussa on huomioitu vuonna 2021 laadittu ja hyväksytty tuottavuus- ja kasvuohjelma vuosille 2021–2025, minkä tavoitteena on parantaa kaupungin taloustilannetta siten, että vuonna 2023 käyttötalous olisi tasapainossa ja tilikausi ylijäämäinen. Ohjelmassa ennakoidaan tasaista myyntivoittoa myös lähivuosille. Lisäksi konserniomistusten kokonaissuunnitelman valmistelussa on huomioitu 1.1.2023 hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen. Hyvinvointialueuudistus ohjaa olennaisesti myös järjestelyjä, joita kaupunkikonsernissa tulee suunnitelman mukaan toteuttaa. Suunnitelma on luonteeltaan kokonaistarkastelu konsernin omistuksista ja sen tarkoituksena on ohjata jatkovalmistelua. Suunnitelman mukaiset yhtiöjärjestelyjä koskevat päätökset tuodaan yhtiökohtaisesti hallintosäännön osoittamien toimielinten päätettäväksi.

Tarkastuslautakunta:

4. *VAV-konsernilla on merkittävä rooli kohtuuhintaisten asuntojen saatavuuden turvaajana. Kysyntä VAV:in asuntoihin on kova ja vain murto-osa hakijoista saa asunnon. VAV:in asuntotuotantoa hidastaa pula sopivista tonteista ja suunnitteluun liittyvät haasteet.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 4 sekä johtopäätöksiin ja suosituksiin s. 51:

Henkilöstö- ja konsernipalvelut:
Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue vastaa omistajaohjauksen käytännön toteuttamisesta ja käy säännöllisesti omistajaohjauskeskusteluja tytäryhteisöjen kanssa sekä pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan siihen, että omistajanäkökulma välittyisi mahdollisimman selkeästi, yhtiöt saavuttaisivat niille asetetut tavoitteet ja että kaupungin ja tytäryhteisöjen välillä olisi luottamuksellinen ja keskusteleva yhteys. Palvelualue pyrkii omalta osaltaan vaikuttamaan niin ikään siihen, että VAV:n asuntotuotannon taso pystyttäisiin pitämään riittävän korkealla. Kaupungin johto on kaupunkiympäristön toimialan johdolla kiinnittänyt erityistä huomiota VAV:lle tarjottavien tonttien riittävyyteen ja Kaupunkiympäristön toimiala antaa oman selvityksensä asiaa koskien.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Vantaa ei ole päässyt MAL-sopimuksessa asetettuihin valtion pitkän korkotuen ARA-vuokra-asuntojen tuotantotavoitteisiin viime vuosina. Tavoitteena on ollut 528 asuntoa vuosittain, joista VAV-konsernin tavoite noin 350 asuntoa vuosittain. Vuonna 2021 Vantaalle valmistui 314 pitkän korkotuen vuokra-asuntoa, joista VAV-konsernin osuus oli 100 asuntoa. Myöskään asemakaavoituksessa ei olla päästy MAL-sopimuksessa asetettuun tavoitteeseen, 240 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuosittain. Vuonna 2021 tavoitteesta jäätiin kauas, noin 90 000 k-m2:in.

VAV-konsernin kohtuuhintaisen asuntotuotannon lisäämiseksi toimenpiteet on jo käynnistetty ja niitä on käsitelty mm. kaupungin johtoryhmässä 23.5.2022. Keskeisiä keinoja tonttitarjonnan lisäämiseksi ovat kaupungin tonttivarannon lisääminen kaavoituksella ja maanhankinnalla (ml. maankäyttösopimukset), kohtuuhintaisen vuokra-asumisen painottaminen tontinluovutuksessa, keskusten ja asuinalueiden asuntokannan kehittäminen monipuolisesti sekä erillisen tonttiohjelman laatiminen VAV-konsernille. Kaikki toimenpiteet on jo otettu käyttöön.

Merkittävissä maankäyttösopimuksissa, joissa kaavamuutoksen laajuus on noin 10 000 kerrosneliömetriä, varmistetaan asuntotuotannon monipuolisuus hallintamuotojakauman ohjauksen kirjauksilla. Sopimuksissa pääsääntöisesti velvoitetaan toteuttamaan uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 20 % valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona ja noin 10 % asumisoikeus- tai osaomistusasuntoina, lyhyen korkotuen vuokra-asuntoina sekä mahdollisilla uusilla rahoitusmalleilla. Em. maankäyttösopimusten vaatimuksilla pyritään osaltaan parantamaan kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutumisen edellytyksiä, myös VAV-konsernin osalta.

Kaupungin toimenpiteiden lisäksi tarvitaan vahvaa edunvalvontaa yhteistyössä VAV:n kanssa korkotukilainsäädännön uudistamisessa, jotta pitkän korkotuen rahoitusmalli säilyisi tulevaisuudessa riittävän houkuttelevana toimijoiden, kuten VAV-konsernin, kannalta.

Asemakaavoituksessa on talousarvion puitteissa ohjattu lisää henkilöresursseja asuntokaavoitukseen MAL-sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Vuoden 2022 ja tulevassa 2023 kaavoitusohjelmassa priorisoidaan vielä aikaisempaa vahvemmin asuntokaavoitusta. Tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttaa ratkaisevalla tavalla kaupungin maanomistuksen osuus kaavahankkeista ja toisaalta markkinatilanne, joka ohjaa yksityisten kumppaneiden halukkuutta viedä kaavahankkeita valmiiksi asti. Kaavaratkaisuissa varmistetaan kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytykset kaavoittamalla soveltuviin kohteisiin ara-vuokra-asuntotuotantoon soveltuvia tontteja.

Tarkastuslautakunta:

5. *Työllisyyspalvelujen toiminta muuttui merkittävästi Vantaa-Kerava työllisyyden kuntakokeilun alkaessa. Toiminnan alkuvaiheessa ei heti päästy täysipainoiseen palveluohjaukseen henkilöstövajeen vuoksi. Loppuvuodesta 2021 palveluohjausta on saatu tehostettua ja on myös lähdetty hakemaan uusia toimintatapoja työllistämiseen. Talouden kehityksellä on ratkaiseva merkitys työllisyystavoitteiden saavuttamiselle.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 5 sekä johtopäätöksiin s. 59–60 ja suosituksiin s. 60–61:

Kasvupalvelut:
Kasvupalveluilla ei ole tähän lisättävää, asia on juuri noin kuten arviointikertomuksessa mainitaan. Kehittämistä, kuten asiakaspalveluprosessien kehittämistä on jatkettu ja jatketaan TE2024-valmistelun yhteydessä. Lisäksi muun muassa Keva:lta on saatu rahaa työhyvinvoinnin kehittämiseksi.

Tarkastuslautakunta:

6. *Terveysasemilla omalääkärille pääsi keskimäärin 55 vuorokaudessa. Potilailla, joilla ei ole nimettyä omalääkäriä, odotusaika oli keskimäärin 83 vuorokautta. Odotusaikoja ei voida pitää tyydyttävinä. Takaisinsoittotoiminto kaipaa edelleen kehittämistä. Uhka- ja väkivaltatilanteiden lisääntyminen terveysasemilla on huolestuttavaa.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 6 sekä johtopäätöksiin s. 65–66 ja suosituksiin s.67:

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Tarkastuslautakunta on todennut laatimassaan arviointikertomuksessa, että terveysasemapalveluiden hoitoon pääsyä tulee nopeuttaa kaikin keinoin huomioiden tulevat lainsäädännön muutokset sekä asiakkaiden avunsaannin oikea-aikaisuus ja tehokkuus.

Terveysasemien palveluun pääsyä on kehitetty ja nopeutettu terveyspalveluiden palvelualueella eri keinoin ja hoitoon pääsyä on saatu vuoden 2022 aikana nopeutettua. Alkuvuonna 2022 terveysasemien kiireettömään hoitoon pääsi 14 vuorokaudessa 61 % potilaista ja saman vuoden kesällä 74 % potilaista. Kesällä 67 % potilaista pääsi hoitoon 7 vuorokaudessa. Saatavuuden parantuminen näkyy myös hoitotakuujonojen lyhentymisenä. Palvelujen saatavuutta on parantanut mm. lääkäreiden yhtenäistetyt aikataulupohjat, henkilöresurssin lisääntyminen saatujen lisävakanssien myötä terveysasemilla ja mielenterveyspalveluissa sekä eri terveysasemilla tehty oma kehittämistyö saatavuuden parantamisessa. Moniammatillisen työn kehittämisellä on saatu asiakkaiden avunsaantia oikea-aikaistettua: esim. lääkkeenmääräämishoitajat, fysioterapian suoravastaanotto, psykiatriset sairaanhoitajat ja farmasistit. Vuoden 2022 aikana jatketaan moniammatillisen työn ja saatavuuden parantamisen kehittämistä ja pilotointeja eri terveysasemilla. Hoidon painopistettä on siirtynyt myös kevyempiin ja varhaisempiin kontaktimuotoihin, sähköisiin yhteydenottoihin ja puheluihin. Puhelinpalvelujärjestelmän arviointi on jatkuvaa ja henkilöstöä on koulutettu palvelun sujuvoittamiseksi. Hoitoon pääsyn nopeuttamiseksi terveysasemapalvelut on lisännyt puhelinpalvelujen ostoja. Kuulovammaisten Chat-palvelun on otettu käyttöön kuluvana vuonna. Hoidon saatavuuden parantamiseksi käytössä ovat myös etä-vastaanottopalvelut sekä maksusitoumukset. Kiireettömän hoidon seurantaa ja tiedolla johtamista on tehostettu luomalla uusia mittareita kuten toteutuneen käynnin odotusaika kiireettömän sairaanhoidon osalta. Saatavuuden tunnuslukuja seurataan säännöllisesti ja palvelualueella ja palveluyksiköissä tehdään kehittämistoimenpiteitä saadun tiedon pohjalta. Henkilöstön pito- ja vetovoimaa kehitetään jatkuvasti, jotta saadaan varmistettua palveluissa riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö.

Lisäksi tarkastuslautakunta nosti esille henkilöstöön kohdistuvien uhka- ja väkivaltatilanteiden lisääntymisen ja henkilöstön turvallisten työskentelyolosuhteiden takaamisen. Uhka- ja väkivaltatilanteiden lisääntyminen on tunnistettu palvelualueella ja tilannetta seurataan säännöllisesti. Palveluyksiköt arvioivat riskejä vaaratilanteiden vähentämiseksi sekä suunnittelevat ja toteuttavat toimenpiteitä henkilöstön turvallisuuden edistämiseksi. Yksiköissä toteutetaan säännöllisesti turvallisuustoimenpiteiden tarkistus. Terveyspalveluissa on myös suunniteltu henkilöstön turvallisuuskoulutusta. Turvallisten työolosuhteiden kehittämistyötä jatketaan yhdessä hyvinvointialueen valmistelun kanssa.

Tarkastuslautakunta:

7. *Pandemian vaikutukset ovat näkyneet monin tavoin ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa. Henkilöstöä on ajoittain siirretty pandemiatehtäviin, kuten rokotustoimintaan ja tartunnanjäljitykseen. Henkilöstön saatavuusongelmat näkyvät ostopalvelun ja vuokratyövoiman käytön kasvuna. Vastaanotoille pääsyssä on ajoittain esiintynyt viiveitä.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 7 sekä johtopäätöksiin s. 71–72 ja suosituksiin s.72:

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Tarkastuslautakunta on todennut laatimassaan arviointikertomuksessa, että se pitää tärkeänä toimialan pito- ja vetovoiman vahvistamista. Ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa on ollut terveydenhoitajien ja lääkäreiden saatavuudessa haasteita erityisesti koronapandemian aikana. Samaa ilmiötä terveydenhoitajien ja lääkäreiden saatavuudessa on ollut myös kansallisella tasolla. Vakanssien täyttöastetta on kuitenkin saatu palveluyksikössä parannettua alkuvuonna 2022. Hoitajien jatkuvan rekrytoinnin mallia on kehitetty yhteistyössä rekrytointiyksikön kanssa ja mallin avulla on saatu rekrytoitua terveydenhoitajia sijaisuuksiin ja vakituisiin työsuhteisiin. Ostopalvelua ja vuokratyövoimaa on käytetty tilapäisenä apuna ehkäisemään ja purkamaan hoitojonoja ja näin helpottamaan myös työssä olevien työmäärää ja parantamaan työhyvinvointia. Uusien työntekijöiden perehdytykseen ja mentorointiin on kiinnitetty huomiota. Koko terveyspalvelujen palvelualueella on tehty toimenpiteitä pito- ja vetovoiman kehittämiseksi. Helmikuussa 2022 on toteutettu henkilöstön veto- ja pitovoimakysely, minkä pohjalta eri palveluyksiköissä on tehty toimenpiteitä pito- ja vetovoiman parantamiseksi. Palvelualueella käsitellään myös säännöllisesti lähtöpalauteyhteenveto sekä CLES-harjoittelijapalautekyselyn tulokset ja niiden perusteella yksiköissä kehitetään toimintaa.

Tarkastuslautakunta on todennut laatimassaan arviointikertomuksessa, että ennaltaehkäisevän terveydenhuollon kulttuurien tuntemusta tulee lisätä edelleen henkilöstöä kouluttamalla. Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon henkilöstön kulttuurien tuntemusta ja maahanmuuttajataustaisten perheiden tukemista on edelleen edistetty. Moniku-ohjaajatoimintamallin pilottia on jatkettu ja henkilöstön osaamista kehitetty asiaan liittyen. Kulttuurien tuntemuksen koulutusta järjestetään palveluyksikössä säännöllisesti ja viimeisimmäksi henkilöstöä on osallistunut Pakolaisavun järjestämään Paloma-koulutukseen, minkä tavoitteena on lisätä henkilöstön tietoa pakolaisten mielenterveydestä ja hyvinvoinnista.

Tarkastuslautakunta:

8. *Vantaalla koulukuraattoreilla ja -psykologeilla yksilötyön osuus on korostunut. Tämä johtuu muissa palveluissa olevista pitkistä jonoista ja perustason lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kärsimästä resurssivajeesta. Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit tukevat osaa myös sellaisista asiakkaista, joiden tilanne vaatisi hoidollisempia palveluja.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 8 sekä johtopäätöksiin s. 74:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Taustaksi: Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit siirtyvät 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle. Tämän takia kasvatuksen ja oppimisen toimialan mahdollisuudet vaikuttaa tarkastuslautakunnan toteamiin seikkoihin ovat rajalliset. Katsomme, että seuraavat toimenpiteet edistäisivät lasten, nuorten ja perheiden saamaa tukea, mutta näiden toteuttaminen jää hyvinvointialueen vastuulle.

1. Opiskeluhuollon psykologien palkkoja nostetaan nykyistä houkuttelevammalle tasolle saatavuuden parantamiseksi. Tällä hetkellä tehtäväkohtainen palkka on 3599, 81 € kuukaudessa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan ehdotus on 3900 €. Tämä tarkoittaisi myös opiskeluhuollon esimiesten palkkojen tarkastamista (tällä hetkellä heidän tehtäväkohtainen palkka on 3975,82 € kuukaudessa).
   Opiskeluhuollon psykologien saatavuus on suuressa kriisissä Vantaalla (kuten koko maassa). Tilanne on pahentunut loppukevään ja kesän aikana edelleen niin, että nyt n. puolet vakansseista on tyhjinä. Tällä hetkellä psykologipalveluita ei pystytä tarjoamaan lain mukaisesti. Tilanne kuormittaa muita ammattilaisia, kuten terveydenhoitajia ja kuraattoreita kouluilla.

   Psykologien ja kuraattorien suureen yksilötyön määrään vaikuttaa myös palvelujen saamisen helppous, mikä toki on hyvä asia. Opiskeluhuollon palvelut ovat kouluilla ja oppilaitoksissa, jolloin vastaanotolle on helppo tulla ja näin ongelmiin päästään puuttumaan usein varhaisessa vaiheessa. Lisääntynyt yksilötyön määrä on osaltaan seurausta myös pandemiatilanteen aiheuttamasta perheiden lisääntyneestä tuen tarpeesta. Psykologi- ja kuraattorityössä tehtiin keväällä uusi seurantajaksotilasto yhteisöllisen opiskeluhuollon määrästä. Eri asteilla (varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus, toinen aste) työskentelevät kuraattorit käyttivät työajastaan keskimäärin 21,5 % yhteisölliseen työhön. Eri asteilla työskentelevien psykologien yhteisöllisen työn osuus oli keskimäärin 10 %.

   Kaikkien opiskeluhuollon vakanssien ollessa täytettyinä, voidaan psykologi- ja kuraattorityössä toteuttaa nykyistä enemmän myös yhteisöllistä opiskeluhuoltoa lain mukaisesti.

2. Ennaltaehkäisevää työtä vahvistetaan vakinaistamalla nyt olemassa olevat varhaiskasvatuksen neljä kuraattoria (työsuhteet ovat nyt määräaikaisia 31.12.2022 saakka). Tämä työ kohdistuu koko perheen hyvinvointiin ja vähentää siten myös muiden korjaavien palvelujen tarvetta.

3. Vahvistetaan lasten, nuorten ja aikuisopiskelijoiden matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita edelleen. Nuortenkeskus Nupin vahvistaminen Länteen sijoittuvalla yksiköllä on erittäin tarpeellinen jo toteutettu asia. Perheneuvolan ja terveysasemilla työskentelevien depressiohoitajien ja psykiatristen sairaanhoitajien resurssia olisi myös tarpeen lisätä. Lastensuojelun ja sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen tarpeen arvioinnin resurssivaje näkyy opiskeluhuollon palvelujen lisääntyneenä kysyntänä.

Tarkastuslautakunta:
9. Psykososiaalisissa palveluissa asiakasmäärät ovat kasvaneet vuodesta 2018 vuoteen 2021. Pandemian vaikutukset lapsiin ja nuoriin näkyvät vastaanotoilla ahdistuneisuutena, masentuneisuutena ja yksinäisyytenä. Nuorilla on tarve aiempaa pitkäkestoisemmalle ja kokonaisvaltaisemmalle tuelle. Nuortenkeskus Nupin toiminta laajenee vuonna 2022.

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 9 sekä johtopäätöksiin s. 85–87 ja suosituksiin s. 87:

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Tarkastuslautakunta on todennut laatimassaan arviointikertomuksessa, että psykososiaalisten palvelujen asiakasmäärät suhteessa käytössä oleviin resursseihin ovat kasvaneet huomattavasti vuosien 2018–2021 aikana.

Psykososiaalisiin palveluihin on ohjattu lisävakansseja vuosille 2021 ja 2022 vastaamaan sekä pandemiasta että väestön rakenteellisista muutoksista johtuvaan kasvaneeseen palveluntarpeeseen. Lisävakansseista valtaosa on saatu täytettyä, mutta samaan aikaan henkilöstössä on ollut suurta vaihtuvuutta. Kaikkia avoinna olevia tehtäviä ei ole saatu täytettyä ja rekrytointihaasteet näkyvät erityisesti psykologien ja lääkäreiden ammattiryhmissä. Rekrytointihaasteita on pyritty ratkomaan mm. viestinnän avulla, kehittämällä perehdytystä ja johtamista sekä parantamalla prosesseja. Lisääntyvään palvelutarpeeseen ja rekrytointihaasteisiin on vastattu myös hyödyntämällä ostopalveluja ja vuokratyövoimaa.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä palveluihin pääsyn nopeuttamista. Yksiköissä on vuoden 2022 tuloskorttitavoitteiden mukaisesti kehitetty asiakastyötä sujuvoittavia ja palveluun pääsyä nopeuttavia prosesseja. Esimerkkinä perheneuvolatoiminnan ja lääkäripalvelujen yhteinen prosessi lapsille, joilla on tarkkaavuuden pulmia sekä Nuortenkeskus Nupin yhteydenottokanavien laajentaminen ja ensikäyntiajan antaminen heti yhteydenoton perusteella. Työn sujuvuutta on parannettu tiivistämällä yhteistyötä ja konsultaatiorakenteita.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan palvelujen tulisi painottua voimakkaammin ennaltaehkäiseviin ja tukeviin palveluihin. Vantaan kaupunki on kohdentanut syksyllä 2021 lisävakansseja lapsiperheiden kotiin vietävään varhaiseen tukeen sekä nuorten matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Resursseja on kohdennettu myös mm. perheneuvolatoiminnan yksikköön sekä lapsiperheiden kotipalveluun. Psykososiaalisissa palveluissa vuoden 2022 strategisena tavoitteena on ollut toisen nuortenkeskus Nupin toimipisteen perustaminen. Nuppi Myyrmäki on käynnistänyt toimintansa keväällä 2022. Nuorten palveluun pääsy on nopeutunut ja palvelua on pystytty tarjoamaan aiempaa useammalle nuorelle. Keväällä 2022 on myös käynnistetty yhteinen kehittämistyö HUS nuorisopsykiatrian kanssa toimialan strategisen tavoitteen mukaisesti.

Tärkeänä lapsiperheiden palveluja yhdistävänä ja palveluun pääsyä sujuvoittavana strategisena tavoitteena on myös perhekeskustoimintamallin kehittäminen. Perhekeskus nivoo yhteen eri lapsiperheiden parissa toimivat tahot ja palvelujen yhteisen kehittämisen. Keskeisiä teemoja ovat neuvonnan ja ohjauksen, eropalvelujen, lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä neuropsykiatrisesti oireilevien lasten ja nuorten palvelujen kehittäminen. Perhekeskuskehittämisen kokonaisuuteen kuuluu myös RRP-hanke, jonka tavoitteena on kehittää toimintamalleja palveluihin pääsyn parantamiseksi. RRP-hankkeen Hyvä Perhekeskus -osuus on käynnistynyt syksyn 2022 aikana.

Tarkastuslautakunta:
10. *Lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun palveluissa vallitsee haastava resurssien ja palvelutarpeen kehityksen epäsuhta. Palvelutarpeen kasvuun vaikuttavat rakenteellisesti muun muassa väestön kasvu, muunkielisten osuus sekä väestön ja asuinalueiden hyvinvointierojen kasvu. Palvelutuotannon ongelmat varhaisen tuen palveluissa ja erikoissairaanhoidossa heijastuvat lastensuojelun kasvaneeseen kysyntään ja lakisääteisissä määräajoissa pysymiseen.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 10 sekä johtopäätöksiin s. 85–87 ja suosituksiin s. 87:

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessaan, että lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun palveluissa vallitsee haastava resurssien ja palvelutarpeen kehityksen epäsuhta.

Lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun asiakasmäärät ovat lähteneet voimakkaaseen kasvuun keväällä 2021. Kasvua on ollut erityisesti sosiaalihuoltolain mukaisessa perhesosiaalityössä ja lastensuojelun avohuollossa, ja painetta on kohdistunut kotiin vietäviin palveluihin, kuten perhetyöhön. Lastensuojelun kasvaneet asiakasmäärät heijastavat muun muassa aikuisten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden kokonaistarjonnan haasteita. Kasvaneeseen palvelutarpeeseen on pyritty vastaamaan kehittämällä työnjakoa lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja erityissosiaaliohjaajien välillä sekä perustamalla lisää erityissosiaaliohjaajien määräaikaisia virkoja.

1.1.2022 voimaan astuneeseen lastensuojelun sitovaan asiakasmitoitukseen pyrittiin varautumaan perustamalla uusia sosiaalityöntekijän virkoja. Tällä hetkellä olemassa olevat vakanssit riittäisivät sitovaan mitoitukseen nähden, mikäli kaikki vakanssit olisivat täynnä. Haasteena on kuitenkin niin Vantaalla kuin valtakunnallisestikin sosiaalityöntekijöiden saatavuus. Sosiaalityöntekijöiden pito- ja vetovoimatekijöihin on panostettu muun muassa kehittämällä rekrytointia, perehdytystä, koulutusta sekä työn kehittämistä ja tukirakenteita. Työvoiman saatavuusongelmien taustalla on myös koulutuspoliittisia tekijöitä. Sosiaalityön yliopistokoulutuksen aloituspaikkoja tulisi lisätä ja joustavoittaa sosiaalityön maisteriopintoja siten, että esimerkiksi aiemman tutkinnon suorittaneet pääsisivät joustavammin maisteriopintoihin. Tammikuussa 2022 lastensuojelussa yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä oli keskimäärin 44 asiakasta. Heinäkuussa 2022 asiakkaita oli 39 sosiaalityöntekijää kohden.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa todetaan, että ostopalvelujen osuus korostuu monissa palveluissa ja oman tuotannon vahvistaminen erityisesti lastensuojelussa olisi tärkeää.

Vantaan lastensuojelu tuottaa jo tällä hetkellä itse monia palveluita ja muun muassa perhekuntoutuspaikkoja on lisätty viime vuosina. Perhehoidon osuutta lasten sijaishuollossa on vahvistettu panostamalla perhehoitajien rekrytointiin ja tukeen ja tällä hetkellä 59 % sijoitetuista lapsista asuu perhehoidossa. Lastensuojelun sijaishuollon palveluiden oman tuotannon lisäämistä selvitetään syksyn 2022 aikana ja vaativan tason lastensuojelulaitoksen perustamisen esiselvitys on strategisena tavoitteena perhe- ja sosiaalipalveluiden tuloskortissa.

Tarkastuslautakunnan raportissa otetaan kantaa myös henkilöstön monikulttuurisuusosaamisen vahvistamiseen ja siihen, miten monikulttuurisuuden näkyminen henkilöstössä helpottaisi kulttuurien kohtaamista asiakastyössä ja eri kulttuurien ominaispiirteiden vaikutusten ymmärtämistä.

Vantaan perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualueella työskentelee tällä hetkellä useita vieraskielisiä työntekijöitä muun muassa sosiaalityöntekijän ja sosiaaliohjaajan sekä psykologin tehtävissä. Lapsiperheiden palvelujen palvelujärjestelmään ja erityisesti lastensuojeluun liittyvien pelkojen ja ennakkokäsitysten purkamiseen liittyen on tehty yhteistyötä maahanmuuttajajärjestöjen kanssa mm. asukasiltojen muodossa. Avoimissa kohtaamispaikoissa tavoitetaan hyvin alueiden vieraskielistä väestöä ja työtä tehdään yhdessä järjestöjen ja kunnan toimijoiden kanssa. Edistämme jatkuvasti työyhteisöjen monimuotoisuutta ja vahvistamme henkilöstön osaamista asiakkaiden monimuotoisuuteen liittyen. Osana Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen perhekeskuskehittämistä ollaan tuottamassa myös video- ja muuta informaatiomateriaalia eri kielillä mm. huostaanottotilannetta varten. Materiaali julkaistaan elokuussa 2022.

Järjestöyhteistyöllä on vahvat perinteet Vantaan perhe- ja sosiaalipalveluissa. Järjestökumppanuus ja -yhteistyö tukee ja täydentää palveluvalikoimaa. Järjestöt tarjoavat asiakkaille mm. vertaistukitoimintaa, koulutusta, tukiperhetoimintaa, miesten ja isien tukitoimintaa sekä

monikulttuuristen ja monimuotoisten perheiden tukitoimintaa. Lisäksi järjestöt osallistuvat palveluprosessien ja yhteisten toimintamallien kehittämiseen.

Tarkastuslautakunta:

11. *Vantaan ja Keravan hyvinvointialuevalmistelu on edennyt suunnitellussa aikataulussa väliaikaisen valmistelutoimielimen työnä. Tiukasta aikataulusta johtuen valmistelua on tehty pitkälti teknisenä valmisteluna. Henkilöstön ja asukkaiden osallistamistavat eivät ole olleet kohderyhmiensä näkökulmasta täysin läpinäkyviä. Yhdyspintojen ja yhteistyön kehittäminen kaupungin ja hyvinvointialueen välillä on tärkeää.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 11 sekä johtopäätöksiin s. 92–93:

Kaupunkikulttuurin toimiala:
Kaupunkikulttuuri toteaa, että kaupungin tekemä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on tärkeää ja edellyttää tiivistä yhteistyötä toimijoiden kesken. Toimivien yhdyspintojen luomiseksi ja vahvistamiseksi tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen ja Keravan kaupungin kanssa on tärkeää jatkaa. Huomiota kiinnitetään kaikkien asiakkaiden saumattomien palveluiden saamiseen, mutta erityisesti nivelvaiheessa olevien palvelujen jatkuvuuteen. Asiakkaiden ja työntekijöiden osallistumisen tapoja vahvistetaan palveluiden kehittämiseksi tarpeita vastaaviksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Hyvinvointialuelainsäädäntö astui voimaan 1.7.2021. Kuten tarkastuslautakunta toteaa, ensi vaiheessa valmistelu oli teknistä, keskittyen mm. Vantaalta ja Keravalta hyvinvointialueelle siirtyvien sopimusten, omaisuuden ja henkilöstön kartoittamiseen ja sujuvan siirtymän ennakoimiseen. Turvallisen siirtymän varmistamiseksi aktiivista yhteistyötä kuntien kanssa on jatkettu myös kuluvana vuotena.

Hyvinvointialuevalmistelua on tehty voimaanpanolain puitteissa ja sosiaali- ja terveysministeriön, sisäministeriön sekä valtiovarainministeriön ohjauksessa.

Lainsäädännön edettyä käynnistettiin ja rekrytoitiin hyvinvointialueen valmisteluhenkilökuntaa, mikä on mahdollistanut aktivoitumisen uudistuksesta tiedottamisessa niin asukkaiden kuin henkilökunnankin suuntaan. Tiedottamista ja vuoropuhelua uudistuksen vaikutuksista sekä asukkaiden mahdollisuuksia osallistua toiminnan kehittämiseen on edelleen lisättävä. Hyvinvointialueella laadittava osallisuusohjelma tulee sisältämään suunnitelmat ja toimenpiteet mahdollisimman laajan ja tarkoituksenmukaisen osallisuuden toteuttamiseksi hyvinvointialueella. Tulevaisuuden sotekeskus -hanketyön yhteyttä sekä hyvinvointialueen toiminnan uudistamiseen että palvelualueilla käynnissä olevaan kehittämistyöhön on tiivistetty tietoisesti.

Yhteisten asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on keskeinen kuntien ja hyvinvointialueen yhteistä työtä edellyttävä kokonaisuus. Onnistuneesta hyte-työstä hyötyvät asukkaiden lisäksi molemmat organisaatiot. Myös lainsäädäntö asettaa velvoitteita yhteiselle työlle. Yhteiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet ovat yhteisvalmistelussa, ja tuodaan aikanaan päätöksentekoon.

Tiukasta aikataulusta huolimatta lainsäädännön edellyttämän valtuustokauden strategian valmisteluun on pyritty kuulemaan myös henkilöstön ja asukkaiden näkemyksiä strategian keskeisiksi elementeiksi. Hyvinvointialueen arvoja ja missiota hahmottavalla kyselyllä saatiin yli 600 henkilöstön edustajan näkemystä osaksi strategian tietopohjaa. Yli 1000 Vantaan ja Keravan asukasta ja järjestöjen edustajaa vastasi strategiakyselyyn tuottaen arvokasta tietoa heidän toiveistaan ja odotuksistaan käynnistyvän hyvinvointialueen suhteen.

Henkilöstö- ja konsernipalvelut:
Vuonna 2021 tehtiin vielä aika paljon vain suunnitelma siitä, mitä tehdään vuoden 2022 aikana. Siksi varmaan monella on tunne, ettei ole päässyt osallistumaan muutokseen. Vuoden 2021 syksyllä henkilöstö oli jo tietoinen siitä, ketkä tulevat siirtymään liikkeenluovutuksella hyvinvointialueelle. Toki mahdollinen sijoittuminen organisaatiossa ja työtehtävät eivät vielä tuolloin olleet selvillä.

Kuntademokratia:
Vantaan ja Keravan kaupunginjohtajat perustivat etupainotteisesti jo loppusyksystä 2020 kaupunkien toimintojen eriyttämishankkeen (*Vantaan kaupunginjohtajan päätös 30.11.2020 § 138 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen rakenneuudistuksen ja kaupungin toimintojen eriyttämisen organisointi.*) Projektin johtajana toimii Kuntademokratian palvelualuejohtaja, hallintojohtaja Hanna Ormio, mistä juontaa liittymäkohta Kuntademokratiaan.

Projektin tehtävänä on ollut yhteistyössä Vantaan ja Keravan hallinnon sekä hyvinvointialueen rakenneuudistuksen valmistelijoiden kanssa laatia suunnitelma ja vaiheistus kunnista eriytettävien toimintojen, henkilöstön, irtaimen ja kiinteän omaisuuden, tilojen, sopimusten, oikeuksien ja velvollisuuksien siirtämiselle hyvinvointialueelle sekä antaa suosituksia toimenpiteistä kaupungeille.

Keskeisimpiä eriyttämisprojektin tuotoksia ovat hyvinvointialueelle toimitettavat voimaanpanolain (616/2021) 26 §:n edellyttämät omaisuusselvitykset (Kh 31.1.2022 § 10, 11,12 ja 6.6.2022 § 15).

Projektin etenemistä on esitelty Vantaan kaupungin yhteistoimintaryhmässä kaksi kertaa ja samoin Keravan HR:n ja luottamusmiesten yhteistyöfoorumissa.

Kaupunkien toimintojen eriyttämisprojektin ohjausryhmänä on toiminut Vantaan ja Keravan yhteinen ohjausryhmä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen ja työllisyyskokeilun valmisteluun. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii kaupunginjohtaja Ritva Viljanen ja varapuheenjohtajan kaupunginjohtaja Kirsi Rontu.

Ohjausryhmän toiveesta eriyttämisprojektissa on valmisteltu ohjeistusta myös hyvinvointialueen ja kuntien välisten yhdyspintojen suunnitteluun.

Vaikka järjestämisvastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen ja oppilashuollon palveluista siirtyy 1.1.2023 pois kunnilta, hyvinvointialueilla ja kunnilla on kuitenkin jaettu ja yhteinen vastuu edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Monet palveluketjut vaativat saumatonta yhteistyötä kuntien ja hyvinvointialueen välillä. Näitä yhdyspintoja on kartoitettu Vantaan ja Keravan kaupunkien eri yksiköissä, Vantaan ja Keravan yhteisessä ohjausryhmässä sekä johdon työpajoissa keväästä 2022 alkaen.

Kaupunkien ja hyvinvointialueen yhteistyötä helpottamaan on laadittu pohja ns. yhteistyösuunnitelmille. Tarkoituksena on havainnollistaa niitä asioita, joita kaupunkien ja hyvinvointialueen edustajien olisi jo heti yhteistyön alussa hyvä tunnistaa ja joista tulisi päästä yhteisymmärrykseen. Suunnitelmien yksityiskohdat toki vaihtelevat aloittain. Lisäksi kaupunkien toimintojen eriyttämisprojektissa on laadittu karkea yhdyspintasopimuksen runko, esimerkiksi niihin tilanteisiin, joissa osapuolten välinen yhteistyö vaatii sopimista kustannuksista.
Pohjat on jaettu kaikkien kolmen organisaation eri yksiköille. Tavoitteena on, että tunnistetuista yhdyspinnoista olisi vuoden 2022 loppuun mennessä laadittu suunnitelmat tai sopimukset. Yhdyspintojen johtaminen on kuitenkin jatkuvaa työtä tästä eteenpäin.

Talous ja strategia:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueuudistuksen valmistelu aloitettiin ns. vapaaehtoisena valmisteluna jo vuonna 2020. Valmistelua on jatkettu tiiviisti koko vuoden 2021 ajan. Muutos tapahtuu erittäin nopealla aikataululla, jonka vuoksi mm. tietojärjestelmien irrottaminen kaupungin järjestelmistä vuoden 2023 alkuun mennessä ei ole mahdollista, joten tiivistä yhteistyötä jatketaan vuonna 2023.

Kaikkien kuntien kunnallisveroja leikataan vuoden 2023 alusta 12,64 prosenttiyksikköä. Tämä tarkoittaa sitä, että Vantaan kaupungin kunnallisveroprosentiksi muodostuu 6,36 prosenttia. Veroprosentti on jäädytetty vuoden 2023 ajaksi. Lisäksi yhteisöverojen kuntaosuutta leikattiin noin kolmanneksella. Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa myös valtionosuuksiin, kun hyvinvointialueille siirtyvien tehtävien mukaiset valtionosuuserät siirretään. Valtionosuuksien määrällä kuitenkin kompensoidaan muutostilannetta niin, ettei kuntien talouden tasapaino muutu. Siirtymäkauden aikana yksittäisen kunnan valtionosuuksia lisätään tai vähennetään enintään 60 euroa/asukas. Lopulliset kuntien ja hyvinvointialueiden rahoituksen siirtolaskelmat tehdään vuoden 2023 aikana ja ne vaikuttavat kuntiin vuodesta 2024 eteenpäin.

Tarkastuslautakunta:

12. *Helsingin, Espoon, Kauniaisten, Vantaan sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) ulkoisten tarkastustoimien yhteisarvioinnissa selvitettiin, olivatko kaupungit edistäneet vuosina 2018–2021 tavoitetta hoitaa suurempi osuus iäkkäiden akuuttitilanteista laitoshoidossa, palveluasumisessa ja kotihoidossa päivystyksen sijaan. Yhteisarvioinnin tuloksena todettiin, että kaupungit ja HUS olivat edistäneet eri tavoin kyseistä tavoitetta. Vaikutusta päivystyskäyntien määrään ei voitu arvioida, sillä käyntimäärien muutoksiin vaikutti voimakkaasti koronapandemia.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 12 sekä johtopäätöksiin s. 103–104 ja suosituksiin s. 104:

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Vantaan vanhus- ja vammaispalveluissa Liikkuvan sairaala LiiSan toiminta kohdistui ensimmäisessä vaiheessa hoivakotien asukkaiden hoitamiseen, ja syksystä 2021 alkaen LiiSa on palvellut myös kotihoidon asiakkaita koko Vantaan alueella. On merkityksellistä, että asiakas saa hoidon LiiSan avulla omassa kodissaan eikä joudu päivystykseen. Iäkkäiden päivystyskäyntien määrää seurataan muun muassa ikäihmisten toimintakyvyn arviointiin tarkoitetulla RAI-arviointivälineellä. RAI-tulosten perusteella Vantaan omien tehostetun palveluasumisen yksikön asukkaiden arviointia edeltäneiden 90 päivän aikana päivystyskäyntien määrä on vähentynyt 4 %-yksikköä vuosien 2020–2022 aikana, 16 %:sta 12 %:iin. Samaan aikaan RAI-arviointien mukaan päivystyskäyntien määrä on valtakunnallisesti laskenut 1 %-yksikön 13 %:sta 12 %:iin. Toisaalta mitä iäkkäämpi, pitkäaikaisempi ja huonokuntoisempi asukas on, sitä useammin päivystyskäyntien tarvetta esiintyy ja sitä useammin LiiSan palveluja tarvitaan. Jatkossa tulisi saada tarkemmat raportit päivystykseen joutuneista hoivakotien asukkaiden määrästä, jota seuraamalla voidaan arvioida LiiSan vaikutuksia päivystyskäyntien määrään. Jatkossa tehtyjen kehittämistoimenpiteiden mahdollisia vaikutuksia voidaan arvioida seuraamalla mm. päivystyskäyntien määrän kasvua suhteessa vanhusväestön määrän kasvuun sekä suhteessa erilaisten tukipalveluiden käyntimääriin.

Yli 85-vuotiaista vantaalaisista ikääntyneistä vain pieni osa on kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen piirissä. Vanhus- ja vammaispalvelujen tehtävänä on vähentää erityisesti niiden asiakkaiden päivystyskäyntejä, jotka ovat palvelujen piirissä. Päivystyskäyntien vähentämiseksi on ensisijaisesti kehitettävä avoterveydenhuollon palveluja. Myös kotihoidon asiakkaiden kotiin vietävät lääkäripalvelut tulee järjestää kattavasti terveyspalvelujen toimesta.

Vaikuttaviksi havaitut käytännöt ja toimintamallit, kuten LiiSa, laajennetaan koko hyvinvointialueelle palvelujen järjestämisvastuun siirtyessä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023. Päivystykselliset tilanteet -koulutusten jatkuvuus tulee turvata myös hyvinvointialueen koulutussuunnitelmassa sekä oman palvelutuotannon että ostopalvelujen henkilöstön osalta. Uusien työntekijöiden osaaminen on varmistettava säännöllisesti järjestettävin koulutuksin.

Yhteistyötä iäkkäiden kotiuttamisprosessin ja koko hoitoketjun nivelkohtien osalta tarkastellaan ja sovitellaan yhteen eri toimijoiden kesken osana hyvinvointialuevalmistelua. Ikääntyneiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kotona asumisen turvallisuutta pyritään parantamaan myös jatkamalla kuntouttavan työn kehittämistä kotihoidossa fysioterapeuttien roolia vahvistamalla, etäpalveluita kehittämällä sekä teknologiaa hyödyntäen. Ikääntyneiden toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseksi on myös jatkettava tiivistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) yhteistyötä hyvinvointialueen ja kuntien kesken (Vantaa ja Kerava).

Tarkastuslautakunta:

13. *Kuntalaispalvelujen erilaiset tuki- ja informaatiopalvelut tarjoavat kansalaisille tärkeää tukea kaupungin palvelutarjonnan hyödyntämiseen. Erityisesti sähköisen asioinnin tuen ja digituen tarve ovat selvässä kasvussa.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 13 sekä johtopäätöksiin s. 107–108 ja suosituksiin s. 108:

Kaupunkikulttuurin toimiala:
Kaupunkikulttuuri toteaa, että digitukipalvelu on asiakkaiden yhdenvertaisuuden ja osallisuuden toteutumisen edellytys ja tulevaisuudessa toiminta pyritään vakinaistamaan osaksi kaupunkitasoista asiakaspalvelua.

Tarkastuslautakunta:

14. *Vantaan kirjastojen tarjoamat tilat, välineet ja laajat aineistot tukevat asukkaiden tasavertaisia mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen ja monipuoliseen oppimiseen. Kirjastoissa on lisäksi erilaista asukkaiden osallisuutta tukevaa toimintaa ja kielikahvilatoiminta edistää myös maahanmuuttajien kotoutumista. Kirjasto 2030-ohjelmassa on kartoitettu kirjastojen toimintaan tulevaisuudessa vaikuttavia muutosilmiöitä ja koottu toimenpiteitä, joilla muutosilmiöiden tuomiin haasteisiin voidaan vastata.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 14 sekä johtopäätöksiin s. 114–116 ja suosituksiin s. 116:

Kaupunkikulttuurin toimiala:
Kaupunkikulttuuri toteaa, että se ottaa tarkastuslautakunnan suositukset huomioon palveluiden kehittämisessä. Uusia yhteistöitä on jo luotu vuoden 2022 aikana esimerkiksi neuvolan kanssa.

Tarkastuslautakunta:

15. *Pandemia on sulkenut ajoittain monia nuorille suunnattuja nuorisopalveluja, ja nuorten vapaa-ajan tekemistä on ollut tavanomaista vähemmän tarjolla. Nuorten yksinäisyys, henkinen pahoinvointi, häiriökäyttäytyminen, kiusaaminen ja epätoivottu ryhmäytyminen ovat lisääntyneet. Jalkautuvalla nuorisotyöllä pystytään parhaimmillaan vastaamaan erittäin hyvin negatiivisiin ilmiöihin. Jalkautuvan nuorisotyön resurssia kasvatetaan. Maahanmuuttajataustaisten nuorten määrä kasvaa Vantaalla. Nuorisopalvelujen henkilöstöstä vain 0,7 prosenttia on maahanmuuttajataustaisia.*

Selvitykset tiivistelmäkohtaan 15 sekä johtopäätöksiin s. 121–122 ja suosituksiin s. 122–123:

Kaupunkikulttuurin toimiala:
Kaupunkikulttuuri toteaa, että nuorisopalveluissa panostetaan monikulttuurisen osaamisen ja monikulttuurisen henkilöstön vahvistamiseen lähivuosina. Nuorisopalvelut on aloittanut Järvenpään seurakuntaopiston kanssa STEP-koulutuksen, jolla lisätään työvaltaisen oppimisen ja koulutuksen mahdollisuuksia Vantaan nuorisopalveluiden kautta. Tällä tavalla on tarkoitus mahdollistaa uudenlaisia koulutusmahdollisuuksia nuorisoalalle, jolla pyritään lisäämään myös monikulttuurisen väestön kouluttautumista nuorisoalalle. Lisäksi tällä hetkellä suunnitellaan ja kehitetään mallia, jolla oppisopimuspaikkoja olisi erityisesti vantaalaisille tarjolla jatkossa paremmin nuorisopalveluissa. Oppisopimuspaikkoja on tarkoitus tarjota ensisijaisesti monikulttuurisen väestön edustajille.

Sitovat tavoitteet

Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2021 tavoitteiden toteutumisesta

Tavoitteet, joista huomautettavaa (toteutuminen)

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 4.3 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Ratikan toteutuspäätöksen 2023 edellyttämien suunnitelmien valmisteleminen. Kaavarunkoluonnos valmis ja katusuunnitelmista 40 prosenttia valmiina vuonna 2021.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite ei toteutunut lainkaan. Suunnitelmat eivät valmistuneet tavoitellusti vuonna 2021.

Tavoitteena oli, että kaavarunkoluonnos ja 40 prosenttia katusuunnitelmista ovat valmiina vuonna 2021. Raportoinnissa todetaan, että kaavarunkoluonnos valmistunee nähtäville asetettavaksi maaliskuussa 2022. Ensimmäisten katusuunnitelmien todetaan myös valmistuvan vuoden 2022 puolella. Suunnittelutyöt etenivät, mutta koska kumpikaan osatavoitteista ei toteutunut tavoitteeksi asetetussa aikataulussa, tavoite ei toteutunut lainkaan.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Tavoite ei toteutunut. Vuonna 2021 edistettiin aktiivisesti sekä ratikan kaavarunkoa, että asemakaavoja ja katusuunnitelmia. Tavoitteet vuodelle 2021 määriteltiin ennen suunnittelun alkua vuonna 2020, jolloin valmistumisaikoja oli vaikea arvioida. Katusuunnitelmien osalta myös suunnittelun aikana on käynyt ilmi asioita, jotka ovat viivästäneet yksittäisiä suunnitelmia. Kaavarunkoluonnos valmistui nähtäville asetettavaksi maaliskuussa 2022.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 12.9 Nuorten hyvinvointia parannetaan tarjoamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Laajennetut ja uudet käyttöön otetut nuorten mielenterveyttä tukevat toimintamallit	Tavoite toteutui täysin.	Tavoite toteutui osittain.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvän mittarin (arviointikriteeri) mukaan nuorten mielenterveyttä tukevia toimintamalleja tuli laajentaa ja ottaa uusia toimintamalleja käyttöön. Raportoinnin mukaan työ nuorten mielenterveyttä tukevien toimintamallien laajentamiseksi on vasta käynnistetty.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Kuten tarkastuslautakunta toteaa, toimialan tulkinnat tavoitteiden 12.9 ja 12.11 toteutumisesta ovat olleet liian suotuisat. Tavoitteen 12.7 osalta asetettu mittari ja siten toteutumisen arviointi on kohdentunut vain osaan tavoitteenasettelusta, mikä jättää mahdollisuuden arvioida tavoitteen saavuttamista rajalliseksi. Tavoitteen 12.8 osalta tarkastuslautakunta ehdottaa mittaroinnin ja raportoinnin laajentamista terveysasemille pääsyn osalta myös takaisinsoittojen keskiarvoihin ja hajontaan. Toimiala on samaa mieltä tarpeesta mitata ja seurata tämän toimialan keskeisen palvelukykyä kuvaavan puhelinpalvelun toimivuutta; tällä hetkellä palveluntuottajalta ei ole saatavissa takaisinsoittojen osalta hajontatietoa. Kuten tarkastuslauta toteaa (tavoite 12.6), lastensuojelun tarve ei ole vähentynyt toivotulla tavalla. Toimiala jatkaa työtä lasten ja perheiden palvelujen vaikuttavuuden parantamiseksi em. kriittisen hyvinvointitavoitteen saavuttamiseksi.

Jatkossa toimiala tarkastelee entistä kriittisemmin toteutumisarvioitaan tilanteessa, jossa kehitys on toivotun suuntaista, mutta asetettu täsmällinen tavoite jää saavuttamatta. Myös tavoitteiden ja mittareiden sanoitukseen sekä yksiselitteisyyteen tullaan kiinnittämään entistä tarkempaa huomiota.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 12.11 Maisa-asiakasportaalin kautta tapahtuva ajanvaraus onnistuu nykyistä useammassa palvelussa

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Palvelut, joissa aikoja varattavissa Maisa-asiakasportaalin kautta.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite toteutui osittain tai sen toteutumista ei voida arvioida.

Mittarin tavoitetasona oli se, että Maisa-asiakasportaalin ajanvaraus on käytössä aiempaa useammassa palvelussa toimialalla. Lähtötasoksi vuoden 2019 lopussa on ilmoitettu ”nykytilanne”. Raportoinnin perusteella yksi uusi ajanvarauspalvelu on otettu käyttöön vuonna 2021, mutta tavoitetason toteutuminen jää epäselväksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Kuten tarkastuslautakunta toteaa, toimialan tulkinnat tavoitteiden 12.9 ja 12.11 toteutumisesta ovat olleet liian suotuisat. Tavoitteen 12.7 osalta asetettu mittari ja siten toteutumisen arviointi on kohdentunut vain osaan tavoitteenasettelusta, mikä jättää mahdollisuuden arvioida tavoitteen saavuttamista rajalliseksi. Tavoitteen 12.8 osalta tarkastuslautakunta ehdottaa mittaroinnin ja raportoinnin laajentamista terveysasemille pääsyn osalta myös takaisinsoittojen keskiarvoihin ja hajontaan. Toimiala on samaa mieltä tarpeesta mitata ja seurata tämän toimialan keskeisen palvelukykyä kuvaavan puhelinpalvelun toimivuutta; tällä hetkellä palveluntuottajalta ei ole saatavissa takaisinsoittojen osalta hajontatietoa. Kuten tarkastuslauta toteaa (tavoite 12.6), lastensuojelun tarve ei ole vähentynyt toivotulla tavalla. Toimiala jatkaa työtä lasten ja perheiden palvelujen vaikuttavuuden parantamiseksi em. kriittisen hyvinvointitavoitteen saavuttamiseksi.

Jatkossa toimiala tarkastelee entistä kriittisemmin toteutumisarvioitaan tilanteessa, jossa kehitys on toivotun suuntaista, mutta asetettu täsmällinen tavoite jää saavuttamatta. Myös tavoitteiden ja mittareiden sanoitukseen sekä yksiselitteisyyteen tullaan kiinnittämään entistä tarkempaa huomiota.

Tavoitteet, joista huomautettavaa (raportointi)

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 5.1 Tehdään oppimiskampuksen esiselvitys ja kartoitetaan yhteistyökumppanit

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Esiselvitys ja kartoitus tehty	Tavoite toteutui täysin	Tavoite toteutui täysin.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvässä tavoitetasossa on maininta, että yhteistyökumppaneista osan tulee olla kansainvälisiä toimijoita. Raportoinnin mukaan kansainvälisiä kumppaneita ei ole vielä saatu kontaktoitua. Raportointi kansainvälisten toimijoiden osalta on tulkinnanvarainen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että kartoitusvaiheen yhteiskumppaneissa on ollut mukana suomalaisia koulutustoimijoita, joilla on vahvoja kansainvälisiä verkostoja. Oppimiskampukselle on myös suunnitelmien mukaan sijoittumassa Variassa käynnistyvä IB-Career Related Programme. Yhteistyöverkostojen kartoittaminen on ollut vaativaa ja aikaa vievää, mistä johtuen alkuun on keskitytty erityisesti suomalaisten koulutustoimijoiden verkoston rakentamiseen.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 13.1 Luodaan oppijoiden monikielisyyttä hyödyntävät opintopolut

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio

Opintopolkujen rakentaminen	Tavoite toteutui täysin.	Tavoite toteutui täysin.

Raportoinnin mukaan valmistavan opetuksen opintopolusta on tehty prosessikuvaus. Raportoinnissa kuvattujen suoritettujen toimenpiteiden perusteella on tehty paljon valmistelevaa työtä ja opintopolkujen rakentaminen on edennyt. Opintopolut on raportoinnin perusteella luotu, mutta niiden toimivuus käytännössä jää myöhemmän arvioinnin varaan.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että perusopetuksen oppilaaksiottoperusteita on muutettu siten, että valmistavan opetuksen oppilas voi huoltajan hakemuksesta erityisin perustein jatkaa samassa koulussa, jossa valmistavan opetuksen ryhmä sijaitsee. Koulutulokkaat sijoitetaan valmistavaan opetukseen inklusiivisesti lähikouluunsa. Lisäksi oppilaan siirtyessä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen, koulu laatii suunnitelman oppilaan S2-tuesta siirtymävaiheessa.

Tavoitteet, joista huomautettavaa (mittarointi)

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 9.1 Vantaa on pääkaupunkiseudun nopeimmin kasvava yritysympäristö.

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Yritysten ja työpaikkojen lukumäärä säilyy nykytasolla.	Tavoite toteutui täysin	Tavoite toteutui täysin.

Työpaikkojen lukumäärätiedot saadaan viiveellä. Toteutunut luku on vuoden 2019 tilastotieto. Tietoa työpaikkojen lukumäärästä vuonna 2021 ei ole saatavilla. Mittareissa olisi hyvä pyrkiä siihen, että käytettävissä on mahdollisimman ajantasaiset tiedot. Pitkällä tähtäimellä ja strategiakautta koskevassa tarkastelussa vanhempikin tilastotieto näyttää kehityksen suuntaa.

Kasvupalvelut:
Ikävä kyllä tuoreempaa tilastoa ei ole saatavilla Tilastokeskukselta, kuten arviointikertomuksessa huomautetaan.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 12.7 Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu toimintakykyisenä kotona; kotona asumista tuetaan kotiin vietävillä palveluilla, kotikuntoutuksella ja moniammatillisella palvelumallilla (mukaan lukien lääkäripalvelut).

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio

Omassa kodissa ilman palvelutarvetta tai kotona asumista tukevien palvelujen turvin asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus kasvaa. Lähtötaso 93,2 %, Tavoitetaso 93,4 % Tilanne 31.12.2021: 93,4 %.	Tavoite toteutui täysin	Tavoite toteutui osittain ja osittain tavoitetta ei voi arvioida.

Mittariksi asetettu numeraalinen tavoite toteutui. Kuitenkin itse tavoitteessa todetaan, että "nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu toimintakykyisenä kotona". Tavoitteesta puuttuu laadullinen mittari, jolla kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden toimintakykyä voisi arvioida. Mittaroinnin kehittäminen on tärkeää, jotta kotona asumisen laatu ja esimerkiksi omaishoitajien jaksaminen tulevat näkyviksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Kuten tarkastuslautakunta toteaa, toimialan tulkinnat tavoitteiden 12.9 ja 12.11 toteutumisesta ovat olleet liian suotuisat. Tavoitteen 12.7 osalta asetettu mittari ja siten toteutumisen arviointi on kohdentunut vain osaan tavoitteenasettelusta, mikä jättää mahdollisuuden arvioida tavoitteen saavuttamista rajalliseksi. Tavoitteen 12.8 osalta tarkastuslautakunta ehdottaa mittaroinnin ja raportoinnin laajentamista terveysasemille pääsyn osalta myös takaisinsoittojen keskiarvoihin ja hajontaan. Toimiala on samaa mieltä tarpeesta mitata ja seurata tämän toimialan keskeisen palvelukykyä kuvaavan puhelinpalvelun toimivuutta; tällä hetkellä palveluntuottajalta ei ole saatavissa takaisinsoittojen osalta hajontatietoa. Kuten tarkastuslauta toteaa (tavoite 12.6), lastensuojelun tarve ei ole vähentynyt toivotulla tavalla. Toimiala jatkaa työtä lasten ja perheiden palvelujen vaikuttavuuden parantamiseksi em. kriittisen hyvinvointitavoitteen saavuttamiseksi.

Jatkossa toimiala tarkastelee entistä kriittisemmin toteutumisarvioitaan tilanteessa, jossa kehitys on toivotun suuntaista, mutta asetettu täsmällinen tavoite jää saavuttamatta. Myös tavoitteiden ja mittareiden sanoitukseen sekä yksiselitteisyyteen tullaan kiinnittämään entistä tarkempaa huomiota.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 12.8 Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu.

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa (3. vapaa aika lääkärille T3, mediaani, vrk) / 14 vrk	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Jatkossa voisi olla hyvä mitata ja raportoida puhelinyhteydenotoista takaisinsoiton keskiarvon lisäksi myös takaisinsoiton hajontaa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Kuten tarkastuslautakunta toteaa, toimialan tulkinnat tavoitteiden 12.9 ja 12.11 toteutumisesta ovat olleet liian suotuisat. Tavoitteen 12.7 osalta asetettu mittari ja siten toteutumisen arviointi on kohdentunut vain osaan tavoitteenasettelusta, mikä jättää mahdollisuuden arvioida tavoitteen saavuttamista rajalliseksi. Tavoitteen 12.8 osalta tarkastuslautakunta ehdottaa mittaroinnin ja raportoinnin laajentamista terveysasemille pääsyn osalta myös takaisinsoittojen keskiarvoihin ja hajontaan. Toimiala on samaa mieltä tarpeesta mitata ja seurata tämän toimialan keskeisen palvelukykyä kuvaavan puhelinpalvelun toimivuutta; tällä hetkellä palveluntuottajalta ei ole saatavissa takaisinsoittojen osalta hajontatietoa. Kuten tarkastuslauta toteaa (tavoite 12.6), lastensuojelun tarve ei ole vähentynyt toivotulla tavalla. Toimiala jatkaa työtä lasten ja perheiden palvelujen vaikuttavuuden parantamiseksi em. kriittisen hyvinvointitavoitteen saavuttamiseksi.

Jatkossa toimiala tarkastelee entistä kriittisemmin toteutumisarvioitaan tilanteessa, jossa kehitys on toivotun suuntaista, mutta asetettu täsmällinen tavoite jää saavuttamatta. Myös tavoitteiden ja mittareiden sanoitukseen sekä yksiselitteisyyteen tullaan kiinnittämään entistä tarkempaa huomiota.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 15.1 Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet ovat vaatimusten mukaisia.

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Kohdekohtainen kuntotarkastus ja olosuhdemittaus sekä tarpeellisia käyttäjäkyselyitä.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite toteutui osittain.

Mittareiden tarkempaan sisältöön ja selkeyteen olisi jatkossa hyvä kiinnittää enemmän huomiota.

Kaupunkiympäristön toimiala:
Mittariksi valittua kohdekohtaista kuntotarkastusta ja olosuhdemittausta voidaan pitää hyvänä ja riittävän luotettavana keinona osoittaa ko. tavoitteen toteutuminen. Aikaisemmin toimitilojen kuntoa ja sisäilmatilannetta pyrittiin arvioimaan oirekyselyillä, jotka vastaajien yksilöllisten muuttujien vuoksi eivät välttämättä anna yksiselitteistä kuvaa rakennuksen tilanteesta.

Tekniset tutkimukset ja selvitykset tehdään erittäin kattavasti ja yleisesti hyväksyttyjä menetelmiä käyttäen. Vastaavasti kaikki korjaustoimet perustuvat tutkimuksissa todettuihin epäkohtiin ja toimenpidesuosituksiin. Korjausten onnistuminen olosuhteiden osalta todennetaan lisäksi merkittävimmissä korjauskohteissa työterveyden käyttäjäkyselyin.

Kuntoarvioinnin rinnalla toimitilojen kuntoluokkaa arvioidaan mm. korjausvelkalaskennan avulla. Kuntoluokitus perustuu teoreettiseen kulumaan ja teknistä arvoa kohottaviin korjausinvestointeihin. Rakennusten ja rakennusosien todellinen tekninen kunto ja olosuhteet selviää kuitenkin parhaiten säännöllisin kohdekohtaisin tutkimuksin ja mittauksin. Parempaa mittaria asetetun tavoitteen arvioimiseksi on vaikea määritellä.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 20.2 Monimuotoiset työskentelytavat ja niiden johtaminen kehittyvät.

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Etätyöpäivien määrä ja etäjohtamisen valmennusten osallistujamäärä	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite toteutui osittain.

Etätyöpäivien määrä monimuotoisten työskentelytapojen mittarina saattaa olla yksi-puolinen.

Henkilöstö- ja konsernipalvelut:
Tarkastuslautakunnan havainto on täysin oikea. Tavoitteella on kuitenkin nimenomaan haluttu tukea erityisesti etätyön vakiintumista ja sen johtamisen kehittämistä. Mittarivalinnoilla on supistettu tavoitteen laajuutta hallittavaksi.

Muita havaintoja

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 8.1 Toteutetaan oppivelvollisuuden laajentamisen uudistus onnistuneesti
Uusia käytänteitä on luotu muun muassa lainsäädännöstä tulevien velvoitteiden toteuttamiseksi. Vuodelle 2022 on asetettu tavoitteeksi, että oppivelvollisuuden laajennuksen tarjoamat väylät tavoittavat vantaalaiset nuoret. Jatkossa on tärkeä seurata rakenteiden toimivuutta ja sitä kautta toteutuksen onnistuneisuutta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että rakenteiden toimivuutta ja laajennetun oppivelvollisuuden toteutumista seurataan aktiivisesti muun muassa perusopetuksen päättävien opintoihin sijoittumista seuraamalla sekä arvioimalla TUVA-koulutuksen toimintaa keväällä 2023. Rakenteiden toimivuutta tarkastellaan säännöllisesti.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 12.10 kaupunkiturvallisuuden parantaminen
Vuodelle 2021 tavoitetasoksi oli asetettu turvallisuussuunnitelman valmistuminen ja näin tapahtuikin. Jatkossa on tärkeää varmistaa turvallisuussuunnitelman toteutuminen ja vaikutusten seuraaminen.

Kuntademokratia:
Turvallisuussuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 1.11.2021. Suunnitelma toteutumiseen ja vaikutusten seurantaan panostetaan.

Turvallisuussuunnitelma toimeenpannaan osana toimialojen toiminnan ja talouden suunnittelua. Toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan normaalien johtamisrakenteiden kautta. Vastuu toimenpiteiden edistämisestä on kaupungin toimialoilla ja palvelualueilla, joissa on huomioitava ero vastuutahojen ja käytännön toimijoiden välillä. Esitetyt toimenpiteet huomioidaan, kun toimialoilla ja palvelualueilla tehdään valtuustokauden mittaisia toimeenpanosuunnitelmia sekä vuosittaisia tuloskortteja.

Vantaan kaupungin paikallista turvallisuussuunnittelua koordinoi turvallisuussuunnittelun ohjausryhmä. Ohjausryhmä sopii tehtävänsä mukaisesti turvallisuussuunnitelman toimenpiteiden asettamisesta vuosiseurannan kohteiksi toimialojen tuloskortteihin vuosittain.

Ohjausryhmä tekee myös turvallisuussuunnitelman säännöllistä ja poikkihallinnollista toimeenpanon seurantaa. Turvallisuussuunnittelun ohjausryhmä kerää tiedon suunnitelman toimenpiteiden edistymisestä toimialoilta vuosittain ja käy sen läpi ohjausryhmän jäsenten kesken. Tästä koonnista laaditaan laadullinen vuosiraportti kaupunginjohtajalle ja turvallisuusyhteistyön johtoryhmälle. Valtuustokauden päättyessä laaditaan raportti turvallisuussuunnitelman kokonaistoteutumasta.

Toimenpiteiden vaikutusten seurantaa arvioidaan laadullisesti myös sisäisten ja ulkoisten toimijoiden kohdennetuilla kyselyillä ja tilastoilla. Esimerkiksi päihdetilannekysely (seuraava vuonna 2022), kaupunkiturvallisuuskysely (seuraava vuonna 2025), kouluterveyskysely (seuraava vuonna 2023), poliisin tilastot, jätevesitilastot sekä valtakunnalliset seuranta- ja vertailutilastot ja muut THL:n raportit.

Tarkastuslautakunta:

Sitova tavoite 12.6 Lapsia ja lapsiperheitä tuetaan laadukkaalla palvelutarpeen arvioinnilla ja varhaisemman tuen palveluilla lastensuojelutarpeen vähentämiseksi.
Lastensuojelutarpeen vähentäminen on ollut tavoitteena usean vuoden ajan. Tarkastuslautakunta ilmaisee huolensa siitä, että lastensuojelun tarve ei ole vähentynyt toivotulla tavalla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala:
Kuten tarkastuslauta toteaa (tavoite 12.6), lastensuojelun tarve ei ole vähentynyt toivotulla tavalla. Toimiala jatkaa työtä lasten ja perheiden palvelujen vaikuttavuuden parantamiseksi em. kriittisen hyvinvointitavoitteen saavuttamiseksi.

Vantaa

Tarkastuslautakunnan laatima Vantaan kaupungin arviointikertomus vuodelta 2021 merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 23.5.2022 § 6 ja se lähetettiin kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus päätti 6.6.2022 § 4 lähettää valtuuston päätöksen ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Lautakuntien selvitykset arviointikertomuksesta vuodelta 2021

Kaupunkikulttuurilautakunta 13.9.2022 § 6
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2022 § 7
Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.9.2022 § 10
Kaupunkitilalautakunta 21.9.2022 § 8
Kaupunkiympäristölautakunta 20.09.2022 § 8

Kaupunkikulttuurilautakunta
VD/744/00.03.00.00/2022

Kaupunkikulttuurin toimialan selvitykset vuoden 2021 arviointikertomukseen

1.1.1 Valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteutuminen (tiivistelmäkohta 1)

Sisältökohdat kaupunkikulttuurin toimialan kannalta:

Valtuustokaudella 2018–2021 asetettiin yhteensä 137 strategista vuositavoitetta. Strategistentavoitteiden toteuttamista ja arvioitavuutta vaikeuttivat kahtena viimeisenä vuotena koronapandemian vaikutukset. Toteutumatta jääneiden tavoitteiden osuus nousi selvästi vuosina 2020–2021. Noin 80 prosenttia valtuustokaudella asetetuista tavoitteista toteutui kuitenkin täysin tai osittain. Tarkastuslautakunta oli valtuustokaudella joko eri mieltä raportoidusta tavoitetoteutumasta tai antoi erilaisia huomautuksia 32 tavoitteen osalta.

Suositukset

Strategisten tavoitteiden raportointiin ja mittarointiin pitää edelleen kiinnittää huomiota. Valtuustokauden aikana kokonaan toteutumatta jäivät tavoitteet ammatillisten opintojen keskeyttämisten vähentämisestä ja 0–17-vuotiaidenhuostaanottojen määrän vähentymisestä. Näihin tulee jatkossa kiinnittää huomiota tilanteen parantamiseksi, joskin oppivelvollisuusiän nostamisella on tarkoitus vähentää opintojen keskeyttämisiä.

Kaupunkikulttuuri toteaa, että tavoiteasetantaan ja tavoitteiden mittarointiin panostetaan uudella strategiakaudella mm. toimialan oman strategian laadinnan ja tiiviin henkilökunnan osallistamisen kautta. Yhdeksi pidemmän aikavälin vaikuttavuustavoitteeksi on nostettu NEET-nuorten määrän vähentäminen.

1.1.2 Vuoden 2021 sitovien tavoitteiden toteutumisesta

1.1.3 Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2021 sitovien tavoitteiden toteutumisesta (tiivistelmäkohta 2)

Sisältökohdat kaupunkikulttuurin toimialan kannalta:

Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2021 sitovista strategisista tavoitteista (yhteensä 39 tavoitetta) oli toteutunut täysin 15, osittain 14 ja 10 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Koronaviruspandemia vaikutti voimakkaasti tiettyjen tavoitteiden toteutumatta jäämiseen (esimerkiksi työllisyyden parantamiseen liittyvät tavoitteet) ja arvioitavuuteen. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kolmen tavoitteen raportoidusta toteumasta, kahden tavoitteen osalta huomautettiin raportoinnista, viiden tavoitteen osalta mittaroinnista. Selkeä mittarointi antaa hyvän lähtökohdan tavoitteiden arvioinnille ja mittaroinnin kehittämiseen pitääkin kiinnittää edelleen huomiota.

Tarkastuslautakunta oli yhtä mieltä kaupunkikulttuurin toimialan vastuulla olevien tavoitteiden toteumasta:

10.1 Suurten tapahtumien määrä. Toteutui osittain.
12.1 Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa toteutetaan. Toteutui osittain.
12.2 Harrastustakuu edistäminen. Ei toteutunut. 17.1 Kehitetään ja ylläpidetään poikkeusaikana luotuja virtuaalisia toimintamalleja. Toteutui täysin.

Kaupunkikulttuuri toteaa, että koronaviruspandemia vaikutti kaikkien toimialan vastuulla olevin tavoitteiden toteuttamiseen. Suunniteltuja tapahtumia ja myönteisen erityiskohtelun ohjelman toimenpiteitä jouduttiin sopeuttamaan pandemiatilanteen rajoitukset huomioiden. Myöskään harrastustoimijat eivät pystyneet toteuttamaan toimintaa suunnitellusti, minkä vuoksi ilmoituksia Hobihobi-portaaliin ei saatu tavoitellusti. Ilahduttavaa sen sijaan oli, että usea poikkeusaikana luotu etäosallistumismahdollisuuksia hyödyntävä palvelu ja toimintamuoto on jäänyt käyttöön.

2.3 Vantaa-Kerava hyvinvointialuevalmistelu (tiivistelmäkohta 11)

Johtopäätöksiä kaupunkikulttuurin toimialan kannalta:

Valtakunnallisessa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksessa kyseisten palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023. Vantaan osalta järjestämisvastuu siirtyy Vantaan ja Keravan muodostamalle hyvinvointialueelle. Palvelujen siirtoon ja hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseen liittyvä valmistelu on edennyt Vantaan ja Keravan yhteistyönä.

Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ovat jatkossakin kunnan vastuulla. Tehtävällä on kiinteä yhteys hyvinvointialueen ennaltaehkäiseviin palveluihin. Toimivien yhdyspintojen ja yhdessä tekemisen kulttuurin luominen kunnan ja hyvinvointialueen välille on tärkeää, jotta kuntalaisten edut toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla. Siirtymävaiheessa on erityisen tärkeää huolehtia nivelvaiheissa olevien asiakkaiden pysymisestä palveluissa, ettei siirtymä itsessään aiheuta väliinputoajia.

Hankkeen tiivis aikataulu ei ehkä varsinkaan suunnitteluprosessin alkuvaiheessa ole mahdollistanut asukkaiden ja henkilöstön osallistamista parhaalla mahdollisella tavalla. Asukkaat eivät myöskään aina ole mieltäneet, että esimerkiksi Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeen asukasillat ovat liittyneet kiinteästi hyvinvointialueen toiminnan valmisteluun. Osallistamista on suunnittelun edetessä lisätty eri kanavia käyttäen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että palvelujen järjestämisvastuun siirto Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle sekä hyvinvointialueen toiminnan valmistelu ovat mittava työ. Valmistelua ovat tukeneet Vantaan ja Keravan yhteiset kehittämishankkeet. Hankkeissa on pyritty parantamaan nykyisiä palveluja ja haettu parhaita toimintatapoja, jotka voidaan ottaa käyttöön hyvinvointialueella. Muutoksen valmistelussa on edetty suunnitellusti ja jatkovalmistelun vaiheet on aikataulutettu siten, että palvelujen siirtymä hyvin-

vointialueille vuoden 2023 alusta tapahtuisi mahdollisimman joustavasti. Hyvinvointialueelle siirtyvillä ja kunnalle jäävillä palveluilla on moninaisia yhdyspintoja. Tarkastuslautakunta korostaa kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön tärkeää roolia, jotta palvelukokonaisuus vastaa jatkossa parhaalla mahdollisella tavalla asiakkaan tarpeita. Tarkastuslautakunta näkee myös erittäin tärkeänä työntekijöiden ja asukkaiden tiiviin osallistamisen hyvinvointialuesuunnitteluun.

Kaupunkikulttuuri toteaa, että kaupungin tekemä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on tärkeää ja edellyttää tiivistä yhteistyötä toimijoiden kesken. Toimivien yhdyspintojen luomiseksi ja vahvistamiseksi tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen ja Keravan kaupungin kanssa on tärkeää jatkaa. Huomiota kiinnitetään kaikkien asiakkaiden saumattomien palveluiden saamiseen, mutta erityisesti nivelvaiheessa olevien palvelujen jatkuvuuteen. Asiakkaiden ja työntekijöiden osallistumisen tapoja vahvistetaan palveluiden kehittämiseksi tarpeita vastaaviksi.

3.1 Kuntalaispalvelut (tiivistelmäkohta 13)

Johtopäätökset:

Kuntalaispalvelujen yksikön tavoitteissa vuodelle 2021 korostuvat digituen lisääminen asiakaspalvelussa, asiakaskokemusten mittaamisen kehittäminen ja työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Digitukipalvelua vahvistetaan Espoon kanssa yhteisellä hankkeella, asiakaskokemuksia selvitetään uudenlaisella mittaamismenetelmällä ja työntekijöiden osallistumista vahvistetaan entistä osallistavammalla, työntekijöiden kehitysideoiden käsittelyyn kehitetyllä prosessilla. Kaikkia tavoitteita on saatu vietyä suunnitellusti eteenpäin. Henkilöstön hyvinvoinnista saatiin hyviä tuloksia viimeisimmästä Kunta 10-tutkimuksesta. Koronapandemia kuormitti yksikköä vuonna 2020 ja aiheutti toiminnalle haasteita. Tästä huolimatta vuoden 2020 tutkimuksessa työnantajan suosittelemiseen ja johtamiseen liittyvät tutkimustulokset olivat parantuneet edellisestä mittauksesta. Koronapandemian vuoksi yksikkö joutui muokkaamaan palvelujaan ja etsimään toimintamalleja, joilla palveluja pystyttiin tarjoamaan koronapandemian rajoitukset huomioon ottaen. Uusia palveluja saatiinkin kehitettyä nopeasti. Uusia toimintamalleja voidaan käyttää myös jatkossa.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kuntalaispalvelujen yksikön palvelut ovat tärkeitä informaatio- ja tukipalveluja, joista kuntalainen saa laajasti tietoa kunnan palveluista ja tukea palvelujen käyttämiseen. Kuntalaispalveluissa annettava digituki on erityisen tärkeää, sillä digitekniikkaan perustuvien palvelujen määrä on jatkuvasti kasvanut. Lautakunta suositteleekin kuntalaispalvelujen yksikköä edelleen kehittämään digitukipalvelua ja hyödyntämään menossa olevan digitukihankkeen kokemuksia kehitystyössä.

Kaupunkikulttuuri toteaa, että digitukipalvelu on asiakkaiden yhdenvertaisuuden ja osallisuuden toteutumisen edellytys ja tulevaisuudessa toiminta pyritään vakinaistamaan osaksi kaupunkitasoista asiakaspalvelua.

3.2 Kaupunginkirjasto (tiivistelmäkohta 14)

Johtopäätökset:

Kirjastopalveluilla oli tuloskortissaan neljä kaupungin eri strategisiin tavoitteisiin kytkettyä tavoitetta vuodelle 2021. Tuottavuuteen (toimintaa sujuvoittavien älyhyllyjen lisääminen), segregaation ehkäisemiseen (kielikahvilatoiminta) ja palvelun laadun parantamiseen (lasten palvelujen monikanavaisuuden

lisääminen) liittyvät tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Myös johtamisen uudistamiseen liittyvän verkostomaisen kirjastomallin kehittämisessä päästiin eteenpäin, mutta mallin kehittämistä jatketaan edelleen Kirjastopalvelujen talous pysyi hyvin talousarvion raameissa. Menot alittuivat hieman johtuen koronapandemian aiheuttamista muutoksista (esimerkiksi erilaiset rajoitukset kirjaston toimintaan). Hyvin onnistuneet hankehakemukset taas kasvattivat toimintatuottoja ennakoidusta ja toimintakate oli talousarviossa arvioitua parempi. Tuloksellisuuden osatekijöistä henkilöstön hyvinvoinnista positiivista signaalia antavat kirjastopalveluiden yksikön laskussa oleva sairauspoissaoloprosentti ja edellisistä mittauksista parantuneet Kunta10-tulokset.

Kirjastojen toiminta tukee monilta osin segregaation ehkäisyä ja edistää osallisuutta. Kirjastojen tarjoamat aineistot, tilat ja välineet tukevat koko väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia muun muassa elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Maahanmuuttajien kieli- ja lukutaitoa ja tätä kautta kotouttamista edistää kielikahvilatoiminta, jota kirjastot järjestävät yhteistyössä järjestöjen kanssa. Lisäksi kirjastojen tarjoama digituki parantaa asiakkaiden digivalmiuksia. Osallisuutta kirjastot edistävät tarjoamalla kuntalaisille mahdollisuuksia osallistua jokaiseen kirjastouudistukseen. Kuntalaisille tarjotaan myös mahdollisuuksia osallistua suoraan kirjastojen toimintaan ja kirjastoissa toimiikin monia vapaaehtoisia esimerkiksi lukupiirien ja kielikahvilatoiminnan vetäjinä. Tärkeä yhteistyöverkosto Vantaan kirjastopalveluille on Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunginkirjastojen muodostama pääkaupunkiseudun yleisten kirjastojen Helmet-kirjastoverkko. Asiakkailla on yhteistyön myötä mahdollisuus käyttää kaikkien verkostoon kuuluvien kirjastojen laajaa aineistoa. Kustannusten jakaminen ja yhteiset hankinnat taas tuovat taloudellisia hyötyjä. Koronapandemian vuoksi kirjastot joutuivat supistamaan aukioloaikojaan ja ajoittain sulkemaan toimipisteitään. Kirjastoja on rajoitukset huomioon ottaen käytetty kuitenkin melko paljon ja kirjastot ovat myös etätoimintaa kehittämällä (esimerkiksi erilaiset etätapahtumat) saaneet korvattua rajoitusten vuoksi peruuntunutta toimintaa.

Vantaan kirjastopalvelut valmistautuu tulevaisuuden haasteisiin Kirjasto 2030 -ohjelmalla. Ohjelmaan on koottu kirjaston visio, arvot ja päämäärät. Ohjelmaa toteutetaan tammikuun 2022 julkaistavaan Kirjasto 2030 -tiekarttaan koottavilla toimenpiteillä. Tavoitteena on saada kirjastopalvelut vastaamaan toimintaympäristön muutoksista tuleviin haasteisiin.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kirjastopalveluilla on tärkeä tukirooli tasa-arvoisuuden edistämisessä, segregaation ehkäisyssä ja monimuotoisen opiskelun edistämisessä. Tarkastuslautakunta suosittelee kirjastopalveluja Kirjasto 2030 -ohjelmaa toteuttaessaan etsimään rohkeasti mahdollisuuksia myös yhä laajempaan yhteistyöhön eri tahojen kanssa kehittäessään palvelujaan vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin.

Kaupunkikulttuuri toteaa, että se ottaa tarkastuslautakunnan suositukset huomioon palveluiden kehittämisessä. Uusia yhteistöitä on jo luotu vuoden 2022 aikana esimerkiksi neuvolan kanssa.

3.3 Nuorisopalvelut (tiivistelmäkohta 15)

Johtopäätökset:

Pandemian aikana monet nuorille suunnatut palvelut ovat olleet kiinni ja nuorten vapaa-aikaan liittyvää mielekästä tekemistä on ollut tavanomaista vähemmän tarjolla. Nuorten yksinäisyys, henkinen pahoinvointi, häiriökäyttäytyminen, kiusaaminen ja epätoivottu ryhmäytyminen ovat lisääntyneet. Nuorisopalveluilla on tärkeä rooli ennaltaehkäisevässä työssä ja mielekkään vapaa-ajan tekemisen tarjoamisessa

nuorille. Jalkautuvalla nuorisotyöllä pystytään parhaimmillaan vastaamaan erittäin hyvin negatiivisiin ilmiöihin. Osana kaupunginhallituksen hyväksymää koronasta toipumissuunnitelmaa jalkautuvan nuorisotyön resurssia vahvistetaan vuoden 2022 aikana. Nuorisopalveluissa tehdään merkittävää työtä myös koulupudokkuuden ja nuorisotyöttömyyden ennaltaehkäisyssä yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Maahanmuuttajataustaisten nuorten osuus kasvaa Vantaalla. Monikulttuurisuus vaikuttaa myös henkilöstön osaamisvaatimuksiin. Kulttuurien tuntemus auttaa turvaamaan asiakkaiden yhdenvertaisen kohtaamisen. Kulttuurien tuntemuksen ja ymmärryksen kasvattamisessa voisi entistä enemmän hyödyntää monikulttuurista henkilöstöä. Nuorisopalvelujen henkilöstöstä vain 0,7 prosenttia on maahanmuuttajataustaisia. Eri kulttuuritaustoista tulevan henkilöstön määrän lisäämiseksi nuorisopalvelut aloittaa keväällä 2022 nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja koulutuksessa kokeiluhankkeen Järvenpään seurakuntaopiston kanssa. Hankkeessa kokeillaan uutta opiskelumallia, jossa pääpaino on työssä oppimisessa. Uuden koulutusmuodon toivotaan tavoittavan nuoria, jotka ovat ehkä kokeneet, ettei oma kielitaito riitä perinteiseen opiskeluun tai perinteistä opiskelua ei muutoin ole koettu houkuttelevaksi. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että eri kulttuuritaustoista tulevia henkilöitä hakeutuisi enemmän nuorisotoimen tehtäviin. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa on haasteita ja kilpailu naapurikaupunkien kanssa on kovaa. Vantaa häviää palkkavertailussa Helsingille ja Espoolle.

Suositukset:

Vantaa on monikulttuurinen kaupunki. Henkilöstön monikulttuurisuusosaamisen vahvistaminen entisestään ja toisaalta monikulttuurisuuden näkyminen vahvemmin henkilöstössä helpottaisi kulttuurien kohtaamista asiakastyössä ja eri kulttuurien ominaispiirteiden vaikutusten ymmärtämistä. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että maahanmuuttajataustaisen henkilöstön määrää lisätään. Alalle tulon esteitä tulee poistaa aktiivisesti.

Kaupunkikulttuuri toteaa, että nuorisopalveluissa panostetaan monikulttuurien osaamisen ja monikulttuurisen henkilöstön vahvistamiseen lähivuosina. Nuorisopalvelut on aloittanut Järvenpään seurakuntaopiston kanssa STEP-koulutuksen, jolla lisätään työvaltaisen oppimisen ja koulutuksen mahdollisuuksia Vantaan nuorisopalveluiden kautta. Tällä tavalla on tarkoitus mahdollistaa uudenlaisia koulutusmahdollisuuksia nuorisoalalle, jolla pyritään lisäämään myös monikulttuurisen väestön kouluttautumista nuorisoalalle. Lisäksi tällä hetkellä suunnitellaan ja kehitetään mallia, jolla oppisopimuspaikkoja olisi erityisesti vantaalaisille tarjolla jatkossa paremmin nuorisopalveluissa. Oppisopimuspaikkoja on tarkoitus tarjota ensisijaisesti monikulttuurisen väestön edustajille.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
VD/744/00.03.00.00/2022

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan selvitys kaupunginhallitukselle Vantaan kaupungin arviointikertomuksesta 2021

Sisältökohta luku 2 (2.1.3) Psykologi- ja kuraattoripalvelut (Kasvatuksen ja oppimisen toimiala) ja tiivistelmäkohta 8

Tiivistelmäkohta 8.
Vantaalla koulukuraattoreilla ja -psykologeilla yksilötyön osuus on korostunut. Tämä johtuu muissa palveluissa olevista pitkistä jonoista ja perustason lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kärsimästä resurssivajeesta. Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit tukevat osaa myös sellaisista asiakkaista, joiden tilanne vaatisi hoidollisempia palveluja. Lisäksi arviointikertomukset sivut 72–74, josta johtopäätökset alla:

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset:
Vantaalla koulukuraattoreilla ja -psykologeilla yksilötyön osuus on korostunut, vaikka lain mukaan yhteisötyön tulisi olla ensisijainen työmuoto. Yksilötyön korostuminen johtuu muissa palveluissa olevista pitkistä jonoista sekä perustason lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kärsimästä resurssivajeesta. Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit tukevat osaa myös sellaisista asiakkaista, joiden tilanne vaatisi hoidollisempia raskaampia palveluja. Vuonna 2021 tehty päätös psykologi- ja kuraattorivakanssien lisäämisestä vuoden 2022 alusta on sinänsä erinomainen asia. Vakanssilisäys mahdollistaa sitovien asiakasmitoitusten toteutumisen. Tarkastuslautakunta pitää kuitenkin huolestuttavana sitä, että psykologien vakansseista on jatkuvasti noin 30 prosenttia täyttämättä.

Vastaus:
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa/esittää, että

Taustaksi: Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit siirtyvät 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle. Tämän takia kasvatuksen ja oppimisen toimialan mahdollisuudet vaikuttaa tarkastuslautakunnan toteamiin seikkoihin ovat rajalliset. Katsomme, että seuraavat toimenpiteet edistäisivät lasten, nuorten ja perheiden saamaa tukea, mutta näiden toteuttaminen jää hyvinvointialueen vastuulle.

1. Opiskeluhuollon psykologien palkkoja nostetaan nykyistä houkuttelevammalle tasolle saatavuuden parantamiseksi. Tällä hetkellä tehtäväkohtainen palkka on 3599, 81 € kuukaudessa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan ehdotus on 3900 €. Tämä tarkoittaisi myös opiskeluhuollon esimiesten palkkojen tarkastamista (tällä hetkellä heidän tehtäväkohtainen palkka on 3975,82 € kuukaudessa).
   Opiskeluhuollon psykologien saatavuus on suuressa kriisissä Vantaalla (kuten koko maassa). Tilanne on pahentunut loppukevään ja kesän aikana edelleen niin, että nyt n. puolet vakansseista on tyhjinä. Tällä hetkellä psykologipalveluita ei pystytä tarjoamaan lain mukaisesti. Tilanne kuormittaa muita ammattilaisia, kuten terveydenhoitajia ja kuraattoreita kouluilla.

   Psykologien ja kuraattorien suureen yksilötyön määrään vaikuttaa myös palvelujen saamisen helppous, mikä toki on hyvä asia. Opiskeluhuollon palvelut ovat kouluilla ja oppilaitoksissa, jolloin vastaanotolle on helppo tulla ja näin ongelmiin päästään puuttumaan usein varhaisessa vaiheessa. Lisääntynyt yksilötyön määrä on osaltaan seurausta myös pandemiatilanteen aiheuttamasta perheiden lisääntyneestä tuen tarpeesta. Psykologi- ja kuraattorityössä tehtiin keväällä uusi seurantajaksotilasto yhteisöllisen opiskeluhuollon määrästä. Eri asteilla (varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus, toinen aste) työskentelevät kuraattorit käyttivät työajastaan keskimäärin 21,5 % yhteisölliseen työhön. Eri asteilla työskentelevien psykologien yhteisöllisen työn osuus oli keskimäärin 10 %.

   Kaikkien opiskeluhuollon vakanssien ollessa täytettyinä, voidaan psykologi- ja kuraattorityössä toteuttaa nykyistä enemmän myös yhteisöllistä opiskeluhuoltoa lain mukaisesti.

2. Ennaltaehkäisevää työtä vahvistetaan vakinaistamalla nyt olemassa olevat varhaiskasvatuksen neljä kuraattoria (työsuhteet ovat nyt määräaikaisia 31.12.2022 saakka). Tämä työ kohdistuu koko perheen hyvinvointiin ja vähentää siten myös muiden korjaavien palvelujen tarvetta.

3. Vahvistetaan lasten, nuorten ja aikuisopiskelijoiden matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita edelleen. Nuortenkeskus Nupin vahvistaminen Länteen sijoittuvalla yksiköllä on erittäin tarpeellinen jo toteutettu asia. Perheneuvolan ja terveysasemilla työskentelevien depressiohoitajien ja psykiatristen sairaanhoitajien resurssia olisi myös tarpeen lisätä. Lastensuojelun ja sosiaalihuol-

tolain mukaisten palvelujen tarpeen arvioinnin resurssivaje näkyy opiskeluhuollon palvelujen lisääntyneenä kysyntänä.

Sisältökohta 1.2 Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2021 valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteutumisesta

Tiivistelmäkohta 1.
Valtuustokaudella 2018–2021 asetettiin yhteensä 137 strategista vuositavoitetta. Strategisten tavoitteiden toteuttamista ja arvioitavuutta vaikeuttivat kahtena viimeisenä vuotena koronapandemian vaikutukset. Toteutumatta jääneiden tavoitteiden osuus nousi selvästi vuosina 2020–2021. Noin 80 prosenttia valtuustokaudella asetetuista tavoitteista toteutui kuitenkin täysin tai osittain. Tarkastuslautakunta oli valtuustokaudella joko eri mieltä raportoidusta tavoitetoteutumasta tai antoi erilaisia huomautuksia 32 tavoitteen osalta.

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset:
Vantaan strategiaprosessi noudatti aiemmilta valtuustokausilta tuttuja menetelmiä. Kaupunkistrategia laadittiin viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tiiviissä yhteistyössä ja lisäksi osallistettiin myös kuntalaisia ja alueen yrityksiä strategian laadintaan. Vantaan kaupungin strategia ulotettiin kaikille kaupunkiorganisaation tasoille vuosittaisilla strategisilla tavoitteilla. Kaikki toimialat, tulosalueet ja suurin osa tulosyksiköistä tekivät omat tuloskorttinsa, joissa kaupunkitasoiset tavoitteet purettiin oman toimialan, tulosalueen tai tulosyksikön tavoitteiksi. Koko valtuustokaudelle asetettiin 6 painopistealuetta ja näille 20 strategista tavoitetta ja tavoitteille yhteensä 75 mittaria. Mittareista toteutui täysin tai osittain 51 kappaletta (68 prosenttia), kokonaan toteumatta jäi 22 mittaria (29 prosenttia) ja kahden mittarin (3 prosenttia) osalta mittari ei ollut arvioitavissa. Koronapandemia muutti vuosina 2020 ja 2021 rajusti toimintaympäristöä. Muutamien mittarien tavoitetasoja muutettiin kesken vuotta. Pandemia vaikutti tiettyjen mittarien toteutumatta jäämiseen. Erityisesti työllisyyden parantamiseen, menojen hillitsemiseen sekä joukkoliikenteen asiakasmäärien kasvattamiseen liittyvät mittarit jäivät toteutumatta suurelta osin koronapandemian vaikutusten vuoksi. Vuosittaisia strategisia tavoitteita asetettiin 2018–2021 yhteensä 137. Näistä tavoitteista toteutui raportoinnin mukaan kokonaan tai osittain yli 80 prosenttia. Toteutumatta jäi noin 18 prosenttia tavoitteista ja yhden tavoitteen osalta arviointia ei voinut tehdä. Koronapandemia vaikeutti vuosina 2020 ja 2021 voimakkaasti tiettyjen vuositavoitteiden toteutumista. Kuten painopistealueiden mittareissa myös vuositavoitteiden osalta erityisesti vuosina 2020 ja 2021 vuosittaiset menokehityksen hillitsemiseen ja työllisyyden parantamiseen liittyvät tavoitteet jäivät koronapandemian vaikutusten takia saavuttamatta. Lisäksi 0–17-vuotiaiden huostaanottojen määriä ja ammatillisten opintojen keskeyttämisiä ei pystytty kertaakaan tavoitellusti vähentämään. Tarkastuslautakunta oli valtuustokaudella eri mieltä raportoidusta toteumasta tai teki muun huomautuksen yhteensä noin 23 prosenttiin tavoitteista. Huomautukset liittyivät yleensä tavoitteiden raportointiin ja mittarointiin, mutta joskus myös tavoitteen epäselvyyteen.

Tarkastuslautakunnan suositukset:
Strategisten tavoitteiden raportointiin ja mittarointiin pitää edelleen kiinnittää huomiota. Valtuustokauden aikana kokonaan toteutumatta jäivät tavoitteet ammatillisten opintojen keskeyttämisten vähentämisestä ja 0–17-vuotiaiden huostaanottojen määrän vähentymisestä. Näihin tulee jatkossa kiinnittää huomiota tilanteen parantamiseksi, joskin oppivelvollisuusiän nostamisella on tarkoitus vähentää opintojen keskeyttämisiä.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että lisääntyneistä tukitoimista huolimatta pitkien koronasta aiheutuvien etäopiskelujaksojen jälkeen kaikkia opiskelijoita ei saatu palaamaan toivotulla tavalla lähiopetukseen ja/tai jatkamaan opiskelua.

Sisältökohta 1.2 Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2021 sitovien tavoitteiden toteutumisesta

Tiivistelmäkohta 2.
Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2021 sitovista strategisista tavoitteista (yhteensä 39 tavoitetta) oli toteutunut täysin 15, osittain 14 ja 10 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Koronaviruspandemia vaikutti voimakkaasti tiettyjen tavoitteiden toteutumatta jäämiseen (esimerkiksi työllisyyden parantamiseen liittyvät tavoitteet) ja arvioitavuuteen. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kolmen tavoitteen raportoidusta toteumasta, kahden tavoitteen osalta huomautettiin raportoinnista, viiden tavoitteen osalta mittaroinnista. Selkeä mittarointi antaa hyvän lähtökohdan tavoitteiden arvioinnille ja mittaroinnin kehittämiseen pitääkin kiinnittää edelleen huomiota.

Sisältökohdan teksti Kasvatuksen ja oppimisen toimialan osalta:

Sitova tavoite 5.1 Tehdään oppimiskampuksen esiselvitys ja kartoitetaan yhteistyökumppanit

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Esiselvitys ja kartoitus tehty	Tavoite toteutui täysin	Tavoite toteutui täysin.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvässä tavoitetasossa on maininta, että yhteistyökumppaneista osan tulee olla kansainvälisiä toimijoita. Raportoinnin mukaan kansainvälisiä kumppaneita ei ole vielä saatu kontaktoitua. Raportointi kansainvälisten toimijoiden osalta on tulkinnanvarainen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että kartoitusvaiheen yhteiskumppaneissa on ollut mukana suomalaisia koulutustoimijoita, joilla on vahvoja kansainvälisiä verkostoja. Oppimiskampukselle on myös suunnitelmien mukaan sijoittumassa Variassa käynnistyvä IB-Career Related Programme. Yhteistyöverkostojen kartoittaminen on ollut vaativaa ja aikaa vievää, mistä johtuen alkuun on keskitytty erityisesti suomalaisten koulutustoimijoiden verkoston rakentamiseen.

Sitova tavoite 13.1 Luodaan oppijoiden monikielisyyttä hyödyntävät opintopolut

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Opintopolkujen rakentaminen	Tavoite toteutui täysin	Tavoite toteutui täysin.

Raportoinnin mukaan valmistavan opetuksen opintopolusta on tehty prosessikuvaus. Raportoinnissa kuvattujen suoritettujen toimenpiteiden perusteella on tehty paljon valmistelevaa työtä ja opintopolkujen rakentaminen on edennyt. Opintopolut on raportoinnin perusteella luotu, mutta niiden toimivuus käytännössä jää myöhemmän arvioinnin varaan.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että perusopetuksen oppilaaksi otto perusteita on muutettu siten, että valmistavan opetuksen oppilas voi huoltajan hakemuksesta erityisin perustein jatkaa samassa koulussa, jossa valmistavan opetuksen ryhmä sijaitsee. Koulutulokkaat sijoitetaan valmistavaan opetukseen inklusiivisesti lähikouluunsa. Lisäksi oppilaan siirtyessä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen, koulu laatii suunnitelman oppilaan S2-tuesta siirtymävaiheessa.

Sitova tavoite 8.1 Toteutetaan oppivelvollisuuden laajentamisen uudistus onnistuneesti

Uusia käytänteitä on luotu muun muassa lainsäädännöstä tulevien velvoitteiden toteuttamiseksi. Vuodelle 2022 on asetettu tavoitteeksi, että oppivelvollisuuden laajennuksen tarjoamat väylät tavoittavat vantaalaiset nuoret. Jatkossa on tärkeä seurata rakenteiden toimivuutta ja sitä kautta toteutuksen onnistuneisuutta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että rakenteiden toimivuutta ja laajennetun oppivelvollisuuden toteutumista seurataan aktiivisesti muun muassa perusopetuksen päättävien opintoihin sijoittumista seuraamalla sekä arvioimalla TUVA-koulutuksen toimintaa keväällä 2023. Rakenteiden toimivuutta tarkastellaan säännöllisesti.

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset:
Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2021 sitovista strategisista tavoitteista (yhteensä 39 tavoitetta) oli toteutunut täysin 15, osittain 14 ja 10 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Joidenkin tavoitteiden toteumatta jäämiseen vaikutti voimakkaasti koronapandemia (esimerkiksi monet työllisyyden parantamiseen liittyvät tavoitteet ja joukkoliikenteen käytön edistämistavoite). Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kolmen tavoitteen raportoidusta toteumasta, kahden tavoitteen osalta huomautettiin raportoinnista, viiden tavoitteen osalta mittaroinnista.

Tarkastuslautakunnan suositukset:
Tarkastuslautakunta suosittelee kiinnittämään huomiota mittarien selkeyteen ja ajantasaisuuteen sekä myös varmistamaan, että moniosaisissa tavoitteissa kaikille tavoiteosille on asetettu mittari.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa, että kiinnittää jatkossa mittarien selkeyteen ja ajantasaisuuteen sekä myös varmistamaan, että moniosaisissa tavoitteissa kaikille tavoiteosille on asetettu mittari.

Sosiaali- ja terveyslautakunta
VD/744/00.03.00.00/2022

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan selvitys kaupunginhallitukselle Vantaan kaupungin arviointikertomuksesta 2021

KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTI

Tiivistelmä nro 1
Valtuustokaudella 2018–2021 asetettiin yhteensä 137 strategista vuositavoitetta. Strategisten tavoitteiden toteuttamista ja arvioitavuutta vaikeuttivat kahtena viimeisenä vuotena koronapandemian vaikutukset. Toteutumatta jääneiden tavoitteiden osuus nousi selvästi vuosina 2020–2021. Noin 80 prosenttia valtuustokaudella asetetuista tavoitteista toteutui kuitenkin täysin tai osittain. Tarkastuslautakunta oli valtuustokaudella joko eri mieltä raportoidusta tavoitetoteutumasta tai antoi erilaisia huomautuksia 32 tavoitteen osalta.

Johtopäätökset: Vantaan strategiaprosessi noudatti aiemmilta valtuustokausilta tuttuja menetelmiä. Kaupunkistrategia laadittiin viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tiiviissä yhteistyössä ja lisäksi osallistettiin myös kuntalaisia ja alueen yrityksiä strategian laadintaan. Vantaan kaupungin strategia ulotettiin kaikille kaupunkiorganisaation tasoille vuosittaisilla strategisilla tavoitteilla. Kaikki toimialat, tulosalueet ja suurin osa tulosyksiköistä tekivät omat tuloskorttinsa, joissa kaupunkitasoiset tavoitteet purettiin oman toimialan, tulosalueen tai tulosyksikön tavoitteiksi.

Koko valtuustokaudelle asetettiin 6 painopistealuetta ja näille 20 strategista tavoitetta ja tavoitteille yhteensä 75 mittaria. Mittareista toteutui täysin tai osittain 51 kappaletta (68 prosenttia), kokonaan toteumatta jäi 22 mittaria (29 prosenttia) ja kahden mittarin (3 prosenttia) osalta mittari ei ollut arvioitavissa. Koronapandemia muutti vuosina 2020 ja 2021 rajusti toimintaympäristöä. Muutamien mittarien tavoitetasoja muutettiin kesken vuotta. Pandemia vaikutti tiettyjen mittarien toteutumatta jäämiseen. Erityisesti työllisyyden parantamiseen, menojen hillitsemiseen sekä joukkoliikenteen asiakasmäärien kasvattamiseen liittyvät mittarit jäivät toteutumatta suurelta osin koronapandemian vaikutusten vuoksi.

Vuosittaisia strategisia tavoitteita asetettiin 2018–2021 yhteensä 137. Näistä tavoitteista toteutui raportoinnin mukaan kokonaan tai osittain yli 80 prosenttia. Toteutumatta jäi noin 18 prosenttia tavoitteista ja yhden tavoitteen osalta arviointia ei voinut tehdä. Koronapandemia vaikeutti vuosina 2020 ja 2021 voimakkaasti tiettyjen vuositavoitteiden toteutumista. Kuten painopistealueiden mittareissa myös vuositavoitteiden osalta erityisesti vuosina 2020 ja 2021 vuosittaiset menokehityksen hillitsemiseen ja työllisyyden parantamiseen liittyvät tavoitteet jäivät koronapandemian vaikutusten takia saavuttamatta. Lisäksi 0–17-vuotiaiden huostaanottojen määriä ja ammatillisten opintojen keskeyttämisiä ei pystytty kertaakaan tavoitellusti vähentämään.

Tarkastuslautakunta oli valtuustokaudella eri mieltä raportoidusta toteumasta tai teki muun huomautuksen yhteensä noin 23 prosenttiin tavoitteista. Huomautukset liittyivät yleensä tavoitteiden raportointiin ja mittarointiin, mutta joskus myös tavoitteen epäselvyyteen.

Suositukset: Strategisten tavoitteiden raportointiin ja mittarointiin pitää edelleen kiinnittää huomiota. Valtuustokauden aikana kokonaan toteutumatta jäivät tavoitteet ammatillisten opintojen keskeyttämisten vähentämisestä ja 0–17-vuotiaiden huostaanottojen määrän vähentymisestä. Näihin tulee jatkossa kiinnittää huomiota tilanteen parantamiseksi, joskin oppivelvollisuusiän nostamisella on tarkoitus vähentää opintojen keskeyttämisiä.

Vastaus:

Kuten tarkastuslautakunta toteaa, lastensuojelun tai huostaanottojen tarve ei ole viime vuosina vähentynyt tavoitteiden mukaisesti. Osaltaan tilanteen vaikeutumiseen entisestään on vaikuttanut koronaepidemia, joka on heijastunut voimakkaasti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin. Kasvanut palvelutarve on ruuhkauttanut (perus)palveluihin pääsyä ja pitkittänyt palvelutarvetta. Henkilöstötilanne on viime vuosina vaikeutunut entisestään.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa on aktiivisesti tehty työtä monialaisen palvelutarpeen arvioinnin kehittämiseksi ja asiakaslähtöisen organisaatiorakenteen juurruttamiseksi. Työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi ja vaikuttavan varhaisen tuen lisäämiseksi on edelleen jatkettava. Kappaleen 2.2 selvityksessä kuvataan tarkemmin huostaanottotarpeenkin vähentämiseksi tehtyä ja tehtävää kehitystyötä.

<u>Tiivistelmä nro 2</u>

Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2021 sitovista strategisista tavoitteista (yhteensä 39 tavoitetta) oli toteutunut täysin 15, osittain 14 ja 10 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Koronaviruspandemia vaikutti voimakkaasti tiettyjen tavoitteiden toteutumatta jäämiseen (esimerkiksi työllisyyden parantamiseen liittyvät tavoitteet) ja arvioitavuuteen. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kolmen tavoitteen raportoidusta toteumasta, kahden tavoitteen osalta huomautettiin raportoinnista, viiden tavoitteen

osalta mittaroinnista. Selkeä mittarointi antaa hyvän lähtökohdan tavoitteiden arvioinnille ja mittaroinnin kehittämiseen pitääkin kiinnittää edelleen huomiota.

Johtopäätökset: Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2021 sitovista strategisista tavoitteista (yhteensä 39 tavoitetta) oli toteutunut täysin 15, osittain 14 ja 10 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Joidenkin tavoitteiden toteumatta jäämiseen vaikutti voimakkaasti koronapandemia (esimerkiksi monet työllisyyden parantamiseen liittyvät tavoitteet ja joukkoliikenteen käytön edistämistavoite). Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kolmen tavoitteen raportoidusta toteumasta, kahden tavoitteen osalta huomautettiin raportoinnista, viiden tavoitteen osalta mittaroinnista.

Suositukset: Tarkastuslautakunta suosittelee kiinnittämään huomiota mittarien selkeyteen ja ajantasaisuuteen sekä myös varmistamaan, että moniosaisissa tavoitteissa kaikille tavoiteosille on asetettu mittari.

Vastaus:

Tarkastuslautakunta kävi arviointikertomuksessa läpi vuoden 2021 tilinpäätöksen raportoinnit sitovien tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle vastuutetun tavoitteen raportoinnista ja kahden tavoitteen osalta huomautettiin tavoitteen mittaroinnista. Yhden tavoitteen osalta lautakunnalla ilmaisi huolensa tavoitteen toteutumattomuudesta:

- Tavoite 12.9 Nuorten hyvinvointia parannetaan tarjoamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja
- Tavoite 12.11 Maisa-asiakasportaalin kautta tapahtuva ajanvaraus onnistuu nykyistä useammassa palvelussa
- Tavoite 12.7 Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu toimintakykyisenä kotona; kotona asumista tuetaan kotiin vietävillä palveluilla, kotikuntoutuksella ja moniammatillisella palvelumallilla (mukaan lukien lääkäripalvelut).
- Tavoite 12.8 Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu.
- Tavoite 12.6 Lapsia ja lapsiperheitä tuetaan laadukkaalla palvelutarpeen arvioinnilla ja varhaisemman tuen palveluilla lastensuojelutarpeen vähentämiseksi.

Tavoitteen 12.9 osalta tarkastuslautakunta toteaa: “Sitovaan tavoitteeseen liittyvän mittarin (arviointikriteeri) mukaan nuorten mielenterveyttä tukevia toimintamalleja tuli laajentaa ja ottaa uusia toimintamalleja käyttöön. Raportoinnin mukaan työ nuorten mielenterveyttä tukevien toimintamallien laajentamiseksi on vasta käynnistetty.”

Tavoitteen 12.11. osalta tarkastuslautakunta toteaa: “Mittarin tavoitetasona oli se, että Maisa-asiakasportaalin ajanvaraus on käytössä aiempaa useammassa palvelussa toimialalla. Lähtötasoksi vuoden 2019 lopussa on ilmoitettu ”nykytilanne”. Raportoinnin perusteella yksi uusi ajanvarauspalvelu on otettu käyttöön vuonna 2021, mutta tavoitetason toteutuminen jää epäselväksi.”

Tavoitteen 12.7 osalta tarkastuslautakunta toteaa: “Mittariksi asetettu numeraalinen tavoite toteutui. Kuitenkin itse tavoitteessa todetaan, että ”nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu toimintakykyisenä kotona”. Tavoitteesta puuttuu laadullinen mittari, jolla kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden toimintakykyä voisi arvioida. Mittaroinnin kehittäminen on

tärkeää, jotta kotona asumisen laatu ja esimerkiksi omaishoitajien jaksaminen tulevat näkyviksi.

Tavoitteen 12.8 osalta tarkastuslautakunta toteaa: “Jatkossa voisi olla hyvä mitata ja raportoida puhelinyhteydenotoista takaisinsoiton keskiarvon lisäksi myös takaisinsoiton hajontaa.”

Tavoitteen 12.6 osalta tarkastuslautakunta ilmaisee huolensa siitä, että lastensuojelun tarve ei ole vähentynyt toivotulla tavalla.

Kuten tarkastuslautakunta toteaa, toimialan tulkinnat tavoitteiden 12.9 ja 12.11 toteutumisesta ovat olleet liian suotuisat. Tavoitteen 12.7 osalta asetettu mittari ja siten toteutumisen arviointi on kohdentunut vain osaan tavoitteenasettelusta, mikä jättää mahdollisuuden arvioida tavoitteen saavuttamista rajalliseksi. Tavoitteen 12.8 osalta tarkastuslautakunta ehdottaa mittaroinnin ja raportoinnin laajentamista terveysasemille pääsyn osalta myös takaisinsoittojen keskiarvoihin ja hajontaan. Toimiala on samaa mieltä tarpeesta mitata ja seurata tämän toimialan keskeisen palvelukykyä kuvaavan puhelinpalvelun toimivuutta; tällä hetkellä palveluntuottajalta ei ole saatavissa takaisinsoittojen osalta hajontatietoa. Kuten tarkastuslauta toteaa (tavoite 12.6), lastensuojelun tarve ei ole vähentynyt toivotulla tavalla. Toimiala jatkaa työtä lasten ja perheiden palvelujen vaikuttavuuden parantamiseksi em. kriittisen hyvinvointitavoitteen saavuttamiseksi.

Jatkossa toimiala tarkastelee entistä kriittisemmin toteutumisarvioitaan tilanteessa, jossa kehitys on toivotun suuntaista, mutta asetettu täsmällinen tavoite jää saavuttamatta. Myös tavoitteiden ja mittareiden sanoitukseen sekä yksiselitteisyyteen tullaan kiinnittämään entistä tarkempaa huomiota.

2.1 SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

2.2 Terveyspalvelut

2.2.1 Terveysasemapalvelut

Tiivistelmä nro 6
Terveysasemilla omalääkärille pääsi keskimäärin 55 vuorokaudessa. Potilailla, joilla ei ole nimettyä omalääkäriä, odotusaika oli keskimäärin 83 vuorokautta. Odotusaikoja ei voida pitää tyydyttävinä. Takaisinsoittotoiminto kaipaa edelleen kehittämistä. Uhka- ja väkivaltatilanteiden lisääntyminen terveysasemilla on huolestuttavaa.

Johtopäätökset: Koronapandemia näkyi monella tavalla vuoden 2021 toiminnassa ja taloudessa. Resursseja keskitettiin pandemian hoitoon, tartunnanjäljitykseen ja rokotuksiin. Kaupungin palvelujen ollessa rajoitetusti auki, muilta toimialoilta siirrettiin väliaikaisesti terveydenhuollon koulutuksen saanutta henkilöstöä sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviin

Toimialan pandemiamenojen ja -korvausten seuranta on keskitetty terveyspalveluihin. Talousraportoinnin ja seurannan avulla pystytään luotettavalla tavalla osoittamaan koronan aiheuttamat suorat lisäkustannukset. Merkittävimmät lisäkustannukset muodostuivat koronanäytteenotosta, -rokotuksista, tartunnanjäljityksestä sekä lento- kentän terveysturvallisuustoiminnasta. Valtio korvaa aiheutuneet kustannukset täysi- määräisesti.

Perusterveydenhuollon kiireettömään hoitoon pääsy on toteutunut pääosin hoitotakuun puitteissa haastavasta koronatilanteesta huolimatta. Hoitotakuutilastot ottavat huomioon vain ajan saaneet asiakkaat. Omalääkärille pääsi keskimäärin 55 vuorokaudessa. Potilailla, joilla ei ole nimettyä omalääkäriä, odotusaika oli keskimäärin 83 vuorokautta. Potilaat, joilla ei ole omalääkäriä, joutuvat keskimäärin odottamaan hoitoon pääsyä pidempään, mutta voivat toisaalta valita käyttämänsä terveysaseman ja siten nopeuttaa hoitoon pääsyään. Hoitojonojen purkamiseksi ja palvelujen ylläpitämiseksi on muun muassa lisätty resursseja, kehitetty asiakasohjausprosessia ja hyödynnetty ostopalvelua. Piilevästä kysynnästä ei ole täsmällistä tietoa.

Henkilöstön saatavuuden näkökulmasta kriittisiä ammattiryhmiä ovat lääkärit, sairaanhoitajat ja terveydenhoitajat. Elokuun lopussa sairaanhoitajavakansseista oli täytettyinä 94 prosenttia ja terveydenhoitajavakansseista jopa 97 prosenttia. Lääkärivakansseista täytettyinä oli noin 80 prosenttia. Lääkäreiden saatavuus vaihtelee terveysasemittain. Opetusterveysasemina toimivissa yksiköissä uusille lääkäreille on tarjolla enemmän ohjausta ja tukea. Tällöin lääkäreiden saatavuuskin on parempi. Naapurikaupunkien välisissä vertailuissa ei ole havaittu suuria eroja lääkäreiden saatavuudessa. Vantaalla lääkärirekrytoinnissa hyödynnetään suoria puhelinyhteydenottoja, oppilaitosyhteistyötä ja työnantajakuvan kehittämistä.

Huolestuttavaa on, että uhka- ja väkivaltatilanteet ovat lisääntyneet. Uhka- ja väkivaltatilanteita esiintyy yleensä sitä enemmän, mitä suuremmasta yksiköstä on kyse. Jokaisessa toimipisteessä on käytössä hälytysjärjestelmä uhka- ja väkivaltatilanteita varten sekä tarpeen mukainen paikallisvartiointi. Myös asiakasmääriä voidaan rajoittaa. Mielenterveysongelmien lisääntyminen pandemian aikana näkyy toimipisteiden arjessa.

Suositukset: Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että hoitoon pääsyä nopeutetaan kaikin käytettävissä olevin keinoin, ottaen huomioon valmisteilla olevat lainsäädäntömuutokset. Pelkkä vastaanotolle pääsy ei kuitenkaan ole riittävää, vaan asiakkaan tulisi myös saada tarvitsemansa apu oikea-aikaisesti ja tehokkaasti.

Tarkastuslautakunta pitää henkilöstöön kohdistuvien uhka- ja väkivaltatilanteiden lisääntymistä erittäin huolestuttavana. Henkilöstölle on taattava turvalliset työskentelyolosuhteet.

Vastaus:

Tarkastuslautakunta on todennut laatimassaan arviointikertomuksessa, että terveysasemapalveluiden hoitoon pääsyä tulee nopeuttaa kaikin keinoin huomioiden tulevat lainsäädännön muutokset sekä asiakkaiden avunsaannin oikea-aikaisuus ja tehokkuus.

Terveysasemien palveluun pääsyä on kehitetty ja nopeutettu terveyspalveluiden palvelualueella eri keinoin ja hoitoon pääsyä on saatu vuoden 2022 aikana nopeutettua. Alkuvuonna 2022 terveysasemien kiireettömään hoitoon pääsi 14 vuorokaudessa 61 % potilaista ja saman vuoden kesällä 74 % potilaista. Kesällä 67 % potilaista pääsi hoitoon 7 vuorokaudessa. Saatavuuden parantuminen näkyy myös hoitotakuujonojen lyhentymisenä. Palvelujen saatavuutta on parantanut mm. lääkäreiden yhtenäistetyt aikataulupohjat, henkilöresurssin lisääntyminen saatujen lisävakanssien myötä terveysasemilla ja mielenterveyspalveluissa sekä eri terveysasemilla tehty oma kehittämistyö saatavuuden parantamisessa. Moniammatillisen työn kehittämisellä on saatu asiakkaiden avunsaantia oikea-aikaistettua: esim. lääkkeenmääräämishoitajat, fysioterapian suoravastaanotto, psykiatriset sairaanhoi-

tajat ja farmasistit. Vuoden 2022 aikana jatketaan moniammatillisen työn ja saatavuuden parantamisen kehittämistä ja pilotointeja eri terveysasemilla. Hoidon painopistettä on siirtynyt myös kevyempiin ja varhaisempiin kontaktimuotoihin, sähköisiin yhteydenottoihin ja puheluihin. Puhelinpalvelujärjestelmän arviointi on jatkuvaa ja henkilöstöä on koulutettu palvelun sujuvoittamiseksi. Hoitoon pääsyn nopeuttamiseksi terveysasemapalvelut on lisännyt puhelinpalvelujen ostoja. Kuulovammaisten Chat-palvelun on otettu käyttöön kuluvana vuonna. Hoidon saatavuuden parantamiseksi käytössä ovat myös etävastaanottopalvelut sekä maksusitoumukset. Kiireettömän hoidon seurantaa ja tiedolla johtamista on tehostettu luomalla uusia mittareita kuten toteutuneen käynnin odotusaika kiireettömän sairaanhoidon osalta. Saatavuuden tunnuslukuja seurataan säännöllisesti ja palvelualueella ja palveluyksiköissä tehdään kehittämistoimenpiteitä saadun tiedon pohjalta. Henkilöstön pito- ja vetovoimaa kehitetään jatkuvasti, jotta saadaan varmistettua palveluissa riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö.

Lisäksi tarkastuslautakunta nosti esille henkilöstöön kohdistuvien uhka- ja väkivaltatilanteiden lisääntymisen ja henkilöstön turvallisten työskentelyolosuhteiden takaamisen. Uhka- ja väkivaltatilanteiden lisääntyminen on tunnistettu palvelualueella ja tilannetta seurataan säännöllisesti. Palveluyksiköt arvioivat riskejä vaaratilanteiden vähentämiseksi sekä suunnittelevat ja toteuttavat toimenpiteitä henkilöstön turvallisuuden edistämiseksi. Yksiköissä toteutetaan säännöllisesti turvallisuustoimenpiteiden tarkistus. Terveyspalveluissa on myös suunniteltu henkilöstön turvallisuuskoulutusta. Turvallisten työolosuhteiden kehittämistyötä jatketaan yhdessä hyvinvointialueen valmistelun kanssa.

2.1.2 Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto

Tiivistelmä nro 7

Pandemian vaikutukset ovat näkyneet monin tavoin ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa. Henkilöstöä on ajoittain siirretty pandemiatehtäviin, kuten rokotustoimintaan ja tartunnanjäljitykseen. Henkilöstön saatavuusongelmat näkyvät ostopalvelun ja vuokratyövoiman käytön kasvuna. Vastaanotoille pääsyssä on ajoittain esiintynyt viiveitä.

Johtopäätökset: Pandemian vaikutukset ovat näkyneet ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa monin tavoin. Henkilöstöä on ajoittain siirretty pandemiatehtäviin, kuten rokotustoimintaan ja tartunnanjäljitykseen. Henkilöstön saatavuusongelmat näkyvät ostopalvelun ja vuokratyövoiman käytön kasvuna. Vastaanotoille pääsyssä on ajoittain esiintynyt viiveitä.

Asiakkaiden palvelutarpeet ovat lisääntyneet. Koronan vaikeuttaman palvelu- ja hoitovajeen kattaminen edellyttää palvelutuotannon lisäämistä. Lisäksi palvelupolkuja on tärkeää tehostaa kaupungin eri palvelualueiden välillä sekä kaupungin eri toimintojen ja erikoissairaanhoidon välillä. Henkilöstömitoitus eri yksiköissä suunnitellaan asiakasmäärien mukaisesti. Tarvittaessa henkilöstöä siirretään eri yksiköiden välillä. Palvelukysynnässä ovat näkyneet myös muiden yksiköiden kuormitustilanne ja henkilöstövajeet.

Vantaalla eri kulttuuritaustoista tulevat perheet muodostavat ison osan asiakaskunnasta. Henkilöstön kulttuurien tuntemuksen tarve on korostunut ja sitä on lisätty koulutuksella. Työssä hyödynnetään myös Moniku-mallia, jolla eri kulttuuritaustoista tule- via tuetaan lasten kasvatuksessa vieraassa kieli- ja kulttuuriympäristössä.

Hyvinvointialueuudistukseen on varauduttu luomalla rakenteita tulevalle yhteistyölle. Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto on osallistunut aktiivisesti Tulevaisuuden sotekeskus-hankkeeseen, jossa suunnitellaan tulevien perhekeskusten toimintaa.

Suositukset: Henkilöstön saatavuusongelmat näkyvät ostopalvelun ja vuokratyövoiman käytön kasvuna. Vastaanotoille pääsyssä on ajoittain esiintynyt viiveitä henkilöstövajeen takia. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä toimialan veto- ja pitovoiman vahvistamista.

Vantaalla muunkieliset ja eri kulttuuritaustoista tulevat perheet muodostavat ison osan asiakaskunnasta. Henkilöstön kulttuurien tuntemusta on lisätty koulutuksella. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kulttuurien tuntemusta lisätään edelleen henkilöstöä kouluttamalla.

Vastaus:

Tarkastuslautakunta on todennut laatimassaan arviointikertomuksessa, että se pitää tärkeänä toimialan pito- ja vetovoiman vahvistamista. Ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa on ollut terveydenhoitajien ja lääkäreiden saatavuudessa haasteita erityisesti koronapandemian aikana. Samaa ilmiötä terveydenhoitajien ja lääkäreiden saatavuudessa on ollut myös kansallisella tasolla. Vakanssien täyttöastetta on kuitenkin saatu palveluyksikössä parannettua alkuvuonna 2022. Hoitajien jatkuvan rekrytoinnin mallia on kehitetty yhteistyössä rekrytointiyksikön kanssa ja mallin avulla on saatu rekrytoitua terveydenhoitajia sijaisuuksiin ja vakituisiin työsuhteisiin. Ostopalvelua ja vuokratyövoimaa on käytetty tilapäisenä apuna ehkäisemään ja purkamaan hoitojonoja ja näin helpottamaan myös työssä olevien työmäärää ja parantamaan työhyvinvointia. Uusien työntekijöiden perehdytykseen ja mentorointiin on kiinnitetty huomiota. Koko terveyspalvelujen palvelualueella on tehty toimenpiteitä pito- ja vetovoiman kehittämiseksi. Helmikuussa 2022 on toteutettu henkilöstön veto- ja pitovoimakysely, minkä pohjalta eri palveluyksiköissä on tehty toimenpiteitä pito- ja vetovoiman parantamiseksi. Palvelualueella käsitellään myös säännöllisesti lähtöpalauteyhteenveto sekä CLES-harjoittelijapalautekyselyn tulokset ja niiden perusteella yksiköissä kehitetään toimintaa.

Tarkastuslautakunta on todennut laatimassaan arviointikertomuksessa, että ennaltaehkäisevän terveydenhuollon kulttuurien tuntemusta tulee lisätä edelleen henkilöstöä kouluttamalla. Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon henkilöstön kulttuurien tuntemusta ja maahanmuuttajataustaisten perheiden tukemista on edelleen edistetty. Moniku-ohjaajatoimintamallin pilottia on jatkettu ja henkilöstön osaamista kehitetty asiaan liittyen. Kulttuurien tuntemuksen koulutusta järjestetään palveluyksikössä säännöllisesti ja viimeisimmäksi henkilöstöä on osallistunut Pakolaisavun järjestämään Paloma-koulutukseen, minkä tavoitteena on lisätä henkilöstön tietoa pakolaisten mielenterveydestä ja hyvinvoinnista.

2.2 Perhe- ja sosiaalipalvelut

2.2.1 Psykososiaaliset palvelut ja 2.2.2 Lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu

Tiivistelmä nro 9

Psykososiaalisissa palveluissa asiakasmäärät ovat kasvaneet vuodesta 2018 vuoteen 2021. Pandemian vaikutukset lapsiin ja nuoriin näkyvät vastaanotoilla ahdistuneisuutena, masentuneisuutena ja yksinäisyytenä. Nuorilla on tarve aiempaa pitkäkestoisemmalle ja kokonaisvaltaisemmalle tuelle. Nuortenkeskus Nupin toiminta laajenee vuonna 2022.

Tiivistelmä nro 10

Lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun palveluissa vallitsee haastava resurssien ja palvelutarpeen kehityksen epäsuhta. Palvelutarpeen kasvuun vaikuttavat rakenteellisesti muun muassa väestön kasvu, muunkielisten osuus sekä väestön ja asuinalueiden hyvinvointierojen kasvu. Palvelutuotannon ongelmat varhaisen tuen palveluissa ja erikoissairaanhoidossa heijastuvat lastensuojelun kasvaneeseen kysyntään ja lakisääteisissä määräajoissa pysymiseen.

Johtopäätökset: Vuoden 2021 alussa toteutettu perhe- ja sosiaalipalvelujen organisaatiouudistus on tuonut paljon positiivista toimintaan. Muutoksella tavoiteltiin asiakaslähtöisempää organisoitumista ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin vahvistamista. Muutoksen myötä yhteistyö palveluyksiköiden välillä on tiivistynyt. Asiakasprosessin sujuvuutta ja joustavuutta on edelleen tarvetta kehittää sekä selkiyttää asiakkaaksi tulon väyliä.

Asiakaspalautejärjestelmä koostuu erilaisista palautekanavista. Palautteiden perusteella palveluihin päässeet asiakkaat ovat olleet pääsääntöisesti tyytyväisiä saamaansa palveluun. Vuonna 2021 lapsiperheiden sosiaalityössä, nuortenkeskus Nupissa, perheneuvolassa ja psykologipalveluissa on tehty useampi soittokierros kaikille palvelua odottaville henkilöille. Puheluissa on kartoitettu asiakkaan tilannetta ja palvelutarvetta sekä ohjattu heitä odotusajaksi mahdollisuuksien mukaan muun muassa ryhmämuotoisten palvelujen ja järjestöjen tarjoaman tuen piiriin. Palvelua odottavat asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä yhteydenottoihin. Kielteinen palaute on koskenut pitkiä jonotusaikoja varsinaisiin palveluihin.

Koronapandemia on osaltaan vaikuttanut asiakasmäärien ja palvelutarpeen kasvuun. Haastava resurssien ja palvelutarpeen kehityksen epäsuhta on kuitenkin alkanut jo paljon ennen pandemiaa. Resurssit ovat kokonaisuutena tarkastellen vähentyneet monien toimijoiden kohdalla, mikä tuottaa kerrannaisvaikutuksia. Palvelutarpeen kasvuun vaikuttavat rakenteellisesti muun muassa väestön kasvu, muunkielisten osuus sekä väestön ja asuinalueiden hyvinvointierojen kasvu. Palvelukysynnän kasvusta osan voidaan odottaa normalisoituvan pandemian jälkeen, mutta osa jäänee rakenteelliseksi kysynnän ja tarpeen kasvuksi.

Palvelutuotannon ongelmat varhaisen tuen palveluissa ja erikoissairaanhoidossa heijastuvat lastensuojelun kasvaneeseen kysyntään ja lakisääteisissä määräajoissa pysymiseen. Erityisesti palvelutarpeen arviointien valmistuminen lakisääteisessä kolmen kuukauden määräajassa on paikoin ylittynyt. Marraskuussa 2021 lastensuojelun avohuollossa ilman vastuusosiaalityöntekijää oli 100 lasta ja palvelutarpeen arviointia jonotti 268 lasta. Sosiaalityöntekijöiden vakansseista jopa kolmannes on täyttämättä ja palveluissa joudutaan priorisoimaan kiireellisiä tapauksia. Pelkät vakanssilisäykset eivät ole ratkaisu henkilöstöpulaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöpula on valtakunnallinen haaste. Kunnat kilpailevat voimakkaasti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä. Ratkaisua tilanteeseen tulisi hakea esimerkiksi resurssien uudelleenkohdentamisella, prosesseja parantamalla tai karsimalla sellaisia tehtäviä, joita esimerkiksi järjestöt palveluverkon osana voisivat tehokkaasti hoitaa.

Lastensuojelulakia muutettiin joulukuussa 2021 siten, että 1.1.2022 alkaen sitovaksi asiakasmitoitukseksi tuli 35 lasta per lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä. 1.1.2024 alkaen asiakasmitoitus on 30 lasta. Vantaalla sosiaalityöntekijäkohtainen keskimääräinen asiakasmitoitus vuonna 2021 oli 47 lasta per sosiaalityöntekijä.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa pohditaan aktiivisesti keinoja prosessien aikaistamiseksi ja resurssien kohdentamiseksi varhaisen tuen palveluihin. Asiakkaat joutuvat jonottamaan kohtuuttoman kauan palveluihin pääsyä ja heidän tilanteensa ehtivät toisinaan kärjistymään jonotusaikana. Palveluun päästyään heidän haasteensa saattavat olla vaikeammin ja pitkäkestoisemmin hoidettavia. Keinovalikoiman tarkastelua ja resurssien kohdentamista tulisi tehdä vielä aktiivisemmin, esimerkiksi kotiin vietävillä palveluilla olisi mahdollista tukea perheitä ennen tilanteiden kärjistymistä. Palveluihin pääsyä tulee nopeuttaa, jotta tukea päästäisiin tarjoamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Kustannustehokkailla kevyen tuen palveluilla voidaan ennaltaehkäistä raskaampiin ja kalliimpiin palveluihin päätymistä sekä inhimillistä kärsimystä.

Ostopalvelujen osuus palvelutuotannosta on merkittävä. Lastensuojelussa jo yli puolet palvelutarjonnasta on ostopalvelua. Kaupungin tavoitteena ollut oman palvelutuotannon vahvistaminen ei ole päässyt toivotulla tavalla toteutumaan.

Vantaa on monikulttuurinen kaupunki ja muunkieliset asiakkaat näkyvät asiakaskunnassa. Monikulttuurisuus vaikuttaa myös henkilöstön osaamisvaatimuksiin. Kulttuurien tuntemus auttaa turvaamaan asiakkaiden yhdenvertaisen kohtaamisen. Kulttuurien tuntemuksen ja ymmärryksen kasvattamisessa voisi entistä enemmän hyödyntää monikulttuurista henkilöstöä. Vantaa on hyväksytty mukaan Lapsiystävällinen kunta -malliin. Kaupunginhallituksen hyväksymän Lapsiystävällinen kunta -toiminta suunnitelman mukaan Vantaan kehittämiskohteita ovat muun muassa kieli- ja kulttuuriryhmien lasten ja nuorten oikeuksien toteutuminen sekä vanhemmuuden tukeminen.

Suositukset: Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä palveluihin pääsyn nopeuttamista. Oikea-aikaiset asiakkaan tarpeisiin kohdennetut palvelut tuovat säästöä raskaammissa palveluissa.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan palvelujen tulisi painottua voimakkaammin ennaltaehkäiseviin ja tukeviin palveluihin.

Ostopalvelujen osuus korostuu monissa palveluissa. Oman tuotannon vahvistaminen, erityisesti lastensuojelussa, on tärkeää. Kaupungin riippuvuus ostopalveluista vaikeuttaa kustannusten hallintaa.

Vantaa on monikulttuurinen kaupunki. Henkilöstön monikulttuurisuusosaamisen vahvistaminen entisestään ja toisaalta monikulttuurisuuden näkyminen vahvemmin henkilöstössä helpottaisi kulttuurien kohtaamista asiakastyössä ja eri kulttuurien ominaispiirteiden vaikutusten ymmärtämistä.

Vastaus:

2.2.1. Psykososiaaliset palvelut

Tarkastuslautakunta on todennut laatimassaan arviointikertomuksessa, että psykososiaalisten palvelujen asiakasmäärät suhteessa käytössä oleviin resursseihin ovat kasvaneet huomattavasti vuosien 2018–2021 aikana.

Psykososiaalisiin palveluihin on ohjattu lisävakansseja vuosille 2021 ja 2022 vastaamaan sekä pandemiasta että väestön rakenteellisista muutoksista johtuvaan kasvaneeseen palveluntarpeeseen. Lisävakansseista valtaosa on saatu täytettyä, mutta samaan aikaan henkilöstössä on ollut suurta vaihtuvuutta. Kaikkia avoinna olevia tehtäviä ei ole saatu täytettyä ja rekrytointihaasteet näkyvät erityisesti psykologien ja lääkäreiden ammattiryhmissä.

Rekrytointihaasteita on pyritty ratkomaan mm. viestinnän avulla, kehittämällä perehdytystä ja johtamista sekä parantamalla prosesseja. Lisääntyvään palvelutarpeeseen ja rekrytointihaasteisiin on vastattu myös hyödyntämällä ostopalveluja ja vuokratyövoimaa.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä palveluihin pääsyn nopeuttamista. Yksiköissä on vuoden 2022 tuloskorttitavoitteiden mukaisesti kehitetty asiakastyötä sujuvoittavia ja palveluun pääsyä nopeuttavia prosesseja. Esimerkkinä perheneuvolatoiminnan ja lääkäripalvelujen yhteinen prosessi lapsille, joilla on tarkkaavuuden pulmia sekä Nuortenkeskus Nupin yhteydenottokanavien laajentaminen ja ensikäyntiajan antaminen heti yhteydenoton perusteella. Työn sujuvuutta on parannettu tiivistämällä yhteistyötä ja konsultaatiorakenteita.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan palvelujen tulisi painottua voimakkaammin ennaltaehkäiseviin ja tukeviin palveluihin. Vantaan kaupunki on kohdentanut syksyllä 2021 lisävakansseja lapsiperheiden kotiin vietävään varhaiseen tukeen sekä nuorten matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Resursseja on kohdennettu myös mm. perheneuvolatoiminnan yksikköön sekä lapsiperheiden kotipalveluun. Psykososiaalisissa palveluissa vuoden 2022 strategisena tavoitteena on ollut toisen nuortenkeskus Nupin toimipisteen perustaminen. Nuppi Myyrmäki on käynnistänyt toimintansa keväällä 2022. Nuorten palveluun pääsy on nopeutunut ja palvelua on pystytty tarjoamaan aiempaa useammalle nuorelle. Keväällä 2022 on myös käynnistetty yhteinen kehittämistyö HUS nuorisopsykiatrian kanssa toimialan strategisen tavoitteen mukaisesti.

Tärkeänä lapsiperheiden palveluja yhdistävänä ja palveluun pääsyä sujuvoittavana strategisena tavoitteena on myös perhekeskustoimintamallin kehittäminen. Perhekeskus nivoo yhteen eri lapsiperheiden parissa toimivat tahot ja palvelujen yhteisen kehittämisen. Keskeisiä teemoja ovat neuvonnan ja ohjauksen, eropalvelujen, lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä neuropsykiatrisesti oireilevien lasten ja nuorten palvelujen kehittäminen. Perhekeskuskehittämisen kokonaisuuteen kuuluu myös RRP-hanke, jonka tavoitteena on kehittää toimintamalleja palveluihin pääsyn parantamiseksi. RRP-hankkeen Hyvä Perhekeskus -osuus on käynnistynyt syksyn 2022 aikana.

2.2.2 Lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessaan, että lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun palveluissa vallitsee haastava resurssien ja palvelutarpeen kehityksen epäsuhta.

Lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun asiakasmäärät ovat lähteneet voimakkaaseen kasvuun keväällä 2021. Kasvua on ollut erityisesti sosiaalihuoltolain mukaisessa perhesosiaalityössä ja lastensuojelun avohuollossa, ja painetta on kohdistunut kotiin vietäviin palveluihin, kuten perhetyöhön. Lastensuojelun kasvaneet asiakasmäärät heijastavat muun muassa aikuisten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden kokonaistarjonnan haasteita. Kasvaneeseen palvelutarpeeseen on pyritty vastaamaan kehittämällä työnjakoa lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ja erityissosiaaliohjaajien välillä sekä perustamalla lisää erityissosiaaliohjaajien määräaikaisia virkoja.

1.1.2022 voimaan astuneeseen lastensuojelun sitovaan asiakasmitoitukseen pyrittiin varautumaan perustamalla uusia sosiaalityöntekijän virkoja. Tällä hetkellä olemassa olevat

vakanssit riittäisivät sitovaan mitoitukseen nähden, mikäli kaikki vakanssit olisivat täynnä. Haasteena on kuitenkin niin Vantaalla kuin valtakunnallisestikin sosiaalityöntekijöiden saatavuus. Sosiaalityöntekijöiden pito- ja vetovoimatekijöihin on panostettu muun muassa kehittämällä rekrytointia, perehdytystä, koulutusta sekä työn kehittämistä ja tukirakenteita. Työvoiman saatavuusongelmien taustalla on myös koulutuspoliittisia tekijöitä. Sosiaalityön yliopistokoulutuksen aloituspaikkoja tulisi lisätä ja joustavoittaa sosiaalityön maisteriopintoja siten, että esimerkiksi aiemman tutkinnon suorittaneet pääsisivät joustavammin maisteriopintoihin. Tammikuussa 2022 lastensuojelussa yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä oli keskimäärin 44 asiakasta. Heinäkuussa 2022 asiakkaita oli 39 sosiaalityöntekijää kohden.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa todetaan, että ostopalvelujen osuus korostuu monissa palveluissa ja oman tuotannon vahvistaminen erityisesti lastensuojelussa olisi tärkeää.

Vantaan lastensuojelu tuottaa jo tällä hetkellä itse monia palveluita ja muun muassa perhekuntoutuspaikkoja on lisätty viime vuosina. Perhehoidon osuutta lasten sijaishuollossa on vahvistettu panostamalla perhehoitajien rekrytointiin ja tukeen ja tällä hetkellä 59 % sijoitetuista lapsista asuu perhehoidossa. Lastensuojelun sijaishuollon palveluiden oman tuotannon lisäämistä selvitetään syksyn 2022 aikana ja vaativan tason lastensuojelulaitoksen perustamisen esiselvitys on strategisena tavoitteena perhe- ja sosiaalipalveluiden tuloskortissa.

Tarkastuslautakunnan raportissa otetaan kantaa myös henkilöstön monikulttuurisuusosaamisen vahvistamiseen ja siihen, miten monikulttuurisuuden näkyminen henkilöstössä helpottaisi kulttuurien kohtaamista asiakastyössä ja eri kulttuurien ominaispiirteiden vaikutusten ymmärtämistä.

Vantaan perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualueella työskentelee tällä hetkellä useita vieraskielisiä työntekijöitä muun muassa sosiaalityöntekijän ja sosiaaliohjaajan sekä psykologin tehtävissä. Lapsiperheiden palvelujen palvelujärjestelmään ja erityisesti lastensuojeluun liittyvien pelkojen ja ennakkokäsitysten purkamiseen liittyen on tehty yhteistyötä maahanmuuttajajärjestöjen kanssa mm. asukasiltojen muodossa. Avoimissa kohtaamispaikoissa tavoitetaan hyvin alueiden vieraskielistä väestöä ja työtä tehdään yhdessä järjestöjen ja kunnan toimijoiden kanssa. Edistämme jatkuvasti työyhteisöjen monimuotoisuutta ja vahvistamme henkilöstön osaamista asiakkaiden monimuotoisuuteen liittyen. Osana Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen perhekeskuskehittämistä ollaan tuottamassa myös video- ja muuta informaatiomateriaalia eri kielillä mm. huostaanottotilannetta varten. Materiaali julkaistaan elokuussa 2022.

Järjestöyhteistyöllä on vahvat perinteet Vantaan perhe- ja sosiaalipalveluissa. Järjestökumppanuus ja -yhteistyö tukee ja täydentää palveluvalikoimaa. Järjestöt tarjoavat asiakkaille mm. vertaistukitoimintaa, koulutusta, tukiperhetoimintaa, miesten ja isien tukitoimintaa sekä monikulttuuristen ja monimuotoisten perheiden tukitoimintaa. Lisäksi järjestöt osallistuvat palveluprosessien ja yhteisten toimintamallien kehittämiseen.

2.3 Vantaa-Kerava hyvinvointialuevalmistelu

Tiivistelmä nro 11

Vantaan ja Keravan hyvinvointialuevalmistelu on edennyt suunnitellussa aikataulussa väliaikaisen valmistelutoimielimen työnä. Tiukasta aikataulusta johtuen valmistelua on tehty pitkälti teknisenä valmisteluna. Henkilöstön ja asukkaiden osallistamistavat eivät ole olleet kohderyhmiensä näkökulmasta täysin läpinäkyviä. Yhdyspintojen ja yhteistyön kehittäminen kaupungin ja hyvinvointialueen välillä on tärkeää.

Johtopäätökset: Valtakunnallisessa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksessa kyseisten palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023. Vantaan osalta järjestämisvastuu siirtyy Vantaan ja Keravan muodostamalle hyvinvointialueelle. Palvelujen siirtoon ja hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseen liittyvä valmistelu on edennyt Vantaan ja Keravan yhteistyönä. Valmistelu jatkuu vuonna 2022, jolloin prosessissa käynnistyy myös poliittinen päätöksenteko tammikuussa valitun aluevaltuuston aloittaessa työnsä.

Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ovat jatkossakin kunnan vastuulla. Tehtävällä on kiinteä yhteys hyvinvointialueen ennaltaehkäiseviin palveluihin. Toimivien yhdyspintojen ja yhdessä tekemisen kulttuurin luominen kunnan ja hyvinvointialueen välille on tärkeää, jotta kuntalaisten edut toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla. Siirtymävaiheessa on erityisen tärkeää huolehtia nivelvaiheissa olevien asiakkaiden pysymisestä palveluissa, ettei siirtymä itsessään aiheuta väliinputoajia.

Hyvinvointialueen rahoitus perustuu valtion rahoitukseen sekä maksu- ja myyntituloihin. Kunnilta siirretään yli 20 miljardilla eurolla kustannuksia hyvinvointialueiden hoidettaviksi. Kuntien valtionosuutta ja verotuloja leikataan vastaavalla määrällä. Muutos valtion ja kuntien välillä on valtakunnallisella tasolla kustannusneutraali. Yksittäisissä kunnissa siirrettävät kustannukset ja leikattavat tulot voivat poiketa toisistaan. Kuntien edunvalvonnassa tulisi panostaa siihen, että muutos olisi myös yksittäisen kunnan kohdalla mahdollisimman kustannusneutraali.

Hankkeen tiivis aikataulu ei ehkä varsinkaan suunnitteluprosessin alkuvaiheessa ole mahdollistanut asukkaiden ja henkilöstön osallistamista parhaalla mahdollisella tavalla. Asukkaat eivät myöskään aina ole mieltäneet, että esimerkiksi Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeen asukasillat ovat liittyneet kiinteästi hyvinvointialueen toiminnan valmisteluun. Osallistamista on suunnittelun edetessä lisätty eri kanavia käyttäen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että palvelujen järjestämisvastuun siirto Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle sekä hyvinvointialueen toiminnan valmistelu ovat mittava työ. Valmistelua ovat tukeneet Vantaan ja Keravan yhteiset kehittämishankkeet. Hankkeissa on pyritty parantamaan nykyisiä palveluja ja haettu parhaita toimintatapoja, jotka voidaan ottaa käyttöön hyvinvointialueella. Muutoksen valmistelussa on edetty suunnitellusti ja jatkovalmistelun vaiheet on aikataulutettu siten, että palvelujen siirtymä hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta tapahtuisi mahdollisimman joustavasti.

Hyvinvointialueelle siirtyvillä ja kunnalle jäävillä palveluilla on moninaisia yhdyspintoja. Tarkastuslautakunta korostaa kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön tärkeää roolia, jotta palvelukokonaisuus vastaa jatkossa parhaalla mahdollisella tavalla asiakkaan tarpeita. Tarkastuslautakunta näkee myös erittäin tärkeänä työntekijöiden ja asukkaiden tiiviin osallistamisen hyvinvointialuesuunnitteluun.

Suositukset: (ei suosituksia)

Vastaus:

Hyvinvointialuelainsäädäntö astui voimaan 1.7.2021. Kuten tarkastuslautakunta toteaa, ensi vaiheessa valmistelu oli teknistä, keskittyen mm. Vantaalta ja Keravalta hyvinvointialueelle siirtyvien sopimusten, omaisuuden ja henkilöstön kartoittamiseen ja sujuvan siirtymän ennakoimiseen. Turvallisen siirtymän varmistamiseksi aktiivista yhteistyötä kuntien kanssa on jatkettu myös kuluvana vuotena.

Hyvinvointialuevalmistelua on tehty voimaanpanolain puitteissa ja sosiaali- ja terveysministeriön, sisäministeriön sekä valtiovarainministeriön ohjauksessa.

Lainsäädännön edettyä käynnistettiin ja rekrytoitiin hyvinvointialueen valmisteluhenkilökuntaa, mikä on mahdollistanut aktivoitumisen uudistuksesta tiedottamisessa niin asukkaiden kuin henkilökunnankin suuntaan. Tiedottamista ja vuoropuhelua uudistuksen vaikutuksista sekä asukkaiden mahdollisuuksia osallistua toiminnan kehittämiseen on edelleen lisättävä. Hyvinvointialueella laadittava osallisuusohjelma tulee sisältämään suunnitelmat ja toimenpiteet mahdollisimman laajan ja tarkoituksenmukaisen osallisuuden toteuttamiseksi hyvinvointialueella. Tulevaisuuden sotekeskus -hanketyön yhteyttä sekä hyvinvointialueen toiminnan uudistamiseen että palvelualueilla käynnissä olevaan kehittämistyöhön on tiivistetty tietoisesti.

Yhteisten asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on keskeinen kuntien ja hyvinvointialueen yhteistä työtä edellyttävä kokonaisuus. Onnistuneesta hyte-työstä hyötyvät asukkaiden lisäksi molemmat organisaatiot. Myös lainsäädäntö asettaa velvoitteita yhteiselle työlle. Yhteiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet ovat yhteisvalmistelussa, ja tuodaan aikanaan päätöksentekoon.

Tiukasta aikataulusta huolimatta lainsäädännön edellyttämän valtuustokauden strategian valmisteluun on pyritty kuulemaan myös henkilöstön ja asukkaiden näkemyksiä strategian keskeisiksi elementeiksi. Hyvinvointialueen arvoja ja missiota hahmottavalla kyselyllä saatiin yli 600 henkilöstön edustajan näkemystä osaksi strategian tietopohjaa. Yli 1000 Vantaan ja Keravan asukasta ja järjestöjen edustajaa vastasi strategiakyselyyn tuottaen arvokasta tietoa heidän toiveistaan ja odotuksistaan käynnistyvän hyvinvointialueen suhteen.

2.4 Iäkäs potilas päivystyksessä

Tiivistelmä nro 12

Helsingin, Espoon, Kauniaisten, Vantaan sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaan hoitopiirin (HUS) ulkoisten tarkastustoimien yhteisarvioinnissa selvitettiin, olivatko kaupungit edistäneet vuosina 2018–2021 tavoitetta hoitaa suurempi osuus iäkkäiden akuuttitilanteista laitoshoidossa, palveluasumisessa ja kotihoidossa päivystyksen sijaan. Yhteisarvioinnin tuloksena todettiin, että kaupungit ja HUS olivat edistäneet eri tavoin kyseistä tavoitetta. Vaikutusta päivystyskäyntien määrään ei voitu arvioida, sillä käyntimäärien muutoksiin vaikutti voimakkaasti koronapandemia.

Johtopäätökset: Arvioinnin tuloksena on, että kaupungit ja HUS ovat ottaneet käyttöön sellaisia ohjeita, toimintatapoja ja palveluita, joilla pyritään vähentämään iäkkäiden päivystyskäyntejä, mutta niiden mahdolliset vaikutukset päivystyskäyntien määrään eivät ole todettavissa tilastoista, lukuun ottamatta Espoon liikkuvan sairaalan (LiiSa) mahdollista vaikutusta pitkäaikaishoidon asiakkaiden ensihoitokäynteihin vuonna 2019. Kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa iäkkäiden ensihoitokäynnit vähenivät vuonna 2020 todennäköisesti koropandemian vuoksi.

Kuntien ja HUSin työnjakoa ja toimintamallia ikääntyneiden jatkohoidossa ja kotiutuksessa on kehitetty HYKS-alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelman 2021–2025 mukaisesti, mutta HUSin ja kuntien välisen yhteistyön tiiviys ja toimintamallit vaihtelevat. Espoossa ja Vantaalla on ollut käytössä toimintamalli, jonka mukaan kuntien henkilöstö jalkautuu päivystyksiin kohdatakseen sinne hakeutuneet iäkkäät. Helsingissä ja Kauniaisissa katsotaan, että järjestämissuunnitelman mukainen kotiuttamisprosessin kehittämistyö kuuluu HUSille.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta suosittelee, että Vantaan vanhus- ja vammaispalvelujen tulosalue pyrkii:

- Selvittämään millaisia vaikutuksia päivystyksellisten tilanteiden kehittämiseksi tehdyillä toimenpiteillä on ollut iäkkäiden päivystyskäynteihin ja kotona asumisen turvallisuuteen
- Jatkaa sellaisten vaikuttaviksi havaittujen päivystyksellisiin tilanteisiin liittyvien ohjeiden, toimintatapojen ja palveluiden kehittämistä, joilla pyritään parantamaan ikääntyneiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kotona asumisen turvallisuutta.
- Kehittää yhteistyötään erityisesti iäkkäiden kotiuttamisprosessin osalta.

Vastaus:

Vantaan vanhus- ja vammaispalveluissa Liikkuvan sairaala LiiSan toiminta kohdistui ensimmäisessä vaiheessa hoivakotien asukkaiden hoitamiseen, ja syksystä 2021 alkaen LiiSa on palvellut myös kotihoidon asiakkaita koko Vantaan alueella. On merkityksellistä, että asiakas saa hoidon LiiSan avulla omassa kodissaan eikä joudu päivystykseen. Iäkkäiden päivystyskäyntien määrää seurataan muun muassa ikäihmisten toimintakyvyn arviointiin tarkoitetulla RAI-arviointivälineellä. RAI-tulosten perusteella Vantaan omien tehostetun palveluasumisen yksikön asukkaiden arviointia edeltäneiden 90 päivän aikana päivystyskäyntien määrä on vähentynyt 4 %-yksikköä vuosien 2020–2022 aikana, 16 %:sta 12 %:iin. Samaan aikaan RAI-arviointien mukaan päivystyskäyntien määrä on valtakunnallisesti laskenut 1 %-yksikön 13 %:sta 12 %:iin. Toisaalta mitä iäkkäämpi, pitkäaikaisempi ja huonokuntoisempi asukas on, sitä useammin päivystyskäyntien tarvetta esiintyy ja sitä useammin LiiSan palveluja tarvitaan. Jatkossa tulisi saada tarkemmat raportit päivystykseen joutuneista hoivakotien asukkaiden määrästä, jota seuraamalla voidaan arvioida LiiSan vaikutuksia päivystyskäyntien määrään. Jatkossa tehtyjen kehittämistoimenpiteiden mahdollisia vaikutuksia voidaan arvioida seuraamalla mm. päivystyskäyntien määrän kasvua suhteessa vanhusväestön määrän kasvuun sekä suhteessa erilaisten tukipalveluiden käyntimääriin.

Yli 85-vuotiaista vantaalaisista ikääntyneistä vain pieni osa on kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen piirissä. Vanhus- ja vammaispalvelujen tehtävänä on vähentää erityisesti niiden asiakkaiden päivystyskäyntejä, jotka ovat palvelujen piirissä. Päivystyskäyntien vähentämiseksi on ensisijaisesti kehitettävä avoterveydenhuollon palveluja. Myös kotihoidon asiakkaiden kotiin vietävät lääkäripalvelut tulee järjestää kattavasti terveyspalvelujen toimesta.

Vaikuttaviksi havaitut käytännöt ja toimintamallit, kuten LiiSa, laajennetaan koko hyvinvointialueelle palvelujen järjestämisvastuun siirtyessä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023. Päivystykselliset tilanteet -koulutusten jatkuvuus tulee turvata myös hyvinvointialueen koulutussuunnitelmassa sekä oman palvelutuotannon että ostopalvelujen

henkilöstön osalta. Uusien työntekijöiden osaaminen on varmistettava säännöllisesti järjestettävin koulutuksin.

Yhteistyötä iäkkäiden kotiuttamisprosessin ja koko hoitoketjun nivelkohtien osalta tarkastellaan ja sovitellaan yhteen eri toimijoiden kesken osana hyvinvointialuevalmistelua. Ikääntyneiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kotona asumisen turvallisuutta pyritään parantamaan myös jatkamalla kuntouttavan työn kehittämistä kotihoidossa fysioterapeuttien roolia vahvistamalla, etäpalveluita kehittämällä sekä teknologiaa hyödyntäen. Ikääntyneiden toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseksi on myös jatkettava tiivistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) yhteistyötä hyvinvointialueen ja kuntien kesken (Vantaa ja Kerava).

Kaupunkitilalautakunta
VD/744/00.03.00.00/2022

Kaupunkiympäristölautakunta
VD/744/00.03.00.00/2022

ARVIOINTIKERTOMUS 2021 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN VASTAUKSET

Alla on esitelty toimialan vastaukset tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen. Tarkastuslautakunnan huomiot ovat nähtävissä liitteestä Arviointikertomus 2021.

Tarkastuslautakunta toteaa tiivistelmäkohdissa 1 ja 2:

Valtuustokaudella 2018–2021 asetettiin yhteensä 137 strategista vuositavoitetta. Strategistentavoitteiden toteuttamista ja arvioitavuutta vaikeuttivat kahtena viimeisenä vuotena koronapandemian vaikutukset. Toteutumatta jääneiden tavoitteiden osuus nousi selvästi vuosina 2020–2021. Noin 80 prosenttia valtuustokaudella asetetuista tavoitteista toteutui kuitenkin täysin tai osittain. Tarkastuslauta-kunta oli valtuustokaudella joko eri mieltä raportoidusta tavoitetoteutumasta tai antoi erilaisia huomautuksia 32 tavoitteen osalta.

Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2021 sitovista strategisista tavoitteista (yhteensä 39 tavoitetta) oli toteutunut täysin 15, osittain 14 ja 10 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Koronaviruspandemia vaikutti voimakkaasti tiettyjen tavoitteiden toteutumatta jäämiseen (esimerkiksi työllisyyden parantamiseen liittyvät tavoitteet) ja arvioitavuuteen. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kolmen tavoitteen raportoidusta toteumasta, kahden tavoitteen osalta huomautettiin raportoinnista, viiden tavoitteen osalta mittaroinnista. Selkeä mittarointi antaa hyvän lähtökohdan tavoitteiden arvioinnille ja mittaroinnin kehittämiseen pitääkin kiinnittää edelleen huomiota.

Toimiala toteaa:

Koronapandemiasta huolimatta kaupunkiympäristön toimiala suoriutui sille vastuutetuista perustehtävistä erinomaisesti. Asiantuntijatehtäviä tehtiin etätyönä ja näin pyrittiin pitämään henkilökunta terveinä ja työkykyisinä. Tavoitteessa onnistuttiin sillä palveluiden heikkenemistä ei havaittu.

Toimiala on pyrkinyt kiinnittämään erityistä huomiota strategisten tavoitteiden mittaroin-tiin. Toisinaan tavoitteiden otsikot tulee annettuna luottamustoimielimistä ja mittareiden kehittäminen menee osittain keksimisen puolelle. Tätä kuitenkin harjoitellaan joka vuosi ja selvää kehittymistä on havaittavissa. Toimiala kiittää tarkastuslautakuntaa hyvistä näke-myksistä ja kehittämisehdotuksista.

1.1.2 Vuoden 2021 sitovien tavoitteiden toteutuminen emokaupungissa

Sitova tavoite 4.3 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee

Tarkastuslautakunta toteaa:

Tavoitteena oli, että kaavarunkoluonnos ja 40 prosenttia katusuunnitelmista ovat valmiina vuonna 2021. Raportoinnissa todetaan, että kaavarunkoluonnos valmistunee nähtäville asetettavaksi maaliskuussa 2022. Ensimmäisten katusuunnitelmien todetaan myös valmis-tuvan vuoden 2022 puolella. Suunnittelutyöt etenivät, mutta koska kumpikaan osatavoit-teista ei toteutunut tavoitteeksi asetetussa aikataulussa, tavoite ei toteutunut lainkaan.

Toimialan vastaus: Tavoite ei toteutunut. Vuonna 2021 edistettiin aktiivisesti sekä ratikan kaavarunkoa, että asemakaavoja ja katusuunnitelmia. Tavoitteet vuodelle 2021 määritel-tiin ennen suunnittelun alkua vuonna 2020, jolloin valmistumisaikoja oli vaikea arvioida. Katusuunnitelmien osalta myös suunnittelun aikana on käynyt ilmi asioita, jotka ovat vii-västäneet yksittäisiä suunnitelmia. Kaavarunkoluonnos valmistui nähtäville asetettavaksi maaliskuussa 2022.

15.1 Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet ovat vaatimusten mukaisia

Tarkastuslautakunta toteaa:

Mittareiden tarkempaan sisältöön ja selkeyteen olisi jatkossa hyvä kiinnittää enemmän huomiota.

Toimialan vastaus: Mittariksi valittua kohdekohtaista kuntotarkastusta ja olosuhdemittaus-ta voidaan pitää hyvänä ja riittävän luotettavana keinona osoittaa ko. tavoitteen toteutu-minen. Aikaisemmin toimitilojen kuntoa ja sisäilmatilannetta pyrittiin arvioimaan oirekyselyillä, jotka vastaajien yksilöllisten muuttujien vuoksi eivät välttämättä anna yksiselitteis-tä kuvaa rakennuksen tilanteesta.

Tekniset tutkimukset ja selvitykset tehdään erittäin kattavasti ja yleisesti hyväksyttyjä me-netelmiä käyttäen. Vastaavasti kaikki korjaustoimet perustuvat tutkimuksissa todettuihin epäkohtiin ja toimenpidesuosituksiin. Korjausten onnistuminen olosuhteiden osalta toden-netaan lisäksi merkittävimmissä korjauskohteissa työterveyden käyttäjäkyselyin.

Kuntoarvioinnin rinnalla toimitilojen kuntoluokkaa arvioidaan mm. korjausvelkalaskennan avulla. Kuntoluokitus perustuu teoreettiseen kulumaan ja teknistä arvoa kohottaviin kor-jausinvestointeihin. Rakennusten ja rakennusosien todellinen tekninen kunto ja olosuhteet selviää kuitenkin parhaiten säännöllisin kohdekohtaisin tutkimuksin ja mittauksin. Parem-paa mittari asetetun tavoitteen arvioimiseksi on vaikea määritellä.

Kaupunkiympäristön-toimialalle on annettu myös vastattavaksi 1.3.1 VAV-konserni ja siltä osin tonttipulaan kaavoitukseen liittyvä johtopäätös ja suositus.

Tarkastuslautakunnan johtopäätökset:

Epävarmuustekijänä VAV:in toimintaympäristössä on erityisesti tonttipula, joka hidastaa asuntuotantoa. Myös tonttien suunnittelussa on haasteita, koska suunnittelu tehdään korttelikokonaisuuksina, jolloin on sovitettava yhteen monen eri toimijan toiminta ja erilaiset kortteliin liittyvät kokonaisratkaisut (esimerkiksi pysäköintiratkaisut). Myös syksyllä 2021 alkaneella rakennuskustannusten nousulla voi olla vaikutusta asuntotuotantoon.

Tarkastuslautakunta suosittaa:

Tarkastuslautakunta toteaa, että VAV-konsernilla on tärkeä rooli pienituloisten asumismahdollisuuksien turvaajana. VAV:in tarjoamille kohtuuhintaisen vuokratason asunnoille olisi kysyntää selvästi nykyistä enemmänkin. Lautakunta ilmaisee huolensa siitä, että VAV:in asuntotuotannon ennakoitu hidastuvan jatkossa etenkin tonttipulan vuoksi. Lautakunta toivoo kaupungin kiinnittävän kaavoituksessaan erityistä huomiota kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytysten parantamiseen, jotta tätä asuntotuotantoa saataisiin lisättyä.

Toimialan vastaus:

Vantaa ei ole päässyt MAL-sopimuksessa asetettuihin valtion pitkän korkotuen ARA-vuokra-asuntojen tuotantotavoitteisiin viime vuosina. Tavoitteena on ollut 528 asuntoa vuosittain, joista VAV-konsernin tavoite noin 350 asuntoa vuosittain. Vuonna 2021 Vantaalle valmistui 314 pitkän korkotuen vuokra-asuntoa, joista VAV-konsernin osuus oli 100 asuntoa. Myöskään asemakaavoituksessa ei olla päästy MAL-sopimuksessa asetettuun tavoitteeseen, 240 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuosittain. Vuonna 2021 tavoitteesta jäätiin kauas, noin 90 000 k-m2:in.

VAV-konsernin kohtuuhintaisen asuntotuotannon lisäämiseksi toimenpiteet on jo käynnistetty ja niitä on käsitelty mm. kaupungin johtoryhmässä 23.5.2022. Keskeisiä keinoja tonttitarjonnan lisäämiseksi ovat kaupungin tonttivarannon lisääminen kaavoituksella ja maanhankinnalla (ml. maankäyttösopimukset), kohtuuhintaisen vuokra-asumisen painottaminen tontinluovutuksessa, keskusten ja asuinalueiden asuntokannan kehittäminen monipuolisesti sekä erillisen tonttiohjelman laatiminen VAV-konsernille. Kaikki toimenpiteet on jo otettu käyttöön.

Merkittävissä maankäyttösopimuksissa, joissa kaavamuutoksen laajuus on noin 10 000 kerrosneliömetriä, varmistetaan asuntotuotannon monipuolisuus hallintamuotojakauman ohjauksen kirjauksilla. Sopimuksissa pääsääntöisesti velvoitetaan toteuttamaan uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 20 % valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona ja noin 10 % asumisoikeus- tai osaomistusasuntoina, lyhyen korkotuen vuokra-asuntoina sekä mahdollisilla uusilla rahoitusmalleilla. Em. maankäyttösopimusten vaatimuksilla pyritään osaltaan parantamaan kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutumisen edellytyksiä, myös VAV-konsernin osalta.

Kaupungin toimenpiteiden lisäksi tarvitaan vahvaa edunvalvontaa yhteistyössä VAV:n kanssa korkotukilainsäädännön uudistamisessa, jotta pitkän korkotuen rahoitusmalli säilyisi tulevaisuudessa riittävän houkuttelevana toimijoiden, kuten VAV-konsernin, kannalta.

Asemakaavoituksessa on talousarvion puitteissa ohjattu lisää henkilöresursseja asuntokaavoitukseen MAL-sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Vuoden 2022 ja tulevassa 2023 kaavoitusohjelmassa priorisoidaan vielä aikaisempaa vahvemmin asuntokaavoitusta. Tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttaa ratkaisevalla tavalla kaupungin maanomistuksen osuus kaavahankkeista ja toisaalta markkinatilanne, joka ohjaa yksityisten kumppaneiden halukkuutta viedä kaavahankkeita valmiiksi asti. Kaavaratkaisuissa varmistetaan kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytykset kaavoittamalla soveltuviin kohteisiin ara-vuokra-asuntotuotantoon soveltuvia tontteja.

VANTAAN KAUPUNKI ARVIOINTIKERTOMUS 2021

TARKASTUSLAUTAKUNTA 4.5.2022

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ ... **3**

SAMMANDRAG ... **7**

1 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO ... **11**

1.1 TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN ... 11
1.1.1 Valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteutuminen ... 11
1.1.2 Vuoden 2021 sitovien tavoitteiden toteutuminen emokaupungissa ... 19
1.1.3 Tarkastuslautakunnan arvioita sitovien tavoitteiden toteutumisesta ... 23
1.1.4 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen ... 29
1.2 KAUPUNGIN TALOUS JA TALOUDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN ... 31
1.2.1 Emokaupungin talous ja tilinpäätös ... 31
1.2.2 Koko kaupunkikonsernin talous ... 38
1.2.3 Investoinnit ... 40
1.2.4 Suurten kaupunkien vertailua ... 42
1.3 KONSERNIOHJAUS ... 44
1.3.1 VAV-konserni ... 46
1.4 KASVUPALVELUT ... 52
1.4.1 Työllisyyspalvelut, työllisyyden kuntakokeilu ... 52

2 SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO ... **61**

2.1 TERVEYSPALVELUT ... 61
2.1.1 Terveysasemapalvelut ... 61
2.1.2 Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto ... 67
2.1.3 Psykologi- ja kuraattoripalvelut (Kasvatuksen ja oppimisen toimiala) ... 72
2.2 PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT ... 74
2.2.1 Psykososiaaliset palvelut ... 78
2.2.2 Lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu ... 81
2.3 VANTAA-KERAVA HYVINVOINTIALUEVALMISTELU ... 87
2.4 IÄKÄS POTILAS PÄIVYSTYKSESSÄ ... 93

3 KAUPUNKIKULTTUURI ... **104**

3.1 KUNTALAISPALVELUT ... 104
3.2 KAUPUNGINKIRJASTO ... 108
3.3 NUORISOPALVELUT ... 116

4 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA ... **123**

5 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA ... **127**

6 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE ... **131**

VANTAAN KAUPUNKI

05/2022
Tarkastuslautakunta/ulkoinen tarkastus
Kansikuva: Sami Lievonen

TIIVISTELMÄ:

1. Valtuustokaudella 2018–2021 asetettiin yhteensä 137 strategista vuositavoitetta. Strategisten tavoitteiden toteuttamista ja arvioitavuutta vaikeuttivat kahtena viimeisenä vuotena koronapandemian vaikutukset. Toteutumatta jääneiden tavoitteiden osuus nousi selvästi vuosina 2020–2021. Noin 80 prosenttia valtuustokaudella asetetuista tavoitteista toteutui kuitenkin täysin tai osittain. Tarkastuslautakunta oli valtuustokaudella joko eri mieltä raportoidusta tavoitetoteutumasta tai antoi erilaisia huomautuksia 32 tavoitteen osalta.

2. Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2021 sitovista strategisista tavoitteista (yhteensä 39 tavoitetta) oli toteutunut täysin 15, osittain 14 ja 10 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Koronaviruspandemia vaikutti voimakkaasti tiettyjen tavoitteiden toteutumatta jäämiseen (esimerkiksi työllisyyden parantamiseen liittyvät tavoitteet) ja arvioitavuuteen. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kolmen tavoitteen raportoidusta toteumasta, kahden tavoitteen osalta huomautettiin raportoinnista, viiden tavoitteen osalta mittaroinnista. Selkeä mittarointi antaa hyvän lähtökohdan tavoitteiden arvioinnille ja mittaroinnin kehittämiseen pitääkin kiinnittää edelleen huomiota.

3. Vantaalla sekä emokaupungin että kaupunkikonsernin taloudellinen tulos oli hyvä vuonna 2021. Hyvää tulosta selittivät valtion suorat ja välilliset koronatuet, omaisuuden myyntivoitot ja talouden tasapainottamistoimenpiteet. Hyvän taloudellisen aseman ylläpitäminen on jatkossa entistä tärkeämpää, jotta kaupungin rahoituksellinen asema ja investointikyky säilyvät myös tulevissa isoissa rakenteellisissa muutoksissa (erityisesti sosiaali- ja terveysalan uudistus).

4. VAV-konsernilla on merkittävä rooli kohtuuhintaisten asuntojen saatavuuden turvaajana. Kysyntä VAV:in asuntoihin on kova ja vain murto-osa hakijoista saa asunnon. VAV:in asuntotuotantoa hidastaa pula sopivista tonteista ja suunnitteluun liittyvät haasteet.

5. Työllisyyspalvelujen toiminta muuttui merkittävästi Vantaa-Kerava työllisyyden kuntakokeilun alkaessa. Toiminnan alkuvaiheessa ei heti päästy täysipainoiseen

palveluohjaukseen henkilöstövajeen vuoksi. Loppuvuodesta 2021 palveluohjausta on saatu tehostettua ja on myös lähdetty hakemaan uusia toimintatapoja työllistämiseen. Talouden kehityksellä on ratkaiseva merkitys työllisyystavoitteiden saavuttamiselle.

6. Terveysasemilla omalääkärille pääsi keskimäärin 55 vuorokaudessa. Potilailla, joilla ei ole nimettyä omalääkäriä, odotusaika oli keskimäärin 83 vuorokautta. Odotusaikoja ei voida pitää tyydyttävinä. Takaisinsoittotoiminto kaipaa edelleen kehittämistä. Uhka- ja väkivaltatilanteiden lisääntyminen terveysasemilla on huolestuttavaa.

7. Pandemian vaikutukset ovat näkyneet monin tavoin ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa. Henkilöstöä on ajoittain siirretty pandemiatehtäviin, kuten rokotustoimintaan ja tartunnanjäljitykseen. Henkilöstön saatavuusongelmat näkyvät ostopalvelun ja vuokratyövoiman käytön kasvuna. Vastaanotoille pääsyssä on ajoittain esiintynyt viiveitä.

8. Vantaalla koulukuraattoreilla ja -psykologeilla yksilötyön osuus on korostunut. Tämä johtuu muissa palveluissa olevista pitkistä jonoista ja perustason lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kärsimästä resurssivajeesta. Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit tukevat osaa myös sellaisista asiakkaista, joiden tilanne vaatisi hoidollisempia palveluja.

9. Psykososiaalisissa palveluissa asiakasmäärät ovat kasvaneet vuodesta 2018 vuoteen 2021. Pandemian vaikutukset lapsiin ja nuoriin näkyvät vastaanotoilla ahdistuneisuutena, masentuneisuutena ja yksinäisyytenä. Nuorilla on tarve aiempaa pitkäkestoisemmalle ja kokonaisvaltaisemmalle tuelle. Nuortenkeskus Nupin toiminta laajenee vuonna 2022.

10. Lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun palveluissa vallitsee haastava resurssien ja palvelutarpeen kehityksen epäsuhta. Palvelutarpeen kasvuun vaikuttavat rakenteellisesti muun muassa väestön kasvu, muunkielisten osuus sekä väes-

tön ja asuinalueiden hyvinvointierojen kasvu. Palvelutuotannon ongelmat varhaisen tuen palveluissa ja erikoissairaanhoidossa heijastuvat lastensuojelun kasvaneeseen kysyntään ja lakisääteisissä määräajoissa pysymiseen.

11. Vantaan ja Keravan hyvinvointialuevalmistelu on edennyt suunnitellussa aikataulussa väliaikaisen valmistelutoimielimen työnä. Tiukasta aikataulusta johtuen valmistelua on tehty pitkälti teknisenä valmisteluna. Henkilöstön ja asukkaiden osallistamistavat eivät ole olleet kohderyhmiensä näkökulmasta täysin läpinäkyviä. Yhdyspintojen ja yhteistyön kehittäminen kaupungin ja hyvinvointialueen välillä on tärkeää.

12. Helsingin, Espoon, Kauniaisten, Vantaan sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) ulkoisten tarkastustoimien yhteisarvioinnissa selvitettiin, olivatko kaupungit edistäneet vuosina 2018–2021 tavoitetta hoitaa suurempi osuus iäkkäiden akuuttitilanteista laitoshoidossa, palveluasumisessa ja kotihoidossa päivystyksen sijaan. Yhteisarvioinnin tuloksena todettiin, että kaupungit ja HUS olivat edistäneet eri tavoin kyseistä tavoitetta. Vaikutusta päivystyskäyntien määrään ei voitu arvioida, sillä käyntimäärien muutoksiin vaikutti voimakkaasti koronapandemia.

13. Kuntalaispalvelujen erilaiset tuki- ja informaatiopalvelut tarjoavat kansalaisille tärkeää tukea kaupungin palvelutarjonnan hyödyntämiseen. Erityisesti sähköisen asioinnin tuen ja digituen tarve ovat selvässä kasvussa.

14. Vantaan kirjastojen tarjoamat tilat, välineet ja laajat aineistot tukevat asukkaiden tasavertaisia mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen ja monipuoliseen oppimiseen. Kirjastoissa on lisäksi erilaista asukkaiden osallisuutta tukevaa toimintaa ja kielikahvilatoiminta edistää myös maahanmuuttajien kotoutumista. Kirjasto 2030-ohjelmassa on kartoitettu kirjastojen toimintaan tulevaisuudessa vaikuttavia muutosilmiöitä ja koottu toimenpiteitä, joilla muutosilmiöiden tuomiin haasteisiin voidaan vastata.

15. Pandemia on sulkenut ajoittain monia nuorille suunnattuja nuorisopalveluja, ja nuorten vapaa-ajan tekemistä on ollut tavanomaista vähemmän tarjolla. Nuorten yksinäisyys, henkinen pahoinvointi, häiriökäyttäytyminen, kiusaaminen ja epätoi-

vottu ryhmäytyminen ovat lisääntyneet. Jalkautuvalla nuorisotyöllä pystytään parhaimmillaan vastaamaan erittäin hyvin negatiivisiin ilmiöihin. Jalkautuvan nuorisotyön resurssia kasvatetaan. Maahanmuuttajataustaisten nuorten määrä kasvaa Vantaalla. Nuorisopalvelujen henkilöstöstä vain 0,7 prosenttia on maahanmuuttajataustaisia.

SAMMANDRAG:

1. Under fullmäktigeperioden 2018–2021 uppställdes sammanlagt 137 strategiska årsmål. Förverkligandet av de strategiska målen och målens utvärderingsbarhet försvårades på grund av coronapandemins verkningar under de senaste två åren. Andelen mål som inte nåddes ökade tydligt under åren 2020–2021. Cirka 80 procent av de mål som ställdes upp under fullmäktigeperioden förverkligades ändå helt eller delvis. Under fullmäktigeperioden var revisionsnämnden antingen av annan åsikt om det rapporterade utfallet av målen eller gav olika anmärkningar beträffande 32 mål.

2. Enligt stadsstyrelsens rapportering förverkligades av de bindande strategiska målen för 2021 (totalt 39 mål) 15 helt, 14 delvis och 10 mål inte alls. Coronapandemin inverkade kraftigt på att vissa mål inte förverkligades (exempelvis mål som anknyter till att förbättra sysselsättningen) och på målens utvärderingsbarhet. Revisionsnämnden var av annan åsikt om det rapporterade utfallet av tre mål, anmärkte om rapporteringen av två mål och mätningen när det gällde fem mål. Tydliga mätare ger en god utgångspunkt för utvärderingen av målen och det ska fortsättningsvis ägnas uppmärksamhet åt utvecklingen av mätarna.

3. Vanda, både moderstaden och stadskoncernen, uppvisade ett gott ekonomiskt resultat år 2021. Det goda resultatet förklarades av statens direkta och indirekta coronastöd, försäljningsvinster för egendom och balanseringsåtgärder i ekonomin. Att upprätthålla ett gott ekonomiskt läge är i fortsättningen allt viktigare för att stadens finansiella ställning och investeringsförmåga ska bibehållas också i framtida stora strukturella förändringar (i synnerhet reformen inom social- och hälsovårdssektorn).

4. VAV-koncernen har en betydande roll i att trygga tillgången på bostäder till rimliga priser. Efterfrågan på VAV:s bostäder är stor och endast en bråkdel av de som söker får en bostad. VAV:s bostadsproduktion bromsas upp av bristen på lämpliga tomter och utmaningar i planeringen.

5. Sysselsättningsservicens verksamhet förändrades väsentligt när det kommunala sysselsättningsförsöket i Vanda och Kervo inleddes. I början av verksamheten nådde man inte upp till en fullvärdig servicehandledning på grund av personalbrist. I slutet av år 2021 har man lyckats effektivera servicehandledningen och också strävat efter nya verksamhetssätt för sysselsättningen. Ekonomins utveckling har en avgörande betydelse för att sysselsättningsmålen ska nås.

6. I genomsnitt fick man tid hos sin husläkare på hälsostationen inom 55 dygn. Väntetiden för patienter som inte har en husläkare var 83 dygn i genomsnitt. Väntetiderna kan inte betraktas som tillfredsställande. Återuppringningssystemet behöver utvecklas. Det ökade antalet hot- och våldssituationer på hälsostationerna är oroväckande.

7. Pandemins inverkan på den förebyggande hälsovården har märkts av på många olika sätt. Personalen har tidvis flyttats till pandemiuppgifter såsom vaccinationsverksamheten och smittspårningen. Problemen med att få tillgång till personal märks i att användningen av köptjänster och inhyrd personal har ökat. Det har tidvis förekommit fördröjningar i tillgången till mottagningstider.

8. I Vanda har andelen av skolkuratorernas och -psykologernas individarbete framträtt tydligt. Detta beror på de långa köerna i andra tjänster och den resursbrist som råder inom mentalvårdstjänsterna för barn och unga på basnivå. Studerandevårdens psykologer och kuratorer hjälper också en del av de klienter vars situation skulle kräva mer terapeutiska tjänster.

9. Antalet klienter inom de psykosociala tjänsterna har ökat från år 2018 till år 2021. Pandemins inverkan på barn och unga märks av på mottagningarna i form av ångest, depression och ensamhet. Ungdomar har behov av ett mer långvarigt och helhetsbetonat stöd. Ungdomscentralen Nuppis verksamhet utvidgas år 2022.

10. Inom tjänsterna för det sociala arbetet för barnfamiljer och barnskyddet råder det en svår obalans mellan utvecklingen av resurser och servicebehovet. På det ökade servicebehovet inverkar strukturellt sett bland annat befolkningstillväxten, andelen

invånare som talar något annat språk och de ökade välfärdsskillnaderna inom befolkningen och mellan bostadsområdena. Serviceproduktionens problem i tjänsterna inom det tidiga stödet och den specialiserade sjukvården återspeglas i en ökad efterfrågan på barnskyddets tjänster och möjligheterna att hålla de lagstadgade tidsfristerna.

11. Beredningen av Vandas och Kervos välfärdsområde har framskridit enligt den planerade tidtabellen i form av ett arbete som utförts av ett temporärt beredningsorgan. På grund av den strama tidtabellen har beredningen till stor del utförts som teknisk beredning. Sätten att delaktiggöra personalen och invånarna har inte varit helt transparenta ur målgruppernas perspektiv. Det är viktigt att utveckla kontaktytorna och samarbetet mellan staden och välfärdsområdet.

12. I den gemensamma utvärderingen som genomfördes av de externa revisionsväsendena i Helsingfors, Esbo, Grankulla, Vanda samt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS), utredde man om städerna under åren 2018–2020 hade främjat målet att sköta en större andel akuta situationer som gäller äldre personer inom institutionsvården, serviceboendet och hemvården i stället för inom jourverksamheten. Som den gemensamma utvärderingens resultat konstaterades att städerna och HUS hade främjat målet i fråga på olika sätt. Inverkan på antalet jourbesök kunde inte bedömas, eftersom ändringarna i besöksantalen påverkades kraftigt av coronapandemin.

13. Kommuninvånarservicens olika stöd- och informationstjänster erbjuder invånarna ett viktigt stöd när det gäller utnyttjandet av stadens serviceutbud. Särskilt behovet av stöd för e-tjänster och digitalt stöd har ökat tydligt.

14. Vandabibliotekens lokaler, utrustning och omfattande material som står till förfogande för invånarna stöder invånarnas jämlika möjligheter att utveckla sig själva och lära sig på ett mångsidigt sätt. I biblioteken ordnas dessutom olika slags verksamhet som stöder invånarnas delaktighet och språkkaféverksamheten främjar också integrationen av invandrare. I programmet Biblioteket 2030 har man kartlagt förändringar som påverkar verksamheten i framtiden och sammanställt åtgärder med vilka man kan svara på de utmaningar som förändringarna medför.

15. Pandemin har tidvis stängt flera av ungdomsservicens tjänster som riktar sig till ungdomarna, och utbudet av fritidssysselsättning för unga har varit mindre än vanligt. Ungdomarnas ensamhet, mentala ohälsa, störande beteende, mobbning och oönskade gruppbildningar har ökat. Genom ungdomsarbetet på fältet kan man i bästa fall svara på mycket negativa fenomen. Resurserna för ungdomsarbetet på fältet utökas. Antalet ungdomar med invandrarbakgrund ökar i Vanda. Endast 0,7 procent av ungdomsservicens personal har invandrarbakgrund.

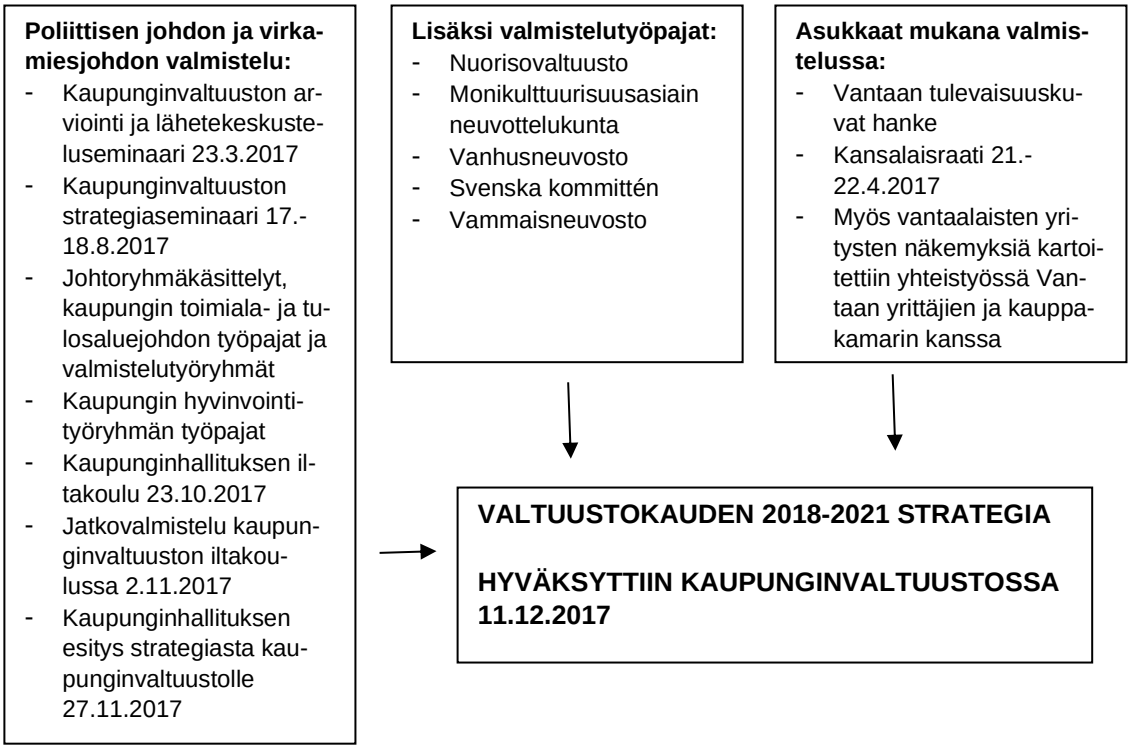
1 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1.1.1 Valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntalain 37 §:n mukaan jokaisessa kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Vantaan kaupungin valtuustokauden 2018–2021 kuntastrategia valmisteltiin poliittisen johdon ja virkamiesjohdon tiiviissä yhteistyössä. Lisäksi myös asukkaiden ja vantaalaisten yritysten näkemyksiä kartoitettiin strategiaa tehtäessä.

Oheisessa kuviossa on esitetty strategian valmistelun etenemistä ja valmisteluun osallistuneita tahoja.

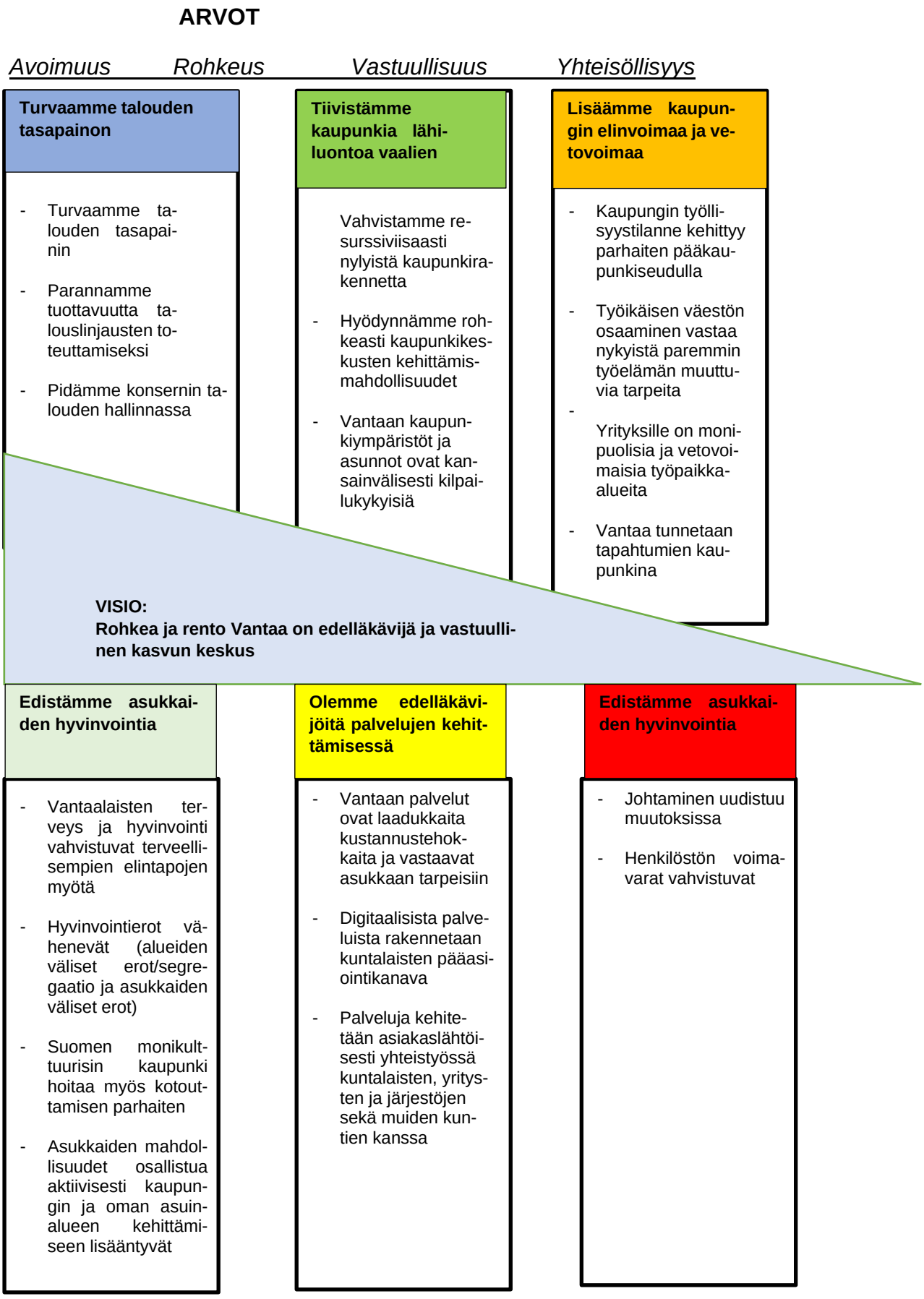

Strategiaan määriteltiin visio, arvot ja kuusi strategista painopistealuetta. Painopistealueille määriteltiin 20 strategista tavoitetta ja näille tavoitteille yhteensä 75 mittaria. Strategiaa toteutettiin vuosittain asetettujen valtuustotason sitovien tavoitteiden sekä toimialojen ja tulosalueiden strategian pohjalta laadittujen tuloskorttien kautta. Koronapandemia muutti toimintaympäristöä voimakkaasti ja muutamien mittarien tavoitetasoja muutettiin strategian väliarvioinnin yhteydessä kaupunginvaltuuston päätöksellä 16.11.2020 § 3. Menojen vuotuiseksi kasvutavoitteeksi asetettiin 2,5 prosenttia (aiemmin 1,5 prosenttia), työttömyysasteen tavoitetasoksi asetettiin 10 prosenttia

(aiemmin 6,1 prosenttia) ja nuorten (alle 25-vuotiaiden) työttömien määrän tavoitteeksi asetettiin 1 454 (aiemmin 722). Lisäksi hiilidioksidipäästötavoitteeseen tehtiin teknisiä korjauksia ja mittari ”kansainvälisten yritysten määrä Aviapoliksen alueella” poistettiin, koska tietoa ei ollut saatavilla. Kaupunginvaltuusto muutti 21.9.2020 tekemällään päätöksellä joitakin vuoden 2020 sitovien vuositavoitteiden tavoitetasoja koronapandemian vuoksi.

Strategian osat

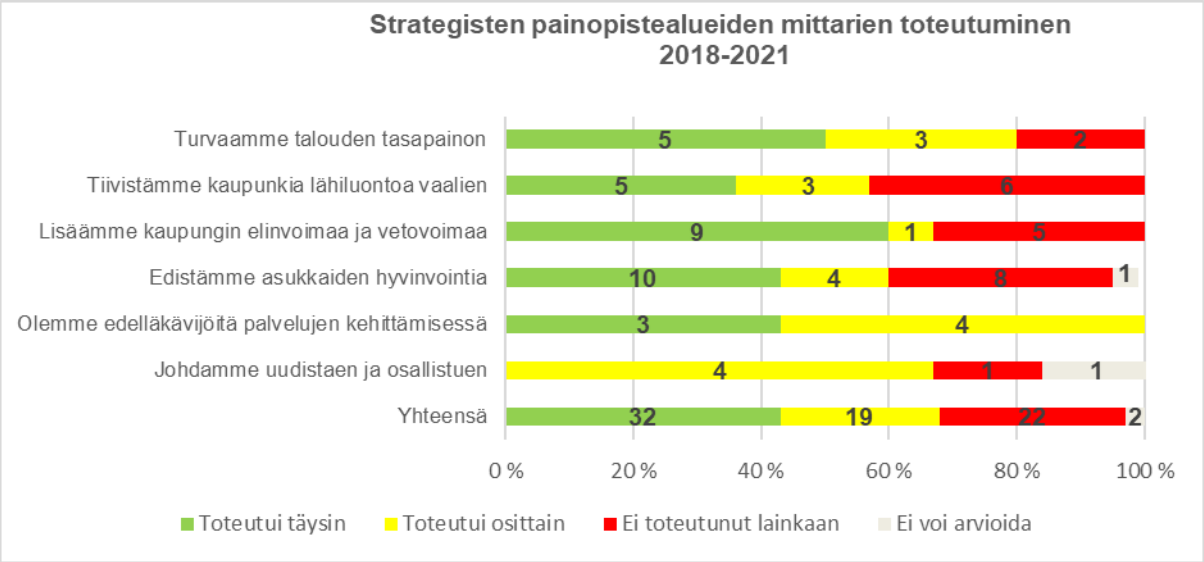
Ohessa tiivistelmäkuva Vantaan valtuustokauden 2018–2021 strategiasta.

Strategiset painopistealueet ja mittarien toteutuminen

Valtuustokauden strategia sisälsi kuusi strategista painopistealuetta ja niille oli määritelty 20 strategista tavoitetta ja tavoitteille yhteensä 75 mittaria. Oheisessa taulukossa strategiatyökalu Targetor Prosta koostettu tilanne mittarien toteumasta painopistealueittain 31.12.2021. Mittareista raportoitiin 31.12.2021 täysin toteutuneeksi 32 kappaletta (43 prosenttia), osittain toteutuneeksi 19 kappaletta (25 prosenttia), 22 mittaria (29 prosenttia) ei toteutunut lainkaan ja 2 mittaria (3 prosenttia) ei ollut arvioitavissa.

Kuvio: Strategisten painopistealueiden mittarien toteutuminen 2018-2021

Poimintoja ei toteutuneista mittareista painopistealueittain

Turvaamme talouden tasapainon

- Käyttötalouden menokehitys oli tavoiteltua 2,5 prosenttia selvästi suurempaa, noin 5,5, prosenttia.
- Investointimenot ylittivät tavoitetason.

Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien

- Joukkoliikenteen käyttö ja pyöräilijöiden määrä laski, kun tavoitteena oli käytön ja määrän kasvu.
- Perheasuntojen osuus kerrostalotuotannossa ei noussut tavoiteltuun 5 prosenttiin.
- Kohtuuhintaisten valtion tukemien asuntojen määrässä ei saavutettu tavoitetasoa.

Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa

- Työllisyyspalvelujen aktiivitoimenpiteissä olevien asiakkaiden määrä ei kasvanut tavoitellusti.
- Työllisyysaste ei noussut eikä pitkäaikais- ja nuorisotyöttömien määrä laskenut vaan kasvoi.
- Lukion päättäneistä jatkokoulutukseen ei päässyt valmistumisvuonna tavoiteltua määrää opiskelijoita.

Edistämme asukkaiden hyvinvointia

- Ilman toisen asteen tutkintoa olevien nuorten määrä ei laskenut vaan kasvoi.
- Ammatillisen koulutuksen keskeyttämisprosentti ei vähentynyt vaan kasvoi.
- Ulkomaan kansalaisten työttömyysaste ei laskenut vaan kasvoi.

Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä

- Ei toteutumattomia mittareita.

Johdamme uudistuen ja osallistuen

- Kunta10 -kyselyssä aiempaa suurempi määrä henkilöstöstä katsoi, että heillä ei ole vaikutusmahdollisuuksia muutoksiin. Tavoitteena oli, että yhä useampi katsoo vaikutusmahdollisuuksiensa muutoksiin kasvaneen

Noin 68 prosenttia mittareista toteutui kokonaan tai osittain ja 29 prosenttia mittareista ei toteutunut lainkaan. Koronapandemia muutti toimintaympäristöä vuosina 2020 ja 2021 suuresti ja tällä oli selvästi vaikutusta tiettyjen mittareiden toteutumatta jäämiseen. Varsinkin työllistämisen edistämiseen, joukkoliikenteen käytön kasvattamiseen ja kaupungin menojen kasvun hillintään liittyvien mittarien toteutumatta jääminen johtui suurelta osin koronapandemian aiheuttamista toimintaympäristön muutoksista.

Vuosittaisten sitovien strategisten tavoitteiden toteutuminen 2018–2021

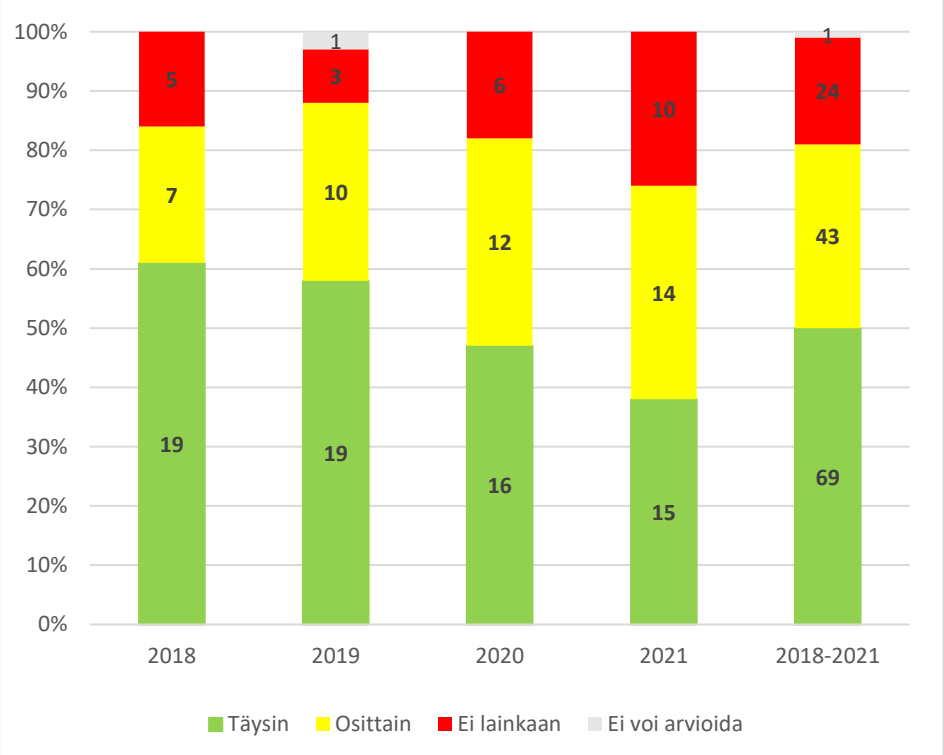
Sitovia tavoitteita asetettiin vuosille 2018–2021 yhteensä 137 kappaletta. Oheisessa taulukossa on koottuna tavoitteiden lukumäärät jaoteltuna strategian painopistealueisiin.

Strategian painopistealueet	2018	2019	2020	2021	Painopiste-alue yh-teensä
Johdamme uudistaen ja osallistuen	5	4	5	5	**19**
Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämi-sessä	5	4	3	1	**13**
Edistämme asukkaiden hyvinvointia	6	9	9	14	**38**
Lisäämme kaupungin elinvoimaa ja vetovoi-maa	4	5	5	6	**20**
Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien	6	6	7	7	**26**
Turvaamme talouden tasapainon	5	5	5	6	**21**
Kaikki yhteensä	**31**	**33**	**34**	**39**	**137**

Tavoitemäärät vaihtelivat hieman vuosittain ja suurin tavoitemäärä asetettiin vuonna 2021 (39). Eniten tavoitteita valtuustokaudella asetettiin painopistealueelle ”Edistämme kaupungin hyvinvointia” ja vähiten painopistealueelle ”Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä”.

Seuraavassa kuviossa on koottuna vuosittaisten sitovien strategisten tavoitteiden raportoidut toteumat vuosilta 2018–2021.

Strategisten tavoitteiden raportoitu toteutuminen 2018–2021

Koko valtuustokautena tavoitteista raportoitiin täysin toteutuneeksi noin 50 prosenttia, osittain toteutuneeksi noin 31 prosenttia ja toteutumatta jääneeksi raportoitiin noin 18

prosenttia tavoitteista. Yhden tavoitteen toteutumista ei voinut raportointihetkellä arvioida. Tavoitetoteumissa vuosina 2020 ja 2021 näkyi koronapandemian vaikutus, ja tavoitteita jäi kyseisinä vuosina kokonaan toteutumatta noin 22 prosenttia, kun vuosina 2018–2019 kokonaan toteutumatta jäi noin 12,5 prosenttia tavoitteista. Painopistealueiden mittarien tapaan erityisesti menojen kasvun hillitsemiseen, joukkoliikenteen käytön lisäämiseen ja työllisyyteen liittyviä tavoitteita jäi toteutumatta pitkälti koronapandemian vaikutusten vuoksi. Yksittäisistä tavoitteista jäivät valtuustokaudella vuosittain toteutumatta kolmena vuotena (2018–2020) tavoitteena ollut 0–17-vuotiaiden huostaanottotarpeen vähentäminen ja kahtena vuotena tavoitteena (2020–2021) ja yhtenä vuotena (2019) tavoitteen toisena mittarina ollut ammatillisen koulutuksen keskeyttämisprosentin vähentäminen.

Tarkastuslautakunnan arvioinnista

Seuraavan taulukkoon on koottu vuosilta 2018–2021 tavoitemäärät, joista tarkastuslautakunta oli eri mieltä tai joista tarkastuslautakunnalla oli tavoitteen osalta huomautettavaa. Suluissa oleva prosenttiluku kertoo, kuinka suurta osaa tavoitteista huomautukset koskivat.

	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Eri mieltä/ Huomautuksia	11 (35 %)	8 (24 %)	3 (9 %)	10 (26 %)	32 (23 %)

Tarkastuslautakunta oli eri mieltä 14 tavoitteen raportoidusta toteumasta ja kolmen tavoitteen osalta tarkastuslautakunnan mielestä arviointia ei voinut tehdä. Raportoinnista tarkastuslautakunta huomautti 9 tavoitteen osalta ja mittaroinnista 9 tavoitteen osalta. Lisäksi lautakunta antoi seitsemälle tavoitteelle muun huomautuksen. Muut huomautukset koskivat esimerkiksi epätäsmällisiä tavoitteita. On huomattavaa, että jotkin tavoitteet saivat useamman kuin yhden huomautuksen (esimerkiksi huomautus saattoi tulla sekä raportoinnista että mittaroinnista).

Raportoinnin huomautukset koskivat epätäsmällistä tai vajaaksi jäänyttä raportointia (kaikkien mittarien toteumaa ei raportoitu). Mittareissa puolestaan huomautettiin esimerkiksi vanhoista (yli 2 vuotta vanhat) vertailutiedoista, puuttuvista mittaritiedoista, tai mittareissa oli tavoitteeseen kuulumattomia osioita.

Johtopäätökset:

Vantaan strategiaprosessi noudatti aiemmilta valtuustokausilta tuttuja menetelmiä. Kaupunkistrategia laadittiin viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tiiviissä yhteistyössä ja lisäksi osallistettiin myös kuntalaisia ja alueen yrityksiä strategian laadintaan. Vantaan kaupungin strategia ulotettiin kaikille kaupunkiorganisaation tasoille vuosittaisilla strategisilla tavoitteilla. Kaikki toimialat, tulosalueet ja suurin osa tulosyksiköistä tekivät omat tuloskorttinsa, joissa kaupunkitasoiset tavoitteet purettiin oman toimialan, tulosalueen tai tulosyksikön tavoitteiksi.

Koko valtuustokaudelle asetettiin 6 painopistealuetta ja näille 20 strategista tavoitetta ja tavoitteille yhteensä 75 mittaria. Mittareista toteutui täysin tai osittain 51 kappaletta (68 prosenttia), kokonaan toteumatta jäi 22 mittaria (29 prosenttia) ja kahden mittarin (3 prosenttia) osalta mittari ei ollut arvioitavissa. Koronapandemia muutti vuosina 2020 ja 2021 rajusti toimintaympäristöä. Muutamien mittarien tavoitetasoja muutettiin kesken vuotta. Pandemia vaikutti tiettyjen mittarien toteutumatta jäämiseen. Erityisesti työllisyyden parantamiseen, menojen hillitsemiseen sekä joukkoliikenteen asiakasmäärien kasvattamiseen liittyvät mittarit jäivät toteutumatta suurelta osin koronapandemian vaikutusten vuoksi.

Vuosittaisia strategisia tavoitteita asetettiin 2018–2021 yhteensä 137. Näistä tavoitteista toteutui raportoinnin mukaan kokonaan tai osittain yli 80 prosenttia. Toteutumatta jäi noin 18 prosenttia tavoitteista ja yhden tavoitteen osalta arviointia ei voinut tehdä. Koronapandemia vaikeutti vuosina 2020 ja 2021 voimakkaasti tiettyjen vuositavoitteiden toteutumista. Kuten painopistealueiden mittareissa myös vuositavoitteiden osalta erityisesti vuosina 2020 ja 2021 vuosittaiset menokehityksen hillitsemiseen ja työllisyyden parantamiseen liittyvät tavoitteet jäivät koronapandemian vaikutusten takia saavuttamatta. Lisäksi 0–17-vuotiaiden huostaanottojen määriä ja ammatillisten opintojen keskeyttämisiä ei pystytty kertaakaan tavoitellusti vähentämään.

Tarkastuslautakunta oli valtuustokaudella eri mieltä raportoidusta toteumasta tai teki muun huomautuksen yhteensä noin 23 prosenttiin tavoitteista. Huomautukset liittyivät yleensä tavoitteiden raportointiin ja mittarointiin, mutta joskus myös tavoitteen epäselvyyteen.

Suositukset:

Strategisten tavoitteiden raportointiin ja mittarointiin pitää edelleen kiinnittää huomiota. Valtuustokauden aikana kokonaan toteutumatta jäivät tavoitteet ammatillisten opintojen keskeyttämisten vähentämisestä ja 0–17-vuotiaiden huostaanottojen määrän vähentymisestä. Näihin tulee jatkossa kiinnittää huomiota tilanteen parantamiseksi, joskin oppivelvollisuusiän nostamisella on tarkoitus vähentää opintojen keskeyttämisiä.

1.1.2 Vuoden 2021 sitovien tavoitteiden toteutuminen emokaupungissa

Seuraavassa taulukossa esitetään lyhyesti kaupunginhallituksen vuoden 2021 tilinpäätöksessä esittämä raportointi sitovien tavoitteiden toteutumisesta ja se, minkä tavoitteiden kohdalla tarkastuslautakunta on ollut toteutumisesta eri mieltä kuin kaupunginhallitus tai halunnut muuten esittää erilaisia arvioita sekä muun arvioinnin syy.

	Tilinpäätös 2021			Tarkastuslautakunnan näkemys				
	Kaupunginhallituksen raportointi			Toteutumisesta eri mieltä tai muu huomautus	Syy			
	Täysin	Osittain	Ei lainkaan		Raportointi	Mittarointi	Ei voida arvioida	Muu syy
1. Turvaamme talouden tasapainon								
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys			x					
1.2 Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitelman mukaisesti	x							
1.3 Kaupunki saa maanmyyntivoittoja ja sopimuskorvauksia yhteensä 44 miljoonaa euroa	x							

1.4 Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle			x					
1.5 Työmarkkinatuen kuntaosuus saadaan laskuun kuntakokeilun myötä			x					
1.6 Seuraavan valtuustokauden strategian valmistelua tehdään kaupungin tulopohjan vahvistamista koskeva suunnitelma		x						
4. Vahvistamme resurssiviisaasti nykyistä kaupunkirakennetta								
4.1 Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030	x							
4.2 Kestävät liikkumismuodot kasvavat			x					
4.3 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee		x		x				
5. Hyödynnämme rohkeasti kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet								
5.1 Tehdään oppimiskampuksen esiselvitys ja kartoitetaan yhteistyökumppanit	x			x	x			
5.2 Vanhojen keskustojen ja lähiöiden kehittäminen edistyy		x						
6. Vantaan kaupunkiympäristöt ja asunnot ovat kansainvälisesti kilpailukykyisiä								
6.1 MAL-tavoitteet toteutuvat		x						
6.2 Valmistuvien pientalojen määrä		x						
7. Kaupungin työllisyystilanne kehittyy parhaiten pääkaupunkiseudulla								
7.1 Asiakkaiden työttömyysjaksot lyhenevät kuntakokeilussa			x					
7.2 Pitkäaikaistyöttömyys vähenee			x					

7.3 Alle 30-vuotiaiden työttömyys vähenee	x							
8. Työikäisen väestön osaaminen vastaa nykyistä paremmin työelämän muuttuvia tarpeita								
8.1 Toteutetaan oppivelvollisuuden laajentamisen uudistus onnistuneesti	x							
9. Yrityksille on monipuolisia ja vetovoimaisia työpaikka-alueita								
9.1 Vantaa on pääkaupunkiseudun nopeimmin kasvava yritysympäristö	x			x		x		
10. Vantaa tunnetaan tapahtumien kaupunkina								
10.1 Suurten tapahtumien ja asukaslähtöisten kaupunginosatapahtumien määrä pysyy ennallaan tai lisääntyy		x						
12. Hyvinvointierot vähenevät								
12.1 Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman toteuttaminen suunnitelman mukaisesti		x						
12.2 Harrastustakuun edistäminen			x					
12.3 Vahvistetaan huoltajien osallisuutta lapsen opinpolulle luomalla ja ottamalla käyttöön osallisuusmalleja	x							
12.4 Vahvistetaan ja syvennetään mielenterveysosaamista opiskeluhuollossa, varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisella asteella		x						
12.5 Lapsiperheiden tukemiseksi kehitetään ja laajennetaan perhekeskustoimintaa	x							

12.6 Lapsia ja lapsiperheitä tuetaan laadukkaalla palvelutarpeen arvioinnilla ja varhaisemman tuen palveluilla lastensuojelutarpeen vähentämiseksi			x					
12.7 Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu toimintakykyisenä kotona; kotona asumista tuetaan kotiin vietävillä palveluilla, kotikuntoutuksella ja moniammatillisella palvelumallilla (ml. lääkäripalvelut)	x			x		x		
12.8 Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu			x	x		x		
12.9 Nuorten hyvinvointia parannetaan tarjoamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja	x			x				
12.10 Kaupunkiturvallisuutta parannetaan	x							
12.11 Maisa-asiakasportaalin kautta tapahtuva ajanvaraus onnistuu nykyistä useammassa palvelussa		x		x				
12.12 Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa vähenee			x					
13. Suomen monikulttuurisin kaupunki hoitaa myös kotouttamisen parhaiten								
13.1 Luodaan oppijoiden monikielisyyttä hyödyntävät opintopolut	x			x	x			
15. Kaupungin tilojen sisäilma paranee								
15.1 Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet ovat vaatimusten mukaisia		x		x		x		
17. Digitaalisista palveluista rakennetaan kuntalaisen pääasiointikanava								

17.1 Kehitetään ja ylläpidetään poikkeusaikana luotuja virtuaalisia toimintamalleja	x							
19. Johtaminen uudistuu muutoksissa								
19.1 Tikkurilan toimitilahanke etenee	x							
19.2 Henkilöstöjohtamisen laatuhanke tuottaa henkilöstötyytyväisyyttä		x						
20. Henkilöstön voimavarat vahvistuvat								
20.1 Henkilöstön osaaminen kehittyy		x						
20.2 Monimuotoiset työskentelytavat ja niiden johtaminen kehittyvät		x		x		x		
20.3 Sairauspoissaolot vähenevät		x						

1.1.3 Tarkastuslautakunnan arvioita sitovien tavoitteiden toteutumisesta

Seuraavissa kohdissa kerrotaan tarkemmin tarkastuslautakunnan huomioita tavoitteista sekä niiden toteutumisesta, raportoinnista ja mittaroinnista. Lopuksi esitetään eräitä muita esiin nostettavia asioita.

Tavoitteet, joista huomautettavaa (toteutuminen)

Sitova tavoite 4.3 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Ratikan toteutuspäätöksen 2023 edellyttämien suunnitelmien valmisteleminen. Kaavarunkoluonnos valmis ja katusuunnitelmista 40 prosenttia valmiina vuonna 2021.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite ei toteutunut lainkaan. Suunnitelmat eivät valmistuneet tavoitellusti vuonna 2021.

Tavoitteena oli, että kaavarunkoluonnos ja 40 prosenttia katusuunnitelmista ovat valmiina vuonna 2021. Raportoinnissa todetaan, että kaavarunkoluonnos valmistunee nähtäville asetettavaksi maaliskuussa 2022. Ensimmäisten katusuunnitelmien todetaan myös valmistuvan vuoden 2022 puolella. Suunnittelutyöt etenivät, mutta koska kumpikaan osatavoitteista ei toteutunut tavoitteeksi asetetussa aikataulussa, tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitova tavoite 12.9 Nuorten hyvinvointia parannetaan tarjoamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Laajennetut ja uudet käyttöön otetut nuorten mielenterveyttä tukevat toimintamallit	Tavoite toteutui täysin.	Tavoite toteutui osittain.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvän mittarin (arviointikriteeri) mukaan nuorten mielenterveyttä tukevia toimintamalleja tuli laajentaa ja ottaa uusia toimintamalleja käyttöön. Raportoinnin mukaan työ nuorten mielenterveyttä tukevien toimintamallien laajentamiseksi on vasta käynnistetty.

Sitova tavoite 12.11 Maisa-asiakasportaalin kautta tapahtuva ajanvaraus onnistuu nykyistä useammassa palvelussa

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Palvelut, joissa aikoja varattavissa Maisa-asiakasportaalin kautta.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite toteutui osittain tai sen toteutumista ei voida arvioida.

Mittarin tavoitetasona oli se, että Maisa-asiakasportaalin ajanvaraus on käytössä aiempaa useammassa palvelussa toimialalla. Lähtötasoksi vuoden 2019 lopussa on ilmoitettu ”nykytilanne”. Raportoinnin perusteella yksi uusi ajanvarauspalvelu on otettu käyttöön vuonna 2021, mutta tavoitetason toteutuminen jää epäselväksi.

Tavoitteet, joista huomautettavaa (raportointi)

Sitova tavoite 5.1 Tehdään oppimiskampuksen esiselvitys ja kartoitetaan yhteistyökumppanit

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Esiselvitys ja kartoitus tehty	Tavoite toteutui täysin	Tavoite toteutui täysin.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvässä tavoitetasossa on maininta, että yhteistyökumppaneista osan tulee olla kansainvälisiä toimijoita. Raportoinnin mukaan kansainvälisiä kumppaneita ei ole vielä saatu kontaktoitua. Raportointi kansainvälisten toimijoiden osalta on tulkinnanvarainen.

Sitova tavoite 13.1 Luodaan oppijoiden monikielisyyttä hyödyntävät opintopolut

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Opintopolkujen rakentaminen	Tavoite toteutui täysin.	Tavoite toteutui täysin.

Raportoinnin mukaan valmistavan opetuksen opintopolusta on tehty prosessikuvaus. Raportoinnissa kuvattujen suoritettujen toimenpiteiden perusteella on tehty paljon valmistelevaa työtä ja opintopolkujen rakentaminen on edennyt. Opintopolut on raportoinnin perusteella luotu, mutta niiden toimivuus käytännössä jää myöhemmän arvioinnin varaan.

Tavoitteet, joista huomautettavaa (mittarointi)

Sitova tavoite 9.1 Vantaa on pääkaupunkiseudun nopeimmin kasvava yritysympäristö.

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Yritysten ja työpaikkojen lukumäärä säilyy nykytasolla.	Tavoite toteutui täysin	Tavoite toteutui täysin.

Työpaikkojen lukumäärätiedot saadaan viiveellä. Toteutunut luku on vuoden 2019 tilastotieto. Tietoa työpaikkojen lukumäärästä vuonna 2021 ei ole saatavilla. Mittareissa olisi hyvä pyrkiä siihen, että käytettävissä on mahdollisimman ajantasaiset tiedot. Pitkällä tähtäimellä ja strategiakautta koskevassa tarkastelussa vanhempikin tilastotieto näyttää kehityksen suuntaa.

Sitova tavoite 12.7 Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu toimintakykyisenä kotona; kotona asumista tuetaan kotiin vietävillä palveluilla, kotikuntoutuksella ja moniammatillisella palvelumallilla (mukaan lukien lääkäripalvelut).

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Omassa kodissa ilman palvelutarvetta tai kotona asumista tukevien palvelujen turvin asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus kasvaa. Lähtötaso 93,2 %, Tavoitetaso 93,4 % Tilanne 31.12.2021: 93,4 %.	Tavoite toteutui täysin	Tavoite toteutui osittain ja osittain tavoitetta ei voi arvioida.

Mittariksi asetettu numeraalinen tavoite toteutui. Kuitenkin itse tavoitteessa todetaan, että ”nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu toimintakykyisenä kotona”. Tavoitteesta puuttuu laadullinen mittari, jolla kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden toimintakykyä voisi arvioida. Mittaroinnin kehittäminen on tärkeää, jotta kotona asumisen laatu ja esimerkiksi omaishoitajien jaksaminen tulevat näkyviksi.

Sitova tavoite 12.8 Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu.

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa (3. vapaa aika lääkärille T3, mediaani, vrk) / 14 vrk	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Jatkossa voisi olla hyvä mitata ja raportoida puhelinyhteydenotoista takaisinsoiton keskiarvon lisäksi myös takaisinsoiton hajontaa.

Sitova tavoite 15.1 Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet ovat vaatimusten mukaisia.

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Kohdekohtainen kuntotarkastus ja olosuhdemittaus sekä tarpeellisia käyttäjäkyselyitä.	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite toteutui osittain.

Mittareiden tarkempaan sisältöön ja selkeyteen olisi jatkossa hyvä kiinnittää enemmän huomiota.

Sitova tavoite 20.2 Monimuotoiset työskentelytavat ja niiden johtaminen kehittyvät.

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Etätyöpäivien määrä ja etäjohtamisen valmennusten osallistujamäärä	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite toteutui osittain.

Etätyöpäivien määrä monimuotoisten työskentelytapojen mittarina saattaa olla yksipuolinen.

Muita havaintoja

Tavoite 8.1 Toteutetaan oppivelvollisuuden laajentamisen uudistus onnistuneesti. Uusia käytänteitä on luotu muun muassa lainsäädännöstä tulevien velvoitteiden toteuttamiseksi. Vuodelle 2022 on asetettu tavoitteeksi, että oppivelvollisuuden laajennuksen tarjoamat väylät tavoittavat vantaalaiset nuoret. Jatkossa on tärkeä seurata rakenteiden toimivuutta ja sitä kautta toteutuksen onnistuneisuutta.

Tavoite 12.10 oli kaupunkiturvallisuuden parantaminen. Vuodelle 2021 tavoitetasoksi oli asetettu turvallisuussuunnitelman valmistuminen ja näin tapahtuikin. Jatkossa on tärkeää varmistaa turvallisuussuunnitelman toteutuminen ja vaikutusten seuraaminen.

Tavoite 12.6 Lapsia ja lapsiperheitä tuetaan laadukkaalla palvelutarpeen arvioinnilla ja varhaisemman tuen palveluilla lastensuojelutarpeen vähentämiseksi. Lastensuojelutarpeen vähentäminen on ollut tavoitteena usean vuoden ajan. Tarkastuslautakunta ilmaisee huolensa siitä, että lastensuojelun tarve ei ole vähentynyt toivotulla tavalla.

Johtopäätökset:

Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2021 sitovista strategisista tavoitteista (yhteensä 39 tavoitetta) oli toteutunut täysin 15, osittain 14 ja 10 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Joidenkin tavoitteiden toteumatta jäämiseen vaikutti voimakkaasti koronapandemia (esimerkiksi monet työllisyyden parantamiseen liittyvät tavoitteet ja joukkoliikenteen käytön edistämistavoite). Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kolmen tavoitteen raportoidusta toteumasta, kahden tavoitteen osalta huomautettiin raportoinnista, viiden tavoitteen osalta mittaroinnista.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta suosittelee kiinnittämään huomiota mittarien selkeyteen ja ajantasaisuuteen sekä myös varmistamaan, että moniosaisissa tavoitteissa kaikille tavoiteosille on asetettu mittari.

1.1.4 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.11.2020 kaupungin talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarviokaudelle 2021 tavoitteita on yhdenmukaistettu ja yksinkertaistettu, jotta konserniyhteisöjä koskeva omistajaohjaus sekä raportointi olisivat jatkossa yhtiöiden näkökulmasta entistä selkeämpää ja ennakoitavampaa. Tavoitteille on luotu tavoitekategoriat, jonka mukaisesti kunkin konserniyhteisön tavoitteet asetetaan.

Suuret tytäryhtiöt

Suurten tytäryhtiöiden tavoitteet on jaoteltu talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä ympäristövastuullisuuteen liittyviin tavoitteisiin.

Vantaan Energialle oli asetettu kuusi tavoitetta, joista viisi toteutui täysin ja yksi osittain. Täysin toteutuneet tavoitteet liittyivät talouteen, työturvallisuuteen ja henkilöstötyytyväisyyteen. Ilmastonmuutoksen hillintään liittyvä tavoite toteutui osittain.

VAV Yhtymä Oy:lle oli asetettu 12 tavoitetta. Talouteen ja henkilöstöön liittyvät kuusi tavoitetta toteutuivat täysin. Neljästä ympäristövastuuseen liittyvästä tavoitteesta kolme toteutui täysin ja yksi osittain. Toiminnan laatuun liittyvistä kahdesta tavoitteesta korjaustoimintaan liittyvä tavoite toteutui osittain. Asiakastyytyväisyystavoite ei toteutunut. Konsernin tavoitteisiin voi tutustua tarkemmin arviointikertomuksen kohdassa 1.3.1, VAV-konserni.

VTK Kiinteistöt Oy:lle asetettujen omistajapoliittisten linjausten tavoitteena on, että yhtiö huolehtii kiinteistöjen ylläpidosta taloudellisesti tehokkaalla tavalla siten, että peruskorjauksiin käytetään summa, joka vastaa noin 10 prosenttia liikevaihdosta ja samalla varmistetaan, että kiinteistöt ovat terveellisiä ja turvallisia käyttää. Lisäksi omavaraisuusaste tulisi pitää yli 20 prosentin tasolla. Konsernille asetetut viisi tavoitetta toteutuivat täysin.

Vantaan tilapalvelut Vantti Oy:lle oli asetettu viisi tavoitetta. Henkilöstötyytyväisyyteen ja sairauspoissaoloihin liittyvät kaksi tavoitetta toteutuivat täysin. Asiakastyytyväisyys parani selvästi, mutta jäi hieman tavoitetason alle, joten tavoitteen katsotaan toteutuneen osittain. Tilikauden tulos jäi tavoitetasosta. Suurin syy tähän oli verohallinnon muuttunut tulkinta ja takautuneesti tehdyt alv-korjaukset. Ympäristövastuuseen liittyvä tavoite biojätteen määrästä toteutui osittain.

Mercuria kauppaoppilaitos Oy:lle oli asetettu kahdeksan tavoitetta. Talouden kaksi tavoitetta toteutuivat täysin. Toiminnan laatuun liittyvistä tavoitteista opiskelijavuositavoite ja opiskelijapalaute toteutuivat täysin, mutta työelämäpalautteesta ei ollut tietoa saatavilla. Henkilöstön työfiilis -tavoite toteutui täysin. Ympäristövastuuseen liittyvä uusiutuvan energian käyttötavoite toteutui täysin, tavoite vastuullisuuskampanjoista ja -tapahtumista osittain.

Kaunialan sairaala Oy:lle asetetuista kuudesta tavoitteesta yksi (ekokompassisertifiointi) toteutui täysin. Taloudellinen tulos jäi alle tavoitetason ja sairauspoissaoloja oli tavoitetasoa enemmän. Myös toiminnan laatuun liittyvät kolme tavoitetta, jotka liittyivät palvelutuotteiden painotuksen muutokseen, jäivät toteutumatta.

Kiinteistöyhtiöiden tavoitteet

Kiinteistöyhtiöillä oli tavoitteena kiinteistöjen ylläpitokustannusten hillitseminen siten, että ylläpitokustannusten suhteellinen nousu on pienempi kuin Tilastokeskuksen julkaiseman Kiinteistön ylläpidon kustannukset -vertailuindeksin muutos. Tavoite toteutui täysin seitsemässä yhtiössä, kuudessa yhtiössä se ei toteutunut lainkaan.

Toiseksi tavoitteeksi asetettiin pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS) mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennusten käyttöiän huomioiminen suunnitelmassa. Tavoite toteutui täysin 14 yhtiössä. Yhdessä yhtiössä tavoite toteutui osittain.

Kolmantena tavoitteena oli uusiutuvan energian käyttö siten, että uusiutuvan energian osuus kulutetusta sähköstä olisi 100 prosenttia. Tavoite toteutui täysin yhdeksässä yhtiössä. Yhdessä yhtiössä tavoite toteutui osittain ja kahdessa ei lainkaan. Kolmesta yhtiöstä ei ollut tietoa.

1.2 Kaupungin talous ja talouden tavoitteiden toteutuminen

1.2.1 Emokaupungin talous ja tilinpäätös

Oheiseen taulukkoon on koottu vuodelta 2021 talousarvion, muutetun talousarvion ja tilinpäätöksen lukuja sekä vertailuna vuoden 2020 tilinpäätöksen lukuja.

Taulukko käyttötalous: Talousarvio ja tilinpäätös 2021, luvut tuhatta euroa

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2020
Toimintatuotot	470 216	522 841	555 858	453 624
Toimintakulut	-1 761 671	-1 851 856	-1 801 983	-1 679 913
Toimintakate	-1 291 455	-1 329 015	-1 246 125	-1 226 289
Verotulot	1 089 300	1 122 171	1 131 636	1 072 963
Valtionosuudet	247 000	255 000	255 322	293 038
Rahoitustuotot ja kulut	23 189	23 189	25 764	27 042
Vuosikate	68 034	71 345	166 597	166 754
Poistot ja arvonalentumiset	-109 344	-109 456	-105 247	-111 818
Satunnaiset tuotot ja kulut	10 000	10 000	0	125
Tilikauden tulos	-31 310	-28 111	61 350	55 061
Varausten ja rahastojen muutos	2 916	2 916	56	-443
Tilikauden ylijäämä (ali-jäämä)	-28 394	-25 195	61 406	54 618

Taulukko investoinnit: Talousarvio ja tilinpäätös 2021, luvut tuhatta euroa

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2020
Bruttoinvestoinnit	146 700	150 900	120 600	144 900
Nettoinvestoinnit	139 900	144 200	96 700	134 000

Taulukko: Verorahoitus 2021, luvut tuhatta euroa

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2020
Kunnan tulovero	907 000	907 000	907 442	914 970
Kiinteistövero	100 300	100 300	100 162	74 525
Osuus yhteisöveron tuotosta	82 000	114 871	124 032	83 468
Verotulot yhteensä	**1 089 300**	**1 122 171**	**1 131 636**	**1 072 963**
Valtionosuudet	247 000	255 000	255 322	293 068
Verorahoitus yhteensä	**1 336 300**	**1 377 171**	**1 386 958**	**1 366 031**

Poimintoja määrärahatavoitteiden toteutumisesta (muutettuun talousarvioon nähden) ja lainakannasta vuonna 2021:

- Toimintatuottojen toteumaprosentti oli noin 106 prosenttia, ylitys 33 miljoonaa euroa
- Toimintakulujen toteumaprosentti oli noin 97 prosenttia, alitus 49,9 miljoonaa euroa
- Verotulojen toteumaprosentti oli 100,8 prosenttia, noin 9,5 miljoonaa euroa arvioitua enemmän.
- Valtionosuuksien toteumaprosentti oli 100,1 prosenttia.
- Korko- ja rahoitustuotot ylittyivät noin 1,7 miljoonaa euroa ja korkomenot alittuivat noin 0,9 miljoonaa euroa
- Poistot ja arvonalentumiset alittuivat noin 4,2 miljoonaa euroa
- Tilikauden tulos oli noin 61,3 miljoonaa euroa eli yli 89 miljoonaa euroa ennakoitua parempi
- Kaupunginvaltuuston muutokset vuoden 2021 talousarvioon: Käyttötulojen lisäykset noin 52,4 miljoonaa euroa, käyttömenojen lisäykset yhteensä noin 90 miljoonaa euroa. Lisäksi verotulojen kertymäarviota nostettiin yhteensä 32,9 miljoonalla eurolla ja valtionosuuksien kertymäarviota nostettiin 8 miljoonaa euroa. Investointien lisäykset (brutto) olivat noin 4,0 miljoonaa euroa.
- Talousarviossa 2021 varauduttiin 67,6 miljoonan euron nettolainanottoon. Pitkäaikainen lainakanta kuitenkin pieneni 9,5 miljoonaa euroa ja lyhytaikainen

lainakanta pieneni 6,7 miljoonaa euroa, kokonaisuutena lainakannan nettovähennys oli 16,2 miljoonaa euroa.
- Investointimenot (brutto) toteutuivat noin 30,3 miljoonaa euroa pienempinä ja nettoinvestoinnit noin 47,5 miljoonaa euroa pienempinä.

Noin puolet toimintatuottojen ylityksestä muodostui siitä, että valtio korvasi koronapandemian aiheuttamat kustannukset sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle täysimääräisenä. Lisäksi saatiin 18,7 miljoonaa euroa myyntivoittoa neljän hoivakiinteistön ja A-Tulkkaus Oy:n myynnistä. Myös maanmyyntivoittotavoite ylittyi lähes kahdella miljoonalla. Yhteisöverojen verotuloja nosti valtion päätös jatkaa vielä vuonna 2021 kuntien jako-osuuden 10 prosenttiyksikön korotusta. Tällä korvataan kunnille koronapandemian aiheuttamia veromenetyksiä. Vantaalle tämä tarkoitti noin 25 miljoonan euron lisäystä yhteisöveron tuottoon. Kiinteistöveroa korotettiin vuodelle 2021 ja sitä kertyi noin 25,6 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2020.

Toimintakuluissa suurimmat alitukset tulivat henkilöstökuluissa, noin 24,6 miljoonaa euroa. Palvelujen ostokulut alittivat talousarvion noin 14,8 miljoonalla eurolla, jota selitti erityisesti työvoiman vuokrauskulujen ennakoitua pienempi osuus ja joukkoliikenteen suorat koronatuet. Investointimenojen alittumiseen vaikutti eniten uudisrakentamisen toteutusajankohtien siirtyminen. Lisäksi joitakin rakennushankkeita pystyttiin toteuttamaan alkuperäistä arvioita pienemmillä kustannuksilla.

Kaupungin taloudellisen tilanteen kehittyminen

Ohessa on tarkasteltu kaupungin taloudellista tilannetta, kumulatiivisen yli-/alijäämän muodostumista sekä varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirtaa vuosina 2015–2021. Tarkastelu perustuu kyseisten vuosien tilinpäätöksistä koottuihin tietoihin. Erityisenä tarkastelukohteena on tulorahoituksen riittävyys.

Kumulatiivisen ylijäämän muodostuminen, luvut miljoonaa euroa

Vuosi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Toimintakate	-1 015,6	-990,0	- 1 008,7	-1 072,5	-1 176,9	-1 226,3	-1 246,1
Vuosikate	98,4	178,8	164,0	112,6	49,1	166,8	166,6
Poistot	-98,1	-116,1	-123,6	-108,7	-115,2	111.8	105,2
Tuloslaskelman tulos + satunnaiset tulot	1,4	64,5	40,4	3,9	-62,7	55,1	61,3
Tilinpäätössiirrot	-0,7	0,3	1,2	1,2	0,2	-0,4	+0,1
Ali-/ylijäämä	0,7	64,8	41,7	5,2	-62,6	54,6	61,4
Kumulatiivinen edellisten tilikausien ja kuluvan tilikauden yli/ali jäämät[1]	362,9 (360,2)	425,0 (425,5)	467,2 (462,1)	467,3	404,7 (404,6)	459,3 (460,2)	521,6

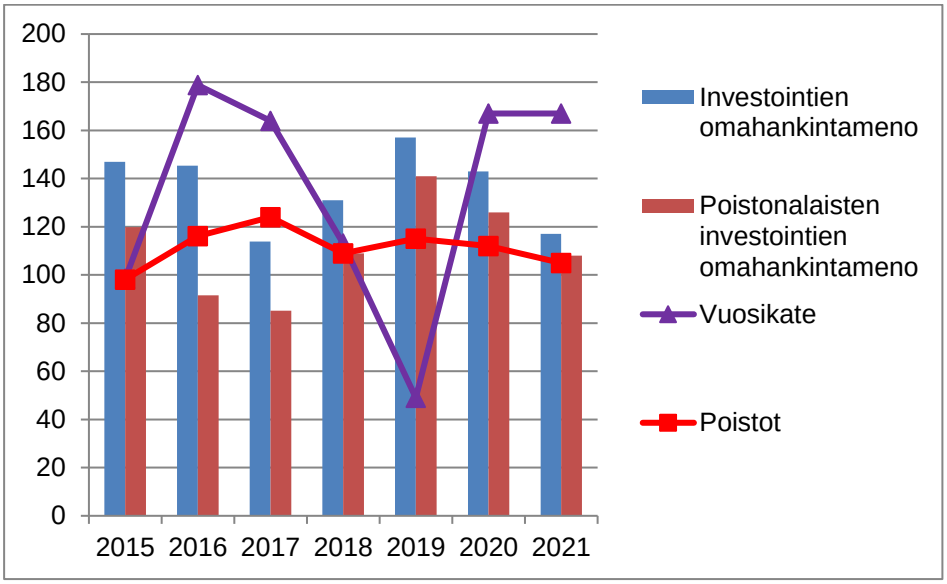
Toiminnan ja investointien rahavirta, luvut miljoonaa euroa

Vuosi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vuosikate	98,4	178,8	164,0	112,6	49,1	166.8	166,6
Satunnaiset tulot	1,0	1,8	0,0	0,0	3,3	0,1	0,0
Satunnaiset kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-37,3	-48,9	-40,5	-40,9	-16,8	-31,4	-57,4
Investoinnit							
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-152,8	-146,7	-111,3	-134,8	-157,6	-144,9	-120,6
Rahoitusosuudet investointeihin	5,8	1,3	0,7	3,9	0,9	2,1	4,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	48,4	68,8	50,6	66,7	26,9	40,0	75,9
Toiminnan ja investointien rahavirta	-36,5	55,2	63,4	7,6	-94,2	32,6	68,6

[1] Suluissa kumulatiivinen edellisen tilikauden ja ylijäämä, kun tilinpäätöksen jälkeen ylijäämään tehdyt oikaisut on otettu huomioon.

Kumulatiivista ylijäämää oli noin 522 miljoonaa euroa vuoden 2021 lopussa. Toimintakate (toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus) heikkeni 19,8 miljoonaa euroa vuodesta 2020. Toiminnan ja investointien rahavirta oli selvästi positiivinen. Vuonna 2021 vuosikate oli yli 166 miljoonaa euroa.

Ohessa tarkasteluna kaupungin taloutta vuosina 2015–2021 investointien, vuosikatteen ja poistojen avulla. Investoinnit on esitetty omahankintamenona.

Tuottavuus- ja kasvuohjelma ja talouden haasteita

Vantaan kaupungille on laadittu tuottavuus- ja kasvuohjelma 2021–2025, jolla vastataan talouden pitkän aikavälin rakenteellisiin haasteisiin ja koronaviruspandemian talousvaikutuksiin. Tuottavuus- ja kasvuohjelman toimenpiteitä vuodelle 2021 olivat muun muassa kiinteistöveron korotus, omaisuuden myyntitulojen kasvattaminen (myyntivoitot) ja eri toimialoille kohdistuneet tasapainotustoimenpiteet. Toimenpiteillä arvioitiin ollen noin 41 miljoonan euron positiiviset vaikutukset vuoden 2021 tulokseen.

Kaupungin rahoituksellisen asemaan tuo jatkossa haastetta vuoden 2023 alusta voimaan tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, jolloin suurin osa Vantaan kunnallisveron tuotosta siirtyy hyvinvointialueen rahoitukseen. Vantaan kunnallisvero laskee vuonna 2023 alustavien tietojen mukaan 6,61 prosenttiin nykyisestä 19 prosentista. Vaikka myös sosiaali- ja terveystoimen kustannukset siirtyvät hyvinvointialu-

eelle, on arvioitu, että Vantaan talouden tasapaino jonkin verran heikkenee. Kasvavan kaupungin investointitarve pysyy kuitenkin korkeana, joten on tärkeää huolehtia, että kaupungin rahoituksellinen asema ja investointikyky säilyvät hyvänä myös jatkossa.

Johtopäätökset:

Vantaan kaupungin taloudellinen tulos oli jälleen hyvä. Tulosta paransivat osaltaan valtion suorat ja välilliset koronatuet ja eräät kertaerät (omaisuuden myyntivoitot). Tuottavuus- ja kasvuohjelman toimenpiteet vaikuttivat myös osaltaan hyvään tulokseen. Vantaan kaupungin taloudellinen asema vahvistui edelleen ja ylijäämä taseessa kasvoi. Tuottavuus- ja kasvuohjelman toimenpiteet ovat jatkossakin tärkeitä, jotta kaupunki pystyy vastaamaan talouden tuleviin rakenteellisiin haasteisiin (esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan uudistus).

Liikelaitokset[2]

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Talouden toteuma 2021 (luvut 1000 euroa)

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	**Talousarvio 2021**	**Tilinpäätös 2021**
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	41 585	42 354
Liiketoiminnan kulut	-39 614	-39 373
Poistot ja arvonalenemiset	-1 971	-1 496
Liikeylijäämä/(-alijäämä)	**0**	**1 486**
Rahoitustuotot ja kulut	0	3
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	1 489
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	303
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	1 792

[2] Liikelaitosten talouden vertailutaulukot on tiivistetty lyhyeen muotoon yhdistelemällä tuloslaskelman varsinaisen toiminnan tuotto- ja kuluerät yhdeksi eräksi.

Investointimenot, brutto (luvut 1000 euroa):

Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
2 300	2 300

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen talousarvion sitovat määrärahaerät ovat liikeylijäämä ja bruttoinvestoinnit. Vuodelle 2021 pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymässä talousarviossa sitovina määrärahoina olivat liikeylijäämä 0 euroa ja 2 300 000 euron bruttoinvestoinnit. Tilinpäätöksessä pelastuslaitoksen liikeylijäämä oli noin 1 486 000 euroa. Bruttoinvestoinnit toteutuivat talousarvion mukaisina.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Talouden toteuma 2021 (luvut 1000 euroa)

Suun terveydenhuollon liikelaitos	**Talousarvio 2021**	**Tilinpäätös 2021**
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	25 410	24 681
Liiketoiminnan kulut	-24 500	-23 998
Poistot ja arvonalenemiset	-10	-11
Liikeylijäämä/alijäämä	**900**	**671**
Rahoitustuotot ja kulut	-210	-201
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	690	470
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	690	470

Investoinnit rahoitettiin vuonna 2021 leasing-perusteella, joten taseeseen kirjattavia bruttoinvestointeja ei ollut.

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitokselle oli talousarvion sitovina erinä vuosittain Vantaan kaupungille maksettava 7 prosentin korko kaupungin antamasta lainasta ja 7 prosentin korko peruspääomasta sekä liikeylijäämä ja bruttoinvestoinnit. Kaupungille maksettavien korkojen euromäärä oli vuonna 2021 yhteensä noin 227

000 euroa, jonka liikelaitos maksoi kaupungille. Investointeja liikelaitos ei tehnyt. Liikelaitoksen taseeseen kertynyt alijäämä pystyttiin kattamaan vuoden 2021 ylijäämällä ja liikelaitoksella on nyt noin 18 000 euroa ylijäämää.

Vaikutus kaupungin talouteen

Liikelaitosten taloudellinen vaikutus koko Vantaan ylijäämään oli vuonna 2021 noin 2,3 miljoonaa euroa positiivinen.

Johtopäätökset:

Molempien liikelaitosten sitovat määrärahaerät toteutuivat. Suun terveydenhuollon liikelaitos pystyi kattamaan taseeseensa kertyneen kumulatiivisen alijäämän.

1.2.2 Koko kaupunkikonsernin talous

Seuraavissa taulukoissa verrataan emokaupungin ja koko konsernin vuoden 2021 tilinpäätöstietoja ja keskeisiä tilinpäätöksen tunnuslukuja toisiinsa.

Kaupungin ja koko konsernin tuloksen muodostuminen:

M€	***Kaupunki***	***Konserni***
Toimintatuotot	334,2	1 199,7
Toimintakulut	-1 580,3	-2 255,3
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta ja tappioista	-	7,3
Toimintakate	-1 246,1	-1 062,9
Verorahoitus (sisältää valtionosuudet)	1 386,9	1 393,2
Rahoitustuotot ja -kulut	25,8	-8,8
Vuosikate	166,6	321,6

Poistot ja arvonalentumiset (sisältää suunnitelman mukaiset poistot, Omistuksen eliminointierot ja arvonalentumiset)	-105,2	-213,8
Satunnaiset erät	-	-5,4
Varausten lisäys		-
Rahastojen lisäys	0.1	-
Tilinpäätössiirrot	-	-0,2
Tilikauden verot	-	-12,1
Laskennalliset verot	-	-2,8
Vähemmistöosuudet		-11,7
Tilikauden yli/alijäämä	61,4	75,6

Kaupungin ja koko konsernin keskeisten tunnuslukujen vertailu, suluissa vuoden 2020 arvo:

	Kaupunki	**Konserni**
Vuosikate, % poistoista	158,3 (149,1)	147,6 (163,9)
Investointien tulorahoitus, %	142,9 (116,7)	79,0 (80,1)
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	2 180,6 (1 936,0)	3 457,0 (3 163,2)
Lainakanta, euroa per asukas[3]	3 721,2 (3 820;4)	8 259,1 (8 282,2)
Lainanhoitokate	2,1 (1,0)	2,2 (1,5)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	62,4 (67,2)	100,8 (105,2)
Lainat ja vuokravastuut (miljoonaa euroa)	1 547,2 (1 461,5)	2 413,8 (2 362,9)

[3] Asukaskohtaiset luvut on laskettu käyttäen Tilastokeskuksen lopullista väestötilastoa Vantaan asukasluvusta 31.12.2019 tilanteessa (233 775 asukasta).

Tulorahoitus kattoi jälleen emokaupungin poistot ja investoinnit. Konsernissa tulorahoitus kattoi poistot ja 79 prosenttia investoinneista. Kaupungin lainanhoitokatteen tunnusluku parani ja on nyt 2,1. Tunnusluku osoittaa, että tulorahoitus olisi riittänyt kaupungilla kokonaan vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun vuonna 2021. Konsernin lainanhoitokate parani myös viime vuodesta ja oli nyt 2,2 (1,5 vuonna 2020). Suhteellinen velkaantuneisuus osoittaa koko velkataakan suuruuden ja tämä tunnusluku parani hieman sekä emokaupungissa että konsernissa vuodesta 2020. Emokaupungilla ja konsernilla on edelleen kohtuullisen suuri velkataakka, mutta velkaa on viime vuosina pystytty vähentämään. Vuonna 2021 emokaupungin velka väheni edelleen ja myös konsernin asukaskohtainen velkamäärä laski. Velan takaisinmaksuun olisi tarvittu konsernissa hieman yli vuoden tulorahoitus ja emokaupungin koko velan takaisinmaksuun olisi kulunut 62,4 prosenttia vuoden tulorahoituksesta.

Johtopäätökset:

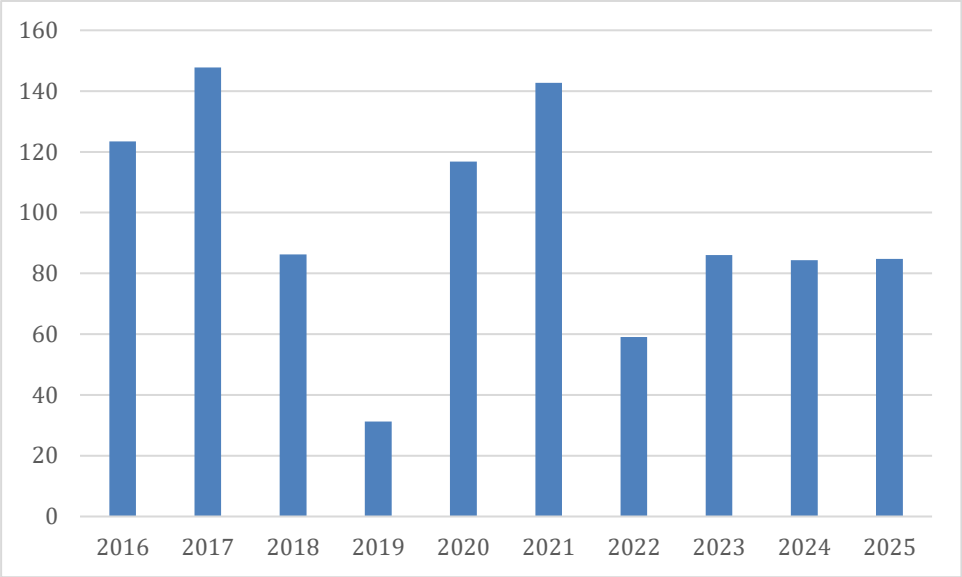
Kaupunkikonsernin taloudellinen tilanne kehittyi pääasiassa myönteisesti vuonna 2021. Sekä kaupunkikonsernille että emokaupungille kertyi lisää ylijäämää ja velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut paranivat sekä emokaupungilla että konsernissa.

1.2.3 Investoinnit

Investointien tulorahoitusprosentti

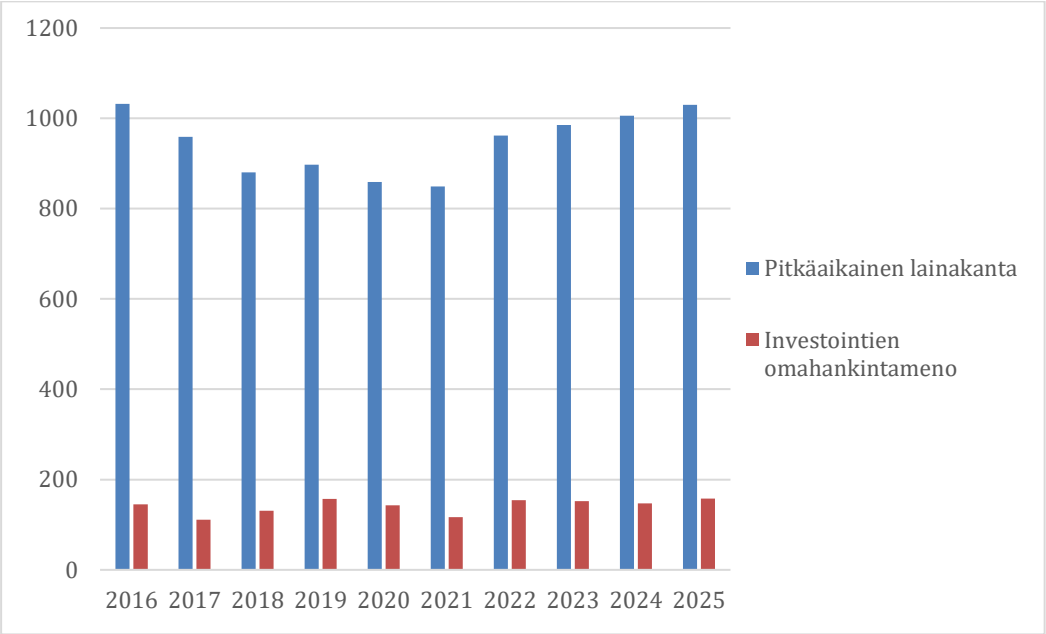
Oheisessa kaaviossa on Vantaan kaupungin investointien tulorahoitusprosentti vuosilta 2016–2025. Vuonna 2021 tulorahoitusprosentti parantui edellisestä vuodesta, ollen lähes 143 prosenttia. Vuodesta 2022 eteenpäin tulorahoitusprosentti perustuu taloussuunnitelman 2022–2025 ennusteisiin.

Kaupungin investointien tulorahoitusprosentti 2016–2025

Lainamäärä ja investoinnit

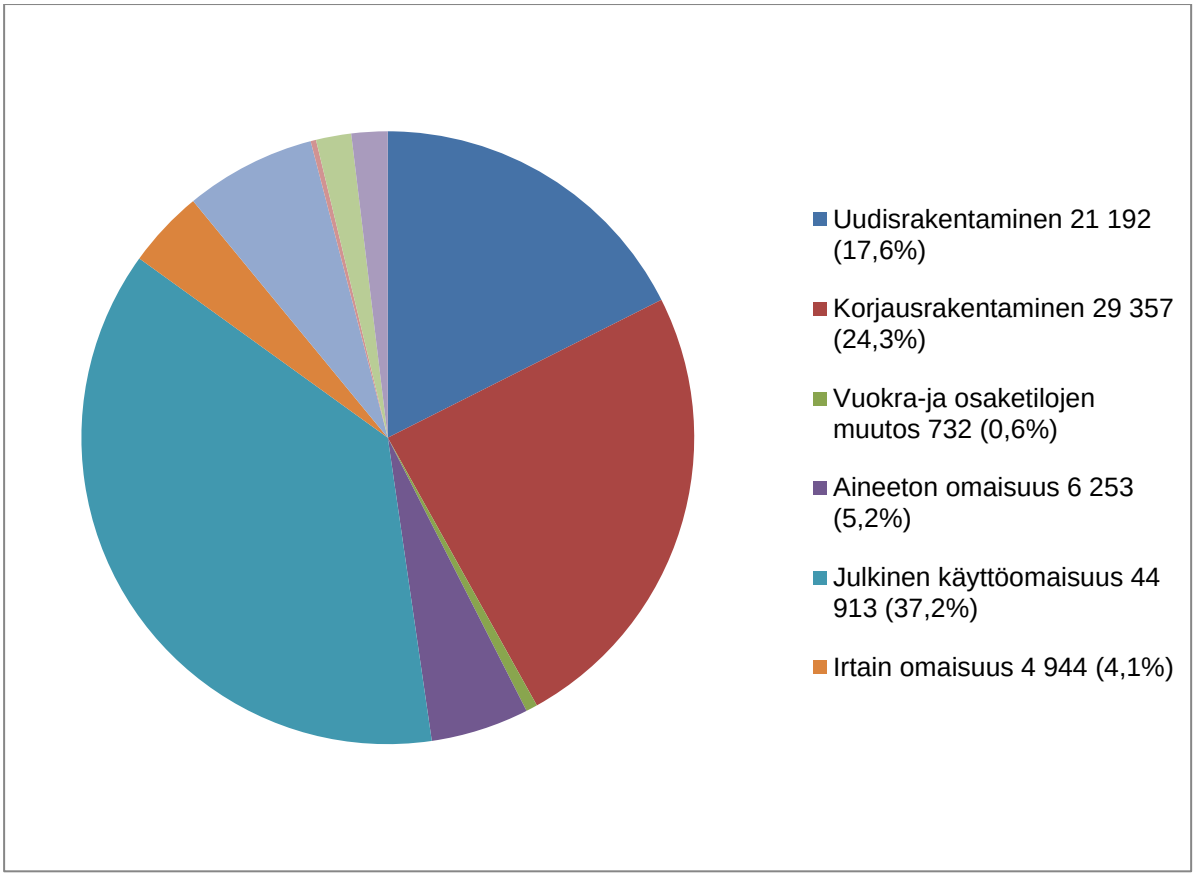
Seuraavassa kuvataan pitkäaikaisen lainakannan ja investointien omahankintameno-jen[4] kehitystä vuodesta 2016 (luvut miljoonaa euroa). Vuodesta 2022 eteenpäin luvut ovat taloussuunnitelmassa 2022–2025 esitettyjä ennusteita.

[4] Investointien omahankintameno= investointimenoista on vähennetty niihin saadut rahoitusosuudet

Investointien jakauma 2021

Ohessa kuvattuna kaupungin investointien (brutto) toteumarakenne vuodelta 2021, luvut ovat tuhatta euroa. Rakentamisen investoinnit (uudisrakentaminen ja korjausrakentaminen) ja julkiseen käyttöomaisuuteen liittyvät investoinnit (esimerkiksi liikenne-, urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen) olivat suurimmat investointilajit.

Johtopäätökset:

Kaupungin tulorahoitus kattoi investoinnit vuonna 2021. Investointien tulorahoitusprosentti oli 142,9 prosenttia. Taloussuunnitelmassa 2022–2025 ennakoidaan investointitason liikkuvan kyseisinä vuosina välillä 147–158 miljoonaa euroa. Kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvaa ennusteiden mukaan vuosittain vuosina 2022–2025.

1.2.4 Suurten kaupunkien vertailua

Alla olevassa taulukossa vertaillaan kuuden suurimman kaupungin keskeisiä talouden tunnuslukuja vuodelta 2021. Tunnusluvut on kerätty kaupunkien kaupunginhallituksissa hyväksytyistä vuoden 2021 tilinpäätöksistä. Tunnuslukuja on seitsemän jo-

kaisella kaupungilla eli yhteensä 42. Tunnuslukujen tasoluokittelu perustuu Kuntaliiton määrittelyyn. Tunnuslukutaulukossa on vuoden 2021 tunnusluvun alla kyseisen tunnusluvun arvo vuonna 2020.

		Espoo	Helsinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
Vuosikate % poistoista	**2021**	201	185	130	170	164	158
	2020	174	230	116	160	110	149
Investointien tulorahoitus %	**2021**	135	88	129	80	68	143
	2020	89	85	79	76	86	117
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	**2021**	2 754	10 419	3 971	2 430	1 119	2 181
	2020	2 178	9 957	3 875	2 146	924	1 936
Lainakanta, euroa per asukas	**2021**	4 683	1 386	3 221	3 647	4 075	3 721
	2020	4 237	1 510	3 616	3 795	3 667	3 820
Lainanhoitokate[5]	**2021**	4,8	8,2	3,7	5,2	2,1	2,1
	2020	4,0	9,1	3,5	5,9	1,1	1,0
Suhteellinen velkaantuneisuus %	**2021**	70	40	60	60	66	62
	2020	71	45	68	65	65	67
Konsernin (sisältää kaupungin) lainakanta euroa/asukas	**2021**	15 200	8 941	6 120	9 340	7 775	8 259
	2020	14 632	8 452	5 932	8 936	7 393	8 292

Vuonna 2021 suurten kaupunkien tunnusluvut parantuivat vuoden 2020 tasosta. Tunnusluvuista 33 pysyi vuoden 2020 tasolla, 8 tunnusluvun taso parani ja yhden heikkeni. Hyvällä tasolla oli nyt 24 tunnuslukua (19 vuonna 2020), tyydyttävällä tasolla oli 6 tunnuslukua (9 vuonna 2020) ja heikolla tasolla oli 12 tunnuslukua (14 vuonna 2020). Kaupungeista Oululla kolmen tunnusluvun taso parani, Turulla parani kahden tunnusluvun taso ja yhden heikkeni, Tampereella kahden tunnusluvun taso parani, ja

[5] Oulun ja Turun lainanhoitokate on konsernin lainanhoitokate, nämä kaupungit ilmoittavat emokaupungin osalta vain laskennallisen lainanhoitokatteen.

Vantaalla yhden tunnusluvun taso parani. Helsingin ja Espoon tunnuslukujen tasot pysyivät ennallaan. Eniten hyvällä tasolla olevia tunnuslukuja (viisi) oli Helsingillä.

Lähes kaikki tulorahoitusta kuvaavat tunnusluvut (17/18) ovat nyt hyvällä tasolla. Vielä vuonna 2020 näistä tunnusluvuista neljä oli tyydyttävällä tasolla.

Velkaantumista kuvaavista tunnusluvuista lainanhoitokatteen tunnusluku oli nyt kaikilla kaupungeilla hyvällä tasolla ja myös suhteellisen velkaantumisen arvot oli kahdella kaupungilla parantunut. Sekä emokaupungin että konsernin asukaskohtaista lainakantaa kuvaavat tunnuslukujen tasot säilyivät ennallaan vuonna 2021.

1.3 Konserniohjaus

Kaupunkikonsernista puhutaan silloin, kun käsitellään peruskaupungin lisäksi omistuksia kaupungin ulkopuolisissa yhteisöissä. Vantaan kaupunkikonserniin kuuluu emokaupungin lisäksi noin 50 yhteisöä. Tähän lukuun sisältyvät tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt sekä kuntayhtymät.

Konsernin johtaminen

Konsernin johtamisen ja omistajaohjauksen lähtökohtina toimivat kaupunkistrategian lisäksi konserniohje, yleiset ja yhtiökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset sekä hyvää hallintoa ja johtamistapaa koskeva ohje. Konserniohjeesta ja yleisistä omistajapoliittisista linjauksista päättää kaupunginvaltuusto. Lisäksi se päättää merkittävien yhtiöiden (VAV, Vantti, Vantaan Energia) yhtiökohtaiset linjaukset. Kaupunginhallitus päättää muut yhtiökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset ja kaupunginhallituksen konsernijaosto hyvän hallinnon ja johtamistavan ohjeesta.

Kaupunginvaltuusto päättää edellä mainittujen konserniohjeen ja omistajapolitiikan yleisten periaatteiden lisäksi kuntakonsernin toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista ja talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavista tavoitteista. Lisäksi valtuusto päättää merkittävien yhtiöiden (VAV, Vantti, Vantaan Energia) myymisestä, purkamisesta tai roolin muutoksesta. Roolin muutoksella tarkoitetaan esimerkiksi in house -aseman muutosta.

Konsernijohtoon kuuluvat hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat.

Konserniohje ja muut linjaukset

Konserniohjeessa on määritelty yhteiset toimintaperiaatteet kaupunkikonsernin johtamisen ja ohjaamisen tueksi. Tavoitteena on luoda yhdenmukaisia menettelytapoja kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen ohjaukseen sekä varmistaa toiminnan läpinäkyvyys ja tiedon kulku.

Yleiset omistajapolittiiset linjaukset ohjaavat kaupungin omistajapolitiikkaa yleisellä tasolla. Kullekin yhteisömuodolle on luotu yhtenäiset periaatteet. Yhtiöt on jaettu kolmeen ryhmään: markkinaehtoisesti toimivat yhteisöt, muut tytäryhteisöt sekä asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt.

Markkinaehtoisesti toimiva yhteisö (Vantaan Energia) toimii kilpailutilanteessa markkinoilla ja sen toiminnan tarkoitus on tuottaa voittoa. Kaupungin omistajuus ei saa aiheuttaa yhteisölle kilpailuetua eikä haittaa.

Muut tytäryhteisöt ovat joko sidosyksiköitä, joiden tarkoituksena on tuottaa palveluja hankintayksikköomistajalleen ja niiden toimintaa on arvioitava palvelutuotannon ja taloudellisen tuloksen kokonaisuutena tai sitten ei-sidosyksikköasemassa olevia, joiden tavoitteet liittyvät taloudellisen aseman kehittämiseen ja kaupungin omistuksen arvon säilymiseen.

Yhteisökohtaisissa omistajapoliittisissa linjauksissa määritellään seuraavia asioita:

- mitä kaupunki omistaa ja miksi se on omistajana yhtiössä,
- mitä omistukselta odotetaan tulevaisuudessa ja mitkä ovat lähivuosien tavoitteet,
- kuka vastaa yhteisön omaisuuden arvon säilymisestä ja käytöstä,
- miten vastuullisuusnäkökohdat otetaan huomioon sekä
- mikä on hallituksen kokoonpano ja mitä erityisvaateita hallitusosaamiselle asetetaan.

Omistajaohjauksen välineitä ovat yhtiöille asetettavat tavoitteet ja niiden raportointi, menettelytapaohjeet, ennakkosuostumukset, perustamis- ja osakassopimukset, yhtiöjärjestykset, sopimusriskien hallinta, hallintohenkilöiden valinta, investointien sekä rahoituksen suunnittelu ja valvonta, konsernijohdon muu päätöksenteko sekä omistajaohjauskeskustelut.

1.3.1 VAV-konserni

VAV Yhtymä Oy on Vantaan kaupungin 100-prosenttisesti omistama yhtiö. VAV-konserni koostuu emoyhtiö VAV Yhtymä Oy:stä sekä kolmesta tytäryhtiöstä: VAV Asunnot Oy, VAV Palvelukodit Oy ja VAV-Hoiva-asunnot Oy. Ohessa kuvattuna VAV-konsernin konsernirakenne.

VAV-yhtymä Oy
- emoyhtiö
- 691 asuntoa
- vapaarahoitteiset asunnot,

Kolme tytäryhtiötä

VAV-Asunnot Oy
-tytäryhtiö
- 9 553 asuntoa
- ARA-rahoitteisia

VAV-Palvelukodit Oy
- tytäryhtiö
- 661 asuntoa
- Palveluasuntoja

VAV-Hoiva-asunnot Oy
- tytäryhtiö
- Neljä kiinteistöä, joissa 191 asuntoa
- Palvelukiinteistöjä, jotka vuokrattu Vantaan kaupungille

Toiminnan tavoitteista ja niiden toteutumisesta
Oheiseen taulukkoon on koottu Vantaan kaupungin VAV-konsernille asettamat tavoitteet ja niiden toteumat.

1. Talous	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Tulostavoite:	Tulos 2 prosenttia liikevaihdosta	2,5 prosenttia
Asuntotuotanto	220	220
Käyttöaste	99 %	99 %
Ylläpitokulut	Maksimi: kiinteistön ylläpidon nousu on pienempi kuin indeksin nousu	Kiinteistön ylläpidon kustannusten nousu oli indeksin nousua pienempi
2. Toiminnallisuus ja laatu	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Korjaustoiminta miljoonaa euroa	14,3	11,0

Asiakastyytyväisyys NPS-indeksi[6]	38	32,4
3. Henkilöstötyytyväisyys	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Työtyytyväisyys	Yli vertailuaineiston keskiarvon (3,80)	3,91
Terveysperusteiset poissaolot	3,5 prosenttia	2,9 prosenttia
4. Ympäristövastuu	**Tavoitetaso**	**Toteuma**
Sähkön kulutus kWh/m^3	4,6	4,6
Lämpöenergia: kWh/rm^3	41,5	40,85
Veden kulutus m^3/ahm^2	1,84	1,91
Sekajäte vähenee, suhteellinen osuus kokonaismäärästä	80 prosenttia	77 prosenttia

Kaikki talouteen ja henkilöstötyytyväisyyteen liittyvät tavoitteet toteutuivat. Toiminnan laatuun liittyvistä tavoitteista korjaustoiminta ei toteutunut tavoitellussa laajuudessa. Osittain tähän vaikutti koronapandemia, jonka vuoksi esimerkiksi sisäkorjauksia ei ole päästy tekemään suunnitellusti ja korjauksia on myös ajoittain viivästyttänyt rakennustarvikkeiden saatavuuteen liittyvät ongelmat. Myös laadulliseksi tavoitteeksi asetetusta asiakastyytyväisyyden tasosta jäätiin hieman. Ympäristövastuuseen liittyvissä tavoitteissa päästiin veden kulutusta lukuun ottamatta tavoitetasoihin.

Talous

VAV-konsernin liikevoitto oli vuonna 2021 noin 18,7 miljoonaa euroa. VAV on vuosittain tehnyt kulujen kattamisen jälkeen jäljelle jäävästä voitosta asuintalovarauksen, jolla varaudutaan tulevien vuosien kiinteistöjen korjauksiin.

Asuntotuotanto

Oheisessa taulukossa koottuna VAV:in vuosittainen asuntotuotanto vuosilta 2017–2021.

	2017	2018	2019	2020	2021
Tavoite	355	179	357	0	220

[6] NPS eli Net Promoter Score on kansainvälisesti käytetyin asiakasuskollisuuden mittari. Se mittaa asiakkaan suositteluhalukkuutta ja tyytyväisyyttä yhden kysymyksen avulla, **Kuinka todennäköisesti suosittelisit palvelua / tuotetta kaverillesi tai kollegallesi**

Vuonna 2020 ei valmistunut yhtään asuntoa, johtuen suunnitteluun ja pysäköintiratkaisuihin liittyvistä haasteista. Suunnittelussa haasteena on, että tontit suunnitellaan yleensä korttelikokonaisuuksina, ja prosessissa pitää olla mukana kaikki kokonaisuuteen kuuluvat toimijat/kumppanit ja koko korttelia koskevat ratkaisut (esimerkiksi pysäköintijärjestelyt). Laajojen suunnitteluratkaisujen tekeminen vie aikaa ja lisäksi monitahoisesta toimijajoukosta joku toimija saattaa vetäytyä kesken hankkeen pois, jolloin suunnittelu ja toteutus viivästyvät. VAV:in asuntotuotantoa hidastaa tulevaisuudessa tonttipula sekä mainitut suunnitteluun liittyvät haasteet. Tonttien hinnat ovat rakentumisen kiihtyessä nousseet ja mahdollisten ostotonttien hinta nousee usein niin korkeaksi, että hankkiminen korkotuettua tuotantoa varten ei ole mahdollista.

Korjaustoiminta

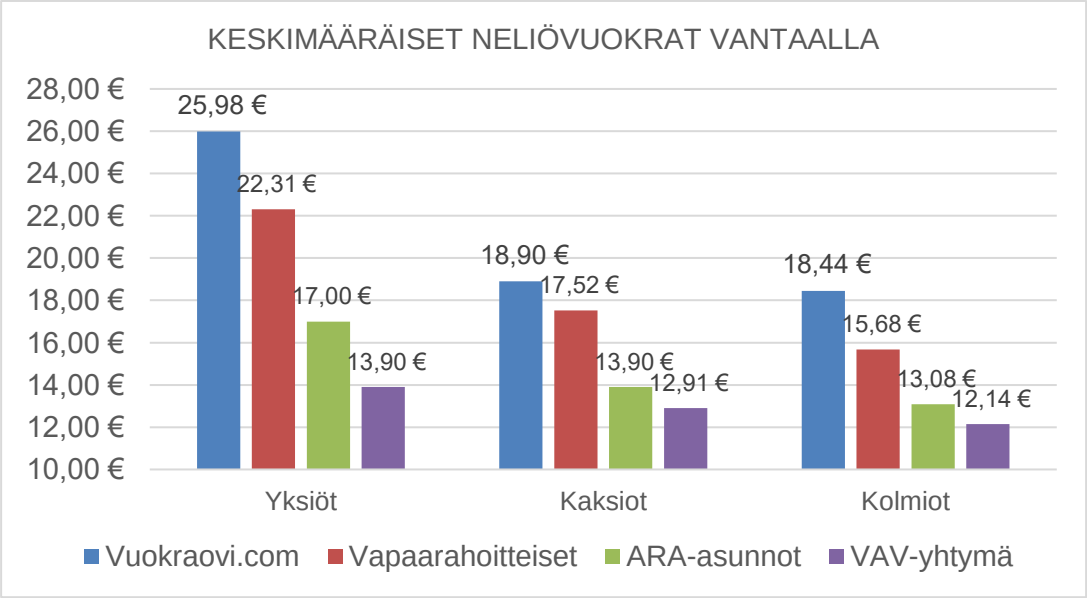
VAV on laatinut 10 vuoden korjaussuunnitelmat joka kiinteistölle. Näiden suunnitelmien mukaisten korjauksien lisäksi tehdään vuosittain erilaisia ylläpitokorjauksia. Arvion mukaan noin 50 prosentilla kiinteistöistä on pieniä tai isoja korjaustarpeita. VAV pyrkii vuosittain pitämään korjausvolyymin korjausvelkaa vastaavalla tasolla. Korjausvelkaa hoidetaan korjausten lisäksi hyvällä ylläpidolla, yksittäisillä kiinteistömyynneillä ja kannustamalla asukkaita hyvään asumiseen.

Jatkossa esimerkiksi energiansäästötavoitteiden lisääminen vaatii enemmän panostuksia energiansäästökorjauksiin. VAV on arvioinut, että energiansäästötavoitteen lisääminen 1,2 prosentilla vaatisi vuositasolla noin 6,4 miljoonan euron lisäinvestointeja energiansäästökorjauksiin.

Vuokrataso

Ohessa on verrattu eri vuokranantajien keskimääräisiä neliövuokria Vantaalla[7].

[7] Lähteet: Vuokraovi.com, Tilastokeskus, ARA, VAV Yhtymä

Vantaalla sekä ARA-asunnoissa että VAV-yhtymä Oy:n vapaarahoitteisissa asunnoissa on vuokrataso selvästi halvempi verrattuna yksityisiin vuokra-asuntoihin.

Asunnonhakijat

Asukkaita VAV Yhtymä Oy:n ja VAV Asunnot Oy:n asunnoissa oli vuoden 2020 lopussa 18 880. Asunnon hakijoita VAV.in asuntoihin vuoden 2020 lopussa oli seuraavasti

VAV Yhtymä Oy: 1 091 hakijaa
VAV Asunnot Oy: 4 719 hakijaa

Uusia hakemuksia VAV:in asuntoihin tulee noin 1 500 kuukaudessa. Näistä hakemuksista vuonna 2020 oli 57 prosentissa hakijana yksi henkilö ja 19 prosentissa 2 henkilöä. Hakijoista asunnon vuonna 2020 sai VAV Yhtymä Oy:n asunnoissa keskimäärin 0,7 prosenttia ja VAV Asunnot Oy:n asunnoissa keskimäärin 1,3 prosenttia. Kiireellisessä ARA-asunnon tarpeessa vuonna 2020 oli 31 prosenttia hakijoista.

Energiatehokkuus, ympäristövastuu ja vastuullisuusraportointi

VAV konserni on omassa strategiassaan sitoutunut toimiin, joissa painotetaan ympäristön kestävyyttä**.** VAV on linjannut omassa strategiassaan muun muassa seuraavia energiatehokkuutta ja resurssiviisautta edistäviä tai sitä tukevia tavoitteita:

- Uudet kiinteistöt rakennetaan ensisijaisesti Joutsenmerkki-kriteerit[8] täyttävinä
- Korjausrakentamisessa lisätään ympäristön kestävyyttä tukevia toimintatapoja
- Laaditaan resurssiviisauden tiekartta (laadittu)
- Erilaiset energiansäästökampanjat asukkaille

Tavoitteiden saavuttamiseksi VAV on liittynyt ETJ+-järjestelmään[9], jolla luodaan systemaattinen menettely yrityksen energiatehokkuuden analysointiin ja jatkuvaan parantamiseen sekä energiankulutuksen ja kustannusten pienentämiseen. Samoin VAV on liittynyt Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen vuokra-asuntoyhteisöjen toimenpideohjelmaan (VAETS). VAETS-sopimukset ovat osa vapaehtoista sopimusmenettelyä, joka kattaa elinkeinoelämän, kunta- ja kiinteistöalan sekä öljyalan. Sopimukset ovat keino toimeenpanna EU:n asettamia energiatehokkuusvelvoitteita. VAETS-ohjelmassa asetetaan mukana oleville toimijoille energiansäästötavoitteita, jotka edellyttävät energiansäästötoimenpiteitä ja tavoitteiden toteutumisen seurantaa ja raportointia toimenpiteistä ja tavoitteiden toteutumisesta.

VAV seuraa kuukausittain kiinteistöjen energiankulutusta ja tavoitteena on havaita mahdollisimman nopeasti laite-, käyttötekniset ja järjestelmäviat, jotta ne voidaan korjata pikaisesti. Samalla saadaan tietoa kiinteistöjen säästöpotentiaalista, ja tietoa voidaan hyödyntää kannattavuuslaskelmissa, ja saadaan suunniteltua taloudellisesti kannattavia korjausehdotuksia pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmiin.

Vuonna 2020 VAV esitti ensimmäistä kertaa yritysvastuutietonsa GRI-standardien[10] Core vaatimustason mukaan. VAV käsitteli vastuullisuutta raportissaan neljän pääteeman kautta: talous, vastuullisuus työnantajana, asukasturvallisuus sekä kestävä ympäristö ja kiinteistökanta. Pääteemat oli jaettu alateemoihin ja raporttiin oli kerätty kunkin teeman alle niihin liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä.

[8] Kriteerit - Page 3 of 3 - Joutsenmerkki, tuoteryhmä talot, pientalot
[9] ISO 50001 & ETJ+ ENERGIAN HALLINTA finland (bureauveritas.fi)
[10] **Global Reporting Initiative** (GRI) on kansainvälinen aloite, jonka tavoitteena on luoda yleisesti hyväksytty toimintamalli yhteiskuntavastuun raportointiin Global Reporting Initiative – Wikipedia)

Johtopäätökset:

Vantaan kaupungin VAV-konsernille asettamat talouden ja toiminnan tavoitteet toteutuivat suurelta osin vuonna 2021. Koronapandemia on vaikuttanut erityisesti VAV-konsernin korjaustoimintaan, joka jäi volyymiltaan selvästi tavoitetasoa alhaisemmaksi. Sisäkorjauksia ei ole pandemian vuoksi päästy tekemään suunnitellusti ja myös tarvikepula on hidastanut korjaustoimintaa.

VAV:in asuntojen keskivuokrat ovat selvästi alle keskimääräisen markkinavuokran. VAV:in asuntoihin on pitkät jonot ja vain pieni osa hakijoista saa asunnon.

VAV:in strategiassaan linjaamat energiatehokkuuden ja resurssiviisauden tavoitteet tukevat omalta osaltaan Vantaan kaupungin hiilineutraalisuustavoitetta. VAV on laatinut oman resurssiviisauden tiekartan ja erilaiset energiatehokkuustavoitteet ja toimenpiteet ulottuvat sekä uudis- että korjausrakentamiseen. Lisäksi asukkaat pyritään saamaan mukaan energiatehokkuuden parantamiseen erilaisilla energiansäästökampanjoilla.

Epävarmuustekijänä VAV:in toimintaympäristössä on erityisesti tonttipula, joka hidastaa asuntuotantoa. Myös tonttien suunnittelussa on haasteita, koska suunnittelu tehdään korttelikokonaisuuksina, jolloin on sovitettava yhteen monen eri toimijan toiminta ja erilaiset kortteliin liittyvät kokonaisratkaisut (esimerkiksi pysäköintiratkaisut). Myös syksyllä 2021 alkaneella rakennuskustannusten nousulla voi olla vaikutusta asuntotuotantoon.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että VAV-konsernilla on tärkeä rooli pienituloisten asumismahdollisuuksien turvaajana. VAV:in tarjoamille kohtuuhintaisen vuokratason asunnoille olisi kysyntää selvästi nykyistä enemmänkin. Lautakunta ilmaisee huolensa siitä, että VAV:in asuntotuotannon on ennakoitu hidastuvan jatkossa etenkin tonttipulan vuoksi. Lautakunta toivoo kaupungin kiinnittävän kaavoituksessaan erityistä huomiota kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytysten parantamiseen, jotta tätä asuntotuotantoa saataisiin lisättyä.

1.4 Kasvupalvelut

1.4.1 Työllisyyspalvelut, työllisyyden kuntakokeilu

Työllisyyspalvelut kaupungin organisaatiossa

Työllisyyspalvelujen palveluyksikkö kuuluu kaupunkistrategian ja johdon toimialaan ja siellä kasvupalvelujen palvelualueeseen. Työllisyyspalvelujen vastuualueena on kaupungin työllisyyden edistäminen ja kehittäminen sekä yhteistyö valtionhallinnon, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.

Työllisyyden kuntakokeilu

Vuonna 2019 Työ- ja elinkeinoministeriö lähetti kuntiin tiedustelun halukkuudesta hakeutua työllisyyden kuntakokeiluun. Vantaan kaupunginhallitus päätti 11.11.2019, että Vantaan kaupunki hakee kyseiseen kokeiluun. Samalla Vantaa teki aiesopimuksen yhteisestä työllisyyden kuntakokeilusta Keravan kaupungin kanssa. Laki työllisyyden kuntakokeilusta tuli voimaan 1.1.2021 ja kuntakokeilu alkoi 1.3.2021.

Kokeilun tarkoituksena on edistää nykyistä tehokkaammin työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista sekä tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeiluissa asiakaslähtöisyyttä tehostetaan integroimalla työllisyys-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveyspalvelut entistä tiiviimmin yhteen.

Työllisyyden kuntakokeilun tavoitteista

Kokeilulla pyritään seuraaviin vaikuttavuustavoitteisiin vuosina 2020–2023:

1. Työttömyysasteen aleneminen
2. Työllisyysasteen nosto
3. Työttömyysjaksojen lyheneminen
4. Kokonaishyvinvoinnin nousu
5. Positiiviset talousvaikutukset (verotulojen kasvun ja työmarkkinatuen kuntaosuuden laskun kautta)

Asiakasryhmät

Työllisyyden kuntakokeilussa kuntien asiakkaiksi TE-toimistoilta siirtyivät kokeilualueella asuvat, työttömät työnhakijat, joilla ei ole oikeutta ansiosidonnaiseen työttömyyspäivärahaan, sekä alle 30-vuotiaat ja vieraskieliset työttömät työnhakijat. Vantaa-Kerava alueella tämä tarkoitti yli 18 000 asiakasta työllisyyspalveluille.

Haasteellisin asiakasryhmä Vantaa-Kerava kokeilualueella on pitkäaikaistyöttömät (yhteensä noin 6 800). Tästä ryhmästä on työllisyyspalvelujen arvion mukaan vähän alle puolet henkilöitä, jotka tulisi ensisijaisesti ohjata sosiaali- ja terveyspalveluihin ja tätä kautta mahdollisesti työllistämiseen tai henkilön tilannetta työttömyysturvaa paremmin vastaavaan tukimuotoon, esimerkiksi eläkkeelle tai muuhun perustoimeentulon varmistavaan tukimuotoon.

Resurssit ja organisointi

Työllisyyden kuntakokeiluun osallistuminen toi muutoksia sekä työllisyyspalvelujen organisointiin että henkilöstörakenteeseen. Kokeilun alkaessa työllisyyspalveluihin siirtyi 48 Vantaan palveluksessa olevaa henkilöä. Tässä yhteydessä tehtävät muutettiin viroiksi, koska siirtyviä tehtäviä edellytetään kuntakokeilua koskevan hallituksen esityksen mukaisesti hoidettavan virkasuhteessa. Lisäksi työllisyyspalveluille jäi sosiaali- ja terveysohjaajien tehtäviä ja kuntouttavan työtoiminnan pajatoimintaan liittyviä tehtäviä, joita ei muutettu viroiksi. TE-keskuksesta siirtyi työllisyyspalveluihin 96 virkaa. Osa TE-keskukselta siirtyvistä viroista ei ollut täytettynä, mikä alussa hidasti toimintaa. Palvelusta tuli kokeilussa entistä yksilöllisempää ja työllisyyspalvelut organisoitiin uudelleen vastaamaan kuntakokeilun asiakassegmenttejä.

Työttömyystilanteesta Vantaalla

Oheisessa taulukossa on kuvattu työttömyystilanteen kokonaiskehitystä Vantaalla 2019–2021.

Taulukko: Vantaan työttömyystilanteeseen liittyviä vertailulukuja 2019–2021

	2019	2020	2021
Työttömyysaste	8,9 %	15,3 %	12,5 %
Työttömien määrä	10 516	18 568	15 648
Pitkäaikaistyöttömät	2 314	4 115	6 724
Avoimet työpaikat	2 757	1 762	4 125

Työttömien määrä väheni ja työttömyysaste laski Vantaalla vuonna 2021. Tästä huolimatta luvut ovat edelleen melko korkeat ja pitkäaikaistyöttömyys kasvussa. Koko maan talous on lähtenyt elpymään koronapandemian ja sen rajoitusten hellittäessä. Erityisesti palvelualat ja esimerkiksi Vantaalle merkittävä työllistäjä lentokenttäalue liitännäistoimintoineen kärsivät vuonna 2021 edelleen koronarajoituksista, ja tämä heikensi Vantaan työttömyyslukuja.

Vantaa-Kerava työllisyyskokeilun asiakasryhmien työllisyyskehityksestä

Oheisiin taulukoihin on koottu työllisyyden kuntakokeilun asiakasryhmien työllisyyskehityksessä tapahtuneita muutoksia Vantaa-Kerava työllisyyskokeilualueelta. Vertailussa on tilanne maaliskuun alussa 2021, jolloin työllisyyskokeilu alkoi ja viimeisin tilanne, josta vuodelta 2021 oli vertailutietoa saatavilla. Lisäksi mukana on taulukko työttömyyden keston keskiarvosta vuosina 2019–2021.

Taulukko: Alle 30-vuotiaiden työttömien lukumäärä maalis- ja lokakuussa 2021 Vantaa-Kerava kuntakokeilualueella[11]

	Maaliskuu	Lokakuu
Alle 30-vuotiaat	5 287	4 364
Alle 25-vuotiaat	2 651	2 145
Vieraskieliset alle 30-vuotiaat	1 362	1 243

[11] Lähde: TEM työnvälitystilastot

Taulukko: Nuorten ja ulkomaalaisten pitkäaikaistyöttömien lukumääriä Vantaa-Kerava kuntakokeilualueella[12]

	Maaliskuu	Lokakuu
Alle 30-vuotiaat	763	1 149
Vieraskieliset	755	1 109

Taulukko: Työttömyyden kesto vuorokausina työkokeiluun kuuluvilla asiakkailla 2019–2021[13]

	2019	2020	2021
Vantaa	49	55	60
Kerava	41	63	67

Kokeilun asiakasryhmistä alle 30-vuotiaiden työttömien lukumäärä laski hieman. Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu jatkui 2021. Kehitys noudattelee koko Vantaan työllisyyskehitystä eli tilanne on pitkäaikaistyöttömien määrää lukuun ottamatta kehittynyt hieman positiivisempaan suuntaan. Työttömyyden kesto pitkittyi edelleen vuonna 2021.

Eräs paljon käytetty mittari on myös ”virta työttömyyteen”. Tällä tarkoitetaan sitä, kuinka monta prosenttia asiakkaista on työttömänä esimerkiksi kolme tai kuusi kuukautta työttömyyden alkamisen jälkeen. Heinäkuussa 2021 virta kolmen kuukauden työttömyyteen Vantaa-Kerava työllisyyskokeilualueella oli 53,7 prosenttia ja vuoden 2021 lokakuussa 45,8 prosenttia[14].

Työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys

Oheisesta taulukosta käy ilmi työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys Vantaalla ja Keravalla.

Taulukko: Työmarkkinatuen kuntaosuus 2019–2021 (miljoona euroa)

	2019	2020	2021
Vantaa	17,4	21,87	28,06
Kerava	2,4	2,5	3,0

Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu on luonnollisesti nostanut myös työmarkkinatuen kuntaosuuden menoja vuonna 2021. Työmarkkinatuen kuntaosuuteen sisältyy vuonna

[12] Lähde: TEM työnvälitystilastot
[13] Lähde: TEM työnvälitystilastot
[14] Lähde: TEM työnvälitystilastot

2021 noin 3 miljoonaa euroa yrittäjille myönnettyä työmarkkinatukea. Kyse on koronatilanteen vuoksi tilapäislainsäädännöllä säädetystä tuesta, johon kunta ei voi vaikuttaa.

Asiakasmäärät, aktivoinnit ja suunnittelumäärät

Asiakkaiden määrä asiantuntijaa kohden oli 245 maaliskuussa 2021. Joulukuussa vastaava luku oli 196. Seuraavassa taulukossa esitetään vertailutietoa eri kuntakokeilualueiden asiantuntijakohtaisista asiakasmääristä vuoden 2021 joulukuulta.

Vertailutaulukko: Asiakkaita/asiantuntija eri kuntakokeilualueilla

	Kuntakokeilun asiakasmäärä alueella	Asiakaskuormitus/asiantuntija
Helsingin kuntakokeilu	47 042	166,3
Pirkanmaan kuntakokeilu	29 359	106,0
Vantaa-Keravan kuntakokeilu	22 551	196,0
Espoon kuntakokeilu	17 892	154,3
Turun seudun kuntakokeilu	17 294	262,0
Oulun seudun kuntakokeilu	15 779	129,3

Kuntakokeilun alkaessa Vantaa-Kerava alueen asiantuntijakohtaiset asiakasmäärät olivat suuria. Tämä johtui osaksi siitä, että TE-keskukselta työllisyyspalveluihin siirtyvistä 96 virasta kaikki eivät olleet täytettyinä. Henkilöresurssien puutteet aiheuttivat myös henkilöstön vaihtuvuutta, mikä vaikeutti tilannetta entisestään. Vaikka työntekijöitä saatiinkin rekrytoitua, työhön perehdyttäminen vei puolestaan aikaa ja resursseja. Tilanne Vantaalla on kokeilun alkuvaiheesta parantunut ja tavoitteena on edelleen saada asiantuntijoiden asiakaskuormitusta pienemmäksi.

Kuntakokeilun piiriin kuuluvien aktivointiaste oli maaliskuussa 23,6 prosenttia ja joulukuussa 25,1 prosenttia. Vuoden 2022 tavoitteena on aktivointiasteen nosto 45 prosenttiin. Aktivointiaste tarkoittaa, kuinka moni kuntakokeilun asiakas on aktivoituna jossain palvelussa.

Vantaa-Kerava alueella oli lokakuussa 2021 voimassa olevia suunnitelmia (aktivointi-, työllistymis- ja kotoutumissuunnitelmia) vähän yli 14 prosenttia. Osittain syynä alhaiseen suunnitelmamäärään oli, ettei korona-aikana saatu asiakkaan allekirjoitusta suunnitelmaan. Suunnitelmia oli selvästi enemmän tehtynä, mutta allekirjoituksia on puuttunut. Asiaan on kiinnitetty huomiota ja tammikuussa 2022 voimassa olevia suunnitelmia oli jo noin 27 prosenttia.

Vaikuttavuushanke

Loppuvuodesta 2021 työllisyyspalvelut aloitti vaikuttavuushankkeen yhteistyössä henkilöstöpalveluyhtiön kanssa. Hankkeeseen on valittu satunnaisesti poimittu 750 henkilön kohderyhmä. Ryhmä koostuu alle 30-vuotiaista sekä vieraskielisistä asiakkaista, jotka ovat olleet työttömänä 100–299 päivää. Yhtiö haastattelee hankkeeseen valikoituneet työnhakijat, ja tapaamisen pohjalta luodaan työllistymissuunnitelma. Ensisijaisena tavoitteena on henkilön työllistyminen, mutta mikäli tämä ei ole mahdollista, tarjotaan työnhakijalle monenlaisia räätälöityjä koulutuspaketteja, jotka kasvattavat osaamista ja työllistymisen todennäköisyyttä. Yhtiölle maksetaan palkkio tulosten eli Vantaan kaupungin todennettujen säästöjen perusteella. Kokeilu kestää kesäkuuhun 2023 saakka. Tuloksia seurataan tiiviisti koko kokeilun ajan. Kokeilun vaikuttavuutta seurataan vastaavan verrokkiryhmän avulla.

Asiakastyytyväisyys

Asiakastyytyväisyyden arvosana Vantaa-Kerava työllisyyspalvelujen palveluista oli 2,7 vuonna 2021 (asteikko 1–5, jossa 1 huonoin ja 5 paras arvosana). Tavoitteena on nostaa arvosana vuoden 2022 aikana tasolle 3,5. Vuonna 2021 asiakastyytyväisyyteen vaikutti heikentävästi erityisesti alkuvaiheen resurssipula, joka vaikutti palvelujen saatavuuteen ja sujuvuuteen.

Työllisyyspalvelujen henkilöstön työhyvinvointi

Työllisyyspalvelut teetti henkilöstölleen Työterveyslaitoksen kehittämän Parempi Työyhteisö (ParTy)-kyselyn. Kysely selvitti työntekijöiden mielipidettä neljään asiakokonaisuuteen. Kokonaisuudet olivat henkilöstön hyvinvointi, työn perusedellytykset, työyhteisön toimivuus ja työyhteisön kehittämisedellytykset. Asteikko kussakin asiakokonaisuudessa oli 1–5, jossa 1 huonoin ja 5 paras. Työllisyyspalvelujen tulokset jäivät joka

osa-alueella suomalaisten organisaatioiden keskitasosta. Tuloksia painoi etenkin kuntakokeilun alkuvaiheen henkilöstöpula ja siitä johtunut työstressi. Lisäksi kokeilussa siirtyi työllisyyspalveluihin monta henkilöä TE-keskuksesta, joten myös erilaisten toimintatapojen ja työkulttuurien kohtaaminen aiheutti haasteita työyhteisön toimivuuteen. Resurssitilannetta on saatu parannettua ja johtamisessa kiinnitetään erityistä huomiota työyhteisön toimivuuteen ja työkulttuurien yhteensovittamiseen.

Ajankohtaista

Pohjoismainen työvoimapalvelumalli

Pohjoismainen työvoimapalvelumalli tulee voimaan 2.5.2022. Pohjoismaisessa työvoimapalvelumallissa työnhakija hakee työtä omatoimisesti ja saa työnhakuunsa yksilöllistä tukea entistä aikaisemmassa vaiheessa ja entistä tiiviimmin. Työnhakijan on haettava tiettyä määrää työmahdollisuuksia, jotta oikeus työttömyysturvaan jatkuu. Työllisyyspalveluissa aloitettiin työvoimapalvelumallia tukevien prosessien rakentaminen jo loppuvuodesta 2021.

Työvoimapalvelumallissa palvelut painottuvat työttömyyden kolmeen ensimmäiseen kuukauteen. Työllisyyspalvelujen pitää tavata työttömäksi jäänyt kahden viikon välein ensimmäisen kolmen työttömyyskuukauden aikana. Haastetta mallissa aiheuttaa se, että palveluprosessi on hyvin tiukasti määrätty lainsäädännössä eikä työllisyyspalveluilla ole mahdollisuutta käyttää harkintaa resurssien kohdentamisessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä työllisyyspalvelujen sosiaali- ja terveydenhoitajat ja kuntouttavan työtoiminnan palvelut siirtyvät Vantaan -Keravan hyvinvointialueelle. Pitkäaikaistyöttömissä on runsaasti henkilöitä, jotka tarvitsevat hyvinvointialueelle siirtyviä palveluja, joten palveluketjujen toimivuus ja kuntouttavan työtoiminnan palvelujen säilyminen myös siirtymisen jälkeen on hyvin tärkeää. Työllisyyspalvelut ja hyvinvointialue valmistelevat yhteistyössä, miten kuntouttava työtoiminta vuoden 2023 alkaessa järjestetään. Työllisyyspalvelut on painottanut valmisteluissa kuntouttavan työtoiminnan merkitystä ja toivoo, että kuntouttavan työtoiminnan palvelut säilyisivät ennallaan.

TE-palvelujen siirto kunnille 2024

TE-palvelut siirtyvät kokonaan kunnille 2024. Palvelujen siirron myötä kunnille on tulossa rahoitukseen liittyviä haasteita, sillä tämän uudistuksen myötä kunta joutuu työmarkkinatuen kuntaosuuden maksajaksi jo, kun työttömän työttömyys on kestänyt 100 päivää (nykyisin 300 päivää). Lisäksi kunnan rahoitusvastuu ei katkea pitkäaikaistyöttömän päästyä jonkin työvoimapalvelun piiriin, vaan työtön pitää saada työllistettyä, jotta kunnan rahoitusvastuu katkeaisi.

Johtopäätökset:

Vantaan työllisyyspalvelujen toimintaympäristö muuttui merkittävästi, kun kuntien työllisyyden kuntakokeilu alkoi maaliskuussa 2021. Vantaa ja Kerava olivat hakeneet työllisyyden kuntakokeiluun ja tehneet aiesopimuksen yhteisestä työllisyyden kuntakokeilusta. Kuntakokeilussa kuntien asiakkaiksi TE-toimistoilta siirtyivät kokeilualueella asuvat, työttömät työnhakijat, joilla ei ole oikeutta ansiosidonnaiseen työttömyyspäivärahaan, sekä alle 30-vuotiaat ja vieraskieliset työttömät työnhakijat. Työllisyyspalveluille tuli näin yli 18 000 uutta asiakasta ja samalla TE-toimistoilta siirtyi työllisyyspalveluille resursseja. Työllisyyspalvelujen organisaatiota ja palvelukokonaisuuksia muokattiin uusien asiakassegmenttien pohjalta. Tarkoituksena on tarjota entistä yksilöllisempää ja monipuolisempaa palveluohjausta asiakkaille. Alkuvaiheessa haastetta toiminnalle toi TE-hallinnosta siirtyvän resurssin vajaus ja työvoiman suuri vaihtuvuus, jonka vuoksi palveluohjausta ei päästy tarjoamaan täysipainoisesti. Vuoden edetessä rekrytoitiin ja perehdytettiin uusia työntekijöitä, mikä hidasti toimintaa. Lisäksi koronrajoitukset aiheuttivat viiveitä täysipainoiselle palveluohjaukselle. Alkuvaiheen vaikeudet heikensivät sekä asiakastyytyväisyyttä että työtyytyväisyyttä. Loppuvuodesta 2021 resurssitilanne oli jo parempi, asiantuntijakohtaiset asiakasmäärät laskivat ja palveluohjaus tehostui. Samalla yhä enemmän asiakkaita on saatu aktivoitua työllistämistä tukevien palvelujen piiriin ja myös työllistämissuunnitelmien määrät ovat kasvussa. Lisäksi työllisyyspalveluissa on lähdetty hakemaan uusia toimintatapoja työllisyyden kohentamiseksi yhteistyöprojektissa henkilöstöpalveluyhtiön kanssa.

Ratkaiseva tekijä työllisyystavoitteiden toteutumiselle on, että talouden toipuminen koronapandemian vaikutuksista jatkuu. Vantaalla varsinkin tärkeän palvelusektorin elpymisellä on keskeinen rooli työllisyyden paranemisessa. Vuoden 2021 aikana kokonais-

työllisyystilanne Vantaalla parani. Tämän myötä myös monissa työllisyyskokeilun asiakasryhmissä tapahtui positiivista kehitystä. Erityisen haastava ryhmä on pitkäaikaistyöttömät, joita oli vuoden 2021 lopussa noin 6 700. Määrä kasvoi vuoden 2021 aikana ja on edelleen kasvussa. Tästä ryhmästä työllisyyspalvelujen arvion mukaan monet tarvitsevat sosiaali- ja terveyspalveluita ohjautuakseen mahdolliseen työllistymiseen tai työttömyysturvaa sopivampaan tukimuotoon.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksella on vaikutusta myös työllisyyspalveluihin. Vuoden 2023 alusta työllisyyspalvelujen kaikki sosiaali- ja terveydenhoitajat ja kuntouttavan työtoiminnan palvelut siirtyvät työllisyyspalveluista Vantaa-Kerava hyvinvointialueelle. Erityisesti pitkäaikaistyöttömissä on monia kyseisiä palveluja tarvitsevia. Työllisyyspalvelut ja hyvinvointialue valmistelevat yhteistyössä, miten nykyisten palveluketjujen toimivuus ja kuntouttavan työtoiminnan palvelujen jatkuminen voidaan varmistaa niiden hyvinvointialueelle siirtymisen jälkeen.

Vuoden 2022 toukokuussa työllisyyspalveluihin tulee jälleen muutoksia, kun siirrytään pohjoismaiseen työllisyyspalvelumalliin. Mallissa painottuvat asiakkaalle heti työttömyyden alkuvaiheessa annettava yksilöllinen ja intensiivinen tuki. Vuonna 2024 TE-palvelut on tarkoitus siirtää kokonaan kuntien hoidettavaksi. Uudistus tuo mukanaan kunnille suuren rahoitushaasteen, sillä uudistuksen myötä kunta joutuu työmarkkinatuen kuntaosuuden maksajaksi jo, kun työttömän työttömyys on kestänyt 100 päivää (verrattuna nykyiseen 300 päivään).

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että työllisyyden kuntakokeilu on asettanut työllisyyspalveluille suuren haasteen, sillä kokeilussa siirtyneisiin asiakasryhmiin kuuluu hyvin haasteellisia työllistettäviä. Alkuvaikeuksien jälkeen toiminnan volyymit ovat kasvussa (asiakkaiden aktivointimäärien ja työllistämissuunnitelmamäärien kasvu) ja palveluohjausta päästään nyt tekemään selvästi tehokkaammin. Toiminnan ja sen vaikutusten arviointi on tässä vaiheessa vaikeaa, koska kyseessä on kunnille uusi toiminta, jota resurssivaje ja koronapandemia hidastivat etenkin alkuvaiheessa. Loppuvuodesta 2021 päästiin täysipainoiseen palvelutoimintaan. Lisäksi, vaikka työllisyyskokeilussa

asiakasryhmät saavat nyt entistä tehokkaampaa palveluohjausta, tavoiteltuun asiakkaiden työllistymisen parantumiseen vaikuttaa ratkaisevasti myös talouden kehitys ja sen heijastusvaikutukset työllisyystilanteeseen.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että työllisyyspalveluissa jatketaan nyt saatujen kokemusten perusteella toiminnan kehittämistä ja haetaan myös mahdollisuuksia henkilöstöpalveluyhtiön kanssa aloitetun yhteistyön kaltaisiin uudenlaisiin palveluratkaisuihin.

2 SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO

2.1 Terveyspalvelut

2.1.1 Terveysasemapalvelut

Terveysasemapalveluissa edistetään kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ennaltaehkäisemällä ja hoitamalla sairauksia. Terveysasemia on seitsemän. Terveysasemien palvelutarjontaan kuuluvat lääkärin, sairaan- ja terveydenhoitajan, sekä tarpeen mukaan kuntoutuspalvelujen puhe-, toiminta-, fysio- ja ravitsemusterapeuttien vastaanotot. Terveysasemilla toimivat tartuntatauti-, hygienia-, diabetes- ja jalkaterapiayksiköt, ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvola, mahasuolikanavan tähystysyksikkö sekä Koivukylän terveysasemalle keskitetty hoitotarvikejakelu. Tartuntatauti- ja hygieniayksikkö sisältää myös pandemian aikaisen tartunnanjäljityksen. Lisäksi pandemian aikana toimii infektioasema ja 1.10.2021 alkaen infektiovastaanotot Martinlaakson, Myyrmäen, Tikkurilan, Koivukylän ja Korson terveysasemilla.

Kuva: Sakari Manninen

Keskeiset tavoitteet

- Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus paranevat siten, että lääkärin kiireettömälle vastaanotolle pääsee 14 vuorokaudessa ja terveysasemien puhelinpalvelu vastaa viidessä minuutissa.
- Asiakas saa laajemman palvelukokonaisuuden eri ammattiryhmiä monipuolisesti hyödyntämällä.
- Asiakas pääsee sujuvasti oikealle ammattilaiselle ja sopivaan palveluun asiakassegmentoinnilla.
- Henkilöstön osaaminen lisääntyy painopistealueina digitaalisuus, Apotti ja urapolut.
- Resurssien hallinnan ja työkuorman hallinnan kehittäminen.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Terveysasemapalvelujen tulot vuonna 2021 olivat 2,6 miljoonaa euroa (0,5 miljoonaa euroa alle talousarvion) ja menot 44,7 miljoonaa euroa (1,6 miljoonaa euroa yli talousarvion).

Vuonna 2021 talouden haasteita olivat terveyskeskuspäivystys, diabeteksen hoitotarvikejakelu ja vuokralääkäripalvelujen ostot. Pandemian aiheuttamat rokotustoiminnan, tartunnanjäljityksen ja testaustoiminnan kustannukset valtio korvasi täysimääräisesti.

Henkilöstö, sairauspoissaolot ja työtyytyväisyys

Vuonna 2021 terveysasemilla oli 124 lääkärivakanssia ja 153 sairaan-/terveydenhoitajan vakanssia. Elokuun lopussa sairaanhoitajavakansseista täytettyinä oli 94 prosenttia ja terveydenhoitajavakansseista jopa 97 prosenttia. Lääkärivakanssien täyttöaste oli jonkin verran alhaisempi, 80,3 prosenttia. Terveysasemille on saatu 13 irrallista lääkärivakanssia, joihin voidaan palkata valmistuvia lääkäreitä suorittamaan terveysasemaharjoittelua. Vakanssien täyttöasteen suhteen tilanne on parempi kuin toimialalla keskimäärin. Toimialatasoinen vakanssien täyttöaste vuonna 2021 oli 90 prosenttia (2020: 91 % ja 2019: 93 %).

Henkilöstön saatavuuden näkökulmasta kriittisiä ammattiryhmiä ovat lääkärit, sairaan- ja terveydenhoitajat sekä uutena ryhmänä puheterapeutit. Lääkäreiden saatavuus vaihtelee terveysasemittain. Osa terveysasemista toimii opetusterveysasemina, joissa uusille lääkäreille on tarjolla enemmän ohjausta ja tukea. Haasteellisempi tilanne on silloin, jos terveysasemalla ei ole vakinaista ylilääkärin viran hoitajaa. Lääkäreiden saatavuudessa ei ole havaittavissa suuria eroja verrattuna Helsinkiin ja Espooseen. Vantaalla lääkäreiden rekrytointia on tehostettu muun muassa panostamalla suoriin puhelinyhteydenottoihin, oppilaitosyhteistyöhön ja työnantajakuvan kehittämiseen.

Vuoden 2020 Kunta10-tutkimuksen mukaan henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet ovat lisääntyneet. Uhka- ja väkivaltatilanteita esiintyy yleensä sitä enemmän, mitä suuremmasta yksiköstä on kyse. Tilanteita käsitellään säännöllisesti ja ratkaisuvaihtoehtoja pohditaan yhdessä henkilöstön kanssa. Jokaisessa toimipisteessä on käytössä hälytysjärjestelmä uhka- ja väkivaltatilanteita varten sekä tarpeen mukainen paikallisvartiointi. Lisäksi asiakasmääriä voidaan rajoittaa. Mielenterveysongelmien lisääntyminen korona-aikana näkyy myös toimipisteiden arjessa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty terveyspalvelujen henkilöstön sairauspoissaoloprosentin kehitys vuosina 2018–2021. Sairauspoissaolot ovat kehittyneet seurantajakson aikana vaihtelevasti. Kaupunkitasolla sairauspoissaoloprosentti vuonna 2021 oli 4,38.

Terveyspalvelujen henkilöstön sairauspoissaoloprosentin kehitys vuosina 2018–2021.

2018	2019	2020	8/2021
3,9 %	3,2 %	3,6 %	4,2 %

Alla olevaan taulukkoon on koottu ulkoisen lähtövaihtuvuuden kehitys kaupunkitasolla, sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla sekä terveyspalveluissa vuosina 2018–2021. Kaupunkitasolla lähtövaihtuvuus on ollut laskussa jo usean vuoden ajan, poikkeuksena vuosi 2021. Vuonna 2020 terveyspalvelujen lähtövaihtuvuus on ollut poikkeuksellisen alhainen. Muina vuosina lähtövaihtuvuus on noudatellut koko kaupungin ja toimialan yleistä tasoa. Lähtövaihtuvuusprosentissa ei huomioida määräaikaisuuk-

sia. Suurin osa terveyspalvelujen henkilöstöstä on vakituisia. Terveyspalvelujen lähtövaihtuvuudesta suurin osa selittyy henkilöiden irtisanoutumisella kaupungin palveluksesta.

Ulkoisen lähtövaihtuvuusprosentin kehitys vuosina 2018–2021.

Vuosi	Koko kaupunki	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	Terveyspalvelut
2021	8,9	12,92	7,2 (8/2021)
2020	7,2	9,65	5,7
2019	7,9	10,96	7,8
2018	8,2	10,23	10,3

Asiakaspalaute

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakaspalautejärjestelmä koostuu 1) jatkuvasta, välittömästä asiakaspalautteesta, 2) kohdennetuista asiakaskyselyistä ja 3) lakisääteisestä asiakaspalautteesta. Asiakaspalautteet ovat osa johdon seurantajärjestelmää ja palvelujen laadunhallintaa. Palautteet käsitellään johtoryhmissä ja henkilöstön kanssa. Palautteiden perusteella toimintaa kehitetään palvelun jatkuvan parantamisen periaatteella. Esimerkiksi terveysasemien puhelinpalvelua on uudistettu, kohdistettu opasteita sekä kohdennettu vastaanottoaikoja ja palvelumuotoja kysynnän mukaan. Terveysasemapalveluissa on helmikuusta 2021 alkaen kokeiltu asiakaspalautteen keräämistä tekstiviestikutsuin. Tekstiviestikutsuja lähetetään vastaanotoilla käyneille asiakkaille kuukausittain siten, että kaikista palvelukokonaisuuksista kerätään palautetta vähintään kahdesti vuodessa. Positiivista palautetta ovat saaneet esimerkiksi ajanvarauksen helppous ja henkilöstön ammattitaito.

Hoitotakuu

Hoitotakuu turvaa kuntalaisen pääsyn hoitoon lakisääteisessä ajassa. Hoitotakuun mukaan kuntalaisen on saatava yhteys terveydenhuoltoon arkisin välittömästi virka-aikana. Terveydenhuollon ammattilaisen tekemä hoidon tarpeen arviointi on tehtävä viimeistään kolmantena arkipäivänä yhteydenotosta. Kiireetön hoito on saatava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa. Hoitotakuun tiukennusta koskeva hallituksen

esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle keväällä 2022. Hoitotakuun tiukennus lyhentäisi kiireettömään hoitoon pääsyn määräajan kolmesta kuukaudesta seitsemään päivään. Muutos astuisi voimaan hyvinvointialueuudistuksen jälkeen 1.4.2023.

Vuonna 2021 puheluihin vastattiin keskimäärin 9 minuutin kuluessa. Takaisinsoiton valinneille soitettiin keskimäärin alle viidessä tunnissa. Kokonaisvastausprosentti oli 78,5 prosenttia. Asiakkaan asioita yritetään hoitaa mahdollisimman hyvin ensiyhteydenotossa, jolloin vastaanottokäynnille ei välttämättä ole tarvetta.

Kiireettömässä asiassa omalääkärin vastaanotolle pääsi keskimäärin 55 vuorokauden kuluessa (keskimääräinen kuukausittainen vaihteluväli 35–85 vuorokautta). Lyhyimmät odotusajat olivat Länsimäen terveysasemalla ja pisimmät Myyrmäen terveysasemalla. Potilailla, joilla ei ole nimettyä omalääkäriä, odotusaika oli keskimäärin 83 vuorokautta. Potilaat, joilla ei ole nimettyä omalääkäriä, voivat hakeutua mille tahansa terveysasemalle. Hoitotakuujonoon ohjautuvat maksusitoumusasiakkaat sekä asiakkaat, joita ei heti ensi yhteydenotossa voida ohjata hoitoon. Syyskuussa 2021 hoitotakuujonossa oli 678 asiakasta. Vähiten asiakkaita hoitotakuujonossa oli Länsimäen terveysasemalla ja eniten Myyrmäen terveysasemalla.

Potilaat, joilla on nimetty omalääkäri, pääsevät vastaanotolle keskimäärin nopeammin kuin potilaat, joilla ei ole omalääkäriä. Omalääkärin saamiselle on kriteeristö, esimerkiksi vaikea seurantaa vaatia sairaus. Käytettävissä olevat resurssit eivät mahdollista omalääkärin nimeämistä jokaiselle vantaalaiselle. Hoidonjatkuvuus on haaste, jos hoitava lääkäri vaihtuu tapaamiskerroittain.

Johtopäätökset:

Koronapandemia näkyi monella tavalla vuoden 2021 toiminnassa ja taloudessa. Resursseja keskitettiin pandemian hoitoon, tartunnanjäljitykseen ja rokotuksiin. Kaupungin palvelujen ollessa rajoitetusti auki, muilta toimialoilta siirrettiin väliaikaisesti terveydenhuollon koulutuksen saanutta henkilöstöä sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviin.

Toimialan pandemiamenojen ja -korvausten seuranta on keskitetty terveyspalveluihin. Talousraportoinnin ja seurannan avulla pystytään luotettavalla tavalla osoittamaan koronan aiheuttamat suorat lisäkustannukset. Merkittävimmät lisäkustannukset muodostuivat koronanäytteenotosta, -rokotuksista, tartunnanjäljityksestä sekä lentokentän terveysturvallisuustoiminnasta. Valtio korvaa aiheutuneet kustannukset täysimääräisesti.

Perusterveydenhuollon kiireettömään hoitoon pääsy on toteutunut pääosin hoitotakuun puitteissa haastavasta koronatilanteesta huolimatta. Hoitotakuutilastot ottavat huomioon vain ajan saaneet asiakkaat. Omalääkärille pääsi keskimäärin 55 vuorokaudessa. Potilailla, joilla ei ole nimettyä omalääkäriä, odotusaika oli keskimäärin 83 vuorokautta. Potilaat, joilla ei ole omalääkäriä, joutuvat keskimäärin odottamaan hoitoon pääsyä pidempään, mutta voivat toisaalta valita käyttämänsä terveysaseman ja siten nopeuttaa hoitoon pääsyään. Hoitojonojen purkamiseksi ja palvelujen ylläpitämiseksi on muun muassa lisätty resursseja, kehitetty asiakasohjausprosessia ja hyödynnetty ostopalvelua. Piilevästä kysynnästä ei ole täsmällistä tietoa.

Henkilöstön saatavuuden näkökulmasta kriittisiä ammattiryhmiä ovat lääkärit, sairaanhoitajat ja terveydenhoitajat. Elokuun lopussa sairaanhoitajavakansseista oli täytettyinä 94 prosenttia ja terveydenhoitajavakansseista jopa 97 prosenttia. Lääkärivakansseista täytettyinä oli noin 80 prosenttia. Lääkäreiden saatavuus vaihtelee terveysasemittain. Opetusterveysasemina toimivissa yksiköissä uusille lääkäreille on tarjolla enemmän ohjausta ja tukea. Tällöin lääkäreiden saatavuuskin on parempi. Naapurikaupunkien välisissä vertailuissa ei ole havaittu suuria eroja lääkäreiden saatavuudessa. Vantaalla lääkärirekrytoinnissa hyödynnetään suoria puhelinyhteydenottoja, oppilaitosyhteistyötä ja työnantajakuvan kehittämistä.

Huolestuttavaa on, että uhka- ja väkivaltatilanteet ovat lisääntyneet. Uhka- ja väkivaltatilanteita esiintyy yleensä sitä enemmän, mitä suuremmasta yksiköstä on kyse. Jokaisessa toimipisteessä on käytössä hälytysjärjestelmä uhka- ja väkivaltatilanteita varten sekä tarpeen mukainen paikallisvartiointi. Myös asiakasmääriä voidaan rajoittaa. Mielenterveysongelmien lisääntyminen pandemian aikana näkyy toimipisteiden arjessa.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että hoitoon pääsyä nopeutetaan kaikin käytettävissä olevin keinoin, ottaen huomioon valmisteilla olevat lainsäädäntömuutokset. Pelkkä vastaanotolle pääsy ei kuitenkaan ole riittävää, vaan asiakkaan tulisi myös saada tarvitsemansa apu oikea-aikaisesti ja tehokkaasti.

Tarkastuslautakunta pitää henkilöstöön kohdistuvien uhka- ja väkivaltatilanteiden lisääntymistä erittäin huolestuttavana. Henkilöstölle on taattava turvalliset työskentelyolosuhteet.

2.1.2 Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto

Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palvelut edistävät ja tukevat raskaana olevan naisen, lapsen, nuoren sekä koko perheen terveyttä ja hyvinvointia. Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut sekä perheohjaus tuotetaan kahdeksassa neuvolassa sekä niiden yhteisessä puhelinpalvelussa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon toiminnot järjestetään noin 80 oppilaitoksessa.

Keskeiset tavoitteet

- Asiakkaat saavat ennaltaehkäisevän terveydenhuollon lakisääteiset palvelut laadukkaasti.
- Asiakkaan ongelmien tunnistaminen ja hoito varhentuu lisäämällä vaikuttavien työmenetelmien käyttöä.
- Palvelujen asiakaslähtöisyys vahvistuu ja yksilöllisen tarpeen mukaiset käynnit lisääntyvät.
- Perhekeskustoiminnan moniammatillinen työ paranee ja toimintaa tukevat tilaratkaisut on kartoitettu.
- Asiakkaan asiointi helpottuu ja omahoito paranee sähköisen asioinnin mahdollisuuksia parantamalla.
- Työntekijöiden osaaminen vahvistuu asiakastarpeita vastaavasti.
- Henkilökunnan työhyvinvointi lisääntyy ja valmentava esimiestyö edistyy.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon tulot vuonna 2021 olivat 93 000 euroa (18 000 euroa yli talousarvion) ja menot 12,8 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa yli talousarvion).

Henkilöstö, sairauspoissaolot ja työtyytyväisyys

Alla olevassa taulukossa on esitetty ennaltaehkäisevän terveydenhuollon henkilöstön lukumäärien kehitys ammattiryhmittäin vuosilta 2018–2021. Vakanssien täyttöaste on vaihdellut seurantajakson aikana 86–95 prosentin välillä. Tyhjänä olleita vakansseja oli vuonna 2021 yhteensä 14. Alkuvuonna 2022 tilanne on hieman parantunut. Kriittisen ammattihenkilöstön saatavuudessa on edelleen haasteita. Toimialan veto- ja pitovoimaa on vahvistettava.

Henkilöstömäärän kehitys vuosina 2018–2021.

	2018	2019	2020	2021
Vakanssien määrä yhteensä	**175**	**180**	**189**	**189**
koulu-/neuvolalääkäri	13	16	19	19
terveydenhoitaja	141	143	146	146
perheohjaaja	9	9	9	9
osastonhoitaja	5	5	7	7
apulaisosastonhoitaja	4	4	4	4
ylilääkäri	2	2	2	2
palvelupäällikkö	1	1	1	1
joista tyhjiä vakansseja	**26**	**19**	**12**	**14**
koulu-/neuvolalääkäri	1	2	2	2
terveydenhoitaja	20	15	8	10
perheohjaaja	1	0	0	0
osastonhoitaja	1	0	0	0
apulaisosastonhoitaja	2	2	2	2
ylilääkäri	0	0	0	0
palvelupäällikkö	1	0	0	0
Vakanssien täyttöaste	86	91	95	95

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan muun muassa kahden vuoden välein tehtävällä Kunta10-tutkimuksella ja kuukausittain toteutettavalla Fiiliskyselyllä. Tulokset käsitellään yksiköissä ja niiden perusteella kehitetään työolosuhteita yhdessä henkilöstön kanssa.

Vantaalla asiakaskunnasta iso osa on eri kulttuuritaustoista tulevia perheitä. Henkilöstön kulttuurien tuntemusta on lisätty koulutuksella. Lisäksi käytössä on esimerkiksi

Moniku-malli, jolla eri kulttuuritaustoista tulevia perheitä ja vanhempia tuetaan lasten kasvatuksessa vieraassa kieli- ja kulttuuriympäristössä. Monikulttuurisuuden huomioimiseen tullaan jatkossa kiinnittämään entistä enemmän huomiota.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu henkilöstön sairauspoissaoloprosentin kehitys vuosina 2018–2021. Sairauspoissaolot ovat laskeneet seurantajakson aikana. Vuonna 2019 sairauspoissaoloprosentti on ollut poikkeuksellisen alhainen.

Sairauspoissaoloprosentin kehitys vuosina 2018–2021.

2018	2019	2020	2021
3,83 %	2,75 %	3,56 %	3,48 %

Alla olevassa taulukossa on ulkoisen lähtövaihtuvuuden kehitys kaupunkitasolla, sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla sekä ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa vuosina 2018–2021. Kaupunkitasolla lähtövaihtuvuus on ollut laskussa jo usean vuoden ajan, poikkeuksena vuosi 2021. Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon osalta vuosien 2019 ja 2020 lähtövaihtuvuus on ollut poikkeuksellisen alhainen.

Ulkoisen lähtövaihtuvuuden kehitys prosentteina vuosina 2018–2021.

Vuosi	Koko kaupunki	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto
2021	8,9	12,92	8,11
2020	7,2	9,65	2,78
2019	7,9	10,96	2,3
2018	8,2	10,23	8,24

Asiakaspalaute

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakaspalautejärjestelmä koostuu 1) jatkuvasta, välittömästä asiakaspalautteesta, 2) kohdennetuista asiakaskyselyistä ja 3) lakisääteisestä asiakaspalautteesta. Asiakaspalautteet ovat osa johdon seurantajärjestelmää ja palvelujen laadunhallintaa. Palautteet käsitellään johtoryhmissä ja henkilöstön kanssa. Palautteiden perusteella kehitetään toimintaa jatkuvan parantamisen periaatteella.

Helmikuusta 2021 alkaen asiakaspalautetta on kerätty kuukausittain lähettämällä kuluneen viikon asiakkaille tekstiviestikutsu osallistua asiakastyytyväisyyskyselyyn. Neuvoloissa palaute on ollut pääsääntöisesti positiivista. Vastaajista noin 70 prosenttia on ollut tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa vastausaktiivisuus on jäänyt hyvin matalaksi. OmaVantaa-asiointipalvelussa jätettiin 57 ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa koskevaa palautetta. Palautteista 16 (28 %) oli positiivista koskien esimerkiksi palvelun laatua ja asiakkaan kohtaamista. Negatiivinen palaute liittyi useimmin palvelujen saatavuuteen, verkkosivujen toimivuuteen ja yksittäisiin asiakaspalvelutilanteisiin.

Koronaviruspandemia

Pandemia on vaikuttanut ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon monella tavalla. Yksiköistä on siirretty henkilöstöä pandemiatehtäviin, kuten rokotustoimintaan ja tartunnanjäljitykseen. Pandemian vaikutukset ovat näkyneet myös henkilöstön poissaoloissa. Henkilöstön saatavuusongelmat lisäsivät ostopalvelujen ja vuokratyövoiman käyttöä.

Suurin osa lapsista ja nuorista voi hyvin. Kokonaisuutena tarkasteltuna asiakkaiden palvelutarpeet ovat kuitenkin lisääntyneet. Osalle lapsista ja nuorista on myös kasautunut monia haasteita. Palvelu- ja hoitovajeen kattaminen sekä hyvinvoinnin vahvistaminen edellyttävät palvelutuotannon lisäämistä lisäresursoinnilla ja tehostamalla palvelupolkuja. Palvelupolkuja on tärkeää tehostaa kaupungin eri palvelualueiden välillä sekä kaupungin eri toimintojen ja erikoissairaanhoidon välillä. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöön on pandemian aikana kohdistunut poikkeuksellinen psykososiaalinen kuormitus. Kuormituksen vähentäminen edellyttää toimenpiteitä myös pandemian jälkeen.

Vastaanotolle pääsy

Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palveluissa pystytään yleensä tarjoamaan vastaanottoaika. Ajoittain kiireettömille vastaanotoille pääsyssä on kuitenkin ollut viivettä, ja asiakas on joutunut jonottamaan palvelua. Kiireellinen palvelu on järjestetty kaikissa tapauksissa viiveettä. Henkilöstömitoitus eri yksiköissä suunnitellaan asiakas-

määrien mukaisesti. Tarvittaessa henkilöstöä siirretään eri yksiköiden välillä. Palvelukysynnässä ovat näkyneet myös muiden yksiköiden kuormitustilanne ja henkilöstövajeet.

Vuoden 2022 alussa ennaltaehkäisevän terveydenhuollon lääkäritilanteessa ja ostopalveluissa on ollut haasteita. Haasteiden vuoksi kiireetöntä terveystarkastusaikaa lastenneuvolaan jonottaa 300 lasta. Asiakkaisiin otetaan yhteyttä, kun vastaanottoaikoja vapautuu. Palvelu- ja hoitovajeen kattamiseksi toimialan on käytettävä vuokrahenkilöstöä ja maksusitoumuksia yksityissektorille.

Hyvinvointialueuudistus

Hyvinvointialueuudistuksessa ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palvelut siirtyvät osaksi hyvinvointialuetta 1.1.2023 alkaen.

Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto osallistui vuonna 2021 hyvinvointialueuudistustyöhön osana Tulevaisuuden sotekeskus -kehittämishanketta. Hankkeessa suunnitellaan tulevien perhekeskusten toimintaa. Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon toimijat tekevät jatkossakin tiivistä yhteistyötä kuntiin jäävien palvelujen kanssa. Koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa toteutetaan jatkossakin kouluilla ja oppilaitoksissa. Tulevalle yhteistyölle on olemassa jo rakenteita, kuten alueelliset opiskeluhuollon ohjausryhmät, joita kehitetään edelleen hyvän yhteistyön varmistamiseksi.

Johtopäätökset:

Pandemian vaikutukset ovat näkyneet ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa monin tavoin. Henkilöstöä on ajoittain siirretty pandemiatehtäviin, kuten rokotustoimintaan ja tartunnanjäljitykseen. Henkilöstön saatavuusongelmat näkyvät ostopalvelun ja vuokratyövoiman käytön kasvuna. Vastaanotoille pääsyssä on ajoittain esiintynyt viiveitä.

Asiakkaiden palvelutarpeet ovat lisääntyneet. Koronan vaikeuttaman palvelu- ja hoitovajeen kattaminen edellyttää palvelutuotannon lisäämistä. Lisäksi palvelupolkuja on tärkeää tehostaa kaupungin eri palvelualueiden välillä sekä kaupungin eri toimintojen ja erikoissairaanhoidon välillä. Henkilöstömitoitus eri yksiköissä suunnitellaan asia-

kasmäärien mukaisesti. Tarvittaessa henkilöstöä siirretään eri yksiköiden välillä. Palvelukysynnässä ovat näkyneet myös muiden yksiköiden kuormitustilanne ja henkilöstövajeet.

Vantaalla eri kulttuuritaustoista tulevat perheet muodostavat ison osan asiakaskunnasta. Henkilöstön kulttuurien tuntemuksen tarve on korostunut ja sitä on lisätty koulutuksella. Työssä hyödynnetään myös Moniku-mallia, jolla eri kulttuuritaustoista tulevia tuetaan lasten kasvatuksessa vieraassa kieli- ja kulttuuriympäristössä.

Hyvinvointialueuudistukseen on varauduttu luomalla rakenteita tulevalle yhteistyölle. Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto on osallistunut aktiivisesti Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeeseen, jossa suunnitellaan tulevien perhekeskusten toimintaa.

Suositukset:

Henkilöstön saatavuusongelmat näkyvät ostopalvelun ja vuokratyövoiman käytön kasvuna. Vastaanotoille pääsyssä on ajoittain esiintynyt viiveitä henkilöstövajeen takia. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä toimialan veto- ja pitovoiman vahvistamista.

Vantaalla muunkieliset ja eri kulttuuritaustoista tulevat perheet muodostavat ison osan asiakaskunnasta. Henkilöstön kulttuurien tuntemusta on lisätty koulutuksella. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kulttuurien tuntemusta lisätään edelleen henkilöstöä kouluttamalla.

2.1.3 Psykologi- ja kuraattoripalvelut (Kasvatuksen ja oppimisen toimiala)

Opiskeluhuollon yksikkö (kasvatuksen ja oppimisen toimiala) tuottaa lakisääteiset kuraattori- ja psykologipalvelut esi- ja perusopetukseen sekä toiselle asteelle. Kuraattorien ja psykologien työ koostuu yhteisö- ja yksilötyöstä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) mukaan yhteisötyön tulisi olla ensisijainen työmuoto. Vantaalla yksilötyö on korostunut (noin 80 %), koska muissa palveluissa on usein pitkiä jonoja ja perustason lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut kaipaisivat vahvistusta. Tällä hetkellä opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit tukevat osaa myös sellaisista asiakkaista, joiden kuuluisi olla hoidollisempien raskaampien palvelujen piirissä.

Työtä tehdään päiväkodeissa, kouluilla ja oppilaitoksissa, joissa apua voidaan tarjota arjen tasolla. Tarvittaessa muodostetaan monialainen asiantuntijaryhmä. Ryhmän tapaamisiin voivat osallistuvat esimerkiksi oppilaan opettaja, koulun erityisopettaja, oppilaanohjaaja ja rehtori. Asiantuntijaryhmän kokoonpano on aina tapauskohtainen ja sen muodostamisessa kuullaan myös oppilaan näkemyksiä. Tarvittaessa oppilas ja perhe ohjataan muiden koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden autettavaksi.

Koronaviruspandemia ja Ukrainan kriisi

Pandemian aikana on kehitetty digitaalisia työmuotoja (esim. etävastaanotto), jotta asiakkaita pystyttäisiin palvelemaan entistä paremmin. Lisäksi ryhmämuotoisen tuen (esim. vanhempainryhmien) vahvistamista on suunniteltu. Psykologien ja kuraattorien tuki, myös pandemiasta toipumiseen, jatkuu hyvinvointialueelta käsin.

Opetushenkilöstön kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä Ukrainan kriisiin liittyvissä kysymyksissä. Opettajia ja oppilashuollon henkilöstöä on ohjeistettu, miten kriisiä tulisi käsitellä. Psykologit ja kuraattorit ovat opettajien tukena asioiden puheeksi ottamisessa. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan kanssa tuetaan yhdessä apua tarvitsevia.

Henkilöstön määrä, saatavuus ja asiakasmitoitukset

Vuonna 2021 yksikössä työskenteli 43 vakituista psykologia ja 42 kuraattoria. Lisäksi yksikössä työskentelee opiskeluhuollon päällikkö ja kuusi esihenkilöä. Esihenkilöt tekevät osittain myös asiakastyötä. Määräaikaisia, hankerahoituksella palkattuja työntekijöitä oli yhteensä kuusi. Vuonna 2021 voimaan tullut oppivelvollisuuden laajeneminen on huomioitu vakansseissa. Vuoden 2022 alusta lisättiin vielä 18 vakanssia, joista kuusi psykologia ja 12 kuraattoria. Vakanssilisäysten taustalla on väestön kasvu ja sitovissa asiakasmitoituksissa pysyminen. Sijaisuudet ovat pääasiassa pidempiaikaisia, kuten äitiysloman, hoitovapaan ja opintovapaan sijaisuuksia.

Kuraattorien saatavuudessa ei ole ollut vaikeuksia. Psykologien saatavuus on heikompaa ja vakansseista noin 30 prosenttia on jatkuvasti täyttämättä. Saatavuuteen on yritetty vaikuttaa muun muassa työhön liittyvillä joustoilla (esim. mahdollisuus osa-aikatyöhön), perustamalla rekrytointia tukeva työryhmä sekä työnantajakuvan kehittä-

misellä. Lisäksi on panostettu työnohjaukseen ja täydennyskoulutukseen. Asiakassuhteen kannalta työntekijöiden pysyvyys on aina suotavaa. Vaihdokset aiheuttavat asiakassuhteen katkeamisen ja tietyllä tapaa uuden aloittamisen. Asiakkaan kieli ei vaikuta palvelujen saatavuuteen, koska tarvittaessa käytetään tulkkia.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolakia on muutettu joulukuussa 2021 siten, että sitovaksi asiakasmitoitukseksi tuli 1.1.2022 alkaen 670 oppilasta/opiskelijaa per koulukuraattori ja 1.8.2023 alkaen 780 oppilasta/opiskelijaa per koulupsykologi. Vantaalla sitovat mitoitukset toteutuvat tämänhetkisellä oppilasmäärällä, kun vakansseja lisättiin vuoden 2022 alussa. Mikäli oppilas- ja opiskelijamäärät kasvavat, tarvitaan kuitenkin lisäresurssia.

Johtopäätökset:

Vantaalla koulukuraattoreilla ja -psykologeilla yksilötyön osuus on korostunut, vaikka lain mukaan yhteisötyön tulisi olla ensisijainen työmuoto. Yksilötyön korostuminen johtuu muissa palveluissa olevista pitkistä jonoista sekä perustason lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kärsimästä resurssivajeesta. Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit tukevat osaa myös sellaisista asiakkaista, joiden tilanne vaatisi hoidollisempia raskaampia palveluja.

Vuonna 2021 tehty päätös psykologi- ja kuraattorivakanssien lisäämisestä vuoden 2022 alusta on sinänsä erinomainen asia. Vakanssilisäys mahdollistaa sitovien asiakasmitoitusten toteutumisen. Tarkastuslautakunta pitää kuitenkin huolestuttavana sitä, että psykologien vakansseista on jatkuvasti noin 30 prosenttia täyttämättä.

2.2 Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalvelut edistävät asukkaiden hyvinvointia järjestämällä lainsäädäntöön perustuvia ennaltaehkäiseviä, tukea antavia ja viimesijaisia palveluja. Palvelualueeseen kuuluvat 1) aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelut, 2) lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu sekä 3) psykososiaaliset palvelut. Vuoden 2021 arviointikertomuksessa käsitellään kahta viimeksi mainittua.

Perhepalvelujen organisaatiota uudistettiin 1.1.2021 tukemaan entistä paremmin asiakastyötä ja asiakaslähtöistä toimintakulttuuria. Uudistuksen yhteydessä palvelualueen nimi muutettiin perhe- ja sosiaalipalveluiksi. Uusi nimi kuvaa paremmin palvelukokonaisuutta, jossa palveluja tarjotaan myös muille kohderyhmille kuin perheille. Uudistuksessa perustettiin aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelujen sekä lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun palveluyksiköt. Näiden yksiköiden kesken järjesteltiin uudelleen aikuisten ja perheiden sosiaalipalvelujen, lastensuojelun sekä maahanmuuttajapalvelujen toiminnot. Uudistuksella ei ollut vaikutusta psykososiaalisiin palveluihin.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelutuotannosta keskimäärin 45 prosenttia on ostopalvelua. Ostopalvelujen osuus vaihtelee palveluittain. Kustannuskasvun hillinnän, palvelun laadun, yhdenvertaisuuden ja sujuvan palvelutuotannon näkökulmista ostopalvelujen osuus palvelutuotannosta ei ole optimaalisella tasolla. Ostopalvelujen osuus on palvelualueen näkemyksen mukaan nykyisellään liian suuri ja oman palvelutuotannon vahvistaminen olisi suotavaa.

Henkilöstö, sairauspoissaolot ja työtyytyväisyys

Vuonna 2021 psykososiaalisissa palveluissa oli 166 vakanssia, joista syyskuussa avoinna oli yhdeksän (5,4 %). Lapsiperheiden sosiaalityössä ja lastensuojelussa oli 367 vakanssia, joista avoinna oli 17 (4,6 %). Kunnat käyvät erittäin kovaa kilpailua työvoimasta erityisesti pääkaupunkiseudulla. Yksittäiset jo eläköityneet työntekijät ovat tehneet keikkaluontoisesti töitä perhe- ja sosiaalipalveluissa. Laajemmin eläköityneen työvoiman käyttömahdollisuus on vähäistä.

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan muun muassa kahden vuoden välein tehtävällä Kunta10-tutkimuksella ja kuukausittain toteutettavalla Fiilismittarilla. Tulokset käsitellään yksiköissä ja niiden perusteella kehitetään työolosuhteita yhdessä henkilöstön kanssa.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu henkilöstön sairauspoissaoloprosentin kehitys vuosina 2018–2021. Sairauspoissaolot ovat olleet suhteellisen tasaiset koko seuran-

tajakson ajan. Psykososiaalisissa palveluissa prosentti on vuosina 2020 ja 2021 kohonnut suhteessa koko palvelualueeseen. Vuonna 2021 kaupunkitasoinen sairauspoissaoloprosentti oli 4,38.

Henkilöstön sairauspoissaoloprosentin kehitys vuosina 2018–2021.

Vuosi	2018	2019	2020	10/2021
Psykososiaaliset palvelut	4,4 %	4,5 %	5,3 %	4,7 %
Lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu	4,3 %	4,2 %	4,7 %	3,2 %
Perhe- ja sosiaalipalvelut yhteensä	4,6 %	4,5 %	4,4 %	3,9 %

Alla olevaan taulukkoon on koottu ulkoisen lähtövaihtuvuuden kehitys kaupunkitasolla, sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla sekä perhe- ja sosiaalipalveluissa vuosina 2018–2021. Ulkoinen lähtövaihtuvuus on kehittynyt perhe- ja sosiaalipalveluissa myönteisesti koko tarkastelujakson ajan. Psykososiaalisissa palveluissa ulkoinen lähtövaihtuvuus on hieman korkeampi kuin palvelualueella keskimäärin. Lapsiperheiden sosiaalityössä ja lastensuojelussa lähtövaihtuvuus on ollut tarkastelujaksolla joko palvelualueen keskimääräistä tasoa tai sitä alhaisempi. Tulokset ovat kuitenkin ainoastaan suuntaa antavia, koska ulkoinen lähtövaihtuvuusprosentti ei ota huomioon määräaikaisuuksia, joita perhe- ja sosiaalipalveluissa on paljon.

Ulkoisen lähtövaihtuvuusprosentin kehitys vuosina 2018–2021.

Vuosi	Koko kaupunki	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	Perhe- ja sosiaalipalvelut
2021	8,9	12,92	8,7 (10/2021)
2020	7,2	9,65	9,0
2019	7,9	10,96	11,4
2018	8,2	10,23	11,6

Perhekeskusmalli Vantaalla

Vantaalle on luotu valtakunnallisiin ohjeisiin pohjautuva perhekeskuksen toimintamalli. Perhekeskukset ovat uusi, moderni ja asiakaslähtöinen tapa tuottaa palveluja.

Asiakasperheet ovat olleet mukana perhekeskusmallin suunnittelussa ja heidän palvelukokemuksiinsa on kiinnitetty huomiota. Perhekeskuksissa tuotetaan neuvolapalveluja, lapsiperheiden palveluja, puhe-, toiminta-, fysio- ja ravitsemusterapiaa, perhetyötä ja neuvontaa perheoikeudellisissa asioissa. Lisäksi keskuksissa voi olla avoimia kohtaamispaikkoja sekä nuortenkeskus Nupin toimintaa.

Vantaalla on seitsemän suuraluetta: Myyrmäki, Kivistö, Aviapolis, Tikkurila, Korso, Koivukylä ja Hakunila. Nykytilanteessa lapsiperheiden palvelut ovat sijoittuneet sirpaleisesti noin 20 eri toimipisteeseen. Tämänhetkisten suunnitelmien mukaan suuralueet muodostaisivat perhekeskusmallissa neljä perhekeskusaluetta: läntinen (Myyrmäki, Kivistö), keskinen (Aviapolis, Tikkurila), pohjoinen (Korso, Koivukylä) ja itäinen (Hakunila). Perhekeskuksen palveluverkko toteuttaa kaupungin palveluverkkosuunnitelmaa vuosille 2018–2027. Mallin jatkotyöstäminen jatkuu Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeessa hyvinvointialuevalmistelun yhteydessä.

Asiakaspalaute

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakaspalautejärjestelmä koostuu 1) jatkuvasta, välittömästä asiakaspalautteesta, 2) kohdennetuista asiakaskyselyistä ja 3) lakisääteisestä asiakaspalautteesta. Asiakaspalautteet ovat osa johdon seurantajärjestelmää ja palvelujen laadunhallintaa. Palautteet käsitellään johtoryhmissä ja henkilöstön kanssa. Palautteiden perusteella kehitetään toimintaa palvelun jatkuvan parantamisen periaatteella.

Toimialalla toteutetuissa asiakastyytyväisyyskyselyissä perhe- ja sosiaalipalvelujen asiakastyytyväisyys on ollut toimialan keskitasoa. Vuoden 2020 asiakaspalauteyhteenvedon perusteella positiiviset palautteet koskivat yleisimmin yksittäisten työntekijöiden tai yksikön toimintaa ja hyvää kokemusta saadusta palvelusta. Kehittämiskohteena on edelleen palveluun pääsyn nopeuttaminen.

Vuonna 2021 lapsiperheiden sosiaalityössä, nuortenkeskus Nupissa, perheneuvolassa ja psykologipalveluissa on tehty useampi soittokierros kaikille palvelua odottaville henkilöille. Puheluissa on kartoitettu asiakkaan tilannetta ja palvelutarvetta sekä ohjattu heitä odotusajaksi mahdollisuuksien mukaan muun muassa ryhmämuotoisten

palvelujen ja järjestöjen tarjoaman tuen piiriin. Palvelua odottavat asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä yhteydenottoihin. Kielteinen palaute on koskenut pitkiä jonotusaikoja varsinaisiin palveluihin.

Koronaviruspandemia

Pandemian aikana on herännyt erityinen huoli lasten ja nuorten hyvinvoinnista. Huomattavaa palvelutarpeen ja palvelujen kysynnän kasvua on havaittu erityisesti lapsiperheiden varhaisen tuen ja nuorten palveluissa. Pandemian pitkittyminen on kasvattanut palvelutarvetta ja hidastanut palveluihin pääsyä psykososiaalisissa palveluissa.

Lapsiperheiden kuormitus ja pahoinvointi sekä vanhemmuuden tuen tarpeet ovat korona-aikana lisääntyneet. Lastensuojeluilmoitusten ja lastensuojelun avohuollon asiakkuuksien määrät ovat kasvaneet. Palvelutarpeen kasvu on kohdistunut erityisesti heihin, joilla on ollut jo ennen koronapandemiaa elämänhallintaan, talouteen, parisuhteeseen, vanhemmuuteen tai terveydentilaan liittyviä haasteita.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 20.9.2021 koronapandemian toipumissuunnitelman. Osana toipumissuunnitelmaa uudistetaan lapsiperheiden palveluohjauksen ja palvelutarpeen arvioinnin rakenteita. Uudistuksella tavoitellaan palvelu- ja hoitoprosessien sekä asiakaslähtöisyyden tehostamista. Lisäksi panostetaan lastensuojelun kasvaneeseen tarpeeseen.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa palvelutoiminta on jatkunut keskeytyksettä koko pandemian ajan. Palvelujen toteuttamisessa on turvauduttu osin sähköisiin palvelukanaviin ja etävastaanottoihin. Palvelua on tarjottu tarpeen mukaan myös lähipalveluna. Lisääntynyt palvelutarve on ruuhkauttanut palveluja ja palveluihin pääsyssä on siksi voinut olla viivästyksiä. Palvelutarvetta kattamaan on muuan muassa perustettu uusia vakansseja. Vakanssien onnistunut täyttäminen on keskeistä.

2.2.1 Psykososiaaliset palvelut

Keskeiset tavoitteet

- Asiakkaiden hyvinvoinnin lisääminen palvelujen asiakaslähtöisyyttä, saatavuutta ja oikea-aikaisuutta kehittämällä.

- Lapsiperheille ja nuorille kohdennetun varhaisen, monialaisen ja vaikuttavan tuen kehittäminen.
- Monialaisen ja moniammatillisen yhteistyön ja yhdessä tekemisen toimintakulttuurin vahvistaminen perhe- ja sosiaalipalvelujen uudessa organisaatiossa.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Psykososiaalisten palvelujen tulot vuonna 2021 olivat 0,2 miljoonaa euroa (96 000 euroa yli talousarvion) ja menot 15,3 miljoonaa euroa (3,4 miljoonaa euroa yli talousarvion). Ostopalvelujen osuus on 19 prosenttia koko palvelutarjonnasta.

Toiminnan tunnuslukuja

Alla olevaan taulukkoon on koottu psykososiaalisten palvelujen toiminnan volyymiä kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2018–2021. Seurantajaksolla asiakasmäärät ovat kasvaneet.

Psykososiaalisten palvelujen toimintaan liittyviä tunnuslukuja vuosilta 2018–2021.

TOIMINNAN VOLYYMI			
Nupin asiakkaat (kumuloituva asiakasmäärä)			
2018	2019	2020	2021
902	937	1 381	1 304
Psykologipalvelun asiakkaat (kumuloituva asiakasmäärä)			
2018	2019	2020	2021
1 087	850	1 482	1 831
Perheneuvolapalvelun asiakkaat (kumuloituva asiakasmäärä)			
2018	2019	2020	2021
2 842	3 192	3 787	4 748
Sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön lasten määrä (kumuloituva asiakasmäärä)			
2018	2019	2020	2021
144	288	226	147
Lapsiperheiden kotipalvelua saaneet asiakkaat			
2018	2019	2020	2021
-	465	813	680

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut

Vantaalla lasten ja nuorten kunnalliset mielenterveyspalvelut järjestetään psykososiaalisissa palveluissa, ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa sekä päihde- ja mielenterveysyksikössä. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan opiskeluhuollon yksikkö tuottaa lakisääteiset kuraattori- ja psykologipalvelut esi- ja perusopetukseen sekä toiselle asteelle.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen tarpeen kasvu on alkanut jo ennen pandemiaa, mutta kasvu on kiihtynyt sen aikana. Palvelutarpeen kasvun arvioidaan jatkuvan vielä useita vuosia pandemian rauhoittumisen jälkeen.

Koronapandemian vaikutukset lapsiin ja nuoriin näkyvät vastaanotoilla ahdistuneisuutena, masentuneisuutena ja yksinäisyytenä. Myös kevään 2021 kouluterveyskyselyn tulokset osoittavat samaa. Nuorilla on tarve aiempaa pitkäkestoisemmalle ja kokonaisvaltaisemmalle tuelle. Kasvaneeseen palvelutarpeeseen on yritetty vastata muun muassa kehittämällä vastaanottokäytänteitä ja ryhmämuotoista tukea sekä hyödyntämällä HUSin koordinoimaa ostopalvelulyhytterapiaa. Lisäksi on tarjottu neuropsykiatrista valmennusta. Toimenpiteistä huolimatta palveluun pääsy on viivästynyt väestönkasvun, palvelutarpeen lisääntymisen ja nuorten vaikeutuneiden tilanteiden vuoksi. Esimerkiksi nuorten psykososiaalisiin palveluihin odotusaika oli keskimäärin 50 päivää ja palvelua odotti vuoden 2021 lopussa 172 nuorta. Tilanteen odotetaan helpottuvan, kun nuortenkeskus Nupin toiminta laajenee vuonna 2022.

Vantaa on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on parantaa nuorten matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja. Työryhmän työ kytkeytyy osaksi hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdepalveluja. Keskeisenä tavoitteena on selkeyttää ja kehittää eri toimijoiden välistä yhteistyötä, työnjakoa ja konsultaatiokäytäntöjä sekä suunnitella lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen järjestämistä tulevaisuudessa. Nuoret ovat keskeisessä asemassa heitä koskevien palvelujen kehittämisessä. Työryhmässä on mukana kaksi nuorisovaltuuston edustajaa.

2.2.2 Lapsiperheiden sosiaalityö ja lastensuojelu

Kuva: Pertti Raami

Keskeiset tavoitteet

- Ehkäistään tarvetta lastensuojelun asiakkuudelle ja korjaaville palveluille vahvistamalla sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja sekä parantamalla palveluprosessin sujuvuutta; keskeinen tavoite on oikea-aikainen palveluihin pääsy.
- Asiakkaiden tarvetta vastaaviin palveluihin ohjautumista kehitetään parantamalla palvelutarpeen arvioinnin laatua. Erityistä huomiota kiinnitetään arvioinnin kattavuuteen ja monialaisuuteen.
- Avo- ja sijaishuollossa vahvistetaan omaa palvelutuotantoa ja kehitetään asiakasohjausrakenteita kustannustehokkuuden lisäämiseksi.
- Kodin ulkopuolisia sijoituksia, etenkin nuorten kiireellisiä sijoituksia ja huostaanottoja, pyritään vähentämään.
- Henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä parannetaan kehittämällä rekrytointia, perehdytystä ja työhyvinvointia.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun tulot vuonna 2021 olivat 5 miljoonaa euroa (1,7

miljoonaa euroa yli talousarvion) ja menot 73,8 miljoonaa euroa (3,3 miljoonaa euroa yli talousarvion). Määrärahan ylitykset syntyivät muun muassa lastensuojelun ostopalveluista. Ostopalvelujen osuus on 53 prosenttia koko palvelutarjonnasta.

Toiminnan tunnuslukuja

Alla olevaan taulukkoon on koottu lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun toiminnan volyymiä sekä laatua ja vaikuttavuutta kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2018–2021. Seurantajaksolla asiakasmäärät ovat kasvaneet.

Lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun toimintaan liittyviä tunnuslukuja vuosilta 2018–2021.

TOIMINNAN VOLYYMI			
Valmistuneet lapsia koskevat palvelutarpeenarviot			
2018	2019	2020	2021
1 505	1 846	2 082	2 673
Lastensuojelun avohuollon 0–17-vuotiaat asiakkaat jakson viimeinen kuukausi			
2018	2019	2020	2021
-	-	1 068	1 339

LAATU JA VAIKUTTAVUUS			
Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärän kuukausikeskiarvo, osuus Vantaan 0–17-vuotiaista			
2018	2019	2020	2021
-	2,4 %	2,2 %	2,7 %
Huostaanottojen tarve väestön 0–17-vuotiaissa			
2018	2019	2020	2021
0,20 %	0,22 %	0,22 %	0,22 %
Lastensuojeluilmoitusten käsittely on aloitettu 7 vuorokauden kuluessa (THL raportointi)			
2018	2019	2020	2021
99,0 %	95,2 %	98,8 %	92,4 %

Lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnit valmistuvat 3 kuukauden määräajassa (THL raportointi)[15]			
2018	2019	2020	2021
92,0 %	95,0 %	65,0 %	84,6 %

Lakisääteisissä määräajoissa pysyminen

Lastensuojelulain (417/2007) mukaan palvelutarpeen arviointi on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja sen on valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa.

Lastensuojelulain nojalla Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) pyytää kunnilta tiedot säädettyjen määräaikojen noudattamisesta kahdesti kalenterivuodessa. Vantaan kaupungin ajalta 1.10.2020-31.3.2021 toimittamien tilastojen perusteella 1,4 prosenttia (19 kappaletta) palvelutarpeen arviointien aloituksista oli ylittänyt lain mukaisen seitsemän arkipäivän määräajan. Lisäksi palvelutarpeen arvioinnin valmistumisista 10,9 prosenttia (132 tapausta) oli ylittänyt kolmen kuukauden määräajan. Aluehallintovirasto pyysi Vantaan sosiaali- ja terveyslautakunnalta selvitystä määräaikojen ylittymisestä. Lautakunnan selvityksessä todetaan, että raportointiajankohtaan kohdistunut henkilöstövaje on vaikuttanut palvelutarpeen arviointien määräaikojen ylittymiseen. Taustalla vaikuttavat myös koronapandemian aiheuttama kasvanut palvelutarve sekä kertyneet asiakasjonot muissa sosiaali- ja terveyspalveluissa. Tilanteen korjaamiseksi sosiaali- ja perhepalveluissa on toteutettu organisaatiouudistus 1.1.2021 lukien. Uudistuksen yhteydessä on tehostettu lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnin prosessia. Palvelutarpeen arvioinnin ja sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen resurssia on lisätty vuoden 2020 aikana.

Aluehallintovirasto on vaatinut Vantaan kaupungin selvitystä määräaikojen ylittymisestä myös vuotta aiemmin (1.10.2019-31.3.2020). Tuolloin palvelutarpeen arvioinnin aloituksista 4,8 prosenttia (128 kappaletta) oli ylittänyt seitsemän arkipäivän määräajan. Palvelutarpeen arvioinnin valmistumisista 22,6 prosenttia (311 tapausta) oli ylittänyt kolmen kuukauden määräajan. Suoritettujen toimenpiteiden ansiosta tilanne on

[15] Apotti-järjestelmän palvelutarpeenarvion prosessi on monimutkainen. Järjestelmään jää helposti asiakirjoja auki, jolloin käsittelyajan laskenta vääristyy. Prosessi on hidastunut, mutta asiakkaat ovat saaneet palvelutarpeenarvioita ajallaan paremmin kuin mitä tämä luku osoittaa.

parantunut vuoden takaisesta, joskin kehittämistoimenpiteitä tarvitaan edelleen lakisääteisissä määräajoissa pysymiseksi.

Aikavälillä 1.4.-30.9.2021 palvelutarpeen aloituksista 3,6 prosenttia (58 kappaletta) oli ylittänyt lakisääteisen määräajan. Palvelutarpeen arvioinnin valmistumisista 15,4, prosenttia (117 tapausta) oli ylittänyt lakisääteisen määräajan. Edelleen keskeneräisiä, lakisääteisen määräajan ylittäneitä palvelutarpeen arviointeja oli 197 kappaletta. Lakisääteisissä määräajoissa pysyminen on lähtenyt uudelleen heikentymään viimeksi päättyneellä seurantajaksolla.

Lapset SIB -hanke Vantaalla

SIB (Social Impact Bond) eli tulosperusteinen rahoitussopimus on yksi vaikuttavuusinvestoimisen muoto. Siinä institutionaaliset ja yksityiset sijoittajat rahoittavat hyvinvointia edistävät palvelut ja kantavat taloudellisen riskin. Kaupungin maksuosuus muodostuu syntyneiden säästöjen perusteella. Vantaan Lapset SIB -hankkeessa tuetaan neuropsykologisesti oireilevia lapsia ja heidän perheitään. Toiminnan pohjana on SOS-Lapsikylän kehittämä Perhekumppani-malli. Hankkeessa mukana olevat perheet saavat arjen tuekseen perhekumppanin. Lisäksi lasta ja vanhempia tukee tarpeen mukaan laaja joukko muita toimijoita.[16] Tavoitteena on, että varhaisella tunnistamisella sekä perheen lähtökohdista muotoutuvilla palveluilla voitaisiin ehkäistä tilanteen huononemista, raskasta palvelutarvetta ja pitkällä aikavälillä vähentää lastensuojelun kustannuksia.

Kaupungin maksuosuus perustui alun perin vuonna 2018 laskettuun perusuraan. Perusurassa lastensuojelun kustannuksia tarkasteltiin olettaen, ettei palveluinterventioita tehdä. Palvelujen tuottaminen SIB-mallilla on jälkikäteen arvioituna osoittautunut kaupungin kannalta huomattavan kalliiksi. Kaupungin näkökulmasta epäedullisuuteen on vaikuttanut perusuran laskennassa käytetty asiakasdata, jonka myöhemmässä tarkastelussa havaittiin asettavan liian korkean kustannusten lähtötason. Näin ollen Vantaan kaupunki ei ohjaa enää uusia asiakkaita hankkeeseen. Hankkeessa jo mukana olevat asiakkaat jatkavat palvelussa. Kaikkiaan hankkeeseen on osallistunut 53 lasta. Marraskuussa 2021 hankkeessa oli edelleen mukana 45 lasta.

[16] Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiön raportit ja selvitykset 2020:2 (Hyvinvointipalveluiden tulevaisuus riskeyskohdassa – kohti vaikutusten hankintaa?).

Johtopäätökset (perhe- ja sosiaalipalvelut):

Vuoden 2021 alussa toteutettu perhe- ja sosiaalipalvelujen organisaatiouudistus on tuonut paljon positiivista toimintaan. Muutoksella tavoiteltiin asiakaslähtöisempää organisoitumista ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin vahvistamista. Muutoksen myötä yhteistyö palveluyksiköiden välillä on tiivistynyt. Asiakasprosessin sujuvuutta ja joustavuutta on edelleen tarvetta kehittää sekä selkiyttää asiakkaaksi tulon väyliä.

Asiakaspalautejärjestelmä koostuu erilaisista palautekanavista. Palautteiden perusteella palveluihin päässeet asiakkaat ovat olleet pääsääntöisesti tyytyväisiä saamaansa palveluun. Vuonna 2021 lapsiperheiden sosiaalityössä, nuortenkeskus Nupissa, perheneuvolassa ja psykologipalveluissa on tehty useampi soittokierros kaikille palvelua odottaville henkilöille. Puheluissa on kartoitettu asiakkaan tilannetta ja palvelutarvetta sekä ohjattu heitä odotusajaksi mahdollisuuksien mukaan muun muassa ryhmämuotoisten palvelujen ja järjestöjen tarjoaman tuen piiriin. Palvelua odottavat asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä yhteydenottoihin. Kielteinen palaute on koskenut pitkiä jonotusaikoja varsinaisiin palveluihin.

Koronapandemia on osaltaan vaikuttanut asiakasmäärien ja palvelutarpeen kasvuun. Haastava resurssien ja palvelutarpeen kehityksen epäsuhta on kuitenkin alkanut jo paljon ennen pandemiaa. Resurssit ovat kokonaisuutena tarkastellen vähentyneet monien toimijoiden kohdalla, mikä tuottaa kerrannaisvaikutuksia. Palvelutarpeen kasvuun vaikuttavat rakenteellisesti muun muassa väestön kasvu, muunkielisten osuus sekä väestön ja asuinalueiden hyvinvointierojen kasvu. Palvelukysynnän kasvusta osan voidaan odottaa normalisoituvan pandemian jälkeen, mutta osa jäänee rakenteelliseksi kysynnän ja tarpeen kasvuksi.

Palvelutuotannon ongelmat varhaisen tuen palveluissa ja erikoissairaanhoidossa heijastuvat lastensuojelun kasvaneeseen kysyntään ja lakisääteisissä määräajoissa pysymiseen. Erityisesti palvelutarpeen arviointien valmistuminen lakisääteisessä kolmen kuukauden määräajassa on paikoin ylittynyt. Marraskuussa 2021 lastensuojelun avohuollossa ilman vastuusosiaalityöntekijää oli 100 lasta ja palvelutarpeen arviointia jonotti 268 lasta. Sosiaalityöntekijöiden vakansseista jopa kolmannes on täyttämättä ja palveluissa joudutaan priorisoimaan kiireellisiä tapauksia. Pelkät vakanssilisäykset

eivät ole ratkaisu henkilöstöpulaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöpula on valtakunnallinen haaste. Kunnat kilpailevat voimakkaasti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä. Ratkaisua tilanteeseen tulisi hakea esimerkiksi resurssien uudelleenkohdentamisella, prosesseja parantamalla tai karsimalla sellaisia tehtäviä, joita esimerkiksi järjestöt palveluverkon osana voisivat tehokkaasti hoitaa.

Lastensuojelulakia muutettiin joulukuussa 2021 siten, että 1.1.2022 alkaen sitovaksi asiakasmitoitukseksi tuli 35 lasta per lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä. 1.1.2024 alkaen asiakasmitoitus on 30 lasta. Vantaalla sosiaalityöntekijäkohtainen keskimääräinen asiakasmitoitus vuonna 2021 oli 47 lasta per sosiaalityöntekijä.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa pohditaan aktiivisesti keinoja prosessien aikaistamiseksi ja resurssien kohdentamiseksi varhaisen tuen palveluihin. Asiakkaat joutuvat jonottamaan kohtuuttoman kauan palveluihin pääsyä ja heidän tilanteensa ehtivät toisinaan kärjistymään jonotusaikana. Palveluun päästyään heidän haasteensa saattavat olla vaikeammin ja pitkäkestoisemmin hoidettavia. Keinovalikoiman tarkastelua ja resurssien kohdentamista tulisi tehdä vielä aktiivisemmin, esimerkiksi kotiin vietävillä palveluilla olisi mahdollista tukea perheitä ennen tilanteiden kärjistymistä. Palveluihin pääsyä tulee nopeuttaa, jotta tukea päästäisiin tarjoamaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Kustannustehokkailla kevyen tuen palveluilla voidaan ennaltaehkäistä raskaampiin ja kalliimpiin palveluihin päätymistä sekä inhimillistä kärsimystä.

Ostopalvelujen osuus palvelutuotannosta on merkittävä. Lastensuojelussa jo yli puolet palvelutarjonnasta on ostopalvelua. Kaupungin tavoitteena ollut oman palvelutuotannon vahvistaminen ei ole päässyt toivotulla tavalla toteutumaan.

Vantaa on monikulttuurinen kaupunki ja muunkieliset asiakkaat näkyvät asiakaskunnassa. Monikulttuurisuus vaikuttaa myös henkilöstön osaamisvaatimuksiin. Kulttuurien tuntemus auttaa turvaamaan asiakkaiden yhdenvertaisen kohtaamisen. Kulttuurien tuntemuksen ja ymmärryksen kasvattamisessa voisi entistä enemmän hyödyntää monikulttuurista henkilöstöä. Vantaa on hyväksytty mukaan Lapsiystävällinen kunta -malliin. Kaupunginhallituksen hyväksymän Lapsiystävällinen kunta -toiminta-

suunnitelman mukaan Vantaan kehittämiskohteita ovat muun muassa kieli- ja kulttuuriryhmien lasten ja nuorten oikeuksien toteutuminen sekä vanhemmuuden tukeminen.

Suositukset (perhe- ja sosiaalipalvelut):

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä palveluihin pääsyn nopeuttamista. Oikea-aikaiset asiakkaan tarpeisiin kohdennetut palvelut tuovat säästöä raskaammissa palveluissa.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan palvelujen tulisi painottua voimakkaammin ennaltaehkäiseviin ja tukeviin palveluihin.

Ostopalvelujen osuus korostuu monissa palveluissa. Oman tuotannon vahvistaminen, erityisesti lastensuojelussa, on tärkeää. Kaupungin riippuvuus ostopalveluista vaikeuttaa kustannusten hallintaa.

Vantaa on monikulttuurinen kaupunki. Henkilöstön monikulttuurisuusosaamisen vahvistaminen entisestään ja toisaalta monikulttuurisuuden näkyminen vahvemmin henkilöstössä helpottaisi kulttuurien kohtaamista asiakastyössä ja eri kulttuurien ominaispiirteiden vaikutusten ymmärtämistä.

2.3 Vantaa-Kerava hyvinvointialuevalmistelu

Valmistelun eteneminen ja väliaikainen valmistelutoimielin (VATE)

Vantaa ja Kerava aloittivat sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtovalmistelut Vantaa-Keravan Rakenneuudistushankkeessa vuonna 2020. Työskentely perustui vapaaehtoisuuteen. Tarkoituksena oli mahdollistaa väliaikaisen valmistelutoimielimen ja myöhemmin aluevaltuuston oikea-aikainen hyvinvointialuetta koskeva päätöksenteko.

Vantaan ja Keravan muodostaman hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin aloitti toimintansa elokuussa 2021. Molemmat kaupungit nimesivät toimielimeen kolme jäsentä ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitos yhden jäsenen. Toimielimen hallinnoijaorganisaationa toimi Vantaan kaupunki. Väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävänä oli valmistella Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta, palvelujen järjestämisen

ja tuottamisen turvallista siirtymää, laadukkaiden sotepalvelujen toteutumista sekä demokratiaa. Mahdollisten henkilöstövaikutusten vuoksi väliaikainen valmistelutoimielin teki yhteistyötä kaupungeilta hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön edustajien kanssa. Henkilöstön edustajat tulivat eri ammattiliitoista. Toimielin jatkoi työskentelyään alkuvuoteen 2022 asti, kunnes aluevaltuusto ja sen asettama aluehallitus aloittivat toimintansa.

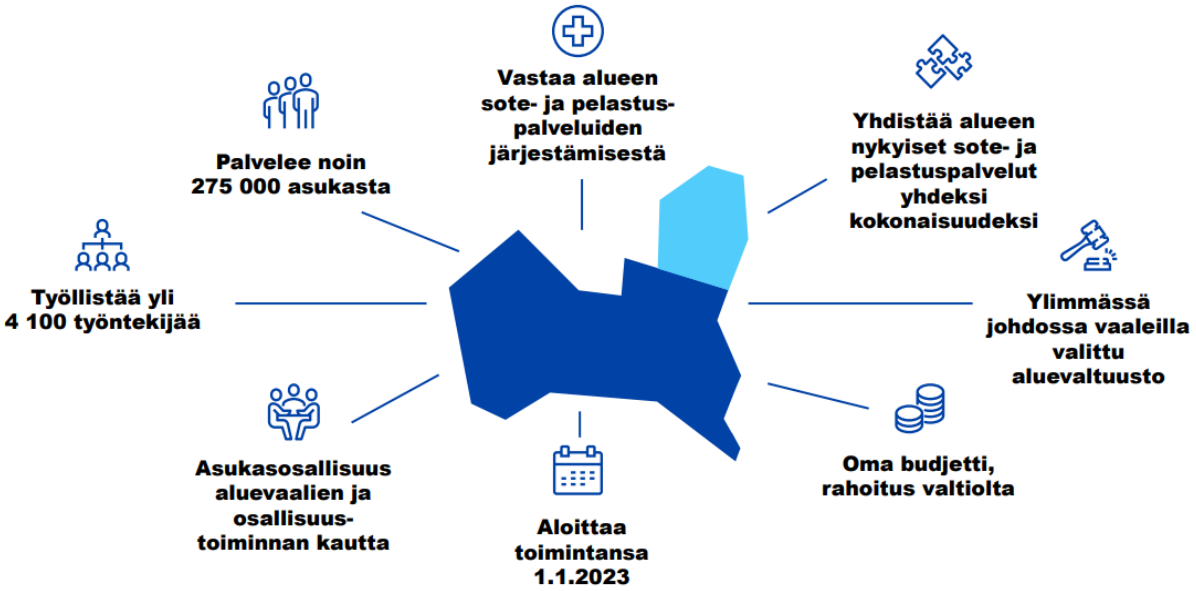
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue vastaa alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisestä 1.1.2023 alkaen. Hyvinvointialue on yksi Suomen 21 hyvinvointialueesta ja se palvelee Vantaan ja Keravan noin 275 000 asukasta. Työntekijöitä hyvinvointialueella on yli 4 100.

Valmistelun rahoitus

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen rahoitus vuosille 2021 ja 2022 on yhteensä 2,7 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueen valmistelun arvioidut kustannukset näille vuosille (ilman ICT-menoja) ovat 5,9 miljoonaa euroa. Valmistelun lisärahoitustarve (ilman ICT-menoja) on 3,2 miljoonaa euroa. Arvioiduista kustannuksista 5,5 miljoonaa euroa kohdistuu vuoteen 2022. Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) on julkaissut 22.12.2021 päätöksen valtionavustuksen myöntämisestä uudistukseen liittyvään ICT-muutokseen. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valtionavustuksen määrä vuodelle 2022 on noin 7,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 valmistelurahoituksen vaje (sisältäen ICT-menot) on arviointikertomuksen kirjoitusajankohtana noin 15 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialueuudistuksen vaikutus Vantaan kaupungin toimintaan ja talouteen

Alla olevassa kuviossa kuvataan Vantaan ja Keravan muodostaman hyvinvointialueen kokonaisuus tiivistetysti.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tiivistetysti.

Talous

Talouden näkökulmasta sosiaali- ja terveyspalvelujen menoihin on budjetoitu vuodelle 2021 Vantaan kaupungin talousarvioon noin 728 miljoonaa euroa (ilman koronakustannuksia) ja Keravan talousarvioon noin 109 miljoonaa euroa (ilman koronakustannuksia).

Hyvinvointialueen rahoitus perustuu valtion rahoitukseen sekä maksu- ja myyntituloihin. Valtion rahoituksen suuruus koko maan tasolla vuonna 2023 perustuu kunnista siirtyvien sotepalvelujen ja pelastustoimen vuoden 2022 yhteenlaskettuihin kustannuksiin. Kunnilta siirretään yli 20 miljardilla eurolla kustannuksia hyvinvointialueiden hoidettaviksi. Kuntien valtionosuutta ja verotuloja leikataan vastaavalla määrällä. Muutos valtion ja kuntien välillä on valtakunnallisella tasolla kustannusneutraali. Yksittäisissä kunnissa siirrettävät kustannukset ja leikattavat tulot voivat poiketa toisistaan. Ainakaan alkuvaiheessa hyvinvointialueella ei ole verotusoikeutta.

Vuoden 2021 huhtikuun laskentatilanteessa Vantaan ja Keravan hyvinvointialue saisi siirtymäajan jälkeen rahoitusta +200 euroa/asukas eli +54,8 miljoonaa euroa hyvinvointialueelle siirtyviä kustannuksia enemmän. Valmistelun edetessä laskelmia on tehty useita ja niissä rahoituksen suuruudet ovat vaihdelleet suuresti. Seuraavat rahoituslaskelmapäivitykset tehdään huhtikuussa 2022. Samassa yhteydessä anne-

taan myös alustavat valtionosuuslaskelmat vuodelle 2023 ja hyvinvointialueiden rahoituslaskelmat. Lisäksi päätetään leikattava kunnallisveroprosentti. Laskelmia tullaan päivittämään vielä vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöstietojen perusteella ja tämä jälkikäteistarkastus viedään valtionosuusjärjestelmään.

Hyvinvointialueen rahoituksesta neljä prosenttia määräytyy asukastiheyden ja vieraskielisyyden perusteella. Asukasmäärän perusteella määräytyy 15 prosenttia rahoituksesta. Esitetyt rahoituksen määräytymisperusteet ottavat heikosti huomioon pääkaupunkiseudun erityispiirteet, kuten väestön voimakkaan kasvun ja muuta maata suuremman maahanmuuton sekä eriarvoistumiseen liittyvät haasteet kuten segregaation, syrjäytymisen ja päihteiden aiheuttaman ylikuolleisuuden. Muuttoliike aiheuttaa huomattavia lisäkustannuksia muuttovoittoa saavissa kunnissa lisääntyneiden palvelu- ja investointitarpeiden muodossa. Lisäksi pääkaupunkiseudulla muunkielisten määrä vaikuttaa huomattavasti palvelukustannuksiin.

Henkilöstö

Hyvinvointialueen organisaatioon siirtyy Vantaan kaupungilta noin 3 000 ja Keravalta noin 600 sosiaali- ja terveystoimen työntekijää. Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta siirtyviä työntekijöitä on noin 500. Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen henkilöstö siirtyy kokonaisuudessaan. Lisäksi siirtyvät koulujen ja oppilaitosten koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut. Siirto koskee myös palvelutuotantoon liittyvissä tukipalvelutehtävissä työskenteleviä henkilöitä, mikäli henkilön työtehtävistä vähintään puolet kohdistuu kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen tukitehtäviin. Tukipalvelutehtäviin kuuluvat esimerkiksi keskitetty ruokahuolto, siivous, toimisto- ja hallintopalvelut sekä ICT- ja taloushallinnon palvelut. Varsinainen liikkeenluovutus ja henkilöstösiirrot tehdään yhteistoimintamenettelyä noudattaen. Siirtyviin henkilöihin sovelletaan liikkeenluovutuksen periaatteita.

Tulevaisuuden sotekeskus

Soteuudistukseen kuuluvassa Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeessa kehitetään palveluja suunnitelmallisesti ottaen huomioon Vantaan ja Keravan alueiden erityispiirteet. Yhteinen kehittämistyö on päässyt vauhtiin kevään 2021 aikana. Asukasosallisuus on kiinteä osa kehittämistyötä. Kehittämistä ohjaavia tavoitteita ovat saatavuus,

oikea-aikaisuus, jatkuvuus; ennaltaehkäisy ja ennakointi; laatu ja vaikuttavuus; monialaisuus ja yhteen toimivuus sekä kustannusten nousun hillintä.

Viestintä ja osallistaminen

Asukkaan asialla- ja rakenneuudistushankkeen yhteinen uutiskirje aloitettiin lokakuussa 2021. Uutiskirje tarjoaa kuukausittain tietoa hyvinvointialueen tilanteesta, hankkeiden kuulumisista sekä sotepalvelujen kehitystyöstä. Kirje on tarkoitettu Vantaan ja Keravan sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen työntekijöille, alueen asukkaille ja sidosryhmille. Uutiskirjeen voi tilata erillisen tilauslinkin kautta, jota jaetaan Vantaan ja Keravan verkkosivuilla, kaupunkien intraneteissä sekä sähköpostitse henkilöstölle. Uutiskirjeen sisällöt ovat luettavissa myös kaupunkien verkkosivuilla.

Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeessa on järjestetty useita asukastilaisuuksia. Asukkaat eivät välttämättä ole tiedostaneet, että tilaisuuksissa on ollut kyse hyvinvointialuevalmistelusta. Sama tilanne koskee osittain myös henkilöstöä. Henkilöstölle on jaettu tietoa uudistuksesta muun muassa intrassa, lähiesihenkilöille lähetetyissä uutiskirjeissä sekä erilaisissa tiedotustilaisuuksissa ja henkilöstöinfoissa. Henkilöstö on tullut entistä enemmän tietoiseksi valmistelusta ja sen etenemisestä. Henkilöstöllä on ollut myös mahdollisuus esittää kysymyksiä itseään huolestuttavista asioista ja siirtymisestä hyvinvointialueen palvelukseen. Henkilöstöltä tuli yli 500 kysymystä näihin teemoihin liittyen. Uudistuksen tiivis aikataulu ei ehkä ole mahdollistanut henkilöstön ja asukkaiden osallistamista parhaalla mahdollisella tavalla. Valmistelua tehdään pitkälti teknisenä valmisteluna. Laajempi asukkaiden osallistaminen tulee mahdolliseksi, kun hyvinvointialue aloittaa toimintansa.

Yhdyspinnat kunnan ja hyvinvointialueen välillä

Hyvinvointialueet tuottavat palvelut pääosin julkisina palveluina. Yksityiset toimijat ja kolmas sektori täydentävät julkisen sektorin palvelutarjontaa. Uudistuksen jälkeen kunnat vastaavat edelleen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, päivähoidosta, opetuksesta sekä liikunta- ja kulttuuripalveluista. Näiden tehtävien merkitys korostuu entisestään jatkossa, kun palvelujen painopistettä siirretään voimakkaasti ennaltaehkäiseviin palveluihin. Kaupungin tarjoamilla palveluilla tulee olemaan lukuisia yhdys-

pintoja hyvinvointialueen palveluihin. Toimivan yhteistyön ja palvelupolkujen jatkuvuuden näkökulmista yhdyspintojen rakentaminen on tärkeää. Hyvinvointialuevalmistelussa tulee päättää selkeästä työn- ja vastuunjaosta hyvinvointialueelle siirtyvien palvelujen ja kunnan toimintojen välillä. Siirtymävaiheessa on erityisen tärkeää huolehtia nivelvaiheissa olevien asiakkaiden pysymisestä palveluissa, ettei siirtymä aiheuta väliinputoajia.

Johtopäätökset:

Valtakunnallisessa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksessa kyseisten palvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023. Vantaan osalta järjestämisvastuu siirtyy Vantaan ja Keravan muodostamalle hyvinvointialueelle. Palvelujen siirtoon ja hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseen liittyvä valmistelu on edennyt Vantaan ja Keravan yhteistyönä. Valmistelu jatkuu vuonna 2022, jolloin prosessissa käynnistyy myös poliittinen päätöksenteko tammikuussa valitun aluevaltuuston aloittaessa työnsä.

Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ovat jatkossakin kunnan vastuulla. Tehtävällä on kiinteä yhteys hyvinvointialueen ennaltaehkäiseviin palveluihin. Toimivien yhdyspintojen ja yhdessä tekemisen kulttuurin luominen kunnan ja hyvinvointialueen välille on tärkeää, jotta kuntalaisten edut toteutuvat parhaalla mahdollisella tavalla. Siirtymävaiheessa on erityisen tärkeää huolehtia nivelvaiheissa olevien asiakkaiden pysymisestä palveluissa, ettei siirtymä itsessään aiheuta väliinputoajia.

Hyvinvointialueen rahoitus perustuu valtion rahoitukseen sekä maksu- ja myyntituloihin. Kunnilta siirretään yli 20 miljardilla eurolla kustannuksia hyvinvointialueiden hoidettaviksi. Kuntien valtionosuutta ja verotuloja leikataan vastaavalla määrällä. Muutos valtion ja kuntien välillä on valtakunnallisella tasolla kustannusneutraali. Yksittäisissä kunnissa siirrettävät kustannukset ja leikattavat tulot voivat poiketa toisistaan. Kuntien edunvalvonnassa tulisi panostaa siihen, että muutos olisi myös yksittäisen kunnan kohdalla mahdollisimman kustannusneutraali.

Hankkeen tiivis aikataulu ei ehkä varsinkaan suunnitteluprosessin alkuvaiheessa ole mahdollistanut asukkaiden ja henkilöstön osallistamista parhaalla mahdollisella tavalla. Asukkaat eivät myöskään aina ole mieltäneet, että esimerkiksi Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeen asukasillat ovat liittyneet kiinteästi hyvinvointialueen toiminnan valmisteluun. Osallistamista on suunnittelun edetessä lisätty eri kanavia käyttäen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että palvelujen järjestämisvastuun siirto Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle sekä hyvinvointialueen toiminnan valmistelu ovat mittava työ. Valmistelua ovat tukeneet Vantaan ja Keravan yhteiset kehittämishankkeet. Hankkeissa on pyritty parantamaan nykyisiä palveluja ja haettu parhaita toimintatapoja, jotka voidaan ottaa käyttöön hyvinvointialueella. Muutoksen valmistelussa on edetty suunnitellusti ja jatkovalmistelun vaiheet on aikataulutettu siten, että palvelujen siirtymä hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta tapahtuisi mahdollisimman joustavasti.

Hyvinvointialueelle siirtyvillä ja kunnalle jäävillä palveluilla on moninaisia yhdyspintoja. Tarkastuslautakunta korostaa kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyön tärkeää roolia, jotta palvelukokonaisuus vastaa jatkossa parhaalla mahdollisella tavalla asiakkaan tarpeita. Tarkastuslautakunta näkee myös erittäin tärkeänä työntekijöiden ja asukkaiden tiiviin osallistamisen hyvinvointialuesuunnitteluun.

2.4 Iäkäs potilas päivystyksessä

Helsingin, Espoon, Kauniaisten, Vantaan sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (jatkossa HUS) ulkoisten tarkastustoimien yhteisarvioinnissa arvioitiin, ovatko pääkaupunkiseudun kaupungit ja HUS edistäneet vuosina 2018–2021 tavoitetta hoitaa suurempi osuus iäkkäiden akuuttitilanteista laitoshoidossa, palveluasumisessa ja kotihoidossa päivystyksen sijaan. Iäkkäällä henkilöllä tarkoitettiin vähintään 75-vuotiasta henkilöä. Arviointi kohdistui kaupunkien palveluista Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan tuottamaan kotihoitoon, palveluasumiseen ja laitoshoitoon. Arvioinnissa huomioitiin myös kotihoitoa ja palveluasumista tukevat lääkäripalvelut. Arvioinnissa käsiteltiin terveysasemien päivystystä vain niiltä osin, kuin siitä on saatu tietoja kuntien iäkkäille suunnatuista palveluista. Kuntien ostopalveluna järjestämä yksityinen palveluasuminen oli arvioinnin kohteena niiltä osin kuin siitä

saatiin tietoa kunnista. Kuntien sosiaali- ja kriisipäivystys rajattiin arvioinnin ulkopuolelle.

Arvioinnissa tehtiin yhteensä kymmenen haastattelua. Haastatteluita tehtiin Gero-Metro-kehittämisverkostolle[17], Espoon, Helsingin ja Vantaan iäkkäiden kotihoidosta, palveluasumisesta ja laitoshoidosta vastaaville tahoille ja iäkkäiden päivystyksellisiin tilanteisiin liittyvää kehittämistyötä tekeville henkilöille. Lisäksi haastatteluja tehtiin HUS Akuutille ja HUS Sisätaudit ja kuntoutus -tulosyksikölle. Osaan haastatteluista osallistui useita henkilöitä. Haastatteluissa saatiin myös kirjallista aineistoa. Tietoja täydennettiin sähköpostitiedusteluin. Kauniaista koskeva aineisto kerättiin erillisellä sähköpostitiedustelulla, johon vastaukset koosti Kauniaisten sosiaali- ja terveysjohtaja.

Tilastoaineistona käytettiin HUS Akuutin tilastotietoa ensihoidon tehtävistä ja sairaankuljetuksista vuosina 2018–2021. Lisäksi tehtiin järjestelmällinen kirjallisuuskatsaus aiheeseen liittyvään kotimaiseen kirjallisuuteen. Tämän ohella hyödynnettiin muita tutkimuksia ja selvityksiä iäkkäiden toimintakyvystä ja elämänlaadusta sekä iäkkäiden päivystyspalveluiden hyvistä käytännöistä.

Seuraavassa esitetään arviointimuistiosta poimittuja kohtia. Koko arviointimuistio on luettavissa osoitteessa www.arviointikertomus.fi/Vantaa

Tilastotietoja, iäkkään väestön määrä pääkaupunkiseudulla

75-vuotta täyttäneen väestön määrän kehitystä pääkaupunkiseudulla vuosina 2018–2020 on kuvattu oheisessa taulukossa.

Taulukko. 75 vuotta täyttäneen väestön määrä pääkaupunkiseudun kunnissa 2018–2020 ja osuus kaikista pääkaupunkiseudun vastaavan ikäisistä.[18]

Kunta	2018	2019	2020	Osuus pääkaupunkiseudun vastaavan ikäisistä 2020
Helsinki	46 608	48 189	50 646	59 %
Espoo	16 226	17 186	18 476	22 %

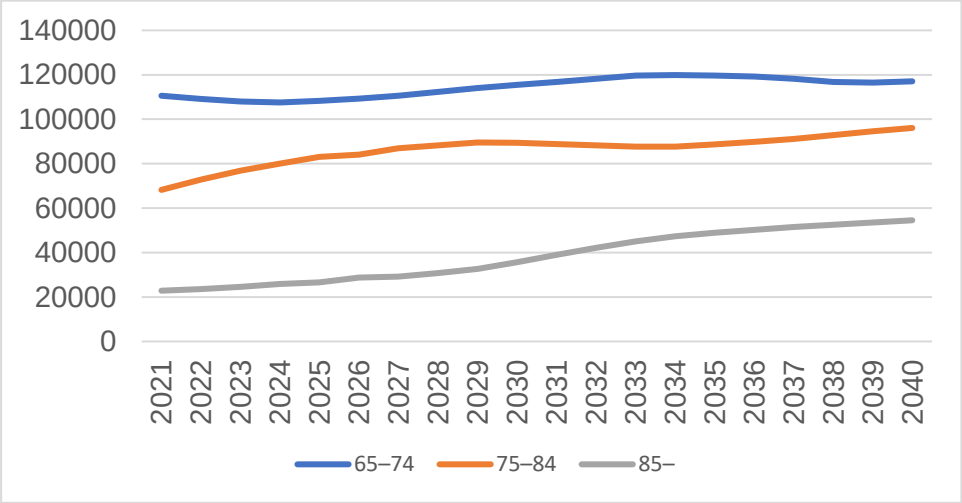
[17] GeroMetro on Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten, Keravan ja Kirkkonummen yhteinen ikäihmisten sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisverkosto, jota koordinoivat HUSin alaisuudessa toimivan pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Soccan vanhustyön asiantuntijat

[18] https://www.aluesarjat.fi/. Luettu 29.10.2021, sekä ko. tilastoista arviointiin laaditut laskelmat. Väestön määrä on esitetty ajankohdalta 31.12.

Kunta	2018	2019	2020	Osuus pääkaupunkiseudun vastaavan ikäisistä 2020
Kauniainen	1 037	1 085	1 174	1 %
Vantaa	13 401	14 202	15 129	18 %
Yhteensä	**77 272**	**80 662**	**85 425**	**100 %**

75-vuotta täyttäneen väestön määrä on tarkasteluvälillä kasvanut vuosittain selvästi. Seuraavassa tilastokeskuksen väestöennusteessa kuvataan pääkaupunkiseudun yli 65-vuotiaan väestön määrän kehitystä vuoteen 2040.

Kuvio: Ikääntyneiden väestöennuste pääkaupunkiseudun kunnille (Espoo, Helsinki, Kauniainen, Vantaa) vuoteen 2040[19]

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan yli 85-vuotiaiden määrä yli kaksinkertaistuu pääkaupunkiseudulla vuoteen 2040 mennessä. Samalla ajanjaksolla myös 75–84-vuotiaiden määrä kasvaa lähes puolitoistakertaiseksi. Ikäryhmään 65–74 kuuluvan väestön määrä kasvaa ennusteen mukaan maltillisemmin, noin kuusi prosenttia. Iäkkäi-

[19] Tilastokeskus 2021.

den päivystyskäyntien keskimääräisen käyntimäärän on havaittu kasvavan suoraviivaisesti iän myötä,[20] joten väestön ikääntymisen myötä iäkkäiden päivystyskäynnit tulevat lisääntymään. Yli 80-vuotiaiden päivystyskäyntien määrän on ennustettu kaksinkertaistuvan seuraavan kahden vuosikymmenen aikana.[21].[22]

Toimintamalleja päivystyksellisiin tilanteisiin HYKS23-alueella

Pääkaupunkiseudun kunnille ja HUSille yhteisiä päivystyksellisiä tilanteita koskevia kehittämistavoitteita ja toimintamalleja on linjattu HYKS-alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelmissa. HYKS-alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelmassa kuvatut toimintamallit ovat tavoitetiloja, joiden toteutumiseksi kunnat ja HUS ovat sitoutuneet työskentelemään järjestämissuunnitelmakaudella.[24]

Ikäihmisten palvelujen yhdyspinnan kehittäminen on yksi HYKS-alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelman 2021–2025 strategisista painopisteistä. Tähän painopisteeseen liittyvistä kahdesta tavoitteesta toinen ”Selkeä toimintamalli ja työnjako kotiutuksissa sekä jatkohoidon järjestelyissä” sisältää neljä toimintamallia, joilla tavoitetta on tarkoitus toteuttaa. Näistä kolme liittyy iäkkäiden potilaiden päivystyksellisiin tilanteisiin: kunnista jalkaudutaan päivystykseen, kotiutushoitajien tai palveluohjaajien yhteiset työnkuvat ja kotiutuksen tarkistuslistat vakioidaan sekä kotiin vietäviä sairaalapalveluja kehitetään. Järjestämissuunnitelman ikääntyneisiin liittyvissä mittareissa seurataan 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmiä.[25]

GeroMetro-verkoston kehittämistehtävät

Yhtenä GeroMetro-verkoston kehittämiskauden 2018–2020 teemana oli päivystyksellisten mallien kehittäminen.[26] Tuloksena Espoo ja HUS kehittivät yhteistyössä pitkäaikaishoidossa asuvien ja kotihoidon tukea tarvitsevien asukkaiden päivystyksellisiin tilanteisiin erikoistuneen liikkuvan sairaalan LiiSan, joka on toiminnassa myös Kauniaisissa. Liikkuvan sairaalan toimintamallia on HYKS-alueen sosiaali- ja terveyspalvelu-

[20] Mylläri ym. 2014.
[21] Ukkonen ym. 2019.
[22] HUS Akuutti. Ensihoidon tehtävät ja Sairaankuljetukset vuosina 2018–2021. Tilasto 26.10.2021.
[23] Helsingin seudun yliopistollinen keskussairaala
[24] Hyks-alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma 2021–2025, 9.
[25] Hyks-alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma 2021–2025.
[26] http://www.socca.fi/kehittaminen/ikaihmisten_palvelut_gerometro/tietoa_gerometrosta. Luettu 10.5.2021.

jen järjestämissuunnitelman 2021–2025 mukaan tarkoitus soveltaa myös muissa kaupungeissa.[27] Helsingissä kehittämistehtävänä kaudella 2018–2020 oli Pätijä-hanke (Päivystyksellisten tilanteiden järjestäminen kotihoidossa ja palvelutaloissa), jossa kehitettiin päivystystilanteiden opas ja siihen liittyvät koulutukset, joita myös muut Gero-Metro-kunnat laajasti hyödynsivät. Lisäksi hankkeessa toteutettiin neljä ikääntyneiden tarpeisiin vastaavaa hoitopolkua.[28] Vantaan kehittämistehtävänä oli päivystystilanteiden oppaan muokkaamisen ja käyttöönottamisen ohella potilas- ja asiakastietojärjestelmä Apotin kirjaamisohjeiden laatiminen.[29]

Esimerkkejä kaupunkien ja HUSin ohjeista, palveluista ja toimintamalleista päivystyksellisiin tilanteisiin

Alla olevaan taulukkoon on koottuna esimerkkejä arviointiin osallistuneiden kaupunkien ja HUSin ohjeistuksista sekä palveluista ja toimintamalleista päivystyksellisiin tilanteisiin ja kehitettyjä toimintamalleja potilaan kotiutuksessa.

Taulukko: Esimerkkejä kaupunkien ja HUSin ohjeistuksista sekä palveluista ja toimintamalleista päivystyksellisiin tilanteisiin ja kehitettyjä toimintamalleja potilaan kotiutukseen.

	Ohjeet	**Uudet palvelut**	**Toimintamallin kehittäminen potilaan kotiutuksessa**
Espoo	Päivystystilanteiden opas, tulossa käyttöön 2021 Kotihoidon ja pitkäaikaishoidon toiminta ohjeita uusittu	Liikkuva sairaala (LiiSa) 2019	Kotiutustiimi, joka HUSin kanssa kehittää kotiutuspalveluja Jorvin päivystykseen ja erikoissairaanhoidon osastolle. Kotiutustiimi jalkautuu HUS Jorvin päivystykseen.

[27] http://www.socca.fi/kehittaminen/ikaihmisten_palvelut_gerometro/loppuraportti_2018-2020/kehittamistehtavien_tulokset/paivystyksellisten_mallien_kehittaminen. Luettu 25.5.2021; *Hyks-alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma 2021–2025.*

[28] http://www.socca.fi/kehittaminen/ikaihmisten_palvelut_gerometro/loppuraportti_2018-2020/kehittamistehtavien_tulokset/paivystyksellisten_mallien_kehittaminen. Luettu 25.5.2021.

[29] http://www.socca.fi/kehittaminen/ikaihmisten_palvelut_gerometro/loppuraportti_2018-2020/kehittamistehtavien_tulokset/paivystyksellisten_mallien_kehittaminen. Luettu 25.5.2021.

Helsinki	Päivystystilanteiden opas (2019) laajasti käytössä Konsultointiopas kotihoitoon ja ympärivuorokautinen hoitoon.	Liikkuva hoitaja (Liiho) 2021	Kotiuttamisesta vastaavat HUSin kotiutushoitaja ja muut sairaalan ammattilaiset. Helsingin kotiin vietävien palvelujen ja kotiin vietävien palvelujen prosessinomistajat ja HUSin päivystyksen ylihoitajat ja kotiutushoitajat käyvät säännöllisesti yhdessä läpi toimintatapoja Ei jalkaudutta HUSin päivystykseen
Kauniainen	Ohjeet iäkkäiden päivystyksellisiin tilanteisiin 20188	Liikkuva sairaala (LiiSa) 2021	Kotiutusprosessin Jorvin yhteispäivystyksessä omistaa HUS, Kauniaisilla ei tietoa prosessin kehittämistyöstä.
Vantaa	Päivystystilanteiden opas, käyttöön 2020	Liikkuva sairaala (LiiSa) 2021	Asiakasohjauksen moniammatillinen arviointitiimi, 2021 Käytössä toimintamalli, jossa jalkaudutaan HUSin päivystykseen
HUS	Yhteistyö Helsingin kanssa Pätijä-hankkeessa, jossa kehitettiin päivystystilanteiden opas	Yhteistyö Vantaan ja Espoon kanssa LiiSan kehittämisessä	Kotiutuksen toimintamalli riippuu siitä, mistä

			päivystyksestä on kysymys ja, minkä kunnan kotiutettava henkilö on.

Vantaan ohjeistuksesta, palveluista ja toimintamalleista ikäihmisten päivystyksellisiin tilanteisiin

Vantaalla on otettu käyttöön uudenlaista ohjeistusta ja toimintamalleja iäkkäiden päivystyksellisiin tilanteisiin. Helsingin kaupungin Pätijä-hankkeessa kehittämä päivystystilanteiden opas muokattiin Vantaalle sopivaksi ja otettiin käyttöön 2020. Oppaassa on menettely- ja raportointiohjeet erilaisiin päivystyksellisiin tilanteisiin ja oppaasta on omat versiot Vantaan kotihoitoon ja palveluasumiseen.

Vantaan vanhus- ja vammaispalveluissa on myös kiinnitetty huomiota kirjaamiskäytäntöihin ja tiedon kulkuun. Asiakkaan toimintakykyä kuvaavat kirjaukset auttavat tunnistamaan muutoksen varhaisessa vaiheessa ja mahdollistavat oikea-aikaisen konsultoinnin muun muassa tiimin sairaanhoitajalle. Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualueella on kirjaamisen laaturyhmä, jonka tehtävänä on kirjausten laadullinen kehittäminen. Hyvän kirjaamisen periaatteet oli työstetty arviointia laadittaessa ja minimikriteerejä oltiin päivittämässä parhaillaan. Asiakkaan vointia kuvataan päivittäiskirjaamisen avulla ja näin varmistetaan tiedonkulku asiakasta hoitavien toimijoiden välillä.[30]

Vantaan sairaalassa tehdään päivystyksen kautta osastohoitoon siirtyneille iäkkäille potilaille kokonaisvaltaisia geriatrisia arviointeja. Geriatrisella vastaanotolla tehdään puolestaan arvioita niille potilaille, jotka lähetetään arvion tekoa varten terveysasemilta (ei päivystyksellinen tilanne).[31]

Myös asiakasohjauksen moniammatillinen arviointitiimi on uusi toimintatapa, jolla nopeasti vastataan vanhusten ja vammaisten henkilöiden toimintakyvyn muutoksiin. Tiimi sekä neuvoo että ohjaa asiakasta, arvioi palveluntarpeen, laatii asiakassuunnitelman, tekee palvelupäätökset ja koordinoi tarvittavat palvelut.

[30] Vantaan vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan haastattelu sekä haastattelua varten kokoama aineisto 3.9.2021.
[31] Vantaan vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan haastattelu sekä haastattelua varten kokoama aineisto 3.9.2021.

Koronakriisin aikana päivystystilanteiden ohjeistus on pysynyt Vantaalla samana, mutta erityistä huomiota on kiinnitetty koronaoireista raportointiin. Kotihoidosta ja erityisasumisesta on lähetetty koronakriisin aikana samoin kriteerein asiakkaita päivystykseen. Kotona asuvien päivystyskäyntien määrä on todennäköisesti koronakriisin seurauksena vähentynyt.

Uutena toimintamallina on Vantaalla otettu 1.3.2021 alkaen käyttöön Liikkuva Sairaala (LiiSa). Liikkuva sairaalapalvelu on tarkoitettu tilanteisiin, jotka voidaan turvallisesti hoitaa asiakkaan kotona tai erityisasumisen yksikössä. Sairaanhoitaja konsultoi tarvittaessa lääkäriä ja aina tarvittaessa asiakas viedään sairaalahoitoon. Palvelun avulla vältetään tarpeettomia siirtoja päivystyspoliklinikoille tuottamalla hoito asiakkaan omassa asumisympäristössä LiiSan käyttö on lisääntynyt koko ajan käyttöönottovaiheesta. Palvelua kehitetään edelleen hyödyntäen osallisuutta tukevia toimintatapoja, kuten asukasraateja sekä vanhus- ja vammaisneuvostoja. LiiSan toiminnasta on jo saatu myönteistä palautetta Vantaan asumispalvelujen työntekijöiltä. LiiSan palautejärjestelmiä kehitetään ja jatkossa seurataan sekä arvioidaan asiakaskokemuksia.

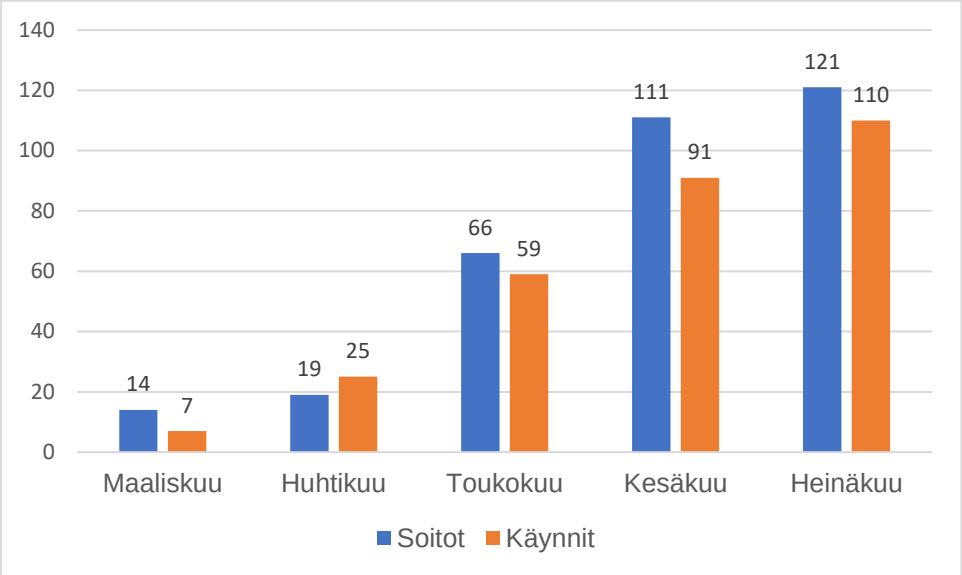
Liikkuvat sairaalapalvelut eivät korvaa missään tilanteessa hoivakodin lääkärityötä, vaan täydentävät ja tukevat erityisasumisen ja kotihoidon työtä. LiiSa voi viedä asumisyksiköihin sairaanhoitajatasoista akuuttitilanteiden arviointia ja hoitoa, mikä sisältää muun muassa vierianalytiikkaa, suoniverinäytteitä ja kaikkia reittejä annettavaa lääkehoitoa. Kotihoidon asiakkaiden omakontaktilääkäri tai erityisasumisen vastuulääkäri vastaa edelleen asiakkaan kokonaisvaltaisesta hoidosta. Liikkuvat sairaalapalvelut eivät myöskään korvaa ensihoitoa, mutta niillä voidaan vähentää ikääntyneiden henkilöiden ensihoidon tai päivystyksen käyntejä.[32]

Alla olevassa kuviossa esitetään Vantaan LiiSan soittojen ja käyntien määrät ajalta maalis-heinäkuu 2021. Vantaan liikkuvan sairaalan palvelujen käyttö on tarkastelujaksolla kuukausittain lisääntynyt. Asumispalveluiden henkilökunta on koulutettu toimintamalliin ja jokaisen yksikön tutkimusvälineet on tarkistettu aina ennen kuin yksikkö on liitetty mukaan palvelun piiriin. Palvelun jatkosuunnittelussa ja kehittelyssä hyödynnetään osallisuutta tukevia toimintatapoja, kuten asukasraateja sekä vanhus- ja vammaisneuvostoja. Lisäksi kehitetään monikanavaisia palautejärjestelmiä ja seurataan

[32] Vantaan vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan haastattelu sekä haastattelua varten kokoama aineisto 3.9.2021.

sekä arvioidaan asiakaskokemuksia. Vantaan asumispalvelujen työntekijät ovat jo antaneet palvelusta myönteistä palautetta.[33]

Kuvio; Vantaan liikkuvan sairaalan käynnit ja soitot maalis-heinäkuu 2021[34]

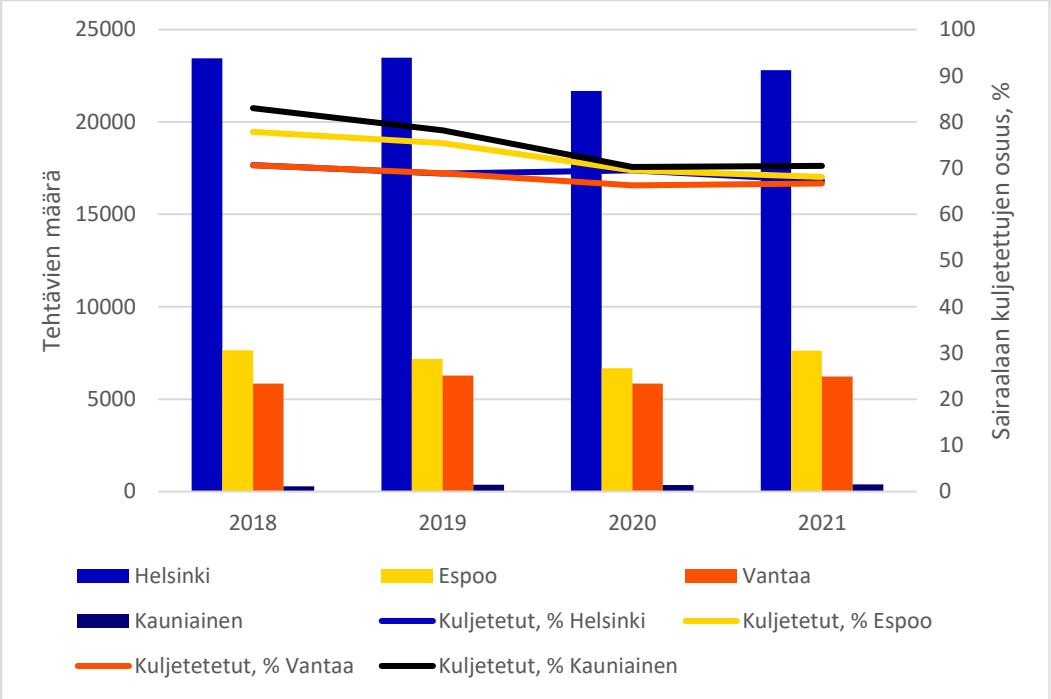
75-vuotta täyttäneiden osuus potilaiden ensihoitotehtävistä ja sairaankuljetuksen osuus käynneistä pääkaupunkiseudulla

Arviointiin saatiin tilastotiedot pääkaupunkiseudun kuntien 75 vuotta täyttäneiden potilaiden ensihoitotehtävistä vuosilta 2018–2021. Arvioinnissa on tarkasteltu kunnittain ja vuosittain iäkkäisiin potilaisiin liittyvien ensihoitotehtävien määriä sekä niiden tehtävien osuuksia, jotka johtivat päivystyspoliklinikalle kuljettamiseen. Arvioinnissa käytetyistä ensihoitotilastoista ei käy ilmi, mistä aloite ambulanssin kutsumiselle on tullut (esimerkiksi koti, kotihoito, palveluasuminen). Tästä syystä käyntimäärien kehityksen yhteyksistä kuntien kotihoidossa ja palveluasumisessa toteutettuihin kehittämistoimenpiteisiin ei voi esittää varmoja päätelmiä.

Alla olevassa kuviossa kuvataan kaupungeittain iäkkäiden potilaiden ensihoidon tehtävämääriä ja sairaankuljetusten osuutta käynneistä vuosilta 2018–2021.

[33] Vantaan vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan haastattelu sekä haastattelua varten kokoama aineisto 3.9.2021.
[34] Vantaan vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan haastattelu sekä haastattelua varten kokoama aineisto 3.9.2021.

Kuvio: 75 vuotta täyttäneiden ensihoitotehtävät ja sairaalakuljetusten osuus käynneistä PKS kunnissa 2018–2021

Helsingissä 75 vuotta täyttäneiden ensihoitotehtävien määrä pysyi vuonna 2019 suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2018. Espoossa sen sijaan ensihoitotehtävien määrä väheni vuonna 2019 yhteensä 474 tehtävällä eli tehtäviä oli noin kuusi prosenttia vähemmän kuin vuonna 2018. Tehtävien määrän väheneminen saattaa selittyä Espoon liikkuvan sairaalan LiiSan käyttöönotolla vuonna 2019. Vantaalla ja Kauniaisissa ensihoitotehtävien määrä kasvoi vuonna 2019, Vantaalla 434 tehtävällä (7,4 %) ja Kauniaisissa 74 tehtävällä (25,7 %) vuonna 2019.[35]

Vuonna 2020 iäkkäiden potilaiden ensihoidon tehtävämäärät vähenivät kaikissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa. Tehtävämäärien lasku oli prosentuaalisesti suunnilleen samaa suuruusluokkaa (noin 7–8 %) Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Kauniaisissa käyntejä oli yhdeksän kappaletta (2,5 %) vähemmän vuonna 2020 edelliseen vuoteen verrattuna.[36] Todennäköinen syy käyntien vähenemiseen on koronapandemia. Vuonna 2021 iäkkäiden potilaiden ensihoitotehtävien määrä kasvoi kaikissa kaupungeissa vuoteen 2020 verrattuna. Eniten kasvua oli Helsingissä (1 131 käyntiä) ja Espoossa (956 käyntiä).

[35] HUS Akuutti. Ensihoidon tehtävät ja Sairaankuljetukset vuosina 2018–2021. Tilasto 4.3.2022.
[36] HUS Akuutti. Ensihoidon tehtävät ja Sairaankuljetukset vuosina 2018–2021. Tilasto 4.3.2022.

Kuljetukseen päättyneiden tehtävien osuus 75 vuotta täyttäneiden espoolaisten, kauniaislaisten ja vantaalaisten iäkkäiden potilaiden ensihoidon tehtävistä on vähentynyt vuosina 2018–2020. Helsingissä kuljetukseen päättyneiden tehtävien osuudessa oli vähäistä laskua vuonna 2019 verrattuna vuoteen 2018 ja vuonna 2021 verrattuna vuoteen 2020 Muissa kaupungeissa kuin Helsingissä kuljetusten osuudessa ei ole ollut juuri muutoksia vuonna 2021 edelliseen vuoteen verrattuna.[37]

Päivystyskäynnit

Potilastietojärjestelmän päivystysaineistoa tarkastellessa havaittiin, että vuosittaiset päivystyskäyntien määrät eivät ole kaikilta osin verrannollisia keskenään. Haartmanin ja Malmin sairaaloiden päivystykset tulivat osaksi HUSin toimintaa vuoden 2019 alusta, joten vuoden 2018 aineistossa kyseiset päivystysyksiköt eivät ole mukana. Tämä vaikuttaa helsinkiläisiä potilaita koskeviin tietoihin. Lisäksi vantaalaisten potilaiden vuoden 2019 käyntien lukumäärä on virheellinen, koska käynnit näyttävät kasvavan yli 50 prosentilla edellisestä vuodesta, ilman että kasvulle on saatu uskottavaa selitystä. Tämän ohella koronapandemia vaikuttaa vuosien 2020 ja 2021 lukuihin. Vuodelta 2021 tiedot olivat vain elokuun loppuun asti, joten aineiston perusteella ei voi esittää tietoja vuoden 2021 päivystyskäyntien määrän kehityksestä.

Johtopäätökset:

Arvioinnin tuloksena on, että kaupungit ja HUS ovat ottaneet käyttöön sellaisia ohjeita, toimintatapoja ja palveluita, joilla pyritään vähentämään iäkkäiden päivystyskäyntejä, mutta niiden mahdolliset vaikutukset päivystyskäyntien määrään eivät ole todettavissa tilastoista, lukuun ottamatta Espoon liikkuvan sairaalan (LiiSa) mahdollista vaikutusta pitkäaikaishoidon asiakkaiden ensihoitokäynteihin vuonna 2019. Kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa iäkkäiden ensihoitokäynnit vähenivät vuonna 2020 todennäköisesti koropandemian vuoksi.

Kuntien ja HUSin työnjakoa ja toimintamallia ikääntyneiden jatkohoidossa ja kotiutuksessa on kehitetty HYKS-alueen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelman 2021–2025 mukaisesti, mutta HUSin ja kuntien välisen yhteistyön tiiviys ja toimin-

[37] HUS Akuutti. Ensihoidon tehtävät ja Sairaankuljetukset vuosina 2018–2021. Tilasto 4.3.2022.

tamallit vaihtelevat. Espoossa ja Vantaalla on ollut käytössä toimintamalli, jonka mukaan kuntien henkilöstö jalkautuu päivystyksiin kohdatakseen sinne hakeutuneet iäkkäät. Helsingissä ja Kauniaisissa katsotaan, että järjestämissuunnitelman mukainen kotiuttamisprosessin kehittämistyö kuuluu HUSille.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta suosittelee, että Vantaan vanhus- ja vammaispalvelujen tulosalue pyrkii:

- Selvittämään millaisia vaikutuksia päivystyksellisten tilanteiden kehittämiseksi tehdyillä toimenpiteillä on ollut iäkkäiden päivystyskäynteihin ja kotona asumisen turvallisuuteen.
- Jatkaa sellaisten vaikuttaviksi havaittujen päivystyksellisiin tilanteisiin liittyvien ohjeiden, toimintatapojen ja palveluiden kehittämistä, joilla pyritään parantamaan ikääntyneiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kotona asumisen turvallisuutta.
- Kehittää yhteistyötään erityisesti iäkkäiden kotiuttamisprosessin osalta.

3 KAUPUNKIKULTTUURI

3.1 Kuntalaispalvelut

Kuntalaispalvelujen palveluyksikkö kuuluu kaupunkikulttuurin toimialaan ja on yksi kirjasto- ja asukaspalvelujen palvelualueen palveluyksiköistä. Kuntalaispalveluihin kuuluvat Vantaa-info, Yhteisöpalvelut ja potilasasiamiehen palvelut. Yksiköllä on moninaisia kuntalaisia palvelevia tehtäviä, muun muassa erilaiset neuvontapalvelut, asiakkaiden tukeminen eri kaupungin palvelujen käyttämisessä, kaupungin asukastilojen ylläpito ja ruoka-aputoiminnan verkostossa (Yhteinen pöytä) toimiminen. Nykyisessä muodossaan kuntalaispalvelujen yksikkö on toiminut UusiVantaa-organisaation voimaantulosta 1.1.2020 lähtien.

Toiminnan tavoitteet

Kuntalaispalvelujen tuloskorttiin vuodelle 2021 sisältyi kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin lisäämiseen sekä oman toiminnan kehittämiseen liittyviä tavoitteita. Tavoitteena oli lisätä ja edistää digituen osuutta kaupungin monikanavaisesta asiakaspalvelusta sekä kehittää välineitä mitata asiakaskokemuksia ja saada näin kuntalaiset entistä enemmän mukaan palvelujen kehittämiseen. Oman toiminnan kehittämisessä tavoitteena on ollut muun muassa tukea henkilöstön hiljaisen tiedon siirtymistä työuran muutosvaiheessa ja lisätä työntekijöiden vaikuttamismahdollisuuksia omaan työhönsä kehittämällä kehittämisideoiden käsittelyprosessia. Myös etätyövalmiuksien kehittäminen oli tavoitteena. Alla olevaan taulukkoon on koottu kuntalaispalvelujen yksikön tunnuslukuja.

Taulukko: Kuntalaispalvelujen toiminnan tunnuslukuja

	2020	**2021**
Sähköisen asioinnin tuen ja digituen osuus palvelukontakteista prosentteina	6	12
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin hyötykäyttäjät/viikko	5 500	5 500
Vantaa-info, asiakaskontaktien määrä vuodessa	241 000	199 200

Tavoitteeksi asetettu digituen osuus palvelukontakteista kasvoi huomattavasti tavoitteeksi asetettua 6 prosenttia enemmän. Kuntatasoista digitukea kehitetään koko ajan. Käynnissä on monipaikkainen digitukipalvelu kuntalaisille -hanke, joka on Vantaan ja Espoon kaupunkien yhteinen. Hankkeessa kaupungeille kehitetään digituen malli, jossa digitukea annetaan eri toimijoiden yhteistyönä monessa eri kanavassa ja monesta eri paikasta, niin etänä kuin lähitukena. Fyysisten asiakaskäyntien määrät Vantaa-infoissa vähenivät koronarajoitusten takia.

Asiakaskokemusten mittaamiseksi kuntalaispalveluissa on otettu käyttöön palvelukokemusta mittaava service quality -menetelmä. Palvelukokemuksen mittauksessa hyödynnetään viiden eri ulottuvuuden RATER-asteikkoa, joihin asiakkaiden on huomattu kiinnittävän huomiota.

Ulottuvuudet:

- Luotettavuus (Reliability)
- Vakuuttavuus (Assurance)
- Ympäristö, viestintämateriaalit yms. (Tangibles)
- Henkilökohtainen huomiointi (Empathy)
- Palvelualttius (Responsiveness)

Jokaiseen yksikön palveluun on luotu kysymykset, jotka pohjautuvat kyseisiin ulottuvuuksiin. Yksikössä on myös kehitetty uudenlainen, entistä osallistavampi prosessi työntekijöiden kehitysideoiden käsittelyyn ja lisätty etäjohtamisen valmennusta.

Talous

Alla olevassa taulukossa on kuntalaispalvelujen talouden toteumaluvut vuodelta 2021.

Taulukko: Kuntalaispalvelujen talouden toteuma 2021

	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Toimintatuotot	453	448
Toimintakulut	-6 409	-5 933
Toimintakate	-5 957	-5 485

Kuntalaispalvelujen toimintakate oli talousarviossa arvioitua parempi. Toimintakuluista henkilöstömenot alittuivat selvästi.

Henkilöstö

Yksikön henkilöstömäärä on 63, joista 58 on vakinaista ja 5 määräaikaista**.** Sairauspoissaoloprosentti vuonna 2021 oli 5,5. Vuotta aiemmin luku oli 5,6, joten sairauspoissaolot pysyivät lähes ennallaan.

Sairauspoissaoloprosenttiin vaikutti koronapandemia. Asiakaspalvelussa työskentelevät jäivät aiempaa herkemmin flunssaoireiden vuoksi sairauslomalle tartuntariskin minimoimiseksi.

Kahden vuoden välein tehtävässä työhyvinvointia mittaavassa Kunta10-tutkimuksessa kuntalaispalvelujen yksikön tulokset ovat olleet kautta linjan hyviä ja koko kaupungin tuloksia paremmalla tasolla. Viimeisimmässä, vuonna 2020 tehdyssä kyselyssä saatiin

vuoden 2018 kyselyyn verrattuna parempia tuloksia seuraavilla aihealueilla: työnantajan suositteleminen, johtamisen ja päätöksenteon oikeudenmukaisuus ja vaikuttamismahdollisuudet työn muutoksiin. Ottaen huomioon sen, että koronapandemian vuoksi vuosi 2020 oli poikkeuksellisen vaikea ja työntekijöitä kuormittava, kuntalaispalvelujen tulokset olivat hyvin positiivisia.

Kuntalaispalveluissa tehdään vuosittain myös oma esihenkilötyötä koskeva kysely. Kyselyllä on tarkoitus edesauttaa lähiesihenkilön ja työntekijän välisen suhteen kehittämistä.

Segregaation ehkäisy, osallisuus ja yhteistyö

Kuntalaispalvelun toiminta ja palvelut edistävät asiakkaiden osallistamista ja samalla ehkäisevät segregaatiota. Kuntalaisia osallistetaan palvelujen kehittämiseen erilaisten kyselyjen ja työpajojen avulla. Kuntalaispalvelujen antama digituki parantaa asiakkaiden digivalmiuksia ja auttaa käyttämään digitaalisia palveluja ja näin ehkäisee syrjäytymistä.

Koronapandemia

Koronapandemian rajoitustenkin aikana kuntalaispalveluiden palvelut ovat olleet pääosin avoinna ja toiminnassa. Palveluja on kuitenkin mukautettu rajoitusten mukaisesti (kävijärajoitukset, turvavälit ym. määräykset). Uusia tarvelähtöisiä palveluja on kehitetty nopeasti. Esimerkiksi koronaneuvontapuhelin, asiointiapu, hävikkiruoan kotiinkuljetus ja turvallinen digiasiointi asukastiloissa ovat koronan aiheuttaman poikkeusajan aikana kehitettyjä palveluita. Osa poikkeusolojen aikana luoduista palveluista ja toimintamalleista tulee olemaan myös jatkossa käytössä.

Johtopäätökset:

Kuntalaispalvelujen yksikön tavoitteissa vuodelle 2021 korostuvat digituen lisääminen asiakaspalvelussa, asiakaskokemusten mittaamisen kehittäminen ja työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Digitukipalvelua vahvistetaan Espoon kanssa yhteisellä hankkeella, asiakaskokemuksia selvitetään uudenlaisella mittaamismenetel-

mällä ja työntekijöiden osallistumista vahvistetaan entistä osallistavammalla, työntekijöiden kehitysideoiden käsittelyyn kehitetyllä prosessilla. Kaikkia tavoitteita on saatu vietyä suunnitellusti eteenpäin.

Henkilöstön hyvinvoinnista saatiin hyviä tuloksia viimeisimmästä Kunta 10-tutkimuksesta. Koronapandemia kuormitti yksikköä vuonna 2020 ja aiheutti toiminnalle haasteita. Tästä huolimatta vuoden 2020 tutkimuksessa työnantajan suosittelemiseen ja johtamiseen liittyvät tutkimustulokset olivat parantuneet edellisestä mittauksesta.

Koronapandemian vuoksi yksikkö joutui muokkaamaan palvelujaan ja etsimään toimintamalleja, joilla palveluja pystyttiin tarjoamaan koronapandemian rajoitukset huomioon ottaen. Uusia palveluja saatiinkin kehitettyä nopeasti. Uusia toimintamalleja voidaan käyttää myös jatkossa.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kuntalaispalvelujen yksikön palvelut ovat tärkeitä informaatio- ja tukipalveluja, joista kuntalainen saa laajasti tietoa kunnan palveluista ja tukea palvelujen käyttämiseen. Kuntalaispalveluissa annettava digituki on erityisen tärkeää, sillä digitekniikkaan perustuvien palvelujen määrä on jatkuvasti kasvanut. Lautakunta suositteleekin kuntalaispalvelujen yksikköä edelleen kehittämään digitukipalvelua ja hyödyntämään menossa olevan digitukihankkeen kokemuksia kehitystyössä.

3.2 Kaupunginkirjasto

Kirjastopalvelujen yksikkö kuuluu kaupunkikulttuurin toimialaan ja on yksi kirjasto- ja asukaspalveluiden palvelualueen palveluyksiköistä. Vantaalla on 11 kirjastoa ja lisäksi kaksi kirjastoautoa. Vantaan kaupunginkirjastot kuuluvat pääkaupunkiseudun yleisten kirjastojen Helmet-kirjastoverkkoon (Helsinki Metropolitan Area Libraries), johon Vantaan ohella kuuluvat Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kaupunginkirjastot. Helmet-kirjastoissa yhteistä on muun muassa kirjastojärjestelmä, verkkokirjasto, asiakasrekisteri ja kirjastokortti.

Kuva: Dani Rönnqvist

Toiminnan tavoitteet ja niiden toteutuminen

Kirjastopalveluilla oli tuloskortissaan vuodelle 2021 seuraavia tavoitteita:

- Kirjastojen sisälogistiikan kehittäminen laajentamalla RFID-järjestelmää[38] (älyhylly) Tikkurilan ja Pointin kirjastoihin.
- Monikulttuuriselle alueelle sopivan kirjastomallin kehittäminen ja kielitaitoa edistävien palvelujen kehittäminen aikuisille maahanmuuttajille.
- Kehitetään monikanavaista lastenkirjastotyötä niin että vähintään 10 prosenttia lastenkirjastotyöstä on monikanavaista. Esimerkiksi verkon kautta toteutettavat kirjavinkkaukset, lasten tapahtumat vapaa-ajalla ja kouluyhteistyö.
- Kirjastopalveluja kehitetään verkostomaisesti ja verkostomaisen kirjastopalvelun mallia muokataan arvioinnin perusteella.

Kyseiset tavoitteet toteutuivat lähes kokonaan. Verkostomaisen kirjastopalvelun mallin muokkaamiseen liittyviä toimenpiteitä tehdään vielä jatkossakin, joten sen lopullinen toteutuminen siirtyi vuodelle 2022.

[38] RFID mahdollistaa jatkossa vaikkapa aineistojen käsittelyn isompina ryhminä kuin viivakoodi, joka vaatii lukemisen yksi tarra kerrallaan.

Talous

Oheisessa taulukossa on tiivistettynä kirjastopalvelujen talousarvion toteutuminen.

Taulukko: Kirjastopalvelut talousarvion toteutuminen 2021 (luvut 1000 euroa)

	Talousarvio 2021	**Tilinpäätös 2021**
Toimintatuotot	162	195
Toimintakulut	-9 156	-8 859
Toimintakate	-8 994	-8 664

Toimintatuotot ylittyivät arvioidusta ja toimintakulut alittuivat arvioidusta, joten kirjastopalvelujen toimintakate oli talousarviossa arvioitua parempi. Toimintatuottojen ylittymisen taustalla on erityisesti kirjaston onnistuminen hankehakemuksissa. Menopuolella taas koronapandemiatilanteen aiheuttamat muutokset kirjaston toiminnassa (muun muassa erilaiset aukiolorajoitukset) pienensivät toimintakuluja.

Toiminta laajemmasta näkökulmasta

Alla olevassa taulukossa on kirjastopalvelujen toiminnan volyymejä ja toimintaa kuvaavia tunnuslukuja.

Taulukko: Kirjastopalveluiden toiminnan volyymeja ja tunnuslukuja

	2018	**2019**	**2020**	**2021**
Kokoelmat	533 818	532 701	540 089	540 010
Kokonaislainaus	2 521 585	2 561 410	1 904 781	2 103 215
Fyysiset käynnit	1 972 915	2 196 182	1 300 232	898 882
Hankinnat	49 547	47 306	49 925	47 133
E-kirjojen käyttökerrat	61 809	76 954	98 479	97 550
E-lehtien käyttökerrat	108 926	195 095	332 460	381 969
E-musiikin käyttökerrat	30 248	28 435	33 752	27 139
Tapahtumien osallistujamäärä yhteensä	20 941	21 408	13 586	24 158

Vuonna 2020 ja 2021 tunnusluvuissa näkyy koronapandemian vaikutus erityisesti fyysisten käyntien vähenemisessä. Kirjastoja on kuitenkin edelleen käytetty olosuhteet

huomioon ottaen melko paljon. Lisäksi esimerkiksi tapahtumia on saatu järjestettyä kehittämällä erilaisia etätapahtumia.

Isojen kaupunkien kirjastopalvelujen tunnuslukuja

Alla olevaan taulukkoon on koottuna kuuden isoimman kaupungin kirjastopalvelujen asukaskohtaisia tunnuslukuja.

Taulukko Kuuden suurimman kaupungin kirjastopalvelujen tunnuslukuja[39]

	Fyysiset käynnit	Kokonaislainaus	Aineistokulut	E-aineistokulut	Henkilöstökulut	Toimintakulut	Tilakustannukset	Hyötypinta-ala neliömetreinä
Espoo	9,53	10,96	4,66	0,57	31,69	71,59	21,43	65,17
Helsinki	7,95	11,14	4,85	0,5	32,75	60,2	19,47	68,37
Oulu	6,22	15,51	5,87	0,81	26,14	50,37	11,57	68,59
Tampere	8,02	16,35	5,48	0,6	29,43	61,78	17,66	79,53
Turku	6,88	14,13	5,76	0,32	29,94	57,8	16,03	66,27
Vantaa	5,56	8,15	4,88	0,65	19,95	38,2	8,65	41,42

Vantaan kirjastopalvelujen asukaskohtaiset henkilöstö-, toiminta- ja tilakustannukset ovat selvästi alhaisimmat kuuden suurimman kaupungin vertailussa. Kuitenkin esimerkiksi E-aineistoon Vantaa on panostanut asukaskohtaisesti mitaten Oulun jälkeen eniten suurista kaupungeista.

Henkilöstö, määrä, sairauspoissaolot, työhyvinvointi

Kirjastopalvelujen henkilötyövuodet ovat vuosina 2018–2021 olleet 122. Sairauspoissaoloprosentin muutoksia 2018–2021 kuvataan alla olevassa taulukossa.

[39] Lähde mukaillen tilastot.kirjasto.fi

Taulukko: Kirjastopalvelujen henkilöstön sairauspoissaoloprosentti 2018–2021,

	2018	2019	2020	2021
Sairauspoissaoloprosentti	6,73	4,15	4,66	3,7

Sairauspoissaoloprosentti on kirjastopalveluissa vuoden 2018 jälkeen ollut lähellä kaupungin keskimääräistä sairauspoissaoloprosenttia tai hieman sen alle. Vuonna 2021 sairauspoissaoloprosentti jälleen laski.

Työhyvinvointia mittaavissa kahden vuoden välein tehtävissä Kunta10-tutkimuksissa kirjastopalveluiden yksikön tulokset vuonna 2020 parantuivat hieman jokaisella osa-alueella vuoden 2018 kyselystä.

Asiakaspalaute

Kirjastot keräävät asiakaspalautetta monilla tavoin. Helmet-kirjastoilla on kaikilla käytössään palautelomake. Vantaan kirjastot saavat palautetta myös Vantaan kaupungin palautekanavan kautta ja kirjastoissa on myös asiakastyytyväisyyttä mittaavat koskettusnäytöt. Lisäksi asiakkailla on mahdollisuus tehdä kirjastoissa lomakkeelle aineiston hankintaehdotuksia ja antaa myös suullista palautetta palvelutilanteissa. Palautteiden seurannalle ja käsittelylle on määritelty vastuutahot ja palautteet otetaan huomioon toiminnassa. Paljon positiivista palautetta on saatu erilaisista yksittäisistä asiakaspalvelutilanteista. Huonoa palautetta tuli pitkin syksyä kirjaston tulostusjärjestelmästä. Kirjastopalvelut onkin yhdessä tietohallinnon kanssa suunnittelemassa uutta asiakkaille suunnattua tulostusjärjestelmää.

Kuva: Sakari Manninen

Helmet-yhteistyö

Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunginkirjastot kuuluvat pääkaupunkiseudun yleisten kirjastojen Helmet-kirjastoverkkoon. Yhteistyön myötä asiakkailla on mahdollisuus käyttää sujuvasti kaikkien verkostoon kuuluvien kirjastojen laajaa aineistoa. Yhteistyö tuo myös taloudellista hyötyä (kustannusten jakaminen, yhteiset hankinnat) ja hyötyjä saadaan lisäksi laajasta osaamisen jakamisesta ja hyödyntämisestä.

Segregaation ehkäisy ja osallisuuden edistäminen

Kirjaston ydinajatus on segregaatiota ehkäisevä. Kirjasto tarjoaa aineistoja, tiloja ja välineitä, jotka tukevat väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin, elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen.

Kirjasto tukee myös maahanmuuttajien kotoutumista edistämällä maahanmuuttajien kieli- ja lukutaitoa. Maahanmuuttajatyössä on painottunut kielikahvilatoiminta yhteistyössä Luetaan yhdessä -verkoston ja muiden vapaaehtoisten kanssa. Maahanmuuttajien kielenoppimisen tukemisen kehittämiseen panostetaan lisää lähivuosina. Esimerkiksi Länsimäen kirjastoon tulee vuosille 2022–2023 yhteisöllisen kielenoppimisen erikoiskirjastonhoitajan vakanssi osana koronatoipumissuunnitelmaa.

Kirjastojen asiakaspalvelun yhteydessä tarjoama digituki ehkäisee myös omalta osaltaan syrjäytymistä parantamalla asiakkaiden digivalmiuksia ja auttamalla näin käyttämään digitaalisia palveluja.

Osallisuustoiminnassa kirjastoissa painottuvat aktiivista kansalaisuutta tukeva toimintaosallisuus ja suunnitteluosallisuus. Kirjastossa toimii yli 80 vapaaehtoista, joko suoraan kirjastojen vapaaehtoisina tai järjestöjen kautta. Kuntalaiset on otettu mukaan jokaiseen kirjastouudistukseen. Tällä hetkellä käynnissä ovat uuteen Kivistön kirjastoon liittyvät osallisuustoimet.

Koronapandemia

Koronapandemian aikana kirjastot ovat joutuneet toimimaan rajoitetuin palveluin ja aukioloajoin. Osa toimipisteistä on ollut välillä kokonaan suljettuja. Vaikka kävijämäärät ja lainaukset ovat jonkin verran laskeneet, kirjastoja on käytetty rajoitukset huomioon

ottaen melko paljon. Lisäksi kirjastot ovat erilaista etätoimintaa kehittämällä (esimerkiksi etäkielikahvilat ja etäsatutunnit) saaneet myös pandemian aikanakin järjestettyä erilaisia tapahtumia.

Kuva: Pekka Vasantola

Kirjasto 2030

Kirjastopalvelujen suunnittelemassa Kirjasto 2030 -ohjelmassa on kuvattu visio Vantaan kaupunginkirjaston tulevaisuudesta. Ohjelman toteuttamistoimenpiteitä kootaan tammikuun 2022 alussa julkaistavaan Kirjasto 2030 -tiekarttaan. Samalla julkaistaan Kirjasto 2030 -verkkosivusto, jossa ohjelmaan voi tutustua ja seurata sen toteutumisen etenemistä. Ohjelmassa on kartoitettu erilaisia kirjaston toimintaan vaikuttavia muutosilmiöitä (esimerkiksi entistä monikulttuurisempi ja ikääntyvä väestö, väestön keskittyminen keskuksiin ja digitalisaatio). Muutosilmiöiden kautta on ohjelmassa hahmoteltu kirjaston tulevaisuuden roolia ja miten kirjaston palveluita kehitetään, jotta muuttuviin palvelutarpeisiin pystytään parhaiten vastaamaan.

Johtopäätökset:

Kirjastopalveluilla oli tuloskortissaan neljä kaupungin eri strategisiin tavoitteisiin kytkettyä tavoitetta vuodelle 2021. Tuottavuuteen (toimintaa sujuvoittavien älyhyllyjen lisääminen), segregaation ehkäisemiseen (kielikahvilatoiminta) ja palvelun laadun paranta-

miseen (lasten palvelujen monikanavaisuuden lisääminen) liittyvät tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Myös johtamisen uudistamiseen liittyvän verkostomaisen kirjastomallin kehittämisessä päästiin eteenpäin, mutta mallin kehittämistä jatketaan edelleen

Kirjastopalvelujen talous pysyi hyvin talousarvion raameissa. Menot alittuivat hieman johtuen koronapandemian aiheuttamista muutoksista (esimerkiksi erilaiset rajoitukset kirjaston toimintaan). Hyvin onnistuneet hankehakemukset taas kasvattivat toimintatuottoja ennakoidusta ja toimintakate oli talousarviossa arvioitua parempi.

Tuloksellisuuden osatekijöistä henkilöstön hyvinvoinnista positiivista signaalia antavat kirjastopalveluiden yksikön laskussa oleva sairauspoissaoloprosentti ja edellisistä mittauksista parantuneet Kunta10-tulokset**.**

Kirjastojen toiminta tukee monilta osin segregaation ehkäisyä ja edistää osallisuutta. Kirjastojen tarjoamat aineistot, tilat ja välineet tukevat koko väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia muun muassa elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Maahanmuuttajien kieli- ja lukutaitoa ja tätä kautta kotouttamista edistää kielikahvilatoiminta, jota kirjastot järjestävät yhteistyössä järjestöjen kanssa. Lisäksi kirjastojen tarjoama digituki parantaa asiakkaiden digivalmiuksia. Osallisuutta kirjastot edistävät tarjoamalla kuntalaisille mahdollisuuksia osallistua jokaiseen kirjastouudistukseen. Kuntalaisille tarjotaan myös mahdollisuuksia osallistua suoraan kirjastojen toimintaan ja kirjastoissa toimiikin monia vapaaehtoisia esimerkiksi lukupiirien ja kielikahvilatoiminnan vetäjinä.

Tärkeä yhteistyöverkosto Vantaan kirjastopalveluille on Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunginkirjastojen muodostama pääkaupunkiseudun yleisten kirjastojen Helmet-kirjastoverkko. Asiakkailla on yhteistyön myötä mahdollisuus käyttää kaikkien verkostoon kuuluvien kirjastojen laajaa aineistoa. Kustannusten jakaminen ja yhteiset hankinnat taas tuovat taloudellisia hyötyjä.

Koronapandemian vuoksi kirjastot joutuivat supistamaan aukioloaikojaan ja ajoittain sulkemaan toimipisteitään. Kirjastoja on rajoitukset huomioon ottaen käytetty kuitenkin melko paljon ja kirjastot ovat myös etätoimintaa kehittämällä (esimerkiksi erilaiset etätapahtumat) saaneet korvattua rajoitusten vuoksi peruuntunutta toimintaa.

Vantaan kirjastopalvelut valmistautuu tulevaisuuden haasteisiin Kirjasto 2030 -ohjelmalla. Ohjelmaan on koottu kirjaston visio, arvot ja päämäärät. Ohjelmaa toteutetaan tammikuun 2022 julkaistavaan Kirjasto 2030 -tiekarttaan koottavilla toimenpiteillä. Tavoitteena on saada kirjastopalvelut vastaamaan toimintaympäristön muutoksista tuleviin haasteisiin.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kirjastopalveluilla on tärkeä tukirooli tasa-arvoisuuden edistämisessä, segregaation ehkäisyssä ja monimuotoisen opiskelun edistämisessä. Tarkastuslautakunta suosittelee kirjastopalveluja Kirjasto 2030 -ohjelmaa toteuttaessaan etsimään rohkeasti mahdollisuuksia myös yhä laajempaan yhteistyöhön eri tahojen kanssa kehittäessään palvelujaan vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin.

3.3 Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen tehtävänä on parantaa vantaalaisten nuorten hyvinvointia sekä edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia. Nuorisopalvelut tukevat nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä. Nuorisotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina nuorten omista tarpeista käsin ja sitä tehdään vahvalla ammatillisella otteella ottaen huomioon nuorten omat toiveet sekä lähtökohdat.

Kuva: Sakari Manninen

Nuorisopalvelujen palveluvalikoimaan kuuluvat nuorisotilat, nuorten työpajat, etsivä nuorisotyö, erityisnuorisotyö, nuorisovaltuuston toiminta, leiritoiminta sekä kulttuurinen nuorisotyö. Vantaan nuorisopalvelut tekevät alueellista yhteistyötä järjestöjen, neljännen sektorin, seurakuntien, pääkaupunkiseudun muiden kuntien ja poliisin kanssa. Perusopetuksen kanssa yritetään laajentaa yhteistyöverkostoja siten, että jokaisella alueella toimisi oma verkosto.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Nuorisopalvelujen tulot vuonna 2021 olivat 1,1 miljoonaa euroa (121 000 euroa alle talousarvion) ja menot 9,5 miljoonaa euroa (259 000 euroa alle talousarvion).

Henkilöstö, sairauspoissaolot ja työtyytyväisyys

Alla olevassa taulukossa on nuorisopalvelujen henkilöstömäärän kehitys vuosina 2018–2021. Henkilöstöstä noin neljännes työskentelee erilaisissa hankkeissa. Maahanmuuttajataustaisen henkilöstön määrä on kyseisellä ajanjaksolla vaihdellut 0,7–3,3 prosentin välillä. Osuus on kasvanut tasaisesti vuoteen 2020 saakka. Vuonna 2021 maahanmuuttajataustaisen henkilöstön osuus oli seurantajakson alhaisin, vain 0,7 prosenttia.

Nuorisopalvelujen henkilöstömäärän kehitys vuosina 2018–2021.

Vuosi	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Vakinaiset	85	83	80	90
Määräaikaiset	34	47	40	48
Yhteensä	**119**	**130**	**120**	**138**

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10-tutkimuksella. Nuorisopalveluissa työyhteisöön ja johtamiseen liittyvät tulokset ovat parantuneet huomattavasti. Työn kuormaan liittyvät tulokset ovat sen sijaan heikentyneet paljon. Palvelualueen arvion mukaan heikentyneeseen tulostasoon voivat osaltaan vaikuttaa korona, työntekijäpula sekä tehtävien ja vaatimusten kasvu ilman resurssilisäyksiä.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu henkilöstön sairauspoissaoloprosentin kehitys vuosina 2018–2021. Sairauspoissaolot ovat olleet koko tarkastelujakson ajan pienemmät kuin kaupungilla keskimäärin. Kaupunkitasoinen sairauspoissaoloprosentti vuonna 2021 oli 4,38.

Henkilöstön sairauspoissaoloprosentin kehitys vuosina 2018–2021.

2018	2019	2020	1–9/2021
2,89 %	3,21 %	3,96 %	3,13 %

Nuorisopalveluissa henkilöstön vaihtuvuus on yleisesti ottaen pientä. Pääosa lähtövaihtuvuudesta johtuu irtisanoutumisesta kaupungin palveluksesta. Naapurikaupungit houkuttelevat työntekijöitä paremmilla palkoilla ja vastuullisemmilla työtehtävillä. Tehtävästä riippuen palkkaerot vaihtelevat noin 100–500 euron välillä. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa on jonkin verran haasteita.

Asiakaspalaute

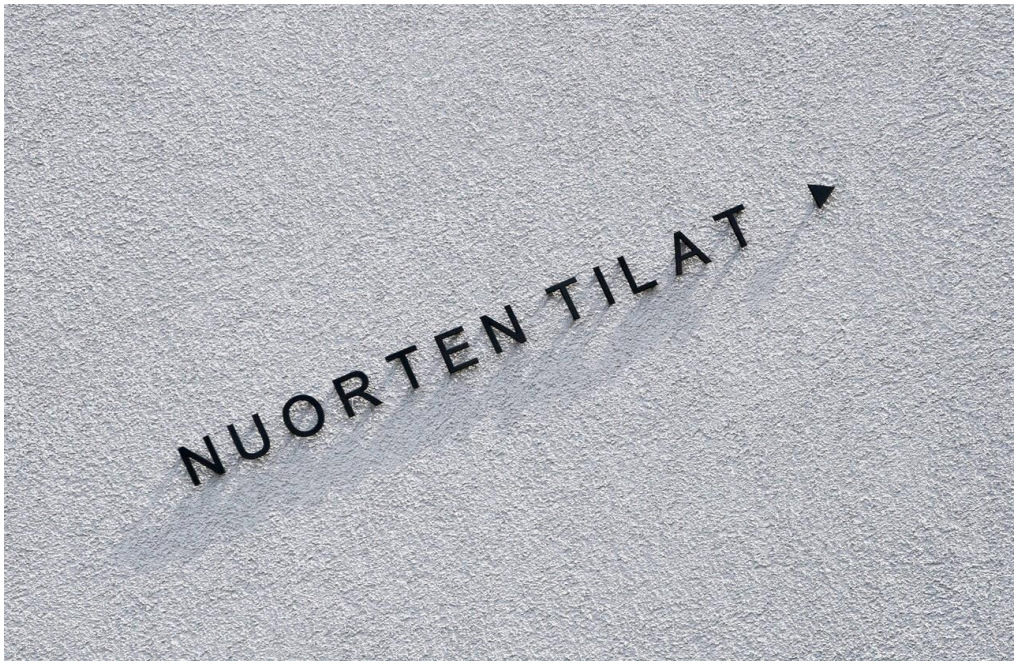
Asiakaspalautetta kerätään kyselyin ja suullisesti. Palveluja kehitetään ottaen huomioon asiakkaiden tarpeet ja toiveet. Asiakaspalaute on ollut pääsääntöisesti erittäin hyvää. Nuorisopalveluissa kokeillaan myös Storytelling-menetelmää, jolla on tarkoitus saada syvällisempää tietoa nuorten elämästä ja nuorisotyön merkityksen kokemuksista. Systemaattisen asiakaspalautteen kerääminen ja tutkiminen on jäänyt pandemian jalkoihin. Sitä on tarkoitus jatkaa, kun pandemiatilanne helpottaa.

Koronaviruspandemia

Pandemian aikana on herännyt erityinen huoli lasten ja nuorten hyvinvoinnista. Osa nuorista on jäänyt ajelehtimaan, kun nuorisotilat ja harrastukset ovat olleet kiinni ja koulut etäopetuksessa. Mielekästä vapaa-ajan tekemistä on ollut tarjolla tavanomaista vähemmän. Nuorten yksinäisyys, henkinen pahoinvointi, väkivalta, päihteidenkäyttö ja muu häiriökäyttäytyminen ovat kasvaneet. Nuoret viettävät enemmän aikaa kaduilla aikuisten tavoittamattomissa.

Nuoret kokoontuvat vuodenajasta riippuen tiettyihin paikkoihin, kuten kauppakeskuksiin tai Heurekan puistoon. Tämä voi aiheuttaa tilanteiden kärjistymistä ja synnyttää haittavaikutuksia. Tilastojen perusteella katuväkivalta ei ole lisääntynyt, mutta se on

raaistunut. Otsikoihin ovat nousseet etenkin alaikäisten väkivaltaiset teot. Nuorisopalveluihin tulee paljon ilmoituksia ja pyyntöjä tehostaa jalkautumista siellä, missä nuorten käyttäytymisestä aiheutuu haittaa. Syrjäytymisvaarassa olevia ja tukea tarvitsevia nuoria yritetään tavoittaa ja saada palvelujen piiriin. Nuorisopalveluilla on tärkeä rooli ennaltaehkäisevässä työssä ja mielekkään vapaa-ajan tekemisen tarjoamisessa nuorille. Nuorisopalveluissa on kehitetty ansiokkaasti uusia palveluja suljettujen tilalle. Nuorisotalojen sulkujen aikana on esimerkiksi panostettu enemmän jalkautuvaan nuorisotyöhön. Jalkautuva nuorisotyö on huomioitu myös kaupunginhallituksen hyväksymässä koronan toipumissuunnitelmassa. Jalkautuvan nuorisotyön resurssia vahvistetaan vuoden 2022 aikana.

Kuva: Pertti Raami

Maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden määrän lisääminen

Maahanmuuttajataustaisten nuorten osuus kasvaa Vantaalla. Maahanmuuttajataustaisia työntekijöitä on kuitenkin ainoastaan 0,7 prosenttia nuorisopalvelujen henkilöstöstä. Maahanmuuttajataustaisten nuorten kohtaaminen voisi tapahtua luontevammin, jos vastassa on saman kulttuuritaustan omaava työntekijä. Maahanmuuttajataustaiset henkilöt eivät useinkaan hae nuorisopalveluissa avoinna oleviin tehtäviin. Hakeutumiseen voivat osaltaan vaikuttaa tehtäviin asetetut ammatilliset pätevyysvaatimukset tai kulttuurisidonnaiset asiat. Nuorisotyön koulutuskokonaisuudet eivät houkuttele tarpeeksi monikulttuurisia opiskelijoita. Vielä pienempi osuus näistä opiskeli-

joista päätyy lopulta Vantaalle töihin. Keväällä 2022 käynnistyy kokeiluhanke Järvenpään seurakuntaopiston kanssa, jossa koulutetaan nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajia. Hankkeessa painotetaan enemmän työssäoppimista ja vähemmän perinteistä koulunkäyntiä. Tämä voi helpottaa alalle tuloa, jos henkilö esimerkiksi kokee, ettei oma kielitaito ole riittävällä tasolla tai ettei perinteinen opiskelutapa sovellu itselle. Myös maahanmuuttajajärjestöjen kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä kulttuuristen ja muiden alalle hakeutumisen esteiden poistamiseksi.

Eriarvoistumisen ja syrjäytymisen ehkäisy

Nuorisotilat, erityisnuorisotyö ja kouluissa tehtävä nuorisotyö keskittyvät syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tavoittamiseen. Nuorisotyö perustuu kuitenkin pitkälti vapaaehtoisuuteen, jolloin siitä hyötyminen on myös paljon nuoresta itsestään kiinni. Nuorisotyön vaikutusmahdollisuudet ovat erittäin suuret, jos nuori pystytään tavoittamaan ja saamaan toiminnan piiriin ennen kuin ongelmat ovat kasvaneet liian suuriksi. Nuorisotyöttömyyden torjumisessa tehdään aktiivisesti yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa. Nuorisopalveluilla ei ole pääsyä tietojärjestelmiin, joista olisi mahdollista löytää työttömänä olevia nuoria ja tiedottaa heille suoraan tarjolla olevista palveluista. Nuorisopalvelut saavat tietoa näistä nuorista työllisyyspalvelujen ja Ohjaamojen[40] tekemän asiakasohjauksen kautta.

Nuorisotyö tarjoaa lisätukea koulupudokkuuden ehkäisyyn. Lisätuella voi olla merkittävä vaikutus nuoren koulupolun kehittymiseen. Esimerkiksi Variassa tehtävällä oppilaitosnuorisotyöllä on saatu yhteistyössä oppilaitoksen kanssa vähennettyä viime aikoina voimakkaasti koulupudokkuutta. Alakouluissa koulunuorisotyössä panostetaan erityisesti kiusaamisen vastaiseen työhön. Yläkouluissa toiminta tähtää koulun ja vapaa-ajan yhteensovittamiseen sekä yhteisöllisyyteen koulussa. Nuorisopalveluissa tehdään paljon työtä hankerahoituksella. Esimerkiksi Case Manager -hankkeessa kehitetään toimintamallia, jossa etsitään nivelvaiheen tukea tarvitsevia nuoria. Mallin avulla tunnistetaan peruskoulun loppuvaiheessa olevia nuoria, jotka tarvitsevat tukea toiselle asteelle siirtymisessä. Ulkopuolisella hankerahoituksella saadaan paljon lisäarvoa kaupungilla tehtävään nuorisotyöhön. Hanketyöskentely tuo positiivista painetta jatkuvaan työn kehittämiseen.

[40] Ohjaamo on kaikille alle 30-vuotiaille tarkoitettu paikka, jossa saa maksutonta apua ja tukea esimerkiksi opiskeluun, työllistymiseen ja asumiseen.

Nuorisotilojen palveluverkko kattaa kaikki Vantaan seitsemän suuraluetta. Nuorisotilojen suosio on kasvanut jopa suuremmaksi kuin pandemiaa edeltävänä aikana. Nuorisotilat tavoittavat paljon myös maahanmuuttajia. Joillakin nuorisotiloilla kävijöistä jo 90 prosenttia voi olla maahanmuuttajataustaisia. Kaikille alueille ei ole mahdollista kohdistaa resursseja nuorisotilan muodossa. Monilla alueilla, joilla ei ole varsinaista omaa nuorisotilaa, toimintaa järjestetään tukemalla neljännen sektorin toimijoita. Neljännen sektorin ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö nähdään keinoina laajentaa nuorille tarkoitettuja avoimia kohtaamispaikkoja myös sellaisille alueille, joilla ei ole varsinaista omaa nuorisotilaa.

Digitaalisen nuorisotyön muodot ovat osoittautuneet erittäin toimiviksi etenkin pandemian aikana. Palvelut ovat myös kehittyneet nopeammin, kuin normaalioloissa olisi tapahtunut. Digitaalisessa nuorisotyössä hyödynnetään Discord-virtuaalialustaa, joka on eräänlainen sähköinen nuorisotila. Alusta mahdollistaa keskustelun sekä ryhmä- että yksilötasolla. Pelitalotoiminta voidaan myös laskea digitaaliseksi nuorisotyöksi. Vantaalla on kolme nuorisotilojen yhteydessä toimivaa pelitaloa, joissa nuoret voivat pelata yhdessä ja saada pelikasvatusta. Digitaalisella nuorisotyöllä on mahdollista tavoittaa sellaisiakin nuoria, jotka eivät muutoin hakeutuisi palvelujen piiriin.

Hyvinvointialueuudistus

Hyvinvointialueuudistus tuo parhaimmassa tapauksessa nuorisotiloille jatkossa säännöllisesti paikalle myös hyvinvointialueen henkilöstöä. Tämä mahdollistaisi sujuvamman palveluohjauksen ja neuvonnan. Pääkaupunkiseututasoisen nuorisotyön osalta huolena on uudistuksen jälkeinen yhteistyö. Jatkossa pääkaupunkiseudun kokonaisuudessa toimii neljä eri kuntaa, kolme eri hyvinvointialuetta ja kolme eri poliisilaitosta. Haasteina ovat yhteisten työmuotojen kehittäminen ja yhdessä eri hankkeissa toimiminen useiden organisaatioiden ja toimijoiden verkostossa.

Johtopäätökset:

Pandemian aikana monet nuorille suunnatut palvelut ovat olleet kiinni ja nuorten vapaa-aikaan liittyvää mielekästä tekemistä on ollut tavanomaista vähemmän tarjolla. Nuorten yksinäisyys, henkinen pahoinvointi, häiriökäyttäytyminen, kiusaaminen ja

epätoivottu ryhmäytyminen ovat lisääntyneet. Nuorisopalveluilla on tärkeä rooli ennaltaehkäisevässä työssä ja mielekkään vapaa-ajan tekemisen tarjoamisessa nuorille. Jalkautuvalla nuorisotyöllä pystytään parhaimmillaan vastaamaan erittäin hyvin negatiivisiin ilmiöihin. Osana kaupunginhallituksen hyväksymää koronasta toipumissuunnitelmaa jalkautuvan nuorisotyön resurssia vahvistetaan vuoden 2022 aikana. Nuorisopalveluissa tehdään merkittävää työtä myös koulupudokkuuden ja nuorisotyöttömyyden ennaltaehkäisyssä yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Maahanmuuttajataustaisten nuorten osuus kasvaa Vantaalla. Monikulttuurisuus vaikuttaa myös henkilöstön osaamisvaatimuksiin. Kulttuurien tuntemus auttaa turvaamaan asiakkaiden yhdenvertaisen kohtaamisen. Kulttuurien tuntemuksen ja ymmärryksen kasvattamisessa voisi entistä enemmän hyödyntää monikulttuurista henkilöstöä. Nuorisopalvelujen henkilöstöstä vain 0,7 prosenttia on maahanmuuttajataustaisia. Eri kulttuuritaustoista tulevan henkilöstön määrän lisäämiseksi nuorisopalvelut aloittaa keväällä 2022 nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja koulutuksessa kokeiluhankkeen Järvenpään seurakuntaopiston kanssa. Hankkeessa kokeillaan uutta opiskelumallia, jossa pääpaino on työssä oppimisessa. Uuden koulutusmuodon toivotaan tavoittavan nuoria, jotka ovat ehkä kokeneet, ettei oma kielitaito riitä perinteiseen opiskeluun tai perinteistä opiskelua ei muutoin ole koettu houkuttelevaksi. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että eri kulttuuritaustoista tulevia henkilöitä hakeutuisi enemmän nuorisotoimen tehtäviin. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa on haasteita ja kilpailu naapurikaupunkien kanssa on kovaa. Vantaa häviää palkkavertailussa Helsingille ja Espoolle.

Suositukset:

Vantaa on monikulttuurinen kaupunki. Henkilöstön monikulttuurisuusosaamisen vahvistaminen entisestään ja toisaalta monikulttuurisuuden näkyminen vahvemmin henkilöstössä helpottaisi kulttuurien kohtaamista asiakastyössä ja eri kulttuurien ominaispiirteiden vaikutusten ymmärtämistä.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että maahanmuuttajataustaisen henkilöstön määrää lisätään. Alalle tulon esteitä tulee poistaa aktiivisesti.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan jalkautuvan nuorisotyön merkitystä nuorten hyvinvoinnin edistämisessä ei voi liiaksi korostaa. Jalkautuvan nuorisotyön resurssien turvaaminen on tärkeää.

Vastatakseen henkilöstön saatavuuteen liittyvään haasteeseen Vantaan tulee panostaa houkuttelevan työnantajakuvan luomiseen kehittämällä edelleen omia vahvuuksiaan.

4 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA

Tässä kappaleessa havainnoilla tarkoitetaan sekä tarkastuslautakunnan suosituksia, kommentteja, tiivistelmää arviointikohteesta tai tilanteesta, että myönteisiä arvioita eli kehuja. Lähtökohtana on käsitys arvioinnista, joka ei ole pelkästään tarkastuksen tavoin seurattava ja joka voitaisiin merkitä suoraan toteutuneeksi tai ei-toteutuneeksi. Arviointikertomushavainnoilla voi olla paitsi välitöntä vaikutusta ja konkreettista hyötyä, myös välillisiä vaikutuksia. Kunnan toiminta on usein hidasta ja pitkäjänteistä johtuen toiminnan ja käsittelyn luonteesta ja tarkoituksesta. Havainto voi toimia muutoksen käynnistäjänä, jonka tulokset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä. Arviointiprosessi nähdään usein oppimisen välineenä. Se kehittää argumentointia ja lisää vuorovaikutteisuutta organisaation ja päätöksenteon välillä.

Vastauksissa toimialat ja lautakunnat ovat antaneet valtuustolle ja muille luottamushenkilöille tietoa toiminnastaan. Tieto on myös kansalaisten luettavissa kaupunginvaltuuston pöytäkirjan liitteenä. Vastausmenettely edistää siten läpinäkyvyyttä ja vuoropuhelua. Tarkastuslautakunta voi todeta, että kaupunginhallituksen hyväksymät ja lautakuntien ja toimialojen antamat vastaukset arviointikertomukseen olivat asialliset. Toimialat ovat suunnanneet kehittämistyötään arviointikertomuksen suositusten suuntaan.

Arviointikertomuksen käsittelyaikataulun avulla on varmistettu, että vuoden 2020 arviointikertomus on voinut vaikuttaa seuraavan talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaan. Kaupunginvaltuusto merkitsi kokouksessaan 10.5.2021 arviointikertomuksen

vuodelta 2020 tiedoksi ja lähetti sen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Samassa kokouksessa käytiin vuoden 2021 budjetin lähetekeskustelu.

Kaupunginhallitus lähetti valtuuston päätöksen asianomaisille toimialoille toimenpiteitä varten kokouksessaan 24.5.2021. Kaupunginhallitus hyväksyi selvityksen vuoden 2020 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä kokouksessaan 15.10.2021 ja esitti sen kaupunginhallituksen esityksenä tiedoksi kaupunginvaltuustolle. Kaupunginhallituksen ja toimialojen vastaukset kaupunginvaltuustolle ovat kaupunginvaltuuston kokouksen 15.11.2021 § 5 liitteenä.
Seuraavassa käsitellään esimerkkejä toimialojen antamista vastauksista:

Tarkastuslautakunta totesi sitovien tavoitteiden toteutumisen yhteydessä, että **osa hyvinvoinnin edistämiseen tähtäävistä tavoitteista jäi toteutumatta** ainakin osin koronapandemian vuoksi. Lautakunta korosti hoito- ja palvelutarpeen vajeen purkamista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala nostaa omassa vastauksessaan osin koronan takia toteutumatta jääneiksi ainakin huostaanottojen määrän vähentymiseen ja terveysasemien vastaanotolle pääsyn nopeutumiseen liittyvät tavoitteet. Toimiala toteaa, että koronan onnistunut jälkihoito ja sen aiheuttaman hoito- ja palveluvelan kattaminen edellyttää sekä tehokkuutta toimialan peruspalvelutuotannolta että kohdennettua panostusta koronasta erityisesti kärsineisiin asukasryhmiin. Lisäpanostusta tarvitaan erityisesti terveysasemien vastaanottotoimintaan, lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin sekä lapsiperheiden tukeen.

Hankinnoista tarkastuslautakunta nosti esiin sen, että vastuullisuusnäkökohdat ovat nousseet viime vuosina voimakkaasti esiin osana hankintojen valmistelua ja että ne tulee huomioida jatkossakin. Lisäksi kilpailutukset tulisi mahdollisuuksien mukaan järjestää niin, että myös pienemmillä yhteisöillä on mahdollisuus osallistua.

Henkilöstö- ja konsernipalvelut toteaa vastauksessaan muun muassa seuraavaa: Hankinnat tulee entistä enemmän kiinnittämään kilpailutuksissa sekä sopimuskaudella huomiota taloudellisen ja sosiaalisen vastuun noudattamiseen. Palveluyksikkö

on aktiivisesti mukana ensimmäisen kansallisen julkisten hankintojen strategian täytäntöönpanotoimenpiteissä. Hankintajohtaja toimii sosiaalisen vastuun teemaryhmän vetäjänä. Teemaryhmän yhtenä tavoitteena on edistää hankinnoissa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien kunnioittamista. Hankinnat pyritään toteuttamaan mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti. Kilpailutukset toteutetaan tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Silloin kun se on edellä mainitut perusteet huomioon ottaen mahdollista, kilpailutukset pyritään laatimaan niin, että pienemmilläkin yrityksillä on mahdollisuus osallistua. Tämä toteutuu erityisesti hankintalain alle jäävien pienhankintojen osalta.

Varhaiskasvatuksen osalta tarkastuslautakunta katsoi, että pitäisi pyrkiä vaikuttamaan koulutusmääriin, erilaisiin koulutuspolkuihin valtakunnallisella tasolla sekä koulutuspaikkojen lisäämiseen pääkaupunkiseudulla. Varhaiskasvatuksen henkilöstön tukeminen esimerkiksi liikkuvan henkilöstön ja erityisasiantuntijoiden avulla on tärkeää.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala kertoo vastauksessaan käyneensä säännöllistä vuoropuhelua opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa alan aloituspaikkojen lisäämiseksi. Vuoropuhelua on tehty osittain yhdessä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. Oppilaitosyhteistyötä tehdään sekä paikallisten varhaiskasvatuksen koulutusta tarjoavien oppilaitosten että pääkaupunkiseudulla varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään kelpoisia ammattiryhmiä kouluttavien yliopistojen ja oppilaitosten kanssa. Erityisasiantuntijoiden ja liikkuvan henkilöstön työtä on pyritty kehittämään. Koronapandemia on tuonut omat hankaluutensa, mutta varhaiskasvatuksen henkilöstöä on kuitenkin pystytty kohtuullisen hyvin tukemaan. Lisäksi toimiala kertoi tavoitteena olleen toteuttaa vuoden 2021 aikana päiväkodin johtajille valmennusohjelma, jonka yhtenä tavoitteena on henkilöstön hyvinvoinnin ja vaikutusmahdollisuuksien kasvu.

Perusopetuksen osalta tarkastuslautakunta oli huolissaan kevään 2020 ja 2021 etäkoulujaksojen aikana heikentyneiden oppimistulosten ja oppilaiden kasvaneen tuen tarpeen jälkihoitoon varautumisesta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala kertoi vastauksessaan saaneensa 4,2 miljoonaa euroa opetusvajeen korjaamiseksi lukuvuonna 2020–2021. Rahaa käytettiin tuen rakenteiden vahvistamiseen, esimerkiksi laaja-alaisten erityisopettajien sekä rinnakkaisopettajien ja koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen. Erityisen tuen oppilaat olivat olleet pääsääntöisesti lähiopetuksessa. Oppilashuollon psykologit ja kuraattorit tarjosivat tukea oppilaille myös etäopetusjaksojen aikana.

Tarkastuslautakunta nosti vastaavasti esiin koronapandemian vaikutuksen **toisen asteen koulutukseen.**

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala kertoo vastauksessaan, että valtiolta on haettu kaksi erityisavustusta lukiokoulutuksen järjestäjille koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2020–2023 ja ammattiopisto Varia sai kesäkuussa 2021 päivätyllä lisäsuoritepäätöksellä yhteensä 2,7 miljoonan euron lisämäärärahan, joka on tarkoitettu opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä koronavirusepidemian johdosta tarjottaviin tukitoimiin seuraavien vuosien ajaksi. Sekä lukioissa että ammatillisessa koulutuksessa mainitut avustukset mahdollistavat esimerkiksi pienempiä ryhmäkokoja, tukiopetusta ja henkilökohtaisempaa opintojen ohjausta.

Tarkastuslautakunta piti hyvänä asiana, että **Vantaan aikuisopisto** on reagoinut nopeasti koronapandemiaan ja muutti toimintatapojaan monimuotoisempaan suuntaan. Tämän kehityksen jatkamista korostettiin.

Kaupunkikulttuurin toimiala toteaa, että aikuisopisto pyrkii kehittämään monimuotoisia toimintamalleja jatkossakin.

Tarkastuslautakunta kiinnitti **pysäköinninvalvontaan** liittyvän arvioinnin yhteydessä huomiota kotihoidon pysäköintitunnuksiin.

Kaupunkiympäristön toimiala kertoi vastauksessaan tilanteen kehityksestä arviointikertomuksen antamisen jälkeen.

5 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA

Tehtävät ja kokoonpano

Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta. Lautakunta valmistelee kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoo kuntalaissa määritellyn sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden täyttymistä.

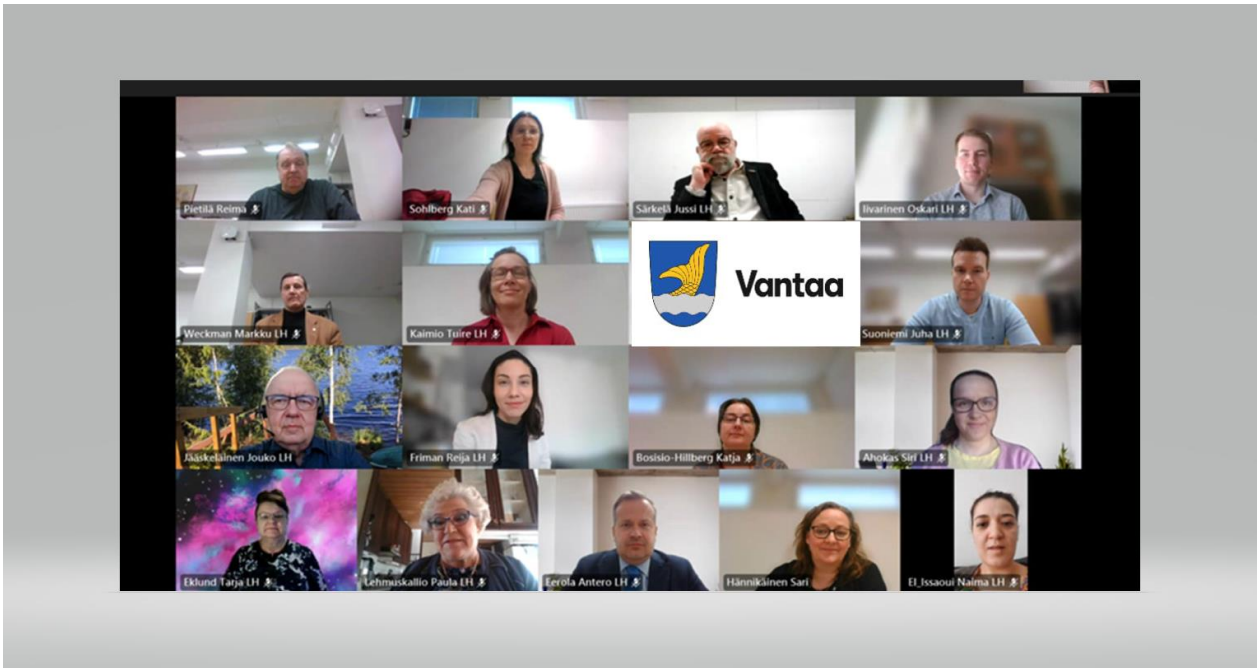
Vuonna 2021 järjestettiin kunnallisvaalit, joten vuoden aikana on toiminut kaksi tarkastuslautakuntaa. Vanhan tarkastuslautakunnan viimeinen kokous oli 12.8.2021. Kaupunginvaltuusto nimesi 23.8.2021 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2021–2025. Lautakunnassa on 13 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 23.8.2021 alkaen oli seuraava:

Jäsen	Varajäsen
Kaimio Tuire, puheenjohtaja	Viilo Mikko
Weckman Markku, varapj.	Karhu Suvi
Ahokas Siri	Åstrand Stefan
Friman Reija	Rautavaara Maija
Iivarinen Oskari	Siniketo-Pietilä Katja
el Issaoui Naima	Kiljunen Kimmo
Jääskeläinen Jouko	Tuomela Tiina
Lehmuskallio Paula 2.5.2022 asti	Norres Lasse
Raja-Aho Maarit 2.5.2022 alkaen	
Phull Manav	Orlando Carita
Sillanpää Minttu	Eerola Antero
Suoniemi Juha	Järä Juha
Särkelä Jussi	Tamminen Ida
al-Taee Hussein	Eklund Tarja

Esteellisyyden vuoksi käsittelyyn ja päätöksentekoon eivät ole osallistuneet seuraavat jäsenet tai varajäsenet: Tuire Kaimio kaupunkikulttuurilautakunnan, Siri Ahokas, Oskari Iivarinen ja Tarja Eklund kaupunkiympäristölautakunnan, Reija Friman ja Antero Eerola sosiaali- ja terveyslautakunnan, Paula Lehmuskallio, Naima el Issaoui, Manav Phull ja Hussein al-Taee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan, Markku Weckman, Naima el Issaoui ja Jussi Särkelä VAV-konsernin sekä Juha Suoniemi Vantin toiminnan osalta. Maarit Raja-Aho ei osallistunut vuoden 2021 arviointikertomuksen laadintaan.

Kuvassa ylhäältä vasemmalta oikealle lueteltuna: Reima Pietilä kaupunkitarkastaja, Kati Sohlberg sihteeri, Jussi Särkelä jäsen, Oskari Iivarinen jäsen, Markku Weckman varapuheenjohtaja, Tuire Kaimio puheenjohtaja, Juha Suoniemi jäsen, Jouko Jääskeläinen jäsen, Reija Friman jäsen, Katja Bosisio-Hillberg kaupunkitarkastaja, Siri Ahokas jäsen, Tarja Eklund varajäsen, Paula Lehmuskallio jäsen 2.5.2022 asti, Antero Eerola varajäsen, Sari Hännikäinen kaupunginreviisori, Naima el Issaoui jäsen.

Arvioinnin suunnittelu ja toteuttaminen

Arviointi on toiminnan ohjausta ja kehittämistä. Vantaalla arviointia hyödynnetään osana taloussuunnittelu-, toiminta- ja strategiaprosessia. Tarkastuslautakunta on strategisen ohjauksen, demokratian sekä tilivelvollisuuden toteutumisen väline.

Edellinen tarkastuslautakunta hyväksyi arviointisuunnitelman arviointivuodelle 2021 kesäkuussa 2021 ja uusi lautakunta käsitteli sen kokouksessaan 23.9.2021. Vuotuinen arviointisuunnitelma on osa valtuustokauden arviointisuunnitelmaa. Tarkastuslautakunta perehtyy arviointityössään kaupungin eri toimialojen toimintaan ja palvelutuotantoon. Perehtyminen tapahtuu tutustumalla asiakirjoihin, kuulemalla vastuuhenkilöitä, käymällä tutustumiskäynneillä toimialoilla sekä haastattelemalla viranhaltijoita. Tarkoituksena on selvittää sitovien tavoitteiden toteuttaminen sekä koko strategisen ohjauksen toteuttaminen. Samalla selvitetään toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.
Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat kaupunginvaltuutettuja. Tämä tuo osaltaan tietoa valtuuston ja valtuutettujen toiveista jo arviointisuunnitelman valmisteluvaiheeseen.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma on koronaviruksen rajoituksista huolimatta toteutunut suunnitelman mukaisesti. Kokouksia on pidetty etä- ja hybridikokouksina.

Tilintarkastus

Tilintarkastaja on toteuttanut kalenterivuoden 2021 tilintarkastuksen työohjelmansa. Tilintarkastuskertomus on annettu 4.5.2022. Tilintarkastajana on valtuuston päätöksen mukaisesti toiminut KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana on emoyhtiön osalta toiminut JHT, KHT Juha Huuskonen.

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Ilmoitusvelvollisuus koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä ja varajäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtäväänsä valittu. Sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset on myös ilmoitettava viipymättä.

Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä luottamushenkilön tai viranhaltijan johtotehtävistä sekä luottamustoimista elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä. Lisäksi ilmoitus tehdään merkittävästä varallisuudesta ja muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa.

Tarkastuslautakunta on vienyt saamansa sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi kaupunginvaltuustolle 28.2.2022.

Muu toiminta

Vantaan kaupungin tarkastuslautakunta on jatkanut PKS-kaupunkien Helsingin, Espoon ja Kauniaisten sekä HUS-kuntayhtymän kanssa yhteistoimintaa koulutuksen ja yhteisen arvioinnin puitteissa. Toimintaa koordinoi tarkastuslautakunnan puheenjohtajista koostuva ohjausryhmä. Lautakunta osallistui 11.11.2021 PKS-kaupunkien järjestämään koulutukseen, jonka isäntänä toimi Espoon kaupunki.

Tarkastuslautakuntien toimikauden aluksi lautakunta osallistui myös yhdeksän suurimman kaupungin tarkastuslautakuntien yhteisseminaariin Tampereella 17.-18.11.2021 Tarkastuslautakunnan jäseniä on osallistunut myös muihin, esimerkiksi KPMG Oy:n ja FCG:n järjestämiin koulutuksiin.

Tarkastuslautakunta antaa erillisen toimintakertomuksen ja laatii toimintasuunnitelman.

Tiedotus

Vantaan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa Ulkoinen tarkastus | Vantaa (https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/organisaatio/ulkoinen-tarkastus) esitellään kaupungin tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus ja sen vuosittaiset arviointikertomukset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Tarkastuslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat on asetettu verkkoon kaupunkilaisten luettavaksi osoitteessa www.vantaa.fi/paatoksenteko, johon on linkit myös edellä mainituilla sivuilla. Luottamushenkilöille tarkoitettua tietoa löytyy lisäksi extranetistä osoitteesta https://vantaa.sharepoint.com/sites/Extranet. Tarkastuslautakunta rapor-

toi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista.

6 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2021 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä suosituksista kaupunginhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2022 aikana.

Vantaalla 5.4.2022
Tarkastuslautakunta

Tuire Kaimio puheenjohtaja	Markku Weckman varapuheenjohtaja
Siri Ahokas	Reija Friman
Oskari Iivarinen	Naima el Issaoui
Jouko Jääskeläinen	Paula Lehmuskallio
Manav Phull	Minttu Sillanpää
Juha Suoniemi	Jussi Särkelä
Hussein al-Taee	

LYHENTEET:

ARA	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
ETJ	Energiatehokkuusjärjestelmä
GRI	Global Reporting Initiative
GeroMetro	Helsingin, Espoon, Vantaan, Keravan ja Kirkkonummen yhteinen ikäihmisten sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisverkosto
HUS	Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYKS	Helsingin yliopistollinen keskussairaala
JHT	Julkishallinnon ja -talouden tarkastaja
KHT	Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja
LiiHo	Liikkuva hoitaja
LiiSa	Liikkuva sairaala
Moniku	palvelumalli monikielisille ja -kulttuurisille perheille
ParTy	Parempi Työyhteisö
PKS	Pääkaupunkiseutu
Rater	Reliability, Assurance, Empathy, Responsiveness
SIB	Social Impact Bond (tulosperusteinen rahoitussopimus)
TE-keskus	Työ- ja elinkeinokeskus
TEM	Työ- ja elinkeinoministeriö
THL	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
VAETS	Kiinteistöalan energiatehokkuussopimus
VATE	Väliaikainen valmistelutoimielin (hyvinvointialue)
VAV	Vantaan vuokra-asunnot
VTK	Vantaan teollisuuskiinteistöt

21 § **Hallintosääntö 1.1.2023**

VD/11132/00.01.01.00/2022

RV/S-AP/JT

Kuntalain 90 §: n nojalla valtuusto antaa hyväksymällä hallintosäännön määräyksiä toimivallan jakautumisesta kunnan toimielinten ja viranhaltijoiden kesken, hallinnon järjestämisestä, kaupungin organisaation ylimmistä tasoista sekä toimielinten toiminnasta.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveystoimen toimialan sekä pelastuslaitoksen toiminnot siirtyvät Vantaan kaupungilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hoidettavaksi. Tämän vuoksi hallintosäännöstä poistetaan kaikki sosiaali- ja terveystoimen toimialaa sekä pelastuslaitosta ja sen toimialaa koskevat säännökset.

Vantaan kaupungilla on tällä hetkellä kaksi liikelaitosta: Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitos ja Suun terveydenhuollon liikelaitos. Koska molemmat toiminnot siirtyvät kokonaisuudessaan hyvinvointialueelle, hallintosäännöstä poistetaan kaikki liikelaitoksiin viittaavat kohdat.

Vantaan kaupungilla on siirrytty käyttämään esihenkilön nimikettä esimiehen sijasta. Tämän vuoksi hallintosäännössä on muutettu kaikki viittaukset esimiehiin esihenkilöiksi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Kaupunkikulttuurin toimialalla toteutetaan 1.1.2023 alkaen organisaatiomuutos. Toimialan uudeksi nimeksi tulee kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala. Neljästä palvelualueesta kolme nimi ja tehtävät muuttuvat. Uudet palvelualueet ovat elinikäisen oppimisen palvelualue, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue. Lautakunnan nimeksi tulee myös kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta.

Elinikäisen oppimisen palvelualueen alaisuuteen kuuluvat aikuisopisto, musiikkiopisto sekä kuvataidekoulu. Lisäksi sen vastuulle kuuluvat kyseisen palvelualueen toimintaan liittyvien avustusten valmistelu.

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen alaisuuteen kuuluvat kaupungin kirjastot ja museot sekä kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien toiminta sekä mm. asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistaminen.

Liikunnan palvelualueen tehtävät pysyvät ennallaan. Liikuntajohtajan lisätään oikeus osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen vapaa-ajan käytön maksuista.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on aiempien nuorisopalveluiden tehtävien lisäksi tehtävinä eri-ikäisten kuntalaisten kohtaamistyö, asukastilojen toiminnan järjestäminen, yhteisen pöydän toiminta ja sovittelutoiminta. Sovittelutoiminta on ollut aiemmin sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla, mutta ei kuulu hyvinvointialueelle siirrettäviin toimintoihin.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan toimivaltaan lisätään oikeus tehdä tavarahankintoja, jotka ylittävät kansallisen kynnysarvon mutta jäävät EU-kynnysarvon alle.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala

Hyvinvointialueuudistuksen vuoksi kasvupalveluiden toimialalta poistetaan kaksi tehtävää, jotka siirtyvät hyvinvointialueen hoidettavaksi. Ne ovat kuntouttava työtoiminta ja kaupungin työvalmennustoiminnot sekä kaupunkitasoinen kalustekierrätys ja kalusteiden kunnostus. Kalusteiden kierrätys ja kalusteiden kunnostus on ollut osa kuntouttavaa työtoimintaa ja, kun kuntouttava työtoiminta siirtyy hyvinvointialueelle, kalustekierrätys ja kalusteiden kunnostus loppuu kaupungissa.

Kaupunkikulttuurin toimialan organisaatiomuutoksen yhteydessä kasvupalveluihin siirretään kaupungin neuvonta- ja asiointipalvelut sekä monikanavaisen asiointipalvelun kehittäminen.

Henkilöstö- ja konsernijohtajan toimivaltaan esitetään lisättäväksi oikeus päättää kiireellisissä tai kaupungille vähämerkityksisissä tapauksissa osakkeiden luovutuksiin liittyvien suostumusten antamista ja lunastusoikeuden käyttämisestä. Tällaisia tapauksia tulee sidosyksikköihin liittyen, kuten esimerkiksi tiedusteltaessa, haluaako Vantaan kaupunki käyttää lunastusoikeuttaan Kuntien Tiera Oy:n osakkeita myytäessä ulkopuoliselle taholle.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala esittää hallintosäännön ensimmäiseen lukuun uutta pykälää: Lasten ja nuorten etu tulisi huomioida teitä koskevassa päätöksenteossa kaikilla toimialoilla. Vantaan kaupunki on sitoutunut Lapsiystävällinen kunta -malliin. Jotta mallin toimintasuunnitelmassa oleva tavoite lapsen edun ensisijaisuudesta voidaan systemaattisesti ja kattavasti ottaa huomioon kaikissa lapsia ja nuoria koskevissa päätöksissä, tämä tulisi kirjata hallintosääntöön.

Oppilas- ja opiskelijahuolto poistetaan toimialan tehtävistä, koska ne siirtyvät hyvinvointialueen hoidettavaksi.

Perusopetuksen johtajan päätösvaltaan on lisätty oikeus päättää oppilaan vapauttamisesta katsomusaineen opetuksesta. Perusopetuksen johtoryhmä on linjannut, että vapautuksia katsomusaineen opetuksesta ei anneta, jotta huoltajat voivat valittaa päätöksestä, ryhdytään asiassa tekemään valituskelpoisia viranhaltijapäätöksiä nykyisen vapaamuotoisen prosessin sijasta.

Hallintosäännön 4 luvun 5, 8, 9 ja 10 §:iin tehdään pieniä muutoksia oppivelvollisuuden laajentamisesta saatujen kokemusten nojalla. Maksuttomuuden pidentämisestä jatkossa päätetään siinä oppilaitoksessa, jossa maksuttomuutta haetaan ja opiskelijan tilanne tunnetaan paremmin.

Hallintosäännön 4 luvun 6 ja 11 §:iin sekä 10 luvun 7 §:ään tehtävät muutokset liittyvät varhaiskasvatuslain 1.8.2022 voimaan tulleeseen muutokseen ja tuolloin virheellisesti määriteltyyn toimivaltaan. Mikäli varhaiskasvatuksen lapselle ja esiopetuksen oppilaalle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista päätetään huoltajien tahdon vastaisesti, asiasta päättää yksilöasioiden jaosto.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialan esittämät muutokset liittyvät lähinnä hallintosäännössä havaittuihin puutteisiin.

Kaupungininsinöörin toimivaltaan (6 luku 4 §) lisätään, että kaupungininsinööri toimii pelastuslain 111 a §:n mukaisena öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavana kunnan viranomaisena. Tämä toimivalta on kokonaan puuttunut aiemmin hallintosäännöstä. Katujen ja puistojen palvelualueella on hallinnassaan välineistöä ja koneista, joita tarvitaan öljyvahinkojen jälkitorjuntatehtävissä.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtäviin ja kaupunkisuunnittelujohtajan toimivaltaan (6 luku 6 §) tehdään pieniä sanamuotojen tarkennuksia, jotta ne ovat voimassa olevan lain mukaisia.

Kaupunkiympäristölautakunnan tehtäviin (10 luku 2 §) lisätään kaksi uutta kohtaa: toimintaansa liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksyminen sekä kaavoitusaloitteiden hyväksyminen.

Ensimmäinen kohta on tahattomasti jäänyt pois kaupunkiympäristölautakunnan toimivallasta vuoden 2021 lautakuntauudistuksen yhteydessä.

Kaavoitusaloitteiden käsittelystä ei määrätä tällä hetkellä mitään hallintosäännössä. Tästä syystä esitetään, että tämä toimivalta lisätään kaupunkiympäristölautakunnalle. Jokaisesta kaavahankkeesta ei ole kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista tehdä erillistä aloituspäätöstä. Muutos liittyy erityisesti käynnistyvään palvelumuotoiluhankkeeseen, jolla kehitetään kumppanuuskaavoituksen prosesseja toimivampaan ja läpinäkyvämpään suuntaan.

Kaupunginhallituksen toimivaltaan (9 luku 1 §) esitetään lisättäväksi uusi kohta: asemakaavan ajanmukaisuuden arviointi. Maankäyttö- ja rakennuslain 60 §:n mukaan kunnan tulee seurata asemakaavojen ajanmukaisuutta ja tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi. Mikäli asemakaavan katsotaan olevan vanhentunut, johtaa se rakennuskieltoon. Koska asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista ei tällä hetkellä säädetä mitään hallintosäännössä, esitetään se lisättäväksi kaupunginhallituksen päätösvaltaan. Kaupunginhallituksen päätösvaltaan kuuluu jo ennestään oikeus päättää rakennuskiellon asettaminen alueelle, jolla asemakaavan laatiminen tai asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä. On loogista, että asemakaavan vanhentumisesta päättäminen kuuluu samalle toimielimelle.

Toimielinten toimivallan edelleen siirtämistä koskevassa pykälässä (10 luku 13 §) on tällä hetkellä lupajaostolla oikeus siirtää toimivaltaa eteenpäin sen toimiessa ympäristöviranomaisena. Tämä ehdotetaan muutettavaksi siten, että lupajaostolla olisi oikeus siirtää toimivaltaa eteenpäin sen toimiessa ympäristönsuojeluviranomaisena, ympäristöterveydenhuollon viranomaisena taikka leirintäalueviranomaisena. Muutos tehdään, koska ympäristöviranomainen ei ole tarkka termi. Muutoksella ei ole vaikutusta toimivallan siirron rajoihin nykytilaan verrattuna.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 21

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi oheisen liitteen mukainen hallintosääntö.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Hallintosääntö 1.1.2023, muutokset näkyvissä

- Hallintosääntö 1.1.2023, puhdas versio

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Sari-Anna Pennanen, kaupunginlakimies, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston x.x.2022 hyväksymä

Voimassa 1.1.2023 alkaen

Sisällysluettelo

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ ... 1
Kaupunginvaltuuston x.x.2022 hyväksymä ... 1
Voimassa 1.1.2023 alkaen ... 1
1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN ... 1
1 Luku - Yleiset määräykset ... 1
1 § Hallintosäännön soveltaminen ... 1
2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa ... 1
3 § Kuntalaisten osallistuminen ... 2
4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa ... 2
5 § Kaupungin viestintä ... 2
6 § Tietoturva ja tietosuoja ... 3
2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen ... 4
1 § Kaupungin johtaminen ... 4
2 § Kaupungin organisaatio ... 4
3 § Konsernijohto ... 7
4 § Osa-aikainen luottamushenkilö ... 7
5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät ... 7
6 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta ... 8
7 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta ... 10
8 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta ... 12
9 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät ... 14
3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla ... 15
1 § Kaupunkistrategian ja johdon tehtävät ... 15
2 § Kaupunkistrategian ja johdon palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt ... 16
3 § Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstö- ja konsernijohtajan päätösvalta ... 17
4 § Kasvupalveluiden palvelualueen tehtävät ... 19

5 § Työllisyyspalveluiden johtajan päätösvalta 19
6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta 19
7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta 20
8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta 21
9 § 22
4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla 24
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät 24
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta 24
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut 25
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta 25
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta 26
6 § Svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden) palvelualueen tehtävät ja direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtajan) päätösvalta 27
7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta 28
8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta 29
9 § Lukion rehtorin päätösvalta 29
10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta 30
11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta 31
5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla 33
1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät 33
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta 33
3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut 33
4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta 34
5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta 36
7 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta 36
6 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät 37
8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta 38
9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveiden palvelualueen tehtävät 38
6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla 40
1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät 40

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta ... 40
3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut ... 41
4 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta ... 42
5 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta ... 44
6 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta ... 44
7 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta ... 45
8 § Ympäristöjohtajan tehtävät ja päätösvalta ... 47
9 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta ... 47
10 § Rakennuslakimiehen päätösvalta ... 48
11 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta ... 48
12 § Kaupungingeodeetin päätösvalta ... 51
7 Luku – ... 53
8 Luku – Toimielinten kokoonpano ... 57
1 § Kaupunginvaltuusto ... 57
2 § Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto ... 57
3 § Tarkastuslautakunta ... 57
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta ... 58
5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto ... 58
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot ... 58
7 § ... 59
8 § ... 59
9 § ... 59
10 § Vaalitoimielimet ... 60
9 Luku - Kaupunginhallituksen ja konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta ... 61
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta ... 61
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu ... 65
3 § Selonteko ... 65
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta ... 65
5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu ... 67
6 § Toimivallan edelleen siirtäminen ... 67

10 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta 68
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta 68
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta 68
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta 70
4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta 71
5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta 75
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta 77
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta 77
8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta 78
9 § 79
10 § 79
11 § 80
12 § 80
13 § Toimivallan edelleen siirtäminen 82
11 Luku - Otto-menettely 83
1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus 83
2 § Otto-oikeuden käyttäminen 83
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen 84
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn 85
5 § Päätöksen täytäntöönpano 86
12 Luku - Asiakirjat ja sopimukset 88
1 § Sähköinen allekirjoitus 88
2 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen 88
3 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen 88
4 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen 88
5 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen 88
6 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen 89
7 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen 89
8 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen 89
9 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen 90
11 § Pöytäkirjan ote 90

12 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen ... 91
13 § Asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittävät maksut ... 91
14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen ... 91
13 Luku – Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen ... 92
1 § Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon tehtäväalue ... 92
2 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät ... 92
3 § Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät ... 92
4 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta ... 93
5 § Toimialajohtajan asiakirjahallinnon tehtävät ... 93
14 Luku – Henkilöstöasiat ... 94
1 § Luvun määräysten soveltaminen ... 94
2 § Henkilöstövalinnat ... 94
3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa ... 96
4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa ... 96
5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi ... 97
6 § Siirrot ... 97
7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä ... 97
8 § Täyttökielto ... 98
9 § Sijaiset ... 98
10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen ... 99
11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen ... 99
12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen ... 99
13 § Sivutoimet ... 100
14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen ... 100
15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen ... 100
16 § Virantoimituksesta pidättäminen ... 101
17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen ... 101
18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen ... 101
19 § Palkan takaisinperiminen ... 102
2 OSA – TALOUS JA VALVONTA ... 103

15 luku - Hankinnat ... 103
1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta ... 103
2 § Konsernijaoston päätösvalta ... 103
3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta ... 103
4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta ... 103
5 § ... 103
6 § ... 104
7 § ... 104
8 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta ... 104
9 § Palvelualuejohtajan päätösvalta ... 105
Kaupunkistrategian ja johdon toimiala ... 105
10 § Henkilöstö- ja konsernijohtajan päätösvalta ... 105
11 § Hankintajohtajan päätösvalta ... 105
12 § Tietohallintojohtajan päätösvalta ... 105
13 § Hallintojohtajan päätösvalta ... 106
14 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta ... 106
15 § Rahoitusjohtajan päätösvalta ... 106
16 § Talouspalvelujohtajan päätösvalta ... 106
17 § ... 106
18 § Viestintäjohtajan päätösvalta ... 107
Sisäinen tarkastus ... 107
19 § Tarkastusjohtajan päätösvalta ... 107
Kaupunkiympäristön toimiala ... 107
20 § Kaupungininsinöörin päätösvalta ... 107
21 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta ... 107
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala ... 108
22 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan toimivalta ... 108
Yhteisiä määräyksiä ... 108
23 § Päätösvallan delegointi ... 108
24 § Yhteishankintoihin liittyminen ... 108
16 Luku – Taloudenhoito ... 109
1 § Taloushallinnon tehtävien järjestäminen ... 109

2 § Talousarvio ja taloussuunnitelma ... 109
3 § Talousarvion täytäntöönpano ... 110
4 § Talousarvion seuranta ja raportointi ... 111
5 § Talousarvion sitovuus ja talousarvion muutokset ... 111
6 § Kirjanpito ja tilinpäätös ... 112
7 § Omaisuuden hoitaminen, luovuttaminen ja vuokraaminen ... 113
8 § Maksuista päättäminen ... 113
17 Luku – Rahatalouden hoitaminen ... 115
1 § Rahatalouden tehtävien järjestäminen ... 115
2 § Antolainat ja takaukset ... 115
3 § Maksuliike ... 115
4 § Kassavarat ja pankkitili ... 116
5 § Määrärahojen käytön hyväksyminen ... 116
6 § Menojen suoritus ... 117
7 § Tulojen vastaanotto ... 117
8 § Alitilittäjä- ja rahastusoikeudet ... 118
9 § Kassavirheiden korvaaminen ... 118
10 § Maksulykkäyksen myöntäminen ... 118
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta ... 118
12 § Saatavien laskutus, perintä, kirjanpidolliset oikaisut, luottotappioiden kirjaaminen sekä saatavasta luopuminen ... 119
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen ... 119
14 § Rahavarojen, arvopapereiden ja asiakirjojen säilytys ja tarkastus ... 120
15 § Hankinnat, varastointi ja käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittely ... 120
18 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus ... 121
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue ... 121
2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio ... 121
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset ... 121
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta ... 122
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta ... 123
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta ... 123

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta ... 125
8 § Tilintarkastajan tehtävät ... 125
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus ... 126
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen ... 126
19 Luku - Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ... 127
1 § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtäväalue ... 127
2 § Kaupunginvaltuuston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ... 127
3 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ... 127
4 § Lautakuntien, johtokuntien, viranhaltijoiden ja esihenkilöidenten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ... 128
5 § Riskienhallinta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ... 128
6 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät ... 128
7 § Tarkastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta ... 129
3 OSA – VALTUUSTO ... 131
20 Luku - Valtuuston toiminta ... 131
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt ... 131
2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi ... 132
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa ... 132
4 § Istumajärjestys ... 132
5 § Kokoustilat ... 133
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa ... 133
7 § Valtuuston kansliatehtävät ... 133
21 Luku - Valtuuston kokoukset ... 134
1 § Valtuuston päätöksentekotavat ... 134
2 § Kokouskutsu ... 134
3 § Esityslista ... 135
4 § Jatkokokous ... 136
5 § Varavaltuutetun kutsuminen ... 136
6 § Muiden kuin valtuutettujen läsnäolo kokouksessa ... 136
7 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 137
8 § Kokouksen johtaminen ja tilapäinen puheenjohtaja ... 138
9 § Esteellisyys ... 138

10 § Asioiden käsittelyjärjestys ... 139
11 § Puheenvuorot ... 140
12 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi ... 141
13 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen ... 141
14 § Päätöksen toteaminen ... 142
15 § Äänestykseen otettavat ehdotukset ... 142
16 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys ... 142
17 § Toimenpidealoite ... 143
18 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen ... 143
19 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen ... 144
20 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille ... 144
22 Luku - Enemmistövaali ja suhteellinen vaali ... 145
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset ... 145
2 § Valtuuston vaalilautakunta ... 145
3 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto ... 146
4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies ... 146
5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen ... 146
6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä ... 147
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen ... 147
8 § Vaalin tuloksen toteaminen ... 147
9 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen ... 148
23 Luku - Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ... 149
1 § Valtuutettujen aloitteet ... 149
2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys ... 150
3 § Selonteko ... 150
4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti ... 150
5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu ... 152
24 Luku – Valiokunnat ... 153
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen ... 153
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen ... 153
4 OSA - PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY ... 156
25 Luku – Kokousmenettely ... 156

1 § Määräysten soveltaminen ... 156
2 § Toimielimen päätöksentekotavat ... 156
3 § Kokousaika- ja paikka ... 157
4 § Kokouskutsu ja esityslista ... 157
5 § Jatkokokous ... 158
6 § Varajäsenen kutsuminen ... 158
7 § Läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa ... 159
8 § Kaupunginhallituksen edustajan tehtävät muissa toimielimissä ... 160
9 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 160
10 § Tilapäinen puheenjohtaja ... 160
11 § Kokouksen johtaminen ... 160
12 § Asioiden käsittelyjärjestys ... 161
13 § Asioiden valmistelu ja esittely ... 161
14 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston esittelijät ... 161
15 § Kaupunkiympäristölautakunnan, kaupunkitilalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston esittelijät ... 162
16 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja sen jaostojen esittelijät ... 163
17 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan esittelijät ... 163
18 § ... 164
19 § Keskusvaalilautakunnan esittelijät ... 164
21 § Kokouksen julkisuus ... 165
22 § Esteellisyys ... 165
23 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi ... 165
24 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen ... 166
25 § Päätöksen toteaminen ... 166
26 § Äänestykseen otettavat ehdotukset ... 166
27 § Äänestys ja vaali ... 166
28 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen ... 166
29 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen ... 169
30 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille ... 170
26 Luku – Kuntalaisaloitteet ... 171
1 § Aloiteoikeus ... 171

2 § Aloitteen käsittely ... 171
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot ... 172
5 OSA - LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET ... 173
27 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset ... 173
1 § Luottamushenkilöille maksettavat korvaukset ... 173
2 § Toimielinten jäsenille maksettavat kokouspalkkiot ... 173
3 § Palkkio lisätunneilta ... 176
4 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä ... 176
5 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio ... 177
6 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta ... 177
7 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa ... 177
8 § Luottamushenkilöille maksettavat vuosi- ja kuukausipalkkiot ... 177
9 § Vaalitoimitsijoiden palkkiot ... 181
28 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen ... 182
1 § Korvaus ansionmenetyksestä ja kustannuksista ... 182
29 Luku – Erityisiä määräyksiä ... 184
1 § Toimikunnan tai neuvottelukunnan kokoukset ... 184
2 § Palkkioiden ja korvausten maksaminen ... 184
3 § Erimielisyyksien ratkaiseminen ... 184

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa

Hallinnossa ja toiminnassa on noudatettava kielilakia ja lakia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta.

Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava, ja heiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

Toimielinten kokouskutsun, esityslistan ja pöytäkirjan laatimisesta sekä suomen että ruotsin kielellä määrätään 21 ja 25 luvuissa.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku – Yleiset määräykset

Järjestettäessä palveluja ostopalveluina tulee sopimukseen otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua kunnassa.
Jos palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

3 § Kuntalaisten osallistuminen

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan.

4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen ja ruotsinkielisten eri asukasryhmien tarpeet.

Konserniohjeessa annetaan määräyksiä konserniyhtiöiden tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta.

~~Liikelaitosten tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.~~

Tarkastuslautakunnan tiedottamisesta määrätään 18 luvun 10 §:ssä.

6 § Tietoturva ja tietosuoja

Kaupungin johtamisessa, riskienhallinnassa, esihenkilöimiestyöskentelyssä ja toimialojen toiminnan järjestämisessä huomioidaan tietoturva ja henkilötietojen käsittelyn tietosuoja noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä kaupunginhallituksen vahvistamaa tietoturva- ja tietosuojapolitiikkaa ja kaupungin sisäisiä määräyksiä ja ohjeita.

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

1 § Kaupungin johtaminen

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kaupungin johtaminen perustuu kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja hallintosääntöön.

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupungin toiminnan johtamista varten on kaupunginjohtajan viran lisäksi kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan, kaupunkikulttuurin apulaiskaupunginjohtajan sekä, kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajan ~~sekä sosiaali- ja terveydenhuollon apulaiskaupunginjohtajan~~ virat.

2 § Kaupungin organisaatio

Vantaan kaupunki jakautuu hallinnollisesti seuraaviin toimialoihin:

- kaupunkistrategia ja johto, joka toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa keskushallintona
- kasvatus ja oppiminen
- kaupunkikulttuuri
- kaupunkiympäristö
- ~~sosiaali- ja terveydenhuolto.~~

Muotoiltu: Luettelokappale, Luettelomerkki + Taso: 1 + Tasaa: 0,63 cm + Sisennä: 1,27 cm

Toimialat jakautuvat palvelualueisiin ja palvelualueet voivat jakautua palveluyksiköihin.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

Palvelualuetta johtaa palvelualuejohtaja.

Toimialan johdon alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan (pl. kaupunkistrategia ja johto) talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista. Lisäksi yhteisillä palveluilla voi olla muita toimialakohtaisia tehtäviä. Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Vantaan kaupungin toimielimiä ovat:

- kaupunginvaltuusto
- kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto
- tarkastuslautakunta
- keskusvaalilautakunta
- kaupunkiympäristölautakunta ja sen lupajaosto
- kaupunkitilalautakunta
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja sen ruotsinkielinen jaosto ja yksilöasioiden jaosto
- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta
- ~~sosiaali- ja terveyslautakunta ja sen jaosto~~
- ~~suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta~~
- ~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta.~~

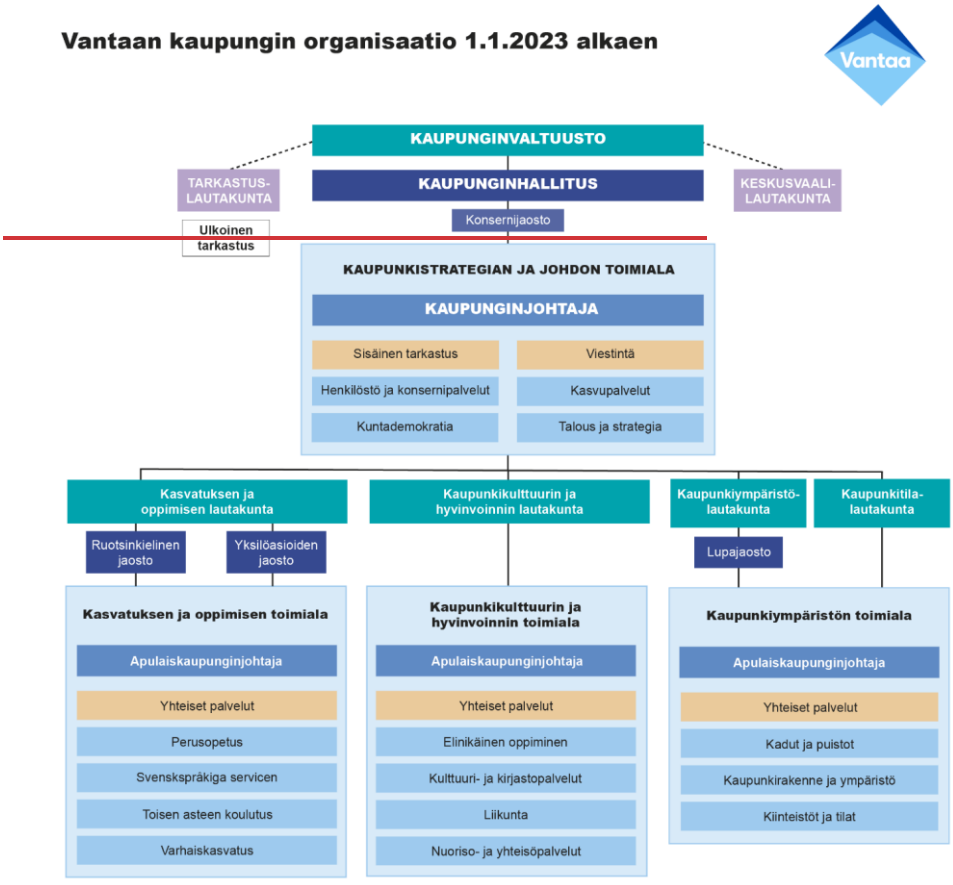
Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat:

- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- Svenska kommittén
- monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

Vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt. Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan kuntalain toimikuntaa koskevia säännöksiä.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

3 § Konsernijohto

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat.

4 § Osa-aikainen luottamushenkilö

Osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat.

Luottamushenkilön tulee ilmoittaa kuntademokratian palvelualueelle kirjallisesti, mikäli hän haluaa hoitaa tehtäväänsä osa-aikaisesti. Osa-aikaisuus ei voi tulla voimaan takautuvasti.

Osa-aikaisen luottamushenkilön palkkioista määrätään tämän hallintosäännön 27 luvussa.

Muilta osin osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta säädetään kuntalaissa.

5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

- johtaa kuntastrategian toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä
- seuraa kunnan toimielinten päätösten tarkoituksenmukaisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- johtaa asioiden käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksissa
- hyväksyy kaupunginjohtajan lomat, koulutukset, virkamatkat ja muut kaupunginjohtajan tehtävistä aiheutuvat menot

- käy kaupunginjohtajan kanssa vuosittain tulos- ja kehityskeskustelut.

6 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginjohtaja johtaa ja kehittää kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta kunnan toimintaa. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kaupunginjohtaja:

- johtaa kaupunkistrategian valmistelua ja toteutusta
- johtaa taloussuunnittelua sekä rahoitusta ja muuta resurssiohjausta siten, että kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- johtaa kaupungin ja kaupunkirakenteen kehittämistä yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun, sekä kaupungin maa-, sopimus-, elinkeino- ja asuntopolitiikan ohjauksen avulla
- vastaa kaupunkikonsernin toiminnan tuloksellisuudesta ja konserniyhteisöjen valvonnasta
- vastaa kaupungin seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa kaupunkikonsernin viestinnästä
- vastaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta
- vastaa kaupungin tietosuojan ja tietoturvan ohjauksesta.

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. talousarviolainan ottamisesta talousarvion tai kaupunginvaltuuston erikseen asettamissa rajoissa,
2. kiireellisissä tapauksissa hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 2 momentin 3 ja 4-kohtien mukaisista asioista,
3. tyytymisestä valtionosuuksia ja -avustuksia koskeviin päätöksiin,
4. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalta tulee kyseeseen, kun kyse on koko kaupunkia, useampaa toimialaa tai kaupunkistrategian ja johdon toimialaa koskevasta asiasta, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
5. koko kaupunkia ja useampaa toimialaa koskevien projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä,
6. luottamushenkilöiden koulutuksesta,
7. määrärahan puitteissa avustusten myöntämisestä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen,
8. kaupunginhallituksen tarverahojen sekä muiden kaupunginhallituksen määrärahojen käytöstä 20 000 euroon asti/ tapaus,
9. edustusmenoista ja edustustilaisuuksista, joiden kustannukset eivät ylitä 20 000 euroa,
10. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 100 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa ei ole tarkoitemääräystä tai omaisuuden käyttötarkoituksesta ei ole muutoin määrätty ja
11. muistakin useampaa kuin yhtä toimialaan koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Kaupunginjohtajaan sovelletaan myös tämän luvun apulaiskaupunginjohtajien tehtäviä ja päätösvaltaa koskevaa 7 pykälää.

Toimivalta häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa

Häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa kaupunginjohtaja voi käyttää normaaliolojen hallintosäännön määrittelemästä toimivallasta poiketen päätösvaltaa peruspalvelujen turvaamiseksi ja häiriötilanteen normalisoimiseksi, milloin asia koskee toimenpiteiden yhteensovittamista eri toimialueiden välillä, taloudellisten resurssien tai henkilöstöresurssien suuntaamista, tiedottamista tai muuta häiriötilanteen hoitamiseksi välttämätöntä päätöstä.

Tämä erityistoimivalta otetaan käyttöön Vantaan kaupungissa häiriötilanteissa ja tarvittaessa valtioneuvoston määrittelemissä poikkeusoloissa. Erityistoimivallan käyttöön ottamisesta päättää kaupunginhallitus tai kiireellisessä tapauksessa kaupunginjohtaja. Erityistoimivallan käyttämisen lakkaamisesta päättää kaupunginhallitus.

7 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta

Apulaiskaupunginjohtaja:

- vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimialaansa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa
- vastaa toimialansa taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten että kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja oman lautakunnan asettamat tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevien resurssien avulla
- vastaa toimialansa toiminnan tuloksellisuudesta
- vastaa toimialansa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa toimialansa sopimushallinnasta
- vastaa toimialansa viestinnästä
- vastaa toimialalla tehtäväalueensa projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä

- vastaa toimialansa seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa toimialansa asioiden ja tavoitteiden valmistelusta sekä työskentelyn koordinoinnista
- vastaa toimialansa hallinnon, henkilöstön ja talouden kehittämisestä ja suunnittelusta.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää toimialallaan:

1. palvelualueen jakamisesta palveluyksiköihin, lukuun ottamatta ~~Vantaan suun terveydenhuollon ja Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksia sekä~~ palvelualueisiin kuulumattomi~~asta~~ palveluyksiköi~~s~~tä,
2. valtionavun hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen sekä EU-avustuksen hakemisesta,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
4. tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, toimipisteiden ja irtaimiston käyttömaksuista ja korvauksista lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
5. ulkopuolisille tarjottavista palveluista ja tuotteista ja niistä perittävistä maksuista lautakunnan vahvistamien suoritus- ja hinnoitteluperusteiden mukaan, lukuun ottamatta ~~Vantaan suun terveydenhuollon ja Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksia,~~ varhaiskasvatuksen, kerhotoiminnan ja hoitoapupalvelujen maksuja sekä ympäristötoimen maksuja,
6. useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista sopimuksista,
7. useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
8. yhteisiä palveluita koskevan sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,

9. yhteisten palveluiden tilausoikeuksien myöntämisestä,
10. yhteisten palveluiden materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
11. yhteisten palveluiden tehtäväalueeseen kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
12. yhteisten palveluiden hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
13. yhteisten palveluiden toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
14. yhteisten palveluiden hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön,
15. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
16. projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä,
17. muistakin toimialalle kuuluvista useampaa kuin yhtä palvelualuetta tai yhteisiä palveluita koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli apulaiskaupunginjohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, säädetään siitä erikseen tässä säännössä asianomaisen toimialan kohdalla.

8 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta

Palvelualuejohtaja:

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat

- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä
- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käyttösäännöistä
- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä palvelualueellaan päättää:

1. palvelualuetta koskevista sopimuksista,
2. palvelualuetta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
3. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
4. tilausoikeuksien myöntämisestä,
5. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
6. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
7. palvelualueen hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
8. toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
9. palvelualueen hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä,
10. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
11. palvelualueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta,
12. muistakin palvelualueelle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli palvelualuejohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, säädetään siitä erikseen tässä säännössä.

9 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät

Palveluyksikön päällikkö vastaa toimialan yhteisten talous- ja hallintopalveluiden ja muiden tukipalveluiden järjestämisestä.

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

1 § Kaupunkistrategian ja johdon tehtävät

Toimialaa johtaa kaupunginjohtaja.
Kaupunkistrategian ja johdon toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja huolehtii konsernitasoisesta ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala vastaa:

- kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle ja sen konsernijaostolle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kaupungin strategian laatimisesta ja strategisen tason kehittämisestä
- kaupungin talouteen liittyvistä palveluista
- kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpalveluista, tietohallinnosta ja hankinnoista
- konserniohjauksesta ja -valvonnasta
- kaupunkiturvallisuudesta ja kaupunkitasoisesta valmiussuunnittelusta
- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- viestinnästä, markkinoinnista ja suhdetoiminnasta
- sisäisestä tarkastuksesta
- ~~Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen palveluista~~
- vaalien järjestämisestä

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

2 § Kaupunkistrategian ja johdon palvelualueet~~, liikelaitos~~ ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt

Toimialaan kuuluvat henkilöstön ja konsernipalveluiden, kasvupalveluiden, kuntademokratian sekä talouden ja strategian palvelualueet~~ sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos.~~.

Palvelualueet ovat kaupunginhallituksen alaisia.

~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos toimii kunnallisena liikelaitoksena ja on oman johtokuntansa alainen.~~

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivia yhteisiä palveluita ovat viestintä ja sisäinen tarkastus.

Viestinnän palveluyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnästä.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa:

1. kaupunkitasoisista viestinnän strategisista linjauksista ja suunnitelmista
2. kaupunkitasoisesta kriisi- ja häiriötilanneviestinnästä ja niiden suunnitelmista ja kriisi- ja häiriötilanneviestinnän käytänteistä
3. viestinnän varallaolojärjestelmän suunnittelusta ja toimintakyvystä yhteistyössä toimialojen viestintäpäälliköiden kanssa

Lisäksi viestintäjohtaja johtaa toimialojen viestintäyksiköiden yhteistyötä.

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö vastaa tarkastusjohtajan johdolla riippumattomana sisäisen tarkastuksen tehtävistä.

Sisäisen tarkastuksen tehtävistä ja tarkastusjohtajan tehtävistä ja päätösvallasta säädetään 2 luvun 7 pykälän estämättä 19 luvun 6 ja 7 §:issä.

3 § Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstö- ja konsernijohtajan päätösvalta

Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue vastaa henkilöstö- ja konsernijohtajan johdolla:

- kaupungin konserniohjauksesta ja -valvonnasta ja konserniohjeen valmistelusta
- konsernijaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- henkilöstöpolitiikasta, keskitetyistä työnantaja- ja henkilöstöpalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista
- digitaalisten palvelujen kehittämisestä ja IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta
- IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarenhallinnasta
- kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta
- kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta
- kaupunginhallituksen päätöksen mukaisista keskitetyistä yhteishankinnoista ja yhteishankintasopimuksista
- kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä
- hankintojen logistisesta kokonaisohjauksesta, keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta
- ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

- aula-, ja vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta
- vastuualueensa konsernitasoisten ohjeiden antamisesta

Henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiireellisissä tapauksissa hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 2 momentin 3 ja 4-kohtien mukaisista asioista,
2. kiireellisissä tai kaupungille vähämerkityksisissä tapauksissa osakkeiden luovutuksiin liittyvien suostumusten antamisesta ja lunastusoikeuden käyttämisestä
3. kaupungin neuvottelujärjestelmään kuuluvat kaupungin neuvottelijat,
4. liikaa maksetun palkan takaisinperinnästä,
5. työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojelun toimintaohjelman hyväksymisestä,
6. muutoksen hakemisesta työnantajan järjestämän työterveydenhuollon korvauspäätöksiin,
7. muutoksen hakemisesta sairaus- ja tapaturmavakuutuslakien mukaisiin korvauspäätöksiin,
8. kaupungin palveluksessa olevasta henkilöstöstä pidettäviä henkilöstörekistereitä koskevien määräysten antamisesta, ja
9. puhevallan käyttämisestä henkilöstöasioissa yleisissä tuomioistuimissa.

Henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä edustaa kaupunkia työmarkkina-asioissa ja työnantajana kunta-alan pääsopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

4 § Kasvupalveluiden palvelualueen tehtävät

Kasvupalveluiden palvelualue vastaa kasvupalvelujohtajan johdolla:

- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- kaupungin elinkeino- ja työllisyyspalveluiden strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta sekä niihin liittyvästä kaupungin sisäisestä ja muiden kumppaneiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä
- työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun TYP:n toiminnan järjestämisestä
- ~~kuntouttavasta työtoiminnasta ja kaupungin työvalmennustoiminnoista~~
- ~~kaupunkitasoisesta kalustekierrätyksestä ja kalusteiden kunnostuksesta~~
- maahanmuuttajapalvelujen koordinoinnista
- vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta
- kaupungin neuvonta- ja asiointipalveluista sekä monikanavaisen asiakaspalvelun kehittämisestä

5 § Työllisyyspalveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyspalveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin työllistämistukien tai kesätyösetelin myöntämisestä.

6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta

Kuntademokratian palvelualue vastaa hallintojohtajan johdolla:

- kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä ja kaupunkitasoisesta ohjauksesta

- yleisten vaalien järjestelyistä
- kaupunkistrategian ja johdon toimialan keskitetyistä hallintopalveluista
- kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta
- kaupungin käännöspalveluista
- kaupungin asiakirjahallinnosta
- kaupunkitasoisista turvallisuus- ja valmiusasioista
- toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä
- vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupunginhallituksen puolesta ja sen määräämissä rajoissa keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
2. kunnallis- ja kiinteistöverosta vapauttamisesta,
3. kunnan ilmoitusten julkaisemisesta,
4. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 100 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa on tarkoitemääräys tai omaisuuden käyttötarkoituksesta on muutoin määrätty.

Hallintojohtaja valvoo kaupungin vaakunan käyttöä ja huolehtii kaupungintalon tilojen käytöstä.

Kuntademokratian palvelualueella toimii kaupungin tietosuojavastaava.

7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talouden ja strategian palvelualue vastaa talous- ja strategiajohtajan johdolla:

- kaupunkistrategian valmistelusta ja raportoinnista
- talousarvion valmistelusta sekä investointien ja kaupunkitasoisesta palveluverkon ohjauksesta
- kaupunkitutkimuksesta ja tilastoinnista
- kaupungin projektimallista
- kansainvälisen yhteistyön koordinaatiosta
- kaupungin yleisen edunvalvonnan valmistelusta
- kaupunkikonsernin rahoituspalveluista, vakuutusturvasta ja riskienhallinnasta
- kaupunkikonsernin talouspalveluista
- Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston säännön mukaisista tehtävistä
- vastuualueensa konserni- ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä rahoitukseen liittyvistä leasing- ja vuokraussopimuksista kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti ja
2. pitkäaikaisen lainanoton korvaamisesta joko osittain tai kokonaan lyhytaikaisella lainalla enintään kuluvan budjettikauden ajaksi.

8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. olemassa olevien lainojen takaisinmaksuajan ja lainaehtojen muuttamisesta,
2. lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupunginvaltuuston päättämissä rajoissa,

3. lyhytaikaisen lainan myöntämisestä kaupungin konserniin kuuluville yhteisöille ja lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupungin konserniin kuuluvilta yhteisöiltä noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
4. kaupungin kassavarojen tallettamisesta tai sijoittamisesta kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
5. kaupungin pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta,
6. konsernitileistä ja maksuliikkeestä, ja
7. korvausten maksamisesta vahinkorahaston varoista silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen eikä vaadittu korvaus (alv 0 %) ylitä 30 000 euroa (alv 0%).

Rahoitusjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö-, ja rakentamisrahaston säännön mukaisista tehtävistä.

9 § ~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tehtävät ja pelastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta~~

~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos vastaa pelastusjohtajan johdolla:~~

- ~~valtioneuvoston määräämällä Keski-Uudenmaan alueella pelastuslaissa ja Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksessa mainittujen palveluiden järjestämisestä.~~

~~Keski-Uudenmaan alueen muodostavat Hyvinkään kaupunki, Järvenpään kaupunki, Keravan kaupunki, Mäntsälän kunta, Nurmijärven kunta, Pornaisten kunta, Tuusulan kunta ja Vantaan kaupunki.~~

~~Pelastusjohtaja johtaa Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen toimintaa ja vastaa johtokunnan alaisuudessa pelastuslaitoksen toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä.~~

~~Pelastusjohtaja päättää:~~

1. ~~monijäsenistä toimielintä lukuun ottamatta muista Keski-Uudenmaan alueen pelastusviranomaisista,~~
2. ~~pelastuslainsäädännön perusteella määräytyvien palkkioiden, korvausten ja kustannusten suorittamisesta liikelaitoksen osalta,~~
3. ~~liikelaitoksen sopimuksista johtokunnan määrittämissä rajoissa,~~
4. ~~liikelaitoksen toimintavalmiuksia ja viranhaltijoiden varallaoloa koskevista periaatteista,~~
5. ~~liikelaitoksen henkilöstön velvollisuudesta käyttää virkapukua,~~
6. ~~liikelaitoksen valtionosuuden ja –avun hakemisesta,~~
7. ~~liikelaitoksen materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta, ja~~
8. ~~liikelaitoksen jakamisesta tulosyksiköihin.~~

~~Pelastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:~~

1. ~~työsopimussuhteisen henkilöstön ottamisesta,~~
2. ~~ottamansa viranhaltijan tai työntekijän irtisanomisesta, lomauttamisesta, eron myöntämisestä, sairauslomasta, äitiys-, isyys- ja vanhempainlomasta, erityislomasta ja hoitovapaasta, ja~~
3. ~~pelastusjohtajan alaiselle henkilökunnalle sijaiset.~~

~~Pelastusjohtaja suorittaa muutkin johtokunnan määräämät tehtävät.~~

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa johtaa kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta sekä koko oppimisen polun tukemisesta
- toimialan ruotsinkielisistä palveluista sekä ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. ammattiopisto Varian opiskeluhuoltosuunnitelmasta,
2. perusopetuksen, esiopetuksen ja 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen oppilaiden koulumatka-avustuksista ja oikeudesta maksuttomaan koulukuljetukseen, ja
3. varhaiskasvatuksen maksuttomista kuljetuksista tai kuljetusavustuksista.

Lisäksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta säädetään 2 luvun 7 §:ssä.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan kuuluvat perusopetuksen, svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden), toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista ~~sekä~~ koko oppimisen polun tukemisesta, huolehtii osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointityöstä, oppilas- ja opiskeluhuollon yhteistyön koordinoinnista ja yhteisöllisestä opiskelijahuollosta ~~johon liittyy aikuisten ohjaamo yhteistyössä muiden toimialojen kanssa,~~ sekä oppilaitos- ja korkeakouluyhteistyöstä ~~sekä oppilas- ja opiskelijahuollosta.~~

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan alaisuuteen.

4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä
- perusopetuksen päättävän oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan ottamisesta perusopetukseen silloin, kun kyse on perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamasta lähikouluun ottamisesta,
2. oppilaan koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,

3. oppilaan ottamisesta valmistavaan opetukseen ja joustavaan perusopetukseen,
4. oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella,
5. oppilaiden erityisistä opetusjärjestelyistä,
6. perusopetuksen oppilaan koulunkäynnin jatkamisesta koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
7. tarvittaessa perusopetuksen oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
8. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta,
9. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
10. perusopetuslain mukaisen lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin sekä toiminnan arvioinnista,
11. koulujen lukuvuosisuunnitelmien sekä järjestyssääntöjen hyväksymisestä.
12. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi~~, ja~~
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen) ja
~~13.~~14. katsomusaineesta vapauttamisesta.

5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta

Peruskoulun rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
2. oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta koulunkäynnistä enintään yhden (1) kuukauden ajaksi,
~~3. oppilaan opintojen suorittamisesta oman opinto-ohjelman mukaisesti vuosiluokkiin jaetun oppimäärän sijaan,~~
~~4.~~3. oppilaan valinnaisaineesta silloin, kun huoltaja ei suorita valintaa määräajassa tai huoltajan valitsemaa opetusta ei voida järjestää,

~~5.~~4. kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle ja

~~6.~~5. muistakin koululle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden) palvelualueen tehtävät ja direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtajan) päätösvalta

Svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden) palvelualue vastaa direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtajan) johdolla:

- ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) sekä nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä
- ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista
- svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyystyöstä
- oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Direktör for svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtaja) tai hänen määräämänsä päättää:

1. koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
2. oppivelvollisuuden pidentämisestä,
3. perusopetuksen oppilaan oikeudesta jatkaa koulunkäyntiään koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
4. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen, perusopetukseen, joustavan perusopetuksen toimintaan ja perusopetukseen valmistavaan opetukseen,

5. varhaiskasvatuksen lapselle ja, esiopetuksen oppilaalle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen rakenteen tukitoimista jasekä perusopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella,
6. tarvittaessa peruskoulun oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
7. perusopetuksen oppilaan erityisistä opetusjärjestelyistä,
8. peruskoulun ja lukion lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
9. varhaiskasvatuslaissa säädetyistä asioista,
10. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
11. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta, ja
12. aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin, sekä toiminnan arvioinnista,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
14. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
15. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
16. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa ja
17. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä.

7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta

Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvallasta säädetään 4 luvun 5 §:ssä pois lukien kohta 1.

Ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvallasta säädetään 4 luvun 9 §:ssä.

8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa toisen asteen koulutuksen johtajan johdolla:

- tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus), suomenkielisen lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- toisen asteen palveluverkon kehittämisestä
- oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluyhteistyöstä
- oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen

Toisen asteen koulutuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lukioiden ja perusopetuksen lisäopetuksen lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
2. ammattiopisto Varian järjestyssäännöistä,
3. opiskelijoilta perittävistä maksuista opetuslautakunnan päättämien perusteiden mukaan, ja
4. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisetä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
5. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
6. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa,
7. ~~oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä~~ ja
8. muistakin koulutuksen järjestäjälle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

9 § Lukion rehtorin päätösvalta

Lukion rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. opiskelijoiksi ottamisesta lukioon,
2. opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä,
3. muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta,
4. lukion suoritusajan pidentämisestä,
5. opiskelijan lukiosta eroamisen toteamisesta,
6. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
7. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
8. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
9. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
10. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä,
11. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, ~~koulutuksen maksuttomuuden pidentämisestä ilman hakemusta,~~ oppimateriaalien, työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoa täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
12. muistakin oppilaitokselle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

muotoili: Fontti:

10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta

Ammattiopisto Varian rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. jatkuvassa haussa hakuajoista ja -menettelyistä,

Muotoiltu: Automaattinen numerointi + Taso: 1 + Numerointityyli: 1, 2, 3, … + Aloittava nro: 1 + Tasaus:Vasen + Tasaa: 0,63 cm + Sisennä: 1,27 cm

2. opiskelijaksi ottamisesta,
3. opiskelijan opiskeluoikeuden keskeyttämisestä,
4. opiskelijan ammattiopistosta eronneeksi katsomisesta,
5. erityisen tuen suunnitelmasta,
6. huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuudesta,
7. opiskelijan erityisistä opetus- ja ohjausjärjestelyistä,
8. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
9. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
10. ammatillisen koulutuksen tutkintokoulutuksen sisällöistä ja toteuttamisesta sekä suunnitelmasta osaamisen arvioinnin toteuttamiseksi,
11. ~~11.~~ 11. opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestämisestä ja sisällöistä sekä erityisen tuen antamisesta opiskelijalle, ~~ja~~
12. ~~12.~~ 11. 12. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
12. 13. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
13. 14. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä
14. 15. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, ~~koulutuksen maksuttomuuden pidentämisestä ilman hakemusta,~~ oppimateriaalien, työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
15. ~~12.~~ 15. 16. muistakin ammattiopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

Muotoiltu: Väli Jälkeen: 8 pt, Riviväli: Useita 1,08 ri, Automaattinen numerointi + Taso: 1 + Numerointityyli: 1, 2, 3, … + Aloittava nro: 1 + Tasaus:Vasen + Tasaa: 0,63 cm + Sisennä: 1,27 cm

Muotoiltu: Automaattinen numerointi + Taso: 1 + Numerointityyli: 1, 2, 3, … + Aloittava nro: 1 + Tasaus:Vasen + Tasaa: 0,63 cm + Sisennä: 1,27 cm

11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen sekä palvelusetelillä tuotetun palvelun järjestämisestä ja kehittämisestä.

Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lasten ottamisesta varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintaan,
2. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen ja 6-vuotiaille annettavaan valmistavaan opetukseen,
3. varhaiskasvatuksen lapselle ja esiopetuksen oppilaalle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista huoltajan suostumuksella,
4. varhaiskasvatuslaissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetussa laissa säädetyistä asioista,
5. varhaiskasvatuksesta ja hoitoapupalvelusta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
6. palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuspalvelun järjestämisestä, ja
7. yksityisiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajiksi hyväksymisestä ja
8. varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaisen huomautuksen antamisesta sekä huomion kiinnittämisestä yksityisen palvelutuottajan toiminnasta vastaavalle vastuuhenkilölle vastaisen toiminnan varalle ja
9. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta puutteiden korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi yksityiselle palveluntuottajalle, kun määräyksen tehosteena ei ole hallintopakkoa ja
10. oppivelvollisuuden pidentämisestä oppivelvollisuuslain 2 § 3 momentin mukaisesti.

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaa johtaa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala vastaa:

- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- ~~kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- sekä kirjasto- ja asukaspalveluiden~ elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalvelujen järjestämisestä
- johtaa ja koordinoin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä
- ehkäisevän päihdehuollon koordinaatiosta

muotoili: Fontti:

muotoili: Fontti:

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta säädetään 2 luvun 7 §:ssä.

3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaan kuuluvat elinikäisen oppimisen, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikunnan sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueet ~~kirjasto- ja asukaspalveluiden, kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden palvelualueet.~~

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat:

- keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista
- avustustoiminnan, järjestötoiminnan ja kansalaistoiminnan koordinoinnista
- järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista
- kuntalaisten osallistumisen palveluista
- kaupunkikulttuurin ~~lautakunnan~~ ja hyvinvoinnin lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta ja vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinoinnista
- ~~vanhusneuvoston, vammaisneuvoston ja monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan toiminnasta~~
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poikkihallinnollisesta yhteistyöstä

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan alaisuuteen.

4 § ~~Kirjasto- ja asukaspalveluiden~~ Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta ~~ja asukaspalvelujohtajan päätösvalta~~

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan johdolla:

muotoili: Fontti: 12 pt

- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kultuurikasvatukseen
- Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta

- Vantaan kuvataidekoulun järjestämisestä
- Vantaan musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä
- vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja koordinoinnista
- elinikäsen oppimisen palvelualueen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelusta

Elinikäisen oppimisen palvelualueen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. palvelualueen oppilaitosten toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenteri- ja lukuvuosittain
2. oppilaitosten toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä
3. palvelualueen oppilaitosten järjestyssäännöistä

muotoili: Fontti: 12 pt

Muotoiltu: Sisennys:Vasen: 2,3 cm

Muotoiltu: Leipäteksti

~~Kirjasto- ja asukaspalveluiden palvelualue vastaa asukaspalvelujohtajan johdolla:~~

- ~~kirjaston tehtävien järjestämisestä~~
- ~~aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta~~
- ~~kuntalaisten osallistumisen ja kansalaistoiminnan palveluista sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta~~
- ~~asukastilojen toiminnan järjestämisestä~~
- ~~kaupungin neuvonta- ja asiointipalveluista sekä monikanavaisen asiointipalvelun kehittämisestä~~
- ~~yhteisen pöydän toiminnasta~~
- ~~sosiaali- ja potilasasiamiestoiminnasta~~
- ~~kirjasto- ja asukaspalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta~~

~~Asukaspalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää:~~

1. ~~kansalaisopisto-opetuksen toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenterivuosittain,~~
2. ~~aikuisopiston järjestyssäännöistä, ja~~

~~3. aikuisten perusopetuksen lukuvuosisuunnitelman hyväksymisestä,~~
~~4. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi,~~
~~5. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen).~~

~~Kirjastopalvelujen päällikkö on yleisistä kirjastoista annetun lain mukainen kunnan kirjastolaitosta johtava henkilö~~.

5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta

Aikuisopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. kansalaisopisto-opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
2. maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
3. aikuisten perusopetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
4. opiskelijoiden ottamisesta aikuisten perusopetukseen,
5. aikuisten perusopetuksen opiskelijan vapauttamisesta koulunkäynnistä tilapäisesti,
6. aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
~~5.~~7. aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämiseksi toistaiseksi,
~~6.~~8. kirjallisen varoituksen antamisesta aikuisten perusopetuksen opiskelijalle, ja
9. muistakin aikuisopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.
~~7.~~

Muotoiltu: Sisennys:Vasen: 1,27 cm, Ei luettelomerkkejä tai numerointia

7 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta

Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

~~1. oppilaitosten opiskelijoiden valinnoista,~~

1. oppilaitoksien opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä oppilaitosten opiskelijoiden valinnoista,
2. työvuoden toimintasuunnitelmasta,
3. maksuhuojennusten myöntämisestä opiskelijoille lautakunnan päättämien perusteiden mukaisesti,
4. oppilaitoksen toiminnan järjestämiseen liittyvistä aloittamis- ja lopettamispäivistä ja loma-ajoista lautakunnan päättämiä perusteita noudattaen, ja
5. muista oppilaitosten toimintaa koskevista asioista

6 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden ~~n~~ palvelualueen tehtävät

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden~~n~~ palvelualue vastaa kulttuurijohtajan johdolla:

- kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta
- kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta
- kaupungin omistamien museoiden toiminnasta
- ~~taiteen perusopetuksen,~~ lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla
- kirjaston tehtävien järjestämisestä
- kulttuuri ja kirjastopalveluihin~~in~~ kohdentuvien avustusten valmistelusta

Kirjastopalveluiden päällikkö on yleisistä kirjastoista annetun lain mukainen kunnan kirjastolaitosta johtava henkilö.

Muotoiltu: Leipäteksti

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin toimialalla

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta

Liikunnan palvelualue vastaa liikuntajohtajan johdolla:

- kaupungin liikuntapalveluiden järjestämisestä
- liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä
- liikuntapalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Liikuntajohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä sekä
2. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen vapaa-ajan käytön osalta osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.~~.~~

Muotoiltu: Luettelokappale, Automaattinen numerointi + Taso: 1 + Numerointityyli: 1, 2, 3, … + Aloittava nro: 1 + Tasaus:Vasen + Tasaa: 0,63 cm + Sisennä: 1,27 cm

9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveiden ~~n~~ palvelualueen tehtävät

Nuorison palvelualue vastaa nuorisopalveluiden johtajan johdolla:

- eri-ikäisten kuntalaisten kohtaamistyöstä
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä
- ~~kaupungin nuorisopalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä~~
- alueellisesta nuorisotyöstä, erityisnuorisotyöstä, nuorten työpajatoiminnasta sekä etsivästä nuorisotyöstä ~~nuorten aikuisten palveluista sekä nuorisotyön hanke- ja suunnittelutoiminnasta~~
- nuorten omaehtoisen toiminnan sekä nuorten yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan tukemisesta
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

- nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta
- asukastilojen toiminnan järjestämisestä
- yhteisen pöydän toiminnasta
- sovittelutoiminnasta

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät

Kaupunkiympäristön toimialaa johtaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa:

- kaupunkiympäristölautakunnalle ja lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä
- kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, sekä rakennusvalvonnasta
- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta
- liikennesuunnittelusta ja pysäköinninvalvonnasta
- ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta
- kaupungin toimitiloista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin edustajat toimialan tehtäväalueeseen liittyviin toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
2. toimialan tekemien työsuorituksia koskevien sopimusten hyväksymisestä,
3. irtaimen omaisuuden myynnistä,

4. asuntojen hankkimisesta vuokra-asunnoiksi ja kaupungin palvelussuhdeasunnoiksi sekä niiden hallinnasta ja hoidosta,
5. toimialan hallinnassa olevien palvelussuhdeasuntojen vuokraperusteiden vahvistamisesta,
6. yli 1 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä, ja

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä toimii kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisena.

3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Katujen ja puistojen sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet kuuluvat kaupunkitilalautakunnan alaisuuteen.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue sekä toimialan yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkisympäristölautakunnan alaisuuteen.

4 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa kaupungininsinöörin johdolla:

- liikennejärjestelmien, julkisen kaupunkitilan ja kaupungin omistaman luonnonympäristön kehittämisestä, toteuttamisesta sekä infraomaisuuden hallinnasta
- kokonaisvaltaisesta liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- kaupungin keskitetyistä ajoneuvo- ja varikkotoiminnoista
- vaalien keskitetyn ulkomainonnan järjestelyistä kaupungin alueella
- julkisen kaupunkitilan teknisten järjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- ylijäämämaiden vastaanottotoiminnasta
- liikkumisen ohjauksesta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiinteistönmuodostamisesta annetun lain 2 §:n mukaisten yleisten alueiden lohkomiseksi katualueeksi koskevien hakemusten tekemisestä,
2. katualueen tai sen osan ottamisesta kaupungin haltuun sekä tällaisella katualueella olevien rakennusten, puiden, istutusten ja laitteiden korvaamisesta,

3. maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettujen kadunpitopäätösten ja kadunpidon lopettamispäätösten tekemisestä,
4. katusuunnitelmaehdotusten ja maankäyttö- ja rakennuslain 90 § 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmaehdotusten nähtäville asettamisesta,
5. hyväksyä katusuunnitelmat sekä maankäyttö- ja rakennuslain 90 §:n 4 momentissa tarkoitetut muut yleisten alueiden suunnitelmat, joiden kustannusarvio on alle 1 milj. euroa (alv 0 %) ja joista ei ole tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana sekä muut palvelualueelle kuuluvat suunnitelmat,
6. julkisen kaupunkitilan käyttöluvista,
7. julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevien laitteiden ja rakennelmien sijoittamisluvista,
8. kaupungin laitteista ja julkiselta kaupunkitilalta myytävää ilmoitus-, mainos- tai vastaavaa tilaa koskevista myyntisopimuksista,
9. maa-aineksen ja puutavaran myymisestä ja muutoin käyttöön luovuttamisesta,
10. yksityistiekunnille jaettavista luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksista,
11. maanomistajan luvan myöntämisestä pääsytien rakentamista ja pysyttämistä varten katualueella, ja
12. kaupungin vesihuollon toiminta-alueesta ja huleveden viemäröintialueesta,
13. hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnasta lukuun ottamatta hallintopakon ja oikaisuvaatimuksen määräämistä,
14. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien, joiden kustannusarvio on enintään 1 000 000 euroa (alv 0%) hyväksymisestä ja
15. tieliikennelain 4 luvun mukaisista liikenteenohjauslaitteita koskevista toimista ja
16. tieliikennelain 190 a §:n mukaisten pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien linjausten mukaisesti.

Kaupungininsinööri toimii pelastuslain 111 a §:n tarkoittamana öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavana kunnan viranomaisena.

muotoili: Fontti: 12 pt

muotoili: Fontti: 12 pt

5 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta

Kunnallinen pysäköinninvalvoja tai hänen määräämänsä päättää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista ajoneuvojen siirroista ja kaupungin omistukseen siirtyneiden ajoneuvojen myynnistä.

6 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue vastaa kaupunkisuunnittelujohtajan johdolla:

- maankäytön strategian kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistumisesta
- yleiskaavojen, asemakaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien laatimisesta
- kaavojen hallinnollisesta käsittelystä ja seurannasta
- poikkeamislupa-asioiden valmistelusta
- kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjen tehtävien valmistelusta, täytäntöönpanosta ja neuvonnasta
- rakennusvalvonnan myöntämien lupien valvonnasta
- kunnan viranomaiselle kuuluvista ympäristön- ja luonnonsuojelun, vesilain, vesihuoltolain, jätelain, maa-aineslain, elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuollon, tupakkalain valvonnan ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvontaan liittyvistä tehtävistä
- palvelualueelle määrättyjen maisematyölupa-asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- ~~ympäristökeskuksen myöntämien lupien valvonnasta~~

Kaupunkisuunnittelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää rakennusluvan erityisistä edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamalla suunnittelutarvealueella, ellei

kysymys ole hyväksytystä yleiskaavasta, kaupunkiympäristölautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymästä kaavaehdotuksesta tai –luonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta.

7 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta

Rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä toimii maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n tarkoittamana rakennustarkastajana.

Rakennusvalvontapäällikön tai hänen määräämänsä päättää:

1. maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:ssä tarkoitetuista rakennusluvista, milloin
    a) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen,
    b) lupa käsittää korjaus- ja muutostyön tekemisen,
    c) lupa käsittää rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaisen muutoksen, tai
    d) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen määräajaksi,
    e) lupa käsittää muun kuin kaupunkikuvallisesti merkittävän pysäköintilaitoksen
2. maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:ssä tarkoitetuista toimenpideluvista,
3. maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:ssä tarkoitetuista rakennuksen purkamisluvista, milloin rakennus on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:ä ja rakennusta ei ole voimassa olevassa asemakaavassa tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisella suojelupäätöksellä suojeltu,
4. maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä tarkoitetuista maisematyöluvista asemakaava-alueilla sekä rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista näiden alueiden ulkopuolella,
5. maankäyttö- ja rakennuslain 176 §:ssä tarkoitetuista tilapäisistä rakennusluvista, milloin kyseessä on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen tilapäinen uudisrakennus,

6. pelastuslain 75 §:n mukaisesta vapautuksesta väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tai vapautuksesta väestönsuojan rakentamista koskevista teknisistä vaatimuksista, milloin kyseessä on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen uudisrakennus,
7. rakennusluvan voimassaolon jatkamisesta rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi sekä aloittamisoikeudesta,
8. suunnittelijan kelpoisuudesta,
9. rakennustyön vastaavien työnjohtajien ja erityisalojen vastaavien työnjohtajien hyväksymisestä ja hyväksymisen peruuttamisesta sekä vapautuksen myöntämisestä työnjohtajan tehtävistä,
10. rakennustyön aikaisesta valvonnasta,
11. kiinteistön tarkastuksesta ja tutkimuksesta, rakennuksen kuntotutkimusmääräyksestä ja rakennustyön keskeyttämisestä,
12. kokoontumistilasta ja rakennusvalvonnan edustajasta kokoontumishuoneistojen ja niihin verrattavien tilojen katselmuksissa sekä viranhaltijasta, jonka tehtävänä on antaa lausunto kokoontumiseen käytettävien tilapäisten katsomoiden, telttojen ja muiden rakenteiden henkilöturvallisuudesta,
13. muista sellaisista maankäyttö- ja rakennuslaissa tai –asetuksessa tarkoitetuista luvista, joiden osalta toisin ei ole määrätty,
14. rakennusjärjestyksessä mainituista rakennusvalvontaviranomaisen luvista ja suostumuksista sekä rakennusjärjestyksen määräyksiä koskevista poikkeuksista, lukuun ottamatta poikkeamista rakennuspaikan vähimmäispinta-alaa koskevasta määräyksestä,
15. vahvistetun taksan mukaisista rakennustyön valvonnasta perittävistä maksuista lukuun ottamatta kiinteistöinsinöörin toimenpiteistä perittäviä maksuja, maksun suorittamisesta vapauttamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

8 § Ympäristöjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Ympäristöjohtaja huolehtii kunnan tehtäväksi säädetystä ympäristönsuojelulain 143 §:n mukaisesta paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta ja seurantatietojen julkaisemisesta.

Ympäristöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä tarkoitetuista muista kuin rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista asemakaava-alueiden ulkopuolella.

9 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä vastaa tartuntatautilain 59 a §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti tartuntatautilaissa säädettyjen velvollisuuksien ja rajoitusten sekä niitä koskevien päätösten noudattamisesta sekä tartuntatautilain 59 b §:n mukaisten tarkastusten suorittamisesta.

Tähän tehtävään liittyy toimivallan siirtoa:

1. kaupungineläinlääkärin delegointipäätös (9.3.2021 § 21/2021)

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä päättää:

1. tupakkalain 44 §:n mukaisista tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntiluvista ja niiden peruuttamisesta,
2. tupakkalain 79 §:n mukaisista asuntoyhteisöiden tupakointikielloista ja niiden peruuttamisesta,
3. tupakkalain 96 §:n mukaisesta tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan kieltämisestä,
4. lääkelain 54 a § ja 54 c § mukaisista nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvista, toimintakielloista ja myyntiluvan peruuttamisesta,
5. kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtävänjaosta.

10 § Rakennuslakimiehen päätösvalta

Rakennuslakimies tai hänen määräämänsä toimii maankäyttö- ja rakennuslain 158 §:n, 159 §:n, 160 §:n, 164 §:n, 164 a §:n ja 164 b §:n tarkoittamana kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

11 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualue vastaa kiinteistöjohtajan johdolla:

- kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta
- kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttamisesta kaupungin tilojen ja maankäytön toimenpitein
- kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista
- työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistämisestä
- kaupungin yleisten asumisolojen kehittämisestä yhteistyössä muiden palvelualueiden ja toimialojen kanssa
- kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, rahoituksesta, neuvonnasta ja täytäntöönpanosta
- laissa määrätyistä kiinteistöinsinöörin tehtävistä
- kaupungin omistamien tonttien esirakentamisesta ja ylijäämämaiden vastaanotosta
- investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta
- palvelutilojen ja kiinteistöjen ohjausjärjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista

- asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta myönnettävistä avustuksista

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
2. maanvuokrasuhteen päättämisestä, kun vuokralainen on sitä pyytänyt,
3. maanvuokrasopimuksessa määrätyn vuokra-ajan pidentämisen hyväksymisestä, jos alue edelleen annetaan vuokralle, ja vuokrasuhteen jatkamisaika ja muut jatkamisen ehdot on vuokrasopimuksessa määrätty,
4. maanvuokraoikeuksien siirtojen hyväksymisestä,
5. maanomistajana rajanaapurin suostumuksen antamisesta tai mielipiteen ilmoittamisesta naapurikiinteistöllä suoritettavasta toimenpiteestä,
6. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta ja lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta, tai oleva arvioitu korvaus on enintään 400 000 euroa,
7. Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ja niiden tarvitsemien maa-alueiden myymisestä, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun yksittäisen tontin tai muun kohteen kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailussa alin hyväksyttävä luovutushinta on enintään 400 000 euroa,
8. alueiden tilapäiskäyttöön luovuttamisesta, kun vuokra- tai käyttöaika on enintään 5 vuotta,
9. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on enintään 400 000 euroa,

10. palvelualueensa hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä palvelualueen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta 400 000 euroon saakka (alv 0 %),
11. maanomistajana johtojen, laitteiden, rakennelmien, rakenteiden ja laitosten sijoittamisesta maa- ja vesialueille julkisia kaupunkitiloja lukuun ottamatta,
12. kiinteistörasitteita, rakennusrasitteita, yhteisjärjestelyjä, kiinteistön hallinnan jakamista ja vastaavia järjestelyjä koskevien sopimusten hyväksymisestä,
13. kiinteistönmuodostamislaissa mainittujen kaupungin suostumusten antamisesta sekä tonttijakojen ja kiinteistötoimitusten hakemisesta,
14. lainsäädännössä ja valtionviranomaisten päätöksillä kunnan ratkaistavaksi säädetyistä ja määrätyistä asuntoasioista,
15. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kiinteistöjohtajalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta ja
16. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakennusvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennyt on enintään yksi vuosi,
17. alle 1 milj. euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden ja alle 500 m2:n vuokratilojen tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
18. perusparannustöiden ja uudisrakennusten luonnospiirustusten (kustannusarvioineen) hyväksymisestä,
19. uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rahoitussuunnitelmien hyväksymisestä,
20. rakennusaikataulujen hyväksymisestä,
21. toimitilojen luovuttamisesta eri toimialojen käyttöön,
22. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevista palvelussuhdeasunnoista perittävistä vuokrista,
23. asukkaista johtamansa palvelualueen hallinnassa oleviin asuntoihin,

24. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja antamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla enintään 600 000 euroa (alv 0%) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %) ja määräaikainen vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi
25. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevan voimassa olevan vuokrasopimuksen pidentämistä enintään yhdellä vuodella
26. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevasta lyhytaikaisesta käyttöoikeuden myöntämisestä (enintään 14 vrk)
27. kaupungin rakennuksista vuokrattavaa ilmoitus-, mainos-, tai vastaavaa tilaa koskevista vuokrasopimuksista
28. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on enintään 400 000 euroa.

12 § Kaupungingeodeetin päätösvalta

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä toimii:

1) kiinteistörekisterilain 5 §:n tarkoittamana kiinteistörekisterin pitäjänä,
2) maankäyttö- ja rakennuslain 149b §:n tarkoittamana rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä huolehtivana kunnan viranomaisena,
3) maankäyttö- ja rakennuslain 150 §:n tarkoittamana sijaintikatselmuksen toimittavana viranhaltijana, ja
4) maankäyttö- ja rakennuslain 54b §:n tarkoittamana kaavoitusmittausta valvovana kunnan viranhaltijana.

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä päättää:

1. maankäyttö- ja rakennuslain 79 §:ssä tarkoitettujen erillisten tonttijakoehdotusten asettamisesta julkisesti nähtäville,
2. erillisten tonttijakojen hyväksymisestä,
3. kiinteistöjen osoitenumeroiden vahvistamisesta, ja
4. lausunnon antamisesta veroviranomaiselle kiinteistöveroasioissa.

7 Luku – ~~Tehtävät ja päätösvalta sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla~~

~~1 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tehtävät~~

~~Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaa johtaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtaja.~~

~~Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala vastaa:~~

- ~~sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialaan sekä suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtäväalueeseen kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta,~~
- ~~toimialan valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta,~~
- ~~edellytysten luomisesta kuntalaisten terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitämiselle ja parantamiselle,~~
- ~~omatoimisuuden ja yhteisvastuullisuuden edistämisestä sekä sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien ja niiden haittavaikutusten ehkäisemisestä ja vähentämisestä,~~
- ~~erikoissairaanhoidon järjestämisestä, ja~~
- ~~muista toimialan hoidettavaksi määrätyistä sosiaalihuollon ja terveydenhuollon tehtävistä.~~

~~2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta~~

~~Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:~~

1. ~~lääkkeiden hankinnasta,~~
2. ~~virkasuhteisen lääkärin toimimisesta terveydenhuoltolain ja tartuntatautilain tarkoittamana vastaavana lääkärinä.~~

~~Apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta säädetään lisäksi 2 luvun 7 §:ssä.~~

~~3 § Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelualueet, yhteiset palvelut ja liikelaitos~~

~~Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan kuuluvat perhe- ja sosiaalipalveluiden, vanhus- ja vammaispalveluiden ja terveyspalveluiden palvelualueet sekä Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos.~~

~~Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.~~

~~Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista sekä toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä ja toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista.~~

~~Palvelualueet ja yhteiset palvelut ovat sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisia.~~

~~Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos toimii kunnallisena liikelaitoksena ja on johtokuntansa alainen.~~

~~4 § Perhe- ja sosiaalipalveluiden tehtävät~~

~~Perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelualue vastaa perhe- ja sosiaalipalvelujen johtajan johdolla:~~

- ~~aikuisten ja nuorten sosiaalipalvelujen, lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun sekä psykososiaalisten palveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä~~

~~5 § Vanhus- ja vammaispalveluiden tehtävät~~

~~Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualue vastaa vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan johdolla:~~

- ~~vammaispalvelujen, vanhusten avopalvelujen, ympärivuorokautisen hoivan ja terveyskeskussairaalan palveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä.~~

~~6 § Terveyspalvelujen tehtävät~~

~~Terveyspalvelujen palvelualue vastaa terveyspalvelujen johtajan johdolla:~~

- ~~terveydenhuollon avopalvelujen, ennaltaehkäisevän terveydenhuollon, kuntoutuspalvelujen, mielenterveyspalvelujen, päihdehuollon ja suun terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä.~~

~~Terveyspalvelujen johtaja toimii terveydenhuoltolain mukaisena terveyskeskuksen vastaavana lääkärinä.~~

~~7 § Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävät ja suun terveydenhuollon johtajan päätösvalta~~

~~Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos vastaa suun terveydenhuollon johtajan johdolla:~~

- ~~suun terveydenhuollon palvelujen (sis. suun terveyden edistämisen ja suun sairauksien tutkimuksen, ehkäisyn, hoidon ja kuntoutuksen sekä kiireellisen suun terveydenhuollon) tuottamisesta.~~

~~Suun terveydenhuollon johtaja toimii liikelaitoksen toimitusjohtajana ja hänen esimiehenään toimii sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja.~~

~~Suunterveydenhuollon johtaja vastaa liikelaitoksen tehtäväalueen tutkimus- ja kehittämishankkeiden tekemisestä, tuotekehittelystä sekä tulosten soveltamisesta käytäntöön toiminnan tuloksellisuuden ja terveysvaikutusten parantamiseksi.~~

~~Liikelaitoksen johtaja rinnastetaan palvelualuejohtajaan.~~

~~Liikelaitoksen johtaja:~~

- ~~vastaa liikelaitoksen hallinnosta sekä taloudenhoidon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä~~
- ~~vastaa liikelaitoksen taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten, että asetetut tavoitteet saavutetaan~~
- ~~vastaa liikelaitoksen kilpailukyvyn kehittämisestä ja ylläpidosta siten, että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat~~
- ~~vastaa liikelaitoksen johtokuntaa koskevien asioiden ja tavoitteiden valmistelusta~~
- ~~sovittaa yhteen liikelaitoksen toiminnan kaupungin eri toimialojen, liikelaitosten ja yhtiöiden toimintojen kanssa sekä huomioi muut yhteistyökumppanit.~~

~~Liikelaitoksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:~~

1. ~~liikelaitoksen jakamisesta palveluyksiköihin~~
2. ~~sopimuksista, jollei päätösvalta kuulu johtokunnalle,~~
3. ~~valtionosuuden ja -avun hakemisesta sekä muutoksen hakemisesta niitä koskevaan päätökseen,~~
4. ~~sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,~~
5. ~~tilausoikeuksien myöntämisestä,~~
6. ~~materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta johtokunnan päättämien periaatteiden mukaisesti,~~
7. ~~liikelaitoksen edustajat toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa liikelaitoksen etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,~~
8. ~~muistakin asioista, joita ei ole määrätty muun viranhaltijan päätettäväksi.~~

8 Luku – Toimielinten kokoonpano

1 § Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua.

2 § Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Lautakunnat ja niiden jaostot

3 § Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi vähintään kolme jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja.

Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja~~,~~ kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta ~~ja sosiaali- ja terveyslautakunta~~

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakuntaan, kaupunkitilalautakuntaan, kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan~~,~~ ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakuntaan ~~ja sosiaali- ja terveyslautakuntaan~~ kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa sekä~~ja~~ kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnassa on lupajaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä lupajaostoon. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on ruotsinkielinen jaosto. Jaostossa on vähintään viisi kaupunginvaltuuston toimikaudekseen valitsemaa jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jaoston jäsenet ja varajäsenet on valittava ruotsinkieliseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä. Valitsemistaan jäsenistä kaupunginvaltuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on yksilöasioiden jaosto, johon kaupunginvaltuusto valitsee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Valitsemistaan jäsenistä valtuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaosto kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta.

7 § ~~Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto~~

~~Sosiaali- ja terveyslautakunnassa on jaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä jaostoon toimikaudekseen vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.~~

~~**Liikelaitokset ja niiden johtokunnat**~~

8 § ~~Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta~~

~~Kaupunginvaltuusto valitsee Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Kaupunginvaltuusto nimeää johtokunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.~~

9 § ~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta~~

~~Kaupunginvaltuusto asettaa toimikaudekseen Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan, joka toimii kaupunginhallituksen alaisena, kuntalain 51 §:n mukaisena Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen kuntien yhteisenä toimielimenä. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta toimii pelastuslain tarkoittamana monijäsenisenä pelastusviranomaisena.~~

~~Kaupunginvaltuusto valitsee johtokunnan jäsenet Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen kuntien asettamista jäsenehdokkaista. Johtokunnassa on 15 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Jäsenistä ja varajäsenistä Pornaisten kunta nimeää yhden ja muut kunnat kaksi jäsentä.~~

~~Jäseninä johtokunnassa voivat olla asianomaisten kuntien vastaavaan toimielimeen vaalikelpoiset henkilöt. Johtokuntaan voidaan valita myös sellainen henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.~~

~~Kaupunginvaltuusto nimeää johtokunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.~~

Muotoiltu: Leipäteksti

Muut toimielimet

10 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

9 Luku - Kaupunginhallituksen ja konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja kehittämistä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus voi asettaa toimikunnan, jonka tavoitteet ja tehtävät kaupunginhallitus määrittelee.

Kaupunginhallitus vastaa:

- kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta
- kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista
- sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä
- siitä että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet

Kaupunginhallituksen tehtävistä ja päätösvallasta säädetään lisäksi 13 ja 18 luvuissa.

Kaupunginhallitus päättää:

Hallinto, talous ja henkilöstö

1. hyvään johtamis- ja hallintotapaan liittyvistä periaatteista ja menettelytavoista,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,

3. kaupungin puhevallan käyttämisestä kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, konsernijaoston sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa tärkeimmissä muutoksenhakuasioissa, mikäli kaupunginhallitus yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen,
4. kaupungin tietoturva- ja tietosuojapolitiikasta sekä tiedonhallintaan liittyvien tehtävien vastuiden määrittelystä,
5. lausunnon antamisesta valtuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen,
6. muutoksen hakemisesta valtionosuutta koskevaan päätökseen,
7. esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä luettelon kuntalaisten edellisenä vuonna tekemistä aloitteista,
8. kaupunginhallituksen tarverahojen käytöstä ja tarverahojen käytöstä päättämään oikeutetuista,
9. valmiussuunnitelman hyväksymisestä,
10. koko kaupunkia sekä koko kaupunginjohtajan toimialaa koskevista sopimuksista,
11. paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, kun paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä,
12. kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista,
13. kaupunkistrategian ja johdon toimialan asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
14. kaupungille tulevista maksuista, ellei toisin määrätty,
15. poistosuunnitelman hyväksymisestä,
16. sovinnon tai akordin tekemisestä,
17. asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston lainoista,
18. vakuutena olevien kiinnitysten etuoikeusjärjestyksen muuttamisesta,
19. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 100 000 euroa,

20. säätiön perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä,
21. konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltyjen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
22. pääomalainojen ja niihin rinnastettavan rahoituksen myöntämisestä,
23. yhdistysten jäsenyyksistä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on yli 200 euroa,
24. avustusten myöntämisestä, ellei toisin ole määrätty,
25. kaupungin omaisuuden lahjoittamisesta, ellei toisin ole määrätty,
26. merkittävien edustustilaisuuksien järjestämisestä,
27. valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista,
28. koko kaupunkia koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, ja
29. kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä tartuntatautilain 58 §:n mukaisista toimenpiteistä, ja

Kaupunkiympäristö

30. kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia,
31. useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden

hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia,

32. työpaikkatonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, tontin käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 2 000 000 euroa,

33. kiinteän omaisuuden ostamisesta, kun kauppahinta on yli 1 500 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa,

34. kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisestä sekä kiinteistön ostamisesta pakkohuutokaupassa kauppahinnan suuruudesta riippumatta,

35. etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta,

36. kaupungin palvelukäytöstä vapautuvan kiinteistöomaisuuden jatkokehittämisen periaatteista,

37. maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista,

38. esittää kaupunginvaltuustolle lunastuslupien hakemista, ja

39. rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä,

40. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta, ja

41. maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja -ehdoista,

42. vahinkorahastosta maksettavista korvauksista, kun korvaus on yli 30 000 euroa (alv 0 %), ja

43. tartuntatautilain 59 c §:n 1 ja 2 momentin mukaisen toimivallan siirtämisestä edelleen kunnan viranhaltijalle tai viranhaltijoille,

44. asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

9 Luku – Kaupunginhallituksen ja konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu

Kaupunginhallituksen iltakoulussa esitellään ja käsitellään kaupungin hallinnon ja toimintojen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla, valtuustoryhmien puheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla.

3 § Selonteko

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi pyytää kaupunginhallitukselle selonteon kaupungin toimialaan kuuluvassa asiassa. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginhallitukselle. Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa tai kaupunginhallituksen iltakoulussa. Kaupunginhallitus merkitsee selonteon tiedoksi ja voi tässä yhteydessä antaa asiaa koskevia valmisteluohjeita.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

Konsernijaosto vastaa:

- konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla

Konsernijaosto päättää:

1. kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan sekä omistajaohjauksen valmistelusta ja toteuttamisesta,
2. osakassopimusten solmimisesta,
3. jäsenten ja tilintarkastajien nimeämisestä kuntayhtymien, yksityisoikeudellisiin yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden johtaviin toimielimiin, kun kaupungilla on siihen oikeus, ellei toisin ole määrätty,
4. edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien, yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden yhtiökokouksiin ja muihin kokouksiin, toimituksiin ja tilaisuuksiin, joissa kaupungin etua on valvottava, ellei toisin ole määrätty, samoin kuin osakkeenomistajalle tai muulle omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta tai muuta kokousta pitämättä,
5. menettelyohjeiden antamisesta konserniyhtiöille,
6. lausuntojen antamisesta kuntayhtymien talous- ja toimintasuunnitelmista samoin kuin muidenkin ulkopuolisille annettavien lausumien antamisesta tehtäväalueellaan,
7. esitysten tekemisestä kaupunginhallitukselle konserniyhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
8. kaupungin ennakkosuostumusten antamisesta yhteisöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,
9. kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla.
10. muistakin tehtäväalueeseensa kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lisäksi konsernijaosto ohjaa elinkeino-ohjelman valmistelua, tekee siitä esityksen kaupunginhallitukselle (edelleen valtuustolle päätettäväksi), seuraa elinkeino-ohjelman toteutumista sekä ohjaa ja seuraa työllisyydenhoitoa.

5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään konsernijaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla.

6 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Kaupunginhallitus ja konsernijaosto voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

10 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen ~~sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja~~ päätösvalta

1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta

Lautakunnat huolehtivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä tärkeimmissä hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli lautakunta yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen päätökseen,
3. koko toimialaa koskevista sopimuksista,
4. toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. muistakin asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lautakuntien~~,~~ ja jaostojen ~~ja liikelaitosten johtokuntien~~ tehtäväkohtaisesta päätösvallasta säädetään 2 - 16 §:issä.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa:

- kaupunkirakenteen ja ympäristön kokonaisvaltaisesta kehittämisestä

- rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä
- kaavojen noudattamisen sekä osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidon ja hoidon valvonnasta
- kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittämisestä
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkiympäristölautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. sellaisten asemakaavan muutosten, joihin ei liity maankäyttö- tai kunnallistekniikan sopimuksia, nähtäville asettamisesta,
2. teiden nimien vahvistamisesta alueilla, joilla ei ole vahvistettua asemakaavaa sekä asemakaavaehdotuksessa olevien nimien käyttöönotosta jo rakennetuille teille,
3. kadun ja muun yleisen alueen nimien sekä kaupunginosan ja korttelin numeroiden muuttamisesta,
4. rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella, kun kysymys on hyväksytystä yleiskaavasta, kaupunkiympäristölautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymästä kaavaehdotuksesta tai –luonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta,
5. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisluvan myöntämisestä, kun kyse ei ole rakentamissäännöksistä tai Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä poikkeamisesta,
6. asemakaavan muutosten hyväksymisestä, joilla ei
    a) muuteta rakennuskorttelin pääasiallista käyttötarkoitusta,
    b) muuteta torin, katuaukion, virkistys-, erityis- tai vesialueen käyttötarkoitusta vähäistä kaavan toteuttamista helpottavaa tarkistusta lukuun ottamatta,

c) nosteta rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enemmän kuin yhdellä kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla, taikka lisätä rakennusoikeutta asuinpientalojen korttelialueella siten, että tehokkuusluku nousee tehokkuuslukuun e= 0,30 tai sen yli tai muilla alueilla siten, että rakennusoikeus nousee yli 10 %:lla tai yli 1000 km2:llä,

d) muuteta maankäytön yleistä luonnetta, alueen yhtenäistä rakennustapaa tai vaaranneta ympäristölliseltä kannalta merkittävien arvojen säilymistä;

7. toimintaansa liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä
8. kaavoitusaloitteiden hyväksymisestä

muotoili: Yliviivattu

muotoili: Fontti: 12 pt

Muotoiltu: Luettelokappale

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta

Lupajaosto toimii maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojelu-viranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelu-lain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

Lupajaosto tehtäväalueellaan päättää:

1. maankäyttö- ja rakennuslain 125 ja 126 pykälissä tarkoitettujen rakennuslupien sekä 176 §:ssä tarkoitettujen tilapäisen rakennuksen rakennuslupien myöntämisestä,
2. maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ssä tarkoitettujen poikkeusten myöntämisestä maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen rakentamissäännöksistä sekä Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä,
3. maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:ssä tarkoitettujen rakennusten purkamislupien myöntämisestä,

4. rakennustapaohjeiden hyväksymisestä,
5. yksityismaalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen purkamisesta,
6. luonnonsuojelualuiden käytöstä ja hoidosta sekä lausuntojen antamisesta luonnonsuojelulain mukaisista hakemuksista sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaissa säädetyissä alueellisissa rajoitus- ja kieltoasioissa,
7. eläinsuojelulain edellyttämän löytöeläimien talteenoton järjestämisestä,
8. maksuista ja korvauksista vahvistetun taksan mukaan ja
9. työsuorituksista aiheutuvista korvauksista,
10. tartuntatautilain 59 c §:n 3 ja 4 momentin mukaisista uhkasakon asettamisesta ja toimintojen sulkemisesta.

4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain 13 a-luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnanrakennusvalvontaviranomaisena.

Kaupunkitilalautakunta vastaa:

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta

- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta
- kaupungin liikenneturvallisuustyöstä
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta
- kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä
- kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien hyväksymisestä, kun suunnitelmien kustannusarvo on yli 1 000 000 euroa (alv 0 §),
2. toimintaan liittyvien 1 000 000–3 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yli 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta useampaa toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden tai teknisten perusparannushankkeiden hankesuunnitelmia,
3. yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
4. katusuunnitelmien sekä maankäyttö- ja rakennuslain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana, hyväksymisestä,
5. toimintaan liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä,

6. kunnallistekniikan, uudisrakentamisen ja perusparannusten investointiohjelmien valmistelusta ja esittämisestä kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi,
7. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen perimiä vuokria koskevista periaatteista, sekä maksujen, tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,
8. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista,
9. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien asuntojen vuokranmääräytymisperusteista,
10. toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja –antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla yli 600 000 euroa (alv 0%) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa tai, määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi,
11. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen voimassa olevan vuokrasopimuksen jatkamisesta, kun sopimusta jatketaan yli vuodella
12. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen lyhytaikaisen käyttöoikeuden myöntämisestä, kun käyttöoikeus myönnetään yli 14 vuorokauden ajaksi,
13. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä sen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta, kun kauppa- tai merkintähinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,
14. kaupungin tiesuunnitelmia koskevien lausuntojen valmistelusta maantielain mukaisesti,
15. kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta,
16. kaupungin lausuntojen valmistelusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymän (HSL) talousarvioesityksistä sekä joukkoliikenteen linjasto- ja liikennöintisuunnitelmista,

17. kaupungin lausuntojen valmistelusta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän (KUVES) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksistä,
18. kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmista,
19. avustusten myöntämisestä, lukuun ottamatta yksityistiekunnille jaettavia luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksia,
20. maankäyttö- ja rakennuslain säätämästä veden johtamisesta ja ojittamisesta asemakaava-alueella,
21. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on yli 400 000 euroa,
22. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta, lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta tai korvaus ylittää 400 000 euroa,
23. asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ja enintään 2 000 000 euroa.
24. asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa,
25. muun Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden ja rakennusten myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta, kun kauppahinta tai käypä markkina-arvo on yli 400 000 euroa,
26. maa- ja vesialueiden vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokra-aika on yli 5 vuotta,
27. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on yli 400 000 euroa ja enintään 1 500 000 euroa,

28. kiinteistön ja muun alueen luovutuskirjassa tai vuokrasopimuksessa määrätyn sopimussakon suuruudesta ja perimisestä,
29. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on yli vuoden,
30. asuntolaina-, kiinteistö-, ja rakentamisrahastosta myönnettävien avustusten perusteiden vahvistamisesta,
31. valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvää asukasvalintaa koskevista ohjeista,
32. lunastamisesta silloin, kun lunastaminen ei edellytä lunastuslupaa eikä kyse ole kiinteistöjohtajan päätösvaltaan kuuluvasta asiasta ja
33. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittämisestä ja palveluiden tuloksellisesta järjestämisestä siten, että asukkaille ja käyttäjille varataan mahdollisuus osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
- palveluiden vaikuttavuuden seurannasta ja arvioinnista
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. ammatillisen koulutuksen monijäsenisestä toimielimestä, joka päättää ammatillisen koulutuksen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen määräaikaisesta erottamisesta, muun

kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan yli kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä, sekä toimielimen jäsenten nimeämisestä ja toimielimen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta,

2. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueista sekä ensimmäisten ja seitsemänsien vuosiluokkien enimmäisoppilasmääristä,
3. koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä sekä loma-ajoista lukiossa ja perusopetuksen lisäopetuksessa sekä esiopetuksen työpäivistä,
4. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden sekä perusopetuksen lisäopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista,
5. esiopetuksen järjestämispaikoista,
6. hakea valtion viranomaisilta perusopetuksen, lukion ja ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi järjestettävää kokeilua koskeva lupa,
7. hyväksyä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä päivä- ja aikuislukion opetussuunnitelmat,
8. nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
9. ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määristä,
10. perusopetuksen ja esiopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten kuljetusten perusteista,
11. hyväksyä vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma ja päättää toiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta, sekä myöntää aamu- ja iltapäivätoiminnan avustukset,
12. ammattiopisto Varian pääsy- tai soveltuvuuskokeen sekä kielikokeen järjestämisestä,
13. harkintaan perustuvan valinnan soveltamisesta sekä ammatilliseen koulutukseen valmentavasta koulutuksesta otettaessa opiskelijoita ammatilliseen koulutukseen
14. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta ja

15. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, kun määräyksen tehosteena on uhkasakon asettaminen, toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta

Ruotsinkielinen jaosto käyttää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle määrättyä ratkaisuvaltaa silloin, kun asia koskee yksinomaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta tai opetustointa.

7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

1. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaan enintään kolmen kuukauden sekä oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen lukion opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen sekä täytäntöönpanon aloittamisajankohdasta,
2. lukion opiskelijan pidättämisestä opiskelusta rikostutkimuksen ajaksi,
3. lukion opiskelijan ylioppilastutkintoon osallistumisoikeuden menettämisestä meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin ~~ja~~
4. perusopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta ~~vastoin~~ilman huoltajan suostumusta ja
5. varhaiskasvatuksen lapselle ja esiopetuksen oppilaalle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista ilman huoltajan suostumusta.

muotoili: Fontti:

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

10 Luku – Lautakuntien ja niiden jaostojen sekä liikelaitosten johtokuntien tehtävät ja päätösvalta

8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

~~Kaupunkikulttuurilautakunta tukee ja luo toimintaedellytyksiä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoiminnalle, kuntalaisten osallisuudelle, kirjastojen ja aikuisopiston toiminnalle sekä neuvonta- ja asiointipalveluille~~.

Kaupunkikulttuurilautakunta vastaa:

- kaupungin omista elinikäisen oppimisen palveluista, kulttuuri- ja kirjastopalveluista, liikuntapalveluista~~-~~, nuoriso- ja yhteisöpalveluista~~, kirjasto- ja asukaspalveluista~~ sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- ~~kaupungin neuvonta- ja asiointipalveluista~~
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen johtamisesta ja koordinoinnista
- ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta
- ~~sosiaali- ja potilasasiamiehen toiminnasta~~

muotoili: Fontti: +Leipäteksti, aasialainen (Times New Roman)

muotoili: Fontti: +Leipäteksti, aasialainen (Times New Roman)

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,
3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista

4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,
6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista,
7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta, ja
8. tilojen vapaa-ajan käytön asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista myös niiltä osin, kun vapaa-ajan käyttö tapahtuu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevissa tiloissa.

9 § ~~Sosiaali- ja terveyslautakunnan tehtävät ja päätösvalta~~

~~Sosiaali- ja terveyslautakunta huolehtii kaupungin tehtäväksi säädetystä sosiaalihuollosta ja terveydenhuollosta sikäli kuin näistä tehtävistä ei ole erikseen määrätty sekä kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin sosiaalisen luototuksen rahaston säännön mukaisista tehtävistä.~~

~~Sosiaali- ja terveyslautakunta tehtäväalueellaan päättää:~~

~~1. työvoiman ja muiden voimavarojen sijoittamisesta eri palvelualueille,~~
~~2. asiakasmaksuista, mukaan lukien Suun Terveydenhuollon asiakasmaksut, ja~~
~~3. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta.~~

10 § ~~Yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta~~

~~Yksilöasioiden jaosto päättää:~~

~~1. yksilöä ja perhettä koskevien päätösten tekemisestä, ja~~
~~2. ne asiat, joissa asiakas on saattanut viranhaltijan tekemän päätöksen jaoston käsiteltäväksi.~~

11 § ~~Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja päätösvalta~~

~~Liikelaitoksen puhevaltaa käyttää johtokunta. Johtokunta huolehtii kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.~~

~~Johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä.~~

~~Johtokunta tehtäväalueellaan päättää:~~

1. ~~liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä,~~
2. ~~liikelaitoksen talousarviosta ja –suunnitelmasta,~~
3. ~~liikelaitoksen tilinpäätöksestä,~~
4. ~~liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista talousarvion rajoissa,~~
5. ~~palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,~~
6. ~~maksuista sekä tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,~~
7. ~~suunnittelu- ja tutkimus- ja hankesopimusten tekemisestä, ja~~
8. ~~irtaimen omaisuuden myynnin periaatteista.~~

~~Vantaan suun terveydenhuollossa palvelujen tilaajana toimii sosiaali- ja terveyslautakunta.~~

~~Terveydenhuoltolain mukaisena terveyskeskuksen vastaavana lääkärinä toimii terveyspalvelujen johtaja.~~

12 § ~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätösvalta~~

~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta päättää:~~

1. ~~Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen vähimmäispalvelutasosta kuntia kuultuaan sekä Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen osapuolena olevan kunnan vähimmäispalvelutason ylittävästä palvelusopimuksesta,~~
2. ~~kuntien välisistä kustannusten jaosta yhteistoimintasopimuksessa määrätyin perustein sekä kunnilta perittävien palvelumaksujen määräytymisen perusteista,~~
3. ~~Keski-Uudenmaan alueen kuntien kanssa tehtävistä palvelusopimuksista mukaan lukien sairaankuljetuksen sopimukset,~~
4. ~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen toimialueen sopimuspalokuntien kanssa tehtävistä sopimuksista,~~
5. ~~esitysten tekemisestä liikelaitoksen toimintasuunnitelmaksi ja liikelaitokselle asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista Keski-Uudenmaan alueen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksen osapuolina olevia kuntia kirjallisesti kuultuaan,~~
6. ~~Liikelaitoksen talousarviosta ja –suunnitelmasta, käyttösuunnitelmasta ja toimintakertomuksesta sekä erillistilinpäätöksen laatimisesta tilintarkastettavaksi ja edelleen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi,~~
7. ~~toiminnan kannalta tarpeellisten tilojen vuokrasopimuksista,~~
8. ~~liikelaitoksen organisaatiosta muilta osin kuin mitä tässä johtosäännössä määrätään,~~
9. ~~liikelaitoksen palveluista ja muista suoritteista perittävistä maksuista ja taksoista,~~
10. ~~avustusten myöntämisestä toimialaansa liittyville yhteisöille,~~
11. ~~pelastusjohtajan avoimen viran hoitajasta,~~
12. ~~pelastusjohtajan sijaisesta,~~
13. ~~pelastusjohtajan irtisanomisesta, lomauttamisesta, eron myöntämisestä, sairauslomasta, äitiys-, isyys- ja vanhempainlomasta, erityislomasta ja hoitovapaasta,~~
14. ~~nuohousperusteiden ja hinnan määrittämisestä tarvittaessa,~~
15. ~~liikelaitoksen palvelutuotannon kilpailuttamisesta,~~
16. ~~puhevallan käyttämisestä Keski-Uudenmaan alueen pelastustointa koskevissa asioissa, ja~~

~~17. pelastustointa koskevien, Keski-Uudenmaan alueen kuntia sitovien päätösten ja sopimusten tekemisestä liikelaitoksen toiminnan käynnistämiseksi yhteistoimintasopimuksen periaatteiden mukaisesti.~~

13 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunta~~, liikelaitoksen johtokunta~~ ja lupajaosto sen toimiessa ympäristöviranomaisena, ympäristöterveydenhuollon viranomaisena taikka leirintäalueviranomaisena voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

11 Luku - Otto-menettely

1 § Kaupunginhallituksen ja~~,~~ lautakunnan ~~ja liikelaitoksen johtokunnan~~ otto-oikeus

Kaupunginhallitus ~~,~~ja lautakunnat ~~ja liikelaitosten johtokunnat~~ voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista.

2 § Otto-oikeuden käyttäminen

Otto-oikeutta käytettäessä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

1. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja,
2. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija,
3. ~~Asian ottamisesta johtokunnan käsiteltäväksi päättää johtokunta, johtokunnan puheenjohtaja tai liikelaitoksen toimitusjohtaja~~.

Asia voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen~~,~~tai lautakunnan ~~tai liikelaitoksen johtokunnan~~ käsiteltäväksi on päätettävä ennen kaupunginhallituksen~~,~~tai lautakunnan ~~tai johtokunnan~~ käsittelyä. Asia on otettava käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa päätöksestä on tehtävä kuntalain tarkoittama oikaisuvaatimus.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen~~,~~ tai lautakunnan ~~tai liikelaitoksen johtokunnan~~ käsiteltäväksi on saatettava alemmalle otettavan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle tietoon neljän päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty.
Päätös, jonka kaupunginhallitus tai~~,~~ lautakunta ~~tai liikelaitoksen johtokunta~~ on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle.

3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta kaupunginhallitukselle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa luottamushenkilöiden intranetissä.

Kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta kaupunginhallitukselle.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta lautakunnalle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa luottamushenkilöiden intranetissä.

Lautakunnan ~~tai liikelaitoksen johtokunnan~~ alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta lautakunnalle ~~tai liikelaitoksen johtokunnalle~~.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

11 Luku – Otto-menettely

4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn

Ylemmälle toimielimelle ei tarvitse ilmoittaa seuraavia päätöksiä:

- viranhaltijoiden tekemät henkilöstöpäätökset
- hankintaohjeessa määritellyn kynnysarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat,
- myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilörekisteristä,
- hallintojohtajan päätökset keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
- hallintojohtajan päätökset valtiokonttorille tehtävistä hakemuksista
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvat ja tietoluvat,
- tilausoikeuksien myöntäminen,
- hyväksyjien määrääminen meno- ja tulokohdille,
- hallintosäännön 16 luvun 8 §:n mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen,
- työryhmän asettaminen,
- työllistämistukien myöntäminen,
- kesätyösetelien myöntäminen,
- rahoitusjohtajan päätökset tilien lopettamisesta ja kassavirheiden korjaamisesta,
- vahinkorahaston asiamiehen viranhaltijapäätökset,
- kaupunginjohtajan päätökset pitkäaikaisen lainan nostamisesta valtuuston asettaminen euromääräisten rajojen puitteissa,
- yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset,
- ~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätökset talousarvion ja –suunnitelman hyväksymisestä,~~
- ~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätökset pelastusjohtajan valinnasta ja irtisanomisesta,~~

- kiinteistöjohtajan päätökset kaupungin etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
- päätökset katualueen haltuunotosta korvauksineen,
- katusuunnitelmien ja muiden yleisten alueiden suunnitelmien nähtäville asettaminen,
- johtojen, rakenteiden ja laitteiden sijoittaminen katu- tai muulle yleiselle alueelle,
- päätökset liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelmista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset tilapäisistä maankäyttöluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset liikennejärjestelyistä,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset torikauppaluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset mainosluvista
- kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnoimien asuntojen vuokrausta koskevat viranhaltijapäätökset sekä
- ~~toimitilojen tilapäinen sulkeminen ja aukioloaika sekä hoitopaikkojen tilapäinen muuttaminen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla,~~
- ~~tilojen ja omaisuuden luovuttaminen tilapäisesti ulkopuoliseen käyttöön sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla sekä~~
- sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Ylemmällä toimielimellä on kuitenkin otto-oikeus myös näihin päätöksiin ~~lukuun ottamatta Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan tekemiä päätöksiä.~~ .

5 § Päätöksen täytäntöönpano

Jos kaupunginhallitus~~,~~ tai lautakunta ~~tai liikelaitoksen johtokunta~~ ei ilmoita otto-oikeuden käyttämisestä 14 päivän oikaisuvaatimusaikana, voidaan kuntalain nojalla tehty päätös panna täytäntöön.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

11 Luku – Otto-menettely

Kuntalain nojalla tehdyt päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna heti täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai, lautakunnan ~~tai liikelaitoksen johtokunnan~~ käsiteltäväksi.

Päätös, jonka kaupunginhallitus,~~,~~tai lautakunta ~~tai liikelaitoksen johtokunta~~ on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle. Toimielimen tai viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus ,~~,~~tai lautakunta ~~tai liikelaitoksen johtokunta~~ on palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

12 Luku - Asiakirjat ja sopimukset

1 § Sähköinen allekirjoitus

Viranhaltijapäätökset ja muut asiakirjat toimielinpäätöksiä lukuun ottamatta voidaan allekirjoittaa sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Sopimukset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti myös muussa järjestelmässä, joka täyttää sähköiselle allekirjoitukselle asetetut vaatimukset arkistointikelpoisuuden suhteen.

2 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja. Muiden toimialojen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa apulaiskaupunginjohtaja.

3 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palvelualueen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palvelualuejohtaja.

4 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palveluyksikön asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palveluyksikön päällikkö.

5 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Toimialan muiden viranhaltijoiden kuin palvelualuejohtajan tai palveluyksikön päällikön päätösten perusteella laadittavat asiakirjat allekirjoittaa ao. viranhaltija tai hänen määräämänsä.

6 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginvaltuuston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävä tilintarkastuspalvelujen hankintasopimuksen allekirjoittaa tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varmentaa kaupunginreviisori.

7 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, hallintojohtaja, rahoitusjohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai hallintosihteeri taikka kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Konsernijaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai konsernijaoston siihen valtuuttamat.

8 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat viranhaltijat.

9 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai lautakunnan siihen valtuuttamat.

Tarkastuslautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

~~10 § Liikelaitoksen asiakirjojen allekirjoittaminen~~

~~Liikelaitoksen johtokunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset sekä liikelaitosta koskevat muut asiakirjat allekirjoittaa Keski-Uudenmaan pelastustointa lukuun ottamatta liikelaitoksen johtaja tai hänen määräämänsä~~.

~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitosta koskevat muut asiakirjat allekirjoittaa johtokunnan puheenjohtaja, pelastusjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija kaksi yhdessä.~~

11 § Pöytäkirjan ote

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan otteen oikeaksi todentamisesta säädetään 20 luvun 20 §:ssä ja muiden toimielinten pöytäkirjan otteen oikeaksi todentamisesta säädetään 24 luvun 28 §:ssä.

12 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella, lautakunnilla ja johtokunnilla on oikeus delegoida viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvaltaa alaisilleen viranhaltijoille.

13 § Asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittävät maksut

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä kustannusvastaavuuden periaatetta taikka alempaa maksuperustetta noudattaen.

14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Kaupungille annettavat haaste- ja muut tiedoksiannot vastaanottaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies, sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelualuejohtajat tai määräämänsä tehtäväalueillaan sekä kaupunginhallituksen määräämät viranhaltijat.

13 Luku – Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

1 § Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon tehtäväalue

Tiedonhallinnalla tarkoitetaan viranomaisen tehtävien hoidossa tai sen muussa toiminnassa syntyviin tarpeisiin perustuvia toimia ja tietoturvallisuustoimienpiteitä viranomaisen tietoaineistojen, niiden käsittelyvaiheiden ja tietoaineistoihin sisältyvien tietojen hallinnoimiseksi riippumatta tietoaineistojen tallentamistavasta ja muista käsittelytavoista.

Asiakirjahallinnon tehtävänä on suunnitella, kehittää, ohjeistaa ja neuvoa kaikkea sitä toimintaa, joka koskee asiakirjojen vastaanottamista, rekisteröintiä, tuottamista, käsittelyä, tallentamista, säilyttämistä ja saatavuutta.

2 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Kaupunginhallitus:

- vastaa hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän henkilötietojen käsittelyn toteuttamisesta ja siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kaupungin eri tehtävissä
- päättää kaupungin asiakirjahallintoa johtavasta viranhaltijasta ja tämän tehtävistä.

3 § Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että tiedonhallintalain 4 § 2 momentin mukaiset vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungissa.

Tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut ovat:

1. vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta, muutosvaikutusten arvioinnista ja asiakirjajulkisuutta koskevasta kuvauksesta,

2. vastuu tietoaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta,
3. vastuu tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudessa, ja
4. vastuu asianhallinnan sekä palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoaineistojen säilyttämisen järjestämisestä.

4 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallinnon tehtäväaluetta ja vastaa pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista.

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija päättää:

1. kaupungin arkistonmuodostussuunnitelman hyväksymisestä,
2. kaupungin arkistonmuodostajien ja rekisterinpitäjien nimeämisestä, ja
3. kaupungin asiakirjahallintoon liittyvästä ohjeistuksesta.

5 § Toimialajohtajan asiakirjahallinnon tehtävät

Apulaiskaupunginjohtaja vastaa siitä, että toimialan asiakirjahallinnon hoitaminen on järjestetty annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

14 Luku – Henkilöstöasiat

1 § Luvun määräysten soveltaminen

Niistä virkasuhteeseen sekä viranhaltijaan liittyvistä asioista, joista on säädetty kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kaupunginhallitus, ellei laissa ole toisin säädetty tai tässä hallintosäännössä muuta määrätty.

Esihenkilömiesasemassa oleva viranhaltija tai työntekijä antaa työnjohto-oikeudelliset ohjeet ja määräykset. ~~Palvelualuejohtajalla tarkoitetaan tämän luvun määräyksiä sovellettaessa myös liikelaitoksen toimitusjohtajaa ja palvelualueella myös liikelaitoksia, ellei tässä hallintosäännössä ole erikseen muuta määrätty~~.

2 § Henkilöstövalinnat

Kaupunginvaltuusto täyttää kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan ja kaupunginreviisorin virat.

Kaupunginhallitus täyttää kaupungin eri toimialojen palvelualuejohtajien virat ~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen pelastusjohtajan virkaa lukuun ottamatta~~ sekä ottaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan avoimen viran hoitajan.

~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen pelastusjohtajan viran täyttää liikelaitoksen johtokunta.~~

Kaupunginreviisori ottaa palveluyksikköönsä kuuluvat muut viranhaltijat.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

14 Luku – Henkilöstöasiat

Kaupunginjohtaja täyttää tarkastusjohtajan ja viestintäjohtajan virat sekä ottaa toimialallaan palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Tarkastusjohtaja ja viestintäjohtaja ottavat palveluyksikköönsä kuuluvan muun virkasuhteisen henkilöstön.

Apulaiskaupunginjohtajat ottavat toimialallaan yhteisten palveluiden palveluyksikköjen päälliköt sekä palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä ottaa muut palvelualueeseen kuuluvat viranhaltijat.

Yhteisten palveluiden palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä ottaa muut palveluyksikköön kuuluvat viranhaltijat.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää tarvittaessa virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää henkilön ottamisesta määräaikaiseen virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää myös koeajan määräämisestä ja koeajan pituudesta.

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa

Kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Asianomainen lautakunta ~~ja liikelaitoksen johtokunta~~ päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Mikäli kyse on kasvatuksen ja oppimisen toimialan peruskoulun tai lukion lehtorin virkanimikkeen oppiaineen tai oppiaineyhdistelmän muuttamisesta, on toimivalta palvelualuejohtajalla.

Toimivaltainen viranomainen ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaiseksi.

4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa

Työsopimussuhteisen vakanssin perustamisesta, lakkauttamisesta, nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omilla toimialoillaan. Vakanssia perustettaessa päätetään myös nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija päättää myös työsopimussuhteisen vakanssin lakkauttamisesta sekä kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeiden muuttamisesta.

5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättävät palvelualuejohtajat kukin omilla palvelualueillaan. Palvelualueisiin kuulumattomien viranhaltijoiden osalta virkasuhteen muuttamisesta päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat kukin omilla toimialoillaan.

6 § Siirrot

Viran ja työsuhteisen vakanssin siirtämisestä toimialalta toiselle päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päättää viran täyttämisestä, kaupunginvaltuusto ja vastaavasti kaupunginhallitus myös päättää viran siirtämisestä.

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä

Viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija. Viran julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus, kun valinnasta päättävä viranomainen on kaupunginvaltuusto. Poikkeuksena on kaupunginreviisorin virka, jonka julistaa haettavaksi tarkastuslautakunta.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

- jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö
- jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai siitä syystä, että virkasuhde puretaan

koeaikana, taikka siitä syystä, että virkaan ottamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu ja asia palautettu uudelleen käsiteltäväksi

- jossa kyseessä on kaupungin sellaisen entisen viranhaltijan valitseminen, joka saa kunnallisessa eläkelaissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä ja joka ennen eläkeiän saavuttamista todetaan ansiotyöhön kykeneväksi
- johon Vantaan kaupunki on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevöitymiskoulutusta kaupunki on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset henkilö täyttää, tai
- johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhdettaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi.

8 § Täyttökielto

Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus päättää viran täyttökiellosta sekä antaa kielto palkata työntekijöitä kaupungin palvelukseen.

9 § Sijaiset

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja päättävät kukin omalla toimialallaan palvelualuejohtajan sijaisesta ~~lukuun ottamatta Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitosta~~ sekä yhteisten palveluiden palveluyksiköiden päälliköiden sijaisista.

Palvelualuejohtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisjärjestelyistä

10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta toisin säädetä tai määrätä.

Virantoimituksen alkamisajankohdan määrää valinnan suorittanut viranomainen. Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen täyttämän viran osalta virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kuitenkin kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtajien virkojen osalta ja apulaiskaupunginjohtaja alaistensa palvelualuejohtajien virkojen osalta. Kaupunginjohtajan virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kaupunginhallitus.

11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään virkasuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Kaupunginvaltuuston täyttämän viran osalta ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään kuitenkin kaupunginhallitus.

12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen

Henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä päättää virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten palkkausta koskevien määräysten soveltamisesta viranhaltijoihin ja työntekijöihin, mikäli hallintosäännön tässä luvussa ei ole toisin määrätty.

Henkilöstö- ja konsernijohtaja antaa virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat ohjeet.

Tulospalkkioista päättää kaupunginjohtaja.

Toimivalta kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen paikallisen sopimuksen tekemiseen on henkilöstö- ja konsernijohtajalla. Mikäli paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai

merkittävää osaa henkilöstöstä, on toimivalta paikallisen sopimuksen tekemiseen kuitenkin kaupunginhallituksella.

13 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus, apulaiskaupunginjohtajan osalta kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajan ja palvelualueiseen kuulumattoman palveluyksikön päällikön osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja kukin omalla toimialallaan ja muiden viranhaltijoiden osalta palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä.

14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginjohtajan osalta viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajien osalta kaupunginjohtaja sekä alaistensa palvelualuejohtajien ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköiden osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja.

Muun viranhaltijan osalta kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää palvelualuejohtaja tai tämän määräämänsä.

15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää toimialalta toiselle tapahtuvissa siirroissa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija. Toimialan sisällä tapahtuvista siirroista päättää kaupunginjohtaja,

apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija ja palvelualueen sisällä tapahtuvista siirroista palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päätöksentekohetkellä voimassaolevan hallintosäännön määräyksen perusteella päättää viran täyttämisestä, kaupunginhallitus päättää viranhaltijan siirtämisestä.

16 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginhallitus sekä itse ottamiensa että kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta. Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä. Muiden viranhaltijoiden osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omalla toimialallaan.

17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen

Virkasuhteen päättämisestä ja lomauttamisesta sekä osa-aikaistamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelusuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää se, jonka toimivaltaan virkasuhteen päättäminen on kuulunut.

19 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan etuuden takaisinperinnästä kunnallisen viranhaltijalain 56 §:n nojalla päättää henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

15 luku - Hankinnat

1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta

Kaupunginhallitus päättää

1. kaupungin hankintaohjeen hyväksymisestä ja
2. EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

2 § Konsernijaoston päätösvalta

Konsernijaosto päättää tehtäväalueellaan EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaan euroa maksavien hankkeiden osalta.

5 § ~~Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätösvalta~~

~~Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten henkilökuljetusten hankinnasta.~~

6 § ~~Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan päätösvalta~~

~~Johtokunta tehtäväalueellaan päättää kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.~~

7 § ~~Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen johtokunnan päätösvalta~~

~~Johtokunta päättää liikelaitoksen palvelutuotannon kilpailuttamisesta, palveluhankinnoista ja urakalla teettämisestä Vantaan kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.~~

8 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta

Kaupunginjohtaja päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintojen kilpailutusohjelman hyväksymisestä.

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja toimialallaan:

1. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista EU:n kynnysarvon alittaviin hankintoihin saakka~~,~~ ~~sekä liitteen E mukaisista sosiaali- ja terveyspalveluiden hankinnoista ja muista erityisistä palveluhankinnoista, lukuun ottamatta Vantaan suun terveydenhuollon ja Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksia,~~
2. toimialojen yhteisten palveluiden kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai määräämänsä päättää

1. omalla toimialallaan palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 2 000 000 euroon saakka sekä
2. sähkön hankinnasta.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää omalla toimialallaan kansallisen kynnysarvon ylittävistä tavarahankinnoista EU-kynnysarvoon saakka.

9 § Palvelualuejohtajan päätösvalta

Palvelualuejohtaja kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala

10 § Henkilöstö- ja konsernijohtajan päätösvalta

Henkilöstö- ja konsernijohtaja päättää kaupungin keskitettyjen kehittämis- ja valmennuspalveluiden, rekrytointiin liittyvien palveluiden sekä työterveyshuollon palveluiden hankinnoista.

11 § Hankintajohtajan päätösvalta

Hankintajohtaja päättää:

1. sellaisista kansallisen kynnysarvon ylittävistä tavarahankinnoista, joista ei ole erikseen muuta määrätty,
2. kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista,
3. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman kilpailutusohjelman mukaisesti, sekä
4. puhevallan käyttämisestä hankintatoimivaltaansa kuuluvissa asioissa tuomioistuimissa tai valvontaviranomaisissa.

12 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja päättää IT-palvelujen, ohjelmistopalvelujen, tietojärjestelmien, IT- ja AV-laitteiden sekä niihin liittyvien palvelujen, puhelin- ja vaihdepalvelujen sekä puhelinlaitteiden ja

digitalisaation edistämiseen liittyvien IT-palvelujen hankinnoista sekä hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä.

13 § Hallintojohtajan päätösvalta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yhteisiin lakiasioihin liittyvistä puitesopimuksista.

14 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupunkitason tilasto- ja tutkimuspalveluiden sekä kaupungin strategiatyöhön liittyvien konsultointipalveluiden hankinnasta.

15 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää vakuutusten ja niihin liittyvien palveluiden hankinnasta sekä vakuutusmeklaripalveluiden hankinnasta.

16 § Talouspalvelujohtajan päätösvalta

Talouspalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää perintäpalveluiden hankinnasta.

17 § ~~Pelastusjohtajan päätösvalta~~

~~Pelastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää liikelaitoksen kansallisen kynnysarvon alittavista materiaalihankinnoista.~~

18 § Viestintäjohtajan päätösvalta

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.
Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin keskitetyistä viestinnän ja markkinoiden palveluiden hankinnoista.

~~Ulkoinen~~ Sisäinen tarkastus

19 § Tarkastusjohtajan päätösvalta

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Kaupunkiympäristön toimiala

20 § Kaupungininsinöörin päätösvalta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

21 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

~~Sosiaali- ja terveystoimen~~ Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

22 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan toimivalta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määrämänsä päättää kirjaston tavarahankinnoista.

Muotoiltu: Leipäteksti

~~Suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtajan~~

~~Liikelaitoksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista.~~

Yhteisiä määräyksiä

23 § Päätösvallan delegointi

Kaikilla, joilla on tämän luvun nojalla oikeus tehdä päätöksiä, on oikeus myös delegoida päätösvalta eteenpäin.

24 § Yhteishankintoihin liittyminen

Kaikilla tässä luvussa mainituilla toimielimillä ja viranhaltijoilla on hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta oikeus päättää yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä.

16 Luku – Taloudenhoito

1 § Taloushallinnon tehtävien järjestäminen

Kaupungin taloushallinnossa noudatetaan lainsäädännön lisäksi tätä lukua.

Kaupungin taloushallintoa johtaa ja valvoo kaupunginhallitus.

Talouden ja strategian palvelualueen tehtävistä säädetään 3 luvun 6 §:ssä.

Kaupunginhallitus, talous- ja strategiajohtaja, rahoitusjohtaja ja talouspalvelukeskuksen johtaja antavat tarkempia ohjeita konsernin ja kaupungin taloudenhoidosta.

2 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Talousarviossa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarvioasetelmaa. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kaupunginvaltuusto päättää talousarvioon otettavista toiminnallisista tavoitteista ja niiden edellyttämistä määrärahoista ja tuloarvioista. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Lautakuntien ja johtokuntien on laadittava voimassa olevaan taloussuunnitelmaan perustuen ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti omat talousarvioehdotuksensa perusteluineen. Kaupunginhallitus päättää talousarvion laadintakehyksistä sekä talousarvion laadintaohjeista.
~~Kaupungin talousarviossa määritellään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet liikelaitoksille. Liikelaitoksien osalta talousarvioon otetaan sitovina erinä kunkin liikelaitoksen rahoitusvaikutukset kaupungin talouteen. Kaupungin talousarviossa voidaan määritellä myös muita liikelaitoksia sitovia~~

~~eriä. Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen talousarviosta kaupunginvaltuuston asettamien sitovien tavoitteiden perusteella.~~

Talousarviossa esitetään myös tavoitteet keskeisille kaupungin omistamille tytäryhtiöille sekä kuvataan kaupunkikonsernia talousarviosuositusten edellyttämässä laajuudessa.

Kaupunginvaltuuston neljäksi vuodeksi hyväksymä taloussuunnitelma sisältää kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointiosan hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun yhteydessä toimitilastrategian keskeisine muutoksineen toimitiloissa, palveluverkkosuunnitelman ja suunnitelman toimitilojen toteuttamistavoista. Toimitilastrategia päivitetään vuosittain.

Taloussuunnitelmavuosien talousarvion valmisteluvaiheeseen mennessä päätetyt rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset otetaan huomioon suunnitelmassa. Taloussuunnitelmassa osoitetaan, kuinka menojen rahoitustarve katetaan.

Talousarviossa ja –suunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnitelmakaudella katetaan.

3 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat tarkistetut käyttösuunnitelmat. ~~Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon perustuvan liikelaitoksen talousarvion.~~
Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille. Käyttösuunnitelman muutoksista talousarvion sitovuustason sisällä päättää kyseessä oleva toimielin.

4 § Talousarvion seuranta ja raportointi

Toimielimet seuraavat toiminnan ja talouden toteutumista säännöllisesti. Kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle raportoinnista päätetään vuosittain talousarvion täytäntöönpanomääräysten yhteydessä.

Talousarvion seuranta, talousarviomuutosten esittäminen ja käyttösuunnitelmien tarkistaminen kaupunginvaltuuston päätösten toteuttamiseksi on toimielinten vastuulla.

5 § Talousarvion sitovuus ja talousarvion muutokset

Kaupunginvaltuusto päättää tavoitteiden ja määrärahojen sitovuudesta hyväksyessään talousarvion täytäntöönpanomääräykset.

Määrärahaa saadaan käyttää vain talousarviovuoden menoihin. Sitä ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen.

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviomuutokset esitetään kaupunginvaltuustolle talousarvion sitovuustason mukaisesti. Talousarviomuutokset tulee kohdentaa riittävän tarkalle tasolle raportoinnin tarpeet huomioon ottaen.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen kaupunginvaltuustolle ei voi tehdä kyseisen tilinpäätösvuoden talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tulo- ja menoarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Kaupunginvaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

~~Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen johtokuntatasoisten sitovien tavoitteiden muutoksista. Kaupunginvaltuuston liikelaitokselle asettamien sitovien tavoitteiden osalta muutoksista päättää kaupunginvaltuusto.~~

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää sellaisen menon suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on tällöin viipymättä tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

6 § Kirjanpito ja tilinpäätös

Kaupunginhallituksen on huolehdittava siitä, että kaupungin tilinpäätös laaditaan ja jätetään tilintarkastajille kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tilinpäätös on päivättävä sekä kaupunginjohtajan allekirjoittamana jätettävä kaupunginhallituksen allekirjoitettavaksi.

Tilinpäätökseen kuuluvat toimintakertomus, talousarvion toteutumisvertailu, tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase ja konsernitilinpäätös sekä niiden liitteenä olevat tiedot.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kaupungin talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kaupungin tai konsernin tuloslaskelmassa, rahoituslaskelmassa tai taseessa.

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

7 § Omaisuuden hoitaminen, luovuttaminen ja vuokraaminen

Kaupungin omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää kaupunginhallitus kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

Toimialojen vastuulla on, että niiden hallussa olevat pysyvät vastaavat eli käyttöomaisuus on arvostettu em. ohjeiden mukaisesti oikein.

Irtaimen omaisuuden luovuttamisessa kaupunginhallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

Kaupunginhallitus ja muut kaupungin viranomaiset ovat velvolliset huolehtimaan siitä, että kaupungin omistama tai kaupungin hallussa oleva omaisuus pidetään kunnossa ja sitä käytetään ja hoidetaan taloudellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Palvelualuejohtaja tai palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö määrää vastuualueensa hallussa olevien varastojen, kiinteän, irtaimen ja aineettoman omaisuuden tarkastajan tai tarkastajat.

8 § Maksuista päättäminen

Kaupunginvaltuusto päättää kaupungin palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät tarkemmin maksujen perusteista.

17 Luku – Rahatalouden hoitaminen

1 § Rahatalouden tehtävien järjestäminen

Kaupungin rahatalouden tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikkeen hoitaminen, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.
Kaupunginvaltuusto päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainasaamisten lisäyksistä ja vähennyksistä sekä nettolainanoton enimmäismäärän.
Kaupunginjohtaja päättää rahoitusjohtajan esityksestä talousarviolainan ottamisesta.
Lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupungin konserniin kuuluville yhtiöille päättää konsernijaosto, samoin kuin pääomalainat ja niihin rinnastettavan rahoituksen. Lyhytaikaisen lainan antamisesta konserniin kuuluville yhtiöille päättää rahoitusjohtaja noudattaen kaupunginvaltuuston hyväksymiä periaatteita. Pitkäaikaisen lainan antamisesta päättää kaupunginvaltuusto pois lukien Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta myönnetyt pitkäaikaiset lainat, joista päättää kaupunginhallitus.
Muutoin kaupungin rahataloudesta vastaa kaupunginhallitus.

2 § Antolainat ja takaukset

Rahoituksesta vastaavan palveluyksikön on vuosittain vaadittava toimintakertomus ja tilinpäätös sellaisilta yhteisöiltä, joiden sitoumuksia kaupunki on taannut tai joille se on myöntänyt lainaa.

3 § Maksuliike

Viranomaisen, jonka tehtävänä on suorittaa kaupungin menoja ja kantaa kaupungin tuloja, on huolehdittava, että menot suoritetaan ja tulot kannetaan oikeamääräisinä ja ajallaan.

Rahoituksesta vastaava palveluyksikkö kilpailuttaa kaupungin maksuliikkeen ja konsernitilin hoidon hankintalain mukaisesti.

4 § Kassavarat ja pankkitili

Rahoituksesta vastaavan palveluyksikön on talletettava tai sijoitettava kassavarat kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita.

Rahoitusjohtaja vahvistaa pääkassan ja alitilittäjien kassavarojen enimmäismäärän. Rahastajien kassavarojen enimmäismäärän vahvistaa palvelualuejohtaja tai palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö.

Rahoitusjohtaja päättää pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta sekä valtuuttaa henkilöt, jotka käyttävät rahalaitoksissa olevia tilejä.

5 § Määrärahojen käytön hyväksyminen

Ennen tilausta tai muuta toimintaa, josta aiheutuu kaupungille meno, on huolehdittava siitä, että tarkoitukseen on käytettävissä määräraha.
Hyväksyjä vastaa siitä, että meno tai tulo kuuluu kaupungille ja niiden perusteet ovat oikeat.
Hyväksyjä vastaa myös siitä, että meno tai tulo osoitetaan kirjattavaksi oikein kirjanpitoon sekä siitä, ettei määrärahaa ylitetä.
Apulaiskaupunginjohtajaa koskevat laskut hyväksyy kaupunginjohtaja tai määräämänsä.

Palvelualueen määrärahojen käytön hyväksyy palvelualuejohtaja tai hänen sijaisensa.
Palvelualuejohtaja voi määrätä palveluyksikön päällikön, vastuualueen tai tiimin esihenkilön~~miehen~~ tai heihin rinnastettavan hyväksymään määrärahojen käytön oman vastuualueensa osalta.

Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden määrärahojen käytön hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä vastuualueen tai tiimin esihenkilö~~mies~~ tai niihin rinnastettava päällikkö oman vastuualueensa osalta.

Niiden määrärahojen, jotka eivät kuulu jonkun palvelualueen tai palveluyksikön varsinaiseen toimintaan, käytön hyväksyy apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Sähköisessä järjestelmässä tehtyjä alle 200 euron tilauksia ei tarvitse hyväksyä. Palvelualuejohtaja, palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai heidän määräämänsä on velvollinen seuraamaan alaisensa toiminnan ostotapahtumia kustannuspaikkakohtaisilta seurantaraporteilta. ~~Toimeentulotuen maksatuksessa palvelualuejohtaja voi määrätä työntekijän hyväksymään maksatuksessa olevat tilisiirrot. Työntekijöiden esimiehet ovat velvollisia valvomaan alaistensa toimintaa toimeentulotuen maksatuksen osalta.~~

Tiedostosiirtona välitettäviä myynti- ja ostotapahtumia ei hyväksytä, koska niiden perusteet ovat todennettavissa tietoa lähettävistä järjestelmistä.

6 § Menojen suoritus

Menot suoritetaan tiedostosiirtoina pankkeihin tai muuta yleisesti hyväksyttävää maksutapaa käyttäen.

7 § Tulojen vastaanotto

Kaupungille tulevat rahasuoritukset on ensisijaisesti ohjattava kaupungin pankkitileille rahoituksesta vastaavan palveluyksikön erikseen antamien ohjeiden mukaisesti.

8 § Alitilittäjä- ja rahastusoikeudet

Rahoitusjohtaja myöntää alitilittäjäoikeudet kassatehtäviä hoitaville henkilöille. Palvelualuejohtajalla ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä on oikeus myöntää alaisena toiminnan rahastusoikeudet sekä vähäisten tulojen perintää varten myös muulle kuin kaupungin viranomaiselle.

Alitilittäjät ja rahastajat toimivat rahoituksen palvelualueen antamien ohjeiden mukaan.

9 § Kassavirheiden korvaaminen

Kassatehtäviä hoitavien henkilöiden kassavirheiden korvaamisesta päättää rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä.

10 § Maksulykkäyksen myöntäminen

Maksulykkäyksen myöntämisen hyväksyy palvelualuejohtaja ja talouspalvelukeskuksen hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelukeskuksen johtaja tai heidän määräämänsä. Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta maksulykkäyksen hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä.

11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan:

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta,
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle tai toimialan talous- ja hallintojohtajalle.

12 § Saatavien laskutus, perintä, kirjanpidolliset oikaisut, luottotappioiden kirjaaminen sekä saatavasta luopuminen

Saatavat on laskutettava ja perittävä viivyttelemättä noudattaen talouspalvelukeskuksen antamia laskutus- ja perintäohjeita.
Virheellisesti tai aiheettomasti veloitettujen saatavien oikaisemisen, palauttamisen ja kirjanpitoon kirjattujen erien oikaisemisen hyväksyy se viranomainen, jonka tehtävänä saatavan veloittaminen on.
Talouspalveluiden hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelukeskuksen johtajalla tai palvelualuejohtajalla sekä palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä alaisensa toiminnan osalta tai heidän määräämällään on oikeus hyväksyä luottotappioiden kirjaukset ja saatavasta luopumiset, mikäli perimistoimet ovat osoittautuneet tuloksettomiksi ulosmittauksen tai konkurssin yhteydessä tai muutoin voidaan riittävän painavin perustein olettaa, ettei saatavaa myöhemminkään saada velalliselta perityksi tai saatava on vanhentunut.

13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena. Vahinkorahastosta korvattavien vahinkojen osalta määrätään erikseen vahinkorahaston säännössä.
Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutunut vahinko, ei

kuitenkaan, jos asianosainen on korvausvelvollinen kuntalain tarkoittaman tilivelvollisuuden nojalla tai vahinko on aiheutettu tahallaan taikka törkeästä tuottamuksesta.
Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle tai toimialan talous- ja hallintojohtajalle.

14 § Rahavarojen, arvopapereiden ja asiakirjojen säilytys ja tarkastus

Palvelualuejohtajan vastuulla on palvelualueen hallussa olevien rahavarojen, arvopapereiden ja asiakirjojen säilytys turvatulla tavalla.
Palvelualuejohtajan tulee vähintään kerran vuodessa tarkastuttaa alitilittäjien ja rahastajien hallussa olevat varat. Tarkastus on tehtävä aina, kun alitilittäjä- tai rahastuskassa lopetetaan. Tarkastuksesta on tehtävä aina kirjallinen tarkastuspöytäkirja, joka on toimitettava sisäiselle tarkastukselle.

15 § Hankinnat, varastointi ja käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittely

Kaupungin hankinnat ja varastointi on suoritettava taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon kaupungin kokonaisetu.

Tarkemmat määräykset hankintojen suorittamisesta, varastoinnista ja käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittelystä annetaan kaupunginhallituksen hyväksymissä erillisissä ohjeissa.

18 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue

Ulkoinen valvonta järjestetään kaupungin johdosta riippumattomaksi.

Ulkoinen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä kuntalain 14 luvun 121–125 §:issä säädetään, tämän luvun määräyksiä.

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä sekä arviointia varten kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta määrätään 8 luvun 3 §:ssä.

Ulkoisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Läsnäolosta tarkastuslautakunnan kokouksissa päättää lautakunta.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan kokouksissa asiat esittelee kaupunginreviisori.

Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 24 luvun määräyksiä.

4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on:

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin muistutuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta,
3. valmistella kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta sekä valinnan valmistelun yhteydessä määritellä tilintarkastajan toimikauden pituuden,
4. toimia kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä, valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa,
5. päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteisiksi,
6. päättää kaupunginreviisorin osalta sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä,
7. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille,
8. määrätä kaupunginreviisorille sijaisen, ja

9. esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginreviisorin palkan määrä henkilöstö- ja konsernijohtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen.
10. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka kuntalain tai hallintosäännön mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävänä on:

1. päättää kaupunginreviisorin osalta viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin,
2. antaa matkamääräyksen kaupunginreviisorille,
3. vahvistaa lomajärjestyksen ja myöntää vuosiloman kaupunginreviisorille,
4. myöntää virkavapauden kaupunginreviisorille, ja
5. päättää kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille.

6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginreviisori:

- valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
- avustaa tilintarkastusyhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
- vastaa ulkoisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa ulkoisen tarkastuksen määrärahojen jaosta

- vastaa ulkoisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää ulkoisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee ulkoisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset
- suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

Kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,
2. ulkoista tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. ulkoista tarkastusta koskevista tutkimusluvista ja tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin ulkoiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja.

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

8 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä on säädetty kuntalain 122–123 §:issä.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle antama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakunnan päättämällä tavalla.

9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Kaupunginhallituksen on jätettävä tilinpäätös tilintarkastajan tarkastettavaksi tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä. Tilintarkastajan on annettava tilintarkastuskertomus viimeistään toukokuun loppuun mennessä.

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tarkastuslautakunnan tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

19 Luku - Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

1 § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtäväalue

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä.

2 § Kaupunginvaltuuston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Valtuusto päättää kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

3 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus:

- vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä
- hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti
- valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti
- antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

4 § Lautakuntien, johtokuntien, viranhaltijoiden ja esihenkilöidenmiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakuntien, johtokuntien, viranhaltijoiden ja esihenkilöidenmiesten tehtävät ja vastuut on määritelty valtuuston hyväksymissä kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa.

5 § Riskienhallinta- ja valmiuspäällikön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Riskienhallinta- ja valmiuspäällikkö suunnittelee, koordinoi ja kehittää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla.

6 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitoa koskevien säädösten estämättä ja veloituksetta kaikki tiedot ja asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina tarkastusten suorittamiseksi sekä oikeus päästä kaikkiin kaupungin tiloihin.

7 § Tarkastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastusjohtaja:

- vastaa sisäisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa sisäisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa sisäisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa sisäisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää sisäisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee sisäisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta sisäisen tarkastuksen tehtäväalaan kuuluvissa asioissa,
2. sisäistä tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. sisäistä tarkastusta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,

9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin sisäiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

3 OSA – VALTUUSTO

20 Luku - Valtuuston toiminta

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuustolla on kaksi varapuheenjohtajaa. Valtuusto valitsee vuosittain kesäkuun ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalin toimittamisesta säädetään kuntalaissa.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päätä.

Valtuuston sihteerinä toimii kuntademokratian palvelualueen määräämä Vantaan kaupungin viranhaltija tai työntekijä.

KuntaL 18 §: Valtuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudekseen, jollei valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa.

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten. Myös valtuutetun sijasta asian käsittelyyn osallistuva varajäsen voi kuulua valtuustoryhmään.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä, puheenjohtajasta ja muista tarvittavista toimihenkilöistä on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus. Ilmoitus ja allekirjoitukset voivat olla myös sähköisiä.

Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Yhden hengen valtuustoryhmällä ei ole puheenjohtajaa.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

5 § Kokoustilat

Kuntademokratian palvelualue osoittaa valtuustoryhmien kokouksia varten niiden tarvitsemat kokoustilat korvauksetta.

6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa

Valtuustoryhmä avustaa valtuuston puheenjohtajaa ja sihteeristöä järjestyksessä oikean varajäsenen kutsumisessa valtuuston kokoukseen siitä estyneen valtuutetun sijaan.

7 § Valtuuston kansliatehtävät

Valtuuston kansliatehtävät hoitaa kuntademokratian palvelualue.

21 Luku - Valtuuston kokoukset

1 § Valtuuston päätöksentekotavat

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (*sähköinen kokous*). Valtuuston suljetun kokouksen aikana valtuutetun tulee huolehtia siitä, etteivät luottamukselliset keskustelut tai salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Tietohallinto vastaa siitä, että valtuuston sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

2 § Kokouskutsu

Kokouskutsu laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kaupungin internetsivuilla. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat, ja siinä on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden intranetsivuilla ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Kutsu valtuuston selostustilaisuuteen toimitetaan valtuuston kokouskutsun yhteydessä.

Kuntademokratian palvelualue vastaa siitä, että tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

KuntaL 94 §: Valtuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljäsosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmisteltava kiireellisesti.

Valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja. Kokouskutsun valtuuston ensimmäiseen kokoukseen antaa kunnanhallituksen puheenjohtaja, ja kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu. Kutsussa on ilmoitettava käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos kunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä.

3 § Esityslista

Valtuuston käsiteltäviksi tulevista asioista laaditaan kutakin kokousta varten esityslista. Esityslistan tulee sisältää selostus asioista tarpeellisine liitteineen sekä kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan esitykset valtuuston päätöksiksi.

Valtuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Esityslistan liitteistä toimitetaan molemmilla kielillä taloussuunnitelma, tilinpäätös, tarkastuslautakunnan arviointikertomus, tilintarkastajan lausunto sekä ohje- ja johtosäännöt, samoin kuin niitä asioita koskevat asiakirjat, joissa kielilain 12 §:n ja 29 §:n mukaan on käytettävä ruotsinkieltä.

Esityslista liitteineen julkaistaan kaupungin internet- ja intranetsivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

4 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

5 § Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston sihteeristölle.

Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä sihteeristön on kutsuttava estyneen valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu.

6 § Muiden kuin valtuutettujen läsnäolo kokouksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Myös kaupunginhallituksen jäsenellä tai hänen poissa ollessaan varajäsenellä on läsnäolo-oikeus kokouksessa.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon, jollei hän ole samalla valtuutettu.
Nuorisovaltuuston kulloiseenkin kaupunginvaltuuston kokoukseen nimeämällä edustajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Nuorisovaltuuston edustajalla on puheenjohtajan harkinnan mukaan oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon.

7 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valtuuston kokouksen aluksi todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköistä läsnäolo- ja äänestysjärjestelmää käyttäen tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä taikka muulla puheenjohtajan määräämällä tavalla.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa mahdolliset esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutettu, jota ei kokouksen alussa ole todettu läsnä olevaksi, merkitään pöytäkirjaan poissa olevaksi. Läsnäolon toteamisen jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoittauduttava välittömästi puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokoukseen saapunut. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan vastaavasti merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokouksesta poistunut.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat saapuneet kokoukseen eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita valtuusto muuten ei ole todennut poissa oleviksi.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvallan, hänen on keskeytettävä kokous.

KuntaL 103 § 1 mom.: Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

8 § Kokouksen johtaminen ja tilapäinen puheenjohtaja

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Puheenjohtajan tehtävänä on johtaa asioiden käsittelyä valtuustossa sekä pitää huolta järjestyksestä valtuuston kokouksessa. Puheenjohtaja saa, varoituksen annettuaan, määrätä poistettavaksi kokouksesta henkilön, joka käyttäytyy sopimattomasti. Jos syntyy epäjärjestys, jota puheenjohtaja ei voi hillitä, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohdon kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokoukselle tilapäinen puheenjohtaja.

9 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava valtuutetun tai muun kokoukseen osallistuvan henkilön esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, voi olla läsnä esteellisyydestä päätettäessä, mutta ei saa osallistua esteellisyysasian käsittelyyn.

Esteellisyyttä koskeva valtuuston ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

KuntaL 97 § 1 mom.: Valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain (434/2003) 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Milloin valtuutettu ottaa osaa asian käsittelyyn muussa toimielimessä, häneen sovelletaan, mitä kyseisen toimielimen jäsenen esteellisyydestä säädetään.

10 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päätä.

Käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus *(pohjaehdotus)* tai, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, niiden ehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on peruuttanut esityslistalla olevan esityksensä ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta. Muissa tapauksissa asian poistamisesta esityslistalta päättää valtuusto.

KuntaL 93 §: Kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut. Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto.

11 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti tai selvästi havaittavalla tavalla taikka toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydetyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, apulaiskaupunginjohtajille sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä
3. enintään yhden minuutin kestävän repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Puheenvuorojen pituutta voidaan myös valtuustovaliokunnan suosituksesta sopia ohjeellisesti rajattavaksi.

Jos puheenvuoroa pyydetään yhtaikaa salijärjestelmän kautta sekä muulla tavalla, on salijärjestelmän kautta puheenvuoroa pyytäneellä etusija. Jos useat pyytävät yhtaikaa puheenvuoroa, määrää puheenjohtaja missä järjestyksessä kukin heistä sen saa.

Puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai valtuustosalin puhujakorokkeelta.
KuntaL 102 § 2 mom.: Valtuutetulla on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Valtuutetun on pysyttävä asiassa. Jos valtuutettu puheessaan poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos valtuutettu ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos valtuutettu ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

12 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Jos asia pannaan pöydälle, on sitä ennen tehdyt kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan pohjaehdotuksesta poikkeavat ehdotukset uudistettava, jotta poikkeavat ehdotukset huomioidaan asiaa uudelleen käsiteltäessä.

13 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty muu muutosesitys kuin pöydälle panemista, asian palauttamista tai hylkäämistä koskeva ehdotus on annettava kirjallisena.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi.
Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

14 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.
Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

15 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset.

Ehdotusta, jota ei ole kannatettu tai joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena taikka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei oteta äänestettäväksi.

16 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys on toimitettava avoimesti. Äänestys toimitetaan äänestyskoneella sähköisesti tai nimenhuudolla.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestystavan ja äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi samaa asiaa koskevaa pohjaehdotuksesta eniten poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.

2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

KuntaL 104 §: Jos toimielin on asiasta yksimielinen tai vastaehdotusta ei ole kannatettu, puheenjohtaja toteaa päätöksen. Muussa tapauksessa puheenjohtaja toteaa ehdotukset, joita ei kannatuksen puuttuessa oteta äänestettäviksi, ja ehdotukset, joista äänestetään. Puheenjohtaja saattaa toimielimen hyväksyttäväksi äänestystavan ja, jos äänestyksiä on toimitettava useampia, äänestysjärjestyksen sekä tekee äänestysesityksen siten, että vastaus "jaa" tai "ei" ilmaisee kannanoton ehdotukseen.

Äänestys toimitetaan avoimesti. Päätökseksi tulee ehdotus, joka on saanut eniten ääniä, tai äänten mennessä tasan ehdotus, jota puheenjohtaja on äänestänyt.

17 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen *(ponnen)*. Toimenpidealoite ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

18 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjaan merkitsemisestä määrätään 24 luvun 27 §:ssä.

Valtuuston ja sen valiokunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa ja toimii sihteerinä kuntademokratian palvelualueen osoittama sihteeri.

Valtuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla.

Pöytäkirja voidaan tarkastaa myös sähköisesti.

19 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen

Valtuuston pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa puheenjohtaja, pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja, kaupunginlakimies, hallintoasiantuntija, hallintosihteeri tai kirjaaja.

20 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään nähtävänä kaupungin internet- ja intranetsivuilla ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla pöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

KuntaL 140 § 1 mom.: Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päättyessä.

22 Luku - Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Suhteellisessa vaalissa ääni annetaan ehdokaslistalle.

2 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien ja suljetuin lipuin toimitettavien enemmistövaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon kuuluu neljä varsinaista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Valtuusto valitsee vaalilautakuntaan valituista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valittaessa.

Vaalilautakunta valitsee keskuudestaan sihteerin. Lautakunta voi kutsua avukseen asiantuntijoita.

3 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Suhteellisella vaalitavalla suoritettava vaali toimitetaan ehdokaslistoittain. Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan. Vaalin nimenhuutoa ei saa pitää ennen kuin vähintään kymmenen minuuttia on kulunut ehdokaslistan nähtäville panemisesta.

4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Ehdokaslista on vähintään kahden valtuutetun allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 5 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

KuntaL 105 § 3 mom.: Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, ehdokkaat on hyväksyttävä ennen vaalia ja ehdokkaana tulee olla sekä varsinainen jäsen että tämän varajäsen. Jos varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, valituiksi tulevat varsinaisiksi jäseniksi valittujen jälkeen seuraavaksi eniten ääniä tai korkeimmat vertausluvut saaneet ehdokkaat.

5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tutkii ehdokkaiden vaalikelpoisuuden ja tarkastaa, ovatko ehdokaslistat asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, jossa jokainen ehdokaslista merkitään järjestysnumerolla.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi lukemalla se ääneen tai muulla tavalla.

7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

8 § Vaalin tuloksen toteaminen

Nimenhuudon päätyttyä vaalilautakunta tutkii äänestyslippujen pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle pöytäkirjaan merkittäväksi.

KuntaL 105 § 4 mom.: Suhteellista vaalia toimitettaessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä kunnallisvaaleista säädetään. Lisäksi valtuusto voi antaa määräyksiä vaalin toimittamisesta. Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

9 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin.

Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä. Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä ja sen tulee sisällykseltään olla riidaton.

Milloin enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, on valtuuston puheenjohtajan kutsuttava 2 §:ssä mainittu vaalilautakunta avustamaan vaalitoimituksessa. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle suljetuin lipuin toimitettavan enemmistövaalin äänestyslippunsa.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

23 Luku - Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisena valtuuston kokouksen aikana. Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä ja se on annettava valtuustolle tiedoksi.

Aloitteet, jotka merkitsevät uuden määrärahan ottamista talousarvioon tai määrärahan korottamista, on käsiteltävä seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tuotava valtuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista. Luettelosta tulee käydä ilmi, milloin aloitteeseen on vastattu tai mikä aloitteen käsittelyvaihe on. Samassa yhteydessä voidaan tuoda luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on annettava kaupungin kirjaamoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

3 § Selonteko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi pyytää kaupunginvaltuustolle selonteon kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa. Lisäksi valtuustoryhmät, jotka edustavat vähintään puolta valtuutetuista, voivat esittää puheenjohtajalle selonteon pyytämistä. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginvaltuustolle.

Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa tai kaupunginvaltuuston iltakoulussa.

Valtuusto merkitsee asiasta käydyn keskustelun jälkeen selonteon tiedoksi eikä asiassa tässä yhteydessä tehdä päätöstä. Kaupunginvaltuusto voi kuitenkin selonteon pohjalta lähettää asian kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti

Valtuuston kokousta voi edeltää selostustilaisuus, jossa selostetaan ajankohtaisia aiheita ja jota voi seurata kyselytunti.

3 OSA – VALTUUSTO

23 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille selostustilaisuuden yhteydessä pidettävällä kyselytunnilla vastattavaksi lyhyt, kulloinkin yhteen asiaan kohdistuva kysymys kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena tai sähköpostitse viimeistään selostustilaisuutta edeltävänä maanantaina klo 12.00 valtuuston sihteeristölle. Kysymyksen voi tehdä myös kyselytunnin aikana suullisesti. Kukin valtuutettu voi esittää yhden suullisen tai kirjallisen kysymyksen kyselytuntia kohden.

Kysymyksiin vastataan suullisesti. Kirjallisiin ja sähköpostitse toimitettuihin kysymyksiin, joita ei ehditä käsitellä kyselyille varatussa määräajassa, annetaan kysymyksen esittäjälle ja muille valtuutetuille vastaus kirjallisena tai sähköisesti, luottamushenkilöiden intranetissä viimeistään seuraavan valtuuston kokouksen aikana ilman muuta käsittelyä. Varavaltuutetun tekemään kysymykseen vastataan ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli varavaltuutettu on tässä selostustilaisuudessa läsnä.

Kyselytunti järjestetään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina, jollei valtuusto toisin päätä. Puheenjohtajana kyselytunnilla toimii valtuuston puheenjohtaja. Kyselytunti on julkinen.

Puheenjohtaja ratkaisee, huomioon ottaen kysymyksen ajankohtaisuuden ja merkityksen, missä järjestyksessä kirjallisiin kysymyksiin vastataan lähtökohtana se, että kysymyksille varattu aika selostustilaisuudessa ei ylitä 45 minuuttia. Ensimmäinen vastauksen jälkeisen puheenvuoron käyttöoikeus on kysymyksen esittäneellä valtuutetulla. Tämän jälkeen myös muilla valtuutetuilla on oikeus käyttää puheenvuoroja. Puheenjohtajalla on oikeus harkintansa mukaan rajoittaa keskustelua.

5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu

Kaupunginvaltuuston iltakoulussa käsitellään kaupungin strategiavalmisteluun liittyviä asioita sekä muita ajankohtaisia aiheita. Iltakoulussa voidaan myös selostaa kaupungin yhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaan liittyviä asioita.

Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on valtuutetuilla ja kaupunginhallituksen jäsenillä. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asian-omaisen lautakunnan puheenjohtajalla, asianomaisen yhteisön hallituksen jäsenellä ja valtuustoryhmien ensimmäisillä varavaltuutetuilla.

Iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

24 Luku – Valiokunnat

1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen

Valtuusto asettaa vuosittain pysyvän valtuustovaliokunnan käsittelemään valmistelevasti valtuustossa vireillä olevia asioita sekä muita valtuuston työskentelyyn liittyviä kysymyksiä.

Valtuustovaliokunnan jäseninä ovat valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä valtuuston kulloinkin päättämä määrä valtuuston valitsemia jäseniä ja heidän henkilökohtaisia varajäseniään.

Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan valtuuston I varapuheenjohtaja tai valtuuston II varapuheenjohtaja.

Valtuustovaliokunnan kokouksiin osallistuvat asiantuntijoina kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kulloinkin asian käsittelyn kannalta tarvittavat henkilöt.

Valtuustovaliokunnan kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Tässä määräyksessä mainitulla valtuustovaliokunnalla ei tarkoiteta kuntalain 35 §:ssä säädettyä valiokuntaa.

2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi kuntalain 35 §:n mukaisesti asettaa keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitettua luottamushenkilön erottamista koskevaa tai 43 §:ssä tarkoitettua kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskevaa asiaa taikka lausunnon antamista tai hallinnon tarkastamista varten. Samalla valtuusto määrää valiokunnan puheenjohtajan.

Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kaupunginhallituksen lausunto. Valtuustossa asian käsittely tapahtuu valiokunnan valmistelun pohjalta.

KuntaL 34 § 1 ja 4 mom: Valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän tai kuntien yhteiseen toimielimet valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai jos vähintään neljäsosa valtuutetuista on tehnyt sitä koskevan aloitteen.

KuntaL 35 § 1 ja 2 mom.: Kun 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilön erottamista koskeva asia tai 43 §:ssä tarkoitettu kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia.
Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.
Tilapäinen valiokunta voidaan asettaa myös lausunnon antamista ja hallinnon tarkastamista varten.

KuntaL (25) 43 §: Valtuusto voi irtisanoa kunnanjohtajan tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos hän on menettänyt valtuuston luottamuksen.

Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai jos vähintään neljäsosa valtuutetuista on tehnyt sitä koskevan aloitteen. Asiaa valmisteltaessa kunnanjohtajalle on ilmoitettava, mihin luottamuksen menetys perustuu ja varattava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemiseen vaaditaan, että sitä kannattaa kaksi kolmasosaa kaikista valtuutetuista. Päätös voidaan panna heti täytäntöön. Samalla kunnanjohtaja voidaan vapauttaa tehtäviensä hoidosta.

4 OSA - PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

25 Luku – Kokousmenettely

1 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kunnan toimielimissä sekä soveltuvin osin toimituksissa ja katselmuksissa. Valtuuston pöytäkirjaan kuitenkin sovelletaan, mitä pöytäkirjaan merkitsemisestä määrätään tämän luvun 27 §:ssä. Muilta osin kaupunginvaltuuston kokousmenettelystä on määrätty 20 luvussa.

Tarkastuslautakunnan kokouksista määrätään lisäksi 17 luvun 3 §:ssä.

2 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asianhallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (*sähköinen kokous*). Kokouksen aikana toimielimen jäsenen tulee huolehtia siitä, etteivät luottamukselliset keskustelut tai salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (*sähköinen päätöksentekomenettely*). Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

Tietohallinto vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

3 § Kokousaika- ja paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

4 § Kokouskutsu ja esityslista

Toimielinten kokouskutsujen kielenä on suomen kieli erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus toimielimen kokouksessa.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden intranetsivuilla ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Esityslista liitteineen julkaistaan myös kaupungin internet- ja intranetsivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

Esityslistan tulee sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja esitykset toimielimen päätöksiksi.

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväkseen sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Tietohallinto vastaa siitä, että tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

5 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

6 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Varajäsenen voi kutsua myös yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

7 § Läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kaupunginhallituksen kokouksessa
- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kaupunginhallituksen jaoston kokouksessa
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen toimielimeen valitsemalla edustajalla ja kaupunginjohtajalla lautakunnan kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa
- lautakunnan puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen jaostoon valitsemalla edustajalla ja toimialan apulaiskaupunginjohtajalla lautakunnan jaoston kokouksessa
- ~~kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginjohtajalla ja sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajalla Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan kokouksessa~~
- ~~kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla muun liikelaitoksen johtokunnan kokouksessa~~
- kaupunginhallituksen edustajalla vanhus- ja vammaisneuvostojen, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja Svenska kommittén kokouksissa

Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin.

Esittelijänä toimiva viranhaltija on velvollinen olemaan läsnä toimielimen kokouksessa.

Kaupungin muu työntekijä on velvollinen toimielimen kutsusta tai esihenkilönsä~~miehensä~~

määräyksestä olemaan läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntijan on poistuttava kokouksesta ennen päätöksentekoa.

8 § Kaupunginhallituksen edustajan tehtävät muissa toimielimissä

Kaupunginhallituksen edustajien tehtävistä muissa toimielimissä päätetään edustajien nimeämispäätöksen yhteydessä.

9 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat luottamushenkilöt sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

10 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

11 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa.

Puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan kokouksesta, mikäli tämä käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, eikä noudata puheenjohtajan antamaa kehotusta käyttäytyä asianmukaisesti.

Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

12 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana *(pohjaehdotus)*. Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan. Toimielin voi kuitenkin enemmistöpäätöksellä päättää käsitellä esittelijän poistaman asian. Tuolloin asia käsitellään toimielimen puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

13 § Asioiden valmistelu ja esittely

Toimielinten esityslistoissa tulee käyttää asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä. Asioiden valmistelussa tulee noudattaa hallintojohtajan antamia ohjeita.

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Esittelijä vastaa toimielimen käsiteltäväksi tuotavien asioiden valmistelusta.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

14 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston esittelijät

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia tai konsernia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä kaupunginhallituksen ottomenettelyyn tulevat päätökset.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat.

Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

15 § Kaupunkiympäristölautakunnan, kaupunkitilalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston esittelijät

Kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtaja esittelee kaupunkiympäristölautakunnan ja kaupunkitilalautakunnan käsiteltäviksi tulevat kaupunkiympäristön toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Kaupungininsinööri esittelee kaupunkitilalautakunnan käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Kiinteistöjohtaja esittelee kaupunkitilalautakunnan käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Kaupunkisuunnittelujohtaja esittelee kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Rakennusvalvontapäällikkö esittelee lupajaoston käsiteltäväksi tulevat asiat, joissa jaosto toimii rakennuslupa- tai valvontaviranomaisena.

Ympäristöjohtaja esittelee lupajaoston käsiteltäväksi tulevat asiat, joissa jaosto toimii laissa määriteltynä kunnallisena ympäristönlupa- tai valvontaviranomaisena.

Kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös em. johtajien esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia. Esiteltäväksi ottaminen ei kuitenkaan koske asioita, joissa lautakunta tai jaosto toimii laissa määriteltynä lupa- tai valvontaviranomaisena.

16 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja sen jaostojen esittelijät

Kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtaja esittelee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Ruotsinkielisen palvelualueen johtaja esittelee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston käsiteltäväksi tulevat asiat ja kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston käsiteltäväksi tulevat ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion oppilasta koskevat asiat.

Perusopetuksen palvelualuejohtaja esittelee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston käsiteltäväksi tulevat suomenkielisen peruskoulun oppilasta koskevat asiat.

Toisen asteen koulutuksen palvelualuejohtaja esittelee muut kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston käsiteltäväksi tulevat asiat.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

17 § Kaupunkikulttuuri**n ja hyvinvoinnin lautakunnan esittelijät**

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtaja esittelee kaupunkikulttuurilautakunnan käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

18 § ~~Sosiaali- ja terveyslautakunnan ja sen jaoston esittelijät~~

~~Sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja esittelee sosiaali- ja terveyslautakunnan käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevat asiat.~~

~~Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä palvelupäällikkö esittelee lautakunnan ja jaoston käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.~~

~~Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.~~

19 § Keskusvaalilautakunnan esittelijät

Keskusvaalilautakunnan sihteeri esittelee keskusvaalilautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat.

~~20 § Liikelaitoksen johtokunnan esittelijät~~

~~Liikelaitoksen johtokunnalle asiat esittelee liikelaitoksen johtaja.~~
~~Suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnalle asiat esittelee suun terveydenhuollon johtaja.~~

~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnalle asiat esittelee pelastusjohtaja.~~

21 § Kokouksen julkisuus

Toimielimen kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää. Salassa pidettävää asiaa tai asiakirjaa ei voi käsitellä julkisesti.

Toimielimen julkisissa kokouksissa yleisöllä on mahdollisuus seurata kokousta myös siltä osin kuin kokoukseen osallistutaan sähköisesti.

22 § Esteellisyys

Esteellisen läsnäolijan on ilmoitettava esteellisyydestään ja sen hallintolain 28 §:n mukaisesta perusteesta ennen asian käsittelyn aloittamista ja vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa, mutta hän ei saa osallistua asian ratkaisuun. Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

23 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta kohdistettava puheenvuoronsa vain tähän ehdotukseen. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Pöydällepanon sijaan asia voidaan palauttaa valmisteluun esimerkiksi lisäselvitysten hankkimiseksi tai eri päätösvaihtoehtojen selvittämiseksi.

24 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

25 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

26 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen. Ehdotuksen tulee siten olla sellainen, että toimielin voi sen perusteella tehdä päätöksen: ”hyväksyttiin tai hylättiin esitys”.

27 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen ja vaalin toimittamiseen sovelletaan, mitä 20 ja 21 luvuissa määrätään äänestyksen ja vaalin toimittamisesta valtuustossa.

28 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Toimielinten pöytäkirjojen kielenä on suomen kieli erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

4 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

25 Luku – Kokousmenettely

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Pöytäkirjaa pitää toimielimen puheenjohtajan johdolla toimielimen sihteeri tai muu pöytäkirjanpitäjä. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään:

1) järjestäytymistietoina:

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä olevat ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kesken kokouksen saapuneet; minkä asian käsittelyn ja mihin kellon aikaan he ovat saapuneet
- poissa olleet
- kokouksesta poistuneet; minkä asian käsittelyn aikana ja mihin kellon aikaan he ovat poistuneet

- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2) asian käsittelytietoina:

- otsikko
- selostus asiasta ja mahdollisesta aikaisemmasta käsittelystä tai viittaus pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin
- esittelijän päätösesitys
- esteellisyys ja sen peruste
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu tai niiden raukeaminen
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta tai siihen liitettävästä äänestysluettelosta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävät mielipiteet ja pöytäkirjalausumat
- valtuuston hyväksymät toimenpidealoitteet (ponnet)

3) muina tietoina:

- salassapitomerkinnät
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta ja jos pöytäkirjan tarkastajat on valittu, heidän nimensä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa
- muutoksenhakuohjeet

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valitukseen on liitettävä. Päätökseen, johon ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

29 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan otteen oikeaksi todentamisesta määrätään 20 luvun 20 §:ssä.

Kaupunginhallituksen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija, hallintosihteeri, kirjaaja, tai kaupunginhallituksen määräämät.

Kaupunginhallituksen konsernijaoston pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, konsernilakimies tai controller.

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä tai kaupunginreviisori.

Muiden lautakuntien ja niiden jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, toimialan lakimies tai kirjaaja.

Liikelaitosten johtokuntien pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa puheenjohtaja tai pöytäkirjanpitäjä.

30 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin internet- ja intranetsivuilla ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla viimeistään pöytäkirjan allekirjoitusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

~~Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan kokousten esityslistat ja pöytäkirjat lähetetään sopijakuntien kunnan- ja kaupunginhallituksille.~~

Viranhaltijan päätöspöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin kirjaamossa ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla viimeistään pöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään lisäksi nähtävänä kaupungin internetsivuilla viimeistään päätöspöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

26 Luku – Kuntalaisaloitteet

1 § Aloiteoikeus

Kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa, on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

2 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrätyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Vastaus aloitteeseen, jossa tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, annetaan tiedoksi valtuustolle. Talousarviovaikutteiset aloitteet annetaan tiedoksi valtuustolle myös talousarviokäsittelyn yhteydessä.

3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen kun aloite on käsitelty, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

5 OSA - LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

27 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset

1 § Luottamushenkilöille maksettavat korvaukset

Luottamushenkilöille maksetaan kaupungin luottamustehtävien hoitamisesta palkkiota sekä korvausta ansionmenetyksestä, matkakustannuksista, sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä aiheutuneista kustannuksista, päivärahaa sekä ateria- ja majoituskorvausta tämän palkkiosäännön mukaisesti.

2 § Toimielinten jäsenille maksettavat kokouspalkkiot

Kaupungin toimielimet

Alla mainittujen toimielinten jäsenille maksetaan enintään kolme (3) tuntia kestäneestä kokouksesta seuraava peruspalkkio:

- Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 290 euroa
- Kaupunginvaltuuston jäsen 240 euroa
- Kaupunginhallituksen puheenjohtaja 290 euroa
- Kaupunginhallituksen jäsen 240 euroa

- Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja 290 euroa

- Kaupunginhallituksen jaoston jäsen 240 euroa

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

27 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset

- Lautakunnan puheenjohtaja 200 euroa
- Lautakunnan jäsen 150 euroa

- Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (vaalivuosi) 290 euroa
- Keskusvaalilautakunnan jäsen (vaalivuosi) 190 euroa
- Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja 200 euroa
- Keskusvaalilautakunnan jäsen 150 euroa

- Nuorisovaltuuston puheenjohtaja 30 euroa
- Nuorisovaltuuston jäsen 20 euroa

Kokouksiksi katsotaan myös toimielimen iltakoulut ja selostustilaisuudet.

Valiokuntien, toimikuntien, neuvostojen ja neuvottelukuntien sekä muiden toimielinten kokouksesta maksetaan toimielimen puheenjohtajalle ja jäsenelle vastaava palkkio kuin lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle.

Osallistuessaan kaupunginhallituksen kokouksiin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat saavat kokoukselta saman palkkion kuin kaupunginhallituksen jäsenet.

Osallistuessaan kaupunginvaltuuston kokouksiin kaupunginhallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja jäsenet saavat samansuuruisen kokouspalkkion kuin kaupunginvaltuutettu.

Osallistuessaan kaupunginhallituksen edustajana muun toimielimen kokoukseen kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja jäsen saa saman kokouspalkkion kuin asianomaisen toimielimen jäsen.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

27 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset

Edustaessaan nuorisovaltuustoa kaupungin muun toimielimen kokouksessa nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan tämän säännön mukainen nuorisovaltuuston jäsenen kokouspalkkio. Poikkeuksena edellä mainitusta nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan 40 euron kokouspalkkio hänen osallistuessaan kaupunginvaltuuston kokoukseen.

Ollessaan kutsuttuna tai määrättynä läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa, muutoin kuin jäsenenä tai vakinaiseksi määrättynä edustajana, luottamushenkilö saa saman palkkion kuin asianomaisen toimielimen jäsen.

Kokouspalkkion saamisen edellytyksenä on, että luottamushenkilö on ollut läsnä kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, lukuun ottamatta peruuntunutta kokousta tai milloin kokouksen kesto on alle puoli tuntia.

Toimielimen varapuheenjohtajalle suoritetaan puheenjohtajan kokouspalkkio edellyttäen, että hän toimii puheenjohtajana koko kokouksen ajan, jos kokouksen kesto on alle puoli tuntia ja muissa tapauksissa edellyttäen, että hän toimii kokouksen puheenjohtajana vähintään puoli tuntia.

Palkkion maksamisen perusteena olevaan pöytäkirjaan tulee merkitä kokousajat kokouksen kulun mukaisesti. Taukoja, joissa toimielimen jäsenellä on velvollisuus olla varalla (esim. neuvottelutauot), ei merkitä pöytäkirjaan. Yli kahdeksan (8) tunnin kokoukseen tulee sisällyttää vähintään yhden (1) tunnin tauko, jota ei lasketa kokousaikaan. Matka-aikaa kokouspaikalle ja takaisin ei lasketa kokouspalkkioon oikeuttavaksi ajaksi.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalle luottamushenkilölle maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion (alle kolme (3) tuntia kestäneen kokouksen kokouspalkkio) suuruinen palkkio edellyttäen, että tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut tilaisuudessa läsnä vähintään yhden (1) tunnin.

Kaupungin ulkopuoliset toimielimet

Pääkaupunkiseudun neuvottelukunnan ja koordinaatiotyöryhmän kokouksiin osallistuvalle luottamushenkilölle maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta. Luottamushenkilölle korvataan osallistumisesta edellä mainittuihin kokouksiin ansionmenetys ja muut kustannukset, mikäli edellä mainittu organisaatio ei korvaa kuluja.

3 § Palkkio lisätunneilta

Kokouksesta, jossa 2 §:ssä mainittu toimielimen jäsen tai varajäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, suoritetaan lisäpalkkiona 40 % peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

4 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä

Toimielimen jäsenille maksetaan palkkio toimielimen tai sen jäsenten suorittamasta tarkastuksesta, katselmuksesta tai muusta vastaavasta toimituksesta sekä toimielimen alaan kuuluvasta valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävästä. Edellä mainittuja toimituksia ovat esimerkiksi omaisuuden tarkastukset, rakennus- ja katukatselmukset sekä tarkastuslautakunnan suorittamat tarkastukset.

Palkkion suuruus määräytyy 2 §:ssä määritellyn kyseisen toimielimen jäsenen kokouspalkkion mukaan. Jäsenelle maksettavan palkkion edellytyksenä on, että hänen suorittamansa tehtävä perustuu toimielimen pöytäkirjaan merkittyyn päätökseen.

5 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio

Pöytäkirjan tarkastuksesta suoritettava palkkio edellyttää, että luottamushenkilö on nimetty toimielimen kokouksesta laaditun pöytäkirjan tarkastajaksi. Palkkio maksetaan myös pöytäkirjan sähköisestä tarkastuksesta. Palkkion suuruus on toimielimen jäsenelle maksettava peruspalkkio.

6 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi kuin yksi saman toimielimen kokous ja/tai 4 §:ssä mainittu toimitus, katsotaan ne kokouspalkkioita laskettaessa samaksi kokoukseksi.

7 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa

Jos toimielimen kokous ei laillisesta kutsusta huolimatta saavuta paikalle tulleiden jäsenten vähälukuisuuden vuoksi päätösvaltaisuutta eikä kokousta tästä syystä pidetä, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille peruspalkkio.

8 § Luottamushenkilöille maksettavat vuosi- ja kuukausipalkkiot

Alla mainituille luottamushenkilöille maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi heidän kokousten ulkopuolella suorittamistaan, toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä seuraavan suuruiset vuosi- tai kuukausipalkkiot:

1

Kaupunginvaltuusto

- Puheenjohtaja 7 000 euroa/v
- Varapuheenjohtaja 5 000 euroa/v
- Osa-aikainen puheenjohtaja 2 500 euroa/kk

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

27 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset

Kaupunginhallitus

- Puheenjohtaja 7 000 euroa/v
- Varapuheenjohtaja 5 000 euroa/v
- Jäsen 4 000 euroa/v
- Osa-aikainen puheenjohtaja 2 750 euroa/kk
- Osa-aikainen varapuheenjohtaja 2 250 euroa/kk

Osa-aikaisella luottamushenkilöllä on oikeus kokouspalkkioihin sekä matkakulujen korvaukseen. Matkakuluja ei korvata osa-aikaiselle luottamushenkilölle asunnon ja pääasiallisen luottamustehtävän hoitamispaikan välisistä matkoista. Pääasiallinen luottamustehtävän hoitamispaikka on Tikkurila. Osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta samasta tehtävästä maksettaviin vuosipalkkioihin eikä muihin kulukorvauksiin.

2

Lautakunnat ~~ja liikelaitokset~~

Kaupunkiympäristölautakunta

- puheenjohtaja 5 000 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 800 euroa/v

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

- puheenjohtaja 5 000 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 800 euroa/v

~~Sosiaali- ja terveyslautakunta~~

- ~~puheenjohtaja 5 000 euroa/v~~
- ~~varapuheenjohtaja 2 800 euroa/v~~

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

27 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset

Kaupunkitilalautakunta

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

Tarkastuslautakunta

- puheenjohtaja 5 000 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 800 euroa/v
- jäsen 1 500 euroa/v

Keskusvaalilautakunta (vuosipalkkio maksetaan vaalivuosilta)

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

~~Liikelaitoksen johtokunta~~

- ~~puheenjohtaja 3 600 euroa/v~~
- ~~varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v~~

3

Muut toimielimet

Alla mainittujen toimielinten puheenjohtajille maksetaan 2 400 euron vuosipalkkio:

- Kaupunginhallituksen jaosto

- ~~Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto~~
- Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto
- Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto
- Vantaan ammattiopisto Varian ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin

4

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

- 1 000 euroa + 200 euroa / valtuustoryhmään kuuluva valtuutettu

5

Pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmä

• varapuheenjohtaja	2 500 euroa/v
• jäsen	2 000 euroa/v

Milloin tässä pykälässä mainittu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa vuosipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on hänen tilalleen tulleella varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä oikeus saada suhteellinen osuus estyneen luottamushenkilön vuosipalkkiosta.

Silloin kun tarkastuslautakunnan jäsenten toimikausi on osittain rinnakkainen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyyn saakka vuosipalkkioiden osalta, menetellään siten, että vuosipalkkiot maksetaan sekä vanhan että uuden tarkastuslautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille, ei kuitenkaan samanaikaisesti samalle henkilölle kahta vuosipalkkiota.

Vuosipalkkioiden maksuperusteissa tapahtuvat muutokset, kuten tehtävästä eroaminen tai uuden henkilön valitseminen tehtävään, vaikuttavat palkkion maksuun muutosta seuraavan kuukauden alusta.

9 § Vaalitoimitsijoiden palkkiot

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajan palkkio 2 §:n määräysten estämättä on 390 euroa toimituspäivältä. Jos luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia, palkkio on 100 euroa.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenen palkkio 2 §:n määräysten estämättä on 290 euroa toimituspäivältä. Jos luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia, palkkio on 70 euroa.

Palkkioon sisältyy varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi korvaus myös vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä, äänestyslippujen laskennasta sekä vaalimateriaalin noudosta/palautuksesta/kuljetuksesta kaupungintalon ja äänestyspaikan välillä.

28 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

1 § Korvaus ansionmenetyksestä ja kustannuksista

Luottamushenkilöille suoritetaan korvausta ansionmenetyksestä samoin kuin kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta tai muusta vastaavasta syystä. Korvauksena suoritetaan ansionmenetyksen tai suoritettujen kustannusten todellinen määrä, kuitenkin tuntia kohden enintään 40 euroa.

Ansionmenetys ja kustannusten määrä tulee osoittaa työnantajan antamalla palkanpidätyslaskelmalla tai vastaavalla todistuksella.

Mikäli edellä tarkoitettua laskelmaa tai todistusta ei ole saatavissa (esim. yrittäjät), luottamushenkilölle korvattava määrä on tuntia kohden enintään 20 euroa. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Lastenhoidon järjestämisestä korvataan hoitajalle maksettu palkkio alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoidosta, kuitenkin enintään 20 euroa tunnilta.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetyksen korvauksia laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut. Ansionmenetystä maksetaan myös luottamushenkilön osallistumisesta toimielimen jäsenille järjestettyyn ulkomaanmatkaan.

Luottamushenkilön, joka on palvelussuhteessa kaupunkiin, tulee hyvissä ajoin ennen luottamustehtävän alkamista ilmoittaa asiasta esihenkilölleen~~miehelleen~~, jolloin

esihenkilönmiehen tehtävänä on kunkin työyksikön työtilanne huomioon ottaen antaa henkilölle lupa poistua hoitamaan luottamustehtävää. Luottamustehtävän hoitoon käytetyltä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä.

Kokouksiin, kursseille, neuvottelupäiville, ulkomaanmatkoille tai muihin tehtäviin osallistumisesta suoritetaan luottamushenkilölle päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskorvausta, yömatkarahaa ja kurssipäivärahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopimuksen määräysten mukaan.

Matkakulut kokouksiin tai muihin edellisessä kappaleessa mainittuihin tehtäviin osallistumisesta korvataan luottamushenkilöille julkisen liikenteen maksujen tai oman auton käytön mukaan, kuitenkin enintään kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien määräysten mukaan. Matka korvataan luottamushenkilön vakituisesta asunnosta tai työpaikasta luottamustehtävän hoitamispaikkaan ja takaisin. Matkakuluja koskevat tiedot kysytään luottamushenkilöltä vaalikauden alussa. Tiedot päivitetään luottamushenkilön muuton tai työpaikan vaihdoksen yhteydessä.

Luottamushenkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

Mikäli toimielimen kokous kestää niin myöhään, että julkinen liikenne on keskeytynyt yöksi, luottamushenkilölle korvataan aiheutuneet todelliset taksikulut luottamustehtävän hoitamispaikasta luottamushenkilön vakituiseen asuntoon.

Matkakustannukset maksetaan vain yhteen kertaan, mikäli luottamushenkilö osallistuu samana päivänä useampaan kokoukseen siten, että seuraava kokous alkaa kolmen (3) tunnin kuluessa edellisen kokouksen päättymisestä.

29 Luku – Erityisiä määräyksiä

1 § Toimikunnan tai neuvottelukunnan kokoukset

Luottamushenkilön ominaisuudessa toimikuntaan tai neuvottelukuntaan nimetty tai valittu Vantaan kaupungin palveluksessa oleva henkilö ei ole oikeutettu saamaan palkkiota kokouksesta, jos toimikunnan tai neuvottelukunnan tehtävämäärittely sisältyy hänen toimialaansa ja kokous on pidetty hänen varsinaisena työaikanaan.

2 § Palkkioiden ja korvausten maksaminen

Tässä palkkiosäännössä tarkoitetut palkkiot maksetaan kuukausittain. Kunkin toimielimen sihteerinä toimivan tulee toimittaa palkkioiden maksatustiedot palkanlaskennan käytettäväksi maksuajanjaksoa seuraavan kuukauden alussa palkanlaskennan erikseen ilmoittamaa aikataulua noudattaen.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus suoritetaan vaatimuksen esittämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana. Vaatimus tulee tehdä laskun hyväksyjälle.

Luottamushenkilön tulee vaatia saatavaansa yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen etu olisi ollut maksettava. Muussa tapauksessa on saamisoikeus menetetty.

3 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä palkkiosäännöstä syntyvät erimielisyydet ratkaisee kaupunginhallitus, jolla on myös oikeus antaa säännön soveltamisohjeita.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

29 Luku – Erityisiä määräyksiä

Voimaantulo

Hallintosääntö tulee voimaan 1.1.2023.

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston x.x.2022 hyväksymä

Voimassa 1.1.2023 alkaen

Sisällysluettelo

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ 1
Kaupunginvaltuuston x.x.2022 hyväksymä 1
Voimassa 1.1.2023 alkaen 1
1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN 1
1 Luku - Yleiset määräykset 1
1 § Hallintosäännön soveltaminen 1
2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa 1
3 § Kuntalaisten osallistuminen 2
4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa 2
5 § Kaupungin viestintä 2
6 § Tietoturva ja tietosuoja 3
2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen 4
1 § Kaupungin johtaminen 4
2 § Kaupungin organisaatio 4
3 § Konsernijohto 7
4 § Osa-aikainen luottamushenkilö 7
5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät 7
6 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta 8
7 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta 10
8 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta 12
9 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät 14
3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla 15
1 § Kaupunkistrategian ja johdon tehtävät 15
2 § Kaupunkistrategian ja johdon palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt 15
3 § Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstö- ja konsernijohtajan päätösvalta 17
4 § Kasvupalveluiden palvelualueen tehtävät 18

5 § Työllisyyspalveluiden johtajan päätösvalta 19
6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta 19
7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta 20
8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta 21
4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla 22
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät 22
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta 22
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut 23
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta 23
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta 24
6 § Svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden) palvelualueen tehtävät ja direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtajan) päätösvalta 25
7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta 26
8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta 26
9 § Lukion rehtorin päätösvalta 27
10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta 28
11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta 29
5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla 31
1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät 31
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta 31
3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut 31
4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta 32
5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta 33
6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta 33
7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät 34
8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta 34
9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveiden palvelualueen tehtävät 35
6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla 36
1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät 36
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta 36

3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut 37
4 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta 38
5 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta 40
6 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta 40
7 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta 41
8 § Ympäristöjohtajan tehtävät ja päätösvalta 43
9 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta 43
10 § Rakennuslakimiehen päätösvalta 44
11 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta 44
12 § Kaupungingeodeetin päätösvalta 47
7 luku – Toimielinten kokoonpano 49
1 § Kaupunginvaltuusto 49
2 § Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto 49
3 § Tarkastuslautakunta 49
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 50
5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto 50
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot 50
7 § Vaalitoimielimet 51
8 Luku - Kaupunginhallituksen ja konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta 52
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta 52
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu 56
3 § Selonteko 56
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta 56
5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu 58
6 § Toimivallan edelleen siirtäminen 58
9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta 59
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta 59
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta 59
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta 61
4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta 62

5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta 66
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta 68
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta 68
8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta 68
9 § Toimivallan edelleen siirtäminen 70
10 Luku - Otto-menettely 71
1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus 71
2 § Otto-oikeuden käyttäminen 71
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen 72
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn 72
5 § Päätöksen täytäntöönpano 74
11 Luku - Asiakirjat ja sopimukset 75
1 § Sähköinen allekirjoitus 75
2 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen 75
3 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen 75
4 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen 75
5 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen 75
6 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen 76
7 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen 76
8 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen 76
9 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen 77
10 § Pöytäkirjan ote 77
11 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen 77
12 § Asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittävät maksut 77
13 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen 78
12 Luku – Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen 79
1 § Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon tehtäväalue 79
2 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät 79
3 § Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät 79
4 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta 80
5 § Toimialajohtajan asiakirjahallinnon tehtävät 80

13 Luku – Henkilöstöasiat 81
1 § Luvun määräysten soveltaminen 81
2 § Henkilöstövalinnat 81
3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa 82
4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa 83
5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi 83
6 § Siirrot 84
7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä 84
8 § Täyttökielto 85
9 § Sijaiset 85
10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen 85
11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen 86
12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen 86
13 § Sivutoimet 86
14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen 87
15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen 87
16 § Virantoimituksesta pidättäminen 88
17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen 88
18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen 88
19 § Palkan takaisinperiminen 88
2 OSA – TALOUS JA VALVONTA 89
14 luku - Hankinnat 89
1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta 89
2 § Konsernijaoston päätösvalta 89
3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta 89
4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta 89
5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta 89
6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta 90
Kaupunkistrategian ja johdon toimiala 90
7 § Henkilöstö- ja konsernijohtajan päätösvalta 90

8 § Hankintajohtajan päätösvalta ... 91
9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta ... 91
10 § Hallintojohtajan päätösvalta ... 91
11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta ... 92
12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta ... 92
13 § Talouspalvelujohtajan päätösvalta ... 92
14 § Viestintäjohtajan päätösvalta ... 92
Sisäinen tarkastus ... 92
15 § Tarkastusjohtajan päätösvalta ... 92
Kaupunkiympäristön toimiala ... 93
16 § Kaupungininsinöörin päätösvalta ... 93
17 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta ... 93
Yhteisiä määräyksiä ... 93
18 § Päätösvallan delegointi ... 93
19 § Yhteishankintoihin liittyminen ... 93
15 Luku – Taloudenhoito ... 94
1 § Taloushallinnon tehtävien järjestäminen ... 94
2 § Talousarvio ja taloussuunnitelma ... 94
3 § Talousarvion täytäntöönpano ... 95
4 § Talousarvion seuranta ja raportointi ... 95
5 § Talousarvion sitovuus ja talousarvion muutokset ... 96
6 § Kirjanpito ja tilinpäätös ... 97
7 § Omaisuuden hoitaminen, luovuttaminen ja vuokraaminen ... 97
8 § Maksuista päättäminen ... 98
16 Luku – Rahatalouden hoitaminen ... 99
1 § Rahatalouden tehtävien järjestäminen ... 99
2 § Antolainat ja takaukset ... 99
3 § Maksuliike ... 99
4 § Kassavarat ja pankkitili ... 100
5 § Määrärahojen käytön hyväksyminen ... 100
6 § Menojen suoritus ... 101
7 § Tulojen vastaanotto ... 101

8 § Alitilittäjä- ja rahastusoikeudet ... 101
9 § Kassavirheiden korvaaminen ... 102
10 § Maksulykkäyksen myöntäminen ... 102
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta ... 102
12 § Saatavien laskutus, perintä, kirjanpidolliset oikaisut, luottotappioiden kirjaaminen sekä saatavasta luopuminen ... 103
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen ... 103
14 § Rahavarojen, arvopapereiden ja asiakirjojen säilytys ja tarkastus ... 104
15 § Hankinnat, varastointi ja käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittely ... 104
17 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus ... 105
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue ... 105
2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio ... 105
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset ... 105
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta ... 106
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta ... 107
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta ... 107
7 § Tilintarkastusyhteisön valinta ... 109
8 § Tilintarkastajan tehtävät ... 109
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus ... 110
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen ... 110
18 Luku - Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ... 111
1 § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtäväalue ... 111
2 § Kaupunginvaltuuston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ... 111
3 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ... 111
4 § Lautakuntien, johtokuntien, viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ... 112
5 § Riskienhallinta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ... 112
6 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät ... 112
7 § Tarkastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta ... 112
3 OSA – VALTUUSTO ... 114
19 Luku - Valtuuston toiminta ... 114

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt ... 114
2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi ... 115
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa ... 115
4 § Istumajärjestys ... 115
5 § Kokoustilat ... 116
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa ... 116
7 § Valtuuston kansliatehtävät ... 116
20 Luku - Valtuuston kokoukset ... 117
1 § Valtuuston päätöksentekotavat ... 117
2 § Kokouskutsu ... 117
3 § Esityslista ... 118
4 § Jatkokokous ... 119
5 § Varavaltuutetun kutsuminen ... 119
6 § Muiden kuin valtuutettujen läsnäolo kokouksessa ... 119
7 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 120
8 § Kokouksen johtaminen ja tilapäinen puheenjohtaja ... 121
9 § Esteellisyys ... 121
10 § Asioiden käsittelyjärjestys ... 122
11 § Puheenvuorot ... 123
12 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi ... 124
13 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen ... 124
14 § Päätöksen toteaminen ... 125
15 § Äänestykseen otettavat ehdotukset ... 125
16 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys ... 125
17 § Toimenpidealoite ... 126
18 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen ... 126
19 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen ... 127
20 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille ... 127
21 Luku - Enemmistövaali ja suhteellinen vaali ... 128
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset ... 128
2 § Valtuuston vaalilautakunta ... 128
3 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto ... 129

4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies ... 129
5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen ... 129
6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä ... 130
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen ... 130
8 § Vaalin tuloksen toteaminen ... 130
9 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen ... 131
22 Luku - Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus ... 132
1 § Valtuutettujen aloitteet ... 132
2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys ... 133
3 § Selonteko ... 133
4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti ... 133
5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu ... 135
23 Luku – Valiokunnat ... 136
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen ... 136
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen ... 136
4 OSA - PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY ... 139
24 Luku – Kokousmenettely ... 139
1 § Määräysten soveltaminen ... 139
2 § Toimielimen päätöksentekotavat ... 139
3 § Kokousaika- ja paikka ... 140
4 § Kokouskutsu ja esityslista ... 140
5 § Jatkokokous ... 141
6 § Varajäsenen kutsuminen ... 141
7 § Läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa ... 142
8 § Kaupunginhallituksen edustajan tehtävät muissa toimielimissä ... 143
9 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus ... 143
10 § Tilapäinen puheenjohtaja ... 143
11 § Kokouksen johtaminen ... 143
12 § Asioiden käsittelyjärjestys ... 143
13 § Asioiden valmistelu ja esittely ... 144
14 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston esittelijät ... 144

15 § Kaupunkiympäristölautakunnan, kaupunkitilalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston esittelijät ... 145
16 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja sen jaostojen esittelijät ... 145
17 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan esittelijät ... 146
18 § Keskusvaalilautakunnan esittelijät ... 147
19 § Kokouksen julkisuus ... 147
20 § Esteellisyys ... 147
21 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi ... 147
22 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen ... 148
23 § Päätöksen toteaminen ... 148
24 § Äänestykseen otettavat ehdotukset ... 148
25 § Äänestys ja vaali ... 148
26 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen ... 149
27 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen ... 151
28 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille ... 152
25 Luku – Kuntalaisaloitteet ... 153
1 § Aloiteoikeus ... 153
2 § Aloitteen käsittely ... 153
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot ... 154
5 OSA - LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET ... 155
26 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset ... 155
1 § Luottamushenkilöille maksettavat korvaukset ... 155
2 § Toimielinten jäsenille maksettavat kokouspalkkiot ... 155
3 § Palkkio lisätunneilta ... 158
4 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä ... 158
5 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio ... 159
6 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta ... 159
7 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa ... 159
8 § Luottamushenkilöille maksettavat vuosi- ja kuukausipalkkiot ... 159
9 § Vaalitoimitsijoiden palkkiot ... 163
27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen ... 164
1 § Korvaus ansionmenetyksestä ja kustannuksista ... 164

28 Luku – Erityisiä määräyksiä 166
1 § Toimikunnan tai neuvottelukunnan kokoukset 166
2 § Palkkioiden ja korvausten maksaminen 166
3 § Erimielisyyksien ratkaiseminen 166

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa

Hallinnossa ja toiminnassa on noudatettava kielilakia ja lakia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta.

Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava, ja heiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

Toimielinten kokouskutsun, esityslistan ja pöytäkirjan laatimisesta sekä suomen että ruotsin kielellä määrätään 21 ja 25 luvuissa.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku – Yleiset määräykset

Järjestettäessä palveluja ostopalveluina tulee sopimukseen otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua kunnassa.
Jos palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

3 § Kuntalaisten osallistuminen

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan.

4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen ja ruotsinkielisten eri asukasryhmien tarpeet.

Konserniohjeessa annetaan määräyksiä konserniyhtiöiden tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta.

Tarkastuslautakunnan tiedottamisesta määrätään 18 luvun 10 §:ssä.

6 § Tietoturva ja tietosuoja

Kaupungin johtamisessa, riskienhallinnassa, esihenkilötyöskentelyssä ja toimialojen toiminnan järjestämisessä huomioidaan tietoturva ja henkilötietojen käsittelyn tietosuoja noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä kaupunginhallituksen vahvistamaa tietoturva- ja tietosuojapolitiikkaa ja kaupungin sisäisiä määräyksiä ja ohjeita.

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

1 § Kaupungin johtaminen

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kaupungin johtaminen perustuu kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja hallintosääntöön.

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupungin toiminnan johtamista varten on kaupunginjohtajan viran lisäksi kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan, kaupunkikulttuurin apulaiskaupunginjohtajan sekä kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajan virat.

2 § Kaupungin organisaatio

Vantaan kaupunki jakautuu hallinnollisesti seuraaviin toimialoihin:

- kaupunkistrategia ja johto, joka toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa keskushallintona
- kasvatus ja oppiminen
- kaupunkikulttuuri
- kaupunkiympäristö

Toimialat jakautuvat palvelualueisiin ja palvelualueet voivat jakautua palveluyksiköihin.

Palvelualuetta johtaa palvelualuejohtaja.
Toimialan johdon alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan (pl. kaupunkistrategia ja johto) talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista. Lisäksi yhteisillä palveluilla voi olla muita toimialakohtaisia tehtäviä. Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Vantaan kaupungin toimielimiä ovat:

- kaupunginvaltuusto
- kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto
- tarkastuslautakunta
- keskusvaalilautakunta
- kaupunkiympäristölautakunta ja sen lupajaosto
- kaupunkitilalautakunta
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja sen ruotsinkielinen jaosto ja yksilöasioiden jaosto
- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

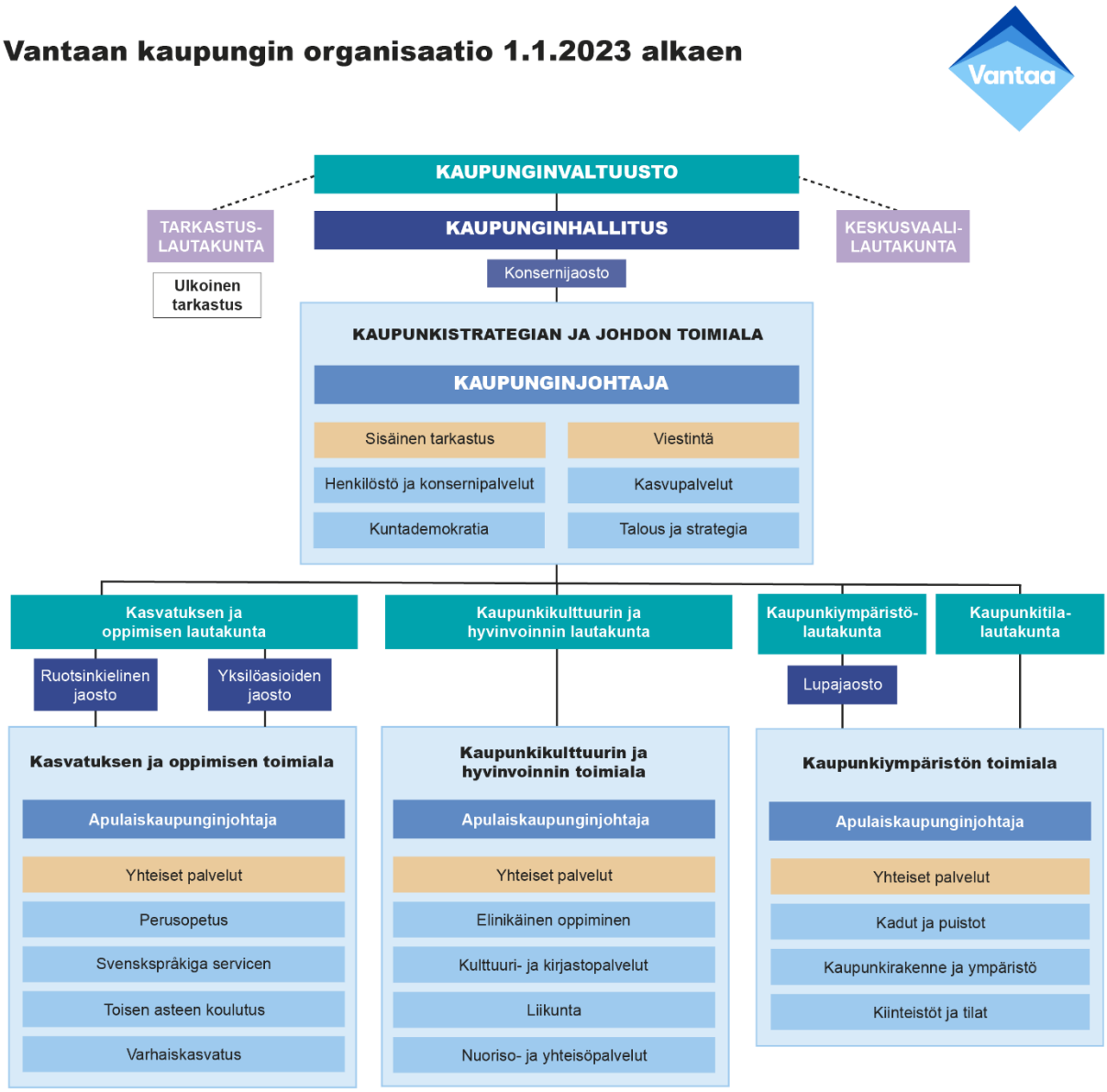
Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat:

- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- Svenska kommittén
- monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

Vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt. Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan kuntalain toimikuntaa koskevia säännöksiä.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

3 § Konsernijohto

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat.

4 § Osa-aikainen luottamushenkilö

Osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat.

Luottamushenkilön tulee ilmoittaa kuntademokratian palvelualueelle kirjallisesti, mikäli hän haluaa hoitaa tehtäväänsä osa-aikaisesti. Osa-aikaisuus ei voi tulla voimaan takautuvasti.

Osa-aikaisen luottamushenkilön palkkioista määrätään tämän hallintosäännön 27 luvussa.

Muilta osin osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta säädetään kuntalaissa.

5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

- johtaa kuntastrategian toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä
- seuraa kunnan toimielinten päätösten tarkoituksenmukaisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- johtaa asioiden käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksissa
- hyväksyy kaupunginjohtajan lomat, koulutukset, virkamatkat ja muut kaupunginjohtajan tehtävistä aiheutuvat menot
- käy kaupunginjohtajan kanssa vuosittain tulos- ja kehityskeskustelut.

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

2 Luku – Kaupungin toiminnan johtaminen

6 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginjohtaja johtaa ja kehittää kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta kunnan toimintaa. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kaupunginjohtaja:

- johtaa kaupunkistrategian valmistelua ja toteutusta
- johtaa taloussuunnittelua sekä rahoitusta ja muuta resurssiohjausta siten, että kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- johtaa kaupungin ja kaupunkirakenteen kehittämistä yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun, sekä kaupungin maa-, sopimus-, elinkeino- ja asuntopolitiikan ohjauksen avulla
- vastaa kaupunkikonsernin toiminnan tuloksellisuudesta ja konserniyhteisöjen valvonnasta
- vastaa kaupungin seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa kaupunkikonsernin viestinnästä
- vastaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta
- vastaa kaupungin tietosuojan ja tietoturvan ohjauksesta.

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. talousarviolainan ottamisesta talousarvion tai kaupunginvaltuuston erikseen asettamissa rajoissa,

2. kiireellisissä tapauksissa hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 2 momentin 3 ja 4-kohtien mukaisista asioista,
3. tyytymisestä valtionosuuksia ja -avustuksia koskeviin päätöksiin,
4. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalta tulee kyseeseen, kun kyse on koko kaupunkia, useampaa toimialaa tai kaupunkistrategian ja johdon toimialaa koskevasta asiasta, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
5. koko kaupunkia ja useampaa toimialaa koskevien projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä,
6. luottamushenkilöiden koulutuksesta,
7. määrärahan puitteissa avustusten myöntämisestä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen,
8. kaupunginhallituksen tarverahojen sekä muiden kaupunginhallituksen määrärahojen käytöstä 20 000 euroon asti/ tapaus,
9. edustusmenoista ja edustustilaisuuksista, joiden kustannukset eivät ylitä 20 000 euroa,
10. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 100 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa ei ole tarkoitemääräystä tai omaisuuden käyttötarkoituksesta ei ole muutoin määrätty ja
11. muistakin useampaa kuin yhtä toimialaan koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Kaupunginjohtajaan sovelletaan myös tämän luvun apulaiskaupunginjohtajien tehtäviä ja päätösvaltaa koskevaa 7 pykälää.

Toimivalta häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa

Häiriötilanteiden aikana ja poikkeusoloissa kaupunginjohtaja voi käyttää normaaliolojen hallintosäännön määrittelemästä toimivallasta poiketen päätösvaltaa peruspalvelujen turvaamiseksi ja häiriötilanteen normalisoimiseksi, milloin asia koskee toimenpiteiden yhteensovittamista eri toimialueiden välillä, taloudellisten resurssien tai henkilöstöresurssien suuntaamista, tiedottamista tai muuta häiriötilanteen hoitamiseksi välttämätöntä päätöstä.

Tämä erityistoimivalta otetaan käyttöön Vantaan kaupungissa häiriötilanteissa ja tarvittaessa valtioneuvoston määrittelemissä poikkeusoloissa.
Erityistoimivallan käyttöön ottamisesta päättää kaupunginhallitus tai kiireellisessä tapauksessa kaupunginjohtaja. Erityistoimivallan käyttämisen lakkaamisesta päättää kaupunginhallitus.

7 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta

Apulaiskaupunginjohtaja:

- vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimialaansa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa
- vastaa toimialansa taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten että kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja oman lautakunnan asettamat tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevien resurssien avulla
- vastaa toimialansa toiminnan tuloksellisuudesta
- vastaa toimialansa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa toimialansa sopimushallinnasta
- vastaa toimialansa viestinnästä
- vastaa toimialalla tehtäväalueensa projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä

- vastaa toimialansa seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa toimialansa asioiden ja tavoitteiden valmistelusta sekä työskentelyn koordinoinnista
- vastaa toimialansa hallinnon, henkilöstön ja talouden kehittämisestä ja suunnittelusta.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää toimialallaan:

1. palvelualueen jakamisesta palveluyksiköihin, lukuun ottamatta palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä,
2. valtionavun hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen sekä EU-avustuksen hakemisesta,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
4. tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, toimipisteiden ja irtaimiston käyttömaksuista ja korvauksista lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
5. ulkopuolisille tarjottavista palveluista ja tuotteista ja niistä perittävistä maksuista lautakunnan vahvistamien suoritus- ja hinnoitteluperusteiden mukaan, lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen, kerhotoiminnan ja hoitoapupalvelujen maksuja sekä ympäristötoimen maksuja,
6. useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista sopimuksista,
7. useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
8. yhteisiä palveluita koskevan sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
9. yhteisten palveluiden tilausoikeuksien myöntämisestä,
10. yhteisten palveluiden materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,

11. yhteisten palveluiden tehtäväalueeseen kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
12. yhteisten palveluiden hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
13. yhteisten palveluiden toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
14. yhteisten palveluiden hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön,
15. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
16. projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä,
17. muistakin toimialalle kuuluvista useampaa kuin yhtä palvelualuetta tai yhteisiä palveluita koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli apulaiskaupunginjohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, säädetään siitä erikseen tässä säännössä asianomaisen toimialan kohdalla.

8 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta

Palvelualuejohtaja:

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä

- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käyttösäännöistä
- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä palvelualueellaan päättää:

1. palvelualuetta koskevista sopimuksista,
2. palvelualuetta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
3. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
4. tilausoikeuksien myöntämisestä,
5. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
6. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
7. palvelualueen hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
8. toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
9. palvelualueen hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä,
10. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
11. palvelualueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta,
12. muistakin palvelualueelle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli palvelualuejohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, säädetään siitä erikseen tässä säännössä.

9 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät

Palveluyksikön päällikkö vastaa toimialan yhteisten talous- ja hallintopalveluiden ja muiden tukipalveluiden järjestämisestä.

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla

1 § Kaupunkistrategian ja johdon tehtävät

Toimialaa johtaa kaupunginjohtaja.
Kaupunkistrategian ja johdon toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja huolehtii konsernitasoisesta ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala vastaa:

- kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle ja sen konsernijaostolle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kaupungin strategian laatimisesta ja strategisen tason kehittämisestä
- kaupungin talouteen liittyvistä palveluista
- kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpalveluista, tietohallinnosta ja hankinnoista
- konserniohjauksesta ja -valvonnasta
- kaupunkiturvallisuudesta ja kaupunkitasoisesta valmiussuunnittelusta
- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- viestinnästä, markkinoinnista ja suhdetoiminnasta
- sisäisestä tarkastuksesta
- vaalien järjestämisestä

2 § Kaupunkistrategian ja johdon palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt

2 l

Toimialaan kuuluvat henkilöstön ja konsernipalveluiden, kasvupalveluiden, kuntademokratian sekä talouden ja strategian palvelualueet.

Palvelualueet ovat kaupunginhallituksen alaisia.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivia yhteisiä palveluita ovat viestintä ja sisäinen tarkastus.

Viestinnän palveluyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnästä.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa:

1. kaupunkitasoisista viestinnän strategisista linjauksista ja suunnitelmista
2. kaupunkitasoisesta kriisi- ja häiriötilanneviestinnästä ja niiden suunnitelmista ja kriisi- ja häiriötilanneviestinnän käytänteistä
3. viestinnän varallaolojärjestelmän suunnittelusta ja toimintakyvystä yhteistyössä toimialojen viestintäpäälliköiden kanssa

Lisäksi viestintäjohtaja johtaa toimialojen viestintäyksiköiden yhteistyötä.

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö vastaa tarkastusjohtajan johdolla riippumattomana sisäisen tarkastuksen tehtävistä.

Sisäisen tarkastuksen tehtävistä ja tarkastusjohtajan tehtävistä ja päätösvallasta säädetään 2 luvun 7 pykälän estämättä 19 luvun 6 ja 7 §:issä.

3 § Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstö- ja konsernijohtajan päätösvalta

Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue vastaa henkilöstö- ja konsernijohtajan johdolla:

- kaupungin konserniohjauksesta ja -valvonnasta ja konserniohjeen valmistelusta
- konsernijaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- henkilöstöpolitiikasta, keskitetyistä työnantaja- ja henkilöstöpalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista
- digitaalisten palvelujen kehittämisestä ja IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta
- IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarenhallinnasta
- kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta
- kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta
- kaupunginhallituksen päätöksen mukaisista keskitetyistä yhteishankinnoista ja yhteishankintasopimuksista
- kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä
- hankintojen logistisesta kokonaisohjauksesta, keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta
- ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta
- aula-, ja vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta
- vastuualueensa konsernitasoisten ohjeiden antamisesta

Henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiireellisissä tapauksissa hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 2 momentin 3 ja 4-kohtien mukaisista asioista,
2. kiireellisissä tai kaupungille vähämerkityksisissä tapauksissa osakkeiden luovutuksiin liittyvien suostumusten antamisesta ja lunastusoikeuden käyttämisestä
3. kaupungin neuvottelujärjestelmään kuuluvat kaupungin neuvottelijat,
4. liikaa maksetun palkan takaisinperinnästä,
5. työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojelun toimintaohjelman hyväksymisestä,
6. muutoksen hakemisesta työnantajan järjestämän työterveydenhuollon korvauspäätöksiin,
7. muutoksen hakemisesta sairaus- ja tapaturmavakuutuslakien mukaisiin korvauspäätöksiin,
8. kaupungin palveluksessa olevasta henkilöstöstä pidettäviä henkilöstörekistereitä koskevien määräysten antamisesta, ja
9. puhevallan käyttämisestä henkilöstöasioissa yleisissä tuomioistuimissa.

Henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä edustaa kaupunkia työmarkkina-asioissa ja työnantajana kunta-alan pääsopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa.

4 § Kasvupalveluiden palvelualueen tehtävät

Kasvupalveluiden palvelualue vastaa kasvupalvelujohtajan johdolla:

- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- kaupungin elinkeino- ja työllisyyspalveluiden strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta sekä niihin liittyvästä kaupungin sisäisestä ja muiden kumppaneiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä
- työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun TYP:n toiminnan järjestämisestä
- maahanmuuttajapalvelujen koordinoinnista
- vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta

- kaupungin neuvonta- ja asiointipalveluista sekä monikanavaisen asiakaspalvelun kehittämisestä

5 § Työllisyyspalveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyspalveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin työllistämistukien tai kesätyösetelin myöntämisestä.

6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta

Kuntademokratian palvelualue vastaa hallintojohtajan johdolla:

- kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä ja kaupunkitasoisesta ohjauksesta
- yleisten vaalien järjestelyistä
- kaupunkistrategian ja johdon toimialan keskitetyistä hallintopalveluista
- kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta
- kaupungin käännöspalveluista
- kaupungin asiakirjahallinnosta
- kaupunkitasoisista turvallisuus- ja valmiusasioista
- toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä
- vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupunginhallituksen puolesta ja sen määräämissä rajoissa keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
2. kunnallis- ja kiinteistöverosta vapauttamisesta,

3. kunnan ilmoitusten julkaisemisesta,
4. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 100 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa on tarkoitemääräys tai omaisuuden käyttötarkoituksesta on muutoin määrätty.

Hallintojohtaja valvoo kaupungin vaakunan käyttöä ja huolehtii kaupungintalon tilojen käytöstä.

Kuntademokratian palvelualueella toimii kaupungin tietosuojavastaava.

7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talouden ja strategian palvelualue vastaa talous- ja strategiajohtajan johdolla:

- kaupunkistrategian valmistelusta ja raportoinnista
- talousarvion valmistelusta sekä investointien ja kaupunkitasoisesta palveluverkon ohjauksesta
- kaupunkitutkimuksesta ja tilastoinnista
- kaupungin projektimallista
- kansainvälisen yhteistyön koordinaatiosta
- kaupungin yleisen edunvalvonnan valmistelusta
- kaupunkikonsernin rahoituspalveluista, vakuutusturvasta ja riskienhallinnasta
- kaupunkikonsernin talouspalveluista
- Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston säännön mukaisista tehtävistä
- vastuualueensa konserni- ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä rahoitukseen liittyvistä leasing- ja vuokraussopimuksista kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti ja
2. pitkäaikaisen lainanoton korvaamisesta joko osittain tai kokonaan lyhytaikaisella lainalla enintään kuluvan budjettikauden ajaksi.

8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. olemassa olevien lainojen takaisinmaksuajan ja lainaehtojen muuttamisesta,
2. lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupunginvaltuuston päättämissä rajoissa,
3. lyhytaikaisen lainan myöntämisestä kaupungin konserniin kuuluville yhteisöille ja lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupungin konserniin kuuluvilta yhteisöiltä noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
4. kaupungin kassavarojen tallettamisesta tai sijoittamisesta kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
5. kaupungin pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta,
6. konsernitileistä ja maksuliikkeestä, ja
7. korvausten maksamisesta vahinkorahaston varoista silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen eikä vaadittu korvaus (alv 0 %) ylitä 30 000 euroa (alv 0%).

Rahoitusjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö-, ja rakentamisrahaston säännön mukaisista tehtävistä.

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa johtaa kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta sekä koko oppimisen polun tukemisesta
- toimialan ruotsinkielisistä palveluista sekä ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. ammattiopisto Varian opiskeluhuoltosuunnitelmasta,
2. perusopetuksen, esiopetuksen ja 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen oppilaiden koulumatka-avustuksista ja oikeudesta maksuttomaan koulukuljetukseen, ja
3. varhaiskasvatuksen maksuttomista kuljetuksista tai kuljetusavustuksista.

Lisäksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta säädetään 2 luvun 7 §:ssä.

3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan kuuluvat perusopetuksen, svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden), toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista koko oppimisen polun tukemisesta, huolehtii osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointityöstä, oppilas- ja opiskelijahuollon yhteistyön koordinoinnista sekä oppilaitos- ja korkeakouluyhteistyöstä.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan alaisuuteen.

4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä
- perusopetuksen päättävän oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan ottamisesta perusopetukseen silloin, kun kyse on perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamasta lähikouluun ottamisesta,
2. oppilaan koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
3. oppilaan ottamisesta valmistavaan opetukseen ja joustavaan perusopetukseen,

4. oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella,
5. oppilaiden erityisistä opetusjärjestelyistä,
6. perusopetuksen oppilaan koulunkäynnin jatkamisesta koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
7. tarvittaessa perusopetuksen oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
8. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta,
9. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
10. perusopetuslain mukaisen lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin sekä toiminnan arvioinnista,
11. koulujen lukuvuosisuunnitelmien sekä järjestyssääntöjen hyväksymisestä.
12. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen) ja
14. katsomusaineesta vapauttamisesta.

5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta

Peruskoulun rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
2. oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta koulunkäynnistä enintään yhden (1) kuukauden ajaksi,
3. oppilaan valinnaisaineesta silloin, kun huoltaja ei suorita valintaa määräajassa tai huoltajan valitsemaa opetusta ei voida järjestää,
4. kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle ja
5. muistakin koululle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden) palvelualueen tehtävät ja direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtajan) päätösvalta

Svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden) palvelualue vastaa direktör för svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtajan) johdolla:

- ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) sekä nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä
- ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista
- svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyystyöstä
- oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Direktör for svenskspråkiga servicen (ruotsinkielisten palveluiden johtaja) tai hänen määräämänsä päättää:

1. koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
2. oppivelvollisuuden pidentämisestä,
3. perusopetuksen oppilaan oikeudesta jatkaa koulunkäyntiään koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
4. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen, perusopetukseen, joustavan perusopetuksen toimintaan ja perusopetukseen valmistavaan opetukseen,
5. varhaiskasvatuksen lapselle ja esiopetuksen oppilaalle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen rakenteen tukitoimista sekä perusopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella,
6. tarvittaessa peruskoulun oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
7. perusopetuksen oppilaan erityisistä opetusjärjestelyistä,

8. peruskoulun ja lukion lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
9. varhaiskasvatuslaissa säädetyistä asioista,
10. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
11. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta, ja
12. aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin, sekä toiminnan arvioinnista,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
14. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
15. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
16. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa ja
17. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä.

7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta

Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvallasta säädetään 4 luvun 5 §:ssä pois lukien kohta 1.

Ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvallasta säädetään 4 luvun 9 §:ssä.

8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa toisen asteen koulutuksen johtajan johdolla:

- tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus), suomenkielisen lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

- toisen asteen palveluverkon kehittämisestä
- oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluyhteistyöstä
- oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen

Toisen asteen koulutuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lukioiden ja perusopetuksen lisäopetuksen lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
2. ammattiopisto Varian järjestyssäännöistä,
3. opiskelijoilta perittävistä maksuista opetuslautakunnan päättämien perusteiden mukaan, ja
4. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisetä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
5. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
6. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa, ja
7. muistakin koulutuksen järjestäjälle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

9 § Lukion rehtorin päätösvalta

Lukion rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. opiskelijoiksi ottamisesta lukioon,
2. opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä,
3. muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta,
4. lukion suoritusajan pidentämisestä,
5. opiskelijan lukiosta eroamisen toteamisesta,
6. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
7. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
8. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,

9. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
10. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä,
11. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, - asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoa täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
12. muistakin oppilaitokselle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta

Ammattiopisto Varian rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. jatkuvassa haussa hakuajoista ja -menettelyistä,
2. opiskelijaksi ottamisesta,
3. opiskelijan opiskeluoikeuden keskeyttämisestä,
4. opiskelijan ammattiopistosta eronneeksi katsomisesta,
5. erityisen tuen suunnitelmasta,
6. huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuudesta,
7. opiskelijan erityisistä opetus- ja ohjausjärjestelyistä,
8. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
9. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
10. ammatillisen koulutuksen tutkintokoulutuksen sisällöistä ja toteuttamisesta sekä suunnitelmasta osaamisen arvioinnin toteuttamiseksi,

11. opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestämisestä ja sisällöistä sekä erityisen tuen antamisesta opiskelijalle,
12. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
13. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
14. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä
15. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
16. 16. muistakin ammattiopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen sekä palvelusetelillä tuotetun palvelun järjestämisestä ja kehittämisestä.

Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lasten ottamisesta varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintaan,
2. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen ja 6-vuotiaille annettavaan valmistavaan opetukseen,
3. varhaiskasvatuksen lapselle ja esiopetuksen oppilaalle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista huoltajan suostumuksella,

4. varhaiskasvatuslaissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetussa laissa säädetyistä asioista,
5. varhaiskasvatuksesta ja hoitoapupalvelusta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
6. palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuspalvelun järjestämisestä, ja
7. yksityisiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajiksi hyväksymisestä ja
8. varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaisen huomautuksen antamisesta sekä huomion kiinnittämisestä yksityisen palvelutuottajan toiminnasta vastaavalle vastuuhenkilölle vastaisen toiminnan varalle ja
9. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta puutteiden korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi yksityiselle palveluntuottajalle, kun määräyksen tehosteena ei ole hallintopakkoa ja
10. oppivelvollisuuden pidentämisestä oppivelvollisuuslain 2 § 3 momentin mukaisesti.

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaa johtaa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja.
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala vastaa:

- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalvelujen järjestämisestä
- johtaa ja koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä
- ehkäisevän päihdehuollon koordinaatiosta

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtajan päätösvallasta säädetään 2 luvun 7 §:ssä.

3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaan kuuluvat elinikäisen oppimisen, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikunnan sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat:

- keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista
- avustustoiminnan, järjestötoiminnan ja kansalaistoiminnan koordinoinnista
- järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista
- kuntalaisten osallistumisen palveluista
- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta ja vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinoinnista
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poikkihallinnollisesta yhteistyöstä

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan alaisuuteen.

4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan johdolla:

- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen
- Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta
- Vantaan kuvataidekoulun järjestämisestä
- Vantaan musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä
- vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja koordinoinnista
- elinikäisen oppimisen palvelualueen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelusta

Elinikäisen oppimisen palvelualueen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. palvelualueen oppilaitosten toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenteri- ja lukuvuosittain
2. oppilaitosten toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä
3. palvelualueen oppilaitosten järjestyssäännöistä

5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta

Aikuisopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. kansalaisopisto-opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
2. maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
3. aikuisten perusopetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
4. opiskelijoiden ottamisesta aikuisten perusopetukseen,
5. aikuisten perusopetuksen opiskelijan vapauttamisesta koulunkäynnistä tilapäisesti,
6. aikuisopetuksessa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
7. aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi,
8. kirjallisen varoituksen antamisesta aikuisten perusopetuksen opiskelijalle, ja
9. muistakin aikuisopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta

Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaitoksien opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä oppilaitosten opiskelijoiden valinnoista,
2. työvuoden toimintasuunnitelmasta,
3. maksuhuojennusten myöntämisestä opiskelijoille lautakunnan päättämien perusteiden mukaisesti,
4. oppilaitoksen toiminnan järjestämiseen liittyvistä aloittamis- ja lopettamispäivistä ja loma-ajoista lautakunnan päättämiä perusteita noudattaen, ja
5. muista oppilaitosten toimintaa koskevista asioista

7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue vastaa kulttuurijohtajan johdolla:

- kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta
- kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta
- kaupungin omistamien museoiden toiminnasta
- lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla
- kirjaston tehtävien järjestämisestä
- kulttuuri ja kirjastopalveluihin kohdentuvien avustusten valmistelusta

Kirjastopalveluiden päällikkö on yleisistä kirjastoista annetun lain mukainen kunnan kirjastolaitosta johtava henkilö.

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta

Liikunnan palvelualue vastaa liikuntajohtajan johdolla:

- kaupungin liikuntapalveluiden järjestämisestä
- liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä
- liikuntapalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Liikuntajohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä sekä
2. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen vapaa-ajan käytön osalta osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveiden palvelualueen tehtävät

Nuorison palvelualue vastaa nuorisopalveluiden johtajan johdolla:

- eri-ikäisten kuntalaisten kohtaamistyöstä
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä
- alueellisesta nuorisotyöstä, erityisnuorisotyöstä, nuorten työpajatoiminnasta sekä etsivästä nuorisotyöstä
- nuorten omaehtoisen toiminnan sekä nuorten yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan tukemisesta
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta
- nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta
- asukastilojen toiminnan järjestämisestä
- yhteisen pöydän toiminnasta
- sovittelutoiminnasta

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät

Kaupunkiympäristön toimialaa johtaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa:

- kaupunkiympäristölautakunnalle ja lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä
- kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, sekä rakennusvalvonnasta
- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta
- liikennesuunnittelusta ja pysäköinninvalvonnasta
- ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta
- kaupungin toimitiloista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin edustajat toimialan tehtäväalueeseen liittyviin toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
2. toimialan tekemien työsuorituksia koskevien sopimusten hyväksymisestä,
3. irtaimen omaisuuden myynnistä,

4. asuntojen hankkimisesta vuokra-asunnoiksi ja kaupungin palvelussuhdeasunnoiksi sekä niiden hallinnasta ja hoidosta,
5. toimialan hallinnassa olevien palvelussuhdeasuntojen vuokraperusteiden vahvistamisesta,
6. yli 1 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä, ja

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä toimii kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisena.

3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Katujen ja puistojen sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet kuuluvat kaupunkitilalautakunnan alaisuuteen.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue sekä toimialan yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkisympäristölautakunnan alaisuuteen.

4 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa kaupungininsinöörin johdolla:

- liikennejärjestelmien, julkisen kaupunkitilan ja kaupungin omistaman luonnonympäristön kehittämisestä, toteuttamisesta sekä infraomaisuuden hallinnasta
- kokonaisvaltaisesta liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- kaupungin keskitetyistä ajoneuvo- ja varikkotoiminnoista
- vaalien keskitetyn ulkomainonnan järjestelyistä kaupungin alueella
- julkisen kaupunkitilan teknisten järjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- ylijäämämaiden vastaanottotoiminnasta
- liikkumisen ohjauksesta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiinteistönmuodostamisesta annetun lain 2 §:n mukaisten yleisten alueiden lohkomiseksi katualueeksi koskevien hakemusten tekemisestä,
2. katualueen tai sen osan ottamisesta kaupungin haltuun sekä tällaisella katualueella olevien rakennusten, puiden, istutusten ja laitteiden korvaamisesta,

3. maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettujen kadunpitopäätösten ja kadunpidon lopettamispäätösten tekemisestä,
4. katusuunnitelmaehdotusten ja maankäyttö- ja rakennuslain 90 § 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmaehdotusten nähtäville asettamisesta,
5. hyväksyä katusuunnitelmat sekä maankäyttö- ja rakennuslain 90 §:n 4 momentissa tarkoitetut muut yleisten alueiden suunnitelmat, joiden kustannusarvio on alle 1 milj. euroa (alv 0 %) ja joista ei ole tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana sekä muut palvelualueelle kuuluvat suunnitelmat,
6. julkisen kaupunkitilan käyttöluvista,
7. julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevien laitteiden ja rakennelmien sijoittamisluvista,
8. kaupungin laitteista ja julkiselta kaupunkitilalta myytävää ilmoitus-, mainos- tai vastaavaa tilaa koskevista myyntisopimuksista,
9. maa-aineksen ja puutavaran myymisestä ja muutoin käyttöön luovuttamisesta,
10. yksityistiekunnille jaettavista luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksista,
11. maanomistajan luvan myöntämisestä pääsytien rakentamista ja pysyttämistä varten katualueella, ja
12. kaupungin vesihuollon toiminta-alueesta ja huleveden viemäröintialueesta,
13. hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnasta lukuun ottamatta hallintopakon ja oikaisuvaatimuksen määräämistä,
14. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien, joiden kustannusarvio on enintään 1 000 000 euroa (alv 0%) hyväksymisestä ja
15. tieliikennelain 4 luvun mukaisista liikenteenohjauslaitteita koskevista toimista ja
16. tieliikennelain 190 a §:n mukaisten pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien linjausten mukaisesti.

Kaupungininsinööri toimii pelastuslain 111 a §:n tarkoittamana öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavana kunnan viranomaisena.

5 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta

Kunnallinen pysäköinninvalvoja tai hänen määräämänsä päättää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista ajoneuvojen siirroista ja kaupungin omistukseen siirtyneiden ajoneuvojen myynnistä.

6 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue vastaa kaupunkisuunnittelujohtajan johdolla:

- maankäytön strategian kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistumisesta
- yleiskaavojen, asemakaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien laatimisesta
- kaavojen hallinnollisesta käsittelystä ja seurannasta
- poikkeamislupa-asioiden valmistelusta
- kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjen tehtävien valmistelusta, täytäntöönpanosta ja neuvonnasta
- rakennusvalvonnan myöntämien lupien valvonnasta
- kunnan viranomaiselle kuuluvista ympäristön- ja luonnonsuojelun, vesilain, vesihuoltolain, jätelain, maa-aineslain, elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuollon, tupakkalain valvonnan ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvontaan liittyvistä tehtävistä
- palvelualueelle määrättyjen maisematyölupa-asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta

Kaupunkisuunnittelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää rakennusluvan erityisistä edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamalla suunnittelutarvealueella, ellei

kysymys ole hyväksytystä yleiskaavasta, kaupunkiympäristölautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymästä kaavaehdotuksesta tai –luonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta.

7 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta

Rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä toimii maankäyttö- ja rakennuslain 21 §:n tarkoittamana rakennustarkastajana.

Rakennusvalvontapäällikön tai hänen määräämänsä päättää:

1. maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:ssä tarkoitetuista rakennusluvista, milloin
    a) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen,
    b) lupa käsittää korjaus- ja muutostyön tekemisen,
    c) lupa käsittää rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaisen muutoksen, tai
    d) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen määräajaksi,
    e) lupa käsittää muun kuin kaupunkikuvallisesti merkittävän pysäköintilaitoksen
2. maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:ssä tarkoitetuista toimenpideluvista,
3. maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:ssä tarkoitetuista rakennuksen purkamisluvista, milloin rakennus on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:ä ja rakennusta ei ole voimassa olevassa asemakaavassa tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisella suojelupäätöksellä suojeltu,
4. maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä tarkoitetuista maisematyöluvista asemakaava-alueilla sekä rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista näiden alueiden ulkopuolella,
5. maankäyttö- ja rakennuslain 176 §:ssä tarkoitetuista tilapäisistä rakennusluvista, milloin kyseessä on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen tilapäinen uudisrakennus,

6. pelastuslain 75 §:n mukaisesta vapautuksesta väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tai vapautuksesta väestönsuojan rakentamista koskevista teknisistä vaatimuksista, milloin kyseessä on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen uudisrakennus,
7. rakennusluvan voimassaolon jatkamisesta rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi sekä aloittamisoikeudesta,
8. suunnittelijan kelpoisuudesta,
9. rakennustyön vastaavien työnjohtajien ja erityisalojen vastaavien työnjohtajien hyväksymisestä ja hyväksymisen peruuttamisesta sekä vapautuksen myöntämisestä työnjohtajan tehtävistä,
10. rakennustyön aikaisesta valvonnasta,
11. kiinteistön tarkastuksesta ja tutkimuksesta, rakennuksen kuntotutkimusmääräyksestä ja rakennustyön keskeyttämisestä,
12. kokoontumistilasta ja rakennusvalvonnan edustajasta kokoontumishuoneistojen ja niihin verrattavien tilojen katselmuksissa sekä viranhaltijasta, jonka tehtävänä on antaa lausunto kokoontumiseen käytettävien tilapäisten katsomoiden, telttojen ja muiden rakenteiden henkilöturvallisuudesta,
13. muista sellaisista maankäyttö- ja rakennuslaissa tai –asetuksessa tarkoitetuista luvista, joiden osalta toisin ei ole määrätty,
14. rakennusjärjestyksessä mainituista rakennusvalvontaviranomaisen luvista ja suostumuksista sekä rakennusjärjestyksen määräyksiä koskevista poikkeuksista, lukuun ottamatta poikkeamista rakennuspaikan vähimmäispinta-alaa koskevasta määräyksestä,
15. vahvistetun taksan mukaisista rakennustyön valvonnasta perittävistä maksuista lukuun ottamatta kiinteistöinsinöörin toimenpiteistä perittäviä maksuja, maksun suorittamisesta vapauttamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta.

8 § Ympäristöjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Ympäristöjohtaja huolehtii kunnan tehtäväksi säädetystä ympäristönsuojelulain 143 §:n mukaisesta paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta ja seurantatietojen julkaisemisesta.

Ympäristöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä tarkoitetuista muista kuin rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista asemakaava-alueiden ulkopuolella.

9 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä vastaa tartuntatautilain 59 a §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti tartuntatautilaissa säädettyjen velvollisuuksien ja rajoitusten sekä niitä koskevien päätösten noudattamisesta sekä tartuntatautilain 59 b §:n mukaisten tarkastusten suorittamisesta.
Tähän tehtävään liittyy toimivallan siirtoa:

1. kaupungineläinlääkärin delegointipäätös (9.3.2021 § 21/2021)

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä päättää:

1. tupakkalain 44 §:n mukaisista tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntiluvista ja niiden peruuttamisesta,
2. tupakkalain 79 §:n mukaisista asuntoyhteisöiden tupakointikielloista ja niiden peruuttamisesta,
3. tupakkalain 96 §:n mukaisesta tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan kieltämisestä,
4. lääkelain 54 a § ja 54 c § mukaisista nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvista, toimintakielloista ja myyntiluvan peruuttamisesta,
5. kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtävänjaosta.

10 § Rakennuslakimiehen päätösvalta

Rakennuslakimies tai hänen määräämänsä toimii maankäyttö- ja rakennuslain 158 §:n, 159 §:n, 160 §:n, 164 §:n, 164 a §:n ja 164 b §:n tarkoittamana kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

11 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualue vastaa kiinteistöjohtajan johdolla:

- kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta
- kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttamisesta kaupungin tilojen ja maankäytön toimenpitein
- kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista
- työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistämisestä
- kaupungin yleisten asumisolojen kehittämisestä yhteistyössä muiden palvelualueiden ja toimialojen kanssa
- kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, rahoituksesta, neuvonnasta ja täytäntöönpanosta
- laissa määrätyistä kiinteistöinsinöörin tehtävistä
- kaupungin omistamien tonttien esirakentamisesta ja ylijäämämaiden vastaanotosta
- investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta
- palvelutilojen ja kiinteistöjen ohjausjärjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista

- asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta myönnettävistä avustuksista

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
2. maanvuokrasuhteen päättämisestä, kun vuokralainen on sitä pyytänyt,
3. maanvuokrasopimuksessa määrätyn vuokra-ajan pidentämisen hyväksymisestä, jos alue edelleen annetaan vuokralle, ja vuokrasuhteen jatkamisaika ja muut jatkamisen ehdot on vuokrasopimuksessa määrätty,
4. maanvuokraoikeuksien siirtojen hyväksymisestä,
5. maanomistajana rajanaapurin suostumuksen antamisesta tai mielipiteen ilmoittamisesta naapurikiinteistöllä suoritettavasta toimenpiteestä,
6. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta ja lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta, tai oleva arvioitu korvaus on enintään 400 000 euroa,
7. Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ja niiden tarvitsemien maa-alueiden myymisestä, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun yksittäisen tontin tai muun kohteen kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailussa alin hyväksyttävä luovutushinta on enintään 400 000 euroa,
8. alueiden tilapäiskäyttöön luovuttamisesta, kun vuokra- tai käyttöaika on enintään 5 vuotta,
9. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on enintään 400 000 euroa,

10. palvelualueensa hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä palvelualueen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta 400 000 euroon saakka (alv 0 %),
11. maanomistajana johtojen, laitteiden, rakennelmien, rakenteiden ja laitosten sijoittamisesta maa- ja vesialueille julkisia kaupunkitiloja lukuun ottamatta,
12. kiinteistörasitteita, rakennusrasitteita, yhteisjärjestelyjä, kiinteistön hallinnan jakamista ja vastaavia järjestelyjä koskevien sopimusten hyväksymisestä,
13. kiinteistönmuodostamislaissa mainittujen kaupungin suostumusten antamisesta sekä tonttijakojen ja kiinteistötoimitusten hakemisesta,
14. lainsäädännössä ja valtionviranomaisten päätöksillä kunnan ratkaistavaksi säädetyistä ja määrätyistä asuntoasioista,
15. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kiinteistöjohtajalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta ja
16. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakennusvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennyt on enintään yksi vuosi,
17. alle 1 milj. euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden ja alle 500 m2:n vuokratilojen tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
18. perusparannustöiden ja uudisrakennusten luonnospiirustusten (kustannusarvioineen) hyväksymisestä,
19. uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rahoitussuunnitelmien hyväksymisestä,
20. rakennusaikataulujen hyväksymisestä,
21. toimitilojen luovuttamisesta eri toimialojen käyttöön,
22. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevista palvelussuhdeasunnoista perittävistä vuokrista,
23. asukkaista johtamansa palvelualueen hallinnassa oleviin asuntoihin,

24. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja antamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla enintään 600 000 euroa (alv 0%) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %) ja määräaikainen vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi
25. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevan voimassa olevan vuokrasopimuksen pidentämistä enintään yhdellä vuodella
26. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevasta lyhytaikaisesta käyttöoikeuden myöntämisestä (enintään 14 vrk)
27. kaupungin rakennuksista vuokrattavaa ilmoitus-, mainos-, tai vastaavaa tilaa koskevista vuokrasopimuksista
28. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on enintään 400 000 euroa.

12 § Kaupungingeodeetin päätösvalta

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä toimii:

1) kiinteistörekisterilain 5 §:n tarkoittamana kiinteistörekisterin pitäjänä,
2) maankäyttö- ja rakennuslain 149b §:n tarkoittamana rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä huolehtivana kunnan viranomaisena,
3) maankäyttö- ja rakennuslain 150 §:n tarkoittamana sijaintikatselmuksen toimittavana viranhaltijana, ja
4) maankäyttö- ja rakennuslain 54b §:n tarkoittamana kaavoitusmittausta valvovana kunnan viranhaltijana.

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä päättää:

& 5

1. maankäyttö- ja rakennuslain 79 §:ssä tarkoitettujen erillisten tonttijakoehdotusten asettamisesta julkisesti nähtäville,
2. erillisten tonttijakojen hyväksymisestä,
3. kiinteistöjen osoitenumeroiden vahvistamisesta, ja
4. lausunnon antamisesta veroviranomaiselle kiinteistöveroasioissa.

7 luku – Toimielinten kokoonpano

1 § Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua.

2 § Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajiksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Lautakunnat ja niiden jaostot

3 § Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi vähintään kolme jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja.

Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakuntaan, kaupunkitilalautakuntaan, kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnassa on lupajaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä lupajaostoon. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on ruotsinkielinen jaosto. Jaostossa on vähintään viisi kaupunginvaltuuston toimikaudekseen valitsemaa jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jaoston jäsenet ja varajäsenet on valittava ruotsinkieliseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä. Valitsemistaan jäsenistä kaupunginvaltuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on yksilöasioiden jaosto, johon kaupunginvaltuusto valitsee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Valitsemistaan jäsenistä valtuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaosto kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta.

Muut toimielimet

7 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja kehittämistä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus voi asettaa toimikunnan, jonka tavoitteet ja tehtävät kaupunginhallitus määrittelee.

Kaupunginhallitus vastaa:

- kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta
- kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista
- sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä
- siitä että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet

Kaupunginhallituksen tehtävistä ja päätösvallasta säädetään lisäksi 13 ja 18 luvuissa.

Kaupunginhallitus päättää:

Hallinto, talous ja henkilöstö

1. hyvään johtamis- ja hallintotapaan liittyvistä periaatteista ja menettelytavoista,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,

3. kaupungin puhevallan käyttämisestä kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, konsernijaoston sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa tärkeimmissä muutoksenhakuasioissa, mikäli kaupunginhallitus yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen,
4. kaupungin tietoturva- ja tietosuojapolitiikasta sekä tiedonhallintaan liittyvien tehtävien vastuiden määrittelystä,
5. lausunnon antamisesta valtuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen,
6. muutoksen hakemisesta valtionosuutta koskevaan päätökseen,
7. esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä luettelon kuntalaisten edellisenä vuonna tekemistä aloitteista,
8. kaupunginhallituksen tarverahojen käytöstä ja tarverahojen käytöstä päättämään oikeutetuista,
9. valmiussuunnitelman hyväksymisestä,
10. koko kaupunkia sekä koko kaupunginjohtajan toimialaa koskevista sopimuksista,
11. paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, kun paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä,
12. kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista,
13. kaupunkistrategian ja johdon toimialan asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
14. kaupungille tulevista maksuista, ellei toisin määrätty,
15. poistosuunnitelman hyväksymisestä,
16. sovinnon tai akordin tekemisestä,
17. asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston lainoista,
18. vakuutena olevien kiinnitysten etuoikeusjärjestyksen muuttamisesta,
19. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 100 000 euroa,

20. säätiön perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä,
21. konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltyjen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
22. pääomalainojen ja niihin rinnastettavan rahoituksen myöntämisestä,
23. yhdistysten jäsenyyksistä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on yli 200 euroa,
24. avustusten myöntämisestä, ellei toisin ole määrätty,
25. kaupungin omaisuuden lahjoittamisesta, ellei toisin ole määrätty,
26. merkittävien edustustilaisuuksien järjestämisestä,
27. valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista,
28. koko kaupunkia koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, ja
29. kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä tartuntatautilain 58 §:n mukaisista toimenpiteistä, ja

Kaupunkiympäristö

30. kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia,
31. useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden

hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia,

32. työpaikkatonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, tontin käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 2 000 000 euroa,

33. kiinteän omaisuuden ostamisesta, kun kauppahinta on yli 1 500 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa,

34. kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisestä sekä kiinteistön ostamisesta pakkohuutokaupassa kauppahinnan suuruudesta riippumatta,

35. etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta,

36. kaupungin palvelukäytöstä vapautuvan kiinteistöomaisuuden jatkokehittämisen periaatteista,

37. maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista,

38. esittää kaupunginvaltuustolle lunastuslupien hakemista, ja

39. rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä,

40. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta, ja

41. maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja -ehdoista,

42. vahinkorahastosta maksettavista korvauksista, kun korvaus on yli 30 000 euroa (alv 0 %), ja

43. tartuntatautilain 59 c §:n 1 ja 2 momentin mukaisen toimivallan siirtämisestä edelleen kunnan viranhaltijalle tai viranhaltijoille,

44. asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista

2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu

Kaupunginhallituksen iltakoulussa esitellään ja käsitellään kaupungin hallinnon ja toimintojen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla, valtuustoryhmien puheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla.

3 § Selonteko

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi pyytää kaupunginhallitukselle selonteon kaupungin toimialaan kuuluvassa asiassa. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginhallitukselle. Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa tai kaupunginhallituksen iltakoulussa. Kaupunginhallitus merkitsee selonteon tiedoksi ja voi tässä yhteydessä antaa asiaa koskevia valmisteluohjeita.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

Konsernijaosto vastaa:

- konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla

Konsernijaosto päättää:

1. kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan sekä omistajaohjauksen valmistelusta ja toteuttamisesta,
2. osakassopimusten solmimisesta,
3. jäsenten ja tilintarkastajien nimeämisestä kuntayhtymien, yksityisoikeudellisiin yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden johtaviin toimielimiin, kun kaupungilla on siihen oikeus, ellei toisin ole määrätty,
4. edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien, yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden yhtiökokouksiin ja muihin kokouksiin, toimituksiin ja tilaisuuksiin, joissa kaupungin etua on valvottava, ellei toisin ole määrätty, samoin kuin osakkeenomistajalle tai muulle omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta tai muuta kokousta pitämättä,
5. menettelyohjeiden antamisesta konserniyhtiöille,
6. lausuntojen antamisesta kuntayhtymien talous- ja toimintasuunnitelmista samoin kuin muidenkin ulkopuolisille annettavien lausumien antamisesta tehtäväalueellaan,
7. esitysten tekemisestä kaupunginhallitukselle konserniyhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
8. kaupungin ennakkosuostumusten antamisesta yhteisöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,
9. kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla.
10. muistakin tehtäväalueeseensa kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lisäksi konsernijaosto ohjaa elinkeino-ohjelman valmistelua, tekee siitä esityksen kaupunginhallitukselle (edelleen valtuustolle päätettäväksi), seuraa elinkeino-ohjelman toteutumista sekä ohjaa ja seuraa työllisyydenhoitoa.

5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään konsernijaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla.

6 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Kaupunginhallitus ja konsernijaosto voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta

Lautakunnat huolehtivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä tärkeimmissä hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli lautakunta yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen päätökseen,
3. koko toimialaa koskevista sopimuksista,
4. toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. muistakin asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lautakuntien ja jaostojen tehtäväkohtaisesta päätösvallasta säädetään 2 - 16 §:issä.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa:

- kaupunkirakenteen ja ympäristön kokonaisvaltaisesta kehittämisestä
- rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä
- kaavojen noudattamisen sekä osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidon ja hoidon valvonnasta

- kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittämisestä
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkiympäristölautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. sellaisten asemakaavan muutosten, joihin ei liity maankäyttö- tai kunnallistekniikan sopimuksia, nähtäville asettamisesta,
2. teiden nimien vahvistamisesta alueilla, joilla ei ole vahvistettua asemakaavaa sekä asemakaavaehdotuksessa olevien nimien käyttöönotosta jo rakennetuille teille,
3. kadun ja muun yleisen alueen nimien sekä kaupunginosan ja korttelin numeroiden muuttamisesta,
4. rakennusluvan erityisistä edellytyksistä suunnittelutarvealueella, kun kysymys on hyväksytystä yleiskaavasta, kaupunkiympäristölautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymästä kaavaehdotuksesta tai –luonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta,
5. maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisluvan myöntämisestä, kun kyse ei ole rakentamissäännöksistä tai Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä poikkeamisesta,
6. asemakaavan muutosten hyväksymisestä, joilla ei
    a) muuteta rakennuskorttelin pääasiallista käyttötarkoitusta,
    b) muuteta torin, katuaukion, virkistys-, erityis- tai vesialueen käyttötarkoitusta vähäistä kaavan toteuttamista helpottavaa tarkistusta lukuun ottamatta,
    c) nosteta rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enemmän kuin yhdellä kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla, taikka lisätä rakennusoikeutta asuinpientalojen korttelialueella siten, että

tehokkuusluku nousee tehokkuuslukuun e= 0,30 tai sen yli tai muilla alueilla siten, että rakennusoikeus nousee yli 10 %:lla tai yli 1000 km2:llä,

d) muuteta maankäytön yleistä luonnetta, alueen yhtenäistä rakennustapaa tai vaaranneta ympäristölliseltä kannalta merkittävien arvojen säilymistä~~,~~

7. toimintaansa liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä
8. kaavoitusaloitteiden hyväksymisestä

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta

Lupajaosto toimii maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojelu-viranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelu-lain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

Lupajaosto tehtäväalueellaan päättää:

1. maankäyttö- ja rakennuslain 125 ja 126 pykälissä tarkoitettujen rakennuslupien sekä 176 §:ssä tarkoitettujen tilapäisen rakennuksen rakennuslupien myöntämisestä,
2. maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ssä tarkoitettujen poikkeusten myöntämisestä maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen rakentamissäännöksistä sekä Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä,
3. maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:ssä tarkoitettujen rakennusten purkamislupien myöntämisestä,
4. rakennustapaohjeiden hyväksymisestä,
5. yksityismaalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen purkamisesta,

6. luonnonsuojelualuiden käytöstä ja hoidosta sekä lausuntojen antamisesta luonnonsuojelulain mukaisista hakemuksista sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaissa säädetyissä alueellisissa rajoitus- ja kieltoasioissa,
7. eläinsuojelulain edellyttämän löytöeläimien talteenoton järjestämisestä,
8. maksuista ja korvauksista vahvistetun taksan mukaan ja
9. työsuorituksista aiheutuvista korvauksista,
10. tartuntatautilain 59 c §:n 3 ja 4 momentin mukaisista uhkasakon asettamisesta ja toimintojen sulkemisesta.

4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain 13 a-luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnanrakennusvalvontaviranomaisena.

Kaupunkitilalautakunta vastaa:

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta
- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta

- kaupungin liikenneturvallisuustyöstä
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta
- kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä
- kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien hyväksymisestä, kun suunnitelmien kustannusarvo on yli 1 000 000 euroa (alv 0 §),
2. toimintaan liittyvien 1 000 000–3 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yli 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta useampaa toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden tai teknisten perusparannushankkeiden hankesuunnitelmia,
3. yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
4. katusuunnitelmien sekä maankäyttö- ja rakennuslain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana, hyväksymisestä,
5. toimintaan liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä,
6. kunnallistekniikan, uudisrakentamisen ja perusparannusten investointiohjelmien valmistelusta ja esittämisestä kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi,
7. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen perimiä vuokria koskevista periaatteista, sekä maksujen, tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,

8. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista,
9. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien asuntojen vuokranmääräytymisperusteista,
10. toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja –antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla yli 600 000 euroa (alv 0%) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa tai, määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi,
11. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen voimassa olevan vuokrasopimuksen jatkamisesta, kun sopimusta jatketaan yli vuodella
12. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen lyhytaikaisen käyttöoikeuden myöntämisestä, kun käyttöoikeus myönnetään yli 14 vuorokauden ajaksi,
13. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä sen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta, kun kauppa- tai merkintähinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,
14. kaupungin tiesuunnitelmia koskevien lausuntojen valmistelusta maantielain mukaisesti,
15. kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta,
16. kaupungin lausuntojen valmistelusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymän (HSL) talousarvioesityksistä sekä joukkoliikenteen linjasto- ja liikennöintisuunnitelmista,
17. kaupungin lausuntojen valmistelusta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän (KUVES) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksistä,
18. kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmista,
19. avustusten myöntämisestä, lukuun ottamatta yksityistiekunnille jaettavia luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksia,

20. maankäyttö- ja rakennuslain säätämästä veden johtamisesta ja ojittamisesta asemakaava-alueella,
21. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on yli 400 000 euroa,
22. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta, lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta tai korvaus ylittää 400 000 euroa,
23. asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ja enintään 2 000 000 euroa.
24. asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa,
25. muun Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden ja rakennusten myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta, kun kauppahinta tai käypä markkina-arvo on yli 400 000 euroa,
26. maa- ja vesialueiden vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokra-aika on yli 5 vuotta,
27. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on yli 400 000 euroa ja enintään 1 500 000 euroa,
28. kiinteistön ja muun alueen luovutuskirjassa tai vuokrasopimuksessa määrätyn sopimussakon suuruudesta ja perimisestä,
29. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on yli vuoden,

30. asuntolaina-, kiinteistö-, ja rakentamisrahastosta myönnettävien avustusten perusteiden vahvistamisesta,
31. valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvää asukasvalintaa koskevista ohjeista,
32. lunastamisesta silloin, kun lunastaminen ei edellytä lunastuslupaa eikä kyse ole kiinteistöjohtajan päätösvaltaan kuuluvasta asiasta ja
33. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittämisestä ja palveluiden tuloksellisesta järjestämisestä siten, että asukkaille ja käyttäjille varataan mahdollisuus osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
- palveluiden vaikuttavuuden seurannasta ja arvioinnista
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. ammatillisen koulutuksen monijäsenisestä toimielimestä, joka päättää ammatillisen koulutuksen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen määräaikaisesta erottamisesta, muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan yli kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä, sekä toimielimen jäsenten nimeämisestä ja toimielimen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta,

2. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueista sekä ensimmäisten ja seitsemänsien vuosiluokkien enimmäisoppilasmääristä,
3. koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä sekä loma-ajoista lukiossa ja perusopetuksen lisäopetuksessa sekä esiopetuksen työpäivistä,
4. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden sekä perusopetuksen lisäopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista,
5. esiopetuksen järjestämispaikoista,
6. hakea valtion viranomaisilta perusopetuksen, lukion ja ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi järjestettävää kokeilua koskeva lupa,
7. hyväksyä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä päivä- ja aikuislukion opetussuunnitelmat,
8. nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
9. ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määristä,
10. perusopetuksen ja esiopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten kuljetusten perusteista,
11. hyväksyä vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma ja päättää toiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta, sekä myöntää aamu- ja iltapäivätoiminnan avustukset,
12. ammattiopisto Varian pääsy- tai soveltuvuuskokeen sekä kielikokeen järjestämisestä,
13. harkintaan perustuvan valinnan soveltamisesta sekä ammatilliseen koulutukseen valmentavasta koulutuksesta otettaessa opiskelijoita ammatilliseen koulutukseen
14. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta ja
15. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, kun määräyksen tehosteena on uhkasakon asettaminen, toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta

Ruotsinkielinen jaosto käyttää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle määrättyä ratkaisuvaltaa silloin, kun asia koskee yksinomaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta tai opetustointa.

7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

1. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaan enintään kolmen kuukauden sekä oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen lukion opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen sekä täytäntöönpanon aloittamisajankohdasta,
2. lukion opiskelijan pidättämisestä opiskelusta rikostutkimuksen ajaksi,
3. lukion opiskelijan ylioppilastutkintoon osallistumisoikeuden menettämisestä meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin
4. perusopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta ilman huoltajan suostumusta ja
5. varhaiskasvatuksen lapselle ja esiopetuksen oppilaalle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista ilman huoltajan suostumusta.

8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkikulttuurilautakunta vastaa:

- kaupungin omista elinikäisen oppimisen palveluista, kulttuuri- ja kirjastopalveluista, liikuntapalveluista, nuoriso- ja yhteisöpalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta

- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen johtamisesta ja koordinoinnista
- ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,
3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista
4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,
6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista,
7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta, ja
8. tilojen vapaa-ajan käytön asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista myös niiltä osin, kun vapaa-ajan käyttö tapahtuu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevissa tiloissa.

9 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunta ja lupajaosto sen toimiessa ympäristöviranomaisena, ympäristöterveydenhuollon viranomaisena taikka leirintäalueviranomaisena voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

10 Luku - Otto-menettely

1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus

Kaupunginhallitus ja lautakunnat voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista.

2 § Otto-oikeuden käyttäminen

Otto-oikeutta käytettäessä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

1. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja,
2. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija.

Asia voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on päätettävä ennen kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsittelyä. Asia on otettava käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa päätöksestä on tehtävä kuntalain tarkoittama oikaisuvaatimus.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on saatettava alemmalle otettavan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle tietoon neljän päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty.
Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle.

3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta kaupunginhallitukselle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa luottamushenkilöiden intranetissä.

Kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta kaupunginhallitukselle.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta lautakunnalle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa luottamushenkilöiden intranetissä.

Lautakunnan alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asianhallintajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta lautakunnalle.

4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn

Ylemmälle toimielimelle ei tarvitse ilmoittaa seuraavia päätöksiä:

- viranhaltijoiden tekemät henkilöstöpäätökset
- hankintaohjeessa määritellyn kynnysarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat,
- myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilörekisteristä,

- hallintojohtajan päätökset keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
- hallintojohtajan päätökset valtiokonttorille tehtävistä hakemuksista
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvat ja tietoluvat,
- tilausoikeuksien myöntäminen,
- hyväksyjien määrääminen meno- ja tulokohdille,
- hallintosäännön 16 luvun 8 §:n mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen,
- työryhmän asettaminen,
- työllistämistukien myöntäminen,
- kesätyösetelien myöntäminen,
- rahoitusjohtajan päätökset tilien lopettamisesta ja kassavirheiden korjaamisesta,
- vahinkorahaston asiamiehen viranhaltijapäätökset,
- kaupunginjohtajan päätökset pitkäaikaisen lainan nostamisesta valtuuston asettaminen euromääräisten rajojen puitteissa,
- yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset,
- kiinteistöjohtajan päätökset kaupungin etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
- päätökset katualueen haltuunotosta korvauksineen,
- katusuunnitelmien ja muiden yleisten alueiden suunnitelmien nähtäville asettaminen,
- johtojen, rakenteiden ja laitteiden sijoittaminen katu- tai muulle yleiselle alueelle,
- päätökset liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelmista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset tilapäisistä maankäyttöluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset liikennejärjestelyistä,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset torikauppaluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset mainosluvista

- kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnoimien asuntojen vuokrausta koskevat viranhaltijapäätökset sekä
- sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Ylemmällä toimielimellä on kuitenkin otto-oikeus myös näihin päätöksiin.

5 § Päätöksen täytäntöönpano

Jos kaupunginhallitus tai lautakunta ei ilmoita otto-oikeuden käyttämisestä 14 päivän oikaisuvaatimusaikana, voidaan kuntalain nojalla tehty päätös panna täytäntöön.

Kuntalain nojalla tehdyt päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna heti täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle. Toimielimen tai viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus tai lautakunta on palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon takia hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

11 Luku - Asiakirjat ja sopimukset

1 § Sähköinen allekirjoitus

Viranhaltijapäätökset ja muut asiakirjat toimielinpäätöksiä lukuun ottamatta voidaan allekirjoittaa sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Sopimukset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti myös muussa järjestelmässä, joka täyttää sähköiselle allekirjoitukselle asetetut vaatimukset arkistointikelpoisuuden suhteen.

2 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja. Muiden toimialojen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa apulaiskaupunginjohtaja.

3 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palvelualueen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palvelualuejohtaja.

4 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palveluyksikön asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palveluyksikön päällikkö.

5 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Toimialan muiden viranhaltijoiden kuin palvelualuejohtajan tai palveluyksikön päällikön päätösten perusteella laadittavat asiakirjat allekirjoittaa ao. viranhaltija tai hänen määräämänsä.

6 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginvaltuuston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävä tilintarkastuspalvelujen hankintasopimuksen allekirjoittaa tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varmentaa kaupunginreviisori.

7 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, hallintojohtaja, rahoitusjohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai hallintosihteeri taikka kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Konsernijaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai konsernijaoston siihen valtuuttamat.

8 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat viranhaltijat.

9 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai lautakunnan siihen valtuuttamat.

Tarkastuslautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

10 § Pöytäkirjan ote

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan otteen oikeaksi todentamisesta säädetään 20 luvun 20 §:ssä ja muiden toimielinten pöytäkirjan otteen oikeaksi todentamisesta säädetään 24 luvun 28 §:ssä.

11 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella, lautakunnilla ja johtokunnilla on oikeus delegoida viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvaltaa alaisilleen viranhaltijoille.

12 § Asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittävät maksut

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin asiakirjojen ja tietojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä kustannusvastaavuuden periaatetta taikka alempaa maksuperustetta noudattaen.

13 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Kaupungille annettavat haaste- ja muut tiedoksiannot vastaanottaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies, sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelualuejohtajat tai määräämänsä tehtäväalueillaan sekä kaupunginhallituksen määräämät viranhaltijat.

12 Luku – Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen

1 § Tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon tehtäväalue

Tiedonhallinnalla tarkoitetaan viranomaisen tehtävien hoidossa tai sen muussa toiminnassa syntyviin tarpeisiin perustuvia toimia ja tietoturvallisuustoimienpiteitä viranomaisen tietoaineistojen, niiden käsittelyvaiheiden ja tietoaineistoihin sisältyvien tietojen hallinnoimiseksi riippumatta tietoaineistojen tallentamistavasta ja muista käsittelytavoista.

Asiakirjahallinnon tehtävänä on suunnitella, kehittää, ohjeistaa ja neuvoa kaikkea sitä toimintaa, joka koskee asiakirjojen vastaanottamista, rekisteröintiä, tuottamista, käsittelyä, tallentamista, säilyttämistä ja saatavuutta.

2 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Kaupunginhallitus:

- vastaa hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän henkilötietojen käsittelyn toteuttamisesta ja siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kaupungin eri tehtävissä
- päättää kaupungin asiakirjahallintoa johtavasta viranhaltijasta ja tämän tehtävistä.

3 § Kaupunginhallituksen tiedonhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että tiedonhallintalain 4 § 2 momentin mukaiset vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungissa.

Tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut ovat:

1. vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta, muutosvaikutusten arvioinnista ja asiakirjajulkisuutta koskevasta kuvauksesta,

2. vastuu tietoaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta,
3. vastuu tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudessa, ja
4. vastuu asianhallinnan sekä palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoaineistojen säilyttämisen järjestämisestä.

4 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallinnon tehtäväaluetta ja vastaa pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista.

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija päättää:

1. kaupungin arkistonmuodostussuunnitelman hyväksymisestä,
2. kaupungin arkistonmuodostajien ja rekisterinpitäjien nimeämisestä, ja
3. kaupungin asiakirjahallintoon liittyvästä ohjeistuksesta.

5 § Toimialajohtajan asiakirjahallinnon tehtävät

Apulaiskaupunginjohtaja vastaa siitä, että toimialan asiakirjahallinnon hoitaminen on järjestetty annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

13 Luku – Henkilöstöasiat

1 § Luvun määräysten soveltaminen

Niistä virkasuhteeseen sekä viranhaltijaan liittyvistä asioista, joista on säädetty kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kaupunginhallitus, ellei laissa ole toisin säädetty tai tässä hallintosäännössä muuta määrätty.

Esihenkilöasemassa oleva viranhaltija tai työntekijä antaa työnjohto-oikeudelliset ohjeet ja määräykset.

2 § Henkilöstövalinnat

Kaupunginvaltuusto täyttää kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan ja kaupunginreviisorin virat.

Kaupunginhallitus täyttää kaupungin eri toimialojen palvelualuejohtajien virat sekä ottaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan avoimen viran hoitajan.

Kaupunginreviisori ottaa palveluyksikköönsä kuuluvat muut viranhaltijat.

Kaupunginjohtaja täyttää tarkastusjohtajan ja viestintäjohtajan virat sekä ottaa toimialallaan palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Tarkastusjohtaja ja viestintäjohtaja ottavat palveluyksikköönsä kuuluvan muun virkasuhteisen henkilöstön.

Apulaiskaupunginjohtajat ottavat toimialallaan yhteisten palveluiden palveluyksikköjen päälliköt sekä palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä ottaa muut palvelualueeseen kuuluvat viranhaltijat.

Yhteisten palveluiden palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä ottaa muut palveluyksikköön kuuluvat viranhaltijat.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää tarvittaessa virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää henkilön ottamisesta määräaikaiseen virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää myös koeajan määräämisestä ja koeajan pituudesta.

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa

Kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Asianomainen lautakunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta,

virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Mikäli kyse on kasvatuksen ja oppimisen toimialan peruskoulun tai lukion lehtorin virkanimikkeen oppiaineen tai oppiaineyhdistelmän muuttamisesta, on toimivalta palvelualuejohtajalla.

Toimivaltainen viranomainen ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaiseksi.

4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa

Työsopimussuhteisen vakanssin perustamisesta, lakkauttamisesta, nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omilla toimialoillaan. Vakanssia perustettaessa päätetään myös nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija päättää myös työsopimussuhteisen vakanssin lakkauttamisesta sekä kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeiden muuttamisesta.

5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättävät palvelualuejohtajat kukin omilla palvelualueillaan. Palvelualueisiin kuulumattomien viranhaltijoiden osalta virkasuhteen muuttamisesta päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat kukin omilla toimialoillaan.

6 § Siirrot

Viran ja työsuhteisen vakanssin siirtämisestä toimialalta toiselle päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päättää viran täyttämisestä, kaupunginvaltuusto ja vastaavasti kaupunginhallitus myös päättää viran siirtämisestä.

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä

Viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija. Viran julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus, kun valinnasta päättävä viranomainen on kaupunginvaltuusto. Poikkeuksena on kaupunginreviisorin virka, jonka julistaa haettavaksi tarkastuslautakunta.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

- jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö
- jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai siitä syystä, että virkasuhde puretaan koeaikana, taikka siitä syystä, että virkaan ottamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu ja asia palautettu uudelleen käsiteltäväksi
- jossa kyseessä on kaupungin sellaisen entisen viranhaltijan valitseminen, joka saa kunnallisessa eläkelaissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä ja joka ennen eläkeiän saavuttamista todetaan ansiotyöhön kykeneväksi

- johon Vantaan kaupunki on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevöitymiskoulutusta kaupunki on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset henkilö täyttää, tai
- johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhdettaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi.

8 § Täyttökielto

Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus päättää viran täyttökiellosta sekä antaa kielto palkata työntekijöitä kaupungin palvelukseen.

9 § Sijaiset

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja päättävät kukin omalla toimialallaan palvelualuejohtajan sijaisesta sekä yhteisten palveluiden palveluyksiköiden päälliköiden sijaisista.

Palvelualuejohtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisjärjestelyistä

10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta toisin säädetä tai määrätä.

Virantoimituksen alkamisajankohdan määrää valinnan suorittanut viranomainen. Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen täyttämän viran osalta virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kuitenkin kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtajien virkojen osalta

ja apulaiskaupunginjohtaja alaistensa palvelualuejohtajien virkojen osalta. Kaupunginjohtajan virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kaupunginhallitus.

11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään virkasuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Kaupunginvaltuuston täyttämän viran osalta ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään kuitenkin kaupunginhallitus.

12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen

Henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä päättää virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten palkkausta koskevien määräysten soveltamisesta viranhaltijoihin ja työntekijöihin, mikäli hallintosäännön tässä luvussa ei ole toisin määrätty.

Henkilöstö- ja konsernijohtaja antaa virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat ohjeet.

Tulospalkkioista päättää kaupunginjohtaja.

Toimivalta kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen paikallisen sopimuksen tekemiseen on henkilöstö- ja konsernijohtajalla. Mikäli paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä, on toimivalta paikallisen sopimuksen tekemiseen kuitenkin kaupunginhallituksella.

13 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus, apulaiskaupunginjohtajan osalta kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajan ja palvelualueiseen kuulumattoman palveluyksikön päällikön osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja

kukin omalla toimialallaan ja muiden viranhaltijoiden osalta palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä.

14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginjohtajan osalta viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajien osalta kaupunginjohtaja sekä alaistensa palvelualuejohtajien ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköiden osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja.

Muun viranhaltijan osalta kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää palvelualuejohtaja tai tämän määräämänsä.

15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää toimialalta toiselle tapahtuvissa siirroissa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija. Toimialan sisällä tapahtuvista siirroista päättää kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija ja palvelualueen sisällä tapahtuvista siirroista palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päätöksentekohetkellä voimassaolevan hallintosäännön määräyksen perusteella päättää viran täyttämisestä, kaupunginhallitus päättää viranhaltijan siirtämisestä.

16 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginhallitus sekä itse ottamiensa että kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta. Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä. Muiden viranhaltijoiden osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omalla toimialallaan.

17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen

Virkasuhteen päättämisestä ja lomauttamisesta sekä osa-aikaistamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelusuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää se, jonka toimivaltaan virkasuhteen päättäminen on kuulunut.

19 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan etuuden takaisinperinnästä kunnallisen viranhaltijalain 56 §:n nojalla päättää henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

14 luku - Hankinnat

1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta

Kaupunginhallitus päättää

1. kaupungin hankintaohjeen hyväksymisestä ja
2. EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

2 § Konsernijaoston päätösvalta

Konsernijaosto päättää tehtäväalueellaan EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaan euroa maksavien hankkeiden osalta.

5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta

Kaupunginjohtaja päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintojen kilpailutusohjelman hyväksymisestä.

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja toimialallaan:

1. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista EU:n kynnysarvon alittaviin hankintoihin saakka,
2. toimialojen yhteisten palveluiden kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai määräämänsä päättää

1. omalla toimialallaan palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 2 000 000 euroon saakka sekä
2. sähkön hankinnasta.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää omalla toimialallaan kansallisen kynnysarvon ylittävistä tavarahankinnoista EU-kynnysarvoon saakka.

6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta

Palvelualuejohtaja kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala

7 § Henkilöstö- ja konsernijohtajan päätösvalta

Henkilöstö- ja konsernijohtaja päättää kaupungin keskitettyjen kehittämis- ja valmennuspalveluiden, rekrytointiin liittyvien palveluiden sekä työterveyshuollon palveluiden hankinnoista.

8 § Hankintajohtajan päätösvalta

Hankintajohtaja päättää:

1. sellaisista kansallisen kynnysarvon ylittävistä tavarahankinnoista, joista ei ole erikseen muuta määrätty,
2. kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista,
3. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman kilpailutusohjelman mukaisesti, sekä
4. puhevallan käyttämisestä hankintatoimivaltaansa kuuluvissa asioissa tuomioistuimissa tai valvontaviranomaisissa.

9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja päättää IT-palvelujen, ohjelmistopalvelujen, tietojärjestelmien, IT- ja AV-laitteiden sekä niihin liittyvien palvelujen, puhelin- ja vaihdepalvelujen sekä puhelinlaitteiden ja digitalisaation edistämiseen liittyvien IT-palvelujen hankinnoista sekä hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä.

10 § Hallintojohtajan päätösvalta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yhteisiin lakiasioihin liittyvistä puitesopimuksista.

11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupunkitason tilasto- ja tutkimuspalveluiden sekä kaupungin strategiatyöhön liittyvien konsultointipalveluiden hankinnasta.

12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää vakuutusten ja niihin liittyvien palveluiden hankinnasta sekä vakuutusmeklaripalveluiden hankinnasta.

13 § Talouspalvelujohtajan päätösvalta

Talouspalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää perintäpalveluiden hankinnasta.

14 § Viestintäjohtajan päätösvalta

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.
Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin keskitetyistä viestinnän ja markkinoiden palveluiden hankinnoista.

Sisäinen tarkastus

15 § Tarkastusjohtajan päätösvalta

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Kaupunkiympäristön toimiala

16 § Kaupungininsinöörin päätösvalta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

17 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

Yhteisiä määräyksiä

18 § Päätösvallan delegointi

Kaikilla, joilla on tämän luvun nojalla oikeus tehdä päätöksiä, on oikeus myös delegoida päätösvalta eteenpäin.

19 § Yhteishankintoihin liittyminen

Kaikilla tässä luvussa mainituilla toimielimillä ja viranhaltijoilla on hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta oikeus päättää yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä.

15 Luku – Taloudenhoito

1 § Taloushallinnon tehtävien järjestäminen

Kaupungin taloushallinnossa noudatetaan lainsäädännön lisäksi tätä lukua.

Kaupungin taloushallintoa johtaa ja valvoo kaupunginhallitus.

Talouden ja strategian palvelualueen tehtävistä säädetään 3 luvun 6 §:ssä.

Kaupunginhallitus, talous- ja strategiajohtaja, rahoitusjohtaja ja talouspalvelukeskuksen johtaja antavat tarkempia ohjeita konsernin ja kaupungin taloudenhoidosta.

2 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Talousarviossa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarvioasetelmaa. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kaupunginvaltuusto päättää talousarvioon otettavista toiminnallisista tavoitteista ja niiden edellyttämistä määrärahoista ja tuloarvioista. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Lautakuntien ja johtokuntien on laadittava voimassa olevaan taloussuunnitelmaan perustuen ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti omat talousarvioehdotuksensa perusteluineen. Kaupunginhallitus päättää talousarvion laadintakehyksistä sekä talousarvion laadintaohjeista.

Talousarviossa esitetään myös tavoitteet keskeisille kaupungin omistamille tytäryhtiöille sekä kuvataan kaupunkikonsernia talousarviosuositusten edellyttämässä laajuudessa.

Kaupunginvaltuuston neljäksi vuodeksi hyväksymä taloussuunnitelma sisältää kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointiosan hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun yhteydessä toimitilastrategian keskeisine muutoksineen toimitiloissa, palveluverkkosuunnitelman ja suunnitelman toimitilojen toteuttamistavoista. Toimitilastrategia päivitetään vuosittain.

Taloussuunnitelmavuosien talousarvion valmisteluvaiheeseen mennessä päätetyt rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset otetaan huomioon suunnitelmassa. Taloussuunnitelmassa osoitetaan, kuinka menojen rahoitustarve katetaan.

Talousarviossa ja –suunnitelmassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu alijäämä suunnitelmakaudella katetaan.

3 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat tarkistetut käyttösuunnitelmat.
Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille. Käyttösuunnitelman muutoksista talousarvion sitovuustason sisällä päättää kyseessä oleva toimielin.

4 § Talousarvion seuranta ja raportointi

Toimielimet seuraavat toiminnan ja talouden toteutumista säännöllisesti. Kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle raportoinnista päätetään vuosittain talousarvion täytäntöönpanomääräysten yhteydessä.

Talousarvion seuranta, talousarviomuutosten esittäminen ja käyttösuunnitelmien tarkistaminen kaupunginvaltuuston päätösten toteuttamiseksi on toimielinten vastuulla.

5 § Talousarvion sitovuus ja talousarvion muutokset

Kaupunginvaltuusto päättää tavoitteiden ja määrärahojen sitovuudesta hyväksyessään talousarvion täytäntöönpanomääräykset.

Määrärahaa saadaan käyttää vain talousarviovuoden menoihin. Sitä ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen.

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviomuutokset esitetään kaupunginvaltuustolle talousarvion sitovuustason mukaisesti. Talousarviomuutokset tulee kohdentaa riittävän tarkalle tasolle raportoinnin tarpeet huomioon ottaen.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen kaupunginvaltuustolle ei voi tehdä kyseisen tilinpäätösvuoden talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tulo- ja menoarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Kaupunginvaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää sellaisen menon suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on tällöin viipymättä tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

6 § Kirjanpito ja tilinpäätös

Kaupunginhallituksen on huolehdittava siitä, että kaupungin tilinpäätös laaditaan ja jätetään tilintarkastajille kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Tilinpäätös on päivättävä sekä kaupunginjohtajan allekirjoittamana jätettävä kaupunginhallituksen allekirjoitettavaksi.

Tilinpäätökseen kuuluvat toimintakertomus, talousarvion toteutumisvertailu, tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase ja konsernitilinpäätös sekä niiden liitteenä olevat tiedot.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kaupungin talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kaupungin tai konsernin tuloslaskelmassa, rahoituslaskelmassa tai taseessa.

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

7 § Omaisuuden hoitaminen, luovuttaminen ja vuokraaminen

Kaupungin omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää kaupunginhallitus kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

Toimialojen vastuulla on, että niiden hallussa olevat pysyvät vastaavat eli käyttöomaisuus on arvostettu em. ohjeiden mukaisesti oikein.

Irtaimen omaisuuden luovuttamisessa kaupunginhallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

Kaupunginhallitus ja muut kaupungin viranomaiset ovat velvolliset huolehtimaan siitä, että kaupungin omistama tai kaupungin hallussa oleva omaisuus pidetään kunnossa ja sitä käytetään ja hoidetaan taloudellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Palvelualuejohtaja tai palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö määrää vastuualueensa hallussa olevien varastojen, kiinteän, irtaimen ja aineettoman omaisuuden tarkastajan tai tarkastajat.

8 § Maksuista päättäminen

Kaupunginvaltuusto päättää kaupungin palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät tarkemmin maksujen perusteista.

16 Luku – Rahatalouden hoitaminen

1 § Rahatalouden tehtävien järjestäminen

Kaupungin rahatalouden tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikkeen hoitaminen, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.
Kaupunginvaltuusto päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainasaamisten lisäyksistä ja vähennyksistä sekä nettolainanoton enimmäismäärän.
Kaupunginjohtaja päättää rahoitusjohtajan esityksestä talousarviolainan ottamisesta.
Lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupungin konserniin kuuluville yhtiöille päättää konsernijaosto, samoin kuin pääomalainat ja niihin rinnastettavan rahoituksen. Lyhytaikaisen lainan antamisesta konserniin kuuluville yhtiöille päättää rahoitusjohtaja noudattaen kaupunginvaltuuston hyväksymiä periaatteita. Pitkäaikaisen lainan antamisesta päättää kaupunginvaltuusto pois lukien Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta myönnetyt pitkäaikaiset lainat, joista päättää kaupunginhallitus.
Muutoin kaupungin rahataloudesta vastaa kaupunginhallitus.

2 § Antolainat ja takaukset

Rahoituksesta vastaavan palveluyksikön on vuosittain vaadittava toimintakertomus ja tilinpäätös sellaisilta yhteisöiltä, joiden sitoumuksia kaupunki on taannut tai joille se on myöntänyt lainaa.

3 § Maksuliike

Viranomaisen, jonka tehtävänä on suorittaa kaupungin menoja ja kantaa kaupungin tuloja, on huolehdittava, että menot suoritetaan ja tulot kannetaan oikeamääräisinä ja ajallaan.

Rahoituksesta vastaava palveluyksikkö kilpailuttaa kaupungin maksuliikkeen ja konsernitilin hoidon hankintalain mukaisesti.

4 § Kassavarat ja pankkitili

Rahoituksesta vastaavan palveluyksikön on talletettava tai sijoitettava kassavarat kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita.

Rahoitusjohtaja vahvistaa pääkassan ja alitilittäjien kassavarojen enimmäismäärän. Rahastajien kassavarojen enimmäismäärän vahvistaa palvelualuejohtaja tai palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö.

Rahoitusjohtaja päättää pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta sekä valtuuttaa henkilöt, jotka käyttävät rahalaitoksissa olevia tilejä.

5 § Määrärahojen käytön hyväksyminen

Ennen tilausta tai muuta toimintaa, josta aiheutuu kaupungille meno, on huolehdittava siitä, että tarkoitukseen on käytettävissä määräraha.
Hyväksyjä vastaa siitä, että meno tai tulo kuuluu kaupungille ja niiden perusteet ovat oikeat.
Hyväksyjä vastaa myös siitä, että meno tai tulo osoitetaan kirjattavaksi oikein kirjanpitoon sekä siitä, ettei määrärahaa ylitetä.
Apulaiskaupunginjohtajaa koskevat laskut hyväksyvät kaupunginjohtaja tai määräämänsä.

Palvelualueen määrärahojen käytön hyväksyy palvelualuejohtaja tai hänen sijaisensa.
Palvelualuejohtaja voi määrätä palveluyksikön päällikön, vastuualueen tai tiimin esihenkilön tai heihin rinnastettavan hyväksymään määrärahojen käytön oman vastuualueensa osalta.

Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden määrärahojen käytön hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä vastuualueen tai tiimin esihenkilö tai niihin rinnastettava päällikkö oman vastuualueensa osalta.

Niiden määrärahojen, jotka eivät kuulu jonkun palvelualueen tai palveluyksikön varsinaiseen toimintaan, käytön hyväksyy apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Sähköisessä järjestelmässä tehtyjä alle 200 euron tilauksia ei tarvitse hyväksyä. Palvelualuejohtaja, palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai heidän määräämänsä on velvollinen seuraamaan alaisensa toiminnan ostotapahtumia kustannuspaikkakohtaisilta seurantaraporteilta.

Tiedostosiirtona välitettäviä myynti- ja ostotapahtumia ei hyväksytä, koska niiden perusteet ovat todennettavissa tietoa lähettävistä järjestelmistä.

6 § Menojen suoritus

Menot suoritetaan tiedostosiirtoina pankkeihin tai muuta yleisesti hyväksyttävää maksutapaa käyttäen.

7 § Tulojen vastaanotto

Kaupungille tulevat rahasuoritukset on ensisijaisesti ohjattava kaupungin pankkitileille rahoituksesta vastaavan palveluyksikön erikseen antamien ohjeiden mukaisesti.

8 § Alitilittäjä- ja rahastusoikeudet

Rahoitusjohtaja myöntää alitilittäjäoikeudet kassatehtäviä hoitaville henkilöille.

Palvelualuejohtajalla ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä on oikeus myöntää alaisena toiminnan rahastusoikeudet sekä vähäisten tulojen perintää varten myös muulle kuin kaupungin viranomaiselle.

Alitilittäjät ja rahastajat toimivat rahoituksen palvelualueen antamien ohjeiden mukaan.

9 § Kassavirheiden korvaaminen

Kassatehtäviä hoitavien henkilöiden kassavirheiden korvaamisesta päättää rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä.

10 § Maksulykkäyksen myöntäminen

Maksulykkäyksen myöntämisen hyväksyy palvelualuejohtaja ja talouspalvelukeskuksen hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelukeskuksen johtaja tai heidän määräämänsä. Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta maksulykkäyksen hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä.

11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan:

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta,
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle tai toimialan talous- ja hallintojohtajalle.

12 § Saatavien laskutus, perintä, kirjanpidolliset oikaisut, luottotappioiden kirjaaminen sekä saatavasta luopuminen

Saatavat on laskutettava ja perittävä viivyttelemättä noudattaen talouspalvelukeskuksen antamia laskutus- ja perintäohjeita.
Virheellisesti tai aiheettomasti veloitettujen saatavien oikaisemisen, palauttamisen ja kirjanpitoon kirjattujen erien oikaisemisen hyväksyy se viranomainen, jonka tehtävänä saatavan veloittaminen on.
Talouspalveluiden hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelukeskuksen johtajalla tai palvelualuejohtajalla sekä palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä alaisensa toiminnan osalta tai heidän määräämällään on oikeus hyväksyä luottotappioiden kirjaukset ja saatavasta luopumiset, mikäli perimistoimet ovat osoittautuneet tuloksettomiksi ulosmittauksen tai konkurssin yhteydessä tai muutoin voidaan riittävän painavin perustein olettaa, ettei saatavaa myöhemminkään saada velalliselta perityksi tai saatava on vanhentunut.

13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena. Vahinkorahastosta korvattavien vahinkojen osalta määrätään erikseen vahinkorahaston säännössä.
Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutunut vahinko, ei kuitenkaan, jos asianosainen on korvausvelvollinen kuntalain tarkoittaman tilivelvollisuuden nojalla tai vahinko on aiheutettu tahallaan taikka törkeästä tuottamuksesta.
Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle tai toimialan talous- ja hallintojohtajalle.

14 § Rahavarojen, arvopapereiden ja asiakirjojen säilytys ja tarkastus

Palvelualuejohtajan vastuulla on palvelualueen hallussa olevien rahavarojen, arvopapereiden ja asiakirjojen säilytys turvatulla tavalla.
Palvelualuejohtajan tulee vähintään kerran vuodessa tarkastuttaa alitilittäjien ja rahastajien hallussa olevat varat. Tarkastus on tehtävä aina, kun alitilittäjä- tai rahastuskassa lopetetaan. Tarkastuksesta on tehtävä aina kirjallinen tarkastuspöytäkirja, joka on toimitettava sisäiselle tarkastukselle.

15 § Hankinnat, varastointi ja käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittely

Kaupungin hankinnat ja varastointi on suoritettava taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon kaupungin kokonaisetu.

Tarkemmat määräykset hankintojen suorittamisesta, varastoinnista ja käytöstä poistetun irtaimen omaisuuden jatkokäsittelystä annetaan kaupunginhallituksen hyväksymissä erillisissä ohjeissa.

17 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue

Ulkoinen valvonta järjestetään kaupungin johdosta riippumattomaksi.

Ulkoinen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä kuntalain 14 luvun 121–125 §:issä säädetään, tämän luvun määräyksiä.

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä sekä arviointia varten kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta määrätään 8 luvun 3 §:ssä.

Ulkoisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Läsnäolosta tarkastuslautakunnan kokouksissa päättää lautakunta.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan kokouksissa asiat esittelee kaupunginreviisori.

Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 24 luvun määräyksiä.

4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on:

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin muistutuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta,
3. valmistella kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta sekä valinnan valmistelun yhteydessä määritellä tilintarkastajan toimikauden pituuden,
4. toimia kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä, valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa,
5. päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteisiksi,
6. päättää kaupunginreviisorin osalta sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä,
7. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille,
8. määrätä kaupunginreviisorille sijaisen, ja

9. esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginreviisorin palkan määrä henkilöstö- ja konsernijohtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen.
10. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka kuntalain tai hallintosäännön mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävänä on:

1. päättää kaupunginreviisorin osalta viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin,
2. antaa matkamääräyksen kaupunginreviisorille,
3. vahvistaa lomajärjestyksen ja myöntää vuosiloman kaupunginreviisorille,
4. myöntää virkavapauden kaupunginreviisorille, ja
5. päättää kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille.

6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginreviisori:

- valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
- avustaa tilintarkastusyhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
- vastaa ulkoisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa ulkoisen tarkastuksen määrärahojen jaosta

- vastaa ulkoisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää ulkoisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee ulkoisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset
- suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

Kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,
2. ulkoista tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. ulkoista tarkastusta koskevista tutkimusluvista ja tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin ulkoiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja.

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

8 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä on säädetty kuntalain 122–123 §:issä.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle antama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakunnan päättämällä tavalla.

9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Kaupunginhallituksen on jätettävä tilinpäätös tilintarkastajan tarkastettavaksi tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä. Tilintarkastajan on annettava tilintarkastuskertomus viimeistään toukokuun loppuun mennessä.

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tarkastuslautakunnan tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

18 Luku - Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

1 § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtäväalue

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä.

2 § Kaupunginvaltuuston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Valtuusto päättää kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

3 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus:

- vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä
- hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti
- valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti
- antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

4 § Lautakuntien, johtokuntien, viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakuntien, johtokuntien, viranhaltijoiden ja esihenkilöiden tehtävät ja vastuut on määritelty valtuuston hyväksymissä kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa.

5 § Riskienhallinta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Riskienhallintapäällikkö suunnittelee, koordinoi ja kehittää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla.

6 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitoa koskevien säädösten estämättä ja veloituksetta kaikki tiedot ja asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina tarkastusten suorittamiseksi sekä oikeus päästä kaikkiin kaupungin tiloihin.

7 § Tarkastusjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastusjohtaja:

- vastaa sisäisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä

- vastaa sisäisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa sisäisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa sisäisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa sisäisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää sisäisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee sisäisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta sisäisen tarkastuksen tehtäväalaan kuuluvissa asioissa,
2. sisäistä tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. sisäistä tarkastusta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 200 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin sisäiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

3 OSA – VALTUUSTO

19 Luku - Valtuuston toiminta

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuustolla on kaksi varapuheenjohtajaa. Valtuusto valitsee vuosittain kesäkuun ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalin toimittamisesta säädetään kuntalaissa.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päätä.

Valtuuston sihteerinä toimii kuntademokratian palvelualueen määräämä Vantaan kaupungin viranhaltija tai työntekijä.

KuntaL 18 §: Valtuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudekseen, jollei valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa.

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten. Myös valtuutetun sijasta asian käsittelyyn osallistuva varajäsen voi kuulua valtuustoryhmään.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä, puheenjohtajasta ja muista tarvittavista toimihenkilöistä on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus. Ilmoitus ja allekirjoitukset voivat olla myös sähköisiä.

Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Yhden hengen valtuustoryhmällä ei ole puheenjohtajaa.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

5 § Kokoustilat

Kuntademokratian palvelualue osoittaa valtuustoryhmien kokouksia varten niiden tarvitsemat kokoustilat korvauksetta.

6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa

Valtuustoryhmä avustaa valtuuston puheenjohtajaa ja sihteeristöä järjestyksessä oikean varajäsenen kutsumisessa valtuuston kokoukseen siitä estyneen valtuutetun sijaan.

7 § Valtuuston kansliatehtävät

Valtuuston kansliatehtävät hoitaa kuntademokratian palvelualue.

20 Luku - Valtuuston kokoukset

1 § Valtuuston päätöksentekotavat

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (*sähköinen kokous*). Valtuuston suljetun kokouksen aikana valtuutetun tulee huolehtia siitä, etteivät luottamukselliset keskustelut tai salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Tietohallinto vastaa siitä, että valtuuston sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

2 § Kokouskutsu

Kokouskutsu laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kaupungin internetsivuilla. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat, ja siinä on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous.

3 OSA – VALTUUSTO

20 Luku – Valtuuston kokoukset

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden intranetsivuilla ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Kutsu valtuuston selostustilaisuuteen toimitetaan valtuuston kokouskutsun yhteydessä.

Kuntademokratian palvelualue vastaa siitä, että tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

KuntaL 94 §: Valtuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Valtuusto on kutsuttava koolle myös kunnanhallituksen tai vähintään neljäsosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmisteltava kiireellisesti.

Valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja. Kokouskutsun valtuuston ensimmäiseen kokoukseen antaa kunnanhallituksen puheenjohtaja, ja kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu. Kutsussa on ilmoitettava käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos kunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat käytettävissä.

3 § Esityslista

Valtuuston käsiteltäviksi tulevista asioista laaditaan kutakin kokousta varten esityslista. Esityslistan tulee sisältää selostus asioista tarpeellisine liitteineen sekä kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan esitykset valtuuston päätöksiksi.

Valtuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Esityslistan liitteistä toimitetaan molemmilla kielillä taloussuunnitelma, tilinpäätös, tarkastuslautakunnan arviointikertomus, tilintarkastajan lausunto sekä ohje- ja johtosäännöt, samoin kuin niitä asioita koskevat asiakirjat, joissa kielilain 12 §:n ja 29 §:n mukaan on käytettävä ruotsinkieltä.

Esityslista liitteineen julkaistaan kaupungin internet- ja intranetsivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

4 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

5 § Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston sihteeristölle.

Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä sihteeristön on kutsuttava estyneen valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu.

6 § Muiden kuin valtuutettujen läsnäolo kokouksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Myös kaupunginhallituksen jäsenellä tai hänen poissa ollessaan varajäsenellä on läsnäolo-oikeus kokouksessa.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon, jollei hän ole samalla valtuutettu.
Nuorisovaltuuston kulloiseenkin kaupunginvaltuuston kokoukseen nimeämällä edustajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Nuorisovaltuuston edustajalla on puheenjohtajan harkinnan mukaan oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon.

7 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valtuuston kokouksen aluksi todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköistä läsnäolo- ja äänestysjärjestelmää käyttäen tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä taikka muulla puheenjohtajan määräämällä tavalla.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa mahdolliset esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutettu, jota ei kokouksen alussa ole todettu läsnä olevaksi, merkitään pöytäkirjaan poissa olevaksi. Läsnäolon toteamisen jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoittauduttava välittömästi puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokoukseen saapunut. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan vastaavasti merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokouksesta poistunut.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat saapuneet kokoukseen eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita valtuusto muuten ei ole todennut poissa oleviksi.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvallan, hänen on keskeytettävä kokous.

KuntaL 103 § 1 mom.: Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

8 § Kokouksen johtaminen ja tilapäinen puheenjohtaja

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Puheenjohtajan tehtävänä on johtaa asioiden käsittelyä valtuustossa sekä pitää huolta järjestyksestä valtuuston kokouksessa. Puheenjohtaja saa, varoituksen annettuaan, määrätä poistettavaksi kokouksesta henkilön, joka käyttäytyy sopimattomasti. Jos syntyy epäjärjestys, jota puheenjohtaja ei voi hillitä, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohdon kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokoukselle tilapäinen puheenjohtaja.

9 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava valtuutetun tai muun kokoukseen osallistuvan henkilön esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, voi olla läsnä esteellisyydestä päätettäessä, mutta ei saa osallistua esteellisyysasian käsittelyyn.

Esteellisyyttä koskeva valtuuston ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

KuntaL 97 § 1 mom.: Valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain (434/2003) 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Milloin valtuutettu ottaa osaa asian käsittelyyn muussa toimielimessä, häneen sovelletaan, mitä kyseisen toimielimen jäsenen esteellisyydestä säädetään.

10 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päätä.

Käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus *(pohjaehdotus)* tai, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, niiden ehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on peruuttanut esityslistalla olevan esityksensä ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta. Muissa tapauksissa asian poistamisesta esityslistalta päättää valtuusto.

KuntaL 93 §: Kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut. Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto.

11 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti tai selvästi havaittavalla tavalla taikka toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydetyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, apulaiskaupunginjohtajille sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä
3. enintään yhden minuutin kestävän repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Puheenvuorojen pituutta voidaan myös valtuustovaliokunnan suosituksesta sopia ohjeellisesti rajattavaksi.

Jos puheenvuoroa pyydetään yhtaikaa salijärjestelmän kautta sekä muulla tavalla, on salijärjestelmän kautta puheenvuoroa pyytäneellä etusija. Jos useat pyytävät yhtaikaa puheenvuoroa, määrää puheenjohtaja missä järjestyksessä kukin heistä sen saa.

Puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai valtuustosalin puhujakorokkeelta.
KuntaL 102 § 2 mom.: Valtuutetulla on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Valtuutetun on pysyttävä asiassa. Jos valtuutettu puheessaan poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos valtuutettu ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos valtuutettu ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

12 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Jos asia pannaan pöydälle, on sitä ennen tehdyt kaupunginhallituksen, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan pohjaehdotuksesta poikkeavat ehdotukset uudistettava, jotta poikkeavat ehdotukset huomioidaan asiaa uudelleen käsiteltäessä.

13 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty muu muutosesitys kuin pöydälle panemista, asian palauttamista tai hylkäämistä koskeva ehdotus on annettava kirjallisena.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi.
Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

14 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.
Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

15 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset.

Ehdotusta, jota ei ole kannatettu tai joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena taikka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei oteta äänestettäväksi.

16 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys on toimitettava avoimesti. Äänestys toimitetaan äänestyskoneella sähköisesti tai nimenhuudolla.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestystavan ja äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi samaa asiaa koskevaa pohjaehdotuksesta eniten poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.

2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

KuntaL 104 §: Jos toimielin on asiasta yksimielinen tai vastaehdotusta ei ole kannatettu, puheenjohtaja toteaa päätöksen. Muussa tapauksessa puheenjohtaja toteaa ehdotukset, joita ei kannatuksen puuttuessa oteta äänestettäviksi, ja ehdotukset, joista äänestetään. Puheenjohtaja saattaa toimielimen hyväksyttäväksi äänestystavan ja, jos äänestyksiä on toimitettava useampia, äänestysjärjestyksen sekä tekee äänestysesityksen siten, että vastaus "jaa" tai "ei" ilmaisee kannanoton ehdotukseen.

Äänestys toimitetaan avoimesti. Päätökseksi tulee ehdotus, joka on saanut eniten ääniä, tai äänten mennessä tasan ehdotus, jota puheenjohtaja on äänestänyt.

17 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen *(ponnen)*. Toimenpidealoite ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

18 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjaan merkitsemisestä määrätään 24 luvun 27 §:ssä.

Valtuuston ja sen valiokunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa ja toimii sihteerinä kuntademokratian palvelualueen osoittama sihteeri.

Valtuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla.

Pöytäkirja voidaan tarkastaa myös sähköisesti.

19 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen

Valtuuston pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa puheenjohtaja, pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja, kaupunginlakimies, hallintoasiantuntija, hallintosihteeri tai kirjaaja.

20 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään nähtävänä kaupungin internet- ja intranetsivuilla ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla pöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

KuntaL 140 § 1 mom.: Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päättyessä.

21 Luku - Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Suhteellisessa vaalissa ääni annetaan ehdokaslistalle.

2 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien ja suljetuin lipuin toimitettavien enemmistövaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon kuuluu neljä varsinaista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Valtuusto valitsee vaalilautakuntaan valituista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valittaessa.

Vaalilautakunta valitsee keskuudestaan sihteerin. Lautakunta voi kutsua avukseen asiantuntijoita.

3 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Suhteellisella vaalitavalla suoritettava vaali toimitetaan ehdokaslistoittain. Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan. Vaalin nimenhuutoa ei saa pitää ennen kuin vähintään kymmenen minuuttia on kulunut ehdokaslistan nähtäville panemisesta.

4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Ehdokaslista on vähintään kahden valtuutetun allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 5 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

KuntaL 105 § 3 mom.: Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, ehdokkaat on hyväksyttävä ennen vaalia ja ehdokkaana tulee olla sekä varsinainen jäsen että tämän varajäsen. Jos varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, valituiksi tulevat varsinaisiksi jäseniksi valittujen jälkeen seuraavaksi eniten ääniä tai korkeimmat vertausluvut saaneet ehdokkaat.

5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tutkii ehdokkaiden vaalikelpoisuuden ja tarkastaa, ovatko ehdokaslistat asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, jossa jokainen ehdokaslista merkitään järjestysnumerolla.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi lukemalla se ääneen tai muulla tavalla.

7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisena, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

8 § Vaalin tuloksen toteaminen

Nimenhuudon päätyttyä vaalilautakunta tutkii äänestyslippujen pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle pöytäkirjaan merkittäväksi.

KuntaL 105 § 4 mom.: Suhteellista vaalia toimitettaessa on noudatettava soveltuvin osin, mitä kunnallisvaaleista säädetään. Lisäksi valtuusto voi antaa määräyksiä vaalin toimittamisesta. Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

9 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin.

Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä. Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä ja sen tulee sisällykseltään olla riidaton.

Milloin enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, on valtuuston puheenjohtajan kutsuttava 2 §:ssä mainittu vaalilautakunta avustamaan vaalitoimituksessa. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle suljetuin lipuin toimitettavan enemmistövaalin äänestyslippunsa.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

22 Luku - Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisena valtuuston kokouksen aikana. Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä ja se on annettava valtuustolle tiedoksi.

Aloitteet, jotka merkitsevät uuden määrärahan ottamista talousarvioon tai määrärahan korottamista, on käsiteltävä seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tuotava valtuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista. Luettelosta tulee käydä ilmi, milloin aloitteeseen on vastattu tai mikä aloitteen käsittelyvaihe on. Samassa yhteydessä voidaan tuoda luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on annettava kaupungin kirjaamoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

3 § Selonteko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi pyytää kaupunginvaltuustolle selonteon kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa. Lisäksi valtuustoryhmät, jotka edustavat vähintään puolta valtuutetuista, voivat esittää puheenjohtajalle selonteon pyytämistä. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginvaltuustolle.

Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa tai kaupunginvaltuuston iltakoulussa.

Valtuusto merkitsee asiasta käydyn keskustelun jälkeen selonteon tiedoksi eikä asiassa tässä yhteydessä tehdä päätöstä. Kaupunginvaltuusto voi kuitenkin selonteon pohjalta lähettää asian kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti

Valtuuston kokousta voi edeltää selostustilaisuus, jossa selostetaan ajankohtaisia aiheita ja jota voi seurata kyselytunti.

3 OSA – VALTUUSTO

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille selostustilaisuuden yhteydessä pidettävällä kyselytunnilla vastattavaksi lyhyt, kulloinkin yhteen asiaan kohdistuva kysymys kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena tai sähköpostitse viimeistään selostustilaisuutta edeltävänä maanantaina klo 12.00 valtuuston sihteeristölle. Kysymyksen voi tehdä myös kyselytunnin aikana suullisesti. Kukin valtuutettu voi esittää yhden suullisen tai kirjallisen kysymyksen kyselytuntia kohden.

Kysymyksiin vastataan suullisesti. Kirjallisiin ja sähköpostitse toimitettuihin kysymyksiin, joita ei ehditä käsitellä kyselyille varatussa määräajassa, annetaan kysymyksen esittäjälle ja muille valtuutetuille vastaus kirjallisena tai sähköisesti, luottamushenkilöiden intranetissä viimeistään seuraavan valtuuston kokouksen aikana ilman muuta käsittelyä. Varavaltuutetun tekemään kysymykseen vastataan ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli varavaltuutettu on tässä selostustilaisuudessa läsnä.

Kyselytunti järjestetään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina, jollei valtuusto toisin päätä. Puheenjohtajana kyselytunnilla toimii valtuuston puheenjohtaja. Kyselytunti on julkinen.

Puheenjohtaja ratkaisee, huomioon ottaen kysymyksen ajankohtaisuuden ja merkityksen, missä järjestyksessä kirjallisiin kysymyksiin vastataan lähtökohtana se, että kysymyksille varattu aika selostustilaisuudessa ei ylitä 45 minuuttia. Ensimmäinen vastauksen jälkeisen puheenvuoron käyttöoikeus on kysymyksen esittäneellä valtuutetulla. Tämän jälkeen myös muilla valtuutetuilla on oikeus käyttää puheenvuoroja. Puheenjohtajalla on oikeus harkintansa mukaan rajoittaa keskustelua.

5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu

Kaupunginvaltuuston iltakoulussa käsitellään kaupungin strategiavalmisteluun liittyviä asioita sekä muita ajankohtaisia aiheita. Iltakoulussa voidaan myös selostaa kaupungin yhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaan liittyviä asioita.

Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on valtuutetuilla ja kaupunginhallituksen jäsenillä. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla, asianomaisen yhteisön hallituksen jäsenellä ja valtuustoryhmien ensimmäisillä varavaltuutetuilla.

Iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

23 Luku – Valiokunnat

1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen

Valtuusto asettaa vuosittain pysyvän valtuustovaliokunnan käsittelemään valmistelevasti valtuustossa vireillä olevia asioita sekä muita valtuuston työskentelyyn liittyviä kysymyksiä.

Valtuustovaliokunnan jäseninä ovat valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä valtuuston kulloinkin päättämä määrä valtuuston valitsemia jäseniä ja heidän henkilökohtaisia varajäseniään.

Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan valtuuston I varapuheenjohtaja tai valtuuston II varapuheenjohtaja.

Valtuustovaliokunnan kokouksiin osallistuvat asiantuntijoina kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kulloinkin asian käsittelyn kannalta tarvittavat henkilöt.

Valtuustovaliokunnan kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Tässä määräyksessä mainitulla valtuustovaliokunnalla ei tarkoiteta kuntalain 35 §:ssä säädettyä valiokuntaa.

2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi kuntalain 35 §:n mukaisesti asettaa keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitettua luottamushenkilön erottamista koskevaa tai 43 §:ssä tarkoitettua kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskevaa asiaa taikka lausunnon antamista tai hallinnon tarkastamista varten. Samalla valtuusto määrää valiokunnan puheenjohtajan.

Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kaupunginhallituksen lausunto. Valtuustossa asian käsittely tapahtuu valiokunnan valmistelun pohjalta.

KuntaL 34 § 1 ja 4 mom: Valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän tai kuntien yhteiseen toimielimet valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä.

Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai jos vähintään neljäsosa valtuutetuista on tehnyt sitä koskevan aloitteen.

KuntaL 35 § 1 ja 2 mom.: Kun 34 §:ssä tarkoitettu luottamushenkilön erottamista koskeva asia tai 43 §:ssä tarkoitettu kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskeva asia on tullut vireille, valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia.
Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.
Tilapäinen valiokunta voidaan asettaa myös lausunnon antamista ja hallinnon tarkastamista varten.

KuntaL (25) 43 §: Valtuusto voi irtisanoa kunnanjohtajan tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos hän on menettänyt valtuuston luottamuksen.

Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai jos vähintään neljäsosa valtuutetuista on tehnyt sitä koskevan aloitteen. Asiaa valmisteltaessa kunnanjohtajalle on ilmoitettava, mihin luottamuksen menetys perustuu ja varattava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemiseen vaaditaan, että sitä kannattaa kaksi kolmasosaa kaikista valtuutetuista. Päätös voidaan panna heti täytäntöön. Samalla kunnanjohtaja voidaan vapauttaa tehtäviensä hoidosta.

4 OSA - PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

24 Luku – Kokousmenettely

1 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kunnan toimielimissä sekä soveltuvin osin toimituksissa ja katselmuksissa. Valtuuston pöytäkirjaan kuitenkin sovelletaan, mitä pöytäkirjaan merkitsemisestä määrätään tämän luvun 27 §:ssä. Muilta osin kaupunginvaltuuston kokousmenettelystä on määrätty 20 luvussa.

Tarkastuslautakunnan kokouksista määrätään lisäksi 17 luvun 3 §:ssä.

2 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asianhallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (*sähköinen kokous*). Kokouksen aikana toimielimen jäsenen tulee huolehtia siitä, etteivät luottamukselliset keskustelut tai salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (*sähköinen päätöksentekomenettely*). Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

Tietohallinto vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

3 § Kokousaika- ja paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

4 § Kokouskutsu ja esityslista

Toimielinten kokouskutsujen kielenä on suomen kieli erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus toimielimen kokouksessa.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden intranetsivuilla ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Esityslista liitteineen julkaistaan myös kaupungin internet- ja intranetsivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

Esityslistan tulee sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja esitykset toimielimen päätöksiksi.

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväkseen sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Tietohallinto vastaa siitä, että tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

5 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

6 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Varajäsenen voi kutsua myös yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

7 § Läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kaupunginhallituksen kokouksessa
- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kaupunginhallituksen jaoston kokouksessa
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen toimielimeen valitsemalla edustajalla ja kaupunginjohtajalla lautakunnan kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa
- lautakunnan puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen jaostoon valitsemalla edustajalla ja toimialan apulaiskaupunginjohtajalla lautakunnan jaoston kokouksessa
- kaupunginhallituksen edustajalla vanhus- ja vammaisneuvostojen, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja Svenska kommittén kokouksissa

Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin.

Esittelijänä toimiva viranhaltija on velvollinen olemaan läsnä toimielimen kokouksessa.

Kaupungin muu työntekijä on velvollinen toimielimen kutsusta tai esihenkilönsä määräyksestä olemaan läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntijan on poistuttava kokouksesta ennen päätöksentekoa.

8 § Kaupunginhallituksen edustajan tehtävät muissa toimielimissä

Kaupunginhallituksen edustajien tehtävistä muissa toimielimissä päätetään edustajien nimeämispäätöksen yhteydessä.

9 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat luottamushenkilöt sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

10 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

11 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa.

Puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan kokouksesta, mikäli tämä käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, eikä noudata puheenjohtajan antamaa kehotusta käyttäytyä asianmukaisesti.

Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

12 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana *(pohjaehdotus)*. Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan. Toimielin voi kuitenkin enemmistöpäätöksellä päättää käsitellä esittelijän poistaman asian. Tuolloin asia käsitellään toimielimen puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

13 § Asioiden valmistelu ja esittely

Toimielinten esityslistoissa tulee käyttää asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä. Asioiden valmistelussa tulee noudattaa hallintojohtajan antamia ohjeita.

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Esittelijä vastaa toimielimen käsiteltäväksi tuotavien asioiden valmistelusta.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

14 § Kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston esittelijät

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia tai konsernia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä kaupunginhallituksen ottomenettelyyn tulevat päätökset.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat.

Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

15 § Kaupunkiympäristölautakunnan, kaupunkitilalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston esittelijät

Kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtaja esittelee kaupunkiympäristölautakunnan ja kaupunkitilalautakunnan käsiteltäviksi tulevat kaupunkiympäristön toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Kaupungininsinööri esittelee kaupunkitilalautakunnan käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Kiinteistöjohtaja esittelee kaupunkitilalautakunnan käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Kaupunkisuunnittelujohtaja esittelee kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi tulevat palvelualueensa asiat.

Rakennusvalvontapäällikkö esittelee lupajaoston käsiteltäväksi tulevat asiat, joissa jaosto toimii rakennuslupa- tai valvontaviranomaisena.

Ympäristöjohtaja esittelee lupajaoston käsiteltäväksi tulevat asiat, joissa jaosto toimii laissa määriteltynä kunnallisena ympäristönlupa- tai valvontaviranomaisena.

Kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös em. johtajien esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia. Esiteltäväksi ottaminen ei kuitenkaan koske asioita, joissa lautakunta tai jaosto toimii laissa määriteltynä lupa- tai valvontaviranomaisena.

16 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja sen jaostojen esittelijät

Kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtaja esittelee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Ruotsinkielisen palvelualueen johtaja esittelee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston käsiteltäväksi tulevat asiat ja kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston käsiteltäväksi tulevat ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion oppilasta koskevat asiat.

Perusopetuksen palvelualuejohtaja esittelee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston käsiteltäväksi tulevat suomenkielisen peruskoulun oppilasta koskevat asiat.

Toisen asteen koulutuksen palvelualuejohtaja esittelee muut kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston käsiteltäväksi tulevat asiat.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

17 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan esittelijät

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja esittelee kaupunkikulttuuri- ja hyvinvoinnin lautakunnan käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualuetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

18 § Keskusvaalilautakunnan esittelijät

Keskusvaalilautakunnan sihteeri esittelee keskusvaalilautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat.

19 § Kokouksen julkisuus

Toimielimen kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää. Salassa pidettävää asiaa tai asiakirjaa ei voi käsitellä julkisesti.

Toimielimen julkisissa kokouksissa yleisöllä on mahdollisuus seurata kokousta myös siltä osin kuin kokoukseen osallistutaan sähköisesti.

20 § Esteellisyys

Esteellisen läsnäolijan on ilmoitettava esteellisyydestään ja sen hallintolain 28 §:n mukaisesta perusteesta ennen asian käsittelyn aloittamista ja vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa, mutta hän ei saa osallistua asian ratkaisuun. Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

21 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta kohdistettava puheenvuoronsa vain tähän ehdotukseen. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Pöydällepanon sijaan asia voidaan palauttaa valmisteluun esimerkiksi lisäselvitysten hankkimiseksi tai eri päätösvaihtoehtojen selvittämiseksi.

22 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

23 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

24 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen. Ehdotuksen tulee siten olla sellainen, että toimielin voi sen perusteella tehdä päätöksen: ”hyväksyttiin tai hylättiin esitys”.

25 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen ja vaalin toimittamiseen sovelletaan, mitä 20 ja 21 luvuissa määrätään äänestyksen ja vaalin toimittamisesta valtuustossa.

26 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Toimielinten pöytäkirjojen kielenä on suomen kieli erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Pöytäkirjaa pitää toimielimen puheenjohtajan johdolla toimielimen sihteeri tai muu pöytäkirjanpitäjä. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään:

1) järjestäytymistietoina:

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä olevat ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kesken kokouksen saapuneet; minkä asian käsittelyn ja mihin kellon aikaan he ovat saapuneet

- poissa olleet
- kokouksesta poistuneet; minkä asian käsittelyn aikana ja mihin kellon aikaan he ovat poistuneet
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2) asian käsittelytietoina:

- otsikko
- selostus asiasta ja mahdollisesta aikaisemmasta käsittelystä tai viittaus pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin
- esittelijän päätösesitys
- esteellisyys ja sen peruste
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu tai niiden raukeaminen
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta tai siihen liitettävästä äänestysluettelosta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävät mielipiteet ja pöytäkirjalausumat
- valtuuston hyväksymät toimenpidealoitteet (ponnet)

3) muina tietoina:

- salassapitomerkinnät
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta ja jos pöytäkirjan tarkastajat on valittu, heidän nimensä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa
- muutoksenhakuohjeet

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.
Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valitukseen on liitettävä. Päätökseen, johon ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

27 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todentaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan otteen oikeaksi todentamisesta määrätään 20 luvun 20 §:ssä.

Kaupunginhallituksen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija, hallintosihteeri, kirjaaja, tai kaupunginhallituksen määräämät.

Kaupunginhallituksen konsernijaoston pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, konsernilakimies tai controller.

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä tai kaupunginreviisori.

Muiden lautakuntien ja niiden jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, toimialan lakimies tai kirjaaja.

Liikelaitosten johtokuntien pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa puheenjohtaja tai pöytäkirjanpitäjä.

28 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin internet- ja intranetsivuilla ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla viimeistään pöytäkirjan allekirjoitusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Viranhaltijan päätöspöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin kirjaamossa ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla viimeistään pöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään lisäksi nähtävänä kaupungin internetsivuilla viimeistään päätöspöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

25 Luku – Kuntalaisaloitteet

1 § Aloiteoikeus

Kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa, on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

2 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrätyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Vastaus aloitteeseen, jossa tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, annetaan tiedoksi valtuustolle. Talousarviovaikutteiset aloitteet annetaan tiedoksi valtuustolle myös talousarviokäsittelyn yhteydessä.

3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

5 OSA - LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

26 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset

1 § Luottamushenkilöille maksettavat korvaukset

Luottamushenkilöille maksetaan kaupungin luottamustehtävien hoitamisesta palkkiota sekä korvausta ansionmenetyksestä, matkakustannuksista, sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä aiheutuneista kustannuksista, päivärahaa sekä ateria- ja majoituskorvausta tämän palkkiosäännön mukaisesti.

2 § Toimielinten jäsenille maksettavat kokouspalkkiot

Kaupungin toimielimet

Alla mainittujen toimielinten jäsenille maksetaan enintään kolme (3) tuntia kestäneestä kokouksesta seuraava peruspalkkio:

- Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 290 euroa
- Kaupunginvaltuuston jäsen 240 euroa
- Kaupunginhallituksen puheenjohtaja 290 euroa
- Kaupunginhallituksen jäsen 240 euroa

- Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja 290 euroa

- Kaupunginhallituksen jaoston jäsen 240 euroa

- Lautakunnan puheenjohtaja 200 euroa
- Lautakunnan jäsen 150 euroa

- Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (vaalivuosi) 290 euroa
- Keskusvaalilautakunnan jäsen (vaalivuosi) 190 euroa
- Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja 200 euroa
- Keskusvaalilautakunnan jäsen 150 euroa

- Nuorisovaltuuston puheenjohtaja 30 euroa
- Nuorisovaltuuston jäsen 20 euroa

Kokouksiksi katsotaan myös toimielimen iltakoulut ja selostustilaisuudet.

Valiokuntien, toimikuntien, neuvostojen ja neuvottelukuntien sekä muiden toimielinten kokouksesta maksetaan toimielimen puheenjohtajalle ja jäsenelle vastaava palkkio kuin lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle.

Osallistuessaan kaupunginhallituksen kokouksiin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat saavat kokoukselta saman palkkion kuin kaupunginhallituksen jäsenet.

Osallistuessaan kaupunginvaltuuston kokouksiin kaupunginhallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja jäsenet saavat samansuuruisen kokouspalkkion kuin kaupunginvaltuutettu.

Osallistuessaan kaupunginhallituksen edustajana muun toimielimen kokoukseen kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja jäsen saa saman kokouspalkkion kuin asianomaisen toimielimen jäsen.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

26 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset

Edustaessaan nuorisovaltuustoa kaupungin muun toimielimen kokouksessa nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan tämän säännön mukainen nuorisovaltuuston jäsenen kokouspalkkio. Poikkeuksena edellä mainitusta nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan 40 euron kokouspalkkio hänen osallistuessaan kaupunginvaltuuston kokoukseen.

Ollessaan kutsuttuna tai määrättynä läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa, muutoin kuin jäsenenä tai vakinaiseksi määrättynä edustajana, luottamushenkilö saa saman palkkion kuin asianomaisen toimielimen jäsen.

Kokouspalkkion saamisen edellytyksenä on, että luottamushenkilö on ollut läsnä kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, lukuun ottamatta peruuntunutta kokousta tai milloin kokouksen kesto on alle puoli tuntia.

Toimielimen varapuheenjohtajalle suoritetaan puheenjohtajan kokouspalkkio edellyttäen, että hän toimii puheenjohtajana koko kokouksen ajan, jos kokouksen kesto on alle puoli tuntia ja muissa tapauksissa edellyttäen, että hän toimii kokouksen puheenjohtajana vähintään puoli tuntia.

Palkkion maksamisen perusteena olevaan pöytäkirjaan tulee merkitä kokousajat kokouksen kulun mukaisesti. Taukoja, joissa toimielimen jäsenellä on velvollisuus olla varalla (esim. neuvottelutauot), ei merkitä pöytäkirjaan. Yli kahdeksan (8) tunnin kokoukseen tulee sisällyttää vähintään yhden (1) tunnin tauko, jota ei lasketa kokousaikaan. Matka-aikaa kokouspaikalle ja takaisin ei lasketa kokouspalkkioon oikeuttavaksi ajaksi.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalle luottamushenkilölle maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion (alle kolme (3) tuntia kestäneen kokouksen kokouspalkkio) suuruinen palkkio edellyttäen, että tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut tilaisuudessa läsnä vähintään yhden (1) tunnin.

Kaupungin ulkopuoliset toimielimet

Pääkaupunkiseudun neuvottelukunnan ja koordinaatiotyöryhmän kokouksiin osallistuvalle luottamushenkilölle maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta. Luottamushenkilölle korvataan osallistumisesta edellä mainittuihin kokouksiin ansionmenetys ja muut kustannukset, mikäli edellä mainittu organisaatio ei korvaa kuluja.

3 § Palkkio lisätunneilta

Kokouksesta, jossa 2 §:ssä mainittu toimielimen jäsen tai varajäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, suoritetaan lisäpalkkiona 40 % peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

4 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä

Toimielimen jäsenille maksetaan palkkio toimielimen tai sen jäsenten suorittamasta tarkastuksesta, katselmuksesta tai muusta vastaavasta toimituksesta sekä toimielimen alaan kuuluvasta valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävästä. Edellä mainittuja toimituksia ovat esimerkiksi omaisuuden tarkastukset, rakennus- ja katukatselmukset sekä tarkastuslautakunnan suorittamat tarkastukset.

Palkkion suuruus määräytyy 2 §:ssä määritellyn kyseisen toimielimen jäsenen kokouspalkkion mukaan. Jäsenelle maksettavan palkkion edellytyksenä on, että hänen suorittamansa tehtävä perustuu toimielimen pöytäkirjaan merkittyyn päätökseen.

5 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio

Pöytäkirjan tarkastuksesta suoritettava palkkio edellyttää, että luottamushenkilö on nimetty toimielimen kokouksesta laaditun pöytäkirjan tarkastajaksi. Palkkio maksetaan myös pöytäkirjan sähköisestä tarkastuksesta. Palkkion suuruus on toimielimen jäsenelle maksettava peruspalkkio.

6 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi kuin yksi saman toimielimen kokous ja/tai 4 §:ssä mainittu toimitus, katsotaan ne kokouspalkkioita laskettaessa samaksi kokoukseksi.

7 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa

Jos toimielimen kokous ei laillisesta kutsusta huolimatta saavuta paikalle tulleiden jäsenten vähälukuisuuden vuoksi päätösvaltaisuutta eikä kokousta tästä syystä pidetä, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille peruspalkkio.

8 § Luottamushenkilöille maksettavat vuosi- ja kuukausipalkkiot

Alla mainituille luottamushenkilöille maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi heidän kokousten ulkopuolella suorittamistaan, toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä seuraavan suuruiset vuosi- tai kuukausipalkkiot:

1

Kaupunginvaltuusto

- Puheenjohtaja 7 000 euroa/v
- Varapuheenjohtaja 5 000 euroa/v
- Osa-aikainen puheenjohtaja 2 500 euroa/kk

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET

26 Luku – Maksettavat palkkiot ja korvaukset

Kaupunginhallitus

- Puheenjohtaja 7 000 euroa/v
- Varapuheenjohtaja 5 000 euroa/v
- Jäsen 4 000 euroa/v
- Osa-aikainen puheenjohtaja 2 750 euroa/kk
- Osa-aikainen varapuheenjohtaja 2 250 euroa/kk

Osa-aikaisella luottamushenkilöllä on oikeus kokouspalkkioihin sekä matkakulujen korvaukseen. Matkakuluja ei korvata osa-aikaiselle luottamushenkilölle asunnon ja pääasiallisen luottamustehtävän hoitamispaikan välisistä matkoista. Pääasiallinen luottamustehtävän hoitamispaikka on Tikkurila. Osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta samasta tehtävästä maksettaviin vuosipalkkioihin eikä muihin kulukorvauksiin.

2

Lautakunnat

Kaupunkiympäristölautakunta

- puheenjohtaja 5 000 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 800 euroa/v

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

- puheenjohtaja 5 000 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 800 euroa/v

Kaupunkitilalautakunta

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

Tarkastuslautakunta

- puheenjohtaja 5 000 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 800 euroa/v
- jäsen 1 500 euroa/v

Keskusvaalilautakunta (vuosipalkkio maksetaan vaalivuosilta)

- puheenjohtaja 3 600 euroa/v
- varapuheenjohtaja 2 400 euroa/v

3

Muut toimielimet

Alla mainittujen toimielinten puheenjohtajille maksetaan 2 400 euron vuosipalkkio:

- Kaupunginhallituksen jaosto
- Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto
- Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto
- Vantaan ammattiopisto Varian ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin

4

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

- 1 000 euroa + 200 euroa / valtuustoryhmään kuuluva valtuutettu

5

Pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmä

- varapuheenjohtaja 2 500 euroa/v
- jäsen 2 000 euroa/v

Milloin tässä pykälässä mainittu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa vuosipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on hänen tilalleen tulleella varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä oikeus saada suhteellinen osuus estyneen luottamushenkilön vuosipalkkiosta.

Silloin kun tarkastuslautakunnan jäsenten toimikausi on osittain rinnakkainen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyyn saakka vuosipalkkioiden osalta, menetellään siten, että vuosipalkkiot maksetaan sekä vanhan että uuden tarkastuslautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille, ei kuitenkaan samanaikaisesti samalle henkilölle kahta vuosipalkkiota.

Vuosipalkkioiden maksuperusteissa tapahtuvat muutokset, kuten tehtävästä eroaminen tai uuden henkilön valitseminen tehtävään, vaikuttavat palkkion maksuun muutosta seuraavan kuukauden alusta.

9 § Vaalitoimitsijoiden palkkiot

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajan palkkio 2 §:n määräysten estämättä on 390 euroa toimituspäivältä. Jos luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia, palkkio on 100 euroa.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenen palkkio 2 §:n määräysten estämättä on 290 euroa toimituspäivältä. Jos luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia, palkkio on 70 euroa.

Palkkioon sisältyy varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi korvaus myös vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä, äänestyslippujen laskennasta sekä vaalimateriaalin noudosta/palautuksesta/kuljetuksesta kaupungintalon ja äänestyspaikan välillä.

27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

1 § Korvaus ansionmenetyksestä ja kustannuksista

Luottamushenkilöille suoritetaan korvausta ansionmenetyksestä samoin kuin kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta tai muusta vastaavasta syystä. Korvauksena suoritetaan ansionmenetyksen tai suoritettujen kustannusten todellinen määrä, kuitenkin tuntia kohden enintään 40 euroa.

Ansionmenetys ja kustannusten määrä tulee osoittaa työnantajan antamalla palkanpidätyslaskelmalla tai vastaavalla todistuksella.

Mikäli edellä tarkoitettua laskelmaa tai todistusta ei ole saatavissa (esim. yrittäjät), luottamushenkilölle korvattava määrä on tuntia kohden enintään 20 euroa. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Lastenhoidon järjestämisestä korvataan hoitajalle maksettu palkkio alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoidosta, kuitenkin enintään 20 euroa tunnilta.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetyksen korvauksia laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut. Ansionmenetystä maksetaan myös luottamushenkilön osallistumisesta toimielimen jäsenille järjestettyyn ulkomaanmatkaan.

Luottamushenkilön, joka on palvelussuhteessa kaupunkiin, tulee hyvissä ajoin ennen luottamustehtävän alkamista ilmoittaa asiasta esihenkilölleen, jolloin esihenkilön tehtävänä on

kunkin työyksikön työtilanne huomioon ottaen antaa henkilölle lupa poistua hoitamaan luottamustehtävää. Luottamustehtävän hoitoon käytetyltä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä.

Kokouksiin, kursseille, neuvottelupäiville, ulkomaanmatkoille tai muihin tehtäviin osallistumisesta suoritetaan luottamushenkilölle päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskorvausta, yömatkarahaa ja kurssipäivärahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopimuksen määräysten mukaan.

Matkakulut kokouksiin tai muihin edellisessä kappaleessa mainittuihin tehtäviin osallistumisesta korvataan luottamushenkilöille julkisen liikenteen maksujen tai oman auton käytön mukaan, kuitenkin enintään kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien määräysten mukaan. Matka korvataan luottamushenkilön vakituisesta asunnosta tai työpaikasta luottamustehtävän hoitamispaikkaan ja takaisin. Matkakuluja koskevat tiedot kysytään luottamushenkilöltä vaalikauden alussa. Tiedot päivitetään luottamushenkilön muuton tai työpaikan vaihdoksen yhteydessä.

Luottamushenkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

Mikäli toimielimen kokous kestää niin myöhään, että julkinen liikenne on keskeytynyt yöksi, luottamushenkilölle korvataan aiheutuneet todelliset taksikulut luottamustehtävän hoitamispaikasta luottamushenkilön vakituiseen asuntoon.

Matkakustannukset maksetaan vain yhteen kertaan, mikäli luottamushenkilö osallistuu samana päivänä useampaan kokoukseen siten, että seuraava kokous alkaa kolmen (3) tunnin kuluessa edellisen kokouksen päättymisestä.

28 Luku – Erityisiä määräyksiä

1 § Toimikunnan tai neuvottelukunnan kokoukset

Luottamushenkilön ominaisuudessa toimikuntaan tai neuvottelukuntaan nimetty tai valittu Vantaan kaupungin palveluksessa oleva henkilö ei ole oikeutettu saamaan palkkiota kokouksesta, jos toimikunnan tai neuvottelukunnan tehtävämäärittely sisältyy hänen toimialaansa ja kokous on pidetty hänen varsinaisena työaikanaan.

2 § Palkkioiden ja korvausten maksaminen

Tässä palkkiosäännössä tarkoitetut palkkiot maksetaan kuukausittain. Kunkin toimielimen sihteerinä toimivan tulee toimittaa palkkioiden maksatustiedot palkanlaskennan käytettäväksi maksuajanjaksoa seuraavan kuukauden alussa palkanlaskennan erikseen ilmoittamaa aikataulua noudattaen.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus suoritetaan vaatimuksen esittämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana. Vaatimus tulee tehdä laskun hyväksyjälle.

Luottamushenkilön tulee vaatia saatavaansa yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen etu olisi ollut maksettava. Muussa tapauksessa on saamisoikeus menetetty.

3 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä palkkiosäännöstä syntyvät erimielisyydet ratkaisee kaupunginhallitus, jolla on myös oikeus antaa säännön soveltamisohjeita.

Voimaantulo

Hallintosääntö tulee voimaan 1.1.2023.

22 § **Vuoden 2022 Vantaan kulttuuripalkinnot**

VD/8971/02.03.01.03/2022

RÅ/JT

Vapaa-ajan lautakunta päätti 9.6.2020 § 8 kokouksessaan muuttaa kulttuuritoimintaan tarkoitettuja avustusten myöntämisperusteita Vantaan kulttuuripalkinnon osalta. Vantaan kulttuuripalkinnot myönnetään vuosittain hakemuksetta kahdelle taholle: a) kannustuksena ansioituneelle taiteilijalle ja b) tunnustuksena merkittävästä kulttuuriteosta.

Ansioituneen taiteilijan palkinto myönnetään Vantaalla vakituisesti asuvalle, taiteellisen lahjakkuutensa osoittaneelle taiteilijalle. Kulttuuripalkinto merkittävästä kulttuuriteosta kaupunkilaisten taidekentän elävöittämiseksi myönnetään kaupungissa toimivalle yhteisölle tai henkilölle. Molemmat palkinnot ovat suuruudeltaan 10 000 euroa. Jakamalla kaksi erillistä kulttuuripalkintoa halutaan merkittävien paikallisten kulttuuritekojen palkitsemisen lisäksi palkita myös vantaalainen ansioitunut taiteilija.

Kulttuuripalkinto merkittävästä kulttuuriteosta kaupunkilaisten taidekentän elävöittämiseksi myönnetään kaupungissa toimivalle yhteisölle tai henkilölle. Palkinto myönnetään vaikuttavista ansioista ja kaupunki pidättää oikeuden jättää palkinto myös myöntämättä. Palkintoa merkittävästä kulttuuriteosta ei myönnetä aiemmin Vantaan kulttuuripalkinnon saaneille tai Vantaan kaupungin työntekijöille.

Vantaan kulttuuripalkintoja ei voi hakea, vaan päätöksen palkintojen myöntämisestä tekee Vantaan kaupunginhallitus kaupunkikulttuurilautakunnan esityksestä. Vantaan kulttuurin palvelualue on pyytänyt kuntalaisilta ehdotuksia vantaalaisista henkilöistä ja tahoista, joiden ponnistukset oman taiteenalansa tai vantaalaisen kulttuurielämän eteen ansaitsisivat palkinnon.

Ehdotuksia tiiviine perusteluineen on voinut lähettää 15.7.2022 mennessä osoitteeseen kulttuuri[at]vantaa.fi otsikolla ”Vantaan kulttuuripalkinnot 2022”.

Kaupunkikulttuurilautakunnan esitys kaupunginhallitukselle palkintojen saajiksi on tehtävä elokuun kokouksessa. Palkinnot jaetaan Vantaan Kulttuurigaalassa 23.11.2022.

Kaupunkikulttuurilautakunta 16.8.2022 §

Kulttuurijohtajan esitys:
Päätetään
a) esittää kaupunginhallitukselle, että se toimittaa vuoden 2022 Vantaan kulttuuripalkintojen jaon lautakunnan esityksen mukaisesti,
b) ansioituneen taiteilijan palkinto 10 000 €,
c) merkittävän kulttuuriteon palkinto 10 000 € ja
d) todeta, että palkinnot jaetaan 23.11.2022 pidettävässä Vantaan Kulttuurigaalassa Kulttuuritalo Martinuksessa

———

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 22

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) myöntää vuoden 2022 Vantaan kulttuuripalkinnot (ansioituneen taiteilijan palkinto ja merkittävän kulttuuriteon palkinto) kaupunkikulttuurilautakunnan esityksen mukaisesti, ja
b) maksaa palkintosummat, yhteensä 20 000 euroa, kulttuurin palvelualueen menokohdalta 16 33 12 460 Vantaan kulttuuripalkinnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Palkinnon saajat 1976–2021

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätietoja:
kulttuurijohtaja Annukka Larkio, 050 318 1686, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
palvelukoordinaattori Sirpa Laine, 040 848 2099, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kulttuuripalkinto (Vantaa-palkinto) on myönnetty vuodesta 1976 alkaen seuraavasti:

1976 kuvanveistäjä Heikki Häiväoja
1977 säveltäjä Aulis Sallinen
1978 graafikko Pentti Kaskipuro
1979 Vanhan musiikin yhtye Sonores Antiqui
1980 koreografi Marjo Kuusela

1981 taidemaalari Tapani Jokela
1982 oopperalaulaja Jorma Hynninen
1983 Tanssiteatteri Raatikko
1984 kirjailija Alpo Ruuth
1985 elokuvaohjaaja Matti Kassila

1986 oopperalaulaja Jaakko Ryhänen
1987 jazzmuusikko Juhani Aaltonen
1988 näyttelijä Lasse Pöysti
1989 taidemaalari, graafikko Antti Ojala
1990 säveltäjä Herman Rechberger

1991 Teatteri KEHÄ III (nyk. Teatteri Vantaa)
1992 laulajatar Annikki Tähti
1993 arkkitehti Alpo Halme
1994 muusikot Maarit ja Sami Hurmerinta
1995 taidemaalari, kuvanveistäjä Risto Vilhunen

1996 valo- ja äänisuunnittelija Ilkka Volanen
1997 Vantaan tanssiopisto
1998 Vantaan orkesteri
1999 urkutaiteilija Håkan Wikman
2000 elokuvakäsikirjoittaja, ohjaaja Kaija Juurikkala

2001 kirjailija, FT Taru Väyrynen
2002 valokuva- ja mediataiteilija Harri Larjosto
2003 musiikin tohtori, musiikkikasvattaja Päivi Kukkamäki
2004 laulaja, opettaja Kosti Kotiranta
2005 Vantaan Lapsibaletti ry, Tamara Popova ja Marin Veltchev

2006 tuottaja-elokuvaohjaaja Jean Bitar
2007 Tikkurilan Teatteri ry
2008 kirjailija Virpi Hämeen-Anttila ja professori Jaakko Hämeen-Anttila
2009 musiikkipedagogi Inkeri Simola-Isaksson
2010 Vantaan Taiteilijaseura ry

2011 viihdetaiteilija Virve Rosti
2012 kirjailija Tuula Korolainen
2013 oopperalaulaja Esa Ruuttunen
2014 Vantaan sanataidekoulu

2015 muusikko Esa Pulliainen
2016 jazzpianisti ja -säveltäjä Lenni-Kalle Taipale
2017 laulaja Meiju Suvas
2018 kulttuuriteko: Velmu ry
2018 nuoren taiteilijan palkinto: pianisti Bingheng Yang ja balettitanssija Pinja Huhtimo
2019 kulttuuriteko: monikulttuurisen Tempo-orkesterin perustaja Jarmo Ahvenainen
2019 nuoren taiteilijan palkinto: taiteilija Jesse Pasanen
2020 ansioitunut taiteilija: muusikko Emma Salokoski
2020 kulttuuriteko: Vantaan Näyttämö
2021 ansioitunut taiteilija: kirjailija Siri Kolu
2021 kulttuuriteko: Myyrmäki-liike

23 § Lausunto ympäristölupahakemuksesta/Massaholmin kiviainesalueen ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa, Vantaa/Seepsula Oy

VD/9500/11.01.01.09/2022

TeA/MSI/A-MK/PKA/KN/JT

Asia
Etelä-Suomen aluehallintavirasto pyytää Vantaan kaupungin kaavoitusviranomaisen ja kaupunginhallituksen lausuntoa otsikon mukaisessa asiassa. Lausunto on pyydetty 28.9.2022 mennessä ja sille on myönnetty lisäaikaa 12.10.2022 saakka.

Hakemukseen liittyvät asiakirjat ovat sähköisesti osoitteessa https://ylupa.avi.fi/fi-FI/asia/2173331.

Vantaan kaupunginhallitus antoi 19.9.2022 lausunnon samaan kokonaisuuteen kuuluvasta hakemuksesta Tuusulan puolelle. Tämä lausunto koskee Vantaan puolelle sijoittuvaa toimintaa.

Hankkeen kuvaus
Seepsula Oy hakee samalla hakemuksella ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa ja maa-aineslain mukaista maa-aineslupaa kallion louhinnalle, ylisuurten lohkareiden rikotukselle, sekä siirrettävän murskaimen toiminnalle Massaholmin louhinta-alueella kiinteistöllä 92-418-8-72. Suunnittelualue sijaitsee Seepsula Oy:n Tuusulan Senkkerin kiviainestehdasalueen länsipuolella Vantaan puolella kuntarajaa ja on nykyisin metsätalouskäytössä. Lupaa haetaan myös siirrettävälle niin sanotulle varakiviainesmurskaamolle, joka sijoitetaan tarvittaessa väliaikaisesti Massaholmin louhinta-alueelle. Varamurskaamo ei ole hakemuksen mukaan toiminnassa samanaikaisesti kiviainestehtaan kanssa.

Hakemuksen mukaan Massaholmin louhinta-alueelta louhittava kiviainesmäärä on noin 13 milj. kiintokuutiometriä. Louhinta-alue on laajuudeltaan noin 30 hehtaaria. Louhinta on suunniteltu toteutettavaksi tasolle +18 m (N2000), joka vastaa Tuusulan puolelle sijoittuvan nykyisen louhinta-alueen voimassa olevan luvan mukaista alinta louhintatasoa. Vuosittaiseksi louhintamääräksi haetaan enimmillään 1,8 milj. kiintokuutiometriä, eli noin 5 milj. tonnia.

Hakijan esittämät toiminta-ajat riippuvat toiminnoista ja niiden korkeusasemasta sekä toiminnan etäisyydestä (alle/yli 500 m) asutukseen. Toiminta-ajoiksi esitetään enimmillään murskaamiselle ja poraamiselle ma-pe klo 6–22, rikotukselle ma-pe klo 7–20, räjäytyksille ma-pe klo 10–17, kuormaamiselle ja kuljetuksille ma-pe klo 6–22 ja la 7–18, meluaville kunnossapito-, huolto- ja valmistelutöille ma-pe klo 6–22 ja meluamattomille töille ma-su klo 00–24.

Hakemuksen mukaan louhinta-alueelta poistettavat pintamaat (noin 700 000 m^3, lisäksi enintään noin 400 000 m^3 louhetta) sijoitetaan louhinta-alueen eteläpuolelle kiinteistöille 92-418-8-73 ja 92-418-6-14 rakennettavaan niin sanottuun Kiilan suojavalliin, joka on saanut maisematyöluvan ja on tarkoitus saada valmiiksi ennen Massaholmin louhinnan aloittamista.

Hakemuksen mukaan toiminnasta aiheutuva liikennöinti kulkee nykyisen kiviainestehtaan kautta Senkkerin metsätien (yksityistie) kautta Pääosin Katriinantielle ja edelleen kehä III:lle. Hakemuksen mukaan raskaan liikenteen määrä ei lisäänny, sillä koko alueen louheet jalostetaan yhdessä kiviainestehtaassa, jonka kapasiteettiin ei haeta muutoksia.

Maa-aines- ja ympäristöluvan voimassaoloajaksi haetaan 20 vuotta.

Asiaan liittyvät hankkeet
Hakemus liittyy laajaan kokonaisuuteen, joka sijoittuu Tuusulan ja Vantaan kuntarajan molemmin puolin. Tuusulan puolen Senkkerin nykyiselle toiminnalle on Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan 8.6.2021 myöntämä maa-aines- ja ympäristölupa 20 vuodeksi. Seepsula Oy:lla on Tuusulan kunnan alueella vireillä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksessa ympäristölupa-, maa-ainesluvan muutoshakemus sekä aloittamislupahakemus. Vantaan kaupunki on antanut asiasta lausunnon (KH 19.9.) ja suhtautuu hankkeeseen kriittisesti sen aiheuttaman raskaan liikenteen määrän kasvun ja sen aiheuttamien haittojen vuoksi. Lausunnossaan kaupunki otti kantaa myös toiminta-aikoihin sekä huomautti luvituksen hajauttamisesta.

Nyt luvitettavana oleva alue Vantaan puolella on ollut YVA-menettelyssä, josta ELY-keskus antoi yhteysviranomaisen perustellun lausunnon 4.1.2021. YVA-menettelyssä arvioitiin viittä erilaista otto- ja täyttövaihtoehtoa, joista yksi sisälsi alueen jatkokäytön teollisuusalueena. Hakemuksen mukainen toiminta ei täysin vastaa näitä vaihtoehtoja, eikä tässä hakemuksessa haeta lupaa ylijäämämaiden läjitykselle.

Kiilan alueella on nykyisellään paljon toimintoja, jotka aiheuttavat lähialueelle ympäristöhaittoja sekä raskasta liikennettä. Kaupunki on yhteistyössä Tuusulan kanssa käynnistämässä yhteistä hanketta, johon saimme valtiolta ns. Vihreää siirtymää tukevan avustuksen. Hankkeessa laaditaan suunnittelun ja viranomaismenettelyiden tueksi selvitys, jonka sisällön määrittely on nyt työn alla. Selvitys on tarkoitus toteuttaa konsulttityönä kevään ja kesän 2023 aikana.

Ympäristövaikutukset
Massaholmin louhinnasta yhdessä viereisen kiviainestehtaan toiminnan kanssa on laadittu melumallinnus, jonka mukaan laskennalliset melutasot lähiympäristössä jäävät alle melutason ohjearvojen, vaikka melussa huomioitaisiin impulssimaisuuskorjaus. Asutuksen suuntaan leviävän melun määrää vähentää suojavallin laajentaminen Kiilan suojavallin takana. Lisäksi alueella syntyy pölypäästöjä ja pintavesien typpikuormitusta.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 23

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja esitys:
Päätetään antaa Etelä-Suomen aluehallintavirastolle liitteen mukainen lausunto.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin lausunto Massaholmin kiviainesalueen ympäristöluvasta, maa-ainesluvasta ja toiminnan aloittamisluvasta / Seepsula Oy
- Etelä-Suomen aluehallintaviraston lausuntopyyntö Massaholmin kiviainesalueen ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa / Seepsula Oy

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: yleiskaavasuunnittelija Anna-Mari Kangas, puh. 050 3029224, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Etelä-Suomen aluehallintavirasto
Viite: ESAVI/9794/2022

Lausunto Massaholmin kiviainesalueen ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa / Seepsula Oy

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Vantaan kaupungin kaavoitusviranomaisen ja kaupunginhallituksen lausuntoa otsikon mukaisessa asiassa. Lausunto on pyydetty 28.9.2022 mennessä ja sille on myönnetty lisäaikaa 12.10.2022 saakka.

Vantaan kaupunki antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Hanke sijoittuu alueelle, joka on voimassa olevassa yleiskaavassa 2007 määritelty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, minne on päällekkäismerkinnällä rajattu määräaikainen yhdyskuntateknisen huollon alue. Hyväksyttyyn, ei vielä voimassa olevaan, yleiskaavaan 2020 alue on määritelty yhdyskuntateknisen huollon alueeksi. Hanke on ensimmäinen osa laajempaa ns. Kehä IV (mt 152) varteen sijoittuvaa yhdyskuntateknisen huollon ja työpaikka-alueiden kokonaisuutta. Hanke kytkeytyy tässä vaiheessa Tuusulan puoleiseen Seepsulan ja Senkkerin alueeseen, koska omaa ajoyhteyttä alueelle ei Vantaan puolelta ole. Nykyisellään alue on vielä metsää.

Alueen tuleva maankäyttö on suunniteltu vasta yleispiirteisellä tasolla uudessa yleiskaavassa. Kun alueen tarkempi suunnittelu ja kehittäminen työpaikka-alueeksi aikanaan käynnistyy, tavoitteena on tämän alueen kytkeminen osaksi toiminnallista kokonaisuutta. Kaupunki katsoo, että toiminnan lopputuloksena alueen tulee mahdollistaa yhdyskuntateknisen huollon tai siihen kytkeytyvien työpaikkatoimintojen osoittaminen alueelle tarkemmassa suunnittelussa. Maantien 152 aluevaraussuunnitelmassa 22.12.2020 alueen läheisyyteen on suunniteltu liittymä, joka palvelisi ympäröiviä teollisuus- ja yhdyskuntateknisen huollon alueita.

Vantaan kaupunki huomauttaa, että Seepsula Oy on vuoden 2022 aikana laittanut kahdelle eri viranomaiselle vireille kolme erillistä maa-aines- ja ympäristölupahakemusta, jotka käytännössä koskevat kaikki yhtä ja samaa toiminnallista kokonaisuutta samalla toiminta-alueella. Kaupunki näkee tällaisen luvituksen hajauttamisen ongelmallisena ja katsoo, että kaikki Seepsula Oy:n Senkkerin ja Massaholmin kiviainesalueita koskevat maa-aines- ja ympäristölupahakemukset tulisi yhdistää ja laittaa vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa. Tällöin kaikkia haettuja muutoksia ja niiden vaikutuksia voitaisiin tarkastella yhdessä maa-aines- ja ympäristölupaprosessissa.

Hakemuksessa on ehdotettu useita erilaisia toiminta-aikoja eri toiminnoille sekä eri etäisyydellä asutuksesta tapahtuville toiminnoille. Vantaan kaupunki katsoo, että ehdotettu kokonaisuus on valvonnan kannalta haastava, ja lupamääräyksen tulee olla yksinkertainen ja

Vantaan kaupunki, Vanda stad
Kirjaamo, Registraturen
PL 1100, PB 1100
01030 Vantaan kaupunki, Vanda stad

Puhelin (vaihde), Telefon 09 83911
kirjaamo[at]vantaa.fi
www.vantaa.fi

Toimiala, Verksamhetsområde
Matkapuhelin, Mobiltelefon
Y-tunnus, FO-nummer 01246109
ID 2600611

selkeä. Hakemuksessa on ehdotettu laajempia toiminta-aikoja kuin viereisellä Seepsula Oy:n nykyisen toiminnan ympäristö- ja maa-ainesluvassa (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 8.6.2021 § 60). Vantaan kaupunki katsoo, ettei etenkään meluisimpien toimintojen toiminta-aikoja tule sallia laajempana kuin Seepsula Oy:n nykyisessä luvassa, lähialueen asukkaiden terveyden suojelemiseksi sekä riittävän lepo- ja virkistysajan varmistamiseksi. Tällaisia toimintoja ovat esimerkiksi poraaminen ja rikotus, joka on sallittu arkisin normaalisti ma-pe klo 7–18 ja alle 500 m etäisyydellä asutuksesta klo 8–16.

Suunnitelman mukaan pintamaat sekä louhetta sijoitetaan Kiilan suojavalliin, joka on tarkoitus saada valmiiksi ennen Massaholmin louhinnan aloittamista. Suojavallin tulee valmistua ennen louhinnan aloittamista, jotta vähennetään Kesäkylä Koivikkoon kohdistuvaa melua.

Lisäksi Vantaan kaupunki on huolissaan raskaan liikenteen määrien kasvusta alueella. Vaikka hakemuksen mukaan haettava toiminta ei lisää liikennemääriä alueella, on samaan toiminnalliseen kokonaisuuteen liittyvissä muissa lupahakemuksissa arvioitu liikennemäärien huomattavaa kasvua ja nyt runsaasti liikennöidyllä Katriinantiellä, jonka varressa on asuinalueita.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

VANTAAN KAUPUNKI - Kirjaamo
Saapunut: 22.8.2022
Dn:o VD/9500/11.01.01.09/2022

Aluehallintovirasto
Ympäristöluvat

LAUSUNTOPYYNTÖ
22.8.2022

Hakija Seepsula Oy

Asia Massaholmin kiviainesalueen ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa, Vantaa

Aluehallintovirasto pyytää lausuntoanne asiakohdassa mainitusta hakemuksesta **28.9.2022** mennessä.

Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta (avi.fi/sahkoiset-lomakkeet). Lausunnossa on ilmoitettava asian dnro **ESAVI/9794/2022**.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat sähköisesti osoitteessa ylupa.avi.fi.

Mikäli ette pidä lausunnon antamista tarpeellisena, pyydämme ilmoittamaan siitä kirjaamoomme.

Lisätietoja antavat

Ympäristöylitarkastaja Janne Kekkonen, puh. 0295 016 458
Ympäristöneuvos Päivi Vilenius, puh. 0295 016 308
sähköposti: etunimi.sukunimi@avi.fi

JAKELU

Vantaan kaupunki: kaavoitusviranomainen, kaupunginhallitus, terveydensuojeluviranomainen, ympäristönsuojeluviranomainen
Tuusulan kunta: kunnanhallitus, ympäristönsuojeluviranomainen
Uudenmaan ELY-keskus: ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Finavia Oyj
Fingrid Oyj
Nurmijärven Sähköverkko Oy

24 § Lausunto maa-ja metsätalousministeriölle työryhmän luonnoksesta kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi 2030

VD/10438/00.04.03/2022

TeA/KR/JV/MV/JT

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa valmistelutyöryhmän luonnokseen kansallisesta ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmasta vuodelle 2030 (KISS2030). Lausunto on pyydetty antamaan viimeistään 14.10.2022. Lausuntopyyntö aineistoineen on nähtävillä Lausuntopalvelu.fi-palvelussa osoitteessa: https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=8ff2f623-f42b-42c6-b73b-5df4382d3e7a

Tausta ja tavoitteet

Maa- ja metsätalousministeriön johdolla, yhdeksän ministeriön yhteistyönä, valmistellaan uusi, vuoteen 2030 asti ulottuva kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma. Suunnitelma on osa ilmastolain mukaista suunnittelujärjestelmää.

Suomen kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman tavoitteena on vahvistaa ilmastonmuutokseen sopeutumista edistämällä ilmastoriskien hallintaa ja ilmastokestävyyttä. Ilmasto muuttuu hillintätoimista huolimatta ja muutoksen vaikutukset ovat jo käynnissä. Siten hillinnän lisäksi ilmastonmuutokseen sopeutuminen, eli ilmastonmuutoksen vaikutusten ja seurausten ennaltaehkäisy, vähentäminen ja niihin varautuminen, sekä samalla yhteiskunnan ilmastokestävyyden vahvistaminen, on entistä tärkeämpää.

Suunnitelmassa esitetään visio ja kolme päämäärää, joita kohti sopeutumistyötä viedään pitkällä aikavälillä. Suunnitelma sisältää 24 tavoitetta ja politiikkatoimia, joiden avulla sopeutumista tämän vuosikymmenen aikana vahvistetaan.

Suunnitelman tavoitteet kattavat 12 teemaa, jotka liittyvät kansallisen tason strategiseen suunnitteluun, kokonaisturvallisuuteen ja yleiseen huoltovarmuuteen, ruokaturvaan, infrastruktuuriin ja rakennettuun ympäristöön, luonnonvarojen käyttöön ja luonnon monimuotoisuuteen, terveyteen ja helteisiin varautumiseen, kulttuuriperintöön ja –ympäristöön, alue- ja kuntatason ilmastoriskien hallintaan, tietopohjaan, viestintään ja vuorovaikutukseen, kansainväliseen yhteistyöhön sekä seurannan ja arvioinnin kehittämiseen. Lisäksi suunnitelmassa tunnistetaan toimenpiteitä, jotka vaativat lisäselvityksiä ennen niiden toimeenpanon mahdollista käynnistämistä. Pääpaino on useaa hallinnonalaa koskettavissa tavoitteissa ja toimenpiteissä, ja samalla suunnitelma ohjaa myös tarkempaa sopeutumisen suunnittelua eri hallinnonaloilla.

Suunnitelma sisältää kunkin toimenpiteen osalta tiiviin kuvauksen sen toteuttamistavasta, ajoituksesta sekä rahoituksesta. Lisäksi suunnitelma sisältää mittareita, joiden avulla tavoitteiden ja toimenpiteiden edistymistä seurataan. Suunnitelman toimenpiteet velvoittavat ensisijaisesti valtion viranomaisia ilmastolain mukaisesti. Toimenpiteiden yhteydessä tunnistetaan lisäksi muita keskeisiä toimeenpanon yhteistyötahoja, joiden osallistuminen on tärkeää suunnitelman toimeenpanon onnistumiseksi.

Lausunnon valmistelu
Vantaan kaupungin lausunto on valmisteltu pääosin kaupunkiympäristön toimialalla.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 24

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa maa- ja metsätalousministeriölle liitteen mukainen Vantaan kaupungin lausunto kansallisesta ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmasta vuodelle 2030 (KISS2030).

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin lausunto kansallisesta ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmasta vuodelle 2030 (KISS2030)
- Lausuntopyyntö työryhmän luonnoksesta kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi 2030 (KISS2030)

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
ympäristösuunnittelija Marja Vuorinen, +358 50 314 5386, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Maa- ja metsätalousministeriölle
Viite: VN/22704/2021

Vantaan kaupungin lausunto kansallisesta ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmasta vuodelle 2030 (KISS2030)

Vantaan kaupunki kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto kansallisesta ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmasta vuodelle 2030 ja lausuu asiasta seuraavaa:

Suunnitelman valmistelussa on kuultu monipuolisesti eri sidosryhmiä. Suunnitelman visio ”Hyvinvointia ja turvallisuutta muuttuvassa ilmastossa” on erinomainen ja ajankohtaisuudellaan kytkee suunnitelmaan myös ei-ilmastolliset tekijät, kuten Ukrainan sodan ja pandemian.

Vantaan kaupunki näkee, että merkittävä osa erityisesti infrastruktuuriin ja rakennettuun ympäristöön liittyvästä sopeutumistyöstä, myös lakisääteisestä, tehdään kunnissa. Siksi kuntien saatavilla oleva ajantasainen alueellinen ja paikallinen tutkimustieto ilmastoriskeistä ja vaikutuksista on ensiarvoisen tärkeää tulevaisuuden kaupunkeja suunniteltaessa ja rakennettaessa. Mainittavaa on, että sopeutumissuunnitelmassa on aito pyrkimys ymmärtää päivittyvän tietovarannon ja systematisoidun skenaariotyön merkittävyyttä kuntien sopeutumis- ja varautumistyössä, esimerkkeinä tästä KOKOSOPU- ja SUOMI-hankkeissa tuotetut tietoaineistot sekä Ilmasto-oppaan uudistus.

Suomen sopeutumispolitiikan pääperiaatteena on, että sopeutuminen sisällytetään hallinnon- ja toimialojen varsinaiseen tekemiseen osana normaalia toiminnan suunnittelua ja toimeenpanoa. Tämä periaate nähdään hyvänä ja se osaltaan korostaa toimialakohtaisen paikallisen ilmastotiedon jalkauttamisen tarvetta, mikä sopeutumissuunnitelmassa oli hyvin huomioitu.

Kappale 2.2.4.10 institutionaalisesta haavoittuvuudesta on hyvä kooste myös kuntia koskevista haasteista. Arvokasta on, että ilmastonmuutoksen vaikutukset myös haavoittuville ryhmille, kuten ikääntyneille, vammaisille, pitkäaikaissairaille ja vähävaraisille on otettu huomioon.

Huomioita tavoitteittain

Tavoite 5 ilmastokestävästä ruoan tuotannosta ja kulutuksesta sekä ilmastoruokaohjelman toimeenpanosta ja ravitsemussuositusten päivittämisestä tuovat pontta myös Vantaalla tehtävälle työlle ilmastoystävällisten ruokapalveluiden edistämiseksi.

Tavoite 8 ”Rakennetun ympäristön toimialalla on kyky hallita ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä ja sopeutua ilmastossa tapahtuviin muutoksiin.”

Kansallinen sopeutumissuunnitelma ei ole kuntia velvoittava. Tärkeää siten olisi, että ilmastonmuutoksen vaikutukset rakennettuun ympäristöön otetaan pikaisesti huomioon rakentamista ja maankäyttöä ohjaavassa muussa velvoittavassa lainsäädännössä, koska infrastruktuuri muuttuu hitaasti ja investointitarpeet ovat usein hyvin laajoja. Toimenpide 8.2. kaavoituksessa ja rakentamisessa tarvittavan tiedon ajantasaisuudesta ja saatavuudesta nähdään Vantaalla erittäin tärkeänä.

Tavoitteet 12 ja 13 luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta ja luontopohjaisten ratkaisujen käytön edistämisestä ovat tärkeitä ja niiden sisältämät toimenpiteet olisi voinut muotoilla vielä vahvemmin ja riittävämmin.

Tavoite 14 helteen terveyshaittojen tunnistamiseksi koskee erityisesti tiiviitä kaupunkeja, kuten Vantaata, lämpösaarekeilmiön kautta. Toimenpiteiden jalkauttamisessa on hyvä huomioida

kappaleessa 2.2.4.10 mainittu vastuiden ja toimintaketjujen monipolvisuuden haaste erityisesti kuntien ja hyvinvointialueiden välillä.

Ohjeiden ja oppaiden ajantasaisuus sekä uusimman tiedon hyödyntäminen kuntien varautumistyössä (tavoite 16) on erittäin tärkeää.

Tavoitetta 17 koskien Vantaa lausui ilmastolain muuttamisesta seuraavasti (kaupunginhallitus 8.8.2022):

”Kuitenkin kuntaa koskevien ilmastoriskien arviointi ja haavoittuvuuksien selvittäminen sekä näiden perusteella laadittavien sopeutumistoimien määrittely hyödyttäisi kuntia ilmastokestävyyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistymisen myötä. Sopeutumissuunnittelu ja -toimet voisivat kuulua kuntien ilmastosuunnitelmien vähimmäisvaatimuksiin, jolloin myös kunnille tarvittavaa tukea ilmastosuunnitelmien laadintaan tulisi tarkistaa.” Tärkeää on siis, että sopeutumistoimien vahvistamista ilmastolaissa tarkastellaan jatkossa. Sopeutumisen vahvistaminen myös MAL-työssä on kannatettavaa.

Tavoite 19 tietopohjan vahvistamisesta ja käytettävyyden ja saavutettavuuden lisäämisestä on ensisijaisen tärkeää kunnassa tehtävän työn kannalta. Systemaattinen skenaariotyö ja yhtenäinen päivittyvä alueellinen riskitietovaranto on edellytyksenä sille, että kaupunkeja suunnitellaan ilmastonkestävästi.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

VANTAAN KAUPUNKI - Kirjaamo
Saapunut: 14.9.2022
Dn:o VD/10438/00.04.03/2022

Maa- ja metsätalousministeriö

Lausuntopyyntö

13.09.2022 VN/22704/2021

Lausuntopyyntö työryhmän luonnoksesta kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi 2030 (KISS2030)

Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) pyytää lausuntoja valmistelutyöryhmän luonnokseen kansallisesta ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmasta vuodelle 2030 (KISS2030).

Tausta

Maa- ja metsätalousministeriön johdolla, yhdeksän ministeriön yhteistyönä, valmistellaan uusi, vuoteen 2030 asti ulottuva kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma. Suunnitelma on osa ilmastolain mukaista suunnittelujärjestelmää.

Suomen kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman tavoitteena on vahvistaa ilmastonmuutokseen sopeutumista edistämällä ilmastoriskien hallintaa ja ilmastokestävyyttä. Ilmasto muuttuu hillintätoimista huolimatta ja muutoksen vaikutukset ovat jo käynnissä. Siten hillinnän lisäksi ilmastonmuutokseen sopeutuminen, eli ilmastonmuutoksen vaikutusten ja seurausten ennaltaehkäisy, vähentäminen ja niihin varautuminen, sekä samalla yhteiskunnan ilmastokestävyyden vahvistaminen, on entistä tärkeämpää.

Suunnitelmassa esitetään visio ja kolme päämäärää, joita kohti sopeutumistyötä viedään pitkällä aikavälillä. Suunnitelma sisältää 24 tavoitetta ja politiikkatoimia, joiden avulla sopeutumista tämän vuosikymmenen aikana vahvistetaan.

Suunnitelman tavoitteet kattavat 12 teemaa, jotka liittyvät kansallisen tason strategiseen suunnitteluun, kokonaisturvallisuuteen ja yleiseen huoltovarmuuteen, ruokaturvaan, infrastruktuuriin ja rakennettuun ympäristöön, luonnonvarojen käyttöön ja luonnon monimuotoisuuteen, terveyteen ja helteisiin varautumiseen, kulttuuriperintöön ja –ympäristöön, alue- ja kuntatason ilmastoriskien hallintaan, tietopohjaan, viestintään ja vuorovaikutukseen, kansainväliseen yhteistyöhön sekä seurannan ja arvioinnin kehittämiseen. Lisäksi suunnitelmassa tunnistetaan toimenpiteitä, jotka vaativat lisäselvityksiä ennen niiden toimeenpanon mahdollista käynnistämistä. Pääpaino on useaa hallinnonalaa koskettavissa tavoitteissa ja toimenpiteissä, ja samalla suunnitelma ohjaa myös tarkempaa sopeutumisen suunnittelua eri hallinnonaloilla.

Suunnitelma sisältää kunkin toimenpiteen osalta tiiviin kuvauksen sen toteuttamistavasta, ajoituksesta sekä rahoituksesta. Lisäksi suunnitelma sisältää mittareita, joiden avulla tavoitteiden ja toimenpiteiden edistymistä seurataan. Suunnitelman toimenpiteet velvoittavat

ensisijaisesti valtion viranomaisia ilmastolain mukaisesti. Toimenpiteiden yhteydessä tunnistetaan lisäksi muita keskeisiä toimeenpanon yhteistyötahoja, joiden osallistuminen on tärkeää suunnitelman toimeenpanon onnistumiseksi.

Valmisteluryhmää tukenut asiantuntijasihteeristö on tuottanut suunnitelmaluonnoksen taustaksi luonnoksen toimialakohtaisesta riski- ja haavoittuvuustarkastelusta sekä alueellisesta haavoittuvuustarkastelusta. Nämä tarkastelut on tiivistetty varsinaiseen suunnitelmaluonnokseen. Suunnitelmassa kuvataan, miten ilmasto Suomessa on jo muuttunut, miten se muuttuu erityisesti lähitulevaisuudessa, sekä millaisia riskejä ja haavoittuvuuksia ilmastonmuutokseen liittyy. Tämän lisäksi Suomen ympäristökeskuksen johdolla valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoiminnan puitteissa laadittiin kokonaisarvio kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumispolitiikan toimeenpanosta. Näitä hyödynnetään suunnitelman valmistelussa.

Suunnitelman valmistelu alkoi syksyllä 2021, ennen uuden ilmastolain (423/2022) voimaantuloa 1.7.2022. Uuteen ilmastolakiin kirjattujen siirtymäsäännösten nojalla suunnitelma on laadittu valmistelun alkaessa voimassaolevien säädösten eli nykyisellään kumotun ilmastolain (609/2015) edellytysten mukaisesti. Valmistelussa on kuitenkin mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon myös uuden ilmastolain (423/2022) mukaisia vaatimuksia.

Tavoitteet

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoja kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman 2030 ehdotusluonnokseen erityisesti seuraavista asioista:

1. Onko ehdotettu kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma 2030 tasapainoinen, eli onko kaikki tarvittavat näkökohdat huomioitu?
2. Tarkemmat huomiot luvusta ’Havaitut muutokset, vaikutusskenaariot ja riskit’ (Luku 2.2)
3. Tarkemmat huomionne suunnitelman visiosta ja päämääristä (Luvut 2.3 ja 2.4)
4. Näkemyksenne teemoista ja niihin sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?
5. Näkemyksenne luvun 2.5.13 lisäselvitystä vaativista toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?
6. Miten arvioisitte suunnitelman toimenpiteiden vastuuttamista? Mahdolliset toimenpidekohtaiset ehdotuksenne toteuttajien lisäämiseksi tai poistamiseksi?
7. Millaisena näette oman organisaationne tai edustamanne tahon roolin sopeutumissuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisessa?
8. Tarkemmat huomiot vaikutustenarvioinnista (Luku 2.6)
9. Muut huomiot suunnitelmaluonnoksesta.

Vastausohjeet vastaanottajille

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää toimittamaan lausunnot Lausuntopalvelun kautta, www.lausuntopalvelu.fi. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse ministeriön kirjaamoon.

Myös muut kuin alla Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät Lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Mikäli et halua rekisteröityä palveluun, lausunnon voi lähettää myös sähköpostitse maa-ja metsätalousministeriön kirjaamoon (kirjaamo.mmm@gov.fi).

Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi maa- ja metsätalousministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero Asia: VN/22704/2021. VAHVA-ministeriöitä pyydetään ensisijaisesti antamaan lausunto lausuntopalvelu.fi:n kautta. Tämän lisäksi lausunto (vastaus) viedään VAHVAan sille asialle, johon lausunto liittyy.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 14.10.2022.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat:

Karoliina Pilli-Sihvola 26.9.2022 asti
Erityisasiantuntija
karoliina.pilli-sihvola@gov.fi, p. 0295 162 100

Kirsi Mäkinen 26.9.2022 alkaen
Valmisteluryhmän puheenjohtaja
kirsi.makinen@gov.fi, p. 0295 162 104,

Mediatiedusteluihin vastaa:
Päivi Kari
Viestintäasiantuntija
paivi.kari@gov.fi, p. 0295 162 122

Linkit

https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=MMM035:00/2021 - Valtioneuvoston Hankeikkuna (suomeksi)

https://valtioneuvosto.fi/sv/projektet?tunnus=MMM035:00/2021 - Statsrådet projekt

https://tietokayttoon.fi/-/10616/arviointi-ilmastonmuutokseen-liittyvaa-sopeutumistyota-vahvistettava-erityisesti-alue-ja-kuntatasolla - KOKOSOPU-hankkeen sivut suomeksi

Liitteet:

Ehdotus Kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi 2030-lausunnoille.pdf - Valmistelutyöryhmän ehdotus kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi 2030 - lausunnoille

Arbetsgruppens utkast till den nationella planen för anpassning till klimatförändringen 2030.pdf - Arbetsgruppens utkast till den nationella planen för anpassning till klimatförändringen 2030 - Begäran om utlåtande

KISS2030-RiskiHaavoittuvuusTarkastelu-luonnos.pdf - KISS2030 Selonteon taustaksi tehty ilmastonmuutoksen riski- ja haavoittuvuustarkastelu. Luonnos.

Risk- och sårbarhetsbedömning av klimatförändringar som utarbetats inom ramen för KISS2030. Utkast. (på finska)

KISS2030-AlueellinenHaavoittuvuus-Luonnos.pdf - KISS2030 Selonteon taustaksi tehty Ilmastonmuutokseen liittyvät alueelliset ominaispiirteet ja haavoittuvuudet Suomessa - raportti. Luonnos

Regionala särdrag och sårbarheter för klimatförändringar i Finland utarbetades som bakgrund till KISS2030. Utkast (på finska)

Jakelu:

Aalto yliopisto
Akaan kaupunki
Akava
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Allianssi ry
Ammattiliitto Pro
Amnesty Suomi
Anarâšah rs - Inarinsaamelaiset ry
Arctia Oy
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Baltic Sea Action Group
Brändö kommun
Business Finland
Changemaker
Cinia Oy

Climate Leadership Coalition
Climate Move
Destia Oy
Digita Oy
Eckerö kommun
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto
Elintarviketeollisuus ry
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Erillisverkot
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon maakuntaliitto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
FEE Suomi
Finanssiala
Finavia Oy
Finferries Oy
FINGO
Fingrid
Finnair Oy
Finnpilot Oy
Finnwatch
Finnvera
Finströms kommun
Fintraffic
Forssan kaupunki
Fridays For Future Suomi
Föglö kommun
Gasgrid
Geologian tutkimuskeskus
Geta kommun
Greenpeace Suomi
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hammarlands kommun
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Hanken Svenska Handelshögskolan

Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Helsingin yliopisto
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Huoltovarmuuskeskus
Hyrynsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen ELY-keskus
Hämeen liitto
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Iin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilmastopaneeli
Ilmastovanhemmat ry
Ilmatieteen laitos
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Invalidiliitto
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen yliopisto
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Jomala kommun
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juankosken kaupunki
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän yliopisto

Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun ELY-keskus
Kainuun liitto
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaupan liitto
Kaustisen kunta
KEHA-keskus
Keiteleen kunta
Kemianteollisuus
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen liitto
Keskuskauppakamari
Kestävyyspaneeli
Kestävyyspaneeli
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad

Kolarin kunta
Kolttien kyläkokous
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuluttajaliitto
Kumlinge kommun
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuurojen liitto
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson Liitto
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Kökar kommun
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapin liitto
Lapin yliopisto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lemlands kommun
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad

Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Lumparlands kommun
Luomuliitto
Luonnonvarakeskus
Luontopaneeli
Luumäen kunta
Luvian kunta
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
Maan ystävät ry
Malax kommun - Maalahden kunta
Mariehamns stad
Marttaliitto
Marttilan kunta
Maskun kunta
Matkailu- ja ravintola-ala
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metsä-, kalastaja- ja tunturisaamelaiset ry
Metsähallitus
Metsäteollisuus ry
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Moniheli ry
Motiva Oy
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Natur och Miljö
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nuorisovaltuustojen liitto
Nuorten Agenda 2030
Nuorten ilmastodelegaatit x 2
Nuorten ilmastodelegaatit x 2
Nurmeksen kaupunki

Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Näkövammaisten liitto
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeusministeriö
OKV
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paliskuntain yhdistys
Palta
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen kunta
Pellervon taloustutkimus
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan liitto
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Posti Oy

ProAgria keskusten liitto
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustuskiinteistöt
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen liitto
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rakennusliitto
Rakennusteollisuus RT ry
RAKLI ry
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokavirasto
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saamelaiskäräjät
Saarijärven kaupunki
Sahateollisuus ry
SAK
Sallan kunta
Salon kaupunki
Saltviks kommun
Sastamalan kaupunki
Satakunnan ELY-keskus
Satakuntaliitto
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta

Seinäjoen kaupunki
Senaatti-kiinteistöt
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sitra
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
SOSTE - Suomen sosiaali ja terveys ry
Sotkamon kunta
Sottunga kommun
STTK ry
Sulkavan kunta
Sunds kommun
Suomen 4H-liitto ry
Suomen huolinta- ja logistiikkaliitto
Suomen Kiinteistöliitto
Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen luontoliitto
Suomen metsäkeskus
Suomen Partiolaiset
Suomen Pelastusalan keskujärjestö - SPEK
Suomen Punainen Risti
Suomen saamelaisnuoret ry
Suomen saamelaisten keskusjärjestö ry
Suomen vesilaitosyhdistys
Suomen YK-liitto
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
Suomen ympäristökeskus
Suomen ympäristöoikeustieteen seura SYS ry
Suomen yrittäjät
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Säteilyturvakeskus
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta

Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
TEK
Teknologian tutkimuskeskus VTT
Teknologiateollisuus
Teollisuusliitto
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tilastokeskus
Tl. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Traficom
Tunne ry
Turun kaupunki - Åbo stad
Turun yliopisto
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalan kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vaasan yliopisto
Valkeakosken kaupunki
Valtimon kunta
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Valtioneuvoston kanslia
Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV)
Valtiovarainministeriö
Vanhusasiavaltuutettu
Vanhustyön keskusliitto
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
Vehmaan kunta
Vesannon kunta

Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
VR
WWF
Vårdö kommun
Väylävirasto
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
YK-nuoret
Yleisradio
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry
Ypäjän kunta
Åbo Akademi
Ålands landskapsregering
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko ehdotettu kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma 2030 tasapainoinen, eli onko kaikki tarvittavat näkökohdat huomioitu?

2. Tarkemmat huomiot luvusta ’Havaitut muutokset, vaikutusskenaariot ja riskit’ (Luku 2.2)

3. Tarkemmat huomionne suunnitelman visiosta ja päämääristä (Luvut 2.3 ja 2.4)

4. Näkemyksenne teemasta 'Kansallisen tason strateginen suunnittelu ja ennakointi' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

5. Näkemyksenne teemasta 'Kokonaisturvallisuus ja yleinen huoltovarmuustyö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

6. Näkemyksenne teemasta 'Ruoka- ja ravitsemusturva' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

7. Näkemyksenne teemasta 'Infrastruktuuri ja rakennettu ympäristö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

8. Näkemyksenne teemasta 'Kuivuusriskien hallinta, luonnonvarojen käyttö ja hoito, luonnon monimuotoisuus ja luontopohjaiset ratkaisut' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

9. Näkemyksenne teemasta 'Terveyden suojelu ja edistäminen' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

10. Näkemyksenne teemasta 'Kulttuuriperinnön ja –ympäristön suojelu' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

11. Näkemyksenne teemasta 'Alue- ja kuntatason ilmastoriskien hallinta' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

12. Näkemyksenne teemasta 'Tietopohjan vahvistaminen ja tiedon jalkauttaminen' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

13. Näkemyksenne teemasta 'Viestintä ja vuorovaikutus' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

14. Näkemyksenne teemasta 'Kansainvälinen yhteistyö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

15. Näkemyksenne teemasta 'Sopeutumisen seuranta ja arviointi' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

16. Näkemyksenne luvun 2.5.13 lisäselvitystä vaativista toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

17. Miten arvioisitte suunnitelman toimenpiteiden vastuuttamista? Mahdolliset toimenpidekohtaiset ehdotuksenne toteuttajien lisäämiseksi tai poistamiseksi?

18. Millaisena näette oman organisaationne tai edustamanne tahon roolin sopeutumissuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisessa?

19. Tarkemmat huomiot vaikutustenarvioinnista (Luku 2.6)

20. Muut huomiot suunnitelmaluonnoksesta.

Granholm Heikki
Maa- ja metsätalousministeriö

Mäkinen Kirsi

Maa- ja metsätalousministeriö

25 § Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle asemakaavan muutoksesta 002457 ja maanalaisesta asemakaavaa 611300ma, 61 Tikkurila, 62 Jokiniemi/Vantaan Ratikka: Tikkurilanaukio tehdystä valituksesta

VD/7367/10.02.04.00/2020

TeA/TLA/MY/AH/KH/JT

Vantaan kaupunginvaltuusto on 20.6.2022 § 11 päättänyt hyväksyä 10.5.2022 päivätyn asemakaavamuutoksen 002457 sekä maanalaisen asemakaavan 611300ma, 61 Tikkurila, 62 Jokiniemi/Vantaan Ratikka: Tikkurilanraitio.

Kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksestä on tehty valitus Helsingin hallinto-oikeuteen. Valittajina on kolme asunto-osakeyhtiötä.

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valituksen johdosta kaupunginvaltuuston lausunnon. Lausuntoa pyydetään 20.10.2022 mennessä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää lausunnon antamisesta valtuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen. Koska kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen, on sen tehtävänä antaa nyt pyydetty lausunto.

Kaupunkiympäristön toimialan Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen kaupunkisuunnittelussa sekä Yhteiset palvelut -palveluyksikön laki- ja valmistelupalveluissa on valmisteltu hallinto-oikeudelle annettava lausunto. Lausunnossa esitetään valitus hylättäväksi aiheettomana. Lausunto on kaupunginhallituksen esityslistan liitteenä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 25

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään antaa Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukainen lausunto asemakaavamuutoksesta nro 002457 sekä maanalaisesta asemakaavasta 611300ma tehtyyn valitukseen.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Sakari Rokkanen poistui intressijäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Tuukka Saimen esitti, että kaupunginhallitus ei yhdy kaupunginvaltuuston päätökseen, eikä anna lausuntoa hallinto-oikeudelle. Kaupunginhallituksen jäsen Kai-Ari Lundell kannatti Saimenin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat Tuukka Saimenin esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Abdi, Karinen, Kasonen, Kaukola, Luokkala, Multala, Norrena, Orpana, Tahvanainen, Tammi, Valtanen) ja 2 ei-ääntä (Lundell, Saimen). Puheenjohtaja totesi Saimenin esityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Merkittiin, että perussuomalaisten kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman siitä, kuinka kaupungin tulisi asiassa toimia:

”Asemakaava aiheuttaa toteutettuna taloyhtiöille sekä asukkaille kohtuutonta rasitusta, joten kaupunki yhtyy taloyhtiöiden huoleen ja tekee kaikkensa, että asemakaava muutosta harkitaan uudelleen ja selvitetään vaihtoehtoista ratikkareittiä , mikäli raitiovaunuhankkeen rakentamisesta tehdään myönteinen päätös vuonna 2023. Perustelu: Naapuruussuhdelaki (13.2.1920 § 17) ja taloyhtiöiden kanssa solmittu maanalaisen tilan maanvuokrasopimus.”

Liitteet:
- Asunto-osakeyhtiöiden valitus
- Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle
- Helsingin hallinto-oikeuden vastinepyyntö Vantaan kaupungille
- Äänestysraportti Kh 10.10.2022 § 25

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Marjaana Yläjääski puh. 040 591 3878,
lakimies Kasperi Hirvonen, puh. 040 564 6473,
asemakaava-arkkitehti Anna Hellen, puh. 050 302 9028
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
21 -07- 2022
Jätti... lähetti

Kaavavalitus

Päätös, mihin haetaan muutosta

Vantaan kaupunginvaltuuston kokouksessa 20.06.2022, 11 §, tekemä päätös koskien asemakaavan muutosta 002457 ja maanalaista asemakaavaa 611300ma, 61 Tikkurila, 62 Jokiniemi/Vantaan Ratikka: Tikkurilanaukio

VALITTAJAT

Asunto-osakeyhtiöt

Asunto Oy Vantaan Piletti (Y-tunnus 2480212-0)
kotipaikka Vantaa
postiosoite Retta Isännöinti, Unikkotie 13, 01300 Vantaa

As Oy Vantaan Paddington (Y-tunnus 2512805-1.)
kotipaikka Vantaa
postiosoite Retta Isännöinti, Unikkotie 13, 01300 Vantaa

As Oy Tikkurilanaukio (Y-tunnus 2480211-2)
kotipaikka Vantaa
postiosoite: Isännöitsijätoimisto Maikoski, Vernissakatu 4, 01300 Vantaa

Prosessiosoite **Retta Isännöinti,** Unikkotie 13, 01300 Vantaa

VALITUS

Vaadimme, että kunnanvaltuuston päätös kaavan hyväksymisestä hylätään lainvastaisena. Katsomme, että kaavan toteuttaminen aiheuttaa kohtuuttomia rajoituksia ja tai tulee aiheuttamaan taloyhtiöille ja niiden asukkaille kohtuutonta haittaa, mitkä kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voitaisiin välttää valitsemalla jokin toinen vaihtoehtoisista linjauksista Tikkurilan keskustan alueella.

PERUSTEET

Ensinnäkin katsomme, että asiaa ei ole selvitetty riittävästi varsinkaan eri vaihtoehtojen osalta. Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.
Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset,

sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Kaava-alueen vaikutukset on valitun vaihtoehdon pohjalta arvioitu alueellisesti vain lähialueen kannalta. Vaikutukset ulottuvat paljon laajemmalle. Tikkurilan pohjavesi on vain metrin verran maanpinnan alapuolella. Ratakuilu muodostaa käytännössä 9 metriä korkean kallioon yltävän ja yli sata metriä pitkän padon. Vaikutuksia pohjaveden virtauksiin ja niiden merkitykseen alueen ympäristölle ei ole selvitetty.
Ratikkakuilun ja sen runkomelun vaikutuksia yhdessä pääradan runkomelun kanssa ei ole riittävästi taloyhtiökohtaisesti selvitetty. Kaavaselostuksen mukaan ratikka ohittaa kiinteistöt 230 kertaa vuorokaudessa. Eri vaihtoehtojen yhdyskuntataloudellisia vaihtoehtoja ei ole riittävästi arvioitu rinnakkain. Vain valittu vaihtoehto on selvitetty.
Kaavassa ratkaistaan pääradan alituksen linjausvaihtoehto. Kustannuksiltaan se on kallein. Kaavan liitteenä on kuvattu riskejä, mutta niitä ei ole arvioitu. Valittu vaihtoehto on valtakunnallisestikin tarkasteltuna poikkeuksellisen vaativa kohde, joka sisältää merkittäviä rakentamiseen ja kustannuksiin liittyviä riskejä. Pohjoinen ja eteläinen linjaus ovat riskeiltään merkittävästi pienempiä. Valitun linjauksen rakentamiskustannuksiksi on arvioitu 70 M€. Riskien myötä kustannus saattaa olla kaksinkertainen, joka tekee valitun vaihtoehdon kannattamattomaksi. Eri vaihtoehtojen arvioita ei ole tehty kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyssä laajuudessa.
Esitetty ratkaisu on valtakunnallisten maankäyttötavoitteiden ja maakuntakaavan vastainen pääradan länsipuolen linjauksen osalta. Vaikka kaava käsittää vain lyhyen osuuden ratikasta, siinä tehtävät ratkaisut vaikuttavat myös pitkälle radan linjaukseen molemmissa päissä. Ratikan Itäpuolen päätepiste johtaa Santaradan kohdalla valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden, maakuntakaavan ja voimassa olevan kaavan vastaiseen ratkaisuvaihtoehtoon. Oikea linjaus on ratkaistava tämän kaavan yhteydessä, mikäli se olisi mahdollista. Linjaus on ratkaistava asemakaavalla eikä sitä voi jättää myöhemmässä katusuunnittelu- tai toteutussuunnittelussa ratkaistavaksi.

Kohtuuton haitta

Kaavan mukainen ratkaisu aiheuttaa naapurikiinteistöille kohtuutonta haittaa. Ratakuilu on pahimmillaan alle metrin rakennusten perustuksista. Jatkossa se rajoittaa olemassa olevien kiinteistöjen kehittämis- ja peruskorjausmahdollisuuksia nykyisestä ja nostaa toimenpiteiden kustannuksia. Kaavassa ei ole selvitetty näitä vaikutuksia eikä sitä, miten niitä voidaan hallita. Rakentamisaika muodostaa myös näille kiinteistöille vuosia kestävän haitan ja kustannuksia, joita ei ole arvioitu. Kaavassa on myös esitetty pysäköintiin ja kulkujärjestelyihin liittyviä muutoksia. Maanomistajien ja pysäköintioikeuksien haltijoiden kanssa ei ole kaavan valmistelun yhteydessä käyty neuvotteluja, joilla haittoja voitaisiin minimoida, poistaa tai korvata. Asukkaiden pysäköinti perustuu Vantaan kaupungin ja taloyhtiöiden välillä tehtyyn maanalaisen tilan maanvuokrasopimukseen ja sopimukseen kiinteistöjen yhteisjärjestelystä. Kaupunki on ollut tietoinen, että kaavan hyväksyminen ja mahdollinen tunnelin rakennustöiden aloittaminen johtaa sopimuksen rikkomiseen aiheuttaessaan pysäköintipaikkojen käytön estämisen tunnelin rakentamisen ajan. Tämä johtaa tilanteeseen, jossa taloyhtiöillä ei ole enää kaavan edellyttämiä autopaikkoja käytössään eli johtaa kaavanvastaiseen lopputulokseen. Jo yksin tämä rajoittaa ja aiheuttaa kohtuutonta haittaa pysäköintipaikkojen haltijoille

Muut vuonna 2021 mahdolliset linjausvaihtoehdot on sivuutettu pintapuolisilla selvityksillä. Yleiskaavalle asetetut tavoitteet ratikan osalta voidaan saavuttaa kohtuullisesti muillakin

linjauksilla. Ainakin vaihtoehtojen yhdyskuntataloudelliset vaikutukset tulisi arvioida maankäyttö- ja rakennuslain sekä asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman esittämässä laajuudessa rinnakkainen. Nyt hyötyjä tavoitellaan aiheuttamalla kiinteistöjen omistajille kohtuutonta haittaa.

Vuorovaikutus

Ratikkalinjaus on sijoitettu olemassa olevien rakennettujen kiinteistöjen väliin. Niiden toteuttamisen yhteydessä ei ollut tietoa mahdollisesta ratikkakuilusta eikä sitä siten ole voitu ottaa huomioon rakentamisen yhteydessä. Asuntoyhtiöiden ja muiden oikeuksien haltijoiden kanssa ei ole käyty keskusteluja kaavan valmistelun yhteydessä. Valmistelu on rutiininomaisesti tehty tiedottamalla ja lausuntopyynnöillä, vaikka kaavalla muutetaan jo voimassa olleiden kaavojen mukaan rakennettuja ratkaisuita. Kiinteistönomistajien maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset oikeudet on kohtuuttomasti syrjäytetty, vaikka tavoitteet olisi muilla vaihtoehdoilla voitu saavuttaa. Missään muussa vaihtoehdossa vaikutukset jo toteutettuihin kiinteistöihin eivät ole suuria.

Taloyhtiöt tekivät jo aikaisemmin muistutuksen kaavan suunnittelemisesta. Tällöin toimme esille mm. seuraavat asiat.

- Ratakuja on noin 9 metriä leveä. Kaivaminen ja räjäytykset saattavat aiheuttaa rakennuksille ja niiden perustuksille korvaamatonta vahinkoa.
- Raskailla kaivaus- paalutus- ja maansiirtokoneilla tapahtuva kaivuutyö välittömästi asuntojen ikkunoiden takana aiheuttaa haitallisen melutason ja pölyhaittoja.
- Rakennustyömaan haittoihin kuuluvat myös suurien tietoliikenne - ja energiaverkostojen purkaminen ja uudelleen rakentaminen. Tästä aiheutuu haittaa ympäristön asukkaille.
- Rakennustyömaa katkaisee luonnolliset kulkureitit kiinteistöihin autolla, estää jätteen kuljetuksen ja pelastustoimet.
- Tunnelin rakentaminen estää kahden parkkihallin, Tikkuparkin ja Ratakujan parkin, käytön. Näissä asukkailla on ostetut autopaikat. Tikkurilan aukiolla ja Piletillä Tikkuparkissa ja Paddingtonilla, Piccadillyllä ja Piletillä Ratakujan parkissa.
- Valmistumisen jälkeen on pelättävissä, että tunnelissa talojen perustusten vieressä kulkeva ratikka tulee aiheuttamaan tärinää, joka vaarantaa rakennukset sekä meluhaittaa asukkaille.

Kaavamuutosta käsiteltäessä kaupunginhallituksessa sekä valtuustossa tuotiin esiin aiheutuva runkomelu ja tärinähaitat. Katsomme, että niitä ei ole selvitetty tarpeellisella vakavuudella. Varsinkaan tärinähaittoja maanalaisessa tunnelissa ei ole tutkittu tarpeeksi perusteellisesti. Lähin rakennus Ratakujalla sijaitsee 1 metrin etäisyydellä rata-alueesta. Jo tämän asian tulisi aiheuttaa kaavan palauttaminen uuteen käsittelyyn ja haittojen perusteellista tutkimista.
Väylävirasto on jo esittänyt huolensa rakennustöiden aiheuttamasta haitasta junaliikenteelle ja on mahdollista, että tunnelin rakennustyöt rajoitetaan tapahtuvaksi vain yöaikaan. Jos tämä toteutuu, tulee se aiheuttamaan todella pitkäkestoisen haitan taloissa asumiselle. Jatkuva yöaikainen rakennusmelu estää nukkumisen taloyhtiöiden asunnoissa. Haitta tulee kohdistumaan yli sataan asuntoon rakennustyömaan välittömässä läheisyydessä.

Taloyhtiöt sijaitsevat Ratakujan välittömässä läheisyydessä. Ratakuja on tarkoitus avata tunnelin rakentamiseksi kadun alle. Tunneli tulee sulkemaan myös taloyhtiöiden yhteisessä käytössä olevien parkkihallien sisääntuloaukot rakentamisen ajaksi.

Allekirjoittaneet asunto-osakeyhtiöt Asunto Oy Vantaan Piletti, As Oy Vantaan Paddington ja As Oy Tikkurilanaukio vastustavat raitiotielinjausta pääradan, bussiterminaalin, Ratakujan ja Kirjastopuiston alitse Kielotielle, koska se toteutuessaan aiheuttaa Tikkurilan ydinkeskustaan pitkäaikaisen liikennekaaoksen sekä kohtuutonta haittaa asunto-osakeyhtiöille ja taloudellisia ja terveydellisiä haittoja niiden asukkaille. Pidämme tunnelivaihtoehtoa myös kohtuuttoman kalliina ja riskialttiina vaihtoehtona. **Tästä syystä vaadimme kaavamuutoksen ja maanalaisen asemakaavan hylkäämistä, tai ainakin kaavan palauttamista uuteen käsittelyyn ja myös muiden linjausvaihtoehtojen perusteellista tutkimista.** Raitiotien alikulku voitaisiin hyvin toteuttaa hyödyntäen esitetyn uuden alikulun sijaan jotain jo alueella sijaitsevista neljästä alikulusta. Uskomme, että tämä järjestely olisi huomattavasti kustannustehokkaampi ja vähemmän riskialtis. Mielestämme suunnittelussa ja esittelytilaisuuksissa on aivan liian yksipuolisesti keskitytty nyt valitun vaihtoehdon esiintuomiseen muiden linjausvaihtoehtojen kustannuksella.

Vantaa, 17.07.2022

Asunto Oy Vantaan Piletti

[redacted]

isännöitsijä

As Oy Vantaan Paddington

[redacted]

isännöitsijä

As Oy Tikkurilanaukio

[redacted]

[redacted]

Kaavavalitus

Päätös, mihin haetaan muutosta

Vantaan kaupunginvaltuuston kokouksessa 20.06.2022, 11 §, tekemä päätös koskien asemakaavan muutosta 002457 ja maanalaista asemakaavaa 611300ma, 61 Tikkurila, 62 Jokiniemi/Vantaan Ratikka: Tikkurilanaukio

VALITTAJAT

Asunto-osakeyhtiöt

Asunto Oy Vantaan Piletti (Y-tunnus 2480212-0)
kotipaikka Vantaa
postiosoite Retta Isännöinti, Unikkotie 13, 01300 Vantaa

As Oy Vantaan Paddington (Y-tunnus 2512805-1.)
kotipaikka Vantaa
postiosoite Retta Isännöinti, Unikkotie 13, 01300 Vantaa

As Oy Tikkurilanaukio (Y-tunnus 2480211-2)
kotipaikka Vantaa
postiosoite: Isännöitsijätoimisto Maikoski, Vernissakatu 4, 01300 Vantaa

Prosessiosoite **Retta Isännöinti,** Unikkotie 13, 01300 Vantaa

VALITUS

Vaadimme, että kunnanvaltuuston päätös kaavan hyväksymisestä hylätään lainvastaisena. Katsomme, että kaavan toteuttaminen aiheuttaa kohtuuttomia rajoituksia ja tai tulee aiheuttamaan taloyhtiöille ja niiden asukkaille kohtuutonta haittaa, mitkä kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voitaisiin välttää valitsemalla jokin toinen vaihtoehtoisista linjauksista Tikkurilan keskustan alueella.

PERUSTEET

Ensinnäkin katsomme, että asiaa ei ole selvitetty riittävästi varsinkaan eri vaihtoehtojen osalta. Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.
Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset,

sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Kaava-alueen vaikutukset on valitun vaihtoehdon pohjalta arvioitu alueellisesti vain lähialueen kannalta. Vaikutukset ulottuvat paljon laajemmalle. Tikkurilan pohjavesi on vain metrin verran maanpinnan alapuolella. Ratakuilu muodostaa käytännössä 9 metriä korkean kallioon yltävän ja yli sata metriä pitkän padon. Vaikutuksia pohjaveden virtauksiin ja niiden merkitykseen alueen ympäristölle ei ole selvitetty.
Ratikkakuilun ja sen runkomelun vaikutuksia yhdessä pääradan runkomelun kanssa ei ole riittävästi taloyhtiökohtaisesti selvitetty. Kaavaselostuksen mukaan ratikka ohittaa kiinteistöt 230 kertaa vuorokaudessa. Eri vaihtoehtojen yhdyskuntataloudellisia vaihtoehtoja ei ole riittävästi arvioitu rinnakkain. Vain valittu vaihtoehto on selvitetty.
Kaavassa ratkaistaan pääradan alituksen linjausvaihtoehto. Kustannuksiltaan se on kallein. Kaavan liitteenä on kuvattu riskejä, mutta niitä ei ole arvioitu. Valittu vaihtoehto on valtakunnallisestikin tarkasteltuna poikkeuksellisen vaativa kohde, joka sisältää merkittäviä rakentamiseen ja kustannuksiin liittyviä riskejä. Pohjoinen ja eteläinen linjaus ovat riskeiltään merkittävästi pienempiä. Valitun linjauksen rakentamiskustannuksiksi on arvioitu 70 M€. Riskien myötä kustannus saattaa olla kaksinkertainen, joka tekee valitun vaihtoehdon kannattamattomaksi. Eri vaihtoehtojen arvioita ei ole tehty kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyssä laajuudessa.
Esitetty ratkaisu on valtakunnallisten maankäyttötavoitteiden ja maakuntakaavan vastainen pääradan länsipuolen linjauksen osalta. Vaikka kaava käsittää vain lyhyen osuuden ratikasta, siinä tehtävät ratkaisut vaikuttavat myös pitkälle radan linjaukseen molemmissa päissä. Ratikan Itäpuolen päätepiste johtaa Santaradan kohdalla valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden, maakuntakaavan ja voimassa olevan kaavan vastaiseen ratkaisuvaihtoehtoon. Oikea linjaus on ratkaistava tämän kaavan yhteydessä, mikäli se olisi mahdollista. Linjaus on ratkaistava asemakaavalla eikä sitä voi jättää myöhemmässä katusuunnittelu- tai toteutussuunnittelussa ratkaistavaksi.

Kohtuuton haitta

Kaavan mukainen ratkaisu aiheuttaa naapurikiinteistöille kohtuutonta haittaa. Ratakuilu on pahimmillaan alle metrin rakennusten perustuksista. Jatkossa se rajoittaa olemassa olevien kiinteistöjen kehittämis- ja peruskorjausmahdollisuuksia nykyisestä ja nostaa toimenpiteiden kustannuksia. Kaavassa ei ole selvitetty näitä vaikutuksia eikä sitä, miten niitä voidaan hallita. Rakentamisaika muodostaa myös näille kiinteistöille vuosia kestävän haitan ja kustannuksia, joita ei ole arvioitu. Kaavassa on myös esitetty pysäköintiin ja kulkujärjestelyihin liittyviä muutoksia. Maanomistajien ja pysäköintioikeuksien haltijoiden kanssa ei ole kaavan valmistelun yhteydessä käyty neuvotteluja, joilla haittoja voitaisiin minimoida, poistaa tai korvata. Asukkaiden pysäköinti perustuu Vantaan kaupungin ja taloyhtiöiden välillä tehtyyn maanalaisen tilan maanvuokrasopimukseen ja sopimukseen kiinteistöjen yhteisjärjestelystä. Kaupunki on ollut tietoinen, että kaavan hyväksyminen ja mahdollinen tunnelin rakennustöiden aloittaminen johtaa sopimuksen rikkomiseen aiheuttaessaan pysäköintipaikkojen käytön estämisen tunnelin rakentamisen ajan. Tämä johtaa tilanteeseen, jossa taloyhtiöillä ei ole enää kaavan edellyttämiä autopaikkoja käytössään eli johtaa kaavanvastaiseen lopputulokseen. Jo yksin tämä rajoittaa ja aiheuttaa kohtuutonta haittaa pysäköintipaikkojen haltijoille

Muut vuonna 2021 mahdolliset linjausvaihtoehdot on sivuutettu pintapuolisilla selvityksillä. Yleiskaavalle asetetut tavoitteet ratikan osalta voidaan saavuttaa kohtuullisesti muillakin

linjauksilla. Ainakin vaihtoehtojen yhdyskuntataloudelliset vaikutukset tulisi arvioida maankäyttö- ja rakennuslain sekä asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman esittämässä laajuudessa rinnakkainen. Nyt hyötyjä tavoitellaan aiheuttamalla kiinteistöjen omistajille kohtuutonta haittaa.

Vuorovaikutus

Ratikkalinjaus on sijoitettu olemassa olevien rakennettujen kiinteistöjen väliin. Niiden toteuttamisen yhteydessä ei ollut tietoa mahdollisesta ratikkakuilusta eikä sitä siten ole voitu ottaa huomioon rakentamisen yhteydessä. Asuntoyhtiöiden ja muiden oikeuksien haltijoiden kanssa ei ole käyty keskusteluja kaavan valmistelun yhteydessä. Valmistelu on rutiininomaisesti tehty tiedottamalla ja lausuntopyynnöillä, vaikka kaavalla muutetaan jo voimassa olleiden kaavojen mukaan rakennettuja ratkaisuita. Kiinteistönomistajien maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset oikeudet on kohtuuttomasti syrjäytetty, vaikka tavoitteet olisi muilla vaihtoehdoilla voitu saavuttaa. Missään muussa vaihtoehdossa vaikutukset jo toteutettuihin kiinteistöihin eivät ole suuria.

Taloyhtiöt tekivät jo aikaisemmin muistutuksen kaavan suunnittelemisesta. Tällöin toimme esille mm. seuraavat asiat.

- Ratakuja on noin 9 metriä leveä. Kaivaminen ja räjäytykset saattavat aiheuttaa rakennuksille ja niiden perustuksille korvaamatonta vahinkoa.
- Raskailla kaivaus- paalutus- ja maansiirtokoneilla tapahtuva kaivuutyö välittömästi asuntojen ikkunoiden takana aiheuttaa haitallisen melutason ja pölyhaittoja.
- Rakennustyömaan haittoihin kuuluvat myös suurien tietoliikenne - ja energiaverkostojen purkaminen ja uudelleen rakentaminen. Tästä aiheutuu haittaa ympäristön asukkaille.
- Rakennustyömaa katkaisee luonnolliset kulkureitit kiinteistöihin autolla, estää jätteen kuljetuksen ja pelastustoimet.
- Tunnelin rakentaminen estää kahden parkkihallin, Tikkuparkin ja Ratakujan parkin, käytön. Näissä asukkailla on ostetut autopaikat. Tikkurilan aukiolla ja Piletillä Tikkuparkissa ja Paddingtonilla, Piccadillyllä ja Piletillä Ratakujan parkissa.
- Valmistumisen jälkeen on pelättävissä, että tunnelissa talojen perustusten vieressä kulkeva ratikka tulee aiheuttamaan tärinää, joka vaarantaa rakennukset sekä meluhaittaa asukkaille.

Kaavamuutosta käsiteltäessä kaupunginhallituksessa sekä valtuustossa tuotiin esiin aiheutuva runkomelu ja tärinähaitat. Katsomme, että niitä ei ole selvitetty tarpeellisella vakavuudella. Varsinkaan tärinähaittoja maanalaisessa tunnelissa ei ole tutkittu tarpeeksi perusteellisesti. Lähin rakennus Ratakujalla sijaitsee 1 metrin etäisyydellä rata-alueesta. Jo tämän asian tulisi aiheuttaa kaavan palauttaminen uuteen käsittelyyn ja haittojen perusteellista tutkimista.
Väylävirasto on jo esittänyt huolensa rakennustöiden aiheuttamasta haitasta junaliikenteelle ja on mahdollista, että tunnelin rakennustyöt rajoitetaan tapahtuvaksi vain yöaikaan. Jos tämä toteutuu, tulee se aiheuttamaan todella pitkäkestoisen haitan taloissa asumiselle. Jatkuva yöaikainen rakennusmelu estää nukkumisen taloyhtiöiden asunnoissa. Haitta tulee kohdistumaan yli sataan asuntoon rakennustyömaan välittömässä läheisyydessä.

Taloyhtiöt sijaitsevat Ratakujan välittömässä läheisyydessä. Ratakuja on tarkoitus avata tunnelin rakentamiseksi kadun alle. Tunneli tulee sulkemaan myös taloyhtiöiden yhteisessä käytössä olevien parkkihallien sisääntuloaukot rakentamisen ajaksi.

Allekirjoittaneet asunto-osakeyhtiöt Asunto Oy Vantaan Piletti, As Oy Vantaan Paddington ja As Oy Tikkurilanaukio vastustavat raitiotielinjausta pääradan, bussiterminaalin, Ratakujan ja Kirjastopuiston alitse Kielotielle, koska se toteutuessaan aiheuttaa Tikkurilan ydinkeskustaan pitkäaikaisen liikennekaaoksen sekä kohtuutonta haittaa asunto-osakeyhtiöille ja taloudellisia ja terveydellisiä haittoja niiden asukkaille. Pidämme tunnelivaihtoehtoa myös kohtuuttoman kalliina ja riskialttiina vaihtoehtona. **Tästä syystä vaadimme kaavamuutoksen ja maanalaisen asemakaavan hylkäämistä, tai ainakin kaavan palauttamista uuteen käsittelyyn ja myös muiden linjausvaihtoehtojen perusteellista tutkimista.** Raitiotien alikulku voitaisiin hyvin toteuttaa hyödyntäen esitetyn uuden alikulun sijaan jotain jo alueella sijaitsevista neljästä alikulusta. Uskomme, että tämä järjestely olisi huomattavasti kustannustehokkaampi ja vähemmän riskialtis. Mielestämme suunnittelussa ja esittelytilaisuuksissa on aivan liian yksipuolisesti keskitytty nyt valitun vaihtoehdon esiintuomiseen muiden linjausvaihtoehtojen kustannuksella.

Vantaa, 17.07.2022

Asunto Oy Vantaan Piletti

[redacted]

isännöitsijä

As Oy Vantaan Paddington

[redacted]

isännöitsijä

As Oy Tikkurilanaukio

[redacted]

Helsingin hallinto-oikeus

Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE

Asia

Lausunto asiassa dnro 3669/03.04.04.04.16/2022.

Valituksenalainen päätös

Vantaan kaupunginvaltuuston päätös 20.06.2022 § 11 koskien asemakaavan muutosta 002457 ja maanalaista asemakaavaa 611300ma, 61 Tikkurila, 62 Jokiniemi/Vantaan Ratikka: Tikkurilanraitio

Valittajat

1. Asunto Oy Vantaan Piletti (Y-tunnus: 2480212-0)
2. Asunto Oy Vantaan Paddington (Y-tunnus: 2512805-1)
3. Asunto Oy Tikkurilanaukio (Y-tunnus: 2480211-2)

Lausunnon antaja

Vantaan kaupunginhallitus

Valitusten sisältö ja perusteet

Valittajat ovat vaatineet Helsingin hallinto-oikeutta kumoamaan asemakaavamuutoksen sekä maanalaisen asemakaavan hyväksymistä koskevan päätöksen lainvastaisena.

Valittajat katsovat, että ”kaavan toteuttaminen aiheuttaa kohtuuttomia rajoituksia ja/tai tulee aiheuttamaan taloyhtiöille ja niiden asukkaille kohtuutonta haittaa, mitkä kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämällä voitaisiin välttää valitsemalla jokin toinen vaihtoehtoisista linjauksista Tikkurilan keskustan alueella.”

Lausunto

Kaupunginhallitus yhtyy kaupunginvaltuuston päätökseen 20.06.2022 § 11. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt MRL:n asemakaavaa koskevien sisältövaatimusten tai menettelysäännösten vastaisesti, eikä päätöksessä ole loukattu hyvän hallinnon periaatteita. Tikkurilanraition asemakaavamuutos ja maanalainen asemakaava perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätös on muiltakin osin lain mukainen. Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävin perustein, että valitus hylätään tai jätetään osittain tutkimatta.

Kaupunginhallitus on toimivaltainen antamaan lausunnon valitusten johdosta. Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 4 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää lausunnon antamisesta kaupunginvaltuuston päätöksestä tehtyyn valitukseen, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen. Koska kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen, on sen tehtävänä antaa nyt pyydetty lausunto.

Perustelut

1. **Asunto Oy Vantaan Piletin, Asunto Oy Vantaan Paddingtonin ja Asunto Oy Tikkurilanaukion valitus**

1.1 Asian puutteellinen selvitys eri vaihtoehtojen osalta

Valittajien mukaan asiassa ei ole selvitetty ja tutkittu riittävästi erilaisia vaihtoehtoisia toteutustapoja asemakaavamuutokselle ja maanalaiselle asemakaavalle.

Kaupunginhallitus toteaa, että Tikkurilanraition linjausvaihtoehtoja on tutkittu laajasti jo hankkeen yleissuunnitelman aikana. Selvityksissä on otettu huomioon eri reittivaihtoehtojen yhteiskuntataloudelliset vaikutukset, sekä arvioitu esimerkiksi vaikutuksia alueen liikenteen toimivuuteen sekä asukkaisiin. Yhteiskuntataloudelliset vaikutukset sisältävät esimerkiksi rakentamiskustannukset, sekä eri reittivaihtoehtojen erot liikennöintikustannuksissa.

10.3.2022 on lisäksi julkaistu Tikkurilan tunnelin linjausvaihtoehdot -raportti, joka on otettu huomioon kaavaehdotuksen hyväksymispäätöksessä.

1.2 Vaikutusten alueellisuuden tutkimisen puutteellisuus

Valittajien mukaan hankkeen vaikutukset on arvioitu alueellisesti ainoastaan lähialueen kannalta.

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavamuutoksessa ja maanalaisessa asemakaavassa on keskitytty kyseisen asemakaavan vaikutuksiin, mutta että myös laajempia aluevaikutuksia on arvioitu hyvin monipuolisesti. Ratikkahankkeen vaikutuksia on arvioitu kokonaisuutena yleissuunnitelman aikana mukaan lukien kuntataloudelliset vaikutukset. Kaikki ratikan yleissuunnitelman ja katusuunnittelun aikana tehdyt selvitykset on huomioitu Tikkurilanraition asemakaavamuutoksessa ja maanalaisessa asemakaavassa.

Alueellisia vaikutuksia on tutkittu raitiotien yleissuunnitelman lisäksi esimerkiksi liikenteen toimivuustarkasteluilla sekä Mobility hubit -selvityksessä ratikkapysäkkien liikkumispalveluista. Edelleen alueellisia vaikutuksia on kuvattu 10.3.2022 julkaistussa ”Tikkurilan tunnelin linjausvaihtoehdot”-raportissa, jossa on perusteltu esimerkiksi muiden reittivaihtoehtojen pois rajaaminen.

Pohjavesivaikutuksia on arvioitu tunnelin rakennettavuusselvityksessä 19.4.2021.

1.3 Puutteet pohjaveteen liittyvissä selvityksissä

Valittajien mukaan hankkeen vaikutuksia pohjaveden virtauksiin ei ole selvitetty riittävästi.

Tikkurilanraitio ei sijaitse määritellyllä pohjavesialueella tai pohjaveden muodostumisalueella. Lähin pohjavesialue on Valkealähteen pohjavesialue, jonka uloin raja sijaitsee noin 700 metrin päässä Tikkurilanraition asemakaavamuutoksen ja maanalaisen asemakaavan alueelta.

Kaupunginhallitus toteaa, että vaikutuksia pohjaveteen on selvitetty muun muassa Ratakujan tunnelin rakennettavuusselvityksessä sen yhteydessä tehdyllä pohjaveden virtausmallilla 19.4.2021.

Lisäksi selvityksenä on toteutettu Pohjaveden virtausmallisimulaatiot Tikkurilan tunneliosuudella Afry Finland Oy:n toimesta 12.6.2020, sekä Vantaan ratikka – Rakennettavuusselvitys, OT4 Tarkentavat pohjavesiselvitykset, Afry Finland Oy:n toimesta 18.3.2021.

Lisäksi hankkeen kaavamääräyksissä todetaan seuraavaa:

”Ennen rakennusluvan myöntämistä tulee laatia pohjarakennus- ja ympäristöseurantasuunnitelma, jolla turvataan orsi- ja pohjaveden laatu sekä pinta nykyisellään sekä maa- ja kallioperässä virtaavan veden virtausolosuhteiden säilyminen. Suunnittelussa ja rakentamisessa kallion pintaosien vettä johtavilla heikkousvyöhykkeillä on noudatettava erityistä varovaisuutta.”

1.4 Ratikkakuilun ja pääradan runkomelun vaikutusten selvityksen puutteellisuus

Valittajien mukaan ratikkakuilun ja pääradan runkomelun vaikutuksia ei ole selvitetty riittävästi taloyhtiökohtaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaavassa on annettu katualueelle ja tunneliin suunnittelua koskeva määräys, jolla pyritään varmistamaan, ettei raitiotieliikenteestä aiheudu sen lähiympäristön rakennuksiin merkittävää runkomelu- tai tärinähaittaa. Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) sisätiloissa 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä.

Tikkurilanraition asemakaavamuutoksen ja maanalaisen asemakaavan kaavaselostuksessa on sanottu, että tärinän ja runkomelun ehkäisyyn käytettävien teknisten ratkaisujen tarkempi suunnittelu tullaan tekemään ratikan katu- ja rakennussuunnitelmavaiheessa, jonka yhteydessä tehdään myös tärinä- ja runkomeluselvitys tunnelin alueelta.

Lisäksi kaavamääräyksissä todetaan seuraavaa:

”Ennen rakennusluvan myöntämistä luvan hakijan on esitettävä hyväksyttävät suunnitelmat maaperän, kallion sekä rakennusten ja rakenteiden liikkeiden ja tärinöiden seurannasta.”

1.5 Riskien arvioinnin puutteellisuus

Valittajien mukaan kaavan liitteissä kuvattuja riskejä ei ole arvioitu.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaavan vaikutuksia on arvioitu Tikkurilanraition asemakaavamuutoksen ja maanalaisen asemakaavan kaavaselostuksen kappaleessa 4.4. Myös riskit on otettu kyseisten vaikutusten arvioinnissa huomioon.

1.6 Hankkeen kannattamattomuus kustannusten kohoamisen takia

Valittajien mukaan hankkeesta tulee kustannusten jatkuvan kohoamisen myötä kannattamaton. Hankkeen kannattavuus ei ole asia, jota arvioidaan kaavan hyväksymisen yhteydessä, vaan se arvioidaan rakentamispäätöksen yhteydessä. Valitus tulee jättää tältä osin tutkimatta.

1.7 Kaavan valtakunnallisten maankäyttötavoitteiden ja maakuntakaavan vastaisuus pääradan länsipuolen osalta

Valittajien mukaan esitetty kaava on pääradan länsipuolen linjauksen osalta valtakunnallisten maankäyttötavoitteiden ja maakuntakaavan vastainen. Lisäksi valituksessa on viitattu, että itäpuolella linjaus johtaa voimassa olevan kaavan vastaiseen ratkaisuvaihtoehtoon.

Kaupunginhallitus toteaa, että valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on muun muassa vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä. VAT:in tavoitteena on luoda edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä. Tarkoituksena on edistää palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Lisäksi edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä. Edelleen edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.

Hanke on näiden tavoitteiden ja siten myös maakuntakaavan mukainen. Maakuntakaavoissa ei ole esitetty raitiotielinjauksia. Tikkurila on esitetty maakuntakaavassa keskustatoimintojen alueena.

Maakuntakaavan merkinnän kuvauksessa on sanottu:

”Kohdemerkinnällä osoitetaan suurimmat ja monipuolisimmat valtakunnan keskuksen ulkopuolella olevat keskukset, joissa on monipuolisesti asumista, työpaikkoja sekä julkisia ja yksityisiä palveluja. Keskukset ovat hyvin joukkoliikenteellä saavutettavissa.”

Merkinnän suunnittelumääräyksessä todetaan seuraavaa:

”Aluetta on kehitettävä tiiviinä ja toiminnallisesti monipuolisena palveluiden, työpaikkojen ja asumisen keskittymänä ottaen huomioon sekä asumisen että elinkeinoelämän tarpeet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen saavutettavuuteen joukkoliikenteellä sekä kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantamiseen.” Tikkurilanraition asemakaavamuutos ja maanalainen asemakaava toteuttaa maakuntakaavan suunnittelumääräyksiä.

Pääradan itäpuolen alueella on vireillä toinen ratikan asemakaavamuutos, jossa ratikan vaatima tila tullaan huomioimaan.

1.8 Haitallisuus naapurikiinteistöille (kustannukset, muutokset ja muut haitat)

Valittajien mukaan hankkeesta aiheutuu kohtuutonta haittaa naapurikiinteistöille. Hanke muun muassa rajoittaa peruskorjaus- ja kehittämismahdollisuuksia ja aiheuttaa pysäköintiin ja kulkujärjestelyihin muutoksia. Lisäksi rakentamisaika muodostaa kiinteistöille haittaa ja kustannuksia.

Tikkurilanraition asemakaavamuutoksen ja maanalaisen asemakaavan selostuksessa on todettu seuraavaa:

”Tunnelin mahdollisen rakentamisen aikana naapurikiinteistöjen asuntoihin saattaa kohdistua meluhaittoja päiväsaikaan. Kielotie ja Ratatie joudutaan mahdollisesti sulkemaan liikenteeltä rakennustyön ajaksi. Ajoyhteydet kiinteistöihin pyritään säilyttämään rakentamisen ajan väliaikaisjärjestelyin. Tikkuparkin ajoramppi, tekniset tilat ja henkilökuilu on rakennettavuusselvityksen (Afry 19.4.2021) esittämän ratkaisun mukaan tarkoitus purkaa ja rakentaa uudelleen tunnelin toteuttamisen edellytyksenä. Tikkuparkin ratkaisut tarkentuvat tunnelin jatkosuunnittelussa.

Ratakujan pysäköintilaitokseen on järjestettävissä tunnelin rakentamistyönaikainen kulkureitti Ratatien kautta. Kulkuyhteyden toteutuksessa huomioidaan pelastuslaitoksen nostopaikkojen sijainnit. Rakentamisen jälkeen pysäköintilaitoksen julkisivu ennallistetaan. (Tikkurilan tunnelin rakennettavuusselvitys, Afry Finland Oy, 19.4.2021).”

Kulkuyhteyksiin ja pysäköintijärjestelyihin tulee rakentamisen aikaisia muutoksia ja työmaa-aikaisia väliaikaisjärjestelyitä. Edellä mainittuja järjestelyitä ei voida missään rakennushankkeissa välttää. Tunnelin rakentamisen aikana asuinkiinteistöissä on rakennusten sisätiloissa mahdollista suorittaa peruskorjaustöitä. Muutkin peruskorjaustyöt ovat mahdollisesti sovitettavissa samaan aikaan rakentamisen kanssa, mikäli sellaisia on kiinteistöille tulossa.

Jatkossa tunnelin rakenteet on huomioitava alueen muissa hankkeissa ja se aiheuttaa yhteensovitustarpeita kiinteistöjen kehittämisen yhteydessä. Asemakaavoitusta seuraavassa Tikkurilanraition katu- ja rakennussuunnittelussa selviää tarvittavat

työaikaiset rakenteet, joita tarvitsee sijoittaa katualueen ulkopuolelle. Suunnitelmaluonnoksissa on tunnistettu tarpeita kadun ulkopuolelle sijoitettaville tukiseinien ankkureille sekä maa- ja kallioperän vahvistamiseen injektoimalla. Niiden vaikutukset kiinteistön käytölle pystytään yhteensovitukselle huomioimaan, joten vaikutukset jäävät pieniksi.

Tikkurilanraition tunnelin suunnittelun yhteydessä on tehty mittauksia ja pohjatutkimuksia, jotta suunnittelualueen olosuhteet on saatu tietoon. Kaikkia selvityksiä ei ole julkistettu, mutta ne ovat toimineet suunnittelussa lähtötietona, lähinnä katusuunnittelussa. Katusuunnittelusta saadut tiedot ovat osaltaan toimineet asemakaavoituksessa lähtöaineistoina.

Hankkeen vaikutuksia on selvitetty myös seuraavissa selvityksissä:
- Ratakujantunnelin rakennettavuusselvitys
- Ratakujantunnelin rakennettavuusselvityksen liite ”Ratakujan parkkitalon muutossuunnittelu”
- Ratakujan tunnelin rakentamisen vaiheistus 5.6.2021

1.9 Vuorovaikutuksen ja ratikkakuilusta tiedottamisen laiminlyönti

Valittajien mukaan ratikkakuilusta ei ole tiedotettu ja tätä myöten kiinteistöomistajien maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset oikeudet on syrjäytetty.

Kaupunginhallitus toteaa, että kyseisestä hankkeesta on julkaistu kaksi osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS). Ensimmäinen on koko ratikan linjan kattava OAS (062800) 23.11.2020, päivitetty 17.9.2021. Jälkimmäinen on Tikkurilanraition asemakaavamuutoksen ja maanalaisen asemakaavan oma OAS (002457 ja 002457ma, myöhemmin kaavaan korjattu maanalaisen kaavan numeroksi 611300ma) 18.5.2021.

Molemmat suunnitelmat on lähetetty alueen asukkaille ja muille osallisille kirjeitse tai sähköpostitse. Lisäksi osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkaisusta sekä kaavahankkeen vireille tulosta on ilmoitettu alueella yleisesti julkaistavassa lehdessä. Kaavoituksen vireille tulosta on ilmoitettu alueen asukkaille maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) 63 § mukaisesti. Molemmista suunnitelmista on pyydetty osallisten mielipiteet. Mielipiteet löytyvät tiivistettyinä Tikkurilanraition asemakaavamuutoksen ja maanalaisen asemakaavan selostuksesta.

Ratikan hankkeesta on järjestetty vuorovaikutustilaisuuksia Tikkurilan alueelta seuraavasti:

- 24.10.2018 asukastilaisuus Vantaan ratikan Tikkurilan alueen suunnitelmista

- 28.2.2019 uuden yleiskaavan asukastilaisuus Tikkurilassa, esittelyssä myös ratikan reitti yleiskaavassa

- 27.5.2019 asukastilaisuus Tikkurilassa Vantaan ratikka -hankkeesta

- 5.6.2019 asukastilaisuus Ratakujan asukkaille

- 16.12.2020 ratikan suunnittelutilanne Tikkurilan suuralueella

- 31.3.2021 Ratakujan asunto-osakeyhtiöiden yleisötilaisuus tunnelin suunnitelmiin liittyen

- 23.9.2021 koko ratikan linjan suunnittelutilanne

- 12.3.2022 infokirje kotiin Tikkurilanraition asemakaavamuutoksen ja maanalaisen asemakaavan nähtävillä olosta

- 6.4.2022 koko ratikan linjan suunnittelutilanne -asukastilaisuus

- 17.5.2022 Ratakujan ympäristön taloyhtiöiden hallitusten pj-tapaaminen (kaupungininsinööri Henry Westlin paikalla tilaisuudessa sekä AsOy edustajia Paddington, Piccadilly ja Piletti. Aiheena oli: Keskustellaan ratikkahankkeesta, riskeistä ja pohditaan myös yhdessä ratkaisuja.

- 19.5.2022 Tikkurilanraition asemakaavamuutosta ja maanalaista asemakaavaa esiteltiin Uudistuva Tikkurila -tapahtumassa

- Vastinekirje muistutuksiin on toimitettu muistutusten antajille 24.5.2022

- 14.6.2022 asukastilaisuus Ratakujan asukkaille

Lisäksi on laadittu Vantaan ratikan viestintä- ja vuorovaikutusraportti 2021, joka on julkaistu 15.2.2022.

Lisäksi on järjestetty nettikysely, jossa kaava-alueen ympäristön asukkailta ja asunto-osakeyhtiöiltä on kysytty, olisivatko he halunneet lisää tilaisuuksia hanketta koskien. Edellä mainittuun nettikyselyyn kaupunki ei saanut yhtäkään vastausta.

Vantaan kaupunki on ollut vuosien 2018-2022 aikana yhteyksissä Tikkuparkin hallituksen kanssa ja ratikkaa on käsitelty seuraavasti:

- Tikkuparkin hallituksen kokous 23.11.2018 § 3 - Raitiotielinjaukset, esittelijänä Tiina Hulkko.
- Tikkuparkin hallituksen kokous 11.6.2020 § 4 - Ratikan vaikutus pysäköintiin, esittelijänä Jarmo Pajunen/Jenni Holm.
- Tikkuparkin hallituksen kokous 16.9.2020 § 10 - Ratikan vaikutus pysäköintilaitoksen toimintaan.
- Tikkuparkin hallituksen kokous 20.10.2020 § 8 - Ratikan vaikutus pysäköintilaitoksen toimintaan, Sauli Hakkaraisen ja Elina Suorannan selvitys.
- 24.3.2021 hallitus sisäisesti, esitelty seuraava: Vantaan kaupunki on pyytänyt Eversheds Asianajotoimisto Oy:ltä sopimus- ja yhtiöoikeudellista selvitystä koskien Tikkuparkki Oy:n oikeudellista asemaa Vantaan kaupungin raitiovaunuhankkeen toteutusvaiheen aikana.
- 19.5.2021 hallitus sisäisesti, keskustelu Tikkuparkin ajojärjestelyistä ratikan rakentamisen aikana

- 15.9.2021 päivätyllä kirjeellä Henry Westlin lähestynyt Tikkuparkin pysäköintilaitoksen osakkaita kirjeellä, jossa ehdotus maanvuokrasopimuksen muuttamisesta siten, että voitaisiin toteuttaa tunneli kaupungin kustannuksella Kielotie 13 parkista Tikkuparkkiin.
- 13.10.2021 hallitus sisäisesti, ajorampin siirto tunneliksi
- 2.11.2021 pidetty Tikkuparkin yhteistoimintaelimen kokous Tikso-Kellarissa. Henry Westlin esitteli Ratikka hanketta, ja mahdollista tunnelia Kielotie 13 kellarista
- 29.11.2021 hallitus sisäisesti, ajorampin siirto tunneliksi

Tikkurilanraition tunnelista ja ratikkahankkeesta on uutisoitu aktiivisesti Vantaan kaupungin ja ratikkahankkeen sosiaalisen median kanavilla sekä hankkeen toimesta että median toimesta sanomalehdissä.

1.10 Valittajien vetoaminen aikaisemman muistutuksen sisältöön

Valittajat viittaavat valituksessaan 22.3.2022 antamaansa muistutukseen hanketta koskien. Muistutuksessa on nostettu esille kaivamisen räjäytysten aiheuttamat vahingot, kaivuutyön melu- ja pölyhaitat, tietoliikenne- ja energiaverkkojen purkaminen, luonnollisten kulkureittien katkeaminen, Tikkuparkin ja Ratakujan parkin käytön estyminen sekä valmiin ratikan aiheuttama tärinä.

Kaupunginhallitus toteaa muistutukseen antamassaan vastineessa, että Vantaan ratikan reittiä on Tikkurilassa selvitetty vuosien ajan. Eri reittivaihtoehdoista on julkaistu kaupungin sivuilla raportti, jossa perustellaan päätyminen Ratakujan reitin toteuttamiseen.

Kaavamääräyksissä on lisäksi määrätty, että maanalaiset tilat on sijoitettava, kaivettava, louhittava ja lujitettava siten, ettei niistä tai niiden rakentamisesta aiheudu vahinkoa rakennuksille tai muille maanalaisille tiloille, rakenteille tai vesihuollon verkostoille, eikä haittaa tai vahinkoa junaradalle tai sen laitteille.

Selvitysten ja suunnitelmien perusteella katualueelle voidaan toteuttaa ratikkatunneli siten, että viereisille kiinteistöille aiheutuvat haitat eivät muodostu kohtuuttoman suuriksi rakennustöiden aikana. Kulkureittejä kiinteistöille ei katkaista, vaan ne siirretään. Pysäköintilaitokset pidetään mahdollisuuksien mukaan toiminnassa rakentamisen aikana. Ratikan käytön aikaiset tärinähaitat arvioidaan suunnitteluvaiheessa, ja ne pyritään torjumaan. Kaikkia yksityiskohtia ei kuitenkaan huomioida kaavan hyväksymisvaiheessa, vaan niiden käsittely kuuluu rakennusluvan käsittelyn yhteyteen.

Muistutuksessa esiin tuotuihin asioihin on otettu kantaa myös Ratakujan tunnelista 19.4.2021 julkaistussa rakennettavuusselvityksessä.

Tietoliikenne- ja energiaverkkoyhteydet siirretään tai rakennetaan uudestaan tunnelin rakentamisen yhteydessä. Rakentamisen aikana saattaa esiintyä lyhyitä käyttökatkoja. Nyt olemassa olevat luonnolliset kulkuyhteydet, esimerkiksi

Kirjastopuiston kulkuyhteys, katkeavat väliaikaisesti, mutta ne tullaan rakentamaan uudelleen.

1.11 Rakennusmelu yöaikaan

Valittajat ovat esittäneet, että mikäli hankkeen rakentaminen ajoitetaan yöaikaan, estää rakennusmelu nukkumisen alueen asunnoissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että töitä tehdään pääsääntöisesti normaaleina työaikoina ja poikkeaviin työaikoihin liittyen tehdään ympäristönsuojelumääräysten mukainen meluilmoitus.

1.12 Liikenteen vaikeutuminen ja taloudelliset sekä terveydelliset haitat

Valittajat esittävät, että raitiotielinjaus aiheuttaa toteutuessaan alueelle ”liikennekaaoksen” sekä kohtuutonta haittaa valittajille sekä taloudellisia ja terveydellisiä haittoja asukkaille.

Kaupunginhallitus toteaa, että rakentamisen aikaisia liikenteellisiä haittoja pyritään vähentämään väliaikaisjärjestelyin. Tunnelin valmistumisen jälkeen liikenne palautuu normaaliksi, paitsi Kielotiellä, jonne tulee kaavan toteutuessa liikennejärjestelymuutoksia.

Tikkurilanraition asemakaavamuutoksen ja maanalaisen asemakaavan selostuksessa todetaan lisäksi seuraavaa:

”Rakentamisen aikainen asema-alueen rataliikenne varmistetaan rakentamisen vaiheistuksella. Kauppakeskus Dixin alla oleva linja-autoterminaali voidaan poistaa osittain käytöstä rakentamisen aikana ja korvata terminaalitoiminnot rakentamisen aikaisesti lähialueilla. Rakentamisen aikaiset muutokset joukkoliikenteeseen pyritään minimoimaan suunnitellen ne huolellisesti yhdessä HSL:n kanssa.”

Alueen liikennejärjestelyitä on selvitetty myös 5.6.2021 laaditussa Ratakujan tunnelin rakentamisen vaiheistuksessa.

Valittajien mainitsemia taloudellisia ja terveydellisiä haittoja ei ole valituksessa yksilöity tarkemmin, joten kaupunginhallitus ei ota niihin kantaa.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus toteaa yhteenvetonaan, että Tikkurilanraition asemakaavamuutos ja maanalainen asemakaava on valmisteltu ja päätös kaavan hyväksymisestä on tehty riittävien tietojen pohjalta. Kaavan sisältövaatimuksia on tarkasteltava kokonaisuutena. Kaava perustuu kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavamuutoksen ja maanalaisen asemakaavan vaikutukset on selvitetty kaavan tehtävä ja tarkoitus huomioon ottaen riittävällä tavalla.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Liitteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmat

- 062800 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma_23.11.2020, päivitetty 17.9.2021
- 002457 ja 002457ma Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, 18.5.2021
- 002457 ja 002457ma Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, 18.5.2021, ruotsi

Lopullinen värillinen kaavakartta sekä kaavamerkinnät ja määräykset

- 002457 ja 611300ma kaavakartta 10.5.2022

Kaavaselostus lopullisessa muodossaan sekä kaavaan liittyvä mitoituslaskelma tilojen rakennusoikeudesta

- 002457 kaavaselostus, 18.1.2022, sisältää asemakaavan seurantalomakkeen 13.12.2021

Kaavaehdotuksesta annetut lausunnot

- 002457_ja_611300ma_lausunnot_ja_vastineet_10.5.2022
- 002457_ja_611300ma_muistutukset_ja_vastineet_10.5.2022
- Caruna Oy{3}n lausunto saapunut 28.2.2022
- Fingrid Oyj{3}n lausunto ,saapunut sähköpostitse 24.3.2022
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, lausunto saapunut 24.3.2022
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, lausunto saapunut 24.3.2022
- Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto saapunut 17.3.2022
- Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy lausunto saapunut 25.3.2022
- Väyläviraston lausunto saapunut 21.3.2022
- As Oy Vantaan Piletti, As Oy Vantaan Paddington, As Oy Tikkurilan Aukio, muistutus saapunut 22.3.2022

Kaavaselostuksessa mainitut liitteet

- Meluselvitys 002457 ja 002457ma Vantaan ratikka Tikkurilanraitio, Sitowise, 20.12.2021
- Pohjaveden virtausmallisimulaatiot Tikkurilan tunneliosuudella, Afry Finland Oy, 12.6.2020
- Tikkurilan tunnelin rakennettavuusselvitys, Afry Finland Oy 19.4.2021
- Vantaan ratikan hulevesiselvitys (yleissuunnitelman liite 11), WSP Finland Oy, 30.4.2019
- Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportti 22.3.2021
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikka Design Manual, Vantaan kaupunki WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikka, Hankearviointi (yleissuunnitelman liite 14), WSP Finland Oy, 10.9.2019
- Vantaan ratikka, Investointikustannukset (yleissuunnitelman liite 15a), WSP Finland Oy, 26.6.2019

- Vantaan ratikka, Investointikustannukset (yleissuunnitelman liite 15b), WSP Finland Oy, 26.6.2019
- Vantaan ratikka, Ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelu, Golder Associates Oy, 13.8.2020
- Vantaan ratikka, Resurssiviisauden suuntaviivat, Sitowise Oy, 13.5.2020
- Vantaan ratikka, Seloste ratalinjauksen tärinäarvioinnista (yleissuunnitelman liite 13), WSP 18.9.2019
- Vantaan ratikka_ Rakennettavuusselvitys, OT4 Tarkentavat pohjavesiselvitykset, Afry Finland Oy, 18.3.2021
- Vantaan ratikkatalouden tiivistelmä, Vantaan kaupunki 3.5.2021
- Vantaan tulvaohjelma, Vantaan kaupunki 2015
- Vantaan väestö 2020-2021, Vantaan kaupunki 2021
- Vantaan väestöennuste 2021, Vantaan kaupunki 2021
- Kaavaselostuksessa on lisäksi mainittu liitteenä linkki vantaan ratikan verkkosivuille kohtaan selvityksiä ja aineistoa : https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne/vantaan-ratikka/selvityksia-ja-aineistoja

Muut kaavan vaikutuksista tehdyt selvitykset

- Rakennettavuusselvityksen liite_Ratakujan_parkkitalon_muutossuunnittelu
- Tikkurilan linjausvaihtoehdot, WSP Finland Oy 10.3.2022
- Tikkurilan-reittivaihtoehtojen-vertailu-Lummetie, 10_2019
- Vaiheistus_ratakuja_paivitys_050621
- Vantaan ratikan kuntataloudelliset vaikutukset, 19.11.2019
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, liite 2_ Asemapiirustukset
- Vantaan-ratikka-superbussiselvitys_15.11.2019
- VaRa_Tikkurila_Mittausohjelma_SW_20211126
- VaRa_Tikkurila_Mittausohjelma_SW_20220121
- VaRa_Tikkurila_Pohjatutkimusohjelma_9_kalliotutkimukset
- VaRa_Tikkurila_SW_Tikkuparkki_K1-2

Suunnittelualueella voimassa olevat yleis- ja asemakaavakartat kaavamerkintöineen ja -määräyksineen

- Yleiskaavaotteet
- 620500 Asemakaavamääräykset
- 620500 Kaavakartta
- Asemakaava ja määräykset 001897
- Asemakaava ja määräykset 001998
- Asemakaava ja määräykset 002247
- Asemakaava ja määräykset 002352
- Asemakaava ja määräykset 002365

Vuorovaikutus ja osallistaminen

- 002457 VASTINEKIRJE-muistutukseen 24.5.2022, Tikkurilanraitio
- 002457 Ilmoituskirje_nähtävilläolosta_maanomistajille 16.2.2022
- 002457-Vireilletuloilmoitus_suom
- 002457-Vireilletuloilmoitus_sv
- 062800 YK0049 vireilletuloilmoitus 23.11.2020 Vantaan ratikka
- 062800 YK0049 vireilletuloilmoitus 23.11.2020 Vantaan ratikka-sv
- Nähtävilläolokuulutus 23.2.-24.3.2022 Vantaan ratikka Tikkurilanraitio 002457
- OsallistuvaVantaa
- Ratikan syysinfo 23.9.2021
- Ratikan yleisötilaisuudet – linkki verkkosivulle
- Ratikan-asukastilaisuus-diaesitykset-31032021
- Ratikkan-muistio-asukastilaisuus-31032021_pdf
- Vantaan ratikan kevätinfo 6.4.2022
- Vantaan ratikan suunnittelu – linkki verkkosivulle
- Vantaan ratikan Tikkurilan alueen infotilaisuus, 16.12.2020, vastaukset kysymyksiin
- Vantaan ratikan Tikkurilan alueen infotilaisuus, 16.12.2020
- Mediauutisointi 2018-2022_Tikkurilanraitio ja Vantaan ratikka

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS

VANTAAN KAUPUNKI - Kirjaamo
Saapunut: 9.8.2022
Dn:o VD/7367/10.02.04.00/2020

Päiväys
9.8.2022

Diaarinumero
3669/03.04.04.04.16/2022

Vastaanottaja
Vantaan kaupunginvaltuusto

Muutoksenhaunalainen päätös
Vantaan kaupunginvaltuusto, 20.06.2022, 11

Valittajat
Asunto Oy Vantaan Piletti
As Oy Vantaan Paddington
As Oy Tikkurilanaukio

LAUSUNTOPYYNTÖ

Helsingin hallinto-oikeus pyytää Vantaan kaupunginvaltuustoa oheisen valituksen johdosta

1) hankkimaan valtuuston lausunnon / antamaan lausunnon ja

2) toimittamaan hallinto-oikeudelle kaikki valituksen kohteena olevan päätöksen perusteena olevat asiakirjat.

   Näitä ovat ainakin:
   - osallistumis- ja arviointisuunnitelma
   - lopullinen värillinen kaavakartta
   - kaavamerkinnät ja -määräykset
   - kaavaselostus lopullisessa muodossaan
   - kaavaan liittyvä mitoituslaskelma tilojen rakennusoikeudesta
   - kaavaehdotuksesta annetut lausunnot
   - kaikki kaavan vaikutuksista tehdyt selvitykset
   - muut kaavaselostuksessa mainitut liitteet
   - suunnittelualueella voimassa olevat yleis- ja asemakaavakartat kaavamerkintöineen ja -määräyksineen, elleivät nämä tiedot sisälly jo kaavaselostuksen liiteaineistoon

Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 20.9.2022. Jos lausunnon liitteenä esitetään asiakirjoja, lausunnossa pitää olla liiteluettelo.

Jonna Kylökäs
Lainkäyttösihteeri
029 5641988

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot

Helsingin hallinto-oikeus
Sörnäistenkatu 1

00580 HELSINKI

Puhelin 029 56 42069
helsinki.hao@oikeus.fi
hehao.fi
https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Äänestysraportti - Kaupunginhallituksen kokous 10.10.2022

Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle asemakaavan muutoksesta 002457 ja maanalaisesta asemakaavaa 611300ma, 61 Tikkurila, 62 Jokiniemi/Vantaan Ratikka: Tikkurilanaukio tehdystä valituksesta

Meeting:	Kaupunginhallituksen kokous 10.10.2022
Agenda name:	Asia 25
Vote name:	JAA=Pohjaesitys, EI= Saimenin esitys
Vote subject:	
Vote start:	10.10.2022 16.14.54
Vote stop:	10.10.2022 16.15.26

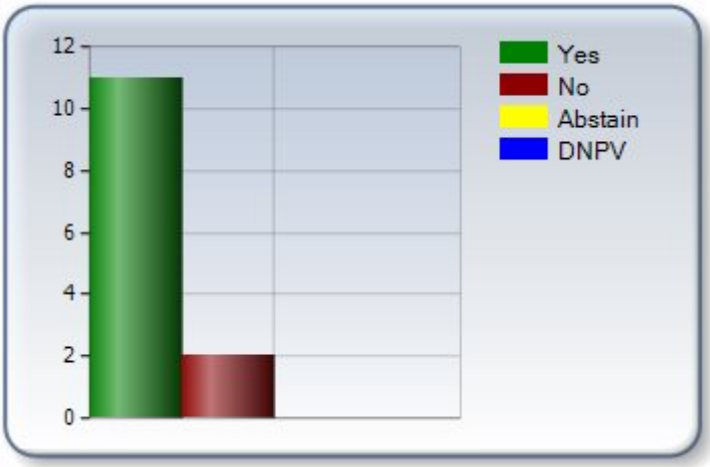
Äänestystulokset

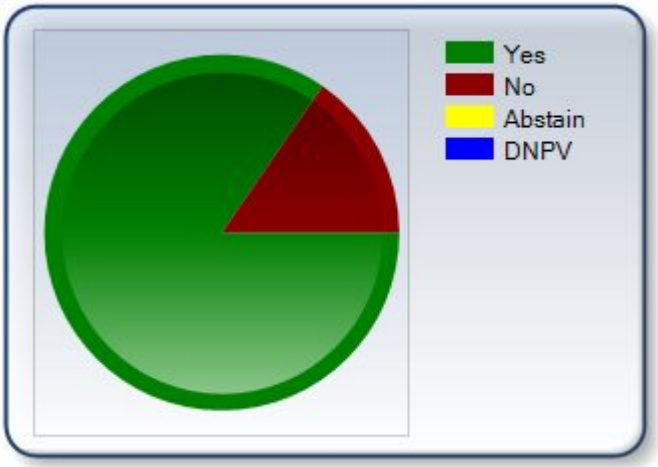
Osallistujat

Paikalla	13	

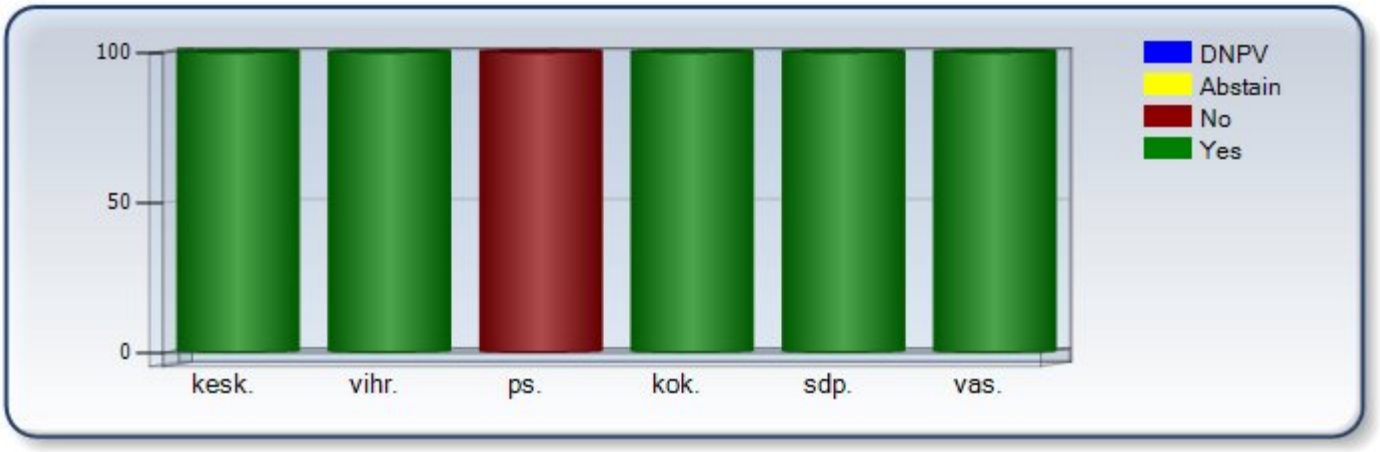
Äänet:

Jaa	11	84,6%
Ei	2	15,4%
Tyhjä	0	0%
DNPV	0	0%

Äänestystulos ryhmittäin

kesk.

Jaa	1
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

kok.

Jaa	3
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

ps.

Jaa	0
Ei	2
Tyhjä	0
DNPV	0

sdp.

Jaa	4
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

vas.

Jaa	1
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

vihr.	
Jaa	2
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

Yksilöidyt äänestystulokset

Jaa	
Abdi	sdp.
Karinen	vas.
Kasonen	kok.
Kaukola	sdp.
Luokkala	kesk.
Multala	kok.
Norrena	vihr.
Orpana	kok.
Tahvanainen	sdp.
Tammi	sdp.
Valtanen	vihr.

Ei	
Lundell	ps.
Saimen	ps.

26 § Ennakkolausunto etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä kiinteistökaupassa: Tontti 92-41-108-8 (Tuupakantie 7)

VD/10848/10.00.01.01.00/2022

TeA/AK/AVP/JHo/JT

Vantaan kaupungilta on pyydetty 23.9.2022 ja 26.9.2022 saapuneella kirjeellä ennakkolausuntoa etuosto-oikeuden käyttämisestä seuraavassa kiinteistön kaupassa:

Myyjä: Oy Otto Brandt Ab (Y: 1514642-4)

Ostaja: PKS Tuotantotilat 1 Oy (Y: 3202609-6)

Kaupan kohde: Kaupan kohteena on Viinikkalan (41) kaupunginosassa sijaitseva rakennettu noin 15 767 m^2:n suuruinen tontti 92-41-108-8 osoitteessa Tuupakantie 7, 01740 Vantaa.

Kauppa-hinta: 8 775 000 euroa, noin 928 € / k-m^2 ja noin 556 € / m^2.

Kaupan kohteena oleva tontti on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT, e = 0.6). Tontilla on rakennusoikeutta noin 9 460 k-m^2. Tontilla sijaitsee vuonna 1973 valmistunut noin 5 681 k-m2:n suuruinen muu varastorakennus. Ennakkolausuntopyynnön mukaan kauppa toteutetaan ns. Sale and Leaseback -menettelyllä. Kauppakirjan allekirjoittamisen yhteydessä osapuolet tekevät vuokrasopimuksen, jonka mukaisesti Oy Otto Brandt Ab jatkaa kohdekiinteistöllä liiketoimintaa vuokralaisena ja PKS Tuotantotilat 1 Oy toimii vuokranantajana. Kaupan kohde rajoittuu pohjoisessa ja idässä kaupungin omistamiin katualueisiin.

Hakija on pyytänyt, että Vantaan kaupunki antaisi etuostolain 8 §:ssä tarkoitetun ennakkotiedon siitä, että Vantaan kaupunki ei tule käyttämään etuostolain mukaista etuosto-oikeuttaan edellä selostettuun kauppaan. Etuostolain mukaan kiinteistönomistajan kirjallisesta pyynnöstä kunta voi etukäteen ilmoittaa, ettei se tule käyttämään etuosto-oikeuttaan, jos kiinteistö kahden vuoden kuluessa kunnan päätöksestä myydään ilmoitetuilla ehdoilla.

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen mukaan kaupungilla ei ole tarvetta hankkia kaupan kohteena olevaa teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi osoitettua rakennettua tonttia. Kiinteistöjohtaja esittää vastattavaksi hakijalle, että Vantaan kaupunki ei käytä etuosto-oikeuttaan kyseessä olevassa kiinteistökaupassa, mikäli kaupan kohde kahden (2) vuoden kuluessa luovutetaan ilmoitetulla tavalla.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohtien 34 ja 35 mukaan kaupunginhallitus päättää etuosto-oikeuden käyttämisestä ja ennakkolausunnon antamisesta etuostoasioissa.

23.9.2022 ja 26.9.2022 päivätty ennakkolausuntopyyntö on kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 26

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) etuostolain 8 §:n mukaisena ennakkolausuntona ilmoittaa hakijalle, että Vantaan kaupunki ei käytä etuosto-oikeuttaan edellä esitetyssä kiinteistökaupassa, mikäli kaupan kohde kahden vuoden kuluessa kaupunginhallituksen päätöksestä luovutetaan ilmoitetulla tavalla, ja

b) että hakijalta peritään tästä lausunnosta kaupunginhallituksen 16.11.2020 § 23 päätöksen mukaisesti 300 euron korvaus.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

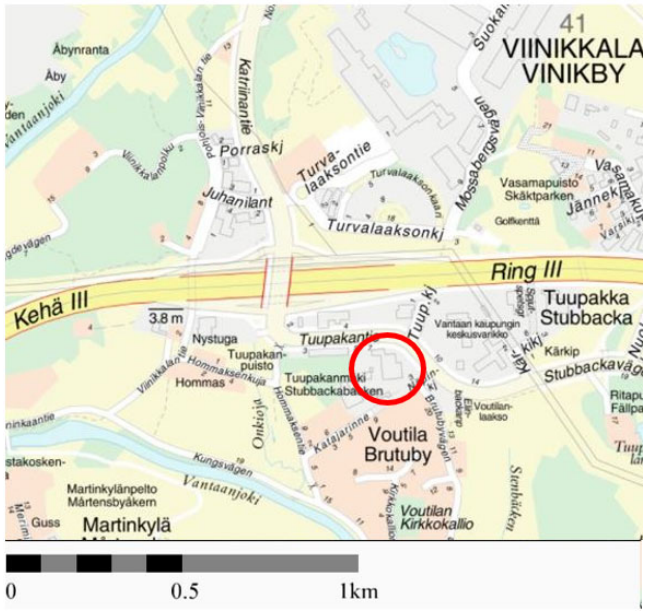
Liite:
- Kartta kaupan kohteesta

Täytäntöönpano: kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhakuohje: 3.3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
maankäyttöteknikko Jorma Hopponen, puh. 050 312 3995, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTEEN SIJAINTI

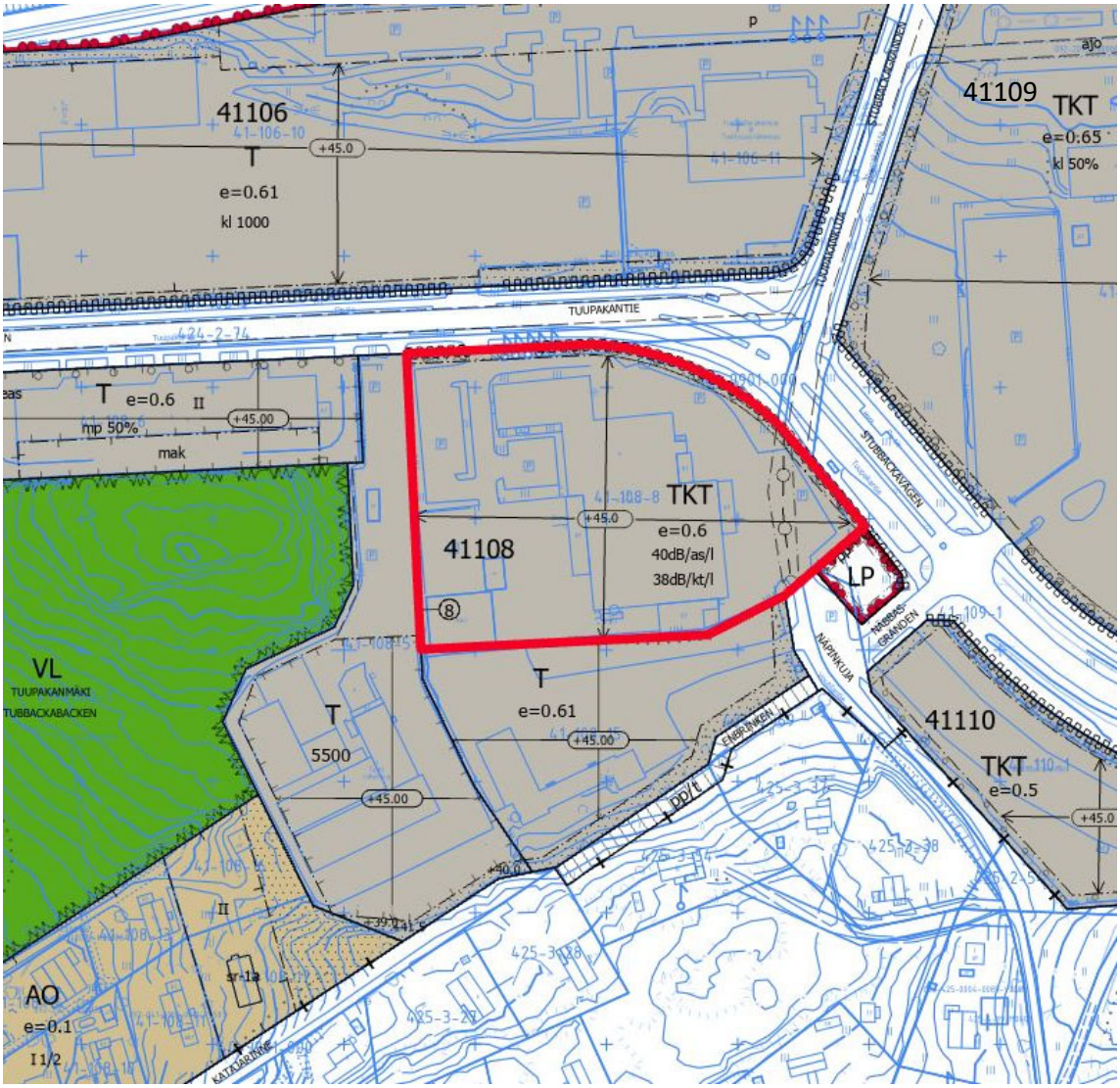

KARTTA ETUOSTON ENNAKKOLAUSUNTOA VARTEN

Kaupunginosa: VIINIKKALA (41)

Kiinteistö: 92–41–108–8

Pinta-ala: 15767 m²

27 § Tontin 92-25-104-1 vuokraaminen VTK Kiinteistöt Oy:lle Vantaan ammattiopisto Varia Vehkalan toimipistettä varten

VD/8164/10.00.02.02/2022

TeA/AK/TH/AV-P/TMA/JT

Esitetään vuokrattavaksi VTK Kiinteistöt Oy:lle 1.2.2023 alkaen 31.8.2055 asti Vehkalasta Myllymäen (25.) kaupunginosasta 5,5993 ha:n suuruinen tontti 92-25-104-1 Vantaan ammattiopisto Varian Vehkalan toimipistettä varten elinkustannusindeksiin sidotulla 700 000 euron vuosivuokralla.

Taustaa ja tarkoitus:
Kaupunginhallitus hyväksyi 6.9.2021 (§ 23) Varia Vehkalan toimipisteen 11.8.2021 päivätyn yhdistetyn tarveselvityksen ja hankesuunnitelman.

Varia Vehkalan toimipisteen uudisrakennuksen tarveselvityksen päivitys ja hankesuunnitelma on laadittu Vantaan kaupungin Toimitilajohtamisen, Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, Varian ammattiopiston sekä konsulttitoimistojen Boost Brothers Oy:n, Avario Oy:n, Design Lime Oy:n, Paloässät Oy:n ja Ramboll Finland Oy:n yhteistyönä.

Varia Vehkalan toimipiste on osa laajempaa ammattiopisto Varian toimitilaverkon kehitystä, jossa opetustoimintoja on suunniteltu keskitettävän nykyisen neljän toimipisteen (Hiekkaharju, Koivukylä, Myyrmäki ja Aviapolis) sijaan kolmeen, tiloiltaan nykyaikaisiin ja terveellisiin, toimipisteeseen: Vehkalaan, Hiekkaharjuun ja Tikkurilan Oppimiskampukseen. Vehkalan toimipisteeseen tulee sijoittumaan tilapaikat yhteensä 2130 opiskelijalle seuraaville aloille: sosiaali- ja terveysala, sähkö- ja automaatioala, tieto- ja tietoliikennetekniikka, autoala, lentokoneala ja logistiikka-ala.

Varian tavoitteena on siirtyä vuoteen 2026 ulottuvan ajanjakson aikana kolmen toimipisteen malliin. Keskittämisen tavoitteita ovat vanhan Itä-Vantaa – Länsi-Vantaa -jaon aiheuttamien päällekkäisyyksien poistaminen opintotarjonnasta, toimintojen keskittäminen ja tehostaminen, riittävien ja laadukkaiden opetustilojen tarjoaminen kasvavalle opiskelijamäärälle sekä tilatehokkuuden parantaminen.

Alueen asemakaava Vehkalan länsipuoli 1 (nro 251200) on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 17.6.2019. Tontin kaavamerkintä on KY Liike-, toimisto- ja yleisten rakennusten korttelialue. Tontti 92-25-104-1 on rekisteröity 20.12.2019 ja tontin esirakentaminen on tehty vuoden 2019 aikana.

Kohde sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien varrella Kehä III:n ja Kehäradan risteysalueen välittömässä läheisyydessä Vehkalan aseman länsipuolella, se on siis helposti saavutettavissa junalla Kehärataa pitkin.

Varian ammattiopiston Vehkalan toimipisteen pysäköintiin liittyvistä asemakaavassa määritellyistä ja hankkeen tarvitsemista pysäköintipaikka-asioista on neuvoteltu hankkeen tilaajan, käyttäjän, suunnittelijoiden, Vantaan Tilakeskuksen, kaavoittajan ja tonttipuolen edustajien kanssa elokuussa 2022. Neuvotteluissa päädyttiin, että erillisen tilapäisen pysäköintialueen vuokrauksesta tehdään erillinen päätös ja maanvuokrasopimus.

Tontin 92-25-104-1 vuokraaminen VTK Kiinteistöt Oy:lle:
Hankkeen toteuttaa VTK Kiinteistöt Oy. Kohteen suunniteltu käyttöönotto kalustettuna ajoittuu elokuulle 2025, Varian syyslukukauden alkuun.

Hankkeen toteutusmuoto on valittu siten, että Varian Vehkalaan liittyvä toimitilatarpeiden muutos olisi aikataulullisesti vietävissä läpi mahdollisimman vähäisillä muuttotoimilla ja ilman väistötilatarpeita tai väliaikaisia tilamuutostoimia muissa kohteissa. Vehkalan kohde on tästä syystä suunniteltu rakennettavaksi yhdessä vaiheessa siten, että kaikki tilat valmistuvat samanaikaisesti. Aikataulutavoite on tiukka, eikä aikataulussa ole riskivaroja myöhästymiselle 1 – 2 kuukautta enempää.

Edellä mainittu huomioon ottaen on tarkoituksenmukaista vuokrata tontti VTK-kiinteistöt Oy:lle Vantaan ammattiopisto Varian Vehkalan toimipistettä varten.

Vantaan kaupungin toimialojen ja VTK Kiinteistöt Oy:n välillä on neuvoteltu ammattiopiston toimipisteen rakennuttamisesta yhtiön taseeseen siten, että yhtiö vuokraa tontin kaupungilta pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella ja rakennusten sekä rakenteiden omistajana vuokraa ammattiopintotilat edelleen Varialle.

Vuokrasopimuksen pääehdot ovat:

- Vuokra-aika on 1.2.2023-31.8.2055.
- Vuokra-alue on 5,5994 ha:n suuruinen liike-, toimisto- ja yleistenrakennusten korttelialueeksi (KY) osoitettu tontti 92-25-104-1.
- Vuosivuokra vuokrasuhteen alkaessa on 700 000 euroa, joka sidotaan elinkustannusindeksiin siten, että perusindeksinä on sopimuksen alkamiskuukauden (2/2023) indeksin pisteluku ja tarkistusindeksinä kunkin kalenterivuoden joulukuun pisteluku. Tarkistettua vuokraa maksetaan 1.8.2025 lukien. Jos jonkin vuoden joulukuun indeksiluku on suurempi kuin perusindeksi, korotetaan perusvuokramaksua vastaavasti. Mikäli indeksiluku on pienempi, vuokraa ei alenneta. Lisäksi vuokraa tarkistetaan sopimuskauden puolessa välissä ja vuosivuokra korotetaan käyvän vuokran suuruiseksi, mikäli vuokrataso on jäänyt jälkeen käyvästä vuokrasta. Vuokran määrä perustuu tontit ja maanhankinta palveluyksikön arvioon tontin käyvästä hinnasta (13 998 500 €) ja siitä johdettuun 5 %:n vuotuiseen tuottovaatimukseen maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti (KV 18.6.2018, § 9). Ulkopuolisen arvioitsijan (Newsec Valuation Oy) näkemys tukee arviota.
- Kahden ja puolen (2½) vuoden ajalta (1.2.2023-31.7.2025) vuokrasuhteen alkamisesta vuokraa peritään 50 %, eli 350 000 €/vuosi. Täyttä elinkustannusindeksillä tarkistettua vuokraa peritään 1.8.2025 alkaen.
- Vuokrasopimus solmitaan liitteenä olevan sopimusluonnoksen ehdoin. Luonnos on laadittu noudattaen soveltuvin osin kaupungilla yleisesti käytettyä sopimusmallia, huomioiden kuitenkin vuokrakohteen erityispiirteet muun muassa edelleen käytettäväksi luovutettavuuden osalta.

Toimivalta:
Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 32 mukaan kaupunginhallitus päättää työpaikkatonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, tontin käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 2 000 000 euroa.

Kaupunkitilalautakunta 21.9.2022 § 18

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) Vantaan kaupunki vuokraa VTK Kiinteistöt Oy:lle Vantaan ammattiopisto Varian Vehkalan toimipistettä varten maanvuokralain (258/1966) 5. luvun säännösten mukaisesti

Vehkalasta Myllymäen (25.) kaupunginosasta 5,5992 ha:n suuruisen tontin 92-25-104-1. Tontin vuosivuokra on 700 000 euroa, joka sidotaan elinkustannusindeksiin esittelyosassa esitetysti. Tontti vuokrataan 1.2.2023 alkaen 31.8.2055 asti,

b) kahden ja puolen (2½) vuoden ajalta (1.2.2023-31.7.2025) vuokrasuhteen alkamisesta vuokraa peritään 50 %, eli 350 000 €/vuosi,

c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maanvuokrasopimuksen ja tekemään siihen teknisluonteisia tarkennuksia, ja

d) mikäli maanvuokrasopimusta ei ole allekirjoitettu 31.1.2023 mennessä, raukeaa tämä päätös.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 27

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) Vantaan kaupunki vuokraa VTK Kiinteistöt Oy:lle Vantaan ammattiopisto Varian Vehkalan toimipistettä varten maanvuokralain (258/1966) 5. luvun säännösten mukaisesti Vehkalasta Myllymäen (25.) kaupunginosasta 5,5992 ha:n suuruisen tontin 92-25-104-1. Tontin vuosivuokra on 700 000 euroa, joka sidotaan elinkustannusindeksiin esittelyosassa esitetysti. Tontti vuokrataan 1.2.2023 alkaen 31.8.2055 asti,

b) kahden ja puolen (2½) vuoden ajalta (1.2.2023-31.7.2025) vuokrasuhteen alkamisesta vuokraa peritään 50 %, eli 350 000 €/vuosi,

c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maanvuokrasopimuksen ja tekemään siihen teknisluonteisia tarkennuksia, ja

d) mikäli maanvuokrasopimusta ei ole allekirjoitettu 31.1.2023 mennessä, raukeaa tämä päätös.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

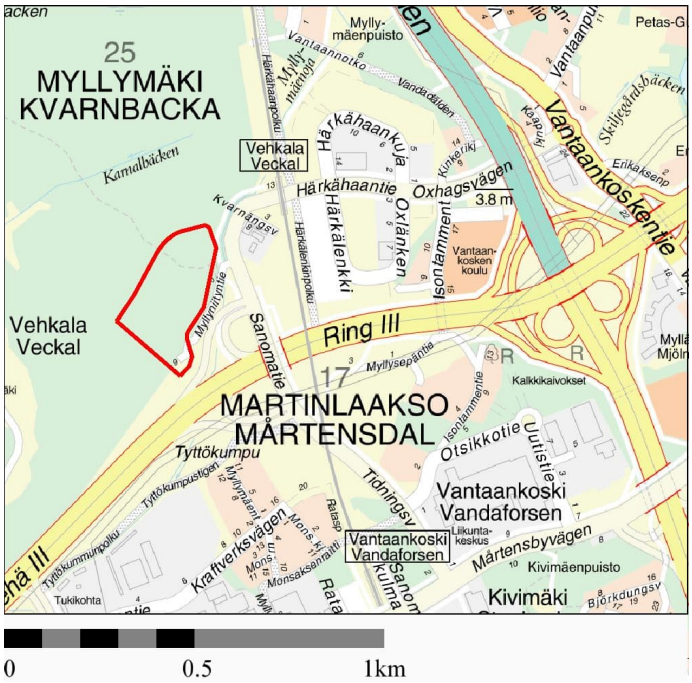
Liitteet:
- Kartta vuokrattavasta kohteesta
- Maanvuokrasopimusluonnos

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Taina Andersson, puh. 040 708 5329, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

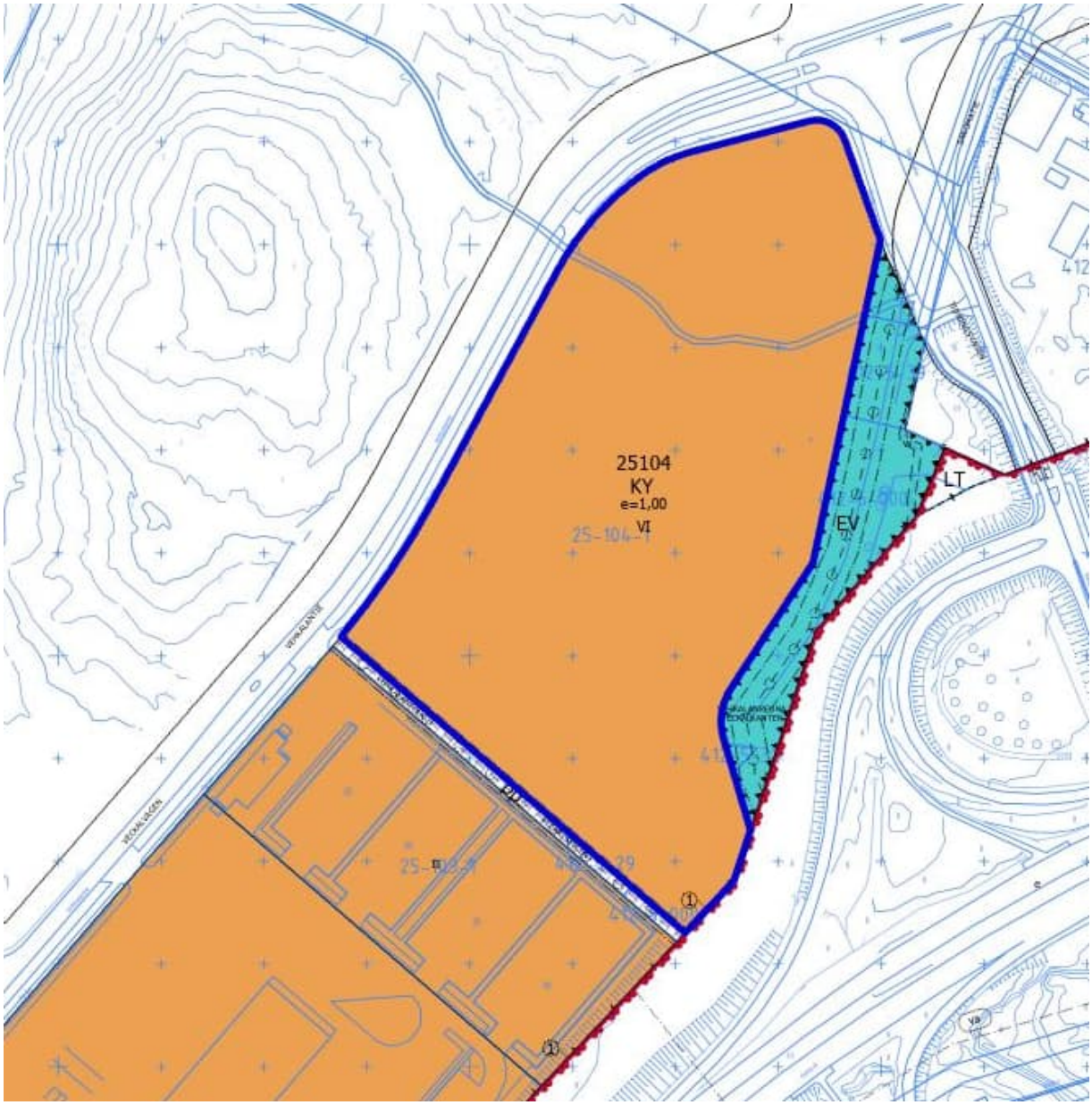
KOHTEEN SIJAINTI

Maa-alueen vuokraaminen / VTK Kiinteistöt Oy:lle Vantaan Ammattiopisto Varian Vehkalan toimipistettä varten

Kaupunginosa: MYLLYMÄKI (25)

Kiinteistö: 92-25-104-1

MAANVUOKRASOPIMUS LUONNOS

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen xx.xx.2022 § xx tekemään lainvoimaiseen päätökseen.

Vuokranantaja **Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Vuokralainen VTK Kiinteistöt Oy (Y-tunnus: 0517745-4)
Elannontie 3,
01510 Vantaa
(jäljempänä ”**Vuokralainen**”)

Vuokrauksen kohde Vantaan kaupungin Myllymäen kaupunginosan (25.) korttelin 25104 tontti nro 1, kiinteistötunnus 92-25-104-1 (jäljempänä ”**Vuokra-alue**”). Vuokra-alueen pinta-ala on 55993 m^2.

Kiinteistö on asemakaavassa liike-, toimisto- ja yleistenrakennusten korttelialuetta (KY). Kiinteistön rakennusoikeus on 55993 k-m^2.

Vuokra-alue on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite 1).

Vuokra-alueen käyttötarkoitus

Vuokralainen toteuttaa Kiinteistölle Vantaan ammattiopisto Varian Vehkalan toimipisteen.

1. Vuokra-aika

1.1 00000000Vuokra-aika on 1.2.2023 alkaen 31.8.2055 asti.

2. Vuokra

2.1 Vuokra on 700 000 euroa vuodessa.

2.2 Kahden ja puolen (2½) vuoden ajalta (1.2.2023-31.7.2025) vuokrasuhteen alkamisesta vuokraa peritään 50 %, eli 350 000 €/vuosi. Ensimmäinen vuokranmaksu tapahtuu vuonna 2024 ajalta 1.2.2023-31.1.2024.

2.3 Vuosivuokra sidotaan elinkustannusindeksiin (1951/10=100) siten, että perusindeksinä on sopimuksen alkamiskuukauden (2/2023) indeksin pisteluku ja tarkistusindeksinä kunkin kalenterivuoden joulukuun pisteluku. Tarkistettua vuokraa maksetaan 1.8.2025 lukien. Jos jonkin vuoden joulukuun indeksiluku on suurempi kuin perusindeksi, korotetaan perusvuokramaksua vastaavasti. Mikäli indeksiluku on pienempi, vuokraa ei alenneta.

2.4 Kaupungilla on oikeus tarkistaa alueen vuokraa, mikäli alueen arvossa alueen käyttötarkoituksen, rakennusoikeuden, lisärakentamisen tai muun vastaavan seikan johdosta tapahtuu olennaisia muutoksia, joiden seurauksena vuokrasopimuksen mukainen vuokrataso ei ole kohtuullisella tasolla.

2.5 Edellä mainitun lisäksi vuosivuokraa tarkistetaan sopimuskauden puolessa välissä ja vuosivuokra korotetaan käyvän vuokran suuruiseksi, mikäli vuokrataso on jäänyt jälkeen käyvästä vuokrasta. Kaupungin määräämä ulkopuolinen asiantuntija arvioi Vuokra-alueen käyvän vuokran.

3. Vuokran maksu

3.1 Vuokra maksetaan 1.2.2024 lukien vuosittain kahdessa erässä Kaupungin erikseen lähettämiä laskuja vastaan. Vuokralainen on velvollinen ilmoittamaan Kaupungille välittömästi, mikäli sen osoite tai laskutustiedot muuttuvat.

3.2 Jollei vuotuista vuokraa ja Kaupungille suoritettavia jäljempänä mainittuja korvauksia, maksuja ja kustannuksia suoriteta määräaikana, Vuokralainen on velvollinen maksamaan niille erääntymispäivästä maksupäivään asti korkolain (633/1982) mukaisen viivästyskoron.

4. Rakentamisvelvollisuus

4.1 Vuokralaisen tulee rakentaa Vuokra-alueelle kahden ja puolen (2½) vuoden kuluessa vuokra-ajan alkamisesta Vuokra-alueelle myönnetyn rakennusluvan sekä muiden maankäyttöä sekä rakentamista koskevien säännösten mukaisesti Vantaan ammattiopisto Varian Vehkalan toimipiste, jonka tulee olla kooltaan hankkeelle myönnetyn rakennusluvan mukainen. Vuokralainen hankkii itse kaikki Vuokra-alueen rakentamiseen ja Vuokra-alueella tapahtuvassa toiminnassa tarvittavat luvat ja kustantaa lupien edellyttämät toimenpiteet.

4.2 Rakentamisvelvollisuus katsotaan täytetyksi, kun rakennus on hyväksytty käyttöönotettavaksi.

4.3 Kaupunki voi hakemuksesta ja erityisen painavista syistä pidentää sanottua määräaikaa. Jos Vuokralainen laiminlyö rakentamisvelvoitteen pidennetyn määräajan kuluessa, on Vuokralainen velvollinen suorittamaan Kaupungille sopimussakkoa kohdan 9 mukaan.

5. Kunnallistekniikka

5.1 Vuokralainen sitoutuu liittämään Vuokra-alueen ja sille rakennettavat rakennukset yleiseen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin sekä sadevesiviemäriin, mikäli se alueella on mahdollista.

5.2 Vuokralainen sitoutuu suorittamaan Vuokra-alueen osalta liittymismaksut viemäriverkostoon liittymisestä vesihuoltolain (119/2001) ja sen nojalla annettujen

säännösten ja määräysten mukaisesti.

5.3 Vuokralainen sitoutuu suorittamaan liittymisestä vesijohtoon liittymisajankohtana kaupungissa voimassa olevien liittymisehtojen mukaisen liittymismaksun.

5.4 Yleiseen vesi- ja viemärilaitokseen liittymisessä ja käytössä noudatetaan muutoin kaupungissa voimassa olevia yleisiä liittymisehtoja ja -määräyksiä.

5.5 Kaupungilla on oikeus sijoittaa Vuokra-alueelle ja Vuokra-alueelle rakennettaviin rakennuksiin tarpeelliset johdot, laitteet ja kiinnikkeet sekä ulottaa Vuokra-alueelle kadun katuluiskat. Vuokralaiselle korvataan edellä mainituista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuva suoranainen vahinko. Johtojen, laitteiden, kiinnikkeiden ja katuluiskien sijoittamisesta ja pitämisestä Vuokra-alueella ja Vuokra-alueelle rakennettavissa rakennuksissa suoritetaan korvaus vain siinä tapauksessa, että ne olennaisesti haittaavat Vuokra-alueen käyttöä.

6. Vuokraoikeuden siirtäminen

6.1 Vuokralaisella on oikeus Kaupunkia kuulematta vuokrata Vuokra-alue tai sen osa edelleen tai siirtää vuokraoikeus toiselle. Vuokra-alueella olevien rakennusten, rakennelmien tai laitteiden omistusoikeutta ei saa kuitenkaan luovuttaa vuokraoikeudesta erillään. Uuden vuokralaisen on vuokraoikeuden siirtotilanteessa haettava vuokraoikeutensa kirjaamista Maanmittauslaitokselta maakaaren mukaisesti.

6.2 Uuden vuokralaisen tulee viipymättä siirron tapahduttua toimittaa Kaupungille jäljennös luovutuskirjasta tai muusta saannon perusteena olevasta asiakirjasta sekä ilmoittaa samalla kirjallisesti maanvuokran uusi laskutusosoite. Alkuperäinen Vuokralainen vastaa vuokraehtojen täyttymisestä omalta hallinta-ajaltaan ja sen jälkeiseltä ajalta, kunnes Maanmittauslaitos on kirjannut vuokraoikeuden siirron uuden vuokralaisen nimiin.

7. Vuokraoikeuden rekisteröinti ja kiinnitykset

7.1 Vuokralainen valtuuttaa tällä sopimuksella Kaupungin hakemaan puolestaan vuokraoikeuden kirjaamista Vuokralaisen lukuun ja kustannuksella.

7.2 Vuokralainen valtuuttaa Kaupungin hakemaan Vuokralaisen lukuun ja kustannuksella parhaalle etusijalle vahvistettavan kiinnityksen vuokra-alueen vuokraoikeuteen ja Vuokralaiselle kuuluviin Vuokra-alueella oleviin rakennuksiin, rakennelmiin ja laitteisiin suuruudeltaan 700 000 euroa.

7.3 Samalla Vuokralainen määrää, että kirjaamisviranomaisen on luovutettava todistuksena edellä mainitun kiinnityksen vahvistamisesta annettava panttikirja Kaupungille vakuudeksi vuotuisen vuokramaksun suorittamisesta sekä muista tästä sopimuksesta aiheutuvista velvoitteista viivästyskorkoineen ja perimiskuluineen.

7.4 Jos Vuokralainen jättää tähän sopimukseen perustuvat erääntyneet maksut maksamatta,

Kaupungilla on oikeus Vuokralaista kuulematta hakea pantin nojalla saatavansa parhaaksi katsomallaan tavalla.

8. Vuokrasuhteen päättyminen

8.1 Vuokralainen on, ellei sopijapuolten välillä muuta sovita, velvollinen vuokrasuhteen päättyessä viemään kustannuksellaan pois omistamansa sekä kolmannen tahon omistamat rakennelmat, laitteet ja laitokset perustuksineen ja muun Vuokra-alueella olevan irtaimiston sekä luovuttamaan Kaupungille Vuokra-alueen siistinä ja puhdistettuna rakenteista vapaana, vähintään vuokrasuhteen alkamista vastaavassa kunnossa.

8.2 Jollei rakennuksia, rakennelmia, laitteita ja laitoksia perustuksineen poisteta yhden vuoden kuluessa vuokrasuhteen päättymisestä lukien, on Kaupungilla oikeus Vuokralaisen lukuun viedä pois, myydä tai hävittää Vuokra-alueella olevat rakennukset ja irtaimisto, ja halutessaan saattaa Vuokra-alue vuokrasuhteen alkamisajankohtaa vastaavaan kuntoon. Kaupungilla on tällöin oikeus myydä omaisuus julkisella huutokaupalla tai muulla omaisuuden laatu ja arvo huomioon ottaen tarkoituksenmukaisella tavalla.

8.3 Vuokralainen on velvollinen suorittamaan viisinkertaista vuokraa vastaavaa korvausta Vuokra-alueen käytöstä myös vuokra-ajan päättymisen jälkeiseltä ajalta siihen saakka, kunnes Vuokra-alue on puhdistettu ja siivottu siihen kuntoon, kuin kohdassa 8.1 on edellytetty ja Vuokra-alue jätetty Kaupungin vapaaseen hallintaan.

8.4 Vuokralaisella ei ole oikeutta saada korvausta Vuokra-alueelle tekemistään parannuksista.

9. Sopimussakko

9.1 Mikäli Vuokralainen rikkoo tämän sopimuksen ehtoja olennaisella tavalla, eikä ole kohtuullisessa ajassa Kaupungin kirjallisen ilmoituksen saatuaan korjannut menettelyään, on hän velvollinen maksamaan Kaupungille sopimussakkona vuokrasuhteen alkaessa perittävän suuruisen vuotuisen vuokran määrän kaksinkertaisena. Sopimusrikkomuksesta aiheutuneen välittömän vahingon määrän ollessa suurempi kuin edellä sanotuin tavoin määräytyvä sopimussakko, on Vuokralaisen sopimussakon sijaan korvattava kuitenkin tällainen vahinko kokonaisuudessaan.

9.2 Kaupunki voi alentaa sopimussakkoa tai luopua kokonaan sen perimisestä, mikäli Vuokralainen luovuttaa Vuokra-alueen takaisin Kaupungille tai Kaupungin hyväksymälle vuokralaiselle. Kaupunki voi muustakin syystä alentaa sopimussakkoa tai luopua kokonaan sen perimisestä.

10. Vuokrasopimuksen muut ehdot

10.1 Tähän maanvuokrasopimukseen sovelletaan maanvuokralain (258/1966) 5 luvun säännöksiä.

10.2 Vuokra-alueella oleva puusto ja maa-ainekset ovat Kaupungin omaisuutta ja niiden

poistamisesta on sovittava Kaupungin viranomaisten kanssa. Vuokra-alueella kasvavia puita ei saa vahingoittaa eikä luvatta kaataa. Rakennustyön ajaksi on puusto tarpeellisin osin suojattava. Puista ja niiden hoidosta sekä mahdollisesti aiheuttamista vahingoista vastaa vuokra-aikana Vuokralainen. Mikäli puita joudutaan lahoamisen vuoksi tai muusta syystä kaatamaan, voi Vuokralainen korvausta vastaan saada apua kaupungin asianomaiselta viranomaiselta.

10.3 Vuokralainen on velvollinen pitämään Vuokra-alueelle rakennettavat rakennukset, rakennelmat, laitteet ja laitokset sekä Vuokra-alueen muun osan hyvässä kunnossa ja noudattamaan siinä kohden annettuja määräyksiä.

10.4 Vuokra-aluetta, sen osaa sekä sille rakennettavia rakennuksia, laitteita ja laitoksia ei saa Kaupungin suostumuksetta käyttää muuhun kuin asemakaavan ja tämän vuokrasopimuksen mukaiseen tarkoitukseen, eikä sillä saa harjoittaa sellaista toimintaa, joka savulla, hajulla, melulla tai muulla tavoin teollisen toiminnan laatuun nähden kohtuuttomasti häiritsee ympäristöä. Vuokralainen vastaa Vuokra-alueella tapahtuvan toiminnan ulkopuolisille tai ympäristölle mahdollisesti aiheuttamista vahingoista ja haitoista.

10.5 Vuokra-alueella ei sallita maa-ainesten vastaanotto- tai läjitystoimintaa.

10.6 Vuokralaisen velvollisuus pitää kunnossa ja puhtaana Vuokra-alueeseen rajoittuva katu- ja yleinen alue määräytyvät sen mukaan, kuin laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta säädetään sekä asianomaisessa kunnallisessa säännössä määrätään.

10.7 Kaupungilla tai sen määräämällä henkilöllä on oikeus toimittaa Vuokra-alueella katselmuksia, joista kuitenkin, mikäli se hankaluudetta voi tapahtua, on Vuokralaiselle hyvissä ajoin ilmoitettava ja joissa Vuokralaisen tai hänen edustajansa, mikäli mahdollista, on oltava läsnä. Katselmuksessa tarkastetaan, ovatko Vuokra-alue ja sillä olevat rakennukset hyvässä kunnossa ja, onko vuokrasopimuksen määräyksiä muutoin noudatettu. Jos tarkastus on aiheuttanut muistutuksia, on puutteellisuudet korjattava kaupungin määräämässä ajassa.

10.8 Vuokralainen vastaa vuokrakauden aikana tapahtuneesta maaperän tai pohjaveden pilaantumisesta sekä muusta ympäristövahingosta. Mikäli Vuokra-alueella on harjoitettu sellaista toimintaa tai säilytetty jätteitä tai aineita, jotka ovat voineet aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on Kaupungille esitettävä riittävä selvitys siitä, ettei näin ole tapahtunut. Vuokralaisen on tarvittaessa tutkittava alueen maaperä. Mikäli pilaantumista tällöin todetaan, on Vuokralainen velvollinen puhdistamaan alueen viranomaisten edellyttämään kuntoon ja esittämään Kaupungille puhdistuksen loppuraportti.

11. Sopimuksen purku

11.1 Kaupungilla on oikeus purkaa maanvuokrasopimus päättymään välittömästi, jos Vuokralainen luovuttaa kohdan 6.1 vastaisesti Vuokra-alueella olevien rakennusten,

rakennelmien tai laitteiden omistusoikeuden vuokraoikeudesta erillään tai läjittää tai vastaanottaa maa-aineksia Vuokra-alueella kohdan 10.5 vastaisesti. Nämä laiminlyönnit eivät korjaannu ja Kaupungilla ei ole velvollisuutta antaa Vuokralaiselle kohtuullista aikaa näiden laiminlyöntien korjaamiseen

12. Erimielisyyksien ratkaiseminen

12.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Tätä maanvuokrasopimusta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi molemmille osapuolille.

Vantaalla, [x]. päivänä [x]kuuta 202[x]

VANTAAN KAUPUNKI	**VTK Kiinteistöt Oy**
_____	_____
[allekirjoittajan nimi] lakimies	Jukka Antila toimitusjohtaja

Liitteet

Liite 1 Kohdekartta Vuokra-alueesta

28 § **Lämmön kausivaraston toteutussopimuksen hyväksyminen / Vantaan Energia Oy**

VD/8196/10.00.02.02/2022

TeA/AK/TH/AVP/TJ/JT

Esitetään solmittavaksi Vantaan Energia Oy:n (jäljempänä VE) kanssa sopimus lämmön kausivaraston toteuttamisesta Kuninkaalaan Kehä III:n alapuolelle. Sopimuksella osaltaan mahdollistetaan valmistelevien töiden aloittaminen kausivaraston rakentamiseksi sekä sovitaan maanalaisen tilan vuokraamisesta VE:lle 50 vuodeksi.

Taustaa ja tarkoitus

VE on tutkinut yhdessä kaupungin kanssa maanalaisen lämmön kausivaraston toteutusmahdollisuuksia Kuninkaalan kaupunginosaan useiden kymmenien metrien syvyyteen Kehä III:n alapuolelle. Varaston tilavuus tulisi olemaan noin 900 000 m^3 ja louhintatilavuus kokonaisuudessaan noin 1 000 000 m^3. Varastoon säilötään vettä, jonka lämpötilamuutokseen saadaan varastoitua energiaa kaukolämpökierron avulla. Varastoon johtava ajo-/huoltotunneli tulisi kulkemaan Kehä III:n ja Vanhan Porvoontien ramppialueelta kehätien suuntaisesti länteen päin.

Vantaan kaupunki on laatinut hankkeen toteuttamiseksi maanalaisen asemakaavan 641400ma, jonka kaupunginhallitus on saattanut kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi (kaupunginhallitus 20.6.2022 § 17).

Solmittavaksi esitettävällä toteutussopimuksella sovitaan järjestelystä, jossa Vantaan kaupunki maanomistajana myöntää VE:lle tarvittavat oikeudet sopimuksen kohdealueisiin, ja jonka puitteissa VE:llä on oikeus suorittaa alueiden käyttöönottoa valmistelevia louhinta- ja muita töitä sopimuksessa tarkemmin kuvatuin ehdoin. Osapuolten tarkoituksena on mahdollistaa se, että hankkeen valmistelevat toimet voidaan aloittaa mahdollisimman nopeasti. Lisäksi sopimuksessa sovitaan ehdoista, joilla VE tulee vuokraamaan kausivaraston maanalaisen kolmiulotteisen kiinteistön sen jälkeen, kun alueen asemakaava on tullut voimaan. VE:lle on tärkeää saada tässä vaiheessa vahvistus muissa viranomaisissa vireillä olevien lupaprosessien takia siitä, että myös Vantaan kaupunki alueen omistajana tulee osaltaan sitoutumaan hankkeen etenemiseen.

Toteutussopimuksen pääasiallinen sisältö

Vantaan kaupunki sitoutuu sopimuksessa:

- myöntämään VE:lle maanomistajana oikeuden käyttää sopimusaluetta kaikkiin VE:n tarpeellisiksi katsomiin kausivaraston ja siihen liittyvien rakenteiden ja yhteyksien rakentamiseen ja rakentamisen suunnitteluun, maaperä- ja vesistöolosuhteiden tutkimiseen ja muihin vastaaviin ko. asiaa koskeviin tarkoituksiin sekä valtuuttaa VE:n hakemaan edellä mainittuihin toimiin liittyviä lupia.
- vuokraamaan sopimuksen liitteenä olevan maanvuokrasopimuksen mukaisin ehdoin noin 15,3 hehtaarin suuruisen maanalaisen kolmiulotteisen kiinteistön sen jälkeen, kun aluetta koskeva asemakaava on tullut voimaan. Alueen pinta-ala voi vielä muuttua kiinteistönmuodostuksen yhteydessä. Vuokrattavan alueen asemakaavassa osoitettu käyttötarkoitus on maanalainen energiahuollon alue (ma-EN).

- luovuttamaan sopimusalueelta louhittavan kiviaineksen omistusoikeuden VE:lle ilman eri korvausta.

Vantaan Energia Oy sitoutuu sopimuksessa:

- huolehtimaan ja vastaamaan siitä, että VE:n kulloinkin alueella suorittamille toimenpiteille on olemassa muut tarvittavat viranomaisluvat.
- suorittamaan kaupungille kertakaikkisena korvauksena 30 000 euroa sopimusalueelta saamistaan hyödyistä ja eduista sekä louheen otto-oikeudesta ennen alueesta laadittavan maanvuokrasopimuksen solmimista.
- vuokraamaan alueen edellä mainitulla maanvuokrasopimuksella ja ehdoin, kun alueen asemakaava on tullut voimaan.

Vuokra-alueesta maksettavan vuokran määräksi on neuvoteltu 11 445 euroa vuodessa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 10 mukaan kaupunginhallitus päättää koko kaupunkia koskevista sopimuksista.

Kaupunkitilalautakunta 10.8.2022 § 19

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) Vantaan kaupunki solmii liitteenä olevan toteutussopimuksen Vantaan Energia Oy:n kanssa lämmön kausivaraston toteuttamisesta,
b) todetaan, että toteutussopimuksen osana on esisopimus kausivaraston alueen maanvuokrauksesta, ja
c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan toteutussopimus, tekemään sopimukseen ja sen osana olevaan esisopimukseen maanvuokrauksesta merkitykseltään vähäisiä tai teknisiä muutoksia sekä esisopimuksen ehtojen täytyttyä allekirjoittamaan varsinainen maanvuokrasopimus.

Käsittely:
Kaupunkitilalautakunnan jäsen Katja Siniketo-Pietilä esitti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi seuraavin perustein: ”Toteutussopimuksen hyväksyminen tulee tuoda päätöksentekoon vasta, kun aluehallintovirasto on ratkaissut vireillä olevat ympäristölupahakemukset, niiden vaikutus hankkeen aikatauluun sekä toteutukseen on selvillä ja hanke on hyväksytty kaupunginvaltuustossa”. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:
Päätettiin palauttaa asia uudelleen valmisteltavaksi.

———

Kaupunkitilalautakunnan 10.8.2022 § 19 käsittelyn jälkeen sekä aiemmin elokuun 2022 aikana asiassa on tapahtunut jäljempänä kuvattuja muutoksia. Tämän lisäksi esitystä on tarkennettu vuokran määräytymisen osalta.

Kaupunginvaltuuston päätös asemakaavan hyväksymisestä
Vantaan kaupunginvaltuusto on 22.8.2022 § 5 hyväksynyt lämpövarastohanketta koskevan maanalaisen asemakaavan 641000ma, 64 Kuninkaala.

Vuokran määräytyminen
Maanalaisen 3D-kiinteistön vuokratason määrittämiseksi VE tilasi kaksi arviolausuntoa. Tontit ja maanhankinta-tiimi arvioi lausuntojen tekijät (FinCap Kiinteistövarainhoito Oy ja Catella Property Oy) sellaisiksi, että niillä on taito ja kyky esittää alueen arvosta ja edelleen vuokratasosta objektiivinen, puolueeton näkemys. Catella myös hyväksytettiin etukäteen kaupungilla toisen arvion tekijäksi.

Toisen arvioitsijan (FinCap) mukaan ”kohteen maanalaisella rakennusoikeudella ei ole markkina-arvon kriteereillä toteutuvaa arvoa.”

Kohteen vuokran määräytymisen perusteeksi valittiin Catellan arvio. Sen mukaan maanalaisen kohteen arvo tässä tapauksessa muodostuu maanpäällisen yleisen alueen hintatason mukaan siten, että se on siitä 50 %. Tällöin päästään maanalaisen alueen arvoon 1,50 euroa/m^2, josta johdettu vuosivuokra on 5 %.

On huomattava, että pelkästään luolaston louhintakustannus on tämänhetkisen arvion mukaan noin 60–70 miljoonaa euroa ja lämpövaraston toteuttamisen kokonaiskustannusarvio noin 150 miljoonaa euroa.

Uudenmaan ELY-keskuksen ja VE:n välinen toteuttamissopimus
Uudenmaan ELY-keskus ja VE ovat allekirjoittaneet 1.8.2022 sopimuksen: ”Toteuttamissopimus, Mt 50 lämmön kausivaraston tunnelisuuaukkoalue, Vantaa.” Sopimuksella ELY-keskus tienpitoviranomaisena antaa VE:lle oikeuden toteuttaa maanalaisen lämpövaraston suuaukon, ajoyhteyden sekä näiden vaatimat muut rakenteet Kehä III:n ja Vanhan Porvoontien ramppialueelle. Sopimus on voimassa.

Aluehallintoviraston (AVI) lupa
Vesilain (587/2011) 3. luvun 4. pykälän mukaisesti vesitaloushankkeelle myönnettävän luvan yleisenä edellytyksenä on, että hakijalla on oltava oikeus hankkeen edellyttämiin alueisiin. Mikäli hakija ei omista aluetta, tulee sen esittää luotettava selvitys siitä, miten oikeus alueeseen järjestetään.

AVI voi myöntää hanketta varten tarvittavan oikeuden toisen alueeseen tai sen omaksi lunastamiseen merkittävää yleistä etua edistävän hankkeen toteuttamiseksi, jos luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät ja hanketta voidaan pitää yleisen tarpeen vaatimana. Tätä vaihtoehtoa VE ei kuitenkaan toistaiseksi ole edes harkinnut, ja tämän edistäminen johtaisi joka tapauksessa hankkeen huomattavaan viivästymiseen ja sen toteuttamisen merkittävään hankaloitumiseen tai jopa sen osoittautumiseen mahdottomaksi toteuttaa. VE ja AVI ovat käyneet keskustelua asiasta ja yleensä AVI edellyttää, että alueita koskevat oikeudet on sovittu ennen luvan myöntämistä.

Vantaan kaupungin kanssa solmittavaksi esitettävä toteutussopimus täyttäisi osapuolten käsityksen mukaan edellä tarkoitetun luotettavan selvityksen vaatimuksen. Toteutussopimuksen olennaisena osana on esisopimus alueen maanvuokrauksesta. Toteutussopimus ratkaisisi tilanteen jumiutumisen, jossa

toisaalta VE ei voi saada hankkeen toteuttamiseen lupaa ja toisaalta AVI ei voi toteuttamiseen lupaa myöntää, koska alueeseen tulevaisuudessa kohdistuvan oikeuden järjestäminen on auki.

Hankkeen varsinainen toteuttaminen tulee olemaan asemakaavan määräysten, vuokrasopimuksen sekä ennen kaikkea AVIn myöntämän luvan varaista omine lupaehtoineen, vakuuksineen sekä valvonta- ja raportointivelvollisuuksineen.

Kaupunkitilalautakunta 21.9.2022 § 26

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) Vantaan kaupunki solmii liitteenä olevan toteutussopimuksen Vantaan Energia Oy:n kanssa lämmön kausivaraston toteuttamisesta,
b) todetaan, että toteutussopimuksen osana on esisopimus kausivaraston alueen maanvuokrauksesta, ja
c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan toteutussopimus, tekemään sopimukseen ja sen osana olevaan esisopimukseen maanvuokrauksesta merkitykseltään vähäisiä tai teknisiä muutoksia sekä esisopimuksen ehtojen täytyttyä allekirjoittamaan varsinainen maanvuokrasopimus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 28

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) Vantaan kaupunki solmii liitteenä olevan toteutussopimuksen Vantaan Energia Oy:n kanssa lämmön kausivaraston toteuttamisesta,
b) todetaan, että toteutussopimuksen osana on esisopimus kausivaraston alueen maanvuokrauksesta, ja
c) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan toteutussopimus, tekemään sopimukseen ja sen osana olevaan esisopimukseen maanvuokrauksesta merkitykseltään vähäisiä tai teknisiä muutoksia sekä esisopimuksen ehtojen täytyttyä allekirjoittamaan varsinainen maanvuokrasopimus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Lämmön kausivaraston toteutussopimus
- sopimuksen kohdealue maanalaisine ja maanpäällisine osineen
- kuvaus sopimusalueella toteuttavista valmistelevista toimista

- asemakaavakartta ”Vantaan Energian lämpövarasto, 641400ma”
- maanvuokrasopimusluonnos

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot: maankäyttöinsinööri Teemu Jääskeläinen, puh. 040 7055 145, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

LÄMMÖN KAUSIVARASTON TOTEUTUSSOPIMUS

Alla mainitut osapuolet (”**Osapuolet**”) ovat tänään [●] 2022 tehneet seuraavan maanalaisen tilan rakentamista, käyttöä ja tulevaa maanvuokrausta koskevan sopimuksen (”**Sopimus**”):

1) **VANTAAN KAUPUNKI**, y-tunnus 0124610-9 (”**Kaupunki**”); ja

2) **VANTAAN ENERGIA OY**, y-tunnus 0124461-3 (”**VE**”)

1 TAUSTA JA TARKOITUS

A) VE on Vantaalla toimiva, ilmastoystävällisen lämmön ja sähkön tuotantoon ja lämpöpalveluiden tarjontaan keskittynyt yritys.

B) VE on tutkinut, yhdessä Kaupungin kanssa, mahdollisuutta toteuttaa kuvattujen Vantaan Kuusikon alueella sijaitsevien kiinteistöjen alueelle lämmön kausivarasto kallioluolaan noin 85–95 metrin syvyyteen merenpinnasta. Laitokseen johtava ajo-/huoltotunneli sijoittuu hakkeessa noin tasovälille -20 … +20. Vesisäiliöiden holvista on noin 60 metrin pystysuora etäisyys Kehä III:lle. Teknisten tilojen holvista maanpinnalle on noin 55 metrin matka. Varaston tilavuus tulisi olemaan noin 900 000 m3 ja louhintatilavuus kokonaisuudessaan noin 1 000 000 m3. Varastoon säilötään vettä, jonka lämpötilamuutokseen saadaan varastoitua energiaa kaukolämpökierron avulla. Vesi johdetaan varastoon kertaluonteisesti ennen toiminnan aloittamista.

C) Kaupunki ja valtio omistavat alueen. Kaupunki tulee omistamaan sopimusalueelle muodostettavan maanalaisen 3D-kiinteistön ja sitoutuu tällä Sopimuksella vuokraamaan sen VE:lle.

D) Osapuolten tarkoituksena on tällä Sopimuksella sopia järjestelystä, jossa Kaupunki maanomistajana myöntää VE:lle tarvittavat oikeudet jäljempänä kuvattuihin alueisiin ja jonka puitteissa VE:llä on oikeus, ennen vuokra-ajan alkua, suorittaa alueiden käyttöönottoa valmistelevia louhinta- ja muita töitä jäljempänä kuvatuin ehdoin. Lisäksi Osapuolten tarkoituksena on tällä Sopimuksella mahdollistaa se, että kuvatun hankkeen valmistelevat toimet voidaan aloittaa mahdollisimman nopeasti tämän Sopimuksen tultua voimaan.

E) Tämä sopimus tulee voimaan sen allekirjoituksin. Osapuolet ovat tietoisia, että kohdealueen töiden aloittaminen edellyttää muita viranomaislupia, joiden myöntämistä ennen töitä ei voida aloittaa.

2 SOPIMUKSEN KOHDEALUE

Tämä Sopimus koskee kiinteistöjä 92-895-2-44, 92-64-9901-0, 92-64-9903-6, 92-408-1-283 ja 92-64-9906-4.

Sopimuksen tarkoittama kohdealue maanalaisina ja maanpäällisine osineen on esitetty tarkemmin **Liitteessä 1** (”**Sopimusalue**”).

3 KOHDEALUEEN VALMISTELEVA KÄYTTÖ

3.1 Käyttöoikeus ja kiviaines

Kaupunki myöntää VE:lle tämän Sopimuksen voimaantulohetkestä lukien oikeuden käyttää Kohdealuetta kaikkiin VE:n tarpeellisiksi katsomiin, kausivaraston ja siihen liittyvien rakenteiden ja yhteyksien rakentamiseen ja rakentamisen suunnitteluun, maaperä- ja vesistöolosuhteiden tutkimiseen ja muihin vastaaviin ko. asiaa koskeviin tarkoituksiin. Kuvaus VE:n Kohdealueella suorittamista valmistelevista toimista on esitetty **Liitteessä 2**. Lisäksi VE:llä on oikeus toteuttaa Kohdealueen yhteyteen erilliset maanpäälliset huolto- ja kulkuyhteydet, Kohdealueen maanpäälliset huoltorakennukset ja rakennelmat ja muut laitteet ja järjestelmät siten kuin Liitteessä 2 on tarkemmin esitetty. VE:llä on oikeus muuttaa Liitteessä 2 mahdollisesti esitettyjä yksityiskohtaisia teknisiä ratkaisuja siltä osin kuin hankkeen toteutusta koskevat suunnitelmat ja niiden yksityiskohdat muuttuvat tai täsmentyvät.

VE:llä on edelleen oikeus hakea Kohdealueen rakentamiseen ja kausivaraston toteuttamiseen liittyviä ympäristö-, rakennus- ja muita lupia sekä edustamaan erikseen sovittavin tavoin maanomistajia ko. lupia koskevissa valitusprosesseissa. VE vastaa kaikista lupahakemuksista aiheutuvista kustannuksista. Kaupunki ~~voi~~ VE:n pyynnöstä toimittaa erillisen valtakirjan, mikäli se on VE:n ilmoituksen mukaan lupakäsittelyn tai valitusprosessin vuoksi tarpeen.

VE vastaa siitä, että VE:n Kohdealueella kulloinkin suorittamille toimenpiteille on olemassa tarvittavat viranomaisluvat.

Edellä mainittu oikeus on voimassa tämän Sopimuksen voimassaoloajan.

Selvyyden vuoksi todetaan, että Kaupunki luopuu tämän Sopimuksen allekirjoituksin omistusoikeudesta VE:n Kohdealueelta louhimaan kivi- ja muuhun ainekseen ilman erillistä korvausta.

3.2 Valmistelevasta käytöstä ja hyödyntämisestä suoritettava korvaus

VE on velvollinen suorittamaan Kaupungille korvauksena tämän Sopimuksen mukaisesta Kohdealueen rakentamis-, käyttö- ja hyödyntämisoikeudesta ja edellä sovitusta louheen otto-oikeudesta **30 000** euron suuruisen kokonaiskorvauksen. Maksusuoritus tapahtuu erillistä laskua vastaan.

Selvyyden vuoksi todetaan, että em. korvaus on kertakaikkinen korvaus kaikista VE:n Kohdealueesta saamista hyödyistä ja eduista ajalta ennen jäljempänä kohdassa 4 sovittua Kohdealueen vuokrausta.

4 ESISOPIMUS 3D-KIINTEISTÖN VUOKRAUKSESTA

VE:llä on oikeus ja velvollisuus vuokrata 3D-kiinteistö Kaupungilta 90 päivän kuluessa siitä, kun **Liitteessä 3** kuvatun kausivaraston toteutuksen mahdollistava tämän Sopimuksen edellytykset täyttävä, 3D-kiinteistöä koskeva

asemakaavamuutos (”**Asemakaavamuutos**”) on tullut lainvoimaiseksi. Vuokraus tapahtuu tällöin noudattaen **Liitteenä 4** olevan vuokrasopimusmallin mukaisia ehtoja.

5 SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

5.1 Voimassaoloaika

Tämä Sopimus tulee voimaan, kun Osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja VE on saanut hanketta varten hakemansa vesilain 3 luvun 16 §:n mukaisen valmisteluluvan.

Sopimus raukeaa välittömin vaikutuksin, mikäli VE:n hallitus ei ole tehnyt kausivaraston toteutusta koskevaa investointipäätöstä viimeistään **31.12.2023**.

VE:llä on oikeus purkaa tämä Sopimus välittömin vaikutuksin, jos:

a) Asemakaavamuutoksesta ei ole tehty Kaupunginvaltuuston päätöstä **31.12.2023** mennessä;

b) Kaupunginvaltuusto on päättänyt hylätä Asemakaavamuutosta koskevan ehdotuksen;

c) Asemakaavamuutos ei ole tullut lainvoimaiseksi viimeistään **31.12.2025**; tai

d) VE:n arvion mukaan suunnitellun hankkeen toteuttamiseksi tarvittavaa, lainvoimaista viranomaislupaa ei ole saatu **31.12.2025** mennessä, tällaisen luvan saamiselle on ilmennyt este, tai luvan saaminen on VE:n arvion mukaan muutoin selvästi vaarantunut.

5.2 Sopimuksen päättymisen seuraukset

Mikäli VE käyttää edellä kohdassa 5.1 mainittua purkuoikeuttaan taikka mikäli Sopimus raukeaa edellä olevan kohdan 5.1 mukaisesti, VE on velvollinen ennallistamaan Kohdealueen omalla kustannuksellaan kohtuullisessa ajassa Sopimuksen päättymishetkestä lukien. Ennallistamisvelvollisuus muodostuu tällöin VE:n Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 16.2.2022 vireille tulleen vesilain valmisteluluvan ennallistamissuunnitelman mukaisista toimenpiteistä.

6 MUUT EHDOT

6.1 Vakuus

Kaupunki on tietoinen siitä, että VE on hakemassa vesilupaa ja tämän ohessa vesilain 3 luvun 16 §:n mukaista valmistelulupaa tämän Sopimuksen mukaisten toimenpiteiden mahdollistamiseksi ja että VE on sitoutunut asettamaan kyseisen valmisteluluvan vakuudeksi 450.000 euron suuruisen vakuuden. Kaupunki

vahvistaa, että se ei näin ollen edellytä VE:n asettavan tämän Sopimuksen mukaisten ennallistamisvelvoitteiden vakuudeksi erillistä vakuutta.

6.2 Sopimuksen siirto

Kumpikaan Osapuoli ei ole oikeutettu siirtämään tätä Sopimusta kolmannelle osapuolelle ilman toisen Osapuolen suostumusta. VE:llä on kuitenkin oikeus siirtää tämä Sopimus kausivaraston hallinnointia tai operointia varten mahdollisesti perustettavalle erillisyhtiölle.

6.3 Sovellettava laki ja riidanratkaisu

Tähän Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Osapuolten väliset mahdolliset erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti Osapuolten välisin neuvotteluin ja toissijaisesti Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa. Sopimusneuvotteluiden ja oikeudenkäynnin kieli on suomi.

Tämä Sopimus on allekirjoitettu yllä mainittuna päivänä kahtena kappaleena, yksi kullekin Osapuolelle.

VANTAAN ENERGIA OY

_____ _____

VANTAAN KAUPUNKI

_____ _____

LIITTEET

Liite 1 Sopimusalueen rajat osoittava liitekartta

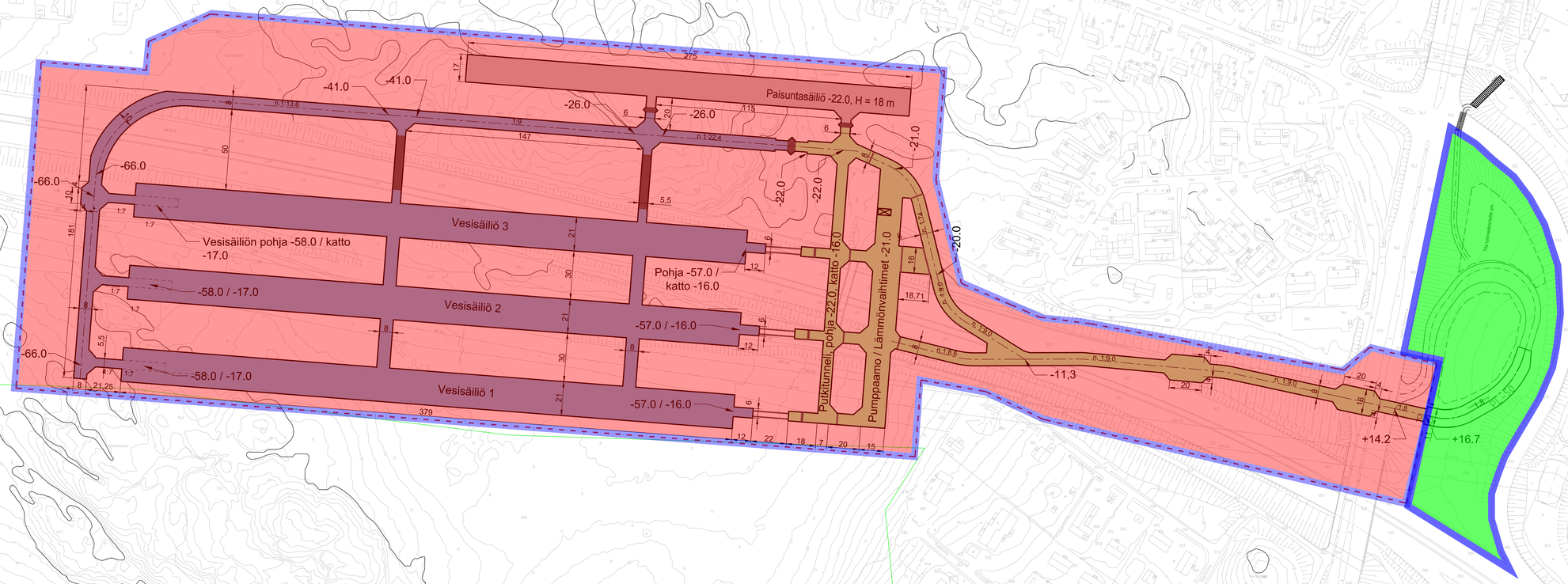
Liite 2 Rakentamista valmistelevien toimenpiteiden kuvaus

Liite 3 Asemakaavamuutoskartta

Liite 4 Vuokrasopimusmalli

= Sopimuksen kohdealue, maanalainen osuus
a) AVI luvat maanalaisten töiden toteuttamiselle
b) Maanvuokrasopimus kaupungin kanssa

= Sopimuksen kohdealue, maanpäällinen osuus
a) Maanomistajan (kaupunki) lupa toimia alueella
b) Rakennusvalvonnan toimenpidelupa rakentamiselle
c) ELY työskentelylupa ja toteuttamissopimus rakentamiselle ja työskentelylle alueella

6.7.2022

Valmistelevat toimenpiteet

työmaan perustaminen, pintamaan muokkaus sekä kasvillisuuden poisto tarvittavilta osin

työmaatien rakentaminen, liittymäjärjestelyt

työalueen aitaaminen, mittaukset ja merkinnät työalueella

materiaalien ja työkoneiden varastointi työmaa-alueella

tunnelin suuaukkoalueen maankaivuu

ajotunnelin ja sen haaran louhiminen

sähkötilan ja putkitunnelin louhiminen

yhdystunnelin louhiminen

vesisäiliöiden kattoperien louhiminen

paisuntasäiliön louhiminen

pumppaamo- ja lämmönvaihdintilan louhiminen

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

641400ma

Päiväys
Datum

7.6.2022

Vantaan kaupunki

VANTAAN ENERGIAN LÄMPÖVARASTO

Kaupunginosa 64, KUNINKAALA

Vanda stad

VANDA ENERGIS VÄRMELAGER

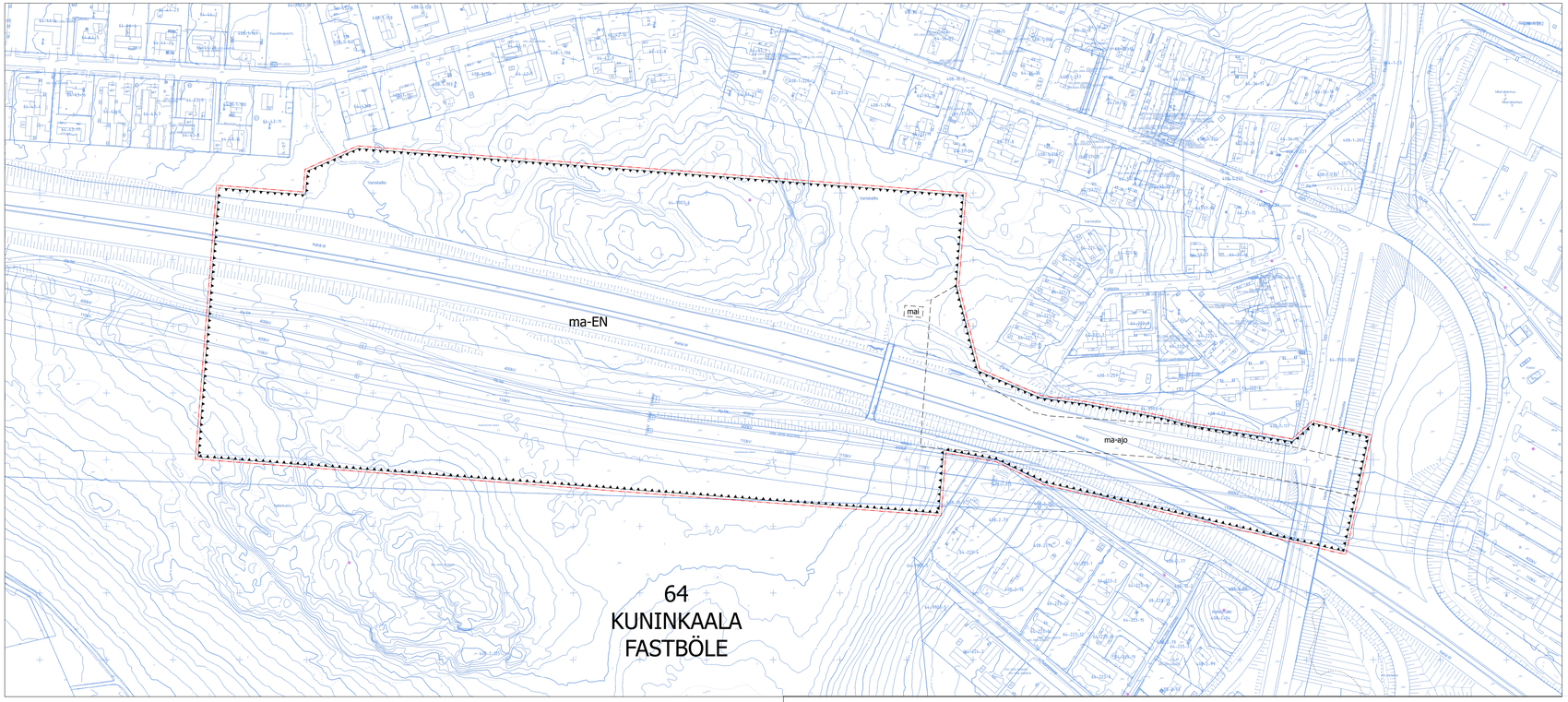
Stadsdel 64, FASTBÖLE

Maanalainen asemakaava
Energiahuollon alue.

1:2000

Underjordisk detaljplanen
Område för energiförsörjning.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
ma-EN	**Maanalainen energiahuollon alue.**	**Underjordiskt område för energiförsörjning.**
	Alueelle saa sijoittaa lämmön kausivaraston ja paisuntasäiliön sekä niihin liittyvät tekniset laitteet ja yhteydet suojavyöhykkeineen.	I området får man placera ett säsongsvärmelager och ett expansionskärl samt tillhörande tekniska anordningar och förbindelser med skyddszoner.
	Maanalaiset säiliötilat tulee sijoittaa likimäärin -80 ja +10 (N2000) korkeusasemien välille.	Underjordiska utrymmen för cisterner ska placeras ungefär mellan höjdlägena -80 och +10 (N2000).
	Maanalainen ajoyhteys sekä ilmanvaihto-, poistumistie- ja savunpoistokuilua tai muut maanpintaan johtavat tekniset yhteydet voidaan rakentaa edellisen rajoittamatta.	Underjordiska körförbindelsen och ventilations-, utrymningsvägen och rökavgångsschaktet eller andra tekniska förbindelser som leder upp till markytan kan byggas utan begränsning av den föregående.
	Suuaukko, maanpäälliset rakennukset ja rakenteet sekä rakennettavat ajoyhteydet lähialueineen tulee suunnitella ympäristöön sopiviksi välttäen ylimääräistä maanmuokkausta, louhintaa ja täyttöjä sekä puuston kaatamista.	Mynningen, byggnader och konstruktioner ovan jord samt körförbindelser som anläggs och deras anknytande närområden ska planeras så att de passar in i omgivningen och så att överflödig markbearbetning, brytning och utfyllning samt fällning av trädbestånd undviks.
	Työmaa-alue tulee maisemoida rakennustöiden päätyttyä.	Byggarbetsplats ska anpassas till landskapet efter att byggnadsarbetena avslutats.
	Alueen merkittävästä maanpäällisestä kuormittamisesta sekä pohjaveden pinnan tasoon ja maa- ja kallioperään kohdistuvista toimista kuten louhimisesta, tulee selvittää vaikutukset maanalaisiin tiloihin, rakenteisiin ja laitteisiin sekä kuulla asiasta kalliotilan haltijaa.	Betydande belastning av området ovan jord samt åtgärder som avser grundvattnets yta och marken och berggrunden, så som brytning, förutsätter utredning av verkningarna för underjordiska utrymmen, konstruktioner och anordningar samt hörande av bergrummets innehavare.
	Alueelle ei saa rakentaa pora- tai maalämpökaivoja.	Borr- eller jordvärmebrunnar får inte byggas i området.
	Pora- tai maalämpökaivoja rakennettaessa alueen ulkopuolisilla alueilla vähintään 30 metrin etäisyydellä ja etelä- ja länsipuolella 80 metrin etäisyydellä kaava-alueen rajasta, tulee kuulla kalliotilan haltijaa.	Vid byggande av borr- eller jordvärmebrunnar utanför området ska innehavaren av bergsfastigheten höras i områden som ligger på minst 30 meters avstånd från planområdets gräns och på 80 meters avstånd på södra och västra sidan.
— · — · —	**Osa-alueen raja.**	**Gräns för delområde.**
— — —	**Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.**	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
64	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
KUNINK	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
mai	**Ohjeellinen alueen osa, johon saa sijoittaa ilmanvaihtokuilun, poistumistien tai savunpoistokuilun.**	**Riktgivande del av område där ventilationsschakt, flyktväg eller rökevakureringsschakt får placeras.**
	Alueelle saa sijoittaa maanalaisista tiloista johtavat tekniset yhteydet.	Tekniska förbindelser från underjordiska utrymmen får placeras i området.

	Alueelle saa maanpintaan sijoittaa tarvittavat poistumisteihin, ilmanvaihtoon sekä teknisiin yhteyksiin liittyvät rakennukset ja rakennelmat, joiden suurin sallittu pinta-ala on yhteensä noin 100 m2.	Byggnader och konstruktioner som behövs i anslutning till utrymningsvägar, ventilation och tekniska anslutningar får placeras på markytan i området och deras största tillåtna yta är sammanlagt ca 100 m2.
	Rakennuksen ympäristön saa aidata.	Området runt byggnaden får inhägnas.
	Rakennukset saavat ulottua korkeintaan 5 metriä maanpinnan yläpuolelle.	Byggnaderna får sträcka sig högst 5 meter ovanför markytan.
	Kuiluun liittyvät äänilähteet (ilmanvaihtolaitteet, kompressorit yms.) on sijoitettava maan alle tai suunniteltava siten, että niiden aiheuttama melu ei aiheuta haittaa asuinalueille tai muille melulle herkille kohteille.	Ljudkällor i anslutning till schaktet (ventilationsanordningar, kompressorer o.dyl.) ska placeras under jorden eller planeras så att bullret som alstras av dem inte leder till olägenheter för bostadsområden eller andra bullerkänsliga objekt.
ma-ajo	**Ohjeellinen maanalainen ajoyhteys.**	**Riktgivande underjordiskt körförbindelse.**
	Maanalaisen ajoyhteystunnelin maanpintaan johtava suuaukko tulee sijoittaa Vanhan Porvoontien itäpuolelle.	Den underjordiska körförbindelsens tunnelmynning som leder upp till markytan ska placeras på Gamla Borgåvägens östra sida.
	KOKO KAAVA-ALUETTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	BESTÄMMELSER SOM GÄLLER FÖR HELA OMRÅDET
	Lämpövaraston rakentaminen ja käyttö eivät saa vaarantaa olemassa olevien voimajohtojen sijoittumista ja käyttöä.	Byggandet och användningen av värmelagret får inte äventyra placeringen och användningen av befintliga kraftledningar.
	TYÖNAIKAISET VAROTOIMET	ARBETSTIDA SKYDDSÅTGÄRDER
	Maanalaiset tilat on sijoitettava, kaivettava, louhittava ja lujitettava siten, ettei niistä tai niiden rakentamisesta ja käytöstä aiheudu vahinkoa rakennuksille tai rakenteille sekä niin, että aiheutetaan mahdollisimman vähän haittaa virkistysalueille sekä ajoväylille.	Underjordiska utrymmen ska placeras, grävas, schaktas och förstärkas på ett sådant sätt att de eller byggandet eller användningen av dem inte orsakar skador på byggnader eller konstruktioner och så att man orsakar så lite olägenheter som möjligt för rekreationsområden och körvägar.
	Maa- ja kallioperään kohdistuvia siirtymiä sekä rakennuksiin ja rakenteisiin kohdistuvaa tärinää tulee seurata rakentamisen aikana.	Rörelser i marken och berget samt vibrationer i byggnader och konstruktioner ska iakttas under byggandet.
	PELASTUSTURVALLISUUS	RÄDDNINGSSÄKERHET
	Maanalaisten tilojen uloskäytävät ja pelastusyhteydet maan pinnalle tulee suunnitella ja toteuttaa pelastusviranomaisten hyväksymällä tavalla.	De underjordiska utrymmenas utgångar och räddningsvägar till markytan ska planeras och verkställas på ett sätt som godkänts av räddningsmyndigheterna.

YMPÄRISTÖOLOSUHTEET	MILJÖFÖRHÅLLANDEN
Rakentaminen tai käyttö eivät saa aiheuttaa pysyviä vaikutuksia orsi- tai pohjaveden pinnan tasoon tai merkittäviä vaikutuksia orsi- tai pohjaveden virtausolosuhteisiin.	Byggandet eller användningen får inte orsaka permanent effekt till det hängande grundvattnets eller grundvattnets yta eller betydligt förändra det hängande grundvattnets och grundvattnets flödesförhållanden.
Suunnittelussa ja rakentamisessa kallion pintaosien vettä johtavilla heikkousvyöhykkeillä on noudatettava erityistä varovaisuutta.	Särskild försiktighet ska iakttas vid planering och byggande i vattenförande skölar i bergets ytdelar.
Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata rakentamisen aikana.	Grundvattennivån ska följas upp under byggandet.
Lämpövaraston toiminta ei saa aiheuttaa merkittävää tärinä- tai runkomeluhaittaa alueen ulkopuolelle.	Värmelagrets verksamhet får inte orsaka betydande olägenheter från vibrationer eller stomburller utanför området.
KOLMIULOTTEINEN KIINTEISTÖ	TREDIMENSIONELL FASTIGHET
Kaava-alueelle voidaan muodostaa maanalaisia kiinteistöjä.	Underjordiska fastigheter kan bildas i planområdet.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanering

Marjaana Yläjääski
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Mittaus- ja geopalvelut

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Mätning och geoteknik

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda __.__.20__

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

15.2.2022 KALA; esitetään kh:lle asetettavaksi nähtäville 30 pv, oik. asemakaavoitus pyytämään tarvitt. lausunnot TTA
28.2.2022 KH; asetetaan nähtäville 30 pv, oik. asemakaavoitus pyytämään tarvitt. lausunnot
9.3.–14.4.2022 nähtävillä MRA 27 §:n mukaan
7.6.2022 KALA; annettiin vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin, tehtiin esitetyt tarkistukset. Esitetään kh:lle ja edell. kv:lle hyväksyttäväksi.

maksaja: Vantaan Energia Oy, ML 4

MAANVUOKRASOPIMUS

Sopimus perustuu Vantaan kaupungin kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen xxxx.

Vuokranantaja **Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Vuokralainen **Vantaan Energia Oy** (Y-tunnus: 0124461-3)
Peltolantie 27
01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Vuokralainen**”)

Vuokrauksen kohde Noin 152.739 m^2:n suuruinen erityisalue 92-64-9908-3001 (kolmiulotteinen kíinteistö), jäljempänä ”**Vuokra-alue**”.

Kiinteistö on osoitettu asemakaavassa maanalaisen energiahuollon alueeksi (ma-EN). Vuokra-alueelle saa maanpintaan sijoittaa tarvittavat poistumisteihin, ilmanvaihtoon sekä teknisiin yhteyksiin liittyvät rakennukset ja rakennelmat, joiden suurin sallittu pinta-ala on yhteensä noin 100 m^2.

Vuokra-alue on merkitty oheiseen karttaliitteeseen. (liite 1).

Vuokra-alueen käyttötarkoitus

Tällä sopimuksella Kaupunki vuokraa Vuokralaiselle Vuokra-alueen lämmön kausivaraston, paisuntasäiliön, ajotunnelin sekä niihin liittyvien teknisten laitteiden ja yhteyksien toteuttamiseen suojavyöhykkeineen. Lisäksi Vuokralaisella on oikeus toteuttaa ja käyttää Vuokra-alueen maanpäällisellä alueella huolto- ja kulkuyhteyksiä, maanpäällisiä rakennuksia ja rakennelmia ja muita laitteita ja järjestelmiä siten kuin osapuolten [●] allekirjoittaman maanalaisen tilan toteutusta koskevan sopimuksen kohdassa 4 on sovittu.

1. Vuokra-aika

1.1 00000000Vuokra-aika on viisikymmentä (50) vuotta. Vuokra-aika alkaa tämän sopimuksen allekirjoitushetkellä ja päättyy näin ollen [●].

1.2 Mikäli Kaupunki on aikeissa asettaa Vuokra-alueen tai sen osan vuokra-ajan päätyttyä uudelleenvuokrattavaksi, vuokran määrää tarkistetaan jäljempänä mainittuna ajankohtana siten, että myöhemmin kohdassa 2.1 sovitun vuosivuokran sijaan vuosivuokraksi tulee osapuolten esittämien, osapuolista riippumattomien hyvämaineisten auktorisoitujen kiinteistöarvioitsijoiden esittämien Vuokra-alueen käypien vuosivuokrien keskiarvo. Vuokra-alueen käypä vuosivuokra arvioidaan rakentamattoman alueen vuokrana. Edellä mainitun päivitetyn perusvuokran määrittelemiseksi kumpikin osapuoli

on velvollinen hankkimaan edellä mainitut kriteerit täyttävältä arvioitsijalta yhden. Kaupunki on velvollinen Vuokraamaan Vuokra-alueen tai sen kyseessä olevan osan ko. ehdoin Vuokralaiselle.

2. Vuokra

2.1 Vuokra on 11.455 euroa vuodessa.

2.2 Vuosivuokra sidotaan elinkustannusindeksiin (1951/10=100) siten, että perusindeksinä on sopimuksen alkamiskuukauden indeksin pisteluku ja tarkistusindeksinä kunkin kalenterivuoden joulukuun pisteluku. Siitä lukien, kun vuosivuokraa on alla kohdassa 2.3 mainituin tavoin tarkistettu, vuokrantarkistuksen perusindeksinä on edellä mainitusta poiketen kuitenkin sen kalenterikuukauden indeksin pisteluku, jolloin tarkistettua vuokraa on ensi kerran sovellettu. Tarkistettua vuokraa maksetaan tarkistusta seuraavan kalenterivuoden alusta lukien. Jos jonkin vuoden joulukuun indeksiluku on suurempi kuin perusindeksi, korotetaan perusvuokramaksua vastaavasti. Mikäli indeksiluku on pienempi, vuokraa ei alenneta.

2.3 Edellä kohdassa 2.2 sovitun lisäksi vuokran määrää tarkistetaan jäljempänä mainittuna ajankohtana siten, että edellä kohdassa 2.1 sovitun vuosivuokran sijaan vuosivuokraksi tulee osapuolten esittämien, osapuolista riippumattomien hyvämaineisten auktorisoitujen kiinteistöarvioitsijoiden esittämien Vuokra-alueen käypien vuosivuokrien keskiarvo. Vuokra-alueen käypä vuosivuokra arvioidaan rakentamattoman alueen vuokrana. Edellä mainitun päivitetyn perusvuokran määrittelemiseksi kumpikin osapuoli on velvollinen hankkimaan edellä mainitut kriteerit täyttävältä arvioitsijalta yhden arvion, joka tulee esittää toiselle osapuolella ja jonka tulee koskea sitä hetkeä, kun vuokra-ajan alusta on kulunut vähintään 24 vuotta ja enintään 24 vuotta ja kuusi kuukautta. Edellä mainituin tavoin tarkistettua vuokraa aletaan soveltaa siitä lukien, kun vuokra-ajan alusta on kulunut 25 vuotta.

3. Rakentamisvelvoite

3.1 Vuokralainen sitoutuu hakemaan tarvittavat luvat Vuokra-alueelle edellä kohdassa ”Vuokra-alueen käyttötarkoitus” sovitun käyttötarkoituksen mukaisen lämmön kausivaraston rakentamiseksi sekä aloittamaan rakennustyöt 180 päivän kuluessa AVI:n käsittelemän vesitalousluvan lainvoimaiseksi tulosta. Vuokralainen vastaa siitä, että rakennustyöt on saatu valmiiksi vuoden 2028 loppuun mennessä. Kaupunki on velvollinen Vuokralaisen hakemuksessa esittämästä perustellusta syystä pidentämään rakentamisvelvoitteen määräaikoja. Perusteltuna syynä pidetään esimerkiksi urakoitsijan viivästystä, konkurssia, ylivoimaista estettä tai muuta Vuokralaisesta johtumatonta seikkaa.

4. Vuokran maksu

4.1 Vuokra maksetaan vuosittain yhdessä erässä Kaupungin erikseen lähettämää laskua vastaan. Vuokralainen on velvollinen ilmoittamaan kaupungille välittömästi, mikäli sen

osoite- tai laskutustiedot muuttuvat.

4.2 Jollei vuotuista vuokraa ja Kaupungille suoritettavia jäljempänä mainittuja korvauksia, maksuja ja kustannuksia suoriteta määräaikana, Vuokralainen on velvollinen maksamaan niille erääntymispäivästä maksupäivään asti korkolain (633/1982) mukaisen viivästyskoron.

5. Kunnallistekniikka

5.1 Vuokralaisella on oikeus liittää Vuokra-alue ja sille rakennettavat rakennelmat yleiseen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin sekä, mikäli se alueella on mahdollista, myös sadevesiviemäriin.

5.2 Mikäli vuokralainen on toteuttanut edellä kohdassa 5.1 sovitut liittymät, Vuokralainen sitoutuu suorittamaan Vuokra-alueen osalta liittymismaksut viemäriverkostoon liittymisestä vesihuoltolain (119/2001) ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti.

5.3 Vuokralainen sitoutuu suorittamaan liittymisestä vesijohtoon liittymisajankohtana kaupungissa voimassa olevien liittymisehtojen mukaisen liittymismaksun.

5.4 Yleiseen vesi- ja viemärilaitokseen liittymisessä ja käytössä noudatetaan muutoin kaupungissa voimassa olevia yleisiä liittymisehtoja ja -määräyksiä.

6. Vuokra-alueen alivuokraus, edelleenvuokraus ja vuokraoikeuden siirtäminen

6.1 Vuokra-alueen tai sen osan luovuttaminen toisen hallintaan on kielletty.

6.2 Vuokraoikeuden siirtäminen on kielletty. Vuokralaisella on kuitenkin oikeus Kaupunkia kuulematta siirtää vuokraoikeus samaan konserniin kuuluvalle tytär- tms. yhtiölle.

6.3 Uuden vuokralaisen tulee viipymättä siirron tapahduttua toimittaa Kaupungille jäljennös luovutuskirjasta tai muusta saannon perusteena olevasta asiakirjasta sekä ilmoittaa samalla kirjallisesti maanvuokran uusi laskutusosoite. Alkuperäinen Vuokralainen vastaa vuokraehtojen täyttymisestä omalta hallinta-ajaltaan ja sen jälkeiseltä ajalta, kunnes Maanmittauslaitos on kirjannut vuokraoikeuden siirron uuden vuokralaisen nimiin.

7. Vuokrasuhteen päättyminen

7.1 Vuokralainen on, ellei sopijapuolten välillä muuta sovita, velvollinen vuokrasuhteen päättyessä viemään kustannuksellaan pois omistamansa sekä kolmannen tahon omistamat rakennelmat, laitteet ja laitokset perustuksineen ja muun Vuokra-alueella olevan irtaimiston sekä luovuttamaan Kaupungille Vuokra-alueen siistinä ja puhdistettuna rakenteista vapaana, vähintään vuokrasuhteen alkamista vastaavassa kunnossa. Riippumatta siitä, mitä edellä on sovittu, Vuokralaisella ei kuitenkaan ole velvollisuutta täyttää tai muutoin poistaa Vuokra-alueelle louhittua lämmön kausivarastoa taikka

tyhjentää sitä. Säiliön mahdollisesta tyhjennyksestä neuvotellaan toiminnan päättyessä Kaupungin kanssa ja Vuokralainen vastaa siitä, että säiliö on ympäristö- ja muiden lupaehtojen niin salliessa tyhjennettävissä.

7.2 Jollei rakennuksia, rakennelmia, laitteita ja laitoksia perustuksineen poisteta kohdan 7.1 mukaisesti yhden vuoden ajassa vuokrasuhteen päättymisestä lukien, on Kaupungilla oikeus Vuokralaisen lukuun viedä pois, myydä tai hävittää Vuokra-alueella olevat rakennukset ja irtaimisto, ja halutessaan saattaa Vuokra-alue vuokrasuhteen alkamisajankohtaa vastaavaan kuntoon. Kaupungilla on tällöin oikeus myydä omaisuus julkisella huutokaupalla tai muulla omaisuuden laatu ja arvo huomioon ottaen tarkoituksenmukaisella tavalla.

7.3 Vuokralainen on lisäksi velvollinen ennallistamaan Vuokra-alueen Vuokralaista kulloinkin velvoittavan vesiluvan ehtojen mukaisesti, mikäli vuokrasopimus puretaan kohdan 10 mukaisesti.

7.4 Vuokralainen on velvollinen suorittamaan viisinkertaista vuokraa vastaavaa korvausta Vuokra-alueen käytöstä myös vuokra-ajan päättymisen jälkeiseltä ajalta siihen saakka, kunnes Vuokra-alue on puhdistettu ja siivottu siihen kuntoon, kuin kohdassa 7.1 on edellytetty ja Vuokra-alue jätetty Kaupungin vapaaseen hallintaan.

7.5 Vuokralaisella ei ole oikeutta saada korvausta Vuokra-alueelle tekemistään parannuksista.

8. Sopimussakko

8.1 Mikäli Vuokralainen rikkoo muita tämän sopimuksen ehtoja tai sen nojalla annettuja määräyksiä kuin edellä kohdassa 3.1 sovittua rakentamisvelvoitetta, on hän velvollinen maksamaan Kaupungille, paitsi vahingonkorvausta, myös sopimussakkoa enintään vuokrasuhteen alkaessa perittävän suuruisen vuotuisen vuokran määrän kymmenkertaisena. Mikäli Vuokralainen rikkoo kohdassa 3.1 sovittua rakentamisvelvoitetta, Vuokralainen on velvollinen maksamaan Kaupungille vahingonkorvausta ja sen lisäksi sopimussakkoa enintään vuokrasuhteen alkaessa perittävää vuokraa vastaavan määrän kymmenkertaisena kultakin alkavalta vuodelta, jonka rakentamisvelvoitteen rikkomus kestää.

8.2 Kaupunki voi alentaa sopimussakkoa tai luopua kokonaan sen perimisestä, mikäli Vuokralainen luovuttaa Vuokra-alueen takaisin Kaupungille tai Kaupungin hyväksymälle vuokralaiselle. Kaupunki voi muustakin syystä alentaa sopimussakkoa tai luopua kokonaan sen perimisestä.

9. Vuokrasopimuksen muut ehdot

9.1 Tähän maanvuokrasopimukseen sovelletaan maanvuokralain (258/1966) 5 luvun säännöksiä.

9.2 Vuokralainen on velvollinen pitämään Vuokra-alueelle rakennettavat rakennukset,

rakennelmat, laitteet ja laitokset sekä Vuokra-alueen muun osan hyvässä kunnossa ja noudattamaan siinä kohden annettuja määräyksiä.

9.3 Vuokra-aluetta, sen osaa sekä sille rakennettavia rakennuksia, laitteita ja laitoksia ei saa Kaupungin suostumuksetta käyttää muuhun kuin asemakaavan ja tämän vuokrasopimuksen mukaiseen tarkoitukseen, eikä sillä saa harjoittaa sellaista toimintaa, joka savulla, hajulla, melulla tai muulla tavoin teollisen toiminnan laatuun nähden kohtuuttomasti häiritsee ympäristöä. Vuokralainen vastaa Vuokra-alueella tapahtuvan toiminnan ulkopuolisille tai ympäristölle mahdollisesti aiheuttamista vahingoista ja haitoista.

9.4 Vuokra-alueella ei sallita maa-ainesten vastaanotto- tai läjitystoimintaa. Rakentamistoiminnan edellyttämät toimenpiteet tunnelissa kuitenkin sallitaan (louhinta ja louheen väliaikaisvarastointi).

9.5 Kaupungilla tai sen määräämällä henkilöllä on oikeus toimittaa Vuokra-alueella katselmuksia, joista kuitenkin, mikäli se hankaluudetta voi tapahtua, on Vuokralaiselle hyvissä ajoin ilmoitettava ja joissa Vuokralaisen tai hänen edustajansa, mikäli mahdollista, on oltava läsnä. Katselmuksessa tarkastetaan, ovatko Vuokra-alue ja sillä olevat rakennukset hyvässä kunnossa ja, onko vuokrasopimuksen määräyksiä muutoin noudatettu. Jos tarkastus on aiheuttanut muistutuksia, on puutteellisuudet korjattava kaupungin määräämässä ajassa.

9.6 Vuokralainen vastaa vuokrakauden aikana tapahtuneesta maaperän tai pohjaveden pilaantumisesta sekä muusta ympäristövahingosta. Mikäli Vuokra-alueella on harjoitettu sellaista toimintaa tai säilytetty jätteitä tai aineita, jotka ovat voineet aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on Kaupungille esitettävä riittävä selvitys siitä, ettei näin ole tapahtunut. Vuokralaisen on tarvittaessa tutkittava alueen maaperä. Mikäli pilaantumista tällöin todetaan, on Vuokralainen velvollinen puhdistamaan alueen viranomaisten edellyttämään kuntoon ja esittämään Kaupungille puhdistuksen loppuraportti.

10. Purkava ehto

10.1 Kaupungilla on oikeus purkaa maanvuokrasopimus päättymään välittömästi, jos Vuokralainen luovuttaa kohdan 6.1 vastaisesti Vuokra-alueen tai sen osan kolmannelle tai läjittää tai vastaanottaa maa-aineksia Vuokra-alueella kohdan 9.4 vastaisesti. Nämä laiminlyönnit eivät korjaannu ja Kaupungilla ei ole velvollisuutta antaa Vuokralaiselle kohtuullista aikaa näiden laiminlyöntien korjaamiseen.

10.2 Kummallakin Osapuolella on lisäksi oikeus purkaa tämä Sopimus, mikäli Vuokralainen ei täytä edellä kohdassa 3.1 sovittua rakentamisvelvoitetta kohdan 3.1 mukaisesti määräytyvässä määräajassa tai mikäli Vuokralainen ei ota lämmön kausivarastoa käyttöön 24 kuukauden kuluessa sen valmistumisesta lukien. Valmistumisella tarkoitetaan tässä yhteydessä ajankohtaa, jolloin kausivarastoa koskeva rakennusurakka on tilaajaa tyydyttävin tavoin valmistunut, rakennusvalvontaviranomainen on antanut sille käyttöönottoluvan ja kaikki loppukatselmuksessa ja urakan vastaanottokatselmuksessa

havaitut virheet ja puutteet on korjattu. Kaupungilla ei kuitenkaan ole purkuoikeutta, mikäli käyttöönotto on muutoin kuin pysyvästi viivästynyt esimerkiksi ylivoimaisesta esteestä, toimittajan tai urakoitsijan suoritusvaikeuksista, teknisestä häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta seikasta johtuvasta syystä.

11. Erimielisyyksien ratkaiseminen

11.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Tätä maanvuokrasopimusta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi molemmille osapuolille.

Vantaalla, xxx

VANTAAN KAUPUNKI **VANTAAN ENERGIA OY**

_____ _____

xxx xxx

Liitteet

Liite 1 Vuokra-alue (kartta myöhemmin tonttijaon/lohkomisen mukaisesti)

29 §

Asemakaavan 181600 Vantaanlaakso 5 ajanmukaisuuden arviointi

VD/9127/10.02.04.00/2022

TeA/TLA/ILA/TKA/VIK/JT

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnan tulee seurata asemakaavojen ajanmukaisuutta ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi. Jos asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta ja edelleen merkittäviltä osin toteutumatta, asemakaavan alueelle ei voi myöntää rakennuslupaa ennen kuin asemakaavan ajanmukaisuus on arvioitu. Asemakaavan Vantaanlaakso 5 (nro 181 600) ajanmukaisuus on arvioitava ajankohtaisen teollisuus-, varasto- ja myymälähankkeen rakennuslupahakemuksen käsittelyä varten. Esityksen mukaan asemakaava todetaan ajanmukaiseksi.

Asemakaavan ajanmukaisuuden arviointi
Maankäyttö- ja rakennuslain 60 §:n mukaan ”Kunnan tulee seurata asemakaavojen ajanmukaisuutta ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi.

Sellaisen asemakaavan alueella, joka on ollut voimassa yli 13 vuotta ja joka merkittävältä osalta on edelleen toteuttamatta, rakennuslupaa ei saa myöntää sellaisen uuden rakennuksen rakentamiseen, jolla on alueiden käytön tai ympäristökuvan kannalta olennaista merkitystä, ennen kuin kunta on arvioinut asemakaavan ajanmukaisuuden... Kunnan päätökseen, jolla asemakaavan on todettu olevan ajanmukainen, ei saa valittamalla hakea muutosta.”

Vantaanlaaksossa osoitteessa Jaalakuja 8 on kaupungin omistama toimisto- ja varastorakennusten korttelialue (KTV), jolle on suunnitteilla Golden Crop Oy:n hanke. Alueen asemakaava (nro 180600) on vuodelta 1994, ja kuten jäljempänä todetaan, merkittävältä osalta edelleen toteutumatta, joten rakennusluvan myöntäminen hankkeelle edellyttää asemakaavan ajanmukaisuuden arviointia.

Taustaa
Golden Crop Oy:n hakemuksesta on tehty poikkeamispäätös 30.5.2022, joka mahdollistaa asemakaavasta poikkeamisen siten, että tontin rakennusoikeudesta (8 000 k-m2) voidaan käyttää asemakaavan sallimaa suurempi osuus teollisuus- ja varastotiloihin ja että tontille voidaan sijoittaa myymälätilaa, jota ei ole asemakaavassa erikseen sallittu. Lisäksi voidaan poiketa rakennusalan rajasta 4,5 m ja vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemasta 2 m.

Poikkeamispäätöksestä on tehty oikaisuvaatimus 15.6.2022, jonka perusteluina esitetään mm. asemakaavan vanhentuneisuutta, ympäristölle aiheutuvaa haittaa sekä alueella tehtyjä liito-orava- ja lahokaviosammalhavaintoja. Oikaisuvaatimus tuodaan kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn.

Golden Crop Oy:n ja kaupungin kiinteistönhallinnan välisissä neuvotteluissa on päädytty ratkaisuun, jossa kortteli 18001 lohkotaan tonteiksi siten, että korttelin eteläosa jää kaupungin haltuun. Korttelin eteläosaan on yleiskaavassa merkitty virkistysalueyhteys ja asemakaavassa alue, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa. Tontin lohkominen mahdollistaa kaupungin haltuun jäävän alueen asemakaavoittamisen virkistysalueeksi yleiskaavan virkistysalueyhteyden toteuttamisen.

Asemakaava Vantaanlaakso 5 (nro 181 600) ja nykytilanne

Asemakaava 181600 Vantaanlaakso 5 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.8.1994 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 15.3.1995. Se koskee osaa korttelia 18001, kortteleita 18021, 18022 sekä katu- ja virkistysalueita.

Kaava-alue sijaitsee Hämeenlinnanväylän itäpuolella osoitteissa Kauppalaivurintie 8–12, Jaalakuja ja Buldersinviita.

Kortteli 18001 on toimisto- ja varastorakennusten korttelialuetta (KTV), jonka rakennusoikeus on 8 000 k-m2 ja suurin sallittu kerrosluku neljä (IV). Rakennusoikeudesta 25 % saa käyttää ympäristöä häiritsemättömään teollisuus- ja varastotoimintaan (2 000 k-m2), josta teollisuustiloja saa olla enintään puolet (1 000 k-m2). Korttelin eteläosassa puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy. Lisäksi kortteliin on merkitty yleinen jalankulkuyhteys Perkiönkujalta Hämeenlinnanväylän tiealueelle.

KTV-Kortteli kaavoitettiin aikanaan hanketta varten, joka jäi toteutumatta, ja kortteli jäi odottamaan toista vastaavaa hanketta. Kortteli on nykytilassaan rakentamaton ja luonnontilassa.

AP-kortteli 18001 on asuinpientalojen korttelialuetta tonttitehokkuudella e = 0,25. Rakennusoikeus on toteutunut pääosin (68 %).

AL-kortteli 18021 on asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta tonttitehokkuudella e = 0,25. Rakennusoikeus on toteutunut pääosin (68 %).

Kortteliin 18022 on tehty asemakaavamuutos 000222, Kv 18.4.2016, joten se ei kuulu ajanmukaisuuden arviointiin.

Asemakaavan Vantaanlaakso 5 (nro 181 600) ajanmukaisuuden arviointi

Yleiskaava
Voimassa olevassa yleiskaavassa (17.12.2007) alue on KTV- ja AP-kortteleiden osalta työpaikka-aluetta TP ja eteläosaltaan lähivirkistysaluetta VL, jonka kautta on osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti ja ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys sekä AL-korttelin osalta pientaloaluetta A3. Alue on lentomelualuetta Lden 55–60 dB.

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaavassa alue on KTV- ja AP-kortteleiden osalta monipuolista työpaikka-aluetta TP, jonka kautta on osoitettu virkistysalueyhteys, sekä AL-korttelin osalta pientalovaltaista asuinaluetta AP. Yleiskaavassa on katuyhteys Ylästöntieltä Hämeenlinnanväylälle. Joukkoliikenteen runkoyhteys on siirretty Vantaanlaaksontielle. Alue on lentomelualuetta Lden 55–60 dB.

Asemakaavan kortteleiden käyttötarkoitukset, asemakaavan liikenneratkaisut ja lentomelua koskevat määräykset ovat yleiskaavan mukaiset. Yleiskaavan virkistysalueyhteys on huomioitu KTV-korttelialueen asemakaavaratkaisussa ja määräyksissä. Asemakaava on yleiskaavan mukainen.

Ympäristöhäiriöt ja ympäristövaikutukset
Asemakaavassa on ajanmukaiset määräykset lento- ja liikennemelun torjunnasta. Asemakaavaratkaisun yksi perusajatus on sijoittaa KTV-korttelialue siten, että se suojaa A-korttelialueita uuden kadun aiheuttamalta liikennemelulta.

Asemakaavassa on KTV-korttelialuetta koskeva määräys, jonka mukaan korttelialueelle ei saa sijoittaa laitosta, joka kipinöiden, tuhkan, noen, savun, lämmön, löyhkän, kaasujen, höyryjen, käryjen, tärinän, melun tai raskaan liikenteen vuoksi tai muusta syystä aiheuttaa terveydellistä tai muuta haittaa lähellä asuville tai oleskeleville.

Asemakaava on ympäristöhäiriöiden ja -vaikutuksien osalta ajanmukainen.

Luontoarvot
Asemakaava-alueella on havaittu lahokaviosammalta. Vantaan kaupunki on teettänyt Faunatica Oy:llä lahokaviosammaleen suojelusuunnitelman vuonna 2019 (Manninen, 0. & Nieminen, M. 2020: Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymisselvitys ja suojelusuunnitelma - Faunatican raportteja 1/2020). Selvitysraportin mukaan työ oli paitsi laajuudeltaan myös inventointimenetelmiltään historiallinen, sillä syksyn 2019 aikana opittiin tunnistamaan lahokaviosammaleen asuttamia lahopuurunkoja myös ilman itiöpesäkehavaintoja itujyväsrihmojen perusteella. Tämä uusi tietämys mullisti käytännön inventointityötä ja käsitystä lajin esiintymisestä ja huomioimisesta maankäytössä.

Selvityksen mukaan ”Uudessa yleiskaavaluonnoksessa, verrattuna voimassa olevaan yleiskaavaan, maankäyttöön tehdyt muutokset oletettavasti kompensoivat (pinta-alan ja lahokaviosammalen kasvupaikkojen/yksilöiden osalta) yleiskaavaluonnoksen rakennettaviksi osoitetuilla alueilla olevien lahokaviosammalesiintymien heikennykset riittävällä tasolla, jotta lajin suojelutaso säilyy suotuisana Vantaalla. Tämä johtopäätös pätee seuraavin varauksin:

- Kaavaluonnoksessa esitetyt lahokaviosammalen ydinalueita turvaavat merkinnät pysyvät kaavassa ja suojelualueet toteutetaan.
- Uhatuilla alueilla (yleiskaavaluonnoksen rakennettaviksi osoitetut alueet) olevat lahokaviosammalen kasvupaikat säästetään niiltä osin kuin se yksityiskohtaisen maankäyttösuunnittelun avulla on mahdollista.
- Kohtalaisesti turvatuilla alueilla (yleiskaavaluonnoksen metsätalousalueet, erilaiset virkistysalueet ja muut viheralueet) olevien lahokaviosammalen ydinalueiden turvaamiseen panostetaan, jotta kasvupaikat säilyvät niillä mahdollisimman kattavasti. Näiden alueiden tehokas turvaaminen on myös mahdollisuus päästä … ylikompensaatioon, jolloin toimenpiteiden riittävyys ja toimivuus ovat mahdollisimman taattuja.
- Lahokaviosammalen ydinalueisiin ja kasvupaikkoihin jatkossa mahdollisesti kohdistuvat heikennykset kompensoidaan niiltä osin kuin se on mahdollista. Käytännössä ainoa käytettävissä oleva nopea toimenpide on ainakin parhaiden ja siirrettävissä olevien kasvupaikkojen siirtäminen säilyville alueille. Populaatioiden muutosta seurataan erikseen valittavilla kohdealueilla … ja mahdolliseen negatiiviseen kehitykseen puututaan.

Lahokaviosammalen suojelusuunnitelman perusteella asemakaavoitus arvioi, että Vantaan sammalesiintymistä kyseinen esiintymä ei ole lahokaviosammalen suotuisan suojelutason säilymisen kannalta merkittävä. Lahokaviosammalesiintymiä ei Vantaan asemakaavoituksen näkemyksen mukaan

ole tarkoituksenmukaista pitää asemakaavan ajanmukaisuuden mittarina, koska esiintymiä on niin paljon, että asemakaavojen päivittäminen ei ole realistista.

Varsinaisesti asia ratkaistaan rakennuslupahakemuksen yhteydessä. Luonnonsuojelulain 48 § mukaan rauhoitetun kasvin esiintymä ”… ei estä alueen käyttämistä maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan eikä rakennuksen tai laitteen tarkoituksenmukaista käyttämistä. Tällöin on kuitenkin vältettävä vahingoittamasta tai häiritsemästä rauhoitettuja eläimiä ja kasveja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 39, 42 ja 47 §:ssä säädetyistä rauhoitussäännöksistä, jos lajin suojelutaso säilyy suotuisana. …”

Vantaan kaupunki on teettänyt Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelman (Ramboll Finland Oy, 26.5.2022). Suunnitelmassa kyseisen kaava-alueen länsireunaan Kauppalaivurintien suuntaisesti on osoitettu liito-oravan tärkeä yhteys ja kehitettävä yhteys. Kaava-alueelta ei ole liito-oravahavaintoja, eikä aluetta ole todettu liito-oravalle mahdolliseksi tai hyvin soveltuvaksi metsäalueeksi. Liito-oravayhteys sijaitsee asemakaavan pääosin toteutuneella osalla. Asemakaavan ajanmukaisuuden arviointi tehdään KTV-korttelialueelle suunnitellun hankkeen vuoksi. Liito-oravan reitti ei sijoitu kyseiselle korttelialueelle. Vantaan asemakaavoitus toteaa, että liito-oravayhteys on kuitenkin huomioitava mahdollisen rakennusluvan yhteydessä, koska KTV-korttelialueen katuliittymä sijoittuu Kauppalaivurintielle ja liito-oravayhteyden alueelle.

Vantaan asemakaavoituksen näkemyksen mukaan liito-oravien suojelua on tarkoituksenmukaista toteuttaa ajanmukaisen tiedon perusteella ja käytettävissä olevin keinoin. Koska liito-oravan esiintymisalueet muuttuvat jatkuvasti, ei ole realistista pyrkiä pitämään asemakaavoja jatkuvasti ajanmukaisina liito-oravatilanteen muuttuessa. Sen sijaan, kun asemakaavaa on tarpeen muuttaa myös muista syistä, asemakaavassa huomioidaan sen hetken mukainen tieto liito-oravista.

Asemakaava on luontoarvojen osalta ajanmukainen KTV-korttelialueelle mahdollisesti myönnettävää rakennuslupaa varten. Rakennuslupavalmistelun yhteydessä on huomioitava tiedossa olevat lahokaviosammalesiintymät sekä liito-oravan suojelusuunnitelmassa esitetty liito-oravan kulkureitti.

Johtopäätös
Asemakaava Vantaanlaakso 5 (nro 181 600) on ajanmukainen KTV-korttelialueelle mahdollisesti myönnettävää rakennuslupaa varten.

Kaupunkiympäristölautakunta 23.8.2022 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että
a) todetaan asemakaava 180600 Vantaanlaakso 5 ajanmukaiseksi,
b) tarkastetaan pöytäkirja tämän pykälän osalta heti.

Käsittely:

Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja Anssi Aura esitti asian jättämistä pöydälle. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkiympäristölautakunnan seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunkiympäristölautakunta 20.9.2022 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että
a) todetaan asemakaava 180600 Vantaanlaakso 5 ajanmukaiseksi,
b) tarkastetaan pöytäkirja tämän pykälän osalta heti.

Käsittely:
Puheenjohtaja Anssi Aura esitti, että päätösesityksen a-kohta muutetaan muotoon: “Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että todetaan asemakaava 180600 Vantaanlaakso 5 vanhentuneeksi.” Hyväksyttiin muutosesitys yksimielisesti.

Päätös:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että
a) todetaan asemakaava 180600 Vantaanlaakso 5 vanhentuneeksi, ja
b) tarkastetaan pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Merkittiin, että kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine jätti päätökseen eriävän mielipiteen:
”*Asemakaava on juuri hyväksytyn yleiskaavan mukainen. Ajanmukaisuus on arvioitu päätöstekstissä.*”

———

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 29

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle, että
a) todetaan asemakaava 180600 Vantaanlaakso 5 vanhentuneeksi, ja
b) tarkastetaan pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite
- Asemakaava 161800 Vantaanlaakso 5 ja yleiskaavat

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
asemakaavapäällikkö Ilkka Laine, p. 050 540 2254
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, p. 050 312 2132
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

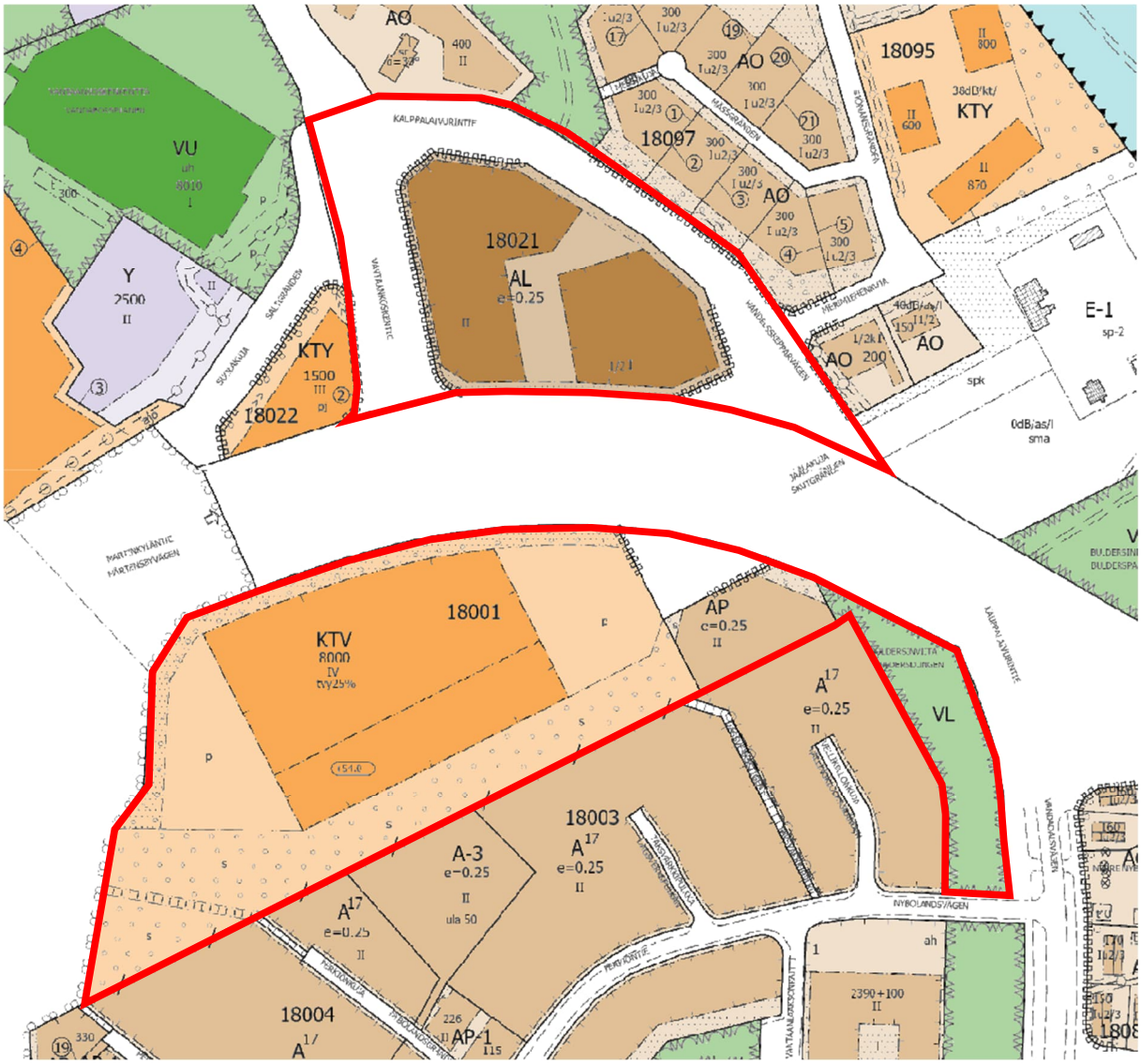
Kaupunkiympäristölautakunta 23.8.2022 LIITE

Asemakaavan 181600 Vantaanlaakso 5 ajantasaisuuden arviointi

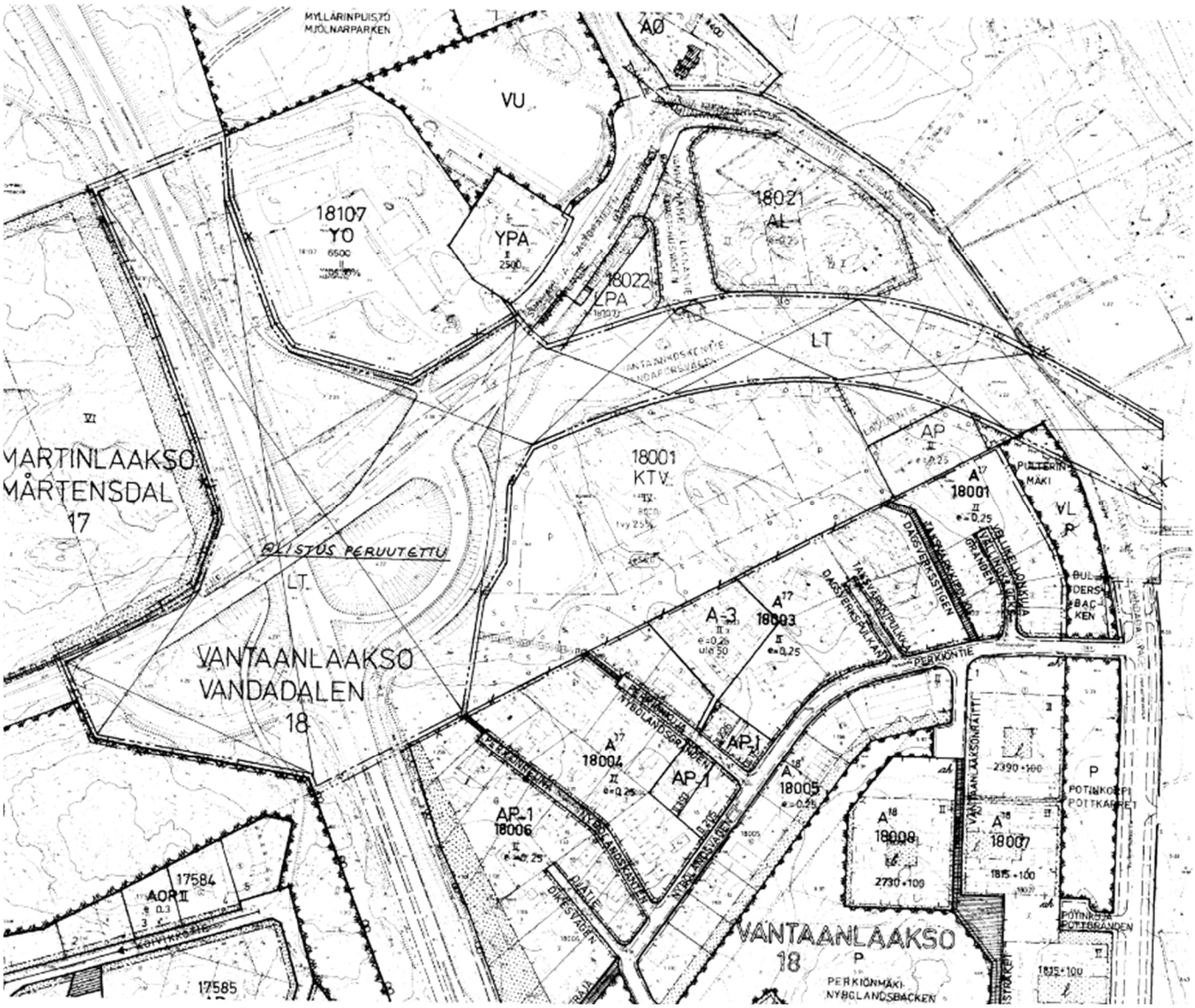
Sijaintikartta

Ajantasa-asemakaava ja voimassa olevan asemakaavan 181600 rajaus

Alkuperäinen asemakaavakartta 181600
Kv 29.8.1994, YM 15.3.1995

Kaava-alueen nro 180600
Pohjakarttalehtien nro:t 86/47, 48

Vantaan kaupunki
18. kaupunginosa, VANTAANLAAKSO

VANTAANLAAKSO 5
Asemakaava
Korttelit 18021 ja 18022, osa korttelista 18001 sekä katu- ~~ja liikenne~~aluetta

Asemakaavan muutos
Katu- ~~liikenne-~~ ja virkistysalueet

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ

3 metriä sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.

AP

ASUINPIENTALOJEN KORTTELIALUE.

AP-aluetta korttelissa 18001 koskevia määräyksiä:

Tontille saa rakentaa talousti loja suurimman sallitun kerrosalan lisäksi 40 k-m^2/asunto erilliseen talousrakennukseen.

Rakennusoikeudesta saa 20 % käyttää sellaisina toimisto- ja työtiloina, jotka eivät häiritse asumista.

Rakennuksiin ei saa rakentaa maanpäällistä kellaria.

Ulkokuoren ääneneristyksen lentomelua ja liikennemelua vastaan on oltava asuinhuoneissa vähintään 40 dB ja työhuoneissa vähintään 38 dB.

Autopaikkoja on varattava:

2 autopaikkaa/asunto ja
1 autopaikka/35 k-m^2/työtilaa

AL

ASUIN-, LIIKE- JA TOIMISTORAKENNUSTEN KORTTELIALUE.

AL-aluetta korttelissa 18021 koskevia määräyksiä:

Korttelialueelle saa rakentaa liike- ja toimistotiloja tai muita työtiloja, jotka eivät aiheuta ympäristölle häiriötä.

Asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi ja rakennusalan estämättä saa tontille rakentaa erilliseen rakennukseen tai siipeen asukkaiden käyttöön tarkoitettuja varasto-, palvelu-, virkistys- yms. tiloja, kuitenkin enintään 10 % tontin kerrosalasta.

Kerrosalan 100 m^2 kohti on tontilla varattava vähintään 10 m^2 piha-aluetta leikkiä ja oleskelua varten.

Asuinhuoneiden, koulutustilojen ja muiden vastaavien tilojen ulkokuoren ääneneristävyyden lentomelua ja yleisen tien liikennemelua vastaan on oltava vähintään 40 dB.

Toimistotilojen ja vastaavien työtilojen ulkokuoren ääneneristävyyden lentomelua ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 38 dB.

Autopaikkoja on varattava:

Asunnot	1,5 autopaikkaa/asunto
Toimistot	1 autopaikka/50 k-m^2
Liiketilat	1 autopaikka/35 k-m^2

KTV

TOIMISTO- JA VARASTORAKENNUSTEN KORTTELIALUE.

KTV-aluetta korttelissa 18001 koskevia määräyksiä:

Tonttia ei saa käyttää ulkovarastointiin.

Lastaukseen käytettävä tontin osa on rajattava vähintään kaksi metriä korkealla näkyvyyden estävällä aidalla tai puista ja pensaista muodostuvalla istutusvyöhykkeellä liikenne-, katu- ja asuinkorttelimaan puoleiselta osalta.

Tontille on istutettava puita ja pensaita.

Korttelialueella saa tontille rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömän asunnon.

Asuntoon liittyen on rakennettava vähintään 30 m^2 suojattua ja riittävillä välineillä ja istutuksilla varustettua ulko-oleskelu- ja leikkitilaa.

Asuinhuoneiden, koulutustilojen ja muiden vastaavien tilojen ulkokuoren ääneneristävyyden lentomelua ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 40 dB.

Toimistotilojen ja vastaavien työtilojen ulkokuoren ääneneristävyyden lentomelua ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 38 dB.

Rakennusoikeuden estämättä rakennukseen saa rakentaa valokatteisen jalankulkukäytävän tai talvipuutarhan valokatteisena tilana.

Rakennusten julkisivut on jäsenneltävä esim. porrashuoneilla, hissikuiluilla, erkkereillä, julkisivusyvennyksillä yms. siten, että jäsentämättömän julkisivun pituus on enintään 40 metriä.

Korttelialueelle ei saa sijoittaa laitosta, joka kipinöiden, tuhkan, noen, savun, lämmön, löyhkän, kaasujen, höyryjen, käryjen, tärinän, melun tai raskaan liikenteen vuoksi tai muusta syystä aiheuttaa terveydellistä tai muuta haittaa lähellä asuville tai oleskeleville.

Korttelialueelle rakennettavat autopaikat on ympäröitävä puu- ja pensasistutuksin.

Autopaikkoja on varattava:

Asunnot	1,5 autopaikkaa/asunto
Toimistot	1 autopaikka/50 k-m^2
Varastot	1 autopaikka/100 k-m^2
Teollisuustilat	1 autopaikka/80 k-m^2

LÄHIVIRKISTYSALUE.

~~KAUTTAKULKU- TAI SISÄÄNTULOTIE SUOJA- JA NÄKEMÄALUEINEEN.~~

AUTOPAIKKOJEN KORTTELIALUE.

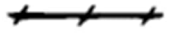
Lukusarja osoittaa korttelit, joiden autopaikkoja tulee sijoittaa korttelialueelle.

Kaupunginosan raja.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.

Kortteleiden välinen raja.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

18

Kaupungiosan numero.

VANTA

Kaupunginosan nimi.

18001

Korttelin numero.

LAIVURINTIE

Kadun, katuaukion, torin tai puiston nimi.

8000

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

tvy 25%

Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää ympäristöä häiritsemättömään teollisuus- ja varastotoimintaan, josta teollisuustilojen osuus saa olla enintään puolet.

IV

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

½ I — Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kaavassa lukumäärältään mainittujen kerrosten alapuolella olevasta tilasta kerrosluvun estämättä käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.

e=0.25 — Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.

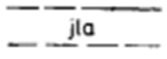

+54.0 — Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.

Rakennusala.

Istutettava alueen osa.

Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

jla — Joukkoliikenteelle varattu ohjeellinen alueen osa, jonne saadaan sijoittaa joukkoliikenteen edellyttämiä rakennuksia, rakenteita sekä laitteita.

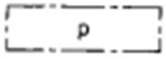

Alueenosa, joka on kokonaisuudessaan kehitettävä suojavihervyöhykkeeksi.

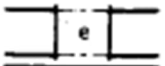

Katu.

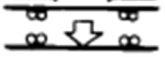
Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.

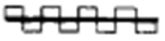
p — Pysäköimispaikka, johon saa rakentaa autojen säilytystiloja.

e — Eritasoristeys.

Ajoneuvoliittymän likimääräinen sijainti.

Katualueen rajan osa, jonka **kautta** ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

Vantaalla 12.10.1993

VANTAAN KAUPUNKI
Asemakaavaosasto

Liisa Harju
asemakaavapäällikkö

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 493/82 vaatimukset.

Vantaalla 22.8.1994

VANTAAN KAUPUNKI
Mittausosasto

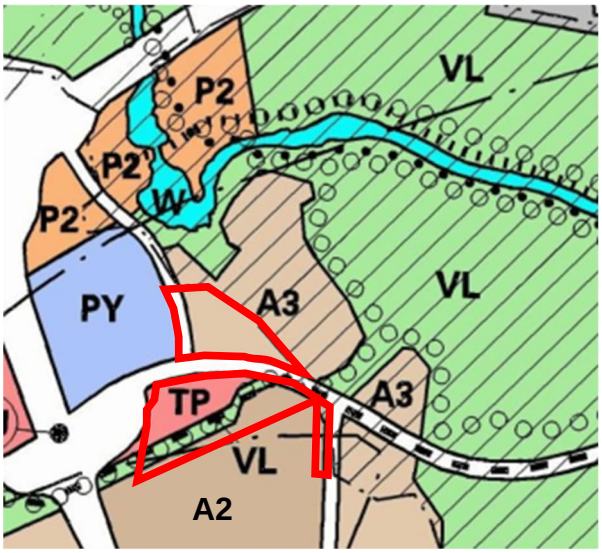
Matti Soiniemi
kaupungingeodeetti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29 / 8 1994 *

Vahvistettu ympäristöministeriössä 15 / 3 1995

* Kh 19.12.1994 Osittainen alistuksen peruminen

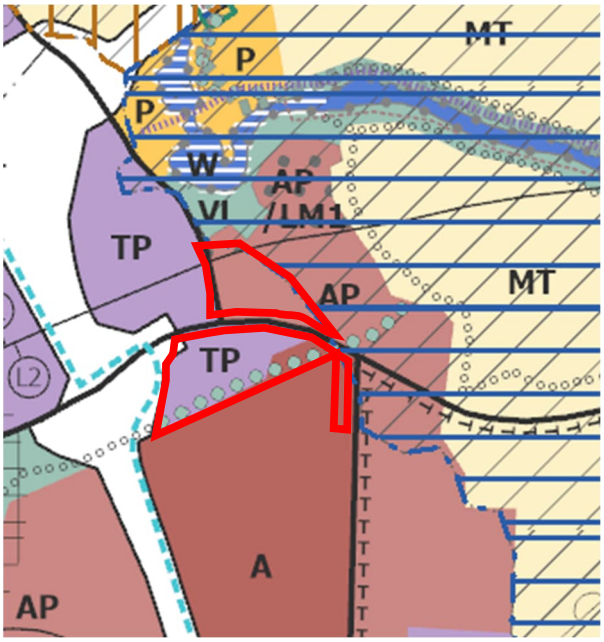
Voimassa oleva yleiskaava, Kv 17.12.2007

A2	Matala ja tiivis asuntoalue.
A3	Pientaloalue.
P2	Palvelujen alue.
PY	Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.
TP	Työpaikka-alue
VL	Lähivirkistysalue.
W	Vesialue.
	Kyläkuvallisesti arvokas alue.
	Ohjeellinen ulkoilureitti.
	Ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys.
(m2)-	Lentomeluvyöhyke 2 (Lden 55–60 dB).
	Asemakaava-alueen sijainti.

Voimassa oleva yleiskaava on osin ilmeisen vanhentunut (MRL 42 §), selvityksenä uusi hyväksytty yleiskaava.

Hyväksytty yleiskaava, Kv 25.1.2021, HHO 28.6.2022

A	Asuinalue.
AP	Pientalovaltainen asuinalue.
/LM1	Asuinalue voimakkaan lentomelun alueella.
MT	Maatalousvaltainen alue.
P	Palvelujen alue.
TP	Monipuolinen työpaikka-alue.
W	Vesialue.
	Joen varren virkistyskäytön kehittämisvyöhyke
	Arvokas kulttuuriympäristö.
	Kulttuurihistoriallisesti ja maisemakuvallisesti erityisen arvokas kylämaisema.
L2	Lentomeluvyöhyke L2 (Lden 55–60 dB).
	Liikenneyhteys.
	Joukkoliikenteen runkoyhteys.
	Virkistysalueyhteys.
oooooo	Ohjeellinen ulkoilureitti.
	Asemakaava-alueen sijainti.

Asemakaava on ajanmukainen, koska se on uuden hyväksytyn yleiskaavan mukainen.

Hyväksytyn yleiskaavan monipuolinen työpaikka-alue on asemakaavassa KTV-kortteli.

Hyväksytyn yleiskaavan virkistysalueyhteys on asemakaavassa alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.

30 § **Asemakaavan muutos 002428, 63 Viertola / Viertolankuja 4**

VD/7039/10.02.04.00/2019

TeA/TLA/MYL/NIS/VIK/JT

Tikkurilantien varrella teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi, AK. Purettavan kolmekerroksisen rakennuksen tilalle rakennettavat kerrostalot ovat Tikkurilantien varressa korkeimmillaan kahdeksan kerrosta ja madaltuvat joen suuntaan nelikerroksisiksi. Tikkurilantien katutasoon tulee liiketilaa. Pysäköinti sijoittuu osittain kansipihan alle ja sinne ajetaan Viertolankujan kautta. Rakennusoikeus kasvaa nykyisestä 7 162:sta 10 424 kerrosneliömetriin. Korttelin tehokkuusluku e on 1,5.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 63105 ja katualuetta, kaupunginosassa 63 Viertola. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osaa korttelista 63105 ja katualuetta, kaupunginosassa 63 Viertola.

Alue sijaitsee Viertolan kaupunginosassa. Tontilla on Mehiläisen ylläpitämä Viertolan työkeskus. Kaavamuutosalue rajautuu pohjoisessa Tikkurilantiehen, idässä Kaislapolkuun ja etelässä Viertolankujaan. Lännessä naapurina on jokunen vuosi sitten rakennettu kerrostaloalue.

Hakija
Evä-Kara Oy.

Maanomistus
Tontti on yksityisessä omistuksessa, Kaislapolun omistaa kaupunki.

Valmistelu
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluaineiston laatimiseen on osallistunut Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen maanomistajan palkkaamana konsulttina. Kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa matalaa ja tiivistä asuntoaluetta (A2). Alueelle saa rakentaa ensisijaisesti pienkerrostaloja ja kytkettyjä pientaloja. Myös asuinympäristöön soveltuvat työtilat sallitaan. Tikkurilantielle on merkitty ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys. Tie on myös merkitty historialliseksi tieksi.

Uusi yleiskaava 2020 on hyväksytty valtuustossa 25.1.2021, mutta ei ole vielä voimassa. Alue on merkitty asuntovaltaiseksi keskusta-alueeksi (AC), joka sijoittuu kestävän kasvun vyöhykkeelle. Se on joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuva vyöhyke, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan. Tikkurilantie on osoitettu tärkeäksi liikenneyhteydeksi, raitiotiereitiksi ja pyöräilyn baanaksi.

Asemakaavamuutos
Teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi, AK. Purettavassa kolmekerroksisessa rakennuksessa on aiemmin toiminut mm. Tanssiteatteri Raatikko. Nyt se on Mehiläisen ylläpitämän Viertolan työkeskuksen käytössä. Rakennettavat kerrostalot ovat Tikkurilantien varressa korkeimmillaan kahdeksan kerrosta ja madaltuvat joen suuntaan

nelikerroksisiksi. Tikkurilantien katutasoon tulee liiketilaa. Hanke tiivistää katutilaa ja luo kaupunkijulkisivua Tikkurilantielle, joka on osa tulevaa Vantaan ratikan reittiä. Ratikkakadun vaatima tilanvaraus otetaan huomioon ja osa tontista muuttuu Tikkurilantien katualueeksi.

Arkkitehtuurin ja rakentamisen laadusta on määrätty erikseen ja määräyksissä on huomioitu erityisesti näkyvyys Tikkurilantielle ja katutason elävyys määräämällä mm. kaduntasokerroksen liiketiloista ja suhteesta katuympäristöön. Ympäristöhäiriöt on huomioitu ja meluntorjunnasta, tärinähaittojen ehkäisemisestä ja ilman epäpuhtauksilta suojaamisesta on määrätty kaavassa. Istutuksilla on pyritty suojaamaan naapuritonttien yksityisyyttä. Tontilla toteutuu vihertehokkuus, eli vihreän ja läpäisevän pinnan suhde rakennettuun pintaan on hallittu.

Asuntoja on tulossa 150 ja niiden keskipinta-ala noin 57 m^2. Asunnoista 31 kpl on yksiöitä, 74 kpl kaksioita ja 45 kpl kolmioita tai suurempia. Pysäköinti sijoittuu kahteen tasoon korttelin keskelle ja autopaikkoja varataan yhteensä 102 kpl. Ajo pihalle on Viertolankujan kautta.

Kaavaprosessin aikana tarkasteltiin maanomistajan konsulttina toimineen Arkkitehtitoimisto Iiro Toivosen tuottamia vaihtoehtoja, joskin rakennusten sijoittuminen tontin pohjois- ja itäreunaan pysyi kantavana ajatuksena koko prosessin ajan.

Rakennusoikeus nousee nykyisestä 7 162 kerrosneliömetristä 10 424 kerrosneliömetriin, josta liiketilan osuus on 300 k-m^2. Tehokkuudeksi tulee näin e=1,5. Kaava-alueen pinta-ala on 0,78 ha.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 30.10.2019. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 14 kappaletta. Alueen asukkaiden ja naapuriyhtiöiden mielipiteissä korostui huoli liiallisesta tehokkuudesta ja pidettiin kahdeksaa kerrosta liian korkeana. Liikenteen lisääntyminen ja liikenneturvallisuus Viertolankujalla arvelutti myös rakennusaikana. Itäpuoliset naapurit ehdottivat rakennusrivin sijoittamista lännemmäksi. Myös purettavassa rakennuksessa olleille liikuntapaikoille haluttiin korvaavaa sijaintia. Lisäksi haluttiin huomioida suuret koivut ja varata tila lumenläjitykselle.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaava kohdistuu tuottaa uutta asuntokerrosalaa (10 424 k-m^2, n. 150 asuntoa).

Sopimus
Asemakaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Muutoskustannukset maksaa hakija Evä-Kara Oy ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 3 (10 000 €).

Kaupunkiympäristölautakunta 20.9.2022 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002428, 63 Viertola / Viertolankuja 4,

b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Evä-Kara Oy maksaa muutoskustannukset (10 000 €).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 30

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002428, 63 Viertola / Viertolankuja 4,
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Evä-Kara Oy maksaa muutoskustannukset (10 000 €).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite
- Asemakaavamuutoksen selostus 20.9.2022

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Marjaana Yläjääski, p. 040 591 3878,
asemakaavasuunnittelija Seppo Niva, p. 050 302 9298
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

002428 VIERTOLANKUJA 4

VIERTOLA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 20.9.2022 asemakaavakarttaa nro 002428. Kaavoitus on tullut vireille 30.10.2019.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

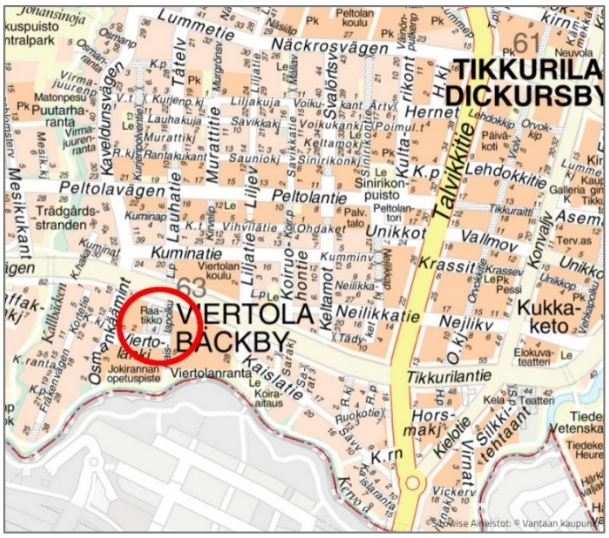
osa korttelia 63105 ja katualuetta kaupunginosassa 63, Viertola (kumoutuvan asemakaavan osa korttelia 63105, kaupunginosassa 63, Viertola).

Tikkurilantien varrella teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi, AK. Purettavan kolmekerroksisen rakennuksen tilalle rakennettavat kerrostalot ovat Tikkurilantien varressa korkeimmillaan kahdeksan kerrosta ja madaltuvat joen suuntaan nelikerroksisiksi. Tikkurilantien katutasoon tulee liiketilaa. Pysäköinti sijoittuu osittain kansipihan alle ja sinne ajetaan Viertolankujan kautta. Rakennusoikeus kasvaa nykyisestä 7 162:sta 10 424 kerrosneliömetriin. Korttelin tehokkuusluku e on 1,5.

Kaavaan liittyy toteuttamissopimus.

Kaavan laatija: Seppo Niva, arkkitehti, Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh. 050 3029 298.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

TIKKURILA
DICKURSBY
VIERTOLA
BACKBY
Näckrosvägen
Talvikkitie
Peltolavägen
Peltolantie
Kuminatie
Neilikkatie
Tikkurilantie
Lehdokkitie
Unikkot
Krassit
Kukka-
keto
Hors-
makj
Kaislalatie
Viertolanranta
Peltolan
koulu
Viertolan
koulu
Jokirannan
opetuspiste
Elokuva-
teatteri
Vallmov
Nejlikv
Sinirikon-
puisto
Peltolan-
tori
Trädgårds-
stranden
Puutarha-
ranta
Kaveldunsvägen
Lummetie
Tateiv
Lauhakuja
Murattitie
Liljatie
Liljev
Koiruohontie
Keltamot
Kumminv
Vihvilatie
Ongakot
Palv.
talo
Krassev
Pessi
Unikkop
Terv.as
Asem
Konvalv
Kaup
Galleria
Tikkurantti
Orvok-
kip
Päivä-
koti
Kirv
Kaup
Tikku
Kirv
Kuusijoki
Savikkakj
Voikukankj
Poimul.t
Kulta-
rikont
Hernet
Kanterv
Ärtv
Sinirikonkj
Saunionkj
Rantakukkakj
Kuurnakoivuntie
Kuurnakoivu
Kuurnap
Kirvesp
Kumminap
Kumminat
Kuminap
Kaarnap
Kaarnat
Kaarnap
Kaarnakuja
Kaarnakj
Kaarnaranta
Kaarnaranta
Kaarnaranta

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä ... 3
2. Lähtökohdat ... 4
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista ... 4
2.2 Suunnittelutilanne ... 12
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet ... 16
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo ... 16
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö ... 16
3.3. Asemakaavan tavoitteet ... 17
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ... 19
4. Asemakaavan kuvaus ... 20
4.1 Kaavan rakenne ... 20
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen ... 21
4.3 Aluevaraukset ... 21
4.4 Kaavan vaikutukset ... 22
4.5 Ympäristön häiriötekijät ... 27
5. Asemakaavan toteutus ... 27
6. Kaavatyöhön osallistuneet ... 27
7. Asemakaavan seurantalomake ... 28
8. Asemakaavakartta ja –määräykset ... 29
9. Muu suunnitelma-aineisto ... 34

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Meluselvitys, Mönkkösen kulma, Tikkurilantie 76, Vantaa, Helimäki Akustikot, 3.1.2019
- Vantaa alueittain 2015

1. TIIVISTELMÄ

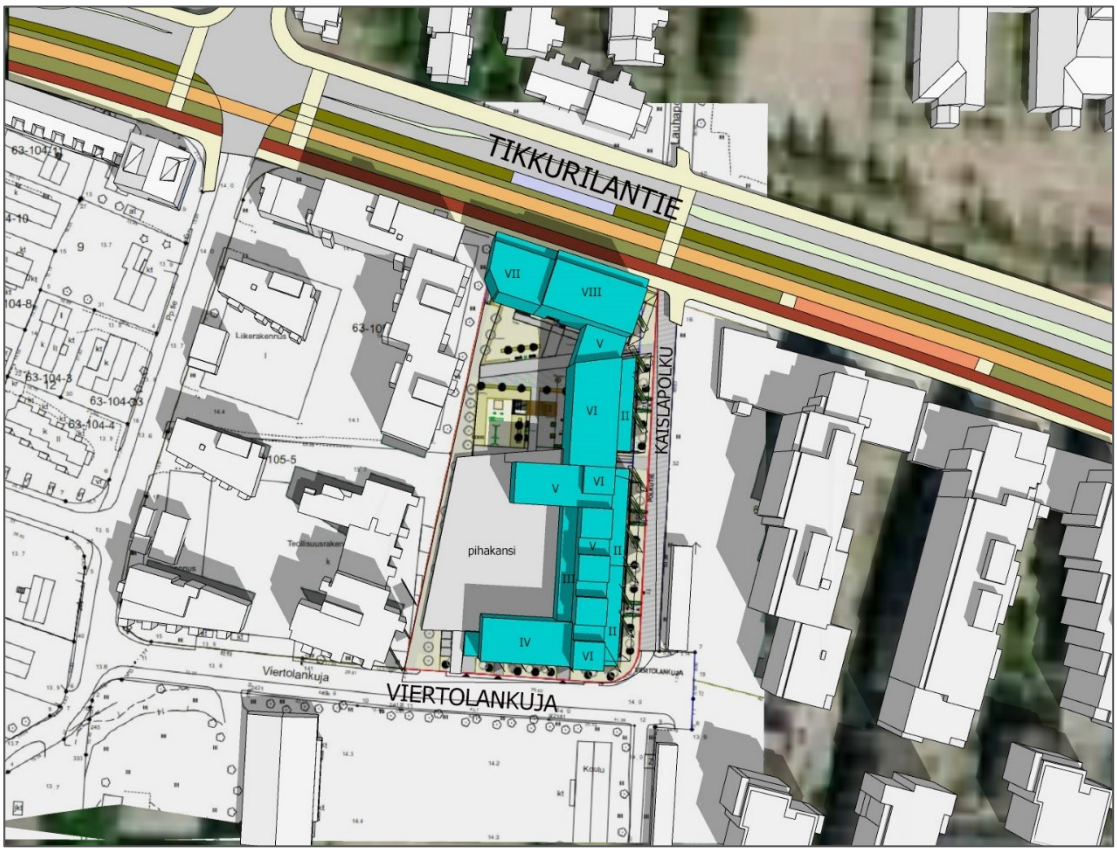
Tikkurilantien varrella teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi, AK. Purettavassa kolmekerroksisessa rakennuksessa on aiemmin toiminut mm. Tanssiteatteri Raatikko. Nyt se on Mehiläisen ylläpitämän Viertolan työkeskuksen käytössä. Rakennettavat kerrostalot ovat Tikkurilantien varressa korkeimmillaan kahdeksan kerrosta ja madaltuvat joen suuntaan nelikerroksisiksi. Tikkurilantien katutasoon tulee liiketilaa. Hanke tiivistää katutilaa ja luo kaupunkijulkisivua Tikkurilantielle, joka on osa tulevaa Vantaan ratikan reittiä. Ratikkakadun vaatima tilanvaraus otetaan huomioon ja osa tontista muuttuu Tikkurilantien katualueeksi.

Arkkitehtuurin ja rakentamisen laadusta on määrätty erikseen ja määräyksissä on huomioitu erityisesti näkyvyys Tikkurilantielle ja katutason elävyys määräämällä mm. kaduntasokerroksen liiketiloista ja suhteesta katuympäristöön. Ympäristöhäiriöt on huomioitu ja meluntorjunnasta, tärinähaittojen ehkäisemisestä ja ilman epäpuhtauksilta suojaamisesta on määrätty kaavassa. Istutuksilla on pyritty suojaamaan naapuritonttien yksityisyyttä. Tontilla toteutuu vihertehokkuus, eli vihreän ja läpäisevän pinnan suhde rakennettuun pintaan on hallittu.

Asuntoja on tulossa 150 ja niiden keskipinta-ala noin 57 m^2. Asunnoista 31 kpl on yksiöitä, 74 kpl kaksioita ja 45 kpl kolmioita tai suurempia. Pysäköinti sijoittuu kahteen tasoon korttelin keskelle ja autopaikkoja varataan yhteensä 102 kpl. Ajo pihalle on Viertolankujan kautta.

Kaavaprosessin aikana tarkasteltiin maanomistajan konsulttina toimineen Arkkitehtitoimisto Iiro Toivosen tuottamia vaihtoehtoja, joskin rakennusten sijoittuminen tontin pohjois- ja itäreunaan pysyi kantavana ajatuksena koko prosessin ajan.

Rakennusoikeus nousee nykyisestä 7 162 kerrosneliömetristä 10 424 kerrosneliömetriin, josta liiketilan osuus on 300 k-m^2. Tehokkuudeksi tulee näin e=1,5. Kaava-alueen pinta-ala on 0,78 ha.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

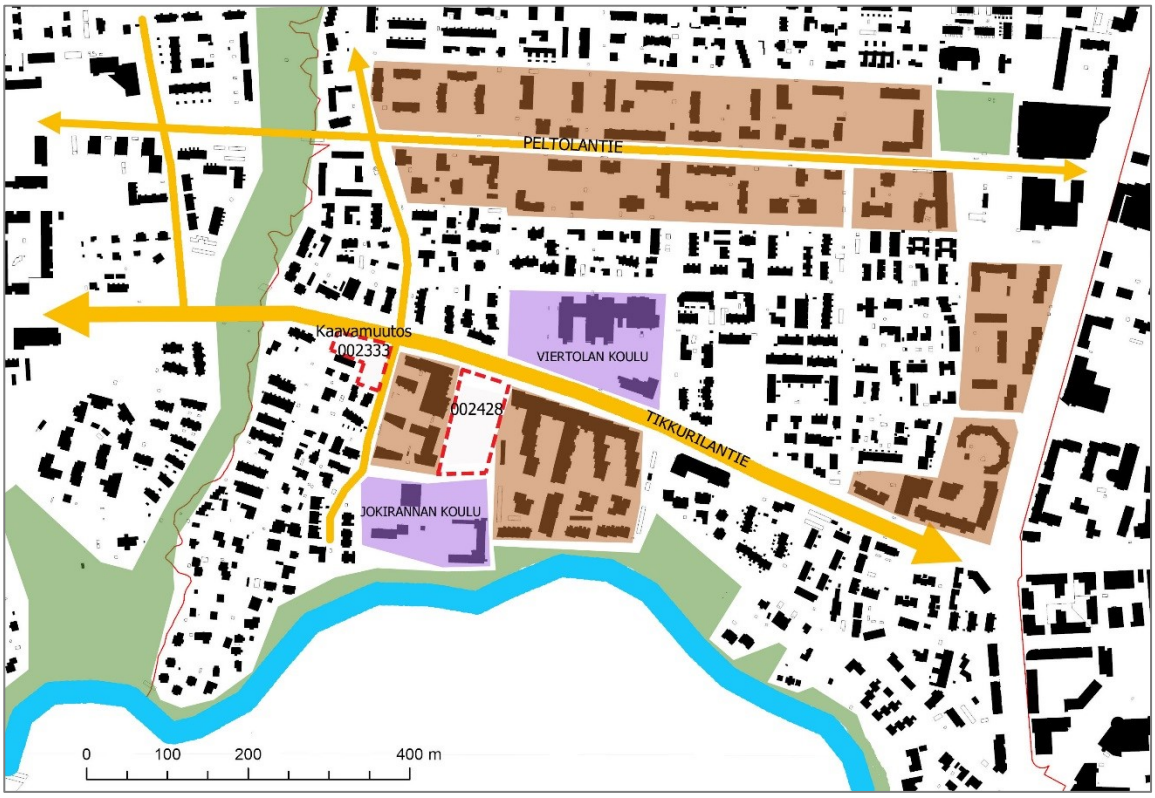
2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavamuutostontti sijaitsee Viertolassa Tikkurilan länsipuolella. Nimensä Viertola on saanut lähellä sijainneesta Bäckby gårdista, jota on kutsuttu Viertolan kartanoksi.

Viertolan asutushistoria on vanhaa. Keravanjoen ja Kylmäojan varrella on sijainnut keskiaikaista asutusta. Kyläkeskus on sijainnut nykyisen Jokirannan koulun alueella Keravanjoen rannalla. Myöhemmin Viertola on ollut Tikkurilan kylän viljelyaluetta. Myös alueen liikenneyhteydet ovat vanhoja, eteläosassa kulkee historiallinen Suuri Rantatie (Kuninkaantie) ja alueen läpi etelästä pohjoiseen vanha kylätie Osmankäämintie. Alueella on sijainnut kolme historiallista tilaa, Johans, Klökars ja Mattas, joista jäljellä on Johansin tilan päärakennus ja Klökarsin luhtiaitta. Moderneja rakennusperintökohteita ovat Jokirannan koulu 1950-luvulta ja Tikkurilan uimahalli 1960-luvulta. Virkistysmahdollisuuksia tarjoavat Keravanjoen ranta Viertolan etelä-

osassa ja Tikkurilan urheilupuisto alueen pohjoisreunalla. Lähellä on myös Kylmäojan varsi sekä Tikkurilan keskuspuisto.

Viertolan kaupunkirakenne tiivistyy. Sen itäreunaan ja Tikkurilantien varrelle on rakennettu viimevuosina uusia kerrostalokortteleita. Viertola on osa Tikkurilan suuralueen keskustaa ja alueella sijaitsee myös työpaikkoja ja palveluita.[1]

Kaava-alue sijoittuu Tikkurilantien eteläpuolisten kerrostalokortteleiden väliin.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Kaavamuutosalue sijoittuu Keravanjoen ja Kylmäojan laakson savitasangolle. Maasto nousee loivasti kohti pohjoista. Viertola on pääosin rakennettu ja alkuperäistä luonnonmaisemaa ei juuri ole jäljellä. Alueen laajat peltoalueet ovat olleet maanviljelykäytössä pitkään, mutta muuttuneet vähitellen pientalo-, kerrostalo-, toimisto- ja palvelu- sekä liiketilojen alueeksi. Alueella on pitkä historia, sillä Viertolan eteläosassa kulkee Suuri Rantatie (Kuninkaantie), nykyinen Tikkurilantie. Etelässä Viertola rajautuu Keravanjokeen, jonka rannat ovat viihtyisää ja puistoista virkistysympäristöä.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavoitettava alue on joko rakennettu tai päällystetty asfaltilla. Alue ei ole pohjavesialuetta.

Maaperä

Tontin kohdalla on savea 20-25 metriä, mikä edellyttää rakennuksen paalutusta. Rakentamisella ei saa alentaa pohjaveden pintaa, mikä voisi vaikuttaa haitallisesti mm. puupaaluille pe-

[1] Vantaa alueittain 2015

rustetun, Jokirannan koulun rakenteisiin. Liikenteen aiheuttama mahdollinen tärinä tulee huomioida kaavatyössä.

Topografia

Kaavamuutosalue on tasainen. Maaston korko vaihtelee +14,0 ja +14,1 metrin välillä. Tikkurilantien jalkakäytävä tontin vieressä on korkeudella +14,7.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Viertolassa asui vuoden 2021 alussa 7 700 henkilöä. Väkiluku on kasvanut parin viime vuoden aikana liki tuhannella, mutta kasvun ennustetaan pysähtyvän. Koko Tikkurilan suuralueen väkiluku oli 46 210.

Asuminen

Kaavamuutosalue on jäänne laajemmasta 1970-luvun työpaikka-alueesta. Alueen itäpuolinen entinen saippuatehtaan kortteli muutettiin 2000-luvulla asuinkerrostalokortteliksi ja korttelin länsipuolella entinen Tiikeri-areena väistyi vuonna 2016 ja 2017 valmistuneiden asuntojen tieltä. Keskimääräinen asuntokoko Viertolassa on 66 m^2 ja asuntoväljyys 37,8 m^2/asukas.

Sosiaalinen ympäristö

Työikäisiä oli Viertolassa 1.1.2019 55 % väestöstä ja eläkeikäisiä n. 20 %, mikä on enemmän kuin Vantaalla keskimäärin. Perheväestön osuus oli 73 % ja keskimääräinen perhekoko 2,6 henkeä (Vantaa 2,8). Vieraskielisten osuus oli 11,4 % eli vähemmän kuin Vantaalla keskimäärin. Työttömiä Viertolassa oli vuonna 2019 4 %, mikä on hieman Vantaan keskimääräistä työttömyysastetta alhaisempi (5 %).

Palvelut ja työpaikat

Viertola sijaitsee Tikkurilan ydinkeskustan vieressä ja alueelle sijoittuu myös työpaikkoja. Yrittäjien osuus työllisistä on 7,0 % ja alueen työpaikkaomavaraisuus 44,9 %. Vuonna 2016 Viertolassa oli noin 1300 työpaikkaa, joista viidennes terveys- ja sosiaalipalveluissa ja toinen viidennes julkisen hallinnon toimialalla. Viertolassa on useita päiväkoteja, Viertolan ja Peltolan koulut sekä palveluita vammaisille, lapsille ja vanhuksille. Kaupalliset palvelut löytyvät pääosin Tikkurilan ja Viertolan rajalta sekä Tikkurilasta. Tikkurilan urheilupuisto on Vantaan suurin liikuntakeskittymä.

Kaavoitettavalla tontilla on ollut mm. tanssiteatteri Raatikko ja Vantaan kaupungin maaperätutkimuksen tiloja. Ne ovat siirtyneet muualle. Tällä hetkellä rakennuksessa on mm. Mehiläisen ylläpitämä Viertolan työkeskus.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue on osa Viertolan asuinaluetta Tikkurilan keskustan länsipuolella. Alueen rakennuskanta on sekalaista; Peltolantien ja Tikkurilantien varrelle keskittyy kerrostalorakentamista, muiden katujen varsille pientaloja.

Kaupunkikuva

Viertola on vehreä asuinalue, jossa on typologialtaan monipuolinen kaupunkirakenne. Kaupunkirakenteen tiiveys ja korkeudet kasvavat kohti Tikkurilan keskustaa. Talvikkitie, Peltolantie ja Tikkurilantie ovat tiiviimmin rakennettuja ympäristöjä, joiden varrelle on rakennettu kerrostaloja, muu Viertola on pääosin pientalojen ja kytkettyjen pientalojen aluetta. Rakennusten verhoilumateriaalina on usein tiili. Puurakennuksia ja rapattuja rakennuksia on jonkin verran. Uudempana ilmiönä rakenteessa ovat kaksikerroksiset luhtitalot.

Kaava-alueen itäpuolella on entinen saippuatehtaan alue, jonka ensimmäiset talot valmistuivat vuonna 2009 ja viimeisimmät 2017. Tikkurilantien varressa olevat talot ovat korkeimmillaan seitsemän kerrosta. Vaalea tiililaatta vuorottelee tummanharmaan betonipinnan kanssa. Kadunreunaan on sijoitettu pysäköintiä kahteen tasoon.

Osmankäämintie länsipuolella on juuri valmistunut asuinkerrostalokortteli, jonka lämminsävyiseksi rapattujen talojen korkeus vaihtelee kolmesta viiteen kerrokseen.

Naapurikortteliin osoitteessa Tikkurilantie 76-78 on vireillä kaavamuutos, jossa pientalo- ja liikerakennusten korttelialue muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Kaavamuutosehdotus on ollut nähtävillä 27.11.2019 −2.1.2020.

Kaava-alueella on kolmekerroksinen toimistorakennus 1970-luvulta. Kaupunginmuseon inventoinnin mukaan sen rakennushistoriallinen arvo on vaatimaton.

Tikkurilantien eteläreuna on rakentunut tiiviiksi viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Rakennettu kulttuuriympäristö

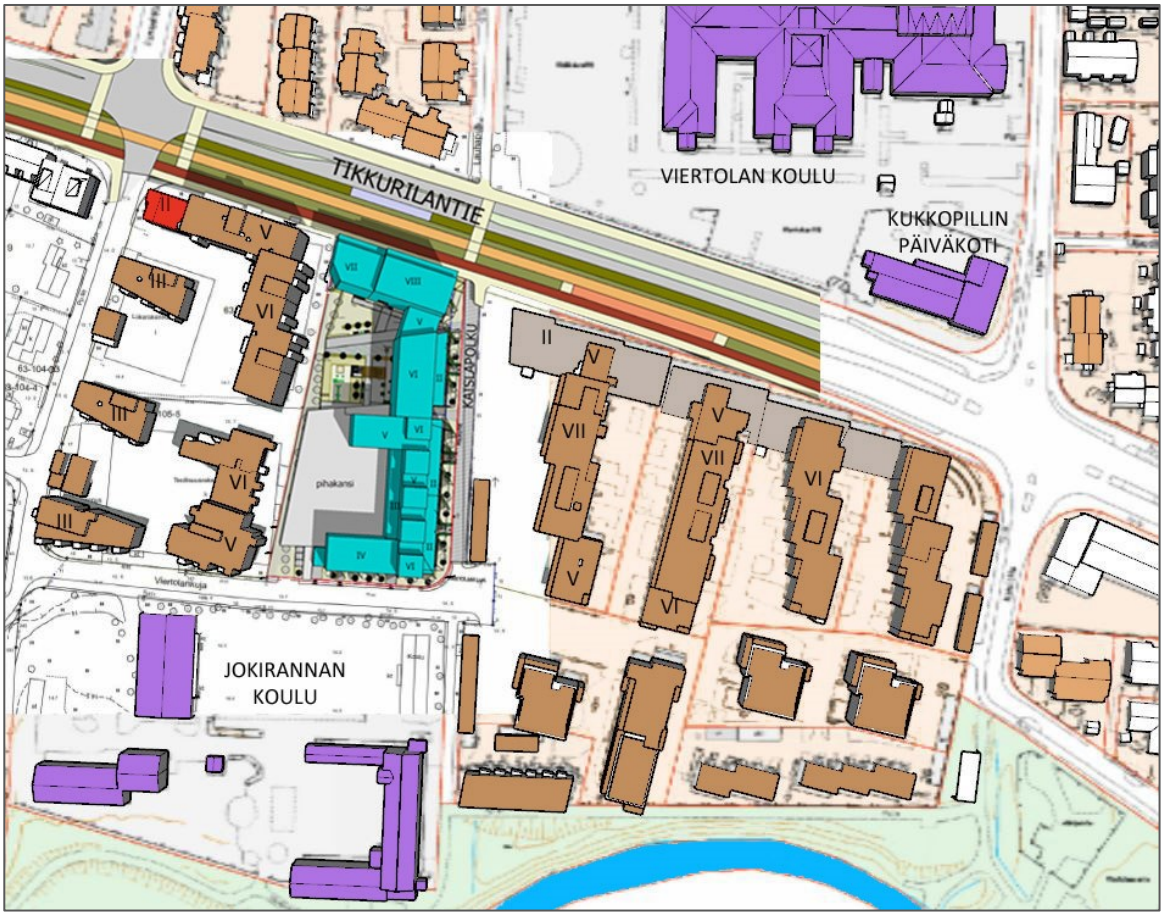
Kaavamuutosalue on Suuren Rantatien varrella. Museoviraston mukaan Suuri Rantatie on Suomen tärkeimpiä historiallisia maantieyhteyksiä Hämeen Härkätien ohella. Se on rakennettu yhdistämään Turkua ja Viipuria ja kehittynyt jo 1300-luvulla Suomen rannikkoa seuraavan merireitin rinnalle. Vantaan läpi kulkiessaan tie ohittaa keskiaikaisen kirkon Helsingin pitäjän kirkonkylässä.[3]

1700-luvulla Suuri Rantatie oli merkittävä osa Tukholman, Baltian ja Venäjän välistä postireittiä ja Pohjoismaiden merkittävin maantieyhteys. Tien merkitys väheni 1800-luvulla, jolloin mm. rautatie tarjosi vaihtoehdon kulkemiselle. Suuri osa Etelä-Suomen rannikkoaluetta kulkevasta tiestä on edelleen käytössä.[2]

[2] Museovirasto, www.rky.fi

”Suuren Rantatien eli Kuninkaantien linjaus on pääosin säilynyt Vantaalla hyvin ja tie halkaisee koko kaupungin. Suuri Rantatie on säilynyt Vantaalla eri tavoin eri paikoissa ja sen luonne vaihtelee paikasta toiseen. Tiestä on kaupungissa säilynyt eri aikaisia rinnakkaisia linjauksia.”[3]

Vantaan halki kulkiessa Suuri Rantatie ohittaa Helsingin pitäjän kirkonkylässä sijaitsevan keskiaikaisen Pyhän Laurin kirkon ja jatkaa sitten Kuriiritien ja Kuriirikuja kautta kohti kaavamuutosaluetta ja nykyistä Tikkurilantietä. Tien Kehä III:n pohjoispuolinen linjaus Tikkurilantiellä ja siten kaavamuutostontin ohi kulkeva osuus ei ole Museoviraston merkinnöissä RKY-kohde (rakennettu kulttuuriympäristö -kohde), mutta Vantaan kaupunginmuseon inventoinnissa tälläkin osuudella on arvoa (R1, kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä). Se on myös merkitty Vantaan yleiskaavaan. [4]

Naapurikerrostalojen korkeus vaihtelee viidestä seitsemään. Koulut, päiväkoti ja päivittäistavarakauppa sijoittuvat kaava-alueen naapuriin.

Virkistys

Keravanjoen rantojen viheralueet ovat Viertolan vetovoimaisin viheraluekokonaisuus. Jokimaisemassa näkyvät eri vuosikymmenillä rakennetut Tikkurilan historiasta kertovat rakennukset, jotka liittyvät teollisuuteen ja maatalouteen. Jokirannan lisäksi tilaa virkistykselle löytyy Kylmäojan varresta Tikkurilan keskuspuiston pohjoisosasta sekä Vantaan suurimmasta urheilukeskittymästä Tikkurilan urheilupuistosta.

[3] Vantaan kaupunginmuseo, Andreas Koivisto, otteita sähköpostista 8.5.2018 (Suuri Rantatie ja 002377)

[4] vampatti.vantaa.fi, kaupungin sisäinen karttasovellus

Liikenne

Tikkurilantie on itä-länsisuuntainen pääkatu, joka yhdistää Tikkurilan lännessä Aviapolikseen ja Kivistöön, idässä Hakunilaan. Kadulta on sujuvat yhteydet Kehä III:lle ja Tuusulanväylälle.

Tikkurilantielle on Vantaan yleiskaavassa 2007 merkitty joukkoliikenteen runkoyhteys. Tikkurilantietä pitkin kulkee usea bussilinja. Yleiskaavaluonnoksessa 2020 Tikkurilantielle on merkitty pikaraitiotie. Kaavamuutosalueen kohdalla Tikkurilantien vuorokauden ajoneuvomäärä on 8880 ajoneuvoa. Ennusteissa liikenteen on arvioitu kasvavan 13 750 vuoteen 2040 mennessä.

Tikkurilantien molemmin puolin kulkevat jalkakäytävät ja pyörätiet. Tikkurilantien pohjoispuolella kulkee pääpyörätie, eteläpuolella paikallinen pyörätie. Tulevaisuuden suunnitelmissa Tikkurilantie on osa Vantaan pyöräilyn laatukäytäväverkostoa.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Viertolankujalla kaava-alueen eteläpuolella sekä Kaislapolulla kaava-alueen itäpuolella kulkee vesijohto DN 110.

Tikkurilan painepiiri saa vetensä Helsingin Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta, josta vesi pumpataan Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta Tikkurilaan.

Alueen verkostopainetta ylläpidetään Hiekkaharjun vesitornilla, jonka ylin vedenpinnankorkeus HW = +80.00 m ja alin vedenpinnankorkeus on LW = 72.00 m. Vesitornin varastotilavuus on 6700 m³.

Jätevesiviemäröinti

Jätevesiviemäri DN500 kulkee vesijohdon yhteydessä Viertolankujalla sekä Kaislapolulla. Viemärit laskevat Tikkurilan ja Viertolan halki Suutarilan jätevedenpumppaamolle. Suutarilasta vedet johtuvat lopulta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti / hulevesijärjestelmä

Kaislapolulla on DN500 hulevesiviemäri. Hulevedet johtuvat hulevesiviemäreitä pitkin Keravanjokeen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Putket kulkevat Kaislapolun katualueella.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia maakaapeleita on Kaislapolun katualueella. Kaislapolun ja Tikkurilantien kulmassa, kaava-alueella on muuntamo. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, toimitaan siirtokustannuksien osalta Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n yhteistyötoimintasopimuksen mukaan (20.7.1993).

Ympäristöhäiriöt

Liikennemelu

Valtioneuvoston päätöksellä melutason ohjearvoista (993/1992) A-painotettu keskiäänitaso LAeq saa olla asuinhuoneissa päivällä enintään 35 dB ja yöllä 30 dB. Melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB.

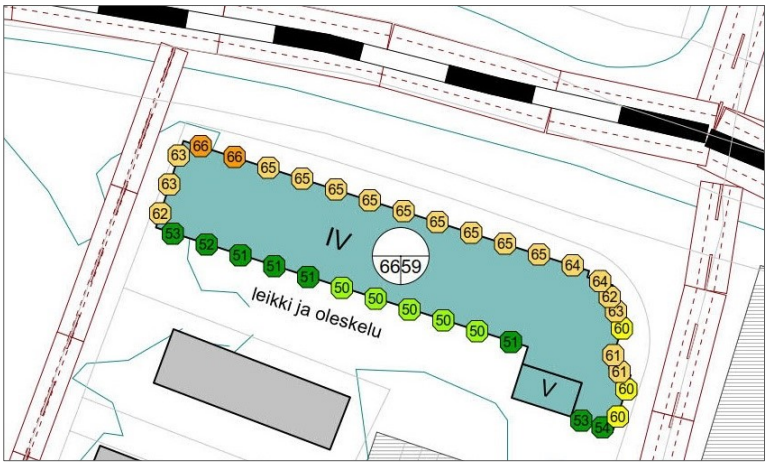
Vantaan kaupungin rakentamisohjeen mukaan äänitasoerotus ΔLA on oltava 30 dB tieliikennemelua vastaan asuintalossa, jonka julkisivuun kohdistuu äänitaso 55–59 dB, ja 35 dB, jos äänitaso on 60–65 dB. Mikäli tieliikenteen melutaso ylittää 65 dB, rakentamisohjeessa ei ole annettu erillistä äänitasoerotusvaatimusta.

ELY-keskuksen opas ”Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa” sisältää ohjeita parvekkeiden ja julkisivujen melutasoista. Oppaan mukaan parvekkeita ei tule sijoittaa julkisi-

vuille, mikäli päiväajan keskiäänitaso ylittää 65 dB. Jos tämä taso ylittyy asuinrakennuksen julkisivulla, tulee asunnot määrätä aukeamaan myös hiljaisempaan suuntaan.[5]

Liikenteen aiheuttamaa melua ja meluntorjuntaa on tätä kohdetta varten tarkasteltu Helimäki Akustikot Oy on laatinut meluselvityksen viereiseen kortteliin, Tikkurilantie 76:een, jonka liikennemäärät ja meluolosuhteet ovat samanlaiset kuin kaava-alueella. Melumallinnukset tehtiin nykytilanteen sekä mitoittavaksi osoittautuneen ennustevuoden 2040 liikennemäärien mukaan. Tulosten mukaan suurin keskiäänitaso rakennusten julkisivuilla on päivällä 66 dB. Suurimmassa osassa massaa päivän keskiäänitaso on kuitenkin 64-65 dB (pääosa pohjoisjulkisivusta) ja rakennuksen päädyissä 63 dB tai sen alle. Pihanpuolen melutaso on 50-54 dB.[6] 65 dB ylittävällä osalla mahdolliset asunnot tulee avata myös hiljaisempaan suuntaan.

Pohjoisjulkisivun äänitasoeron ΔL tulee olla 35 dB, muiden julkisivujen 30 dB. Parvekkeiden melunsuojaus määräytyy yöajan melukarttojen mukaan (yöohjearvo 45 dB). Jos parvekkeeseen kohdistuu yöllä yli 42 dB:n melutaso, tulee se suojata parvekelasituksin. Parvekkeiden meluntorjunta tulee suunnitella tarkemmin rakennuslupavaiheessa. Tikkurilantien melutilanne on haastava. Kaupunkisuunnittelu ei suosittele parvekkeiden avaamista Tikkurilantien suuntaan. Mikäli näin kuitenkin tehdään, tulee parvekkeet osin kiinteästi lasittaa.

Katu- ja raitioliikennemelu uudella maankäytöllä, päivä 7-22, liikennemäärät ennustetilanteessa 2040. Pienissä ympyröissä on julkisivuun kohdistuva suurin keskiäänitaso päivällä. Suuressa ympyrässä on suurin koko rakennuksen julkisivuihin kohdistuva keskiäänitaso päivällä sekä yöllä. Ote: Meluselvitys, Helimäki Akustikot Oy.

Tärinä

Kaavamuutosalue sijaitsee Viertolan laajan savialtaan alueella Tikkurilantien varressa. Liikenteen aiheuttama mahdollinen tärinä tulee huomioida rakennuksen suunnittelussa. Rakennusluvan yhteydessä on selvitettävä Tikkurilantien liikenteen aiheuttama tärinä ja siitä mahdollisesti seuraavat ratkaisut tärinän vähentämiseksi tärinän heilahdusnopeuden raja-arvon 0,30 mm/s alle. Tällöin rakennus on Norjan standardin NS 8176 (1999) mukaisen luokituksen värähtelyluokassa C, joka on suositus uusien rakennusten ja väylien suunnittelussa[7]. Luokka on korkeampi kuin mitä vanhoille alueille täydennysrakennettaessa edellytettäisiin (D). Tällä varmistetaan asumisen korkea laatu.

Ilmanlaatu

Tikkurilassa on seurattu ilmanlaatua vuodesta 1996 lähtien. Tikkurilan mittauspiste sijaitsee keskustan eteläpuolella, Tikkurilantien ja Ratatien risteyksen tuntumassa. Ilmanlaatuun vaikuttaa lähialueen vilkas liikenne ja katupöly. Mittausasemalla mitataan mm. typen oksidien (NOX), hengitettävien hiukkasten (PM10), pienhiukkasten (PM2,5) ja mustan hiilen pitoisuuksia.

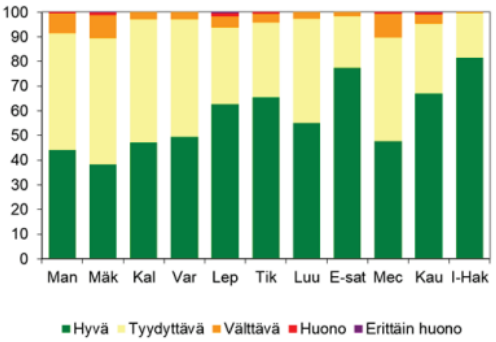
[5] Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa, ELY, Airola, 2013

[6] Meluselvitys, Mönkkösen kulma, Tikkurilantie 76, Helimäki Akustikot Oy

[7] Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta, VTT, Talja 2004, s. 25

Mittauspisteen liikennemäärät vastaavat tarpeeksi hyvin kaava-alueen olosuhteita, jotta mittauspisteen tietoja voi käyttää työn tueksi. Kaava-alueen kohdalla moottoriajoneuvoja kulki 8880 arkivuorokaudessa (2016), kun taas mittauspisteen kohdalla 9540 moottoriajoneuvoa arkivuorokaudessa (2016).

Typen oksideilla (NO_x) tarkoitetaan typpimonoksidia (NO) ja typpidioksidia (NO_2). Pääkaupunkiseudulla niiden suurimmat päästölähteet ovat energiantuotanto ja liikenne, erityisesti raskas liikenne. Tikkurilassa NO_2-pitoisuus ei ylittänyt vuonna 2018 vuosiraja-arvoa 40 µg/m³ , tuntiraja-arvoa 200 µg/m³ eikä vuorokausiohjearvoa 70 µg/m³. Typpimonoksidin pitoisuudet laskivat voimakkaasti jo 1990-luvulla erityisesti autojen katalysaattoreiden myötä.

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatu v. 2018 indeksillä arvioituna. Tikkurilan (Tik) ilmanlaatu on ollut n. 65 % ajasta hyvä.

Hengitettävät hiukkaset (PM_{10}) ovat katujen ja teiden läheisyydessä suurimmaksi osaksi liikenteen nostattamaa katupölyä. Ne voivat aiheuttaa haittaa terveydelle etenkin keväisin. Vuonna 2018 hengitettävien hiukkasten pitoisuuksien vuosikeskiarvot vaihtelivat pääkaupunkiseudun pysyvillä mittausasemilla välillä 11 - 24µg/m³. Pienimmät vuosipitoisuudet mitattiin Kallion tausta-asemalla. Tikkurilassa WHO:n vuosiohjearvo (20 µg/m³) ei ylittynyt, mutta raja-arvotason ylittäviä pölyisiä päiviä oli Tikkurilassa v. 2018 kymmenen. Suurin osa raja-arvotason ylityksistä ajoittui kevään katupölykauteen.

Pääkaupunkiseudulla ulkoilman **pienhiukkaset ($PM_{2,5}$)** ovat pääasiassa peräisin liikenteen ja puunpolton päästöistä. Lisäksi niitä kulkeutuu pääkaupunkiseudulle maan rajojen ulkopuolelta. Kaukokulkeumat aiheuttavat keskimäärin yli puolet pienhiukkasten pitoisuudesta jopa seudun vilkasliikenteisimmillä alueilla. Vuonna 2018 vuosikeskiarvot vaihtelivat eri mittausasemilla välillä 5,7 – 8,7 µg/m³. Vuosipitoisuudet olivat selvästi alle EU:n raja-arvon 25 µg/m³ sekä myös WHO:n ohjearvon10 µg/m³. WHO:n vuorokausiohjearvon 25 µg/m³ ylittäviä päiviä oli Tikkurilassa kaksi vuonna 2018.

Ilman **mustalla hiilellä** (BC) tarkoitetaan voimakkaasti valoa sitovia hiukkasia, joissa on runsaasti epäorgaanista hiiltä. Musta hiili on peräisin epätäydellisestä palamisesta. Päästölähteitä pääkaupunkiseudulla ovat dieselajoneuvot, puunpoltto, laivaliikenne ja kaukokulkeuma. Musta hiili on pienhiukkasten ($PM_{2,5}$) kokoluokkaa. HSY on mitannut mustan hiilen pitoisuuksia vuodesta 2009 alkaen. Vuosipitoisuudet ovat keskimäärin 0,7 µg/m³ (Kallio) ja korkeimmillaan 2,6 µg/m³ (mitattu Töölöntullissa vuonna 2010). Etelä-Suomen puhtailla tausta-alueilla vuosikeskiarvo on noin 0,2−0,5 µg/m³. Mustalle hiilelle ei ole ohje- tai raja-arvoa.

Pienhiukkasten ja typpioksidin kulkeutumista sisäilmaan estetään käyttämällä koneellista tuloilmanottoa ja ottopaikkana kattotasoa ja suuntausta puhtaammalta alueelta sekä F7-luokan tai tehokkaampia F9-luokan suodattimia. [8]

Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen opas ”Ilmanlaatu maankäytön suunnittelussa” on koonnut käytäntöjä ilmanlaadun huomioonottamisesta maankäytön suunnittelussa. Oppaassa on ilmanlaatuvyöhykkeet asuinrakennuksen sijoittamiselle minimi- ja suositusetäisyyksineen ajoradan reunasta. Minimietäisyys kadulle, jolla kulkee 10 000 ajoneuvoa arkivuorokaudessa, on 7 metriä ja 14 metriä kadulle, jolla kulkee 20 000 ajoneuvoa arkivuorokaudessa ja niin edel-

[8] Ilmanlaatu pääkaupunkiseudulla 2016, HSY

leen. Vantaan kaupungin liikennesuunnittelun mukaan ajoneuvomääräarvio vuorokaudessa vuonna 2040 on 13 750, jolloin rakennuksen minimietäisyyden ajoradasta tulisi olla 9,6 metriä. Minimietäisyyksiä sovelletaan jo rakennetuilla alueilla kaavoja muutettaessa ja meluntorjunnasta huolehditaan rakenteiden melusuojauksella. Vastapäisen asuinkorttelin kanssa Tikkurilantielle ei synny katukuilua, joka pahentaisi ilmanlaatua. Rakennusten korkeuden suhde kadun leveyteen on pienempi kuin 0,7, jolloin katutila tuulettuu. [9]

2.1.4 Maanomistus

Kaavamuutosalue on yksityisessä omistuksessa.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutumista on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4.4 ja 4.5.

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

[9] Ilmanlaatu maankäytön suunnittelussa, ELY

Maakuntakaava

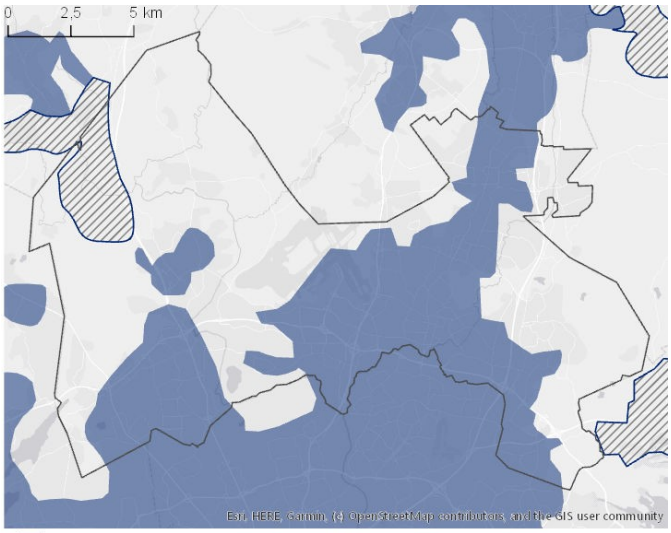

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätösten myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä. Uusimaa-kaavan muutoksenhakuprosessi on vielä kesken. Hyväksyttyjen valitusten osalta Uusimaa-kaavan ratkaisut ovat edelleen täytäntöönpanokiellossa eivätkä voi tulla voimaan, ellei korkein hallinto-oikeus muuta tai kumoa hallinto-oikeuden ratkaisua. Lainvoiman kaavat voivat saada vasta, kun jatkovalitukset on ratkaistu korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Voimassa olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa asemakaava-alue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä sekä pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä. Keravanjoen varressa ja Tikkurilan Keskuspuistossa on viheryhteystarve. Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

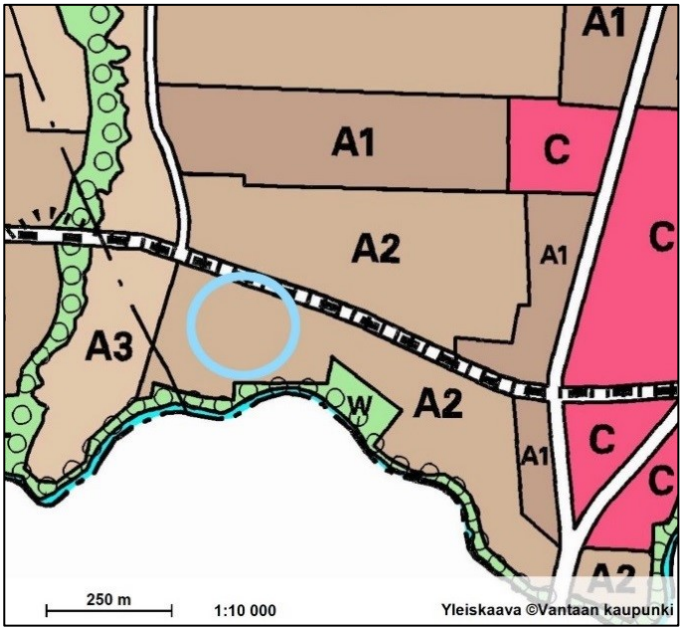
MAL 2019 -suunnitelma

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSLn toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua.

Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm. että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määräävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettäville maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSLn hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. MAL 2019 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimus 2020–2023 valtion, seudun kuntien ja HSL:n kesken.

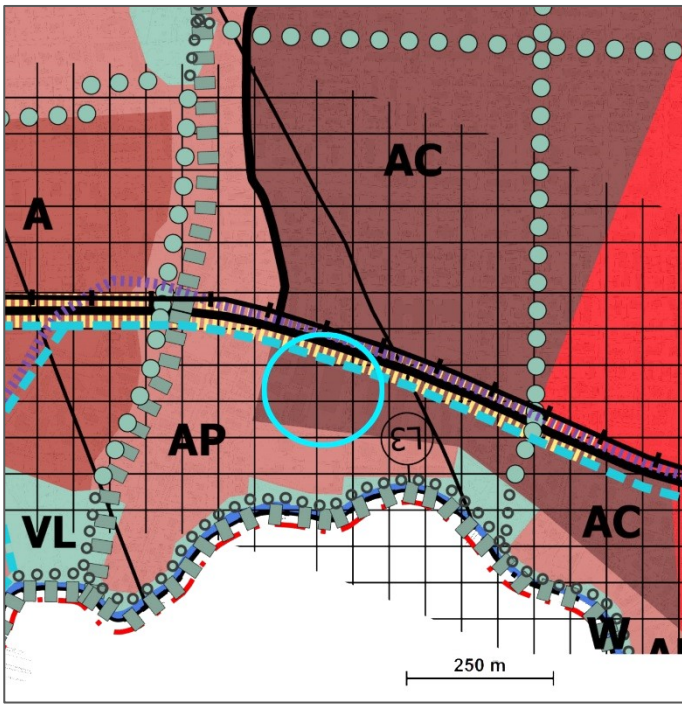
Yleiskaava

Vantaan yleiskaavassa 2007 kaavamuutosalue on matalaa ja tiivistä asuntoaluetta (A2). Alueelle saa rakentaa ensisijaisesti pienkerrostaloja ja kytkettyjä pientaloja. Myös asuinympäristöön soveltuvat työtilat sallitaan. Tikkurilantielle on merkitty ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys. Tie on myös merkitty historialliseksi tieksi.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Yleiskaava 2020

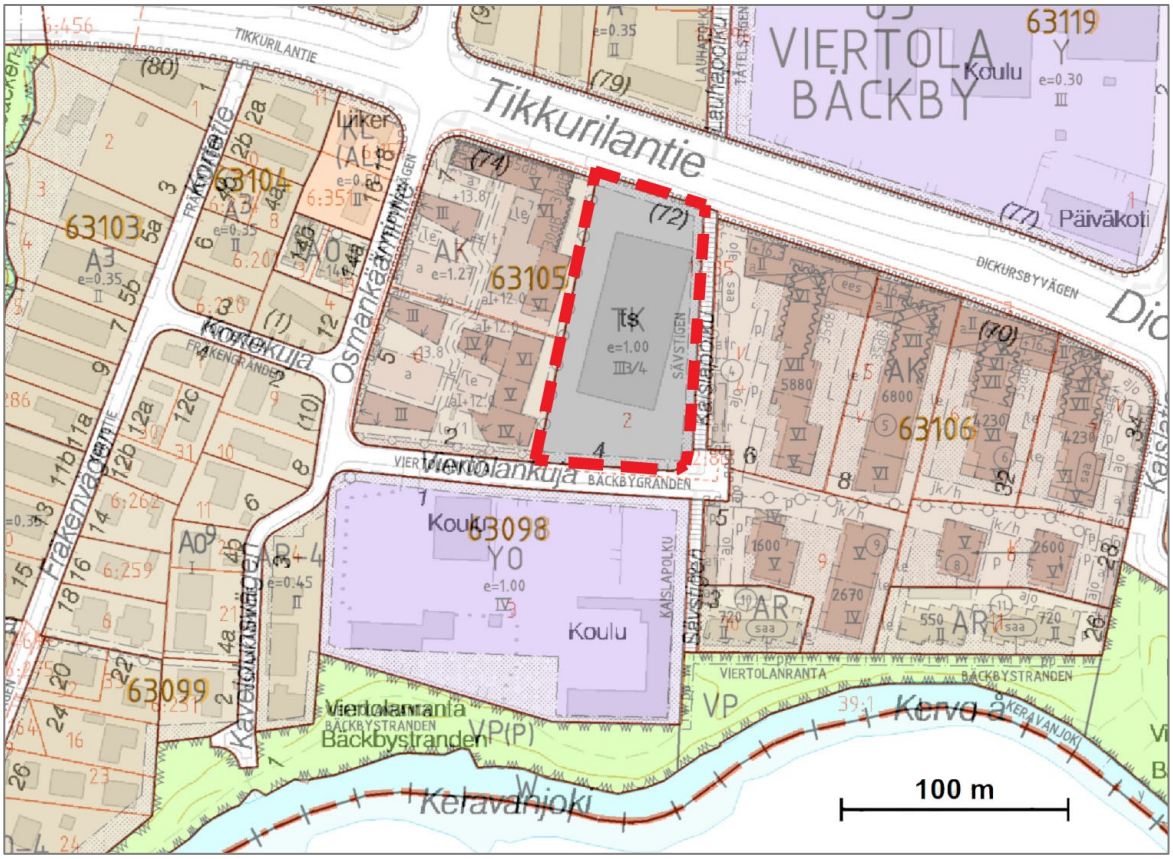

Uusi yleiskaava 2020 on hyväksytty valtuustossa 25.1.2021, mutta ei ole vielä voimassa. Alue on merkitty asuntovaltaiseksi keskusta-alueeksi (AC), joka sijoittuu kestävän kasvun vyöhykkeelle. Se on joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuva vyöhyke, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan.

Tikkurilantie on osoitettu tärkeäksi liikenneyhteydeksi, raitiotiereitiksi ja pyöräilyn baanaksi. Se on lisäksi osa Suurta rantatietä ja katukuvan kehitysaluetta, jolle rakennettaessa tulee tehdä laadukasta kaupunkitilaa.

Asemakaava

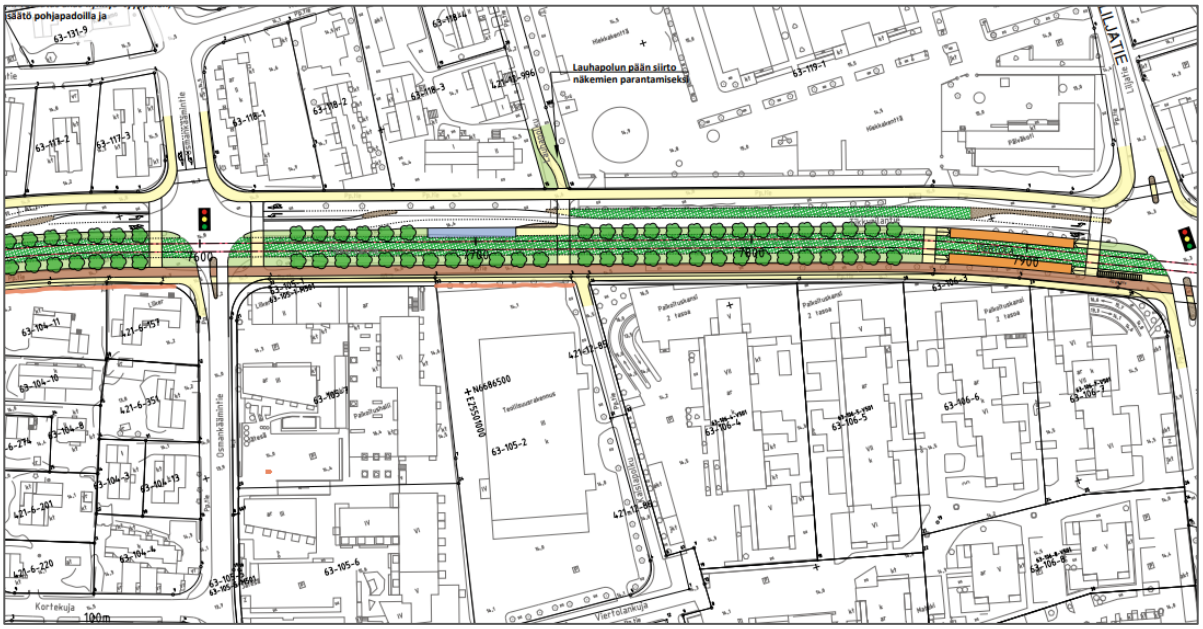
Kaava-alueella on voimassa asemakaavamuutos 00197 (Kv 17.8.1981), jossa alue on osoitettu teollisuus- ja liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TK). Rakennusoikeus on määritetty tehokkuusluvulla, e=1,0 ja kerroksia on saanut rakentaa enintään III. Korttelin 63105 länsiosaan on tehty asemakaavamuutos 002136 (Kv 7.4.2014), jossa se muutettiin asuinkerrostalojen korttelialueeksi, AK.

Muut päätökset ja suunnitelmat

K2 Vantaa, selvitys kaupunkibulevardin idealuonnoksesta Tikkurilantielle, Arkkitehtitoimisto Kai Wartiainen 29.1.2002. K2-bulevardi yhdistää lentoaseman ja Tikkurilan keskustan toisiinsa. Bulevardiajatuksen mukaan Tikkurilantien varteen pyritään saamaan tiivistä kaupunkirakennetta ja sen maantasoon kaupunkielämän toimintoja.

Vantaan ratikka

Vantaan ratikan pysäkit sijoittuvat yleissuunnitelmassa Viertolan koulun kohdalle.

Vantaan ratikka kulkee yleissuunnitelman mukaista reittiä lännestä Tikkurilantietä pitkin Tikkurilan keskustaan ja kohti Hakunilaa. Lähimmät pysäkit on alustavasti suunniteltu Viertolan koulun kohdalle. Tikkurilantiellä katualueen poikkileikkaus raitiotiepysäkin kohdalla on 32 metriä.

Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019 Vantaan ratikan suunnittelun jatkamisesta. Hankkeen investointipäätös haetaan erikseen noin vuonna 2023 ja rakennustyöt alkaisivat vuonna 2024. Käytössä Vantaan ratikka voisi olla aikaisintaan vuonna 2028.[10]

Rakennusjärjestys

Vantaan kaupungin rakennusjärjestys on ollut voimassa 1.1.2011 lähtien.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Maanomistajan jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 30.8.2019. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002428 ja kaavoitus tuli vireille 30.10.2019.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- Kaavamuutoksen hakijat

[10] Raide-Jokeri 3, alustava yleissuunnitelma 23.2.2018, Liikennesuunnittelu, Vantaa

- Alueen maanomistajat ja -vuokraajat
- Naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- Asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- Ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin asiantuntijaviranomaiset: kaupunkirakenne ja -ympäristö (kiinteistöt ja tilat, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, kadut ja puistot), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo.
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.
- Muut, esim. tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä tai Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Kaavatyötä on tehty yhteistyössä maanomistajan palkkaaman konsultin, arkkitehti Iiro Toivosen kanssa.

Mielipiteet 30.10.2019 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 2.12.2019 mennessä (MRL 62§) ja niitä saatiin 14 kappaletta. **Vantaan Energia** ilmoitti puistomuuntamon tarpeesta, **HSL** piti tiivistymistä joukkoliikenteen runkoverkoston varrella hyvänä, **HSY**:n mukaan kaava ei edellytä johtosiirtoja, **Fingridillä** ei ollut huomautettavaa ja **Kaupunginmuseo** ehdotti Suuren Rantatien historian tuomista esiin kaavamuutoksessa.

Alueen asukkaiden ja naapuriyhtiöiden mielipiteissä korostui huoli liiallisesta tehokkuudesta ja pidettiin kahdeksaa kerrosta liian korkeana. Liikenteen lisääntyminen ja liikenneturvallisuus Viertolankujalla arvelutti myös rakennusaikana. Uuteen kortteliin tulee varata tarpeeksi autopaikkoja. Itäpuoliset naapurit ehdottivat rakennusrivin sijoittamista lännemmäksi. Myös purettavassa rakennuksessa olleille liikuntapaikoille haluttiin korvaavaa sijaintia. Lisäksi haluttiin huomioida suuret koivut ja varata tila lumenläjitykselle. Mielipiteet on otettu huomioon ja mm. rakennusmassaa on siirretty etäämmälle Kaislapolusta, jolloin mm. koivurivi voi säästyä ja etäisyys naapureihin on suurempi.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyyden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Laadimme Vantaa kaupunkikeskuksille omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Neljästä kärkihankkeesta ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin yhdistämällä kaupungin itäisimpiä osia sujuvan raideliikenteen piiriin ja mahdollistamalla kaupungin kasvun kestävästi joukkoliikenteen varrelle.

MAL-tavoitteet:

Yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että luodaan edellytykset tonttitarjonnan ja asuntotuotannon merkittävälle lisäämiselle.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.
- Asuinalueet ovat turvallisia, viihtyisiä ja sisältävät asukkailleen rakkaita paikkoja. Vantaalla on hyvä elää.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022):

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukeva ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saavutettavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestävälle ja monimuotoiselle liikkumiselle.
- Vähennetään liikkumistarvetta.
- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.
- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.
- Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan.
- Varmistetaan kattava avoimien alueiden (esim. niityt) verkosto.
- Suojellaan luontoa kulumiselta.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilinegatiivisuutta.

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

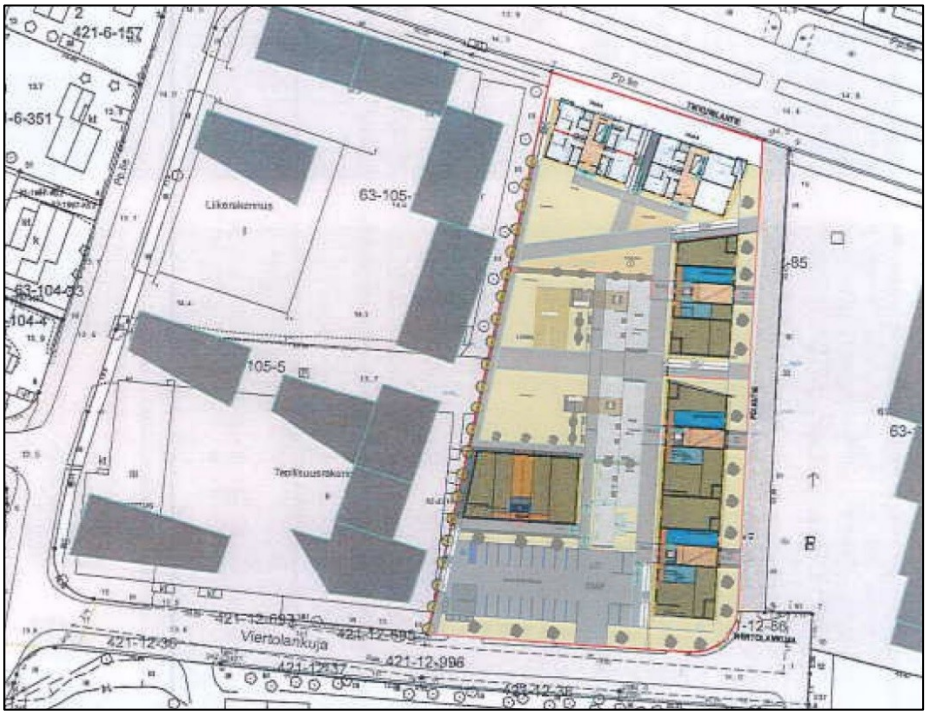
Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso, joka on asuinkerrostalokorttelissa 0,9. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset

Vantaan kaupungin johtoryhmä hyväksyi 10.2.2020 Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset, joiden mukaan vantaalaisten kulttuuriympäristöt ovat rakkaita ja rikkaita. Ne ovat hyvin hoidettuja ja monikerroksisia. Kulttuuriympäristön arvojen välittymisestä tulevaisuuteen huolehditaan asemakaavoissa mm. seuraavasti:

- varmistetaan kaavojen merkinnöillä ja määräyksillä, että merkittävät kulttuuriympäristökokonaisuudet säilyvät
- selvitetään kulttuuriympäristön arvot ja ominaispiirteet, ja pyritään säilyttämään ne

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Asemapiirros, Arkkitehti Iiro Toivonen.

Maanomistajan palkkaaman arkkitehdin esittämässä ensimmäisessä vaihtoehdossa asuinrakennukset sijoittuivat Tikkurilantien ja Kaislapolun varteen. Pysäköinti keskittyi korttelin eteläosaan maantasopaikoitukseen ja pihakannen alle. Nelikerroksinen asuinrakennus jakoi pihan kahteen osaan. Rakennusmassat jakautuivat porrashuoneittain kuuteen osaan ja kerrosluku vaihteli eteläosan neljästä Tikkurilantien kahdeksaan kerrokseen. Ratkaisu noudattaa läntisen naapuritontin mittakaavaa ja on saman arkkitehdin käsialaa.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Ratkaisun päälinjat säilyivät suunnitteluprosessin ajan liki samoina. Yhtenäisen rakennusmassan sijoittaminen Tikkurilantien varteen on perusteltua, sillä se estää liikenteen melun valumisen sisäpihalle. Tikkurilantien varsi leveänä katualueena ja korttelin pohjoisreunassa kestää myös korkeampaa rakentamista. Kahdeksankerroksinen osa tuo katutilaan kaivattua ryhtiä. Etelän suuntaan madaltuva rakennuskorkeus puolestaan päästää auringon paistamaan korttelii.

Korttelin keskelle sijoittunut matalampi rakennusosa on kokenut muutoksia suunnittelun edetessä. Jossain vaiheessa se jäi kokonaan pois ja sen sijasta rakennusriviä jatkettiin myös Viertolankujaa reunustavalla rakennusmassalla. Sittemmin keskelle korttelia palautettiin lyhyempi versio itä-länsi-suuntaisesta rakennuksesta. Piha on edelleen kohtuullisen avara ja koska tontin pohjoisosa jää maanvaraiseksi, on suurten puiden istuttaminen pihalle mahdollista.

Tuoreimmassa konsulttiversiossa on Kaislapolun puoleisesta rakennusmassasta tehty terassoituva. Ratkaisu tekee Kaislapolun mittakaavasta miellyttävää ja lisää korkeamman rakennusosan etäisyyttä naapurikorttelin kerrostaloihin.

Kaava-alueella oleva puusto sijoittuu katujen reunaan. Tikkurilantien varren koivut jäävät pääosin katualueen puolelle, jossa ne voivat mahdollisesti säilyä siihen asti, kun Vantaan ratikkaa aletaan rakentaa. Ratikan yleissuunnitelmassa on molemmin puolin raidelinjausta puurivi. Kaislapolun puolella koivut pyritään säästämään.

Ilmakuva vaiheesta, jossa kansipiha oli osittain katettu. Arkkit. tsto Iiro Toivonen.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

AK-, asuinkerrostalojen korttelialue. Rakennusoikeus nousee nykyisestä 7 161 kerrosneliömetristä 10 424 kerrosneliömetriin, josta liiketilan osuus on 300 k-m^2. Tehokkuudeksi tulee näin e=1,5. Tontille tulee asuntoja noin 250 uudelle asukkaalle. Kaava-alueen pinta-ala on 0,78 ha. Osa nykyisestä korttelialueesta lohkaistaan Tikkurilantien katualueeseen.

4.1.1 Mitoitus

Asuinkerrostalojen korttelialue, AK 0,70 hehtaarin alue jakaantuu viideksi tontiksi. Kokonaisrakennusoikeus on 10 424 k-m^2. Tehokkuusluku e=1,5.

- asuntoja: 150 kpl
- asuntojen keskipinta-ala: 57 m^2.
- autopaikkoja: 1 ap/100 k-m^2, kuitenkin vähintään 2 autopaikkaa/ 3 asuntoa.
- 1 ap/ 1500 k-m^2 vieraspysäköintiin
- 1 ap / 5000 k-m^2 huolto- ja kotipalvelujen pysäköintiä varten
- 1 ap/ 60 k-m^2 myymälä- ja palvelutilat
- pyöräpaikkoja tulee olla 2 kpl/ asunto ja liiketiloille 1 pp / 50 k-m^2.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukaiset uudet asuinrakennukset noudattavat ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä. Ekologisuus ja taloudellisuus on otettu huomioon. Viherrakentamisesta ja hulevesien käsittelystä on annettu määräykset.

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 Korttelialueet

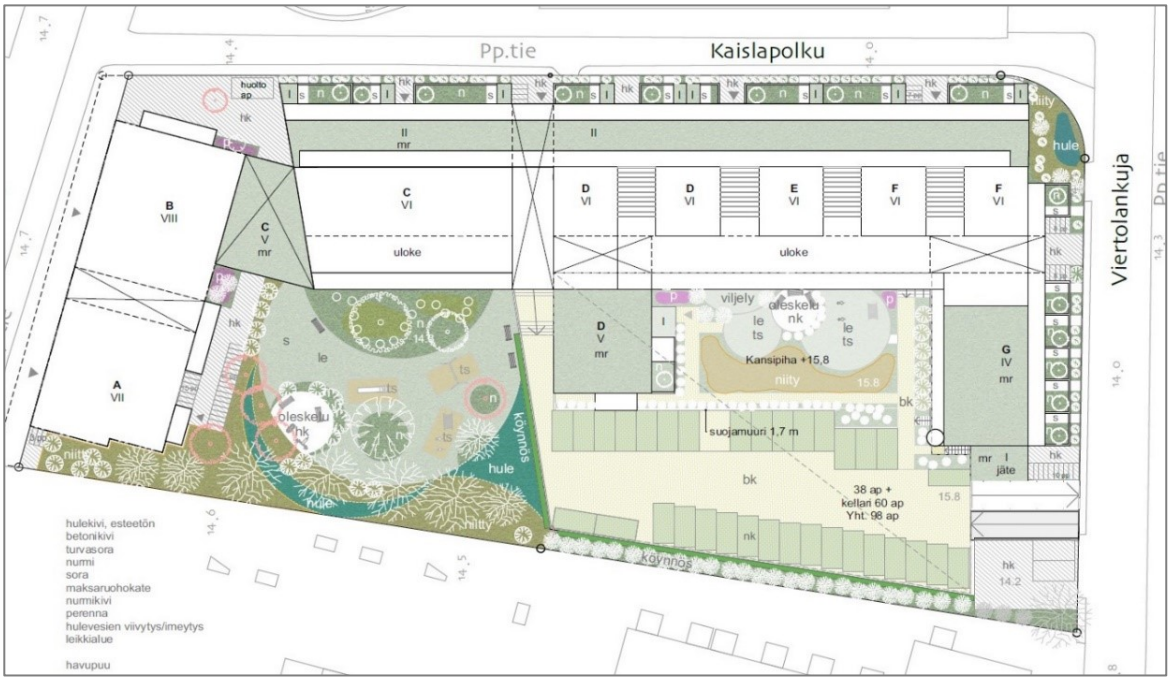
AK, asuinkerrostalojen korttelialueet

Asuinkerrostalojen korttelialue jakaantuu viideksi tontiksi, joiden kokonaisrakennusoikeus 10 424 k-m^2 on jaettu rakennusaloittain. Kerrosluku vaihtelee siten, että korkein osa, kahdeksan kerrosta on Tikkurilantien ja Kaislapolun kulmauksessa ja matalin nelikerroksinen osa lähellä Viertolankujaa. Rakennukset sijoittuvat korttelin reunoille katutilaa rajaten. Korttelipiha jakautuu kahtia maanvaraiseen pohjoisosaan ja pihakannen päälliseen eteläosaan.

Kaislapolun varren rakennusrivi on suunniteltu terassoituvaksi. Raitin ja kaksikerroksisen rakennusosan väliin jää istutusalue, joten raitin tunnelmasta tulee vehreä ja pienimittakaavainen. Kaksikerroksisen osan takana on viisi-kuusikerroksinen osa ja pihan puolella taas kolmen kerroksen korkuinen siivu.

Rakennusten tulee olla katujulkisivuiltaan ja arkkitehtuuriltaan kaupunkimaisia, eikä esimerkiksi parvekkeiden pieliä saa katujen puolella ulottaa maantasokerrokseen. Sallittuja julkisivumateriaaleja ovat puu, tiilimuuraus tai rappaus, myös lasia saa käyttää.

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia ja niihin tulee olla käynti sekä pihalta että kadun puolelta.

Asemapiirros/ Pihasuunnitelma, Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen.

Tikkurilantien katutasoon tulee tehdä kivijalkakerros, jossa on liiketilaa vähintään 300 kerrosneliömetriä. Kadulta tulee olla suora yhteys liiketiloihin ilman portaita tai luiskia. Liiketilojen vähimmäiskerroskorkeus tulee olla 4 metriä ja niiden julkisivut tulee toteuttaa näyteikkunajulkisivuina. Liiketiloja saa väliaikaisesti käyttää asukkaiden yhteistiloina. Rakennuksiin saa sijoittaa myös muuta toimisto- tai työtilaa, joka ei häiritse asumista. Tikkurilantien puolella tu-

lee ylin kerros rakentaa sisäänvedettynä. Viertolankujan puoleiseen rakennukseen tulee varata maantasokerrokseen tila muuntamolle.

Pysäköinti, 102 autopaikkaa sijoittuu korttelin eteläosaan, osittain pihakannen tasoon ja osittain pihakannen alle. Ajo on Viertolankujan suunnasta. Autopaikkojen suunnittelussa tulee varautua sähköautojen latauspisteisiin.

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Keskeiset jalankulkureitit tulee tehdä luonnonkivestä. Asvalttia saa käyttää vain ajoreiteillä. Korttelin yhteispihalle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jossa tonttien leikki- ja oleskelualueet, reitit, hulevesijärjestelmät ja istutukset tulee järjestää koko korttelin yhteisinä. Korttelipihan suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Korttelin vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,9. Osa katoista on määrätty toteutettavan kasvikattoina.

Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa.

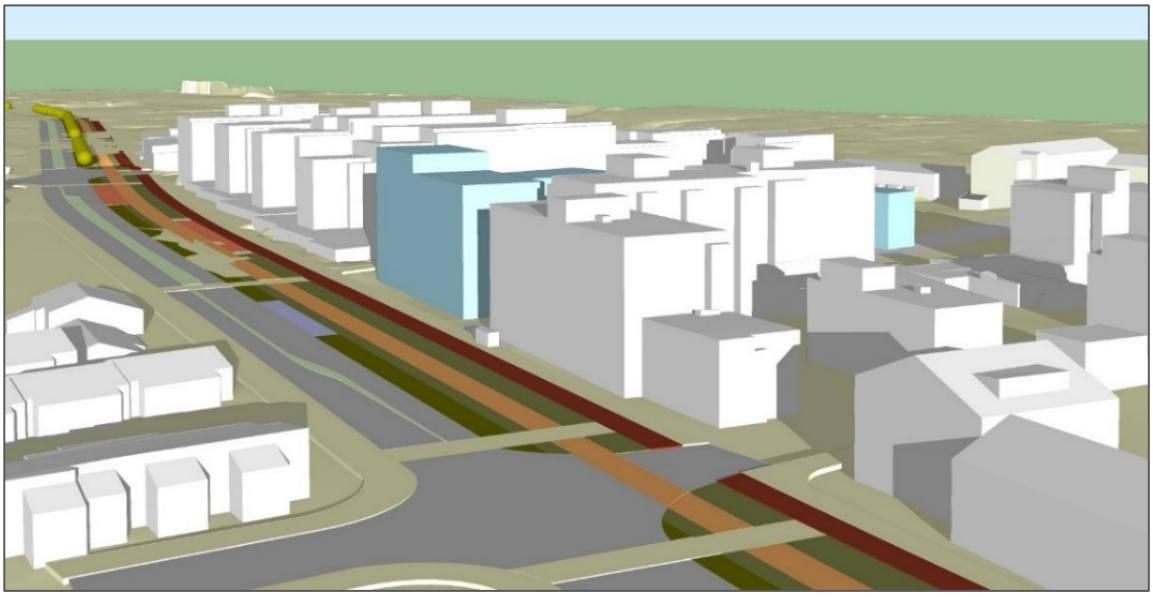
4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaavamuutos täydentää Viertolan ja Tikkurilantien varren yhdyskuntarakennetta, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä.

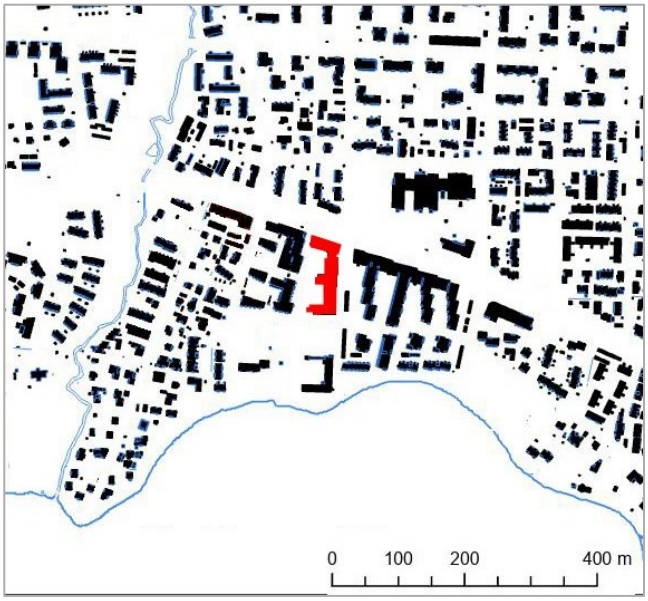

Näkymä luoteesta, Tikkurilantieltä. Kaavan mukainen rakentaminen esitetty sinisellä.

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutos täydentää Tikkurilan keskustan länsipuolisia kaupunginosia, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Uusia asuntoja tulee 150 kappaletta arviolta noin 250 uudelle asukkaalle.

Yhdyskuntarakenne

Alue sijoittuu Viertolan kaupunginosaan, Tikkurilan keskustan ja länsipuolelle. Ratkaisu edistää asuinalueen täydennysrakentamista ja luo tiivistä ja tehokasta, kaupunkirakennetta.

Rakentaminen sijoittuu Tikkurilantien ja tulevan Vantaan ratikan varteen.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen parantaa alueen kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna. Mittakaava on sovitettu viereiseen itäpuoliseen ns. saippuatehtaan kortteliin. Leveän Tikkurilantien katualue jäntevöityy, kun sen eteläreuna rajataan tiiviisti riittävän korkealla rakennusrivillä. Tikkurilantielle tulee Vantaan ratikka.

Näkymä koillisesta, suunnittelualue esitetty sinisenä Tikkurilantien takana.

Asuminen

Kaava-alueelle tulee 150 kerrostaloasuntoa. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Tikkurilan länsipuolisilla pientaloalueilla asuu paljon ikääntyviä ihmisiä, joilla voi olla tarve vaihtaa paljon työtä vaativasta omakotitalosta samalla seudulla sijaitsevaan kerrostaloasuntoon. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa hyvien raideliikenneyhteyksien varrella.

Kaavan mukaisesta rakentamisesta on laadittu varjoanalyysi (ks. seuraava sivu), josta selviää, ettei uusilla rakennuksilla ole merkittävää varjostavaa vaikutusta naapuritonteille.

Palvelut ja työpaikat

Nykyiset työpaikat poistuvat, kun olemassa oleva toimitilarakennus puretaan ja korvataan asuinkerrostaloilla. Pieniä liiketiloja lukuun ottamatta uusia työpaikkoja ei tule. Tikkurilan ja Aviapoliksen työpaikat ja palvelut ovat kuitenkin hyvien joukkoliikenneyhteyksien tai pyörämatkan päässä, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Taloudelliset vaikutukset

Hanke on kokonaistaloudellisesti kannattava, sillä se hyödyntää olemassa olevaa katuverkkoa ja kunnallistekniikkaa. Uudet asunnot lisäävät osaltaan pääkaupunkiseudun työvoimatarjontaa. Kun asukaspohja kasvaa, vahvistuu myös Tikkurilan asema kaupan ja palvelujen alueena, vaikka suuri osa alueen ostovoimasta suuntautuukin varmasti Jumboon ja Tammistoon.

Sosiaalinen ympäristö

Kaava-alueelle tulee noin 150 uutta asuntoa, joiden koko vaihtelee valtaosan ollessa kaksioita ja kolmioita. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Kerrostaloasuntojen koko vaihtelee, ja alueelta löytyy koti moneen tarpeeseen ja elämänvaiheeseen. Vanhan pientaloalueen ikääntyville asukkaille tarjoutuu mahdollisuus esteettömään ja huolettomaan kerrostaloasumiseen. Tavoitteena on ehjä sosiaalinen aluekokonaisuus. Hanke on VAT:n mukainen.

Yksi näkemys tulevasta korttelista. Näkymä koillisesta, Tikkurilantie etualalla. Arkkitehtitoimisto Iiro Toivonen.

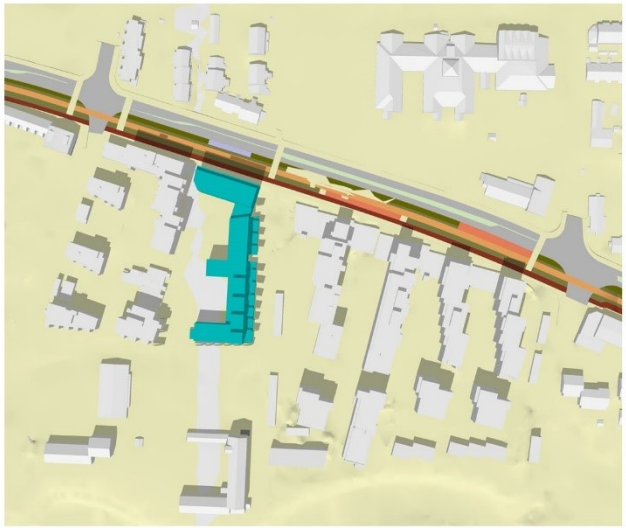
21.3. klo 9:00

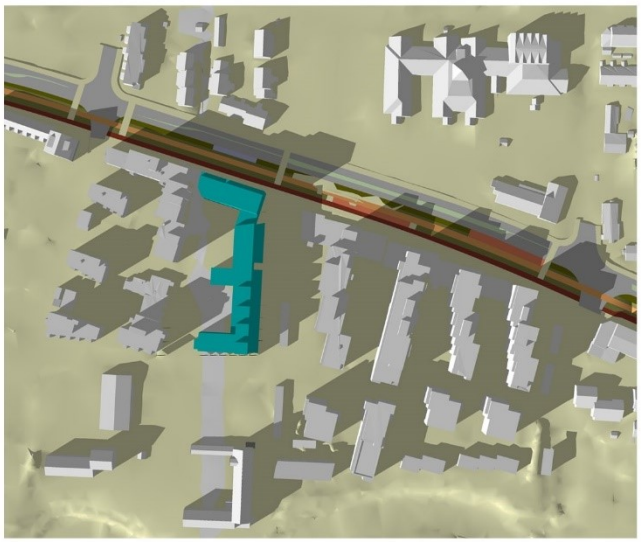
21.6. klo 9:00

21.3. klo 13:00

21.6. klo 13:00

21.3. klo 16:00

21.6. klo 17:00

Varjotarkastelu, josta käy ilmi, ettei uudisrakentaminen kohtuuttomasti varjosta ympäröiviä rakennuksia valoisaan vuodenaikaan.

Virkistys

Hanke uusine asukkaineen lisää virkistysalueiden, kuten Keravanjoen tai Kylmäojanvarren käyttöä. Rakennukset sijoittuvat vanhoille varasto- ja huoltoalueille, joten hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Alueen väestö kasvaa kaavan ansiosta noin 250 hengellä, mikä näkyy jossain määrin liikenteen kasvuna. Tontilla on nykyisin mm. tanssiteatteri Raatikko ja työpaikkoja, joiden liikenne vastaavasti loppuu. Alue tukeutuu täysin olemassa olevaan liikenneverkkoon. Autoliikenne suuntautuu Viertolankujan ja Osmankäämintien kautta Tikkurilantielle, jonka kapasiteetissa lisäys ei merkittävästi tunnu.

Osa nykyisestä korttelialueesta lohkaistaan Tikkurilantien katualueeksi, mikä mahdollistaa Vantaan ratikan rakentamisen. Liikenneratkaisu on VAT:n hengen mukainen.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue tukeutuu olemassa olevaan vesihuoltoverkostoon, joten kaavamuutoksesta ei aiheudu suunnittelu- tai rakennuskustannuksia yleiselle vesihuollolle.

Ympäristöhäiriöt

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL liikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB ja Tikkurilantien puoleisten asuinhuoneiden ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB. Asunnot eivät saa avautua vain julkisivulle, jolle kohdistuvan melun taso ylittää 65 dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna. Tikkurilantien puolelle ei saa myöskään sijoittaa parvekkeita. Teknisin ratkaisuin tulee huolehtia siitä, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen melutaso ei oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla tai parvekkeilla ylity.

Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla ja tuloilma on Tikkurilantien varressa otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Korttelialueiden vihertehokkuudella edistetään luontoarvojen, ekosysteemipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue on nykyisin pääasiassa vettä läpäisemätöntä katto- ja asfalttipintaa. Alueella on myös hieman nurmialuetta. Hulevesien muodostumista kaava-alueella tullaan vähentämään tonteille tulevalla viherrakentamisella.

Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee imeyttää tai viivyttää ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamitoitus tehdään 30 minuuttia kestävälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tulvareitti on syytä mitoittaa 50 mm sadetilanteelle.

Rakennusluvan yhteydessä tonteille tulee laatia hulevesisuunnitelmat, jotka hyväksytetään kaupungilla

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava kortteli tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta, ja jonnekin muualle sijoitettuna vastaava rakennusvolyymi olisi kasvihuonepäästöjen kannalta paljon huonompi ratkaisu. Ratkaisu tukeutuu joukkoliikennepalveluihin ja osaltaan myös tukee raideliikenteen, Vantaan ratikan rakentamista.

Vihertehokkuuden avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä. Hulevesien imeyttäminen ja viivyttäminen tontilla parantaa ilmaston muutokseen sopeutumisen mahdollisuutta tiiviissä kaupunkirakenteessa.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 5.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan. Kaava perustuu hakijan konsulttina toimineen Arkkitehtitoimisto Iiro Toivosen viitesuunnitelmaan.

Evä-Kara Oy:	Jukka Evälahti
Arkkit.tsto Iiro Toivonen Oy:	Iiro Toivonen, Emmi Mutikainen

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Marjaana Yläjääski	aluearkkitehti
	Seppo Niva	arkkitehti
	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Anna-Liisa Vanhala	kaavoitusteknikko
Kadut ja puistot :	Paula Luomala	vesihuollon suunnittelu
	Jarmo Pajunen	liikenneinsinööri
	Samuli Haveri	liikenneinsinööri
Rakennusvalvonta:	Matti Kärki	kaupunkikuva-arkkitehti
	Panu Latvala	lupa-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Ari Pietilä	ympäristösuunnittelija
Kiinteistöhallinta ja asuminen:	Tomi Henriksson	kiinteistökehityspäällikkö
	Armi Vähä-Piikkiö	tonttipäällikkö

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö /Asemakaavoitus

Vantaalla, 20. päivänä syyskuuta 2022

Seppo Niva	Marjaana Yläjääski
asemakaava-arkkitehti	aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

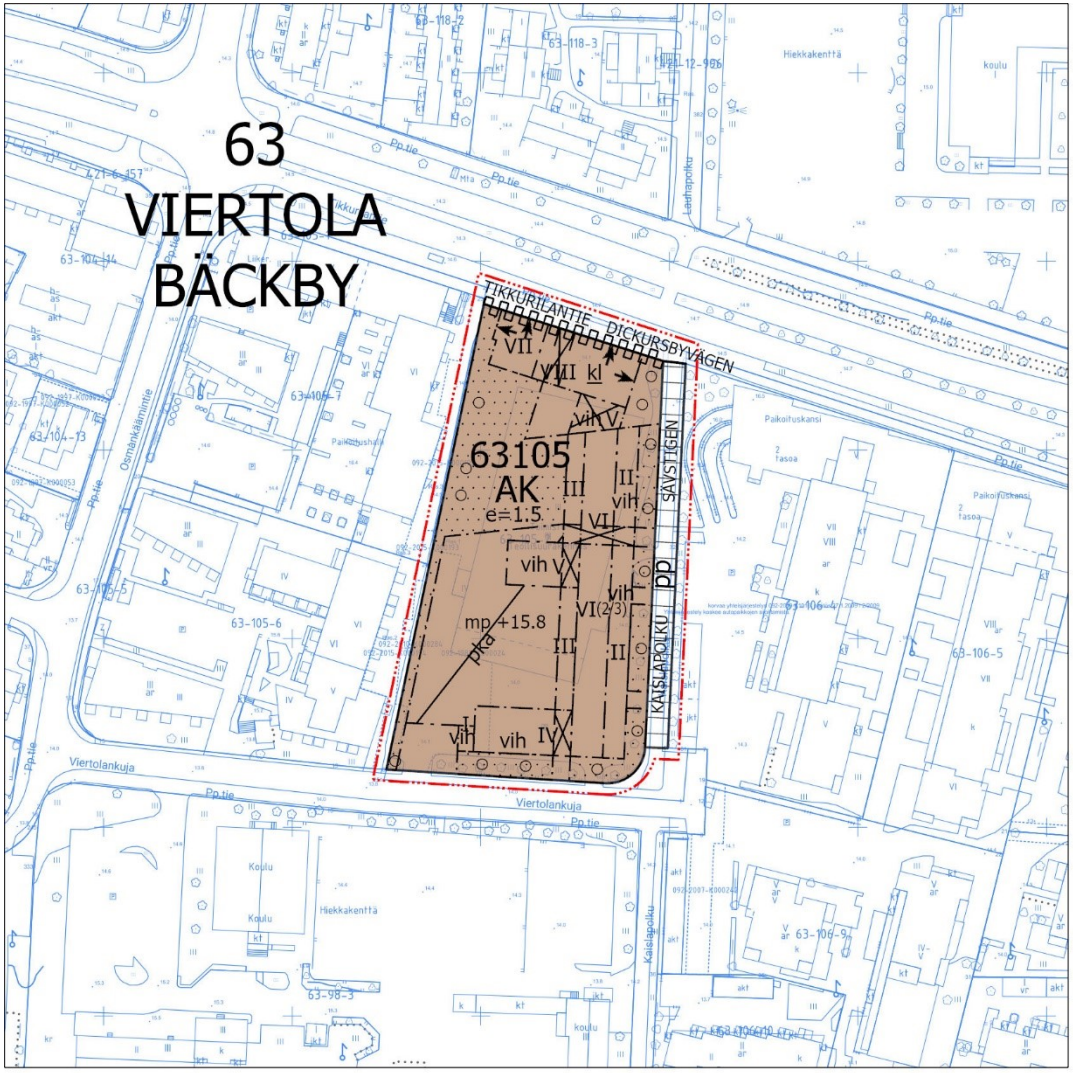
Kunta	**092 Vantaa**	Täyttämispvm	**08.06.2022**
Kaavan nimi	**002428 Viertola 63, Viertolankuja 4**		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	**30.10.2019**
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	**092002428**
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	**0,7798**	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	**0,0000**
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	**0,7798**

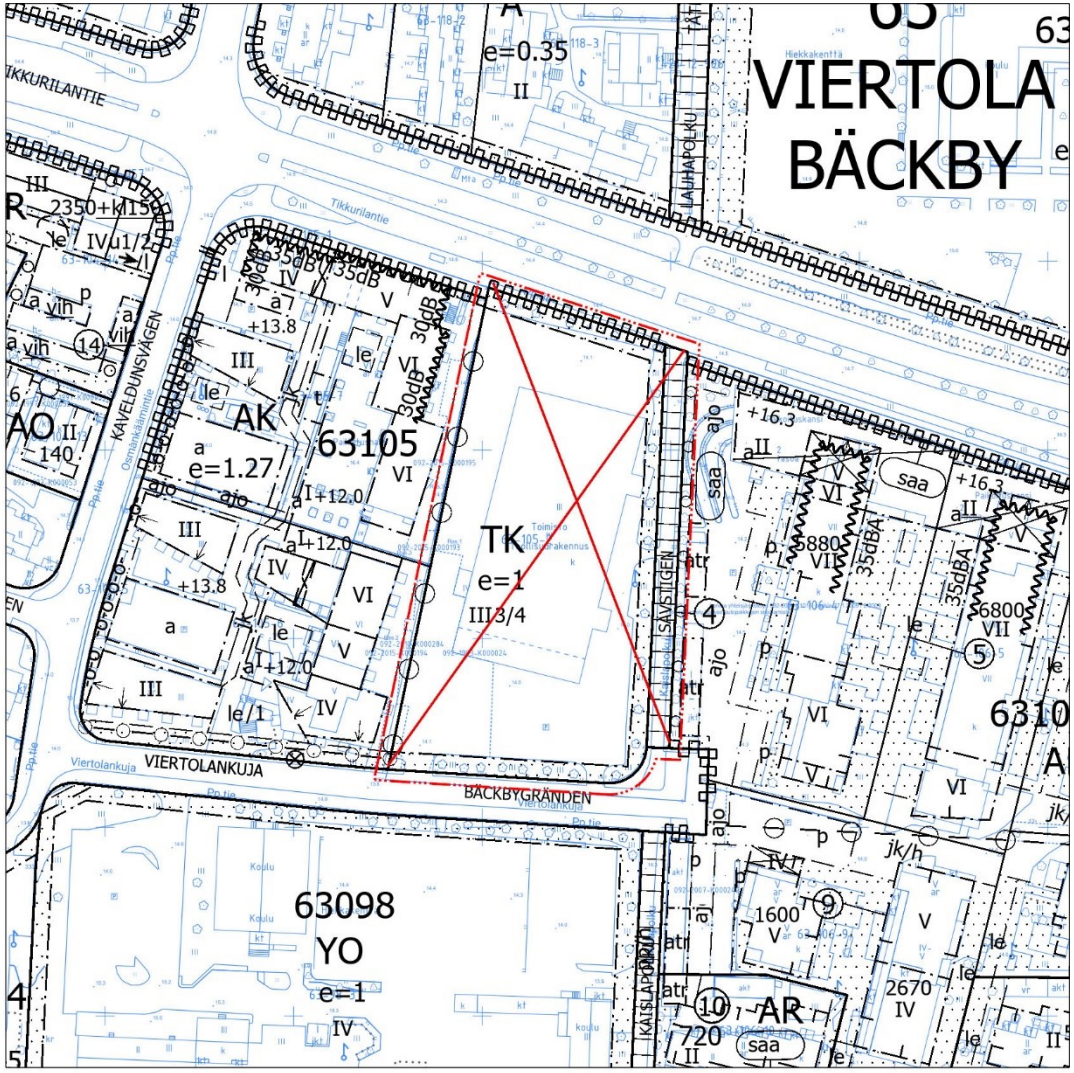
Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,7798**	**100,0**	**10424**	**1,34**	**0,0000**	**3262**
A yhteensä	0,6949	89,1	10424	1,50	0,6949	10424
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,0000		0		-0,7162	-7162
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0849	10,9	0		0,0213	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,7798**	**100,0**	**10424**	**1,34**	**0,0000**	**3262**
A yhteensä	0,6949	89,1	10424	1,50	0,6949	10424
AK	0,6949	100,0	10424	1,50	0,6949	10424
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,0000		0		-0,7162	-7162
TK	0,0000		0		-0,7162	-7162
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0849	10,9	0		0,0213	0
Kadut	0,0235	27,7	0		0,0235	0
Kev.liik.kadut	0,0614	72,3	0		-0,0022	0
E yhteensä						

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

0 25 50 100 m

002428 | 20.9.2022

Vantaan kaupunki

Viertolankuja 4

Kaupunginosa 63, VIERTOLA

Vanda stad

Bäckbygränden 4

Stadsdel 63, BÄCKBY

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 63105 sekä katualuetta.

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 63105 samt gatuområde.

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
AK	**Asuinkerrostalojen korttelialue.**	**Kvartersområde för flervåningshus.**
	Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa yhteisiä saunatiloja, teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi	Utöver våningstalet och byggrätten får gemensamma bastuutrymmen, tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.
	Porrashuoneiden tulee olla laadukkaita, viihtyisiä ja luonnonvaloisia. Maantasokerroksessa kunkin porrashuoneen pinta-alasta 35 k-m² saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Ylemmissä kerroksissa kunkin porrashuoneen pinta-alasta 20 k-m²/kerros saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Omatoimista pelastautumista palvelevan toisen portaan/ porrashuone saa kaikissa kerroksissa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi.	Trapphusen ska vara av hög kvalitet, trivsamma och ha dagsljusinsläpp. På markplansvåningen får 35 m²-vy av ytan i varje trapphus byggas utöver byggrätten. På de övre våningarna får 20 m²-vy/våning av ytan i varje trapphus byggas utöver byggrätten. På varje våning får ytterligare en trappa/ett trapphus som betjänar räddning på egen hand byggas utöver byggrätten.
	Asumista palvelevat yhteistilat, tekniset tilat, pysäköintilaitokset, parvekkeiden ja terassien kiinteästi lasitetut osat saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Parvekkeita korvaavia viherhuoneita saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi silloin, kun ne eivät ole lämmintä tilaa.	Gemensamma utrymmen som betjänar boendet, tekniska utrymmen, parkeringsanläggningen, balkongers och terrassers permanent inglasade delar får byggas utöver den våningsyta som anges i detaljplanen. Grönrum som ersätter balkongerna får byggas utöver byggrätten då de inte är varmt utrymme.
	Rakennusoikeuden lisäksi rakennettavaksi sallittuja tiloja varten ei tarvitse rakentaa väestönsuojia eikä auto- ja polkupyöräpaikkoja.	Inga skyddsrum eller bil- och cykelplatser behöver byggas för de utrymmen som får byggas utöver våningsytan.
	Parvekkeet ja erkkerit saa rakentaa rakennusalan rajan yli.	Balkonger och burspråk får byggas så att de skjuter ut över gränsen för byggnadsytan.
	Ulkoiluvälinevarastoja on varattava vähintään 1,5 m²/ asunto.	Lager för fritidsredskap skall reserveras minst 1,5 m²/ bostad.
	Rakennuksiin saa sijoittaa sellaista toimisto- ja työtilaa, joka ei häiritse asumista.	I byggnaderna får sådana kontors- och arbetslokaler placeras som inte stör boendet.
	Katualueeseen rajautuvista tiloista tulee Tikkurilantien puolella vähintään 40 % olla liike- ja myymälätilaksi soveltuvaa tilaa, joiden katujulkisivu tulee tehdä näyteikkunajulkisivuna.	Minst 40 % av de lokaler som gränsar mot Dickursbyvägen ska utgöras av utrymmen som lämpar sig för affärs- och butikslokaler och dessas gatufasader ska byggas som skyltfönsterfasader.
	Tikkurilantien varteen tulee tehdä liiketilaa katutasoon vähintään 300 k-m².	Utmed Dickursbyvägen ska göras affärsutrymme minst 300 m²-vy på gatuplanet.
	Liiketiloja voi väliaikaisesti käyttää asukkaiden yhteistiloina.	Lokalerna får temporärt användas som lokaler som betjänar invånarna.
	Porrashuoneisiin tulee olla kulku sekä pihalta että kadulta.	Till trapphusen skall det finnas ingångar från både gården och gatan.

Palomuurit voidaan toteuttaa tontin rajasta riippumatta.

Brandmurar kan byggas oberoende av tomtgränsen.

Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla. Tikkurilantien varressa on tuloilma otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.

Byggnaden ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation. Utmed Dickursbyvägen ska tilluften tas från taknivån på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter.

Viertolankujan varteen tulee varata maantasokerrokseen tila muuntamolle. Muuntamon saa rakentaa osoitetun kerrosalan lisäksi.

I markplan vid Bäckbygränden ska reserveras plats för en transformator. Transformatorn får byggas utöver den anvisade våningsytan.

Rakennukset:

Byggnader:

Korttelin rakennukset ja niiden katujulkisivut tulee tehdä kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan kaupunkimaisina.

Kvarterets byggnader och deras gatufasader ska uppföras så att de med avseende på stadsbilden och arkitekturen är urbana.

Rakennuksen, rakennelmien ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia.

Byggnaden och konstruktionerna ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material.

Pääasiallisia julkisivumateriaaleja ovat puu, muurattu tiili tai rappaus, joko muurattuna tai lämpörapattuna. Lasia saa käyttää.

Huvudsakliga fasadmaterial är trä, tegel eller puts, antingen murad eller värmerappad. Glas får användas.

Ylimmän kerroksen julkisivu Tikkurilantien puolella tulee tehdä sisäänvedettynä.

Fasaden på den översta våningen mot Dickursbyvägen ska byggas så att den är indragen.

Tikkurilantien puolelle tulee muodostaa kivijalkakerrros ja sitä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin.

Mot Dickursbyvägen ska en stenfotsvåning bildas och den ska framhävas med arkitektoniska medel.

Kadulta tulee olla suora yhteys liiketiloihin, ilman portaita tai luiskia.

Från gatan ska det finnas en direkt förbindelse till affärslokalerna, utan trappor eller ramper.

Liiketilojen vähimmäiskerroskorkeus on noin 4 metriä.

Affärslokalernas minimivåningshöjd är cirka 4 m.

Näyteikkunapinnat on säilytettävä läpinäkyvinä eikä niitä saa kokonaan peittää esimerkiksi mainosjulisteilla.

Skyltfönstren ska bevaras transparenta och de får inte täckas in med till exempel reklamaffischer.

Parvekkeiden pieliä ei saa kadun puolella ulottaa maantasokerrokseen.

Balkongernas sidor får inte sträcka sig till markplansvåningen på gatans sida.

Meluntorjunta

Bullerbekämpning

Rakennuksen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron (ΔL) lentoliikennemelua vastaan on oltava asuinhuoneissa vähintään 32 dB.

Skillnaden i utomhus- och inomhusbullrets ljudnivåer (ΔL) mot flygtrafikbuller skall vara minst 32 dB i bostadsrummen.

Rakennuksen ulko- ja sisäpuolen välisen äänitasoeron (ΔL) tieliikennemelua vastaan on oltava asuinhuoneissa vähintään 35 dB Tikkurilantien suuntaan.

Skillnaden i utomhus- och inomhusbullrets ljudnivåer (ΔL) mot trafikbuller ska vara minst 35 dB i bostadsrummen mot Dickursbyvägen.

Asunnot eivät saa avautua vain julkisivulle, jolle kohdistuvan melun taso ylittää 65 dB päiväajan keskiäänitasona laskettuna.

Bostäderna får inte öppna upp endast mot den fasaden, där bullernivån överskrider 65 dB beräknat enligt den genomsnittliga ljudnivån dagtid.

Tikkurilantien puoleiselle julkisivulle ei saa sijoittaa parvekkeita.

På fasaden mot Dickursbyvägen får inte balkonger placeras.

Teknisin ratkaisuin tulee huolehtia siitä, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukainen melutaso ei oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla tai parvekkeilla ylity.

Genom tekniska lösningar ska man sörja för att bullernivån enligt statsrådets beslut 993/1992 inte överskrids i gårdsområden och på balkonger som är avsedda för vistelse.

Pihat:

Gården:

Pihalle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jossa tonttien leikki- ja oleskelualueet, reitit, hulevesijärjestelmät ja istutukset tulee järjestää koko korttelialueen yhteisinä.

För gårdsplan ska en enhetlig plan utarbetas, där tomternas områden för lek och vistelse, leder, dagvattensystem och planteringar ska ordnas gemensamt för hela kvartersområdet.

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Rakennusten sisäänkäyntien edustan ja niihin liittyvien istutusten rajausten tulee olla luonnonkiveä. Kulku- ja huoltoajoreiteissä voidaan käyttää betoni- tai hulevesikiveystä. Asvalttia saa käyttää vain ajoreiteillä.

Gården ska vara högklassig och varierande. Området framför byggnadernas ingångar och avgränsningarna av planteringar i anslutning till dessa ska utgöras av natursten. På vägarna för genomfarts- och servicetrafik kan betongbeläggning eller stenläggning som släpper igenom dagvatten användas. Asfalt får användas endast på körvägar.

Korttelialueen vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,9. Laskelma on esitettävä rakennuslupahakemuksessa.

Kvartersområdets gröneffektivitet ska vara minst 0,9. Beräkningen ska presenteras i byggnadstillståndsansökan.

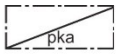
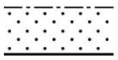
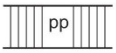
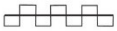
Pihan suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet.

Vid planeringen av gården ska behoven hos användare i olika åldrar beaktas.

Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa.

Gårdsplanen ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidernas växling.

	Sisäpihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava.	De delar av innergården som inte används för nödvändiga gångvägar, områden för lek eller utevistelse eller utnyttjas för stadsodling, ska förses med planteringar.
	Maanvaraisille pihan osille on istutettava suureksi kasvavia puita.	På de partier av gårdsplanen som har öppen jord ska planteras träd som blir stora.
	Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.	För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan.
	Autopaikkojen vähimmäismäärät:	**Minimiantalet bilplatser:**
	Asunnot: 1 ap/100 k-m²,kuitenkin vähintään 2 ap/3 as.	Bostäder: 1 bp / 100 m²-vy, dock minst 2 bp/3 bostäder .
	Vieraspysäköintiin tulee toteuttaa vähintään 1 ap/1500 k-m².	Minst 1 bp/ 1500 m²-vy ska avsättas för gästparkering.
	Lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m².	Minst 1 bp/5000 k-m² ska reserveras i närheten av trapp-husen för kortvarig serviceparkering och hemservice.
	Autopaikoista saa vähentää 15 % silloin, kun paikat ovat nimeämättömiä.	Antalet bilplatser får minskas med 15 % när bilplatserna inte är namngivna.
	Liiketilat: 1 ap/ 60 k-m²	Affärslokaler: 1 bp/ 60 m²-vy
	Autopaikkojen suunnittelussa tulee varautua sähköautojen latauspisteisiin.	Vid planeringen av bilplatser ska beredskap finnas för laddningsställen för elbilar.
	Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:	**Minimiantalet cykelplatser:**
	Polkupyöräpaikkoja on vähintään 2 kpl/asunto, joista 50 % on helposti käytettäviä.	Cykelplatser finns minst 2 st. / bostad, av vilka 50 % är lättillgängliga.
	Liiketilat 1 pp/50 k-m²	Affärslokaler 1 cp/50 m²-vy
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
63	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
VIER	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
63105	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
KAISLAPOLKU	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
V	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Sulkeissa oleva murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa rakennuksen ylimmässä kerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.	**Det bråktal som står inom parentes efter den romerska siffran anger hur stor del av ytan på den största våningen i byggnaden som i den översta våningen får användas som ett utrymme som räknas in i våningsytan.**
e=1.5	**Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin/ rakennuspaikan pinta-alaan.**	**Exploateringstal, dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens/byggnadsplatsens yta.**
mp +15.8	**Maanpinnan tai pihakannen likimääräinen korkeusasema.**	**Markytans eller gårdsdäckets approximativa höjdläge.**
kl	**Alleviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.**	**Understreckningen anger planbestämmelse som ovillkorligen skall tillämpas.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
kl	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa liiketiloja.**	**Byggnadsyta där affärslokaler får placeras.**
	Ohjeellinen rakennukseen jätettävä kulkuaukko.	**Riktgivande genomfartsöppning i byggnad.**
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	**Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.**

	Rakennusala, jolle saa sijoittaa pysäköintiä pihakannen alle.	**Byggnadsyta där parkering får placeras under gårdsdäck.**
	Viher- tai kasvikatto.	**Grön- eller växttak.**
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**
	Istutettava puu.	**Träd som ska planteras.**
	Säilytettävä/istutettava puurivi	**Trädrad som skall bevaras/planteras**
	Katu.	**Gata.**
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.	**Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.**
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden**

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanering

Marjaana Yläjääski
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Mittaus- ja geopalvelut

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Mätning och geoteknik

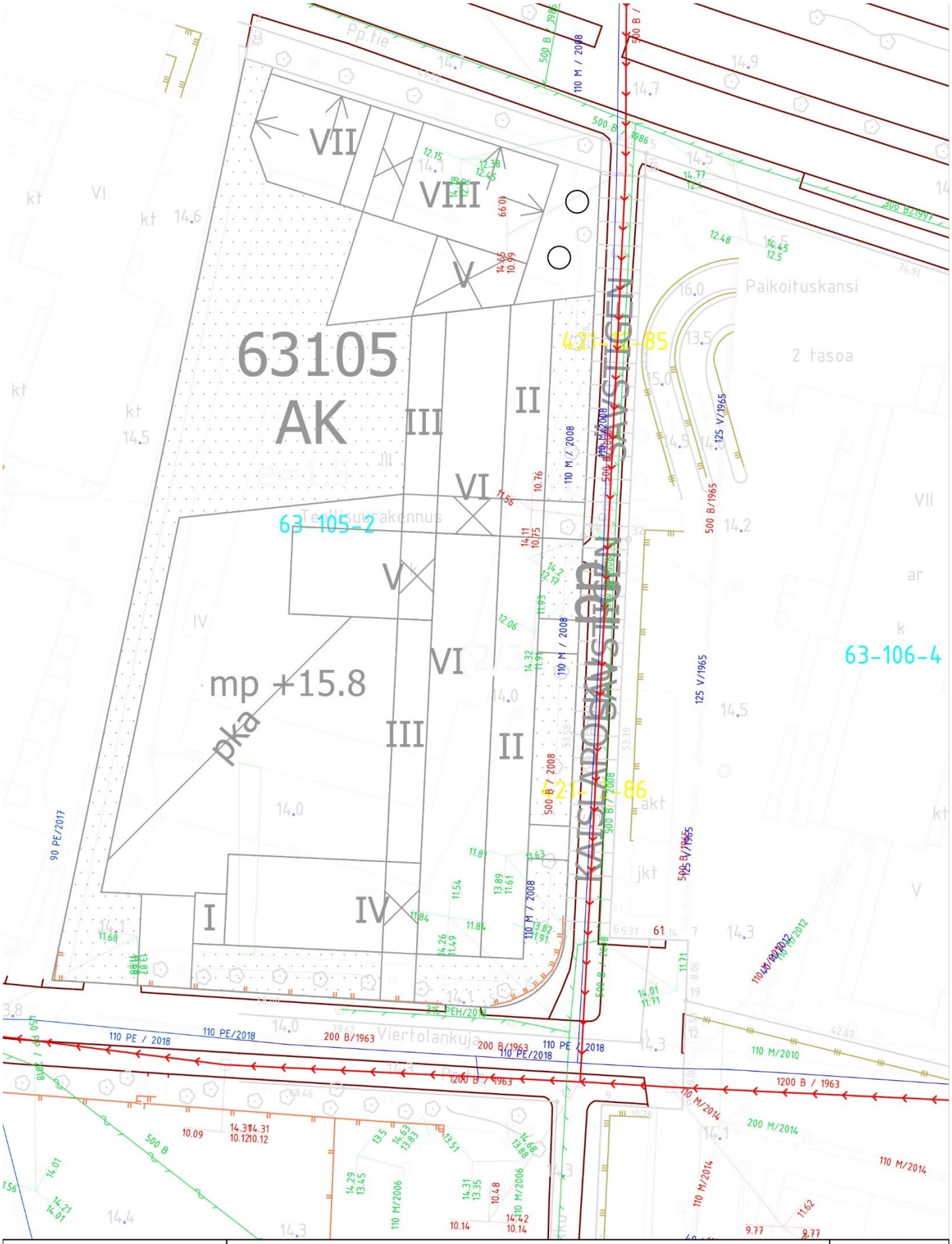
Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda ____ . ____ . 20_____

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Vantaan kaupunki copyright Paula Luomala tulosteen laatija 9.6.2022 päiväys	Vesihuollon esisuunnitelma 002428 Viertolankuja 4	ETRS-GK25 Koord.järj. N2000 Korkeusjärj. 1:750 Mittakaava

Tuloskortti

Päivämäärä 8/29/22

Osoite Viertolankuja 4, kaupunginosa 63 Viertola
Kaavan numero kaava-alueen numero 2428

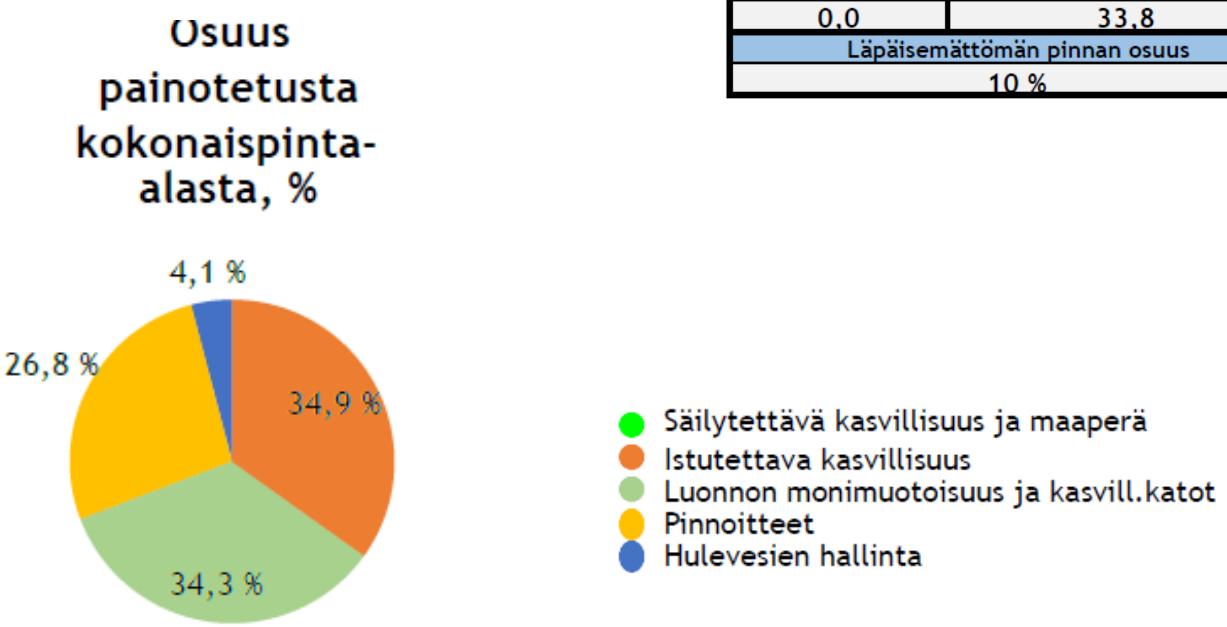
Vihertehokkuuslaskelma

Viher-tehokkuus	1,14
Tavoitetaso	0,90

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	0	7
Istutettava kasvillisuus	7	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvillisuuskatot	5	8
Pinnoitteet	3	3
Hulevesien hallintarakenteet	2	10
Yhteensä	17	36

Hulevesimäärä m^3	
27,5	
Valuma kerroin C	
0,6	
Viivytystilavuustarve m^3	
27,5	
Jää viivyttämättä m^3	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3
0,0	33,8
Läpäisemättömän pinnan osuus	
10 %	

31 § Maankäyttösopimus / Evä-Kara Oy / Asemakaavan muutos Viertolankuja 4 nro 002428

VD/4607/10.00.01.05/2020

TeA/AK/TH/AVP/MV/JT

Asemakaavan muutoksella Viertolankuja 4 nro 002428 Tikkurilantien varrella teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi, ja Tikkurilantien katutasoon tulee liiketilaa. Asemakaavan muutoksen mukainen rakennusoikeus on 10 424 k-m2. Asemakaavan muutokseen liittyvällä maakäyttösopimuksella kaupunki ja Evä-Kara Oy sopivat kunnallistekniikan rakentamisesta ja yhtiön osallistumisesta sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin. Evä-Kara Oy maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 2 178 060 euroa. Esisopimuksilla varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen eli katualueiden luovutus kaupungille.

Evä-Kara Oy on hakenut osoitteessa Viertolankuja 4 olevalle kiinteistölle asemakaavamuutosta. Tikkurilantien varrella teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi, AK. Purettavan kolmekerroksisen rakennuksen tilalle rakennettavat kerrostalot ovat Tikkurilantien varressa korkeimmillaan kahdeksan kerrosta ja madaltuvat joen suuntaan nelikerroksisiksi. Tikkurilantien katutasoon tulee liiketilaa. Pysäköinti sijoittuu osittain kansipihan alle ja sinne ajetaan Viertolankujan kautta. Rakennusoikeus kasvaa nykyisestä 7 162:sta 10 424 kerrosneliömetriin. Korttelin tehokkuusluku e on 1,5.

Asemakaavan muutokseen nro 002428 liittyvään maankäyttösopimuskokonaisuuteen kuuluvat A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta.

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Sopimusalue koostuu Evä-Kara Oy:n omistamasta kiinteistöstä 92-63-105-2. Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (liite A1). Kaupunki ja yhtiö sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja maanomistajan osallistumisesta sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

Asemakaavamuutosaluetta palveleva kunnallistekniikka on toteutettu. Yhtiön täytyy ottaa kiinteistön suunnittelussa huomioon katualueen tuleva korkotaso. Tikkurilantielle suunnitellaan parhaillaan raitiotielinjaa, joka saattaa aiheuttaa korkomuutoksia nykyiselle Tikkurilantien katualueelle. Kiinteistön rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin
Evä-Kara Oy maksaa kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä **2 178 060 euroa**.
Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan kahdessa erässä.

Maanomistaja luovuttaa kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksen suorittamisen vakuudeksi **2 178 060 euron** suuruisen omavelkaisen pankkitakauksen.

Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja asuntojen huoneistotyyppijakauma

Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

Kaikissa sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Asuntojen kokonaismäärä pyöristetään lähimpään kokonaislukuun. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta.

Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m^2. Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 50 000 euroa/asunto sallittujen yksiöiden määrän ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän alittavien asuntojen osalta.

B. Esisopimus määräalan luovutuksesta
Evä-Kara Oy luovuttaa kaupungille vastikkeetta noin 213 m^2:n suuruisen määräalan Viertolan kaupunginosassa Tikkurilan kylässä sijaitsevasta kiinteistöstä 92-63-105-2 Määräala on asemakaavan muutoksella nro 002428 merkitty katualueeksi. Luovutettava määräala on merkitty karttaliitteeseen (liite B1).

Esisopimuksella määräalojenluovutuksesta varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen. Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002428 on tullut voimaan.

Toimivalta maankäyttösopimuksista päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 9. luvun 1 §:n kohdan 36 nojalla kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunkitilalautakunta 21.9.2022 § 23

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Evä-Kara Oy:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002428 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta.
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttö-sopimuksen ja lopulliset luovutuskirjat sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 31

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Evä-Kara Oy:n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002428 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta.

b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttö-sopimuksen ja lopulliset luovutuskirjat sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- maankäyttösopimus
- liite A1: Sopimusalue
- liite B1: Luovutettava katualue

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh 040 7337447, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

2428MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[Pvm] päivätty Asemakaavan muutos nro 002428 (jäljempänä ”**Asemakaavamuutos**”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus

B. Esisopimus määräalan luovutuksesta

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Evä-Kara Oy on hakenut osoitteessa Viertolankuja 4 olevalle kiinteistölle asemakaavamuutosta. Kiinteistö sijaitsee Tikkurilantien ja Viertolankujan välissä. Hakijan tavoitteena on purkaa kiinteistöllä sijaitseva teollisuusrakennus ja rakentaa tilalle asuinkerrostalo. Asuinkerrostalon kerrosluku olisi neljästä kerroksesta kahdeksaan kerrokseen. Korkeimpien kerrosten ollessa Tikkurilantien varressa.

Kaavamuutoksessa nykyinen teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi.

Kaavamuutoksen yhteydessä korttelialueesta luovutetaan Vantaan kaupungille määräala, jolla varaudutaan Tikkurilantielle suunnitellun raitiotielinjan lisäkatualueeseen.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Evä-Kara Oy (Y-tunnus: 0161814-4)
Tainionkoskentie 22
55100 Imatra
(jäljempänä ”**Yhtiö**”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu Yhtiön omistamista kiinteistöstä 92-63-105-2 jäljempänä (”**Sopimusalue**”). Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (liite A1). Kaupunki tekee maankäyttösopimuksen Yhtiön kanssa.

2.2 Kaupunki ja Yhtiö Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Osapuolet toteavat, että asemakaavamuutosaluetta palveleva kunnallistekniikka on toteutettu. Yhtiön täytyy ottaa kiinteistön suunnittelussa huomioon katualueen tuleva korkotaso. Tikkurilantielle suunnitellaan parhaillaan raitiotielinjaa, joka saattaa aiheuttaa korkomuutoksia nykyiselle Tikkurilantien katualueelle. Yhtiön tulee yhteistyössä Kaupungin katujen ja puistojen kadunsuunnittelun kanssa yhteen sovittaa kiinteistön ja Tikkurilantien katualueen korkotasot ennen kiinteistön rakennusluvan hakemista. Kiinteistön rakennustöiden yhteydessä sovitaan mahdollisten tilapäisten rakenteiden tai luiskajärjestelyjen toteutuksesta ja kunnossapidosta.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä **2 178 060 euroa**.

4.2 Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus maksetaan Kaupungille yhdessä erässä siten, että se maksetaan välittömästi Asemakaavamuutoksen voimaantulosta.

4.3 Maksu suoritetaan Kaupungille Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto).

5. Vakuudet

5.1 Yhtiö luovuttaa Kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksen suorittamisen vakuudeksi **2 178 060 euroa** suuruisen omavelkaisen pankkitakauksen, joka vapautetaan, kun korvaus on suoritettu.

6. Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuoto ja asuntojen huoneistotyyppijakauma

6.1 Sopimusalueelle osoitettavasta uudesta asumisen rakennusoikeudesta vähintään 50 % on toteutettava vapaarahoitteisina omistusasuntoina.

6.2 Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa se on velvollinen maksamaan Kaupungille toteutetun rakennusoikeuden poikkeamasta sopimussakkoa 200 euroa/k-m^2.

6.3 Kaikissa sopimusalueelle rakennettavissa asuntohankkeissa, jotka eivät ole erityisryhmille kohdennettuja tai erikseen kaupungin hyväksymiä erityiskohteita, asuntojen kokonaismäärästä asuntohanketta kohden korkeintaan 30 % saa olla yksiöitä ja vähintään 30 % on oltava kolmioita tai suurempia asuntoja. Asuntojen kokonaismäärä pyöristetään lähimpään kokonaislukuun. Asuntohankkeeksi tulkitaan sopimusalueella joko a) yksittäinen asuinrakennus tai b) korkeintaan sadan asunnon asunto-osakeyhtiö tai kiinteistöosakeyhtiö, joka muodostuu useammasta rakennuksesta.

6.4 Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon huoneistotyyppijakaumaa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 50 000 euroa/asunto sallittujen yksiöiden määrän (kpl) ylittävien ja sallittujen kolmioiden tai suurempien asuntojen määrän (kpl) alittavien asuntojen osalta.

7. Vesihuoltoverkostoon liittyminen

7.1 Yhtiö on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

8. Erimielisyyksien ratkaiseminen

8.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

9. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

9.1 Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

9.2 Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt

sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

10. Sopimuksen voimaantulo

10.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaavamuutos on tullut olennaisilta osiltaan muuttumattomana ja lainvoimaisena voimaan.

10.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavamuutosta 31.12.2025 mennessä.

10.3 Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2025 mennessä hyväksynyt Asemakaavamuutoksen, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut olennaisilta osiltaan muuttumattomana ja lainvoimaisena voimaan, molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

10.4 Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen takia minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EHDOT

Osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan II mukaisen määräalan luovutuskirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Asemakaavamuutosta koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös on saanut lainvoiman ja Vantaan kaupunginhallitus on kuuluttanut kaavan voimaan.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt Asemakaavamuutosta 31.12.2025mennessä, tai
- Asemakaavamuutosta koskeva kaupunginvaltuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

II MÄÄRÄALAN LUOVUTUSKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Luovuttaja — **Evä-Kara Oy** (Y-tunnus: 0161814-4)
Tainionkoskentie 22
55100 Imatra
(jäljempänä ”**Luovuttaja**”)

Luovutuksensaaja — **Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä ”**Kaupunki**”)

Luovutuksen kohde — Noin 213 m^2:n suuruinen Vantaan kaupungin Viertolan kaupunginosassa Tikkurilan kylässä sijaitsevasta kiinteistöstä 92-63-105-2 (jäljempänä ”**Määräala**”).

Määräala on osoitettu Asemakaavamuutoksessa katualueeksi.

Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite B1).

Luovutuskirjan ehdot

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. Luovutushinta

1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoituksin.

3. Verot ja maksut

3.1 Luovuttaja vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

4.1 Kiinteistöön 92-63-105-2 kohdistuu rasitustodistuksen mukaan useita rasituksia. Määräala luovutetaan kiinnityksistä ja niihin rinnastettavista erityisistä oikeuksista vapaana.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

5.1 Määräalaan kohdistuvat rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta.

6. Kohteeseen tutustuminen

6.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan ja sen rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

7.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisteriote, kaavakartat ja -määräykset ja johtokartta.

7.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

8. Irtaimisto

8.1 Tätä luovutusta ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimusta.

9. Maaperä ja jätteet

9.1 Luovuttajan tietojen mukaan Määräalalla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista eikä Määräalalla ole jätettä. Mikäli myöhemmin kuitenkin ilmenee tarvetta maaperän tai pohjaveden puhdistamiseen tai jätteiden poistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Luovuttajaan, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Luovuttaja vastaa pilaantuneiden maa-ainesten ja pohjaveden puhdistamisesta sekä jätteiden poistamisesta

aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista toimivaltaisen viranomaisen edellyttämään tasoon. Työn tekemisestä sovitaan erikseen.

[lopullisen luovutuskirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

Tätä maankäyttösopimusta, sisältäen kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen määräalan luovutuksesta, on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla, [x]. päivänä [x]kuuta 2022

VANTAAN KAUPUNKI	**EVÄ-KARA OY**
_____	_____
[Nimi]	[Nimi]

Liitteet

Liite A1	Sopimusalue
Liite B1	Kartta luovutettavasta määräalasta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että [x] Vantaan kaupungin puolesta ja [x] Evä-Kara Oy:n puolesta ovat allekirjoittaneet tämän esisopimuksen määräalan luovutuksesta ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla, [x]. päivänä [x]kuuta 2022

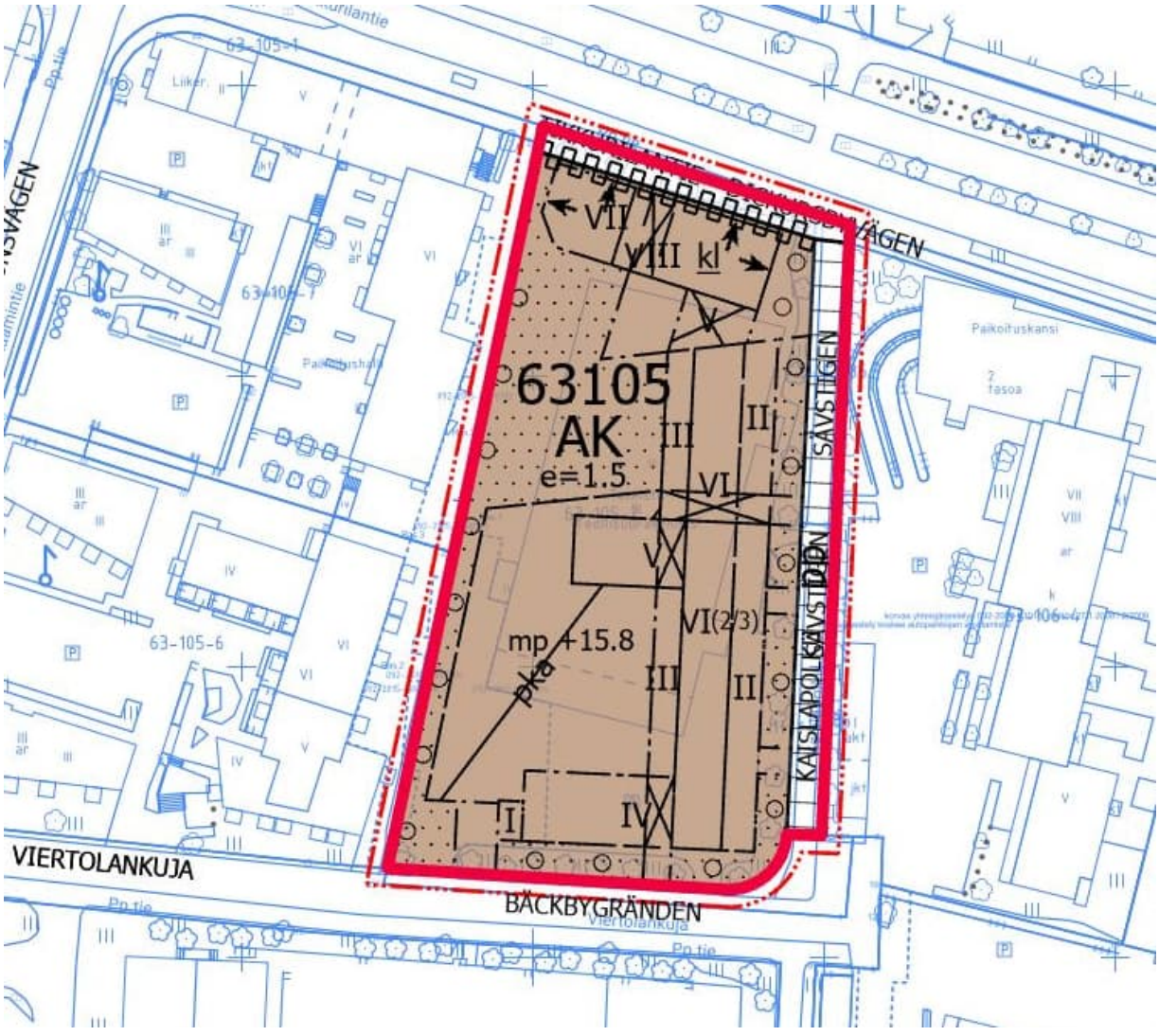
_____

KOHTEEN SIJAINTI

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Asemakaavan muutos nro 002428

KOHTEEN SIJAINTI

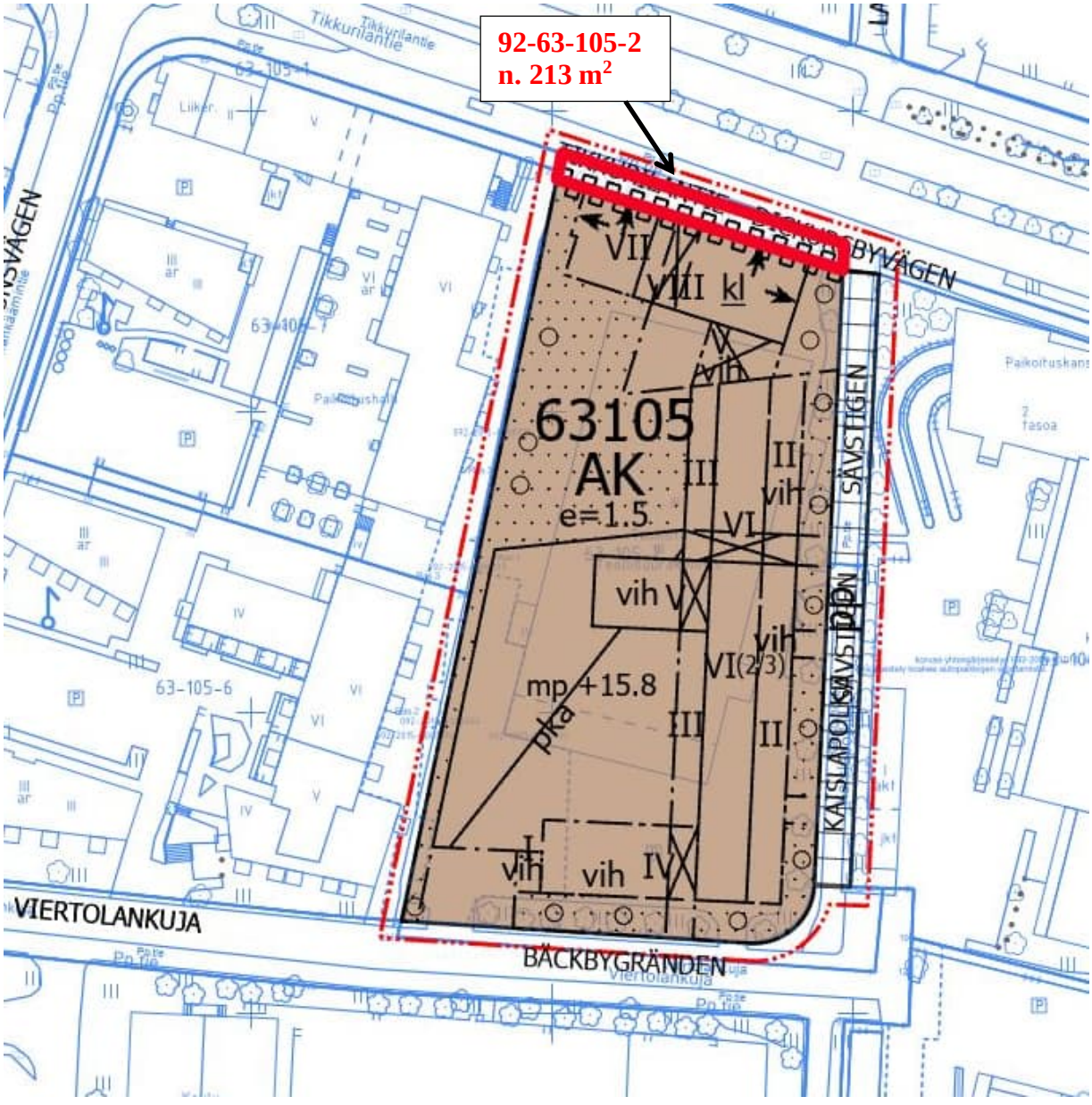
Asemakaavan muutos nro 002428

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA (katua) / Evä-Kara Oy

Kaupunginosa: VIERTOLA (63)

Kylä: TIKKURILA (421)

n. 213 m^2:n suuruinen määräala kiinteistöstä: 92-63-105-2

32 § **Asemakaavan muutos 002484 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 12 Hämeenkylä / Ainontie 5 ja 10**

VD/749/10.02.04.00/2021

TeA/TLA/TKA/JKÖ/VIK/JT

Ainontie 5 varastorakennusten korttelialue muuttuu nk. entistä Tukon keskusvarastorakennusta muuntaen teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialueeksi, jonka koilliskulmaan liitetään osuus Kehä III:n maantiealueesta. Tontin kokonaisrakennusoikeuden määrä 59 000 k-m² säilyy ennallaan. Päivittäistavarakaupan tiloja ei sallita.
Ainontie 10:n asemakaava ajantasaistetaan vastaamaan poikkeamispäätöksen mukaisesti v. 2015 toteutunutta tilannetta muuttamalla erillispientalojen korttelialue asuinrakennusten korttelialueeksi. Uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä on 1 082 k-m² eli 42 k-m² enemmän kuin kumoutuvassa asemakaavassa.

Asemakaavamuutos koskee osia kortteleista 12010 ja 12300, kaupunginosassa 12 Hämeenkylä. Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osia kortteleista 12010 ja 12300, kaupunginosassa 12 Hämeenkylä.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee osaa korttelista 12300 kaupunginosassa 12, Hämeenkylä.

Alue sijaitsee Myyrmäen suuralueella Hämeenkylän kaupunginosassa Kehä III:n ja Vihdintien liittymän lounaispuolella Ainontien varrella.

Hakija
Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5.

Maanomistus
Vantaan kaupungilla ei ole maanomistusta kaavamuutoksen alueella.
Ainontie 5 varastokiinteistön 92–12–300–2 sekä kumoutuvan asemakaavan Kehä III:n maantien alueelle ulottuvan kiinteistön 92–12–300–1 omistaa Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5.
Kehä III:n ja Vihdintien eritasoliittymän maantiealueen kiinteistön 92–895–2–30 omistaa Suomen valtio.
Ainontie 10 asuinkiinteistön (92–12–10–2) omistaa As Oy Vantaan Ainontie 10.

Valmistelu
Kaupunki on laatinut asemakaavamuutoksen. Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavamuutosehdotuksen viitesuunnitelmien ja selvitysten valmisteluun ovat osallistuneet Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 (Kesk. Eläkevak. Ilmarinen) konsultit Arkkitehtitoimisto Siltanen ja Laakso Oy, A1 Arkkitehdit Oy, Genpro Solutions Oy, Harju-Soini maisemasuunnittelu sekä Ramboll konsulttina.

Yleiskaava
Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa Ainontie 5 on kaupallisten palveluiden aluetta KM ja Ainontie 10 pientaloaluetta A3. Kaavamuutosalue sijaitsee L_{DEN} 50–55 dB lentomeluvyöhykkeellä 3 (m3).

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaavassa (ei lainvoimainen) Ainontie 5 on kaupallisten palvelujen aluetta KM, jolle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan eikä keskustahakuisen

erikoiskaupan suuryksiköitä. Ainontie 10 on pientalovaltaista asuinaluetta AP. Kaavamuutosalue on L_{DEN} 50–55 dB lentomeluvyöhykettä 3 (L3).

Asemakaavamuutos
Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 on hakenut asemakaavan muuttamista siten, että entinen Tukon keskusvarastorakennus voitaisiin muuntaa teollisuus-, varasto- ja liikerakennukseksi. Rakennus on ollut pitkään vajaakäytöllä eikä ilman kehittämistä vastaa elinkeinoelämän nykytarpeita. Rakennuksen länsiosaan sijoittuisi mm. iso rautakauppa. Ainontie 5:n nykyisen rakennuksen muuntaminen uusiin käyttötarkoituksiin toteuttaa Vantaan Resurssiviisauden tiekarttaa sekä tukee Vantaan tavoitetta vahvistaa kaupungin elinvoimaa edistämällä elinkeinoelämän kehittämistä ja lisäämällä työpaikkojen määrää Vantaalla.

Ainontie 5 varastorakennusten korttelialue (TV) muutetaan teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialueeksi (TKL) ja tontin koillisosaan liitetään 1 143 m^2 osa Kehä III:n maantiealueesta. Korttelialueen uusi pinta-ala on n. 9,09 ha. Tontin kokonaisrakennusoikeuden määrä 59 000 k-m^2 säilyy ennallaan. Rakennusoikeudesta saa 19 % toteuttaa paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikkönä (km19%) mutta ei päivittäistavarakaupan tiloina. Rakennusten kerroslukua ei rajoiteta. Julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan sallittu enimmäiskorkeus tarkistetaan nykyisen N2000-korkeusjärjestelmän mukaiseksi.

Ainontie 10:n asemakaava ajantasaistetaan Vantaan kaupungin aloitteesta vastaamaan poikkeamispäätöksen 12–0062–14–POP mukaisesti toteutunutta tilannetta. Tontille on erillispientalojen sijaan v. 2015 rakennettu kaksikerroksinen luhtitalo ja asemakaavassa osoitettu kokonaisrakennusoikeus on ylittynyt 42 k-m^2.

Kaavamuutosalueen pinta-ala on noin 9,35 ha. Kumoutuvan asemakaavan kokonaisrakennusoikeuden määrä on 60 041 k-m^2. Kaavamuutosalueen uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä korttelitehokkuudella e=0,64 on 60 082 k-m^2 eli se kasvaa 41 k-m^2.

Kaavamääräyksiä tarkistetaan nykyvaatimusten mukaisiksi erityisesti hulevesien hallinnan ja viherkertoimen osalta. Asemakaavamuutoksen yhteydessä laaditaan myös tonttijako ja tonttijaon muutos, jolloin Ainontie 5 korttelissa 12300 muuttuu tontiksi nro 4.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 18.3.2021.
Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu 10.–11.4.2021 Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä ja viranomaiskannanottoja saatiin viisi kappaletta. Niiden sisällöistä on tiivistelmät kaavaselostuksessa (kohta 3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus).

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Sopimus
Asemakaavamuutokseen liittyy Ainontie 5:n osalta maankäyttösopimus.

Muutoskustannukset maksaa hakija Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 3 (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 100 €), yhteensä 11 100 €.

Kaupunkiympäristölautakunta 20.9.2022 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 30 päiväksi 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002484 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 12 Hämeenkylä / Ainontie 5 ja 10,
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 maksaa muutoskustannukset (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 100 €), yhteensä 11 100 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 32

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) asetetaan MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 30 päiväksi 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002484 sekä tonttijakoehdotus ja tonttijaon muutosehdotus, 12 Hämeenkylä / Ainontie 5 ja 10,
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 maksaa muutoskustannukset (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 100 €), yhteensä 11 100 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavamuutoksen 002484 selostus 20.9.2022
- 002484 Kaupallisten vaikutusten arviointi 14.7.2022

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, p. 050 312 2132
kaavasuunnittelija Jukka Köykkä, p. 050 302 9283
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

002484 AINONTIE 5 JA 10

HÄMEENKYLÄ

ARKKITEHTITOIMISTO SILTANEN JA LAAKSO OY

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 20.9.2022 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002484. Kaavoitus on tullut vireille 18.3.2021.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

osat kortteleista 12010 ja 12300 kaupunginosassa 12 Hämeenkylä. (kumoutuvan asemakaavan osat kortteleista 12010 ja 12300, kaupunginosassa 12 Hämeenkylä).

Tonttijako ja tonttijaon muutos: osa korttelia 12300 kaupunginosassa 12, Hämeenkylä.

Ainontie 5 varastorakennusten korttelialue muuttuu nk. entistä Tukon keskusvarastorakennusta muuntaen teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialueeksi. Korttelialueen koilliskulmaan liitetään osuus Kehä III:n maantiealueesta. Tontin kokonaisrakennusoikeuden määrä 59 000 k-m^2 säilyy ennallaan. Päivittäistavarakaupan tiloja ei sallita.

Ainontie 10:n asemakaava ajantasaistetaan vastaamaan poikkeamispäätöksen mukaisesti v. 2015 toteutunutta tilannetta muuttamalla erillispientalojen korttelialue asuinrakennusten korttelialueeksi. Uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä on 1 082 k-m^2 eli 42 k-m^2 enemmän kuin kumoutuvassa asemakaavassa.

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Kaavan laatija:

Jukka Köykkä, kaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki; jukka.koykka@vantaa.fi, puh. 050 302 9283.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Myyrmäen suuralueella Hämeenkylän kaupunginosassa Kehä III:n ja Vihdintien liittymän lounaispuolella.

Suunniteltavaan alueeseen kuuluvat korttelin 12300 länsiosa (entinen Tukon keskusvarasto) osoitteessa Ainontie 5 sekä korttelin 12010 koillisosa osoitteessa Ainontie 10. Suunnittelualueen itäpuolella on K-Supermarket.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 15.1.2021.
- Kaavoitus tuli vireille 18.3.2021 ja sai numeron 002484.
- Mielipiteet pyydettiin 30.4.2021 mennessä (MRL 62 §, 63 §) ja niitä saatiin 5 kappaletta.

- Kaavamuutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä ... 4
2. Lähtökohdat ... 5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista ... 5
2.2 Suunnittelutilanne ... 10
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet ... 17
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo ... 17
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö ... 17
3.3. Asemakaavan tavoitteet ... 19
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ... 20
4. Asemakaavan kuvaus ... 21
4.1 Kaavan rakenne ... 21
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen ... 22
4.3 Aluevaraukset ... 22
4.4 Kaavan vaikutukset ... 27
4.5 Ympäristön häiriötekijät ... 32
5. Asemakaavan toteutus ... 33
6. Kaavatyöhön osallistuneet ... 33
7. Asemakaavan seurantalomake ... 34
8. Asemakaavakartta ja –määräykset ... 36
9. Muu suunnitelma-aineisto ... 41

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Ainontie 5, Vantaa, kaupallisten vaikutusten arviointi: Ramboll 14.7.2022

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 18.3.2021

1. TIIVISTELMÄ

Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 on hakenut asemakaavan muuttamista siten, että entinen Tukon keskusvarastorakennus voitaisiin muuntaa teollisuus-, varasto- ja liikerakennukseksi. Rakennus on ollut pitkään vajaakäytöllä eikä ilman kehittämistä vastaa elinkeinoelämän nykytarpeita. Rakennuksen länsiosaan sijoittuisi mm. iso rautakauppa. Ainontie 5:n nykyisen rakennuksen muuntaminen uusiin käyttötarkoituksiin toteuttaa Vantaan Resurssiviisauden tiekarttaa sekä tukee Vantaan tavoitetta vahvistaa kaupungin elinvoimaa edistämällä elinkeinoelämän kehittämistä ja lisäämällä työpaikkojen määrää Vantaalla.

Ainontie 5 varastorakennusten korttelialue (TV) muutetaan teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialueeksi (TKL) ja tontin koillisosaan liitetään 1 143 m^2 osa Kehä III:n maantiealueesta. Korttelialueen uusi pinta-ala on n. 9,09 ha. Tontin kokonaisrakennusoikeuden määrä 59 000 k-m^2 säilyy ennallaan. Rakennusoikeudesta saa 19 % toteuttaa paljon tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikkönä (km19%) mutta ei päivittäistavarakaupan tiloina. Rakennusten kerroslukua ei rajoiteta. Julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan sallittu enimmäiskorkeus tarkistetaan nykyisen N2000-korkeusjärjestelmän mukaiseksi.

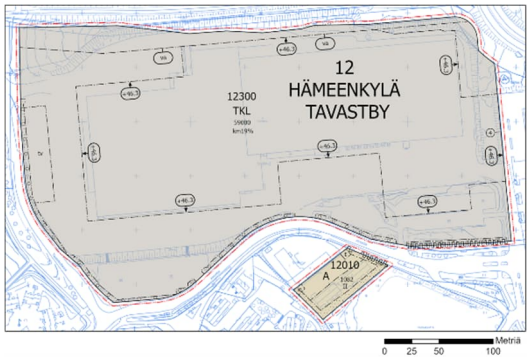
Ainontie 10:n asemakaava ajantasaistetaan Vantaan kaupungin aloitteesta vastaamaan poikkeamispäätöksen 12–0062–14–POP mukaisesti toteutunutta tilannetta. Tontille on erillispientalojen sijaan v. 2015 rakennettu kaksikerroksinen luhtitalo ja asemakaavassa osoitettu kokonaisrakennusoikeus on ylittynyt 42 k-m^2.

Kaavamuutosalueen pinta-ala on noin 9,35 ha. Kumoutuvan asemakaavan kokonaisrakennusoikeuden määrä on 60 041 k-m^2. Kaavamuutosalueen uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä korttelitehokkuudella e=0,64 on 60 082 k-m^2 eli se kasvaa 41 k-m^2.

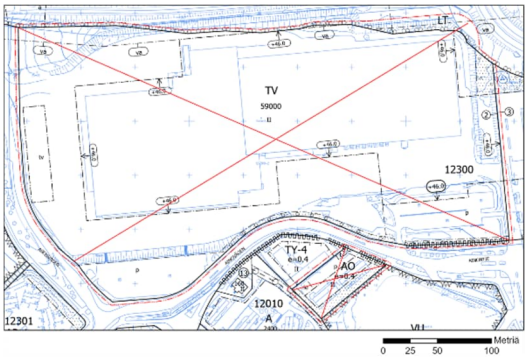
Kaavamääräyksiä tarkistetaan nykyvaatimusten mukaisiksi erityisesti hulevesien hallinnan ja viherkertoimen osalta. Asemakaavamuutoksen yhteydessä laaditaan myös tonttijako ja tonttijaon muutos, jolloin Ainontie 5 korttelissa 12300 muuttuu tontiksi nro 4.

Vantaan kaupunkisuunnittelun laatiman kaavamuutoksen tueksi on laadittu viitesuunnitelmia ja selvityksiä yhteistyössä Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 (Kesk. Eläkevak. Ilmarinen) konsulttien Arkkitehtitoimisto Siltanen ja Laakso Oy:n, A1 Arkkitehdit Oy:n, Genpro Solutions Oy:n, Harju-Soini maisemasuunnittelun sekä Ramboll:n kanssa.

Asemakaavamuutokseen liittyy Ainontie 5 osalta maankäyttösopimus.

Kaavamuutos 002484

Kumoutuva asemakaava

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavamuutosalueen pohjoisosassa sijaitseva Ainontie 5 on osa Kehä III:en tukeutuvaa Variston ja Petikon yritysaluetta. Ainontie 10 on osa Hämeenkylän pientaloaluetta.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Kaavamuutosalueen pohjoisosan Ainontie 5 on entistä peltolaaksoa ja Ainontie 10 on historiallisen Suuren rantatien varrelle Hämeenkylän kumpareelle rakentunutta pientaloaluetta. Kaavamuutosalueen tontit on rakennettu eikä niillä ole inventoituja luontokohteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutoksen alue kuuluu Pitkäjärven valuma-alueeseen. Tarkemmin jaoteltuna Ainontie 5 kuuluu Pikkujärvenojan valuma-alueeseen ja Ainontie 10 Varistonojan valuma-alueeseen. Molemmat ojat päätyvät kuitenkin Pikkujärveen ja siitä edelleen Pitkäjärveen.

Kaavamuutosalue on nykytilassa pääasiassa vettä läpäisemätöntä pintaa. Ainontie 5 tontilla on iso varastorakennus ja asfaltoitua logistiikkapihaa. Tontin hulevesiä ei nykytilanteessa viivytetä, vaan hulevedet ohjataan suoraan hulevesiviemäreihin.

Ainontie 10 tontilla on luhtitalo, pysäköintialue sekä pienet pihat talon itäpuolella. Pihoja lukuun ottamatta tontti on pääasiassa vettä läpäisemätöntä pintaa. Tontin hulevesiä ei nykytilanteessa viivytetä, vaan hulevedet ohjataan suoraan hulevesiviemäreihin.

Alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Maaperä ja topografia

Ainontie 5:n rakennettu tontti on maalajikartan perusteella valtaosin rakentamisen muodostamaa täyttöä, itäosa on savea ja aivan luoteiskulmassa myös silttiä. Isoa rakennusta ympäröivä tontin maanpinta on korkeusasemalla +28, Ainontietä reunustavat piha-alueet korkeusasemalla +30…+32.

Ainontie 10 rakennettu tontti on maaperältään savea. Tontin maanpinta on pääosin korkeusasemalla +29.

Maalajikartassa maaperä on kartoitettu noin metrin syvyyteen. Tätä syvemmällä olevista maakerroksista maalajikartta ei anna tietoa.

Perustamisratkaisujen tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja –suunnitelmiin.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Asuminen, väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Myyrmäen suuralueella sijaitsevassa Hämeenkylän kaupunginosassa asui vuoden 2021 alussa 8355 asukasta. Hämeenkylän asukasmäärä on kuluneen kymmenen vuoden aikana kasvanut 1002

asukkaalla.

Hämeenkylän asukkaista 63,4 % on 16–64-vuotiaita ja yli 65-vuotiaiden osuus on 19,1 %.

Palvelut ja työpaikat

Vantaalla oli lähes 122 900 työpaikkaa vuoden 2019 lopussa ja lisäystä edellisvuoteen tuli runsaat 1700 työpaikkaa (+1,4 %). Kasvuvauhti hidastui selvästi kahteen edelliseen vuoteen verrattuna. Vantaalla oli 5,2 % Suomen työpaikoista. Vantaan työpaikkaomavaraisuus on laskenut kahden viimeisen vuoden ajan, sen ollessa 106,9 vuonna 2019. Vantaan työpaikoista 19 prosenttia oli tukku- ja vähittäiskaupassa, 16 prosenttia kuljetuksen ja varastoinnin parissa sekä 11 prosenttia teollisuudessa.

Vantaan suuralueista eniten työpaikkoja vuoden 2019 lopussa sijaitsi Aviapoliksessa, 40 900, mikä oli kolmannes kaikista Vantaan työpaikoista. Hämeenkylä on osa Myyrmäen suuraluetta, jolla oli v. 2019 lopussa 22391 työpaikkaa. Suuralueen työpaikkojen määrä on viimeisten kymmenen vuoden aikana vähentynyt 1 %. Vuoden 2019 lopussa Hämeenkylässä oli 1447 työpaikkaa, vähennystä vuoteen 2010 verrattuna oli peräti 45,5 %.

Yhdyskuntarakenne

Kehä III:n ja Vihdintien liittymän lounaispuoleisessa kainalossa Hämeenkylän pientaloalueen pohjoispuolella oleva kaavamuutosalue on Petikko–Variston-yritysalueen läntinen pääte.

Kaavamuutosalueen itäpuolella on K-Supermarket ja länsipuolella virkistysaluetta.

Kaavamuutosalueen tontit rajautuvat Ainontiehen, jonka alla sijaitsevat kunnallistekniikan maanalaiset verkostot (kaukolämpö, vedenjakelu, jäte- ja hulevesiviemärit). Kaavamuutosalue liittyy Ainontien välityksellä Vihdintiehen. Tavastkullantie, joka on tulevaisuudessa osa Askistontietä ja sen tulevaa eritasoliittymää Kehä III:lle, yhdistää alueen Kehä III:en.

Kaupunkikuva

Ainontie 5 iso entinen Tukon kauppavarasto on osa Kehä III:n ja Vihdintien liittymän liikennealueiden ja sähkön voimajohtolinjojen muodostamaa kaupunkikuvaa.

Hämeenkylän pientaloalueen koillisosan reunassa sijaitseva Ainontie 10 rakennettu luhtitalo noudattaa pientaloalueen rakennusten ja tonttien mittakaavaa.

Viistoilmakuva kaakosta v. 2017, keskellä Ainontie

Viistoilmakuva koillisesta v. 2017, alaosassa Kehä III:n ja Vihdintien liittymä

Viistoilmakuva kaavamuutosalueesta v. 2019 etelän suunnasta katsottuna. Kehä III on kuvan yläreunassa ja Vihdintie oikealla.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaavamuutosalue kuuluu Hämeenkylään, joka on ilmeisesti Helsingin pitäjän vanhimpia keskiaikaisperäisiä kyliä. Ainontie 5 varastotontin kautta on kulkenut varkaiskeskiaikainen Suuri Rantatie. mutta linjaus on katkennut varastorakennuksen laajentamisen myötä 1980-1990-luvun taitteessa. Vuoden 1986 ilmakuvassa tielinjaus on vielä erotettavissa silloisen TUKOn kauppavaraston tontilla kasvillisuusvyöhykkeen rajana, sekä pienenä tienä, joka on johtanut pihalta viereisen tontin kautta

Kehä III:n ja Vihdintien liittymään. Näiden teiden leventäminen 1980-luvun taitteessa on aiheuttanut Suuren Rantatien tielinjauksen katkeamisen tällä pätkällä.

Ainontie 5:ssä sijaitsevan entisen TUKOn kauppavaraston ensimmäiset osat ovat rakennettu 1970-luvulla. Rakennuksen suunnitteli Reino Österman Tukkukauppojen Oy:n arkkitehtiosastolta. Vuonna 1942 perustetun Tukkukauppojen Oy:n toiminta Hämeenkylän alueella on ollut merkittävää, sillä yhtiön omistuksessa oli sen perustamisvuodesta lähtien Hämeenkylän kartano, jossa TUKO harjoitti maataloutta 1960-luvun alkuun asti. Karjanhoidon lopettamisen jälkeen perustettiin tuoretuotteiden viljelyyn ja myyntiin keskittynyt Hämeenkylä Oy. TUKO:n toimesta perustettiin myös Hämeenkylän tiilitehdas nykyisen Petikon alueelle vuonna 1951. Ainontie 5:n rakennuksessa toimi aluksi elintarvikevarastoja ja 1980-luvulla sinne rakennettiin myös toimistoja. Huolimatta siitä, että rakennuksella on mahdollisesti paikallishistorian kannalta merkitystä, ei sen arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset arvot ole niin merkittäviä, että Vantaan kaupunginmuseo esittäisi rakennuksen suojelua asemakaavassa.

Virkistys

Kaavamuutosalueella ei ole yleis- eikä asemakaavoitettuja virkistysalueita. Kaavamuutosalueen länsipuolella on metsäinen Helsinginmäki, jonka korkein kohta on +49 metriä meren pinnan tasosta. Ainontie 10 sijoittuu Hämeenkylän pientaloalueen halkaisevan virkistysaluevyöhykkeen luoteisreunaan.

Liikenne

Kaavamuutosaluetta pohjoisessa rajaava Kehä III ja itäpuolella sijaitseva Vihdintie ovat valtion maanteitä. Kehä III:n keskimääräinen vuorokausiliikenne kaavamuutosalueen kohdalla on noin 44 100 ajoneuvoa ja Vihdintien noin 18 600 ajoneuvoa. Vihdintien vuoden 2050 ennusteliikennemäärä on Luhtitien ja Kehä III:n välillä 38 000 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Kaavamuutosalueen läpäisevä Ainontie on Vihdintielle johtava kokoojakatu (4 500 ajon/vrk) ja kaavamuutosalueen läpäisevä osuus Ainontiestä on myös osa erikoiskuljetusreitistöä. Kaavamuutosalueen länsipuolella sijaitsevan Tavastkullantien (1 500 ajon/vrk) paikalle on suunniteltu Askistontie, joka tulee ylittämään Kehä III:n ja jatkumaan sen pohjoispuolella nykyiselle Askistontielle.

Vihdintietä liikennöivät bussilinjat 345 (Rinnekoti-Elielinaukio), 583 (Niipperi-Aviapolis) ja 584 (Kalajärvi-Aviapolis). Ainontietä kulkevat bussilinjat 311 (Hämeenkylä-Myyrmäki-Kaivoksela) ja 522 (Leppävaara-Vantaankoski)

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaava-alue kuuluu Myyrmäen painepiiriin. Painepiirin vesisäiliönä on Myyrmäen ylävesisäiliö, jonka tilavuus on 4500 m^3. Painetaso vaihtelee välillä +82.00 ... +95.00. Ainontie 5 ja 10 ovat molemmat liittyneet Ainontiellä sijaitsevaan vesijohtoon.

Jätevesiviemäröinti

Ainontie 5 on liitetty Ainontiellä sijaitsevaan jätevesiviemäriin, joka johtaa jätevedet Variston kautta uudelle Petikon jätevedenpumppaamolle, josta vedet johdetaan paineviemärissä Askistoon. Askistossa uusi paineviemäri liitetään Askiston jätevedenpumppaamolta lähtevään paineviemäriin.

Ainontie 10 jätevedet johdetaan lännen suuntaan jätevesiviemäriin, joka johtaa jätevedet Tavastkullan jätevedenpumppaamoon. Tästä pumppaamosta jätevedet pumpataan edelleen pohjoiseen Askiston jätevedenpumppaamolle.

Askiston pumppaamolta jätevedet johdetaan paineviemärissä Hämeenkylän halki etelään Espooseen. Espoossa jätevedet päätyvät Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti / hulevesijärjestelmä

Ainontie 5:n sisäiset hulevesiviemärit keräävät hulevedet tontin länsiosaan, josta hulevedet johdetaan yksityisellä hulevesiviemärillä Tavaskullantien toiselle puolelle avo-ojaan. Avo-oja johtaa vedet lännen suuntaan Tavastkullanojaan, josta vedet virtaavat Kehä III:n pohjoispuolelle päätyen Pikkujärveen.

Ainontie 10:n hulevedet päätyvät Ainontien hulevesiviemärissä Variston suuntaan alittaen Vihdintien. Varistossa hulevesiviemäri purkaa Martinkyläntien eteläpuolella avo-ojaan. Avo-oja johtaa vedet Varistonojaan, joka virtaa luoteeseen alittaen Kehä III:n ja Vihdintien ja päätyen lopulta Pikkujärveen.

Pikkujärvestä vedet virtaavat jälleen Kehä III:n alitse Pitkäjärveen. Pitkäjärvestä vedet virtaavat Espoon halki lounaaseen purkautuen lopulta Kurttilassa mereen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkoston maanalaiset putket sijaitsevat Ainontien katualueen alla ja kaavamuutosalueen kiinteistöt on liitetty kaukolämpöön.

Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keskijänniteverkon 20 kV ja pienjänniteverkon 0,4 kV maakaapelit sijaitsevat Ainontien pohjoisreunassa sekä Ainontie 10 kiinteistön itäreunassa.

Ympäristöhäiriöt

Kaavamuutosalue on Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen lentomeluvyöhykkeellä, jolla melutaso L_{DEN} on 50–55 dB. Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen perusteella se edellyttää toimistotilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 28 dB ja asuintilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 32 dB. Ainontie 10 asuinkiinteistöön vaikuttaa lentokoneiden laskeutumisvyöhyke, joka edellyttää asuintilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 35 dB.

Vantaan nykytilanteen liikennemääristä on vuoden 2016 liikennetiedoilla tehty Pääkaupunkiseudun ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys 2017. Sen perusteella Ainontie 5:n varastokiinteistön pohjoisosan rakennusalan rajalle päivällä kohdistuvan Kehä III:n aiheuttaman tiemelun keskiäänitaso LAeq 7–22 kahden metrin laskentakorkeudella on 60–65 dB, mikä edellyttää toimistotilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 30 dB. Varastokiinteistön eteläosissa tieliikenteen melua on 50–60 dB ja Ainontien reunassa 60–65 dB.

Ainontie 10 asuinkiinteistön pohjoisosaan Ainontien reunalla kohdistuu päivällä tieliikenteen melua 60–65 dB ja valtaosalle kiinteistöä 55–60 dB. Rakennusjärjestys edellyttää tiemelualueella 60–65 dB asuintilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 35 dB. Valtaosalle pihaa kohdistuu yöllä tieliikenteen melua 45–50 dB.

Kaavamuutosalueella Ainontie 5 varastokiinteistöllä merkittävin ympäristöhäiriö aiheutuu Kehä III:n ja Ainontien tieliikenteen melusta ja Ainontie 10 asuinkiinteistöllä lentoliikenteen melusta.

Erityistoiminnat

Kehä III:n eteläreunassa sijaitsevat sähkön johtolinjojen voimajohtoalueet (ns. vaara-alueet) ulottuvat myös Ainontie 5:n kiinteistölle. Voimajohtoalueet rajoittavat rakentamista ja esimerkiksi puiden korkeutta.

2.1.4 Maanomistus

Ainontie 5 varastokiinteistön 92–12–300–2 sekä kumoutuvan asemakaavan Kehä III:n maantien alueelle ulottuvan kiinteistön 92–12–300–1 omistaa Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5.

Kehä III:n ja Vihdintien eritasoliittymän maantiealueen kiinteistön 92–895–2–30 omistaa Suomen valtio.

Ainontie 10 asuinkiinteistön (92–12–10–2) omistaa As Oy Vantaan Ainontie 10.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

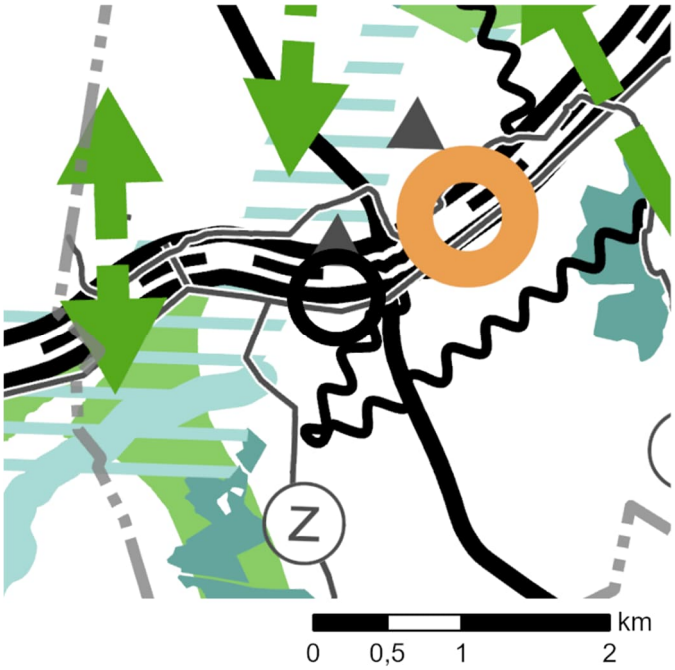
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen.

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

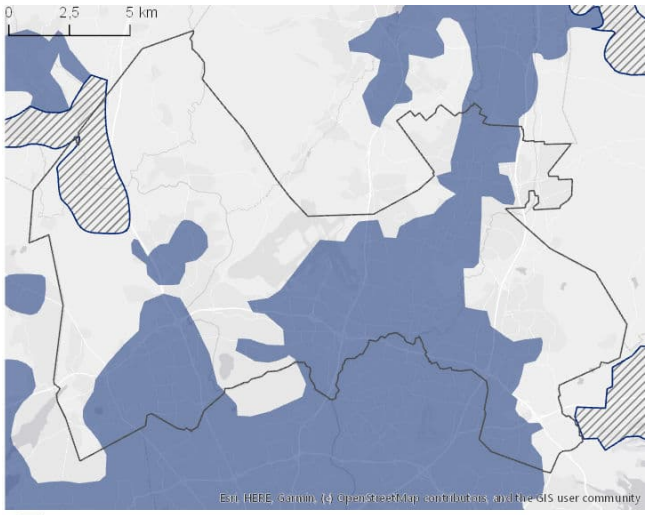
Maakuntakaava

Maakuntavaltuusto hyväksyi Uusimaa 2050 -kaavan 25.8.2020 ja maakuntahallitus päätti voimaantulosta 7.12.2020. Kaavakokonaisuuden oli määrä tulla voimaan tammikuun 2021 lopulla, mutta Helsingin hallinto-oikeus on välipäätöksellään 22.1.2021 kieltänyt valtuuston päätöksen täytäntöönpanon. Hallinto-oikeus totesi 24.9.2021, ettei täytäntöönpanokieltoa ollut enää aihetta pitää voimassa siltä osin kuin valitukset oli hylätty, ja kaavakokonaisuus tuli pääosin voimaan.

Kaavamuutosalue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä ja kuuluu Petikko-Variston kaupan alueeseen, joka mahdollistaa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan toteuttamisen alueella. Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alaraja on sellaisen vähittäiskaupan, joka kaupan laatu huomioon ottaen voi sijoittua perustelluista syistä myös keskusta-alueiden ulkopuolelle, kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppa, koon alaraja on Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa 30 000 k-m². Alue on Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelualuetta, jolla melutaso L_{DEN} on yli 60 dBA. Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

MAL 2019 -suunnitelma

MAL ensisijainen vyöhyke

MAL uuteen joukkoliikenneinvestointiin kytkeytyvä ensisijainen vyöhyke

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSLn toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi.

Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty. että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määräävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettäville maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSLn hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019.

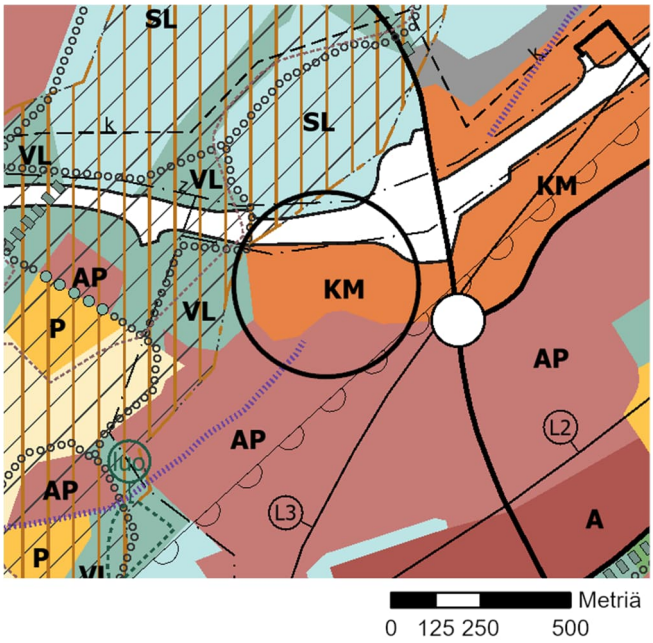
Yleiskaava

Kaavamuutosalue on lentomeluvyöhykkeellä 3 (L_{Den} 50–55 dB) sijaitsevaa kaupallisten palveluiden aluetta KM sekä pientaloaluetta A3. Kehä III:n reunoilla on sähkön voimansiirtolinjoja Z1 ja Z4. Hämeenkyläntien ja Kehä III:n sekä Ainontien ja Vihdintien liittymät on osoitettu eritasoliittyminä.

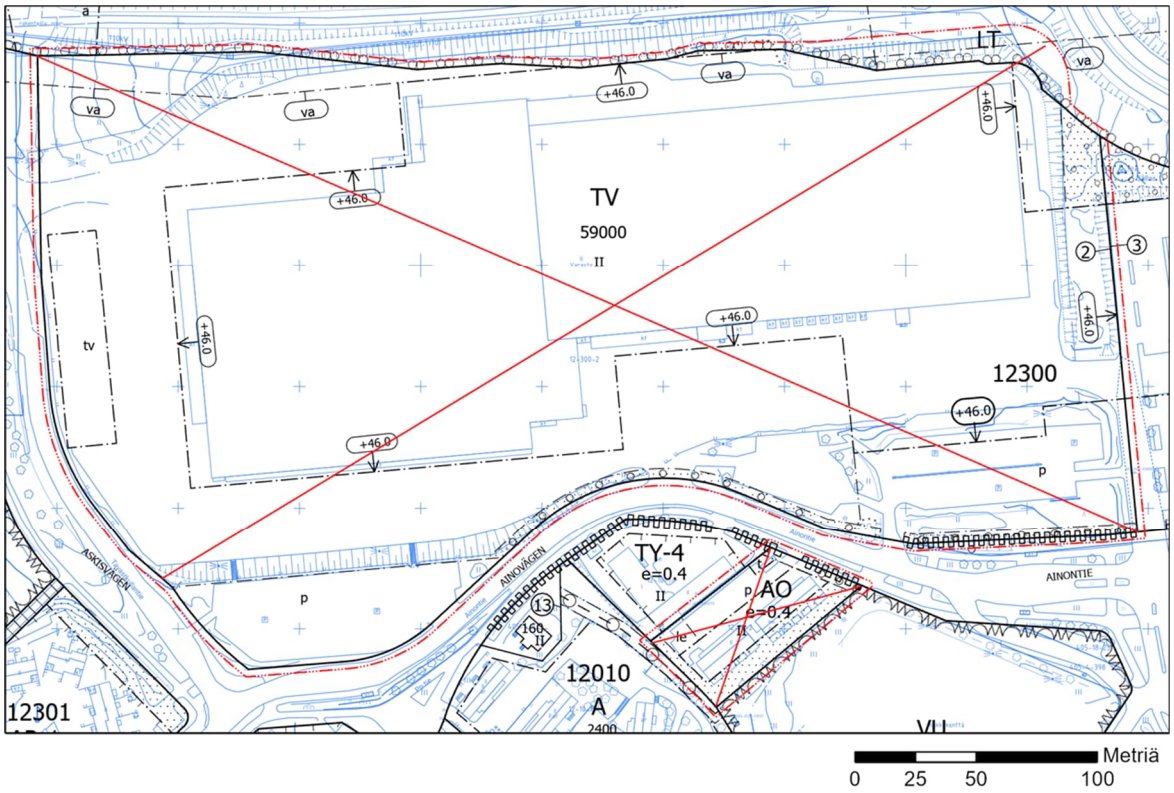
Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009, 3.6.2009 ja 13.1.2010. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Vantaan uusi yleiskaava 2020

Uusi yleiskaava 2020 on hyväksytty valtuustossa 25.1.2021, mutta ei ole vielä lainvoimainen. Kaavamuutosalue on lentomeluvyöhykettä 3 (L_{Den} 50–55 dB). Ainontie 5 on kaupallisten palvelujen aluetta KM, jolle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan eikä keskustahakuisen erikoiskaupan suuryksiköitä. Ainontie 10 on pientalovaltaista asuinaluetta AP.
(Yleiskaavasta on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi 28.6.2022 päätöksellään useimmat yleiskaavasta annetut valitukset. Kaavakartasta kumottiin valitusten takia mm. KM-määräyksistä kohta ”Alueelle saa sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä”.

Asemakaava

Ote kumoutuvasta ajantasa-asemakaavasta, asemakaavamuutoksen likimääräinen aluerajaus on osoitettu punaisella pistekatkoviivalla

Korttelissa 12300 sijaitsevalla Ainontie 5 kiinteistöllä on voimassa kaupunginvaltuuston 31.1.2011 hyväksymä asemakaava 002077, jossa tontti on varastorakennusten korttelialuetta TV. Tontin rakennusoikeus on 59 000 k-m^2. Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylin korkeusasema on +46,0. Rakennusten enimmäiskerrosluku on kaksi (II). Tontin länsiosassa on varastorakennuksen rakennusala (tv). Ainontietä vasten on autojen pysäköimisalue (p), istutettavia alueen osia ( ) ja puurivi (o o o) sekä itäosassa katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää ( ). Kehä III:a vasten on sähkön voimajohtojen vaara-alue (va).

Korttelissa 12010 sijaitsevalla Ainontie 10 kiinteistöllä on voimassa kaupunginvaltuuston 8.3.2010 hyväksymä asemakaavan muutos 002029, jossa tontti on erillispientalojen korttelialuetta (AO). Kokonaisrakennusoikeus on osoitettu tehokkuusluvulla e=0.4. Rakennuksen enimmäiskerrosluku on kaksi (II). Tontin pohjoisosassa on talousrakennuksen rakennusala (t), pysäköimisalue (p) sekä leikki- ja oleskelualue (le). Ainontietä vasten on puurivi (o o o) sekä katualueen rajan osia, joiden kohdilta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää ( ). Tontille on Hämeenkylänkentän urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (VU) vasten osoitettu istutettava alueen osa ( ).

Rakennuskielto

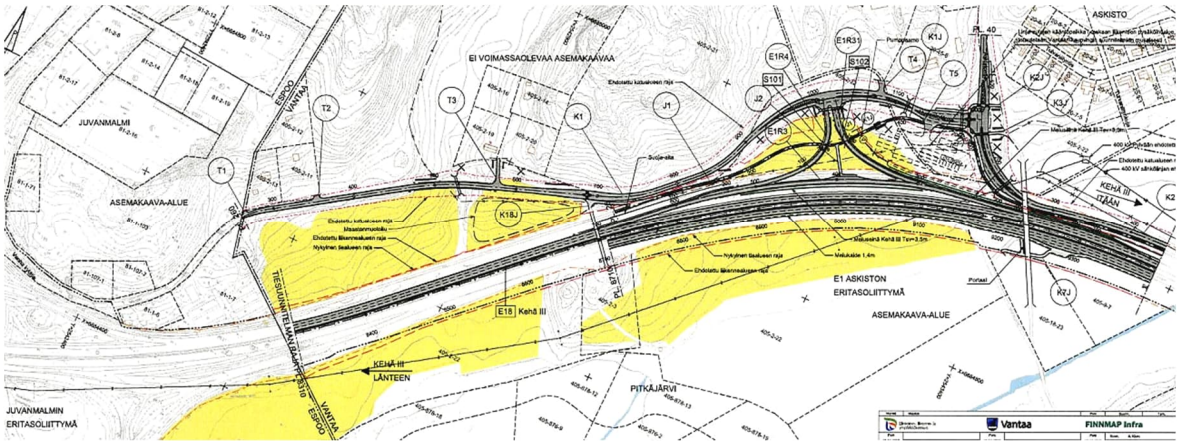
Alueella ei ole rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Tiesuunnitelmat (Uudenmaan ELY-keskus)

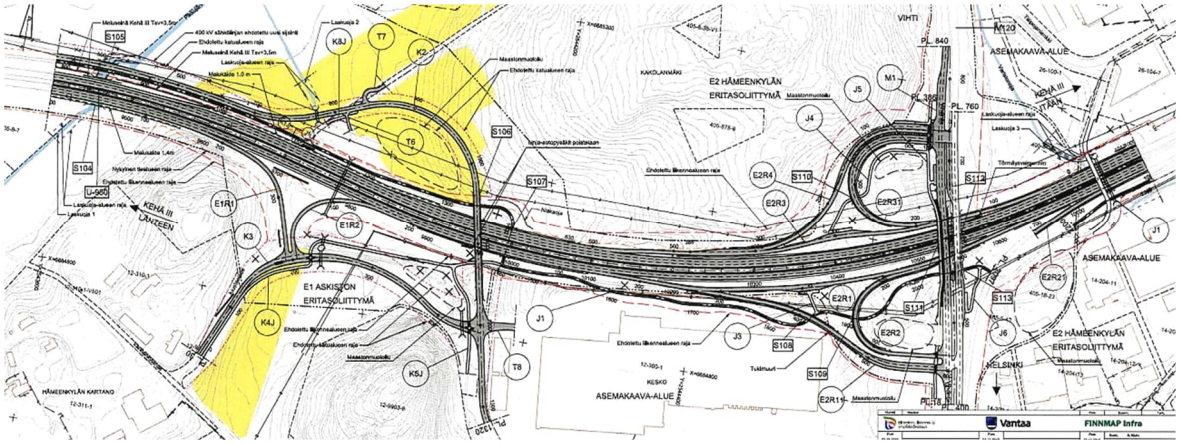
Kehä III:n (E18) parannustoimenpiteisiin sisältyy suunnitelmia mm. uusista eritasoliittymistä. Uusi Askiston eritasoliittymä muodostuisi jatkamalla Askistontietä Kehä III:n pohjoispuolella idän suuntaan (nk. Yhdyskatu) ja sillalla Kehä III:n yli Tavastkullantien kautta Ainontielle asti. Alueelta länteen suuntautuva liikenne voisi kulkea Askiston eritasoliittymän kautta, mikä keventäisi Vihdintien/Ainontien liittymän kuormitusta. Eritasoliittymän rakentaminen on käynnissä ja arvioitu valmistuminen on vuoden 2023 lopussa.

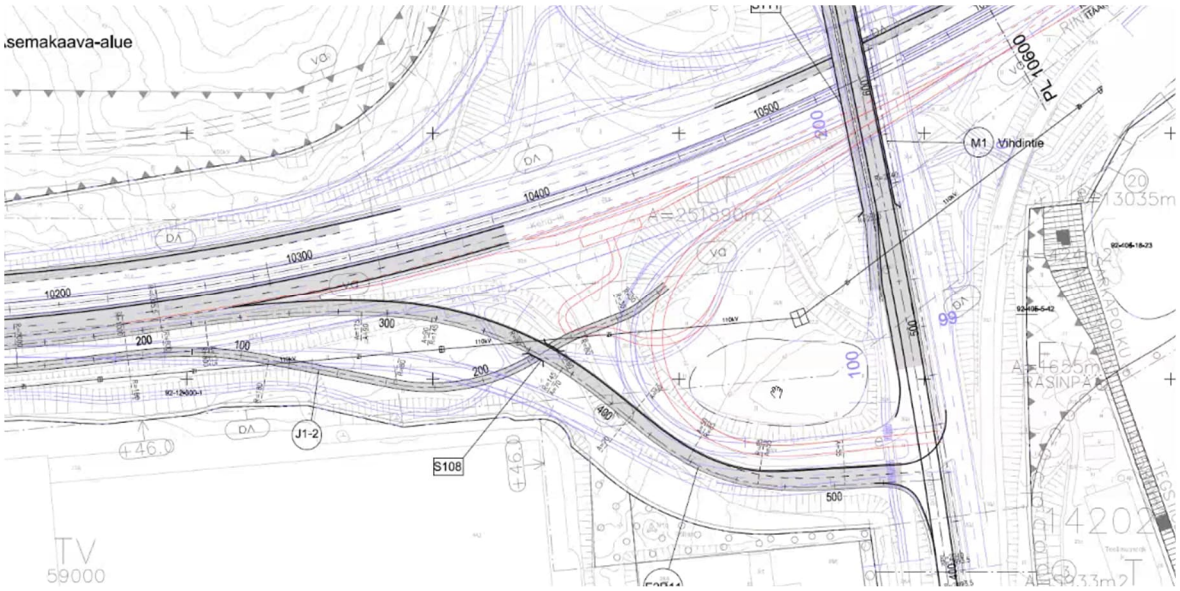

Yläkuva: Kehä III:n tiesuunnitelma, Askistontien liittymän länsiosa (Uudenmaan ELY-keskus 2010)

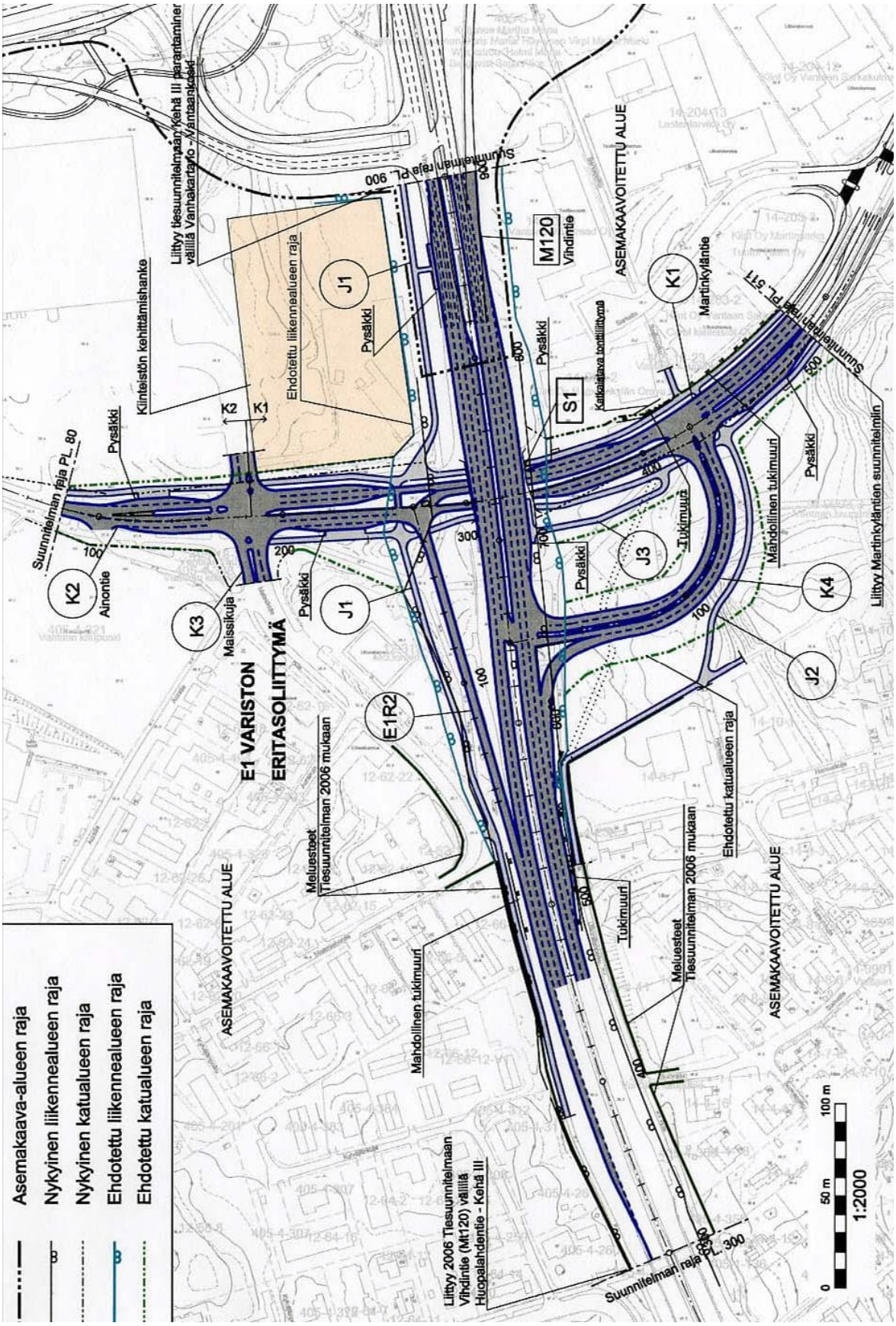
Alakuva: Kehä III:n tiesuunnitelma, Askistontien liittymän itäosa (Uudenmaan ELY-keskus 2010)

Kehä III:n ja Vihdintien liittymän rakentamissuunnitelma

Variston liittymän aluevarassuunnitelma esittää Vihdintien/Ainontien/Martinkyläntien liittymän parantamisen eristasoliittymäksi. Tällöin Ainontie ja Martinkyläntie alittaisivat Vihdintien. Vihdintien kehittämisselvitys esittää Vihdintien bulevardisoimista Pitäjänmäen kiertoliittymästä Kehä III:lle asti. Liikenteen toimivuuden ja sujuvuuden vuoksi Rajatorpantien ja Ainontien/Martinkyläntien liittymien Vihdintielle tulisi olla eritasoliittymiä.

E1 VARISTON ERITASOLIITTYMÄ
ASEMAKAAVOITETTU ALUE
Asemakaava-alueen raja
Nykyinen liikennealueen raja
Nykyinen katualueen raja
Ehdotettu liikennealueen raja
Ehdotettu katualueen raja
Ainontie
Maissikuja
Martinkyläntie
Vihdintie
Pysäkki
Tukimuuri
Mahdollinen tukimuuri
Meluesteet Tiesuunnitelman 2006 mukaan
Ehdotettu katualueen raja
Ehdotettu liikennealueen raja
Kiinteistön kehittämishanke
Katkaistava tonttiliittymä
Liittyy 2006 Tiesuunnitelmaan Vihdintie (Mt120) väliltä Huopalahdentie - Kehä III
Liittyy tiesuunnitelmaan Kehä III parantaminen väliltä Vanhakartano - Vantaankoski
Liittyy Martinkyläntien suunnitelmiin
Suunnitelman raja PL. 300
Suunnitelman raja PL. 517
Suunnitelman raja PL. 80
Suunnitelman raja PL. 900
0 50 m 100 m
1:2000

Variston eritasoliittymän aluevaraussuunnitelma, joka on ollut nähtävillä 11.8.–10.9.2010 asemakaavamuutoksen nro 002077 kanssa (Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan kaupunki ja Finnmap Infra Oy 2010)

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 jättämä kaavoitushakemus on kirjattu saapuneeksi 15.1.2021. Kaavamuutos tuli vireille 18.3.2021 työnumerolla 002484.

Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen viitesuunnitelmien yms. tausta-aineistojen valmisteluun ovat osallistuneet Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 konsultit Arkkitehtitoimisto Siltanen ja Laakso Oy, Genpro Solutions Oy sekä Ramboll.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Alueen maanomistajat, naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset), asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset, ne, jotka katsovat olevansa osallisia, kaupungin asiantuntijaviranomaiset (Kaupunkirakenne ja ympäristö, Kiinteistöt ja tilat, Kadut ja puistot), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos.
Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj, tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, TUKES.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävyydestä ja niihin liittyvästä mielipiteiden kuulemisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa 10.–11.4.2021, kirjeitse (MRL 62§, 63§) maanomistajille ja naapureille sekä sähköpostilla viranomaisille. Kirjeet ja sähköpostit ovat sisältäneet 18.3.2021 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Mielipiteiden kuulemisen (18.3.–30.4.2021) yhteydessä saatiin 5 viranomaiskannanottoa. Kaavoittajan keskeiset huomiot on osoitettu *(→kursiivilla)*.

Caruna Oy:llä sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä (HSL) ei ollut huomautettavaa asemakaavamuutoksesta ja sen lähtökohdista.

Asemakaavan muutosalueen ulkopuolisilla katualueilla sijaitsee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapeleita sekä Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Mikäli sähköverkkojen tai kaukolämmön maakaapeleita ja putkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

(→ Maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainti on huomioitu asemakaavamuutosehdotuksessa.)

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY): Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu voimassa olevan asemakaavan mukaisesti. Asemapiirrosluonnoksen perusteella kaava-alueelle ei tarvitse rakentaa uutta HSY:n yleistä vesihuoltoa. Mikäli maankäytön

muutokset aiheuttavat muutostarvetta olemassa oleville vesihuoltojärjestelmille, tulee ratkaisut suunnitella ja päättää tiiviissä vuorovaikutuksessa HSY:n kanssa.

(→ Kaavamuutosalueen kiinteistöt on rakennettu valmiiksi eikä niillä tapahdu merkittävää maankäytön muutosta.)

Vantaan kaupunginmuseo: Kaupunginmuseo lausuu asiasta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Ainontie 5:ssä sijaitseva TUKOn kauppavaraston ensimmäiset osat ovat rakennettu 1970- luvulla. Rakennuksen suunnitteli Reino Österman Tukkukauppojen Oy:n arkkitehtiosastolta. 1942 perustetun Tukkukauppojen Oy:n toiminta Hämeenkylän alueella on ollut merkittävää, sillä yhtiön omistuksessa oli sen perustamisvuodesta lähtien Hämeenkylän kartano, jossa TUKO harjoitti maataloutta 1960-luvun alkuun asti. Karjanhoidon lopettamisen jälkeen perustettiin tuoretuotteiden viljelyyn ja myyntiin keskittynyt Hämeenkylä Oy. TUKO:n toimesta perustettiin myös Hämeenkylän tiilitehdas nykyisen Petikon alueelle vuonna 1951. Ainontien rakennuksessa toimi aluksi elintarvikevarastoja ja 1980-luvulla sinne rakennettiin myös toimistoja.

Rakennuksen kulttuurihistoriallisia arvoja ei olla tutkittu Vantaalla tehdyissä inventoinneissa. Vantaan modernin teollisen rakentamisen inventointi yltää vuoteen 1979. Rakennus on rakennusrekisterissä merkitty vuodelle 1980. Rakennukseen suunnitellaan uusia toimintoja vanhoja rakenteita säästäen. Huolimatta siitä, että rakennuksella on mahdollisesti paikallishistorian kannalta merkitystä, ei sen arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset arvot ole niin merkittäviä, että museo esittäisi rakennuksen suojelua asemakaavassa.

Kaava-alueen eteläpuolella ja osittain myös kaava-alueella (Ainontie 5 kiinteistön koilliskulmassa) on kulkenut Suuren Rantatien linjaus. Alun perin linjaus on kulkenut tontin lävitse, mutta linjaus on katkennut varastorakennuksen laajentamisen myötä 1980-1990-luvun taitteessa. Vuoden 1986 ilmakuvassa tielinjaus on vielä erotettavissa Tuko:n tontilla kasvillisuusvyöhykkeen rajana, sekä pienenä tienä, joka on johtanut pihalta viereisen tontin kautta Kehä III:n ja Vihdintien liittymään. Näiden teiden leventäminen 1980-luvun taitteessa on aiheuttanut Suuren Rantatien tielinjauksen katkeamisen tällä pätkällä.

Vantaan uudessa yeiskaavassa (Yleiskaava 2020) on linjattu, että Suurta Rantatietä kehitettäisiin uudelleen kuljettavaksi ja sen historiaa tuotaisiin esiin tielinjauksen varrella. Yleiskaavan Suuren Rantatien merkintään liittyy seuraava määräys: "Suuren rantatien linjaus säilytetään tai palautetaan kävellen, pyöräillen tai ratsain kuljettavaksi aina kun mahdollista. Siellä, missä linjaus on katkennut, suunnitellaan tieosuuksia yhdistäviä kulkuväyliä. Jatkosuunnittelussa on tutkittava tien linjauksen ja sitä rajaavien historialliseen tiemiljööseen liittyvien rakennusten ja rakenteiden sekä miljöössä merkittävän kulttuurikasvillisuuden säilyttäminen. Uusi rakentaminen tai ympäristörakentaminen liitetään tieympäristöön sen kulttuurihistoriallisia ominaispiirteitä korostaen. Tiestä löytyvät tierauniorakenteet ovat muinaismuistolain suojaamia." Vaikka Suuren Rantatien linjaus on kaava-alueella lähestulkoon hävinnyt, voitaisiin sitä yleiskaavan linjauksen mukaisesti nostaa esiin ja näin lisätä historiallista syvyyttä alueella. Tielinjausta voitaisiin korostaa esimerkiksi pihasuunnitelmassa ja tuoda paremmin esiin esimerkiksi kyltitysten avulla. Museolta voi pyytää lisätietoja alueen historiasta.

(→ Ainontie 5:n kiinteistön käyttötarkoituksen muutos perustuu nykyisen rakennuksen muuntamiseen. Sen edellyttämien liikennöinti- ja piha-alueiden mahduttaminen nykyistä rakennusta ympäröiville piha-alueille ei mahdollista tontilta hävinneen ja nykyisen rakenteen koordinaattiakselista selkeästi poikkeavan Suuren Rantatien osuuden palauttamista nostamalla se esiin riittävän mielekkäällä ja konkreettisella tavalla.)

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen sekä lausuntojen ja muistutusten huomioiminen

Asemakaavan muutosehdotus asetetaan kaupunkiympäristölautakunnan sekä kaupunginhallituksen päätöskäsittelyiden jälkeen MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville ja kaupunkisuunnittelu pyytää siitä lausunnot.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018–2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssiviisaasti. Kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet hyödynnetään rohkeasti ja kaupunkiympäristöistä ja asunnoista tehdään kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Yrityksille on monipuolisia ja vetovoimaisia työpaikka-alueita. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa turvataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä, johdetaan uudistuen ja osallistuen.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan ja täydennetään. Rakentamista ohjataan erityisesti joukkoliikenneyhteyksien varrelle ja olemassa olevan infrastruktuurin yhteyteen. Kaupungin omistaman maan kaavoittaminen on etusijalla. Kaavoituksella luodaan edellytyksiä vetovoimaisille yritys- ja työpaikka-alueille. Yritystoimintaa suunnataan alueille, joilla on parhaimmat edellytykset toiminnan harjoittamiseen ja jotka muodostavat muiden yritysten kanssa menestymisen mahdollisuuksia.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2018–2021 strategiaa. Vantaan kaupunginvaltuusto on linjannut kaupunkistrategiassaan, että Vantaan kaupunki on hiilineutraali vuonna 2030. Resurssiviisauden tiekartta ohjaa kaupungin kehitystä kohti päästötöntä, jätteetöntä ja luonnonvaroja kestävästi käyttävää kaupunkia, jossa ei ylikuluteta. Resurssiviisauden tiekartalla edetään neljällä kaistalla, joiden tavoitteet ja toimenpiteet tukevat toisiaan. Kaistat ovat energiankulutus ja -tuotanto, yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, kulutus ja materiaalit sekä vastuullinen vantaalainen. Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen vaikuttavat merkittävästi kaupungin resurssitehokkuuteen. Tiivistyvän kaupunkirakenteen päästöt ovat huomattavasti hajautuneen kaupunkirakenteen päästöjä vähäisemmät. Kaavoituksessa lisätään energia- ja resurssitehokkuuden ohjaavaa vaikutusta mm. seuraavasti:

- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.
- Jatketaan laskentatyökalujen käyttöä kaavoituksessa *(keko, vihertehokkuus)*.
- Asemakaavoissa ja tontinluovutuksessa lisätään ilmastokestävyyteen tähtääviä vaatimuksia.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Varmistamme, että työ, koti ja kauppa lomittuvat kaupunkirakenteessa.

- Otamme monipuolisen liikkumisen mahdollisuudet mukaan suunnitteluun.
- Säilytämme viherrakenteen vahvana osana kaupungin kehittämistä.
- Arvostamme arkkitehtuuria ja rakennusperintöä.
- Otamme maiseman antamat lähtökohdat huomioon ja säilytämme paikan henkeä luovia elementtejä kuten kallioita ja puita.
- Edistämme kaupan saavutettavuutta kaikilla kulkumuodoilla.
- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.
- Vihertehokkuuden käyttöönotto, minkä avulla osaltaan toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita.

Vihertehokkuus

Vihertehokkuus-menetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita. Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Vihertehokkuudella vastataan myös Vantaan resurssiviisauden tiekartan asettamiin tavoitteisiin. Vihertehokkuusmenetelmää on testattu asemakaavoituksessa vuodesta 2016 lähtien Ilmastonkestävä kaupunki -hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli). Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita. Asemakaavassa alueille määrätään vihertehokkuustasot vihertehokkuusmenetelmää käyttäen.

3.3.2 Muut tavoitteet

Ainontie 5 kiinteistönomistajan ja Vantaan kaupungin tavoitteena on saada vajaakäytöllä oleva entinen TUKOn kauppavarasto soveltumaan elinkeinoelämän toimijoiden käyttöön siten, että se lisää Petikko–Variston-yritysalueen palvelutarjontaa yleiskaavan mukaisesti ja työpaikkojen määrää Vantaalla.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN PERUSTELUT

Kaavamuutoksen keskeinen tavoite on muuntaa Ainontie 5:n varastokiinteistö monipuoliseksi työpaikka- ja liikerakennukseksi nykyistä rakennusta purkamatta ja kokonaisrakennusoikeutta lisäämättä. Varastorakennuksen säilyminen nykyisellä paikallaan keskellä tonttia kokonaisrakennusoikeuden ollessa lähes käytetty ei mahdollista vaihtoehtoisia tontinkäyttöratkaisuja. Hyvä sijainti ja saavutettavuus Kehä III:n ja Vihdintien liittymän kupeessa synnyttävät alueelle huomattavan kaupallisen potentiaalin ja Petikko-Variston alue on maakunta- ja yleiskaavatasolla tunnistettu vähittäiskaupan seudulliseksi alueeksi. Se puoltaa myös paljon tilaa vaativalle erikoistavarakaupalle tarkoitetun vähittäiskaupan tilojen toteuttamisen Ainontie 5:n rakennukseen.

Ainontie 10:n osalta vuonna 2015 poikkeamispäätöksellä rakennettu asuinkiinteistön nykytilanne vahvistetaan asemakaavalla.

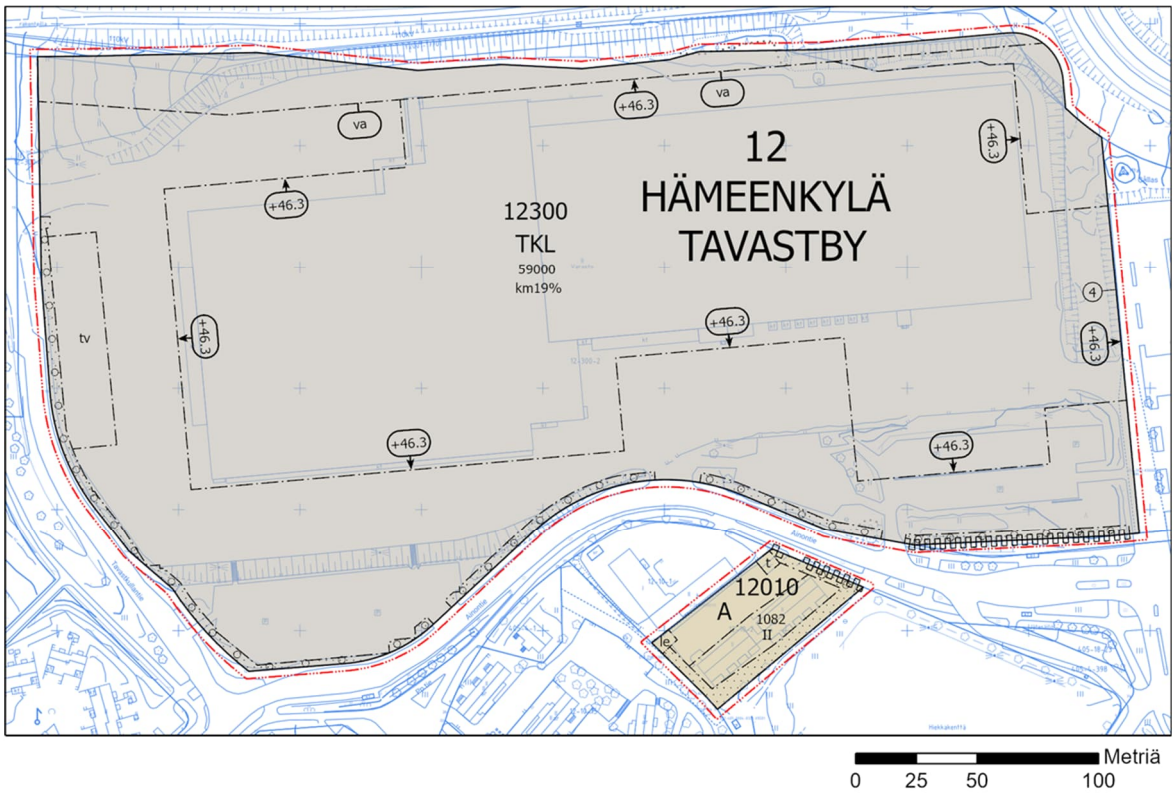
4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Valtaosa kaavamuutosalueesta muodostuu korttelin 12300 länsiosasta (Ainontie 5), jonka kumoutuvan asemakaavan mukainen varastorakennusten korttelialue (TV) sekä pieni kaistale Kehä III:n maantien aluetta (LT) muutetaan teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialueeksi (TKL). Uudesta korttelialueesta muodostetaan tontti nro 4. Tontin pohjoisosa on sähkön johtolinjojen voimajohtoaluetta (va), mikä rajoittaa rakentamista ja esimerkiksi puiden korkeutta.

Korttelin 12010 koillisosan kumoutuvan asemakaavan mukainen enintään kaksikerroksisten erillispientalojen korttelialue (AO) muutetaan enintään kaksikerroksisten asuinrakennusten korttelialueeksi (A).

Hämeenkylän asuntoalueen pohjoisosaan sijoittuvaa kaavamuutosaluetta reunustaa pohjoisessa ja koillisessa Kehä III sekä Vihdintie, joihin kaavamuutosalueen kiinteistöt liittyvät Ainontien ja Tavastkullantien (tuleva Askistontien jatke) välityksellä.

Asemakaavamuutoksen karttaote

4.1.1 Mitoitus

Kaavamuutosalueen pinta-ala on 9,3538 ha. Kumoutuvan asemakaavan kokonaisrakennusoikeuden määrä on 60 041 k-m^2 ja kaavamuutoksen kokonaisrakennusoikeuden määrä on 60 082 k-m^2. Kaavamuutosalue muodostuu kortteleiden 12300 ja 12010 osista.

Kortteliin 12300 muodostettavan teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialueen (TKL) pinta-ala on 9,0936 ha. Kumoutuvan asemakaavan kokonaisrakennusoikeuden määrä on 59 000 k-m^2 ei muutu. Rakennusoikeudesta saa käyttää enintään 19 % (11 210 k-m^2) vähittäiskaupan suuryksikköä varten. Päivittäistavarakauppaa ei sallita. Korttelialueella tulee olla vähintään 340 autopaikkaa ja 130 polkupyöräpaikkaa.

Kortteliin 12010 muodostettavan asuinrakennusten korttelialueen (A) pinta-ala on 0,2602 ha. Uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä on 1 082 k-m^2 eli 42 k-m^2 enemmän kuin kumoutuvassa asemakaavassa. Autopaikkojen vähimmäismäärät ovat:

- kerrostalot 1,1 ap / asunto
- pientalot 1,5 ap / asunto

Maantien alueen (LT) pinta-ala vähenee kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna 0,1143 ha.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavamuutoksessa on huomioitu ympäristön laatua koskevat tavoitteet. Kaavamuutoksen kokonaisratkaisulla, asemakaavamääräyksillä ja –merkinnöillä sekä niiden huomioimisella rakennuslupia myönnettäessä edistetään rakentamisen ja lähiympäristön hyvän laatutason toteutumista.

Rakennusten arkkitehtuurista ja rakennustavasta on annettu laatua koskevia määräyksiä. Viherrakentamisesta, vihertehokkuudesta ja hulevesien käsittelystä sekä varautumisesta uusiutuvan energian tuotantoon on annettu määräykset. Vihertehokkuuden tason määrittelyllä saavutettava vihreä ympäristö luo kaavamuutosalueelle esteettisyyttä, viihtyisyyttä ja terveysvaikutuksia. Kaavamääräykset edistävät Vantaan kaupungin hulevesiohjelmaa, arkkitehtuuriohjelmaa sekä resurssiviisautta.

4.3 ALUEVARAUKSET

Kaavamuutosalue on teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialuetta (TKL) sekä asuinrakennusten korttelialuetta (A).

4.3.1 Korttelialueet

A, Asuinrakennusten korttelialue

Korttelialueen kokonaisrakennusoikeuden määrä on kiinteistölle v. 2015 poikkeamispäätöksen mukaisesti rakennetun tilanteen mukaisesti 1 083 k-m^2. Kokonaisrakennusoikeuden määrä kasvaa kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna 41 k-m^2. Korttelialueelle saa rakentaa enintään kaksikerroksisia asuinrakennuksia. Rakennusala noudattaa nykyisten rakennusten sijaintia. Autopaikkojen vähimmäismäärät noudattavat pientalojen osalta kumoutuvaa asemakaavaa ja muutoin v. 2015 poikkeamispäätöstä.

Talousrakennuksen rakennusalan, leikki- ja oleskelualueen sekä istutettavan alueen osan koko ja sijainti on tarkistettu vastaamaan tontille rakennettua tilannetta. Tonttiliittymä Ainontielle sijoittuu siten, että Ainontietä vasten kumoutuvassa asemakaavassa osoitettu tonttiliittymäkieltoalue sekä puurivi säilyvät ennallaan.

Asuinrakennusten, piharakennusten, rakenteiden ja aitojen tulee olla arkkitehtuuriltaan, kaupunkikuvaltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia ja ilmeeltään yhtenäisiä. Erityisesti tulee

huomioida näkymät kaupunkikuvan kannalta merkittävän Ainontien suunnasta. Rakennuksissa tulee olla lähialueen ja Hämeenkylän pientaloalueen rakennusten mukaisesti harjakatto. Tontin rajalle Hämeenkylänkentän urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta vasten on istutettava pensasaita. Rakennuksille on määrätty tarvittava ääneneristävyys lento- ja liikennemelua vastaan.

Hulevesien hyvä hallinta on osa Vantaan kaupungin hulevesiohjelman toteuttamista. Hulevedet tulee viivyttää tontilla ja rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan. Tällöin rakennuslupia myönnettäessä noudatetaan aina hulevesien viimeisimpiä käsittelyvaatimuksia, jotka päivittyvät ja tiukentuvat aika ajoin. Vantaan nykyisten vaatimusten mukaan asuin- ja teollisuustontilla tulee viivyttää hulevesiä, siten että rakennetulta tontilla voi poistua 10 minuutin mitoitussateen (150 l/s/ha) aikana enintään luonnontilaista valuntaa (valuntakerroin = 0.2) vastaava hulevesivirtaama. Muodostuva vesimäärän erotus viivytetään tontilla maanpäällisillä tai maanalaisilla rakenteilla. Viivytettävä tilavuus lasketaan käyttäen sateen kestona 10 min.

Istutusten ja hulevesiratkaisujen lisäksi myös viherkerroin on osa hulevesien hallintaa ja ilmastonmuutoksen hillintää. Vihertehokkuudella tarkoitetaan kasvustollisen ja hulevesiä läpäisevän pinnan painotettujen osatekijöiden yhteispinta-alan suhdetta tontin/korttelialueen kokonaispinta-alaan. Korttelialueella on vähintään saavutettava Vantaalla asuinkiinteistöjä koskeva vihertehokkuuden normitavoiteluku 0,9.

TKL, Teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialue

Korttelialueeseen liitetään 1 143 m^2 kokoinen osa Kehä III:n maantien alueesta, joten muuttuvasta korttelialueesta muodostetaan kortteliin 12300 tontti nro 4. Korttelialueelle saa rakentaa teollisuus-, varasto- ja liikerakennuksia sekä niiden yhdistelmiä. Korttelialueen kokonaisrakennusoikeuden määrä 59 000 k-m^2 säilyy kumoutuvan asemakaavan mukaisena ennallaan. Rakennusoikeudesta saa enintään 19 % (11 210 k-m^2) toteuttaa vain paljon tilaa vaativalle erikoistavarakaupalle tarkoitettuna vähittäiskaupan suuryksikkönä (km19%). Koska kiinteistö ei sijaitse keskusta-alueella, päivittäistavarakaupan liiketilat kielletään. Toiminnot sopivat alueen yhdyskuntarakenteeseen ja lisäävät alueen monipuolisuutta.

Rakennuksen sekä varastorakennuksen rakennusalat ovat pieniä tarkistuksia lukuunottamatta samat kuin kumoutuvassa asemakaavassa. Tontin pohjoisosassa Kehä III:a vasten on sähkön voimajohtoja varten osoitettu vaara-alue (va), mikä rajoittaa vaara-alueella rakentamista ja esimerkiksi puiden kasvukorkeus saa olla enintään neljä metriä. Voimajohtoalueelle sijoittuvasta rakentamisesta tulee myös pyytää risteämälausunto kunkin voimajohdon omistajalta. Korttelialueen etelä- ja itäreunoilla on istutusvyöhykkeet ja puurivit. Korttelialueelle voidaan järjestää tonttiliittymät Ainontieltä sekä Tavastkullantieltä. Korttelialueen kaakkoisrajalle Ainontietä vasten kumoutuvassa asemakaavassa osoitettu tonttiliittymäkieltoalue säilyy ennallaan. Tontti on pinta-alaltaan suuri, joten sen jakaminen useammaksi tontiksi korttelikokonaisuuden toimivuus huomioiden mahdollistetaan sillä, että rakennukset, autopaikat, väestönsuojat ja palomuurit saavat korttelialueella sijaita tonttijaosta riippumatta.

Tasokoordinaatti- ja korkeusjärjestelmä on kumoutuvan asemakaavan jälkeen muuttunut. Uuden N2000-korkeusjärjestelmän korkeusluvut ovat keskimäärin noin 30 cm korkeammat kuin vanhan N43-korkeusjärjestelmän. Kumoutuvan asemakaavan rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylin korkeusasema +46.0 tarkistetaan korkeusasemaksi +46.3. Teknisiä tiloja ja IV-konehuoneita saa sijoittaa vesikaton yläpuolelle. Ratkaisu vastaa kiinteistölle rakennettua tilannetta.

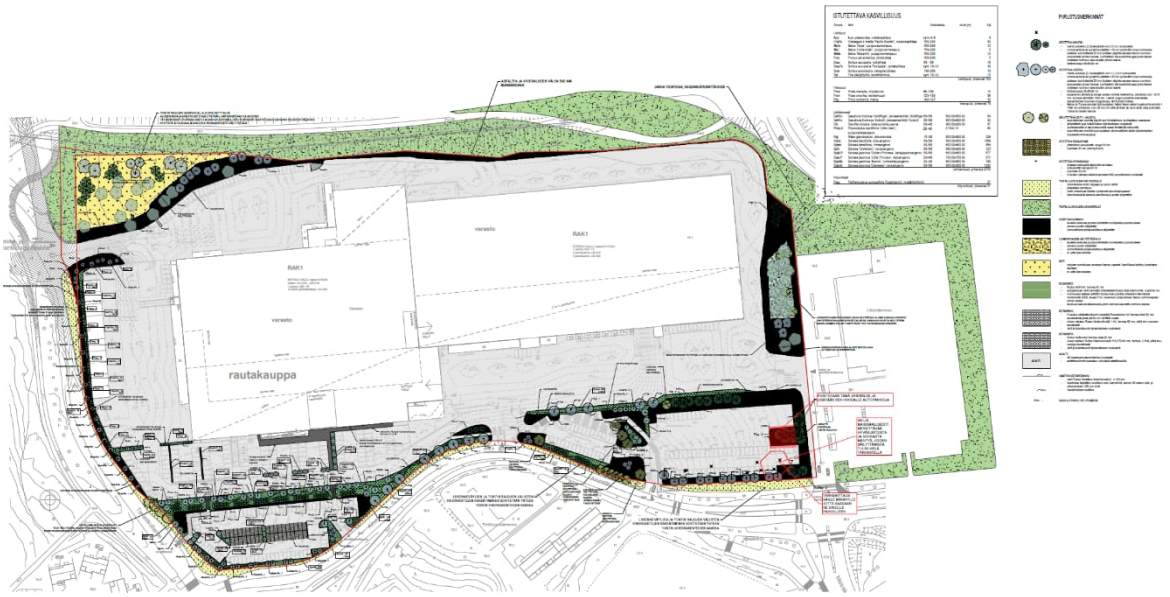
Rakennusten ja uusien pihojen rakentamisessa sekä huoltoalueiden ja jätetilojen sijoittelussa ja rakenteissa on huolehdittava kaupunkikuvan kannalta keskeisiltä Ainontieltä ja Kehä III:lta kiinteistölle avautuvista näkymistä. Korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja

arkkitehtuuria noudattaen eikä pihoilla sallita avovarastointia. Vähittäiskaupan noutopihatoiminta kuitenkin sallitaan. Korttelialue tulee rajata katualueita vasten kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoisin kaupunkimaisin rakentein ja istutuksin. Rakennuksista ja tontteja rajaavista rakenteista sekä huoltoalueiden ja jätetilojen rakenteista tulee muodostaa yhtenäinen kaupunkikuvallinen kokonaisuus. Korttelialueen reunoille on istutettava puita, pensaita ja muuta kasvillisuutta, mikä jäsentää kiinteistöä ja tukee hyvän kaupunkikuvan muodostamista. Korttelialueen maantien alueen puoleiset julkisivut, valaistus sekä paikoitus- ja liikennöintialueet eivät saa aiheuttaa liikenneturvallisuutta vaarantavaa häikäisyä Kehä III:lle.

Nykyinen varastorakennus on kooltaan suuri ja sen sopeuttaminen kaupunkikuvaan edellyttää julkisivujen jäsentelyä. Rakennuksen julkisivu tulee jakaa Kehä III:n puolella vähintään 50 metrin välein erilaisiin osiin käyttämällä arkkitehtuurin keinoja, materiaaleja, värejä, aukotusta, valaistusta ja kasvillisuutta. Rakennuksen liiketilaosia tulee korostaa. Rakennuksen etelä- ja länsijulkisivut tulee toteuttaa siten, että ne muodostavat jäsennellyn näkymän alueen pientalojen suuntaan. Rakennuksen julkisivut tulee jäsennellä sisäänkäyntejä korostaen. Rakennuksille on määrätty tarvittava ääneneristävyys lento- ja liikennemelua vastaan. Autopaikat on jäsennettävä puilla ja pensailla enintään 40 paikan yksiköiksi. Mainoslaitteiden sijoittelussa ja rakenteissa tulee erityisesti ottaa huomioon kaupunkikuvalliset näkökohdat.

Hulevesien hyvä hallinta on osa Vantaan kaupungin hulevesiohjelman toteuttamista. Hulevedet tulee viivyttää tontilla ja raskaan liikenteen alueiden hulevedet on käsiteltävä hiekan- ja öljynerotusjärjestelmin. Hulevesien hallinnan edellyttämät järjestelmät saavat sijaita tonttijaosta riippumatta, jotta ko. järjestelmät on mahdollista toteuttaa tonttikohtaisten ratkaisujen sijaan koko korttelin kannalta tarkoituksenmukaisimpana kokonaisuutena. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan. Tällöin rakennuslupia myönnettäessä noudatetaan aina hulevesien viimeisimpiä käsittelyvaatimuksia, jotka päivittyvät ja tiukentuvat aika ajoin. Vantaalla voimassa olevien käsittelyvaatimuksien mukaan asuin- ja teollisuustontilla tulee viivyttää hulevesiä, siten että rakennetulta tontilla voi poistua 10 minuutin mitoitussateen (150 l/s/ha) aikana enintään luonnontilaista valuntaa (valuntakerroin = 0.2) vastaava hulevesivirtaama. Muodostuva vesimäärän erotus viivytetään tontilla maanpäällisillä tai maanalaisilla rakenteilla. Viivytettävä tilavuus lasketaan käyttäen sateen kestona 10 min. Käsittelyvaatimukset voivat ajan kuluessa tiukentua, eikä niiden sisältöä ole tarkoituksenmukaista kirjata kaavamääräyksiin.

Vihertehokkuudella tarkoitetaan kasvustollisen ja hulevesiä läpäisevän pinnan painotettujen osatekijöiden yhteispinta-alan suhdetta tontin/korttelialueen kokonaispinta-alaan. Viherkerroin on osa hulevesien hallintaa ja ilmastonmuutoksen hillintää, jota edistetään istutusten ja hulevesiratkaisujen lisäksi myös edellyttämällä aurinkopaneelien ja muiden energiaa säästävien ja tuottavien ratkaisujen suosimista. Tontilla voidaan hyödyntää maalämpöä. Korttelialueella on vähintään saavutettava Vantaalla teollisuuskiinteistöjä koskevaa vihertehokkuuden normitavoiteluku 0,7 ja sen toteutuminen on osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla rakennusluvan yhteydessä. Ympäristön kannalta kestävien liikkumismuotojen käyttöä kannustetaan edellyttämällä, että rakennuksesta tulee järjestää luonteva ja turvallinen kulku joukkoliikenteen pysäkeille ja Ainontieltä tulee olla vähittäiskaupan pääovelle kiveyksin ja istutuksin muista piha-alueista erotettu kevyen liikenteen yhteys. Korttelialueelle on toteutettava vähintään 130 polkupyöräpaikkaa ja niistä vähintään puolet tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.

Ainontie 5 alustava pihasuunnitelma (Maisemasuunnittelu Harju Soini Oy)

Jäljempänä olevat havainnekuvat: Arkkitehtitoimisto Siltanen ja Laakso Oy

Viistoilmakuvasovitus: Ainontie 5 kaakosta nähtynä.

Viistoilmakuvasovitus: Ainontie 5 koillisesta nähtynä, oikealla Kehä III.

Viistoilmakuvasovitus: Ainontie 5 luoteesta nähtynä, vasemmalla Kehä III.

Ainontie 5 lounaisosa Ainontieltä nähtynä.

Ainontie 5 nähtynä Kehä III:n länteen johtavilta kaistoilta.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista. Arvioinnin tarkoituksena on tunnistaa kaavamuutoksen mahdollistaman maankäytön ja siihen liittyvien toimintojen merkittävät vaikutukset. Asemakaavamuutoksen vaikutukset on arvioitu kaupungin omana työnä. Viranomaisten lausunnot ja muiden osallisten kannanotot ovat osa vaikutusten arviointia.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle ja rakennettavaksi asemakaavoitetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Alue on saavutettavissa joukkoliikenteellä. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

Mikäli alueen asemakaavaa ei muutettaisi, Ainontie 5:n varastorakennuksen vajaakäyttö todennäköisesti jatkuisi ja rakennuksen ylläpito, huoltaminen ja korjaaminen kärsisivät. Ainontie 10 asuinkiinteistön kunnossapito ja rakennuslupia edellyttävät korjaukset yms. voisivat hankaloitua, ellei asemakaavaa, joka sallii vain erillispientalot, muuteta vastaamaan kiinteistölle rakentunutta nykytilannetta.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Yhdyskuntarakenne

Kaavamuutosalue sijoittuu Kehä III:n ja Vihdintien liittymän lounaispuolelle Petikko–Variston-yritysalueen länsipäätteeseen Ainontien ja sen olemassa olevan katu- sekä kunnallistekniikan verkostojen varteen. Kaavamuutosalue sijaitsee rakennetussa yhdyskuntarakenteessa siihen tukeutuen. Kaavamuutos ei muuta alueelle rakentunutta tilannetta merkittävästi.

Kaupunkikuva

Ainontie 5 muutos varastorakennuksesta monipuoliseen elinkeinotoimintaan ja mm. tilaa vaativan erikoistavaran vähittäiskaupan suuryksikköä varten edellyttää muutoksia nykyisen monotonisen ja ison varastorakennuksen julkisivuihin ja logistiikan tarpeisiin toteutuneisiin laajoihin asvalttipihoihin. Kumoutuvassa asemakaavassa ei ole kaupunkikuvaa koskevia kaavamääräyksiä. Kaavamuutoksen uudet kaavamääräykset edellyttävät, että korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen huomioiden erityisesti näkymät Kehä III:n ja Ainontien suunnista. Korttelialue tulee rajata katualueita vasten kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoisin kaupunkimaisin rakentein ja istutuksin. Rakennuksista ja tontteja rajaavista rakenteista sekä huoltoalueiden ja jätetilojen rakenteista tulee muodostaa yhtenäinen kaupunkikuvallinen kokonaisuus. Ainontie 5:n rakennuksen julkisivu tulee jakaa Kehä III:n puolella vähintään 50 metrin välein erilaisiin osiin käyttämällä arkkitehtuurin keinoja, materiaaleja, värejä, aukotusta, valaistusta ja kasvillisuutta ja rakennuksen etelä- ja länsijulkisivut tulee toteuttaa siten, että ne muodostavat jäsennellyn näkymän alueen pientalojen suuntaan. Rakennuksen liiketilaosia tulee korostaa ja julkisivut tulee jäsennellä sisäänkäyntejä korostaen. Ainontieltä tulee olla vähittäiskaupan pääovelle kiveyksin ja istutuksin muista piha-alueista erotettu kevyen liikenteen yhteys. Vihertehokkuutta edellyttävä kaavamääräys johtaa siihen, että tontille on istutettava puita, pensaita ja muita istutuksia. Kaavamuutos kohentaa ja jäsentää alueen kaupunkikuvaa.

Ainontie 10 osalta kaavamuutos vahvistaa kiinteistölle v. 2015 rakentuneen tilanteen eikä muutoksella siltä osin ole vaikutusta alueen nykyiseen kaupunkikuvaan.

Asuminen

Kehä III:n reunassa sijaitsevan Ainontie 5 nykyisen varastorakennuksen muuntaminen teollisuuden ja tilaa vievän kaupan tilat sallivaksi ei merkittävästi muuta toimintaa ja liikennettä kiinteistöllä nykytilanteeseen verrattuna. Ainontie 5:n muutoksilla ei ole merkittäviä vaikutuksia lähialueen asumiseen. Ainontie 10 on rakennettu asuinkiinteistöksi eikä kaavamuutos muuta kiinteistön tilannetta nykytilanteeseen verrattuna. Kaavamuutoksella ei ole merkittäviä vaikutuksia asumiseen.

Palvelut ja työpaikat

Kaavamuutos täydentää ja monipuolistaa Petikko–Variston-yritysaluetta ja mahdollistaa uusien työpaikkojen toteutumisen alueelle. Kaavamuutos mahdollistaa enintään 11 210 k-m^2 kokoisen vähittäiskaupan suuryksikön, joka kaavamääräyksien perusteella saa olla vain paljon tilaa vaativaa erikoistavarakauppaa, toteuttamisen Ainontie 5:en. Päivittäistavarakauppaa ei sallita. Kaavamuutoksen mahdollistama vähittäiskauppa ei kokonaisuudessaan ylitä seudullisuuden alarajaa, joten sen sijoittuminen voidaan ratkaista kuntakaavoituksella.

Hyvä sijainti ja saavutettavuus Kehä III:n ja Vihdintien liittymän kupeessa synnyttävät alueelle huomattavan kaupallisen potentiaalin. Petikko-Variston alue on maakunta- ja yleiskaavatasolla tunnistettu vähittäiskaupan seudulliseksi alueeksi, jonka enimmäismitoitus maakuntakaavassa on vähittäiskaupan osalta 250 000 k-m^2. Alueella on nykyisin vähittäiskauppaa arviolta alle 150 000 k-m^2 ja voimassa olevissa asemakaavoissa liiketiloja on mahdollistettu alle 200 000 k-m^2. Arvioitavan asemakaavahankkeen kaupallinen mitoitus mahtuu näin ollen alueen kokonaismitoituksen sisään jättäen mahdollisuuksia myös muiden hankkeiden toteutukselle tulevaisuudessa. Kaavaratkaisu tiivistää nykyistä kaupan rakennetta ja vahvistaa entuudestaan tunnistettua, erityisesti tilaa vaativaan kauppaan profiloitunutta aluetta.

Kokonaisuutena arvioiden kaupalliset vaikutukset eivät ole merkittäviä olemassa olevaan palveluverkkoon tai keskusta-alueiden kehitykseen johtuen erityisesti kaupan laadusta sekä sijoittumisesta. Uusi tarjonta parantaa kaupallisten palveluiden saavutettavuutta ja Ainontien alue sijoittuu hyvin saavutettavalle sijainnille niin autolla kuin kestävillä liikkumisen tavoillakin tarkasteltuna.

Ainontie 4:n asemakaavassa mahdollistettava kaupan liiketilojen lisäys ei synnytä merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupan palveluverkkoon, keskusta-alueiden toiminta- tai kehittymisedellytyksiin, kaupan palveluiden saavutettavuuteen sekä kestävään liikkumiseen. Hanke on MRL:n kaupan sijainninohjauksen mukainen.

Kaupallisten vaikutusten arviointi on erillisenä asiakirjana.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavoitettava alue sijaitsee nykyisessä yhdyskuntarakenteessa ja yhdyskuntateknisten verkostojen alueella, mikä on yhdyskuntataloudellisten kustannusten kannalta edullisempaa kuin uuden, yhdyskuntarakenteesta irrallisen alueen toteuttaminen. Hanke hyödyntää olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa.

Kaavamuutoksesta ei aiheudu vesihuollolle suunnittelu- tai rakentamiskustannuksia.

Ainontie 5:n korttelialueen käyttötarkoitus muuttuu kumoutuvan asemakaavan mukaista varastokäyttöä monipuolisemmaksi, mistä eritoten liiketilojen rakennusoikeudesta muodostuu kiinteistölle arvonnousua. Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus, jonka mukaan Ainontie 5:n maanomistaja maksaa saamastaan arvonnoususta Vantaan kaupungille korvauksen, kun uusi kaava tulee voimaan. Korvauksen suuruudeksi on arvioitu noin 900 000 €.

Hanke on kaupungille taloudellisesti kannattava.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavamuutosalueen tontit on rakennettu. Ainontie 5 käyttötarkoitus ei kumoutuvaan asemakaavan verrattuna muutu kovinkaan merkittävästi ja sen kokonaisrakennusoikeuden määrä säilyy ennallaan. Kiinteistöllä tapahtuvat muutokset kohdistuvat lähinnä nykyisen rakennuksen sisälle. Ainontie 10 osalta asemakaava muutetaan vastaamaan kiinteistölle v. 2015 rakennettua tilannetta. Kaavamuutosalue ei ole Hämeenkylän asutuksen virkistyskäytössä yms. olevaa aluetta eikä kaavamuutos siten aiheuta vaikutuksia niiden sosiaaliseen ympäristöön.

Virkistys

Kaavamuutos ei muuta virkistysalueita eikä vaikuta lähialueen virkistysalueverkostoon. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Kaavamuutoksen keskeiset vaikutukset aiheutuvat Ainontie 5 varastorakennuksen muuntamisesta myös liike- ja teollisuusrakennukseksi. Teollisuusrakennuksen toiminnoista aiheutuvat

liikennemäärät eivät merkittävästi eroa varastorakennukseen liittyvistä liikennemääristä. Kaavamuutos ei myöskään lisää Ainontie 5 kiinteistön nykyistä kokonaisrakennusoikeutta. Sen käyttötarkoituksen osalta keskeisin muutos kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna on se, että rakennusoikeudesta saa 19 % (11210 k-m^2) toteuttaa tilaa vaativan erikoistavarakaupan liiketilana. Tilaa vaativa erikoistavarakauppa on asiointimääriltään harvemman frekvenssin myymälätyyppi, jossa asioidaan vain joitakin kertoja vuodessa tai harvemman asiakasjoukon (yrittäjät, rakentajat) toimesta. Tämän vuoksi Ainontie 5:n muutos ei synnytä merkittävää liikennetuotosta, jolla olisi merkittäviä liikenteellisiä vaikutuksia lähialueen tie- ja katuverkkoon tai laajemmalla tasolla liikenneverkoston välityskykyyn. Liikenteellisesti Ainontie 5 sijoittuu vilkkaiden liikennevirtojen ääreen; alueen ohittavat kapasiteetiltaan suuret Kehä III ja Vihdintie. Kiinteistön aikaisempi toiminta logistisena keskuksena tukee myös alueelle muuttuneessa käyttötarkoituksessa kohdistuvien liikennevirtojen hallintaa. Ainontie 5:n uusi kaupallinen tarjonta täydentää kokonaispalveluverkkoa, eikä näin ollen pidennä asiointimatkojen pituutta tai lisää asiointimatkojen synnyttämää liikennesuoritetta.

Kaavamuutoksen mahdollistama Ainontie 5 varastorakennuksen muuntaminen myös liike- ja teollisuusrakennukseksi ei muuta erikoiskuljetusreittinä toimivan Ainontien katualueen tilavarauksia eikä ajoneuvoliittymiä. Ainontie 5 ja 10 rakennusten käyttötarkoitusten muutoksien tuottaman liikennemäärän lisääntymisen, joka ei ole kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna merkittävä, ei katsota aiheuttavan haittaa Ainontien liikenteelliselle toimivuudelle eikä erikoiskuljetusreitille.

Liikenteen sujuvuus paranee, kun suunnitellut eritasoliittymät Ainontie/Martinkyläntie/Vihdintie sekä Kehä III/Askistontien jatke, joka yhdistyy Ainontiehen, toteutetaan. Askistontien jatkeen tuleva eritasoliittymä Kehä III:lle muodostaa uuden sujuvan reitin erityisesti Ainontie 5:lle, mikä vähentää Hämeenkylästä ja kaavamuutosalueelta Ainontien ja Vihdintien liittymään suuntautuvaa liikennettä.

Vesihuolto

Kaavamuutoksen takia ei ole tarvetta rakentaa uutta vesihuoltoverkostoa. Vesihuoltolinjojen siirtoja tehdään kuitenkin Ainontie 5:n länsipuolella liittyen Kehä III:n uusiin ramppijärjestelyihin. Nämä muutostyöt vaikuttavat jonkin verran Ainontie 5:n tontin ulkopuolisten jätevesi- ja hulevesiviemäreiden linjauksiin. Ne eivät johdu kaavamuutoksesta eikä niillä ei ole vaikutusta kaavamuutokseen.

Ympäristöhäiriöt

Liikennemelu

Valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 on päiväajan enimmäismelutason ohjearvo LAeq liike- ja toimistohuoneille 45 dB. Asuinalueilla keskiäänen enimmäismelutason ohjearvo päivällä on sisätilojen osalta 35 dB ja yöllä 30 dB, ulkona 50 dB (uusilla alueilla 45 dB).

Kaavamuutosalue on Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen lentomeluvyöhykkeellä, jolla melutaso L_{DEN} on 50–55 dB. Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen perusteella se edellyttää toimistotilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 28 dB ja asuintilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 32 dB. Ainontie 10 asuinkiinteistöön vaikuttaa lentokoneiden laskeutumisvyöhyke, joka edellyttää asuintilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 35 dB.

Vantaan nykytilanteen liikennemääristä on vuoden 2016 liikennetiedoilla tehty Pääkaupunkiseudun ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys 2017. Sen perusteella Ainontie 5:n varastokiinteistön pohjoisosan rakennusalan rajalle päivällä kohdistuvan Kehä III:n aiheuttaman tiemelun keskiäänitaso LAeq 7–22 kahden metrin laskentakorkeudella on 60–65 dB, mikä edellyttää toimistotilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 30 dB. Edellä mainittu äänitasoerovaatimus on kirjattu

Ainontie 5:n TKL-korttelialuetta koskevaksi kaavamääräykseksi. Varastokiinteistön eteläosissa tieliikenteen melua on 50–60 dB ja Ainontien reunassa 60–65 dB.

Ainontie 10 asuinkiinteistön pohjoisosaan Ainontien reunalla kohdistuu päivällä tieliikenteen melua 60–65 dB ja valtaosalle kiinteistöä 55–60 dB. Rakennusjärjestys edellyttää tiemelualueella 60–65 dB asuintilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 35 dB, mikä edellytetään myös Ainontie 10 asuinkiinteistön A-korttelialuetta koskevalla kaavamääräyksellä. Valtaosalle pihaa kohdistuu yöllä tieliikenteen melua 45–50 dB ja vanhoilla asuinalueilla, jollainen Hämeenkylä on, vaadittu ohjearvo ei ylity.

Kaavamuutosalueella Ainontie 5 varastokiinteistöllä merkittävin ympäristöhäiriö aiheutuu Kehä III:n ja Ainontien tieliikenteen melusta ja Ainontie 10 asuinkiinteistöllä lentoliikenteen melusta. Kaavamuutosalueen kiinteistöjä koskevat kaavamääräykset ääneneristävyydestä täyttävät Valtioneuvoston päätöksen ohjearvot sekä Vantaan rakennusjärjestyksen asettamat vaatimukset.

Kaavamuutos ei oleellisesti muuta alueen ympäristöhäiriöiden tilannetta kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna.

Pienhiukkaset

EU on antanut ilmanlaadun raja-arvot alueille, joilla ihmiset altistuvat ilman epäpuhtauksille. Nämä raja-arvot on pantu täytäntöön ilmanlaatua koskevalla valtioneuvoston asetuksella (38/2011). Raja-arvot eivät ole voimassa ajoväylillä tai esimerkiksi teollisuusalueilla.

Liikenteestä aiheutuvat pienhiukkaset eivät aiheuta Ainontie 5:n teollisuus-, varasto- ja liikerakennukselle erityisvaatimuksia. Ainontie 5:n rakennukseen muuntaminen uusiin käyttötarkoituksiin ei lisää liikennettä ja siitä aiheutuvia pienhiukkaspäästöjä merkittävästi.

Ainontie 10 on rakennettu ja asuinrakennuksen pohjoisnurkka on noin 11 m etäisyydellä Ainontien ajoradan reunasta ja Ainontien liikennemäärä on alle 5000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Altistuminen liikenteen päästöille riippuu kadun liikennemäärästä ja siitä, miten etäällä asumisen toiminnot liikenteestä ovat. Liikennemäärän ollessa enintään 5000 ajoneuvoa vuorokaudessa on HSY:n ilmanlaatuvyöhykkeiden mukainen asuinrakennusten ja liikenteen välinen suositusetäisyys vähintään 10 m. Liikenteen pienhiukkasista ei aiheudu Ainontie 10 asuinrakennusten korttelialueelle erityisvaatimuksia.

Mikäli kaavamuutosalueen jo rakennettuihin rakennuksiin tehdään rakennuslupaa edellyttäviä muutoksia, tulee rakennuksen sisäilman riittävä laatu huomioiduksi Maankäyttö- ja rakennuslain 117 c § sekä ulkoilmalaitteiden sijoittamista ja tuloilman suodattamista koskevien Suomen rakentamismääräyskokoelman määräysten ja ohjeiden perusteella.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaavamuutosalueen tontit on rakennettu. Kaavamuutosalueella ei ole erityisiä luontoarvoja, eikä kaavamuutoksella ole oleellisia vaikutuksia alueen luontoarvoihin.

Kaavassa määrätään korttelialueiden vihertehokkuus ja hulevesien hallinta, millä osaltaan edesautetaan kaavamuutosalueen ulkopuoleisten luontoarvojen ja ekosysteemipalveluiden turvaamista.

Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Hulevesien hallinnan ensisijainen tavoite on estää rakentamisesta aiheutuva haitallinen hulevesivirtaamien kasvu. Kaavamääräykset edellyttävät, että hulevedet tulee viivyttää tontilla ja raskaan

liikenteen alueiden hulevedet on käsiteltävä hiekan- ja öljynerotusjärjestelmin. Asemakaavamuutoksen yhteydessä on määritelty vihertehokkuuslaskurilla hulevesien hallintaan vaadittavat menetelmät. Rakennusluvan yhteydessä tulee laatia voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan päivitetty hulevesisuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungilla.

Kaavamuutoksen molemmat tontit ovat jo rakentuneet, joten kaavamuutoksesta ei aiheudu muutoksia valuma-alueen virtaamaolosuhteisiin. Jatkossa rakennuslupia haettaessa tulee kuitenkin hulevedet hallita sillä hetkellä voimassa olevien määräysten ja ohjeistuksien mukaisesti. Tavoitteena on, että mitoitussadetilanteessa tontilta poistuu samansuuruinen virtaama kuin mikä sieltä luonnontilassa poistuisi. Erotus täytyy siten viivyttää tontilla. Näin ollen alueiden uudistuessa, on odotettavissa, että virtaamatilanne valuma-alueella tulee parantumaan. Etenkin Ainontie 5:llä on suuri vaikutus valuma-alueella suuren kokonsa vuoksi. Ainontie 5:n tontille on suunniteltu maanalaisia hulevesien viivytysrakenteita, joilla saadaan parannettua nykytilannetta ja saatettua tontti nykyisten hulevesien hallintavaatimusten mukaiseksi.

Vantaalla voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan rakennetulta tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin tontilta poistuisi luonnontilassa. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Varsinaisten hulevesirakenteiden lisäksi tonteilla tulee varautua harvinaisempiin sadetilanteisiin. Tontin tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi hetkellisesti kertyä piha- ja pysäköintialueille ja lopulta johtua hallitusti tulvareittejä pitkin yleisille alueille.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Keskeiset vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta aiheutuvat rakentamisesta, rakennusten käytöstä ja ylläpidosta sekä liikenteestä kiinteistöille. Näiden osalta kaavamuutos ei oleellisesti muuta tilannetta kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna. Kaavamuutos mahdollistaa nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen tukeutuvan alueen rakentumisen, mikä on ilmanmuutoksen kannalta parempi vaihtoehto kuin täysin uuden rakennusalueen muodostaminen ja toteuttaminen yhdyskuntarakenteesta irrallaan olevaan neitseelliseen luonnonympäristöön.

Kaavamääräyksissä mahdollistetaan myös maalämmön käyttö sekä edellytetään, että aurinkopaneeleita ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja tulee suosia.

Vihertehokkuus

Vihertehokkuus on kaupunki- ja rakennussuunnittelussa käytettävä laskennallinen menetelmä, jonka avulla varmistetaan riittävän kasvillisuuden ja muun hulevesiä läpäisevän pinta-alan määrä. Vihertehokkuudella tarkoitetaan kasvustollisen ja läpäisevän pinnan painotettujen osatekijöiden yhteispinta-alan suhdetta tontin/korttelialueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuuden – viherpintojen ja puiden – avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiöitä. Asemakaavamuutoksen kaavamääräyksissä edellytetään, että korttelialueiden vihertehokkuuksien tulee täyttää teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialueella (TKL) Vantaalla teollisuustonteilla vaadittava tavoiteluku 0,7 ja asuinrakennusten korttelialueella (A) asuintonteilta vaadittava tavoiteluku 0,9.
Ainontie 5:n vihertehokkuustuloskortti on selostuksen liitteenä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Liikennemelu ja pienhiukkaset on käsitelty kohdassa 4.4.1.

Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy Ainontie 5:n osalta maankäyttösopimus. Ainontie 5:n rakennusten julkisivujen kunnostaminen ja jäsentäminen tämän asemakaavamuutoksen mukaisesti on aloitettu. Rakennuksen muuntuminen uusiin käyttötarkoituksiin alkanee länsiosaan kaavaillun rautakaupan toteuttamisella sen jälkeen kun asemakaavamuutos on tullut voimaan.

Ainontie 10 osalta asemakaava muuttuu vastaamaan asuinkiinteistölle jo rakennettua nykytilannetta.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Genpro Solutions Oy:	Pirjo Kemppi-Virtanen
Ilmarinen:	Pirjo Pernu
Arkkitehtitoimisto Siltanen ja Laakso Oy:	Mikko Siltanen
A1 Arkkitehdit Oy:	Jouni Saarinen
Harju-Soini maisemasuunnittelu:	Timo Soini
Ramboll:	Eero Salminen

Vantaan kaupunki:		
Asemakaavoitus:	Timo Kallaluoto	alue-arkkitehti
	Jukka Köykkä	kaavasuunnittelija
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Marko Hoffren	kaavatekninen koordinaattori
	Mikko Järvi	kaavoitusteknikko
Kadut ja puistot:	Elina Kettunen	suunnitteluinsinööri, vesihuolto
	Teemu Vihervaara	liikenteen alueinsinööri
	Pirjo Salo	liikenneinsinööri
Rakennusvalvonta:	Matti Kärki	kaupunkikuva-arkkitehti
	Timo Tamminen	lupa-arkkitehti
Kiinteistöt ja tilat:	Armi Vähä-Piikkiö	tonttipäällikkö
Kaupunkiympäristön toimiala, Yhteiset palvelut (rakentaminen):	Mikko Vanhanen	projekti-insinööri

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö /Asemakaavoitus

Vantaalla, 20.9.2022

Jukka Köykkä
kaavasuunnittelija

Timo Kallaluoto
aluearkkitehti

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	**092 Vantaa**	Täyttämispvm	**08.07.2022**
Kaavan nimi	**002484 Hämeenkylä 12 kaupunginosa**		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	**18.03.2021**
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	**092002484**
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	**9,3538**	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	**9,3538**

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

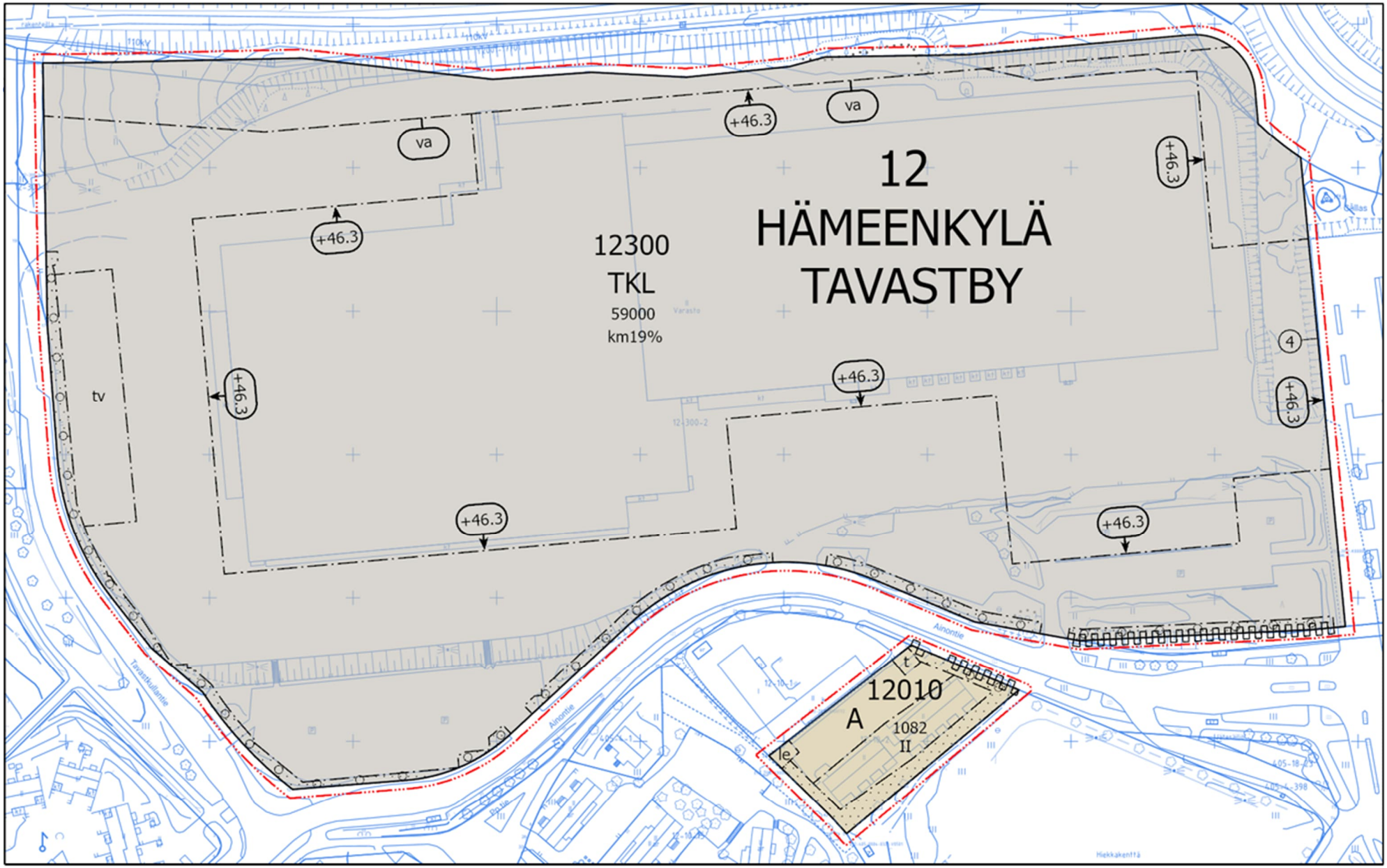
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**9,3538**	**100,0**	**60082**	**0,64**	**0,0000**	**41**
A yhteensä	0,2602	2,8	1082	0,42	0,0000	41
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	9,0936	97,2	59000	0,65	0,1143	0
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0000		0		-0,1143	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

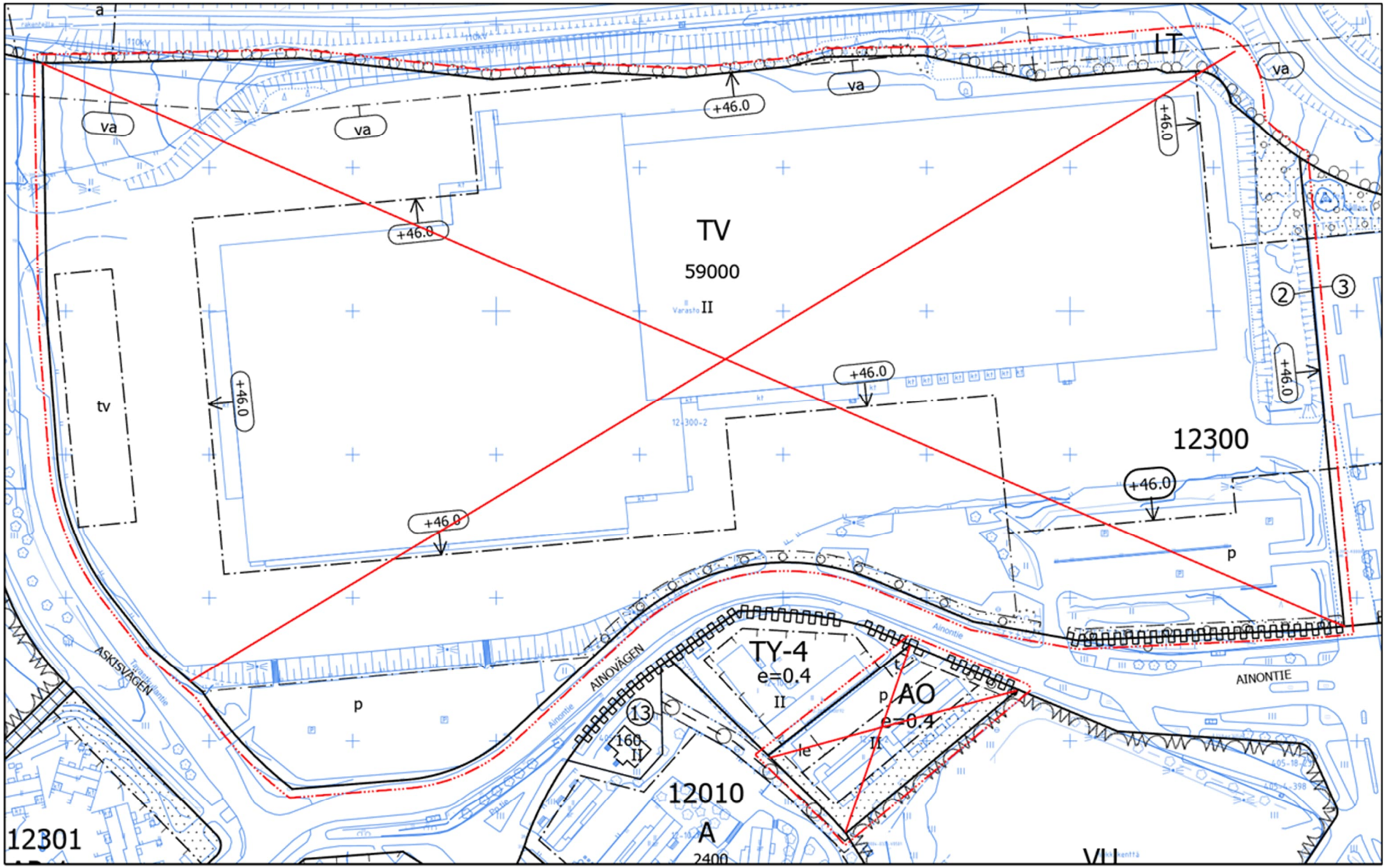
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**9,3538**	**100,0**	**60082**	**0,64**	**0,0000**	**41**
A yhteensä	0,2602	2,8	1082	0,42	0,0000	41
A	0,2602	100,0	1082	0,42	0,2602	1082
AO	0,0000		0		-0,2602	-1041
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	9,0936	97,2	59000	0,65	0,1143	0
TKL	9,0936	100,0	59000	0,65	9,0936	59000
TV	0,0000		0		-8,9793	-59000
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,0000		0		-0,1143	0
LT	0,0000		0		-0,1143	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

12
HÄMEENKYLÄ
TAVASTBY
12300
TKL
59000
km19%
12010
A
1082
II
va
+46.3
tv
4
Ainontie
Tavastkullantie
Metriä
0
25
50
100

TV
59000
II
Varasto
12300
TY-4
e=0.4
II
AO
e=0.4
II
12010
A
2400
12301
VL
LT
+46.0
va
tv
p
ASKISVÄGEN
AINOVÄGEN
AINONTIE
Ainontie
13
160
II
2
3
Metriä
0
25
50
100

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	1/3
002484	20.9.2022	

Vantaan kaupunki

AINONTIE 5 JA 10

Kaupunginosa 12, Hämeenkylä

Asemakaavan muutos

Osat kortteleista 12010 ja 12300.

Tonttijako ja tonttijaon muutos

Osa korttelia 12300.

1:2000

Vanda stad

AINOVÄGEN 5 OCH 10

Stadsdel 12, Tavastby

Ändring av detaljplanen

Del av kvarteren 12010 och 12300.

Tomtindelning och ändring av tomtindelningen

Del av kvarteret 12300.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
A	**Asuinrakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för bostadshus.**
	Asuinrakennusten, piharakennusten, rakenteiden ja aitojen tulee olla arkkitehtuuriltaan, kaupunkikuvaltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia ja ilmeeltään yhtenäisiä. Erityisesti tulee huomioida näkymät Ainontien suunnasta.	Bostadshus, gårdsbyggnader, konstruktioner och staket ska vara högklassiga till arkitekturen, stadsbilden och materialet och ha ett enhetligt utseende. Särskilt vyerna från Ainovägen ska tas i beaktande.
	Rakennuksissa tulee olla harjakatto.	Byggnaderna ska ha sadeltak.
	Tontin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,9. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.	Tomtens gröneffektivitet ska uppfylla målsättningstal 0,9. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet via planen över gården och en gröneffektivitetskalkyl.
	Tontin kaakkoisrajalle tulee istuttaa pensasaita.	En häck med buskplantor ska planteras på tomtgränsen i sydöster.
	Hulevedet tulee viivyttää tontilla. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.	Dagvattnet ska fördröjas på tomten. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.
	Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.	Ljudisoleringen ΔL mot flyg- och trafikbuller ska i bostadsrummens ytterhölje vara minst 35 dB.
	Autopaikkojen vähimmäismäärä: kerrostalot 1,1 ap / asunto Pientalot 1,5 ap / asunto	Minimiantalet bilplatser: höghus 1,1 bp / bostad småhus 1,5 bp / bostad
TKL	**Teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för industri-, lager- och affärsbyggnader.**
	Korttelialueelle saa rakentaa teollisuus-, varasto-, toimitila-, toimisto- ja liikerakennuksia sekä niiden yhdistelmiä.	I kvartersområdet får det byggas industri-, lager-, verksamhets-, kontors- och affärsbyggnader, samt kombinationer av dessa.
	Korttelialueelle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.	I kvartersområdet får placeras en stor detaljhandelsenhet.
	Vähittäiskaupan liiketilat saavat olla vain paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan liiketiloja.	Affärslokalerna för detaljhandel får enbart vara affärslokaler för specialvaror som kräver mycket utrymme.
	Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa.	Dagligvarubutiker får inte placeras i området.
	Korttelialuetta ei saa käyttää avovarastointiin. Vähittäiskaupan noutopihatoiminta on sallittu.	Kvartersområdet får inte användas för öppen lagring. Verksamhet i anslutning till detaljhandelsbutikens upphämtningsgård är tillåten.
	Rakennukset, autopaikat, väestönsuojat ja palomuurit saavat korttelialueella sijaita tonttijaosta riippumatta.	Byggnader, bilplatser, skyddsrum och brandmurar får i kvartersområdet placeras oberoende av tomtindelningen.
	Teknisiä tiloja ja IV-konehuoneita saa sijoittaa vesikaton yläpuolelle.	Tekniska utrymmen och maskinrum för ventilation får placeras ovanom yttertaket.
	Voimajohtoalueelle sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää risteämälausunto kunkin voimajohdon omistajalta.	Om byggande som förläggs till ett kraftledningsområde ska ett utlåtande om korsande ledningar skaffas från respektive kraftledningsägare.
	Voimajohtoalueella kasvillisuus tulee valita siten, ettei kasvukorkeus ylitä neljää metriä.	Växtligheten i kraftledningsområdet ska väljas så att vegetationen inte överstiger fyra meter.

2/3

Korttelialueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,7. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.	Gröneffektivitet i kvartersområdet ska uppfylla målsättningstal 0,7. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet via planen över gården och en gröneffektivitetskalkyl.
Tontilla voidaan hyödyntää maalämpöä.	Jordvärme kan utnyttjas på tomten.
Aurinkopaneeleita ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja tulee suosia.	Solpaneler och andra energisparande och -producerande lösningar ska gynnas.
Korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen. Erityisesti tulee huomioida näkymät Kehä III:n ja Ainontien suunnista.	Kvartersområdet ska byggas så att det byggnadssätt och den arkitektur som används håller hög klass. Särskilt vyerna från Ring III och Ainovägen ska tas i beaktande.
Korttelialueen maantien alueen puoleiset julkisivut, valaistus sekä paikoitus- ja liikennöintialueet eivät saa aiheuttaa liikenneturvallisuutta vaarantavaa häikäisyä Kehä III:lle.	Kvartersområdets fasader, belysning samt parkerings- och trafikområdena på den sida som är vänd mot området för landsväg får inte orsaka bländning mot Ring III så att trafiksäkerheten äventyras.
Korttelialue tulee rajata katualueita vasten kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoisin kaupunkimaisin rakentein ja istutuksin. Rakennuksista ja tontteja rajaavista rakenteista sekä huoltoalueiden ja jätetilojen rakenteista tulee muodostaa yhtenäinen kaupunkikuvallinen kokonaisuus.	Kvartersområdet ska avgränsas mot gatuområdena med urbana konstruktioner och planteringar som stadsbildsmässigt och arkitektoniskt håller hög klass. Byggnaderna och de konstruktioner som avgränsar tomterna samt underhållsområdenas och soprummens konstruktioner ska utgöra en sammanhängande helhet i stadsbilden.
Rakennuksen julkisivu tulee jakaa Kehä III:n puolella vähintään 50 metrin välein erilaisiin osiin käyttämällä arkkitehtuurin keinoja, materiaaleja, värejä, aukotusta, valaistusta ja kasvillisuutta.	Byggnadens fasad ska mot Ring III delas upp i olika delar med minst 50 meters mellanrum med arkitektoniska medel, material, färger, öppningar, belysning och växtlighet.
Rakennuksen liiketilaosia tulee korostaa.	Byggnadens affärslokalsdelar ska framhävas.
Rakennuksen etelä- ja länsijulkisivut tulee toteuttaa siten, että ne muodostavat jäsennellyn näkymän alueen pientalojen suuntaan.	Byggnadens södra och västra fasader ska utformas så att de bildar en strukturerad vy mot områdets småhus.
Rakennuksen julkisivut tulee jäsennellä sisäänkäyntejä korostaen.	Byggnadens fasader ska struktureras med betoning på entréerna.
Toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB.	I kontorslokaler och motsvarande tysta arbetsrum ska ljudisolering ΔL mot flyg- och trafikbuller i ytterhöljet vara minst 30 dB.
Mainoslaitteiden sijoittelussa ja rakenteissa tulee erityisesti ottaa huomioon kaupunkikuvalliset näkökohdat.	Vid placeringen och konstruktionen av reklamanläggningar ska särskild hänsyn till stadsbildaspekter tas.
Rakennuksesta tulee järjestää luonteva ja turvallinen kulku joukkoliikenteen pysäkeille.	Från byggnaden ska en smidig och trygg gångförbindelse till hållplatser för kollektivtrafik ordnas.
Ainontieltä tulee olla vähittäiskaupan pääovelle kiveyksin ja istutuksin muista piha-alueista erotettu kevyen liikenteen yhteys.	Från Ainovägen ska det till detaljhandelsbutikens huvudentré finnas en gång- och cykeltrafikförbindelse som avskilts från övriga gårdsområden med stenläggningar och planteringar.
Hulevedet tulee viivyttää tontilla. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.	Dagvattnet ska fördröjas på tomten. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.
Raskaan liikenteen alueiden hulevedet on käsiteltävä hiekan- ja öljynerotusjärjestelmin.	Dagvatten i områden med tung trafik ska behandlas i sand- och oljeavskiljningssystem.
Hulevesien hallinnan edellyttämät järjestelmät saavat sijaita tonttijaosta riippumatta.	De system som hanteringen av dagvatten förutsätter får vara belägna oavsett tomtindelningen.
Korttelialueella tulee olla vähintään 340 autopaikkaa.	Kvartersområdet ska ha minst 340 bilplatser.
Polkupyöräpaikkoja on toteutettava vähintään 130 kpl. Polkupyöräpaikoista vähintään puolet tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.	Minst 130 st. cykelplatser ska byggas. Av cykelplatserna ska minst hälften vara väderskyddade och ha möjlighet till ramlåsning.
Autopaikat tulee jäsentää runkopuin ja pensain enintään 40 autopaikan yksiköiksi.	Bilplatserna ska delas in med hjälp av stamträd och buskar i enheter på högst 40 bilplatser.
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
Osa-alueen raja.	**Gräns för delområde.**
Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
④ **Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
12 **Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**

HÄME	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**	3/3
12300	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**	
59000	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**	
km19%	**Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää vähittäiskaupan suuryksikköä varten.**	**Beteckningen anger hur många procent av den tillåtna byggrätten som får användas för en stor detaljhandelsenhet.**	
II	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**	
+46.0	**Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylin korkeusasema.**	**Högsta höjd för skärningspunkten mellan fasad och vattentak.**	
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**	
tv	**Varastorakennuksen rakennusala.**	**Byggnadsyta för lagerbyggnad.**	
t	**Ohjeellinen talousrakennuksen rakennusala.**	**Riktgivande byggnadsyta för ekonomibyggnad.**	
le	**Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.**	**Riktgivande del av område som ska reserveras för lek och utevistelse.**	
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**	
	Säilytettävä/istutettava puurivi.	**Trädrad som skall bevaras/planteras.**	
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.**	
va	**Vaara-alue.**	**Faroområde.**	
	TONTTIJAKO	TOMTINDELNING	
	Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.	

Kaupunkirakenne ja ympäristö Asemakaavoitus	Stadsstruktur och miljö Detaljplanering
Mittaus- ja geopalvelut Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.	Mätning och geoteknik Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.
Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Vantaalla / Vanda __.__.20__ Kimmo Junttila Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet
	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__20__	Godkänd av stadsfullmäktige __/__20__

Tuloskortti

Päivämäärä 28.2.2022

Osoite Ainontie 5/Hämeenkylä

Kaavan numero 002077 Hämeenkylä

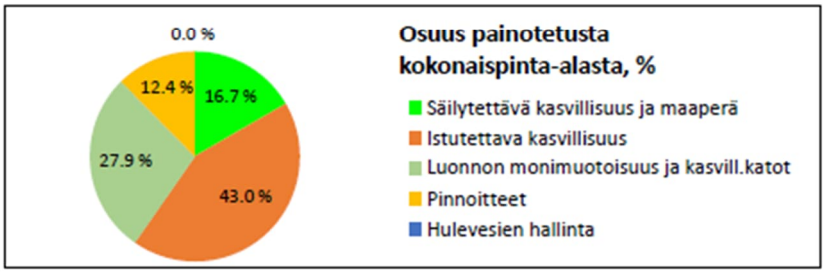
Vihertehokkuuslaskelma

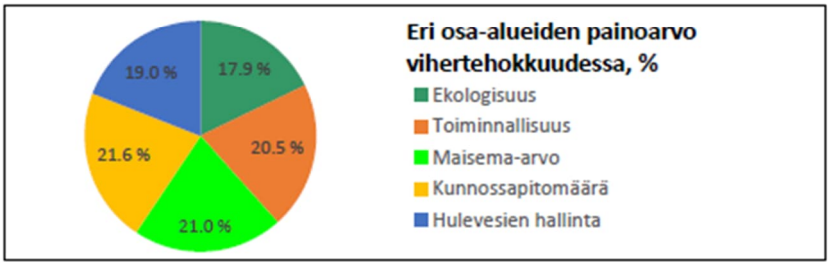
Viher-tehokkuus	**0.7**
Tavoitetaso	**0.7**

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

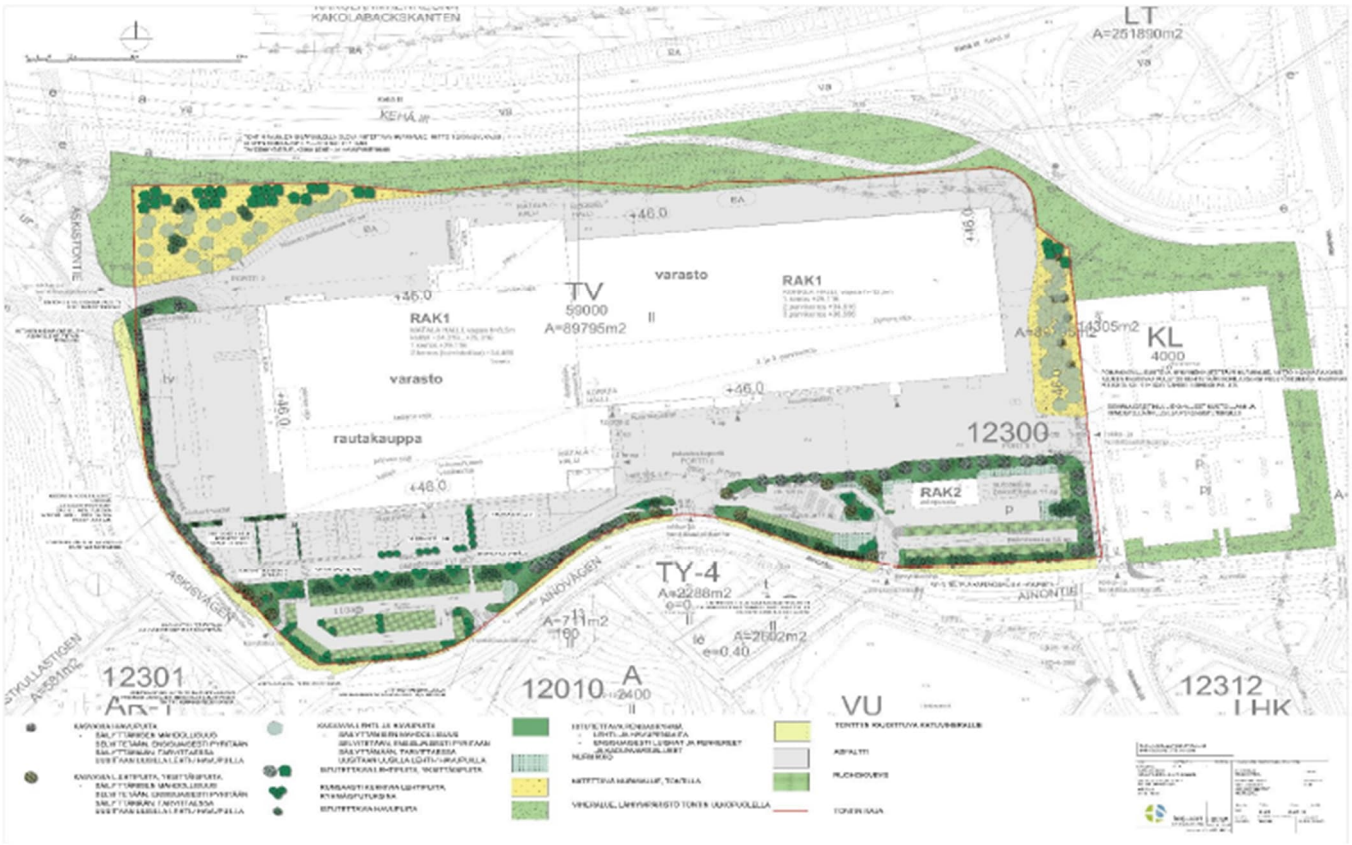
Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	1	7
Istutettava kasvillisuus	6	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvillisuuskatot	3	8
Pinnoitteet	2	3
Hulevesien hallintarakenteet	ei elementtiä!	10
Yhteensä	**12**	**36**

Hulevesimäärä m³	
550.9	
Valuma kerroin C	
0.9	
Viivytystilavuustarve m³	
550.9	
Jää viivyttämättä m³	**Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m³**
0.0	**551.0**
Läpäisemättömän pinnan osuus	
41 %	

Maisemasuunnitelma, ALUSTAVA

Asiakirjatyyppi
Raportti

Päivämäärä
14.7.2022

AINONTIE 5, VANTAA
KAUPALLISTEN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

RAMBØLL Bright ideas. Sustainable change.

SISÄLTÖ

1.	**Lähtökohdat**	**2**
2.	**Kaupan Tarjonta ja Kysyntä vaikutusalueella**	**3**
2.1	Vähittäiskaupan tarjonta	3
2.2	Vähittäiskaupan kysyntä	6
3.	**Kaupallisten vaikutusten arviointi**	**10**
3.1	Hanke suhteessa yleis- ja maakuntakaavaan	10
3.2	Vaikutukset erikoistavarakaupan verkostoon ja sen kehittymiseen	11
3.3	Vaikutukset palvelujen saavutettavuuteen	11
3.4	Vaikutukset liikenteeseen ja liikkumiseen	12
3.5	Vaikutukset kilpailutilanteeseen	12
4.	**Yhteenveto ja johtopäätökset**	**13**

1. LÄHTÖKOHDAT

Ainontie 5:ssä, Vantaalla (Hämeenkylä-Varisto-Petikko) on vireillä asemakaavan muutos. Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa nk. entisen Tukon keskusvarastorakennuksen muuntaminen tuotantotiloiksi, liiketiloiksi (mm. rautakauppa) sekä varasto- ja toimistotiloiksi nykyistä rakennusta säästäen. Tontin kokonaisrakennusoikeuden määrä 59 000 k-m2 säilyisi ennallaan. Siitä rautakaupan, joka on paljon tilaa vaativaa erikoistavarakauppaa, osuus olisi noin 11 210 k-m2 (19 % kokonaiskerrosalasta)**.** Päivittäistavarakaupan tiloja ei kaavassa sallita.

Tässä selvityksessä tarkastellaan asemakaavan mahdollistamaan liikepinta-alan kaupallisia vaikutuksia erityisesti suhteessa kaupan palveluverkkoon, Varisto-Petikon kehittymiseen sekä liikenteeseen ja saavutettavuuteen. Kaupan mitoituksen näkökulmasta keskeisimpiä ohjaavia dokumentteja ovat maakunta- ja yleiskaava.

Maakuntakaava (Uusimaa-kaava 2050) tuli pääosin voimaan 24.9.2021, jolloin Helsingin hallinto-oikeus antoi päätöksen kaavakokonaisuudesta tehdyistä valituksista. Maakuntakaavassa alue on osoitettu Kaupan alueena (ns. donitsi), joka mahdollistaa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan toteuttamisen alueella.

Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alaraja on sellaisen vähittäiskaupan, joka kaupan laatu huomioon ottaen voi sijoittua perustelluista syistä myös keskustaalueiden ulkopuolelle, kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppa, koon alaraja on Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa 30 000 k-m².

Vantaan voimassa olevassa yleiskaavassa (2007) alue on osoitettu KM-merkinnällä kaupallisten palveluiden alueena, johon saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksiköitä sekä paljon tilaa vaativan erikoistavaran kauppoja, tuotanto-, varasto- ja toimistotiloja. Kaavassa ei ole mitoitettu kaupallisia toimintoja. **Vantaan yleiskaava 2020** on hyväksytty valtuustossa vuonna 2021, mutta siitä on valitettu hallinto-oikeuteen. Vantaan yleiskaava 2020:ssa (ei voimassa) alue on osoitettu kaupallisten palveluiden alueen (KM), jolle saa sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan eikä keskustahakuisen erikoiskaupan suuryksiköitä. Erikseen Hämenekylä-Petikko-Varisto aluetta koskee seuraavat määräykset:

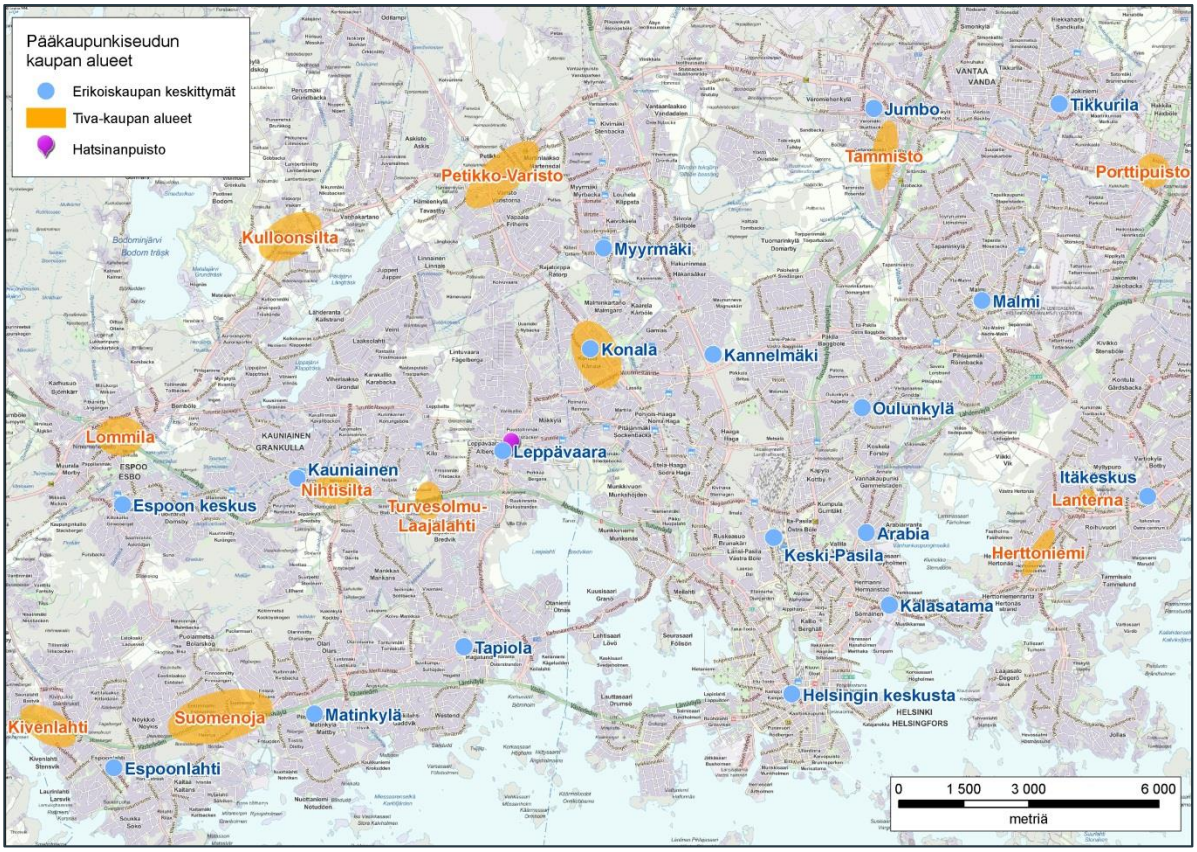
- Alueelle saa sijoittaa päivittäistavarakaupan myymälöitä 2 000 k-m2
- Alueen liiketilojen enimmäismitoitus on maakuntakaavan mukainen 250 000 k-m2.

Alueella on voimassa **asemakaava** (002077), joka on hyväksytty vuonna 2011. Asemakaavassa alue on osoitettu merkinnällä KL (liikerakennusten korttelialue), jolle ei saa rakentaa yli 1999 k-m2 suuruista päivittäistavaramyymälähuoneistoa.

2. KAUPAN TARJONTA JA KYSYNTÄ VAIKUTUSALUEELLA

2.1 Vähittäiskaupan tarjonta

Pääkaupunkiseudun kaupallisessa rakenteessa Petikko-Variston vaikutusaluetta rajaavat lännessä Kulloonsillan ja Lommilan kaupan alueet, etelässä Konala sekä idässä Tammiston/Vantaanportin alueen kaupallinen tarjonta. Seuraavalla kartalla on esitetty pääkaupunkiseudun merkittävimpien kaupallisten keskittymien sijoittuminen ja erikoiskaupan profiili.

Uusimaa-kaava 2050:ssä Petikko-Variston alueen enimmäismitoitus (huomioiden kaikki kaupan kerrosala) on 250 000 k-m2. Enimmäismitoitus on samaa luokkaa kuin Tammistossa ja Lommilassa. Konalassa mitoitus on hieman suurempi, yhteensä 300 000 k-m2. Vantaanportin (Tammisto) alueella mitoitus on 200 000 k-m2.

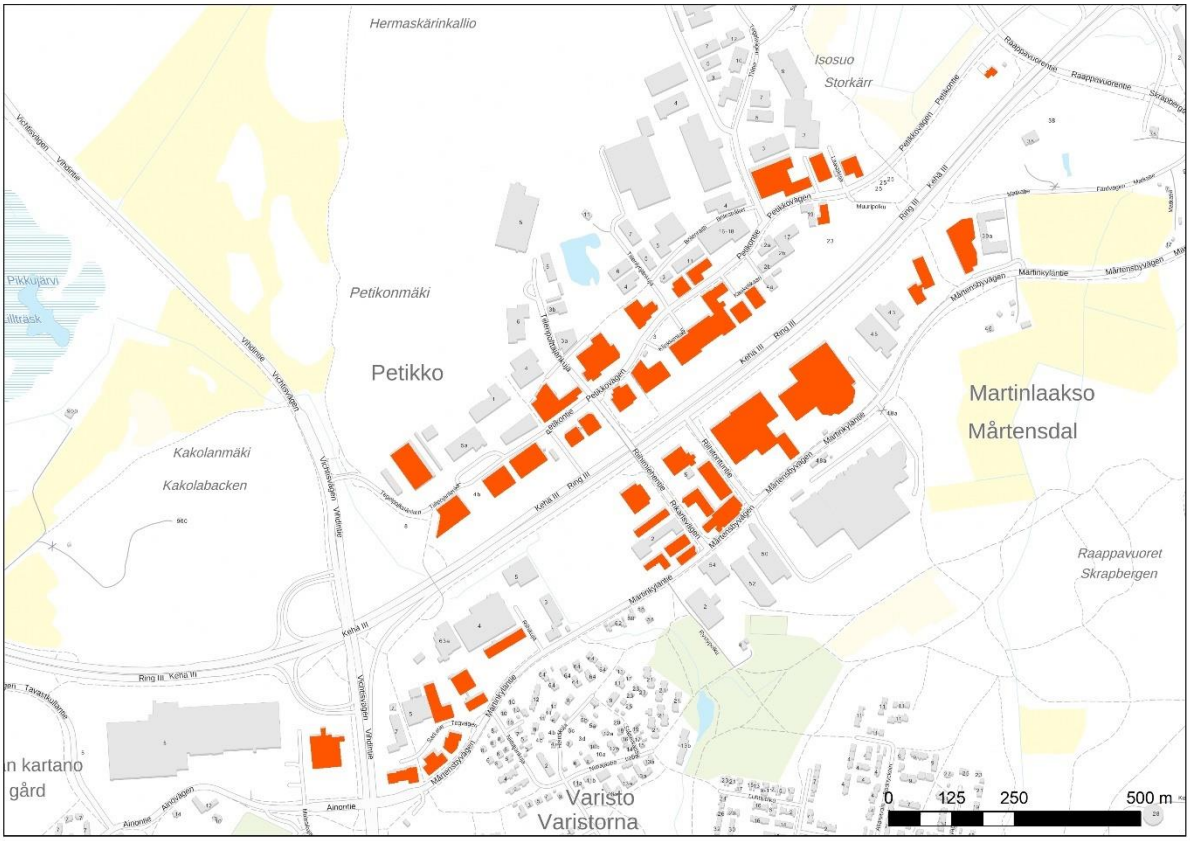
Taulukko 1 Kaupan alueiden enimmäismitoitukset (Lähde: Uudenmaan liitto, Uusimaa-kaava 2050)

30 000	40 000	50 000	75 000	80 000	100 000	125 000	150 000	200 000	250 000	300 000
Hyvinkää, Valtatie 25	Raasepori, Karjaan lounaisosa	Nurmijärvi, Ilvesvuori	Kirkko-nummi, Inkilän-portti	Lohja, Tynnin-harju	Järven-pään eteläinen liittymä	Hyvinkää, Sveitsin-portaali	Vantaa, Koivuhaka	Vantaa, Portti-puisto	Espoo, Lommila	Espoo, Suomenoja
Nurmijärvi, Mäyrän-kallio	Loviisa, Loviisan länsiosa	Vihti, Huhmari	Mäntsälä, Mäntsälän-portti		Kerava, Keravan-portti	Porvoo, Kuninkaan-portti	Helsinki, Suutarila	Espoo, Nihtisilta-Turve-solmu	Vantaa, Varisto-Petikko	Helsinki, Konala
		Raasepori, Horsbäck			Tuusula, Focus				Vantaa, Tammisto	Helsinki, Roihupelto
					Tuusula, Hyrylän eteläosa					
					Lohja, Lempola					
					Porvoo, Tarmola					
					Espoo, Kulloon-silta					
					Vantaa, Petas					

Petikko-Variston kaupallinen tarjonta koostuu hyvän saavutettavuuden ansiosta erityisesti tilaa vaativan erikoiskaupan (ml. auto- ja varaosakauppa) toiminnoista. Kaupan lisäksi alueella on huomattava määrä varastointiin ja tuotannolliseen toimintaan liittyvää tilaa. Uudemaan kaupan palveluverkon kehitys ja vertailu -selvityksen mukaan vuonna 2016 Varisto-Petikon alueella sijaitsi noin 128 000 k-m2 liiketiloja. Alueen kaupallisia ankkuritoimintoja ovat mm.:

- K-Supermarket Hämeenkylä
- Kauppakeskus Viisari (huonekalut ja sisustus)
- Kauppakeskus Fresko (huonekalut ja sisustus, Tokmanni)
- Autoliikkeet (mm. Autoverkkokauppa, Kamux, Vaihtoautomaa)
- Erikoisliikkeitä (ml. ratsastus- ja golf-varusteet)

Seuraavalla kartalla on esitetty keskeisimmät kaupallisia toimintoja sisältävät kiinteistöt. Kyseisissä rakennuksissa kerrosalan kokonaismäärä on 148 000 m2, mutta kaikki kerrosala ei ole kaupan toiminnoille osoitettua. Tarkastelu perustuu rakennusrekisterin tietoihin (SeutuData) sekä alueesta tehtyihin selvityksiin ja tarkasteluihin (mm. nettilähteet).

Kuva 1 **Keskeisimmät kaupan toimintoja sisältävät kiinteistöt**

Alueen voimassa olevissa asemakaavoissa (kaupan merkintöjä sisältävät) liiketilojen sijoittumista mahdollistavien merkintöjen (KM, KTY, KT, KLH, KL, TKL, K) enimmäismitoitus on 196 800 k-m2. Liiketiloja on mahdollista toteuttaa myös näiden ulkopuolella mm. T-merkinnöillä osoitetuille korttelialueille, mutta selkeästi vähäisemmissä määrin. Vähittäiskaupan suuryksikön mahdollistavilla KM-korttelialueilla liiketilojen enimmäismitoitus on 118 900 k-m2.

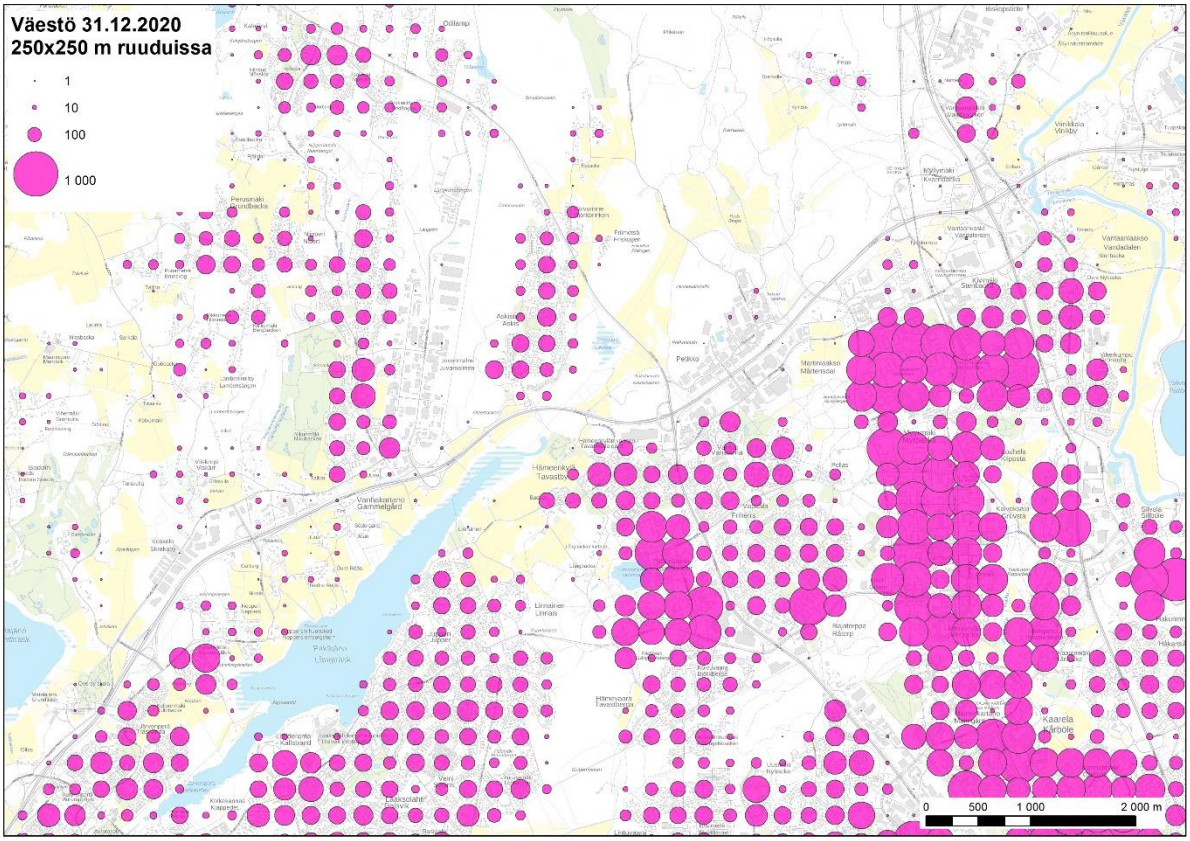
Olemassa olevien liiketilojen sekä liiketiloille osoitetun kaavavarannon lisäksi alueelle on mahdollista osoittaa edelleen noin 50 000 k-m2 vähittäiskaupan mitoitusta ennen kuin maakuntakaavassa osoitettu vähittäiskaupan enimmäismitoitus ylittyisi.

Taulukko 2 **Alueen asemakaavojen liiketilojen enimmäismitoitus k-m2 (Lähde: Vantaan kaupunki, asemakaavat)**

		Kerrosala k-m2							
Kaava	Vuosi	KM	KTY	KT	KLH	KL	TKL	K	Huom
001809	2006		13 430						Alueelle saa sijoittaa enintään 1100 k-m2 myymälätiloja ja 1600 k-m2 paljon tilaa vaativan kaupan myymälätiloja
141200	2015		7 700						
001837	2005		16 778						Enintään 3500 k-m2 paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan alaa
002074	2010	43 960					13 175		
002030	2014	64 905		6 414		1 700			
002023	2008				4 600				Alueelle saa sijoittaa liiketilaa yhteensä enintää 690 k-m2 ja ravintolatiloja 800 k-m2
261500	2015		5 000						
001234	1996					2 331			
002448	2020		1 260						
002442	2020	10 000						2 000	
001423	1998		3 500						
	YHT:	**118 865**	**47 668**	**6 414**	**4 600**	**4 031**	**13 175**	**2 000**	

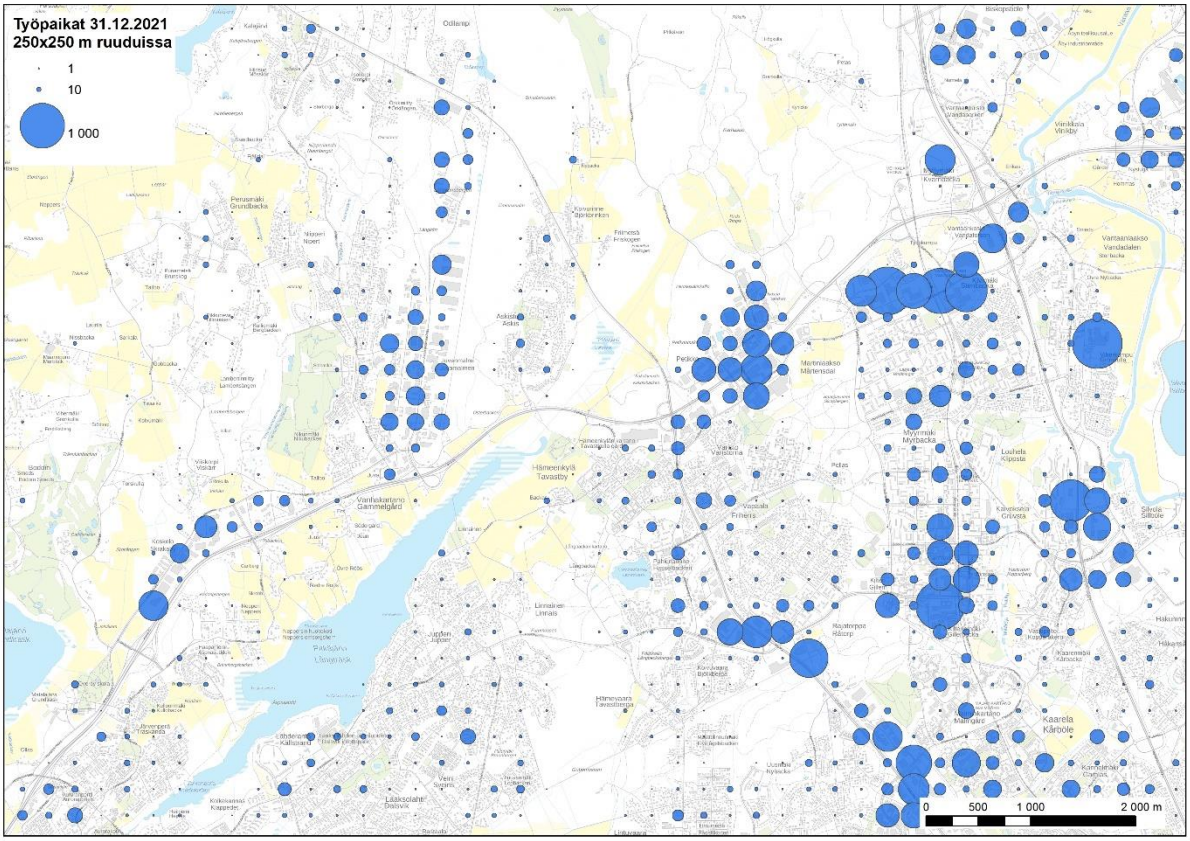
2.2 Vähittäiskaupan kysyntä

Kaupan kysynnän näkökulmasta keskeisin tekijä on väestön määrä, sijoittuminen ja ennuste. Oheisella kartalla on esitetty väestön sijoittuminen 250x250 metrin tilastoruuduissa vuoden 2020 lopulla. Väestötihentyminä tarkastelualueen eteläpuolella erottuvat Vantaan kaupunginosat Hämeenkylä, Pähkinärinne ja Koivuvaara. Tarkastelualue kuuluu Myyrmäen suuralueeseen, jossa asuu noin 59 000 asukasta. Myyrmäen suuralueen asukasluvun arvioidaan kasvavan vuoteen 2030 mennessä noin 68 000 asukkaaseen (+16 %).

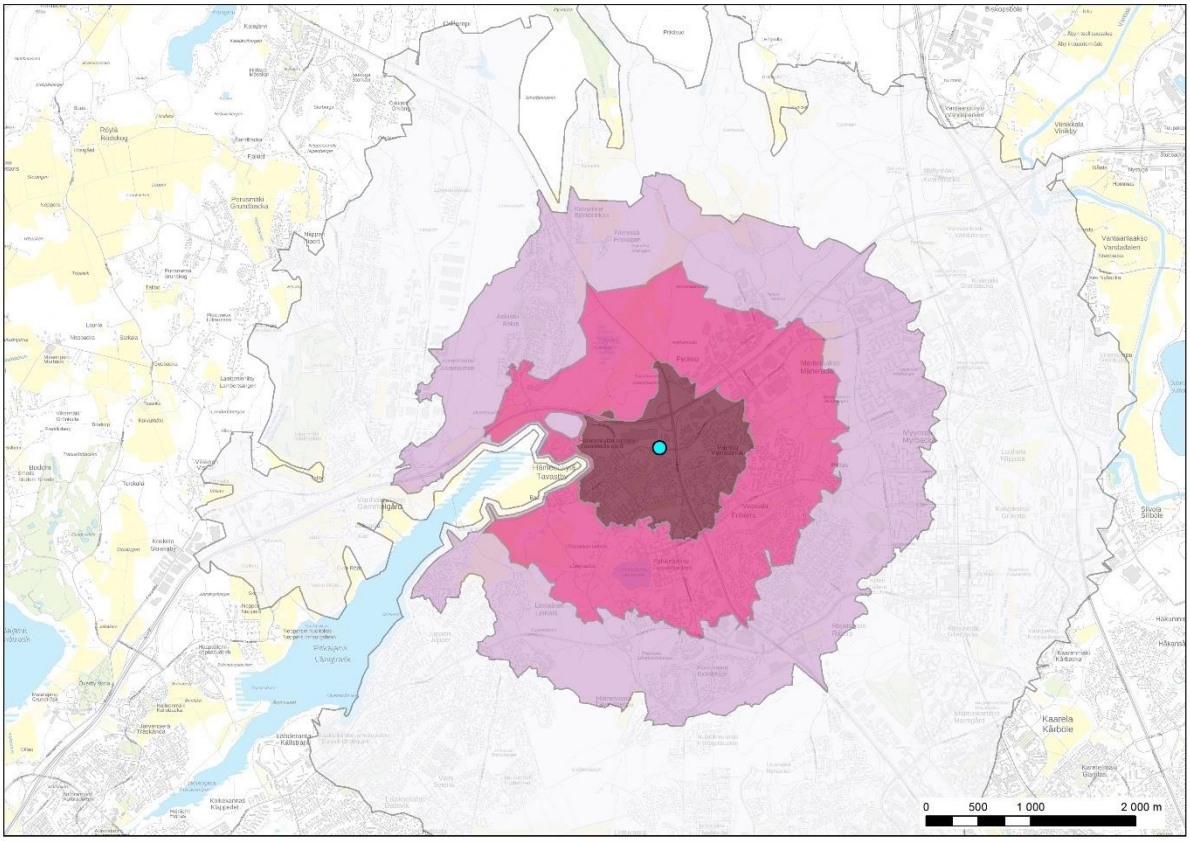
Kuva 2 **Väestön sijoittuminen 250 x 250 m tilastoruuduissa vuoden 2020 lopulla (Tilastokeskus, Ruututietokanta)**

Työpaikkojen sijoittumisen suhteen Petikko-Variston alue erottuu selkeästi merkittävänä keskittymänä. Alueella on yhteensä noin 3 600 työpaikkaa (vuoden 2019 lopun tilanne), joista 2 000 kappaletta on kaupan toimialalla (toimialaryhmä G: tukku- ja vähittäiskauppa).

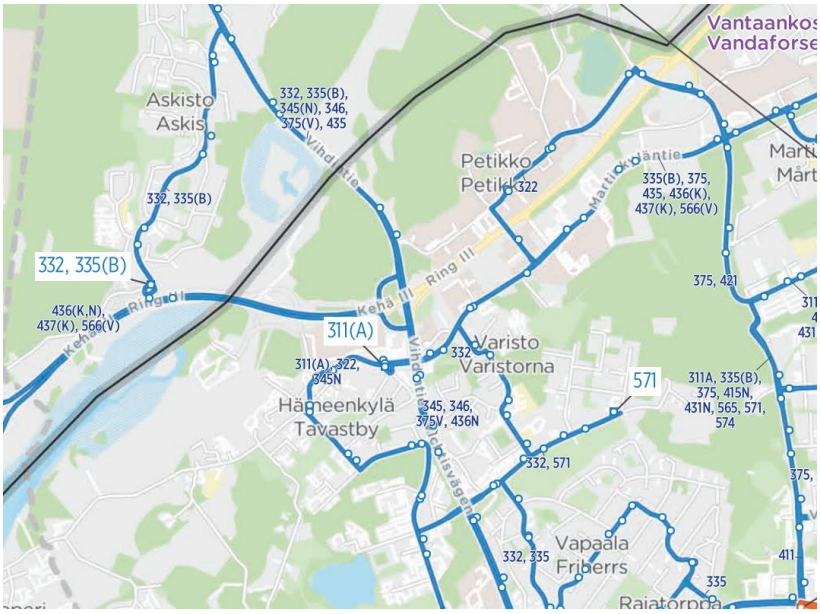

Kuva 3 **Työpaikkojen sijoittuminen 250 x 250 metrin tilastoruuduissa vuoden 2019 lopulla (Tilastokeskus, Ruututietokanta)**

Oheisella kartalla on esitetty kaava-alueen saavutettavuutta tie- ja katuverkkoa pitkin mitattuna. Kolmen kilometrin säteellä kohteesta sijaitsee noin 30 000 asukasta ja 10 000 työpaikkaa (vuosi 2020). Alue on näin ollen varsin hyvin saavutettavissa myös jalankulun ja pyöräilyn näkökulmasta. Autolla kohteen saavuttaa 10 minuutissa noin 173 000 asukasta.

Alue on kohtalaisen hyvin saavutettavissa myös joukkoliikenteen avulla. Vihdintietä pitkin kulkee useampia joukkoliikennelinjoja samoin kuin Ainontietä pitkin kohteen eteläpuolitse. Lähimmät pysäkit sijaitsevat kaava-alueen välittömässä läheisyydessä. Joukkoliikenteen matka-aika Myyrmäkeen on 25 min, Helsingin keskustaan 40 min ja Tikkurilaan 50 min.

Kuva 4 **Joukkoliikennelinjat 2022 (Lähde: HSL)**

Kaava-alue sijaitsee Vihdintien ja Kehä III:n vaikutuspiirissä, näkyvällä sijainnilla vilkkaiden liikennemäärien äärellä. Kehä III:n keskimääräinen vuorokausiliikenne kaava-alueen kohdalla on noin 44 100 ajoneuvoa ja Vihdintien puolestaan noin 18 600 ajoneuvoa. Hyvä sijainti ja saavutettavuus synnyttävät alueelle huomattavan kaupallisen potentiaalin.

Kuva 5 **Keskimääräinen vuorokausiliikenne 2021 (Lähde: Väylävirasto)**

3. KAUPALLISTEN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

3.1 Hanke suhteessa yleis- ja maakuntakaavaan

Ainontien kaava-alueelle suunniteltu maankäyttö ja osoitettu kaupan mitoitus (11 200 k-m2) on Uusimaa-kaava 2050:n sekä Vantaan yleiskaavan mukaista niin kaupan toimialojen kuin mitoituksenkin suhteen. Kaavaratkaisu tiivistää nykyistä kaupan rakennetta ja vahvistaa entuudestaan tunnistettua, erityisesti tilaa vaativaan kauppaan profiloitunutta aluetta. Asemakaavassa ei mahdollisteta päivittäistavarakaupan sijoittumista alueelle. Hankkeeseen suunniteltu vähittäiskauppa ei kokonaisuudessaan myöskään ylitä seudullisuuden alarajaa, joten sen sijoittuminen voidaan ratkaista kuntakaavoituksella.

Varisto-Petikon enimmäismitoitus maakuntakaavassa on 250 000 k-m2 ja nykyinen toteutunut kerrosala alle 150 000 k-m2. Kaavavarantoa liiketilarakentamiselle (ml. jo toteutunut) on alueella yhteensä noin 200 000 k-m2. Kaavassa osoitettu liiketilamitoitus (n. 11 000 k-m2) tarkoittaisi kaupan mitoituksen kaavallista kasvua noin 210 000 k-m2:een, minkä jälkeen alueelle jäisi vielä noin 40 000 k-m2 maakuntakaavassa osoitettua mitoitusreserviä.

Ainontien asemakaava ja siinä osoitettu kaupan mitoitus on näin ollen maakunta- ja yleiskaavan mukaista ja mahdollistaa myös muiden hankkeiden sijoittumisen Varisto-Petikon alueelle tulevaisuudessa.

3.2 Vaikutukset erikoistavarakaupan verkostoon ja sen kehittymiseen

Petikko-Variston alue on tunnistettu tilaa vaativan erikoiskaupan alueena maakunta- ja yleiskaavatasolla. Alueen kaupallinen tarjonta painottuu myös hyvin vahvasti näihin toimialoihin; alueella sijaitsee useita huonekalu-, rauta- ja auto- sekä varaosakauppoja. Kaavan mahdollistama vähittäiskaupan kerrosalan kasvu (11 200 k-m2) tuo lisäystä nykyiseen noin 150 000 k-m2:een hieman yli 7 %. Mitoitusta tarkasteltaessa on lisäksi huomioitava, että alueelle on suunnitelmien mukaan sijoittumassa B2B-toimintaan painottunut kaupallinen toimija, minkä vuoksi kaupan tarjonnan lisäys ei muuta kuluttajakauppaan painottuneiden palveluiden painopistettä paikallisella, alueellisella tai seudullisella tasolla. Petikko-Variston alueen kaupallinen tarjonta on jo nykyisellään hajautunut varsin laajalle alueelle, minkä vuoksi Ainontien kohde ei hajoita kaupallista rakennetta. Alueellisella ja seudullisella tasolla mitoituksen kasvu on puolestaan niin vähäinen, ettei sillä ole kokonaispalveluverkkoon tai kaupan rakenteeseen kohdistuvia vaikutuksia.

Erikoistavarakaupan osalta merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat vastaavantyyppisiin tilaa vaativan kaupan keskittymiin, joista lähialueella merkittävimpiä ovat Vantaanportti/Tammisto, Kulloonsilta sekä Konala. Kaikki em. alueet ovat seudullisia vähittäiskaupan keskittymiä, joissa on olemassa oleva vahva kaupan tarjonta sekä maakuntakaavassa osoitettua kasvupotentiaalia. Tarkasteltavalle kaava-alueelle osoitettu kaupallinen mitoitus ei vaikuta muiden tilaa vaativien keskittymien toiminta- tai kehittymisedellytyksiin merkittävällä tavalla. Keskustatoimintojen alueisiin (esim. Myyrmäki, Kivistö, Tikkurila) ei ole vaikutuksia johtuen tilaa vaativan kaupan luonteesta ja sijoittumisperiaatteista; tilaa vaativa kauppa hakeutuu ensisijaisesti autolla hyvin saavutettaville alueille johtuen logistiikasta, kaupan luonteesta sekä muiden saman alan toimijoiden läheisyydestä saavutettavista agglomeraatioeduista.

3.3 Vaikutukset palvelujen saavutettavuuteen

Kaava-alueen sijainti, saavutettavuus ja näkyvyys on makrotasolla erittäin hyvä erityisesti suhteessa henkilöautolla asiointiin. Alueen saavuttaa autolla kymmenessä minuutissa yli 170 000 asukasta ja alue on erittäin hyvin saavutettavissa koko pääkaupunkiseudun tasolla. Kaava-alueen välittömässä läheisyydessä – alle kolmen kilometrin etäisyydellä – sijaitsee noin 30 000 asukasta, minkä johdosta alue on kohtalaisen hyvin saavutettavissa myös kävellen ja pyörällä sekä joukkoliikenteellä. Kaupan luonteen (tilaa vaativa kauppa ja b2b-suuntaus) vuoksi alueella tullaan asioimaan pääsääntöisesti autolla, mutta alue on tarvittaessa hyvin saavutettavissa myös muilla liikkumisen muodoilla.

Saavutettavuuden näkökulmasta objektiivisesti tarkasteltavan fyysisen saavutettavuuden (etäisyys, yhteydet) lisäksi tulee huomioida koettu saavutettavuus, joka on subjektiivinen ja asiakkaan omista tarpeista ja kyvyistä lähtöisin oleva saavutettavuuden ulottuvuus. Koettuun saavutettavuuteen vaikuttaa myös merkittävästi esimerkiksi alueen tarjonnan laajuus ja monipuolisuus sekä se, miten hyvin se vastaa kunkin asiakkaan tarpeisiin. Kaava-alueelle sijoittuva kaupallinen tarjonta parantaa koettua saavutettavuutta laajenevan palvelutarjonnan muodossa.

Kokonaisuudessaan kaavahankkeen voidaan todeta tukevan kaupan kestävää saavutettavuutta niin fyysisellä kuin koetun saavutettavuuden tasollakin. Hanke vastaa näin ollen MRL:n vähittäiskaupan suuryksiköiden sijainnin ohjauksen tavoitteita saavutettavuuden osalta.

3.4 Vaikutukset liikenteeseen ja liikkumiseen

Liikenteellisesti kaava-alue sijoittuu vilkkaiden liikennevirtojen ääreen; alueen ohittavat kapasiteetiltaan suuret Kehä III ja Vihdintie. Alueen aikaisempi toiminta logistisena keskuksena tukee myös alueelle muuttuneessa käyttötarkoituksessa kohdistuvien liikennevirtojen hallintaa.

Alueen kaupallisiin toimintoihin tullaan pääsääntöisesti autolla johtuen kaupan tyypistä (B2B), luonteesta (tiva) sekä liikenteellisestä sijainnista. Edellä mainituista syistä johtuen kohteeseen sijoittuu myös asiointimääriltään harvemman frekvenssin myymälätyyppi, jossa asioidaan vain joitakin kertoja vuodessa tai harvemman asiakasjoukon (yrittäjät, rakentajat) toimesta. Tämän vuoksi kohde ei synnytä merkittävää liikennetuotosta, jolla olisi merkittäviä liikenteellisiä vaikutuksia lähialueen tie- ja katuverkkoon tai laajemmalla tasolla liikenneverkoston välityskykyyn.

Alueen kaupallinen tarjonta täydentää kokonaispalveluverkkoa, eikä näin ollen pidennä asiointimatkojen pituutta tai lisää asiointimatkojen synnyttämää liikennesuoritetta.

3.5 Vaikutukset kilpailutilanteeseen

Ainontien kaava-alueen liiketilojen toteuttamisella ei ole odotettavissa erityisiä haitallisia vaikutuksia lähialueen muiden myymälöiden toimintaedellytyksiin. Kilpailutilanteen muuttuminen ei myöskään aina ja automaattisesti tarkoita kielteisiä vaikutuksia nykyisten myymälöiden toimintaedellytyksiin; uuden liiketilan rakentamisella vastataan myös asiakkaiden muuttuvaan kysyntään; tarpeet ovat eriytyneet ja eriytyvät jatkossa yhä enemmän. Tämä merkitsee sitä, että myös ostospaikoilta vaaditaan yhä enemmän.

Kilpailuvaikutusten ennakointi onkin haasteellista, koska monet vaikutuksista riippuvat asiakaskäyttäytymisen mahdollisista muutoksista ja kilpailun aiheuttamista dynaamisista vaikutuksista yritysten toimintaan. Tärkeintä kilpailun toimivuuden kannalta olisi varmistaa, että kaavoituksella luodaan edellytykset niin uusien toimijoiden alalle tulolle kuin uusien liikeideoiden kehittämiselle. Pitämällä alalle tulon esteet mahdollisimman alhaisina varmistetaan se, että luodaan edellytykset toimivalle kilpailulle ja sen myötä positiivisille kilpailuvaikutuksille.

4. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Petikko-Variston alueelle Vantaalla on vireillä kaavamuutos, jossa Ainontie 5:ee mahdollistettaisiin muun maankäytön muutoksen yhteydessä 11 200 k-m2 kaupan kerrosalaa. Alustavissa suunnitelmissa kohteeseen sijoittuisi b2b (business-to-business) -tyyppistä rautakauppaa.

Petikko-Variston alue on maakunta- ja yleiskaavatasolla tunnistettu vähittäiskaupan seudulliseksi alueeksi, jonka enimmäismitoitus maakuntakaavassa on vähittäiskaupan osalta 250 000 k-m2. Alueella on nykyisin vähittäiskauppaa arviolta alle 150 000 k-m2 ja voimassa olevissa asemakaavoissa liiketiloja on mahdollistettu alle 200 000 k-m2. Arvioitavan asemakaavahankkeen kaupallinen mitoitus mahtuu näin ollen alueen kokonaismitoituksen sisään jättäen mahdollisuuksia myös muiden hankkeiden toteutukselle tulevaisuudessa.

Kokonaisuutena arvioiden kaupalliset vaikutukset eivät ole merkittäviä olemassa olevaan palveluverkkoon tai keskusta-alueiden kehitykseen johtuen erityisesti kaupan laadusta sekä sijoittumisesta. Uusi tarjonta parantaa kaupallisten palveluiden saavutettavuutta ja Ainontien alue sijoittuu hyvin saavutettavalle sijainnille niin autolla kuin kestävillä liikkumisen tavoillakin tarkasteltuna.

Ainontie 4:n asemakaavassa mahdollistettava kaupan liiketilojen lisäys ei synnytä merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupan palveluverkkoon, keskusta-alueiden toiminta- tai kehittymisedellytyksiin, kaupan palveluiden saavutettavuuteen sekä kestävään liikkumiseen. Hanke on MRL:n kaupan sijainninohjauksen mukainen.

33 § Maankäyttösopimus / Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 / Asemakaavan muutos nro 002484

VD/5109/10.00.01.05/2022

TeA/AK/HW/JK/MV/JT

Asemakaavan muutoksen nro 002484 tarkoituksena on muuttaa niin kutsuttu Tukon keskusvarastorakennus tuotantotiloiksi, liiketiloiksi sekä varasto- ja toimistotiloiksi nykyistä rakennusta säästäen. Tontin kokonaisrakennusoikeuden määrä 59 000 k-m^2 säilyisi ennallaan. Sopimuksessa osapuolina ovat Vantaan kaupunki ja Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5. Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 maksaa Vantaan kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena yhteensä 896 800 euroa.

Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 on hakenut kaavamuutosta Hämeenkylän (12) kaupunginosassa, osoitteessa Ainontie 5, sijaitsevan niin kutsutun Tukon keskusvarastorakennuksen varastorakennusten korttelialueen (TV) muuttamista teollisuus-, varasto- ja liikerakennusten korttelialueeksi (TKL) nykyistä rakennusta säästäen. Tontin kokonaisrakennusoikeuden määrä 59 000 k-m^2 säilyisi ennallaan, siitä varastotilojen osuus olisi noin 33 000 k-m^2, paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan osuus olisi noin 11 000 k-m^2 ja tuotantotilojen osuus olisi noin 10 000 k-m^2. Muiden tilojen osuus olisi noin 5 000 k-m^2. Sopimusalue koostuu Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5:n omistamasta kiinteistöstä 92-12-300-2. Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (liite A1).

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus
Asemakaavan muutokseen liittyen Vantaan kaupunki ja Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 sopimusalueen omistajana sopivat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5:n osallistumisesta sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Vantaan kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.
Vantaan kaupunki ja Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 ovat todenneet, että sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on jo rakennettu.

Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin
Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 maksaa Vantaan kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten kunnallistekniikan korvauksena yhteensä 896 800 euroa. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten kunnallistekniikan korvaus erääntyy maksettavaksi asemakaavan voimaantullessa.
Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 luovuttaa Vantaan kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksen suorittamisen vakuudeksi 896 800 euron suuruisen omavelkaisen pankkitakauksen.

Toimivalta maankäyttösopimuksia päätettäessä
Vantaan kaupungin hallintosäännön 9. luvun 1 §:n kohdan 36 mukaan kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunkitilalautakunta 21.9.2022 § 24

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5.n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002484 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta, ja
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 33

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5.n kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, kun asemakaavamuutosehdotus nro 002484 on ollut julkisesti nähtävillä edellyttäen, että kaavaehdotus ei olennaisilta osiltaan muutu kaavaehdotuksen nähtävillä olon johdosta, ja
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimuksen sekä tekemään em. sopimukseen teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- maankäyttösopimus
- liite A1: sopimusalue

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
projekti-insinööri Mikko Vanhanen, puh 043 824 8831, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

[Pvm] päivätty asemakaava nro 002484 (jäljempänä ”Asemakaavamuutos”).

Sopimus perustuu Vantaan [päätöksentekoelin] lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaavamuutosalue sijaitsee Vantaan kaupungin Hämeenkylän kaupunginosassa Kehä III:n ja Vihdintien liittymän lounaispuolella osoitteessa Ainontie 5.

Asemakaavamuutosta on hakenut tontin maanomistaja. Asemakaavamuutos mahdollistaisi nk. Tukon keskusvarastorakennuksen muuttamisen tuotantotiloiksi, liiketiloiksi sekä varasto- ja toimistotiloiksi nykyistä rakennusta säästäen. Voimassa olevassa asemakaavassa tontti on varastorakennusten korttelialuetta (TV), joka Asemakaavamuutoksessa muutetaan teollisuus, varasto- ja liikerakennusten korttelialueeksi (TKL). Tontin kokonaisrakennusoikeuden määrä 59 000 k-m^2 säilyisi ennallaan, siitä varastotilojen osuus olisi noin 33 000 k-m^2, paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan osuus olisi noin 11 000 k-m^2 ja tuotantotilojen osuus olisi noin 10 000 k-m^2. Muiden tilojen osuus olisi noin 5 000 k-m^2.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. Osapuolet

Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9)
Asematie 7
01300 Vantaa
(jäljempänä ”Kaupunki”)

Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5 (Y-tunnus: 2493773-8)
c/o Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
Porkkalankatu 1
00180 Helsinki
(jäljempänä ”Yhtiö”)

2. Sopimusalue ja tarkoitus

2.1 Sopimusalue koostuu Yhtiön omistamasta kiinteistöstä 92-12-300-2 (jäljempänä yhdessä ”Sopimusalue”). Sopimusalue on merkitty karttaliitteeseen (liite A1). Kaupunki tekee maankäyttösopimuksen Yhtiön kanssa.

2.2 Kaupunki ja Yhtiö Sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta Sopimusaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen Kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. Kunnallistekniikan rakentaminen

3.1 Osapuolet toteavat, että Sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on jo rakennettu.

4. Osallistuminen yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin

4.1 Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten kunnallistekniikan korvauksena yhteensä 896 800 euroa. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten kunnallistekniikan korvaus perustuu erikoistavarakaupan k-m^2:n muutokseen. Muiden tilojen osalta k-m^2:n muutosten vaikutuksen ei ole katsottu olevan merkittävää yhdyskuntarakentamisen kustannusten kunnallistekniikan korvaukseen.

4.2 Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan yhdessä erässä siten, että se maksetaan välittömästi, kun Asemakaavamuutos kuulutetaan voimaan.

4.3 Maksut suoritetaan Kaupungille Kaupungin lähettämää erillistä laskua vastaan (maksuehto 14 pv netto).

5. Vakuudet

5.1 Yhtiö luovuttavaa Kaupungille yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksen suorittamisen vakuudeksi 896 800 euron suuruisen omavelkaisen pankkitakauksen, joka vapautetaan, kun korvaus on suoritettu.

6. Vesihuoltoverkostoon liittyminen

6.1 Yhtiö on velvollinen liittämään Sopimusalueen ja sille toteutettavat uudisrakennukset kustannuksellaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

7. Erimielisyyksien ratkaiseminen

7.1 Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa.

8. Sopimuksen velvoitteiden siirto kolmannelle

8.1 Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

8.2 Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun Kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. Sopimuksen voimaantulo

9.1 Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun Asemakaavamuutos on tullut voimaan.

9.2 Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei Vantaan kaupunginvaltuusto ole hyväksynyt Asemakaavamuutosta 31.12.2024 mennessä.

9.3 Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2024 mennessä hyväksynyt Asemakaavamuutoksen, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä.

9.4 Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, jonka johdosta Asemakaavamuutos ei tule voimaan, tämä sopimus raukeaa.

9.5 Mikäli valitusviranomaisen päätöksen johdosta Asemakaavamuutos tulee voimaan muuttuneena, tämä sopimus pysyy voimassa. Mikäli muutoksella on yhteys tämän sopimuksen sisältöön, sitoutuvat osapuolet neuvottelemaan sopimuksen sisällön päivittämisestä vastaamaan muuttunutta tilannetta.

9.6 Kumpikaan osapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen takia minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

Tätä maankäyttösopimusta, sisältäen esisopimuksen määräalan luovutuksesta, on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle ja yksi kaupanvahvistajalle.

VANTAAN KAUPUNKI	KIINTEISTÖ OY VANTAAN AINONTIE 5
[nimi] lakimies, valtuutettuna	[nimi] [asema]

LIITTEET

Liite A1: Sopimusalue

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että [nimi] puolesta [valtakirjalla] luovuttajana ja lakimies [nimi] Vantaan kaupungin puolesta valtuutuksella luovutuksensaajana ovat allekirjoittaneet tämän esisopimuksen määräalan luovutuksesta ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä esisopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

[päivämäärä]

KOHTEEN SIJAINTI

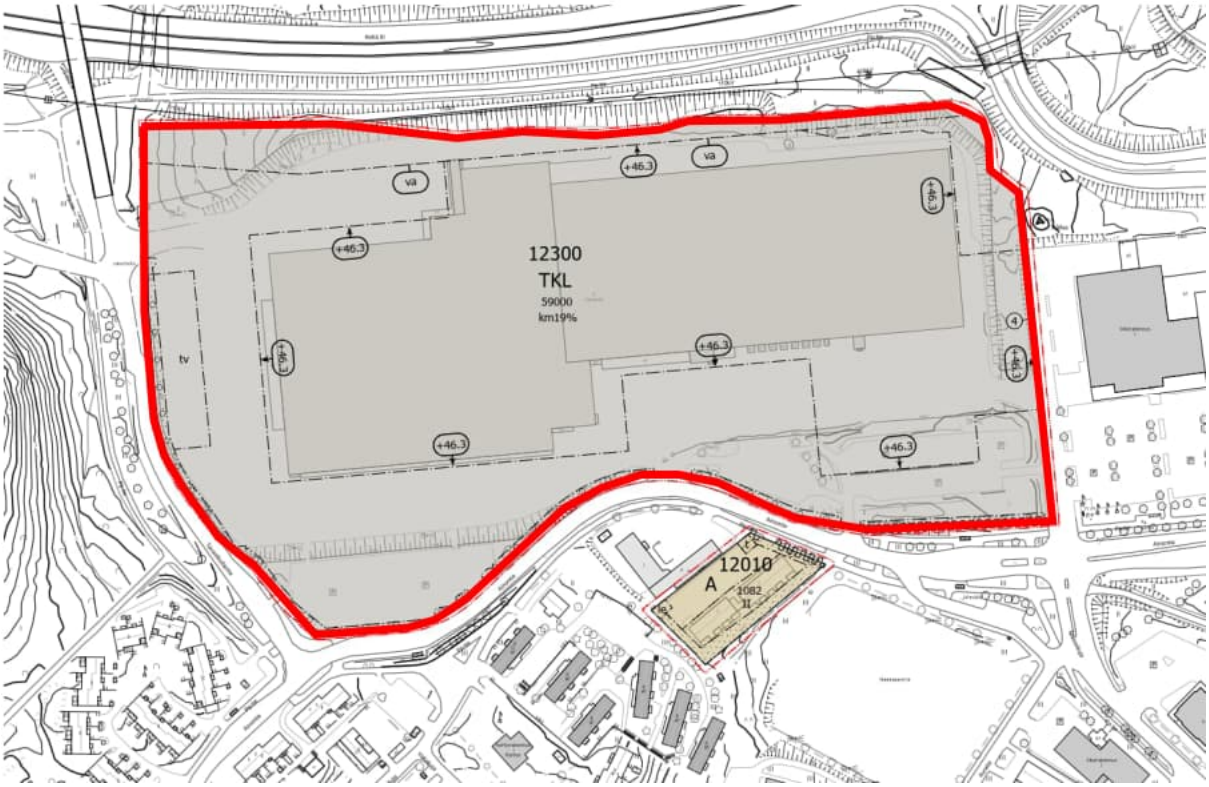

Asemakaavamuutos nro 002484

SOPIMUSALUE
(punaisella rajattu alue)

Kaupunginosa: HÄMEENKYLÄ (12)

Kiinteistö: 92-12-300-2

34 § Maankäyttösopimus / Väylävirasto (Suomen valtio) / Asemakaava ja asemakaavan muutos 232800 Kvartsikulma

VD/10172/10.00.01.05/2022

TeA/AK/TH/AVP/TJ/JT

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan tiivistä, resurssiviisasta keskustarakentamista, joka jatkaa Kivistön keskustan kaupunkirakennetta, elävöittää kaupunkikuvaa ja täydentää keskusta-alueen palvelurakennetta. Esisopimuksella määräalan luovutuksesta Väylävirasto luovuttaa kaupungille n. 1 314 m^2:n suuruisen määräalan 267 140 euron kauppahinnalla. Määräala on asemakaava ja asemakaavan muutoksessa osoitettu asuinrakennusten korttelialueeksi (A) sekä jalankululle ja pyöräilylle varatuksi kaduksi (pp). Voimassa olevassa asemakaavassa määräala on rautatiealuetta (LR).

Maankäyttösopimus käsittää esisopimuksen määräalan luovuttamisesta kaupungille.

Esisopimus määräalan kaupasta
Esisopimuksella varmistetaan kaavan ja kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen eli katualueen ja tontinosien luovutus kaupungille.

Väylävirasto luovuttaa kaupungille n. 1 314 m^2:n suuruisen määräalan rata-alueesta 92-871-1-1. Määräala on osoitettu oheisessa karttaliitteessä. Määräalan kauppahinta on 267 140 euroa. Määräalan hinnoittelu perustuu kaavan ja kaavamuutoksen alueelle tuomaan arvonnousuun vähennettynä maanomistajan osallistumisosuudella kunnallistekniikan kustannusten korvaamiseen.

Lopullisen kauppakirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaava ja asemakaavan muutos nro 232800 on tullut voimaan.

Toimivalta
Vantaan kaupungin hallintosäännön 9. luvun 1 §:n 37 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista kehittämiskorvauksista.

Kaupunkitilalautakunta 21.9.2022 § 25

Kiinteistöjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Väyläviraston kanssa liitteenä olevan maankäyttösopimuksen / esisopimuksen määräalan kaupasta, ja
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimus / esisopimus määräalan kaupasta sekä lopullinen kauppakirja ja tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 34

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Väyläviraston kanssa liitteenä olevan maankäyttösopimuksen / esisopimuksen määräalan kaupasta, ja
b) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan maankäyttösopimus / esisopimus määräalan kaupasta sekä lopullinen kauppakirja ja tekemään em. sopimuksiin teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Maankäyttösopimus / A. Esisopimus määräalan kaupasta
- Karttaliite

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Teemu Jääskeläinen, puh. 040 705 5145, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

MAANKÄYTTÖSOPIMUS

Tämä sopimus koskee [Pvm] päivättyä Kvartsikulma 232800 asemakaavaa ja -muutosta (jäljempänä ”**Asemakaava ja -muutos**”).

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen [päätösnumero].

Tähän sopimuskokonaisuuteen kuuluvat:

A. Esisopimus määräalan kaupasta

SOPIMUKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

Asemakaava- ja muutosalue sijaitsee Kivistön keskustassa Kehäradan pohjoispuolella. Etäisyys Kehäradan Kivistön asemalle on noin 800 metriä ja Lapinkylän tulevalle asemalle 500 metriä. Suunnittelualue rajautuu lounaassa Lumikvartsinkatuun, etelässä Kehärataan. Luoteessa ja pohjoisessa alue rajautuu asemakaavoitettuun Kvartsijuonen puistoon.

Asemakaavalla ja -muutoksella mahdollistetaan nykyisen, pääosin asemakaavoittamattoman alueen muuttaminen keskusta-alueeksi. Kaava koostuu kuudesta tehokkaaseen asuntorakentamiseen osoitetusta korttelista (A, AR) ja yhdestä keskustatoiminnoille (C) osoitetusta hybridikorttelista. Korttelialueiden lisäksi kaavaan sisältyy luonnontilaisena säilytettävää puistoalueita (VL) ja katualueita.

Siltä osin kuin asemakaavalla ja -muutoksella muutetaan voimassaolevan asemakaavan valtion omistamaa rautatie (LR)-aluetta muuhun käyttötarkoitukseen, sovitaan kaavan toteuttamiseen liittyen seuraavasta määräalan kaupasta.

I LOPULLISEN LUOVUTUKSEN TOTEUTUMISEN EDELLYTYKSET

Osapuolet sitoutuvat tekemään kohdan II mukaisen kauppakirjan kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun Kvartsikulma 232800-asemakaavaa ja -muutosta koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös on saanut lainvoiman ja kaava on kuulutettu voimaan.

Tämä esisopimus lakkaa olemasta voimassa, mikäli:

- Vantaan kaupunginvaltuusto ei ole hyväksynyt Asemakaavaa 31.12.2024 mennessä, tai
- mainittua asemakaavaa ja -muutosta koskeva Vantaan kaupunginvaltuuston päätös kumotaan muutoksenhaussa.

Osapuolet eivät esitä tämän esisopimuksen mahdollisen raukeamisen takia minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

II MÄÄRÄALAN KAUPPAKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunginhallituksen lainvoimaiseen päätökseen [päiväys ja päätösnumero].

Myyjä	**Väylävirasto Suomen valtion puolesta** (Y-tunnus: 1010547-1) Opastinsilta 12 A 00520 Helsinki (jäljempänä ”**Myyjä**”)
Ostaja	**Vantaan kaupunki** (Y-tunnus: 0124610-9) Asematie 7 01300 Vantaa (jäljempänä ”**Kaupunki**”)
Kaupan kohde	Noin 1 314 m^2:n suuruinen määräala Vantaan kaupungin (92) Kivistö-nimisessä (23.) kaupunginosassa sijaitsevasta kiinteistöstä, kiinteistötunnus 92-871-1-1 (jäljempänä ”Määräala”). Määräala on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (liite 1).
Kaavoitustilanne	Määräalan alueella on voimassa xx.xx.202x Vantaan kaupunginvaltuustossa hyväksytty asemakaava nro 232800 (Kvartsikulman asemakaavamuutos). Asemakaavassa Määräalan alue on osoitettu osaksi Kvartsiraitti-nimistä jalankululle ja polkupyöräilylle varattua katua/tietä (pinta-ala noin 738 m^2) sekä asuinrakennusten korttelialueen (A) korttelin 23147 tonttia 1 (pinta-ala noin 299 m^2) ja tonttia 2 (pinta-ala noin 276 m^2).
Kauppakirjan ehdot	Tämän kaupan kaikki ehdot on esitetty tässä kauppakirjassa.

1. Kauppahinta

1.1 Kauppahinta on 267 140 euroa.

1.2 Kauppahinta suoritetaan kahden (2) viikon kuluessa siitä, kun lopullinen kauppakirja on allekirjoitettu, Väyläviraston tulotilille FI58 8000 1700 0190 04 DABAFIHH. Viivästyskorko on korkolain mukainen.

1.3 Maksun viestiksi merkittäköön asianumero (VÄYLÄ/5526/06.00.01/2022).

2. Omistus- ja hallintaoikeus

2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille heti sen jälkeen, kun koko kauppahinta mahdollisine viivästyskorkoineen on kokonaisuudessaan maksettu Myyjälle.

2.2 Myyjällä on oikeus purkaa kauppa, mikäli kauppahintaa ei ole viivästyskorkoineen maksettu viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa kaupantekopäivästä. Osapuolet ovat tietoisia, että kaupan purkaminen edellyttää joko kaupanvahvistajan vahvistamaa purkusopimusta tai käräjäoikeuden tuomiota.

3. Verot ja maksut

3.1 Määräalaan kohdistuvista muista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perusteena on hallintaoikeuden siirtymisen jälkeinen aika, vastaa Kaupunki. Ne muut verot ja maksut, joiden peruste on hallintaoikeuden siirtymistä edeltävältä ajalta, kuuluvat Myyjän vastattaviksi.

3.2 Tästä kaupasta menevän kaupanvahvistajan palkkion maksaa Kaupunki.

4. Kiinnitykset ja rasitukset

4.1 Määräala luovutetaan kiinnityksistä ja niihin rinnastettavista erityisistä oikeuksista vapaana.

5. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

5.1 Määräalaan kohdistuvat rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta.

5.2 Kaupunki on tietoinen, että kaupan kohteeseen muodostuu ratalain (2.2.2007/110) 37 §:n mukainen rautatien suoja-alue, johon kohdistuvat ratalain 4. luvun mukaiset rajoitukset.

6. Kohteeseen tutustuminen

6.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

7. Asiakirjoihin tutustuminen

7.1 Kaupunki on tutustunut Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisteriote sekä kaavakartat ja -määräykset.

8. Määräalan erottaminen

8.1 Kaupunki on velvollinen hakemaan lainhuutoa säädetyssä määräajassa sekä huolehtimaan Määräalan erottamisen kustannuksista.

9. Vaaranvastuu

9.1 Vaaranvastuu Määräalasta siirtyy Kaupungille silloin, kun hallintaoikeus on siirtynyt Kaupungille.

10. Irtaimisto

10.1 Tätä kauppaa ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden myymisestä ole tämän kaupan yhteydessä tehty eri sopimusta.

11. Maaperän tila sekä maaperän puhdistus- ja kustannusvastuu

11.1 Määräala on rautatiealueeksi lunastettua aluetta. Määräalan alueella ei sijaitse eikä ole aiemminkaan sijainnut rautatien rakenteita. Kehäradan rakentamisen yhteydessä Määräalan alueelle on toteutettu Kvartsiraitti-niminen jalankulku- ja pyörätie rakenteineen. Alueen muusta ja tarkemmasta käyttöhistoriasta ja siellä mahdollisesti olleista rakenteista ei ole tarkempaa tietoa.

11.2 Määräalalla ei ole teetetty ympäristöteknisiä maaperä- ja pohjavesitutkimuksia, eikä alueella ole tehty maaperän tai pohjavedenpuhdistustoimenpiteitä. Ottaen huomioon se, ettei Määräalan käyttöhistoriaa tunneta aukottomasti, ei maaperässä tai pohjavedessä olevien haitta-aineiden mahdollisuutta voida sulkea pois. Kaupunki on tietoinen tästä riskistä.

Puhdistus- ja kustannusvastuu

11.3 Kaupunki vastaa kaupan kohteen maaperän tutkimisesta ja puhdistamisesta kustannuksellaan. Kaupungilla on kuitenkin oikeus saada Myyjältä korvaus kaupan kohteen

maaperän puhdistamiskustannuksista valtioneuvoston asetuksen (VNA 214/2007) mukaisten alempien tai ylempien ohjearvojen ylittävien pitoisuuksien osalta, mikäli kaikki alla luetellut ehdot täyttyvät. Kuitenkin Myyjän korvausvelvollisuus kaupan kohteen maaperän puhdistamiskustannuksista rajoittuu euromäärältään tässä kauppakirjassa sovittuun kauppahintaan. Myyjän korvausvelvollisuus edellyttää, että:

- pilaantuminen on aiheutunut Myyjän toiminnasta ennen kaupan kohteen omistusoikeuden/hallintaoikeuden siirtymistä,

- haitta-aineet ylittävät maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (VNa 214/2007) mukaiset alemmat ohjearvot korttelialueilla ja/tai ylemmät ohjearvot katualueilla ja puhdistaminen on myös VNa 214/2007 mukaisen puhdistustarvearvioinnin (riskinarvion) perusteella perusteltua,

- Kaupunki on ollut ennen puhdistustoimenpiteisiin ryhtymistä yhteydessä Myyjään ja kaikista puhdistamiseen liittyvistä toimenpiteistä on sovittu Myyjän kanssa ennen niihin ryhtymistä ja

- Kaupunki on vedonnut maaperän pilaantumiseen ja esittänyt Myyjälle sen korvausvastuun arvioinnin edellyttämät tiedot viiden (5) vuoden kuluessa kaupantekopäivästä.

11.4 Mikäli Määräalan käyttötarkoitus muuttuu nykyisestä, vastaa Kaupunkia käyttötarkoituksen muutoksen vuoksi tarvittavista maaperän puhdistuskustannuksista kokonaisuudessaan.

Muu kuin varsinaisen maaperän puhdistamisen yhteydessä tehtävä kaivutyö

11.5 Kaupunki vastaa kustannuksellaan Määräalalta (esimerkiksi rakennustyöhön liittyvän) kaivutyön yhteydessä poistettavan maa-aineksen asianmukaisesta käsittelystä ja jätehuollosta silloinkin, kun maa-aines sisältää haitta-aineita tai muita jätejakeita, vaikka haitta-aineet ja muut jätejakeet olisivat joutuneet maaperään ennen omistusoikeuden siirtymistä. Kyse on tällöin rakennushankkeesta johtuvista kustannuksista.

12. Melu ja tärinä

12.1 Kaupunki on tietoinen siitä, että Määräala sijaitsee rautatieliikenteen aiheuttaman melun ja tärinän vaikutusalueella. Rautatieliikenteestä aiheutuvan melun tai tärinän ollessa häiritsevää ja vaatiessa suojaavia tai estäviä toimia, Kaupunki vastaa kustannuksellaan näistä toimista. Myyjä ei siis vastaa mahdollisista melun ja tärinän aiheuttamista haitoista tai vahingoista eikä siltä voi vaatia mitään melun- tai tärinänsuojaukseen liittyviä toimia tai rakenteita nyt tai tulevaisuudessa.

13. Erimielisyyksien ratkaiseminen

13.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

[lopullisen kauppakirjan allekirjoitukset ja kaupanvahvistus]

Tätä esisopimusta määräalan kaupasta on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla, [päivämäärä]

Väylävirasto
Suomen valtion puolesta

_____
(allekirjoittaja)

Vantaan kaupunki

_____
(allekirjoittaja)
lakimies

Liitteet

Liite 1 Kartta kaupan kohteesta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että [myyjän allekirjoittajan nimi] Suomen Valtion puolesta myyjänä ja lakimies [kaupungin allekirjoittajan nimi] Vantaan kaupungin puolesta ostajana ovat allekirjoittaneet tämän kauppakirjan ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä luovutusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut

allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että kauppakirja on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla, [päivämäärä]

_____

KOHTEEN SIJAINTI

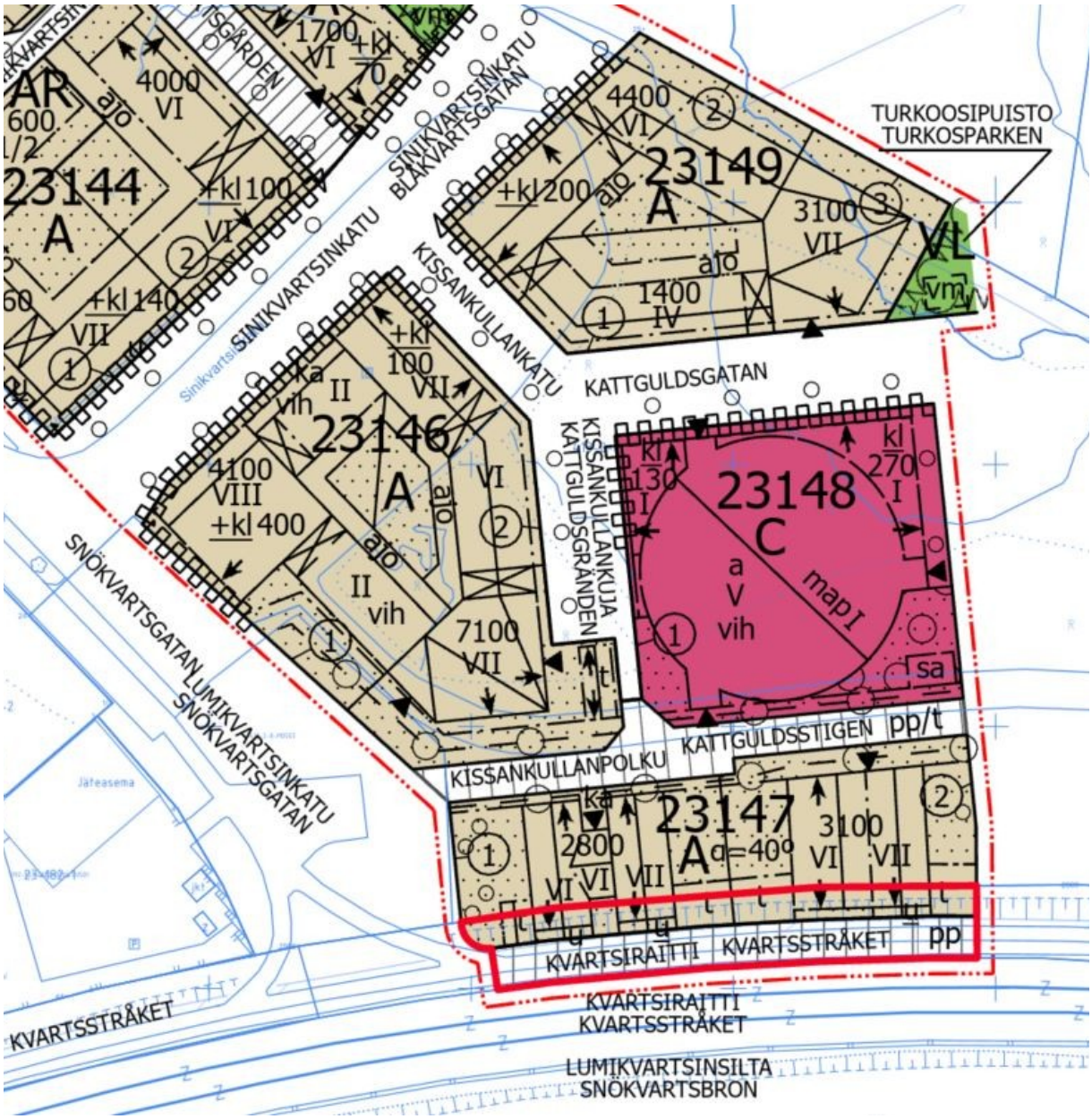

Asemakaava nro 232800, Kvartsikulma

Esisopimus määräalan kaupasta / Väylävirasto (Suomen valtio)

Kaupunginosa: KIVISTÖ (23)

n. 1314 m²:n suuruinen määräala lunastusyksiköstä: 92-871-1-1

35 § **Asemakaavan muutos 002453 ja tonttijaon muutos, 94 Hakunila/ Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta**

VD/7361/10.02.04.00/2020

TeA/TLA/MJA/AHE/VIK/JT

Asemakaavamuutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä katutila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle Hakunilantiellä ja Kyytitiellä suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Muutos perustuu ratikan katusuunnitelmiin. Huoltoasemarakennusten korttelialue esitetään muutettavaksi autopaikkojen korttelialueeksi ja tontin rakennusoikeus poistettavaksi. Korttelin 94019 tontin 31 liikerakennuksen rakennusala esitetään poistettavaksi. Muiden kiinteistöjen kokonaisrakennusoikeudet eivät muutu pinta-alamuutosten myötä. Kaavassa ei osoiteta uutta rakentamista. Ajoyhteysmerkintää muutetaan yhdessä korttelissa ja ajoliittymäkieltomerkintöjä muutetaan kolmessa korttelissa.

Asemakaavamuutos koskee kortteleita 94040, 94053, 94085, 94086 ja osat kortteleista 94019 ja 94042 sekä katu- ja puistoalueita kaupunginosassa 94 Hakunila.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa autopaikkojen korttelialuetta, huoltoasemarakennusten korttelialuetta, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta, lasten leikkipuistoksi rakennettavaa aluetta, yleisten rakennusten korttelialuetta, toimistojen ja pienteollisuusrakennusten korttelialuetta, sekä katu- ja puistoaluetta.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee kortteleita 94040, 94053, 94085 ja 94086 sekä osia kortteleista 94019 ja 94042 kaupunginosassa 94, Hakunila.

Alue sijaitsee Hakunilan kaupunginosassa, Hakunilan ydinkeskustassa. Alueeseen kuuluu Kyytitien itäosa Lahdentien läheisyyteen asti sekä Kimokujan ja Kyytitien välinen osuus Hakunilantiestä.
Kaavamuutoksessa on mukana kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa.

Maanomistus
Vantaan kaupunki omistaa voimassa olevien asemakaavojen mukaiset katu- ja puistoalueet lukuun ottamatta Kyytien länsiosan kiinteistöä 92-895-2-6. Lisäksi kaupunki omistaa yleisten rakennusten sekä toimistojen ja pienteollisuusrakennusten korttelissa 94053 sijaitsevat kiinteistöt 92-94-53-2 ja 92-94-53-208, korttelissa 94019 liike- ja toimistorakennusten alueella sijaitsevan kiinteistön 92-94-19-19 sekä autopaikkojen alueella sijaitsevan kiinteistön 92-94-19-27.

Muu maanomistus alueella:

- 92-94-19-1: St1 Oy
- 92-94-19-18: Hakunilan Keskus Oy
- 92-94-19-26: EMP-Invest Oy
- 92-94-40-1: Asunto Oy Hakunilanpuisto / Asunto Oy Liinakko / Asunto Oy Ratsumestari
- 92-94-85-1: Keskus-Sato Oy
- 92-94-86-1: Keskus-Sato Oy, Asunto Oy Vantaan Ravuri / Asunto Oy Vantaan Laukkarinne 3
- 92-403-5-177: Kiinteistö Oy Silpoherne
- 92-94-19-9: Asunto Oy Harmopolku 1 / Asunto Oy Harmopolku / Vantaan kaupunki

- 92-94-42-3: Vantaan kaupunki / Asunto Oy Vantaan Ratsumies / VAV Asunnot Oy

Kaupungin maanomistuksen pinta-ala yhteensä noin 2,36 ha, muu maanomistus kaava-alueella yhteensä noin 2,02 ha.

Valmistelu
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on osallistunut Ramboll Finland Oy Vantaan kaupungin konsulttina.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa keskustatoimintojen aluetta (C) ja tehokasta asuntoaluetta (A1). Katualueelle on merkitty ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys, joka voidaan toteuttaa raitiotienä.

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021. hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa suunnittelualue on kaupunkikeskustan aluetta (C). Alue on kestävän kasvun vyöhykettä, joka tukeutuu joukkoliikenteen runkolinjastoon. Alueelle on osoitettu raitiotie ja tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka (LJ).

Asemakaavamuutos
Asemakaavamuutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle Hakunilantiellä ja Kyytitiellä. Muutoksessa raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa, ovat mukana kaavamuutoksessa.

Asemakaavamuutoksella levennetään katualuetta Kyytitiellä ja Hakunilantiellä muuttamalla osia korttelialueista ja puistoaluetta katualueeksi. Katualuetta levennetään sen verran, että ratikka, siihen liittyvä katuympäristö ja jalankululle ja pyöräilylle varatut parannetut yhteydet mahtuvat katualueelle.

Katualueen levennykset perustuvat 7.10.2021 valmistuneisiin Hakunilantien ja Kyytitien katusuunnitelmaluonnosten tilavarauksiin. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu.

Kaavatyön yhteydessä on tarkasteltu, että yksityisten kiinteistöjen toteutunut autopaikkamäärä on mahdollista järjestää pysäköintialueiksi varattujen alueiden pienentämisestä huolimatta.

Kaavamuutoksessa korttelin 94019 tontin 32 käyttötarkoitus muutetaan huoltoasemarakennusten korttelialueesta autopaikkojen korttelialueeksi ja tontin rakennusoikeus poistetaan. Korttelin 94019 tontin 31 autopaikkojen korttelialueella oleva EMP:n postitalona tunnetun liikerakennuksen rakennusala poistuu. Muiden kiinteistöjen kokonaisrakennusoikeudet eivät muutu pinta-alamuutosten myötä. Ajoyhteysmerkintää muutetaan yhdessä korttelissa ja ajoliittymäkieltomerkintöjä muutetaan kolmessa korttelissa. Muilta osin korttelialueet esitetään voimassa olevan asemakaavan mukaisina eikä asemakaavan muutoksella osoiteta uutta rakentamista. Asemakaavassa on annettu melusuojaukseen ja kasvillisuuden istuttamiseen liittyviä määräyksiä. Lisäksi kaavassa huomioidaan suojeltu historiallinen rakennus.

Ratikan rakentaminen tulisi ennusteiden mukaan vauhdittamaan maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiviille ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää Itä-Vantaalla alueen houkuttelevuutta ja päivittää sen identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys, jota suunnitellaan Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä on tarkoitus lisätä kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistaa kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistää alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulisi toteutuessaan merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2022 työohjelmassa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” on julkaistu 23.11.2020 ja päivitetty 17.9.2021.

MRL 62 §:n ja MRA 30§:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on kuulutettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa sekä kirjeitse kaava-alueen maanomistajille ja viranomaisille. Osallisille varattiin mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Saaduista mielipiteistä yksi koski Hakunilan aluetta

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta joulukuussa 2020, joista Hakunilan alueen yleisötilaisuus järjestettiin 9.12.2020. Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla.

Asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu MRL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti kaupungin verkkosivuilla 12.1.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 12.1.-2.2.2022 välisenä aikana. Vuorovaikutusmateriaalin julkaisusta on annettu ilmoitus Vantaan Sanomissa. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 12.1.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Suunnittelija oli tavattavissa puhelimitse 21.1. sekä 28.1.2022. Valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalista vastaanotettiin mielipiteitä yhteensä 9 kappaletta, joista 2 puhelimitse.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaava kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle.

Sopimus
Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 22.3.2022 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 22.3.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002453 sekä tonttijaon muutosehdotus, 94 Hakunila / Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta,
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus ja tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 6.4.-5.5.2022.Tänä aikana jätettiin 1 muistutus. Annettu muistutus koski kiinteistön ostamista ennen kaavan toteuttamista.

Kaavalausunnot
Kaupunkiympäristölautakunta päätti 22.3.2022 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 20 ja saatiin 8 kappaletta.

Vantaan kaupunginmuseo ehdotti lausunnossaan Skomarsin torppaa koskevaan suojelumääräykseen korjausta. Kaupunginmuseo toteaa, että rakennus on historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jota ei saa purkaa, ja korjaus–, muutos– ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto. Lisäksi kaavaselostuksen kulttuuriympäristöön liittyvään osuuteen ja vaikutusten arviointiin ehdotettiin lausunnossa lisäyksiä.

ST1 huomautti lausunnossaan, että huoltoaseman merkintä tulisi säilyttää korttelissa 94019 ja katualueen rajausta tulisi tarkistaa. ST1 tuo myös esille lausunnossaan sen, että katualueen leventäminen kortteliin estää korttelin nykyisen käyttötarkoituksen polttoaineen jakeluasemana, sillä polttoainesäiliöt jäisivät levenevän katualueen alle. ST1 haluaa jatkaa toimintaansa korttelissa niin pitkään, kuin mahdollista. Lisäksi ST1 tuo lausunnossaan esille, että käyttötarkoituksen muutos alentaa kiinteistön arvoa.

HSY tuo esille lausunnossaan, että suunnittelualueella ja sitä ympäröivillä alueilla sijaitsee runsaasti valtaosin 1970-luvulla rakennettua yleistä vesihuoltoa. HSY lausuu, että johtoja pitää siirtää ja uusia rakentaa merkittävästi. Lausunnossa todetaan, että tulevat siirrot, niiden suunnitelmat ja kustannusarviot tarkentuvat alueella jo käynnissä olevan katusuunnittelun ja alustavan rakennussuunnittelun myötä. Lisäksi HSY tuo esille, ettei kaavaselostuksen liitteenä ole tarpeen esittää vesihuollon esisuunnitelmaa tai alustavaa rakennuskustannusarviota, sillä kyseiset ajantasaisimmat ja tarkimmat suunnitelmat ja arviot syntyvät jo katusuunnittelun aikana.

Uudenmaan ELY-keskus huomauttaa lausunnossaan kulttuuriperintöön liittyen Skomarsin torpan suojelumääräyksen muotoilusta. Suojelumääräys tulisi esityksen mukaan muuttaa muotoon ”sr suojeltava rakennus. Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jota ei saa purkaa”. Lisäksi ELY-keskus tuo esille, että kaavan valmistelussa on varmistuttava, että kaavassa määrätty suojeltavan rakennuksen julkisivun ääneneristävyys on käytännössä mahdollista toteuttaa rakennuksen suojeluvaatimukset huomioon ottaen. Melusuojaukseen liittyen ELY-keskus ehdottaa tärinä- ja runkomelumääräykseen lauserakenteellista muutosta määräyksen täsmentämiseksi. Lisäksi ELY-keskus ehdottaa autopaikkojen korttelialueelle (LPA) lisättävän määräys hulevesien käsittelystä öljynerotuksella tai suodattavilla menetelmillä ennen johtamista hulevesijärjestelmään ja raitiotien rakentamisen aikaisten työmaavesien laskeuttamista.

Tehdyt tarkistukset
Vastaanotettujen lausuntojen perusteella tehtiin korjauksia kaavamääräyksiin ja selostukseen.

- Kaavamääräyksiin tehtiin seuraavat korjaukset:
    - Korjaus suojellun rakennuksen määräykseen Y-korttelissa.
    - Lisättiin LPA-alueelle hulevesien hallintaan liittyvä määräys.
    - Lisättiin työmaa-ajan hulevesien käsittelyä koskeva yleinen määräys.
    - Lisättiin hulevesien hallintaan ja tulvareittien huomioimiseen liittyvä yleinen määräys.
    - Muutettiin tärinä- ja runkomelumääräyksen lauserakennetta.
- Kaavaselostukseen tehtiin seuraavat tarkistukset:
    - Täydennettiin rakennusperintöä koskevia osuuksia.
    - Päivitettiin Yleiskaava 2020 liittyvät tiedot.
    - Päivitettiin resurssiviisauden tiekartan teksti (kv 28.2.2022)

Nähtävillä olon aikana saatujen lausuntojen perusteella Skomarsin torpalla (kortteli 94053, tontti 3) suoritettiin 19.8.2022 sisämelutasojen mittaus rakennuksen ulkovaipan äänitasoeron selvittämiseksi. Saatujen tulosten perusteella torpan ulkovaipan äänitasoero on 33 dB, joka on 3 dB suurempi kuin asemakaavassa Skomarsin torpalle rakennuksen ulkovaipalle annettu äänitasoerovaatimus (30 dB). Siten kaavassa annettu äänitasoerovaatimus täyttyy ennustetilanteessa.

Kaavaan ja selostukseen tehdyt korjaukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 20.9.2022 § 17

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutukseen ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,

b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002453 sekä tonttijaon muutosehdotus, 94 Hakunila / Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 35

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutukseen ja lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,

b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002453 sekä tonttijaon muutosehdotus, 94 Hakunila / Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavamuutoksen selostus 20.9.2022
- Muistutukset ja vastineet 20.9.2022
- Lausunnot ja vastineet 20.9.2022

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Mari Jaakonaho, p. 050 302 9411
asemakaava-arkkitehti Anna Hellén, p. 050 302 9028
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

002453 Vantaan ratikka: HAKUNILAN KESKUSTA

HAKUNILA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 20.9.2022 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002453. Kaavoitus on tullut vireille 23.11.2020 numerolla 062800 Vantaan ratikka: asemakaavat ja asemakaavamuutokset. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 17.9.2021.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

Korttelit 94040, 94053, 94085, 94086, osat kortteleista 94019 ja 94042 sekä katu- ja puistoalueet kaupunginosassa 94, Hakunila.

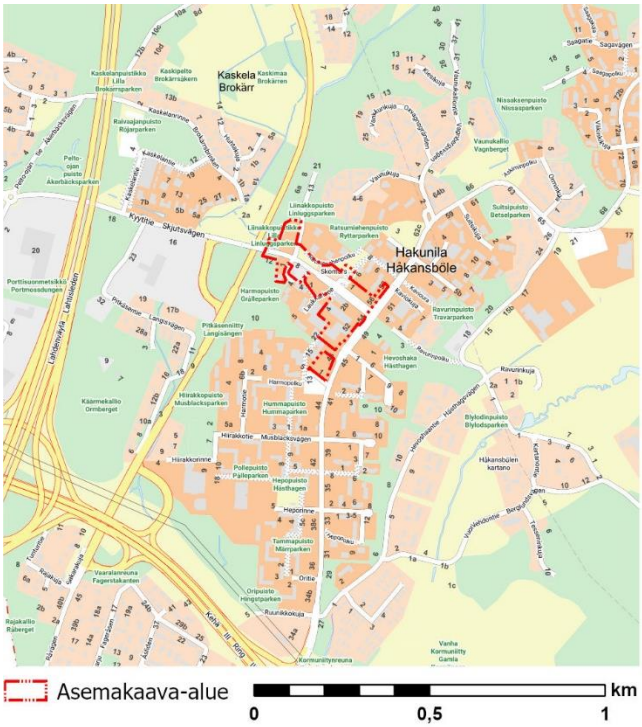
Tonttijaon muutos:

Korttelit 94040, 94053, 94085 ja 94086 sekä osat kortteleista 94019 ja 94042 kaupunginosassa 94, Hakunila.

Asemakaavamuutoksessa ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle osoitetaan riittävä tila suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita.

Kaavan laatija: Anna Hellén, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki;
anna.hellen@vantaa.fi, puh. 050 302 9028

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti kaupunkikartalla.

Suunniteltava alue sijaitsee Hakunilan kaupunginosassa, Hakunilan ydinkeskustassa. Alueeseen kuuluu Kyytitien itäosa Lahdentien läheisyyteen asti sekä Kimokuja ja Kyytitie välinen osuus Hakunilantiestä. Kaava-alueeseen kuuluu kadunvarren kiinteistöt, joiden pinta-alaan kaavamuutos vaikuttaa.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019, jonka pohjalta Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan jatkosuunnittelun aloittamisen 16.12.2019. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.

- Kaavoitus tuli vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelman ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” nähtäville asettamisella 23.11.2020. Vantaan ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 17.9.2021.
- Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saaduista palautteista voitiin tulkita yhden mielipiteen koskevan Hakunilan keskustan kaavamuutosaluetta 002453.
- Hankkeesta järjestettiin yleisötilaisuudet 8.12.2020 (Länsimäki) / 9.12.2020 (Hakunila) / 16.12.2020 (Tikkurila) / 17.12.2020 (Aviapolis) ja 23.9.2021 sekä 6.4.2022 (suunnittelutilanne koko linjalla).
- Ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset valmistuivat kaavamuutosalueen 002453 osalta 7.10.2021 ja ne esiteltiin 7.10.-20.10.2021. Asemakaavaratkaisu perustuu katu- ja puistosuunnitelmiin.
- Asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 12.1.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 12.1.-2.2.2022 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Puhelinaikoja suunnittelijoille varattiin kaksi, 21.1. sekä 28.1.2022. Kaavamuutosalueen 002453 maanomistajille on lisäksi lähetetty 12.1.2022 kirje, jossa on kerrottu kaavan esittämästä ratkaisusta sekä ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide valmisteluaineistosta. Valmisteluaineistosta vastaanotettiin 9 mielipidettä, joista 2 puhelimitse ja 1 sähköpostitse suoraan suunnittelijalle.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 22.3.2022 asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 6.4-5.5.2022 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 20 kappaletta ja vastaanotettiin 8. kappaletta. Muistutuksia vastaanotettiin1 kappale.
- Saatujen lausuntojen ja muistutusten perusteella ehdotukseen asemakaavaehdotukseen tehtiin seuraavat korjaukset:
    - Korjattiin suojellun rakennuksen määräystä Y-korttelissa.
    - Lisättiin LPA-alueelle hulevesien hallintaan liittyvä määräys.
    - Lisättiin työmaa-ajan hulevesien käsittelyä koskeva yleinen määräys.
    - Lisättiin hulevesien hallintaan ja tulvareittien huomioimiseen liittyvä yleinen määräys.
    - Muutettiin tärinä- ja runkomelumääräystä.
- Kaavaselostukseen tehtiin seuraavat korjaukset:
    - Täydennettiin rakennusperintöä koskevia osuuksia.
    - Päivitettiin Yleiskaava 2020 liittyvät tiedot.
    - Päivitettiin resurssiviisauden tiekartan teksti (kv 28.2.2022)

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 6
2. Lähtökohdat 8
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 8
2.2 Suunnittelutilanne 18
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 27
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 27
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 27
3.3. Asemakaavan tavoitteet 33
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 34
4. Asemakaavan kuvaus 35
4.1 Kaavan rakenne 35
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 37
4.3 Aluevaraukset 37
4.4 Kaavan vaikutukset 38
4.5 Ympäristön häiriötekijät 50
5. Asemakaavan toteutus 51
6. Kaavatyöhön osallistuneet 51
7. Asemakaavan seurantalomake 52
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 54

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake 10.11.2021
- Asemakaavakartta ja -määräykset 20.9.2022

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Finnmap Infra (7.10.2021). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset välillä Liinakkokuja-Hakunilantie, Säkäkuja ja Hakunilanraitti, Kyytitie 58637_1, Kyytitie 58637_2.
- Manninen, E., Vasko, V. & Makkonen, H. 2020: Vantaan ratikan kaavarungon ja asemakaavojen luontoselvitykset vuonna 2020 – Faunatican raportteja 53/2020
- Metsäsuunnitelma, Vantaan kaupunki, 2020
- Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021.
- Sitowise Oy (28.8.2022). Mittausraportti, Skomarsin torppa, Vantaa.

- Vantaa alueittain 2015, Vantaan kaupunki 2016
- Vantaa ratikka, Maisema ja kaupunkikuva, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 2020
- Vantaan historiallisen tiestön inventointi 2018, Vantaan kaupunki
- Vantaan metsänhoidon periaatteet 2017–2030, Vantaan kaupunki 2017
- Vantaan raitioradan meluselvitys Hakunilan kaupunginosan alueelta, Sitowise Oy, 18.2.2022
- Vantaan raitiotie tärinä- ja runkomeluselvitys, WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 25.2.2022
- Vantaan ratikan hulevesiselvitys (yleissuunnitelman liite 11), WSP Finland Oy, 30.4.2019
- Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportti 22.3.2021
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, Pyöräliikenteen tarkastelut ratikan varrella, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 25.9.2020
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikka Design Manual, Liite 1 Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvitys, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikka itä; Tonttien pysäköintitarkastelut, WSP, 12.8.2021
- Vantaan ratikka, Hankearviointi (yleissuunnitelman liite 14), WSP Finland Oy, 10.9.2019
- Vantaan ratikka, Investointikustannukset (yleissuunnitelman liite 15), WSP Finland Oy, 26.6.2019
- Vantaan ratikka, Ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelu, Golder Associates Oy, 13.8.2020
- Vantaan ratikka, Resurssiviisauden suuntaviivat, Sitowise Oy, 13.5.2020
- Vantaan ratikka, Seloste ratalinjauksen tärinäarvioinnista (yleissuunnitelman liite 13), WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikkatalouden tiivistelmä, Vantaan kaupunki 3.5.2021
- Vantaan väestö 2020/2021, Vantaan kaupunki 2021
- Vantaan väestöennuste 2021, Vantaan kaupunki 2021
- WSP Finland Oy (7.10.2021) Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset välillä Kyytitie-Raudikkokuja, Hakunilantie 58628_1.

1. TIIVISTELMÄ

Asemakaavamuutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle Hakunilantiellä ja Kyytitiellä. Muutoksessa raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa suurentamalla katualueita ja pienentämällä muita alueita. Kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa, ovat mukana kaavamuutoksessa.

Kaavatyön yhteydessä on tarkasteltu, että yksityisten kiinteistöjen toteutunut autopaikkamäärä on mahdollista järjestää pysäköintialueiksi varattujen alueiden pienentämisestä huolimatta.

Asemakaavamuutoksella 002453 muutetaan korttelin 94019 tontin 32 käyttötarkoitus huoltoasemarakennusten korttelialueesta autopaikkojen korttelialueeksi ja tontin rakennusoikeus poistetaan. Korttelin 94019 tontin 31 LPA-alueella oleva EMP:n postitalona tunnetun liikerakennuksen rakennusala poistuu. Muiden kiinteistöjen kokonaisrakennusoikeudet eivät muutu pinta-alamuutosten myötä. Ajoyhteys- ja ajoliittymäkieltomerkintöjä lisätään kortteleissa 94040, 94085, 94086 sekä 94019 ja lyhennetään korttelissa 94053. Muilta osin korttelialueet säilyvät ennallaan.

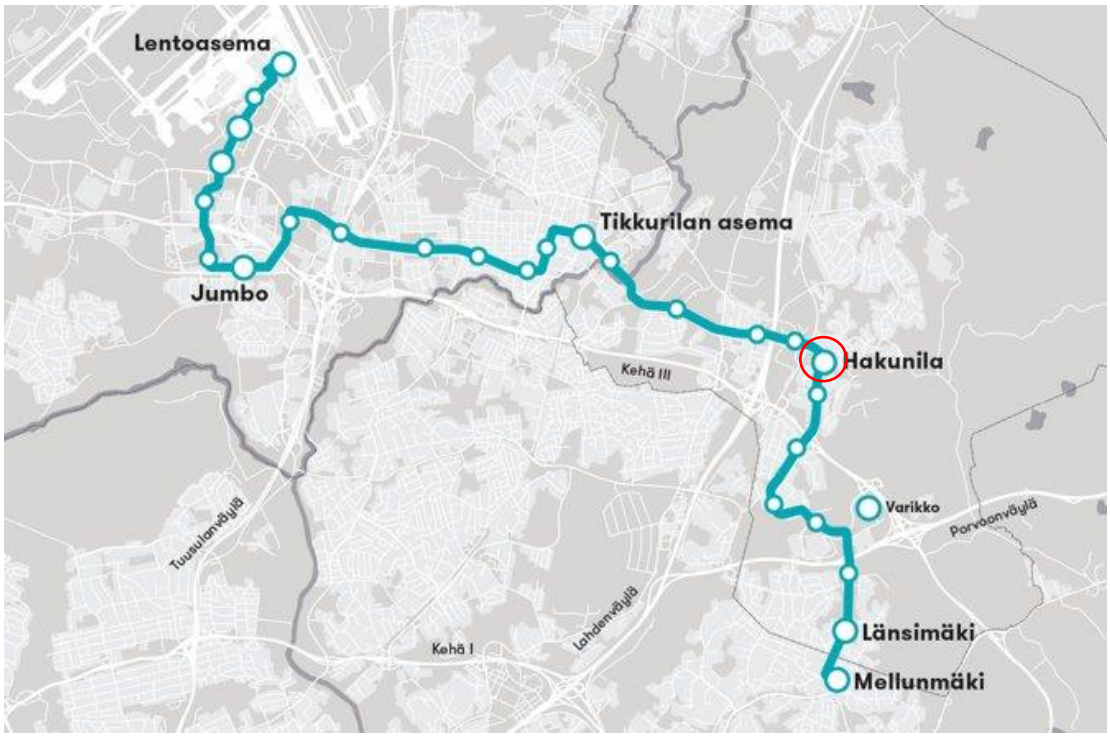
Asemakaavamuutoksen länsiosassa on vireillä kaavamuutos 001873 Hakunilan keskustan laajennus 2, jolla ratkaistaan alueen maankäyttö ja esimerkiksi nyt väliaikaisesti muutettavat pysäköintijärjestelyt alueella.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys, jota suunnitellaan Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä on tarkoitus lisätä kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistaa kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistää alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulisi toteutuessaan merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa.

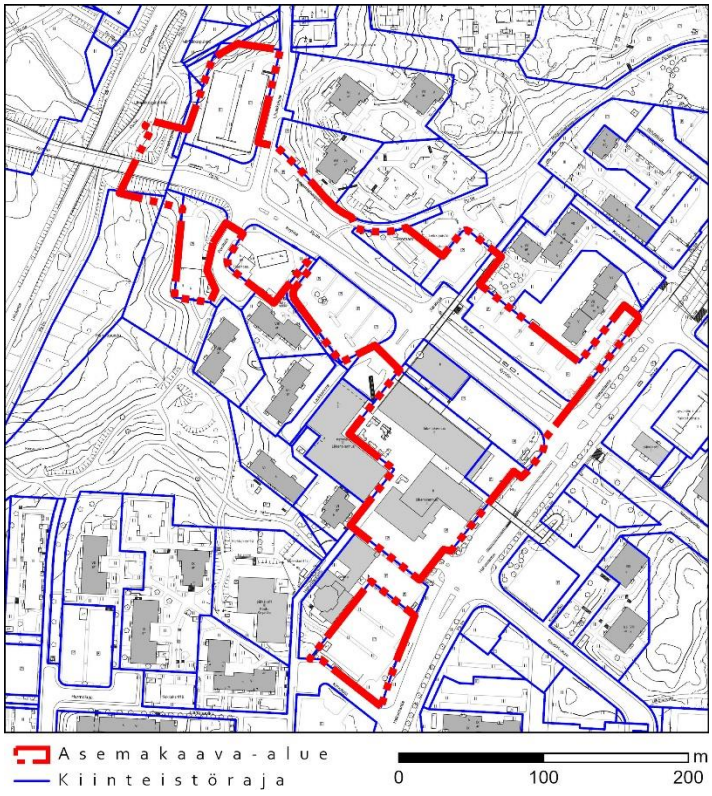
Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019. Yleissuunnitelmaan pohjautuvassa jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reitille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat. Nyt laadittavat asemakaavat ja asemakaavamuutokset perustuvat katusuunnitelmiin.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2022 työohjelmassa.

Kaavan yhteydessä laaditaan tonttijakoja ja tonttijaon muutoksia.

Kuva 2. Vantaan ratikan reitti Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Hakunilan keskustan kaavamuutosalueen likimääräinen sijainti on esitetty punaisella ympyrällä.

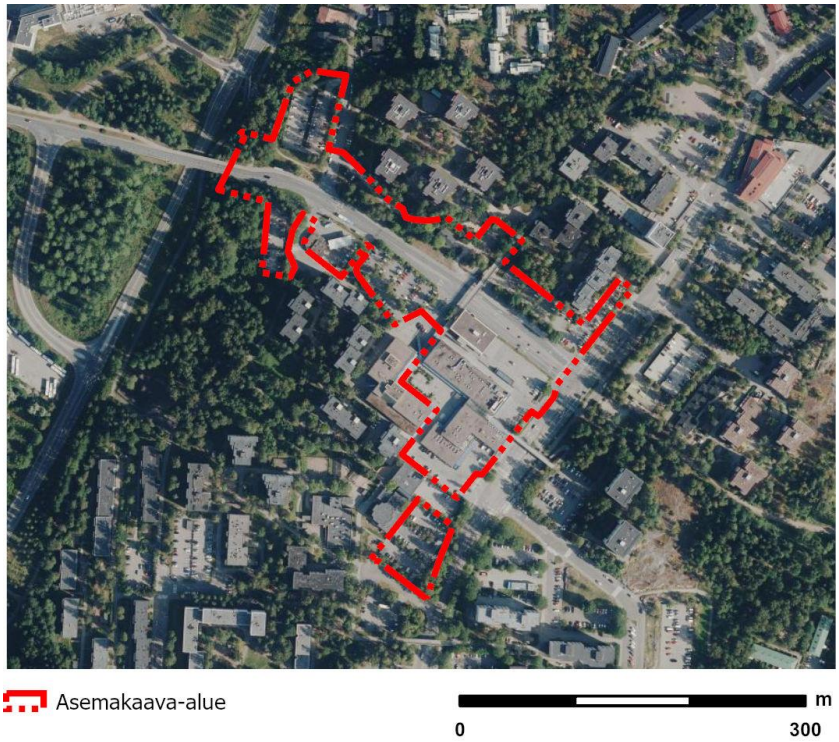
Kuva 3. Asemakaavamuutosalue.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Itä-Vantaalla, Hakunilan suuralueella. Hakunilan kaupunginosa sijaitsee Lahdenväylän itäpuolella ja Kehä III:n koillispuolella. Hakunilantie ja Kyytitie ovat suunnittelualueen halkovia pääkokoojakatuja, joihin tonttikadut liittyvät. Suunnittelualue sijaitsee Hakunilan keskusta-alueella ja suuri osa alueen palveluista sijoittuu suunnittelualueelle tai sen läheisyyteen. Asemakaava-alueen pinta-ala on noin 4,4 hehtaaria.

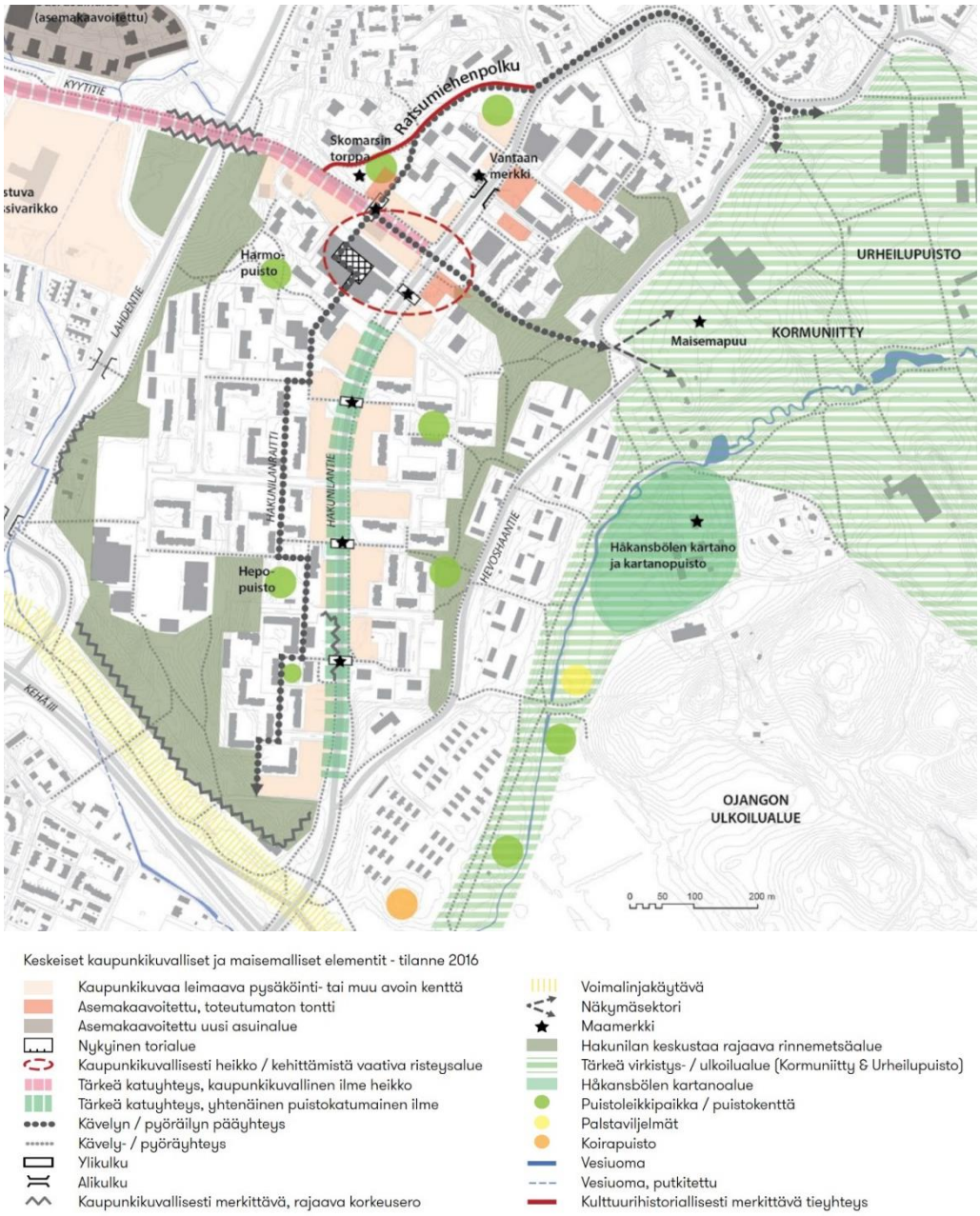
Kuva 4. Suunnittelualue esitettynä ilmaperspektiivistä.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alue sijoittuu Hakunilantien ja Kyytitien katualueen varrelle, pääasiassa rakennettuun ympäristöön. Maisemaa keskeisesti rajaava elementtejä ovat Kyyti- ja Hakunilantie. Kaavamuutosalue on pääosin rakennettua. Asfalttialueiden lomassa kasvillisuus on lähinnä nurmea ja lehtipuita.

Suunnittelualueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita.

Kuva 5. Ote Hakunilan keskustan kaavarunkotyön (2017) yhteydessä laaditusta analyysikartasta. Kaavamuutosalue sijoittuu Hakunilantien ja Kyytitien risteykseen, joka on esitetty kehittämistä vaativana risteysalueena. Kyytitie on osoitettu tärkeänä katuyhteytenä, jonka kaupunkikuvallinen ilme on heikko. Kadun varsia leimaavat pysäköintikentät.

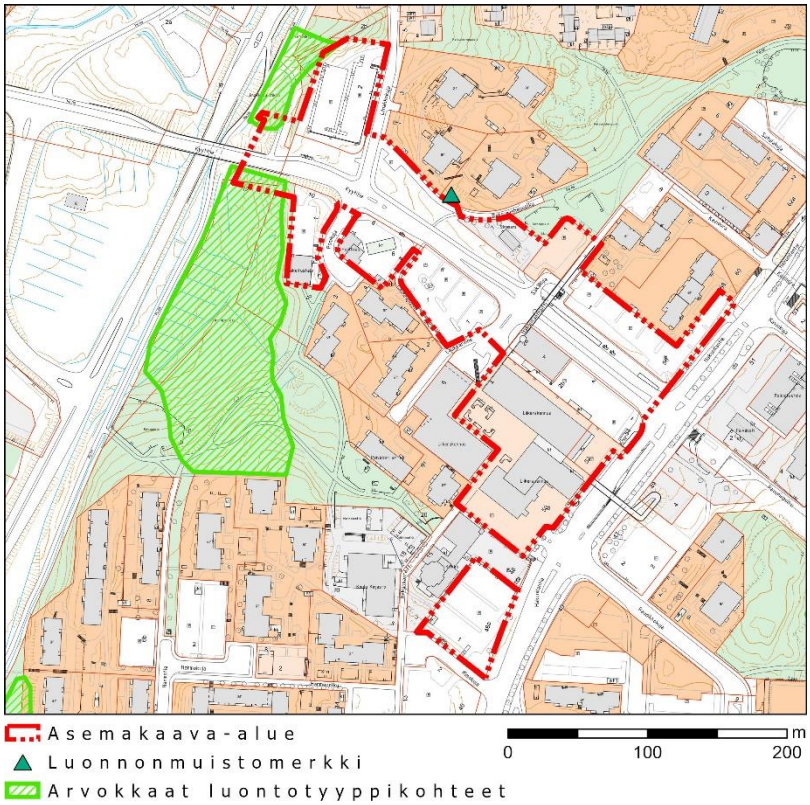
Luonnon monimuotoisuus

Suunnittelualueella vähäisin osin sijaitsevassa Harmopuistossa metsä on lehtipuuvaltaista suoja-metsää *(Metsäsuunnitelma, Vantaan kaupunki 2020.).*

Kaava-alueen luontoarvoja on selvitetty ratikan kaavarungon luontoselvitystyössä vuonna 2020 (*Manninen, E., Vasko, V. & Makkonen, H. 2020: Vantaan ratikan kaavarungon ja asemakaavojen luontoselvitykset vuonna 2020 – Faunatican raportteja 53/2020*). Selvityksessä kartoitettiin arvokkaat luontotyyppikohteet 50 m säteellä raitiotien linjauksesta ja ratikkalinjaan liittyvät asemakaava-alueet (pl. Kuussillan ja Länsimäen kaavarunkojen luontoselvityksessä kartoitetut alueet)

sekä lepakoiden todennäköiset ruokailualueet 800 m säteellä ratikkalinjasta. Lisäksi tarkastettiin alueella sijaitsevien geologisten kohteiden tila ja arvioitiin kaavan mukaisten ekologisten yhteyksien säilyvyys. Selvitystä on täydennetty luontoselvityksen koosteraporttiin (*Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2021: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021*).

Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvityksessä 2020–2021 (*Faunatican raportteja 38/2021)* osa Harmopuistoa ja osa Liinakkopuistikkoa sekä Liinakkopuistoa on rajattu arvokkaiksi luontotyyppikohteiksi (lehto). Alueiden rajausperusteena on METSO-ohjelman valintaperusteiden täyttäminen (luokka II). Lisäksi kohteet on luokiteltu uhanalaisiksi luontotyypeiksi. Selvitysalueelle ulottuvien osien arvoluokaksi on luontoselvityksessä määritelty III, jonka arvoluokan luontotyyppikohteet suositellaan säästämään, kun se on kohtuullisin keinoin mahdollista.

Kuva 6. Suunnittelualueella sijaitsevat arvokkaat luontotyyppikohteet on esitetty vihreällä vinoviivoituksella (Faunatican raportteja 38/2021) ja luonnonmuistomerkki vihreällä kolmiolla.

Suunnittelualue ei kuulu luontoselvityksessä *(Faunatican raportteja 38/2021)* rajattuihin lepakoiden käyttämiin alueisiin eikä lahokaviosammaleen selvityksen mukaisiin ydin- tai potentiaalisiin esiintymisalueisiin.

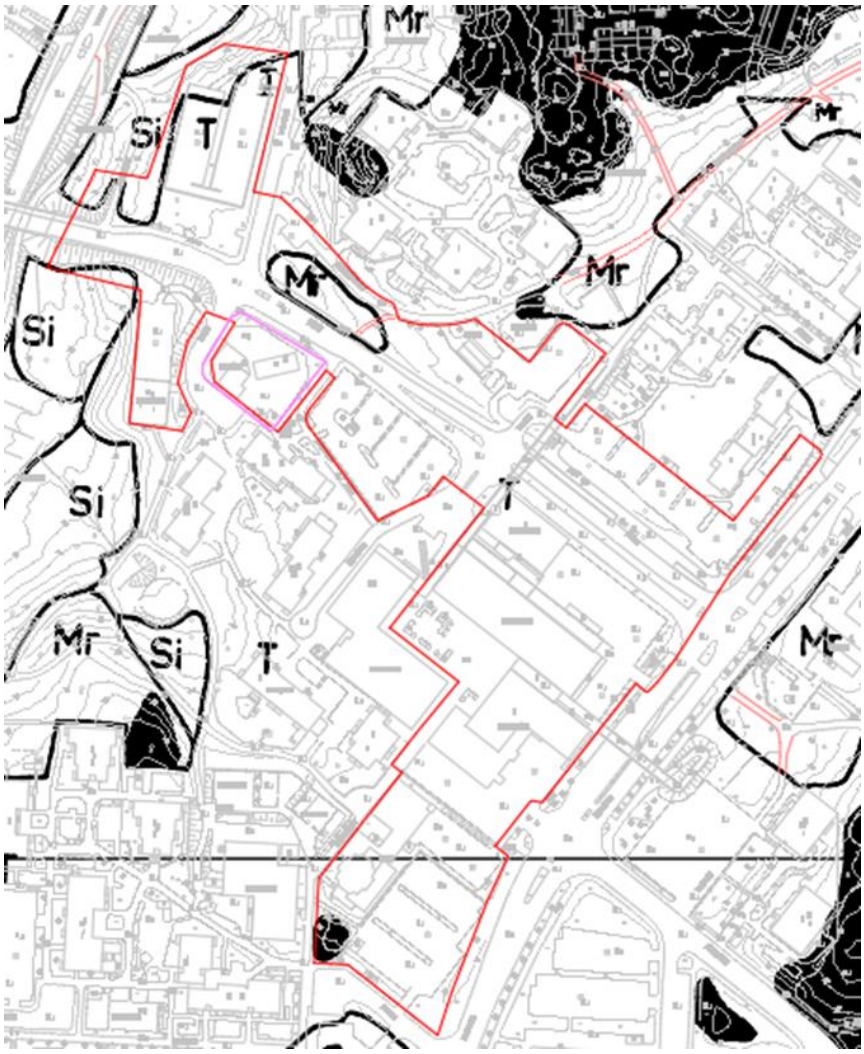
Suunnittelualueen ulkopuolella, Liinakkokujan asuinkerrostalojen pihalla kerrostalojen ja kävelytien välissä, sijaitsee rauhoitettu luonnonmuistomerkki nimeltä Ratsumiehenpolun mänty. Kaksihaarainen mänty on rauhoitettu vuonna 1976.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue kuuluu Kormuniitynojan valuma-alueeseen. Alue on pääosin vettä läpäisemätöntä ja viemäröityä aluetta. Kaava-alueella ei ole pohjaveden mittauspisteitä. Kaava-alue ei sijaitse määritellyllä pohjavesialueella.

Maaperä

Suunnittelualueen maaperä on pääosin täyttömaata. Alueelle sijoittuu myös pieniä siltti-, moreeni- ja avokallioalueita. Pohjatutkimusten mukaan pintamaakerroksen alla on pääosin hiekkaa ja soraa. Muutamissa kairauksissa on havaittu >1 m kerros silttiä. Kairaukset ovat ulottuneet n. 0,9–5,5 m syvyydelle maanpinnasta. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen, kiveen tai kallioon.

Kuva 7. Maalajikartta.

Kaava-alueella sijaitseva Ponikujan huoltoasematontti on esitetty maalajikartalla (kuva 7) PIMA-alueena (pilaantuneet maa-alueet), likaava toiminta (rajaus lilalla). PIMA-alueesta kerrotaan enemmän ympäristöhäiriöitä käsittelevässä kappaleessa.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Alustavan arvion mukaan rakennukset, kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan perustaa maanvaraisesti. Alueella tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Rakentamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Topografia

Katualue ja rakennetut alueet ovat pääosin melko tasaisia. Suunnittelualueen lounaisosassa maanpinta hieman laskee.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Hakunilan kaupunginosassa asui vuonna 2020 lähes 12 000 asukasta. Väestönmäärältään Hakunila on Vantaan kolmanneksi suurin kaupunginosa. Asukasluvun ennustetaan kasvavan tulevina vuosina siten, että vuoteen 2029 mennessä Hakunilassa olisi hieman yli 12 500 asukasta.

Vuonna 2020 tehdyn ennusteen mukaan Hakunilan suuralueen rakentaminen alkaa vilkastua vuonna 2023. Rakentaminen keskittyy suuralueen Hakunilan, Länsimäen ja Vaaralan kaupunginosiin. Hakunilaan ja Länsimäkeen rakentuu pääasiassa kerrostaloja, Vaaralaan on tulossa myös omakoti- ja rivitaloja. *(Vantaan kaupunki, 2020.)*

Asuminen

Hakunilan kaupunginosassa asuminen on keskittynyt kerrostaloihin, joissa alueen asuntokannasta sijaitsee yli 80 %. Kaavamuutosalueen sisäpuolella ei ole asuinrakennuksia. Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä on asuinkerrostaloja.

Palvelut ja työpaikat

Suunnittelualue sijoittuu Hakunilan kaupallisten ja julkisten palveluiden ydinalueelle. Hakunilan ostoskeskus sijaitsee Kyytitien ja Hakunilantien risteyksessä ja se koostuu kolmesta liikerakennuksesta. Ostoskeskuksen liikerakennuksista kaksi sekä liikerakennuksien välillä sijaitseva torialue sijaitsee suunnittelualueella. Suunnittelualueella sijaitsevissa liikerakennuksissa on muun muassa sosiaali- ja terveysasema, päivätoimintakeskus, nuorisotila ja kaupallisia palveluita. Suunnittelualueella sijaitsee myös huoltoasema. Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsee muun muassa kirkko, sosiaalipalveluja, neuvola, kirjasto ja useita päiväkoteja.

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Suunnittelualue sijoittuu Hakunilan keskustan alueelle. Liikerakennuksien lisäksi suunnittelualueen läheisyydessä on pääosin 1970-luvulla rakentunutta kerrostaloaluetta.

Alueen ostoskeskus (rakennettu 1981 ja 1986) sijaitsee keskeisellä paikalla Kyytitien ja Hakunilantien risteyksen tuntumassa ja on kaupunkikuvaltaan vaatimaton. Rakennuksen suojelua ei ole kaupunginmuseon toimesta esitetty Hakunilan kaavarunkotyön yhteydessä.

Kyytitie on suojaviherkasvillisuuden ja pysäköintialueiden leimaama. Myös Hakunilantietä leimaavat pysäköintialueet, mutta osin kadunvarsi on vehreä ja puistokatumainen.

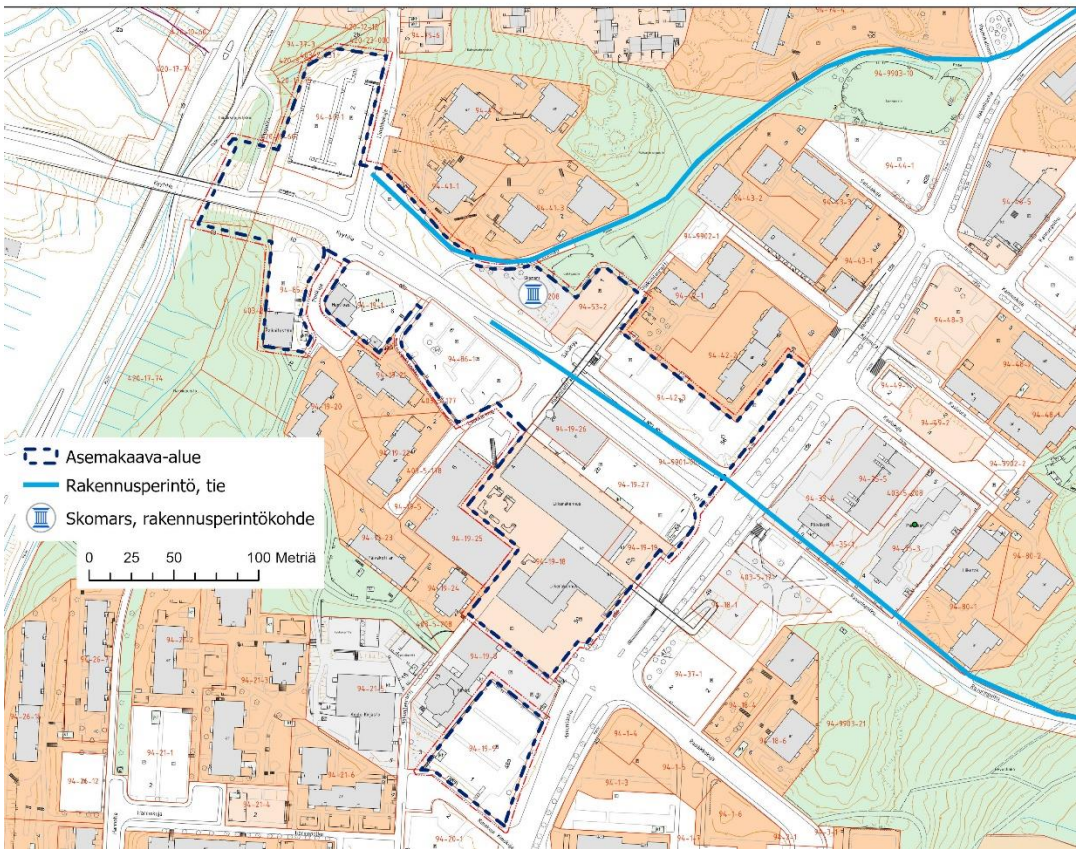
Kuva 8. Näkymä nykytilanteessa Hakunilan-Kyytitien risteyksestä etelään (vasen kuva) ja länteen (oikea kuva).

Rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnittelualueelle sijoittuu historiallisia rakennuskohteita. Ratsumiehenpolulla on rakennusperintökohde Skomars, Haagan sotilastorppa. Rakennus on kuulunut Håkansbölen kartanoon ja se on todennäköisesti kunnostettu vanhan torpan rakennuksesta nykyasuunsa 1930-luvun lopulla. Torpan pihamaa on sijainnut aikoinaan torpan itä- ja koillispuolella, ja Kyytitien vanha linjaus on kulkenut aivan torpan vieritse. Piha-alueet ovat hävinneet Hakunilan aluekeskuksen rakentamisen myötä. Kohde on inventoitu kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi ja rakennus on suojeltu asemakaavalla.

Kaava alueella on kaksi tielinjausta, jotka ovat inventoitu vanhan historiallisen tiestön inventoinnin yhteydessä (Pesonen 2018). Ratsumiehenpolun kohdalle sijoittuu osin Hakunilantie – Ratsumiehenpolku -niminen rakennusperintökohde. Kohde on tie, joka on ollut olemassa viimeistään 1700-luvun lopulta lähtien (Kuninkaankartasto) ja se on inventoitu kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi. Kyytitien ja Skomarssin torpan pohjoispuolella kulkeva Ratsumiehenpolku on johtanut Sotungin kylästä Hakkilan ja edelleen Tuusulantielle. Linjaus on ollut tällä kohdalla Ratsumiehenpolulla ainakin 1800 luvun lopulta lähtien eikä todennäköisesti ole yhtä vanha kuin muut linjauksen osat. Inventoinnissa todetaan, että vanha luonne ei ole tällä linjauksen pätkillä säilynyt hyvin. Tämä johtuu alueen rakentumisesta, joka on muuttanut metsätien luonteen.

Kyytitien alkuun sijoittuu osa Kyytitie – Ratsumestarintie – Vuorilehdontie rakennusperintökohteesta. Rakennusperintökohde on viimeistään 1700-luvun alusta käytössä ollut tie, joka on inventoitu kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi. Se on osa vanhaa tieyhteyttä Sotungintieltä Håkansbölen kartanon kautta Kaskelaan (Länsisalmesta Hakunilaan). Kyytitie on kuitenkin täysin modernisti rakennettu katu, joten tällä kohdalla vanhan tien luonne on täysin hämärtynyt.

Kuva 9. Kuvassa on alueen historialliset rakennusperintökohteet. Suunnittelualueelle sijoittuvat rakennusperintökohteiksi inventoidut tiet sinisillä viivoilla ja rakennus Skomars on esitetty sinisellä kohdemerkinnällä.

Virkistys

Suunnittelualue ulottuu osin suunnittelualueen länsiosassa olevaan Liinakkopuistoon ja Liinakkopuistikkoon sekä Harmopuistoon. Suunnittelualueen läheisyydessä, alueen pohjoispuolella sijaitsee Ratsumiehenpuisto, jossa on pieni leikkialue. Hakunilan urheilupuistoon on noin 700 metriä. Urheilupuistossa on kattavat virkistys- ja harrastusmahdollisuudet. Urheilupuiston alueelta on virkistysyhteys Sipoonkorven kansallispuistoon.

Liikenne

Suunnittelualueelle sijoittuvat Kyytitie sekä Kyytitien ja Hakunilantien risteyksestä etelään suuntautuva Hakunilantie ovat alueen pääkatuja.

Autoliikenne

Alueelle on hyvät yhteydet autolla Kehä III:lta ja Lahdenväylältä.

Joukkoliikenne

Suunnittelualueella kulkee linja-autoliikenteen runkoreitti. Suunnittelualueelle sijoittuu Liinakkokujan, Säkäkujan, Raudikkokujan ja Kimokujan koulun linja-autopysäkit.

Kävely ja pyöräily

Kyytitien pohjoislaidalla ja Hakunilantien itälaidalla sijaitsee yhdistetyt kävely- ja pyörätiet, jotka ovat osa pääpyörätieverkkoa. Kyytitie kuuluu pyöräilyn laatukäytävään, joka on pyöräilyn pääreitti, jonka laatutasoa parannetaan lähivuosina.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaavan muutosalueen länsi- ja itäpuolelle on rakennettu vesihuolto. Kaavamuutosalueen yleiset vesijohdot sijaitsevat Kyytitiellä (300 V 1972) ja Hakunilantiellä (400 V 1975).

Lisäksi alueella kulkevat Liinakkokujan vesijohto (150V 1978) ja Ratsumiehenpolun viereinen vesijohto (150V 1978) sekä Hakunilan ostoskeskuksen vesijohto (200V 1980), jotka ovat liitetty Kyytitien vesijohtoon.

Alueen vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotus-pumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Hakunilassa sijaitsevan vesitornin tilavuus on 1000 m3, HW = +94,20 ja NW = +88,00. Lisäksi käytössä on alasäiliö, jonka tilavuus on 2700 m3.

Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 85.30 ja ylin on noin + 95.30. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp). Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

Kaavamuutosalueen lähimmät yleiset jätevesiviemärit sijaitsevat Kyytitiellä (300 B 1972) ja Hakunilantiellä (300 B 1975).

Alueen keräilyviemärit liittyvät Liinakkotieltä (250M 1978), Ratsumiehenpolulta (250M 1978) ja Hakunilan ostoskeskuksesta (250M 1980) rakennettuun jätevesiviemäriin. Alueen jätevedet kootaan Lahdentien d800 jätevesien runkoviemäriin.

Alueen jätevedet kulkeutuvat jätevesiviemärissä etelään Vaaralan jätevedenpumppaamolle ja edelleen etelään Rajakylään. Sieltä jätevedet johdetaan Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkkoon. Lopulta jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesiviemäröinti ja hulevesien virtausreitti

Kaavamuutosalueen lähimmät yleiset hulevesiviemärit sijaitsevat Kyytitiellä (800 B 1972) ja Hakunilantiellä (600 B 1975). Lisäksi hulevesien keräilyviemäreitä on Liinakkokujalla (500 B 1978), Ratsumiehenpolulla (300 B 1978) ja Hakunilan ostoskeskuksessa (300 B 1980).

Hulevedet johdetaan alueen Kyytien hulevesiviemäreiden kautta kaavamuutosalueen vieressä virtaavaan Kormuniitynojaan. Puro yhtyy Nissaksessa Krapuojaan, joka laskee lopulta mereen Helsingin Kapellviken'in lahdessa.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kulkevat Kyytitien ja Hakuntilantien katualueilla.

Sähköverkko

Vantaan Energian sähköverkko ulottuu suunnittelualueelle. Johdot kulkevat Kyytitietä ja Hakunilantietä pitkin.

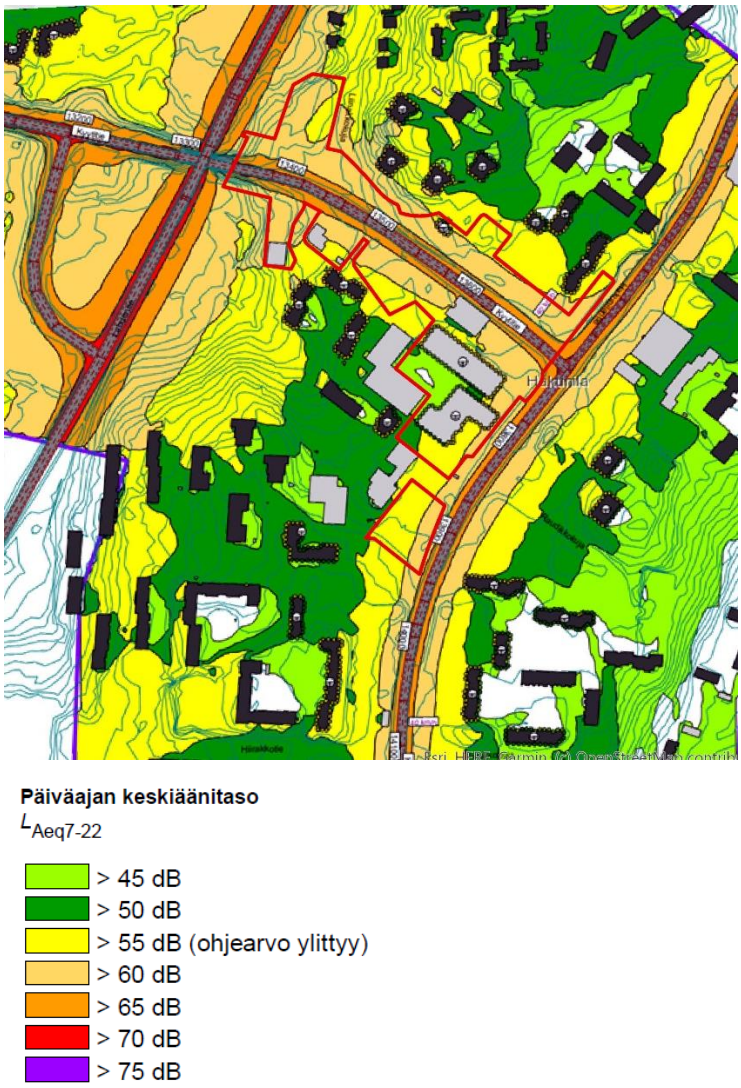
Ympäristöhäiriöt

Melu

Uuden yleiskaavan 2020 mukainen lentomelualue ei ulotu suunnittelualueelle.

Vantaan raitioradan Hakunilan kaupunginosan alueen meluselvityksen (*Sitowise 18.2.2022*) mukaisesti merkittävimmät melulähteet suunnittelualueella ja sen ympäristössä ovat Hakunilantie,

Kyytitie ja Lahdentie. Lahdentiellä tiemelu nousee päiväsaikaan paikoitellen yli 70 dB:n sekä Hakunilantiellä ja Kyytitiellä paikoitellen yli 70 dB:iin.

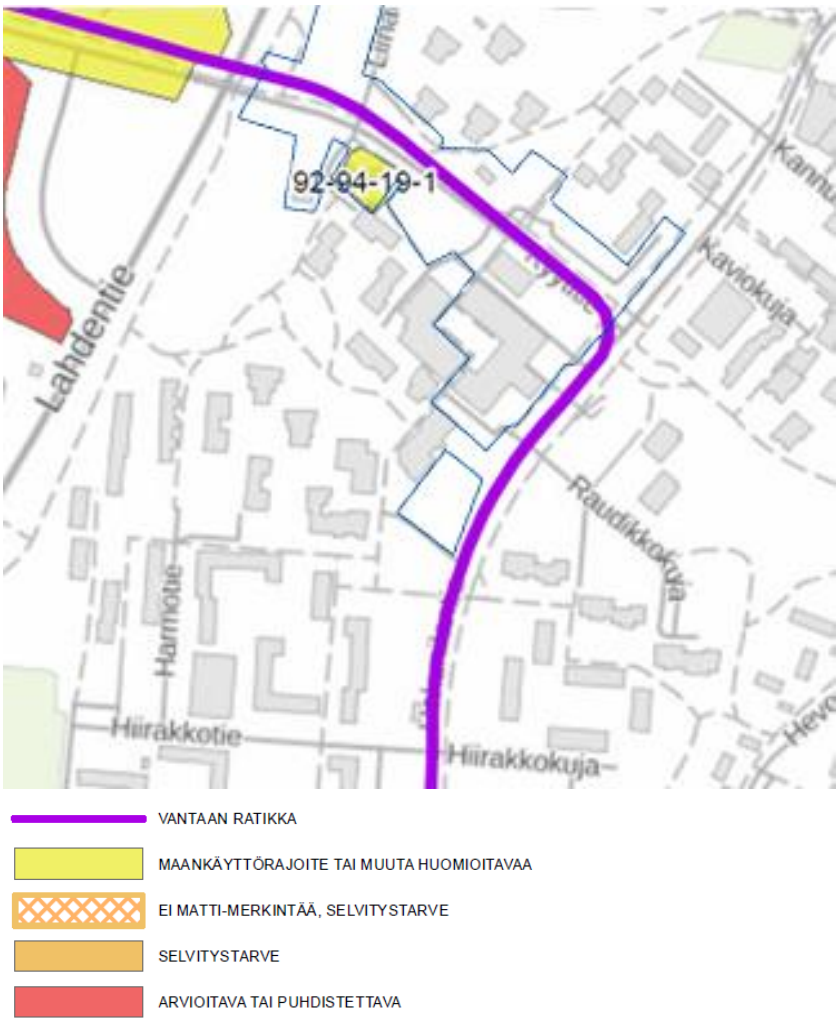

Kuva 10. Ote nykytilanteen päiväajan melutasosta suunnittelualueella (Sitowise 18.2.2022). Kaava-alueen rajaus on esitetty punaisella viivalla.

Pilaantuneet maa-alueet

Suunnittelualueelta on laadittu PIMA-riskien selvitys Vantaan ratikkalinjan PIMA-riskien tarkastelussa *(Golder Associates Oy 2020)*. Selvitystyö on toteutettu tarkastelemalla ratikkalinjan reitin varrelle osuvien ympäristöhallinnon ylläpitämään *Maaperän tilan tietojärjestelmään* (Matti) merkittyjen pilaantuneiden, mahdollisesti pilaantuneiden tai kunnostettujen maaperäkohteiden kohderaportit, jonka lisäksi lisätietoja pima-kohteista on saatu Vantaan kaupungin Ympäristökeskuksesta. Selvityksessä kohteet on luokiteltu Matti-lajien mukaisesti.

Suunnittelualueelle sijoittuu kiinteistölle 92-94-19-1 tarkistettava kohde, huoltoasemarakennus, josta ei ole tutkimus-/kunnostustietoa (keltainen merkintä kuva 11). Huoltoasemarakennus on selvityksessä luokiteltu toimivaksi kohteeksi, jonka maaperän tilan selvitys on ajankohtaista maankäytön, omistajan tai haltijan muuttuessa tai jos haittoja ilmenee. Selvityksessä suositellaan, että isompien maankaivuutöiden yhteydessä otetaan yhteyttä myös viranomaisiin.

Kuva 11. Suunnittelualueen mahdolliset PIMA-kohteet, jotka täytyy tarkistaa tai selvitystarve tulee selvittää (Golder Associates Oy 2020). Kaava-alueen rajaus on esitetty sinisellä.

2.1.4 Maanomistus

Vantaan kaupunki omistaa voimassa olevien asemakaavojen mukaiset katualueet (92-94-9901-0) ja puistoalueet lukuun ottamatta Kyytien länsiosan kiinteistöä 92-895-2-6, joka on yleistä tietä sekä osin puistoalueeksi kaavoitettu.

Vantaan kaupunki omistaa yleisten rakennusten sekä toimistojen ja pienteollisuusrakennusten korttelissa 94053 sijaitsevat kiinteistöt 92-94-53-2 ja 92-94-53-208.

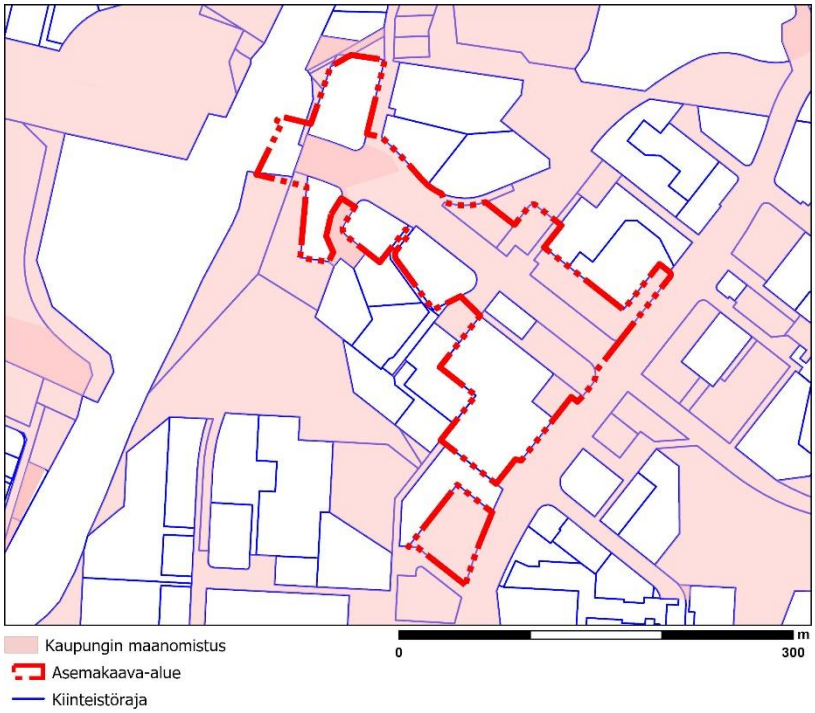
Vantaan kaupunki omistaa korttelissa 94019 liike- ja toimistorakennusten alueella sijaitsevan kiinteistön 92-94-19-19 sekä autopaikkojen alueella sijaitsevan kiinteistön 92-94-19-27.

Vantaan kaupunki omistaa autopaikkojen korttelialueella 94042 osan kiinteistöstä 92-94-42-3.

Muut kiinteistöt omistajineen:
- 92-94-19-1: St1 Oy
- 92-94-19-18: Hakunilan Keskus Oy
- 92-94-19-26: EMP-Invest Oy
- 92-94-40-1: Asunto Oy Hakunilanpuisto / Asunto Oy Liinakko / Asunto Oy Ratsumestari
- 92-94-85-1: Keskus-Sato Oy
- 92-94-86-1: Keskus-Sato Oy, Asunto Oy Vantaan Ravuri / Asunto Oy Vantaan Laukkarinne 3

- 92-403-5-177: Kiinteistö Oy Silpoherne
- 92-94-19-9: Asunto Oy Harmopolku 1 / Asunto Oy Harmopolku / Vantaan kaupunki
- 92-94-42-3: Vantaan kaupunki / Asunto Oy Vantaan Ratsumies / VAV Asunnot Oy

Kaupungin maanomistuksen pinta-ala yhteensä noin 2,36 ha, muut alueet yhteensä noin 2,02 ha.

Kuva 12. Kaupungin maanomistus vaaleanpunaisella.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.

Uusimaa-kaava 2050

Uusimaa-kaava 2050 on nimi uudenlaiselle maakuntakaavakokonaisuudelle, joka koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kaavasta: Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan

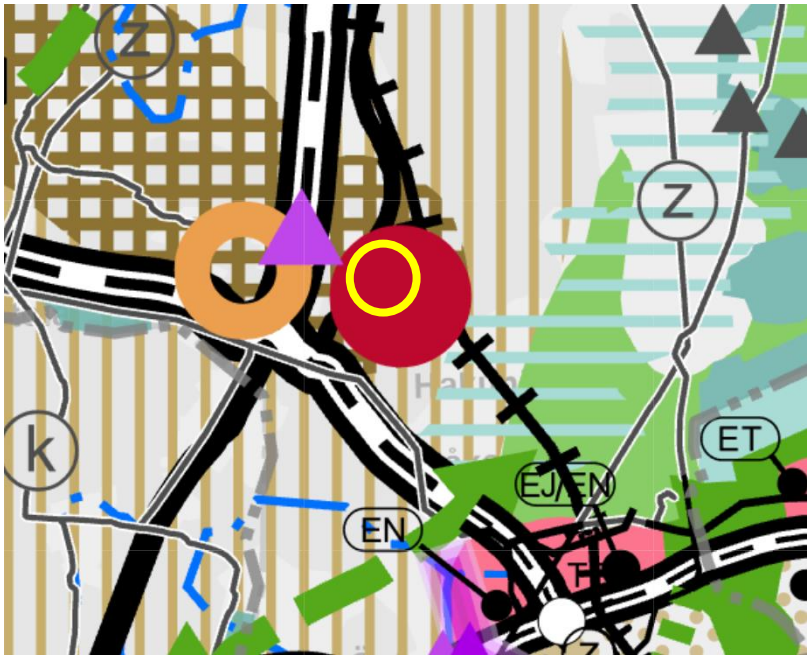
vaihemaakuntakaavoista. Seutujen kaavojen taustavisiona toimii strateginen, oikeusvaikutukseton Uudenmaan rakennesuunnitelma. Kaavakokonaisuus kattaa koko Uudenmaan maakunnan alueen lukuun ottamatta Östersundomin aluetta Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätöksen myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakunta-kaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä.

Uusimaa-kaavan muutoksenhakuprosessi on vielä kesken. Niiltä osin kuin valitukset on hyväksytty, maakuntavaltuuston päätökset ovat edelleen täytäntöönpanokiellossa. Lainvoiman kaava saa vasta, kun mahdolliset jatkovalitukset on ratkaistu korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

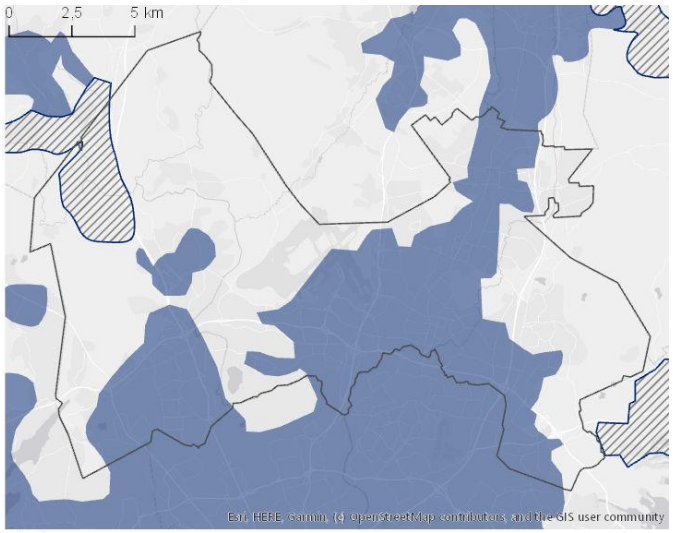
Voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisessa yhdistelmässä (Uudenmaan liiton tulkinta 11.11.2021) suunnittelualue sijoittuu pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeelle (ruskea ruudukko) sekä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeelle (vaaleanruskea pystyviivoitus). Hakunilan keskusta on osoitettu keskustatoimintojen alueen kohdemerkinnällä. Suunnittelumääräysten mukaan aluetta on kehitettävä tiiviinä ja toiminnallisesti monipuolisena palveluiden, työpaikkojen ja asumisen keskittymänä ottaen huomioon sekä asumisen että elinkeinoelämän tarpeet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen saavutettavuuteen joukkoliikenteellä sekä kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantamiseen. Suunnittelualueeseen rajautuva Lahdentie on merkitty seudullisesti merkittäväksi tieksi (musta viiva).

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Kuva 13. Ote voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmästä (Uudenmaan liiton tulkinta 11.11.2021) ja kaava-alueen likimääräinen sijainti. Kaava-alue on osoitettu keltaisella ympyrällä kartan keskellä.

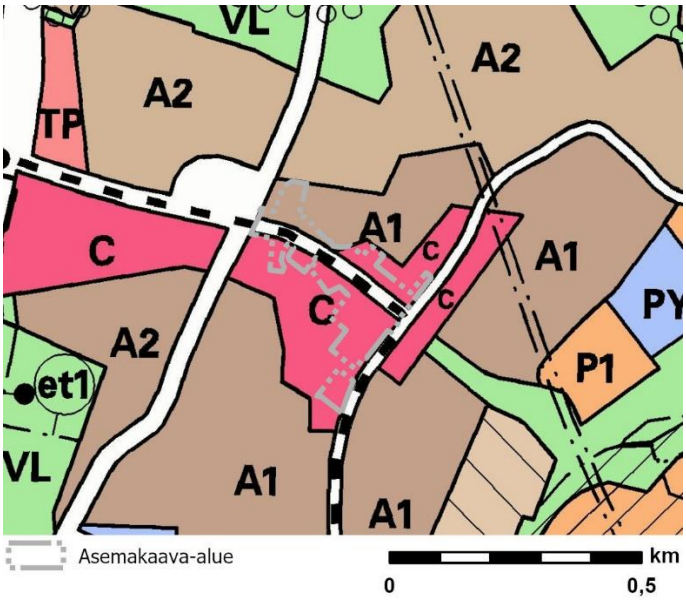
MAL 2019 -suunnitelma

Kuva 14. Ote MAL 2019 -suunnitelmasta.

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSLn toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm. että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määräävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettäville maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSLn hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. Valtion ja Helsingin seudun neuvotteluryhmä on 4.6.2020 saavuttanut neuvottelutuloksen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukseksi vuosille 2020-2031. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.9.2020 § 13 MAL-sopimuksen 2020-2031.

Yleiskaava 2007

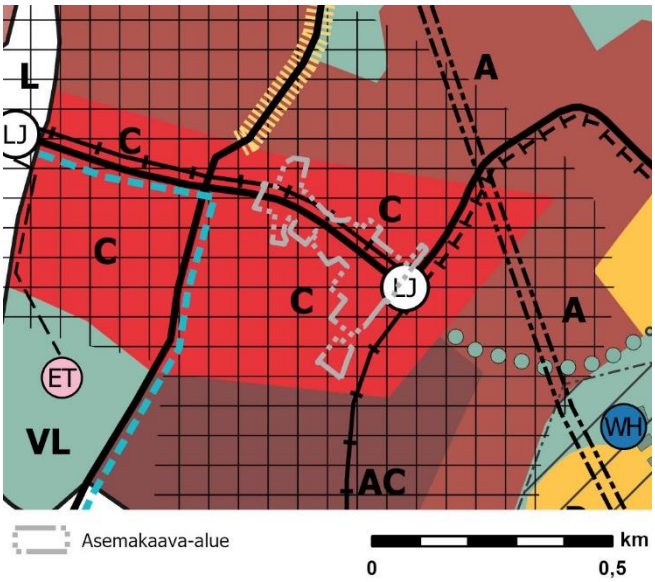

Kuva 15. Ote voimassa olevasta yleiskaavasta 2007.

Voimassa olevassa yleiskaavassa 2007 suunnittelualue on keskustatoimintojen aluetta (C) ja tehokasta asuntoaluetta (A1). Mustalla katkoviivalla on merkitty ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys, joka voidaan toteuttaa raitiotienä.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Yleiskaava 2020

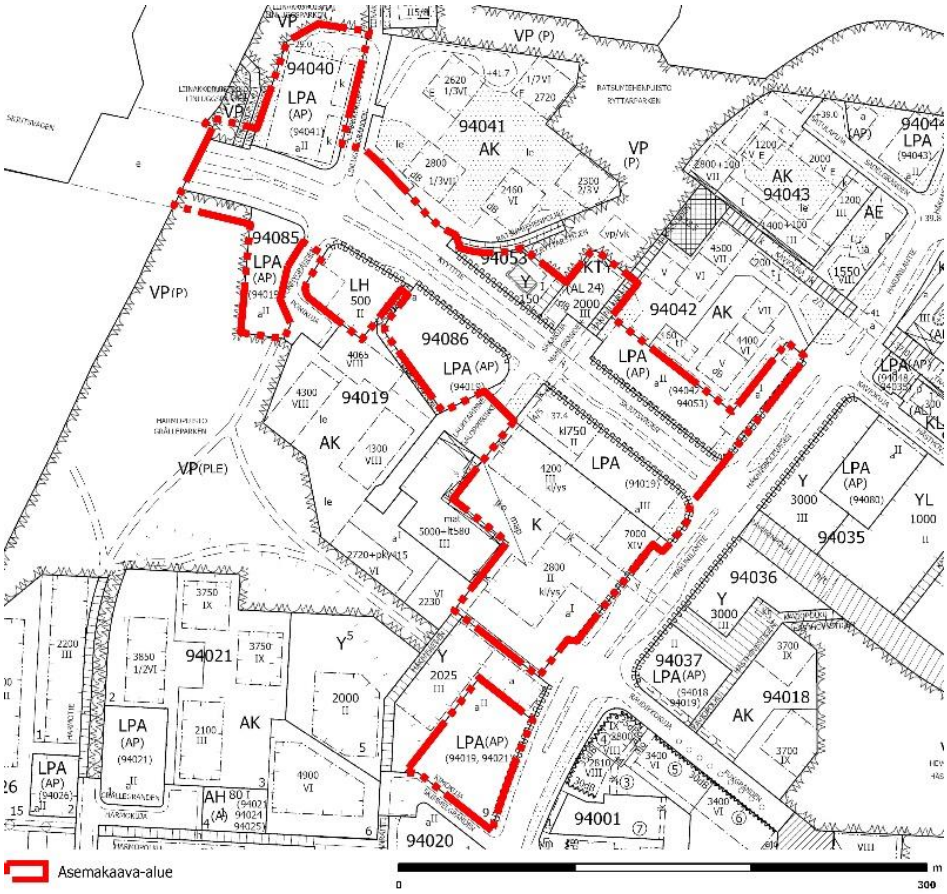
Kuva 16. Ote yleiskaavasta 2020. Kaava ei ole saanut lainvoimaa.

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa suunnittelualue on kaupunkikeskustan aluetta (C). Alue on kestävän kasvun vyöhykettä, joka tukeutuu joukkoliikenteen runkolinjastoon (musta ruudukko). Alueelle on osoitettu raitiotie ja tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka (LJ).

Kaavahanke on yleiskaavan 2020 mukainen. Vantaan uusi yleiskaava ei ole vielä lainvoimainen. Yleiskaavasta valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi 28.6.2022 päätöksen myötä useimmat yleiskaavasta annetut valitukset.

Kaavakartasta kumottiin valitusten johdosta osittain kaksi aluevarausta (osa asuinaluevarauksesta (A) Santaradan radanpidon alueelta Hakkilassa sekä osa luonnonsuojelualuevarauksesta (SL) Myllykyläntien varresta Kiilan kaupunginosassa) sekä osan kaupallisten palveluiden alueen (KM) kaavamääräyksestä. Päätöksestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaupunginhallitus voi päättää kaavan osittaisesta voimaantulosta alueilla, joita valitukset eivät koske. Lainvoiman kaava saa valituksenalaisilla alueilla vasta, kun jatkovalitukset on ratkaistu korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Asemakaava

Kuva 17. Ote ajantasa-asemakaavasta.

Suunnittelualueella on voimassa seuraavat asemakaavat:

Kyytitien pohjoispuolella on voimassa asemakaava Vaarala II (5.1.1978), jossa sijaitsee puistoaluetta (P) ja katualuetta.

Kaavassa Kaskela (21.5.1985) ja kaava nro 000523 (19.3.1987) alueella on puistoaluetta (VP ja P).

Korttelissa 94040 on voimassa Hakunila 4 asemakaava (17.11.1977), jossa sijaitsee autopaikkojen korttelialue (AP^{94041}) ja katualuetta.

Korttelissa 94053 ja 94042 on voimassa kaava nro 000135 (23.10.1979), jossa sijaitsee yleisten rakennusten (Y), toimistojen ja pienteollisuusrakennusten (AL^{24}) sekä autopaikkojen ($AP^{94042, 94053}$) korttelialueita.

Kyytitien eteläpuolella kaavan nro 940300 (25.10.1974) alueelle sijoittuu katualueita, lasten leikkipuistoksi rakennettava alue (PLE) sekä korttelin 94019 autopaikkojen ($AP^{94019, 94021}$) korttelialue.

Kaavan nro 000242 (29.8.1983) alueelle sijoittuu kortteleissa 94085, 94086 ja 94019 olevat autopaikkojen korttelialueet (LPA), kortteliin 94019 sijoittuva huoltoasemarakennusten korttelialue (LH) ja katualuetta.

Kaavan nro 000627 (27.5.1988) alueelle sijoittuu korttelin 94019 liike- ja toimistorakennusten (K) korttelialue.

Kaavan nro 000456 (4.3.1985) alueelle sijoittuu korttelin 94019 liike- ja toimistorakennusten (K) korttelialue.

Muut päätökset ja suunnitelmat

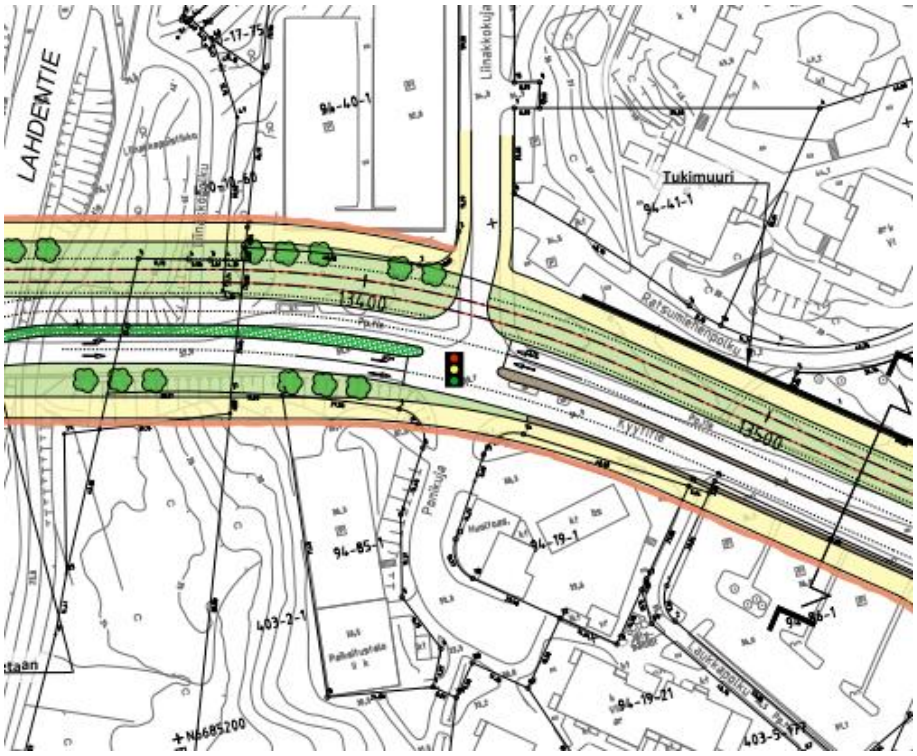
Ratikan yleissuunnitelma

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 19.11.2019. Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019 ratikan jatkosuunnittelusta, jossa Vantaan ratikan reitille laaditaan katu- ja puistosuunnitelmat, alustavat rakennussuunnitelmat sekä asemakaavat.

Yleissuunnitelmassa on tutkittu hanke- ja vertailuvaihtoehtoja sekä laadittu matkustajamääräennusteita. Lisäksi on arvioitu ratikan vaikutuksia kulkutapoihin, liikenteelliseen saavutettavuuteen, tieliikenteen suoritteisiin ja onnettomuuksiin, päästöihin, matka-aikoihin lentoasemalle, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, palveluiden kehityspotentiaaliin, luontoon, kulttuuriin, virkistyskäyttöön, maisemaan, kaupunkikuvaan, meluun ja tärinään.

Kuva 18. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta (WSP Finland, 30.4.2019). Kuva Hakunilantiestä sekä Hakunilantien ja Kyytitien risteysalueelta. Raitiotiepysäkin odotustilan on merkitty oranssilla ja bussipysäkin odotustila sinisellä.

Kuva 19. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Kyytitiellä (WSP Finland, 30.4.2019).

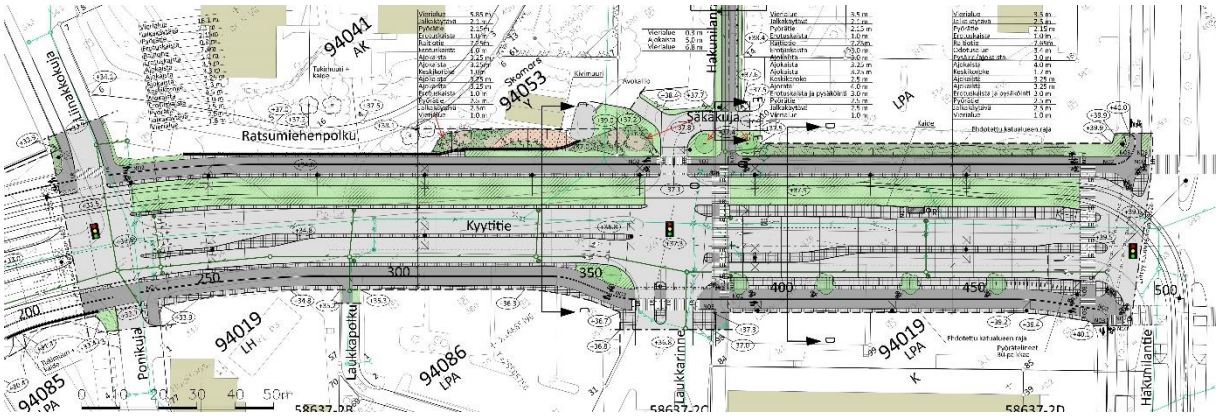
Katu- ja puistosuunnitelmat

Vantaan ratikalle laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katusuunnitelmat. Katusuunnitelmia käytetään kaavoituksen valmisteluaineistona. Ratikan katu- ja puistosuunnitelmat koskevat katuja, joita ratikan raiteet käyttävät. Katu- ja puistosuunnitelmissa tarkennetaan ja muokataan ratikan yleissuunnitelman ratkaisuja. Ratikkakatuihin liittyville kaduille suunnitellaan uudet järjestelyt. Pääosa ratikan käyttämistä kaduista on olemassa olevia katuja, mutta myös uusia katuja suunnitellaan. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan koko suunnitteluosuudella. Jalankulun ja pyöräilyn siltoihin tulee muutoksia: osaa muokataan, osa poistetaan ja korvataan suojateillä tai reittimuutoksilla ja osa suunnitellaan korvattavaksi uusilla silloilla. Samalla suunnitellaan katujen valaistus. Puistojen osalta suunnitellaan ne osuudet, joihin ratikka tai uudet liikennejärjestelyt aiheuttavat muutoksia.

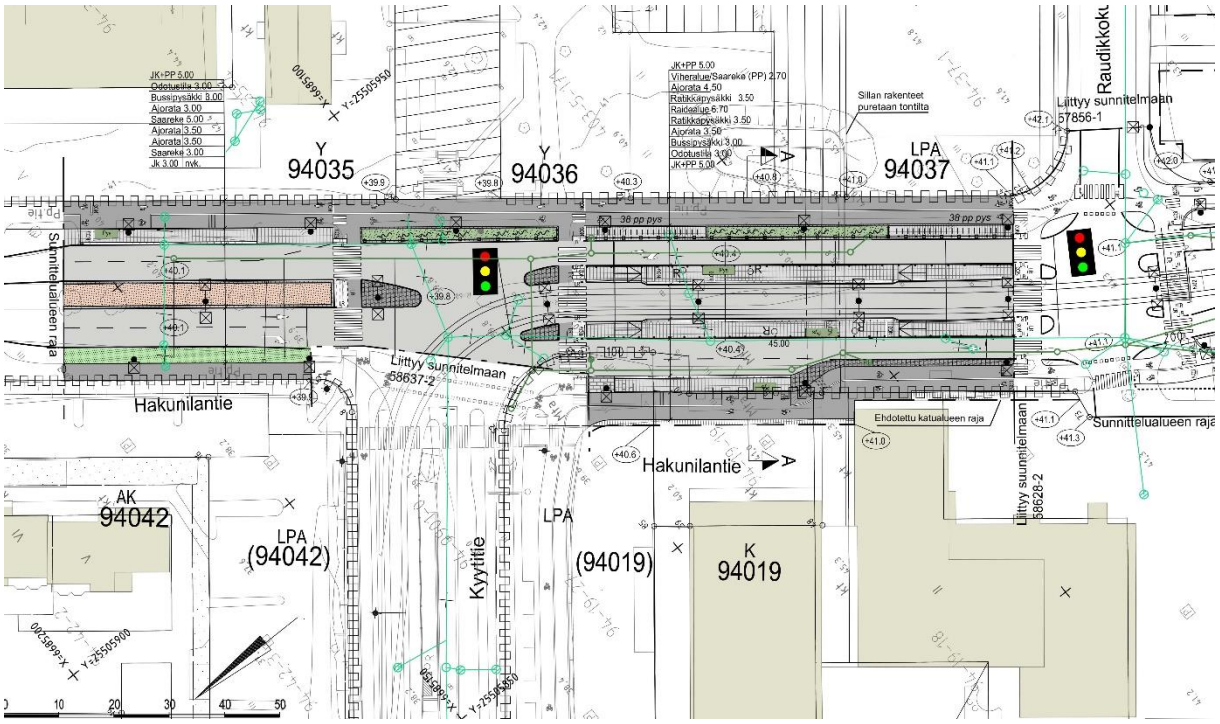
Katu- ja puistosuunnitelmien yhteydessä arvioidaan ratikan vaikutuksia, jotka huomioidaan ratikan suunnittelussa. Nämä vaikutukset otetaan huomioon myös kaavatyössä.

Ratikan katu- ja puistosuunnittelu on alkanut syksyllä 2020. Ensimmäiseksi laaditaan tilavaraukset ratikan asemakaavoja varten. Niistä tarkennetaan varsinaiset yksityiskohtaiset katu- ja puistosuunnitelmat. Suunnitelmien valmistuttua niiden ehdotukset asetetaan julkisesti nähtäville vaiheittain vuosien 2021–2022 aikana. Tavoitteena on, että katu- ja puistosuunnitelmat voidaan hyväksyä vuoden 2022 aikana.

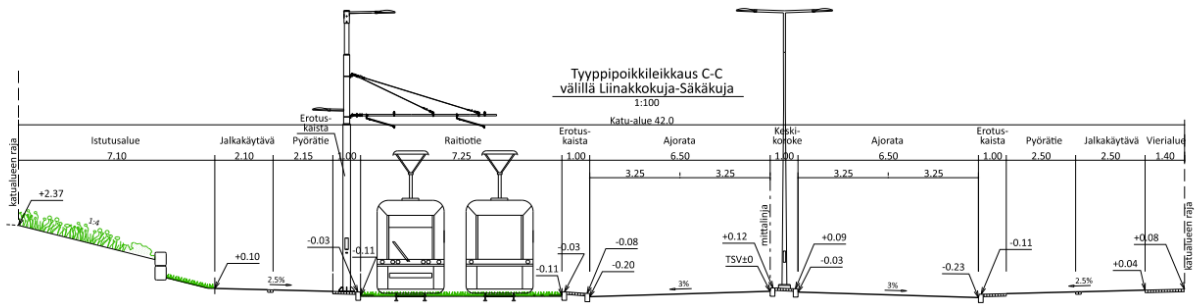
Vantaan ratikan ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset ovat valmistuneet Tikkurilan ja Hakunilan suuralueilla. Hakunilan keskustan kaava-alueelle sijoittuvien suunnitelmien luonnokset valmistuivat 7.10.2021 ja 7.10.-20.10.2021 välisenä aikana niistä oli mahdollista jättää mielipide.

Kuva 20. Kyytitie välillä Liinakkokuja – Hakunilantie (Finnmap Infra, luonnos 7.10.2021).

Kuva 21. Hakunilantie välillä Kyytitie – Raudikkokuja (WSP Finland Oy, luonnos 7.10.2021).

Kuva 22. Poikkileikkaus Kyytitiellä välillä Liinakkokuja-Säkäkuja (Finnmap Infra, luonnos 7.10.2021).

Ratikan kaavarunko

Vantaan ratikan reitin varrelle laaditaan sen kaupunkikehitystä ohjaava kaavarunko, joka kattaa ratikan pysäkeistä noin 800 metrin säteellä muodostuvan vyöhykkeen. Kaavarunko on yleiskaavaa tarkempi, mutta asemakaavaa yleisempi suunnitelma, jolla luodaan pitkän aikavälin visio ratikkakaupungista, määritellään tavoitemitoitus suunnittelualueen lisärakentamiselle, arvioidaan ratikkakaupungin kehittämisen vaikutukset ja aikataulutetaan alueiden kehittäminen pitkällä aikavälillä. Kaavarunko yhteensovittaa alueen maankäyttöön kohdistuvia tavoitteita ja tarkentaa Vantaan yleiskaavan 2020 maankäyttösuunnitelmaa. Kaavarunko toteutetaan oikeusvaikutuksettomana suunnitelmana, jonka ensisijainen tavoite on sitouttaa kaupungin eri toimialat toteuttamaan ratikkakaupunkia yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Ratikan kaavarungon vaikutusten arviointi pitää sisällään laajemman kaupunkikehityksen vaikutusten arvioinnit.

Tavoitteena on, että kaavarunko voidaan hyväksyä vuoden 2023 alkuun mennessä.

Hakunilan keskustan kaavarunko 2017

Hakunilan keskustan kaavarungossa (091600) on esitetty maankäytön, liikenteen ja palveluiden kokonaisuuden yleispiirteinen tavoitetila. Kaavarunko on valmistunut vuonna 2017 yleis- ja asemakaavoituksen valmisteluaineistoksi (Arkkitehdit Anttila & Rusanen Oy ja Ramboll Finland Oy). Suunnittelualueelle on kaavarungossa esitetty muun muassa keskustatoimintojen aluetta sekä tehokkaan uuden asumisen korttelialueita ja kivijalkapalveluita. Kyytitien ja Hakunilantien risteys on esitetty kaupunkikuvallisesti merkittäväksi ja risteysalue on merkitty toriksi. Suunnittelualueelle on merkitty mm. kävely- ja pyöräyhteyksiä ja raitiotieyhteys.

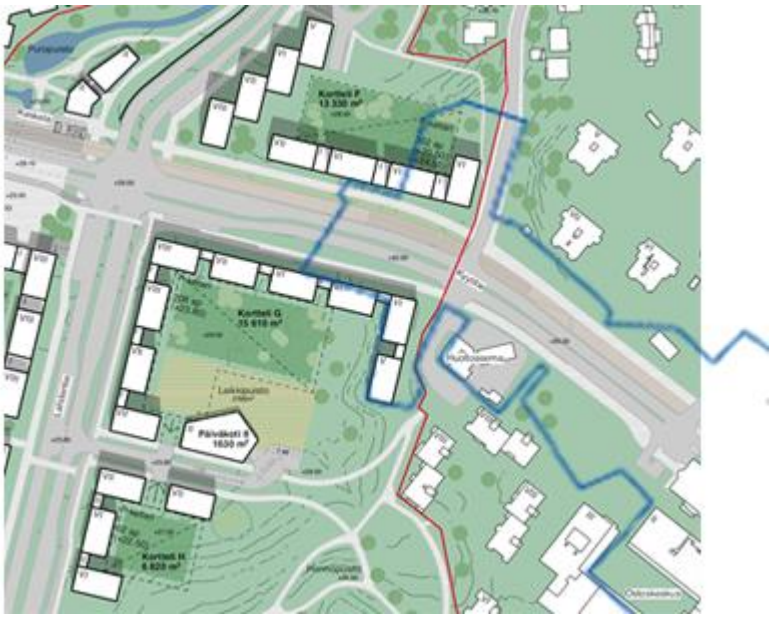

Kuva 23. Ote Hakunilan kaavarungosta 2017 (Arkkitehdit Anttila ja Rusanen Oy ja Ramboll Finland Oy). Kaava-alueen rajaus on esitetty sinisellä viivalla.

Asemakaavamuutos Hakunilan keskustan laajennus 2

Länsiosa suunnittelualueesta kuuluu myös käynnissä olevaan asemakaavamuutokseen Hakunilan keskustan laajennus 2 (nro 001873). Kaavamuutoksessa alueelle tavoitellaan 100 000 kem²

asumista ja kahta päiväkotia. Kaavamuutos pyrkii lisäämään Hakunilan elinvoimaisuutta sekä tiivistämään aluetta rakentuvan Vantaan ratikan ympäristössä. Kaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä aluesuunnitelma on asetettu nähtäville 10.1.2020. Asemakaavamuutos pohjautuu alueelle laadittuun viitesuunnitelmaan (L-arkkitehdit 2019). Kaavatyöstä laaditaan aluksi kaavaluonnos, jonka pohjalta asemakaavamuutosehdotus tai -ehdotukset laaditaan.

Kuva 24. Ote Hakunilan keskusta II aluesuunnitelmasta (L-arkkitehdit 2019). Hakunilan keskustan kaavan (002453) kaava-alueen rajaus on esitetty sinisellä viivalla.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.12.2019. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi, että ratikan rakentamisen mahdollistava jatkosuunnittelu voidaan aloittaa suunnitelman pohjalta. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.

Kaavoitus tuli vireille 23.11.2020 laajempana alueena numerolla 062800, tämä asemakaavamuutos on erotettu omaksi muutosalueekseen katusuunnittelun edettyä ja sai työohjelmassa työnumeron 002453.

Ratikan asemakaavat ovat asemakaavoituksen työohjelmassa 2022.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät

- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Väylävirasto (rautatie- ja vesialueet)
- Pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- Suomen luonnonsuojeluliitto
- Tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Ratikan jatkosuunnittelun osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” julkaistiin 23.11.2020 ja päivitettiin 17.9.2021. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin yksi aluetta koskeva mielipide, jossa ratikkaa pidettiin hyvänä asiana Hakunilan kehittymiselle.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta ja yksi koko linjaa koskeva. Yleisötilaisuudet järjestettiin 8.12.2020 (Länsimäki), 9.12.2020 (Hakunila), 16.12.2020 (Tikkurila) ja 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021 ja 6.4.2022 (koko linjan suunnittelutilanne). Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on kuvattu Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportissa 22.3.2021. Erilaiset osallistumisen ja vaikuttamisen tavat koottiin työn aikana osallistuvavantaa.fi -alustalle.

Asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 12.1.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 12.1.-2.2.2022 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Vuorovaikutusmateriaalin julkaisusta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 12.1.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Puhelinaikoja järjestettiin nähtävillä olon aikana 2; 21.1. sekä 28.1.2022. Tänä aikana vastaanotettiin 1 puhelu. Mielipiteitä vuorovaikutusmateriaalista vastaanotettiin yhteensä 9, joista 2 puhelimitse.

Valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalista saadut mielipiteet (tiivistettyinä)
Valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalista saatiin 9 mielipidettä. Neljä mielipidettä koski ratikkaa yleisesti. Yhdessä mielipiteessä ratikkaan ja sen tuomaan muutokseen suhtauduttiin positiivisesti ja sen nähdään elävöittävän Vantaan eri osia. Kahdessa mielipiteessä pidettiin ratikkaa turhana ja kalliina.

Huolissaan oltiin nykyisiin parkkipaikkoihin ja niiden ajoyhteyksiin liittyvistä muutoksista ja rakentamisen aikaisista haitoista muun muassa liikenteeseen liittyen. Lisäksi kysyttiin suunnittelualueen ja sen lähialueen muista suunnitelmista. Huolissaan oltiin lähiluonnon katoamisesta ja alueen

tiivistysrakentamisen laajuudesta. Kahdessa mielipiteessä muistutettiin käynnissä olevasta maan oston keskusteluista.

Kaavatyön yhteydessä on tarkasteltu, että yksityisten kiinteistöjen toteutunut autopaikkamäärä on mahdollista järjestää pysäköintialueiksi varattujen alueiden pienentämisestä huolimatta. Asiasta on oltu yhteydessä maanomistajiin. Vaikutus lähiluontoon on pyritty minimoimaan.

Asemakaavaehdotuksen nähtävillä olo ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 22.3.2022 asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot. Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 6.4-5.5.2022 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 20 kappaletta ja vastaanotettiin 8. kappaletta. Muistutuksia saatiin 1 kappale.

Muistutukset:
Muistutus 1
Muistutuksen jättäjä toteaa, että asemakaavaehdotuksessa 002453 ja siihen liittyvässä katusuunnitelmassa on esitetty, että muistutuksen jättäjän omistama kiinteistö muuttuu suurelta osin katualueeksi ja sillä oleva rakennusoikeus poistetaan ja kiinteistöllä sijaitseva rakennus puretaan/poistetaan. Muistutuksen jättäjä vastustaa em. sisältöistä asemakaavaehdotusta. Lisäksi muistutuksen jättäjä toteaa, ettei se tule purkamaan omistamaansa rakennusta. Muistutuksessa esitetään, että asemakaavaehdotus tulee esitettyjen ratkaisujen osalta muuttaa tai vaihtoehtoisesti Vantaan kaupungin tulee lunastaa kiinteistö käypään hintaan ennen kaavoituksen toteuttamista/kaavoitusprosessin yhteydessä.

Vastine: Ratikan toteuttaminen alueelle vaatii asemakaavan katualueen laajentamista. Katualueen laajuutta on tutkittu ratikan katusuunnittelun yhteydessä. Liikerakennuksen säilyttäminen johtaisi ratkaisuihin, jotka olisivat katuympäristön liikenteellisen toiminnallisuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta esitettyjä ratkaisuja merkittävästi heikompia. Kiinteistön ostoon liittyviä asioita käsitellään Vantaan kaupungin Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen edustajien ja kiinteistönomistajan välisissä neuvotteluissa.

Lausunnot:
Vantaan kaupunginmuseo
Lausunnon antaja toteaa, että Hakunilan keskustassa kaava alueelle osuu suojeltu Skomarssin torpparakennus Ratsumiehenpolku 1:ssä. Rakennus on merkitty kaava karttaan suojelua merkitsevällä sr-merkinnällä. Kyseisen merkinnän määräystä tulisi kuitenkin lausunnon mukaan päivittää vastaamaan viimeisimmässä inventoinnissa määriteltyjä arvoperusteita. Lausunnossa huomautetaan myös, että katulevennyksen myötä myös torpan kaupunkikuvallinen arvo korostuu. Museo ehdottaa asemakaavan seuraavaan merkintään ja määräystä:
sr suojeltava rakennus
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus– ja muutostöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus–, muutos– ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

Vantaan kaupunginmuseo toteaa, että uusi suojelumääräys tulisi päivittää myös asemakaavan selostuksen vaikutusten arviointilukuun sivulle 37.

Lisäksi lausunnossa todetaan, että kaavaselostuksessa sivulla 16 olevat tiedot koskien historiallisia tielinjauksia koskevat teiden linjauksia muilta osiltaan, mutta tämä Skomarsin tilalle johtanut yhdystie (Ratsumestarinpolku) ei todennäköisesti ole yhtä vanha kuin muut linjauksen osat.

Vastine:
Vantaan kaupunginmuseon ehdotuksen mukaisesti rakennuksen suojelua koskeva määräys tarkistetaan. Tarkistettu määräys:

> *”sr suojeltava rakennus*
> *Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus– ja muutostöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus–, muutos– ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.”*

Lisäksi kaavaselostuksen tekstit korjataan lausunnossa esille tuotujen tietojen perusteella.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

ST1
Lausunnon antaja huomauttaa, että asemakaavamuutoksessa St1:n tontti on ehdotettu pienentyväksi Kyytitien puolelta noin 202 m²:n verran, mistä syystä polttoaineenjakeluinfraa jäisi katualueelle ja vaatisi St1:ltä täydellisen jakeluinfran uudistamisen toiminnan jatkamiseksi. St1 ehdottaa katualueen rajan tarkistamista siten, että polttoaineenjakeluinfra jäisi kokonaisuudessaan St1:n tontille. St1:n tavoitteena on jatkaa polttonesteiden jakelutoimintaa tontilla niin pitkään kuin mahdollista ja varmistaa, että polttonesteiden jakelutoiminta olisi mahdollista tulevaisuudessa myös siinä tapauksessa, mikäli ratikkahanke viivästyisi tai ei toteutuisi.

St1 toteaa korttelialueen käyttötarkoituksen muuttumisen sekä kiinteistön rakennusoikeuden poistamisen olevan sille maanomistajana epäedullinen muutos ja se poistaisi St1:n mahdollisuuden harjoittaa kiinteistöllään liiketoimintaansa. St1 ehdottaa, että esitettyä korttelialueen käyttötarkoitusta laajennettaisiin niin, että se kattaisi myös huoltoasemarakennusten korttelialueen siltä varalta, että asiassa ei saada myönteistä ratikan investointi- tai toteuttamispäätöstä tai että hankkeen toteuttaminen viivästyy.

Lisäksi lausunnon antaja huomauttaa, että kyseistä St1:n omistamaa kiinteistöä on tarkasteltu osana suurempaa kokonaisuutta, josta St1 ja Vantaan kaupungin viranhaltijat ovat keskenään keskustelleet. Lausunnon antajan mukaan on selvää, että ehdotetun kaavamuutoksen toteutuminen alentaisi merkittävästi St1:n Hakunilan kiinteistön arvoa.

Vastine: Ratikan toteuttaminen alueelle vaatii asemakaavan katualueen laajentamista. Katualueen laajuutta on tutkittu ratikan katusuunnittelun yhteydessä. Katusuunnittelun yhteydessä on myös tarkasteltu ST1 ehdotusta katualueen tilavarauksen muuttamisesta siten, että polttoaineen jakeluaseman polttoainesäiliöt jäisivät kokonaisuudessaan tontin puolelle. Tämä johtaisi ratkaisuihin, jotka olisivat katuympäristön liikenteellisen toiminnallisuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta esitettyjä ratkaisuja merkittävästi heikompia.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on ratikan vaatiman tilan varmistaminen asemakaavassa. Mikäli ratikka toteutetaan, katualueelle jäävät polttoainesäiliöt tulee purkaa, joka estää alueen käyttämisen polttoaineen jakelutarkoitukseen. Polttoaineen jakelutoimintaa voi kuitenkin jatkaa alueella käyttötarkoituksen muutoksesta huolimatta ja muiden asiaa koskevien lupien sen salliessa niin kauan, kunnes katualuetta aletaan rakentamaan. Lisäksi kiinteistö on osa vireillä olevaa kaavamuutostyötä 001873 Hakunilan laajennus 2, jossa alue tullaan ehdottamaan kokonaisuudessaan uudistuvaksi.

Tilanteessa, jossa ratikka ei toteudu, voi nykyistä huoltoasematoimintaa jatkaa alueella käyttötarkoituksen muutoksesta huolimatta ja muiden asiaa koskevien lupien sen salliessa. Kiinteistön arvo määritellään Vantaan kaupungin Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen edustajien ja St1:n välisissä neuvotteluissa.

HSY

HSY toteaa, että suunnittelualueella ja sitä ympäröivillä alueilla sijaitsee runsaasti valtaosin 1970-luvulla rakennettua yleistä vesihuoltoa. Lausunnossa mainitaan, että johtoja pitää siirtää ja uusia rakentaa merkittävästi. Tulevat siirrot, niiden suunnitelmat ja kustannusarviot tarkentuvat alueella jo käynnissä olevan katusuunnittelun ja alustavan rakennussuunnittelun myötä.

HSY tuo esille, että HSY:n ja kaupungin edustajat ovat sopineet yhteisymmärryksessä, että kaavaselostuksen liitteenä ei ole tarkoituksenmukaista esittää vesihuollon esisuunnitelmaa eikä alustavaa rakennuskustannusarviota ratikkaan liittyvissä kaava- ja kaavamuutoshankkeissa, koska ajantasaisimmat ja tarkimmat vesihuoltosuunnitelmat ja kustannusarviot syntyvät jo edellä mainittujen katusuunnittelun ja alustavan rakennussuunnittelun aikana.

Vastine: Kaavaselostuksen liitteistä poistetaan vesihuoltoon liittyvät suunnitelmat. Vesihuollon rakennuskustannusarviota ei ole esitetty kaavaselostuksessa.

Tukes

Lausunnossa todetaan, että asemakaavamuutos ei sijoitu Tukesin valvomien, vaarallisia kemikaaleja laajamittaisesti käsittelevien ja varastoivien laitosten, konsultointivyöhykkeelle. Tukes mainitsee lisäksi, että Vantaan Energia Oy:n Hakunilan lämpökeskuksessa (noin 500 m päässä kaavamuutosalueelta) ei varastoida enää polttoöljyä toiminnanharjoittajan kumottua polttoöljyn käsittelyä ja varastointia koskevat luvat vuonna 2017.

Uudenmaan ELY-keskus

Rakennettu kulttuuriympäristö

Lausunnon antajan mukaan kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti arvokkaan Skomarsin torpan suojelutavoitteet on nähtävillä olleessa asemakaavaehdotuksessa tunnistettu asianmukaisesti. Lausunnon antaja kuitenkin esittää että ”Maankäyttö- ja rakennuslain 139 §:ssä olevien purkamisluvan myöntämisen edellytysten vuoksi ei asemakaavamääräyksissä käytetä sanontaa ”ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä.” Mainitusta johtuen ko. lause tulee muuttaa muotoon ”…jota ei saa purkaa.”.”

Meluntorjunta

Lausunnon antaja esittää, että kaavan valmistelussa on varmistuttava, että kaavassa määrätty julkisivun ääneneristävyys on käytännössä mahdollista toteuttaa Y korttelin suojeltavassa rakennuksessa suojeluvaatimukset huomioon ottaen.

Lausunnon antaja ehdottaa katualueelle annetusta määräyksestä "Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni

ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) sisätiloissa ~~31.12.2021 men-~~ nessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä." poistettavaksi määräyksen loppuosaa ” 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä." Lausunnon antajan mukaan näin määräys huomioisi myös tässä asemakaavassa esitettyjen muuttuvien kortteleiden rakennukset.

Hulevesien hallinta

Lausunnon antaja esittää, että autopaikkojen korttelialueilta (kaavamerkintä LPA) tulevat hulevedet tulee käsitellä öljynerotuksella tai vesien laatua parantavalla suodattavalla menetelmällä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Lisäksi lausunnon antajan mukaan Raitiotien rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä esimerkiksi laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Kormuniitynojaan aiheudu kiintoaineskuormitusta.

Vastine:
Rakennettu kulttuuriympäristö

Muutetaan Skomarsin torppaa koskeva suojelumääräys muotoon ”…jota ei saa purkaa.” lausunnonantajan esityksen mukaisesti.

Meluntorjunta
1Kaavassa on Y-korttelialueelle annettu määräys, joka varmistaa Ympäristöministeriön asetuksen mukaisten melun ohjearvojen täyttymisen sisätiloissa. Kaavamääräyksen mukaan ulkovaipan eristävyyden tulee olla 30 dB, mikä toteutuu usein jo tavanomaisilla rakenteilla. Skomarsin torpalla 19.8.2022 tehtyjen ulkovaipan ääneneristävyysmittausten perusteella torpan ulkovaipan äänitasoero on 33 dB, joka on 3 dB suurempi kuin asemakaavassa Skomarsin torpalle rakennuksen ulkovaipalle annettu äänitasoerovaatimus (30 dB). Siten kaavassa annettu äänitasoerovaatimus täyttyy ennustetilanteessa.

Katualueelle annettu tärinä- ja runkomelumääräys muutetaan muotoon:

Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Korjattu määräys ottaa kantaa tämän kaava-alueen kortteleiden sekä kaava-alueen ulkopuolisten alueiden tärinän ja runkomelun torjuntaan.

Hulevesien hallinta

Lisätään LPA-alueille hulevesien hallintaa koskeva määräys lausunnonantajan ehdotuksen mukaisesti. Lisätään kaavaan yleinen määräys työmaa-aikaisten hulevesien hallinnasta lausunnonantajan ehdotuksen mukaisesti. Kaavaan lisätään seuraavat määräykset:

- *Autopaikkojen korttelialueen hulevedet tulee käsitellä öljynerotuksella tai vesien laatua parantavalla suodattavalla menetelmällä ennen johtamista hulevesijärjestelmään.*
- *Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Raitiotien rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä esimerkiksi*

laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Kormuniitynojaan aiheudu kiintoaineskuormitusta.

Uudenmaan liitto
Uudenmaan liitto ei näe tarvetta antaa lausuntoa otsikon mukaisesta aiheesta.

Fingrid Oy
Fingrid Oy:llä ei ole lausuttavaa asemakaavasta.

Viranomaisyhteistyö

Ratikan asemakaavoja on käsitelty ELY-keskuksen kanssa kuukausikokouksissa 7.10.2020, 11.5.2021 ja 10.2.2021.

Katusuunnittelun yhteydessä viranomaisyhteistyötä on tehty Uudenmaan ELY-keskuksen, Väyläviraston, pelastuslaitoksen sekä Helsingin seudun liikenteen (HSL) kanssa.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Valtuustokauden strategia esittää Vantaan innovatiivisena, rohkeana, rentona ja viihtyisänä, kestävyyden ja kiertotalouden edelläkävijänä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Kaupunkikeskuksille laaditaan omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Vantaan ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin ja on valtuustokauden strategian yksi Vantaan tulevaisuutta rakentavasta neljästä kärkihankkeesta.

MAL-tavoitteet:

Vantaan ratikka kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus). Sopimuksella mahdollistetaan kestävän ja vähähiilisen kaupunkiseudun kehittäminen vuosien 2020–2031 aikana. MAL-sopimusten tavoitteena on yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että

- luodaan edellytyksiä liikenteeseen kohdistettujen ja joukkoliikennettä tukevien investointien täysimääräiselle hyödyntämiselle,
- edistetään uusien liikennepalvelujen syntymistä henkilö- ja tavaraliikenteessä,
- raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset.

Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi on hyväksytty liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys vähintään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen. Kaupunkirakenne on resurssiviisaasti toteutettu. Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Hiilineutraali energia. Vantaalla vähennetään lämmityksen päästöjä ja Vantaan alueella on luovuttu lämmityksessä fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä.
- Materiaalien elinkaari ja kiertotalous. Edistetään vähähiilistä rakentamista, kiertotaloutta ja jakamistalouden kehittymistä.
- Monimuotoinen luonto. Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan suunnitelmallisesti.
- Vastuullinen Vantaa. Edistetään kestävään elämäntapaan, ympäristökasvatukseen ja koulutukseen sekä ympäristöjohtamiseen ja työn tekemisen tapoihin liittyviä toimenpiteitä. Tehdään ympäristövastuullisia hankintoja.
- Hiilinielut ja kompensointi. Hiilineutraaliustavoitteessa päästöjä on vähennetty vähintään 80 prosenttia vuonna 2030 verrattuna vuoteen 1990. Loput 20 prosenttia voidaan sitoa kasvillisuuteen, maaperään ja puurakentamiseen tai hankkimalla päästövähennystoimia muualle.

Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Hiilineutraaliin Vantaaseen tähtäävät toimenpiteet ovat osa resurssiviisauden tiekarttaa. Tavoitteeseen päästäkseen Vantaan tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi lisäämällä hiilinieluja tai rahoittamalla vähähiilisyyteen tähtääviä hankkeita muualla. Päästötavoitteen saavuttamiseksi tärkeimmiksi toimenpiteiksi on listattu:

- rakentamisen energiatehokkuuden parantaminen
- kaupunkirakenteen eheyttäminen ja kehittäminen
- joukkoliikenteen parantaminen

Vantaan ratikan tavoitteet (12.11.2018)

Vantaan ratikan tavoitteet on muodostettu yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä ja hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa 12.11.2018. Raitiotien tärkeimmiksi päätavoitteiksi on määritetty:

1. Vantaan kansainvälisen saavutettavuuden ja joukkoliikenteen verkoston parantaminen.
2. Kaupunkikeskustojen kehittäminen ja houkuttelevien asuin- ja työpaikka-alueiden lisääminen.
3. Autoriippumattoman elämäntavan edistäminen.
4. Liikenteen ympäristöhaittojen vähentäminen.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavamuutoksessa varaudutaan ratikan rakentamiseen. Ratikan rakentaminen parantaa Vantaan paikallista ja kansainvälistä saavutettavuutta, lisää kestäviä liikkumisen muotoja, mahdollistaa kaupungin kasvamisen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä luo alueellista hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Kaavassa osoitetaan riittävä tila ratikan infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle. Kaavamuutoksella levennetään katualuetta sen verran, että ratikka ja siihen liittyvä katuympäristö ja jalankululle ja pyöräilylle varatut parannetut yhteydet mahtuvat katualueelle. Kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa, ovat mukana kaavamuutoksessa.

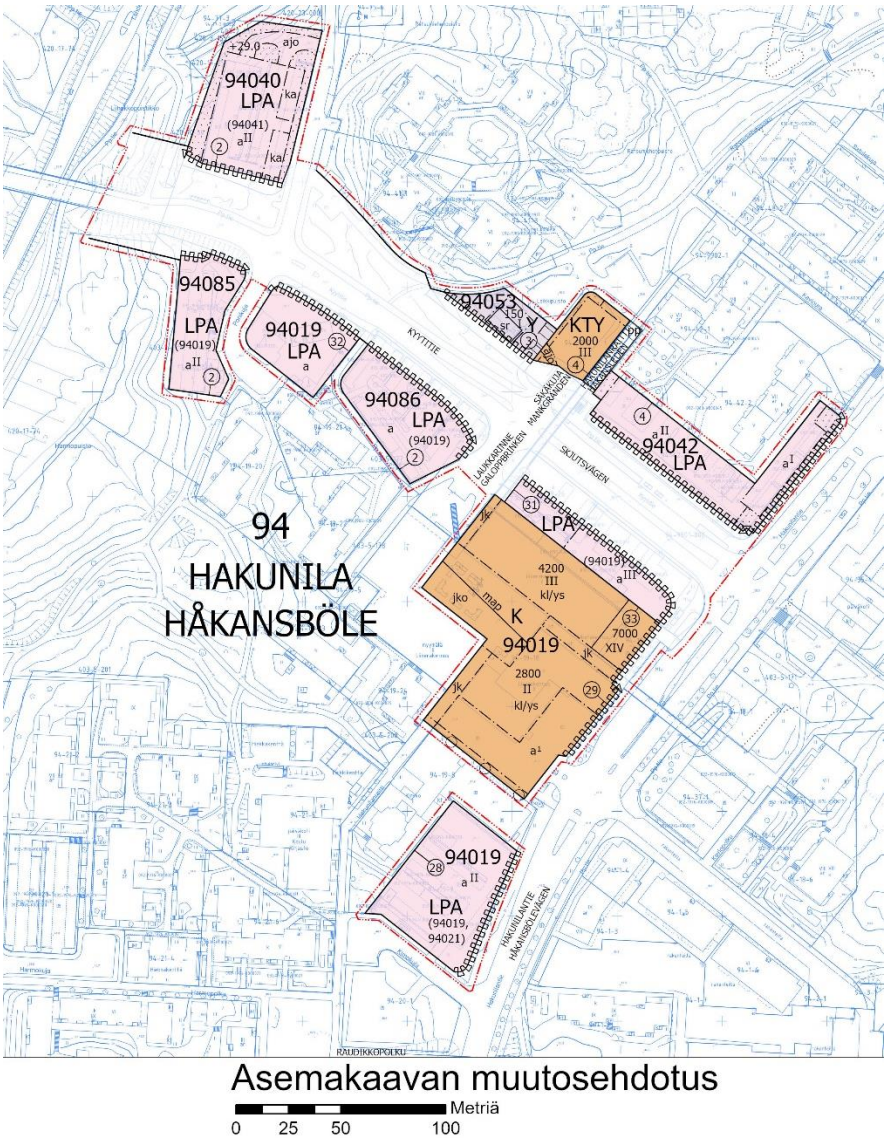
Asemakaavaratkaisu perustuu ratikan ensimmäisen vaiheen katu- ja puistosuunnitelmiin, joissa on esitetty tilavarukset ratikan tarvitsemalle katutilalle. Varsinaiset yksityiskohtaiset katu- ja puistosuunnitelmat tarkennetaan tilavaraussuunnitelmista. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu. Vantaan ratikan ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset ovat valmistuneet Tikkurilan ja Hakunilan suuralueilla. Hakunilan keskustan kaava-alueelle sijoittuvat luonnokset valmistuivat 7.10.2021. Katusuunnitelmaluonnokset toimivat osaltaan myös asemakaavan valmistelumateriaalina.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla levennetään katualuetta Kyytitiellä ja Hakunilantiellä muuttamalla osia korttelialueista ja puistoaluetta katualueeksi. Katualueen levennykset perustuvat 7.10.2021 valmistuneisiin katusuunnitelmaluonnosten tilavarauksiin.

Korttelin 94019 tontin 32 käyttötarkoitus muutetaan huoltoasemarakennusten korttelialueesta autopaikkojen korttelialueeksi ja tontin rakennusoikeus poistetaan. Korttelin 94019 tontin 31 LPA-alueella oleva liikerakennuksen rakennusala poistuu. Muiden kiinteistöjen kokonaisrakennusoikeudet eivät muutu pinta-alamuutosten myötä. Ajoyhteys- ja ajoliittymäkieltomerkintöjä lisätään kortteleissa 94040, 94085, 94086 sekä 94019 ja lyhennetään korttelissa 94053. Muilta osin korttelialueet esitetään voimassa olevan asemakaavan mukaisina eikä asemakaavan muutoksella osoiteta uutta rakentamista. Melumääräyksiä on lisätty Y-, KTY- ja K -korttelialueille.

Kuva 25. Kuva kaavamuutosehdotuksesta.

4.1.1 Mitoitus

Kaavamuutosalueen pinta-ala on 4,3846 hehtaaria. Rakennusoikeutta alueella on yhteensä 16150 k-m². Kaavamuutoksen myötä alueella rakennusoikeus vähenee 1250 k-m².

Liike- ja toimistorakennusten korttelialueen (K) pinta-ala pienenee 311 m². Toimitilarakennusten korttelialueen (KTY) pinta-ala vähenee 139 m². Yleisten rakennusten korttelialueen (Y) pinta-ala pienenee 381 m². K, KTY ja Y -kortteleiden rakennusoikeuksiin ei tule muutoksia.

Autopaikkojen korttelialueiden (LPA) pinta-ala vähenee 1614 m². Huoltoaseman korttelialueen (LH) pinta-ala 1710 m² poistuu. Autopaikkojen korttelialueeksi muutetun huoltoaseman korttelialueen tontin 94019/32 koko rakennusoikeus, 500 kerrosalaneliötä poistuu. Autopaikkojen korttelialueen tontin 94019/31 rakennusoikeus, jolle on saanut sijoittaa liikerakennuksen, 750 kerrosalaneliötä poistuu.

Puistoalueiden (VP) pinta-ala vähenee 686 m². Katualueen pinta-ala lisääntyy 4955 m². Kevyen liikenteen kadun pinta-ala vähenee 114 m².

Tarkemmat tiedot löytyvät kaava-aineiston liitteenä olevasta tilastolomakkeesta.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Asemakaavassa on annettu melusuojaukseen ja kasvillisuuden istuttamiseen liittyviä määräyksiä. Lisäksi kaavassa huomioidaan suojeltu historiallinen rakennus.

Kaava on laadittu yhtäaikaisesti ratikan katu- ja puistosuunnittelun kanssa, jolloin kaavan katutilan laatuun kiinnitetään paljon huomiota. Katutilan suunnittelussa käytetään Ratikan Design Manualia (*Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020*), jossa on esitetty katutilan suunnittelun ohje. Ohje sisältää linjan kaupunkikuvallisen kokonaisuuden ja kaupunkikuvan laatua toteuttavat pysäkkialueiden materiaali- ja kalusteohjeet sekä kasvillisuuden käytön periaatteet. Ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan ja viihtyisän uuden kaupunkitilan tekeminen, vastuullisuuden huomioiminen, ekologisuuden vaaliminen ja hiilijalanjäljen hillitseminen.

Ratikan suunnittelun yhteydessä tullaan laatimaan taiteen yleissuunnitelma, jossa esitetään taiteen liittämistä osaksi ratikkaa.

4.3 ALUEVARAUKSET

Pääosa suunnittelualueesta on katualuetta ja autopaikkojen korttelialueita (LPA). Asemakaavassa on mukana korttelialueita niiltä osin, kun katualuetta laajennetaan korttelialueelle.

4.3.1 Korttelialueet

K, liike- ja toimistorakennusten korttelialueet

Korttelin **94019 tontin 29** rajausta on tarkistettu ja osa tontista muuttuu katualueeksi. Hakunilantiehen rajautuvasta osasta tontin rakennusalat pienenenevät hieman, mutta rakennusoikeudet säilyvät ennallaan. Osa-alueen sisäiselle jalankululle varatusta alueen osasta muuttuu katualueeksi. Tontin pohjoisosassa ajoneuvoliittymäkielto laajenee käsittämään koko Hakunilantien. Korttelialueelle on lisätty määräys liikennemelusta. Muutoin korttelialue määräyksineen säilyy ennallaan.

KTY, toimitilarakennusten korttelialue

Korttelin **94053** rajausta on tarkistettu ja **tontista 4** osa muutetaan katualueeksi. Alueen rakennusala pienenee hieman, mutta rakennusoikeus säilyy ennallaan. Tontin ajoneuvoliittymäkieltomerkintä poistetaan ja alueelle lisätään ajoyhteys viereiselle tontille 3. Muutoin korttelialue määräyksineen säilyy ennallaan.

Y, yleisten rakennusten korttelialueet

Korttelialueen **94053** rajausta on tarkistettu ja **tontista 3** osa muutetaan katualueeksi. Korttelialueelle on lisätty määräys liikennemelusta. Rakennus osoitetaan suojeltavaksi rakennukseksi (sr). Muutoin korttelialue määräyksineen säilyy ennallaan.

LPA, autopaikkojen korttelialueet

Korttelialueiden rajauksia on tarkistettu.

Korttelialueen **94040 tontista 2** osa muutetaan katualueeksi. Auton säilytyspaikan rakennusala sekä katoksen rakennusala pienenevät hieman. Istutettavaksi osoitetun alueen osan rajaus pienenee hieman. Kyytitiehen rajautuvalle tontin osalle osoitetaan ajoneuvoliittymäkielto.

Korttelialueen **94042 tontista 4** osa muutetaan katualueeksi. Muutoksen myötä auton säilytyspaikan rakennusala ja istutettavaksi osoitettua alueen osan rajaus pienenee hieman Kyytitiehen rajautuvalta osalta.

Korttelialueen **94085 tontista 2** osa muutetaan katualueeksi ja auton säilytyspaikan rakennusala pienenee. Kyytitiehen rajautuvalle osalle osoitetaan ajoneuvoliittymäkielto.

Korttelialueen **94019 tontista 32** osa muutetaan katualueeksi. Muu osa huoltoasemarakennusten korttelialueesta (LH) muutetaan autopaikkojen korttelialueeksi (LPA). Tontin rakennusala ja rakennusoikeus poistuvat. Tontille on annettu määräys maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä ja kunnostamisesta

Korttelialueen **94086 tontista 2** osa muutetaan katualueeksi ja pysäköintialueen liittymäkielto laajenee hieman Laukkarinteen puolelle. Alueen autojen säilytyspaikan rakennusalan pienenee ja pysäköintipaikkoja poistuu käytöstä. Korttelin luoteispuolella oleva huoltoasematontti on muutettu autopaikkojen korttelialueeksi ja yhdessä näille kahdelle tontille saadaan osoitettua nykytilannetta vastaava paikkamäärä.

Korttelialueen **94019 tontista 31** suuri osa muutetaan katualueeksi. Tontille sijoittuva liikerakennus joudutaan purkamaan ja merkittävä osa kyseisen pysäköintialueen autopaikoista poistuu. Alueen rakennusala, jolle saa sijoittaa liikerakennuksen sekä sitä koskeva rakennusoikeus poistuvat. Tontille ajo on jatkossa mahdollista jatkossa vain Laukkarinteen kautta.

Korttelialueen **94019 tontista 28** pieni osa muutetaan katualueeksi ja tältä osalta autojen säilytyspaikan rakennusala pienenee. Pysäköintipaikkojen määrä ei vähene.

Muilta osin autopaikkojen korttelialueet määräyksineen säilyvät ennallaan.

4.3.2 Muut alueet

VP, Puistoalue

Pienet osat Harmopuistoa, Liinakkopuistoa ja Liinakkopuistikkoa muutetaan katualueeksi.

Liikennealueet

Hakunilantien ja Kyytitien katualuetta on laajennettu nykyisestä. Katualueiden rajauksia on tarkistettu katusuunnitelmaluonnosten tilavarausten 7.10.2021 mukaisiksi niin, että ratikka ja siihen liittyvä katuympäristö mahtuvat alueelle.

Kyytitien ylittävä Hakunilanraitin kevyen liikenteen yhteys (y) poistuu.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Kaava-alue sijoittuu valmiiksi rakennettuun ympäristöön. Alueen uudistaminen aiheuttaa vaikutuksia erityisesti kaupunkikuvaan, liikenteeseen ja palveluverkkoon. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Asemakaavamuutoksella ei ole suoraan vaikutusta väestön rakenteeseen ja kehitykseen, sillä kaavassa ei osoiteta uusia alueita asumiselle.

Ratikan toteutuessa ratikkapysäkkien vaikutusalueella asuntokysyntä kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Ratikan vaikutusalueella, noin 800 metrin säteellä, asukasmäärä tulee kasvamaan lähes 37 000 asukkaalla eli noin 74 % vuoteen

2050 mennessä. Asukasmäärän kasvu on ratikan vaikutusalueella huomattavasti suurempaa kuin keskimäärin kaupungissa. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Yhdyskuntarakenne

Kaavamuutoksella ei osoiteta uutta rakentamista alueelle. Kaavamuutoksen myötä jonkun verran kerrosalaa poistuu.

Ratikan mahdollinen rakentaminen vauhdittaa maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiviille ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää Itä-Vantaalla alueen houkuttelevuutta ja päivittää sen identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia. Maankäytön kehittämispotentiaaliksi raitiotien varrella on arvioitu yli 3 miljoonaa kerrosneliömetriä asumiselle ja yli 1,6 miljoonaa kerrosneliömetriä työpaikoille. Hakunilan alueella maankäytön kehittämispotentiaaliksi on arvioitu 450 000 k-m^2. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Vantaan ratikka luo edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen ja vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheyttä Ratikka toteuttaa kaupungin tavoitetta kasvaa kestävästi ja sijoittaa kaupungin kasvu vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varteen. Ratikan rakentaminen toteuttaa kaupungin strategian tavoitteita kaupungin tiivistämisestä sekä kaupungin elinvoiman ja vetovoiman lisäämisestä.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

Kaupunkikuva

Asemakaava muuttaa alueen kaupunkikuvaa jonkin verran, pääosin katualueen osalta.

Alueen korkeuseroista johtuen ja katualueen leventämisen myötä kaava-alueelle rakennetaan ratikkakatujen mahdollisen toteuttamisen yhteydessä kaksi tukimuuria. Kyytitien pohjoispuolelle kerrostalokorttelin 94041 kohdalle rakennetaan muuri, joka on Säkäkujan puoleisessa päässä matala kivimuuri ja Liinakkokujan puoleisessa päässä tukimuurin ja kaiteen yhdistelmä (*alustavat katusuunnitelmaluonnokset 7.10.2021).* Nykyisin katualuetta rajaa betonikivimuuri sekä puu- ja pensasistutukset. Kyytitien eteläpuolelle LPA-korttelin 94085 kohdalle rakennetaan tukimuurin ja kaiteen yhdistelmä. Nykyisin alueella kasvaa luonnontilaista kasvillisuutta. Kumpikin muuri muuttaa osaltaan kaupunkikuvaa rakennetummaksi ympäristöksi. Jatkosuunnittelussa tukimuurin materiaalivalinnoilla ja kasvillisuudella voidaan pehmentää katunäkymää ja lisätä viihtyisyyttä kevyen liikenteen väylällä kulkijoille.

Katualueen leventämisen myötä Kyytitien varren LPA-korttelista 94019 poistuu rakennusoikeutta 750 k-m². Nykyisin paikalla on pylväiden varaan rakennettu liikerakennus, jonka maantasossa sijaitsee pysäköintitila. Liikerakennuksen kulmalta lähtevä Kyytitien ylittävä Hakunilanraitin silta on poistettu kaavasta. Liikerakennuksen ja sillan purkaminen ratikkakatujen toteutuessa tulee avartamaan ja muuttamaan Kyytitien katumaisemaa kyseisessä kohdassa merkittävästi.

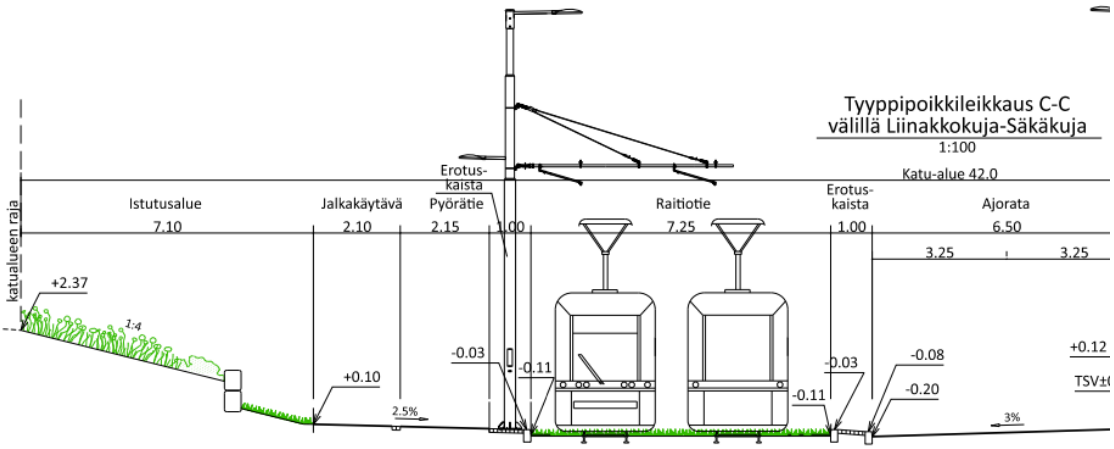
Kyytitien leventämisen myötä Skomarin kulttuurihistoriallisesti merkittävä torppa tulee lähemmäksi jalankulkijoita ja enemmän esille katunäkymässä. Torpan eteläpuoleinen puistoalue kapenee tuoden torpan entistä paremmin osaksi Hakunilan kaupunkikuvaa. Kaupunkikuvallisen merkityksen kasvaessa alueen ajallinen kerroksellisuus tulee entistä paremmin havaittavaksi.

Kuva 26. Katunäkymä Kyytitien varresta kohti purettavaa liikerakennusta. Myös kadun ylittävä silta tullaan purkamaan. Kuvan lähde: Google street view.

Raitiotien mahdollisen toteuttaminen lisää uuden kulkumuodon tiiviiseen kaupunkiympäristöön. Ratikan tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen sekä sen lisääminen. Ratikan Design Manualin *(Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020)* mukaisesti ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan uuden kaupunkitilan tekeminen, raitiotielinjan sujuva kytkeytyminen alueen palveluihin ja liityntäliikenteeseen, ekologisuuden vaaliminen ja viihtyisyyden lisääminen.

Ratikan katukäytävän tarkempi suunnittelu tehdään ratikan katu- ja puistosuunnittelutyössä.

Kuva 27. Ote poikkileikkauspiirustuksesta välillä Liinakkokuja-Säkäkuja (Finmap infra, luonnos 7.10.2021). Kuvassa vasemmalla näkyy uusi matala tukimuuri.

Kuva 28. Raidealueen esimerkkitoteutus. Kuva Design Manual: Vantaan ratikkakatujen materiaalit ja kalusteet (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 2020).

Asuminen

Alueelle ei sijoitu ennestään asumista eikä myöskään kaavamuutoksessa alueelle osoiteta asumista.

Taloudelliset vaikutukset, palvelut ja työpaikat

Asemakaavamuutoksella ei sellaisenaan ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, eikä sillä osoiteta uusia palveluja tai työpaikkoja. Rakennusoikeuden poistumisen myötä alueen työpaikat saattavat väliaikaisesti vähentyä.

Ratikan rakentaminen lisää alueen palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuutta ja luo edellytyksiä uusien syntymiselle. Pysäkin vaikutusalueella asuntokysyntä kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Asukaskasvu tiivistyy Vantaalla muun muassa ratikkapysäkkien lähiympäristöihin, mikä mahdollistaa ja myös edellyttää palvelutarjonnan kasvua ratikan varrella. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Ratikan toteuttamisen investointikustannuksia on arvioitu ratikan yleissuunnitelman yhteydessä (*Ratikan yleissuunnitelma, Liite 15 Investointikustannukset)*. Ratikan kustannukset muodostuvat radan rakentamiskustannuksista sekä liikennöintikustannuksiin sisältyvistä varikko- ja kalustokustannuksista. Vantaan ratikan kokonaiskustannusarvio on noin 393 miljoonaa euroa. Kustannusarvio käsittää ratikan toteuttamisen vaatiman katukäytävän uudelleenrakentamisen sekä esimerkiksi samalla toteutettavia pyöräilyn laatukäytäviä ja kävely-yhteyksien parantamista.

Vantaan ratikkatalouden tiivistelmän (*Vantaan kaupunki 2021*) mukaisesti Vantaan ratikan varren alueiden maanmyynti- ja maankäyttösopimustulot sekä kiinteistöverokertymä ovat suuremmat kuin ratikan rakentamiskustannukset. Seuraavan 40 vuoden aikana tuloja arvioidaan olevan yhteensä 425 miljoonaa euroa, joka koostuu maanmyynti- ja maankäyttösopimustuloista 270 miljoonaa euroa, kiinteistöverokertymän kasvusta 120 miljoonaa euroa ja rakentamisesta palautuvasta verotulosta 35 miljoonaa euroa. Tulot 40 vuoden aikana olisivat siis 158 miljoonaa euroa enemmän kuin Vantaan rakentamiskustannukset. Arviot ratikkahankkeen tuloista ja kustannuksista tarkentuvat, kun suunnittelu edistyy.

Sosiaalinen ympäristö

Alueelle ei osoiteta uutta asumista.

Ratikan rakentaminen parantaa Itäisen Vantaan saavutettavuutta ja imagoa sekä lisää alueiden viihtyisyyttä ja houkuttelevia asuin- ja työpaikka-alueita. Ratikan pysäkkiympäristöt toteutetaan esteettöminä.

Virkistys

Kaavan toteutuminen muuttaa alueen länsiosassa pieniä osia virkistysalueista katualueiksi. Ratikan toteuttaminen parantaa yleisesti nykyisten Itä-Vantaalla sijaitsevien virkistysalueiden saavutettavuutta kuten suunnittelualueen itäpuolelle sijoittuvan Ojangon ulkoilualueen saavutettavuutta.

Kulttuuriperintö

Hakunilantien pohjoispuolelle sijoittuva kulttuurihistoriallisesti arvokas Skomarsin torppa on osoitettu kaavassa suojeltavaksi rakennukseksi (sr). Määräysten mukaan rakennus on historiallisesti arvokas, jota ei saa purkaa. Korjaus- ja muutostyöt sekä käyttötarkoituksen muutos, joka koskee rakennusta, tulee tehdä siten, että rakennuksen historiallinen asu säilyy. Korjaus-, muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

Kyytitien katualuetta levennetään ratikan rakentamisen seurauksena pohjoiseen, jolloin myös torpan kaupunkikuvallinen arvo korostuu. Katualueen levennys aiheuttaa puistomaisen alueen kapenemisen torpan eteläpuolelta ja torppa tulee enemmän esille katukuvassa. Rakennukseen ei kohdistu vaikutuksia kaavamuutoksen myötä.

Liikenne

Hankkeella edistetään seudullisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta sekä varmistetaan edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukainen.

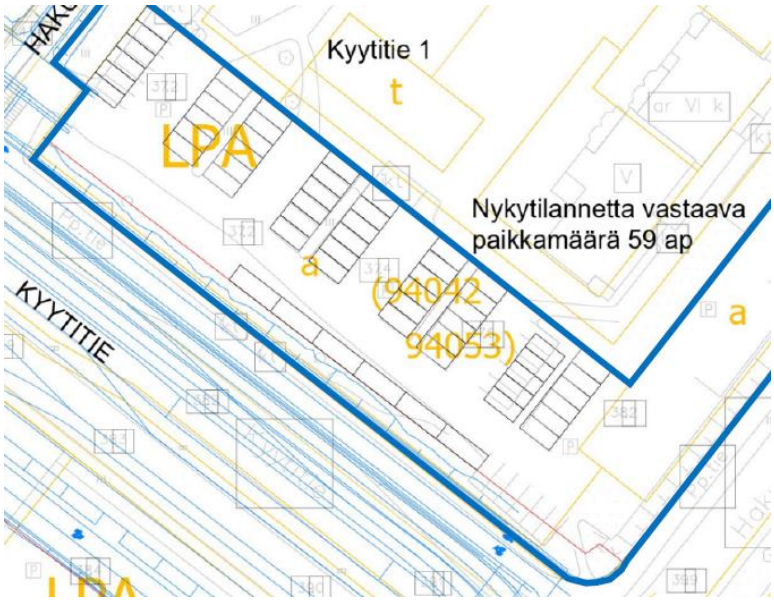
Autoliikenne

Asemakaavamuutoksen ja raitiotien mahdollinen toteuttaminen vaikuttaa ajojärjestelyihin Kyytitiellä ja Hakunilantiellä. Kyytitiellä raitiotie on suunniteltu katualueen pohjoisosaan ja Hakunilantiellä kadun keskelle.

Raitiotien rakentaminen ja liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Joukkoliikenteen parantuva palvelutaso vaikuttaa henkilöautojen matkamääriin, suoritteisiin ja sitä kautta tieliikenteen päästöihin ja ruuhkautumiseen. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Katualueiden leventämisen seurauksena pysäköintijärjestelyitä joudutaan muuttamaan alueella. Alueella on suoritettu kaavatyön ja katusuunnittelun yhteydessä pysäköintijärjestelyiden tarkastelua, jonka pohjalta pysäköintijärjestelyitä ehdotetaan muutettavan *(Vantaan ratikka itä. Tonttien pysäköintitarkastelut, WSP 2021)*. Kaavatyön yhteydessä on tarkasteltu, että yksityisten kiinteistöjen toteutunut autopaikkamäärä on mahdollista järjestää pysäköintialueiksi varattujen alueiden pienentämisestä huolimatta.

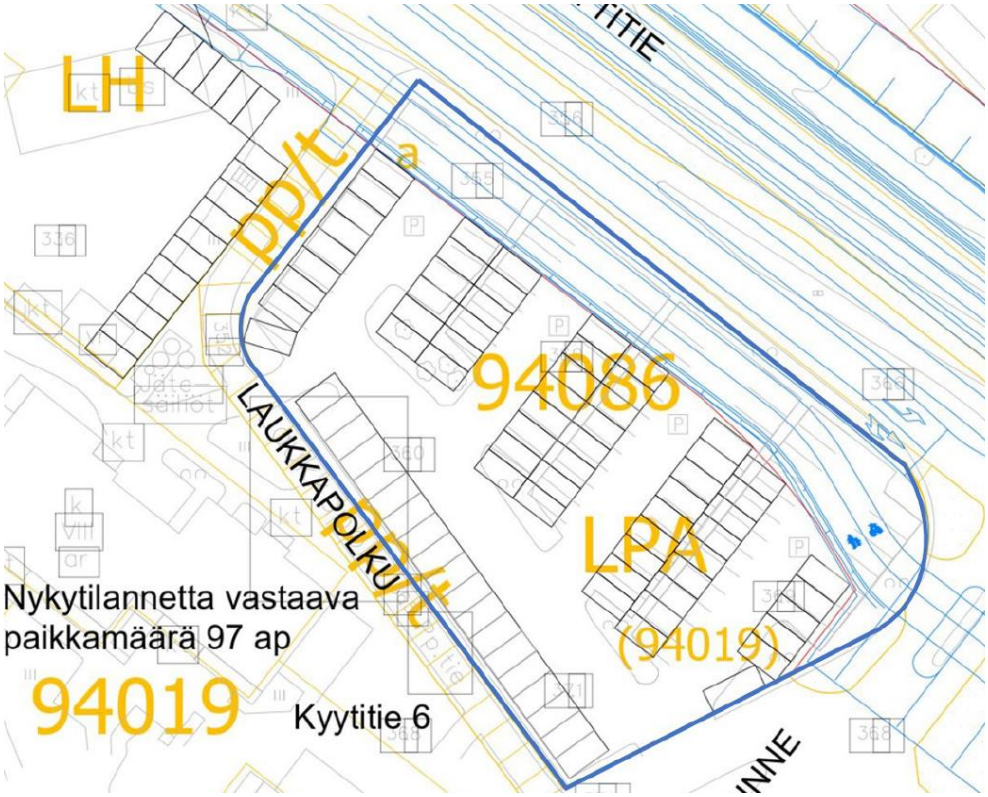
Korttelissa 94042 LPA-alueella ehdotetaan Kyytitien varressa sijaitsevat 6 autopaikkaa sijoitettavan Kyytitien suuntaisesti taskupysäköintipaikkoina.

Kuva 29. Autopaikkatarkastelut korttelissa 94042 ja ehdotus autopaikkojen uudelleenjärjestelystä. Finnmap Infra 18.8.2021.

Korttelissa 94019 yksi autopaikka ehdotetaan siirrettäväksi Hakunilantien suuntaiseksi, jolloin se mahtuu korttelialueen supistumisesta huolimatta nykyiselle pysäköintialueelle.

Korttelissa 94086 poistuu useita autopaikkoja katualueen laajenemisen seurauksena. Kyseiset poistuvat autopaikat on osoitettu järjestettäväksi uudelleen korttelin 94086 tontilla 2 sekä korttelissa 94019, jossa korttelin käyttötarkoitus (LH) muutetaan autopaikkojen korttelialueeksi LPA. Nykytilannetta vastaava paikkamäärä 97 paikkaa säilyy.

Kuva 30. Autopaikkatarkastelut korttelissa 94086 ja ehdotus autopaikkojen uudelleenjärjestelystä. Finnmap Infra 18.8.2021.

Joukkoliikenne

Ratikan rakentamisen myötä matkustus painottuu joukkoliikenteeseen. Vuonna 2030 joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa ratikan käytävässä noin prosenttiyksiköllä ja Vantaan ratikalla arvioidaan päivittäin matkustavan noin 82 000 matkustajaa. Vuonna 2050 määrän arvioidaan ylittävän jo 100 000 matkustajaa. Vantaan ratikka tarjoaa houkuttelevan joukkoliikennepalvelun bussiyhteyttä lyhyemmillä matka-ajoilla ja paremmalla täsmällisyydellä. Vantaan ratikka luo korkean tason poikittaisen joukkoliikenneyhteyden Lentoaseman, Aviapoliksen, Tikkurilan, Hakunilan, Mellunmäen ja usean pienemmän joukkoliikenteen solmupisteen välille. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Ratikan suunnittelu ja toteuttaminen on yksi resurssiviisauden tiekartan toimenpiteistä. Vantaan ratikka kytkeytyy myös koko pääkaupunkiseudun laajaan raideliikenneverkkoon ja kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus).

Ratikan toteutuessa suunnittelualueen viereen sijoittuu Hakunilan raitiotiepysäkki, joka sijaitsee Hakunilantiellä Kyytitien risteyksen välittömässä läheisyydessä. Pysäkki suunnitellaan osana ostoskeskuksen ja aukion kokonaisuutta. Ratikka on eriytetty muusta liikenteestä hyvin suurelta osin ja kulkee yli 90 prosenttia reitistään omalla ajoradalla. Tämä vähentää muusta liikenteestä aiheutuvia haittoja ja parantaa liikenneturvallisuutta. Hakunilantiellä raitiotie on kadun keskellä ja Kyytitiellä kadun pohjoislaidalla omilla kaistoillaan.

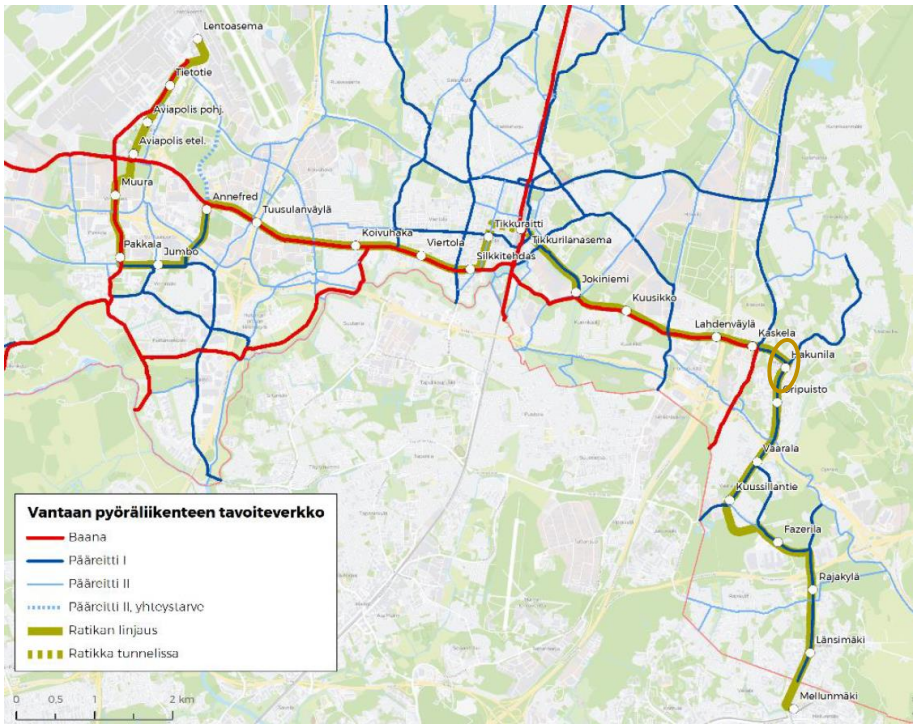
Kävely ja pyöräily

Raitiotien suunnittelun tavoitteena on turvallisen liikenneympäristön syntyminen. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet on suunniteltu turvallisiksi, sujuviksi ja selkeiksi erityisesti raitiotien ja katujen ylityskohdissa. Raitiotien ajonopeus on sama ajoneuvoliikenteen kanssa, joten raitiontien ylitys jalankulkijoille ja pyöräilijöille vertautuu kadun ylitykseen. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Kaava toteutuessaan aiheuttaa sen, että Kyytitien ylittävä Hakunilanraitin jalankululle ja kävelylle tarkoitettu ylikulkusilta puretaan liikenneteknisten syiden takia eli alikulkukorkeus on liian matala ja kulkuaukko liian kapea. Kevyen liikenteen osalta kaavan toteutuessa jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden yhteydet paranevat, kun Kyytitien molemmin puolin on jalkakäytävät/pyörätiet.

Ratikan yleissuunnitelman jälkeen on laadittu pyöräliikenteen tarkastelu ratikan varrella *(WSP Finland Oy, 2020*), jossa Hakunilantien itäpuolelle ja Kyytitien eteläpuolelle on määritelty pääpyöräreitti I, jonka kriteerinä on korkea pyöräliikenteen nykyinen tai tavoiteltu määrä. Pääpyöräreitit ovat yhtenäisiä ja jatkuvia reittejä, mutta niiden ei tarvitse muodostaa yhtenäistä verkkoa. Suunnittelussa tavoitteena on sujuva geometria erityisesti risteyksissä. Reitillä on eroteltu jalankulku- ja pyörätie, joka parantaa kevyen liikenteen olosuhteita ja turvallisuutta. Hakunilantien

raitiotiepysäkin kohdalle on esitetty paikka pyöräpysäköinnille, jossa on 20 pyöräpaikkaa. Jatkossa tutkitaan myös Hakunilantien länsipuolelle eroteltuja kävelyn ja pyöräilyn reittejä.

Kuva 31. Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko (WSP Finland Oy 2020). Asemakaava-alueen likimääräinen sijainti on esitetty keltaisella soikiolla.

Ratikan rakentaminen tulee vaikuttamaan kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin rakentamisen aikana. Nämä vaikutukset pyritään minimoimaan rakentamisen vaiheistuksella sekä esimerkiksi huolellisella opastuksen suunnittelulla ja toteutuksella.

Toteutuessaan Vantaan ratikka sekä siihen liittyvä muu katusuunnittelu edistää joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä sekä palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta.

Vesihuolto

Vedenjakelu sekä jätevesi- ja hulevesiviemäröinti

Asemakaavan muutosalueen vesihuoltoa on uusittava Hakunilantien katurakenteessa ja sen ympäristössä ratikkareitin varrella. Kyytitiellä, Hakunilantiellä sekä Liinakkokujalla, Ratsumiehenpolulla ja Hakunilan ostokeskukselle tarvitaan uudet vesijohto-, jätevesiviemäri- ja hulevesiviemärilinjat. Linjojen kokonaispituus on noin 680 m.

Uusittavien vesihuoltolinjojen pituudet ja jakaumat tarkentuvat, kun Vantaan ratikan suunnitelmat täydentyvät jatkosuunnittelun yhteydessä.

Tonttien hulevesien hallinta

Jatkosuunnittelussa tulisi huomioida, että muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää tonteilla ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulisi mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tontin tasaus tulisi suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Autopaikkojen korttelialueiden hulevedet tulee käsitellä öljynerotuksella tai vesien laatua parantavalla suodattavalla menetelmällä ennen johtamista hulevesijärjestelmään.

Ympäristöhäiriöt

Melu

Raitiotieliikenteen aiheuttama melupäästö on lähtökohtaisesti tieliikenteen melua alhaisempi. Suoralla osuudella ajettaessa merkittävin melun aiheuttaja on pyörän ja kiskon kontaktista aiheutuva vierintämelu, joka on tyypiltään tasaista. Ristikoiden ja vaihteiden kohdalla melu voi olla kolinatyyppistä ja kaarteissa pyörien osuessa kiskoon sivuttaisesti melu voi olla kirskuvaa. Raitiotieliikenteen meluhaittaa voidaan vähentää muun muassa kalustovalinnoilla, kiskojen automaattisella voitelulla ja rata-alueen säännöllisellä huollolla. Kiskojen kaarresäteet suunnitellaan mahdollisimman suurina kirskuntamelun esiintymisen vähentämiseksi. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019.)*

Vantaan raitioradan Hakunilan kaupungin osan alueen meluselvitys on valmistunut 18.2.2022 *(Sitowise Oy 2022*). Selvityksessä laskettiin melumallinnuksen keinoin nyky- ja ennustetilanteen päivä- ja yöajan keskiäänitasot. Meluntorjuntatarve määritettiin melutason muutoksen ja raitioliikenteen aiheuttaman melun perusteella. Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja raitio-, tie- ja katuliikenteen yhteismelu hankkeen myötä huomattavissa määrin kasvaa (yli 2 dB).

Kyytitiellä välillä Lahdentie-Hakunilantie sijaitsee kerrostaloja lähimmillään 25 metrin päässä tiestä. Nykytilanteessa 55 dB ylittyy pohjoispuolella tietä lähimpien asuinrakennusten pihoilla. Ennustetilanteessa tie- ja raitioliikenteen yhteismelun melun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on välillä 61–64 dB. Sisämelun ohjearvot (LAeq, päivä = 35 dB, (LAeq, yö = 30 dB) toteutuvat tavanomaisilla seinärakenteilla saavutettavalla ääneneristyksellä (Δ L = 30 dB). Raitiovaunun melu ei ylitä 55 dB lähimpien asuinrakennusten pihoilla. Ennustetilanteessa raitioliikenteen melun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on välillä 52–58 dB ja enimmäisäänitaso (LAmax) välillä 67–75 dB. Sisämelun tavoitearvo 45 dB toteutuu tavanomaisilla seinärakenteilla saavutettavalla ääneneristyksellä (Δ L = 30 dB). Ennustetilanteessa piha-alueiden yhteismelun melutasot eivät nouse nykytilanteesta yli 2 desibeliä. Näin ollen hanke ei aiheuta kohteessa meluntorjuntatarvetta.

Rakennusten julkisivuihin kohdistuvia melutasoja on tarkisteltu meluselvityksessä määriteltyjen tieliikennemelun ja raitiotien ennusteliikenteen enimmäisäänitasojen perusteella. Yleisten rakennusten korttelialueella asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB ja toimistotiloissa ja vastaavissa työtiloissa vähintään 25 dB. Liike- ja toimistorakennusten korttelialueella liike-, toimisto- ja vastaavien työtilojen ääneneristävyys on oltava vähintään 25 dB.

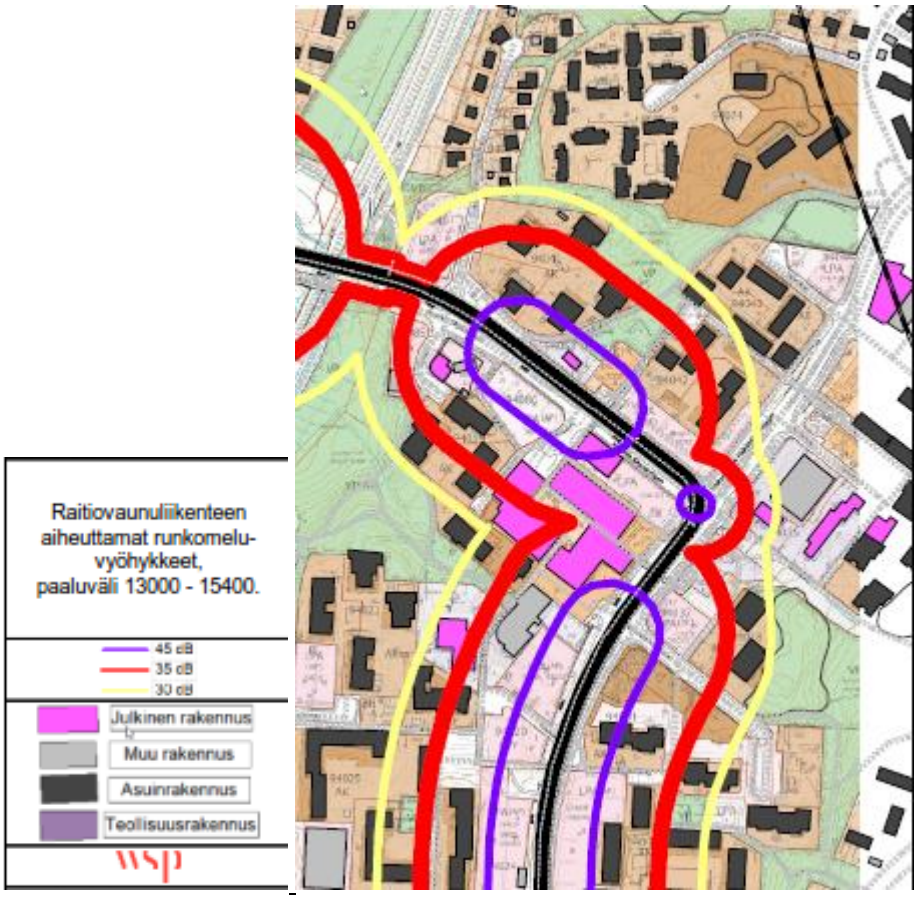
Kaavan nähtävillä olon jälkeen on ELY-keskukselta tulleen lausunnon perusteella käyty mittaamassa 19.8.2022 Skomarsin torpan seinärakenteiden ääneneristävyys sen arvioimiseksi, että toteutuuko sisämelujen ohjearvot ennustetilanteessa nykyisillä tavanomaisilla seinärakenteilla, vai tarviiko torpan sisämelujen tavoitearvojen saavuttamiseksi toteuttaa melusuojausta. Mittaustulosten mukaan mittaustulos on suurempi (33 dB) kuin Skomarsin torpan rakennuksen ulkovaipalle annettu äänitasoerovaatimus (30 dB), joten kaavassa annettu äänitasoerovaatimus täyttyy ennustetilanteessa (Sitowise Oy 28.8.2022).

Kuva 32. Ote tieliikennemelun ja raitiotien yhteismelun päiväaikaisesta ennustetilanteesta Kyytitien ja Hakunilantien risteysalueella (Sitowise Oy 18.2.2022). Kuvassa on esitetty myös suunnitellut rakennusmassat. Kaava-alue on esitetty sinisellä viivalla.

Tärinä- ja runkomelu

Vantaan raitiotien tärinä- ja runkomeluselvityksen *(WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 25.2.2022*) mukaan Kyytitien itäpäässä ja Hakunilantien pohjoispäässä raitiotielinjaus sijoittuu kallioalueille ja alueille, joissa kallionpinnan yläpuoliset maakerrokset ovat ohuita. Raitiovaunuliikenteen aiheuttaman 35 dB runkomeluvyöhykkeen arvioidaan ulottuvan noin 100 metrin etäisyydelle uloimmasta kiskosta. Hakunilan keskustan kaava-alueella Lahdentien ja Kimokujan välisellä raitiotieosuudella noin 12 asuinrakennusta sijoittuu 30–35 dB runkomelualueelle ja noin 11 asuinkerrostaloa yli 35 dB runkomelualueelle.

Kuva 33. Raitiovaunuliikenteen aiheuttamat runkomelualueet Kyytitien itäpäässä ja Hakunilantien pohjoispäässä, paaluväli 13000–15400 (Tärinä- ja runkomeluselvitys, WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 25.2.2022).

Tärinä- ja runkomeluselvityksen perusteella raitiovaunun aiheuttama tärinä ei Vantaan ratikan raitiotielinjauksella ole arvioinnin mukaan merkittävä riski. Laskennallisesti tärinän voi tarkastella +15 metrin etäisyydelle raitiotiestä. Laskennan perusteella tärinä on alle asumismukavuuden ohjearvona < 0,30 mm/s koko raitiotielinjauksella.

Kaavassa on annettu suunnittelua koskeva määräys, jolla pyritään varmistamaan, ettei raitiotieliikenteestä aiheudu sen lähiympäristön rakennuksiin merkittävää runkomelu- tai tärinähaittaa. Määräyksen mukaan, mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Raitiotien suunnitelmaratkaisut tehdään niin, että tärinä pysäytetään ratarakenteisiin. Käytettäviä teknisiä menetelmiä on erilaisia ja niiden tarkempi suunnittelu tehdään katu- ja rakennussuunnitelmavaiheessa.

Ilmanlaatu

Itse raitioliikenteellä ei ole vaikutusta ilmanlaatuun tai ilmanlaatu voi jopa hieman parantua raitiotieosuuksilla henkilöautoliikenteen vähentyessä. Rakentamisen aikana pölyämisen ja työkoneiden päästöt voivat väliaikaisesti heikentää ilmanlaatua. Pienhiukkasten ja typpidioksidin pitoisuudet tulevat arvioiden mukaan liikkumistapojen muuttuessa laskemaan, mikä parantaa ilmanlaatua.

Maaperän pilaantuneisuus

Suunnittelualueelta laaditun PIMA-riskien selvityksen *(Golder Associates Oy 2020)* mukaisesti suunnittelualueella sijaitsee yksi kohde. Kohteelle on kaavassa annettu määräys, jonka mukaan maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperän tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Rakentamisen aikaiset ympäristöhäiriöt

Vantaan ratikan ja siihen liittyvän katuympäristön rakentaminen aiheuttaa tilapäisiä häiriöitä ajoneuvo- ja joukkoliikenteeseen, jalankulkuun ja pyöräilyyn sekä mahdollisesti myös asumiseen ja muihin toimintoihin. Raitiotien rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä esimerkiksi laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Kormuniitynojaan aiheudu kiintoaineskuormitusta. Rakentamisen aikaisten häiriöiden rajoittamiseen tulee kiinnittää huomiota hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnon monimuotoisuus

Kaavamuutos koskee jo rakentunutta aluetta, joten vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön ovat vähäiset.

Ratikka kulkee pääosin olemassa olevassa kaupunkirakenteessa, jossa se sovitetaan joko olemassa olevaan tai levennettävään katualueeseen. Näin ollen raitiotiellä ei ole laajoja vaikutuksia luonnon arvokohteisiin. Raitiotien luontovaikutukset kohdistuvat pääosin lähiympäristöön, kun katutila laajenee tai sen poikkileikkaus muuttuu. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)*

Asemakaavamuutoksella ei ole merkittäviä vaikutusta alueen luontoarvoihin. Rakentaminen sijoittuu pääosin jo rakennetuille alueille. Vähäisiä osia katuun rajautuvista puistoalueista muutetaan katualueiksi. Kaava-alueen länsiosasta Harmopuiston arvokkaaksi luontotyyppikohteeksi määritellystä lehdosta pieni pala muutetaan katualueeksi. Kohde kuuluu luontoselvityksessä (Faunatican raportteja 38/2021) arvoluokkaan III, joka suositellaan säästämään, kun se kohtuullisin keinoin on mahdollista. Kokonaisuuden kannalta muutos on pieni eikä sillä ole merkittävää vaikutusta arvokkaaseen luontotyyppiin.

Raitiotien toteuttamisen tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen ja sen mahdollisimman runsas lisääminen. Katusuunnitelmaluonnoksissa *(Finnmap Infra, 7.10.2010)* erityisesti Kyytitien varrelle on suunniteltu istutettavaksi puita ja pensaita. Skomarsin torpan edustalle on esitetty puista, pensaista ja perennoista muodostuva istutusalue.

Maa- ja kallioperä

Rakentamisen aikana alueen maaperään kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat mahdollisen raitiotien ja siihen liittyvien ajoyhteyksien uudelleenjärjestämisen perustamista varten tehtävistä maankaivuista. Kaavan mukainen rakentaminen ei vaadi huomattavia maanpinnanleikkauksia. Kokonaisuudessaan kaavalla arvioidaan olevan vain vähäisiä vaikutuksia maa- ja kallioperään.

Vesistöt ja vesitalous

Asemakaavan muutosalueella vettä läpäisemättömän pinnan määrä tai hulevesimäärä ei lisäänny nykytilanteeseen verrattuna. Alue on nykyisinkin pääsääntöisesti asfalttipäällysteistä. Hulevesien hillitsemiseksi raidealue toteutetaan ensisijaisesti nurmipäällysteisenä ja toissijaisesti nurmikivipintaisena. Raidelinjauksen varteen istutetaan yhtenäinen puurivi aina kun se on mahdollista. *(Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019.)*

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Asemakaavamuutoksella ei itsessään ole merkittävää vaikutusta ilmastonmuutoksen kannalta. Asemakaavamuutos mahdollistaa kuitenkin ratikan rakentamisen, jolla on ilmastovaikutuksia.

Vantaan ratikan resurssiviisauden suuntaviivojen mukaan (*Sitowise Oy, 13.5.2020*) resurssiviisaus ohjaa Vantaan ratikan suunnittelun valintoja. Vantaan ratikan katu- ja rakentamissuunnitelmista tehdään päästölaskentaa suunnittelun edetessä. Ratikan rakentamisen jokainen vaihe, myös kaavan osoittamalla alueella, toteutetaan mahdollisimman resurssiviisaasti. Parhaillaan laaditaan ratikan resurssiviisauden toteutukseen tarkempaa suunnitelmaa.

Yleisesti infrahankkeiden päästöjä muodostuu maa- ja kalliomassojen käytöstä, niiden kuljetuksista, taitorakenteiden rakentamisesta (mm. sillat, tukimuurit), pohjarakenteista (mm. syvästabilointi, paaluperustukset, kevennykset) sekä asfalttipäällysteistä.

Infrarakentamisessa käytettävien päästöintensiivisten rakennusosien (syvästabilointi, sillat, paalulaatat yms.) hiilidioksidipäästöitä valtaosa syntyy sementin valmistuksessa. Näitä päästöjä on mahdollista vähentää käyttämällä vähäpäästöisempää sementtiä sekä suosimalla kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja. Myös puulla voidaan tietyissä osin korvata betonirakenteita. Tunnelirakentamisessa syntyvä louhe hyödynnetään ratikan tai muiden väylien pohjarakenteissa.

Infran rakentamisen lisäksi aiheutuu materiaalien ilmastovaikutuksia raitiotiekaluston hankinnasta ja ylläpidosta ja energian kulutuksen ilmastovaikutuksia raitiotien käyttöenergiasta. Kaavoitus mahdollistaa välillisesti näiden vaikutusten toteutumisen, mutta nämä asiat eivät silti ole kaavoituksella ohjattavissa.

Koneiden päästöjen vähentämiseksi Vantaan kaupunki on sitoutunut green deal -sopimukseen, jonka mukaisesti kaikki työmaat ovat työkoneiden ja energiankäytön osalla fossiilivapaita vuoteen 2025 mennessä. Hengitysilman osalla päästöttömyyteen pyritään vuoteen 2030 mennessä. Vantaalla on jo kiristetty näitä päästöjä hillitseviä Stage- ja Euro -luokkia.

Vantaan ratikan yleissuunnitelman mukaisesti raitiotien liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Henkilöautojen matkamäärät, suoritteet ja siten tieliikenteen päästöt vähenevät, kun joukkoliikenteen palvelutaso paranee.

Ratikan infrarakentamiseen tarvittavien materiaalien ja niiden hankintalähteen vaihtoehtojen hiilijalanjälkeä on vertailtu *Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvityksessä (Design Manual Liite 1, WSP Finland Oy 2020*). Laskennassa käytettiin yleissuunnitelmassa määriteltyjä pinta- aloja eri ratikan osuuksille. Tehdyt laskelmat perustuivat käytettyihin materiaaleihin, niiden elinkaareen ja kuljetusmatkoihin. Selvityksessä on vertailtu kotimaisia materiaaleja (skenaario A, hiilijalanjälki 6 800 CO_2-tonnia), kotimaisia kierrätettyjä materiaaleja (skenaario B, hiilijalanjälki 1 800 CO_2-tonnia) ja aasialaisia materiaaleja (skenaario C, hiilijalanjälki 14 000 CO_2-tonnia). Tuloksia suhteutettiin ”Hiilineutraali Vantaa 2030” tavoitteeseen. Tarkastelun mukaan paras vaihtoehto on skenaario B, jossa käytetään kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja sekä lisätään kasvillisuuden määrää.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tie- ja raitioliikenteen melu ja tärinä, työmaa-aikaiset hulevedet sekä pilaantuneet maa-alueet on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Ratikan jatkosuunnittelu toteutetaan vuosina 2020–2023, jonka jälkeen koko ratikkahankkeesta voidaan tehdä investointipäätös noin vuonna 2023. Ratikan mahdollinen rakentaminen tapahtuisi v. 2024–2028.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Vesa Karisalo	aluearkkitehti 31.11.2021 asti
	Noora Koskivaara	aluearkkitehti vs. 1.12.2021 -31.1.2022
	Mari Jaakonaho	asemakaava-arkkitehti, aluearkkitehti 1.2.2022 alkaen
	Anna Hellen	asemakaava-arkkitehti
	Sari Simonen	kaavatekninen koordinaattori
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
	Merja Hokkanen	kaavoitusteknikko
Vantaan ratikka:	Tiina Hulkko	hankejohtaja 4.8.2021 alkaen projektipäällikkö 3.8.2021 asti
	Elina Suonranta	hankejohtaja 3.8.2021 asti
	Sauli Hakkarainen	suunnittelupäällikkö
	Hannakaisa Markkanen	tiedottaja
Kadut ja puistot:	Antti Auvinen	vesihuollon suunnittelu
	Susanna Koponen	liikenteen alueinsinööri
Yleiskaavoitus:	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Sinikka Rantalainen	ympäristösuunnittelija
	Jouni Ahtiainen	ympäristösuunnittelija
Mittaus- ja geopalvelut:	Heikki Kangas	geotekniikkapäällikkö
	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
Kiinteistöhallinta ja asuminen:	Teemu Jääskeläinen	maankäyttöinsinööri
Ramboll Finland Oy:	Heta Tuunanen	projektipäällikkö 22.9.2021 asti
	Tiina Heikkilä	projektipäällikkö alk. 23.9.2021
	Noora Niemi	kaavasuunnittelija 17.12.2021 asti
	Tero Iikkanen	kaavasuunnittelija
	Lari Jaakkola	kaavasuunnittelija

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 20. päivänä syyskuuta 2022

Mari Jaakonaho
aluearkkitehti

Anna Hellén
asemakaava-arkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	10.11.2021
Kaavan nimi	002453 Hakunila 94 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	23.11.2020
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002453
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	4,3846	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	4,3846

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**4,3846**	**100,0**	**16150**	**0,37**	**0,0000**	**-1250**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,0769	1,8	150	0,20	-0,0381	0
C yhteensä						
K yhteensä	0,9741	22,2	16000	1,64	-0,0450	0
T yhteensä						
V yhteensä	0,0000		0		-0,0686	0
R yhteensä						
L yhteensä	3,3336	76,0	0		0,1517	-1250
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

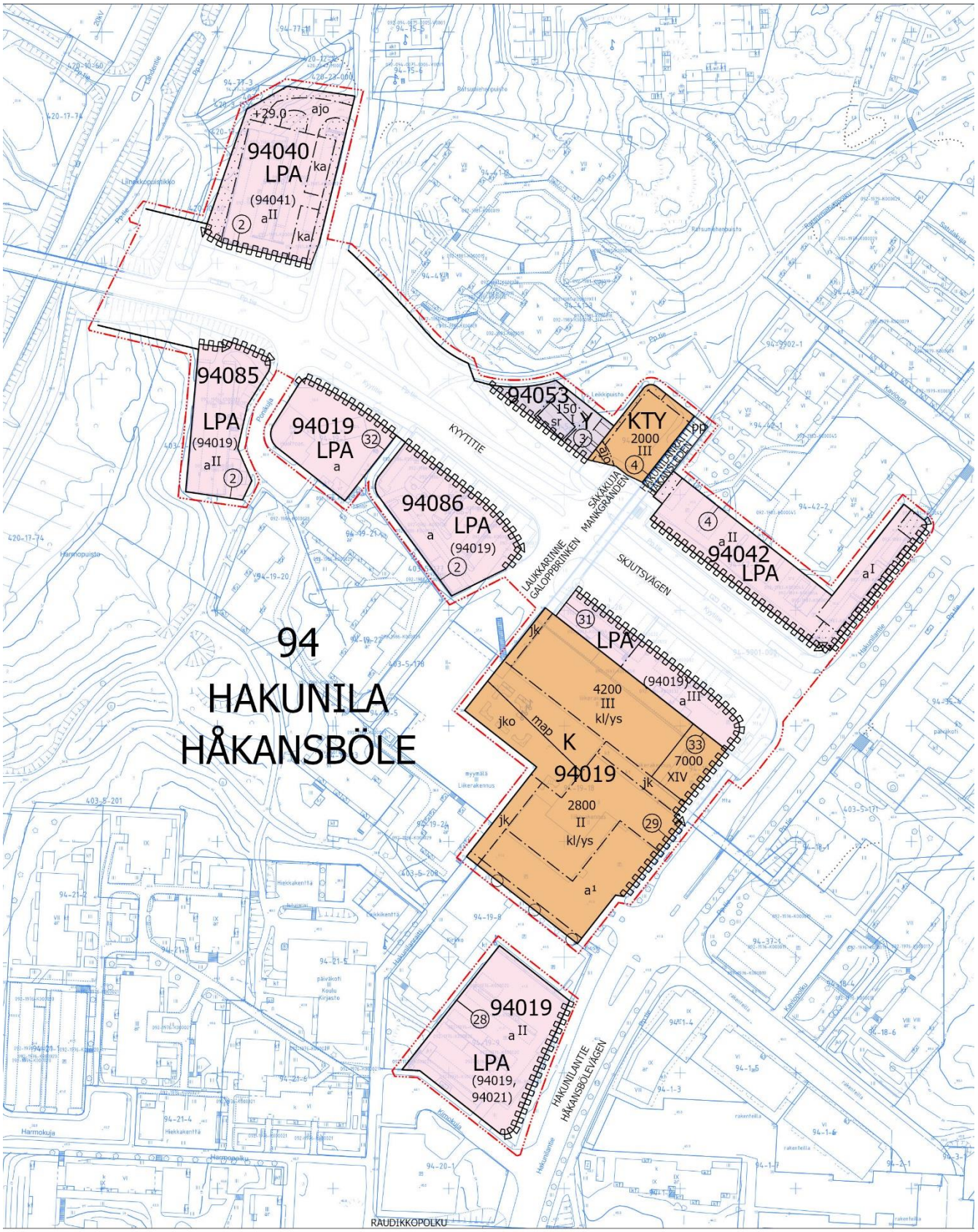
Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä	**1**	**100**	**0**	**0**

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**4,3846**	**100,0**	**16150**	**0,37**	**0,0000**	**-1250**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,0769	1,8	150	0,20	-0,0381	0
Y	0,0769	100,0	150	0,20	-0,0381	0
C yhteensä						
K yhteensä	0,9741	22,2	16000	1,64	-0,0450	0
K	0,8780	90,1	14000	1,59	-0,0311	0
KTY	0,0961	9,9	2000	2,08	-0,0139	0
T yhteensä						
V yhteensä	0,0000		0		-0,0686	0
VP	0,0000		0		-0,0686	0
R yhteensä						
L yhteensä	3,3336	76,0	0		0,1517	-1250
Kadut	1,7271	51,8	0		0,4955	0
Kev.liik.kadut	0,0273	0,8	0		-0,0114	0
LH	0,0000		0		-0,1710	-500
LPA	1,5792	47,4	0		-0,1614	-750
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä	**1**	**100**	**0**	**0**
Asemakaava	1	100	0	0

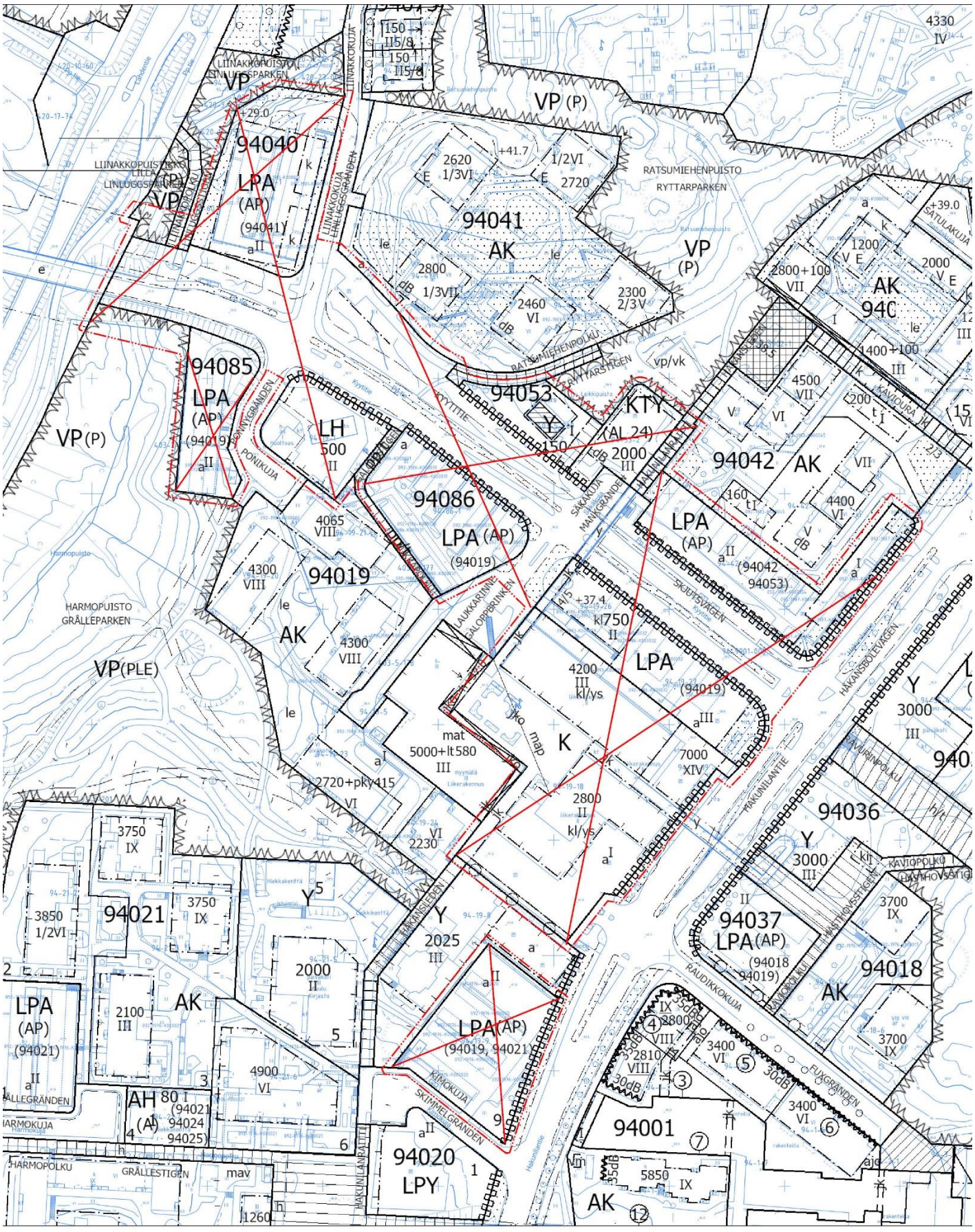
8. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

Asemakaavan muutosehdotus

Metriä

0 25 50 100

Poistuvat merkinnät
Metriä
0
25
50
100

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002453	20.9.2022

Vantaan kaupunki

002453 - Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta

Kaupunginosa 94, HAKUNILA

Vanda stad

002453 - Vandaspåran: Håkansböle centrum

Stadsdel 94, HÅKANSBÖLE

Asemakaavan muutos
Korttelit 94040, 94053, 94085, 94086 ja osat kortteleista 94019, 94042 sekä katualueet.

Ändring av detaljplanen
Kvarteren 94040, 94053, 94085, 94086 och delar av kavarteren 94019, 94042 samt gatuområden.

Tonttijaon muutos
Kortteli 94040, 94053, 94085 ja 94086 sekä osat kortteleista 94019 ja 94042.

Ändring av tomtindelningen
Kvarteren 94040, 94053, 94085 och 94086 samt delar av kvarteren 94019 och 94042.

1:2000

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
Y	**Yleisten rakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för allmänna byggnader.**
	Yleisten rakennusten korttelialueilla saa rakentaa toiminnan ja huollon kannalta välttämättömiä asuntoja.	Inom kvartersområdena för allmänna byggnader får byggas för verksamheten och servicen nödvändiga bostäder.
	Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB ja toimistotiloissa ja vastaavissa työtiloissa vähintään 25 dB.	Ljudisoleringen ΔL mot vägtrafikbuller i bostadsrummens ytterhölje ska vara minst 30 dB och i kontorslokaler och motsvarande arbetslokaler minst 25 dB.
	Kun autopaikat sijaitsevat 15 m lähempänä asuinrakennuksen ikkunasivua, on näiden autopaikkojen ylimmän tasokorkeuden oltava vähintään metrin alempana kuin alin asunnon lattiakorkeus.	Då bilplatserna ligger närmare än 15 m från bostadsbyggnads fönsterfasad bör bilplatserna högsta nivå ligga minst 1 merer lägre än lägsta golvnivå i bostad.
	Autopaikkojen vähimmäismäärät: Asunnot: 1 ap/ 85 k-m²	Minimiantalet bilplatser: Bostäder 1 bp/85 m²-vy
K	**Liike- ja toimistorakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader.**
	Liike-, toimisto- ja vastaavien työtilojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 25 dB.	Ljudisoleringen ΔL mot vägtrafikbuller i affärs-, kontors- och motsvarande arbetslokalers ytterhölje ska vara minst 25 dB.
	Autopaikkojen vähimmäismäärät: Kokoushuoneet 1 ap/ 6 istumapaikkaa Liikehuoneistot, toimistot, ravintolat, terveysasema, nuoriso- ja liikuntatilat 1 ap / 70 k-m²	Minimiantalet bilplatser: Konferensrum 1 bp/ 6 sittplatser Affärslokaler, kontor, restauranger, hälsostation, ungdoms- och motionsutrymmen 1 bp / 70 m²-vy
	Autopaikoista on 80 % rakennettava heti. Rakennuslautakunta voi antaa autopaikkojen rakentamiseen lykkäystä muilta osin siksi ajaksi, kun autopaikkoja ei tarvita.	80 % av bilplatserna skall byggas omedelbart. Byggnadsnämnden kan, då byggnadslovet utfärdas, medge uppskov för den resterande delen för den tid bilplatserna inte behövs.
KTY	**Toimitilarakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för verksamhetsbyggnader.**

002453 *2/3*

KTY-alueelle saa rakentaa vain ympäristölle haittaa tuottamattomia pienteollisuustiloja. Korttelialueelle saa sijoittaa myös huvi- ja viihdetarkoituksia sekä sosiaalista toimintaa palvelevia tiloja.

På KTY-området får byggas endast sådana utrymmen för småindustri som inte orsakar miljöstörningar. På kvartersområdet får också placeras utrymmen för nöjes- och underhållningsändamål samt för social verksamhet.

Toimistorakennuksen kadun puoleisen ulkokuoren äänieristys on oltava vähintään 30 dB sekä katua vastaan kohtisuoran ulkokuoren ääneneristys vähintään 26 dB.

Ljudisoleringen i kontorsbyggnadernas ytterhölje ska vara minst 30 dB vid gatan och minst 26 dB vinkelrätt mot gatan.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Liiketilat	1 ap / 35 k-m²
Toimistot	1 ap / 50 k-m²
Pienteollisuusrakennukset	1 ap / 75 k-m²
Kerhotilat	1 ap / 100 k-m²

Minimiantalet bilplatser:

Affärslokaler	1 bp / 35 m²-vy
Kontor	1 bp / 50 m²-vy
Småindustribyggnader	1 bp / 75 m²-vy
Klubblokal	1 bp / 100 m²-vy

Autopaikoista on 60% rakennettava heti. Rakennuslautakunta voi antaa autopaikkojen rakentamiseen lykkäystä enintään 5 vuotta kerrallaan.

60% av bilplatserna skall byggas omedelbart. Byggnadsnämnden kan medgiva uppskov angående skyldigheten att bygga återstående bilplatser med högst 5 år per gång.

LPA

Autopaikkojen korttelialue.

Kvartersområde för bilplatser.

Korttelissa 94019 sijaitsevan tontin 32 pilaantuneet maa-alueet on selvitettävä ja kunnostettava ennen rakentamiseen ryhtymistä

På tomt 32 i kvarter 94019 ska markens föroreningsgrad undersökas och förorenad mark ska saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.

Korttelissa 94042 tulee vähintään 4 metrin mittaisia lehtipuita tai 1,5 metrin mittaisia havupuita istuttaa niin, että tällaisten puiden määrä on vähintään viisi kappaletta kutakin tontin tuhatta neliömetriä kohden.

Inom kvartersområdet 94024 bör minst 4 meter höga lövträd eller 1,5 meter höga barrträd planteras så, att antalet dylika träd är minst fem stycken per tusen kvadratmeter tomtyta.

Autopaikkojen korttelialueen hulevedet tulee käsitellä öljynerotuksella tai vesien laatua parantavalla suodattavalla menetelmällä ennen johtamista hulevesijärjestelmään.

Dagvattnet från kvartersområdet för bilplatser bör behandlas med oljeseparering eller biofilter som förbättrar vattenkvaliteten innan det släpps ut i dagvattensystemet.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Osa-alueen raja.

Gräns för delområde.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

3

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

94

Kaupunginosan numero.

Stadsdelsnummer.

HAKU

Kaupunginosan nimi.

Stadsdelens namn.

94019

Korttelin numero.

Kvartersnummer.

KYYTITIE

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

2800

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

+29.0

Maanpinnan likimääräinen korkeusasema.

Ungefärlig markhöjd.

Rakennusala.

Byggnadsyta.

kl/ys

Rakennusala, jolle saa sijoittaa liike- ja/tai sosiaalista toimintaa palvelevia rakennuksia.

Byggnadsyta där byggnader för affärs- och/eller social verksamhet får placeras.

ka

Rakennusala, jolle saa sijoittaa katoksen.

Byggnadsyta där ett skärmtak.

a

Auton säilytyspaikan rakennusala.

Byggnadsyta för förvaringsplats för bil.

a I

Auton säilytyspaikan rakennusala, jossa roomalainen numero osoittaa autotasojen suurimman sallitun määrän.

Byggnadsyta för förvaringsplats för bil där den romerska siffran anger största tillåtna antal bitplan.

002453 *3/3*

map	**Maanalainen pysäköintitila.**	**Underjordiskt parkeringsutrymme.**
	Istutettava alueen osa.	**Del av område som skall planteras.**
	Katu. Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö..	**Gata.** Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009). I planeringen och byggandet av spårvagnen ska även tas hänsyn till den anvisade markanvändningen i detaljplaner utanför planområdet som godkänts före 31.12.2021.
pp	**Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.**	**Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.**
ajo	**Ajoyhteys.**	**Körförbindelse.**
ajo	**Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.**	**Riktgivande körförbindelse inom området.**
jk	**Alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa.**	**För områdets interna gångtrafik reserverad del av område.**
	Yleiselle jalankululle varattu alueen osa. Yleisen jalankulkutien poikki rakennetun katoksen alikulkukorkeus on oltava vähintään 3 metriä.	**För allmän gångtrafik reserverad del av område.** Skyddstak, som byggs över allmän gångväg, bör ha en minst 3 meter hög genomgångsöppning.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.**
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.**
(94019,94121)	**Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.**	**Siffrorna inom parentesen anger de kvarter vilkas bilplatser får förläggas till området.**
sr	**Suojeltava rakennus.** Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus– ja muutostöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus–, muutos– ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.	**Byggnad som bör skyddas.** Historiskt, byggnadshistoriskt och stadsbildsmässigt värdefull byggnad, som får ej får rivas. Inga sådana reparationer eller förändringar får göras på byggnaden som skulle äventyra bevarandet av ovanstående värden. Om reparations- och ändringsåtgärderna samt tilläggsbyggande ska utlåtande begäras av den lokala museimyndigheten.
	YMPÄRISTÖOLOSUHTEET Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava hulevesien hallinta sekä tulvareitit. Raitiotien rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä esimerkiksi laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Kormuniitynojaan aiheudu kiintoaineskuormitusta.	MILJÖFÖRHÅLLANDEN Dagvattenhanteringen och avledningsvägarna ska beaktas vid planeringen och byggandet. Byggarbetsplatsvatten vid byggandet av spårvägen ska behandlas till exempel genom dekanteringsmetod så att Kormängsbäcken, som tar emot dagvatten, inte belastas av sediment.
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område ska en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanering

Mari Jaakonaho
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Mittaus- ja geopalvelut

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Mätning och geoteknik

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda __.__.20__

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__

Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__

VANTAAN KAUPUNKI

Asemakaavoitus / MJA, AHE

ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS 002453
Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta
MUISTUTUKSET JA VASTINEET
20.9.2022

Asemakaavamuutosehdotus 002453 / Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä **6.4.-5.5.2022**. Tänä aikana jätettiin 1 kpl muistutusta.

Muistuttaja	**Muistutus**	**Tarkistukset**
NRO 1, 5.5.2022 Muistutus 1	Muistuttaja huomauttaa, että Asemakaavaehdotuksessa 002453 ja siihen liittyvässä katusuunnitelmassa on esitetty, että hänen omistamansa kiinteistö muuttuu suurelta osin katualueeksi ja sillä oleva rakennusoikeus poistetaan ja kiinteistöllä sijaitseva rakennus puretaan/poistetaan. Muistuttaja vastustaa em. sisältöistä asemakaavaehdotusta ja toteaa, ettei tule purkamaan omistamaansa rakennusta. Muistuttaja esittää, että asemakaavaehdotus tulee esitettyjen ratkaisujen osalta muuttaa tai vaihtoehtoisesti Vantaan kaupungin tulee lunastaa kiinteistö käypään hintaan ennen kaavoituksen toteuttamista/kaavoitusprosessin yhteydessä.	Ratikan toteuttaminen alueelle vaatii asemakaavan katualueen laajentamista. Katualueen laajuutta on tutkittu ratikan katusuunnittelun yhteydessä. Liikerakennuksen säilyttäminen johtaisi ratkaisuihin, jotka olisivat katuympäristön liikenteellisen toiminnallisuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta esitettyjä ratkaisuja merkittävästi heikompia. Kiinteistön ostoon liittyviä asioita käsitellään Vantaan kaupungin Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen edustajien ja kiinteistönomistajan välisissä neuvotteluissa. Ei toimenpiteitä.

NRO 1
Muistutus 1, 5.5.2022

Muistutus:

… omistaa asemakaavaehdotusalueella sijaitsevan kiinteistön …, osoitteessa …. Asemakaavaehdotuksessa 002453 ja siihen liittyvässä katusuunnitelmassa on esitetty, että ….:n omistama kiinteistö muuttuu suurelta osin katualueeksi ja sillä oleva rakennusoikeus poistetaan ja kiinteistöllä sijaitseva rakennus puretaan/poistetaan. … vastustaa em. sisältöistä asemakaavaehdotusta. Lisäksi … toteaa, ettei se tule purkamaan omistamaansa rakennusta. Asemakaavaehdotus tulee kiinteistölle … esitettyjen ratkaisujen osalta muuttaa.

Vaihtoehtoisesti Vantaan kaupungin tulee lunastaa kiinteistö … käypään hintaan ennen kaavoituksen toteuttamista/kaavoitusprosessin yhteydessä. Käyvän hinnan määrittämisen osalta tulee noudattaa laissa kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta (ns. lunastuslaki) kirjattuja edellytyksiä lunastuskorvauksen osalta.

Lunastuslaki edellyttää kiinteistön omistajalle maksettavaa täyttä korvausta kohteen lunastuksesta. Täyden korvauksen tulee pitää sisällään lunastuslain mukaiset elementit kohteen korvauksesta, haitankorvauksesta ja vahingonkorvauksesta.

…:llä on näiltä osin valmius käydä neuvotteluja kiinteistön myynnistä Vantaan kaupungin kanssa myös vapaaehtoisella kaupalla, kunhan em. elementit huomioidaan kauppahinnasta keskusteltaessa.

Muistutuksen antajan kannanotto on otettava huomioon asemakaavoituksen edellyttämiä jatkotoimia arvioitaessa.

Vastine:
Ratikan toteuttaminen alueelle vaatii asemakaavan katualueen laajentamista. Katualueen laajuutta on tutkittu ratikan katusuunnittelun yhteydessä. Liikerakennuksen säilyttäminen johtaisi ratkaisuihin, jotka olisivat katuympäristön liikenteellisen toiminnallisuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta esitettyjä ratkaisuja merkittävästi heikompia. Kiinteistön ostoon liittyviä asioita käsitellään Vantaan kaupungin Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen edustajien ja kiinteistönomistajan välisissä neuvotteluissa.

Tarkistukset:
*
Ei toimenpiteitä.

VANTAAN KAUPUNKI

Asemakaavoitus MJA/ AHE

ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS 002453
Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta
LAUSUNNOT JA VASTINEET
20.9.2022

Kaupunkisuunnittelulautakunta 22.3.2022 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **002453 /Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta**. Lausuntoja pyydettiin 20 kpl ja saatiin 8 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, 28.4.2022 Vantaan kaupunginmuseo	Lausunnon antaja huomauttaa, että kaava-alueella sijaitsevasta suojeltu Skomarsin torpparakennuksesta osoitteessa Ratsumiehenpolku 1, jolla on suojelua merkitsevä sr-merkintä. Lausunnon antaja ehdottaa merkinnän määräyksen päivittämistä vastaamaan viimeisimmässä inventoinnissa määriteltyjä arvoperusteita. Museo ehdottaa määräykseksi: *sr suojeltava rakennus Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus– ja muutostöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus–, muutos– ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto*. Lausunnon antaja huomauttaa, että kaavaselostuksessa kuvailtuja historiallisia tielinjauksi koskien, että Skomarsin tilalle johtanut yhdystie (Ratsumestarinpolku) ei todennäköisesti ole yhtä vanha kuin muut linjauksen osat.	Muutetaan suojelua koskeva kaavamääräys Vantaan kaupunginmuseon ehdotuksen mukaiseksi. Uusi määräys: *”sr suojeltava rakennus Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus– ja muutostöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus–, muutos– ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.”* Korjataan kaavaselostuksen tiedot lausunnon mukaiseksi.
NRO 2, 29.4.2022	Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa	Ei toimenpiteitä.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)	asemakaavan muutosehdotuksesta.	
NRO 3, 3.5.2022 ST1	1. Lausunnon antaja huomauttaa, että asemakaavamuutosehdotuksessa on esitetty, että St1:n tontti pienentyisi Kyytitien puolelta noin 202 m²:n verran, mistä syystä polttoaineenjakeluinfraa jäisi katualueelle. Lausunnon antajan mukaan tämä vaatisi St1:ltä täydellisen jakeluinfran uudistamisen toiminnan jatkamiseksi. Lausunnon antaja ehdottaa katualueen rajan tarkistamista siten, että polttoaineenjakeluinfra jäisi kokonaisuudessaan St1:n tontille. 2. Lausunnon antaja toteaa korttelialueen käyttötarkoituksen muuttumisen sekä kiinteistön rakennusoikeuden poistamisen olevan sille maanomistajana epäedullinen muutos ja poistaisi St1:n mahdollisuuden harjoittaa kiinteistöllään liiketoimintaansa. St1 ehdottaa, että esitettyä korttelialueen käyttötarkoitusta laajennettaisiin niin, että se kattaisi myös huoltoasemarakennusten korttelialueen siltä varalta, että asiassa ei saada myönteistä ratikan investointi- tai toteuttamispäätöstä tai että hankkeen toteuttaminen viivästyy. 3. Lisäksi lausunnon antaja huomauttaa, että kyseistä St1:n omistamaa kiinteistöä	1. Ratikan toteuttaminen alueelle vaatii asemakaavan katualueen laajentamista. Katualueen laajuutta on tutkittu ratikan katusuunnittelun yhteydessä. Katusuunnittelun yhteydessä on myös tarkasteltu ST1 ehdotusta katualueen tilavarauksen muuttamisesta siten, että polttoaineen jakeluaseman polttoainesäiliöt jäisivät kokonaisuudessaan tontin puolelle. Tämä johtaisi ratkaisuihin, jotka olisivat katuympäristön liikenteellisen toiminnallisuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta esitettyjä ratkaisuja merkittävästi heikompia. Ei toimenpiteitä. 2. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on ratikan vaatiman tilan varmistaminen asemakaavassa. Mikäli ratikka toteutetaan, katualueelle jäävät polttoainesäiliöt tulee purkaa, joka estää alueen käyttämisen polttoaineen jakelutarkoitukseen. Polttoaineen jakelutoimintaa voi kuitenkin jatkaa alueella käyttötarkoituksen muutoksesta huolimatta ja muiden asiaa koskevien lupien sen salliessa niin kauan, kunnes katualuetta aletaan rakentamaan. Lisäksi kiinteistö on osa vireillä olevaa kaavamuutostyötä 001873 Hakunilan laajennus 2, jossa alue tullaan ehdottamaan

	on tarkasteltu osana suurempaa kokonaisuutta, josta St1 ja Vantaan kaupungin viranhaltijat ovat keskenään keskustelleet. Lausunnon antaja pitää selvänä, että ehdotetun kaavamuutoksen toteutuminen alentaisi merkittävästi St1:n Hakunilan kiinteistön arvoa.	kokonaisuudessaan uudistuvaksi. Ei toimenpiteitä. 3. Tilanteessa, jossa ratikka ei toteudu, voi nykyistä huoltoasematoimintaa jatkaa alueella käyttötarkoituksen muutoksesta huolimatta ja muiden asiaa koskevien lupien sen salliessa. Kiinteistön arvo määritellään Vantaan kaupungin Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen edustajien ja St1:n välisissä neuvotteluissa. Ei toimenpiteitä.
NRO 4, 4.5.2022 HSY	Lausunnon antaja huomauttaa, että suunnittelualueella ja sitä ympäröivillä alueilla johtoja pitää siirtää ja uusia rakentaa merkittävästi. HSY:n ja kaupungin edustajat ovat sopineet yhteisymmärryksessä, että kaavaselostuksen liitteenä ei ole tarkoituksenmukaista esittää vesihuollon esisuunnitelmaa eikä alustavaa rakennuskustannusarviota ratikkaan liittyvissä kaava- ja kaavamuutoshankkeissa, koska ajantasaisimmat ja tarkimmat vesihuoltosuunnitelmat ja kustannusarviot syntyvät jo edellä mainittujen katusuunnittelun ja alustavan rakennussuunnittelun aikana.	Kaavaselostuksen liitteistä poistetaan vesihuoltoon liittyvät suunnitelmat. Vesihuollon rakennuskustannusarviota ei ole esitetty kaavaselostuksessa.
NRO 5, 4.5.2022 Tukes	Lausunnon antaja toteaa, että asemakaavamuutos ei sijoitu Tukesin valvomien, vaarallisia kemikaaleja laajamittaisesti käsittelevien ja varastoivien laitosten, konsultointivyöhykkeelle. Tukesilla ei ole lausuttavaa asemakaavamuutokseen liittyen.	Ei toimenpiteitä.

NRO 6, 4.5.2022 Uudenmaan ELY-keskus	**Rakennettu kulttuuriympäristö** 1. Kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti arvokas Skomarsin torpan suojelutavoitteet on tunnistettu asianmukaisesti. Maankäyttö- ja rakennuslain 139 §:ssä olevien purkamisluvan myöntämisen edellytysten vuoksi ei asemakaavamääräyksissä käytetä sanontaa ”ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä.” Mainitusta johtuen ko. lause tulee muuttaa muotoon ”…jota ei saa purkaa.”. **Meluntorjunta** 1. Y-korttelissa on suojeltava rakennus, jolle on annettu ääneneristävyysvaatimuksia. Kaavan valmistelussa on varmistuttava, että kaavassa määrätty julkisivun ääneneristävyys on käytännössä mahdollista toteuttaa rakennuksen suojeluvaatimukset huomioon ottaen. 2. Kadulle on annettu määräys: "Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) sisätiloissa ~~31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä~~." Näin menetellen se huomioi myös tässä asemakaavassa esitettyjen muuttuvien kortteleiden rakennukset. **Hulevesien hallinta** 1. Autopaikkojen korttelialueilta (kaavamerkintä LPA) tulevat	**Rakennettu kulttuuriympäristö** 1. Muutetaan korttelissa 94053 sijaitsevan rakennuksen (Skomarsin torppa) koskevan suojelumääräyksen loppuosa muotoon *”…jota ei saa purkaa.”* **Meluntorjunta** 1. Kaavassa on Y-korttelialueelle annettu määräys, joka varmistaa Ympäristöministeriön asetuksen mukaisten melun ohjearvojen täyttymisen sisätiloissa. Kaavamääräyksen mukaan ulkovaipan eristävyyden tulee olla 30 dB, mikä toteutuu usein jo tavanomaisilla rakenteilla. Skomarsin torpalla 19.8.2022 tehtyjen ulkovaipan ääneneristävyysmittausten perusteella torpan ulkovaipan äänitasoero on 33 dB, joka on 3 dB suurempi kuin asemakaavassa Skomarsin torpalle rakennuksen ulkovaipalle annettu äänitasoerovaatimus (30 dB). Siten kaavassa annettu äänitasoerovaatimus täyttyy ennustetilanteessa. 2. Katualueelle annettu tärinä- ja runkomelumääräys muutetaan muotoon: *Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen*

	hulevedet tulee käsitellä öljynerotuksella tai vesien laatua parantavalla suodattavalla menetelmällä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. 2. Raitiotien rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä esimerkiksi laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Kormuniitynojaan aiheudu kiintoaineskuormitusta.	*ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.* Korjattu määräys ottaa kantaa tämän kaava-alueen kortteleiden sekä kaava-alueen ulkopuolisten alueiden tärinän ja runkomelun torjuntaan. **Hulevesien hallinta** 1. Lisätään LPA-alueille hulevesien hallintaa koskeva määräys lausunnonantajan ehdotuksen mukaisesti. 2. Rakentamisen aikaiset hulevedet hallitaan työmaaohjeiden mukaisesti. Lisätään kaavaan yleinen määräys työmaa-aikaisten hulevesien hallinnasta lausunnonantajan ehdotuksen mukaisesti.
NRO 7, 5.5.2022 Uudenmaan liitto	Uudenmaan liitto ei näe tarvetta antaa lausuntoa otsikon mukaisesta aiheesta.	Ei toimenpiteitä.
NRO 8, 5.5.2022 Fingrid Oy	Asemakaavoitettavalla alueella ei ole Fingridin voimajohtoja, joten lausuttavaa asemakaavasta ei ole.	Ei toimenpiteitä.

NRO 1
Vantaan kaupunginmuseo, 28.4.2022

Lausunto:
Museo on lausunut mielipiteensä Vantaan ratikan kaavarungosta 13.1.2020 päivätyssä lausunnossaan. Museo toi esiin mielipiteessään tarpeen reitin varrella sijaitsevien rakennusperintökohteiden huomioimisen ja suojeluperusteiden tutkimisen kaavatyön aikana. Hakunilan keskustassa kaava alueelle osuu suojeltu Skomarssin torpparakennus Ratsumiehenpolku 1:ssä. Rakennus on Håkansbölen kartanoon kuulunut torppa ja se on todennäköisesti kunnostettu vanhan torpan rakennuksesta nykyasuunsa 1930-luvun lopulla. Rakennus on merkitty kaava karttaan suojelua merkitsevällä sr-merkinnällä. Kyseisen merkinnän määräystä tulisi kuitenkin päivittää vastaamaan viimeisimmässä inventoinnissa määriteltyjä arvoperusteita (Vantaan vanhojen rakennusten inventointi, Eskola 2018). Kyseisessä inventoinnissa rakennuksella on todettu alkuperäisyysarvoja, historiallista todistusvoimaa ja rakennustaiteellisia arvoja. Katulevennyksen myötä myös torpan kaupunkikuvallinen arvo korostuu. Museo ehdottaa asemakaavan seuraavaan merkintään ja määräystä:

sr suojeltava rakennus
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta merkittävä rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus– ja muutostöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus–, muutos– ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

Uusi suojelumääräys tulisi päivittää myös asemakaavan selostuksen vaikutusten arviointilukuun sivulle 37. Katualueen levennys aiheuttaa puistomaisen alueen häviämisen torpan eteläpuolelta. Vanhoja karttoja tarkastelemalla voidaan huomata, että torpan pihamaa on sijainnut ennen torpan itä- ja koillispuolella. Piha-alueet ovat hävinneet Hakunilan aluekeskuksen rakentamisen myötä. Kyytitien vanha linjaus on kulkenut aivan torpan vieritse. Puistomaisen alueen häviäminen tuo torpan entistä paremmin osaksi Hakunilan kaupunkikuvaa. Kaupunkikuvallisen merkityksen kasvaessa alueen ajallinen kerroksellisuus tulee entistä paremmin havaittavaksi. Paikan historiallisuus tarjoaa mahdollisuuden tuoda sitä esiin myös ratikan jatkosuunnittelussa esimerkiksi pysäkkien taideaiheiden mietinnässä.

Kaava alueella on kaksi tielinjausta, jotka ovat inventoitu vanhan historiallisen tiestön inventoinnin yhteydessä (Pesonen 2018). Kyytitien ja Skomarssin torpan pohjoispuolella kulkeva Ratsumiehenpolku on johtanut Sotungin kylästä Hakkilan ja edelleen Tuusulantielle. Linjaus on ollut samalla kohdalla Ratsumiehenpolulla ainakin 1800 luvun lopulta lähtien. Inventoinnissa todetaan, että vanha luonne ei ole tällä linjauksen pätkillä säilynyt hyvin. Tämä johtuu alueen rakentumisesta, joka on muuttanut metsätien luonteen. Kaavaselostuksessa sivulla 16 olevat tiedot koskevat kyseistä tien linjausta muilta osiltaan, mutta tämä Skomarsin tilalle johtanut yhdystie (Ratsumestarinpolku) ei todennäköisesti ole yhtä vanha kuin muut linjauksen osat. Myös kyytitie on rakennusperintökohde, joka on osa vanhaa tieyhteyttä Sotungintieltä Håkansbölen kartanon kautta Kaskelaan (Länsisalmesta Hakunilaan). Kyytitie on täysin modernisti rakennettu katu, joten tällä kohdalla vanhan tien luonne on täysin hämärtynyt. Kaupunginmuseo ei esitä kummallekaan tien suojelua asemakaavassa.

Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Vastine:
Skomarsin torpan arvo rakennusperintökohteena on ollut kaavaa valmisteltaessa tiedossa. Ratikan kaavoissa muutetaan katualuevarausta ja muilta osin kaavamääräykset ja merkinnät pysyvät pitkälti voimassa olevan kaavan mukaisina. Skomarsin torpan kohdalla ei ole nähty tarpeelliseksi suorittaa suojeluperusteiden tutkimista, sillä suojelumääräys on päätetty säilyttää voimassa olevan asemakaavan

mukaisesti. Otamme kaupunginmuseon ehdotuksen kaavamääräyksen täsmentämisestä huomioon ja lisäämme ehdotetun määräystekstin kaavamääräykseen.

Tarkistukset:
Muutetaan kaavamääräys lausunnon antajan ehdotuksen mukaisesti:
sr suojeltava rakennus
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus– ja muutostöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus–, muutos– ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

Korjataan kaavaselostuksen tekstit tarvittavin osin.

NRO 2
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), 29.4.2022

Lausunto:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Vastine:
Ei toimenpiteitä

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä

NRO 3
ST 1, 3.5.2022

Lausunto:

Uudistamme lausuntonamme pääosiltaan luonnosvaiheessa esitetyn mielipiteen koskien asemakaavaa 002453 Vantaan ratikka: Hakunilan keskusta.

Valmisteluaineiston mukaan asemakaavan muutoksen esitetyt muutokset, jotka koskevat St1:n omistamaa kiinteistöä, ovat seuraavat:

- Tontti pienenee Kyytitien puolelta;
- Käyttötarkoitus muutetaan huoltoasemarakennusten korttelialueesta (LH) autopaikkojen korttelialueeksi (LPA);
- Rakennusoikeus poistuu
- Uusi tonttinumero on 32

Ottaen erityisesti huomioon sen, että St1 harjoittaa kyseisellä kiinteistöllä polttoaineen jakelutoimintaa ovat edellä mainitut esitetyt muutokset St1:n näkemyksen mukaan sille epäedullisia nykyisenä maanomistajana.

Siltä osin kuin asemakaavamuutoksessa on esitetty, että St1:n tontti pienentyisi Kyytitien puolelta noin 202 m²:n verran, johtaisi esitetty muutos siihen, että polttoaineenjakeluinfraa jäisi alueelle, jota on valmisteluaineistossa ehdotettu katualueeksi. Edellä sanotulla tavalla tämä vaatisi St1:ltä täydellisen jakeluinfran uudistamisen, jotta se voisi jatkaa kiinteistöllään harjoittamaansa toimintaa. St1 ehdottaakin, että esitetyn katualueen rajaa tarkistetaan siten, että polttoaineenjakeluinfra jäisi kokonaisuudessaan St1:n tontille. Liiketoiminnan harjoittaminen kävisi St1:lle käytännössä mahdottomaksi, mikäli konkreettiset rakennustoimenpiteet suoritettaisiin esitetyn tonttimuutoksen mukaisesti. St1:n tavoitteena on jatkaa polttonesteiden jakelutoimintaa tontilla niin pitkään kuin mahdollista ja varmistaa, että polttonesteiden jakelutoiminta olisi mahdollista tulevaisuudessa myös siinä tapauksessa, mikäli ratikkahanke viivästyisi tai ei toteutuisi.

Toiseksi St1 toteaa korttelialueen käyttötarkoituksen muuttumisen sekä kiinteistön rakennusoikeuden poistamisen olevan sille maanomistajana epäedullinen muutos ottaen erityisesti huomioon St1:n liiketoiminnan luonteen. Korttelialueen käyttötarkoituksen muuttaminen poistaisi St1:n mahdollisuuden harjoittaa kiinteistöllään liiketoimintaansa. St1 ehdottaakin, että esitettyä korttelialueen käyttötarkoitusta laajennettaisiin niin, että se kattaisi myös huoltoasemarakennusten korttelialueen siltä varalta, että asiassa ei saada myönteistä ratikan investointi- tai toteuttamispäätöstä tai että hankkeen toteuttaminen viivästyy. Näin korttelialueen käyttötarkoitus mahdollistaisi St1:lle polttoainejakelutoiminnan jatkamisen sanotussa tilanteessa.

Esitettyjen muutoksien osalta on huomioitava, että kyseistä St1:n omistamaa kiinteistöä on tarkasteltu osana suurempaa kokonaisuutta, josta St1 ja Vantaan kaupungin viranhaltijat ovat keskenään keskustelleet. On selvää, että ehdotetun kaavamuutoksen toteutuminen alentaisi merkittävästi St1:n Hakunilan kiinteistön arvoa.

Vastine:
Ratikan toteuttaminen alueelle vaatii asemakaavan katualueen laajentamista. Katualueen laajuutta on tutkittu ratikan katusuunnittelun yhteydessä. Katusuunnittelun yhteydessä on myös tarkasteltu ST1 ehdotusta katualueen tilavarauksen muuttamisesta siten, että polttoaineen jakeluaseman polttoainesäiliöt jäisivät kokonaisuudessaan tontin puolelle. Tämä johtaisi ratkaisuihin, jotka olisivat katuympäristön liikenteellisen toiminnallisuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta esitettyjä ratkaisuja merkittävästi heikompia.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on ratikan vaatiman tilan varmistaminen asemakaavassa. Mikäli ratikka toteutetaan, katualueelle jäävät polttoainesäiliöt tulee purkaa, joka estää alueen käyttämisen polttoaineen jakelutarkoitukseen. Polttoaineen jakelutoimintaa voi kuitenkin jatkaa alueella käyttötarkoituksen muutoksesta huolimatta ja muiden asiaa koskevien lupien sen salliessa niin kauan, kunnes katualuetta aletaan rakentamaan. Lisäksi kiinteistö on osa vireillä olevaa kaavamuutostyötä 001873 Hakunilan laajennus 2, jossa alue tullaan ehdottamaan kokonaisuudessaan uudistuvaksi.

Tilanteessa, jossa ratikka ei toteudu, voi nykyistä huoltoasematoimintaa jatkaa alueella käyttötarkoituksen muutoksesta huolimatta ja muiden asiaa koskevien lupien sen salliessa. Kiinteistön arvo määritellään Vantaan kaupungin Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen edustajien ja St1:n välisissä neuvotteluissa.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 4
HSY, 4.5.2022

Lausunto:

Suunnittelualueella ja sitä ympäröivillä alueilla sijaitsee runsaasti valtaosin 1970-luvulla rakennettua yleistä vesihuoltoa, niin jakeluverkostoa kuin pääjohtojakin.

Johtoja pitää siirtää ja uusia rakentaa merkittävästi. Siirrettävien ja uusien vesihuoltolinjojen kokonaislinjapituus on tällä alueella arviolta 700 metriä. Lähitulevaisuudessa arvio tarkentuu alueella jo käynnissä olevan katusuunnittelun ja alustavan rakennussuunnittelun myötä. HSY:n ja kaupungin edustajat ovat sopineet yhteisymmärryksessä, että kaavaselostuksen liitteenä ei ole tarkoituksenmukaista esittää vesihuollon esisuunnitelmaa eikä alustavaa rakennuskustannusarviota ratikkaan liittyvissä kaava- ja kaavamuutoshankkeissa, koska ajantasaisimmat ja tarkimmat vesihuoltosuunnitelmat ja kustannusarviot syntyvät jo edellä mainittujen katusuunnittelun ja alustavan rakennussuunnittelun aikana.

Vastine:
Kaavaselostuksen liitteistä poistetaan vesihuoltoon liittyvät suunnitelmat. Vesihuollon rakennuskustannusarviota ei ole esitetty kaavaselostuksessa.

Tarkistukset:
Kaavaselostuksen liitteistä poistetaan vesihuoltoon liittyvät suunnitelmat.

NRO 5
Tukes, 4.5.2022

Lausunto:

Asemakaavamuutokset eivät sijoitu Tukesin valvomien, vaarallisia kemikaaleja laajamittaisesti käsittelevien ja varastoivien laitosten, konsultointivyöhykkeelle. Vantaan Energia Oy:n Hakunilan lämpökeskuksessa (noin 500 m päässä kaavamuutosalueelta) ei varastoida enää polttoöljyä toiminnanharjoittajan kumottua polttoöljyn käsittelyä ja varastointia koskevat luvat vuonna 2017 (diaarinumero 5869/36/2017). Kohteessa käytetään maakaasua.

Tukesilla ei ole lausuttavaa asemakaavamuutoksiin liittyen.

Vastine:
Merkitään tiedoksi, ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 6
Uudenmaan ELY-keskus, 4.5.2022

Lausunto:

Rakennettu kulttuuriympäristö
Kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti arvokas Skomarsin torpan suojelutavoitteet on tunnistettu asianmukaisesti. Maankäyttö- ja rakennuslain 139 §:ssä olevien purkamisluvan myöntämisen edellytysten vuoksi ei asemakaavamääräyksissä käytetä sanontaa ”ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä.” Mainitusta johtuen ko. lause tulee muuttaa muotoon ”…jota ei saa purkaa.”.

Meluntorjunta
Y-korttelissa on suojeltava rakennus, jolle on annettu ääneneristävyysvaatimuksia. Kaavan valmistelussa on varmistuttava, että kaavassa määrätty julkisivun ääneneristävyys on käytännössä mahdollista toteuttaa rakennuksen suojeluvaatimukset huomioon ottaen.

Kadulle on annettu määräys: "Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) sisätiloissa ~~31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä~~." Näin menetellen se huomioi myös tässä asemakaavassa esitettyjen muuttuvien kortteleiden rakennukset.

Hulevesien hallinta
Autopaikkojen korttelialueilta (kaavamerkintä LPA) tulevat hulevedet tulee käsitellä öljynerotuksella tai vesien laatua parantavalla suodattavalla menetelmällä ennen johtamista hulevesijärjestelmään. Raitiotien rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä esimerkiksi laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Kormuniitynojaan aiheudu kiintoaineskuormitusta.

Vastine:
<u>Rakennettu kulttuuriympäristö</u>
Muutetaan korttelissa 94053 sijaitsevan rakennuksen (Skomarsin torppa) koskevan suojelumääräyksen loppuosa muotoon *”…jota ei saa purkaa.”*

<u>Meluntorjunta</u>
Kaavassa on yleisten rakennusten korttelialueelle (Y) annettu määräys, joka varmistaa Ympäristöministeriön asetuksen mukaisten melun ohjearvojen täyttymisen sisätiloissa. Kaavamääräyksen mukaan ulkovaipan eristävyyden tulee olla 30 dB, mikä toteutuu usein jo tavanomaisilla rakenteilla. Korttelialueella Y sijaitsevalla Skomarsin torpalla 19.8.2022 tehtyjen seinien ääneneristävyysmittausten perusteella torpan ulkovaipan äänitasoero on 33 dB, joka on 3 dB suurempi kuin asemakaavassa Skomarsin torpalle rakennuksen ulkovaipalle annettu äänitasoerovaatimus (30 dB). Siten kaavassa annettu äänitasoerovaatimus täyttyy ennustetilanteessa (Sitowise Oy 28.8.2022).

Katualueelle annettu tärinä- ja runkomelumääräys muutetaan muotoon:

Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Korjattu määräys ottaa kantaa tämän kaava-alueen kortteleiden sekä kaava-alueen ulkopuolisten alueiden tärinän ja runkomelun torjuntaan.

<u>Hulevesien hallinta</u>

Lisätään autopaikkojen korttelialueelle (LPA) hulevesien hallintaa koskeva määräys lausunnonantajan ehdotuksen mukaisesti:
Autopaikkojen korttelialueiden hulevedet tulee käsitellä öljynerotuksella tai vesien laatua parantavalla suodattavalla menetelmällä ennen johtamista hulevesijärjestelmään.

Lisätään työmaa-aikaisten hulevesien hallintaa koskeva yleinen määräys lausunnonantajan ehdotuksen mukaisesti:
Raitiotien rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä esimerkiksi laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Kormuniitynojaan aiheudu kiintoaineskuormitusta.

Tarkistukset:
Muutetaan kaavamääräys muotoon:
sr suojeltava rakennus
Historiallisesti, rakennushistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus– ja muutostöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus–, muutos– ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

Muutetaan katualueella olevan tärinä- ja runkomelumääräystä muotoon:
Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.

Lisätään autopaikkojen korttelialueelle (LPA) hulevesien hallintaa koskeva määräys:
Autopaikkojen korttelialueiden hulevedet tulee käsitellä öljynerotuksella tai vesien laatua parantavalla suodattavalla menetelmällä ennen johtamista hulevesijärjestelmään.

Lisätään työmaa-aikaisten hulevesien hallintaa koskeva yleinen määräys:
Raitiotien rakentamisen aikaiset työmaavedet tulee käsitellä esimerkiksi laskeuttamalla siten, ettei hulevedet vastaanottavaan Kormuniitynojaan aiheudu kiintoaineskuormitusta.

NRO 7
Uudenmaan liitto, 5.5.2022

Lausunto:

Uudenmaan liitto ei näe tarvetta antaa lausuntoa otsikon mukaisesta aiheesta.

Vastine:
Ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 8
Fingrid, 5.5.2022

Lausunto:

Asemakaavoitettavalla alueella ei ole Fingridin voimajohtoja, joten meillä ei ole lausuttavaa asemakaavasta.

Sinänsä Ratikka-hankkeessa on ollut teknistä yhteensovitettavaa Fingridin voimajohtojen kanssa ja yhteistyö suunnittelussa jatkuu tarpeen mukaan. Kaavoja koskevissa lausunnoissa ei voida ottaa kantaa ratikkahankkeeseen eikä muutoinkaan liikennejärjestelyjen teknisiin ratkaisuihin. Fingridin toimintojen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.

Vastine:
Merkitään tiedoksi, ei toimenpiteitä.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

36 § **Asemakaava ja asemakaavan muutos 931500, 93 Vaarala / Hopeatie**

VD/323/10.02.04.00/2021

TeA/TLA/MJA/AHE/VIK/JT

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteena on osoittaa tarvittavat tilavaraukset Vantaan ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle ympäristölle sekä todeta kaava-alueeseen kuuluvilla kiinteistöillä nykyinen maankäyttö. Hopeatien kaavassa varmistetaan maakuntakaavan ekologinen yhteys sekä virkistysalueiden jatkuvuus alueella asemakaavoittamalla uudet viheralueet Kuussillanpuistikko, Slåttmossen sekä Lähdepuisto, joista kaksi viimeksi mainittua merkitään luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäväksi alueeksi. Lisäksi katualueella määrätään huomioimaan ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli pitämällä kadun varret metsäisinä. Kaavassa huomioidaan pohjaveden suojelu ja melusuojaus. Kaava-alueessa raitiolinjan pohjoispuolella on mukana aikaisemmin asemakaavoittamattomat 4 kiinteistöä, joille osoitetaan nykytilanteessa toteutunut rakennusoikeus. Asemakaava ja asemakaavan muutos perustuu ratikan katusuunnitelmiin.

Asemakaava koskee osaa korttelia 93153 sekä katu- ja virkistysaluetta kaupunginosassa 93, Vaarala.

Asemakaavan muutos koskee katu- ja virkistysaluetta kaupunginosassa 93, Vaarala.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa katu- ja virkistysaluetta kaupunginosassa 93, Vaarala.

Tonttijako koskee osaa korttelia 93153 kaupunginosassa 93, Vaarala.

Alue sijaitsee Hakunilan suuralueella Vaaralan kaupunginosassa ja rajautuu pohjoisessa Kuussillan asuinalueeseen, idässä Fazerintiehen ja Lähdepuistoon, etelässä Fazerin tehdasalueeseen sekä Metsätiehen ja lännessä Slåttmossenin virkistysalueeseen.

Maanomistus
Kaava-alueelle sijoittuvat virkistysalueet ja katualueet ovat suurimmaksi osaksi kaupungin omistuksessa. Kaavassa kaavoitetaan yksityisessä omistuksessa olevia asuinkiinteistöjä.
Yksityisessä omistuksessa ovat seuraavat kiinteistöt:

- 092-410-0018-0000
- 092-403-0002-0230
- 092-410-0013-0052
- 092-410-0013-0049
- 092-410-0013-0048
- 092-410-0013-0051
- 092-403-0002-0229

Kaupungin maanomistuksen pinta-ala yhteensä noin 4,4 ha, muu maanomistus kaava-alueella on yhteensä noin 2,2 ha.

Valmistelu
Kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa suunnittelualueen pohjoisosa on merkitty A3-alueena (pientaloalue) ja eteläosa lähivirkistysalueena. Suunnittelualueen poikki itä-länsisuuntaisesti kulkee katualuevaraus, raideliikenteen alueen varaus sekä ohjeellinen ulkoilureitti. Alue on pohjavesialuetta.

Vaaralassa voimassa olevassa yleiskaavassa joukkoliikenteen runkoyhteys, jossa on varaus raitiotielle, kulkee Länsimäentieltä viheralueen läpi Kehä III:n varteen, josta se kääntyy Hakunilantielle. Raitiotien reittiä Vaaralassa on tutkittu Vantaan ratikan (entiseltä nimeltään Raide-Jokeri 3) alustavassa yleissuunnitelmassa. Voimassa olevan yleiskaavan reittiä verrattiin uuteen reittiin, jossa raitiotie kulkee Fazerintien, Tilustien ja Hakunilantien eteläosan kautta. Selvityksessä valittiin uusi linjaus, sillä se palvelee paremmin nykyistä ja tulevaa maankäyttöä, eikä katkaise Kehä III:n eteläpuolista yhtenäistä viheraluetta. Myös tärkeän ekologisen yhteyden ylittäminen raitiotiellä toimii paremmin nykyisen Fazerintien kohdalla, kuin metsäalueella Kehä III:n eteläpuolella. Raitiotien yleiskaavasta poikkeava linjaus mahdollistaa Viikin-Malmin pikaraitiotien päättämisen Tilustien pysäkille.

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa on merkitty A-alueena (asuinalue) ja VL- alueena (virkistysalue). Suunnittelualueen poikki itä - länsi -suunnassa on merkitty raitiolinja, ulkoilureittejä sekä ekologisen yhteyden tarve. Kaava-alue kuuluu yleiskaavan kestävän kasvun vyöhykkeelle, joka tukeutuu joukkoliikenteen runkolinjastoon.

Asemakaava
Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle ympäristölle Kuussillantiellä ja Tilustiellä sekä Rivieranraition joukkoliikennealueelle. Asemakaavassa raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa. Hopeatien kaavassa varmistetaan viheryhteyksien jatkuvuus alueella asemakaavoittamalla uudet viheralueet Kuussillanpuistikko, Slåtmossen sekä Lähdepuisto, joista kaksi viimeksi mainittua merkitään luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäväksi alueeksi. Lisäksi katualueella määrätään huomioimaan ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli pitämällä kadun varret metsäisinä. Kaavassa huomioidaan pohjaveden suojelu ja melusuojaus. Kiinteistöt, joiden pinta-alaan ratikalla on vaikutuksia, ovat mukana kaavamuutoksessa. Aikaisemmin asemakaavoittamattomille 4 asuinkiinteistölle raitiolinjan pohjoispuolella osoitetaan nykytilanteessa toteutunut rakennusoikeus, yhteensä 1319 k-m^2.

Maakuntakaavan ekologinen yhteys on huomioitu asemakaavassa. Kaavamääräysten mukaan joukkoliikennealueeseen liittyvien välttämättömien leikkausten ja pengerrysten rakentamisen yhteydessä ei saa tarpeettomasti vahingoittaa kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa. Raidealue tulee kaavamääräyksen mukaan toteuttaa nurmipintaisena.

Rivieranraition joukkoliikennealue ja katualueiden muutokset perustuvat 7.10.2021 valmistuneisiin Rivieranraition ja Tilustien sekä 30.3.2022 valmistuneisiin Kuussillantien katusuunnitelmaluonnosten tilavarauksiin. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu.

Asemakaavalla osoitetaan Hopeatien pohjoispuolella nykyinen maankäyttö Hopeatien eteläpuoleinen alue sekä Lähdepuistoon liittyvä alue Metsätien pohjoispuolella merkitään virkistysalueiksi. Nykyisen Hopeatien pohjoispuolelle osoitetaan alue joukkoliikenteelle varatulle alueen osalle, jolle saa sijoittaa

pikaraitiotien. Kuussillanpuistikkoa jatketaan Kuussillantieltä Tilustielle. Kuussillankujalta Kuussillantielle osoitetaan kevyen liikenteen katu, jolle sijoittuu pyöräilyn pääreitti. Kuussillantiellä katualuetta laajennetaan bussipysäkkivaraukselle. Tilustielle on merkitty meluseinä suojaamaan raitiotien melulta. Kaavassa ehdotetaan uudet nimet *Rivieranraitio* joukkoliikenteelle varatulle alueen osalle sekä *Kuussillanpolku* Kuussillankadun ja Kuussillantien yhdistävälle kevyen liikenteen kadulle.

Kaavassa on annettu rakennusten julkisivuun liittyviä määräyksiä. Lisäksi on annettu määräyksiä viherrakentamisesta ja hulevesien käsittelystä. Tonteille on asetettu vihertehokkuusluku 0,9. Pohjavettä suojellaan ja rakentamisen ehtona on pohjavesisuunnitelman tekeminen. Piha-alueiden sijoittelussa on huomioitava tie- ja raideliikenteen melu. Lisäksi on huomioitu ratikan tärinä ja runkomelu kaavamääräyksissä.

Ratikan rakentaminen tulisi ennusteiden mukaan vauhdittamaan maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiviille ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää Itä-Vantaalla alueen houkuttelevuutta ja päivittää sen identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys, jota suunnitellaan Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä on tarkoitus lisätä kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistaa kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistää alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulisi toteutuessaan merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa.

Vantaan ratikan asemakaavoitus ja Hopeatien asemakaava on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2022 työohjelmassa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” on julkaistu 23.11.2020 ja päivitetty 17.9.2021.

MRL 62 §:n ja MRA 30§:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on kuulutettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa sekä kirjeitse kaava-alueen maanomistajille ja viranomaisille. Osallisille varattiin mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Saaduista mielipiteistä neljä koski Hopeatien asemakaava-aluetta.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta joulukuussa 2020, joista Hakunilan alueen yleisötilaisuus järjestettiin 9.12.2020. Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla.

Hopeatien asemakaavan ja asemakaavamuutoksen 931500 alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä, Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Osallistumis- ja vuorovaikutusraportti on lähetetty osallisille ja siitä pyydettiin mielipiteet 5.2.2021 mennessä. Mielipiteitä vastaanotettiin 14 kappaletta.

Kaava-alueen maanomistajien kanssa on käyty keskusteluja vuoden 2021 aikana. Aluearkkitehti on esitellyt Hopeatien kaavaa Vaarala-seuran kevätkokouksessa 30.3.2022. Lisäksi Hopeatien asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalia esiteltiin Ratikan kevätinfossa 6.4.2022.

Asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu MRL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti kaupungin verkkosivuilla 24.2.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 24.2.-17.2.2022 välisenä aikana. Vuorovaikutusmateriaalin julkaisusta on annettu ilmoitus Vantaan Sanomissa. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 3.2.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Kahdelle kiinteistölle lähetettiin kirje 24.3.2022 ja heidän osaltaan mielipiteen sai jättää 14.4.2022 mennessä. Vuorovaikutusmateriaalista pyydettiin ruotsinnos ja se on toimitettu 3.3.2022 käännöksen pyytäjälle. Suunnittelija oli tavattavissa puhelimitse 4.3., 1.4 sekä 8.4.2022. Valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalista vastaanotettiin mielipiteitä 2 kappaletta.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaava kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta asuntokerrosalaa 1319 k-m2 jo toteutuneen rakentamisen mukaan. Yksi asuinkiinteistö on maanomistajan toiveista riippuen mahdollista jakaa kahdeksi tontiksi.

Sopimus
Asemakaavaan ja asemakaavan muutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.5.2022 § 16

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.5.2022 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 931500 sekä tonttijakoehdotus, 93 Vaarala / Hopeatie,
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 23.5.2022 § 25

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.5.2022 päivätty asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus 931500 sekä tonttijakoehdotus, 93 Vaarala / Hopeatie,
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus sekä tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 8.6.-8.8.2022. Tänä aikana annettiin 7 lausuntoa. Yhtään muistutusta ei jätetty.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 23.5.2022 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 12 ja saatiin 7 kpl.

Tukesilla, Helsingin Seudun liikenne -kuntayhtymällä, Uudenmaan liitolla sekä Vantaan kaupunginmuseolla ei ollut lausuttavaa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksesta. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä totesi, että ratikkalinjaa pääasiallisesti palvelevia vesihuoltolinjoja on siirrettävä ja uusia putkia on rakennettava. Vantaan Energia lausui, että maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnit on huomioitava asemakaavassa.

Uudenmaan ELY-keskus antoi lausunnon luonnonsuojelun, pohjaveden suojelun sekä melun huomioimisesta. Luonnonsuojelun osalta ELY-keskus lausuu, että kaavakartalta ja kaavamääräyksistä jää epäselväksi miten alueellisesti tärkeän viheryhteyden ekologinen ja toiminnallinen laatu varmistetaan asemakaava-alueella. Lisäksi ELY-keskuksen mielestä jää epäselväksi, onko Hopeatien-Metsätien-Fazerintien Kuussillantien risteysalueelle tarkoitus sijoittaa huleveden viivytysrakenteita. Pohjaveden osalta Ely-keskus esittää, että kaavamääräyksiin lisätään maininta Fazerilan suoja-aluepäätöksestä (Länsi- Suomen ympäristölupapäätös 53/2000/1, 7.7.2000) ja päätöksen määräykset tulee huomioida kaavassa. ELY-keskus ehdottaa uusia pohjaveden suojeluun liittyviä kaavamääräyksiä lisättävän korttelialueille sekä yleisiksi määräyksiksi rakentamisen aikaisten haittojen vähentämiseksi. Melun osalta ELY-keskus katsoo, että melumääräysten tulee lähtökohtaisesti koskea raitiotien varausta ja toteutusta ja meluntorjunnan toteutettavuus varmistettava.

Tehdyt korjaukset
Vastaanotettujen lausuntojen perusteella on tehty korjauksia kaavakarttaan tai määräyksiin. Lisäksi on tehty kaavateknisiä tarkistuksia.

Asemakaavaehdotukseen tehtiin seuraavat korjaukset:

- Korttelialueille on lisätty pohjaveden suojeluun liittyviä määräyksiä: Asuinrakennusten korttelialueille (A) ja erillispientalojen korttelialueelle (AO) lisättiin määräys, joka kieltää kellarikerrosten ja energiakaivojen rakentamisen. Lisäksi korttelialueille lisättiin määräys lämmitysöljysäiliöiden sijoittamisesta suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Määräyksen mukaan suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.
- Runkomelu- ja tärinä -määräys on lisätty katualueille.
- Katualueella sijaitsevan luo/1 -alueen määräyksen sanamuoto on korjattu muodosta ”katualueelle” muotoon ”ajoradalle”.

Teknisinä tarkistuksina:

- Kaavakartalta on korjattu päällekkäisten viivojen esitystapa.
- Puuttuvat korttelialueen rajat on lisätty.

- Kaavan tiedoista on poistettu tonttijakoa koskevat tekstit, sillä asemakaavassa ja asemakaavamuutoksessa esitetään tonttijako ohjeellisena eikä tonttijakoa tehdä kaavan yhteydessä. Tonttijako on tehtävä kaavan alueelle erillisenä.

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaavaselostuksen tarkistukset
Asemakaavan selostusta on tarkistettu kaavakarttaan tehtyjen korjausten, lisättyjen määräysten sekä tehtyjen piirustusteknisten tarkistusten vuoksi. Lisäksi kaavaselostukseen on tehty seuraavat tarkistukset:

- Päivitetty Yleiskaava 2020:en liittyvät tiedot.
- Päivitetty resurssiviisauden tiekarttaa koskevat tiedot (kv 28.2.2022)
- Lisätty maininta Fazerilan suoja-aluepäätöksestä (Länsi- Suomen ympäristölupapäätös 53/2000/1, 7.7.2000) pohjavettä käsittelevään lähtötietoon.
- Vaihdettu vesihuollon esisuunnitelman kuva.
- Poistettu kaavan tiedoista tonttijakoa koskevat osuudet, sillä asemakaavassa ja asemakaavamuutoksessa esitetään tonttijako ohjeellisena eikä tonttijakoa tehdä kaavan yhteydessä. Tonttijako on tehtävä kaavan alueelle erillisenä.

Kaupunkiympäristölautakunta 20.9.2022 § 18

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt korjaukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 20.9.2022 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 931500, 93. Vaarala / Hopeatie

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

_____

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 36

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt korjaukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 20.9.2022 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 931500, 93. Vaarala / Hopeatie

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavaselostus 20.9.2022
- Lausunnot ja vastineet 20.9.2022

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Mari Jaakonaho, p. 050 302 9411
asemakaava-arkkitehti, Vantaan ratikka, Anna Hellén, p. 050 302 9028
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

931500 HOPEATIE

Hakunila

Kuva 1. Havainnekuva Rivieranraitiolta kuvattuna lännestä itään päin.

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan ja -kaavamuutoksen selostus, joka koskee 20.9.2022 päivättyä asemakaavakarttaa nro 931500. Kaavoitus on tullut vireille 13.1.2021.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava:

Osa korttelia 93153 sekä katu- ja virkistysaluetta kaupunginosassa 93, Vaarala.

Asemakaavan muutos:

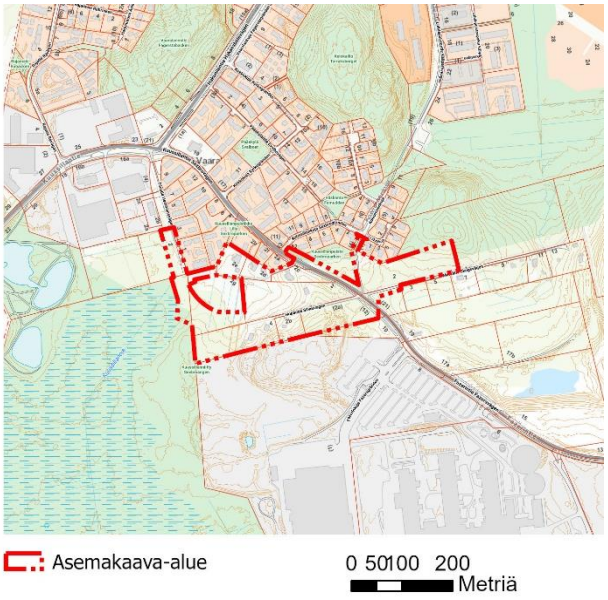
katu- ja virkistysaluetta kaupunginosassa 93, Vaarala.

Asemakaavan tavoitteena on osoittaa tarvittavat tilavaraukset Vantaan ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle sekä todeta kaava-alueeseen kuuluvilla, Hopeatien pohjoispuolisilla, jo rakennetuilla kiinteistöillä nykyinen maankäyttö. Kaavassa tarkastellaan viheryhteyksien jatkuvuutta sekä kiinteistöjen rajauksia ja nykyisten katujen liittymisratkaisuja suhteessa ratikan suunnitelmaan ja tilantarpeeseen.

Kaavaan ei liity maankäyttösopimuksia.

Kaavan laatija: Anna Hellén, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki; anna.hellen@vantaa.fi puh. 050 3029 028.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaava-alue sijaitsee Hakunilan suuralueella Vaaralan kaupunginosassa ja rajautuu pohjoisessa Kuussillan asuinalueeseen, idässä Fazerintiehen ja Lähdepuistoon, etelässä Fazerin tehdasalueeseen sekä Metsätiehen ja lännessä Slåttmossenin virkistysalueeseen. Kaava-alue sijoittuu Vantaan ratikan asemakaavojen tarkastelualueelle (062800). Kaava-alueen sijainti on osoitettu punaisella pistekatkoviivalla.

Kuva 2. Kaava-alueen sijainti kaupunkikartalla.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019, jonka pohjalta Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan jatkosuunnittelun aloittamisen 16.12.2019. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.

- Kaavahanke on hyväksytty Vantaan kaupungin vuoden 2021 kaavoitusohjelmaan. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 931500.
- Kaavoitus tuli vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelman ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus” nähtäville asettamisella 23.11.2020. Vantaan ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 17.9.2021.
- Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 82 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saaduista palautteista neljä koski Hopeatien kaava-aluetta 931500 tai sen lähiympäristöä.
- Hankkeesta järjestettiin yleisötilaisuudet 8.12.2020 (Länsimäki) / 9.12.2020 (Hakunila) / 16.12.2020 (Tikkurila) / 17.12.2020 (Aviapolis) ja 23.9.2021 (suunnittelutilanne koko linjalla).
- Hopeatien asemakaavan kaavoitus 931500 tuli vireille 13.1.2021 Hopeatien OAS:n julkaisulla. Vireille tulosta ilmoitettiin Vantaan Sanomissa. Maanomistajille on lähetetty kirje kaavoituksen vireille tulemisesta.
- Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 5.2.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 14 kappaletta.
- Hankkeen aloituskokous järjestettiin 18.2.2021.
- Maanomistajien kanssa on keskusteltu kevään 2021 aikana ja uudestaan loppuvuodesta 2021.
- Ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset valmistuivat asemakaava- ja asemakaavamuutosalueen osalta 7.10.2021 ja ne esiteltiin 7.10.-20.10.2021. Asemakaavaratkaisu perustuu katu- ja puistosuunnitelmiin.
- Asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 24.2.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 24.2.-17.2.2022 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Puhelinaikoja suunnittelijoille varattiin yksi, 4.3. klo 14-15. Asemakaava ja asemakaavamuutosalueen 931500 maanomistajille on lisäksi lähetetty kirje 24.2.2022, jossa on kerrottu kaavan esittämästä ratkaisusta sekä ilmoitettu katualueeksi tai lähivirkistysalueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide valmisteluaineistosta. Kahdelle kiinteistölle kirje lähetettiin 24.3. ja valmisteluaineiston nähtävillä oloa jatkettiin näiden kiinteistöjen osalta 14.4. asti, puhelinaikoja varattiin 1.4. ja 8.4. Valmisteluaineistosta pyydettiin yksi ruotsinnos, joka on toimitettu 3.3.2022 käännöksen pyytäjälle. Mielipiteitä vastaanotettiin 2. Puheluita vastaanotettiin 1.
- Aluearkkitehti on esitellyt Vaaralan alueen kaavoitustilannetta Vaarala seuran kevätkokouksessa 30.3.2022.
- Kaikille avoin ratikan kevätinfo järjestettiin 6.4.2022 (koko ratikan linja).
- Kaupunginhallitus päätti 23.5.2022 asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot.
- Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 8.6.-8.8.2022 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 12 kappaletta ja vastaanotettiin 7. kappaletta. Muistutuksia ei vastaanotettu.
- Asemakaavaehdotukseen tehtiin seuraavat korjaukset:
    - Lisättiin pohjaveden suojeluun liittyviä määräyksiä korttelialueille. Kaavaan lisättiin määräykset, jotka kieltävät kellarikerrosten ja energiakaivojen rakentamisen. Lisäksi lisättiin määräys lämmitysöljysäiliöiden sijoittamisesta suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla

suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. Lisättiin tärinä- ja runkomelumääräys katualueelle, sekä muutettiin katualueella olevan luo/1 määräyksen sanan muotoilua ”katualueelle”→ ”ajoradalle”

- Päällekkäiset viivat on korjattu
- Puuttuvat korttelialueen rajat on lisätty

- Kaavaselostukseen tehtiin seuraavat korjaukset:
  - Päivitetty Yleiskaava 2020 liittyvät tiedot.
  - Päivitetty resurssiviisauden tiekartan teksti (kv 28.2.2022)
  - Lisätty maininta Fazerilan suoja-aluepäätöksestä.
  - Vaihdettu vesihuollon esisuunnitelman kuva selostuksen liitteeseen.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 6

2. Lähtökohdat 7

2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 8

2.2 Suunnittelutilanne 24

3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 32

3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 32

3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 32

3.3. Asemakaavan tavoitteet 38

3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 40

4. Asemakaavan kuvaus 42

4.1 Kaavan rakenne 42

4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 43

4.3 Aluevaraukset 43

4.4 Kaavan vaikutukset 45

4.5 Ympäristön häiriötekijät 55

4.6 Nimistö 55

5. Asemakaavan toteutus 56

6. Kaavatyöhön osallistuneet 56

7. Asemakaavan seurantalomake 57

8. Asemakaavakartta ja –määräykset 59

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavan seurantalomake, 25.4.2022
- Asemakaavakartta ja -määräykset 20.9.2022
- Vesihuollon esisuunnitelma, 21.3.2022

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Afry (30.3.2022). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset Kuussillantie, Kuussillantie 58626_1.
- Afry (7.10.2021). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset Tilustie, Tilustie 58627_1.
- Afry (7.10.2021). Vantaan ratikan katu- ja puistosuunnitelmien luonnokset Rivieranraitio, Rivieranraitio 58626_1.
- Faunatica Oy (2020). Vantaan Kuussillan ja Länsimäen kaavarunkoalueiden luontoselvitykset vuonna 2020. H. Makkonen, P. Koskimies, O. Manninen & M. Nieminen, Faunatican raportteja 47/2020
- Finnish Consulting Group & Vantaan kaupunki (2009). Vantaan pienvesiselvitys. Vantaan kuntatekniikan keskus.
- Helsingin kaupunki (2018). Helsingin luonto – Purot. Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala, Ympäristöpalvelut, Ympäristönsuojeluyksikkö. https://kartta.hel.fi/ltj/feature-report/182027/
- MAL-sopimus (2020). Helsingin seudun kuntien ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2020-31. Ympäristöministeriö. https://ym.fi/documents/1410903/40122839/MAL-sopimus+Helsingin+seutu+081020.pdf/3665cc33-ee50-dea5-53b3-e2de35836388/MAL-sopimus+Helsingin+seutu+081020.pdf?t=1602159806533
- Manninen, O (2018). Sammalhavaintoja. Olli Mannisen julkaisemattomia maastohavaintoja 2017 ja 2018.
- Metsäsuunnitelma, Vantaan kaupunki, 2020
- Nieminen, M., Koskimies, P., Makkonen, H., Manninen, E., Manninen, O. & Vasko, V. 2022: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020–2021. Koosteraportti. – Faunatican raportteja 38/2021. 16.3.2022.
- Sitowise (2022). Vaaralan raitiotielinjauksen, Varikon ja Hopeatien kaava-alueen pohjavesivaikutusten arviointi. 21.3.2022.
- Vantaa ratikka, Maisema ja kaupunkikuva, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 2020
- Vantaan historiallisen tiestön inventointi 2018, Vantaan kaupunki
- Vantaan kaupungin lahokaviosammalen suojelusuunnitelma. Faunatica Oy 2020
- Vantaan kaupunki (2019). Vantaan ratikan yleissuunnitelma 2019 https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan-ratikan-yleissuunnitelma.pdf
- Vantaan kaupunki (2020), Tilasto – ja tutkimustietoa Vantaasta. https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/tietoa-vantaasta/tilastot-ja-tutkimukset
- Vantaan metsänhoidon periaatteet 2017-2030, Vantaan kaupunki 2017
- Vantaan raitioradan meluselvitys, Sitowise Oy, 20.4.2022
- Vantaan raitiotie tärinä- ja runkomeluselvitys, WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 25.2.2022
- Vantaan ratikan hulevesiselvitys (yleissuunnitelman liite 11), WSP Finland Oy, 30.4.2019
- Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportti 22.3.2021
- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, Pyöräliikenteen tarkastelut ratikan varrella, Vantaan kaupunki ja WSP Finland Oy, 25.9.2020

- Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy, 18.9.2019
- Vantaan ratikka Design Manual, Liite 1 Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvitys, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020
- Vantaan ratikka Design Manual, Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy, 9.10.2020 https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan-ratikan-design-manual.pdf
- Vantaan ratikka, Hankearviointi (yleissuunnitelman liite 14), WSP Finland Oy, 10.9.2019
- Vantaan ratikka, Investointikustannukset (yleissuunnitelman liite 15), WSP Finland Oy, 26.6.2019
- Vantaan ratikka, Resurssiviisauden suuntaviivat, Sitowise Oy, 13.5.2020
- Vantaan ratikkatalouden tiivistelmä, Vantaan kaupunki 3.5.2021
- Vantaan väestö 2020/2021, Vantaan kaupunki 2021
- Vantaan väestöennuste 2021, Vantaan kaupunki 2021

1. TIIVISTELMÄ

Kaava-alue sijaitsee Hakunilan suuralueella Vaaralan kaupunginosassa ja rajautuu pohjoisessa Kuussillan asuinalueeseen, idässä Fazerintiehen ja Lähdepuistoon, etelässä Fazerin tehdasalueeseen sekä Metsätiehen ja lännessä Slåttmossenin virkistysalueeseen (kuva 3). Kaava-alue sijoittuu Vantaan ratikan asemakaavojen tarkastelualueelle (062800).

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella varaudutaan Vantaan ratikkaan osoittamalla riittävä tila ratikan vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyville toiminnoille Kuussillantiellä sekä Tilustiellä ja Hopeatiellä ja niiden välisellä metsäalueella. Asemakaavassa raitiotielle ja siihen liittyville toiminnoille, kuten ajoneuvoliikenteelle, pyöräilylle ja kävelylle, viheralueille, istutuksille ja hulevesiratkaisuille osoitetaan tilaa asemakaavassa.

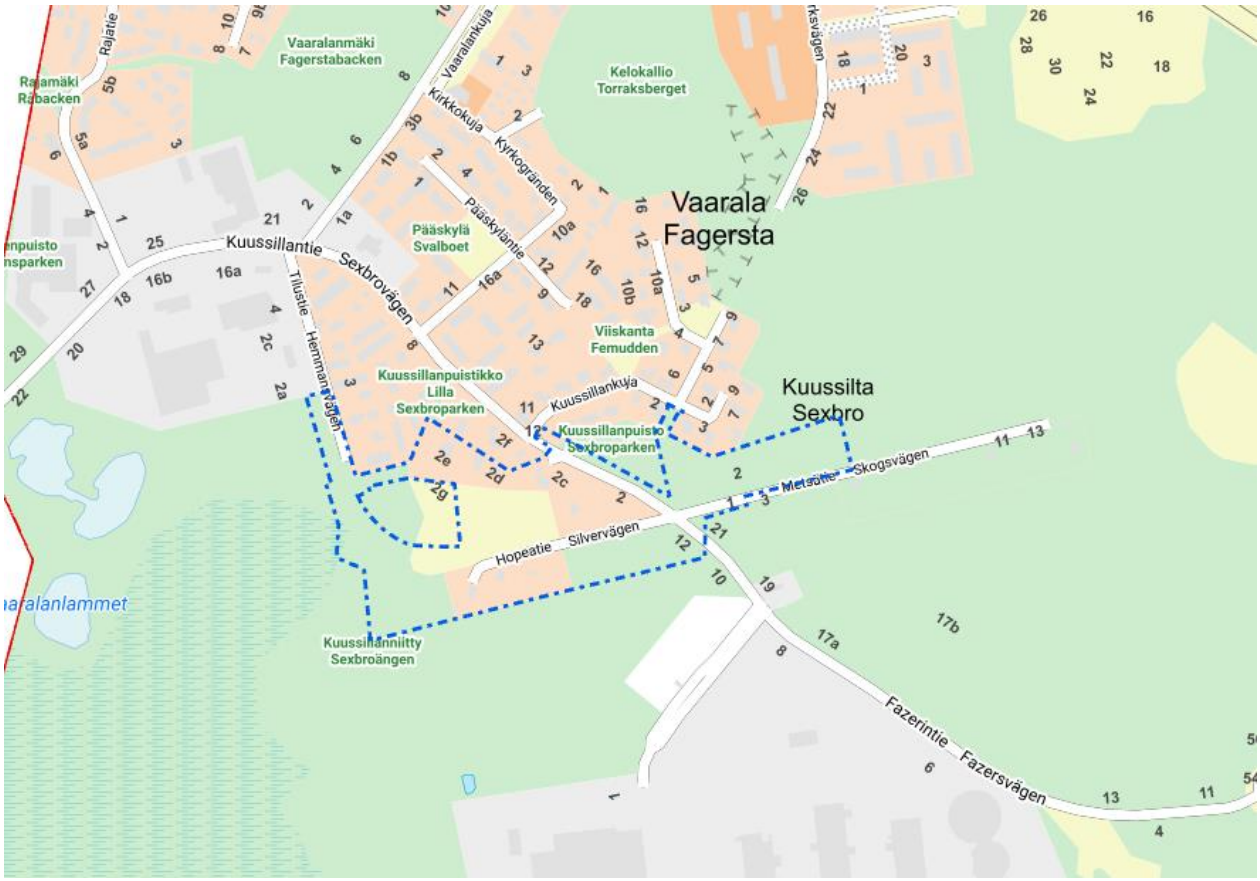
Asemakaavassa osoitetaan asumista Hopeatien pohjoispuolelle Kuussillan asuinalueen jatkeeksi. Kiinteistöt ovat nykytilanteessa jo rakennettuja.Slåttmossenin virkistysaluetta jatketaan Hopeatien eteläpuolelle ja Metsätien pohjoispuoli osoitetaan Lähdepuiston lähivirkistysalueeksi, joka toimii ekologisena ja virkistysalueyhteytenä Ojangosta Vanhankaupunginlahdelle. Sen lisäksi kaavassa osoitetaan virkistysalueelle joukkoliikennealueen varaus tulevaa Vantaan ratikkaa, muuta liikennettä ja kevyen liikenteen väyliä varten. Nykyistä nimistöä muutetaan ja alueelle ehdotetaan uutta nimistöä.

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys, jota suunnitellaan Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä on tarkoitus lisätä kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistaa kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistää alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa. Vantaan ratikasta tulisi toteutuessaan merkittävä osa seudullista raitiotieverkostoa.

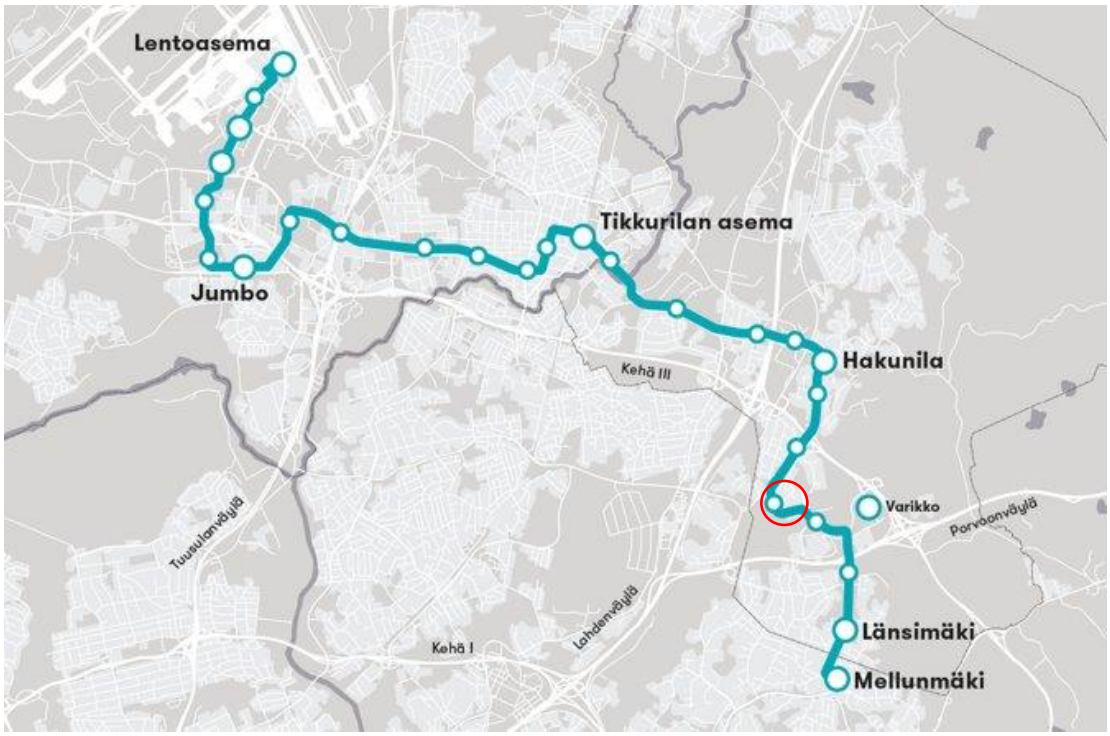
Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019. Yleissuunnitelmaan pohjautuvassa jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reitille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat. Nyt laadittavat asemakaavat ja asemakaavamuutokset perustuvat katusuunnitelmiin.

Hopeatien asemakaava on Vantaan asemakaavoituksen vuoden 2022 työohjelmassa.

Kaavaan ei liity maankäyttösopimuksia.

Kuva 3. Kaava-alueen rajaus kaupunkikartalla sinisellä.

Kuva 4. Vantaan ratikan reitti Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Hopeatien kaava-alueen likimääräinen sijainti on esitetty punaisella ympyrällä.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaava-alue käsittää Hopeatien ja sen pohjois- ja eteläpuoleiset kiinteistöt, osan Kuussillantiestä ja Kuussillanpuistoa, Metsätien liittymäalueen, Metsätien pohjoispuoleisen asemakaavoittamattoman metsäalueen sekä Tilustien loppuosan. Suunnittelualue ulottuu pohjoisessa Kuussillan asuinalueelle, idässä Fazerintielle ja Kuussillanpuistoon sekä Metsätien pohjoispuoleiselle metsäalueelle, etelässä kohti Fazerin tehdasaluetta ja lännessä Slåttmossenin lähivirkistysalueelle.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 6,6 ha. Se sijaitsee Hakunilan suuralueella Vaaralan kaupunginosassa ja on nykytilanteessa lähes rakentamaton ja metsäinen. Kaava-alueen pohjoisosassa on muutama rakennettu asumiskäytössä oleva kiinteistö. Kaava-alueen poikki kulkee päällystetty Kuussillantie. Hopeatie ja Metsätie ovat hiekkateitä.

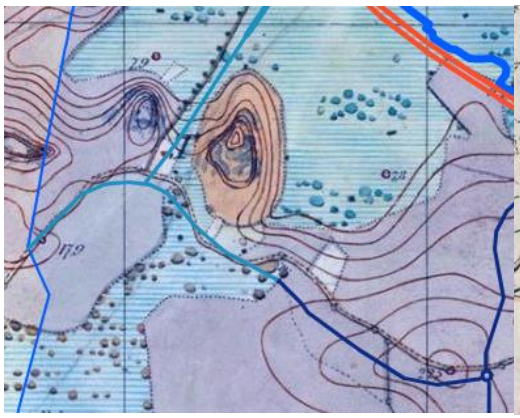
Kaava-alue on lähtötilanteessa enimmäkseen asemakaavoittamaton. Pieni kulmaus kaava-alueen länsipuolella on nykytilanteessa asemakaavoitettu katu- ja virkistysalueeksi. Kyseisellä alueella on voimassa 930400 Vaaralanlampien ja pohjoisreunan virkistysalueen asemakaava, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.6.2020. Lisäksi kaava-alueen itäpuolella on toinen kulmaus, joka on kaavoitettu virkistysalueeksi ja katualueeksi. Kyseisellä alueella on voimassa Vaaralan kaava 001174 (hyväksytty KV 10.10.1994) sekä Lähdepuiston kaava 002239 (hyväksytty KV 25.9.2017). Hopeatien asemakaava-alueen läpi kulkee suunniteltu Vantaan ratikan reitti ja se sijaitsee Vantaan ratikan asemakaavoituksen tarkastelualueella no 062800.

Vaarala on suurehko kaupunginosa Hakunilan ja Länsimäen välissä. Siellä asuu noin 3 000 asukasta. Sitä rajaavat Porvoonväylä, Kehä III sekä Helsinki. Alue jakautuu Vaaralan sekä Kuussillan asuinalueisiin sekä Vaaralan yritysalueeseen. Vaaralan asuntokannasta noin 45 % on rivitaloja, 30 % kerrostaloja ja noin 25 % omakotitaloja. Alueen tunnetuin kohde on Fazerin tehtaat, joilta leijailee tuoreen pullan ja suklaan tuoksu ympäri kaupunginosaa. Fazerin vierailukeskus on suosittu matkailu- ja ostoskohde. Vaaralassa on myös muita palveluita, kuten lähikauppa ja päiväkoteja. Vaaralanpuiston uusi design-päiväkoti on rakennettu allergiaa aiheuttamattomista materiaaleista. Lisäpalvelut löytyvät Hakunilan keskustasta, Tikkurilasta sekä Helsingin Jakomäestä. (Lähde Vantaa.fi/suuralueet ja kaupunginosat / Vaarala)

Historia

1870-1871 mitatussa Senaatin kartassa, sekä pitäjänkartassa vuodelta 1933 näkyy, että alue on ollut pääosin suota (Slåttmossen). Pitäjänkartassa peltoalueiden määrä on lisääntynyt. Alueen läpi kulki ja kulkee vielä nykyisinkin Kuussillan-Fazerilan tie. Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle. Pitäjänkartasta vuodelta 1933 näkyy, että alueelle on muodostunut muutamia tiloja. Kartasta käy ilmi

myös viljellyt alueet keltaisina. Karttoihin on lisätty sijainnin hahmottamiseksi punaisella nykyisen Kehä III sijainti.

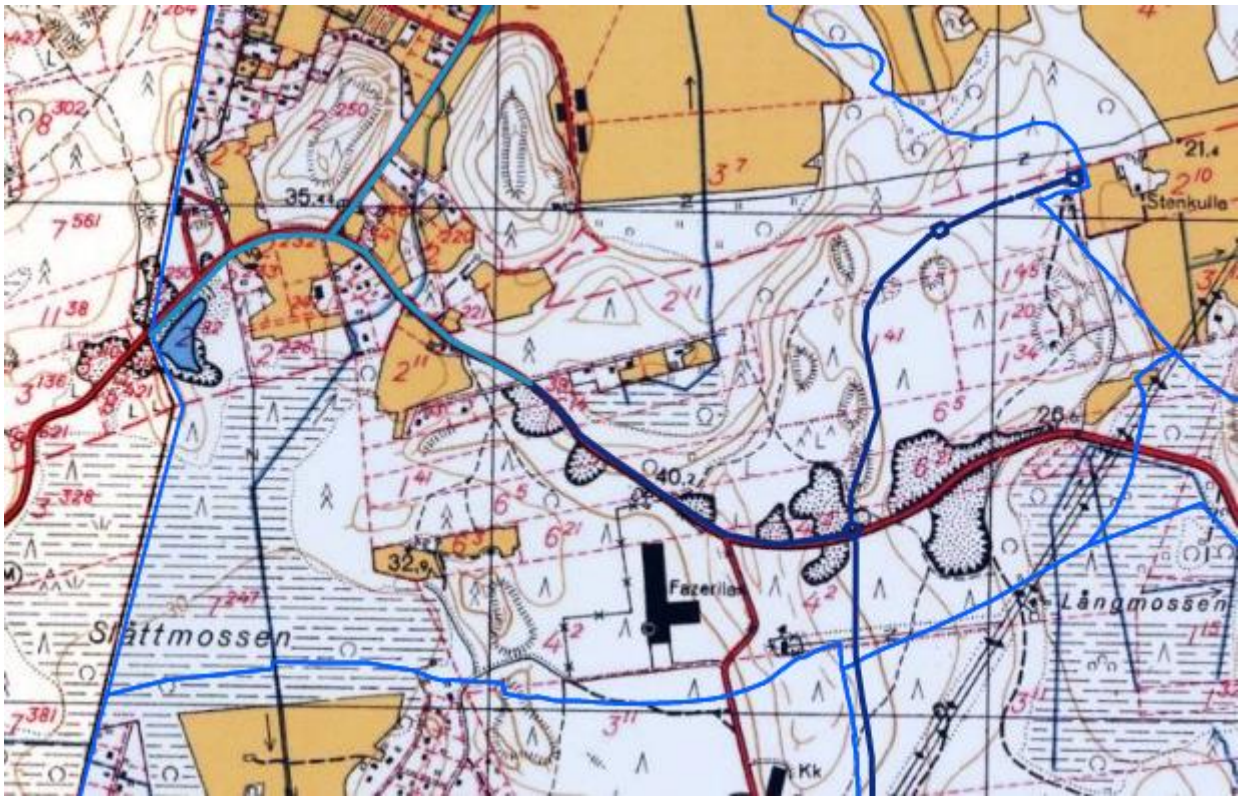

Kuva 5. Senaatin kartta 1872

Kuva 6. Pitäjänkartta vuodelta 1933

Vuoteen 1958 mennessä asutusta on muodostunut alueelle jo enemmän. Fazerin ensimmäinen tehdasrakennus näkyy vuoden 1958 peruskartassa.

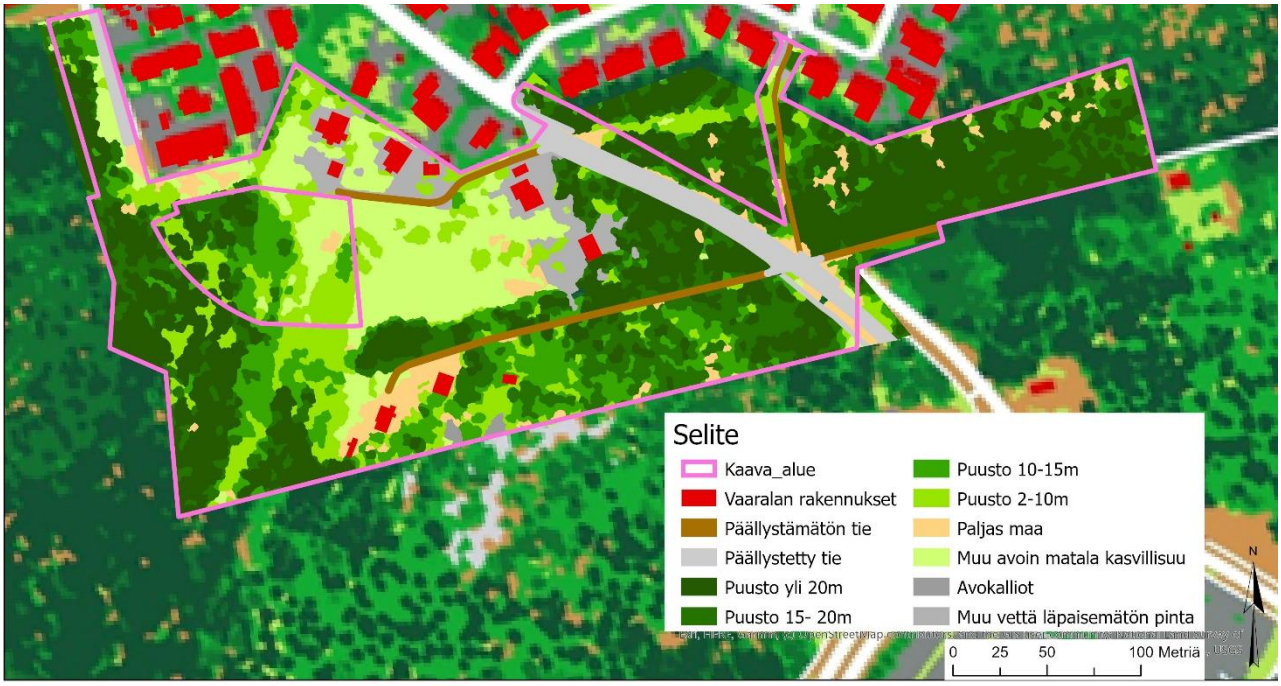
Kuva 7. Peruskartta 1958

Itse Hopeatien tien on perustanut sodan jälkeen kuorma-autonkuljettaja Olavi Färm (1920 -2004) ajoreitiksi kiinteistölleen.

2.1.2 Luonnonympäristö

Topografia, maisemakuva ja -rakenne

Alueen maanpinta on melko tasainen. Kaava-alueen eteläpuolella sijaitsee ympäristöstään erottuva korkeampi alue, joka koostuu kalliosta, järkäleistä ja alueelle kasatuista maamassoista. Alueen itäpuoli laskeutuu melko jyrkästi muodostaen maisemaan kielekkeen. Alueella on kasattu maata todennäköisesti ympärillä tehtyjen tie- ja pysäköintipaikkojen rakentamisen tieltä. Hiekkakasat muodostavat korkeita kumpareita ja niiden päälle on tallattu polkuja.

Kuva 8. Kaava-alueen ja sen ympäristön maanpeite. Alue on nykytilassaan suurimmilta osin rakentamaton ja metsän peitossa.

Luontoselvitys (Faunatica Oy 2020 - 2021)
Kesällä 2020 laadittiin luontoselvitys Kuussillan ja Länsimäen kaavarunkojen alueelta, johon myös Hopeatien asemakaava-alue kuuluu. Luontoselvityksessä tehtiin luontotyyppiselvitys, lahokaviosammalselvitys sekä linnustoselvitys. Luontotyyppikohteiden arvottamisessa tarkasteltiin erityisesti seuraavien kohteiden esiintymistä:

- luonnonsuojelulain mukaiset luontotyypit,
- metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt,
- vesilain mukaiset suojeltavat kohteet,
- METSO-ohjelman valintaperusteet täyttävät kohteet,
- uhanalaiset luontotyypit, sekä
- muut huomionarvoiset elinympäristöt ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet.

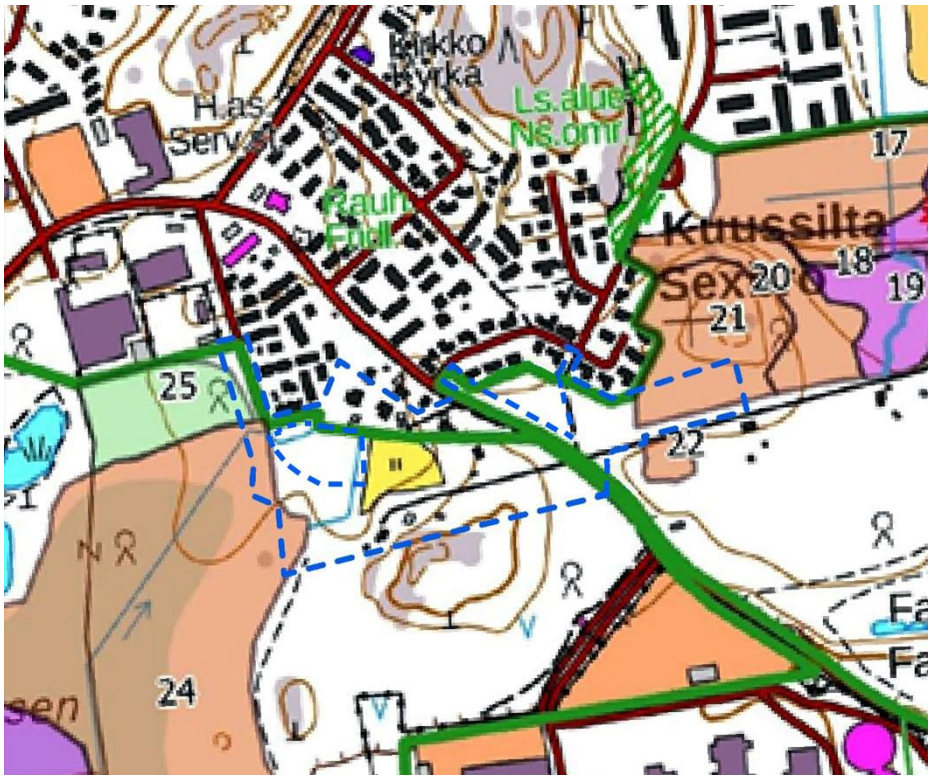
Kaava-alueelle osuu kolme luontotyypin aluerajausta, joista kaksi on arvoluokan 3 alue ja yksi arvoluokan 4 alue. Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppejä.

Alue 21: Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas. Valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) ja Etelä-Suomessa vaarantunut (VU) luontotyyppi. Arvoluokka 3.

Alue 24: Isovarpuräme, Varpukorpi, Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas, Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas, Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen ja tuore kangas. Valtakunnallisesti vaarantuneita (VU) luontotyyppejä, joista osa on valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) ja erittäin uhanalaisia (EN) sekä Etelä-Suomessa vaarantuneita (VU) luontotyyppejä.

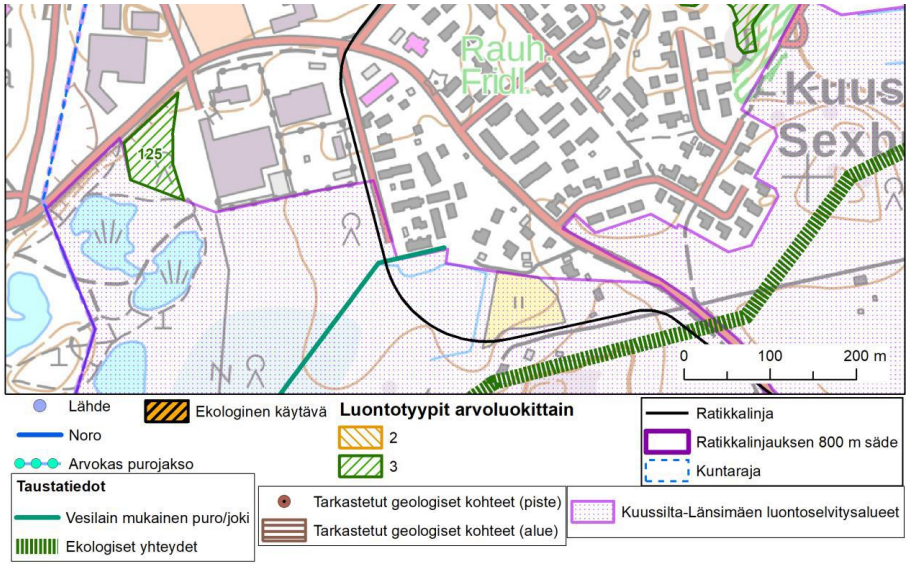
Alue 25: Varttunut lehtipuuvaltainen lehtomainen ja tuore kangas. Valtakunnallisesti vaarantunut (VU) luontotyyppi. Arvoluokan 4 luontotyyppi.

Aivan kaava-alueen rajalla, ei kuitenkaan kaava-alueen sisäpuolella, sijaitsee alue 22: Kostea keskiravinteinen lehto, valtakunnallisesti silmälläpidettävä luontotyyppi (NT) sekä tuore keskiravinteinen lehto, valtakunnallisesti vaarantunut luontotyyppi (VU).

Kuva 9. Hopeatien alueen ja sen ympäristön luontotyyppirajaukset. Ote Länsimäen ja Kuussillan kaavarunkojen luontoselvityksestä (Faunatica Oy 2020).

Asemakaava-alueella on aiemmissa pienvesi- ja virtavesiselvityksissä (Vantaan kaupunki & FCG Planeko 2009) arvokkaaksi tunnistettu vesilain mukainen puro (Kuussillanoja), jonka luonnontilaa arvioitiin luontoselvityksessä. Hopeatien asemakaava-alueella puro kulkee putkessa ja sen luonnontilaisuus on heikentynyt kaava-alueen päädyssä. Lisäksi tunnistettiin ekologinen runkoyhteys kaava-alueen eteläosassa. (Faunatica Oy 2021).

Kuva 10. Huomionarvoiset luontokohteet asemakaava-alueen ympäristössä.

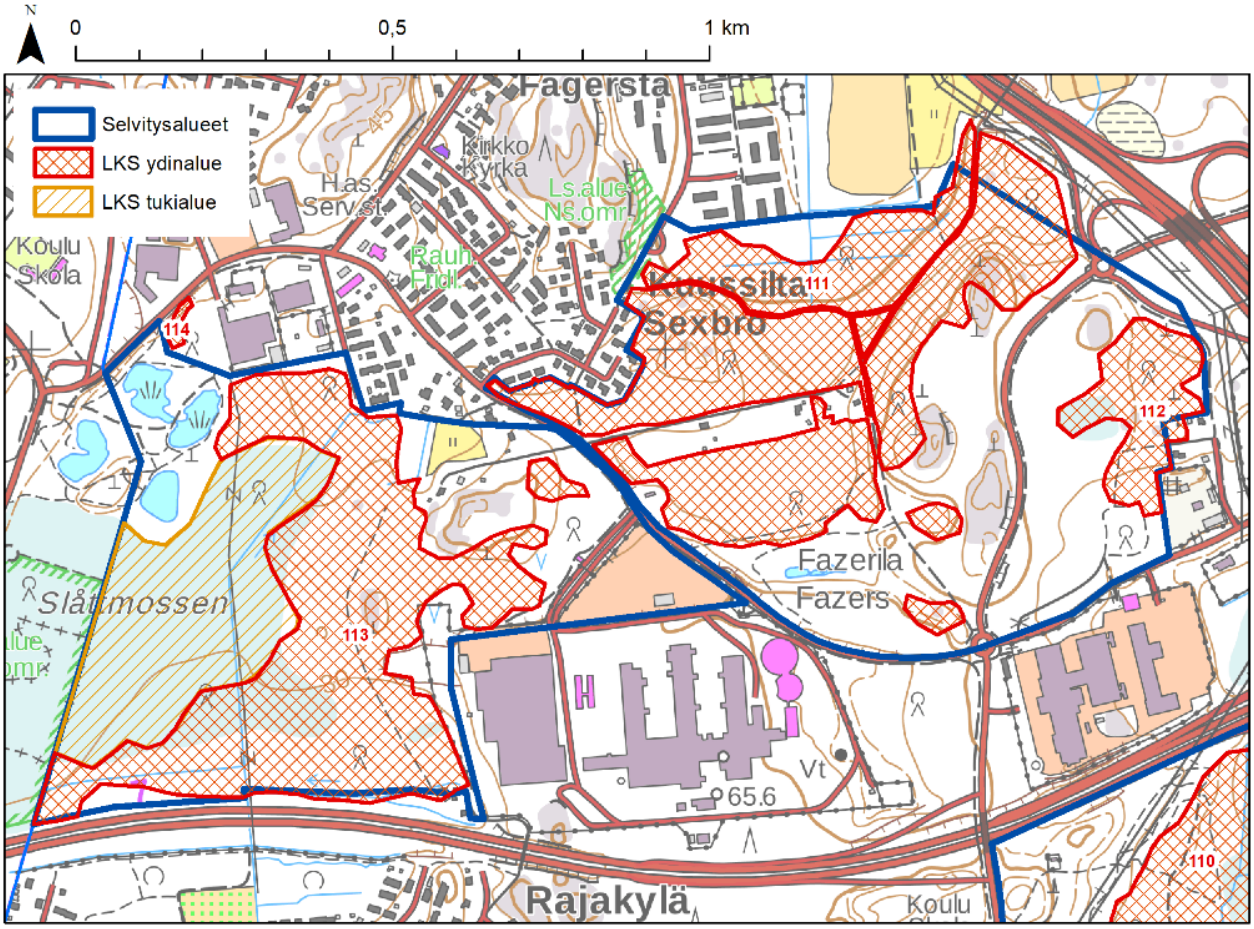
Sammalet

Länsimäen ja Kuussillan kaavarunkoalueilta suoritetun luontoselvityksen yhteydessä havaittiin Hopeatien kaavan alueelta lahokaviosammalta. Lahokaviosammalen havainnot painottuvat Kuussillanniityn itäosaan sekä Kuussillanpuiston alueelle.

Kuussillanniityn itäosa kuuluu laajempaan Slåttmossen itäinen -esiintymisalueeseen. Alue on voimakkaammin hakattu korpinen metsikkö, jossa lajia esiintyy tällä hetkellä hyvin runsaasti kannoilla. Stabiilimmat lahopuustoiset vanhat ja varttuneet metsät alueella pitävät huolen lajin edellytyksistä alueella, vaikka hieman käsitellymmissä osissa saattaakin tulla katkoja lahopuun tarjonnassa. (Faunatica Oy, 2020).

Kuussillanpuiston nykyisten omakotitalojen eteläpuoleinen alue todettiin soistuneeksi ja osin melko voimakkaasti hakatuksi metsäalueeksi. Alue on kosteusolosuhteiltaan hyvä, mutta osin liiankin kostea ja paikoin hakkuiden takia turhan avoin soveltuakseen nykytilanteessa lahokaviosammalen elinympäristöksi.

Vantaan kaupungin lahokaviosammalselvityksen yhteydessä Olli Manninen merkitsi havaintoja myös muista uhanalaisista sammallajeista. Havainnot koskevat pääasiassa Etelä-Suomessa uhanalaista rakkosammalta. Hopeatien kaavan alueelta ei havaittu muita uhanalaisia sammaleita. Muiden uhanalaisten sammalten havainnot sijoittuivat Lähdepuiston alueelle sekä Slåttmossenin alueelle. (Manninen 2018)

Kuva 11. Lahokaviosammalen esiintymisalueet Vaaralan Kuussillan alueella

Linnut

Länsimäen ja Kuussillan kaavarunkoalueilta suoritetun luontoselvityksen yhteydessä Hopeatien kaava-alueelta havaittiin kaksi pesivää lintulajia: sirittäjä ja mustapääkerttu. Kyseiset lintulajit ovat

lehtojen ja lehtipuuvaltaisten sekametsien lajeja. Mustapääkerttu ja sirittäjä ovat Kuussillan selvitysalueen huomionarvoisista lajeista ylivoimaisesti runsaslukuisimmat, sillä niistä koostuu puolet yhteenlasketusta reviirimäärästä. (Faunatica Oy 2020).

Tehdyssä luontoselvityksessä rajattiin pesimälinnustolle arvokkaimmat osa-alueet. Hopeatien kaava-alue ei sijaitse tällaisella aluerajauksella.

Lepakot

Faunatikan tekemän Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitysten koosteraporin laadinnan yhteydessä tarkastettiin myös lepakkojen esiintyminen ratikan linjan varrella (selvitysalue 800 metriä ratikan keskilinjasta) (Faunatica Oy 2021). Enimmät lepakkohavainnot sijaitsivat Vaaralan lampien alueella. Alueelta havaittiin Pohjanlepakkoa sekä Viiksi-/Isoviiksisiippaa. Hopeatien varrelta havaittiin yhteensä 10 lepakkojen ohilentoa. Vaaralan lampien alueelta, Hopeatien kaava-alueen ulkopuolella ohilentoja havaittiin yli 1000.

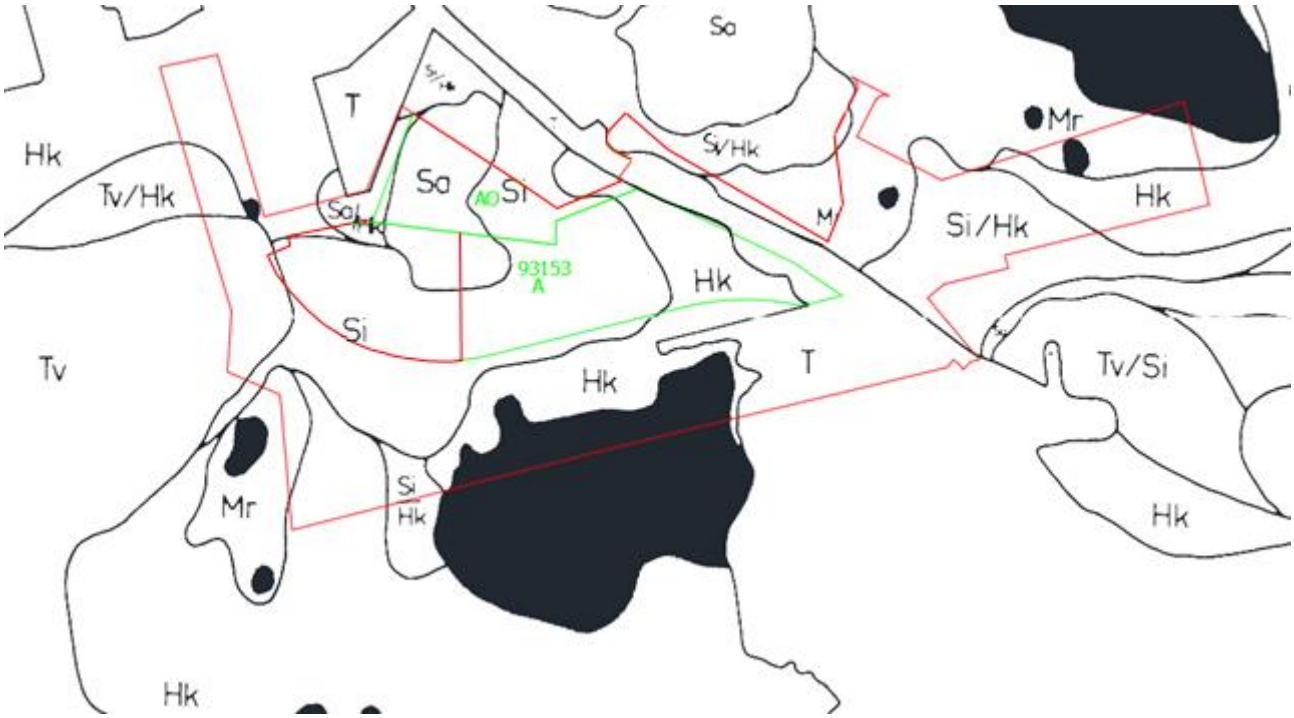
Liito-orava (Ramboll 2021)

Koko Vantaan laajuudelta on tehty liito-oravan suojelusuunnitelma, jonka yhteydessä on kartoitettu liito-oravien esiintyminen Vantaalla (Ramboll 2022). Faunatican vuonna 2020 tekemän luontoselvityksen yhteydessä huomattiin muutama liito-oravan papana Hopeatien kaava-alueen itäpuolella Lähdepuistossa, ei kuitenkaan asemakaava-alueella. Liito-oravien esiintyminen kuitenkin tarkastettiin tarkemmin asemakaavan alueelta.

Kevään 2021 aikana Kuussillan kaavarunkoalueen liito-oravatilanne kartoitettiin kahteen kertaan kevään eri vaiheissa: huhti- ja toukokuussa. Liito-oravasta ei tehty Kuussillan kaavarunkoalueella papanahavaintoja kummallakaan kartoituskäynnillä keväällä 2021. Kaavarunkoalueelta kuitenkin paikallistettiin liito-oravan elinympäristöksi soveltuvia metsäalueita sekä useita kolopuita. Liito-oravalle soveltuvat elinympäristöt sijaitsevat Kuussillan kaavarunkoalueen pohjoisosassa ja läntisissä keskiosissa. Soveltuvat alueet sijoittuvat suurimmaksi osaksi alueille, jotka on Vantaan yleiskaavaehdotuksessa 2020 merkitty LUO-alueeksi. Tammikuussa 2022 kahden Hopeatien asemakaava-alueelta paikannetun kolopuun soveltuvuus liito-oravalle tarkastettiin (Ramboll 2022). Kolopuut todettiin liito-oravalle soveltumattomiksi. Nämä kolopuut sijoittuvat lisäksi liito-oravalle soveltuvan alueen ulkopuolelle. Kuussillan kaavarunkoaluetta ei kevään 2021 selvitystulosten perusteella katsota liito-oravan elinympäristöksi, vaikka se sellaiseksi osin soveltuu.

Maaperä

Maalajikartan mukaan asemakaava-alueen maaperä on vaihtelevaa. Asemakaava-alueen pohjoisosassa on pääosin savea ja silttiä. Hopeatien pohjoispuolella Kuussillantien länsipuolella on savea, silttiä ja hiekkaa. Kuussillantien itäpuolella on moreenia, silttiä ja hiekkaa. Kaava-alueen eteläosassa on avokalliota, hiekkaa ja täyttöä. Länsiosassa on silttiä ja hiekkaa. Itäosassa on turvetta ja hiekkaa.

Kuva 12. Maalajikartta (ei mittakaavassa).

Pohjatutkimusten mukaan kaava-alueen pohjoisosassa ohuen pintamaakerroksen alla on n. 0–3,6 m kerros savea/silttiä ja näiden alla on hiekkaa ja soraa. Kairaukset ovat ulottuneet n. 1,0–6,7 m syvyydelle maanpinnasta. Kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen, kiveen tai kallioon.

Pohjatutkimusten mukaan Hopeatien pohjoispuoleisella alueella A-korttelissa ohuen pintamaakerroksen alla on n. 0–4,3 m kerros savea/silttiä ja näiden alla on hiekkaa ja soraa. Kairaukset ovat ulottuneet n. 1,25–12,55 m syvyydelle maanpinnasta.

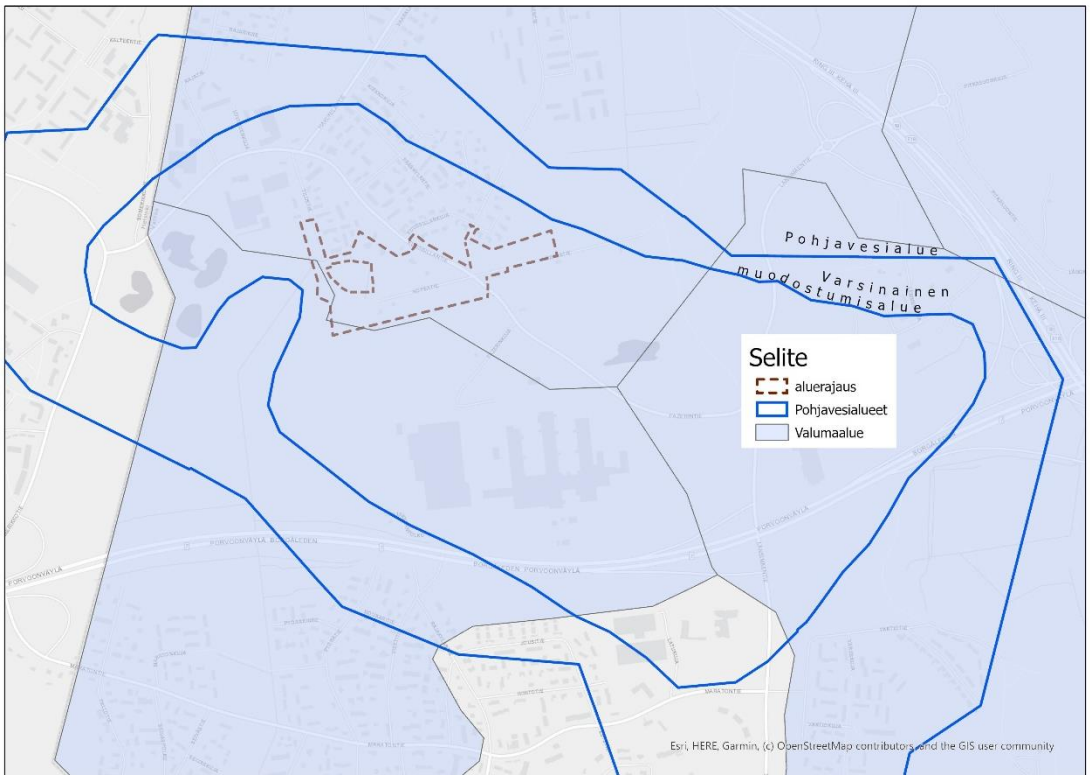
Pohjatutkimusten mukaan Kuusillantien itäpuoleisella alueella ohuen pintamaakerroksen alla on hiekkaa ja soraa. Kairaukset ovat ulottuneet n. 0,75–7,4 m syvyydelle maanpinnasta.

Kaava-alueen itäosalla Metsätien pohjoispuolella ohuen pintamaakerroksen alla on n. 0,2–4,3 m kerros savea/silttiä ja näiden alla on hiekkaa ja soraa. Kairaukset ovat ulottuneet n. 0,8–5,2 m syvyydelle maanpinnasta.

Kaava-alueen eteläosalla ohuen pintamaakerroksen alla on n. 0,2–3,9 m kerros savea/silttiä. Osalla alueesta savi-/silttikerroksen sisällä on paksuimmillaan 1,0 m paksu kerros hiekkaa. Savi-/silttikerroksen alla on hiekkaa ja soraa. Kairaukset ovat ulottuneet n. 0,8–5,2 m syvyydelle maanpinnasta.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alueen länsiosassa kulkee Kuussillanoja ja kauempana kaava-alueesta Vaaralanlammet. Kaava-alue kuuluu lähes kokonaisuudessaan Kormuniitynojan valuma-alueeseen. Pieni osa kaava-alueen lounaisnurkasta kuuluu Kuussillanojan valuma-alueeseen. Nykyiset valuma-alueet ovat maanpeitteeltä pääosin päällystämätöntä ja hyvin vettä läpäisevää pintaa. Valuma-alueen maaperästä 60 % on hiekkaa ja moreenia, 28,8 % on vettä huonosti läpäisevää savea.

Kuva 13. Pohjavesialueen rajaus sekä valuma-alueiden rajaukset. Kaava-alue on esitetty ruskealla katkoviivalla.

Kuussillanoja

Kuussillanoja alkaa Vaaralan yritysalueelta ja laskee Rajakylän pientaloalueen kautta Helsingin kaupungin puolelle. Helsingin puolella puron nimi on Mellunkylänpuro ja toimii vaelluskalavesistönä, jonka virta- ja koskipaikoissa onkiminen, pilkkiminen ja viehekalastus on kielletty kalastuslain 8 § perusteella. (Helsingin kaupunki 2018)

Kuussillanoja on uomaltaan suoristettu. Sen pituus Vantaan puolella on 1,7 km (4 % putkessa / 96 % avouomassa). Keskivirtaamaksi on mitattu 115 l/s. Veden laadun tarkkailua on tehty vuodesta 1964. Veden lämpötilavaihteluissa ei ole havaittu erityistä poikkeavuutta, eikä vedestä havaittujen haitta-aineiden määrät poikkea normaaleista purovesien määristä.

Puron yläjuoksu sivuaa puron länsipuolella sijaitsevaa Slåttmossenin arvokasta suoaluetta sekä eläimistöltään arvokasta aluetta puron itäpuolella. Slåttmossenin alue täydentää Helsingin puolista, suojeltua suon osaa. Vantaan puolella suon luonnontila on heikentynyttä. Alue on osa maakunnallisesti tärkeää ekologista käytävää. Purossa on havaittu eri-ikäisiä taimenia Helsingin puolella ja Helsingin puolella Mellunkylänpurolla onkin merkittävää arvoa taimenpurona. Puroa on myös ennallistettu Helsingissä. Vantaan puolella oja kulkee tonttien välissä rajaojana, jota ei välttämättä mielletä tärkeäksi puroksi. Purolla ei ole merkittäviä maisemallisia arvoja. Puistoalueilla purouoma on näkyvä maisemaelementti, jota ei ole tuotu esiin. (Vantaan kaupunki & FCG. Vantaan pienvesiselvitys 2009)

Kuva 14. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasterilla näkyy Kuussillanoja ja sen virtaussuunta. Kuussillanoja kuuluu vesilain tarkoittamiin puroihin.

Pohjavesi

Kaava-alue on pohjavesialuetta. Kaava-alue kuuluu kokonaisuudessaan Fazerilan pohjaveden varsinaiselle muodostumisalueelle sekä vedenottamoiden suoja-alueelle.

Fazerilan pohjavesialue (tunnus 0109252) sijoittuu Vantaan Vaaralan ja Länsimäen kaupunginosien välille. Alue on 1-lk vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka kokonaispinta-ala on 2,84 km^2 ja josta 1,43 km2 on varsinaista pohjavedenmuodostumisaluetta. Pienin etäisyys Fazer II vedenottamoon on noin 100 metriä. Fazerilan pohjavesialueesta on tehty suoja-aluepäätös (Länsi-Suomen ympäristölupapäätös 53/2000/1, 7.7.2000). Fazerilan pohjavesialue jakaantuu kalliokynnysten ja hienoaineskerrosten takia neljään osa-alueeseen (1-4), joiden välillä pohjaveden virtaus on kokonaan tai osittain estynyt. Fazerilan pohjavesiesiintymään vettä keräävät mm. alueen pohjois- ja eteläpuolella kohoavat kallioalueet. Muodostuma purkaa pohjavettä mm. Slåttmossenin ja Långmossenin alueille sekä pohjavesialueen pohjoispuolelle. Muodostuman arvioitu kokonaisantoisuus on 1200-1300 m^3/d. Alue on luokiteltu kemialliseksi riskialueeksi (SYKE ympäristötiedon hallintajärjestelmä Hertta) (Sitowise 2022), johtuen lähellä toimineista teollisuustoiminnoista.

Kaava-alueelle on asennettu uusia pohjavesiputkia, joiden kautta seurataan pohjaveden laatua kaksi kertaa vuodessa (kevät, syksy) otettavien näytteiden kautta (Sitowise 2022). Uudet pohjavesiputket on esitetty Sitowisen (2022) tekemän pohjaveden vaikutusten arvioinnin liitteessä 2. Uusien putkien kautta mitattiin syksyllä 2021 pohjaveden laatua. Pohjaveden määrällinen tila on luokiteltu hyväksi ja kemiallinen tila huonoksi. Pohjavesi oli syksyn mittauksissa tasolla +26,4…+30,6. Korkeimmille pohjavesi nousi kaava-alueen eteläreunalla olevan kalliomäen reunalla.

Kairaustietojen perusteella savikon alla, noin 3-7 metrin syvyydellä alkavat karkeammat, vettä johtavat maakerrokset, joissa pohjavesi esiintyy paineellisena. Pohjavesi nousi savikolla sijaitsevissa putkissa SW4 ja SW6 noin 0,3-0,6 m päähän maanpinnasta. Savikkoalue kattaa osan kaava-alueen läntisestä osasta, ulottuen ratalinjalle saakka. Kaava-alueen länsireunalla, putken AF2053 kohdalla, sekä itäosassa, putkien SW5 ja AF2107 kohdalla maanpinnan ja pohjavesipinnan välissä on kairaustietojen perusteella nykytilassa vähintään 4 metriä maakerroksia. Kalliomäen reunalla olevan putken SW7 kohdalla pohjavesi on noin metrin syvyydellä maanpinnasta.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys sekä sosiaalinen ympäristö Vaaralan kaupunginosassa

Vaaralassa asui noin 3 000 asukasta vuoden 2020 lopulla (*Vantaan kaupunki 2021*). Väkiluku kasvoi vuoteen 2005 asti ja on sen jälkeen pysynyt tasaisena pienistä vuosittaisista muutoksista huolimatta. Vaarala kuuluu Hakunilan suuralueelle, jonka osuus Vantaan väestöstä on 13 prosenttia, eli 30 600 henkilöä. Hakunilan suuralueen väestön määrän ennustetaan kasvavan vuosien 2021-2031 ennustejakson aikana noin 4 200 henkilöllä, Vaaralan alueen väestökasvun ennuste kyseisellä aikavälillä on 700 uutta asukasta (Vantaan kaupunki 2021).

Vuonna 2020 tehdyn ennusteen mukaan Hakunilan suuralueen rakentaminen alkaa vilkastua vuonna 2023. Rakentaminen keskittyy suuralueen Hakunilan, Länsimäen ja Vaaralan kaupunginosiin. Hakunilaan ja Länsimäkeen rakentuu pääasiassa kerrostaloja, Vaaralaan on tulossa myös omakoti- ja rivitaloja. (Vantaan kaupunki, 2020)

Asuminen Vaaralan kaupunginosassa

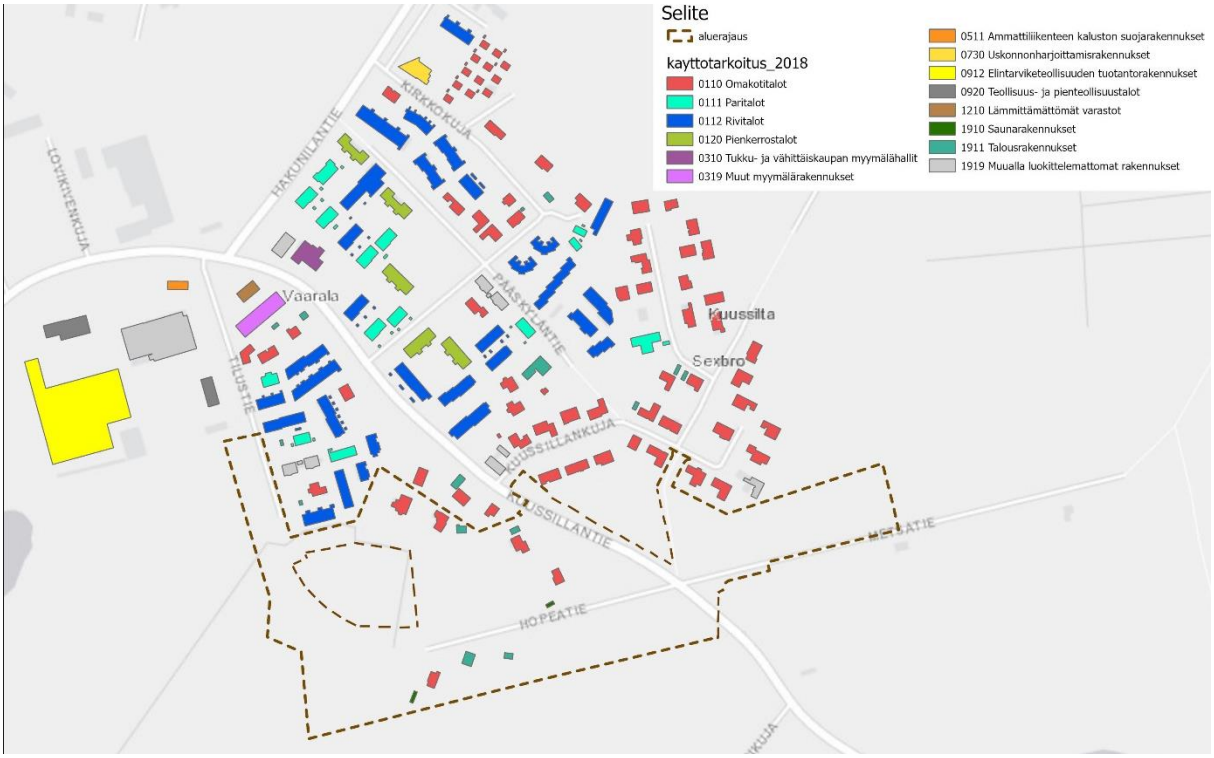
Vaaralan asuntokanta on nykytilanteessa monipuolinen. Alueella on enimmäkseen omaovisia asuntoja, eli rivitaloja ja pientaloja, mutta myös kerrostaloja ja pienkerrostaloja on alueella. Vaaralan asuntokannasta 46 % on rivitaloja, 29 % kerrostaloja ja 25 % omakotitaloja (Vantaan kaupunki 2020, Tilasto – ja tutkimustietoa Vantaasta).

Alueen ensimmäiset rakennukset, pientaloja, on rakennettu ennen 50-lukua. Alla olevassa kuvassa on esitetty Hopeatien kaava-alueen ja sen lähiympäristön rakennukset ja niiden rakennusvuodet. Vanhimmat rakennukset on esitetty tummemmalla värillä. Kaava-alueen läheisimmät rakennukset on rakennettu 1990-luvulta lähtien. Kaava-alueella sijaitsee 3 asuntoa, jotka on rakennettu alueelle 2000-luvulla suunnittelutarveratkaisupäätöksellä asemakaavan puuttuessa. Kolme rakennusta on rakennettu 60-luvulla. Alueella on muutama talousrakennus, joiden rakennusajankohta ei ole tiedossa.

Kuva 15. Rakennusten rakennusvuodet Hopeatien kaava-alueella ja sen lähiympäristössä.

Vuosikymmenillä -50 ja -60 Vaaralan alueelle rakennettiin pientaloja, rivitaloja ja kerrostaloja. 80-luvulta lähtien aina 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen loppuun alueen asuntotuotanto on painottunut rivitaloihin. Vuosina 2010-2015 alueelle on rakennettu jälleen kerrostaloja. Pientalotuotanto on kasvanut 2010-luvulta lähtien ja dominoi viimeisimpien vuosien asuntotuotantoa. (Vantaan kaupunki 2020, Tilasto – ja tutkimustietoa Vantaasta)

Kuva 16. Rakennusten käyttötarkoitus Hopeatien kaava-alueella ja sen lähiympäristössä.

Palvelut ja työpaikat

Vaarala tarjoaa työpaikan ja toimeentulon yli 2 500 ihmiselle. Kaupunginosan työpaikoista 77 % on teollisuudessa, mikä on enemmän kuin missään muualla Vantaalla. Työpaikkaomavaraisuus Vaaralassa on korkeampi kuin muissa Hakunilan suuralueen kaupunginosissa. Vaaralan alueen tunnetuin kohde on Fazerin tehtaat (makeistehdas ja leipomo), joka on myös suuri työllistäjä alueella ja suosittu matkailu- ja ostoskohde. Fazerin vieressä sijaitsee Valion juustotehdas. Vaaralassa sijaitsevilla teollisuustonteilla sijaitsee kalajalostamo, maalauskauppa, LVI-urakoitsija ja raskaan kuljetuskaluston ajoneuvojen varustetekniikkaa tarjoava yritys. Vaaralassa sijaitsee lisäksi huoltoasema, päivittäistavarakauppa ja hampurilaisravintola. Näiden lisäksi Vaaralan palveluihin kuuluu kaksi päiväkotia. Vaaralanpuiston uusi design-päiväkoti on rakennettu allergiaa aiheuttamattomista materiaaleista. Peruskoulu ja lukio sijaitsevat Hakunilassa. Lisäpalvelut löytyvät Hakunilan keskustasta, Tikkurilasta sekä Helsingin Jakomäestä (Vantaa.fi).

Kuussillantien ja Hakunilantien risteyksessä on sijainnut huoltoasema. Huoltoasema on purettu vuoden 2021 kevään aikana.

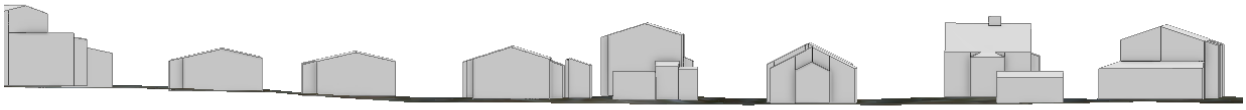
Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue sijoittuu kahden rakennetun alueen väliin. Alueen pohjoisosan Kuussillan asuinalue on tiiviisti rakennettua asuinaluetta. Kaava-alueen eteläpuolella sijaitsee Fazerin tehdasalue. Kaava-alueen läpi kulkee Kuussillantie, joka on alueellinen päätie yhdistäen Länsimäen ja Vaaralan ja

johtaen Hakunilaan. Kaava-alueella sijaitsee 4 rakennettua kiinteistöä. Alueella on järjestetty vesihuolto.

Kaupunkikuva

Kaava-alueella sijaitsee muutama pientalo, kerroskorkeudeltaan 1. Alueen ympäristön rakennukset ovat pientaloja ja rivitaloja. Kerroskorkeudet ovat 1 ja 2. Alla on esitetty poikkileikkaus Tilustieltä katsottuna tien länsipuolelta itään päin.

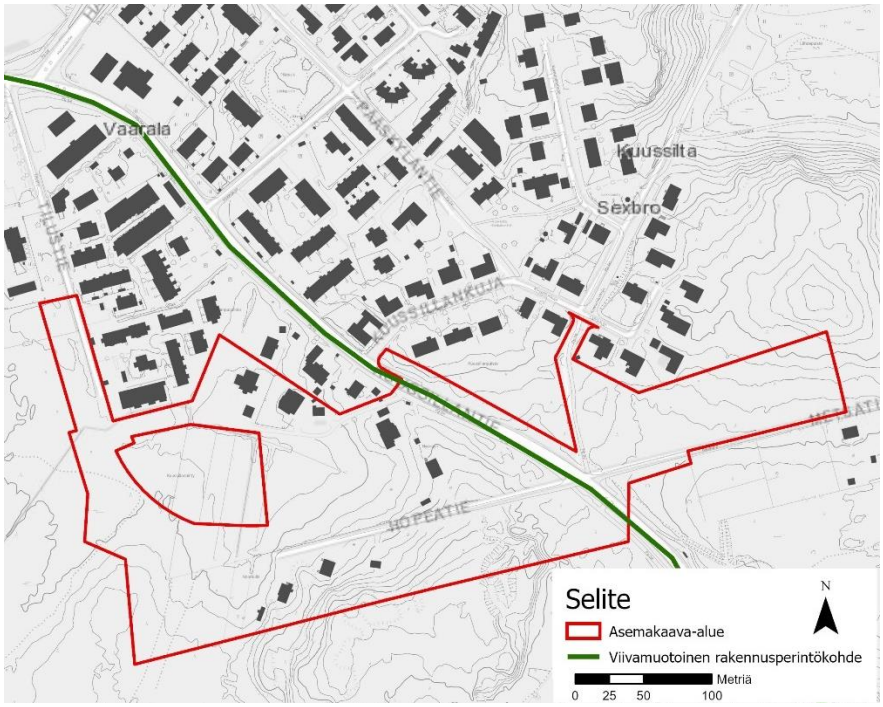

Kuva 17. Leikkaus Tilustien varren rakennuksista itään päin. Vasemmalla osoite Tilustie 7 tontin rakennukset, oikealla osoitteen Tilustie 1 tontin rakennukset. Rakennukset ovat korkeudeltaan 1, 1,5 sekä 2 kerrosta.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Alueella ei ole todettu kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja, eikä sieltä tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Tielinjaus on ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja se on arvotettu Vantaan historiallisen tiestön inventoinnissa luokituksella R2, eli sen kulttuurihistorialliset arvot ovat merkittävät. Tien luonne on muuttunut entisestä metsätaipaleesta ja tulee muuttumaan vielä enemmän raitiotielinjauksen rakentamisen myötä. Linjaus on kuitenkin pysynyt paikallaan jo vuosisatoja ja sen käytön jatkuminen voidaan nähdä kulttuuriympäristön kannalta positiivisena asiana.

Kuva 18. Rakennusperintökohteet kaava-alueella. Alueella kulkee Kuussillantie-Fazerintie, joka on kulttuurihistoriallisesti merkittävä.

Virkistys

Kaava-alue on nykytilanteessa lähes kokonaan metsäaluetta, muutamaa rakennettua kiinteistöä lukuun ottamatta. Alueen poikki kulkee epävirallisia hiihtolatuja. Kaava-alueelle kuuluu osittain asemakaavoitettu Kuussillanpuisto. Alueen läheisyydessä sijaitsee Vaaralan lampien virkistysalue sekä Lähteenpuiston virkistysalue. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee leikkipaikka osoitteessa Pääskyläntie 5.

Liikenne

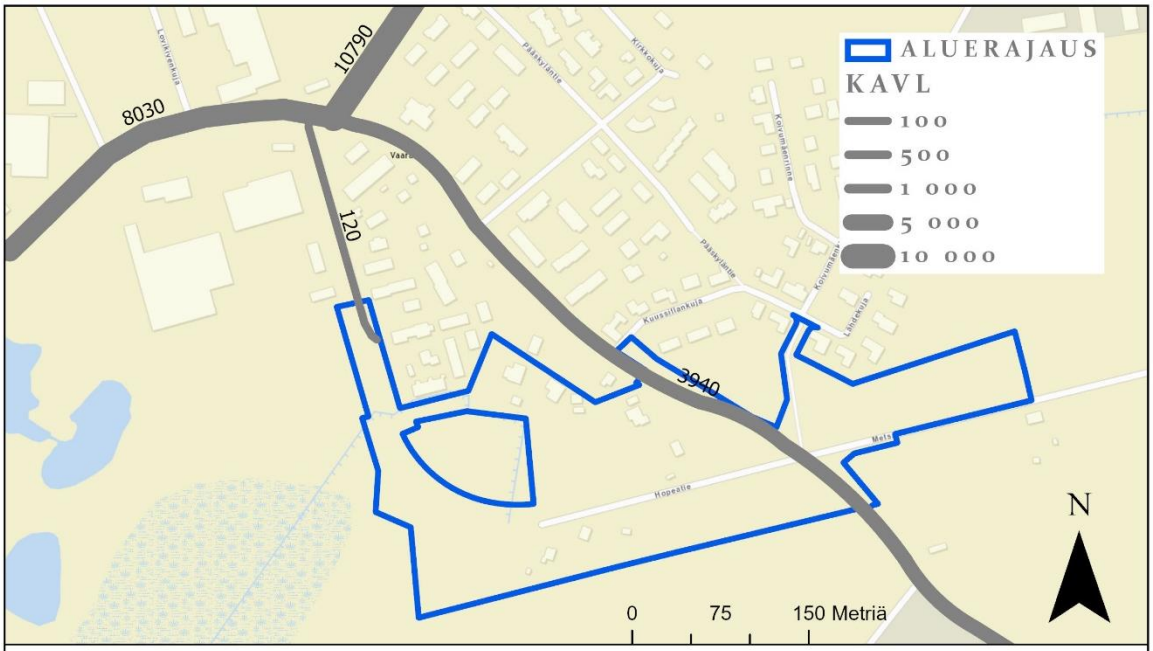
Kaava-alueen läpi kulkee Kuussillantie, joka on alueellinen pääkatu. Kuussillanpuiston kohdalla on HSL:n bussipysäkki. Kuussillantien/Fazerintien liikennemäärät oli 3940 vuoden 2021 päiväkeskiarvoilla (kuva 19). Asukkailta tulleiden mielipiteiden mukaan Kuussillantiellä on paljon raskasta liikennettä ja liikennettä muutenkin, joka häiritsee varsinkin yöllä. Alueella ajetaan kovaa ja teiden ylitykset ovat vaarallisia. Raskasta liikennettä kyseisellä tieosuudella oli 8 % ja yöliikennettä 9 % vuoden 2021 mittauksessa. Vuoden 2030 ennusteen mukaan liikenne tulee lisääntymään kyseisellä tieosuudella 1400 ajoneuvolla vuoden päiväkeskiarvoissa. Kyseinen ennusteluku ei huomioi Vantaan ratikan vaikutusta.

Hakunilantien risteyksen jälkeen Kuussillantien liikennemäärä on ollut 8030 ajoneuvoa vuoden 2021 päiväkeskiarvoilla. Raskaan liikenteen osuus oli 11 % ja yöliikenteen osuus 9 %. Vuoden 2030 ennusteen mukaan liikenne Kuussillantien tällä osuudella tulee laskemaan yli 2000 ajoneuvolla. Hakunilantiellä laskettiin 10790 ajoneuvoa vuoden 2021 päiväkeskiarvoilla. Raskasta liikennettä oli 10 % ja yöliikennettä 9 %. Vuoden 2030 ennusteen mukaan ajoneuvoliikenne tulee lisääntymään Hakunilantien tällä osuudella yli 1000 ajoneuvolla vuorokaudessa. Kyseinen arvio ei ota huomioon Vantaan ratikan vaikutusta.

Tilustie on kapea tonttitie. Tilustiellä vuoden päiväkeskiarvoksi on laskettu olevan 120. Raskasta liikennettä on 6 %, mikä selittyy Tilustien varrella sijaitsevilla varastoalueilla. Yöliikennettä on 8 %.

Kuussillantien varressa kulkee jalankulkuväylä tien länsipuolella.

Kaava-alueelle suunnitellaan Vantaan ratikkaa. Ratikan linjaus kulkee Fazerilantietä ja kääntyy sitten Hopeatien kohdalla kulkien Hopeatien pohjoispuolta ja siitä Tilustielle.

Kuussillantie länteen	Hakunilantie	Tilustie	Kuussillantie - Fazerintie
Kavl (2021): 8030	Kavl (2021): 10790	Kavl (2021): 120	Kavl (2021): 3940
Raskas liikenne: 11 %	Raskas liikenne: 10 %	Raskas liikenne: 6 %	Raskas liikenne: 8 %
Yöliikenne: 9 %	Yöliikenne: 9 %	Yöliikenne: 8 %	Yöliikenne: 9 %
Ennuste 2030: 8830	Ennuste 2030: 11870		Ennuste 2030: 1540

Kuva 19. Ajoneuvoliikenteen määrä kaava-alueella ja sen läheisyydessä vuoden 2021 tiedoilla.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaava-alueen itäpuolella kulkee Hakunilan ja Länsimäen välinen vesijohdon runkolinja d400. Hopeatien kaava-alueen halki kulkee merkittävä runkovesijohto d225.

Vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Hakunilassa sijaitsevan vesitornin tilavuus on 1000 m3, HW = +94,00 ja NW = +88,00. Lisäksi käytössä on alasäiliö, jonka tilavuus on 2700 m3. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 85.00 ja ylin on noin + 95.00. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen pohjoispuolella sijaitsee jätevesien d500 paineviemäri, joka johtaa Vaaralan jätevedenpumppaamon jätevedet etelään. Jätevedet johdetaan d500 viettoviemärillä eteenpäin Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkostoon. Lopulta jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesien hallinta ja hulevesiviemäröinti

Hulevedet imeytyvät pääosin maaperään Fazerilan pohjavesialueella. Osa hulevesistä johdetaan pintavaluntana Kuussillantien avo-ojaan ja hulevesiviemärien kautta Hakunilantien vartta Kehä III:n ali Kormuniitynojaan. Kuormuniitynoja yhtyy Nissaksessa Krapuojaan, joka laskee lopulta mereen Helsingissä Kapellviken'in lahdessa.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kulkevat Tilustietä pitkin ja kääntyy Tilustien päätteestä kiinteistöjen kautta Kuussillantielle.

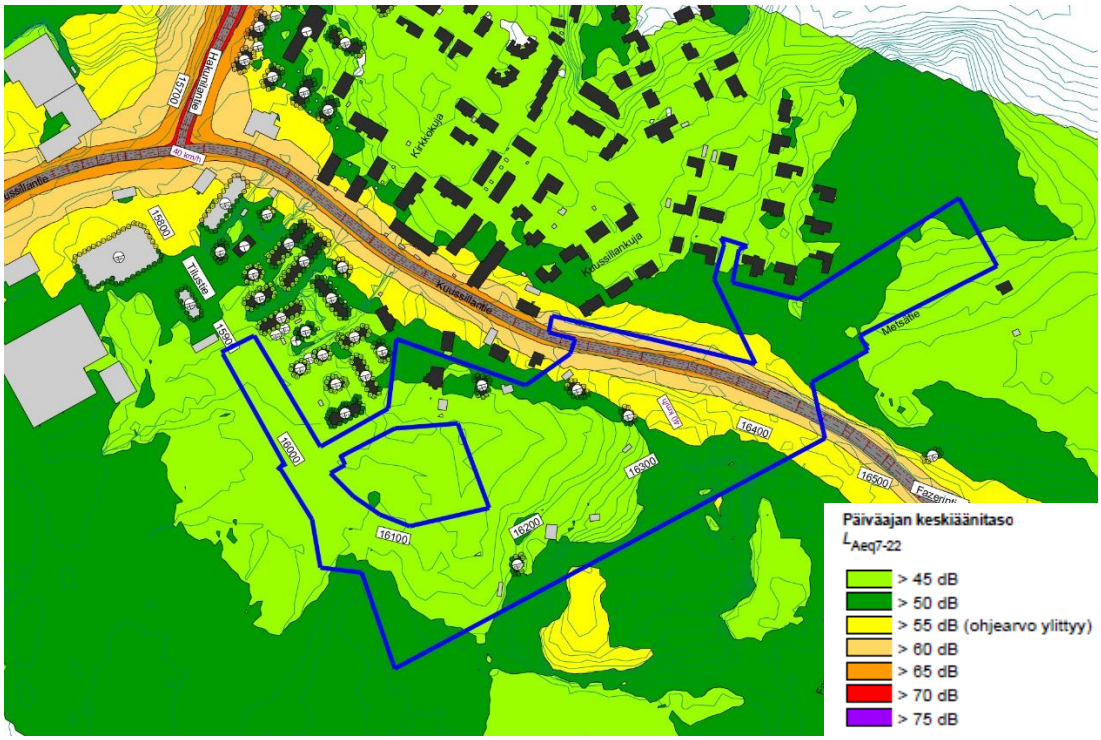
Sähköverkko

Kaava-alueella sijaitsee Vantaan Energialle kuuluvia keskijännitekaapeleita maahan asennettuna ja pienjänniteverkon kaapeleita maahan asennettuna sekä ilmajohtona pylväisiin asennettuna. Keskijännitekaapelit kulkevat Kuussillantietä pitkin, koukaten Kuussillanpuiston ja siellä sijaitsevan muuntamon kautta takaisin Kuussillantielle. Pienjänniteverkko kulkee Kuussillantietä ja Tilustietä pitkin.

Ympäristöhäiriöt

Melu

Kaava-alueella on kokonaisuudessaan katsoen hyvä tilanne liikennemelun osalta. Suurin liikennemelu tulee Kuussillantien liikenteestä. Kadun varrelle rakennetut rakennukset suojaavat liikennemelulta asuinalueiden pihoilla. Melun taso on korkeinta aivan kadun vieressä. Päiväarvoilla mitattuna katualueen ulkopuolella liikennemelu alittaa 55 dB. (Sitowise 20.4.2022)

Kuva 20. Liikennemelu päiväaikaan. Lähde: Sitowise 20.4.2022.

Pilaantuneet maat

Kaava-alueelta ei tunneta pilaantuneen maan alueita. Kaava-alueen ulkopuolella Kuussillan teollisuusalueella saattaa sijaita pilaantuneita maita.

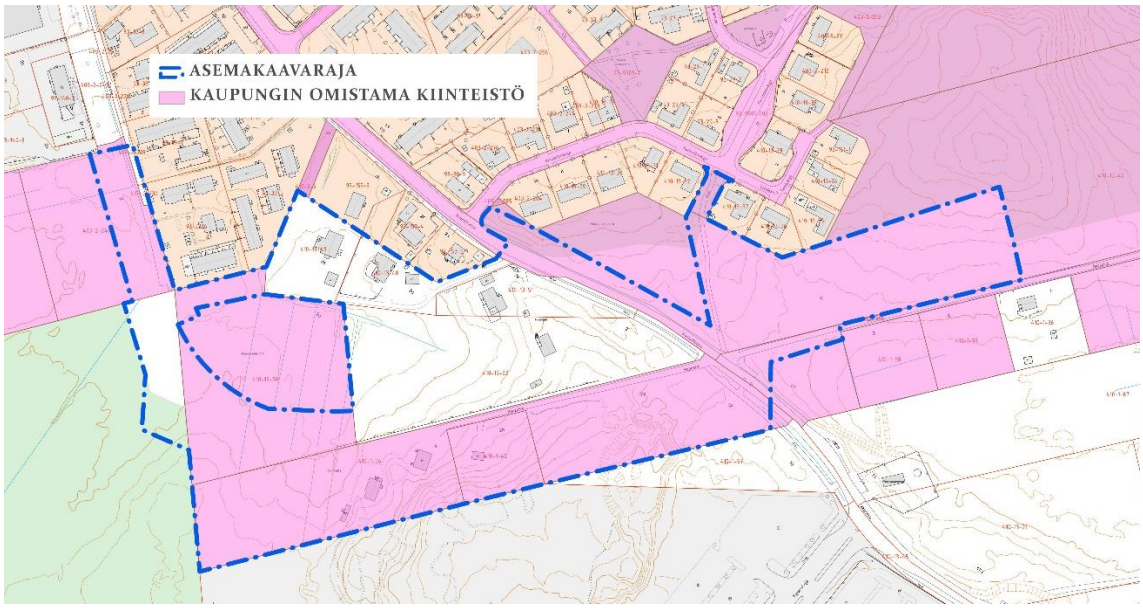
Pilaantuneet maa-alueet ovat keskittyneet Vaaralan lampien pohjoispuolelle. Alueella on aikaisemmin toiminut mm. polttoaineiden jakeluasema, pesula ja värjäämö sekä ollut pienteollisuusuutta ja korjaamo- sekä konepajatoimintaa. Pohjavesi virtaa Lähdelampien pohjoispuolelta vedenjakajan ohjaamana kohti pohjois-koillista. Fazerilan pohjavesialueen suojelusuunnitelman mukaan alueella on suoritettu maaperän kunnostustöitä, jonka myötä pohjaveden haitta-ainepitoisuudet ovat laskeneet. (Sitowise 21.3.2022)

2.1.4 Maanomistus

Suuri osa asemakaava-alueesta on yksityisessä omistuksessa. Kaupungin omistamat alueet on esitetty alla olevassa kartassa.

Suunniteltavaan alueeseen kuuluvat osittain tai kokonaan seuraavat kiinteistöt:

Tunnus	Maanomistaja	Pinta-ala (m2)
092-403-0002-0248	Vantaan kaupunki	2506
092-410-0013-0050	Vantaan kaupunki	5684
092-410-0001-0042	Vantaan kaupunki	2486
092-410-0013-0040	Vantaan kaupunki	14758
092-410-0001-0039	Vantaan kaupunki	1193
092-410-0001-0056	Vantaan kaupunki	17321
092-093-9901-0000	Vantaan kaupunki	364
092-410-0018-0000	muut yksityiset/yhteisöt	2491
092-403-0002-0230	muut yksityiset/yhteisöt	55
092-410-0013-0052	muut yksityiset/yhteisöt	12021
092-410-0013-0049	muut yksityiset/yhteisöt	2791
092-410-0013-0048	muut yksityiset/yhteisöt	2323
092-410-0013-0051	muut yksityiset/yhteisöt	2752
092-403-0002-0229	muut yksityiset/yhteisöt	103
Yhteensä		**66745**

Kuva 21.Suunnittelualueen sijainti (sininen pistekatkoviiva) kaupunkikartalla ja Vantaan kaupungin maaomaisuus (lilat alueet).

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdassa 4.

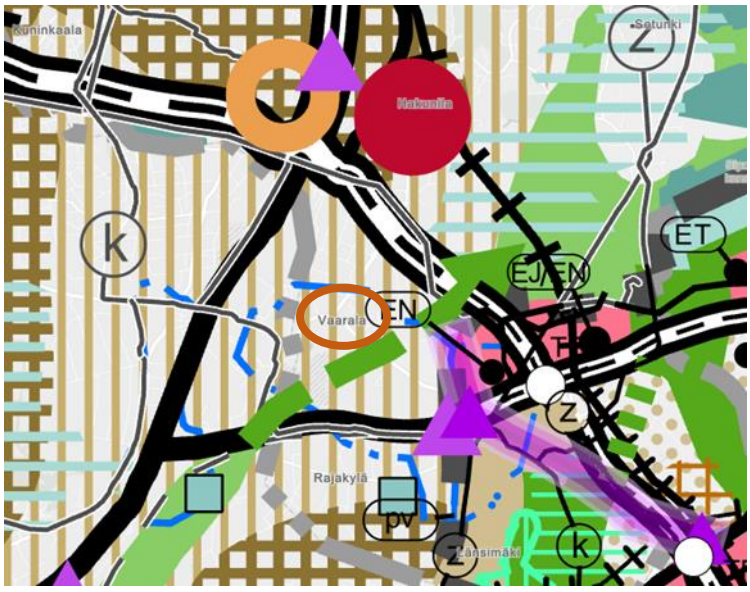
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Uusimaa-kaava 2050

Uusimaa-kaava 2050 on nimi uudenlaiselle maakuntakaavakokonaisuudelle, joka koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kaavasta: Helsingin seudun, Länsi-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavoista. Seutujen kaavojen taustavisiona toimii strateginen, oikeusvaikutukseton Uudenmaan rakennesuunnitelma. Kaavakokonaisuus kattaa koko Uudenmaan maakunnan alueen lukuun ottamatta Östersundomin aluetta Helsingissä, Sipoossa ja Vantaalla.

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätöksen myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä.

Uusimaa-kaavan muutoksenhakuprosessi on vielä kesken. Niiltä osin kuin valitukset on hyväksytty, maakuntavaltuuston päätökset ovat edelleen täytäntöönpanokiellossa. Lainvoiman kaava saa vasta, kun mahdolliset jatkovalitukset on ratkaistu korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

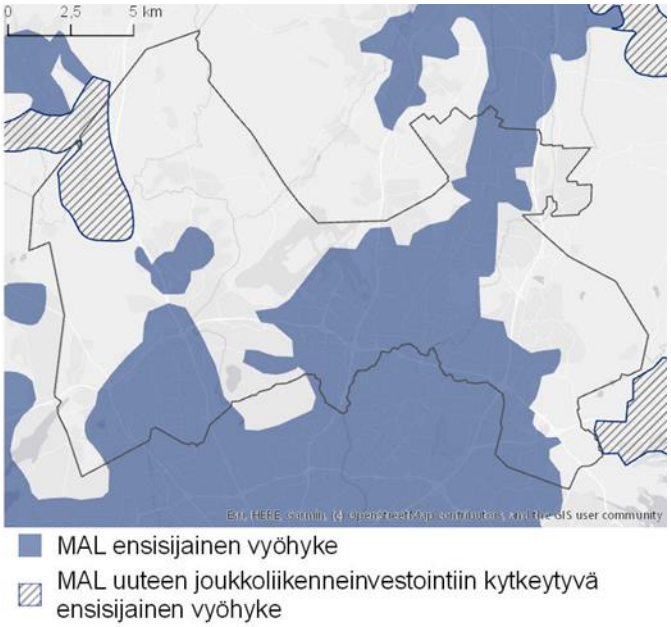
Kuva 22. Uudenmaan maakuntakaava ja kaava-alueen likimääräinen sijainti. Kaava-alue on osoitettu oranssilla ympyrällä kartan keskellä.

Voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisessa yhdistelmässä (Uudenmaan liiton tulkinta 11.11.2021) kaava-alue on osoitettu taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeksi ja pohjavesialueeksi. Kaava-alueen lähettyville on osoitettu pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli sekä viheryhteystarve. Kaava-alueen sijainti maakuntakaavassa on likimääräinen.

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

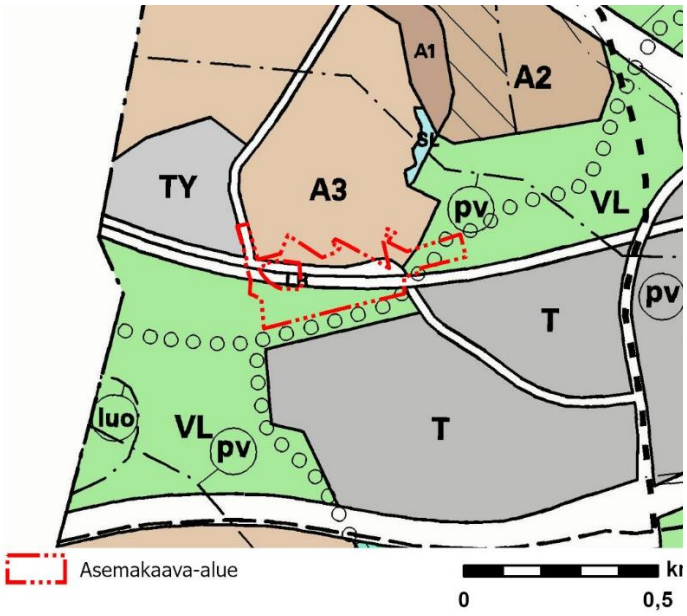
MAL 2019 -suunnitelma

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSLn toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm. että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määräävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettäville maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSLn hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019. Valtion ja Helsingin seudun neuvotteluryhmä on 4.6.2020 saavuttanut neuvottelutuloksen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukseksi vuosille 2020-2031. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.9.2020 § 13 MAL-sopimuksen 2020-2031.

Kuva 23. MAL-sopimusalueet ja vyöhykkeet

Voimassa oleva yleiskaava 2007

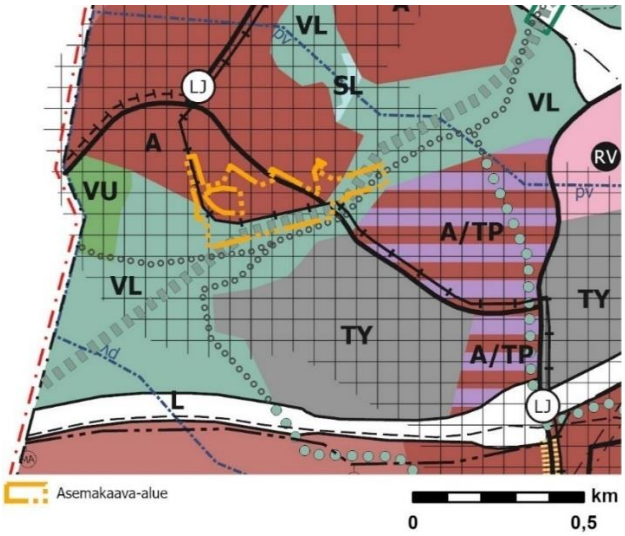

Kuva 24.Suunnittelualueen sijainti voimassa olevassa yleiskaavassa. Kaava-alue on osoitettu punaisella viivalla.

Suunnittelualueen sijainti (tummansininen viiva) Vantaan yleiskaava 2007 alueella. Voimassa olevassa yleiskaavassa suunnittelualueen pohjoisosa on merkitty A3-alueena (pientaloalue) ja eteläosa lähivirkistysalueena. Suunnittelualueen poikki itä-länsisuuntaisesti kulkee katualuevaraus, raideliikenteen alueen varaus sekä ohjeellinen ulkoilureitti. Alue on pohjavesialuetta.

Vaaralassa voimassa olevassa yleiskaavassa joukkoliikenteen runkoyhteys, jossa on varaus raitiotielle, kulkee Länsimäentieltä viheralueen läpi Kehä III:n varteen, josta se kääntyy Hakunilantielle. Raitiotien reittiä Vaaralassa on tutkittu Vantaan ratikan (entiseltä nimeltään Raide-Jokeri 3) alustavassa yleissuunnitelmassa (*WSP 2018*). Voimassa olevan yleiskaavan reittiä verrattiin uuteen reittiin, jossa raitiotie kulkee Fazerintien, Tilustien ja Hakunilantien eteläosan kautta. Selvityksessä valittiin uusi linjaus, sillä se palvelee paremmin nykyistä ja tulevaa maankäyttöä, eikä katkaise Kehä III:n eteläpuolista yhtenäistä viheraluetta. Myös tärkeän ekologisen yhteyden ylittäminen raitiotiellä toimii paremmin nykyisen Fazerintien kohdalla, kuin metsäalueella Kehä III:n eteläpuolella. Suunnittelussa on otettu huomioon myös mahdollinen Viikin-Malmin pikaraitiotien jatke Vantaan puolelle. Raitiotien yleiskaavasta poikkeava linjaus mahdollistaa Viikin-Malmin pikaraitiotien päättämisen Tilustien pysäkille.

Yleiskaava 2020, valtuuston hyväksymä

Kuva 25. Yleiskaava 2020, valtuuston hyväksymä. Suunnittelualue on merkitty oranssilla viivalla.

Kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaava 2020:ssa Hopeatien suunnittelualue (oranssi viiva) on merkitty A-alueena (asuinalue) ja VL- alueena (virkistysalue). Suunnittelualueen poikki itä - länsi -suunnassa on merkitty raitiolinja, ulkoilureittejä sekä ekologisen yhteyden tarve. Suunnittelualue on lisäksi merkitty kestävän kasvun vyöhykkeeksi (musta ruudukko).

Kaavahanke on yleiskaavan 2020 mukainen. Vantaan uusi yleiskaava (Yleiskaava 2020, KV 25.1.2021) ei ole vielä lainvoimainen. Yleiskaavasta valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi 28.6.2022 päätöksen myötä useimmat yleiskaavasta annetut valitukset.

Kaavakartasta kumottiin valitusten johdosta osittain kaksi aluevarausta (osa asuinaluevarauksesta (A) Santaradan radanpidon alueelta Hakkilassa sekä osa luonnonsuojelualuevarauksesta (SL) Myllykyläntien varresta Kiilan kaupunginosassa) sekä osan kaupallisten palveluiden alueen (KM) kaavamääräyksestä. Päätöksestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaupunginhallitus voi päättää kaavan osittaisesta voimaantulosta alueilla, joita valitukset eivät koske. Lainvoiman kaava saa valituksenalaisilla alueilla vasta, kun jatkovalitukset on ratkaistu korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Asemakaava

Kuva 26. Ajantasainen asemakaavatilanne suunnittelualueella ja sen ympäristössä. Suunnittelualue on esitetty oranssilla viivalla.

Suunnittelualue on suurimmaksi osaksi asemakaavoittamatonta. Suunnittelualueen länsi- ja pohjoisosassa on pienet alueet kaavoitettu virkistysalueeksi ja katualueeksi (Tilustie ja Kuussillantie). Kaava-alueen länsipuoli on virkistysaluetta (VL), pohjoispuoli on pientaloaluetta (AO), eteläpuoli teollisuusaluetta (T). Kaava-alueen itäpuoli on asemakaavoittamatonta.

Asemakaava- ja kaavamuutosalueella on voimassa seuraavat asemakaavat ja asemakaavan muutokset:

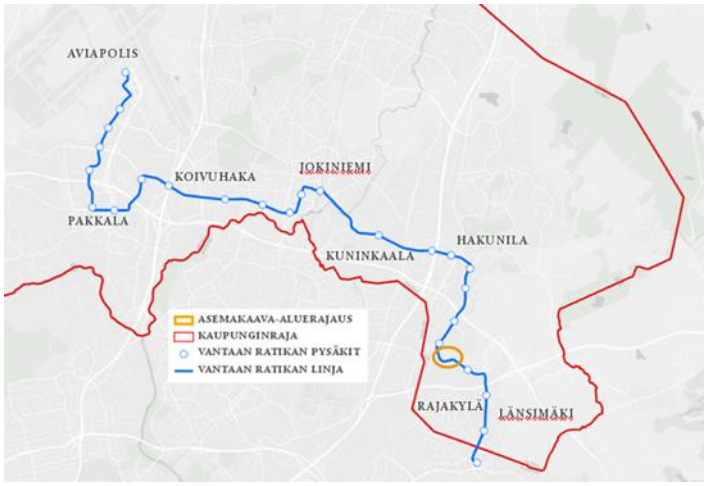
- Asemakaava ja asemakaavan muutos 931100 Vaaralanlammet (KV 15.6.2020)
- Asemakaavan muutos 002239 Lähdepuisto (KV 25.9.2017)
- Asemakaavan muutos 001174 Vaarala (KH 10.10.1994)
- Asemakaava 930700 Vaarala 5 (YM 25.4.1984)

Muut päätökset ja suunnitelmat

Vantaan ratikka

Vantaan ratikka on pikaraitiotieyhteys Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Raideyhteydellä lisätään kestävää ja esteetöntä liikkumista, mahdollistetaan kaupungin kasvaminen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä edistetään alueellista hyvinvointia ja vetovoimaa.

Tiedot ratikan suunnittelun etenemisestä löytyy ratikan kotisivuilta osoitteessa www.vantaa.fi/ratikka.

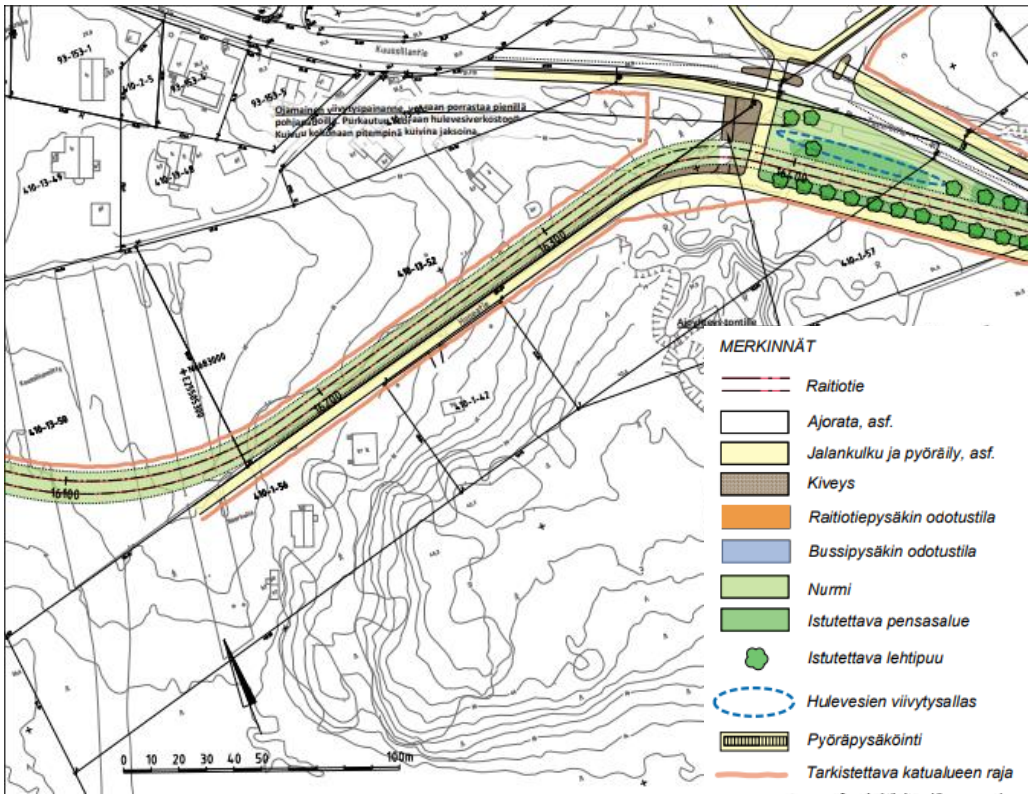

Kuva 27. Hopeatien asemakaavan suunnittelualueen sijainti suhteessa Vantaan ratikan suunniteltuun linjaukseen. Suunnittelualue on osoitettu oranssilla ympyrällä.

Ratikan yleissuunnitelma

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 19.11.2019. Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019 ratikan jatkosuunnittelusta, jossa Vantaan ratikan reitille laaditaan katu- ja puistosuunnitelmat, alustavat rakennussuunnitelmat sekä asemakaavat.

Yleissuunnitelmassa on tutkittu hanke- ja vertailuvaihtoehtoja sekä laadittu matkustajamääräennusteita. Lisäksi on arvioitu ratikan vaikutuksia kulkutapoihin, liikenteelliseen saavutettavuuteen, tieliikenteen suoritteisiin ja onnettomuuksiin, päästöihin, matka-aikoihin lentoasemalle, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, palveluiden kehityspotentiaaliin, luontoon, kulttuuriin, virkistyskäyttöön, maisemaan, kaupunkikuvaan, meluun ja tärinään.

Kuva 28. Ote Vantaan ratikan yleissuunnitelmasta Hopeatien osuudelta (WSP Finland, 30.4.2019). Suunnitelmassa ratikan linja on osoitettu kulkemaan Hopeatien pohjoispuolella.

Ratikan yleissuunnitelmassa ratikan linjaus on esitetty Hopeatien pohjoispuolelle (kuva 28). Liittymä Hopeatien eteläpuoleiselle kiinteistölle on esitetty suunnitelmassa. Fazerintien ja ratikan raidealueen väliin on jätetty Hopeatien risteyksen kohdalla laajempi katuviheralue, johon on merkitty varaus hulevesialtaalle hulevesien viivytystä varten. Kyseiselle risteysalueelle on myös merkitty katupuita.

Vaaralassa voimassa olevassa yleiskaavassa joukkoliikenteen runkoyhteys, jossa varaus raitiotielle, kulkee Länsimäentieltä viheralueen läpi Kehä III:n varteen, josta se kääntyy Hakunilantielle. Raitiotien reittiä Vaaralassa on tutkittu Vantaan ratikan (entiseltä nimeltään Raide-Jokeri 3) alustavassa yleissuunnitelmassa (WSP 2018). Voimassa olevan yleiskaavan reittiä verrattiin uuteen reittiin, jossa raitiotie kulkee Fazerintien, Tilustien ja Hakunilantien eteläosan kautta. Selvityksessä valittiin uusi linjaus, sillä se palvelee paremmin nykyistä ja tulevaa maankäyttöä, eikä katkaise Kehä III:n eteläpuolista yhtenäistä viheraluetta. Myös tärkeän ekologisen yhteyden ylittäminen raitiotiellä toimii paremmin nykyisen Fazerintien kohdalla, kuin metsäalueella Kehä III:n eteläpuolella. Suunnittelussa on otettu huomioon myös mahdollinen Viikin-Malmin pikaraitiotien jatke Vantaan puolelle. Raitiotien voimassa olevasta vuoden 2007 yleiskaavasta poikkeava linjaus mahdollistaa Viikin-Malmin pikaraitiotien päättämisen Tilustien pysäkille.

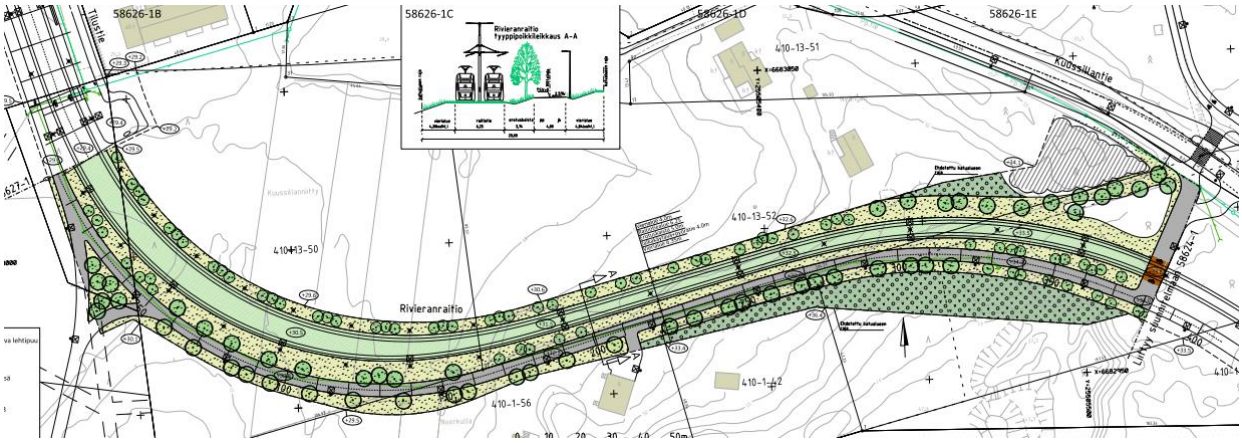
Katu- ja puistosuunnitelmat

Vantaan ratikalle laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katusuunnitelmat. Katusuunnitelmia käytetään kaavoituksen valmisteluaineistona. Ratikan katu- ja puistosuunnitelmat koskevat katuja, joita ratikan raiteet käyttävät. Katu- ja puistosuunnitelmissa tarkennetaan ja muokataan ratikan yleissuunnitelman ratkaisuja. Ratikkakatuihin liittyville kaduille suunnitellaan uudet järjestelyt. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita parannetaan koko suunnitteluosuudella. Samalla suunnitellaan

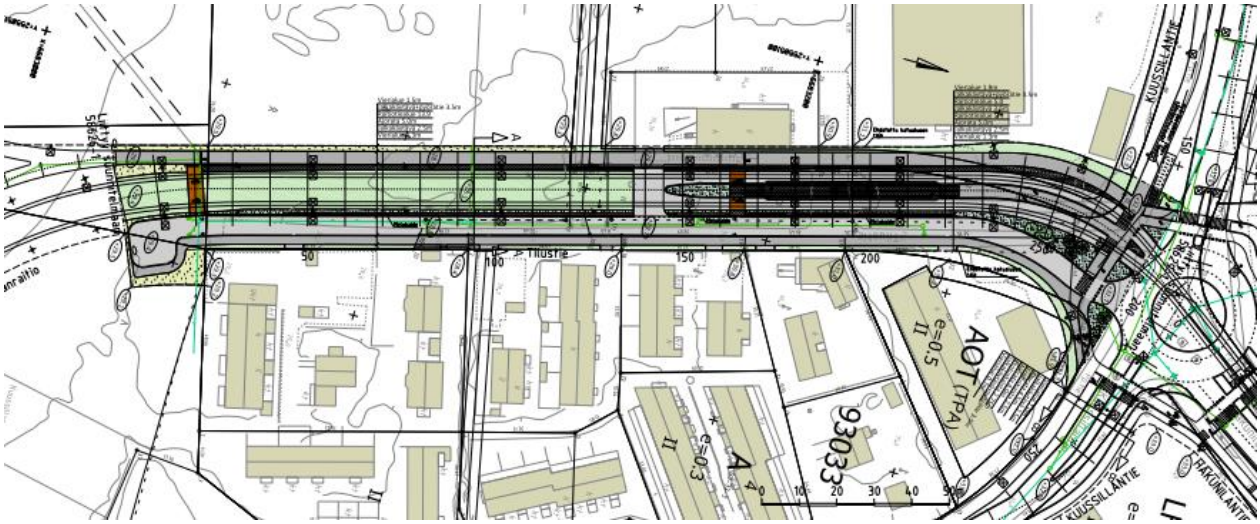
katujen valaistus. Puistojen osalta suunnitellaan ne osuudet, joihin ratikka tai uudet liikennejärjestelyt aiheuttavat muutoksia.

Katu- ja puistosuunnitelmien yhteydessä arvioidaan ratikan vaikutuksia, jotka huomioidaan ratikan suunnittelussa. Nämä vaikutukset otetaan huomioon myös kaavatyössä.

Ratikan katu- ja puistosuunnittelu on alkanut syksyllä 2020. Ensimmäiseksi laaditaan tilavaraukset ratikan asemakaavoja varten. Niistä tarkennetaan varsinaiset yksityiskohtaiset katu- ja puistosuunnitelmat. Hopeatien kaava-alueelle sijoittuvat katusuunnitelmaluonnokset valmistuivat 7.10.2021 ja 7.10.-20.10.2021 välisenä aikana niistä oli mahdollista jättää mielipide.

Kuva 29. Katusuunnitelmaluonnos Rivieranraitiolta (AFRY Finland Oy, luonnos 7.10.2021).

Kuva 30. Katusuunnitelmaluonnos Tilustieltä (AFRY Finland Oy, luonnos 7.10.2021).

Ratikan kaavarunko

Vantaan ratikan reitin varrelle laaditaan sen kaupunkikehitystä ohjaava kaavarunko, joka kattaa ratikan pysäkeistä noin 800 metrin säteellä muodostuvan vyöhykkeen. Kaavarunko on yleiskaavaa tarkempi, mutta asemakaavaa yleisempi suunnitelma, jolla luodaan pitkän aikavälin visio ratikkakaupungista, määritellään tavoitemitoitus suunnittelualueen lisärakentamiselle, arvioidaan ratikkakaupungin kehittämisen vaikutukset ja aikataulutetaan alueiden kehittäminen pitkällä aikavälillä. Kaavarunko yhteensovittaa alueen maankäyttöön kohdistuvia tavoitteita ja tarkentaa Vantaan yleiskaavan 2020 maankäyttösuunnitelmaa. Kaavarunko toteutetaan oikeusvaikutuksettomana suunnitelmana, jonka ensisijainen tavoite on sitouttaa kaupungin eri toimialat toteuttamaan ratikkakaupunkia yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Ratikan kaavarungon vaikutusten arviointi pitää sisällään laajemman kaupunkikehityksen vaikutusten arvioinnit.

Tavoitteena on, että kaavarunko voidaan hyväksyä vuoden 2023 alkuun mennessä.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmistui vuonna 2019 ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.12.2019. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi, että ratikan rakentamisen mahdollistava jatkosuunnittelu voidaan aloittaa suunnitelman pohjalta. Jatkosuunnitteluvaiheessa Vantaan ratikan reiteille laaditaan sen rakentamisen mahdollistavat katu- ja puistosuunnitelmat sekä asemakaavat.

Kaavoitus tuli vireille 23.11.2020 laajempana alueena numerolla 062800, tämä asemakaava- ja asemakaavan muutos 931500 on erotettu omaksi asemakaava-alueekseen. Hopeatien asemakaavatyö on käynnistetty Vantaan kaupungin aloitteesta. Asemakaava- aja asemakaavan muutos sai työohjelmassa numeron 931500 ja kaavoitus tuli vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkaisulla 13.1.2021.

Ratikan asemakaavat ovat asemakaavoituksen työohjelmassa 2022.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

Osallisia ovat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa.

- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat

Osallisia ovat myös ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Väylävirasto (rautatie- ja vesialueet)
- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
- Vantaan kaupunginmuseo
- Suomen luonnonsuojeluliitto
- Tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt
- Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Ratikan asemakaavojen ja asemakaavamuutosten alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Ratikan jatkosuunnittelun osallistumis- ja arviointisuunnitelma ”Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049), Ratikan

asemakaavat (tarkastelualue 062800) ja katu- ja puistosuunnittelun aloitusilmoitus" julkaistiin 23.11.2020. Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 15.1.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 88 kappaletta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin neljä mielipidettä, jotka voitiin katsoa koskevan Hopeatien asemakaava-aluetta tai sen lähiympäristöä.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on kuvattu Vantaan ratikan OAS-vaiheen vuorovaikutusraportissa 22.3.2021. Erilaiset osallistumisen ja vaikuttamisen tavat koottiin työn aikana osallistuvavantaa.fi -alustalle.

Ratikan suunnittelusta järjestettiin neljä alueellista verkkotilaisuutta ja kaksi koko linjaa koskeva. Yleisötilaisuudet järjestettiin 8.12.2020 (Länsimäki), 9.12.2020 (Hakunila), 16.12.2020 (Tikkurila) ja 17.12.2020 (Aviapolis) sekä 23.9.2021 ja 6.4.2022 (koko linjan suunnittelutilanne). Lisäksi järjestettiin puhelinpäivystys ja kysymyksiä ja näkemyksiä sai jättää myös sähköpostilla.

Hopeatien asemakaavan ja asemakaavamuutoksen 931500 alkamisesta on tiedotettu 13.1.2021 Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä/ Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Osallistumis- ja vuorovaikutusraportti kaavasta 931500 on lähetetty osallisille ja siitä pyydettiin mielipiteet 5.2.2021 mennessä. Mielipiteitä vastaanotettiin 14 kappaletta. Vastaanotetut mielipiteet on esitetty tiivistettynä kohdassa 3.3.2.

Kaava-alueen maanomistajien kanssa on käyty keskusteluja vuoden 2021 aikana.
Aluearkkitehti on esitellyt Hopeatien asemakaavaa Vaarala seuran kevätkokouksessa 30.3.2022.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 062800 saadut mielipiteet

Vantaan ratikka - osallistumis- ja arviointisuunnitelma - Ratikan kaavarunko (YK0049) ja Ratikan asemakaavat tarkastelualue 062800 osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadusta palautteesta 4 kpl koski suunnittelualuetta.

Palautteissa painottui ratikan linjaukseen liittyvät mielipiteet. Yhdessä mielipiteessä pidettiin Raide-jokeri 3:n alustavan yleissuunnitelman mukaista reittivaihtoehtoa, joka kulkee Länsimäentien ja Fazerintien risteyksen jälkeen varikon ohi ja viheralueen kautta Kehä III varressa, parempana kuin ratikan yleissuunnitelman reittiä Fazerintien ja Tilustien kautta. Perusteluna oli Raide-jokeri 3:n reitin nopeus, viheralueiden säästäminen sekä pientaloalueen säästäminen, reitti ei kulkisi nykyisen liikenteen joukossa.

Toisessa mielipiteessä ei haluttu ratikkaa kulkemaan Tilustietä pitkin. Pelkona on ratikan aiheuttama tärinä ja Tilustien varren parkkipaikkojen katoaminen.

Kahdessa viimeisessä mielipiteessä esitettiin ratikan linjan muuttamista kulkemaan Hopeatien eteläpuolella, etenkin Hopeatien alkuosuudella, jolloin ratikan linjan ei tarvitsisi kulkea yksityisen maan alueella. Samassa yhteydessä ehdotetaan, että jos maata tulee ostaa yksityisiltä maanomistajilta, voisi kaupunki harkita myös maan vaihtoa.

Vastaus:

Katusuunnittelussa lähtökohtana on Vantaan ratikan yleissuunnitelma. Raide-Jokerin alustavan yleissuunnitelman reittivaihtoehto on hylätty jo aiemmin. Reitti ei palvelisi Vaaralan asukkaita. Osana suunnittelua huomioidaan melu- sekä tärinäsuojauksen suunnittelu. Katutilan salliessa voidaan Tilustiella jatkossa osoittaa pysäköintiä erillisellä liikenteenohjaussuunnitelmalla. Ratikan linjaus kulkee Hopeatien pohjoispuolella. Jo pieni muutos etelämmäksi vaikuttaa alueen maanpinnan muotojen takia luiskauksien leventämiseen etelään päin, mikä vaikuttaisi negatiivisesti alueella kulkevaan ekologiseen yhteyteen. Ratikan linja on optimoitu tarkemmassa katusuunnittelussa. Maanomistajien kanssa on keskusteltu suunnittelun aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 931500 saadut mielipiteet

Mielipiteet on esitetty tiivistettynä kohdassa 3.3.2. Osallisten tavoitteet.

Valmisteluvaiheen vuorovaikutus

Asemakaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaali on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 24.2.2022 ja siitä on ollut mahdollista jättää mielipide 24.2.-17.2.2022 välisenä aikana (MRL 62 §, MRA 30 §). Vuorovaikutusmateriaalin julkaisusta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa. Maanomistajille on lisäksi lähetetty 24.2.2022 kirje, jossa on ilmoitettu katualueeksi muuttuvien alueiden inventointityön aloittamisesta ja mahdollisuudesta jättää mielipide vuorovaikutusmateriaalista. Kirjeen mukana on liitteenä lähetetty yksityiskohtaiset tiedot kiinteistöillä tapahtuvista muutoksista. Kahdelle kiinteistölle lähetettiin kirje 24.3.2022 ja heidän osaltaan mielipiteen sai jättää 14.4. Vuorovaikutusmateriaalista pyydettiin ruotsinnos ja se on toimitettu 3.3.2022 käännöksen pyytäjälle. Puhelinaikoja järjestettiin nähtävillä olon aikana kolme; 4.3. klo 14-15; 1.4. klo 14-15 sekä 8.4. klo 10-11. Tänä aikana vastaanotettiin yksi puhelu. Mielipiteitä vuorovaikutusmateriaalista vastaanotettiin yhteensä 2.

Valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalista vastaanotettiin seuraavat mielipiteet (tiivistettyinä):
Kaavamuutoksessa on esitetty, että Slåttmossenin virkistysalueelle johtava liittymä Hopeatie poistetaan käytöstä ja tilalle rakennetaan kevyen liikenteen väylä. Kaavassa ei kuitenkaan ole esitetty, mistä liittymät alueelle jatkossa järjestetään siten, että alueen käyttö maakuntakaavan aluevarauksen mukaiseksi taajamaksi on mahdollista. Uudenmaan maankuntakaavassa Slåttmossenin kiinteistö on esitetty taajamatoimintojen alueeksi, jolla sijaitsee viheryhteys, pohjavesialue ja työpaikka-alue. Kaupunki ei ole esittänyt, miten Slåttmossenin alue liitetään tulevaisuudessa katuverkkoon. Vaikutusten arviointia tulee tehdä laajemmin ja se tulee tehdä yhteistyössä maanomistajan kanssa.

Vastaus:
Maakuntakaava ohjaa yleiskaavoitusta ja asemakaavoitusta niillä alueilla, joilla ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa (MRL 32 § ja 42 §). Vantaalla ja Hopeatien asemakaava-alueella on voimassa olevan yleiskaavan 2007 lisäksi kaupunginvaltuuston hyväksymä yleiskaava 2020. Uudenmaan maakuntakaava on huomioitu yleiskaava 2020 laadittaessa. Näissä kummassakin yleiskaavassa on osoitettu Slåttmossenin alue virkistysalueena. Asemakaava tarkentaa yleiskaavan ratkaisua. Asemakaavassa ei voida ilman päteviä perusteita poiketa yleiskaavan käyttötarkoitusmerkinnöistä.

Yleiskaavaa ja asemakaavoja laadittaessa tulee tehdä tarvittavat selvitykset alueelta. Slåttmossenin alueella on paljon luontoarvoja, joten sen säilyttäminen virkistysalueena on perusteltua. Lisäksi sen merkitys ekologisena yhteytenä on huomattava. Slåttmossen tulee säilymään yleiskaavan mukaisesti maakuntakaavassa esitetyn taajama-alueen sisäisenä virkistysalueena. Tässä kaavaselostuksessa on muissa kappaleissa esitetty tarkemmin laaditut selvitykset ja niiden vaikutukset kaavaratkaisuun.

Hopeatien asemakaava-alue kuuluu Ratikan kaavarunkoalueelle, jolla ratikan varren maankäyttö suunnitellaan viitesuunnitelmana 800 metrin säteellä ratikan linjasta. Kaavarungon valmistelussa on osallistettu maanomistajia ja sen yhteydessä on tehty myös vaikutustenarviointia, mm. ratikan varren luontoselvitys (Faunatica 2022). Kaavarunko tulee nähtäville toukokuussa 2022, jolloin siitä voi esittää mielipiteen.

Hopeatien asemakaavasta julkaistiin 24.2.2022 vuorovaikutusmateriaali, josta ilmoitettiin maanomistajille. Maanomistajilla on ollut mahdollisuus antaa mielipiteensä ja osallistua siten kaavan

valmisteluun. Asemakaava on tarkoitus viedä lautakunnan käsittelyyn toukokuussa 2022, minkä jälkeen kaavaehdotus asetetaan nähtäville ja siitä voi antaa muistutuksen.

Asemakaavaehdotuksen nähtävillä olo ja lausuntojen pyytäminen
Vantaan kaupunginhallitus päätti 23.5.2022 asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta. Asemakaavoitus valtuutettiin pyytämään tarvittavat lausunnot. Asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 8.6.-8.8.2022 välisenä aikana. Lausuntoja pyydettiin 12 kappaletta ja vastaanotettiin 7. kappaletta. Muistutuksia ei vastaanotettu.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Tukesilla ei ole lausuttavaa kaavoitushankkeesta.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa asemakaavamuutosehdotuksesta.

Vantaan Energia OY
Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Vastine: Maanalaiset putket on huomioitu Vantaan Energia OY:n ja Vantaan Energia Sähköverkot OY:n vaatimalla tavalla.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
HSY esittää lausunnossaan, että uutta asutusta palvelevaa vesihuollon uudisrakentamista ei tarvittane; kaava-alueen uudet rakennukset voivat liittyä rakennettuun yleiseen vesihuoltoon. Vesihuoltolinjoja pitää siirtää kaava-alueella yhteensä noin 180 m. Ratikkalinjaa pääasiassa palvelevia uusia hulevesiviemäreitä tulee alueelle rakentaa noin 1200 m. Näille on kaavaselostuksessa syytä esittää kustannusarviot

Vastine: Ratikasta johtuvat vesihuollon siirrot ja uudet putket suunnitellaan ratikan katu- ja puistosuunnittelun yhteydessä. Kustannukset selviävät vasta tämän tarkemman suunnittelun yhteydessä ja ne huomioidaan ratikan suunnittelun kustannuksissa. HSY:n ja kaupungin edustajat ovat sopineet yhteisymmärryksessä, että kaavaselostuksen liitteenä ei ole tarkoituksenmukaista esittää vesihuollon esisuunnitelmaa eikä alustavaa rakennuskustannusarviota ratikkaan liittyvissä kaava- ja kaavamuutoshankkeissa, koska ajantasaisimmat ja tarkimmat vesihuoltosuunnitelmat ja kustannusarviot syntyvät jo edellä mainittujen katusuunnittelun ja alustavan rakennussuunnittelun aikana. Ei toimenpiteitä.

Uudenmaan liitto
Uudenmaan liitto ei anna lausuntoa kyseisestä asemakaavaehdotuksesta.

Uudenmaan ELY-keskus
Luonnonsuojelu
Kaavakartalta ja kaavamääräyksistä jää käytännössä hyvin epäselväksi miten alueellisesti tärkeän viheryhteyden ekologinen ja toiminnallinen laatu varmistetaan asemakaava-alueella, kun kaavaratkaisussa osoitetaan keskelle viheryhteyttä uusi poikittainen raideyhteys ja täydennysrakentamista. Nykyisellä kaavaratkaisulla alueellinen ekologinen yhteys on osoitettu luo-, lu, ja luo/1

merkinnöillä neljän tien, raitiotien ja useiden uusien kevyenliikenteenväylien risteykseen. Ekologinen yhteys tulisi tulevaisuudessa ylittämään diagonaalisesti yli 80 metriä leveän risteysalueen. Asemakaavaehdotuksesta ja selostuksesta jää epäselväksi, onko Hopeatien-Metsätien-Fazerintien Kuussillantien risteysalueelle tarkoitus sijoittaa huleveden viivytysrakenteita. Huleveden viivytysratkaisut ovat lähtökohtaisesti suositeltavia viherrakenteita kaupunkiympäristössä, mutta niiden sijoittamista ahtaaseen risteyskohtaan tulee pohtia tarkoin.

Pohjavesi
Lausunnon mukaan kaavamääräyksiin tulee lisätä maininta Fazerilan suoja-aluepäätöksestä ja päätöksen määräykset tulee huomioida kaavassa. Lisäksi ELY ehdottaa seuraavat kaavamääräykset lisättävän kaavaan:

- Pohjavesialueella sijaitsevat korttelit tulee esittää /pv-merkinnällä ja pohjaveden suojelua koskevat määräykset on syytä esittää erillisinä pohjavesimääräyksinä.
- Hulevesiä koskevat määräykset ovat pääosin riittävät.
- Kaava-alueella ei tule sallia kellarikerroksia.
- Rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa Fazerin vedenottamolle.
- Kaava-alueelle ei saa rakentaa energiakaivoja.
- Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.

Melu
Asemakaavassa on annettu melumääräyksiä A-korttelialueelle. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että melumääräysten tulee lähtökohtaisesti koskea raitiotien varausta ja toteutusta. Meluntorjunnan toteutettavuus on varmistettava.

Vastineet:
Luonnonsuojelu
Nähtävillä olleessa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksessa 931500 Hopeatie ekologinen yhteys on suurelta osin osoitettu lähivirkistysalueena (VL). Slåttmossenin ja Lähdepuiston virkistysalueita (VL) koskee luo -merkintä (Luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeä alue), jolla on lisäksi seuraavat määräykset:

- *Puustoa säilytetään tai uudistetaan siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena;*
- *Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston virkistysalueelle on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla.*

Lähivirkistysalueella sijaitsevalle joukkoliikenteelle varatulle alueen osalle on annettu määräys raidealueen toteuttamisesta nurmipintaisena. VL-alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa.

Katualuetta koskee luo/1 -merkintä, jossa on määrätty; Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin katualueella, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.

Asemakaavan mahdollistama rakennusoikeus muodostaa A-korttelissa tonttitehokkuuden 0.04. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen asumiselle osoitetuilla korttelialueilla on määrätty vihertehokkuudesta.

Tehdään korjaus katualueelle osoitetun ekologisen yhteyden määräykseen. Muutetaan määräys muotoon:
Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoradoilla, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.

Näin muotoiltuna ekologisen yhteyden kohdalla katualueen katuvihreään on kiinnitettävä huomiota muilla, kuin niillä alueilla, jotka on asfaltoitava.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa 931500 Hopeatie viheryhteyden ekologinen ja toiminnallinen laatu on varmistettu. Kaavassa ei ole määrätty hulevesialtaan rakentamista risteysalueelle.

Pohjavesi
Koko kaava-alue on merkitty pohjavesialueeksi (pv). Suoja-aluepäätöstä ei ole tarpeen mainita kaavamääräyksissä, mutta maininta siitä lisätään kaavaselostukseen. Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus sisältää seuraavat määräykset pohjaveden suojelusta:

- *Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta haitallisesti pohjaveden pinnan tasoa.*
- *Puhtaat kattovedet voidaan imeytettää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla.*
- *Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain ajoväylillä ja henkilöautojen pysäköintialueella.*
- *Henkilöajoneuvojen pysäköintialueen hulevedet on viivytettävä ja puhdistettava biosuodattamalla ennen niiden johtamista sadevesiverkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle.*
- *Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen. Alueella ei saa käsitellä pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai räjähteitä.*

Määräykset kattavat suoja-aluepäätöksen sisällön asemakaava- ja asemakaavamuutos 931500 Hopeatien kaava-alueella.

Koko kaava-alue on merkitty pohjavesialueeksi (pv) ja A ja AO -korttelialueilla on esitetty pohjaveden suojelua koskevat määräykset erillisinä. Kaavakartan esitystapaan ei ole tarpeen tehdä muutoksia. Pohjavesimääräyksessä on määrätty: Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen. Alueella ei saa käsitellä pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai räjähteitä.

Kaavaan lisätään lausunnonantajan ehdottamat määräykset, jotka kieltävät kellarikerrosten ja energiakaivojen rakentamisen. Lisäksi lisätään määräys lämmitysöljysäiliöiden sijoittamisesta

suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.

Lausunnon perusteella asemakaavaehdotukseen tehdyt muutokset:
Lisätään seuraavat kaavamääräykset:

- *”Kaava-alueella ei tule sallia kellarikerroksia.”*
- *”Kaava-alueelle ei saa rakentaa energiakaivoja.”*
- *”Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.”*

Maininta suoja-aluepäätöksestä lisätään kaavaselostukseen.

Melu
Asuinrakennusten korttelialueelle (A) on annettu määräys, jonka mukaan asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden on oltava vähintään 30 dB tieliikennemelua vastaan. Tämä toteutuu rakennuksissa usein jo tavanomaisilla seinärakenteilla. Laaditun meluselvityksen mukaan melun ohjearvot täyttyvät näillä toimenpiteillä kaava-alueella. Asemakaavassa- ja asemakaavamuutoksessa on A-korttelissa määrätty, että tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie – tai raideliikennemelun keskiäänitaso L(Aeq) ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä eikä 50 dB yöllä. Kuussillantien melu nostaa Kuussillantien varren asuinalueiden pihojen melutasoja, mutta ohjearvot täyttyvät suurella osin kaava-alueen asumisen alueita ja oleskeluun tarkoitetut alueet voidaan tonteilla sijoittaa myös siten, ettei rakennusosin tarvitse huolehtia melusuojauksesta. Ratikasta ei aiheudu melusuojaustarvetta muualla, kuin Tilustiellä, jonne on osoitettu melueste suojaamaan kadun viereisten kortteleiden piha-alueita. Meluun liittyvät määräykset ovat riittävät, eikä korjauksia asemakaavaehdotukseen ole liikennemelun suhteen tarpeen tehdä.
Ei toimenpiteitä.

Vantaan kaupunginmuseo
Kaavaselostuksessa on hyvin huomioitu Kuussillantie-Fazerintie historiallinen merkittävyys. Tielinjaukselle ei ole osoitettu muuttuvaa maankäyttöä, jossa suoraan voitaisiin hyödyntää alueen historiaa. Näin ollen museolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Valtuustokauden strategia esittää Vantaan innovatiivisena, rohkeana, rentona ja viihtyisänä, kestävyyden ja kiertotalouden edelläkävijänä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Kaupunkikeskuksille laaditaan omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Vantaan ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin ja on valtuustokauden strategian yksi Vantaan tulevaisuutta rakentavasta neljästä kärkihankkeesta.

MAL-tavoitteet:

Vantaan ratikka kuuluu Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus). Sopimuksella mahdollistetaan kestävän ja vähähiilisen kaupunkiseudun kehittäminen vuosien 2020–2031 aikana. MAL-sopimusten tavoitteena on yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että

- luodaan edellytyksiä liikenteeseen kohdistettujen ja joukkoliikennettä tukevien investointien täysimääräiselle hyödyntämiselle,
- edistetään uusien liikennepalvelujen syntymistä henkilö- ja tavaraliikenteessä,
- raideliikenteeseen ja pyöräliikenteeseen osoitetaan vahvat panostukset.

Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Velvoittavaksi tavoitetasoksi on hyväksytty liikenteen kasvihuonekaasujen päästövähennys vähintään 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)
Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.

Hopeatien kaavassa laaditaan ensimmäinen asemakaava suurimmalle osalle kaava-alueen kiinteistöistä. Kaava-alueessa on mukana kiinteistöt, joihin kohdistuu ratikan suunnittelun ja mahdollisen toteuttamisen seurauksena muutoksia. Nämä muutokset on esitetty kappaleessa 3.4. Kaavoitus on käynnistetty kaupungin aloitteesta. Nykyisin asemakaavoittamattomat asumiskäytössä olevat kiinteistöt asemakaavoitetaan asumiselle ja niille osoitetaan rakennusoikeus kuitenkin huomioiden sen, että alueen laajempi maankäytöllinen kehittyminen ratkaistaan vasta Vantaan ratikan kaavarungossa. Hopeatien asemakaavatyön yhteydessä ei tehdä maankäyttösopimuksia.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)
Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen. Kaupunkirakenne on resurssiviisaasti toteutettu. Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Hiilineutraali energia. Vantaalla vähennetään lämmityksen päästöjä ja Vantaan alueella on luovuttu lämmityksessä fossiilisista polttoaineista vuoteen 2030 mennessä.
- Materiaalien elinkaari ja kiertotalous. Edistetään vähähiilistä rakentamista, kiertotaloutta ja jakamistalouden kehittymistä.
- Monimuotoinen luonto. Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan suunnitelmallisesti.

- Vastuullinen Vantaa. Edistetään kestävään elämäntapaan, ympäristökasvatukseen ja koulutukseen sekä ympäristöjohtamiseen ja työn tekemisen tapoihin liittyviä toimenpiteitä. Tehdään ympäristövastuullisia hankintoja.
- Hiilinielut ja kompensointi. Hiilineutraaliustavoitteessa päästöjä on vähennetty vähintään 80 prosenttia vuonna 2030 verrattuna vuoteen 1990. Loput 20 prosenttia voidaan sitoa kasvillisuuteen, maaperään ja puurakentamiseen tai hankkimalla päästövähennystoimia muualle.

Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Hiilineutraaliin Vantaaseen tähtäävät toimenpiteet ovat osa resurssiviisauden tiekarttaa. Tavoitteeseen päästäkseen Vantaan tulee vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja kompensoida jäljelle jäävät päästöt esimerkiksi lisäämällä hiilinieluja tai rahoittamalla vähähiilisyyteen tähtääviä hankkeita muualla. Päästötavoitteen saavuttamiseksi tärkeimmiksi toimenpiteiksi on listattu:

- rakentamisen energiatehokkuuden parantaminen
- kaupunkirakenteen eheyttäminen ja kehittäminen
- joukkoliikenteen parantaminen

Vantaan ratikan tavoitteet (Kh 12.11.2018):

Vantaan ratikan tavoitteet on muodostettu yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä ja hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa 12.11.2018. Raitiotien tärkeimmiksi päätavoitteiksi on määritelty:

1. Vantaan kansainvälisen saavutettavuuden ja joukkoliikenteen verkoston parantaminen.
2. Kaupunkikeskustojen kehittäminen ja houkuttelevien asuin- ja työpaikka-alueiden lisääminen.
3. Autoriippumattoman elämäntavan edistäminen.
4. Liikenteen ympäristöhaittojen vähentäminen.

3.3.2 Osallisten tavoitteet

Yksityiset kiinteistönomistajat ovat ilmaisseet omat tavoitteensa asemakaavalle:

Hopeatie 4 kiinteistön omistaja on toivonut kiinteistön merkitsemistä asemakaavassa AO-tontiksi.

Hopeatie 2 kiinteistön omistaja on toivonut kiinteistön kaavoittamista mahdollisimman korkealle tehokkuudelle. Kiinteistön omistaja kannattaa kiinteistön jakamista useammaksi tontiksi.

Rajakylän pientaloyhdistys toivoo alueelle vain pien- ja omakotitaloja ja raitiotien vaikutus meluun ja tärinään tulee selvittää. Lisäksi alueella tulee huomioida toimenpiteet pohjaveden suojelemiseksi.

Vaarala-seura toivoo metsää ja luontoa säilytettävän mahdollisimman paljon.

Suomen luonnonsuojeluliitto muistuttaa maakuntakaavan ekologisen yhteyden huomioimisesta. Lisäksi huomautetaan Hopeatien ja Metsätien eteläpuoleisten alueiden säilyttämistä virkistysalueina. Lähdepuisto ja Kuussillanpuisto mainitaan luonto- ja virkistysarvojen kannalta tärkeinä.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Kaavaratkaisussa lähdettiin kaavan vireille tulon 13.1.2021 jälkeen tutkimaan Vaaralan alueen mukaista tehokkuutta. Kaavan valmistelun edetessä kuitenkin päädyttiin siihen, ettei Hopeatien kaavassa voida ratkaista alueen tavoitteellista tehokkuutta, vaan asia tulee ratkaista Vantaan ratikan

kaavarunkotyön yhteydessä, sillä asiaan liittyy laajempia kaupunkikuvallisia ja kaupunkikehityksellisiä kysymyksiä.

Hopeatien asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa kaavoitetaan yksityisessä omistuksessa olevat kiinteistöt, joiden pinta-ala muuttuu ratikan vaatimien muutosten seurauksena. Kiinteistöiltä osoitteessa Kuussillantie 2D ja 2C asemakaavoitetaan osa kiinteistöstä Kuussillantien katualueeksi. Kuussillantielle yksityisten kiinteistöjen puolelta varataan katualueelle tilaa uudelle bussipysäkille. Kuussillanpuiston puolella olemassa olevaa bussipysäkkiä siirretään ja Kuussillanpuistosta osa kaavoitettua virkistysaluetta muutetaan katualueeksi johtuen bussipysäkin tarvitsemista luiskauksista.

Osoitteessa Kuussillantie 2E sijaitsevasta kiinteistöstä muutetaan osa kiinteistöä virkistysalueeksi. Kuussillanpuistikkoa on jatkettu Kuussillantieltä Tilustielle asti. Virkistysalueen kautta on tarkoitus toteuttaa kävely-yhteys Kuussillantieltä Tilustielle mikä parantaa saavutettavuutta Kuussillantieltä ratikan pysäkille ja Vaaralanlampien virkistysalueelle. Lisäksi virkistysalueelle tullaan rakentamaan ratikan katusuunnitelmien mukaisesti hulevesiputkia. Virkistysalueen merkitseminen yksityisen kiinteistön alueelle on lukenut kiinteistön suunnittelutarveratkaisun päätöksessä, ja kiinteistön omistaja on ollut tietoinen suunnittelutarveratkaisuun merkitystä varauksesta kevyen liikenteen yhteydelle.

Osoitteessa Kuussillantie 2 sijaitsevalta kiinteistöltä muutetaan kiinteistöä virkistysalueeksi, jolla sijaitsee joukkoliikenteelle varatun alueen osa. Vantaan ratikka on linjattu kulkemaan Hopeatien pohjoispuolella. Alue sijaitsee yksityisellä kiinteistöllä. Korttelialueen rajauksessa on huomioitu ratikan vaatiman raidealueen sekä kevyenliikenteen väylän varausten laajuus sekä maanpinnan tasoittamiseen vaadittavat luiskaukset.

Hopeatien eteläpuoleinen alue sekä Metsätien pohjoispuoleinen alue on mukana kaava-alueessa, sillä tavoitteena on lisäksi ollut ratkaista alueella sijaitseva ekologisen yhteyden jatkuvuus Kuussillantie-Fazerintie -risteysalueen kummallakin puolella. Kiinteistö osoitteessa Hopeatie 4 on ostettu kaupungille ja se kaavoitetaan virkistysalueeksi.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavamuutoksessa varaudutaan ratikan rakentamiseen. Ratikan rakentaminen parantaa Vantaan paikallista ja kansainvälistä saavutettavuutta, lisää kestäviä liikkumisen muotoja, mahdollistaa kaupungin kasvamisen kestävästi joukkoliikenteen varrelle sekä luo alueellista hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Kaavassa osoitetaan riittävä tila ratikan infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle. Kaavamuutoksella levennetään katualuetta ja virkistysaluetta sen verran, että ratikka ja siihen liittyvä katuympäristö mahtuvat niille varattavaksi aiotuille alueille.

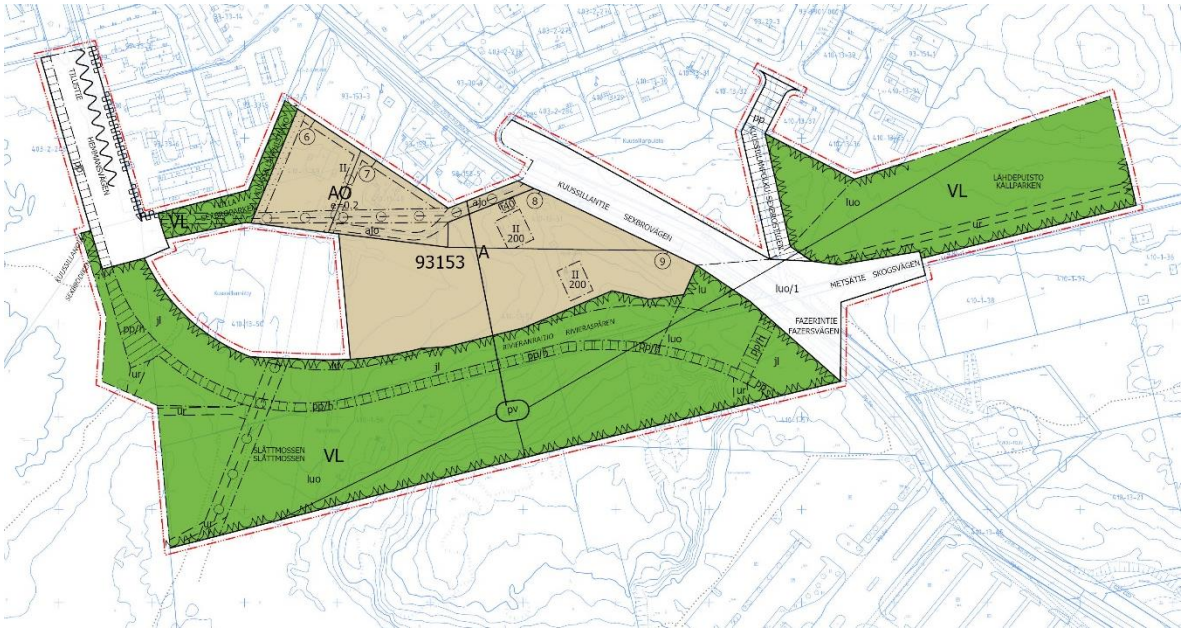
Asemakaavaratkaisu perustuu ratikan ensimmäisen vaiheen katu- ja puistosuunnitelmiin, joissa on esitetty tilavarukset ratikan tarvitsemalle katutilalle. Varsinaiset yksityiskohtaiset katu- ja puistosuunnitelmat tarkennetaan tilavaraussuunnitelmista. Katu- ja puistosuunnittelun lähtökohtana on ollut vuonna 2019 valmistunut ja kaupunginvaltuuston 16.12.2019 hyväksymä ratikan yleissuunnitelma, jonka suunnitteluratkaisuja on katu- ja puistosuunnittelussa tarkennettu. Hopeatien kaava-alueelle sijoittuvat luonnokset valmistuivat 7.10.2021 ja niitä on ollut mahdollisuus kommentoida. Katusuunnitelmaluonnokset toimivat osaltaan myös asemakaavan valmistelumateriaalina.

Kiinteistöt, joiden pinta-alaan muutos vaikuttaa, ovat mukana kaavamuutoksessa. Asemakaavassa yksityisessä omistuksessa olevat kiinteistöt saavat ensimmäisen asemakaavansa. Tonteille osoitetaan rakennusoikeutta, mutta alueen jatkokehitys tutkitaan Ratikan kaavarungossa.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla osoitetaan asuinalue ja erillispientalojen alueet Vaaralan Kuussillan asuinalueiden jatkeeksi Hopeatien pohjoispuolelle. Hopeatien eteläpuoleinen alue sekä Lähdepuistoon liittyvä alue Metsätien pohjoispuolella merkitään virkistysalueiksi. Nykyisen Hopeatien pohjoispuolelle osoitetaan alue joukkoliikenteelle varatulle alueen osalle, jolle saa sijoittaa pikaraitiotien. Kuussillanpuistikkoa jatketaan Kuussillantieltä Tilustielle. Kuussillankujalta Kuussillantielle osoitetaan kevyen liikenteen katu, jolle sijoittuu pyöräilyn pääreitti. Kuussillantiellä katualuetta laajennetaan bussipysäkkivaraukselle. Tilustielle esitetään melueste suojaamaan raitiotien melulta. Kaavassa ehdotetaan uudet nimet *Rivieranraitio* joukkoliikenteelle varatulle alueen osalle sekä *Kuussillanpolku* Kuussillankadun ja Kuussillantien yhdistävälle kevyen liikenteen kadulle.

Kuva 31. Ote asemakaavaehdotuksesta.

4.1.1 Mitoitus

Asuintalojen korttelialue, A

noin 1,0 hehtaarin alue. Rakennusoikeus on osoitettu rakennusalalle lukuna, tontilla 8 rakennusoikeus on 200 k-m^2 ja tontilla 9 rakennusoikeus on 200 k-m^2. Kerrosluku kummallakin tontilla on II.

A-korttelissa rakennusoikeus on yhteensä 400 k-m²

autopaikkoja: 1,5 autopaikkaa / asunto, kuitenkin vähintään 1 ap/85 kem^2.

Erillispientalojen korttelialue, AO

noin 0,46 hehtaarin alue, jonka tehokkuusluku e= 0,20. AO-korttelissa rakennusoikeus on yhteensä 919 k-m². Autopaikkoja on varattava 2 ap/tontti.

Tarkemmat tiedot löytyvät kaava-aineiston liitteenä olevasta tilastolomakkeesta.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

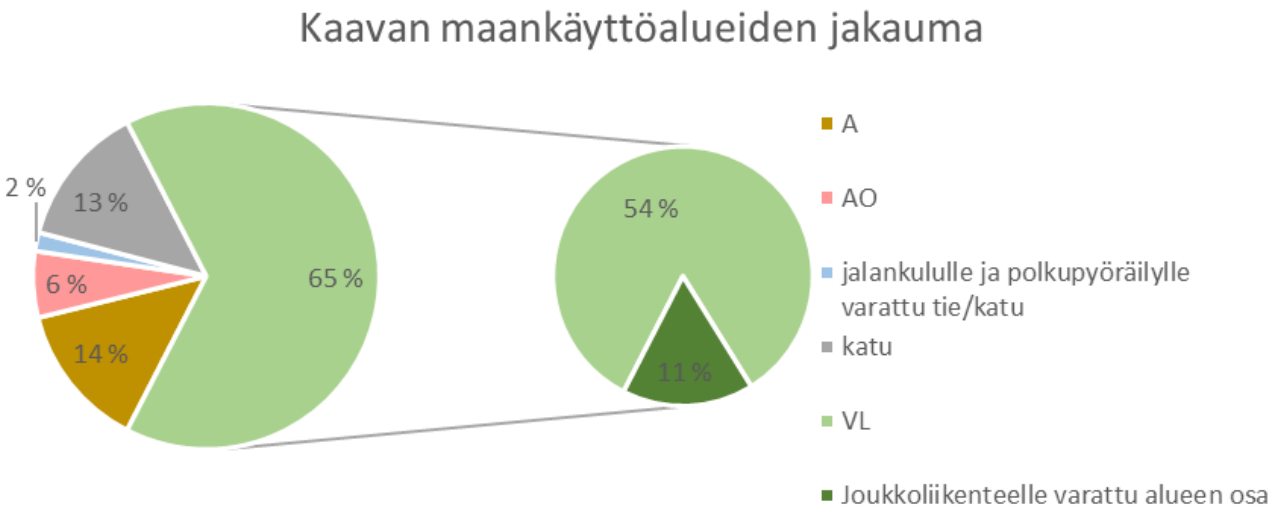
Maakuntakaavan ekologinen yhteys sekä virkistysalueiden jatkuvuus alueella on huomioitu kaavassa asemakaavoittamalla uudet viheralueet Kuussillanpuistikko, Slåttmossen sekä Lähdepuisto, joista kaksi viimeksi mainittua merkitään luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäväksi alueeksi. Puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena; Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston virkistysalueelle on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla. Metsätien-Fazerintien-Kuussillantien-Hopeatien risteykseen on katualueelle merkitty ekologisen yhteyden tarpeen merkintä (luo/1), jolla on varmistettava, että tienreunat pidetään metsäisinä ja muilla, kuin ajoradoilla, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä. Lisäksi kaavassa on huomioitu se, ettei VL-alueella joukkoliikennealueeseen liittyvien välttämättömien leikkausten ja pengerrysten rakentamisen yhteydessä tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa. Raidealue tulee toteuttaa nurmipintaisena.

Kaavassa on annettu rakennusten julkisivuun liittyviä määräyksiä. Lisäksi on annettu määräyksiä viherrakentamisesta ja hulevesien käsittelystä. Tonteille on asetettu vihertehokkuusluku 0,9. Pohjavettä suojellaan ja rakentamisen ehtona on pohjavesisuunnitelman tekeminen. Asuntoihin määrätään rakennettavan koneellinen ilmanvaihto, joka voidaan tarvittaessa sulkea. Piha-alueiden sijoittelussa on huomioitava tie- ja raideliikenteen melu. Lisäksi ratikan tärinä ja runkomelu on huomioitu kaavamääräyksissä.

Kaavan katutilan laatuun kiinnitetään ratikan katu- ja puistosuunnittelussa paljon huomiota. Katutilan suunnittelussa käytetään Ratikan Design Manualia (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020), jossa on esitetty katutilan suunnittelun ohje. Ohje sisältää linjan kaupunkikuvallisen kokonaisuuden ja kaupunkikuvan laatua toteuttavat pysäkkialueiden materiaali- ja kalusteohjeet sekä kasvillisuuden käytön periaatteet. Ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan ja viihtyisän uuden kaupunkitilan tekeminen, vastuullisuuden huomioiminen, ekologisuuden vaaliminen ja hiilijalanjäljen hillitseminen.

4.3 ALUEVARAUKSET

Suurin osa, 65 %, kaava-alueesta merkitään virkistysalueeksi (VL). Raidealuetta, johon kuuluu katuvihreä, raidelinja sekä kevyenliikenteen väylät, käsittävät 11 % kaava-alueesta. Asuinkortteleiksi (AO ja A) on merkitty 20 % kaava-alueesta. Katualueeksi on merkitty yhteensä 15 %. Alla on kerrottu tarkemmin aluevarauksista.

Kuva 32. Kaava-alueen jakautuminen eri maankäyttöluokkiin.

4.3.1 Korttelialueet

AO, erillispientalojen korttelialue

Kaava-alueen pohjoisosaan on merkitty erillispientalojen korttelialue, joka käsittää kaksi tonttia. Kiinteistöt ovat nykytilanteessa jo rakennettuja. Tehokkuudeksi on merkitty e=0.2, mikä on ympäröivien erillispientalotonttien mukainen. Kerroskorkeudeksi on merkitty kaksi (II). Kiinteistö 92-410-13-49 on mahdollista jakaa kahdeksi tontiksi. Korttelin läpi kulkee maanalainen vesijohto ja kaukolämpöputki, jotka asettavat rakentamiselle reunaehtoja. Lisäksi alue kuuluu pohjavesialueeseen. Korttelialueella on annettu määräykset pohjaveden suojelusta, vihertehokkuudesta, autopaikkojen määrästä, kaupunkikuvasta, sekä aurinkopaneelien ja viherkattojen asentamisesta. Tonteille ajo tapahtuu Kuussillantieltä korttelin sisäisenä ajoyhteytenä osoitettua ajoyhteyttä pitkin.

A, asuintalojen korttelialue

Tulevan Vantaan ratikan linjauksen viereen sijoittuu kahdesta tontista koostuva asuintalojen korttelialue. Rakennusoikeutta korttelissa on yhteensä 440 k-m2. Kerrosluvuksi on korttelissa merkitty kaksi (II). Alue kuuluu pohjavesialueeseen. Korttelialueella on annettu määräykset pohjaveden suojelusta, melusuojauksesta, vihertehokkuudesta, autopaikkojen määrästä, kaupunkikuvasta, sekä aurinkopaneelien ja viherkattojen asentamisesta.

4.3.2 Muut alueet

Liikennealueet

Kuussillantie, Metsätie, Fazerintie ja Tilustie esitetään kaavaehdotuksessa katualueena. Kuussillantien, Metsätien ja Fazerintien risteykseen on osoitettu luo/1 -merkintä, jolla määrätään ekologisen yhteyden huomioimisesta katualueella. Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston virkistysalueelle on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen ja istuttamisen avulla. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoradoilla, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä. Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö. Tilustielle on osoitettu meluseinän sijainti. Kaavassa osoitetaan uusi jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, joka nimetään Kuussillanpoluksi.

Virkistysalueet

Slåttmossenin virkistysaluetta jatketaan Hopeatien etelä- ja pohjoispuolelle. Alueen itäosaan osoitetaan ohjeellisia ulkoilureittejä. Metsätien pohjoispuoli osoitetaan virkistysalueeksi. Kyseinen virkistysalue rajautuu lännessä Kuussillankujalta Kuusillantielle tulevaan kevyenliikenteenkatuun. Metsätien pohjoispuoleisella virkistysalueella on osoitettu ohjeellinen ulkoilureitti. Virkistysalueille on merkitty luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävän alueen merkintä (luo). Näillä virkistysalueilla turvataan alueella sijaitseva ekologinen yhteys. Slåttmossenin virkistysalueelle A-korttelin eteläpuolelle on osoitettu joukkoliikenteelle varattu alueen osa (jl), joka on varattu pikaraitiotielle. Lähivirkistysalueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa nurmipintaisena. Lisäksi VL-alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset on tehtävä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Ratikan asemakaavoissa vaikutuksia arvioidaan paikallisesti kaavan sisällön vaatimalla laajuudella. Asemakaavojen ja asemakaavamuutosten tavoitteena on mahdollistaa ratikan toteutuminen. Vaikutusten arvioinnissa arvioidaan myös laajemmin ratikan vaikutuksia laaditun ratikan yleissuunnitelman ja siihen liittyvien selvitysten pohjalta sekä katu- ja puistosuunnitelmien ja niihin liittyvien selvitysten pohjalta.

Hanke sijoittuu jo rakennetun alueen jatkeeksi ja on yhdyskuntarakennetta jatkava. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Alueen uudistaminen aiheuttaa vaikutuksia erityisesti kaupunkikuvaan, liikenteeseen ja palveluverkkoon. Hankkeella turvataan ekologisen käytävän säilyminen yhdyskuntarakenteen kehittämisestä huolimatta. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavalla pääasiallisesti todetaan alueella jo toteutunut rakentaminen, joten kaavalla ei ole suuria vaikutuksia väestön rakenteeseen tai kehittymiseen. Kaavalla osoitetaan asuinalue Vaaralan Kuussillan jo asemakaavoitetun asuinalueen jatkeeksi. AO-korttelissa rakennusoikeus on osoitettu tehokkuusluvulla ja toinen AO-tonteista on mahdollista jakaa kahteen ja rakentaa yksi uusi erillispientalo korttelialueelle.

Ratikan toteutuessa ratikkapysäkkien vaikutusalueella asuntokysyntä kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Ratikan vaikutusalueella, noin 800 metrin säteellä, asukasmäärä tulee kasvamaan lähes 37 000 asukkaalla koko ratikan varrella eli noin 74 % vuoteen 2050 mennessä. Asukasmäärän kasvu on ratikan vaikutusalueella huomattavasti suurempaa kuin keskimäärin kaupungissa. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019). Tämä runsas asukasmäärän muutoksen ennuste vaatii varautumaan tulevaisuuden asuntotarpeeseen ratikan varrella.

Yhdyskuntarakenne

Alue sijoittuu Vaaralan kaupunginosaan Kuussillan asuinalueen jatkeeksi. Alue on nykytilanteessa jo rakennettu. Toinen AO-tonteista on mahdollista jakaa kahteen ja rakentaa yksi uusi erillispientalo korttelialueelle. Alueen kunnallistekniikka on rakennettujen kiinteistöjen osalta jo toteutettu. Kaava-alue rajautuu lännessä, etelässä ja idässä viheralueisiin.

Rakentaminen sijoittuu Kuussillantien sekä joukkoliikenteen runkoyhteyden tuntumaan. Bussi- ja ratikkapysäkit sijoittuvat kävelyetäisyydelle. Kaavahanke täyttä VAT:n sekä Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan tavoitteet kestävän ja monipuolisen asuntorakenteen toteuttamisesta, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen ja ovat joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen reitistön kannalta saavutettavissa.

Ratikan rakentaminen vauhdittaa maankäytön tehostamispotentiaalia ratikan vaikutusalueella. Ratikan pysäkkiympäristössä on potentiaalia keskustamaiselle tiiviille ja sekoittuneelle rakenteelle. Ratikka lisää Itä-Vantaalla alueen houkuttelevuutta ja päivittää sen identiteettiä osaksi elävää ja kehittyvää ratikkakaupunkia. Maankäytön kehittämispotentiaaliksi raitiotien varrella on arvioitu yli 3 miljoonaa kerrosneliömetriä asumiselle ja yli 1,6 miljoonaa kerrosneliömetriä työpaikoille. Koko Vaaralan alueella maankäytön kehittämispotentiaaliksi on arvioitu 200 000 k-m2. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

Vantaan ratikka toteuttaa kaupungin tavoitetta kasvaa kestävästi ja sijoittaa kaupungin kasvu vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varteen. Ratikka rakentaminen toteuttaa kaupungin strategian tavoitteita kaupungin elinvoiman ja vetovoiman lisäämisestä.

Kaupunkikuva

Kaava ei muuta merkittävästi kaupunkikuvaa. AO-korttelille on mahdollista rakentaa yksi uusi erillispientalo, joka hieman tiivistää kaupunkikuvaa alueella. Muilta osin kaava toteaa alueella jo toteutuneen rakentamisen. Kaavassa ei ole annettu tarkkoja ulkonäköä koskevia määräyksiä. Kuitenkin näkyvien räystäiden rakentamisesta ja kattomuodoista on annettu määräys. Materiaalivalinnat ja yksityiskohtaisempi suunnittelu jäävät rakennuslupavaiheeseen.

VL-alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa. Lisäksi raidealue tulee toteuttaa nurmipintaisena.

Raitiotien mahdollisen toteuttaminen lisää uuden kulkumuodon tiiviiseen kaupunkiympäristöön. Ratikan tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen sekä sen lisääminen. Ratikan Design Manualin (Vantaan kaupunki & WSP Finland Oy 2020) mukaisesti ratikkaväylän suunnittelussa painottuu laadukkaan uuden kaupunkitilan tekeminen, ekologisuuden vaaliminen ja viihtyisyyden lisääminen.

Ratikan katukäytävän tarkempi suunnittelu tehdään ratikan katu- ja puistosuunnittelutyössä.

Asuminen

Kaava ei lisää asumista alueella merkittävästi. Yksi AO-tontti on mahdollista maanomistajan toiveista riippuen jakaa kahteen osaan, jolloin alueelle olisi mahdollista rakentaa yksi uusi erillispientalo. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita osoittamalla asuinalue hyvien raideliikenneyhteyksien varrella.

Palvelut ja työpaikat

Kaava-alueella ei ole työpaikkoja. Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimistotiloja ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista ja ympäristöä yhteensä enintään 10 % tontin rakennusoikeudesta. Länsimäen ja Hakunilan palvelut tulevat olemaan ratikan toteutumisen jälkeen hyvien joukkoliikenneyhteyksien tai pyörämatkan päässä, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Taloudelliset vaikutukset

Asemakaavan merkittävimmät taloudelliset vaikutukset liittyvät ratikan rakentamiseen. Asemakaavalla ei osoiteta merkittävää uutta rakentamista eikä uusia palveluja tai työpaikkoja. Kaavan toteuttamiseen liittyvien kunnallisteknisen rakentamisen kustannukset kohdistuvat ratikkalinjan rakentamiseen. Alueen vesihuollon rakentaminen liittyy nykyisten runkojohtojen siirtämiseen ja ratikkalinjan hulevesijärjestelmien rakentamiseen.

Uusia merkittäviä vesi- ja viemärilinjoja ei ole tarpeen rakentaa, sillä nykyiselle asutukselle on järjestetty vesihuoltopalvelut. Katualueen ratikkalinjan kuivatus edellyttää hulevesien hallintarakenteita sekä hulevesien johtamisreittien kapasiteetin kasvattamista.

Ratikan rakentaminen lisää alueen palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuutta ja luo edellytyksiä uusien syntymiselle. Pysäkin vaikutusalueella asuntokysyntä kasvaa sekä saavutettavuuden parantumisen että ympäristön laadullisen kehittymisen myötä. Asukaskasvu tiivistyy Vantaalla muun muassa ratikkapysäkkien lähiympäristöihin, mikä mahdollistaa ja myös edellyttää palvelutarjonnan kasvua ratikan varrella. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

Ratikan toteuttamisen investointikustannuksia on arvioitu ratikan yleissuunnitelman yhteydessä (Ratikan yleissuunnitelma, Liite 15 Investointikustannukset). Ratikan kustannukset muodostuvat radan rakentamiskustannuksista sekä liikennöintikustannuksiin sisältyvistä varikko- ja kalustokustannuksista. Vantaan ratikan kokonaiskustannusarvio on noin 393 miljoonaa euroa. Kustannusarvio käsittää ratikan toteuttamisen vaatiman katukäytävän uudelleenrakentamisen sekä esimerkiksi samalla toteutettavia pyöräilyn laatukäytäviä ja kävely-yhteyksien parantamista.

Vantaan ratikkatalouden tiivistelmän (Vantaan kaupunki 2021) mukaisesti Vantaan ratikan varren alueiden maanmyynti- ja maankäyttösopimustulot sekä kiinteistöverokertymä ovat suuremmat kuin ratikan rakentamiskustannukset. Seuraavan 40 vuoden aikana tuloja arvioidaan olevan yhteensä 425 miljoonaa euroa, joka koostuu maanmyynti- ja maankäyttösopimustuloista 270 miljoonaa euroa, kiinteistöverokertymän kasvusta 120 miljoonaa euroa ja rakentamisesta palautuvasta verotulosta 35 miljoonaa euroa. Tulot 40 vuoden aikana olisivat siis 158 miljoonaa euroa enemmän kuin Vantaan rakentamiskustannukset. Arviot ratikkahankkeen tuloista ja kustannuksista tarkentuvat, kun suunnittelu edistyy.

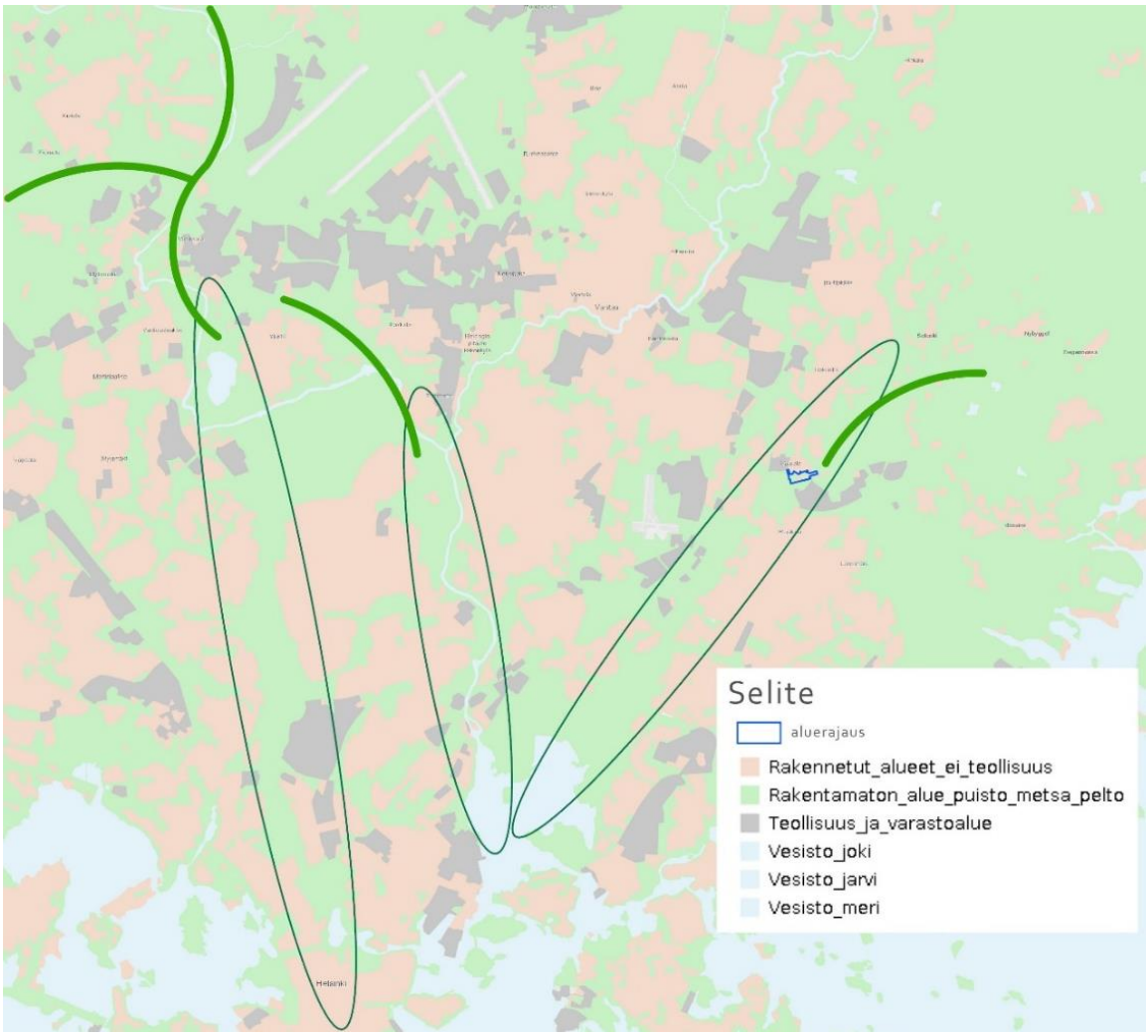
Sosiaalinen ympäristö

Kaavalla ei ole merkittäviä vaikutuksia sosiaaliseen ympäristöön, sillä alueelle ei juurikaan osoiteta uutta asumista. Alueelle on mahdollista muodostaa maanomistajan toiveista riippuen yksi uusi erillispientalojen tontti, jolloin alueelle voisi muodostua yksi uusi asunto.

Ratikan rakentaminen parantaa Itäisen Vantaan saavutettavuutta ja imagoa sekä lisää alueiden viihtyisyyttä ja houkuttelevia asuin- ja työpaikka-alueita.

Virkistys

Hopeatien eteläpuolelle ja Metsätien pohjoispuolelle osoitetaan virkistysaluetta. Kuussillanpuistikkoa jatketaan Tilustielle asti. Ratikan rakentaminen parantaa suunnittelualueen eteläpuolelle sijoittuvan Slåttmossenin virkistysalueen ja sen yhteydessä sijaitsevien virkistyskäyttöön kunnostettujen hiekkakuoppien, Vaaralanlampien, saavutettavuutta sekä yleisesti virkistysalueiden saavutettavuutta Itä-Vantaalla. Lisäksi tonteille on osoitettu viherkerroin, jolla pyritään ylläpitämään virkistysvaikutusta myös asuinalueiden sisällä. Viheralueiden jatkuvuus katualueen kummallakin puolella on huomioitu kaavassa. Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston virkistysalueelle on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla. Kaavassa on merkitty ulkoilureittejä ja hiihtoladut on huomioitu. Hanke täyttää VAT:n virkistyskäyttöä koskevat ja Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan ympäristötavoitteet.

Kuva 33. Pääkaupunkiseudun maankäyttö. Rakennetut alueet näkyvät punaisella ja harmaalla, viheralueet, metsät ja pellot vihreällä. Hopeatien asemakaava-alue on osoitettu sinisellä viivalla. Hopeatien kaava osuu yhden pääkaupunkiseudun vihersormen (Vanhankaupunginlahti – Ojanko) pullonkaulakohdalle.

Liikenne

Kaava-alueelle osoitetaan joukkoliikenteelle varatun alueen osa Vantaan ratikkaa varten. Suunnittelualueen viereen sijoittuu Kuussillan raitiotiepysäkki, joka sijaitsee Tilustiellä Kuussillantien risteyksen välittömässä läheisyydessä. Ratikka tulee kulkemaan 5 minuutin välein päiväsaikaan. Yhteydet joukkoliikenteeseen ovat hyvät. Liikenne Kuussillantiellä tulee ratikan myötä hieman rauhoittumaan, varsinkin raskaan liikenteen osalta.

Hopeatien kautta varmistetaan ajo Hopeatien eteläpuolella olevalle kiinteistölle. Ratikan katualuevaraukseen sisältyy myös varaus uudelle kevyen liikenteen väylälle Hopeatieltä Tilustielle. Liikkumisesta halutaan hiilineutraalia ja sujuvaa, mitä edistetään joukkoliikennettä ja kevyen liikenteen reittejä parantamalla.

Raitiotien rakentaminen ja liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Joukkoliikenteen parantuva palvelutaso vaikuttaa henkilöautojen matkamääriin, suoritteisiin ja sitä kautta tieliikenteen päästöihin ja ruuhkautumiseen. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

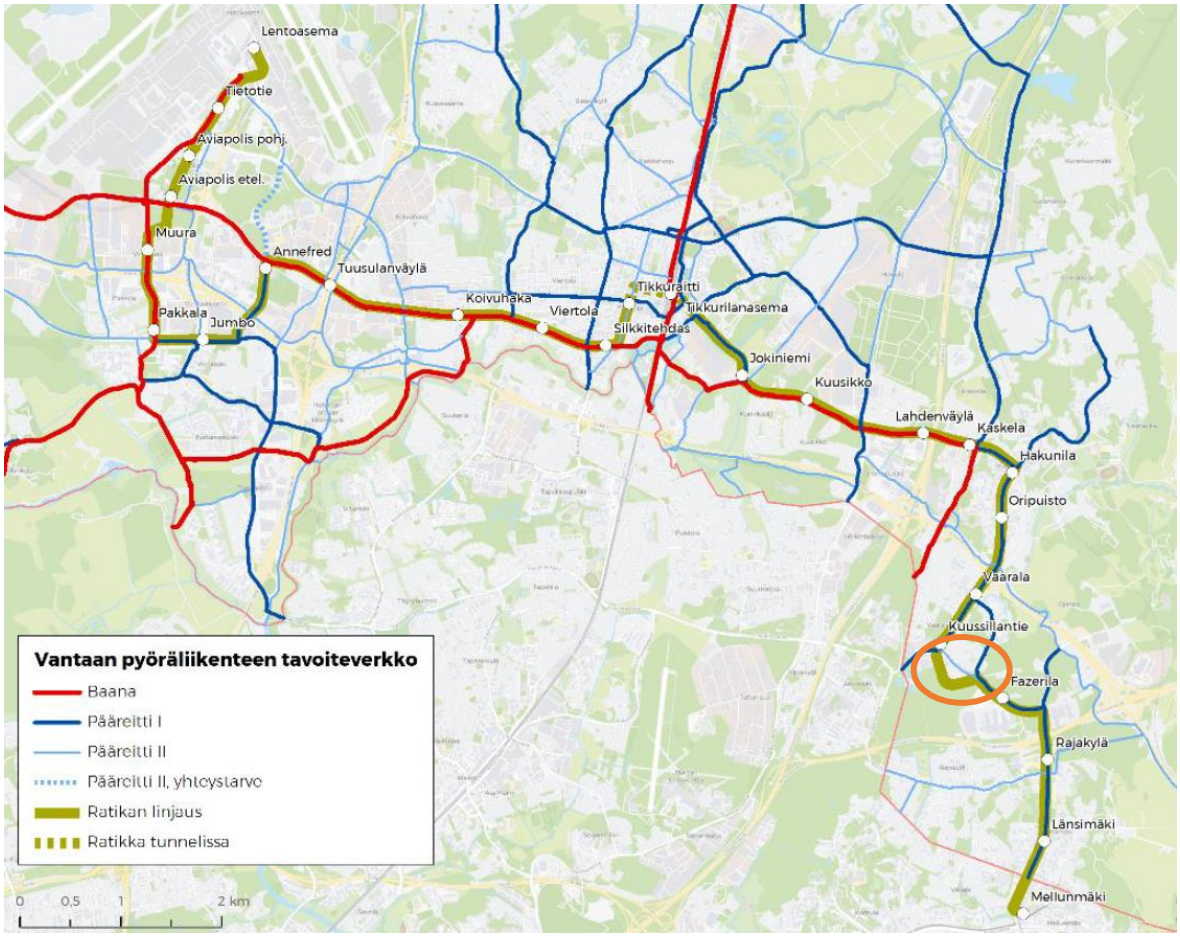
Ratikan suunnittelu ja toteuttaminen on yksi resurssiviisauden tiekartan toimenpiteistä. Vantaan ratikka kytkeytyy myös koko pääkaupunkiseudun laajaan raideliikenneverkkoon ja kuuluu

Helsingin seudun kuntien ja valtion väliseen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen (MAL-sopimus).

Raitiotien suunnittelun tavoitteena on turvallisen liikenneympäristön syntyminen. Jalankulun ja pyöräilyn olosuhteet on suunniteltu turvallisiksi, sujuviksi ja selkeiksi erityisesti raitiotien ja katujen ylityskohdissa. Raitiotien ajonopeus on sama ajoneuvoliikenteen kanssa, joten raitiontien ylitys jalankulkijoille ja pyöräilijöille vertautuu kadun ylitykseen. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

Ratikan yleissuunnitelman yhteydessä on laadittu pyöräliikenteen tarkastelu ratikan varrella (WSP Finland Oy, 2020), jossa Hakunilantieltä Lähdepuiston tien kautta Koivumäenkujalle ja siitä Kuussillanpuiston viertä kulkevan kevyen liikenteen väylän kautta Kuussillantielle on määritelty pääpyöräreitti I, jonka kriteerinä on korkea pyöräliikenteen nykyinen tai tavoiteltu määrä.

Hankkeella edistetään seudullisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta sekä varmistetaan edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle. Hanke täyttää VAT:n sekä Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan vaatimukset kestävien, sujuvien, kohtuuhintaisten ja hiilineutraalien liikkumistapojen kehittämisestä ja edistämisestä.

Kuva 34. Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkko (WSP Finland Oy 2020). Kaava-alueen likimääräinen sijainti on esitetty oranssilla ympyrällä.

Ratikan rakentaminen tulee vaikuttamaan kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin sekä autoliikenteeseen Tilustiellä ja Kuussillantiellä rakentamisen aikana. Nämä vaikutukset pyritään minimoimaan rakentamisen vaiheistuksella sekä esimerkiksi huolellisella opastuksen suunnittelulla ja toteutuksella.

Toteutuessaan Vantaan ratikka sekä siihen liittyvä muu katusuunnittelu edistää joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä sekä palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta.

Vesihuolto

Vantaan ratikkalinjan rakentaminen aiheuttaa vesihuoltolinjojen siirtoja sekä katuvesien hallinnan ja johtamisen järjestämistä. Vesihuoltolinjojen siirtoja ja suojaputkituksia on yhteensä 180 m ja hulevesiviemäreiden rakentamista 1145 m.

Jatkossa alueen puhdas käyttövesi saadaan nykyisestä vesijohtoverkostosta. Jätevedet johdetaan Vaaralan jätevedenpumppaamolle, josta ne siirretään kaava-alueen eteläpuolen Kuussillanniityn d500 jätevesien viettoviemäriin.

Hulevedet

Asemakaava-alueen puhtaat pintavedet voidaan kerätä ja imeyttää maaperään. Katualueen hulevedet johdetaan hulevesien hallintarakenteisiin sekä avo-ojia ja hulevesiviemäreitä pitkin edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Tonttien hulevedet hallitaan määrällisesti ja laadullisesti Vantaan hulevesien toimintamallin mukaisesti.

Ympäristöhäiriöt

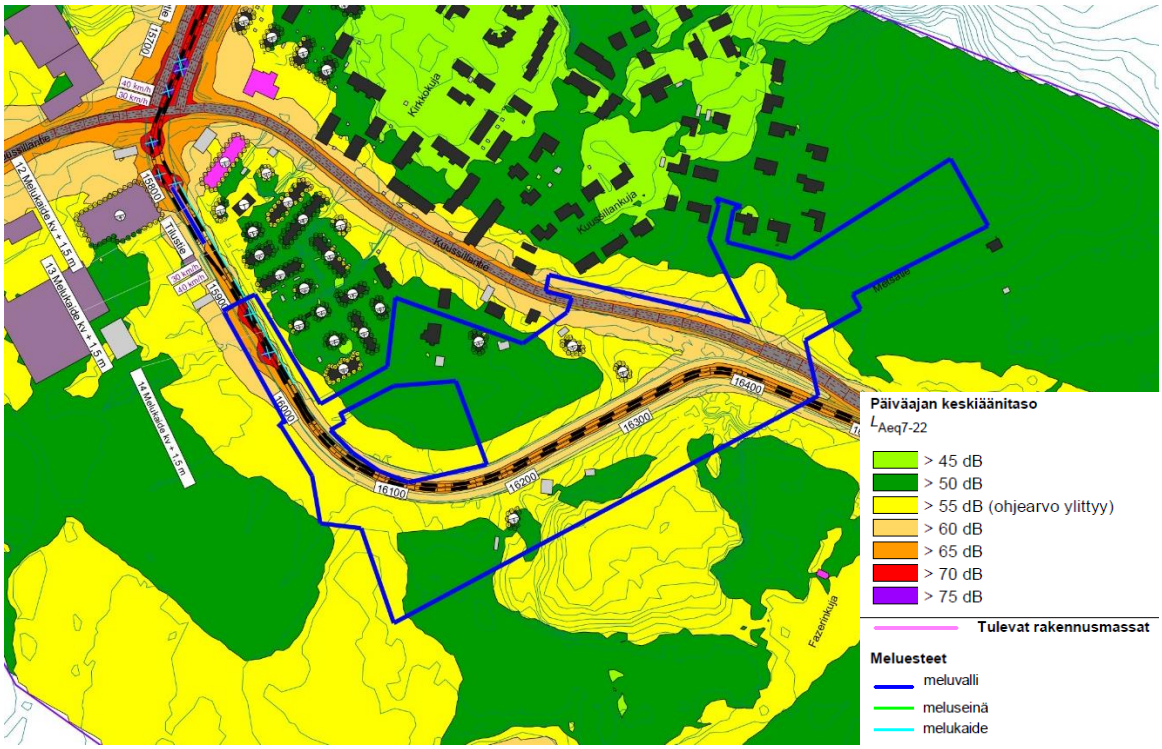
Melu

Vantaan raitioradan meluselvitys on valmistunut 20.4.2022 (Sitowise Oy). Selvityksessä laskettiin melumallinnuksen keinoin nyky- ja ennustetilanteen päivä- ja yöajan keskiäänitasot. Meluntorjuntatarve määritettiin melutason muutoksen ja raitioliikenteen aiheuttaman melun perusteella. Rakenteellista meluntorjuntaa esitetään kohteissa, joissa raitioliikenteen aiheuttama melu ylittää ohjearvon ja raitio-, tie- ja katuliikenteen yhteismelu hankkeen myötä huomattavissa määrin kasvaa (yli 2 dB).

Alueella mitoittavana melulähteenä on liikennemelu Kuussillantieltä sekä tulevalta ratikan raitiotieltä. Raitiovaunun melu muuttaa alueen melutilannetta, koska Tilustie on vähän liikennöity eikä Hopeatiellä ole nykyisellään juurikaan liikennettä. Alla olevassa kuvassa on esitetty ratikan arvioitu meluvaikutus kaava-alueella. Eniten melua syntyy kaarteissa ja pysäkkien alueella. Ennustetilanteessa raitioliikenteen melun suurin julkisivun keskiäänitaso (LAeq, päivä) on välillä 59-61 dB ja enimmäisäänitaso (LAmax) 65-78 dB. Sisämelun tavoitearvo 45 dB ylittyy Tilustien varren taloissa, kun oletetaan julkisivun äänitasoeron olevan tavanomaisilla rakenteille toteutuvan 30 dB. Ohjearvo 55 dB ylittyy Tilustietä lähimpien talojen pihoilla ja alueella on meluntorjuntatarve raitioliikenteen melua vastaan. Oleskelualueiden suojaksi esitetään 1,5 m korkeita (kiskosta mitattuna) melukaiteita Tilustielle, joissa on aukkoja tonttiliittymien kohdalla. Asuinkortteleihin, joilla ei ole ennestään ollut määräystä julkisivun ääneneristävyydestä liikennemelua vastaan, on lisätty tarvittavat uuden melutilanteen mukaiset määräykset.

Ratikka tulee mahdollisesti vaikuttamaan Kuussillantien liikennemääriin ja raskaan liikenteen määrä oletettavasti hieman alenee. Tällä on positiivinen vaikutus alueen nykyisten melutasojen alentumiseen. Myös tärinä ja pienhiukkasten määrä tulee vähentymään raskaan liikenteen vähentyessä alueella. Hanke toteuttaa siis VAT:n tavoitetta ehkäistä melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

Raitiotien suunnitelmaratkaisut tehdään niin, että tärinä pysäytetään ratarakenteisiin. Käytettäviä teknisiä menetelmiä on erilaisia ja niiden tarkempi suunnittelu tullaan tekemään katu- ja rakennussuunnitelmavaiheessa. (Vantaan kaupunki 2019)

Kuva 35. Ote tieliikennemelun ja raitiotien yhteismelun päiväaikaisesta ennustetilanteesta. Päiväarvoilla kaavan asumisen alueet sijaitsevat suurimmaksi osaksi alle 55 dB:n melualueella. Kuussillantien melu nostaa Kuussillantien varren asuinalueiden pihojen melutasoja. Tilustielle on esitetty melukaiteita. (Sitowise Oy 20.4.2022)

Tärinä

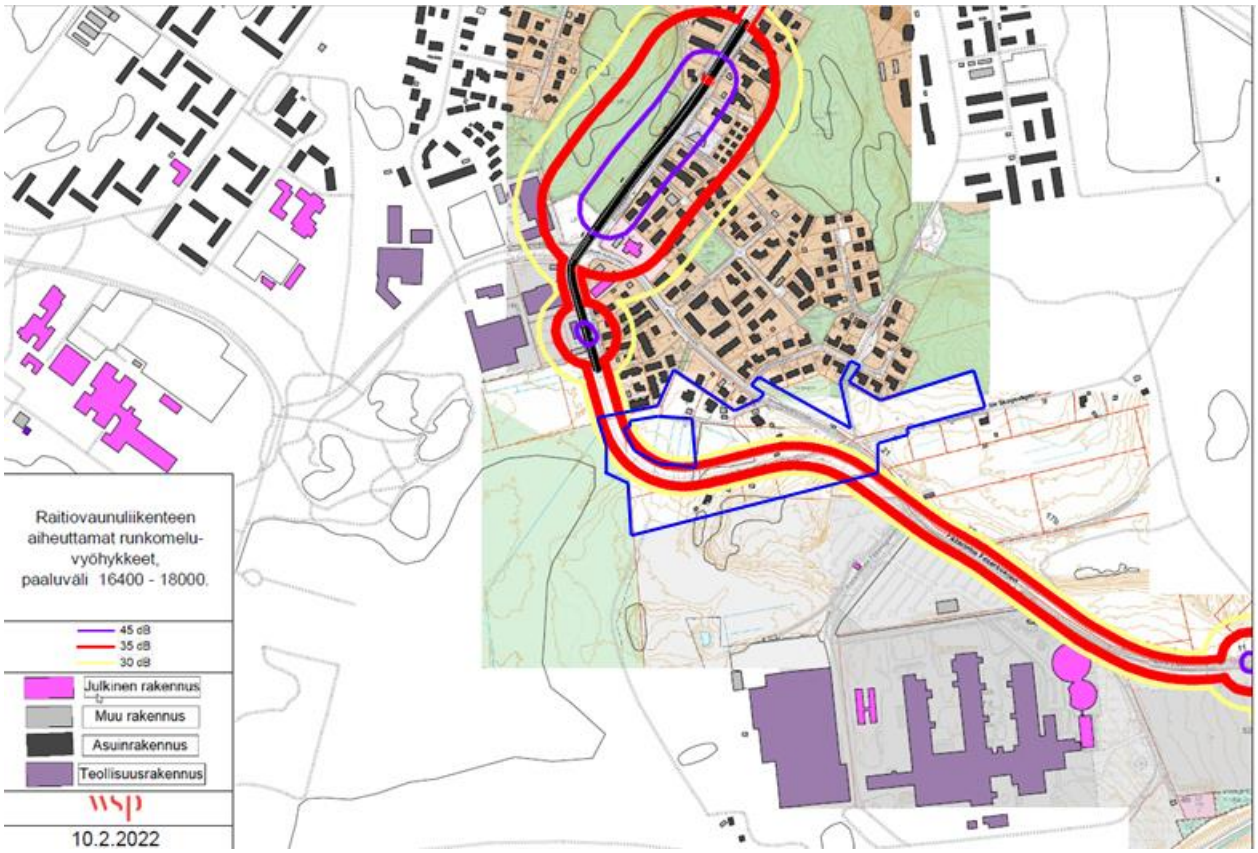
Hopeatien asemakaava-alueella ei tärinä- ja runkomeluselvityksen (WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 25.2.2022) perusteella sijaitse rakennuksia runkomelualueella.

Tärinä- ja runkomeluselvityksen perusteella raitiovaunun aiheuttama tärinä ei Vantaan ratikan raitiotielinjauksella ole arvioinnin mukaan merkittävä riski. Laskennallisesti tärinän voi tarkastella +15 metrin etäisyydelle raitiotiestä. Laskennan perusteella tärinä on alle asumismukavuuden ohjearvona < 0,30 mm/s koko raitiotielinjauksella.

Kaavassa on annettu suunnittelua koskeva määräys, jolla pyritään varmistamaan, ettei raitiotieliikenteestä aiheudu sen lähiympäristön rakennuksiin merkittävää runkomelu- tai tärinähaittaa. Määräyksen mukaan, mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) sisätiloissa 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä.

Raitiotien suunnitelmaratkaisut tehdään niin, että tärinä pysäytetään ratarakenteisiin. Käytettäviä teknisiä menetelmiä on erilaisia ja niiden tarkempi suunnittelu tehdään katu- ja rakennussuunnitelmavaiheessa.

Vaaralan alueella noin 11 asuinrakennusta sijoittuu 30 – 35 dB runkomelualueelle ja yli 20 asuinkerrostaloa sijoittuu laskennallisesti arvioidulle 35 – 45 dB alueelle ja seitsemän asuinrakennusta sijoittuu > 45 dB runkomeluvyöhykkeelle. Vaaralan kirkko sijoittuu myös 45 dB runkomelualueelle.

Kuva 36. Raitiovaunuliikenteen aiheuttamat runkomelualueet Vaaralan ja Kuussillan alueilla, paaluväli 16400–18000 (Tärinä- ja runkomeluselvitys, WSP Finland Oy ja Afry Finland Oy, 25.2.2022). Kaava-alue on osoitettu sinisellä viivalla.

Ilman epäpuhtaudet

Itse raitioliikenteellä ei ole vaikutusta ilmanlaatuun tai ilmanlaatu voi jopa hieman parantua raitiotieosuuksilla henkilöautoliikenteen vähentyessä. Rakentamisen aikana pölyämisen ja työkoneiden päästöt voivat väliaikaisesti heikentää ilmanlaatua.

Kaava-alueen asuinkortteleissa määrätään koneellisten ilmanvaihtojärjestelmien asentamisesta. Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.

Rakentamisen aikaiset häiriöt

Vantaan ratikan ja siihen liittyvän katuympäristön rakentaminen aiheuttaa tilapäisiä häiriöitä ajoneuvo- ja joukkoliikenteeseen, jalankulkuun ja pyöräilyyn sekä mahdollisesti myös asumiseen ja muihin toimintoihin. Rakentamisen aikaisten häiriöiden rajoittamiseen tulee kiinnittää huomiota hankkeen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa.

Rakentamisen aikana voi esiintyä häiriöitä pohjavesille. Asia on esitelty tarkemmin kohdassa 4.4.2 vesistöjä ja vesitaloutta koskevassa osuudessa.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Hopeatien pohjoispuoleinen alue ei ole todettu olevan luontoarvojen kannalta merkityksellinen. Alueella on lähinnä hakkuiden jälkeistä nuorta metsää. Vaikutukset luonnonympäristöön eivät tältä alueelta ole merkittävät.

Aivan kaava-alueen länsiosasta tulee katualueen leventämisen ja joukkoliikenteelle varatun alueen osan ja kevyenliikenteen väylä kaventamaan itärajaltaan luontoselvityksen (Faunatica 2022) yhteydessä määritellyistä lahokaviosammalen esiintymisalueesta ja luontotyyppialueesta no. 24 ja 25. Vaikutukset kohdistuvat näiden luontoalueiden raja-alueelle ja vaikutukset ovat siten vähäiset. Asemakaava ei merkittävästi heikennä kyseisten luontotyyppialueiden arvoa tai elinvoimaisuutta.

Kuussillanoja kulkee Kuussillanpuistikossa ojana ja se huomioidaan ratikan katu- ja puistosuunnittelun yhteydessä. Tilustien alla Kuussillanoja kulkee putkessa. Tilustien länsipuolella Kuussillanoja jatkuu ojana ja se on merkitty kaavaan.

Kaava-alueen länsiosa määriteltiin Vantaan liito-oravan suojelusuunnitelmassa liito-oravalle soveltuvaksi alueeksi. Katualueen levennys ja joukkoliikenteelle varatun alueen osa sekä kevyen liikenteen väylä tulee kaventamaan tätä soveltuvan elinympäristön aluetta sen itäosista. Alueelta ei kuitenkaan ole havaittu liito-oravia vuosien 2020-2021 aikana suoritettujen maastotutkimusten aikana. Hopeatien varrelta tunnistettiin drone-kuvista mahdollisia kolopuita, mutta tarkemmissa maastotutkimuksissa ne määriteltiin liito-oraville soveltumattomiksi.

Tonteille on määrätty vihertehokkuuskerroin.

Kaavaan merkitään lähivirkistysalue Hopeatien eteläpuolelle ja Metsätien pohjoispuolelle. Hopeatien eteläpuoleinen lähivirkistysalue yhdistyy kaava-alueen länsipuolelle kaavoitettuun Vaaralan lampien kaava-alueen lähivirkistysalueeseen. Metsätien pohjoispuoleinen lähivirkistysalue yhdistyy kaava-alueen itäpuolella sijaitsevaan Lähdepuiston virkistysalueeseen. Virkistysalueet on merkitty luo-alueena. Tarkoituksena on vahvistaa maakunnallisesti tärkeän ekologisen yhteyden paikka tällä alueella. Katusuunnittelun yhteydessä tehdään vielä tarkemmat suunnitelmat raidealueen vehreyttämisestä ja Hopeatien-Metsätien-Fazerintien-Kuussillantien risteysalueen kohdalla ekologisen yhteyden jatkuvuudesta.

Raitiotien toteuttamisen tavoitteena on olemassa olevan kaupunkivihreän vaaliminen ja sen mahdollisimman runsas lisääminen. Katupuihin ja pensaisiin on tavoitteena valita useita lajeja luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Maanpeiteperennoiden käytön mahdollisuutta nurmen ohella raitiotiellä selvitetään. Raitiotien linjauksen varrella olevat tai suunnitteilla olevat erilaiset hulevesirakenteet kuten painanteet ja kosteikot mahdollista erilaiset biotooppien luomisen ja kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämisen. (Vantaan ratikan yleissuunnitelma, WSP Finland Oy 2019)

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alueella huomioidaan vettä läpäisevän ja läpäisemätön pinnan muutokset verrattuna nykytilaan. Muutokset alueen pinta- ja pohjavesiin ehkäistään hulevesien hallintaratkaisuilla.

Hopeatien asemakaava-alueella pohjavesi on paikoitellen lähellä maanpintaa. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia ovat pohjaveden samentuminen, pinnantason lasku sekä pinnantason laskusta johtuvat virtaussuunnan muutokset. Vaikutukset suuntautuvat pohjavesivirtauksen perusteella pääsääntöisesti kohti pohjoista ja ne ovat kuitenkin tavallisesti väliaikaisia. Vaikutusten laajuuteen vaikuttavat mm. rakentamisen kesto, pohjavesipinnan alentamisen tarve sekä pohjavesipinnan ja maanpinnan väliin jäävän maapeitteen paksuus (Sitowise 21.3.2022). Tilustien ympäristön pohjavedessä havaitut haitta-aineet voivat hetkellisesti kulkeutua kohti kaava-aluetta virtaussuunnan muuttuessa. Jos kaivutöiden suunnitellaan ulottuvan savikon alaisiin kerroksiin, on pohjaveden hallinta keskeisessä asemassa, jotta ehkäistään paineellisen pohjaveden hallitsematon purkautuminen.

Ratikan rakentamisen aikana saatetaan tehdä massanvaihtoja. Massanvaihdossa maaperän pehmeät sedimentit poistetaan ja kaivanto täytetään paremmin kantavilla maa-aineksilla. Jos savikko leikataan karkeisiin sedimentteihin saakka, nousee paineellinen pohjavesi kaivannossa lähelle maanpintaa. Pohjaveden hallinta on keskeisessä asemassa massanvaihtoa suunnitellessa. Massanvaihdon vaikutukset ovat kuitenkin väliaikaisia ja pohjavesiolosuhteet palautuvat entiselleen

rakentamisen loputtua, kunhan rakentaminen tehdään niin, ettei rakenteiden kuivatustaso yletä pohjavesipintaan. Pohjavesialueella on huolehdittava pohjaveden suojauksesta ratikkalinjalla sekä hulevesien viivytysrakenteista. Veden imeytymisen estämiseksi viivytysrakenteet tulee rakentaa tiiviiksi. (Vantaan ratikan hulevesiselvitys, WSP Finland Oy 2019; Sitowise 21.3.2022).

Kaava-alueelle on laadittu pohjaveden suojelusuunnitelma. Rakennuslupahakemukseen on liitettävä tarvittaessa pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma.

Kaavassa annettaan määräyksiä pohjaveden suojelusta. Määräyksillä suojellaan pohjaveden laatua alueella. Pinnoitetun alueen määrä pidetään pienenä. Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain ajoväylillä ja henkilöautojen pysäköintialueella. Kaava-alueella ei saa rakentaa kellarikerroksia tai maalämpökaivoja. Lisäksi öljysäiliöt on sijoitettava maan pinnalle suoja-altaaseen katoksen alle tai rakennuksen sisätilaan. Henkilöajoneuvojen pysäköintialueen hulevedet on viivytettävä ja puhdistettava biosuodattamalla ennen niiden johtamista sadevesiverkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle.

Korttelialueiden kattovesiä voidaan lähtökohtaisesti johtaa ilman erityistä käsittelyä pohjavesiimeytykseen, sillä kattovedet ovat usein laadultaan hyviä. Jos katto- tai pintavesien laatu ei ole riittävä sellaisenaan imeytettäväksi, puhdistuskykyä voidaan tehostaa biosuodatuksella. Imeytys voidaan toteuttaa esim. imeytyskentällä, joka tulee sijoittaa riittävän etäälle rakennuksista. Imeytysjärjestelmässä tulee olla ylivuotoputki kaupungin hulevesiverkostoon ja putki tulee varustaa takaiskuventtiilillä, sillä hulevedet eivät saa joutua imeytysjärjestelmään verkoston padotustilanteessakaan. Korttelialueella myös muut puhtaat vedet, kuten liikennöimättömät piha- ja tonttialueiden hulevedet voidaan imeyttää. (Sitowise 21.3.2022)

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Suurin vaikutus ilmastonmuutokseen kaavalla on olemassa olevan kasvillisuuden poistuminen kautta ratikan linjan toteuttamiseksi.

Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Asemakaavassa AO ja A-korttelialueilla vaaditaan kaavan määräyksissä vihertehokkuus 0,9. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli). Vihertehokkuuden - viherpintojen ja puiden - avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä. Vihertehokkuudella vastataan myös Vantaan resurssiviisauden tiekartan asettamiin tavoitteisiin. Vihertehokkuusmenetelmää on testattu Vantaan asemakaavoituksessa vuodesta 2016 lähtien Ilmastonkestävä kaupunki -hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla.

Pinnoitetun alueen pinta-ala on pyritty minimoimaan kaava-alueella. Pintamateriaalien on oltava vettä läpäiseviä muilla, paitsi ajoneuvojen käytön tai säilyttämisen paikoilla. Määräämällä vettä läpäisevien pinnoitteiden käytöstä sadevedet imeytyvät pohjavedeksi ja hulevesien määrä pienenee. Hulevesien käsittelystä on annettu määräyksiä kaavassa.

Vantaan ratikan resurssiviisauden suuntaviivojen mukaan (Sitowise Oy, 13.5.2020) resurssiviisaus ohjaa Vantaan ratikan suunnittelun valintoja. Vantaan ratikan katu- ja rakentamissuunnitelmista tehdään päästölaskentaa suunnittelun edetessä. Ratikan rakentamisen jokainen vaihe, myös kaavan osoittamalla alueella, toteutetaan mahdollisimman resurssiviisaasti. Parhaillaan laaditaan ratikan resurssiviisauden toteutukseen tarkempaa suunnitelmaa.

Yleisesti infrahankkeiden päästöjä muodostuu maa- ja kalliomassojen käytöstä, niiden kuljetuksista, taitorakenteiden rakentamisesta (mm. sillat, tukimuurit), pohjarakenteista (mm. syvästabilointi, paaluperustukset, kevennykset) sekä asfalttipäällysteistä.

Infrarakentamisessa käytettävien päästöintensiivisten rakennusosien (syvästabilointi, sillat, paalulaatat yms.) hiilidioksidipäästöitä valtaosa syntyy sementin valmistuksessa. Näitä päästöjä on mahdollista vähentää käyttämällä vähäpäästöisempää sementtiä sekä suosimalla kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja. Myös puulla voidaan tietyissä osin korvata betonirakenteita. Tunnelirakentamisessa syntyvä louhe hyödynnetään ratikan tai muiden väylien pohjarakenteissa.

Infran rakentamisen lisäksi aiheutuu materiaalien ilmastovaikutuksia raitiotiekaluston hankinnasta ja ylläpidosta ja energian kulutuksen ilmastovaikutuksia raitiotien käyttöenergiasta. Kaavoitus mahdollistaa välillisesti näiden vaikutusten toteutumisen, mutta nämä asiat eivät silti ole kaavoituksella ohjattavissa.

Koneiden päästöjen vähentämiseksi Vantaan kaupunki on sitoutunut green deal -sopimukseen, jonka mukaisesti kaikki työmaat ovat työkoneiden ja energiankäytön osalla fossiilivapaita vuoteen 2025 mennessä. Hengitysilman osalla päästöttömyyteen pyritään vuoteen 2030 mennessä. Vantaalla on jo kiristetty näitä päästöjä hillitseviä Stage- ja Euro -luokkia.

Vantaan ratikan yleissuunnitelman mukaisesti raitiotien liikennöinti vaikuttaa henkilöautoliikenteeseen kulkutapavalinnan sekä henkilöautojen reittivalinnan kautta. Henkilöautojen matkamäärät, suoritteet ja siten tieliikenteen päästöt vähenevät, kun joukkoliikenteen palvelutaso paranee.

Ratikan infrarakentamiseen tarvittavien materiaalien ja niiden hankintalähteen vaihtoehtojen hiilijalanjälkeä on vertailtu Vantaan ratikan hiilijalanjälkiselvityksessä (Design Manual Liite 1, WSP Finland Oy 2020). Laskennassa käytettiin yleissuunnitelmassa määriteltyjä pinta- aloja eri ratikan osuuksille. Tehdyt laskelmat perustuivat käytettyihin materiaaleihin, niiden elinkaareen ja kuljetusmatkoihin. Selvityksessä on vertailtu kotimaisia materiaaleja (skenaario A, hiilijalanjälki 6 800 CO2-tonnia), kotimaisia kierrätettyjä materiaaleja (skenaario B, hiilijalanjälki 1 800 CO2-tonnia) ja aasialaisia materiaaleja (skenaario C, hiilijalanjälki 14 000 CO2-tonnia). Tuloksia suhteutettiin ”Hiilineutraali Vantaa 2030” tavoitteeseen. Tarkastelun mukaan paras vaihtoehto on skenaario B, jossa käytetään kotimaisia ja kierrätettyjä materiaaleja sekä lisätään kasvillisuuden määrää.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Fatzerintieltä kääntyvä ja Tilustielle päättyvä joukkoliikenteelle varattu alueen osa, jolle saa rakentaa pikaraitiotien, nimetään Rivieranraitioksi. Raitio merkitsee kylätietä, raittia.

Kuussillankujalta Kuussillantielle tuleva kevyen liikenteen katu nimetään Kuussillanpoluksi. Polun vieressä on Kuussillanpuisto / Sexbroparken (1984). Kuussillanpolku on ollut Vaaralassa suomeksi myös kansanomaisessa käytössä (1997), joskaan ei tiedetä, mitä paikkaa nimellä on tarkoitettu. Kuussillan nimi johtuu Håkansbölen pellon nimestä Sexbro (1913) ja Håkansbölen torpasta Sexbro torp (1913). Ne tarkoittavat lukusanaa kuusi ja johtuvat Kuussillantiellä ollesta sillasta. Tarkempi etymologia on tuntematon.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan nimistöryhmä hyväksyi uudet nimet Kuussillanpolku 5.4.2022, Rivieranraitio 8.9.2020, Slåttmossen 9.12.2019, Kuussillanpuistikko 13.10.2014 ja Kuussillanoja 4.11.2019.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavan toteuttaminen voidaan aloittaa, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen ja kaava on saanut lainvoiman.

Ratikan jatkosuunnittelu toteutetaan vuosina 2020–2023, jonka jälkeen koko ratikkahankkeesta voidaan tehdä investointipäätös noin vuonna 2023. Ratikan mahdollinen rakentaminen tapahtuisi v. 2024–2028.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Kaupunkisuunnittelu:	Vesa Karisalo	alue-arkkitehti 31.11.2021 asti
	Mari Jaakonaho	alue-arkkitehti 1.2.2022 alkaen
	Anna Hellén	asemakaava- arkkitehti
	Merja Hokkanen	kaavoitusteknikko
	Sari Simonen	kaavatekninen koordinaattori
	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
Kuntatekniikan keskus :	Antti Auvinen	vesihuollon suunnittelu
	Santtu Bussian	liikenneinsinööri
	Susanna Koponen	liikenteen alueinsinööri
Mittaus ja geopalvelut	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
Ympäristökeskus:	Sinikka Rantalainen	ympäristösuunnittelija
Mittaus- ja geopalvelut:	Heikki Kangas	geotekniikkapäällikkö
	Janne Karppinen	geotekniikkainsinööri
Kiinteistöhallinta ja asuminen:	Armi Vähä-Piikkiö	tonttipäällikkö
	Teemu Jääskeläinen	maankäyttöinsinööri
Vantaan ratikka:	Tiina Hulkko	hankejohtaja
	Sauli Hakkarainen	suunnittelupäällikkö
	Hannakaisa Markkanen	tiedottaja

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 20. päivänä syyskuuta 2022

Anna Hellén
asemakaava-arkkitehti

Mari Jaakonaho
aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	**092 Vantaa**	Täyttämispvm	**25.04.2022**
Kaavan nimi	**931500 Hopeatie**		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	**13.01.2021**
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	**092931500**
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	**6,6280**	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	**6,1691**
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	**0,4589**

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

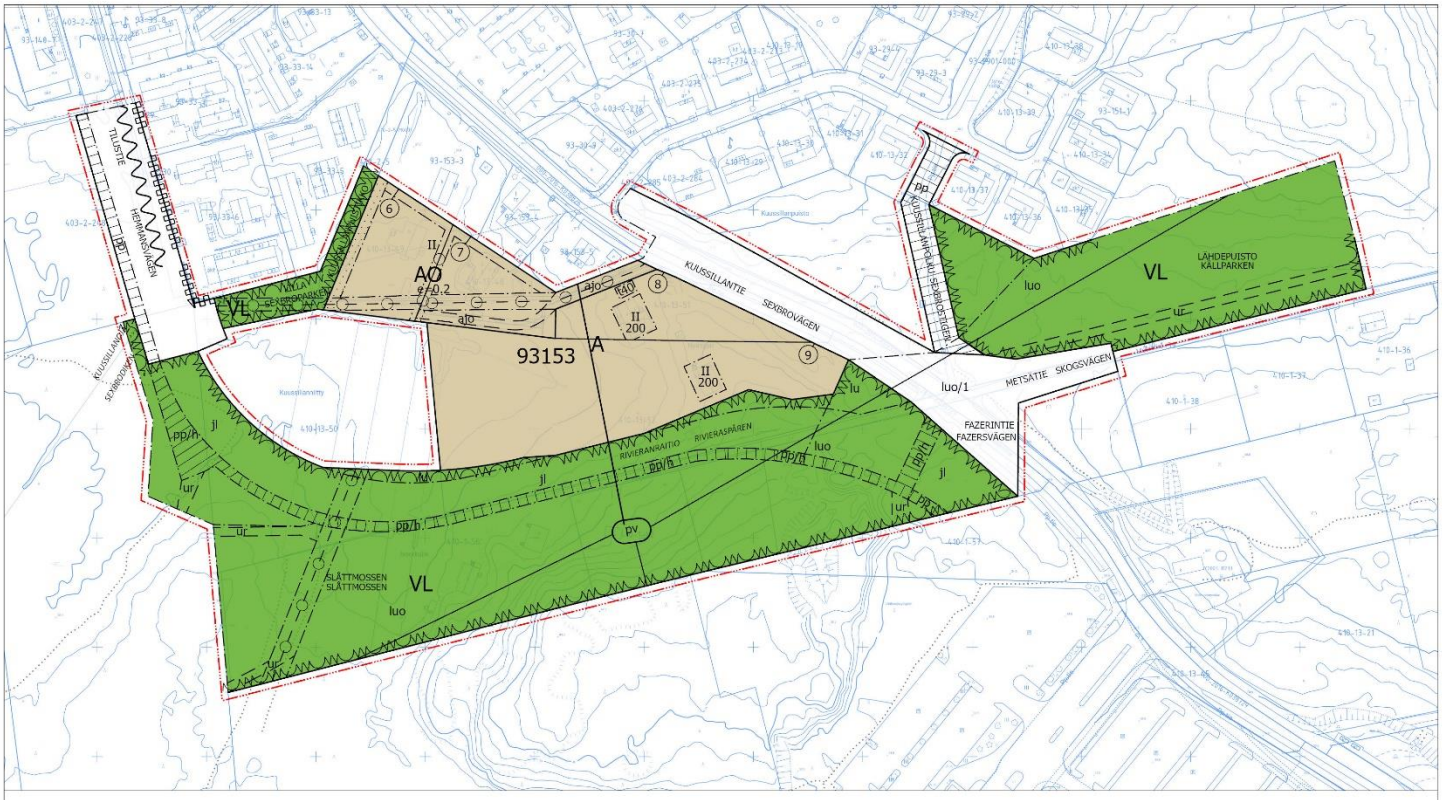
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**6,6280**	**100,0**	**1319**	**0,02**	**0,0000**	
A yhteensä	1,4686	22,2	1319	0,09		
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	4,0395	60,9			-0,0090	
R yhteensä						
L yhteensä	1,1199	16,9			0,0090	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

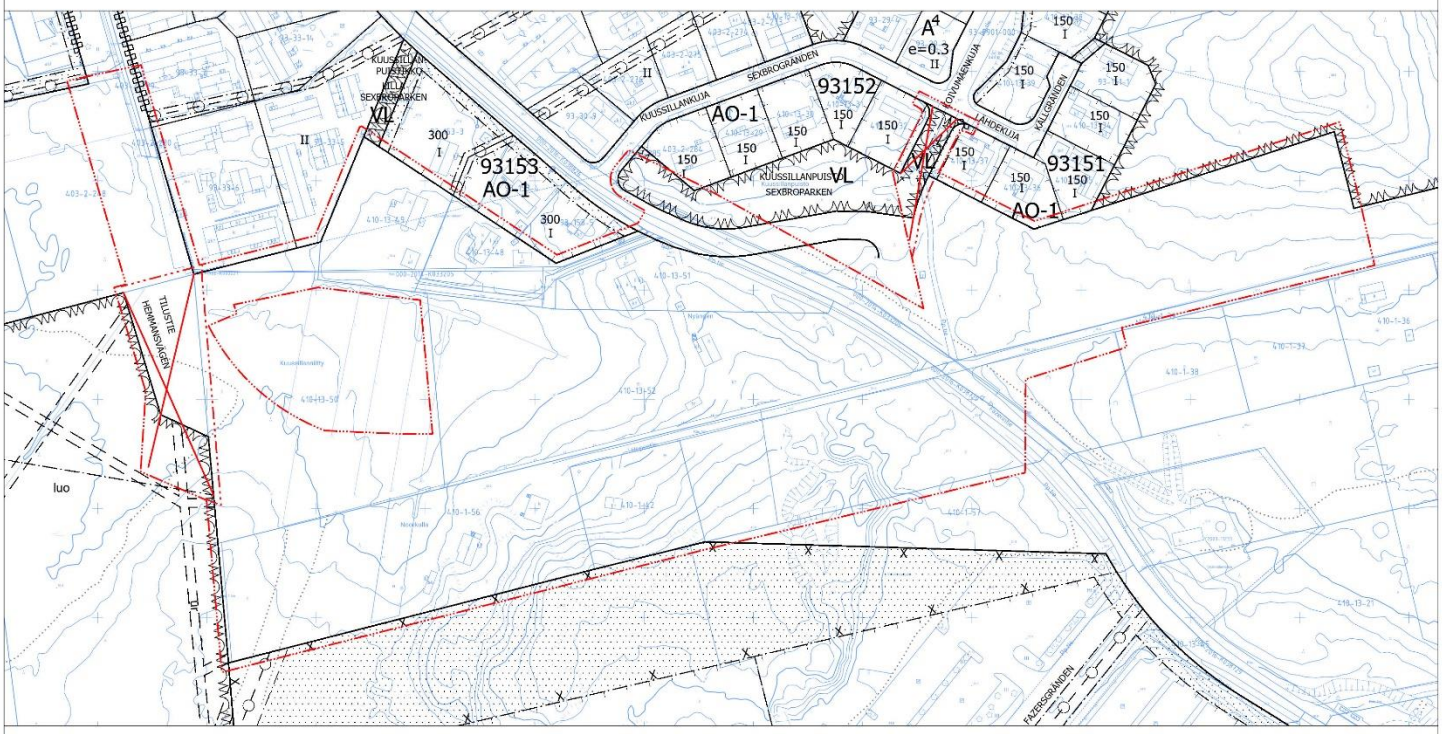
Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**6,6280**	**100,0**	**1319**	**0,02**	**0,0000**	
A yhteensä	1,4686	22,2	1319	0,09		
A	1,0090	68,7	400	0,04		
AO	0,4596	31,3	919	0,20		
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	4,0395	60,9			-0,0090	
VL	4,0395	100,0			-0,0090	
R yhteensä						
L yhteensä	1,1199	16,9			0,0090	
Kadut	0,9908	88,5			-0,0437	
Kev.liik.kadut	0,1291	11,5			0,0527	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Asemakaavan muutosehdotus

Metriä
0 50 100 200

Poistuvat merkinnät

Metriä
0 50 100 200

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
931500	20.9.2022

Vantaan kaupunki

931500 - Hopeatie

Kaupunginosa 93, VAARALA

Asemakaava
Osa korttelia 93153, sekä katu- ja virkistysalueet.

Asemakaavan muutos
Katu- ja virkistysalueet.

1:2000

Vanda stad

931500 - Silvervägen

Stadsdel 93, FAGERSTA

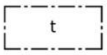
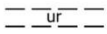
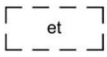
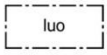
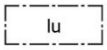
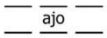
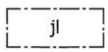
Detaljplan
En del av kvarteret 93153, samt gatu- och rekreationsområden.

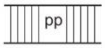
Ändring av detaljplan
Gatu- och rekreationsområden.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
A	**Asuinrakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för bostadshus.**
	Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimistotiloja ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista ja ympäristöä yhteensä enintään 10% tontin rakennusoikeudesta.	På området får totalt högst 10% av tomtens byggnadsrätt utnyttjas för sådana kontorslokaler och med dem jämförbara arbetslokaler som inte inverkar störande på boendet eller miljön.
	Tontille saa rakentaa yhden enintään 25 k-m² suuruisen sauna-, talous-, varastorakennuksen tai vastaavan olemassa olevien rakennusten lisäksi ja rakennusalan estämättä. Tontin rakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus.	På tomten är det tillåtet att utöver de existerande byggnaderna bygga en högst 25 m²-vy stort bastu-, ekonomi-, förrådsbyggnad eller motsvarande utan att byggnadsytan utgör ett hinder. Byggnaderna på tomten ska bilda en enhetlig helhet.
	Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.	Värmeoljetankar bör placeras i en skyddsbassäng antingen under taket eller inne i byggnaden. Skyddsbassängens volym måste vara större än volymen av eldningsoljan som ska lagras.
	Rakennuksiin ei saa rakentaa kellarikerrosta.	Källare får inte byggas i byggnader.
	Asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB.	Ljudisoleringen ΔL mot vägtrafikbuller i bostadsrummens och arbetslokalernas ytterhölje ska vara minst 30 dB.
	Tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie- tai raideliikennemelun keskiäänitaso L(Aeq) ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä eikä 50 dB yöllä.	På tomten ska med byggnadsdelar sörjas för att väg- eller spårvagnstrafik bullrets medelljudnivå L(Aeq) på de gårdsområden som är avsedda för vistelse inte överskrider 55 dB dagtid eller 50 dB nattetid.
	Tontilla 9 on rakennuslupahakemuksen yhteydessä esitettävä selvitys siitä, miten raideliikenteen aiheuttamat melu- ja tärinähaitat on otettu huomioon sekä tarvittaessa toimenpiteet melun, runkomelun ja tärinän leviämisen estämiseksi.	På tomt 9 ska det i bygglovsskedet presenteras en buller-, stombuller-, och vibrationsutredning och vid behov åtgärder för att förhindra spridning av buller, stombuller och vibrationer.
	Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.	Byggnaden ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas från taknivå på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter.

	Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,9. Vihertehokkuuslaskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.	Gården ska ha minst 0,9 i gröneffektivitet. Kalkylen över gröneffektiviteten bifogas titt bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.
	Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta haitallisesti pohjaveden pinnan tasoa.	Byggandet ska utföras, på så vis att det inte sker några skadliga förändringar i grundvattennivån.
	Puhtaat kattovedet voidaan imeytettää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla.	Rent vatten från taken kan infiltreras i marken eller behandlas med biofilter.
	Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain ajoväylillä ja henkilöautojen pysäköintialueella.	Vattentät beläggning får endast användas på uppfart och på parkeringsområden.
	Henkilöajoneuvojen pysäköintialueen hulevedet on viivytettävä ja puhdistettava biosuodattamalla ennen niiden johtamista sadevesiverkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle.	Dagvattnet från personbilarnas parkeringsområde ska fördröjas och renas genom biofilter innan det styrs ut i regnvattennätet eller utanför grundvattenområdet.
	Rakennuslupahakemukseen on liitettävä tarvittaessa pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma.	Vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan.
	Autopaikkoja on varattava 1,5 autopaikkaa / asunto, kuitenkin vähintään 1 autopaikka / 85 k-m².	Bilplatser ska reserveras 1,5 bilplats / bostad, dock minst 1 bilplats / 85 m²-vy.
	Rakennuksissa tulee olla avoräystäät.	Byggnaderna bör förses med öppen takfot.
	Kattomuotona on oltava satulakatto tai pulpettikatto.	Takformen ska vara sadeltak eller pulpettak.
	Rakennusten katoille saa sijoittaa aurinkopaneeleja ja viherkattoja.	På byggnadernas tak får placeras solpaneler och gröntak.
	Kattomuotojen ja -kulmien sekä kattolappeiden suuntauksen valinnassa tulee mahdollistaa aurinkoenergian käyttö.	I valet av takformer och -vinklar samt takfallens riktning ska utnyttjande av solenergi möjliggöras.
AO	**Erillispientalojen korttelialue.**	**Kvartersområde för fristående småhus.**
	Rakennuksiin ei saa rakentaa kellarikerrosta.	Källare får inte byggas i byggnader.
	Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta haitallisesti pohjaveden pinnan tasoa.	Byggandet ska utföras, på så vis att det inte sker några skadliga förändringar i grundvattennivån.
	Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.	Värmeoljetankar bör placeras i en skyddsbassäng antingen under taket eller inne i byggnaden. Skyddsbassängens volym måste vara större än volymen av eldningsoljan som ska lagras.
	Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain ajoväylillä ja henkilöautojen pysäköintialueella.	Vattentät beläggning får endast användas på uppfart och på parkeringsområden.
	Puhtaat kattovedet voidaan imeytettää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla.	Rent vatten från taken kan infiltreras i marken eller behandlas med biofilter.
	Rakennuslupahakemukseen on liitettävä tarvittaessa pohjaveden hallintasuunnitelma ja siihen liittyvä pohjaveden tarkkailuohjelma.	Vid behov ska en plan för grundvattenkontroll och ett program för grundvattenobservationer i anslutning till denna bifogas till bygglovsansökan.
	Henkilöajoneuvojen pysäköintialueen hulevedet on viivytettävä ja puhdistettava biosuodattamalla ennen niiden johtamista sadevesiverkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle.	Dagvattnet från personbilarnas parkeringsområde ska fördröjas och renas genom biofilter innan det styrs ut i regnvattennätet eller utanför grundvattenområdet.
	Rakennus tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jossa tuloilma on otettava kattotasolta mahdollisimman etäältä epäpuhtauslähteistä. Ilmanvaihtolaitteisto tulee varustaa riittävän tehokkailla suodattimilla.	Byggnaden ska utrustas med maskinell till- och frånluftsventilation, där tilluften tas från taknivå på så stort avstånd från föroreningskällor som möjligt. Ventilationsanläggningen måste utrustas med tillräckligt effektiva filter.
	Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 0,9. Vihertehokkuuslaskelma liitetään rakennuslupahakemukseen pihasuunnitelman kanssa.	Gården ska ha minst 0,9 i gröneffektivitet. Kalkylen över gröneffektiviteten bifogas till bygglovsansökan tillsammans med planen över gården.
	Autopaikkoja on varattava 2 kpl / tontti.	Bilplatser ska reserveras 2 st / tomt.
	Rakennuksissa tulee olla avoräystäät.	Byggnaderna bör förses med öppen takfot.
	Kattomuotona on oltava satulakatto tai pulpettikatto.	Takformen ska vara sadeltak eller pulpettak.
	Rakennusten katoille saa sijoittaa aurinkopaneeleja ja viherkattoja.	På byggnadernas tak får placeras solpaneler och gröntak.
	Kattomuotojen ja -kulmien sekä kattolappeiden suuntauksen valinnassa tulee mahdollistaa aurinkoenergian käyttö.	I valet av takformer och -vinklar samt takfallens riktning ska utnyttjande av solenergi möjliggöras.
VL	**Lähivirkistysalue.**	**Område för närrekreation.**
———	**Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.**	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
—·—·—	**Osa-alueen raja.**	**Gräns för delområde.**
— — —	**Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.**	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**

	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
	Ohjeellinen tontin raja.	**Riktgivande tomtgräns.**
93	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
VAAR	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
93153	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
⑥	**Tontin numero.**	**Tomt nummer.**
FAZERINTIE	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**
RIVIERANRAITIO	**Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi.**	**Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.**
e=0.2	**Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin/ rakennuspaikan pinta-alaan.**	**Exploateringstal, dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens/byggnadsplatsens yta.**
200	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
II	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
 t	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.**	**Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras.**
 ur	**Ohjeellinen ulkoilureitti.**	**Riktgivande friluftsled.**
 et	**Ohjeellinen yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.**	**Riktgivande område för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk service.**
 luo	**Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.**	**Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald.**
	Puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena.	Trädbeståndet ska bevaras eller förnyas på ett sådant sätt att den ekologiska förbindelsen i grönområdena förblir trädbevuxen.
	/1 Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston virkistysalueelle on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla.	/1 Kontinuitet av ekologiska förbindelsen gatan från Slåttmossens rekreationsområde till Källparkens rekreationsområde ska säkerställas genom bevarande eller plantering av växtlighet.
	Katu.	**Gata.**
	luo/1: Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoväylillä, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.	luo/1: ekologisk förbindelse. Syftet med områdets planering och vård är att behålla vägkanten skogig. På andra än vägbanan, bör föredras växtlighet, naturliga material och gräsarmering.
	Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) rakennusten sisätiloissa. Raitiotien suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon myös kaava-alueen ulkopuolinen, 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittama maankäyttö.	Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009). I planeringen och byggandet av spårvagnen ska även tas hänsyn till den anvisade markanvändningen i detaljplaner utanför planområdet som godkänts före 31.12.2021.
 lu	**Alueen osa, jolle saa rakentaa kadun luiskan.**	**Del av område där gatusluttning får placeras.**
 ajo	**Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys.**	**Riktgivande körförbindelse inom området.**
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	**Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.**
 jl	**Joukkoliikenteelle varattu alueen osa.**	**Del av område reserverad för kollektivtrafik.**
	Alue on varattu pikaraitiotielle. Lähivirkistysalueelle sijoittuva raidealue tulee toteuttaa nurmipintaisena.	Området är reserverat för en snabb spårvagnsväg. I området för närrekreation ska spårområdet ha gräsyta.
	Mikäli alueelle sijoitetaan raitiotie, tulee se suunnitella ja toteuttaa niin, ettei raitioliikenteen aiheuttama tärinä tai runkoääni ylitä tavoitteena pidettäviä enimmäisarvoja (VTT 2008, VTT 2009) sisätiloissa 31.12.2021 mennessä hyväksyttyjen asemakaavojen osoittamassa maankäytössä.	Om en spårväg placeras i området ska den planeras och byggas så att vibrationer eller stomljud från spårtrafiken inte överskrider de högsta värdena inomhus (VTT 2008, VTT 2009) som uppsatts som mål för den anvisade markanvändningen i detaljplaner som godkänts före 31.12.2021.
	VL-alueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa.	På VL området ska ofrånkomliga skärningar och terrasseringar i samband med byggandet av kollektivtratikområdet göras så att växtlighet inte skadas i onödan eller landskapsbilden förstörs.

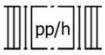
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.

Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.

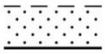
Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.

För allmän gång- och cykeltrafik reserverad del av område.

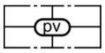
Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu.

För allmän gång- och cykeltrafik reserverad del av område där service trafik är tillåtet.

Ohjeellinen istutettava alueen osa.

Riktgivande del av område som ska planteras.

Tärkeä pohjavesialue.

Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen. Alueella ei saa käsitellä pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai räjähteitä.

Kaava-alueelle ei saa rakentaa energiakaivoja.

Viktigt grundvattensområde.

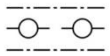
Verksamheten på området får inte medföra risk för grundvattens kvalitet eller kvantitet. Konstruktion, dränering, dagvattenhantering och grävning bör utföras så att det inte sker förändringar i grundvattenkvaliteten eller permanenta förändringar i grundvattennivån. Kemikalier eller sprängämnen som medför risk för grundvattnet får inte hanteras i området.

Energibrunnar får inte byggas i planområdet.

Ohjeellinen avo-oja.

Riktgivande öppet dike.

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä eikä raskaita rakenteita, eikä istuttaa puita tai syväjuurisia pensaita.

Alueelle saa rakentaa ulkoilureitin, joka palvelee tarvittaessa myös vesihuollon rakenteiden kunnossapitoa.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

I område är det inte tillåtet att placera fasta eller tunga konstructioner eller plantera träd eller buskar med djupa rötter.

I området får en friluftsled byggas, som vid behov också betjänar underhållet av vattenförsörjningens konstruktioner.

Alueelle on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin.

Området ska förses med bullerskydd. Beteckningen anger skyddets ungefärliga placering.

/1

Kaavamerkintään liittyvä kohdenumero.

Projektnummer som anknyter till planbeteckningen.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område ska en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanering

Mari Jaakonaho
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Mittaus- ja geopalvelut

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Mätning och geoteknik

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

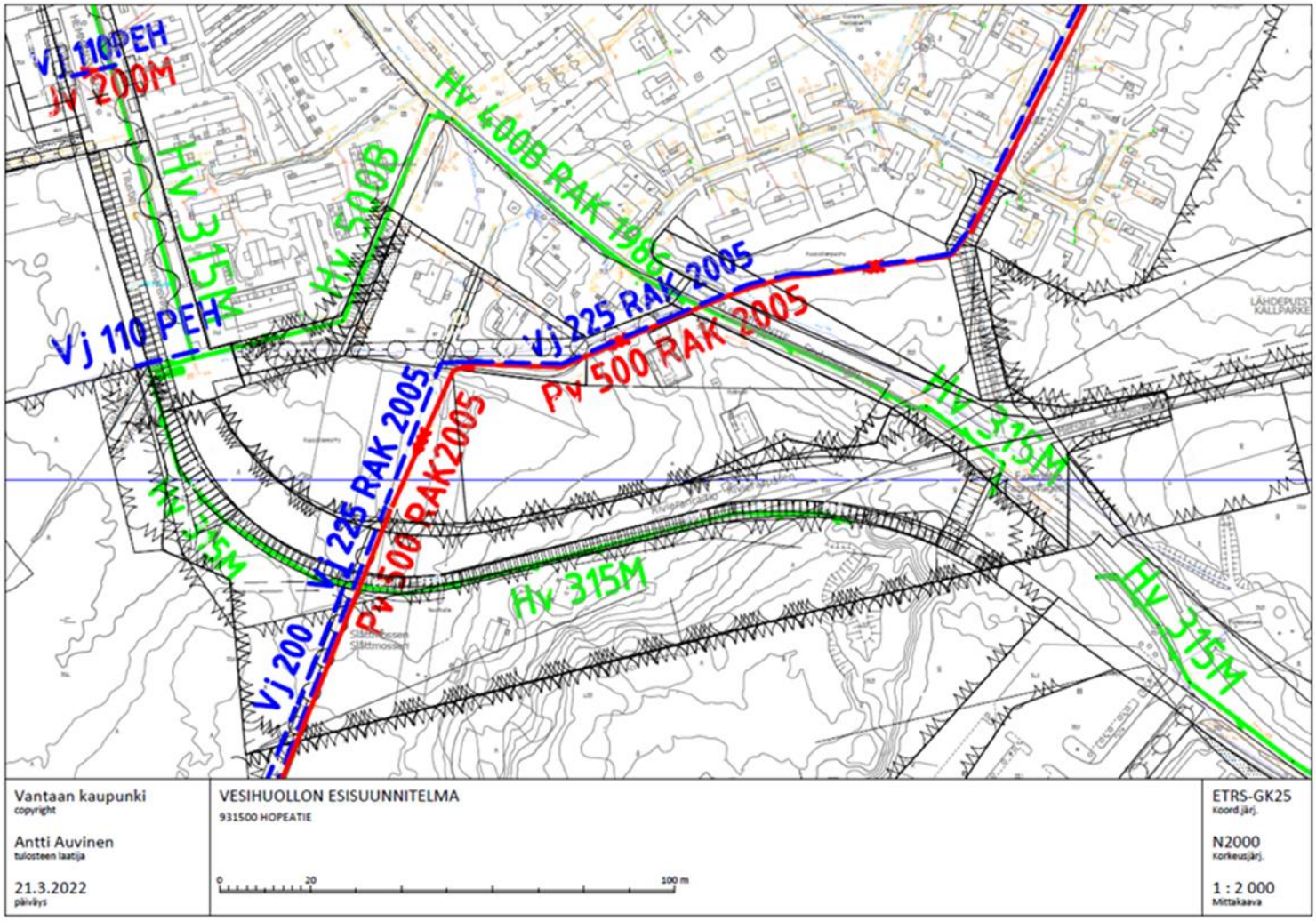
Vantaalla / Vanda <Päiväys>

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa {Hyväksymispäivä}

Godkänd av stadsfullmäktige {Hyväksymispäivä}

Vj 110PEH
JV 200M
Hv 315M
Hv 500B
Hv 400B RAK 1986
Vj 110 PEH
Vj 225 RAK 2005
Pv 500 RAK 2005
Hv 315M
Vj 225 RAK 2005
Pv 500 RAK2005
Hv 315M
Hv 315M
Vj 200
Hv 315M
Vantaan kaupunki
copyright
Antti Auvinen
tulosteen laatija
21.3.2022
päiväys
VESIHUOLLON ESISUUNNITELMA
931500 HOPEATIE
0
20
100 m
ETRS-GK25
Koord.järj.
N2000
Korkeusjärj.
1 : 2 000
Mittakaava

VANTAAN KAUPUNKI

Asemakaavoitus MJA, AHE

ASEMAKAAVAEHDOTUS ja ASEMAKAAVAMUUTOSEHDOTUS
931500
Hopeatie
LAUSUNNOT JA VASTINEET
kala 20.9.2022

Kaupunginhallitus 23.5.2022 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta tai asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **931500** /Hopeatie. Lausuntoja pyydettiin 12 kpl ja saatiin 7 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1, 21.6.2022 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)	Tukesilla ei ole lausuttavaa kaavoitushankkeesta.	Ei toimenpiteitä.
NRO 2, 23.6.2022 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)	Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa asemakaavamuutosehdotuksesta.	Ei toimenpiteitä.
NRO 3, 7.7.2022 Vantaan Energia OY, Vantaan Energia Sähköverkot OY	Vantaan Energia Sähköverkot Oy esittää, että asemakaavan muutosehdotuksessa on huomioitava maakaapeleiden sijainti. Vantaan Energia Oy esittää, että asemakaavan muutosehdotuksessa on huomioitava kaukolämpöputkien sijainti.	Maanalaiset putket on huomioitu Vantaan Energia OY:n ja Vantaan Energia Sähköverkot OY:n vaatimalla tavalla. Ei toimenpiteitä.
NRO 4, 20.7.2022 Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä HSY	1. HSY arvelee, että uutta asutusta palvelevaa vesihuollon uudisrakentamista ei tarvita ja kaava-alueen uudet rakennukset voivat liittyä rakennettuun yleiseen vesihuoltoon. 2. HSY esittää, että siirrettävistä vesihuoltolinjoista (180m) ja uusista pääasiassa ratikkalinjaa palvelevista hulevesiviemäreistä (1200 m) on kaavaselostuksessa syytä esittää kustannusarviot.	1. Merkitään tiedoksi, ei toimenpiteitä. 2. Ratikasta johtuvat vesihuollon siirrot ja uudet putket suunnitellaan ratikan katu- ja puistosuunnittelun yhteydessä. Kustannukset selviävät vasta tämän tarkemman suunnittelun yhteydessä ja ne huomioidaan ratikan suunnittelun kustannuksissa. HSY:n ja kaupungin edustajat ovat sopineet yhteisymmärryksessä, että kaavaselostuksen liitteenä ei ole tarkoituksenmukaista esittää vesihuollon esisuunnitelmaa eikä alustavaa rakennuskustannusarviota ratikkaan liittyvissä kaava- ja

		kaavamuutoshankkeissa, koska ajantasaisimmat ja tarkimmat vesihuoltosuunnitelmat ja kustannusarviot syntyvät jo edellä mainittujen katusuunnittelun ja alustavan rakennussuunnittelun aikana. Ei toimenpiteitä.
NRO 5, 4.8.2022 Uudenmaan liitto	Uudenmaan liitto ei anna lausuntoa kyseisestä asemakaavaehdotuksesta.	Ei toimenpiteitä.
NRO 6, 5.8.2022 Uudenmaan ELY-keskus	**Luonnonsuojelu** 1. Uudenmaan ELY-keskus huomauttaa, että kaavakartalta ja -määräyksistä jää epäselväksi miten alueellisesti tärkeän viheryhteyden ekologinen ja toiminnallinen laatu varmistetaan asemakaava-alueella, kun kaavaratkaisussa osoitetaan keskelle viheryhteyttä uusi poikittainen raideyhteys ja täydennysrakentamista. Uudenmaan ELY-keskus huomauttaa että ehdotuksen mukaan ekologinen yhteys tulisi tulevaisuudessa ylittämään diagonaalisesti yli 80 metriä leveän risteysalueen. 2. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan asemakaavaehdotuksesta ja selostuksesta jää epäselväksi, onko Hopeatien-Metsätien-Fazerintien Kuussillantien risteysalueelle tarkoitus sijoittaa huleveden viivytysrakenteita. ELY-keskus näkee huleveden viivytysratkaisut lähtökohtaisesti suositeltaviksi viherrakenteiksi kaupunkiympäristössä, mutta niiden sijoittamista ahtaaseen risteyskohtaan tulee ELY-keskuksen mukaan pohtia tarkoin. **Pohjavesi** 1. Uudenmaan ELY-keskus esittää, että kaavamääräyksiin tulee lisätä maininta Fazerilan suoja-aluepäätöksestä ja päätöksen	**Luonnonsuojelu** 1. Nähtävillä olleessa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksessa 931500 Hopeatie ekologinen yhteys on suurelta osin osoitettu lähivirkistysalueena (VL). Slåttmossenin ja Lähdepuiston virkistysalueita (VL) koskee luo -merkintä (*Luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeä alue*), jolla on lisäksi seuraavat määräykset; *Puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena; Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston virkistysalueelle on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla*. Lähivirkistysalueella sijaitsevalle joukkoliikenteelle varatulle alueen osalle on annettu määräys raidealueen toteuttamisesta nurmipintaisena. Lähivirkistysalueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa. Katualuetta koskee luo/1 -merkintä, jossa on määrätty; *Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin katualueella, tulee*

	määräykset tulee huomioida kaavassa. Lisäksi lausunnonantajan mukaan: • pohjavesialueella sijaitsevat korttelit tulee esittää /pv-merkinnällä ja pohjaveden suojelua koskevat määräykset on syytä esittää erillisinä pohjavesimääräyksinä. • Hulevesiä koskevat määräykset ovat pääosin riittävät. • Kaava-alueella ei tule sallia kellarikerroksia. • Rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa Fazerin vedenottamolle. • Kaava-alueelle ei saa rakentaa energiakaivoja. • Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. **Melu** 1. Uudenmaan ELY-keskus huomauttaa, että asemakaavassa on annettu melumääräyksiä A-korttelialueelle. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että melumääräysten tulee lähtökohtaisesti koskea raitiotien varausta ja toteutusta ja meluntorjunnan toteutettavuus on varmistettava.	*suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.* Asemakaavan mahdollistama rakennusoikeus muodostaa A-korttelissa tonttitehokkuuden 0.04. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen asumiselle osoitetuilla korttelialueilla on määrätty vihertehokkuudesta. Tehdään korjaus katualueelle osoitetun ekologisen yhteyden määräykseen. Muutetaan määräys muotoon: *Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoradoilla, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.* Näin muotoiltuna ekologisen yhteyden kohdalla katualueen katuvihreään on kiinnitettävä huomiota muilla, kuin niillä alueilla, jotka on asfaltoitava. Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa 931500 Hopeatie viheryhteyden ekologinen ja toiminnallinen laatu on varmistettu. 2. Kaavassa ei ole määrätty hulevesialtaan rakentamista risteysalueelle. Ei toimenpiteitä. **Pohjavesi** 1. Koko kaava-alue on merkitty pohjavesialueeksi (pv). Suoja-aluepäätöstä ei ole tarpeen mainita kaavamääräyksissä, mutta maininta siitä lisätään kaavaselostukseen. Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus sisältää seuraavat määräykset pohjaveden suojelusta: • *Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa*

		pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen. Alueella ei saa käsitellä pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai räjähteitä. • *Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta haitallisesti pohjaveden pinnan tasoa.* • *Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain ajoväylillä ja henkilöautojen pysäköintialueella.* • *Puhtaat kattovedet voidaan imeytettää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla.* • *Henkilöajoneuvojen pysäköintialueen hulevedet on viivytettävä ja puhdistettava biosuodattamalla ennen niiden johtamista sadevesiverkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle.* Määräykset kattavat suoja-aluepäätöksen sisällön asemakaava- ja asemakaavamuutos 931500 Hopeatien kaava-alueella. 2. Koko kaava-alue on merkitty pohjavesialueeksi (pv) ja A ja AO -korttelialueilla on esitetty pohjaveden suojelua koskevat määräykset erillisinä. Kaavakartan esitystapaan ei ole tarpeen tehdä muutoksia. Ei toimenpiteitä. 3. Ei toimenpiteitä. 4. Lisätään lausunnon antajan ehdotuksen mukaisesti kaavamääräys: *Kaava-alueella ei tule sallia kellarikerroksia.* AO ja A -

		korttelialueille. 5. Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus sisältää koko kaava-alueen kattavan pv -merkinnän, jolle on osoitettu tarkentava määräys: *Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen. Alueella ei saa käsitellä pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai räjähteitä.* Ei toimenpiteitä. 6. Lisätään A ja AO -korttelialueille lausunnon antajan ehdotuksen mukaisesti kaavamääräys: *Kaava-alueelle ei saa rakentaa energiakaivoja.* *7.* Lisätään A ja AO -korttelialueille lausunnon antajan ehdotuksen mukaisesti kaavamääräys: *Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.* **Melu** 1. Asuinrakennusten korttelialueelle (A) on annettu määräys, jonka mukaan asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden on oltava vähintään 30 dB tieliikennemelua vastaan. Tämä toteutuu rakennuksissa usein jo tavanomaisilla seinärakenteilla. Laaditun meluselvityksen mukaan melun ohjearvot täyttyvät näillä toimenpiteillä kaava-alueella. Asemakaavassa- ja asemakaavamuutoksessa on A-korttelissa määrätty, että tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie – tai raideliikennemelun keskiäänitaso L(Aeq) ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB

		päivällä eikä 50 dB yöllä. Kuussillantien melu nostaa Kuussillantien varren asuinalueiden pihojen melutasoja, mutta ohjearvot täyttyvät suurella osin kaava-alueen asumisen alueita ja oleskeluun tarkoitetut alueet voidaan tonteilla sijoittaa myös siten, ettei rakennusosin tarvitse huolehtia melusuojauksesta. Ratikasta ei aiheudu melusuojaustarvetta muualla, kuin Tilustiellä, jonne on osoitettu melueste suojaamaan kadun viereisten kortteleiden piha-alueita. Meluun liittyvät määräykset ovat riittävät, eikä korjauksia asemakaavaehdotukseen ole liikennemelun suhteen tarpeen tehdä. Ei toimenpiteitä.
NRO 7, 8.8.2022 Vantaan kaupunginmuseo	Kaupunginmuseon mukaan kaavaselostuksessa on hyvin huomioitu Kuussillantie-Fazerintie historiallinen merkittävyys. Tielinjaukselle ei ole osoitettu muuttuvaa maankäyttöä, jossa suoraan voitaisiin hyödyntää alueen historiaa. Näin ollen museolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.	Ei toimenpiteitä.

NRO 1
Tukes, 21.6.2022

Lausunto:

Tukesilla ei ole lausuttavaa seuraaviin kaavoitushankkeisiin:

- Ratikan kaavarungon luonnos
- Asemakaava ja asemakaavamuutos Hopeatie

Vastine:
-

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 2
HSL, 23.6.2022

Lausunto:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa asemakaavamuutosehdotuksesta Hopeatie.

Vastine:
-

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 3

VANTAAN ENERGIA OY,
VANTAAN ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY, 7.7.2022

Lausunto:

Sähköverkko
Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 -2 mukaisesti.
Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.
Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko
Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 3).
Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.
Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:
Maakaapelit ja kaukolämpöputkien sijainnit on huomioitu. Kaavakartalla on merkittynä maanalaisille johdoille varattu alueen osa.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 4
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, 20.7.2022

Lausunto:

Uutta asutusta palvelevaa vesihuollon uudisrakentamista ei tarvittane; kaava-alueen uudet rakennukset voivat tämänhetkisen tietämyksen valossa liittyä rakennettuun yleiseen vesihuoltoon.

Vesihuoltolinjoja pitää siirtää kaava-alueella yhteensä noin 180 m. Ratikkalinjaa pääasiassa palvelevia uusia hulevesiviemäreitä tulee alueelle rakentaa noin 1200 m. Näille on kaavaselostuksessa syytä esittää kustannusarviot.

Vastine:

Ratikasta johtuvat vesihuollon siirrot ja uudet putket suunnitellaan ratikan katu- ja puistosuunnittelun yhteydessä. Kustannukset selviävät vasta tämän tarkemman suunnittelun yhteydessä ja ne huomioidaan ratikan suunnittelun kustannuksissa. HSY:n ja kaupungin edustajat ovat sopineet yhteisymmärryksessä, että kaavaselostuksen liitteenä ei ole tarkoituksenmukaista esittää vesihuollon esisuunnitelmaa eikä alustavaa rakennuskustannusarviota ratikkaan liittyvissä kaava- ja kaavamuutoshankkeissa, koska ajantasaisimmat ja tarkimmat vesihuoltosuunnitelmat ja kustannusarviot syntyvät jo edellä mainittujen katusuunnittelun ja alustavan rakennussuunnittelun aikana.

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 5
Uudenmaan liitto, 4.8.2022

Lausunto:

Uudenmaan liitto ei anna lausuntoa kyseisestä asemakaavaehdotuksesta.

Vastine:
-

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

NRO 6
Uudenmaan ELY-keskus, 5.8.2022

Lausunto:

Luonnonsuojelu
Uudenmaan ELY-keskus on Vantaan ratikan kaavarungon valmisteluaineistosta 30.6.2022 Vantaan kaupungille antamassaan lausunnossa (UUDELY/7137/2022) kommentoinut luonnonsuojelullisia näkökulmia, jotka koskevat osin myös Hopeatien asemakaava-aluetta. Nämä kommentit tulee ottaa huomioon myös Hopeatien asemakaavan jatkosuunnittelussa.

Hopeatien asemakaavan keskeisin luontovaikutus kohdistuu asemakaava-alueelle sijoittuvan maakunnallisesti merkittävään Slåtmossenin-Ojangon-Sipoonkorven ekologisen yhteyden toimivuuteen tulevaisuudessa. Hopeatien asemakaavaehdotuksen selostuksessa on tunnistettu se, että hanke sijoittuu pääkaupunkiseudun säteittäisin vihersormen pullonkaulakohdalle. Kaavakartalta ja kaavamääräyksistä jää kuitenkin käytännössä hyvin epäselväksi miten alueellisesti tärkeän viheryhteyden ekologinen ja toiminnallinen laatu varmistetaan Hopeatien asemakaava-alueella, kun kaavaratkaisussa osoitetaan keskelle viheryhteyttä uusi poikittainen raideyhteys ja täydennysrakentamista. Tähän tulee kiinnittää huomiota alueen suunnittelun tulevissa vaiheissa ja varautua siihen, että kaava-alueen ekologista yhteyttä pystyy tulevaisuudessa käyttämään niin liito-orava kuin viitasammakkokin. Nykyisellä kaavaratkaisulla alueellinen ekologinen yhteys on osoitettu luo-, lu, ja luo/1 merkinnöillä neljän tien, raitiotien ja useiden uusien kevyenliikenteenväylien risteykseen. Asemakaavaehdotuksen mukainen ekologinen yhteys tulisi tulevaisuudessa ylittämään diagonaalisesti yli 80 metriä leveän ja uudelleen järjesteltävän risteysalueen. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ekologisen yhteyden toiminnallisuuden takaaminen edellyttää sitä, että luo-merkinnän mukaisesti nykyistä puustoa säilytetään ja kehitetään myös Fazerintien ja Metsätien rajaamassa kulmauksessa kiinteistön 92-410-1-39 länsireunassa. Asemakaavaehdotuksesta ja selostuksesta jää lisäksi epäselväksi, onko Hopeatien-Metsätien-Fazerintien Kuussillantien risteysalueelle tarkoitus sijoittaa huleveden viivytysrakenteita. Huleveden viivytysratkaisut kuten erilaiset kosteikkomaiset painanteet ovat lähtökohtaisesti suositeltavia viherrakenteita kaupunkiympäristössä, mutta niiden sijoittamista ahtaaseen risteyskohtaan tulee pohtia tarkoin. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan puustoistutusten pinta-alan maksimointi on tällä sijainnilla ensisijaista.

Pohjavedet
Kaava-alue sijaitsee kokonaisuudessaan Fazerilan pohjavesialueella, vedenottamoiden suoja-alueella. Pienin etäisyys Fazer II vedenottamoon on noin 100 metriä. Kaavamääräyksiin tulee lisätä maininta Fazerilan suoja-aluepäätöksestä (Länsi-Suomen ympäristölupapäätös 53/2000/1, 7.7.2000) ja päätöksen määräykset tulee huomioida kaavassa. Suoja-aluepäätöksessä on annettu määräyksiä mm. katu- ja pysäköintialueiden päällystämisestä sekä pohjaveden suojauksesta. Pohjavesialueella sijaitsevat korttelit tulee esittää /pv-merkinnällä ja pohjaveden suojelua koskevat määräykset on syytä esittää erillisinä pohjavesimääräyksinä. Kaava-aineistossa pohjavesimääräyksiä on annettu erikseen eri kaavamerkinnöille. Pohjavesimääräysten sisältö on kuitenkin sama. Hulevesiä koskevat määräykset ovat pääosin riittävät. Puhtaat kattovedet tulee imeyttää maaperään mahdollisimman tehokkaasti, jotta muodostuvan pohjaveden määrä alueella ei merkittävästi vähene. Katu- ja pysäköintialueiden vedet tulee johtaa öljynerotuksen tai biosuodattimien kautta hulevesiviemäriin ja edelleen pois pohjavesialueelta. Kaava-alueella ei tule sallia kellarikerroksia. Pohjavesi on alueella lähellä maanpintaa ja kellarirakentaminen edellyttäisi pohjaveden alentamista. Kaava-alueen osalta tulee huomioida, että Fazer II vedenottamo sijaitsee hyvin lähellä. Rakentamisesta ei saa aiheutua haittaa Fazerin vedenottamolle. Kaava-alueelle ei saa rakentaa energiakaivoja. Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.

Meluntorjunta
Asemakaavassa on annettu melumääräyksiä A-korttelialueelle. Asemakaavan tavoitteena on selostuksen mukaan osoittaa tarvittavat tilavaraukset raitiotien vaatimalle infrastruktuurille ja siihen liittyvälle katuympäristölle sekä todeta kaava-alueeseen kuuluvilla kiinteistöillä nykyinen maankäyttö. Raitiotien jl-osa-aluevaraukselle on annettu tärinää ja runkomelua koskevia määräyksiä. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että melumääräysten tulee lähtökohtaisesti koskea raitiotien varausta ja toteutusta. Meluntorjunnan toteutettavuus on varmistettava.

Vastine:

Luonnonsuojelu
Nähtävillä olleessa asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksessa 931500 Hopeatie ekologinen yhteys on suurelta osin osoitettu lähivirkistysalueena (VL). Slåttmossenin ja Lähdepuiston virkistysalueita (VL) koskee luo -merkintä (*Luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin tärkeä alue*), jolla on lisäksi seuraavat määräykset; *Puustoa on säilytettävä tai uudistettava siten, että ekologinen yhteys viheralueilla säilyy puustoisena; Ekologisen yhteyden jatkuvuus katualueen yli Slåttmossenin virkistysalueelta Lähdepuiston virkistysalueelle on turvattava kasvillisuuden säilyttämisen tai istuttamisen avulla*. Lähivirkistysalueella sijaitsevalle joukkoliikenteelle varatulle alueen osalle on annettu määräys raidealueen toteuttamisesta nurmipintaisena. Lähivirkistysalueella joukkoliikennealueen rakentamiseen liittyvät välttämättömät leikkaukset ja pengerrykset tulee tehdä siten, että ei tarpeettomasti vahingoiteta kasvillisuutta tai turmella maisemakuvaa. Katualuetta koskee luo/1 -merkintä, jossa on määrätty; *Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin katualueella, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.*
Asemakaavan mahdollistama rakennusoikeus muodostaa A-korttelissa tonttitehokkuuden 0.04. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen asumiselle osoitetuilla korttelialueilla on määrätty vihertehokkuudesta.

Tehdään korjaus katualueelle osoitetun ekologisen yhteyden määräykseen. Muutetaan määräys muotoon: *Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoradoilla, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.*Näin muotoiltuna ekologisen yhteyden kohdalla katualueen katuvihreään on kiinnitettävä huomiota muilla, kuin niillä alueilla, jotka on asfaltoitava.

Asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa 931500 Hopeatie viheryhteyden ekologinen ja toiminnallinen laatu on varmistettu. Kaavassa ei ole määrätty hulevesialtaan rakentamista risteysalueelle.

Pohjavesi
Koko kaava-alue on merkitty pohjavesialueeksi (pv). Suoja-aluepäätöstä ei ole tarpeen mainita kaavamääräyksissä, mutta maininta siitä lisätään kaavaselostukseen. Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus sisältää seuraavat määräykset pohjaveden suojelusta:

- *Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen. Alueella ei saa käsitellä pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai räjähteitä.*

- *Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei muuteta haitallisesti pohjaveden pinnan tasoa.*
- *Vettä läpäisemätöntä pinnoitetta saa käyttää vain ajoväylillä ja henkilöautojen pysäköintialueella.*
- *Puhtaat kattovedet voidaan imeytettää maaperään tai käsitellä biosuodattamalla.*
- *Henkilöajoneuvojen pysäköintialueen hulevedet on viivytettävä ja puhdistettava biosuodattamalla ennen niiden johtamista sadevesiverkostoon tai pohjavesialueen ulkopuolelle.*

Määräykset kattavat suoja-aluepäätöksen sisällön asemakaava- ja asemakaavamuutos 931500 Hopeatien kaava-alueella.

Koko kaava-alue on merkitty pohjavesialueeksi (pv) ja A ja AO -korttelialueilla on esitetty pohjaveden suojelua koskevat määräykset erillisinä. Kaavakartan esitystapaan ei ole tarpeen tehdä muutoksia. Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus sisältää koko kaava-alueen kattavan pv -merkinnän, jolle on osoitettu tarkentava määräys: *Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua tai määrää. Rakentaminen, ojitukset, hulevesien hallinta ja maankaivu on tehtävä siten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen. Alueella ei saa käsitellä pohjavettä vaarantavia kemikaaleja tai räjähteitä.*

Lisätään lausunnon antajan ehdotuksen mukaisesti seuraavat kaavamääräykset:

- *Kaava-alueella ei tule sallia kellarikerroksia.* AO ja A -korttelialueille.
- *Kaava-alueelle ei saa rakentaa energiakaivoja.*
- *Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.*

Melu
Asuinrakennusten korttelialueelle (A) on annettu määräys, jonka mukaan asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden on oltava vähintään 30 dB tieliikennemelua vastaan. Tämä toteutuu rakennuksissa usein jo tavanomaisilla seinärakenteilla. Laaditun meluselvityksen mukaan melun ohjearvot täyttyvät näillä toimenpiteillä kaava-alueella. Asemakaavassa- ja asemakaavamuutoksessa on A-korttelissa määrätty, että tontilla on rakennusosin huolehdittava siitä, ettei tie – tai raideliikennemelun keskiäänitaso L(Aeq) ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä eikä 50 dB yöllä. Kuussillantien melu nostaa Kuussillantien varren asuinalueiden pihojen melutasoja, mutta ohjearvot täyttyvät suurella osin kaava-alueen asumisen alueita ja oleskeluun tarkoitetut alueet voidaan tonteilla sijoittaa myös siten, ettei rakennusosin tarvitse huolehtia melusuojauksesta. Ratikasta ei aiheudu melusuojaustarvetta muualla, kuin Tilustiellä, jonne on osoitettu melueste suojaamaan kadun viereisten kortteleiden piha-alueita. Meluun liittyvät määräykset ovat riittävät, eikä korjauksia asemakaavaehdotukseen ole liikennemelun suhteen tarpeen tehdä.

Tarkistukset:
Tehdään korjaus katualueelle osoitetun ekologisen yhteyden määräykseen. Muutetaan määräys muotoon: *Ekologinen yhteys. Alueen suunnittelun ja hoidon tavoitteena on säilyttää tienvarret metsäisinä. Muilla, kuin ajoradoilla, tulee suosia kasvillisuutta, luonnonmukaisia materiaaleja ja nurmikiveä.*

Lisätään A ja AO -korttelialueille lausunnon antajan ehdotuksen mukaisesti kaavamääräykset: *Kaava-alueella ei tule sallia kellarikerroksia; Kaava-alueelle ei saa rakentaa energiakaivoja* sekä

Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus.

Lisätään maininta Fazerilan suoja-aluepäätöksestä (Länsi-Suomen ympäristölupapäätös 53/2000/1, 7.7.2000) kaavaselostukseen.

NRO 7
Vantaan kaupunginmuseo 8.8.2022

Lausunto:

Museo on lausunut mielipiteensä asemakaavan muutoksesta 5.2.2021 päivätyssä lausunnossaan (Dnro VKM/009/2021).

Mielipiteessään museo totesi, että Kuussillantie-Fazerintie linjaus on vanha historiallinen yhdystie Vanhan Porvoontien ja Sotungintien välillä. Museo näki, että tien historiallinen tausta olisi tärkeä nostaa esiin muuttuvassa ympäristössä. Se voimistaisi ja syventäisi alueen identiteettiä.

Kaavaselostuksessa on hyvin huomioitu tien historiallinen merkittävyys. Tielinjaukselle ei ole osoitettu muuttuvaa maankäyttöä, jossa suoraan voitaisiin hyödyntää alueen historiaa. Näin ollen museolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Vastine:
-

Tarkistukset:
Ei toimenpiteitä.

37 § **Asemakaavan muutos 002355, 68 Koivuhaka / Piitie 2**

VD/8003/10.02.04.00/2017

TeA/TLA/RIK/JKÖ/MKU/HY-L/MYL/VIK/JT

Piitie 2:n teollisuusrakennusten korttelialue muutetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi. Lisärakennusoikeutta osoitetaan Okmetic Oy:n tuotantolaitoksen laajentamista varten 24 589 k-m².

Asemakaavamuutos koskee korttelia 68026, kaupunginosassa 68 Koivuhaka.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa korttelia 68026.

Alue sijaitsee Koivuhaan lounaisosassa Kehä III:n ja Tuusulanväylän liittymän koillispuolella osoitteessa Piitie 2, jossa toimii Okmetic Oy.

Kaavan hakija
Okmetic Oy.

Maanomistus
Vantaan kaupunki.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaavatyö on tehty kaupungin työnä. Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun ovat osallistuneet HSY, FCG sekä Okmetic Oy ja heidän konsulttinsa HMT Arkkitehdit Oy, Geotek Oy, Sitowise sekä Ecobio Oy.

Yleiskaava
Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa teollisuus- ja varastoaluetta, jolla voidaan sallia myös paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan sijoittuminen (T/tk). Alueella voidaan sallia myös toimistotiloja. Alue sijaitsee L_{DEN} 50–55 dB lentomeluvyöhykkeellä 3 (m3). Kiinteistön itäosan läpi kulkee jätevesitunneli (J). Tikkurilantie on ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys, jolle on osoitettu Tuusulanväylän risteämäkohtaan joukkoliikenteen terminaali (LJ).
Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 25.1.2021 hyväksytyssä mutta ei vielä voimassa olevassa yleiskaavassa monipuolista työpaikka-aluetta (TP), jonka eteläpuolelle on osoitettu virkistysalueyhteys. Alue sijaitsee L_{DEN} 50–55 dB lentomeluvyöhykkeellä 3 (l3). Kiinteistön itäosan läpi kulkee jätevesitunneli (J). Tikkurilantie on ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys, jolle on osoitettu Tuusulanväylän risteämäkohtaan joukkoliikenteen terminaali (LJ).

Asemakaavan muutos
Maailman seitsemänneksi suurin puolijohdeteollisuuden piikiekkojen valmistaja Okmetic Oy on hakenut asemakaavan muutosta siten, että Piitie 2:n kiinteistön rakennusoikeuden määrä kasvaisi yli kaksinkertaiseksi. Kaavamuutoksen 24 589 k-m² lisärakennusoikeus mahdollistaisi noin 700 uuden työpaikan sijoittumisen Piitien kiinteistölle. Uusi rakennuskokonaisuus sijoittuisi nykyisen tuotantolaitoksen länsipuolelle. Kaavamuutoksen tavoitteena on turvata Okmetic:n toimintaedellytykset ja tuotannon laajennustarpeet tulevaisuudessa.

Teollisuusrakennusten korttelialue (TT) muutetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT). Uusi kokonaisrakennusoikeus osoitetaan kumoutuvan kaavan e-luvun (e=0.40) sijaan kerrosalaneliömetrilukuna. Toimistotilojen osuus (kt30%) rakennusoikeudesta säilyy ennallaan. Rakennusten enimmäiskorkeutta rajoitetaan kumoutuvan kaavan suurimman sallitun kerrosluvun (IV) sijaan asettamalla rakennuksen vesikaton ylimmälle kohdalle korkeusasema +49.0, joka on noin kuusi metriä korkeampi kuin tontille toteutunut nykyinen rakennus. Kiteenkasvatusuunien hallin katon korkeus saa olla enintään tasolla +52. Kaavamääräyksiä tarkistetaan nykyvaatimusten mukaisiksi erityisesti polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärän, hulevesien hallinnan sekä viherkertoimen osalta. Okmetic Oy:n Piitie 2:n nykyinen tuotantolaitos on vaarallisten kemikaalien laajamittaisen varastoinnin ja käsittelyn perusteella Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) valvoma toimintaperiaateasiakirjalaitos, jonka konsultointivyöhyke on 0,5 km. Uuden laajentuvan tuotantolaitoksen toiminta ei ole mahdollista ilman ympäristölupaa sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) myöntämää lupaa. Kaavamuutoksen yhteydessä laadittujen selvitysten perusteella laitoksen riskit ympäristölle ja ympäröivälle asutukselle eivät kasva nykytilanteeseen ja kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna merkittävästi.
Kaavamuutosalueen pinta-ala on noin 4,99 ha. Kumoutuvan asemakaavan kokonaisrakennusoikeuden määrä tehokkuusluvulla e=0,40 on 19 961 k-m^2. Kaavamuutosalueen uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä on 44 550 k-m^2, mikä vastaa korttelitehokkuutta e=0,89.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 16.11.2018.

Kaavan vireille tulosta on MRL 62 §:n mukaisesti ilmoitettu Vantaan Sanomissa 21.11.2018 ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä ja viranomaiskannanottoja saatiin 9 kpl. Niiden sisällöistä on tiivistelmät kaavaselostuksessa (kohta 3.2.2).

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaavatyö kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa yhden työpaikkatontin (1 kpl).

Sopimus
Asemakaavan muutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.6.2019 § 22

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.6.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002355, 68 Koivuhaka / Piitie 2,
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 17.6.2019 § 32

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.6.2019 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002355, 68 Koivuhaka / Piitie 2, ja
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 26.6.–26.8.2019. Tänä aikana ei jätetty yhtäkään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 17.6.2019 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin neljältä taholta ja saatiin kolmelta taholta (Uudenmaan ELY-keskus, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta TUKES).
Uudenmaan ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.
Asemakaavan muutosta koskevissa asiakirjoissa on Tukesin mielestä kattavasti huomioitu Okmetic Oy:n vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin aiheuttamat vaikutukset lähiympäristöön. Tukes toteaa, että asemakaavamuutoksen erillisessä selvityksessä on esitetty, miten toiminnan kasvamisesta huolimatta onnettomuusriskit voidaan pitää samalla tasolla nykyiseen toimintaan verrattuna.
HSY toteaa, että siirtoviemäritunnelia koskevassa kaavamääräyksessä tulee huomioida myös se, etteivät rakentaminen ja muut toimenpiteet aiheuta haittaa tai vahinkoa tunnelille.
Lausunnoille on tämän päätösasiakohdan liitteenä erilliset vastineet. Lausuntojen käsittely on kaavaselostuksessa sivulla 21–23.

Tehdyt tarkistukset
HSY:n lausunnosta johtuen on tarkistettu maanalaisen tilan (ma) kaavamerkintää lisäämääräyksellä *”Siirtoviemäritunnelille ei saa aiheuttaa haittaa eikä vahinkoa. Tunnelin lähelle sijoittuvasta toiminnasta ja rakentamisesta on pyydettävä lausunto Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun Liikelaitoskuntayhtymältä.”.*

Kaavamääräyksen *”Aurinkopaneeleita ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja tulee suosia.”* ratkaisuja-sanan puuttuva ruotsinnos *”lösningar”* on lisätty teknisenä tarkistuksena kaavamääräykseen.

Piitie 2 sijaitsee Helsinki–Vantaan lentoaseman ns. poikittaisen (kaakko-luode) kiitotien kaakkoon suuntautuvan linjauksen vaikutuspiirissä. Asemakaavamuutosehdotukseen lisätään kaavamääräys: *”Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja.”*
Piitie 2:n korttelialueella sallitaan aurinkopaneelit, joiden toteutuksessa on huomioitava paneelien lentoliikenteelle mahdollisesti aiheuttamat heijastukset ja häikäisy. Asemakaavamuutosehdotukseen lisätään kaavamääräys: *”Aurinkopaneelit eivät saa aiheuttaa lentoliikennettä vaarantavia heijastuksia ja häikäisyä.”*.

Nähtävilläolon jälkeen kiinteistön rakennusten muutoksia varten myönnettyjen rakennuslupien yhteydessä on ilmennyt tarve sähköverkostojen muuntamon toteuttamiselle kiinteistölle.

Asemakaavamuutosehdotukseen lisätään kaavamääräys: *”Korttelialueelle tulee varata maantasoon tila muuntamolle, joka on helposti huollettavissa. Muuntamon saa rakentaa osoitetun kerrosalan lisäksi.”*

Korttelialueen vihertehokkuudelta edellytettävä vähimmäistavoiteluku on muuttunut nähtävilläolleen kaavamuutosehdotuksen jälkeen ja sen tulee täyttää tavoiteluku 0,6, mikä tarkistetaan kaavamääräyksiin.

Okmetic Oy:n suunnitelmat ovat tarkentuneet kaavamuutosehdotuksen nähtävilläolon jälkeen. Tehtaan toiminta ja laitteistot edellyttävät nähtävilläolleen kaavamuutosehdotuksen mukaisen rakennusten vesikaton ylimmän kohdan korkeusaseman tason +43 korottamista tasolle +49. Lisäksi kiteenkasvatusuunien hallia varten tarvitaan rakennukseen osa, jonka katto kohoaisi korkeusasemalle +52. Kaavamuutosehdotuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema +43 tarkistetaan korkeusasemaksi +49 ja sen lisäksi lisätään TKT-korttelialuetta koskeva kaavamääräys *”Kiteenkasvatusuunien hallin vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema saa olla enintään +52. Hallin osuus, joka kohoaa korkeusaseman +49 yläpuolelle, saa olla pinta-alaltaan yhteensä enintään 3,6 % korttelialueen pinta-alasta.”.*
Tuotantotilojen autopaikkojen vähimmäismäärä tarkistetaan nähtävillä olleen kaavamuutosehdotuksen kaavamääräyksestä 1 ap / 100 k-m² määräykseksi 1 ap / 120 k-m².

Tarkistukset ovat olennaisia, joten uusi nähtävillepano on tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.5.2022 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) asetetaan MRA 27 ja 32 §:ien mukaisesti uudelleen 30 päiväksi nähtäville 10.5.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002355, 68 Koivuhaka / Piitie 2,
c) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunginhallitus 23.5.2022 § 24

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) asetetaan MRA 27 ja 32 §:ien mukaisesti uudelleen 30 päiväksi nähtäville 10.5.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002355, 68 Koivuhaka / Piitie 2,
c) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n ja 32 §:n nojalla uudelleen nähtävillä 1.–30.6.2022. Tänä aikana ei jätetty yhtäkään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 23.5.2022 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin neljältä taholta (HSY, Uudenmaan ELY-keskus, K-U Pela, Tukes) ja saatiin kahdelta taholta (HSY, Uudenmaan ELY-keskus).
ELY-keskus mm. lausui, että kaavamuutoksen vaikutukset läheisen asuinalueen melutilanteeseen on syytä kuvata kaavaselostuksessa.
Lausunnoille on tämän päätösasiakohdan liitteenä erilliset vastineet.

Tehdyt tarkistukset
Kaavakarttaan on tehty piirustusteknisiä tarkistuksia. Maanalaisen tilan kaavamerkinnän tekstiosa ma on käännetty aluevarauksen pituussuuntaa noudattavan diagonaaliviivan suuntaiseksi. Korttelialueen kaavamääräyksien pinta-alamerkinnät m2 on tarkistettu muotoon m^2. Kaavamerkintöjen seliteosan ”Kaupunginosan nimi.” kirjaisinkoko on korjattu.
Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon takia kaavaselostukseen on lisätty osiot, joissa on käsitelty kaavamuutoksen vaikutukset läheisen asuinalueen melutilanteeseen.
Tarkistuksesta on kuultu MRA 32 §:n mukaisesti erikseen niitä osallisia, joita muutos koskee.
Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 20.9.2022 § 16

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 10.5.2022 päivätty, 20.9.2022 tarkistettu asemakaavamuutosehdotus 002355, 68 Koivuhaka / Piitie 2

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Sopimus
Asemakaavamuutosta koskeva maankäyttösopimus on allekirjoitettu 26.9.2022.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 37

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 10.5.2022 päivätty, 20.9.2022 tarkistettu asemakaavamuutosehdotus 002355, 68 Koivuhaka / Piitie 2

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavamuutoksen selostus 10.5.2022, 20.9.2022 tarkistettu
- Lausunnot ja vastineet 20.9.2022

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Marjaana Yläjääski, p. 040 591 3878
kaavasuunnittelija Jukka Köykkä, p. 050 302 9283
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

002355 PIITIE 2

KOIVUHAKA

(Kuva: HMT Arkkitehdit Oy)

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 10.5.2022 päivättyä, 20.9.2022 tarkistettua asemakaavakarttaa nro 002355. Kaavoitus on tullut vireille 16.11.2018.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

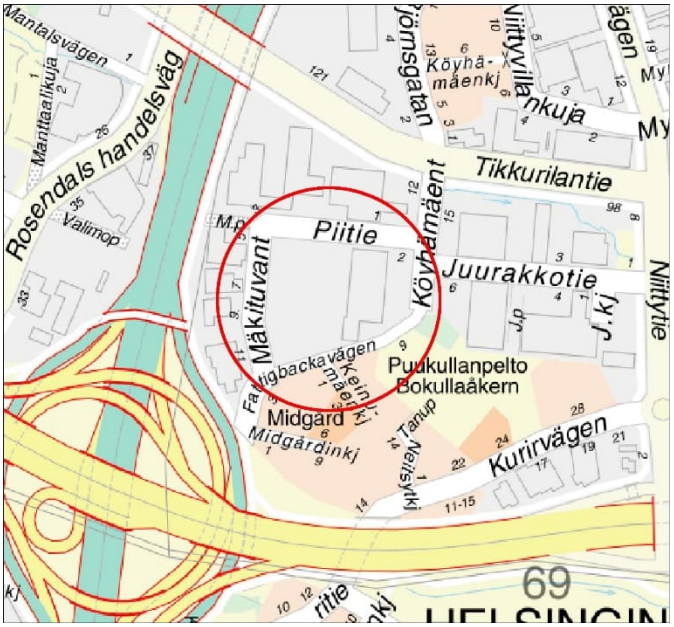
kortteli 68026 kaupunginosassa 68, Koivuhaka (kumoutuvan asemakaavan kortteli 68026, kaupunginosassa 68, Koivuhaka).

Piitie 2:n teollisuusrakennusten korttelialue muutetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi. Lisärakennusoikeutta osoitetaan Okmetic Oy:n tuotantolaitoksen laajentamista varten 24 589 k-m^2.

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Kaavan laatija: Jukka Köykkä, kaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki; jukka.koykka@vantaa.fi, puh. 050 302 9283.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Koivuhaan kaupunginosassa Kehä III:n ja Tuusulanväylän liittymän koillispuolella osoitteessa Piitie 2, jossa toimii Okmetic Oy.

Suunniteltava alue muodostuu korttelista 68026.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Okmetic Oy:n jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 4.9.2017. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 002355.
- Kaavoitus tuli vireille 16.11.2018 (Ilmoitus Vantaan Sanomat -lehdessä 21.11.2018). Suunnittelualueen maanomistajille ja naapureille vireille tulosta on ilmoitettu kirjeellä ja viranomaisille sähköpostilla, mitkä ovat sisältäneet 16.11.2018 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman (MRL: 62 §, 63 §).
- Mielipiteet ja viranomaiskannanotot pyydettiin 4.1.2019 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 9 kappaletta.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.6.2019 sekä kaupunginhallitus 17.6.2019.

- Kaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 26.6.–26.8.2019, jolloin siitä saatiin 3 lausuntoa mutta ei yhtäkään muistutusta.
- Nähtävilläolon jälkeen asemakaavan muutosehdotukseen on tehty merkittäviä muutoksia, jotka edellyttävät uutta nähtävilläoloa.
- Kaavamuutosehdotus on ollut MRA 27 §:n ja MRA 32 §:n mukaisesti nähtävillä 1.–30.6.2022, jolloin siitä saatiin 2 lausuntoa mutta ei yhtäkään muistutusta.
- 2. nähtävilläolon jälkeen asemakaavan muutosehdotukseen on tehty tarkistuksia, jotka eivät ole merkittäviä eivätkä edellytä uutta nähtävilläoloa.
- Kaavamuutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 4
2. Lähtökohdat 5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 5
2.2 Suunnittelutilanne 12
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 17
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 17
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 17
3.3. Asemakaavan tavoitteet 24
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 25
4. Asemakaavan kuvaus 29
4.1 Kaavan rakenne 29
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 30
4.3 Aluevaraukset 30
4.4 Kaavan vaikutukset 31
4.5 Ympäristön häiriötekijät 39
4.6 Nimistö 39
5. Asemakaavan toteutus 39
6. Kaavatyöhön osallistuneet 39
7. Asemakaavan seurantalomake 41
8. Asemakaavakartta ja –määräykset 43

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Okmetic Oy, Selvitys laajennuksen vaikutuksista onnettomuusriskeihin 20.12.2021
- Hulevesisuunnitelma: Sitowise 21.12.2021
- Vesihuollon yleissuunnitelma: FCG 19.4.2022

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA

LÄHDEMATERIAALISTA

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 16.11.2018
- Mielipiteiden luettelo 16.11.2018 - 4.1.2019 (id 1567189)
- Okmetic Oy, Selvitys laajennuksen vaikutuksista onnettomuusriskeihin 23.10.2018, Ecobio Oy.

1. TIIVISTELMÄ

Maailman seitsemänneksi suurin puolijohdeteollisuuden piikiekkojen valmistaja Okmetic Oy on hakenut asemakaavan muutosta siten, että Piitie 2:n kiinteistön rakennusoikeuden määrä kasvaisi yli kaksinkertaiseksi. Kaavamuutoksen 24 589 k-m^2 lisärakennusoikeus mahdollistaisi noin 700 uuden työpaikan sijoittumisen Piitien kiinteistölle. Uusi rakennuskokonaisuus sijoittuisi nykyisen tuotantolaitoksen länsipuolelle. Kaavamuutoksen tavoitteena on turvata Okmetic:n toimintaedellytykset ja tuotannon laajennustarpeet tulevaisuudessa.

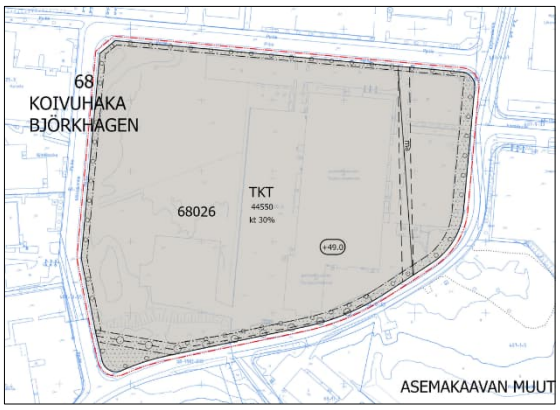
Teollisuusrakennusten korttelialue (TT) muutetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT). Uusi kokonaisrakennusoikeus osoitetaan kumoutuvan kaavan e-luvun (e=0.40) sijaan kerrosalaneliömetrilukuna. Toimistotilojen osuus (kt30%) rakennusoikeudesta säilyy ennallaan. Rakennusten enimmäiskorkeutta rajoitetaan kumoutuvan kaavan suurimman sallitun kerrosluvun (IV) sijaan asettamalla rakennuksen vesikaton ylimmälle kohdalle korkeusasema +49.0, joka on noin kuusi metriä korkeampi kuin tontille toteutunut nykyinen rakennus. Kiteenkasvatusuunien hallin katon korkeus saa olla enintään tasolla +52. Kaavamääräyksiä tarkistetaan nykyvaatimusten mukaisiksi erityisesti polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärän, hulevesien hallinnan sekä viherkertoimen osalta.

Kaavamuutosalueen pinta-ala on noin 4,99 ha. Kumoutuvan asemakaavan kokonaisrakennusoikeuden määrä tehokkuusluvulla e=0,40 on 19 961 k-m^2. Kaavamuutosalueen uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä on 44 550 k-m^2. Se vastaa korttelitehokkuutta e=0,89.

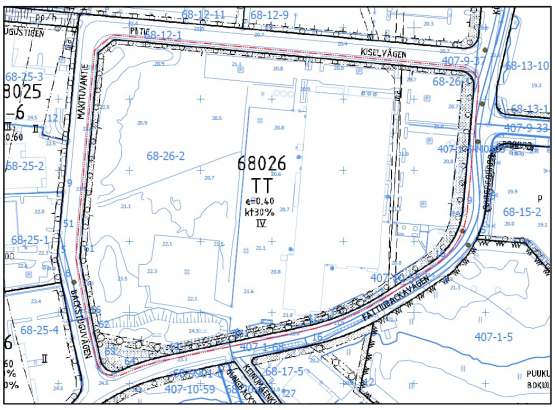
Asemakaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Okmetic Oy:n Piitie 2:n nykyinen tuotantolaitos on vaarallisten kemikaalien laajamittaisen varastoinnin ja käsittelyn perusteella Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) valvoma toimintaperiaateasiakirjalaitos, jonka konsultointivyöhyke on 0,5 km. Uuden laajentuvan tuotantolaitoksen toiminta ei ole mahdollista ilman ympäristölupaa sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) myöntämää lupaa. Kaavamuutoksen yhteydessä laadittujen selvitysten perusteella laitoksen riskit ympäristölle ja ympäröivälle asutukselle eivät kasva nykytilanteeseen ja kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna merkittävästi.

Vantaan kaupunkisuunnittelun laatiman kaavamuutoksen tueksi on laadittu viitesuunnitelmia ja selvityksiä yhteistyössä HSY:n, FCG:n sekä Okmetic Oy:n ja heidän konsulttiensa HMT Arkkitehdit Oy:n, Geotek Oy:n, Sitowisen sekä Ecobio Oy:n kanssa.

Kaavamuutos 002355

Kumoutuva kaava

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavamuutosalue on osa Kehä III:n ja Tuusulanväylän liittymän koillispuolella olevaa Tikkurilantiehen ja Niittytiehen tukeutuvaa teollisuus- ja työpaikka-aluetta Koivuhaan kaupunginosan lounaisosassa.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

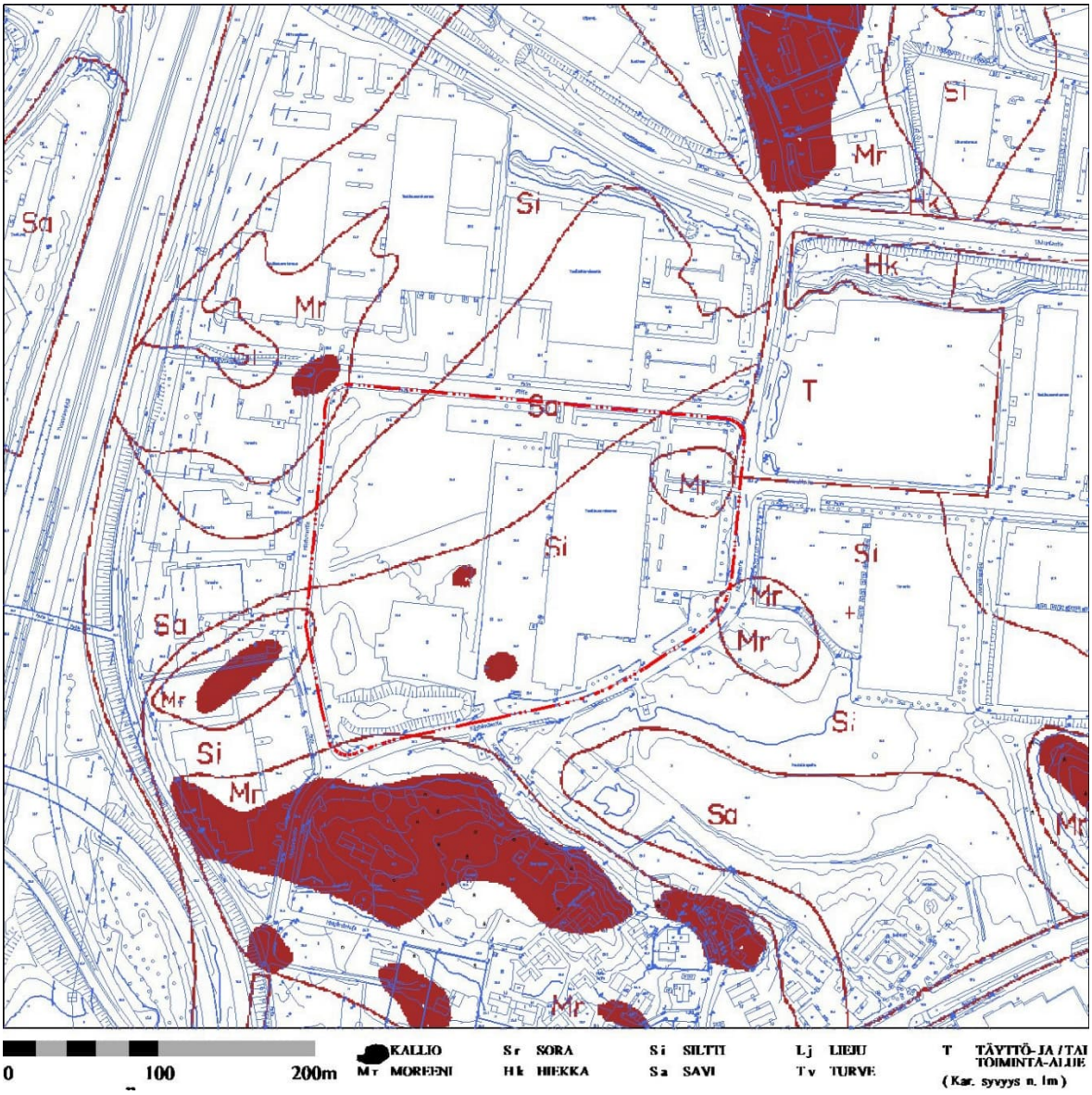
Kaavamuutosalue sijoittuu Keravanjoen ja Kylmäojan laakson savitasangolle. Kaavamuutosalue on ollut vuoteen 1996 saakka saviperäistä entistä peltoa. Kaavamuutosalueen tontin läntinen puolisko on osin rakentamatonta ja metsittymässä. Alueella ei ole inventoituja luontokohteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalueen itäinen puolisko on katualueita vasten olevia istutuskaistaleita lukuunottamatta joko rakennettu tai päällystetty asfaltilla. Tontin länsiosa on saviperäistä entistä peltoa, joka on metsittymässä. Kaavamuutosalue ei ole pohjavesialuetta eikä alueella ole varsinaisia vesistökohteita.

Maaperä ja topografia

Kaavamuutosalueen maaperä on maalajikartan perusteella savea ja silttiä. Alueella on myös muutama pieni moreenialue. Maalajikartassa maaperä on kartoitettu noin metrin syvyyteen.

Kaavamuutosalueen maanpinnan taso on pohjoisosassa ja rakennetun Okmeticin tuotantolaitoksen pihoilla korkeusasemalla +20,8. Tontin rakentamaton länsiosa on kaakkoiskulmassa korkeimmillaan korkeusasemalla +24,3.

Geotek Oy (aiemmin Geo-Juva Oy) on tehnyt tontin itäosan alueella pohjatutkimuksia tehdasrakennuksen eri vaiheiden perustamistapojen selvittämiseksi. Rakennuksen eteläpään laajennuksen kohdalla on tehty kairauksia vuonna 2017. Kaavamuutoksen mukaista lisärakentamista varten on tontin länsiosaan tehty rakennettavuusselvitys 1.10.2018. Selvityksen lähtötietona on tontin

itäosan alueella suoritettujen tutkimusten lisäksi hyödynnetty tontin ympäristössä Vantaan kaupungin toimesta tehtyjen vanhojen pohjatutkimusten tuloksia.

Okmetic:n tontin pohjoisosa on savikkoaluetta. Savikko ohenee kohti alueen luoteiskulmaa ja kohti etelää. Tontin eteläosassa pohjamaa on silttiä…silttistä hiekkaa. Nykyisen lastauspihan reunalla on tavattu avokalliota. Lähialueilla tehdyissä kairauksissa savikerroksen paksuus on suurimmillaan n. 6 metriä tontin koillis…keskiosilla. Paikoin saven yläosissa on havaittu noin 0,5 metrin paksuinen hiekkaa sisältävä välikerros. Savikerroksen vesipitoisuus pohjavesipinnan alapuolella on suurimmillaan n. 75 %. Savialueilla saven alla ja muualla heti pintakerrosten alla on kitkamaamuodostuma, joka sisältää silttiä, hiekkaa ja kiviä.

Nyt kyseessä olevan suunnittelualueen läheisyydessä tehdyt kairaukset ovat tontin luoteiskulman läheisyydessä päättyneet ylimmillään 1,4 metrin syvyydellä maanpinnasta tiiviissä moreenissa olevaan kiveen tai kallioon. Syvimmillään kairaukset ovat pysähtyneet suunnittelualueen kaakkoiskulmassa 9,4 metrin syvyydellä maanpinnasta kallioon ja toisaalta alueen pohjoispuolella 8,7 metrin syvyydellä tiiviissä moreenissa olevaan kiveen tai kallioon. Tontin itäosassa nykyisen tehdasrakennuksen kohdalla kairausten päättymistaso on syvimmillään ollut n. +10.

Vuonna 2017 vesipinnan havaittiin tontin eteläosalla noin tasolla +19,3 eli 1,7 metrin syvyydellä maanpinnasta. Vuonna 1996 tontin itäosassa tehtyjen pohjatutkimusten yhteydessä vesipinta havaittiin pohjavesiputkissa noin tasolla +19.6. Tontin kaakkoispuolella sijaitsevassa kaupungin pohjavesiputkessa pohjavedenpinta on vaihdellut v. 1990-2018 välillä +15.3…+18.5, keskimääräisen vaihtelun ollen n. +17…+18.3. Pohjaveden virtaussuunta on kohti kaakkoa.

Uudisrakennukset perustetaan pääosin paalujen varaan. Paalutyyppiä rajoittaa viereisen tehtaan toiminnan tärinäherkkyys. Tontin keskivaiheilla ja mahdollisesti tontin luoteiskulmassa tulee varautua louhintaan. Suunnittelualueella tulee suorittaa yksityiskohtainen pohjatutkimus perustamisratkaisujen määrittämiseksi.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Tikkurilan suuralueella sijaitseva Kehä III:en ja Tuusulanväylään rajoittuva sekä Tikkurilantiehen ja Niittytiehen tukeutuva Koivuhaan länsiosa on yleiskaavoitettu ja asemakaavoitettu teollisuus-, varasto- ja työpaikka-alueeksi. Kaavamuutosalueella ei ole asuntoja. Koivuhaan kaupunginosassa asui vuoden 2021 alussa 3 069 asukasta. Koivuhaan asukasmäärä on kuluneen kymmenen vuoden aikana kasvanut 1 301 asukkaalla.

Asuminen

Kaavamuutosalueella ei ole asuntoja. Kaavamuutosalueen eteläpuolella Köyhämäentien ja Kehä III:n välissä on pienehkö pientalovaltainen asuntoalue. Se on osa aluetta, joka on yleiskaavassa osoitettu teollisuus- ja varastoalueeksi, jolla voidaan sallia myös paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan sijoittuminen. Puolen kilometrin säteellä Piitie 2:sta sijaitsee maastotietokannan mukaan 44 asuinrakennusta, joista lähin on noin 50 metrin etäisyydellä kaavamuutosalueen tontinrajasta etelään.

Palvelut ja työpaikat

Vantaalla oli lähes 122 900 työpaikkaa vuoden 2019 lopussa. Vantaan osuus oli 5,2 % kaikista Suomen työpaikoista. Vantaan työpaikoista 19 % oli tukku- ja vähittäiskaupassa, 16 % kuljetuksen ja varastoinnin parissa sekä 11 % teollisuudessa. Viimeisten kymmenen vuoden aikana työpaikat ovat kuitenkin eniten lisääntyneet rakennussektorilla. Tikkurilan suuralueella, johon Koivuhaka kuuluu, työpaikkoja oli v. 2010 noin 25 838 ja kasvua vuoteen 2010 verrattuna oli 15,1 %.

Koivuhaassa oli vuoden 2019 lopussa 5 321 työpaikkaa ja työpaikkojen määrän lisäys v. 2010–2020 on 1 314 (32,8 %).

Okmetic Oy:n tuotantolaitoksessa työskentelee tällä hetkellä n. 500 työntekijää.

Yhdyskuntarakenne

Kehä III:en ja Tuusulanväylään rajoittuva sekä Tikkurilantiehen ja Niittytiehen tukeutuva Koivuhaan länsiosa on kehittyvää ja täydentyvää teollisuus- ja työpaikka-aluetta. Alueella on myös isoja autoliikkeitä huoltotoimintoineen.

Viistoilmakuva idästä, kuvan yläreunassa on Tuusulanväylä.

Kaupunkikuva

Alueen kaupunkikuvaa hallitsee kaavamuutosalueen luoteispuolella Tikkurilantien ja Tuusulanväylän kainalossa sijaitseva Ajasto Oy:n suuri ja korkea rakennus. Kaavamuutosaluetta ympäröivistä työpaikkarakennuksista valtaosa on rakennettu vuosina 1989–1999. Rakennusten julkisivut ovat pääsääntöisesti kiviaineispintaisia ja vaaleita. Okmetic Oy:n Piitie 2:n rakennusten arkkitehtuuri on lähiympäristönsä parhaimmistoa.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaavamuutosalueen eteläpuolella sijaitsee vanha tielinjaus, joka on johtanut Helsingin pitäjän kirkonkylältä Hämeenlinnan suuntaan. Kirkkotie–Köyhämäentien osuus on v. 1777 kartalla ja Kuninkaankartastossa tie on piirretty Tuusulan kirkolle saakka. Tieosuuden kulttuurihistorialliset arvot on inventoitu ja todettu vaatimattomiksi.

Kaavamuutosalueella ei ole Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Virkistys

Kaavamuutosalueella ja sen lähiympäristössä ei ole yleiskaavassa osoitettuja virkistysalueita eikä ulkoilureittejä.

Kaavamuutosalueen ulkopuolella Köyhämäentien kaakkoispuolella on Puukullanpelto-niminen puisto.

Liikenne

Okmetic sijaitsee Tuusulanväylän ja Kehä III:n liittymän koillispuolella hyvien liikenneyhteyksien alueella. Kaavamuutosaluetta ja korttelia 68026 rajaavat lännessä Mäkituvantie, pohjoisessa Piitie sekä etelässä ja idässä Köyhämäentie, joka liittää alueen Tikkurilantiehen. Piitietä, Mäkituvantietä ja Köyhämäentietä reunustavat jalkakäytävät. Tikkurilantie kevyen liikenteen väylineen on osa Vantaan pääkatuverkostoa ja merkittävä Kehä III:n pohjoispuoleinen rinnakkaisyhteys Hakkilasta Tikkurilan sekä Aviapoliksen kautta Kivistöön ja Hämeenlinnanväylälle. Tikkurilantielle on Vantaan

yleiskaavoissa osoitettu ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys esimerkiksi mahdollista pikaraitiotietä varten ja Tuusulanväylän risteämäkohtaan joukkoliikenteen terminaali. Köyhämäentieltä on Juurakkotien välityksellä yhteys Niittytielle, jolla on eritasoliittymä kaavamuutosalueen eteläpuolella sijaitsevalle Kehä III:lle.

Kaavamuutosalueen koilliskulmasta on noin 150 m etäisyys Köyhämäentien/Ohtolankadun ja Tikkurilantien liittymän linja-autopysäkeille (570, 575). Tikkurilantie on hyvän joukkoliikenteen palvelutason väylä ja keskeinen osa Vantaan pääkatuverkostoa sekä Kivistöstä Aviapoliksen kautta Tikkurilaan suunniteltua pyöräilyn laatukäytävää.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue kuuluu rakennetun vesihuollon piiriin. Vesihuollon nykyiset verkostot ovat kapasiteettinsa äärirajoilla.

Vedenjakelu

Kaavamuutosalueen pohjoispuolella Piitiellä kulkee vuonna 1991 rakennettu DN225 vesijohto. Kaavamuutosalueen länsipuolella Mäkituvantiellä kulkee vuonna 1991 rakennettu DN225 vesijohto. Kaavamuutosalueen eteläpuolella tontin sisällä kulkee vuonna 1997 rakennettu DN225 vesijohto. Kaavamuutosalueen eteläpuolella Köyhämäentiellä kulkee vuonna 1983 rakennettu DN110 vesijohto. Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin.

Tikkurilan painepiiri saa vetensä Helsingin Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta, josta vesi pumpataan Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta Tikkurilaan.

Alueen verkostopainetta ylläpidetään Hiekkaharjun vesitornilla. Alueen painetasot vaihtelevat välillä +82…+66. Vesitornin varastotilavuus on 6700 m³.

Jätevesiviemäröinti

Nykyiset tontin jätevedet johdetaan Köyhämäentien varressa kulkevassa viemärissä Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVESin) hoidossa olevaan siirtoviemäri-tunneliin. Kaavamuutosalueen pohjoispuolella Piitiellä kulkee vuonna 1991 rakennettu DN250 jätevesiviemäri. Kaavamuutosalueen länsipuolella Mäkituvantiellä kulkee vuonna 1991 rakennettu DN250 jätevesiviemäri. Kaavamuutosalueen eteläpuolella Köyhämäentiellä kulkee vuonna 1983 rakennettu DN200 jätevesiviemäri. Viemärit laskevat Suutarilan jätevedenpumppaamolle, josta ne johtuvat lopulta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVESin) hoidossa oleva siirtoviemäritunneli halkaisee kaavamuutosalueen korttelin 68026 itäosan pohjois- eteläsuunnassa poiketen sijainniltaan voimassa olevaan asemakaavaan merkityn ohjeellisen maanalaisen tilan (ma) alueesta. Se rajoittaa rakentamista ja mahdollista louhintaa tunnelin läheisyydessä.

Hulevesiviemäröinti

Kaavamuutosalueen pohjoispuolella Piitiellä kulkee vuonna 1991 rakennettu DN300 hulevesiviemäri. Kaavamuutosalueen länsipuolella Mäkituvantiellä kulkee vuonna 1991 rakennettu DN500 hulevesiviemäri. Kaavamuutosalueen eteläpuolella tontin sisällä kulkee vuonna 1997 DN500 hulevesiviemäri.

Pohjoispuolen hulevedet johtuvat Kattilanojan kautta Keravanjokeen. Eteläpuolen hulevedet johtuvat Puukullanpellon avo-ojien kautta Kehä III alitse Pappilanojaan, josta ne johtuvat Keravanjokeen. Mäkituvantielle muodostuu maaston alin kohta, josta ei ole luontaista tulvareittiä maanpintoja pitkin.

Kaukolämpö

Okmetic Oy:n kiinteistö on kytketty kaukolämpöverkkoon. Maanalaiset kaukolämpöputket sijaitsevat mm. Piitien ja Mäkituvantien katualueiden alla.

Sähköverkko

Asemakaavan muutosalueella ja etenkin korttelia ympäröivillä katualueilla sijaitsee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski-ja pienjännitemaakaapeleita.

Ympäristöhäiriöt

Kaavamuutosalue on Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoliikenteen lentomeluvyöhykkeellä, jolla melutaso L_{DEN} on 50 – 55 dB. Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen perusteella se edellyttää toimistotilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 28 dB.

Vantaan nykytilanteen liikennemääristä on vuoden 2016 liikennetiedoilla tehty Pääkaupunkiseudun ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys 2017. Sen perusteella tie- ja katuliikenteen aiheuttaman melun päiväajan keskiäänitaso LAeq 7–22 kahden metrin laskentakorkeudella on Piitien ja Mäkituvantien aivan luoteisimmassa kulmauksessa 60–65 dB, valtaosalla kaavamuutosaluetta 55–60 dB ja nykyisen tuotantorakennuksen itä- ja eteläpuolella 50–55 dB. Vantaan kaupungin rakentamisohjeen mukaan tieliikennemelu 55–60 dB edellyttäisi toimistotilojen ulkovaipalta äänitasoeroa ΔL 25 dB.

Kaavamuutosalueen merkittävin ympäristöhäiriö aiheutuu lentoliikenteen melusta.

Äänitaso ilmoitetaan desibeleinä (dB), joka on suhteellinen, logaritminen luku. Ihminen kykenee havaitsemaan 2–3 dB:n suuruisen melutason muutoksen. 5–6 dB:n melutason muutos on selvästi havaittava oleellinen muutos. 8–10 dB:n melutason muutos koetaan melun kaksinkertaistumisena ja suurena muutoksena. Liikennevirran melu vaimenee noin 3 dB kun etäisyys melun aiheuttajaan kaksinkertaistuu. Liikennemäärän kaksinkertaistuessa lähtömelutaso voimistuu noin 3 dB.

Lehtien havinan äänitaso on noin 10 dB, kuiskauksen noin 30–40 dB, normaalin keskustelun 50–60 dB, päiväkodin leikkien yms. toiminnan 90 dB, rekan ohiajon > 90 dB, paineilmaporan 120 dB ja suihkukoneen nousun 125 dB. Välittömän kuulovaurion riskiraja on 140 dB.

Okmetic Oy:n Piitie 2:n nykyinen tuotantolaitos on vaarallisten kemikaalien laajamittaisen varastoinnin ja käsittelyn perusteella Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) valvoma toimintaperiaateasiakirjalaitos, jonka konsultointivyöhyke on 0,5 km. Mahdollisia onnettomuustilanteita ja niiden johdosta ympäristöön vapautuvien kemikaalien aiheuttamia vaaroja on selvitetty mm. vuonna 2012. Mallinnuksessa pahimmiksi vaaraa-aiheuttaviksi skenaarioiksi tunnistettiin fluorivetyhapon leviäminen piha-alueella ja tulipalo. Okmeticin aidatulla ja vartioidulla piha-alueella on valtuutetun kaasuntoimittajan omistama kaasuasema. Kaasuasemalla on varastoituna nestemäistä happea (O2), typpeä (N2), vetyä (H2) ja argonia (Ar). Näistä happi ja vety ovat tulipalon kannalta riskialtteimmat kaasut.

Okmetic Oy:n toiminnan ympäristöhäiriöitä hallitaan Vantaan ympäristölautakunnan 7.11.2018 (§ 6) antamalla päätöksellä. Melun osalta päätöksessä todetaan, että laitos ei aiheuta merkittävää meluhaittaa ympäristöön. Ympäristöluvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa (YSL 29 §).

Kaavamuutosalueella ei ole tiedossa olevia pilaantuneen maaperän kohteita.

Erityistoiminnat

Kaavamuutosalueella ei ole sähkön voimajohtojen vaara-alueita eikä muita asemakaavassa osoitettuja erityisalueita.

2.1.4 Maanomistus

Piitie 2:n kiinteistön (92-68-26-2) omistaa omistaa Vantaan kaupunki. Kiinteistö on vuodesta 1996 alkaen vuokrattu Okmetic Oy:lle.

Tunnus	Maanomistaja	Pinta-ala (ha)
92-68-26-2	Vantaan kaupunki	4,99
Yhteensä		4,99

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien ja 1.4.2018 voimaan tulleiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja, luoda edellytykset monipuoliselle asuntotuotannolle sekä parantaa elinkeinojen ja yritystoiminnan uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne tukeutuvat olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen luoden edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle ja ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa. Virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta huolehditaan. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 3 ja 4.

Maakuntakaava

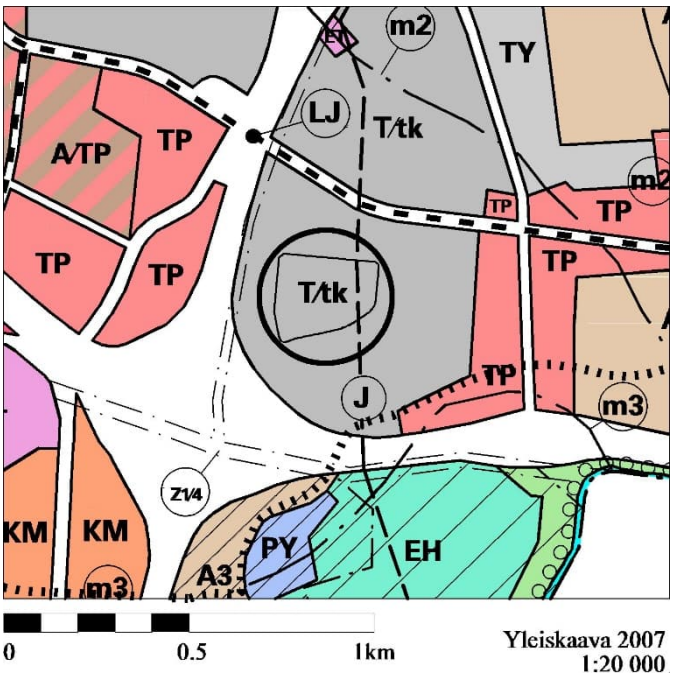

Kaavamuutosalue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä sekä pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä Pakkala–Tikkurila–Hakunila ja pääradan osuus Malmi–Tikkurila. Vyöhykettä on suunniteltava joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn tukeutuvana muuta taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä tehokkaammin rakennettavana alueena. Kiinteistön itäpuolella on jätevesitunneli.

Kaavamuutosalueen ulkopuolella Tuusulanväylän ja Tikkurilantien risteyskohta on kaupan aluetta (tilaa vaativa vähittäiskauppa) ja joukkoliikenteen vaihtopaikka ( ).

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätösten myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä. Uusimaa-kaavan muutoksenhakuprosessi on vielä kesken. Hyväksyttyjen valitusten osalta Uusimaa-kaavan ratkaisut ovat edelleen täytäntöönpanokiellossa eivätkä voi tulla voimaan, ellei korkein hallinto-oikeus muuta tai kumoa hallinto-oikeuden ratkaisua. Lainvoiman kaavat voivat saada vasta, kun jatkovalitukset on ratkaistu korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Yleiskaava

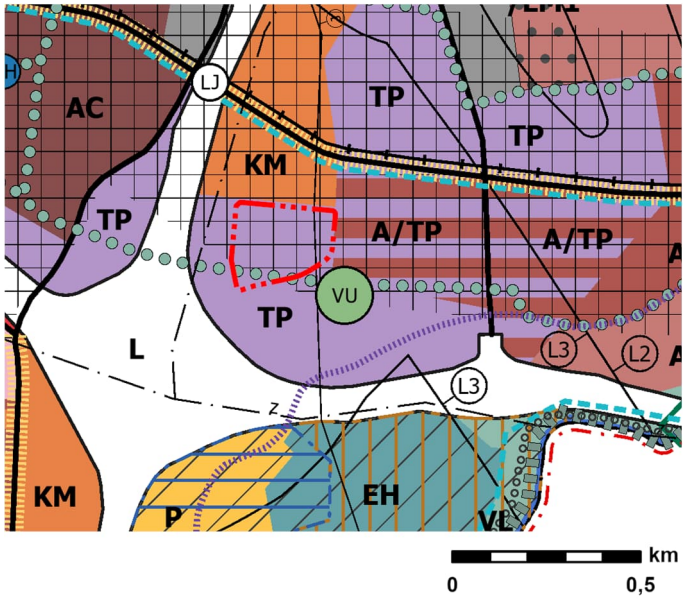
Piitie 2:n kiinteistö on teollisuus- ja varastoaluetta, jolla voidaan sallia myös paljon tilaa vaativan erikoistavarakaupan sijoittuminen (T/tk). Alueella voidaan sallia myös toimistotiloja. Alue sijaitsee L_{DEN} 50 – 55 dB lentomeluvyöhykkeellä 3 (m3).

Kiinteistön itäosan läpi kulkee jätevesitunneli –J–

Tikkurilantie on ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys, jolle on osoitettu Tuusulanväylän risteämäkohtaan joukkoliikenteen terminaali LJ

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009, 3.6.2009 ja 13.1.2010. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Yleiskaava 2020

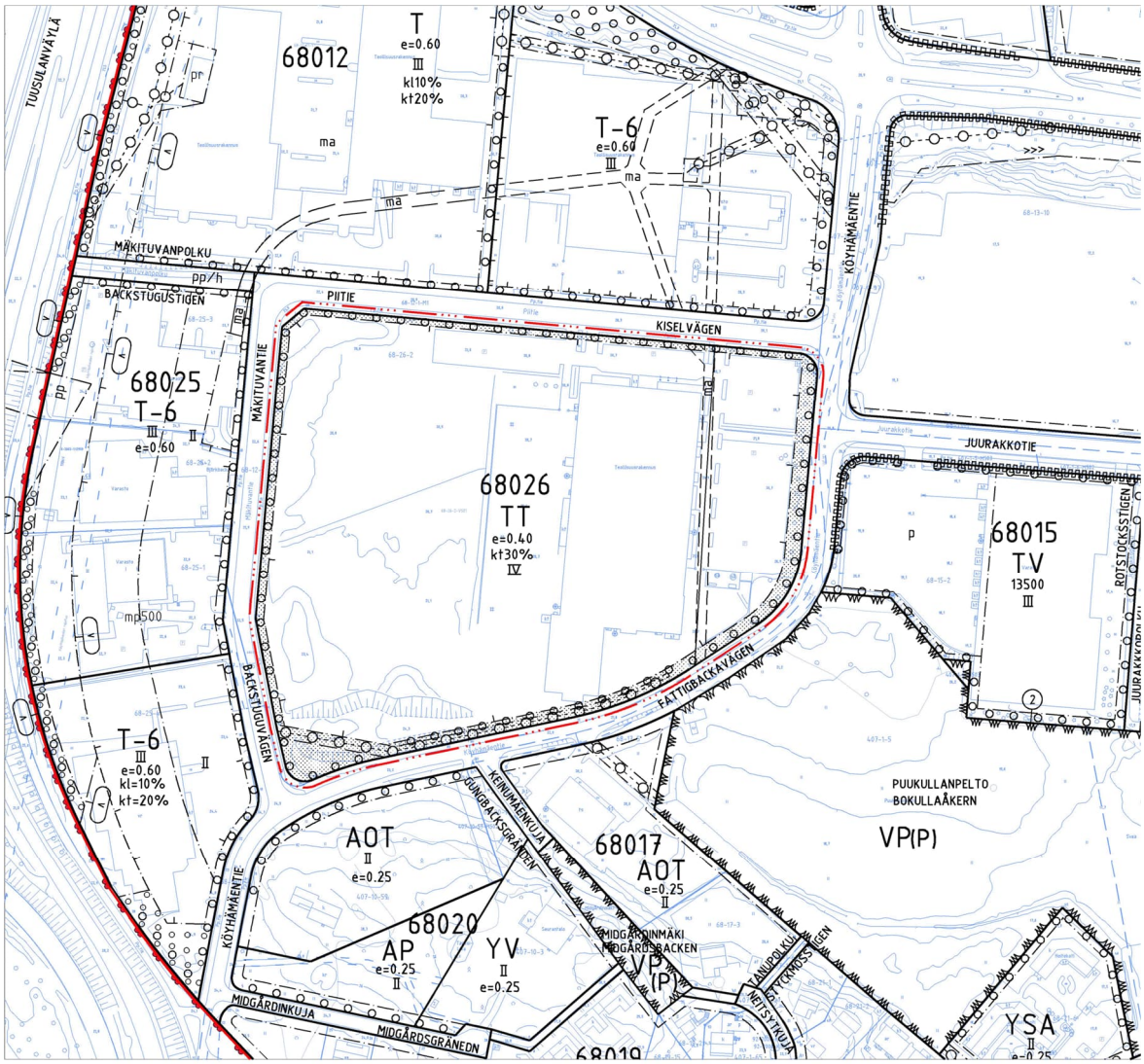

Kaavamuutosalue on lentomeluvyöhykkeellä 3 (L_{DEN} 50–55 dB) ja joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuvalla kestävän kasvun vyöhykkeellä sijaitsevaa monipuolista työpaikka-aluetta (TP), jonka eteläpuolelle on osoitettu virkistysalueyhteys.

Kaavahanke on Yleiskaava 2020 mukainen.

Uusi yleiskaava 2020 on hyväksytty valtuustossa 25.1.2021, mutta ei ole vielä voimassa.

Asemakaava

OTE AJANTASA-ASEMAKAAVASTA

0 100 200m

Piitie 2:n kiinteistöllä on voimassa kaupunginvaltuuston 15.4.1996 hyväksymä asemakaavamuutos nro 001230. Kiinteistö on osoitettu enintään nelikerroksisten (IV) teollisuusrakennusten korttelialueeksi (TT), jonka kokonaisrakennusoikeuden määrä tehokkuusluvulla e=0.40 on 19 961 k-m^2. Rakennusoikeudesta saa käyttää (kt30%) noin 5 989 k-m^2 toimistotiloja varten. Pysäköintipaikkoja tulee rakentaa varastotiloille 1 ap / 150 k-m^2, teollisuustiloille 1 ap / 100 k-m^2 ja toimistotiloille 1 ap / 50 k-m^2. Toimisto- ja vastaavien työtilojen ulkokuoren ääneneristys lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 38 dB.

Kiinteistön reunoille on katualueita vasten osoitettu istutettavat alueen osat sekä puurivi. Kiinteistön itäosan halkaisee pohjois-eteläsuuntainen ohjeellinen maanalainen tila (ma), jossa kulkee olemassa oleva jätevesitunneli, ja eteläreunassa on maanalaista johtoa varten varattu alueen osa (▭).

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Rakennusluvat

Rakennuslupa LP-092-2017-01068 (19.5.2017) tuotantotilojen laajennukselle nykyisen rakennuksen eteläpäähän.

Rakennuslupa LP-092-2018-00453 (21.05.2018) nykyisen rakennuksen tuotantotiloissa tehtäville muutoksille ja laajennuksille.

Rakennuslupa LP-092-2018-06489 (17.1.2019) nykyisen tehdasrakennuksen toimisto-osassa tehtäville tilamuutoksille (uusia wc-tiloja, uusi palo-osastoitu iv-konehuone). Kiinteistölle rakennetaan uusi jätekatos ja oleva jätepuristin poistetaan.

Rakennuslupa LP-092-2019-07654 (8.6.2020): Tuotantorakennuksen 2. kerroksessa muutetaan toimistotilaa pukuhuoneiksi. Puku- ja pesutilat rakennetaan ja otetaan käyttöön vaiheittain. Hissin uusimisen myötä tarpeettomaksi jäävä hissikonehuone erotetaan hissin palo-osastosta ja siihen rakennetaan 2 kpl wc-tiloja.

Rakennuslupa LP-092-2021-01989 (4.6.2021): Muutoslupa tehdasrakennuksen toimisto-osan tilamuutoksille. Hissi uusitaan konehuoneettomaksi ja hissin konehuone liitetään 2. kerroksen toimisto-osan palo-osastoon. 4.krs haalauskäytävän yläosaan suunniteltua iv-konehuonelaajennusta ei rakenneta. 5. kerroksen konehuoneeseen rakennetaan palo-osastoitu varastotila.

Rakennuslupa LP-092-2021-04371 (23.12.2021): Tehdasrakennuksen 5. kerroksen iv-konehuoneeseen rakennetaan palo-osastoitu varastotila.

Ympäristöluvat

Uudenmaan ympäristökeskus on myöntänyt Okmetic Oy:lle Piitie 2:n teollisuuslaitosta koskevan ympäristöluvan 12.9.2006 (No YS 1262). Vantaan ympäristölautakunta on tarkistanut em. luvan lupamääräykset 12.6.2013 (§ 4).

Em. rakennuslupiin liittyvät ympäristöluvat:

- Vantaan ympäristölautakunta on 7.11.2018 (§ 6) myöntänyt ympäristöluvan, joka koskee Okmetic Oy:n toiminnan olennaista muuttamista.
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on myöntänyt 4.4.2018 luvan Okmetic Oy:n tuotantolaitoksen laajentamiseksi.

Ratikan kaavarunkoluonnos YK0049

Ratikkalinja on noin 19 km pitkä Vantaalle ja osittain Helsinkiin sijoittuva poikittainen raideyhteys, joka yhdistää Mellunmäen, Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kaupunkikeskukset sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman. Ratikasta on vaihtoyhteydet metroon Mellunmäessä ja juniin Tikkurilassa, Aviapoliksessa ja lentoasemalla.

Vantaan ratikasta valmistui yleissuunnitelma 2019. Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019 § 7 jatkaa ratikan toteutukseen tähtäävää suunnittelua yleissuunnitelman pohjalta. Samalla valtuusto päätti, että ratikkakäytävän maankäytöstä laaditaan kaavarunko tai useampia kaavarunkoja ennen toteutuspäätöksen tekoa niin, että ratikkainvestointi on pitkällä aika välillä taloudellisesti kannattava. Kaavarunko tai -rungot ovat valmisteluaineistoa tuleville asemakaavamuutoksille, joilla alueiden maankäyttö virallisesti ratkaistaan.

Ratikan kaavarungon suunnittelualue kattaa noin 800 m säteellä ratikan pysäkeistä muodostuvan vyöhykkeen. Kaavarungolla on kolme tehtävää: määritellä visio ratikkakaupungista, arvioida mitoitus ja kuvata ratikkakaupungin kehittämisen vaikutukset. Lähtökohtana on Vantaan uusi yleiskaava (KV 25.1.2021, ei vielä lainvoimainen). Kaavarunko kokoaa samalla yhteen jo käynnissä olevia maankäytön suunnitelmia, kuten alueellisia kaavarunkoja.

Koivuhaassa ratikkalinjaa suunnitellaan yleiskaavojen mukaisesti Tikkurilantien yhteyteen. Okmetic Oy:n asemakaavamuutosta lähin suunniteltu ratikkalinjan pysäkki olisi Tikkurilantien ja Tuusulanväylän liittymässä. Okmetic Oy:n kiinteistö on kaavarunkoluonnoksessa osoitettu tuotanto- ja varastotoiminnoille (TY), jotka eivät aiheuta merkittäviä ympäristöhäiriöitä. Köyhämäentie sekä Mäkituvantien eteläosuus ovat kaavarunkoluonnoksessa viherkatuja tai muita vehreitä kulkureittejä.

Kaupunkiympäristölautakunta on 5.4.2022 käsitellyt kaavarunkoluonnosta ja sen asettamista nähtäville.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Okmetic Oy:n jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 4.9.2017. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002355 ja kaavoitus tuli vireille 16.11.2018.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- vantaalaiset asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: Kaupunkirakenne ja ympäristö, Kiinteistöt ja tilat, Kadut ja puistot, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolosta, riittävyydestä ja niihin liittyvästä mielipiteiden kuulemisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomat -lehdessä 21.11.2018, kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille ja naapureille sekä sähköpostilla viranomaisille. Kirjeet ja sähköpostit ovat sisältäneet 16.11.2018 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Mielipiteiden kuulemisen (16.11.2018–4.1.2019) yhteydessä saatiin 3 mielipidettä sekä 6 viranomaisten tms. tahojen kannanottoa. Kaavoittajan vastine on osoitettu *(→ kursiivilla)*.

Caruna Oy:llä sekä Fingrid Oyj:llä ei ollut huomautettavaa asemakaavamuutoksesta ja sen lähtökohdista. Asemakaavoitettavalla alueella ei ole Caruna Oy:n eikä Fingridin voimajohtoja.

Etola-Yhtiöt (Vantaan tiivistekiinteistö Oy, Tiiviste Group Oy): Tontille suunnitellun rakennuskokonaisuuden ja sen eri osien tulee luontevasti sopia jo rakennettuun ympäristöön rakennuskorkeudeltaan, materiaaleiltaan ja väritykseltään. Laajennusrakennusten julkisivurakenteiden tulee olla laadukkaita, pääosin vaaleita ja ainakin osittain kiviainespintaisia. Köyhämäentien liikennöitävyyttä, liikennekapasiteettia ja liikenneturvallisuutta tulee parantaa kaavamuutoshankkeen ja muiden lähistölle suunniteltujen rakennushankkeiden aiheuttaman liikennemäärien lisääntymisen johdosta.

(→ Okmetic Oy:n korttelia koskevat uudet kaavamääräykset ja kaavaratkaisu muodostaa alueelle jo rakennettuun ympäristöön sopivaa rakentamista. Lisäksi edellytetään, että korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen ja *rajata kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoisin kaupunkimaisin rakentein ja istutuksin. Kaavamuutos ei aiheuta Köyhämäentien liikennemääriin sellaisia muutoksia, jotka edellyttäisivät kadun liikennöitävyyteen yms. parannuksia. Mikäli katua on muista syistä mahdollisesti tarpeellista kehittää, sen nykyinen asemakaavoitettu n. 14 m leveä katualue tilavarauksineen mahdollistaa monenlaiset parantamistoimet.)*

Kiinteistö RUTARS 92-407-10-59: Kiinteistön omistajat edellyttävät, että asemakaavan muutos, rakentaminen ja toiminta eivät aiheuta maankäytön rajoituksia muille lähialueen maanomistajille. Laajennusosan kaasuaseman sijaintia tulisi tarkastella ympäristöä vähemmän häiritseväksi. Muutoksessa on myös huomioitava, että alue on laadittavana olevassa Vantaan uudessa yleiskaavaluonnoksessa merkinnöillä KM ja A/TP.

(→ Vantaan yleiskaavan 2020 luonnoksessa Köyhämäentien etelä- ja länsipuolet on osoitettu KM-merkinnällä alueiksi, joita kehitetään paljon tilaa vaativaan kaupan alueina, jonne ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppoja tai muuta erikoiskauppaa. Tikkurilantien eteläpuoleiset alueet, jotka tukeutuvat Juurakkotiehen ja Niittytiehen, on osoitettu A/TP-merkinnällä asumiseen muuntuvaksi työpaikka-alueeksi. Hyväksytyssä Yleiskaava 2020 KM-alueita on supistettu ja Piitie 2 kaavamuutosalue on osoitettu monipuoliseksi työpaikka-alueeksi (TP). Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on 28.2.2018 luokitellut Okmetic Oy:n nykyisen teollisuuslaitoksen toimintaperiaateasiakirjalaitokseksi, jonka konsultointivyöhyke on 0,5 km. Konsultointivyöhykkeet on muodostettu laitosten riskeistä yleisesti tiedossa olevien arvioiden perusteella, eikä niitä voi suoraan käyttää suojaetäisyyksinä tuotantolaitosten ja herkkien toimintojen välillä. Kun onnettomuusvaarallisten kohteiden ympäristöä konsultointivyöhykkeellä kaavoitetaan tai merkittävästi rakennetaan, on Tukesilta ja pelastusviranomaiselta pyydettävä lausunto mahdollisuuksista kaavoittaa tai rakentaa kemikaaleja käsittelevän laitoksen lähistölle. Em. lausunto on pyydettävä Okmetic Oy:n nykyisenkin toiminnan takia, joten nyt laadittava kaavamuutos ei sen osalta muuta tilannetta. Yleiskaavan 2020 KM- ja A/TP -alueet sijaitsevat nykyisen Okmetic Oy:n teollisuuslaitoksen konsultointivyöhykkeellä, mikä on huomioitava niiden maankäyttöä muutettaessa ja kehitettäessä.

Kaasuaseman sijainti ratkaistaan rakennusluvassa. Asemakaavamuutoksen kaavamääräykset edellyttävät, että korttelialue tulee rajata kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoisin kaupunkimaisin rakentein ja istutuksin. Korttelialueen reunoille on osoitettu alueen osat, joille on istutettava puita ja pensaita.

Kaksi asukasta Keinumäenkujalta: Uusi tehdasrakennus sekä kaasuasema tulisivat suoraan heidän asuntonsa eteen. He eivät halua kaasuasemaa näköpiiriinsä eikä näkymään häiritsevästi heidän tontilleen. Nykyinen kaasuasema höyryää Okmeticin tontin ulkopuolelle, joten uuden kaasuaseman höyryt kulkeutuisivat heidän tontilleen ja mahdollisesti vaurioittaisivat myös heidän autojaan. He vaativat siistiä korkeaa pengerrystä ja tontin rajalle tiheää puustoa tiheästi (esim. tuija-aita), jotta maisema saataisiin miellyttäväksi. Rekkaliikenne on kasvanut ja kasvaa varmasti uuden rakennuksen myötä, eikä heidän lapsilleen ole turvallista kävelyväylää alueella.

(→ Kaasuaseman säiliöiden nestemäinen kaasu muutetaan aseman höyrystimissä kaasumaiseen olomuotoon. Höyrystymislämpö otetaan ympäröivästä ilmasta, jolloin ilma jäähtyy ja ilman kosteussisältö tiivistyy vedeksi ja näkyy sumuna tai "vesihöyrynä". Ilmiö on sama kuin luonnossa esiintyvä sumu ja usva. Höyrystimien ulkopintaan muodostuvaa jäätä harjataan pois tai pestään kuumalla vesihöyryllä höyrystimen höyrystymiskapasiteetin parantamiseksi. Uudet kaavamääräykset edellyttävät, että korttelialue tulee rajata kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoisin kaupunkimaisin rakentein ja istutuksin. Korttelialueen reunoille on osoitettu alueen osat, joille on istutettava puita ja pensaita. Asemakaavamuutos ei muuta alueen katuverkolle asemakaavoitettuja n. 14 m levyisiä aluevarauksia, joiden puitteissa on tarvittaessa mahdollista kehittää

katuverkkoa ja kevyen liikenteen yhteyksiä. Kadusta erotetun jalkakäytävän vähimmäisleveys on pääsääntöisesti n. 3,5 m ja kaksikaistaisen kadun ajoratojen leveys on yhteensä noin 7 m. Okmetic Oy:n nykyiset liikennemäärät viikossa ovat Köyhämäentien puolelta 25 pakettiautoa, 20 kuorma-autoa sekä 3 puoli- ja täysperävaunurekkaa. Tavarankuljetusliikenteen ennustetut liikennemäärät kaavamuutoksen mukaisessa lopputilanteessa Köyhämäentien puolelta ovat 35 pakettiautoa, 70 kuorma-autoa sekä 10 puoli- ja täysperävaunurekkaa.

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski-ja pienjännite-maakaapeleita. Niiden mahdollisten siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vantaan kaupunginmuseo: Kaavamuutosalueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita eikä tiedossa olevia muinaismuistolailla suojeltuja kohteita. Alueella ei ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Kaupunginmuseota ei ole tarpeen kuulla kaavamuutoksen jatkovaiheissa. Kaavamuutosalueen eteläpuolella sijaitsee vanha tielinjaus, joka on johtanut Helsingin pitäjän kirkonkylältä Hämeenlinnan suuntaan. Kirkkotie–Köyhämäentien osuus on v. 1777 kartalla ja Kuninkaankartastossa tie on piirretty Tuusulan kirkolle saakka. Tieosuuden kulttuurihistorialliset arvot on inventoitu ja todettu vaatimattomiksi.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL): Parhaillaan lausunnoilla olevassa MAL 2019 -suunnitelmassa pyritään pysäköintipolitiikan kautta vaikuttamaan työpaikkapysäköinnin määrään, erityisesti hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Pysäköintipolitiikalla voidaan vaikuttaa ilmastopäästöihin. Piitie 2:sta on alle 500 metriä Tuusulanväylän tulevan 570 runkolinjan pysäkille V6845 ja Ohtolantien pysäkeille on vain 200 metriä. Vantaan ratikan on alustavasti suunniteltu korvaavan linjan 570 vuonna 2030. HSL ei siten pidä tarpeellisena OAS:ssa esitettyä 180 uuden autopaikan lisäystä erinomaisen joukkoliikennetarjonnan vyöhykkeellä. Esitettyjä runsaita polkupyöräpaikkoja HSL pitää hyvänä asiana.

(→ Okmeticin tuotanto tapahtuu vuorotyönä. Osa vuoroista osuu sellaiseen vuorokaudenaikaan, jolloin joukkoliikenteen tarjonta ei ole työvuorojen kannalta optimaalista. Asemakaavamuutoksen ratkaisujen keskeisinä lähtökohtina ovat Okmetic Oy:n tuotantolaitoksen toimintojen ja prosessien tarpeet.)

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY): Asemakaava-aluetta palvelevat yleisen vesihuollon verkostoyhteydet ovat valmiiksi rakennettu eikä kaava edellytä uuden vesihuollon lisärakentamista. *(Huom! Tämä asia on nähtävilläolon jälkeen tarkentunut. HSY:n huhtikuussa 2022 FCG:llä teettämän selvityksen mukaan asemakaavamuutos aiheuttaa tarpeen kasvattaa vesihuollon verkostojen kapasiteettia putkikokoja suurentamalla.)* Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVESin) hoidossa oleva siirtoviemäritunneli halkaisee kiinteistön itäosan pohjois- eteläsuunnassa asemakaavaan merkityllä ohjeellisella maanalaisen tilan (ma) alueella. Mahdollinen louhinta ja rakentaminen tunnelin läheisyydessä tulee suunnitella yhteistyössä KUVES:in ja HSY:n kanssa ja toteuttaa siten, etteivät toimenpiteet aiheuta haittaa tai vahinkoa tunnelille, mikä tulee ottaa huomioon kaavamääräyksissä. Lisäksi kaavaan tunnelia varten merkittävän alueen sijainti tulee tarkistaa vastaamaan tunnelin sijaintia. Asemakaavamuutosalueen eteläreunassa on maanalaista johtoa varten varattu alueen osa, jolla sijaitsee HSY:n jakeluvesijohto sekä huleveden keräilyviemäri. Johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä tai raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai pensaita. Mikäli jatkosuunnittelussa todetaan, että asemakaavamuutos edellyttää yleisen vesihuollon siirtoa, tulee johtosiirrot suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä yhteistyössä HSY:n kanssa. Suunnitelmat hyväksytetään HSY:llä.

(→ Kaavamuutosalueelle toteutuneet maanalaiset johdot on huomioitu kaavamerkinnöillä ja kaavamääräyksillä.)

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksesta ei ole ollut tarpeen järjestää viranomaisneuvottelua.

Kaavamuutos on laadittu Vantaan kaupungin eri organisaatioiden asiantuntijoiden kanssa yhteistyönä, ml. ympäristokeskus sekä K-U Pelastuslaitos.

Nähtävilläolo (26.6.–26.8.2019) ja lausuntojen pyytäminen sekä muistutusten ja lausuntojen huomioiminen.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut kaupunginhallituksen 17.6.2019 päätöksellä MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 26.6.–26.8.2019 ja kaupunkisuunnittelu on pyytänyt siitä lausunnot Uudenmaan ELY-keskukselta, Helsingin seudun ympäristöpalveluilta (HSY), Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes).

Nähtävilläolon määräaikana ei jätetty yhtäkään muistutusta.

Lausuntoja saatiin 3 kpl. Lausuntojen huomioiminen on esitetty kunkin lausunnon yhteydessä *kursiivilla ja merkeillä (→)*.

Uudenmaan ELY-keskus: Uudenmaan ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY): Aluetta palveleva vesihuolto on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä nykyisen vesihuollon siirtämistä eikä uuden vesihuollon rakentamista. *(Tämä asia on nähtävilläolon jälkeen tarkentunut. HSY:n huhtikuussa 2022 FCG:llä teettämän selvityksen mukaan asemakaavamuutos aiheuttaa tarpeen kasvattaa vesihuollon verkostojen kapasiteettia putkikokoja suurentamalla.)* Asemakaavamuutosalueen eteläreunassa on maanalaista johtoa varten varattu alueen osa, jolla sijaitsee HSY:n jakeluvesijohto sekä huleveden keräilyviemäri. Johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä tai raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai pensaita. Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVESin) hoidossa oleva siirtoviemäritunneli halkaisee kiinteistön itäosan pohjois- eteläsuunnassa asemakaavaan merkityllä ohjeellisella maanalaisen tilan (ma) alueella. Kaavaan tunnelia varten merkittävän alueen sijainti tulee tarkistaa vastaamaan tunnelin sijaintia. Mahdollinen louhinta ja rakentaminen tunnelin läheisyydessä tulee suunnitella yhteistyössä KUVES:in ja HSY:n kanssa ja toteuttaa siten, etteivät toimenpiteet aiheuta haittaa tai vahinkoa tunnelille, mikä tulee ottaa huomioon kaavamääräyksissä. Asemakaavaselostuksessa esitettyjen havainnekuvien perusteella näyttää siltä, että uudisrakentaminen tapahtuu turvallisella etäisyydellä tunnelista.

(→Korttelialueen kaavamääräyksissä edellytetään, että maanalaisia johtoja varten varatut alueen osat on toteutettava siten, että putkien painuminen on estetty ja putkien kunnossapito on mahdollista tehdä helposti. Maanalaisia johtoja varten varatulle alueen osalle ei myöskään saa istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita. Siirtoviemäritunnelin nykyinen sijainti on osoitettu maanalaisen tilan aluemerkintänä ma. Lausunnon johdosta ma-merkinnälle annetaan lisämääräys: "Siirtoviemäritunnelille ei saa aiheuttaa haittaa eikä vahinkoa. Tunnelin lähelle sijoittuvasta toiminnasta ja rakentamisesta on pyydettävä lausunto Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun Liikelaitoskuntayhtymältä.")

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes): Asemakaavan muutosta koskevissa asiakirjoissa on Tukesin mielestä kattavasti huomioitu Okmetic Oy:n vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin aiheuttamat vaikutukset lähiympäristöön. Erillisessä selvityksessä on tuotu hyvin esiin, miten toiminnan kasvamisesta huolimatta onnettomuusriskit voidaan pitää samalla tasolla nykyiseen toimintaan verrattuna. Tukes tulee omassa lupaprosessissa kiinnittämään erityistä huomiota kemikaalivuotojen ehkäisyyn sekä mahdollisten onnettomuusvaikutusten selvittämiseen (vaara-alueen kuvaamiseen). Okmeticin 0,5 km konsultointivyöhykkeen sisällä on kuitenkin tulevissa kaavoitushankkeissa syytä huomioida, ettei alueelle kaavoiteta sellaista toimintaa, joka huomattavasti

kasvattaisi alueella oleskelevien ihmisten määrää tai vähintään ennen kaavamuutoksia asiasta pyydetään lausunto sekä Tukesilta että pelastuslaitokselta. Vuonna 2018 tehdyssä laajennuksessa tuotantolaitokselle tuotiin nestekaasusäiliö. Nestekaasun osalta on tärkeää, ettei mahdollisessa vuototilanteessa kaasua pääse kertymään syvennyksiin yms. ja että kaasusäiliön ympärillä ei ole tiiviitä esterakennelmia. Kaavaselostuksessa on mainittu mm. tiivis pensasaita tai korkea pengerrys. Tällaiset rakennelmat voivat pahimmassa tapauksessa kasvattaa onnettomuusriskiä (kaasu ei pääse leviämään vapaasti tai palamisen nopeus kasvaa). Täten ympäristön suunnittelussa olisi hyvä ottaa huomioon myös tällaisia seikkoja ja varmistaa Okmeticilta nestekaasusäiliön sijainti laajennusmuutosten jälkeen sekä ympäristörakentamisen vaikutus turvallisuuteen. Tukesilla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta, eikä näe estettä asemakaavan muutokselle.

(→Okmetic Oy:n konsultointivyöhykkeelle sijoittuvasta asemakaavoituksesta ja rakentamisesta pyydetään aina lausunto mm. pelastusviranomaiselta ja Tukesilta, jolloin eri osapuolten näkemykset onnettomuusriskeistä ja niiden torjumisesta voidaan huomioida. Okmetic Oy:n toiminnan laajentaminen vaatii myös ympäristöluvan. Ympäristölupahakemuksesta tiedotetaan kuulutuksella ja viranomaiset antavat hakemuksesta lausunnon. Ympäristölupahakemuksessa ja ympäristöluvassa on esitetty yksityiskohtaiset kuvaukset hankkeen toiminnoista sekä ratkaisuista onnettomuusriskien yms. vähentämiseksi. Luvan myöntämisen edellytyksenä on mm. se, että toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa tai merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.)

Nähtävilläolon (26.6.–26.8.2019) jälkeen tehdyt tarkistukset

Nähtävilläolon jälkeen kaavaratkaisua on muutettu tarkentuneiden asemakaavoituksen tavoitteiden takia. Lisäksi kaavamerkintöjä ja -määräyksiä on tarkistettu saatujen lausuntojen johdosta.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY:n lausunnosta johtuen on tarkistettu maanalaisen tilan (ma) kaavamerkintää lisäämällä sille kaavamääräys *”Siirtoviemäritunnelille ei saa aiheuttaa haittaa eikä vahinkoa. Tunnelin lähelle sijoittuvasta toiminnasta ja rakentamisesta on pyydettävä lausunto Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun Liikelaitoskuntayhtymältä.”*.

Kaavamääräyksen *”Aurinkopaneeleita ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja tulee suosia.”* ruotsinnoksesta puuttuva ratkaisuja-sanan ruotsinnos *”lösningar”* on lisätty teknisenä tarkistuksena kaavamääräykseen.

Piitie 2 sijaitsee Helsinki–Vantaan lentoaseman ns. poikittaisen (kaakko-luode) kiitotien kaakkoon suuntautuvan linjauksen vaikutuspiirissä. Asemakaavamuutosehdotukseen lisätään kaavamääräys: *”Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja.”* Piitie 2:n korttelialueella sallitaan aurinkopaneelit, joiden toteutuksessa on huomioitava paneelien lentoliikenteelle mahdollisesti aiheuttamat heijastukset ja häikäisy. Asemakaavamuutosehdotukseen lisätään kaavamääräys: *”Aurinkopaneelit eivät saa aiheuttaa lentoliikennettä vaarantavia heijastuksia ja häikäisyä.”*

Nähtävilläolon jälkeen kiinteistön rakennusten muutoksia varten myönnettyjen rakennuslupien yhteydessä on ilmennyt tarve sähköverkostojen muuntamon toteuttamiselle kiinteistölle. Asemakaavamuutosehdotukseen lisätään kaavamääräys: *”Korttelialueelle tulee varata maantasoon tila muuntamolle, joka on helposti huollettavissa. Muuntamon saa rakentaa osoitetun kerrosalan lisäksi.”*

Korttelialueen vihertehokkuudelta edellytettävä vähimmäistavoiteluku on muuttunut nähtävilläolleen kaavamuutosehdotuksen jälkeen ja sen tulee täyttää tavoiteluku 0,6, mikä tarkistetaan kaavamääräyksiin.

Okmetic Oy:n suunnitelmat ovat tarkentuneet kaavamuutosehdotuksen nähtävilläolon jälkeen. Tehtaan toiminta ja laitteistot edellyttävät nähtävilläolleen kaavamuutosehdotuksen mukaisen rakennusten vesikaton ylimmän kohdan korkeusaseman tason +43 korottamista tasolle +49. Lisäksi kiteenkasvatusuunien hallia varten tarvitaan rakennukseen osa, jonka katto kohoaisi

korkeusasemalle +52. Kaavamuutosehdotuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema +43 tarkistetaan korkeusasemaksi +49 ja sen lisäksi lisätään TKT-korttelialuetta koskeva kaavamääräys *"Kiteenkasvatusuunien hallin vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema saa olla enintään +52. Hallin osuus, joka kohoaa korkeusaseman +49 yläpuolelle, saa olla pinta-alaltaan yhteensä enintään 3,6 % korttelialueen pinta-alasta.".*

Tuotantotilojen autopaikkojen vähimmäismäärä tarkistetaan nähtävillä olleen kaavamuutosehdotuksen kaavamääräyksestä 1 ap / 100 k-m² määräykseksi 1 ap / 120 k-m².

Okmetic Oy on hyväksynyt oheiset tarkistukset.

Tehdyt tarkistukset ovat merkittäviä ja edellyttävät kaavamuutosehdotuksen asettamista uudelleen nähtäville.

Nähtävilläolo (1.–30.6.2022) ja lausuntojen pyytäminen sekä muistutusten ja lausuntojen huomioiminen.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut kaupunginhallituksen 17.6.2019 päätöksellä MRA 27 §:n ja MRA 32 §:n mukaisesti nähtävillä 1.–30.6.2022 ja kaupunkisuunnittelu on pyytänyt siitä lausunnot Uudenmaan ELY-keskukselta, Helsingin seudun ympäristöpalveluilta (HSY), Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes).

Nähtävilläolon määräaikana ei jätetty yhtäkään muistutusta.

Lausuntoja saatiin 2 kpl. Lausuntojen huomioiminen on esitetty kunkin lausunnon yhteydessä *kursiivilla ja merkeillä (→)*.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä:

Suunnittelualueen läheisyydessä ja suunnittelualueella on runsaasti rakennettua yleistä vesihuoltoa. HSY:n teettämä vesihuollon yleissuunnitelma (Finnish Consulting Group Oy 19.4.2022) osoittaa, että toteutuessaan kaavamuutos edellyttää mittavaa vesihuoltoverkostojen kapasiteetin nostamista, alustavan kustannusarvion ollessa n. 1,3 M€.

Asemakaavamuutosalueen eteläreunassa on maanalaista johtoa varten varattu alueen osa, jolla sijaitsee HSY:n jakeluvesijohto sekä huleveden keräilyviemäri. Johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä tai raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai pensaita.

Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVESin) hoidossa oleva siirtoviemäritunneli halkaisee kiinteistön itäosan pohjois- eteläsuunnassa asemakaavaan merkityllä ohjeellisella maanalaisen tilan (ma) alueella. Kaavaan tunnelia varten merkittävän alueen sijainti tulee tarkistaa vastaamaan tunnelin sijaintia.

Mahdollinen louhinta ja rakentaminen tunnelin läheisyydessä tulee suunnitella yhteistyössä KUVES:in ja HSY:n kanssa ja toteuttaa siten, etteivät toimenpiteet aiheuta haittaa tai vahinkoa tunnelille, mikä tulee ottaa huomioon kaavamääräyksissä. Asemakaavaselostuksessa esitettyjen havainnekuvien perusteella uudisrakentaminen tapahtuu turvallisella etäisyydellä tunnelista, nykyisen rakennuksen jäädessä tunnelin ja uudisrakennuksen väliin.

(→ Maanalaisen tilan aluemerkintä (ma) sijainti kaavakartalla noudattaa KUVESin siirtoviemäritunnelin sijaintia. Siirtoviemäritunnelia varten osoitettuun ma-merkintään sisältyy kaavamääräys: "Siirtoviemäritunnelille ei saa aiheuttaa haittaa eikä vahinkoa. Tunnelin lähelle sijoittuvasta toiminnasta ja rakentamisesta on pyydettävä lausunto Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun Liikelaitoskuntayhtymältä." Korttelialueen kaavamääräyksissä myös edellytetään, että maanalaisia johtoja varten varatut alueen osat on toteutettava siten, että putkien painuminen on estetty ja putkien kunnossapito on mahdollista tehdä helposti. Maanalaisia johtoja varten varatulle alueen osalle ei myöskään saa istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita. Kaavamääräykset ja -merkinnät huomioivat lausunnossa esitetyt asiat.)

Uudenmaan ELY-keskus:

Kiinteistö sijaitsee tiiviisti rakennetulla alueella. Laaja-alainen uusi rakentaminen vähentää vettä läpäisemättömän alueen pinta-alaa, mikä muuttaa hulevesien muodostumisolosuhteita ja äärevöittää osaltaan alapuolisen vesistön virtaamaolosuhteita. Kaavassa on annettu yleispiirteinen määräys hulevesien viivyttämistarpeesta.

Hulevesiä tulee viivyttää kiinteistön alueella niin, että viivytysjärjestelmien kokonaistilavuus on vähintään yksi kuutiometri jokaista sataa vettä läpäisemätöntä neliömetriä kohti (1 m^3/100 m^2). Järjestelmien tulee tyhjentyä 12–24 tunnin kuluessa täyttymisestään ja niissä tulee olla suunniteltu ylivuoto alapuolisille tulvareiteille tai hulevesiviemäriin. Viherkatoista 2/3 lasketaan läpäisemättömäksi pinta-alaksi.

Viivytysjärjestelmien minimitilavuus voidaan laskea käytettävissä olevan rakennusoikeuden pinta-alan perusteella. Mikäli Vantaan kaupungin hulevesiohjeistuksen mukaisesti laskettu viivytystilavuus poikkeaa em. mitoitusperiaatteen mukaisesti lasketusta tilavuudesta, tulee käyttää suurempaa mitoitusarvoa.

Hulevesiä koskevaa kaavamääräystä on syytä täsmentää mitoituksen vähimmäisvaatimusten osalta.

Kaavamuutoksen vaikutukset läheisen asuinalueen melutilanteeseen on syytä kuvata kaavaselostuksessa.

(→Hulevesien hallintaan liittyen korttelialueen kaavamääräyksissä edellytetään, että korttelialueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,6 ja hulevedet tulee viivyttää voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan tontilla ja raskaan liikenteen alueiden hulevedet on käsiteltävä hiekan- ja öljynerotusjärjestelmin. Kaavamääräys huomioi myös sen, että rakennuslupia myönnettäessä noudatetaan aina hulevesien viimeisimpiä käsittelyvaatimuksia, jotka päivittyvät ja tiukentuvat aika ajoin. Nykyiset vaatimukset edellyttävät, että asuin- ja teollisuustontilla tulee viivyttää hulevesiä siten, että rakennetulta tontilla voi poistua mitoitussateen (150 l/s/ha) aikana enintään luonnontilaista valuntaa (valuntakerroin = 0.2) vastaava hulevesivirtaama. Muodostuva vesimäärän erotus viivytetään tontilla maanpäällisillä tai maanalaisilla rakenteilla. Viivytettävä tilavuus lasketaan käyttäen sateen kestona 10 min. Kaavamääräys johtaa lausunnossa hulevesien viivyttämisestä ja käsittelyssä esitettyjen vaatimusten toteutumiseen. Viivytysrakenteiden tilavuusvaatimuksen kirjaaminen kaavamääräyksiin ei ole tarkoituksenmukaista.
Kaavamuutoksen vaikutukset läheisen asuinalueen melutilanteeseen on kuvattu kaavaselostuksessa s. 35–36 kohdassa 4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön > Ympäristöhäiriöt.

Ympäristöluvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa (YSL 29 §).)

Nähtävilläolon (1.–30.6.2022) jälkeen tehdyt tarkistukset

Kaavakarttaan on tehty piirustusteknisiä tarkistuksia. Maanalaisen tilan kaavamerkinnän tekstiosa ma on käännetty aluevarauksen pituussuuntaa noudattavan diagonaaliviivan suuntaiseksi. Korttelialueen kaavamääräyksien pinta-alamerkinnät m2 on tarkistettu muotoon m^2. Kaavamerkintöjen seliteosan ”Kaupunginosan nimi.” kirjaisinkoko on korjattu.

Kaavaselostusta on tarkistettu Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon takia lisäämällä osiot, joissa on käsitelty kaavamuutoksen vaikutukset läheisen asuinalueen melutilanteeseen.

Tehdyt tarkistukset eivät ole merkittäviä eivätkä edellytä kaavamuutosehdotuksen asettamista uudelleen nähtäville.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022–2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyyden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030. Lentokenttäalueesta tehdään Euroopan ympäristöystävällisin.

Strategiateeman Elinvoimainen ja osaava Vantaa haasteita ovat: Työpaikkojen luominen ja työllisyyden nostaminen Vantaalla. Vetovoiman parantaminen. Painotuksena etenkin vantaalaisten osaamisen kehittäminen ja Vantaan vetovoiman parantaminen niin yritysten kuin asukkaiden näkökulmasta.

Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset (Kv 18.6.2018)

Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan ja täydennetään. Rakentamista ohjataan erityisesti joukkoliikenneyhteyksien varrelle ja olemassa olevan infrastruktuurin yhteyteen. Kaupungin omistaman maan kaavoittaminen on etusijalla. Kaavoituksella luodaan edellytyksiä vetovoimaisille yritys- ja työpaikka-alueille. Yritystoimintaa suunnataan alueille, joilla on parhaimmat edellytykset toiminnan harjoittamiseen ja jotka muodostavat muiden yritysten kanssa menestymisen mahdollisuuksia.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018): Vantaan kaupunginvaltuusto on linjannut kaupunkistrategiassaan, että Vantaan kaupunki on hiilineutraali vuonna 2030. Resurssiviisauden tiekartta ohjaa kaupungin kehitystä kohti päästötöntä, jätteetöntä ja luonnonvaroja kestävästi käyttävää kaupunkia, jossa ei ylikuluteta. Resurssiviisauden tiekartalla edetään neljällä kaistalla, joiden tavoitteet ja toimenpiteet tukevat toisiaan. Kaistat ovat energiankulutus ja -tuotanto, yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, kulutus ja materiaalit sekä vastuullinen vantaalainen. Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen vaikuttavat merkittävästi kaupungin resurssitehokkuuteen. Tiivistyvän kaupunkirakenteen päästöt ovat huomattavasti hajautuneen kaupunkirakenteen päästöjä vähäisemmät. Kaavoituksessa lisätään energia- ja resurssitehokkuuden ohjaavaa vaikutusta mm. seuraavasti:

- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.
- Jatketaan laskentatyökalujen käyttöä kaavoituksessa *(keko, vihertehokkuus)*.
- Asemakaavoissa ja tontinluovutuksessa lisätään ilmastokestävyyteen tähtääviä vaatimuksia.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Otamme monipuolisen liikkumisen mahdollisuudet mukaan suunnitteluun.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.
- Vihertehokkuuden käyttöönotto, minkä avulla osaltaan toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita.

MAL-tavoitteet:

Maankäyttöä, asuntotuotantoa ja liikennejärjestelmää ohjataan kokonaisuutena yhdyskuntarakennetta eheyttäen ja kestävää liikkumista edistäen.

Vihertehokkuus

Vihertehokkuus-menetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita. Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Vihertehokkuudella vastataan myös Vantaan resurssiviisauden tiekartan asettamiin tavoitteisiin. Vihertehokkuusmenetelmää on testattu asemakaavoituksessa vuodesta 2016 lähtien Ilmastonkestävä kaupunki -hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli). Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita. Asemakaavassa alueille määrätään vihertehokkuustasot vihertehokkuusmenetelmää käyttäen.

Hulevesien hallinnassa on noudatettava Vantaan kaupungin hulevesiohjelmaa (Kh 11.5.2009).

3.3.2 Muut tavoitteet

Okmetic Oy:n tavoitteena on heidän nykyisten toimintaolosuhteidensa ja tulevaisuuden kehittämisedellytystensä turvaaminen Piitie 2:n kiinteistöllä.

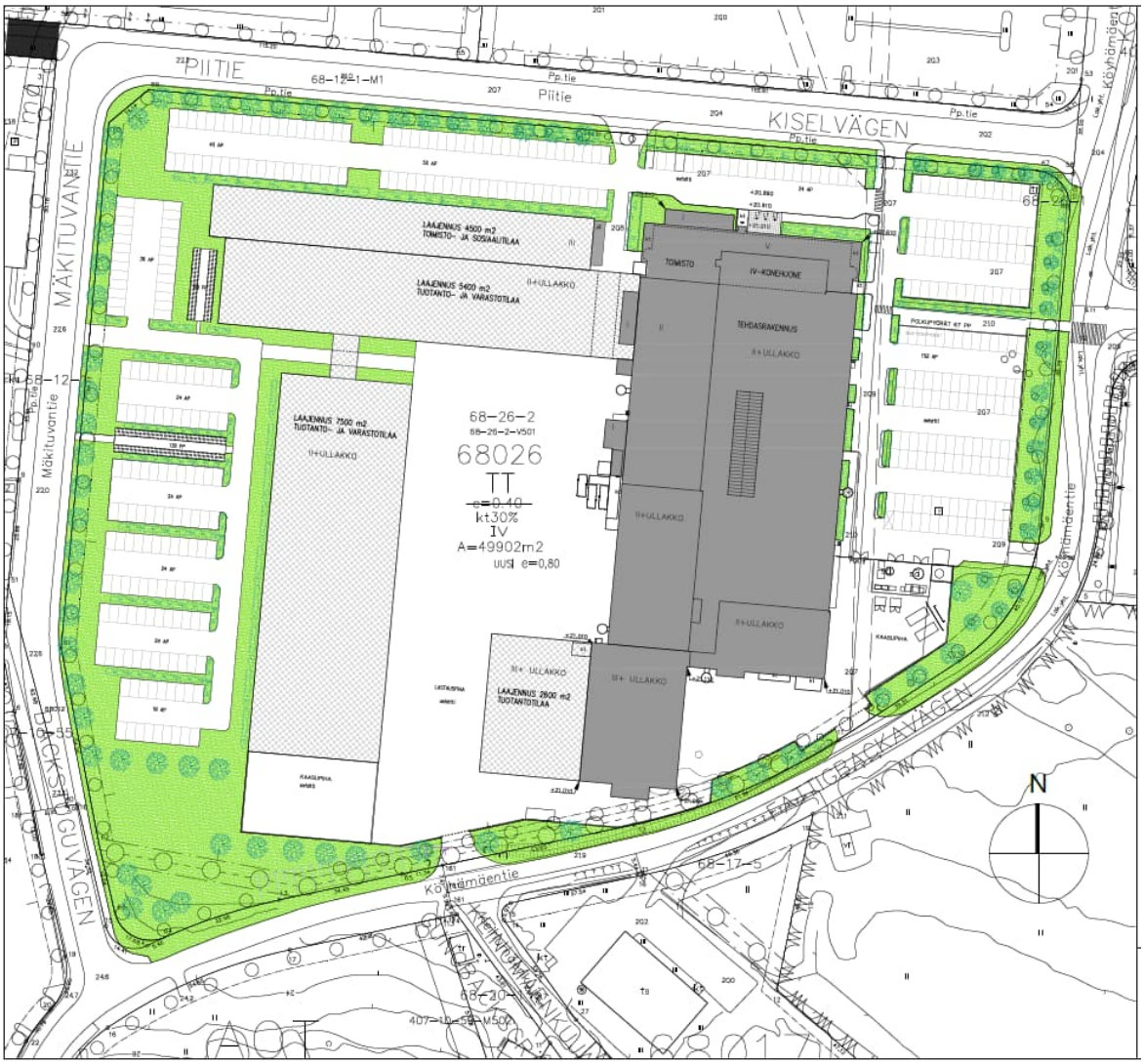
Muiden osallisten tavoitteet ovat kohdassa *3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus*.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISU

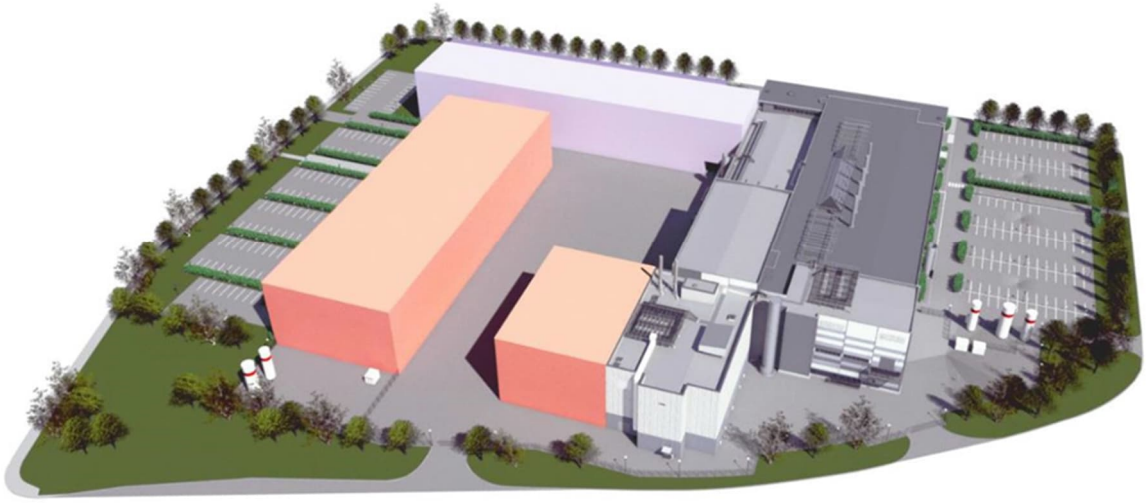
Kaavamuutoksessa on tutkittu ratkaisu, joka mahdollistaa Okmetic Oy:n teollisuuslaitoksen laajentamisen Piitie 2:n nykyisen rakennuksen länsipuolelle. Nykyistä rakennusta ei pureta.

Kaavamuutoksella ei ratkaista Okmetic Oy:n teollisuuslaitosten toiminnan edellyttämiä ympäristölupia yms.

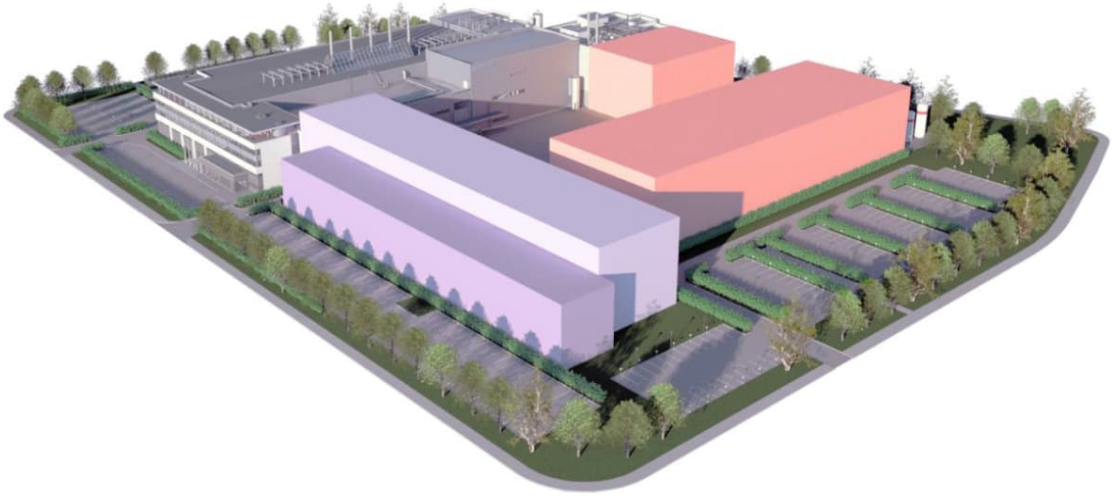
3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

26.6.–26.8.2019 nähtävillä olleen kaavamuutosehdotuksen lähtökohtana ollut luonnos tontin maankäytöstä kaavamuutoksen mahdollistamassa lopputilanteessa. Nykyinen teollisuusrakennus on osoitettu tummanharmaalla.

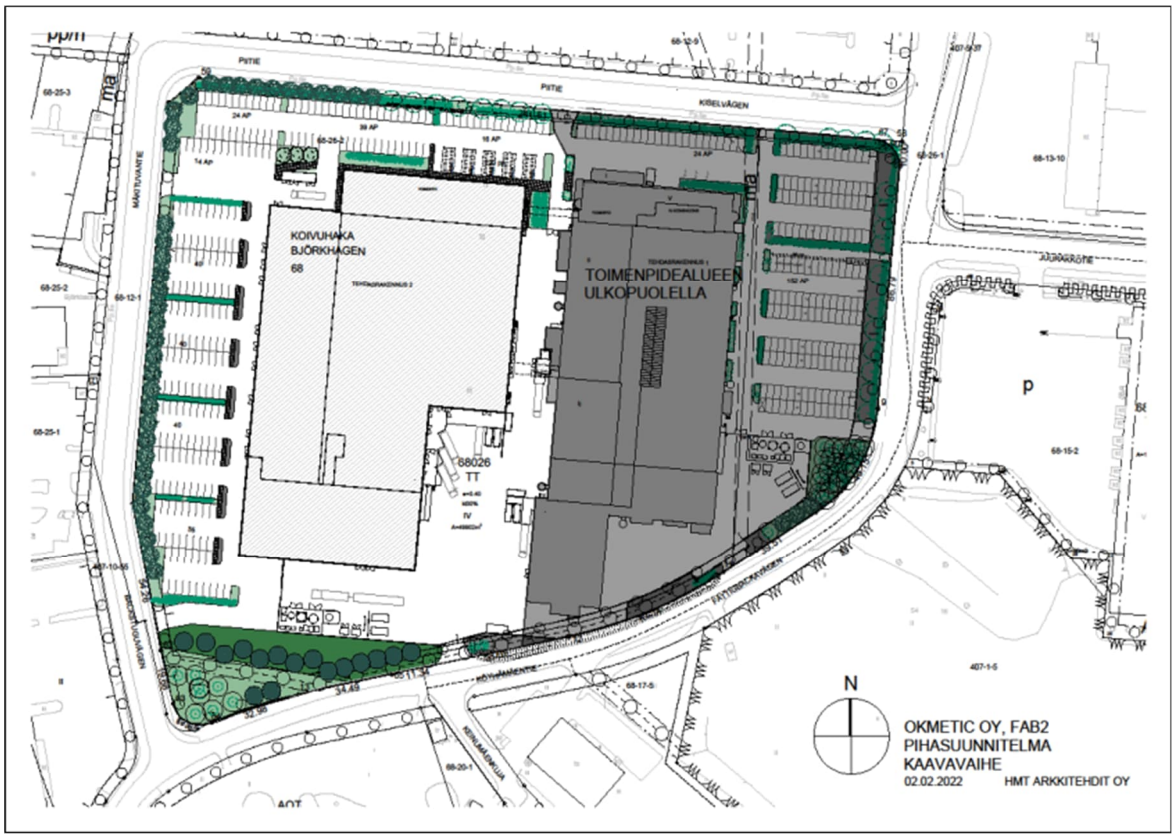

Alustava havainnekuva etelästä (HMT Arkkitehdit Oy).

Alustava havainnekuva luoteesta (HMT Arkkitehdit Oy).

Okmetic Oy:n suunnitelmat ovat tarkentuneet 26.6.–26.8.2019 nähtävillä olleen kaavamuutosehdotuksen jälkeen. Tehtaan tuotantoon liittyvät uudet laitteet ja rakenteet edellyttävät nähtävillä olleeseen kaavamuutosehdotukseen verrattuna korkeampaa rakennusta. Rakennusten enimmäiskorkeutta +43 on siksi nostettu korkeusasemalle +49 sekä sen lisäksi kiteenkasvatusuunien hallin vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema saa olla enintään tasolla +52.

26.6.–26.8.2019 nähtävilläolon jälkeen tarkentunut luonnos tontin maankäytöstä kaavamuutoksen tilanteessa (HMT Arkkitehdit Oy). Nykyinen teollisuusrakennus on osoitettu tummanharmaalla. Asemakaavamuutos 002355 mahdollistaa myös muunlaisen ratkaisun toteuttamisen tontille.

Alustava havainnekuva katsottuna idästä kohti Tuusulanväylää (HMT Arkkitehdit Oy).

Asemakaavamuutoksen lähtökohtana on Piitie 2:n itäosaan rakennetun teollisuusrakennuksen sekä siihen liittyvien nykyisten pysäköintialueiden ja kaasuaseman säilyminen nykyisillä paikoillaan. Rakennukset sijoittuvat tontilla siten, että ne mahdollistavat Okmetic Oy:n toimintojen ja

tuotantoprosessien jatkumisen ja kehittämisen kiinteistöllä. Rakennusten enimmäiskorkeus perustuu tehtaan toimintojen asettamiin vaatimuksiin.

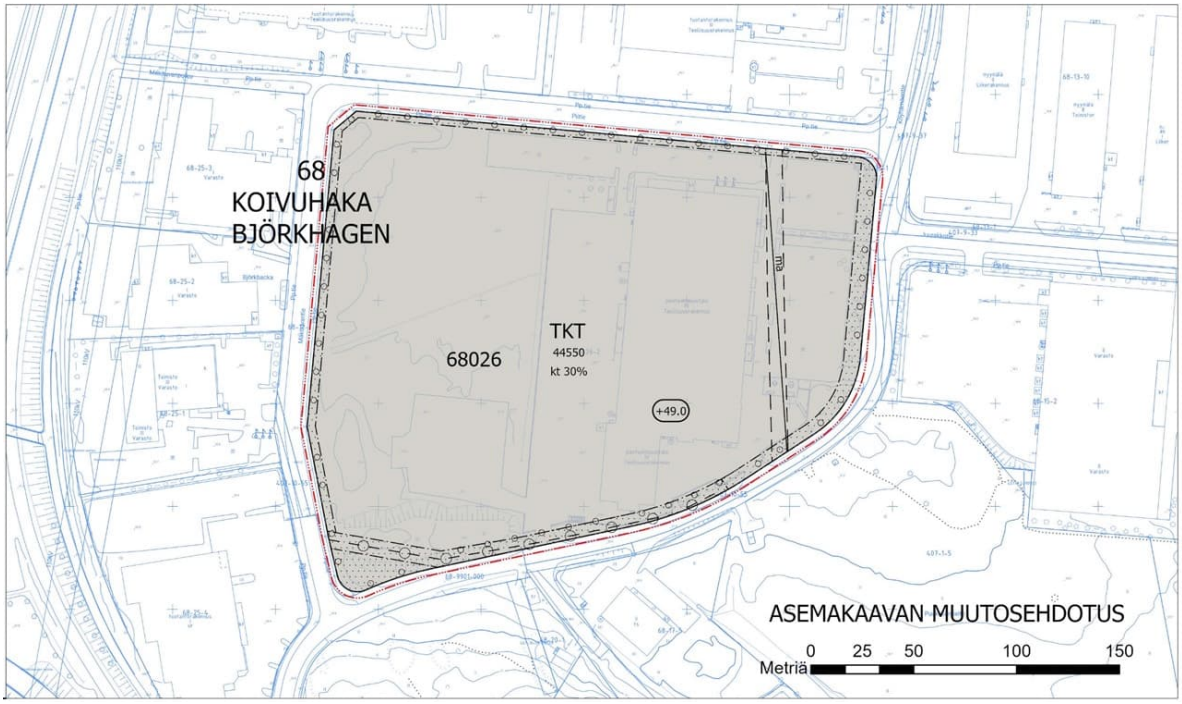
Uutta teollisuusrakennusta ja laajennuksia varten tarvittava 24 589 k-m^2 lisärakennusoikeus toteutetaan nykyisen teollisuusrakennuksen länsipuolelle. Huoltoliikenne ja huoltopihat sijoittuvat korttelin keskelle muodostuvalle sisäpihalle, jota rakennukset ympäröivät. Henkilökunnan ja vierailijoiden pysäköintialueet ovat korttelin ulkoreunoilla erillään huollolle ja logistiikalle tarkoitetuista alueista. Tontin eteläosaan tulisi uusi kaasukenttä.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Korttelin 68026 teollisuusrakennusten korttelialue (TT) muutetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT) ja uusi kokonaisrakennusoikeuden määrä on yli 2,2-kertainen kumoutuvan asemakaavan nykyiseen rakennusoikeuteen verrattuna. Tontin länsiosaan sijoittuva uusi teollisuusrakennus on nykyistä teollisuusrakennusta noin 6 m korkeampi ja kiteenkasvatusuunien hallin osalta noin 9 m korkeampi.

Tontille ajetaan sitä ympäröiviltä kaduilta (Piitie, Mäkituvantie, Köyhämäentie). Pysäköintialueet tulisivat tontin reunoille rakennusten ja kadunvarsien istutusalueiden väliin.

Ote kaavamuutosehdotuksen kaavakartasta

4.1.1 Mitoitus

Kumoutuvan asemakaavan kokonaisrakennusoikeuden määrä tehokkuusluvulla e=0,40 on 19 961 k-m^2.

Kaavamuutosalueen muuttuu teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT), jonka pinta-ala on n. 4,99 ha. Kaavamuutoksen kokonaisrakennusoikeuden määrä on 44 550 k-m^2 ja sen perusteella korttelitehokkuus on noin e=0,89. Kaavamuutoksen myötä kokonaisrakennusoikeuden määrä kasvaa 24 589 k-m^2.

Auto- sekä polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät ovat:

- toimistot 1 ap / 50 k-m² ja 1 pp / 80 k-m^2
- tuotantotilat 1 ap / 120 k-m² ja 1 pp / 160 k-m^2
- varastot ja muut 1 ap / 150 k-m² ja 1 pp / 240 k-m^2

Henkilöautojen pysäköintipaikkojen vähimmäismäärä on kumoutuvaa asemakaavaa lievempi, koska tontti sijaitsee hyvän joukkoliikennesaavutettavuuden alueella. Tontille on suunniteltu olevien 225 autopaikan lisäksi 198 uutta autopaikkaa ja nykyisen 86 polkupyöräpaikan lisäksi 220 uutta polkupyöräpaikkaa.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavamuutoksessa on huomioitu ympäristön laatua koskevat tavoitteet. Kaavamuutoksen kokonaisratkaisulla, asemakaavamääräyksillä ja –merkinnöillä sekä niiden huomioimisella rakennuslupia myönnettäessä edistetään rakentamisen ja lähiympäristön hyvän laatutason toteutumista. Kaavamääräykset perusteluineen ovat kohdassa 4.3.1.

4.3 ALUEVARAUKSET

Asemakaavamuutosalue on teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialuetta (TKT).

4.3.1 Korttelialueet

TKT, teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialue

Kokonaisrakennusoikeuden määrä kasvaa kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna 24 589 k-m^2, jotta kiinteistölle voidaan rakentaa Okmetic Oy:n tarvitsema uusi teollisuusrakennus sekä toimisto- ja varastotiloja. Toiminnot sopivat alueen yhdyskuntarakenteeseen ja lisäävät alueen monipuolisuutta. Kumoutuvassa asemakaavassa osoitettu toimistotilojen enimmäismäärä 30 % kokonaisrakennusoikeudesta (kt30%) säilyy ennallaan, jolloin toimistotilojen suurin sallittu kokonaismäärä kasvaa 5 988 kerrosneliömetristä 13 365 kerrosneliömetriin. Rakennusten sallittu enimmäiskorkeus +49.0 perustuu tehtaan toimintojen, rakennelmien, koneiden ja laitteiden asettamiin vaatimuksiin ja mahdollistaa kumoutuvaan asemakaavan verrattuna noin 6 m korkeampien rakennusten rakentamisen. Kiteenkasvatusuunien hallin katto saa kuitenkin olla enimmillään korkeusaseman tasolla +52. Korkeusaseman +49 ylittävä osuus hallista saa olla pinta-alaltaan enintään 3,6 % korttelialueen pinta-alasta.

Korttelialue on keskeistä Koivuhaan yritysaluetta ja näkyy rakennuksineen Tikkurilantielle, joka on tärkeä pääkatu ja joukkoliikenteen runkoyhteys. Korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen sekä rajata kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoisin kaupunkimaisin rakentein ja istutuksin. Pihoilla ei sallita avovarastointia. Rakennusten ja uusien pihojen rakentamisessa on myös huolehdittava kaupunkikuvan kannalta keskeiseltä Piitieltä kiinteistölle avautuvista näkymistä. Kumoutuvassa asemakaavassa korttelialueen ympärille katujen reunoille osoitetut istutettavat puurivit ja istutettavat alueet tarvitaan jäsentämään kaupunkikuvaa ja ne säilyvät kaavamuutoksessa ennallaan.

Rakennuksille on määrätty tarvittava ääneneristävyys lento- ja liikennemelua vastaan. Kestäviä liikkumismuotoja edistetään mm. edellyttämällä, että rakennuksesta tulee järjestää luonteva ja turvallinen kulku joukkoliikenteen pysäkeille ja asettamalla kaavamääräyksissä vähimmäismäärät polkupyöräpaikoille.

Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmaa sekä hulevesiohjelmaa edistetään viherkerrointa sekä hulevesien hallintaa koskevilla kaavamääräyksillä. Ilmastonmuutosta hillitään myös sallimalla

tontilla maalämmön hyödyntäminen sekä edellyttämällä aurinkopaneelien ja muiden energiaa säästävien ja tuottavien ratkaisujen suosimista. Aurinkopaneelit eivät saa aiheuttaa lentoliikennettä vaarantavia heijastuksia ja häikäisyä.

Korttelialueella sijaitseville HSY:n maanalaisille vesi- ja viemäriputkille on muodostettu rasitealueet maanalaisia johtoja varten varatuilla alueen osilla korttelialueen eteläosaan. Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVESin) hoidossa olevalle maanalaiselle siirtoviemäritunnelille on muodostettu toteutuneen siirtoviemärin mukaiseen paikkaan rasitealue maanalaisena tilana. Rakennettaessa ajoyhteyksiä, pysäköintialueita tms. rasitealueille, on putket suojattava painumiselta sellaisella ratkaisulla, joka mahdollistaa putkien helpon kunnossapidon. Em. rasitealueille ei myöskään saa istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita. Siirtoviemäritunnelille ei saa aiheuttaa haittaa eikä vahinkoa ja tunnelin lähelle sijoittuvasta toiminnasta ja rakentamisesta on pyydettävä lausunto Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun Liikelaitoskuntayhtymältä.

Korttelialueelle voidaan järjestää tonttiliittymät sitä ympäröiviltä kaduilta.

4.3.2 Muut alueet

Kaavamuutosalueeseen ei sisälly TKT-korttelialueen lisäksi muita alueita.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Asemakaavamuutosta laadittaessa on tarkasteltu hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista. Kaavamuutosta varten on laadittu erilliset selvitykset laajennuksen vaikutuksista onnettomuusriskeihin sekä hulevesien hallinnasta.

Vaikutusten arviointi on ollut osa kaavan laadintaa ja vaikutusten arviointia on tehty kaavoituksen eri vaiheissa. Arvioinnin tarkoituksena on tunnistaa kaavamuutoksen mahdollistaman maankäytön ja siihen liittyvien toimintojen merkittävät vaikutukset. Asemakaavamuutoksen vaikutukset on arvioitu kaupungin omana työnä. Laaditut selvitykset sekä viranomaisten lausunnot ja muiden osallisten kannanotot ovat osa vaikutusten arviointia.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle tai rakennettavaksi asemakaavoitetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Alue on saavutettavissa joukkoliikenteellä hyvin. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

Mikäli korttelin asemakaavaa ei muutettaisi, sen nykyinen käyttötarkoitus teollisuusrakennusten korttelialueena ja kokonaisrakennusoikeus säilyisivät ennallaan. Tällöin Okmetic Oy ei voisi kehittää toimintojaan eikä toteuttaa tarpeellisia tilojensa uudelleenjärjestelyjä ja laajennuksia. Se voisi johtaa Vantaan toimintojen alasajoon ja siirtämiseen muualle, mahdollisesti pois Vantaalta ja Suomesta.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutos ei sisällä asuntorakentamista, joten sillä ei ole suoraa vaikutusta alueen väestön rakenteeseen ja kehitykseen. Okmetic Oy:n toimitilojen laajennuksen lisäys työpaikkojen määrään voi välillisesti vähäisessä määrin vaikuttaa alueen tai Vantaan väestön rakenteeseen ja kehitykseen positiivisesti.

Yhdyskuntarakenne

Okmetic Oy:n laajentuva kiinteistö sijoittuu Koivuhaan yritysalueelle ja tukeutuu Tikkurilantiehen ja Kehä III:en. Toimitilojen laajennus monipuolistaa ja täydentää alueen yhdyskuntarakennetta. Rakentaminen sijoittuu Tikkurilantien ja joukkoliikenteen runkoyhteyden tuntumaan. Bussipysäkit sijoittuvat kävelyetäisyydelle.

Piitie 2 on osoitettu punaisella rinkulalla.

Kaupunkikuva

Asemakaavamuutoksen mahdollistamien rakennusten mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen. Okmetic:n uusien rakennusten materiaalivalinnat ja yksityiskohtaisempi suunnittelu ratkaistaan rakennuslupavaiheessa, jonka lähtökohtana on asemakaava kaavamääräyksineen. Nykyinen kumoutuva asemakaava ei sisällä kaupunkikuvaa koskevia kaavamääräyksiä. Nyt laadittavan asemakaavamuutoksen ja sen sisältämien kaavamääräysten myötä kaupunkikuvan hallinnan tilanne paranee kumoutuvaan asemakaavan verrattuna. Uusilla kaavamääräyksillä rakennusten julkisivuilta edellytetään korkealuokkaisia materiaaleja, rajoitetaan ulkovarastointialueiden näkymistä ympäristöön sekä edellytetään istutusvyöhykkeitä tonteille. Okmetic Oy:n korttelin rakentaminen valmiiksi ja uudet istutukset parantavat keskeneräisen alueen kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna.

Asuminen

Okmetic Oy:n toiminnan laajentumisen ja tuotanto- ja varastotilojen kaksinkertaistamisen seurauksena laitoksen riskit ympäristölle ja ympäröivälle asutukselle eivät kasva nykytilanteeseen ja kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna merkittävästi. Uuden tuotanto- ja varastotilan parempien riskienhallintakeinojen takia kemikaalien purkuonnettomuuden tai kemikaalisäiliön vuodon riski ei nouse. Kuljetusmäärien kasvaessa kuljetusonnettomuuden todennäköisyys nousee, mutta kuljetusyksiköiden pienen koon takia riski ei ole merkittävä tulevaisuudessakaan.

Tulipalon mahdollisuus nousee palokuorman kasvaessa, mutta myös Okmetic Oy:n palontorjuntakeinoja suunnitellaan tehostettavan. Vaikka kemikaalien varasto- ja käyttömäärät kasvavat

laitosalueella, kuljetusyksiköiden tai varastosäiliöiden koko ei kasva. Näin ollen kuljetusyksikön tai säiliön rikkoutuessa kemikaalia ei pääse ympäristöön enemmän kuin nykyään. Parempien riskinhallintatoimenpiteiden takia riskin ei nykytilanteeseen verrattuna arvioida kasvavan. Vallitseva tuulensuunta alueella on selvityksen mukaan lounaasta, joten savukaasut yms. kulkeutuvat todennäköisimmin koilliseen ja siten poispäin Okmetic Oy:n eteläpuolella sijaitsevasta asutuksesta.

Asemakaavamuutos ei sisällä uutta asuinrakentamista.

Palvelut ja työpaikat

Okmetic:n nykyisessä tuotantolaitoksessa työskentelee tällä hetkellä n. 500 työntekijää. Kiinteistöllä on toimisto-, tutkimus-, tuotanto- ja varastotiloja. Asemakaavamuutoksen myötä kiinteistön rakennusoikeuden määrä yli kaksinkertaistuu ja Okmetic:n työntekijämäärän arvioidaan laajennusten jälkeen olevan noin 1 200 henkilöä. Okmetic työpaikkoineen on Tikkurilantien hyvien joukkoliikenneyhteyksien tuntumassa, mikä on VAT:n mukaista

Taloudelliset vaikutukset

HSY on huhtikuussa 2022 teetättänyt FCG:llä yleissuunnitelman kaavamuutoksen vaikutuksista alueen vesihuoltoverkostoon. Kiinteistön rakentaminen asemakaavamuutoksen mukaiseksi edellyttää vesihuollon (vedenjakeluverkosto, jätevesi- sekä hulevesiviemäröinti) kapasiteetin eli putkikokojen kasvattamista Juurakkotiellä, Piitiellä, Köyhämäentiellä ja Mäkituvantiellä, minkä alustava kustannusarvio on noin 1,3 milj. €. Mikäli em. kustannukset aiheutuvat yksinomaan Okmetic Oy:n tarpeesta, koko summa on asemakaavamuutokseen liittyvän maankäyttösopimuksen mukaan mahdollista laskuttaa Okmetic Oy:ltä. Mikäli vesihuoltoverkoston kapasiteetin lisäämisestä on arvioitavissa olevan hyötyä myös muille tahoille kuin Okmetic Oy:lle, on mahdollista, että Okmetic Oy:ltä laskutettava summa on arvioituja kustannuksia pienempi. Kaupunki huolehtii vesihuollon kapasiteetin kasvattamisesta ja uuden vesihuollon rakentamisesta yhteystyössä Helsingin seudun ympäristöympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n kanssa.

Kiinteistön maapohjan omistavalla Vantaan kaupungilla on kaavamuutoksen mukaisen lisärakennusoikeuden myötä mahdollisuus nostaa tontista perittävää maanvuokraa, jolla kaupunki voi ajan myötä osaltaan epäsuorasti kattaa yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvia kustannuksia. Nykyisen vuokrasopimuksen mukaan Okmetic Oy:llä on myös mahdollisuus lunastaa tontti itselleen. Mikäli Okmetic Oy päätyy ostamaan Piitie 2:n tontin Vantaan kaupungilta vuokraamiseen sijaan, siitä saataisiin tuloa kaupungille. Piitie 2:n rakennusoikeuden lisäys nostaa myös siitä maksettavia kiinteistöveroja, joista tontin maanomistaja vastaa itse. Kaavamuutos mahdollistaa osaltaan Okmetic Oy:n liikevaihdon ja liikevoiton kasvattamisen, jolloin se kasvattaisi kaupungin yhteisöverotuottoja.

Kaavamuutoksen mahdollistaman kokonaisrakennusoikeuden mukaisten toimitilojen, rakennusten, pihojen, tontin liikennejärjestelyjen yms. rakentamisesta aiheutuu niiden rakennuttajalle (Okmetic Oy) kustannuksia, jotka yritys kuitenkin on katsonut toimintansa kannalta välttämättömiksi ja on siten valmis maksamaan ne. Kaavamuutos ei edellytä muutoksia nykyiseen katuverkkoon.

Kaavamuutoksen arvioidaan pitkällä aikavälillä olevan kaupungille taloudellisesti kannattava.

Sosiaalinen ympäristö

Asemakaavamuutos ei sisällä uutta asuntorakentamista. Kaavamuutoksen sisältämä rakentaminen ja toimitilojen laajentaminen muuttaa kaavamuutosalueen eteläpuoleisten asuinkiinteistöjen asukkaiden suhdetta heidän lähiympäristöönsä. Kaavamuutos ei kuitenkaan poista alueen sosiaalisen ympäristön keskeisiä osatekijöitä. Vaikutukset sosiaaliseen ympäristöön ovat vähäisiä.

Kulttuuriympäristö

Kaavamuutosalueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, eikä siellä ole kulttuuriympäristöön liittyviä erityisiä maisemallisia arvoja. Alueella ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä.

Kaavamuutosalueen ulkopuolella sen eteläpuolella sijaitsee vanha tielinjaus, joka on johtanut Helsingin pitäjän kirkonkylältä Hämeenlinnan suuntaan. Kirkkotie–Köyhämäentien osuus on v. 1777 kartalla ja Kuninkaankartastossa tie on piirretty Tuusulan kirkolle saakka. Tieosuuden kulttuurihistorialliset arvot on inventoitu ja todettu vaatimattomiksi. Kaavamuutoksella ei ole vaikutusta ko. tielinjaukseen.

Virkistys

Rakennettujen työpaikkakortteleiden ympäröimä asemakaavamuutosalue on kumoutuvassa asemakaavassa teollisuusrakennusten korttelialuetta, joka ei ole virkistysaluetta tai osa virkistysalueja ulkoilureittiverkostoa. Tontin eteläosaan osoitetut istutettavat alueet ja puurivi tukevat Vantaan yleiskaavan 2020 virkistysalueyhteyden toteuttamista Köyhämäentien yhteyteen. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutuksia virkistysalueisiin eikä se vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Kaavamuutosalue sijaitsee kävelyetäisyydellä Tikkurilantiestä, joka on kevyen liikenteen väylineen joukkoliikenteen hyvän palvelutason väylä. Tikkurilantietä kehitetään joukkoliikenteen runkoyhteydeksi yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Kaavamuutoksen lisärakennusoikeus mahdollistaa noin 700 uuden työntekijän sijoittumisen Piitie 2:en, jolloin kaavamuutoksen mahdollistamassa lopputilanteessa kiinteistöllä olisi yhteensä noin 1 200 työntekijää. Heistä osalla on mahdollisuus käyttää joukkoliikennettä ja siten lisätä alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä. Se parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta ja osaltaan vähentää henkilöautoilua.

Okmetic:n kiinteistön koillisosassa on nykyisin noin 225 henkilöautopaikkaa. Asemakaavamuutoksen myötä kiinteistölle on suunniteltu noin 198 uutta henkilöautopaikkaa, jotka sijoittuvat kiinteistön pohjois- ja länsiosiin. Niille ajettaisiin Piitien ja Mäkituvantien kautta. Nykyisten 86 polkupyöräpaikan lisäksi tarvitaan 220 uutta polkupyöräpaikkaa ja myös ne sijoittuisivat Piitien ja Mäkituvantien puoleisille alueille tontilla. Säältä suojattujen polkupyöräpaikkojen osuus on 153 paikkaa.

Okmetic:n nykyiset huolto- ja muun liiketeen liikennemäärät ovat nähtävillä olleen version jälkeen pienentyneet merkittävästi, koska varastotoiminnot on sen jälkeen siirretty pääosin Vuosaareen. Liikennemäärät viikossa ovat: Piitien puolelta 6 kuorma-autoa. Köyhämäentien puolelta 25 pakettiautoa, 20 kuorma-autoa sekä 3 puoli- ja täysperävaunurekkaa. Tavarankuljetusliikenteen ennustetut liikennemäärät kaavamuutoksen mukaisessa lopputilanteessa ovat: Köyhämäentien puolelta 35 pakettiautoa, 70 kuorma-autoa sekä 10 puoli- ja täysperävaunurekkaa. Mäkituvantien puolelta 10 kuorma-autoa.

Kaavamuutoksen myötä kasvava työntekijöiden määrä ja tuotantolaitoksen toimintaan liittyvä huoltoliikenne lisäävät nykytilanteeseen verrattuna ajoneuvoliikennettä Köyhämäentiellä, Piitiellä, Mäkituvantiellä, Juurakkotiellä, Tikkurilantiellä ja Niittytiellä. Työvuorojen työntekijöiden ajoneuvoliikenne keskittyy työvuorojen vaihtumishetkiin. Yhteydet Tikkurilantien kautta Tuusulanväylälle sekä Niittytien kautta Kehä III:lle ovat sujuvat ja liikenneverkon kapasiteetti kestää kaavamuutoksen mahdollistaman lisäliikenteen.

Kiinteistön rakentaminen asemakaavamuutoksen mukaiseksi edellyttää Juurakkotien, Piitien, Mäkituvantien ja Köyhämiehentien alla sijaitsevien vesihuollon putkistojen (vedenjakeluverkosto, jätevesi- sekä hulevesiviemäröinti) kapasiteetin kasvattamista. Putkiverkoston saneeraustyö vaatii katujen kaivamista auki ja väliaikaisia liikennejärjestelyjä ajoradoilla sekä kevyen liikenteen

väylillä. Toinen kaista tai kadun toisen puolen kevyen liikenteen väylä voidaan pitää käytössä työn aikana.

Vesihuolto

HSY on huhtikuussa 2022 teetättänyt FCG:llä yleissuunnitelman kaavamuutoksen vaikutuksista alueen vesihuoltoverkostoon. Kiinteistön rakentaminen asemakaavamuutoksen mukaiseksi edellyttää vesihuollon (vedenjakeluverkosto, jätevesi- sekä hulevesiviemäröinti) kapasiteetin eli putkikokojen kasvattamista Juurakkotiellä, Piitiellä, Köyhämäentiellä ja Mäkituvantiellä.

Juurakkotiellä ja Köyhämäentiellä nykyisen vesijohdon kapasiteettia tulee kasvattaa noin 500 metrin matkalla.

Jätevesiviemärin kapasiteettia kasvatetaan noin 300 metrin matkalta Piitiellä ja Köyhämäentiellä.

Hulevesiviemärin kapasiteettia kasvatetaan kaava-alueen pohjoispuolella Piitiellä ja Köyhämäentiellä noin 260 metrin matkalla sekä kaava-alueen eteläpuolella Mäkituvantiellä ja Köyhämäentiellä 330 metrin matkalla. Mäkituvantieltä kaavamuutosalueen eteläpuoleinen hulevesiviemäri tulee maastonmuotojen johdosta toimimaan myös tulvareittinä.

Tarvittavat vesihuollon muutostyöt ja putkikoot on esitetty tarkemmin FCG:n laatimassa yleissuunnitelmassa (erillinen liite).

Kaupunki huolehtii vesihuollon kapasiteetin kasvattamisesta ja uuden vesihuollon rakentamisesta yhteystyössä Helsingin seudun ympäristöympäristöpalvelut -kuntayhtymää HSY:n kanssa. Kaikki maanalaiset vesihuollon putket saneerataan kaivamalla uudet putket uusille sijainneille. Nykyiset putket ja kaivot puretaan tarvittavin osin ja loput jätetään maahan ja täytetään HSY:n ohjeiden mukaan.

Tontin puolella sijaitsevalle vesihuollolle on kaavaan varattu riittävä rasitealue.

Vaikutukset hulevesiin on esitetty kohdassa 4.4.2.

Ympäristöhäiriöt

Alueella mitoittavana melulähteenä on lentomelu, mikä huomioidaan toimistotilojen ja muiden vastaavien ns. hiljaisten työtilojen ulkokuoren ääneneristysvaatimuksena 28 dBA. Tieliikenteen melu ja pienhiukkaset eivät edellytä erityistoimenpiteitä.

Okmetic Oy:n tuotannon ja toiminnan laajentaminen sekä aloittaminen edellyttävät asemakaavan muutoksen lisäksi myös uutta ympäristölupaa ja lupaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes), joissa määritellään tarvittavat ehdot toiminnalle ja rajoitukset mm. olennaisten päästöjen ja jätteiden osalta. Okmeticin tavoitteena on pitää kemikaalimäärät toimintaperiaateasiakirjalaitoksen tasolla.

Kaavamuutokseen liittyy Ecobio Oy:n laatima (23.10.2018) selvitys laajennuksen vaikutuksista onnettomuusriskeihin sekä em. selvityksen päivitys 20.12.2021. Toimintojen ja tuotantotilojen kasvattaminen yli kaksinkertaiseksi tarkoittaa kemikaalien käytön kasvamista lähes kaksinkertaiseksi. Laitoksella ei oteta käyttöön sellaisia uusia kemikaaleja, joita ei kiinteistöllä olisi jo nykyisessä toiminnassa käytössä. Kuljetusreitit kiinteistölle eivät muutu oleellisesti. Nykyisen tehtaan materiaalivarasto on v. 2018 siirretty pois kiinteistöstä ja sijaitsee nykyisin Vuosaaressa. Laajennukseen ei ole tulossa vastaavanlaista isoa materiaalivarastoa. Nykyisessä laitosrakennuksessa on muutamia räjähdysvaaralliseksi luokiteltuja tiloja (ATEX-tila). Nämä vastaavat tilat tulevat myös uusiin tuotantotiloihin, eli räjähdysvaarallisten tilojen pinta-ala kaksinkertaistuu. Vaikka kemikaalien varasto- ja käyttömäärät kasvavat laitosalueella, kuljetusyksiköiden tai varastosäiliöiden koko ei nykytilanteeseen verrattuna juurikaan kasva. Näin ollen kuljetusyksikön tai säiliön rikkoutuessa kemikaalia ei pääse ympäristöön enemmän kuin nykyään. Parempien riskinhallintatoimenpiteiden

takia riskin ei arvioida kasvavan. Uuden tuotanto- ja varastotilan parempien riskienhallintakeinojen takia kemikaalien purkuonnettomuuden tai kemikaalisäiliön vuodon riski ei nouse lainkaan. Kuljetusmäärien kasvaessa kuljetusonnettomuuden todennäköisyys nousee, mutta kuljetusyksiköiden pienen koon takia riski ei ole merkittävä tulevaisuudessakaan. Tulipalon mahdollisuus nousee palokuorman kasvaessa, mutta myös palontorjuntakeinoja suunnitellaan tehostettavan. Toiminnan laajentumisen ja tuotanto- ja varastotilojen kaksinkertaistamisen seurauksena laitoksen riskit ympäristölle ja ympäröivälle asutukselle eivät kasva nykytilanteeseen ja kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna merkittävästi.

Merkitsevä liikennemelu läheiselle asuinalueelle tulee jatkossakin Kehä III:lta ja Tuusulanväylältä ja katujen osalta Kuriiritieltä. Suurin osa asumisesta sijaitsee kaukana kaavamuutosalueesta ja lähinkin asuinrakennus sijaitsee yli 50 metrin päässä kaava-alueen tontinrajasta. Lisäksi maanpinta nousee pientaloalueen suuntaan Köyhämäentieltä. Okmetic Oy:n nykyiset liikennemäärät viikossa ovat Piitien puolelta 6 kuorma-autoa ja Köyhämäentien puolelta 25 pakettiautoa, 20 kuorma-autoa sekä 3 puoli- ja täysperävaunurekkaa. Tavarankuljetusliikenteen ennustetut liikennemäärät kaavamuutoksen mukaisessa lopputilanteessa ovat Köyhämäentien puolelta 35 pakettiautoa, 70 kuorma-autoa sekä 10 puoli- ja täysperävaunurekkaa ja Mäkituvantien puolelta 10 kuorma-autoa. Henkilöautopaikoille ajetaan pääasiassa Piitien ja Mäkituvantien kautta. Vaikka kaavamuutoksen mukaisessa lopputilanteessa ajoneuvoliikenteen määrä tulee kasvamaan Köyhämäentiellä niin kokonaisuutena liikennemäärä pysyy vähäisenä. Koko kiinteistön liikennemäärä työntekijöiden henkilöautoliikenne (joka sijoittuu kaavamuutosalueen pohjoisosaan) huomioiden on vuorokausitasolla muutama sata ajoneuvoa, millä ei ole oleellista vaikutusta keskiäänitasoon.

Nykyisen toiminnan meluvaikutuksia hallitaan Vantaan ympäristölautakunnan 7.11.2018 (§ 6) päätöksellä koskien Okmetic Oy:n toiminnan olennaista muuttamista. Ympäristölupapäätöksessä on asetettu melulle määräys: *”Laitoksen toiminnasta ei saa aiheutua sellaisia melupäästöjä, joista johtuen ekvivalenttimelutaso (LAeq) asuintalojen pihalla päiväaikaan (klo 7-22) ylittää 55 dB ja yöaikaan (klo 22-7) 50 dB. Mikäli melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista tässä lupamääräyksessä annettuun rajaarvoon. Mikäli toiminnasta aiheutuu tavanomaisesta toiminnasta poikkeavaa melua, esimerkiksi laiterikon seurauksena, on haitta rajoitettava mahdollisimman pieneksi ja häiriö korjattava nopeasti.”*

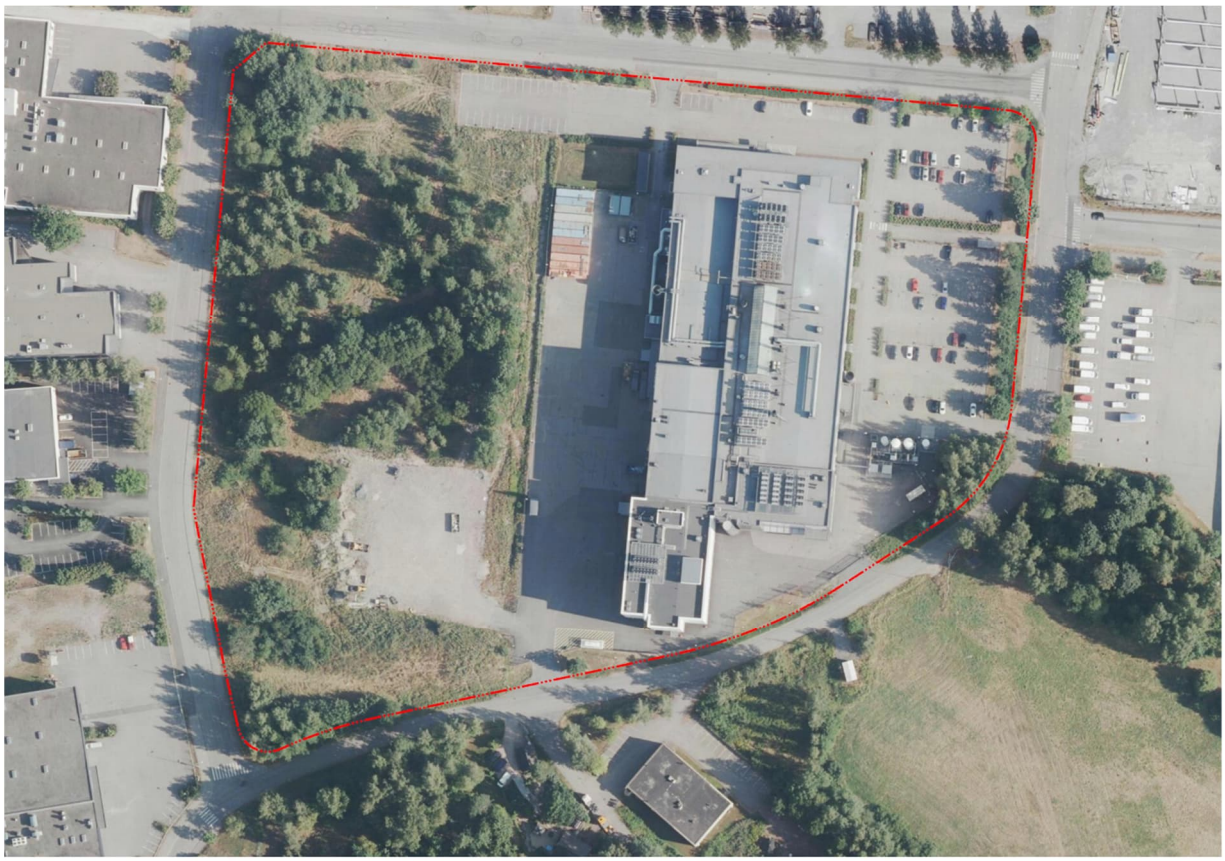
Toiminnasta lähialueiden asutukseen kohdistuvan melupäästön rajoittamiseksi annettu määräys on melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukainen.

Nykyisen laitoksen toiminnassa melua aiheuttavia äänipäästölähteitä ovat rakennuksen katolla sijaitsevat liuosjäähdyttimet ja poistopuhaltimet. Nykyinen laitos ei aiheuta merkittävää meluhaittaa ympäristöön. Uuden laitoksen äänipäästölähteet tulevat olemaan vastaavia. Tehtaan toiminnasta ja tontin liikenteestä uuden tehdasrakennuksen käyttöönoton myötä ei arvioida aiheutuvan merkittävää lisäystä nykyiseen melutasoon naapurikiinteistöissä. Laitosinvestoinnin suunnittelussa ja laitehankinnoissa huomioidaan laitteiden äänitasot ja käytetään tarvittaessa lisäksi teknisiä meluntorjuntaratkaisuja kuten kotelointeja, jotta voidaan varmistua, että laitoksen toiminnassa noudatetaan valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia ohjearvoja myös uuden tehdasrakennuksen käyttöönoton jälkeen.

Ympäristöluvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa (YSL 29 §).)

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu työpaikkakortteleiden ja katujen ympäröimän alueen keskelle entiselle pellolle, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Maisema ja maaperä

Tontin itäinen puolisko on rakennettu. Kaavamuutosalueen tontin läntinen puolisko on rakentamatonta ja metsittymässä. Kaavamuutoksen myötä se muuttuu rakennusten, autojen pysäköintipaikkojen, huoltopihojen ja istutusten alueiksi. Tontin maaperän nykyiset pintakerrokset poistetaan rakennettavilta alueilta ja korvataan rakentamisen edellyttämillä maa-aineksilla. Myös kumoutuvassa asemakaavassa alue on osoitettu rakennettavaksi em. tavalla, joten sen osalta tilanne ei kaavamuutoksen myötä oleellisesti muutu.

Kasvi- ja eläinlajit

Alueella ei ole inventoituja luontokohteita, eikä kaavamuutoksella ole niihin merkittäviä vaikutuksia. Alue on myös kumoutuvassa asemakaavassa osoitettu rakennettavaksi korttelialueeksi, joten sen osalta tilanne ei kaavamuutoksen myötä oleellisesti muutu.

Vesistöt ja vesitalous

Kumoutuva asemakaava ei sisällä hulevesien hallintaa koskevia kaavamääräyksiä. Nyt laadittavan asemakaavamuutoksen sekä sen sisältämien kaavamääräysten myötä Okmetic:n kiinteistön hulevesien hallinnan tilanne paranee kumoutuvaan asemakaavan verrattuna.

Kaavamuutosalue on nykyisin osin rakennettua pintaa ja osin kasvipäällysteistä pintaa. Alueen tiivistymisen johdosta rakennetun pinnan osuus tulee merkittävästi kasvamaan nykyisestä, jonka seurauksena hulevesien muodostuminen lisääntyy. Sitowise on laatinut kaavamuutosta varten hulevesien alustavan hallintasuunnitelman (erillinen liite). Tontin maapohjan huonon vedenläpäisevyyden takia tontille ei ole suunniteltu hulevesien imeytysrakenteita. Huleveden määrä on

arvioitu mitoitussateella (150 l/s/ha, 10 min) ja tulvasateella (167 l/s/ha, 30 min). Mitoitussateella alueelle kertyy viivytettävää hulevettä yhteensä 183 m^3.

Kattovesien ja piha-alueiden hulevesien viivytystä varten tontille on suunniteltu hulevesialtaita, painanteita, ojia sekä umpisäiliöitä, joiden tilavuus on yhteensä vähintään 203 m^3. Rankkasateella hulevesialtaiden ja ojien pinta saa nousta viereisen maanpinnan tasoon ja vettä johdetaan normaalin purkuyhteyden (suunniteltu Mäkituvantien puolelle) lisäksi ylivuotoputken kautta yleiseen hulevesiverkostoon. Hulevesiviemäriverkoston kapasiteettia on kaavamuutoksen mahdollistamasta lisärakentamisesta johtuen kasvatettava. Pihavesien viivytystä varten pysäköintialueiden vedet ohjataan vettä imeville nurmikiville ja reunustaville kasvillisuusalueille ja näiden vastaanottokyvyn ylittyessä pihavedet johdetaan hulevesialtaisiin ja ojiin pinnankallistuksin sekä sadevesikaivojen välityksellä.

Hulevesimäärän kasvun vaikutuksia minimoidaan edellyttämällä kaavamääräyksillä, että rakennuslupaa varten on laadittava tonttia koskeva hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan. Hulevedet tulee viivyttää tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiviemäriin. Vantaan kaupungin hulevesiohjelma edellyttää hulevesien hallinnan ja viivytyksen rakenteiden mitoittamista siten, että järjestelmän viivytystilavuus vastaa rakennetun tontin hulevesikertymää ja tontilta poistuva virtaama vastaa rakentamatonta eli luonnontilaisen alueen tilannetta. Tontilta pois lähtevät hulevesimäärät eivät kasva nykytilanteeseen verrattuna. Tontilta poistuvan hulevesien virtaamahuipun suuruus ei myöskään kasva tontin lisärakentamisen myötä Sitowisen hulevesisuunnitelman mukaan hulevettä viivytetään tontilla siten, että virtaama tontilta yleiseen hulevesiverkostoon on normaalissa tilanteessa alle 40 l/s, mikä vastaa luonnontilaista virtaamaa mitoitussateella.

Rakennusluvan yhteydessä tulee tehdä tarkennettu hulevesisuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungilla.

Mahdollisten hätäjäähdytysvesien ja rejektivesien johtamisesta hulevesiverkostoon määritellään tarkemmin ympäristöluvassa.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Keskeiset vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta aiheutuvat rakentamisesta, rakennusten käytöstä ja ylläpidosta sekä kiinteistöihin liittyvästä liikenteestä. Näiden osalta kaavamuutos ei oleellisesti muuta tilannetta kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna. Kaavamuutos mahdollistaa nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen tukeutuvan alueen rakentumisen, mikä on ilmanmuutoksen kannalta parempi vaihtoehto kuin täysin uuden rakennusalueen muodostaminen ja toteuttaminen yhdyskuntarakenteesta irrallaan olevaan neitseelliseen luonnonympäristöön.

Vantaan kaupungin arkkitehtuuriohjelmassa 2015 yhtenä tavoitteena on vihertehokkuuden käyttöönotto. Vihertehokkuus-menetelmän avulla luodaan viihtyisää elinympäristöä ja toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita. Menetelmää on testattu asemakaavoituksessa vuodesta 2016 lähtien Ilmastonkestävä kaupunki -hankkeessa luodulla ja Vantaalle muokatulla laskurilla. Vihertehokkuudella tarkoitetaan vihreän ja läpäisevän pinnan painotettua määrää alueella (tontti tai kortteli). Kaavamuutoksen kaavamääräyksissä edellytetään teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten tontin toteuttamiselta teollisuusalueille tarkoitettua viherkerrointa 0,6. Okmetic:n korttelin/tontin vihertehokkuudelta vaadittu tavoitetaso 0,6 on asemakaavamuutoksen pohjana olevan viitesuunnitelman mukaisten istutus- ja hulevesialueiden sekä hulevesiratkaisujen perusteella saavutettavissa.

Kaavamääräyksissä mahdollistetaan myös maalämmön käyttö sekä edellytetään, että aurinkopaneeleita ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja tulee suosia.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Lento- ja tieliikenteen melu sekä Okmetic Oy:n toiminnan häiriötekijöiden huomioiminen on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on otettu huomioon VAT:n mukaisesti.

4.6 NIMISTÖ

Kaavamuutos ei muuta alueen nykyistä nimistöä.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy Okmetic Oy:n ja Vantaan kaupungin välinen maankäyttösopimus, joka sisältää mm. tavoitteellisen rakentamisaikataulun.

Okmetic Oy:n tavoitteena on aloittaa laajennusten rakentaminen vaiheittain välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

Asemakaavan muutos mahdollistaa rakennusluvan myöntämisen uuden teollisuusrakennuksen rakentamiseksi Okmetic Oy:n nykyisen rakennuskokonaisuuden länsipuolelle. Okmetic Oy:n kaavailema toiminta vaatii tämän asemakaavamuutoksen ja sen myötä mahdollistuvan rakennusluvan lisäksi kuitenkin myös mm. ympäristöluvan ympäristölupaviranomaiselta, jossa ratkaistaan uudessa rakennuksessa harjoitettavan toiminnan tarkat reunaehdot. Uutta rakennusta/laajennusta ei voida hyväksyä otettavaksi käyttöön ennen kuin ympäristölupaviranomainen on ratkaissut ympäristöluvan ja haettu ympäristölupa on lainvoimainen (MRL 153 § kohta 6). Jos kemikaalien varastointi ja käsittely on laajamittaista, toiminta edellyttää myös Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) myöntämää lupaa.

Kun laitoksessa käsitellään ja varastoidaan vaarallisia kemikaaleja, laitoksen pitää ylläpitää ja kehittää turvallisuustoimintaa päämäärätietoisesti. Toiminnassa on huomioitava terveydelle, ympäristölle ja omaisuudelle aiheutuvat vaarat. Laitoksen toimintakunto ja turvallisuustaso on voitava osoittaa luotettavasti. Turvallisuudesta huolehtiminen edellyttää systemaattisia johtamistoimenpiteitä, käytön aikaista seurantaa ja turvallisuutta ylläpitävien ja kehittävien toimenpiteiden arviointia.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Okmetic Oy:	Tapio Hyvärinen Jouni Laitinen	
HMT Arkkitehdit Oy:	Winni Ekelund Barbro Holmberg	
Geotek Oy:	Aino Sihvola	
Sitowise	Laura Markkanen Aino Sihvola	
Vantaan kaupunki: Kaupunkisuunnittelu:	Ritva Kotilainen	aluearkkitehti (16.11.2018–31.5.2021)
	Marjaana Yläjääski	aluearkkitehti (7.6.2021 –)

	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Kimmo Kangas	suunnitteluavustaja
	Anna-Liisa Vanhala	kaavoitusteknikko
Kiinteistöt ja asuminen:	Teemu Jääskeläinen	maankäyttöinsinööri
	Jukka Köykkä	kaavasuunnittelija
	Armi Vähä-Piikkiö	tonttipäällikkö
Kuntatekniikan keskus :	Harri Keinänen	vesihuollon suunnittelu
	Paula Luomala	vesihuollon suunnittelu
	Jarmo Pajunen	liikenneinsinööri
Rakennusvalvonta:	Jari Saajo	lupa-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Mari Vesa	ympäristötarkastaja
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos:	Kalevi Laakkonen	paloinsinööri
	Marko Suominen	paloinsinööri

VANTAAN KAUPUNKI, Kaupunkisuunnittelu / Asemakaavoitus

Vantaalla, 10. päivänä toukokuuta 2022, 20.9.2022 tarkistettu.

Jukka Köykkä
kaavasuunnittelija

Marjaana Yläjääski
aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	**092 Vantaa**	Täyttämispvm	**14.04.2022**
Kaavan nimi	**002355 Koivuhaka 68 kaupunginosa**		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	**16.11.2018**
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	**092002355**
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	**4,9902**	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	**4,9902**

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

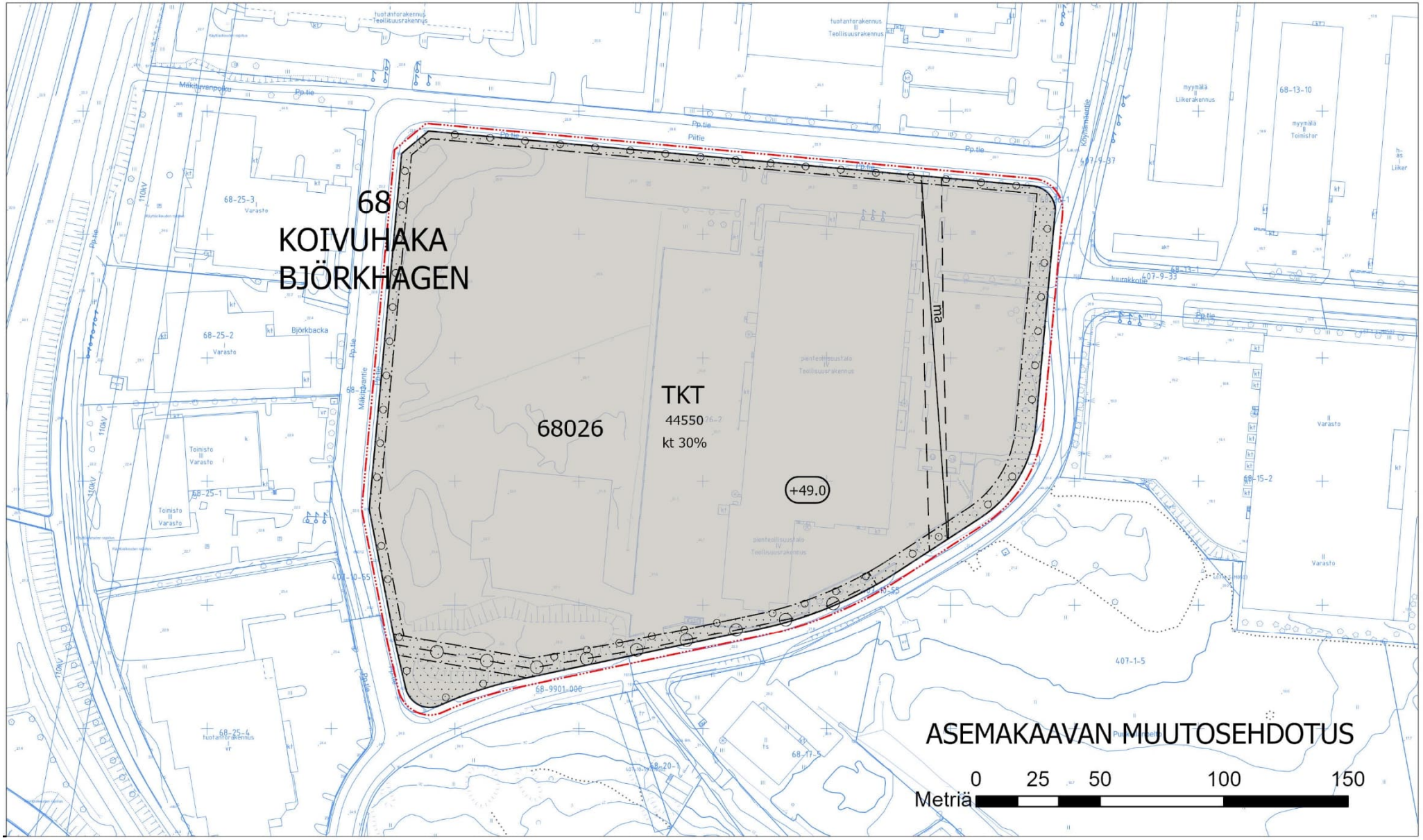
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**4,9902**	**100,0**	**44550**	**0,89**	**0,0000**	**24589**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	4,9902	100,0	44550	0,89	0,0000	24589
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

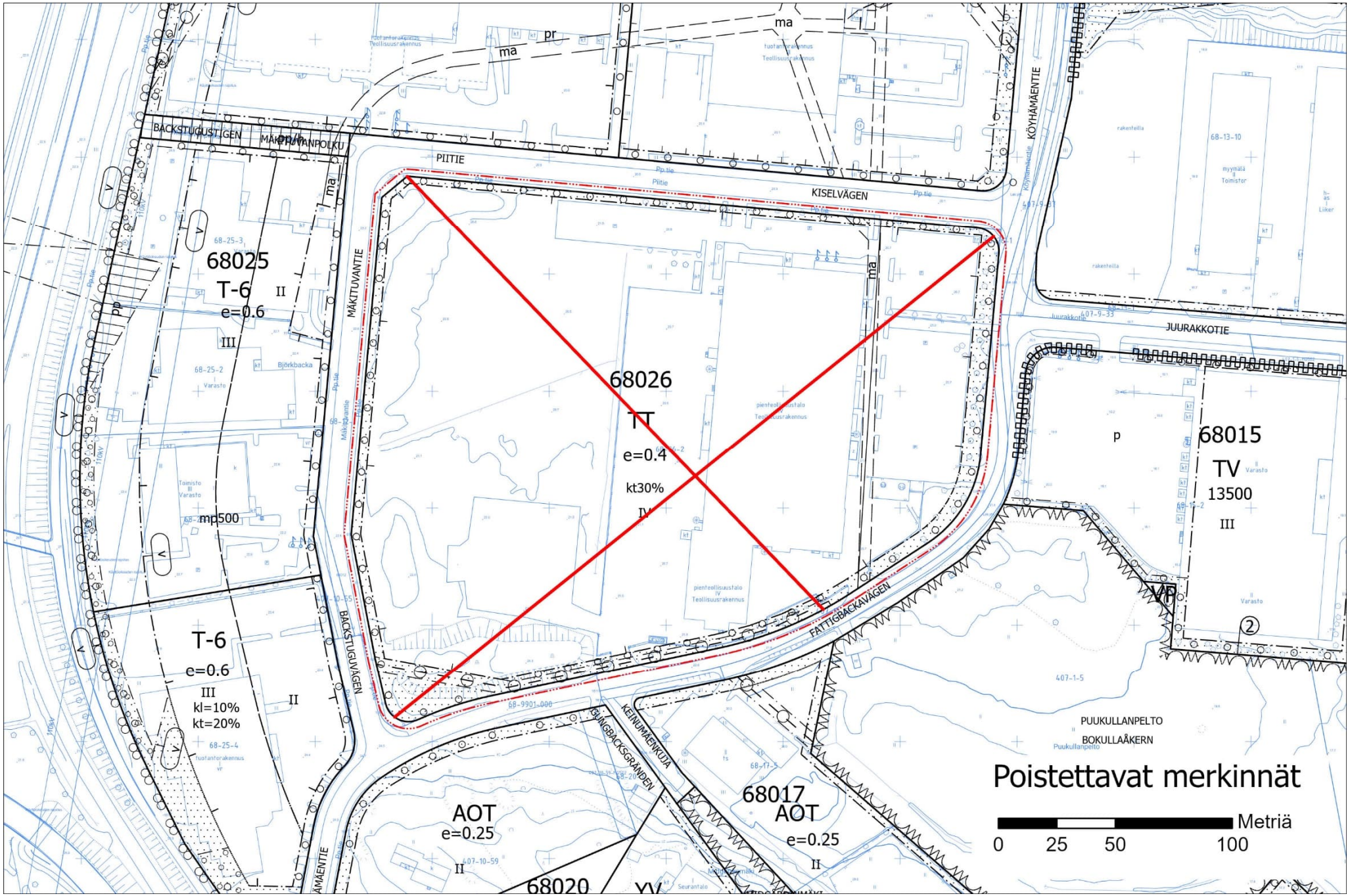
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**4,9902**	**100,0**	**44550**	**0,89**	**0,0000**	**24589**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	4,9902	100,0	44550	0,89	0,0000	24589
TKT	4,9902	100,0	44550	0,89	4,9902	44550
TT	0,0000		0		-4,9902	-19961
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

68
KOIVUHAKA
BJÖRKHAGEN
68026
TKT
44550
kt 30%
+49.0
ma
ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS
0 25 50 100 150
Metriä

68025
T-6
e=0.6
II
III
68026
TT
e=0.4
kt30%
IV
68015
TV
13500
III
T-6
e=0.6
III
kl=10%
kt=20%
II
AOT
e=0.25
II
68017
AOT
e=0.25
II
68020
YV
mp500
PIITIE
KISELVÄGEN
MÄKITUVANTIE
BACKSTUGUVÄGEN
FATTIGBACKAVÄGEN
JUURAKKOTIE
KÖYHÄMÄENTIE
KEINUMÄENKUJA
PUUKULLANPELTO
BOKULLAÅKERN
Poistettavat merkinnät
Metriä
0
25
50
100

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002355

Päiväys
Datum
10.5.2022
20.9.2022 tarkistettu

Vantaan kaupunki

PIITIE 2

Kaupunginosa 68, KOIVUHAKA

Asemakaavan muutos
Kortteli 68026.

1:2000

Vanda stad

KISELVÄGEN 2

Stadsdel 68, BJÖRKHAGEN

Ändring av deltalplanen
Kvarter 68026.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva

Linje 3 m utanför planområdets gräns

TKT

Teollisuus-, varasto ja toimistorakennusten korttelialue.

Kvartersområde för industri-. lager-och kontorsbygnader.

Korttelialueelle saa rakentaa teollisuus-, varasto-, toimitila- ja toimistorakennuksia sekä niiden yhdistelmiä.

I kvartersområdet får det byggas industri-, lager-, verksamhets- och kontorsbyggnader samt kombinationer av dessa.

Korttelialuetta ei saa käyttää avovarastointiin.

Kvartersområdet får inte användas för öppen lagring.

Teknisiä tiloja ja IV-konehuoneita saa sijoittaa vesikaton yläpuolelle.

Tekniska utrymmen och maskinrum för ventilation får placeras ovanom yttertaket.

Korttelialueelle tulee varata maantasoon tila muuntamolle, joka on helposti huollettavissa. Muuntamon saa rakentaa osoitetun kerrosalan lisäksi

I kvartersområdet ska i markplanet reserveras utrymme för transformator som är lätt att underhålla. Transformatorn får byggas utöver den anvisade våningsytan.

Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman lentoesteiden korkeusrajoituspintoja.

Ingen byggnadsdel, konstruktion, anläggning eller växtlighet får penetrera höjdbegränsningsytorna för flyghinder på Helsingfors-Vanda flygstation.

Kiteenkasvatusuunien hallin vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema saa olla enintään +52. Hallin osuus, joka kohoaa korkeusaseman +49 yläpuolelle, saa olla pinta-alaltaan yhteensä enintään 3,6 % korttelialueen pinta-alasta.

Höjdläget för yttertakets högsta punkt i hallen för kristallodlingsugnar får vara högst +52. Den del av hallen som överstiger höjdläget +49 får ha en sammanlagd yta på högst 3,6 % av kvartersområdets yta.

Korttelialue tulee rakentaa korkealuokkaista rakennustapaa ja arkkitehtuuria noudattaen. Erityisesti tulee huomioida näkymät Piitien suunnasta.

Kvartersområdet ska byggas så att det byggnadssätt och den arkitektur som används håller hög klass. Särskilt vyerna från Kiselvägen ska tas i beaktande.

Korttelialue tulee rajata kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoisin kaupunkimaisin rakentein ja istutuksin. Rakennuksista ja tontteja rajaavista rakenteista sekä huoltoalueiden ja jätetilojen rakenteista tulee muodostaa yhtenäinen kaupunkikuvallinen kokonaisuus.

Kvartersområdet ska avgränsas med urbana konstruktioner och planteringar som stadsbildsmässigt och arkitektoniskt håller hög klass. Byggnaderna och de konstruktioner som avgränsar tomterna samt underhållsområdenas och soprummens konstruktioner ska utgöra en sammanhängande helhet i stadsbilden.

Korttelialueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0.6.

Gröneffektivitet i kvartersområdet ska uppfylla målsättningstal 0.6.

	Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.	Grönеffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet via planen över gården och en grönеffektivitetskalkyl.
	Tontilla voidaan hyödyntää maalämpöä.	Jordvärme kan utnyttjas på tomten.
	Aurinkopaneeleita ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja tulee suosia.	Solpaneler och andra energisparande och -producerande lösningar ska gynnas.
	Aurinkopaneelit eivät saa aiheuttaa lentoliikennettä vaarantavia heijastuksia ja häikäisyä.	Solpanelerna får inte orsaka sådana reflektioner och bländningseffekter som äventyrar flygtrafiken.
	Hulevedet tulee viivyttää tontilla. Rakennuslupaa varten on laadittava tonttikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.	Dagvattnet ska fördröjas på tomten. För bygglovet ska en tomtvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hantering av dagvatten.
	Raskaan liikenteen alueiden hulevedet on käsiteltävä hiekan- ja öljynerotusjärjestelmin.	Dagvatten i områden med tung trafik ska behandlas i sand- och oljeavskiljningssystem.
	Maanalaisia johtoja varten varattu alueen osa on toteutettava siten, että putkien painuminen on estetty ja putkien kunnossapito on mahdollista tehdä helposti.	Den områdesdel som reserverats för underjordiska ledningar ska anläggas på ett sätt som förhindrar ledningarna att sätta sig i marken och gör det enkelt att utföra underhåll av ledningarna.
	Maanalaisia johtoja varten varatulle alueen osalle ei saa istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita.	På den del av området som reserverats för underjordiska rör och ledningar får man inte plantera träd och djuprotade buskar.
	Rakennuksesta tulee järjestää luonteva ja turvallinen kulku joukkoliikenteen pysäkeille.	Från byggnaden ska en smidig och trygg gångförbindelse till hållplatser för kollektivtrafik ordnas.
	Toimistotilojen ja vastaavien hiljaisten työtilojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 28 dB.	I kontorslokaler och motsvarande tysta arbetsrum ska ljudisolering ΔL mot flyg- och trafikbuller i ytterhöljet vara minst 28 dB.
	Auto- ja polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:	Minimiantalet bil- och cykelplatser:
	Toimistot 1 ap / 50 k-m² 1 pp / 80 k-m² Tuotantotilat 1 ap / 120 k-m² 1 pp / 160 k-m² Varastot ja muut 1 ap / 150 k-m² 1 pp / 240 k-m²	Kontor 1 bp / 50 m²-vy 1 cp / 80 m²-vy Produktionslokaler 1 bp / 120 m²-vy 1 cp / 160 m²-vy Lager och övrigt 1 bp / 150 m²-vy 1 cp / 240 m²-vy
	Polkupyöräpaikat sijoitetaan pääsisäänkäynnin yhteyteen. Polkupyöräpaikoista vähintään puolet tulee olla säältä suojattuja ja runkolukittavia.	Cykelplatser ska placeras vid huvudingången. Av cykelplatserna ska minst hälften vara väderskyddade och ha möjlighet till ramlåsning.
	Autopaikat tulee jäsentää runkopuin ja pensain enintään 40 autopaikan yksiköiksi.	Bilplatserna ska delas in med hjälp av stamträd och buskar i enheter på högst 40 bilplatser.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns**
	Osa-alueen raja	**Gräns för delområde**
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja	**Riktgivande gräns för område eller del av område**
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas**
68	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
KOIVUH	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
68026	**Korttelin numero**	**Kvartersnummer**

44550	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta**
	Rakennusala	**Byggnadsyta**
kt 30%	**Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää toimistotiloja varten.**	**Beteckningen anger hur många procent av den tillåtna byggnadsrätten som får användas för kontorslokaler.**
+49.0	**Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.**	**Högsta höjd för byggnadens vattentak.**
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	**Del av område reserverad för underjordisk ledning.**
ma	**Ohjeellinen maanalainen tila.** Siirtoviemäritunnelille ei saa aiheuttaa haittaa eikä vahinkoa. Tunnelin lähelle sijoittuvasta toiminnasta ja	**Riktgivande underjordiskt utrymme.** Överföringsavloppstunneln får inte tillfogas olägenhet eller skada. För verksamhet och byggande i närheten av
	Istutettava alueen osa	**Del av område som skall planteras**
	Säilytettävä/istutettava puurivi	**Trädrad som skall bevaras/planteras**
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanering

Marjaana Yläjääski
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Mittaus- ja geopalvelut

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Mätning och geoteknik

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

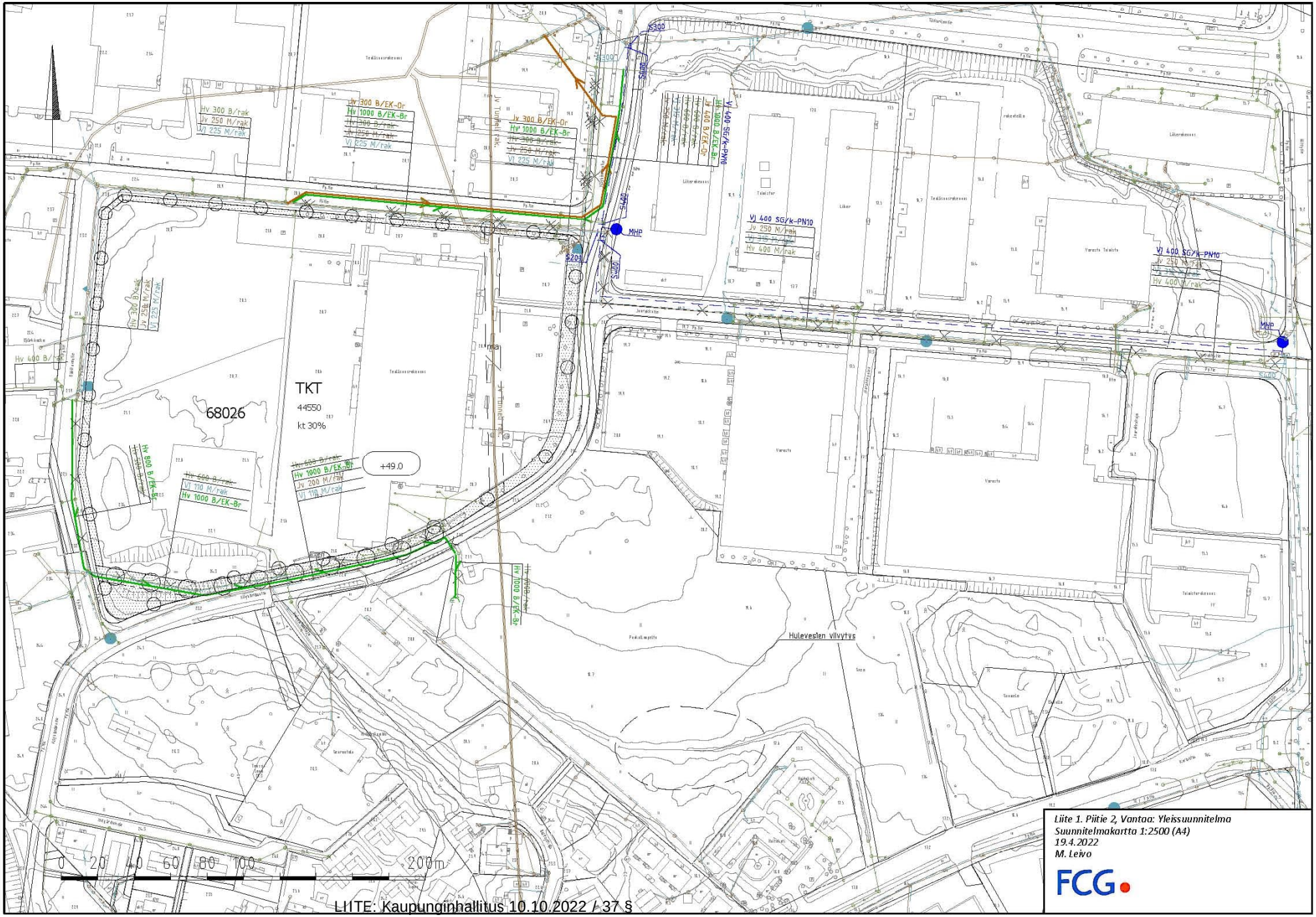
Vantaalla / Vanda <Päiväys>

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa {Hyväksymispäivä}

Godkänd av stadsfullmäktige {Hyväksymispäivä}

TKT
44550
kt 30%
68026
+49.0
Hulevesien viivytys
MHP
0 20 40 60 80 100 200m
Liite 1. Piitie 2, Vantaa: Yleissuunnitelma
Suunnitelmakartta 1:2500 (A4)
19.4.2022
M. Leivo
FCG

Tuloskortti

Päivämäärä 2.2.2022

Osoite Piitie 2, Koivuhaka

Kaavan numero 001230 Koivuhaka

Vihertehokkuuslaskelma

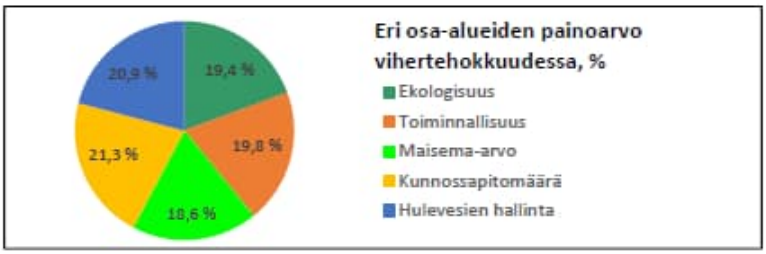
Viher-tehokkuus	0,7
Tavoitetaso	0,6

Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	2	7
Istutettava kasvillisuus	4	8
Luonnon monimuotoisuus ja kasvillisuuskatot	3	8
Pinnoitteet	2	3
Hulevesien hallintarakenteet	1	10
Yhteensä	12	36

Hulevesimäärä m^3	
185,1	
Valuma kerroin C	
0,9	
Viivytystilavuustarve m^3	
185,1	
Jää viivyttämättä m^3	Esitettyjen hulevesiratkaisujen viivytystilavuus m^3
0,0	211,0
Läpäisemättömän pinnan osuus	
47 %	

Pihasuunnitelma Kaavavaihe

Vantaa

Asemakaavoitus / MYJ, JKÖ

Kaupunginhallitus 23.5.2022 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosehdotuksesta **nro 002355/ Piitie 2**. Lausuntoja pyydettiin 4 kpl ja saatiin 2 kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1 HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	HSYn vesihuollon maanalaisten putkien päälle ei saa sijoittaa kiinteitä tai raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai pensaita. KUVESin siirtoviemäritunnelia varten merkittävän alueen sijainti kaavakartalla tulee tarkistaa vastaamaan tunnelin sijaintia.	-
NRO 2 Uudenmaan ELY-keskus	Hulevesiä koskevaa kaavamääräystä on syytä täsmentää mitoituksen vähimmäisvaatimusten osalta. Kaavamuutoksen vaikutukset läheisen asuinalueen melutilanteeseen on syytä kuvata kaavaselostuksessa.	Kaavaselostukseen on lisätty osiot kaavamuutoksen vaikutuksista läheisen asuinalueen melutilanteeseen.
NRO 3 Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	Ei lausuntoa	-
NRO 4 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)	Ei lausuntoa	-

NRO 1 HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä 23.6.2022

Lausunto:
Suunnittelualueen läheisyydessä ja suunnittelualueella on runsaasti rakennettua yleistä vesihuoltoa. HSY:n teettämä vesihuollon yleissuunnitelma (Finnish Consulting Group Oy 19.4.2022) osoittaa, että toteutuessaan kaavamuutos edellyttää mittavaa vesihuoltoverkostojen kapasiteetin nostamista, alustavan kustannusarvion ollessa n. 1,3 M€.

Asemakaavamuutosalueen eteläreunassa on maanalaista johtoa varten varattu alueen osa, jolla sijaitsee HSY:n jakeluvesijohto sekä huleveden keräilyviemäri. Johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä tai raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai pensaita.

Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVESin) hoidossa oleva siirtoviemäritunneli halkaisee kiinteistön itäosan pohjois- eteläsuunnassa asemakaavaan merkityllä ohjeellisella maanalaisen tilan (ma) alueella. Kaavaan tunnelia varten merkittävän alueen sijainti tulee tarkistaa vastaamaan tunnelin sijaintia.

Mahdollinen louhinta ja rakentaminen tunnelin läheisyydessä tulee suunnitella yhteistyössä KUVES:in ja HSY:n kanssa ja toteuttaa siten, etteivät toimenpiteet aiheuta haittaa tai vahinkoa tunnelille, mikä tulee ottaa huomioon kaavamääräyksissä. Asemakaavaselostuksessa esitettyjen havainnekuvien perusteella uudisrakentaminen tapahtuu turvallisella etäisyydellä tunnelista, nykyisen rakennuksen jäädessä tunnelin ja uudisrakennuksen väliin.

Vastine:
Maanalaisen tilan aluemerkintä (ma) sijainti kaavakartalla noudattaa KUVESin siirtoviemäritunnelin sijaintia. Siirtoviemäritunnelia varten osoitettuun ma-merkintään sisältyy kaavamääräys:
”Siirtoviemäritunnelille ei saa aiheuttaa haittaa eikä vahinkoa. Tunnelin lähelle sijoittuvasta toiminnasta ja rakentamisesta on pyydettävä lausunto Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun Liikelaitoskuntayhtymältä.”
Korttelialueen kaavamääräyksissä myös edellytetään, että maanalaisia johtoja varten varatut alueen osat on toteutettava siten, että putkien painuminen on estetty ja putkien kunnossapito on mahdollista tehdä helposti. Maanalaisia johtoja varten varatulle alueen osalle ei myöskään saa istuttaa puita ja syväjuurisia pensaita.
Kaavamääräykset ja -merkinnät huomioivat lausunnossa esitetyt asiat.

Tarkistukset:
-

NRO 2 Uudenmaan ELY-keskus 30.6.2022

Lausunto:
Kiinteistö sijaitsee tiiviisti rakennetulla alueella. Laaja-alainen uusi rakentaminen vähentää vettä läpäisemättömän alueen pinta-alaa, mikä muuttaa hulevesien muodostumisolosuhteita ja äärevöittää osaltaan alapuolisen vesistön virtaamaolosuhteita. Kaavassa on annettu yleispiirteinen määräys hulevesien viivyttämistarpeesta.

Hulevesiä tulee viivyttää kiinteistön alueella niin, että viivytysjärjestelmien kokonaistilavuus on vähintään yksi kuutiometri jokaista sataa vettä läpäisemätöntä neliömetriä kohti (1 m3/100 m2). Järjestelmien tulee tyhjentyä 12-24 tunnin kuluessa täyttymisestään ja niissä tulee olla suunniteltu ylivuoto alapuolisille tulvareiteille tai hulevesiviemäriin. Viherkatoista 2/3 lasketaan läpäisemättömäksi pinta-alaksi.

Viivytysjärjestelmien minimitilavuus voidaan laskea käytettävissä olevan rakennusoikeuden pinta-alan perusteella. Mikäli Vantaan kaupungin hulevesiohjeistuksen mukaisesti laskettu viivytystilavuus poikkeaa em. mitoitusperiaatteen mukaisesti lasketusta tilavuudesta, tulee käyttää suurempaa mitoitusarvoa.

Hulevesiä koskevaa kaavamääräystä on syytä täsmentää mitoituksen vähimmäisvaatimusten osalta.

Kaavamuutoksen vaikutukset läheisen asuinalueen melutilanteeseen on syytä kuvata kaavaselostuksessa.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Tuomas Autere ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Brita Dahlqvist-Solin.

Vastine:
Hulevesien hallintaan liittyen korttelialueen kaavamääräyksissä edellytetään, että korttelialueen vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,6 ja hulevedet tulee viivyttää voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan tontilla ja raskaan liikenteen alueiden hulevedet on käsiteltävä hiekan- ja öljynerotusjärjestelmin. Kaavamääräys huomioi myös sen, että rakennuslupia myönnettäessä noudatetaan aina hulevesien viimeisimpiä käsittelyvaatimuksia, jotka päivittyvät ja tiukentuvat aika ajoin. Nykyiset vaatimukset edellyttävät, että asuin- ja teollisuustontilla tulee viivyttää hulevesiä siten, että rakennetulta tontilla voi poistua mitoitussateen (150 l/s/ha) aikana enintään luonnontilaista valuntaa (valuntakerroin = 0.2) vastaava hulevesivirtaama. Muodostuva vesimäärän erotus viivytetään tontilla maanpäällisillä tai maanalaisilla rakenteilla. Viivytettävä tilavuus lasketaan käyttäen sateen kestona 10 min. Kaavamääräys johtaa lausunnossa hulevesien viivyttämisestä ja käsittelyssä esitettyjen vaatimusten toteutumiseen. Viivytysrakenteiden tilavuusvaatimuksen kirjaaminen kaavamääräyksiin ei ole tarkoituksenmukaista.

Merkitsevä liikennemelu läheiselle asuinalueelle tulee jatkossakin Kehä III:lta ja Tuusulanväylältä ja katujen osalta Kuriiritieltä. Suurin osa asumisesta sijaitsee kaukana kaavamuutosalueesta ja lähinkin asuinrakennus sijaitsee yli 50 metrin päässä kaava-alueen tontinrajasta. Lisäksi maanpinta nousee pientaloalueen suuntaan Köyhämäentieltä. Okmetic Oy:n nykyiset liikennemäärät viikossa ovat Piitien puolelta 6 kuorma-autoa ja Köyhämäentien puolelta 25 pakettiautoa, 20 kuorma-autoa sekä 3 puoli- ja täysperävaunurekkaa. Tavarankuljetusliikenteen ennustetut liikennemäärät kaavamuutoksen mukaisessa lopputilanteessa ovat Köyhämäentien puolelta 35 pakettiautoa, 70 kuorma-autoa sekä 10 puoli- ja täysperävaunurekkaa ja Mäkituvantien puolelta 10 kuorma-autoa. Henkilöautopaikoille ajetaan pääasiassa Piitien ja Mäkituvantien kautta.
Vaikka kaavamuutoksen mukaisessa lopputilanteessa ajoneuvoliikenteen määrä tulee kasvamaan Köyhämäentiellä niin kokonaisuutena liikennemäärä pysyy vähäisenä. Koko kiinteistön liikennemäärä

työntekijöiden henkilöautoliikenne (joka sijoittuu kaavamuutosalueen pohjoisosaan) huomioiden on vuorokausitasolla muutama sata ajoneuvoa, millä ei ole oleellista vaikutusta keskiäänitasoon.

Nykyisen toiminnan meluvaikutuksia hallitaan Vantaan ympäristölautakunnan 7.11.2018 (§ 6) päätöksellä koskien Okmetic Oy:n toiminnan olennaista muuttamista. Ympäristölupapäätöksessä on asetettu melulle määräys: *”Laitoksen toiminnasta ei saa aiheutua sellaisia melupäästöjä, joista johtuen ekvivalenttimelutaso (LAeq) asuintalojen pihalla päiväaikaan (klo 7-22) ylittää 55 dB ja yöaikaan (klo 22-7) 50 dB. Mikäli melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista tässä lupamääräyksessä annettuun raja-arvoon. Mikäli toiminnasta aiheutuu tavanomaisesta toiminnasta poikkeavaa melua, esimerkiksi laiterikon seurauksena, on haitta rajoitettava mahdollisimman pieneksi ja häiriö korjattava nopeasti.”*

Toiminnasta lähialueiden asutukseen kohdistuvan melupäästön rajoittamiseksi annettu määräys on melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukainen.

Nykyisen laitoksen toiminnassa melua aiheuttavia äänipäästölähteitä ovat rakennuksen katolla sijaitsevat liuosjäähdyttimet ja poistopuhaltimet. Nykyinen laitos ei aiheuta merkittävää meluhaittaa ympäristöön. Uuden laitoksen äänipäästölähteet tulevat olemaan vastaavia. Tehtaan toiminnasta ja tontin liikenteestä uuden tehdasrakennuksen käyttöönoton myötä ei arvioida aiheutuvan merkittävää lisäystä nykyiseen melutasoon naapurikiinteistöissä. Laitosinvestoinnin suunnittelussa ja laitehankinnoissa huomioidaan laitteiden äänitasot ja käytetään tarvittaessa lisäksi teknisiä meluntorjuntaratkaisuja kuten kotelointeja, jotta voidaan varmistua, että laitoksen toiminnassa noudatetaan valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia ohjearvoja myös uuden tehdasrakennuksen käyttöönoton jälkeen.

Ympäristöluvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa (YSL 29 §).

Kaavaselostukseen on lausunnon johdosta lisätty osiot, joissa on käsitelty kaavamuutoksen vaikutukset läheisen asuinalueen melutilanteeseen.

Tarkistukset:
Kaavaselostusta on tarkistettu kaavamuutoksen meluvaikutusten osalta.

38 § **Asemakaavan muutos 002372 ja tonttijaon muutos, 61 Tikkurila / Neilikkatie 17**

VD/9780/10.02.04.00/2017

TeA/TLA/MYL/NIS/VIK/JT

Tikkurilan keskustaan, Neilikkatien varteen kaavoitetaan asuinkerrostaloja nykyisen pysäköintialueen paikalle. Tontilla sijaitseva toimistorakennus suojellaan. Osa toimistorakennusten korttelialueesta muutetaan asuinkerrostalojen alueeksi (AK). 6–8-kerroksisten asuintalojen rakennusoikeus on 9 910 k-m2. Neilikkatien katutasoon edellytetään liiketilaa vähintään 350 k-m2. Toimistotalon ja uusien asuintalojen autopaikat sijoitetaan pysäköintitaloon tontin pohjoisreunalle (LPA). Viitesuunnitelmassa asuntoja on esitetty 194 kpl ja niiden keskipinta-ala on noin 40 huoneistoneliömetriä. Autopaikkoja tulee 188 kpl, joista liikerakennuksen käyttöön 100 kpl. Kaava-alueen pinta-ala on 1,0 ha ja kokonaistehokkuus e=1,73.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 61109 kaupunginosassa 61 Tikkurila.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa osaa korttelista 61109 kaupunginosassa 61 Tikkurila.

Tonttijaon muutos koskee osaa korttelista 61109 kaupunginosassa 61 Tikkurila.

Alue sijaitsee Tikkurilan keskustassa, osoitteessa Neilikkatie 17. Saman kiinteistön Talvikkitien puolella on toimistorakennus, jossa toimii mm. Destia Oy. Suunniteltavaa aluetta rajaa lännessä Talvikkitie, etelässä Neilikkatie ja idässä Orvokkitie.

Hakija
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö IVH Vantaa, Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Vantaan Neilikkatie 17.

Maanomistus
Yksityinen.

Valmistelu
Kaupungin asiantuntijoiden lisäksi kaavan valmisteluun on viitesuunnitelmien osalta osallistunut HPK Arkkitehdit Oy maanomistajan konsulttina. Kaava on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava
Alue on kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa ja kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaavassa keskustatoimintojen aluetta, C.

Asemakaavamuutos
Muutos mahdollistaa kahden asuinkerrostalon ja pysäköintitalon rakentamisen nykyisen parkkikentän paikalle. Viereinen toimistorakennus säilyy ennallaan ja suojellaan Vantaan kaupunginmuseon teettämän inventoinnin perusteella. Kaavamuutos on osa Tikkurilan kaupunkiuudistusta, jolla lisätään asuntorakentamista Tikkurilan keskustassa hyvien raideliikenneyhteyksien varrella. Hanke kohentaa alueen kaupunkikuvaa, kun iso asfalttikenttä korvataan asuinrakennuksilla ja korttelipihalla.

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on 1,0 ha, josta osa säilyy toimistorakennusten korttelialueena (KT) ja osa muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Neilikkatien katutasoon edellytetään liiketilaa. Kaikki autopaikat (asuntojen ja toimistojen) sijoittuvat kaava-alueen pohjoisosaan, LPA-korttelialueelle rakennettavaan pysäköintitaloon.

Kaava-alue on kokonaan yksityistä maata. Suunnittelutyön aikana sekä maanomistus että hankkeen suunnittelijat ovat vaihtuneet. Aluksi tarkasteltiin vaihtoehtoa, jossa pysäköinti oli sijoitettu pihakannen alle korttelin keskelle. Sen ongelmaksi muodostui vaiheittaisuus, sillä toimistotaloa varten tuli olla käytössä noin 100 autopaikkaa koko rakentamisen ajan. Tähän tarjosi ratkaisun toteuttamisen alkuvaiheessa rakennettava pysäköintitalo. Samalla korttelin keskiosa jää maanvaraiseksi pihaksi, mikä mahdollistaa suurten puiden kasvamisen sekä hulevesien imeyttämisen ja viivyttämisen.

Uudet asuinkerrostalot ovat kuudesta kahdeksaan kerrosta korkeita. Rakennusoikeus kasvaa nykyisen asemakaavan 12 000 kerrosneliömetristä 17 410 kerrosneliömetriin, josta asuinrakennusten osuus on 9 910 kerrosneliömetriä. Viitesuunnitelmassa on esitetty 194 uutta asuntoa noin 300 asukkaalle. Asuntojen keskipinta-ala on noin 40 m^2. Suunnitelmissa yksiöitä on 57 kpl (29 %), kaksioita 73 kpl (38 %), kolmioita 64 kpl (33 %).

Kaava-alueen tehokkuusluku, e on 1,73 ja asuinkerrostalokorttelialueen 2,62.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 2.3.2018. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin kahdeksan. Maanomistaja ja viitesuunnitelmat vaihtuivat. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitettiin 1.11.2021 ja samalla järjestettiin uusi osallisten kuuleminen. Tässä vaiheessa saatiin seitsemän mielipidettä.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavatyössä. Kaavamääräyksin huolehditaan siitä, että hulevesiä imeytetään ja viivytetään tontilla Vantaan hulevesien toimintamallin periaatteita ja menetelmiä noudattaen. Toimistotalon pysäköinti turvataan muuttuvasta maankäytöstä huolimatta ja pysäköintitalon sovittamisesta ympäristöönsä on annettu kaavamääräykset.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaava tuottaa uutta asuntokerrosalaa (9 910 k-m^2, n. 194 asuntoa).

Sopimus
Asemakaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus.

Muutoskustannukset maksaa hakija Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö IVH Vantaa, Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Vantaan Neilikkatie 17, ja kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 3 (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 360 €), yhteensä 11 360 €.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.5.2022 § 13

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.5.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002372 ja tonttijaon muutosehdotus, 61 Tikkurila / Neilikkatie 17,

b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö IVH Vantaa, Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Vantaan Neilikkatie 17 maksaa muutoskustannukset (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 360 €), yhteensä 11 360 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että sosialidemokraattien lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vasemmistoliiton ja vihreiden ryhmät yhtyivät:
”Perheasuntoja tarvitaan Vantaalle lisää. Tässä rakennuskohteessa asuntojen keskipinta-ala on liian pieni 40 m2 eikä mahdollista kunnollisten kokoisten perheasuntojen rakentamista. Riittävän kokoisten asuntojen rakentamista pitää lisätä ja edistää kaavoissa.”

Kaupunginhallitus 23.5.2022 § 22

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.5.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002372 ja tonttijaon muutosehdotus, 61 Tikkurila / Neilikkatie 17,
b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot,
c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö IVH Vantaa, Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Vantaan Neilikkatie 17 maksaa muutoskustannukset (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (1 360 €), yhteensä 11 360 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo
Asemakaavamuutosehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 8.6.–8.8.2022. Tänä aikana ei jätetty yhtään muistutusta.

Kaavalausunnot
Kaupunginhallitus päätti 23.5.2022 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin neljä ja saatiin neljä kappaletta. Vantaan Energia halusi varmistaa tilat kiinteistömuuntamolle ja Uudenmaan ELY-keskus halusi lisättäväksi piha-aluetta koskevan melumääräyksen. Lausunnot on otettu huomioon vastineissa ja kaavamääräyksissä. Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 20.9.2022 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002372 sekä tonttijaon muutosehdotus, 61 Tikkurila / Neilikkatie 17.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että sosialidemokraattinen lautakuntaryhmä jätti asiaan pöytäkirjalausuman, johon vasemmiston, kristillisdemokraattien ja vihreiden lautakuntaryhmät yhtyivät:
”Perheasuntoja tarvitaan Vantaalle lisää. Tässä rakennuskohteessa asuntojen keskipinta-ala on liian pieni 40 m2 eikä mahdollista kunnollisten kokoisten perheasuntojen rakentamista. Riittävän kokoisten asuntojen rakentamista pitää lisätä ja edistää kaavoissa.”

_____

Sopimus
Asemakaavamuutosta koskeva maankäyttösopimus on allekirjoitettu 3.10.2022.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 38

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys
Päätetään, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002372 sekä tonttijaon muutosehdotus, 61 Tikkurila / Neilikkatie 17.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että sosialidemokraattinen kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vihreiden kaupunginhallitusryhmä yhtyi:

”Perheasuntoja tarvitaan Vantaalle lisää. Tässä rakennuskohteessa asuntojen keskipinta-ala on liian pieni 40 m2 eikä mahdollista kunnollisten kokoisten perheasuntojen rakentamista. Riittävän kokoisten asuntojen rakentamista pitää lisätä ja edistää kaavoissa.”

Liitteet:
- Asemakaavamuutoksen selostus 20.9.2022
- Lausunnot ja vastineet 20.9.2022

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys kaupunginvaltuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
aluearkkitehti Marjaana Yläjääski, p. 040 591 3878,
asemakaavasuunnittelija Seppo Niva, p. 050 3029 298
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

002372 NEILIKKATIE 17

TIKKURILA

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 20.9.2022 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002372. Kaavoitus on tullut vireille 2.3.2018.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:

osa korttelia 61109 kaupunginosassa 61, Tikkurila (kumoutuvan asemakaavan osa korttelia 61109, kaupunginosassa 61, Tikkurila).

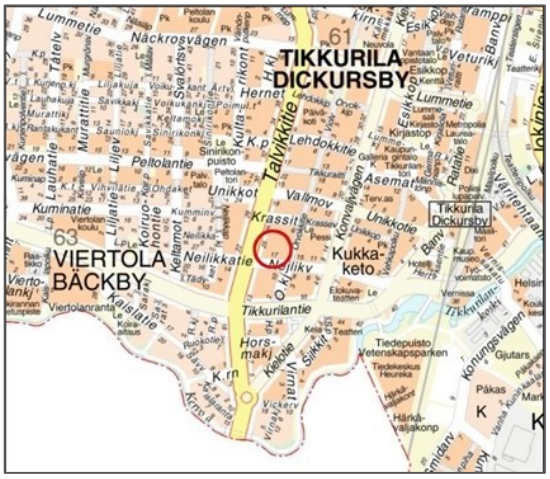
Tonttijaon muutos:

osa korttelia 61109, kaupunginosassa 61, Tikkurila.

Tikkurilan keskustaan, Neilikkatien varteen kaavoitetaan asuinkerrostaloja nykyisen pysäköintialueen paikalle. Tontilla sijaitseva toimistorakennus suojellaan. Osa toimistorakennusten korttelialueesta muutetaan asuinkerrostalojen alueeksi (AK). Kuudesta kahdeksaan kerroksisten asuintalojen rakennusoikeus on 9 910 k-m^2. Neilikkatien katutasoon edellytetään liiketilaa vähintään 350 k-m^2. Toimistotalon ja uusien asuintalojen autopaikat sijoitetaan pysäköintitaloon tontin pohjoisreunalle (LPA). Viitesuunnitelmassa asuntoja on esitetty 194 kpl ja niiden keskipinta-ala on noin 40 huoneistoneliömetriä. Autopaikkoja tulee 188 kpl, joista liikerakennuksen käyttöön 100 kpl. Kaava-alueen pinta-ala on 1,0 ha ja kokonaistehokkuus e=1,73.

Kaavan laatija: Seppo Niva, asemakaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki; puh. 050 3029 298.; etunimi.sukunimi@vantaa.fi

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Kaavamuutosalue sijaitsee Tikkurilan keskustassa, osoitteessa Neilikkatie 17. Saman kiinteistön Talvikkitien puolella on toimistorakennus, jossa toimii mm. Destia Oy.
Suunniteltavaa aluetta rajaa lännessä Talvikkitie, etelässä Neilikkatie ja idässä Orvokkitie.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Maanomistajan (Schroder Real Estate Kapitalverwaltungsgesellschaft mbH) jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 2.11.2017. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 002372.
- Kaavoitus tuli vireille 2.3.2018.
- Mielipiteet pyydettiin 3.4.2018 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 8 kappaletta.
- Maanomistaja vaihtui 24.10.2019. Kaavatyötä jatkettiin uuden omistajan kanssa.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 1.11.2021 ja järjestettiin uusi kuuleminen.
- Mielipiteet pyydettiin 1.12.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 7 kappaletta.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.5.2022.

- Kaupunginhallitus 23.5.2022.
- Nähtävilläolo 8.6.–8.8.2022, ei muistutuksia.
- Lausunnot pyydettiin 8.8.2022mennessä ja saatiin 4/4 lausuntoa.
- Kaavamääräyksiin on lausuntojen pohjalta tehty vähäisiä tarkistuksia, jotka eivät edellytä uutta nähtäville asettamista.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä ... 2

2. Lähtökohdat ... 4
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista ... 4
2.2 Suunnittelutilanne ... 10

3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet ... 13
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo ... 13
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö ... 13
3.3. Asemakaavan tavoitteet ... 14
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ... 15

4. Asemakaavan kuvaus ... 17
4.1 Kaavan rakenne ... 17
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen ... 18
4.3 Aluevaraukset ... 18
4.4 Kaavan vaikutukset ... 20
4.5 Ympäristön häiriötekijät ... 24

5. Asemakaavan toteutus ... 24

6. Kaavatyöhön osallistuneet ... 24

7. Asemakaavan seurantalomake ... 25

8. Asemakaavakartta ja –määräykset ... 26

9. Muu suunnitelma-aineisto ... 31
9.1 Vesihuollon yleissuunnitelma ... 31
9.2 Vihertehokkuustaulukko ... 32

1. TIIVISTELMÄ

Kaavaratkaisu koskee Tikkurilan ytimessä olevaa tonttia osoitteessa Neilikkatie 17. Muutos mahdollistaa kahden asuinkerrostalon ja pysäköintitalon rakentamisen nykyisen parkkikentän paikalle. Viereinen toimistorakennus säilyy ennallaan ja suojellaan Vantaan kaupunginmuseon teettämän inventoinnin perusteella. Kaavamuutos on osa Tikkurilan kaupunkiuudistusta, jolla lisätään asuntorakentamista Tikkurilan keskustassa hyvien raideliikenneyhteyksien varrella. Hanke kohentaa alueen kaupunkikuvaa, kun iso asfalttikenttä korvataan asuinrakennuksilla ja korttelipihalla.

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on 1,0 ha, josta osa säilyy toimistorakennusten korttelialueena (KT) ja osa muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Neilikkatien katutasoon edellytetään liiketilaa. Kaikki autopaikat (asuntojen ja toimistojen) sijoittuvat kaava-alueen pohjoisosaan, LPA-korttelialueelle rakennettavaan pysäköintitaloon.

Kaava-alue on kokonaan yksityistä maata. Suunnittelutyön aikana sekä maanomistus että hankkeen suunnittelijat ovat vaihtuneet. Aluksi tarkasteltiin vaihtoehtoa, jossa pysäköinti oli sijoitettu pihakannen alle korttelin keskelle. Sen ongelmaksi muodostui vaiheittaisuus, sillä toimistotaloa varten tuli olla käytössä noin 100 autopaikkaa koko rakentamisen ajan. Tähän tarjosi ratkaisun toteuttamisen alkuvaiheessa rakennettava pysäköintitalo. Samalla korttelin keskiosa jää maanvaraiseksi pihaksi, mikä mahdollistaa suurten puiden kasvamisen sekä hulevesien imeyttämisen ja viivyttämisen.

Uudet asuinkerrostalot ovat kuudesta kahdeksaan kerrosta korkeita. Rakennusoikeus kasvaa nykyisen asemakaavan 12 000 kerrosneliömetristä 17 410 kerrosneliömetriin, josta asuinrakennusten osuus on 9 910 kerrosneliömetriä. Viitesuunnitelmassa on esitetty 194 uutta asuntoa noin 300 asukkaalle. Asuntojen keskipinta-ala on noin 40 m^2. Suunnitelmissa yksiöitä on 57 kpl (29 %), kaksioita 73 kpl (38 %), kolmioita 64 kpl (33 %).

Kaava-alueen tehokkuusluku, e on 1,73 ja asuinkerrostalokorttelialueen 2,62.

Rakennettavan tontin suhde alueen korttelirakenteeseen, HPK Arkkitehdit Oy.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Tikkurilan sijainti Helsingin pohjoispuolella pääradan ja Kehä III:n varrella sekä Helsinki-Vantaan lentoaseman läheisyydessä tarjoaa monipuoliset ja nopeat yhteydet pääkaupunkiseudulle, muualle Suomeen ja ulkomaille.

Tikkurila on ollut kunnan hallinnollinen keskus vuodesta 1946, jolloin entinen maalaiskunnan keskus Malmi liitettiin Helsinkiin. Tikkurilan hallinnollinen asema näkyy keskustan ilmeessä: kaupunginosassa on kaupungin ja valtion sekä Vantaan seurakuntayhtymän virastoja ja muita toimitiloja. Tiedekeskus Heureka, Keravanjoki, Silkkitehdas, Vernissatehdas, Tikkurilan vanha asema, 1950-luvun rakennusperintö ja Tikkuraitti kaupallisine palveluineen luovat alueelle vahvaa identiteettiä. Tikkurilan keskustan alue on tiivistynyt ja uudistunut voimakkaasti viime vuosina ja kehitys jatkuu samalla kun alueen identiteetille tärkeitä ominaispiirteitä pyritään yhä määrätietoisemmin säilyttämään.

Alue sijoittuu Tikkurilan keskustan eteläosaan vilkkaan Talvikkitien tuntumaan.

2.1.2 Luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Tikkurilan eteläosa on Keravanjoen laakson savitasankoa. Joki on uurtanut uoman maisemaan ja se on vesialueena merkittävä. Tikkurilan ydinkeskustassa alkuperäistä luonnonmaisemaa ei ole enää juuri havaittavissa. Alue on kuulunut Suuren rantatien vaikutuspiiriin.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue on nykytilanteessa pääosin vettä läpäisemätöntä katto- ja asfalttipintaa. Kaavamuutosalue kuuluu Keravanjoen valuma-alueeseen. Keravanjoki yhtyy Helsingin ja Van-taan rajalla Vantaanjoen pääuomaan, joka laskee Suomenlahteen Helsingin Vanhankaupungin-lahdella. Vantaan-joki on tulvaherkkä vesistö, jossa elää mm. vuollejokisimpukka.

Alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Maaperä

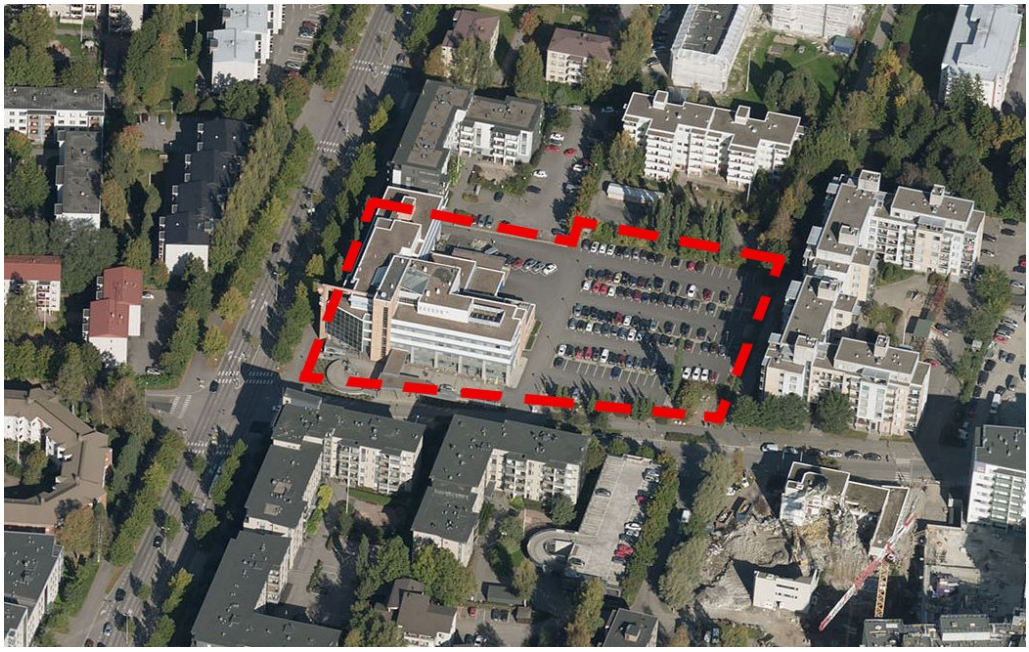
Alueen maaperä on savea. Pohjaveden pinta on lähellä maanpintaa, mikä rajoittaa alueen kellaritilojen kaivamista. Alueen rakennukset joudutaan perustamaan paaluperustukselle.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Tikkurilassa asui vuoden 2021 alussa n. 7 300 henkeä. Väkiluku on noussut vuodesta 2010 liki 2 400 uudella asukkaalla. Uusia asuntoja on rakenteilla suuri määrä, joten kaupunginosan väkiluku nousee myös lähivuosina. Tikkurilassa on vähän lapsia ja nuoria, yli 65-vuotiaiden osuus on

vastaavasti suuri. Koko Tikkurilan suuralueen asukasluku oli 46 210 henkeä, missä on kasvua vajaa 9000 henkeä viimeisen 10 vuoden aikana.[1]

Kaava-alueella oleva parkkipaikka väistyy asuinrakennusten tieltä.

Asuminen

Alue on toimistorakennusten korttelialuetta, KT. Ympäröivät tontit ovat asuinkerrostalojen aluetta.

Sosiaalinen ympäristö

Tikkurilan palvelualueen väestön sosiaalisen rakenteen piirteisiin kuuluu mm. aikuisvaltaisuus, yksin eläminen ja lapsettomat avopariperheet. Tikkurilan väestö on enimmäkseen muualta muuttanutta, mikä vaikuttaa hyvinvoinnin taustatekijöihin kuten juurtumiseen, ihmissuhteisiin ja yhteisöllisyyteen. Tikkurilan asuntokoko on keskimäärin varsin pieni, perheasuntoja on vähän, mikä selittää osaltaan sosiaalista rakennetta.

Palvelut ja työpaikat

Tikkurilan kaupunginosa on Vantaan toiseksi suurin työpaikkakeskittymä lentokentän jälkeen. Lähes 92 prosenttia 7 000 työpaikasta on palvelujen parissa. Kaupunki ja valtio ovat merkittäviä työnantajina.

Tikkurilan keskustassa on monipuolisesti julkisia palveluja: terveyskeskus, kaupungintalo, kaupungin ja valtion paikallishallinnon virastoja, pääkirjasto näyttelytiloineen, Laurean ammattikorkeakoulu sekä seurakuntayhtymän virastot. Kaupalliset palvelut ovat keskittyneet Kauppakeskus Tikkuriin ja Dixiin sekä Asematien ja Tikkuraitin varren liiketiloihin. Keskustan alueella on myös runsaasti ravintoloita.

[1] http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset

Väestöltään vauhdikkaasti kasvavan Tikkurilan kaupallisten palveluiden tarve lisääntyy väestön kasvaessa ja alueella on tarpeen turvata riittävät julkiset ja kaupalliset lähipalvelut.

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Tikkurilan eteläosan kaupunkikuva on viime vuosina muuttunut. Hajanainen rakenne on tiivistynyt kovaa tahtia, kun uusia asuinkortteleita on rakennettu eri puolille keskustaa.

Kaava-alueen ympäröivä rakennuskanta on nuorta, vanhimmat 1990-luvulta ja uusimmat 2010-luvulta. Kerrosluku vaihtelee tyypillisesti viidestä kuuteen. Kielotien varteen on parin vuoden aikana valmistunut asuinrakennuksia, joissa kerrosluku nousee paikoin yhdeksään. Kortteleiden pysäköinti on piilotettu pihakannen alle.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaavoitettavalla tontilla on alun perin Shellin pääkonttoriksi vuonna 1991 valmistunut toimistorakennus. Rakennus on 4–5-kerroksinen ja siinä toimii nykyisin Destia Oy. Rakennuksen on suunnitellut Arkkitehtitoimisto Jauhiainen, CJN. Rakennus on Vantaan kaupunginmuseon inventoima ja se kuuluu R2-luokkaan, mikä tarkoittaa kulttuurihistoriallisesti merkittävää kohdetta.

Destian toimistotalo.

Saatsi Arkkitehdit on tehnyt rakennuksesta alustavan inventoinnin maaliskuussa 2022. Inventoinnissa todetaan, että rakennus sijaitsee katujen risteyksessä, Tikkurilan läpi kulkevan keskeisen väylän laidalla, jossa sen rooli on maamerkkimäinen. Laajemmassa lähiympäristössä näkymävaikutus on kuitenkin korkeiden naapurirakennusten ja puuston vuoksi vähäinen. Kohde edustaa suuryrityksen pääkonttoriarkkitehtuuria, joka on hakenut arkkitehtuuri-innoitustaan funktionalismista, konstruktivismista ja high-tech-ihanteista. Kyseisistä tyyleistä ammentavia, 1980–1990-luvuilla valmistuneita pääkonttoreita ei ole Vantaalla muita, mutta vastaavan ikäisiä ja vastaavalla tavalla monumentaalisia toimistotaloja on Vantaalla useita.

Rakennus on edustava esimerkki rakennusaikansa ja rakennustyyppinsä suurrakennushankkeelle ominaisesta rakentamistavasta ja tyylistä. Rakennus on käyttötarkoituksen ja rakennustekniikan

osalta rakennusajalleen hyvin tyypillinen. Tarkasteluaikana rakennustekniikat olivat valtakunnan tasolla yhtenäistyneet niin täysin, että paikallisia piirteitä ei ole. Rakennuksessa ilmenee ja jatkuu alkuperäinen rakentamistapa, materiaali, arkkitehtuuri tai tyyli sekä alkuperäistä vastaava käyttö.

Rakennuksen alimpien kerrosten runkosyvyys on poikkeuksellisen suuri. Rakennus kaventuu kerros kerrokselta ylöspäin ikään kuin avautuen portaittain korttelin sisäpihalle. Rakennuksen keskellä, kahden siipiosan liittymäkohdassa on suurikokoinen kattoikkuna, joka antaa luonnonvalon atrium-tyyppiseen aulaan. Siipiosissa sijaitsevat toimistohuoneet asettuvat rakennusvalvonnan piirustusten perusteella rationalistisesti käytäväverkoston varrelle. Käytännössä pilarirunko tekee rakennuksesta kuitenkin varsin helposti muunneltavan.

Päämassaa määrittävät funktionalistiset sekä kansainvälisen modernismin peruskuvastoksi kanonisoituneet teemat. Massoittelu toistaa rakennuksen sisäisiä funktioita. Porrashuoneet on korostettu ruskealla laatoituksella julkisivun itsenäisiksi aiheiksi. Toimistosiipien vaaleita katujulkisivuja leimaavat nauhaikkunat sekä horisontaalinen perusasetelma, jossa kaksi alinta kerrosta on vedetty sisään ja käsitelty muuta julkisivua tummemmalla verhouksella (alumiinikasetointi / sininen laatoitus) niin, että ylemmät kerrokset vaikuttavat pilarien päälle nostetuilta. Pohjoispäädyssä ulkotila jatkuu kerrosten alle. Kaikkia osia kattaa tasakatto, ja länsijulkisivulla on kattoterassi.

Modernistista peruslähtökohtaa on täydennetty huomiota kaappaavin lisäratkaisuin. Rakennuksen luoteisnurkassa on ruudullinen lasijulkisivu, ikään kuin monitori, joka on käännetty perusakselilta hieman kohti risteysaluetta. Monitoria kehystävät elävän ruskealla keraamisella laatoituksella verhotut, eksoskeleton-henkiset tukirakenteet, joiden huipulla on mainostilaa yrityksen logoille. Muodonanto on tulevaisuusorientoitunutta ja korostaa konemaisesti tekniikan ja toiminnan reittejä.

Arkkitehtonisesti vähäeleiselle pääsisäänkäynnille johdattaa laaja, minimalistinen katos. Rakennuksen liittymä ympäristöön on käsitelty huolellisesti ja saapuja johdatellaan pääovelle erilaisin vaihettumisrakentein kuten matalin muurein, portain, mukulakiveyksin ja istutuksin. Länsijulkisivun alaosassa on viistoja kattoikkunoita antamaan valoa pohjakerrokseen.[2]

Virkistys

Keravanjoen rantojen viheralueet ovat Tikkurilan keskustan vetovoimaisin viheraluekokonaisuus. Jokimaisemassa näkyvät eri vuosikymmenillä rakennetut Tikkurilan historiasta kertovat rakennukset, jotka liittyvät rautatiehen, teollisuuteen ja maatalouteen.

Liikenne

Kaavamuutosalueen katuverkko on rakennettu: kortteli rajautuu etelässä Neilikkatiehen, jonka kautta tontille ajetaan. Talvikkitie ja Tikkurilantie ovat Vantaan pääkatuja. Kielotie toimii paikallisena kokoojakatuna. Alueen joukkoliikenteen palvelutaso on hyvä. Lähimmät bussipysäkit ovat Tikkurilantiellä, Kielotiellä ja Unikkotiellä noin korttelin mitan päässä. Tikkurilan matkakeskukseen on noin 700 metriä. Neilikkatien liikennemäärä?

Kevyen liikenteen reitit, yhdistetyt jalkakäytävä-pyörätiet kulkevat Kielotien, Neilikkatien ja Talvikkitien molemmin puolin. Orvokkitie on yhdistetty jalankulku- ja pyöräreitti. Se on samalla tärkeä

[2] Inventointiluonnos, Saatsi Arkkitehdit, 31.3.2022

viheryhteys, joka kulkee pohjois-eteläsuuntaisena eräänlaisen suurkorttelirakenteen keskellä.

Vesihuolto

Kaavamuutosalueilla on rakennettu vesihuoltoverkosto.

Vedenjakelu

Kaava-alue tukeutuu vedenjakelussa Neilikkatielle rakennettuun vesijohtoon (VJ 150 V 1980) ja Talvikkitielle rakennettuun vesijohtoon (VJ 225 M 1987). Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka verkostopainetta ylläpidetään Hiekkaharjun vesitornilla. Vesitornin varastotilavuus on 8000 m³.

Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Tikkurilan painepiiri saa vetensä Helsingin Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta, josta vesi pumpataan Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta Tikkurilaan. Alueen painetasot vaihtelevat välillä +75m… +80 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen rakennetut jätevesiviemärit sijaitsevat vesijohdon yhteydessä Neilikkatiellä (JV 250 M 1980) ja Talvikkitiellä (JV 315 M 1987). Kaava-alueen jätevedet laskevat Talvikkitien runkoviemäriin, josta vedet kulkevat Tikkurilan ja Viertolan halki Suutarilan jätevedenpumppaamolle. Suutarilasta jätevedet johtuvat lopulta Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Kaava-alueen lähimmät yleiset hulevesiviemärit sijaitsevat Neilikkatiellä (HV 400 B 1980) sekä Talvikkitiellä (HV 800 B 1966). Kaava-alueen hulevedet johdetaan Talvikkitien hulevesiviemärin kautta Keravanjokeen. Kera-vanjoki yhtyy Vantaanjokeen, joka purkaa vedet Helsingin Vanhankaupunginlahteen.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kulkevat Neilikkatien katualueella.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita on Neilikkatien rajalla. Vantaan Energia edellyttää muuntamotilan sijoittamista Neilikkatien tai Orvokkitien varteen ja mieluiten irti varsinaisista rakennuksista. Mahdollisissa siirtokustannuksissa toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Ympäristöhäiriöt

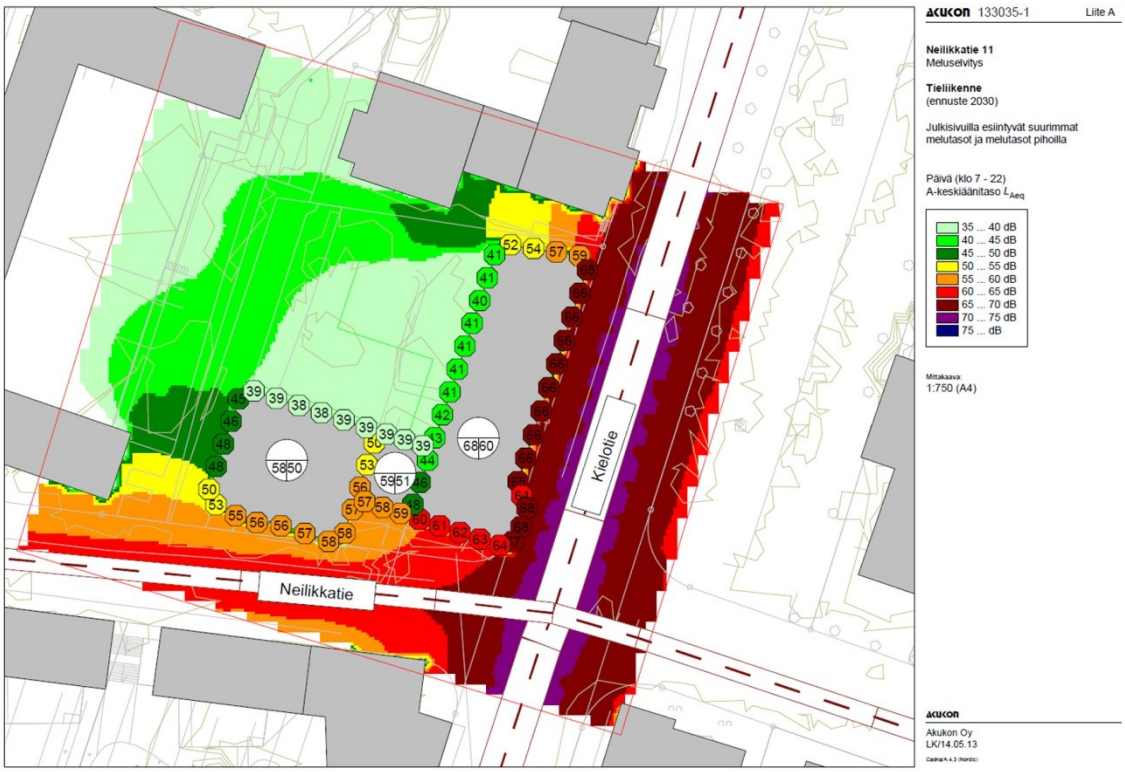
Tieliikennemelu

Valtioneuvoston päätöksellä melutason ohjearvoista (993/1992) A-painotettu keskiäänitaso L_{Aeq} saa olla asuinhuoneissa päivällä enintään 35 dB ja yöllä 30 dB. Melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB.

Vantaan kaupungin rakentamisohjeen mukaan äänitasoerotus ΔL_A on oltava 30 dB tieliikennemelua vastaan asuintalossa, jonka julkisivuun kohdistuu äänitaso 55–59 dB, ja 35 dB, jos äänitaso on

60–65 dB. Mikäli tieliikenteen melutaso ylittää 65 dB, rakentamisohjeessa ei ole annettu erillistä äänitasoerotusvaatimusta.

Neilikkatien liikennemelusta on Akukon Oy:n meluselvitys vuonna 2013. Se koski viereistä korttelia kaava-alueen itäpuolella. Kadun liikenne-ennusteissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia, joten Akukonin selvitystä voidaan soveltaa myös kaava-alueelle. Siitä ilmenee, että Neilikkatien puolella laskettu melutaso on enintään 58 dB, jolloin ΔL_A=30 dB on sopiva ja riittävä vaatimus julkisivujen ääneneristävyydelle. Jos Neilikkatien puolelle sijoittuu parvekkeita, ne on varustettava lasituksella, jonka rakenteella päästään vaadittuun 55 dB:n päiväajan keskiäänitasoon.

Akukon Oy:n v. 2013 tekemä meluselvitys viereiseen Neilikkatien varren kortteliin.

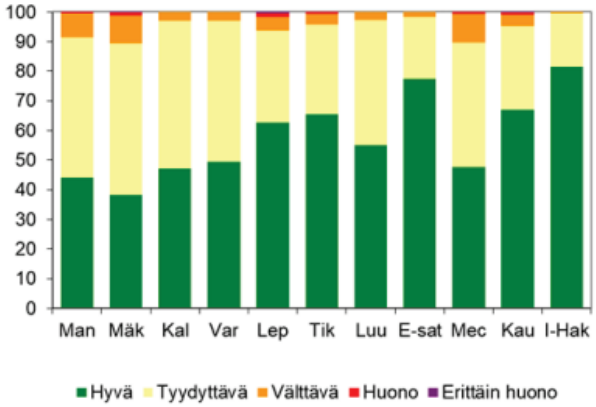
Ilman pienhiukkaspitoisuudet

Tikkurilassa on seurattu ilmanlaatua vuodesta 1996 lähtien. Tikkurilan mittauspiste sijaitsee keskustan eteläpuolella, Tikkurilantien ja Ratatien risteyksen tuntumassa. Ilmanlaatuun vaikuttaa lähialueen vilkas liikenne ja katupöly. Mittausasemalla mitataan mm. typen oksidien (NO_x), hengitettävien hiukkasten (PM_{10}), pienhiukkasten ($PM_{2,5}$) ja mustan hiilen pitoisuuksia.

Typen oksideilla (NO_x) tarkoitetaan typpimonoksidia (NO) ja typpidioksidia (NO_2). Pääkaupunkiseudulla niiden suurimmat päästölähteet ovat energiantuotanto ja liikenne, erityisesti raskas liikenne. Tikkurilassa NO_2-pitoisuus ei ylittänyt vuonna 2018 vuosiraja-arvoa 40 µg/m³, tuntiraja-arvoa 200 µg/m³ eikä vuorokausiohjearvoa 70 µg/m³. Typpimonoksidin pitoisuudet laskivat voimakkaasti jo 1990-luvulla erityisesti autojen katalysaattoreiden myötä.

Hengitettävät hiukkaset (PM10) ovat katujen ja teiden läheisyydessä suurimmaksi osaksi liikenteen nostattamaa katupölyä. Ne voivat aiheuttaa haittaa terveydelle etenkin keväisin. Vuonna 2018 hengitettävien hiukkasten pitoisuuksien vuosikeskiarvot vaihtelivat pääkaupunkiseudun pysyvillä mittausasemilla välillä 11 - 24µg/m3. Pienimmät vuosipitoisuudet mitattiin Kallion taustaasemalla. Tikkurilassa WHO:n vuosiohjearvo (20 µg/m3) ei ylittynyt, mutta raja-arvotason ylittäviä

pölyisiä päiviä oli Tikkurilassa v. 2018 kymmenen. Suurin osa raja-arvotason ylityksistä ajoittui kevään katupölykauteen.
Pääkaupunkiseudulla ulkoilman **pienhiukkaset ($PM_{2,5}$)** ovat pääasiassa peräisin liikenteen ja puunpolton päästöistä. Lisäksi niitä kulkeutuu pääkaupunkiseudulle maan rajojen ulkopuolelta. Kaukokulkeumat aiheuttavat keskimäärin yli puolet pienhiukkasten pitoisuudesta jopa seudun vilkasliikenteisimmillä alueilla. Vuonna 2018 vuosikeskiarvot vaihtelivat eri mittausasemilla välillä 5,7 – 8,7 µg/m³. Vuosipitoisuudet olivat selvästi alle EU:n raja-arvon 25 µg/m³ sekä myös WHO:n ohjearvon10 µg/m³. WHO:n vuorokausiohjearvon 25 µg/m³ ylittäviä päiviä oli Tikkurilassa kaksi vuonna 2018.

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatu v. 2018 indeksillä arvioituna. Tikkurilan (Tik) ilmanlaatu on ollut n. 65 % ajasta hyvä.

Ilman **mustalla hiilellä** (BC) tarkoitetaan voimakkaasti valoa sitovia hiukkasia, joissa on runsaasti epäorgaanista hiiltä. Musta hiili on peräisin epätäydellisestä palamisesta. Päästölähteitä pääkaupunkiseudulla ovat dieselajoneuvot, puunpoltto, laivaliikenne ja kaukokulkeuma. Musta hiili on pienhiukkasten ($PM_{2,5}$) kokoluokkaa. HSY on mitannut mustan hiilen pitoisuuksia vuodesta 2009 alkaen. Vuosipitoisuudet ovat keskimäärin 0,7 µg/m^3 (Kallio) ja korkeimmillaan 2,6 µg/m^3 (mitattu Töölöntullissa vuonna 2010). Etelä-Suomen puhtailla tausta-alueilla vuosikeskiarvo on noin 0,2−0,5 µg/m^3. Mustalle hiilelle ei ole ohje- tai raja-arvoa.

Pienhiukkasten ja typpioksidin kulkeutumista sisäilmaan estetään käyttämällä koneellista tuloilmanottoa ja ottopaikkana kattotasoa ja suuntausta puhtaammalta alueelta sekä F7-luokan tai tehokkaampia F9-luokan suodattimia.

2.1.4 Maanomistus

Kaava-alueen omistaa Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Neilikkatie 17 ja Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö IVH Vantaa. Maanomistajan ja samalla kaavamuutoksen hakijan kanssa neuvotellen on päästy ehdotuksen mukaiseen ratkaisuun.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

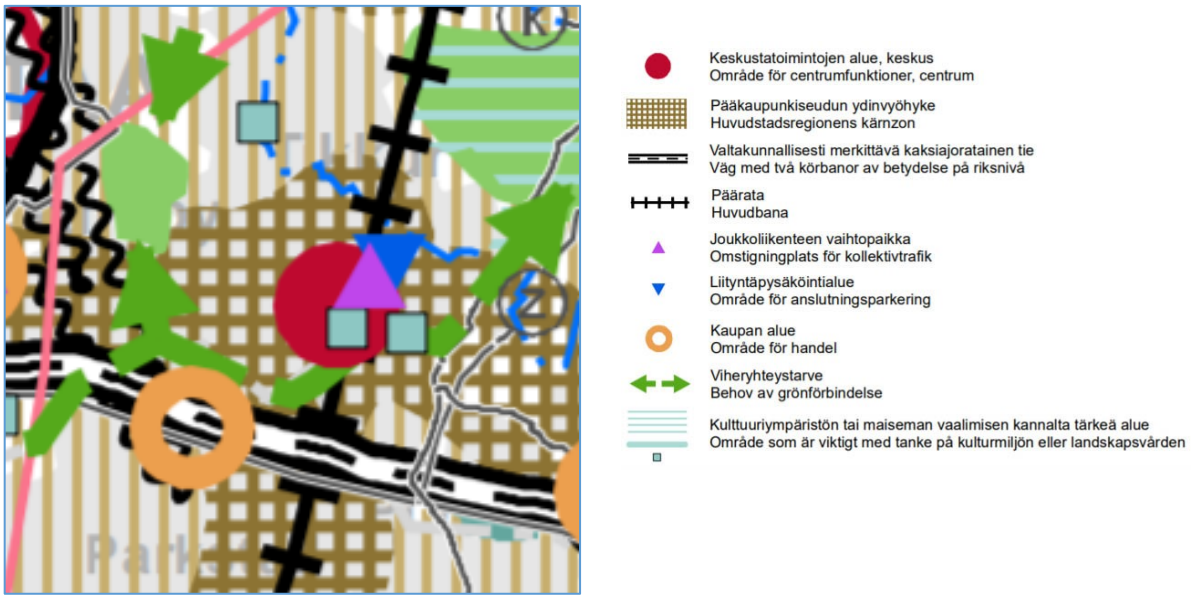
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja

kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.
- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.
- Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Maakuntakaava

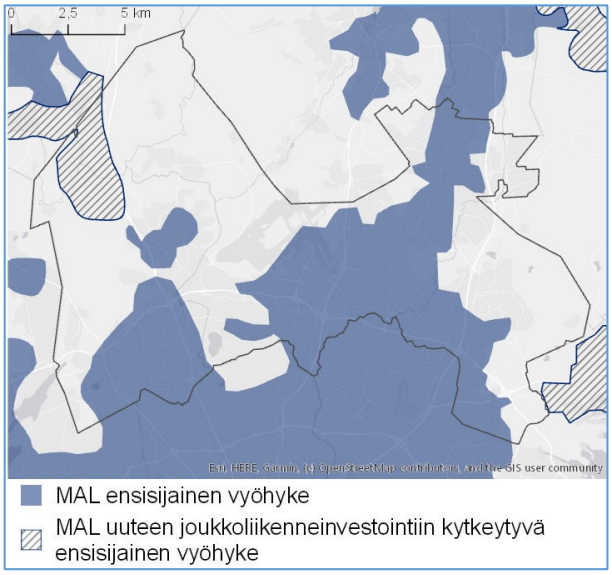

Oheisessa kartassa on ote maakuntakaavayhdistelmästä (3/2022).

Uusimaa-kaavan kokonaisuus on tullut Helsingin hallinto-oikeuden 24.9.2021 päätösten myötä voimaan siltä osin kuin valitukset hylättiin. Voimaantulon myötä kaavakokonaisuus korvaa pääosin aiemmin voimassa olleet maakuntakaavat, lukuun ottamatta Östersundomin alueen maakuntakaavaa, 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua sekä hallinto-oikeuden päätöksen myötä voimaan jääviä merkintöjä ja määräyksiä. Uusimaa-kaavan muutoksenhakuprosessi on vielä kesken. Hyväksyttyjen valitusten osalta Uusimaa-kaavan ratkaisut ovat edelleen täytäntöönpanokiellossa eivätkä voi tulla voimaan, ellei korkein hallinto-oikeus muuta tai kumoa hallinto-oikeuden ratkaisua. Lainvoiman kaavat voivat saada vasta, kun jatkovalitukset on ratkaistu korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Voimassa olevassa Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa asemakaava-alue on taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä ja pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä.

MAL 2019 -suunnitelma

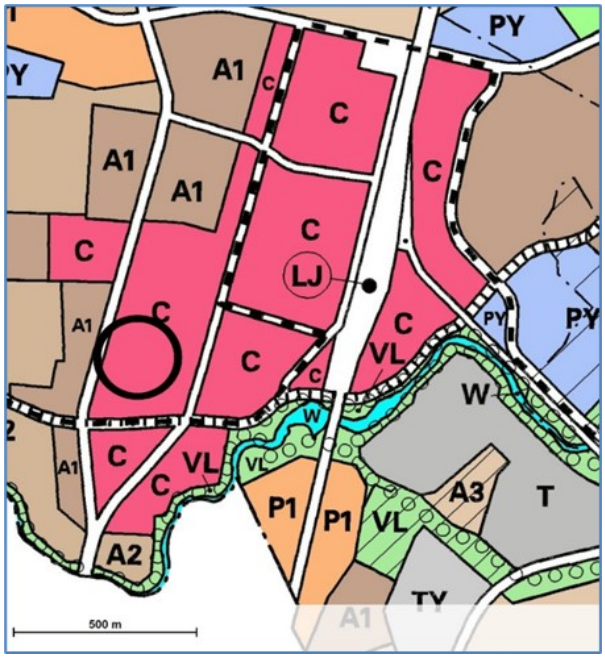

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua.

Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty. että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määräävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettäville maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille.

MAL 2019 suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019.

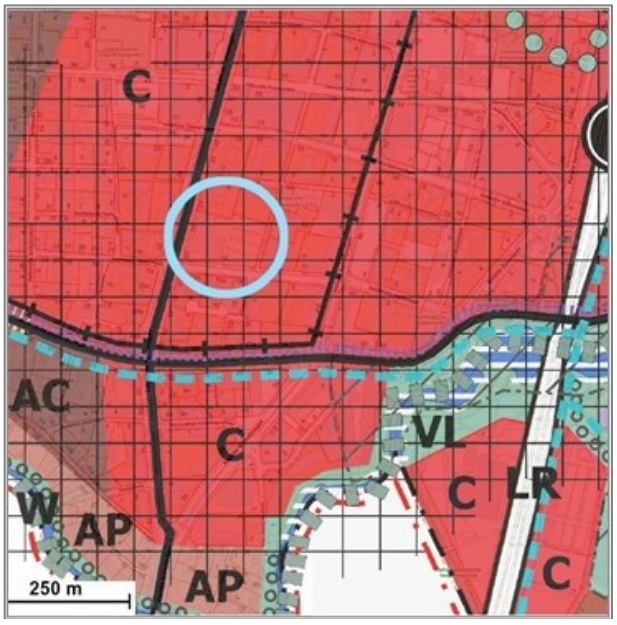
Yleiskaava

Vantaan yleiskaavassa (Kv 2007) alue on merkitty keskustatoimintojen alueeksi C. Tikkurilantie on osoitettu historialliseksi tieksi, jolla kulkee ohjeellinen raideliikenteen linjaus. Jokivarsi on lähivirkistysaluetta VL, jolle on osoitettu ulkoilureitti.

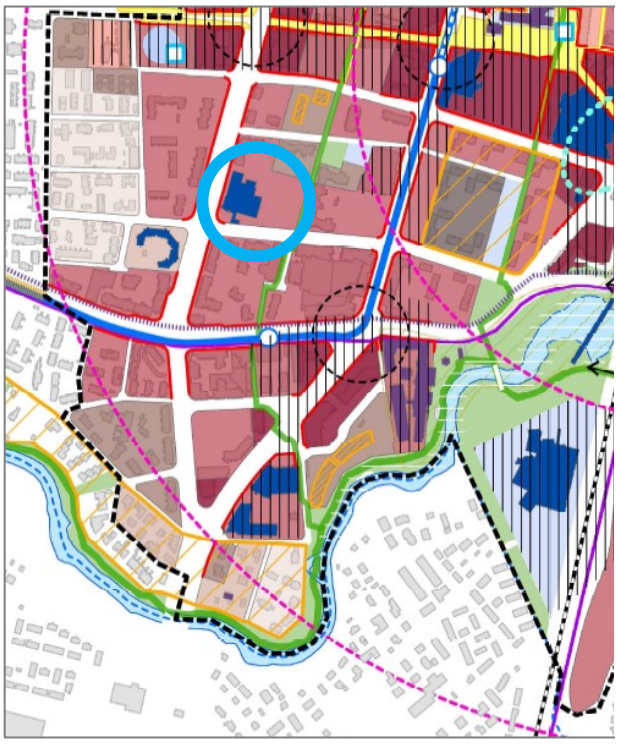
Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009, 3.6.2009 ja 13.1.2010. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

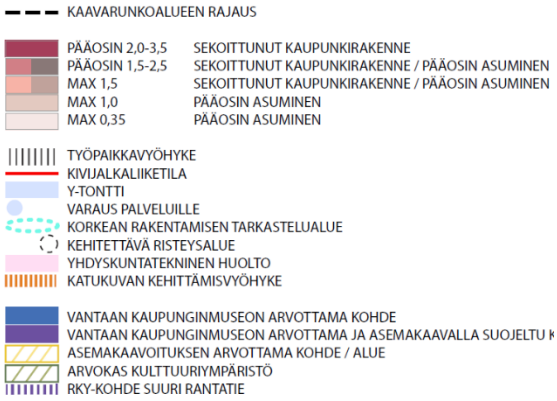
Yleiskaava 2020

Uusi yleiskaava 2020 on hyväksytty valtuustossa 25.1.2021, mutta ei ole vielä voimassa. Alue on merkitty kaupunkikeskustan alueeksi (C), jota kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Alue sijoittuu kestävän kasvun vyöhykkeelle. Se on joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuva vyöhyke, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan. Tikkurilantie on osoitettu tärkeäksi liikenneyhteydeksi, raitiotiereitiksi ja pyöräilyn baanaksi. Se on lisäksi osa Suurta rantatietä ja katukuvan kehitysaluetta, jolle rakennettaessa tulee tehdä laadukasta kaupunkitilaa. Jokiranta on lähivirkistysaluetta, VL, jolle on merkitty ulkoilureitti.

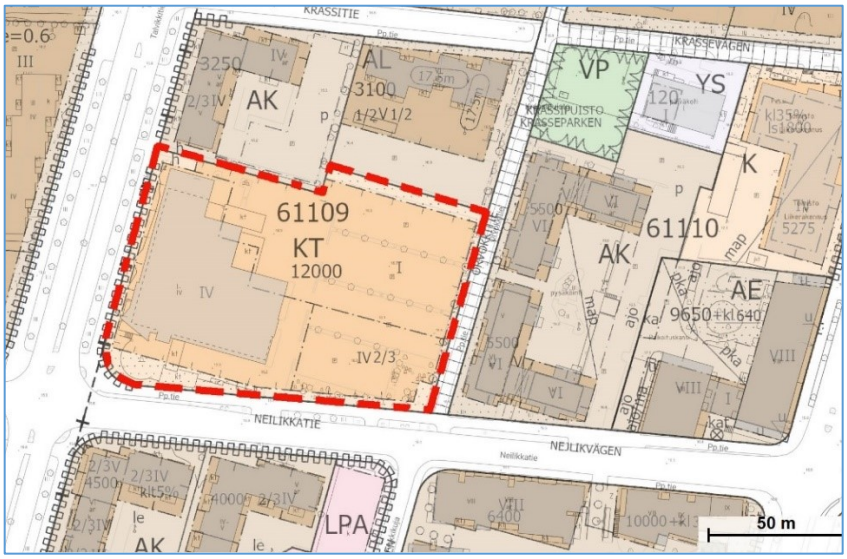
Tikkurilan kaavarunko 2020

Tikkurilan kaavarunko 2020 on ollut nähtävillä 19.8.–3.10.2021. ja se etenee päätöksentekoon kesällä 2022. Kaava-alue on siinä merkitty tehokkaasti rakennettavaksi sekoittuneen kaupunkirakenteen alueeksi. Orvokkitie on virkistys- ja viheryhteys. Destian pääkonttori on Vantaan kaupunginmuseon arvottama kohde. Hanke on uuden kaavarungon mukainen.

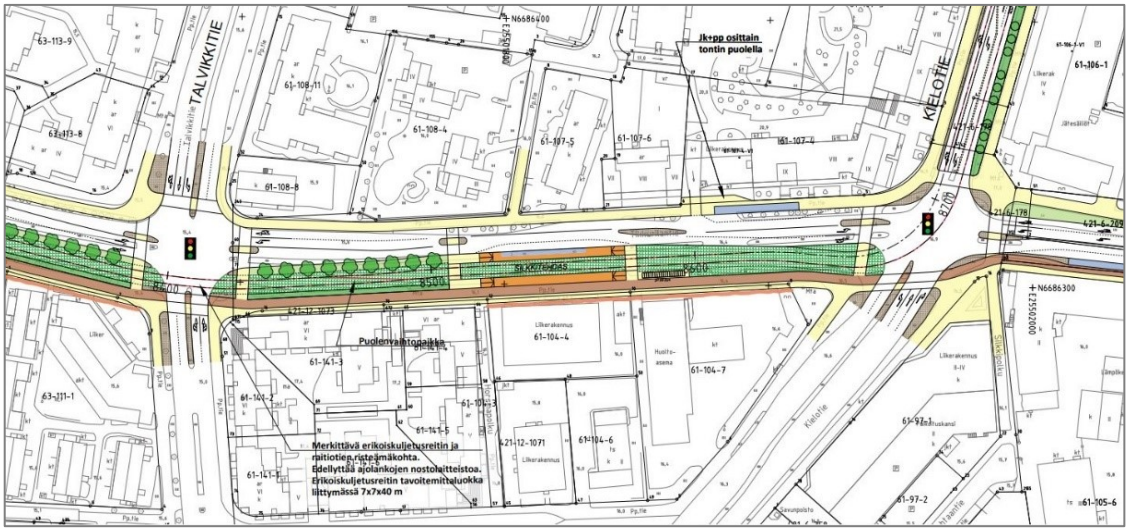
Asemakaava

Alueen ensimmäinen asemakaava TIKKURILA– VIERTOLA, 630100 (SM 22.3.1974) on edelleen voimassa katualueella. Kortteliin on tehty kaavamuutos 000601 (YM 23.12.1987), jossa kiinteistö on osoitettu toimistorakennusten korttelialueeksi (KT). Rakennusoikeutta on yhteensä 12 000 kerrosneliömetriä. Kerrosluku on IV–V.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Vantaan ratikka

Kaupunginvaltuusto päätti 16.12.2019, että Vantaan ratikan suunnittelua jatketaan yleissuunnitelman pohjalta, edellyttäen että valtio sitoutuu 30 prosentilla ratikan suunnittelu- ja toteutuskustannuksiin. Ratikalle haetaan vielä erikseen investointipäätöstä kaupunginvaltuustolta noin vuonna 2023. Raitiotien rakennustyöt voitaisiin aloittaa vuonna 2024, jolloin se voisi olla käytössä aikaisintaan vuonna 2028.

Ratikka kulkee Tikkurilantien ja Kielotien kautta. Lähimmät pysäkit sijoittuvat Horsmapolun kohdalle.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Maanomistajan (Schroder Real Estate Kapitalverwaltungsgesellschaft mbH) jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 2.11.2017. Kaavamuutos sai työohjelmassa numeron 002372 ja kaavoitus tuli vireille 2.3.2018.

Maanomistaja vaihtui 24.10.2019 ja kaavoitusta jatkettiin uuden maanomistajan kanssa. Maanomistajan lisäksi myös heidän palkkaamansa arkkitehtikonsultti vaihtui ja suunnitelmat muuttuivat.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: kaupunkirakenne ja -ympäristö (kiinteistöt ja tilat, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, kadut ja puistot), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo.
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: HSL, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 2.3–2.4.2018. Ensimmäisessä kuulemisessa mielipiteet pyydettiin 2.4.2018 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin kahdeksan kappaletta. **Fingrid**, **Caruna**, **HSL** ja **Vantaan kaupunginmuseo** eivät nähneet tarvetta antaa lausuntoa kaavamuutoksesta. **HSY**:n mukaan aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä niiden siirtämistä. **Vantaan Energia** haluaa varauksen uudelle muuntamolle Neilikkatien tai Orvokkitien puolelle. **As Oy Vantaan Neilikka, As Oy Vantaan Orvokki ja As Oy Vantaan Talvikki** ilmoittivat mielipiteessään, että**: ”**hulevesien imeytystä tulee lisätä alueella. Nykynormien mukaiset autopaikat eivät riitä. Neilikkatien eteläsivulle voisi sijoittaa kadunvarsipysäköintiä. Pohjaveden pinnan aleneminen vaikeuttaa viemäröintiä. Rakentamisaikainen kevyen liikenteen ohjaus on hoidettava paremmin kuin nyt Orvokkikujan työmaalla.” **MTR-Isännöinti**, jonka toimipaikka on toimistotalossa, ilmoitti ettei heidän tarvitsemiensa autopaikkojen määrä saa vähentyä rakentamisen missään vaiheessa.
Alkuperäinen 2.3.2018 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitettiin 1.11.2021 ja samalla järjestettiin uusi osallisten kuuleminen. Mielipiteet pyydettiin 1.12.2021 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin seitsemän kappaletta. **Vantaan kaupunginmuseon** mukaan pääkonttorirakennuksella on kulttuurihistoriallista arvoa ja inventoinnissa ratkaistaan mahdollisten suojelumääräysten ja -merkintöjen tarve. **Naapuritaloyhtiöt** olivat huolissaan hulevesistä, pysäköinnistä ja

Neilikkatien vajoamisesta. As Oy Krassitie oli huolissaan pysäköintitalon korkeudesta ja arkkitehtuurista. Muutoin hanke on hyvä ja parantaa kaupunkikuvaa, kun iso parkkikenttä korvautuu rakentamisella.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavatyössä. Kaavamääräyksin huolehditaan siitä, että hulevesiä imeytetään ja viivytetään tontilla Vantaan hulevesien toimintamallin periaatteita ja menetelmiä noudattaen. Toimistotalon pysäköinti turvataan muuttuvasta maankäytöstä huolimatta ja pysäköintitalon sovittamisesta ympäristöönsä on annettu kaavamääräykset.

Nähtäville asettaminen ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 10.5.2022 esittää kaupunginhallitukselle (23.5.2022), että kaavaehdotus asetetaan nähtäville ja oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot. Nähtävillä oloaikana 6.8.–8.8.2022 ei saatu yhtään muistutusta.

Lausuntoja pyydettiin ja saatiin neljältä lausunnonantajalta. Vantaan Energia halusi varmistaa tilat kiinteistömuuntamolle ja Uudenmaan ELY-keskus halusi lisättäväksi piha-aluetta koskevan melumääräyksen. Lausunnot on otettu huomioon vastineissa ja kaavamääräyksissä. Tehdyistä tarkistuksista on neuvoteltu maanomistajan kanssa. Tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville asettamista.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022 – 2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyyden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Laadimme Vantaa kaupunkikeskuksille omat kehittämissuunnitelmansa, joissa korostuvat alueiden myönteiset ominaispiirteet. Teemme keskuksista viihtyisiä ja turvallisia. Huolehdimme, että luonto on lähellä. Lisäksi mahdollistamme helpon liikkumisen kaupungissamme sekä hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset ja päivittäiset palvelut.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030.

Neljästä kärkihankkeesta ratikka mahdollistaa tiivistyvän kaupungin yhdistämällä kaupungin itäisimpiä osia sujuvan raideliikenteen piiriin ja mahdollistamalla kaupungin kasvun kestävästi joukkoliikenteen varrelle.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2018 – 2021 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:

- Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
- Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
- Varaudutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonmukaisia ratkaisuja.
- Asemakaavassa alueelle määrätään vihertehokkuustaso vihertehokkuusmenetelmää käyttäen, samalla huomioidaan hulevesien hallinta.
- Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
- Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.
- Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.

3.3.2 Muut tavoitteet

Vihertehokkuus

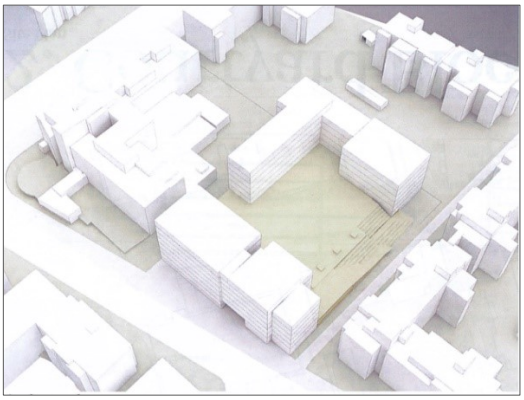
Asemakaavassa määrätään alueelle maankäytön mukainen vihertehokkuustaso. Vihertehokkuudella tarkoitetaan alueen painotetun viherpinta-alan suhdetta alueen kokonaispinta-alaan. Vihertehokkuusmenetelmän avulla muun muassa edistetään vehreän, viihtyisän ympäristön rakentumista ja hulevesien hallintaa sekä turvataan ekosysteemipalveluita ja luonnon monimuotoisuutta. Samalla toteutetaan kestävän kehityksen ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja hillinnän mukaisia suunnitteluperiaatteita.

Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset

Vantaan kaupungin johtoryhmä hyväksyi 10.2.2020 Vantaan kulttuuriympäristölinjaukset, joiden mukaan vantaalaisten kulttuuriympäristöt ovat rakkaita ja rikkaita. Ne ovat hyvin hoidettuja ja monikerroksisia. Kulttuuriympäristön arvojen välittymisestä tulevaisuuteen huolehditaan asemakaavoissa mm. Seuraavasti:

- varmistetaan kaavojen merkinnöillä ja määräyksillä, että merkittävät kulttuuriympäristökokonaisuudet säilyvät
- selvitetään kulttuuriympäristön arvot ja ominaispiirteet, ja pyritään säilyttämään ne

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

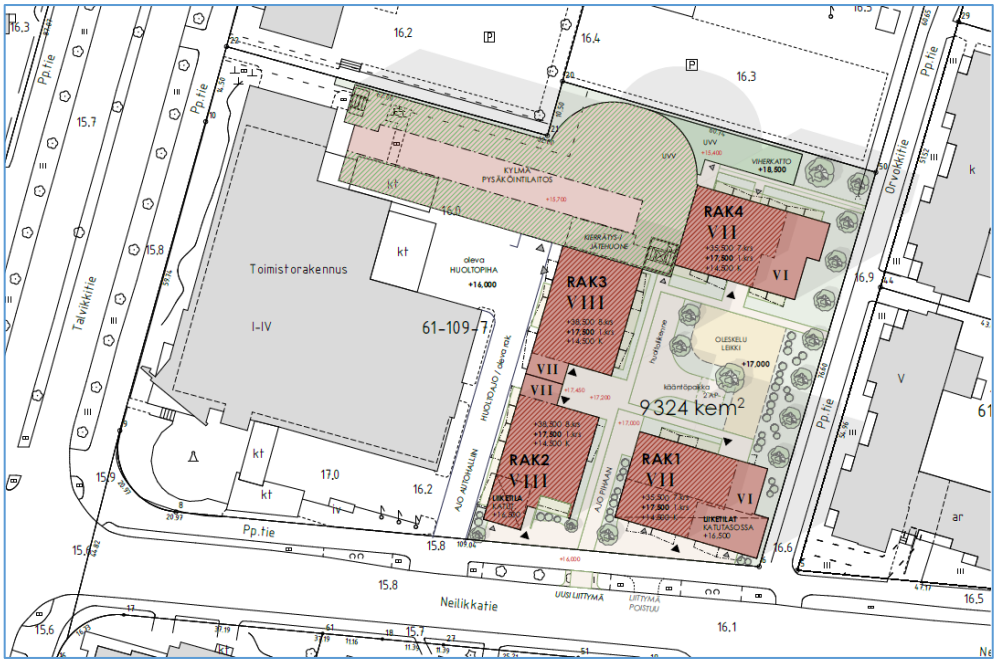
Havainnekuva: Lundén Architects 2018.

Edellisen maanomistajan konsulttina toiminut Lundén Architecture Company laati kaava-alueelle kolme vaihtoehtoista suunnitelmaa. Tuolloin hanketta lähdettiin viemään eteenpäin U-muotoisen korttelirakenteen pohjalta. Siinä pysäköinti oli sijoitettu kahteen tasoon pihakannen alle. Ajatuksena oli, että toimistorakennuksen autopaikat olisivat sijoittuneet alemmalle ja asuinkerrostalojen pysäköinti ylemmälle pysäköintitasolle.

Asemapiirros, Rouhiainen Móricz Arkkitehdit Oy, 27.8.2020.

Ongelmaksi muodostui se, ettei toimistotalon rakennustyön aikaista pysäköintiä saatu ratkaistua korttelin alueella tai muualla lähistöllä. Sama ongelma oli myös seuraavassa vaiheessa, jolloin suunnittelijana oli Rouhiainen Móricz Arkkitehdit Oy. Tuossa vaiheessa maanomistaja tavoitteli asuntojakaumaa, joka ei noudattanut kaupungin periaatteita.

Asemapiirros 12.10.2021, Arkkitehtitoimisto HPK Oy.

Kaavaehdotuksen pohjaksi valittiin lopulta arkkitehtitoimisto HPK Oy:n suunnitelma, jossa pysäköinti sijoittuu kaava-alueen pohjoisosaan rakennettavaan pysäköintitaloon ja piha-alue toteutuu maanvaraisena.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Valitussa vaihtoehdossa toimistotalon pysäköinti toimii myös rakentamisen aikana, kun nykyinen pysäköintikenttä pidetään käytössä parkkitalon valmistumiseen saakka. Pysäköintitalo toisaalta lohkaisee osan käytettävissä olevasta tontista, jolloin ensimmäisten suunnitelmien tavoittelemaan 11 00 kerrosneliömetriin ei päästä. Rakennusoikeutta onkin laskettu noin 9 900 kerrosneliömetriin.

Kansipihasta luopuminen mahdollistaa kokonaan maanvaraisen, viihtyisän ja vehreän pihan suurine puineen. Neilikkatien katutason liiketiloihin, niiden määrään ja sijoittumiseen kiinnitettiin huomiota vielä suunnittelun loppuvaiheessa. Erillisten rakennusten sijaan asemakaavoituksessa haluttiin sitoa kaupunkikuvallisista syistä kadun varren rakennukset yhtenäiseksi massaksi, mikä johtaa myös asuntosuunnittelun kannalta parempaan tulokseen. Rakennukset eivät enää avaudu sisäänajokuiluun, vaan selkeästi joko sisäpihan tai kadun suuntaan.

Asemapiirros 21.2.2022, Arkkitehtitoimisto HPK Oy.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla muutetaan osa toimistorakennusten korttelialueesta (KT) asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Asemakaava mahdollistaa uuden VI-VIII kerrosta korkean asuinrakentamisen tontille. Uusille kerrostaloille varataan kaksi rakennusalaa, jolloin ne reunustavat kolmelta sivulta keskelle jäävää pihaa. Rakennusoikeus kasvaa nykyisen asemakaavan 12 000 kerrosneliömetristä 17 410 kerrosneliömetriin, josta asuinrakennusten osuus on 9 910 kerrosneliömetriä.

Toimistorakennuksen rakennusoikeus saatetaan vastaamaan sen käyttämää todellista kerrosalaa. Rakennus suojellaan sr- merkinnällä sen kulttuurihistoriallisten arvojen vaalimiseksi. Kaava-alueen tehokkuusluku, e on 1,72 ja AK-korttelialueen=2,62.
Kaikki kaava-alueen 188 autopaikkaa (asuntojen ja toimistojen sijoittuu LPA- korttelialueella olevaan pysäköintitaloon, jonne ajetaan Neilikkatieltä, toimistotalon tontin läpi.

4.1.1 Mitoitus

Asuinkerrostalojen korttelialue, AK 0,38 hehtaarin alue. Kaavan mukainen kerrosala on 9 910 k-m^2. Tehokkuusluku e=2,62.

- asuntoja 194 kpl, joiden keskikoko on noin 40 m^2, noin 300 asukasta.
- Yksiöitä on 57 kpl (29 %), kaksioita 73 kpl (38 %), kolmioita 64 kpl (33 %); autopaikkoja: 1 ap/130 asuntokerrosm^2.
- pyöräpaikkoja tulee olla 1 pp/ 30 asuntok-m^2, niistä puolet helposti käytettäviä.

Toimistorakennusten korttelialue, KT 0,46 hehtaarin alue, jonka rakennusoikeus on 7 500 k-m^2 ja tehokkuusluku e= 1,62.

- autopaikkoja: 1 ap/130 myymäläkerrosm^2 ja 1 ap/80 toimistokerrosm^2.
- pyöräpaikkoja tulee olla 1 pp/ 50 k-m^2.

Autopaikkojen korttelialue, LPA 0,16 hehtaarin alue, jolle saa sijoittaa pysäköintitalon. Autopaikkoja siihen tulee 184 kpl.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukaiset uudet asuinrakennukset noudattavat ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa ja tuottavat kaupunkirakenteeltaan keskustamaisen ratkaisun. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä. Myös pysäköintitalon arkkitehtuurin laadusta ja sovittamisesta ympäristöönsä on annettu kaavamääräykset.

Asuinkorttelin maanvaraiselle pihalle istutetaan suureksi kasvavia puita, jolloin vaadittu vihertehokkuuden tavoiteluku 0,9 voidaan helposti saavuttaa. Vihertehokkuuden toteutuminen on osoitettava rakennusluvan yhteydessä pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 Korttelialueet

AK, asuinkerrostalojen korttelialueet

Rakennusalat ulottuvat kiinni luoteiskulman LPA-korttelialueelle ja muodostavat kolmelta sivulta umpinaisen sisäpihan. Piha avautuu vehreänä istutettavana alueena Orvokkitien kevyen liikenteen reitin suuntaan ja reitin varteen on osoitettu istutettava puurivi.

Rakennukset ovat kahdeksankerroksisia tontin länsiosassa, mutta madaltuvat asteittain kuusikerroksisiksi Orvokkitietä kohti. Rakennusten porrashuoneisiin tulee olla kulku sekä pihan, että kadun puolelta. Huoltoajoyhteys pihalle on Neilikkatien suunnasta rakennusrungon lävistävän kulkuaukon kautta.

Asuinrakennusoikeutta on 9110 kerrosneliömetriä ja sen lisäksi 400 kerrosneliömetriä Neilikkatien varren kivijalkaliiketilaa varten. Liiketilasta vähintään 350 k-m^2 on määrätty toteutettavaksi. Liiketilan korkeus on vähintään 4 metriä ja tilojen sijoittelulla tulee huolehtia siitä, että katujulkisivuista tulee avoimia ja aktiivisia, ne ovat näyteikkunajulkisivuja, jotka tulee pitää läpinäkyvinä.

Rakennusten arkkitehtuurin tulee olla modernia, korkeatasoista ja innovatiivista. Julkisivumateriaalina on parvekkeiden taustaseiniä lukuun ottamatta paikallamuurattu tiili. Parvekkeiden, kulkuaukkojen ja ulokkeiden näkyvät pinnat tulee tehdä julkisivujen laatutasoa vastaavaksi. Parvekejulkisivujen jäsentämisessä saa käyttää metallikomposiittilevyjä. Parvekepieliä ei saa kadun puolella ulottaa maantasokerrokseen. Kadun puolella ei sallita näkyvää betonisokkelia. Maantasokerrokseen tulee varata tila muuntamolle.

Alueelle tulee tehdä yhtenäinen pihasuunnitelma. Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,9. Pihan suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet ja se tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan puita, pensaita, perennoja ja nurmikko vuodenaikojen vaihtelu huomioon ottaen. Rakennusten sisäänkäyntien edustan ja niihin liittyvien istutusten rajausten tulee olla luonnonkiveä tai maatiiltä. Kulku- ja huoltoajoreiteissä voidaan käyttää hulevesikiveystä. Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää pihasuunnitelma, vihertehokkuuslaskelma ja hulevesisuunnitelma.

KT, toimistorakennusten korttelialue

Toimistorakennuksen rakennusoikeus saatetaan vastaamaan sen jo käyttämää rakennusoikeutta. Rakennukseen sallitaan myös opetustiloja, sekä liike- ja palvelutiloja katutasoon.

Shellin entisellä pääkonttorilla nykyisellä Destian toimistorakennuksella on kulttuurihistoriallista arvoa, joka on huomioida kaavassa julkisivujen suojelumerkintöinä huomioon. Rakennuksen ulkomuoto, julkisivujen merkittävät yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää. Korjaus- ja muutostoimenpiteistä on pyydettävä lausunto paikalliselta museoviranomaiselta. Mikäli rakennuksen julkisivuihin on tehty aikaisemmin muutoksia suojelutavoitteiden vastaisesti, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä korjattava rakennuksen alkuperäiseen tyyliin sopivalla tavalla.

Vihertehokkuutta on tarkasteltu laajemmin koko kaava-alueen ratkaisuna. Toimistotaloon ei ole tulossa muutoksia, eikä suojelumerkintä salli viherkattoja. Pienehkö piha on kaavassa osoitettu istutusalueeksi, joten kaava ei aseta KT-tontille omaa vihertehokkuusvaatimusta. Asuinkerrostalotontin maanvarainen piha ja pysäköintitalon viherkatto kompensoivat puutetta osaltaan.

Autopaikkoja tulee varata myymälä- ja palvelutiloille 1 ap/130 k-m² ja toimistoille 1 ap/ 80 k-m². Paikat sijoittuvat LPA-tontille. Polkupyöräpaikkoja tulee olla toimistoja, myymälä- ja palvelutiloja varten1 pp/50 k-m²

LPA, autopaikkojen korttelialue

Kaava-alueen pohjoisosaan on sijoitettu sekä asuintontin että toimistorakennuksen pysäköinti. Pysäköintitasoja saa olla enintään viisi. Viherkattona toteutettava katto saa nousta enintään + 31.0 mpy korkeuteen, jolloin alin pysäköintikerros viedään osin maanpinnan alapuolelle. Pysäköintitalon seinille tulee istuttaa köynnöksiä. Laitoksessa tulee varautua riittävään määrään sähköautojen latauspisteitä.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

HPK Arkkitehtien tekemän viitesuunnitelman aineistoa on käytetty tämän selostuksen kuvituksena ja kaavan vaikutuksia on voitu arvioida siinä tuotetun aineiston ja analyysin perusteella (esim. katujulkisivut, varjostusanalyysi).

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaavamuutos täydentää Tikkurilan keskustan yhdyskuntarakennetta, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä.

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutos lisää asukasmäärää Tikkurilan keskustassa noin 300 uudella asukkaalla. Kolmioita tai suurempia asuntoja tulee vähintään 64 kpl, mikä osaltaan tuottaa Tikkurilan keskustaan myös isompia asuntoja.

Kaupunkikuva

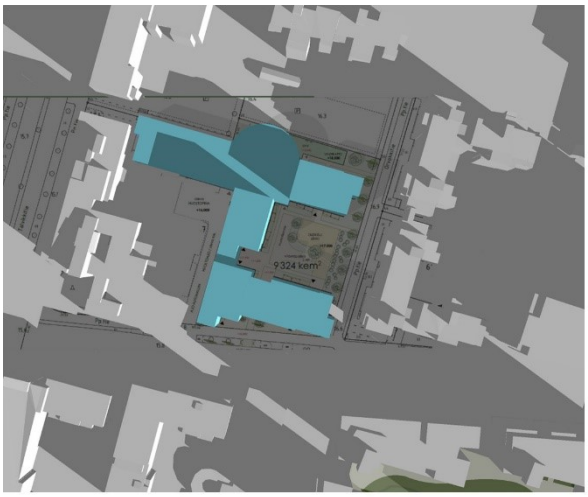
Uusi rakentaminen parantaa alueen kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna, kun iso asfalttikenttä katoaa. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen ja kahdeksankerroksinen osuus sijoittuu AK-korttelialueen länsireunaan madaltuen Orvokkitietä kohti. Massojen sijoittelulla on varmistettu myös, ettei uudisrakentaminen varjosta kohtuuttomasti ympäröiviä asuinkortteleita, mikä selviää seuraavan sivun varjoanalyysin avulla. Sisäpiha avautuu Orvokkitien kävely- ja pyöräilyreitin ja naapurissa olevan asuinkorttelin suuntaan. Istutettava alue reitin reunassa tuottaa vehreää ja viihtyisää ympäristöä. Materiaaleja, julkisivuja ja parvekerakenteita koskevilla määräyksillä on varmistettu kaupunkikeskustaan sopiva laadukas rakentamistapa.

Yhdyskuntarakenne

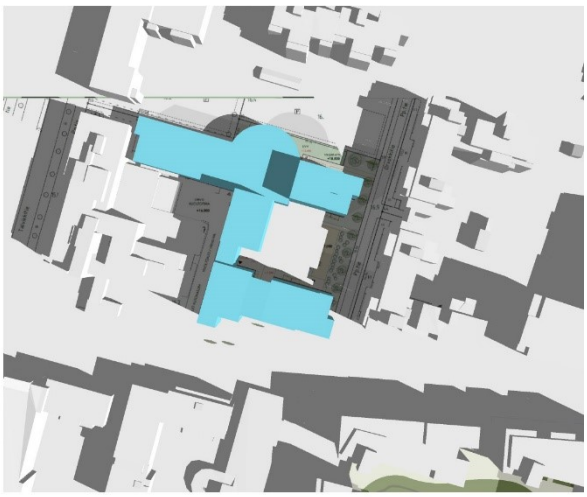

Alue sijoittuu Tikkurilan keskustan kaupallisen ytimen eli Tikkuraitin eteläpuolelle jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakenteessa hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella suunnitteilla olevan Vantaan ratikan vaikutusalueella. Palvelut ja Tikkurilan asema ovat kävelyetäisyydellä.

Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena ja taloudellisena, sillä se tiivistää olemassa olevaa kaupunkirakennetta tukeutuen jo rakennettuun yhdyskuntarakenteeseen.

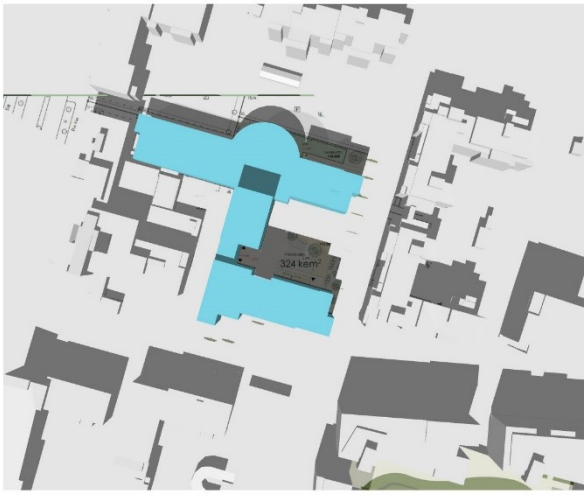
NEILIKKATIE 17 21.3. KLO 9.00

21.6. KLO 9.00

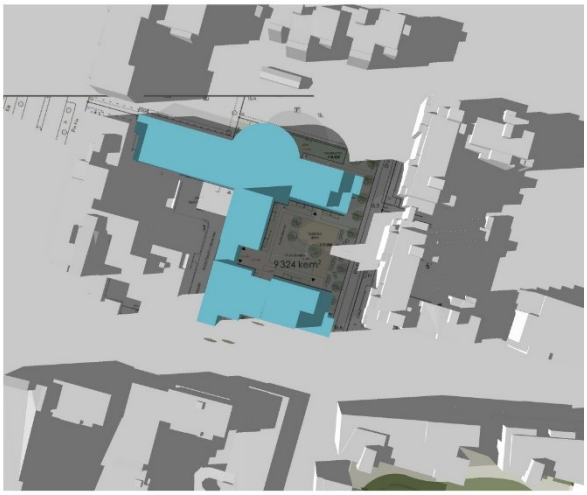
NEILIKKATIE 17 21.3. KLO 12.00

21.6. KLO 13.00

NEILIKKATIE 17 21.3. KLO 16.00

21.6. KLO 17.00

Varjotarkastelusta käy ilmi, ettei hanke kohtuuttomasti varjosta naapureitaan.

Kulttuuriperintö ja rakennussuojelu

Kaupunginmuseon teettämässä alustavassa rakennushistoriallisessa inventoinnissa esiin nousseet 1991 rakennetun pääkonttorirakennuksen kaupunkikuvalliset erityispiirteet turvataan asemakaavalla suojelemalla rakennus. Kaavaratkaisu turvaa siten myös Tikkurilan alueen rakennettuun ympäristöön liittyvien ominaispiirteiden ja ajallisesti kerrostuneen kaupunkiympäristön säilymistä.

Asuminen

Kaava-alueelle tulee noin 194 uutta kerrostaloasuntoa, joiden keskikoko on kaavan viitesuunnitelman mukaan noin 40 m^2. Yksiöitä on 57 kpl (29 %), kaksioita 73 kpl (38 %), kolmioita 64 kpl (33 %). Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa hyvien raideliikenneyhteyksien varrella.

Palvelut ja työpaikat

Olemassa olevan toimistotalon työpaikat säilyvät. Kivijalkaliiketilat tuovat muutamia uusia työpaikkoja alueelle. Asukkaiden lisäys vaikuttaa toisaalta positiivisesti koko Tikkurilan palveluiden monipuolistumiseen. Lisäksi kivijalkaliikkeet parantavat alueen kaupallisia palveluja. Tikkurilan työpaikat ja palvelut ovat kävelyetäisyydellä, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Taloudelliset vaikutukset

Uusi ja tehokas rakentaminen tiiviillä keskusta-alueella hyödyntää olemassa olevaa kunnallisteknistä verkostoa ja valmiita palveluja. Keskustan asukasmäärä kasvaa, mikä lisää taloudellista toimeliaisuutta, kaupallisten palvelujen kannattavuutta ja joukkoliikenteen käyttöastetta. Hanke on kaupungille taloudellisesti kannattava.

Sosiaalinen ympäristö

Keskusta-alueelle tulee uusia asukkaita, mikä lisää alueen elävyyttä myös iltaisin ja viikonloppuisin. Se monipuolistaa alueen palveluja ja lisää sosiaalista kontrollia ja turvallisuutta. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

Hanke uusine asukkaineen lisää virkistysalueiden, kuten Keravanjoen rannan tai Tikkurilan urheilupuiston käyttöä. Itse kaava-alue on jo valmiiksi rakennettua aluetta, joten hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee kävelyetäisyydellä Tikkurilan keskustan palveluista ja rautatieasemasta. Ratkaisu lisää alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Ajoneuvoliikenteen yhteydet Talvikkitien ja Tikkurilantien kautta Tuusulanväylälle ja Kehä III:lle ovat sujuvat ja liikenneverkon kapasiteetti kestää tehokkaan rakentamisen ja asukasluvun lisäyksen tuottaman liikenteen kasvun. Kaava-alueen pysäköinti järjestetään kaupungin autopaikkamäärän laskentaohjeen mukaisena kaava-alueella p-laitoksessa. Kaavamuutos ei lisää autopaikkatarvetta esim. Neilikkatien katualueella.

Vesihuolto

Kaavamuutosalue tukeutuu olemassa olevaan vesihuoltoverkostoon, joten kaavamuutoksesta ei aiheudu suunnittelu- tai rakennuskustannuksia yleiselle vesihuollolle.

Ympäristöhäiriöt

Kaava-alueeseen kohdistuva melu on otettu huomioon kaavaratkaisussa määräyksin, jotka turvaavat terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön. Neilikkatien puolella asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristysvaatimuksena on 30 dBA ja parvekkeiden suunnittelussa tulee ottaa liikenteen aiheuttama melu huomioon. Toimistorakennusten korttelialueella sisämelutaso ei saa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 35 dB opetus- ja kokoontumistiloissa tai 45 dB liike- ja toimistotiloissa.

Tontilla on huolehdittava siitä, ettei tieliikennemelun keskiäänitaso $L_{(Aeq)}$ ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä (7-22) eikä 50 dB yöllä (22-7). Kaavaratkaisu ei aiheuta merkittäviä ympäristöhäiriöitä.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Korttelialueiden vihertehokkuudella edistetään luontoarvojen, ekosysteemipalveluiden ja hulevesien hallinnan toteutumista. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaavamuutosalue on nykyisin pääasiassa vettä läpäisemätöntä pintaa. Kaava-alueella muodostuvia hulevesiä on mahdollista viivyttää tai imeyttää maanvaraisella sisäpihalla ennen niiden johtamista hulevesiviemäriin, joten tilanne paranee huomattavasti nykyiseen verrattuna.

Rakennetulta tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin tontilta poistuisi luonnontilassa. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilan-teelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Varsinaisten hulevesirakenteiden lisäksi tonteilla tulee varautua harvinaisempiin sadetilanteisiin. Tontin tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi hetkellisesti kertyä piha- ja pysäköintialueille ja lopulta johtua hallitusti tulvareittejä pitkin yleisille alueille.

Rakennusluvan yhteydessä tulee laatia hulevesisuunnitelma, joka hyväksytetään kaupungilla.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta nyt rakennettava keskustakortteli tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Se tukeutuu ja tukee laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raideliikennettä.

Vihertehokkuuden avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä. Hulevesien imeyttäminen ja viivyttäminen tontilla parantaa ilmaston muutokseen sopeutumisen mahdollisuutta tiiviissä kaupunkirakenteessa.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 5.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy maankäyttösopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen. Rakentaminen alkaa pysäköintitalosta.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupungin asiantuntijat ovat valmistelleet kaavan. Kaava perustuu hakijan konsulttina toimineen HPK Arkkitehtien viitesuunnitelmaan.

Develo Oy:	Hans Koivukangas	
	Ville Impiö	
SSA Rakennus Oy:	Ilkka Puttonen	
HPK Arkkitehdit Oy:	Mikko Kalkkinen	
	Riikka Paija	

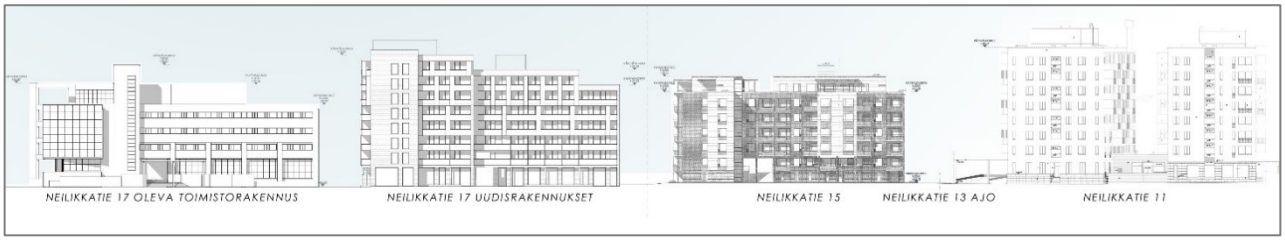
Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Marjaana Yläjääski	alue-arkkitehti
	Seppo Niva	arkkitehti
	Anna-Liisa Vanhala	kaavoitusteknikko
Kadut ja puistot:	Harri Keinänen	vesihuollon suunnittelu
	Samuli Haveri	liikenneinsinööri
Rakennusvalvonta:	Ilkka Laitinen	lupa-arkkitehti
Kiinteistöt ja tilat:	Janne Juntunen	projektijohtaja

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 20. päivänä syyskuuta 2022

Seppo Niva	Marjaana Yläjääski
arkkitehti	aluearkkitehti

Neilikkatien pohjoispuoli, jossa vasemmalla nykyinen toimistorakennus ja toisena vasemmalta kaavailtu uusi asuinrakennus. HPK Arkkitehdit Oy.

7.ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

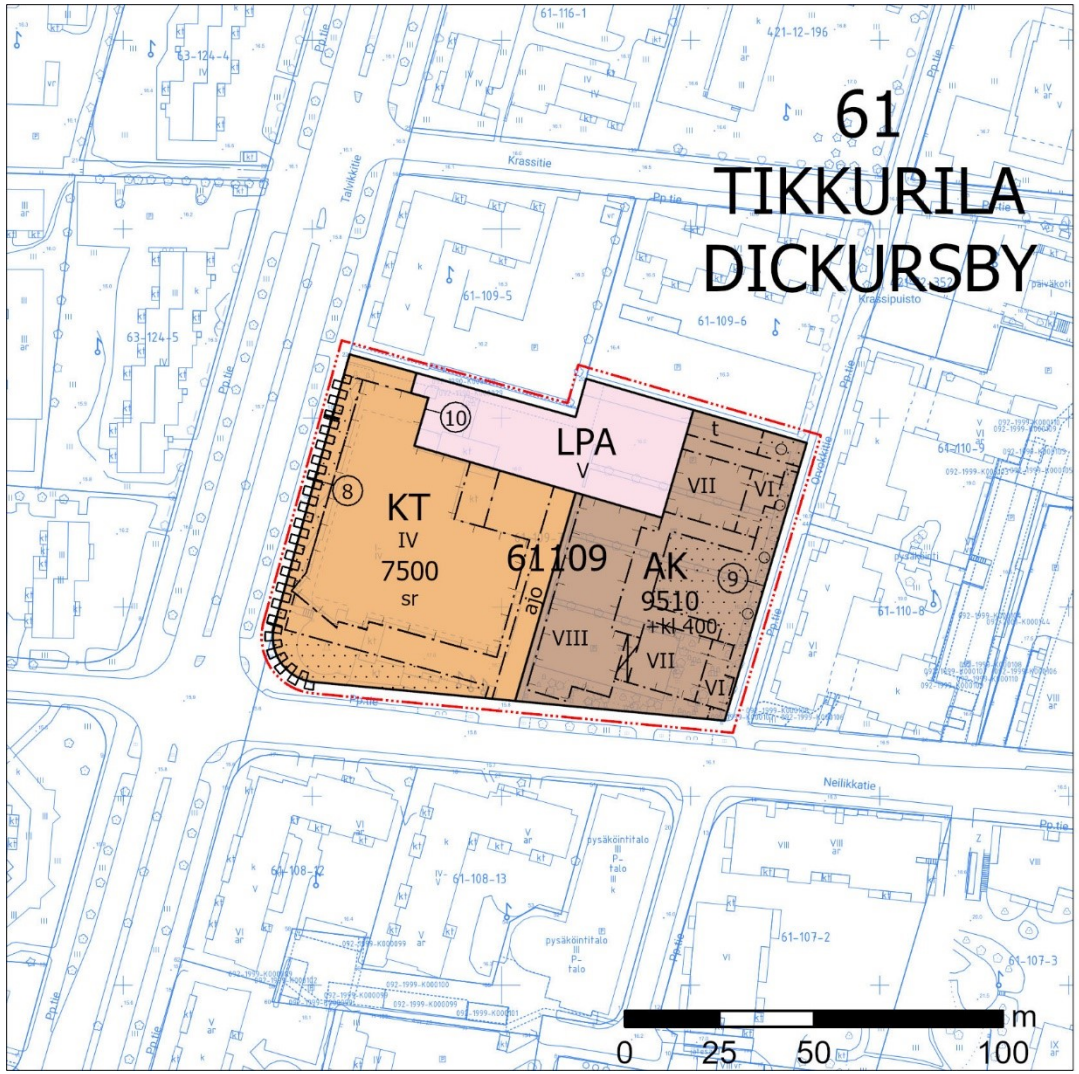
Kunta	**092 Vantaa**	Täyttämispvm	**24.02.2022**
Kaavan nimi	**002372 Neilikkatie, Tikkurila 61**		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	**02.03.2018**
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	**092002372**
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	**1,0041**	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	**1,0041**

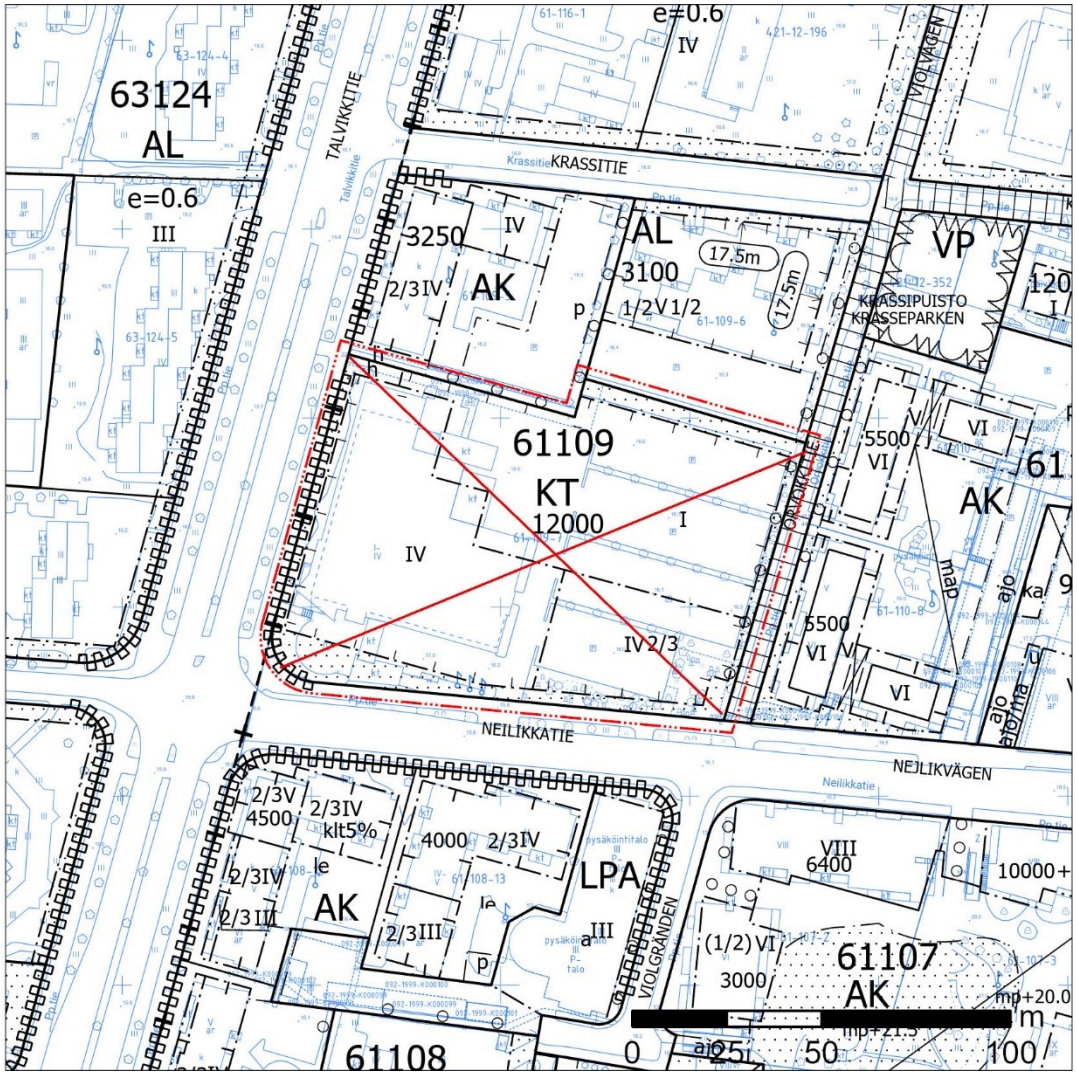
Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**1,0041**	**100,0**	**17410**	**1,73**	**0,0000**	**5410**
A yhteensä	0,3779	37,6	9910	2,62	0,3779	9910
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,4626	46,1	7500	1,62	-0,5415	-4500
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,1636	16,3			0,1636	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**1,0041**	**100,0**	**17410**	**1,73**	**0,0000**	**5410**
A yhteensä	0,3779	37,6	9910	2,62	0,3779	9910
AK	0,3779	100,0	9910	2,62	0,3779	9910
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,4626	46,1	7500	1,62	-0,5415	-4500
KT	0,4626	100,0	7500	1,62	-0,5415	-4500
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,1636	16,3			0,1636	
LPA	0,1636	100,0			0,1636	
E yhteensä						

61
TIKKURILA
DICKURSBY
LPA
V
KT
IV
7500
sr
61109
AK
9510
+kl 400
ajo
Krassitie
Talvikkitie
Neilikkatie
0
25
50
100
m

63124
AL
e=0.6
III
TALVIKKITIE
KRASSITIE
3250
IV
2/3IV
AK
AL
3100
1/2V1/2
17.5m
VP
KRASSIPUISTO
KRASSEPARKEN
61109
KT
12000
IV
I
5500
VI
61
AK
IV2/3
NEILIKKATIE
NEJLIKVÄGEN
2/3V
4500
2/3IV
klt5%
4000
2/3IV
LPA
2/3III
VIOLGRÄNDEN
VIII
6400
10000+
(1/2) VI
3000
61107
AK
61108
0
25
50
100
m

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002372	20.9.2022

Vantaan kaupunki

Neilikkatie 17

Kaupunginosa 61, TIKKURILA

Vanda stad

Nejlikvägen 17

Stadsdel 61, DICKURSBY

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 61109.

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 61109.

Tonttijaon muutos
Osa korttelia 61109.

Ändring av tomtindelningen
Del av kvarteret 61109.

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva	**Linje 3 m utanför planområdets gräns**
AK **Asuinkerrostalojen korttelialue**	**Kvartersområde för flervåningshus**
Asumista palvelevat yhteistilat, tekniset tilat, parvekkeiden ja terassien kiinteästi lasitetut osat saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi. Nämä tilat eivät mitoita autopaikkoja.	Gemensamma utrymmen som betjänar boendet, tekniska utrymmen, balkongers och terrassers permanent inglasade delar får byggas utöver den våningsyta som anges i detaljplanen. För dessa utrymmen behöver inga bilplatser anvisas.
Porrashuoneiden tulee olla laadukkaita, viihtyisiä ja luonnonvaloisia. Maantasokerroksessa kunkin porrashuoneen pinta-alasta 35 k-m² saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Ylemmissä kerroksissa kunkin porrashuoneen pinta-alasta 20 k-m²/kerros saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Omatoimista pelastautumista palvelevan toisen portaan/ porrashuone saa kaikissa kerroksissa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Asemakaavan sallimat porrashuoneiden lisäkerrosalat eivät mitoita autopaikkoja tai väestönsuojia.	Trapphusen ska vara av hög kvalitet, trivsamma och ha dagsljusinsläpp. På markplansvåningen får 35 m²-vy av ytan i varje trapphus byggas utöver byggrätten. På de övre våningarna får 20 m²-vy/våning av ytan i varje trapphus byggas utöver byggrätten. På varje våning får ytterligare en trappa/ett trapphus som betjänar räddning på egen hand byggas utöver byggrätten. De i detaljplanen tillåtna tilläggsvåningsytorna för trapphusen räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser eller skyddsrum.
Ulkoiluvälinevarastoja on varattava vähintään 1,5 m²/ asunto.	Lager för fritidsredskap skall reserveras minst 1,5 m²/ bostad.
Neilikkatien puolelle tulee tehdä vähintään 350 k-m² liike- ja myymälätilaksi soveltuvaa tilaa, jonka katujulkisivu tulee tehdä näyteikkunajulkisivuna.	På Nejlikvägens sida ska minst 350 m²-vy utgöras av utrymmen som lämpar sig för affärs- och butikslokaler och dess gatufasader ska byggas som skyltfönsterfasader.
Porrashuoneisiin tulee olla kulku sekä pihalta että kadulta.	Till trapphusen skall det finnas ingångar från både gården och gatan.
Kaduntasokerroksen kerroskorkeus tulee olla vähintään 4 m.	Minimivåningshöjd i gatuplanet är 4 m.
Parvekkeet ja erkkerit saa rakentaa rakennusalan rajan yli.	Balkonger och burspråk får byggas så att de skjuter ut över gränsen för byggnadsytan.
Väestönsuojat saa sijoittaa tonttijaon estämättä.	Skyddsrum får placeras utan att tomtindelningenutgör ett hind.
Palomuurit voidaan toteuttaa tontin rajasta riippumatta.	Brandmurar kan byggas oberoende av tomtgränsen.
Rakennukset	**Byggnader**
Rakennukset ja niiden katujulkisivut tulee tehdä kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtuuriltaan kaupunkimaisina.	Byggnader och deras gatufasader ska uppföras så att de med avseende på stadsbilden och arkitekturen är urbana.
Arkkitehtuurin tulee olla modernia, korkeatasoista ja innovatiivista.	Arkitekturen ska vara modern, högklassig och innovativ.
Rakennusten julkisivumateriaalina on käytettävä paikallamuurattua tiiltä. Parvekkeiden taustaseinät voivat materiaaliltaan poiketa muusta julkisivusta.	Platsmurat tegel ska användas som fasadmaterial i byggnaderna. Balkongernas bakväggar kan till sina material avvika från den övriga fasaden.
Sandwich- elementtirakennetta saa käyttää vain parvekkeiden taustaseinissä ja maantasokerroksessa luonnonkivipintaisena.	Sandwich-elementkonstruktioner får användas endast på balkongernas fondväggar och i markplanet med en yta av natursten.

Parvekejulkisivuissa saa käyttää vähäisessä määrin esimerkiksi metallikomposiittilevyjä.

Rakennusten kadulle näkyvät päädyt tulee rakentaa katujulkisivuja vastaavasti.

Parvekkeiden, kulkuaukkojen ja ulokkeiden näkyvät pinnat tulee käsitellä julkisivumaisesti ja julkisivujen laatutasoa vastaavasti.

Parvekkeiden pieliä ei saa kadun puolella ulottaa maantasokerrokseen.

Kadun puolelle ei sallita näkyvää betonisokkelia.

Maantasokerrokseen tulee varata tila muuntamolle. Muuntamon saa rakentaa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Katolle saa kerrosluvun ja rakennusoikeuden lisäksi rakentaa teknisiä tiloja ja asentaa teknisiä laitteita ja ne tulee huolitella rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuviksi

I balkongfasaderna får till exempel metallkompositskivor användas i mindre utsträckning.

De byggnadsgavlar som syns mot gatan ska konstrueras så att de motsvarar gatufasaderna.

De synliga ytorna på balkonger, genomfartsöppningar och utsprång ska hanteras som fasader och så att de motsvarar kvalitetsnivån på fasaderna.

Balkongernas sidor får inte sträcka sig till markplansvåningen på gatans sida.

Synlig betongsockel tillåts inte på gatans sida.

I markplan ska reserveras plats för en transformator. Transformatorn får byggas utöver den anvisade våningsytan.

Utöver våningstalet och byggrätten får tekniska utrymmen och anordningar byggas och installeras på taket och dem ska bearbetas så att de passar ihop med byggnadens arkitektur.

Katu- ja maantasokerros

Sisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin mm. katoksin tai materiaalein.

Kivijalkakerroksen tilat tulee järjestellä ja rakenteet suunnitella siten, että kadun puoleiset julkisivut antavat avonaisen ja toiminnallisen vaikutelman.

Näyteikkunapinnat on säilytettävä läpinäkyvinä eikä niitä saa kokonaan peittää esimerkiksi mainosjulisteilla.

Gatu- och markplansvåningen

Entréerna ska framhävas med arkitektoniska medel, bl.a. genom skärmtak och material.

Stenfotsvåningens utrymmen ska organiseras och konstruktionerna planeras så att fasaderna mot gatan ger ett öppet och funktionellt intryck.

Skyltfönstren ska bevaras transparenta och de får inte täckas in med till exempel reklamaffischer.

Meluntorjunta

Asuinhuoneiden ulkokuoren äänieristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB Neilikkatien varressa. Teknisin ratkaisuin, mm. lasitetuin parvekkein tai viherhuonein tulee huolehtia siitä, että ohjeiden mukainen melutaso ei ylity.

Tontilla on huolehdittava siitä, ettei tieliikennemelun keskiäänitaso L(Aeq) ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä (7-22) eikä 50 dB yöllä (22-7).

Bullerbekämpning

Ljudisoleringen ΔL mot vägtrafikbuller i bostadsrummens ytterhölje ska vara minst 30 dB invid Nejlikvägen. Man ska genom tekniska lösningar, bl.a. inglasade balkonger eller grönrum, sörja för att bullernivån enligt anvisningarna inte överskrids.

På tomten ska sörjas för att vägtrafik bullrets medelljudnivå L(Aeq) på de gårdsområden som är avsedda för vistelse inte överskrider 55 dB dagtid (7-22) eller 50 dB nattetid (22-7).

Pihat

Pihalle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma, jossa tonttien leikki- ja oleskelualueet, reitit, hulevesijärjestelmät ja istutukset tulee järjestää koko korttelialueen yhteisinä. Pihasuunnitelma on esitettävä rakennuslupahakemuksessa.

Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,9. Laskelma on esitettävä rakennuslupahakemuksessa.

Pihan tulee olla korkeatasoinen ja monipuolinen. Rakennusten sisäänkäyntien edustan ja niihin liittyvien istutusten rajausten tulee olla luonnonkiveä tai maatilltä. Kulku- ja huoltoajoreiteissä voidaan käyttää hulevesikiveystä.

Neilikkatien varteen tulee suunnitella esteettömät ja liiketilojen toimintaa tukevat piha-alueet istutusalueineen. Alueelle ei saa sijoittaa pysäköintiä pyöräpysäköintiä lukuunottamatta.

Pihan suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet.

Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa.

Rakennuslupaa varten on laadittava hulevesisuunnitelma.

Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan hulevesien toimintamallin periaatteita ja menetelmiä.

Gården

För gårdsplan ska en enhetlig plan utarbetas, där tomternas områden för lek och vistelse, leder, dagvattensystem och planteringar ska ordnas gemensamt för hela kvartersområdet. Planen ska presenteras i byggnadstillståndsansökan.

Gröneffektivitet ska vara minst 0,9. Beräkningen ska presenteras i byggnadstillståndsansökan.

Gården ska vara högklassig och varierande. Området framför byggnadernas ingångar och avgränsningarna av planteringar i anslutning till dessa ska utgöras av natursten eller marktegel. På vägarna för genomfarts- och servicetrafik kan stenläggning som släpper igenom dagvatten användas.

Utmed Nejlikvägen ska gårdsområden med tillhörande planteringsområden planeras så att de är tillgängliga och stödjer affärslokalernas verksamhet. I området är det inte tillåtet att placera parkering med undantag av cykelparkering.

Vid planeringen av gården ska behoven hos användare i olika åldrar beaktas.

Gårdsplanen ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidernas växling.

För byggnadslov ska utarbetas en dagvattenplan.

I hanteringen av dagvatten ska principerna och metoderna I Vandas verksamhetsmodell för dagvatten följas.

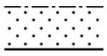
Auto- ja polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät

Asunnot	1 ap/ 130 k-m², kuitenkin vähintään 1 ap / 3 asuntoa
	1 pp/ 30 k-m²
Liiketilat	1 ap/ 120 k-m²
	1 pp/ 30 k-m²

Minimiantalet bil- och cykelplatser

Bostäder	1 bp/130 m²-vy, dock minst 1 bp / 3 bostäder
	1 cp/ 30 m²-vy
Affärslokaler	1 bp/120 m²-vy
	1 cp/ 30 m²-vy

	Vieraspysäköintiin tulee toteuttaa vähintään 1 ap/1500 k-m². Lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä varten tulee varata tontille porraskäytävien läheisyyteen vähintään 1 ap/5000 k-m².	Minst 1 bp/1500 m²-vy ska avsättas för gästparkering. På tomten ska minst 1 bp/5000 m²-vy reserveras i närheten av trapphusen för kortvarig serviceparkering och hemservice.
	Autopaikoista saa vähentää 15 % silloin, kun paikat ovat nimeämättömiä.	Antalet bilplatser får minskas med 15 % när bilplatserna inte är namngivna.
	Puolet pyöräpaikoista tulee olla helposti käytettäviä.	Hälften av cykelplatserna ska vara lättillgängliga.
KT	**Toimistorakennusten korttelialue**	**Kvartersområde för kontorsbyggnader**
	Alueelle saa sijoittaa opetustiloja.	På området får placeras undervisningsutrymmen.
	Rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen saa sijoittaa liike- ja palvelutiloja.	I byggnadens första våning får placeras affärs- och servicelokaler.
	Sisämelutaso ei saa ylittää melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 35 dB opetus- ja kokoontumistiloissa tai 45 dB liike- ja toimistotiloissa.	Bullernivån inomhus för den A-vägda ekvivalentnivån (LAeq) får inte överstiga dagsriktvärdet (kl 7-22) 35 dB i undervisnings- och möteslokaler eller 45 dB i affärs- och kontorslokaler.
	Autopaikkojen vähimmäismäärät	**Minimiantalet bilplatser**
	Toimistot 1 ap/ 80 k-m²	Kontor 1 bp/ 80 m² -vy
	Myymälä- ja palvelutilat: 1 ap/130 k-m²	Affärs- och servicelokaler: 1bp/ 130 m² -vy
	Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:	Minimiantalet cykelplatser:
	Toimistot, myymälä- ja palvelutilat: 1 pp/50 k-m²	Kontor, affärs- och servicelokaler: 1 cp/ 50 m² -vy
LPA	**Autopaikkojen korttelialue**	**Kvartersområde för bilplatser**
	Pysäköintilaitoksen tulee olla arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen.	Parkeringsanläggningen ska hålla hög standard till sin arkitektur och med tanke stadsbilden.
	Pysäköintilaitoksen katto tulee tehdä viherkattona.	Parkeringsanläggningens tak ska utföras i form av gröntak.
	Pysäköintilaitoksen seinille tulee sijoittaa köynnöksiä.	På parkeringsanläggningens väggar ska klätterväxter
	Pysäköintilaitoksessa tulee varautua riittävässä määrin sähköautojen latauspisteisiin.	I parkeringsanläggningen ska beredskap finnas för ett tillräckligt antal laddningspunkter för elbilar.
-+-+-	**Kaupunginosan raja.**	**Stadsdelsgräns.**
———	**Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.**	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
—·—·—	**Osa-alueen raja.**	**Gräns för delområde.**
⊤·⊤⊤·⊤	**Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.**	**Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.**
——— ⑧	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning**
×—×	**Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.**	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
61	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
TIKK	**Kaupunginosan nimi.**	**Namn på stadsdel.**
61109	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
7500	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
9510 + kl 400	**Lukusarja, jossa ensimmäinen luku ilmoittaa asuntokerrosalan neliömetrimäärän ja toinen luku liikehuoneistojen kerrosalan neliömetrimäärän.**	**Talserie där det första talet anger antalet kvadratmeter bostadsvåningsyta och det andra talet antalet kvadratmeter våningsyta för affärslokaler.**
VI	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
t	**Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen**	**Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras**
	Ohjeellinen rakennukseen jätettävä kulkuaukko.	**Riktgivande genomfartsöppning i byggnad.**

Istutettava alueen osa

Del av område som skall planteras

Säilytettävä/istutettava puurivi

Trädrad som skall bevaras/planteras

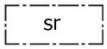
Ajoyhteys.

Körförbindelse.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden

Suojeltava rakennus.

Rakennusten ulkomuoto, julkisivujen merkittävät yksityiskohdat, värit ja materiaalit tulee korjattaessa säilyttää.

Korjaus- ja muutostoimenpiteistä, jotka koskevat edellä mainittuja, on pyydettävä lausunto paikalliselta museoviranomaiselta.

Mikäli rakennuksessa on tehty aikaisemmin muutoksia suojelutavoitteiden vastaisesti, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä korjattava rakennuksen alkuperäiseen tyyliin sopivalla tavalla.

Byggnad som skall skyddas.

Byggnadernas utformning, fasadernas anmärkningsvärda detaljer, färger och material ska bevaras när renoverings-arbeten utförs.

Om reparations- och ändringsåtgärderna som gäller de förutnämnda, ska utlåtande begäras av den lokala museimyndigheten.

Om det tidigare har gjorts ändringar i byggnaden som strider mot skyddsmålen, ska byggnaden i samband med reparations- eller ändringsarbeten iståndsättas på ett sätt som passar ihop med byggnadens ursprungliga stil.

TONTTIJAKO
Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING
För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanering

Marjaana Yläjääski
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Mittaus- ja geopalvelut

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda ____ . ___ . _____

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Mätning och geoteknik

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

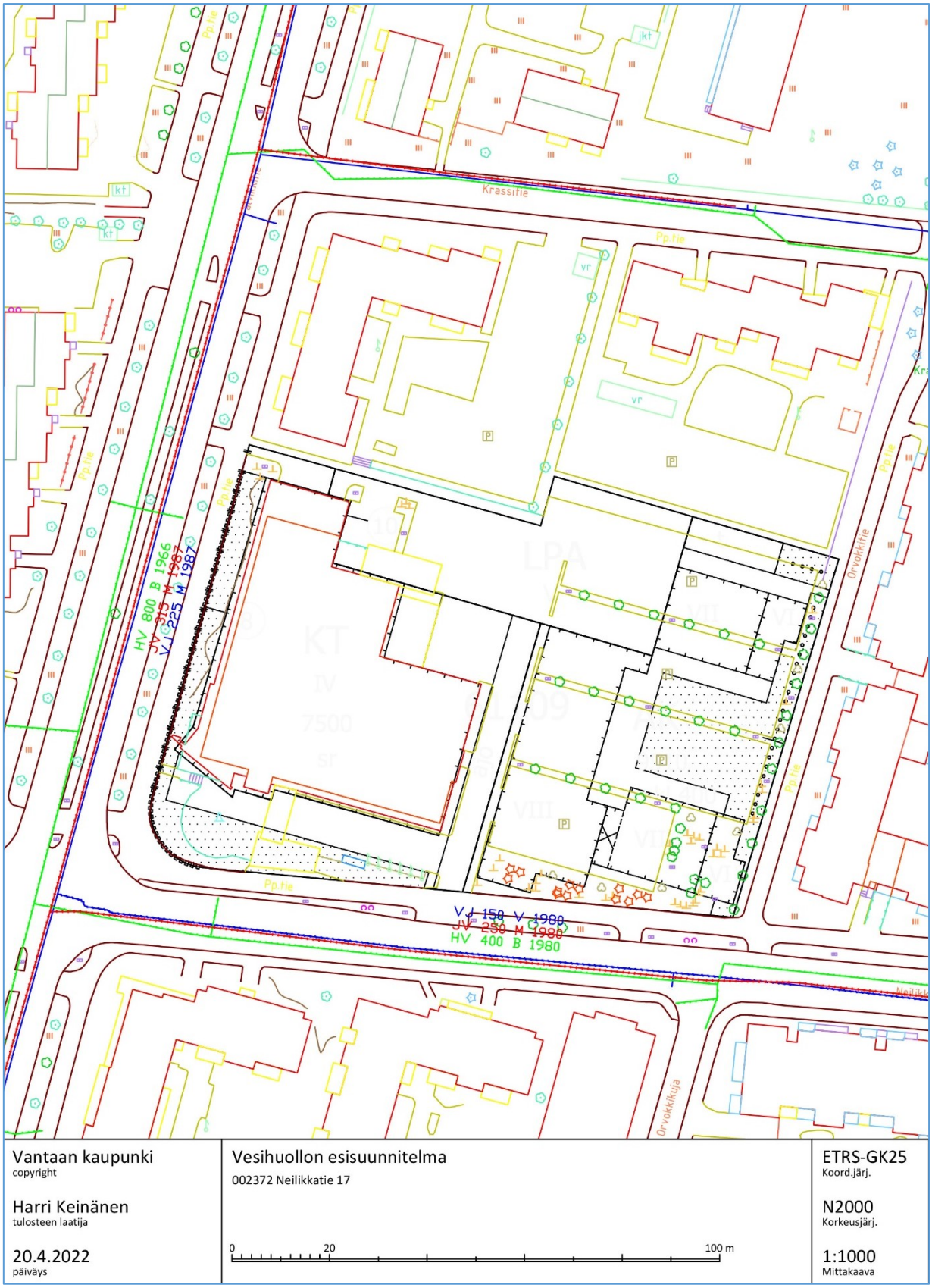
Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ____ . ___ . _____

Godkänd av stadsfullmäktige ____ . ___ . _____

9. MUU SUUNNITELMA-AINEISTO

9.1 VESIHUOLLON YLEISSUUNNITELMA

9.2 VIHERTEHOKKUUSTAULUKKO

Vihertehokkuus
Saavutettu taso
1,3
Tavoitetaso
0,8
Minimitaso
0,6
Ei käytössä Vantaalla
Elementtikohtaiset minimitasot
-
-
Tontin pinta-ala, m²
5259
Rakennusten ja läpäisemättömän pinnan ala
3581
Elementtien painotettu pinta-ala yht., m²
7099
Valittujen maanpinnan elementtien pinta-ala (ilman puita ja viherkattoja)
2426
Tontin pinta-ala miinus rakennusten ja läpäisemättömän pinnan ala
1678
Hulevesien viivtystarve, 1 m³ / 100 m²
36
Hulevesien viivtystarve 20 cm syv.allas, m²
179,05
Hulevesien viivytystarve karkean laskelman avulla, ei korvaa kaavavaiheen hulevesisuunnitelmaa

Elementti-tyyppi	Elementin määritelmä (parhaiten pisteitä tuottavat elementit vihreällä)	Yksikkö	Pinta-ala tai lukumäärä	Painotus (viherkerroin)	Painotettu pinta-ala, m²
	Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä		täytä tämä sarake		
Säilytettävä kasvillisuus ja maaperä	Säilytettävä hyväkuntoinen isokokoinen lehti-tai havupuu (täysikasvuisena > 9m tai latvus 40 m² / halkaisija 7,5m)	kpl		3,5	0,0
	Säilytettävä hyväkuntoinen, pienikokoinen lehti-tai havupuu (täysikasvuisena 6-7 m tai latvus 20 m² / halkaisija 5m) tai pylväsmäinen puu	kpl		3,5	0,0
	Säilytettävä hyväkuntoinen iso pensas (à 3 m² / kpl)	m²		2,3	0,0
	Säilytettävä luonnonmukainen pohjakasvillisuus	m²		2,5	0,0
	Säilytettävä avokallio (ainakin osittain paljas kalliopinta, vähäisesti puustoa)	m²		3,0	0,0
	Istutettava / kylvettävä kasvillisuus				
Istutettava / kylvettävä kasvillisuus	Isokokoinen lehti-tai havupuu (täysikasvuisena > 9m tai latvus 40 m² / halkaisija 7,5m)	kpl	10	3,0	1200,0
	Pienikokoinen lehti-tai havupuu (täysikasvuisena 6-7 m tai latvus 20 m² / halkaisija 5m) tai pylväsmäinen puu	kpl	18	3,0	1080,0
	Isot pensaat (à 3 m² / kpl)	kpl		1,7	0,0
	Muut pensaat	m²	944	1,5	1416,0
	Perennat	m²	828	1,5	1242,0
	Monivuotiset köynnökset (à 2 m² / kpl)	kpl		1,5	0,0
	Niitty / keto ja kuntta	m²		1,8	0,0
	Viljelylaatikot tai kasvimaa	m²		2,2	0,0
	Nurmikko	m²	331	1,1	364,1
	Kattopuutarha (kasvualusta 20-100cm)	m²		2,5	0,0
	Heinäviherkatto (kasvualusta 20-30cm)	m²		2,0	0,0
	Niitty/ketoviherkatto (kasvualusta 15-20cm)	m²	830	1,7	1411,0
	Maksaruohoviherkatto (kasvualusta 6-8cm)	m²		1,3	0,0
	Tarkemmat tiedot RT-korteissa 85-11203-11205				
	Pinnoitteet				
Pinnoitteet	Puoliläpäisevät pinnoitteet (esim. nurmikivi, liuskekivi, turva-alusta)	m²	112	1,0	112,0
	Läpäisevät pinnoitteet (esim. sora- ja hiekkapinnat, kivituhka)	m²	211	1,3	274,3
	Hulevesien hallintarakenteet (m²:t syötetään hulevesisuunnitelmasta)				
Hulevesien hallinta-rakenteet	Kosteikko luonnonmukaisella kasvillisuudella (ainakin osan vuodesta pysyvä vesipinta; muun ajan maa pysyy kosteana)	m²		2,6	0,0
	Sadepuutarha (biosuodatusalue, ei pysyvää vesipintaa), jossa monipuolista ja kerroksellista kasvillisuutta	m²		2,5	0,0
	Imeytyspainanne kasvillisuuspinnalla (ei pysyvää vesipintaa, läpäisevä maaperä)	m²		1,9	0,0
	Viivytyspainanne kasvillisuuspinnalla (ei pysyvää vesipintaa)	m²		1,7	0,0
	Hulevesien kerääminen läpäisemättömiltä pinnoilta kasvillisuuden käyttöön kaivojen ja putkien kautta kantavaan kasvualustaan	m²		0,7	0,0

Tuloskortti

Kohteen osoite: Neilikkatie 17

Päivämäärä: 20.2.2022

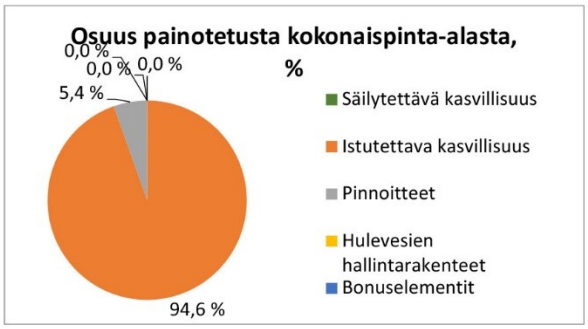
Lomakkeen täyttäjä ja yritys: Maisema-arkkitehtuuri PE Oy/Petri Eurasto, maisema-arkkitehti

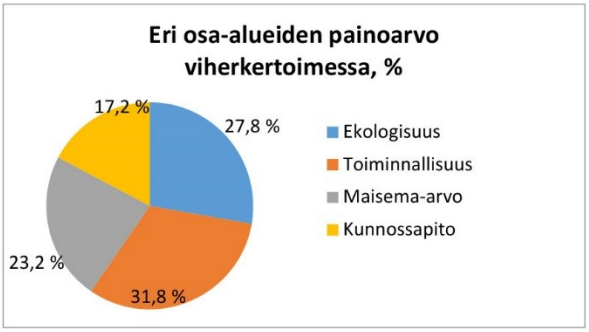
Saavutettu vihertehokkuus
1,3
Tavoitetaso
0,8
Minimitaso
0,6

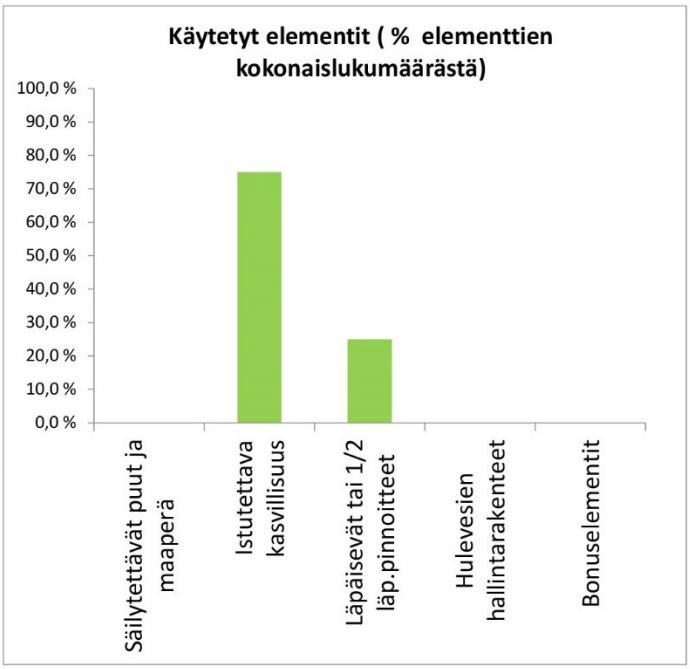
Vihertehokkuuteen sisällytetyt elementit

Elementtityyppi	Elementtejä käytetty, kpl	Elementtityypin kokonaislukumäärä, kpl
Säilytettävät puut ja maaperä	0	5
Istutettava kasvillisuus	6	13
Läpäisevät tai 1/2 läp.pinnoitteet	2	2
Hulevesien hallintarakenteet	0	5
Bonuselementit	0	ei käytössä Vantaalla
Yhteensä	8	25

Asemakaavavaiheen pinta-ala kaavio

Vantaa

Asemakaavoitus/ Tikkurilan asemakaavayksikkö/NIS

Kaupunginhallitus 23.5.2022 oikeutti asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **nro 002372** / **Neilikkatie 17**. Lausuntoja pyydettiin neljältä lausunnonantajalta ja saatiin neljä kpl.

Lausunnonantaja	**Lausunto**	**Tarkistukset**
NRO 1 **Kaupunginmuseo**	Kaavamuutosratkaisu ja suojelumääräykset ovat riittävät turvaamaan alueen kulttuurihistorialliset arvot.	–
NRO 2 **HSY**	Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä on rakennettua yleistä vesihuoltoa, johon uudet rakennukset voivat liittyä. Asemakaavamuutos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista.	–
NRO 3 **Vantaan Energia** **Vantaan Energia sähköverkot**	Asemakaavan muutoksessa tulee huomioida maakaapeleiden ja kaukolämpöputken sijainti sekä tarve uudelle muuntamolle.	Lisätään määräyksiin muuntamoa koskeva määräys.
NRO 4 **Uudenmaan ELY-keskus**	Pitää suojelumääräyksiä perusteltuina. Haluaa piha-alueita koskevan melumääräyksen lisättäväksi.	Tarkistetaan kaavan piha-aluetta koskevia melumääräyksiä.

Vantaa

NRO 1
Kaupunginmuseo

Lausunto:

Kaupunkisuunnittelu on pyytänyt Vantaan kaupunginmuseolta lausuntoa asemakaavan muutoksesta 002372 Neilikkatie 17. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa asuinkerrostaloja nykyisen pysäköintialueen paikalle sekä suojella tontilla sijaitseva toimistorakennus. Kaavamuutos on osa Tikkurilan kaupunkiuudistusta, jolla lisätään asuntorakentamista Tikkurilan keskustassa hyvien raideliikenneyhteyksien varrelle. Tikkurilan keskustan alue on tiivistynyt ja uudistunut voimakkaasti viime vuosina ja kehitys jatkuu samalla kun alueen identiteetille tärkeitä ominaispiirteitä pyritään säilyttämään. Museo on aiemmin antanut mielipiteen asemakaavan muutoksesta 30.11.2021 päivätyssä lausunnossaan (Dnro VKM/164/2021). Kaupunginmuseo lausuu asiasta rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Kaava-alueen ympäröivä rakennuskanta on nuorta, vanhimmat rakennukset ovat 1990-luvulta ja uusimmat 2010-luvulta. Kerrosluku vaihtelee tyypillisesti viidestä kuuteen. Kielotien varteen on viime vuosina valmistunut asuinrakennuksia, joissa kerrosluku nousee paikoin yhdeksään. Alueella sijaitsee vuonna 1991 valmistunut toimistorakennus. Infra- ja rakennusalayhtiö Destian pääkonttori on valmistunut alunperin Shellin pääkonttoriksi. Rakennuksen on suunnitellut lupapiirustusten mukaan arkkitehtitoimisto Jauhiainen CJN ja piirustukset on allekirjoittanut arkkitehti Eero Valtiala.

Kaavamuutosalueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä. Pääkonttorirakennus on ollut mukana Tikkurilan kaavarunko 2020-työn (nro 062700) aikana tehdyssä rakennuskannan inventoinnissa (Tikkurilan kaavarunkoalueen modernin rakennuskannan inventointi, rakennetun ympäristön arvokohteet 1960-2000. Inventointiraportti, Vantaan kaupunginmuseo 2021). Saatsi Arkkitehdit Oy on tämän jälkeen tehnyt rakennuksesta alustavan tarkemman inventoinnin maaliskuussa 2022. Inventoinnissa todetaan, että rakennus sijaitsee katujen risteyksessä, Tikkurilan läpi kulkevan keskeisen väylän laidalla, jossa sen rooli on maamerkkimäinen. Laajemmassa lähiympäristössä näkymävaikutus on kuitenkin korkeiden naapurirakennusten ja puuston vuoksi vähäinen. Kohde edustaa suuryrityksen pääkonttoriarkkitehtuuria, joka on hakenut arkkitehtuuri-innoitustaan funktionalismista, konstruktivismista ja high-tech-ihanteista. Kyseisistä tyyleistä ammentavia, 1980–1990-luvuilla valmistuneita pääkonttoreita ei ole Vantaalla muita, mutta vastaavan ikäisiä ja vastaavalla tavalla monumentaalisia toimistotaloja on Vantaalla useita.

Vantaa

Rakennus on edustava esimerkki rakennusaikansa ja rakennustyyppinsä suurrakennushankkeelle ominaisesta rakentamistavasta ja tyylistä. Rakennus on käyttötarkoituksen ja rakennustekniikan osalta rakennusajalleen hyvin tyypillinen. Rakennuksessa ilmenee ja jatkuu alkuperäinen rakentamistapa, materiaali, arkkitehtuuri tai tyyli sekä alkuperäistä vastaava käyttö.

Inventoinneissa esiin nousseet pääkonttorirakennuksen kaupunkikuvalliset erityispiirteet turvataan asemakaavalla suojelemalla rakennus. Kaavaratkaisu turvaa siten myös Tikkurilan alueen rakennettuun ympäristöön liittyvien ominaispiirteiden ja ajallisesti kerrostuneen kaupunkiympäristön säilymistä. Kaavamuutoksen sr-määräyksellä suojellaan rakennuksen ulkomuoto, julkisivujen merkittävät yksityiskohdat, värit ja materiaalit. Kaavamääräyksellä pyritään ohjaamaan myös rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa palauttavia toimenpiteitä. Mikäli rakennuksessa on aiemmin tehty suojelutavoitteiden vastaisia muutostöitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä korjattava rakennuksen alkuperäiseen tyyliin sopivalla tavalla. Rakennuksen sisätiloja ei ole suojeltu asemakaavamuutoksen yhteydessä. Kaupunginmuseon pitää kaavamuutosratkaisua ja pääkonttorirakennuksen suojelumääräystä riittävänä turvaamaan alueen kulttuurihistoriallisten arvojen vaaliminen.

Vastine:

–

Tarkistukset:

–

NRO 2
HSY

Lausunto:

”Kaavamuutosalue sijaitsee Tikkurilan keskustassa, osoitteessa Neilikkatie 17. Saman kiinteistön Talvikkitien puolella on toimistorakennus, jossa toimii mm. Destia Oy. Suunniteltavaa aluetta rajaa lännessä Talvikkitie, etelässä Neilikkatie ja idässä Orvokkitie.

Neilikkatien varteen kaavoitetaan asuinkerrostaloja nykyisen pysäköintialueen paikalle. Tontilla sijaitseva toimistorakennus suojellaan. Osa toimistorakennusten korttelialueesta muutetaan asuinkerrostalojen alueeksi (AK). Kuudesta kahdeksaan kerroksisten asuintalojen rakennusoikeus on 9 910 k-m2. Neilikkatien katutasoon edellytetään liiketilaa vähintään 350 k-m2. Toimistotalon ja uusien asuintalojen autopaikat sijoitetaan pysäköintitaloon tontin pohjoisreunalle (LPA).
Viitesuunnitelmassa asuntoja on esitetty 194 kpl ja niiden keskipinta-ala on noin 40 huoneistoneliömetriä. Autopaikkoja tulee 188 kpl, joista liikerakennuksen käyttöön 100 kpl. Kaava-alueen pinta-ala on 1,0 ha ja kokonaistehokkuus e=1,73.
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan asiasta seuraavaa:
Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä Talvikkitiellä ja Neilikkatiellä on rakennettua yleistä vesihuoltoa, johon uudet rakennukset voivat liittyä. Asemakaavamuutos ei edellytä vesihuollon uudisrakentamista.

Vastine:

–

Tarkistukset:

–

NRO 3
Vantaan Energia
Vantaan Energia sähköverkot

Lausunto:

Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Asemakaavan muutos aiheuttaa tarpeen uudelle muuntamolle asemakaavan muutosalueelle. Muuntamon paikkaa tulee katsoa tarkemmin sen tilavarauksen suhteen ottaen huomioon alueen rakentamisen vaiheistuksen. Muuntamon mahdollinen sijoittaminen Neilikkatien tai Orvokkitien puolelle. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Muutosalueella olevaan toimistorakennukseen tulee Neilikkatieltä kaukolämpöputki, joka tulee ottaa huomioon. Nyt rakennettavalla entisellä parkkipaikan alueella ei sijaitse kaukolämpöputkia. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

Putkien ja maakaapeleiden sijainti on otettu huomioon. Muuntamoa koskeva määräys on perusteltu.

Tarkistukset:

Lisätään muuntamoa koskeva määräys kaavamääräyksiin.

NRO 4
Uudenmaan ELY-keskus

Lausunto:

Vantaan kaupunki on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Neilikkatie 17 asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 002372).
Vantaan nuorempaan rakennusperintöön kuuluva rakennus on suojeltu asianmukaisin määräyksin. Suojelu perustuu siitä teetettyyn rakennushistorialliseen selvitykseen ja on näin ollen perusteltu.
Asemakaavaselostuksessa viitataan meluntorjunnan osalta viereisen korttelialueen meluselvitykseen, joka on vuodelta 2013. Selostuksen mukaan liikenne-ennuste ei ole kuitenkaan muuttunut merkittävästi.
Uudenmaan ELY-keskus huomauttaa, että kaavassa annettavien määräysten tulee perustua riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointiin. Piha-alueille on syytä antaa seuraava määräys: ”Tontilla on huolehdittava siitä, ettei tieliikennemelun keskiäänitaso L(Aeq) ylitä oleskeluun tarkoitetuilla piha-alueilla 55 dB päivällä (7-22) eikä 50 dB yöllä (22-7).”

Vastine:

Piha-aluetta koskeva määräys voidaan lisätä kaavamääräyksiin.

Tarkistukset:

Tarkistetaan kaavan piha-aluetta koskevia melumääräyksiä.

39 § **Asemakaavan muutos 002493 ja tonttijako, 15. Myyrmäki / Myyrmäen paloasema**

VD/6898/10.02.04.00/2021

TLA/TKA/VIK/JT

Vantaan kaupunki hakee Raappavuorentien varrelle Kivikaudenpuistoon uuden paloaseman kaavoittamista, mahdollisine laajennuksineen yhteensä 1 200 k-m2. Paloasema sijoittuu optimaaliseen paikkaan ihmisten pelastamisen kannalta.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 15505 sekä katu- ja virkistysalueita, kaupunginosassa 15 Myyrmäki.
Muutos koskee kumoutuvan asemakaavan katu- ja virkistysalueita.

Tonttijako koskee osaa korttelista 15505.

Alue sijaitsee Kivikaudenpuistossa, Raappavuorentie 9.

Hakija
Vantaan kaupunki, kiinteistöt ja tilat.

Maanomistus
Vantaan kaupunki.

Valmistelu
Kaava on tehty kaupungin työnä. Tilavaraussuunnitelman on laatinut P&R Arkkitehdit Oy. Liikenneselvityksen on tehnyt WSP Finland Oy.

Alue on sekametsää. Tontin kohdalla on savikko. Raappavuorentien ylittää kävelysilta.

Yleiskaava
Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta A1 ja kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaavassa kaupunkikeskustan aluetta C.

Voimassa oleva asemakaava
Alue on lasten leikkialueeksi ja yleisiin oleskelutarkoituksiin rakennettavaa puistoa PLE ja katua. Leikkialue on toteutettu Kivikirveenkujalle tästä koilliseen.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 21.4.2021 on antanut päätöksen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoiminnan huomattavasta epäkohdasta. Myyrmäen suuralueella on laajoja 1. riskin alueita, joita ei saavuteta 6 minuutin tavoiteajassa.

Asemakaavamuutos
Asemakaavamuutoksessa paloaseman tontti sijoittuu Raappavuorentien varrelle nykyiseen Kivikaudenpuistoon ja osoitetaan yleisten rakennusten korttelialueeksi Y. Samalla asemakaavan ylikulkumerkintä (y) siirretään paikkaan, johon kävelysilta on rakennettu.

Tavoitteena on rakentaa uusi valmiusasema noin 850 k-m2, joka voidaan kaupungin kasvaessa laajentaa 1 200 k-m2 suuruiseksi paloasemaksi. Tontin pinta-ala on 1378 m2. Suurin kerrosluku on kaksi. Rakennukseen tulee kasvikatto.

Paloasemalle sijoittuu pakettiauton kokoinen kärkiyksikkö, ambulanssi ja kaksi vpk:n yksikköä. Hankkeessa varaudutaan miehistötilojen laajennukseen vpk:n tilojen päälle. Autohalli riittää tulevaisuuden tarpeisin.

Vaihtoehtoisia paikkoja on selvitetty 19 kpl.
Esitetty paikka on optimi pelastuskohteiden nopean saavuttamisen ja ihmisten pelastamisen kannalta.
Tällä paikalla liikenne toimii hyvin.
Hanke parantaa huomattavasti alueen turvallisuutta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 18.8.2021.
Vireille tulo ilmoitettiin Vantaan Sanomissa.
Kaavatilaisuus pidettiin 20.9.2021.

Mielipiteissä kaavaa vastustettiin erityisesti mahdollisten ääni- ja liikennehäiriöiden vuoksi.

- Paloasema ei itsessään aiheuta äänihäiriöitä. Hälytysajoneuvot lähtevät asemalta pelkillä vilkuilla, liikkuvat kaduilla joka tapauksessa ja käyttävät äänimerkkejä vain tarvittaessa. Liikenne toimii hyvin. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot.

Mielipiteet vastineineen on esitetty kaavaselostuksessa.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset
Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (Kv 18.6.2018 § 9).
Kaava kohdistuu kaupungin maalle ja tuottaa työpaikkatontin.

Sopimus
Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.5.2022 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.5.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002493 sekä tonttijakoehdotus, 15 Myyrmäki / Myyrmäen paloasema,
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:
Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja esitti asian jättämistä pöydälle. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkiympäristölautakunnan seuraavaan kokoukseen.

_____

Kaupunkiympäristölautakunta 7.6.2022 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.5.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002493 sekä tonttijakoehdotus, 15 Myyrmäki / Myyrmäen paloasema,
b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja Anssi Aura poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi ja hänen paikkansa kokouksessa otti varajäsen Anneli Karhunen. Puhetta johti varapuheenjohtaja Tarja Eklund.

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Ida Tamminen teki seuraavan palautusesityksen: “Sosialidemokraattinen lautakuntaryhmä haluaa palauttaa Myyrmäen paloaseman kaavan uuteen valmisteluun niin että nykyistä ehdotettua paikkaa ei enää harkita vaan valitaan toinen vasteajat täyttävä ja myös laajentumisen mahdollistava vaihtoehto.” Jäsen Ville Rahkala kannatti esitystä.

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenet Siri Ahokas ja Suvi Karhu kannattivat kaupunkisuunnittelujohtajan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu palautusesitys, josta joudutaan äänestämään, ja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat jäsen Tammisen palautusesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 13 jaa-ääntä (Ahokas, Erkkilä, Hartikainen, Haverinen, Iivarinen, Jääskeläinen, Karhu, Kostilainen, Mutanen, Suni, Virkamäki, Åstrand, Karhunen) ja 4 ei-ääntä (Forsberg, Rahkala, Tamminen, Eklund). Puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi. Asian käsittelyä jatkettiin.

Päätös:
Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

Merkittiin, että porvariryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vihreiden, liike nytin, vasemmistoliiton, kristillisdemokraattien ja perussuomalaisten ryhmät yhtyivät:

”Uuden pelastus- tai valmiusaseman rakentamista Länsi-Vantaalle on odotettu kauan ja tarve on ilmeinen – toimintavalmiusajat ovat nykyisellään liian pitkiä Myyrmäen suuralueen etelä- ja länsiosissa. Alueen väestö kasvaa nyt ja lähitulevaisuudessa voimakkaasti. Pelastuspalvelujen tasavertainen saatavuus on siis uhattuna.

Ehdotettu valmiusaseman sijaintipaikka on tehtyjen selvitysten jälkeen riittävä kompromissi turvaamaan asemalle hyvän saavutettavuuden. Hankkeen valmistelussa on otettu huomioon kaikki keskeisimmät huolta aiheuttaneet asiat: pelastus- ja ensiapuajoneuvot eivät tuo juurikaan melua, lähipuistikosta säilyy valtaosa ja liikenteen sujuvuudesta ja turvallisuudesta huolehditaan valo-ohjauksella. Kokonaisuudessaan asema ei heikennä vaan päinvastoin lisää alueen turvallisuutta. Paloasema tiiviin asutuksen läheisyydessä ei ole suomalaisittainkaan uusi asia.

Ymmärrämme kuitenkin, että etenkin kevyen liikenteen turvallisuusolosuhteet herättävät huolta asukkaissa. Siksi edellytämme, että kevyen liikenteen turvallisuuteen alueen läheisyydessä kiinnitetään erityishuomiota niin rakennusaikana kuin sen jälkeenkin. Paikallisia asukkaita on myös aidosti osallistettava lopullisia liikenneratkaisuja toteutettaessa muun muassa katselmusten ja säännöllisten tiedottamisten muodossa.”

———

Nähtävillä olo
Asemakaavan muutosehdotus ja tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 22.6. – 22.8.2022. Tällöin jätettiin 19 muistutusta, joissa vastustettiin paloaseman sijaintia. Muistutukset ja vastineet ovat liitteenä.

Lausunto
Kaupunkiympäristölautakunta 7.6.2022 päätti oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin ja saatiin yksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta, jonka mukaan paikka on pelastamisen kannalta erinomainen ja hyvin optimaalinen. Lausunto on liitteenä.

Tarkistukset
Kaavaselostusta on tarkistettu.

Kaupunkiympäristölautakunta 20.9.2022 § 19

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon ja tehdään esitetyt tarkistukset,
b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002493 sekä tonttijakoehdotus, 15 Myyrmäki / Myyrmäen paloasema.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja Anssi Aura poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puhetta johti varapuheenjohtaja Tarja Eklund.

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Ville Rahkala teki seuraavan palautusesityksen: “Sosialidemokraattinen lautakuntaryhmä haluaa palauttaa Myyrmäen paloaseman kaavan uuteen valmisteluun niin että nykyistä ehdotettua paikkaa ei enää harkita vaan valitaan toinen vasteajat täyttävä ja myös laajentumisen mahdollistava vaihtoehto.” Jäsen Ida Tamminen kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu palautusesitys, josta joudutaan äänestämään, ja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat palautusesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 12 jaa-ääntä (Ahokas, Erkkilä, Hartikainen, Haverinen, Iivarinen, Jääskeläinen, Karhu, Kostilainen, Rautavaara, Suni, Virkamäki, Åstrand) ja 4 ei-ääntä (Eklund, Merelä, Rahkala, Tamminen). Puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi. Asian käsittelyä jatkettiin.

Päätös:
Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

———

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 39

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon ja tehdään esitetyt tarkistukset,

b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002493 sekä tonttijakoehdotus, 15 Myyrmäki / Myyrmäen paloasema.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Sakari Rokkanen, Pirjo Luokkala ja Mika Kasonen sekä kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Lauri Kaira poistuivat yhteisöjäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:
- Asemakaavamuutoksen selostus 20.9.2022
- Liikenneselvitys, Wsp 13.4.2022
- Muistutukset ja vastineet 20.9.2022
- Lausunto ja vastine 20.9.2022

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: aluearkkitehti Timo Kallaluoto, p. 050 321 2132, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

002493 MYYRMÄEN PALOASEMA

MYYRMÄKI

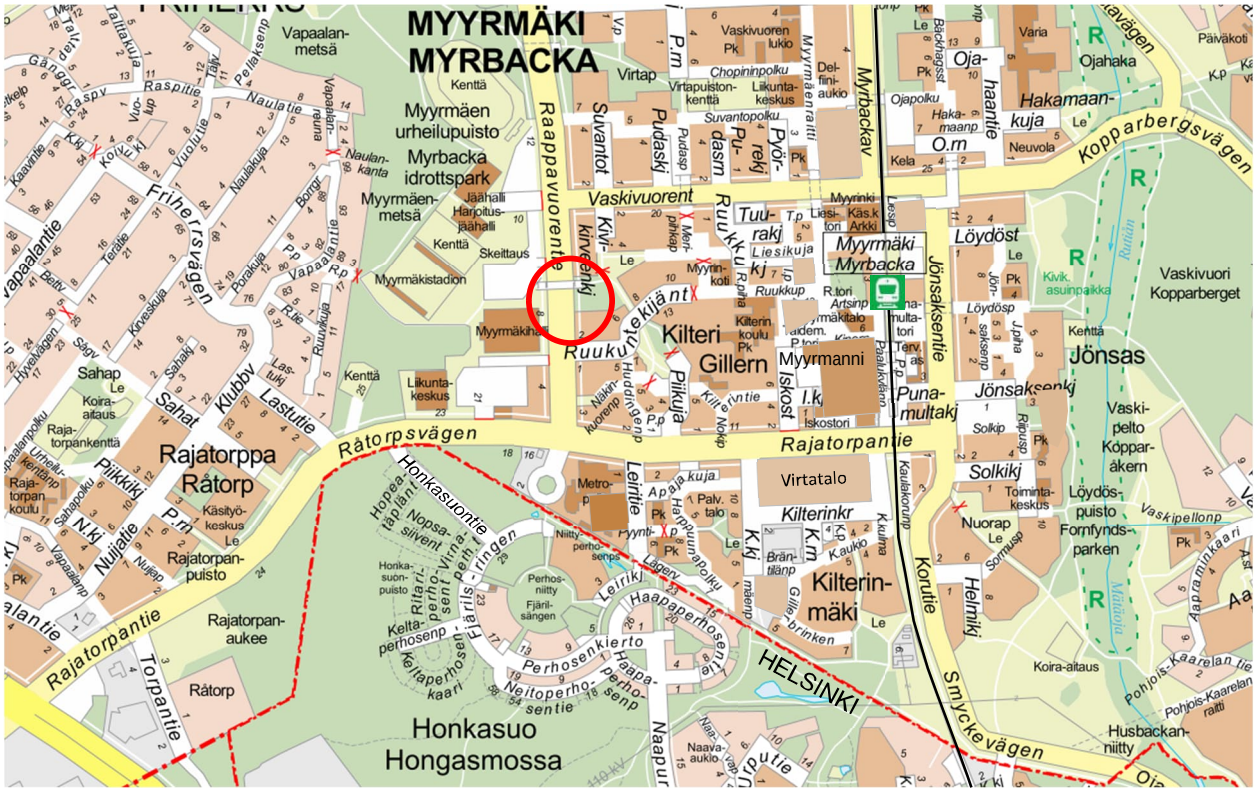

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan muutoksen selostus sekä tonttijako,
joka koskee 20.9.2022 päivättyä asemakaavakarttaa 002493

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat hakee Raappavuorentien varrelle Kivikaudenpuistoon uuden paloaseman kaavoittamista, mahdollisine laajennuksineen yhteensä 1 200 k-m2. Paloasema sijoittuu optimaaliseen paikkaan ihmisten pelastamiseksi.

Kaava-alueen sijainti ja suhde kaupunkirakenteeseen.

Asemakaavan muutos

Vantaan kaupungin kaupunginosa 15 Myyrmäki
Osa korttelia 15505 sekä katu- ja virkistysalueita

Tonttijako

Osa korttelia 15505

Kaava-alueen sijainti

Raappavuorentie 9, Kivikaudenpuisto

Sisällys

1	Tiivistelmä	3
2	Lähtökohdat	4
3	Asemakaavan suunnittelun vaiheet	9
4	Asemakaavan kuvaus	30
5	Asemakaavan toteutus	40

1. TIIVISTELMÄ

Ilmakuva kaava-alueelta etelästä. Google maps 2021

Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat hakee Myyrmäen paloaseman kaavoittamista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut 21.4.2021 päätöksen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoiminnan huomattavasta epäkohdasta. Myyrmäen suuralueella on laajoja 1. riskin alueita, joita ei saavuteta 6 minuutin tavoiteajassa.

Alue on sekametsää. Tontin kohdalla on savikko. Raappavuorentien ylittää kävelysilta.

Voimassa olevassa yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta A1.

Hyväksytyssä yleiskaavassa alue on kaupunkikeskustan aluetta C.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on lasten leikkialueeksi ja yleisiin oleskelutarkoituksiin rakennettavaa puistoa PLE ja katua. Leikkialue on toteutettu Kivikirveenkujalle tästä koilliseen.

Asemakaavamuutoksessa paloaseman tontti sijoittuu Raappavuorentien varrelle nykyiseen Kivikaudenpuistoon ja osoitetaan yleisten rakennusten korttelialueeksi Y. Samalla asemakaavan yli-kulkumerkintä (y) siirretään paikkaan, johon kävelysilta on rakennettu.

Tavoitteena on rakentaa uusi valmiusasema noin 850 k-m2, joka voidaan kaupungin kasvaessa laajentaa 1 200 k-m2 suuruiseksi paloasemaksi. Tontin pinta-ala on 1378 m2. Suurin kerrosluku on kaksi. Rakennukseen tulee kasvikatto.

Paloasemalle sijoittuu pakettiauton kokoinen kärkiyksikkö, ambulanssi ja kaksi vpk:n yksikköä. Autohalli riittää tulevaisuuden tarpeisin. Hankkeessa varaudutaan miehistötilojen laajennukseen.

Vaihtoehtoisia paikkoja on selvitetty 19 kpl. Esitetty paikka on optimi pelastuskohteiden nopean saavuttamisen ja ihmisten pelastamisen kannalta. Tällä paikalla liikenne toimii hyvin. Hanke parantaa huomattavasti alueen turvallisuutta.

2. LÄHTÖKOHDAT

Kaavoitettava tontti kävelysillan kupeesta Raappavuorentielle päin. TKa 20.11.2021

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Alueen yleiskuvaus

Myyrmäen suuralueella asuu 58 000 asukasta, joista Myyrmäki-Martinlaaksossa 30 000. Asukasmäärä kasvaa kaavoituksen ja rakentamisen myötä. Lähin paloasema on Vantaankoskella. Pelastuksen tulee saavuttaa 1. riskin kohteet 6 minuutissa ainakin 50 %:ssa tapauksissa, mikä ei nykyisin täyty Myyrmäen suuralueella.

Kaupunkirakenne

Myyrmäen kaupunginosaa on rakennettu kaikkina vuosikymmeninä 1960-luvulta alkaen. Myyrmäen suuralueella on rautatie ja maanteitä, näihin liittyviä kerrostalo- ja pientaloalueita sekä kauppa- ja yritysalueita. Myyrmäen urheilupuistossa järjestetään suuria yleisötapahtumia.

Luonnonympäristö

Kaava-alueella kasvaa sekametsää, lähinnä koivua, haapaa, kuusta ja ylempänä mäellä mäntyä. Kaava-alueella ei ole arvokkaita luontokohteita eikä arvopuita. Maaperä on kadun varressa savea, ylempänä moreenia. Alava savikko on ollut peltoa ainakin 1870 – 1960-luvuilla.

Rakennettu ympäristö

Ympäristössä on kerrostaloja, eteläpuolella pysäköintialue ja länsipuolella Myyrmäen urheilupuisto, jossa on urheiluhalleja ja hotelli. Raappavuorentien ylittää kevyen liikenteen silta. Kaava-alueella on ollut maatalo ainakin 1930 – 1970-luvuilla.

Kulttuurihistorialliset kohteet

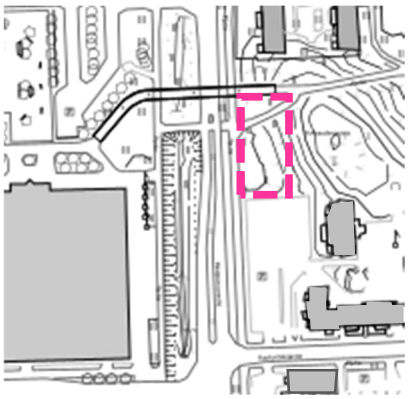
Alueella ei ole rakennusperintökohteita eikä tunnettuja muinaisjäännöksiä.

Maalajit.
Savi
Moreeni
Kallio
Täyttömaa

Peruskartta 1967.
Pelto
Mäntyjä
Talo
Talousrak.

Pohjakartta 2022.
Uusi tontti

Virkistys

Alue on nyt osa Kivikaudenpuistoa, sen länsirinnettä ja alavaa savikko-osaa. Raappavuorentien länsipuolella on Myyrmäen urheilupuisto, jonne johtaa kävelysilta.

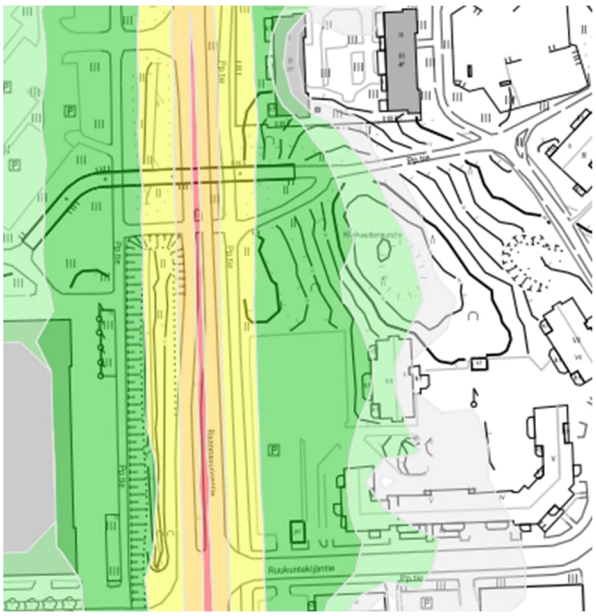
Liikenne

Raappavuorentie on pääkatu, jolla kulkee 9 300 ajon/vrk (2021). Vuoden 2040 arvioitu liikennemäärä on 10 000 ajon/vrk. Kadulla on kevyen liikenteen raitit tien molemmin puolin.

Tällä katuosuudella kulkee bussi 411 Elielinaukio – Myyrmäki, jonka korvaa syksyllä 2022 bussi 37 Kamppi – Myyrmäki. Tälle katuosuudelle ei ole yleiskaavassa osoitettu pikaraitiotievarausta.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Lentomelu
Alueen lentomelutaso Lden 50…55 dB (Finavia 2018) edellyttää asunnoilta ΔL 32 dB ja toimistoilta ΔL 28 dB ääneneristävyyttä. Lentomelu on ääneneristävyyden kannalta tiemelua merkitsevämpi.

Tiemelu
Tiemelutaso Aeq, päivä (2016)
45–50
50–55
55–60
60–65
65–70
70–75 dB
Vantaan ympäristökeskus 2016.

Tiemelun huomioon ottaminen		
Tiemelu-vyöhyke dB	Äänitasoero asunnoissa ΔL dB	Äänitasoero toimistoissa ΔL dB
65…100	erillinen selvitys	erillinen selvitys
60…64,9	35	30
55…55,9	30	25
50…54,9	30*	–

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.
*) YM asetus 796/2017.

Kaavoitettava tontti Raappavuorentien länsipuolelta. TKa 20.11.2021

Tekninen huolto

Raappavuorentiellä on kaavatontin vieressä kaukolämpö-, hulevesi-, sähkö- ja tietoliikennejohdot. Raappavuorentien länsipuolella on myös maakaasujohto. Vesijohto ja viemäri ovat Raappavuorentiellä noin 100 metriä kaavatontilta pohjoiseen.

Vesi tulee Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta. Myyrmäen vesitornin painetaso vaihtelee välillä +83 ... + 96. Jätevedet johdetaan Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Kivikaudenpuisto on pääosin läpäisevää metsämaata. Maalaji on savea ja moreenia. Sadevesi osin imeytyy maahan ja osin ohjautuu maanpintoja pitkin Raappavuorentien viherpainanteisiin. Niistä vesi imeytyy maahan ja ohjautuu hulevesiviemäreihin, jotka laskevat Vaskivuorentien luona Mätäojaan ja edelleen Isoon Huopalahteen. Mätäojaan johdetaan lisävettä Päijännetunnelista.

Alueella voidaan hyödyntää maalämpöä ja aurinkoenergiaa.

Maanomistus

Vantaan kaupunki.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita on annettu

1. toimivista yhdyskunnista ja kestävästä liikkumisesta,
2. tehokkaasta liikennejärjestelmästä,
3. terveellisestä ja turvallisesta elinympäristöstä,
4. elinvoimaisesta luonto- ja kulttuuriympäristöstä, luonnonvaroista ja
5. uusiutumiskykyisestä energiahuollosta. (VN 14.12.2017)

=> Asemakaavamuutos on tavoitteiden mukainen. Paloasema tukee kestävän kehityksen mukaista uutta rakentamista Myyrmäen suuralueelle.

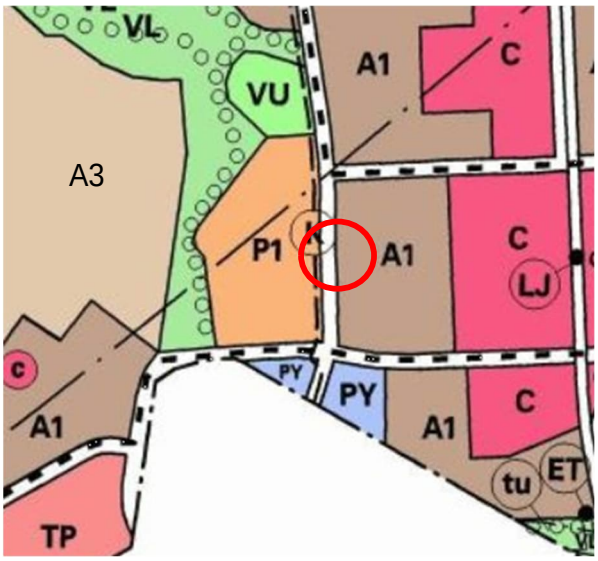

Maakuntakaava

Uusimaa-kaavan 2050 tavoitteena on ohjata kasvua kestävästi. Kaava-alue on keskustatoimintojen aluetta, keskus, ja pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä. (Maakuntavaltuusto 25.8.2020, HHO 24.9.2021)

=> Kaavamuutos on maakuntakaavan mukainen.

- Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke.
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke.
- Keskustatoimintojen alue, keskus.
- Kaupan alue.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

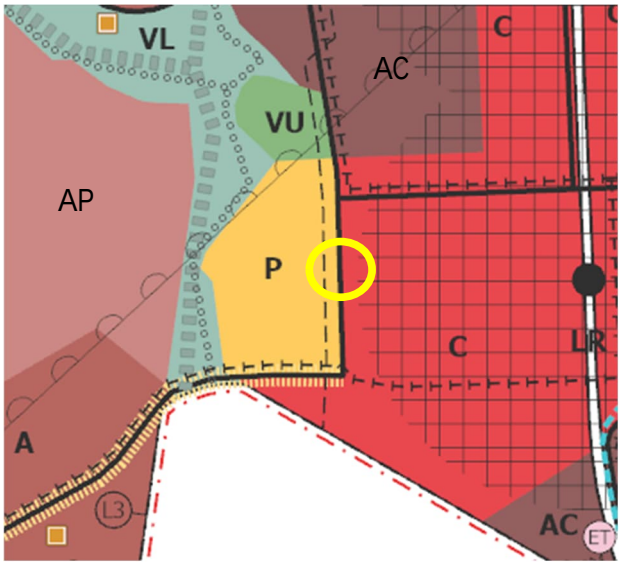

Voimassa oleva yleiskaava

Oikeusvaikutteisen yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja uudistaminen. Kaava-alue on tehokasta asuntoaluetta A1. (Kv 17.12.2007)

=> Hanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen. A1-merkintä sisältää tarvittavat palvelut.

- A1 Tehokas asuntoalue.
- A3 Pientaloalue.
- C Keskustatoimintojen alue.
- P1 Palvelujen alue.
- PY Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.
- VL Lähivirkistysalue.
- VU Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

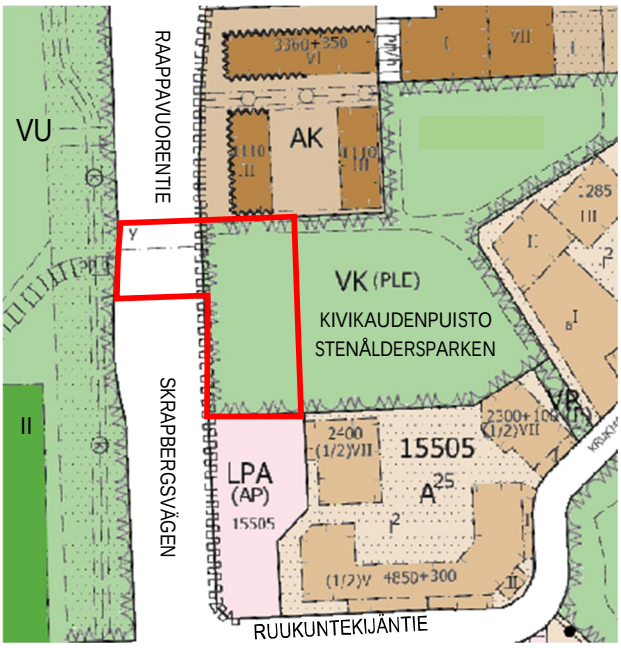

Hyväksytty yleiskaava

Kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen tiivistäen ja uudistaen. Alue on kaupunkikeskustan aluetta C.
(Kv 25.1.2021, HHO 28.6.2022, valituksenalainen)

=> Hanke on hyväksytyn yleiskaavan mukainen.

A	Asuinalue.
AC	Kaupunkikeskustan asuinalue.
AP	Pientalovaltainen asuinalue.
C	Kaupunkikeskustan alue.
P	Palveluiden ja hallinnon alue.
VL	Lähivirkistysalue.
	Kestävän kasvun vyöhyke.
	Katukuvan kehittämisvyöhyke.
	Ekologinen runkoyhteys.
	Laskeutumisvyöhyke.
	Joukkoliikenteen runkoyhteys.
	Kaavamuutosalueen sijainti.

Voimassa oleva asemakaava

Alue on asemakaavoissa 150900 (SM 8.12.1976) ja 151500 (SM 2.5.1980) lasten leikkialueeksi ja yleisiin oleskelutarkoituksiin rakennettavaa puistoa PLE ja katua.

AK	Asuinkerrostalojen korttelialue.
A25	Asuinrakennusten korttelialue.
LPA(AP)	Autopaikkojen korttelialue.
VK(PLE)	Lasten leikkialueeksi ja yleisiin oleskelutarkoituksiin rakennettava puisto.
VU	Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.
15505	Korttelin numero.
2400	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
VII	Suurin kerrosluku roomalaisin numeroin.
y	Alueen ylittävä liikenneväylä.
15505	Kortteli, jonka autopaikkoja alueelle saa sijoittaa.
	Istutettava alueen osa.
	Kaavamuutosalueen rajaus.

Asemakaavan tarkoittama leikki- ja oleskelualue on toteutettu puiston koillisosaan.

Katso Vantaan kaavoja, karttoja ja paikkatietoja tarkemmin: kartta.vantaa.fi

Vantaan rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.

Tonttijako- ja rekisteri

Vantaan kiinteistörekisteri.

Kaava-alueen rakennuskiellot

Ei ole.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUVAIHEET

Kaavoitettava tontti Raappavuorentien ylittävältä sillalta luoteesta. TKa 3.7.2021

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA PÄÄTÖKSET

Vantaan taloussuunnitelman 2021–2024 talousarvioon 2021 on kirjattu: ”Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoiminnan toimintavarmuuden suurimmat puutteet ovat Vantaalla Myyrmäen ja Tikkurilan alueilla. Pelastustoiminnan saattamiseksi palvelutasopäätöksen edellyttämälle tasolle aloitetaan vuonna 2021 uuden kärkiyksikön perustamisen suunnittelu Länsi-Vantaalle. …” (Kv 16.11.2020, s. 89)

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös 21.4.2021 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoiminnan palvelutason huomattavasta epäkohdasta.

Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat haki 2.8.2021 kaavamuutosta paloasemalle Raappavuorentie 9:n kohdalle.

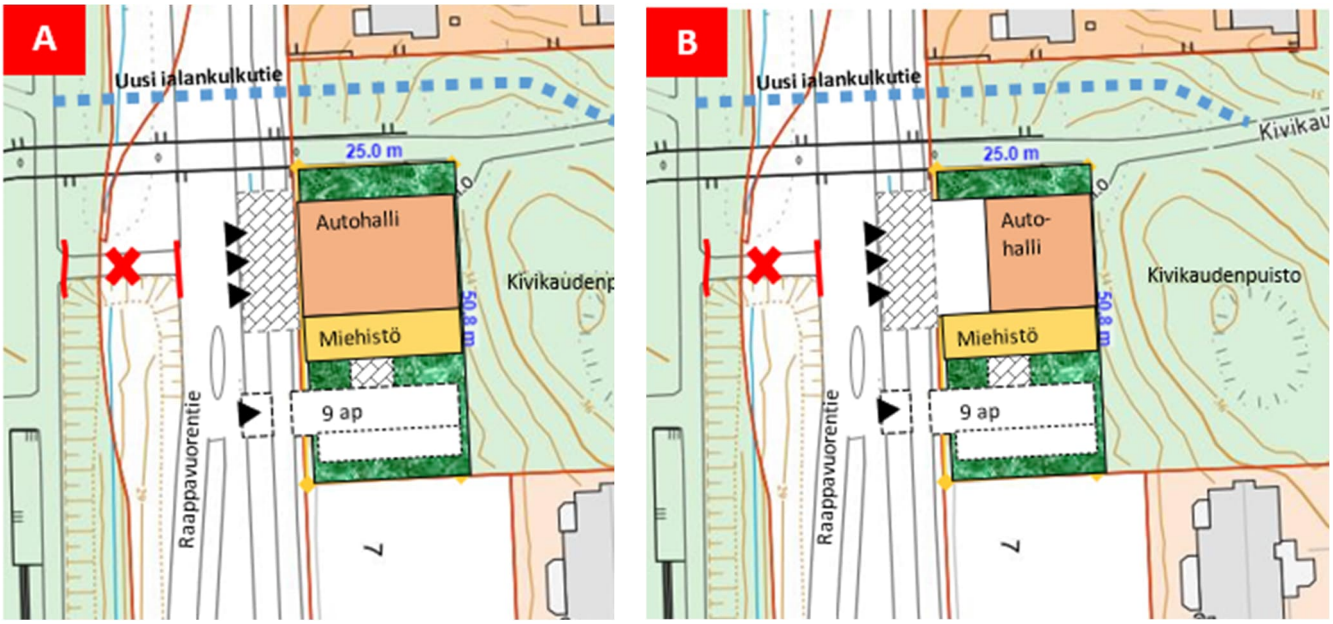
Kaupunginhallitus 15.11.2021 hyväksyi Myyrmäen valmiusaseman hankesuunnitelman, mutta ei ratkaissut sijaintipaikkaa.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

Kaavoituksessa osallisia olivat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa: kaavan hakija, alueen ja naapurikiinteistöjen omistajat, haltijat ja asukkaat (naapurit), kaupunginosan ja lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset, kunnan jäsenet ja ne, jotka katsoivat olevansa osallisia; sekä viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Uudenmaan liitto, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Helsingin seudun liikenne HSL ja kaupungin viranomaiset.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle 17.8.2021, julkaistiin internetissä ja lähetettiin osallisille 18.8.2021, tarkistettu ja julkaistu 6.9.2021 ja 21.9.2021. Mielipiteet pyydettiin kirjaamoon 7.10.2021 mennessä.
- Vireille tulo ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 18.9.2021.
- Teams-kokous kaavoituksen lähtökohdista 20.9.2021 klo 17.00, josta ilmoitettiin myös Vantaan Sanomissa, Facebookissa ja Vantaan tapahtumakalenterissa.
- Kaavan vaihe ilmoitettiin kaavoituskatsauksessa Vantaan asukaslehdessä 5.3.2022.
- Kaupunkisuunnittelun kuulutukset julkaistaan kaupungin internet-sivuilla.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 18.8.2021 esitetyt alustavat maankäyttöluonnokset. Samalla ilmoitettiin, että suunnitelmaa ja rakennusoikeutta (800 k-m2) voidaan tarkistaa.

Saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

1. Yksityishenkilö, 19.8.2021:
”Tuleeko myyrmäkeen paloasema milloin alkaa rakennustyöt?”

=> Kaavasta päättää kaupunginvaltuusto. Rakentaminen voisi alkaa 2023.

2. Yksityishenkilö, 26.8.2021:
”Kun suunnittelette paloasemaa tuohon meidän nurkille, niin eikö se mäki ole suojeltu. Emme tahdo, että paloasemaa suunnitellaan häiriöksi meidän nurkille. Myyrmäessä on paljon alueita joista ei ole haittaa asuinalueille.”

=> Puiston nimi on Kivikaudenpuisto, mutta sieltä ei ole löydetty muinaisjäännöksiä eikä mäkeä ole suojeltu. Paloasema sijoittuu parhaaseen paikkaan ihmisten pelastamiseksi ja lisää asuinalueen turvallisuutta. Paloasema ei itsessään aiheuta äänihäiriöitä, koska lähtö tapahtuu pelkillä vilkuilla. Hälytysajoneuvot ajavat kaduilla joka tapauksessa.

3. Yksityishenkilö, 26.8.2021:
”Uuden paloaseman sijoitus lähelle nykyisiä asuinrakennuksia on huono, koska hälytysajoon lähtevien pelastusajoneuvojen ääni on hyvin voimakas ja häiritsee vieressä olevia asuntoja. Hälytysajoja tapahtuu kaikkina vuorokaudenaikoina, joten se häiritsee lähialueiden ihmisten nukkumista.
Uuden aseman sijoitus ahtaalle tontille lähelle asuinrakennuksia ihmetyttää. Parempia sijoituspaikkoja olisi esimerkiksi Rajatorpantiellä Energia-areenan ja Fressi liikuntakeskuksen välissä, Raja-

torpantiellä Nesteen huoltoaseman vieressä tai Korutiellä Kaarelanpellolla. Voitaisiinko paloasema sijoittaa näille paikoille, jossa se ei ole lähellä asuinrakennuksia?

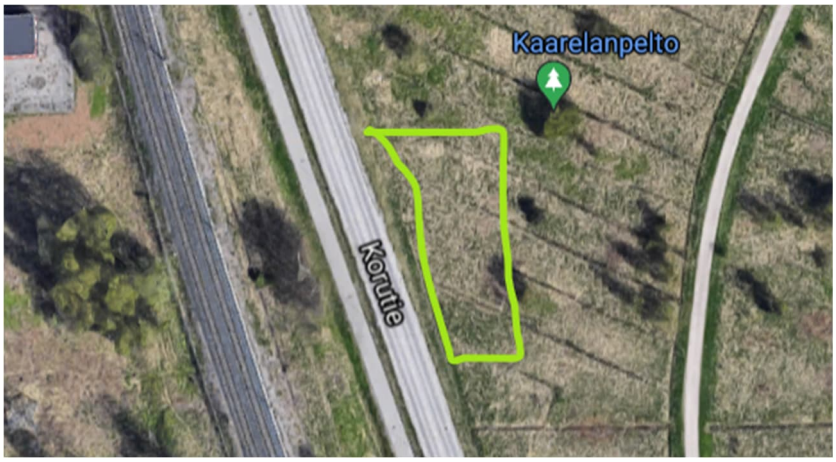
Havukoskella paloasema on rakennettu Hosaentielle teollisuusalueelle, jossa se on kaukana asuinrakennuksista. Miksi Myyrmäessä ei voida sijoittaa paloasemaa vastaavanlaiseen paikkaan?

Korttelin lähiluontoa on tuhottu viime vuosina paljon. Raappavuorentielle on rakennettu Hoasin opiskelija-asuntoja sekä hotellirakennus Noli. Taas tuhottaisiin lisää lähiluontoa ja virkistysalueita."

Liite, kuva Rajatorpantie:

Liite, kuva Korutie:

=> Hälytysajo lähtee pelkillä vilkuilla. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta.

Vaihtoehtoiset paikat ovat sivussa optimisijainnista. Energia Areenan paikka sijoittuu ryhmitysalueelle, estäisi ajon areenan huoltoalueelle ja edellyttäisi uusia liittymiä Raappavuorentietä vilkkaammalle kadulle, jolle olisi tulossa myös pikaraitiotie. Lisäksi pysäköinti veisi urheilupuiston autopaikkoja, jotka ovat jo nyt ajoittain täynnä. Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, tontin pitäisi olla ehdotettua isompi, se on jyrkkä kallio ja paloasemalle liikenteellisesti huono ryhmityskaistan ja mahdollisen pikaraitiotien vuoksi. Korutien paikka on syrjässä pelastamisen kannalta. Jos paloautot kääntyvät tontilla, lähtö tapahtuu suoraan kadulle ja pysäköinti on tontilla, tontin tulee olla 2000–2400 m2. Selvitetty 19 paikkaa.

4. Yksityishenkilö, 8.9.2021

"Paloaseman sijoitus kyseiseen paikkaan on mielestäni jäänyt vaille tarkkaa harkintaa, vai tuliko vain katsottua kartalta vihreä kohta ja "hey presto" [italiaa, "hei pian"], lykätäänpäs se tuohon?

Kivikauden puisto on suojelun arvoinen, vai onko lopulta vain aikomus pystyttää sen paikalle paasi, jossa lukee, että "tällä paikalla oli kerran kivikautista asutusta"?

Paloasema olisi liikenteen solmukohdassa. Raappavuorentiellä on paljon liikennettä, erityisesti kun on tapahtumia Vantaan Energia areenassa, kansainvälisiä urheiluotteluita, konsertteja ja muita isoja yleisötapahtumia. Samoin jalkapallo Stadionille ja Myyrmäki-Halliin kohdistuu paljon liikennettä ja liikenne ruuhkautuu pitkälle matkalle, eikä silloin olisi mahdollista päästä paloasemalta ulos.

Suunnitellun Paloaseman edessä kulkee paljon pieniä lapsia, jopa alle kouluikäisiä yksin, tai kaveriporukassa potkulaudoilla ja skeittilaudoilla, heillä ei ole vielä mitään ymmärrystä liikenne

säännöistä, mutta kiire on päästä vastapäiseen Skeittiparkkiin tai leikkipuistoon ja tie ylitetään juuri ”Paloaseman” edestä ei ylikulkusillalta.

Kaavaillun Paloaseman molemmin puolin on tiivistä kerrostalo asutusta ja uusi iso Noli hotelli on Raappavuorentien ja Rajatorpantien kulmassa, sielläkään ihmiset eivät varmasti arvostaisi palosireenin ääntä.

Parempi sijainti voisi varmasti löytyä. Yhtenä vaihtoehtona esittäisin Vantaan Energia Areenan takana, Rajatorpantien ja Lastutien kulmassa olevaa metsikköä, sieltä pääsisi helposti liikenteeseen moneen suuntaan liikennevalojen avustamana”

=> Selvitetty 19 paikkaa. Esitetty paikka on optimaalinen ihmisten pelastamiseksi. Paloasema sijoittuu lähelle väestökeskittymää ja yleisötapahtumia, jotka ovat suuren riskin kohteita, ja solmukohtaan, josta pääsee nopeasti leveitä katuja eri suuntiin. Kyse on ihmishenkien pelastamisesta. Hälytysajossa huomioidaan muu liikenne. Kivikaudenpuisto on aihepiirinimi, puisto ei ole suojelukohde eikä siellä ole muinaismuistoja. Lastutien paikka sijaitsee liian lännessä optimisijainnista ja siellä on jo telekeskus. Suojatie siirretään sillan pohjoispuolelle.

5. Caruna Oy / 8.9.2021:
”Kyseisen kaavan alueella ei sijaitse Carunan sähköverkkoa.”

6. Yksityishenkilö, viesti arkeologille, saapunut 19.8.2021:
”Tämä puiston naapureita ovat asunto-osakeyhtiöt Kaarenhonka, Kaarensaarni, Kaarenpyökki, Ruukuntekijäntie 4, Autopaikkayhtiö Kaarenrunko, jonka omistavat Pyökki, Saarni ja Ruukku 4
Toivon, että voisitte auttaa meitä siinä, että puistoamme ei pilata paloasemalla.”

=> Mielipide on kirjattu kuuluvaksi kaavaan. Tarkastettu muinaisjäännösrekisteristä, että puiston kohdalla ei näytä sijainneen kivikautista asutusta, vaan sellaiset tunnetaan lähempänä Myyrmannia ja Mätäojaa. Kivikaudenpuiston nimi johtuu esihistorian aihepiiristä.

7. Yksityishenkilö, 13.9.2021:
”Haluaisin tietää onko paloasemalle mietitty mitään muuta paikkaa kuin kahden kerrostalon välissä olevaa jo lähtökohtaisesti liian pientä tonttia (tämä mainittu asemakaavamuutoksen dokumenteissa)?

Onko asemaa harkittu esimerkiksi Ajopuunpuistoon mikä sijaitsee Rajatorpantien varressa Neste Express aseman vieressä (kiinteistö tunnus 92-15-529-1)?

Vieressä ei ole asuintaloja, vastapäätä on kuntokeskus Fressi. Tontti on isompi kuin mihin nykyistä kaavamuutosta suunnitellaan eikä vieressä tosiaan ole asuintaloja ja tontti ei sijaitse kovin kaukana nykyisestä suunnitellusta jolloin vasteajatkin pysyisi vaaditussa.”

=> Selvitetty 19 paikkaa. Paloasema mahtuu tontille. Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle ja on paloasemalle liikenteellisesti huonompi. Katso vastausta nro 3.

8. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, 20.9.2021:
”9.9.2021 keskustelimme tarveselvitysten valmistelupalaverissa tonttien käyttötarpeista pitkällä, jopa yli 50 vuoden, aikavälillä. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos esittää, että Myyrmäen, Hakunilan ja Korson uusien valmiusasemien rakennusoikeudeksi määritellään 1200 kem2. Kerrosalatarve nyt rakennettaville valmiusasemille on 850 m2, mutta pitkällä aikavälillä tilanne voi muuttua. Alueen asukasluvun kasvun, rakentamisen lisääntymisen ja tiivistymisen myötä riskit voivat kasvaa siinä määrin, että tulee tarve muuttaa valmiusasema paloasemaksi. Tällöin mm. henkilömäärä hieman lisääntyy, mikä aiheuttaa hieman lisärakentamisen tarvetta.”

=> Kaavaan merkitään tulevaisuuden laajennustarve huomioiden rakennusoikeutta 1 200 k-m2. Tarve ilmoitettiin asukasillassa 20.9.2021. Lähetetty tarkistettu OAS 21.9.2021. Autohalli on mitoitettu laajennukselle, vain miehistötiloja tulisi tarve laajentaa vpk:n tilojen päälle.

Asukasillassa 20.9.2021 esitetty dia.

9. Asukasilta, Teams 20.9.2021 klo 17.00 – 17.45, jossa 22 asukasta:

Keskustelupalsta

1. ”Montako lähtöä tuolta asemalta tulisi olemaan vuodessa?” – Ambulanssi noin 10 / vrk, paloauto keskimäärin 2–3 / vrk.
2. ”Lähdetäänkö ns pillit päällä?” – Lähtökohtaisesti vilkut päällä, pillejä käytetään lähestyttäessä risteävää liikennettä. Ruuhka-aikana voi joutua soittamaan pillejä jo lähdettäessä.
3. ”Suosittelen kaikkien naapurikiinteistöissä asuvien valittamaan muutosehdotuksesta kaupungille. Tämä alentaa asuntojen arvoja ja pidentää asuntojen myyntiaikoja, vähentää asumismukavuutta ja sijanti on huonoin mahdollinen keskellä omistusoikeusasuntoja”
4. ”Onko ollut laskennassa Uomatien matonpesupaikan läheisyys.” – Kaavoitettu jo asumiseen.
5. ”Esitteillä oli monta vaihtoehtoista paikkaa, esimerkiksi vaihtoehto 3 voidaan joskus ehkä rakentaa ei kelpaa perusteeksi. Tämä kannattaa huomioida ja valittaa kaupungille. Tämän valituksen voi viedä aina oikeuteen saakka” – Paikka 2 on optimisijainti ihmisten pelastamiselle.
6. ”Ei ole 2 vaan 4 omistusasunto-osakeyhtiön keskellä, huonoin mahdollinen sijainti”
7. ”vaihtoehto 3 oli mahdollinen eikä ole kaavoitettu, miksi ette ota sitä?”
8. ”Iskostiellä oli saman kokoinen kahden ambulanssin asema pari vuosikymmentä asuintalojen, koulun ja kauppakeskuksen kainalossa.”
9. ”Myyrmäen huollosta kannattaa kysellä mahdollisuudesta osallistua joukko-addressiin, minkä ainakin itse ainakin panna vireille”
10. ”Anteeksi, tulin myöhässä mukaan, mutta mistä kolmesta vaihtoehdosta puhutte? Näen Vantaan sivuilla vain yhden ehdotetun paikan?”
11. ”Onko vaikeampaa laittaa tuleva paloasema tulevien asuintalojen viereen kuin olemassaolevien? Hankaloittaako uusien asuintalojen ja tonttien myyntiä?”

12. ”3 oli kaavoittamaton alue eikä keskellä 4 omistusasunto-osakeyhtiötä, paljon parempi vaihtoehto siis. Kannattaa muistaa valittaa tästä yksipuolisesta suunnittelusta vielä kun on mahdollista ja tehdä addressi tai osallistua muiden taloyhtiöiden addressiin”

13. ”Keskusta on juuri kaavoitettu ja sitä ollaan rakentamassa lisää, mikään peruste ei puolla vaihtoehdon 3 tai muiden parempien sijaintien käyttöä. Muistakaa siis valittaa tästä”

14. ”1,2,3,5, näyttävät selkeästi olevan asuintalojen aluetta. Kohdat 4, 7 ja 8 näyttää olevan vielä hiukan sivussa, tosin nykyrakentaminen on jo valtaamassa nekin. Ymmärrän, että pitää löytää keskeltä paikka. Yritetään edes hiukan välttää asuinrakennuksia, kiitos.”

15. ”Kaupungin tehtävä olisi ollut ottaa tämän huomioon täydennysrakentamisessa mitä nyt jo tehdään. Meidän 4 omistusasuntotaloyhtiöiden ei tule kantaa tätä kaupungin epäonnistunutta suunnittelua vaan valittaa siitä tarvittaessa hallinto-oikeuteen ja osallistua aluksi addresseihin mitä tulee tekeille”

16. ”Onko tämä tallenne saatavilla netissä?” – Oli 14 päivää.

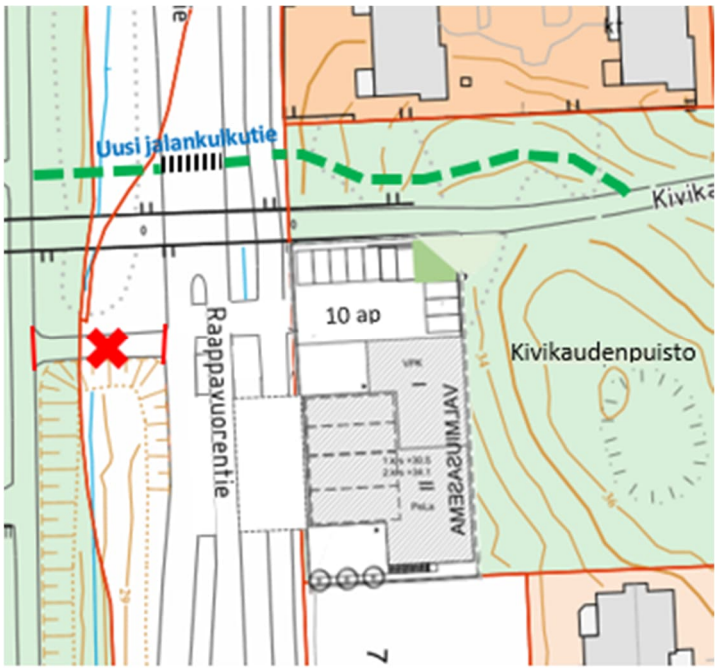
17. ”7 paikan kohdalla puhutaan harvinaisesta sammaleesta ja Helsingin kaupunki rakentaa ympärille?”

=> 5. ja 7. Paikka 3 on Myyrmäen kaavarungon (Kh 29.4.2019) mukainen tehokkaan asuntojen täydennysrakentamisen paikka. 6., 11., 12. ja 13. Esitetty paikka on optimaalinen ihmisten pelastamiseksi. 8. Ambulanssi poistui 2005. 10. Selvitetty 19 paikkaa, mutta esityksenä on yksi. 13. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan jatkuvasti uusia asuintontteja. 15. Valmiusaseman tarve on tullut esiin vuonna 2020. 17. Lahokaviosammal on EU:n luontodirektiivin 92/43/ETY liitteessä II (b) mainittu suojeltu laji, jonka levinneisyyttä on tutkittu Vantaalla 2020, myös KHO:2021:68.

Suullisessa keskustelussa kaavaa vastustettiin erityisesti ääni- ja liikennehäiriöiden vuoksi.

=> Paloasema ei itsessään aiheuta äänihäiriöitä. Hälytysajoneuvot lähtevät asemalta pelkillä vilkuilla, liikkuvat kaduilla joka tapauksessa ja käyttävät äänimerkkejä vain tarvittaessa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkistaminen 21.9.2021

Tarkistetussa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 21.9.2021 esitetty uusi tontinkäyttösuunnitelma, noin 850 k-m2. Lisäksi ilmoitettiin, että asemakaavamuutoksessa varaudutaan tulevaisuudessa kaupungin kasvun vuoksi noin 1 200 k-m2 suuruiseen paloasemaan (aiempi termi pelastusasema) ja että suunnitelmaa ja rakennusoikeutta voidaan tarkistaa asemakaavan muutosehdotuksessa.

Rakentaminen suunnitellaan tarkemmin rakennuslupavaiheessa.

Tarkistetussa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 21.9.2021 esitetty havainnekuva.

10. Yksityishenkilö, 20.9.2021:
”Kiitos Myyrmäen paloaseman kaavaesittelystä 20.9.2021. Valitettavasti tottumattomana Teams-käyttäjänä jäi pari kysymystä kysymättä.

1. Olisin halunnut pelastuspäällikkö Jussi Rahikaiselta kysyä, mikä on se liikenneongelma vaihtoehdossa 1, eli paloaseman sijoittamisessa Hesburgerin paikkeille, voitko pyytää häntä vielä antamaan lausunnon tästä?

2. Esittelitte osallistumis- ja arvioitisuunnitelmasta 18.8.2021 poikkeavan rakennusoikeuden, sekä rakennusmassan sijoittelun Kivikirveenpuiston tontille, onko suunnitelma muuttumassa ja onko päivitys siitä vielä tulossa arvioitavaksi?

Toivoisin näihin lisäselvityksiä, kiitos niistä etukäteen.”

=> 1. Urheilualueella on paljon hälytysajoa häiritsevää pysäköintiliikennettä ja jalankulkua.
2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) todetaan, että suunnitelmaa ja rakennusoikeutta voidaan tarkistaa. Lähetetty tarkistettu OAS 21.9.2021, jossa esitetty 1 200 k-m2 rakennusoikeus. Asemakaavan muutosehdotus tulee vielä nähtäville 30 päivän ajaksi.

11. Yksityishenkilö, 23.9.2020:
”Esitän kaavaa 002493 koskien mielipiteenäni, että paloaseman rakentamisen suunnittelu alueelle, joka on tarkoittu yleiseen oleskeluun ja leikkeihin sekä sen jatkeena olevaan puistoon on lopetettava. VK(PLE) on jätettävä nykyiselle paikalleen nykyisen kokoisena. Asemalle on etsittävä paikka, joka ei vähennä Vantaan alueella enää yhtään puistoa tai muuta viheraluetta.
Ehdotan, että paikaksi valitaan jokin muu tontti, jossa olisi mahdollisesti tarvetta suurempi määrä autopaikkoja, purkukelpoinen rakennus tai mahdollisuus muuten tiivistää kaupunkirakennetta ilman, että asumisen mukavuus kärsii luontoalueiden vähentymisenä.
Nykyinen Vantaan kaupungin harjoittama luonnon ja luontoalueiden systemaattinen tuhoaminen on lopetettava.”

=> Selvitetty 19 paikkaa. Valtaosa puistosta säilyy. Leikkipaikka on rakennettu tästä paikasta koilliseen. Rakennuspaikka on savikkoa.

12. Myyrmäen Martat ry, 23.9.2021:
”Paloasema on tarpeellinen ja tärkeä Myyrmäessä, mutta suunniteltu sijainti on väärä muutaman kerrostalon vieressä ja aiheuttaa varmasti häiriötä ja melua nyt rauhallisella ja hiljaisella asuinalueella.

Vastustamme paloaseman sijoittamista nyt esitetylle paikalle Kivikauden puistoon. Keväisin puisto on erittäin kaunis sini- ja valkovuokkoineen. Muuta puustoa on kaadettu lähialueelta lähiaikoina mm. uuden hotellin tieltä, Paalutorin vierestä ja pidemmällä aikavälillä koko urheilupuiston alueelta. Mielestämme jäljelläolevat puut alueella on säilytettävä myös Kivikauden puistossa.

Luulisimme Myyrmäen alueella löytyvän paloasemalle sopivampia paikkoja, mm. käyttämätön monttu Myyrmannin vieressä, Vantaan Energia-areenan takana oleva hiekkakenttä, matonpesupaikka Uomatien päässä tai Metropolian luona olevan bensa-aseman vieressä.

Nyt paloasemallekaavailtu tontti vaikuttaa myös pieneltä, eikä ehkä riitä kaikille paloaseman toiminnoille. Pelkäämme, että koko Kivikauden puisto on vaarassa tuhoutua toimintojen mahdollisesti laajentuessa. Mitähän tämä kaikki tulee maksamaan, jos ylikulkusilta puretaan ja joudutaan rakentamaan uudestaa pohjoiseen päin. Tonttikin joudutaan varmasti tasoittamaan.”

=> Paloasema sijoittuu optimipaikkaan eikä siitä tule melua. Lähtö tapahtuu vilkuilla, ei pilleillä. Hälytysajo liikkuu kaduilla joka tapauksessa ja pillejä käytetään vain tarvittaessa. Kivikaudenpuistossa ei ole suojeltuja lajeja. Monttu on pelastamisen kannalta sivukujalla ja syrjässä optimisijainnista. Energia-areenan takana oleva hiekkakenttä on yleiskaavan virkistysaluetta ja ekologista runkoyhteyttä, jossa on tärkeä liito-oravan reitti. Nesteen viereinen paikka on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle ja on paloasemalle liikenteellisesti huono. Esitetty tontti riittää paloasemalle laajennuksineen, joka sijoittuu toiseen kerrokseen. Ylikulkusiltaa ei pureta vaan kaavamerkintä (y) siirretään sillan kohdalle. Kävelytie siirretään sillan pohjoispuolelle.

13. Yksityishenkilö, 25.9.2021:
”1. Voisiko kaavoittaja tutkia vielä muita sijoituspaikkoja jo tutkittujen 13. paikan lisäksi? Myyrmäen alueelta löytyy paikkoja, joissa asuinkerrostaloja ei ole aivan vieressä. Aseman siirto länteen päin vähentää saavutettavuutta Myyrmäkeen, mutta vastaavasti lisää sitä Vapaalan suuntaan, missä oli myös tavoitettavuus ongelmaa.

2. Miksi paloasemaa ei voi rakentaa vaihtoehtoon numero 10? Perusteena esitetty suopohjainen maa ei estä rakentamista. Lähettyvillä oleva Honkasuon alueelle on rakennettu. Maaperä on stabiloitu ensin. (Esimerkiksi Malmin lentokentän vanhalle suopohja-alueelle kaavaillaan asuinaluetta.) Vaihtoehdon 10 välittömässä läheisyydessä ei ole asuinrakennuksia.

3. Onko ajateltu, että häiritsevä liikenne joka estää vaihtoehdon 1. käytön kulkee osittain vaihtoehdon 2. kautta vaihtoehdon 1. alueelle? Vaihtoehdon 2. kohdalla on siis myös urheilukentälle suuntautuvaa häiritsevää liikennettä.

4. Onko varmistettu, että paloaseman hälytysajoon lähtevät hälytysajoneuvot eivät ylitä vieressä olevien asuinrakennusten melutason yleisiä ohjearvoja (Vnp 993/1992)? Pyydetään kuntaa teettämään meluselvitys, jos tätä ei ole vielä selvitetty. Vnp 993/1992 ohjearvoja ei saa ylittää. Tarvittaessa pyydetään kuntaa selvittämään meluaidan rakentamista paloaseman ja nykyisten asuinrakennusten väliin.”

=> 1. Selvitetty 19 paikkaa. Paloaseman paikka sijoittuu optimaalisesti riskialueisiin nähden. Myyrmäessä on enemmän väestöä, riskikohteita ja pelastustapahtumia kuin Vapaalassa.

2. Paikka 10 on liian lännessä optimisijaintiin nähden ja turvesuota, eikä stabilointi estä suokaasuja. Rajatorpantie on vilkkaampi katu kuin Raappavuorentie, josta pääsee paremmin myös itään ja pohjoiseen ja jo avatulle Luhtitielle. Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle. Malmin lentokenttä ei ole turvesuota vaan savikkoa.

3. Urheilupuistossa on paljon hälytysajoa häiritsevää pysäköintiliikennettä ja kevyttä liikennettä.

4. Paloasema ei aiheuta meluhaittaa. Lähdössä käytetään vilkkuja, ei pillejä. Hälytysajoneuvot liikkuvat kaduilla joka tapauksessa. Ohjearvo on päivän keskimääräinen äänitaso. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta ja Erottajan paloasema asuintalojen naapurissa, eivätkä ne häiritse naapurustoa vaan parantavat alueen turvallisuutta. Otaniemeen rakennetaan asuntoja paloaseman päälle.

14. Yksityishenkilö, 26.9.2021:
”Vantaan kaupunki on kirjannut vuoden 2021 talousarvioon, että Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoiminnan toimintavarmuudessa on puutteita Myyrmäen ja Tikkurilan alueilla, minkä vuoksi Vantaan kaupunki on hakemassa asemakaavan muutosta Raappavuorentien varrella olevaan Kivikaudenpuistolle.

Uusi asema sijaitsisi alueella (kartalla nro 2), joka on tällä hetkellä voimassa olevassa yleiskaavassa merkitty tehokkaaksi asuntoalueeksi ja alueella on paljon kerrostaloja. Uuden aseman ympärillä sijaitsee useita kerrostaloja, joiden asukkaat kokisivat meluhaittaa hälytysajossa olevasta pelastuskalustosta ja paloaseman päivittäisestä toiminnasta. Melu ja muuttunut liikennemäärä vaikuttavat asumismukavuuteen sekä alueen houkuttavuuteen sekä näin ollen myös kiinteistöjen/asuntojen arvoihin, mikä ei ole omistajien etujen mukaista. Myös suunnitteilla olevat asuinrakennukset sekä päiväkoti Raappavuorentien ja Vaskivuorentien risteyksen alueelle, tulisivat kärsimään pahoin meluhaitoista. Varsinkin huomioiden päiväkoti lasten päiväuniajat, jolloin tehtävälle lähtevän pelastuskaluston äänet aiheuttaisivat suuren meluhaitan. Myyrmäki on kasvava kaupunginosa Vantaalla, jossa pyritään luomaan asuinympäristöä, jossa viihdytään.

Uuden aseman sijanniksi on ehdotettu Kivikaudenpuistoa, joka on tällä hetkellä voimassa olevassa asemakaavassa merkitty lasten leikkikentäksi ja yleiseen oleskeluun tarkoitetuksi puistoalueeksi. Kivikaudenpuiston pohjoisosaan on rakennettu puisto, mutta puiston vieressä oleva viheralue pienenisi uuden aseman rakentamisen takia. Nykyään rauhallinen puistoalue ei enää olisi niin rauhallinen ja suojassa kuin tällä hetkellä. Myyrmäessä ei muutenkaan ole montaa metsäaluetta, johon pääsee ilman suurten teiden ylittämistä. Emme toivo, että Myyrmäen viihtyisä puistomaisuus tuhotaan liian tiiviillä rakentamisella.

Vantaan kaupunki on myös juuri käyttänyt paljon rahaa Myyrmäen urheilupuiston ja uuden skeittipuiston kunnostamiseen ja rakentamiseen. Alue on monen paikallisen asukkaan harrastuspaikka sekä vapaa-ajan viettopaikka. Uusi asema sijaitsisi runsaasti liikennöidyn Raappavuorentien varrella, jonka toisella puolella kyseinen urheilupuisto sijaitsee. Aiempi sijantiehdotus oli urheilunpuiston päässä ja tähän sijaintiin asemaa ei koettu voitavan rakentaa häiritsevän liikenteen takia, mutta tämä sama liikenne kulkisi kuitenkin uuden aseman ohitse. Urheilupuiston alueella on kova liikenne varsinkin arki-iltoina ja viikonloppuisin, kun nuoria haetaan harrastuksista. Myös tulevat tapahtuvat Myyrmäkihallissa, tulevat hyvin suurella todennäköisyydellä ruuhkauttamaan kyseisen alueen. Asemakaavamuutos aiheuttaisi siis Raappavuorentiellä sekä siitä haarautuville teille muutoksia ja näin ollen myös vaikuttaisi alueen yleisten teiden liikenneturvallisuuteen ja liikennöitävyyteen. Myös Myyrmäen läheisyyteen Honkasuolle rakennetaan koko ajan lisää pientaloja ja parhaillaan Honkasuolta rakennetaan Rajatorpantielle uutta tietä alueen tieverkoston parantamiseksi. Alueella on siis paljon asutusta ja asukkaita, jotka kulkevat autoilla, julkisilla ja jaloin. Näiden kulkijoiden turvallisuus voi vaarantua uuden aseman valitulla sijainnilla.

Uuden paloaseman sijoittamista varten on löydetty 13 vaihtoehtoa, joista suurin osa sijaitsee asuinalueiden vieressä tai läheisyydessä. Muutama vaihtoehto sijaitsi alueille, joiden välittömässä läheisyydessä ei ole asuntoja ja tavoiteltu 6 minuutin vasteaika saavutetaan Myyrmäen alueella.

Emme kannata ehdotettua asemakaavamuutosta edellä mainituista syistä.”

=> Yleiskaavamerkintä sisältää myös tarvittavat palvelut. Uudessa yleiskaavassa (Kv 25.1.2021) alue on kaupunkikeskustan aluetta. Väestön kasvu Myyrmäessä lisää riskejä ja pelastustehtäviä. Kasvukaupungeissa kiinteistöjen arvot nousevat. Päiväkoti ei sijoitu Raappavuorentien eikä Vaskivuorentien varteen vaan Kivikirveenkujalle. Urheilupuisto suurine yleisömäärineen on suuren riskin kohde. Urheilupuiston alueella on hälytysajoa häiritsevää pysäköintiliikennettä ja jalankulkua. Hälytysajo kulkee kaduilla joka tapauksessa. Myyrmäen kadut ovat leveitä ja hälytysajolle annetaan liikennevaloetuus. Tehty liikenneselvitys. Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle. Selvitetty 19 paikkaa. Katso edellistä vastausta.

15. Yksityishenkilö, 27.9.2021:
”Raappavuorentien varteen suunnitellun valmiusaseman sijainti on kaikin puolin huono. Paloasemalta lähtevä hälytysajoneuvoliikenne tulee aiheuttamaan lähialueelle sekä meluhaittaa että liikenneongelmia.

Toiveissa on pelkillä vilkuilla liikkeelle lähtö, mutta ottaen huomioon tien ruuhkaisuuden, se tuskin tulee toteutumaan montaa kertaa vuorokaudessa. Näin ollen vieressä olevan asuinalueen asukkaat sekä Sporttikortteleille tulevan päiväkodin lapset sekä työntekijät tulevat altistumaan päivittäin lukuisia kertoja meluhaitalle. Sireenien äänet kantavat kauas eikä mäki tule vaientamaan meteliä yhtään puistoon päin. Äänet tulevat myös kaikumaan todella laajalle alueelle Sporttikorttelin 8-kerroksisista kerrostaloista. Koska asemalle on tehty laajennusvaraukset jo tässä vaiheessa, niin aseman alueelle tuottama häiriö tulee jatkossa vain kasvamaan.

Valmiusaseman sijainti Kivikirveenpuiston alueelle on ongelmallinen tien ruuhkaisuuden vuoksi. Raappavuorentiellä on yksi autokaista molempiin suuntiin sekä tien laidoilla kevyen liikenteen väylät molemmin puolin sekä valottomat suojatiet Raappavuorentien yli kumpaan tahansa suuntaan lähtiessä. Hotellin (Noli Studios) ja Energia-Areenan puolelta tuleva liikenne aiheuttaa jo nyt kitkaa liikenteen sujuvuudelle, joten hälytysajoneuvoliikenteen lisääminen kivenheiton päähän ko. risteyksestä tulee hyvin todennäköisesti aiheuttamaan lisää vaaratilanteita. Alueella liikkuvat lapset eivät välttämättä huomaa lähtevää hälytysajoneuvoa ilman äänimerkkien käyttöä ja siksi tuolta paikalta liikkeelle lähtö tulee olemaan aina hankalaa.

Alueella asuvana huolettaa myös lisääntyvän meluhaitan vaikutus asuntojen hintoihin alueella.

Valmiusaseman sijainti pitäisi määritellä alueelle koituvan haitan perusteella. Nyt se on selvästikin ohitettu ja lasketaan vain matkaan kuluvia minuutteja vaikka nyt jo mainittu valo-ohjaus (HALI-järjestelmä) mahdollistaisi aseman sijoittamisen edemmäs olemassa olevasta ja rakenteilla olevasta asutuksesta. Tulevaisuudessa tehtävät mahdolliset laajennukset olisivat varmasti myös helpompi toteuttaa, jos tontilla olisi enemmän tilaa (eikä sijaitse rinteessä kahden asuintalon välissä kuten nykyinen ehdotelma).”

=> Paloaseman sijainti on optimaalinen ihmisten pelastamiseksi ja lisää alueen turvallisuutta. Tehty liikenneselvitys. Myyrmäen kadut ovat leveitä, paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja hälytysajolle liikennevaloetuus. Paloasema ei itsessään aiheuta äänihäiriöitä. Hälytysajoneuvot kulkevat kaduilla joka tapauksessa. Laajennus tulee miehistötilan päälle. Katso edellisiä vastauksia nro 14 ja 15.

16. Yksityishenkilö, 28.9.2021:
”Vastustan ehdottomasti kys. paloaseman sijoittamista kivikautisen muinaismuiston tontille kerrostaloyhtiöiden väliin. Tulee aiheuttamaan häiriötä asukkaille ja lisäksi Kivikirveenkujan tuleva päiväkotikaan ei välty häiriöiltä.”

=> Kivikaudenpuistosta ei tunneta muinaismuistoja, nimi on annettu esihistorian aihepiiristä. Paloasema ei itsessään aiheuta äänihäiriöitä. Hälytysajoneuvot liikkuvat kaduilla joka tapauksessa.

17. Länsi-Vantaan Sosialidemokraatit ry, 30.9.2021:

”Yleistä
Länsi-Vantaan Sosialidemokraatit ry:n mielestä Myyrmäki tarvitsee paloaseman, tarve on aivan kiistaton. Mielestämme kuitenkin seuraavia huomioita tulisi tarkastella vielä tarkemmin:

Sijainti
Esitetty alue on liian pieni toimivalle ratkaisulle. Tontti leikkautuu ikävästi Kivikaudenpuiston rinteeseen. Uuden jalankulkutien alta joudutaan kaatamaan vanhaa puustoa. Ajoneuvotallit rajoittuvat suoraan jalankulku- ja polkupyörätiehen.

Mielestämme tulee selvittää uusia sijaintivaihtoehtoja. Urheilupuistossa Hesburgerin läheltä (tai sen paikalta, paikka 1) löytyy toimiva ratkaisu, jonka liikenne liittyy Raappavuorentiehen urheilupuiston ajoyhteyden kautta Vaskivuorentien kohdalla.

- Myyrmäen Energia Areenan päädyn kohdalta saattaa myös löytyä tarvittava tila (paikka 8).
- Ajopuunpuistossa Nesteen kylmäaseman vieressä on hyvää tilaa toimivalle ratkaisulle. Se voi liittyä Rajatorpantiehen esim. urheilupuiston liittymää vastapäätä tai huoltoaseman kautta (paikka 7).

Turvallisuus
Raappavuorentielle muodostuu yli 50 m pitkä liittymäalue. Hälytysajoneuvot peruuttelevat Raappavuorentiellä ja sen kevyen liikenteen väylällä. Järjestelyt aiheuttavat pahoja turvallisuusriskejä sekä kevyelle että ajoneuvoliikenteelle.

Liikenne
Raappavuorentie on yleiskaavan mukainen pääkatuyhteys ja ainoa sellainen Myyrmäen eteläosasta Vihdintien suuntaan (yk 2020), kun Rajatorpantien luonnetta Myyrmannin kohdalla ollaan muuttamassa suunnitellut ratkaisut tuottavat suurta haittaa Raappavuorentien liikenteelle ja estävät esim. mahdollisesti tarvittavat kaistajärjestelyt. Liikennevaloihin tulee järjestää paloasemalta vaikutusmahdollisuus varsinkin, jos asema sijoitetaan urheilupuistoon Hesburgerin lähelle tai paikalle.

Asukkaat
Lähellä oleva asuvat ovat ilmaisseet huolensa liittyen meteliin, joita hälytysajonneuvot saattavat aiheuttaa."

=> Esitetty tontti on paloasemalle riittävä ja sen sijainti on optimaalinen ihmisten pelastamiseksi. Urheilupuistossa on hälytysajoa häiritsevää pysäköintiliikennettä ja jalankulkijoita. Paikalla 8 on telekeskus ja se on yleiskaavan viheryhteys, ekologinen yhteys ja liito-oravan reitti. Paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle ja on paloasemalle liikenteellisesti huono. Maailmalla paloasemia sijaitsee vilkkaillakin kaduilla ja niihin peruutetaan vilkut päällä. Peruutettaessa henkilö nousee autosta valvomaan liikennettä. Lisäksi autoihin saa turvallisuusvarusteita (kamerat, tutkat, risteävän liikenteen varoitus, parkkiapu, hätäjarrutus). Tehty liikenneselvitys. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja Raappavuorentielle liikennevaloetuus. Hälytysajoneuvoihin on tulossa myös järjestelmä, jolla liikennevalot vaihdetaan vihreiksi. Hälytysajo lähtee pelkillä vilkuilla ja kulkee kaduilla joka tapauksessa. Katso edellisiä vastauksia.

18. Asunto Oy Kaarensaarni, 1.10.2021:
"Liitteenä löydätte asukasmielipiteemme Myyrmäen paloasemaa (valmiusasemaa) koskevaan asemakaavamuutos 002493:n liittyen.

Asukasmielipide on muodostettu asemakaavamuutoksessa esitetyn Raappavuorentien Kivikaudenpuistoon kaavoitetun Myyrmäen paloaseman välittömässä läheisyydessä sijaitsevien taloyhtiöiden edustajien ja asukkaiden kanssa käytyjen perusteellisten keskustelujen pohjalta. Asukasmielipide on tarkoitettu tukemaan Vantaan kaupungin virka- ja luottamushenkilöiden päätöksentekoa asemakaavamuutos 002493 liittyen.

Tämän asukasmielipiteen on laatinut asunto-osakeyhtiö Kaarensaarnin asukkaat ja sen esittää taloyhtiön hallitus.

ASUKASMIELIPIDE
Tässä dokumentissa esitetään koottu asukasmielipide Myyrmäen paloasemaa (valmiusasemaa) koskevaan asemakaavamuutos 002493:n liittyen. Asukasmielipide on muodostettu asemakaavamuutoksessa esitetyn Raappavuorentien Kivikaudenpuistoon kaavoitetun Myyrmäen paloaseman välittömässä läheisyydessä sijaitsevien taloyhtiöiden edustajien ja asukkaiden kanssa käytyjen perusteellisten keskustelujen pohjalta. Asukasmielipide on tarkoitettu tukemaan Vantaan kaupungin virka- ja luottamushenkilöiden päätöksentekoa asemakaavamuutos 002493 liittyen.

Tämän asukasmielipiteen on laatinut asunto-osakeyhtiö Kaarensaarnin asukkaat.

ASEMAKAAVAMUUTOS 002493
Asukkaat pitävät perusteltuna ja toivottavana paloaseman rakentamista tukemaan Länsi-Vantaan väestön ja Myyrmäen keskustan tavoitettavuutta. Asukkaat kannattavat paloaseman rakentamista, mutta esittävät huolensa asemakaavamuutos 002493:ssa esitetyn paloaseman (valmiusaseman) suunnitellusta sijainnista (Asemakaavoituksen esitys, vaihtoehto 2) Raappavuorentien 9:ssä sijaitsevassa Kivikaudenpuistossa.

Perustelut | Osa 1: Luontoarvot
Raappavuorentien Kivikaudenpuisto on asukkaille tärkeä lähiluontoalue, joka on voimassa olevien asemakaavojen (150900 & 151500) mukaan käytössä lasten leikkialueena ja yleisiin oleskelutarkoituksiin soveltuvana ja pitkälti luonnontilaisena metsäalueena.

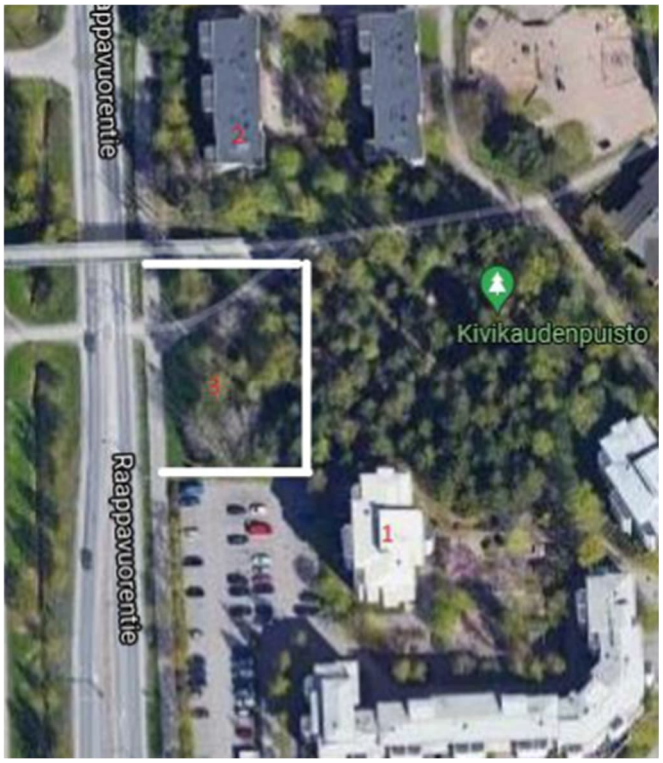
Lähiluonnon ja erityisesti lähes luonnontilassa olevan ainutlaatuisen metsäalueen merkitystä ei tule vähätellä keskellä tiiviisti rakennettua kaupunkimaista asutusta. Lehti- ja havupuumetsikkö tarjoaa myös alueen pieneläimille suojapaikan.

Erityisen huolestuttavaa asukkaiden mielestä on asemakaavamuutoksessa todettu tarve paloaseman laajentamiselle tulevaisuudessa, mikä uhkaisi entisestään Kivikaudenpuiston lähiluontoa.

Asukkaiden mielestä lähiluonnon hävittäminen ei ole perusteltua, koska paloasemalle löytyy parempia vaihtoehtoisia sijainteja.

Perustelut | Osa 2: Turvallisuus
Raappavuorentien sijainti läpikulkuväylänä Vihdintieltä Hämeenlinnantielle ja Kehä III muodostaa turvallisuuden kannalta ongelmallisen tilanteen. Raappavuorentien ajoväylä paloasemalle risteää vaarallisesti pyörä- ja kävelytien kanssa ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitseva kävelysilta muodostaa näköesteen sekä kevyen liikenteen käyttäjille että autoilijoille.

Asemakaavamuutoksen perusteluissa todetaan, että optimisijainti paloasemalle on saavutettavuuden kannalta Myyrmäen urheilupuistossa, Hesburgerin luona, mutta siellä on paljon häiritsevää liikennettä. Asukkaiden näkökulmasta esitetty sijainti Kivikaudenpuistossa ei ole liikenteen määrän suhteen yhtään parempi, erityisesti Raappavuorentien merkittävän läpikulkuliikenteen ja Urheilupuistoon kulkevien koululais- ja päiväkotiryhmien näkökulmasta.

Perustelut | Osa 3: Meluhaitat
Asunto Oy Kaarensaarni sijaitsee asemakaavamuutoksessa esitetyn paloaseman välittömässä läheisyydessä, Kivikaudenpuiston ja metsä-alueen eteläpuolella.

Väliin asemakaavamuutoksessa esitetty Myyrmäen paloasema muodostaa väistämättä huomattavaa meluhaittaa asukkaille, erityisesti asunto-osakeyhtiö Kaarensaarnissa. Erittäin vilkkaasti liikennöidyn Raappavuorentien aiheuttama meluhaitta korostuu entisestään, jos Myyrmäen paloasema rakennetaan asemakaavamuutoksessa esitetylle paikalle.

Pelastustoimintaan liittyvä ajoneuvoliikenne sekä sen aiheuttama melu, tärinä ja pöly voivat vaikuttaa ympäröivään asutukseen. Hälytysajojen aiheuttamat hetkelliset melutasot ovat korkeita ja voivat aiheuttaa viihtyisyyshaittaa erityisesti yöllä.

1. Asunto Oy Kaarensaarni 3. Myyrmäen paloaseman suunniteltu sijainti

Vaihtoehtoinen sijainti | Numero 7
Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutoksessa esitetty sijainti (2) on asukkaiden näkökulmasta yllä mainituin perusteluin haitallinen monella tapaa. Vaihtoehtoisista sijainneista paras on sijainti Urheilupuiston Hesburgerin läheisyydessä, mutta alueen häiritsevä liikenne (Raappavuorentien liikenne, jalankulkijat ja kevyt liikenne) tekevät sijainnista yhtä haastavan kuin asemakaavamuutoksessa esitetystä sijainnista Kivikaudenpuistossa.

Vaihtoehtoisista sijainneista asukkaiden näkökulmasta selkeästi paras on sijainti numero seitsemän (7) eli teiden solmukohdassa sijaitseva Ajopuunpuisto, jossa ei ole käytännössä ollenkaan kevyen liikenteen käyttöä tai jalankulkijoita.

Rajatorpantien varressa sijaitseva Ajopuunpuiston kulma, joka rajautuu Neste Express Myyrmäkeen ja bussien päätepysäkkiin, on paitsi saavutettavuudeltaan myös kevyen liikenteen ja jalankulkijoiden näkökulmasta erinomainen sijainti. Tämän lisäksi sijaintia tukee myös mahdollisuus laajentaa asemaa tulevaisuudessa käyttötarpeen lisääntyessä ilman haittaa asukkaille.

Ajopuunpuisto on merkitty yleiskaavassa työpaikka/yritystoiminnan alueeksi, mikä tukee ajatusta Myyrmäen paloaseman sijoittamisesta alueelle. Näin sijoitettuna asema ei häiritse alueen asukkaita, muodosta samanlaisia turvallisuusongelmia eikä syö asukkaiden lähiluonnosta. Lisäksi sijaintia tukee Raappavuorentien päästä löytyvä kiertoliittymä, jonka kautta hälytysajoneuvot pääsevät toimeksiannoille sekä länteen, itään että pohjoiseen.

Yllä mainitut huolet esiin tuoden asukkaat esittävät Myyrmäen paloaseman sijoittamista Ajopuunpuistoon. Asukkaat korostavat, että paloasema on toivottu, mutta asemakaavamuutoksessa esitetty sijainti muodostaa uhan alueen lähiluonnolle ja turvallisuudelle ja lisää meluhaittoja erityisesti Myyrmäen paloaseman välittömässä läheisyydessä sijaitsevissa asunto-osakeyhtiöissä.”

=> Kivikaudenpuistossa ei ole tiedossa olevia suojeltuja lajeja tai luontotyyppejä. Leikkipaikka on rakennettu Kivikirveenkujan lähelle. Laajennus tulee korotuksena vpk:n tilan päälle. Autohalli riittää isommalle paloasemalle, vain paloauto olisi isompi. Esitetyssä paikassa ei ole hälytysajoa häiritsevää pysäköintiliikennettä, kuten urheilupuistossa. Tehty liikenneselvitys. Maailmalla on paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla, ja ne toimivat hyvin ilman liikennevalojakin. Sillassa on leveä aukko. Lähdössä käytetään vain vilkkuja, ei pillejä. Hälytysajoneuvot ajavat kaduilla joka tapauksessa. Paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvää laajennusta varten. Rajatorpantien / Raappavuorentien kulmauksessa on maakaasun pumppuasema. Helsingin puolelle on kaavoitettu kerrostaloja. Raappavuorentien päässä on bussien 30 ja 560 kääntöpaikka.

19. Vantaan Energia Oy ja Vantaan Sähköverkot Oy, 4.10.2021:
”Sähköverkko
Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Asemakaavanmuutosalueen laidassa Raappavuorentien suuntaisesti on sijoitettuna 20kV keskijännitekaapelit (Liite1). Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.”

”Kaukolämpöverkko
Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 3). Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.”

20. Asunto Oy Kaarenpyökki, 3.10.2021:
”Taloyhtiömme mielestä on hyvä, että Myyrmäen paloturvallisuusasioita ja väestöntavoitettavuutta parannetaan rakentamalla Myyrmäen suuralueelle paloasema.

Vastustamme kuitenkin paloaseman sijoittamista nyt esitetylle paikalle Kivikaudenpuistonreunaan. Kivikauden puisto on tähän asti säilynyt viheralueena, hiilinieluna ja hulevesien kerääjänä

asutuksen keskellä; sisältäen vanhaa puustoa ja varmasti monipuolista pieneliöstöä, koska puistikossa ei ole juuri läpikulkua. Muuta puustoa on lähialueelta kaadettu lähiaikoina mm. uuden hotellin tieltä ja pidemmällä aikavälillä koko urheilupuiston alueelta. Mielestämme jäljelläolevat puut alueella on säilytettävä, myös Kivikauden puistossa. Eikö ensisijaisesti pitäisi etsiä alueita, jossa vheralueisiin tai puustoon ei tarvitsisi kajota?

Mitä tapahtuu Raappavuorentien viereiselle kävely-pyörätielle? Se on runsaasti käytetty, mutta muuttuu nyt kyllä turvattomaksi paloautojen ylittäessä sitä.

Mielestämme Myyrmäen alueella on sopivampia paikkoja paloasemalle, mm. entisen terveysaseman alue Myyrmannin vieressä, matonpesupaikka Uomatien päässä tai bensa-aseman ympäristö Metropolian vieressä

Lisäksi on selvää, että urheilupuiston tapahtumien alkaessa ja päättyessä Raappavuorentiellä on yleensä niin paljon liikennettä, että paloautojen lähtö tehtäviinsä turvallisesti ja riittävän nopeasti voi olla haastavaa.

Nyt paloasemalle kaavailtu tontti myös vaikuttaa pieneltä, eikä ehkä riitä kaikille paloaseman toiminnoille, vaan koko Kivikauden puisto on vaarassa tuhoutua toimintojen mahdollisesti laajentuessa. Päivitetyssä tiedotteessa oli varattua rakennusoikeutta jo kasvatettu 850 k-m2:stä 1200 k-m2:iin. Suunnitelmien tarkentuessa varmaan näin juuri käy ja tulevaisuudessa tarve tullee vielä kasvamaan. Näin menettäisimme pian koko puistoaleen; tämä ei pitäisi olla Vantaan kaupungin arvojen mukaista. Alueella oli jo nyt kaivinkone myllännyt aluskasvullisuutta tehtyjen pohjatutkimusten vuoksi, vaikka asemakaavamuutosta ei ole vielä hyväksytty; näinkö Vantaalla toimitaan? Tiedämme, että lähialueen asukkaat vastustavat hanketta, mutta vaikuttaa, että veronmaksajien mielipiteet ovat Vantaalla turhia; virkamiehet ja poliitikot tekevät päätöksiä aika mielivaltaisesti."

=> Kivikaudenpuistossa ei ole tiedossa olevia suojeltuja lajeja tai luontotyyppejä. Valtaosa puistosta säilyy. Tonttiin liitetään alava savikko, joka on entistä peltoa, ja vanha talonpaikka. Esitetty paikka on ihmisten pelastamisen kannalta paras. Entinen terveysaseman tontti (Monttu) sijaitsee pelastamisen kannalta hankalasti. Matonpesupaikka on kaavoitettu kerrostalotontiksi. Nesteen viereinen Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle. Maailmalla on paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla, ja ne toimivat hyvin ilman liikennevalojakin, koska hälytysajo on ensisijaista. Tehty liikenneselvitys. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot. Raappavuorentie on hyvä leveä katu hälytysajoneuvoliikenteelle. Joka tapauksessa kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja. Isot yleisötilaisuudet ovat ison riskin kohteita. Esitetty tontti on paloasemalle riittävä, mahdollinen laajennus sijoittuu toiseen kerrokseen, ei puistoon eikä naapuritontille. Maaperä selvitetään ennen kaavoitusta. Katso edellisiä vastauksia.

21. Kiinteistö Oy Kaarenrunko, 3.10.2021:
"Mielestämme on hyvä, että Myyrmäen paloturvallisuusasiat saatetaan paremmalle tolalle rakentamalla Myyrmäen suuralueelle paloasema.

Vastustamme kuitenkin paloaseman sijoittamista nyt esitetylle paikalle Kivikaudenpuistoon. Kivikauden puisto on tähän asti säilynyt hiilinieluna ja hulevesien kerääjänä asutuksen keskellä; sisältäen vanhaa puustoa ja varmasti monipuolista pieneliöstöä, koska puistikossa ei ole juuri läpikulkua. Muuta puustoa on lähialueelta kaadettu lähiaikoina mm. uuden hotellin ja opiskelija-asunnon tieltä ja pidemmällä aikavälillä esim. urheilupuiston alueelta. Mielestämme jäljelläolevat puut alueella on säilytettävä, myös Kivikauden puistossa.

Mielestämme Myyrmäen alueella on sopivampia paikkoja paloasemalle, mm. entisen terveysaseman alue Myyrmannin vieressä, matonpesupaikka Uomatien päässä tai bensa-aseman ympäristö Metropolian vieressä. Lisäksi on selvää, että urheilupuiston tapahtumien alkaessa ja päättyessä Raappavuorentiellä on yleensä niin paljon liikennettä, että paloautojen lähtö tehtäviinsä turvallisesti ja riittävän nopeasti voi olla haastavaa.

Nyt paloasemalle kaavailtu tontti myös vaikuttaa pieneltä, eikä ehkä riitä kaikille paloaseman toiminnoille, vaan koko Kivikauden puisto on vaarassa tuhoutua toimintojen mahdollisesti laajentuessa. Päivitetyssä tiedotteessa oli varattua rakennusoikeutta jo kasvatettu 850 k-m2:stä 1200 k-m2:iin. Suunnitelmien tarkentuessa varmaan näin juuri käy ja tulevaisuudessa tarve tullee vielä kasvamaan.

Kiinteistöyhtiömme on kolmen taloloyhtiön omistama pysäköintialue ja kaikki alueen pysäköintipaikat ovat jatkuvasti varattuja. Pelkäämme luonnollisesti myös sitä, että suunniteltu tontti osoittautuu liian pieneksi, Vantaan kaupunki pakkolunastaa lisätilaa alueestamme, jolloin taloyhtiöidemme parkkipaikat ovat vaarassa ja samalla myös asuntojemme arvo vaarantuu."

=> Katso edellistä vastausta nro 20.

22. Yksityishenkilöt (3), 4.10.2021:
"As Oy Kaarensaarnen pitkäaikaisen asukkaan --- ja omasta puolestani ilmoitan, että vastustamme jyrkästi paloaseman sijoittamista suunniteltuun paikkaan Sinänsä tarpeelliselle paloasemalle löytyy huomattavasti parempia sijoituspaikkoja, joissa myös haitat asukkaille ovat vähäisempiä - esimerkiksi optimisijaintipaikka. Modernilla liikennetekniikalla pysytään hallitsemaan kulloinenkin liikennetilanne tehtävien ajoittuessa vilkkaammin liikennöityyn aikaan.

Paloaseman tarve ei ole tullut yllätyksenä Vantaan kaupungille, joka on panostanut merkittävästi Myyrmäen alueen kehittämiseen jo pitkään. Suunnittelun viiveitä ja virheitä ei voi paikata alueella jo pitkään asuneiden asukkaiden kustannuksella.

Muilta osin viittaamme As Oy Kaarensaarnin mielipiteessä esitettyyn."

=> Selvitetty 19 paikkaa. Uuden paloaseman tarve on syntynyt viime vuosina väestön ja liikenteen kasvun myötä ja tilanne on kehittynyt vähitellen vakavammaksi.

23. Yksityishenkilöt (2), 4.10.2021:
"Hei, huolestuneena olemme seuranneet tämän asian kehittelyä. Meistä on erikoista, että paloasema halutaan rakentaa asukkaiden makuuhuoneiden ikkunan läheisyyteen. Emme ole aiemmissa asuinpaikoissamme törmänneet vastaavaan. Odotusarvo tulee olemaan tavattoman häiritsevä asumisen kannalta. Rauhallisuutta haetaan, huomioiden kuitenkin kaupunkiympäristön ominaisuudet. Alueella löytyy parempiakin paikkoja, mitkä mielestäni täyttävät "sekuntikellon" vaatimukset. Esim. kaupungin varikko matonpesupaikan vieressä (oletettavasti paljon halvempi kohde), tai urheilupuiston alue urheilukentän vieressä. Mutta nyt sitä ahdetaan kahden asuntoyhtiön väliin "kenkälusikalla" aiheuttaen paljon harmia sekä rakentamisen että käytön aikana."

Täydennys:
"Hei, laitan tämän uudelleen, kun unohdin yhden kommentin. Siis, eihän teistä päätöksen valmistelijoista ja tekijöistä kukaan haluaisi paloasemaa sijoitettavaksi, kuten meidän tapauksessa on kyse. Siis voisitte tutkailla asiaa myös toisenlaisesta perspektiivistä ja pohtia asiaa uudelleen."
[jne. kuten edellä]

=> Kallion paloasema sijaitsee asutuksen keskellä. Otaniemeen rakennetaan asuntoja paloaseman päälle. Vantaan Energian varikko on kaavoitettu kerrostaloille. Urheilupuistossa on hälytysajoa häiritsevää pysäköintiliikennettä. Tavoiteaika on merkittävä ihmishenkien pelastamiseksi.

24. Yksityishenkilö, 5.10.2021:
"Katseltuani tuon videon asukastilaisuudesta Myyrmäen paloasemaan liittyen heräsi pari ideaa jotka voisi tuon nykyisen ehdotuksen rinnalle tuoda. Myyrmäen paloaseman sijainti Ajopuunpuistoon. Numero 7 vaihtoehtoisista paikoista. Se olisi siinä isojen teiden solmukohdassa, joka yhtenä perusteena mainittiin videolla, kun tuota sijoittamista Kivikaudenpuistoon perusteltiin. Jos siellä Ajopuunpuistossa on Lahokaviosammalta puiston länsiosassa ja keskellä kalliota, niin miten ne eivät ole este yleiskaavassa kaavoitetulle työpaikka/yritystoimintojen alueelle, mutta paloaseman sijoittamisen ne estäisivät paikalle? Ja eikö pelastustoiminnan sujuvuuden pitäisi ajaa työpaikkatoimintojen edelle?

Tuosta paikasta hälytysajoneuvojen on helppo palata asemalle takaisin Raappavuorentien päässä olevan kiertoliittymän kautta. Helsingin rajan ja tuon Nesteen kylmäaseman välissä olisi täydellinen reitti rakennettavaksi laitokselle. Rajatorpantielle saisi rakennettua myös liittymän samalle kohdalle jossa on jo nykyinen risteys Urheiluhalleille. Siitä kohtaa pääsisi hyvin hälytysläh-döille sekä länteen, että itään ja Raappavuorentietä pohjoisen suuntaankin pääsee tuosta hyvin."

=> Paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle ja sijaitsee pelastamisen kannalta huonommin. Rajatorpantiellä on myös enemmän liikennettä ja varaus pikaraitiotielle.

25. Yksityishenkilö, 6.10.2021:
”Pidän Myyrmäen paloaseman sijoittamista Kivikaudenpuistoon huonona vaihtoehtona. Yhdyn Asunto Oy Kaarensaarnin kaavasta laatimaan mielipiteeseen ja sen perusteluihin. Pidän vaihtoehtoista paikkaa n:o 7 Ajopuunpuistossa huomattavasti parempana paikkana uudelle, sinänsä tarpeelliselle, Myyrmäen valmiuspaloasemalle.”

=> Paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle ja sijaitsee pelastamisen kannalta huonommin. Rajatorpantiellä on myös enemmän liikennettä ja varaus pikaraitiotielle.

26. Yksityishenkilö, 5.10.2021:
”Paloasema on tärkeä saada Myyrmäkeen mutta ei nyt suunnitellulle paikalle!
Tämä pieni ja kaunis viheralue on ainoa metsäpuisto tällä puolen Myyrmäkeä. Aluetta käyttää alueen lapset. Tulevaa päiväkotia ajatellen metsäpuisto Kivikirveenkujan leikkipuiston jatkona olisi ideaali! Nämä viheralueet ovat kaupunkikeskuksien vetovoimatekijöitä. Ei tuhota niitä!
Nyt tuntuu siltä, että halutaan säästää mahdolliset uudet ja jo kaavoitetut uudiskohde tontit paloaseman läheisyydeltä. Koska paloasema naapurissa voisi vaikeuttaa tontin ja asuntojen myyntiä.
Rajatorpantiellä olisi hyvin tilaa paloasemalle esimerkiksi tontti 10 ja sieltä ehtii jopa paremmin Vapaalaan ja Pähkinärinteelle, kuin tontilta 2.
Samoin Rajatorpantiellä nykyisen matonpesupaikan kohdalla sekä viereiset tontit siinä olisivat hyviä paikkoja paloasemalle. Näitä tontteja ei ollut valmistelussa huomioitu. Näiden tonttien puolella Rajatorpantietä ja Raappavuorentietä ei ole kevyenliikenteenväylää. Tämä tarkoittaisi nopeampaa ja turvallisempaa lähtöä asemalta. Näille tonteille sopisi laajentamaan isomman pelastusaseman myöhemmin.
Tiedämme kyllä että, tämä nyt suunniteltu valmiusasema ei ole riittävän suuri pidemmällä aikavälillä. On kyettävä katsomaan asiaa pidemmällä perspektiivillä. Ei ole mitään kestävää ajattelua, että metsäpuisto tuhotaan paloaseman vuoksi vuosikymmenen tai muutaman takia! Tätä metsä puistoja ei saa takasin se tuhotaan!
Etelä puolella Myyrmäkeä on jo paljon pysäköintikenttää, joka on ankean näköistä. Tämä paloasema tontilla 2 laajentaisi tätä pysäköintikenttää entisestään. En tiedä ketään, joka pitää isoja pysäköintikenttiä kauniina ja viihtysinä alueina. Tämä ratkaisu voi näin ollen, jopa edesauttaa Myyrmäen asuinalueiden eriarvoistumimista.
Olkaa hyvät ja harkitkaa sijaintia uudestaan. Koska vaihtoehtoja on, jos ne haluaa nähdä.”

=> Valtaosa puistosta jää jäljelle. Paloaseman paikka on optimaalinen ihmisten pelastamiseksi. Paikka 10 on liian lännessä, paikka on turvesuota, ja sieltä ehtii hitaammin Myyrmäen kasvavaan väestökeskittymään. Uomatien matonpesupaikka on kaavoitettu kerrostaloille ja on liian pohjoisessa, jolloin toiminta-alue menee osin päällekkäin Vantaankosken paloaseman kanssa. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuintontteja. Selvitetty 19 paikkaa. Katso edellisiä vastauksia.

27. Yksityishenkilö, 6.10.2021:
”Vastustan Myyrmäen paloaseman suunniteltua sijaintia.
Vaihtoehtoja on mm Rajatorpantiellä tai Raappavuorentiellä Uomatien päässä.
Suunniteltu paikka sijaitsee liian lähellä asuintaloja, valmistuvaa päiväkotia ja lasten harrastuspaikkoja eli vaarantaa monen ihmisen jalankulun.
Paikka on myös ainoa viheralue tuolla alueella ja on virkistyskäytössä ja lasten retki/leikkipaikka.”

=> Esitetty paikka sijaitsee lähellä suuren riskin kohteita ja on optimaalinen ihmisten pelastamiseksi. Selvitetty 19 paikkaa. Katso edellisiä vastauksia.

28. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL, 6.10.2021:
Ei lausuttavaa.

Kaavoitettava tontti Raappavuorentieltä lounaasta. TKa 3.7.2021

29. Yksityishenkilöt (4), 7.10.2021:
”Yllätyimme kun Vantaan Kaupunki tuhlaa aikaa ja rahaa tähän huonoon ehdotukseen 002493.

Vastustavat asiat:
- paikka on kaavoitettu puistoksi, KORVAAMATON metsäinen virkistysalue kerrostaloalueella
- paikka on historiallinen, Kivikauden puisto. Sitä ei sovi pilkkoa, eikä siellä varmaan kaikkia tutkimuksiakaan ole vielä suoritettu
- paloasema ei sovi keskelle asuinkerrostaloaluetta. Häiritsee ympäri vuorokauden kerrostalojen asukkaita ja laskee heidän asuntojensa arvoa
- ylimääräisiä kuluja tulee kävelysillan siirtämisestä

Ehdotukset:
- Rajatorpantien toisella puolella Nesteen kylmäaseman vieressä on tilaa, eikä asutusta
- jäähallilta Martinlaakson suuntaan on tilaa. Seuraavana on Vantaan kaupungin puhtaanapitolaitoksen varikkoalue, jonka ympäristössä on myös tilaa
- Myyrmannin vieressä, jossa ennen oli terveysasema ja välillä suunniteltiin Prismaa. Nyt on rakentamatonta tilaa”

=> Kivikaudenpuisto on aihepiirinimi eikä sieltä tunneta muinaisjäännöksiä. Paloasema sijoittuu optimaaliseen paikkaan ihmisten pelastamiseksi, savikon kohdalle. Valtaosa puistosta säilyy. Kävelysiltaa ei siirretä. Nesteen viereinen alue on varattu Metropoliaan liittyvää laajennusta varten. Urheilukentän pohjoispuolelle on asemakaavoitettu päiväkotitontti ja kerrostaloja. Entinen terveysaseman tontti (Monttu) sijaitsee pelastamisen kannalta hankalasti sivukadulla ja huonolla sijainnilla eri suuntiin nähden. Hälytysajo lähtee pelkillä vilkuilla. Katso edellisiä vastauksia.

30. Yksityishenkilö, 7.10.2021:
”Ilmaisen huoleni paloaseman rakentamisesta viheralueeksi kaavoitetulle tontille. Viheralueiden säilyminen kerrostalojen välissä olisi tärkeää asumisviihtyvyyden kannalta. Myöskin meluhaitat ja turvallinen lasten kulku hallille ja urheilupuistoon voi vaarantua. Ehdotan paloaseman rakentamista mieluummin teollisuusalueelle kuin asuntojen lähelle.”

=> Valtaosa puistosta säilyy. Kävelysilta säilyy. Suojatie siirretään kävelysillan pohjoispuolelle. Myyrmäessä ei ole vaihtoehtoista teollisuustonttia. Katso edellisiä vastauksia.

31. Asunto Oy Ruukuntekijäntie 4, 7.10.2021:
”Paloaseman sijainniksi suunniteltu tontti on kaavoitettu viheralueeksi. Tämä viheralue on aikanaan varmasti kaavoitettu silloisen päiväkodin tarpeeseen Kivikirveenkujan leikkipuiston jatkoksi. Näitä viheralueita ei ole mahdollista saada takaisin jos ne tuhotaan.

Nyt suunnitellun paikan läheisyyteen on kaavoitettu ja rakennetaan lähitulevaisuudessa uudestaan päiväkoti usealle sadalle lapselle. Päiväkodin lapset tarvitsevat rauhalliset päiväunet sekä leikkialueen. Viheralue, jolle paloasemaa suunnitellaan toteutettavaksi on lapsille tärkeä leikki- ja virkistysalue. Tämä metsikkö on ainoa metsäpuisto tällä puolen Myyrmäkeä, johon alueen lapset pääsevät katsomaan vuodenaikojen vaihtumista ja rakentamaan majoja ilman, että tarvitsee ylittää yhtään tietä. Turvallinen metsäpuisto mahdollistaa myös alueen lasten omatoimisen ulkoilun vapaa-ajalla. Tulevan päiväkodin lapset ja työntekijät varmasti arvostavat ja nauttivat viheralueesta leikkipuiston jatkona.

Paloaseman vaikutuksia asuinviihtyvyyteen (esim. melu- ja liikennevaikutukset) ei ole arvioitua paloaseman kaavoituksessa. Vaikutukset asuinviihtyvyyteen on arvioitava ennen sijaintia koskevan päätöksentekemistä. Paloaseman paikasta päätettäessä tulee tarkoin huomioida sen vaikutukset alueen asuinviihtyvyyteen.

Parhaiten vaikutukset asuinviihtyvyyteen voidaan huomioida ja ennakoida uudiskohteita toteutettaessa. Näin ollen vaihtoehtoisia paloaseman paikkoja tulisi tarkastella myös tästä näkökulmasta. Uudisrakentamisessa paloaseman tuomiin meluhaasteisiin voidaan vaikuttaa äänieristyksellä rakennusvaiheessa toisin kuin nyt esitetyllä sijainnilla, jossa on jo asutusta. Nyt ehdotetun paikan välittömässä läheisyydessä on 1980-luvun kerrostaloja, joissa äänieristys ei vastaa tämän päivän rakentamisen äänieristyksen vaatimuksia. Uudiskohteille kaavoitetut tontit on otettava vaihtoehdoiksi paloasemalle.

Nyt ehdotetuista vaihtoehtoisista paloaseman paikoista ainakin numerot 7 ja 10 tulisi ottaa uudelleen harkintaan tonteiksi paloasemalle. Numero 10 on suopohja, tämä ei kuitenkaan ole rakentamiselle este. Rakennuksia on rakennettu Suomessa paljon suopohjalle ja tämä on täysin mahdollista. Tontin välittömässä läheisyydessä ei ole asuintaloja ja jos niitä joskus tulee, niin niissä voidaan huomioida meluhaitta äänieristyksessä. Helsinki on rakentanut Honkasuolle paljon ja pystynyt nämä haasteet selvittämään. Myöskään ihan välittömässä läheisyydessä ei ole asuintaloja.

Myyrmäen tämä puoli ei ole vetovoimaisinta asuinaluetta, alueella on mm. paljon vuokrataloja. Kaupunkikeskuksen kehittämisen näkökulmasta lähimetsät muodostavat vetovoimatekijän, joka rakentamisen myötä menetetään. Alueen kehittämisen näkökulmasta asukkaiden asuinviihtyvyydestä on huolehdittava ja kaupunkisuunnittelussa tulee huomioida alueen asukkaiden näkökulma.

Nyt esitetty asemakaavamuutos on seurausta kaupungin lyhytnäköisestä Myyrmäen alueen täydennysrakentamisen kaavoittamisprosessista. Esittelytilaisuudessa perusteina näytettiin paloaseman tehtävien vasteaikoja 10 vuoden aikasarjana. Tästä Ilmeni, että tehtävien vasteaika ei ole täyttynyt aikoihin. Kyseinen paloaseman rakentaminen olisi pitänyt ottaa huomioon jo alkuperäistä täydennysrakentamista suunniteltaessa. Sillä ilmiselvää on, että palvelutarpeet kasvavat, kun asukasmäärä alueella lisääntyy jatkuvasti. Me emme halua olla kaupungin lyhytnäköisen suunnittelun ja kaavoittamisen sijaiskärsijöitä ja maksaa siitä asumisviihtyvyyden laskulla sekä alueemme heikentyneellä arvolla omistusasunnoillamme. Myöskään kaupungin keksimä esimerkki Englannin Chelsean paloaseman sijainnista ei liity millään tavalla Myyrmäkeen - täällä on paljon parempia vaihtoehtoja olemassa ja nyt ehdotettu vaikuttaa kaikista vaihtoehdoista huonoimmalta ottaen huomioon myös lukuisat muut vaihtoehdot joita kaupunki ei maininnut.

Paloaseman vaikutuksia asuntojen arvoon ei ole myöskään arvioitu paloaseman kaavoituksessa. Vaikutukset on arvioitava. Sijainti on tutkitusti tärkeä asia asunnon hinnan muodostumisessa ja sijaintiin kuuluu myös asunnon näkymä ja estetiikka. Nykyisen arvossa pidetyn viheralueen sijaan tilalle tuleva paloasema laskee sijainnin näkymää ja estetiikkaa eli laskee asuntojen hintaa ja pidentää asuntojen myyntiaikaa. Myös todelliset ja oletetut meluhaitat tulevat lisäämään tätä vaikutusta. Nyt ei pidä mennä siihen lankaan, että Aluehallintoviraston uhkasakon pelossa tehdään hätiköityjä päätöksiä ja sijoitetaan paloasema sellaiseen paikkaan mihin se on helppo rakentaa vasteajaltaan optimaaliseen paikkaan. Tiedetään jo nyt, että Länsi-Vantaan asukasluku kasvaa ja

tämä tontti tulee olemaan pieni täydelle pelastuslaitokselle tulevaisuudessa. Haettavalla lisärakennusoikeudella valmiusasemasta tulee pian täysi paloasema ja 850 neliön rakennus laajennetaan 1200 neliön rakennukseksi. Tämä paloasema on tärkeä saada Myyrmäkeen niin, että vasteaika ei veny kohtuuttomasti ja ilman, että yhtään viheraluetta tuhotaan. On katsottava rohkeasti muita vaihtoehtoja ja jätettävä viheralue ihmisten iloksi. Tätä viheraluetta ei saa takaisin, kun myöhemmin todetaan paloaseman käyneen liian pieneksi. Myyrmäki tarvitsee paloaseman ja se on tänne rakennettava, mutta ei nyt kaavoitetulle paikalle. Myös Länsi-Vantaan sosiaalidemokraatit ry ovat tätä mieltä.

Näillä saatesanoilla pyydämme paloaseman sijainnin tarkistamista jotta tätä ei tarvitsisi viedä hallinto-oikeuteen."

[Lisää allekirjoituksia myöhästyneenä 8.10.2021.]

=> Valtaosa puistosta jää jäljelle, erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Leikkikenttä sijaitsee puiston koillisosassa. Tontin paikka on savikkoa. Paloasema sijoittuu optimipaikalle ihmisten pelastamiseksi ja lisää turvallisuutta. Paloasemasta ei lähde ääntä. Lähdöt tapahtuvat vilkuilla, ei pilleillä. Hälytysajo ajaa joka tapauksessa katuja pitkin. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapurustoa. Selvitetty 19 paikkaa. Paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle. Paikka 10 on liian lännessä optimisijainnista ja turvesuota, eikä stabilointi estä suokaasuja. Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle. Kivikirveenkujalle kaavoitetaan uusia omistusasuntoja. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuntotontteja. Kasvukaupungeissa kiinteistöjen arvot nousevat. Laajennus mahtuu kaavoitettavalle tontille toiseen kerrokseen. Autohallin tulisi vain isompi paloauto. Katso edellisiä vastauksia.

32. 116 henkilön allekirjoittama adressi, 6.10.2021:
"Paloaseman sijainniksi suunniteltu tontti on kaavoitettu viheralueeksi. Tämä viheralue on aikanaan kaavoitettu silloisen päiväkodin tarpeeseen Kivikirveenkujan leikkipuiston jatkoksi. Näitä viheralueita ei ole mahdollista saada takaisin jos ne tuhotaan.

Nyt suunnitellun paikan läheisyyteen on kaavoitettu ja rakennetaan lähitulevaisuudessa uudestaan päiväkoti usealle sadalle lapselle. Päiväkodin lapset tarvitsevat rauhalliset päiväunet sekä leikkialueen. Viheralue, jolle paloasemaa suunnitellaan toteutettavaksi on lapsille tärkeä leikki- ja virkistysalue. Tämä metsikkö on ainoa metsäpuisto tällä puolen Myyrmäkeä, johon alueen lapset pääsevät katsomaan vuodenaikojen vaihtumista ja rakentamaan majoja ilman, että tarvitsee ylittää yhtään tietä. Turvallinen metsäpuisto mahdollistaa myös alueen lasten omatoimisen ulkoilun vapaa-ajalla. Tulevan päiväkodin lapset ja työntekijät varmasti arvostavat ja nauttivat viheralueesta leikkipuiston jatkona. Raappavuorentien kevyenliikenteenväylän katkaisu ja hälytysajoneuvojen ylitys tarve lisää mahdollisia vaaratilanteita. Tässä kohtaa Raappavuorentietä on paljon jalankulkijoita, johtuen skeittipuistosta, jäähallista, urheilukentästä jne.

Paloaseman vaikutuksia asuinviihtyvyyteen (esim. melu- ja liikennevaikutukset) ei ole arvioitua paloaseman kaavoituksessa. Vaikutukset asuinviihtyvyyteen on arvioitava ennen sijaintia koskevan päätöksentekemistä. Paloaseman paikasta päätettäessä tulee tarkoin huomioida sen vaikutukset alueen asuinviihtyvyyteen.

Parhaiten vaikutukset asuinviihtyvyyteen voidaan huomioida ja ennakoida uudiskohteita toteutettaessa. Näin ollen vaihtoehtoisia paloaseman paikkoja tulisi tarkastella myös tästä näkökulmasta. Uudisrakentamisessa paloaseman tuomiin melu haasteisiin voidaan vaikuttaa äänieristyksellä rakennusvaiheessa toisin kuin nyt esitetyllä sijainnilla, jossa on jo asutusta. Nyt ehdotetun paikan välittömässä läheisyydessä on 80-luvun kerrostaloja, joissa äänieristys ei vastaa tämän päivän rakentamisen äänieristyksen vaatimuksia. Uudiskohteille kaavoitetut tontit on otettava vaihtoehdoiksi paloasemalle.

Nyt ehdotetuista vaihtoehtoisista paloaseman paikoista numerot 7 ja 10 tulisi ottaa uudelleen harkintaan tonteiksi paloasemalle. Numero 10 on suopohja, tämä ei kuitenkaan ole rakentamiselle este. Rakennuksia on rakennettu suomessa paljon suopohjalle ja tämä on täysin mahdollista. Helsinki on rakentanut Honkasuolle paljon ja pystynyt suopohja haasteet selvittämään. Rajatorpantien luonne on enemmän alueellinen kokoojakatu ja sillä vähemmän jalankulkua. Tieverkkoon

siellä olisi liittymä valmiina urheilupuiston kohdalla ja uutta risteysaluetta ei syntyisi. Välittömässä läheisyydessä ei ole asuintaloja. Jos niitä joskus tulee niin niissä voidaan huomioida meluhaitta äänieristyksessä.

Myyrmäen tämä puoli ei ole vetovoimaista asuinaluetta, alueella on mm. paljon vuokrataloja. Kaupunkikeskuksen kehittämisen näkökulmasta lähimetsät muodostavat vetovoimatekijän, joka rakentamisen myötä menetetään. Kun puita poistuu, tulee tämä edelleen jatkamaan eteläpuolella olevaa laajaa pysäköintikenttää. Tämä ankeuttaa aluetta ja voi pahimmillaan olla segregaatio kehityksen siemen. Alueen kehittämisen näkökulmasta asukkaiden asuin viihtyvyydestä on huolehdittava ja kaupunki suunnittelussa tulee huomioida alueen asukkaiden näkökulma.

Esitetty asemakaavamuutos on seurausta kaupungin lyhytnäköisestä Myyrmäen alueen täydennysrakentamisen kaavoittamisesta. Pelastustehtävien vasteajat eivät ole olleet hyväksyttävällä tasolla Myyrmäessä vuosiin. Kyseinen paloaseman rakentaminen olisi pitänyt ottaa huomioon jo alkuperäistä täydennysrakentamista suunniteltaessa. Me emme halua olla kaupungin lyhytnäköisen suunnittelun ja kaavoituksen sijais kärsijöitä.

Nyt ei pidä mennä siihen lankaan, että Avin uhkasakon pelossa tehdään hätiköityjä päätöksiä ja sijoitetaan paloasema sellaiseen paikkaan mihin se on helpoin ja halvin rakentaa. Tiedetään jo nyt, että Länsi-Vantaan asukasluku kasvaa ja tämä tontti tulee olemaan pieni täydelle pelastuslaitokselle tulevaisuudessa. Tämä paloasema on tärkeä saada Myyrmäkeen niin, että vasteaika ei veny kohtuuttomasti. Ilman, että yhtään viheraluetta tuhotaan. On katsottava rohkeasti muita vaihtoehtoja ja jätettävä viheralue ihmisten iloksi! Tätä viheraluetta ei saa takaisin, kun myöhemmin todetaan paloaseman käyneen liian pieneksi. Myyrmäki tarvitsee paloaseman, mutta ei nyt kaavoitetulle paikalle.

Näillä saatesanoilla pyydän paloaseman sijainnin tarkistamista.”

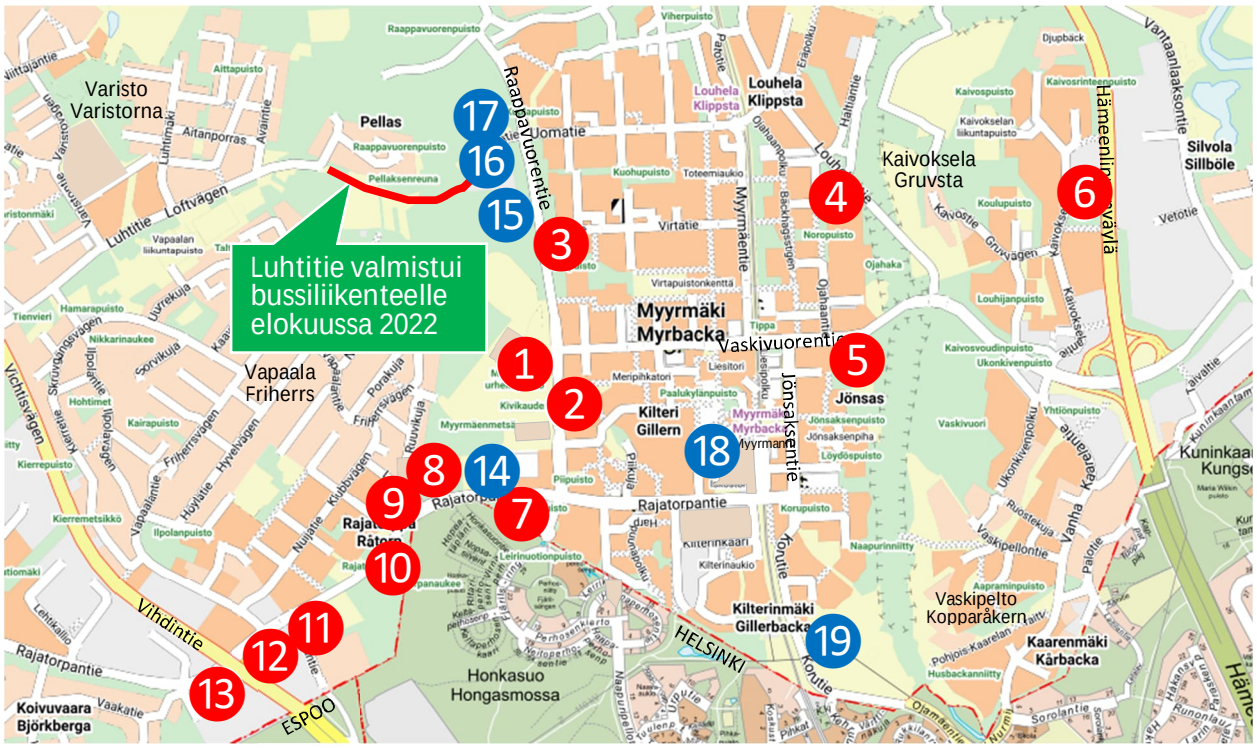
=> Valtaosa puistosta jää jäljelle, erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Leikkikenttä sijaitsee puiston koillisosassa. Tontin paikka on savikkoa. Paloasema sijoittuu optimipaikalle ihmisten pelastamiseksi ja lisää turvallisuutta. Tarve on kasvanut hiljalleen viime vuosina. Paloasemasta ei lähde ääntä. Lähdöt tapahtuvat vilkuilla, ei pilleillä. Hälytysajo ajaa joka tapauksessa katuja pitkin. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta ja Erottajan paloasema asuintalojen naapurissa, eivätkä ne häiritse naapurustoa vaan parantavat alueen turvallisuutta. Otaniemeen rakennetaan asuntoja paloaseman päälle. Tehty liikenneselvitys. Selvitetty 19 paikkaa. Paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle. Paikka 10 liian lännessä optimisijainnista ja turvesuota, eikä stabilointi estä suokaasuja. Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle. Rajatorpantie on vilkkaampi kuin Raappavuorentie, siellä on ryhmityskaistoja ja yleiskaavassa varaus pikaraitiotielle. Raappavuorentien sijainti mahdollistaa ajon Variston, Hämeenkylän ja Askiston suuntiin uutta Luhtitietä, jolloin vältetään vilkas Vihdintien / Rajatorpantien risteys. Kivikirveenkujalle kaavoitetaan uusia omistusasuntoja. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuntotontteja. Laajennus mahtuu tontille paloaseman toiseen kerrokseen. Autohallin tulisi vain isompi paloauto.

33. Vantaan kaupunginmuseo, 13.10.2021:
Ei huomautettavaa.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

Tavoitteena on kaavoittaa ihmisten pelastamiseksi optimipaikalta tontti Myyrmäen paloasemalle (valmiusasemalle) ja varautua sen korottamiseen lisämiehistötiloilla isommaksi paloasemaksi.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Optimisijainti on mahdollisimman lähellä paikkaa 1, josta alueen väestökeskittymät, riskikohteet, Myyrmäen keskusta ja suuret yleisötapahtumat saavutetaan parhaiten ja nopeimmin.

Asukasillan diassa esitetyt vaihtoehtoiset sijaintipaikat (punaiset)

1. Optimisijainti urheilupuistossa, mutta alueella on paljon häiritsevää pysäköintiliikennettä.
2. Raappavuorentie 9, Kivikaudenpuistoa. Esitetty paikka, optimisijainti. Uuden yleiskaavan keskusta-aluetta. Hälytysajo pääsee nopeasti ison riskin alueille eri suuntiin. Katso s. 34–35.
3. Virtatie 12, Virtapuistoa, Myyrmäen kaavarungossa tehokkaan asuntorakentamisen paikka.
4. Louhelantie 4, Varian tontin pohjoisosa, syrjässä, varattu asuntorakentamiseen.
5. Vaskivuorentie 8, Löydöspuistoa, rinne, yleiskaavan virkistysaluetta, muinaisjäännösalue.
6. Kaivokselantie 7, tyhjä toimistotontti Kaivokselassa, syrjässä ja kaukana idässä.
7. Rajatorpantie 18, Ajopuunpuisto, varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, länsiosassa lahokaviosammalta, itäosassa jyrkkä kallio, paloasemalle liikenteellisesti huono. Katso s. 11.
8. Lastutie 1a, Myyrmäenmetsä, yleiskaavan virkistysyhteys, ekologinen yhteys ja liito-oravan reitti. Paikalla on jo tietoliikennekeskus.
9. Lastutie 2, rakentamaton pysäköintitontti on useiden taloyhtiöiden omistuksessa.
10. Rajatorpantie 24, yleiskaavan rakentamisaluetta, mutta suota, turvetta ja suokaasuja. Sivussa, sijainti liian lännessä optimisijaintiin nähden.
11. Torpantie 3, Rajatorpanaukee, yleiskaavan rakentamisaluetta, mutta palstaviljelykäytössä.

12 ja 13. Torpantie 2b ja Köysikuja 1, käytössä olevia yksityisiä yritystontteja, ei kaupungin maata.

Osallistumisessa asukkaiden esittämät vaihtoehtoiset sijaintipaikat (siniset)

14. Rajatorpantie 23, Energia Areenan luona, liikenteellisesti huono ryhmityskaistojen kohdalla, estää ajon huoltoalueelle, vähentää pysäköintipaikkoja, sivussa optimisijainnista. Katso s. 11.
15. Kelokuusenkuja, sivussa, asemakaavoitettu päiväkodille, jota jo suunnitellaan.
16. Uomatien pää, Vantaan Energian vuokratontti, sivussa, asemakaavoitettu asuinkerrostaloille.
17. Matonpesupaikka, sivussa, asemakaavoitettu asuinkerrostaloille.
18. Iskostie 5, Monttu, sivussa hankalassa lähtöpaikassa, sopii paremmin keskustatoiminoille.
19. Korutie 14, sivussa, yleiskaavassa asuntorakentamisen paikka.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

Havainnekuva suunnitelmaluonnoksiin 1 ja 2. Kuva havainnollistaa rakennuksen massoittelua. Arkkitehtuuri ja yksityiskohdat ratkaistaan rakennusluvassa. P&R Arkkitehdit Oy & Kallaluoto 10.5.2022

4.1 KAAVAN RAKENNE

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on osa lasten leikkialueeksi ja yleisiin oleskelutarkoituksiin rakennettavaa puistoa PLE ja katua. Leikkialue on toteutettu tästä koilliseen päin.

Asemakaavamuutoksessa paloaseman tontti sijoittuu Raappavuorentien varrelle nykyiseen Kivikaudenpuistoon savikolle ja osoitetaan yleisten rakennusten korttelialueeksi Y. Samalla asemakaavan ylikulkumerkintä (y) siirretään paikkaan, johon kävelysilta on rakennettu.

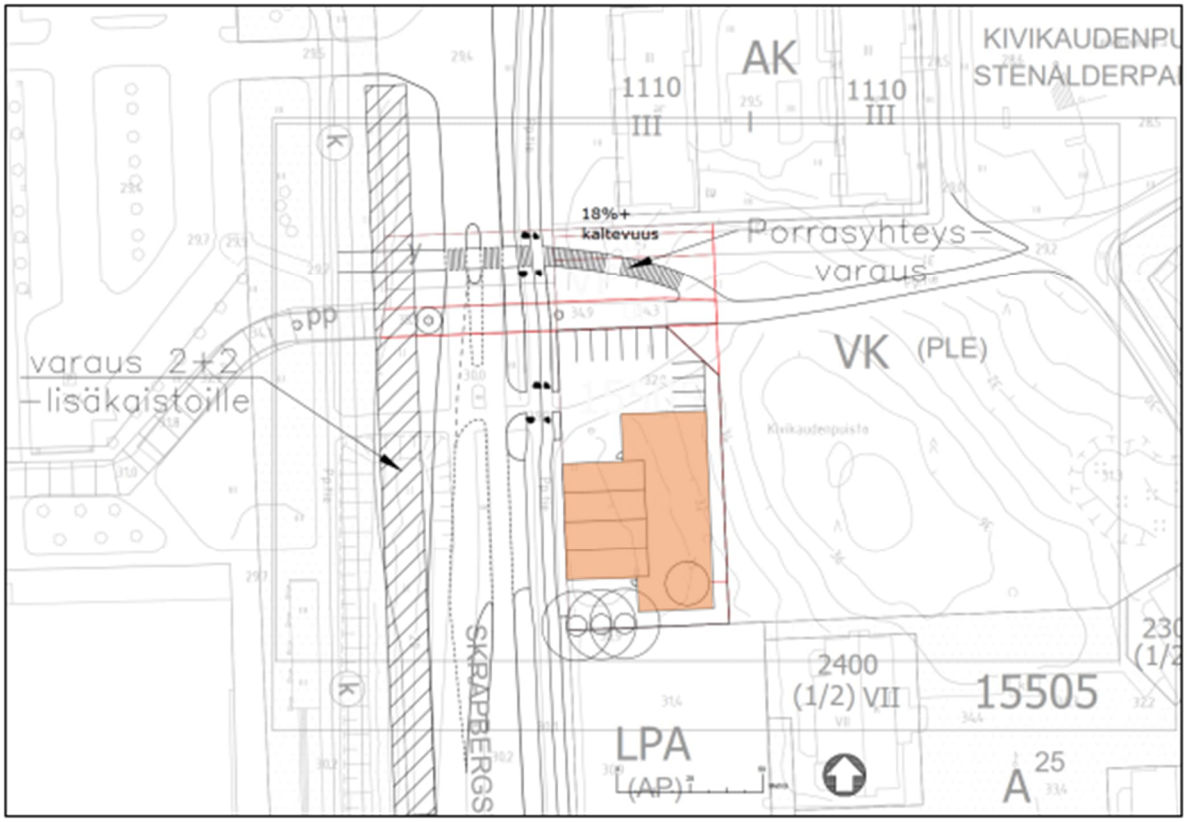
Tavoitteena on rakentaa uusi noin 850 k-m2 suuruinen valmiusasema, joka voidaan kaupungin kasvaessa laajentaa isommaksi 1 200 k-m2 suuruiseksi paloasemaksi. Tontin ala on 1 378 m2. Tonttitehokkuus on e = 0,87. Suurin kerrosluku on kaksi. Rakennukseen tulee kasvikatto.

Paloasemalle sijoittuu ison pakettiauton kokoinen kärkiyksikkö eli kevyt sammutus- ja pelastusyksikkö, ambulanssi ja kaksi vpk:n yksikköä.

Mahdollinen myöhempi miehistötilojen laajennus sijoittuu nyt yksikerrokseksi rakennettavan vpk:n osan yläpuolelle toiseen kerrokseen. Autohallin osalta varaudutaan joka tapauksessa neljän täysikokoisen ja -painoisen paloauton tarpeisiin, joten autohalli riittää tulevaisuuden tarpeisiin.

Vaihtoehtoisia sijaintipaikkoja on selvitetty 19 kpl. Esitetty paikka on optimi pelastuskohteiden nopean saavuttamisen ja ihmisten pelastamisen kannalta. Hanke parantaa huomattavasti alueen turvallisuutta.

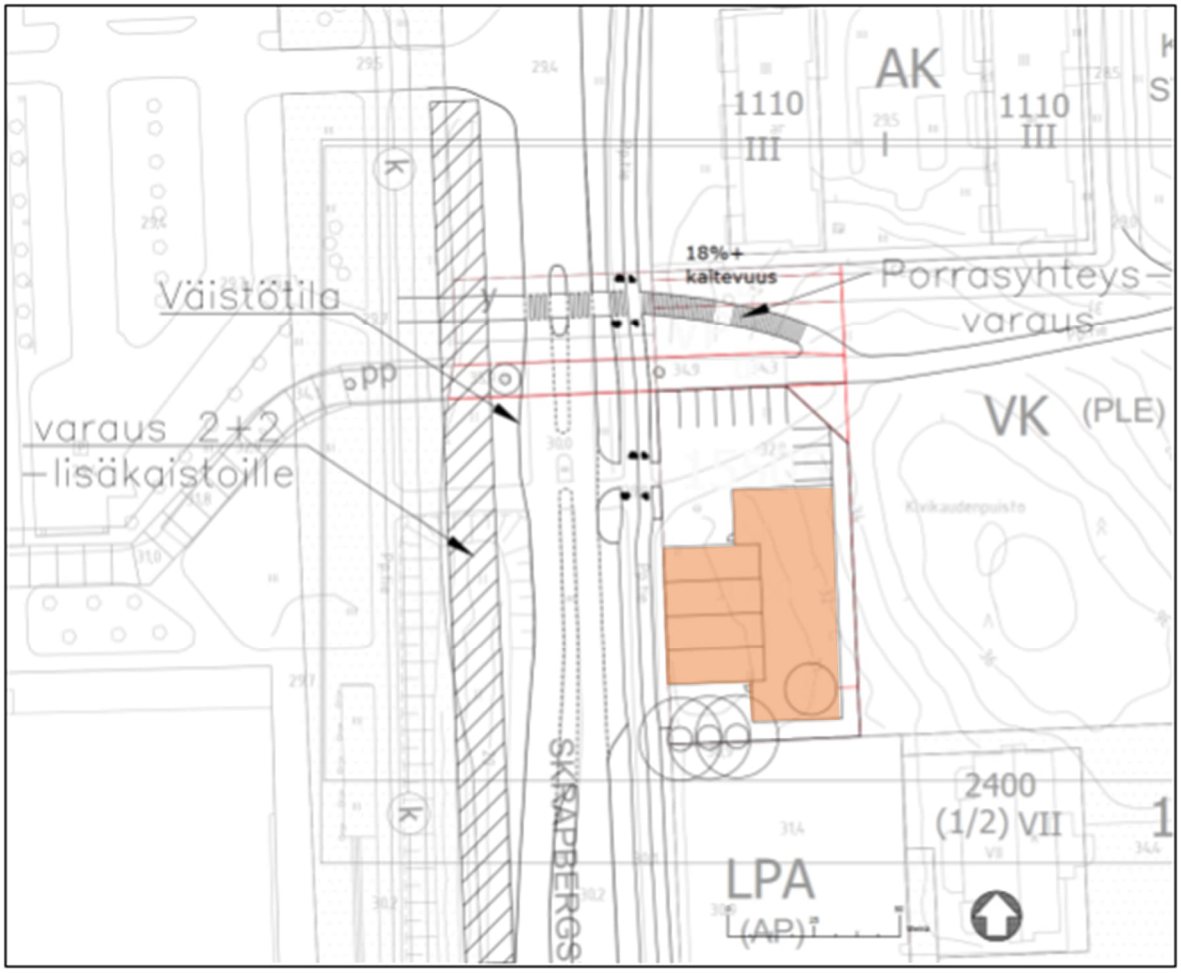
Rakennettava kerrosala:
- nyt rakennettava valmiusasema 850 k-m2
- tulevaisuuden laajennus paloasemaksi + 150…200 k-m2
- loppu rakennusoikeus jää mahdollisiin tulevaisuuden tarpeisiin.

Suunnitelmaluonnos 1. Kalustohalliin peruutetaan Raappavuorentieltä ja ajorataa levennetään. Henkilökunnan pysäköinti on tontilla. Wsp 13.4.2022

Tikasauton ajourat reunimmaisiin halleihin suunnitelmaluonnoksessa 1.
Wsp 13.4.2022

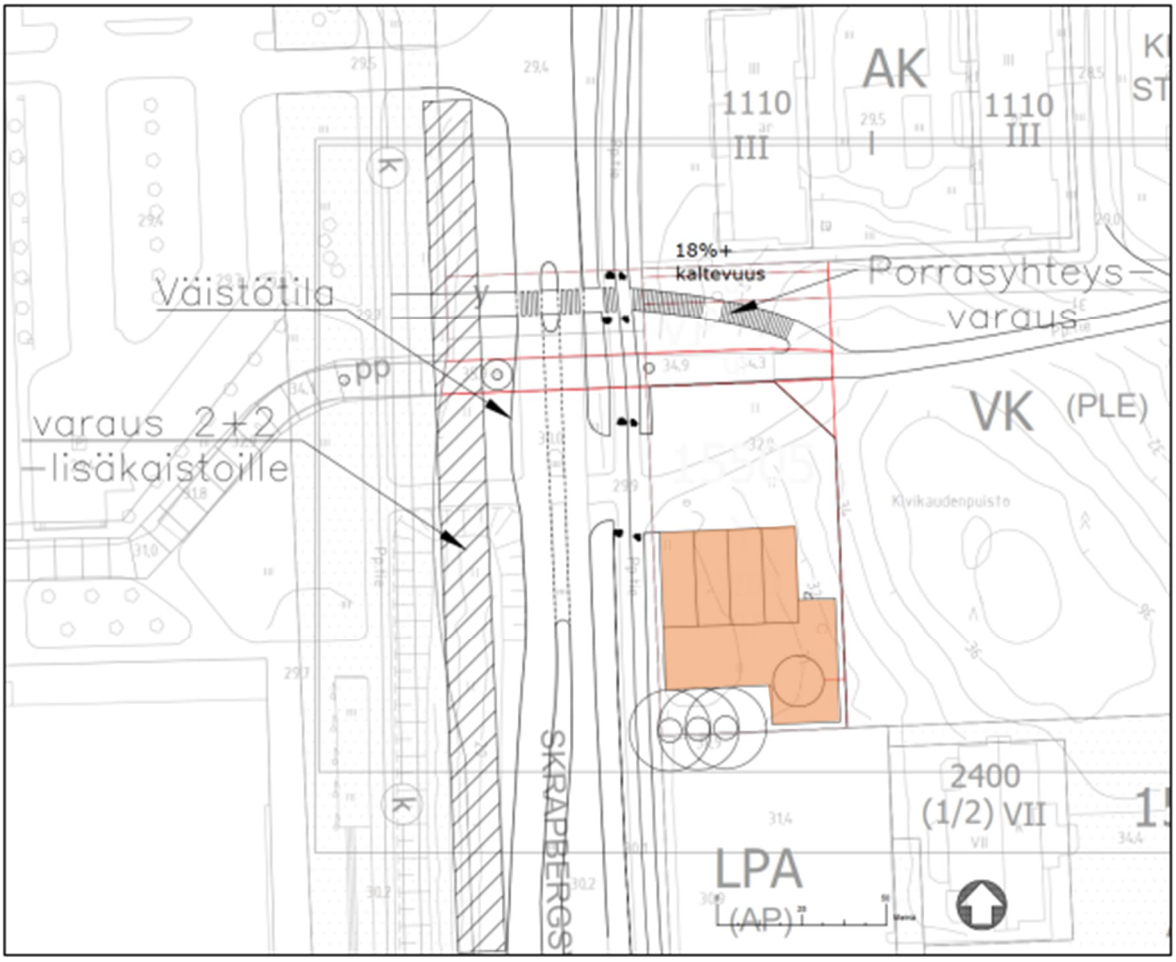

Suunnitelmaluonnos 2. Järjestelyt siten, että ajorataa ei levennetä. Wsp 13.4.2022

Tikasauton ajourat reunimmaisiin halleihin suunnitelmaluonnoksessa 2.
Wsp 13.4.2022

Kaikki neljä uutta valmiusasemaa (Myyrmäki, Tikkurila, Hakunila ja Korso) on suunniteltu toteutettavaksi samanlaisina, kuten luonnoksissa 1 ja 2, mikä olisi taloudellinen ja toiminnallinen etu.

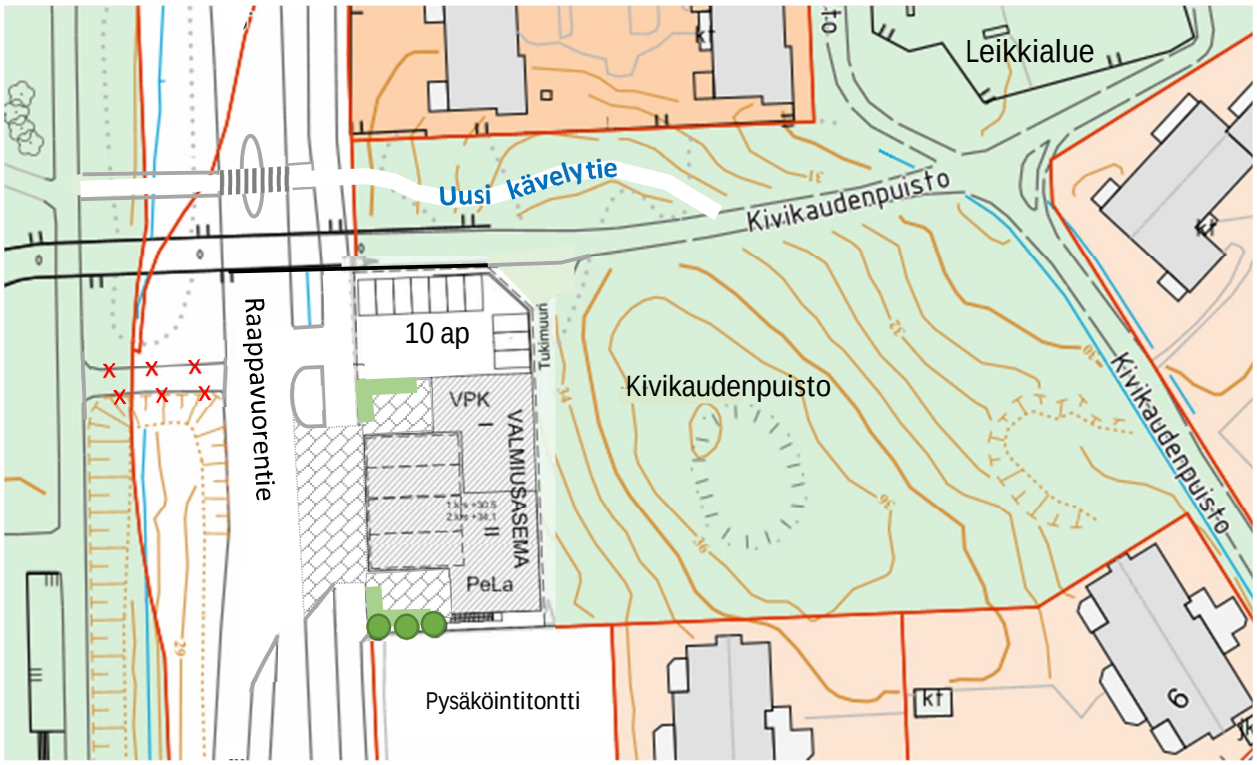

Suunnitelmaluonnos 3. Kalustohalliin peruutetaan tontilla, mutta autot eivät lähde suoraan kadulle. Henkilökunnan pysäköinti on urheilupuiston puolella. Wsp 13.4.2022

Tikasauton ajourat reunimmaisiin halleihin suunnitelmaluonnoksessa 3.
Wsp 13.4.2022

Asemakaavamuutos mahdollistaa kaikkien kolmen vaihtoehdon toteuttamisen, mikä tutkitaan tarkemmin rakennuslupavaiheessa.

Asemapiirros, luonnos, tarkentuu jatkosuunnittelussa. TKa 10.5.2022

Rakentaminen sijoittuu kadun varrelle Kivikaudenpuiston alavaan savipohjaiseen länsiosaan. Valtaosa puistosta jää jäljelle, erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt).

Nyt sillan eteläpuolella kulkeva lyhyt ulkoilutie ja suojatie siirretään kävelysillan pohjoispuolelle, koska nämä eivät voi jäädä paloaseman kohdalle. Samalla ulkoilutien jyrkkyyttä voidaan loiventaa.

Kaavan perustelut

Paloasema sijoittuu optimaaliseen paikkaan ihmisten nopean pelastamisen kannalta. Paikalta saavuttaa nopeasti ison riskin alueet (1. riskialueet) Pähkinärinteestä Silvolaan, joka on nyt yritysaluetta, mutta tulevaisuudessa kerrostaloaluetta. Lähinnä sijaitsevat myös ison riskin kohteet Myyrmäen keskusta ja urheilupuisto, jossa järjestetään isoja yleisötapahtumia, sekä useat koulut ja päiväkodit.

Optimisijainnissa on kyse ihmishenkien pelastamisesta ja siitä, että lähimmät ison riskin kohteet (Myyrmäen keskusta ja urheilupuisto) saavutetaan hyvin nopeasti ja kaukaisimmatkin ison riskin kohteet 6 minuutin tavoiteajassa. Ihmismäärän ja tehtävämäärän vuoksi pientaloalueiden riskiluokka on alempi. Kun asema rakennetaan, saavutetaan vuosittain 233 pelastustehtävää enemmän. Lisäksi ambulanssitehtäviä on 9,5 tehtävää päivässä eli yli 3 000 tehtävää vuodessa. Noin 1 000 pelastus- ja ensihoitotehtävää saavutetaan vuosittain aikaisemmin.

Nopea pelastaminen on elintärkeää. Keski-Uudellamaalla tulipaloja on noin 15 % kaikista tehtävistä ja niistä rakennus- tai huoneistopaloja 1,5 %. Sen sijaan liikenneonnettomuuksia on 20 %, samoin ensivastetehtäviä on 20 %. Näissä molemmissa on useasti kyse korkeariskisen potilaan auttamisesta, jossa jokainen minuutti on tärkeä. Keski-Uudenmaan alueella loukkaantuu vuosittain 900–1000 henkilöä ja kuolee noin 50–60 erilaisissa onnettomuuksissa. Näistä tulipalojen aiheuttamia kuolemia on 1–3 ja loukkaantumisia 20–30 kpl. Tulipaloissa uhriksi joutuneita ei juuri 6 minuutin jälkeen pelasteta, mutta lukuisissa muissa onnettomuustapauksissa tai henkeä uhkaavissa sairaskohtauksissa tavoitettavuusaika on merkityksellinen. Sydänpysähdyksissä jokainen minuutti heikentää toipumisennustetta 10 %.

Hälytysajoreitit eri suuntiin.

Optimisijainnista lähtiessään muu liikenne haittaa pelastustehtävää vähiten ja samalla hälytysajo haittaa muuta liikennettä vähiten. Tältä paikalta lähteminen kohteisiin on nopeaa. Heti päästään isoille leveille kaduille, joilla on väistämismahdollisuuksia. Sekä itään että länteen lähdettäessä on helpot kääntymiset oikealle. Lisäksi syksyllä 2022 valmistuva Luhtitie nopeuttaa ajomatkoja Varistoon, Pähkinärinteen pohjoisosiin, Hämeenkylään ja Askiston suuntaan. Myyrmäen paloasema nopeuttaa pelastamista myös Helsingin puolella Konalassa, Malminkartanossa ja Kuninkaantammessa, koska paikalle lähetetään aina lähin vapaa yksikkö.

Aseman siirto pohjoisemmaksi muuttaisi vastealuetta osin päällekkäiseksi Vantaankosken paloaseman kanssa. Siirto etelämmäksi nopeuttaisi ajomatkoja Vapaalaan ja Etelä-Pähkinärinteeseen, mutta hidastaisi ajomatkoja muihin suuntiin.

Paloasema ei itsessään tuota ääntä. Hälytysajo lähtee asemalta pelkillä vilkuilla ja äänimerkkejä käytetään vain tarvittaessa vaaratilanteissa. Hälytysajo ajaa kaduilla joka tapauksessa. Lisäksi toiminta keskittyy aktiiviseen aikaan klo 8–18. Myös esimerkiksi Kallion paloasema sijaitsee keskellä asutusta, Erottajan paloasemalla naapuritalot ovat aivan seinän takana ja Otaniemeen suunnitellaan paloasemaa kerrostalon alakertaan, eivätkä ne tuota häiriötä vaan parantavat turvallisuutta.

Maailmalla on yleistä, että paloasemat sijaitsevat aivan kadun varressa hyvinkin vilkkailla kaduilla. Hälytysajoneuvon vilkut pysäyttävät liikenteen, joten liikennevaloja ei välttämättä tarvita. Autohalliin palatessa peruutetaan ja autosta nousee henkilö valvomaan peruutusta. Autoihin saa myös peruutusta avustavia järjestelmiä (kamerat, tutkat, risteävän liikenteen varoitus, parkkiapu, hätäjarrutus). Paloaseman kohdalle voidaan asentaa liikennevalot, joita voidaan vaihtaa autosta. Ajoneuvon lähtö tai palaaminen halliin on liikenteelle lyhytkestoinen haitta.

Kaavaan on tehty liikenneselvitys, jonka mukaan liikenne toimii hyvin. (Wsp 13.4.2022)

Leikkialue on toteutettu tästä koilliseen eikä tontiksi kaavoitettava osa puistosta ole aktiivisessa virkistyskäytössä, vaan alava savikko. Koko Kivikaudenpuiston pinta-ala on nyt 11 144 m2 ja tulevan tontin pinta-ala on 1 378 m2, joten puisto pienenee 12 %. Puistoa jää jäljelle 9 766 m2. Erityisesti Kivikaudenpuiston männikköinen lakiosa ja leikkialue jäävät jäljelle.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Paloasema ei itsessään aiheuta äänihäiriöitä. Hälytysajoneuvot lähtevät asemalta pelkillä vilkuilla, kulkevat kaduilla joka tapauksessa ja käyttävät äänimerkkejä vain tarvittaessa.

Asemakaavassa määrätään arkkitehtuurista, vihertehokkuudesta, kasvikatosta, hulevesien viivyttämisestä ja rakennuksen ääneneristävyydestä lentomelua vastaan.

4.3 ALUEVARAUKSET

Y, yleisten rakennusten korttelialue

Tontti kaavoitetaan pelastuslaitoksen valmiusasemaa varten (850 k-m2), mutta rakennusoikeutta varataan kaupungin kasvun tarpeisiin isompaa paloasemaa varten (1 200 k-m2). Tällöin miehistötiloja voidaan laajentaa toiseen kerrokseen vpk:n tilojen päälle. Autohalli mitoitetaan valmiiksi tulevaisuuden tarpeisin täysipainoisia paloautoja varten, joten hallia ei ole tarpeen laajentaa.

Tontin pinta-ala on 1 378 m2. Rakennusoikeutta varataan 1 200 k-m2. Suurin kerrosluku on kaksi. Asemakaavamääräysten mukaan rakennuksen tulee erottua ympäristössään julkisena rakennuksena ja rakennukseen tulee kasvikatto. Rakentamisesta on tehty tontinkäyttösuunnitelmat. Rakentaminen suunnitellaan tarkemmin rakennuslupavaiheessa.

Tontin leveys on 27,5 metriä, jotta tukimuurin rakentaminen olisi teknisesti mahdollista ilman tarkkuuslouhintaa ja jotta tontilla voidaan hoitaa yläpuolelta Kivikaudenpuistosta tulevat hulevedet. Tontille vaadittu vihertehokkuus 0,8 täyttyy (Elina Ekroos 17.11.2021).

VP, puisto

Osa nykyistä Kivikaudenpuistoa, johon merkitään ohjeelliset ulkoilureitit (ur).

Katualue

Katualueella siltamerkintä (y) siirretään jo rakennetun sillan kohdalle.

Tekninen huolto

Vedenjakelu ja viemäröinti
Raappavuorentielle rakennetaan uutta vesijohtoa ø 100 ja viemäriä ø 200 noin 120 metriä ensin tontilta kadun yli ja siitä edelleen pohjoiseen. Pelastuslaitoksella ei ole erityisiä tarpeita vedensyötön kapasiteetille. Viemäri voidaan toteuttaa painovoimaisesti.

Hulevesien hallinta
Vantaan kaupungilla on hulevesiohjelma (2009) ja hulevesien hallinnan toimintamalli (2014).

Läpäisemättömän pinnan ala kasvaa. Hulevesiä viivytetään, jolloin alueelta purkautuva virtaama säilyy nykytilanteen tasolla myös suunnitellun maankäytön toteuduttua.

Hulevesien hallintarakenteet mitoitetaan sateelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha ja kesto 10 minuuttia. Lisäksi tontin tasauksessa huomioidaan harvinaisempi sade, jonka rankkuus on 167 l/s/ha ja kesto 30 minuuttia. Tällöin vesien tulee mahtua lammikoitumaan piha-alueille, joilla ei normaalitilanteessa viivytetä vesiä. Tällöin tontilta saa poistua samansuuruinen virtaama kuin sieltä laskennallisesti poistuisi luonnontilassa. Näitä harvinaisemmat sateet saa ohjata tulvareittejä pitkin yleisille alueille. Tontti voidaan liittää Raappavuorentien hulevesiviemäriin.

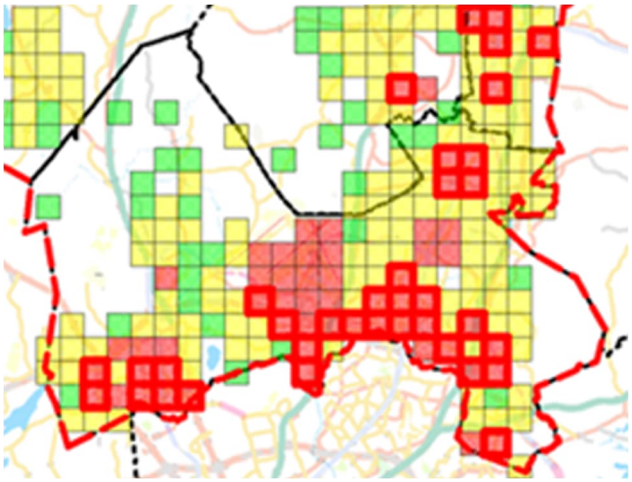
Myyrmäen kaavarungon (2019) tavoitteissa Raappavuorentie on sinivihreä katu, jolla hulevesien hallinta tulisi pyrkiä järjestämään maan pinnalla viherpainanteissa. Raappavuorentien länsipuolen syvä painanne sopii tähän.

4.4 KAAVAN MERKITTÄVÄT VAIKUTUKSET

Paloasemaverkoston suunnitteluperiaatteet

Riskiluokittelu tehdään neliökilometrin suuruisiin ruutuihin seuraavien tietojen pohjalta

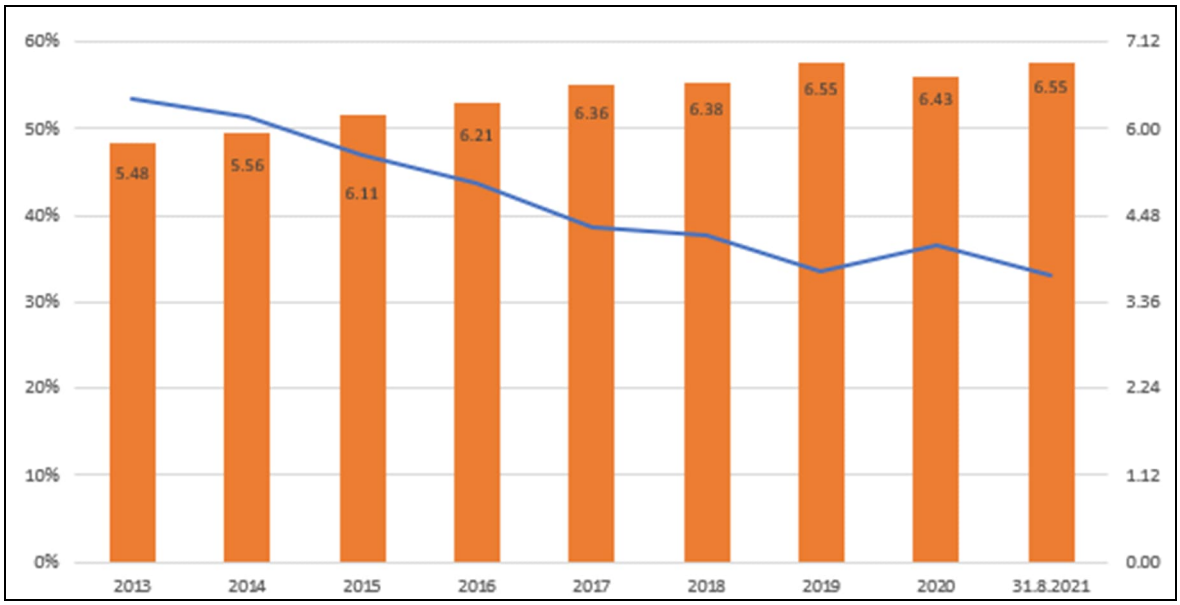
- asukasluku
- rakennusten kerrosala
- onnettomuuksien lukumäärä
- onnettomuuksien henkilö- ja omaisuusvahingot
- erityiset riskikohteet

Ensimmäisen yksikön tulee saavuttaa vähintään 50 % tehtävistä

1. riskiluokka, 6 minuuttia hälytyksestä
2. riskiluokka, 10 minuuttia
3. riskiluokka, 20 minuuttia
Puutteet pelastustoiminnassa

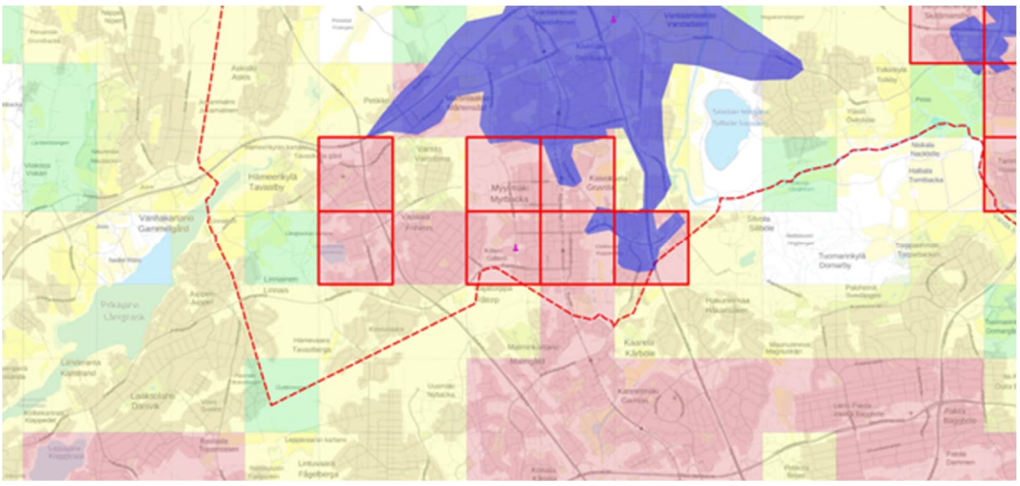
Vantaalle tarvitaan uudet valmiusasemat Myyrmäkeen, Tikkurilaan, Korsoon ja Hakunilaan. Näistä on tehty tarveselvitykset (Kh 15.11.2021).

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen 1. riskiluokan ruutujen toimintavalmiuden täyttymisprosentti on laskenut ja mediaaniaika on kasvanut.

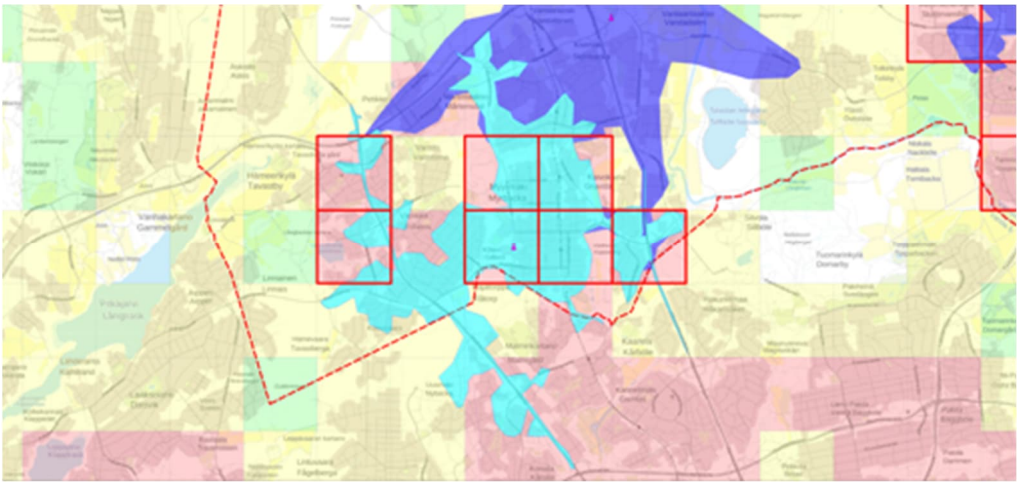
Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintavalmiudessa on nyt merkittäviä puutteita. 1. riskin ruutujen määrä on noussut asukasmäärän kasvun ja rakentamisen tiivistymisen seurauksena. Samalla liikennemäärien kasvu on hidastanut ajoaikoja.

Uusi yleiskaava tähtää asukasmäärän huomattavaan kasvuun. Myyrmäen suuralueella on vireillä useita kaavoitus- ja rakentamiskohteita, erityisesti Myyrmäen keskustassa.

Pelastuslaitoksen nykyinen toimintavalmius Myyrmäessä.

Sinisellä on kuvattu alue, joka saavutetaan 6 minuutissa Vantaankosken paloasemalta. Punareunaisissa ruuduissa on merkittäviä puutteita kiireellisten tehtävien saavuttamisessa.

Alueen turvallisuuden paraneminen. Vaaleansiniset alueet tavoitetaan 6 minuutissa.

Paloaseman sijainti peittää toimintapuutteen kerrostaloalueet varsin täydellisesti. Kuvassa ei näy vielä Luhtitien vaikutus, joka parantaa tavoitettavuutta Variston ja Hämeenkylän suuntaan.

Ruudussa, johon uusi valmiusasema sijoittuisi, kiireelliset tehtävät on saavutettu vuonna 2021 keskimäärin liki kahdeksassa ja puolessa minuutissa.

Pelastuslaitos on tehnyt suunnitelman, jossa Vantaalle rakennetaan neljä uutta valmiusasemaa vuosina 2022–2026 (Myyrmäki, Tikkurila, Hakunila, Korso). Valmiusasemille sijoittuu kahden palomiehen ison pakettiauton kokoinen kärkiyksikkö, ambulanssi ja kaksi vpk:n yksikköä. Satunnaisesti valmiusasemalla voi olla iso paloauto.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 21.4.2021 määrännyt korjaamaan toimintavalmiuden puutteet ja toteuttamaan edellä mainitun suunnitelman, jolloin Myyrmäen valmiusasemalta saavutetaan vuosittain 233 pelastustehtävää 6 minuutissa enemmän kuin nyt.

Onnettomuuden uhatessa tai tapahduttua ihmiset pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti niin, että ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. (Pelastuslaki 379/2011, 2 §)

Vaikutukset pelastustoimintaan

Uusi paloasema on välttämätön ihmishenkien pelastamiseksi ja aineellisten vahinkojen vähentämiseksi. Alueella on nyt vuosittain 233 pelastustehtävää, joita ei saavuteta 6 minuutin tavoiteajassa. Lähellä tulevaa paloasemaa on Myyrmäen urheilupuisto, jossa järjestetään suuria yleisötapahtumia. Länsi-Vantaan saavutettavuusvaje 1. ja 2. riskiluokkien alueilla Pähkinärinteessä ja sen ympäristössä poistuu ja saavutettavuus paranee tiheän väestön alueilla Myyrmäessä, Martinlaaksossa ja Kaivokselassa, joissa asuu yli puolet suuralueen väestöstä.

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaavamuutoksella poistuu osin viheraluetta ja metsikkö tulee rakennetuksi. Luonnonympäristöä muuttuu rakennetuksi ympäristöksi, mutta kaava-alueella ei ole inventoituja arvokkaita luontokohteita eikä suojeltuja eläinlajeja. Kaavamuutoksessa menetetään savipohjainen sekametsikkö, joka on hyväksytyn yleiskaavan kaupunkikeskustan aluetta, mutta puisto säilyy valtaosin (82 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Ulkoilureitti ja suojatie siirretään sillan pohjoispuolelle pois paloaseman edestä. Puisto ei ole tältä osin aktiivisessa virkistyskäytössä.

Vaikutukset kaupunkirakenteeseen ja rakennettuun ympäristöön

Kaava täydentää Raappavuorentien varren kaupunkirakennetta lähellä Myyrmäen keskustaa. Alue on maakuntakaavan keskustatoimintojen aluetta, yleiskaavan tehokasta asuntoaluetta, hyväksytyn yleiskaavan kaupunkikeskustan aluetta ja liittyy rakennettuun kerrostaloalueeseen ja katua vastapäätä sijaitsevaan urheiluhallien alueeseen. Tiivistäminen ja täydentäminen ovat yleiskaavan keskeisiä periaatteita. Tontti liittyy valmiiseen katuun ja osin valmiiseen kunnallistekniikkaan. Vesi- ja viemärijohdot ovat noin 100 metrin päässä ja niitä jatketaan tontille.

Liikenteelliset vaikutukset

Paloasema sijoittuu pääkatuverkolle optimaaliseen paikkaan, josta yli 50 % tapauksista tavoitetaan 6 minuutissa. Hyvä sijainti nopeuttaa pelastamista ja kriittisissä tapauksissa pelastaa ihmishenkiä ja omaisuutta. Paloaseman liikenne mahtuu hyvin leveälle pääkatuverkolle.

Paloasemalta lähtisi 2–3 paloauto- ja keskimäärin 9,3 ambulanssitehtävää päivässä. Uusi paloasema nopeuttaa huomattavasti pelastamista ja vähentää ajomatkoja Vantaankosken paloasemalta. Hälytysajon aiheuttama liikennehaitta on hetkittäistä. Henkilökunnalle on tarjolla erityisen hyvä joukkoliikenne.

Paloaseman kohdalle Raappavuorentielle lisätään liikennevalot, joita voidaan vaihtaa paloautosta. Hälytysajoneuvojen kulku on ensisijaista. Ajoneuvot peruutetaan halliin, jolloin henkilö nousee autosta valvomaan liikennettä. Autossa voi olla peruutusta tukevia apulaitteita.

Liikenteellisen selvityksen mukaan paloaseman liikenne toimii hyvin (Wsp 13.4.2022: 14): Myyrmäen paloaseman hälytysajoneuvoliikenne toimii hyvin tarkastelualueen iltaruuhkassa. Katuverkon välityskyky on riittävä. Kuormittunein liittymäväli on paloaseman pohjoispuolinen Raappavuorentie etelästä pohjoiseen, jossa hetkelliset ruuhkat on mahdollista purkaa tarvittaessa ennakoivasti hälytysajoneuvoetuudella. Hälytysajoneuvoetuudet parantavat huomattavasti paloauto- ja ambulanssiliikenteen sujuvuutta Vaskivuorentien ja Rajatorpantien valoliittymissä.

Kuinka paloauto peruutetaan kadulta halliin?
https://www.youtube.com/watch?v=dnLSJm0pWt8

Ilmastovaikutukset

Rakentaminen lisää kasvihuonekaasupäästöjä sekä rakentamisen että käytön aikana mm. lämmityksen ja liikenteen vuoksi. Vantaalla on kuitenkin tarve uusille paloasemille. Asemakaava tukee resurssiviisautta sijoittumalla optimisijaintiin olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen. Pelastamisen nopeutuminen vähentää ajosuoritetta ja päästöjä. Tontilla voidaan hyödyntää kaukolämpöä, maakaasua, maalämpöä ja aurinkoenergiaa. Toteutuksessa voidaan edellyttää A-energialuokkaa, puurakentamista ja sähköautojen latauspisteitä. Ilmastonmuutokseen varaudutaan hulevesien viivytyksellä sekä vihertehokkuudella ja kasvikatolla.

Maailmalla on lukuisia paloasemia vilkkaiden katujen varsilla. Google maps 2021
Esimerkki Lontoosta, Irlingtonin paloasema, Upper Street, asuntoja, ei liikennevaloja.

Kaavan laajemmat vaikutukset kaupunkirakenteeseen, liikenneverkkoon ja ilmastoon ovat vähäisiä. Valmiusasema tukee kestävän kehityksen mukaista asuntorakentamista Länsi-Vantaalle rautatien ja bussien runkolinjojen varsille.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖT

Paloasema ei itsessään aiheuta häiriötä naapureille. Hälytysajo ei käytä lähtiessään äänimerkkejä, vaan niitä käytetään ainoastaan tarvittaessa vaaratilanteissa. Hälytysajoneuvot liikkuvat kaduilla joka tapauksessa. Paloaseman aiheuttama liikenteellinen haitta on hetkittäistä.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Hanke on tarkoitus toteuttaa vuonna 2024. Rakennushankkeen investointikustannus on 4,13 M€. Kadunrakennuksen kustannusarvio on 350 000 € (laajin vaihtoehto 1, alv 0 %), mikä ei sisällä kunnallistekniikan muutoksia, pohjanvahvistuksia eikä työnaikaisia järjestelyitä. Uusien vesi- ja viemärilinjojen kustannukset ovat arviolta 55 500 € (alv 0 %).

Rakennusluvista ilmoitetaan naapureille ja rakennuspaikalla (MRL 133 §). Katujärjestelyt ratkaistaan katusuunnitelmassa. Ulkoilureitti ratkaistaan puistosuunnitelmassa.

Kaavaan ei liity maankäyttösopimusta.

Kaavatyöhön osallistuneet			
Vantaan kaupunki			
Asemakaavoitus	asemakaavapäällikkö		Ilkka Laine
	aluearkkitehti		Timo Kallaluoto
	asemakaava-arkkitehti		Annakaisa Haanpää
	asemakaava-arkkitehti		Anna Hakamäki
	asemakaava-arkkitehti		Anders Hedman
	kaavoitusinsinööri		Mikko Järvi
	kaavatekninen koordinaattori		Marko Hoffren
Kadut ja puistot	suunnittelupäällikkö		Markus Holm
	liikennesuunnittelupäällikkö		Susanna Koponen
	liikenteen alueinsinööri		Teemu Vihervaara
	liikenneinsinööri		Pirjo Salo
	liikenneinsinööri		Heikki Alkila
	suunnitteluinsinööri		Henri Hyttinen
	puistosuunnittelupäällikkö		Heidi Burjam
Kaupunkikulttuuri	liikuntapäällikkö		Jari Lärka
Kiinteistöt ja tilat	kiinteistöjohtaja		Antti Kari
	kiinteistökehityspäällikkö		Tomi Henriksson
	maankäyttöinsinööri		Juho Lumme
Mittaus- ja geopalvelut	geotekniikkapäällikkö		Heikki Kangas
Rakennusvalvonta	lupapäällikkö		Ilkka Rekonen
	kaupunkikuva-arkkitehti		Matti Kärki
	lupa-arkkitehti		Timo Tamminen
Toimitilajohtaminen	hankepäällikkö		Eija Kivineva
	rakennuttaja-arkkitehti		Sini Koskinen
Yleiskaavoitus	maisema-arkkitehti		Elina Ekroos
	yleiskaavasuunnittelija		Jonna Kurittu
Ympäristökeskus	ympäristösuunnittelija		Sonja Lahtinen
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	pelastuspäällikkö		Jussi Rahikainen
	konsultti*		Mikko Ilmonen
P&R Arkkitehdit Oy*			Pekka Salmi
			Teppo Pietarinen
Traficon Oy*			Jaakko Tuominen
WSP Finland Oy*	O. Haveri	M. Jokinen	E. Kari

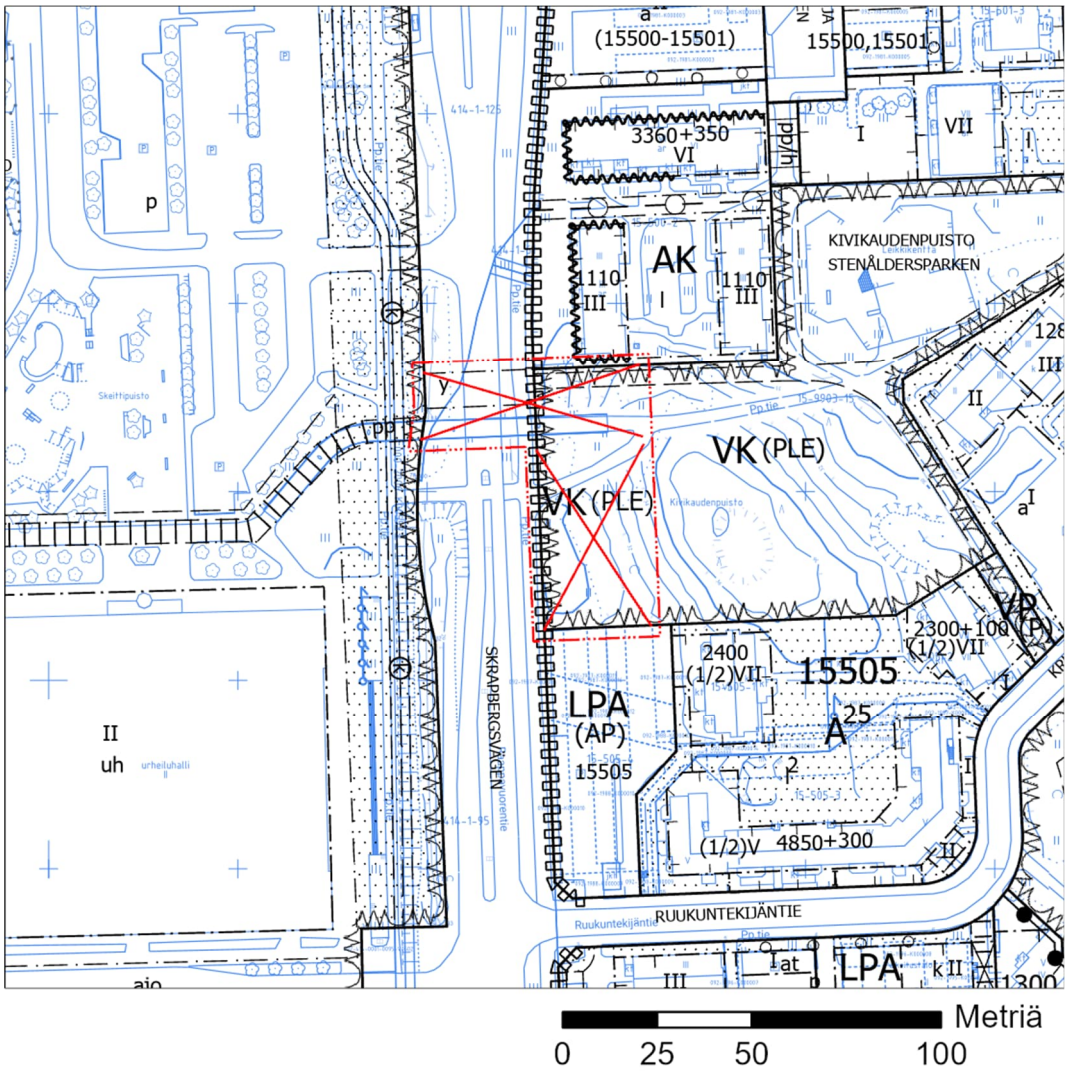
* Konsultti.

Vantaa 20.9.2022

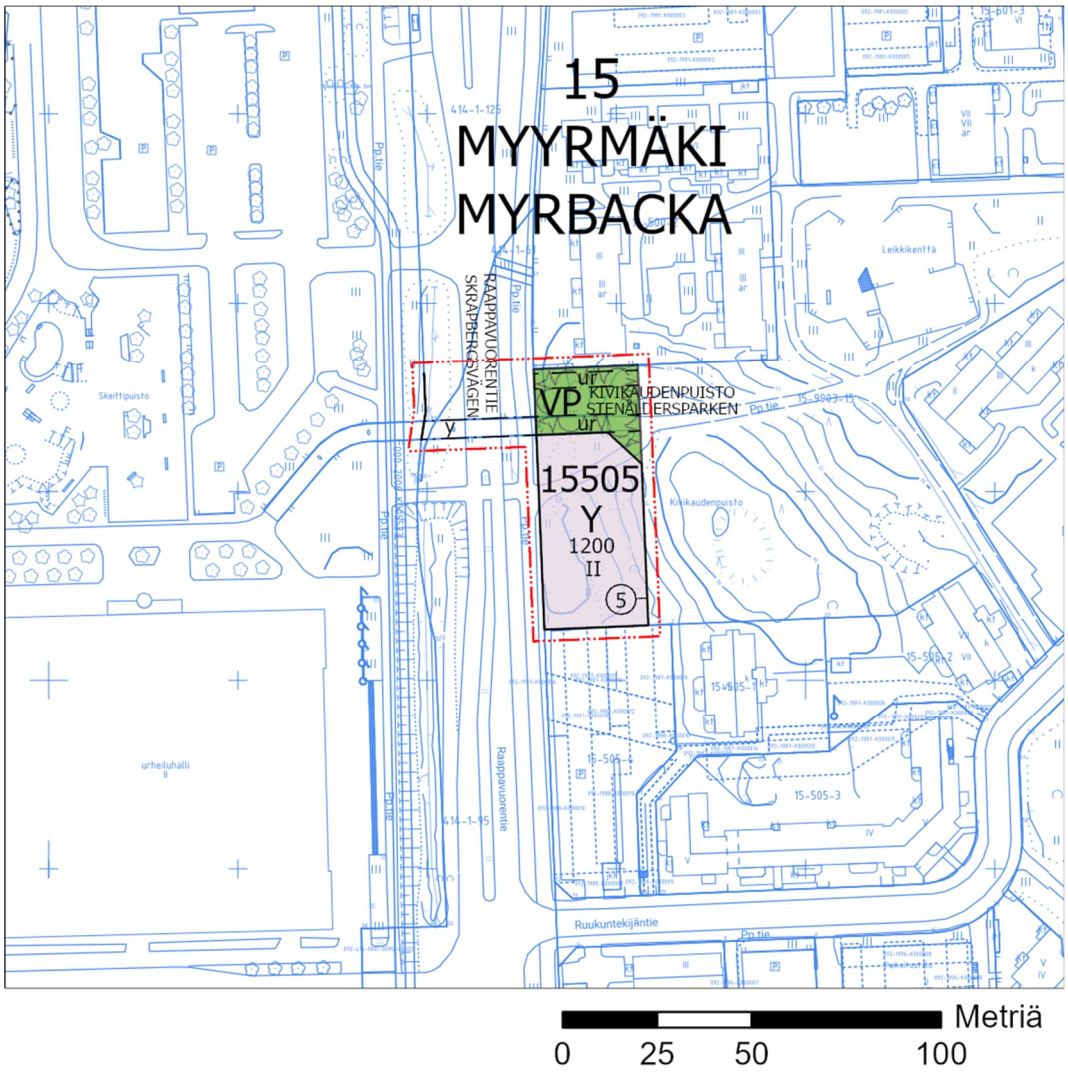
VANTAAN KAUPUNKI
Länsi-Vantaan asemakaavoitus

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti
etunimi.sukunimi@vantaa.fi | p. 050 3122 132 | Kielotie 28 | PL 1860, 01300 Vantaan kaupunki

Poistettavat merkinnät

Asemakaavan muutosehdotus

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
002493	20.9.2022

Vantaan kaupunki

MYYRMÄEN PALOASEMA

Kaupunginosa 15, Myyrmäki

Asemakaavan muutos

Osa korttelia 15505 sekä katu- ja virkistysalueet.

Tonttijako

Osa korttelia 15505.

1:2000

Vanda stad

MYRBACKA BRANDSTATION

Stadsdel 15, Myrbacka

Ändring av detaljplanen

Del av kvarteret 15505 samt gatu- och rekreationsområden.

Tomtindelning

Del av kvarteret 15505.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	**3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**	**Linje 3 m utanför planområdets gräns.**
Y	**Yleisten rakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för allmänna byggnader.**
	Tontille saa sijoittaa esimerkiksi paloaseman.	Till exempel får en brandstation placeras på tomten.
	Rakennuksen tulee esiintyä kaupunkikuvassa julkisena rakennuksena ja sen tulee olla arkkitehtuuriltaan merkittävä, yksilöllinen ja huomiota herättävä.	Byggnaden ska framstå i stadsbilden som en offentlig byggnad och ska vara arkitektonisk betydelsefull, unik och iögonfallande.
	Arkkitehtuurin tulee ilmentää rakennuksen toimintaa.	Arkitekturen ska spegla byggnadens funktion.
	Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,8.	Gröneffektiviteten ska vara minst 0,8.
	Rakennuksissa tulee olla kasvikatto.	Byggnaderna ska ha ett växttak.
	Hulevedet on viivytettävä.	Dagvatten ska fördröjas.
	Kivikaudenpuistosta valuvat pintavedet on johdettava Raappavuorentien hulevesiviemäriin.	Ytvatten som rinner från Stenåldersparken ska ledas till Skrapbergsvägens dagvattensavloppet.
	Ääneneristävyyden lentomelua vastaan tulee olla miehistötiloissa vähintään ΔL 32 dB ja toimistoissa vähintään ΔL 28 dB.	Ljudisolering mot flygbuller ska vara i besättningsutrymmen minst ΔL 32 dB och i kontor minst Δ 28 dB.
	Tontille saa tehdä tarvittavat tonttiliittymät.	Nödvändiga tomtanslutningar får göras till tomten.
	Tontille saa sijoittaa tarvittavat autopaikat.	Erfoderliga parkeringsplatser får placeras på tomten.
VP	**Puisto.**	**Park.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
— · — · —	**Osa-alueen raja.**	**Gräns för delområde.**
— — —	**Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.**	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**
⑤	**Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.**	**Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.**
— x — x —	**Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.**	**Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.**
15	**Kaupunginosan numero.**	**Stadsdelsnummer.**
MYYR	**Kaupunginosan nimi.**	**Stadsdelens namn.**
15505	**Korttelin numero.**	**Kvartersnummer.**
KIVIKAUDENPUISTO	**Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.**	**Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.**

1200	**Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.**	**Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.**
II	**Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.**	**Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.**
	Rakennusala.	**Byggnadsyta.**
ur	**Ohjeellinen ulkoilureitti.**	**Riktgivande friluftsled.**
	Katu.	**Gata.**
y	**Ylitys.**	**Övergång.**
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område ska en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö
Asemakaavoitus

Stadsstruktur och miljö
Detaljplanering

Mittaus- ja geopalvelut

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Mätning och geoteknik

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda __.__.20__

Kimmo Junttila
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__20__

Godkänd av stadsfullmäktige __/__20__

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	23.11.2021
Kaavan nimi	002493 Myyrmäki 15 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	18.08.2021
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002493
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,2409	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	0,2409

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm] **Omarantaiset** **Ei-omarantaiset**

Lomarakennuspaikat [lkm] **Omarantaiset** **Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,2409**	**100,0**	**1200**	**0,50**	**0,0000**	**1200**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,1378	57,2	1200	0,87	0,1378	1200
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0519	21,5	0		-0,1378	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,0512	21,3	0		0,0000	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,2409**	**100,0**	**1200**	**0,50**	**0,0000**	**1200**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,1378	57,2	1200	0,87	0,1378	1200
Y	0,1378	100,0	1200	0,87	0,1378	1200
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0519	21,5	0		-0,1378	0
VP	0,0519	100,0	0		0,0519	0
VK	0,0000		0		-0,1897	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,0512	21,3	0		0,0000	0
Kadut	0,0512	100,0	0		0,0000	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Projekti 317011

Myyrmäen paloaseman liikenneselvitys

Raportti

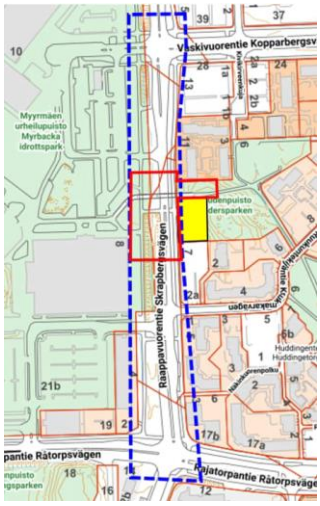
Asiakkaan tiedot

Vantaan kaupunki
Teemu Vihervaara

1. Lähtökohdat

Tämän liikenneselvitys käsittelee Myyrmäen paloasemalle kaavailtua paikkaa Raappavuorentien varrella Kivikaudenpuistossa (Raappavuorentie 9). Vantaan kaupunki on suunnitellut alustavasti tontin liikennejärjestelyitä sekä liittymäalueen tontille. Raappavuorentie on luokaltaan pääkatu ja sen itäreunalla on I-luokan pääpyöräreitti. Työssä on tarkasteltu kolmea suunnitelmaperiaatevaihtoehtoa paloaseman sijoittumiselle, ja lisäksi on tehty liikenteen toimivuustarkastelut iltahuipputunnille sekä laadittu karkeat rakentamiskustannusarviot eniten katualueen toimenpiteitä vaativalle vaihtoehdolle. Kaikissa vaihtoehdoissa paloaseman toimivuus varustetaan omilla liikennevaloilla. Tarkastellut vaihtoehdot ovat:

- **VE1:** Kaupungin alustava luonnos, jossa peruutetaan kalustohalliin Raappavuorentieltä ja ajorataa levennetään. Henkilökunnan pysäköinti on tontilla.
- **VE2:** VE1-järjestelyt siten, että ajorataa ei levennetä.
- **VE3:** Kalustohalliin peruutetaan tontin sisällä. Henkilökunnan pysäköinti on urheilupuiston puolella.

Kuvat 1 ja 2. Tarkastelualue (sininen), suunnittelualue (punainen) sekä paloaseman tonttialue ja VE1-luonnos (keltainen). (Vantaan kaupunki)

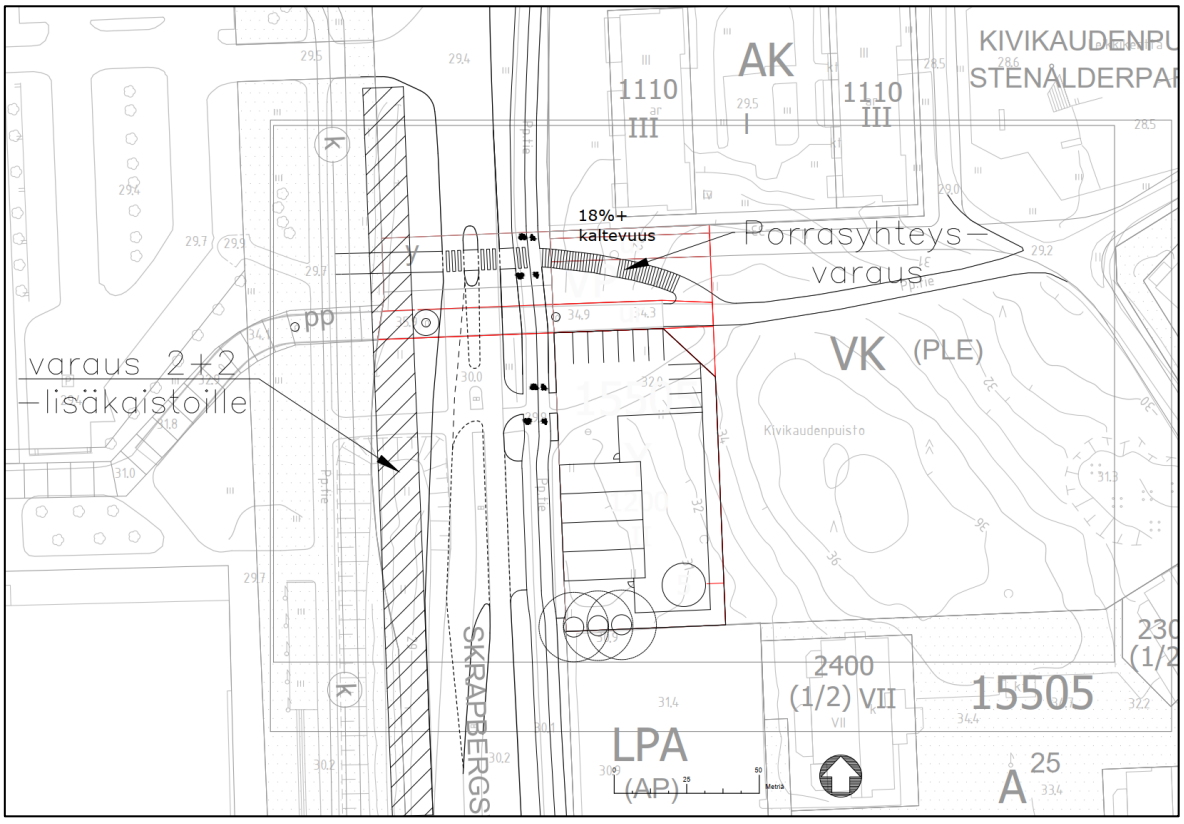
WSP Finland Oy
Puhelin 0207 864 11
Y-tunnus 0875416-5

2. Paloaseman vaihtoehdot ja kustannusarvio

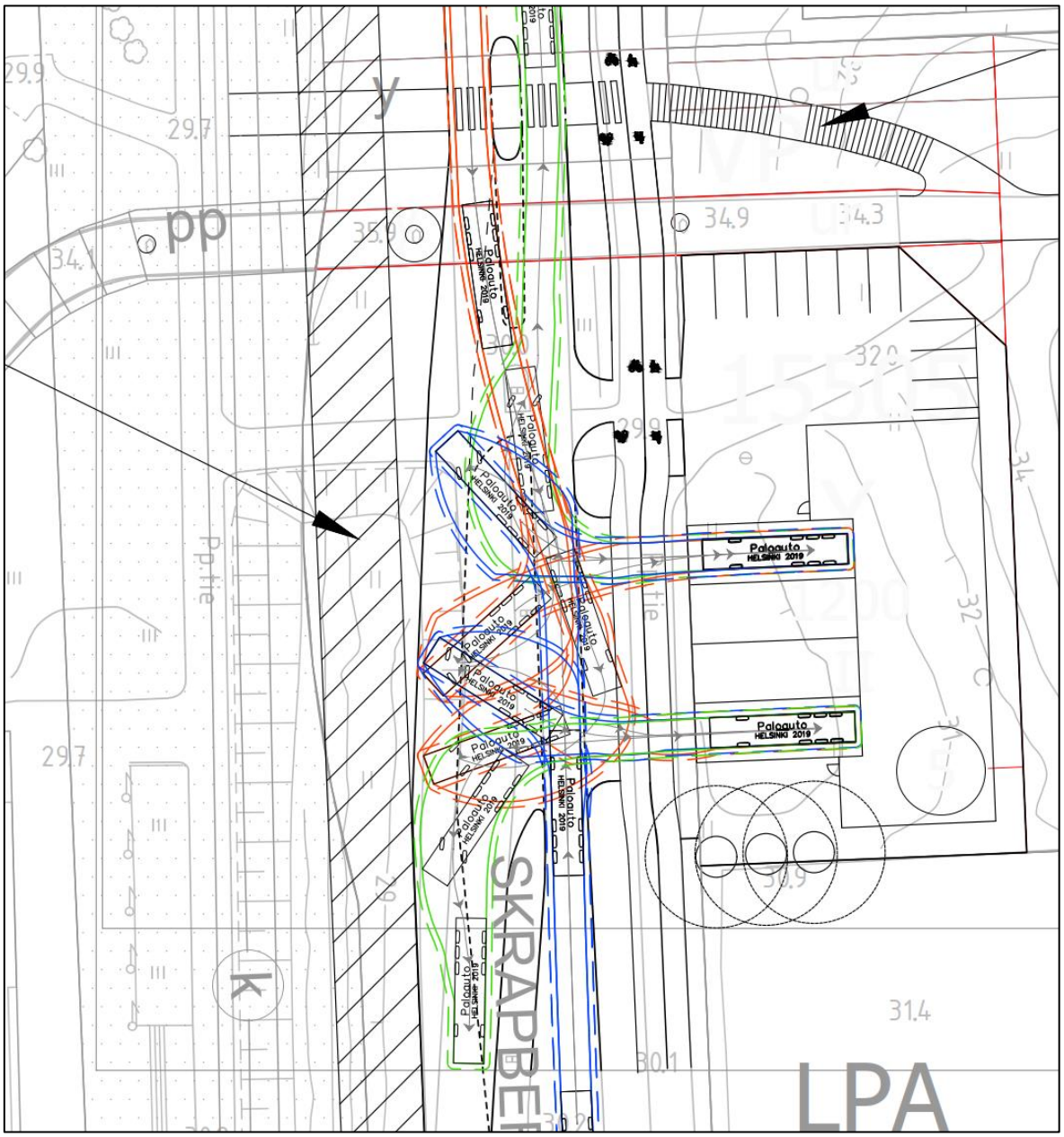
Seuraavassa on esitetty tutkittujen vaihtoehtojen suunnitelmaluonnokset.

- Karkea kustannusarvio ilman pohjarakenteita, kunnallisteknisiä muutoksia ja työnaikaisia liikennejärjestelyitä on laskettu vaihtoehdolle 1, joka vaatii eniten toimenpiteitä katualueella.
- Mitoitusajoneuvona on käytetty Helsingin kaupungin tikasauton ajouramallia.
- Ve2 ja ve3:ssa pohjoisesta tuleville ajoneuvoille on mitoitettu väistötilaa liikenteen sujuvoittamiseksi.
- Kadun keskialueet ovat madallettuja ja yliajettavia, mutta pyrkivät jäsentämään normaaleja ajokaistoja.
- Karkea ja suoraviivainen lisäkaistojen varaus 2+2-kaistaiselle Raappavuorentielle on esitetty siltapilarin länsipuolelle, jolloin paloaseman ratkaisun vaikutusta voidaan alustavasti arvioida suhteessa kadun tilanvaraukseen.
- Jalankulun ja pyöräilyn väylä on levennetty 4,5-metriä leveäksi pääreitin minimitavoitemitan mukaan
- Suojatie Raappavuorentien yli on siirretty sillan pohjoispuolelle. Ramppi puistoraitille on esitetty porrasvarauksena yhteyden jyrkkyyden takia.

VE1: Kaupungin alustava luonnos, jossa peruutetaan kalustohalliin Raappavuorentieltä ja ajorataa levennetään. Henkilökunnan pysäköinti on tontilla.

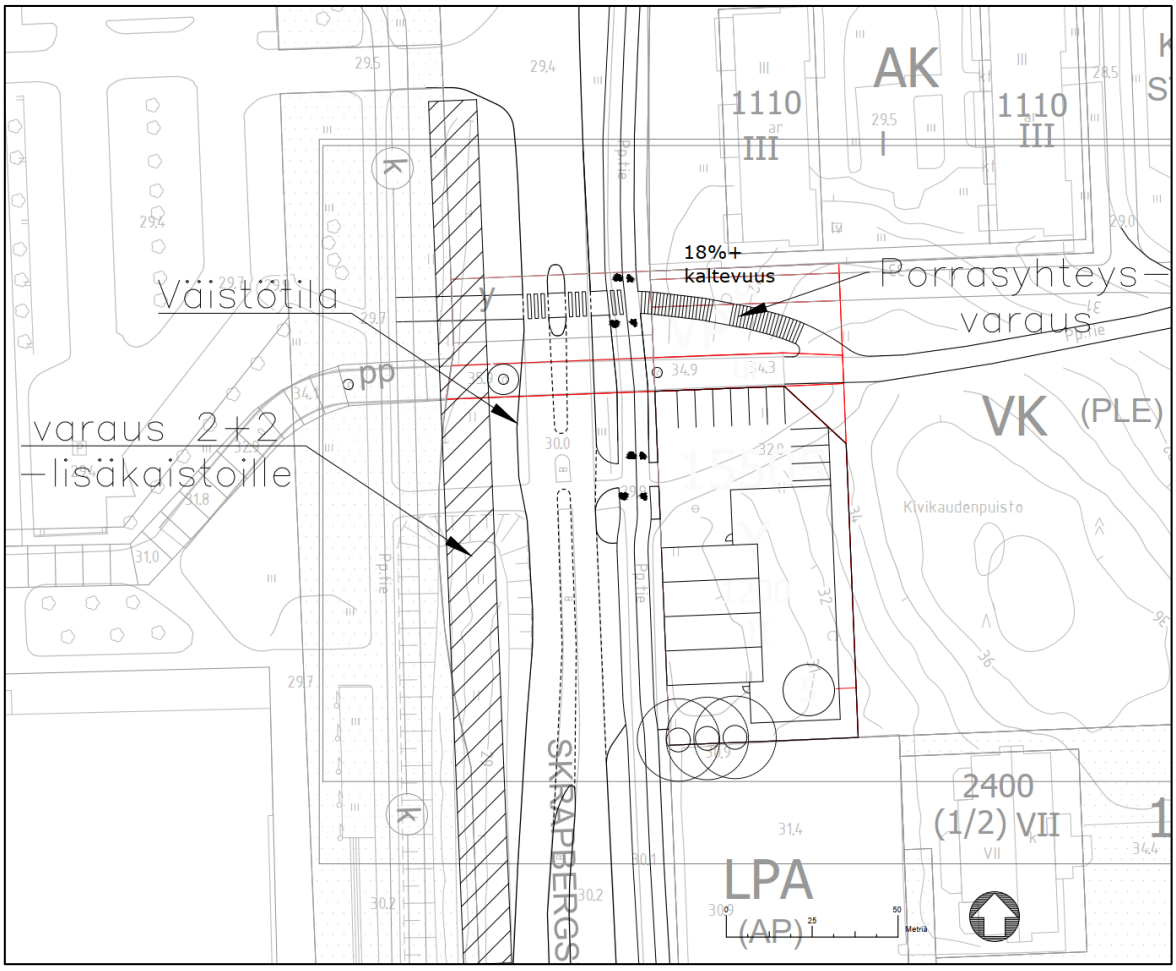
Kuva 3. Suunnitelmaluonnos VE1.

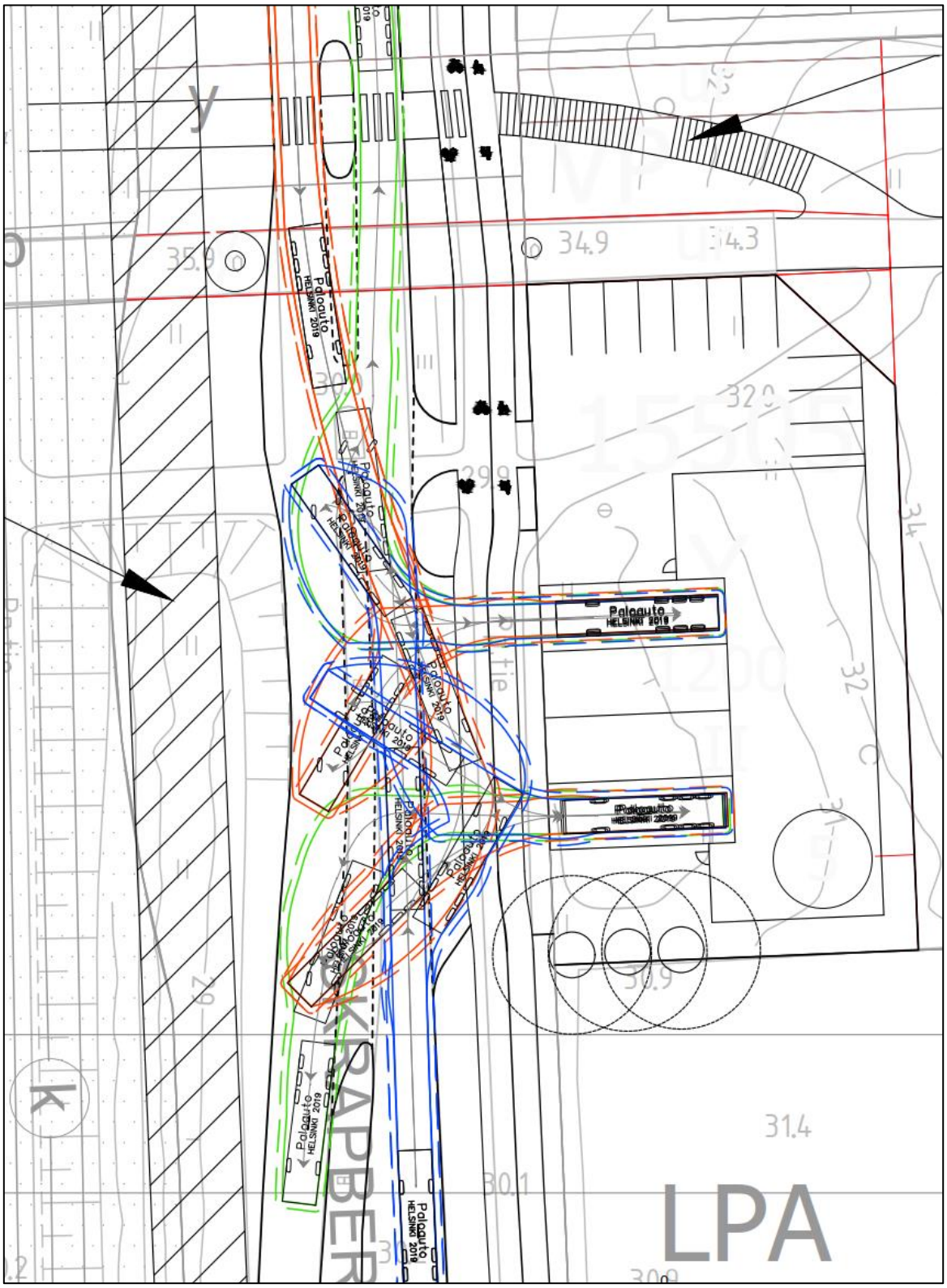
Kuva 4. Tikasauton ajourat reunimmaisiin halleihin VE1.

Karkea kustannusarviolaskelma (Fore) on esitetty liitteessä 1. Kustannusarvioksi muodostuu 350 000 € (alv 0 %), missä ei ole mukana mahdollisia kunnallisteknisiä muutoksia, pohjanvahvistuksia tai työnaikaisia järjestelyitä.

VE2: VE1-järjestelyt siten, että ajorataa ei levennetä.

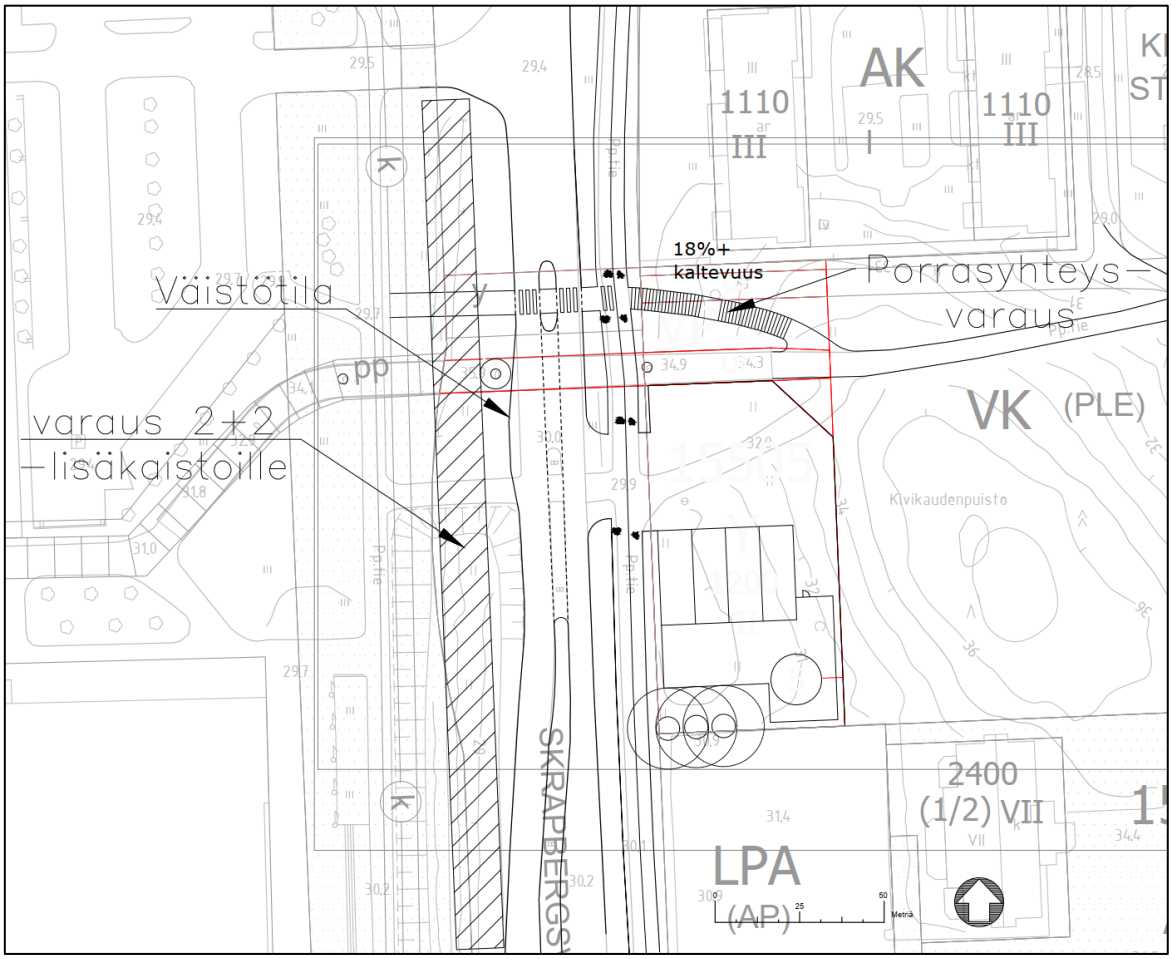
Kuva 5. Suunnitelmaluonnos VE2.

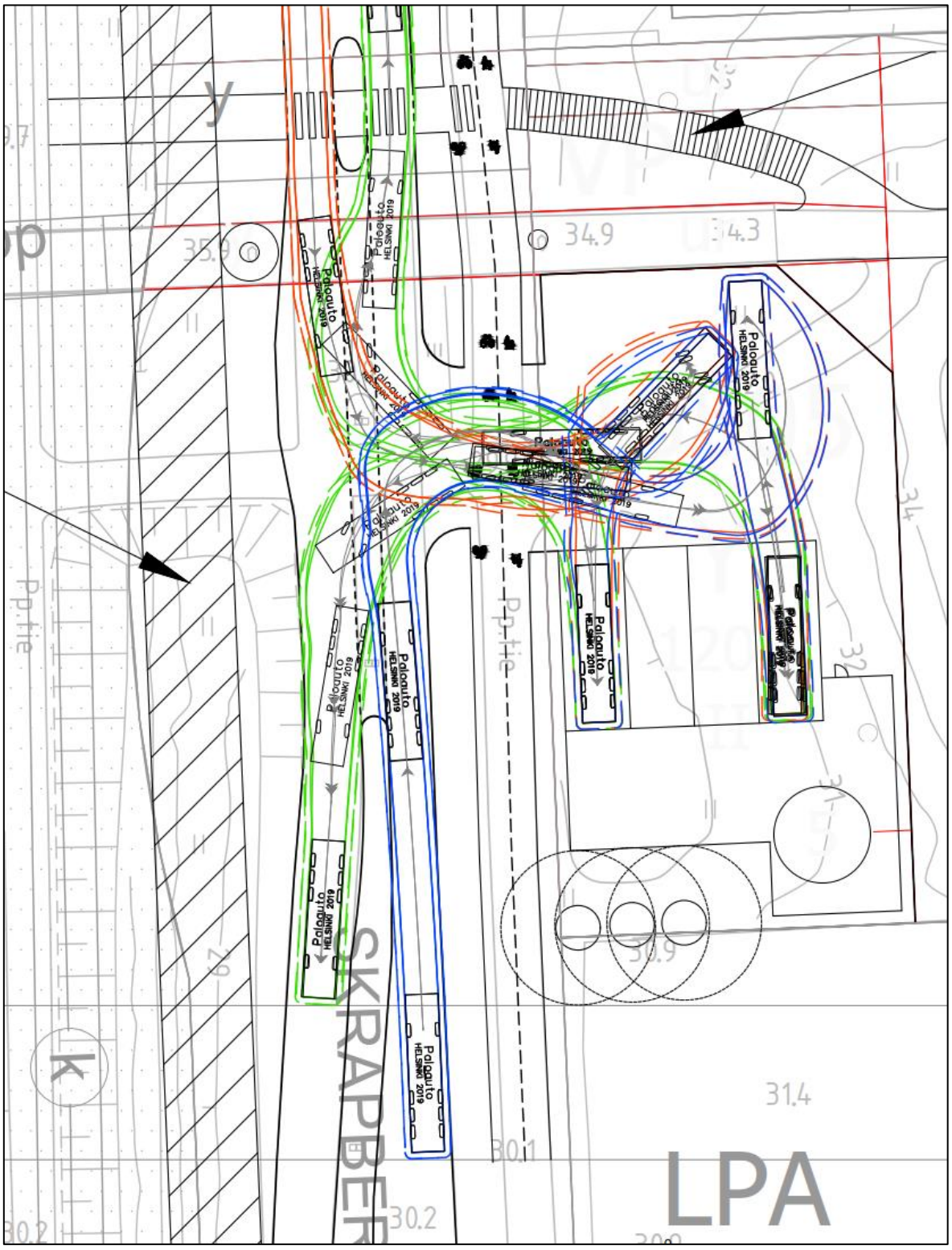
Kuva 6. Tikasauton ajourat reunimmaisiin halleihin VE2.

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 39 §

VE3: Kalustohalliin peruutetaan tontin sisällä. Henkilökunnan pysäköinti on urheilupuiston puolella.

Kuva 7. Suunnitelmaluonnos VE3.

Kuva 8. Tikasauton ajourat reunimmaisiin halleihin VE3.

3. Liikennemäärät ja toimivuustarkastelut

Myyrmäen paloaseman liikenteellinen toimivuus on simuloitu Vissim-mikrosimulointiohjelmalla. Tarkastelussa on vuoden 2040 iltahuipputunti Raappavuorentien valoliittymissä sekä paloaseman hälytysajoneuvoliikenteen toimivuus. Vissim-simuloinnin tuloksissa on huomioitu kymmenen simulointiajon keskiarvo.

Paloasema on mallinnettu kaupungin alustavan luonnoksen VE1 periaatteiden mukaisesti. Paloaseman kohdalle on lisätty liikennevalot, jotka pysäyttävät Raappavuorentien liikenteen hälytysajoneuvon poistuessa autotallista Raappavuorentielle.

3.1. Vantaan kaupungin lähtötiedot

Vantaan kaupunki on arvioinut, että paloasemalta lähtee 2–3 paloauto- ja 9–10 ambulanssitehtävää päivässä. Iltahuipputunnin ajanjaksolle on mallinnettu kaksi lähtevää paloautoa sekä viisi lähtevää ambulanssia.

Vaskivuorentien – Raappavuorentien sekä Rajatorpantien – Raappavuorentien valoliittymien ohjelmointitiedot on saatu Vantaan kaupungilta. Simuloinnissa on käytetty erillisohjattuja iltaruuhkan ohjelmia, joihin on lisätty lähestyvän hälytysajoneuvon saama etuus.

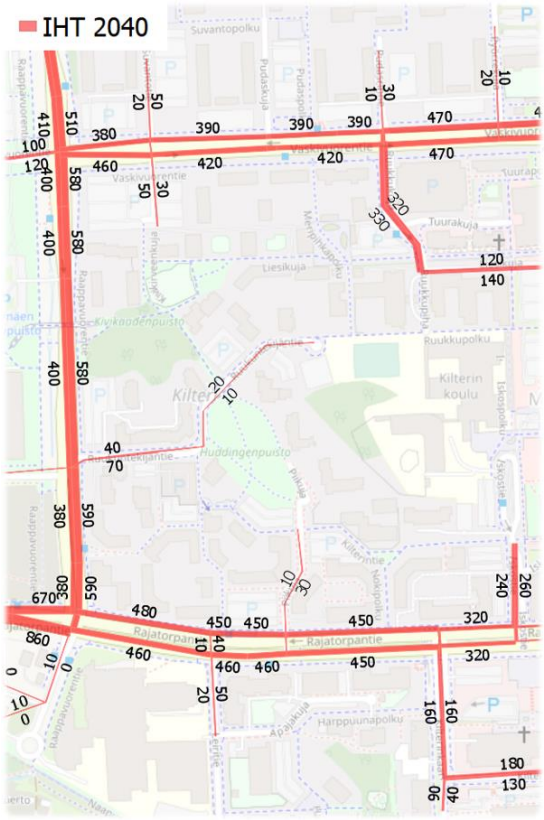
3.2. Liikenne-ennuste iltahuipputunnin aikana

Liikennemäärätietona on Myyrmäen kaavarungon iltahuipputunnin ennustemalli 2040 (Helmet 2.1), jota on aiemmin käytetty Myyrmäen asema-alueen Myyr York -simuloinneissa ja toimivuustarkasteluissa.

Vuoden 2040 ennustemallissa Korutien yhteys ei ole toteutunut, mikä pienentää paloaseman ohittavaa liikennevirtaa kaakosta pohjoiseen Korutien vaihtoehdosta noin 30 ajon/h. Lisäksi liikenteen ruuhkamaksut eivät ole toteutuneet.

Merkittävin iltaruuhkan liikennevirta saapuu Rajatorpantieltä lännestä ja kääntyy valoista vasemmalle Raappavuorentielle pohjoiseen. Iltahuipputunnin aikana Raappavuorentien paloaseman ohittaa noin 1000 ajoneuvoa, joista noin 60 % kulkee etelästä pohjoiseen.

Vuoden 2040 iltahuipputunnin liikennemäärätiedoista on rakennettu Vissim-simulointimalliin lähtö- ja määräpaikkamatriisi, jossa tarkastelualueen liittymävälien liikennevirrat on tasapainotettu keskenään. Kääntyvien virtojen osuuksista ei ole tarkkoja tietoja.

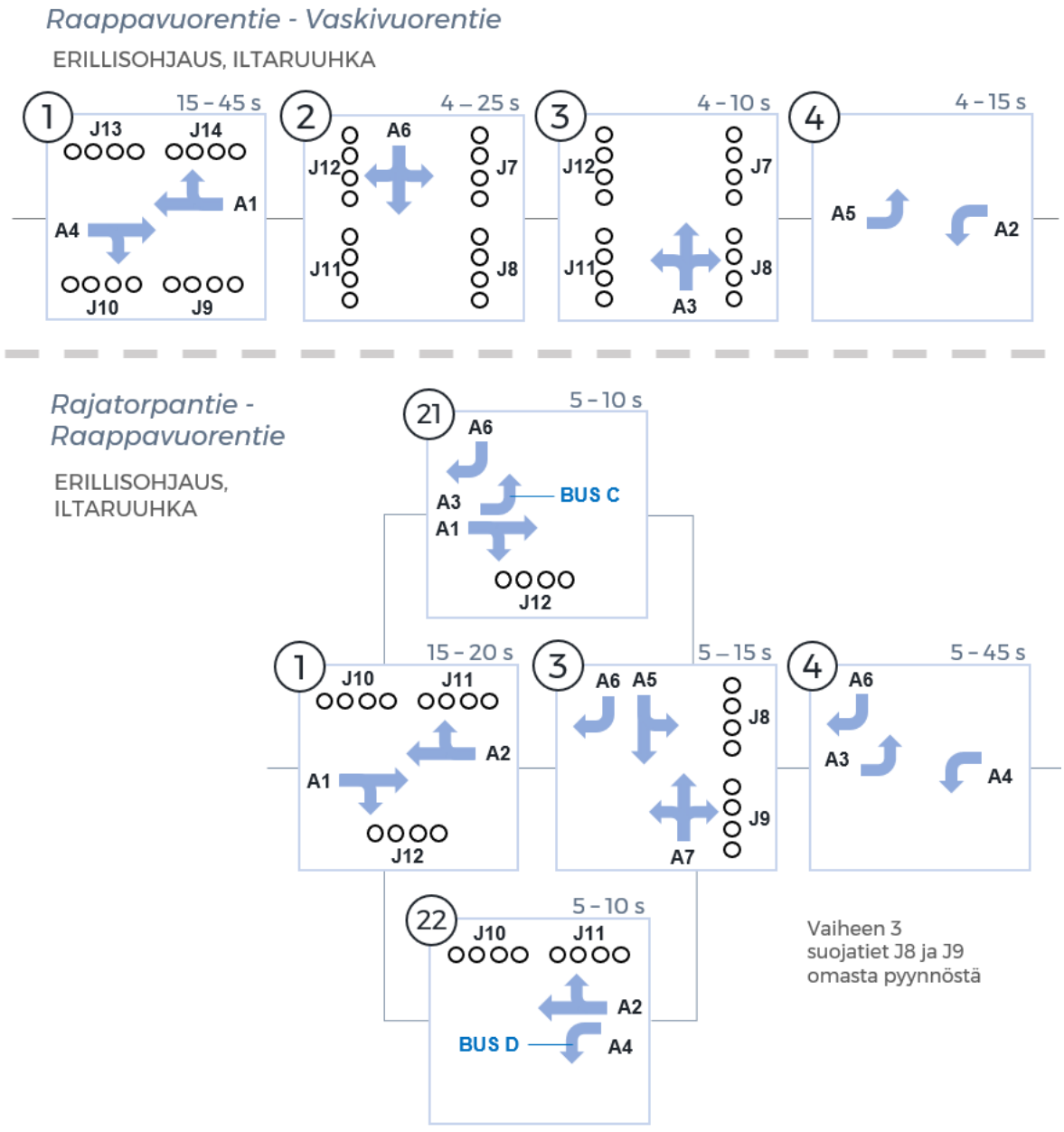

Kuva 3. Simuloinnin ja toimivuustarkastelun lähtötietoina käytetyt vuoden 2040 iltahuipputunnin liikennemäärät.

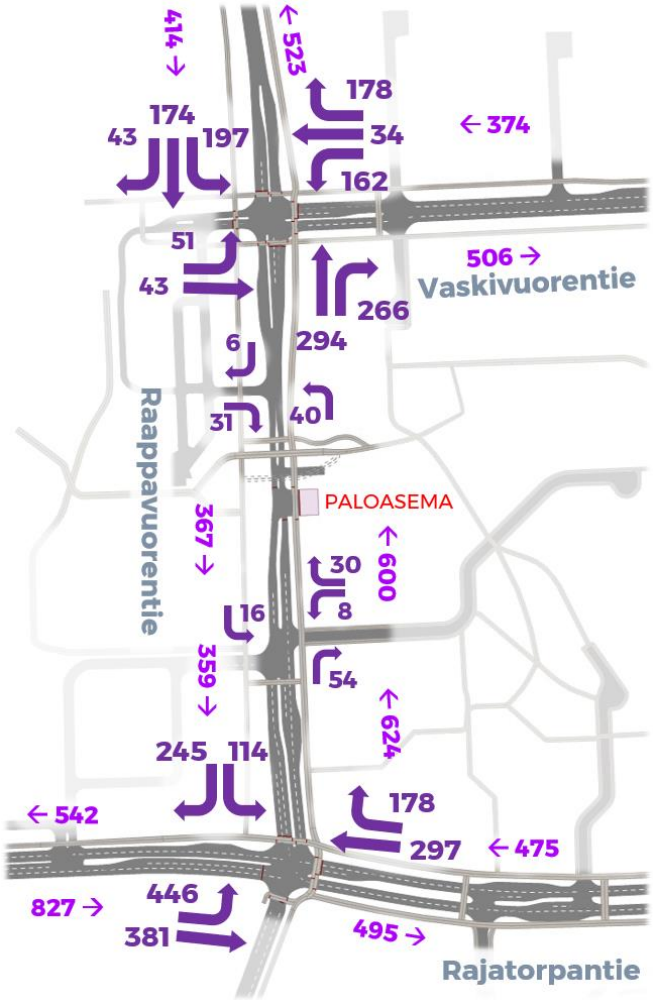
3.3. Vuoden 2040 arki-illan toimivuustarkastelut

Lähtötiedot

Toimivuustarkasteluiden tarkastelualueena on Raappavuorentie Vaskivuorentien ja Rajatorpantien valoliittymien välillä. Valoliittymien ohjelmointitiedot on saatu Vantaan kaupungilta. Valoliittymät toimivat iltaruuhkan ohjelmilla erillisohjauksessa.

Kuva 4. Valoliittymien vaihekaaviot. Hälytysajoneuvon saama etuus ohjaa käyttöön Vaskivuorentiellä vaiheen 1 ja Rajatorpantiellä vaiheen 3. Vaiheen vihreä pysyy voimassa, kunnes hälytysajoneuvo pääsee liittymäalueelle.

Hälytystehtävän alkaessa paloaseman liikennevalot pysäyttävät Raappavuorentien keskiosan liikenteen paloaseman edustan liittymän alueella. Vaskivuorentien tai Rajatorpantien valoliittymä saa tiedon lähestyvästä hälytysajoneuvosta sen kääntyessä pois paloasemalta Raappavuorentielle joko etelään tai pohjoiseen. Tämän jälkeen hälytysajoneuvon tulosuunta saa valo-ohjelmassa etuuden välittömästi käynnissä olevien opastinryhmien minimiaikojen ja suoja-aikojen jälkeen. Hälytysajoneuvo keskeyttää käynnissä olevat etuudet, kuten joukkoliikenne-etuudet. Etuusvaiheen vihreä on voimassa, kunnes hälytysajoneuvo on päässyt liittymäalueelle.

Simulointimallissa on huomioitu kävely- ja pyöräilyliikenteen vaikutus. Raappavuorentien ylittävä Kivikaudenpuiston suojatie on siirretty suunnitellun paloaseman kohdalta sillan pohjoispuolelle. Kävely- ja pyöräilyliikenteen määräksi on arvioitu tulosuuntakohtaisesti Raappavuorentien itäpuolelle 60 liikkujaa sekä kaikille muille tulosuunnille 40 liikkujaa tunnin aikana.

Kuva 5. Iltahuipputunnin simuloinnissa toteutuneet liikennemäärät. Alueen suurimmat liikennevirrat kulkevat lännestä itään ja etelästä pohjoiseen. Simulointimallissa etelästä urheilupuistoon suuntaavat 40 ajoneuvoa kääntyvät pysäköintialueelle (Raappavuorentieltä vasemmalle) jo ennen Vaskivuorentien valoliittymää.

Tulokset

Vuoden 2040 iltahuipputunnin liikenteellinen toimivuus on tarkastelualueella pääosin välttävä. Keskimääräinen viivytys valoliittymissä on suurimmilla liikennevirroilla 25–40 sekuntia. Samanaikainen suojatieliikenteen vihreä vaihe heikentää hieman oikealle kääntyviä virtoja verrattuna suoraan kulkeviin.

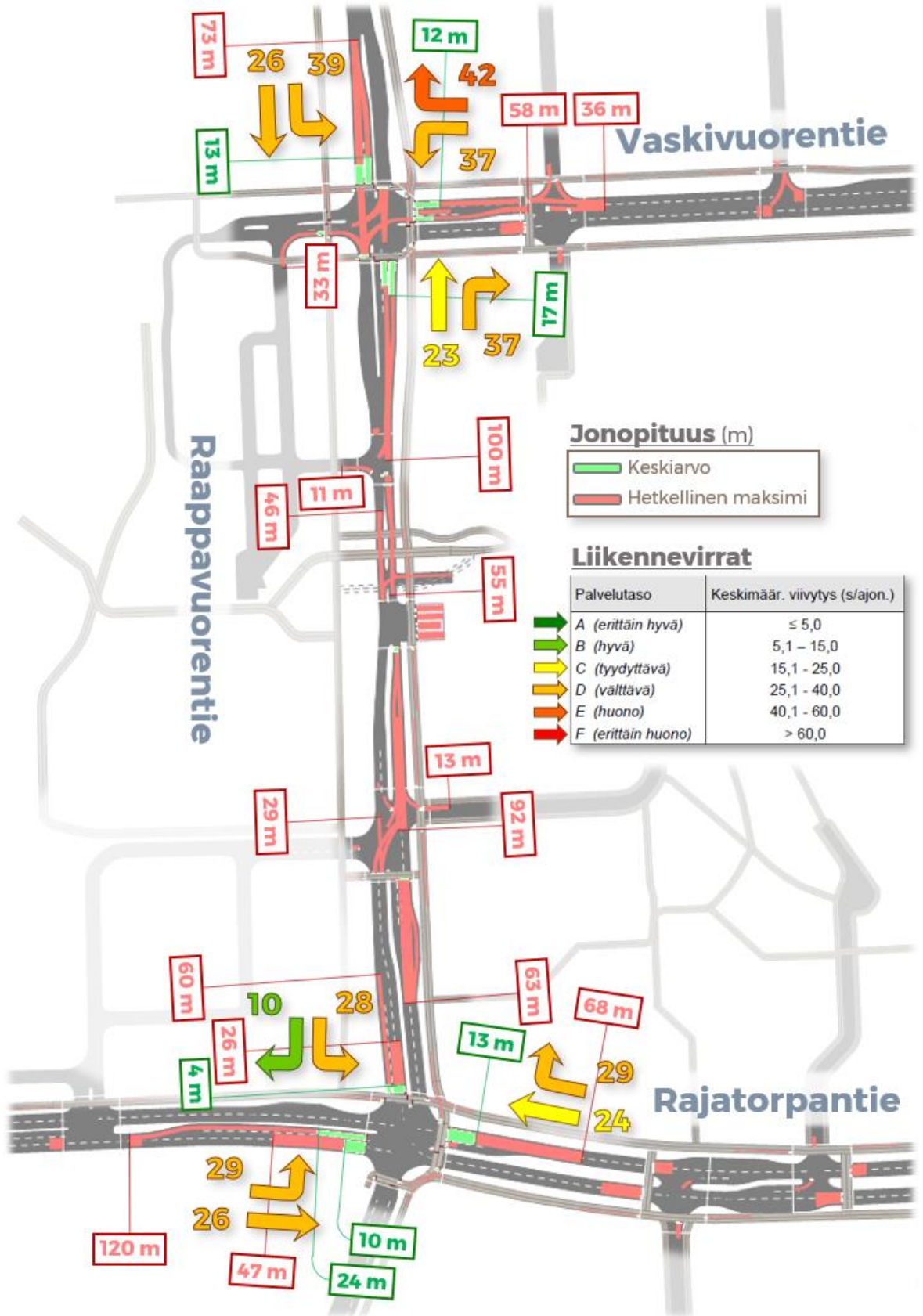
Huomattavimmat jonot muodostuvat Rajatorpantien lännen tulosuunnasta vasemmalle kääntyville, joiden hetkellinen maksimijononpituus on 120 metriä. Pohjoisessa jonoutuu eniten valoliittymän etelän tulosuunta, jossa hetkellinen maksimijonopituus on 100 metriä. Tarkastelualueen jonoutuminen on hetkittäistä ja välityskyky on kaikilla tulosuunnilla riittävä.

Keskimääräiset jonot ovat lyhyitä, valoliittymissä 10–20 metriä. Raappavuorentiellä paloaseman kohdalla jonoutuminen on hetkittäistä. Paloaseman hälytysajo aiheuttaa hetkellisesti noin 50 metrin jonon pohjoisen tulosuuntaan ja noin 90 metrin jonon etelän tulosuuntaan. Jonot eivät häiritse Raappavuorentien sivusuunnan liikennettä eivätkä ne yllä valoliittymiin. Liikennevalojen lisäksi Raappavuorentien jonoja aiheuttavat kaksi suojatietä sekä etelästä Myyrmäen urheilupuistoon kääntyvät, joiden aiheuttamaa jonon vaikutusta voidaan pienentää etelän tulosuunnan suoraan kulkevien väistötilalla. Raappavuorentien suojateiden ja vasemmalle kääntyvän liikenteen aiheuttamat jonot ja viivytykset ovat lyhyitä; hetkellinen maksimijonopituus on noin 50 metriä.

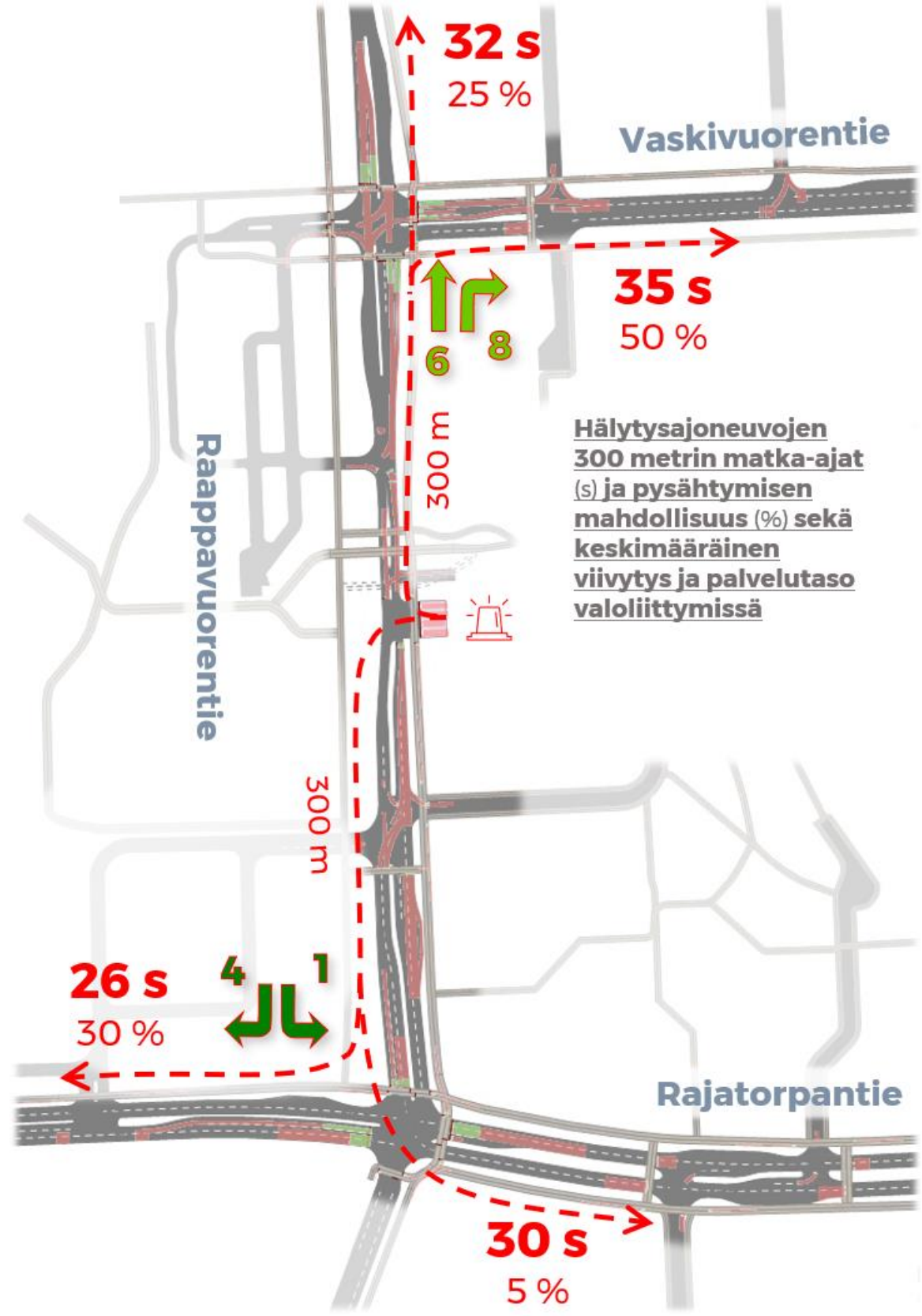
Valoetuudet lyhentävät hälytysajoneuvojen viivytystä valoliittymissä keskimäärin 20–30 sekuntia. Vaskivuorentien valoissa hälytysajoneuvojen muusta liikenteestä ja valoista johtuva keskimääräinen viivytys on 6–8 sekuntia, Rajatorpantien valoissa 1–4 sekuntia. Hälytysajoneuvoliikenteen palvelutaso on pohjoisessa valoliittymässä hyvä ja eteläisessä valoliittymässä erittäin hyvä. Hälytysajoneuvo pääsee etenemään 300 metrin matkan valoliittymän läpi pohjoisessa noin 32–35 sekunnissa, etelässä noin 26–30 sekunnissa. Pysähtymisen mahdollisuus on suurimmillaan oikealle Vaskivuorentielle käännyttäessä, pienimmillään puolestaan vasemmalle Rajatorpantielle käännyttäessä. Oikealle Vaskivuorentielle kääntymistä voidaan edelleen helpottaa kieltämällä samanaikainen suojatieliikenteen vihreä Raappavuorentien itäpuolella, jolloin Vaskivuorentielle oikealle kääntyvien hälytysajoneuvojen toimivuustulokset vastaavat suoraan kulkevien tuloksia.

Kuvissa 6 ja 7 on esitetty alueen liikenteellisen toimivuustarkastelun tulokset sekä hälytysajoneuvojen matka-ajat, keskimääräiset viivytykset ja palvelutaso valoliittymissä.

WSP Finland Oy
Puhelin 0207 864 11
Y-tunnus 0875416-5

Kuva 6. Toimivuustarkastelun tulokset.

Kuva 7. Hälytysajoneuvoliikenteen toimivuus valoetuuksilla.

3.4. Yhteenveto liikenteellisestä toimivuudesta

Myyrmäen paloaseman hälytysajoneuvoliikenne toimii hyvin tarkastelualueen iltaruuhkassa. Katuverkon välityskyky on riittävä. Kuormittunein liittymäväli on paloaseman pohjoispuolinen Raappavuorentie etelästä pohjoiseen, jossa hetkelliset ruuhkat on mahdollista purkaa tarvittaessa ennakoivasti hälytysajoneuvoetuudella. Hälytysajoneuvoetuudet parantavat huomattavasti paloauto- ja ambulanssiliikenteen sujuvuutta Vaskivuorentien ja Rajatorpantien valoliittymissä.

Liitteet

1) Kustannusarvio (Fore)

ASEMAKAAVAMUUTOS 002493 MYYRMÄEN PALOASEMA, MYYRMÄKI

Kaupunkiympäristölautakunta 7.6.2022 päätti asettaa nähtäville asemakaavan muutosehdotuksen 002493 Myyrmäen paloasema, joka oli MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 22.6. – 22.8.2022. Tällöin tuli 19 muistutusta.

Muistuttaja	Tiivistelmä	Tarkistukset
1. Yksityishenkilö	Vastustan sijaintia. Liian lähellä asuntoja, päiväkotia ja harrastuspaikkoja. Virkistyskäytössä.	–
2. Yksityishenkilö	Paikka on huono, urheilupuiston lähellä. Vaihtoehto nro 8.	–
3. Yksityishenkilö	Ei yleiskaavan mukainen. Tuhoaa lähiluontoa. Aiheutuu meluhaittaa. Kuntalaisten mielipide sivuutettu eikä uusia vaihtoehtoja ole tutkittu. Vaihtoehto nro 10 tai 11.	Tarkistettu kaavaselostusta.
4. Yksityishenkilö	Sijainti ei ole oikea. Tontti liian pieni. Hieno paikka leikkiä. Vaihtoehto Rajatorpantiellä.	–
5. Adressi, 116 nimeä	Kaavoitettu viheralueeksi. Tulee uusi päiväkoti, tärkeä metsäpuisto, jalankulkijoita. Vaikutukset asuinviihtyvyyteen (liikenne, melu) arvioitava. Vaihtoehto nro 7 ja 10.	Tarkistettu kaavaselostusta.
6. Yksityishenkilö	Tontti liian pieni. Sijainti huono, vilkas tie, jalankulkijoita. Vanhaa puustoa. Vaihtoehto nro 7 ja 8.	–
7. Asunto Oy Kaarenhonka	Paikka ei ole oikea. Leikkipaikka, metsää. Tontti pieni. Katu vilkas, jalan ja pyörällä kulkijoita. Vaihtoehto Rajatorpantiellä.	–
8. Yksityishenkilö	Paikka on liian ahdas. Tallit suoraan jalankulku- ja pyöräteille. Toivomme, että löydetään parempi paikka.	–
8. Yksityishenkilö	Paikka on liian ahdas. Tallit suoraan jalankulku- ja pyöräteille. Toivomme, että löydetään parempi paikka.	–
9. Yksityishenkilö	Paikka on väärä. Paljon lapsia ja jalankulkijoita. Urheilupuistossa tapahtumia. Puisto on arvokas. Vaihtoehto nro 8.	–
10. Yksityishenkilö	Sijainti ongelmallinen, turvallisuus ja luontoarvot huolestuttavat. Vaihtoehto nro 7.	–
11. Länsi-Vantaan Sosialidemokraatit ry	Sijainti? Turvallisuus? Liikenne? Vaihtoehto nro 7 tai 8.	–
12. Yksityishenkilöt (2)	Paikka ahdas, liikenteellisesti haaste. Puisto henkireikä. Vaihtoehto nro 7 tai 8.	–
13. Asunto Oy Kaarensaarni	Sijainti muutettava. Paikka vaarallinen ja valmiiksi rakennettu. Vaihtoehto nro 7.	–
14. Asunto Oy Kaarenrunko	Sijainti muutettava. Paikka vaarallinen. Puisto on hiilinielu. Vaihtoehto nro 7.	–
15. Yksityishenkilö	Lapset liikkuvat pyörillä, potkulaudoilla ja kävellen kouluun ja skeittipuistoon. Paikka Rajatorpantielle tai pohjoisemmaksi.	–
16. Yksityishenkilö	Vastustan. Viheralue rauhoittaa. Paikka vaarallinen.	–
17. Yksityishenkilöt (3)	Sijainti turvaton. Paikka puistoa ja ahdas. Vaihtoehto 7, 15-18.	–
18. As Oy Ruukuntekijäntie 4 asukkaat	Luontoarvot, sijainti, turvallisuus, melu, perusteluiden kestämättömyys.	–
19. Kaarensaarnin asukas	Paikka huono. Ristiriita kaavoituksen suuntaviivoihin.	–

NRO 1
YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

”Vastustan Myyrmäen paloaseman suunniteltua sijaintia.

Vaihtoehtoja on mm Rajatorpantiellä tai Raappavuorentiellä Uomatien päässä.

Suunniteltu paikka sijaitsee liian lähellä asuintaloja, valmistuvaa päiväkotia ja lasten harrastuspaikkoja eli vaarantaa monen ihmisen jalankulun.

Paikka on myös ainoa viheralue tuolla alueella ja on virkistyskäytössä ja lasten retki/leikkipaikka.”

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Paikka on ihmisten pelastamiseksi hyvin optimaalinen.

Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa, joista nyt esitetystä pelastetaan eniten ihmisiä. Rajatorpantie ja Uomatie sijaitsevat syrjässä optimisijainnista. Uomatiellä vastealue menisi osin päällekkäiseksi Vantaankosken paloaseman kanssa. Eri paikat on arvioitu kaavaselostuksessa.

Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetuus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Leikkipaikka ja tuleva päiväkoti sijaitsevat Kivikirveenkujan päässä. Lähellä on myös Huddingenpuisto. Raappavuorentien yli on silta Myyrmäenmetsään.

Tarkistukset

–

NRO 2
YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

”suunniteltu paikka uudelle paloasemalle on huono seuraavista syistä:
- urheilupuiston läheisyys, urheilutapahtumien yhteydessä liikennettä on paljon ja palohälytyksen tullessa voi liittymä ja lähitiet olla tukossa.
- lisäksi samassa urheilupuistossa on tänä kesänä ollut suuret iskelmäfestivaalit, jos tämäkin tapahtuma on tulevaisuudessa jokavuotinen, se aiheuttaa myös tungosta.
- suurin huolenaiheeni on skeittiparkki ja sen läheisyys ja siellä oleilevat nuoret ja lapset. Parkki ja puisto on nuorison suuressa suosiossa ja olen huolissani, että he eivät osaa varoa hälytykselle lähteviä ajoneuvoja.
- parempi sijainti paloasemalle olisi välittömässä läheisyydessä, Rajatorpantie ja Lastutien läheisyydessä, se olisi kauempana urheilupuistosta, mutta tarpeeksi lähellä.”

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Koska ajomatkat kohteisiin on lyhyimmät, myös haitta sekä hälytysliikenteen että muun liikenteen sujuvuudelle ja liikenneturvallisuudelle on vähäisin. Myyrmäen kadut ovat leveitä ja niillä on väistämismahdollisuuksia. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Paikka on ihmisten pelastamiseksi hyvin optimaalinen.

Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa, joista nyt esitetystä pelastetaan eniten ihmisiä. Myyrmäessä on paljon väestöä ja pelastustapahtumia. Erityisesti urheilupuisto on ison riskin kohde. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot.

Rajatorpantien ja Lastutien kulmaus (nro 8) on syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja pelastustehtäviä. Paikalla 8 on jo isohko telekeskus. Lisäksi paikka on yleiskaavan virkistysaluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti.

Tarkistukset

–

NRO 3
YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

”VAATIMUS
Esitys palauttamisesta uuteen valmisteluun”

”PERUSTELUT”
1.
”Yleiskaavassa alue on kaavoitettu tehokkaaksi asuntoalueeksi: Alueelle saa rakentaa ensisijaisesti asuinkerrostaloja. Alueella voidaan sallia asuinympäristöön soveltuvia työtiloja. Aluetta ei ole alun perin tarkoitettu julkisen rakennuksen sijoitusalueeksi. Aluetta ei ole siis kaavoitettu merkinnällä PY (Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.)”

2.
”Alue on voimassa olevassa asemakaavassa merkattu lasten leikkialueeksi ja yleisiin oleskelutarkoituksiin rakennettavaa puistoa PLE ja katua. Korttelin lähiluontoa on tuhottu viime vuosina paljon. Raappavuorentielle on rakennettu liikuntakeskus Fressi, Hoasin opiskelija-asuntoja sekä hotellirakennus Noli. Uusi paloasema tuhottaisi lisää lähiluontoa ja virkistysalueita. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita. (MRL 5 § kohta 4.)”

3.
”Paloasemalta lähtevät autot joutuvat käyttämään hälytyssireenejä saapuessaan vilkkaasti liikennöityyn Rajatorpantien / Raappavuorentien ja Vaskivuorentie / Raappavuorentie väliseen liikennevaloristeykseen. Tästä aiheutuu toistuvaa meluhaittaa viereisille asuinrakennuksille. Asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka olisi asemakaavaa muuttamalla estettävissä.”

4.
”Kuulemis- ja lausuntovaiheessa kaavoittajalle toimitettiin 116 henkilön allekirjoittama adressi. Lisäksi Asunto Oy Kaarenpyökki, Asunto Oy Ruukuntekijäntie 4 ja Asunto Oy Kaarensaarni antoivat mielipiteensä kaavasta. Tämä on merkittävä määrä alueen henkilöitä. Asemakaavaehdotuksessa kuntalaisten mielipide on sivuutettu eikä uusia vaihtoehtoisia ratkaisuja tai uusia sijainteja paloasemalle ole tutkittu. Muutamia eri vaihtoehtoja paikalle edelleen on.”

5.
”Miksi paloasemaa ei voi rakentaa vaihtoehtoon numero 10? Perusteena esitetty suopohjainen maa ei estä rakentamista. Vieressä olevalle Honkasuon alueelle on rakennettu. Maaperä on ensin stabiloitu. (Esimerkiksi Malmin lentokentän vanhalle suopohja-alueelle suunnitellaan asuinaluetta.) Perusteena on myös mainittu, että turvepohjasta pääsee suokaasuja, joita stabilointi ei estä. Suokaasut eivät ole kuitenkaan estäneet Helsingin kaupunkia rakentamasta Honkasuon alueelle(?). Vaihtoehdon 10 välittömässä läheisyydessä ei ole asuinrakennuksia.”

6.
”Paloaseman voisi rakentaa myös vaihtoehtoon 11. osoitteeseen Torpantie 3, palstaviljely alueen itäpuolelle. Vaihtoehdon 11 välittömässä läheisyydessä ei ole asuinrakennuksia.”

7.
”Pyydetään kirjallista vastinetta muistutukseen.”

Vastine

1.
Yleiskaava on yleispiirteinen ja ohjeellinen ja sisältää myös alueen tarvitsemat palvelut. Yleiskaavan asuntoalueilla on jo nyt myös kouluja, päiväkoteja, palvelutaloja, liikerakennuksia ja muita palveluja, Helsingissä myös paloasemia.

2.
Kaupunkia ei voida kehittää, jos asemakaavoja ei voida muuttaa. Fressi ja Noli on rakennettu asemakaavan liikerakennusten korttelialueelle. Hoasin opiskelija-asunnot on rakennettu asemakaavamuutoksella vastapäätä Metropolian ammattikorkeakoulua olleeseen monttuun. Myyrmäkeen jää jäljelle Kivikaudenpuistosta valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt), sekä läheinen Huddingenpuisto ja Myyrmäenmetsä, jonne pääsee sillalla Raappavuorentien yli.

3.
Paloasemalta lähdetään pelkillä vilkuilla. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja hälytysajoneuvoille liikennevaloetuudet Rajatorpantien / Raappavuorentien ja Vaskivuorentien / Raappavuorentien risteyksiin, jolloin sireeneitä ei ole tarpeen käyttää. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita vaan parantaa turvallisuutta.

4.
Mielipiteisiin on vastattu kaavaselostuksessa. Osallistumisvaiheessa oli esitetty 13 vaihtoehtoa. Kaavaselostuksessa on arvioitu 19 vaihtoehtoa (6 uutta). Kaavoituksessa on huomioitava paitsi naapurien ja muiden osallisten näkemykset, myös yleinen turvallisuus ja yleinen etu.

5.
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Koska ajomatkat kohteisiin on lyhyimmät, myös haitta sekä hälytysliikenteen että muun liikenteen sujuvuudelle ja liikenneturvallisuudelle on vähäisin. Paikka on ihmisten pelastamiseksi hyvin optimaalinen.

Vaihtoehto 10 sijaitsee syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja pelastustapahtumia sekä rakenteilla ja kaavoitteilla runsaasti uusia asuntoja. Myös vaihtoehto 10 on osoitettu hyväksytyssä yleiskaavassa asuntorakentamiseen. Kuitenkin Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle ja rakentamisaluetta on pienennetty turvesuon osalta asemakaavamuutoksella 2021. Stabilointi ei estä suokaasuja, joiden haitta on tullut esille Helsingin päiväkotirakentamisessa. Malmin lentokenttä ei ole turvesuota vaan savikkoa. Tattarisuolle on rakennettu teollisuus- ja varastoalue.

6.
Vaihtoehto 11 sijaitsee vielä kauempana optimisijainnista. Lisäksi hyväksytyssä yleiskaavassa tämäkin paikka on varattu asuntorakentamiseen.

7.
Vastineen antaa kaupunginhallitus.

Tarkistukset

Tarkistettu kaavaselostusta: Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle. Malmin lentokenttä ei ole turvesuota vaan savikkoa.

NRO 4
MUISTUTTAJA

Muistutus

”Hienoa, että myyrmäkeen tulee nyt paloasema. Paloaseman suunniteltu sijainti / tontti ei ole oikea.

Tontti on liian pieni, kun katsotaan Myyrmäen alueen tarpeita pidemmällä perspektiivillä. Tämä pieni puistoalue, olisi tulevan sporttikorttelin päiväkodin lapsille todella hieno paikka leikkiä! Hälytysajoneuvot joutuisivat ylittämään vilkkaasti liikennöidyn kävely ja pyörätien. Skeitti ja urheilupuistoon liikkuvien lasten turvallisuus heikkenisi.

Rajatorpantien varressa turvallisempia ja isompia tontteja paloasemalle.”

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

Tontti on sopiva. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

Kivikaudenpuistosta valtaosa (88 %) jää virkistyskäyttöön, erityisesti leikkikenttä ja männik-kömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä.

Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla. Hälytysajo lähtee paloasemalta varovasti ja paloaseman kohdalle tulee liikennevalot. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa.

Rajatorpantien vaihtoehtoiset paikat sijaitsevat syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja riskikohteita ja rakenteilla ja kaavoitteilla runsaasti uusia asuntoja. Eri paikat on arvioitu kaavaselostuksessa.

Tarkistukset

–

NRO 5
ADRESSI, 116 ALLEKIRJOITUSTA

Muistutus

0. Saate
   ”Otattehan huomioon, että alueen asukkaat ovat allekirjoittaneet allaolevan adressin ja edelleen vastustavat esitettyä paloaseman rakentamista nyt esitetylle tontille.

   Liitteenä adressi, joka ottaa kantaa nyt esitettyyn paloaseman paikkaan Kivikaudenpuistoon. Sähköisiä allekirjoituksia 102 kpl ja ei sähköisiä 14 kpl yhteensä 116 allekirjoitusta.”

1. ”Vetoomus suunnitelman muuttamiseksi.”

2. ”Paloaseman sijainniksi suunniteltu tontti on kaavoitettu viheralueeksi. Tämä viheralue on aikanaan kaavoitettu silloisen päiväkodin tarpeeseen Kivikirveenkujan leikkipuiston jatkoksi. Näitä viheralueita ei ole mahdollista saada takaisin jos ne tuhotaan.”

3. ”Nyt suunnitellun paikan läheisyyteen on kaavoitettu ja rakennetaan lähitulevaisuudessa uudestaan päiväkoti usealle sadalle lapselle. Päiväkodin lapset tarvitsevat rauhalliset päiväunet sekä leikkialueen. Viheralue, jolle paloasemaa suunnitellaan toteutettavaksi on lapsille tärkeä leikki- ja virkistysalue. Tämä metsikkö on ainoa metsäpuisto tällä puolen Myyrmäkeä, johon alueen lapset pääsevät katsomaan vuodenaikojen vaihtumista ja rakentamaan majoja ilman, että tarvitsee ylittää yhtään tietä. Turvallinen metsäpuisto mahdollistaa myös alueen lasten omatoimisen ulkoilun vapaa-ajalla. Tulevan päiväkodin lapset ja työntekijät varmasti arvostavat ja nauttivat viheralueesta leikkipuiston jatkona. Raappavuorentien kevyenliikenteenväylän katkaisu ja hälytysajoneuvojen ylitys tarve lisää mahdollisia vaaratilanteita. Tässä kohtaa Raappavuorentietä on paljon jalankulkijoita, johtuen skeittipuistosta, jäähallista, urheilukentästä jne.”

4. ”Paloaseman vaikutuksia asuinviihtyvyyteen (esim. melu- ja liikennevaikutukset) ei ole arvioitua paloaseman kaavoituksessa. Vaikutukset asuinviihtyvyyteen on arvioitava ennen sijaintia koskevan päätöksentekemistä.Paloaseman paikasta päätettäessä tulee tarkoin huomioida sen vaikutukset alueen asuinviihtyvyyteen.”

5. ”Parhaiten vaikutukset asuinviihtyvyyteen voidaan huomioida ja ennakoida uudiskohteita toteutettaessa. Näin ollen vaihtoehtoisia paloaseman paikkoja tulisi tarkastella myös tästä näkökulmasta. Uudisrakentamisessa paloaseman tuomiin melu haasteisiin voidaan vaikuttaa äänieristyksellä rakennusvaiheessa toisin kuin nyt esitetyllä sijainnilla, jossa on jo asutusta. Nyt ehdotetun paikan välittömässä läheisyydessä on 80-luvun kerrostaloja, joissa äänieristys ei vastaa tämän päivän rakentamisen äänieristyksen vaatimuksia. Uudiskohteille kaavoitetut tontit on otettava vaihtoehdoiksi paloasemalle.”

6. ”Nyt ehdotetuista vaihtoehtoisista paloaseman paikoista numerot 7 ja 10 tulisi ottaa uudelleen harkintaan tonteiksi paloasemalle. Numero 10 on suopohja, tämä ei kuitenkaan ole rakentamiselle este. Rakennuksia on rakennettu suomessa paljon suopohjalle ja tämä on täysin mahdollista. Helsinki on rakentanut Honkasuolle paljon ja pystynyt suopohja haasteet selvittämään. Rajatorpantien luonne on enemmän alueellinen kokoojakatu ja sillä vähemmän jalankulkua. Tieverkkoon siellä olisi liittymä valmiina urheilupuiston kohdalla ja uutta risteysaluetta ei syntyisi. Välittömässä läheisyydessä ei ole asuintaloja. Jos niitä joskus tulee niin niissä voidaan huomioida meluhaitta äänieristyksessä.”

7. ”Myyrmäen tämä puoli ei ole vetovoimaista asuinaluetta, alueella on mm. paljon vuokrataloja. Kaupunkikeskuksen kehittämisen näkökulmasta lähimetsät muodostavat vetovoimatekijän, joka rakentamisen myötä menetetään. Kun puita poistuu, tulee tämä edelleen jatkamaan eteläpuolella olevaa laajaa pysäköintikenttää. Tämä ankeuttaa

aluetta ja voi pahimmillaan olla segregaatio kehityksen siemen. Alueen kehittämisen näkökulmasta asukkaiden asuinviihtyvyydestä on huolehdittava ja kaupunki suunnittelussa tulee huomioida alueen asukkaiden näkökulma."

8. "Esitetty asemakaavamuutos on seurausta kaupungin lyhytnäköisestä Myyrmäen alueen täydennysrakentamisen kaavoittamisesta. Pelastustehtävien vasteajat eivät ole olleet hyväksyttävällä tasolla Myyrmäessä vuosiin. Kyseinen paloaseman rakentaminen olisi pitänyt ottaa huomioon jo alkuperäistä täydennysrakentamista suunniteltaessa. Me emme halua olla kaupungin lyhytnäköisen suunnittelun ja kaavoituksen sijais kärsijöitä. Nyt ei pidä mennä siihen lankaan, että Avin uhkasakon pelossa tehdään hätiköityjä päätöksiä ja sijoitetaan paloasema sellaiseen paikkaan mihin se on helpoin ja halvin rakentaa. Tiedetään jo nyt, että Länsi-Vantaan asukasluku kasvaa ja tämä tontti tulee olemaan pieni täydelle pelastuslaitokselle tulevaisuudessa. Tämä paloasema on tärkeä saada Myyrmäkeen niin, että vasteaika ei veny kohtuuttomasti. Ilman, että yhtään viheraluetta tuhotaan. On katsottava rohkeasti muita vaihtoehtoja ja jätettävä viheralue ihmisten iloksi! Tätä viheraluetta ei saa takaisin, kun myöhemmin todetaan paloaseman käyneen liian pieneksi. Myyrmäki tarvitsee paloaseman, mutta ei nyt kaavoitetulle paikalle."

9. "Näillä saatesanoilla pyydän paloaseman sijainnin tarkistamista."

Sähköisissä allekirjoituksissa annetut kommentit:

10. "Asemakaava muutos on otettava uudelleen harkintaan!"

11. "Pidetään tämä viheralue olemassa alueen uusille asukkaille ja heidän lapsilleen. Tämän alueen sijainti keskellä kerrostaloja on todella huono ja luo varmasti vaaratilanteita, kun hälytysajoneuvot lähtee liikkeelle."

12. "Erittäin huono päätös. Ette voi viedä kaikkia viheralueita Myyrmäestä!! Ja päiväkoti on tärkeämpi. Paloasemalle löytyy kyllä tilaa muualta.. Tuo metsä on henkireikä monelle ihmiselle! linnunlaulua, erilaisia lintuja, pupuja jne. Leikkipaikka edelleen monien käytössä vaikkei päiväkotia ei enää olekaan."

13. "Yhdyn adressin hyviin perusteluihin."

14. "ALLA kvarstående grönområden inom städer MÅSTE bevaras för människors mentala och fysiska hälsa! Vansinnig planering!" / Borgå
Suomennos: KAIKKI jäljellä olevat viheralueet kaupunkien sisällä TÄYTYY säilyttää ihmisten henkisen ja fyysisen terveyden vuoksi! Järjetöntä suunnittelua! / Porvoo

15. "Kannatan ehdotusta."

16. "Säilyttäkää kaunis sinivuokko metsä !"

17. "Kyllä se on niin että ei pikku metsikköön mahdu kunnollista paloasemaa ja se todetaan huonoksi ratkaisuksi hyvin pian rakentamisen jälkeen. Parempi olisi säilyttää ihmisten pieni virkistysalue ja laittaa kunnollinen asema Rajatorpantien varteen. Siellä riittää lääniä."

18. "Päiväkodin viereen paloasemaa ei saa rakentaa."

19. "Palolaitos sopisi paremmin väljemmin liikennöityyn paikkaan syrjemmäksi asutuksesta. Vantaalla on runsaasti metsää ja peltoa sitä varten."

20. "Kyllä tilaa löytyy paloasemalle vähemmän häiritsevästä paikasta. Ä"

21. ”Minkä ihmeen takia paloasema laitettaisiin aivan ihmisten asuntojen viereen. Vuorotyolaisten hankalaa levätä päivällä ja vanhukset varmaankin häiriintyy kun ambulanssit pillit päällä ajelee…”

22. ”Ehdottomasti tarvitsemme pelastuslaitosta lähemmäs Myyrmäen keskustaa, mutta sijainti tulee ratkaista niin, ettei siitä koidu äänisaastetta jo olemassa olevalle asutukselle!”

23. ”Ei paloasemaa kerrostalojen keskelle. Tilaa on yllinkyllin muuallakin.”

24. ”Myyrmäkeä ei saa tuhota täyteen rakentamalla! Jättäkää viheralueita!”

25. ”Ei paloasemaa asutuksen viereen.”

26. ”Ei paloasemaa asuinrakennusten viereen. Tyhjää tilaa löytyy esim. Rajatorpantien varrelta.”

27. ”Paloasemalle löytyy varmasti hyvien yhteyksien päästä joku hyvin kulkuyhteyksien varrelta muukin paikka, joka ei ole ihan näin lähellä asutusta ja päiväkoteja ja jossa ei tarvitse ottaa käyttöön merkittävää virkistysarvoa omaavaa luontokohdetta. Olisiko esim. urheilukentän/Areenan laitamilla tai mattojenpesupaikan luona tällaisia alueita? Tai lähempänä Kaivokselaa ja autokauppoja? Tai ammattikoulun vieressä?”

28. ”Viheralueista ja metsiköistä ei saa luopua, niitä on jäljellä enää todella vähän! Myös pienten liikkujien liikenneturvallisuus huomioitava.”

29. ”Toivon myötämielistä päätöstä siihen, että paloasemaa ei rakenneta suunniteltuun paikkaan.”

Allekirjoittajista on vantaalaisia 103/116, ei-vantaalaisia 13/116.

Vastine

0. –

1. –

2. Yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta ja hyväksytyssä yleiskaavassa kaupunki-keskustan aluetta, jotka sisältävät myös alueen tarvitsemat palvelut. Kaupunkia ei voida kehittää, jos asemakaavoja ei voida muuttaa. Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä.

3. Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Paloasema ei häiritse asumista eikä päiväkotia, koska lähdöissä ei käytetä sireenejä. Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männik-kömäki (kaikki männyt). Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla. Paikka on ihmisten pelastamiseksi hyvin optimaalinen.

4 – 5. Tehty liikenneselvitys, jonka mukaan liikenne toimii hyvin. Paloasema ei aiheuta melua, koska lähdöt tapahtuvat ilman sireenejä. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja hälytysajoneuvoille liikennevaloetuudet lähiristeyksiin. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema sijaitsee keskellä asutusta eikä häiritse naapureita.

6. Paikka nro 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoista paikkaa. Paikka nro 10 sijaitsee vielä kauempana optimisijainnista Myyrmäestä. Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle ja rakentamisaluetta on pienennetty turvesuon osalta

asemakaavamuutoksella 2021. Stabilointi ei estä suokaasuja, joiden haitta on tullut esille Helsingin päiväkotirakentamisessa.

7. Nykyiset Kivikirveenkujan vuokratalot puretaan ja tilalle tulee pääosin omistusasuntoja kaavassa 002363. Pysäköintialueen jatkeeksi tulee paloasemarakennus, ei pysäköintikenttä.

8. Paloaseman tarve on tullut esiin hiljalleen viime vuosina. Hyväksytyssä yleiskaavassa paikka on kaupunkikeskustan aluetta, jonne saa sijoittaa paloaseman. Tontti on sopiva ja pelastamisen kannalta paras. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa. Paikka ei ole halvin rakentaa, vaan tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

9. –

10. – 13. Paikka on optimisijainti, josta pelastetaan eniten ihmisiä. Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Lähdöt tapahtuvat varovasti ja ilman sireenejä. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot. Paloasema ei häiritse tulevaa päiväkotia. Leikkipaikka säilyy Kivikirveenkujan päässä.

14. Vanda stad växer och det finns ett konstant behov av byggande. I Vandas översiktsplan är en tredjedel av stadens yta reserverad för rekreations- och naturvårdsområden. Vantaan kaupunki kasvaa ja rakentamiselle on jatkuva tarve. Vantaan yleiskaavassa kolmannes kaupungin pinta-alasta on varattu virkistys- ja luonnonsuojelualueiksi.

15. –

16. Sinivuokko on poistettu rauhoitettujen lajien listalta vuonna 2005.

17. Paloasema mahtuu tontille hyvin myös tulevaisuudessa tarvittavassa laajuudessa.

18. Paloasema ei melua eikä lähdöissä ei käytetä sireenejä. Siten paloasema ei häiritse uutta päiväkotia, joka rakennetaan Kivikirveenkujan päähän. Vanha päiväkoti on purettu.

19. Väljempi ja asutuksesta syrjäinen paikka sijaitsee syrjässä pelastettavista ihmisistä.

20 – 23, 25. Paloasema ei melua. Lähdöt tapahtuvat ilman sireenejä ja lähimpiin liikenne-valoihin tulee etuus hälytysajoneuvoille. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita.

24. Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt).

26 – 27. Nämä vaihtoehdot ovat syrjässä optimisijainnista, josta pelastetaan eniten ihmisiä. Arvioitu 19 vaihtoehtoa. Paloasema ei häiritse asumista vaan lisää alueen turvallisuutta.

28 – 29. Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä. Hälytysajo lähtee paloasemalta varovasti. Paikalle tulee liikennevalot.

Mielipiteen lähettäjää pyydetään toimittamaan vastine muille allekirjoittaneille.

Tarkistukset

Tarkistettu kaavaselostusta: Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle.

NRO 6
YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

”Vastustan Myyrmäen palo-aseman nykyistä sijaintia ja pyydän harkitsemaan muita tontteja, tässä perustelut:

- Tontti liian pieni(mainittu jo Vantaan kaupungin toimesta)
- Sijainti huono, kahden taloyhtiön välissä.
- Vilkas tie ja paljon jalankulkijoita koska liikuntapuisto, Vantaa ei kuitenkaan ole mikään Lontoo mitä käytettiin asukastilaisuudessa esimerkkinä, toisin kuin Lontoossa, täällä on tilaa ja vapaita tontteja joten ei ole pakko tunkea sille pienimmälle tontille.
- Energia-areenan takana on hyvä tontti, siellä oleva tukiasema ja sen yhteydet ei todellakaan voi olla esteenä paloasemalle, päin vastoin, tietoliikenneinfra valmiina samoin liittymä tontille.
- Ajopuunpuisto/Rajatorpantien Neste, paras sijainti, vaikka ilmoitettiin että siellä jokin sammal kasvaa niin ei näytä Helsingin kaupunkia paljon haittaavaan koska hakannut omalta puoleltaan kaikki puut pois yms.
- Suunnitellulla tontilla vanhaa puustoa jota ei liikaa Vantaallakaan ole, jouduttaisiin kaatamaan jälleen lisää.”

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

Tontti on sopiva. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

Paloasema ei häiritse asumista. Hälytysajo lähtee paloasemalta varovasti ja ilman sireenejä. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla ja ne toimivat hyvin. Esimerkiksi Kallion paloasema sijaitsee keskellä asutusta eikä häiritse naapureita.

Lastutien risteys sijaitsee syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja pelastustehtäviä. Lastutien paikalla on jo isohko telekeskus. Se on myös yleiskaavan virkistysaluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti. Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoista paikkaa. Kaupunki ei omista Nesteen tonttia. Myös esitetyillä vaihtoehtoisilla paikoilla kasvaa vanhaa puustoa.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä.

Tarkistukset

–

NRO 7
ASUNTO OY KAARENHONKA

Muistutus

1.
”Kirjoitan Asunto Oy Kaarenhongan asukkaiden puolesta mielipidettä,nyt esitettyyn paloaseman paikkaan. Ensinnäkin olemme iloisia, että saamme Myyrmäkeen paloaseman. Mutta nyt esitetty paikka ei ole paloasemalle oikea.”

2.
”Tuo pieni puisto toimii alueen lasten leikkipaikkana, siellä on rakennettu majoja, leikitty piilosta jne. Kivikaudenpuisto on myös jalankulkijoille silmänilo, läpi vuoden. Metsässä kukkii valkovuokot, sinivuokot,kielot metsämansikka, omenapuu, pihlaja, tuomi jne. Kivikaudenpuisto tulisi palvelemaan loistavasti sporttikortteliin rakennettavan päiväkodin tarpeita! Näitä kahta asiaa olisi kaavoituksessa käsiteltävä samana kokonaisuutena!”

3.
”Tontti on liian pieni kasvavan kaupungin tarpeisiin. Olisi järkevä valita paloasemelle tontti, joka palvelee alueen tulevia asukkaita vielä vuosikymmenten jälkeen. Jos tämä vanha metsä tuhotaan nyt ja 50 -vuodenpäästä paloasema siirretään isommalle tontille ei vanhaa metsää saa takaisin.”

4.
”Raappavuorentiellä on erittäin vilkas liikenne ja jalan ja pyörällä liikkuvia lapsia on paljon. Koska skeitti.ja urheilupuistoon liikkuu paljon nuoria ja lapsia. Paloautot joutuivat peruuttamaan suoraa vilkkaasti liikennöidylle pyörätielle, hälytystehtäviin lähtiessä ja muutenkin liikkuessaan. Tämä ei lisää alueen jalankulkijoiden turvallisuutta, koska kuolleeseen kulmaan sattuessaan on jalankulkijan henki herran hallussa.”

5.
”Rajatorpantiellä ei vastaavaa ongelmaa jalankulkijoita ja siellä olisi suurempia tontteja. Myös energiaareenan takana olevalle tontille olisi jo risteys valmiina ja tietoliikenneyhteydet valmiina, koska tontilla on tukiasema, eikä vanhaa puustoa jouduttaisi kaatamaan. Näistä sijainneista vasteaika olisi vielä erittäin hyvä.”

6.
”Pyydämme teitä vielä oikeasti harkitsemaan ja puntaroimaan muita sijainteja paloasemalle.”

Vastine

1.
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Paikka on ihmisten pelastamiseksi hyvin optimaalinen.

2.
Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Mainitut lajit eivät ole suojeltuja. Sinivuokko on poistettu rauhoitettujen lajien listalta vuonna 2005. Paloaseman tarve on kiireellinen.

3.
Tontti on sopiva. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

4.
Tehty liikenneselvitys, jonka mukaan liikenne toimii hyvin. Hälytysajoneuvot lähtevät liikkeelle varovasti ja paikalle tulee liikennevalot. Paloauto lähtee aina eteenpäin ja peruuttaa talliin. Palomies nousee valvomaan paloauton peruutusta. Lisäksi autoihin saa turvavarusteita, kuten tutkat, kamerat, kuolleen kulman varoitus, risteävän liikenteen valvonta, pysäköintiavustin, hätäjarrutus. Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla, niihin peruutetaan ja ne toimivat hyvin. Paloasema parantaa alueen turvallisuutta.

5.
Rajatorpantien vaihtoehdot sijaitsevat syrjässä optimisijainnista, josta pelastetaan eniten ihmisiä. Myyrmäessä on paljon väestöä ja pelastustehtäviä. Lastutien paikalla on jo isohko telekeskus (ei tukiasema), lisäksi paikka on yleiskaavan viheraluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti. Rajatorpantie on myös vilkkaampi, siellä on paljon bussiliikennettä ja pikaraitiotien varaus. Myös vaihtoehtoiset sijainnit tuhoaisivat metsää.

6.
Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa, joista nyt esitetystä pelastetaan eniten ihmisiä.

Tarkistukset

–

NRO 8
YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

1.
”Vantaan kaupunki on tehnyt asemakaavamuutosehdotuksen rakentaakseen paloaseman alueelle joka sijaitsee osoitteessa Raappavuorentie 9, Kivikaudenpuisto.”

2.
”Kaarensaarni tekee asiasta muistutuksen seuraavista syistä:”

3.
”Paikka on paloasemalle liian ahdas varsinkin kun voidaan olettaa, että tulee laajentamis-tarpeita. Rakennetaanhan Raappavuorentien varteenkin useita asuintaloja. Tallit rajoittuvat suoraan jalankulku- ja pyöräteihin. Jalankulkutie on ahkerassa käytössä varsinkin lapsilla ja nuorilla tulo- ja menomatkalla urheilu- ja skeittipuistoon. Paloasema ei ainkaan lisää kävelytien turvallisuutta.”

4.
” K ivikaudenpuisto on ainoa viheralue Raappavuorentien tällä puolella. Viheralue rajoittuu Kaarensaarnin taloyhtiöön ja sen puusto estää suoran näköyhteyden vilkaslikenteiselle Raappavuorentielle. Viheralue on asukkaille tärkeä esim. seuraavista syistä: Alueella voi tarkkailla lintuja ja pieneläimiä kuten mustarastaita, oravia ja rusakoita, ihailla kasveja ja erilaisia puita. Keväällä kukkivat sini- ja valkovuokot sekä tuoksuvat kielot. Olisi syytä säästää edes tämä puisto eheänä eikä pirstota sitä paloaseman takia.”

5.
”Toivomme, että tarpeelliselle paloasemalle löydetään toinen kaikin puolin parempi paikka kuin Kivikaudenpuisto .”

Vastine

1.
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Paikka on ihmisten pelastamiseksi hyvin optimaalinen.

3.
Tontti on paloasemalle sopiva. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi palo-asemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa. Paloasema ei häiritse asumista. Hälytysajo lähtee paloasemalta varovasti pelkillä vilkuilla ja paloaseman kohdalle tulee liikennevalot. Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla ja ne toimivat hyvin. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa.

4.
Raappavuorentien itäpuolella on myös Huddingenpuisto. Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Mainitut lajit eivät ole suojeltuja. Sinivuokko on poistettu rauhoitettujen lajien listalta vuonna 2005.

5.
Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa, joista nyt esitetystä pelastetaan eniten ihmisiä.

Tarkistukset

–

NRO 9
YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

”Kivikirveenpuisto on aivan väärä paikka pelastusasemalle.
Siinä kulkee paljon lapsia mennessään urheilu- ja skeittipuistoon. Ja muitakin jalankulkioita on paljon.
Urheilupuistossa on paljon tapahtumia esim. messuja joihin tulee paljon ihmisiä.
Myös kivikirveenpuisto on arvokas jota ei saa tuhota.
Asemalle on muita paljon parempia paikkoja. Esim. Rajatorpantien ja Lastutien risteys.
Sieltä pääsee hyvin liikkeelle nopeasti eikä se häiritse niin paljon.
Vastustan aseman rakentamista Kivikirveenpuistoon.”

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Erityisesti urheilupuisto on ison riskin kohde. Tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole arvokkaita suojeltavia luontokohteita.

Rajatorpantien ja Lastutien kulmaus (nro 8) on syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja pelastustehtäviä. Lastutien paikalla 8 on jo isohko telekeskus. Lisäksi paikka on yleiskaavan virkistysaluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti.

Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetuus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

Tarkistukset

–

NRO 10
YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

1.
”Raappavuorentien sijainti läpikulkuväylänä Vihdintieltä Hämeenlinnantielle ja Kehä III muodostaa turvallisuuden kannalta ongelmallisen tilanteen. Raappavuorentien ajoväylä paloasemalle risteää vaarallisesti pyörä- ja kävelytien kanssa ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitseva kävelysilta muodostaa näköesteen sekä kevyen liikenteen käyttäjille että autoilijoille.”

2.
”Asemakaavamuutoksen perusteluissa todetaan, että optimisijainti paloasemalle on saavutettavuuden kannalta Myyrmäen urheilupuistossa, Hesburgerin luona, mutta siellä on paljon häiritsevää liikennettä.”

3.
”Asukkaiden näkökulmasta esitetty sijainti Kivikaudenpuistossa ei ole liikenteen määrän suhteen yhtään parempi, erityisesti Raappavuorentien merkittävän läpikulkuliikenteen ja Urheilupuistoon kulkevien koululais- ja päiväkotiryhmien näkökulmasta.”

4.
”Turvallisuuden lisäksi myös luontoarvot huolestuttavat minua. Raappavuorentien Kivikaudenpuisto on asukkaille tärkeä lähiluontoalue, joka on voimassa olevien asemakaavojen (150900 & 151500) mukaan käytössä lasten leikkialueena ja yleisiin oleskelutarkoituksiin soveltuvana ja pitkälti luonnontilaisena metsäalueena.”

5.
”Lähiluonnon ja erityisesti lähes luonnontilassa olevan ainutlaatuisen metsäalueen merkitystä ei tule vähätellä keskellä tiiviisti rakennettua kaupunkimaista asutusta. Lehti- ja

6.
”Erityisen huolestuttavaa asukkaiden mielestä on asemakaavamuutoksessa todettu tarve paloaseman laajentamiselle tulevaisuudessa, mikä uhkaisi entisestään Kivikaudenpuiston lähiluontoa. Mielestäni lähiluonnon hävittäminen ei ole perusteltua, koska paloasemalle löytyy parempia vaihtoehtoisia sijainteja.”
havupuumetsikkö tarjoaa myös alueen pieneläimille suojapaikan.”

7.
”Olen myös ärsyyntynyt vähättelystä, joka on kohdistunut pelastusaseman aiheuttamaan melusaasteeseen kuntapäättäjien puolelta. On päivänselvää, että pelastusaseman sijainti tulee aiheuttamaan meluhaittaa naapurustossa ja siten rasittamaan naapuritalojen asukkaita.”

8.
”Vaihtoehtoinen paikka on olemassa ja sitä on monesti esitetty. Sen hylkääminen ei ole perusteltua ja poliittisesti lyhytnäköinen päätös rakentaa viheralueet täyteen on katastrofi alueen asukkaille. Pelkästään ilmastonmuutoksen torjunnan näkökulmasta alueen ainoan yhtenäisen puuston hakkaaminen matalaksi voi johtaa tulvimisriskiin.”

9.
”Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutoksessa esitetty sijainti (2) on asukkaiden näkökulmasta yllä mainituin perusteluin haitallinen monella tapaa. Vaihtoehtoisista sijainneista paras on sijainti Urheilupuiston Hesburgerin läheisyydessä, mutta alueen häiritsevä liikenne (Raappavuorentien liikenne, jalankulkijat ja kevyt liikenne) tekevät sijainnista yhtä haastavan kuin asemakaavamuutoksessa esitetystä sijainnista Kivikaudenpuistossa. Vaihtoehtoisista

sijainneista asukkaiden näkökulmasta selkeästi paras on sijainti numero seitsemän (7) eli teiden solmukohdassa sijaitseva Ajopuunpuisto, jossa ei ole käytännössä ollenkaan kevyen liikenteen käyttöä tai jalankulkijoita.”

Vastine

1. – 3.
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

Kävelysilta ei muodosta näköestettä, koska ajoradan ja raitin välissä ei ole pilaria. Esitetyllä paikalla nro 2 ei ole yleistä pysäköintialuetta eikä siten pysäköintiliikennettä eikä ajoväylillä häiritsevää kevyttä liikennettä. Maailmalla on runsaasti paloasemia katujen varsilla.

4. – 5.
Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole arvokkaita suojeltavia luontokohteita. Voimassa olevassa asemakaavassa Kivikaudenpuisto on varattu lasten leikkialueelle, joka on toteutettu Kivikirveenkujan päähän.

6.
Tontti on riittävä. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

7.
Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytys-ajoneuvoille liikennevaloetuus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

8. – 9.
Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa. Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoista paikkaa.

Tarkistukset

–

NRO 11
LÄNSI-VANTAAN SOSIALIDEMOKRAATIT RY

Muistutus

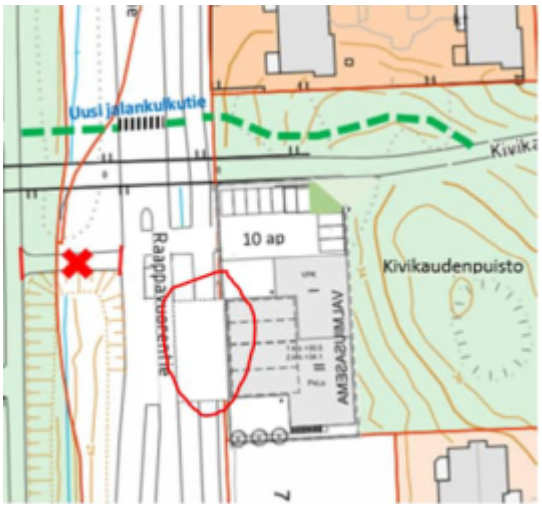
1.
”Länsi-Vantaan Sosialidemokraatit ry on tutustunut asemakaavan muutokseen nro 002493 koskien Myyrmäen paloasemaa. Lausumme mielipiteenämme seuraavaa:”

2.
”**Yleistä**
Länsi-Vantaan Sosialidemokraatit ry:n mielestä Myyrmäki tarvitsee paloaseman, tarve on aivan kiistaton. Mielestämme kuitenkin seuraavia kohtia tulisi tarkastella vielä tarkemmin:”

3.
”**Sijainti**
Esitetty alue on liian pieni toimivalle ratkaisulle. Tontti leikkautuu ikävästi Kivikaudenpuiston rinteeseen. Uuden jalankulkutien alta joudutaan kaatamaan vanhaa puustoa. Mielestämme jompikumpi seuraavista paikoista on parempi:
- Rajatorpantien ja Lastutien risteyksessä oleva tontti (paikka 8).
- Ajopuunpuiston kulma Nesteen kylmäaseman vieressä (paikka 7).
Molempien paikkojen osalta vaadittu vasteaika toteutuu.”

4.
”**Turvallisuus**
Ehdotettu sijainti on ongelmallinen liikenneturvallisuuden kannalta. Ajoneuvotallit rajoittuvat suoraan jalankulku- ja polkupyörätiehen. Raappavuorentielle muodostuu yli 50 m pitkä liittymäalue.

Hälytysajoneuvot peruuttelevat Raappavuorentiellä ja sen kevyen liikenteen väylällä. Järjestelyt aiheuttavat pahoja turvallisuusriskejä sekä kevyelle liikenteelle että ajoneuvoliikenteelle.”

5.
”**Liikenne**
Raappavuorentie on yleiskaavan mukainen pääkatuyhteys ja ainoa sellainen Myyrmäen eteläosasta Vihdintien suuntaan (yk 2020), kun Rajatorpantien luonnetta Myyrmannin kohdalla ollaan muuttamassa suunnitellut ratkaisut tuottavat suurta haittaa Raappavuorentien liikenteelle ja estävät esim. mahdollisesti tarvittavat kaistajärjestelyt.”

Vastine

1. – 2.
Yleistä
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

3.
Sijainti
Tontti on riittävä. Paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Kaavaselostuksessa on esitetty kolme tontinkäyttökaaviota. Tontille mahtuu myös valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

Rajatorpantien ja Lastutien kulmaus (paikka 8) on syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja pelastustehtäviä. Lastutien paikalla 8 on jo isohko telekeskus. Lisäksi paikka 8 on yleiskaavan virkistysaluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti.

Ajopuunpuisto (paikka 7) on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoista paikkaa. Helsingin puolelle ei ole jäljellä enää laajennusmahdollisuutta, koska sinne on kaavoitettu ja rakennettu asuntoja. Tälläkin tontilla tarvittaisiin maan tasausta, koska maasto on suota ja kalliomäki.

4.
Turvallisuus
Hälytysajoneuvot lähtevät liikkeelle varovasti ja paikalle tulee liikennevalot. Paloauto lähtee aina eteenpäin ja peruuttaa talliin. Palomies nousee valvomaan paloauton peruutusta. Lisäksi autoihin saa turvavarusteita, kuten tutkat, kamerat, kuolleen kulman varoitus, risteävän liikenteen valvonta, pysäköintiavustin, hätäjarrutus. Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla, niihin peruutetaan ja ne toimivat hyvin. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

5.
Liikenne
Tehty liikenneselvitys, jonka mukaan liikenne toimii hyvin ja lisäkaistatkin ovat mahdolliset. Yleiskaavassa 2020 tälle katuosuudelle ei ole tulossa pikaraitiotietä. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetuus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa.

Tarkistukset

–

NRO 12
YKSITYISHENKILÖT (2)

Muistutus

1.
”Paloasemalle on Myyrmäessä ollut tarve jo pitkään, se on erittäin tärkeä asia. Sen valmistelun käynnistäminen on aika pahasti myöhässä, joten tuntuu että sijoituspaikkaa haetaan nyt vähän paniikissa. Monia paikkoja on tutkittu ja on monia hyviä paikkoja identifioitukin, sijoituspaikkoja jotka täyttävät vaatimukset hyvin. Nyt kuitenkin ollaan valitsemassa paikkaa (Kivikauden Puisto), joka herättää paljon kysymyksiä lähialueilla ja kauempanakin.”

2.
”Puisto on aikalailla ahdas jo ensivaiheelle, puhumattakaan tulevaisuuden laajennustarpeista, joita aivan varmasti tulee, kun tiedätään Myyrmäen kasvusuunnitelmat ja jo nyt käynnissä olevat asuinrakennushankkeet. Asukasluku tulee kasvamaan ja tarve paloaseman laajentamiselle tulee aikanaan.”

3.
”Liikenteellisesti, tuo paikka on haastellinen. Jalkakäytävä / pyörätie tulisi paloaseman eteen. Tuota kevyen liikenteen väylää käytetään erittäin paljon, niin aikuiset kuin lapsetkin.”

4.
”Kivikauden Puisto on erittäin mukava henkireikä alueella, josta aika paljon puustoa kaadetaan asuinrakentamisen ja teiden rakentamisten takia. Puistoja ja metsikköjä tulee pitää yllä hiilinieluina. Samoin tämä puisto on erittäin tärkeä pienten lasten tutkimuskenttä johon koulut ja päiväkodit tuovat pieniä tutkijoita ihmettelemään luontoa, keltaiset liivit päällää. Usein keittiön ikkunastamme joka on juuri puistoon päin, ihan vieressä, ihailemme pieniä tutkijoita. Heille on myös tärkeää, kuten viimeaikaiset tutkimukset ovat osoittaneet, olla kosketuksissa luontoon, puihin, maahan, multaan, hiekkaan.”

5.
”Kaupungin identifioimissa, mahdollisten sijoituspaikkojen joukossa on monta kaikki kriteerit täyttävää paikka, mutta joissa liikennetilanne on parempi ja on myös jopa reilusti laajennusvaraa. Esimerkiksi Ajopuunpuisto Nesteen pika-aseman takana tai Lastutien ja Rajatorpantien risteyksessä. Molemmat paikat täyttävät vaatimukset ja ovat myös hieman kauempana asuintaloista.”

Vastine

1.
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä. Paloaseman tarve on tullut esiin hiljalleen viime vuosina.

2.
Tontti on riittävä. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

3.
Maailmalla on paljon paloasemia katujen varsilla ja ne toimivat hyvin. Hälytysajoneuvot lähtevät liikkeelle varovasti ja paikalle tulee liikennevalot.

4.
Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole arvokkaita suojeltavia luontokohteita. Myös vaihtoehtoisilla paikoilla kasvaa vanhaa puustoa.

5.
Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoista paikkaa. Lastutien risteys sijaitsee syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja pelastustehtäviä. Lastutien paikalla on jo isohko telekeskus. Se on myös yleiskaavan virkistysaluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti.

Tarkistukset

–

NRO 13
ASUNTO OY KAARENSAARNI

Muistutus

”**1. Kaavahanke, jota muistutus koskee**
Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutosehdotus 002493 ja tonttijakoehdotus

- kaupunginosa 15 Myyrmäki
- osa korttelia 15505, sekä katu ja virkistysalueet
- alue sijaitsee ositteessa Raappavuorentie 9, Kivikaudenpuisto

2. Vaatimukset
Vaadimme, että Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutosehdotus 002493 ja tonttijakoehdotus palautetaan uuteen valmisteluun ja paloaseman sijainti muutetaan.

3. Perustelut
Myyrmäen paloaseman kaavaehdotus ja tonttijakoehdotus ei täytä (MRL 54 §) asemakaavan laadinnalle asetettuja vaatimuksia. Laissa todetaan mm seuraavaa:

Asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita. (MRL 54 §)

<u>Turvallisuus:</u>
Ehdotettu paikka on erittäin vaarallinen kevyenliikenteen käyttäjille. Suunniteltu paloaseman liittymä ohjaa hälytysajoneuvot lähdettäessä suoraan kevyenliikenteen väylälle ja paluu tapahtuu pahimmillaan asemalle peruuttamalla kevyenliikenteen väylän yli.

Paloaseman edessä oleva kevyenliikenteen väylä on lenkkeilijöiden, pyöräilijöiden, sähköpotkulautailijoiden, koululaisryhmien ja päiväkotilasten vilkkaasti liikennöimä. Sijainti urheilupuistoon johtavien liikenneväylien varrella lisää paloaseman kevyelle liikenteelle aiheuttamia vaaroja.

Ehdotuksen mukaan Raappavuorentietä levennetään paloaseman johdosta, jolloin ajoneuvoliikenne katuosuudella väistämättä lisääntyy ja nopeudet kasvavat. Suunniteltu valo-ohjaus ei poista näitä lisääntyvän liikenteen ympäröivälle asutukselle aiheuttamia haitallisia sivuvaikutuksia.

Rajatorpantien ja Vaskivuorentien välisellä lyhyellä katuosuudella on neljä suojatietä ja neljä ajoneuvoliittymää ja nyt suunnitellaan viidettä ajoneuvoliittymää paloasemalle. Lukuisat liittymät ja suojatiet lisäävät turvallisuusuhkia (ja toisaalta hidastavat hälytysajoliikennettä).”

4.
”<u>Valmiiksi rakennettu ympäristö:</u>
Paloasemaa ollaan ehdottamassa valmiiksi rakennettuun asuinympäristöön, johon kuuluu olennaisena osana Kivikaudenpuisto, vaikka vaihtoehtoisia paikkoja vielä rakentamattomilla alueilla olisi tarjolla.

Puiston kadunvarressa oleva puusto toimii hiilinieluna ja maasto tehokkaana hulevesialueena. Lisäksi puiston puusto suojaa läheisiä asuntoja liikennemelulta, joka olisi hankkeen suunnitelmien mukaan vielä lisääntymässä nykyisestä.

Puiston linnut, oravat, jänikset, sekä kevään ja kesän kukat ovat olleet lähiasukkaiden ja myyrmäkeläisten nautintaoikeus eri vuodenaikoina ja nyt tätä valmista kokonaisuutta ollaan tuhoamassa,

Puistossa käy säännöllisesti päiväkotilasten ryhmiä oppimassa luonnon monimuotoisuutta ja erätaitoja. Lähimetsän säilyminen kokonaisuudessaan nykyisessä käytössä on tärkeää. Pienten lasten mahdollisuus lähiluonnon tutkimiseen ja lasten turvallinen kulku sinne tulee varmistaa. Samalla säilytetään valmis rakennettu ympäristö sen alkuperäisessä käyttö-tarkoituksessa.”

5.
”Vaihtoehtoinen paikka:
Rajatorpantien varrella sijaitseva Ajopuunpuisto, eli vaihtoehto 7, on optimaalinen paikka uudelle paloasemalle alla olevin perusteluin:

- paikka ei sijaitse valmiiksi rakennetulla asuinalueella, eikä muuta siten vakiintuneen asuinympäristön olosuhteita.
- paloaseman sijainti puiston reunalla vie vain pienen osan puistosta, muuta osaa voi tarvittaessa hyödyntää muihin palveluihin tai vaikka paloaseman laajennukseen.
- Rajatorpantien eteläpuolella ei ole kevyenliikenteen väylää, joten liittymä kadulle esim. kuntosalia vastapäätä ei aiheuta turvallisuusriskiä kevyelle liikenteelle
- kohteiden saavutettavuus saattaa jopa parantua, kun liittyminen pääväylälle ei edellytä kevyenliikenteen väylien ylittämistä ja muita ajoneuvoliittymiä on vähemmän.
- yleiskaavan mukaan paloasema soveltuu paikalle hyvin ja olisi todennäköisesti sinne nopeammin toteutettavissa.
- katualueen muutostyöt ovat minimaaliset verrattuna kaavaehdotuksen vaihtoehtoon.”

Vastine

2.
Vaatimukset
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

3.
Turvallisuus
Hälytysajoneuvot lähtevät liikkeelle varovasti ja paikalle tulee liikennevalot. Paloauto lähtee aina eteenpäin ja peruuttaa talliin. Palomies nousee valvomaan paloauton peruutusta. Lisäksi autoihin saa turvavarusteita, kuten tutkat, kamerat, kuolleen kulman varoitus, risteä-

vän liikenteen valvonta, pysäköintiavustin, hätäjarrutus. Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla, niihin peruutetaan ja ne toimivat hyvin. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

Paloaseman kohdalle on suunniteltu pienehkö väistötila, joka sekään ei ole välttämätön.

Raappavuorentiellä kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa.

Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetuus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

4.
Valmiiksi rakennettu ympäristö
Vaihtoehtoisillakin paikoilla kasvaa puita. Puusto ei suojaa katumelulta, se vaikuttaa vain melun sirontaan. Paloasema ei aiheuta meluhaittaa, vaan parantaa alueen turvallisuutta. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä haittaa naapureita.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole erityisiä arvokkaita suojeltavia luontokohteita. Raappavuorentien itäpuolella on myös Huddingenpuisto. Raappavuorentien yli on myös silta Myyrmäen urheilupuistoon ja Myyrmäenmetsään, joka on maakunnallinen virkistysyhteys.

5.
Vaihtoehtoinen paikka
Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoista paikkaa. Rajatorpantiellä on ryhmityskaistoja ja varaus pikaraitiotielle.

Esitetty tontti on riittävä. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

Tarkistukset

–

NRO 14
KIINTEISTÖ OY KAARENRUNKO

Muistutus

”1. KAAVAHANKE, JOTA MUISTUTUS KOSKEE

Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutosehdotus 002493 ja tonttijakoehdotus
- kaupunginosa 15 Myyrmäki
- osa korttelia 15505, sekä katu ja virkistysalueet
- alue sijaitsee ositteessa Raappavuorentie 9, Kivikaudenpuisto

2. MUISTUTUKSEN TEKIJÄT

Kiinteistö Oy Kaarenrunko ositteessa Ruukuntekijäntie 2a on kolmen asunto-osakeyhtiön omistama pysäköintiyhtiö. Alueen pysäköintipaikat ovat tarkoitettu osakasyhtiöiden asukkaille. Autopaikat ovat aktiivisessa käytössä ja jatkuvasti varattuja.

3. VAATIMUKSET

Vaadimme, että Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutosehdotus 002493 ja tonttijako-ehdotus palautetaan uuteen valmisteluun ja paloaseman sijainti muutetaan.

4. PERUSTELUT

Mielestämme on hyvä, että Myyrmäen paloturvallisuusasiat saatetaan paremmalle tolalle rakentamalla Myyrmäen suuralueelle paloasema. Vastustamme kuitenkin paloaseman sijoittamista nyt esitetylle paikalle Kivikaudenpuistoon.

Kivikauden puisto on tähän asti säilynyt hiilinieluna ja hulevesien kerääjänä asutuksen keskellä; sisältäen vanhaa puustoa ja varmasti monipuolista pieneliöstöä, koska puistikossa ei ole juuri läpikulkua. Muuta puustoa on lähialueelta kaadettu lähiaikoina mm. uuden hotellin ja opiskelija asunnon tieltä ja pidemmällä aikavälillä esim. urheilupuiston alueelta. Mielestämme jäljellä olevat puut alueella on säilytettävä, myös Kivikauden puistossa.

Mielestämme Myyrmäen alueella on sopivampia paikkoja paloasemalle, mm. entisen terveysaseman alue Myyrmannin vieressä tai bensa-aseman ympäristö Metropolian vieressä. Lisäksi on selvää, että urheilupuiston tapahtumien alkaessa ja päättyessä Raappavuorentiellä on yleensä niin paljon liikennettä, että paloautojen lähtö tehtäviinsä turvallisesti ja riittävän nopeasti voi olla haastavaa.

Nyt paloasemalle kaavailtu tontti myös vaikuttaa pieneltä, eikä ehkä riitä kaikille paloaseman toiminnoille, vaan koko Kivikauden puisto on vaarassa tuhoutua toimintojen mahdollisesti laajentuessa. Päivitetyssä tiedotteessa oli varattua rakennusoikeutta jo kasvatettu 850 k-m2:stä 1200 k- 002493 Myyrmäen paloasema / 14.12.2021 22 / 43 m2:iin. Suunnitelmien tarkentuessa varmaan näin juuri käy ja tulevaisuudessa tarve tullee vielä kasvamaan. Pelkäämme luonnollisesti myös sitä, että suunniteltu tontti osoittautuu liian pieneksi, Vantaan kaupunki pakkolunastaa lisätilaa alueestamme, jolloin taloyhtiöidemme parkkipaikat ovat vaarassa ja samalla myös asuntojemme arvo vaarantuu.”

Vastine

3.
Vaatimukset
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

4.
Perustelut
Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole erityisiä arvokkaita suojeltavia luontokohteita. Myös vaihtoehtoisilla paikoilla kasvaa vanhaa puustoa.

Terveysaseman tontti (Monttu) sijaitsee syrjässä sivukadulla. Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoista paikkaa. Liikenneselvityksen mukaan liikenne toimii hyvin. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot. Raappavuorentiellä kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa.

Tontti on riittävä. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa. Kasvavissa ja kehittyvissä kaupungeissa asuntojen arvot nousevat.

Tarkistukset

–

NRO 15
YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

”Ehdotan, että paloasema rakennetaan rajatorppaan vievän tien läheisyyteen. Siellä ei ole pienten lasten koulumatkoja kuten nyt on suunnitteilla olevassa paikassa. Suunniteltu paikka on keskeinen paikka jossa lapset liikkuvat pyörillä ja sähkö potkulaudoilla sekä kävellen kouluun ja skeittipuistoon vapaa-ajallaan. Vantaan areena on myös keskeinen tapahtuma-paikka, joten liikenne on muutenkin ko. alueella riittävän haastava ilman nyt suunniteltua paloaseman paikkaa. Myös luontoa pitäisi jäädä Myyrmäen alueelle joka on nyt kaavoitettu täyteen asuntoja. Raappavuorentien varrelta Martinlaaksoon päin löytyy ehkä myös sopivampi paikka.”

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä. Etenkin urheilupuisto on ison riskin kohde.

Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla ja ne toimivat hyvin. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla. Raappavuorentiellä kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Myyrmäen urheilupuiston pohjoispuolelle on jo kaavoitettu päiväkoti ja asuntoja. Pohjoisempana vastealue menee osin päällekkäiseksi Vantaankosken paloaseman kanssa.

Tarkistukset

–

NRO 16
YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

”Vastustan Myyrmäen paloaseman rakentamista Kivikaudenpuistoon seuraavista syistä:

- viheralue rauhoittaa ja kaunistaa muuten vilkasliikenteistä ja aina vain tiheämmin rakennettua aluetta, miksi tuhota.

- paloasema vaarantaisi liikenneturvallisuutta. Alueella liikkuu paitsi paljon autoja myös jalankulkijoita ja pyöräilijöitä. Urheilupuiston läheisyydessä liikkuu paljon lapsia ja nuoria.

- omistan puoliksi Kivikaudenpuiston naapurissa olevasta talosta huoneiston, jonka arvo kärsisi, jos viereen tulisi paloasema.”

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Myyrmäessä on paljon väestöä ja etenkin urheilupuisto on ison riskin kohde. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla ja ne toimivat hyvin. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla. Raappavuorentiellä kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole erityisiä arvokkaita suojeltavia luontokohteita. Kasvavissa ja kehittyvissä kaupungeissa asuntojen arvot nousevat.

Tarkistukset

–

NRO 17
YKSITYISHENKILÖT (3)

Muistutus

”22.08.2022 Muistutamme aikaisemmasta vastustuksestamme kaavaehdotusta 002493 Myyrmäen Paloasemasta Raappavuorentielle 9 Kivikauden puistoon

Vastustajat naapurikiinteistöstä Ruukuntekijäntie 2:sta: xxx
Omistajat asunto-osakkeelle Ruukuntekijäntie 2:ssa

Osakkeen vuokralainen xxx

Yllätyimme kun Vantaan Kaupunki edelleen tuhlaa aikaa ja rahaa tähän huonoon ehdotukseen 002493, vaikka vantaalaiset ovat ahkerasti vastustaneet ja esittäneet parempia vaihtoehtoja. Vastauksessanne meidän vastustukseemme 7.10.2021 ei ollut mitään seikkaa, joka olisi vakuuttanut meitä.

Vastustavat asiat:

- sijainti on liikenteen kannalta turvaton esitetyn aseman editse menevän jalankulku- ja pyörätien takia. Normaalin vilkkaan liikenteen lisäksi kulkee paljon lapsia, nuorisoa edes takaisin esitetyn aseman editse vastakkaiseen skeittipuistoon ja urheilukentälle, -halleille ja jäähallille.
- paikka on kaavoitettu puistoksi, KORVAAMATON metsäinen virkistysalue kerrostalo-alueella. Myyrmäestä hävitetään tällä hetkellä kovaa vauhtia korvaamattomat viheralueen uusien kerrostalojen tieltä. Ei ihme että Vantaalta pakenee/muuttaa pois tällä hetkellä enemmän ihmisiä kuin tänne tulee.
- esitetty paloasema ei sovi ahtaaseen paikkaan keskelle asuinkerrostaloaluetta. Häiritsee ympäri vuorokauden kerrostalojen asukkaita ja laskee heidän asuntojensa arvoa. Jos tulevaisuudessa esitetty asema katsotaan liian pieneksi on uusi asema taas rakennettava muualle tilavampaan ympäristöön.

Ehdotukset:

- Rajatopantien toisella puolella Nesteen kylmäaseman vieressä on tilaa, eikä asutusta
- jäähallilta Martinlaakson suuntaan on tilaa. Seuraavana on Vantaan kaupungin puhtaanapitolaitoksen varikkoalue, jonka ympäristössä on tilaa
- Myyrmannin vieressä, jossa ennen oli terveysasema ja välillä suunniteltiin Prismaa. Nyt on rakentamatonta tilaa”

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

Vastustavat asiat
Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla. Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikenne-valoetuus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Kasvavissa ja kehittyvissä kaupungeissa asuntojen arvot nousevat.

Tontti on riittävä. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

Ehdotukset
Ajopuunpuisto Nesteen vieressä on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoista paikkaa. Urheilupuiston pohjoispuolelle on jo kaavoitettu päiväkoti ja asuntoja. Pohjoisempana vastealue menee osin päällekkäiseksi Vantaankosken paloaseman kanssa. Terveysaseman tontti (Monttu) sijaitsee syrjässä sivukadulla.

Tarkistukset

_

NRO 18
AS OY RUUKUNTEKIJÄNTIE 4 ASUKKAAT

Muistutus

1.
”Myyrmäen lähistölle kaivataan uutta paloasemaa, mutta esitämme taloyhtiön vastalauseen suunnitellulle sijainnille. Monia parempia ja kiistattomampia ratkaisuja on löydettävissä, mikäli kaupunki olisi niitä koskaan edes harkinnut. Kaupungin perustelut ovat laadultaan heikkoja ja mitään muita vaihtoehtoja kaupunki ei ole oikeasti edes harkinnut.”

2.
”**Luontoarvot**
Paloaseman sijainniksi suunniteltu tontti on kaavoitettu viheralueeksi. Tämä viheralue on aikanaan varmasti kaavoitettu silloisen päiväkodin tarpeeseen Kivikirveenkujan leikkipuiston jatkoksi. Näitä viheralueita ei ole mahdollista saada takaisin jos ne tuhotaan. Puisto on toiminut vanhoine puineen ja eliöineen hiilinieluna sekä myös kaikkien lähellä asujien lasten leikkipaikkana sekä vanhempien ihmisten viihtymispaikkana – luonto vaikuttaa myönteisesti terveyteen ja hyvinvointiin ainakin kolmella tavalla (https://www.metsa.fi/vapaa-aika-luonnossa/hyvinvointia-luonnosta/luonto-ja-terveys/).”

3.
”**Sijainti**
Sijainti on mielestämme kaikista esitetyistä ja esittämättä jätetyistä vaihtoehdoista huonoin, keskellä 4 taloyhtiötä sisältäen 6 kerrostaloa ja vaikutusalue laajentuu myös lähialueen muihinkin taloihin. Näistä 3 taloyhtiötä omistaa yhdessä parkkialueyhtiön mikä sijaitsee aivan aiotun paloaseman kyljessä ilman mitään välimatkaa – kaavapapereissa puut oikealla tulevat meidän tontillemme. Myyrmäessä on muutenkin vähän puistoalueita ja tämä on tärkeä alue luontoarvoineen kaikille esitetyille ja muillekin myyrmäkeläisille. Lähiluonnon ja erityisesti lähes luonnontilassa olevan ainutlaatuisen metsäalueen merkitystä ei tule vähätellä keskellä tiiviisti rakennettua kaupunkimaista asutusta. Lehti- ja havupuumetsikkö tarjoaa myös alueen pieneläimille suojapaikan. Asukkaidemme mielestä lähiluonnon hävittäminen ei ole perusteltua, koska paloasemalle löytyy parempia vaihtoehtoisia sijainteja. Moni muu on ehdottanut sijainteja aiemminkin, ja jo Rajatorpantieltä löytyy monta vaihtoehtoista sijaintia paloasemalle. On todella vaikea ymmärtää kaupungin kaavoituksessa minkäänlaista logiikkaa, kun juuri työn alla on Uomatien yhdistäminen Varistoon 300-bussilinjalle sopivaksi, ja edes tämän vierestä ei löytynyt tilaa (!) paloasemalle kun samalla tuhottiin myös osa pururataa mistä myyrmäkeläiset nauttivat säännöllisesti. Tällä sijainnilla ei olisi ollut kerrostalonaapuria eikä sijainnilla olisi esteitä nytkään! Sijainnin päättäminen ei kestä mitään objektiivista tarkastelua, kartalta on mitattu ainoastaan optimaalinen geografinen sijainti ja päätetty erillään mistään muusta kokonaisvaltaisesta asemakaavan suunnittelusta, tämä on todella epätasa-arvoista ja heikkotasoista toimintaa kaupungilta. Kaupunki perustelee sijainnin optimaalisuutta ja oikeutusta mm. sillä, että Lontoon Chelseassa on paloasema pienkerrostalojen keskellä. Kaikella kunnioituksella Englannin ja Suomen arkkitehtuurilla ei ole mitään tekemistä keskenään, kaupunkilaisten pakottamisella ja asuinmukavuuden tuhoamisella on sen sijaan suora yhteys ehdotettuun ratkaisuun. Myöskään Helsingin kantakaupungin rakennustiheys on aivan eri luokkaa Myyrmäen seutuun verrattuna. Kaikki välittömän vaikutusalueen kerrostalot ovat yhtenäisesti vastustaneet aiottua sijaintia.”

4.
”**Turvallisuus ja liikennehäiriöt autoilijoille, jalankulkijoille ja naapurustolle**
’Raappavuorentiellä on jo nykyisellään useammat liikennevalot ja paljon liikennöity tie ruuhkautuu valoihin jo nykyisellääkin. Lisättäessä myös uudet liikennevalot paloasemalle tämä johtaa isoihin ruuhkiin, urheilupuiston liikennevalot ovat aivan paloaseman vieressä. Emme ymmärrä miten liikenneselvitys on tätä puoltanut, sillä lähiasukkaiden käsitys on

täysin erilainen. Ruuhkat ja autojonot myös vähentävät jo sinällään asumismukavuutta sekä meidän tontiltamme poistuessamme ajamisen, kävelyn ja julkisen liikenteen nopeutta. Kun urheilupuiston alueelle rakennetaan toiset liikennevalot, ruuhkautuu kulut myös urheilupuistosta missä vierailee isoja massoja ihmisiä ja autoja.”

5.
”**Meluhaitat**
Ruukuntekijäntie 4 ja sen osaksi omistama parkkipaikka sijaitsee ehdotetun paloaseman välittömässä läheisyydessä, ehdotettu sijainti muodostaa siis sekä ajoneuvojen meluhaittaa että erityisesti lisääntyvien ruuhkien ja ylimääräisien liikennevalojen myötä sekä ruuhka- että meluhaittaa.”

6.
”**Kaupungin kaavoitustoiminnan ja vastineiden / perusteluiden kestämättömyys**
Kaupungin suorittama suunnittelu- ja osallistamistoiminta ei kestä mielestämme tarkastelua Lähialueen kaikki taloyhtiöt ovat valittaneet useamman kerran sijainnista ja löytäneet monia parempia sijainteja, samalla kaupunki keksii mitä erikoisempia perusteluita miksi mikään muu sijainti ei sovi. Sopii kysyä, miksi on toistakymmentä sijaintia edes harkittu mikäli kaikki muut sijainnit ovat mahdottomia. Myös nykyisiin ja tuleviin kaavoituksiin voi tehd muutoksia sen sijaan, että tuhotaan jo toimivia kaupunkirakenteita hienoine pikkupuistoineen mistä lähiasukkaat ovat nauttineet vuosikausia. Asukkaiden vastarinta ja mielipiteet on myös kaupungin lausunnoissa ja hakemuksissa minimoitu koskemaan lähinnä meluhaittoja vaikka tämä ei pidä ollenkaan paikkaansa. Ne asukkaat jotka nyt saivat osallistuttua lyhyellä varoitusajalla Teams-tilaisuuteen vastustivat esitettyä sijaintia todella monipuolisin ja perustelluin näkemyksin. Toivomme, että paloaseman sijainnin suhteen järki vihdoin voittaisi kaupungilla ja suunnitelmia voitaisiin muuttaa, ettei asukkaiden tarvitse lähteä hovioikeuden kautta hakemaan ratkaisua.”

Vastine

1.
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä. Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa.

2.
Luontoarvot
Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole arvokkaita suojeltavia luontokohteita. Asemakaavamerkintä kertoo, että alue on varattu leikkiin ja oleskeluun. Leikkialue on toteutettu Kivikirveenkujan luokse. Paloaseman paikka on alava savikko tien vieressä. Myös vaihtoehtoisilla paikoilla kasvaa vanhaa puustoa.

3.
Sijainti
Paloasema sijoittuu pysäköintitontin ulkopuolelle. Suunnitellulla paikalla esiintyy lähinnä läpikulkua. Paikalla ei ole tunnettuja arvokkaita luontokohteita. Kaupungeissa on yleistä rakentaa rakennuksia myös aivan kiinni toisen tontin rajaan. Puiden sijaan voidaan istuttaa pensaita. Myös vaihtoehtoisilla sijaintipaikoilla joudutaan kaatamaan puustoa. Luhtitie sijaitsee pohjoisempana, jolloin vastealue menee osittain päällekkäin Vantaankosken paloaseman kanssa. Myyrmäessä on eniten väestöä ja pelastustapahtumia. Rajatorpantiellä paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoista sijaintipaikkaa. Paikka 8 Rajatorpantien ja Lastutien risteyksessä on jo telekeskus, lisäksi paikka on yleiskaavassa virkistysaluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti. Paikka 10 sijaitsee jo kauempana optimisijainnista ja on turvesuota. Maailmalla on lukuisia paloasemia katujen varsilla, esimerkiksi myös Lontoossa ja New Yorkissa, ja ne toimivat hyvin. Kyse ei ole

arkkitehtuurista vaan paloaseman toiminnasta. Paloasema ei melua, lähtö tapahtuu pelkillä vilkuilla. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita.

4. – 5.
Turvallisuus ja liikennehäiriöt autoilijoille, jalankulkijoille ja naapurustolle ja meluhaitat
Liikenneselvityksen mukaan liikenne toimi hyvin. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa ja hälytysajo on ensisijaista. Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetuus. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

6.
Kaupungin kaavoitustoiminnan ja vastineiden / perusteluiden kestämättömyys
Kaavoituksessa on huomioitava paitsi naapurien ja muiden osallisten näkemykset, myös yleinen turvallisuus ja yleinen etu. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen lausunnon mukaan paikka on pelastamisen kannalta erinomainen.

Tarkistukset

–

NRO 19
KAARENSAARNIN ASUKAS

Muistutus

1.
Muistutus koskien Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutosehdotus 002493

2.
Mielestäni paloaseman sijoittaminen Kivikauden puistoon, ahtaasti asuintalojen väliin, ja osin rauhallisen lähiviheralueen päälle ei ole onnistunut.

3.
Sijainti on ristiriidassa useiden verkosta löytyvien kaavoituksen suuntaviivojen kanssa:

4.
”Asemakaavan sisältövaatimukset

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle.

Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä on vaalittava, eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita.”

5.
”Pelastustoiminta parantaa kaupunkilaisten turvallisuutta ja tukee kulttuuriympäristön säilymistä.

6.
Pelastustoimintaan liittyvä ajoneuvoliikenne sekä sen aiheuttama melu, tärinä ja pöly voivat vaikuttaa ympäröivään asutukseen.
…
Hälytysajojen aiheuttamat hetkelliset melutasot ovat korkeita ja voivat aiheuttaa viihtyisyyshaittaa erityisesti yöllä.”

7.
” Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat toimivia yhdyskuntia ja kestävää liikkumista; tehokasta liikennejärjestelmää; terveellistä ja turvallista elinympäristöä; elinvoimaista luonto- ja kulttuuriympäristöä; luonnonvaroja sekä uusiutumiskykyistä energiahuoltoa.”

8.
”Asemakaava ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.”

9.
Vantaan sivuilla kohdassa ”Asemakaavoitus”:

”Asemakaavoilla luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennetun ympäristön ja luonnonympäristön erityiset arvot voidaan suojella asemakaavalla.”

10.
Jos alueen rakennetulla ympäristöllä aivan erityisiä arvoja ole, niin se on kuitenkin aikanaan suunniteltu riittävän avaraksi ollakseen viihtyisä. Samoin rauhallinen ja vielä pilkkomaton puisto on todella asukkaille ja leikkipuistolaisille arvokas.

11.
Outoa, ettei esim. Raappavuorentien varrelta löydy paikkaa asuntojen lisäksi myös paloasemalle, vaikka Myyrmäkeen on jo rakennettu ja rakenteilla satoja asuntoja. Metropoliaa taas laajennettiin juuri 2018, eikä uudesta laajennuksesta löydy mitään mainintaa verkosta, joten onko todella esteitä paikan 7 käytölle.

Vastine

2.
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

3. – 4.
Tontin paikalla ei ole rakennuksia eikä erityisiä suojeltavia luontokohteita. Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Leikkipaikka ja tuleva päiväkoti sijaitsevat Kivikirveenkujan päässä. Lähellä on myös Huddingenpuisto. Raappavuorentien yli on myös silta Myyrmäen urheilupuistoon ja Myyrmäenmetsään, joka on maakunnallinen virkistysyhteys.

5.
Myyrmäen pelastusasema ei tuhoa kulttuuriympäristöä.

6.
Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetuus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

7.
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on huomioitu maakuntakaavaa ja yleiskaavaa laadittaessa. Asemakaava nimenomaan toteuttaa mainittuja alueidenkäyttötavoitteita. Hyväksytyssä yleiskaavassa paikka on kaupunkikeskustan aluetta.

8.
Asemakaavan tarkoituksena on kaavoittaa Raappavuorentien varrelle Kivikaudenpuistoon uusi paloasema, mahdollisine laajennuksineen yhteensä 1 200 k-m2. Paloasema sijoittuu optimaaliseen paikkaan ihmisten pelastamiseksi. (Kaavan ingressi s. 2)
Kaava-alueen maanomistaja on kaupunki ja muita oikeudenhaltijoita ei ole.

9.
Asemakaavamuutoksella parannetaan Myyrmäen ja laajemmin Länsi-Vantaan turvallisuutta. Liikenneselvityksessä ja kaavaselostuksessa on esitetty riittävät liikennejärjestelyt. Kaava-alueella ei ole rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön erityisiä suojeluarvoja.

10.
Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole arvokkaita suojeltavia luontokohteita.

11.
Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa. Esitetty paikka on Raappavuorentiellä ja on pelastamisen kannalta optimaalinen. Myyrmäessä on paljon pelastustehtäviä. Myyrmäessä on paljon väestöä sekä rakenteilla ja kaavoitteilla runsaasti uusia asuntoja. Pohjoisempana vastealue menisi osin päällekkäin Vantaankosken paloaseman kanssa.

Paloaseman sijoittaminen paikalle 7 Ajopuunpuistoon estäisi Metropolian ja siihen liittyvien toimintojen laajenemismahdollisuudet. Helsingin puolelle ei ole jäljellä enää laajennusmahdollisuutta, koska sinne on kaavoitettu ja rakennettu asuntoja. Kaupunki kasvaa, joten kaupunkisuunnittelussa tulee huomioida myös laajenemismahdollisuudet tulevaisuudessa.

Tarkistukset

_

ASEMAKAAVAMUUTOS 002493 MYYRMÄEN PALOASEMA, MYYRMÄKI

Kaupunkiympäristölautakunta 7.6.2022 päätti asettaa nähtäville asemakaavan muutosehdotuksen 002493 Myyrmäen paloasema, joka oli MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 22.6. – 22.8.2022, sekä oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin ja saatiin yksi.

Lausuja	Tiivistelmä	Tarkistukset
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	Kivikaudenpuisto on erinomainen paikka.	–

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS

Lausunto

”Keski-Uudenmaan pelastuslaitos kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa yleisluonteisena näkemyksenään, että pitää kaavamuutosta huolellisesti ja perusteellisesti laadittuna. Kaavaselostuksessa on käsitelty monipuolisesti suunnittelualuetta ja mm. liikenneselvitystä sekä vastattu osallisten esittämiin kysymyksiin ja huomioihin perusteellisesti.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos haluaa korostaa, että kyseinen paikka, Kivikaudenpuiston reuna, on nykyisessä toimintaympäristössä pelastustoiminnan ja ensihoidon kannalta erinomainen. Pelastuslaitoksen palveluiden tarve on suoraan verrannollinen alueen asukasmäärän ja -tiheyteen. Raappavuorentie 9 kohdalle sijoitettavasta paloasemasta tavoitettaisiin vuosittain yhteensä noin 1000 pelastus- ja ensihoitotehtävää enemmän tavoiteajassa kuin nykyisin – tämä parantaisi merkittävästi Länsi-Vantaan turvallisuutta. Yleiskaavan mukaisen Myyrmäen ja sen lähiympäristön asukasmäärien kasvun toteutuessa, esitetyn kaavamuutoksen painoarvo vain nousee, paloasema sijaitsisi tulevaisuutta tarkastellen hyvin optimaalisessa paikassa.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan kaavaselostuksessa esitetyissä osallisten näkemyksissä ei ole sellaisia perusteita, joiden tulisi estää strategisesti tärkeän ja kaupunkilaisten turvallisuutta nostavan asemakaavamuutoksen tekemistä.”

Vastine

–

Tarkistukset

–

40 § Kytöpuiston koulun muutos-, korjaustöiden ja laajennusten tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen

VD/3217/10.03.02.01/2022

RV/AK/PW/EK/JC/RV/MR/PK/KVa/JT

Vuonna 1980 valmistunut Kytöpuiston koulurakennus on tällä hetkellä peruskorjauksen tarpeessa. Lisäksi Kytöpuiston koulun oppilasmäärän ennustetaan kasvavan vuosina 2021–2031. Tilamuutos-, korjaustyöt ja laajennuksen tavoitehinta on 10 260 000 euroa (alv 0 %). Koulu kuuluu kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan 2018–2027.

Kytöpuiston alakoulu sijaitsee Havukosken kaupunginosassa, Koivukylässä hyvien liikenneyhteyksien varrella. Aluetta rajaavat pohjoisessa Rekola, idässä Päiväkumpu ja etelässä Hiekkaharju.

Kytöpuiston koulussa on noin 445 oppilasta ja oppilaat tulevat kouluun pääosin Havukosken ja Koivukylän kaupunginosista. Vantaan virallisen väestöennusteen mukaan Havukosken ja Koivukylän kaupunginosan alakouluikäisten määrä nousee ennusteajanjaksolla 2021–2031 noin 220 lapsella, mutta muiden kaupunginosien osalta kehitys on laskeva ennusteajanjaksolla Asolaa lukuun ottamatta. Koivukylän suuralueen perusopetusikäisten ja alakouluikäisten määrä on hieman laskeva vuosina 2021–2031.

Koulurakennuksen korjaus- ja muutostöiden investointi on tarpeellinen, sillä kunto- ja sisäilmatutkimusten perusteella rakennus on tällä hetkellä peruskorjauksen tarpeessa. Koulussa esiintyy sisäilmaongelmia, joita on korjattu kunnossapitotöinä. Nykyisiä tiloja tarvitaan jatkossakin.

Kytöpuiston koulusta on vuonna 2019 laadittu Kytöpuiston koulun peruskorjauksen tarveselvitys, joka on hyväksytty Opetuslautakunnassa 9.12.2019 § 18 ja Teknisessä lautakunnassa 10.12.2019 § 7.

Uuden opetussuunnitelman ja toimintakulttuurin myötä koulutiloilta vaaditaan joustavampia ja monikäyttöisempiä oppimisympäristöjä sekä oppimistilojen yhteiskäyttömahdollisuuksia.

Tässä tarveselvitys-hankesuunnitelmassa on selvitetty Kytöpuiston koulurakennuksen korjaus- ja tilamuutostarpeita, jotta tilat palvelevat käyttäjien tämänhetkisiä ja tulevaisuuden toiminnallisia vaatimuksia ja tarpeita.

Koulu on laajennettava uusien LVI-huoneiden tilatarpeiden ja oppilaismäärän kasvun vuoksi. Tarvittava laajennus on arvioitu olevan noin 355 hym^2 (515 brm^2). Laajennus mukaan luettuna, koulun brutto pinta-ala tulee olemaan noin 5841 m^2, sen huoneistoala on noin 4994 htm^2 ja hyötyala noin 4470 hym^2.

Laajennuksen myötä koulun kapasiteetti tulee olemaan noin 491 oppilasta.

Hankesuunnitelmassa laskettu tavoitehinta on 10 260 000 euroa (alv 0 %), KL 119,3 (8/22), josta laajennusosan osuus on 990 000 euroa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuosien 2022–2025 taloussuunnitelmassa on varattu Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustöiden määrärahaa yhteensä 8 milj. euroa. Talousarvioesityksessä 2023 Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustöiden määrärahaesitys kustannusluokkakorjattuna on 9 milj. euroa. Kytöpuiston koulun laajennukselle ei ole määrärahaesitystä. Tavoitehinta sisältää varauksia

maailmantilanteesta johtuen ja kustannustasoon sisältyy epävarmuutta. Tämän vuoksi investointivaraukset tullaan tarkistamaan vasta vuoden 2024 investointisuunnitelmassa vastaamaan sen hetkistä tarvetta. Hankkeen rakentaminen on suunniteltu aloitettavaksi vuoden 2024 alusta ja valmistuvaksi kesällä 2025.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta on päättänyt 17.08.2022 § 5 siirtää Kytöpuiston koulun hammashoitolan toiminnan uuteen Koivukylän terveysaseman hammashoitolaan.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 30 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2022 § 14 on päättänyt esittää kaupunkitilalautakunnalle hyväksyttäväksi 31.8.2022 päivätyn Kytöpuiston koulun tarveselvitys-hankesuunnitelman ja sen tavoitehinnan 10 260 000 € (alv 0 %, KL 119,3).

Kaupunkitilalautakunta 21.9.2022 § 16 on päättänyt esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi 31.8.2022 päivätyn Kytöpuiston koulun tarveselvitys-hankesuunnitelman ja sen tavoitehinnan 10 260 000 euroa (alv 0 %, KL 119,3) edellyttäen, että kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on hyväksynyt sen osaltaan.

Talousjohtaja toteaa, että Kytöpuiston koulu kuuluu perusopetuksen kouluverkkoon ja sisältyy Kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan vuosille 2018–2027. Talousarvioesityksessä 2023 Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustöiden määrärahaesitys kustannusluokkakorjattuna on 9 milj. euroa. Kytöpuiston koulun laajennukselle ei ole vielä määrärahaesitystä vuoden 2023 talousarviossa. Muutos- ja korjaustöiden sekä laajennushankkeen määrärahavaraukset tarkistetaan vuoden 2024 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 40

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään hyväksyä 31.8.2022 päivätty Kytöpuiston koulun tarveselvitys-hankesuunnitelma ja sen tavoitehinta 10 260 000 euroa (alv 0 %, KL 119,3).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Kytöpuiston koulun muutos-, korjaustöiden ja laajennusten tarveselvitys-hankesuunnitelma

Täytäntöönpano: kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

rakennuttaja-arkkitehti Josée Courtemanche, puh. 040 549 0059, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KYTÖPUISTON KOULUN

MUUTOS- KORJAUSTYÖT ja LAAJENNUS

Peltoniemenkuja 3, 01360 Vantaa

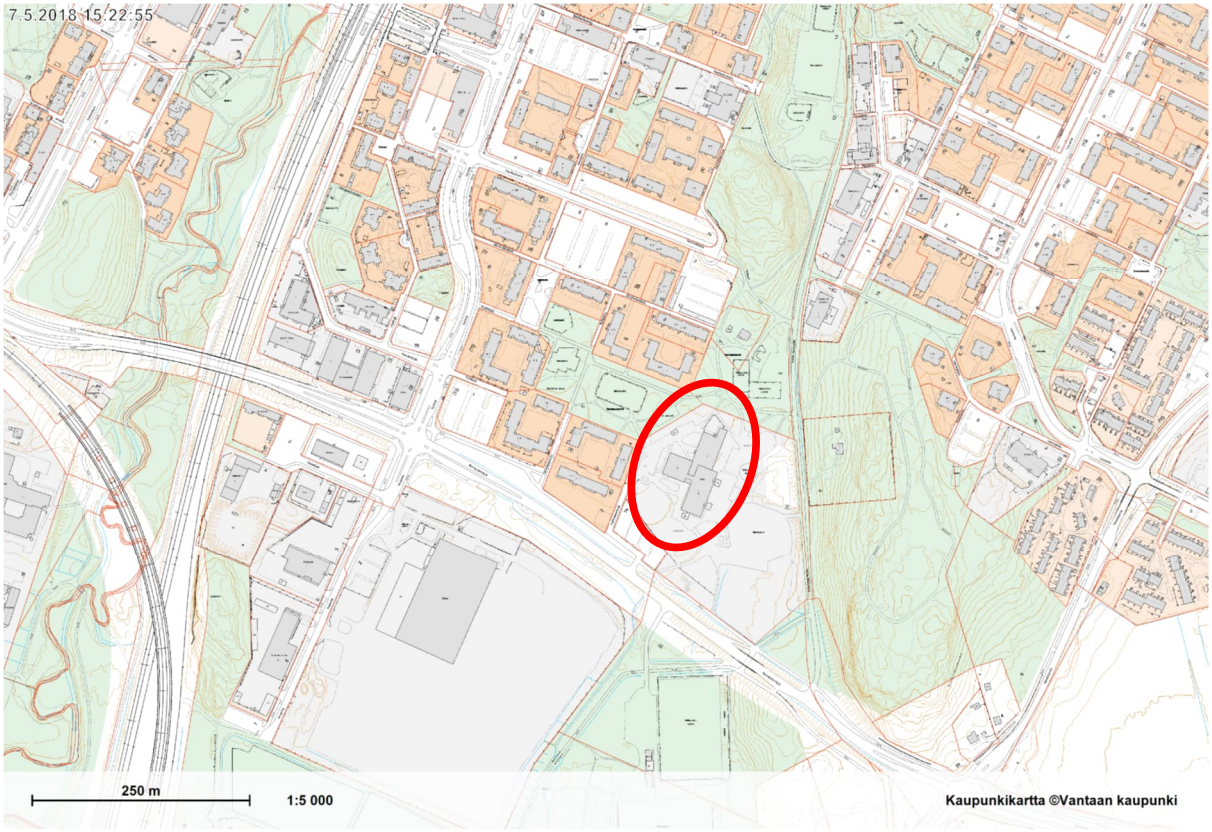

kuvaaja: Giovanni Astorino

TARVESELVITYS-HANKESUUNNITELMA

31.8.2022

VD/3217/10.03.02.01/2022

Sijaintikartta, Kytöpuiston koulu, Peltoniemenkuja 3

SISÄLLYSLUETTELO

HANKETIETOKORTTI 5

2. YHTEENVETO, HANKKEEN PERUSTEET 7

3. HANKKEESTA TEHDYT AIKAISEMMAT PÄÄTÖKSET 7

4. PERUSTELUT HANKKEELLE 8

4.1. HANKKEEN LIITTYMINEN PALVELUVERKKOON 8
4.2. Väestöennusteet ja oppilasennusteet 8

5. TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILOJEN VAATIMUKSET JA TAVOITTEET, MITOITUSPERUSTEET, TILAOHJELMA, LASTEN OSALLISTAMINEN 8
5.1. Toiminnan kuvaus ja toiminnalliset tavoitteet 8
5.2. Tilojen vaatimukset ja tilalliset tavoitteet 9
5.3. Mitoitusperusteet, oppilaspaikkatavoite, tilaohjelma 10
5.4. Arkkitehtoniset tavoitteet 11
5.5. Ateriapalveluiden tavoitteet 11
5.6. Puhtauspalveluiden tavoitteet 12
5.7. Työturvallisuustavoitteet 13
5.8. Lasten ja henkilökunnan osallistaminen 13

6. RAKENNUS 14
6.0 Yleiset tarpeet, tavoitteet ja vaatimukset 14
6.1. Rakennuksen kunto, tehtyjä korjauksia ja selvityksiä 16
6.2. Sisäilman laatutavoitteet 17
6.4. Rakennustöiden aikainen puhtausvaatimus 17
6.3. Esteettömyystavoitteet 17
6.5 Akustiset tavoitteet 17
6.6 Rakennetekniset tavoitteet ja toimenpiteet 18
6.7 LVIA-tekniset tavoitteet ja toimenpiteet 24
6.8 Sähkötekniset tavoitteet ja toimenpiteet 27
6.7 Energiatekniset tavoitteet ja toimenpiteet 33
6.8 Toteutukseen liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet 33

7. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA 34
7.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta, kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet 34
7.2 Maaperä 34
7.3 Liikenne ja pysäköinti, kadut, kunnallistekniikka, meluselvitykset 35
7.3. Piha, vaatimukset, tavoitteet ja toimenpiteet 35

8. VÄISTÖTILATARVE 36

9. KUSTANNUKSET 37
9.1 Rakennuskustannukset, kustannusennuste 37
9.2 Käyttökustannusennuste 37
9.3 Kalustamisen ja varustamisen kustannukset 37

10. RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU 38

11. RISKIT JA MITEN NIIHIN VARAUDUTAAN 38
11.1 Normaalit riskit 38
11.2 Kaavamuutos 38
11.3 Aikataulu 38

11.4 Kustannus.....39
11.5 Maaperä.....39
12. TYÖRYHMÄ.....40

Liitteet:

- Liite 1 ilmakuva
- Liite 2 sijaintikartta
- Liite 3 asemakaavakartta
- Liite 4: asemakaavamääräykset
- Liite 5: tilaohjelma
- Liite 6: tavoitehintalaskelma

HANKETIETOKORTTI

Kohteen nimi:

Kytöpuiston koulun muutos- korjaustyöt

Tarpeen kuvaus:

Vuonna 1980 valmistunut Kytöpuiston koulurakennus on tarpeellista korjata. Koulussa esiintyy sisäilmaongelmia, ilmanvaihto koetaan puutteelliseksi ja pintamateriaalit sekä varusteet ovat käyttöikänsä päässä. Teknisen peruskorjauksen ohella tehdään tilamuutoksia ja laajennus, jotka tehostavat koulun tilankäyttöä ja helpottavat uuden opetussuunnitelman toteuttamista. Laajennus vastaa erityisesti koulun erityistarpeeseen pienryhmätiloista, joka kasvattaa kokonaistilatarvetta. Lisäksi Kytöpuiston koulun oppilasmäärän ennustetaan kasvavan vuosina 2021–2031.

Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin:

-uudet oppimisympäristöt
-sisäilmakorjaukset

Tarpeen perustelut:

Nykyinen Kytöpuiston koulu on talotekniikan osalta osin huonossa ja osin tyydyttävässä kunnossa. Pintamateriaalit ovat pääosin alkuperäisiä, vuodelta 1980 ja uusimisen tarpeessa. Koulu on laajennettava uusien LVI-huoneiden tilatarpeiden ja oppilasmäärän kasvun vuoksi. Uusi opetussuunnitelma edellyttää tiloilta monikäyttöisyyttä ja joustavuutta. Korjaustöiden yhteydessä toteutetaan pienimuotoisia tilamuutoksia, jotka parantavat rakennuksen käytettävyyttä ja tilatehokkuutta.

Käyttäjähallintokunta:

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Kaupunginosa, kortteli:	Kiinteistötunnus:	Tontin pinta-ala:
74 Havukoski, 724206	92-74-206-2	39 764 m2
Osoite ja tontti:	**Kaavatiedot:**	**Rakennusoikeus:**
Peltoniemenkuja 3, 01360 Vantaa	YO 14 000, 1/2, II	14 000m^2, käyttämättä n. 8900 m^2

Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)	brm2	htm2	hym2	Tavoitehinta alv 0% €	€ / brm2	€ / hym2
Rakennus	5841	4994	4470	10 260 000	1757	2295

Hankkeen maksimi oppilaspaikka

491 (peruskorjauksen ja laajennuksen jälkeen)

Väistötilan tarve:

Korjaustöiden ajaksi tarvitaan väistötilat, niiden kustannukset eivät sisälly hankkeen rakentamiskustannuksiin.

Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Taloussuunnitelma vuosille 2019–22	
Hankkeen toteutusaikataulu: rakentaminen 2024–2025	
Ylläpitokustannukset: 289 452 €	
Toimintakustannukset hallintokunnalle: 312 600 €	
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: 470 000 €	
Vuokra-arvio käyttäjäkunnalle: 1 035 096 €	
Laatija(t): Josée Courtemanche, Hannu Haarala	Päivämäärä: 31.8.2022

2. YHTEENVETO, HANKKEEN PERUSTEET

Kytöpuiston monikulttuurinen alakoulu sijaitsee Havukosken kaupunginosassa, Koivukylässä hyvien liikenneyhteyksien varrella. Aluetta rajaavat pohjoisessa Rekola, idässä Päiväkumpu, etelässä Hiekkaharju.

Kytöpuiston koulussa on noin 445 oppilasta, ja oppilaat tulevat kouluun pääosin, Havukosken ja Koivukylän kaupunginosista. Vantaan virallisen väestöennusteen mukaan Havukosken ja Koivukylän kaupunginosan alakouluikäisten määrä nousee ennusteajanjaksolla 2021–2031 noin 220 lapsella, mutta muiden kaupunginosien osalta kehitys on laskeva ennusteajanjaksolla Asolaa lukuun ottamatta. Koivukylän suuralueen perusopetusikäisten ja alakouluikäisten määrä on hieman laskeva vuosina 2021–2031.

Koulurakennuksen korjaus- ja muutostöiden investointi on tarpeellinen, sillä kunto- ja sisäilmatutkimusten perusteella rakennus on tällä hetkellä peruskorjauksen tarpeessa. Koulussa esiintyy sisäilmaongelmia, joita on korjattu kunnossapitotöinä. Nykyisiä tiloja tarvitaan jatkossakin.

Uuden opetussuunnitelman ja toimintakulttuurin myötä koulutiloilta vaaditaan joustavampia ja monikäyttöisempiä oppimisympäristöjä sekä oppimistilojen yhteiskäyttömahdollisuuksia.

Tässä tarveselvitys-hankesuunnitelmassa laaditaan Kytöpuiston koulurakennuksen korjaus- ja tilamuutostarpeita, jotta tilat palvelevat käyttäjien tämänhetkisiä ja tulevaisuuden toiminnallisia vaatimuksia ja tarpeita. Koulu on laajennettava uusien LVI-huoneiden tilatarpeiden ja oppilaismäärän kasvun vuoksi. Tarvittava laajennus on arvioitu olevan noin 355 hym^2 (515 brm^2). Laajennus mukaanluettuna, koulun brutto pinta-ala tulee olemaan noin 5841 m^2, sen huoneistoala on noin 4994 htm^2 ja hyötyala noin 4470 hym^2.

Laajennuksen myötä koulun kapasiteetti tulee olemaan noin 491 oppilasta.

Huomioidaan väestöennusteet ja kaupungin kasvava korjausvelka, tavoitteena terveellinen ja turvallinen kaupunkiympäristö.

3. HANKKEESTA TEHDYT AIKAISEMMAT PÄÄTÖKSET

Hanke on taloussuunnitelmassa ja investointiohjelmassa 2019–2022.

Kytöpuiston koulun perusparannuksen tarveselvitys hyväksymisen päätökset: opetuslautakunta 9.12.2019 § 18 ja tekninen lautakunta 15.1.2020§ 11. Asia: VD/8842/10.03.02.01/2019

Entinen talonmiehenasunto muutettiin opetustilaksi ja osasisäilmakorjaukset toteutettiin kesällä 2019. Asia VD/4222/02.08.00.00/2019.

Kytöpuiston koulun hammashoitolan siirtyminen Koivukylän uuteen hammashoitolaan: Suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnan päätös 17.08.2022 § 5. Asia: VD/9167/10.03.02.01/2022.

4. PERUSTELUT HANKKEELLE

4.1. Hankkeen liittyminen palveluverkkoon

Kytöpuiston koulu sijaitsee Havukosken kaupunginosassa. Muita alakouluja Koivukylän suuralueella ovat Rekolan, Päiväkummun ja Rekolanmäen koulut. Kytöpuiston koulu on luokkien 1.–6. koulu. Koulu on tarpeellinen ja se kuuluu kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan 2018-2027.

4.2. Väestöennusteet ja oppilasennusteet

Kytöpuiston koulun oppilaat tulevat kouluun pääosin Havukosken ja Koivukylän kaupunginosista. Vantaan virallisen väestöennusteen mukaan Havukosken ja Koivukylän kaupunginosien alakouluikäisten määrä nousee ennusteajanjaksolla 2021–2031 noin 220 lapsella, mutta muiden kaupunginosien osalta kehitys on laskeva ennusteajanjaksolla Asolaa lukuun ottamatta. Virallisen väestöennusteen mukaan Koivukylän suuralueen perusopetusikäisten ja alakouluikäisten määrä on hieman laskeva ennusteajanjaksolla. Oppilasennusteen 2021–2031 mukaan Kytöpuiston koulun oppilasmäärä kasvaa ennusteajanjaksolla noin sadalla oppilaalla.

5. TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILOJEN VAATIMUKSET JA TAVOITTEET, MITOITUSPERUSTEET, TILAOHJELMA, LASTEN OSALLISTAMINEN

5.1. Toiminnan kuvaus ja toiminnalliset tavoitteet

Uusi opetussuunnitelma on otettu käyttöön syksyllä 2016. Pedagogiikan ja uudenlaisen oppimisen näkökulmasta on tarpeen toteuttaa toiminnallisia muutoksia nykyisiin tiloihin. Lisäksi opetussuunnitelman muutos on lisännyt tarvetta toiminnallisille muutoksille. Uudet oppimistavat, ilmiöpohjaisuus ja yhteisopettajuuden lisääntyminen ovat keskeisiä tekijöitä uudessa oppimisessa.

Opettajien ja oppilasryhmien yhteistyö edellyttää tiloja, joissa mahdollistuvat vuorovaikutus, oppilaan aktiivinen rooli opiskelussa, tieto- ja viestintätekniikan käyttö ja tarvittaessa mahdollisuus häiriöttömään opiskeluun opettajan välittömässä ohjauksessa.

Oppilaiden lisääntyvän vastuunoton huomioiminen luo tarpeita rakentaa aiemmasta poikkeavia tilaratkaisuja (ns. luottamuksen kehä). Yhteistyöhön nojaavassa koulukulttuurissa koulutilojen ja kalusteiden tulisi olla helposti järjestettävissä uudelleen ryhmän ja tehtävän vaatimusten mukaan. Parhaimmillaan koulusuunnittelussa huomioitu monitila-ajattelu tarjoaa tilat myös kuntalaisille koulupäivän aktiivisen toiminta-ajan ulkopuolella. Uudenlaisissa tilaratkaisuissa korostuvat kalustevalinnat, joiden tulee myös olla monikäyttöisiä erilaisissa oppimistilanteissa.

Kytöpuiston koulussa painotetaan Vantaan perusopetuksen yhteisten arvojen lisäksi joustavuutta ja yhteistyötaitoja. Oppimisympäristöjen tulee tukea toiminnallista oppimista ja oppilaiden osallisuutta. Kytöpuistossa on lukuvuonna 2021–2022 erityisen tuen ryhmiä yhdeksän ja yksi valmistavan opetuksen ryhmä. Ryhmittelyllä varmistetaan oppilaiden mahdollisuus saada omia tarpeita vastaavaa tukea ja opetusta. S2 –oppilaiden määrä on 80 % koulun oppilaista.

Oppiminen pyritään toteuttamaan mahdollisimman monipuolisesti ja toiminnallisesti. Toiminnallisuus vaatii tilaa ja tilan joustamista monenlaiseen työskentelyyn pienryhmistä ryhmien yhdistämiseen. Oppimista tapahtuu myös varsinaisten luokkahuoneiden ulkopuolella. Koulun muissa tiloissa, pihalla, lähimetsissä ja puistoissa voidaan työskennellä kuvaten, havainnoiden, materiaaleja keräillen, luontoon tutustuen. Myös koulun käytävät, aulat tai kirjastotila ovat osa oppimisympäristöä.

Koulu on laatinut pedagogisen suunnitelman. Se on ohjeellinen ja suunnittelun tukena.

5.2. Tilojen vaatimukset ja tilalliset tavoitteet

Opiskelutilat ja -välineet tulee suunnitella ja järjestää siten, että ne mahdollistavat monipuolisten opiskelumenetelmien ja työtapojen käytön. Opetuksessa tulee käyttää oppiaineelle ominaisia menetelmiä ja monipuolisia työtapoja, joiden avulla tuetaan ja ohjataan oppilaan oppimista. Työtapojen tehtävänä on kehittää oppimisen, ajattelun ja ongelman ratkaisun taitoja, työskentelytaitoja ja sosiaalisia taitoja sekä aktiivista osallistumista. (Opetussuunnitelman perusteet 2014.)

Tilat suunnitellaan huomioiden esteettömyys, turvallisuus ja terveellisyys. Kestävä kehitys/resurssiviisaus, ylläpidettävyys, iltakäyttö sekä kustannustehokkuus ovat tavoitteita kaikissa näkökulmissa.

Iltakäyttö ja tilojen monikäyttöisyys on huomioitava myös kulunvalvonnassa, lukituksissa, ilmanvaihdossa.

Tilasuunnittelu liittyy myös opetustoimen toimintakulttuurin muutokseen ja uuteen opetussuunnitelmaan. Ilmiöpohjainen oppiminen, tilojen toiminnallisuus, monikäyttöisyys, yhteisopettajuus, tietotekniikan tehokas käyttö sekä opettajien ja oppilasryhmien vuorovaikutteinen yhteistyö ovat osa muuttunutta oppimisympäristöä

Kytöpuiston koulu on rakennettu vuonna 1980, ja se on ajalleen tyypillinen koulurakennus. Luokat ovat pääosin suuria, entisiä OT 3-kokoisia, pienryhmätiloja on niukalti. Koululla on tarve opetustiloille, jotka ovat monikäyttöisiä eri kokoisille oppimisryhmille.

Kytöpuiston koulun tiloja muokataan nykyajan tarpeisiin toiminnallisista syistä. Korjaustöissä mahdollistetaan “kengättömyys” tuulikaappien ja eteistilojen muokkaamisella. Henkilökunnan tiloja muokataan ja korjataan toimivammiksi. Opetustiloja yhdistetään pariovilla mahdollistamaan ja vahvistamaan yhteisopettajuutta. Hammashoitolan poistuminen Kytöpuiston koulun tiloista mahdollistaa kyseisten tilojen muokkaamisen oppilashuollon ja opetuksen tiloiksi.

5.3. Mitoitusperusteet, oppilaspaikkatavoite, tilaohjelma

Tilamitoitustavoite on 8 htm^2 /oppilas uudessa koulussa. Hankkeessa huomioidaan se, että Kytöpuiston koulu on poikkeuksellisen monikulttuurinen koulu, joten pienryhmätilojen tarve on suurempi kuin keskimäärin Vantaan kouluilla.

Koulu on kolmisarjainen (3 x 6 ryhmää), ja koulussa on suuri valmistavan opetuksen ryhmä. Koulussa on erityisen tuen tarpeessa olevia oppilaita, ja heille tarvitaan pienluokka / jokainen vuosiluokka.

Oppilasmäärä syksyllä 2022 on 445 oppilasta. Koulun kapasiteetti on vuonna 2022 valmistuneen kapasiteettitarkastelun mukaisesti 381 oppilasta. Muutokset kapasiteetin mitoitusperusteisiin ovat laskeneet koulun kapasiteettia verrattuna vuonna 2016 määriteltyyn kapasiteettiin. Laajennuksen myötä koulun kapasiteetti tulee olemaan noin 491 oppilasta. Yleisopetuksen ryhmäkoot ovat keskimäärin n. 20 oppilasta.

Nykyinen henkilökuntamäärä on yhteensä n. 40 opettajaa. Suurimmillaan opettajamäärä on 45–50 opettajaa. Koulussa opettaa viikoittain noin 30 kiertävää uskonnon tai oman äidinkielen opettajaa. Koululla on lisäksi kolme keittiöhenkilökuntaan kuuluvaa työntekijää, koulusihteeri sekä vartija.

Tarvittavan laajennuksen on arvioitu olevan noin 355 hym^2 (515 brm^2). Laajennus mukaan luettuna koulun brutto pinta-ala tule olemaan noin 5841 m^2, sen huoneistoala on noin 4994 htm^2 ja hyötyala noin 4470 hym^2.

4994 htm^2 / 491 oppilasta = 10,2 htm^2/oppilas. Jos poistetaan laskelmasta väestönsuojatilat kellarissa ja uudet IV-konehuoneet rakennuksen sisällä (yhteensä noin 333 hym^2 tai 466 htm^2), silloin tilamitoitus on 4528 htm^2 / 491 oppilasta = 9,2 htm^2/oppilas.

5.4. Arkkitehtoniset tavoitteet

Rakennus on valmistunut vuonna 1980, suunniteltu 1970-luvulla ja edustaa tyypillistä 70-luvun kouluarkkitehtuuria. Materiaalivalinnat ovat olleet hyvää perustasoa, oman aikansa tyypillisiä materiaaleja. Julkisivut ja sisäväliseinät ovat pääosin muuratut. Hammashoidon tiloissa tiilipinnat on ylimaalattu. Lattiapinnat ovat portaissa betonimosaiikkia, käytävillä ja luokissa kvartsivinyylilaattaa ja muovimattoa. Alakatot ovat käytävillä ripustettuja ja opetustiloissa kattoon liimattuja mineraalivillalevyjä, joiden syrjät ovat suojaamatta ja nykytilanteessa likaisen ja pölyisen näköiset. Käytävien alas laskettujen kattojen villalevyt on osittain uusittu. Varustetaso on pääosin 1980-luvun tasoa.

Toiminnot sijoittuvat kolmeen eri siipeen,

- liikuntasali pukutiloineen (1.krs), hammashuolto (2. krs)
- entinen asunto, keittiö ja ruokasali, oppilashuollon tilat, teknisen työn ja kuvaamataidon tilat (1-kerroksen rakennusosa)
- yleisopetustilat 8 (1. ja 2. krs) ja hallintotilat (1. krs)

Korjaus- ja muutostöiden arkkitehtoninen tavoite on selkeyttää tiloja, helpottaa ja tukea toiminnallisuutta ja kirkastaa rakennuksen sisätilojen ilmettä.

5.5. Ateriapalveluiden tavoitteet

Keittiö toimii valmistavana keittiönä. Tällä hetkellä aterioita tehdään kaikkiaan n. 900 annosta päivässä. Koulussa syö 420 oppilasta ja uloslähteviä on 414 + henkilökunta.

Koulun oppilasmäärä kasvaa 491 lapseen + henkilökunta. Uloslähtevät ateriat siirretään valmistettavaksi muualla.

Keittiö muutetaan Cook and Chill vastaanottavaksi kuumennuskeittiöksi.

Keittiö kokonaisuudessaan peruskorjataan, ilmanvaihtoa tehostetaan, viemäröinnit uusitaan tarvittavilta osin.

Huuvat uusitaan ja riittävyys tarkistetaan

Lattia pinnoitetaan, seinät ja ovenpielet kunnostetaan, valaistus uusitaan

Avolinjasto suljetaan ja uusi linjasto siirretään salin puolelle, linjaston suljettavuus aterioinnin ulkopuolella huomioitava. Astianpalautusta laajennetaan hiukan salille päin

Keittiön kylmätilat astianpesuosasto ja tuotantolaitteet uusitaan. Sosiaalitiloja pienennetään ja keittiönsiivoustila siirretään keittiön tiloihin.

Astianpesuosastolle lisätään raepesukone

Keittiön toimisto seinää siirretään eteisetä keittiöön päin, toimiston ikkuna peitetään ja toimistosta tehdään avotoimisto

Keittiöön rakennetaan tuulikaappi ja rullakko, laatikkovarastoa kasvatetaan

Ruokasalin puolelle asennetaan käsienpesualtaat 4 kpl (automaattihanoin)

Ruokasali on laajennettava. Ehdotetaan laajennus vieraille tiloille 1050 ja 1051 (opetustila ja sen varasto). Korvaava opetustila sijoitetaan laajennukseen. Ruokasalin laajennuksen käytäväseinä muutetaan lasiseinäksi. Ruokasalin akustiikka on oltava erityisesti huomioon.

5.6. Puhtauspalveluiden tavoitteet

Rakennuksen peruskorjauksen puhtauspalvelujen tavoitteena on aikaan saada puhtaita ja sisäilmaongelmattomia tiloja, joiden pinnat on helppo pitää puhtaana, esim. yläpölyjen kerääntymistä on suunnitteluratkaisuissa vältettävä. Tavoitteena on yhtenäistää materiaalivalintoja. Kaikki käytettävät materiaalit ja tilaratkaisut toteutetaan mahdollisimman kestävistä, tehokkaista ja edullisesti ylläpidettävistä tuotteista.

Rakennuksen tulee olla kaikilta osin helposti puhtaana pidettävä ja julkisen tilan kulutusta kestäviä. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon tilojen siivouksen toteutumisen esteettömyys.

Materiaalien päästöluokka M1

Rakentamisen puhtausluokka P1

Siivoustilat: tilat säilytetään vanhoilla paikoillaan.

Siivoustilat ovat lähestulkoon alkuperäisessä kuosissa ja kunnostamisen tarpeessa, sekä varusteiden, koneiden, sekä pintamateriaalien suhteen. Puhtauspalvelujen siivoustilat suunnitellaan huonetilaohjelman/tilakaavioiden mukaan.

Siivouskeskus sijaitsee 1 krs. Tavarantoimitusten ja jätepisteen läheisyyden joustavuuden takaamiseksi. Siivoustilat sijaitsevat 2krs. luokkatilojen ja terveydenhoidon tilojen yhteydessä, sekä voimistelusalin pesu- ja pukutilojen yhteydessä. Siivouskeskus toimii myös laitoshuollon varastotilanan. Tilassa pestään päivittäin siivouksen pyykkiä, joten tilan ilmanvaihdon tulee olla hyvä. Tila varustetaan 7 kg teollisuuspyykinpesukoneella ja kuivausrummulla, sekä koneiden alla tulevilla jalustoilla. Jalustat tulee kiinnittää lattiaan kiinni. Koneiden asennuspaikan lattiaan ei saa laitta vedeneristystä, muutoin koneita jalustoineen ei voi kiinnittää lattiaan. Tilassa puhdistetaan laitoshuollon siivouksessa käytettävät koneet ja laitteet, joten tilassa tulee olla hiekanerottelukaivolla ja käsisuihkulla varustettu pesupiste. Muu varustus tilakorttien mukaisesti.

Puhtauspalveluhenkilökunnan sosiaalitila siirtyy entisen hammashoidon sosiaalitilaan. Tila varustetaan viidellä pukukaapilla ja pukukaapin edessä olevilla penkeillä. Tilassa tulee olla

suihku ja wc-tila. Tila varustetaan vesipisteellisellä minikeittöllä ja jääkaapilla, sekä pöydällä ja neljällä tuolilla. Tilassa on hyvä olla erillinen seinään kiinnitettävä vaatenaulakko ja kenkäteline ulkojalkineille.

Rakennukselle laajennetaan 4 tulikaappia, johon lisätään kenkähyllyjä, sen lisäksi sijoitetaan naulakkotilat lähempänä sisäänkäyntiä ja poistetaan naulakot käytäviltä. Näin saavutetaan kengätön koulu ja parannetaan koulun siisteyttä. Tuulikaappimatot uusitaan kaikkiin tuulikaappeihin. Esim. Modulla tai Leijonamatto. Matot tulee asentaa pienempiin osiin, jolloin maton aluset saadaan myös puhdistettua. Mattoja ei saa asentaa kalusteiden alle, jolloin maton nosto puhdistuksessa hankaloituu. Tuulikaappien ilmanvaihdon tulee olla hyvä, ja riittävä. Kun tilassa säilytetään oppilaiden jalkineita, jotka voivat olla myös märkiä. Näin vältytään hajuhaitoilta.

5.7. Työturvallisuustavoitteet

Tavoitteena ovat terveelliset ja turvalliset tilat.

Rakennustyön turvallisuus

Suunnitteluvaiheen turvallisuuskoordinaattorina toimii rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen. Työturvallisuustehtävien tarkistuslista on käyty läpi. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta.

Rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin tilakeskuksen turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat.

5.8. Lasten ja henkilökunnan osallistaminen

Kytöpuiston koulussa osallistetaan lapsia suunnitteluvaiheessa, kun toteutussuunnittelu on käynnistynyt. Koulun henkilökunta suunnittelee osallistamisen toteutuksen ja tarkemman aikataulun. Oppilaskunnan hallitus vetää osallistamishanketta ja kaikki koulun oppilaat otetaan mukaan osallistumaan.

Koulun henkilökuntaa on osallistettu pedagogista suunnitelmaa laadittaessa.

Vanhempain yhdistys on tutustunut koulun pedagogiseen suunnitelmaan sekä tarveselvityksen luonnokseen toukokuussa 2018.

6. RAKENNUS

6.0 Yleiset tarpeet, tavoitteet ja vaatimukset

Rakennus on rakennettu vuonna 1980 ja on kaksikerroksinen, betonirunkoinen, julkisivut ovat pääosin punatiiltä, vesikatto on pääosin tasakatto, korkeammassa liikuntasaliosassa on pulpettikatto. Rakennuksessa sijaitsee myös hammashoitola, joka siirtyy korjaushankkeen yhteydessä opetuksen käyttöön. Asunto on siirretty opetuksen käyttöön vuonna 2019. Hammashoitolan toiminta ei säily rakennuksessa ja siirtyy Koivukylän terveyskeskukseen. Päätös uuteen sijoitukseen on tehty erillisessä hankesuunnitelmassa vuonna 2022. Ks. kohta 3.

Uusi opetussuunnitelma edellyttää tiloilta monikäyttöisyyttä ja joustavuutta, korjaustöiden yhteydessä toteutetaan hillitysti tilamuutoksia, jotka parantavat rakennuksen käytettävyyttä ja tilatehokkuutta.

Korjaus- ja kunnostustarpeita:

- Rakenneteknisiä korjaustarpeita ovat mm.
    - sisäilman parantamiseen liittyvät korjaustyöt
    - toiminnallisiin korjaustarpeisiin liittyvät rakennustyöt, yksittäisistä luokista tehdään monikäyttöisempiä ja suurempia kokonaisuuksia. Pääsisäänkäynnin korostaminen ja vahtimestarin työtilan siirtämisen
    - ruokasalin monikäyttöisyyden lisääminen (mm. av- järjestelmät, valkokangas, kalustus, akustiikka) kapasiteetti lisääminen
    - lattia-, seinä- ja kattopintojen ja alas laskettujen kattojen, kotelointien ja akustisten materiaalien uusimis- ja kunnostustyöt
    - varusteiden, esim. kiinnityspintojen uusimista
    - sisä- ja ulko-opasteiden uusiminen
    - akustisen toimintaympäristön parantamiseen liittyvät työt
    - äänieristyksen parantaminen mm. hallinnon ja oppilashuollon tiloissa
    - vanhan keittiöön liittyvät kunnostustyöt (lattiat, lattiakaivot, ilmanvaihto, suurin osa koneista, hajuhaitta)
    - painunut alapohja yhdessä luokkatilassa korjattava
    - aulojen kattoikkunoiden kunnostus
    - aulan naulakot tällä hetkellä liian lähellä porrassyöksyä, putoamisvaara
    - lasten kenkä- ja vaatesäilytyksen uudelleenjärjestely, johon liittyy uusien tuulikaappien (4kpl a´ n. 20 m2) rakentaminen eteistilojen yhteyteen kenkäsäilytystä varten, koulu on ns. sukkakoulu
    - siivous- ja varastotilojen uudelleen järjestäminen, nyt epäkäytännölliset, varustetaso puutteellinen, varusteiden uusiminen

- liikuntasali ja siirrettävä näyttämö, salin lattiarakenteen uusiminen tai kunnostus, pintojen kunnostus, varusteiden mm. väliverhon (kaksinkertainen), pimennysverhojen (sähkökäyttöiset), pallosuojien uusiminen, puolapuiden kunnostus, ja puolapuiden asennus lattiasta 10 cm uusi koottava näyttämörakenne
- liikuntasalin av-järjestelmän uusiminen
- liikuntasalin puku- ja pesutilat, pintamateriaalien (+vesieristeet), kalusteiden, varusteiden uusiminen
- nykyisen hammashoitolan poistumisportaan kunnostus (pinnat, akustiikan uusiminen)
- kellarin tilojen kunnostus, toimivan ulkovälinevaraston järjestäminen
- jätekatosten uusiminen
- toimivan ulkovälinevaraston järjestäminen koulun käyttöön
- palotekninen tarkastelu, paloalueet, poistumistiet, palo-ovet yms
- lvis- töistä aiheutuvat rakennustyöt, mm. uusien iv-konehuoneiden rakentaminen, tutkittava eri sijoittelumahdollisuuksia, rungon sisälle. Tutkittava myös hajautetun ilmanvaihdon vaihtoehdot (tutkittava uusien hormireikien rakentamisen mahdollisuudet). Nykyiset kantavat rakenteet eivät kestä uusien IV-konehuoneiden kuormituksia ilman mittavia rakenteellisia vahvistuksia. Alakatot kokonaan uusittavia.
- ulkoseinärakenteiden tiiviydet ja mahdolliset riskirakenteet tutkittava hankesuunnitteluvaiheessa
- rakennus on tarkemitattava ennen toteutussuunnittelun aloittamista
- märkätilojen kokonaisvaltainen saneeraus.

- vesikaton uusimiselle lasketaan erillishinta hankesuunnitteluvaiheessa. Katon pintarakenteet on uusittu n. 10 vuotta sitten, mutta mikäli uudet iv-konehuoneet rakennetaan vesikatolle, vesikaton uusimistarve on arvioitava uudelleen.

- Ilmanvaihdon kokonaisvaltainen uusiminen rakennuksessa.

- Sähkötekniikan uusiminen rakennuksessa

- Rakennuksen laajentaminen IV-konehuoneiden tilatarpeiden sijoittamiselle: laajennus opetustilojen sijoittamiselle ja tuulikaapeille.

- Hammashoitolan muutokset koulun käyttöön. Hammashoitolaan sijoitetaan oppilashuolto ja pienet opetustilat.

6.1. Rakennuksen kunto, tehtyjä korjauksia ja selvityksiä

Koulurakennus on talotekniikan osalta osin huonossa ja osin tyydyttävässä kunnossa. Pintamateriaalit ovat osittain alkuperäisiä, vuodelta 1980 ja uusimisen tarpeessa. Koulussa on tehty vuosien mittaan pienimuotoisempi korjaustöitä. Koulussa on ollut ja on nykytilanteessa sisäilmaongelmia, jotka pyritään korjaamaan tiivistystoimenpitein.

Tehtyjä selvityksiä:

- Pohjaviemäreiden kuntotutkimus, 10.3.2022, Ramboll Finland Oy
- Kosteus- ja rakennetekninen kuntotutkimus, 22.12.2021, Sweco
- Kuntosalin kattovuotto kartoitusraportti, 30.8.2021, A-Kumppanit
- 2018 Viemäriverkoston, salaojaverkoston ja sadevesiviemäriverkoston viemärikuvaukset.
- Sisäilmasto- ja kosteustekninen kuntotutkimus 30.6.2017, Sweco
- Betonisokkelien ja tiiliseinien osittainen kuntotutkimus, Aaro Kohonen 25.10.2012
- Raportti, (hammashoitolan 2. kerroksen käytävä sekä käytävän varastohuone) A-kuivaus ja kunnostuspalvelut Oy 8.6.2012
- Iv-raportti, J.Haknen Oy / Petri Eerola, 22.7.2010
- Ympäristökeskuksen tarkastus ja lausunto 21.12.2012, huomioita ilmanvaihdon riittävyydestä ja korjaustoimenpide-ehdotukset
- Nuohous-iv-raportti, J- Hakanen Ky 22.7.2010
- Maanvastaisten alapohjien ja -seinien yleistasoinen kosteusselvitys, Vahanen 28.2.2008
- Kuntoarvio rakLvis , Raksystems 22.10.2007
- Salaojien ja viemäreiden sisäpuolinen tv-kuvaus, Tekmanni Oy, 3.10.2005
    - salaojat tyydyttävässä /välttävässä kunnossa
    - jätevesipohjaviemärit tyydyttävässä kunnossa
- Asbestikartoitus, Asb-yhtiöt 4.5.2004
    - asbestia iv-konehuoneen mineriitti-levyissä (onko vaihdettu?)
    - muualta ei löytynyt, mutta purkutöissä täytyy kuitenkin varautua asbestiin, varsinkin paloalueiden rajapinnoissa (palo-ovet olisi hyvä tutkia)
- Rajattu asbestikartoitus, hammashoitola, 23.4.2004, Asb-yhtiöt
- Hammashoitolasta kosteusvaurioselvitys, Pertti Rautamäki, Rakentajain tuotekehittelypalvelu Oy, 14.3.2003

Tehtyjä korjaustöitä:

- 2007 teknisen työn tilat
- 2014 ikkunat uusittu
- 2013-14 piha kunnostettu, nyt on osa valaisimista pimeänä
- salojat kunnostettu
- vuosina 13-18:
- kirjastossa tehty muutostöitä + kokolattiamattokokeilu

- oppilaswc:itä kunnostettu (osittain)
- kameroita asennettu n. 10 kpl
- kuulutusjärjestelmä uusittu
- alakattolevyjä vaihdettu hallinnon tiloissa, hammashoitolassa ja ruokasalissa
- kesällä 2019: sisäilmaongelmiin liittyviä tiivistys- ja korjaustöitä kansliassa, neljässä OT-tilassa, väliovia rakennettu muutaman luokan väille, muutama wc-tila kunnostettu, painuneen luokan lattiarako tiivistetty, asunnossa tehty muutostöitä
- ks. myös kohta 6.7 Lvi-tekniset tavoitteet

6.2. Sisäilman laatutavoitteet

Tavoitteena terveellinen ja turvallinen koulurakennus.

6.4. Rakennustöiden aikainen puhtausvaatimus

Rakennuksen puhtausluokka on P1.

6.3. Esteettömyystavoitteet

Tällä hetkellä rakennuksessa on yksi hissi ja yksi LE-WC hammashoidon tiloissa ja toinen LE-WC A-oven tuulikaapin läheisyydessä, joten periaatteessa rakennus soveltuu liikuntarajoitteiselle.

Rakennuksessa ei ole tehty esteettömyyskartoitusta. Suunnitteluvaiheessa tehdään rakennuksen esteettömyyskartoitus, tarvittavat toimenpiteet tehdään rakentamisvaiheessa.

6.5 Akustiset tavoitteet

Noudatetaan Ympäristöministeriön asetusta ja ohjetta rakennuksen ääniympäristöstä 2018. Päiväkotien ja koulujen toimintatiloissa, ryhmähuoneissa, liikunta- ja musiikkitiloissa sekä ruokasalissa noudatetaan jälkikaiunta-ajoissa ja puheensiirtoindekseissä standardin SFS 5907 luokkaa A/B mikäli se on asetuksen ohjetta tiukempi. Edellä esitetty koskee myös monitilatoimitilojen avotila-alueita. Muutoin, mikäli Ympäristönministeriön ohje ääniympäristöstä ei muuta edellytä, noudatetaan luokkaa C.

Perusopetuksessa tilojen vaimennus tulee saattaa sellaiseksi, että jälkikaiunta-aika oleskelu- ja työskentelytiloissa on enintään 0,6–0,9 sekuntia ja porrashuoneessa ja käytävässä enintään 1,3 sekuntia Em. vähimmäisvaatimuksia parempi vaimennus vähentää edelleen melusta aiheutuvaa häiriötä tiloissa. Musiikinopetustilat suunnitellaan toiminnan vaatimien normien mukaan.

Tilojen akustinen toimivuus suunnitellaan suunnitteluvaiheessa akustikon toimesta yhteistyössä arkkitehdin ja insinöörien kanssa.

Akustiikan lisäksi suunnitellaan tilojen äänieristys sellaiseksi, että opetus on mahdollista niin, ettei ääni kantaudu viereiseen luokkaan.

Kohteen vaativat ääniolosuhteet huomioidaan ilmanvaihdonsuunnittelussa!

Ruokasalin akustiset ominaisuudet ovat parannettavia.

6.6 Rakennetekniset tavoitteet ja toimenpiteet

Rakennus on valmistunut vuonna 1980.

Rakennus on 1–3-kerroksinen ja se on jaettu kolmeen osaan: A, B ja C. C-osassa on maanalainen kellarikerros, jossa mm. väestönsuoja, ja 1–2 maanpäällistä kerrosta. A-osa on 1-kerroksinen ja B-osa 2-kerroksinen.

Rakennus on salaojitettu. Salaojaputket ovat muovi- ja salaojakaivot betonirakenteisia. Salaojat ovat suurelta osin alkuperäiset. Vuodelta 2006 löytyy suunnitelmia salaojien osittaisesta kunnostamisesta. Salaojille on suoritettu kuvaus vuonna 2018. Kuvauksissa havaittiin tukossa ja notkolla olevia salaojalinjoja, muodonmuutoksia, rikki olevia salaojaputkia ja vettä salaojaputkistossa. Salaojakaivoissa oli oikaisu- ja tiivistystarpeita sekä putkien läpivientien korjaustarpeita. Kaivojen keskimääräinen kuntoluokka (v.2018) oli KL3 (uusiminen lähivuosina). Kaikkia salaojakaivoja ei kuvausten aikana löydetty koska osa kaivojen kansista oli maan alla. Salaojakaivojen välinen etäisyys on paikoin yli suositusten (Suositus 10…30 m). Liikuntatilan kohdalla kulkee tuplasalaojalinja rakennuksen sisällä. Salaojien kuntoluokka oli vuonna 2018 KL2-KL4. Neljän salaojalinjan kuntoluokka oli KL4 (vaatii korjausta nopeasti). Salaojien tekninen käyttöikä on täyttymässä. Salaojituksessa on uusimistarpeita.

Rakennus on perustettu A-osalla maanvaraisesti. Perustukset ovat teräsbetonisia pilariperustuksia rakennuksen sisällä ja rakennuksen ulkoseinälinjoilla. Ulkoseinälinjoilla anturaperustuksen päällä on paikallavalettu teräsbetoninen sokkelirakenne.

Osa B perustettu osittain maanvaraisesti ja osittain teräsbetonipaalujen varaan. B-osan etelänpuoli on paalutettu. Rakennuksen sisällä teräsbetoniset pilarianturat ovat joko maanvaraisia tai paalutettuja. Portaiden kohdalla on jatkuvat teräsbetoniset anturat, jotka

ovat joko maanvaraisia tai paalutettuja. Ulkoseinälinjalla on joko maanvaraiset tai paalutetut pilarianturat, joiden päällä on paikallavalettu teräsbetoninen sokkelirakenne.

Osa C on perustettu maanvaraisesti. Osittain perustukset on viety kallion päälle rakennetun sorakerroksen varaan. Maanvaraiset perustukset ovat teräsbetonisia anturaperustuksia. Ulkoseinälinjoilla anturaperustusten päällä on paikalla valettu teräsbetoninen sokkelirakenne. Osassa C sijaitsee väestönsuoja, jonka perustustapa on maanvarainen. Perustukset ovat kunnossa

Rakennuksen alapohjarakenne on maanvarainen teräsbetonilaatta, jonka paksuus on 80 mm. Tiiliväliseinien kohdalla laatassa on paksunnos (h=120 mm). Laatan alapuolella on 100 mm paksu lämmöneristekerros (vanhojen suunnitelmien mukaan vaahtomuovieriste). Liikuntatilan alapohjan pintarakenne on puuparketti alusrakenteineen, lämmöneriste 50 mm, muovikalvo ja maanvarainen teräsbetoninen laatta. Vuonna 2017 tehdyssä kuntotutkimuksessa alapohjasta ei löydetty kohonneita kosteuksia pois lukien vesipisteiden kohdat ja wc-tilat. Vuonna 2021 tehdyssä kuntotutkimuksessa on todettu alapohjarakenteiden olevan pääosin kuivia ja kunnossa. Keittiön pukuhuoneesta (h.1044) todettiin kohonnutta rakennekosteutta. Kosteus siirtyy rakenteeseen maaperästä. Vuoden 2021 tutkimuksessa havaittiin alapohjarakenteista ilmavuotoja ulkoseinä- ja lattialiittymistä sekä pilareiden ja maanpaineseinän liittymistä. Epätiiviiden liittymien kautta maaperässä olevat epäpuhtaudet voivat siirtyä sisäilmaan heikentäen sisäilman laatua. Liikuntasalin lattia on tuulettuva ja eristetila on ilmayhteydessä sisäilmaan jalkalistojen kautta. Mineraalivillakuitujen ja muiden epäpuhtauksien on mahdollista siirtyä sisäilmaan. Alapohjat vaativat kunnostustoimenpiteitä.

Ulkoseinän sokkelirakenne on paikalla valettu teräsbetoninen sokkeli, jossa on yläosassa lämmöneristehalkaisu. Sokkelin yläpuolella on ulkoseinärakenne, jonka ulkopinnan materiaali on 130 mm julkisivutiili. Tiilimuurauksen takana on lämmöneriste, mineraalivilla 150 mm ja sisäpuolinen tiilimuuraus 130 mm. Rakenteessa ei ole tuuletusrakoa julkisivumuurauksen takana. Ulkoseinärakenteen ilmatiiviyttä on aiemmin lisätty tiivistyskorjaustoimin. Vuonna 2021 tehdyn kuntotutkimuksen mukaan ikkunaliittymiä ei ole tiivistyskorjattu. Merkkiainekokeissa voitiin havaita ulkoseinän eristetilasta merkittävää ilmavuotoa sisäilmaan ikkunoiden liittymistä ja alapohjaliittymistä. Ilmavuodot rakenteiden läpi heikentävät sisäilman laatua. Liittymien tiivistäminen ei tee ulkoseinärakenteesta ilmatiivistä, sillä pinnoittamaton muurattu tiiliseinä ei itsessään ole ilmatiivis. Ulkoseinät vaativat korjaustoimenpiteitä.

Rakennuksen ikkunat on pääosin uusittu vuonna 2014. Kuntotutkimuksen mukaan ikkunat ovat hyvässä kunnossa. Yksittäisiä irronneita lasituslistoja havaittiin itäjulkisivulla. Liikuntasalin ikkunoissa on lisäkittauksia, joissa on paikoin halkeamia. Ikkunat vaativat huoltotoimenpiteitä.

Rakennuksen rungon muodostavat elementtirakenteiset teräsbetoniset pilarit ja palkit. Kuntotutkimuksessa havaittiin pilari-palkkirungon saumarakenteissa halkeamia, jotka johtuvat todennäköisesti rakennusrungon liikkeistä. Runko vaatii kunnostustoimenpiteitä.

Rakennuksen välipohjan kantava rakenne kaksikerroksisilla rakennuksen osilla on ontelolaatta (h=265 mm). Laatan päällä on pintabetoni, jonka paksuus vaihtelee 50-80 mm välillä. Vuoden 2021 kuntotutkimuksen mukaan välipohjarakenteet olivat tutkituilta osin hyvässä kunnossa. Kuntotutkimuksessa todettiin väestönsuojan yläpuolisesta välipohjarakenteesta ilmavuotoja pukuhuonetiloihin päin. Välipohjan eristetilassa ei tehty poikkeavia hajuhavaintoja eikä mittauksissa todettu kosteutta. Välipohja vaatii kunnostustoimenpiteitä.

Yläpohjan kantava vaakarakenne on Nilcon-elementit. Nilcon-elementeissä eriste on elementin sisällä. Elementin yläpinta on erillinen laatta. Liikuntatilan kantava vaakarakenne on TT-laatta. Vuoden 2021 kuntotutkimuksessa havaittiin akustiikkalevytyksen alapinnassa yleisesti ilmavuodoista aiheutuneita tummentumia sekä paikoin vanhoja kosteusjälkiä. Pintakosteuskartoituksen mukaan rakenteet ovat kuivia. Nilcon-laattojen saumoissa havaittiin kuntotutkimuksessa halkeamia ja avonaisia saumoja, aina kun saumat olivat piilotettuina. Ilmatiiveysmittauksen mukaan yläpohja ei ole ilmatiivis ja eristetilasta on ilmatilaan yläpohjaelementtien saumoista. Yläpohjaan tehtyjen rakenneavausten (3 kpl) ja materiaalinäytteiden perusteella yläpohjan eristemateriaali on kunnossa. Yläpohja vaatii kunnostustoimenpiteitä.

Rakennuksen vesikatto on kermipintainen vesikatto sisäpuolisella vedenpoistolla. Vesikaton kermikate on uusittu vuonna 2006 ja korjattu 2011 Kuntotutkimuksen mukaan kermipinta on hyväkuntoinen. Osien A ja C vesikatoille on kertynyt jonkin verran roskaa ja sammalta sekä osa sadevesikaivoista on puhdistuksen tarpeessa. Katoilla olevien IV-laitteiden rakenteiden pinnoitteet hilseilevät ja ovat paikoin ruosteessa. Vesikatto vaatii huoltotoimenpiteitä.

Toimenpiteet:

<u>Salaojat</u>

Salaojat ja -kaivot uusitaan. Osan C rakennuksen sisällä olevia kellarin salaojia ei uusita. Pyritään liittämään kellarin tuplasalaojaputket uuteen salaojajärjestelmään.

<u>Alapohjat</u>

Lattiapinnoitteet uusitaan tilassa 1044. Muovimatto ja sen alapuoliset liima- ja tasoiteaineet poistetaan, lattiarakenne kuivataan ja asennetaan uusi vesihöyryä paremmin läpäisevä lattiapinnoite.

Muutosalueilla uusitaan lattiapinnoitteet. Vanha lattiapinnoite ja sen alapuoliset liima- ja tasoiteaineet hiotaan. Asennetaan uudet, vesihöyryä paremmin läpäisevät lattiapinnoitteet.

Liikuntasaumat suositellaan tarkastettavaksi ja tarvittaessa tiivistämään.

Kellarikerroksessa ja 1.kerroksen tiloissa ulkoseinäalapohjaliittymä tiivistetään ilmatiiviiksi. Kellarissa tiivistetään lisäksi pilarialapohjaliittymä.

Liikuntasalin puukorotettu lattia korjataan rakennesuunnittelijan suunnitelmien mukaiseksi riskittömäksi rakenteeksi, missä epäpuhtaudet eivät pääse sisäilmaan.

Käytävillä olevien kolmen ja kellarin yhden viemärien tarkastuskaivon luukut uusitaan kaasutiiviiksi luukuksi. Kaivot puhdistetaan.

Alapohjaa avataan pohja- ja sadevesiviemäriputkien paikallisten vaurioiden vaatimassa laajuudessa sekä uusien viemäriputkilinjojen kohdilta. Alapohja rakennetaan putkikorjausten jälkeen uudelleen.

Ulkoseinä, julkisivut ja ikkunat

Kellarin lämmönjakohuoneen ulkoseinän vedeneristeen korjaus ja patolevyn asennus.

A-osan tiilijulkisivun ja sokkelin viereinen kasvillisuus poistetaan ja tiilijulkisivu pestään jäkäläkasvuston poistamiseksi. Sokkelin viereen asennetaan sorakaista.

Ulkoseinärakenne korjataan ilmatiiviiksi. Liittymien tiivistyksen jälkeen pinnoittamaton muurattu rakenne ei ole ilmatiivis. Ulkoseinien sisäpinnoille suositellaan rappaus-/tasoite- ja maalauspinnoitetta liittymien tiivistämisen lisäksi.

Osan A uuden laajennusosan kohdalta puretaan olemassa olevaa ulkoseinää ja räystästä laajennuksen vaatimassa laajuudessa. Olemassa olevan sokkelin yläosaa puretaan tarvittavassa laajuudessa puretun ulkoseinän kohdalta.

Julkisivun tiilimuurauksen saumoihin lisätään tuuletusputket.

Kevytrakenteisten ulkoseinien pellitysten huoltomaalaus.

Itäjulkisivun irronneet lasituslistat uusitaan.

Liikuntasalin ikkunat huoltomaalataan ja kittaukset korjataan.

Runko

Pilari-palkki rungon rikkoutuneet saumaukset uusitaan.

Välipohja

Väestönsuojan välipohjarakenteen rakenneliittymät, joista tutkimuksessa havaittiin vuotoja, tiivistetään.

Liikuntasaumat suositellaan tarkastettavaksi ja tarvittaessa tiivistämään

Yläpohja

Nilcon-elementtien saumat tiivistetään sekä vaurioituneet akustiset eristeet uusitaan.

Läpiviennit ja kannakkeiden kohdat tiivistetään.

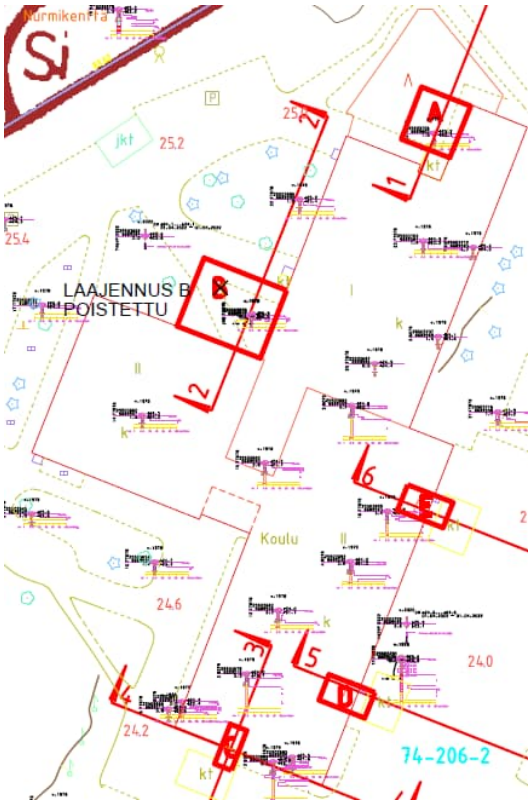
Osien A ja C vesikatteen ja sadevesikaivojen huoltopuhdistus.

Vesikatolla olevien IV-laitteiden pellitysten huoltomaalaus.

Aurinkosähköjärjestelmä voidaan asentaa liikuntatilan vesikattoalueelle (kantavat rakenteet TT-laatat).

Laajennusosat

Perustaminen

Laajennusosa A sijoittuu nykyisen koulurakennuksen länsipuolelle. Laajennusosa voitaneen perustaa löyhän pintakerrostuman/mahdollisen hienorakeisen kerrostuman/täyttökerrostumien alapuolisen tiiviin luonnollisen kitkamaan varaan. Kalliopinta saattaa tulla vastaan perustamistasossa riippuen perustamissyvyydestä. Kallio louhitaan tasaiseksi ja rakennus perustetaan murskearinan välityksellä louhitun kallion varaan.

Laajennusosa B on poistettu.

Laajennusosat C, D ja E sijoittuvat nykyisen koulurakennuksen itä- ja eteläpuolelle. Laajennusosien perustusrakenteet sijoittuvat osittain vanhan rakennuksen sisälle. Koulurakennus on vanhan rakennesuunnitelman mukaan paalutettu laajennusosien C ja D kohdalla ja laajennusosan E kohdalla on laajennuksen pohjoispuolella maanvarainen ja eteläpuolella paalutettu perustus. Laajennusosat voitaneen perustaa alustavasti paaluttamalla. Laajennusosat sijaitsevat savirinteessä, johon on aikanaan tehty täyttöjä. Savirinteiden stabiliteetti tulee tutkia rakennuspaikkakohtaisesti laajennusosien kohdilla.

Olemassa olevan rakennuksen perustukset ja perustamistasot tulee selvittää sekä vanhan rakennuksen paalujen tunkeutumissyvyydet. Vantaan rakennusvalvonnan arkistosta löytyy mm. lausunto lyhyiksi jääneistä paaluista ja niiden kantavuudesta. Lyhyet paalut ovat jääneet mm. kitkamaakerrostuman yläpintaan. Uudet perustukset tulee suunnitella riittävän kauaksi vanhoista perustuksista. ettei maapohja, johon jännitys jakautuu vanhoista tukipaaluista, rasitu paalujen alla tai maapohja, johon jännitys jakautuu vanhoista mahdollisesti maanvaraisista perustuksista, rasitu. Paalutustärinän vaikutuksesta vanhojen perustusten kantokykyyn tulee tehdä erillinen selvitys. Mahdollisesti voidaan tarvita tukiseinärakenteita yms.

Olemassa olevan rakennuksen ja uusien laajennusosien väliin rakennetaan liikuntasauma.

Pohjavedenpinnantaso määritetään luotettavasti pitkäaikaisiin havaintosarjoihin perustuen. Pohjavedenpintaa ei suositella alennettavaksi, alue on pohjavedenpinnan muodostumisaluetta läheisille savikoille. Puhtaat hulevedet tulisi imeyttää maaperään.

Laajennusosien lopullinen perustamistapa saadaan selville yksityiskohtaisempien rakennuspaikkakohtaisten pohjatutkimusten ja selvitysten avulla.

Perustukset routasuojataan, laajennusosat salaojitetaan ja varustetaan radonin poistolla. Maata vasten rakennettavat rakenteet vesieristetään ja otetaan salaojituksessa huomioon.

Valittavan kantavan rakenteen mukaisesti valitaan joko jatkuvat anturalinjat tai pilarianturat.

Rakennuksen alapohja tehdään kantavana alustatilallisena koneellisella ilmanvaihdolla varustettuna. Ryömintätilan perusmaan päälle asennetaan 150 mm kevytsorakerros alustatilan kosteudenhallintaa varten. Perusmaa kallistetaan salaojiin päin. Liityttäessä olemassa olevaan rakennukseen, voidaan alapohjarakenteena käyttää maanvastaista kantavaa alapohjalaattaa.

Runkojärjestelmä valitaan niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Rakennusrungon syvyys valitaan siten, että kantavat ja jäykistävät seinälinjat sijoittuvat ulkoseinille. Poikittaisia ja pitkittäisiä kantavia seinälinjoja ei pääsääntöisesti sallita estämään muuntojoustavuutta. Runkojärjestelmänä suositellaan käytettäväksi pilari-palkki-järjestelmää rakennusrungon sisällä.

Ulkoseinälinjoilla on kantavana rakenteena joko pilari-palkki-rakenneratkaisu ja nauhaelementit tai teräsbetoninen sandwich-elementti kantavalla sisäkuorella.

Yläpohjan päälle asennetaan yhtenäinen kermikerros estämään mahdolliset vesivuodot kerroksiin.

Puurakenteisessa yläpohjassa höyrynsulku tiivistetään lämmöneristekerrosta vasten esimerkiksi puukuitulevyllä.

Rakenteet suunnitellaan rakennusfysikaalisesti toimiviksi ja toteutuskelpoisiksi.

Ulkovaipan sisäpinnan tiiveyden varmistamiseksi on laadittava detaljit kaikista erilaisista liitos- ja epäjatkuvuuskohdista.

Rakennukseen suunnitellaan toteutuskelpoiset detaljit rakennusfysikaalisesti toimivina. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rakenteiden ja rakennusmateriaalien pysymiseen kuivina koko rakennustyön ajan. Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät. Julkisivu- ja runkomateriaalivalinnassa on vältettävä palonleviämisen kannalta epäedullisia materiaaleja.

Lämmöneristeiden ja rakenteiden kastumisen estämiseksi hankkeessa edellytetään sääsuojan alla rakentamista ja Kuivaketju 10 -järjestelmän tai Kosteusjumppa-järjestelmän noudattamista, lisäksi on mahdollisuus hyväksyttää myös oma kosteudenhallintamenettelynsä, jonka periaatteet noudattavat kuivaketju 10.fi sisältöä.

Rakenneratkaisuissa noudatetaan YM:n, RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita. Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät.

Talotekniikan nousukuilut minimoidaan ja keskitetään. Talotekniset linjat viedään ulkovaipan sisäpinnan sisäpuolella.

Rakennuksen paloluokka on P2.

Rakennustöiden puhtausluokka on P1 (Sisäilmastoluokitus 2018).

Pintamateriaalit M1 luokkaa (Sisäilmastoluokitus 2018).

6.7 LVIA-tekniset tavoitteet ja toimenpiteet

Yleistä:
Rakennuksen LVI-tekniikkaan vuosien varrella tehtyjä korjaustoimenpiteitä.

- 1996 Keittiö uusittu.
- 2001 Keittiölaitteita uusittu.
- 2005 Kotitalousluokkien remontti.
- 2006 Hammashoitolaa remontoitu.
- 2006 Vesikatto uusittu.
- 2006 Salaojaverkoston ja sadevesiviemäriverkoston viemärikuvaus.

- 2007 Teknisen työn remontti.
- 2010 Ilmanvaihtokanavat nuohottu.
- 2011 Keittiötä muutettu.
- 2011 Sosiaalitiloja muutettu 1.kerroksessa.
- 2013 Piha kunnostettu.
- 2018 Viemäriverkoston, salaojaverkoston ja sadevesiviemäriverkoston viemärikuvaukset.
- 2022 Sisäpuolisten pohjaviemäreiden kuntotutkimus.

Näiden lisäksi rakennuksen LVIA-tekniikkaan on tehty vain normaaleja huoltokorjauksia, muuten LVIA-tekniikka on alkuperäistä. Teknisen työn remontissa uusitut purunpoistolaitteet sekä LVI-laitteet ja asennukset säilytetään mahdollisuuksien mukaan. Hammashoitolan remontin yhteydessä uusitut laitteet sekä vesi- ja viemäriasennukset säilytetään.
Kaikessa LVIA-teknisessä suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota energiaa säästäviin ratkaisuihin. Asennuksissa huomioitava huolto- ja korjaustyöt sekä laitevalinnoissa energiatalous.
Sisäilmaston laatuluokka on S2 (Sisäilmaluokitus 2018). Lämpötilan osalta luokka on S3 kesäolosuhteissa. Rakennustöiden ja iv-töiden puhtausluokka on P1. Rakennusmateriaalien ja iv-tuotteiden päästöluokka on M1.

Lämmityslaitteet:
Kiinteistö on liitetty kaukolämpöön ja lämmitysjärjestelmänä on vesikeskuslämmitys, missä lämmönsiirtimet ovat alkuperäisiä vuodelta 1980. Lämmönjakohuoneessa olevat pumput, linjasäätöventtiilit ja paisunta-astiat ovat alkuperäisiä. Lämpöjohtoverkosto on rakennettu teräsputkista hitsaus- ja kierreliitoksin. Lämpöpattereina toimivat tavanomaiset levypatterit, joissa on alkuperäiset termostaattiset patteriventtiilit.

Lämmönsiirtimet uusitaan. Lämmönjakelun alkuperäiset pumput, linjasäätöventtiilit ja paisuntalaitteet uusitaan. Koko patteriverkosto ja iv-verkosto uusitaan. Uusille iv-kojeille asennetaan uudet lämpöjohdot varusteineen. Suunnitteluvaiheessa tutkitaan maalämmön rakentamismahdollisuus.

Vesijohtolaitteet ja viemärilaitteet:
Kiinteistö on liitetty Vantaan kunnalliseen vesijohtoverkostoon ja viemäriverkostoon. Kylmä- ja lämminvesijohdot ovat alkuperäisiä kupariputkia. Viemäriverkosto on alkuperäistä sekä valurautaa että muovia. Kiinteistön vesi- ja viemärikalusteet ovat pääsääntöisesti alkuperäisiä paitsi tarpeen mukaan uusitut.

Sisäpuoliset viemärit ja vesijohdot sulkuventtiileineen uusitaan. Vesi- ja viemärikalusteet uusitaan. Keittiölaitteiden uusimisen myötä kaikki keittiön vesi- ja viemärijohdot sekä rasvanerotin uusitaan. Keittiölaitteille vesijohdot tuodaan alakaton kautta. Keittiöön tulevat kylmä- ja lämminvesijohdot varustetaan vesimittareilla, jotka liitetään VAK:iin. Pikapalopostit, jauhesammuttimet ja väestönsuojalaitteet tarkistetaan määräysten mukaisiksi. Uudet iv-kojeet varustetaan tarvittavilla vesi- ja viemärilaitteilla ym. tarvittavilla varusteilla. Jätevesiviemärit, sadevesiviemärit ja salaojaviemärit on kuvattu 2018. Kuvauksissa esille tulleet viat ja vauriot korjataan ulkopuolisista viemäreistä sekä kaivoista.

Sisäpuoliset pohjaviemärit on kuvattu uudelleen keväällä 2022. Kuvauksissa esille tulleet viat ja vauriot korjataan sisäpuolisista pohjaviemäreistä.

Ilmanvaihtolaitteet:
Kiinteistössä on alkuperäinen seitsemän iv-konetta käsittävä koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmä. Lisäksi sosiaalitiloja palvelee pääosin alkuperäiset vesikatolla sijaitsevat erilliset huippuimurit. Vesikatolla sijaitsevat myös teknisen työn vuonna 2007 uusitut huippuimurit.
Kiinteistön iv-konehuoneeseen on sijoitettu kaksi ilmanvaihtokonetta, joista toinen palvelee hammashoitolan tiloja (TIK 1) ja toinen rakennuksen liikuntasalia (TIK 2). Liikuntasalin pesu- ja pukuhuonetiloja palveleva iv-kone (TIK 3) on sijoitettu 1.kerroksen C-osan tuolivaraston kattoon. Rakennuksen opetustiloja palvelee kaksi iv-konetta, joista toinen (TIK 4) on sijoitettu B-osan vesikatolle ja toinen (TIK 7) on sijoitettu A-osan vesikatolle. Keittiötä ja ruokailutiloja palveleva iv-kone (TIK 5) on sijoitettu A-osan vesikatolle. Teknisen työn tiloja palveleva iv-kone (TIK 6) on sijoitettu 1.kerroksen A-osan teknisen työn opettajan huoneen kattoon.
Väestönsuojassa on oma VSS-laitteisto. Kanavat ovat pääsääntöisesti alkuperäisiä pyöreitä kierresaumakanavia sekä suorakaidekanavia varustettuina säätö- ja palopellein sekä puhdistusluukuin ym. Tuloilmalaitteet ovat pääosin matalapaineisia kattohajottimia ja seinäsäleikköjä. Poistoilmalaitteet ovat pääosin matalapaineventtiilejä, seinäsäleikköjä ja liesikupuja ym.

Kaikki rakennuksen iv-koneet uusitaan. Suunnitteluvaiheessa tutkitaan joko keskitetyn iv-koneiden tai hajautetun paketti iv-koneiden vaihtoehtoja. Koko rakennuksen tiloja palvelevien iv-koneiden kanavistot uusitaan. Uudet iv-koneet toteutetaan lämmöntalteenotolla varustetuilla tulo- ja poistoilmakoneilla noudattaen viranomaisten määräyksiä ja ohjeita. Iv-koneet varustetaan lisäaikakytkimillä. Iv-koneille on etsittävä rakennuksen sisältä uudet iv-konehuoneiden paikat. Vesikatolle ei voi sijoittaa uusia iv-konehuoneita, joten rakennuksen sisätiloihin tulee yhteensä 2-3 uutta iv-konehuonetta viidelle uudelle iv-koneelle tai 5 iv-konehuonetta 5:lle paketti iv-koneelle. Nykyinen ullakolla sijaitseva iv-konehuone hyödynnetään uusien iv-koneiden sijoittelussa (2 iv-konetta). Likaisten poistojen tiloille tehdään uudet omat lämmöntalteenotolla varustetut tulo- ja poistoilmakoneet, jotka sijoitetaan iv-konehuoneisiin.

Ilmanvaihdon mitoitusarvona käytetään ensisijaisesti henkilöperusteista mitoitusta (8,0 l/s/henk.) tai mikäli määräysten mukaisella mitoituksella tulee suurempi ilmamäärä, niin käytetään sitä. Keittiön ilmanvaihto mitoitetaan lämpökuormien mukaan kuitenkin niin, että minimi mitoitusilmavirta on valmistuskeittiössä 20 l/s/m². Ilmanvaihtolaitteisto mitoitetaan SFP-oppaan mukaisesti pienille painehäviöille siten, että SFP-luku alittaa 1,7 kW/(m³/s), 1/1-teholle mitattuna.

Tulo- ja poistoilmakoneet ovat koteloituja lämpöeristettyjä ja tehdasvalmisteisia koneita. Puhaltimien moottorit varustetaan taajuusmuuttajin, joiden avulla ilmanvaihtokanavistot pidetään vakiopaineisina. Puhaltimet mitoitetaan ja ilmavirrat asetellaan siten, että suunnitelmien mukaiset ilmavirrat saavutetaan puhtailla suodattimilla n. 45Hz taajuudella. Taajuusmuuttajat ovat automaatiourakassa. Tulo- ja poistoilmakoneet varustetaan näytöllä varustetuilla ilmavirtamittareilla (Centrimeter/ FläktWoods). Ulkoilmasäleiköt varustetaan

lumisieppareilla ja kammiot on rakennettava siten, että veden ja lumen pääsy koneisiin estyy. Ulkoilma-aukoissa otsapintanopeus ≤0,8 m/s. Ulko- ja jäteilmakammiot varustetaan kuivakaivoin ja viemäröidään. Sulkupellit ovat tiiviitä monisälepeltejä. Lämpöeristetyin sälein ja tiivistein varustettujen raitisilmapeltien toimilaitteet ovat jousipalautteisia. Suodattimet ovat vaihdettavia, standardimittaisissa kehyksissä olevia kuitusuodattimia. Suodatusluokka on tuloilman osalta EU7 ja poistoilman osalta EU5. Lämmityspatterit ovat kuparia alumiinilamellein.

Kanaviston äänenvaimentimet tehdasvalmisteisia standardimallisia vaimentimia. Äänenvaimentimet ja äänenvaimennusverhoukset oltava pölyämätöntä materiaalia ja niistä ei saa irrota kuituja ilmavirtaan. Keittiö varustetaan tehdasvalmisteisin huuvin kohdepoistoineen. Huuvien tulee olla rasvan täydellisesti poistavia. Keittiön ilmanvaihto varustetaan käyttäjän tehostamismahdollisuudella. Kanavien asentamista kylmiin tiloihin tai ulkoilmaan ei sallita. Ilmanvaihtokoneet on varustettava ensisijaisesti pyörivillä lämmöntalteenottolaitteilla.

Säätö- ja valvontalaitteet:
Rakennusautomaatiojärjestelmä on avoin ja muunneltavat laitteistoratkaisut salliva. Se toteutetaan noudattaen Proval Oy:n Vantaan kaupungille laatimaa ohjetta sekä kaupungin täydentäviä ohjeita. Automaatiopiirustukset tehdään Vantaan kaupungin mallikaavioiden ja ohjeiden mukaisesti. Laitteet numeroidaan Vantaan kaupungin käyttämän järjestelmän mukaisesti. Iv-koneet varustetaan valvontajärjestelmän alakeskuksilla, jotka liitetään Vantaan kaupungin keskitettyyn aluevalvontajärjestelmään. Automaatiojärjestelmän tulee olla täysin yhteensopiva em. valvontajärjestelmän kanssa siten, että kaikki toiminnot on sen kautta suoritettavissa. Rakennusautomaatiourakka on tilaajan erillishankinta.

6.8 Sähkötekniset tavoitteet ja toimenpiteet

Yleistä:

Rakennuksen sähkötekniikka uusitaan pääosin lukuun ottamatta seuraavassa esitettyjä poikkeamia:

- Äänentoisto- ja kuulutusjärjestelmän uudehkot keskuslaitteet hyödynnetään soveltuvin osin
- Hammashoitolan johtotiet ja ryhmäjohdot hyödynnetään pääosin
- Rakennuksen johtotiet ja maadoitukset hyödynnetään soveltuvin osin
- Uudehko kompensointiparisto säilytetään ja kytketään uuteen pääkeskukseen
- Nykyiset videovalvontajärjestelmän laitteet (Avigilon) puretaan peruskorjauksen ajaksi ja asennetaan uudelleen käyttöön (kameroita 10 kpl). Laitteiden käyttökelpoisuus tarkistetaan varmuuden vuoksi ennen rakentamisvaiheen aloitusta.

- Talonmiehen asunnon sähkötekniikka sekä tilaa palveleva IV-koje on uusittu. Tilat on otettu opetuskäyttöön. Sähkötekniikka säilytetään pääosin. Telejärjestelmiin tehdään tarvittavat muutokset korjaustöiden yhteydessä
- Kahteen luokkaan on tehty tiiveyskorjaus, jonka yhteydessä sähkötekniikkaa on uusittu. Uusittu sähkötekniikka hyödynnetään soveltuvin osin

Sähköteknisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia.

Suunnittelun tulee olla laadukasta ja pohjautua tilaajan ja käyttäjien kanssa neuvoteltuihin ratkaisuihin, laskelmiin ja kokemukseen. Suunnittelijan on voitava perustella suunnitteluratkaisut yllä mainittujen kriteerien perusteella.

Aluesähköistys ja liittymät:

Rakennuksen nykyiset sähkö-, tietoliikenne- ja kiinteistöautomaatioliittymät säilytetään. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon ja rikosilmoitinjärjestelmä Vantaan kaupungin rikosilmoitinverkkoon.

Nykyistä piha-alueiden valaistusta täydennetään valaisinpylväillä sekä rakennukseen asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla. Risat valaisimet uusitaan. Pihavalaistuksessa rakennuksen lähialueilla hyödynnetään mahdollisimman paljon seinille ja katoksiin asennettavia valaisimia.

Pysäköintialueelle asennetaan kaksi autolämmityspistorasiakoteloa (yht. neljälle autolle

Lisäksi autopaikat varustetaan 22 kW:n sähköautojen latausasemilla sekä putkitus- ja keskusvarauksilla lain 733/2021 vaatimusten mukaisesti. Latausasemien sähkösyötöt otetaan sähköverkon mittaamattomasta osasta.

Sähkönjakelu ja keskukset

Koulun sähkönjakelujärjestelmä uusitaan lukuunottamatta kompensointiparistoa.

Sähköjärjestelmät rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti.

Rakennus varustetaan uudella pääkeskuksella ja ryhmäkeskuksilla. Keskukset sijoitetaan pääsääntöisesti nykyisten keskusten paikoille.

Rakennus varustetaan kiinteistöautomaatioon liitettävillä energian kulutuksen seurantamittareilla. Mitattavia suureita ovat mm. kiinteistö- ja LVI-laitteiden sähköenergian kulutus sekä aurinkosähköjärjestelmän tuottama energia.

Alamittauksilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energian kulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittaustulosten poikkeamia esim. vikatapauksissa.

Vartijan tilaan asennetaan ohjauskeskus, josta ohjataan mm. käytävä- ja ulkovalaistuksia, sähkölukkoja sekä aluekohtaisia lisäilmastointitarpeita. Em. ohjauksia tarvitaan yleensä virka-ajan ulkopuolella esim. iltakäyttötilanteissa.

Johtotiet:

Koulun nykyiset johtotiet uusitaan pääsääntöisesti. Nykyisiä johtoteitä hyödynnetään soveltuvin osin.

Rakennukseen asennetaan tehdasvalmisteisia metallirakennetta olevia kaapelihyllyjä, johtokanavia ja valaisinripustuskiskoja. Johtoteiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ääni- ja paloteknisiin eristyksiin. Näkyvillä osuuksilla johtotiet ovat valkoiseksi maalattua mallia.

Johdot ja niiden varusteet:

Rakennukseen asennetaan kaapeleita ja johtoja, jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- Sähkökeskuksia (nousujohdot sekä ohjaus- ja hälytysrunkojohdot)
- Maadoituksia/ukkossuojauksia. Osa maadoitusjohtimista hyödynnetään
- Voimavirtalaitteita esim. keittiökojeita
- Valaistusta ja pistorasioita
- Tele- ja turvajärjestelmiä
- LVIA-laitteita

Kaapeleihin tulee päästä käsiksi kohtuudella perusparannuksen valmistumisen jälkeen. Esim. uusissa väliseinissä ei käytetä putketonta asennusta. Läpiviennit tulee tiivistää hyvin ja kylmien sekä lämpimien tilojen välisiä läpivientejä tulee välttää.

Valaistusjärjestelmät:

Koulun valaistusjärjestelmät uusitaan pääosin. Mahdolliset säilytettävät valaisimet selvitetään suunnitteluvaiheessa.

Tilojen valaistutasojen mitoituksissa tulee noudattaa soveltaen standardin SFS-EN 12464-1 suosituksia.

Optimaaliseen energiatehokkuuteen tulee pyrkiä valitsemalla energiatehokkaat valaisimet sekä niihin energiatehokkaat valolähteet (kuten Led). Valaisimet tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että valoa saadaan sinne missä sitä tarvitaan ja tarpeenmukaisella valaistusvoimakkuudella.

Energiatehokkuus tulee huomioida valaistusohjauksissa. Valaistusohjaukset voidaan toteuttaa mm. soveltaen kiinteistöautomaation aikaohjauksia, valoisuusantureita, läsnäolotunnistimia, himmentimiä ja järkevää valaistusryhmitystä.

Valaisinvalinnoissa ja sijoituksissa tulee huomioida uuden oppimisympäristön edellyttämät seikat.

Ulkovalaisimiksi valitaan heti syttyvät energiatehokkaat (Led) valaisimet.

Liikuntasalin näyttämö varustetaan DMX-pohjaisella näyttämövalaistusjärjestelmällä, joka sisältää esim.:

- himmennettäviä pistorasioita, jotka ristikytkennän kautta liitetään himmenninyksikköön
- himmenninyksiköitä ja yksi yksikkö tilavarauksena sekä ohjauspöydät himmennin- ja värinvaihtajakäyttöön
- teatterivaloheittimiä ja valoansaita (2 kpl manuaalisia ansaita näyttämön päälle ja yksi rakenteellisesti suojattu, moottorikäyttöinen ansas saliin) sekä lisäksi näyttämön kummallakin puolella seinäkiinnitteisen kiinteän putken. Ansaiden määrä, sijainti ja sähköinen ohjattavuus selvitetään suunnitteluvaiheessa
- ohjauspöydille kaksi erillistä liitäntäpaikkaa

Yleiskaapelointijärjestelmä (atk, puhelin, videovalvonta, info-TV):

Rakennus varustetaan Cat 6 mukaisella suojaamattomalla yleiskaapelointijärjestelmällä. Järjestelmä palvelee tietoliikennettä, puhelin/ovipuhelinyhteyksiä, info-tv-, aikatauluneuvonta- sekä aurinkopaneelijärjestelmän seurantanäyttöjä ja videovalvontaa.

Yleiskaapelointitelineet asennetaan omiin erillisiin lukittaviin telekomeroihin. Pistorasioita asennetaan toimistotyyppisiin tiloihin, luokkiin, auloihin, neuvottelutiloihin, henkilökunnan tiloihin, teknisiin tiloihin, info-tv-näytöille, joukkoliikenneaikataulunäytöille, jätesäiliölle, videovalvonnan kameroille, yms.

Rakennus ja varustetaan langattoman lähiverkon verkon (wlan) tukiasemilla. Lisäksi koulun seinustoille ulos asennetaan langattoman lähiverkon tukiasemat mm. opetustarkoitusta varten. Wlan-tukiasemat asennetaan alakattojen alapuolelle.

Yhteisantennijärjestelmä:

Koulun nykyinen yhteisantennijärjestelmä puretaan. Tarvittaessa tv-lähetyksiä voidaan seurata tietoliikenneverkon kautta.

VIRVE2.0- ja monioperaattorijärjestelmä

Rakennus varustetaan viranomaisverkolla VIRVE 2.0. Ennen lopullista asennusta, tulee rakentamisen loppuvaiheessa suorittaa kuuluvuusmittaukset, johon sisältyy yleisimpien puhelinoperaattoreiden kuuluvuuden mittaukset.

Rakennus varustetaan monioperaattoriverkolla, joka liitetään osaksi VIRVE-verkkoa.

Info-Tv-järjestelmä:

Rakennus varustetaan info-tv-järjestelmällä osana yleiskaapelointijärjestelmää. Näyttöjä asennetaan mm. käytäville, auloihin, opettajien huoneeseen sekä ruokalaan. Laitteet ja ohjelmistot käyttäjien erillishankinnassa.

Äänentoisto- AV- ja kuulutusjärjestelmät:

Rakennuksen nykyinen keskusradiojärjestelmä uusitaan pääosin. Vahvistinkeskus varustetaan varavirtalähteellä.

Nykyiset keskuslaitteet hyödynnetään soveltuvin osin. Kaiuttimia asennetaan mm. luokkiin, käytäville auloihin ja henkilökunnan tiloihin. Teknisten tilojen kuulutusjärjestelmää käytetään paikallisesti opettajan huoneesta sekä keskusradiojärjestelmästä. Liikuntasalin AV- järjestelmästä tulee voida siirtää ääntä kuulutus- ja äänentoistojärjestelmään.

Opetus- ja neuvottelutilat varustetaan ns. älytaulujärjestelmällä. Järjestelmän laitteet ja laitekaapelointi käyttäjien erillishankinnassa.

Liikuntasali sekä näyttämö varustetaan äänentoisto- ja AV-järjestelmällä. Järjestelmää tulee voida käyttää luentoihin ja musiikkiesityksiin. Järjestelmän toteutuksessa voi käyttää soveltuen esim. seuraavia laitteita: matalaohminen vahvistin, valo- ja äänipöytä, kompressori, efektilaite, taajuuskorjain, langattomat ja langalliset mikrofonit telineineen, kaiuttimet (4 kpl), viritin, BluRay-toistin äänelle/kuvalle, liitäntäkotelot (2-3 kpl) moninapaliittimillä ohjelmalähdevaunulle, lukittava pyörillä varustettu ohjelmalähdevaunu, yms. Videotykki ja/tai älytaulu sisältyy käyttäjän hankintaan.

Ruokala ja liikuntasali varustetaan kuulorajoitteisia palvelevalla induktiosilmukkajohdotuksella ja vahvistimella.

Kellojärjestelmät:

Rakennuksen nykyinen järjestelmä uusitaan väyläpohjaiseksi keskuskellojärjestelmäksi. Kelloja asennetaan mm. opetustiloihin, auloihin, käytäville ja neuvottelutiloihin sekä mahdollisesti ulos.

Liikuntasali varustetaan ottelukellolla, joka sisältää erillisen ohjausyksikön sekä rangaistusaikanäytöt.

LE- WC-hälytysjärjestelmä:

LE-WC-tilat varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä. Rinnakkaishälytykset johdotetaan lisäksi joko vartijan tilaan tai opettajien huoneeseen.

Soittokellot, varattu- valot, sisäänpyyntölaitteet ja ovipuhelin:

Suunnitteluaikana sovittavat sisäänkäynnit varustaan soittokelojärjestelmällä.

Neuvottelutilat varustetaan varattu-valo-laitteilla.

Rehtorin, psykologin/kuraattorin, terveydenhoitajan, puheopettajan ja lukiopettajan huoneet varustetaan sisäänpyyntölaitteilla.

Oppilashuollon tilat varustetaan kuvallisella ovipuhelinjärjestelmällä, josta on yhteys oppilashuollon sisäänkäynnin ulko-ovelle sekä sähkölukon etäavaus.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä:

Rakennus varustetaan kiinteistöautomaatiojärjestelmällä (Vantaan vuosisopimustoimittaja). Järjestelmällä ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään hälytystietoja.

Murtosuojausjärjestelmä:

Koulun nykyinen murtosujausjärjestelmä uusitaan. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojauksena pääsääntöisesti liikeilmaisimilla. Kulunvalvottavat ulko-ovet kytketään murtosuojausjärjestelmään.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmän A-luokan hälytykset sekä paloilmoittimen palo/palovika hälytykset välitetään rinnakkain murtohälytysten kanssa murtohälyttimen akkuvarmennetun välitinlaitteen kautta.

Henkilöturvajärjestelmä:

Terveydenhuollon tilat varustetaan päällekarkaushälytysjärjestelmällä.

Videovalvontajärjestelmä:

Rakennus varustetaan IP-pohjaisella videovalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvomaan rakennuksen ulkoseinustoja ja osin piha-alueita. lisäksi käytäville ja auloihin asennetaan dome-tyyppisiä kameroita. Nykyiset laitteet (Avigilon) hyödynnetään soveltuvin osin.

Kulunvalvontajärjestelmät:

Pääkulkureittien ulko-ovet varustetaan sähköisellä lukituksella. Moottorilukkoja ohjataan kulunvalvontajärjestelmästä sekä vartijan tilan ohjauskeskuksesta ja mahdollisesti kiinteistöautomaatiojärjestelmästä.

Pääkulkureittien sähkölukittavat ovet kytketään opettajien huoneeseen asennettavan hätälukituskytkimen ohjaamiksi.

Kulunvalvontajärjestelmän tarkoitus on parantaa rakennusta käyttävien turvallisuutta sekä palvella iltakäyttöä.

Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä:

Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä uusitaan.

Rakennukseen asennetaan valaisinkohtaisilla kondensaattoriakuilla varustetut merkki- ja turvavalaisimet. Valaisimista tulee saada hälytystieto lampun hajoamisesta ja valaisimen rikkoontumisesta kiinteistöautomaatiojärjestelmään.

Paloilmoitinjärjestelmä:

Rakennus varustetaan automaattisella osoitteellisella analogisella paloilmoitinjärjestelmällä.

Savunpoistojärjestelmä:

Rakennus varustetaan savunpoistojärjestelmällä, mikäli rakennusluvan ehdot sitä edellyttävät.

Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät:

Kattokaivojen, räystäiden ja syöksytorvien sähkölämmityksiä tulee välttää. Toteutetaan vain, jos henkilöturvallisuus ja/tai sadevesien johtaminen sitä ehdottomasti edellyttää.

Peseytymistilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus) mikäli lattioihin tehdään rakennusteknisiä töitä. Lämmitysmuoto voi olla myös vesikiertoinen.

Keittiölaitteille, pesukoneille, yms. asennetaan sähköliitännät.

Teknisen työn tilojen laitteet hyödynnetään soveltuvin osin. Kaapelointi uusitaan.

Rakennus varustetaan aurinkosähköjärjestelmällä. Arvioitu paneelien pinta-ala n. 100 m2.

6.7 Energiatekniset tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena energiaa säästävät ratkaisut Vantaan yleisen linjauksen mukaisesti.

6.8 Toteutukseen liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet

Tarkentuvat suunnitteluvaiheen aikana. Vesikatolle kohdistuvien työvaiheiden aikana sateelle ja tuulelle alttiit rakennusosat huputetaan.

Hankesuunnitteluvaiheessa laaditaan tutkimusohjelma, jonka perusteella tehdään nykytilanteen vaatimat rakenne- ja kosteustekniset tutkimukset mm. vesikatosta, räystäistä sokkeleista, rakenteiden kestävyydestä, jos vesikatolle rakennetaan uusia konehuoneita.

7. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

7.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta, kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet

Osoite: Peltoniemenkuja 3, Vantaa

Sijainti : 74 Havukoski

Kortteli 724206

Kaavatiedot: YO 14 000, 1/2, II

Tontti on Vantaan kaupungin omistuksessa

Koulun tontti sijaitsee Koivukylän väylän varrella. Idässä tontti rajoittuu kerrostaloihin, luoteessa Peltoniemen puistoon, pohjoisessa ja idässä metsikköalueeseen.

Tontilla ei ole laadittuja rasitteita.

7.2 Maaperä

Tontin maaperä on pääosin täyttömaata. Piha-alueella on jonkin verran savimaata ja lounaisosassa pieni alue moreenia.

Koulurakennuksen kohdalla sekä pihamaalla on vuosina 1978 ja 1979 tehtyjä kairauksia, kairausten sijainnit ovat likimääräisiä. Lisäksi koulurakennuksesta on ollut käytössä pohjatutkimuskartta ja pohjatutkimusleikkaukset sekä lausunto lyhyiden paalujen kestävyydestä. Kartassa vuodelta 1976 on esitetty alueen maanpintaa ennen alueen rakentamista.

Pintamaakartan mukaan laajennusosat A-E sijoittuvat täyttö ja toiminta-alueelle.

Rakennusalueella sekä lähialueilla on tehty täyttöjä ja muokattu maanpintaa (mm. koulurakennuksen ympärillä, Koivukylänväylän pengerrakenteet sekä alikulku, jk/pp-tie, koulun pihojen (mm. urheilukentän perusparannukset) kohdilla.

Koulun piha-alueilla kulkee putkilinjoja, mm. Havukosken sadevesiviemäri (b 1200).

Laajennusosien A ja B kohdalla löytyy täyttömaakerroksen/pintamaakerroksen alapuolella kantava kitkamaakerrostuma. Kallionpinta voi paikoitellen tulla vastaan, riippuen perustamistasosta. Luonnonmaassa voi olla pinnassa myös hienorakeisia kerrostumia.

Laajennusosien C, D ja E kohdalla on hienorakeiset kerrostumat paksumpia ja niiden alapuolella voi esiintyä pehmeää savea ajoittain (ns. kiilamainen välisavikerrostuma). Rakennuksen ulkoseinälinjoilta lähtee savirinteet.

Tarvittavat lisätutkimukset

Rakentamista varten laaditaan lopullinen perustamistapalausunto ja määritellään perustamistavat rakentamispaikkakohtaisine lisäpohjatutkimuksineen ja stabiliteettiselvityksineen, pohjavedenpinnantaso selvitetään rakennuspaikkakohtaisesti.

Koulurakennuksen osalta selvitetään vanhat perustukset lisätutkimuksilla ja lisäosien kantavien linjojen sijoittelussa otetaan huomioon turvaetäisyydet (olemassa olevien perustusten jännitysjakaumasta maapohjaan aiheutuvat rajoitukset), vanhojen paalutusten toteumat selvitetään, paalutärinästä tehdään selvitys koulurakennuksen kohdalla. Puhtaiden hulevesien imeyttäminen maaperään tutkitaan laajennusosien A-E osalta. Vanhoista täytöistä tehdään arvio rinnealueilla ja savirinteiden stabiliteetti selvitetään rakennuspaikkakohtaisesti. Pihoille ja putkilinjoille laaditaan pohjavahvistussuunnitelmat.

PIMA-riskiä ei tontilla ole.

7.3 Liikenne ja pysäköinti, kadut, kunnallistekniikka, meluselvitykset

Eteläosa tontista ja osa rakennuksesta sijoittuu tiemelualueelle 50-55 dB, joka aiheutuu Koivukylän väylästä. Osa tontista asettuu tiemelualueelle 55-60 dB Koivukylänväylän välittömässä läheisyydessä.

Kunnostustöissä on huomioitava melualue 50-56 niillä osin, kun se kohdistuu rakennukseen (eteläsiipi)

7.3. Piha, vaatimukset, tavoitteet ja toimenpiteet

Myös pihat ovat osa oppimisympäristöä. Koulun pihaa on kunnostettu vuonna 2013–14.

Osa piha-alueesta on tieliikennemelualueella 55–60 dB.

Vanhan pihan puolella:

- Poistetaanko panna-areena tekonurmella (hankittu 2014 pihan kunnostustöiden yhteydessä)
- Pallokenttä on nykyisellään hiekkakenttä ja jäädytetään talvella luistelua varten, säilyy ennallaan
- Sadekatokset (3 kpl), koko vähintään vastaava kuin nykyiset sisäänkäyntien katokset
- Pitkospuut kostealle-alueelle (luonnon polku) + opasteet (luonnon ihmeistä)
- Pöytätennispöydät (2 kpl), ulkokäyttöä varten ja kiinnitetty maahan hankitaan erikseen v. 2022 (MEK-toimenpide)
- Kuntoilu/kiipeilyteline turva-alustalla v. 2022 (MEK-toimenpide)

<u>Pysäköinti ja Liikennemerkit</u>

Koulun nykyiset liikenneyhteydet ja pysäköintipaikat säilytetään ennallaan. Saattoliikenteen järjestelyitä pyritään pihan suunnittelun yhteydessä selkeyttämään ja parantamaan turvallisuutta. Piha-alueen liikennemerkit päivitetään kokonaisuutena hankkeessa ja liikennemerkeistä laaditaan erillinen liikenteenohjaussuunnitelma.

Kytöpuiston koulun nykyinen jätekatos on uusimisen tarpeessa.

Vanhasta jätetilasta luovutaan ja tilalle rakennetaan uusi jätetila. Jätetilan tulee sijaita lähelle keittiötä ja puhtauspalvelun kulureittiä. Kulku jätetilaan tulee olla esteetön. Lumen poisto käsi- ja konemenetelmin toteutettavissa. Jätetilan tulee olla tiivis ja alapuoli kiinteästi laudoitettu tai verkotettu, jotta pienjyrsijät eivät pääse jätetilaan. Jätetilan ja maan välillä ei saa olla korkeuseroja, muutoin jätetilan oviaukon kohta tulee luiskata. Molempiin oviin tulee asentaa aukipitolaitteet. Oven lukitus kaksoislukkopesällä käyttäjän sarjaan ja Vantaan sarjaan jätehuollolle.

Jätetilaan seuraavat jäteastiat

Sekajäte 3kpl 660 l

Kartonkijäte 1kpl 800 l

Biojäte 2kpl 240 l

Muovijäte 1kpl 660 l

Pienmetalli 1 kpl 660 l

Paperijäte 2 kpl 240 l

8. VÄISTÖTILATARVE

Korjaustöiden ajaksi tarvitaan väistötila. Väistötilan sijainti ja kustannukset eivät sisälly hankkeen tavoitehintaan.

9. KUSTANNUKSET

9.1 Rakennuskustannukset, kustannusennuste

Kustannusennuste on 10 260 000 €, alv 0%, KL 119,3 (8/22)

Arvio sisältää:

- Laajennuksen maanrakennustyöt
- Purkutyöt olemassa oleviin rakennuksiin
- Rakennusaikainen sääsuojaus
- Puiden suojelu
- Tiiveyskorjaukset olemassa oleviin runkorakenteisiin
- Laajennusosan osuus kustannuksista (alv 0%) 990 000 €
    - Laajennusosalla puurankarunkoiset ulkoseinät ja puurunkoinen pulpettikatto bitumikatteella

Arvio ei sisällä:

- Hulevesien viivästys
- Aurinkosähköjärjestelmä
- Olemassa olevien putki- ja kaapelivetojen mahdolliset haitat
- Louhinta, paalutus, massanvaihto ja stabilointi
- Käyttäjätehtävät kuten toiminnan vaatimat irtokalusteet
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

9.2 Käyttökustannusennuste

Tontin vuokra on 130 044 € / v.

Pääomakustannukset ovat 615 600 € / v.

Ylläpitokustannukset ovat 289 452 € / v.

Pääoma- ja ylläpitokustannukset yhteensä ovat 1 035 096 € / v.

9.3 Kalustamisen ja varustamisen kustannukset

Kalustamisen ja varustamisen kustannukset ovat 470 000 €

10. RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU

Hanke on Vantaan kaupunginvaltuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan 2022–2025.

Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaushankeen aikataulu:

- Tarveselvitys-hankesuunnitelma valmis 08/2022
- Lautakuntien päätökset 09/2022
- Suunnittelijoiden hankinta 10/2022
- Suunnittelu alkaa 11/2022
- Ehdotussuunnitteluvaihe valmis 2/2023
- Yleissuunnitteluvaihe valmis 5/2023
- RAKENNUSLUPAHAKEMUS 6/2023
- Toteutussuunnittelu valmis 9/2023
- Urakkakilpailutus 10–11/2023
- Rakentaminen alkaa 1/2024, valmis 6/2025
- Käyttöönotto 8/2025

Kytöpuiston koulupaviljongin (väistötilan) aikataulu:

- Tarveselvitys-hankesuunnitelma valmis 08/2022
- Lautakuntien päätökset 09/2022
- KVR kilpailutus 9-10/2022
- Suunnittelu 11/2022–03/2023
- Rakentaminen alkaa 4/2023, valmis 10/2023
- Käyttöönotto 1/2024

11. RISKIT JA MITEN NIIHIN VARAUDUTAAN

11.1 Normaalit riskit

Ei normaalista poikkeavia riskejä.

Havat-riskikartta täytetään hankesuunnitteluvaiheessa, kun hankkeen tarkempi sisältö on varmistunut, koska hankkeen toteutus on siirretty useita vuosia eteenpäin.

11.2 Kaavamuutos

Ei tarvetta kaavamuutoksiin.

11.3 Aikataulu

Ei normaalista poikkeavia aikatauluriskejä.

11.4 Kustannus

Rakennuksen korjausaste on korkea, tämä muodostaa kustannusriskin.

Keittiön uusimista muodostuu kustannuksia. Vantaan kokonaisvaltainen ruokahuoltoratkaisu on vielä kesken, mikäli jatkossa ei tarvita näin montaa annosta, kustannukset ovat ylimitoitettu keittiön osalta.

Uusien iv-konehuoneiden sijoitteluvaihtoehdot tutkitaan hankesuunnitteluvaiheessa. Mikäli olemassa olevia kantavia rakenteita, esim. sokkelirakenteita joudutaan vahvistamaan, tämä muodostaa kustannusriskin.

Suunnitteluvaiheessa tutkitaan maalämmön hyödyntämisen mahdollisuus. Mikäli päädytään rakentamaan maalämpöjärjestelmä, tavoitehintaa on korotettava investoinnin suuruudella.

11.5 Maaperä

Savimaa muodostaa kustannusriskin.

12. TYÖRYHMÄ

Kasvatus ja oppimisen toimiala:

- Satu Turunen, toimitila-asiantuntija / palveluverkkoasiantuntija
- Hannu Haarala, palveluverkkoasiantuntija
- Päivi Aho, toimitila-asiantuntija
- Kirsi Paukku, aluepäällikkö
- Maarit Hosio, Kytöpuiston koulun rehtori
- Jukka Mölsä, työsuojeluvaltuutettu
- Kirsti Linnoinen, kouluterveydenhuolto

Kaupunkiympäristön toimiala / Kiinteistöt ja tilat palvelualue /Toimitilajohtamisen palveluyksikkö / Hankevalmistelu:

- Josée Courtemanche, rakennuttaja-arkkitehti, hankesuunnittelutyöryhmän vetäjä
- Jukka Tuhkanen, Rakenneinsinööri
- Yrjö Jaakkola, Sähköinsinööri
- Ari Hällström, LVI-insinööri
- Tommi Knuutinen, Sisäilma-asiantuntija
- Petri Kokkonen, Kustannusinsinööri
- Anne Valkeapää, Puhtauspalveluasiantuntija
- Tarja Aaltola, Keittiöasiantuntija
- Marika Suotula, Pihavastaava
- Sirpa Eskelinen, energia-asiantuntija

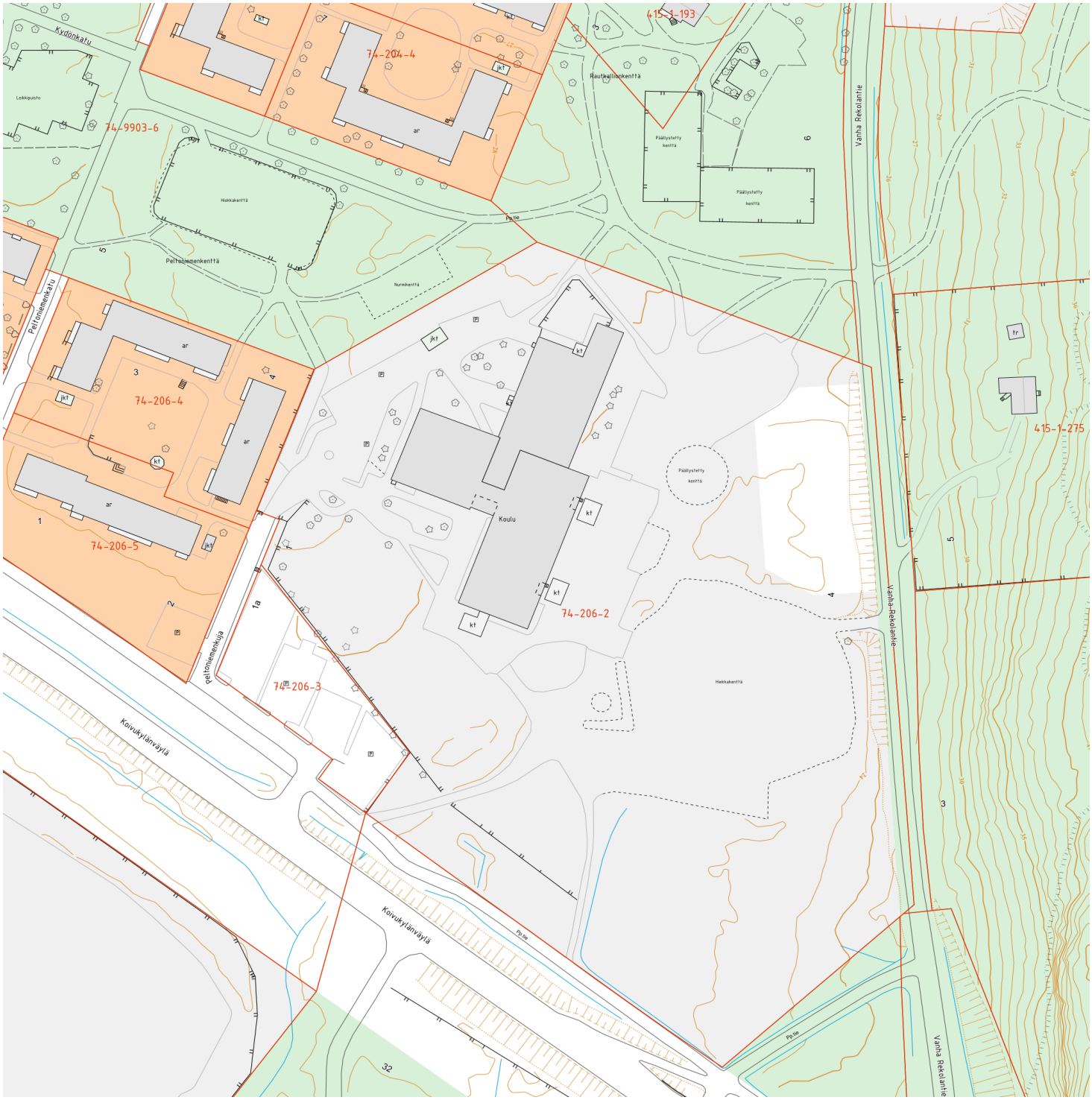
ja Vantaan kaupungin tietohallinto:

- Ilkka-Aleksi Ylioja, ICT-pääsuunnittelija

LIITE 1
ilmakuva

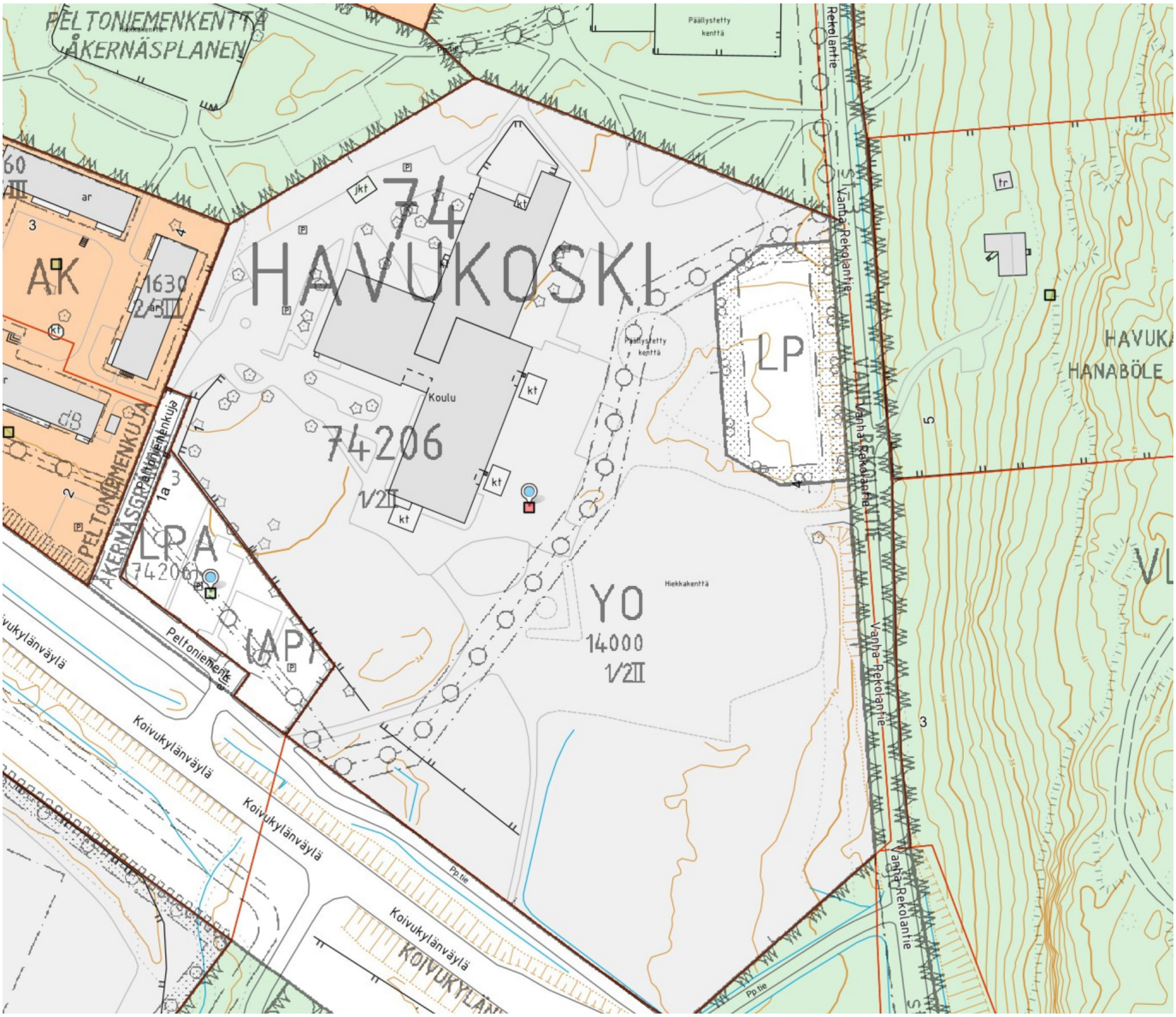

LIITE 2
sijaintikartta

Kytöpuiston koulun muutos-, korjaustyöt ja laajennus
Tarveselvitys-hankesuunnitelman liitteet
31.8.2022

LIITE 3
asemakaavaote

Kytöpuiston koulun muutos-, korjaustyöt ja laajennus
Tarveselvitys-hankesuunnitelman liitteet
31.8.2022

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer
001346	12.05.1999	89/59, 90/59

Vantaan kaupunki
74. kaupunginosa

HAVUKOSKI

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 74206 sekä
virkistys- ja liikennealueet.

1:2000

Vanda stad
Stadsdel 74

Kv 18.10.1999

HAVUKOSKI

Ändring av stadsplanen
Del av kvarteret 74206 samt
rekreations- och trafikområden.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	STADSPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
	3 metriä sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.	Linje 3 meter utanför det planområde som fastställelsen gäller.
YO	Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.	Kvartersområde för byggnader för undervisningsverksamhet.
LP	Yleinen pysäköintialue.	Område för allmän parkering.
VP	Puisto.	Park.
VL	Lähivirkistysalue.	Område för närrekreation.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
	Eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.	Bestämmelsegräns.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
74	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
HAVU	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
74206	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
HAVUKALLIO	Kadun, katuaukion, torin tai puiston nimi.	Namn på gata, öppen plats, torg eller park.
14000	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
I	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.
½II	Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kaavassa lukumäärältään mainittujen kerrosten alapuolella olevasta tilasta kerrosluvun estämättä käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.	Brutet tal framför romersk siffra anger hur stor del av byggnads största vånings yta som, utan hinder av våningsantalet, får användas för utrymme som inräknas i våningsytan av det utrymme, som är beläget under de i planen till antalet angivna våningarna.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Istutettava alueen osa.	Del av område som bör planteras.
ajo	Alueella oleva ajoyhteys.	Körförbindelse inom området.
h	Alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa.	Del av område reserverad för områdets interna servicetrafik.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Del av område reserverad för underjordisk ledning.
st-3	Suojeltava tie. Alueen osa, jolla sijaitsee historiallisesti merkittävä tieosuus. Tien nykyinen luonne ja linjaus on säilytettävä. Alueen rakentamis- ja hoitosuunnitelmista on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.	Väg som skall skyddas. Del av område inom viken ett lokalhistoriskt betydelsefullt vägavsnitt är beläget. Vägens nuvarande karaktär och sträckning skall bibehållas. Angående områdets byggnads- och skötselplaner skall utlåtande av den lokala museimyndigheten skaffas.
	AUTOPAIKAT Autopaikkojen vähimmäismäärä määritellään hakijan antaman selvityksen perusteella.	BILPLATSER Minimiantalet bilplatser bestäms på grundval av den utredning som sökanden företett.
	LISÄRAKENNUS JA PERUSKORJAUS Olemassa olevia rakennuksia saa peruskorjata sen estämättä mitä on määrätty rakennusoikeuksista, rakennusaloista tai kerrosluvuista.	TILLBYGGNAD OCH OMBYGGNAD På området redan befintliga byggnader får renoveras oberoende av vad som bestämts om byggnadsrätt, byggnadsytor eller våningsantal.

Kytöpuiston koulun muutos-, korjaustyöt ja laajennus
Tarveselvitys-hankesuunnitelmavaiheen tilaohjelma 31.8.2022

				HANKESUUNNITELMAN EHDOTUS			
R-osa	No.	Huone	Huoneala (hum)	no.	huone	hum	toimenpidekuvaus
			OLEMASSA OLEVAT			**UUDET**	
k	001	Käytävä	23,3	001	Käytävä	23,3	VSS, ei tilamuutosta
k		Tekninentila	32,0		Tekninentila	32,0	VSS, ei tilamuutosta
k	002	Portaat	12,0	002	Portaat	12,0	VSS, ei tilamuutosta
k	003	Tekninentila	12,3	003	Tekninentila	12,3	VSS, ei tilamuutosta
k	004	Tekninentila	7,6	004	Tekninentila	7,6	VSS, ei tilamuutosta
k	005	Tekninentila	4,5	005	Tekninentila	4,5	VSS, ei tilamuutosta
k	006	Varasto	101,1	006	Varasto	101,1	VSS, ei tilamuutosta
		YHTEENSÄ	192,8			192,8	

Kytöpuiston koulun muutos-, korjaustyöt ja laajennus
Tarveselvitys-hankesuunnitelmavaiheen tilaohjelma 31.8.2022

				HANKESUUNNITELMAN EHDOTUS			
R-osa	No.	Huone	Huoneala (hum)	no.	huone	hum	kuvaus
			OLEMASSA OLEVAT			**UUDET**	
1	1001	Käytävä	11,7	1001	Käytävä	11,7	ei tilamuutosta
1	1002	Opetustila	25,3	1002	Eteinen/OT	25,3	uusi ovi laajennukseen
1	1005	Opetustila	34,7	1005	Opetustila	34,7	ei tilamuutosta
1	1006	Opetuskeittiö	9,3	1006	Opetuskeittiö	9,3	ei tilamuutosta
1	1007A	WC	1,8	1007A	WC	1,8	ei tilamuutosta
1	1007B	WC	1,8	1007B	WC	1,8	ei tilamuutosta
1	1008	WC	2,0	1008	WC	2,0	ei tilamuutosta
1	1009	Käytävä	10,8	1009	Käytävä	10,8	ei tilamuutosta
				1010	**Opetustila**	**240,0**	**LAAJENNUS**
				1010a	**Opetustilan IV**	**25,0**	
					Käytävä	**15,0**	
1	1012	Opetustila	19,3	1012	Opetustila	19,3	ei tilamuutosta
1	1015	Siivoustila	4,0	1015	Siivoustila	4,0	märkätilan saneeraus
	1016A	Käytävä	12,8	1016A	Käytävä	20,0	levennetty käytävä
1	1016B	Käytävä	8,0	1016B	Käytävä	8,0	ei tilamuutosta
1	1017	Opetustila	17,5	1017	Opetustila	17,5	ei tilamuutosta
1	1018	Opetustila	16,8	1018	Opetustila	16,8	ei tilamuutosta
1	1019	Opetustila	14,3	1019	Opetustila	14,3	ei tilamuutosta
1	1020	Työpaja	10,0	1020	Työpaja	7,6	työpajan saneeraus
1	1021	Työpaja	11,0	1021	Työpaja	8,6	työpajan saneeraus
1	1022	Työpaja	7,3	1032	IV-konehuone	4,9	UUSI TEKNINENHUONE
1	1023	Toimisto (työpaja)	5,0	1023	Toimisto (työpaja)	5,0	työpajan saneeraus
1	1024	Työpaja	35,8	1024	Työpaja	30,8	työpajan saneeraus
1	1024.3	Tekninen aputila	2,3	1024.3	Tekninen aputila	2,3	työpajan saneeraus
1	1025	Opetustila / Työpaja	95,8	1025	Opetustila / Työpaja	95,8	työpajan saneeraus
				1032	IV-konehuone	5,0	UUSI TEKNINENHUONE
1	1027	Opetustila	95,5	1027	Opetustila	95,5	ei tilamuutosta
1	1031	Käytävä	54,1	1031	Käytävä	33,1	
				1032	IV-konehuone	21,0	UUSI TEKNINENHUONE
1	1032	Varasto	22,1	1032	IV-konehuone	22,1	UUSI TEKNINENHUONE
1	1034	Opetustila /musiikki	68,7	1034	Opetustila /musiikki	68,7	uudet pariovet 1034-1035
1	1035	Varasto	23,6	1035	Opetustila	23,6	tilamuutos (varastosta)
							uusi ovi käytävälle
	Keittiöntilat 1036-1048 paitsi 1046			**Keittiöntilat 1036-1048 + 1046**			
1	1036	Tuulikaappi	3,4		keittiön saneeraus	131,4	
1	1037	Jätekylmätila	2,5				
1	1038	Eteinen	15,1				
1	1039	Perkaus	5,7				
1	1040	Kylmiö	3,3				
1	1041	Kylmiö	3,3				
1	1042	Kylmiö	3,6				
1	1043	Varasto	12,3				
1	1044	Keittiön hk.sostilat	5,8				
1	1045	WC	5,7				
1	1047	Keittiö	64,6				
1	1048	Emmännän toimisto	3,6				
1	1046	Siivoustila	2,5				
1	1049	Ruokasali	262,6	1049	Ruokasali	262,6	*keittiön väliseinä puretaan*
							uusi seinäke WCn edessä
							sis. uudet linjastot
1	1049A	Käytävä	57,8	1049A	Käytävä	57,8	
1	1050	Opetustila	54,4	1050	Ruokasali (laajennus)	74,7	puretaan väliseinät
1	1051	Varasto	20,3				uusi lasiseinä käytävälle
1	1052	Opetustila	61,1	1052	Opetustila	61,1	
1	1052A	Varasto	20,2	1052A	Eteinen	20,2	*käytävän seinät avataan*
1	1054	Tuulikaappi	8,1	1054	Tuulikaappi	8,1	
					TK laajennus	**25**	LAAJENNUS
1	1055	Eteinen	20,7	1055	Eteinen	20,7	eteisen saneeraus
1	1056	Toimisto (rehtori)	18,0	1056	Toimisto (rehtori)	18,0	ei tilamuutosta
1	1057	Toimisto	14,9	1057	Toimisto	14,9	ei tilamuutosta
1	1053	Varasto/Arkisto	2,2	1053	Varasto/Arkisto	2,2	ei tilamuutosta
1	1059A	Pesutila	2,9	1059A	Pesutila	2,9	märkätilan saneeraus
1	1059B	WC	1,6	1059B	WC	1,6	märkätilan saneeraus
1	1059C	WC	2,5	1059C	WC	2,5	märkätilan saneeraus
1	1060	Keskusradio	8,6	1060	SOS-tilan laajennus	8,6	SOS-tilan saneeraus

1	1061	SOS-tila	10,8	1061	SOS-tila	10,8	SOS-tilan saneeraus
1	1061A	WC	1,4	1061A	WC	1,4	märkätilan saneeraus
1	1062	WC	4,6	1062	WC	4,6	märkätilan saneeraus
1	1063	WC	8,1	1063	WC	8,1	märkätilan saneeraus
1	1064	Siivouskeskus	12,6	1064	Siivouskeskus	12,6	märkätilan saneeraus
1	1065	LE-WC	3,9	1065	LE-WC	3,9	märkätilan saneeraus
1	1066	Opettajienhuone	36,1	1066	Opettajienhuone	36,1	opehuoneen saneeraus
1	1067	Opettajienhuone	45,6	1067	Opettajienhuone	90,4	opehuoneen saneeraus
1	1068	Työhuone	12,5	1068			*yhdistyy tilaan 1067*
1	1069	Työhuone	12,4	1069			*yhdistyy tilaan 1067*
1	1070	Varasto	19,9	1070			*yhdistyy tilaan 1067*
1	1071	Opetustila	59,7	1071	IV-konehuone	59,7	
1	1072	Opetustila (kotit.)	23,6	1072	Varasto	23,6	tilamuutos (kotikeittiösta)
1	1073	WC	2,3	1073	WC	2,3	märkätilan saneeraus
1	1075	WC	1,9	1075	WC	1,9	märkätilan saneeraus
1	1076	WC	1,9	1076	WC	1,9	märkätilan saneeraus
1	1077	WC	1,9	1077	WC	1,9	märkätilan saneeraus
1	1078	WC	1,9	1078	WC	1,9	märkätilan saneeraus
1	1079	WC	1,9	1079	WC	1,9	märkätilan saneeraus
1	1080	Tuulikaappi	10,9	1080	Tuulikaappi	10,9	
					TK laajennus	**25**	LAAJENNUS
1	1081	Varasto (uvv)	11,4	1081	Varasto	11,4	ei tilamuutosta
							uusi ovi tilaan 1085
1	1082	WC	2,0	1082	WC	2,0	märkätilan saneeraus
1	1083	WC	2,0	1083	WC	2,0	märkätilan saneeraus
1	1084	Eteinen	16,1	1084	Eteinen	16,1	eteisen saneeraus
1	1085	Opetustila	59,5	1085	Opetustila	59,5	*ks. 1081*
1	1086	Opetustila	39,7	1086	Opetustila	39,7	ei tilamuutosta
1	1087	Tuulikaappi	8,4	1087	Tuulikaappi	8,4	
					TK laajennus	**25**	LAAJENNUS
1	1088	Eteinen	37,9	1088	Eteinen	37,9	eteisen saneeraus
1	1089	Käytävä	83,4	1089	Käytävä	83,4	ei tilamuutosta
1	1090	Opetustila	60,0	1090	Opetustila	60,0	ei tilamuutosta
1	1091	Opetustila	60,4	1091	Opetustila	60,4	ei tilamuutosta
1	1092	Opetustila	60,5	1092	Opetustila	60,5	ei tilamuutosta
1	1093	Opetustila	57,2	1093	Opetustila	57,2	uusi ovi tilaan 1094
1	1094	Monistustila	32,5	1094	Opetustila (k-keittiö)	32,5	tilamuutos (varastosta)
1	1095	Vaatimestari	10,2	1095	WC t	10,2	märkätilan saneeraus
1	1096	WC	4,0	1096	WC	4,0	märkätilan saneeraus
1	1097	WC	8,2	1097	WC	8,2	märkätilan saneeraus
1	1098	Eteinen	47,3	1098	Eteinen	37,3	ks 1098A
				1098A	Vahtimestari	10	UUSI TILA
1	1099	Liikuntasali	428,1	1099	Liikuntasali	428,1	uudet näytämöt
1	1101A	Tuulikaappi	25,7	1101A	Tuulikaappi	25,7	tulikaapin saneeraus
1	1101B	Hissikonehuone	3,4	1101B	Hissikonehuone	3,4	TOIMENPIDE?
1	1102	Käytävä	37,3	1102	Käytävä	37,3	ei tilamuutosta
1	1103	Tuolivarasto	25,3	1103	Tuolivarasto	25,3	ei tilamuutosta
1	1104	Siivoustila	3,4	1104	Siivoustila	3,4	märkätilan saneeraus
1	1106	Pukuhuone	14,2	1106	Pukuhuone	14,2	märkätilan saneeraus
1	1107	WC	3,0	1107	WC	3,0	märkätilan saneeraus
1	1108	Suihkuhuone	12,7	1108	Suihkuhuone	12,7	märkätilan saneeraus
1	1109	OP puku- ja pesutila	4,0	1109	OP puku- ja pesutila	4,0	märkätilan saneeraus
1	1110	Pukuhuone	15,1	1110	Pukuhuone	15,1	märkätilan saneeraus
1	1111	Pukuhuone	15,1	1111	Pukuhuone	15,1	märkätilan saneeraus
1	1112	WC	3,0	1112	WC	3,0	märkätilan saneeraus
1	1113	Suihkuhuone	12,7	1113	Suihkuhuone	12,7	märkätilan saneeraus
1	1114	OP puku- ja pesutila	4,0	1114	OP puku- ja pesutila	4,0	märkätilan saneeraus
1	1115	Pukuhuone	15,1	1115	Pukuhuone	15,1	märkätilan saneeraus
1	1116	Varasto (liikuntav.)	35,2	1116	Varasto (liikuntav.)	25,2	uusi väliseinä 1116Aan
				1116A	IV-konehuone	10,0	UUSI TEKNINENHUONE
1	1117	Talonvarasto	9,4	1117	Talon ja UVV varasto	9,4	uusi verkkoseinä
		YHTEENSÄ	2849,9			3204,9	

Kytöpuiston koulun muutos-, korjaustyöt ja laajennus
Tarveselvitys-hankesuunnitelmavaiheen tilaohjelma 31.8.2022

				HANKESUUNNITELMAN EHDOTUS			
R-osa	No.	Huone	Huoneala (hum)	no.	huone	hum	kuvaus
			OLEMASSA OLEVAT			**UUDET**	
2	2001	Käytävä	32,8	2001	Käytävä	32,8	ei tilamuutosta
2	2002	Eteinen	82,7	2002	Eteinen	82,7	eteisen saneeraus
2	2002A	Käytävä	23,9	2002A	Käytävä	23,9	ei tilamuutosta
2	2003	WC	1,7	2003	WC	1,7	märkätilan saneeraus
2	2004	WC	1,7	2004	WC	1,7	märkätilan saneeraus
2	2005	WC	1,7	2005	WC	1,7	märkätilan saneeraus
2	2006	WC	1,6	2006	WC	1,6	märkätilan saneeraus
2	2007	WC	1,7	2007	WC	1,7	märkätilan saneeraus
2	2008	WC	1,6	2008	WC	1,6	märkätilan saneeraus
2	2009	Opetustila	20,7	2009	Opetustila	20,7	uudet pariovet 2009-2010
2	2010	Opetustila	59,3	2010	Opetustila	59,3	uudet pariovet 2010-2011
2	2011	Opetustila	60,8	2011	Opetustila	60,8	uudet pariovet 2011-2012
2	2012	Opetustila	59,5	2012	Opetustila	19,8	uusi väliseinä
				2012A	Opetustila	39,7	UUSI TILA 2012:sta
2	2013	Opetustila	60,8	2013	Opetustila	60,8	uudet pariovet 2012A-2013
	2014	Opetustila	59,4	2014	Opetustila	59,4	uudet pariovet 2013-2014
2	2015	Opetustila	59,3	2015	Opetustila	59,3	uudet pariovet 2015-2016
2	2016	Opetustila	59,3	2016	Opetustila	59,3	ks. 2015
2	2017	Opetustila	59,6	2017	Opetustila	59,6	uudet pariovet 2017-2018
2	2018	Opetustila	61,0	2018	Opetustila	61,0	ks. 2017
2	2019	Opetustila	59,2	2019	Opetustila	39,5	uusi väliseinä
				2019A	Opetustila	19,7	UUSI TILA 2019:sta
2	2020	Opetustila	59,5	2020	Opetustila	59,5	uudet pariovet 2019A-2020
2	2021	Opetustila	59,7	2021	Opetustila	59,7	uudet pariovet 2020-2021
2	2022	Opetustila	43,6	2022	Opetustila	43,6	uudet pariovet 2021-2022
2	2023	Kirjasto	114,2	2023	Kirjasto / monitoimit.	114,2	*yhdistyy tilaan 2024*
2	2024	Varasto	27,4	2024	Kirjasto	27,4	tilamuutos (varastosta)
2	2025	Tekninentila	4,4	2025	Tekninentila	4,4	tekninentilan saneeraus
2	2026	Siivoustila	5,3	2026	Siivoustila	5,3	märkätilan saneeraus
2	2027	WC	1,8	2027	WC	1,8	märkätilan saneeraus
2	2028	WC	1,8	2028	WC	1,8	märkätilan saneeraus
2	2029	WC	1,8	2029	WC	1,8	märkätilan saneeraus
2	2030	WC	1,8	2030	WC	1,8	märkätilan saneeraus
2	2031	WC	1,8	2031	WC	1,8	märkätilan saneeraus
2	2031	WC	1,8	2031	WC	1,8	märkätilan saneeraus
2	2032	Eteinen	81,0	2032	Eteinen	81,0	eteisen saneeraus
Hammashoitolan tilat 2035-2050				**Uudet tilat koululle 2035-2050**			
2	2035	Käytävä	63,3	2035	Käytävä	63,3	ei tilamuutosta
2	2036A	WC	3,0	2036A	WC	3,0	ei tilamuutosta
2	2036B	LE WC	4,1	2036B	LE WC	4,1	ei tilamuutosta
	2037	WC	2,6	2037	WC	2,6	ei tilamuutosta
2	2038	Siivoustila	4,7	2038	Siivoustila	4,7	ei tilamuutosta
2	2040	Taukotila	11,5	2040	Monitoimitila	11,5	uusi ikkuna liikuntasalille
2	2041	SOS-pukutila	5,4	2041	SOS-pukutila	5,4	ei tilamuutosta (siivojille)
2	2041A	SOS-WC	1,4	2041A	SOS-WC	1,4	ei tilamuutosta (siivojille)
2	2014B	SOS-Pesutila	1,1	2014B	SOS-Pesutila	1,1	ei tilamuutosta (siivojille)
2	2042	SOS-pukutila	10,7	2042	SOS-pukutila	10,7	ei tilamuutosta tai varasto?
2	2042A	SOS-Pesutila	1,2	2042A	SOS-Pesutila	1,2	ei tilamuutosta tai varasto?
2	2042B	SOS-WC	1,4	2042B	SOS-WC	1,4	ei tilamuutosta tai varasto?
2	2043	Varasto	9,8	2043	IV-konehuone	9,8	UUSI TEKNINENHUONE
2	2044	Toimistotila	13,1	2044	Opetustila	13,1	tilamuutos (toimistotilasta)
2	2045	Toimepidehuone	16,3	2045	Opetustila	16,3	tilamuutos (toimenpideh:sta)
2	2046	Toimepidehuone	19,2	2046	Terveydenhuolto	19,2	tilamuutos (toimenpideh:sta)
2	2047	Pimiö	2,2	2047	WC	2,2	tilamuutos (pimiöstä)
2	2048	Välinehuolto	10,5	2048	lepohuone	10,5	tilamuutos (välinehuollosta)
2	2049	Toimepidehuone	19,7	2049	Monitoimi/lääkärih.	19,7	tilamuutos (toimenpideh:sta)
2	2050	Varasto	7,8	2050	Varasto	7,8	ei tilamuutosta
2	2051	Toimepidehuone	14,8	2051	Kuraattori	14,8	tilamuutos (toimenpideh:sta)
2	2052	Terveydenhuolto	18,4	2052	Psykologi	18,4	tilamuutos (toimenpideh:sta)
2	2053	WC	2,0	2053	WC	2,0	ei tilamuutosta
2	2054	Lepotila	9,0	2054	Puheteraapia	9,0	ei tilamuutosta
		YHTEENSÄ	1427,4			1427,4	

VANTAAN KAUPUNKI	**TAVOITEHINTA**
TOIMITILAJOHTAMINEN	**Hankesuunnitelma**
Suunnittelu- ja hankepalvelut	**22.8.2022**

KYTÖPUISTON KOULU, MUUTOS- JA KORJAUSTYÖT SEKÄ LAAJENNUS
Peltoniemenkuja 3, 01360 Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	5 841	brm2
hyötyala	4 470	hym2
huoneistoala	4 994	htm2
tilavuus	22 842	rm3
tehokkuusluku	1,31	

Rakennuskustannukset		Yht.€	€/brm2	€/hym2	€/rm3
Rakennuttajan kulut		1 280 000	219,14	286,35	56,04
suunnittelu	740 000				
rakennuttaminen	450 000				
liittymismaksut	90 000				
Rakennustekniset työt		4 270 000	731,04	955,26	186,94
rakennusteknilliset työt					
- sis.pihatyöt					
LVI-työt		2 280 000	390,34	510,07	99,82
LVV-työt	1 030 000				
IV-työt	1 180 000				
Säätölaitteet	70 000				
Sähkötyöt		1 430 000	244,82	319,91	62,60
Erillishankinnat		270 000	46,22	60,40	11,82
Muutos- ja lisätyövaraus		730 000	124,98	163,31	31,96
TAVOITEHINTA (alv 0%)		10 260 000	1 756,55	2 295,30	449,17
TAVOITEHINTA (alv 24%)		12 722 400	2 178,12	2 846,17	556,97

Hintataso KL 119,3 (8/22)

Arvio sisältää:
- Laajennuksen maanrakennustyöt
- Purkutyöt olemassa oleviin rakennuksiin
- Rakennusaikainen sääsuojaus
- Puiden suojelu
- Tiiveyskorjaukset olemassa oleviin runkorakenteisiin
- Laajennusosan osuus kustannuksista (alv 0%) 990 000 €
  - Laajennusosalla puurankarunkoiset ulkoseinät ja puurunkoinen pulpettikatto bitumikatteella

Arvio ei sisällä:
- Hulevesien viivästys
- Aurinkosähköjärjestelmä
- Olemassa olevien putki- ja kaapelivetojen mahdolliset haitat
- Louhinta, paalutus, massanvaihto ja stabilointi
- Käyttäjätehtävät kuten toiminnan vaatimat irtokalusteet
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 22.8.2022

Petri Kokkonen
Kustannusinsinööri

41 § **Kuusijärven palvelurakennukset, tarveselvityksen hyväksyminen**

VD/8706/10.03.02.01/2022

RV/TeA/AK/PW/EK/JH/RV/MR/PK/KVa/JT

Kuusijärvestä kehitetään Vantaan luontomatkailun ja virkistyksen helmi maiseman ja alueen kantokyvyn määrittämissä suhteissa. Kuusijärvellä kehitetään palvelutarjontaa sekä digitaalista, fyysistä ja sosiaalista saavutettavuutta. Tämä tarveselvitys koskee koko alueen palvelurakennuksia, perustuen vuonna 2019 tehtyyn yleissuunnitelmaan. Kustannusennuste kokonaisuudelle on 23,24 milj. euroa. Tarveselvitys on tehty yhteistyössä kaupunkikulttuurin toimialan, kaupunkisuunnittelun ja toimitilajohtamisen kanssa.

Hankekokonaisuus sisältää Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen kokonaisvaltaisen kehittämisen. Tähän projektiin sisältyy Kuusijärven uusien palvelurakennusten hankevalmistelu, suunnittelu ja rakentaminen sekä palvelujen järjestäminen. Jatkossa palvelurakennusten suunnittelu ja rakentaminen jakautuu kahteen osaan – pienempiin rakennuksiin ja rakennelmiin sekä päärakennuksiin – johtuen investointiesityksessä varattuihin euroihin.

Vuonna 2019 laaditun yleissuunnitelman viitesuunnitelman kustannusarvio on rakennuksien osalta 12,1 milj. euroa KL 104,3 (alv 0 %). Tarveselvityksen perusteella laskettu kustannusennuste kokonaisuudelle on 23,24 milj. euroa KL 119,3, (alv 0 %). Hyväksytyssä investointiohjelmassa rakennuksille on varattu ensimmäisessä vaiheessa 2,5 milj. euroa siten, että rakentaminen ajoittuu vuosille 2023–2024. Päärakennukset tullaan rakentamaan aikaisintaan kymmenen vuoden kuluttua. Investointiohjelman varaus ei tule riittämään tällä hetkellä pienempien rakennuksien ja rakennelmien toteuttamiseen, vaan vaatisi noin miljoonan euron lisärahoituksen.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 30 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hanke-suunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarve-selvitys-hankesuunnitelmia.

Kaupunkitilalautakunta 21.9.2022 § 10 on päättänyt esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Kuusijärven palvelurakennukset 30.8.2022 päivätyn tarveselvityksen ja sen kustannusennusteen 23,24 milj. euroa (alv 0 %, KL 119,3).

Talousjohtaja toteaa, että Kuusijärvihanke on yksi Kaupunkistrategian 2022–2025 kärkihankkeista. Vuoden 2022 hyväksytyssä talousarviossa investointiohjelmassa ensimmäisessä vaiheessa rakennuksille on varattu 2,5 milj. euroa, hankkeelle on tehty kustannusten indeksitarkastus vuonna 2022. Ensimmäisen vaiheen rakentaminen alkaa määrärahojen puitteissa vuonna 2023. Tarveselvityksen perusteella hankkeen kokonaisuuden kustannusennuste on 23,24 milj. euroa KL 119,3 (alv 0 %). Jatkorakentamisen määrärahatarpeet huomioidaan tulevien vuosien talousarvion valmistelujen yhteydessä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 41

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Kuusijärven palvelurakennukset 30.8.2022 päivätty tarveselvitys ja sen kustannusennuste 23,24 milj. euroa (alv 0 %, KL 119,3).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Kuusijärven palvelurakennukset, tarveselvitys 30.8.2022 liitteineen

Täytäntöönpano: kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
rakennuttaja-arkkitehti Jussi Hyvärilä, puh. puh. 040 621 1482, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

TARVESELVITYS

KUUSIJÄRVEN PALVELURAKENNUKSET

UUDISRAKENNUKSET

31.8.2022 Hava / Jussi Hyvärilä

Vantaa
Vanda

SISÄLLYSLUETTELO

1. TARVETIETOKORTTI 4
2. YHTEENVETO 5
3. PERUSTELUT TARPEELLE 5
3.1 Strategiset linjaukset 5
3.2 Suhde kokonaistarpeeseen 5
3.3 Aiemmat päätökset ja selvitykset 6
4. TOIMINNALLISET, TILALLISET JA TEKNISET TAVOITTEET SEKÄ MITOITUSPERUSTEET 6
4.1 Toiminnalliset tavoitteet 6
4.2 Ateriapalvelun tavoitteet 8
4.3 Puhtauspalvelutavoitteet 9
4.4 Väestönsuoja 10
4.5 Muut erilliset tavoitteet 10
4.6 Elinkeinopalveluiden tavoitteet 10
4.7 Tilaan ja käyttöön liittyvät muunneltavuus-, monikäyttöisyys- ja laatutasotavoitteet, piha11
4.8 Arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset tavoitteet 11
4.9 Tekniset tavoitteet (Rak, LVIS) 12
4.10 Elinkaaritavoitteet, energiatehokkuustavoitteet (sis. energia-, tiiveyslukutavoitteet) 21
4.11 Sisäilmatavoitteet 23
5. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA 24
5.1 Sijainti ja hallinta 24
5.2 Kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet 24
5.3 Tontin rakennettavuus, alustava rakennettavuusselvitys 25
5.4 Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka, meluselvitys 27
5.5 Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely 29
6. VÄISTÖTILATARVE 29
7. KUSTANNUKSET 29
7.1 Investointikustannusennuste 29
7.2 Purkukustannukset 29
8. RAHOITUS JA AIKATAULU 29
8.1 Rahoitus investointiohjelmassa 29
8.2 Aikataulu 30
9. HANKKEEN KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET JA TOIMINTAKUSTANNUKSET 30
9.1 Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, siivous, huolto) 30
9.2 Toimintakustannukset 30
10. TYÖTURVALLISUUSASIAT 30

11. RISKIT 30
11.1 Kustannukset 30
11.2 Maaperästä, rakennuspaikasta aiheutuvat riskit 30
11.3 Vesihuolto 30
11.4 Melu 31
11.5 Yhteensovitus 31
11.6 Investointiohjelma 31
12. TYÖRYHMÄN JÄSENET 32

Vantaan kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala / Kiinteistöt ja tilat palvelualue / Toimitilajohtamisen palveluyksikkö / Hankevalmistelu
31.8./2022 / rakennuttaja-arkkitehti /Jussi Hyvärilä

Liitteet

Liite: sijaintikartta
Liite: Havat-riskikartta, 1.8.2022
Liite: alustava perustamisolosuhdelausunto, 21.6.2022
Liite: tilaohjelma, 1.8.2022
Liite: kustannusennusteet (5 kpl), 26.8.2022

Oheismateriaalit

asemakaava ja määräykset, 19.10.2020
tontti- ja johtokartta, 1.8.2022
Kuusijärven yleissuunnitelma 2019, ARK-viiteluonnokset, 31.5.2019
pysäköintialueen rakentamissuunnitelma, pysäköinti 4.3.2021
pysäköintialueen rakentamissuunnitelma, aukio 4.3.2021

1. TARVETIETOKORTTI

VD/8706/10.03.02.01/2022

Kohteen nimi:
Kuusijärven palvelurakennukset

Tarpeen kuvaus:
Kuusijärvestä kehitetään Vantaan luontomatkailun ja virkistyksen helmi maiseman ja alueen kantokyvyn määrittämissä suhteissa. Kuusijärvellä kehitetään palvelutarjontaa sekä digitaalista, fyysistä ja sosiaalista saavutettavuutta.

Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin:
Kuusijärven kehittämissuunnitelma 9.5.2016, Kuusijärven yleissuunnitelma 8.8.2019
Kuusijärven kokemusvisio ja palvelukonsepti 09/2021, Projektisuunnitelma (alustava), 12/2021

Tarpeen perustelut:
Hankekokonaisuus sisältää Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen kokonaisvaltaisen kehittämisen. Tähän projektiin sisältyy Kuusijärven uusien palvelurakennusten hankevalmistelu, suunnittelu ja rakentaminen sekä palvelujen järjestäminen.

Käyttäjätoimiala:
Kaupunkikulttuurin toimiala

Kaupunginosa:	**Kiinteistötunnus:**	**Tontin pinta-ala:**
Kuninkaanmäki	092-415-0004-0085	110 148 m^2
Osoite ja tontti:	**Kaavatiedot:**	**Rakennusoikeus:**
Kuusijärventie 1, 01260 Vantaa	971100 Kuusijärvi 2	4000 m^2

Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0%)	**brm^2**	**htm^2**	**hym^2**	**Investointikustannus**		
				€	**€ / brm^2**	**€ / htm^2**
Uudisrakennus 1 (apurak.)	376	363	340	1 970 000	5 239	5 427
Uudisrakennus 2 (savusaunat)	238	200	180	1 610 000	6 765	8 050
Uudisrakennus 3 (kodat)	99	90	90	371 000	3 747	4 122
Uudisrakennus 4 (päärak.)	1588	1461	1195	11 200 00	7 052	7 666
Uudisrakennus 5 (saunarak.)	1185	1091	850	8 090 000	6 827	7 415
Yhteensä	3486	3205	2655	23 241 000	6 667	7 251

Väistötilan tarve:
Ei

Määrärahavaraus investointiohjelmassa:
Ensimmäisessä vaiheessa toteutettavien rakennusten määrärahavaraus on 2,5 M€

Hankkeen toteutusaikataulu:
Rakentamisaika 2023-2024

Ylläpitokustannukset:
(21 039 + 84 680 + 63 234 + 11 592 + 5 216) yht. 185 761 € / v

Toimintakustannukset käyttäjätoimialalle:
Ei tiedossa

Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen:
Ei tiedossa

Vuokra-arvio käyttäjätoimialalle:

Tuleva vuokra 1 663 680 € / v		43,26 € / m^2 / kk
Vuokravaikutus	138 640 € / kk	1 663 680 € / v

Laatija(t):	**Päivämäärä:**
Jussi Hyvärilä	31.8.2022

2. YHTEENVETO

Kuusijärven luonto- ja virkistysalue sijaitsee Vantaalla Hakunilan suuralueella 97. Kuninkaanmäen kaupunginosassa (Lahdenväylän ja) Lahdentien itäpuolella. Alue rajautuu lännessä Lahdenväylän itäreunaan, pohjoisessa ja koillisessa yksityisiin tiloihin, idässä vanhan Porvoontien tiealueen reunaan, kaakossa ja etelässä yksityisiin omakotitontteihin sekä Vanhaan Porvoontiehen. Alueeseen kuuluu kaupungin omistuksessa olevia viheralueita, valtion maantien aluetta sekä yksityisessä omistuksessa olevia rakentamattomia alueita.

Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen ydinalue koostuu uimarannasta ja sen ympäristöstä, pysäköintialueista sekä alueen virkistysreiteistä. Alue on jo vuosikymmeniä ollut pääkaupunkiseutulaisten suosiossa. Kesäisin Kuusijärvelle houkuttelee Vantaan suurin uimaranta, sähkösaunat ja muut aktiviteetit. Talvikaudella ihmisiä houkuttelee mm. avantouinti, hiihtomaastot sekä savusaunat. Kuusijärven päärakennuksessa toimii ympärivuotisesti kahvilaravintola Café Kuusijärvi. Nykytilanteen suurimpia haasteita ovat ruuhkainen ja kulunut uimarannan ja rannan ympäristö sekä puuston ja rannan kasvillisuuden heikot uusiutumismahdollisuudet.

Tämä tarveselvitys koskee koko alueen palvelurakennuksia, perustuen vuonna 2019 tehtyyn yleissuunnitelmaan. Jatkossa hanke jakautuu kahteen osaan - pienempiin rakennuksiin ja rakennelmiin sekä päärakennuksiin – johtuen investointiesityksessä varattuihin määrärahoihin.

3. PERUSTELUT TARPEELLE

3.1 Strategiset linjaukset

Kaupunkistrategia 2022–2025, kärkihanke:
”Kuusijärvestä kehitetään Vantaan luontomatkailun ja virkistyksen helmi maiseman ja alueen kantokyvyn määrittämissä suhteissa. Kuusijärvellä kehitetään palvelutarjontaa sekä digitaalista, fyysistä ja sosiaalista saavutettavuutta.”

3.2 Suhde kokonaistarpeeseen

Hankekokonaisuus sisältää Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen kokonaisvaltaisen kehittämisen. Tähän projektiin sisältyy Kuusijärven uusien palvelurakennusten hankevalmistelu, suunnittelu ja rakentaminen sekä palvelujen järjestäminen.

Kokonaisuutta organisoi vuodesta 2016 toiminut ja kaupunginjohtajan nimittämä Kuusijärvi-Sipoonkorpi -työryhmä, jonka tehtävänä on myös kehittää alueelle

palvelukokonaisuuden hallintomalli. Projektiorganisaatiossa on useampi alatyöryhmä; palvelurakennukset, maisemarakentaminen, hallintomalli sekä palvelut ja tapahtumat. Näiden lisäksi mukana on myös erilaiset sidosryhmät.

Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen kehittyessä kävijämäärien ennustetaan kasvavan. Vuosittainen kävijämääräarvio tällä hetkellä koko alueella on 400 000. Savu- ja sähkösaunoissa asiakkaita on keskimäärin 116 000 vuodessa ja kahvila-asiakkaita 155 000 vuodessa (lähde: kassajärjestelmä, jossa yksi kuitti on yksi asiakas, vaikka ostos koskisi useampaa henkilöä). Sudentassun sillan ohittaa vuodessa noin 100 000 ulkoilijaa. Sipoonkorvessa kävi 204 000 retkeilijää vuonna 2020 ja 150 000 retkeilijää vuonna 2021.

3.3 Aiemmat päätökset ja selvitykset

Kuusijärven kehittämissuunnitelma 9.5.2016 (Kaupunginhallitus, päätös 20.6.2016)

Kuusijärven yleissuunnitelma 8.8.2019 (Tekninen lautakunta, päätös 10.12.2019)

Asemakaava 971100 KUUSIJÄRVI 2 (Kaupunginvaltuusto, päätös 19.10.2020)

Kuusijärven palvelukonsepti 09/2021 (Kaupunkikulttuurin ja kaupunkiympäristön toimialojen sekä kasvu- ja elinkeinopalveluiden ohjausryhmä, päätös 2.2.2022)

Projektisuunnitelma (alustava), 12/2021 (Kaupunkikulttuurin ja kaupunkiympäristön toimialojen sekä kasvu- ja elinkeinopalveluiden ohjausryhmä, päätös 2.2.2022)

4. TOIMINNALLISET, TILALLISET JA TEKNISET TAVOITTEET SEKÄ MITOITUSPERUSTEET

4.1 Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite

Tarkoituksena on tehdä toimivammat, tilavammat ja elämyksellisemmät tilat, jotka huomioivat uudet palvelut ja niiden vaatimat tilatarpeet.

Nykytilanne

Suunnittelualueella sijaitsee ulkoilumaja, jossa toimii Cafe Kuusijärvi sekä saunat puku- ja pesutiloineen. Ulkoilumajan viereinen pienempi rakennus toimii kokous-käytössä. Rannassa sijaitsee lisäksi uimakoppirakennus, pukukoppeja, vuokrakota, isompi savusauna ja kaksi pientä savusaunaa.

Kaikki rakennukset ja rakennelmat tullaan purkamaan (vaiheistaen), lukuun ottamatta isoa savusaunarakennusta. Purkukustannukset on huomioitava hankkeessa.

Kuusijärven itärannalla on vuonna 2022 toteutettu nuotiopaikka.

Apurakennukset

Saavuttaessa Kuusijärvelle uuden pysäköintialueen reunalla tulee olemaan saapumisaukio, joka muodostaa rakennuksineen ja rakennelmineen portin alueelle ja kansallispuistoon. Näitä rakennuksia ja rakennelmia ovat; porttikatos, yrittäjien tilat, vuokravälinetila, huoltorakennus ja wc-tilat. Erityisesti yrittäjien tilojen tulee olla riittävän yleispäteviä, monikäyttöisiä ja muunneltavia, koska tulevia käyttäjiä ei tiedetä. Myös wc-tilat on suunniteltava huolellisesti ja toimivaksi kokonaisuudeksi, koska käyttäjämäärä on jo nyt kasvussa (vuodessa noin 400 000 kävijää). Huoltorakennuksen tilatarve alueen palveluja varten on iso.

Näiden lisäksi ranta-alueelle tulee ulkopukukopit.

Päärakennus

Rakennuksessa tulee olemaan kahvila-ravintola aputiloineen sekä muunneltavat kokoustilat. Lisäksi puku- ja pesutiloja sekä sosiaalitilat, kioski ja uinninvalvonta. Oleellista on tilallinen joustavuus sekä panoraamanäkymät Kuusijärvelle.

Saunarakennus

Rakennuksessa tulee olemaan useaista saunoista erilaisine kiuastyyppeineen muodostuva ´saunakylä´. Näiden lisäksi vastaanotto, baari, takkahuone, puku- ja pesutilat sekä sosiaalitilat aputiloineen. Oleellista on elämyksellisyys sekä panoraamanäkymät Kuusijärvelle. Kysyntä saunoille alueella on iso ja sen merkitys kokonaisuudelle tärkeä.

Savusaunat

Rakennukset tulee olemaan erillisiä, itsenäisiä savusaunoja puku- ja pesutiloineen sekä aputiloineen. Oleellista on lämmitykseen tarvittava puuhuolto.

Kodat

Rakennelmat tulee olemaan erillisiä, itsenäisiä kota-tiloja ilman mainittavaa tekniikkaa (pois lukien sähkö). Oleellista on huomioida puuhuolto.

Säilytettävä iso savusaunarakennus

Nykyinen hirsirunkoinen ja kasvikattoinen savusauna on rakennettu vuonna 2013. Tammikuussa 2021 tehdyssä kosteuskartoituksessa on ilmennyt korjaustarpeita. Ne ovat Toimitilajohtamisen kunnossapitoyksikön vastuulla eivätkä kuulu tähän hankkeeseen.

Puuhuolto

Saunojen lämmityksen sekä takat/nuotiot puuhuolto on oleellinen osa Kuusijärven palvelurakennusten ja erityisesti saunojen toiminnallisuutta. Niille varataan riittävän kokoiset varastointitilat, joissa valmiiksi pilkotut puut pysyvät kuivina ja ovat käytettävissä (rullakoissa). Varastojen täyttö on verrattain tiivistä (kerran viikossa), mikä on huomioitava huoltoreiteissä ja sijainneissa.

4.2 Ateriapalvelun tavoitteet

Café-kuusijärvi kahvila-ravintola

Café-Kuusijärven päärakennuksessa sijaitsee valmistuskeittiö ja ruokailutilat. Asiakaspaikkoja on nyt salissa n. 80 ja ulkoterassilla n. 60–80 paikkaa. Ravintola toimii kahvio-lounasravintolana ja illalla alacarte/bistro -periaatteella.

Uudisrakennukseen suunnitellaan ravintolan lisäksi toiminnat myös kokous- ja cateringpalveluihin, lisäksi take away -mahdollisuus. Uusi keittiö suunnitellaan ammattikeittiösuunnittelijan toimesta valmistuskeittiöksi, asiakasmäärä tarkistettava myöhemmässä vaiheessa. Keittiötiloihin tarvitaan myös tulevaa tarvetta vastaavat jäähdytys- pakkaus- ja varastointitilat, sekä astianpesutilat. Asiakaspaikkojen määrä ruokasalissa tulee kasvamaan ja mitoitus tarkistetaan myöhemmässä vaiheessa.

Nykyiset tilat ovat hyvin ahtaat ja kuluneet. Välitön korjaus/muutostarve ennen uudisrakennusta on rullakko-laatikkovaraston lisääminen keittiön läheisyyteen. Keittiölaitteet ovat osin uusitut ja palvelevat nykyistä toimintaa.

Kuusijärven nykyinen kahvilaravintola (sali) ja aulatila sekä kokoustila ´Rantatupa´ sisustetaan ja kalustetaan uudelleen loppuvuodesta 2022. Uudistukseen ei sisälly buffet-linjasto, paitsi linjastosta uusitaan tarjoilupöydät. Kuusijärven kokousmökki ´Metsätupa´ sisustetaan uudelleen ja kokousvälineet päivitetään mahdollisesti 2023. Nämä toimenpiteet eivät sisälly tähän hankkeeseen.

Kokoustiloihin lisätään kotikeittiötyyppinen piste (allaspöytä vesiliitännällä, sekä kylmä/pakastekaappi).

Huoltoreitit eri rakennuksiin, myös päärakennuksesta muihin rakennuksiin (kokoustiloihin) on selvitettävä / varmistettava.

Jätekeräysastioiden sijoitus ja riittävyys tarkistettava.

4.3 Puhtauspalvelutavoitteet

Rakennusten puhtauspalvelujen tavoitteena on aikaansaada hygieenisiä, helposti puhtaana pidettäviä ja sisäilmaongelmattomia tiloja, joiden pinnat on helppo pitää puhtaina. Yläpölyjen kertymistä suunnitteluratkaisuissa tulee välttää.

Tavoitteena on yhtenäistää materiaalivalintoja. Kaikki käytettävät materiaalit ja tila-ratkaisut toteutetaan kestävistä, tehokkaista ja edullisesti ylläpidettävistä tuotteista. Puhdistettavien pintojen ja kalusteiden tulee olla julkisen tilan kulutusta kestäviä, sekä helposti puhdistettavia. Lattioiden vahaukselle ei tule olla tarvetta.

Rakennettavien rakennusten siivoustilojen kokoon ja määrään tulee hankkeessa kiinnittää huomiota. Saunojen siivottavuuden tulee olla ergonomisesti suunniteltua.

Puhtauspalvelujen henkilöstölle tarvitaan omat sosiaali- ja taukotilat. Tilat varustetaan minikeittiöllä ja WC- ja pukutiloilla. Päärakennuksen pukutilojen lattioita ei voida pestä lainkaan märkäpesulla, koska laattojen alustaa ei ole vedeneristetty. Lattiat tulee kuitenkin hygieenisyyden vuoksi voida pestä koneellisesti.

Esteettömyydellä mahdollistetaan rakennuksen hyvä siivottavuus. Korkeat kynnykset hankaloittava koneiden ja laitteiden siirtoja sekä siivousta. Kiinteistön sisäänkäyntien tulee olla katettuja, asfaltoituja ja tuulikaapeilla varustettuja, mikä vähentää lian kulkeutumista sisätiloihin. Siirtyminen rakennuksesta toiseen tulee olla esteetöntä ja helppoa. Rakennuksia siivotaan 355 päivänä viikossa.

Saunarakennusten lämmittäminen tulee rytmittä niin, että saunoja ei tarvitse pestä, kun saunat ovat kuumia (terveysriski). WC- ja pukutilojen välisiivouksille tulee mahdollistaa aikaa. Tilojen tulee olla hygieeniset ja terveelliset, niin ettei tiloista pääse mitkään taudit leviämään. Suuret kävijämäärät kuormittavat tiloja ja siivottavuutta. Alueella tulee ottaa käyttöön huoltoaamut, jolloin tilat saadaan siivottua laajasti ja huoltotöille on myös alueella varattava aikaa.

Rakentamisen puhtausluokka P1
Materiaalien päästöluokka M1

Jätehuolto

Kiinteistön nykyinen jätehuoltojärjestelmä tulee hankkeessa uusia, vastaamaan tämän päivän jätehuollon lakia ja määräyksiä. Olemassa oleva jätetila tulee poistaa ja tilalle syväkeräyssäiliöt. Seka, bio, pienmetalli, muovi ja kartonkijätteelle. Säiliöiden

sijoittuminen turvalliselle alueelle, jotta tyhjennysten yhteydessä ei synny vaaratilanteita alueella liikkuvien käyttäjien osalta.

Ranta-alueelta tulee poistaa jätteiden keräyksessä olevat etukontit ja tilalle syväkeräyssäiliöt. Roska-astioiden määrä alueella tulee tarkastaa ja lisätä roskapisteitä. Alueen roskaamisen vähentämiseksi.

4.4 Väestönsuoja

Pelastuslakiin 71 § perustuen (pääkäyttötarkoitus, rakennusryhmän kerrosala ja pysyvä työskentely), Kuusijärven palvelurakennuksiin on osoitettava väestönsuoja.

Periaate ja mitoitus on tarkistettava rakennusvalvonnan ja pelastuslaitoksen kanssa, kun päärakennuksien toteutus on ajankohtainen.

4.5 Muut erilliset tavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL 117 § Esteettömyys) on määritelty rakentamiselle asetettavat vaatimukset. MRL:n mukaan rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus ja sen piha- ja oleskelualueet suunnitellaan ja rakennetaan niiden käyttötarkoituksen, käyttäjämäärän ja kerrosluvun edellyttämällä tavalla siten, että esteettömyys ja käytettävyys otetaan huomioon erityisesti lasten, vanhusten ja vammaisten henkilöiden kannalta.

Valtioneuvoston asetus 241/2017 esteettömästä rakennuksesta ja asetus 1007/2017 rakennuksen käyttöturvallisuudesta tulivat voimaan tammikuussa 2018.

Kuusijärven palvelurakennukset tulevat olemaan esteettömiä, mutta näiden lisäksi uimaranta-alue tai osa siitä tehdään esteettömäksi (valtuustoaloite 2022), tarkoittaen myös olevan ja/tai uuden laiturirakenteen esteettömyyttä. Esteettömyys näiltä osin tulee tutkia hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä eri ratkaisuvaihtoehtoineen.

4.6 Elinkeinopalveluiden tavoitteet

Yritysten tarpeita tulee kuulla säännöllisesti, koskien sekä jo olevia että tulevia yrityksiä. Uusien rakennusten toiminnallisuudessa tulee huomioida/mahdollistaa mahdollinen catering-palvelu.

Tulevissa rakennustöissä tulee huomioida ja tiedottaa yritykset hyvissä ajoin ja säännöllisesti, erityisesti huomioiden vaiheistukset ja niiden aiheuttamat häiriöt/haitat yrityksille ja palveluntarjoajille.

4.7 Tilaan ja käyttöön liittyvät muunneltavuus-, monikäyttöisyys- ja laatutasotavoitteet, piha

Suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin toimitilajohtamisen ´Ohjetta suunnittelijoille´.

Erityisesti yrittäjien tilat tulee suunnitella siten, että tilajako on mahdollista toteuttaa useammalla kuin yhdellä periaatteella sekä siten, ettei tilajaon muuttaminen aiheuta kohtuuttomia muutostöitä teknisiin järjestelmiin. Tiloja tulee voida yhdistää ja erottaa toisistaan esim. siirtoseinin.

Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen palvelurakennuksissa on huomioitava lähiympäristön saumaton ja huolellinen liittyminen ympäröiviin oleskelualueisiin ja kulkureitteihin, jotka ovat eri hanketta (Kadut ja puistot -palvelualue). Varsinaisia pihaalueita ei ole.

4.8 Arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset tavoitteet

Uudisrakennuksien tulee noudattaa Vantaan arkkitehtuuriohjelman periaatteita ja sen tavoitetta laadukkaasta ja ilmaisuvoimaisesta arkkitehtuurista: ”Luomme ilmaisuvoimaisella ja kekseliäällä arkkitehtuurilla vantaalaista identiteettiä. Anonyymin modernismin sijaan tavoittelemme erilaisuutta ja elämyksiä sekä luomme paikkoja ja tiloja, joissa viihdytään ja jotka palvelevat sosiaalista integroitumista. Luomme arkkitehtuuria teknisesti koetelluin ratkaisuin.” Rakennuksien tulee olla luonteeltaan ja arkkitehtuuriltaan ohjelman periaatteen mukaisia.

Arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista ja rakennusten / rakennelmien tulee huomioida alueen oma identiteetti ja luontoarvot. Rakennuksien sisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin. Julkisivusommittelun tulee olla pienimittakaavaista ja miljöötä korostavaa, katot tehdään kasvikattoisina.

Uudet rakennuksien ja rakennelmien tulee sopeutua Kuusijärven mäkiseen maastoon ja muodostaa pienipiirteisen sekä matalan kokonaisuuden, istuen sulavasti maisemaan. Rakennuksissa ja terassialueilla on huomioitava näkymät Kuusijärvelle.

Rakennuksien ja rakennelmien katot toteutetaan kasvikattoisina. Kasvikatto on sekä esteettinen että toiminnallinen. Se sopii hyvin Kuusijärven rakennusten kattomateriaaliksi ja auttaa hulevesien hallinnassa sitomalla sadevettä. Kasvikatto on energiatehokas lämmöntasaaja. Se parantaa lämmöneristystä ja viilentää helteellä, suojaa katon vedeneristystä ja pidentäen samalla sen käyttöikää. Lisäksi katto toimii hiili-

nieluna sekä puhdistaa ilmaa sitomalla hiukkaspäästöjä, suodattaa pölyä ja vaimentaa melua. Kotimaisen kasvillisuuden valinnassa on runsaasti mahdollisuuksia.

Ulkotilat täydentävät rakennusten kokonaisuutta saumattomasti.

Suunnitelmat noudattavat asemakaavaa 971100 KUUSIJÄRVI 2.

4.9 Tekniset tavoitteet (Rak, LVIS)

Rakennetekniset tavoitteet

Apurakennukset, päärakennus ja saunarakennus

Alustavan perustamisolosuhteet -asiakirjan mukaan apurakennukset (yrittäjät, portti yms.) ja päärakennus voitaneen perustaa osittain syvän massanvaihdon avulla hienorakeisten kerrostumien/ turvekerrostuman/ täyttökerrostumien/ vanhojen maarakenteiden alapuolisen tiiviin luonnollisen kitkamaan varaan. Kalliopinta saattaa tulla vastaan vanhojen kukkuloiden sekä pintamaalajikartassa esitettyjen ”kallioalueiden” kohdalla. Kallio louhitaan tasaiseksi ja rakennus perustetaan murskearinan välityksellä louhitun kallion varaan. Mikäli massanvaihtotaso on syvällä >3 m (esim. rakennuksen pohjoispääty/turve-/savialue), voidaan osa rakennuksesta perustaa paaluttamalla.

Pihat pohjoisosassa voidaan perustaa esim. massanvaihdon varaan.

Saunarakennus voitaneen perustaa alustavan perustamisolosuhteet -asiakirjan mukaan pintakerrostumien (täyttö/hienorakeinen kerrostuma/mahdollinen löyhä kitkamaakerrostuma) alapuolisen tiiviin luonnollisen kitkamaakerrostuman tai massanvaihdon varaan. Kalliopinta voi tulla vastaan rinteessä perustamistasossa. Mikäli massanvaihdon taso on syvällä (>3 m), rakennus voidaan myös paaluttaa niiltä osin. Rakennuspaikan stabiliteetti tulee tutkia rinteessä sekä tehdä selvitys vanhoista täytöistä. Rakennusten lopullinen perustamistapa sekä perustamistapa-alueiden tarkemmat rajaukset saadaan selville yksityiskohtaisempien pohjatutkimusten ja -selvitysten avulla.

Uudisrakennuksen suunniteltu käyttöikä on perustusten ja rungon osalta 100 vuotta, täydentäviltä osien osilta 50 vuotta ja järjestelmien osalta 40–50 vuotta.

Rakennukset perustetaan ennen suunnitteluvaihetta laadittavan perustamistapalausunnon mukaisesti. Perustukset routasuojataan, rakennukset salaojitetaan ja varustetaan radonin poistolla. Maata vasten rakennettavat rakenteet vesieristetään ja otetaan salaojituksessa huomioon.

Rakennusten alapohja tehdään kantavana alustatilallisena koneellisella ilmanvaihdolla varustettuna. Ryömintätilan perusmaan päälle asennetaan 150 mm kevytsorakerros alustatilan kosteudenhallintaa varten. Perusmaa kallistetaan salaojiin päin.

Rakennuksiin tulee maanalainen kellarikerros tai alin kerros on pengerretty rinteeseen.

Rakennusten runkojärjestelmä valitaan niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Rakennusrungon syvyys valitaan siten, että kantavat ja jäykistävät seinälinjat sijoittuvat ulkoseinille. Poikittaisia ja pitkittäisiä kantavia seinälinjoja ei pääsääntöisesti sallita estämään muuntojoustavuutta. Runkojärjestelmänä suositellaan käytettäväksi pilari-palkki-järjestelmää rakennusrungon sisällä.

Ulkoseinälinjoilla on kantavana rakenteena joko massiivipuinen pilari-palkki-rakenneratkaisu, puuelementit, puurankarakenne tai massiivipuu (hirsi).

Rakennuksissa on lasiseinärakenteita. Kylmäsiltoja ei sallita rakenteessa.

Puurakenteisessa yläpohjassa höyrynsulku tiivistetään lämmöneristekerrosta vasten esimerkiksi puukuitulevyllä.

Rakennusten ja rakennelmien vesikatot ovat kasvikattoja, milloin niiden laittaminen on mahdollista. Kasvikaton kuormitukset on otettava huomioon rakenteita mitoitettaessa.

Rakenteet suunnitellaan rakennusfysikaalisesti toimiviksi ja toteutuskelpoisiksi.

Ulkovaipan sisäpinnan tiiveyden varmistamiseksi on laadittava detaljit kaikista erilaisista liitos- ja epäjatkuvuuskohdista.

Rakennukseen suunnitellaan toteutuskelpoiset detaljit rakennusfysikaalisesti toimivina. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rakenteiden ja rakennusmateriaalien pysymiseen kuivina koko rakennustyön ajan. Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät.

Lämmöneristeiden ja rakenteiden kastumisen estämiseksi hankkeessa edellytetään sääsuojan alla rakentamista ja Kuivaketju 10 -järjestelmän tai Kosteusjumppa -järjestelmän noudattamista, lisäksi on mahdollisuus hyväksyttää myös oma kosteudenhallintamenettelynsä, jonka periaatteet noudattavat kuivaketju 10.fi -sisältöä.

Rakenneratkaisuissa noudatetaan YM:n, RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita. Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät.

Talotekniikan nousukuilut minimoidaan ja keskitetään. Talotekniset linjat viedään ulkovaipan sisäpinnan sisäpuolella.

Rakennusten paloluokka on P2 tai P3, paloluokka tarkentuu suunnitteluvaiheessa.

Rakennustöiden puhtausluokka on P1 (Sisäilmastoluokitus 2018).

Pintamateriaalit M1 luokkaa (Sisäilmastoluokitus 2018).

Savusaunat ja kodat

Rakennukset on suunniteltu rinteeseen. Rakennukset voitaneen alustavat perustamisolosuhteet -asiakirjan mukaan perustaa pintakerrostuman (täyttö, hienorakeinen kerrostuma, löyhä kitkamaakerrostuma) alapuolisen tiiviin luonnollisen kitkamaan varaan tai luonnolliseen tiiviiseen kitkamaahan ulottuvan massanvaihdon varaan. Mikäli massanvaihdon taso on syvällä (>3 m) voidaan rakennus paaluttaa niiltä osin. Rakennuspaikkojen stabiliteetti Kuusijärven suuntaan tulee varmistaa.

Uudet rakennukset perustetaan ennen suunnitteluvaihetta laadittavan perustamistapalausunnon mukaisesti. Perustukset routasuojataan, rakennukset salaojitetaan ja varustetaan radonin poistolla. Maata vasten rakennettavat rakenteet vesieristetään ja otetaan salaojituksessa huomioon.

Rakennusten kantavana rakenteena toimii hirsi.

LVIA-tekniset tavoitteet

Yleistä:

Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen päärakennus on valmistunut vuonna 1979. Suihku- ja saunatilat on remontoitu vuonna 2000. Laajempi peruskorjaus on tehty vuonna 2013. Savusauna on rakennettu vuona 2011. Sisusauna on rakennettu palaneen saunan tilalle vuonna 2019. Vuoden 2013 peruskorjauksen yhteydessä öljylämmitys on vaihdettu maalämpöön.

Päärakennus on liitetty HSY:n vesi- ja viemäriverkostoihin. Saunojen vesi tulee päärakennuksen kautta. Saunojen jätevedet on johdettu jätevesipumppaamoon.

Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen kokonaisvaltaisen kehittämisen yhteydessä on tarkoitus toteuttaa rakentaminen vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan yrittäjien tilat ja porttikatos. Toisessa vaiheessa rakennetaan uusi yleinen sauna-rakennus ja kolmannessa vaiheessa uusi kahvilarakennus sisältäen ravintolan sekä kokoustilat.

Kaikkien LVIA-teknisten järjestelmien tavoitteena on tuottaa rakennuksiin mahdollisimman hyvät toimintaolosuhteet lämmityksen sekä sisäilman laadun että vesi- ja viemärijärjestelmien osalta. Toimintaolosuhteet tulee luoda energiatehokkailla tavoilla. Tavoitteet tulee huomioida suunnittelussa, laite- ja järjestelmähankinnoissa sekä järjestelmäasennuksissa. Automaatiojärjestelmän tulee mahdollistaa järjestelmien hyvän hallittavuuden sekä energiankulutuksen ja vedenkulutuksen etäseurannan.

Kaikkien LVIA-järjestelmien osien ja laitteiden tulee olla yleisesti käytössä olevia, testattuja ja tyyppihyväksyttyjä sekä järjestelmiin yhteensopivia tuotteita. Tilat tulee varustaa käyttötarpeen mukaisin LVIA-laittein ja -varustein. Ohjelmien ja laitteiden tulee olla yhteensopivia. Toimintojen ja ohjelmien tulee olla etävalvottavia ja etä-ohjattavia Vantaan kaupungin ohjeiden mukaisesti.

Sisäilmaston tavoitteena on tavanomaisissa tiloissa sisäilmastoluokka S2, rakennustöiden ja ilmanvaihtotöiden puhtausluokka P1 sekä rakennusmateriaalien ja ilmanvaihtotuotteiden päästöluokka M1 sisäilmaluokitus 2018 mukaan. Lämpötila-olosuhteiden osalta tavoite on kuitenkin sisäilmastoluokan S3 mukainen.

<u>Apurakennukset ja päärakennus/</u>

<u>Lämmitysjärjestelmät:</u>
Olemassa oleva maalämpöjärjestelmä lämpökaivoineen ja laitteineen tulee hyödyntää lämmitysmuotoa valittaessa. Suunnitteluvaiheessa tulee selvittää rakennuksien

elinkaaren kannalta edullisin vaihtoehto huomioiden energiatehokkuus- ja hiili-jalanjälkitavoitteet.

Kiinteistöihin rakennetaan omat erilliset lämmitysverkostot huonetilojen ja ilmanvaihdon lämmitykseen. Tuulikaappien lämmitykseen käytetään kiertoilmakojeita, jotka liitetään ilmanvaihtoverkostoon. Lämmönjakotapana voi olla joko lattialämmitys tai patterilämmitys.

Tilojen ja ilmanvaihdon lämmityksen jakojohdot tulee asentaa rakennuksien sisälle alakattojen yläpuolelle tai näkyviin huomioiden huoltotyöt ja korjaustyöt.

Vesi- ja viemärijärjestelmät:
Kiinteistöt liitetään HSY:n vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostoon. Sade- ja perusvedet johdetaan pintavesisuunnitelman mukaisesti HSY:n sadevesiviemäriverkostoon tai avo-ojiin.

Vesijohdot ja viemärit tulee tehdä noudattaen ympäristöministeriön määräyksien ohjeita ja asetuksia, talotekniikkainfon oppaita sekä Vantaan kaupungin ja HSY:n ohjeita.

Vesimittarit on sijoitettava lämmönjakohuoneisiin. Mittareina on käytettävä ultra-äänimittareita, jotka on liitettävä etäluennan ja automaatio-ohjelmiston piiriin. Lämpimän käyttöveden kylmävesisyöttöjohdot on varustettava kiinteistöautomaation luennan piiriin liitettävillä vesimittareilla.

Vesijohtoputket ovat kupariputkia tai muoviputkia suojaputkessa. Vesijohtoputket on asennettava näkyviin (ei rakenteisiin) huomioiden huolto- ja korjaustyöt. Näkyville jäävät pinta-asenteiset kupariputket ovat kromattuja ja rakenteisiin asennettavat muoviputket on sijoitettava suojaputkeen. Suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitava vaatimus vesijohtojen vaihdettavuudesta ja vuotojen havaittavuudesta.

Rakennukseen asennetaan erilliset jätevesi- ja sadevesiverkostot. Viemäriverkostot tehdään pääosin muoviviemäriputkista muhviliitoksin ja tarvittaessa HST- ja valurautaputkista. Keittiön viemärit tehdään HST-putkesta rasvanerottimelle saakka. Verkostojen asennuksessa huomioitava huolto- ja korjaustyöt. Keittiön viemäri varustetaan rasvanerottimella kaasutiivein kansistoin. Muilta osin viemäriverkosto varustetaan viranomaisten vaatimin suku- ja erotinlaitteistoin. Tuuletusviemärit varustetaan jäätymissuojin.

Tarkastuskaivot sekä sadevesi- ja perusvesikaivot ovat muovia varustettuna valurautaisin kansistoin. Sadevesikaivot sijoitetaan pintavesisuunnitelman mukaisesti ja varustetaan jäätymissuojin ja huuhteluputkin sekä hiekkasiepparein. Syöksytorvet varustetaan rännikaivoin, ”sadevesisuppiloita” ei hyväksytä.

Hulevesiä viivytetään kiinteistön alueella. Järjestelmä suunnitellaan ja varustetaan viivytysjärjestelmällä. Viivytyksen suunnittelussa on noudatettava Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamallia. Viivytysjärjestelmän tyyppi määritetään suunnitteluvaiheen aikana.

Kaikkien putkikaivantojen rakenteessa on huomioitava alueen maaperäolosuhteet. Putkikaivannot eristetään tarpeen mukaisesti. Tarvittaessa kaivannoissa olevat putket arinoidaan ja kaivannot salaojitetaan rakennuspaikan edellyttämällä tavalla. Viemäreihin ei saa muodostua painaumia.

Tilat on varustettava tarkoituksenmukaisin vesi- ja viemärikalustein, joiden tulee olla SFS- tai ISO-tyyppihyväksyttyjä. WC-istuimet ja normaalit pesualtaat valkoista posliinia sekä kaato- ja pesupöydät RST/HST-altaita. Vesikalusteet yksiote- ja termostaattikalusteita. Elektronisia kalusteita käytetään tarvittaessa hygieniasyistä.

Lattiakaivot ovat pääosin muovia. Pukuhuoneissa käytetään kuivakaivoja. Siivouskomeroihin asennettavat lattiakaivot varustetaan hiekanerottimin ja materiaalina käytetään ruostumatonta terästä. Keittiön lattiakaivot ja –altaat ovat ruostumatonta terästä ruuturitiläkansin.

<u>Ilmanvaihtolaitteet:</u>
Tilat varustetaan koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla noudattaen viranomaismääräyksiä ja -ohjeita sekä sisäilmayhdistyksen laatiman luokituksen SL 2018 S2 tavoitearvoja. Tulo-/poistokojeet varustetaan lämmöntalteenottolaitteilla. Lämmöntalteenottotapa valitaan elinkaarikustannusten mukaan rakennusmääräysten ja käyttötavan asettamat rajoitukset huomioiden. Koje-, laite- ja kanava-asennuksissa huomioitava huolto- ja korjaustyöt sekä koje- ja laitevalinnoissa energiatalous.

Ilmanvaihdon mitoitusarvona käytetään 8 dm^3/s/henkilö, kuitenkin vähintään 3 $dm^3/s/m^2$. SFP-luvun on oltava alle 1,7 kW/ m^3/s. Lämmöntalteenoton vuosihyötysuhteen on oltava vähintään 70 %.

Keittiö varustetaan omalla tuloilmakoneella. Keittiö varustetaan tehdasvalmisteisin huuvin kohdepoistoineen. Keittiön ilmanvaihto varustetaan käyttäjän tehostamis-mahdollisuudella.

Muiden iv-koneiden palvelualueet valittava siten, että palvelualueet ovat tarkoituksenmukaisia ja että ne palvelevat hyvin kiinteistön käyttöä. Rakennukseen varataan riittävät konehuonetilat huomioiden huolto- ja korjaustyöt (n. 5 % kokonaispinta-alasta). Käynti konehuoneisiin järjestetään sisäkautta kiintein porrasyhteyksin tai vastaavalla tavalla. Suunnittelussa on huomioitava kojeiden haalausmahdollisuudet.

Tulo-/poistokojeet ovat koteloituja lämpöeristettyjä tehdasvalmisteisia koneita. Puhaltimien moottorit taajuusmuuttajakäytöllä tai EC-moottoreita. Taajuusmuuttajat ovat automaatiourakassa.

Kanavat ovat pääosin sinkitystä teräksestä tehtyjä kierresauma- ja suorakaidekanavia tehdasvalmisteisin osin. Erikoistilojen kanavisto on HST/muovirakenteisia. Kanavien asentamista kylmiin tiloihin tai ulkoilmaan tulee välttää.

Ulkoilmasäleiköt ja –kammiot on rakennettava siten, että veden ja lumen pääsy koneisiin estyy. Ulkoilma-aukoissa käytetään lumisieppareita. Ulko- ja jäteilmakammiot varustetaan kuivakaivoin ja viemäröidään.

<u>Säätö- ja valvontalaitteet:</u>
Rakennusautomaatio järjestelmä on avoin ja muunneltavat laitteistoratkaisut salliva. Se toteutetaan noudattaen Proval Oy:n Vantaan kaupungille laatimaa ohjetta sekä kaupungin täydentäviä ohjeita. Laitteet numeroidaan Vantaan kaupungin käyttämän järjestelmän mukaisesti.

Automaatiotoiminnot, LVI-tekniset laitteet ja varusteet sekä ohjelmat suunnitellaan ja rakennetaan Vantaan kaupungin käytössä oleviin järjestelmiin ja toimintoihin yhteensopiviksi. Järjestelmä mahdollistaa laitteiden ja järjestelmien tarpeenmukaisen etäseurannan ja etäohjaukset, hälytystoiminnot siirtoineen sekä energian ja veden käytön seurannan ja tietojen taltioinnin myöhempää tarkastelua varten ”pilvitoimintona” verkkoyhteyttä käyttäen. Kiinteistöautomaatiojärjestelmä tukee avoimia rajapintoja kuten Modbus RTU ja TCP/P sekä BACnet. Järjestelmän tulee olla laajennettavissa ja vapaasti päivitettävissä järjestelmätoimittajasta riippumatta.

<u>Saunarakennus ja kodat:</u>

Rakennusten vedet ja mahdolliset lämpöjohdot pyritään tuomaan päärakennuksen eli kahvilarakennuksen kautta. Jätevedet johdetaan mahdolliseen jätevesipumppaamoon.

Rantasuihkut:
Rantasuihkujen vedet tuodaan päärakennuksen eli kahvilarakennuksen kautta. Jätevedet johdetaan mahdolliseen jätevesipumppaamoon.

Sähkötekniset tavoitteet

Yleistä
Sähköteknisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia.

Hanke toteutetaan vaiheittain. Vuonna 2023 tehtävät sähkötyöt (vaihe 1) esitetään erikseen kohdittain.

Aluesähköistys ja liittymät
Kiinteistön rakennukset liitetään sähkölaitoksen pienjännitejakeluverkkoon ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon. Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin kaukovalvontajärjestelmään. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon ja rikosilmoitinjärjestelmä rikosilmoitinverkkoon.

Piha-alueiden valaistus toteutetaan valaisinpylväillä sekä rakennukseen asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla.

Vaiheessa 1 (2023) nykyistä liittymää kasvatetaan 400A:sta 630A:ksi päärakennuksessa. Pääkeskukselle asennetaan lisäliittymäkaapeli puistomuuntamolta. Telejärjestelmien nykyiset liittymät säilytetään.

Sähköjärjestelmät (400V)
Rakennukset varustetaan sähkökeskuksilla, jotka palvelevat valaistusta, pistorasioita, LVIA-laitteita, kiinteistön laitteita sekä tele- ja turvajärjestelmiä.

Piha-alueelle asennetaan 1-2 pistorasiakeskusta palvelemaan mahdollisia ulkotapahtumia.

Energian kulutuksen seurantaa varten sähkökeskuksiin asennetaan alamittareita, joilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energian kulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittaustulosten poikkeamia esim. vikatapauksissa.

Vaiheessa 1 uusi apurakennus (porttirakennus yrittäjien tiloineen) varustetaan sähkökeskuksilla. Muilta osin nykyiset keskukset hyödynnetään pääsääntöisesti.

Johtotiet

Rakennuksiin asennetaan tehdasvalmisteisia metallirakennetta olevia kaapelihyllyjä, johtokanavia ja valaisinripustuskiskoja.

Vaiheessa 1 uusi apurakennus (porttirakennus yrittäjien tiloineen) varustetaan johtoteillä. Muilta osin nykyiset johtotiet hyödynnetään pääsääntöisesti.

Valaistusjärjestelmät

Rakennusten valaistustasojen mitoituksissa tulee noudattaa pääsääntöisesti standardin SFS-EN 12464-1 suosituksia. Valaistus toteutetaan energiatehokkaasti.

Vaiheessa 1 uudet rakennukset varustetaan valaistuksella ja pistorasioilla. Uusien kotarakennusten sähköntarve tarkistetaan hankesuunnitteluvaiheessa.

Telejärjestelmät

Rakennukset varustetaan seuraavilla telejärjestelmillä:

- Yleiskaapelointijärjestelmä (sisältäen wlan)
- Info-TV-järjestelmä
- AV- järjestelmät (neuvotteluhuoneet, yms.)
- Soittokello-, varattu-valo-, sisään-pyyntö ja mahdolliset ovipuhelinjärjestelmät
- Erityisäänentoistojärjestelmät (neuvotteluhuoneet, kahvila, ruokala, yms.)

Vaiheessa 1 uusi apurakennus varustetaan yleiskaapelointi-, AV- ja merkinantojärjestelmillä. Muilta osin nykyiset telejärjestelmät hyödynnetään pääosin.

Turvajärjestelmät

Rakennus varustetaan seuraavilla sähköteknisillä turvajärjestelmillä:

- LE-WC-hälytysjärjestelmä
- Murtosuojausjärjestelmä
- Videovalvontajärjestelmä
- Kulunvalvonta- ja ovilukitusjärjestelmä, kulkuportit
- Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä

- Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä, jos lupaehdot sitä edellyttää
- Savunpoistojärjestelmä, jos lupaehdot sitä edellyttää
- Sprinklerijärjestelmä, jos rakennusluvan ehdot sitä edellyttää

Vaiheessa 1 uusi apurakennus varustetaan ym. järjestelmillä (pois lukien kulunvalvonta-, ovilukitus- ja kulkuporttijärjestelmä) ja liitetään nykyisen päärakennuksen turvajärjestelmin.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä

Kiinteistö varustetaan kiinteistöautomaatiojärjestelmällä. Järjestelmällä ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään hälytystietoja.

Vaiheessa 1 apurakennus varustetaan kiinteistövalvontajärjestelmällä, joka liitetään päärakennuksen järjestelmään.

Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät

Kattokaivojen, räystäiden ja syöksytorvien sähkölämmityksiä tulee välttää. Toteutetaan vain, jos henkilöturvallisuus ja/tai sadevesien johtaminen sitä ehdottomasti edellyttää.

Peseytymistilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus). Voidaan toteuttaa myös vesikiertoisella lämmityksellä osana rakennuksen lämmitysjärjestelmää.

Keittiölaitteille, pesukoneille, yms. asennetaan sähköliitännät.

Kiinteistö varustetaan aurinkosähköjärjestelmällä. Paneelien sijoituspaikka, koko ja rakennusvaihe tarkistetaan HS-vaiheessa.

Vaiheessa 1 apurakennus varustetaan soveltuvin osin em. laitteilla. Muilta osin muutos- ja lisäystarpeet toteutetaan rakennus- ja LVIA-suunnitelmien mukaisesti.

4.10 Elinkaaritavoitteet, energiatehokkuustavoitteet (sis. energia-, tiiveyslukutavoitteet)

Uudisrakennuksen suunniteltu käyttöikä on perustusten ja rungon osalta 100 vuotta, täydentävien rakennusosien osalta 50 vuotta. Vahvavirtakaapeliverkon ja sähkökeskusten tekninen tavoitekäyttöikä on 40 vuotta. LVI-runkokanava-, putki- ja johtoverkkojen tekninen tavoitekäyttöikä 50 vuotta.

Tilojen, kalusteiden, varusteiden sekä taloteknisten järjestelmien laatu noudattaa tämän päivän rakentamisen tasoa. Rakennus-, rakenne-, sähkö- ja LVI-teknisissä suunnitelmissa kiinnitetään erityistä huomioita sisäilman laatuun, rakennusfysikaaliseen toimivuuteen, ulkovaipan sisäpinnan tiiveyteen, valaistukseen, energiatehokkuuteen sekä äänenvaimennukseen.

Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta (1048/2017); Majoitusliikerakennuksen (käyttötarkoitusluokka 5) energiatehokkuuden vertailuluku saa A-luokassa olla enintään 90 kWhE/ (m²a).

Kuusijärven päärakennuksen tavoitteellinen, laskennallinen energiatehokkuuden vertailuluku (E-luku) on 80 kWhE/m²a. Tätä tulee noudattaa myös muiden lämpimien rakennusten osalta. Energiatehokkuuden suunnittelu edellyttää kaikkien suunnittelualojen saumatonta yhteistyötä.

Rakennukset varustetaan rakennukseen integroitavalla tai vesikatolle asennettavalla aurinkosähkövoimalalla, jonka suunnittelun lähtökohtana on rakennuskokonaisuudelle arvioitu, nykyinen kesäaikainen sähkötehon tunneittainen peruskulutus (150-200 kW). Ainakin päärakennuksen kattomuodon on tuettava aurinkosähkövoimalan sijoittumista etelään ja länteen, mikäli sähköpääkeskus sekä saunatoiminnot sijoittuvat siihen. Aurinkosähköjärjestelmän koko alustavasti on luokkaa 200 kWp (vaatii vähintään 800 m2 aurinkopaneelialan siten, että paneelit eivät varjosta toisiaan). Valitettavasti päärakennuksen tai muiden rakennusten kattomuodosta tai pinta-alasta ei tarveselvitysvaiheessa ole vielä tarkempaa tietoa. Lisäksi myös paikoitusalueelle sijoittuvat sähköautojen latauspisteet (22 kW/kpl) nostavat omaa sähköntuotantotarvetta.

Kotiin ja muihin vastaaviin rakennelmiin aurinkosähköä voidaan asentaa myös pienimuotoisena offgrid-asennuksena valaistusta tai matkapuhelinlatausta varten.

Hyödynnetään ehdottomasti olemassa oleva maalämpöjärjestelmä lämpökaivoineen ja -laitteineen lämmitysmuotoa valittaessa ja laajennetaan sitä mahdollisuuksien mukaan palvelemaan uutta, isompaa päärakennusta.

Lisäksi rakennuksiin asennetaan kattavasti LED-valaisimet ja sähköautojen latausasemat (voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti).

Rakennuksen energiatehokkuustavoitteiden toteutumisen seurantaa varten se varustetaan sähkön-, lämmön- ja vedenkulutuksen päämittauksilla sekä riittävällä

määrällä alamittareita tilakeskuksen ohjeen (Mittarointiohje LVIAS-suunnittelijoille, 13.8.2019) mukaisesti.

Noudatetaan ympäristöministeriön asetusta uuden rakennuksen energiatehokkuudesta (1048/2017). Ilmanpitävyys varmistetaan tiiveysmittauksilla.

Kasvikattojen toteuttaminen kaikkien rakennusten osalta sekä huleveden imeyttäminen tontilla tutkitaan.

Hyödynnetään energiaratkaisujen valinnassa elinkaarilaskentaa sekä hiilijalanjälkilaskentaa. Puurakennuksen kyseessä ollessa lasketaan myös hiilikädenjälki viimeistään myöhemmissä suunnitteluvaiheissa.

4.11 Sisäilmatavoitteet

Hankkeen tavoitteet, suunnittelu ja rakentaminen Vantaan kaupungin suunnitteluohjeen mukaan. Tilojen sisäilman tulee täyttää Sisäilmastoluokituksen 2018 sisäilmaluokan S2-vaatimukset muutamin poikkeuksin. Sisälämpötilan lämmönhallinnan yläraja sisäilmaluokka S3:sen mukaan. Rakennusmateriaalien tulee täyttää Sisäilmastoluokituksen 2018 päästöluokan M1 vaatimukset.

5. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

5.1 Sijainti ja hallinta

Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen välittömään läheisyyteen, järven pohjoispuolelle, sijoittuvat alueen vierailijoita palvelevat rakennukset sekä myös luontomatkailuun erikoistuneiden yritysten tukikohtatilat. Alue on asemakaavassa merkitty urheilu- ja virkistyspalveluiden alueeksi (VU). Rakennusoikeutta on sallittu asemakaava-alueelle ainoastaan ulkoiluun, virkistykseen ja matkailuun liittyviin käyttötarkoituksiin.

5.2 Kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet

Asemakaava 971100 Kuusijärvi 2, Kuninkaanmäki; vireille 9.12.2017, hyväksytty (KV) 19.10.2020, ks. liite (asemakaava ja -selostus).

Oleelliset kaavamääräykset:

- Rakennuksen, rakennelmien ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia. Rakenteet ja rakennukset tulee sijoittaa ympäristöön sopivasti, niiden tulee olla arkkitehtuuriltaan yhtenäisiä ja ne on rakennettava käyttäen ympäristöön soveltuvia materiaaleja, kuten puuta.
- Oleskeluun tarkoitetuilla alueilla tulee alittaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset ohjearvot virkistysalueille taajamassa tai niiden välittömässä läheisyydessä (LAeq 7-22, 55dB ja LAeq 22-7, 50dB).

ote asemakaavasta / lähde; asemakaava 19.10.2020

5.3 Tontin rakennettavuus, alustava rakennettavuusselvitys

Kuusijärven alueella sijaitsee hajakairauspisteitä, joita on tehty vuosina 2001, 2002, 2003 ja 2011. Pysäköintialueella on tehty lisäksi kairauksia v. 2020. Palvelukeskuksen rakennuksien kohdilla/ympäristössä on suoritettu pohjatutkimus keväällä 2022 yleispiirteisellä tasolla alustavien maaperäolosuhteiden selvittämiseksi. Alueelta on olemassa yleispiirteinen pintamaalajikartta sekä alueelta on tehty vuonna 1969 ”Kuusijärven käyttösuunnitelman mukainen alustava pohjatutkimus”.

Vanhojen rakennusten kohdalla (ulkoilumaja, jätevedenpuhdistamo) on tehty pohjatutkimus vuonna 1978. Vanhassa kartassa vuodelta 1962 on esitetty alueen maanpintaa ennen alueen rakentamista. Pohjavedenpintaa ei ole selvitetty, eikä maaperän mahdollista pilaantuneisuutta.

Alueen vanhassa kartassa vuodelta 1962 on esitetty tulevien rakennusten sijainnit likimääräisesti. Alueella on ollut kolme kukkulaa, joiden pohjoispuolella (nykyisen LP-alueen kohdalla) on ollut kosteikko/suo/pehmeikköalue, jonka maanpinta on ollut noin tasossa +42.31 (N2000). Kukkuloiden välissä on ollut painanteet, solat, joissa on havaittu hienorakeisia kerrostumia yrittäjien rakennuksen, porttirakennuksen ja päärakennuksen kohdalla. Saunarakennuksen kohdalle sijoittuvia solia ei ole tutkittu. Saunarakennuksen eteläpäädyssä ja rakennuksesta Kuusijärvelle viettävässä rinteessä on hienojakoinen kiilamainen kerrostuma savea tai silttiä. Sama kerrostuma on havaittavissa savusaunan kohdalla, joka sijaitsee lähimpänä saunarakennusta.

Kerrostuma jatkuu todennäköisesti muidenkin savusauna- ja kotarakennusten kohdalla rinteessä.

Alueella on tehty täyttöjä ja muokattu maanpintaa mm. kävelyteiden ja siltojen yms. rakentamisen yhteydessä. Pintamaalajikartan mukaan Kuusijärven lähellä sekä LP-alueen ympäristössä on täyttö- ja toiminta-aluetta. Vanhan kartan mukaan kukkula-alueet on merkitty pintamaalajikarttaan moreenialueiksi, joissa on kallioisia alueita. LP-alueen pohjoispuolella on turvealuetta ja vanhan kartan mukaisia kukkuloita ympäröi hienorakeisia maalajeja sisältävä alueita; savi, silttimoreeni ja siltti. Moreenialue ei ole todennäköisesti yhtenäinen, vaan hienorakeiset maalajit jatkuvat myös sola-alueilla. Vanhoilla rinteillä (v. 1962 kartta) on mahdollisesti kiilamaisia välisavi-kerrostumia tai hienorakeisia kerrostumia.

alueen maalajikartta / lähde; Vampatti 08/2022

Kairauksilla on päästy tunkeutumaan noin 1,1 – 6,8 metrin syvyydelle tutkimusajankohdan maanpinnasta. Kalliopinnan sijaintia ei ole tutkittu. Moreenimäkialueilla sekä vanhan kartan mukaisilla kukkula-alueilla kallionpinta voi tulla paikoitellen vastaan riippuen rakennusten perustamistasosta. Pintamaalajikartan mukaisilla moreenialueilla voi olla paikoitellen myös pinnassa hienorakeisia kerrostumia, arviolta noin 1-3 metriä.

Kuusijärven pohja on erittäin pehmeää hienorakeista kerrostumaa ja järven länsipäätä ympäröivä maapohja on turve-/savialuetta.

Pohjavedenpinnantasoa ei ole tutkittu. Moreenimäki toimii pohjaveden muodostumisalueena Kuusijärvelle.

Päärakennus, apurakennus (yrittäjät, portti yms.); sijoittuu nykyisen ulkoilurakennuksen ja katosrakennuksen kohdalle ja jatkuu siitä länteen ja pohjoiseen päin. Maapohja muuttuu pienpiirteisesti tulevan rakennuksen pohjan kohdalla. Rakennuksen alle jää mm. Kuusijärven latusillan rakenteet ja maapenkereet. Vanhan kartan mukaisten kukkuloiden rinnealueilla sekä nykyisillä rinnealueilla rakennuspaikan stabiliteetti tulee tarkistaa vanhojen rinteiden viettosuuntiin. Myös mahdollisten latusillan paikalleen jätettävien maapenkereiden ja perustusrakenteiden stabiliteettivaikutus tulevan rakennuksen perustuksille tulee tutkia. Pohjaveden pinnantaso tulisi selvittää ja puhtaat hulevedet imeyttää maaperään.

Saunarakennus; sijoittuu pintamaalajikartan mukaan moreenirinteeseen. Vanhojen karttojen mukaan rakennus sijoittuu sola-alueelle, jossa on tehty täyttöjä. Rinteessä voi esiintyä myös kalliota sekä etelärinteen puolella hienorakeisia kerrostumia (välikerrostuma). Täytöt on aikanaan tehty mahdollisesti hienorakeisten kerrostumien päälle. Laboratoriotutkimusten mukaan lahoissa savikerrostumissa on mukana humusta ja hehkutushäviö on 4 %. Rakennuksen stabiliteetti tulee tutkia rinteessä sekä tehdä selvitys vanhoista täytöistä. Alustavat painokairaukset ovat päätyneet tiiviiseen maakerrokseen rakennuksen eteläreunalla. Lyhyeksi jääneiden kairauksien kohdalla tulee varmistaa kairausten lopetustason alapuoli lisätutkimuksilla.

Savusaunat ja kodat; rakennukset on suunniteltu rinteeseen. Laboratoriotutkimusten perusteella maanäytteissä on esiintynyt rautasaostumia. Mahdollinen sulfidisavien esiintyminen tulee tutkia.

<u>Lisätutkimustarpeet</u>

Rakentamista varten laaditaan lopullinen perustamistapalausunto rakentamispaikkakohtaisine lisäpohjatutkimuksineen ja stabiliteettiselvityksineen. Pohjaveden pinnantaso selvitetään ja tulevien kuivatusratkaisujen vaikutus Kuusijärveen. Maaperän pilaantuneisuus on tutkittava tarvittaessa vanhan rakennuksen purkamisen jälkeen. Maaperän mahdollinen radonaktiivisuus tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Alueelta ei tunneta pilaantuneita maita.

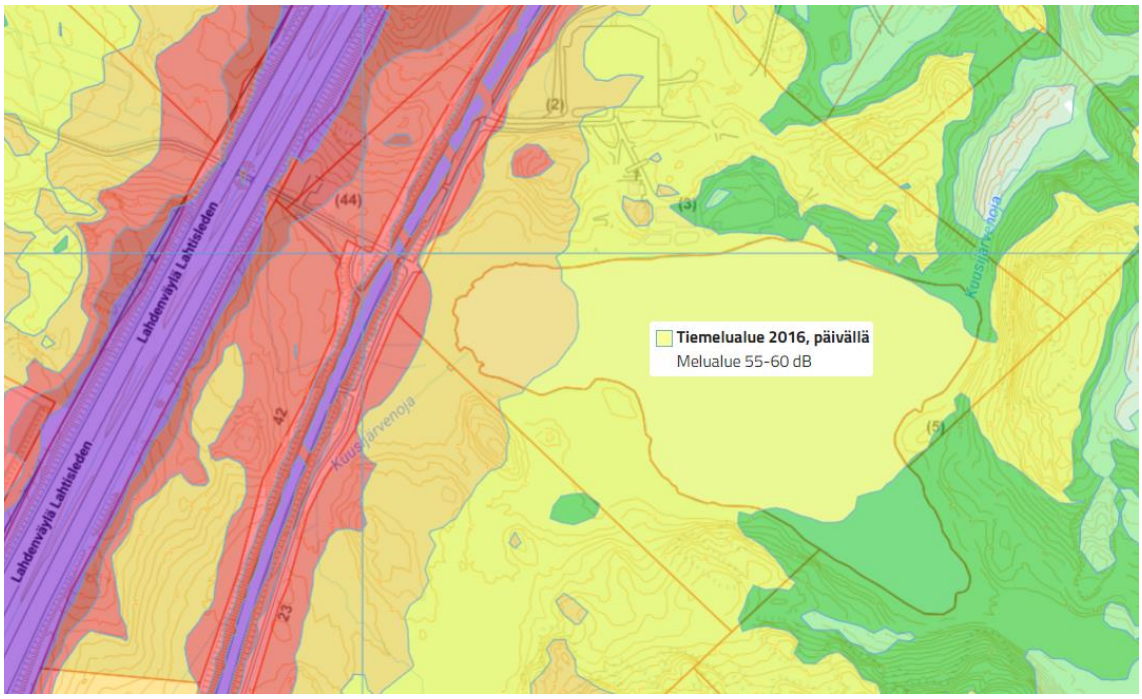
5.4 Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka, meluselvitys

Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen nykyinen pysäköintialue on ollut riittämätön etenkin ruuhkahuippujen aikaan, jolloin alue on täyttynyt autoista. Uusi pysäköinti-

alueen laajennus on rakenteilla ja valmistuu 2023, ks liite. Myös alueen pyöräpysäköintipaikat uusitaan samassa yhteydessä, ks liite.

Hankkeessa on huomioitava huolto- ja pelastusajoneuvoille riittävät reitit (mm. leveys, kantavuus), ks. yleissuunnitelman kaavio.

Kuusijärvi ei ole lentomelualuetta (pois lukien esterajoituspinta-alue), mutta Lahdenväylä sekä Lahdentie aiheuttavat alueelle tiemelua, jonka viitearvo ylittää päiväaikaiset (55dB) että yöaikaiset (50 dB) ohjearvot.

alueen melualuekartta / lähde; Vampatti 08/2022

Alueella on mahdollisuus lisätä vedenkulutusta pienimuotoisesti nykyisen muovisen d110 vesijohtoverkoston puitteissa. Mikäli tulevaisuudessa vedenkäyttö tulee kasvamaan, kapasiteetin kasvattaminen edellyttää käyttövesisäiliön tai suuremman jakeluvesijohdon rakentamista Kuusijärven luonto- ja virkistysalueelle.

Muovisen painejätevesiviemärin d110 kapasiteetti rajoittaa vedenkulutuksen lisäämistä Kuusijärven alueella. Mikäli vedenkulutus ylittää hetkellisesti pienten jätevedenpumppaamojen tuoton, on jätevesien tasaaminen järjestettävä alueella ennen johtamista HSY:n jätevesiverkostoon. Pumppaamon käyttöaste ja jätevesiviemärin kapasiteetti on tarkistettava jatkossa.

Kaukolämpöverkko ei ulotu alueelle.

Vantaan Energian sähköverkko kulkee Lahdentien varressa ja tulee Kuusijärventien kautta nykyiselle ulkoilumajalle.

Kaavaa varten on tehty liikennemeluselvitys (Sitowise 2020). Asemakaavassa on osoitettu meluaita Lahdentien varteen, mutta sen toteutus ei ole hankkeen tiedossa ja/tai vastuulla. Meluasia on varmistettava jatkosuunnittelun yhteydessä.

5.5 Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely

Alueen hulevedet johdetaan pintavaluntana avo-ojia pitkin Kuusijärveen ja Kuusijärvenojaan. Osa hulevedestä imeytyy maaperään pohjavedeksi ja osa kulkeutuu kosteikkoja pitkin Kuusijärvenojaa pitkin Vantaan Myyraksenojaan ja edelleen Krapuojan kautta Helsingin Kappelvikiin.

Hankkeessa hulevesien vesistöihin aiheuttamaa haittavaikutusta pyritään ehkäisemään kasvikattojen rakentamisella.

Verkostovettä käytetään ranta-alueen uusissa suihkupisteissä huomioiden, että kaikki käytetty ”harmaa” vesi käsitellään laadullisesti esim. biosuodatuksen kautta ennen laskemista eteenpäin.

6. VÄISTÖTILATARVE

Rakentaminen voidaan toteuttaa vaiheittain, jolloin väistötilatarvetta ei ole.

7. KUSTANNUKSET

7.1 Investointikustannusennuste

Tontista aiheutuvia kustannuksia ei ole tiedossa.

7.2 Purkukustannukset

Kakki olevat rakennukset ja rakennelmat puretaan (pois lukien iso savusauna), niiden kustannusennuste on 270 000 €.

8. RAHOITUS JA AIKATAULU

8.1 Rahoitus investointiohjelmassa

Valtuuston hyväksymään vuosien 2021–2030 investointiohjelmaan on merkitty ensimmäisen vaiheen investointivaraus 2,5 M€ vuodelle 2023. Toisen vaiheen rahoitus ei ole tiedossa.

8.2 Aikataulu

Ensimmäisen vaiheen hankesuunnittelu on tarkoitus käynnistää heti tarveselvityksen jälkeen syksyllä 2022 ja toteutussuunnittelu vuosina 2022–2023.

Rakentaminen pyritään aloittamaan vuonna 2023, jatkuen vuodelle 2024. Ensimmäisen vaiheen on määrä olla valmis 2024-2025.

Toinen vaihe (päärakennus ja saunarakennus) ei ole tiedossa.

9. HANKKEEN KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET JA TOIMINTAKUSTANNUKSET

9.1 Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, siivous, huolto)

185 761 € / vuosi

9.2 Toimintakustannukset

Ei ole tiedossa.

10. TYÖTURVALLISUUSASIAT

Rakennustyön turvallisuus

Suunnitteluvaiheen turvallisuuskoordinaattorina toimii rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen. Työturvallisuustehtävien tarkistuslista on käyty läpi. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta. Rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin tilakeskuksen turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat.

11. RISKIT

11.1 Kustannukset

Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannukset eivät ole tarkasti ennustettavissa.

11.2 Maaperästä, rakennuspaikasta aiheutuvat riskit

Rakentamisolosuhteista seuraa riskejä, jotka voivat aiheuttaa lisäkustannuksia. Maaperästä tai rakennuspaikasta aiheutuvat riskit tarkentuvat, kun tehdään perustamistapalausunto rakentamispaikkakohtaisine lisäpohjatutkimuksineen.

11.3 Vesihuolto

Kuusijärven vesihuollon yleissuunnitelman mukaan nykyinen kapasiteetti ei välttämättä riitä, jos/kun kapasiteetti kasvaa. Koskee erityisesti; käyttövesiverkko, harmaan veden käsittely sekä jätevesiverkosto.

11.4 Melu

Kuusijärven asemakaavassa on määräys Lahdentien varren meluseinästä. Sen rakentaminen on auki ja aikataulu ei tiedossa. Voi muodostaa viranomaistulkintariskin; ” ..tulee alittaa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset ohjearvot virkistys-alueille taajamassa tai niiden välittömässä läheisyydessä”.

11.5 Yhteensovitus

Kuusijärven palvelurakennukset -hanke koskee nimensä mukaisesti rakennuksia ja rakennelmia. Yhteensovitus alueen ympäristön ja siihen liittyvän toiminnallisuuden kanssa on huomioitava koko suunnittelu- ja toteutusvaiheen ajan.

11.6 Investointiohjelma

Investointiohjelman investointivaraus ei riitä välttämättä edes suunniteltuun I vaiheen toimenpiteisiin (apurakennus, savusaunat, kodat).

12. TYÖRYHMÄN JÄSENET

Kaupunkikulttuurin toimiala:
Laitala Anniina, koordinaattori, yhteiset palvelut / kehittäminen ja strategia
Tiusanen Markku, kalastusteknikko, liikuntapalvelut / liikuntapaikkojen käyttö

Elinkeinopalvelut, kasvupalvelut:
Järnefelt Mirka, erityisasiantuntija, yritysneuvonta

Kaupunkiympäristön toimiala,
kiinteistöt ja tilat, toimitilajohtaminen, hankevalmistelu:
Hyvärilä Jussi, rakennuttaja-arkkitehti
Kivineva Eija, hankepäällikkö

Kaupunkiymp. toimiala,
kiinteistöt ja tilat, toimitilajohtaminen, suunnittelu- ja hankepalvelut:
Kokkonen Petri, kustannusinsinööri
Aaltola Tarja, keittiöasiantuntija
Tuhkanen Jukka, rakenneinsinööri
Hällström Ari, LVI-insinööri
Jaakkola Yrjö, sähköinsinööri
Valkeapää Anne, puhtauspalveluasiantuntija

Kaupunkiymp. toimiala, kiinteistöt ja tilat, toimitilajohtaminen:
Eskelinen Sirpa, energian erityisasiantuntija, kiint. hoito ja ylläpito
Suotula Marika, pihavastaava, kunnossapito
Vuorenmaa Juha, rakennuttajapäällikkö, rakennuttaminen

Kaupunkiymp. toimiala, kiinteistöt ja tilat, kiinteistöhallinta ja asuminen:
Sari Lindqvist, toimitilapäällikkö, tilahallinta
Jussi Juntunen, isännöitsijä

Kaupunkiymp. toimiala, kaupunkirakenne ja ympäristö, asemakaavoitus:
Jaakonaho Mari, aluearkkitehti, Itä-Vantaa
Koskivaara Noora, asemakaava-arkkitehti, Itä-Vantaa

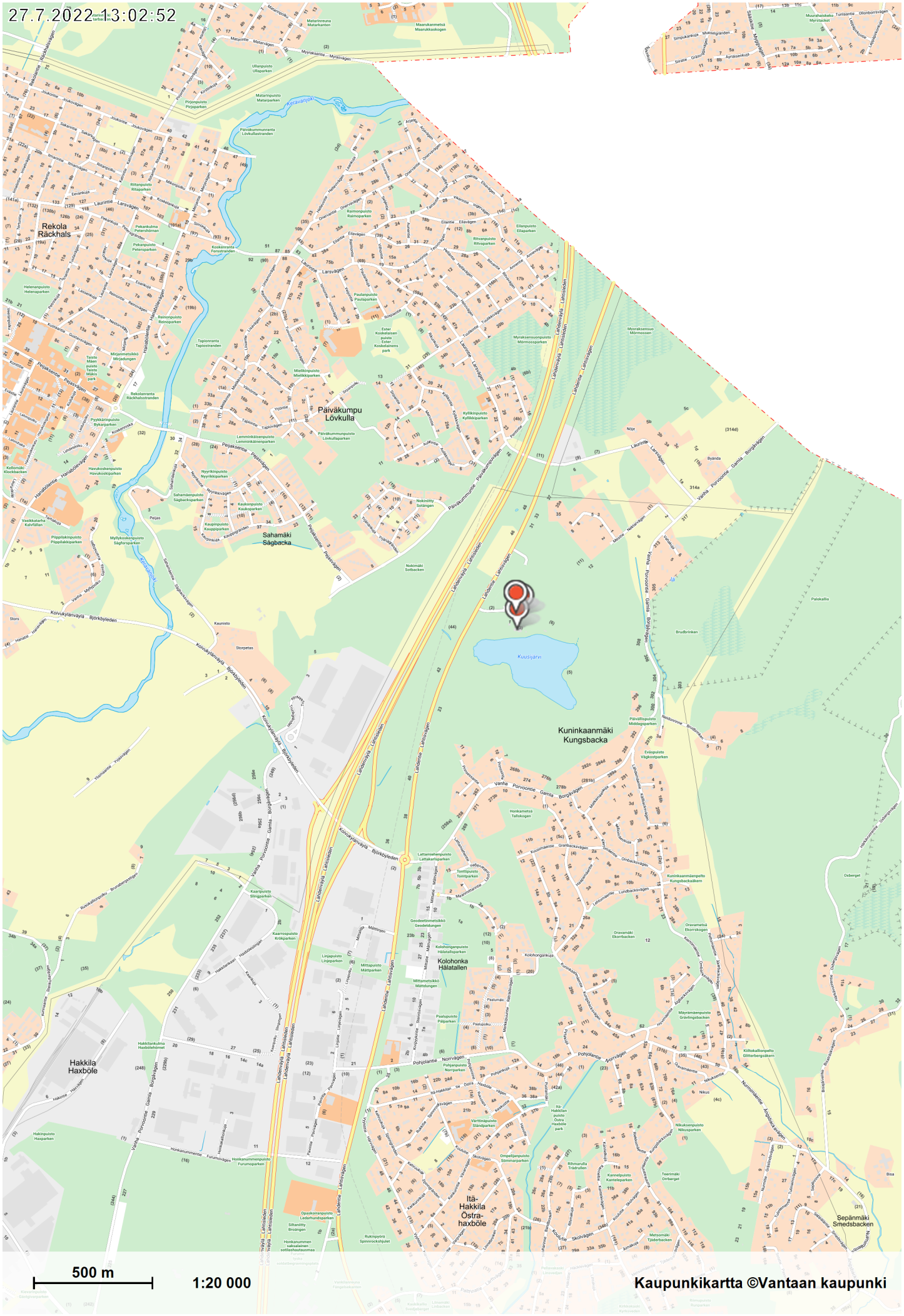
Kaupunkiymp. toimiala, kaupunkirakenne ja ympäristö, rakennusvalvonta:
Rekonen Ilkka, lupapäällikkö, kaupunkikuvayksikkö

Kaupunkiymp. toimiala, kiinteistöt ja tilat, geotekniikka:
Kangas Heikki, geotekniikkapäällikkö
Karhunen Anna-Leena, suunnitteluinsinööri

Kaupunkiymp. toimiala, kadut ja puistot, suunnittelu:
Burjam Heidi, puistosuunnittelupäällikkö, viheralueiden suunnittelu
Lagstedt Jarmo, alueinsinööri, kadunsuunnittelu
Auvinen Antti, suunnitteluinsinööri, vesihuollon yleissuunnittelu

Talousohjaus/ Kaupunkistrategia ja johto:
Vaten Kirsi, erityisasiantuntija

Tietohallinnonpalvelukeskus:
Ylioja Ilkka-Aleksi

27.7.2022 13:02:52
Rekola
Räckhals
Päiväkumpu
Lövkulla
Sahamäki
Sågbacka
Kuninkaanmäki
Kungsbacka
Kolohonka
Hålatallen
Hakkila
Haxböle
Itä-
Hakkila
Östra-
haxböle
Sepänmäki
Smedsbacken
Kuusijärvi
500 m
1:20 000
Kaupunkikartta ©Vantaan kaupunki

Rakennushankkeen turvallisuusriskit, HAVAT Riskikartta

KOHDE: Kuusijärven palvelurakennukset

PÄIVÄYS: 1.8.2022

LAATIJAT: Jussi Hyvärilä, Jukka Tuhkanen, Anniina Laitala

Rakennushankkeen ominaisuudet

- ☐ Koko
- ☐ Muoto
- ☐ Suuruus
- ☐ Mitat
- ☐ Poikkeuksellisuus
- ☐ Ainutkertaisuus
- ☐ Materiaalivalinnat
- ☐ Tekniset ratkaisut
- ☐ Runkoratkaisu
- ☐ Ajankohta
- ☐ Suunnitteluratkaisut
- ☒ Vaativuus, rakennustöiden vaiheittaisuus
- ☐ Rakennuksen kunto
- ☐ Talotekniikka
- ☒ Muu, kustannukset, huolto- ja pelastusliikenne huomioitava

Työturvallisuutta ja terveyttä koskevat tiedot

- ☐ Mikrobit (Home)
- ☒ Pöly
- ☐ Kaasut
- ☐ Muut ilman epäpuhtaudet
- ☐ Melu, tärinä
- ☐ Kuumuus/kylmyys
- ☐ Säteily
- ☐ Häikäisy
- ☐ Happipitoisuus, hapen puute
- ☐ Myrkyt
- ☐ Vaaralliset aineet
- ☐ Altistuminen
- ☐ Ergonomia, hankalat työasennot
- ☐ Vaaralliset työt
- ☐ Räjähdys
- ☐ Syttyminen
- ☐ Muu

Rakennushankkeen luonne

- ☒ Työmaan johtamisen erityispiirteet, alue käytössä ja palvelut avoinna asiakkaille rakennustöiden aikana huomioitava
- ☒ Yhteensovittamisen erityispiirteet, alue käytössä rakennustöiden aikana ja palvelut avoinna asiakkaille
- ☒ Aikataulu, riittävät resurssit huomioitava ja varmistettava etukäteen rakentamisen tavoiteaikataulussa pysymisessä
- ☐ Urakoitsijoiden määrä
- ☐ Urakkarajat
- ☐ Erillistoimitukset
- ☐ Töiden läheisyys/peräkkäisyys
- ☐ Töiden päällekkäisyys
- ☒ Tiedonkulun erityispiirteet, alueen käyttäjille tiedottaminen
- ☐ Työmenetelmien reunaehdot
- ☐ Muu

Rakennushankkeen olosuhteet

- ☒ Varottavat rakenteet, säilytettävät rakenteet, luonto
- ☐ Vaaralliset johdot
- ☐ Varottavat toiminnot
- ☒ Asukkaat, asiakkaat, tilaajan henkilöstö, vuokralaiset, käyttäjät, alueen käyttäjät
- ☐ Liikenne, liikennemuodot
- ☐ Työkoneiden käyttö
- ☐ Työvälineiden käyttö
- ☐ Materiaalit ja aineet
- ☐ Vaaralliset jätteet
- ☐ Teollinen toiminta lähellä, prosessit
- ☐ Tilojen rakennusaikainen käyttö
- ☐ Muu toiminta
- ☐ Herkät laitteet ja laitteistot
- ☒ Muut ympäristötekijät, vesialue, luonto
- ☒ Purettavat rakenteet, vanhat purettavat rakennukset/rakenteet
- ☐ Sähkökaapelit/kaasuputket
- ☐ Muu

Työhön liittyviä vaaroja

- ☐ Arvioitava aina VNp629/94 liitteen 2 mukaista erityistä vaaraa sisältävät työt
- ☐ Rakennusratkaisuihin liittyvät vaarat

VANTAAN KAUPUNKI

Kaupunkiympäristö
Kiinteistöt ja tilat, Mittaus- ja geopalvelut

21.6.2022

KUUSIJÄRVEN PALVELUKESKUS
ALUSTAVAT PERUSTAMISOLOSUHTEET

1. Sijainti

Kuusijärven palvelukeskus on suunniteltu tontille 415-4-945. Tontille on suunniteltu rakennettavaksi useita rakennuksia ja uudet rakennukset sijoittuvat osittain purettavien nykyisten rakennusten kohdalle. Rakennukset on nimetty pohjatutkimuskartassa A-I kirjaimin.

2. Tutkimukset

Kuusijärven alueella sijaitsee hajakairauspisteitä , joita on tehty vuosina 2001, 2002, 2003, 2011 sekä parkkialueella v.2020. Palvelukeskuksen rakennuksien kohdilla/ympäristössä on suoritettu pohjatutkimus keväällä 2022 yleispiirteisellä tasolla alustavien maaperäolosuhteiden selvittämiseksi. Pohjatutkimuksen yhteydessä on tehty 13 kpl painokairauksia sekä on otettu häiriintyneitä maanäytteitä 7:stä pisteestä.

Alueelta on olemassa myös yleispiirteinen pintamaalajikartta sekä alueelta löytyy vuonna 1969 tehty ”Kuusijärven käyttösuunnitelman mukainen alustava pohjatutkimus”, jossa on kairattu hajakairauspisteitä (tärykairaus) rinnealueilla sekä tutkittu painokairauksilla järven pohjaa.

Vanhojen rakennusten kohdalla (ulkoilumaja, jätevedenpuhdistamo) on tehty pohjatutkimus vuonna 1978 (RAVA-arkisto), Pohjatutkimusinsinööritoimisto Ahti Viskari Oy:n toimesta. Vanhan pohjatutkimuksen sidonta on puutteellinen.

Vanhassa kartassa vuodelta 1962 on esitetty alueen maanpintaa ennen alueen rakentamista.

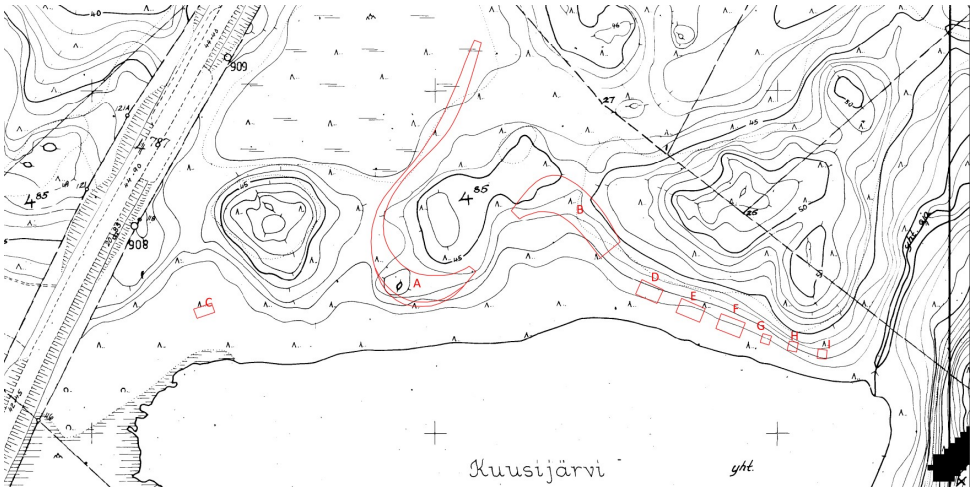
Pohjavedenpintaa ei ole selvitetty, eikä maaperän mahdollista pilaantuneisuutta.

3. Pohjasuhteet

Alueen vanhassa kartassa vuodelta 1962 on esitetty tulevien rakennusten sijainnit likimääräisesti. Alueella on ollut kolme kukkulaa, joiden pohjoispuolella (Nykyisen LP-alueen kohdalla) on ollut kosteikko/suo/pehmeikkoalue , jonka yläpinta on ollut noin tasossa +42,31 (N2000). Kukkuloiden välissä on ollut painanteet, solat, joissa on havaittu hienorakeisia kerrostumia A-rakennuksen kohdalla. B ja C-rakennuksin kohdille sijoittuvia solia ei ole tutkittu. B rakennuksen eteläpäädyssä ja rakennuksesta Kuusijärvelle viettävässä rinteessä on hienojakoinen kiilamainen kerrostuma savea tai silttiä. Sama kerrostuma on havaittavissa D-rakennuksen kohdalla ja jatkuu todennäköisesti E-I rakennusten kohdalla rinteessä.

Alueella on tehty täyttöjä ja muokattu maanpintaa mm. kävelyteiden ja siltojen yms. rakentamisen yhteydessä. Arvio vanhasta maanpinnasta vuonna 1962 on esitetty leikkauksissa katkoviivalla.

Alueen vanha maanpinta on mallinnettu vanhan kartan mukaisia korkeuskäyriä käyttäen likimääräisesti.
Nykyinen maanpinta on otettu leikkauksiin laserkeilauksesta vuodelta 2016.

Pintamaalajikartan mukaan Kuusijärven lähellä sekä LP-alueen ympäristössä on täyttö- ja toiminta-aluetta (T). Vanhan kartan mukaiset kukkula-alueet on merkitty pintamaalajikarttaan moreenialueiksi (Mr), joissa on kallioisia (tumma rasteri) alueita. LP-alueen pohjoispuolella on turve aluetta (Tv) ja vanhan kartan mukaisia kukkuloita ympäröi hienorakeisia maalajeja sisältäviä alueita, savi (Sa), siltti-moreeni (Si/Mr) ja siltti (Si).

Moreenialue ei todennäköisesti ole yhtenäinen, vaan hienorakeiset maalajit jatkuvat myös sola-alueilla.

Vanhoilla rinteillä (1962 luvun kartta) on mahdollisesti kiilamaisia välisavikerrostumia tai hienorakeisia kerrostumia.

Kairauksilla on päästy tunkeutumaan noin 1,1-6,8 metrin syvyydelle tutkimusajankohdan maanpinnasta.

Kalliopinnan sijaintia ei ole tutkittu. Moreenimäkialueilla sekä vanhan kartan mukaisilla kukkula-alueilla kalliopinta voi tulla paikoitellen vastaan riippuen rakennuksen perustamistasosta. Pintamaalajikartan mukaisilla moreenialueilla voi olla paikoitellen myös pinnassa hienorakeisia kerrostumia arviolta noin 1-3 metriä.

Kuusijärven pohja on erittäin pehmeää hienorakeista kerrostumaa ja järven länsipäätä ympäröivä maapohja on turve/savi- aluetta (Tv/Sa).

Pohjavedenpinnantasoa ei ole tutkittu. Moreenimäki toimii pohjaveden muodostumisalueena Kuusijärvelle.

4. Perustaminen

Rakennus A:

Rakennus A sijoittuu nykyisen ulkoilurakennuksen ja katosrakennuksen kohdalle sekä jatkuu siitä kaarimaisena rakenteena länteen ja pohjoiseen päin.
Maapohja muuttuu pienpiirteisesti tulevan rakennuksen pohjan kohdalla.
Kairauksia on esitetty leikkauksissa 1-1 ja 2-2.
Rakennuksen alle jää mm. kuusijärven latusillan rakenteet ja maapenkereet.
Rakennuksen tuleva perustamistapa on sekaperustus.

Rakennus voitaneen perustaa osittain syvän massanvaihdon avulla hienorakeisten kerrostumien/ turvekerrostuman/täyttökerrostumien/vanhojen maarakenteiden alapuolisen tiiviin luonnollisen kitkamaan varaan. Kalliopinta saattaa tulla vastaan vanhojen kukkuloiden sekä pintamaalajikartassa esitettyjen ”kallioalueiden” kohdalla. Kallio louhitaan **tasaiseksi** ja rakennus perustetaan murskearinan välityksellä louhitun kallion varaan. Mikäli massanvaihtotaso on syvällä > 3m (esim. rakennuksen pohjoispääty/turve/Savi alue), voidaan osa rakennuksesta perustaa paaluttamalla, pihat pohjoisosassa voidaan perustaa esim. massanvaihdon varaan.

Vanhan kartan mukaisten kukkuloiden rinnealueilla, sekä nykyisillä rinnealueilla, rakennuspaikan stabiliteetti tulee tarkastaa vanhojen rinteiden viettosuuntiin. Myös mahdollisten latusillan paikalleen jätettävien maapenkereiden ja perustusrakenteiden stabiliteettivaikutus tulevan rakennuksen perustuksille tulee tutkia.

Pohjavedenpinnan taso tulisi selvittää ja puhtaat hulevedet imeyttää maaperään.

Rakennuksen perustusrakenteet salaojitetaan ja routasuojataan.
Maaperän mahdollinen radonaktiivisuus tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Rakennuksen lopullinen perustamistapa sekä perustamistapa-alueiden

tarkemmat rajaukset saadaan selville yksityiskohtaisempien pohjatutkimusten ja selvitysten avulla

Rakennus B:

Rakennus B sijoittuu pintamaalajikartan mukaan moreenirinteeseen. Vanhojen karttojen mukaan rakennus sijoittuu sola-alueelle, jossa on tehty täyttöjä. Alustavat pohjasuhteet on esitetty leikkauksissa 4-4, 5-5 ja 6-6.

Rinteessä voi esiintyä myös kalliota sekä etelärinteen puolella hienorakeisia kerrostumia (välikerrostuma). Täytöt on aikanaan tehty mahdollisesti hienorakeisten kerrostumien päälle.

Laboratoriotutkimusten mukaan lahoissa savikerrostumissa on mukana humusta ja hehkutushäviö on 4%.

Rakennus voitaneen perustaa pintakerrostumien (täyttö/hienorakeinen kerrostuma/mahdollinen löyhä kitkamaakerrostuma) alapuolisen tiiviin luonnollisen kitkamaakerrostuman tai massanvaihdon varaan. Kalliopinta voi tulla vastaan rinteessä myös perustamistasossa. Mikäli massanvaihdon taso on syvällä >3m rakennus voidaan paaluttaa niiltä osin.
Maaperäolosuhteet muuttuvat rinteen suunnassa.

Rakennuspaikan stabiliteetti tulee tutkia rinteessä sekä tehdä selvitys vanhoista täytöistä.

Alustavat painokairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen rakennuksen eteläreunalla, lyhyeksi jääneiden kairauksien kohdalla tulee varmistaa kairausten lopetustason alapuoli lisätutkimuksilla.

Rakennuksen lopullinen perustamistapa tarkentuu yksityiskohtaisempien pohjatutkimusten ja stabiliteettiselvitysten perusteella.

Rakennus C:

Rakennuksen C kohdalla on tehty yksi painokairaus, joka on päättynyt 0,7 metrin syvyydessä tiiviiseen maakerrokseen. Alueella on täyttöä, jonka paksuutta ei ole selvitetty. Mahdollisesti kairaus on jäänyt täyttökerrokseen.

Rakennuksen C perustamistapaolosuhteet määräytyvät tarkemmin lisäpohjatutkimuksien perusteella, rakennuspaikan stabiliteetti tulee tarkistaa kuusijärven suuntaan sekä täyttömaakerroksen paksuus selvittämään tarkemmin.

Mikäli rakennuksen alla on pehmeämpi välisavikerrostuma, joudutaan rakennus paaluttamaan.

Rakennuksesta noin 40 metriä länteen päin sijaitsee Vuosaaren satamaradan pohjavedenhavaintoputki, jossa vedenpinta on ollut tasolla +40,30 - +41,00. Alueella voi esiintyä paineellista pohjavettä.

Rakennukset D,E,F,G,H, I :
Rakennukset on suunniteltu rinteeseen. Rakennukset voitaneen perustaa pintakerrostuman (täyttö, hienorakeinen kerrostuma, löyhä kitkamaakerrostuma) alapuolisen tiiviin luonnollisen kitkamaan varaan tai luonnolliseen tiiviiseen kitkamaahan ulottuvan massanvaihdon varaan. Mikäli massanvaihdon taso on syvällä >3m rakennus voidaan paaluttaa niiltä osin.
Rakennuspaikkojen stabiliteetti kuusijärven suuntaan tulee varmistaa.

Laboratoriotutkimusten perusteella maanäytteissä on esiintynyt rautasaostumia. Mahdollinen sulfidisavien esiintyminen tulisi tutkia.

Kaikki rakennukset alueella (A-I):

Perustusrakenteet routasuojataan ja salaojitetaan.
Pohjavedenpinnantaso tulee selvittää rakennuspaikkakohtaisesti.
Puhtaiden hulevesien imeyttämimismahdollisuus maaperään tutkitaan.
Radonin mahdollinen olemassaolo otetaan suunnittelussa huomioon.

Rakentamisalue toimii pohjaveden muodostumisalueena Kuusijärvelle. Rakentamisen kuivatusratkaisujen vaikutus Kuusijärveen tulisi selvittää.

5. Lisätutkimustarve

Rakentamista varten laaditaan lopullinen perustamistapalausunto rakentamispaikkakohtaisine lisäpohjatutkimuksineen ja stabiliteettiselvityksineen, pohjavedenpinnantaso selvitetään ja tulevien kuivatusratkaisujen vaikutus Kuusijärveen. Maaperän pilaantuneisuus on tutkittava tarvittaessa vanhan rakennuksen purkamisen jälkeen.

Maaperän mahdollinen radonaktiivisuus tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Vantaalla 21.6.2022

Heikki Kangas
geotekniikkapäällikkö

Anna-Leena Karhunen
suunnitteluinsinööri

LIITTEET Yleispiirteinen pohjatutkimus v.2022 Kartta ja leikkaukset 10 kpl (N2000)

laboratoriotutkimuslomake 2022 (ETRSGK25-N2000)
Kuusijärven käyttösuunnitelman mukainen alustava pohjatutkimus v. 1969 (N43)

KUUSIJÄRVEN PALVELURAKENNUKSET, tarveselvitys **TILAOHJELMA**

xx.8.2022 / ***laskentaa varten 1.8.2022*** **, tarkistettu 16.8. (v2)**

KUUSIJÄRVEN YLEISSUUNNITELMA 8.8.2019 / perustuu kappaleeseen ´Kuusijärven rakennukset´

> laajuudet tulevat tarkentumaan hankesuunnitteluvaiheessa

Apurakennukset; porttirakennus, yrittäjien tilat, vuokravälineet, huoltorakennus, wc-tilat:		
porttikatos, info		
yrittäjien tilat	90	*monikäyttöinen ja muunneltava, lämmitetty tila, vesipisteet*
- tilat jaettavissa	3x 30	
vuokravälineet	100	*kylmä tila, lukolliset kaapit vierailijoille*
- tilat jaettavissa	2x 50	
huoltorakennus	120	*koneet ja kalusto (latukone, lumitykit, mönkijät, letkut),*
- yhtenäinen tila		*erikoisovet, lämmitetty tila, vesi- ja pesupisteet*
wc-tilat	30	*miehet ja naiset eriytetty, LE-wc, lastenhoito*
tilat yhteensä:	**340**	

Päärakennus:		
pääravintola aputiloineen	540	*kalusteet/varusteet/laitteet*
- tk 8, aula 62	70	
- kahvila 100, ravintolasali 200, tarjoilu 50	350	
- keittiö 90, huolto 10	100	
- hissi 5, porras 15	20	
kokoustilat	165	*kalusteet/varusteet/laitteet*
- kokous 3x 50	150	
- varastotila	15	
kellaritilat	490	*kalusteet/varusteet/laitteet*
- tk 10, ala-aula 110	120	
- wc-tilat, myös LE	70	
- pukut. 2x 25, pesut. 2x 15	80	
- kioski	20	
- uinninvalvojat	30	
- sos- ja taukotilat	50	
- siivoustilat	20	
- varastotilat	100	
- ivkh, tekniikka yms	100	
tilat yhteensä:	**1195**	

Saunarakennus:		
saunabaari aputiloineen	245	*kalusteet/varusteet/laitteet*
- vastaanotto/baari 60, aulabaari 100	160	
- wc 5, siivous 5	10	
- tk 10, porras 15	25	
- narikka 30, aput. 20	50	
pukutilat	210	*kalusteet/varusteet/laitteet*
- pesutilat 2x 35	70	
- pukutilat 2x 60	120	
- wc 2x 10	20	
saunat aputiloineen	250	*kalusteet/varusteet/laitteet*
- löylytila 5x 20	100	
- suihkualue	40	
- kylpytila	30	
- takkatila	50	
- eteinen	30	
kellaritilat	145	*kalusteet/varusteet/laitteet*
- tsto 30, tauko 30, wc 5	65	
- sosiaalitilat	30	
- varastot 25 + 25	50	
- ivkh, tekniikka yms	150	
tilat yhteensä:	**850**	

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 41 §

KUUSIJÄRVEN PALVELURAKENNUKSET, tarveselvitys		TILAOHJELMA
Savusaunat:		
sauna 1 (OLEVA)		*ei kuulu hankkeeseen*
sauna 2	90	
- puku 2x 12, pesu 2x 8, löyly 1x 30, wc 4x 2 , et 2x 4, siivous 1x 4		*puku/pesu/wc; miehet ja naiset erikseen*
sauna 3	90	
- puku 2x 12, pesu 2x 8, löyly 1x 30, wc 4x 2 , et 2x 4, siivous 1x 4		*puku/pesu/wc; miehet ja naiset erikseen*
tilat yhteensä:	**180**	
Kodat:		
kota 1	30	*nuotiopaikka keskellä, sähköt*
kota 2	30	¨
kota 3	30	¨
tilat yhteensä:	**90**	
Muuta		
- puuvarastot	40	*rakennusten yhteyteen kuiva tila, tilatarve 7 rullakkoa per sauna*
- terassitilat		*oleskelu ja ruokailu*
- rantasuihkut	4 kpl	*kuuluvat tähän hankkeeseen*
- vss		*tulee, koko varmistetaan viranomaisneuvotteluissa*
- jätetilat		*yleisten alueiden lisäksi myös rakennuksille omat*
- laiturit		*TOTI:n vastuulla esteettömyysvaatimukset huomioitava*
Hyötyala hym2 (ilman teknisiä tiloja)	**2695**	
hyötyalasta bruttoalaksi kerroin	1,44	
Bruttoala brm2	**3881**	
huoneistoala (1,13 x hyötyala)	3045	

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 41 §

Kuusijärven palvelurakennukset - apurakennukset
Kuusijärventie 3, 01260 Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	376	brm2
hyötyala	340	hym2
huoneistoala	363	htm2
tilavuus	1 412	rm3
tehokkuusluku	1,11	

Rakennuskustannukset		**Yht.€**	**€/brm2**	**€/hym2**	**€/rm3**
Rakennuttajan kulut		270 000	718,09	794,12	191,22
suunnittelu	150 000				
rakennuttaminen	120 000				
liittymismaksut	0				
Rakennustekniset työt		1 380 000	3 670,21	4 058,82	977,34
rakennusteknilliset työt					
- sis.pihatyöt					
LVI-työt		140 000	372,34	411,76	99,15
Sähkötyöt		90 000	239,36	264,71	63,74
Erillishankinnat		0	0,00	0,00	0,00
Muutos- ja lisätyövaraus		90 000	239,36	264,71	63,74
KUSTANNUSARVIO (alv 0%)		1 970 000	5 239,36	5 794,12	1 395,18
KUSTANNUSARVIO (alv 24%)		2 442 800	6 496,81	7 184,71	1 730,03

Hintataso KL 119,3 (8/22)

Arvio sisältää:
- Runkorakenne pääosin painumaton lamellihirsi
- Lattialämmitys
- Sprinkler
- Rakennusaikainen sääsuojaus
- Varastotilat on huomioitu kylminä tilointa
- Vesikattojen ja katosten viherkatteet

Arvio ei sisällä:
- Olemassa olevien rakennusten purkukust., hanke yht 270 000 € (alv 0%)
- Putki- ja kaapelilinjojen mahdollinen siirto ja tontin mahdolliset piilevät rasitteet
- Kunnallistekniikan kapasiteetin laajentaminen ja liittymismaksut
- Maalämpöjärjestelmän laajentaminen
- Pohjaveteen ja pilaantuneisiin maa-aineksiin liittyvät kustannukset
- Ulkoseinät huomioitu koostuvan suorista osuuksista kaarevien pintojen sijaan
- Varavoimakone, muuntamo ja kulkuneuvojen latauspisteet
- Päärakennukselle johtava katos
- Käyttäjätehtävät kuten ensikertainen kalustaminen
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 26.8.2022

Petri Kokkonen
Kustannusinsinööri

26.8.2022

Kuusijärven palvelurakennukset - apurakennukset			
Hankkeen huoneistoala		**363**	**htm2**
Hankkeen jälleenhankinta-arvo		**1 970 000**	**€**
-hankkeen kustannukset (talousarviohinta)	**1 970 000**		
-rakentamisen yksikköhinta huoneisto-m2	**5 427,00**		

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
0	Yhteistehtävät	1524,60	4,20	0,35
1	Kiinteistönhoito ja valvonta sekä ulkoalueen hoito	6359,76	17,52	1,46
2	Lämpöhuolto	2003,76	5,52	0,46
3	Sähköhuolto	2265,12	6,24	0,52
4	Vesihuolto	2003,76	5,52	0,46
5	Erityislaitehuolto	304,92	0,84	0,07
6	Siivous	0,00	0,00	0,00
7	Jätehuolto	1524,60	4,20	0,35
9	Kunnossapito	5052,96	13,92	1,16
0-9	**Yhteensä**	**21 039**	**57,96**	**4,83**
	Pääomakustannukset:			
	Korjausvastike 3	59 100	162,81	13,57
	Korko % 3	59 100	162,81	13,57
	Pääomakustannukset yhteensä	**118 200**	**325,63**	**27,13**
	Tontin vuokra	**9 453**	**26,04**	**2,17**
	Pääoma- ja ylläpitokustannukset yhteensä	**148 692**	**409,63**	**34,13**

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan

Kuusijärven palvelurakennukset - päärakennus
Kuusijärventie 3, 01260 Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	1 588	brm2
hyötyala	1 195	hym2
huoneistoala	1 461	htm2
tilavuus	6 540	rm3
tehokkuusluku	1,33	

Rakennuskustannukset		**Yht.€**	**€/brm2**	**€/hym2**	**€/rm3**
Rakennuttajan kulut		1 500 000	944,58	1 255,23	229,36
suunnittelu	900 000				
rakennuttaminen	600 000				
liittymismaksut	0				
Rakennustekniset työt		7 400 000	4 659,95	6 192,47	1 131,50
rakennusteknilliset työt					
- sis.pihatyöt					
LVI-työt		1 000 000	629,72	836,82	152,91
Sähkötyöt		600 000	377,83	502,09	91,74
Erillishankinnat		200 000	125,94	167,36	30,58
Muutos- ja lisätyövaraus		500 000	314,86	418,41	76,45
KUSTANNUSARVIO (alv 0%)		11 200 000	7 052,90	9 372,38	1 712,54
KUSTANNUSARVIO (alv 24%)		13 888 000	8 745,59	11 621,76	2 123,55

Hintataso KL 119,3 (8/22)

Arvio sisältää:
- Runkorakenne pääosin painumaton lamellihirsi
- Hissi
- Aurinkosähköpaneelit 500 m2
- Jäähdytys ja lattialämmitys
- Sprinkler
- S1-väestönsuoja 50 m2
- Julkisivu on pääosin lasia
- Rakennusaikainen sääsuojaus

Arvio ei sisällä:
- Olemassa olevien rakennusten purkukust., hanke yht 270 000 € (alv 0%)
- Putki- ja kaapelilinjojen mahdollinen siirto ja tontin mahdolliset piilevät rasitteet
- Kunnallistekniikan kapasiteetin laajentaminen ja liittymismaksut
- Maalämpöjärjestelmän laajentaminen
- Pohjaveteen ja pilaantuneisiin maa-aineksiin liittyvät kustannukset
- Ulkoseinät huomioitu koostuvan suorista osuuksista kaarevien pintojen sijaan
- Varavoimakone, muuntamo ja kulkuneuvojen latauspisteet
- Käyttäjätehtävät kuten ensikertainen kalustaminen
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 26.8.2022

Petri Kokkonen
Kustannusinsinööri

26.8.2022

Kuusijärven palvelurakennukset - päärakennus			
Hankkeen huoneistoala		**1 461**	**htm2**
Hankkeen jälleenhankinta-arvo		**11 200 000**	**€**
-hankkeen kustannukset (talousarviohinta)	**11 200 000**		
-rakentamisen yksikköhinta huoneisto-m2	**7 665,98**		

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
0	Yhteistehtävät	6136,20	4,20	0,35
1	Kiinteistönhoito ja valvonta sekä ulkoalueen hoito	25596,72	17,52	1,46
2	Lämpöhuolto	8064,72	5,52	0,46
3	Sähköhuolto	9116,64	6,24	0,52
4	Vesihuolto	8064,72	5,52	0,46
5	Erityislaitehuolto	1227,24	0,84	0,07
6	Siivous	0,00	0,00	0,00
7	Jätehuolto	6136,20	4,20	0,35
9	Kunnossapito	20337,12	13,92	1,16
0-9	**Yhteensä**	**84 680**	**57,96**	**4,83**
	Pääomakustannukset:			
	Korjausvastike 3	336 000	229,98	19,16
	Korko % 3	336 000	229,98	19,16
	Pääomakustannukset yhteensä	**672 000**	**459,97**	**38,33**
	Tontin vuokra	**38 044**	**26,04**	**2,17**
	Pääoma- ja ylläpitokustannukset yhteensä	**794 724**	**543,97**	**45,33**

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan

Kuusijärven palvelurakennukset - saunarakennus
Kuusijärventie 3, 01260 Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	1 185	brm2
hyötyala	850	hym2
huoneistoala	1 091	htm2
tilavuus	5 283	rm3
tehokkuusluku	1,39	

Rakennuskustannukset		**Yht.€**	**€/brm2**	**€/hym2**	**€/rm3**
Rakennuttajan kulut		1 110 000	936,71	1 305,88	210,11
suunnittelu	670 000				
rakennuttaminen	440 000				
liittymismaksut	0				
Rakennustekniset työt		5 490 000	4 632,91	6 458,82	1 039,18
rakennusteknilliset työt					
- sis.pihatyöt					
LVI-työt		560 000	472,57	658,82	106,00
Sähkötyöt		440 000	371,31	517,65	83,29
Erillishankinnat		110 000	92,83	129,41	20,82
Muutos- ja lisätyövaraus		380 000	320,68	447,06	71,93
KUSTANNUSARVIO (alv 0%)		8 090 000	6 827,00	9 517,65	1 531,33
KUSTANNUSARVIO (alv 24%)		10 031 600	8 465,49	11 801,88	1 898,85

Hintataso KL 119,3 (8/22)

Arvio sisältää:
- Runkorakenne pääosin painumaton lamellihirsi
- Aurinkosähköpaneelit 300 m2
- Lattialämmitys
- Sprinkler
- Julkisivu on osittain lasia
- Rakennusaikainen sääsuojaus

Arvio ei sisällä:
- Putki- ja kaapelilinjojen mahdollinen siirto ja tontin mahdolliset piilevät rasitteet
- Kunnallistekniikan kapasiteetin laajentaminen ja liittymismaksut
- Maalämpöjärjestelmän laajentaminen
- Pohjaveteen ja pilaantuneisiin maa-aineksiin liittyvät kustannukset
- Ulkoseinät huomioitu koostuvan suorista osuuksista kaarevien pintojen sijaan
- Varavoimakone, muuntamo ja kulkuneuvojen latauspisteet
- Viitesuunnitelmissa esitetty parvi
- Käyttäjätehtävät kuten ensikertainen kalustaminen
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 26.8.2022

Petri Kokkonen
Kustannusinsinööri

26.8.2022

Kuusijärven palvelurakennukset - saunarakennus			
Hankkeen huoneistoala		**1 091**	**htm2**
Hankkeen jälleenhankinta-arvo		**8 090 000**	**€**
-hankkeen kustannukset (talousarviohinta)	**8 090 000**		
-rakentamisen yksikköhinta huoneisto-m2	**7 415,22**		

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
0	Yhteistehtävät	4582,20	4,20	0,35
1	Kiinteistönhoito ja valvonta sekä ulkoalueen hoito	19114,32	17,52	1,46
2	Lämpöhuolto	6022,32	5,52	0,46
3	Sähköhuolto	6807,84	6,24	0,52
4	Vesihuolto	6022,32	5,52	0,46
5	Erityislaitehuolto	916,44	0,84	0,07
6	Siivous	0,00	0,00	0,00
7	Jätehuolto	4582,20	4,20	0,35
9	Kunnossapito	15186,72	13,92	1,16
0-9	**Yhteensä**	**63 234**	**57,96**	**4,83**
	Pääomakustannukset:			
	Korjausvastike 3	242 700	222,46	18,54
	Korko % 3	242 700	222,46	18,54
	Pääomakustannukset yhteensä	**485 400**	**444,92**	**37,08**
	Tontin vuokra	**28 410**	**26,04**	**2,17**
	Pääoma- ja ylläpitokustannukset yhteensä	**577 044**	**528,92**	**44,08**

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan

Kuusijärven palvelurakennukset - savusaunat 2 kpl
Kuusijärventie 3, 01260 Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	238	brm2
hyötyala	180	hym2
huoneistoala	200	htm2
tilavuus	906	rm3
tehokkuusluku	1,32	

Rakennuskustannukset		**Yht.€**	**€/brm2**	**€/hym2**	**€/rm3**
Rakennuttajan kulut		240 000	1 008,40	1 333,33	264,90
suunnittelu	130 000				
rakennuttaminen	110 000				
liittymismaksut	0				
Rakennustekniset työt		1 160 000	4 873,95	6 444,44	1 280,35
rakennusteknilliset työt					
- sis.pihatyöt					
LVI-työt		80 000	336,13	444,44	88,30
Sähkötyöt		50 000	210,08	277,78	55,19
Erillishankinnat		0	0,00	0,00	0,00
Muutos- ja lisätyövaraus		80 000	336,13	444,44	88,30
KUSTANNUSARVIO (alv 0%)		1 610 000	6 764,71	8 944,44	1 777,04
KUSTANNUSARVIO (alv 24%)		1 996 400	8 388,24	11 091,11	2 203,53

Hintataso KL 119,3 (8/22)

Arvio sisältää:
- Runkorakenne pääosin painumaton lamellihirsi
- Lattialämmitys
- Rakennusaikainen sääsuojaus
- Vesikaton ja katosten viherkatteet

Arvio ei sisällä:
- Putki- ja kaapelilinjojen mahdollinen siirto ja tontin mahdolliset piilevät rasitteet
- Kunnallistekniikan kapasiteetin laajentaminen ja liittymismaksut
- Maalämpöjärjestelmän laajentaminen
- Pohjaveteen ja pilaantuneisiin maa-aineksiin liittyvät kustannukset
- Varavoimakone, muuntamo ja kulkuneuvojen latauspisteet
- Säilytettävän savusaunan mahdolliset toimenpiteet
- Käyttäjätehtävät kuten ensikertainen kalustaminen
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 26.8.2022

Petri Kokkonen
Kustannusinsinööri

26.8.2022

Kuusijärven palvelurakennukset - savusaunat 2 kpl			
Hankkeen huoneistoala		**200**	**htm2**
Hankkeen jälleenhankinta-arvo		**1 610 000**	**€**
-hankkeen kustannukset (talousarviohinta)	**1 610 000**		
-rakentamisen yksikköhinta huoneisto-m2	**8 050,00**		

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
0	Yhteistehtävät	840,00	4,20	0,35
1	Kiinteistönhoito ja valvonta sekä ulkoalueen hoito	3504,00	17,52	1,46
2	Lämpöhuolto	1104,00	5,52	0,46
3	Sähköhuolto	1248,00	6,24	0,52
4	Vesihuolto	1104,00	5,52	0,46
5	Erityislaitehuolto	168,00	0,84	0,07
6	Siivous	0,00	0,00	0,00
7	Jätehuolto	840,00	4,20	0,35
9	Kunnossapito	2784,00	13,92	1,16
0-9	**Yhteensä**	**11 592**	**57,96**	**4,83**
	Pääomakustannukset:			
	Korjausvastike 3	48 300	241,50	20,13
	Korko % 3	48 300	241,50	20,13
	Pääomakustannukset yhteensä	**96 600**	**483,01**	**40,25**
	Tontin vuokra	**5 208**	**26,04**	**2,17**
	Pääoma- ja ylläpitokustannukset yhteensä	**113 400**	**567,01**	**47,25**

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan

Kuusijärven palvelurakennukset - kodat 3 kpl
Kuusijärventie 3, 01260 Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	99	brm2
hyötyala	90	hym2
huoneistoala	90	htm2
tilavuus	423	rm3
tehokkuusluku	1,10	

Rakennuskustannukset		**Yht.€**	**€/brm2**	**€/hym2**	**€/rm3**
Rakennuttajan kulut		42 000	424,24	466,67	99,29
suunnittelu	21 000				
rakennuttaminen	21 000				
liittymismaksut	0				
Rakennustekniset työt		269 000	2 717,17	2 988,89	635,93
rakennusteknilliset työt					
- sis.pihatyöt					
LVI-työt		4 000	40,40	44,44	9,46
Sähkötyöt		39 000	393,94	433,33	92,20
Erillishankinnat		0	0,00	0,00	0,00
Muutos- ja lisätyövaraus		17 000	171,72	188,89	40,19
KUSTANNUSARVIO (alv 0%)		371 000	3 747,47	4 122,22	877,07
KUSTANNUSARVIO (alv 24%)		460 040	4 646,87	5 111,56	1 087,57

Hintataso KL 119,3 (8/22)

Arvio sisältää:
- Runkorakenne pääosin painumaton lamellihirsi
- Lattialämmitys
- Vesikattojen ja katosten viherkatteet

Arvio ei sisällä:
- Putki- ja kaapelilinjojen mahdollinen siirto ja tontin mahdolliset piilevät rasitteet
- Kunnallistekniikan kapasiteetin laajentaminen ja liittymismaksut
- Maalämpöjärjestelmän laajentaminen
- Pohjaveteen ja pilaantuneisiin maa-aineksiin liittyvät kustannukset
- Varavoimakone, muuntamo ja kulkuneuvojen latauspisteet
- Käyttäjätehtävät kuten ensikertainen kalustaminen
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 26.8.2022

Petri Kokkonen
Kustannusinsinööri

26.8.2022

Kuusijärven palvelurakennukset - kodat 3 kpl			
Hankkeen huoneistoala		**90**	**htm2**
Hankkeen jälleenhankinta-arvo		**371 000**	**€**
-hankkeen kustannukset (talousarviohinta)	**371 000**		
-rakentamisen yksikköhinta huoneisto-m2	**4 122,22**		

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
0	Yhteistehtävät	378,00	4,20	0,35
1	Kiinteistönhoito ja valvonta sekä ulkoalueen hoito	1576,80	17,52	1,46
2	Lämpöhuolto	496,80	5,52	0,46
3	Sähköhuolto	561,60	6,24	0,52
4	Vesihuolto	496,80	5,52	0,46
5	Erityislaitehuolto	75,60	0,84	0,07
6	Siivous	0,00	0,00	0,00
7	Jätehuolto	378,00	4,20	0,35
9	Kunnossapito	1252,80	13,92	1,16
0-9	**Yhteensä**	**5 216**	**57,96**	**4,83**
	Pääomakustannukset:			
	Korjausvastike 3	11 130	123,67	10,31
	Korko % 3	11 130	123,67	10,31
	Pääomakustannukset yhteensä	**22 260**	**247,34**	**20,61**
	Tontin vuokra	**2 344**	**26,04**	**2,17**
	Pääoma- ja ylläpitokustannukset yhteensä	**29 820**	**331,34**	**27,61**

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan

42 § Lännen / Myyrmäen perhekeskus, tilamuutokset, Tarveselvityksen hyväksyminen

VD/8044/10.03.02.01/2022

RV/TeA/AK/PW/EK/RV/MR/PK/KVa/JT

Lännen / Myyrmäen perhekeskus tilamuutokset 31.8.2022 päivätty tarveselvitys on laadittu yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan sekä kaupunkiympäristön toimialan toimitilajohtamisen kanssa. Hanke käsittää liikerakennus Virtataloon, Rajatorpantie 8, tehtävät 4. kerroksen vuokratilojen tilamuutokset Lännen / Myyrmäen perhekeskukselle. Rakennuksen omistaa Kiinteistö Oy Vantaan Rajatorpantie 8 ja muutostyöt toteutetaan omistajan toimesta.

Myyrmäen alueelle perustetaan perhekeskus, joka kokoaa yhteen lasten, nuorten ja perheiden palveluja. Perhekeskukseen tulee toimintoja sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan eri palvelualueilta (esim. äitiys- ja lastenneuvola, perhepalvelut, kuntoutus). Lisäksi perhekeskukseen sijoitetaan tulevaisuudessa eräitä varhaiskasvatuksen toimintoja ja avoin kohtaamispaikka. Hajallaan sijaitsevat yksiköt kootaan yhteen fyysiseen toimipisteeseen, joka tarjoaa asiakkaalle monipuoliset palvelut yhdestä paikasta. Perhekeskus mahdollistaa myös moniammatillisen työn kehittämisen asiakkaan palvelujen parantamiseksi.

Virtatalo on Myyrmäen keskustan alueella ainoa toimistorakennus, josta on mahdollista saada tarvittavan kokoista tilaa vuokralle. Rakennuksen toimistohuoneet ovat tarpeeseen nähden liian pieniä ja tiloissa joudutaan tekemään paljon väliseinämuutoksia sekä akustisia korjauksia mm. väliseinille ja oville, jotta tilojen akustiikka toimii luottamuksellisen asian käsittelyä edellyttävällä tavalla. Tiloihin joudutaan tuomaan myös vesipisteet, minkä vuoksi tehdään uusia vesi- ja viemärilinjoja.

Perhekeskukseen muuttavien toimijoiden nykyisistä tiloista osalle on tiedossa jatkokäyttö. Osa sijaitsee purettavien rakennusten tiloissa.

Tarveselvityksestä laskettu kustannusennuste muutos- ja korjaustöille on 3 390 000 euroa (alv 0 %), KL 119,3 (8/22).

Arvio tilamuutostöistä aiheutuvista vuokrakustannuksista käyttäjätoimialalle on 500 760 €/htm2/a, 11,79 €/htm2/kk. Lopullinen perusvuokra ja tilamuutostöiden kustannuksista koostuva vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan. Hanke toteutetaan Virtatalon omistajan taseeseen ja korjaustyöt on tarkoitus aloittaa syksyllä 2022, muuton uusiin tiloihin ollessa vuoden 2023 keväällä.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta lähtien. Uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olevat toimitilat siirtyvät hyvinvointialueen hallintaan 1.1.2023. Samalla myös Lännen / Myyrmäen perhekeskuksen tilamuutosten toteutukseen liittyvät vastuut siirtyvät hyvinvointialueelle.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 30 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.9.2022 § 11 on päättänyt hyväksyä Lännen / Myyrmäen perhekeskuksen tilamuutosten 31.8.2022 päivätyn tarveselvityksen sekä muutos- ja korjaustöistä lasketun tavoitehinnan 3 390 000 € (alv 0 %).

Kaupunkitilalautakunta 21.9.2022 § 14 on päättänyt esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Lännen / Myyrmäen perhekeskuksen tilamuutosten 31.8.2022 päivätyn tarveselvitys edellyttäen, että sosiaali- ja terveyslautakunta on hyväksynyt sen osaltaan.

Talousjohtaja toteaa, että päätöksenteko hankkeesta ja sen toteutus kuuluu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tehtäväksi jää myös vuokrasopimuksen tekeminen Virtatalon omistajan kanssa. Hanke on suunniteltu toteutettavaksi Virtatalon omistajan taseeseen. Tarveselvityksen mukaan muutto uusiin tiloihin tapahtuisi vuoden 2023 keväällä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 42

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään, että

a) Vantaan kaupunki puoltaa Lännen / Myyrmäen perhekeskuksen tilamuutosten 31.8.2022 päivättyä tarveselvitystä ja,

b) esitetään, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue vastaa hankkeen jatkovalmistelusta ja tilojen vuokrauksesta.

Käsittely:
Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Sakari Rokkanen ja Pirjo Luokkala sekä kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Lauri Kaira poistuivat yhteisöjäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Merkittiin myös, että vs. apulaiskaupunginjohtaja Mirja Varis poistui kokouksesta palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Lännen / Myyrmäen perhekeskuksen tilamuutosten 31.8.2022 päivätty tarveselvitys liitteineen

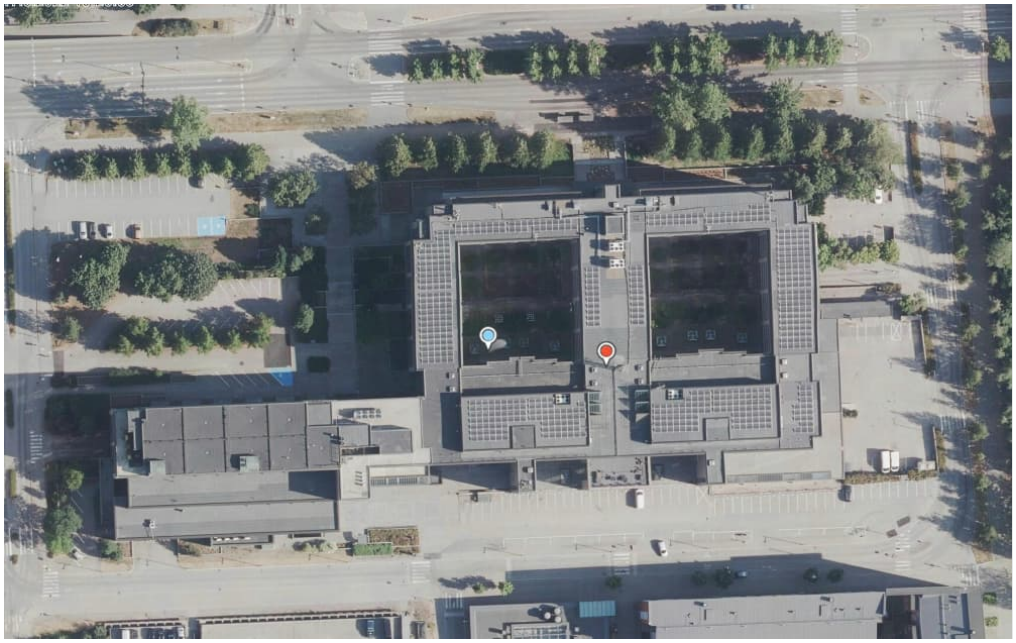
Täytäntöönpano: kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: hankekehitysarkkitehti Merja Ryytty, puh. 040 749 2591, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

LÄNNEN / MYYRMÄEN PERHEKESKUS TARVESELVITYS

TILAMUUTOKSET

31.8.2022 Hava/Mry

Vantaa
Vanda

SISÄLLYSLUETTELO

1. TARVETIETOKORTTI 4

2. YHTEENVETO....6

3. PERUSTELUT TARPEELLE....6

4. RAKENNUKSEN KUNTO 10

5. TOIMINNALLISET, TILALLISET JA TEKNISET TAVOITTEET SEKÄ MITOITUSPERUSTEET....10

6. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA 18

7. VÄISTÖTILATARVE....18

8. KUSTANNUKSET 20

9. RAHOITUS JA AIKATAULU 21

10. HANKKEEN KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET JA TOIMINTAKUSTANNUKSET....21

11. TYÖTURVALLISUUSASIAT 22

12. RISKIT 22

13. TYÖRYHMÄN JÄSENET 23

Vantaan kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala / Kiinteistöt ja tilat palvelualue / Toimialajohtamisen palveluyksikkö / Hankevalmistelu
Vantaalla 31.8.2022

Merja Ryytty, Hankekehitysarkkitehti /Projektin vetäjä

Liitteet

Liite 1: sijaintikartta
Liite 2: asemakaavaote ja määräykset
Liite 3: alustava tilaohjelma sekä tilakaavio
Liite 4: kustannusennuste
Liite 5. toimijoiden kommentit suunnittelun evääksi

1. TARVETIETOKORTTI

Projektin VD-numero / vuosiluku VD/8044/10.03.02.01/2022

Kohteen nimi: Lännen / Myyrmäen perhekeskus, tilamuutokset						
Tarpeen kuvaus: Perustetaan Myyrmäen alueelle perhekeskus, joka kokoaa yhteen lasten, nuorten ja perheiden palveluja. Perhekeskukseen tulee toimintoja sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan eri palvelualueilta (esim. äitiys- ja lastenneuvola, perhepalvelut, kuntoutus). Lisäksi perhekeskukseen sijoitetaan tulevaisuudessa eräitä varhaiskasvatuksen toimintoja ja avoin kohtaamispaikka. Hajallaan sijaitsevat yksiköt kootaan yhteen. fyysiseen toimipisteeseen, joka tarjoaa asiakkaalle monipuoliset palvelut yhdestä paikasta. Perhekeskus mahdollistaa myös moniammatillisen työn kehittämisen asiakkaan palvelujen parantamiseksi.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Palveluverkkosuunnitelma 2018 - 2027						
Tarpeen perustelut: Myyrmäen alueelle tarvitaan väestömäärän kasvaessa tilat laajan palvelun perhekeskukselle.						
Käyttäjätoimiala: Sote						
Kaupunginosa: 1. Myyrmäki	Kiinteistötunnus: 092-015-0800-0002			Tontin pinta-ala: m^2 24897		
Osoite ja tontti: Rajatorpantie 8, Vantaa	Kaavatiedot: kaavamuutos 001820 7.6.2005			Rakennusoikeus: m^2 40900		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0%)	brm^2	htm^2	hym^2	Investointikustannus Milj. €	€ / brm^2	€ / htm^2
Uudisrakennus						
Laajennus / lisärakennus						
Muutos / peruskorjaus (koko rak. 55700 m2)	3832	3540	2915	3.39	885	
Hankkeen tilapaikkamäärä				ei kiinteää tilapaikkamäärää		
Investointikustannus tilapaikkaa kohden				- € / tilapaikka		
Väistötilan tarve: Ei väistötilatarvetta						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Muutostöistä aiheutuvat kustannukset jyvitetään toimijan vuokraan.						
Hankkeen toteutusaikataulu: Hanke on ajateltu toteutettavan vuosina 2022-2023.						
Ylläpitokustannukset: 205 178 €/vuosi						
Toimintakustannukset käyttäjätoimialalle: 9 174 620 €						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: 465 000 €						
Vuokra-arvio käyttäjätoimialalle:						
Tuleva vuokra, selviää neuvottelujen yhteydessä!				- € / m^2 / kk		

Vuokravaikutus	11,79 € / kk	500 760 € / v
Vuokravaikutus / tilapaikka		- € / kk
Laatija(t): Merja Ryytty		Päivämäärä: 31.8.2022

2. YHTEENVETO

Hanke käsittää liikerakennus Virtataloon tehtävät vuokratilojen tilamuutokset Lännen/Myymäen perhekeskukselle. Tilojen laajuudeksi arvioidaan 3000 m2. Lopullinen koko selviää vuokrasopimuksen neuvottelujen yhteydessä.

3. PERUSTELUT TARPEELLE

3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan

Myyrmäen alueelle tarvitaan tilat laajan palvelun perhekeskukselle, joka kokoaa yhteen lasten, nuorten ja perheiden palveluja. Väestönkasvu Myyrmäen suuralueella on nopeaa. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut sijaitsevat nykyisellään hajallaan eri toimipisteissä, jolloin palveluiden tuottaminen asiakkaiden kannalta parhaalla mahdollisella tavalla ei mahdollistu. Perhekeskus mahdollistaa sen, että asiakas saa yhdestä toimipisteestä monipuolisesti lasten, nuorten ja perheiden palveluja tarpeidensa mukaisesti. Yhteinen toimipiste mahdollistaa myös joustavan konsultoinnin ja välittömän yhteistyön perheiden kanssa työskentelevien eri asiantuntijoiden välillä.

Perhekeskustoiminnan kehittäminen on ollut pitkään tavoitteena Vantaalla. Kaupunkitasoisen Vantaan palveluverkkosuunnitelman 2018–2027 mukaan “neuvolatoiminnan suunnittelun tavoitteena on niin sanottu perhekeskus -toimintamalli, jossa lapsiperheiden palveluja kootaan yhteen muun muassa avointen päiväkotien tai muiden asukkaiden kokoontumispaikkojen yhteyteen. Näin jo olemassa olevien tilojen yhteiskäyttöä eri toimijoiden ja asiantuntijoiden kesken lisätään mahdollisuuksien mukaan uusia toimintatapoja kehittämällä.

Perhekeskuksen tavoitteena on tukea ja edistää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja terveyttä. Perhekeskustoimintamallissa vahvistetaan vanhempien vanhemmuutta ja voimavaroja ja turvataan oikea-aikainen ja tarpeenmukainen tuki koko perheelle. Perhekeskustoiminta on asiakaslähtöistä ja asiakkaita osallistavaa. Perhekeskustoiminta on moniammatillista. Samassa palvelupisteessä työskentelee lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja terveyspalvelujen ammattilaisia ehkäisevistä palveluista erityispalveluihin. Eri ammattilaisten tekemän yhteisen työn avulla turvataan perheelle kokonaisvaltainen ja tarpeenmukainen tuki.

Suuralueet muodostavat Vantaan perhekeskussuunnitelmassa neljä perhekeskusaluetta: läntinen (Myyrmäki, Kivistö), keskinen (Aviapolis, Tikkurila), pohjoinen (Korso, Koivukylä) ja itäinen (Hakunila). Perhekeskuksen toimipisteistä neljä on laajemman palvelun perhekeskuksia, missä toimii samassa pisteessä laajasti eri lapsiperhetoimijoita. Kolme toimipistettä on perhekeskuksen suppeampia toimipisteitä, missä sijaitsee vähintään yksi perhekeskuksen toimijataho ja pisteeseen jalkautuu muiden perhekeskustoimijoiden palveluita. Näiden pisteiden lisäksi kaupungin alueella sijaitsee perhekeskuksen kohtaamispaikkoja, joista osa voi olla myös edellä mainittujen perhekeskuksen toimipisteiden yhteydessä.

Läntisellä perhekeskusalueella (Myyrmäki, Kivistö) lapsiperheiden palveluita on useissa toimipisteissä: Myyrmäen, Martinlaakson ja Kivistön neuvoloissa, Pakkalassa Leijassa, Virtatalossa sekä Myyrmäen terveysasemalla. Lännen alueelle perustettavaan Myyrmäen perhekeskukseen siirtyy alueen perhekeskustoimijoita kuten neuvolapalveluita, lasten kuntoutuspalveluita, lapsiperheiden psykososiaalisen tuen palveluita, nuorten palveluita sekä tulevaisuudessa avoimen kohtaamispaikan toimintaa. Kivistön neuvola säilyy jatkossakin Kivistön alueella ja toimii perhekeskuksen toimipisteenä

Sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta lähtien. Uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olevat toimitilat siirtyvät hyvinvointialueen hallintaan 1.1.2023.

3.2 Väestöennuste[1] / suhde kokonaistarpeeseen

Vantaan väestönkasvu on ollut viime vuosina erittäin nopeaa. Vuonna 2020 Vantaan väestö kasvoi 1,5 prosentilla (237 231 asukasta 31.12.2020), mikä on edemmän kuin missään toisessa suomalaiskunnassa. Vantaalle muutetaan sekä ulkomailta että muualta Suomesta. Vuonna 2020 muuttoliikkeen osuus Vantaan väestönkasvusta oli 76 prosenttia.

Myyrmäki muodostaa yhden Vantaan seitsemästä suuralueesta. Se jakautuu edelleen 11 kaupunginosaan, joista yksi on Myyrmäen kaupunginosa. Vuoden 2021 lopussa Myyrmäen kaupunginosan väkiluku oli 17 831 ja Myyrmäen suuralueen 58 212. Myyrmäki on asukasmäärältään Vantaan suurin suuralue, sillä suuralueen osuus Vantaan väestöstä on noin neljäsosa.

Myyrmäen suuralueen väkiluku kohoaa ennusteen mukaan 68 000 asukkaaseen vuoteen 2031 mennessä. Väkiluvun ennustetaan kasvavan 16 prosenttia nykyisestä. Tällä hetkellä 0–17-vuotiaiden lasten osuus Myyrmäen suuralueen väestöstä on 12 prosenttia. Vuonna 2031 0–17-vuotiaiden lasten osuuden arvioidaan nousevan ja olevan 18 prosenttia koko väestöstä. Tällä hetkellä yli 75-vuotiaiden osuus Myyrmäen suuralueen väestöstä on 12 prosenttia. Ennusteen mukaan yli 75-vuotiaita on 11 prosenttia Myyrmäen suuralueen väkiluvusta vuonna 2031.

Myyrmäki on suuralueen nopeimmin kasvava kaupunginosa. Myyrmäen kaupunginosan väkiluvun on ennustettu kasvavan 22 000 asukkaaseen vuoteen 2031 mennessä. Väkiluvun ennustetaan kasvavan 27 prosenttia nykyisestä. Tällä hetkellä 0–17-vuotiaiden lasten osuus Myyrmäen väestöstä on 16,3 prosenttia. Vuonna 2031 0–17-vuotiaiden lasten osuus pysyy arviolta 16 prosentissa. Tällä hetkellä yli 75-vuotiaiden osuus Myyrmäen kaupunginosan väestöstä on 9,5 prosenttia. Ennusteen mukaan yli 75-vuotiaita on 12 prosenttia Myyrmäen väkiluvusta vuonna 2031.(Teksti EP ja SR-a)

[1] Lähteet: Helsinki Region Infoshare. <https://hri.fi/data/dataset/vantaan-vaestoennuste-osa-alueittain-ian-ja-sukupuolen-mukaan/resource/4549c359-1f23-4d9e-aaa1-077f70353274>;
Tilastokeskus Helsingin seudun avoimet tilastotietokannat.
<https://stat.hel.fi/pxweb/fi/Aluesarjat/Aluesarjat__vrm/ >;
Minna Mänty & Juhani Riihelä (2021). Vantaan väestöennuste 2021. Vantaan kaupunki, Strategia ja tutkimus.
<https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan_v%C3%A4est%C3%B6ennuste_2021.pdf>

Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen(toimitilaverkkoselitykset)

Palveluverkkosuunnitelma 2018–2027 soten tilojen osalta, sekä valmistuva, päätöksentekoprosessissa oleva palveluverkkosuunnitelma 2022–2031.

3.3 Kuntoarvio, sisäilma-, kosteus-, haitta-aineselvitykset,

Rakennuksen omistaja vastaa kiinteistön tilojen asianmukaisesta kunnosta ja on velvollinen hoitamaan kustannuksellaan tilojen kuntoon liittyvät mahdolliset haittatekijät, ennen perhekeskuksen toimijoiden tilojen käyttöönottoa.

3.5 Aiemmat päätökset ja selvitykset

Perustetaan Myyrmäen alueelle perhekeskus, jossa neuvolan tilat, perhepalvelujen ja varhaiskasvatuksen tiloja. Suunnitelma tarkentuu kevään 2020 aikana. Pähkinärinteen ja Martinlaakson neuvolat lakkautetaan. Hanke siirtyy 2021 ->2022 vuodelle / Sote 4/2020.

Läntisellä perhekeskusalueella (Myyrmäki, Kivistö) lapsiperheiden palveluita on useissa toimipisteissä:
Myyrmäen, Martinlaakson ja Kivistön neuvoloissa, Pakkalassa Leijassa, Virtatalossa sekä Myyrmäen terveysasemalla. Lännen alueelle on tarkoitus lähivuosina perustaa Myyrmäen perhekeskus, minne siirtyy alueen perhekeskustoimijoita kuten neuvolapalveluita, lasten kuntoutuspalveluita, lapsiperheiden psykososiaalisen tuen palveluita, nuorten palveluita sekä avoimen kohtaamispaikan toimintaa.

Myyrmäen perhekeskuksen toimijat ja valmistumisaikataulu määritellään tarkemmin hankkeen tarveselvityksessä.

Kivistön neuvola säilyy Kivistön alueella ja toimii perhekeskuksen toimipisteenä.
Päivitys 7.4.2021: tarveselvityksen teko aloitettu 3/2021

4. RAKENNUKSEN KUNTO

Ks. kappale 3.4.

5. TOIMINNALLISET, TILALLISET JA TEKNISET TAVOITTEET SEKÄ MITOITUSPERUSTEET

5.1 Toiminnalliset tavoitteet, lasten ja nuorten osallistaminen

Lännen alueelle perustetaan Myyrmäen perhekeskus, minne siirtyy alueen perhekeskustoimijoita kuten neuvolapalveluita, lasten kuntoutuspalveluita, lapsiperheiden psykososiaalisen tuen palveluita, nuorten palveluita sekä avoimen kohtaamispaikan toimintaa. Tavoitteena on luoda helposti lähestyttävä ja asiakkaita kokonaisvaltaisesti palveleva matalan kynnyksen kohtaamispaikka.

Käyttäjätoimialan edustajat osallistavat tilojen tulevia työntekijöitä, joilta saatu palaute tuodaan suunnitteluvaiheeseen. Osallistaminen toteutetaan käyttäjien erillisen osallisuussuunnitelman mukaan.

5.2 Ateriapalvelun tavoitteet,

Kohteeseen toteutetaan tarvittavat henkilökunnan sosiaalitilat. Tähän kokonaisuuteen kuuluu mm. kotikeittiötasoinen keittiötila sekä kokoontumiset mahdollistava taukotila.

Avoimen kohtaamispaikan toimintaan (jonne siirtyy myöhemmin nykyisen Vaskikellon avoimen päiväkodin toiminta) kuuluu asiakkaiden ruokailumahdollisuus. Nämä tilat toteutetaan Vantaan kaupungin ohjeistuksen mukaan julkisen tilan kalusteiden laatutasolla, vaikka keittiötila itsessään on kotikeittiötasoinen keittiö.

Virtatalon 2. kerroksessa on käytettävissä ulkopuolisen toimijan vetämä lounasravintola.

5.3 puhtauspalvelutavoitteet,

Kohteeseen toteutetaan tarvittavat puhtauspalvelun tilat, jos niitä ei ajatelluissa tiloissa nyt jo ole. Tarkemmat ratkaisut selviävät suunnittelun edetessä.

5.4 Väestönsuoja

Kohteessa on oma väestösuoja.

5.5 Tilaan ja käyttöön liittyvät muunneltavuus-, monikäyttöisyys- ja laatutasotavoitteet

Vuokrattavat tilat kunnostetaan/toteutetaan julkisen tilan kulutusta kestävillä kalusteilla ja varusteilla, myös henkilökunnan sosiaalitilat, sekä siihen tulevat taukotilan keittiökalusteet ja varusteet.

Tilat suunnitellaan käyttäjän tavoitteiden mukaisesti muuntojoustaviksi ja monikäyttöisiksi. Käytännössä tämä tarkoittaa muutaman tilan välillä avattavia, mutta akustisesti hyvin vaimentavia siirtoseinä/paljeovi -ratkaisuja, käyttäjän esittämissä kohdissa, enintään 3 kpl. Ks. tilakaavio.

Useamman toimijan asettuessa yhteisiin tiloihin, pyritään suunnitteluvaiheessa toteuttamaan mm. sosiaali- ja taukotilojen ratkaisut sekä neuvottelutilatarpeet niin, että ne mahdollistavat synergian ja monikäyttöisyyden eri toimijat huomioiden.

5.6 Arkkitehtoniset ja rakennushistorialliset tavoitteet

Muutostöiden yhteydessä ei kosketa rakennuksen ulkoarkkitehtuuriin. Sisätilojen muutokset sopeutetaan rakennuksen nykyisiin tiloihin, keveiden väliseinien purkutoimenpiteitä minimoiden. Muutoksissa ei kosketa kantaviin rakenteisiin.

5.7 Elinkaaritavoite (perusparannuksen tavoite, käyttäjän aikatavoite)

Korjaus- ja muutostöissä noudatetaan Vantaan kaupungin yleisiä strategian mukaisia tavoitteita ja vaatimuksia.

Tilojen korjauksissa valitaan aina vähähiiliset tuotteet ja materiaalit. Kaikki materiaalit M1 luokan materiaaleja.

Pienten lasten tilojen pinnat ja varusteet GreenDeal-ajatuksen mukaisesti myrkyttömiä.

Vertailussa rakentamiskustannukset, 50 vuoden ylläpitokustannukset ja 50 vuoden käyttökustannukset.

5.8 Tilamitoitustavoitteet htm^2 (huoneistoala)

Toimijoiden tilatarpeet <u>nykyisten tilojen perusteella</u> laskettuna ovat:

- Myyrmäen neuvola – 530 m2
- Martinlaakson neuvola – 550 m2
- Kuntoutuspalvelut (lasten fysio-, puhe- ja toimintaterapia) – 360 m2
- Psykologipalvelut (Lännen tiimi) – n. 225 m2
- Perheneuvolatoiminta (perhekoutsi ja lakisääteinen perheneuvonta) –
- Lapsiperheiden varhainen tuki – n. 70 m2
- Lapsiperheiden kotipalvelut – n. 80 m2
- Lastensuojelun tukiyksikkö – 430 m2
- Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö (lännen toimipiste) –
- Avoin kohtaamispaikka – n. 150 m2, joka toimii ryhmätoiminnan ja avoimen toiminnan tilana. (Avoimen päiväkodin toiminta sijoittuu tänne myöhemmin.)
- Nuorten keskus Nuppi (toimii jo Virtatalossa, joten ei tarvetta uusille tiloille, mutta yhteistoimintamahdollisuus nyt ajateltaville toiminnoille tulisi saada)

Lisäksi on:

- Perhekeskuksen kuntoutus- ja lääkäripalvelujen lääkärit ja psykologit, joita on nyt 30. Suurin osa työskentelee esim. neuvoloissa, kouluilla, perheneuvolassa ja Nupissa. Arvio tämän toiminnan tulevasta henkilömäärästä on 36-40. Heille varataan suunnitteluvaiheessa riittävästi työpisteitä joista on ennakkoon ilmoitettu 5 n. 18 m2 huonetta. Lisä selvennys tarveselvitysasiakirjan liitteessä 5.

Alustavasti tiedossa olevat tilatarpeet yhteenlaskettuna nykyisten tilojen mukaan n. 2395 m2, mutta todellinen tarve arvioituna 3000 m2. Tähän vaikuttaa tilojen yhteiskäytön mahdollisuudet. Yhteiskäyttömahdollisuuksien arviointia ei ole saatu TS-vaiheessa tehtyä uuden toiminnan vasta muotoutuessa.

Mahdollisesti hankkeen edetessä mukaan liittyvät toimijat:

- Suun terveydenhuollon tarve jalkautuvaan työhön
- Vammaispalvelut
- Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kuraattorit ja psykologit (lännessä 4 henkilöä)
- Avoimen päiväkodin toimintaa

Toimijoiden tulevat tilatarpeet arvioituna kevään 2022 tilanteen mukaan:

	HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ		TILATARPEET				
Toimija / toiminnon nimi	Henkilöstön määrä nyt	Arvio henkilöstön määrästä v 2027	Tarvittavien huoneiden lukumäärä	18m2 huoneita (kpl)	40m2 huoneita	60m2 huoneita	Vesipisteen tarve
Myyrmäen neuvola	14-15	yhteensä alla	Myy+Mar vuoden 23 alusta yhteensä alla	terveydenhoitajan minimihuonekoko on 18 m2, yht. alla		ryhmä-huoneet	X
Martinlaakson neuvola	13	33	33	33	4		X
Kuntoutuspalvelut (fysio-, puhe- ja toimintaterapia)Vain lasten osalta	11	17	11	11	1	1	X
Nuortenkeskus Nuppi lännen toimipiste							
Psykologipalvelut	10	15	15	14	1	1	X
Perheneuvolatoiminta (perhekoutsit ja lakisääteinen perheneuvonta)	16 + lääkärit	20	19	14	4	1	-
Lapsiperheiden varhainen tuki	5	10	5	2	3		-
Lapsiperheiden kotipalvelut	8	14	5	2	3		-
Lastensuojelun tukiyksikkö	17	20	11	1	7	3	60m2 huoneisiin
Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö, lännen toimipiste	25	25	25	22	3	1	-
Avoin kohtaamispaikka*	varhaiskasvatus 3 ja perehekoutseja 2	7	(10)	(5)	(2)	(3)	kyllä, muutama
Määrät yhteensä:	n. 125-130	161	124	99	26	7	(137 tilaa +
Lisäksi esillä olleet:				n. 1782 m2	1040 m2	420 m2	(= 3242 m2)

* Avoimen kohtaamispaikan varhaiskasvatuksen toimintaan ajatellut tilat toteutetaan myöhemmin, kun asiasta on Kason toimialan esitys ja tarvittavat päätökset.

Perhekeskusen muut mahdolliset toimijat:
- Suun terveydenhuollon tarve jalkautuvaan työhön
- Varhaiskasvatuksen esiopetuksen

Lisäksi vielä: perhekeskuksen kuntoutus- ja lääkäripalvelujen lääkärit ja psykologit, joita on nyt 30. Suurin osa työskentelee esim. neuvoloissa, kouluilla, perheneuvolassa ja Nupissa. Heille varataan suunnitteluvaiheessa riittävästi työpisteitä, joista on ennakkoon ilmoitettu 5 kpl n. 18 m2 huonetta.

Liitteessä on esitetty tilojen alustava tarve vesipisteisiin ja viemäröinteihin, sekä muuta toiminnallisuuteen liittyvää.

Toiminnan vaatimat aputilat (puuttuvat alustavasta tilaohjelmasta):

- wc- ja pesutilat (henkilökunta) (1/ 15 henkilöä kohden) tässä hankkeessa 11 erillistä wc-tilaa (2 m2) sekä 5 erillistä suihkutilaa (2 m2) RT:n 103140 – mukaan.
- Inva-wc-tilat 1kpl peilikuva-wc-tiloja (2x 6 m2), yhteiskäyttöiset asiakkaille ja henkilökunnalle
- Asiakas- wc:t, joissa huomioitu pienten lasten pesutilat/ vaipan vaihtomahdollisuus, sekä asiakkaille 3 erillistä asiakas-wc:tä (2 m2)
- keittiö- ja ruokailutilat henkilökunta
- Keittiö ja ruokailutilat asiakkaat
- puhtauspalvelun vaatimat tilat (minimissään siivouskeskus 16 m2, jos talosta löytyy muualta, niin siivouskomero 3 m2.)
- henkilökunnan sosiaalitilat 161 henkilöä (n. 129 m2 jos lasketaan 0,8 m2/henkilö) HUOM! Suihkut sijoitetaan sosiaalitilojen yhteyteen, näihin neliöihin)

Näiden laajuus ja sijainti/tarve selviää tilojen sijainnin varmistuttua.

5.9 Tavoitetunnusluvut hm^2/brm^2, m^3, tilatehokkuus

Monimuotoiselle ja vaihtuvan käyttäjämäärän toiminnalle ei voida asettaa tilatehokkuustavoitteita, kun toimintamalli on vasta muotoutumassa.

5.10 Tekniset tavoitteet (Rak, LVIS)

Kustannuslaskennassa laskettavat muutos- ja korjaustyöt:

Koska tiloissa tulee olemaan asiakkaina lapsiperheitä ja hyvin pieniä lapsia/vauvoja, tulee tiloihin teettää suunnittelun alussa

- turvallisuuskartoitus
- sekä esteettömyyskartoitus.
- haitta-ainekartoitus (jos ei ole jo tehty)

- Toimistotilojen ja käytävien lattiat pinnoitetaan uudestaan saneerausmatolla (nykyisten pintojen päälle).
- Kaikki vuokrattavien tilojen työskentelytilojen ja käytävien seinät maalataan

- Alas laskettujen kattojen akustiikkalevyt uusitaan n. 10% pinta-alasta (arvio uusimisen tarpeesta).
- Wc-tiloista tarvittava määrä (30%) uusitaan ja laajennetaan niin, että niihin saadaan vauvanhoitopöytä sekä erillinen pepunpesuallas. Muut Wc-tilat uusitaan, mikäli se osoittautuu tarpeelliseksi. (Ei lasketaan uusittavaksi tässä vaiheessa). Huomioidaan Inva- wc:t! Vauvanhoitotila voi olla myös inva-wc:n yhteydessä.
- Keittiötilojen kiintokalusteet uusitaan ja keittiöiden tarve arvioidaan tarkemmin suunnitteluvaiheessa. Nyt lasketaan, että tarve on 3 keittiötilaa, joista ainakin yksi varustetaan asiakkaiden käyttöä ajatellen. (Mikroaaltouuni, jääkaapit, liesi ja lieden päälle liesituuletin).
- Neuvolatoimintaa varten lasketaan 50 kpl huoneeseen uudet vesipisteet. Vesipisteet vaativiin tiloihin toteutetaan tarvittavat vesi- ja viemäriverkot sekä vesikalusteet (Käsienpesuallas). Vesipisteet pyritään sijoittamaan mahdollisimman lähelle toisiaan, olemassa olevien verkostojen lähelle, viereisissä huoneissa yhteisen seinän kohdalle vastatusten.
- Lisättävät väliseinät 10 kpl tuloaulan viereiseen suureen matalammalla sijaitsevaan tilaan. Seinät täyskorkeita, pituus n. 5 m. Väliseiniin akustinen vaimennus.
- Purettavat toimistohuoneiden seinät arvio 35 kpl.
- Varaudutaan osan väliseinistä vahvistamiseen ääneneristävyyden parantamiseksi. n. 50% purun jälkeen jäävistä toimistohuoneiden seinistä. (Lisälevytys nykyisen huoneen seinän päälle.
- Lisättäviä pako-ovia 40 kpl (joista 35 kpl 35 db:n ovia)
- Nykyiset toimistohuoneiden ovet vaihdetaan 90 cm:n ovilevyistä 1 m ovilevyihin niin, että ovet ja niiden viereiset lasi-ikkunat puretaan ja korvataan uusilla Db-ovilla (35 db). Tämä 90% toimistohuoneiden käytäville avautuvista ovista. Kaikissa näistä ovista ovien yläpuoliset ikkunaosuudet levytetään umpeen.
- Ovien lukitus sarjoitetaan uusiksi vuokrattavissa tiloissa. Kiintokalusteet määritellään tarkemmin suunnitteluvaiheessa. Kaikkien Db-ovien käynnit tarkistetaan ja tarvittaessa lisätään tiivistyksiä.
- Asiakastiloissa kaikkien ovien on oltava DB-ovia (n. 75% tilojen ovista), koskee asiakkaiden erillisiä toimistohuonetyyppisiä huoneita.
- DB-määräyksiä vaativien tilojen ilmanvaihto tarkistetaan ja asennetaan tarvittavat ääniloukut.
- Valaistus uusitaan siltä osin, kuin se osoittautuu suunnitteluvaiheessa tarpeelliseksi.

- Kaikki ikkunat varustetaan sälekaihtimilla (myös sisälasiseinät). Kaikkien ikkunoiden tiivistykset (ei laskelmassa) ja käynnit tarkistetaan. Kaikissa lasten tilojen ikkunoissa on oltava avaamisen rajoittava salpa.
- Kaikkiin toimistohuoneisiin (18 – 40 m2) lasketaan muutostöissä 1200 x 1200 m2 ilmoitustaulu. Todellinen tarve selviää suunnitteluvaiheessa.
- Keittiötilat varustetaan julkisen tilan vaatimukset täyttävillä kalusteilla/varusteilla.

Toimistotiloissa komerot, kaapit, pöydät yms. Lasketaan hankkeessa irtaimistoon ja käyttäjät vastaavat niistä irtokalustesuunnittelussa.

Kaikille pinnoille ja kalusteille-varusteille julkisen toiminnan kulutusluokan vaatimukset. Samoin kaikille mahdollisesti uusittaville pintamateriaaleille.

Tilamuutokseen suunnitellaan toteutuskelpoiset detaljit ääniteknisesti ja rakennusfysikaalisesti toimivina. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rakenteiden ja rakennusmateriaalien pysymiseen kuivina koko rakennustyön ajan. Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät. Kaikki uudet materiaalit tulee olla M1 –luokiteltuja.

Suureen aulatilaan toteutetaan tila-tilassa-periaatteella uusia huonetiloja, joiden laajuus ja määrä selviävät suunnitteluvaiheessa. Aulassa nykyisin sijaitsevia tiloja hyödynnetään niin paljon kuin se toiminnan mukana on mahdollista. Aulan nykyiset pienet tilat säilyvät ja käyttäjät toivovat niitä lisättävän.
Tässä vaiheessa aulaan lasketaan tuotavaksi 4 kpl. 6-8 m2 tilaelementti-työhuoneita (kiinteällä asennuksella).

Suureen ”aulaan” tarvitaan turvallisuutta parantavia rakenteita mm. kaiteita/portteja, joiden tarve selviää vasta suunnitteluvaiheessa. Tämä liittyen lapsiperheiden palveluihin. Eteistilaan tuodaan lastenrattaita ja niille toteutetaan asianmukaiset säilytyspaikat.

5.11 Elinkaaritavoitteet, energiatehokkuustavoitteet (sis. energia-, tiiveysluku- ja sisäilmatavoitteet)

Noudatetaan Vantaan kaupungin yleisiä ohjeita, sikäli kun se on ison kokonaisuuden osan muutostöissä mahdollista.

5.12 sisäilmatavoitteet

Tarkistetaan kaikkien tilojen ilmamäärät tulevien käyttäjämäärien mukaan. Tuloilman tavoitteellinen määrä on 6 l/s/henkilö.

6. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

6.1 Sijainti ja hallinta

Tilamuutoksen alueet sijaitsevat liikerakennuksessa, Virtatalo, osoitteessa Rajatorpantie 8, 01600 Vantaa. Rakennuksen omistaa kiinteistö Oy Rajatorpantie 8, Keskinäinen työeläkeyhtiö ELO. Rakennus on entinen Imatran Voiman pääkonttori vuodelta 1987 ja sen suunnitteli arkkitehti professori Erik Kråkström.

6.2 Kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet

Alueella on valmis asemakaava

6.3 Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka

-

7. VÄISTÖTILATARVE

Ei erillistä väistötilatarvetta.
Perhekeskuksen tiloihin siirtyvät toimijat ovat tällä hetkellä sijoitettuna omiin toimipisteisiinsä, hajautettuna. Toiminnat muuttavat valmistuviin tiloihin nykyisistä toimitiloistaan.

Nykyisten toimitilojen jatkokäyttöjen tilanne:

		NYKYISET TILAT	
Toimija / toiminnon nimi	**Päätoimipaikka vai jalkautuva***	**Nykyiset tilat**	**Nykyisten tilojen jatkokäyttö:**
Myyrmäen neuvola	päätoimipaikka	Ojahaantie 1	ei tiedossa
Martinlaakson neuvola	päätoimipaikka	Lintukallionkuja 6	Koulun käyttöön
Kuntoutuspalvelut (fysio-, puhe- ja toimintaterapia)Vain lasten osalta	päätoimipaikka	Jönsaksentie 4	aikuisten fysioterapian ja toimintaterapian käyttöön
Nuortenkeskus Nuppi lännen toimipiste		Ei tiloja lännen alueella	
Psykologipalvelut	päätoimipaikka/ Lännen tiimi	Jönsaksentie 4	ei tiedossa
Perheneuvolatoiminta (perhekoutsit ja lakisääteinen perheneuvonta)	päätoimipaikka lännen tiimin osalta?	Pakkalankuja 5	todennäköisesti jatkuu
Lapsiperheiden varhainen tuki	päätoimipaikka	Jönsaksentie 4	ei tiedossa
Lapsiperheiden kotipalvelut	päätoimipaikkaa	Laajaniityntie 3, 6. krs	ei tiedossa
Lastensuojelun tukiyksikkö	päätoimipaikka	Patotie 2	Rakennus tultaneen purkamaan
Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö, lännen toimipiste	päätoimipaikka	Jönsaksentie 4	
Avoin kohtaamispaikka	päätoimipaikkaa	Ojahaantie 1	ei tiedossa, mahdollisesti päiväkotiryhmä?

Avoin kohtaamispaikka tulee myöhemmin sisältämään avoimen päiväkodin toimintaa. Tämä toiminta ei sisälly tässä vaiheessa tähän hankkeeseen, mutta siihen varaudutaan jatkossa.

Tulevan perhekeskuksen kuntoutus- ja lääkäripalvelujen lääkäreistä ja psykologeista suurin osa työskentelee esim. neuvoloissa, kouluilla, perheneuvolassa ja Nupissa.

8. KUSTANNUKSET

8.1 Investointikustannusennuste

Hankkeelle ei synnyt Vantaan kaupungin taseeseen laskettavaa investointikustannusta. Muutostyöt toteutetaan vuokranantajan taseeseen ja kulut lasketaan perusvuokraan jyvitettynä.

Kustannukset lasketaan tässä vaiheessa ajateltujen vuokrattavien tilojen ominaisuuksien ja niiden muutostarpeiden pohjalta. Alustava tilaohjelma on suuntaa antava ja siinä ei ole huomioitu tilojen monikäyttöisyyttä ja yhteiskäyttöä.
Kustannuksiin on laskettu tämänhetkiseen maailman poliittiseen tilanteeseen liittyviä rahallisia varauksia, joka näkyy kustannusarviossa hinnan nousuina!

Muutostöiden kustannukset koko hankkeen osalta 3,39 Milj. €, KL 119,3 (8/22), (alv 0%) sekä neliökustannukset 884,66 €/brm2 (alv 0%)

8.2 €/tilapaikka

Ei erillistä tilapaikkaa kohden laskettavaa kustannusta.

8.3 Väistötilakustannukset

Ei erillistä väistötilatarvetta.
Toiminnat muuttavat valmistuviin tiloihin nykyisistä toimitiloistaan.
Ks. kappale 7.

8.4 Purkukustannukset

Hankkeeseen ei sisälly suoraan purettavia rakennuksia.

8.5 Elinkaarikustannukset

Ks. Liite 4.

9. RAHOITUS JA AIKATAULU

9.1 Rahoitus investointiohjelmassa

Hanke toteutetaan yksityisen yrityksen vuokratiloihin. Sille ei ole varattu rahoitusta Vantaan kaupungin investointeihin. Toteutettavista tarpeellisista tilamuutoksista aiheutuvat kustannukset jyvitetään toimijan vuokrakustannuksiin, sopivan aikajänteen ajalle. Todelliset kustannukset ja vuokrasummat selviävät vasta varsinaisen suunnitteluvaiheen sekä sopimusneuvotteluvaiheen jälkeen.

9.2 Aikataulu

Hanke on ajateltu toteutettavan vuosien 2022-2023 aikana ja tilojen uuden käytön alkavan vuoden 2023 puolessa välissä.

10. HANKKEEN KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET JA TOIMINTAKUSTANNUKSET

10.1 Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, siivous, huolto)

Alustavien laskelmien perusteella muutostöiden kustannuksista lasketuiksi vuosittaisiksi pääoma- ja ylläpitokustannuksiksi on saatu
500 760 € /vuosi: 141,47 €/htm2/vuosi; 11,79 €/htm2/kk

10.2 Toimintakustannukset

Sosiaali- ja terveystoimen osalta 9 174 620 € - nykyisen henkilömäärän mukaan laskettuna.
Sosiaali- ja terveystoimella on ensikertaisen kalustamisen rahoitukseksi varattu 465 000 €.

10.2 Elinkaarikustannukset

Ks. Liite 4.

11. TYÖTURVALLISUUSASIAT

Hankkeen työturvallisuuskoordinaattorina toimii tarveselvitysvaiheissa rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen.

Hankkeesta on tehty TS- vaiheessa HAVAT-riskikartta.

12. RISKIT

Toteutusaikataulu voi muodostaa hankkeelle riskin.

Hankkeen kannalta on tarveselvitys- valmisteluvaiheessa riski, kunnes tilojen vuokraamisesta saadaan allekirjoitettu esisopimus ja niiden tarvitsemat muutostyöt kustannuksineen varmistuvat.

Avoimen päiväkodin siirtyminen tuleviin tiloihin varmistuu vasta Kason toimialan päätösten ja investointiesitysten myötä.

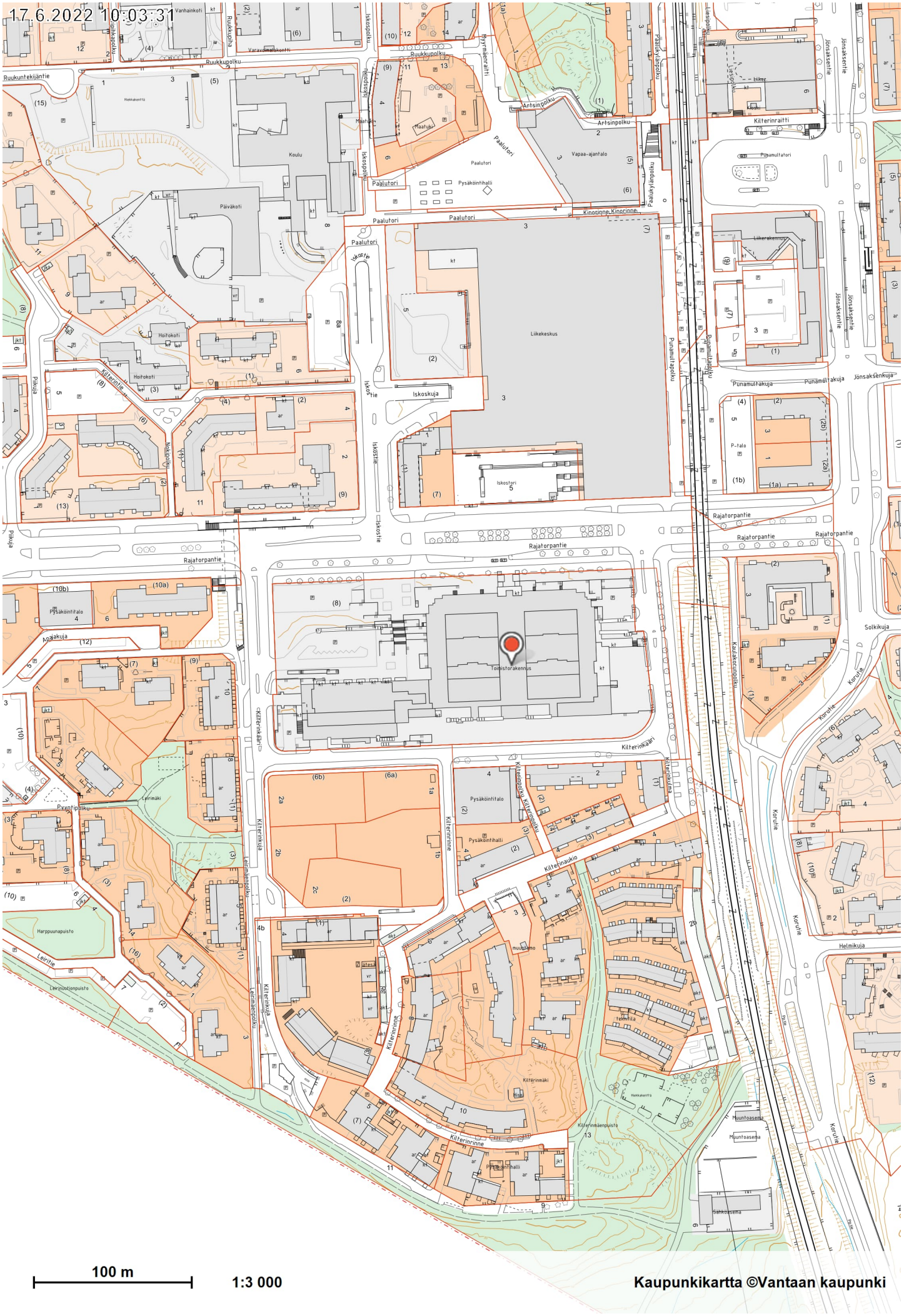
Tarveselvitysvaiheessa ei ole vielä tarkkaan selvillä, miten toimijat sijoittuvat vuokrattaviin tiloihin johtuen siitä, että uuden toimintamallin kehittäminen on vielä kesken. Tarveselvityksessä ja kustannusten osalta laskettu arvio muutostarpeista. Tarpeet tarkentuvat vasta suunnitteluvaiheessa, jolloin muutokset vaikuttavat korjauskustannuksiin joko nostavasti tai laskevasti. Muutos- ja korjaustöiden aiheuttamat kustannukset jyvitetään sopimuksen mukaisesti käyttäjien vuokraan.

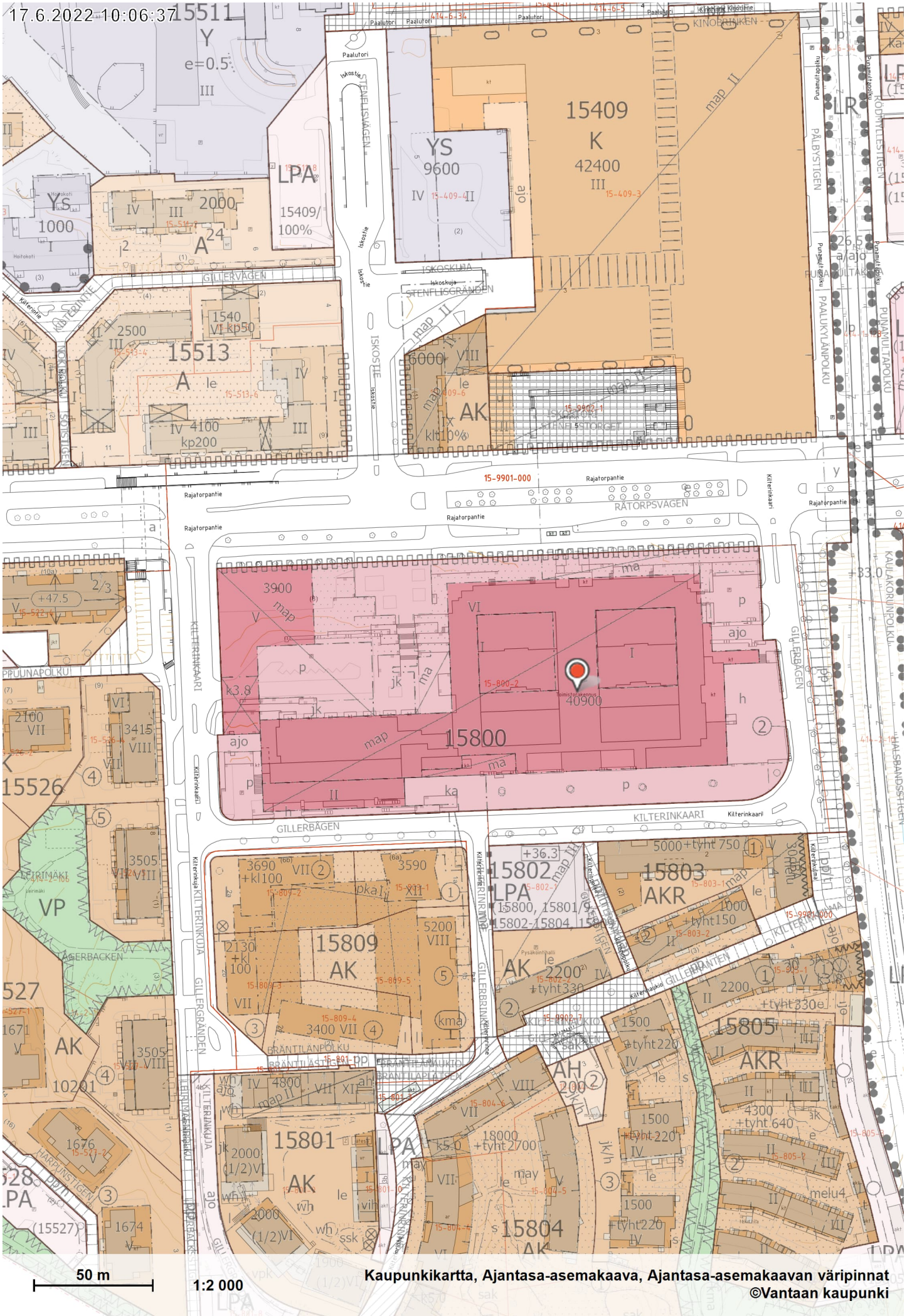
Vuokrattavissa tiloissa Virtatalossa olevat työhuoneet ovat mitoitukseltaan liian pieniä moniin uuden toiminnan tarpeisiin. Tarveselvitysvaiheessa ei ole tämän aiheuttamaa ongelmaa saatu vielä ratkaistua. Tarveselvityksessä esitetään pienten huoneiden väliseiniä purettavaksi tietty lukumäärä. Todellinen tarve muodostuu suunnitteluvaiheessa, kun asiasta on päästy päätökseen uuden toiminnan muotoilun myötä.

Kustannuslaskelmiin sisältyy rahallisia varauksia maailman poliittisen tilanteen takia. Tämä vaikuttaa laskelmien summiin korottavasti!

13. TYÖRYHMÄN JÄSENET

Merja Ryytty, hankekehitysarkkitehti KATO/ KIPA/ TOTI
JukkaTuhkanen, rakenneinsinööri KATO/ KIPA/ SUHA
Ari Hällström, LVI-insinööri KATO/ KIPA/ SUHA
Pasi Kujala, sähköinsinööri KATO/ KIPA/ SUHA
Tarja Aaltola, keittiöasiantuntija KATO/ KIPA/ SUHA
Anne Valkeapää, puhtauspalveluasiantuntija KATO/ KIPA/ SUHA
Erja Nurmisto, alueisännöitsijä KATO/KIPA/Kiinteistöhallinta ja asuminen
Eija Pyyhtiä, erityisasiantuntija, SOTE/ Talous ja hallintopalvelut/ kehittämisyksikkö
Marjo Vandijken projektipäällikkö, SOTE/ Talous ja hallintopalvelut/ kehittämisyksik.
Anni Paaskoski palvelupäällikkö, ennaltaehkäisevä terveydenh. SOTE/ Terveysp.
Aromaa Virpi / Kirsi Varonen (1.7.2022 alkaen) palvelupäällikkö, kuntoutuspalvelut, SOTE/ Terveyspalvelut
Heidi Pasanen SOTE/ Terveyspalvelut
Reetta Voutilainen palvelupäällikkö, SOTE/ Perhepalvelut
Saana Pukkio palvelupäällikkö, lapsiperheiden sosiaalityö, SOTE/ Terveyspalvelut
Hanna Vehniäinen sosiaalityön esimies, SOTE/ Terveyspalvelut
Taina Kulmala kuntoutuspalveluyksikön esimies, SOTE/ Terveyspalvelut
Päivi Domnick työsuojeluvaltuutettu Sote perhepalvelut
Sanna Korpisalo, varhaiskasvatuspäällikkö, Läntinen palvelualue
Nina Rintanen, työsuojeluvaltuutettu, Varhaiskasvatus, Länsi-Vantaa
Sanna Martikainen, perheneuvolatoiminnan päällikkö, Sote perhepalvelut
Hanna Lehtinen Psykologipalvelut esimies (1.7.2022 alkaen)
Terhi Leskinen sosiaalityön esimies, Sote

17.6.2022 10:03:31
Toimistorakennus
Kilterinkaari
Kilterinrinne
Kilterinaukio
Rajatorpantie
Iskoskuja
Iskostie
Paalutori
Liikekeskus
Koulu
Päiväkoti
Hoitokoti
Pysäköintitalo
Pysäköintihalli
Vapaa-ajantalo
Kilterinmäki
Kilterinmäenpuisto
Harppuunapuisto
Leirinmäenpuisto
Leirinmäki
Leirinmäenpolku
Kilterinkuja
Leirie
Leirinie
Pyyntipolku
Ruukkupolku
Ruukuntekijäntie
Artsinpolku
Kilterinraitti
Punamultatori
Punamultakuja
Jönsaksentie
Jönsaksenkuja
Solkikuja
Koruntie
Helmikuja
Pajakuja
Pikkuja
Nokipolku
Kilterinie
Kilterinkuja
Kilterinpolku
Kilterinpolku
Kilterinpolku

17.6.2022 10:06:37
15511
Y
e=0.5
15409
K
42400
YS
9600
LPA
15409/
100%
15513
A
15800
40900
15802
LPA
15803
AKR
15809
AK
15801
AK
15804
AK
15805
AKR
15526
VP
10201
RÅTORPSVÄGEN
GILLERVÄGEN
KILTERINKAARI
ISKOSTIE
STENFLISVÄGEN
PÄLBYSTIGEN
PÄÄLUKYLÄNPOLKU
PUNAMULTAPOLKU
KILTERINKUJA
GILLERGRÄNDEN
BRÄNTILÄPLÄTEN
HARPUNSTIGEN
50 m
1:2 000
Kaupunkikartta, Ajantasa-asemakaava, Ajantasa-asemakaavan väripinnat
©Vantaan kaupunki

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer
001820	18.5.2005	82/47, 83/47

Kv 13.6.2005

Vantaan kaupunki
Kaupunginosa 15

MYYRMÄKI

Asemakaavan muutos
Korttelit 15800 -15805 sekä
katu- ja virkistysalueet.
(Kumoutuvan asemakaavan kortteli
15800 sekä katu- ja puistoalueet.)

Tonttijako
Osa korttelia 15805 .

Tonttijaon muutos
Korttelit 15800-15804 ja
osa korttelia 15805 .

1:2000

Vanda stad
Stadsdel 15

MYRBACKA

Ändring av detaljplanen
Kvarteren 15800 -15805 samt
gatu- och rekreationsområden.
(Kvarter 15800 samt gatu- och park-
områdena i den plan som upphävs.)

Tomtindelning
Del av kvarteret 15805 .

Ändring av tomtindelningen
Kvarteren 15800-15804 och
del av kvarteret 15805.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	Linje 3 m utanför planområdets gräns.
AK	Asuinkerrostalojen korttelialue.	Kvartersområde för flervåningshus.
	AK-alueita kortteleissa 15802 ja 15804 koskevia määräyksiä:	**Bestämmelser som gäller AK-områden i kvarteren 15802 och 15804:**
	Asemakaavassa tontille nro 15802/2 osoitetusta asuntokerrosalasta 15 % ja tontille nro 15804/1 ja 3 osoitetusta asuntokerrosalasta 900 k-m2 saa käyttää palvelu-, myymälä- ja toimistotiloja varten. Tontilla nro 15804/1 ja 3 tilat tulee sijoittaa Kilterinaukion yhteyteen.	Av den i detaljplanen för tomt nr 15802/2 anvisade bostadsvåningsytan får 15 % och av den för tomter-na nr 15804/1 och 3 anvisade bostadsvåningsytan får 900 m2-vy användas för service-, butiks- och kontorslokaler. På tomterna nr 15804/1 och 3 skall lokaliteterna placeras i anslutning till Gillerplatsen.
	Tontille nro 15802/2 saa sijoittaa erityisasumista.	På tomt nr 15802/2 får specialboende placeras.
	Kalliotilojen ilmahormit ja porrashuoneet saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.	Luftskanaler och trapphus i anslutning till utrymmen i berget får byggas utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen.
	Porrashuoneiden 15 k-m2 ylittävän osan saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.	Den del av trapphusen som överskrider 15 m2-vy får byggas utöver det våningstal som anvisas i detaljplanen.
	Jokaisesta porrashuoneesta tulee olla suora uloskäynti leikki- ja oleskelualueeksi osoitetulle tontinosalle.	Från varje trapphus skall det finnas en direkt utgång till den del av tomten som anvisas som lek- och vistelseområde.
	Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia.	Trapphusen skall ha naturligt ljus.
	Tontin nro 15804/1 rakennusten tulee näyttää tasakattoisilta. Muilla tonteilla vesikattojen tulee olla samaa kaltevuutta noin 1:5.	Byggnaderna på tomt nr 15804/1 skall se ut som om de hade plant tak. På de övriga tomterna skall yttertaken ha samma lutning på cirka 1:5.
	VIII-kerroksisen osan ullakolle saa sijoittaa talosaunan.	På vinden i VIII-våningsdelen får en bastu placeras.
	Kattotason yläpuolella näkyvät kalliotilojen ilmalaitteiden osat tulee sovittaa rakennuksen arkkitehtuuriin.	De partier av luftsanläggningen från de utrymmen som är insprängda i berget, som syns ovanför takkanten skall anpassas till byggnadens arkitektur.
	Kadun ja katuaukion puoleisten julkisivujen umpiosien, etupihan ja pihakannen muurien tulee olla pääosin paikalla muurattuja. Pinta voi olla puhtaaksi muurattua tai kuultorapattua poltettua savitiiltä. Määräys koskee myös tonttien nro 15804/1 ja 3 sisäisen jalankulkualueen puoleisia julkisivuja. Määräys ei koske parvekkeiden taustaseiniä.	På fasaderna mot gatan och gatuplatsen skall de kompakta delarna, murarna på den främre gårdsplanen och på gårdsdäcket huvudsakligen vara murade på platsen. Ytan kan bestå av renmurat eller lasyrrappat bränt lertegel. Bestämmelsen gäller också de fasader på tomterna nr 15804/1 och 3 som vetter mot området för intern gångtrafik. Bestämmelsen gäller inte balkongernas innerväggar.
	Mikäli rakennuksissa käytetään julkisivuelementtejä, niiden tulee olla väribetonia tai karkearakenteisella pinnoitteella käsiteltyjä.	Om fasadelement används i byggnaderna skall de vara av färgad betong eller behandlade med grovkornig ytbeläggning.
	Alimmissa kerroksissa elementtisaumat tulee häivyttää sauman sijoituksen tai julkisivun pintarakenteen avulla.	I de lägsta våningarna skall elementsömmarna tas bort med hjälp av sömmens placering eller fasadens ytstruktur.
	Päätyseinät eivät saa olla ikkunattomia.	Gavelväggarna måste förses med fönster.
	Maantasokerroksen julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa.	Bottenvåningens fasad får inte ge ett slutet intryck.
	Korttelin 15804 länsi- ja eteläosalla katuun rajautuvan muurin ja asuinkerrostalon välinen alue tulee varata asuntojen etupihaksi.	I de västra och södra partierna av kvarteret 15804 skall området mellan den mur som gränsar mot gatan och flervåningshuset reserveras som förgård för bostäderna.
	Tontinrajoja ei saa aidata lukuun ottamatta tontin nro 15802/2 pohjoisrajaa ja kaavaan merkittyjä muureja.	Tomtgränserna får inte ingärdas med undantag för tomt nr 15802/2:s norra gräns och de på planen an-tecknade murarna.

Korttelialueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma. Istutettavalla alueen osalla tulee olla puita ja pensaita.

Säilytettävät puut on suojattava rakentamisen aikana.

Tonttien piha-alueet tulee jäsentää erilaisilla pinnoitteilla ja istutuksilla.
Asvalttipintoja tulee jäsentää kiveyksin.

Tontilla nro 15804/3 sisäiselle jalankululle ja huoltoliikenteelle varattu alueen osa on kivettävä ja istutettava.

Alueelle on varattava riittävät tilat jätteiden lajitteluun. Jätehuollon tilat tulee sijoittaa rakennusten maantasokerrokseen.

Polkupyöräpaikkoja on varattava vähintään 1 kpl/asuinhuone, joista vähintään 50 % on helposti käytettäviä.

Tonttien autopaikat saa sijoittaa kalliopysäköintitiloihin ja/tai korttelin 15801 ja 15802 LPA-alueille.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
Kerrostaloasunnot 1 autopaikka / 90 asuntok-m2, kuitenkin vähintään 0,8 autopaikkaa /asunto
Palvelu-, myymälä- ja toimistotilat 1autopaikka/70 k-m2

Erityisasuntojen osalta toteutetaan 60 % mitoitusohjeen mukaisista pysäköintipaikoista.
Rakennusluvassa on osoitettava myös toteuttamattomien pysäköintipaikkojen sijainti.

En enhetlig gårdsplanering skall utarbetas för kvartersområdet. Den del av området som skall planteras skall ha träd och buskar.

De träd som skall bevaras skall skyddas under den tid som byggandet pågår.

Tomternas gårdsplaner skall delas in med olika slags beläggningar och planteringar.
Asfaltytorna skall delas in med hjälp av stenläggningar.

Den del av området på tomt nr 15804/3 som reserveras för den interna gångtrafiken och servicetrafiken skall stenläggas och förses med planteringar.

På området skall tillräckligt med plats reserveras för sortering av avfall. Avfallshanteringsutrymmena skall placeras i byggnadernas bottenvåning.

Platser för cyklar skall reserveras till ett antal om minst 1 st/boningsrum, av vilka minst 50 % är lättillgängliga.

Tomternas bilplatser får placeras i de parkeringsutrymmen som är insprängda i berget och/eller på LPA-områdena i kvarteren 15801 och 15802.

Minimiantalet bilplatser:
Bostäder i flervåningshus 1 bilplats / 90 bostadm2-vy, dock minst 0,8 bilplatser/bostad
Service-, affärs- och kontorslokaler 1 bilplats/70 m2-vy

För specialbostädernas del genomförs 60 % av parkeringsplatserna i enlighet med anvisningarna för dimensionering. I bygglovet skall man också anvisa de obyggda parkeringsplatsernas läge.

AKR

Asuinkerrostalojen, rivitalojen tai muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue.

Kvartersområde för flervåningshus, radhus eller andra kopplade bostadshus.

AKR-korttelia 15803 sekä AKR-alueita korttelessa 15801 ja 15805 koskevia määräyksiä:

Bestämmelser som gäller AKR-kvarteret 15803 samt AKR-områden i kvarteren 15801 och 15805:

Asemakaavassa tontille nro 15803/1 osoitetusta asuntokerrosalasta 15 % ja tontille nro 15805/1 osoitetusta asuntokerrosalasta 10 % saa käyttää palvelu-, myymälä- ja toimistotiloja varten.

Av den i detaljplanen för tomt nr 15803/1 anvisade bostadsvåningsytan får 15 % och av den för tomt nr 15805/1 anvisade bostadsvåningsytan 10 % användas för service-, butiks- och kontorslokaler.

Porrashuoneiden 15 k-m2 ylittävän osan saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Den del av trapphusen som överskrider 15 m2-vy får byggas utöver det våningstal som anvisas i detaljplanen.

Jokaisesta porrashuoneesta tulee olla suora uloskäynti leikki- ja oleskelualueeksi osoitetulle tontinosalle.

Från varje trapphus skall det finnas en direkt utgång till den del av tomten som anvisas som lek- och vistelseområde.

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia.

Trapphusen skall ha naturligt ljus.

Vesikattojen tulee olla samaa kaltevuutta noin 1:5.

Yttertaket bör ha samma lutning, cirka 1:5.

Kerrostalojen kadun puoleisten julkisivujen umpiosien tulee olla pääosin paikalla muurattuja.
Pinta voi olla puhtaaksi muurattua tai kuultorapattua poltettua savitiiltä.
Määräys koskee myös tonttien nro 15801/4 ja 5 itäjulkisivuja.
Määräys ei koske parvekkeiden taustaseiniä.

De kompakta delarna på flervåningshusens fasader mot gatan skall huvudsakligen vara murade på platsen.
Ytan kan bestå av renmurat eller lasyrrappat bränt lertegel.
Bestämmelsen gäller också de ostliga fasaderna på tomterna nr 15801/4 och 5.
Bestämmelsen gäller inte balkongernas innerväggar.

Mikäli rakennuksissa käytetään julkisivuelementtejä, niiden tulee olla väribetonia tai karkearakenteisella pinnoitteella käsiteltyjä.
Alimmissa kerroksissa elementtisaumat tulee häivyttää sauman sijoituksen tai julkisivun pintarakenteen avulla.

Om fasadelement används i byggnaderna skall de vara av färgad betong eller behandlade med grovkornig ytbeläggning.
I de lägsta våningarna skall elementsömmarna tas bort med hjälp av sömmens placering eller fasadens ytstruktur.

Rivitalojen julkisivujen tulee olla pääosin peittomaalattua verhouslautaa tai paikalla muurattuja.
Pinta voi olla puhtaaksi muurattua tai kuultorapattua poltettua savitiiltä.

Radhusens fasader skall huvudsakligen göras av täckmålade täckbräden eller muras på platsen.
Ytan kan bestå av renmurat eller lasyrrappat bränt lertegel.

Päätyseinät eivät saa olla ikkunattomia.

Gavelväggarna måste förses med fönster.

Maantasokerroksen julkisivu ei saa antaa umpinaista vaikutelmaa.

Bottenvåningens fasad får inte ge ett slutet intryck.

Kortteleissa 15803 ja 15805 rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys siitä, miten raideliikenteen aiheuttamat melu- ja tärinähaitat on otettu huomioon.

I fråga om kvarteren 15803 och 15805 skall det i anslutning till bygglovsansökan presenteras en utredning över hur de buller- och vibrationsproblem som orsakas av spårtrafiken beaktats.

Kadun puoleisten etupihan muurien tulee olla paikalla muurattuja.
Pinta voi olla puhtaaksi muurattua tai kuultorapattua poltettua savitiiltä.

Murarna kring gårdsplanen mot gatan skall muras på platsen.
Ytan kan bestå av renmurat eller lasyrrappat bränt lertegel.

Tonttien nro 15801/4-5 puiston puoleisten asuntojen ulkooleskelutiloihin liittyvien tukimuurien tulee olla kaupunkikuvaltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia.

Stödmurarna i anslutning till utevistelseplatserna för bostäderna på parksidan på tomterna nr 15801/4-5 skall med tanke på stadsbilden och materialet vara högklassiga.

Tontin nro 15805/1 pysäköimispaikan rautatiealueen puoleiselle rajalle on rakennettava kaupunkikuvaltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkainen vähintään 2 metriä korkea seinämä.

Vid parkeringsplatsens gräns mot järnvägsområdet på tomten nr 15805/1 skall en minst två meter hög avskärmning byggas som är av hög klass i fråga om material och med tanke på stadsbilden.

Korttelialueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma. Istutettavalla alueen osalla tulee olla puita ja pensaita.

En enhetlig gårdsplanering skall utarbetas för kvartersområdet. Den del av området som skall planteras skall ha träd och buskar.

Tonttien piha-alueet tulee jäsentää erilaisilla pinnoitteilla ja istutuksilla.
Asvalttipintoja tulee jäsentää kiveyksin.

Tomternas gårdsplaner skall delas in med olika slags beläggningar och planteringar.
Asfaltytorna skall delas in med hjälp av stenläggningar.

Alueelle on varattava riittävät tilat jätteiden lajitteluun. Jätehuollon tilat tulee sijoittaa rakennusten maantasokerrokseen tai talousrakennuksiin.

På området skall tillräckligt med plats reserveras för sortering av avfall. Avfallshanteringsutrymmena skall förläggas till byggnadernas bottenvåningar eller till ekonomibyggnaderna.

Polkupyöräpaikkoja on varattava vähintään 1 kpl/asuinhuone, joista vähintään 50 % on helposti käytettäviä.

Platser för cyklar skall reserveras till ett antal om minst 1 st/boningsrum, av vilka minst 50 % är lättillgängliga.

Korttelin 15801 tonttien autopaikat saa sijoittaa tontille kellarikerrokseen ja pihakannen alle ja/tai korttelin LPA-alueelle.

Parkeringsplatserna för tomterna i kvarteret 15801 får förläggas till källarvåningen och under gårdsplansdäcket på tomten och/eller till kvarterets LPA-område.

Korttelin 15803 tonttien autopaikat saa sijoittaa tontille kellarikerrokseen ja pihakannen alle ja/tai korttelin 15802 LPA-alueelle.

Parkeringsplatserna för tomterna i kvarteret 15803 får förläggas till källarvåningen och under gårdsplansdäcket på tomten och/eller till LPA-området i kvarteret 15802.

Korttelin 15805 tonttien autopaikat saa sijoittaa tontille ja korttelin LPA-alueelle.
Pysäköimispaikalla autopaikat saa sijoittaa rakennukseen.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Kerrostaloasunnot	1 autopaikka / 90 asuntok-m2, kuitenkin vähintään 0,8 autopaikkaa /asunto
Rivitaloasunnot	1 autopaikka / 90 asuntok-m2, kuitenkin vähintään 1,2 autopaikkaa/asunto
Palvelu-, myymälä- ja toimistotilat	1autopaikka/70 k-m2

Bilplatserna för tomterna i kvarter 15805 får placeras på tomten och på kvarterets LPA-område.
På parkeringsplatsen får bilplatserna placeras i en byggnad.

Minimiantalet bilplatser:

Bostäder i flervåningshus	1 bilplats / 90 bostadm2-vy, dock minst 0,8 bilplatser/bostad
Radhusbostäder	1 bilplas / 90 bostadm2-vy, dock minst 1,2 bilplatser/bostad
Service-, affärs- och kontorslokaler	1 bilplats/70 m2-vy

AH

Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue.

AH-aluetta korttelissa 15804 koskevia määräyksiä:

Rakennuksen tulee olla arkkitehtuuriltaan korkealuokkainen.

Pihalle tulevien muurien tulee olla luonnonkivipintaisia.

Sisäiselle jalankululle ja huoltoliikenteelle varattu alueen osa on kivettävä ja rajattava reunakivellä istutusalueista.

Kvartersområde i sambruk som betjänar boendet.

Bestämmelser som gäller AH-området i kvarter 15804:

Byggnaden skall till sin arkitektur vara högklassig.

Murarna som byggs på gårdarna skall ha en yta av natursten.

Den del av området som reserveras för den interna gångtrafiken och servicetrafiken skall stenläggas och avgränsas från planteringarna med kantsten.

C

Keskustatoimintojen korttelialue.

C-korttelia 15800 koskevia määräyksiä:

Alueelle saa sijoittaa vain palvelu-, toimisto-, kulttuuri- ja liikerakentamista sekä hotellin.

Olevat sisäpihat saa kattaa valoa läpäisevällä aineella. Valokatteiset tilat saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Rakennuksien tulee olla arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.

Rautatiealueen puoleisen huoltopihan näkösuojaksi on rakennettava kivi- ja/tai metallirakenteinen, vähintään 2 metriä korkea aita ja istutettava myös talvella suojaa antavilla kasveilla.

Kulkutiet ja pysäköintipaikat on kivettävä ja rajattava reunakivellä istutusalueista.
Reunakiven on oltava graniittia.

Alueelle on varattava riittävät tilat jätteiden lajitteluun.

Huoltopihoja ei saa käyttää ulkovarastointiin.

Helposti käytettäviä polkupyöräpaikkoja on varattava vähintään 1 kpl/200 k-m2.

Korttelialueen autopaikat saa sijoittaa tontille, kalliopysäköintitiloihin ja/tai korttelin 15802 LPA-alueelle.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Liiketilat	1 autopaikka/35 k-m2
Palvelu-, toimisto- ja kultuuritilat	1 autopaikka/70 k-m2
Hotellit	1 autopaikka /100 k-m2

Kvartersområde för centrumfunktioner.

Bestämmelser som gäller C-kvarteret 15800:

Till området får endast förläggas service-, kontors-, kultur- och affärsbyggande samt ett hotell.

Befintliga innergårdar får täckas med ljusgenomsläppliga material. Utrymmena försedda med ljusgenomsläppliga tak får byggas utöver den våningsyta som anges i detaljplanen.

Byggnaderna skall till sin arkitektur vara högklassiga.

Som insynsskydd för den servicegård som ligger på järnvägsområdets sida skall ett plank på minst två meter och av sten och/eller metall byggas och växtlighet planteras som ger skydd också vintertid.

Gångvägar och parkeringsplatser skall stenläggas och avgränsas från planteringarna med kantsten.
Kantstenen skall vara av granit.

På området skall tillräckligt med plats reserveras för sortering av avfall.

Servicegårdarna får ej användas som utomhuslager.

Lätt tillgängliga cykelplatser skall reserveras omfattande minst 1 st./200 m2-vy.

Bilplatserna i kvartersområdet får förläggas till parkeringsutrymmen insprängda i berget och/eller till LPA-området i kvarteret 15802.

Minimiantalet bilplatser:

Affärslokaler	1 bilplats/35 m2-vy
Service-, kontors- och kulturlokaler	1 bilplats/70 m2-vy
Hotell	1 bilplats /100 m2-vy

KTY

Toimitilarakennusten korttelialue.

KTY-aluetta korttelissa 15801 koskevia määräyksiä:

Alueella saa olla laboratoriotoimintaa.

Alueelle saa rakentaa kiinteistön huollon kannalta välttämättömän asunnon.

Rakennuksien tulee olla arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisia.

Pysäköintipaikat tulee rajata reunakivellä istutusalueista.
Reunakiven on oltava graniittia.
Asvalttipintoja tulee jäsentää kiveyksin.

Masto ja huoltopihat on aidattava.

Alueelle on varattava riittävät tilat jätteiden lajitteluun.

Helposti käytettäviä polkupyöräpaikkoja on varattava vähintään 1 kpl/200 k-m2.

Korttelialueen autopaikat saa sijoittaa tontille, kalliopysäköintitiloihin ja/tai korttelin 15802 LPA-alueelle.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Laboratorio-, toimisto-, teollisuus-, varasto- ja palvelutilat	1 autopaikka/70 k-m2
Asunto	1 autopaikka / 90 k-m2, kuitenkin vähintään 0,8 autopaikkaa /asunto

Kvartersområde för verksamhetsbyggnader.

Bestämmelser som gäller KTY-området i kvarter 15801:

På området får laboratorieverksamhet utövas.

På området får byggas för fastighetens skötsel nödvändig bostad.

terial.

Parkeringsplatserna skall avgränsas från planteringarna med kantsten.
Kantstenen skall vara av granit.
Asfaltytorna skall delas in med hjälp av stenläggningar.

Masten och servicegårdarna skall inhägnas.

På området skall tillräckligt med plats reserveras för sortering av avfall.

Lätt tillgängliga cykelplatser skall reserveras omfattande minst 1 st./200 m2-vy.

Bilplatserna i kvartersområdet får förläggas till parkeringsutrymmen insprängda i berget och/eller till LPA-området i kvarteret 15802.

Minimiantalet bilplatser:

Laboratorie-, kontors-, industri- och lagerlokaler, serviceutrymmen	1 bilplats/70 m2-vy
Bostad	1 bilplats / 90 m2-vy, dock minst 0,8 bilplatser/bostad

VP

Puisto.

Puistoon ei saa sijoittaa muuntamoa.

Sähköaseman suoja-alueeksi varattavalla alueen osalla puuston korkeutta on rajoitettava siten, että korkeus puiston ja sähköaseman rajalla on enintään 5 m.
Puuston korkeus saa kasvaa tasaisesti siten, että se 15 m:n etäisyydellä rajasta on enintään 20 m.

Park.

I parken får inte placeras någon transformator.

På den del av området som skall reserveras som skyddsområde för en elunderstation skall höjden på trädbeståndet begränsas, på så vis att höjden vid gränsen mellan parken och elunderstationen är högst 5 m.
Trädbeståndets höjd får växa stegvis, så att det på 15 m:s avstånd från gränsen är högst 20 m.

LPA

Autopaikkojen korttelialue.

LPA-aluetta korttelissa 15801 koskevia määräyksiä:

Korttelialueelle saa sijoittaa enintään 15 pysäköintipaikkaa, joita ei saa sijoittaa rakennuksiin.
Muilta osin alue on istutettava.
Pysäköintipaikat on kivettävä ja rajattava reunakivellä kadusta ja istutusalueista.

LPA-aluetta korttelissa 15802 koskevia määräyksiä:

Pysäköintilaitos tulee kattaa.
Katon ja seinien tulee olla pääosin lasia.

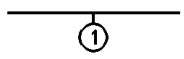
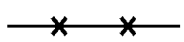
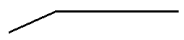
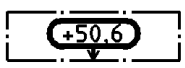
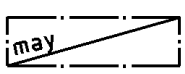
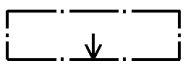
Kvartersområde för bilplatser.

Bestämmelser som gäller LPA-området i kvarter 15801:

På kvartersområdet får placeras högst 15 parkeringsplatser som inte får placeras i byggnader.
I övrigt skall området förses med planteringar.
Parkeringsplatserna skall stenläggas och avgränsas från gatan och planteringarna med kantsten.

Bestämmelser som gäller LPA-området i kvarter 15802:

Parkeringsanläggningen skall förses med tak.
Tak och väggar skall i huvudsak vara av glas.

	Kilterinrinteen puoleisen muurin tulee olla paikalla muurattu. Pinta voi olla puhtaaksi muurattua tai kuultorapattua poltettua savitiiltä.	Muren mot Gillerbrinken skall vara murad på plats. Ytan kan bestå av renmurat eller lasyrrappat bränt lertegel.
	Alueen kautta saa järjestää ajoyhteyden siihen rajoittuvalle tontille.	Via området får ordnas körförbindelse till tomten som gränsar till det.
	LPA-aluetta korttelissa 15805 koskevia määräyksiä:	**Bestämmelser som gäller LPA-området i kvarter 15805:**
	Rautatiealueen puoleiselle rajalle on rakennettava kaupunkikuvaltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkainen vähintään 2 metriä korkea seinämä.	På gränsen mot järnvägsområdet skall en minst två meter hög avskärmning byggas som är av hög klass i fråga om material och med avseende på stadsbilden.
	Pysäköintipaikat saa sijoittaa rakennuksiin.	Parkeringsplatserna får förläggas till byggnaderna.
	Alueella sallitaan huoltoajo.	Servicetrafik är tillåten på området.
	Kaupunginosan raja.	Stadsdelsgräns.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
	Osa - alueen raja.	Gräns för delområde.
	Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.	Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.
	Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.	Riktgivande gräns för område eller del av område.
	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
15	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
MYYR	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
15800	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
RAJATORPANT	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
1000	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
2200+tyht 330	Lukusarja, jossa ensimmäinen luku ilmoittaa asuntokerrosalan neliömetrimäärän ja toinen luku taloustiloihin, teknisiin tiloihin ja asukkaiden yhteiskäyttöön varattavan kerrosalan neliömetrimäärän.	Sifferserie i vilken det första talet anger bostadsvåningsytan i kvadratmeter och det andra talet antalet våningskvadratmeter som skall reserveras för eko-nomi- och tekniska utrymmen samt för invånarnas gemensamma utrymmen.
III	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.
	Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.	Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.
	Pysäköintilaitoksen ylimmän tason korkeusasema.	Högsta höjd för det översta planet i parkeringsanläggning.
	Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylin korkeusasema.	Högsta höjd för skärningspunkt mellan fasad och vattentak.
VIII	Alleviivattu luku osoittaa ehdottomasti käytettävän rakennusoikeuden, rakennuksen korkeuden, kattokaltevuuden tai muun määräyksen.	Understreckat tal anger byggnadsrätt, byggnadshöjd, taklutning eller annan bestämmelse som ovillkorligen bör iakttas.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
t	Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.	Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras.
mo	Rakennusala, jolle saa sijoittaa maston.	Byggnadsyta där en mast får placeras.
ka	Rakennusala, jolle saa sijoittaa katoksen tai kevytrakenteisen vajan.	Byggnadsyta där ett skärmtak eller ett lättbyggt skjul får placeras.
a II	Auton säilytyspaikan rakennusala, jossa roomalainen numero osoittaa autotasojen suurimman sallitun määrän.	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil där den romerska siffran anger största tillåtna antal bilplan.
	Kallioon rakennettavan maanalaisen tilan raja. Alueelle saadaan sijoittaa pysäköinti-, väestönsuoja- ja varastotiloja kahteen kerrokseen.	Gräns för utrymme som skall byggas i berg under jord. På området får placeras parkerings-, befolkningsskydds- och förrådsutrymmen i två våningar.
	Maanalainen tila.	Utrymme under markplanet.
	Maanalainen pysäköintitila.	Underjordiskt parkeringsutrymme.
	Maanalainen pysäköintitila / auton säilytyspaikan rakennusala. Roomalainen numero osoittaa pysäköintitasojen suurimman sallitun lukumäärän.	Underjordiskt parkeringsutrymme/byggnadsyta för förvaringsplats för bil. Den romerska siffran anger största tillåtna antal bilplan.
	Alueen osa, johon saa sijoittaa maanpintaan johtavan porras-, hissi- ja luiskayhteyden maanalaisista tiloista ja maanalaisesta jalankulkuväylästä.	Del av område, där en trapp-, hiss- och släntförbindelse får placeras, som från utrymmen och led för gångtrafik under mark leder upp till markytan.
	Rakennukseen jätettävä kulkuaukko.	Genomfartsöppning i byggnad.
	Rakennukseen jätettävä kulkuaukko. Luku osoittaa aukon vähimmäiskorkeuden metreinä.	Genomfartsöppning i byggnad. Talet anger öppningens minimihöjd i meter.
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.
	Rakennettava muuri.	En mur som skall byggas.
	Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisten rakennuksen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden raideliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dBA.	Beteckningen anger att ljudisoleringen mot spårtrafikbuller i byggnadens ytterväggar samt fönster och andra konstruktioner skall vara minst 30 dBA mot denna sida av byggnadsytan.
	Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.	För lek och utevistelse reserverad del av område.

ur	Ohjeellinen ulkoilureitti.	Riktgivande friluftsled.
vp/vk	Ohjeellinen pallo- ja/tai leikkikenttä.	Riktgivande boll- och/eller lekplan.
	Istutettava alueen osa.	Del av område som bör planteras.
	Säilytettävä / istutettava puurivi.	Trädrad som skall bevaras / planteras.
	Alueen osa, joka on kokonaisuudessaan kehitettävä suojavihervyöhykkeeksi.	Del av område som i sin helhet skall planteras så att den utgör en skyddsgrönzon.
s	Alueen osa, jonka puustoa tulee hoitaa elinvoimaisena ja tarvittaessa uudistaa siten, että sen maisemallinen merkitys säilyy.	Del av område där trädbeståndet skall skötas så att det bibehålls livskraftigt och vid behov förnyas så att trädens landskapsmässiga betydelse bevaras.
sak	Maisemallisesti merkittävä avokallio.	Berghäll viktig ur landskapsmässig synpunkt.
	Katu.	Gata.
	Katuaukio/Tori.	Öppen plats/Torg.
pp	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.	För gång- och cykeltrafik reserverad gata.
pp/h	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla huolto-ajo on sallittu.	För gång- och cykeltrafik reserverad gata där service-trafik är tillåten.
pp/t	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla tontille ajo on sallittu.	För gång- och cykeltrafik reserverad gata där infart till tomt är tillåten.
	Pihakatu.	Gårdsgata.
ajo	Ajoyhteys.	Körförbindelse.
ajo/u	Alueella oleva ohjeellinen ajoyhteys ja ulkoilureitti.	Riktgivande körförbindelse och friluftsled inom området.
ma-ajo	Alueen osa, johon saa sijoittaa maanalaisiin tiloihin johtavan ajoluiskan.	Del av område på vilken får placeras körsländ till underjordiska utrymmen.
h	Alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa.	Del av område reserverad för områdets interna servicetrafik.
jk	Alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa.	Del av område reserverad för områdets interna gångtrafik.
jk/h	Alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu.	För områdets interna gångtrafik reserverad del av område där servicetrafik är tillåten.
	Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.	Del av område reserverad för allmän gångtrafik.
pp	Ohjeellinen yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.	Riktgivande del av området som reserverats för allmän gång- och cykeltrafik.
p	Pysäköimispaikka.	Parkeringsplats.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Del av område reserverad för underjordisk ledning.
e	Eritasoristeys.	Planskild korsning.
a	Kadun tai liikennealueen alittava kevyen liikenteen yhteys.	Gång- och cykelförbindelse under gata eller trafikområde.
y	Kadun tai liikennealueen ylittävä kevyen liikenteen yhteys.	Gång- och cykelförbindelse över gata eller trafikområde.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.
melu 4	Alueen osa, jolla raideliikenteen tärinän aiheuttamaa 35-45 dB:n runkomelua on torjuttava rakenneratkaisuilla sekä asuinhuoneiden sijoittelulla.	Områdesdel där de stomvibrationer på 35-45 dB som spårtrafiken orsakar skall motverkas genom konstruktionslösningar och placeringen av bostadsrummen.
(15801/4)	Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.	Siffrorna inom parentesen anger de kvarter vilkas bilplatser får förläggas till området.
ets	Sähköaseman suoja-alueeksi varattava alueen osa.	Områdesdel som skall reserveras som skyddsområde för en elunderstation.

RAKENTAMISOHJE JA LÄHIYMPÄRISTÖSUUNNITELMA

Toteuttamisessa on noudatettava rakentamisohjetta ja lähiympäristösuunnitelmaa.

BYGGNADSANVISNINGAR OCH PLAN FÖR NÄRMILJÖN

Vid förverkligandet skall man följa byggnadsanvisningarna och planen för närmiljön.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning och miljö
Stadsplaneringen

Ritva Valo
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Mittausosasto

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284 / 1999 vaatimukset.

Mätningsavdelningen

Baskartan fyller de anspråk som förordningen om planläggningsmätning 1284 / 1999 kräver.

Vantaalla / Vanda 7.6.2005

Pekka Tervonen
Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.6.2005
LHTE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 42 §

Godkänd av stadsfullmäktige 13.6.2005

LÄNNEN/ MYYRMÄEN PERHEKESKUS, ALUSTAVA TILAOHJELMA 12.8.2022

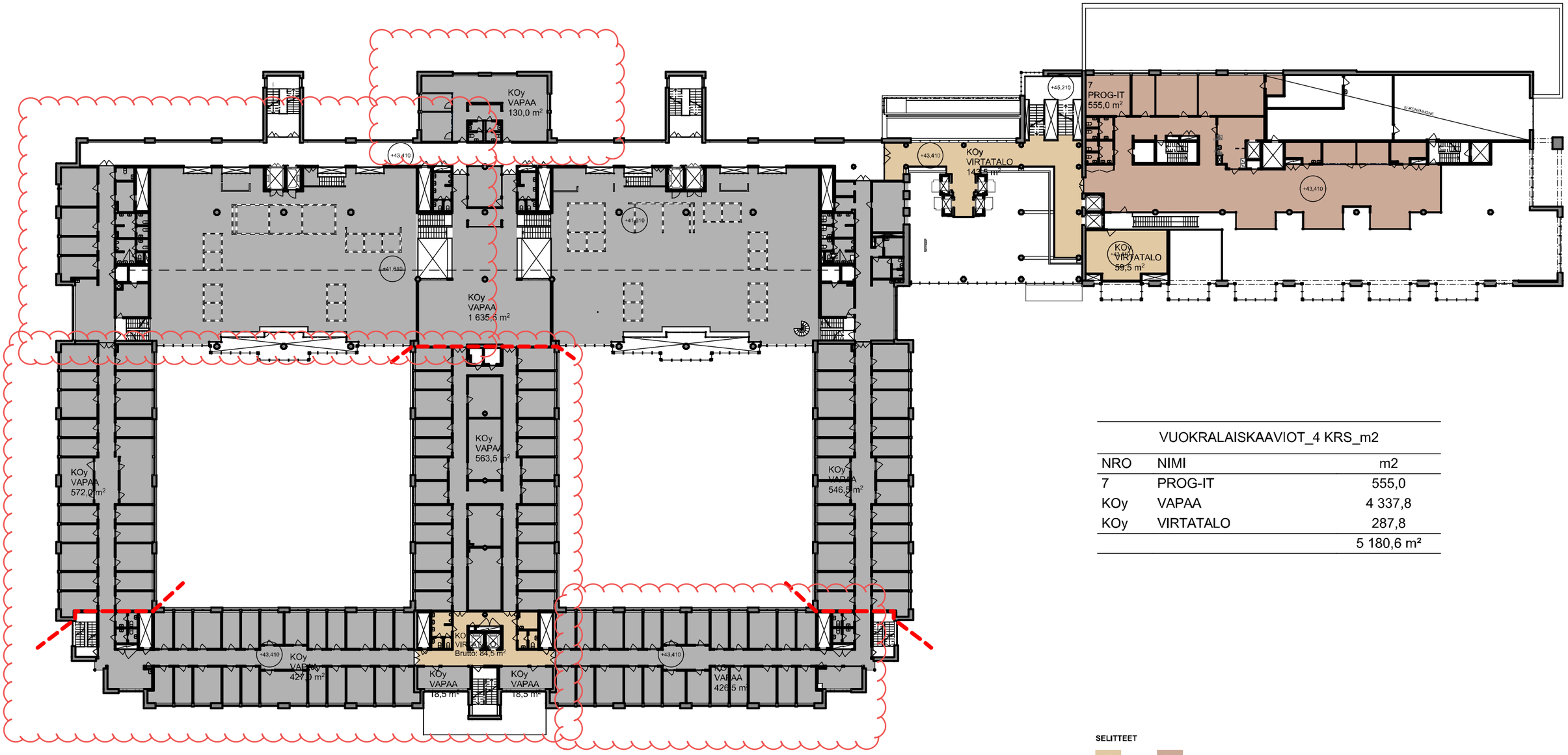
* Jalkautuvalla tarkoitetaan sitä, että henkilöstö ei sijaitsisi pysyvästi lännen perhekeskuksessa, mutta voisi käyttää perhekeskuksen tiloja esim. asiakastapaamisiin.

			HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ		TILATARPEET					TYÖSKENTELYAJAT		
Toimija / toiminnon nimi	Päätoimipaikka vai jalkautuva*	Nykyiset tilat, arvio (m²)	Henkilöstön määrä nyt	Arvio henkilöstön määrästä v 2027	Tarvittavien huoneiden lukumäärä	18m2 huoneita (kpl)	40m2 huoneita	60m2 huoneita	Vesipisteen tarve	aamu ja iltap. Käyttö	Ilta (kyllä/ei)	Muut mahdolliset huomiot
Myyrmäen neuvola	päätoimipaikka	530m2	14-15	yhteensä alla	Myy+Mar vuoden 23 alusta yhteensä alla	terveydenhoitajan minimihuone koko on 18 m2, yht. alla		ryhmä-huoneet	X	X	ajoittain	Ryhmätiloja esim valmennuksiin, ja muihin ryhmiin, lisäksi jonkinlainen mahdollisuus käyttää esim. yhteiskäyttötiloja esim. esimies. Tilatarve itsehoitopisteille sekä imetys- ja vauvanhoitotiloja. Huomioitava tietoturva/akustiikka sekä intimiteetti, runsaasti sähköpisteitä huoneisiin (paljon laitteita) pako-ovet ja kalustuksen suunnittelu/sähköt huomioiden, ns. rikkomatonta seinäpintaa (työtarvikkeet)
Martinlaakson neuvola	päätoimipaikka	550m2	13	33	33	33	4		X	X	ajoittain	kaikki työntekijät ml lääkärit (uät ym laitteet tarvitsevat tilan) 18 m2 tilan. perheohjaukseen+ moniku riittänee 15m2 (4huonetta.)Ryhmätiloja esim valmennuksiin, ja muihin ryhmiin
Kuntoutuspalvelut (fysio-, puhe- ja toimintaterapia)Vain lasten osalta	päätoimipaikka	n. 360	11	17	11	11	1	1	X	X	ei vielä	koko aikaisesti. Vastaanottohuoneessa tulee olla tilaa liikkua ja leikkiä. Huoneissa tulee olla mahdollisuus kattoon kiinnitettäville keinuille ja seinään kiinnitettäville puolapuille
Nuortenkeskus Nuppi lännen toimipiste												Tilat ovat tulossa Virtataloon , eri kerrokseen!
Psykologipalvelut	päätoimipaikka/ Lännen tiimi	n. 225m2	10	15	15	14	1	1	X	X	ei	Huomioita tilan sopivuus lapsille, tietoturva, äänieristys
Perheneuvolatoiminta (perhekoutsit ja lakisääteinen perheneuvonta)	päätoimipaikka lännen tiimin osalta?		16 + lääkärit	20	19	14	4	1	-	X	ajoittain	perheille sopivat tilat, äänieristys, tilojen sopivuus lapsille, ryhmätilojen tarve, huomioitu huone myös lääkärille, henkilöt nyt 16 + lääkärit
Lapsiperheiden varhainen tuki	päätoimipaikka	n. 70m2	5	10	5	2	3		-	X		
Lapsiperheiden kotipalvelut	päätoimipaikkaa	n. 80m2	8	14	5	2	3		-	X		
Lastensuojelun tukiyksikkö	päätoimipaikka	430m2	17	20	11	1	7	3	60m2 huoneisiin	X	kyllä	Ryhmähuoneet asiakastapaamisiin, joissa mahdollisuus toiminnallisuuteen, kuten pienkeittiö. Hälytysjärjestelmä asiakastapaamisiin ilta- ja viikonlopputyötä varten. Kokoustilaa 15 hlölle (henkilöstökokouksiin). Sosiaalitilat toivotaan suihkuilla.
Lastensuojelun avohuollon sosiaalityö, lännen toimipiste	päätoimipaikka		25	25	25	22	3	1	-	aamu	kyllä	vartiointi ja hälytysjärjestelmät tarvitaan sekä riittävästi kokoustiloja
Avoin kohtaamispaikka*	(päätoimipaikkaa avoin pk, muut jalkautuvia)	tarve n. 150 m2	varhaiskasvatus 3 ja perehekoutseja 2	7	(10)	(5)	(2)	(3)	kyllä, muutama	X	kyllä	tarvitaan keittiöpiste perheille ja avoimen henkilökunnalle (eli taukotila), perheiden pitäisi päästä käyttämään tilaa myös esim viikonloppuisin. Tarvitaan varastotilaa.
Määrät yhteensä:		n. 2395 m2 (annetut tiedot)	n. 125-130	161	124	99	26	7	(137 tilaa + 10 neuvottelutilaa, jos mukaan lasketaan avoimen päiväkodin tarve)			
Lisäksi esillä olleet:		sosiaalitiloja n. 111 m2 (jos 0,8 m2/henkilö)				n. 1782 m2	1040 m2	420 m2	(= 3242 m2)			

* Avoimen kohtaamispaikan varhaiskasvatuksen toimintaan ajatellut tilat toteutetaan myöhemmin, kun asiasta on Kason toimialan esitys ja tarvittavat päätökset.

Perhekeskusen muut mahdolliset toimijat:
- Suun terveydenhuollon tarve jalkautuvaan työhön
- Varhaiskasvatuksen esiopetuksen kuraattorit ja psykologit
- Vammaispalvelut (lapset ja perheet)
- Perhekeskuksen kuontoutus- ja lääkäripalvelujen lääkärit ja psykologit

Käyttäjien esittämä tilatarve on varhaiskasvatuksen tarve mukana luettuna n. 104 kpl 18 m2:n huonetta.
Virtatalo ei mahdollista tätä, työhuoneiden keskikoon ollessa n. 12 m2.
Olemassaoleviin tiloihin 12 m2 mitoilla saataisiin n. 104 työhuonetta, jotka aputiloineen mahtuisivat 3000 m2:n alalle.
Tarveselvitysvaiheessa uusi ajateltu toiminta hakee vielä muotoaan, joten toiminnan sovittaminen tiloihin tapahtuu vasta seuraavassa suunnitteluvaiheessa.

VUOKRALAISKAAVIOT_4 KRS_m2		
NRO	NIMI	m2
7	PROG-IT	555,0
KOy	VAPAA	4 337,8
KOy	VIRTATALO	287,8
		5 180,6 m²

SELITTEET

KOy VIRTATALO

7 PROG-IT

KOy VAPAA

Lännen / Myyrmäen perhekeskus, vuokrattavat tilat 10.8.2022
Tilojen pinta-alat yhteensä n. 2973 m2 (sis. puolet keskusaulasta)

Rajatorpantie 8_Talo_A_22

WSP Finland Oy
Pasilan asema-aukio 1
00520 Helsinki
p. 0207 864 11

VIRTATALO
RAJATORPANTIE 8
01600 VANTAA

VUOKRALAISKAAVIOT
1/500

4

16.12.2020 Eija-Riitta Miettinen, Arkkitehti SAFA

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 42 §

Lännen / Myyrmäen perhekeskus, tilamuutokset
Rajatorpantie 8, Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	3 832	brm2
hyötyala	2 915	hym2
huoneistoala	3 540	htm2
tilavuus	16 201	rm3
tehokkuusluku	1,31	

Rakennuskustannukset		**Yht.€**	**€/brm2**	**€/hym2**	**€/rm3**
Rakennuttajan kulut		430 000	112,21	147,51	26,54
suunnittelu	250 000				
rakennuttaminen	150 000				
liittymismaksut	30 000				
Rakennustekniset työt		1 480 000	386,22	507,72	91,35
rakennusteknilliset työt					
- sis.pihatyöt					
LVI-työt		570 000	148,75	195,54	35,18
Sähkötyöt		660 000	172,23	226,42	40,74
Erillishankinnat		0	0,00	0,00	0,00
Muutos- ja lisätyövaraus		250 000	65,24	85,76	15,43
KUSTANNUSENNUSTE (alv 0%)		3 390 000	884,66	1 162,95	209,25
KUSTANNUSENNUSTE (alv 24%)		4 203 600	1 096,97	1 442,06	259,47

Hintataso KL 119,3 (8/22)

Arvio sisältää:
- Tarveselvityksen mukaiset toimenpiteet
- Muovimattojen osuus kustannuksista 320 000 € (alv 0%)

Arvio ei sisällä:
- Ulkoseinille ja ikkunoille ei ole varattu kustannuksia
- Huonetilaelementit 4 kpl 55 000 € (alv 0%)
- Mahdolliset haitta-ainepurkutyöt
- Muutokset IV-konehuoneisiin ja IV-koneisiin
- Käyttäjätehtävät kuten irtaimisto- ja laitehankinnat
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 1.9.2022

Petri Kokkonen
Kustannusinsinööri

	1.9.2022		
Lännen / Myyrmäen perhekeskus, tilamuutokset			
Hankkeen huoneistoala		**3 540**	**htm2**
Hankkeen jälleenhankinta-arvo		**3 390 000**	**€**
-hankkeen kustannukset (talousarviohinta)	**3 390 000**		
-rakentamisen yksikköhinta huoneisto-m2	**957,63**		

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
0	Yhteistehtävät	14868,00	4,20	0,35
1	Kiinteistönhoito ja valvonta sekä ulkoalueen hoito	62020,80	17,52	1,46
2	Lämpöhuolto	19540,80	5,52	0,46
3	Sähköhuolto	22089,60	6,24	0,52
4	Vesihuolto	19540,80	5,52	0,46
5	Erityislaitehuolto	2973,60	0,84	0,07
6	Siivous	0,00	0,00	0,00
7	Jätehuolto	14868,00	4,20	0,35
9	Kunnossapito	49276,80	13,92	1,16
0-9	**Yhteensä**	**205 178**	**57,96**	**4,83**
	Pääomakustannukset:			
	Korjausvastike 3	101 700	28,73	2,39
	Korko % 3	101 700	28,73	2,39
	Pääomakustannukset yhteensä	**203 400**	**57,47**	**4,79**
	Tontin vuokra	**92 182**	**26,04**	**2,17**
	Pääoma- ja ylläpitokustannukset yhteensä	**500 760**	**141,47**	**11,79**

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan

9.8.2022

Lännen perhekeskuksen suunnittelu

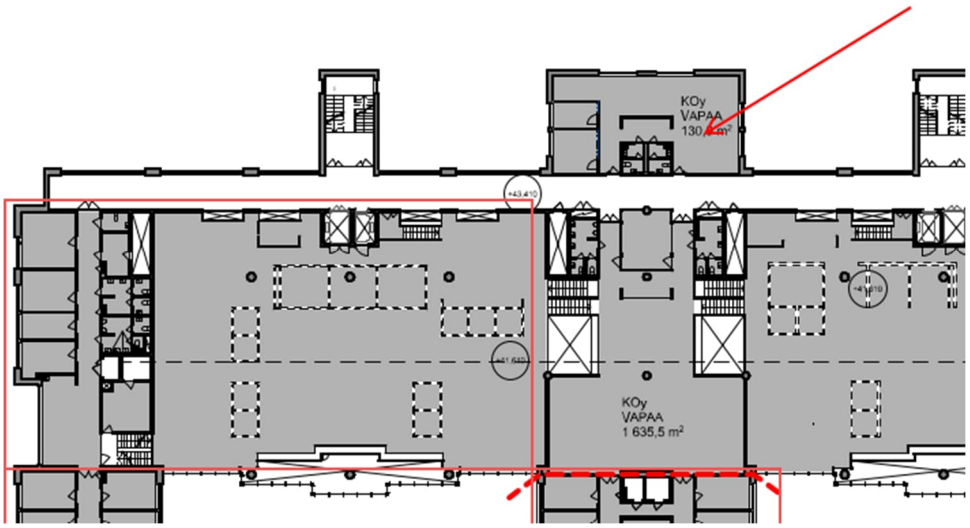
Myyrmäki/ Virtatalo

Toimijoiden kommentit ja kysymykset Virtatalon tiloihin liittyen

(Lisääthän nimesi kommentin perään)

Kommentit koonnut keskustelujen pohjalta Marjo van Dijken 10.8.2022:

- Tilaan tarvitaan turvallisuuskartoitus; tilaa ei ole suunniteltu pikkulapsille ja kaikki mahdolliset esim. putoamisvaarat tulee selvittää.
- Samoin esteettömyyskartoitus olisi hyvä tehdä alan asiantuntijoiden kanssa; Virtatalo kiinteistönä ei ole ilmeisesti aiemmin toiminut lasten/ julkisten sotepalvelujen palvelupisteenä.
- Tilaan tulee rakentaa useampia väliseiniä (arviolta noin 6 kpl) uusiin paikkoihin (ilmanvaihdon ja äänieristyksen selvitys), alustavan arvion mukaan Avoimen kohtaamispaikan tilaan 4kpl sekä aula-tilaan 2kpl (jotta nyt rakennettu keittiötila saadaan asiakaskäyttöön).
- Tilassa olevissa keittiöissä ei ole kuin vesipiste: vähintäänkin kahteen keittiötilaan tulee saada hella ja ilmanvaihto siltä osin kuntoon
- Toimistojen ovet tulee vaihtaa leveämpiin ja sellaisiin, jotka turvaavat asiakkaille mahdollisuuden puhua ilman, että on huolta, että puhe kuuluu muualle. Tällä hetkellä oviaukoissa ikkunat ja ovet kapeat -> voidaanko käyttää olemassa olevia oviaukkoja myös esteettömyysvaatimusten mukaisesti? Myös seinät ja ilmanvaihtokanavat vaativat tarkastuksen tältä osin.
- Lattiapinnat ovat vuodelta 1987, mutta kiinteistön edustajat ovat sitä mieltä, että pesulla niistä saa siistit, vaikka seiniä kaadettaisiinkin. Kuitenkin 5krs Nupin tiloihin on päädytty vaihtamaan myös lattiapinnat.
- Tilan WC:t eivät täytä esteettömyysehtoja eikä niissä missään ole tiloja pikkulapsille (myös vaipan vaihto tulee mahdollistaa) ja yhden INVA WC:n rakentaminen aulatilaan on välttämätöntä.
- Kaikkiin toimistoihin tarvitaan pako-ovet, jotka eristävät myös ääntä
- Tilan läheltä löytyy hyvä 130neliön tila käytävän toiselta puolelta kts kuva, joka soveltuisi erinomaisesti Hyvinvointialueen organisaation uuteen lasten, nuorten ja perheiden palveluiden neuvonnan ja ohjauksen käyttöön; mahtuisiko tämä vielä kustannuslaskelmaan?

- Avoimen kohtaamispaikan tilat:
    - Tilassa 12 tapaamishuonetta, jotka toivotaan säilytettävän (voidaan laskea lasten, nuorten ja perheiden palveluiden käytettäväksi, jolloin avoimen kohtaamispaikan neliömäärä pienenee)
    - Tilaan tarvitaan keittiö, joka omistajien edustajan mukaan mahdollista sijoittaa tilaan
    - Jos mahdollista, tilaan voisi sijoittaa useammankin tapaamishuoneen/”kopin”, jotta asiakkaiden tapaamisiin yms saadaan enemmän tilaa
    - Isoin ongelma avoimen kohtaamispaikan tiloissa on se, että tilassa ei ole wc:tä.
- Kiinteistön edustajan mukaan vesipisteelliset huoneet on helpoin rakentaa aina kunkin käytävän päähän, koska jokaisen käytävän päässä on jo vesipisteet.
- Vierailun aikana ei syntynyt vielä selkeää kuvaa siihen, miten tilat voitaisiin muutoskorjata niin, että kaikki suunnitellut työntekijät mahtuisivat tilaan. Tämä vaatii vielä erillisen suunnittelutyöryhmän työstön. Tällä hetkellä ei ole arviota siitä, kuinka moni tilaa käyttävä ammattilainen voi käyttää työssään 10.5 neliön huoneita, mitkä toiminnot vaativat työntekijöilleen vakituisen työhuoneen ja mitkä toiminnot voivat toimia “taustatilaan” sijoitettavissa työpisteissä ja hoitaa asiakastyön yhteiskäyttöisissä vastaanottohuoneissa. Myös ryhmätilojen tarve on suuri, mutta niiden yhteiskäyttömahdollisuudet tulee selvittää huolella. Perhekeskuksen toimintaperiaatteet tulee vahvistaa strategisesti, jotta tila tulee toimimaan asiakaslisäarvoa tuovana yhteen sovittavan toiminnan pesänä. Tästä syystä ei ole välttämättä järkevää sijoittaa kutakin toimijaa omalle käytävälle jne. Näin ollen kaadettavien seinien määrä EI OSATA ARVIOIDA TÄSSÄ VAIHEESSA.
- Henkilökunnan taukotiloja on useampia, mutta ne ovat hyvin pieniä. Mikäli aulan keittiötila otetaan henkilökunnan käyttöön, tarvitaan silti asiakkaille vähintään yksi keittiötila lisää, jossa voidaan pitää asiakasryhmiä. Yhteensä siis uusia keittiön rakentamistarpeita vähintään 2; yksi kohtaamispaikkaan ja yksi muille asiakkaille.
- HUOM Merja; Virtatalon edustajat toivovat pikkimiten tietoa siitä, milloin heidän tulee jättää tarjous tiloista.

- Lapsiperheiden kotiin vietävät palvelut (Varhainen tuki, kotipalvelu, Tukiyksikkö)/Outi Jokinen & Terhi Leskinen

- "*Tilan läheltä löytyy hyvä 130neliön tila käytävän toiselta puolelta kts kuva, joka soveltuisi erinomaisesti Hyvinvointialueen organisaation uuteen lasten, nuorten ja perheiden palveluiden neuvonnan ja ohjauksen käyttöön; mahtuisiko tämä vielä kustannuslaskelmaan?"* Tähän tilaan ehdottaisimme myös toista vaihtoehtoa, joka vapauttaisi toimistohuoneita muiden toimijoiden käyttöön kotiin vietäviltä palveluilta. Tämä tila soveltuisi mahdollisesti pienillä muutoksilla myös yhteiskäyttötilaksi lapsiperheiden kotiin vietäville palveluille eli Varhaisen tuen yksikölle, Lapsiperheiden kotipalvelulle ja Lastensuojelun tukiyksikölle. Tämä tila + yksi pieni toimistohuone esihenkilöille ja kaksi noin 16m2 huonetta toiselle esihenkilölle ja kotipalvelun sosiaaliohjaajille tarvittaisiin alustavasti tämän tilan lisäksi. Tilaan tarvittaisi tehdä rajatut tilat (väliseinillä) hiljaiselle työtilalle (jossa on sähköpöydät sermeillä kirjaamista varten), yhteisöllinen tila taukoja varten sekä 2-3 puhelinkoppia. Lapsiperheiden ohjaus ja neuvonta yksikkö voisi olla mahdollisesti sisääntulon viereisessä lasitetussa tilassa.
- Neljännen kerroksen aulatilaan, jossa on myös keittiö voisi molempiin reunoihin (syvennyksiin) tehdä ryhmätilat, toinen keittiöllinen ja toinen toiminnalliseen käyttöön.
- Myös parkkipaikat ovat pienet, ja tämä vaikeuttaa työntekijöiden taukojen pitämistä toimistolla, jos parkkipaikkaa pitää etsiä pitkältä. Työ edellyttää kuitenkin oman auton käyttöä.
- Mikäli työntekijämäärä lisääntyy, on tilat liian pienet
- Mikäli tätä 130m2 tilaa ei ole mahdollista saada tarvitsemme yhden käytävän toisen puolen kaikki huoneet.

- Kuntoutuksen huomioita:

Ehdottomat tarpeet

- Kuntoutukseen tarvittavat salit on hankala sijoittaa pohjapiirustukseen. Salit 60m2 ja 40m2, vaativat vastakkaisten huoneiden yhdistämistä ja käytävän käyttöä. Eli salit tulee sijoittaa käytävän päätyyn (muuten salit jäävät liian kapeiksi toiminnan kannalta. Tiloja käytetään lasten fysioterapiassa ja toimintaterapiassa sekä fysio- ja toimintaterapian yhteisissä ryhmissä (ryhmissä lapsia 6-8 ja ohjaajat). Tarvitaan tilaa juosta ja pelata lasten kanssa! Tämä koskee erityisesti isompaa salia. Salien yhteyteen varastot noin 5 neliötä. Yksi leveä sali ja kapeampi Sali ja varasto niiden väliin. (kompromissi, mikäli kahta leveää salia ei voida mitenkään toteuttaa)
- salien yhteydessä olevat ikkunat vaativat vähintään turvakalvon
- Saleihin sijoitetaan kattokiinnikkeitä ja seinäkiinnikkeitä välineitä (esim. keinut, puolapuut) varten. Vaatimukset katto- ja seinärakenteille!
- Voiko saleja sijoittaa avoimen kohtaamispaikan tiloihin, esim. Ykköskäytävän läheisyyteen, jotta työntekijä voi käyttää portaita siirtymiseen (käytävältä jäisi enemmän huoneita hyödynnettäväksi vastaanottoon)? Onko mahdollista rajata tästä tilaa, pystyykö kattoon kiinnittää kiinnikkeitä välineille. Tällöin tarvitaan kulku saliin myös avoimen tiloista salille, eli käytävä avoimen tilan hissiltä saleille. Onko mahdollista rajata tästä tilaa, pystyykö kattoon kiinnittää kiinnikkeitä välineille.

- Tarvitsemme saleihin 60 m2 ja 40 m2 + näiden yhteyteen varastotilaa 5 – 10 m2.
- Tarvitsemme 11 vastaanottohuonetta, joiden tulisi olla noin 20m2 (18m2 minimi).

- Tiloissa tulee mahtua työskentelemään pöydän äärellä sekä touhuta lapsen kanssa lattiatasolla.
- Terapiahuoneissa täytyy olla vesipisteet.
- Tämän pohjapiirroksen avulla on vaikeaa arvioida, mahdutaanko näihin tiloihin. Ikkunoiden paikat eivät näy pohjapiirroksessa.
- Varasto(t) myös terapeuttien arviointivälineille, terapiavälineille
- asiakaspapereille arkistotilaa

Muita huomioita

- Avoimen kohtaamispaikan tilat: isot neliömäärät menevät tilaan, joita emme kuntoutuksessa voida hyödyntää, jollei saleja pystytä tänne rakentamaan. Tila ei tunnu ”kotoisalta”, viihtyykö perheet tässä tilassa vapaa-aikaansa viettämässä? Miten vanhempi pystyy tässä tilassa pitämään lapsiaan silmällä (kopit rajoittavat näkyvyyttä ja tuo tilaan sokkelon tuntua)
- Keskikäytävän päässä sijaitseva lasikoppi. Lasikoppi ei sovi terapiatyöhön lasten kanssa! Seinille tulee saada kiinnitettyä välineitä, esim. peili, puolapuut. Pitkät verhot eivät myöskään toimi lasten kanssa näkösuojana
- Kuntoutuksen työntekijät osallistuvat moniammatillisiin kokouksiin esim. kuntoutustyöryhmät, peke- tiimi sekä asiakasta tavataan usean ammattilaisen kanssa samaan aikaan, missä tilassa on tarkoitus kokoontua? Hyödynnetäänkö keskikäytävän varattavissa olevia neuvottelutiloja
- Odotustilat? jos odotustila on keskikäytävän yhteydessä olevassa aulatilassa, tulee kulkemista asiakkaan kanssa ja ilman pitkät matkat. Käykö työntekijä noutamassa asiakkaan (tulee runsaasti kävelemistä, asiakkaat eivät aina tule ajoissa ja asiakasta joudutaan odottelemaan, käymään tarkistamassa onko saapunut) vaiko onko jokin systeemi/ respa, jossa ilmoittaudutaan ja työntekijä tietää, että asiakas on odotustilassa valmiina tulemaan käynnille.
- Keittiötila liian pieni tällaisenaan henkilöstölle, henkilöstön taukotilat tarvitaan
- kaikki wc-tilat tarvitsevat muutoksen esteettömiksi
- Tilan tarve perustuu nykytilaan ja suunnitelmissa ei ole huomioitu kasvavaa tilojen tarvetta.
- Talossa paljon kaiteita, lasipintoja, suuri suihkulähde. Turvallisuus tulee katsoa koko talon osalta.
- Sijainti on perheiden kannalta hyvä, miten alueelta löytyy parkkitiloja työntekijöille/asiakkaille? Tiloihin löytäminen oli hieman haastavaa, talo tuntui sokkeloiselta. Hyvät opasteet tarvittaisiin!

Muutamia havaintoja ja huomioitavia asioita eteenpäin välitettäväksi ja aiempien suunnitelmien täydennykseksi:

- Perhekeskusta suunniteltaessa on välttämätöntä huomioida, miten tilat parhaiten tukisivat asiakkaita ja työntekijöiden toimintaa. Tilajärjestelyjä suunniteltaessa olisi siksi hyödyllistä ottaa huomioon tulevan hyvinvointialueen organisaatiorakenne ja se, mitkä sote-työntekijäryhmät etenkin matalan kynnyksen palveluissa tavallisesti tekevät yhteistyötä.
- Selvitys siitä, mikä on mahdollisten yhteisesti käytettävissä olevien tilojen (hiljainen toimistotila) tarve olisi tarpeellinen.
- Perhekeskuksen tila on suurikokoinen, aulaohjaus/vahtimestari olisi tarpeen.

- Kaikkiin huoneisiin, joissa otetaan vastaan asiakkaita, olisi sijoitettava pako-ovet.
- Mm. neuvolan tilat olisi saatava eristettyä lasiovella muista tiloista, jotta neuvolaan tulevat lapset eivät eksy liikkumaan muihin kuin neuvolan tiloihin.
- Neuvolan tiloissa lattiamateriaalin on oltava paitsi helposti puhdistettava myös ei-liukas eikä myöskään liian kova tapaturmariskin vähentämiseksi.
- Neuvolan huoneiden suunnitteluun vaikuttaa neliömäärän lisäksi huoneen muoto: huoneisiin on oltava sijoitettavissa työntekijän työpöytä tietokoneineen, pako-ovi, ikkuna, säilytystilaa, vesihana, käsienpesuallas, gynekologinen tutkimuspöytä, tutkimus/vaipanvaihtopöytä pienille lapsille ja asiakkaalle verholla eristettävissä oleva riisuutumis/pukeutumistila. Näkötaulut on oltava mahdollista sijoittaa siten, että valaistus on hyvä ja muuttumaton eikä testitauluun osu valon heijastukset. Kaukonäön tutkimiseen käytettävät näkötaulut sijoitetaan tavallisimmin 3 metrin etäisyydelle, joten huoneen läpimitta täytyy olla jossain suunnassa selkeästi yli 3 m, jotta tämä on mahdollista (huomioiden myös em. valaistusvaatimukset). Osaan huoneista on saatava sijoitettua myös ultraäänilaite.
- Kuulontutkimushuone audiometreja varten olisi sijoitettava mahdollisimman rauhalliselle/hiljaiselle alueelle neuvolan käytävällä.
- Vaunuparkille ja asiakkaiden kenkien säilytykseen olisi löydettävä sopiva sijainti ja riittävä määrä tilaa.
- Asiakkaiden ja työntekijöiden määrä perhekeskuksessa on todennäköisesti niin iso, että on hyödyllistä pohtia ensiapuvälineiden ml. defibrillaattorille sopiva sijaintipaikka siten että tavalliset tarvikkeet kuten laastarit ovat tarvittaessa kaikkien työntekijöiden saatavilla.
- Koska kaikki työpisteet todennäköisesti pitävät viikko/kuukausipalavereja, olisi hyödyllistä, että yksi kokoushuoneista olisi sellainen, että siihen mahtuisivat kerralla vähintään yhden toimintayksikön (myös suurimman toimintayksikön) työntekijät.
- Päivittäistä toimintaa tukisivat perhekeskukseen sijoittuvat toimistosihteeripalvelut. Esihenkilöiden läsnäolo olisi mahdollistettava siten, että toimistotyötilaa olisi varattavissa myös heille.

Ystävällisin terveisin,

Kaisa Kivistö

43 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 72/2022

VD/2137/03.01.02.00/2022

RV/HN/JT

Yksityishenkilö (hakija) on toimittanut 15.6.2022 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 72/2022. Vahinkorahaston asiamies on päätöksessään hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä vahinkoon.

Hakija ajoi kertomuksensa mukaan 15.2.2022 Epinkoskentiellä päällystevaurioon, jonka seurauksena auton oikeanpuoleinen eturengas vaurioitui palkeenkielelle ja etuspoileri rikkoutui. Alun perin hakija on vaatinut Vantaan kaupungilta korvauksia aiheutuneista vahingoista 850 euroa.

Vahinkorahaston asiamies toteaa ratkaisussaan, että vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kadun kunnossapitäjän voidaan katsoa olevan korvausvelvollinen, jos tämän havaitaan selkeästi laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa, esimerkiksi vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa viivyttelemällä (HE 281/2004).

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain lisäksi myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147). Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista (Hemmo, 2005, sivu 38).

Tieliikennelain mukaisesti vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää. Nopeuden ja etäisyyden sovittamisessa on huomioitava tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa, ja se on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa (L 729/2018. Tieliikennelaki, 2 luku 3 ja 5 §).

Oikaisuvaatimus
Hakija on esittänyt oikaisuvaatimuksensa perusteeksi seuraavaa:

”15.2.2022 illansuussa (noin kello 19.30) Epinkoskentiellä EI ollut minkäänlaisia merkintöjä liittyen tien kuntoon. Tie on tuttu ja tiedän, että juuri onnettomuuspaikan jälkeen tulee hidaste, joten liiasta

vauhdista ei todellakaan ole kyse. Nopeus oli maksimissaan 25 kilometriä tunnissa kuoppaan ajettaessa. Haen korvausta vähintään rengasliikkeen kuluista. 680 euroa. Katso liitteenä oleva kuitti.

Liitteenä myös kuvia kuopasta, joka ei mielestäni ole mitenkään kovin MATALA, kuten kunnossapidon lausunnossa sanotaan.

Mielestäni on kohtuutonta ja vastuutonta, että tällaisessa asiassa jätetään korvausvastuu hoitamatta. Lisäksi kesärenkaiden vaihdon yhteydessä kävi ilmi, että onnettomuudessa oli mennyt rikki myös oikeanpuoleinen alatukivarsi autosta, johon en sen enempää tässä kuitenkaan puutu.

Läheisestä käyttämästäni Vianor rengasliikkeestä voi esimerkiksi tiedustella, että samaan kuoppaan oli 17.2.2022 mennessä ajanut vähintään 8 autoa, jotka vaativat korjausta ja oli tuotu heille korjattavaksi. Lisäksi oletettavasti osa vaurioita saaneista autoista on jopa asioinut muuallakin. Osa autoista on jouduttu viedä hinausautolla korjaamolle! Matalaan kuoppaan ajettaessa autoon ei tule vaurioita, jotka vaativat hinausautoa. Kunnossapidon raportissa mainitaan kartiot, kuinka näitä vaurioita on voinut tulla lisää, jos ne ovat olleet paikallaan? Onko raportti jossain nähtävänä? Onko joku mitannut nämä?”

Kunnossapitoa koskeneet toimenpiteet
Kunnossapidon lausunnon mukaan Epinkoskentie on kunnossapitoluokkaa 2 ja se kuuluu Koivukylän urakka-alueeseen. Mahdollisia ajoradalla havaittuja kuoppia tasataan, kun niistä tehdään havainto oman toiminnan yhteydessä tai saadaan ilmoitus tienkäyttäjältä tai viranomaiselta. Kunnossapidon yhteydessä havaittuja vaurioita korjataan pääosin normaaleina työaikoina. Kaikkia päällystevaurioita ei kuitenkaan voida niiden määrien sekä nopean syntymisen vuoksi käytännössä merkitä. Kaupunkialueen normaalit nopeusrajoitukset ovat alhaisia, ja autoilijan tuleekin sovittaa nopeutensa tien kuntoon nähden.

Kelirikkoaikana päällystevaurioita voi syntyä nopeallakin aikavälillä, muutamista tunneista vuorokauteen. Vaurioiden syntymiseen vaikuttaa päällysteen yleinen kunto ja ikä sekä kadun liikennemäärät. Erityisesti raskas liikenne voi painollaan nopeastikin murtaa alkavia päällystevaurioita rikki isommiksi kuopiksi. Myös sateet ja lämpötilan vaihtelut nollan molemmin puolin rikkovat päällysterakenteita.

Koivukylän alueurakoitsijan tarkastaja on havainnut kuntotarkastuksen yhteydessä matalia kuoppia Epinkoskentiellä 14.2.2022, ja ilmoittanut näistä hoitourakan työnjohdolle. Päällystevaurio otettiin jatkuvaan tarkkailuun samasta päivästä alkaen. Katualueella havaittuja kuoppia on korjattu pienpaikkausmassalla ajalla 15.–17.2.2022, ja vauriokohtia on merkitty suojakartioin 17.2.2022. Suojakartioita on pidetty vauriopaikoilla niin kauan, kunnes päällystevauriot on saatu korjattua valuasfaltilla. Valuasfalttia kohteeseen ei kuitenkaan saatu aikaisemmin toimitusongelmien vuoksi.

Alueella on 30 kilometrin tuntinopeusrajoitus, varoitus lapsista sekä töyssymerkit töyssyn sivuilla. Kyseessä on valaistu ja suora tie. Palautekanavaan ei ollut tullut ilmoitusta päällystevauriosta, eikä kaupungille ole osoitettu toimenpyyntöä Epinkoskentien päällystevaurioista hälytyskeskuksenkaan kautta.

Päätelmät
Toimenpiteiden osalta kyseessä ei ole ollut kunnossapidon laiminlyönti. Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen tien pelkkä huono kunto ei yksinään aikaansaa vastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Kaupunki ja tämän aliurakoitsija ovat ryhtyneet viipymättä korjaaviin toimenpiteisiin päällystevaurioista tiedon saatuaan.

Kunnossapitotöitä kyseisellä tieosuudella on suoritettu lain ja laatuvaatimuksien mukaisesti, eikä kunnalta voida aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan välitöntä poistamista. Vaurioita on ennen lopullista asfaltointia tilapäisesti korjattu pienpaikkausmassaa käyttäen. Päällystevaurion lopullista korjaamista on viivyttänyt asfalttimateriaalin saatavuusongelmat, joihin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Tieliikennelain mukaan tienkäyttäjän tulee myös sopeuttaa nopeutensa ja havaintokykynsä sen mukaisesti, että mahdollisen yllättävän esteen tai vastaavan pystyy joko väistämään tai tarvittaessa pysähtymään.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys
Vahingonkorvauslain mukaan tahallisesti tai tuottamuksesta toiselle vahinkoa aiheuttanut on velvollinen korvaamaan vahingon. Korvauksenhakijan tulee osoittaa itselleen aiheutunut vahinko sekä vahingon aiheuttajan tuottamus. Vahingonkärsijän tulee myös mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kunnossa- ja puhtaanapitolain (L 669/1978) 2 luvun 4 §:n mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastaavalle voi seurata vahingonkorvausvastuu, jos tämän todetaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Talvella 2021–2022 osalle alempaa katuverkkoa muodostui runsaan lumentulon sekä nopeasti vaihtelevien sääolosuhteiden seurauksena päällystevaurioita sekä kelirikkoja. Nämä epätasaisuudet haittasivat monin paikoin liikennöintiä kaduilla, mutta yleistä varovaisuutta noudattaen eivät kuitenkaan täysin estäneet sitä.

Koivukylän alueurakoitsijan työntekijät olivat 14.2.2022 havainneet kuntotarkastuksen yhteydessä Epinkoskentiellä useita matalia kuoppia, joista ilmoitettiin välittömästi hoitourakan työnjohdolle. Katualueella havaittuja kuoppia korjattiin pienpaikkausmassalla ajalla 15.–17.2.2022. Vauriokohtien merkintä suojakartioin aloitettiin 17.2.2022 alkaen. Suojakartioita pidettiin vauriopaikoilla niin kauan, kunnes päällystevauriot on saatu korjattua valuasfaltilla.

Epinkoskentiellä on ajanjaksolla 14.–17.2.2022 tapahtunut useita ajoneuvovahinkoja. Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen pelkkä tien huono kunto ei yksistään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan tämän lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. On kuitenkin todettava, että vaikka kaupungin alueurakoitsija on ryhtynyt välittömiin toimenpiteisiin Epinkoskentien päällystevaurioiden paikkaamiseksi, on päällystevaurioista varoittaminen suojakartioiden avulla jälkikäteen todettu aloitetuksi tarpeettoman myöhään. Näin ollen tienhoitoon kuuluvat tehtävät voidaan tässä tapauksessa katsoa ainakin osittain laiminlyödyksi, ja kaupungin olevan asiassa korvausvelvollinen.

Edellä mainituin perustein hakijan oikaisuvaatimus esitetään hyväksyttäväksi, ja hakijalle korvattavaksi yhteensä 680 euroa.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 43

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään edellä mainituin perustein hyväksyä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 72 / 2022.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot: vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

44 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 73/2022

VD/3924/03.01.02.00/2022

RV/HN/JT

Yksityishenkilö (hakija) on toimittanut 17.6.2022 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 73/2022. Vahinkorahaston asiamies on päätöksessään hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä vahinkoon.

Hakija ajoi kertomuksensa mukaan 17.2.2022 Epinkoskentiellä päällystevaurioon, jonka seurauksena autosta puhkesi kaksi rengasta ja alumiinivanteet vaurioituivat. Alun perin hakija on vaatinut Vantaan kaupungilta korvauksia aiheutuneista vahingoista 500 euron omavastuuta.

Vahinkorahaston asiamies toteaa ratkaisussaan, että vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kadun kunnossapitäjän voidaan katsoa olevan korvausvelvollinen, jos tämän havaitaan selkeästi laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa, esimerkiksi vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa viivyttelemällä (HE 281/2004).

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain lisäksi myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147). Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista (Hemmo, 2005, s. 38).

Tieliikennelain mukaisesti vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää. Nopeuden ja etäisyyden sovittamisessa on huomioitava tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa, ja se on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa (L 729/2018. Tieliikennelaki, 2 luku 3 ja 5 §).

Oikaisuvaatimus
Hakija on esittänyt oikaisuvaatimuksensa perusteeksi seuraavaa:

”Pyydän oikaisua kyseiseen lausuntoon. Lausunnossa mainitsette muun muassa seuraavaa:

’Kunnossapidon lausunnon mukaan Koivukylän aliurakoitsijan katutarkastaja on tarkastanut ja ilmoittanut matalista kuopista Epinkoskentiellä 14.2.2022 hoitourakan työnjohdolle. Alueurakoitsija on tehnyt korjauksia Epinkoskentiellä 15–17.2.2022. Lisäksi vauriokohtaan asennettiin suojakartiot (17.2.2022), jotka olivat paikalla niin kauan, kunnes kohteeseen saatiin valu. Epinkoskentie on ollut päivittäisen tarkkailun kohteena sen jälkeen, kun tarkastuksessa havaittiin matalat kuopat 14.2.2022.’

Tuona ajankohtana paikalla ei ole ollut mitään suojakartioita kyseisenä päivänä, kun vahinko sattui. Jos näin olisi ollut niin vahinkoahan ei olisi voinut tapahtua.

Lisäksi tiedän, että kyseisessä paikassa on tapahtunut useita vastaavanlaisia vahinkoja, joten on ilmeistä, että katu ei ole ollut tyydyttävässä kunnossa eikä siinä ole ollut suojakartioita vaarasta ilmoittamassa.

Katson että Vantaan kaupunki on edelleen korvausvelvollinen ja pyydän oikaisun käsittelyä mahdollisimman pian.”

Kunnossapitoa koskeneet toimenpiteet
Kunnossapidon lausunnon mukaan Epinkoskentie on kunnossapitoluokkaa 2 ja se kuuluu Koivukylän urakka-alueeseen. Mahdollisia ajoradalla havaittuja kuoppia tasataan, kun niistä tehdään havainto oman toiminnan yhteydessä tai saadaan ilmoitus tienkäyttäjältä tai viranomaiselta. Kunnossapidon yhteydessä havaittuja vaurioita korjataan pääosin normaaleina työaikoina. Kaikkia päällystevaurioita ei kuitenkaan voida niiden määrien sekä nopean syntymisen vuoksi käytännössä merkitä. Kaupunkialueen normaalit nopeusrajoitukset ovat alhaisia, ja autoilijan tuleekin sovittaa nopeutensa tien kuntoon nähden.

Kelirikkoaikana päällystevaurioita voi syntyä nopeallakin aikavälillä, muutamista tunneista vuorokauteen. Vaurioiden syntymiseen vaikuttaa päällysteen yleinen kunto ja ikä sekä kadun liikennemäärät. Erityisesti raskas liikenne voi painollaan nopeastikin murtaa alkavia päällystevaurioita rikki isommiksi kuopiksi. Myös sateet ja lämpötilan vaihtelut nollan molemmin puolin rikkovat päällysterakenteita.

Koivukylän alueurakoitsijan tarkastaja on havainnut kuntotarkastuksen yhteydessä matalia kuoppia Epinkoskentiellä 14.2.2022, ja ilmoittanut näistä hoitourakan työnjohdolle. Päällystevaurio otettiin jatkuvaan tarkkailuun samasta päivästä alkaen. Katualueella havaittuja kuoppia on korjattu pienpaikkausmassalla ajalla 15.–17.2.2022, ja vauriokohtia on merkitty suojakartioin 17.2.2022. Suojakartioita on pidetty vauriopaikoilla niin kauan, kunnes päällystevauriot on saatu korjattua valuasfaltilla. Valuasfalttia kohteeseen ei kuitenkaan saatu aikaisemmin toimitusongelmien vuoksi.

Alueella on 30 kilometrin tuntinopeusrajoitus, varoitus lapsista sekä töyssymerkit töyssyn sivuilla. Kyseessä on valaistu ja suora tie. Palautekanavaan ei ollut tullut ilmoitusta päällystevauriosta, eikä kaupungille ole osoitettu toimenpyyntöä Epinkoskentien päällystevaurioista hälytyskeskuksenkaan kautta.

Päätelmät
Toimenpiteiden osalta kyseessä ei ole ollut kunnossapidon laiminlyönti. Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen tien pelkkä huono kunto ei yksinään aikaansaa vastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Kaupunki ja tämän aliurakoitsija ovat ryhtyneet viipymättä korjaaviin toimenpiteisiin päällystevaurioista tiedon saatuaan.

Kunnossapitotöitä kyseisellä tieosuudella on suoritettu lain ja laatuvaatimuksien mukaisesti, eikä kunnalta voida aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan välitöntä poistamista. Vaurioita on ennen lopullista asfaltointia tilapäisesti korjattu pienpaikkausmassaa käyttäen. Päällystevaurion lopullista korjaamista on viivyttänyt asfalttimateriaalin saatavuusongelmat, joihin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Tieliikennelain mukaan tienkäyttäjän tulee myös sopeuttaa nopeutensa ja havaintokykynsä sen mukaisesti, että mahdollisen yllättävän esteen tai vastaavan pystyy joko väistämään tai tarvittaessa pysähtymään.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys
Vahingonkorvauslain mukaan tahallisesti tai tuottamuksesta toiselle vahinkoa aiheuttanut on velvollinen korvaamaan vahingon. Korvauksenhakijan tulee osoittaa itselleen aiheutunut vahinko sekä vahingon aiheuttajan tuottamus. Vahingonkärsijän tulee myös mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kunnossa- ja puhtaanapitolain (L 669/1978) 2 luvun 4 §:n mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastaavalle voi seurata vahingonkorvausvastuu, jos tämän todetaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Talvella 2021–2022 osalle alempaa katuverkkoa muodostui runsaan lumentulon sekä nopeasti vaihtelevien sääolosuhteiden seurauksena päällystevaurioita sekä kelirikkoja. Nämä epätasaisuudet haittasivat monin paikoin liikennöintiä kaduilla, mutta yleistä varovaisuutta noudattaen eivät kuitenkaan täysin estäneet sitä.

Koivukylän alueurakoitsijan työntekijät olivat 14.2.2022 havainneet kuntotarkastuksen yhteydessä Epinkoskentiellä useita matalia kuoppia, joista ilmoitettiin välittömästi hoitourakan työnjohdolle. Katualueella havaittuja kuoppia korjattiin pienpaikkausmassalla ajalla 15.–17.2.2022. Vauriokohtien merkintä suojakartioin aloitettiin 17.2.2022 alkaen. Suojakartioita pidettiin vauriopaikoilla niin kauan, kunnes päällystevauriot on saatu korjattua valuasfaltilla.

Epinkoskentiellä on ajanjaksolla 14.–17.2.2022 tapahtunut useita ajoneuvovahinkoja. Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen pelkkä tien huono kunto ei yksistään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan tämän lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. On kuitenkin todettava, että vaikka kaupungin alueurakoitsija on ryhtynyt välittömiin toimenpiteisiin Epinkoskentien päällystevaurioiden paikkaamiseksi, on päällystevaurioista varoittaminen suojakartioiden avulla jälkikäteen todettu aloitetuksi tarpeettoman myöhään. Näin ollen tienhoitoon kuuluvat tehtävät voidaan tässä tapauksessa katsoa ainakin osittain laiminlyödyksi, ja kaupungin olevan asiassa korvausvelvollinen.

Edellä mainituin perustein hakijan oikaisuvaatimus esitetään hyväksyttäväksi, ja hakijalle korvattavaksi yhteensä 500 euroa.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 44

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään edellä mainituin perustein hyväksyä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 73 / 2022.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot: vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

45 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 75/2022

VD/3977/03.01.02.00/2022

RV/HN/JT

Yksityishenkilö (hakija) on toimittanut 16.6.2022 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 75/2022. Vahinkorahaston asiamies on päätöksessään hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä vahinkoon.

Vahinkorahaston asiamies toteaa ratkaisussaan, että vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Hakija ajoi kertomuksensa mukaan 17.2.2022 Epinkoskentiellä päällystevaurioon, jonka seurauksena autosta rikkoontui oikea eturengas. Alun perin hakija on vaatinut Vantaan kaupungilta korvauksia aiheutuneista vahingoista 425,70 euroa.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kadun kunnossapitäjän voidaan katsoa olevan korvausvelvollinen, jos tämän havaitaan selkeästi laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa, esimerkiksi vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa viivyttelemällä (HE 281/2004).

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain lisäksi myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147). Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista (Hemmo, 2005, s. 38).

Tieliikennelain mukaisesti vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää. Nopeuden ja etäisyyden sovittamisessa on huomioitava tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa, ja se on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa (L 729/2018. Tieliikennelaki, 2 luku 3 ja 5 §).

Oikaisuvaatimus
Hakija on esittänyt oikaisuvaatimuksensa perusteeksi seuraavaa:

”Vetoatte päätöksessänne KKO:1998:147 joka ei vastaa lainkaan tätä tapahtumaa.

Ilmoitatte päätöksessä, että kuopat Epinkoskentiellä ennen hidastustöyssyä on havaittu jo 14.2., jonka jälkeen niitä on tarkkailtu. Tosiasiassa Vantaan kaupunki on siis ollut tietoinen tien kunnosta paikassa jo 3 päivää ennen renkaan rikkoontumista ja voikin todeta, että aliurakoitsijan/ Vantaan kaupungin viivyttely ja huolimattomuus asiassa ovat aiheuttaneet renkaan rikkoontumisen.

17.2. Kyseiseen töyssyyn on rikkoontunut useita renkaita ja autoja, joten tämäkin kertoo, ettei kuski omalla liikennekäytöksellään ole voinut asiaan vaikuttaa. Edelleen vetoan, että kuoppa on paikassa juuri ennen hidastustöyssyä ja ajovauhti autossa oli kävelyvauhti (alle 10 kilometrin tuntinopeusrajoitus). Kuoppa oli laaja ja matala mutta yhdestä kohdassa terävä 20 cm syvä kohta, jota ei ajaja pysty havaitsemaan ja vauhti ei merkityksellinen, koska rikko tapahtunut matalassa vauhdissa.

17.2. Aliurakoitsija on myös todennut tämän ja asentanut kartiot myöhemmin samana päivänä, joten paikassa on ollut korjattavaa. Se, että kartiota ei ole heti 14.2. asennettu huomattua paikan vaarallisuus kertoo huolimattomuudesta ja turhasta viivyttelystä.

Vetoan siis edelleen, että vahingonkorvaus vastuu täyttyy, koska tieto tien kunnosta on ollut jo 14.2. ja korjauksen aloittamista ja paikan merkitsemistä on viivästetty ja täten huolimattomalla toiminnalla on aiheutettu kyseinen renkaan rikkoontuminen. Vetoan vahingonkorvauslain 2 luvun 1 pykälään.

Haen edelleen korvausta 425,70 € sekä lisäksi nyt aiheutuneesta lisätyöstä 150 €.”

Kunnossapitoa koskeneet toimenpiteet
Kunnossapidon lausunnon mukaan Epinkoskentie on kunnossapitoluokkaa 2 ja se kuuluu Koivukylän urakka-alueeseen. Mahdollisia ajoradalla havaittuja kuoppia tasataan, kun niistä tehdään havainto oman toiminnan yhteydessä tai saadaan ilmoitus tienkäyttäjältä tai viranomaiselta. Kunnossapidon yhteydessä havaittuja vaurioita korjataan pääosin normaaleina työaikoina. Kaikkia päällystevaurioita ei kuitenkaan voida niiden määrien sekä nopean syntymisen vuoksi käytännössä merkitä. Kaupunkialueen normaalit nopeusrajoitukset ovat alhaisia, ja autoilijan tuleekin sovittaa nopeutensa tien kuntoon nähden.

Kelirikkoaikana päällystevaurioita voi syntyä nopeallakin aikavälillä, muutamista tunneista vuorokauteen. Vaurioiden syntymiseen vaikuttaa päällysteen yleinen kunto ja ikä sekä kadun liikennemäärät. Erityisesti raskas liikenne voi painollaan nopeastikin murtaa alkavia päällystevaurioita rikki isommiksi kuopiksi. Myös sateet ja lämpötilan vaihtelut nollan molemmin puolin rikkovat päällysterakenteita.

Koivukylän alueurakoitsijan tarkastaja on havainnut kuntotarkastuksen yhteydessä matalia kuoppia Epinkoskentiellä 14.2.2022, ja ilmoittanut näistä hoitourakan työnjohdolle. Päällystevaurio otettiin jatkuvaan tarkkailuun samasta päivästä alkaen. Katualueella havaittuja kuoppia on korjattu pienpaikkausmassalla ajalla 15.–17.2.2022, ja vauriokohtia on merkitty suojakartioin 17.2.2022. Suojakartioita on pidetty vauriopaikoilla niin kauan, kunnes päällystevauriot on saatu korjattua valuasfaltilla. Valuasfalttia kohteeseen ei kuitenkaan saatu aikaisemmin toimitusongelmien vuoksi.

Alueella on 30 kilometrin tuntinopeusrajoitus, varoitus lapsista sekä töyssymerkit töyssyn sivuilla. Kyseessä on valaistu ja suora tie. Palautekanavaan ei ollut tullut ilmoitusta päällystevauriosta, eikä kaupungille ole osoitettu toimenpyyntöä Epinkoskentien päällystevaurioista hälytyskeskuksenkaan kautta.

Päätelmät

Toimenpiteiden osalta kyseessä ei ole ollut kunnossapidon laiminlyönti. Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen tien pelkkä huono kunto ei yksinään aikaansaa vastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Kaupunki ja tämän aliurakoitsija ovat ryhtyneet viipymättä korjaaviin toimenpiteisiin päällystevaurioista tiedon saatuaan.

Kunnossapitotöitä kyseisellä tieosuudella on suoritettu lain ja laatuvaatimuksien mukaisesti, eikä kunnalta voida aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan välitöntä poistamista. Vaurioita on ennen lopullista asfaltointia tilapäisesti korjattu pienpaikkausmassaa käyttäen. Päällystevaurion lopullista korjaamista on viivyttänyt asfalttimateriaalin saatavuusongelmat, joihin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Tieliikennelain mukaan tienkäyttäjän tulee myös sopeuttaa nopeutensa ja havaintokykynsä sen mukaisesti, että mahdollisen yllättävän esteen tai vastaavan pystyy joko väistämään tai tarvittaessa pysähtymään.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys
Vahingonkorvauslain mukaan tahallisesti tai tuottamuksesta toiselle vahinkoa aiheuttanut on velvollinen korvaamaan vahingon. Korvauksenhakijan tulee osoittaa itselleen aiheutunut vahinko sekä vahingon aiheuttajan tuottamus. Vahingonkärsijän tulee myös mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kunnossa- ja puhtaanapitolain (L 669/1978) 2 luvun 4 §:n mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastaavalle voi seurata vahingonkorvausvastuu, jos tämän todetaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Talvella 2021–2022 osalle alempaa katuverkkoa muodostui runsaan lumentulon sekä nopeasti vaihtelevien sääolosuhteiden seurauksena päällystevaurioita sekä kelirikkoja. Nämä epätasaisuudet haittasivat monin paikoin liikennöintiä kaduilla, mutta yleistä varovaisuutta noudattaen eivät kuitenkaan täysin estäneet sitä.

Koivukylän alueurakoitsijan työntekijät olivat 14.2.2022 havainneet kuntotarkastuksen yhteydessä Epinkoskentiellä useita matalia kuoppia, joista ilmoitettiin välittömästi hoitourakan työnjohdolle. Katualueella havaittuja kuoppia korjattiin pienpaikkausmassalla ajalla 15.–17.2.2022. Vauriokohtien merkintä suojakartioin aloitettiin 17.2.2022 alkaen. Suojakartioita pidettiin vauriopaikoilla niin kauan, kunnes päällystevauriot on saatu korjattua valuasfaltilla.

Epinkoskentiellä on ajanjaksolla 14.–17.2.2022 tapahtunut useita ajoneuvovahinkoja. Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen pelkkä tien huono kunto ei yksistään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan tämän lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. On kuitenkin todettava, että vaikka kaupungin alueurakoitsija on ryhtynyt välittömiin toimenpiteisiin Epinkoskentien päällystevaurioiden paikkaamiseksi, on päällystevaurioista varoittaminen suojakartioiden avulla jälkikäteen todettu aloitetuksi tarpeettoman myöhään. Näin ollen tienhoitoon kuuluvat tehtävät voidaan tässä tapauksessa katsoa ainakin osittain laiminlyödyksi, ja kaupungin olevan asiassa korvausvelvollinen.

Edellä mainituin perustein hakijan oikaisuvaatimus esitetään hyväksyttäväksi, ja hakijalle korvattavaksi yhteensä 425,70 euroa.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 45

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään edellä mainituin perustein hyväksyä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 75 / 2022.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot: vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

46 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 100/2022

VD/2741/03.01.02.00/2022

RV/HN/JT

Yksityishenkilö (hakija) on toimittanut 29.7.2022 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 100/2022. Vahinkorahaston asiamies on päätöksessään hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä vahinkoon.

Hakija ajoi kertomuksensa mukaan 15.2.2022 Epinkoskentiellä päällystevaurioon, jonka seurauksena auton oikeanpuoleinen etu- ja takarengas vaurioituivat. Alun perin hakija on vaatinut Vantaan kaupungilta korvauksia aiheutuneista vahingoista 488 euroa.

Vahinkorahaston asiamies toteaa ratkaisussaan, että vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kadun kunnossapitäjän voidaan katsoa olevan korvausvelvollinen, jos tämän havaitaan selkeästi laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa, esimerkiksi vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa viivyttelemällä (HE 281/2004).

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain lisäksi myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147). Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista (Hemmo, 2005, s. 38).

Tieliikennelain mukaisesti vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää. Nopeuden ja etäisyyden sovittamisessa on huomioitava tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa, ja se on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa (L 729/2018. Tieliikennelaki, 2 luku 3 ja 5 §).

Oikaisuvaatimus
Hakija on esittänyt oikaisuvaatimuksensa perusteeksi seuraavaa:

”Perustelut ovat virheellisiä eivätkä koske tätä kyseistä kohtaa Epinkoskentiellä, jossa rengasvaurion aiheuttanut iso kuoppa oli. Päätöksessä viitataan tehtyyn kuntotarkastukseen, mikä on selvityksen mukaan tehty 14.2.2022 ja korjauksiin 15–17.2.2022 sekä alueen merkintään suojakartioin

kyseenomaisella ajalla. Näin ei ole kuitenkaan tapahtunut tässä kyseessä olevassa kohdassa. Epinkoskentiellä oli useita reikiä tienpinnassa ja kyseisiä kartioita ja korjauksia on tehty eri kohdassa kuin tämä minun autoni renkaan rikkoutumiset tapahtuivat.

Olen ottanut valokuvia kyseenomaisesta paikasta ja siinä ei ole todistettavasti näkyvissä suojakartioita eikä kyseenomaisella alueella ollut muutoinkaan kaupungin laittamia liikennemerkkejä asfalttivaurioista. Minulla on tapahtumaan ja tapahtumapaikkaan liittyen todistajia, kuten olen alkuperäisessä korvausvaatimuksessa kertonut.

Olen itse soittanut kaupungin kunnossapitoon tästä isosta kuopasta tapahtuman jälkeisenä päivänä 16.2.2022, jolloin asiasta ei muka ollut tietoa sekä 18.2.2022 uudelleen, koska edelleenkään ei asiasta ollut varoituksia. Nuo suojakartiot tulivat kyseenomaiselle paikalle vasta myöhemmin.

Päätöksessä käytetyt selvitykset eivät ole koskeneet kyseenomaista paikkaa eikä näin ollen kaupunki voi olla maksamatta korvauksia. Tuolla alueella on rajoitus 40 km/h, joten liian suuri ajonopeus ei voi olla syynä tapahtuneeseen eikä sen vuoksi kaupunki voi olla maksamatta korvauksia.

Vaadin oikaisua virheelliseen päätökseen ja vaadin Vantaan kaupungilta pyytämäni vahingonkorvauksen viivästyskorkoineen sekä lisäksi ylimääräiset puhelinkulut, koska tässä tapauksessa kaupunki on selkeästi laiminlyönyt velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä kunnossa ja viivytellyt kadulta vaadittavan kunnossapidon saavuttamisessa, kyseessä on siis huolimaton tienhoito.

Olen tehnyt asiasta ilmoituksen hälytyskeskukseen tapahtuman jälkeen, jota tulen myös tarvittaessa käyttämään myös todisteena. Pyydän asian pikaista oikaisua.”

Kunnossapitoa koskeneet toimenpiteet
Kunnossapidon lausunnon mukaan Epinkoskentie on kunnossapitoluokkaa 2 ja se kuuluu Koivukylän urakka-alueeseen. Mahdollisia ajoradalla havaittuja kuoppia tasataan, kun niistä tehdään havainto oman toiminnan yhteydessä tai saadaan ilmoitus tienkäyttäjältä tai viranomaiselta. Kunnossapidon yhteydessä havaittuja vaurioita korjataan pääosin normaaleina työaikoina. Kaikkia päällystevaurioita ei kuitenkaan voida niiden määrien sekä nopean syntymisen vuoksi käytännössä merkitä. Kaupunkialueen normaalit nopeusrajoitukset ovat alhaisia, ja autoilijan tuleekin sovittaa nopeutensa tien kuntoon nähden.

Kelirikkoaikana päällystevaurioita voi syntyä nopeallakin aikavälillä, muutamista tunneista vuorokauteen. Vaurioiden syntymiseen vaikuttaa päällysteen yleinen kunto ja ikä sekä kadun liikennemäärät. Erityisesti raskas liikenne voi painollaan nopeastikin murtaa alkavia päällystevaurioita rikki isommiksi kuopiksi. Myös sateet ja lämpötilan vaihtelut nollan molemmin puolin rikkovat päällysterakenteita.

Koivukylän alueurakoitsijan tarkastaja on havainnut kuntotarkastuksen yhteydessä matalia kuoppia Epinkoskentiellä 14.2.2022, ja ilmoittanut näistä hoitourakan työnjohdolle. Päällystevaurio otettiin jatkuvaan tarkkailuun samasta päivästä alkaen. Katualueella havaittuja kuoppia on korjattu pienpaikkausmassalla ajalla 15.–17.2.2022, ja vauriokohtia on merkitty suojakartioin 17.2.2022. Suojakartioita on pidetty vauriopaikoilla niin kauan, kunnes päällystevauriot on saatu korjattua valuasfaltilla. Valuasfalttia kohteeseen ei kuitenkaan saatu aikaisemmin toimitusongelmien vuoksi.

Alueella on 30 kilometrin tuntinopeusrajoitus, varoitus lapsista sekä töyssymerkit töyssyn sivuilla. Kyseessä on valaistu ja suora tie. Palautekanavaan ei ollut tullut ilmoitusta päällystevauriosta, eikä

kaupungille ole osoitettu toimenpyyntöä Epinkoskentien päällystevaurioista hälytyskeskuksenkaan kautta.

Päätelmät
Toimenpiteiden osalta kyseessä ei ole ollut kunnossapidon laiminlyönti. Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen tien pelkkä huono kunto ei yksinään aikaansaa vastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Kaupunki ja tämän aliurakoitsija ovat ryhtyneet viipymättä korjaaviin toimenpiteisiin päällystevaurioista tiedon saatuaan.

Kunnossapitotöitä kyseisellä tieosuudella on suoritettu lain ja laatuvaatimuksien mukaisesti, eikä kunnalta voida aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan välitöntä poistamista. Vaurioita on ennen lopullista asfaltointia tilapäisesti korjattu pienpaikkausmassaa käyttäen. Päällystevaurion lopullista korjaamista on viivyttänyt asfalttimateriaalin saatavuusongelmat, joihin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Tieliikennelain mukaan tienkäyttäjän tulee myös sopeuttaa nopeutensa ja havaintokykynsä sen mukaisesti, että mahdollisen yllättävän esteen tai vastaavan pystyy joko väistämään tai tarvittaessa pysähtymään.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys
Vahingonkorvauslain mukaan tahallisesti tai tuottamuksesta toiselle vahinkoa aiheuttanut on velvollinen korvaamaan vahingon. Korvauksenhakijan tulee osoittaa itselleen aiheutunut vahinko sekä vahingon aiheuttajan tuottamus. Vahingonkärsijän tulee myös mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kunnossa- ja puhtaanapitolain (L 669/1978) 2 luvun 4 §:n mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastaavalle voi seurata vahingonkorvausvastuu, jos tämän todetaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Talvella 2021–2022 osalle alempaa katuverkkoa muodostui runsaan lumentulon sekä nopeasti vaihtelevien sääolosuhteiden seurauksena päällystevaurioita sekä kelirikkoja. Nämä epätasaisuudet haittasivat monin paikoin liikennöintiä kaduilla, mutta yleistä varovaisuutta noudattaen eivät kuitenkaan täysin estäneet sitä.

Koivukylän alueurakoitsijan työntekijät olivat 14.2.2022 havainneet kuntotarkastuksen yhteydessä Epinkoskentiellä useita matalia kuoppia, joista ilmoitettiin välittömästi hoitourakan työnjohdolle. Katualueella havaittuja kuoppia korjattiin pienpaikkausmassalla ajalla 15.–17.2.2022. Vauriokohtien merkintä suojakartioin aloitettiin 17.2.2022 alkaen. Suojakartioita pidettiin vauriopaikoilla niin kauan, kunnes päällystevauriot on saatu korjattua valuasfaltilla.

Epinkoskentiellä on ajanjaksolla 14.–17.2.2022 tapahtunut useita ajoneuvovahinkoja. Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen pelkkä tien huono kunto ei yksistään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan tämän lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. On kuitenkin todettava, että vaikka kaupungin alueurakoitsija on ryhtynyt välittömiin toimenpiteisiin Epinkoskentien päällystevaurioiden

paikkaamiseksi, on päällystevaurioista varoittaminen suojakartioiden avulla jälkikäteen todettu aloitetuksi tarpeettoman myöhään. Näin ollen tienhoitoon kuuluvat tehtävät voidaan tässä tapauksessa katsoa ainakin osittain laiminlyödyksi, ja kaupungin olevan asiassa korvausvelvollinen.

Edellä mainituin perustein hakijan oikaisuvaatimus esitetään hyväksyttäväksi, ja hakijalle korvattavaksi yhteensä 488,00 euroa.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 46

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään edellä mainituin perustein hyväksyä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 100 / 2022.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot: vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

47 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 102/2022

VD/2646/03.01.02.00/2022

RV/HN/JT

Yksityishenkilö (hakija) on toimittanut 25.7.2022 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 102/2022. Vahinkorahaston asiamies on päätöksessään hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä vahinkoon.

Hakija ajoi kertomuksensa mukaan 16.2.2022 Epinkoskentiellä olevaan reikään, jonka seurauksena auton apumiehen puoleinen rengas vaurioitui. Alun perin hakija on vaatinut Vantaan kaupungilta korvauksia aiheutuneista vahingoista 235 euroa.

Vahinkorahaston asiamies toteaa ratkaisussaan, että vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kadun kunnossapitäjän voidaan katsoa olevan korvausvelvollinen, jos tämän havaitaan selkeästi laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa, esimerkiksi vaadittavan kunnossapitotason saavuttamisessa viivyttelemällä (HE 281/2004).

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain lisäksi myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisperiaatteiden pohjalta. Näissä lähtökohtina on tienpitäjän korostetun huolellisuusvelvollisuuden ohella myös vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa (KKO 1998:147). Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista (Hemmo, 2005, sivu 38).

Tieliikennelain mukaisesti vaaran ja vahingon välttämiseksi tienkäyttäjän on noudatettava liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää. Nopeuden ja etäisyyden sovittamisessa on huomioitava tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa, ja se on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa (L 729/2018. Tieliikennelaki, 2 luku 3 ja 5 §).

Oikaisuvaatimus
Hakija on jättänyt oikaisuvaatimuksen uuden korvaushakemuksen muodossa 25.7.2022. Hakija on puhelimessa ilmoittanut Vantaa-Infolle kyseessä olevan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen. Uusi hakemus on sisällöllisesti yhteneväinen aiemman korvaushakemuksen kanssa, eikä sisällä vahingonkorvausasiamiehen ratkaisuun yksilöityjä oikaisuvaatimuksia tai ratkaisun sisältöön vaikuttavaa uutta tietoa.

Kunnossapitoa koskeneet toimenpiteet
Kunnossapidon lausunnon mukaan Epinkoskentie on kunnossapitoluokkaa 2 ja se kuuluu Koivukylän urakka-alueeseen. Mahdollisia ajoradalla havaittuja kuoppia tasataan, kun niistä tehdään havainto oman toiminnan yhteydessä tai saadaan ilmoitus tienkäyttäjältä tai viranomaiselta. Kunnossapidon yhteydessä havaittuja vaurioita korjataan pääosin normaaleina työaikoina. Kaikkia päällystevaurioita ei kuitenkaan voida niiden määrien sekä nopean syntymisen vuoksi käytännössä merkitä. Kaupunkialueen normaalit nopeusrajoitukset ovat alhaisia, ja autoilijan tuleekin sovittaa nopeutensa tien kuntoon nähden.

Kelirikkoaikana päällystevaurioita voi syntyä nopeallakin aikavälillä, muutamista tunneista vuorokauteen. Vaurioiden syntymiseen vaikuttaa päällysteen yleinen kunto ja ikä sekä kadun liikennemäärät. Erityisesti raskas liikenne voi painollaan nopeastikin murtaa alkavia päällystevaurioita rikki isommiksi kuopiksi. Myös sateet ja lämpötilan vaihtelut nollan molemmin puolin rikkovat päällysterakenteita.

Koivukylän alueurakoitsijan tarkastaja on havainnut kuntotarkastuksen yhteydessä matalia kuoppia Epinkoskentiellä 14.2.2022, ja ilmoittanut näistä hoitourakan työnjohdolle. Päällystevaurio otettiin jatkuvaan tarkkailuun samasta päivästä alkaen.

Katualueella havaittuja kuoppia on korjattu pienpaikkausmassalla ajalla 15.–17.2.2022, ja vauriokohtia on merkitty suojakartioin 17.2.2022. Suojakartioita on pidetty vauriopaikoilla niin kauan, kunnes päällystevauriot on saatu korjattua valuasfaltilla. Valuasfalttia kohteeseen ei kuitenkaan saatu aikaisemmin toimitusongelmien vuoksi.

Alueella on 30 kilometrin tuntinopeusrajoitus, varoitus lapsista sekä töyssymerkit töyssyn sivuilla. Kyseessä on valaistu ja suora tie. Palautekanavaan ei ollut tullut ilmoitusta päällystevauriosta, eikä kaupungille ole osoitettu toimenpyyntöä Epinkoskentien päällystevaurioista hälytyskeskuksenkaan kautta.

Päätelmät
Toimenpiteiden osalta kyseessä ei ole ollut kunnossapidon laiminlyönti. Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen tien pelkkä huono kunto ei yksinään aikaansaa vastuuta tienpitäjälle, vaan lisäedellytyksenä on selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. Kaupunki ja tämän aliurakoitsija ovat ryhtyneet viipymättä korjaaviin toimenpiteisiin päällystevaurioista tiedon saatuaan.

Kunnossapitotöitä kyseisellä tieosuudella on suoritettu lain ja laatuvaatimuksien mukaisesti, eikä kunnalta voida aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan välitöntä poistamista. Vaurioita on ennen lopullista asfaltointia tilapäisesti korjattu pienpaikkausmassaa käyttäen. Päällystevaurion lopullista korjaamista on viivyttänyt asfalttimateriaalin saatavuusongelmat, joihin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Tieliikennelain mukaan tienkäyttäjän tulee myös sopeuttaa nopeutensa ja havaintokykynsä sen mukaisesti, että mahdollisen yllättävän esteen tai vastaavan pystyy joko väistämään tai tarvittaessa pysähtymään.

Vahinkorahaston asiamiehen esitys
Vahingonkorvauslain mukaan tahallisesti tai tuottamuksesta toiselle vahinkoa aiheuttanut on velvollinen korvaamaan vahingon. Korvauksenhakijan tulee osoittaa itselleen aiheutunut vahinko sekä vahingon aiheuttajan tuottamus. Vahingonkärsijän tulee myös mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä

vahingon määrää.

Kunnossa- ja puhtaanapitolain (L 669/1978) 2 luvun 4 §:n mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Hallituksen esityksen 281/2004 mukaan kadun kunnossapidosta vastaavalle voi seurata vahingonkorvausvastuu, jos tämän todetaan laiminlyöneen velvollisuutensa pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Talvella 2021–2022 osalle alempaa katuverkkoa muodostui runsaan lumentulon sekä nopeasti vaihtelevien sääolosuhteiden seurauksena päällystevaurioita sekä kelirikkoja. Nämä epätasaisuudet haittasivat monin paikoin liikennöintiä kaduilla, mutta yleistä varovaisuutta noudattaen eivät kuitenkaan täysin estäneet sitä.

Koivukylän alueurakoitsijan työntekijät olivat 14.2.2022 havainneet kuntotarkastuksen yhteydessä Epinkoskentiellä useita matalia kuoppia, joista ilmoitettiin välittömästi hoitourakan työnjohdolle. Katualueella havaittuja kuoppia korjattiin pienpaikkausmassalla ajalla 15.–17.2.2022. Vauriokohtien merkintä suojakartioin aloitettiin 17.2.2022 alkaen. Suojakartioita pidettiin vauriopaikoilla niin kauan, kunnes päällystevauriot on saatu korjattua valuasfaltilla.

Epinkoskentiellä on ajanjaksolla 14.–17.2.2022 tapahtunut useita ajoneuvovahinkoja. Vahingonkorvauslain tuottamusperiaatteesta johtuen pelkkä tien huono kunto ei yksistään aikaansaa korvausvastuuta tienpitäjälle, vaan tämän lisäedellytyksenä on myös selkeästi huolimaton tienhoito tai tavanomaisten tienhoitoon kuuluvien tehtävien laiminlyönti. On kuitenkin todettava, että vaikka kaupungin alueurakoitsija on ryhtynyt välittömiin toimenpiteisiin Epinkoskentien päällystevaurioiden paikkaamiseksi, on päällystevaurioista varoittaminen suojakartioiden avulla jälkikäteen todettu aloitetuksi tarpeettoman myöhään. Näin ollen tienhoitoon kuuluvat tehtävät voidaan tässä tapauksessa katsoa ainakin osittain laiminlyödyksi, ja kaupungin olevan asiassa korvausvelvollinen.

Edellä mainituin perustein hakijan oikaisuvaatimus esitetään hyväksyttäväksi, ja hakijalle korvattavaksi yhteensä 245,00 euroa.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 47

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään edellä mainituin perustein hyväksyä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 102 / 2022.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot: vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

48 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 127/2022

VD/7838/03.01.02.00/2022

RV/HN/JT

Korvauksenhakija (jatkossa hakija) on 11.8.2022 toimittanut Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 127/2022. Vahinkorahaston asiamies on 26.7.2022 hylännyt hakijan esittämän korvausvaatimuksen sillä perusteella, että kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä vahingon syntymiseen ei ole voitu asiassa todentaa.

Vahingonkorvauslain mukaisesti tahallisesti tai tuottamuksellaan toiselle vahinkoa aiheuttava on velvollinen korvaamaan aiheutuneet vahingot (Vahingonkorvauslaki 412/1974, 2 luku 1 §). Vahingonkorvauksia hakevan tulee pystyä osoittamaan itselleen aiheutunut vahinko, vahingon aiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Vahingonkorvauslain mukaista tuottamusta arvioitaessa on harkittava, onko kyseessä tahallisuus, tuottamus vai tapaturma. Kunta on vastuussa tahallaan ja tietyissä tuottamuskysymyksissä aiheutuneesta vahingosta. Kunnan tuottamusta arvioidessa tulee huomioida tuottamuksen aste suhteessa tapahtuneeseen vahinkoon.

Hakijan perustelut

– Vahinko on erittäin todennäköisesti tapahtunut 20.4.2022 kello 13.56:39. Olimme lomalla Teneriffalla ja sain hälytyksen kameroista. Hälytys oli muun muassa vahinkokohdan kuvaaman kameran hälytys koodilla ”Ihminen sivupihalla”. Katsoin tuolloin videon vaimoni kanssa ja videolla näkyi aitaamme nojaava karahka ja aidan takana metsuri. En voinut tuolloin ymmärtää, että aita olisi vahingoittunut, joten en ymmärtänyt tallentaa videota. Video olisi ollut muutenkin katsottavissa vielä 30 päivää, mutta huomasin vahingon vasta tämän määräajan jälkeen. Kyseinen sähköpostin lokitieto löytyy edelleen ja siitä on kuva liitteenä.

– Kaupungin metsänhoidon työntekijä ei ole uskottava taho antamaan lausuntoa rakentamisesta, rakenteista tai routavaurioista. Tästä syystä vahinkorahaston hylkäävä päätös, joka perustui käytännössä pelkästään kyseiseen lausuntoon, on oikaistava hakijan eduksi. Olen pyytänyt vahinkorahaston asiamieheltä tietoja kyseisen henkilön koulutuksesta tai kokemuksesta rakennusalalle niitä kuitenkaan saamatta. Tästä syystä minulla on oikeus tehdä oletus, että hänellä ei ole tarvittavaa koulutusta tai kokemusta suorittaa kyseistä arviointia. Minäkään en anna lääketieteellisiä lausuntoja koska minulla ei ole tarvittavaa pätevyyttä eikä kokemusta.

– Olen pyytänyt vahinkorahaston asiamieheltä vahinkoaikaan työskennelleiden metsureiden nimiä ja yhteystietoja, jotta olisin voinut selvittää, mitä he kertovat minun väittämäni vahingon syntymisestä. Vahinkorahaston asiamies ei ole toimittanut minulle pyytämiäni tietoja. Tästä syystä kaupungin metsänhoidon työntekijän ”lausunnossa” ollut maininta, että metsurit eivät muista, että mitään olisi kaatunut aitani päälle on kelpaamaton, kun en ole sitä voinut varmistaa. Tämä on olennainen asia, kun olemme videolta vaimoni kanssa nähneet, kun aitaan nojasi karahka.

– Vahinkorahaston muussa korvaukseen päätyneessä päätöksessä (asia VD/8520/03.01.02.00/2019) vahinkorahaston asiamies on hyväksynyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että hakijan

kertomuksen ja Vantaan kaupungin vastaavan tiemestarin lausunnon mukaan on ollut varsin todennäköistä, että Vantaan kaupungin katualueella oli voinut aiheutua hakijan esittämä vahinko hakijan esittämällä tavalla. Koska Vantaan kaupunki ei ollut vastanäyttönä osoittanut, että vahinko ei olisi voinut aiheutua hakijan esittämällä tavalla eikä kaupunki ollut osoittanut, että katualueen kunnossapitotoimet olisivat olleet asianmukaisia, Vantaan kaupunki oli asiassa korvausvelvollinen. Todetaan selkeästi, että tiemestarin lausunnossa on kerrottu, että vahinko ”oli voinut aiheutua hakijan esittämällä tavalla” ja ”Vantaan kaupunki ei ollut vastanäyttönä osoittanut, että vahinko ei olisi voinut aiheutua hakijan esittämällä tavalla” käy selvästi ilmi, että kaupungin täytyy pystyä osoittamaan, että hakijan väittämä vahinko ei ole voinut tapahtua. Minun tapauksessani on toimittava tismalleen samalla tavalla yhdenvertaisen kohtelun perusteella. Koska (lausunnon antaneella) kaupungin metsänhoidon työntekijällä ei ole koulutusta eikä kokemusta, hänen heittonsa, että ei voida sulkea pois roudan osuutta vahingoittumiseen on jätettävä huomiotta.

– Olen pyytänyt insinööritoimistolta maksullisen lausunnon aidan rikkoutumiseen liittyvistä asioista. Lausunnossa todetaan selvästi, että routiminen on täysin poissuljettu rikkoutumisen syy ja että vallinneet olosuhteet huomioiden vahinko on aiheutunut ylhäältä päin tulleesta iskusta, johon karahka/oksa sopii hyvin ja siitä ei myöskään jää alumiiniprofiiliin painauman lisäksi naarmuja tai muuta sellaista jälkeä.

”Hei, Minulla on yli vuosikymmenen kokemus rakennusten ja täydentävien rakenteiden tarkastamisesta, sekä ennen tarkastuksien tekemistä vuosien kokemus uudis- ja korjausrakentamisesta.”

– Liitteenä raportti PDF-muodossa.

Hakijan tilaama insinööritoimiston lausunto

– Omistajan kertoman mukaan aitaan tullut vaurio aiemmin tänä vuonna. Omistajan mukaan viereisellä tontilla on tehty puuston raivausta aiemmin tänä vuonna.

– Aidan yhden tolppavälin metallisessa yläosassa on painuma keskellä ja samalla kohdalla metallin reunat ovat nousseet ylös. Tämän tyyppinen vahinko syntyy, kun keskikohtaan kohdistuu voima ylhäältä päin. Jälki on voinut syntyä, jos kohtaan on osunut oksa tai vastaava metsän raivauksen yhteydessä. Päällä olevaan metalliseen listaan ei välttämättä synny jälkiä, jos kohtaan osuu puun osa, jossa havuja tai lehtiä suojana ja tämän lisäksi metalli on kovempaa kuin puu.

– Vaurio ei ole mielestäni ole voinut syntyä roudan vaikutuksesta, koska se kohdistuu vain yhteen tolppaväliin ja sen keskelle. Routiminen näkyisi useassa välissä eikä aiheuttaisi taipumaa keskelle elementtiä.

Kaupunkiympäristön toimialan vastine

Alkuperäinen korvaushakemus sekä nyt käsittelyssä oleva oikaisuvaatimus perustuvat hyvin voimakkaasti hakijan asuinkiinteistön turvajärjestelmän 20.4.2022 kello 13.56 antamaan hälytykseen ja siihen liittyneeseen videotallenteeseen, jossa todennäköinen vahinkotapahtuma on hakijan oman kertomuksen mukaan ollut nähtävillä. Itse vahinko on kuitenkin todettu hakijan toimesta vasta yli kuukautta myöhemmin, aivan toukokuun lopussa. On myös todettava, että hakija on alkuperäisellä korvausvaatimuksellaan ilmoittanut vahingon syntymisajankohdaksi viikon 8 kuluvaa vuotta, eli 21.–27.2.2022 välisen ajanjakson.

Hakijan kertomuksellaan viittaamaa videotallennetta ei ole hakijan ilmoituksen mukaan enää olemassa, eikä sitä ole tämän vuoksi voitu kaupungille tarkastettavaksi esittää. Hakija ei oman kertomuksensa mukaan ole kyseisen hälytyksen saatuaan ja videotallennetta itse tarkasteltuaan voinut ymmärtää, että aita olisi vahingoittunut, eikä hän täten ollut tajunnut tallentaa videota. Hakija on jälkeenpäin toimittanut kaupungille ainoastaan kuvakaappauksen hänen sähköpostiinsa toimitetusta hälytystapahtumasta. Kyseisestä kuvakaappauksesta ei ole hälytyksen ajankohtaa lukuun ottamatta kuitenkaan todettavissa mitään muita hakijan esittämää kertomusta tukevia seikkoja. Itse vahinkotapahtuman esiintymiselle videotallenteessa ei ole siis muuta lähdettä kuin hakija sekä hänen vaimonsa, eikä tallenteen sisältöä ole voitu Vantaan kaupungin puolelta koskaan varmentaa.

Kaupungin metsänhoidon antamassa lausunnossa arvioitavana on ollut, onko hakijan esittämä vahinko voinut syntyä puun tai puun osan aidan päälle kaatumisen seurauksena. Metsänhoidon työntekijä ei ole oman paikan päällä pitämänsä arvioinnin perusteella pitänyt hakijan esittämää vahinkosyytä todennäköisenä, vaan on suosittanut selvittämään muita mahdollisia syntytekijöitä, yhtenä näistä maan routiminen. Vahinkopaikalla toimineet metsurit eivät ole myöskään todenneet hakijan kertomuksessaan esittämän kaltaisia vahinkotapahtumia missään vaiheessa harvennustöitä. Kaikki kaupungin metsänhoidon työntekijät ovat ammattiinsa pätevöityneitä asiantuntijoita. Vastaavan tapaisia vahinkotapahtumia on arvioitu metsänhoidon työntekijöiden toimesta ennenkin, eikä asiaan annettuja lausuntoja ole ammattitaidon tai kokemuksen puutteen puolesta syytä epäillä.

Hakija vetoaa oikaisuvaatimuksessaan toiseen vahinkotapahtumaan, jossa asia ratkaistiin korvauksia hakeneen eduksi. Kyseinen tapaus on kuitenkin koskettanut ajoradalla liikennemerkin irtoamisen seurauksena ajoneuvolle syntynyttä vahinkoa, eikä se kyseisen vahinkotapahtuman luonne ja asiaan liittyneet selvitykset huomioiden ole sellaisenaan verrattavissa nyt käsittelyssä olevaan asiaan. Kyseisessä tapauksessa kaupunki ei ollut myöskään omalta osaltaan kiistänyt tuottamuksen mahdollisuutta.

Hakija on myös omalla kustannuksellaan tilannut ulkoiselta insinööritoimistolta asiantuntijalausunnon vahinkoon liittyen. Kyseisessä lausunnossa todetaan lähinnä vastaavanlaisten vahinkojen syntyvän yleensä ylhäältä päin kohdistuneen voiman seurauksena, ja että vahinko on voinut syntyä aidan päälle kaatuneen oksan seurauksena. Lausunto ei itsessään kuitenkaan sulje pois muita vastaavanlaisia vahingonaiheuttajia.

Asiantuntijalausunnossa myös todetaan routimisen olevan vahingon syntymisen syynä pois suljettu, koska vahinko aidassa on paikallinen, eikä ulotu laajemmalle alueelle. Lausunnon yhteydessä ei ole kuitenkaan esitetty tehdyksi minkäänlaisia maaperätutkimuksia asian varmistamiseksi.

Kunnossapitoyksikkö on 14.9.2022 antamassaan lisälausunnossa todennut, että kunnossapitoyksikön metsurit eivät ole aiheuttaneet kiinteistön aidalle vaurioita 20.4.2022. Aidan vauriot eivät myöskään näytä puun aiheuttamalta.

Johtopäätökset

Hakija ei ole toimittamansa asiantuntijalausunnon ohella toimittanut oikaisuvaatimuksellaan kaupungin tietoon mitään sellaisia seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa jo vahinkorahaston asiamiehen alkuperäistä ratkaisua tehtäessä.

Vahingon tarkkaa syntymisajankohtaa tai kaupungin tuottamusta sekä sen syy-yhteyttä hakijalle aiheutuneen vahingon syntymisessä ei voida pitävästi osoittaa. Esitetyn vahinkoajankohdan ja vahingon

toteamisen välillä on ollut yli kuukauden mittainen ajanjakso, ja vahingon korvaamisen arvioinnin kannalta olennaista aineistoa eli turvajärjestelmän videotallennetta ei ole myöskään hakijan toimesta säilytetty.

Kaupungin metsänhoito kiistää vahingon syntyneen viereisellä tontilla tehtyjen harvennustöiden seurauksena. Hakijan toimittama asiantuntijalausunto ei myöskään sisällä mitään sellaista selkeää näyttöä, jonka perusteella vahingon syntymisen kaupungin tuottamuksen seurauksena voitaisiin katsoa olevan selkeästi todettavissa.

Edellä mainituin perustein hakijan oikaisuvaatimus tulisi hylätä.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 48

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 127 / 2022.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot:
vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

49 § Oikaisuvaatimus vahingonkorvausta koskevaan vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 129 /2022

VD/8236/03.01.02.00/2022

RV/HN/JT

Yksityishenkilö (hakija) on toimittanut 14.8.2022 Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 129 /2022. Vahinkorahaston asiamies on päätöksessään hylännyt hakijan korvausvaatimuksen sillä perusteella, että asiassa ei ollut näytetty toteen Vantaan kaupungin tuottamusta eikä tämän syy-yhteyttä vahinkoon.

Vahinkorahaston asiamies toteaa ratkaisussaan, että vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys.

Hakijan antaman selvityksen mukaan hänen läheiseltä on kadonnut sisäkengät Malminiityn toimintakeskuksessa. Alun perin hakija on vaatinut Vantaan kaupungilta korvauksia aiheutuneesta vahingoista 129,90 euroa.

Oikaisuvaatimus
Hakija on esittänyt oikaisuvaatimuksensa perusteeksi seuraavaa:

Vantaan kaupungin pitää korvattava Malminiityn toimintakeskuksessa kadonneet upouudet sisäkengät.

Perustelu:
Kyseessä vaikeasti kehitysvammainen henkilö, joka ei pysty itse huolehtimaan itsestään eikä omaisuudestaan. Toimintakeskukseen jätetyt kengät ja vaatteet ovat ohjaajien vastuulla, etenkin kun alusta alkaen on toimintakeskuksen taholta kehotettu jättämään sisäkengät sinne ettei niitä tarvitse päivittäin kuljettaa repussa (taksissa). Näin ollen katson, että vastuu kadonneista kengistä on ohjaajien.

Toimintakeskuksessa ei ole lukittavia kaappeja asiakkaille, mihin kiinnitin huomiota jo 6 v. sitten kun läheiseni meni sinne ensimmäistä kertaa.

Toimintayksikön esimies ilmoitti puhelimitse kesäkuun alussa, että kadonneet kengät korvataan. Asian käsittelyä varten piti vain toimittaa korvausvaatimus, missä esimies kertoi tapahtuneesta ohjaajien laiminlyönnistä / huolimattomuusvirheestä, minkä takia kengät eivät päätyneet läheisen tavarakoriin hyllylle vaan jäivät lojumaan väärään paikkaan. Tästä johtuen kengät katosivat 19–20.5. (torstai iltapäivän ja pe päivän aikana). Kirjoitusilmoitukseen kirjattu jostain syystä 10–11.5., oikeasti katoaminen tapahtui 19–20.5. Torstaina klo 13.10 läheinen lähti taksilla pois toimintakeskuksesta ja seuraavan kerran tuli paikalle vasta 23.5. (perjantaisin kotipäivä). Ohjaaja soitti tuolloin maanantai aamuna ja ilmoitti että uusia sisäkenkiä ei löydy mistään.

Lainatakseni saamaani viranhaltijanpäätöstä: Kunta on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka kunnan työntekijä tai viranhaltija on virheellään tai laiminlyönnillään työssä aiheuttanut.

Työ- ja päivätoiminnan esimiehen antaman lausunnon mukaan asiakkaiden kenkiä säilytetään ryhmätilassa, asiakkaan omassa lokerossa, silloin kun asiakas ei ole toimintakeskuksessa. Ohjaaja on

erehdyksessä jättänyt asiakkaan kengät yleiseen naulakkoon, kun hän on ne riisunut asiakkaalta. Asiakkaiden henkilökohtaisia tavaroita ei erikseen toimintakeskukseen tullessa kirjata (pois lukien lääkkeet, jotka luovutetaan toimintakeskukseen asianmukaiseen säilytykseen). Kaikilla asiakkailla on toimintakeskuksessa sisäkengät, joiden säilytyksestä sovitaan aina asiakkaan / perheen kanssa erikseen. Omia lukollisia pukukaappeja ei asiakkaille ole toimintakeskuksessa tarjolla. Malminiityn toimintakeskuksen asiakkaiden on mahdollisuus jättää omaisuutta omaan lokerikkoon. Ohjaaja on erehdyksessä jättänyt sisäkengät Malminiityn toimintakeskuksen yleiseen naulakkoon, josta ne ovat kadonneet.

Työ- ja päivätoiminnan esimiehen lisäselvityksen mukaan toimintakeskuksen henkilökunta on edesauttanut vahinkoa sillä, että henkilökunta on jättänyt sisäkengät yleiseen naulakkoon ”saataville”. Lisäksi yksikkö ei tähän mennessä ole tiedottanut asiakkaita, että toimintakeskuksella ei ole lukollisia säilytystiloja, emmekä vastaa asiakkaiden tavaroista toimintakeskuksessa. Näin ollen voidaan tässä tapauksessa katsoa ainakin osittain toimintayksikön henkilökunnan toiminta laiminlyödyksi, ja kaupungin olevan asiassa korvausvelvollinen.

Edellä mainituin perustein hakijan oikaisuvaatimus esitetään hyväksyttäväksi, ja hakijalle korvattavaksi yhteensä 129,90 euroa.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 49

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään edellä mainituin perustein hyväksyä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 129 / 2022.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot: vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

50 § Vastaus monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan aloitteeseen: Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön jatkuvuus ja resurssit Vantaalla turvattava

VD/8099/00.02.03.00/2021

RV/KK/MH/MT/TH/JT

Vantaan kaupungin monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta on tehnyt 9.2.2022 seuraavanlaisen aloitteen:

”Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta toteaa, että kaikki väkivalta ja väkivallan uhka vaatii puuttumista. Kaupunki ja järjestöt tekevät ansiokasta työtä lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja uhrien auttamiseksi. Vantaalla työtä on tehty erityisesti Väkivallaton Vantaa -hankkeessa, joka päättyy maaliskuussa 2022. Hanke on mm. tarjonnut laajasti koulutusta väkivallan puheeksi ottoon ja rakentanut avainhenkilöverkoston työntekijöiden tueksi. Myös järjestöt ovat keskeisiä toimijoita ennaltaehkäisyssä ja uhrien tukemisessa.

Sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät hyvinvointialueelle 2023 ja vaarana on, että Väkivallaton Vantaa -hankkeessa tehty ansiokas työ menee hukkaan, jos koordinaatiorakenne hyvinvointialueen ja kaupungin välillä on epäselvä. Kaupungin puolella tarvitaan pysyvää työn koordinoijaa, joka voi toimia yhdyshenkilönä hyvinvointialueelle ja kolmannen sektorin toimijoiden suuntaan. Vielä sellaista ei ole tiedossa. Tällä hetkellä resurssi on turvattu vain perhekeskuskehittämisen ajaksi. Lähisuhdeväkivallan torjuminen on Vantaan turvallisuussuunnitelman 2022–2025 yksi pääteema. Myös se velvoittaa kaupunkia kantamaan vastuunsa.

Neuvottelukunta haluaa kiinnittää huomiota joihinkin väkivallan erityispiirteisiin ja toimiin, joihin Vantaalla tulisi panostaa. Lähisuhdeväkivalta on sukupuolittunutta ja koskee enemmän naisia kuin miehiä. Uuteen maahan muuttaminen ja sen myötä esimerkiksi heikko kielitaito, turvaverkon vähyys, viranomaispelko, tietämättömyys omista oikeuksista ja palvelujärjestelmästä, rasismi, syrjintä ja eristyneisyys ovat kuormitustekijöitä, jotka voivat lisätä väkivallan riskiä. Myös kulttuuriset eroavaisuudet kuten erilaiset näkemykset sukupuolten tasa-arvosta, kasvatuksesta ja lasten asemasta lisäävät riskiä. Kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien maahan muuttaneiden naisten mahdollisuus saada tukea tilanteeseensa on turvattava yhteistyökumppanien avulla.

Väkivaltatyössä on noussut esiin kaksi väliinputoajaryhmää: nuoret, joiden pahoinvointi näkyy muun muassa itsetuhoisuutena, sekä väkivallan tekijät, jotka myös tarvitsevat apua käyttäytymismallinsa muuttamiseen. Edellä mainittujen ryhmien palvelut ovat pitkälle kolmannen sektorin toimijoiden varassa. Yhteistyön jatkuvuus ja toimiva koordinaatio on turvattava myös jatkossa.

Koulujen ja päiväkotien kautta tietoon tuleva väkivalta tulee huomioida osana väkivallan ehkäisytyötä. Tutkimusten mukaan jo varhaislapsuudessa alkava väkivaltainen käyttäytyminen on oire alkavasta syrjäytymiskehityksestä, johon pitää puuttua nopeasti. Laadukas varhaiskasvatus tulisi turvata mahdollisimman monelle ja Vantaan tulisi nostaa varhaiskasvatukseen osallistuvan lasten määrää.

Neuvottelukunta esittää, että kaupunki laatii selvän suunnitelman lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisyyn ja varaa sille riittävät resurssit. Neuvottelukunta esittää myös, että väkivallattoman vuorovaikutuksen koulutusta ja menetelmiä laajennetaan tarjottavaksi kaikissa kouluissa ja varhaiskasvatuksessa.”

Kaupunginhallituksen 20.9.2021 § 15 hyväksymän monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan toimintasäännön mukaan neuvottelukunta tekee kaupunginhallitukselle aloitteita asioista, joilla on vaikutusta neuvottelukunnan kohderyhmään kuuluvien henkilöiden elinoloihin ja palveluihin.

———

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala sekä **kasvatuksen ja oppimisen toimiala** ovat valmistelleet aloitteeseen seuraavanlaisen vastauksen:

Lähisuhdeväkivalta on maassamme laaja ja vakava ongelma, joka ei vähene tai poistu ilman määrätietoista monien alojen viranomaisten ja järjestöjen yhteistyötä. Lähisuhdeväkivallan inhimillinen hinta on mittaamaton, mutta siitä aiheutuu lisäksi huomattavia rahallisia kuluja eri sektoreilla. Tuoreen tutkimuksen mukaan naisten kokeman fyysisen parisuhdeväkivallan aiheuttamat suorat terveydenhuollon lisäkustannukset ovat 150 miljoonaa euroa vuodessa (Lähisuhdeväkivallasta aiheutuva palveluiden käyttö ja kustannukset terveys-, sosiaali- ja oikeuspalveluissa, THL & Jyväskylän yliopisto & Tilastokeskus, elokuu 2022).

Tässä vastauksessa määrittelemme lähisuhdeväkivallaksi perhe-, parisuhde- ja seurusteluväkivallan. Tällöin esimerkiksi koulukiusaamista ei lueta mukaan. Lisäksi sisällytämme lähisuhdeväkivaltakäsitteeseen naisiin kohdistuvan väkivallan, joka tarkoittaa paitsi naisten yliedustusta uhreina, myös erityisesti tyttöihin ja naisiin kohdistettavia väkivallan muotoja, kuten sukuelinten silpomista, kunniaväkivaltaa, ehkäisyn kieltämistä, pakkoavioliittoja ja vainoamista.

Kuten aloitteessa todetaan, Vantaalla on tehty ansiokasta monitoimijaista ja toimialarajat ylittävää lähisuhdeväkivallan vastaista yhteistyötä Väkivallaton Vantaa -hankkeessa ja jo pitkään ennen hankettakin. Parantamisen varaa kuitenkin on yhä. Työn lähtökohtana on ollut jaettu näkemys siitä, että lähisuhdeväkivallan poistaminen on kaikkien yhteinen asia, jossa toimijoilla on erilaisia ja toisiaan täydentäviä rooleja esimerkiksi saumattomien palveluketjujen luomisessa. Koska yhteistyötä on koordinoitu sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalta, olemme nyt uudessa tilanteessa, kun kunnan ja hyvinvointialueen väliin tulee hallinnollinen raja. Olemme myös huolestuneita siitä, että nykyisellään kun tilapäinen koordinaatio on liitetty perhekeskuskehittämiseen, huomiota osoitetaan vain lapsiperheisiin, jolloin esimerkiksi ikäihmisiin kohdistuva kaltoinkohtelu ja väkivalta jäävät huomiotta.

Kansainväliset ihmisoikeussopimukset, esimerkiksi ns. Istanbulin sopimus, velvoittavat kaikkia julkisen sektorin toimijoita. Hallitusohjelmaan perustuva Naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelma (2020–2023) pyrkii ennaltaehkäisemään väkivaltaa sekä parantamaan väkivallan ehkäisyn rakenteita ja koordinaatiota. Ohjelma edellyttää ohjeiden laatimista kunnille ja hyvinvointialueille lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatiorakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi. Toukokuussa 2022 julkistettu *Ohjeet kunnille ja hyvinvointialueille lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatiorakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi* esittää sivulla 8: ”Jokaiselle hyvinvointialueelle tulee nimetä väkivallan ehkäisyn vastuuhenkilö tai väkivallan vastaisen työn koordinaattori. Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn vastuuhenkilö voi hyvinvointialueen kokoisessa rakenteessa toimia päätoimisesti. Vastuuhenkilö huolehtii siitä, että poikkihallinnollinen ja moniammatillinen työ toimii saumattomasti.”

Nykyisessä koordinaatiovastuun näkökulmasta epäselvässä tilanteessa voimme vastata aloitteeseen seuraavaa:

1. Lähisuhdeväkivaltatyöstä on ollut vastuussa kaupungin sosiaali- ja terveystoimi sekä kokonaiskoordinaation että toimenpiteiden tasoilla. Vetovastuu siirtyy nyt hyvinvointialueelle.

Lähisuhdeväkivallan vastaista työtä tullaan kuitenkin jatkamaan Vantaan kaupungissa. Toivomme voivamme tehdä sitä yhteistyössä hyvinvointialueen, poliisin, seurakuntien ja järjestöjen kanssa. Kaupungin organisaatiosta tulee nimetä taho, joka tekee yhteistyötä hyvinvointialueen lähisuhdeväkivaltatyön rakenteen kanssa. Suunnitelma lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi voidaan tehdä vasta yhteistyörakenteiden ja työn resursoinnin selviämisen jälkeen.

2. Keskeisenä kuntatyöntekijöiden roolina näemme lähisuhdeväkivallan tunnistamisen, puheeksi ottamisen sekä uhrin ja tekijän neuvomisen sopiviin sote- tai järjestöpalveluihin. Kunta-ammattilaisten osaamista tulee vahvistaa tämän toteutumiseksi. Avaintoimijoita ovat päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten sekä nuorisopalvelujen henkilöstö. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tehdään jo nyt ennaltaehkäisevää työtä kaikilla palvelualueilla sosiaalisten tunnetaitojen opettelemisen avulla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on tehty tiivistä yhteistyötä Väkivallaton Vantaa -hankkeen kanssa ja kouluissa sekä oppilaitoksissa on otettu osaa Väkivallan vastaisen viikon ohjelmaan. Lisäksi kaikilla palvelualueilla tehdään jo nyt ennaltaehkäisevää työtä esimerkiksi opetussuunnitelman mukaisten turvataitojen opettamisessa. Sosiaalisten ja tunnetaitojen harjoittelua tehdään suunnitelmallisesti kaikissa ikäryhmissä; lisäksi 7-luokkalaisten oppilaiden opetuksen vuosiviikkotuntimäärää aiheen parissa on määräaikaisella päätöksellä korotettu puolella tunnilla lukuvuonna 2022–2023.

3. Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla lähisuhdeväkivalta on erityisesti kuntademokratian palvelualueen asia. Kaupunkiturvallisuustyössä lähisuhdeväkivalta on priorisoitu neljän tärkeimmän kohteen joukkoon kaupungin turvallisuussuunnitelmassa. Toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä lähisuhdeväkivalta on asialistalla korkealla sukupuolen merkityksen ja erilaisten erityisen haavoittuvien ryhmien näkökulmista. Toimialan tärkein rooli on lähisuhdeväkivaltatietoisuuden kohottaminen muun muassa poliittisten päättäjien keskuudessa, auttavista palveluista tiedottaminen kuntalaisille sekä valtakunnallisen lähisuhdeväkivaltatyön seuraaminen turvallisuus- ja tasa-arvotyön lähtökohdista.

4. Lähisuhdeväkivallan vastaisen työn koordinaatiosta ja yhteistyöstä Vantaa-Kerava-hyvinvointialueen ja Vantaan kaupungin välillä on laadittava samantapainen yhdyspintasuunnitelma kuin useista muistakin hyvinvointialueen ja kaupungin yhdyspinnoista. Tämän toteutumiseksi monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan aloite ja tämä vastaus lähetetään päätösosassa kerrotuille tahoille.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 50

Kaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa edellä oleva vastaus monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan aloitteeseen lähisuhdeväkivallan ehkäisytyön jatkuvuudesta ja resurssien turvaamisesta Vantaalla ja
b) lähettää aloite ja vastaus Hyvinvointia rakentava Vantaa -strategiateeman johtoryhmälle, sosiaali- ja terveystoimelle sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite: Ohjeet kunnille ja hyvinvointialueille lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatiorakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi (Ohjaus 10/2022, THL)

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
opiskeluhuollon päällikkö Tuija Harakka, kasvatuksen ja oppimisen toimiala
turvallisuuspäällikkö Markus Hammarström, kaupunkistrategian ja johdon toimiala
hallintoasiantuntija Meija Tuominen, kaupunkistrategian ja johdon toimiala
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Ohjeet kunnille ja hyvinvointialueille lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatiorakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi

OHJAUS 10/2022

Martta October
Hanna-Leena Laitinen

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

OHJAUS 10 | 2022

Ohjeet kunnille ja hyvinvointialueille lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatio-rakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

© Kirjoittaja(t) ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

ISBN 978-952-343-878-1 (verkko),

http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-878-1

Helsinki 2022

Esipuhe

Suomen perustuslaki ja kansainväliset ihmisoikeussopimusvelvoitteet edellyttävät julkiselta vallalta aktiivisia toimia yksilöiden suojelemiseksi väkivallalta. Oikeus väkivallattomaan elämään on jokaiselle kuuluva perusoikeus. Kunnat ja hyvinvointialueet vastaavat omalla toimialallaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä sekä lähisuhdeväkivallan suunnitelmallisesta ehkäisemisestä.

Lähisuhdeväkivallan ehkäisemisessä ja palveluketjujen luomisessa koordinaatiorakenteilla on keskeinen merkitys. Vahvat rakenteet kunta-, alue- ja valtionhallinnon tasolla selkiyttävät kunkin tahon vastuita ja edesauttavat luomaan monialaista yhteistyötä, toimivia käytäntöjä ja palvelupolkuja väkivallan eri osapuolille.

Yksittäisen ihmisen ja perheen kohdalla lähisuhdeväkivallan hintana voi olla turvattomuutta, pelkoa, kärsimystä, itsetunnon ja toimintakyvyn menetystä, mielenterveyden ongelmia, fyysisiä vammoja sekä kyvyttömyyttä tehdä töitä ja opiskella. Väkivallan ja pelon ilmapiirissä eläminen muodostavat jatkuvan stressitilan, joka on yhteydessä krooniseen tulehdukseen elimistössä. Tämä puolestaan lisää riskiä sairastua erilaisiin somaattisiin sairauksiin sekä masennukseen.

Lähisuhdeväkivaltaa kokevat käyttävät tutkimusten perusteella merkittävästi muuta väestöä enemmän esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita. Nämä palvelut sitovat paljon työvoimaa, jolloin myös kustannukset ovat merkittäviä. Tutkimuksen mukaan lähisuhdeväkivallan tunnistaminen terveydenhuollossa johti terveydenhuoltopalveluiden käytön ja kustannusten laskemiseen. Inhimillisten ja yhteiskunnallisten kustannusten näkökulmasta lähisuhdeväkivallasta on tärkeää kysyä systemaattisesti, luoda toimintamallit, edistää myönteistä suhtautumista kysymiseen ja tarjota riittävä tuki työntekijöille.

Hallitusohjelmaan perustuva Naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelma (2020–2023) pyrkii ennaltaehkäisemään väkivaltaa sekä parantamaan väkivallan ehkäisyn rakenteita ja koordinaatiota. Ohjelma edellyttää ohjeiden laatimista kunnille ja hyvinvointialueille lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatiorakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi. Nämä ohjeet on laadittu torjuntaohjelman toimeenpanemiseksi.

Ohjeiden ensimmäinen osa on kohdennettu hyvinvointialueen päättäjille ja koskee koordinaatiorakenteiden luomista. Ohjeiden toinen osa kohdentuu palveluiden järjestämisestä vastaaville päättäjille ja toimialojen johdolle. Ohjeet sisältävät myös käytännön esimerkkejä toimivista toimintamalleista, monialaisesta yhteistyöstä sekä kirjallisten palveluketjujen ja -kokonaisuuksien laatimisesta lähisuhdeväkivallan uhrien ja tekijöiden sekä väkivallalle altistuvien lasten auttamiseksi.

Suomessa on tehty vuosia varsin onnistunutta ja laaja-alaista verkostoyhteistyötä väkivallan ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi. Sote-uudistuksen myötä on tärkeää kiinnittää yhä enemmän huomiota poikkileikkaavaan yhteistyöhön, sillä niin kansallisten suositusten kuin velvoittavien ihmisoikeussopimusten myötä poikkihallinnollisuus on todettu tehokkaimmaksi tavaksi puuttua lähisuhdeväkivaltaan.

Helsingissä toukokuussa 2022

Ohjeen toimittajat

Martta October
kehittämispäällikkö

Hanna-Leena Laitinen
erikoissuunnittelija

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Johdanto

Lähisuhdeväkivalta on viheliäinen ja sitkeä ongelma, joka vaikuttaa haitallisesti sekä yksilöllisissä ylisukupolvisissa ketjuissa, että yhteiskunnallisesti heikentäen kansanterveyttä ja väestön hyvinvointia. Siksi kunnissa ja hyvinvointialueilla tarvitaan systemaattisia puuttumisen työvälineitä ja toimintaedellytyksiä tehokkaalle väkivaltatyölle. Kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden sekä valtionhallinnon tulee varmistaa, että rakenteet väkivallan ehkäisyyn sekä uhrien, tekijöiden ja väkivallalle altistuneiden lasten auttamiseksi otetaan jokaisella tasolla käyttöön perustuslain ja kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden edellytysten mukaisesti.

Jatkuva, suunnitelmallinen sekä monialainen yhteistyö lähisuhdeväkivallan vastaisen työn rakenteiden ja palvelujen ylläpidossa on keskeistä niin kunnissa kuin hyvinvointialueilla, jotta lähisuhdeväkivaltaa ennaltaehkäistään ja hoidetaan tehokkaimmin. On tärkeää, että kaikki kuntien ja alueiden olennaiset toimijat otetaan mukaan lähisuhdeväkivallan vastaisen työn kehittämiseen ja toimivia hyviä käytänteitä jaetaan valtakunnallisesti.

Alueellisessa väkivallan vastaisessa työssä strateginen suunnittelu ja yhteisen toiminnan koordinaatio on avainasemassa. Kansallinen väkivallan vastainen työ perustuu säädöksiin ja laajoihin toimintaohjelmiin. Käytännön tasolla kunnissa ja hyvinvointialueilla työn tulee olla koordinoitua ja mallinnettua ja sen toimivuutta tulee seurata.

Hyvinvointialueella on vastuu asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta kokonaisuuksiksi. Hyvinvointialueen on huolehdittava yhteen sovitettuja palveluja laaja-alaisesti tarvitsevien asiakasryhmien ja asiakkaiden tunnistamisesta, sosiaali- ja terveydenhuollon yhteensovittamisesta ja palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien määrittelemisestä, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta hyvinvointialueen muiden palvelujen kanssa sekä asiakasta koskevan tiedon hyödyntämisestä eri tuottajien välillä.

Hyvinvointialueilla lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimeenpanevalla tasolla on laadittava koulutussuunnitelmat keskeisten ammattilaisten jatkuvaksi osaamisen kehittämiseksi. Väkivallan uhreille, tekijöille sekä väkivallalle altistuville lapsille on oltava tarjolla tehokkaita hoito- ja palvelukokonaisuuksia. Suunnitelmallinen työtapa edellyttää joka hallinnon tasolla nimettyä koordinoivaa tahoa.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen verkkosivuilta löytyy lisää ohjeistusta kunnille väkivallan vastaisen työn organisoimiseen ja hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden suunnitelmalliseen edistämiseen. Lisäksi THL:n sivuilla on työvälineitä väkivallan kartoittamiseen ja siihen puuttumiseen sekä ohjeistuksia erilaisille ammattiryhmille. THL ylläpitää sivuillaan myös maksuttomia väkivalta-aiheisia verkkokouluja. Esimerkiksi Puutu väkivaltaan -verkkokoulun suorittaminen on suositeltavaa jokaiselle sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiselle.

Hyvinvointikertomukset ovat kuntien ja hyvinvointialueiden tärkein yhteistyön työkalu, jossa tulisi olla väkivaltailmiötä kuvaavia lukuja ja seurantatietoa. Yhteisen väkivaltailmiöön liittyvän tilannekuvan luominen, arviointi ja kehittämisen jatkuminen tietoon pohjaten on olennaista väkivaltailmiön ehkäisemiseksi. On tärkeää, että väkivaltailmiö tulee näkyväksi kuntien ja hyvinvointialueiden henkilöstölle, hallintoon sekä päättäjille.

Näiden ohjeiden tarkoituksena on tukea hyvinvointialueita ja kuntia kehittämään väkivallan vastaisen työn rakenteita vastaamaan Suomen kansainvälisiä ihmisoikeusvelvoitteita. Ohjeissa suositellut menetelmät ja toimenpiteet perustuvat tutkittuun tietoon siitä, mikä tehokkaimmin auttaa väkivallan osapuolia ja vähentää myöhempiä yksilöllisiä ja yhteiskunnallisia haittoja.

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Sisällys

Esipuhe . . . 3
Johdanto . . . 4

Koordinaatiorakenteet väkivallan ehkäisemiseksi . . . 6
Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatio hyvinvointialueen hallinnon rakenteissa . 6
Lähisuhdeväkivallan vastaisen työn strateginen suunnittelu . . . 7
Esimerkkejä väkivallan ehkäisytyöryhmän tehtävistä: . . . 8
Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaattori . . . 8
Hyvinvointialueen neuvottelut . . . 9
Esimerkkejä alueellisista koordinaatioratkaisuista . . . 9
Hyvinvointialueiden kansallinen ohjaus ja palvelujen järjestäminen . . . 10

Toiminnan järjestäminen hyvinvointialueilla ja kunnissa . . . 11
Palvelurakenteet . . . 11
Oikea-aikaisia ja saavutettavia palveluja palveluketjujen avulla . . . 11
Palveluketjujen luominen . . . 12
Puheeksi ottaminen, tunnistaminen ja palveluohjaus . . . 13
Väkivallan riskinarviointivelvoite . . . 13
Henkilöstön koulutus . . . 15
Väkivallan uhrien palvelut . . . 15
Akuutti apu ja palveluohjaus . . . 15
Palveluketjujen kirjaaminen ja varmistaminen rakenteisiin . . . 16
Turvakodit . . . 16
Pitkäkestoinen psykososiaalinen tuki ja terapia . . . 18
Lapset ja nuoret . . . 18
Tekijöille kohdistetut palvelut . . . 20
OT-keskukset . . . 20
Palveluiden yhdenvertaisuus ja erityiskysymykset . . . 21
Väkivallan ennaltaehkäisy ja tietoisuuden lisääminen . . . 21
Seksuaalikasvatus on sekä terveyden että turvallisuuden edistämistä . . . 21
Tietoisuuden lisääminen ja viestintä palveluista . . . 22
Näiden suositusten toteutumisen seuranta ja arviointi . . . 22
Tarkistuslista . . . 23

Lisätietoja . . . 24

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Koordinaatiorakenteet väkivallan ehkäisemiseksi

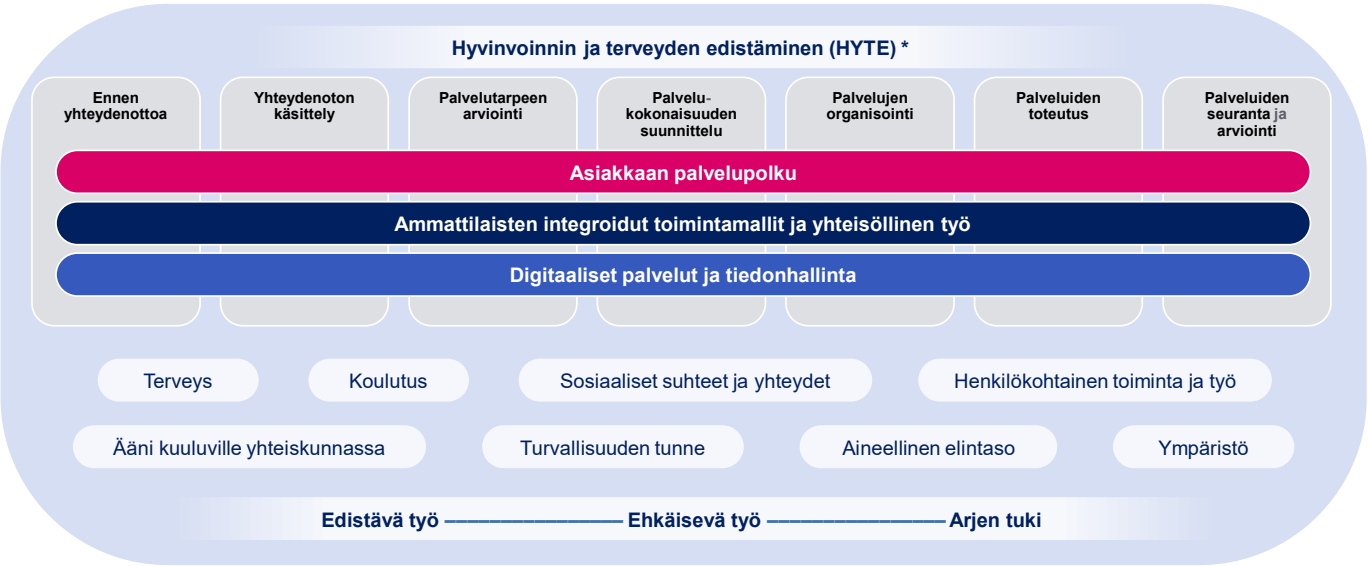
Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaatio hyvinvointialueen hallinnon rakenteissa

Hyvinvointialueiden velvoite ehkäistä väkivaltaa perustuu Suomea velvoittaviin kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin[1] sekä perustuslakiin. Perustuslain 22 §:n mukaan perus- ja ihmisoikeuksien toteuttamisvastuu on julkisella vallalla.

Hyvinvointialueiden aluevaltuusto päättää muun muassa hyvinvointialueen strategiasta, eli siitä, minkälaisia palveluita hyvinvointialueella järjestetään. Turvallisuuden edistämisen osalta on tärkeää, että jokaiselle hyvinvointialueelle on nimetty lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä, jonka tehtävänä on lähisuhdeväkivallan vastaisten toimenpiteiden suunnittelu, seuranta ja kehittäminen osana hyvinvointialueen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen kokonaisuutta.

Hyvinvointialueiden on nimenomaisesti vastattava hyvinvoinnin ja terveyden sekä turvallisuuden edistämisestä alueellaan silloin, kun edistämistehtävä liittyy sen lakisääteiseen järjestämistehtävään, eli sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä pelastustoimeen.[2] Sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntemus ja palvelut ovat siten tärkeä osa hyvinvointialueen väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on monialaista työtä ja sitä koskevaa sääntelyä on sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämislain lisäksi useassa muussakin laissa. Esimerkiksi terveydenhuoltolain 2 luvussa säädetään terveydenhuoltoon sisältyvästä

Kuvio 1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueilla. (Lähde: STM, 2022).

1 Kts. velvoitteista tarkemmin mm. Istanbulin sopimus (SopS 51/2015 ja Lanzaroten sopimus (Sops 88/2011).

2 Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 7 §.

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

terveyden ja hyvinvoinnin edistämistehtävästä, joka kattaa myös turvallisuuden edistämisen. Terveydenhuoltolain 11 § velvoittaa terveys- ja hyvinvointivaikutusten ennakkoarviointiin päätöksenteossa ja ratkaisujen valmistelussa. Kuntien ja tulevaisuudessa hyvinvointialueiden tulee lain mukaan seurata asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia ja niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin ja laatia näistä valtuustolle hyvinvointikertomus valtuustokausittain sekä määritellä seurannan indikaattorit.

Lähisuhdeväkivallan vastaisen työn strateginen suunnittelu

Strategisen johtamisen työkaluja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä alueilla ovat esimerkiksi

- hallintosääntö
- järjestämissuunnitelma,
- alueellinen hyvinvointikertomus,
- maakuntastrategia,
- vaikutusten ennakkoarviointi,
- palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen määrittelyprosessit, sekä
- kansalliset toimeenpanosuunnitelmat ja -ohjelmat.

Hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellään johtamisjärjestelmä, toimielimet sekä tehtävien ja toimivallan jako eri toimielinten välillä. Hallintosäännössä annetaan määräyksiä hallinnon ja toiminnan järjestämiseen liittyvistä asioista ja määritellään hyvinvointialueen toimielin- ja viranhaltijarakenne sekä niiden väliset toimivalta- ja vastuusuhteet.

Hallintosääntö on hyvinvointialueen hallinnon ja toiminnan keskeinen ohjausväline. Hyvinvointialueella on laaja harkintavalta toimivalta- ja vastuusuhteiden määrittelyssä. Soteuudistuksen sisältämä integraatiotavoite ohjaa myös hyvinvointialueiden johtamis- ja hallintorakenteita.

Hyvinvointialueiden järjestäytymisasiakirjoissa määritellään siten myös väkivallan ehkäisytyön poikkihallinnollinen johtamisvastuu, työnjako hallinnonalojen kesken ja hallinnonalat ylittävien tehtävien koordinointi-, seuranta- ja arviointivastuut. Toiminnalle asetetaan painopisteet ja määritellään, millä toimilla ja resursseilla tavoitteet saavutetaan. Hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellään, miten työtä seurataan ja arvioidaan. Väkivallan esiintymistä ja sen aiheuttamia kustannuksia sekä väkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelman tai -ohjelman toteutumista arvioidaan aluevaltuustokausittain.

Muita strategisen johtamisen työkaluja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä alueilla ovat esimerkiksi järjestämissuunnitelma, alueellinen hyvinvointikertomus, maakuntastrategia, vaikutusten ennakkoarviointi sekä palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen määrittelyprosessit.

Järjestämislain perustelujen mukaan (HE 241/2020 vp) hyvinvointialueen on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiselle tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Tavoitteet perustuvat asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden nykytilaan, paikallisiin olosuhteisiin sekä paikallista toimintaa tukeviin kansallisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen linjauksiin.

Toimeenpano on osa hyvinvointialueen toiminnan ja talouden suunnittelua ja päätöksentekoa. Toimeenpanon seuranta on syytä kytkeä osaksi hyvinvointialueen arviointi- ja seurantajärjestelmiä. Tavoitteet voivat toteutua vain, jos niihin on osoitettu riittävät voimavarat, varmistettu tarvittava osaaminen ja luotu toiminnan seuranta- ja arviointijärjestelmät.

Hyvinvointialueen on myös otettava päätöksenteossaan huomioon päätöstensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Väestöryhmittäisessä tarkastelussa tulee tarkastella muun muassa sukupuolten, sosioekonomisten ryhmien, erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ja vähemmistöjen, kuten esimerkiksi vammaisten hen-

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

kilöiden, maahan muuttaneiden ja Lapin hyvinvointialueen alueella saamelaisten tilannetta. Hyvinvointialueen on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho. Vastuutaho voi olla esimerkiksi hyvinvointialuejohtaja tai aluehallitus.

Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn osalta hyvinvointialueen strategista suunnittelua ohjaavat myös kansalliset väkivallan vastaisen työn toimeenpanosuunnitelmat ja -ohjelmat, jotka asettavat toimenpiteitä julkiselle vallalle usein yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Keskeisiä väkivallan vastaista työtä myös hyvinvointialueilla ohjaavia asiakirjoja ovat Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelma[3], Lanzaroten sopimuksen toimeenpanosuunnitelma[4], Väkivallaton lapsuus -toimenpidesuunnitelma 2020–2025[5], Naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelma[6] sekä Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen (FGM) estämisen toimintaohjelma[7].

Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn työryhmän tulisi kiinnittyä osaksi hyvinvointialueen ylintä poikkihallinnollista työryhmää, jolle se tuottaa tietoa ja osallistuu oman asiantuntemuksensa osalta ylimmän hallinnon tason valmisteluun ja strategiseen johtamiseen.

Hyvinvointialueet sisällyttävät lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyön strategiset linjaukset ja tavoitteet hyvinvointistrategiaansa ja turvallisuussuunnitelmiinsa ja seuraavat niiden etenemistä hyvinvointikertomuksissaan.

Väkivallan ehkäisyn työryhmä vastaa tarkemman väkivallan ehkäisyyn liittyvän toimintaohjelman laatimisesta, toimeenpanosta, seurannasta ja väkivallan ehkäisytyön tulosten raportoinnista.

Esimerkkejä väkivallan ehkäisytyöryhmän tehtävistä:

- Työryhmä vastaa kunnan ja alueen turvallisuustilanteen seurannasta väkivallan osalta
- Työryhmä hahmottelee kunnan ja/tai alueen tilannekatsauksen väkivaltailmiön osalta
- Ilmiötietoa hyvinvointialueella esiintyvästä väkivallasta on hyvä kerätä eri lähteistä: esimerkiksi poliisin alueelliset rikostilastot, kouluterveyskyselyn alueelliset tulokset ja palveluntuottajien keräämä tieto auttavat muodostamaan kokonaiskuvaa
- Työryhmä määrittelee kansallisten strategioiden ja ohjelmien suuntaamat väkivallan ehkäisyyn liittyvät alueelliset tavoitteet
- Väkivallan ehkäisy saa erilaisia painotuksia riippuen kunnan ja alueen väestörakenteesta. Esimerkiksi kunnissa ja alueilla, joissa on runsaasti tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisperinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, on alueellisissa toimintaohjelmissa huomioitava kunta- ja aluekohtaiset toimintamallit ja yhteistyöverkostot silpomisen estämiseksi

Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaattori

Jokaiselle hyvinvointialueelle tulee nimetä väkivallan ehkäisyn vastuuhenkilö tai väkivallan vastaisen työn koordinaattori. Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn vastuuhenkilö voi hyvinvointialueen kokoisessa rakenteessa toimia päätoimisesti. Vastuuhenkilö huolehtii siitä, että poikkihallinnollinen ja moniammatillinen työ toimii saumattomasti. Koordinaattorilta voidaan edellyttää soveltuvaa esimerkiksi sosiaalialan tai terveydenhuollon korkeakoulututkintoa sekä kokemusta monialaisesta yhteistyöstä. Lähisuhdeväkivallan vastaisen työn koordinaattorin tehtävänkuvaa on hahmoteltu jo 2008 julkaistuissa Tunnista, turvaa ja toimi -suosituksissa.[8]

3 Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelma: https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-8659-6

4 Lanzaroten sopimuksen toimeenpanosuunnitelma: http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-8675-6

5 Väkivallaton lapsuus 2020–2025 toimeenpano ja viestintäsuunnitelma: http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-5406-9

6 Naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelma 2020–2023: http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-835-6

7 Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen estämisen toimintaohjelma http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-9715-8

8 Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn suositukset. Tunnista, turvaa ja toimi. Kts. http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201504226067

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Hyvinvointialueen neuvottelut

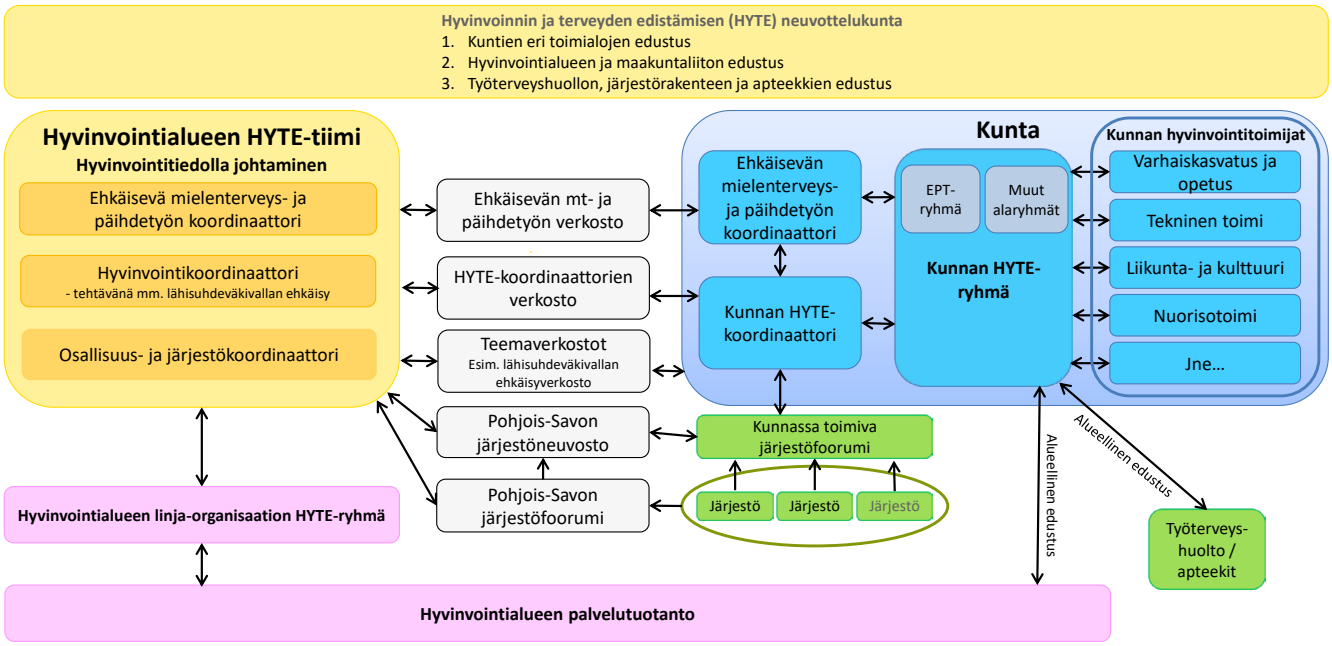
Lain mukaan hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueen kuntien sekä muiden hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden, kuten järjestöjen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Neuvottelut toimivat edellä mainittujen toimijoiden yhteisenä foorumina, jossa on mahdollista muodostaa yhteinen käsitys alueen väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tarpeista, asettaa yhteiset tavoitteet, sopia toimenpiteistä, eri toimijoiden roolista ja seurannasta sekä sopia muista yhteistyön toteuttamiseen liittyvistä asioista. Määritellyt palveluketjut ovat tähän niin ikään oiva väline.

Esimerkki alueellisesta koordinaatioratkaisusta

Hyvinvointialueilla ja kunnilla on jatkossakin itsehallinnollinen asema valita omaan toimintaympäristöön, arvoihin ja kulttuuriin sopivat toimintatavat, kunhan ne ovat lakien ja Suomea velvoittavien ihmisoikeussopimusten mukaisia.

Kukin hyvinvointialue voi siten määritellä itse tarkemmat yhteistyörakenteet alueelliset erityispiirteensä huomioiden yhdessä alueen kuntien ja muiden edellä mainittujen toimijoiden kanssa.

Kuvio 2. Pohjois-Savon hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenne 2023. (Lähde: Pohjois-Savon Hyvinvointialue, 2022)

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Hyvinvointialueiden kansallinen ohjaus ja palvelujen järjestäminen

Ministeriöt ohjaavat sote-uudistuksen jälkeenkin kuntia ja hyvinvointialueita yksisuuntaisesti normeilla. Lisäksi käytössä on muita ohjausvälineitä, kuten resurssi-, informaatio- ja vuorovaikutusohjausta. Ministeriöiden ohjauksen pääpaino on hyvinvointialueiden strategisessa ohjauksessa ja sen kehittämisessä. Keskeisimmät uudet ohjausmekanismit ovat nelivuotiskausittaisten sosiaali- ja terveyspoliittisten, pelastustoimen ja finanssipoliittisten **strategisten valtakunnallisten tavoitteiden asettaminen**, sekä ministeriöiden ja hyvinvointialueiden välinen **neuvottelumenettely** osana vuotuista jatkuvaluonteista ohjausprosessia. Lisäksi hyvinvointialueiden toimintaa ohjaa jatkuvaan tiedon keruuseen ja analysointiin sekä vuorovaikutukseen perustuva ministeriöiden ja hyvinvointialueiden välinen tietojen- ja näkemystenvaihto, johon sisältyy esimerkiksi **järjestämissopimusten** arviointi.

Hyvinvointialue päättää, mitä palveluita se tuottaa itse ja mikä osa palveluista annetaan yksityisen tai kolmannen sektorin hoidettavaksi. Lain mukaan hyvinvointialueilla on kuitenkin oltava riittävästi omaa palvelutuotantoa, jotta ne voivat kaikissa tilanteissa myös itse vastata siitä, että palveluita on riittävästi tarjolla.

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

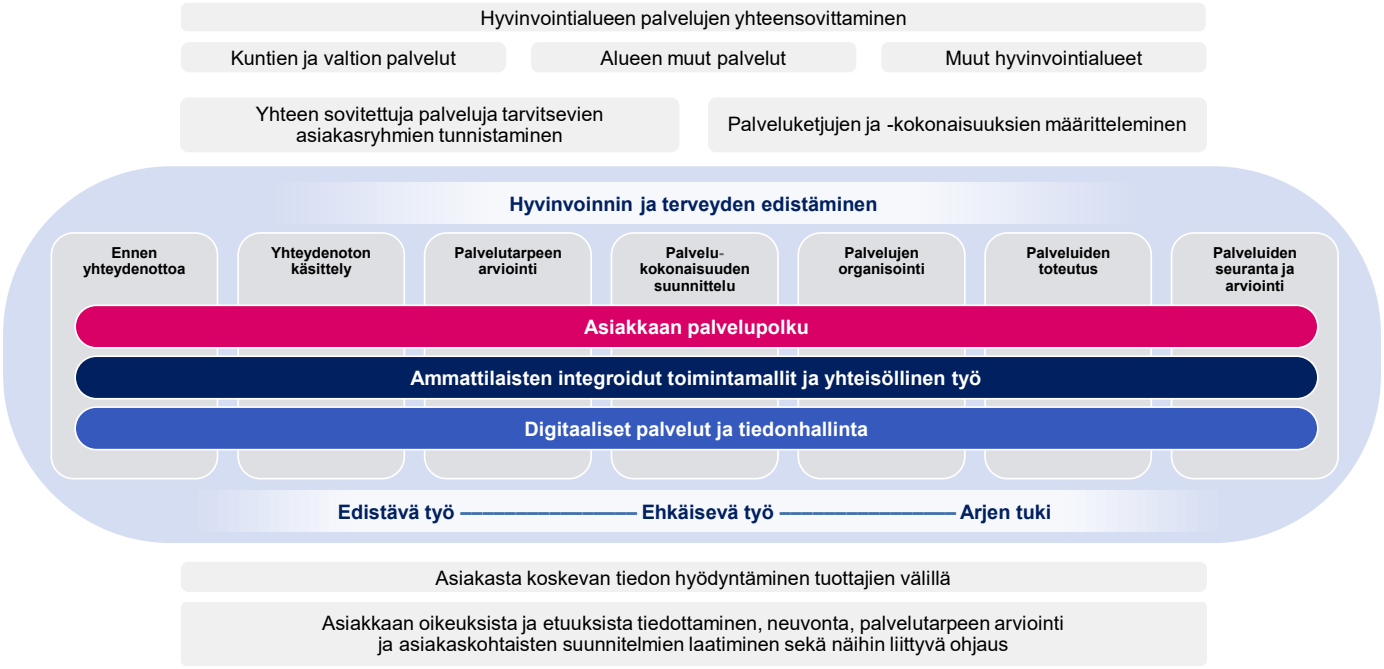
Toiminnan järjestäminen hyvinvointialueilla ja kunnissa

Palvelurakenteet

Oikea-aikaisia ja saavutettavia palveluja palveluketjujen avulla

Väkivallan ehkäisy edellyttää monen toimijan yhteistyötä hyvinvointialueilla ja kunnissa. Alueellisten saumattomien palvelu-, hoito- ja kuntoutuspolkujen rakentamiseen tarvitaan paitsi kunnan ja alueen toimia, myös esimerkiksi järjestöjen asiantuntemusta ja heidän tuottamiaan palveluita.

Jokaisessa kunnassa ja hyvinvointialueilla tulee olla sovitut palveluketjut, joiden mukaisesti väkivallan uhreja, tekijöitä ja todistajia ohjataan oikea-aikaisiin palveluihin. Palveluiden saavutettavuuden osalta on tärkeää suunnitella palveluketjut ja -kokonaisuudet siten, että niissä on huomioitu palvelujen tarpeen moninaisuus sekä mahdolliset alueelliset erityispiirteet ja yhdenvertaisuus. Jokaisella, joka kohtaa elämässään jollakin tavalla väkivaltaa, tulisi olla kynnyksetön pääsy palveluihin kaikkialla Suomessa.

Kuvio 3. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, palveluketjut. (Lähde: STM, 2022).

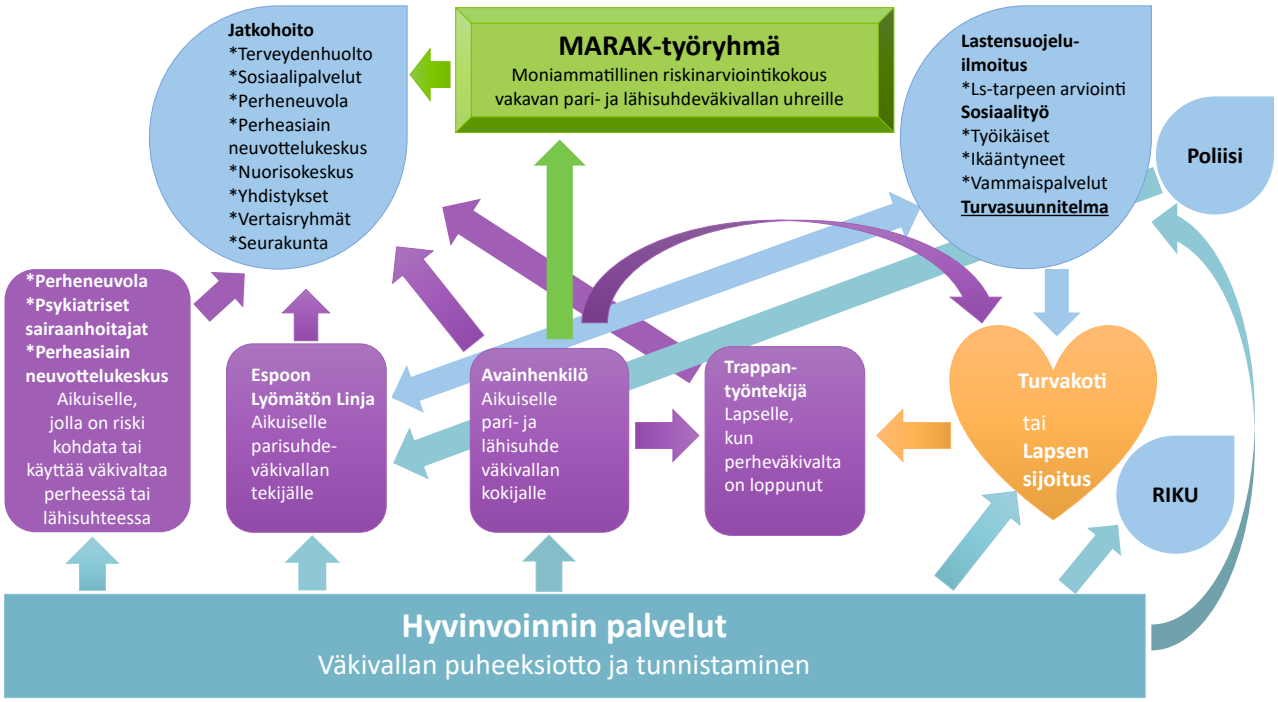
LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Palveluketjujen luominen

Väkivallan uhreille, tekijöille sekä väkivallalle altistuneille lapsille tulisi luoda toimialojen rajat ylittäviä palveluketjuja. Palveluketju on järjestämisen ja yhteensovittavan johtamisen työkalu, jonka kautta voidaan edetä siihen, että ehjiä ja laadukkaita palvelupolkuja on saatavilla. Tämä puolestaan tuottaa toimivampia asiakaskokemuksia. Ilmiöpohjaiset palveluketjut ovat siten palvelutuotannon ohjauksen väline palvelujen yhteensovittamisen varmistamiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Palveluketjujen ja -kokonaisuuksien hahmottamisessa ja järjestämisessä voi hyödyntää THL:n julkaisemaa käsikirjaa.[1] Käsikirjassa tarkastellaan palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen määrittelyn, ohjauksen ja seurannan toimijoita, tehtäviä ja keinoja. Kohdealueena ovat ensisijaisesti sosiaali- ja terveyspalvelut, mutta niiden yhdyspinnoille sijoittuu myös muita toimialoja kuten poliisi ja muut oikeudelliset palvelut.

Lähisuhdeväkivallan osalta palveluketjut on hyvä määritellä ilmiöpohjaisesti, jolloin lähisuhdeväkivaltailmiöön liittyvät palvelut jäsennetään porrastuvana ilmiöpohjaisena kokonaisuutena. Eri asiakasryhmille, kuten väkivallan uhrit, tekijät ja väkivallalle altistuneet lapset, määritellään palvelutasot ja niille keskeiset tavoitteet, sovitaan seurannasta, eri toimijoiden rooleista, vastuista sekä kehittämisen tarpeista. Tällöin palveluketju on yhtä kuin palvelukokonaisuus, joka muodostuu tietylle asiakasryhmälle tarkoitetuista perättäisistä tai osin yhtäaikaisesti toteutuvista palveluista. Palveluista kertyvän tiedon avulla on mahdollista seurata väkivaltailmiöön puuttumista eri palveluissa ja kerätä tietoa johtamisen tueksi.

Kuvio 4. Lohjan kaupungin perhe- ja lähisuhdeväkivaltatyön malli. (Lähde: Lohjan kaupunki, 2021)

1 Palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen määrittelyn, ohjauksen ja seurannan käsikirja: https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-581-0

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Puheeksi ottaminen, tunnistaminen ja palveluohjaus

Väkivallan tunnistaminen, puheeksi ottaminen ja palveluohjaus tulee olla osa kaikkien hyvinvointialueilla toimivien sote-palveluiden sekä kuntien vastuulle jäävien palveluiden, kuten varhaiskasvatuksen ja koulutuksen, perustoimintaa. Väkivallan puheeksi ottamisen tulee olla yksi asiakkaiden tuen ja hoidon tarpeen arvioinnin osa-alue. Tähän tarkoitukseen kehitetyt lomakkeet[2] toimivat erinomaisena työvälineenä ammattilaisille. Kun väkivalta on otettu puheeksi ja tunnistettu, ammattilainen ohjaa asiakkaan oikea-aikaisiin ja tarkoituksenmukaisiin palveluihin sovittujen palvelupolkujen mukaisesti.

Kuntien vastuulla olevat palvelut kuten varhaiskasvatus ja koulutus ovat usein ensimmäisiä, joissa huoli perheessä esiintyvästä väkivallasta saattaa herätä. Tämän vuoksi on tärkeää, että myös kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnoille on sovittu palveluketjuista lähisuhdeväkivallan osapuolille.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kasvatuksen ja koulutuksen ammattilaisten tulee yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ylläpitää väkivaltakielteistä ilmapiiriä ja korostaa väkivaltaa käyttävien henkilöiden vastuuta väkivaltaisuudestaan ja viestiä tekijöille, että he voivat saada apua ja muuttaa käyttäytymistään. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten on syytä tuoda esiin osana omia työtehtäviään, että lähisuhdeväkivalta on laaja yhteiskunnallinen ongelma, joka otetaan asiakkaiden ja potilaiden kanssa puheeksi peruspalveluissa ja johon on tarjolla tukea ja apua.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos suosittelee, että henkilöstö koulutetaan perehdytysvaiheessa ja säännöllisesti työsuhteen aikana käyttämään väkivaltaa koskevia kartoitus- ja riskinarviointilomakkeita. Kuntien ja alueiden yksiköissä tulee kartoittaa henkilöstön osaamista lomakkeiden käytön osalta ja seurata miten aktiivisesti lomakkeet ovat käytössä.

Seksuaalisuuden hyvinvointi on olennainen osa ihmisen yleistä hyvinvointia. Seksuaalisuuden puheeksi ottamiseen täytyy olla mahdollisuus kaikissa asiakaskohtaamisissa. Ammattilaisen oma arvomaailma, asenteet tai ajan ja koulutuksen puute eivät saa olla puheeksi ottamisen esteenä. Ammattilaisille tulee taata mahdollisuus ottaa seksuaalisuus puheeksi asiakastyössä. Myös seksuaaliväkivallasta kysymisen tulee olla osa asiakkaan tuen tarpeen arviointia ja hoidon järjestämistä.

Väkivallan riskinarviointivelvoite

Kaikkien viranomaisten, jotka kohtaavat työssään asiakkaita, jotka ovat kokeneet väkivaltaa, tulee arvioida väkivallan riskiä, vakavuutta ja erityisesti kuolemanvaaraa.[3] Viranomaisia koskeva riskinarviointivelvoite on Suomessa voimassa lain tasolla. Väkivallan riskin arvioimiseen on kehitetty systemaattisia työvälineitä. Suomessa aikuisten välisen parisuhdeväkivallan riskin arvioinnissa käytetään yleisimmin MARAK-riskinarviointilomaketta[4], joka löytyy myös rakenteisista KANTA-asiakirjoista. Viranomaisille tulee järjestää säännöllistä koulutusta riskinarviointivelvoitteen täyttämiseksi. Riskejä arvioitaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota erilaisiin, myös harvinaisempiin väkivallan muotoihin kuten kunniaan liittyvään väkivaltaan ja huomioida erityisen haavoittuvassa asemassa olevat kuten toisen huolenpidon alaisuudessa elävät ihmiset.

Silloin, kun sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa tai poliisissa kohdataan asiakas, jonka kokeman lähisuhdeväkivallan riski on koholla, hänet tulee ohjata monialaisen avun piiriin hänen yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Lähisuhdeväkivallan uhrien turvallisuu-

2 Kts. www.thl.fi/vakivaltalomakkeet. Lomakkeet löytyvät myös rakenteisista Kanta-asiakirjoista sähköisinä.

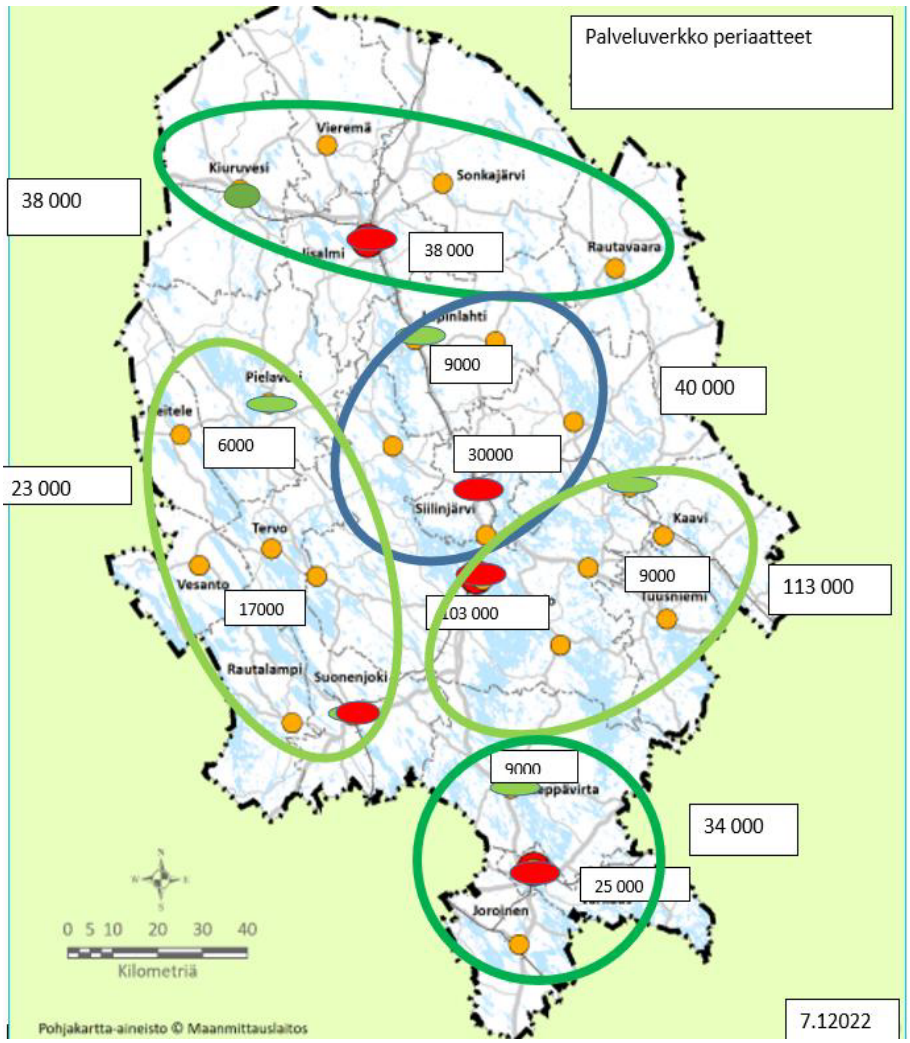
3 Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (SopS 53/2015), ns. Istanbulin sopimus, Art. 51.

4 Lisätietoa: www.thl.fi/marak

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

den parantamiseksi ja tuen koordinoimiseksi on siten hyvinvointialueella oltava riittävä määrä paikallisia MARAK-työryhmiä, jonne asiakkaan voi ohjata.

Hyvinvointialue voi itse päättää, miten se organisoi monialaisen yhteistyön ja toimenpiteiden yhteensovittamisen vakavasta lähisuhdeväkivallasta kärsivien uhrien auttamiseksi. Esimerkiksi Keski-Uudellamaalla on päätetty perustaa yksi, koko hyvinvointialueen kattava MARAK-työryhmä. Toisaalta Pohjois-Savossa on perustettu viisi paikallista MARAK-työryhmää, jotka yhdessä kattavat koko hyvinvointialueen. Keskeistä on, että asiakkailla olisi hyvinvointialueella mahdollisimman yhdenvertainen pääsy moniammatillisen avun piiriin.

Kuvio 5. Pohjois-Savon MARAK-alueet. (Lähde: Pohjois-Savon Hyvinvointialue, 2022).

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Henkilöstön koulutus

Kuntien ja hyvinvointialueiden henkilöstölle tulee tarjota tietoa ja lisäkoulutusta lähisuhdeväkivallasta. Hyvinvointialueita koskee henkilöstön koulutusvelvollisuus, jonka mukaan hyvinvointialueen tulee seurata sen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön, mukaan lukien sen yksityisen palveluntuottajan palveluksessa olevan henkilöstön, jolta hyvinvointialue hankkii palveluja, ammatillista kehittymistä ja huolehtia siitä, että henkilöstö osallistuu riittävästi oman alansa täydennyskoulutukseen. Henkilöstön täydennyskoulutuksessa on otettava huomioon henkilöstöön kuuluvien peruskoulutuksen pituus, työn vaativuus ja tehtävien sisältö.[5] Myös kunnissa ja oppilaitoksissa työskenteleville tulee tarjota lisäkoulutusta ja ohjeita väkivallan tunnistamisesta ja siitä, miten toimitaan, kun väkivaltaa havaitaan.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos suosittelee, että henkilöstön perehdytyksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen tukena käytetään valmiita ja maksuttomia THL:n verkkokouluja[6]. Verkkokoulujen lisäksi alueellisesti ja kunnittain tulisi järjestää ammatillista lisäkoulutusta esimerkiksi väkivaltailmiöstä, väkivallan ennaltaehkäisystä, asiakkaan traumatietoisesta kohtaamisesta, väkivaltatyössä käytettävistä tutkimustietoon perustuvista menetelmistä sekä palveluohjauksesta.

Väkivallan uhrien palvelut

Akuutti apu ja palveluohjaus

Terveyskeskusten ja sairaaloiden vastaanotto-, hoito- ja palvelutoiminnassa on huolehdittava siitä, että akuutissa väkivaltatilanteessa asiakkaat saavat nopeasti kriisiavun ja hoidon väkivallan aiheuttamaan kriisiin. Fyysisten vammojen kirjaamisessa on hyödyllistä käyttää apuna THL:n sivuilta löytyvää kehokarttalomaketta[7], joka tukee pahoinpidellyn potilaan kokonaisvaltaista hoitoa ja hoidon jatkuvuutta. Jos akuuttikäynnin yhteydessä ei ole riittävästi aikaa kartoittaa potilaan tilannetta tarkemmin, hänet tulee ohjata sosiaalityöntekijän tai sairaanhoitajan vastaanotolle, joka voi arvioida tilanteen vakavuuden ja riskit tarkemmin yhdessä potilaan/asiakkaan kanssa. Yhteys poliisiin ja alaikäisten kohdalla myös lastensuojeluun on otettava heti väkivaltaa epäiltäessä ja palveluohjaus esimerkiksi turvakotiin kannattaa ottaa aina puheeksi väkivallan tullessa esille.

Sosiaali- ja kriisipäivystyksessä ja muissa sosiaalihuollon yksiköissä kohdataan akuutteja lähisuhdeväkivaltatilanteita. Sosiaalityöntekijän tulee työskennellä tiiviissä yhteistyössä poliisin kanssa ja varmistaa, että väkivallan kohteena oleva perheenjäsen saa tarvitsemansa avun ja hoidon. Akuutteja tilanteita varten luodut toimintamallit varmistavat, että viranomaisten ja eri palveluntuottajien yhteistyö ja tiedon kulku toimii. Lapset, nuoret ja muut erityisen haavoittavassa asemassa olevat henkilöt tulee huomioida akuuteilla kotikäynneillä ja kaikille tulee järjestää riittävää tukea ja ohjeistusta. Ohjaus turvakotiin tai muihin tarpeen mukaisiin palveluihin tulee tehdä viivytyksettä.

Seksuaaliväkivaltaa kokeneiden tarvitseman tuen ja hoidon järjestämiseen on varauduttava palvelujärjestelmän eri tasoilla ja akuuttitilanteissa on toimittava viivytyksettä. Seksuaaliväkivaltaa kokeneiden palveluketjut on organisoitava läpi Suomen kattaviin Seri-tukikeskuksiin. Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen läpikäyneiden oikeanlainen tuki ja hoito, kuten pääsy avaus- ja korjausleikkauksiin väkivallan tunnistamisen jälkeen, on myös varmistettava.

5 Järjestämislain 59 §.

6 Kts. https://thl.fi/fi/web/vakivalta/tyon-tueksi/vakivalta-aiheiset-verkkokoulut

7 Kts. www.thl.fi/vakivaltalomakkeet

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Alaikäisten uhrien kohdalla ensin lastensuojelun tarvetta arvioidaan palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä ja tämän jälkeen osana asiakassuunnitelmaa mihin perustuen arvioidaan tuen ja myös hoidon tarvetta. Palvelujen ja hoidon tarpeen arviointi tapahtuu usein monialaisessa yhteistyössä. Uhrille on annettava myös kirjalliset ohjeet väkivallasta selviytymisen tueksi ja opastettava häntä muun muassa Rikosuhripäivystyksen tai turvakodin asiakkuuteen. Uhrille tulee antaa ohjeistusta oikeudellisen avun hakemiseen.

Palveluketjujen kirjaaminen ja varmistaminen rakenteisiin

Nykyisten palveluiden hajanaisuus ja puutteet palveluketjujen määrittelyssä saattavat johtaa siihen, että väkivallan uhrit ja tekijät eivät välttämättä saa tarvitsemaansa apua. Tästä syystä erityisosaaminen on tarkoituksenmukaista koota siten, että väkivallan uhri ja tekijä voivat mahdollisimman pian väkivallan tunnistamisen jälkeen päästä asiakkaaksi väkivallan ehkäisytyöhön erikoistuneeseen palveluun, joihin muut toimijat voivat suoraan ilman ajanvarausta ohjata väkivallan uhrin ja tekijän.

Esimerkkinä toimivasta käytännöstä voidaan mainita Avainhenkilötoimintamalli[8], joka on kehitetty Etelä-Savossa osana Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallista kehittämisohjelmaa 2010-luvulla.

Tuloksena oli kattava, hajautettu perustason väkivaltatyön malli organisaatioiden eri tasoille, jossa keskeisessä roolissa oli ammattilaisten kouluttaminen tunnistamaan ja puuttumaan lähisuhdeväkivaltaan osana normaalia työtänsä. Mallissa:

1. Jokainen peruspalveluissa työskentelevä ammattilainen ymmärtää lähisuhdeväkivaltaa ilmiönä ja osaa käyttää lähisuhdeväkivaltaseulaa (suodatin- ja kartoituslomake) apuna tunnistamisessa
2. Alueelle on luotu selkeä palvelupolku, jossa ammattilainen tietää mihin ohjata asiakas, kun tunnistaminen missä tahansa peruspalvelussa on tehty
3. Julkisissa palveluissa on koulutettu osaajia (avainhenkilöitä), jotka pystyvät perustason väkivaltatyöhön
4. Lähisuhdeväkivaltatyö ja osaaminen on upotettu rakenteisiin.

Mallissa väkivaltaa kohdanneen asiakkaan tunnistamisen jälkeen hänet ohjataan tarvittaessa avainhenkilölle. Avainhenkilön tehtävänä on kartoittaa asiakkaan tilanne koetun väkivallan osalta tarkemmin esimerkiksi MARAK-riskinarvioinnin avulla, auttaa asiakasta tarjoamalla psykososiaalista apua ja perustietoa lähisuhdeväkivallasta, tarvittaessa tehdä turvasuunnitelma ja mikäli tarpeen, ohjata asiakas eteenpäin erityispalveluihin tai monialaiseen MARAK-työryhmään.

Etelä-Savon mallissa avainhenkilö tapaa asiakasta yleensä 1–5 kertaa ja mikäli viidennellä kerralla asiakas ohjataan erityistukipalveluihin, tapahtuu tämä saattaen vaihtaen. Asiakkaan kanssa suunnitellaan jatkoapu ja viimeiseen tapaamiseen avainhenkilön kanssa osallistuu jatkoavun tarjoaja. Palvelupolku kattaa siten koko sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kirjon perustasolta erityisen vaativiin palveluihin sekä järjestöjen tarjoamiin väkivaltatyöhön erikoistuneisiin palveluihin.

Turvakodit

Turvakoti on ympärivuorokautinen, asiakkaalle maksuton kriisityön yksikkö, johon lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokeva henkilö tai perhe voi mennä oma-aloitteisesti tai viranomaisen tai muun tahon ohjaamana, tarvittaessa myös nimettömänä.

8 Lue lisää mallista alkaen s. 37 raportista Lähisuhdeväkivaltaan puuttumisen ja ehkäisyn prosessit – Lähisuhdeväkivaltatyön hyvät käytännöt rakenteisiin: http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-4121-2

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Turvakotipalvelujen asiakas tarvitsee yleensä väkivallan ehkäisyyn liittyvien palvelujen lisäksi myös muita yhtäaikaisesti tarjottavia palveluja elämäntilanteensa mukaisesti, jotta asiakkaan tilanne voi muuttua väkivallattomaksi. Hyvinvointialueiden vastuulla on lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden asukkaiden avopalveluiden järjestäminen sekä turvakotipalvelun jälkeiseen tuen tarpeeseen vastaaminen. Kuntien ja hyvinvointialueen palvelujen lisäksi yhteistyötä tehdään turvakotijakson aikana ja sen jälkeen muiden palveluntarjoajien, kuten järjestötoimijoiden kanssa.

Asiakkaan tuen tarve tyypillisesti jatkuu turvakotijakson jälkeen, sillä turvakotijakso on usein lyhyt, eikä asiakas ehdi saada kaikkea tarvitsemaansa tukea ja palveluja turvakotijakson aikana. Tilanteeseen vaikuttavat esimerkiksi jonot tiettyihin palveluihin, kuten perheoikeudellisiin palveluihin ja esimerkiksi mahdollisen rikosprosessin pitkä kesto. Akuutissa kriisissä asiakkaan voimavarat ovat usein myös rajalliset ja käytännön asioiden järjestäminen voi viedä aikaa.

Mikäli turvakotiasiakkaan jakso päättyy suunnitelmallisesti, pidetään asiakkaan kanssa turvakodissa aina loppukeskustelu, jossa varmistetaan asiakkaan jatkotuen saaminen turvakotijakson jälkeen.

Kuvio 6. Turvakotien palvelupolku. (Lähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, 2022)

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Pitkäkestoinen psykososiaalinen tuki ja terapia

Perusterveydenhuolto ja sosiaalihuolto ovat avainasemassa traumaperäisten mielenterveyden häiriöiden ja niiden psykososiaalisten seurausten tunnistamisessa ja oikeanlaisen hoidon ja tuen järjestämisessä. Kunnassa ja hyvinvointialueilla on järjestettävä asiantuntevaa pitkäkestoista tukea ja yksilö- tai ryhmämuotoista terapiaa väkivallasta traumatisoituneille uhreille. Myös seksuaaliväkivallan aiheuttamista kroonisista oireista kärsivien on päästävä psykiatriseen konsultaatioon ja terapiaan. Tukea ja terapiaa voidaan tarjota terveydenhuollon palveluissa tai väkivallan ehkäisyn erityispalveluissa, joita järjestävät muun muassa kolmannen sektorin toimijat. Kelan korvaamaan psykoterapiaan tulee ohjata ja tukea. Apua on oltava tarjolla nopeasti ja palveluohjaus sosiaalihuollosta terveyden huoltoon tulee olla sujuvaa.

Lapset ja nuoret

Lapsille ja nuorille tulee tarjota yksilöllistä ja lapsen ikä- ja kehitystaso huomioivaa tukea ja apua väkivaltaan liittyvissä tilanteissa. Hyvinvointialueilla tulee olla riittävät resurssit lasten, nuorten, perheiden ja yhteisöjen kanssa tehtävään lapsi- ja perhekohtaiseen sekä yhteisölliseen sosiaalityöhön myös esimerkiksi väkivaltarikoksilla oireilevien nuorten kanssa. Kunnan ja hyvinvointialueen välille tulee sopia monialaiset yhteistyörakenteet lasten ja nuorten väkivallan ehkäisyn, arvioinnin ja hoidon toteutumisen seuraamiseksi. Kuntien palveluissa kuten varhaiskasvatuksessa ja kouluissa tulee puuttua väkivaltaan ja ohjata lapset ja nuoret palveluihin.

Kunnissa väkivallan ennaltaehkäisy ja väkivallattoman toimintatavan vahvistaminen sekä lasten ja nuorten tukeminen tähän ovat keskiössä. Huoltajia tulee tukea kasvatustehtävässään siten, että väkivalta voidaan ottaa puheeksi ja heille tarjotaan apua lapsen tai nuoren väkivaltaisuuteen ja mikäli vanhempi on väkivaltainen, on yhteistyö lastensuojelun ja poliisin kanssa tehtävä mahdollisimman sujuvaksi ja yhteydenotto tulee tapahtua viivytyksettä oikeaaikaisten palveluiden järjestämiseksi ja turvallisuuden takaamiseksi.

Mitä pienemmästä lapsesta on kyse, sitä todennäköisemmin väkivallan tekijä on lapsen oma vanhempi. Yleisimmin lapseen kohdistuu henkistä ja kuritusväkivaltaa, ja väkivalta voi usein olla yksi monista kuormittavista tekijöistä lapsen ja perheen elämässä. Kun väkivalta tapahtuu perhe- tai läheissuhteissa, on myös tukitoimia ja apua kohdennettava kaikille osapuolille. Lapsen etu näissä tilanteissa toteutuu usein parhaiten, kun palveluja on saatavilla matalalla kynnyksellä siellä, missä muutkin perheiden tarvitsemat palvelut ovat. Tähän tarkoitukseen sopivat hyvin esimerkiksi laaja-alaisia perus- ja erityistason palveluita tarjoavat perhekeskukset. Perhekeskuksista tulisi löytyä valmiuksia ja osaamista ehkäistä, arvioida ja hoitaa väkivaltakokemusten aiheuttamia haittoja, tarvittaessa erityis- ja vaativan tason palveluiden ja OT-keskusten (ks. seuraava kappale) konsultaatio- ja koordinaatiotuella. Lastensuojelun rooli lähisuhdeväkivaltaan liittyvissä tilanteissa on aina olennainen ja yhteistyö lastensuojelun ja muiden perhepalveluiden kesken on oltava sujuvaa.

Kaikilla hyvinvointialueilla tulee hyödyntää lapsiin kohdistuvien väkivaltaepäilyjen selvitysprosesseissa monialaista yhteistyötä poliisin, syyttäjän, lastensuojelun ja terveydenhuollon välillä. Osana Barnahus-hanketta jalkautetaan LASTA-seula -mallia, jossa edellä mainitut ammattilaiset yhdessä arvioivat lapsen tilannetta ja tarvittavaa palvelupolkua kokonaisvaltaisesti niin rikoksen ehkäisyn ja tutkinnan, lapsen suojaamisen ja turvallisuuden kuin hoidonkin kulmasta. Mikäli epäillään rikosta, kuuluu lapsiystävälliseen oikeusprosessiin lapsen kuuleminen lapsiystävällisessä ympäristössä (Barnahus Quality Standards 2017).

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Haavoittuvimmassa asemassa olevat lapsiuhrit ohjautuvat kuultavaksi yliopistosairaaloiden lasten ja nuorten oikeuspsykiatrian ja -psykologian yksiköihin (Barnahus-yksiköihin), mutta suurin osa väkivaltaepäilyssä asianomistajina olevista lapsista kuullaan yhä poliisin tiloissa. Nämä tilat eivät kuitenkaan ole lasten tarpeita ajatellen suunniteltuja ja tähän tulisi kiinnittää huomiota.

Barnahus-hanke tukee ja toteuttaa parhaillaan (2022) pilotteja, joiden kautta hyvinvointialueilla esimerkiksi perhekeskukset voivat toimia osassa tapauksista lapsen kuulemisen paikkoina etenkin lastensuojelun erityispalvelun sijaitessa perhekeskuksen yhteydessä. Perhekeskuksiin ja muihin perustason palveluihin voi tämän jälkeen luontevasti sijoittua myös lapsen ja perheen tarvitsemia vaikuttavia ja lapsiystävällisiä tuki- ja hoitopalveluita. Näitä tutkimusnäyttöön perustuvia työmenetelmiä jalkautetaan yhteistyössä THL:n, yliopistosairaaloiden ja hyvinvointialueiden kanssa. Lisäksi Barnahus-verkkokoulu antaa kattavat tiedot lapsiin kohdistuvasta väkivallasta ilmiönä, ja soveltuu sisällytettäväksi hyvinvointialueiden alueellisiin koulutussuunnitelmiin[9] .

Kuvio 7. Helsingin kaupungin Lähisuhdeväkivalta lapsiperheessä - ilmiöpohjainen palvelumalliluonnos. (Lähde: Helsingin kaupunki, 2022)

9 Lisätietoa: https://thl.fi/documents/10531/2851931/Barnahus-hankesuunnitelma+2022_2023_1.pdf/7949a739-463e-09ac-73b7-ebcf32adad48?t=1641302667090

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Tekijöille kohdistetut palvelut

Väkivaltaisen käyttäytymisen katkaisuun tähtäävien ohjelmien tarjonta vankilaolosuhteiden ulkopuolella on Suomessa jäänyt pääsääntöisesti järjestöjen varaan. Järjestöjen palveluja ei ole tarjolla kattavasti kaikkialla Suomessa, vaan ne ovat suurelta osin keskittyneet Etelä-Suomeen ja suuriin kaupunkeihin.

Kansainvälisten ihmisoikeussopimusten mukaan väkivallan tekijöille tulisi kuitenkin olla tarjolla riittävä määrä väkivallan katkaisuohjelmia. Ihmisoikeussopimusten toimeenpano on julkisen vallan vastuulla, jota sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuun osalta edustavat hyvinvointialueet. Hyvinvointialueiden tulisikin huolehtia, että alueella on tarjolla riittävä määrä väkivallan katkaisemiseen tarkoitettuja ohjelmia ja muita psykososiaalisen tuen matalan kynnyksen palveluja henkilöille, jotka käyttävät tai pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa lähisuhteissaan.

Erilaiset omahoito-ohjelmat (esim. HUS mielenterveystalo) tarjoavat mahdollisuuksia myös tekijöille suunnattavissa palveluissa, mutta pelkät verkkopohjaiset omahoito-ohjelmat eivät voi korvata kokonaan tai edes osittain kasvokkaista ja laajempaa tekijöille tarjottavaa apua ja tukea väkivallan käytön lopettamiseksi ja tilanteen selvittämiseksi. Myös alaikäisille väkivallan tekijöille tulee tarjota kohdennettua apua ja tukea. Erityisesti alaikäisten auttamiseen keskittyvää moniviranomaisyhteistyötä on kehitetty muun muassa Ankkuri-työryhmissä. Ankkuri-toiminnan tarkoituksena on puuttua varhaisessa vaiheessa lasten ja nuorten rikollisuuteen sekä lähisuhdeväkivaltaan sekä tehdä niihin liittyvää ehkäisevää työtä.

OT-keskukset

Osaamis- ja tukikeskukset (OT-keskukset) sijoittuvat palvelujärjestelmässä erityisen vaativien tilanteiden tueksi. Kohteena ovat etenkin harvinaiset, monialaista yhteistyötä edellyttävät erityiskysymykset ja niiden yhteistoiminnallinen ratkaiseminen. Verkostomainen OT-keskus palvelee ensisijaisesti ammattilaisia näissä erityisen vaativissa ja harvinaisissa kysymyksissä. Vaativimman tason yksiköiden esimerkiksi koulukotien sekä Lasten ja nuorten oikeuspsykologian ja -psykiatrian yksikköjen ajatellaan jatkossa kytkeytyvän OT-verkostoon.

Tulevaisuudessa OT-keskukset voivat parhaimmillaan tarjota monissa väkivaltaan liittyvissä erityiskysymyksissä merkittävää tukea ammattilaisille konsultaatioiden, mallinnusten ja jalkautumisen keinoin alueillaan. Näiden ohjeiden kirjoitushetkellä (2022) muun muassa OT-keskusten asiakasryhmien ikärakenne (vain lapset ja nuoret vai laajemmin) sekä kansallisen koordinaation rakenteet ovat vielä ratkaisematta. Useilla alueilla kuitenkin jo tuotetaan palveluita tulevien hyvinvointialueiden toiminnan tueksi. Esimerkiksi Pohjois-Suomessa OT-keskus on toteuttanut etäkonsultaatiokokeilun erotilanteissa ilmeneviin väkivallan ja vainon kysymyksiin yhteistyössä Ensi- ja turvakotien liiton Turvassa-hankkeen, VIOLA - väkivallasta vapaaksi ry:n, Turun ensi- ja turvakoti ry:n sekä tukikeskus Varjon kokeneiden ammattilaisten kanssa. OT-keskusten toimintaan kuuluu myös palvelujen arviointi ja tutkimus yhteistyökumppaneiden tuella.

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Palveluiden yhdenvertaisuus ja erityiskysymykset

Sote-uudistuksen tavoitteiden mukaisesti asukkaille tulee turvata yhdenvertaiset ja saavutettavat palvelut. Kuntien ja hyvinvointialueiden saumattomalla, moniammatillisella yhteistyöllä varmistetaan, että jokaisen alueen asukkaat saavat riittävät ja oikea-aikaiset palvelut ja jokainen kunta ja alue kehittää palveluita omista lähtökohdistaan kohti yhä tehokkaampaa lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisyä, puheeksi ottoa ja puuttumista. Kuntien ja hyvinvointialueiden eri toimintayksiköiden tulee antaa väkivallasta tilannekohtaista ja yksilöllistä ohjausta ja neuvontaa.

Alueelliset erot kuten esimerkiksi henkilöstön saatavuus ja osaaminen, maantieteelliset eroavaisuudet esimerkiksi välimatkojen osalta, kielivähemmistöalueet ja muut erityispiirteet tulee huomioida alueellisissa suunnitelmissa ja rakenteissa. Myös vammaiset henkilöt, maahan muuttaneet, romaniväestö ja esimerkiksi viittomakieli ja Saamen kieli tulee huomioida erikseen. Digitaalisia palveluita tulee kehittää ja hyödyntää huomioiden, etteivät ne välttämättä tavoita kaikkia tai sovellu kaikille.

Kunnissa, joissa on runsaasti naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisperinnettä harjoittavista maista lähtöisin olevia asukkaita, tulee varmistaa, että jokaisessa yksikössä on ainakin yksi silpomisen estämisestä vastaava ammattilainen, jolla on riittävä koulutus asian hoitamiseksi. Näitä yksiköitä ovat esimerkiksi terveyskeskukset, neuvolat, kouluterveydenhuolto, sosiaalihuollon palvelut, varhaiskasvatus, koulut, vastaanottokeskukset ja turvapaikkayksiköt.

Väkivallan ennaltaehkäisy ja tietoisuuden lisääminen

Seksuaalikasvatus on sekä terveyden että turvallisuuden edistämistä

Lapsella ja nuorella on oikeus saada tukea sosioemotionaalisten taitojen ja turvataitojen vahvistamiseen sekä saada iän ja kehityksen mukaista seksuaalikasvatusta. Kuntien vastuulla olevassa varhaiskasvatuksessa ja koulumaailmassa tulee huolehtia sukupuolisensitiivisestä ja ihmisoikeusperustaisesta kasvatuksesta väkivallattomuuteen.

Seksuaalikasvatuksen keinoin voidaan ehkäistä seksuaaliseen käyttäytymiseen ja seksuaaliväkivaltaan liittyviä riskejä ja tehdä myös korjaavaa työtä. Seksuaalikasvatuksen avulla voidaan myös torjua kunniaan liittyvää väkivaltaa ja haitallisia perinteitä kuten pakkoavioliittoa ja tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomista. Seksuaalikasvatuksella vahvistetaan toimijuutta oman sukupuolen ja seksuaalisuuden kysymyksissä, mikä on olennainen osa seksuaaliväkivallan ennaltaehkäisyä.

Varhaiskasvatuksen ja koulun seksuaalikasvatuksen tulee olla lapsen oikeuksia ja moninaisuutta kunnioittavaa. Seksuaalikasvatuksen tarkoituksena on suojella lasta ja tukea hänen seksuaalisuutensa kehitystä kasvattamalla lasta itsearvostukseen. Itsearvostuksen avulla lapsi pystyy tekemään valintoja, jotka tukevat hyvinvointia eri kehityksen vaiheissa.

Seksuaalikasvatusta tarvitaan kaiken ikäisenä. Kehon muutokset käynnistävät mielen ja sosiaalisten suhteiden muutokset ja sen vuoksi on tärkeää, että tietoa ja tukea voi saada läpi elämän.

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Asetuksessa neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta[10] ohjeistetaan, että alle kouluikäisten lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden seksuaalista kypsymistä ja kehitystä tukeva neuvonta on sisällytettävä terveysneuvontaan ja terveystarkastuksiin lapsen ja nuoren kehitysvaihetta vastaavasti.

Tietoisuuden lisääminen ja viestintä palveluista

Sosiaali- ja terveydenhuollossa tulee toteuttaa tiedottamis- ja vaikuttamistoimintaa lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi ja siitä aiheutuvien ongelmien vähentämiseksi. Kunnan ja hyvinvointialueiden kaikessa toiminnassa on tärkeää korostaa väkivallattoman toimintatavan merkitystä ja tarjota ajantasaista tietoa saatavilla olevista palveluista erilaisissa viestintäkanavissa. Kaikessa kunnan ja hyvinvointialueiden toiminnassa on nostettava keskeiseksi arvoksi väkivallaton, ihmisiä kunnioittava ja neuvotteluun perustuva toimintakulttuuri. Kuntalaisille ja hyvinvointialueen asukkaille on tarjottava tietoa ja neuvontaa lähisuhdeväkivallasta sekä siitä, mistä ongelmaan voi saada tukea ja apua.

Kunnissa, yhteistoiminta-alueilla ja hyvinvointialueilla on toivottavaa toteuttaa toistuvia väkivallan ehkäisykampanjoita ja tapahtumia yhteistyössä järjestöjen, seurakuntien ja muiden keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Kampanjoissa on tehtävä näkyväksi väkivallan eri ilmenemismuotoja ja lisättävä tällä tavoin asukkaiden tuntemusta väkivaltailmiöstä. Kampanjoilla vahvistetaan väkivallan vastaisia asenteita ja käyttäytymismalleja sekä tarjotaan tietoa avun hakemisesta.

Näiden suositusten toteutumisen seuranta ja arviointi

Vastuu lähisuhdeväkivallan ehkäisyn tavoitteiden toteutumisesta, seurannasta ja arvioinnista on hyvinvointialueiden, kuntien, ja kuntayhtymien johdolla. Kunnissa, kuntayhtymissä ja hyvinvointialueilla seurataan näissä suosituksissa esitettyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista ja raportoidaan asiasta muun toiminnan raportoinnin yhteydessä.

Valtakunnallisesti lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyä tukevat ja ohjaavat yhteistyössä Sosiaali- ja terveysministeriö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Kuntaliitto ja Aluehallintovirastot. Näiden ohjeiden toimeenpanoa tullaan seuraamaan THL:n toimesta vuosien 2023-2025 aikana.

---

10 Valtioneuvoston asetus
neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011)

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Tarkistuslista

Tämän tarkistuslistan avulla voit nopeasti arvioida, miten kattavasti väkivallan vastaisen työn rakenteet on alueellasi järjestetty. Tarkistuslista myös ohjaa vaikuttamaan siihen, että jatkossa kaikki suositellut väkivallan vastaisen työn rakenteet ja menetelmät ovat hyvinvointialueellasi ja kunnassasi käytössä.

	Kyllä	Ei	Suunnitteilla
1. Hyvinvointialueellani/kunnassani on nimetty lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä	☐	☐	☐
2. Hyvinvointialueellani/kunnassani on nimetty lähisuhdeväkivallan vastaisen työn koordinaattori	☐	☐	☐
3. Hyvinvointialueellani/kunnassani on laadittu väkivallan ehkäisyyn liittyvä toimintaohjelma ja sen toimeenpanon seurannasta on sovittu	☐	☐	☐
4. Hyvinvointialueellani/kunnassani on kirjattu väkivallan ehkäisyn tavoitteet yhdistettyyn hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan ja/tai muihin asiakirjoihin	☐	☐	☐
5. Hyvinvointialueellani/kunnassani kartoitetaan henkilöstön osaamistarpeita ja tarjotaan ammattilaisille täydennyskoulutusta lähisuhdeväkivallasta	☐	☐	☐
6. Hyvinvointialueellani/kunnassani on kirjattu väkivallan uhrin, tekijän ja väkivallalle altistuneen lapsen palvelupolut ja niiden toimintaa seurataan	☐	☐	☐
7. Hyvinvointialueellani on käytössä väkivallan puheeksi ottamisen menetelmä ja sen käyttöä seurataan ja siihen perehdytetään	☐	☐	☐
8. Hyvinvointialueellani on käytössä väkivallan riskinarvioinnin menetelmä ja siihen on saatavilla perehdytystä	☐	☐	☐
9. Hyvinvointialueellani huomioidaan väkivallan vastaisessa työssä myös erityisryhmät kuten kunniaan liittyvän väkivallan, pakkoavioliiton ja tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen uhrit	☐	☐	☐
10. Alueellani on riittävä määrä erityistukipalveluja, esimerkiksi Seri-tukikeskuksia seksuaaliväkivallan uhrien tukemiseksi sekä paikallisia MARAK-työryhmiä (moniammatillinen riskinarviointikokous) vakavan parisuhdeväkivallan uhrien auttamiseksi.	☐	☐	☐

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

Lisätietoja

- Sote-uudistus ja palvelujen kehittäminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen
- Hyvinvointikertomusten minimitietosisältö
- THL:n väkivalta-aiheiset sivut
- Hoitotyön tutkimussäätiön HOTUS tutkimusnäyttöön perustuvat hoitosuositukset
- Duodecim Käypä Hoito suositukset
- Duodecim Terveysportti ja THL TOIMIA suositukset ja mittarin arvioinnit
- ITLA Kasvun tuki tietolähde
- Barnahus
- Seri-tukikeskukset
- MARAK-toimintamalli

LIITE: Kaupunginhallitus 10.10.2022 / 50 §

51 § Vastaus Mika Kasosen ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen nuorisotyöntekijöitä Nikinmäen nuorisotilaan

VD/1594/00.02.00.03/2022

RÅ/HR/JT

Mika Kasonen ja 22 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet valtuutetut pyydämme, että Vantaan kaupunki rupeaa välittömästi selvittämään, että pystyykö Nikinmäen opetuspisteeseen palkata nuorisotyöntekijöitä. Nikinmäen opetuspisteen nuorisotila on tyhjillään ja alueella on huutava pula nuorisotilasta. Nuorisotiloilla on iso merkitys nuorten kohtaamispaikkoina. Se, että Vantaan kaupunki yrittää valjastaa vapaaehtoisia vanhempia pyörittämään nuorisotilaa, ei ole Vantaan kaupungilta vastuullista toimintaa. Vain koulutetut nuoriso-ohjaajat ovat jo pelkästään vastuukysymysten johdosta ainoa oikea ratkaisu Nikinmäen nuorisotilan työntekijöiksi. Nuorisotilat ovat tärkeitä ja turvallisia vapaa-ajanviettopaikkoja nuorille.

Me valtuutetut pyydämme Vantaan kaupungin lunastamaan lupauksensa ja palkkaamaan nuorisotilaan riittävät työntekijät.”

Kaupunginvaltuusto 31.1.2022 § 20

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Kaupunkikulttuurin toimialan nuorisopalvelujen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Valtuustoaloitteessa tuotiin esille toive nuorisopalveluiden palveluverkon laajentamisesta Nikinmäen opetuspisteeseen rakennettuun yhteiskäyttötilaan.

Nuorisopalveluiden palveluverkko on rakennettu siten, että se kattaa mahdollisimman hyvin koko kaupungin tarpeet. Tämä onnistuu ainoastaan keskittämällä nuorisopalveluiden palveluja Vantaan eri alueilla siten, että jokainen nuorisotila palvelee useampia kaupunginosia.

Nikinmäen opetuspisteen yhteyteen on muutama vuosi sitten rakennettu yhteiskäyttötila, jota on koulupäivän ulkopuolisina aikoina mahdollista hyödyntää nuoriso- ja asukastilana. Nuorisotyöntekijäresurssia tilaan ei kuitenkaan ole suunniteltu, koska nuorisotiloja ja -toimintaa on suhteellisen lähellä jo valmiiksi. Korson suuralueella Nikinmäen lähistöllä on kaksi nuorisotilaa, toinen Korsossa ja toinen Mikkolassa. Nämä tilat ja niissä olevat työntekijät palvelevat myös Nikinmäen nuoria.

Nikinmäen opetuspisteen yhteiskäyttötilassa voidaan jatkossa järjestää toimintaa nuorille joko järjestöyhteistyönä tai vapaaehtoistoimintana. Vapaaehtoistoimintaan perustuvaa nuorisotyötä tehdään jo esimerkiksi Ilolassa ja Ylästössä, joissa tilanne on monella tavalla samankaltainen kuin Nikinmäessä.

Nuorisopalveluiden näkökulmasta palveluverkkoa ei ole mahdollista laajentaa yksittäisistä tarpeista lähtien, vaan on katsottava asiaa tasapuolisesti koko kaupungin palveluverkon kehittämisen näkökulmasta, koska resurssit eivät riitä kaikkeen. Mikäli Nikinmäkeen palkattaisiin nuorisotyöntekijöitä, olisi perusteltua resurssoida samaan tapaan myös mm. Ylästön ja Ilolan alueita, jotka ovat samankaltaisia asuinalueita ja joista on vastaavan pituinen matka lähimmälle nuorisotilalle.

Nuorisotyön läsnäoloa alueilla, joilla sitä tällä hetkellä ei ole, voidaan harkita laajennettavaksi joko vapaaehtoisten toteuttamana ja nuorisotyöntekijöiden tukemana toimintana, järjestöyhteistyönä tai kehittämällä liikkuvan nuorisotyön muotoja, joita esimerkiksi Espoossa katvealueiden nuorisotyössä on viime vuosina kehitetty. Liikkuvan nuorisotyön toimintaperiaatteisiin ja tämän hetken toteutustapoihin muissa kaupungeissa on tarkoitus tutustua tulevana toimintakautena.

Kaupunginhallitus 22.8.2022 § 10

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Mika Kasoselle ja 22 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

———

Kaupunkikulttuurin toimialan nuorisopalvelujen palvelualue täydentää vastaustaan seuraavasti:

Valtuustoaloitteessa tuotiin esille toive nuorisopalveluiden palveluverkon laajentamisesta Nikinmäen opetuspisteeseen rakennettuun yhteiskäyttötilaan.

Nuorisopalveluiden palveluverkko on rakennettu siten, että se kattaa mahdollisimman hyvin koko kaupungin tarpeet. Tämä onnistuu ainoastaan keskittämällä nuorisopalveluiden palveluja Vantaan eri alueilla siten, että jokainen nuorisotila palvelee useampia kaupunginosia.

Nikinmäen opetuspisteen yhteyteen on muutama vuosi sitten rakennettu yhteiskäyttötila, jota on koulupäivän ulkopuolisina aikoina mahdollista hyödyntää nuoriso- ja asukastilana. Nuorisotyöntekijäresurssia tilaan ei kuitenkaan ole suunniteltu, koska nuorisotiloja ja -toimintaa on suhteellisen lähellä jo valmiiksi. Korson suuralueella Nikinmäen lähistöllä on kaksi nuorisotilaa, toinen Korsossa ja toinen Mikkolassa. Nämä tilat ja niissä olevat työntekijät palvelevat myös Nikinmäen nuoria.

Nikinmäen opetuspisteen yhteiskäyttötilassa voidaan jatkossa järjestää toimintaa nuorille joko järjestöyhteistyönä tai vapaaehtoistoimintana. Vapaaehtoistoimintaan perustuvaa nuorisotyötä tehdään jo esimerkiksi Ilolassa ja Ylästössä, joissa tilanne on monella tavalla samankaltainen kuin Nikinmäessä.

Nuorisopalveluiden näkökulmasta palveluverkkoa ei ole mahdollista laajentaa yksittäisistä tarpeista lähtien, vaan on katsottava asiaa tasapuolisesti koko kaupungin palveluverkon kehittämisen näkökulmasta, koska resurssit eivät riitä kaikkeen. Mikäli Nikinmäkeen palkattaisiin nuorisotyöntekijöitä, olisi perusteltua resursoida samaan tapaan myös mm. Ylästön ja Ilolan alueita, jotka ovat samankaltaisia asuinalueita ja joista on vastaavan pituinen matka lähimmälle nuorisotilalle.

Nuorisotyön läsnäoloa alueilla, joilla sitä tällä hetkellä ei ole, voidaan harkita laajennettavaksi joko vapaaehtoisten toteuttamana ja nuorisotyöntekijöiden tukemana toimintana, järjestöyhteistyönä tai kehittämällä liikkuvan nuorisotyön muotoja, joita esimerkiksi Espoossa katvealueiden nuorisotyössä on viime vuosina kehitetty. Liikkuvan nuorisotyön toimintaperiaatteisiin ja tämän hetken toteutustapoihin muissa kaupungeissa on tarkoitus tutustua tulevana toimintakautena.

Vaihtoehdot nuorisotyön laajentamiseksi kustannusarvioineen:

1. **Kaupungin oma nuorisotila, jossa kaksi vakituista työntekijää**
   Palveluverkkoa laajennetaan kaupungin omana toimintana. Uusi nuorisotila palvelee yhden alueen tarpeita, henkilöresurssin lisäys tuo pientä lisäystä samalla myös esim. jalkautuvaan nuorisotyöhön.

2 nuorisotyöntekijää	76500 €/v
Toimintaraha	7000 €/v
Vuokra- ja siivouskustannukset	62500 €/v
Kertaluontoinen kalustus	20000 €
Yhteensä:	**146000 €/vuosi + 20000 € kertakalustus**

2. **Liikkuva nuorisotyö, Espoon malli**
   Palveluverkko pysyy ennallaan, mutta nuorisotyötä tarjotaan liikkuvan työmuodon keinoin. Palvelee useita alueita. Kustannustehokas tapa saada usealle alueella nuorisotyötä, mutta ei jokaisena iltana.

2 erityisnuorisotyöntekijää	80000 €/v
Pakettiauton leasingkulut	10200 €/v
Polttoaineet	2600 €/v
Pakettiauton ja nuorisotyön kertavarustelu	9500 €
Muut toimintakulut	2000 €/v
Yhteensä:	**94800 €/v + kertakulut 9500 €**

3. **Ostopalvelu järjestötilana Kolohongan mallin mukaan**
   Palveluverkkoa laajennetaan järjestötilojen kautta. Uusi järjestötila palvelee yhtä aluetta. Sopimuksella tila on auki, mutta ei tuo lisäresursseja esim. jalkautuvaan nuorisotyöhön.

Palveluosto (maksu toiminnan tuottajalle)	50000 €/v
Kertaluontoinen kalustus	2 000 €
Arvio vuokra- ja siivouskustannuksista esim. 200m2	n. 60000 €/v
Yhteensä:	**110000 €/v (sis vuokrat ja siivous) + kertakalustus 20000€**

4. **Nuorisotoimintaa alueella kaupungin tiloissa nuorisopalveluiden kumppanuussopimuksella. Vapaaehtoistoimintaa nuorisotyön tuella.**
   Nuorisotyö tukee vapaaehtoistoimintaan perustuvaa nuorten toimintaa. Laskenta perustuu siihen, että toimintaa tuetaan avustuksin nykyisin avustusperustein. Kustannukset laskettu yhden alueen vapaaehtoistoimintaan.

Toimintaa 4h/1kertaa viikossa	3600 €/v
Toimintaa 4h/3 kertaa viikossa	10800 €/v
Materiaali- ja tarvikekulut	n. 2000 €/v
Yhteensä:	**16400 €/v**

5. **Sama kuin kohta 4., mutta palkataan toiminnan tukemiseen yksi nuorisotyöntekijä. Tehtävänä on kouluttaa ja tukea vapaaehtoistoimijoita ja olla ammattilaisena mukana toiminnassa. Tehtävänä on myös koordinoida ja kehittää toimintaa Vantaan tasolla.**
   Nuorisotyö tukee vapaaehtoistoimintaan perustuvaa nuorten toimintaa, mutta toiminnan tukemiseen on oma erityinen resurssi. Laskenta perustuu siihen, että toimintaa tuetaan avustuksin nykyisin avustusperustein. Kustannukset laskettu yhden alueen vapaaehtoistoimintaan. Nuorisotyöntekijä pysyy tehokkaasti tukemaan useamman eri alueen vapaaehtoistoimijoita.

Toimintaa 4h/1kertaa viikossa	3600 €/v
Toimintaa 4h/3 kertaa viikossa	10800 €/v
Materiaali- ja tarvikekulut	n. 2000 €/v
Yksi koordinoiva ja toimintaa tukeva erityisnuorisotyöntekijä	n. 40000 €/v
Yhteensä:	**56 400 €/v**

Kustannusarviot ovat osittain suuntaa antavia (esim. auto-leasing).

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 51

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Mika Kasoselle ja 22 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Allekirjoitettu Mika Kasosen ja 22 muun valtuutetun aloite nuorisotyöntekijöitä Nikinmäen nuorisotilaan

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: nuorisopalvelujohtaja Hannu Rusama, p. 044 761 4117, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite Nuorisotyöntekijöitä Nikinmäen nuorisotilaan	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Me allekirjoittaneet valtuutetut pyydämme, että Vantaan kaupunki rupeaa välittömästi selvittämään, että pystyykö Nikinmäen opetuspisteeseen palkata nuorisotyöntekijöitä. Nikinmäen opetuspisteen nuorisotila on tyhjillään ja alueella on huutava pula nuorisotilasta. Nuorisotiloilla on iso merkitys nuorten kohtaamispaikkoina. Se, että Vantaan kaupunki yrittää valjastaa vapaaehtoisia vanhempia pyörittämään nuorisotilaa, ei ole Vantaan kaupungilta vastuullista toimintaa. Vain koulutetut nuoriso-ohjaajat ovat jo pelkästään vastuukysymysten johdosta ainoa oikea ratkaisu Nikinmäen nuorisotilan työntekijöiksi. Nuorisotilat ovat tärkeitä ja turvallisia vapaa-ajanviettopaikkoja nuorille. Me valtuutetut pyydämme Vantaan kaupungin lunastamaan lupauksensa ja palkkaamaan nuorisotilaan riittävät työntekijät. *Vantaalla 31.1.2022*	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> *Mika Kasonen* <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tiina Tuomela 2. Marjo Vacker 3. Vaula Norrena 4. Tanja Aidanjuuri- Niemi 5. Tarja Eklund 6. Juha Järä 7. Suvi Karhu 8. Matilda Stirkkinen 9. Reija Friman 10. Erika Veltheim 11. Eve Rämö 12. Eva Tawasoli 13. Milad Dehghan 14. Eeva Tikkanen 15. Nina Nummela 16. Hussein al-Taee 17. Hanna Valtanen 18. Manav Phull 19. Tuukka Saimen 20. Maija Rautavaara 21. Sirpa Siru Kauppinen 22. Tuire Kaimio

52 § Vastaus Tiina Tuomelan ja 28 muun valtuutetun aloitteeseen maksuttomasta aamupalasta oppilaitoksiin

VD/3870/00.02.00.03/2022

KK/PN/KP/JT

Tiina Tuomela ja 28 muuta valtuutettua jättivät valtuustoon seuraavan työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Merkittävästi kohonneet ruoan ja energian kustannukset näkyvät jokaisen suomalaisen elämässä, mutta aivan erityisesti vähävaraisten lapsiperheiden arjessa. Jo entuudestaan pienituloisten lapsiperheiden tilanne on ollut haastava, mutta nyt jo vakava.

Lapsiperheiden kasvaneet taloudelliset ongelmat heijastuvat monialaisesti lasten ja nuorten fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin. Toimeentulohuolet kuormittavat vanhempia ja lapsetkin kantavat huolta perheen taloustilanteesta. Palkkatulot ovat vähentyneet monissa lapsiperheissä koronakriisin myötä. Ukrainan sodan ja Venäjän pakotteiden vaikutuksia esimerkiksi työllisyyteen on vielä vaikea arvioida.

Onkin syytä nopeasti pohtia keinoja helpottaa heikoimmassa taloudellisessa asemassa olevien lapsiperheiden tilannetta. Joissain kunnissa on viime vuosien aikana kokeiltu maksuttomia aamiaisia kouluissa ja oppilaitoksissa. Tämän käytännön laajentaminen olisi suoraan lapsiin ja nuoriin vaikuttava, konkreettinen ja suhteellisen edullinen keino lisätä lasten hyvinvointia tässä haastavassa tilanteessa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa aloittaa maksuttomien aamupalojen tarjoamisen kouluissa ja oppilaitoksissa mahdollisimman pikaisesti.”

Kaupunginvaltuusto 28.3.2022 § 16

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraava:

Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalle on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria. Vantaalla tarjotaan lisäksi välipala niille oppilaille, joille se on terveydentilan kannalta välttämätöntä (esim. diabeetikot, vammaisopetuksen oppilaat).

Vantaan perusopetuksen oppilasmäärä on n. 24 000 oppilasta. Vantin hinnaston mukaisen koulujen aamupalan (puuro, hedelmäsose, näkkileipä, juoma) hinta v. 2023 on 1,43 euroa per annos. Lukuvuodessa on 190 koulupäivää. Kaikissa Vantaan peruskouluissa toteutettuna aamupalan tarjoamisen kustannukset olisivat 6,5 milj. euroa lukuvuodessa.

Toisen asteen koulutuksen oppilaitoksissa on lukio-opiskelijoita yli 3 700 ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoita yli 4 000. Oppilaitosten opiskelijoille Vantti ei ole hinnoitellut aamupalaa. Laskelmassa on

käytetty siten perusopetuksen hinnaston aamupalan hintaa. Lukioissa työpäiviä on 190. Lukioissa toteutettuna aamupalan tarjoamisen kustannukset olisivat n. 890 000 euroa lukuvuodessa (lukion 3. vuosiluokan keväällä ei työpäiviä koululla).

Ammatillisen koulutuksen opiskelijat opiskelevat sekä oppilaitoksessa että työpaikoilla, joten tarjottavien aamupalojen määrä on haasteellista arvioida. Päivittäin Varian toimipisteissä on ruokaillut n. 1 700 opiskelijaa. Jos arvioidaan kustannukset kuten perusopetuksessa ja lukioissa 190 työpäivän mukaan ja 1 700 läsnä olevan opiskelijan perusteella, kustannukset olisivat n. 460 000 €.

Kouluissa ja oppilaitoksissa maksuttoman aamupalan tarjoamisen kustannukset olisivat arviolta 7,85 milj. euroa lukuvuodessa. Lisäksi aamupalan syömisen valvonnasta saattaisi aiheutua tarvetta muuttaa henkilöstön työaikajärjestelyjä, joka voisi lisätä kustannuksia.

Vantaan kaupungin taloudellisen tilanteen ennustetaan muodostuvan tiukaksi. Uusien ei-lakisääteisten palveluiden avaaminen on nykyisessä tilanteessa hyvin tarkkaan harkittava. Vantaan kaikkien peruskoulujen ja oppilaitosten oppilaille ja opiskelijoille aamupalan tarjoamisen kustannukset olisivat niin suuret, että kasvatuksen ja oppimisen toimialan näkemyksen mukaan toimintaa ei ole tarkoituksenmukaista käynnistää.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 52

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Tiina Tuomelalle ja 28:lle muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Tiina Tuomelan ja 28 muun valtuutetun aloite maksuton aamupala oppilaitoksiin

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske, 040 620 5080
hallintopäällikkö Pirkko Nurmi, 050 312 1592
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VALTUUSTOALOITTEET KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 28.3.2022	
Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite Maksuton aamupala oppilaitoksiin	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Merkittävästi kohonneet ruoan ja energian kustannukset näkyvät jokaisen suomalaisen elämässä, mutta aivan erityisesti vähävaraisten lapsiperheiden arjessa. Jo entuudestaan pienituloisten lapsiperheiden tilanne on ollut haastava, mutta nyt jo vakava. Lapsiperheiden kasvaneet taloudelliset ongelmat heijastuvat monialaisesti lasten ja nuorten fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin. Toimeentulohuolet kuormittavat vanhempia ja lapsetkin kantavat huolta perheen taloustilanteesta. Palkkatulot ovat vähentyneet monissa lapsiperheissä koronakriisin myötä. Ukrainan sodan ja Venäjän pakotteiden vaikutuksia esimerkiksi työllisyyteen on vielä vaikea arvioida. Onkin syytä nopeasti pohtia keinoja helpottaa heikoimmassa taloudellisessa asemassa olevien lapsiperheiden tilannetta. Joissain kunnissa on viime vuosien aikana kokeiltu maksuttomia aamiaisia kouluissa ja oppilaitoksissa. Tämän käytännön laajentaminen olisi suoraan lapsiin ja nuoriin vaikuttava, konkreettinen ja suhteellisen edullinen keino lisätä lasten hyvinvointia tässä haastavassa tilanteessa. **Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa aloittaa maksuttomien aamupalojen tarjoamisen kouluissa ja oppilaitoksissa mahdollisimman pikaisesti.** Valtuuston kokoukseen 28.3.2022	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> *Tiina Tuomela* <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Jouko Jääskeläinen 2. Niilo Kärki 3. Kai-Ari Lundell 4. Tuire Kaimio 5. Nina Nummela 6. Reija Friman 7. Sirpa Siru Kauppinen 8. Antti Suni 9. Pirjo Luokkala 10. Jussi Vähäkangas 11. Tuukka Saimen 12. Juha Järä 13. Hussein al-Taee 14. Mikko Viilo 15. Jussi Saramo 16. Funda Demiri 17. Tanja Aidanjuuri 18. Antero Eerola 19. Minttu Sillanpää 20. Jussi Särkelä 21. Markku Weckman 22. Anitta Orpana 23. Maija Rautavaara 24. Minna Heikkinen 25. Eva Tawasoli 26. Paula Lehmuskallio 27. Mika Kasonen 28. Milad Dehghan

53 § Vastaus Jussi Särkelän ja 21 muun valtuutetun aloitteeseen: Järjestöjen vaikutuksen vahvistaminen

VD/4969/00.02.00.03/2022

RÅ/JP/JT

Jussi Särkelä sekä 21 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla on Patentti- ja rekisterihallituksen mukaan 2.097 yhdistystä. Ne toimivat kulttuurien, harrastusten, liikunnan, kansainvälisyyden sekä sosiaalisten- ja terveydellisten kysymysten ja palvelujen parissa. Joka toinen vantaalainen on vähintään yhden yhdistyksen jäsen. Niissä on aktiivisesti toimivia järjestöjen toiminta-ajatusta toteuttavia henkilöitä noin 1.800–2.600.

Järjestöjen tarjoama apu perustuu pääasiassa vertaistoimintaan ja -tukeen. Usein ne toimivat myös hyvinvoinnin katvealueilla, jonne julkinen palvelu ei ylety tai pääse. Tältä osin järjestöillä on erityinen tehtävä kiinnittää kaupunkilaisia yhteisiin verkostoihimme. Ilman järjestöjä nykyistä suurempi osa kaupunkilaisista olisi yhteisöjen ulkopuolella. Järjestöt kiinteyttävät virallisia ja epävirallisia yhteisöjä.

On tärkeää, että kaupungilla on rakenteet, joissa järjestöjen toiminta ja ääni välittyvät sujuvasti päättäjien tietoon ja joissa on sovittavissa kaupungin ns. virallisen toiminnan ja järjestöjen vertais- ja muun toiminnan työnjaosta. Myös järjestöille kohdistettavasta kaupungin taloudellisesta ja muusta tuesta on tarpeen keskustella yhteisessä foorumissa.

Esitämme, että
- luodaan Vantaan kaupungin ja järjestöjen säännölliselle ja jatkuvalle vuoropuhelulle pysyvä rakenne / foorumi, jotta järjestöt voivat olla merkittävä osaaja ja resurssi Vantaata kehitettäessä ja asukkaiden osallisuutta ja hyvinvointia edistettäessä,
- luodaan ja sovitaan yhdessä Vantaan kaupungin ja järjestöjen kesken toimintaperiaatteet järjestöjen toiminnan taloudellisesta ja muusta tukemisesta, jotta turvataan niiden toimintaedellytykset myös tulevaisuudessa.”

Kaupunginvaltuusto 25.4.2022 § 23

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Kaupunkikulttuurin toimialan toteaa vastauksessaan seuraavaa:

Järjestöt edistävät monella tavalla kaupunkilaisten hyvinvointia, aktiivista kuntalaisuutta sekä osallisuutta ja lisäävät kaupungin elinvoimaisuutta. Ne toimivat sosiaalisena liimana kiinnittäen asukkaita yhteisöihin. Järjestöt tuottavat myös tärkeitä palveluita osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluita sekä sosiaali- ja terveyspalveluita. Vantaan kaupunki pitää järjestöyhteistyötä äärimmäisen tärkeänä ja on sitoutunut edistämään sitä eri tavoin. Järjestöjen tarjoama

vertaistoiminta ja muut palvelut täydentävät olennaisesti kaupungin tarjoamia palveluita. Kaupunki käy järjestöjen kanssa jatkuvaa vuoropuhelua palveluita kehitettäessä. Hyvä esimerkki tästä on kotoutumista tukevat palvelut, joissa maahanmuuttajajärjestöt ovat keskeisiä yhteistyökumppaneita.

Kuten aloitteessa todetaan, Vantaalla toimii valtava määrä järjestöjä, joilla on hyvin erityyppistä toimintaa ja tavoitteita. Kaupunki on pyrkinyt ottamaan kokonaisuutta haltuun laatimalla vuonna 2019 järjestöyhteistyön ohjelman tukemaan valtuustokauden 2018–2021 strategisten tavoitteiden toteutumista. Järjestöyhteistyön ohjelma valmisteltiin tiiviissä yhteistyössä järjestöjen kanssa. Järjestöt esimerkiksi osallistuivat niille järjestettyihin kuulemistilaisuuksiin. Ohjelman toimenpiteitä on edistetty ja sen toimeenpanoa jatketaan vuoden 2022 loppuun. Sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Tämän jälkeenkin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät säilyvät pääosin kunnalla, joten se on luonteva kohta tarkastella ohjelman jatkoa ja tarpeen mukaan päivittää se. Tämän valtuustoaloitteen näkökulmat huomioidaan uuden ohjelman valmistelussa.

Ohjelman mukaisesti Vantaan kaupunki tukee järjestöjä laaja-alaisesti ja järjestöjä kuunnellen. Järjestöjen toiminta ulottuu eri elämänalueille ja kohderyhmät ovat moninaisia. Sen vuoksi yhteistyötä tehdään monin eri tavoin. Pysyvänä rakenteena toimii kaikille yhdistyksille avoin järjestöfoorumi, joita järjestetään yleensä kaksi kertaa vuodessa. Sen lisäksi muita kaikille yhteisiä tilaisuuksia järjestetään säännöllisesti, esimerkiksi vuosittainen avustusinfo. Erityyppisillä toimijoilla on erilaiset intressit. Sen vuoksi esimerkiksi liikuntapalvelut järjestää seurafoorumeita liikuntaseuroille ja on tänä vuonna käynnistänyt uutena yhteistyömuotona seuraverkoston toiminnan.

Rakenteita ja viestintää on tarpeen kehittää jatkuvasti. Kaupungin sisäistä koordinaatiota helpottamaan perustettiin järjestöyhteistyön verkosto syksyllä 2020. Siinä on mukana kaupungin toimialojen edustajat sekä yli 70 vantaalaisen yhdistyksen yhteistyöelin Vantaan Järjestörinki. Keskeisimpiä järjestöjen toimintaedellytyksiä ovat riittävä rahoitus ja toimintaan sopivat tilat. Kaupunki tukee järjestöjä antamalla rahallisia avustuksia, tarjoamalla tiloja käyttöön edullisesti tai joissakin tapauksissa maksuttomasti, sekä tukemalla tapahtumien järjestämistä.

Järjestöissä tehdään paljon vapaaehtoistyötä, mutta täysin ilman rahoitusta ei yksikään järjestö voi toimia. Vantaan kaupungin antamat avustukset ovat monille järjestölle tärkeä rahoitusmuoto toiminnan ja tapahtumien järjestämiseksi. Vantaan kaupungilla avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista sekä avustusten myöntämisestä päättää kaupunginhallitus, ellei toisin ole määrätty (Vantaan kaupungin hallintosääntö 9 luku 1 §:n 23 kohta). Avustusten myöntämisperiaatteet ovat tulleet voimaan vuoden 2022 alusta. Mikäli myöntämisperiaatteisiin halutaan vaikuttaa, muutostoiveet voidaan ottaa huomioon seuraavan järjestöyhteistyön ohjelman valmistelussa. Vantaan kaupungin hallintosäännön (10 luvun 9 §) mukaan kaupunkikulttuurilautakunta myöntää liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoiminnan, hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen ja kansalaistoiminnan avustuksia, sekä määrittelee näille tarkemmat myöntämisperiaatteet.

Kaupungilla on varattuna avustusmääräraha jokaiselle vuodelle. Vuonna 2021 kaupunkikulttuurin toimialalta maksettiin toiminta- ja kohdeavustuksia yhteensä noin 3,76 miljoonaa euroa. Järjestöt hakevat avustuksia huomattavasti enemmän kuin niitä voidaan myöntää. Avustusten lisäksi kaupunki tukee järjestöjen toimintaedellytyksiä myös muilla tavoin, kuten tarjoamalla tiloja järjestöjen käyttöön tai viestinnällisellä tuella.

Vantaan kaupunki on sitoutunut tukemaan järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia. Yhteistyötä kehitetään jatkuvasti järjestöjen kanssa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tekevien järjestöjen osalta tehdään tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ja Vantaan kaupungilla on edustus hyvinvointialueen järjestöyhteistyön koordinaatioryhmässä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 53

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Jussi Särkelälle ja 21 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan

b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Allekirjoitettu Jussi Särkelän ja 21 muun valtuutetun aloite järjestöjen vaikutuksen vahvistaminen

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: kehittämispäällikkö Jussi Perämäki, p. 040 158 3075, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Järjestöjen vaikutuksen vahvistaminen	**Jussi Särkelä**
JÄRJESTÖJEN VAIKUTUKSEN VAHVISTAMINEN Vantaalla on Patentti- ja rekisterihallituksen mukaan 2.097 yhdistystä. Ne toimivat kulttuurien, harrastusten, liikunnan, kansainvälisyyden sekä sosiaalisten- ja terveydellisten kysymysten ja palvelujen parissa. Joka toinen vantaalainen on vähintään yhden yhdistyksen jäsen. Niissä on aktiivisesti toimivia järjestöjen toiminta-ajatusta toteuttavia henkilöitä noin 1.800–2.600. Järjestöjen tarjoama apu perustuu pääasiassa vertaistoimintaan ja -tukeen. Usein ne toimivat myös hyvinvoinnin katvealueilla, jonne julkinen palvelu ei ylety tai pääse. Tältä osin järjestöillä on erityinen tehtävä kiinnittää kaupunkilaisia yhteisiin verkostoihimme. Ilman järjestöjä nykyistä suurempi osa kaupunkilaisista olisi yhteisöjen ulkopuolella. Järjestöt kiinteyttävät virallisia ja epävirallisia yhteisöjä. On tärkeää, että kaupungilla on rakenteet, joissa järjestöjen toiminta ja ääni välittyvät sujuvasti päättäjien tietoon ja joissa on sovittavissa kaupungin ns. virallisen toiminnan ja järjestöjen vertais- ja muun toiminnan työnjaosta. Myös järjestöille kohdistettavasta kaupungin taloudellisesta ja muusta tuesta on tarpeen keskustella yhteisessä foorumissa. Esitämme, että -luodaan Vantaan kaupungin ja järjestöjen säännölliselle ja jatkuvalle vuoropuhelulle pysyvä rakenne / foorumi, jotta järjestöt voivat olla merkittävä osaaja ja resurssi Vantaata kehitettäessä ja asukkaiden osallisuutta ja hyvinvointia edistettäessä, -luodaan ja sovitaan yhdessä Vantaan kaupungin ja järjestöjen kesken toimintaperiaatteet järjestöjen toiminnan taloudellisesta ja muusta tukemisesta, jotta turvataan niiden toimintaedellytykset myös tulevaisuudessa. Aloite jätetään 25.4. kokouksessa.	<u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tiina Tuomela 2. Pirjo Luokkala 3. Vaula Norrena 4. Reija Friman 5. Sirpa Siru Kauppinen 6. Naima El Issaoui 7. Mikko Viilo 8. Jouko Jääskeläinen 9. Ranbir Sodhi 10. Faysal Abdi 11. Marjo Vacker 12. Minna Räsänen 13. Tarja Eklund 14. Sirkka-Liisa Kähärä 15. Eeva Tikkanen 16. Minttu Sillanpää 17. Ulla Kaukola 18. Tuire Kaimio 19. Eva Tawasoli 20. Funda Demiri 21. Antero Eerola

54 § Vastaus Reija Frimanin ja Jussi Särkelän sekä 21 muun valtuutetun aloitteeseen: Taiteilijaresidenssien perustaminen Vantaalle

VD/4966/00.02.00.03/2022

RÅ/MP/JT

Reija Friman ja **Jussi Särkelä** sekä 21 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla tulee selvittää mahdollisuutta perustaa taiteilijaresidenssejä, joiden avulla tuemme kulttuurintekijöitä, rohkaisemme vuorovaikutusta ja aktivoimme taide-elämää Vantaalla.

Taiteilijaresidenssi tarjoaa mahdollisuuden eri alojen taiteilijoiden työskentelyyn. Vantaalle perustettavat residenssit voisivat edustaa mm. muotoilua ja arkkitehtuuria, mukaan lukien vanhojen asuinalueiden restaurointia ja elävöittämistä, tanssia, musiikkia sekä kirjallisuuden eri lajeja ja kuvataiteita.

Taiteilijaresidensseissä edustettuina voisi kantaväestön lisäksi olla vantaalaisia vähemmistökulttuureja kuten arabi- ja Afrikan maiden, venäläisen ja yleensä slaavilaisen alueiden kulttuureja muita poissulkematta.

Residenssien perustamisen ei kohtuuttomasti tarvitse rasittaa kaupungin taloutta, kun ne toteutetaan yhteistyössä eri taiteen toimijoiden, kuten järjestöjen ja säätiöiden sekä kaupallisten edustustojen tai jopa suurlähetystöjen kanssa.

Residenssien perustaminen tukisi kaupungin strategiaan asetettuja tavoitteita kaupunkikulttuurin kehittämisestä ja asukkaiden omaehtoisen toiminnan edistämisestä. Residenssitoiminta voi tarjota myös aluepoliittista hyötyä esimerkiksi segregaatiosta kärsivien asuinalueiden elvyttämisessä.

Esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy selvittämään taiteilijaresidenssikäyttöön mahdollisesti soveltuvia tiloja sekä yhteistyötahoja residenssitoiminnan käynnistämiseksi.”

Kaupunginvaltuusto 25.4.2022 § 22

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Kaupunkikulttuurin toimialan kulttuuripalvelujen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaalla on toiminut vuodesta 2002 lähtien Vantaan taiteilijaseuran taiteilijaresidenssi. Taiteilijatalo Gjutarsin residenssitilaa vuokraavat niin ulkomaalaiset kuin kotimaisetkin taiteilijat. Näiden vuosien aikana residenssitoiminta on luonut yhteistyömahdollisuuksia ulkomaalaisten kuvataiteilijoiden kanssa, sekä avannut vantaalaisille taiteilijoille tilaisuuden työskentelyyn ja näyttelyiden pitämiseen eri puolilla Eurooppaa. Gjutarsin toiminnan kautta vantaalaiset näyttelykävijät ovat saaneet tutustua kansainväliseen taiteeseen omalla paikkakunnallaan. Vantaan kaupunkikulttuurin toimiala tukee

Gjutarsin toimintaa vuosittain maksamalla talon vuokran ja taiteilijaseura maksaa talosta vain nimellistä vuosivuokraa.

Vantaan kaupungin residenssitoiminnan kehittämisestä on tehty selvitys 2019. Selvityksen teki toimeksiannosta Maija Kasvinen (konsulttitoimisto We Got Manners). Lähtökohtana oli kestävän residenssimallin luominen. Tavoitteena residenssitoiminnassa oli kansainvälisten suhteiden edistäminen, innovatiivisuus, sekä Vantaan aseman vahvistaminen vetovoimaisena taiteen ja kulttuurin kaupunkina. Panostus kulttuuriin luo vahvoja signaaleja kaupungin halusta edesauttaa asukkaiden viihtyvyyttä. Kaupungin vetovoimatekijöiden lisäksi residenssitoiminta edistää taiteilijoiden ja kulttuurialan ammattilaisten eriasteista työllistymistä. Se tuo myös sosiaalista pääomaa yhteistyökumppaneille.

Kasvisen selvitys tarjosi tuolloin mallin residenssille, joka sijoittuisi Vantaalle Aerolan alueelle: Residenssitaiteilijat asuisivat Vantaan kaupungin hallinnassa olevissa residenssiasunnoissa ja työskentelisivät yritysten kanssa, kaupungin ollessa toimintaa koordinoiva taho.

Selvityksessä residenssin erityispiirteeksi ehdotettiin kansainvälisyyttä ja tiivistä yhteistyötä Suomen kulttuuri-instituuttien kanssa. Tämä on toimiva reitti löytää taiteilijaverkostot ja toisaalta mahdollistaa residenssitoiminnan jatkuvuus. Esimerkiksi Suomen Saksan Instituutilla on viime vuosina ollut vahva painotus designin ohella suomalaisen kuvataiteen vientiin, joten residenssitoiminta voisi vastavuoroisesti tuoda saksalaisen kulttuurikentän toimijoita Suomeen. Mikäli residenssi toimisi kutsuperusteisesti, muodostavat kulttuuri-instituutit hyvän väylän kansainvälisiin taiteilijaverkostoihin.

Selvityksen pohjalta käynnistyi suunnittelu ja työskentely pilotoivien toimenpiteiden aloittamiseksi, kunnes koronaepidemia vaikeutti toiminnan edistämistä. Vielä vuoden 2020 alussa ehdittiin tutustua erilaisiin rahoitusmalleihin Taiken (Taiteen edistämiskeskus) asiantuntijan kanssa, sekä kuulla esittely Suomen kulttuurirahaston residenssitoiminnasta. Koronavuosien aikana myös kaupungin suunnitelmat Aerolan alueella muuttuivat, joten sinne ei voi tällä hetkellä perustaa residenssiä.

Nähdäksemme vuonna 2019 valmistunut selvitys on edelleen monin tavoin ajantasainen. Suomessa on paljon toimivia residenssejä, joten profiloituminen kentällä on oleellista. Vantaalaisen näkökulman residenssitoimintaan toisi yritys- tai yhteisölähtöinen työskentely. Tätä olisi mahdollista pilotoida jo ilman fyysistä residenssirakennustakin, jolloin kyseessä olisi enemmänkin työskentelyjakso alueen yhteisön tai yritysten kanssa.

Kasvisen selvityksessä tulevaisuuden kaupunki ja yhteisöllisyys ovat mallin keskeisiä lähtökohtia. Uutena avauksena residenssitoiminnalle voisi pohtia mahdollisuutta yhteistyöhön hyvinvointialueiden kanssa: Artist in residence -toiminta voisi olla taiteilijan pitkäkestoista työskentelyä Sote-yksikössä. Yhteisölähtöinen residenssitoiminta voitaisiin nähdä myös rinnakkaisena toimintana yritysyhteistyölle. Molemmissa innoittajana toimii ajatus ennakkoluulottomuudesta ja innovatiivisuudesta sekä rajojen yli ulottuvasta yhteistyöstä.

Haasteena residenssitoiminnassa on kilpailu yhteistyökumppaneista. Pystytäänkö taiteilijoita houkuttelemaan vain residenssin ja taiteellisen työskentelyn voimalla vai olisiko odotuksena esimerkiksi stipendirahoitus?

Monikulttuurisuuden ja moninaisuuden huomiointi on mukana Vantaan taidemuseo Artsin perustyössä niin näyttely- kuin kokoelmatoiminnassa. Tähän ovat ohjanneet jo pitkään kaupungin

arvot ja strategia. Vantaa on nopeasti kasvava monikulttuurinen kaupunki, jossa on tärkeää tavoitella yhdenvertaisuutta. Tämä tulisi sisäänkirjoitettuna myös residenssitoimintaan.

Yksi suunnitelmissa ollut alue residenssitoiminnalle on Vantaan Aviapolis. Alueesta kehitetään kansainvälinen asuin- ja työpaikkakaupunginosa, jossa myös taide on vahvasti läsnä. Tämän vision toteuttamista varten on laadittu taiteen yleissuunnitelma. Taidesuunnitelmassa taiteen keskeinen tavoite on jäsentää kehittyvää Aviapolis-aluetta taiteen keinoin ja luoda kaupunkikeskustoja, joissa taide ja kulttuuri puhuttelevat eri kulttuureista tulevia toimijoita ja asukkaita. Taiteen yleissuunnitelmassa on myös ehdotettu mahdollisuuksia taiteen rahoittamiseksi, sekä eri käytäntöjä taidehankkeen hallinnoinnin ja taiteilijoiden valinnan osalta. Residenssitoiminta sopii myös näihin Aviapolis-alueen suunnitelmiin hyvin.

Seuraavat toimenpiteet residenssitoiminnan kehittämiseksi

1. Vantaan taidemuseon päällikkö on residenssitoiminnan aloittamisessa avainhenkilö. Museon päällikön virkaan rekrytoidaan tällä hetkellä uutta henkilöä edellisen siirryttyä toisiin tehtäviin. Kun uusi päällikkö aloittaa ja mikäli residenssitoimintaan saadaan rahoitusta, toimintaa voidaan pilotoida olemassa olevia suunnitelmia ja Kasvisen selvitystä hyödyntäen.

2. Vantaan kaupunki on hakenut yhteistyössä Tampereen kaupungin kanssa rahoitusta Kotimaana kulttuuri -hankkeelle. Hankkeen toimet kohdistuvat erityisesti sen edistämiseen, että kulttuuritoimintaa ja - palveluja olisi kunnissa tarjolla väestörakenteen mukaisesti maahanmuuttajille ja ulkomaalaistaustaisille ja että ne ovat heidän saavutettavissaan.

   Jos hanke saa avustuksen, yksi toimenpide tulee olemaan residenssitoiminnan kokeilu, joka on suunnattu erityisesti monikulttuurisen taustan omaaville taiteilijoille. Siinä toteutettaisiin 2–6 kk residenssijaksoja ”kaupungintaiteilijana”, jolloin taiteilija työllistyy kaupungille kuukausipalkkaisesti ja toteuttaa ennalta laaditun työskentelysuunnitelman tuon jakson aikana. Suunnitelma voi olla taiteellista työskentelyä, mutta sen tulee sisältää vuorovaikutteista, kaupungin toimintaan ja kulttuuripalveluiden saavutettavuuteen pyrkivää osallisuutta, ts. taiteilijaresidenssi toteutetaan jossain kaupungin organisaatiossa, johon taiteilija tuo oman näkökulmansa. Tuo organisaatio voisi olla millä toimialalla tahansa riippuen residenssitaiteilijan kiinnostuksesta ja työskentelytavoista. Työskentelyjakso vaikuttaisi siis myös kuntaorganisaation rakenteisiin tuomalla niihin taiteilija- ja monimuotoisuusnäkökulmia.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 54

Kaupunkikulttuurin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Reija Frimanin ja Jussi Särkelän sekä 21 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:

Allekirjoitettu Reija Frimanin ja Jussi Särkelän sekä 21 muun valtuutetun aloite taiteilijaresidenssien perustaminen Vantaalle

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: museon päällikkö Marjo Poutanen, p. 040 846 7814, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

VALTUUSTOALOITTEET **KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 25.4.2022**	
Taiteilijaresidenssien perustaminen Vantaalle	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Vantaalla tulee selvittää mahdollisuutta perustaa taiteilijaresidenssejä, joiden avulla tuemme kulttuurintekijöitä, rohkaisemme vuorovaikutusta ja aktivoimme taide-elämää Vantaalla. Taiteilijaresidenssi tarjoaa mahdollisuuden eri alojen taiteilijoiden työskentelyyn. Vantaalle perustettavat residenssit voisivat edustaa mm. muotoilua ja arkkitehtuuria, mukaan lukien vanhojen asuinalueiden restaurointia ja elävöittämistä, tanssia, musiikkia sekä kirjallisuuden eri lajeja ja kuvataiteita. Taiteilijaresidensseissä edustettuina voisi kantaväestön lisäksi olla vantaalaisia vähemmistökulttuureja kuten arabi- ja Afrikan maiden, venäläisen ja yleensä slaavilaisen alueiden kulttuureja muita poissulkematta. Residenssien perustamisen ei kohtuuttomasti tarvitse rasittaa kaupungin taloutta, kun ne toteutetaan yhteistyössä eri taiteen toimijoiden, kuten järjestöjen ja säätiöiden sekä kaupallisten edustustojen tai jopa suurlähetystöjen kanssa. Residenssien perustaminen tukisi kaupungin strategiaan asetettuja tavoitteita kaupunkikulttuurin kehittämisestä ja asukkaiden omaehtoisen toiminnan edistämisestä. Residenssitoiminta voi tarjota myös aluepoliittista hyötyä esimerkiksi segregaatiosta kärsivien asuinalueiden elvyttämisessä. Esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy selvittämään taiteilijaresidenssikäyttöön mahdollisesti soveltuvia tiloja sekä yhteistyötahoja residenssitoiminnan käynnistämiseksi. *Aloite jätetään 25.4.2022 kokoukseen.*	Aloitteen tekijän nimi: *Reija Friman* *Jussi Särkelä* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Anu Hall 2. Tarja Eklund 3. Tanja Aidanjuuri 4. Kai-Ari Lundell 5. Vaula Norrena 6. Tuomas Mutanen 7. Sirpa Siru Kauppinen 8. Tuire Kaimio 9. Faysal Abdi 10. Naima El Issaoui 11. Juha Suoniemi 12. Mikko Viilo 13. Ranbir Sodhi 14. Jari Sainio 15. Marjo Vacker 16. Ida Tamminen 17. Minttu Sillanpää 18. Eva Tawasoli 19. Maija Rautavaara 20. Funda Demiri 21. Antero Eerola

55 § Vastaus Sirpa Kauppisen ja 32 muun valtuutetun aloitteeseen sallitaan leikkipuistoissa ympärivuotinen keinuminen

VD/7579/00.02.00.03/2022

TeA/HW/MT

Sirpa Kauppinen sekä 32 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaa on viimeinen iso kunta, joka estää lasten keinumisen talvisin. Leikkipuistojen turvallisuutta valvova taho ei pidä keinumista talvella turvallisuusriskinä.

Esimerkiksi vauvakeinussa kiikuttelu on lähes ainoa mitä taapero voi tehdä syvässä umpihangessa missä liikkuminen on vaikeaa.

Tampereella säästettiin 18 ihmisen kahden viikon työtunnit jättämällä keinut käyttöön. Tampereen leikkipuistokyselyssä yleisin palaute oli pyyntö keinujen ympärivuotisesta käytöstä.

Ehdotan, että kaupunki selvittää onko Vantaallakin mahdollisuus luopua keinujen lukitsemisesta niin että talvellakin lapset pääsevät keinumaan, sekä millaisia kokemuksia tästä on vaikkapa Espoossa tai Tampereella sekä miten paljon tällä säästettäisiin Vantaalla.”

Kaupunginvaltuusto 20.6.2022 § 29

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksena aloitteeseen:

Yleisessä käytössä olevien puistoleikkipaikkojen keinut on Vantaalla aiemmin poistettu käytöstä talviajaksi. Tähän on ollut hyvät perustelut, koska kuluttajansuojaviranomainen (TUKES) rinnastaa puistoissa tapahtuvan toiminnan kuluttajille tarjottavaan palveluun ja soveltaa toimintaan kuluttajapalvelujen turvallisuussäännöksiä. Puistoleikkipaikkoja koskevat turvallisuusmääräykset ja normit ovat varsin tiukat eivätkä turvallisuusmääräykset ota huomioon Suomen talviolosuhteita. Puistoalueiden suunnittelijoiden, rakentajien ja kunnossapitäjien on näitä viranomaismääräyksiä ja turvallisuusnormeja toiminnassaan noudatettava. On hyvä muistaa, ettei leikkipaikkojen turvallisuusmääräyksiä ja ohjeita ole suinkaan laadittu käyttäjien kiusaksi, vaan lasten turvallisuuden vuoksi ja näiden turvallisuusmääräysten noudattaminen on kaikkien osapuolten etujen mukaista.

Ulkona olevat keinut eivät Suomen talviolosuhteissa täytä turvallisuusmääräyksiä, koska putoamisalustat jäätyvät ja lumi madaltaa istuinkorkeuksia. Putoamisella keinusta jäiseen maahan saattaa olla äärimmäisen vakavat seuraukset. Istuinkorkeuksien madaltuminen saattaa johtaa jalkojen vammoihin, jos keinujan jalat kiilautuvat keinuistuimen alle. Ulkotiloissa näitä talviaikaisia vakavan onnettomuuden riskejä ei pystytä kunnossapidon keinoin torjumaan.

Syyskuussa 2022 tehdyn epävirallisen kyselyn perusteella yksikään Suomen suurimmista kaupungeista, Vantaata lukuun ottamatta, ei enää kerää keinuja pois käytöstä tiedossa olevasta turvallisuuskysymyksestä huolimatta. Lisäksi keinujen käyttö Vantaan koulujen ja päiväkotien pihoilla on pääosin sallittu myös talviaikana.

Em. perusteilla Katujen ja puistojen palvelualue on päättänyt päivittää Toimintapuistojen turvallisuussuunnitelmansa siten, että jatkossa keinujen käyttö sallittaisiin vuoden ympäri. Kaupungininsinööri hyväksyy päivitetyn turvallisuusasiakirjan alkusyksyn 2022 aikana.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 55

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Sirpa Kauppiselle sekä 32:lle muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite: Allekirjoitettu Sirpa Kauppisen ja 32 muun valtuutetun aloite sallitaan leikkipuistoissa ympärivuotinen keinuminen

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys kaupunginvaltuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:
Henry Westlin, puh. 0400 417 436, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	**Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset**
Sallitaan leikkipuistoissa ympärivuotinen keinuminen Vantaa on viimeinen iso kunta, joka estää lasten keinumisen talvisin. Leikkipuistojen turvallisuutta valvova taho ei pidä keinumista talvella turvallisuusriskinä. Esimerkiksi vauvakeinussa kiikuttelu on lähes ainoa mitä taapero voi tehdä syvässä umpihangessa missä liikkuminen on vaikeaa. Tampereella säästettiin 18 ihmisen kahden viikon työtunnit jättämällä keinut käyttöön. Tampereen leikkipuistokyselyssä yleisin palaute oli pyyntö keinujen ympärivuotisesta käytöstä. Ehdotan että kaupunki selvittää onko Vantaallakin mahdollisuus luopua keinujen lukitsemisesta niin että talvellakin lapset pääsevät keinumaan, sekä millaisia kokemuksia tästä on vaikkapa Espoossa tai Tampereella sekä miten paljon tällä säästettäisiin Vantaalla. *Jätetään valtuuston kokouksessa 20.6.2022*	Aloitteen tekijän nimi: *Sirpa Kauppinen* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Loviisa Kaartokallio 2. Eeva Tikkanen 3. Minna Heikkinen 4. Jouko Jääskeläinen 5. Vaula Norrena 6. Pirjo Luokkala 7. Juha Suoniemi 8. Juha Järä 9. Jussi Särkelä 10. Tuire Kaimio 11. Tanja Aidanjuuri 12. Erika Veltheim 13. Marjo Vacker 14. Tia Seppänen 15. Kai-Ari Lundell 16. Topi Liutu 17. Hanna Valtanen 18. Aki Mäkipernaa 19. Naima EL Issaoui 20. Nina Nummela 21. Minttu Sillanpää 22. Olga Gilbert 23. Funda Demiri 24. Janne Hartikainen 25. Mika Kasonen 26. Reija Friman 27. Mikko Viilo 28. Tarja Eklund 29. Maija Rautavaara 30. Antero Eerola 31. Matilda Stirkkinen 32. Anssi Aura

56 § Vastaus Juha Suoniemen ja 29 muun valtuutetun aloitteeseen Myyrmäen Toteemiaukion suihkulähteen kunnostus

VD/7566/00.02.00.03/2022

TeA/HW/JT

Juha Suoniemi sekä 29 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuustontyöjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Myyrmäenraitin varrella Toteemiaukiolla sijaitseva ”Aallot” -niminen taideteos/suihkulähde tulee kunnostaa ja elävöittää, jotta Myyrmäen kaupunkiviihtyvyys kohentuisi.

Vuonna 1975 avatusta ja viimeksi 1980-luvulla toimineesta suihkulähteestä ovat valot rikki eikä vesi virtaa. Tässä rappeutuneessa tilassaan se toimii surullisena esimerkkinä siitä, kuinka Länsi-Vantaan keskustan kunnossapito on laiminlyöty.

Veden ja valojen palauttaminen on ollut useiden paikallisten asukkaiden pitkäaikainen toive, johon tulisi viimein vastata.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Toteemiaukion suihkulähde kunnostetaan alkuperäiseen loistoonsa palauttamalla valot ja vedet.”

Kaupunginvaltuusto 20.6.2022 § 25

Päätös:
Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

———

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksena aloitteeseen:

Yleisesti ottaen vesiaiheet ovat poikkeuksellisen hankalia kunnossapidettäviä kohteita Suomen ilmasto-olosuhteissa. Ne vaativat jatkuvaa manuaalista työtä ja ovat herkkiä rikkoutumaan. Pumppujen ja altaiden korjausosaaminen vaatii lisäksi erikoisosaamista, jota nykyisin on vaikea löytää koko Suomen alueelta.

Myyrmäenraitilla Toteemiaukiolla sijaitsee vuonna 1975 toteutettu Aallot- niminen taideteos, joka on kuvanveistäjä ja taidemaalari Veikko Eskolin-Eskin (1936–2001) luoma taidehistoriallisesti merkittävä ja rohkea taideteos. Eskolin-Esk oli kineettisen veistotaiteen pioneeri ja teoksen elementteinä ovat vesi, kivet, teräs ja valo. Aallot-teos käy vuoropuhelua alueen arkkitehtuurin kanssa ja on integroitu katuympäristöön. Teoksen alkuperäisistä elementeistä vesi ja valo ovat olleet jo pitkään poissa toiminnasta kunnossapito-ongelmien vuoksi, eikä taideteos enää täytä taiteilijan ainutkertaisena luomuksen kriteeristöä. Aallot-teos on Myyrmäen aluerakentamisen avainteos, jonka kaupungille lahjoitti Myyrmäen keskustan rakennuttajan sopimuskumppani, vuorineuvos Armas Puolimatka.

Armas Puolimatkan poika Rauno Puolimatka otti syksyllä 2021 yhteydettä kaupunkiin erään lehtiartikkelin perusteella. Hänen edustajansa kanssaan sovittiin, että kaupunki teettää kohteen

kunnostussuunnitteluun kustannusarvioineen. Kustannusarvion perusteella sovitaan kunnostuksen tarkemmasta kustannusjaosta kaupungin ja Puolimatkan kesken.

Kaupunki käynnisti kohteen kunnostussuunnittelun loppusyksystä 2021. Suunnittelutehtävä sisälsi Aallot teoksen lisäksi sitä ympäröivän Toteemiaukion peruskorjaussuunnittelun kaupungin oman toimeksiantona.

Joulukuussa 2021 suoritetussa kuntokartoituksessa teräsbetonisessa taideteoksessa havaittiin pintavaurioita, mutta ei merkkejä raudoitteiden korroosiosta, betonin laaja-alaisesta pakkasrapautumisesta tai rakenteen muodonmuutoksista kuten painumista. Taideteoksen pohjakaivosta vedet ohjautuvat lähellä olevaan maanalaiseen n. 3–4 m korkeaan kaksiosaiseen paikallavalettuun pumppaamoon. Kaikki pumppaamon ja säiliötilan pumput, laitteet, putkistot ja sähkölaitteet ovat vuodelta 1975, eikä niiden huollosta tai korjaamisesta ole merkintöjä. Arvion perusteella tekniikka on elinkaarensa lopussa.

Kunnostussuunnitelma kustannusarvioineen on valmistumassa syys-lokakuun vaihteessa 2022. Mikäli syksyllä käynnistyvässä kustannusjakoneuvottelussa päädytään molempia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun ja vesiaiheen kunnossapitoon löytyy lisäksi toteuttamiskelpoinen ja kustannustehokas ratkaisu, niin kaupunki käynnistää toteutussuunnittelun taideteoksen ja sen ympäristön kunnostamiseksi vuosina 2023–24.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 56

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) antaa Juha Suoniemelle sekä 29:lle muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite: Allekirjoitettu Juha Suoniemen ja 29 muun valtuutetun aloite Myyrmäen Toteemiaukion suihkulähteen kunnostuksesta

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys kaupunginvaltuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite Myyrmäen Toteemiaukion suihkulähteen kunnostus	**Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset**
Myyrmäenraitin varrella Toteemiaukiolla sijaitseva ”Aallot” -niminen taideteos/suihkulähde tulee kunnostaa ja elävöittää, jotta Myyrmäen kaupunkiviihtyvyys kohentuisi. Vuonna 1975 avatusta ja viimeksi 1980-luvulla toimineesta suihkulähteestä ovat valot rikki eikä vesi virtaa. Tässä rappeutuneessa tilassaan se toimii surullisena esimerkkinä siitä, kuinka Länsi-Vantaan keskustan kunnossapito on laiminlyöty. Veden ja valojen palauttaminen on ollut useiden paikallisten asukkaiden pitkäaikainen toive, johon tulisi viimein vastata. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Toteemiaukion suihkulähde kunnostetaan alkuperäiseen loistoonsa palauttamalla valot ja vedet. *20.06.2022*	Aloitteen tekijän nimi: *Juha Suoniemi* Aloitteen allekirjoittajat: 1. Jussi Särkelä 2. Markku Weckman 3. Juha Järä 4. Erika Veltheim 5. Sirpa Siru Kauppinen 6. Mika Kasonen 7. Olga Gilbert 8. Antero Eerola 9. Vaula Norrena 10. Milad Dehghan 11. Suvi Karhu 12. Tuire Kaimio 13. Minna Heikkinen 14. Reija Friman 15. Maija Rautavaara 16. Kai-Ari Lundell 17. Nina Nummela 18. Marjo Vacker 19. Minttu Sillanpää 20. Jussi Saramo 21. Aki Mäkipernaa 22. Janne Hartikainen 23. Funda Demiri 24. Hanna Valtanen 25. Pirjo Luokkala 26. Eeva Tikkanen 27. Mikko Viilo 28. Loviisa Kaartokallio 29. Siri Ahokas

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai
tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen Oma Vantaa -asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
(Aukioloajat: ma–ke 8.45–16.30, to 12.00–17.00 ja pe 7.45–15.30. Tarkista kesäajan ja arkipyhän aukiolo soittamalla tai osoitteesta https://www.vantaa.fi/vantaa-info)
Puhelin: (09) 83911 (vaihde)
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi.vantaa.fi/web/oikaisuvaatimus

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:
- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän p**äätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa**, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän **päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua**, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän **päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta**, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun **päätökseen, joka koskee verotusta**, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.
Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:
1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.
Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suorahankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suorahankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suorahankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suorahankintaa koskevaa ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suorahankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suorahankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suorahankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Sörnäistenkatu 1
00580 Helsinki
puh. 029 56 43300
fax 029 56 43314
markkinaoikeus(at)oikeus.fi
asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos
- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa
- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki
Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki
Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Asiointipalvelun osoite: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15